T. C.
MİLLÎ EĞİTİM BAKANLIĞI
RAGIP PAŞA KİTAPLIĞI
MÜDÜRLÜĞÜ
Sayı: 1234/3

دیباجه طراز نسخهٔ سلطنت عظمی سرلوحهٔ مصحف خلافت کبری امیر المؤمنین امام المسلمین خادم الحرمین
المحترمین مطهر البلدین المکرمین السلطان ابن السلطان السلطان الغازی محمود خان ابن السلطان الغازی
عبد الحمید خان خلد الله خلافته وایّد ابد سلطنته الی آخر الزمان حضرتلری اشبو الاوقیانوس البسیط
فی ترجمة القاموس المحیط اسمیله مسمی کتاب بی‌همتانک تکثیریله تعمیم فوائد دینیه قصد خالصانه مبنی
بوندن اقدمجه طبع وتمثیلی بابنده عنایت علیهٔ ملوکانه‌لری ارزان بیورلوب بو اثناده دخی حسن ختام
اولمغله خصةً طلاب علومه تسهیل نیت صادقه‌سیله حسبةً لله الجلیل راغب پاشا مرحومک
کتبخانه‌سنه اشبو جلد ثالثی دخی وقف وتسبیل بیورلدیلر بوجه من الوجوه درون
کتابخانه‌دن اخراج اولنمیوب علی العاده طلبهٔ علوم استفاده ایده‌لر
فمن بدله بعد ما سمعه فانما اثمه علی الذین یبدلونه ان الله سمیع علیم

RAĞIP P.
Ka. N.
1400

٤١

١٤١٠

بسم الله الرحمن الرحيم

فصل الصاد المهمله الصدق صادك كسری وفتحیله والمصدوقة میمك فتحیله برسوز وبرحبر كرچك اولمق وكرچك سویلمك معناسنه‌در كه واقعه مطابق اولمقدن عبارتدر كذب مقابلیدر وعند البعض صادك فتحیله مصدردر وكسریله اسم مصدردر كرچك وكرچكلك معناسنه پس مصدر اولدقده خبر كرچك اولمق وبرآدم كرچك سوزلو اولمق وكرچك سویلمك معنالرینه اولور یقال صدق فلان فی الحدیث وصدق فلان الحدیث صدقا ومصدوقة من الباب الاول ضدّ كذب ویقال صدق القتال ومنه المثل *صدقنی سن بكره* بو مثل هدع ماده سنده بیان اولندی مؤلفك بصائرده بیاننه كوره صدق وكذب فی الاصل قول وكلامك وصفی اولمق اوزره موضوعدر كه فارسیده راست ودروغ وتركیده كرچك ویلان تعبیر اولنور قول مز بور ماضی ومستقبل اولسون ووعد وسائر كونه كلام اولسون وصدق وكذب قصد اوّل ایله انواع كلامدن همان كلام خبری یه مخصوصدر وبعضا بالعرض امر واستفهام ودعا مثللو كلام انشائیده دخی استعمال اولنور واتساع جهتیله قائل ومخبره ده وصف اولور وصدق برنسنه‌نك اجزاسی مجتمع واركانی تامّ وقوّتی كامل اولمق جهتیله حاصل اولمسنه اطلاق اولنور نته كه امثلهٔ آتیه‌دن مستبان اولور وكاه اولور كه صدق اعتقاد متكلمده حاصل وثابت اولان نسنه‌ده استعمال اولنور وكذب آنك مقابلی اولور نته كه صدق ظنی وكذب ظنی دینور وكاه اولور كه افعال جوارحده استعمال اولنور نته كه صدق القتال وصدق فی القتال دیرلر فتور وتهاون ایتمیوب قتاله كرچكدن اقدام ایدوب حق حربی توفیه ایتدی معناسنه وصدق ماده سی لازم ومتعدّی اولور ایكی فعله دخی تعدیه ایدرنته كه مقابلی اولان كذب دخی بویلجه‌در انتهی وصدق صادك كسریله شدّت معناسنه استعمال اولنور یعنی بركسه شدت اوزره صلاح وخیره نسبت اولنسه صدق لفظنه مضاف ایدرلر مثلا رجل صدق وصدیق صدق وامرأة صدق وحمار صدق دیرلر اضافتله یعنی رجولیت وصدیقیت وحماریتده صادقدر كه اجزاء واركانی كاملدر نته كه اصطلاحمزده دخی اوكرچكدن آدم وكرچكدن اشك تعبیر اولنور ومنه قوله تعالی ولقد بوّأنا بنی اسرائیل مبوّأ صدق ای انزلناهم منزلا صالحا یعنی منزلیده كامل وغرض ومطلوبه صالح ومرضیّ وهر در او خیر ظنّ واعتقاد اولنمقده صادق منزله انزال بیوردیلر كه مراد مصر وشام اولكه لریدر ووجه مذكور اوزره شدّت وكمال معناسی اراده اولندقده اضافتله رجل صدق دیرلر صادك كسریله ونعت اولدیغی صورتده الرجل الصدق دیرلر كه صادك فتحیله‌در وصادك فتحیله متانتلو دوز وطوغری مزراغه وصف اولور یقال رمح صدق ای صلب مستو ومتانت وسداد واستقامتی اولان آدمه وصف اولور یقال رجل صدق ای مستقیم متین ومطلقا اجزاء واركانی تامّ وكامل آدمه وصف اولور یقال رجل صدق

ای كامل ویقال امرأة صدقة وقوم صدقون ونساء صدقات ویقال رجل صدق اللقاء وصدق النظر قیجن ناسله كورشمسی والفت ونظر ومعامله سی ثابت ومستقیم ووجه تحقیق اوزره اولسه یعنی نفاق ومداهنه وصورت معامله مقوله سی اوضاع ومعامله تدن سالم اولسه وعربلرك یمینلرندندر كه صدقت الله حدیثا ان لم افعل كذا دیرلر لاصدقت الله حدیثا ان لم افعل كذا تأویلنده‌در كه لاء نافیه محذوفدر الصدق صادك ضمیله وضمتینله صدق لفظندن كه صادك فتحیله وصفدر جمعدر رهن ورهن كبی یقال قوم صدق ای صادقون وصدوق لفظندن وسحاب وزننده صداق لفظندن جمع اولور الصدیق امیر وزننده كرچك سوزلو راستكوی آدمه دینور یقال رجل صدیق وصدیق صدق بالاضافة مبالغة وكرچك دوستده اطلاق اولنور مفرد وجمعی ومذكر ومؤنثی برابردر ومؤنثده صدیقه دخی دینور جمعی اصدقاء كلور وصدقاء كلور كرماء وزننده وصدقان كلور صادك ضمیله وجمع الجمعی اصادق كلور مترجم دیر كه بیضاوی اشبو ولاصدیق حمیم كریمه سنده صدیقك افرادی بابنده بو وجهی دخی سرد ایلمشدر كه صدیق لفظی عدو كبی جمعده اطلاق اولنور زیرا حنین وصهیل كبی فی الاصل مصدردر پس وصفیتی اعتباریله تأنیث وجمعی دخی كلور انتهی وصدیقك مصغرنده صدیّق دینور یای مشدده ایله عربلر مدح وتوقیر قصدیله تصغیر ایدرلر كه اخص واخلص اصدقاء دیمكی مراد ایدرلر تقول هو صدیّقی ای اخصّ اصدقائی الصداقة كرامه وزننده صدق وجهیله اولان دوستلغه ومحبته اطلاق اولنور یقال بینهما صداقة ای محبة بالصدق الصیدق صیقل وزننده امین وموثوق به آدمه اطلاق اولنور یقال فلان صیدق ای امین وقطب دیدكلری كوكبك اسمیدر كه مراد قطب شمالیدر نته كه قود ماده سنده ذكر اولندی مؤلف اوراده سهی نام كوكب ایله تفسیر ایلمشیدی وصیدق پادشاهه اطلاق اولنور ملك معناسنه المصداق مصباح وزننده برنسنه‌یی تصدیق ایدن شیئه دینور دلیل وبرهان كبی یقال عنده مصداق ذلك ای ما یصدّقه المصدق منبر وزننده لكن شارحك لسان العرب واساس وعباب وسائر امهاتدن مصرّح التقیید تصحیحی اوزره میمك ودالك فتحیله كه مصدر میمیدر صدق معناسنه درپس ذو لفظنه اضافتله شول بهادره اطلاق اولنور كه دشمن اوزره حمله وهجومی راست ودرست اوله كویا كه اول حمله‌یی وعد ایلمكله وعدنده صادق اوله ومنبر وزننده اولدیغنه كوره كه آلت اولور ینه صحیح بلكه بونده مبالغه‌یی متضمن اولور یقال شجاع وفرس ذو مصدق ای صادق الحملة وصادق الجری یعنی دشمن اوزره كرچكدن حمله ایدن دلاوردر وكرچكدن سكردن آتدر الصدقة فتحاتله لوجه الله تعالی فقرایه ویریلان نسنه‌یه دینور یقال اعطاه الصدقة وهی ما اعطی فی ذات الله تعالی مترجم دیر كه صدق فعل معناسندن مأخوذدر زیرا صدقه ریا وسمعه سز صدق واخلاصله علی وجه القرب اخراج واعطا اولنان مالدن عبارتدر زكوة كبی لكن صدقه متطوّعه وزكوة واجبه مخصوصدر وبعضا واجبه دخی صدقه اطلاق اولنور فعلنده تحرّی صدق ایلمك علاقه‌سیله والحاصل مثوباته صدق رغبتی اظهار ایلدیكیچون اول عطیه‌یه صدقه اطلاق اولنور نته كه مالك زكاء ونماسنی مستلزم اولدیغیچون زكات اطلاق اولنور صداق زوجه دخی صدق ماده سندندر كه زوجك زوجه‌یه صدق رغبتنی اظهار ایدر الصدقة صادك فتحی ودالك ضمیله والصدقة غرفه وزننده والصدقة تمره وزننده والصدقة ضمتینله والصدقة فتحتینله والصداق كتاب وزننده والصداق سحاب وزننده زوجه‌نك مهرینه دینور كابین معناسنه وندسه وزننده اولان صدقه‌نك جمعی صدقات كلور وصدقه‌نك كه صادك ضمیله‌در صدقات كلور كذلك صادك ضمیله‌در وصدقات كلور صادك ضمی ودالك فتحیله وصدقات كلور ضمتینله كه اقبح جموعیدر صدیق زبیر وزننده برطاغك آدیدر واسماء رجالدندر صدیق بن موسی واسمعیل بن صدیق الذارع محدّثلردر الصدّیق سكیت وزننده كه مبالغه صیغه‌سیدر كثیر الصدق آدمه دینور یقال رجل صدّیق ای كثیر الصدق بوراده كثرت دوامدن كنایه‌در وصدّیق شیخ الخلفاء الراشدین ابو بكر رضی الله عنه حضرتلرینك لقبلریدر امر معراجی ایشتدیكی آنده تصدیق ایلدیكیچون تلقیب اولندی وتابعیندن ابو هندك اسمیدر ومحمد بن محمد البلخیّ نام محدّثك جدّی اسمیدر وابو الصدّیق بكر بن عمر والناجیّ التابعیّ كنیه‌سیدر روایت حدیث ایلمشدر وخشنام بن صدّیق كه امیر وزننده‌در علی قول سكیت وزننده‌در محدّثدر الصادقة حقیقتی اوزره ظاهر ومتبین اولان مادّه‌یه وحالته اطلاق اولنور یقال فعله فی غبّ صادقة ای بعد ما تبین له الامر الاصداق همزه‌نك كسریله خاتونك نكاحنده تعیین مهر ایلمك معناسنه‌در یقال اصدق المرأة اذا سمی لها صداقا الصدق فتحتینله بعضلر نصاری طائفه‌سنك آتش كیجه‌لرینه اطلاق ایلدیلر لكن بو لحن‌در صواب اولان سین مهمله ایله سدق‌در نته كه سین ماده سنده بیان اولندی التصدیق برآدمك كلامنی كرچكه نسبت ایلمك

يعنى كرچك سويلدى ديمك وكرچكلمك معناسنه‌در يقال صدقه ضدّ كذّبه ووحشى جانور اوزره حمله وهجوم
اولندقده چوره سنه التفات ايتميوب همان طوغريسنه سكردوب كتمك معناسنه استعمال اولنور يقال صدّق
الوحشىّ اذا عدا ولم يلتفت لما حمل عليه المصدّق محدّث وزننده زكات اخذ ايدن عامله اطلاق اولنور يقال
اخذ المصدّق الفريضة وهو آخذ الصدقات المتصدّق متفرّق وزننده صدقه وزكات ويرن آدمه دينور يقال
هو متصدّق اى معطى الصدقات وفى التنزيل انّ المصدّقين والمصدّقات الاية اصله المتصدّقين والمتصدّقات
فقلبت التاء صادا وادغمت فى مثلها شارح ديركه تصدّق مطلقا تفضل معناسنه اولوب بعده عرفده كندوسيله
ثواب الهى طلب اولنان فعلده كه صدقه ويرمكدن عبارتدر استعمال اولندى تقول تصدّقت على الفقراء
وتصدقت بكذا المصادقة مفاعله وزننده والصداق جدال وزننده صداقت اوزره دوستلشمق معناسنه‌در
يقال صادقه اذا خالّه التصادق تفاعل وزننده مصادقه معناسنه‌در يقال تصادقا بمعنى صادقا الصرق
فتحتينله يوفقه نسنه‌يه دينور يقال شئ صرق اى رقيق الصريقة سفينه وزننده يوفقه اتمكه دينور رقاقد
معناسنه جمعى صريق درهاسز وصرق كلور ضمتينله وصرايق كلور الصعفوق صادك فتحيله لئيم وفرومايه‌يه
دينور يقال رجل صعفوق اى لئيم ويمامه‌ده برقريه آديدر آنده بين العرب بروقعه اولمشدر واكا صعفوقه دخى دينور
واشبو صعفوقدن غيرى كلام عربده فعلول وزننده وارد اولمامشدر اما خرنوب كلمه سى ضعيفدر فصيح اولان
خايى مضموم ياخود رايى مشدّد اولمقدر وصعفوق صعافقه نك مفردى اولور كاسيذكر الصعافقة عمالقه
وزننده بنو مروان خدّام وتوابعندن برطائفه‌يه اطلاق اولنور يمامه‌ده متمكن اولورلر ايدى وآنلره بنو صعفوق
دخى ديرلر صادك ضميله‌ده زبانزده‌در وبو صعفوق كلمه سى اسم اعجمى اولمغله غير منصرفدر يمامه‌ده صعفوق
نام قريه‌ده ساكن اولملريله محلك اسميله تسميه اولنديلر وصعافقه شول كمسنه‌لره دينوركه سرمايه سز بازاره
واروب تاجرلر برنسنه آلدقلرنده آرالرينه بيله‌جه صوقيلوب برتقريبله حصه‌يه داخل اولورلر اوله يقال هو
من الصعافقة وهم الذين يشهدون السوق للتجارة بلا رأس مال فاذا اشترى التاجر شيئا دخلوا معهم صعفقى كه
جعفرى وزننده‌در وصعفق كه جعفر وزننده‌در وصعفوق كه ذكر اولندى مفردلريدر وجعلرى صعافقه كبى
صعافيق دخى كلور الصاعقة اولومه اطلاق اولنور موت معناسنه مؤلفك بصائرده بياننه كوره صاعقه نزول
نارى ياخود عذاب وموتى مستصحب اوله‌رق جوّ سمادن ظهور ايدن اصوات شديده‌يه اطلاق اولنوب بعده
ملازمه علاقه سيله بونلرك هربرنده استعمال اولندى وراغبك بياننه كوره موت ونار وعذاب وصيحهٔ عذاب
جمله سى فى ذاتها شئ واحددر تأثيرات اعتباريله متعدده اولمشدر انتهى وصاعقه مهلك عذابه اطلاق اولنور
وصيحهٔ عذابه دينور وسوق سحابه موكل اولان فرشته‌نك يدنده اولان آتشين قامچى‌يه دينوركه اوجى طوقندیغى
نسنه‌يى احراق ايدر ياخود سمادن دوشن آتشدن عبارتدركه يلدرم تعبير اولنور وصاعقه مصدر اولور
راعيه كبى يلدرم طوقندرمق معناسنه يقال صعقتهم السماء صاعقة من الباب الثالث اذا اصابتهم بها الصعق
صادك فتحيله وفتحتينله والصعقة والتصعاق تذكار وزننده برشدّت سببيله بيهوش وبيخود اولمق معناسنه‌دركه
بايلمق تعبير اولنور يقال صعق الرجل صعقا وصعقا وصعقة وتصعاقا من الباب الرابع اذا غشى عليه الصعق
كتف وزننده وصفدر برشدّتدن بايلمش بايغين آدمه دينور وشديد الصوت كمسنه‌يه دينور يقال رجل صعق
اى الشديد الصوت ودائما صاعقه توقعنده اولان كمسنه‌يه دينور وخويلد بن نفيل نام كمسنه‌نك لقبيدر وبنو كلابدن
برفارس لقبيدر اكا صعق دخى ديرلر ايدى ابل وزننده نسبتنده صعقى دينور فتحاتله وصعقى دينور عنبى وزننده كه
غير قياس اوزره‌در تميم قبيله‌سى مزبورك باشنه شدّتله اوردقلرندن من بعد متأثرا اولوب برآواز شديد ايشتدكده
بيهوش اولور ايدى اكا مبنى لقب مزبور ايله تلقيب ايلديلر وبعضلر ديديكه بركون طعام طبخ وترتيب ايدوب ناكهان
برشديد روزكار ظهور وتجره‌يى سرنكون ايلمكله روزكاره سبّ ولعن ايتدكده مظهر رجز الهى اولوب اول
هنكامده برصاعقه ظهور وصدمه سيله صوب عدمه مزور ايلديكى باعث تلقيب اولمشدر الصعق فتحتينله
شدّتله حيقرمق معناسنه‌در يقال صعق الرعد صعقا من الباب الرابع اذا اشتدّ صوته وشدتلو اوازه دينور
صعانق علابط وزننده نجد اولكه سنده بنو اسد يوردنده برموضعدر صعق زفر وزننده برموضع آديدر
الصفرّق صادك وفانك وراء مشدده‌نك ضمه‌لريله فالوذق اسميدركه پالوذه معرّبى پلته تعبير اولنور تقول
اكلنا صفرّقا اى فالوذقا وبرنبات اسميدر الصفق صادك فتحى وفانك سكونيله شماركبى سسلنور وجهيله
اورمق معناسنه‌در يقال صفق رأسه صفقا من الباب الثالث اذا ضربه ضربا يسمع له صوت وبرنسنه‌يى

كيرويه دوندرمك معناسنه‌در قپويى قپامق ايچون كيرويه دوندرمك كبى يقال صفق الشئ اذا صرفه وردّه
وصفق ناحيه معناسنه‌در يقال قعد فى صفق اى ناحية بونده صادك ضميله وفتحتينله جائزدر ومحلّ وموضع
معناسنه‌در وصفق الجبل طاغك يوزينه دينور ياخود يوره سنه دينور يقال نزلوا صفق الجبل وهو وجهه
اوسفحه وصفق العنق بيونك برجانبنه دينور يقال ضربه على صفق عنقه اى على جانبيها وصفق الفرس
آتك يناغندن عبارتدر تقول لاتضرب صفق الفرس اى خدّيه وصفق شول صارى صويه دينوركه
اوزرينه صو دوكيلوب اصلنمش يكى سختياندن ظهور ايدر بومعناده فتحتينله جائزدر وعند البعض
صفق دباغت اولنان شيئك ريح وطعمنه دينور وصفق وصفقه بيعك عقدى وقوعنده ال اله چالمق
معناسنه‌دركه بايع ايله مشترى ال اله آلوب قطع ماده ايدرلر يقال صفق يده بالبيعة وعلى يده صفقا وصفقة
من الباب الثانى اذا ضرب يده على يده وذلك عند وجوب البيع وبومعنادن اسم صفق وصفقى درزجى وزننده كه
بيع وقتنده ال اله آلمغه دينور وصفق قوش قسمى قنادلرنى قاقمق معناسنه‌در يقال صفق الطائر بجناحيه اذا
ضربهما وقپويى ارقه‌سنه چويرمك على قول قپامق معناسنه‌در بومعناده خصيصه‌در يقال صفق الباب
اذا ردّه او اغلقه وقپويى آچمق معناسنه اولمغله اضداددن اولور يقال صفق الباب اذا فتحه وكوز يومق
معناسنه‌در يقال صفق عينه اذا غمّضه وسازك تللرنى دپرندرمك معناسنه‌در يقال صفق العود اذا حرّك اوتاره
وبيانه كتمك معناسنه‌در يقال صفق الرجل اذا ذهب ويل اغاجلرى اويناتمق معناسنه‌در يقال صفقت الريح
الاشجار اذا حركتها وكاسه‌يى طولدرمق معناسنه‌در يقال صفق القدح اذا ملأه وبريره برجماعت قونمق
معناسنه‌در تقول صفقت علينا صافقة اى نزل بنا جماعة وناقه‌نك رحمى قصيلوب قپانمغله اچنده ياوريسى
اولمك معناسنه‌در يقال صفقت الناقة اذا ارتجت رحمها عن ولدها حتى يموت وقلجله اورمق معناسنه‌در يقال
صفق بالسيف اذا ضربه به وصوايله ممزوج شربتى سوزيلوب طورلمق ايچون برقابدن آخرقابه چكمك معناسنه‌در
يقال صفق الشراب اذا حوّله ممزوجا من اناء الى اناء الصفق صادك كسريله قپوقنادينه دينور يقال فتح صفق
الباب اى مصراعه وقال فى الاساس باب داره صفق واحد اذا لم يكن مصراعين الاصفاق همزه‌نك كسريله
بودخى كيرو دوندرمك معناسنه‌در يقال اصفق الشئ اذا صرفه وردّه وقپويى كيرو چويرمك على قول قپامق
معناسنه‌در يقال اصفق الباب اذا ردّه او اغلقه وكاسه‌يى طولدرمق معناسنه‌در يقال اصفق القدح اذا ملأه
وصولو شرابى طورلمق ايچون آخرقابه چكمك معناسنه‌در يقال اصفق الشراب اذا حوّله ممزوجا من اناء الى اناء
ليصفو وبرماده اوزره اتفاق ايلمك معناسنه‌در يقال اصفق القوم على كذا اذا اطبقوا وال برنسنه‌يه اتفاقى راست
كلمك معناسنه‌در تقول اصفقت يدى بكذا اى صادفته ووافقته وبرآدمه طويوره‌جق طعام كتورمك معناسنه‌در يقال
اصفق للقوم اذا جاءهم من الطعام بما يشبعهم شارح ديركه اصفاق قيونى ياخود كچى‌يى كونده بركره صاغمق
معناسنه‌ده كلور مؤلف بومعنايى اهمال ايلدى يقال اصفق الغنم اذا لم يحلبها فى اليوم الا مرّة التصفيق بودخى
قوش قسمى قنادلرنى قاقمق معناسنه‌در يقال صفّق الطائر بجناحيه اذا ضربهما وبرنسنه‌يى چويرمك معناسنه‌در
يقال صفّقه اذا قلبه وممزوج شرابى تصفيه ايچون آخرقابه بوشالتمق معناسنه‌در يقال صفّق الشراب اذا حوّله
ممزوجا من اناء الى اناء ليصفو وال قاقمق معناسنه‌در يقال صفّق بيديه اذا ضرب بباطن الراحة على الاخرى
ودوه‌يى برمرعادن آخر مرعايه تحويل ايلمك معناسنه‌در يقال صفّق الابل اذا حوّل من مرعى الى آخره وكتمك
معناسنه‌در يقال صفّق الرجل اذا ذهب وبيرك چوره‌سنى طولشمق معناسنه‌در يقال صفّق الشئ اذا طافه
الصافقة بريره نازل اولان جماعت انسانيه دينور الصفقة ثمره وزننده مصدردركه ذكر اولندى ولزوم
عادى علاقه سيله عقد اولنان بيعه‌يه اطلاق اولنور ومنه يقال صفقة رابحة او خاسرة اى بيعة الصفاق شدّاد
وزننده شول بازركانه دينوركه چوق سفرلر ايدوب اشمش يورتمش اولوب امور تجارتده متقلب ومتصرف وبغايت
كاركذار اوله يقال تاجر صفاق اى الكثير الاسفار والتصرف فى التجارة ويقال هو صفاق آفاق الصفاقة جماقه
وزننده ثوب صفيق وتفه‌لو ومحكم اولمق معناسنه‌در يقال صفق الثوب صفاقة من الباب الخامس ضدّ سخف
وبركسه پك يوزلو بى شرم وحيا اولمق معناسنه‌در يقال صفق الرجل اذا وقح الصفيق امير وزننده وصفدر
صيق وتفه‌لو ومحكم طوقنمش ثوبه دينور يقال ثوب صفيق ضدّ سخيف وپك واوتانمز يوزه وصف اولور يقال
وجه صفيق اى وقح الصفوق صبور وزننده بغايت يوكسك وصرپ طاغه دينور يقال جبل صفوق اى ممتنع
ويومشق كباده‌يايه دينور يقال قوس صفوق اى لينة ويوكسك يالچين قيايه دينور يقال صخرة صفوق

اى ملساء مرتفعة جمعى صفق كلور كتب وزننده وزياده سيله ضرب و يوكسك ديك يوقرى عقبه يه وصف اولور
جمعى صفائق وصفق كلور ضمتبنله الصفاق كتاب وزننده قاسقده قيل بتن درينك آلتنده اولان يوفقه جه
درى يه دينوركه زاركبى اولور اكثرى فتق عارضه سى اكا عارض اولور عند البعض درى ايله بغرسقلر ارالغى وعلى
قول بطنك دريسنك مجموعنه دينوركه جلد ظاهرى وجلد باطنينك مجموعى اولور يقال انشق صفاقه اى الجلد
الاسفل تحت الجلد الذى عليه الشعر اومابين الجلد والمصران اوجلد البطن كله الصوافق والصفائق حوادث
ونوائبه اطلاق اولنور صفيقه وصفاقه نك جمعيدر الصفق فتحتبنله دماغك آخر ونهايتنه دينور شارح ديركه
الدماغ نسخه لرى غلطدر صواب اولان باى موحده ايله الدباغ اولمقدركه درينك الصوك دباغى اوله جقدر
وصفق يكى قربه نك وطلومك چالقانديسى اولان صارى صويه دينور و بوعنقريب ذكر اولندى لكن اول صورت
ديكر ايله تعبير اولنمشيدى الصفاقيق صادك فتحيله بر موضع آديدر المصافق مصاحب وزننده شول دوه يه
دينوركه برمقدار بريانى اوزره و برمقدار بريانى اوزره تيار اوله المصافقة مفاعله وزننده بر ياندن بريانه دونه رك ياتمق
معناسنه در يقال صافق الرجل بين جنبيه اذا انقلب وناقه يى بورى طوتمق معناسنه در يقال صافقت الناقة
اذا مخضت وايكى ثوبى برى برينك اوزرينه كيمك معناسنه در يقال صافق بين ثوبين اذا طارق الانصفاق
انفعال وزننده كيرو دونمك معناسنه در يقال انصفق فلان اذا انصرف ورجع الاصطفاق افتعال وزننده
روزكار طوقنمغله اغاجلر اوينايوب صرصلمق معناسنه در يقال اصطفقت الاشجار اذا اهتزت بالريح وسازك
تللرى اوينايوب چالنمق معناسنه در يقال اصطفق العود اذا تحركت اوتاره التصفق تفعل وزننده برى اوته
اولطه ايلمك معناسنه در يقال تصفق الرجل اذا تردد و برخصوصه تعرض ايلمك معناسنه در يقال تصفق
للامر اذا تعرض له وناقه ترسنه ياتمق معناسنه در يقال تصفقت الناقة اذا انقلبت ظهرا لبطن الصق صادك
فتحى وقافك تشديديله قيا كلرى اوتمك معناسنه در يقال صق الحرباء صقا من الباب الثانى اذا صر وصق بريره
زورايله قاقيلان اكسرك صوتندن حكايه در الصلق خلق وزننده قتى آوازايله فرياد ايلمك معناسنه در يقال
صلق الرجل صلقا من الباب الاول اذا صات صوتا شديدا شارح ديركه اشبو ليس منا من صلق وحلق حديثنده
واقع صلق مصائبده رفع صوت ايله نوحه وفرياد ايلمك وحلق كذلك مصائبده حلق شعر ايلمك اوله جقدر كه
بونلر منهيدر وصلق دكنكله اورمق معناسنه در يقال صلق فلانا بالعصا اذا ضربه وخاتونى ارقه سى اوزره
ياتروب جماع ايلمك معناسنه در يقال صلق جاريته اذا بسطها لجامعها و برآدمى برعظيم فتنه يه وواقعه يه
اوغراتمق معناسنه در يقال صلق بنى فلان اذا اوقع بهم وقعة منكرة و برآدمى كونش اسيسى چالوب كويندرمك
معناسنه در يقال صلقت الشمس فلانا اذا اصابته بحرها الاصلاق همزه نك كسريله قتى اوازايله فرياد ايلمك
معناسنه در يقال اصلق الرجل اذا صات صوتا شديدا المصلق منبر وزننده والمصلاق محراب وزننده والصلاق
شداد وزننده جارى وسخنور و بليغ آدمه دينور يقال خطيب مصلق ومصلاق وصلاق اى بليغ الصليقة
سليقه وزننده كركى كبى پشمش كبابه و بريانه دينور جمعى صلايق كلور تقول اطعمنا الصليقة وهو لحم مشوى منضج
صليق امير وزننده واسط ايالتنده بر بلده در ومهره تخته سى كبى دوز واملس نسنه يه دينور يقال شئ صليق اى
املس مترجم ديركه يوفقه اتمكه صليق وصليقه اطلاقى ظاهرا بو معنادندر زيرا امهات سائره ده صليق وصليقه
يوفقه اتمك ايله ده مفسردر الصلق فتحتبنله ال اياسى كبى دوپدوز هموار اوه يه دينور جمعى اصلاق وجمع الجمعى اصاليق
كلور المصاليق مصابيح وزننده ايرى بيوك طاشلره دينور وجست وچالاك دوه لره دينور المصلوق على قول
مصليق كه منديل وزننده در بنو عمرو بن كلاب يوردنده برصو آديدر صالقان لامك كسريله بلخ قضاسنده
برقريه در و بست مضافاتندن بر بلده در الصلاقة ثمامه وزننده شول صويه دينوركه بريرده چوق اكلنوب
وجابجا اكجنه طوار كيروب برى اوته قارشدروب دوندرمكله استعماله صلاحى قالماش اوله يقال لاتتوضأ
من الصلاقه وهى الماء الذى قد اطال فى مكان وقد صلقتها الدواب واول صويه مصلوقه دخى دينور دواب
صلق ايتديكيچون يعنى ضرب ياخود ايقاع وقعه ايلديكيچون بوراده ابتدا اطال فعلى مذكر كلدى لفظ ماء
اعتباريله بعده صلقتها ضميرى مؤنث كلدى صلاقه ياخود ماءه اعتباريله وتذكيرايله صلقها نسخه لرى غلطدر
ومؤلفك فهى مصلوقة قولنده هى ضميرى نه ماءه يه ياخود صلاقه يه راجعدر مؤلف عجيب مشوش رسم ايلمشدر
الصلنق علندى وزننده والفك مديله جائزدر چوق سوزلو مكثار معناسنه در التصلق تفعل وزننده خاتونى
بورى طوتمغله فرياد ايلمك معناسنه در يقال تصلقت المرأة اذا اخذها الطلق فصرخت وداتيه يه وجع

مقوله سى عارض اولمغله اضطرابندن ارقه سى اوزره ياتوب برى اوته اغنمق معناسنه در يقال تصلقت الدابة
اذا تمرغت ظهرا لبطن غما وكذا كل متالم المصطلق مصطلح وزننده جذيمة بن سعد بن عمروك لقبيدر بغايت
خوش آواز اولمغله تلقيب اولندى خزاعه قبيله سندن ابتدا طرب وتغنى ايدن مزبوردر بنو المصطلق كه قبيلهٔ
مزبوره دن بر بطن درآنك نسلندندر الصمقة فتحاتله بيزه سوده دينور تقول سقانى صمقة اى اللبن الذى ذهب
طعمه وقالين وغليظ دستى يه دينور الاصماق همزه نك كسريله قپويى قپامق معناسنه در على قول آرقه سندن
كيرو دوندروب كركى كبى قپايوب پركتمك معناسنه در يقال اصمق الباب اذا اغلقه اورده واوثقه وسودك ياخود
صونك دادى بوزيلوب آزتمق معناسنه در يقال اصمق اللبن اوالماء اذا تغير طعمه وخبث الصامق آج على قول
صوسز ديمكدر يقال مازال صامقا اى جايعا اوعطشان المصمق محدث وزننده فرط حيرت سببيله اكل
وشربدن قالمش آشفته وحيران آدمه دينور يقال هو مصمق اى متحير لا يأكل ولا يشرب الصندوق صادك
ضمى وفتحيله معروفدركه تركيده دخى صندوق دينور زندوق وسندوق بونده لغتدر جمعى صناديق كلور
الصنق ضمتبنله اصند معناسنه دركه صن وصنان لفظلرينك جمعيدر قولتقلرك چركين رايحه سنه دينور
ظاهرا مفردى صناقدر الصنق فتحتبنله قولتق پك بد وچركين قوقمق معناسنه در يقال صنق ابطه صنقا
من الباب الرابع اذا ذفر شديدا العنق كتف وزننده والصانق جميع نسخه لرده المتين الشديد عبارتيله
مرسومدركه شديد ومتين ومستحكم اولان نسنه ديمكدر لكن مقتضاى ماده اوزره المنتن الشديد اولمق يعنى نون
وتا ايله منتن مصحفى اولمق ظن اولنوركه مراد قوالتغى پك بد وچركين قوقان كسه ديمك اولور فلينظر وصنق
جثه سى بيوك و يومرى انسان وحيوانه دينور يقال رجل صنق وجمل صنقة اى ضخم كبير بوراده هاء مبالغة
ايچوندر الصنقة فتحاتله يومرى قالين فرجه دينور وصانق لفظندن جمع اولوركه دوه يه خوشجه وكوزلجه خدمت
وتيمار ايدن آدملره دينور يقال هم صنقة اى المحسنون خدمة الابل المصنق محسن زننده بودخى دوه قسمنه كوزل
نظارت وتقيد وتيمار ايدن آدمه دينور جمعى مصنقون در الصناق كتاب وزننده اسروب كوكره دكده آوازى
ايراغه كيدن بلند آواز دوه يه دينور صانقان نونك كسريله مرو قضاسنده برقريه آديدر الاصناق همزه نك
كسريله اصرار ايلمك معناسنه در يقال اصنق عليه اذا اصر عليه وطواره كوزلجه تقيد وتيمار ايلمك معناسنه در
يقال اصنق فى ماله اذا احسن القيام عليه الصوق سوق وزننده ومرادفيدركه طوار سورمك معناسنه در يقال
صاق الدابة يصوقها صوقا بمعنى ساقها الصوق صادك ضميله چارشويه دينور سوق معناسنه وعيقة المدينه قربنده
برموضع آديدر واكاصوقى دخى دينور طوبى وزننده وكثير نام شاعرك شعرنده جمع اوله رق صوقا وات عنوانده
وارد اولمشدركويا كه اجزاسى اعتباريله جمع ايلمشدر الصاق ساق وزننده ومرادفيدركه بالدره دينور الصويق
امير وزننده سويق معناسنه دركه قاووده دينور التصوق تفعل وزننده مرداره بيلاشمق معناسنه در يقال
تصوق بعذرته اذا تلطخ شارح ديركه مزهرده وسائر كتب صرفيه ده مثبت اولديغى اوزره سين وصاد ايله لغت
اولان ماده لر برأسها لغت مستقله اولوب تبادل جهتيله دكلدر حتى صالح نام برنحوى تبادل ادعاسنده اولمغله   مطلب
ايمدى جنابكزه سالح ديمك دخى صالحاولور ديو براديب ظريفك جواب مسكتى لطائفدن معدوددر الصهصلق
جمرش وزننده چاغرغان وباغرغان شماطه جى قوجه قارى يه دينور وتند وشديد صوته دينور الصهصليق زنجبيل
وزنيده بودخى چاغرغان قوجه قارى يه دينور تقول ماهذا الصهصلق من هذه الصهصلق والصهصليق اى
الصوت الشديد من هذه العجوز الصخابة الصيق صادك كسريله والصيقة هاايله هواده جولان ايدن توزه
دينور على قول برى برينه طولاشق پوصه رق هوايه آغمش كثيف توزه دينور يقال سطع الصيق والصيقة اى
الغبار الجائل فى الهواء اوهو التفافه وتكاثفه وارتفاعه مؤلف ترديد ثانى يى مسامحه كونه رسم ايلمشدر الغبار الملتف
المتكاثف المرتفع تاويلنده در وسسه دينور صوت معناسنه وتره دينور عرق معناسنه وطوار قسمندن نشئت
ايدن بد ومنتن رايحه يه دينور وخرما يبنيسنك ايچنده اولان قزل نسنه يه دينور جمعى صيق كلور عنب وزننده
وسرچه قوشنه دينور جمعى صيقان كلور وعربدن بر بطن آديدر صيقاة صادك فتحيله برموضعدر آنده بر وقعه
اولمغله يوم صيقاة معروفدر الصائق لازق وزننده ومرادفيدر يقال هو صائق له اى لازق فصل
الضاد المعجمة الضفق ضادك فتحى وفانك سكونيله برصقندى ايله بردن دفع طبيعى ايلمك معناسنه در يقال ضفق
الرجل ضفقا من الباب الثانى اذا وضع ذا بطنه بمرة الضق ضادك فتحى وقافك تشديديله اجرام صلبه برى برينه
طوقنمغله سسلنمك يعنى طاق ايتمك معناسنه در يقال ضق الحجر ضقا اذا صوت كما يقال طق الضيق ضادك

کسری وفتحیله طاراولمق معناسنه در یقال ضاق الشیٔ یضیق ضیقا وضیقا ضدّ اتسع وبوندن اسم ضادك
کسریله درکه طارلق دیمکدر وضیق ضیق لفظك مخففی اولور میت ومیت کبی طارنسنه یه دینور ودرونده
اولان شكّ وکمانه اطلاق اولنور ضادك کسریله ده لغتدر وقلبه طارلق ویرن نسنه یه اطلاق اولنور غم وفکر
وتلاش وفقر وفاقه کبی یقال له فی قلبی ضیق ای شكّ وفی صدره ضیق ای ماضاق عنه الصدر وضیق یمامه ده
برقریه آدیدر وبخیل اولمق معناسنه مصدر اولور یقال ضاق الرجل اذا بخل وضیق ضادك کسریله وسعت
وضیق شانندن اولان نسنه یه مخصوصدر دار وحجره کبی پس فقر وبخل وغم مقوله سنده استعمال اولنمز
بعضلر عندنده ضادك فتحی وکسریله برابردر یعنی عموم اوزره مستعملدر یقال فی الدار ضیق بالکسر فقط او یقال
فیها ضیق وضیق بالکسر والفتح التضیق تفعل وزننده والتضایق تفاعل وزننده طارالمق معناسنه در
یقال تضیق المکان وتضایق ضدّ اتسع الاضاقة همزه نك کسریله طارالتمق معناسنه در یقال اضاقه ضدّ
اوسعه وبرآدمك مال ومنالی کیدوب طارلغه دوشمك معناسنه در یقال اضاق الرجل اذا ذهب ماله وافتقر
التضییق تفعیل وزننده بودخی طارقلمق وطارالتمق معناسنه در یقال ضیقه بمعنی اضاقه الضیق سید وزننده
وتخفیفله والضایق طارنسنه یه دینور ایکیسیده اسم فاعلدر اولکی ثبوتی وایکنجی حدوثی متضمندر قال الشارح
وقریٔ قوله تعالی وضائق به صدرك الآیة المضیق مکیل وزننده شول مکانه وامر ومصلحته دینور که طاروصیقی اوله
یقال نزل فی مضیق ویقال وقع فی مضیق وهو ماضاق من الاماکن والامور ومضیق لخفاره نام جبلده برقریه آدیدر
الاضیق پك طاره جق یره دینور مؤنثی ضیقی وضوقی در ضیزی وطوبی وزنلرنده شارح دیرکه اصللری ضیقی ایدی
ضادك ضمه سیله اولده یایه مجاورت ایچون ضمه کسره یه مبدل اولدی وثانیده ضمه یه مجانست ایچون یا واوه ابدال اولندی
الضیقة ضادك کسری وفتحیله فقر وفاقه یه اطلاق اولنور ضیق جمعیدر که جمع جنسی دیمکدر یقال اصابه
ضیقة ای فقر وسوء حال وضیقه منازل قمردن برمنزل آدیدر شارحك بیاننه کوره ثریا ایله دبران بیننده ممرّ قمر
اوله رق برکوکبدر ممرّ مذکور بغایت ضیقدر پك منحوس عدّ ایدرلر قال فی الاساس فلان کوکبه ضیقة فهو ابدا
فی ضیقة وهی نجم بین الثریا والدبران وضیقه طائف ایله حنین بیننده برطریق آدیدر وعیذاب قربنده بروضع
آدیدر المضایقة مفاعله وزننده برآدمی برنسنه ده تضییق ایلمك معناسنه درکه صقشدرمق تعبیر اولنور یقال
ضایقه اذا عاسره الضیاق کتاب وزننده خرقه وطیب مقوله سندن برکونه علاجه دینورکه انکله نسوان
فرجلرنی تضییق ایدرلر فصـــــل الطاء المهملة الطبق فتحتینله هرنسنه نك قپاغنه وپوشیده سنه
دینور جمعی اطباق کلور یقال وافق الشیٔ طبقه ای غطاءه مؤلفك بصائرده بیاننه کوره بوماده اسماء متضایفه دندر
برنسنه برآخر نسنه نك مقدارنجه فوقنده قلنمق معناسنه در بعده اول فوقنده اولان نسنه ده وبومناسبتله برشیئه
اویغون وموافق اولان نسنه ده بعده درجه ومنزله ده واحوال واطوارده دخی استعمال اولندی وطبق الشی
اول نسنه یه اویغون وبرابر کلان شیئه دینور پاپوش تکی کبی وطبق الارض یرك یوزندن عبارتدر واسامزده دخی
طبق دیدکلری نسنه یه دینور که ایچنه میوه وسائر مأکولات قورلر فارسیده تبوك وتپنك دینور وکوچك تپسی یه
ومیوه سپدینه دخی اطلاق اولنور وزماندن برقرنه طبق اطلاق اولنور وقرن اشهر اقوالده یوز سنه مدتدر علی قول
طبق یکرمی سنه یه اطلاق اولنور یقال مضی طبق من الزمان ای قرن او عشرون سنة وطبق الناس والجراد
ناسدن وچکرکه دن جمع کثیره یاخود بونلردن برجماعته اطلاق اولنور تطابق اعتباریله وحال وشان معناسنه
استعمال اولنور ترقی وتعلی مناسبتیله ومنه قوله تعالی لترکبن طبقا عن طبق ای حالا عن حال وآرقه ده اولان
اوکورغه کمکلرینك ارالقلرنده اوینساق یرینه کلان یوفقه جه کمکلره اطلاق اولنور یقال اصاب طبقه وهو عظم
رقیق یفصل بین کل فقارین وهر یری احاطه ایدن عامّ وشامل یغموره اطلاق اولنور یقال مطر طبق الارض ای عامّ
وعورت فرجنك صرتنه دینور وطبق اللیل والنهار کیجه وکوند وزدن وقت وفیر ومعظمنه اطلاق اولنور یقال
مضی طبق من اللیل والنهار ای معظمهما بنات طبق دواهی وآفاته اطلاق اولنور فی الاصل حیه یه اطلاق اولنور
ایدی قیوریلوب یاتدقده طبق شکلنده اولدیغیچون یقال احدی بنات طبق ای الدواهی وقبلو بغه لره وحیه لره اطلاق
اولنور وبنت طبق شول قبلو بغه درکه طقسان طقوز یومورطه یومورطلیوب جمله سی قبلو بغه چقار یوزنجی حیه
ظهور ایدر داهیه یه اطلاقی عند البعض بوکه مبنی در وطبق مصدر اولور طفق معناسنه که برایشه باشلیوب ایشلمك
اوزره اولمق معناسنه یقال طبق یفعل کذا طبقا من الباب الرابع بمعنی طفق وطبق وطبق سبق وزننده برآدمك
الی یانه یاپشوب آیرلمز اولمق معناسنه در یقال طبقت یده طبقا وطبقا اذا لزقت بجنبه التطبیق برنسنه یی

قپاقلمق معناسنه در یقال طبق الشیٔ اذا غطاه وبرنسنه عامّ وشامل اولمق معناسنه در یقال طبق الشیٔ اذا عمّ
وسحاب هوا یوزنی بتون اورتوب قپلامق معناسنه مستعملدر یقال طبق السحاب الجوّ اذا غشاه کذلك صو یاخود یغمور
یریوزنی بوریمك معناسنه در یقال طبق الماء وجه الارض اذا غطاه وتطبیق فی الصلاة رکوع حالنده ایکی اللری
اویلقلر ارانسنه صوقوب قصدر مقدن عبارتدر یقال طبق الراکع اذا جعل یدیه بین فخذیه وقد نهی التطبیق وقلج
ایکی کمیك ملاقی اولان مفصله راست کلوب بری برندن آیرمق معناسنه در یقال طبق السیف المفصل اذا اصابه
فابانها وتطبیق الفرس آت سکردیرکن ایکی النی معا رفع ومعا وضع ایلمکدن عبارتدر یقال طبق الفرس اذا قرب
فی العدو وسحاب هر یره قپلایی یاغدرمق معناسنه در یقال طبق الغیم الارض اذا عمّ بمطره الاطباق همزه نك
کسریله برنسنه یی قپاقلمق واوزرینه نسنه اورتوب قپامق معناسنه در یقال اطبق الشیٔ اذا غطاه مؤلف
بونی تکرار ایلمشدر وبرنسنه ضمننده ناس اتفاق ایلمك معناسنه مستعملدر یقال اطبق القوم علیه اذا اجمعوا
وفلکده کواکب پك چوق کورنمك معناسنه مستعملدر یقال اطبقت النجوم اذا کثرت وظهرت الانطباق انفعال
وزننده تطبیقدن مطاوعدر یقال طبقه فانطبق التطبق تفعل وزننده اطباقدن مطاوعدر یقال اطبقه
فتطبق المطابقة والطباق نفاق وزننده برنسنه یی برنسنه یه اویدروب مناسب ومساوی قلمق معناسنه در
یقال طابقه مطابقة وطباقا اذا وافقه وساواه وایکی لباسی بری بری اوزرینه کیمك معناسنه در یقال طابق
بین قمیصین اذا لبس احدهما علی الآخر وبرنسنه برنسنه یه اویغون وجسبان اولمق معناسنه در یقال طابقه
اذا وافقه وآیاغی بغلو کمسه آدیملری صیق صیق آتارق یوریمك معناسنه در یقال یطابق المقید ای یمشی مقارنا
الخطو وآت قسمی ایاقلرینی اللری بصدیغی موضعه وضع ایده رك یوریمك معناسنه در یقال طابق الفرس اذا وضع
رجلیه مواضع یدیه الطبق طانك کسریله طبق کبی برسوری چکرکه یه وبرکروه ناسه اطلاق اولنور ودبق اسمیدرکه
اوکسه ویلم قره تعبیر اولنان لزوجتلو نسنه درکه انکله قوش صید اولنور وبرجنس آغاجك یمشنه دینور
وبرنسنه یی آخر نسنه یه یاپشدیره جق شیئه دینور چریش وطوتقال کبی ود وزاقلره وقپانلره دینور مفردی
طبقه در ونهاردن برساعته دینور طبقه دخی دینور یقال مضی طبق من النهار وطبقة ای ساعة منه وطبق
کیج معناسنه مستعملدر که فارسیده دیردیرلر کویا که زمان مطبق اولمشدر طبیق دخی دینور کاسیذکر
وبرنسنه نك اویغونه ومناسب کلاننه دینور نته که فتحتینله ده لغتدر طباق وطبیق دخی بومعنایه درکه سیذکر
الطبقة فتحاتله طبق لفظنك مفردیدرکه برنسنه نك قپاغی واوزرینه اورتیلان جسبان پوشیده سنه دینور
مؤلفك بصائرده بیاننه کوره طبق وطبقه برنسنه نك موافقی اولان قپاغه وپوشیده سنه موضوع اولوب
وبالتشبیه آلت قاته موافق کلان اوست قاته ویوکسك رتبه یه ودرجه یه اطلاق اولنور وجمعنده اطباق وطباق
دینور انتهی وطبقه عربدن برعاقله خاتون اسمیدرکه آنی شنّ نام برعاقل ودانا کمسه تزوج ایلدی * وافق شنّ طبقة
مثلی آندن نشئت ایلمشدر مترجم دیرکه بومثلك تفصیلی مستقصی الامثال نام کتابده مبسوطدر وعند البعض برقومك
برقریه سی وارایدی استعمال ایده رك اکابر قپاق دوزدیلر وقپاق بغایت اویغون کلمکله وافق شنّ طبقة دیدیلر
یاخود طبقه ایاد قبیله سندن برجنکاور بهادر جماعت ایدی دائما ناسه مسلط وشرکیر اولوب برقبیله آنلره مقاومت
ایده مزلر ایدی لکن شنّ قبیله سی دخی نامدار پهلوانان اولمغله طبقه قبیله سنی شبخون ایدوب انلردن سائرلرك داد
وانتقامنی اخذ ایتملریله مثل مزبوری ایراد ایلدیلر برنسنه برآخر شیئه پك مناسب وجسبان کلدکده ایراد اولنور
الطباق کتاب وزننده وجه مذکور اوزره مفاعله دن مصدر در ومنه قوله تعالی الذی خلق سبع سموات طباقا
الآیة لمطابقة بعضها بعضا قال الشارح قال البیضاوی لمطابقة بعضها فوق بعض وهو مصدر طابقت
النعل بالنعل اوطوبقت طباقا اوذات طباق جمع طبق کجبل وجبال اوطبقة کرحبة ورحاب وطباق برنسنه یه
مطابق اولان شیئه دینور طبیق کبی کاسیذکر الطباق زنار وزننده برجنس شجردر مکه طاغلرنده
نابت اولور شربا وضمادا سمومه نافع وجرب وحکه وجمای عتیقه لره وسانجو ویرقان وسدهٔ کبده مفید
وشدید الاسخاندر مفرداتده بونی غافث ایله وبعض کتب طبیه ده غافث یرینه استعمال اولنور دیو مرسومدر
الطباقاء طانك فتحی والفك مدّیله ناقه یه آشمقدن عاجز وبینوا اولان دوه یه دینور یقال جمل طباقاء ای عاجز
عن الضراب وتکلمده طوتیلوب طلاقت وجری وسلاستله سویلیه مز اولان آدمه دینور یاخود شول ثقیل
وکرانجان کمسنه یه دینورکه وقت جماعده ثقلتندن خاتونك سینه سنه قپاق کبی قپانوب چوکر اوله یاخود جماعدن
عاجز سست اندام آدمه دینور یقال رجل طباقاء ای ینعجم علیه الکلام وینغلق اوثقیل یطبق علی المرأة بصدره

لثقله اوعى الطابق هاجر وزننده والطابق صاحب وزننده والطاباق اشباعله بيوك قطعه لو يصى كرديده وطوغله يه دينور وعضو بدنه دينور ال واياق كبى على قول برقيونك نصف كوده سنه دينور وطابق هاجر وزننده ياغ اريده جك طاوه يه دينور تابه فارسى معربيدر جمعى طوابق وطوابيق كلور مترجم دير كه طوغله معناسنده دخى تابه معربيدر العمة الطابقية باشه طاوه طرزنده عمامه صارنمغه دينور كه مراد اوجنى چكه آلتندن كتوره ميوب باشده طاوه شكلنده منعقد اولمسيدر اقتعاط معناسنه و بو كونه صارنمق منهى در ظاهرا بو ديارلرده احطاب خدمتنه معين شادى تعبير ايتدكلرى طائفه نك صارقلرى كبى اولور يقال اعتم زيد العمة الطابقية وهى الاقتعاط الطبق عنب وزننده بو دخى دوزاغه وقپانه دينور بونكده مفردى طبقه در طانك كسريله الطبيق امير وزننده كيجه دن برساعته دينور نته كه طبق كوندزدن برساعته دينور جمعى طبق كلور طانك ضميله يقال مضى طبيق من الليل اى ساعة و كيج معناسنه استعمال اولنور طبق كبى كويا كه زمان مطبق اولمشدر يقال جاء طبقا وطبيقا اى مليا و برنسنه يه اويغون ومطابق كلان شيئه دينور طبق وطبق وطباق كبى يقال هذا طبقه وطبقه وطباقه وطبيقه اى مطابقه ماطبقه فعل تعجبدر ما احذقه معناسنه هر نسنه يى هر شيئه اويغون ومناسب ايلمك معناسندن مأخوذدر تعجب اوزوا استاذ آدمدر ديمك اولور الطبقة فرحه وزننده ذكر اولنان طبق لفظندن مأخوذدر كه ال يانه ياپشق اولمق معناسنه در نته كه ذكر اولندى پس طبقه يانه ياپشق اله دينوركه خلقى اويله اولور اصلا آيريلوب قلدايه مز يقال يد طبقة اى لازقة بالجنب المطبق محسن وزننده برنسنه يى تمام اورتوب بورويجى نسنه يه دينور بو مناسبتله عقل وادراكى تماما ستر وتغطيه ايدن جنون عارضه سنه جنون مطبق اطلاق اولنور كذلك همیشه اخذ واستيلا ايدوب اصلا مفارق ومنفك اولميان حماى مطبقه اطلاق اولنور قال الشارح يقال جنون مطبق ومجنون مطبق عليه بفتح الباء فى الثانى وحمى مطبقة ومحموم مطبق الحروف المطبقة محسنه وزننده ظهر لسانى اوست طمـاغه قپادان حروفدر كه صاد وضاد وطاء وظاء حرفلريدر المطبق محدث وزننده دائما امور ومصالحه رأى وفكريله مصيب اولان آدمه اطلاق اولنور تطبيق سيفدن مأخوذدر كه ذكر اولندى يقال هو مطبق اذا كان يصيب الامور برأيه الطرق حرق وزننده اورمق على قول مطرقه ايله اورمق معناسنه در يقال طرقه طرقا من الباب الثانى اذا ضربه او بالمطرقة وچهره يه شمار اورمق معناسنه در يقال طرقه اذا صكه وطرق شول ايركلمش صويه اطلاق اولنور كه دوه لر ايچنه كيروب بول وتلويثله مردار ايتمش اوله مطروق دخى دينور كاسيذكر دتمك على قول بو مشتق ايچون چبوقله چارپمق معناسنه در يقال طرق الصوف اذا نتفه اوضربه بالقضيب وآيغردوه يه دينوركه دائما آنى ناقه يه چكرلر بوغور تعبير اولنور و بو تسميه بالمصدردر يقال له طرق كثير اى فحل ضارب وطرق وطروق قعود وزننده اركك ديشى يه آشمق معناسنه در يقال طرق الفحل الناقة طرقا وطروقا اذا ضربها و بر يره كيجه وقتنده كلمك معناسنه در تقول طرقنا فلان طرقا وطروقا اى اتانا بالليل وساز وطرب و نغماتدن هر صوت وآغازه يه و نغمه يه على حده طرق اطلاق اولنور يقال تضرب هذه الجارية كذا طرقا وهو كل صوت او نغمة من العود ونحوه وطرق اركك منيسنه دينور ماء الفحل معناسنه وعقل وادراك ضعيف اولمق معناسنه در يقال طرق الرجل طرقا على بناء المفعول اذا ضعف عقله و بركونه كهانت معناسنه در كه بموغى بوكه قارشدرمق وجهيله ايدرلر يعنى اول جهتله فال آچق معناسنه در يقال تطرق العجوز طرقا اى تخلط القطن بالصوف اذا تكهن وطرق طى لغتنده خرما اغاجنه دينور وطرق وطرقه بركره معناسنه استعمال اولنور يقال اختضبت المرأة طرقا وطرقين وطرقة اوطرقتين اى مرة اومرتين وتقول اتيته طرقين وطرقتين و بو معناده طانك ضميله ده جائزدر وطرق دوزاغه وقپانه على قول دوزاق طرزنده نسنه يه دينوركه آنكله وحش صيد اولنور طانك كسريله ده لغتدر وطرق اصفهان قضاسنده بر قريه آديدر وطرق بولانق صو ايچمك معناسنه در يقال طرق الرجل طرقا من الباب الرابع اذا شرب الماء الكدر المطروق طرق كبى بو دخى شول صويه دينوركه ايچنده دوه لر كيروب خلط وتلويث ايلمريله مردار اولمش اوله يقال ماء طرق ومطروق اذا خوضته الابل و بولت فيه وسست وكوشك وسلپوك آدمه اطلاق اولنور يقال رجل مطروق اذا كان فيه رخاوة وشول چايره دينوركه قوريدقدنصكره آكا يغمور اصابت ايلمكله نو عاطراوتلنمش اوله يقال كلأ مطروق اذا ضربه المطر بعد يبسه الاستطراق اوفه جق طاشلر ايله فال آچان فالجيدن فال آچق ايستمك معناسنه در تقول استطرقته اذا طلبت منه الطرق بالحصى و بركسه دن دول ايچون آيغر طلب ايلمك معناسنه در يقال استطرقه فحلا اذا طلبه منه ليضرب فى ابله المطرق والمطرقة ميملرك كسريله يوك چر بچك

چبوغه

چبوغه وطوقمغه دينور وچكيجه دينور ومطرق بردوه نك اسميدر وابولينة ابن مطرق محدثيندندر الطرقه طانك فتحيله بركره ديمكدر كه ذكر اولندى و بر آدمك كار وصنعتنه اطلاق اولنور يقال هذا النصل طرقة رجل اى صنعته الطارق ايرته يلدزينه دينور كيجه طلوع ايتديكيچون يقال طلع الطارق اى كوكب الصبح فن نجوم اصحابى عندنده كاه زهره وكاه مشترى يلدزى اولور الطروقة طانك فتحيله چكلمك درجه سنه بالغ اولمش ناقه يه دينور يقال ناقة طروقة الفحل اذا بلغت ان يضربها الفحل ودرجۀ مزبوره يه كلمش قيزه ده اطلاق اولنور الطارقة برآدملك كوچك سريره دينور تقول رأيته يقعد على طارقة اى على سرير صغير و برآدمك اقرباء وعشيرتنه اطلاق اولنور يقال هم طارقته اى عشيرته الطارقية بركونه قلاده اسميدر المطروقة قولغنك اورته يرى تمغالنمش ديشى قيونه دينور يقال نعجة مطروقة اذا كانت قد وسمت على وسط اذنها الطراق كتاب وزننده ذكر اولنان قيونك قولغى اورته سنه ياپيلان تمغايه دينور و بيضه مقوله سى نسنه ايلمك ايچون دوكيلوب تكه كبى يصيلنمش دموره دينور وقات قات ديكلمش عرب پاپوشنك هر قاتنه دينوركه پاپوشك اندازه سنه بس برابر اوله كذلك پاپوشك تكنه اويغون كلان ديكر تكنه اطلاق اولنور ومطلقا برايشه اويغون كلان ايشه دينور مثلا بر كوپه نك تكى برآخر كوپه يه اويغون كلمك كبى يقال هذا طراقه اى على حذوه واياق قابنك جلدينه دينوركه تصمه سى نزع اولندقدنصكره قلان جلدندن عبارتدر وشول درى يه دينوركه قلقانك مقدارنجه دكرميجه بچيلوب قلقانه قپلانمش اوله وطراق بو معناده مفاعله دن مصدر اولور يقال طارق الترس طراقا اذا قور الجلد على مقداره فالزقه به الطرق طانك كسريله سموزلكه وزور وقوته دينور يقال مابه طرق اى شحم وقوة وسمن عربلر شحم ايله تاب وقوتدن كنايه ايدرلر الطرق طانك ضميله طريقك وطراقك كه كتاب وزننده در جمعيدر الطرقة طانك ضميله قرا كولغه دينور يقال غشيت الطرقة اى الظلمة وحرص وطمع معناسنه در يقال به طرقة اى طمع واحمق آدمه دينور و برى برى اوزره يغلمش طاشلره دينور وعادت وقانون معناسنه در يقال هذه طرقته اى دأبه وعادته ويوله دينور طريق معناسنه و برشيئه سبب ووصل اولان وسيله يه وطريقه مخصوصه يه دينور يقال هذه طرقة اليه اى طريقة و برى برى اوزره قات قات يغلمش اشياده اولان طريقه يه دينور جمعى طرق كلور صرد وزننده بو معناده طانك كسريله ده لغتدر و يايده اولان جزكيلره ياخود يول يول كورينن نسنه يه دينور جمعى طرق كلور صرد وزننده الطرق فتحتينله قربه نك بوكنديسنه دينوركه يوطرزنده اولور چين چين كبى وطرق مصدر اولور دوه نك ديزلرى كوشك وضعيف اولمق على قول انجكلرنده اكريلك اولمق معناسنه در يقال طرق البعير طرقا من الباب الرابع اذا كان فى ركبتيه ضعف اوفى ساقه اعوجاج وقوشك يلكلرى برى برى اوزره قات قات اولمق معناسنه در يقال طرق الريش اذا كان بعضها فوق بعض وطرق صوابر كيلان برلره دينور ووقبى نام محل قربنده برصويك آديدر وطرقه دن جمع اولور كه حلقه حلقه اولان دوزاغه واغه دينور وصره واردى دوه ايزلرينه دينور يقال هذه طرق الابل اى اثارها بعضها فى اثر بعض الاطرق احمق وزننده ديزلرى كوشك ياخود انجكلرى اكريجه اولان دوه يه دينور طرقاء مؤنثيدر الاطراق همزه نك فتحيله طرق لفظنك كه فتحتينله در جمعيدر كه قربه نك بوكم يرلرينه دينور بو مناسبتله اطراق البطن قارن درى يسنك برى برى اوزره بوكم بوكم اولان يوللرينه اطلاق اولنور واطراق القربه مشكك بوكنديلرينه دينوركه ذكر اولندى الطريق امير وزننده معلومدر كه يوله دينور طرق اقدام اولديغيچون و بو مذكر ومؤنث اولور مؤنثك جمعى اطرق كلور يمين وايمن كبى ومذكرك جمعى طرق كلور نذير ونذر كبى واطرقاء كلور نصيب وانصباء كبى واطرقه كلور رغيف وارغفه كبى وجمع الجمعى طرقات ضمتينله الطريقة سفينه وزننده اوزون خرما اغاجنه دينور جمعى طريق در وحال وشان معناسنه مستعملدر يقال فلان على طريقة حسنة اى حالة والاچق وسايبان ديركنه دينور و برقومك شريف وذيشاننه اطلاق اولنور يقال هو طريقة القوم اى شريفهم بونده مفرد وجمعى مساويدر وكاه اولوركه طرائق اوزره جمعلنور وطريقه بعض يرده بوكم ويوطرزنده اوزون اوزادى اوبرق وايسك يره دينوركه يول شكلنده اولور و برنسنه نك يوزنده اولان اوزون جزكى يه دينور وشول پلاسه دينوركه يوكدن ياخود قيلدن بارشون قدر عرضى اولوب حشم نشينلر آنى اولرينك اوزنلغى مقدارنجه نسج ايدرلر وآنى اولرينك بركوشه سندن او بركوشه سنه كلنجه شقه لرك ارالغنه ايكى طرفلو ديكوب وصل ايدرلر بزم چادرلرده اكا شريت تعبير اولنور ديركك باشى انك اورته لغنه كلوب آغرشغى انده اولور ويقولون ثوب طرائق اى خلق ثوب اسكيوب درازدراز سوكيلوب آچلمغله كويا كه هر جزؤى اعتباريله جمع صيغه سنده استعمال ايدرلر الطريقة سكينه وزننده سلپوكلكه وكوشكلكه دينور يقال فيه طريقة

ای رخاوة ولیرومنه المثل *تحت طریقتك عنداوة* نته که عندماده سنده بیان اولندی وطپراغی یومشق اولان
ارض سهله یه دینور المطراق محراب وزننده برنسنه نك اویغون واوپخومنده اولان مثل ونظیرینه دینور یقال
هومطراقه ای تلوه ونظیره المطاریق مصابیح وزننده پیاده آدملره دینور شارحك بیاننه کوره مفردی
مطرق در منبر وزننده که نوادردندر وصویه یقلشدقده بری بری اردینه دیزلمش دوه لره دینور ام طریق قبیط وزننده
صرتلانك کنیه سیدر الطرّیق سکیت وزننده اکثری یره باقوب خاموش واپسم طوران آدمه دینور یقال
رجل طرّیق ای کثیر الاطراق وطوی قوشنك ارککنه دینور الاطیرق احیمر وزننده والطریق زبیر وزننده
جمجاره مخصوص برجنس خرما اغاجیدر الاطراق همزه نك کسریله خموش واپسم اولمق معناسنه در یقال
اطرق الرجل اذا سکت ولم یتکلم وکوزلری یره دیکوب اپسم وخاموش طورمق معناسنه در یقال اطرق الرجل
اذا ارخی عینیه ینظر الی الارض وبرکسیه دول ایچون عادتی یوغور و یرمك معناسنه در یقال اطرق فلانا فحله
اذا اعاره لیضرب فی ابله ولهو ولعبه میل ایلمك معناسنه در یقال اطرق الی اللهو اذا مال الیه وکیجه نك ظلمتی
قات قات چوکك معناسنه مستعملدر یقال اطرق اللیل علیه اذا رکب بعضه بعضا ودوه لر بری بری اردنجه کتمك
معناسنه در یقال اطرقت الابل اذا تبع بعضها بعضا وتزوج معناسنه مستعملدر ومنه یقال لا اطرق الله علیه
ای لا اصبر الله له ماینکحه اطرقا همزه نك فتحی ورانك کسریله که تثنیه امر حاضر بنیه سیله در بربلده اسمیدر ومنه
قول ابی ذؤیب الهذلی * علی اطرقا بالیات الخیام * الا الثمام والا العصی * المطرق محسن وزننده بروادی آدیدر
ونسب وحسب جهتیله دون وکمتر آدمه دینور یقال رجل مطرق ای وضیع ومحدثیندن نضر کوفی پدرینك
اسمیدر المطرقة مکرمه وزننده بری بری اوزرینه قاتلنمش نسنه یه دینور تأنیثی موصوف اعتباریله در مجان مطرقه
بو معنادندر مجان مجن لفظنك جمعیدر که قلقانه دینور پس مجان مطرقه بری برینك اوزرینه قاتلنوب یاخود
اوزلرینه دری وسکیر قپلانمش قلقانلر دیمك اولور که قات قات دیکلمش عرب پاپوشی طرزنده اولور مؤلف بونکله
اشبو لاتقوم الساعة حتی تقاتلوا قوما کان وجوههم المجان المطرقة حدیثنه تلمیح ایلمشدر معظمه وزننده
دخی مرویدر یعنی قیامت قائم اولمز تا که سزلر چهره لری قاتلنمش یاخود دری وسکیر قپلانمش قلقان شکلنده
دکرمی ویومری وغلیظ اولان برطائفه ایله جنك ایلدکجه پس اول صفتلو طائفه ایله محاربه اسلامیه قبل قیام الساعه
واقع اوله جقدر وحدیث آخرده اوصاف سائره لری دخی مسرود اولمغله شراحك بیاننه کوره مراد مغول وتاتار
طائفه سیدر که مستعصم خلیفه زماننده هلاکوخان ایله بغداده وسائر دیار اسلامیه یه استیلای تام ایلدیلر
التطریق تفعیل وزننده مخصوص بغرتلق قوشنك یمورطلسی وقتی کلوب چاتمق معناسنه در یقال
طرّقت القطاة اذا حان خروج بیضها وناقه نك کذلك خاتونك ولدی رحمنده ایلشوب طوغمسی کوجلمك
معناسنه در یقال طرّقت الناقة بولدها اذا نشب ولم یسهل خروجه وکذلك المرأة وبر آدمك حقنی
انکاردنصکره اقرار ایلمك معناسنه مستعملدر تقول طرّق فلان بحقی اذا جحده ثم اقرّبه ودوه لری مرعایه
صالیورمیوب آلیقومق معناسنه در یقال طرّق الابل اذا حبسها عن الکلأ ویول ایلمك معناسنه در یقال
طرّق للابل اذا جعل لها طریقا الاطّراق همزه نك وطای مشدده نك کسریله که فی الاصل افتعال وزننده در
دوه لر بری برینك اردنه دوشوب کتمك معناسنه در یقال اطّرقت الابل اذا ذهب بعضها فی اثر بعض ودوه لر
جاده یی ترك ایدوب سائر یوللره پراکنده اولمق معناسنه در یقال اطّرقت الابل اذا تفرّقت علی الطرق
وترکت الجوادّ التطارق بودخی دوه لر بری برینك ارنه دوشوب کتمك معناسنه در یقال تطارقت الابل اذا ذهب
بعضها فی اثر بعض المطارقة مفاعله وزننده ایکی ثوبی بری برینك اوزرینه کیمك معناسنه در یقال طارق
بین ثوبین اذا طابق ای لبس احدهما علی الآخر وایکی پاپوشی بری برینك اوزرینه اندازه سنده راست ایدوب
دیکمك معناسنه در یقال طارق بین نعلین اذا خصف احداهما علی الاخری المطارقة اسم مفعول بنیه سیله
بری بری اوزرینه قاتلنوب دیکلمش اپاق قابنه دینور عربلر قلوره سی کبی یقال نعل مطارقة ای مخصوفة الطریاق
قرطاس وزننده والطرّاق طانك کسری ورانك تشدیدیله تریاق لفظنده لغتلردر الطرموق عصفور وزننده
براسه قوشنه دینور الطسق طانك فتحی وسینك سکونیله برنوع اوچخك اسمیدر علی قول ترلادونملری اوزره وضع
اولنان خراج مقرره معینه یه دینور عند البعض سالیانه طرزنده اولان معلوم ومعهود کسیمه دینور واهل
بغداد طای مکسوره ایله استعمال ایدوب لحن ایدرلر ولغت مزبوره مولد یاخود معرب ظن اولنور امهات
سائره دن منفهم اولدیغی اوزره اشبو طسق کلمه سی تشه فارسی معربیدر تانك وشین معجمه نك فتحیله که باغ اوچه جك

اوچخویه

اوپخویه دینور بعده خراج ارضده استعمال اولندی وفیه قال فی النهایة وفی حدیث عمر رضی الله عنه کتب
الی عثمان بن حنیف فی رجلین من اهل الذمة اسلما ارفع الجزیة عن رؤسهما وخذ الطسق من ارضهما وقال الطسق
الوظیفة من خراج الارض المقررة علیها وهو فارسی معرب الطفق طانك وفانك فتحیله والطفوق قعود
وزننده برایشی ایشلمکه بشلیوب بردوزه یه ایشلیوب کتمك معناسنه در یقال طفق یفعل کذا طفقا وطفوقا
من الباب الرابع والثانی اذا واصل الفعل وبو ماده اثبات موقعنه خاصدر مقام نفیده استعما الله ماطفق دیمك
جائز دکلدر شارح دیر که طفق فعلی افعال مقاربه دندر خبرك دنوتله فاعله ثبوتنك حصولنه موضوعدر وکرچه
بالفعل شروع معناسنه اولوب لکن استمراری متضمندر انتهی وطفق وطفوق بر آدم امل ومقصودینه
ظفر بولوب نائل اولمق معناسنه در یقال طفق الرجل بمراده اذا ظفر به وطفق بر یره ملازمت ایلمك معناسنه در
یقال طفق الموضع طفقا من الباب الرابع اذا لازمه الاطفاق همزه نك کسریله بر آدمی مرامنه نائل قلمق معناسنه در
یقال اطفقه الله تعالی بمراده ای اظفره به طق طانك فتحی وقافك سکونیله طاش بری برینه یاخود اجسام
صلبه یه طوقندقده ظهور ایدن طاقردیدن حکایه در الطقطقة زلزله وزننده اسمدر وجه مذکور اوزره
طاقردامغه وطاقردی یه دینور طق طانك کسریله صوکاریدن صیچرایان قوربغه نك صوتندن حکایه در
الطلوقة طانك ضمیله والطلاقة حماقه وزننده بر آدم کولر یوزلو کشاده روی اولمق معناسنه در که عباست
وترشرویی مقابلیدر یقال طلق الرجل طلوقة وطلاقة من الباب الخامس اذا کان طلق الوجه وکوندز وکیجه
نه اسی ونه صوغوق اولمق یعنی خوش ومعتدل اولمق معناسنه در یقال طلق الیوم اذا صار طلقا الطلق طانك
حرکات ثلاثی ولامك سکونیله والطلق کتف وزننده والطلیق امیر وزننده طلوقه وطلاقه دن وصفلردر
ودائما وجه لفظنه مضاف اولورلر کولر یوزلو بشاشتلو کشاده روی آدمه دینور یقال هو طلق الوجه مثلثة وطلق
الوجه وطلیق الوجه ای ضاحك الوجه مشرقة والی آچق جوانمرد آدمه طلق الیدین اطلاق اولنور طانك
فتحیله وضمتینله یقال رجل طلق الیدین وطلقهما ای سمح الیدین ولسانی جاری وآب روان کبی متکلم وفصیح
آدمه طلق اللسان اطلاق اولنور طانك فتحی وکسریله وطلیق اللسان دخی دینور ولسانه دخی صفت اولور
یقال رجل طلق اللسان وطلیقه ای ذلیق اللسان ویقال لسان طلق ای ذلق ولسان طلیق ای ذلیق وطلق بضمتین
ای ذلق وطلق کصرد وطلق ککتف ای ذو حدة واوچ ایاغی سکیل اولوب مثلا صاغ الی سکیل اولمیان آته
طلق الید الیمنی دیرلر طانك فتحیله یقال فرس طلق الید الیمنی ای مطلقها لا تحجیل فیها وقال فی الاساس فرس
محجل ثلاث مطلق یدا ورجل ویقال محجل الایامن مطلق الایاسر وطلق طانك فتحیله آهو یه دینور ظبی معناسنه
جمعی اطلاق کلور وکلب شکاری یه دینور که تازی تعبیر اولنور ومنه یقال ارسل الطلق الی الاطلاق ای کلب الصید
الی الظباء وباغلو اولمیوب ایاغی بوش اولان ناقه یه دینور شارحك بیاننه کوره ناقه یه مخصوص دکلدر وطلق
نه اسی ونه صوغوق اولان معتدل کوندزه وکیجه یه وصف اولور یقال یوم طلق ولیلة طلق وطلقة ای لا حرّ ولا قرّ
وطلق اعلام ناسدندر طلق بن علی بن طلق وطلق بن خشاف وطلق بن زید اصحابدندر وطلق مصدر اولور
خاتونی بوری طوتمق معناسنه در یقال طلقت المرأة فی المخاض طلقا علی بناء المجهول اذا اصابها وجع الولادة
وبر آدم الی خیر واحسانه آچق یعنی بر واحسان ایلمك معناسنه مستعملدر یقال طلق فلان یده بخیر طلقا من الباب
الثانی اذا فتحها به وبرنسنه ویرمك معناسنه مستعملدر یقال طلقه الشیء اذا اعطاه ایاه وایراقلشمق معناسنه در
یقال طلق الرجل طلقا من الباب الرابع اذا تباعد وطلق ایاغی باغلو اولمیوب بوش اولان آدمه اطلاق اولنور
طانك ضمیله ده لغتدر یقال حبس فی السجن طلقا ای بلا قید ولا وثاق وآت قسمنك برباش سکرتمسنه
دینور ومنه یقال عدا الفرس طلقا او طلقین ای شوطا او شوطین الطالقة بودخی خوش ومعتدل کیجه یه وصف
اولور جمعی طوالق کلور یقال لیلة طالقة ای لا حرة ولا قرة طلیق زبیر وزننده ابن سفیان در که اصحابدندر
طلقه تمره وزننده برفرسك اسمیدر الطلاق طانك فتحیله عورت زوجندن بوش اولمق معناسنه در که
قید نکاحدن خلاص اولور یقال طلقت المرأة من زوجها وطلقت طلاقا من الباب الاول والخامس اذا بانت
شارحك بیاننه کوره اشبو طلاق ماده سی تخلیه من القید معناسنه موضوع اولوب معانیء سائره آندن منشعبدر
وطلاق لفظی وجه مذکور اوزره مصدر اولوب اسم اوله رق دخی استعمال اولنور ومنه قوله تعالی الطلاق مرتان
الآیه ترکیده آندن بوشامق وبوشانمق ایله تعبیر اولنور انتهی الطالق طلاق مذکوردن وصفدر بوش اولان
عورته دینور جمعی طلق کلور رکع وزننده وطالقه دخی دینور هاایله جمعی طوالق کلور شارحك بیاننه کوره قول اول

بصریون قولیدرکه نسوانه مختص اولان صفاتدندر ذات طلاق معناسنه درکه نسب اوزره اولور وعند الاخفش ماضی
معناسنده طالق ومستقبلده طالقه استعمال اولنور یعنی اکر خاتون بالفعل بوش ایسه طالق دینور و بوشانمق داعیه سنده
ایسه طالقه دینور فیقال امرأة طالق ای طلقها زوجها و یقال امرأة طالقة غدا انتهی وطالق یولارسز صالمه ناقه یه
دینور علی قول صویه کیدن ناقه یه یاخود برکون برکیجه ارالق ویروب بعده صاغیلور اولان ناقه یه دینور جمعی طوالق در
وطالقه صالمه ناقه یه دینور که اوبه نك ومرعانك هر طرفندن دیلدیکی یرلرده باشلو باشنه رعی ایدر اوله یاخود شول ناقه یه
دینور که چوبان آنی کندی نفسیچون اختیار ایدوب سائر ناقه لری علی العاده صویه کتوروب صاغدقده انی ترك ایلیه
یقال ناقة طالقة اذا اصارت ترسل فی الحی ترعی من جنابهم حیث شاءت اوهی التی تترکها الراعی لنفسه فلا یحتلبها علی الماء
المطلاق والمطلیق میملرك کسریله والطلقة همزه وزننده والطلیق سکیت وزننده عورتی چوق بوشار اولان کشی یه
دینور یقال رجل مطلاق ومطلیق وطلقة وطلیق ای کثیر التطلیق ومطلاق یولارسز صالمه یاخود صویه توجه ایدن
ناقه یه دینور الاطلاق همزه نك کسریله طواری باغلیوب صالمه اوله رق صالیورمك معناسنه در یقال اطلق المواشی
ضد قیدها وطوتساغی صالیورمك معناسنه در یقال اطلق الاسیر اذا خلاه وزوجه یی بوشامق معناسنه در
یقال اطلق امرأته اذا خلاها عن قید النکاح واطلاق یدخیر واحسان ایلمك معناسنه مستعملدر یقال اطلق
یده بخیر اذا فتحها و بر آدمی زهرلمك معناسنه مستعملدرکه قید حیاتدن بری ایدر یقال اطلق عدوه اذا سقاه سما
واغاجی آشلمق معناسنه در یقال اطلق نخله اذا لقحه و بر آدمك دوه سی باغدن بوشانمق معناسنه در یقال
اطلق القوم اذا اطلقت ابلهم التطلیق بودخی عورت بوشامق معناسنه در یقال طلق المرأة بمعنی اطلقها
واغاج آشیله مق معناسنه در یقال طلق نخله اذا لقحه و یلان صوقمش آدمك رنج ودردی ساکن اولوب راحت
اولمق معناسنه در یقال طلق السلیم علی بناء المجهول اذا رجعت الیه نفسه وسکن وجعه وسلیم تفألا یلان
صوقمش کسیه اطلاق اولنور الطلیق امیر وزننده معانی متعدده لری قریبا بیان اولندی و بنددن خلاص
اولمش اسیره اطلاق اولنور وطلیق الاله روزکاره اطلاق اولنور مخلوقك مدخلی اولمیوب انجق بالذات طرف
ربانیدن مرسول ومسبب اولدیغنه مبنی یقال طلیق الاله اطلقنا من کرب الحر ای الریح الطلق طانك کسریله
حلال معناسنه مستعملدر یقال هولك طلقا ای حلالا صاحبی هر جهتله تصرفنه متمکن اولوب قطعا بر وجهله
متقید اولمامق علاقه سیله اطلاق اولنمشدر بمعنی مفعولدر و برنسنه دن خارج و بری وغیر متعلق اولان آدمه
اطلاق اولنور تقول انت منه طلق ای خارج بریء الطلق فتحتینله دریدن دوز یلور برکونه باغه و بوقاغی یه
دینور ودوه قسمنك صوارمسنه مخصوص برکونه سیر وروشه دینورکه دوه ایله صونك میانه سی ایکی کیجه لك مسافه
اولمغله لیلهٔ اولاده اولان سیره طلق دیرلر چوبان دوه یی اطلاق ایلمکله یولده مسببا اوتلیه رق کتدیکیچون
اطلاق اولندی بوجهتله ذکر اولنان دوه لره لیلهٔ ثانیه دن اول طوالق ولیلهٔ ثانیه ده قوارب دیرلر وطلق بهره ونصیب
معناسنه مستعملدر تقول اصبت من ماله طلقا ای نصیبا و بغرسغه دینور جمعی اطلاق کلور مؤلف والمعی
والقتب عبارتیله تفسیر ایلمکله القتب لفظی عطف تفسیردر بغرسغه طلق اطلاقی مسبب اولدیغنه مبنی در وشبرم
اسمیدرکه مصرده شربت حجازی وترکیده اغاج سودلکنی دیدکلری نباتدر علی قول طلق بشقه برنبات اسمیدرکه
بویه لرده استعمال اولنور یاخود بونی نبات ایله تفسیر وهمدر ذکری آتی جردن حائد اولمشدر مؤلف بونکله
ابن عباده تعریض ایلمشدر وطلق برباش سکرتمکه دینور طلق کبی شوط معناسنه یقال عدا الفرس طلقا
وطلقا ای شوطا و برحجر اسمیدرکه دوا ایدر کوکب الارض دیدکلریدر ترکیده اورن پولی دیرلر یمانی وهندی واندلسی
نوعی اولور اعلاسی یمانی بعده هندی و بعده اندلسی اولاندر صحیفه لری بغایت رقیق و براق ولونی صدفی اولور
دق اولندقده قتمر قتمر صحیفه لری و پوللری ظهور ایدر وآنلری حمامرده جام یرلرینه استعمال ایدرلر محلولنك
اعضایه طلاسی آتش یانغنه مانع اولور وطریق حلی بودرکه بعض خرده چقل طاشلریله برخرقه ده ایلیجه صویه
وضع وتحریك ایلدکدنصکره سوزوب کونشده قوریده لر واشبو طلق لفظی تلك فارسی معربیدرکه فتحتینله در وکرچه
لامك سکونیله مشهوردر یاخود لامك سکونی لحن در زیرا اصلی فتحتینله در وابوحاتم طانك کسریله مثل وزننده
حکایت ایلدی المطلق محدث وزننده دائما آت یارشدرمه داعیه سنده اولان آدمه اطلاق اولنور یقال رجل
مطلق اذا کان یرید یسابق بفرسه الانطلاق انفعال وزننده کتمك معناسنه درکویا که برکیمسه کندوسنی
اطلاق وارسال ایلمکله اکا مطاوع اولمش اولور یقال انطلق الرجل اذا ذهب و بر آدمك یوزی کولوب بشاشتلنمك
معناسنه در یقال انطلق وجهه اذا انبسط وکیدرلمك معناسنه مجهولا باء حرفیله استعمال اولنور یقال انطلق به

اذا ذهب به الاستطلاق اسهاله اوغرایوب یورك سورمك معناسنه در یقال استطلق بطنه اذا مشی التطلق
تفعل وزننده آهو اصلا برسمته میل ایلمیه رك اوق کبی طوغریسنه قاچوب کتمك معناسنه در یقال تطلق الظبی
اذا مر لایلوی علی شیء وآت سکرتدکدنصکره قشانمق معناسنه در یقال تطلق الفرس اذا بال بعد الجری
الاطلاق اطراد وزننده که افتعالدندر انسانك درونی آچلوب منشرح ومنبسط اولمق معناسنه در یقال
ما تطلق نفسه اطلاقا ای ما انشرح طالقان خابران وزننده بلخ ایله مروالروذ بیننده بربلده اسمیدر علمادن
ابو محمد محمود بن خداش الطالقانی اورادندر وقزوین ایله ابهر بیننده بربلده یاخود برایالت اسمیدر صاحب اسمعیل بن
عباد اورادندر الطوق فوق وزننده حلیات نسوان انواعندن بیونه طاقدقلری کردنبنده دینور که طانك ضمیله
طوق تعبیر اولنور یقال لها طوق من الذهب وهو حلی للعنق ومطلقا چنبر وحلقه وقسناق کبی برنسنه نك
چوره سنه دائر احاطه ایدر یلان شیئه دینور اکا دخی طوق تعبیر اولنور دکرمن طوقی کبی جمعی اطواق کلور
ومنه المثل * کبر عمرو عن الطوق * وفق ومقدارندن دون وکتر نسنه یه ملابس اولانك حقنده ضرب اولنور بو مثلی
ابتدا تکلم ایدن امیر حیره جذیمة الابرش درکه مزبور عمروك دایسیدر اصلی بودرکه جذیمه ذاتنده جلیل الشان
اولمغله اطراف امراء وملوکك اوغلرنی کتوردوب استخدام ایدر ایدی عدی بن نصر دخی اول جمله دن اولوب و بغایت
خوب ودلبر اولمغله جذیمه نك رقاش نام همشیره سی آنك اقتباده حالی وآشفتهٔ عشق جمالی اولمشیدی وعدی
جذیمه یه مخصوص ساقیلك خدمتن ایدر ایدی برکون رقاش عدی یه دیدیکه جذیمه نك عشرت وانبساطی وقتنده
قافیه سنی دوشوروب بنی کندیدن طلب قیل اولدخی برکیجه عالم آبده جذیمه تمام کرمی وتاب بولمغله عدی یه
بندن نه مطلوب ایدرسك مساعده ایدرم دیو تلطف ایلدکده همشیره سنك تزویجی خصوصنی نیاز ایلدی جذیمه
روی رضا اظهاریله مساعده ایلمکله رقاش جذیمه نك هوشیار اولدقدنصکره کیفیت مذکوره یی انکار ایلیه جکنی
تیقن ایلدیکندن همان اول کیجه عدی ایله دادوستاده اشتغال وشغل معهودی اکمال ایلدیلر علی الصباح
عدی عروسانه جدید ونفیس لباسلر کیوب انواع طیبله مطیب اوله رق پیشکاه جذیمه یه عرض اندام ایلدکده
اشبو عروسانه جامه ناز کانه ایله آرایشنك سبیندن استفسار ایلدکده اولدخی کیجه همشیره سنی کندیسنه تزویج
ایلدیکنی اخبار ایلدی جذیمه بو وضعی کلیا انکار ودست تاسفله سر وروینی ضرب ولطمه ابتدار ایده رك همشیره سنه
توجه و* حدثینی وانت غیر کذوب * احر زنیت ام بهجین * ام بعبد وانت اهل لعبد * ام بدون وانت اهل لدون
قطعه سیله حال وشاندن استفسار ایلدکده اولدخی سن بنی ابناء ملوکدن برکفو کریمه تزویج ایلدك دیو اظهار
تشکر بیشمار ایلدی جذیمه اندیشهٔ دور ودراز ایله خموش اولوب بو معامله عدی یه منعکس اولدقده خوفندن
وطنی طرفنه فرار وآنده عاقبت عزم دار القرار ایلدی بر وطرفده رقاش عدی ظهرندن بروالده حامل قالوب
مدتی انقضاسنده براوغلان طوغوردی جذیمه اسمنی عمرو وضع ایدوب وکندیسی اولاد محرومی اولمغله
تبنی ایدوب برکونه اکا مهر ومحبت ایلدیکه دقیقهٔ واحده کورمسه آرام ایده مز ایدی مرور زمانله عمرو یتشوب
جوان اولدقده سائر غلمانلر ایله دائما جذیمه ایچون منار دیو شورمکه صحرایه عزیمت ایدر ایدی غلمانلر صناشدقلری
منارك اعلالرنی کندیلری اکل وناچیز مقوله سنی جذیمه یه کتورورلر ایدی لکن عمرو اصلا اکل ایتمیوب دسترس
اولدیغی هیئتیله آلوب کتوروب * هذا جنای وخیاره فیه * اذ کل جان یده الی فیه * دیه رك نظرکاه جذیمه یه
عرض ووضع ایدر ایدی برکون نفیس وذی قیمت لباس وآرایشله صحرایه عازم اولوب ناکهان جن طائفه سی کندیسنی
اختطاف ایلمکله ناپدید اولمغین اطراف واکناف جستجو اولنوب نام ونشانی ناپیدا اولمشیدی بعد مدة بلقین
یعنی بنو القین جماعتندن مالك وعقیل ابنا فارج نام برادرلر بعض تحف وهدایا ایله جذیمه طرفنه امل ضمننده
متوجه اولملریله کذرکاهلری اولان سماوه ترابنده بروادی یه نزول ایدوب کندی مصلحتلرینه مشغول ایکن ناکهان
برطرفدن عمرو مزبور پیدا اولوب قیافت منکره ایله بونلرك یانلرینه کلوب اوتوردی سن کیمسین دیو سؤال
ایلدکلرنده ابن التنوخیه دیو جواب ایلدیلر بونلرا کا التفات ایتمیوب یانلرنده اولان جاریه لرینه هکبه دن برطعام
اخراج ایله دیو امر ایلملریله اولدخی چقاروب اطعام ایدرکن عمرو بکا دخی طعام ویر دیو جاریه یه اشارت ایلمکله
اکا دخی برمقدار طعام اعطا ایلدی بعده جاریه مزبوره باده ویررکن عمرو باده دن دخی التماس ایلمکله جاریه
لا تطعم العبد الکراع * فیطمع فی الذراع * دیمکله مثل اولمشدر بعده مرقوملر عمروی وجه تحقیق اوزره ادراك ایلملریله
آلوب جذیمه یه کتوردیلر جذیمه عمرو اولدیغی یقین ایدوب دودست محبتله در اغوش وتقبیل ایلدکدنصکره
والده سی یانته ارسال ایلدی ومالك ایله عقیله بونك مقابلنده بندن هرنه که مطلوبکز وار ایسه حاصلدر دیمکله

انلردخی کندیسنه ندیم ومصاحب اولمغی نیاز ایلدیلر بو جهتله الی آخر العمر مرکز منادمه ده برقرار اولدیلر وعمروی
والده سی حمامه ادخال وبدننی تنظیف وکیسولرنی تسریح ایدوب اکنه ملوکانه لباسلر الباس وکردننه برمجوهر
التون طوق کچورمکله جذیمه اول طوقی کورد کده کلام منبوری ایراد ایلدی وطوق مصدر اولور برنسنه یه کوج
یتوب طاقت کتورمك معناسنه طاقه کبی یقال طاقه یطوقه طوقا وطاقة اذاقدر علیه وطوق اسمادندر مالك بن
طوق هارون الرشیدایامی رجالندندر رحبة الفرات نام بلده صاحبیدر الاطواق همزه نك فتحیله هندستان
جوزینك سودینه دینور که مسکردر لکن ایچن آدم روزکاره چقمدقچه نشئه سی معتدل اولور واکر روزکاره
چقر ایسه سکری افراط ومشتد اولور واعتیادی اولمیان آدمك شرب مدامی عقل ودماغنی بالکلیه تباه وافساد ایدر
حلاوت ونشئه سی برکون باقی اولوب برکوند نصکره سر که کبی اکشی اولور الطوقة تمره وزننده درشت وغلیظ
اراضی ارالغنده واقع یومشق ودوز ودکرمی ارضه دینور الطاق کره دینور که مقوس بنادن عبارتدر قنطره
ودیوانخانه و پنجره کمرلری کبی جمعی طاقات کلور وطیقان کلور طانك کسریله یقال بنی طاقا وهو ماعطف
من الابنیة شارحك بیاننه کوره بونده ومعانیء آتیه ده تای معربیدر وطاق برکونه ثوبه دینور که مراد پموقلی خرقه
وقفتان مقوله سیدر وباشه اورتدکلری شال مقوله سنه دینور طیلسان معناسنه علی قول یشل اولانه مخصوصدر
وسبستان ایالتنده بر بلده آدیدر وطبرستانده برحصن آدیدر شیطان الطاق لقبیله ملقب اولان محمد بن النعمان
آنده ساکن اولمشیدی غلاة شیعه دن شیطانیه دیدکلری طائفه مسفورك اصحابیدر وطاق طاغك برون کبی
سیور یلوب چقمش اوجنه دینور کذلك قویدن سوه لوب چقان سیوری قیایه دینور وکیمك کو پشته سی
تخته لرینك ارالغندن طشره سوه لوب چقان تخته یه واغاجه دینور وطاقك معناسنه در که چفت مقابلیدر
یقال طاق نعل ای فرد منه وایپك برقاتنه دینور ودسته معناسنه در یقال طاقة ریحان ای شعبة منه الطائق
یودخی طاغك برطرفه سیور یلوب چقان اوجنه دینور طایقان بلخ قضاسنده برقریه در التطویق برکسیه
برایش تکلیف ایلمك معناسنه درتقول طوقتکه تطو یقا ای کلفتکه واقدار ایلمك معناسنه درتقول طوقنی الله
اداء حقه ای قوانی علیه وتطویق نفس تطویع کبی برآدمك نفسی برایشی کندوسنه تسهیل وترخیص ایلمك
معناسنه در که بوایش آساندر تمشیت ویره بیلورسن دیه رك تشجیع واغراوتسویل ایلمکدن عبارتدر یقال طوقت له
نفسه ای طوعت یعنی رخصت وسهلت و بیونه طوق کچورمك معناسنه در کرك حلی اولسون وکرك دمور مقوله سی
اولسون ومنه قریء قوله تعالی وعلی الذین یطوقونه ای یجعل کالطوق فی اعناقهم من التطویق وقریء
یطوقونه اصله یتطوقونه من التطوق قلبت التاء طاء وادغمت کقولهم اطیر یطیر اصله تطیر یتطیر وقریء یطیقونه
اصله یطیوقونه قلبت الواو یاء وقریء یطیقونه بفتح الیاء والطاء والیاء المشددتین اصله یتطیوقونه وزنه یتفیعلونه
قلبت الواو یاء والتاء طاء المطوقة معظمه وزننده بیونی قدرتدن طوقلی کوکرجین قوشنه دینور که بدننك
رنکنه مخالف اولور یقال حمامة مطوقة ای ذات الطوق و بیونی کندیدن طوقلی بیوك شیشه یه اطلاق اولنور
الاطاقة همزه نك کسریله برنسنه یه کوج یتوب قادر اولمق معناسنه در که طاقت کتورمك تعبیر اولنور یقال اطاق
الشیء واطاق علیه اذاقدر بومعنادن اسم طاقه در تاب وتوان معناسنه تقول مالی طاقة به ای قدرة الطهق نهق
وزننده تیز تیز یورمك معناسنه در یقال طهق الرجل طهقا من الباب الثالث اذامشی سریعا فصـــــل العین
العبق فتحتینله والعباقة حماقه وزننده والعباقیة کراهیه وزننده بدنه مشك وعنبر مقوله سی طیب سپشوب
یاپشمق معناسنه در یقال عبق به الطیب عبقا وعباقة وعباقیة من الباب الرابع اذالزق به و بریرده مقیم اولمق معناسنه
مستعملدر یقال عبق بالمکان اذااقام به و برنسنه یه پك دوشکون حریص اولمق معناسنه مستعملدر یقال عبق به
اذااولع العبق کتف وزننده شول آدمه دینور که برمقدارجه طیب سورند کده رایحه سی برمدت بدنندن
کتمیوب قالور اوله مؤنثی عبقه در یقال رجل عبق وامرأة عبقة اذاتطیبا بادنی طیب لم یذهب عنهما ایاما العبقة
فتحتانله یاغ طلومنده قالمش یاغ بیلاشغنه دینور یقال مافی النحی عبقة ای وضر السمن عبق فتحتینله ابو اسحق
اسمعیل بن عمر العبقی نام محدثك جدی اسمیدر العباقاء عینك فتحیله شول کسیه دینور که طوتقال کبی ناسه
یاپشوب ایرلمز اوله مبرم دنیجی کبی یقال رجل عباقاء ای یلزق بك العباقیة ثمانیه وزننده مصدردر که ذکر اولندی
ومکار خدعه کار آفت وعیار کسیه اطلاق اولنور مکر وشری ناسه بیلاشوب قالدیغی تصورینه مبنی در یقال فلان
عباقیة ای مکار داهیة وشول یاره اثرینه دینور که چهره نك کورینن یرنده قالمش اوله وعباقیه چالی جنسندن براغاجك
اسمیدر و پك طراوعیار اوغری یه دینور یقال لص عباقیة ای خارب العبقاء عینك وبانك فتحیله والعبقاة

هابله کسکین پنچه لو طوشنجل قوشنه دینور یقال عقاب عبنقاء وعبنقاة ای عقنباة العبقان عینك وبای
مشدده نك کسریله والعبقانة هابله بدخوی وبدمشرب آدمه دینور یقال رجل عبقان ربقان ورجل وامرأة
عبقانة ربقانة ای سیء الخلق بوراده ربقان اتباعدر الاعبنقاء اسلنقاء وزننده برکسه آفت ومکار اولمق علی قول
بدخوی اولمق معناسنه در یقال اعبنق الغلام اذاصار داهیة اوساء خلقه التعبیق تفعیل وزننده خوش
رایحه یایمق معناسنه در یقال عبق الرجل رایحة الطیب اذاذکیها العتق عینك کسریله کرم وحسن وجمال
واصالت ونجابت وشرف وشان معنالرینه در یقال به عتق ای کرم وجمال ونجابة وشرف مؤلفك بصائرده بیاننه کوره
اصل عتق ماده سی قدم معناسنه در که فارسیده دیرینه وترکیده چوقدانکی تعبیر اولنور وقدم دخی زمان ومکان
ورتبه جهتلریله متصوردر بو جهتله قدیم نسنه یه وکریم وجمیل ونجیب وشریف کسه لره ورقیدن خالی اولان کسیه
عتیق اطلاق اولنور انتهی وعتق کشی زاده لك حریت معناسنه در وقول آزاد اولمق معناسنه در بونده
عینك فتحیله ده لغتدر علی قول فتحله مصدر وکسرایله اسمدر که آزادلق معناسنه در العتاق والعتاقة عینلرك
فتحیله بونلرده عتق کبی قول آزاد اولمق معناسنه در یقال عتق العبد عتقا وعتاقا وعتاقة من الباب الثانی
اذاخرج عن الرق فهو عتیق وعاتق شارحك مصباحدن نقلنه کوره بومعناده عتق بنفسه متعدی اولمز
فلایقال عتقته پس مجهول صیغه سیله عتق العبد دیمك صحیح اولمز کذلك افعال بابندن بومعناده لازم کلمز بلکه
ثلاثی لازم وافعال بابی متعدیدر انکیچون معتوق دیمیوب عتیق وعاتق ومعتق دینور وعتیق مؤنثده وصف
اولور وعتق برآدمك دریسی سرد ودرشت ایکن بعض علاج سببیله یوفقلوب نازك اولمق معناسنه مستعملدر
یقال عتق فلان وعتق بعد استعلاج عتقا وعتقا وعتاقة من الباب الثانی والخامس اذارقت بشرته بعد الجفاء
والغلظ وبرکسه اوزره یمین واجب اولمق معناسنه در یقال عتقت الیمین علیه اذاوجبت وطوار تاولنوب برار
اولمق معناسنه در یقال عتق ماله اذاصلح وآت ایلروکچوب قورتلمق معناسنه در یقال عتق الفرس اذاسبق
فنجا وعتاقه برنسنه اسکی وقدیم اولمق معناسنه در یقال عتق الشیء وعتق عتاقة من الباب الخامس والاول
اذاقدم وشراب یللیوب نشئه دار اولمق معناسنه مستعملدر یقال عتقت الخمر عتاقة اذاحسنت وقدمت
وقیز یکی یتشمك معناسنه در که هنوز ایملك زوج قیدندن آزاده لکی حالدر یقال عتقت الجاریة عتقا من الباب
الخامس اذاصارت عاتقا وعتق عینك فتحیله اصرمق معناسنه در اثرابقا ایلدیکنه مبنی در یقال عتقه بفیه عتقا
من الباب الاول اذاعضه وطواری خوشجه تیمار ورعایتله ایو ویرار ایلمك معناسنه در یقال عتق المال
اذااصلحه وطوار کندوسی صلاحیت بولمق معناسنده کلمکله بومعناده متعدی ولازم اولنور یقال عتق
المال هواذااصلح و بوتکرار دکلدر زیراسابق باب ثانیدن بواولدندر وآت سائرلری تقدم ایلمك معناسنه در یقال
عتق الفرس عتقا من الباب المزبور اذاتقدم نته که باب ثانیدن دخی کلور که آنفا ذکر اولندی العتق عینك
ضمیله عتیق وعاتق لفظلرندن جمع اولور العتیق امیر وزننده والعاتق حائض وزننده آزاد اولمش قوله دینور
شارحك بیاننه کوره عاتق باب ثانیدن لازمك وصفیدر که حائض کبی نسب اوزره در آزادلودیمك اولور وعتیق
مفعول معناسنه در که آزاد اولمش دیمك اولور انتهی لکن مؤلف اعتاق ذیلنده دخی فهو معتق وعتیق عنوانیله
رسم ایلمکله ظاهرا غیر قیاس اوزره اعتاقدن دخی کلمسی ملحوظدر وعتیقك جمعی عتقاء کلور کرماء وزننده
ومؤنثه دخی وصف اولور یقال عبد عتیق وامة عتیق ویقال عتیقة وعتیقه نك جمعی عتائق کلور ویقال
هو مولی عتاقة ومولی عتیق ومولاة عتیقة یعنی آزادلوقول وجاریه در مولی کلمه سی عتق ایدن افندی یه اطلاق
اولندیغی کبی عتق اولنان قوله ده اطلاق اولنور وعتیق قدیم اولان شیئه دینور وبیت عتیق کعبهٔ معظمه یه
اطلاق اولنور شرفها الله تعالی وسبب تسمیه سنده وجوه عدیده بیان ایلدیلر اولا روی زمینده الك اول وضع
وطرح اولنان بیت اولدیغنه مبنی در وعند البعض طوفانده آسمانه رفع اولنمغله قید غرقدن عتیق وآزاد اولدیغی
وجه تسمیه در وعلی قول مطلقا تسلط واستیلاء جبابره دن معتق اولدیغنه مبنی در یاخود حبشه نك یعنی ملك
حبشه طرفندن سوء قصد ایله هجوم ایدن ابرهه نك تسلطندن معتق اولدیغیچوندر ابابیل وفیل قصه سی معلومدر
یاخود کعبهٔ معظمه یه برکسه مالك اولمیوب حر الاصل اولمسی باعث تسمیه در وعتیق برجنس ارکك خرما
اغاجنه دینور که آندن آشیلنان اغاجك خرماسی اصلادوکلمز وعتیق صویه وشیره یه وشرابه اطلاق اولنور یقال
سقاه عتیقا ای ماء وطلاء وشرابا وخرمانك علمیدر وسوده اطلاق اولنور وهر شیئك کزیده سنه وخیارینه
اطلاق اولنور وعتیق صدیق اکبر رضی الله عنه حضرتلرینك لقبلریدر حسن وجماللرینه مبنی یاخود حقلرنده

لسان شريف حضرت نبويدن عليه السلام من اراد ان ينظر الى عتيق من النار فلينظر الى ابى بكر حديث
شريفى صادر اولديغنه مبنى در ياخود والده لرينك تسميه لريدر مترجم دير كه عقب ولادتده والده لرى قوجاغنه آلوب
بيت عتيقه كتوروب يارب اعتق هذا من الموت فهبه لى دعاسيله طول عمرى ايچون نيازمند اولدقده انطاق الهى ايله
ركنك بردن * ياامة الرحمن بالتحقيق * فزت بحمل الولد العتيق * يعرف فى التوراة بالصديق * ارجوزه سى
والده سنك وسائر حضارك مسموعلرى اولديغى سبب تلقيب اولمشدر وعند البعض اسم اصليسى عتيق در انتهى
وعتيق بن يعقوب وعتيق بن سلمه وعتيق بن هشام وعتيق بن عبد الله المصرى وعتيق بن محمد بن هارون وعتيق بن
عبد الرحمن وعتيق بن موسى وعتيق بن محمد القيروانى وولد مكرملرى محدثلردر وابو عتيق محمد بن عبد الرحمن
بن ابى بكر وابو عتيق عبد الرحمن بن جابر بن عبد الله تابعيلردر وابن ابى عتيق رواة حديثدن برماجن معروفدر
تابعين طبقه سندندر وعتيق يللمش خمره اطلاق اولنور يقال راح عتيق وعتيقة اى قديم وصو يى پاك آته اطلاق
اولنور يقال فرس عتيق اى رائع وبعضلر ديديكه عتق لفظى عينك كسرى وضميله خمر وتمر كبى جمادات وموا‌ته
وصف اولور نته كه قدم لفظى موات وحيوانه عموما وصف اولور پس فرس عتيق ديميوب خمر عتيق دينور وخمر قديم
وفرس قديم دينور وعتيق دريسى سرد ودرشت ايكن بعض معالجه ايله يوفقلوب نازك اولمش آدمه دينور يقال
رجل عتيق اى الرقيق البشرة بعد الجفاء والغلظ العاتق آزادلو قوله دينور كه ذكر اولندى ويللمش نشئه لو
باده يه دينور عتيق كبى وككبش طلومه دينور يقال زق عاتق اى واسع ويكى يتشمش تازه قيزه دينور يقال
هى عاتق اى شابة اول ما ادركت وهنوز اره وارمش قيزه دينور على قول اورته جه يعنى كرچه يتشوب وهنوز اره
وارمش اولوب لكن وقتى دخى كذران ايلمامش اوله بونلر ازواج تحت تملكى قيدندن هنوز آزاده اولدقلرى
ملاحظه سيله در و وصف خاصدر يقال جارية عاتق اى لم تتزوج اوهى التى بين الادراك والتعنس وعاتق
اموزده رداء وشال وضع اولنان عضوه دينور على قول اموز باشيله بيونك اراغنه دينور تركيده چكين تعبير اولنور
وبومذكردر بعضا مؤنث اولور يقال حمله على عاتقه وهو موضع الرداء من المنكب اوما بين المنكب والعنق شارحك
بيانه كوره تقدم معناسندندر وعاتق قزارمش اسكى يايه اطلاق اولنور عاتقه دخى دينور وهنوز اوچغه يتشلمش
قوش ياوريسنه على قول هنوز قوتلنمامش بغرتلق وكوكرجن پلازينه دينور وعاتق لفظنك جمعى عواتق كلور
كواهل كبى العتيقة سفينه وزننده آزاد اولمش جاريه يه دينورنته كه ذكر اولندى يقال امة عتيق وعتيقة واماء
عتائق واسكى نسنه يه دينور تأنيثى موصوفه ناظردر وعربلرك قنطرة عتيقة وجديد ديدكلرينك وجهى بورا ده
عتيقه عاتقه معناسنه در كه نسب اوزره در ذى عتق معناسنه در و جديد لفظى مفعول معناسنه اولديغندن
هاء ادخال اولنمامشدر ماله الفعل ايله ما وقع له الفعل بيننى تفريق ايچون الاعتاق همزه نك كسريله قول آزاد
ايلمك معناسنه در يقال اعتقه اذا اخرجه عن الرق وذلك معتق وعتيق وراكب آتى سرعت ايتدروب ايلرى
كچورمك معناسنه در كه كروهدن قورتاروب آزاد ايلمش اولور يقال اعتق فرسه اذا اعجلها وانجاها واسكى
قيويى قازوب ديوارنى طاشله اورمك معناسنه در يقال اعتق قليبه اذا حفرها وطواها وطوارى كوزلجه تقيد
وتيمار ايله تاولندروب اصلاح ايلمك معناسنه مستعملدر يقال اعتق المال اذا اصلحه وبريرى حوزه ضبطه
كچوروب ملك ايدنمك معناسنه مستعملدر يقال اعتق موضعه اذا حازه فصارله المعتق مكرم وزننده اعتاق
اولنمش قوله دينور عتيق كبى شارح ديركه معتوق ديمك جائز دكلدر زيرا ثلاثى وجه مذكور اوزره همان لازمدر
مزيد متعديدر پس آزاد ايدنه معتق وآزاد اولنه معتق وعتيق دينور ومؤلفك عتيق لفظنى تكرارى ظاهر ابو كه
اشارتدر انتهى مولى عتاقه اضافتله ومولى عتيق كذلك اضافتله ازاد اولمش قولك آزاد ايدن افنديسنه
دينور كه آخر عصبات سببيه در اشبو مولى لفظى افندى يه اطلاق اولنديغى كبى آزاد اولمش قوله دخى اطلاق اولنور
پس مولى عتاقه اضافتله ايكى طرفه دخى صالحدر ومولى عتيق اضافتله افندى طرفنه صالحدر و وصفيتله
آزاده قول طرفنه صالحدر كذلك مولاة عتيق ومولاة عتيقه اضافتله قولى وجاريه يى آزاد ايدن سيده اطلاق مطلب
اولنور ومولاة عتيقة وصفيتله آزاده اولان جاريه يه اطلاق اولنور و بعض نسخه ده اضافتله و بعضده اعرابله
مضبوط اولمغله وجهين مذكورينه نسبتله ايكيسيده صحيحدر وفرائضده مولى العتاقه دن مراد افنديسيدر
عتيق زبير وزننده اعلام ناسدندر عتيق بن محمد الجرشى وعتيق بن احمد بن حامد وعتيق بن عامر المنجع
وبكير بن عتيق ونصر بن عتيق والغضور بن عتيق وعلى بن عتيق واحمد ومحمد ابنا عتيق محدثلردر العتقيون
زفر يون وزننده عتقايه منسوب اولنلردر كه الف تخفيف اولنمشدر مراد اصحابدن عبد الله بن بشر ومحدثيندن حارث بن

سعيد وقاضى ئدمر عبد الرحمن بن الفضل وامام مالك اصحابندن عبد الرحمن بن قاسمدر العتقاء كرماء وزننده
عتيق لفظندن جمعدر كه ذكر اولندى وعتقاء كلمه سى كه اشبو الطلقاء من قريش والعتقاء من ثقيف بعضهم
اولياء بعض فى الدنيا والاخرة حديثنده واقعدر مراد يوم فتح مكه ده بعد الاسر والاسترقاق سبيللرى تخليه
اولنانلردر نته كه طلقاء حيطهٔ اسر واسترقاقه كيرمشيكن رعايتا اطلاق اولنانلردر وعتقاء قبائل متعدده دن
برجماعتدر حجر قبيله سندن حمير وسعيد قبيله سندن عشيره وكنانه دن مضر و بونلردن بشقه نيچه اشخاصدن
عبارتدر ومسجد العتقاء مصرده برجامعدر مذكور عبد الرحمن بن قاسم كه امام مالك صاحبيدر آنك بنا كرده سيدر
العتاق كتاب وزننده بريجى قوشلره اطلاق اولنور مفردى عتيق در وصو يى پاك نجيب اتلره اطلاق اولنور يقال
خيل عتاق اى نجائب العتايق ايكى قريه اسميدر برى نهر عيسى و بريسى حلهٔ مزيديه شرقيسنده در العتاق
غراب وزننده بودخى يللمش اسكى باده يه دينور التعتيق تفعيل وزننده اسكتمك معناسنه در يقال عتق الثوب
ضد جدده واصرمق معناسنه در يقال عتقه اذا عضه المعتقة معظمه وزننده بردرلو عطر اسميدر و يللدلمش
اسكى خمره وصف اولور يقال خمر معتقة اى قديمة العتق عينك كسرى وضمتيله برجنس شجر اسميدر كه
آندن ياى اتخاذ اولنور العثق عينك وثاى مثلثه نك فتحيله برجنس شجر اسميدر مفردى عثقه در وعثق الطريق
يولك جاده سنه دينور تقول اخذنا عثق الطريق اى جادته العثقة فتحاتله بوللق وآبادان ونعمت وحاصلاتى فراوان
ارضه دينور يقال امست الارض عثقة اى مخصبة الاعثاق همزه نك كسريله بريرا اوجوزلق و بوللق نعمتلو
بركتلو اولمق معناسنه در يقال اعثقت الارض اذا اخصبت المتعثق متفرق وزننده والمنعثق منعقد وزننده
بريرينه قارشمش كيرشمش سحابه دينور يقال سحاب متعثق ومنعثق اذا اختلط بعضه ببعض العيسدوق
حيزبون وزننده بربوجك آديدر العدق عينك فتحى ودالك سكونيله جمع ايلمك معناسنه در يقال عدقه عدقا
من الباب الثانى اذا جمعه و يقينا بيلديكى نسنه حقنده ظن وتخمينله سوز آتمق معناسنه در يقال عدق بظنه
اذا رجم بهموجهار أيه الى مالا يستيقنه و برنسنه اراشدرر كبى حوضك اطرافنه الصوقوب برى اوته كزدرمك
معناسنه در يقال عدق بيده اذا ادخلها فى نواحى الحوض كطالب شئ التعديق تفعيل وزننده بودخى يقينى
اولمديغى نسنه حقنده مجرد رأى خوديله ظن وتخمين ايده رك سوز آتمق معناسنه در يقال عدق بظنه بمعنى
عدق العدق فتحتينله عدق ايله ايكى معناده دخى مراد فدر يقال عدق بظنه عدقا من الباب الرابع بمعنى عدق
وعدق بيده بمعنى عدق فى نواحى الحوض الاعداق همزه نك كسريله بودخى نسنه اراشدرر كبى حوض اطرافنه
الصوقوب برى اوته كزدرمك معناسنه در يقال اعدق بيده بمعنى عدق العودقة حوقله وزننده اعداق معناسنه در
وعودقه اسم اولور عودق كبى كه قيودن قوغه چقره جق چنكله دينور واكاعودقه دخى دينور جمعى عدق كلور
كتب وزننده وعدقه دخى دينور فتحاتله بونك جمعى عدق در فتحتينله وعودقه او بچ چنكللو بردموره دينور كه
قورد صيد ايدنلر اكا بر پارهٔ ات صاپليوب يره ديكرلر قورد كلوب انى قاوره يجه بوغزينه صاپلنوب قالمغله كلوب
اخذ ايدرلر العادق بللو وپايدار اوله رق رأى وفكرى اولميان آدمه دينور كه رأى واحد اوزره قرار ايده ميوب
دائما تلوين وتحويل ذهن ايدر اوله يقال رجل عادق الرأى اى ليس له صيور يصير اليه العذق عينك فتحى
وذال معجمه نك سكونيله بمثلى خرما آغاجنه دينور جمعى اعذق وعذاق كلور عينك كسريله وعذق مصدر
اولور دوه سور يسندن پوغورى قوغوب سورى يى برارايه طوپلمق معناسنه يقال عذق الفحل عن الابل عذقا
من الباب الثانى اذا دفعها وحواها وقيونه كندى رنكنه مخالف برنسنه ايله نشان ايلمك معناسنه در يقال
عذق الشاة اذا وسمها بالعذقة و بركسنه يه برعيب وتهمت اسناد ايلمك ياخود حقنده بدسوز سويلمك معناسنه مستعملدر
يقال عذق فلانا بشر اوقبيح اذا رماه به و برشيئى برنسنه يه نسبت ايلمك معناسنه در يقال عذقه الى كذا
اذا نسبه ودوه اسهال ايلمك معناسنه در يقال عذق البعير اذا ثلط ومكه آريغى ديدكلرى اوتك يمشى بلورمك
معناسنه در يقال عذق الاذخر اذا ظهرت ثمرته العذق عينك كسريله خرما سالقمنه دينور كذلك اوزم سالقمنه
ياخود خرماسى ياخود اوزمى اكل اولنمش سالقم چوپنه دينور جمعى اعذاق وعذوق كلور ضمتينله يقال قطع
عذق النخل والعنب وهو القنو من النخل والعنقود من العنب او اذا اكل ما عليه وعذق مدينه ده بنى امية بن زيده
مخصوص برقله نك اسمدر وعز ومجد ورفعت معناسنه مستعملدر يقال فى بنى فلان عذق قديم اى عز ومجد
وجتا اللواغاج دالنه دينور خبراء العذق خانك فتحى وعذق عنب ياخود جبل وزننده يمامه ناحيه سنده برموضعدر
آنده قتى وافرسدر اغاجى وجابجا مياه كثيره واردر العذقة عينك فتحى وكسريله قيونك رنكنه مخالف شول نشانه

دینورکه سائرك قیونلر یبه قارشوب ضایع اولمامق ایچون بیوننه تعلیق ایدرلر الاعذاق همزه نك کسریله بودخی
قیونه عذقه تعلیق ایلك معناسنه در یقال اعذق الشاة بمعنی عذقها ومکه ایر یغی یمش ویرمك معناسنه در
یقال اعذق الاذخر اذا ظهرت ثمرته الاعتذاق افتعال وزننده باشه صاریلان دلبندك ایکی اوجنی بردن ارقه یه
صالندرمق معناسنه در یقال اعتذق الرجل اذا اسبل لعمامته عذبتین من خلف و برکسه یی برنسنه یه
مخصوص قلمق معناسنه در یقال اعتذق فلانا بکذا اذا اختصه به ودوه یه کندی لونیله مخالف نشان ایلك معناسنه در
یقال اعتذق بکرة من الابل اذا اعلم علیها لیقبضها یعنی سورینك ایچندن برگنج دوه یی کندی اشتراء وقبض ایلك
ایچون نشانلدی العذقانة شیطانه وزننده دلی زفیر بدزبان عورته دینور یقال امرأة عذقانة ای سلیطة العذق
کتف وزننده اوز وچیره دست الی هرشیئه یاقشور آدمه دینور یقال رجل عذق ای لبق ورایحه سی تیز طیبه
دینور یقال طیب عذق ای ذکی التعذلق تدحرج وزننده دوز یوریمیوب ایکی یکا حرکت ایده رك یوریمك
معناسنه در یقال تعذلق فی مشیه اذا مشی متحرکا العذلوق عصفور وزننده جست وچالاك وسبکروح
اوغلانه دینور ذعلوق کبی العرق فتحتینله ذی روح قسمنك کوده سی در یسندن صیزوب چقان رطوبته
دینورکه ترتعبیر اولنور سائر نسنه لرك ترنده بالاستعاره استعمال اولنور یقال مسح عرقه وهو رشح جلد الانسان
ودیواردن صیزوب چقان رطوبته اطلاق اولنور وعوض وثوابه علی قول قلیلنه اطلاق اولنور یقال اتخذت
عنده یدا بیضاء واخری خضراء فانلت منه عرقا ای ثوابا ونفعا وسوده اطلاق اولنور ممه یه کلنجه طمرلردن ترشح
ایلدیکیچون ودیوار صره سنه وقورینه دینور یقال بنی البانی عرقا او عرقین وعرقة وعرقتین ای صفا
وصفین وطاغك یوره سنده اولان یوللره اطلاق اولنور وصره صره دوه ایزلرینه اطلاق اولنور وعرق
التمر خرما پکمزینه دینور وعرق قوری اوزومه دینور زبیب معناسنه ودوه نك دولنه دینور نتاج الابل
معناسنه ونفع وفائده یه اطلاق اولنور تقول ما اصبت منه عرقا ای نفعا وصره واردی طوران آتلره
وقوشلره اطلاق اولنور ومطلقا هرنسنه نك صره سنه وطابورینه دینور وخرما یپراغندن حصیر طرزنده
یاپلمش نسنه یه دینور بوکوب زنبیل یاپمزدن مقدم علی قول زنبیله دینور بونده رانك سکونیله ده لغتدر
وآت قسمنك مصراع یونه کیدرکبی برباش سکرتمسنه دینور یقال جری الفرس عرقا ای شوطا وطلقا وعرق
القربه شدتدن ومحنت ومشقتدن کنایه در قربه ترلدکده رایحه سی بد وخبیث اولور یاخود قربه ده فی نفس الامر
عرق متصور اولمغله کویا که محال نسنه یی متکلف اولور یاخود عرق القربه دن مراد قربه نك منفعتی یعنی ترشح
ایدن صویدر کویا اولکسه بغایت تعب ومحنته اوغرایوب وبانده و براسهل محلده دخی صوا اولمامغله مسافه
بعیده ده واقع قربه نك صوینه واروب دفع حرارت ایلمکه محتاج اولمشدر یاخود عرق القربه دیدکلری خرما
یپراغندن اورلمش حصیر طرزنده نسنه درکه طلو قربه کتورن آدم آنی کوکسنه طیایوب قربه یی آنك اوزرندن
آلور یاخود طلو واغر قربه یی کتورن کمسه نه کونه ثقلت چکوب عرق ریز اولور ایسه اول کونه رنج ومشقته اوغرامقدن
کنایه در والحاصل بین العرب عرق القربه مثلدر تقول لقیت منه عرق القربة ای الشدة والجهود والمشقة
وعرق مصدر اولور ترلمك معناسنه یقال عرق الرجل عرقا من الباب الرابع اذا ترشح جلده واوشنکن کاهل
اولمق معناسنه در یقال عرق الرجل اذا کسل العرق صرد وزننده چوق ترلاین شخصه دینور یقال رجل
عرق ای کثیر العرق واشبو عرق کلمه سی که صرد وزننده در مبالغه معناسنده مطرد دکلدر اما عرقه کلمه سی که
همزه وزننده در مبالغه ده مطرددر زیرا فعله علی الاطلاق ثلاثی مجرد فعلنده مطرددر ضحکه کبی که کوله کن
آدمه دینور العرقة تمره وزننده بودخی طباغ یوره لرنده اولان انجه جك یوله دینورکه جلق وچغیر تعبیر اولنور
العرق کتف وزننده شول سوده دینورکه طلوم ایچره اولوب دوه یه یوکلنمکله دوه نك تری نشف ایدوب طعمی
بوزلمش اوله یقال لبن عرق اذا فسد طعمه عن عرق البعیر المحمل علیه العرقه فرحه وزننده برخاتونك لقبیدرکه
اسمی قلابه ایدی کتابه وزننده مزبوره نك اوغلو حبان بن العرقه درکه خندق غزوه سنده سعد بن معاذ رضی الله
عنه حضرتلرینه مشرکین طرفندن رمی سهام ایلمشدر ومزبوره یه عرقه ایله تلقیب رایحه سی پك خوش اولدیغنه
مبنی در العرقة فتحاتله دیوار قورلرینك ارالقلرینه ارقوری قونان اغاجه دینورکه هاطل تعبیر اولنور ودره یه
دینورکه تحریفله طوره تعبیر اولنور یقال ضربه بالعرقة ای بالدرة وطوتساق بند ایتدکلری یصی قولان طرزنده
باغه دینور جمعی عرق کلور هاسر وعرقات کلور فتحاتله العرق عرق وزننده والمعرق مقعد وزننده کمیك
اوزرنده اولان اتی کمیروب جمله سنی یمك معناسنه در یقال عرق العظم عرقا ومعرقا من الباب الاول اذا اکل ما علیه

من اللحم وبرسنه کیتمك معناسنه در یقال عرق فی الارض اذا ذهب وقربه یه وآزق چانطه سنه عراق دیکمك
معناسنه در یقال عرق المزادة اذا جعل لها عراقا وعرق اتی یتمش کیکه دینور جمعی عراق کلور کتاب وزننده
وعراق کلور غراب وزننده وبو نوادردندر وبعضلر عندنده اتی اوزرنده اولان کیکه عرق واتی صویلوب اکل اولنمشه
عراق دینور غراب وزننده کماسیذکر وعلی قول ایکیسیده ذکر اولنان ایکی معنایه اطلاق اولنور وعرق برآدمك
کوده سنده اتی آز اولمق معناسنه در کماسیذکر وعرق شول یوله دینورکه ناس آندن سلوك وتردد ایده رك شاهراه
اولمش اوله یقال اخذ العرق فی ذهابه وهو الطریق یعرقه الناس حتی یستوضح پس بومعروق معناسنه اولور
العراق غراب وزننده اتی اکل اولنمش کیکه دینور وبعضلرك قولی آنفا ذکر اولندی وعراق وعراقه هایله
صودن نطفه یه یعنی صافی یه علی قول قوغه وقربه دیبلرنده قلان برمقدارجه صویه دینور وپك چوق یغموره
دینور وعراق الغیث یغمور عقبنده بتن اوته دینور یقال ما اطیب عراق الغیث ای نباته فی اثره المعرق معظم
وزننده کوده سنده اتی آز اولان چلسز آدمه اطلاق اولنور یقال رجل معرق العظم ای قلیل اللحم وآزجه صوایله
ممزوج مشروبه دینور المعروق بودخی کوده سنده اتی آزجه چلسز آدمه دینور یقال عرق الرجل علی بناء
المجهول عرقا فهو معروق ای قلیل اللحم وآزجه صوقاتلمش مشروبه دینور یقال سقاه معروقا وهو شراب جعل
فیه عرق من الماء ای قلیل العرق عینك کسریله طمره دینور فارسیده رك دینور بدنده اولور واغاجده اولورکه
کوکنده طمر طرزنده تل تل صچاقلردن عبارتدر هرطرفه سوروب کیدر جمعی عروق واعراق کلور وعراق کلور
عینك کسریله وعرق هرنسنه نك اصل وبنیادینه اطلاق اولنور یقال له عرق کریم ای اصل واصلاوت
بتورمز چوراق یره دینور وشول یوکسك ودیك یوقری غلیظ صرپ طاغه دینورکه صرپلغندن تپه سنه چقمق
ممکن اولمیه وکوچك طاغه دیمکله ضد اولور وکوده یه دینور جسد معناسنه وبرموضع آدیدر وسوده دینور
وچوق دواب ومواشی دولنه دینور نتاج کثیر معناسنه وحسین بن عبد الجبار نام محدثك لقبیدر وایلغین اغاجی بتن
چوراق یره دینور وبریله اوزون اوزادی یوفقه جه قوم یغننه دینور علی قول یوکسك مکانه دینور جمعی عروق در
وآزجه نسنه یه دینور یقال عرق من الماء ای قلیل ذات عرق بادیه ده برموضعدر حجاج عراقك میقاتیدر
وعرق بنو حنظلة بن مالکه مخصوص بروادی اسمیدر وبصره ده ایکی موضع آدیدر ویالکزجه بولنمش طاغك
قطرینه دینور وبرده قلان اکشی اوت بقیه سنه دینور وعبد الرحمن بن عرق واوغلو محمد تابعیندندر وابراهیم
بن محمد بن عرق الحمصی محدثدر واحمد بن یعقوب المقرئ البغدادی ابن اخی العرق دیمکله معروفدر عرقه
عینك کسریله شامده بربلده در عروة بن مروان المسند وواثلة بن حسن العرقیان که اعلامدندر اورادندر
مؤلف بونی تکرار ایلمشدر العروق فارسیده زرده چوبه وترکیده صاری اغاج وتحریفله زرده چاو دیدکلری
کوکك اسمیدر علی قول هرد یاخود ماميران اسمیدر وعند البعض کرکم صغیر آدیدر العروق البیض مستعجله
دیدکلری نبات آدیدرکه بوزیدان دیدکلریدر تلکی طشاغی وسموزلك اوتی تعبیر اولنور نسوانی مسمن اولمغله
سمورمك ایچون تناول ایدرلر العروق الحمر فوة اسمیدرکه قزل بویه وقزل کوك دیدکلریدر بوباجیلر استعمال
ایدرلر العرق ضمتینله عراق لفظنك که دکز قیسنه دینور جمعیدر العروق عینك ضمیله دیاربنی کلابده سجانام
صویه قریب برنیجه قزل طپراقدن یغلمش اویوکلره دینور العراق کتاب وزننده قوش یلکنك جوفنه دینور
وبنو سعد یوردنده برنیجه صولره اطلاق اولنور وصو کنارینه علی قول اوزون اوزادی قیسنه دینور کذلك
دکزك قیسنه دینور یقال یمشی فی عراق الماء وفی عراق البحر ای شاطئه وکذا شاطئ البحر طولا وقربه نك وصو
طلومنك دیبلرینه وضع اولنان کونه ومبشنه دینورکه ایکی قات دیکش چکیلور وطبابه یه دینورکه دیکش اوزرینه
قونیلان مبشندر دیکشك کوزلری طوتلمق ایچون قورلر وعراق یالکزجه طاغك قربنه دینور وبرده قلان اکشی
اوتلرك بقیه سنه دینورکه دوه مرعاسندندر ومنه یقال ابل عراقیة ای ترعی بقایا الحمض وطرنغی چپ چوره احاطه
ایدن پروازه دینور وعراق قولاغك پروازی اولان کر تلکدن عبارتدر وعراق الدار فناء داردرکه خانه نك
یوره سندن وحولوسندن عبارتدر وعراق السفره طعام صفره سنك پروازینه دینور وعراق النهر ایرمغك وارقك
اشاغی طرفندن منتهاسنه قدر قیسنه دینور وعراق الحشا بطنك کوبکدن یوقری آرقوری کلان یردن عبارتدرکه
بوکورارالغی اولور پروازطرزنده در وعراق لفظنك مجموعنده جمعی اعرقه در وعرق در عینك ضمی وضمتینله وعراق
بلاد معروفه یی محتوی اولکه نك اسمیدرکه طولا بصره قربنده عبادان نام قصبه دن موصل شهرینه وعرضا
قادسیه دن حلوان نام بلده یه قدر ارضدن عبارتدر مؤنثدر مذکر دخی اولور وجه تسمیه سنده اقاویل مختلفه وارددر

بعضلر عندنده ارض مرقومه ده خرما وسائر اغاجلر فراوان اولمغله عروقلرینك بری برینه صوقشوب صیق و کور اولمسی باعث تسمیه در یاخود ارض عرب بی حاشیه و پروازكبی احاطه واستكفاف ایلدیكندن اطلاق اولـندی یاخود عراق المزاده دن مأخوذدر كه ذكر اولندی ارض مرقومه ابادانلقله چول ماینینده واقع اولمغله كویا كه اول ایكی دری ازالغنه دیكیلان میشنه تشبیه اولـندی و بعضلر دیدیكه ارض مزبوره دجله نك وفراتك قییلرنده واقع اولمغـله اطلاق اولـندی یاخود عراق ایرانشهر معربیدر كه كثیرة النخل والشجر دیمكدر مترجم دیركه ایرانشهر لفظنك بومعنـا ایله مناسبتی معلوم دكلدر العراقان كوفه ایله بصره یه اطلاق اولنور العرقوة عینك فتحی وقافك ضمیله ترقوه وزننده وعینك ضمیله ده جائزدر قوغه نك آغزینه طاقیلان خاچ طرزنده ارقوری ایكی آغاجك بریسندر دینور العرقوتان عرقوه نك تثنیه سیدر وشول ایكی آغاجه دینوركه سمر آغاجنك اوك قاشیله آرد قاشنك ازالغنده اولوب آنلری بری برینه قاوشدروب بندایدرلر جمعی عراقی كلور عینك فتحی وقافك كسریله وعرقوه یرده اولان شول یوكسكجه تپه یه دینـوركه مزارطـاشلقلری طرزنده یغلمش اوله العرقاة عینك فتحیله بودخی قوغه نك اغزنده صلیب شكلنده كچوریلان ایكی آغاجك برینه دینور وعرقاة عینك فتحی وكسریله اصل وبنیاد معناسـنه در علی قول مالك یعنی دؤابت ومواشی قسمنك اصل ومنشأینه دینـور عرقه دخی دینـور عینك كسریله وعرقاة وعرقه اغاجك اوچجه سنه وكتوكنه دینـوركه اطرافنه سوروب كیدن طمرلر وكوكلر آندن منشعب اولور اوبوم دخی دینـور ارومه معناسـنه ومنه یقال استأصل الله عرقاتهم ای اصلهم واورومتهم پس عرقاتهم لفظنك عینی مفتوح ایدن تایی دخی مفتوح ایدر و بوا كثر استعمـالدر زیرا عرقاة لفظی مفرددر والتی الحاق ایچوندر وعینی مكسور ایدنلر تایی دخی مكسور ایدرلر زیرا بوصورتده عرقه لفظنك جمعی اولمش اولور ذات العراقی عینك فتحیله آفت وداهیه یه اطـلاق اولنور عراقی مذكوردندر یقال رماه الله بذات العراقی ای الداهیة عریق زبیروزنـنده بصره ایله بحرین بیننده برموضعدر عریقه جهینه وزنـنده برموضعدر انده بروقعه اولمغله یوم عریقه معروفدر الاعراق همزه نك كسریله عراق اولكه سنه وارمق معناسنه در یقـال اعرق الرجل اذا اتی العراق و بركسنه كرم ونجـابتده یاخود لؤم ودنائتده صوی واصیل اولمق معناسنه در یقـال اعرق فلان اذا صـار عریقا فی اللؤم اوفی الكرم واغاج كوك صالوب كوكلشمك معناسنه در یقـال اعرق الشجر اذا اشتدت عروقه فی الارض وشرابه برمقدارجه صوقاتمق معناسنه در یقال اعرق الشراب اذا جعل فیه عرقا من المـاء ای قلیلا وقوغه یی طلودن آزجه طولدرمق معنـاسنه در یقال اعرق فی الدلو اذا جعل المـاء فیها دون الملء التعریق اعراق ایله ایكی معنـای اخیرده مرادفدر المعرقة محسنه وزننده والمعرقة محدثه وزننده بحر قلزم ساحلنده مكه دن شامه موصل طریقك اسمیدر كه قریش آندن آمدشد ایدرلر ایدی المعترق مفترق وزننده كوده سنده اتی آزجه اولان چلمسز آدمه دینـور یقـال رجل معترق ای قلیل اللحم نته كه معرق دخی دینور الاستعراق كوده ترلمك ایچون تره یاتمق معنـاسنه در یقـال استعرق الرجل اذا تعرض للحر كی یعرق العوارق عارقه نك جمعیدركه كیكدن اتی كركی كبی كمروب اكل ایدنه دینـور بومناسبتله دیشلره اطـلاق اولنور وقحط سنه لره اطلاق اولنور انسانك اتی صیروب اعدام ایلدیكیچون التعرق تفعل وزننده كیكده اولان اتك جمله سنی كمیروب یمك معناسـنه در یقال تعرق العظم اذا اكل بما فیه وكورش طوتان كمسه خصمنك باشنی كندی قولتغی آلتنه قصدروب یقمق معنـاسـنه در یقال صارعه فتعرق ای اخذ رأسه تحت ابطه فصرعه ابن عرقان عرفان وزنـنده عربدن بركسه در العرقان عینك كسریله برموضعدر عارق رانك كسریله قیس بن جروة الطائی نام شاعرك لقبیدر اشبو* فان لم تغیر بعض ماقد صنعتم * لانتحین العظم ذوانا عارقه *بیتی باعث تلقیب اولمشدر مصراع ثانیده واقع ذوكلمه سی طی لغتنده الذی معناسنه در الاعراق همزه نك فتحیله برموضعدر العزق عینك فتحی وزای معجمه نك سكونیله خاصه یری یارمق معناسـنه در یقـال عزق الارض خاصة عزقا من الباب الثانی اذا شقهـا وسرعتله یلمك معنـاسنه در یقـال عزق الرجل عزقا من الباب الاول اذا اسرع فی العدو و برخبری محلنه ایصـال ایلمیوب عوق وتأخیر ایلمك معناسنه در تقول عزق الخبر عنی اذا حبسه و بركسه یی اوروب سـست وبیمجـال یره یاتمق معنـاسـنه در تقول عزقته ضربا ای اثخنته المعزق منبروزنـنده والمعزقة مكنسه وزنـنده یرپاره جق قازمه یه دینور كه كسركبی یاخود آندن بیوجك اولور و بـایه دینوركه خرمن صاوررلر العزق ضمتینله خرمن صاوران آدملره دینـور و بداخلاق كمسه لره دینور مفردلری عزق دركتف وزنـنده یقال رجل عزق ای العسر الخلق ورجال عزق بضمتین ای السیئوا الاخلاق العزق فحتینله یاپشمق معناسـنه در یقـال عزق به عزقا من البـاب الرابع اذا الصق به العزیق امیروزنـنده طاغ ارالقلرنده اولان اوتراقلودوزیره

دینـور العزاقة جبـانه وزنـنده والعزوق جرول وزنـنده شام فستغی اغاجنك فستق و برمدیكی سنه ده اولان یمشنه دینور كه ایچی اولمیوب دباغلر پلاموذكبی آنكله دری دباغت ایدرلر یاخود بشقه براغاج یمشیدركه بغایت یمزه اولور المتعزق متفرق وزنـنده عزق كبی چیره شك خویلو آدمه دینـور العسبق زبرج وزنـنده برجنس آجی اغاج اسمیدر كه آنكله یاره لره علاج اولنور العسق فحتینله یاپشمق معناسنه در یقال عسق به عسقا من الباب الرابع اذا الصق به و برنسنه یه دوشكون اولمق معناسـنه در یقـال عسق به اذا اولع به و بركسه دن مطلوب اولان شیئك طلبنده الحاح واقدام ایلمك معناسنه در یقـال عسق علیه اذا الح علیه فیمـا یطلبه وناقه پوغوره سورتوب اوزرینه دوشمك معناسنه در یقال عسقت الناقة علی الفحل اذا اربت علیه و بدخو یلغه وچیره شك مزاجلو اغه وتنك مشرب بلكه دینور یقال فی خلقه عسق ای التواء وعسر وضیق وظلمته دینور غسق معناسنه وكتر خرما اسالقمنك چوپنه دینور التعسق تفعل وزننده عسق ایله اوج اولكی معناده مرادفدر العسق ضمتینله بورجلولری صقشدروب تضییق ایدن آدمله دینور وخرما آشلیان آشیجی كمسه لره دینور لقاحون معناسنه العسیقة سفینه وزنـنده یك صولو اولان كتر شرابه دینـور العسلق زبرج وزنـنده والعسلق جعفر وزنـنده والعسالق علابط وزنـنده والعسلوق عملس وزنـنده سرابه دینور كه بیابانده ابراقدن صوشكلنده مرئی اولان نسنه در وسباعدن قورده دینور وارسلانه دینور وارككده وه قوشنه دینور ومطلقا صید وشكار خصوصنده جری ودلیر اولان یرتجی جانوره دینور وزشت چهره بداندام قبیح الصوره كمسیه دینور وخفیف وسبكپا آدمه دینور واوزون بیونلو آدمه دینـور وتلكی یه دینـور مجموعنك مؤنثی هـا ایله در جمعی عسالق در العسنق قنفذ وزنـنده اجزاء حسن وجمالی تام وكامل محبوبه دینور یقال غلام عسنق ای التام الحسن العشرق شین معجمه ایله زبرج وزنـنده اغلاث جنسندن برنبـاتدر تخمی بواسیره نافع وتولید لبن وتسو ید شعرباینده مفیددر مفردی عشرقه در مفرداتده بونی مروجنسندن مرماخور ایله بیان ایدرلر كه تخمنه تخم مرو دیرلر العشرقة دحرجه وزنـنده نبـات یاخود زمینه یشللمك معنـاسـنه در یقال عشرق النبت والارض اذا اخضرتا عشـارق علابط وزنـنده برآدمك یاخود برموضعك اسمیدر العشق عینك كسریله والعشق فحتینله والمعشق مقعد وزنـنده بركسه نك سودیكی محبوبدن غیری نظرنده دلبر ومحبوب اولمیوب نظری اكا حصر ایلمك علی قول افراط اوزره محبت ایلمكدن عبـارتدر عفاف وعصمت جهتیله اولسون كرك فساد ضمیر ونیت جهتیله اولسون وعندالبعض محبك نظری محبوبك عیوب ونقائصنی كورمز اولوب سراپا عین جمال مشاهده ایلمكدن عبارتدر یاخود عشق بركونه مرض وسواسیدر كه عاشق كندی فكر واندیشه سنی بعض صورت حسـنه نك استحسانی اوزره تسلیط ایلمكله مرض مزبوری كندی نفسنه جلب ایلمكدن عارض اولور یقال عشقه عشقا وعشقا ومعشقا من الباب الرابع وهو عجب المحب بمحبوبه اوافراط الحب ویكون فی عفاف وفی دعارة اوعمی الحس عن ادراك عیوبه اومرض وسواسی یجلبه الی نفسه بتسـلیط فكره علی استحسـان بعض الصور قول اوله كوره ترجمه مزلازم معنا تصویری قبیلندندر واطباء عشقی امراضدن عد ایلدیلر حتی بقراط نصف امراضدر وفارابی ثلثـان امراضدر دیدی زیرا هم نفسـه وهم بدنه متعلقدر وعشق غلیظ الطبع وفاسد المزاج ووضیع الهمه اولان اشخاصه عارض اولماز دیدیلر شـارحك بیـانـنه كوره عشقه دیدكلری نباتدن مأخوذدر و بوندن اسم كذلك عینك كسریله در العاشق عشـقه كرفتار آدمه دینور مذكر ومؤنثه وصف اولور مؤنثنده عاشقة دخی دینور یقال رجل عاشق وامرأة عاشق وعاشقة التعشق تفعل وزننده تكلفله اظهـار عشق ایلمك معنـاسـنه در یقال تعشقه اذا تكلفه العشیق سكیت وزننده عشق وعلاقه سی كثیر اولان آدمه دینور كه دائمـا كوردیكی دلبرلره عاشق وآشفته اولور یقـال رجل عشیق ای كثیر العشق العشق فحتینله یاپشمق معناسنه در یقال عشقه به عشقا من البـاب الرابع اذا الصق به العشقة فحتاتله برنوع شجره دركه یشروب كیده رك انجلوب صاپصاری اولور جمعی عشقدر جمیع مفرداتده عشقه صارمشق دیدكلری نباتله مفسردر كه اغاجه صارمشوب چقار وصارلدیغی اغاجی قوروتدر دیو مفسردر المعشوق سر من رأی نام قصبه ده برقصرك اسمیدر ومقیاس مصرده برموضعك آدیدر العشق ضمتینله شكوفه قسمنی خوشجه دیكوب تربیه وتیمـاری خصوصنده اسـتاد اولان كمسه لره دینور كه چیچكجی تعبیر اولنور ظاهرا مفردی عشیق یاخود عشوق در العشنق عملس وزنـنده والعشانق علابط وزنـنده ضخامتی وثقلت وجودی اولمیه رق یاقشـقلوجه اوزون بویلو آدمه دینور مؤنثی هـا ایله در جمعی عشانقه در عینك فتحیله یقـال رجل عشـنق وعشانق ای طویل لیس بضخم ولا مثقل ویقـال امرأة عشـنقة وعشـانقة ای كذلك العصاقیة كراهیه وزنـنده والعصاقیاء مد ایله غریو وغوغا وشماطه یه دینور یقـال

ماهذه العصاقية والعصاقيباء اى الجلبة واللغط العطرق جعفر وزننده بررجل اسميدر العفق عينك
فتحى وفانك سكونيله نابديداولمق معناسنه در يقال عفق الرجل عفقا من الباب الثانى اذاغاب وضرطه لمق
معناسنه در يقال عفق الحمار اذاضرط وقامچى ايله چوق اوروب دوكمك معناسنه در يقال عفقه بالسوط
اذاضربه كثيرا وبراز اويوب اويانمق معناسنه در يقال عفق فلان اذانام قليلا ثم استيقظ وبرايشى محكم ايليوب
سبت وكوشك طوتمق معناسنه در يقال عفق العمل اذالم يحكمه واركك مركب ديشى يه چوق آشمق معناسنه در
يقال عفق الحمار اذااكثر ضرابها نهايه ده مطلق كثرت ضراب ايله مفسر اولمغله ظاهرا بوراده عفق حمار مثالى
تمثيل محضدر وعفق دوه صويه چوق واروب كلمك معناسنه در يقال عفقت الابل اذاترددت الى الماء كثيرا
وبركدرمك معناسنه در يقال عفق الشئ اذاجمعه وبرآدمى برنسنه دن منع ايدوب آليقومق معناسنه در يقال
عفقه عن الامر اذاحبسه ومنعه وبرنسنه يى روزكار چالمق معناسنه در يقال عفقت الريح الشئ اذاضربته وعفق
وعفوق دوه لر مرعايه صاليويرلدكده صاچيه رق بردوزه يه طوغرى كتمك معناسنه در يقال عفقت الابل عفقا
وعفوقا اذاارسلت فى المرعى فرت على وجوهها وبرآدم كتديكى يردن كيرويه چوق چوق دونوب كلمك معناسنه در
تقول انك لتعفق اى تكثر الرجوع وعفق وعفاق سحاب وكتاب وزنلرنده ناقه يى چوق صاغمق معناسنه در
يقال عفق الناقة عفقا وعفاقا اذااكثر حلبها وسرعتله كتمك معناسنه در يقال عفق الرجل عفقا وعفاقا
اذاذهب سريعا العافق برى اوته رجوع وترددى كثير اولان هرشيئه دينور يقال هو عافق اى راجع مختلف
كثير التردد المعفاق محراب وزننده احبابى چوق زيارت ايدن آدمه دينور دائما ذهاب واياب ايلديكيچون يقال
رجل معفاق الزيارة اى كثير الزيارة العفقة تمره وزننده نابديدلكه دينور يقال يعفق العفقة اى يغيب الغيبة وعفقه
اطفاله مخصوص بر درلو لعب آديدر كه طپراغى يغوب متعارفلرى وجه اوزره اوينارلر عفاق كتاب وزننده
ابن مرى دركه باهله قبيله سندن احنف بن عمرو نام كمسه مزبورى برقحط ايامده اشترا وبريان ايدوب اكل
ايلمشدر العيفقان عينك فتحى وفانك ضميله عرفج كبى براوتك اسميدر الاعفاق همزه نك سكونيله بركمسه اقتضاسى
يوغيكن بيهوده بريره چوق واروب كلمك معناسنه در يقال اعفق الرجل اذااكثر الذهاب والمجئ فى غير حاجة
العفق ضمتينله سباعدن قورد لره دينور ذئاب معناسنه عفيق زبير وزننده اعلامدندر فرع بن عفيق
تابعيندندر التعفيق سورى يى كتدكلرى سمتدن طوپليوب كيرو دوندرمك معناسنه در يقال عفق الغنم بعضها
على بعض اذاردها عن وجوهها المنعفق فانك فتحيله اسم مكاندر دونه جك يره دينور منعطف معناسنه
بعضلر صودن دونه جك يره تخصيص ايتديلر الانعفاق انفعال وزننده برايشه سرعتله قوشوب كتمك معناسنه در
يقال انعفقوا فى حاجتهم اذامضوا فيها واسرعوا المعافقة مفاعله وزننده بركسيه يى الدانمغه چباليوب دورشمك
معناسنه در يقال عافقه اذاعالجه وخادعه مخادعه معالجه اوزره مرتبدر وقورد كيدوب كلوب سورى يى تباه وافساد
ايلمك معناسنه در يقال عافق الذئب الغنم اذاعاث فيها ذاهبا وجائيا التعفق تفعل وزننده صغنمق معناسنه در
يقال تعفق بفلان اذالاذ الاعتفاق افتعال وزننده ارسلان شكار اوزره دونوب صالمق معناسنه در يقال
اعتفق الاسد فريسته اذاعطف عليها وقلجله چارپشمق معناسينه دركه مشاركت ايچوندر يقال اعتفق القوم
بالسيوف اذاجتلدوا معفق منبر وزننده بررجل اسميدر العفلق جعفر وزننده والعفلق عملس وزننده بول
وسلپوك وصوبق فرجه دينور يقال فرج عفلق وعفلق اى واسع رخو وشاشقين وبون وبدنطق عورته دينور كه
سويلديكنى كنديسى دخى بيلمزاوله كاعفلقه دخى دينور عملسه كبى يقال امرأة عفلق وعفلق وعفلقة اى خرقاء
سيئة المنطق العفلوق زنبور وزننده احمق ويمز آدمه دينور العقيق امير وزننده يمنى ديدكلرى قرمزى حجرك
اسميدركه معروفدر يمن اولكه سنده وبحر روميه سواحلنده بولنور وآنك برنوعى واردركه طوزلنمش اتدن اقان
صورنكنده بولانق اولوب وخفيجه آق آق خطوطى اولور حجر مرقوم ايله تختم محاربه ومخاصمه هنكامنده خوف
واضطراب قلبى مسكن وذرورى جميع اعضادن دمك انقطاعنى موجبدر وجميع اقسامنك ذرورى ديشلرك چركك
وصفرتى مزيل ومحروقنى طلا تحرك اسنانى دافعدر مفردى عقيقه در جمعى عقايقدر وعقيق دره يه دينور
جمعى اعقه در وسيل صونى ياردیغى آقندى يه دينور يقال نزلوا فى العقيق اى الوادى وكذا كل مسيل شقه
ماء السيل ومدينه ده وعمامه ده وطائفده وتهامه ده ونجد اولكه سنده بر موضع آديدر وبونلردن بشقه التى
قطعه موضعك آديدر وعقيق مولودك صاچنه وتوينه دينور كه موى مادرزاد تعبير اولنور كرك انسان وكرك
بهايم اولسون شارح ديركه عق ماده سى شق وقطع معناسنه موضوعدر شعر مولود قطع اولنديغنه مبنى

عقيق وعقه وعقق اطلاق اولندى وعقه فى الاصل مصدر دره يه وآقندى يه عقيق اطلاقى منشق
اولدقلرينه مبنى در يقال قطع عقيق الولد وهو شعر كل مولود من الناس والبهايم وحجر مزبوره عقيق
اطلاقى مدار قطع دم اولديغنه مبنى در العقة عينك كسريله بودخى يكى طوغمش مولودك صاچنه وتوينه
دينور وعند البعض عقه انسان ايله حمار جنسندن اولانه مخصوصدر جمعى عقق كلور عنب وزننده
العقيقة سفينه وزننده بودخى مولودك صاچنه وتوينه دينور وايكى ياشنه وارمش جذعك يوكنه دينور
ومولودك صاچى قيرقلوب يتراش اولدقده ذبح اولنان قيونه اطلاق اولنور مترجم ديركه شق معناسندن مأخوذدر
ومنه الحديث الغلام مرتهن بعقيقته اى ان اباه يحرم شفاعة ولده اذالم يعق عنه وهى الشاة التى تذبح عند حلق
شعر المولود رسول اكرم صلى الله عليه وسلم حضرتلرى دائما قبيح اسملرى حسنه تغيير ايلمر يله عقيقه يى دخى
نسيكه يه تحويل بيورديلر وعقيقه نك صفات وشروطى شرعة الاسلام نام كتابده مفصلا مشروحدر انتهى
وعقيقة البرق شمشكك سحاب ايچره قلان اوزون شعاعنه اطلاق اولنور عربلر اكا تشبيهله تابدار قلجلره عقايق
اطلاق ايدرلر وعقيقه صوطلومنه واز يق دغارجغنه دينور وايرمغه دينور نهر معناسنه وثوبدن يرتلوب
قوپرلديغى حينده صارقى طرزنده قوپان بر پارچه سنه دينور وسنت اولان چوچغك سنتدر يسنه دينور وهوايه
طوغرى آتيلان اوقه دينور شارحك بياننه كوره بو مخصوص اوقدر كه جاهليتده اكا سهم الاعتذار دخى ديرلر ايدى
عادات جاهليه دن ديت قتيله متعلق برماده ضمننده هوايه براوق اتارلر ايدى بينلرنده متعارف اولان وجه
اوزره نزول ايدرسه رضاداده اولورلر ايدى العقق صرد وزننده بودخى شمشكك سحاب ايچره قلان اثر شعاعنه
دينور العق عينك فتحى وقافك تشديديله يارمق معناسنه در يقال عقه عقا من الباب الاول اذاشقه
ومولودك حلق شعرنده عقيقه كسمك معناسنه در يقال عق عن المولود اذاذبح عنه وهوايه طوغرى اوق آتمق
معناسنه دركه ذكر اولندى يقال عق بالسهم اذارمى به نحو السماء وعق صفت اولور كماسيذكر العقوق قعود
وزننده والمعقة محبه وزننده ولدپدر ومادرينه عصيان ايلمك معناسنه دركه شق عصاى طاعت ايدر يقال عق
والده عقوقا ومعقة من الباب الاول ضد بره العاق والعق عينك فتحيله والعقق فتحتينله پدر ومادرينه
عاصى اولان ناخلفه دينور شارح ديركه صواب اولان عقق اولمقدر صرد وزننده كه عاقك معدوليدر عامر وعمر كبى
انتهى وعاق لفظنك جمعى عققه در العقق ضمتينله بودخى عاق وعاصى اولان ناخلفه دينور يقال والد عاق
وعق وعقق وعقق اى عاص لوالده عقاق قطام وزننده عقوقدن اسمدر پدر ومادره عاصيلغه دينور العق
والعقاق عينلرك ضميله آجى صويه دينور يقال ماء عق وعقاق اى مر العقوق صبور وزننده كبه قصراغه
دينور قطع عقر وقطع شبهه ايلديكنه ياخود حملى مقطوع ومجزوم اولديغنه مبنى در يقال فرس عقوق اى حامل
وكبه اولميان قصراغه ديمكله ضد اولور يقال فرس عقوق اى حائل بعضلر عندنده كبه اولميانه عقوق اطلاقى
تفأل جهتيله در جمعى عقق درضمتينله وجمع الجمعى عقاق در كتاب وزننده وطلب الابلق العقوق مثلى كه ممتنع
الحصول اولان نسنه يى طلب معرضنده ضرب اولنور بلق ماده سنده بيان اولندى ونوى العقوق اطلاق
ايتدكلرى خرما چكردكى كه بغايت يومشق اولمغله اغزده چينور كبه آتلره ملايمتندن ناشى كوه ليوب اكل ايتدكلر ايچون
اطلاق اولندى العقاق سحاب وزننده والعقق فتحتينله قسراق كبه اولمق معناسنه در يقال عقت الفرس
عقاقا وعققا من الباب الثانى اذاحملت وعند البعض عقاق سحاب وكتاب وزنلرنده كبه اولان قسراغك بعينه
حملنه دينور وعقق يارلمق انشقاق معناسنه در يقال عق الشئ يعق كعض يعض عققا اذاانشق عقه
بقه وزننده نمر بن قاسط قبيله سندن بر بطن در وعقه هواده شمشكك اوزون اوزادى شعاعنه دينور ويرده
اولان درين چقوره دينور العق عينك كسريله بودخى يرده اولان درين چقوره دينور يقال وقع فى العقة
والعق اى الحفرة العميقة فى الارض العقة عينك ضميله چوجوق اويناغنه دينور العقان عينك كسريله
خرما اغاجنك واوزم اصمه سنك ديبلرندن سوروب چقان فليزلره دينور كه اصلاح ايچون انلرى قطع ايدرلر
الاعقاق همزه نك كسريله خرما اغاجنك واوزم اصمه سنك ديبلرندن زوائد فليزلر سوروب چقمق معناسنه در
يقال اعقت النخلة اوالكرمة اذااخرجتا العقان وبرنسنه يى آجى قلمق معناسنه در يقال اعقه اذاامره وقسراق
كبه قالمق معناسنه در مؤلف بونى تكرار ايلمشدر يقال اعقت الفرس اذاحملت بوقياس اوزره كبه قسراغه معق
ديمك لازم ايدى لكن غير قياس اوزره عقوق اطلاق اولندى وبو نوادردندر ياخود لغت رديه ده معق دخى
اطلاق اولنمشدر العواق عينك فتحى وقافك تشديديله خرما اغاجنك روادفنه دينوركه چوره سنده بيله جه بتن

فدانلرندن عبارتدر تقول اقطع عواق النخل ای روادفه العقعق فدفد وزننده برنوع آق وقاره ایله آلاجه قوش اسمیدر که صوتی عین وقاف حرفلرینه شبیهدر ترکیده صقصغان دیدکلریدر الاعتقاق افتعال وزننده قلجی قیندن صیرمق معناسنه‌در یقال اعتق السیف اذا استله وسحاب یاریلوب آچلمق معناسنه‌در یقال اعتق السحاب اذا انشق الانعقاق انفعال وزننده توز هوایه اغمق معناسنه‌در یقال انعق الغبار اذا سطع ودوكم پکشمك معناسنه‌در یقال انعقت العقدة اذا انشدت وبلوت دفعة صاغانقله یغمور دوکمك معناسنه‌در یقال انعقت السحابة اذا انبعجت بالماء ومطلقا یارلمق معناسنه‌در یقال انعق الشیء اذا انشق العلق فتحتینله عامة قانه دینوردم معناسنه علی قول پك قزل قانه یاخود قیوقانه یاخود اویوشق قانه دینور علقه آندن برقطعه‌در یقال فی ثوبه علق ای دم او الشدید الحمرة او الغلیظ او الجامد اشبو علق ماده‌سی یاپشوب ایلشمك معناسنه موضوعدر ومطلقا ایلشکن ویاپشقان نسنه‌یه دینور بوراده نسخه‌لر ایکی کونه در وایکیسی دخی صحیح ومحتملدر کیمنده وکل ما علق عبارتیله که مجهول ومشدد اللام اوله‌رق مرسومدر بو که کوره مطلقا کندوسنه ایلشیلوب علاقه اولنان نسنه دیمك اولور وکیمنده علق عنوانده که سمع وزننده‌در مرقومدر بو که کوره مطلقا ایلشکن ویاپشقان نسنه دیمك اولور زیرا فتحتینله فعل فاعل معناسنه کلور لکن بونی ذیلنده والطین الذی یعلق بالید معناسی مؤیددر واله یاپشقان بالچغه دینور وخصومت ومحبت لازمه معنالرینه مصدر اولورلر کاسیذکر وعلق سلوك تعبیر اولنان سیاه واوزنجه قورده دینور که اعضایه یاپشدریلور واشجار طور وسندن مواشی ییدیکی طور وغه دینور ویولك ایشلك یرینه دینور وقیونك بکره ایلشوب ایپی چکریلان نسنه‌یه دینور وبکره‌نك کندیسنه یاخود ایپ وقوغه ومحورکبی جمله ادواتنه اطلاق اولنور یاخود بکره‌یه تعلیق اولنان ایپه دینور وعشق ومحبت ایلمك معناسنه‌در علاقه کبی کاسیذکر وعلق القربة عرق القربة معناسنه‌در که شدت ومحنتدن کنایه‌در یقال وقع فی علق القربة ای عرقها وعلق برایشی ایشلمکه بشلیوب وآنك اوزرینه اولمق معناسنه‌در یقال علق یفعل کذا ای طفق وبیلمك معناسنه‌در یقال علق امره علقا من الباب الرابع اذا علمه وبرنسنه‌یه ایلشوب طوتلمق معناسنه‌در ومنه المثل * علقت معالقها وصر الجندب * ومثل مزبور صرماده‌سنده بیان اولندی مترجم دیرکه کرچه مؤلف ماده مزبوره‌یه احاله ایلدی لکن آنده بردرلو تعرض ایلمدی اصلی بودر که برقیوقربنده یورد طوتمش برکسه برکون اول قیویه واروب ایپی قیونك ایپنه بندایلدکدنصکره قیوصاحبنه واروب حق جوار ادعاسنده اولدی قیوصاحبی سیندن سؤال ایلدکده ایپی قیوسنك ایپنه بند ایلدیکنی اخبار ایلدی قیوصاحبی بونی ایشتدکده نه‌بیانه سو یلرسن ایپکی آلوب بوسمتدن برطرف اول دیو استثقال ایلدکده مزبور کلام مرقومی ایراد ایلدی یعنی قیونك صوچکیجك آلتی بغلنوب وجندب اوتمکه بشلدی که حرارت ایامدن کنایه‌در پس بکابورادن ارتحال امر محالدر دیمکدر برکسه کندی ایشندکه ما ینبغی متانت واستحکام ویردکده ضرب اولنور وبعضلر جف القلم مثلنك معرضنده ضرب ایتدیلر وعلق عورت کبه قالمق معناسنه مستعملدر یقال علقت المرأة اذا حبلت وطوارك اغزینه سلوك یاپشمق معناسنه‌در یقال شربت الدابة الماء فعلقت بها العلقة ای تعلقت وعلق برنسنه ایلشوب چکمکله یرتلمش یرتغه دینور یقال بثوبه علق ای خرق من شیء علقه وبوحاصل بالمصدر قبیلندندر العلقة عینك ضمیله بودخی طوارك اغاج طورغندن یدکلری طوروغه دینور وانسانك کفایت مقداری تعیش ایده جك معیشتنه دینور یقال له علقة وهی ما یتبلغ به من العیش وشول اغاجلره دینور که یپراقلری قیش موسمنه قالمغله دوه‌لر بهار حلولنه قدر انکله تعیش ایدرلر وقهوه آلتی وسفرالق تعبیر اولنان طعام مختصره دینور تقول اطعمنا علقة ای لمجة وجزؤیجه نسنه‌دن کنایه اولور یقال لم یبق عنده علقة ای شیء وبرنسنه‌یه آصدقلری آصقی‌یه دینور وایلیشکه دینور تقول لی فی هذا المال علقة ای علاقة العلاق سحاب وزننده والعلاقة سحابه وزننده بونلرده مواشینك اشجار اوجلرندن چکدکلری برك وشاخه دینور وعلاق صفرالق تعبیر اولنان طعام مختصره دینور علقه کبی که ذکر اولندی وعلاقه علق کبی برکسنه‌یه کوکل ایلشوب عشق ومحبت ایلمك معناسنه‌در کاسیذکر وبرکسیه یاخود برنسنه‌یه درونده اولان محبت لازمه‌یه دینور که زائل ومنفك اولمیه عینك کسریله ده لغتدر یاخود عینك فتحیله محبت مقوله سنك ایلیشکنه دینور وکسر ایله قامچی مقوله سنك قولپنه دینور که کوشه تازیانه تعبیر اولنور پس علاقه اسم اولور یقال بقلبه لفلان علاقة بالفتح ویکسر ای الحب اللازم للقلب او بالفتح فی المحبة ونحوها وبالکسر فی السوط ونحوه وعلاقه ایلشك معناسنه‌در علقه کبی تقول لی فی هذا المال علاقة ای تعلق وذخیره جلبی ایچون قافله‌یه قوشیلوب کوندریلان دوه‌یه دینور

وصداقت معناسنه‌در یقال بینهما علاقة ای صداقة وخصومت معناسنه کلمکله ضد اولور یقال بینهما علاقة ای خصومة وبرآدمك ایلشوب دائما مقید اولدیغی نسنه‌یه دینور کار وصنعت وحرفت کبی یقال مالفلان علاقة ای ما یتعلق به من صناعة وغیرها وکفاف اوزره کچنه جك معاشه دینور یقال لفلان علاقة ای ما یتبلغ به من عیش وعلاقة المهر خاتونك اهل واولیاسی راضی اولوب آنکله خاتونی تزویجله تزوج ایدن آدمه تعلق والتیام ایلدکلری مقداردن عبارتدر مثلا یوزغروشدر جمعی علایق کلور یقال ادّی علاقة المهر ای ما یتعلقون به علی المتزوج وعلاقه تابعیدن زیادك پدری اسمیدر واولومه اطلاق اولنور العلوق قعود وزننده والعلق عینك کسریله والعلق فتحتینله والعلاقة عینك فتحیله برکسیه یاخود برنسنه‌یه کوکل ایلشوب عشق ومحبتنه کرفتار اولمق معناسنه‌در یقال علقه وعلق به علوقا وعلقا وعلقا وعلاقة من الباب الرابع اذا هواها واحبها ذوعلق فتحتینله بنواسدیورندنه برطاغدر آنده جماعت مزبوره ربیعة بن مالك اوزره هجوم ایلمکله یینلرنده یوم ذی علق معروفدر العلق خلق وزننده طوار اغاج طورغندن اوتلامق معناسنه‌در یقال علقت الابل العضاة وعلقت علقا من الباب الرابع والاول اذا رعتها من اعلاها وعلق شول یرتغه دینور که اکا برنسنه ایلشوب طوقنمغله یرتلمش اوله یقال اصاب ثوبه علق وعلق بفتحتین کامرّ ای خرق من شیء علقه وعلق برموضع آدیدر وبرشجر آدیدر که دباغلر استعمال ایدرلر وسوکك معناسنه‌در یقال علقه علقا من الباب الاول اذا شتمه وبرآدمی دیلیله‌مك معناسنه‌در یقال علقه بلسانه اذا سلقه علقه فتحاتله اسمادندر علقة بن عبقر بن انمار بجیله قبیله سندن برکسه‌در که اصحابدن جندب بن عبدالله العلقمی انك اولادندر وعلقة بن عبید ازد قبیله سی رجالندندر وعلقة بن قیس بربطن اسمیدر واما محمد بن علقة التیمی الادیب عینك کسریله‌در وعلقة بن الحارث که قبیلهٔ قیس رجالندندر قبره وزننده‌در کذلك عقیل بن علقه که شاعردر وهلال بن علقه که قادسیه وقعه سنده سرعسکر عجم اولان رستمك قاتلیدر قبره وزننده‌در المعلوق بوغزینه صوایچرکن سلوك یاپشمش انسان وحیوانه دینور یقال علق الرجل علی بناء المفعول فهو معلوق اذا نشب العلق بحلقه علاق قطام وزننده اسم فعل امردر تعلق قیل معناسنه‌در تقول علاق یاهذا ای تعلق العلق صرد وزننده غیرمنصرف اوله‌رق آفت وداهیه نك علمیدر فلق لفظیله استعمال اولنور عالق وفالق لفظلرندن معدولدر یقال جاء بعلق فلق ای بالداهیة وعلق اولودلره اطلاق اولنور منایا معناسنه واشغاله اطلاق اولنور وجمع کثیره اطلاق اولنور مؤلف والعلق کصرد المنایا والاشغال والجمع الکثیر عبارتیله رسم ایلمکله اولمنوال اوزره ترجمه اولندی انجق وجه مذکور اوزره علق لفظی داهیه معناسنده وبونلرده صرد ایله وزن ایلمکله هله داهیه‌ده مفرد اولدیغی ظاهر اولوب لکن بو معنالر جمع اولمغله مفرد ترکیبنه ملایم دکلدر غالبا ذهنی اوله متعلق اولمغله بوراده دخی من غیرتنبه صرد ایله وزن ایلدی زیرا مقتضای معنا بوراده علق جمع اولمقدر غرف کبی که غرفه‌نك جمعیدر پس علق دخی علقه‌نك جمعی اولور غرفه وزننده فلیحرر ذومعلقه مرحله وزننده ایلشکن آدمه دینور که هرکوردیکی واوغرادیغی نسنه‌یه ایلیشوب تعلق ایدر اوله یقال رجل ذومعلقة اذا کان یتعلق بکل ما اصابه المعلاقان میمك کسریله معلاقك تثنیه سیدر قوغه وزنبیل مقوله سنك ایکی طرفنده اولان ایلره دینور که آنلر ایله آصیلورلر ومعلاق وذومعلاق بحث وبرهانله جدل وخصومت ایدن آدمه اطلاق اولنور یقال رجل معلاق وذومعلاق ای خصم یتعلق بالحجج ومعلاق لسانه اطلاق اولنور یقال هو شدید المعلاق ای اللسان ومطلقا کندیسیله برنسنه ایلشدیریلوب آصیلور اولان شیئه دینور آصه جق چنکال واوزنکی دوالی کبی جمعی معالیق در یقال فی بیته معالیق التمر والعنب وهو کل ما علق به الشیء ومعالیق برجنس خرما اغاجنك اسمیدر المعلوق میمك ضمیله بودخی کندیسیله برنسنه ایلشدریلوب آصیلور اولان شیئه دینور العلمق سکری وزننده برنوع نباتدر که داللری انجه وقیرلمسی عسیر اولور اندن سپور که اتخاذ ومطبوخنی استسقا ایچون شرب ایدرلر مفرد وجمعنه اطلاق اولنور العالق علق دیدکلری نبات مزبور اوتلیان دوه‌یه دینور ومغیلان کبی ایری مبشه اغاجلرینه بیوتی اوزادوب اوتلیان دوه‌یه دینور العلیق قبیط وزننده والعلیق قبیطی وزننده برنوع نباتدر که اغاجلره صارمشوب طولاشور ورقنی اغزده چینمك دیش اتلرنی مقوی واغزده حادث اولان قلاع مرضنی دافع وضمادی کوزه عارض اولان بیاضی وقبارمسنی مزیل وبواسیره مفیددر وکوکی بوکرکده اولان طاشلری پاره لمقده مؤثردر جمیع مفرداتده بونی بوکورتلن دیدکلری نباتله تفسیر ایدرلر که کوچك سیاه توت کبی یمشی اولور ومأکولدر علیق الجبل وعلیق الکلب برنبات آدلریدر مفرداتده علیق الجبل بکورتلنك جبلی قسمیله مفسردر که تیکنلری آزوداللری آق وتدویره مائل اولور وعلیق الکلب بکورتلندن اکبر وشجره شبیه اولور وثمری زیتون طرزنده ویشل

بعده قرمزی اولورتر کیده قوش بورنی وایت بورنی و بیان کلی دیرلر العولق جوهر وزننده غول بیابانی یه
اطلاق اولنور وحرصلو قانجق کلبه دینور وقویروغه دینور ذئب معناسنه وسباعدن قورده دینور ذئب معناسنه
وآجلغه اطلاق اولنور تقول اخذنی العولق ای الجوع العوالق یمنده برطائفه درکه وادی الخنك نام محلده
اقامت ایدرلر العلاقة کتابه وزننده قامچی مقوله سنك قولینه دینورکه ذکر اولندی ویای آصمق ایچون باغلدقلری
نسنه یه دینور العلاقیة ثمانیه وزننده شول کسیه دینورکه ایلشدیکی نسنه دن آیرلمز اوله یقال رجل علاقیة
اذاعلق شیئالم یقلع عنه العلقة عینك فتحیله ثوبی اغاج وچالی مقوله سی نسنه ایلشوب چکمکه دینور العلق
عینك کسریله مصدردرکه ذکر اولندی وایلشك معناسنه درعلاقه کبی یقال له فی هذاالشیء علق ای علاقة
ونفیس وفاخر نسنه یه اطلاق اولنورکه اکا قلب تعلق ایدر جمعی اعلاق وعلوق کلور یقال جاء بالاعلاق
والعلوق ای النفائس ودغارجغه دینور جراب معناسنه بو ایکی معناده عینك فتحیله ده جائزدر وبادیه علی قول
بللمش کهنه سنه دینور وفاخر وکریم ثوب وقاشه دینور وقلقانه یاخود قلجه دینور وبرنسنه یه علاقه سی اولان
آدمه دینور بوجهتله دائما علم ومعرفته محب وتابع اولان آدمه علق علم اطلاق اولنور طلب علم وتبع علم کبی
یقال هو علق علم ای یتبعه ویحبه ویقال فلان علق شر اذا کان کذلك المتعلق اسم مفعول بنیه سیله علق
وعلاقه کبی ایلشکه اطلاق اولنور تقول لی فی هذا المال علقة وعلق وعلوق وعلاقة ومتعلق بمعنی
العلیق امیر وزننده طوارك یمنه اطلاق اولنورکه طوربه یه وضع اولنور یقال علق مخلاة بلاعلیق
ای بلاقضیم علیق زبیر وزننده اسمادندر جبان بن علیق طی قبیله سندن برکسه در العلیقة
سفینه وزننده علاقه کبی ذخیره جلبی ایچون قافله یه قوشیلان دوه یه دینور العلوق صبور
وزننده اولومه اطلاق اولنور یقال علقت به العلوق ای المنیة وغول بیابانی یه اطلاق اولنور
وآفت وداهیه یه دینور یقال اصابه العلوق ای الغول وکذا الداهیة ودودا وتلایجق نبات واشجاره دینور وبرنوع
شجره دینورکه وضع حملی متقرب اولان ناقه لر اوتلار ومطلقا آدمه یاپشان شیئه دینور وشول ناقه یه دینورکه
کندی کوشکندن غیری یه یاقلمغله ولدینه اصلا میل وحنین ایتمیوب هربار یقین کلسه آنی استشمام ایدوب تبری
ایدراوله یقال ناقة علوق اذا کانت تعطف علی غیر ولدها فلاترأمه واتماتشمه بانفها وتمنع لبنها بوراده فلاترأمه
ضمیری ولده راجعدر کرچه مقتضای نظم سیاق غیره راجع اولمقدر لکن اصول سائره دن ولده ارجاعی لایح
اولمشدر ازجمله زمخشری مقدمة الادبده علوق آنکه بچه رامی بو یدوشیرندهد عبارتیله رسم ایلمشدر وذکری
آتی مثلی بونك ذیلنده ایراد ایلمشلردر واقعا بو معنایه ملایمتی ظاهردر وزوجنك غیرنی سومین خاتونه دینور یقال
امرأة علوق اذا کانت لاتحب غیر زوجها وبوغوره رام اولمیان ناقه یه دینور وولدینه یاقلمیان ناقه یه دینور ومنه
قولهم * عاملنا معاملة العلوق * یقال لمن تکلم بکلام لایفعل معه یعنی برکسه برسوزی سویلیوب یابرنسنه وعد ایدوب
عهده سندن کلمدکده ایراد اولنور ودائما غیرك اولادنی ارضاع ایدن سودانا سنه دینور العلقة عینك کسریله
یکی طوغمش چوجغه ابتدا دیکلمش ثوبه دینور علی قول بکلری یوق عرب کوملکنه دینور یاخود شول ثوبه
دینورکه بچیلوب لکن ایکی طرفی اوجقور باغلیه جق یره قدر دیکلمامش اوله که بونی کوچك قیزجغزلر کینورلر یاخود
نفیس وفاخر ثوبه دینور وبراغاج اسمیدرکه انکله دباغت اولنور وعلقه بر رجل اسمیدر العلقات فتحاتله
علقه نك جمعیدرکه عرقة القربه معناسنه در نته که ذکر اولندی ومنه یقال استأصل علقاتهم ای عرقاتهم
العلاق زنار وزننده برنبات آدیدر العلاقی ربانی وزننده مصرك طرف جنوبیسنده برحصن آدیدر العلاقی
سکاری وزننده انسانه وضع اولنان القابه اطلاق اولنور مفردی علاقیه در ثمانیه وزننده العلابق بودخی
القابه اطلاق اولنور مفردی علاقه در کتابه وزننده قامچی قواپی کبی آدمه طاقلدیغیچون اطلاق اولندی
وشول شکارلره دینورکه ایاقلرینه دوزاقلرك ایپلری چکوب ایلشمش اوله الاعلاق همزه نك کسریله برعضوه
سلوك یاپشدرمق معناسنه در یقال اعلق الرجل اذا ارسل العلق لیمص بوراده ترجمه مزحاصل معنادر زیرا
اصل معنا یاپشمق ایچون سلوك صالیورمکدر ونفیس وفاخر ماله صتاشمق معناسنه در یقال اعلق فلان
اذا صادف علقا من المال وبربلای عظیم پیدا ایلك معناسنه در یقال اعلق الرجل اذا جاء بالداهیة
وصوچکدکلری قوغه ایپنك اوجنه ایکی دوه قوشمق معناسنه در یقال اعلق بالغرب بعیرین اذاقرنهما بطرف
رشائه ویایه آصاجق باغ طاقق معناسنه در یقال اعلق القوس اذا جعل لها علاقة وآوجینك دوزاغنه
آوطولشوب طوتلمق معناسنه در یقال اعلق الصائد اذا علق الصید فی حبالته التعلیق برنسنه یی برنسنه یه

بچروب آصمق معناسنه در یقال علق الشیء اذا جعله معلقا اساسده تعلیق برنسنه یی معلق قلمق معناسنه ده
مرسومدرکه نه قطع ونه ترك ایلمکدن عبارتدر یقال علق امره وامره معلق اذالم یصرمه ولم یترکه ومنه تعلیق افعال
القلوب انتهی وتعلیق قپویی قپامق معناسنه در یقال علق الباب اذا ازلجه وبرآدمك عشق ومحبتنه کرفتار
اولمق معناسنه در یقال علق فلان امرأة علی بناء المجهول اذا احبها التعلق تفعل وزننده بودخی برنسنه یی
برشیئه بچوروب اصمق معناسنه در یقال تعلق الشیء اذا جعله معلقا وبرآدمك عشق ومحبتنه کرفتار اولمق
معناسنه در یقال تعلق المرأة وتعلق بها اذا احبها الاعتلاق افتعال وزننده بودخی برمحبوبك عشق ومحبتنه
کرفتار اولمق معناسنه در یقال اعتلق الغلام اذا احبه المتعلق اسم فاعل بنیه سیله علقه ایله یعنی سد رمق
مقداریله تعیش ایدن آدمه دینور ومنه المثل * لبس المتعلق کالمتأنق * یعنی کفایت مقداریله تعیش ایدن آدم
طعام خصوصنده تدقیق واهتمام ایدوب دیلدیکنی تناول ایدن کسه کبی دکلدر مضرب مثل معلومدر علاق
شداد وزننده اعلامدندر علاق بن ابی مسلم وعثمان بن حسین بن عبیدة بن علاق محدثلردر وعلاق بن
شهاب بن سعد بن مناة جاهلیه دن برکسه در العمق عینك فتحی وضمیله والعمق ضمتینله قیو ودکز مقوله سنك
درینلکنه دینورکه دیبنه طوغری بعددن عبارتدر یقال عمق البئر وعمقها کذا ای قعرها العماقة حماقه
وزننده درین اولمق معناسنه در یقال عمقت البئر عماقة من الباب الخامس اذا صارت قعیرة وعماقة وعمق عینك
ضمیله یول بعید یاخود طویل اولمق معناسنه کلور یقال عمق الطریق وعمق عماقة وعمقا من الباب الخامس
والرابع اذا کان عمیقا العمیق امیر وزننده وصفدر دیبی درین قیو ودکز مقوله سنه دینور جمعی عمق کلور
ضمتینله وعمق کلور عنب وزننده وعمایق کلور وعماق کلور عینك کسریله یقال بحر عمیق وبئر عمیقة ای قعیرة وعمیق بعید
یاخود دور ودراز اولان یوله اطلاق اولنور ومنه قوله تعالی یأتین من کل فج عمیق ای بعید او طویل ویقال
فی التعجب ما ابعد عماقة البئر وما اعمقها العمق عینك فتحیله بیابانك بعید اولان اطرافنه دینور عینك ضمیله ده
جائزدر جمعی اعماق در وقورتمق ایچون کونشه وضع اولنمش خرما قورغنه دینور وطائفده بروادی آدیدر
وبلاد مزینه ده برموضع یاخود برصو آدیدر بونده فتحتینله ده جائزدر وحلب نواحیسنده برقصانك آدیدر وبادیه ده
وادی القرع نام محلده برپیکار آدیدر ونهر فرات اوزرنده برحصن آدیدرکه حالا خرابه در مؤید خلیل بن ابراهیم
العمقی اورادندر العمق صرد وزننده وضمتینله ذات عرق ایله معدن بنی سلیم بیننده که مکه جاده سنده در حجاج
کوفه نك برقوناق یرینك آدیدر یاخود ضمتینله خطادر عمق ذکری وزننده برنبات آدیدر واکا عماقیه دخی
دینور ثمانیه وزننده وعمق شول ارضك اسمیدرکه آنده ابوذؤیب الهذلی نام برشاعرك یار وهمدمی قتل
اولنمغله مرثیه سنده اشبو * لما رأیت اخا العمق تاوبنی * همی وافرد ظهری الاغلب الشجع * بیتیله ندبه ایلمشدر
وبعضلر بونده عمق لفظنی عینك ضمیله روایت وبردره ایله بیان ایلدیلر الاعماق همزه نك فتحیله حلب ایله
انطاکیه بیننده بربلده درزمینی مصب میاه کثیره اولمغله دائما مرج وچیل اولور همان شدت صیف ایامنده
برمقدارجه چکیلور وبو آنفا ذکر اولنان عمق نام قضا اوله جقدر اجزاسی اعتباریله جمع اولنمشدر حالا عمق
اوه سی دیدکلری آنك اوه سیدر حشم نشین اولان اکراد طائفه سنك قشلاقلریدر العمقة فتحاتله طلومده قلان
یاغ بلاشغنه دینور العمق فتحتینله حق واستحقاق معناسنه در یقال له فیه عمق ای حق العامق ذکر
اولنان عمق نام نبات اوتلیان دوه یه دینور عماق کتاب وزننده برموضعدر اعامق همزه نك فتحیله بروادی
آدیدر الاعماق همزه نك کسریله درین قلمق معناسنه در یقال اعمق البئر اذا جعلها عمیقة التعمیق اعماق
معناسنه در یقال عمق البئر بمعنی اعمقها وبرنسنه ده درین نظر وفکر ایلمك معناسنه درکه تدقیق وامعاندن عبارتدر
یقال عمق النظر فی الامور اذا بالغ الاعتماق افتعال وزننده درین ایلمك معناسنه در یقال اعتمق البئر اذا جعلها عمیقة
التعمق تفعل وزننده درینلمك معناسنه در ومنه یقال تعمق فی کلامه اذا تنطع العمالیق والعمالقة عینلرك
فتحیله عملیق اولادندن برقوم ایدی که اطراف بلاده متفرق اولمشلر ایدی وعملیق قندیل یاخود قرطاس وزننده ابن
لاوذ بن ارم بن سام بن نوح علیه السلام در شارح دیرکه قوم عاد بقیه سندن جبابره ایدیلر شام دیارنده تمکن ایدرلر ایدی
جالوت انلردن ایدی العملقة دحرجه وزننده ایشه مك وحدثلك علی قول اسهال دفع ایتمك معناسنه در
یقال عملق الصبی اذا بال وسلح او هو الرمی بهما وسوزی درین سویلمك معناسنه در یقال عملق فی الکلام اذا عمق
العملاق قرطاس وزننده شول آدمه دینورکه ظرافت ونزاکتله ناسی فریفته ومنخدع ایدراوله یقال رجل عملاق
ای یخدعك بظرفه العندقة بندقه وزننده بطنك اشاغیسنده کوبك یاننده کی چقوره دینورکه بوغاز چقوری

طرزنده اولور مراد کوبك چقوری اوله جقدر العنفق جعفر وزننده برنسنه‌نك خفتنه دینور که مراد خفیف نسنه اوله جقدر بو معنادندر که آلت دوداقله اکك اراغنده بتن آزجه وخفیفجه صقال تللرینه عنفقه دینور مؤلف مسامحه اوزره تفسیر ایلمشدر یقال شیٔ عنفق ای خفیف زیرا خفت عنفقه‌نك معناسیدر یقال عنفق الشیٔ اذا خف وقل وعنفق لفظنك مؤنثی عنفقه‌در یقال فی عنفقته شعرات بیض وهی شعیرات بین الشفة السفلی والذقن العنق عینك ضمی وضمتیله والعنیق امیر وزننده والعنق صرد وزننده بیونه دینور جید معناسنه مذکر ومؤنث اولور جمعی اعناق‌در وعنق ناسدن برکروهه اطلاق اولنور تقول اتانی عنق من الناس ای جماعة ورؤسای قومه اطلاق اولنور یقال هو عنق قومه ای رئیسهم وهم اعناق ای اشراف وعنق الکرش اشکنبه‌نك اسفلندن عبارتدر که مراد کودن بغرسغنك اشاغیسیدر وعنق الخیر بر خیر وحسنه‌دن برقطعه‌یه اطلاق اولنور یقال لفلان عنق من الخیر ای قطعة منه ومنه الحدیث المؤذنون اطول الناس اعناقا یوم القیمة ای اکثرهم اعمالا اورؤساء لانهم یوصفون بطول العنق وروی بکسر الهمزة ای اسراعا الی الجنة یعنی یوم قیامتده مؤذن زمره سی جمله‌دن ازید اعمال حسنه قطعه‌لرینه مظهر اوله‌رق محشور اولورلر بعضلر اشراف وسادات معناسنه حمل ایلمکله امت محمد بینده اشراف وسادات اوله‌رق حشر اولنورلر دیمك اولور زیرا عرب بلر رؤساء واعیانی طول اعناقله توصیف ایدرلر ولفظ مزبور همزه‌نك کسریله ده مروی اولمغله اسراع معناسنه اولمغین جمله‌دن زیاده جنته سرعت ایدن طائفه مؤذن کروهی اولور دیمك اولور و بونده التی کونه وجه دخی ذکر ایدرلر شروح کتب احادیثده مبسوطدر وعربلر عنق ایله برنسنه‌نك اولندن کنایه ایدرلر مثلا کان ذلك علی عنق الدهر دیرلر علی قدیم الدهر معناسنه وهم عنق الیك دیرلر آنلر سکا مائل ومنتظرلردر دیمك یرده زیرا بیون مدار میل وتوجه وانتظاردر ذوالعنق مقداد بن اسودك فرسی لقبیدر ویزید بن عامر بن ملوح نام کسه‌نك لقبیدر و برشاعر جذامی لقبیدر وخویلد بن هلال البجلی لقبیدر بیونی قالین اولدیغیچون ومزبورك اوغلی حجاج بن ذی العنق جاهلیه رؤساسندندر الاعناق همزه‌نك فتحیله عنقك جمعیدر که ذکر اولندی بو معنادندر که تشبیه طریقیله روزکارك هوایه اغان توزندیلرینه اعناق الریح اطلاق ایدرلر یقولون اقبلت اعناق الریح ای ماسطع من عجاجها المعنقة مکنسه وزننده کردانبنده دینور یقال جاءت وعلیها معنقة ای قلادة و بیوك قوملق اوکلرنده کائن انجه اوزون قوم یغننه اطلاق اولنور و بونده قیاس اولان معناقه اولمقدر زیرا جمعنده معانیق الرمال دیرلر ذوالعنیق زبیر وزننده برموضعدر ذات العنیق حاجر نام محل قربنده برصودر المعنقة مرحله وزننده بوکری قیا پارچه‌سنه دینور وشول یره دینور که بغایت قوراق اولمغله آنده اقامت قابل اولمیه یقال بلد معنقة ای لامقام به لجدوبته یوم عانق بین العرب یوم معروفدر الاعنق احمق وزننده اوزون بیونلو انسان وخیوانه دینور یقال رجل اعنق ای الطویل العنق و برآیغر آتك اسمیدر که خیول اعنقیه اکا منسوبلردر و بونده بیاض اولان کابه دینور وابراهیم بن اعنق محدثدر بنات اعنق سلفده اعنق نام برمتموّل دهقانك قزلریدر که پك خوب ودلبرا اولملریله اشعار عربده ایراد اولنور واعنق دیدکلری مزبور آیغرك دوللری اولان قسراقلره بنات اعنق اطلاق اولنور وعمرو بن احمر نام شاعرك اشبو * تظل بنات اعنق مسرجات * لرؤیته یرحن و یغتدینا * بیتنده وجهین مزبورینله مفسردر شارحك بیاننه کوره اکراعنقدن رجل مراد اولورسه مسرج لفظی اسم فاعل وآت مراد اولورسه اسم مفعول بنیه‌سیله اولور العنقاء حمراء وزننده اعنقك مؤنثیدر بو مناسبتله سیمرغ دیدکلری قوشه عنقاء مغرب اطلاق اولنمشدر که معروف الاسم ومجهول الجسم قوشدرته که غرب ماده سنده ذکر اولندی مترجم دیرکه شارحك بیاننه کوره تأنیثی داهیه اعتباریله‌در لکن داهیه‌یه عنقاء اطلاقی طائر مزبوردن متفرعدر وجه اصحی بو فقیرك مغرب ماده‌سنده بیان ایلدیکیدرکه ابتدادیشی اوله‌رق خلق اولنمشدر کرچه جثه‌سنك عظم وضخامتی کذلك اتوز کونه رنکدن ترکیبی جهتلریله کویا که جماعت طیرتأویل واعتباری دخی ممکندر لکن انلره حاجت یوقدر ومذکر اولان مغرب ایله توصیف لحیة ناصل وناقة ضامر قبیلندندر یاخود تذکیری استعظام جهتنه محمولدرزیرا عرب بلر شیٔ کبیره ذکر اطلاق ایدرلر مثلا آری قسمنك یعسوب دیدکلری بیوك رئیسلرینه ذکر النحل اطلاق ایدرلر وعنقاء ایله آفت وداهیه‌دن کنایه اولنور وعنقاء ملوك غساندن ثعلبة بن عمروك لقبیدر کردنی اوزون اولدیغندن ملقب اولمشدر و یوکسك واطرافه حواله اولان طاغك باشنده اولان تپه‌یه اطلاق اولنور وقبیلهٔ قضاعه‌دن برامیرك لقبیدر وابن عنقاء برشاعردر عنق بشری وزننده برارضك یاخود بردره‌نك اسمیدر العنیق امیر وزننده بری برینك بیونه صارمشمش ایکی کسه‌نك هر برینه دینور یقال هو عنیقه ای معانقه العنق فتحتینله دوه وسائر دوابه مخصوص برکونه یورویشه دینور که آدیملرنی آچوب بیونلرنی سوندروب یره دوشنه رك

اشکین یورویشندن عبارتدر نشاط وسرعتله اول رسمه یوررلر طریق حجازده کیجه ایچره دوه‌لر نشاطه کلوب اول کونه یوریدکلری مشهود مز اولمشدر واول دور ودرازبیابانی اول یورویشله قطع ایدرلر طیران ایده یوررلر قیاس اولنور یقال تسیر الابل العنق وهو سیر مسبطر للابل والدابة وعنق مصدر اولور برآدم اوزون بیونلو اولمق معناسنه یقال عنق الرجل عنقا من الباب الرابع اذا کان اعنق العناق سحاب وزننده دیشی اوغلاغه دینور جمعی اعنق وعنوق کلور عینك ضمیله ومنه المثل * العنوق بعد النوق * یعنی مقدما ناقه‌لر صاحبی ایکن شمدی دیشی اوغلاقلره قالدی دیمکدر مثل مزبور برکسه وسعت ورخاصاحبی ایکن قلت ومضایقه‌یه دوشدکده ضرب اولنور عناق الارض فارسیده سیاهکوش دیدکلری جانوردر ترکیده قاره‌قولق دیدکلری اوله جقدر جانور مزبور دائما ارسلان او کنجه کیدوب ارسلانك خبرجیسی اولمغله داهیه‌دن و برامر شدید وفظیعدن کنایه ایدرلر یقولون جاء بالعناق وبعناق الارض ای بالداهیة والامر الشدید وعناق وعناقه هایله خیبت وخسران ونومیدی معناسنه استعمال اولنور یقال جاء فلان بالعناق والعناقة ای بالخیبة وبنات نعش دیدکلری یدی کوکبك وسطنده اولان کوکبه اطلاق اولنور نته که قود ماده‌سنده تفصیل اولندی وعناق ایکی یللق زکات مالنه دینور قیل ومنه قول ابی بکر لعمر رضی الله عنهما حین حارب اهل الردة لو منعونی عناقا مما کانوا یؤدونه الی رسول الله علیه الصلوة والسلام لقاتلتهم علیه ای زکاة عامین ویروی عقالا وهو زکاة عام مترجم دیرکه نهایه‌نك بیاننه کوره عناقدن مراد برباشنی تمام ایتمامش دیشی اوغلاقدر امام شافعی بو معنایی اخذ ایله سخالده صدقه‌نك وجوبنه ذاهب اولدی و بعضلر ایکی یللق مال زکاتله تفسیر ایتدیلرنته که عقال بریللغه اطلاق اولنور وعناق مسلم بن عمرو الباهلی فرسنك اسمیدر و برموضع آدیدر ودهناده برمنارهٔ عادیه‌نك یعنی دیکیلی طاش کبی برمیل قدیمك آدیدر نته که ذوالرمه اشبو * عناق فاعلی واحفین کانه * من البغی للاشباح سلم مصالح * بیتنده ذکر ایلمشدر وعناق طی قبیله سی ارضنده بروادی اسمیدر العناقان برموضع آدیدر العناقة سحابه وزننده غنی قبیله سی یوردنده برصودر العانقاء نونك کسریله عرب طوشانی وترلاصچانی دیدکلری جانورلك یوه‌لرندن برینه اطلاق اولنور التعنق تفعل وزننده عرب طوشانی مذکور یوه‌سنه کیرمك معناسنه‌در یقال تعنق الیربوع اذا دخل العانقاء وطوشان باشنی بیوتی یوه‌سنه کوموب سیمك معناسنه‌در یقال تعنق الارنب اذا دس رأسه وعنقه فی جحره التعانیق برموضع آدیدر وتعنوق لفظنك جمعی اولور التعنوق تانك ضمیله یومشق طپراقلی یره دینور المعناق محراب وزننده عنق دیدکلری یورویشی کوزل یعنی اشکنی آچق وراحت اولان آته دینور جمعی معانیق‌در یقال فرس معناق ای الجید العنق الاعناق همزه‌نك کسریله سرعت ایلمك معناسنه‌در یقال اعنق الفرس اذا اسرع وکلبك کردننه قلاده کچورمك معناسنه‌در یقال اعنق الکلب اذا جعل فی عنقه قلادة واکین بویلنوب سنبله‌سی چقمق معناسنه‌در یقال اعنق الزرع اذا طال وطلع سنبله واولکر یلدزی باتمق معناسنه‌در یقال اعنقت الثریا اذا غابت و یل طپراق صاورمق معناسنه‌در یقال اعنقت الریح اذا ذرت التراب المعنق محسن وزننده شول پك وسرد یوکسك یره دینور که اطراف وحوالیسی یومشق ودوز اوله ومطلقا یوکسك ارضه وتپه‌یه دینور ومنه یقال مرأة معنقة ای مرتفعة التعنیق برکسه‌نك اوزرینه یوریوب حواله اولمق معناسنه‌در کویا که بیونندن قاوره‌یوب طوتمق ایچون یوررکبی یقال عنق علیه اذا مشی واشرف وخرمانك قبجوغی اوزامق معناسنه‌در یقال عنقت کوافیر النخل اذا طالت ومقعد طشره اوغرامق معناسنه‌در یقال عنقت استه اذا خرجت وخرما قورغی دبنه قدر الاجه لنوب اولمغه بشلمق معناسنه‌در یقال عنقت البسرة اذا بلغ الترطیب قریبا من قمعها و برآدمی خائب ومحروم قلمق معناسنه‌در یقال عنق فلانا اذا خیبه و برکسه‌نك بیونی دوتوب صقمق معناسنه‌در ومنه حدیث ام سلمة رضی الله عنها قالت دخلت شاة فاخذت قرصا تحت دن لنا فقمت فاخذت من بین لحییها فقال رسول الله علیه السلام ما کان ینبغی لك ان تعنقیها ای تأخذی بعنقها وتعصریها او تخیبیها من عنقه اذا خیبه کما ذکر وروی تعنکیها من التعنیك وهو المشقة والتعنیف ولو روی تعنفیها بالفاء لکان وجها المعنقة محدثه وزننده بربوجك آدیدر المعنقات اسم فاعل بنیه‌سیله اوزون طاغلره وصف اولور یقال جبال معنقات ای طوال التعانق تفاعل وزننده والمعانقة مفاعله وزننده بری برینك بیونلرینه صارلمق معناسنه‌در بونلر عاشق ومعشوق کبی محبت ضمننده صارلمقده مستعملدرنته که اعتناق خصومته مخصوصدر شارحك بیاننه کوره کاهیجه احدهما آخر موضعنده دخی مستعمل اولور یقال تعانقا وعانقا اذا التوی کل واحد بعنقه بالمحبة الاعتناق افتعال وزننده بو دخی بری برینك بیونه صارلمق معناسنه‌درکه مشارکت ایچوندر لکن بو خصومته خاص اولمغله بری برینك بیونلرنی قاوره‌یوب و بوغزینه صارمشمق اولور یقال اعتنقا فی الحرب

ونحوها بمعنی تعانقا المعتنق اسم مفعول بنیه سیله بادیه ده سراب لمعان ایدن یردن اون وون اوزادی قوم یغنك چقوب کورینن اوجنه دینور که کویا سراب ایله اعتناق ایلمشدر العوق سوق وزننده برکسه یی برایشدن آلیقومق معناسنه‌در یقال عاقه یعوقه عوقا اذا حبسه وصرفه و کیجکدرمك معناسنه‌در یقال عاقه اذا ابطأه وعوق براحده خیر ومنفعتی اولمیان شخصه دینور فی الاصل مصدردر عینك ضمیله ده جائزدر جمعی اعواق در یقال هو عوق من اعواق ای لاخیرعنده ودائما ناسی خیردن صرف ومنع ایدن شخصه اطلاق اولنور عوقه دخی دینور یقال فلان عوق وعوقة اذا کان یعوق الناس عن الخیر وعن بلرك لایکون ذلك آخر عوق قوللری آخر دهر معناسنه مستعملدر کویا که زمانك نهایتنه قدر اولمز دیمکدر که عوق وتاخیرك توکندیکی وقتدر وعوق عائق معناسنه اولور کاسیذکر ودره‌نك بورغاج یرینه دینور یقال نزلوا اعوق الوادی ای منعرجه وحجازده برموضع آدیدر یاخود بونده ضمله در یاخود ضم ایدنلر غلط ایلدیلر یاخود صرد وزننده‌در وعوق خاتونك زوجنك قلبنه کیروب یانده مرغوب ومعتبر اولمق معناسنه مستعملدر یقال ماعاقت المرأة ولالاقت عند زوجها ای لم تلصق بقلبه بومعنا حاصل معنادر ومفعولدن اکتفا ایله بویلجه مستعملدر وهمیشه لاقت کلمه‌سیله مستعملدر اصل ترکیب ماعاقت المرأة زوجها عن النظر والمحبة الی الغیر ولالاقت عنده ای لاصقت تقدیرنده در یعنی مرأه زوجنی غیره نظر ومحبتدن صرف ایله کندوسنه حصر وتخصیص ایلمدی دیمکدر که عندنده وقع واعتباری مستلزمدر والیاقة التصاق معناسنه‌در وترکیب مزبور همیشه مقام نفیه مخصوصدر التعویق والاعتیاق بونلرده عوق وصرف ایلك معناسنه‌در یقال عوقه واعتاقه بمعنی عاقه العائق والعوق کتف وزننده عوق کبی برایشدن آلیقویوب منع وصرف ایدن مانع ومشغله‌یه دینور تقول عاقنی عائق وعوق بالفتح والضم کامر وعوق ای صارف وشاغل یعوق یای تحتیه‌نك فتحیله حضرت نوح علی نبینا وعلیه السلام قومنك پرستش ایتدکلری بتك اسمیدر و بعضلر دیدیکه یعوق سلفده صلحادن هرکسك معتقد ومرغوبی برآدم ایدی حلول اجل موعودیله عازم دارالخلود اولدقدنصکره ناس اکا بغایت متاسف ومتأثر اولوب جزع واضطراب ایلدیلر شیطان لعین اغتنام فرصت ایدوب همان برآدم صورتنه تمثل وآنلره کلوب سزه یعوقك صورتنی تمثیل ایده‌یم محراب جامعه نصب ایده‌سز تا که هرنمازده آنی مشاهده ایله تسلیه بوله‌سز دیو تسویل ایلمکله آنلردخی رأینی استحسان ایلدیلر پس لعین مسفور یعوقك صورتنی وآندنصکره وفات ایدن یدی نفر صلحانك صورتلرنی بعینها دوزوب محرابلرینه وضع ایلدیلر وآنلره دائما تعظیم ایدراولدیلر مرور زمانله اولادلری آباء واجدادینك تعظیملری جهتندن غافل اولملریله آباء واجدادمز بونلره عبودیت ایدرلرایدی دیه‌رك اصنام اتخاذ وپرستش ایدراولدیلر العوائق عائقه‌نك جمعیدر که برنسنه‌یی جهتندن منع وعوق ایدن حالته ومشغله‌یه دینور ومنه عوائق الدهر ای الشواغل من احداثه العیق سید وزننده ضیق کلمه‌سنه اتباعا ایراد اولنور یقال ضیق لیق عیق اتباع وعیق ناسی دائما ایشندن کوجندن عوق وتأخیر ایدن کسیه دینور بونده یای مشدده‌نك فتحیله ده جائزدر یقال رجل عیق وعیق ای ذوتعویق وتربیث بونلرك اصلی عیوق وعیوق ایدی العوق صرد وزننده والعوق عنب وزننده والعوقة همزه وزننده بونلرده ناسی دائما امور ومصالحدن عوق وتثبیط ایدن آدمه دینور العوق قبر وزننده بودخی عیق وعوق معناسنه‌در علی قول قورقق آدمه اطلاق اولنور یقال رجل عوق ای یثبط الناس عن امورهم اوجبان وعوق عائق لفظندن جمع اولور العوق صرد وزننده عائق وشاغل معناسنه‌در وقورقق آدمه دینور وشول آدمه دینور که دائما آنی امور ومصالح زائده کندی ایشندن عوق ایدراوله یقال رجل عوق ای لایزال تعوقه امور عن حاجته وقصد ایلدیکی ایشی فعله کتوررا اولان آدمه دینور بوایکی معناده واوك تشدیدیله‌ده لغتدر عوقه همزه وزننده یمامه‌ده برموضع آدیدر عوق فتحتینله عبدالقیس قبیله سندن بربطن اسمیدر فضلای سلفدن منذر بن مالك وشیخ البخاری محمد بن سنان العوقیان انلردندر وعوق آجلق معناسنه مستعملدر تقول اخذنی العوق ای الجوع العوق خجل وزننده آج آدمه دینور یقال رجل عوق اوق ای جائع عاق عاق قرغه‌نك صوتندن حکایه‌در عوق نوح وزننده سلفده طول قامتله زبانزده اولان عوج نام کسه‌نك پدری اسمیدر که عوج بن عوق طول قامتده ضرب مثلدر عامه ناسك عوج بن عنق دیملری یکلشدر العواق غراب وزننده دابه‌نك یوررکن قارنندن ظهور ایدن صوته دینور العیوق قیوم وزننده برقرمزی تابان ومشتعل کوکبك اسمیدر کهکشانك دائما صاغ طرفنده ثریانك اردنجه کیدوب وثریایه تقدم ایلمز یقال طلع العیوق وهونجم احمر مضیء فی طرف المجرة الایمن یتلو الثریا لایتقدمها شارحك بیاننه کوره دبران دیدکلری کوکبلر ایله ثریا میاننده اولمغله آنلری ثریا ایله ملاقاتدن عوق ومنع ایلدیکیچون عیوق

اطلاق

اطلاق ایلدیلر وبو فیعول وزننده‌در واو یایه منقلب وادغام اولندی وازهری عندنده یفعول وزننده‌در الاعواق همزه‌نك کسریله یولده دابه درمانده قالوب یاخود زاد راه توکنمکله سیردن کسیلوب اوبلجه قالمق معناسنه‌در تقول اعوق بی الدابة اوالزاد ای قطع یعنی عجزت عن السفر المعوق محسن وزننده خفقان قلبه اوغرامش آدمه دینور یقال رجل معوق ای مخفق وآج آدمه دینور یقال هو معوق ای جائع التعوق تفعل وزننده اویالنوب اکلنمك معناسنه‌در یقال تعوق الرجل اذا تثبط العوهق جوهر وزننده اوزون آدمه دینور مذکر ومؤنثه اطلاق اولنور یقال رجل وامرأة عوهق ای طویل وبریغور آدیدر که صوی دوه‌لرا کانسبت اولنور ولونی سیاهه مائل قراتق اوکوزه دینور وطاغ قرلنقجی دیدکلری قوشه دینور وقاره قارغه‌یه دینور ولازورد یعنی لاجورد تعبیر اولنان حجره دینور علی قول لاجورده شبیه بردرلو بویه اسمیدر وسماء رنکنده اولوب قرامتقجه اولان لونه دینور که قیومائی ولاجوردی اوله جقدر و بعضلر عندنده سیاه تویلو دوه‌یه دینور وبوز رنکلو دوه قوشنك اوزون اولانه دینور وقین اغاجنك کزیده‌سنه دینور که یای دوزرلر و برچیزار اسمیدر العوهقان تثنیه بنیه‌سیله ایکی کوکبدر که فرقدانك یانلرینه طوغری منسقلردر مدارلری قطب جاه وراسنده‌در العیهق صیقل وزننده جنبش ونشاط معناسنه‌در یقال اخذه العیهق ای النشاط العیهقة هاءیله برقوش آدیدر العیهاق عینك فتحیله ضلال وکراهی معناسنه‌در یقال ماهذا العیهاق ای الضلال العوهقة دحرجه وزننده برآدمی ضلال وکمراهلغه اوغراتمق معناسنه‌در تقول ماذا عوهقك ای رمی بك فی العیهاق العیقة عینك فتحیله دکز یالیسنه وقیسنه دینور ساحل البحر معناسنه العیق عینك فتحیله عوق لفظنده لغتدر یقال عاقه یعیقه عیقا بمعنی عاقه عوقا وصوحصه‌سنه دینور یقال اخذ عیقه ای نصیبه من الماء عیق عینك کسریله زجر وآزار کلماتندندر التعییق تفعیل وزننده سسلنمك معناسنه‌در یقال عیق الرجل اذا صوت العیوق قیوم وزننده برکوکب اسمیدر که آنفا ذکر اولندی واوی وبایدر زیرا عیق عوق معناسنده کلور

فصل الغین المعجمة

الغبرقة قنفذه وزننده کوزلری بیوجك ومکحل کبی بغایت سیاه اولان خاتونه دینور که جاموس کوزلو تعبیر اولنور یقال امرأة غبرقة العینین ای واسعتهما شدیدة سواد سوادهما الغبوق صبور وزننده اخشام وقتی ایچیلان باده وسود مقوله‌سی نسنه‌یه دینور صبوح مقابلیدر یقال شرب الغبوق وهو مایشرب بالعشی الغبق سبق وزننده غبوق ایچورمك معناسنه‌در یقال غبقه غبقا من الباب الاول اذا سقاه الغبوق الاغتباق غبوق ایچمك معناسنه‌در یقال اغتبق الرجل اذا شرب الغبوق المغتبق میمك ضمی وبانك فتحیله اسم مکان اولور غبوق ایچه جك محله دینور ومصدر میمی اولور غبوق ایچمك معناسنه الغبقان عطشان وزننده دائما غبوق ایچن کشی‌یه دینور مؤنثنده غبقی دینور یقال رجل غبقان وامرأة غبقی اذا کان یشرب الغبوق الغبقة فتحاتله شول ایپه دینور که چفت سورن وقیودن صو چکن اکوزك بیوندرق طورمق ایچون اورکچی اوزره ارقوری کلان خشبه‌یه بندایدرلر التغبق تفعل وزننده اخشام سودنی صاغمق معناسنه‌در یقال تغبق الرجل اذا حلب بالعشی الغدق فتحتینله چوق صویه دینور یقال ماء غدق ای کثیر وحسن بن بشر بن اسمعیل بن غدق حفاظدن شیخ عبدالغنی شیخیدر وغدق مصدر اولور پیکارك صویی فراوان اولمق معناسنه یقال غدقت العین غدقا من الباب الرابع اذا غزرت بئر غدق اضافتله مدینه‌ده برقیو آدیدر الغیدق والغیدقان غینك ودالك فتحیله والغیداق بیطار وزننده تروتازه جوانه دینور وجوانلغه وصف اولور یقال شاب وشباب غیدق وغیدقان وغیداق ای ناعم وغیداق کریم ومحسن آدمه وصف اولور یقال رجل غیداق ای کریم وکلریاور یسنه دینور وکر علو اوزون آته دینور یقال فرس غیداق ای طویل وغیدقان کریم الخلق اولان تازه جوانه دینور یقال شاب غیدقان ای ناعم کریم الخلق الغیادیق غینك فتحیله یلانلره دینور حیات معناسنه الاغداق همزه‌نك کسریله والاغدیداق اعشباب وزننده یغمورك قطراتی فراوان اولمق معناسنه‌در یقال اغدق المطر واغدودق اذا کثر قطره الغیدقة دحرجه وزننده برآدمك اغزنك توکرکی چوق اولمق معناسنه‌در یقال غیدق الرجل اذا کثر بزاقه الغرق فتحتینله صویه بوغلمق معناسنه‌در یقال غرق فی الماء غرقا من الباب الرابع اذا رسب وبرایچیم سود ایچمك معناسنه‌در یقال غرق الرجل اذا شرب الغرقة وبرآدمك احتیاجی قالمیوب مستغنی وبی نیاز اولمق معناسنه مستعملدر یقال غرق فلان اذا استغنی الغرق کتف وزننده والغارق ناصر وزننده والغریق امیر وزننده صویه غرق اولمش آدمه دینور غریقك جمعی غرقی کلور مریض ومرضی کبی باب رابعدن دخی اسم فاعل ناصر وزننده کلمك مطرده‌در عالم وعاشق وناعم کبی الغرقة فرحه وزننده زیاده‌سیله صویه قانمش ارضه اطلاق اولنور یقال ارض غرقة اذا کانت فی غایة الری الغاروق کوفه مسجدینك اسمیدر که

مرادزمینی اوله جقدر زیرا فوران تنور آنك بر كوشه سندن اولمغله طوفان نوح واقع اولوب عالم اورادن صویه غرق
اولدی قال الشارح وفی النهایة وفی حدیث علی رضی الله عنه وذكر مسجد الكوفة فی زاویته فار التنور وفیه هلك
یغوث ویعوق وهو الغاروق الغرقة غرفه وزننده برایچم سود وشرب مقوله سنه دینور جچی غرق در صرد
وزننده غرق زفر وزننده یمن دیارنده همدان قبیله سنه مخصوص بر بلده اسمیدر غرق فرق وزننده
بر قریه در وبو غرق مصحفی دكلدر كه زای معجمه ایله در محدثیندن جرموز بن عبد الله الغرقی اورادندر الغرقئ
غینك كسریله یمورطه قبوغنك ایچنده بیاضنه یاپشق انجه زاره دینور وبونك محل ذكری بو مقامدر
زیرا همزه سی زائددر جوهری وهمندن ناشی همزه بابنده ذكر ایلدی شارح دیر كه مؤلف دخی
مخصوص باب مزبورده ثبت ایلدی وجوهری اوراده همزه نك زیاده سنه تنبیه ایلدی الغرقاة دحرجه وزننده
طاوق طشره قبوقسز یالكز انجه زار ایله یمورطه یمورطلمق معناسنه در یقال غرقات الدجاجة بیضتها
اذا باضتها ولبس لها قشر یابس غریق زبیر وزننده بنو سلیم یوردنده بر دره آدیدر الغرقة غینك فتحیله
برایچم سود آلمق معناسنه در تقول غرقت من اللبن غرقة اذا اخذت منه كثبة الغرق كتف وزننده غریق
معناسنه در كه ذكر اولندی بو معنادندر كه برنسنه دن قورقش اولمغله چاغرمقدن سسی بوغلوب كسلمش اولان
آدمه غرق الصوت اطلاق اولنور یقال انه لغرق الصوت ای منقطعه مذعور الغریاق جریال وزننده بر قوش آدیدر
الاغراق همزه نك كسریله صویه بوغمق معناسنه در یقال اغرقه وغرقه فی الماء بمعنی بو معناده ثلاثی استعمال
اولنمز واما قوله تعالی والنازعات غرقا فالغرق فیه اقیم مقام المصدر الحقیقی ای اغراقا یعنی آیت مرقومه ده
غرق كلمه سی فی الاصل اسم مصدر اولوب مصدر مقامنه اقامت اولنمشدر مترجم دیر كه سعدی چلبی بو وجهی
بیان نصكره حذف زوائد ایله اغرق صیغه سندن مصدر اولمق احتمالنی دخی ایراد ایلمشدر ووجه اول آذی اذاة
واطاع طاعة وسلم سلاما واصاب صوابا واطاق طاقة قیلنلندر كه اسم مصدر مصدر حقیقی موضعنده مستعملدر مطلب
وبو سماعیدر انتهی واغراق برقابی كركی كبی طولدرمق معناسنه مستعملدر یقال اغرق الكأس اذا ملأه ویای
چكن آدم یایی شدت وافراطله چكمك معناسنه مستعملدر كه یایی طولدرمق تعبیر اولنور یقال اغرق النازع
فی القوس اذا استوفی مدها التغریق بو دخی صویه بوغمق معناسنه در یقال غرقه بمعنی اغرقه ویایی
طولدرمق معناسنه در یقال غرق النازع فی القوس اذا استوفی مدها وقتل ایلمك معناسنه مستعملدر یقال
غرقه اذا قتله بونك اصلی قابله اولان خاتون قیتلق بلنده تولدایدن مولودی صولك صوینده بوغارلر ایدی بعده
كثرت استعماله مطلقا قتلده استعمال اولندی المغرق معظم وزننده والمغرق مكرم وزننده كومش ایله بالتمام
تزیین اولنمش نسنه یه اطلاق اولنور یقال لجام مغرق بالفضة ومغرق ای محلی الاستغراق برنسنه یی سراپا
قبلامق معناسنه مستعملدر یقال استغرق الشیء اذا استوعبه وشدتله بایله رق كولمك معناسنه مستعملدر
یقال استغرق فی الضحك اذا استغرب ودوه نك قارنی پك بیومكله قولان وكوكسلك هر برنی طوتوب صقیلامق
معناسنه مستعملدر یقال استغرق البعیر التصدیر اذا ضخم بطنه فاستوعب الحزام حتی ضاق عنه مثال مزبورده
البعیر فاعل والتصدیر مفعولدر الاغتراق افتعال وزننده آت سوری یه قارشوب بعده جمله سنه سبق وتقدم
ایلمك معناسنه مستعملدر یقال اغترق الفرس الخیل اذا خالطها ثم سبقها وصولوغی زیاده سیله ایچری چكمك
معناسنه مستعملدر كه هنجقرمه درجه سنده اوله یقال اغترق النفس اذا استوعب فی الزفیر ودوه نك قارنی
پك بیومكله كوكسلك وقولان طارالمق معناسنه در یقال اغترق البعیر التصدیر اذا ضخم بطنه فاستوعب الحزام
حتی ضاق عنه ومحبوبه دلبر بالجمله انظارناسی كندیسنه مشتغل قلمق معناسنه مستعملدر یقال فلانة تغترق نظرهم
ای تشغلهم بالنظر الیها عن النظر الی غیرها لحسنها الاغریراق اعشیشاب وزننده كوز یاشله طولمق معناسنه
مستعملدر شویله كه مردم دیده یاشه غرق اوله یقال اغرورقت عیناه اذا ادمعتا كانها غرقت فی دمعها غاریقون
یاخود اغاریقون همزه ایله بر نبات كوكنك اسمیدر یاخود برنسنه در كه متعفن اولمش اشجار جوفنده تكون ایدر
تركیده قطران كپوكی دیدكلری یدر كه كوكه شبیه ودریای روم جزیره لرندن اغاریقا نام جزیره دن كتورلر انجیر
وجیر كبی اغاجلرك جوفلرنده تعفن سببیله تكون ایدر مبشه اغاجنده قاوتكون ایلدیكی كبی سمودك تریاقیدر
مفتح واخلاط كدره یی مسهل ومفرح وعرق النسا ووجع مفاصله بغایت مفید وصالحدر وتعلیق لسع عقربه
مانعدر الغردقة دحرجه وزننده خلقی توز وطلاز بوریمك علی قول كیجه نك ظلمتی هر شیئی بوریمك معناسنه در
یقال غردق الغبار الناس اذا البسه اوالغردقة الباس اللیل كل شیء كذلك پرده مقوله سنی صالیوروب اورتمك

معناسنه

معناسنه در یقال غروق الستر ونحوه اذا ارسله الغرنوق زنبور وزننده والغرنوق فردوس وزننده والغرنیق
غینك ضمی ونونك فتحیله صوقوشلرندن بر سیاه علی قول بیاض قوشك آدیدر وعند البعض غرنوق وغرنیق كه
غینلرك ضمیله در بو ایكی اسم طورنا قوشینه دینور كركی كبی یاخود طورنایه شبیه بر قوشدر واسامی آتیه شاب
ناعمه دینور كما سیذكر بو قوش جمیع مفرداتده قوغو تعبیر اولنان آق صوقوشیله مبین در قازدن بیوك وبوینی اوزون
اولور فارسیده اكا قو دیرلر وبونك اشبو غرق ماده سنده ذكری صحیح دكلدر جوهری وهمندن ناشی اوراده
ذكر ایلدی كه نونك زیاده سنه ذاهب اولمشدر شارح دیر كه ابن جنی روایت ایدر كه سیبویه بو ماده نك بنات
اربع اولدیغنه یعنی اصالت نونه وابو حیان زیاده سنه ذاهب اولدی وابن اثیر نهایه ده بنات اربع باده سنده ذكر
وبیاضی وجه تسمیه ایلمشدر وغرنیق غینك ضمی ونونك فتحیله وغرنوق زنبور وزننده وغرنیق قندیل وزننده
وغرنیق سموءل وزننده وغرنوق فردوس وزننده وغرناق قرطاس وزننده وغرانق علابط وزننده بدنی سیم كبی
بیاض وكل كبی تر وتازه دلبر جوانه دینور جمعلری غرانیق وغرانقه كلور وغرنوق زنبور وزننده اورلمش صاچ طوپنه
دینور وبر شجر آدیدر جمعی غرانق در علی قول غرنوق وغرانق بر نباتدر كه عوسج اغاجنك كوكنده بتر بغایت
یومشق ولطیف اولور جمعی غرانیق كلور وعند البعض غرنوق تازه ومستتر اولان اوتلغه دینور كه كولكش وسائر
حوادث اوغرامدیغندن تر وتازه اوله وغرانق اعضاء واندامی تام وهر یری اویغون اتنه طلو تازه دلو قنلو یه دینور
محبوبه یه ده وصف اولور یقال شاب غرانق ای تام وامرأة غرانق وغرانقة ای شابة ممتلئة پس بوراده غرانق
مفرد اولور شارح دیر كه تلك الغرانیق العلی فقره سنده غرانیقدن مراد اصنامدر بیاض جهتیله طیور مذكوره یه
تشبیه اولنمشدر الغرانقة والغرانقیة غینلرك فتحیله شول نرم كیسویه وصف اولور كه نسیم دلكشا آنی بری اوته
پریشان ایدر اوله یقال لمة غرانقة وغرانقیة ای ناعمة تفیئها الریح الغرنقة دحرجه وزننده كوز قاپراولمغله شعاع
شمسه نظر ایدركن ایپلك ایپلك نسنه لر كورنمكه دینور الغرنق جندب وزننده بنو سلیم یوردنده بر وادی آدیدر
غرزق غینك وزای معجمه نك فتحیله مروقضا سنده بر قریه آدیدر وبو غرزق مصحفی دكلدر الغسق فتحتنله كیجه نك
ابتدا قراكولغنه دینور یقال من الغسق الی الفلق ای من ظلمة اول اللیل وغسق بغدای ایچنده زوان وقره دوق كبی
زائد نسنه یه دینور مفردات سائره بیاننه كوره قره موق اوله جقدر الغسوق قعود وزننده والغسقان فتحاتله
كوز طمانلنوب سچمزاولمق یاخود یشارمق معناسنه در ظلمت معناسندن مأخوذدر یقال غسقت عینه وغسقت
غسوقا وغسقانا من الباب الثانی والرابع اذا اظلمت اودمعت وغسقان یاره دن صاری صو آقمق معناسنه در یقال
غسق الجرح غسقانا من الباب الرابع اذا سال منه ماء اصفر وغسق ضرب وزننده وغسقان فتحاتله بولود بغمور
چسنتیلمك معناسنه در یقال غسقت السماء غسقا وغسقانا من الباب الثانی اذا ارشت وممه دن سود دوكلمك
معناسنه در یقال غسق اللبن اذا انصب من الضرع وغسق وفتحتنله غسق وغسقان كیجه پك قراكو اولمق
معناسنه در یقال غسق اللیل غسقا وغسقا وغسقانا اذا اشتدت ظلمته وغسقان برنسنه دوكلمك معناسنه در
یقال غسق الماء غسقانا من الباب الرابع اذا انصب الاغساق همزه نك كسریله بو دخی كیجه پك مظلم اولمق
معناسنه در یقال اغسق اللیل اذا اشتدت ظلمته وكیجه نك ابتدا قراكو سنه كیرمك معناسنه در یقال اغسق
الرجل اذا دخل فی الغسق ومؤذن اخشام اذانی ابتدا قراكولغه قدر تأخیر ایلمك معناسنه استعمال شرعیدر
یقال اغسق المؤذن اذا اخر المغرب الی غسق اللیل بوراده والغسوق والاغساق الاظلام عبارتی دخی مرسوم
اولمغله تكرار اولدیغندن تعرض اولنمدی نهایت اغساقی غسوق كبی مجرد اظلام معناسنه حمل ایله تكراردن
تفصی اولنور الغاسق اسم فاعل بنیه سیله قمره اطلاق اولنور یاخود شفق غائب اولدیغی حینده لیله
اطلاق اولنور ومنه قوله تعالی ومن شر غاسق اذا وقب ای اللیل اذا دخل اوالثریا اذا سقطت لكثرة
الطواعین والاسقام عنده سقوطها وقال ابن عباس وجماعة من شر الذكر اذا قام یعنی بعضلر
مطلقا قمر ایله وبعضلر لیل ایله وبعضلر خسوفه داخل قمر ایله وبعضلر ظلمته داخل كیجه ایله تفسیر
ایلدیلر زیرا موقع شر وشوردر وبعضلر ارتفاعدن ساقط اولان ثریا ایله تفسیر ایلدیلر كه
اول هنكامده طواعین واسقام چوق تحدث ایدر خصوصا دواب ومواشی هلاكلری اول اوانده اولور وطلوع
وارتفاعنده مندفع اولور نته كه اذا طلع النجم ارتفعت العاهات حدیثنده اشارت اولنمشدر وفی الجامع الصغیر
اذا طلعت الثریا امن الزرع من العاهات وابن عباس ومفسریندن جماعت كثیره قوامه كلمش ذكر ایله بیان ایلدیلر كه
شر وشورك آلت مخصوصی اولدیغی تذكردن مستغنی در الغسوق وقوف وزننده قراكو اولمق معناسنه در یقال

غسق الليل غسوقا اذا اظلم الغساق سحاب وزننده والغساق شدّاد وزننده بارد ومنتن وبد رایحه ایچه جکه
دینور قال الشارح ومنه قوله تعالى لايذوقون فيها بردا ولاشرابا الاحميما وغساقا اى باردا منتنا بوراده بارد دن مراد
غاية الغايه باردا ولاندر که ایچلمز رتبه سنده اوله مؤلف همان البارد المنتن عنوانیله تفسیر ایلمکله مطلق ایچه جك ایله
ترجه اولندی لکن صحاحده وسائرده الماء البارد المنتن عبارتیله مرسوم اولمغله بوراده الماء قیدی ساقط اولمق
دخی محتملدر اساسده اهل نارك جلودلرندن سیلان ایدن ماء اسود ایله مفسردر پس وجه تسمیه سواد اولور مؤلفك
تفسیرنه کوره ده سواد البته تعفنه لازم وملزوم غالبدر وراغب مفرداتده مايقطر من جلود اهل النار عبارتیله بیان
ایلمشدر و بیضاویده مايغسق اى يسيل من صديدهم وقيل الزمهرير عبارتیله مفسر اولمغله غسق لفظنی سیل
وجریان معناسنه حمل ایلمشدر نته که مؤلف مقیدا بیان ایلدی وغریبدر که جوالیقی غساق لفظنی لغت ترکیده
صووق وقوقش صویه دینمکله کویا که معرّب عد ایلمشدر هرحالده جیم مقابله سیله مؤلفك تفسیری ارجحدر
وقرئ بالتخفيف والتثقيل الغشق عینك فتحی وشین معجمه نك سکونیله یومشق نسنه یه اوردمق معناسنه در
الغصلقة غینك فتحی وصادك سکونیله ایوجه طوزلنمامش وخوشجه پشمامش تا تاری اته و پصدرمیه دینور
الغفق عینك فتحیله ضرطه لمق معناسنه در يقال غفق الحمار غفقا من الباب الثانى اذا خرجت منه ريح
وبرآدمی چوق اوروب دوکك معناسنه در يقال غفق فلانا بالسوط اذا ضربه كثيرا ودوه هرساعت صویه کلمك
معناسنه در يقال غفقت الابل اذا وردت كلّ ساعة وارکك اشك دیشی یه پیدرپی آشمق معناسنه در يقال
غفق الحمار الاتان اذا اتاها مرّة بعد مرّة وغفق شدّتلو اولمیان حفیفجه یغموره دینور و برنسنه اوزره هجوم ایلمك
معناسنه در يقال غفق عليه اذا هجم وغائب ونابدید اولدقدنصکره ناکهانی چقه کلمك معناسنه در يقال
غفق فلان اذا آب من الغيبة فجاءة الغفقة صفقه وزننده برمقدارجه اویومق معناسنه در يقال غفق القوم غفقة
اذا ناموا نومة التغفيق اهل مجلسك کلماتی دکلیه رك او یومق معناسنه در يقال غفق فلان اذا نام يسمع حديث القوم
و یلان صوقش آدمی او یوتماقله تیمار ایلمك معناسنه در على قول او یقوسز قالدقدنصکره او یومق معناسنه در
يقال غفق السليم اذا عالجه وسهده اوالتغفيق نوم فى ارق المغفق منزل وزننده مرجع معناسنه در التغفق
تفعل وزننده بتون کون شراب ایچمك معناسنه در يقال تغفق الشراب اذا شربه يومه اجمع جوهری بوراده
المتغفق للمتصرف عبارتیله متغفق دونجك برمعناسنه اولمق اوزره ثبت ایدوب لکن اول عين مهمله ایله اولمغله
آنده واستشهاد ایلدیکی ارجوزه ده غلط ایلدی شارح درکه جوهری اصمعی ایله ابن اعرابیدن روایت ایلمشدر
غافق صاحب وزننده اندلسده برحصن آدیدر الاغتفاق افتعال وزننده احاطه ایلمك معناسنه در يقال
اغتفق به اذا احاط الغفلقة عفلقه وزننده ومرادفیدر که ذکر اولندی ومهمله ایله افصحدر الغقّ شقّ وزننده
والغقيق حقيق وزننده زفت قینار ایکن واقر واقر سسی چقمق معناسنه در يقال غقّ القار غقا وغقيقا
من الباب الثانى اذا غلى وسمع صوته وچاقرطغان اوتمك معناسنه در يقال غقّ الصقر اذا صوّت وصو ککبش
یردن طارجه یره اقارکن چاغلمق معناسنه در يقال غقّ الماء غقا وغقيقا اذا صات صائرا من سعة الى ضيق
وغق قرغه نك سسی بوغیلوب غلطتلندقده اولان اوتمسندن حکایه در الغقغقة زلزله وزننده چاقرطغان اوتمك
معناسنه در يقال غقغق الصقر اذا صوّت الغقاق شدّاد وزننده والغقوق صبور وزننده جماع حالنده
فرجی اوتن عورته دینور يقال امرأة غقاق وغقوق اذا كانت يسمع لفرجها صوت عند الجماع الغقة فتحاتله
طاغ قرلنقچ قوشلرینه دینور غق غق غینلرك کسریله برنسنه قینار ایکن ظهور ایدن صوتدن حکایه در
ومنه الحديث ان الشمس لتقرب من الناس يوم القيمة حتى انّ بطونهم تقول غق غق وهى حكاية صوت الغليان
الغلفق جعفر وزننده یوصونه دینور طحلب معناسنه على قول صوده نابت برکونه اوتلقدر که یصی یپراقلی اولور
ورخاوة ووسعت اوزره اولان دیراکه دینور يقال عيش غلفق اى رخى وکباده کبی ملایم یایه دینور يقال قوس غلفق
اى رخوة وآصمه اوزره اولدیغی یپراغه دینور وخرما الفینه دینور وقول وفعلی حرکین چولپه وهمج قاری یه دینور
يقال تزوج غلفقا اى خرقاء سيئة المنطق والعمل الغلفاق قرطاس وزننده چاپك یوروین عورته دینور يقال امرأة
غلفاق المشى اى سريعته واوزون عورته دینور يقال امرأة غلفاق اى طويلة غلافقه غینك ضمیله یمنده
زبید ساحلنده برقریه آدیدر الغلفقة دحرجه وزننده معسر و بدحال اولمق معناسنه در يقال غلفق الرجل
اذا اعسر و بدسو یلمك معناسنه در يقال غلفق الكلام اذا اساءه الغلقة غینك فتحی وکسریله والغلق سکری
وزننده برجنس کوچك اغاج اسمیدر که حجاز وتهامه وحبش مملکتلرنده اولور آنکله اعلاد باغت اولنور وحبشه

طائفه سی آنکله آلات حرب صواروب تسمیم ایدرلر اول آلاتك اصابت ایلدیکی وجود اصلا فلاح بولمیوب هلاك
اولور بونی مفردا تده طخشیقون ایله بیان ایدرلر که سود لکن نوعندن سمیلو برنباتدر بلاد ارمنده آنکله سلاح
نامیلوسنی صواررلر المغلوق شجر غلقه ایله دباغت اولنمش دری یه دینور يقال اهاب مغلوق اذا دبغ بالغلقة
الغلق خلق وزننده قپوقپامق معناسنه در يقال غلق الباب غلقا من الباب الثانى اذا ردّه و بولغه دریعنی
خطادر یاخود لغت ردیّه مهجوره در فصیح اولان افعال بابندن اولمقدر وغلق بومعنادن اسم در قپویی قپامغه
دینور وغلق بك ایراق یره کیتمك معناسنه در يقال غلق فى الارض غلقا اذا امعن وغلق آرق وقوجه آدمه ودوه یه
على قول قزل بکزلو آدمه وقزل تو یلو دوه یه دینور يقال رجل اوجمل غلق اى كبير اعجف اواحمر الغلق ضمتینله
قاپانمش قپویه دینورنته که ضمتینله فتح بونك مقابلیدر يقال باب غلق اى مغلق الغلق فتحتینله مغلاق معناسنه در که
قپویی قپایجق منداله وسورکویه وکلیده دینور يقال اغلق الباب بالغلق اى المغلاق وهو مايغلق به الباب
وغلق مصدر اولور ویردیکی قرض بدلی یانننه وضع اولنان رهنی مدیون وقت مشروطده ادا ایتمامکله مرتهن
اول رهنه مستحق اولمق معناسنه در يقال غلق الرهن غلقا من الباب الرابع اذا استحقه المرتهن وذلك
اذا لم يفتكك فى الوقت المشروط شارح درکه فعل مزبور افعال جاهلیه دن اولمغله اشبو لايغلق الرهن بمافيه
حدیثیله نهى ورفع اولندی پس غلق فك رهنك ضدّی اولور وغلق خرما اللرینك دیبلری قورولنمغله میوه
و یرمکدن قالمق معناسنه در يقال غلقت النخلة اذا دوّدت اصول سعفها فانقطع حملها ودوه نك ارقه سی اصلا
اوکولمیه جق وجه اوزره یاغر اولمق معناسنه در يقال غلق ظهر البعير اذا دبر ذبر الايبراء المغلاق مفتاح وزننده
والمغلوق میمك ضمیله بونلرده قپویی قپایجق آلته دینور کلید وطرقاز ومندال وسورکو کبی مغلوق کلمه سی که میم
مضمومه ایله مکحل ومسعط کبی نوادردندر المغلق منبر وزننده قمار اوقلرندن براوق یاخود قمار تضعیف اولندقده
یدنجیده کلان اوقه دینور جمعی مغالق کلور على قول مغالق قمارده قائز اولان اوقلرك نعوت واوصافندندر
اسماسندن دکلدر الاستغلاق پازاری مخیر قلمیوب وجه قطعی ایله و یرمك معناسنه درکه باب معامله یی
اغلاق ایتمش اولور تقول استغلقنى فى بيعته اى لم يجعل لى خيارا فى ردّه ويقال استغلقت على بيعته اذا صار
كذلك وتکلمده حصر اولمق معناسنه در يقال استغلق عليه الكلام اذا ارتج الغلق کتف وزننده چیره شك چتین
سوزه دینور يقال كلام غلق اى مشكل غلاق شدّاد وزننده بنوتمیم قبیله سندن بررجل آدیدر و برشاعر
اسمیدر وخالد بن غلاق محدثیندندر یاخود بومهمله ایله در غلاق قطام وزننده برموضع آدیدر غولقان صولجان
وزننده مروقضاسنده برقریه در الاغلاق همزه نك کسریله قپویی قپامق معناسنه در يقال اغلق الباب ضدّ
فتحه وزوراکی ایشلتمك اکراه معناسنه مستعملدر يقال اغلقه على شئ اذا اكرهه وآغریوك یوکلمکله دوه نك
صرتی یاغر ایلمك معناسنه در يقال اغلق ظهر البعير اذا ادبره بالاحمال المغالقة مفاعله وزننده مراهنه
معناسنه در يقال غالقه اذا راهنه الغمق فتحتینله یری رطوبت باصمقله مرج وچپل اولمق معناسنه درکه
هواسنك وخامتی مستلزمدر يقال غمقت الارض وغمقت وغمقت غمقا من الباب الرابع والاول والخامس اذا ركب
عليها الندى الغمقة فرحه وزننده پك رطوبتلو اولمغله هواسی وخیم اولان یاخود صولره قریب اولان ارضه
دینورکه جذب وسریانله دائما رطوبتلو اولوب هواسنی توخیم ایدر يقال ارض غمقة اى ذات ندى وثقل اوقريبة
من المياه الغمق کتف وزننده کثرت رطوبتدن رایحه سی فاسد ومتعفن اولمش نباته دینور يقال نبات غمق
اذا كان لريحه خمة وفساد لكثرة الندى المغموق شول خرما قورغنه دینورکه نضج بولوب اولمق ایچون اوزری
اورتلوب بورنمش اوله يقال بسر مغموق اذا كان قد غمّ ليدرك وينضج شارح درکه اصل مغموق شول خرما
قورغیدر که جزؤی بجه سرکه یه طوز سوروب کالیله نضج بولمق ایچون کونشه موضوع اوله ومغموق غمقه مرضنه
اوغرامش دوه یه دینور الغمقة فتحاتله برکونه مرضدر که دوه نك اوکورغه کیکنده حادث اولور الغهق کتف
وزننده والغيهق صیقل وزننده کریملو اوزون دوه یه دینور وغیهق نشاط وشطارت معناسنه در ودلیلکه
دینور جنون معناسنه يقال به غيهق اى نشاط وكذا جنون و بولفظله عظم وزارت صفتلنور یعنی بیوکلکه
وآزلغه مبالغة وصف اولور يقال شئ غيهق اى عظيم ويقال شئ غيهق اى نزر الغوهق جوهر وزننده بودخی
جنون معناسنه در وقرغه یه دینور مهمله ده لغتدر الغيهقة دحرجه وزننده کوزه طمانلق کلمکله بصری
ضعیف ایلمك معناسنه در يقال غيهق الظلام عينه اذا اضعف بصره وکوزه طمان کلوب ضعیف اولمق معناسنه در
يقال غيهقت عينه اذا اظلمت الغاق برجنس صو قوشی اسمیدر غاقه دخی دینور وقرغه یه دینور غاق قافك

كسريله قرغه نك سسندن حكايه در قچن نكره اولدقده تنوين ادخال اولنور التغييق تفعيل وزننده برنسنه يى
فساده ويروب تبـاه ايلك معناسنه در يقـال غيق ماله اذا افسده و برنسنه بنظرى دنك وحيران قلمق معناسنه در
يقـال غيق بصره اذا حيره و برآدم برذ أى وفكرده قرار ايتميوب تردد وشورش اوزره اولمق معناسنه در يقـال
غيق الرجل فى رأيه اذا اختلط فيه فلم يثبت على شئ التغيق تفعل وزننده كوز طمانلمق معناسنه در يقال تغيقت
عينه اذا اظلمت غيقه تمره وزننده تنيس قربنده برقريه در محدثيندن حسين وعمر ابنـا ادريس وعبدالكريم
بن الحسين الغيقيون اوراندندر وحرة النـار ظهرنده بنى ثعلبه بن سعد يوردنده برموضعدر تمت بعونه تعالى
فصـــــل الفـاء الفؤاق همزه ايله غراب وزننده فواق لفظنده لغتدر كه انجقرغه دينور يقال اخذه الفؤاق
اى الفواق ومصدر اولور انجقرمق معنـاسنه در يقـال فأق الرجل فوأقا من البـاب الثالث اذا اخذه الفؤاق
وعند البعض فوأق همزه ايله وجعك اسميدر كه معده ده متحدث اولان ريح سببيله تكون ايدن انجقرق علتندن
عبـارتدر كه علت مخصوصه در يعنى مهموز اولان فوأق علت اولان انجقرغه وواوى اولان عادتا عارض اولانه
مخصوصدر علتك سببى وعلاجى كتب طبيه ده مشروحدر الفتق فانك فتحى وتانك سكونيله يارمق معناسنه در
يقـال فتق الشئ فتقا من الباب لاول اذا شقه وفتق شق عصاى جماعت معنـاسنه مستعملدر كه اتفاقلرى ياخود
مصالحه لرى بوزيلوب بينلرينه شقـاق دوشوب حرب وقتـال رجوع ايلمكدن عبارتدر يقـال فتق فلان بينهم
اى شق عصاهم فرجع الحرب بينهم وشفق سوكوب فجر يرى اغارمق معنـاسنه مستعملدر بونده فتحتيله جائزدر
يقـال انظر الى فتق الفجر اى الصبح وشول يره اطلاق اولنور كه اطراف وحواليسنه يغمور ياغوب اوراية ياغميه
و بوفاتق معنـاسنه دركه كوياكه اطرافنى شق ايتمش اولور تقول نزلنا فى فتق المواضع وهو موضع لم يمطر وقد مطر
ما حوله وفتق فاسيق يارى يعنى تعبير اولنـان علته دينور مؤلف ايجاز وجهيله تعريف ايلكله تفصيلى بودركه علت
مزبوره تفرق اتصالدر يعنى شول يارقدر كه قاسغك پرده لرى آلتنده محتبس اولان جسمك تفرق اتصال سببيله
خارجه نفوذ ايلسيدر وكاهجه انثيينك اوستنده اولان ايكى مجرالرك يرتلوب واسع اولمسنه اطلاق اولنور بوتقديرجه
كيس انثيينه ايچ ياغى وياپرده و يابغرسق نازل اولور خصوصـا اعور ديدكلرى بغرسق نازل اولور ياخود يارقدن
چقـان شئ غليظ يلدر وياماتلى ويادموتلى رطوبتدر و بوعلت صبياندن غيرى يه حادث اولورسه برؤ وافاقتى
يوقدر ودبه ديدكلرى بونك شديد اولانيدر كه انثيينه امعانك نزوليله بيو يوب قرعه طرزنده اولور وفتق ككبش
وكشاده وميدانلو يره اطـلاق اولنور يقـال خرج الى فتق اى الى ما انفرج واتسع وخميره مايه قاتمق معناسنه در
يقال فتق العجين فتقـا اذا جعل الفتاق فيه وفتق آفت ونازله وحادثه يه اطلاق اولنور دين ومرض وفقر كبى جمعى
فتوق كلور يقـال اصابتهم فتوق اى آفات كالدين والفقر والمرض التفتيق بوده يارمق معناسنه در يقـال
فتقه اذا شقه التفتق تفعل وزننده والانفتاق انفعال وزننده يارلمق معناسنه در يقال فتقه فتفتق وانفتق
اى شقه فانشق وانفتاق ناقه نك ممه سيله كوبكى ارالغنده فتق ديدكلرى علت حادث اولمق معناسنه دركه
كاهجه هلاكه مؤدى اولور و بوپك سموزلكدن تحدث ايدر يقال انفتقت الناقة اذا اخذها داء فيما بين ضرعها
وسرتها اورتماتموت به المفتق مقعد وزننده كوملكك يرتماجنه ويقاسى يريغنه دينور الافتاق همزه نك كسريله
فتق ديدكلرى يره يعنى اطرافنه يغمور ياغوب اكا اصابت ايلمامش اولان يره اوغرامق معناسنه در يقال افتق الرجل
اذا صادف الفتق و برآدمك طوارلرى سموروب تاولنمق معناسنه در يقـال افتق الرجل اذا سمنت دوابه وخرما
سالقمنك چوبيله مسواكلمك معناسنه در يقال افتق فلان اذا استاك بالعراجين و بركسه اوستندن سحاب كثافتى
آچلوب برطرف اولمق معناسنه در يقال افتق القوم اذا انفتق عنهم الغيم وافتاق قرن الشمس كونش سحاب ايچره
كيروب قوانغى ايازده قالمغله اندن برلمعه وشعاع ظاهر اولمقدن عبارتدر يقال افتق قرن الشمس اذا اصاب فتقا فى السماء
فبدامنه وافتاق برآدمه اكثرى فتوق عارض اولمق معناسنه در يقال افتق الرجل اذا الحت عليه الفتوق كما ذكر
وككبش وميدانلو آچق يره چقمق معناسنه در يقال افتق الرجل اذا خرج الى فتق الفتق فتحتيله عورتك فرجى رتقاء
يعنى بتشك اولميوب يك آيرق اولمق معناسنه در يقال فتقت المرأة فتقا من البـاب الرابع ضد رتقت ويل قوراق
اولميوب نعمتلو وبركتلو اجوزلق بوللق اولمق معنـاسنه در يقال فتق العام اذا اخصب الفتقاء حمراء وزننده
فرجى بتشك اولميوب آيرق اولان عورته دينور يقـال امرأة فتقاء اى منفتقة الفرج الفتق ضمتيله چوق سوزلو
عورته دينور يقـال امرأة فتق اى المنفتقة بالكلام وطائفده برقريه آديدر الفتيق امير وزننده يك سموزلكدن
درليسى جابجا يارلوب يرتلمش اولان دوه يه دينور يقـال جمل فتيق اذا كان قد انفتق سمنا وفتيق اللسان متكلم

ومنطيق تيز زبان آدمه اطلاق اولنور يقـال رجل فتيق اللسان اى حديده وچتـال دمرنه فتيق الشفرتين دينور
كوياكه بريسى آخرندن آيرلمشدر يقال نصل فتيق الشفرتين اذا كانت له شعبتان وفتيق پك روشن صباح وقتنه
وصف اولور يقال صبح فتيق اى مشرق الفيتق صيقل وزننده دولكره دينور نجار معناسنه ودمورجى يه
دينور حداد معناسنه وپادشاهه اطلاق اولنور وقپوجى يه دينور بواب معناسنه بونلرك مجموعنده فتق
معنالرى ملحوظدر ذوفتـاق كتاب وزننده برموضعدر الفتاق كتاب وزنـنـده برطاغك آديدر وخميرمايه سنه
دينور يقال العجين لايربو الا بالفتاق وهى الخميرة الكبيرة تعجل ادراك العجين وخرما اليفنك بياض دبنه دينور وخرما
سالقمنك چوبنه دينور وكونشك طلوع وظهور ايله كورينن قولغنه اطلاق اولنور يقـال ظهر فتاق الشمس اى
قرنها وعينها بوراده واومع معنـاسنه اولمق ملحوظدر وكونشك اوكندن سحاب آچلوب برطرف اولمغـه دينور
يقال ظهرت الشمس بالفتـاق اى بانفتاق الغيم عنها وادويهٔ مخلوطه دن مركب معجونه دينور و برمعـروف صو
اسميدر فوتق فوفل وزننده مروقضاسنده برقريه در الفيجقة جمله دحرجه وزنـنـده يورركن آيشى آيروب
آچمق معناسـنه در يقال فيجق بين رجليه اذا باعد الفيجق صيقل وزننده بول وميدانلو يره دينور يقال ارض
فيجق اى واسعة المتفيجق اسم فاعل بنيه سيله آيشى آيره رق يوريين آدمه دينور متفيهق معنـاسنه الانفجاق
انفهاق وزننده ومرادفيدر كما سيذكر الفرزدق سفرجل وزننده تنوره دوشمش كرده لره دينور كه جابجا كوينوب
محترق اولور مفردى فرزدقه در تقول اطعمنا الفرزدق وهو الرغيف سقط فى التنور واتمك قرنتيسنه دينور فتات
الخبز معنـاسنه و بعضلر عنـده فرزدقه پارزدهٔ فارسى معربيدركه خمير يومغنـه دينور على قول فرز ايله دق
لفظلرندن منحوت ومركبدر زيرا خمير دقيق اولمغله آندن برقطعه افراز اولنمشدر يعنى يومق ديدكلرى دق اولنان
خميردن برقطعهٔ مفرزه در جمعى فرازق كلور قياس ايسه فرازد اولمقدر وفرزدق ايله همام بن غالب بن صعصعه نام
شاعر معروف ملقب اولمشدر شـارحك بيانه كوره چهره سى تنوره دوشمش كرده يه شبيه اولمسى باعث تلقيب در
وفرزدق لفظنك تصغيرنده دخى قيـاس اولان فريزد اولمقدر زيرا اسم قچن بش حرفلو اولسه وجمله سى حروف
اصول اولسه جمع وتصغيرنده حرف اخيرى حذف اولنور لكن دالك مخرجى تاء مخرجى اولوب وتاء حروف زياده دن
اولمغله مادهٔ مزبوره ده تايه قياسله قافدن حذفه اولى عد اولندى وجمع وتصغيرنده ياء تعويض ايدوب فرازيق
وفريزيق دخى دينور الفرسق فرسك وزنـنـده ومرادفيدركه ات شفتالوسنه دينور الفرق حرق وزنـنـده
والفرقان فانك ضميله ايكى نسـنه اراسنى آيرمق معناسـنه در يقال فرق بينهما فرقا وفرقا من الباب الاول اذا فصل
وقوله تعـالى فيها يفرق كل امر حكيم اى يقضى وقوله تعالى وقرأنا فرقناه اى فصلناه واحكمناه وقوله تعالى
واذ فرقنا بكم البحر اى فلقناه وقوله تعـالى والفارقات فرقا اى الملائكة تنزل بالفرق بين الحق والباطل وفرق
باشده اولان صاچ بلوكلرينك بولنه دينور كه مراد آرالقلريدر يقال بدا الشيب فى فرقه وهو الطريق فى شعر الرأس
وبرقوش اسميدر وكتان بزينه دينور و براولچك آديدر كه مدينه ده معروفدر اوچ صاع غلال استيعاب ايدر بونده
فتحتيله جائزدر على قول فتحتيله افصحدر وعند البعض اون آلتى رطل وعلى قول درت رطل استيعاب ايدر جمعى
فرقان كلور بطنان وزننده يقال كاله بالفرق وهو مكيال بالمدينة يسع ثلاثة آصع ويحرك اوهو افصح او يسع ستة
عشر رطلا اواربعة ارطال مترجم ديركه بوراده نسخه لرده اواربعة ارباع مرسوم اولمغله غلط محضدر مطرزى
مغربده اقوال عديده تحرير ند نصكره و بعضهم يقول الفرق بسكون الراء اربعة ارطال عبـارتنى رسم ايلمكله
صواب اولان بوراده اربعة ارطال عنوانيـله اولمقدر وتهذيبده اوچ صاع اون التى رطلى مستوعبدر ديو مرسوم
اولمغله ظاهرا مؤلفك اختلافله بيانى ملايم دكلدر زيرا اصح اقوال اوزره صاع نبوى بش رطل وثلث رطل اولمغله
اوچ صاع تمـام اون التى رطل اولور مكر حجازى وعراقى اختلافنـه محمول اوله وفرق ديدكلرى يارلمش چكرد كه
مالك اولمق معناسـنه دركه دوه يه علف ايدرلر كما سيذكر يقال فرق الرجل فرقا من الباب الاول اذا ملك الفرق
شارح ديركه كرچه مؤلفك سياقندن ضميره ملك اكا ارجاع اولنمق متبادردر لكن صواب اولان قيون سوريسنه
راجع اولمقدر وفرق قوش حدثلمك معناسـنه در يقال فرق الطائر فرقا اذا ذرق الفاروق مبالغه در بغايت فرق
وفصل ايدن آدمه دينور بومناسبتله عمر بن الخطاب رضى الله عنه حضرتلرينه تلقيب اولنمشدر حق ايله باطل
ما بيننى كمال اوزره فرق وفصل ايلديكنه مبنى ياخود مكهٔ مكرمه ده آفتاب اسلامى اظهار ايدوب ايمان وكفرك ميانتى
فرق وفصل ايلديكندن تلقيب اولندى وترياق فاروق كه جميع ترايبق ومركباتك اجد وافضليدر مرض ايله صحت
بيننى فارق اولديغيچون فاروق ايله متصف اولدى وفاروق پك قورقق آدمه دينور كما سيذكر الفرق فتحتيله

قورقق واودلك اولمق كذلك قورقق معناسنه‌در خوفدن قلبي منصدع اولمق ملاحظه‌سيله‌در يقال فرق الرجل
فرقا من الباب الرابع اذا فزع وفرق صباح وقتنه دينور بامداد معناسنه على قول فجر سوكوب صباح يرينك
آچلمسنه دينور تقول بتنا نسامر الى الفرق اى الصبح نفسه اوفلقه واوك ديشلرك ارالغى سيرك اولمغه دينور يقال
فى ثناياه فرق اى تباعد فيما بينها ودوه‌نك اياقلرينك بقنه قلرى برى برندن آچق وميدانلو اولمغه دينور وآت
قسمنده فرق آلما جغنك بريسى آخرينك اوزرينه حواله اولمق يعنى برطرفى يوكسك او برطرفى چوكك وباصق
اولمقدن عبارتدر و بو آت قسمنده مكاره اوصافندندر وخروس قسمنده فرق ايبكى آيرق يعنى چتال اولمسندن
عبارتدر وپرچمك وصقالك تللرى سيرك اولمغه دينور و يرده‌نبات آيرو آيرو طاغنق اولمغه دينور معانىء مذكوره ده
فرق مصدر واسم اولور وفرق دكزك موجنه كيروب طالمق معناسنه‌در يقال فرق الرجل فرقا من الباب الرابع
اذا دخل فى الفرق اى الموجة وغاص فيها ٠وفرق ديدكلرى مكيال ايله نسنه ايچمك معناسنه‌در يقال فرق
الرجل اذا شرب بالفرق اى بالمكيال المزبور الفاروقة والفروقة صبوره وزننده وتشديد ايله جائزدر قورقق
و بى زهره آدمه دينور كه اودلك تعبير اولنور مذكر ومؤنثه وصف اولور يقال رجل وامرأة فاروقة وفروقة اى فزع
وعند البعض فرق كه كتف وزننده وفرق كه ندس وزننده‌در وفروق كه صبور وزننده‌در وفروقه كه ملوله وزننده در
وفروق كه فروج وزننده در وفاروق وفاروقه پك قورقق شديد الفزع آدمه دينور و بعضلر عندنده فرق ندس
وزننده جبلى وطبيعى قورقق واودلك اولانه دينور وفرق كتف وزننده برنسنه‌دن خوف ايلمش اولانه دينور
المفرق مقعد وزننده والمفرق مجلس وزننده باشك تپه سنك اورته سنه دينور كه صاچك هرطرفه
تفرق ايلديكى محلدن عبارتدر يقال بدا الشيب فى مفرقه ومفرقه اى وسط رأسه وهو الذى يفرق
فيه الشعر ومفرق الطريق يولك نيچه يوللره آيريلان يرينه دينور كه يول اغزى تعبير اولنور جمعى مفارق در
ومنه تقول وقفته على مفارق الحديث اى وجوهه مترجم دير كه بو راده مفرق مقعد وزننده كلديكى قياس اوزره
باب اولدن اولديغنه مبنى در و مجلس وزننده كلديكى باب ثانيدن دخى ورودينه مبنى در كرچه مؤلف بونى ذكر ايلمدى
لكن امهات سائره‌ده مثبوتدر حتى مصباحده وفى لغة من باب ضرب عبارتيله مرسومدر انجق لغة عاليه اولمامغله مؤلف
اكا التفات ايتميوب بوراده اشارتله اكتفا ايلدى الفروق قعود وزننده يول چتاللنمق معناسنه‌در على قول برخصوص
ظهور ايدوب وجه وطريقى بيلنمك معناسنه‌در يقال فرق له الطريق فروقا اذا اتجه له طريقان او اتجه امر فعرف وجهه
وناقه‌يى ياخود قانجق مركبى بورى طوتمغله درد وتلاشندن طوره‌ميوب برطرفه قاچوب كتمك معناسنه‌در يقال
فرقت الناقة او الاتان اذا اخذها المخاض فندّت فى الارض الفارق بورى طوتمغله دردندن باشنى آلوب قاچوب
كيدن ناقه‌يه ياخود مركبه دينور جمعى فوارق وفرّق كلور ركع وزننده و برسحابدن آيريلوب بشقه‌جه كيدن
سحاب قطعه‌سنى اكا تشبيهله فارق اطلاق ايدرلر الافرق برآلماجغى ديكرندن يوكسك اولان آته دينور
يقال فرس افرق اذا كانت احدى وركيه مشرفا على الاخرى وچتال ايبكلى خروسه دينور يقال ديك افرق
اى بين الفرق وناصيه‌سى ياخود لحيه‌سى چتال هيئتنده آيرق اولان آدمه دينور يقال رجل افرق اى كان ناصيته
اولحيته مفروقة بين الفرق وآق خروسه اطلاق اولنور يقال ديك افرق اى ابيض مترجم دير كه ظاهرا اطلاقك
وجهى افرق فى الاصل حقنده حديث شريف صادر اولان خاصه لوديك ابيضك وصفى اولوب ناسك كمال
رغبتلرينه مبنى كثرت استعمال الله كيده‌رك اسم منزلنده شايع اولمق ملحوظدر وخايه‌لرينك ارالغى ميدانلو اولان قيونه
دينور جمعى فرق كلور فانك ضميله وتك طشاق آته دينور يقال فرس افرق اى ذو خصية واحدة وقوللرينك
ارالغى ميدانلو وقولاجلو اولان آدمه دينور يقال رجل افرق اى افلج الفرقة فرحه وزننده اوتلرى پراكنده
بتمش يره دينور يقال ارض فرقة اى فى نبتها فرق يعنى اذا كان متفرقا و بعضلر ديديكه فرق كتف وزننده خرده
اولمغله يرك يوزنى اورتوب بوريميان اوته دينور يقال نبت فرق اى صغير لم يغط الارض الفرقاء حمراء وزننده
ممه‌لرينك امزكلرينك ارالقلرى كشاده اولان قيونه دينور يقال شاة فرقاء اى البعيدة ما بين الطبيين فارقين مىى
ماده‌سنده مذكوردر يعنى ديار بكرايالتنده بربلده‌در كه ميا فارقين ايله متعارفدر الافراق همزه‌نك فتحيله اموال
مدينه‌دن برموضعدر فريقات جهينات وزننده عقيق مدينه‌ده برموضعدر فريق زبير وزننده تهامه‌ده
برموضعدر فريّق ياى مشدده‌ء مكسوره ايله صغير وزننده بحرين قربنده برچول بيابان آديدر فروق فانك ضميله
ديار سعدده برموضعدر مفروق برطاغك آديدر وابو عبد المسيح نام كسه‌نك اسميدر فروق صبور وزننده
هجر نام بلده‌دن اوته‌جه‌ده برعقبه آديدر وقسطنطنيه شهرينك لقبيدر شارحك بياننه كوره شرق وغرب ياخود

بحرين بينلرنى فارق اولديغنه مبنى در و برموضع اخر اسميدر الفروقة ملوله وزننده حرمت وناموسه دينور تقول
انتهكت فروقته اى حرمته و يوكرك ياغنه دينور تقول اطعمنا الفروقة اى شحم الكليتين يوم الفروقين ايام
عربدن بر يوم معروفدر الفرق فانك كسريله عظيم قيون وكچى وصغر وآهو سوريسنه دينور على قول الكرجه
قيون وكچى سوريسنه ياخود صاحبنك غائب ايلديكى قيون وكچى سوريسنه دينور ياخود يوزدن اكسك اولان
قيون وكچى سوريسنه دينور وهرنسنه‌دن بر بلوكه دينور يقال فرق منه اى قسم وصبياندن برطائفه‌يه دينور
وفى الاساس رأى اعرابى صبيانا فقال هؤلاء فرق سوء ظاهرا من بعد كثرت استعماله اسم اولمشدر ودوه‌لره
علف ايلاه‌جك چكردك كاپچه‌سنه دينور و پاره لنمش ياخود فصله فصله آيرلمش نسنه‌دن برپارچه‌يه دينور يقال هذا
فرق منه اى فلق وطاغه اطلاق اولنور و يصتم بايره وتپه‌يه دينور ودكزك طالغه‌سنه اطلاق اولنور يقال اخذه
فرق البحر اى موجته الافراق همزه‌نك كسريله قوش صاغنمق معناسنه‌در يقال افرق الطائر اذا ذرقه
ولوخسه خاتونه فريقه يدرمك معناسنه‌در يقال افرق النفساء اذا اطعمها الفريقة وخسته صحته يوزطوتمق
معناسنه‌در على قول صاغالمق معناسنه‌در بعضلر عندنده افراق انسانه مدة العمر بردفعه عارض اولان علتدن
افاقته مخصوص مصدر چچك وقزامق كبى يقال افرق المريض من مرضه اذا اقبل وافاق او برئ ولا يكون الافراق
الا فيما لا يصيبك غير مرة وناقه‌نك چكيلان سودندن ممه‌سنه برمقدارجه سود كلمك معناسنه‌در يقال افرقت الناقة
اذا رجع اليها بعض لبنها ودوه‌لرى انتاج والقاح قيدلرينه دوشميوب مرعاده ايلمق كبى حاللرى اوزره ترك ايلمك
معناسنه‌در يقال افرق القوم ابلهم اذا خلوها فى المرعى لم ينتجوها ولم يلقحوها ذات فرقين ياخود ذات فرق
فارلك كسرى وفتحيله بصره ايله كوفه بيننده بلاد تميمده برياصتم بايراسميدر الفرقة فانك كسريله برمقدارنى
اخراج ايلمدكجه چالقمسى قابل اولميان سود ايله طلو ياغنه وطلومه دينور وناسدن بر بلوكه دينور جمعى فرق كلور
فانك كسرى ورانك فتحيله و بعض اشعارده افارقه اوزره جمعلنمشدر وجمع الجمعى افراق كلور وصيغة منتهى
الجموعى افاريق كلور يقال بدت فرقة من الناس اى طائفة الفريق امير وزننده فرقه‌دن اكثر اولان طائفهٔ
انسانيه‌يه دينور جمعى افرقاء كلور وافرق كلور افلس وزننده وفروق كلور يقال جاء فريق من الناس وهو اكثر
من الفرقة شارحك بياننه كوره فريق اسم جمعدر واحد وكثيره اطلاق اولنور الفرقان فانك ضميله
مصدردر كه ذكر اولندى وقرأن كريمه اطلاق اولنور حق وباطل وحلال وحرام بينلرنى فرق ايلديكيچون مبالغة
مصدر ايله تسميه اولندى وهرنسنه‌يه دينور كه آنكله حق وباطل بينى فرق اولنه ونصر وعون معناسنه‌در
ودليل وبرهان معناسنه‌در وصبح وقتنه على قول سحر هنكامنه اطلاق اولنور وصبيانه اطلاق اولنور مراد فرق
مذكور كبى صبيان كروهى اوله‌جقدر فرقه كبا اردن مفترق اولدقلرى تصوريله در پس بو معناده اسم جمع
منزلنده اولور ياخود فاى مضمومه ايله فرق لفظندن جمع اعتبار اولنور وحضرت موسايه نازل اولان توراة
شريفه اطلاق اولنور ودريانك بولنوب آچلمسنه اطلاق اولنور انفراق بحر معناسنه ومنه قوله تعالى واذ آتينا
موسى الكتاب والفرقان اى انفراق البحر يوم الفرقان كه قرآن كريمده يعنى اشبو وما انزلنا على عبدنا يوم الفرقان
الايه كريمه‌سنده واقعدر مراد يوم بدردر زيرا حق ايله باطلى ابتدا فرق ايدن كوندر الفرق فانك ضميله بودخى قرأن
كريمه اطلاق اولنور فارق معناسنه‌در نهايت فرقان ابلغدر الفريقة كنبسه وزننده بردرلو طعامدر كه لوخسه
خاتون ايچون ترتيب ايدرلر سود ايله خرمادن ياخود برنج وسائر حبوبات ايله سوددن ترتيب ايدرلر كه ايه اوله جقدر
وسوريدن كيجه آيريلوب برطرفه طوغرى چكلوب كيدن قيون بلوكنه دينور الفراق سحاب وزننده والفراق
كتاب وزننده آيريلغه دينور فرقه معناسنه كه اسمدر وقرئ قوله تعالى هذا فراق بينى و بينك بالفتح افريقيه
همزه‌نك فتحيله مغربده اندلس قرشوسنده واقع بلاد واسعه‌نك يعنى براولكه‌نك آديدر شارحك بياننه كوره افريقش
بن ابرهه نام پادشاه اسميله مسمادر مصر ايله مغرب ميانه‌ده‌در المفرق محسن وزننده ياوريسى اولمكله فراقنه
اوغرامش ناقه‌يه دينور يقال ناقة مفرق اذا فارقها ولدها بموت ومفرق الجسم كوده‌سى اتسزجه على قول سموز
اولان انسان وحيوانه اطلاق اولنور كه ضد اولور ايكبسنه‌ده دخى فرق ملحوظدر يقال رجل وفرس مفرق الجسم
اى قليل اللحم او سمين التفريق والتفرقة تكمله وزننده برى برندن آيرمق معناسنه‌در يقال فرّقه تفريقا وتفرقة
اذابدّده مترجم دير كه ظاهرا تفرقه تجربه كبى اسم مصدر ايكن مصدر منزلنده دخى استعمال اولنمشدر زيرا تفعيل وزنى
صحيح اللام اولان بابه وتفعله تسميه وتزكيه كبى معتل اللام اولان بابه مخصوصدر انتهى وتفريق قورقتمق معناسنه
مستعملدر كه شعورنى دماغندن پراكنده ايدر يقال فرّقه اذا خوّفه التفاريق تفرقه‌نك ياخود اسم قلنان تفريقك

جمعیدر آیروجه نسنه‌لره دینور ومنه یقال اخذحقه بالتفاریق ومن الامثال* انك خیر من تفاریق العصا
بو مثلی ابتدا اعرابدن غنیه نام عورت کندی اوغلنه خطاب ایلمشدر بیانی بودر که مزبوره‌نك براوغلو وارایدی
شوکهٔ شکاعی کبی بغایت بنیه‌سی ضعیف ونحیف اولوب لکن زیاده‌سیله بدخوی وبدمشرب ودائما هجمه‌الی
اولان جوانلره اویوب اولاشورایدی خلاصه آفت کبی برمعنا ایدی برکون علی العاده ینه بردلو قنلو یه شرکیر
اولوب اوزرینه اوق یلانی کبی هجوم ایلدکده او ولدخی برضربه ایله کندیسنی خاکسار ایتدکدنصکره طوتوب انفنی
قطع ایلمکله والده‌سی دیتنی اخذ ایلدی فی الاصل مبتلای فقر وفاقه ایکن دیت مرقومه حالنه امداد ایدوب
برمقدارجه رطوبته دسترس اولدی بعد مدة ینه برینه شرکیر اولمغله اولدخی اخذ وقولغنی قطع ایلدی
ینه والده‌سی دیتنی اخذ ایلدی برکونده بریسی دوداغنی قطع ایلمکله آنکدخی دیتنی آلوب خلاصه اوغلنك کویا که
درهم درهم اتی صاتمغله وافرجه ماله نائل اولوب اوغلنه مدح وثنا معرضنده کلام مرقومی ایراد ایلدی یعنی ای اوغلم
سن عصا پاره لرندن خیرلوسن زیرا عصا قطع اولندقده پاره سندن کلبك بیوننه خلطه اولور وچوی وقازق اولور
وچوال قولبنه چکره جك اغاج اولور وآنك باشنه آغرشق کبی برنسنه چورلسه بسرك دوه برونسه لغی اولور وناقه‌نك
ممه‌سنه بغلیجق اغاج اولور واکر عصا شجردن کوندرشکلنده قطع اولنورسه هرشق برکا نکره اولور که مهره آته جق
زنبورکدر وشقه لری تفریق اولنورسه اوق اولور واول اوقلر تفریق اولندقده حظاء اولور یعنی اطفال ملعبه سی
اولان خرده اوقلر اولور بعده دیب چویسی اولور بعده ایپلك اکیره جك اولور بعده قیریق چنق کادلری اولور که
کادجی آندن انسب کادلیه جك نسنه بوله مز مفرّق النعم ظربان لقبیدر که ترکیده کوجن دیدکلری بدرایحه
جانوردر بولده دوه لر وسائر حیوانلر کیدرکن ارالقلرینه کیروب پیدر پی ضرطه ارسال ایدر بغایت بدبوی اولمغله
حیوانلر تعفننه تحمل ایده میوب پراکنده اولورلر التفرّق تفعل وزننده والتفراق تانك وفانك کسری ورانك
تشدیدیله بری برندن آیریلوب فرقه فرقه اولمق معناسنه‌در یقال تفرّق القوم تفرّقا وتفراقا ضد تجمع الافتراق
افتعال وزننده تفرّق معناسنه‌در یقال افترق القوم بمعنی تفرّق شارح دیرکه بعضلر تفرّقی ابدانه وافتراقی کلام
وهوایه تخصیص ایلدیلر لکن اصح اولان ایکیسی بردر نته که مؤلف دخی تفریق ایلمدی الانفراق انفعال وزننده
آیرلمق معناسنه‌در یقال انفرق عنه اذا انفصل المتفرق میمك ضمی ونونك سکونی ورانك فتحیله اسم مکان
ومصدر اولور انفراقدن الفرانق علابط وزننده ارسلانه دینور وارسلانك قره قولغنه دینورکه پروانك
معرّبیدر او کنجه سائر جانورلری انذار ایده رك کیدر واولاق سوریجبسنه دینورکه اکا یول دلالت ایدر یقال
هو فرانق ای الذی یدل صاحب البرید علی الطریق مترجم دیرکه برهانده پروانك قره قولاق ایله وچرقه‌جی ایله
وپروانه کلبك دیدکلری بوجك ایله وفرمان شاهی ایله وینه قره قولاق ایله مفسردر الفرنق قنفذ وزننده کوتو
وکترشئه دینور یقال شئ فرنق ای ردیء التفرنق تدحرج وزننده برنسنه فاسد وتباه اولمق معناسنه‌در
یقال تفرنق الشیء اذا فسد وحیوانك قولغی قالقوب دیك طورمق معناسنه‌در یقال تفرنقت اذن البعیر اذا شخصت
الفستق قنفذ وزننده والفستق جندب وزننده پسته معربیدر که شام فستیغی تعبیر اولنان میوه‌در رفندیغك
قرنداشیدر جکره وفم معدیه وسانجویه وآغز رایحه سنه بغایت نافعدر شارحك بیاننه کوره عند البعض فسق
ماده‌سندن مأخوذدر که عربیدر فستقان فانك وتانك ضمیله مر وقضاسنده برقریه آدیدر فستقه فانك
وتانك ضمیله برمحدث لقبیدر الفسق فانك کسریله والفسوق قعود وزننده خدای متعالك امرنی ترك ایلمکله
عصیان ایدوب طریق حقدن خروج ایلمك یاخود زنا وفجور ایلمك معناسنه‌در یقال فسق الرجل وفسق
فسقا وفسوقا من الباب الاول والثانی والخامس اذا ترك امر الله تعالی وعصی وخرج عن طریق الحق او فجر
وقوله تعالی انه لفسق ای خروج عن الحق وقوله تعالی ففسق عن امر ربه ای خرج وطوغری یولدن
صاپمق معناسنه‌در یقال فسق الرجل اذا جار یعنی عن قصد السبیل ونازه خرما قبوغندن طشره بورتلیوب
چقمق معناسنه‌درکه مأخذ معانی اولمق منقولدر یقال فسقت الرطبة عن قشرها اذا خرجت الفاسق
طریق حقدن خارج اولان آدمه دینور کرك اصلی وکرك عارضی اولسون بعضلر عندنده معنای مزبوردن مأخوذدر
ولفظ مزبور عربی خالص ایکن رجال جاهلیه‌نك منثور ومنظوم کلاملرنده قطعا وارد اولمامشدر سیوطی مزهرده
دیدیکی فسق لفظنی عرب مجرد خروج معناسنه استعمال ایدرلر ایدی بعده شارع طاعت الهیدن خروج فاحش
ایله خروج معناسنه نقل ایدوب بو وجه اوزره خارج اولان کسیه فاسق اطلاق ایلدی پس معنای مزبور مطلب
اصطلاح شرعی اولوب مؤلفك مرادی معنای مزبورده استعمال عرب واقع اولمدی دیمك اولور یوخسه خروج

معناسنه بینلرنده متداولدر نته که فسق رطبة مثالی مرور ایلدی پس مزهرك تقریرینه کوره فسق رطبه مثالی
مجرد تمثیل اولور لکن راغبك بیاننه کوره مخصوصدر الانفساق انفعال وزننده بودخی خرما قبوغندن طشره
چقمق معناسنه‌در یقال انفسقت الرطبة عن قشرها اذا خرجت الفسق صرد وزننده والفسیق سکیت
وزننده دائما فسق وفجور اوزره اولان آدمه دینور یقال رجل فسق وفسیق ای دائم الفسق الفویسقة
مصغر بنیه‌سیله فاره‌یه اطلاق اولنور یوه سندن اضرار ناس قصدیله خروج ایلدیکیچون قال الشارح ومنه الحدیث
اقتلوا الفویسقة وفی النهایة انه علیه السلام سمی الفارة فویسقة پس اسم مزبور تسمیهٔ نبوی اولور فساق قطام
وزننده وفسق زفر وزننده حرف ندا ایله استعمال اولنورلر اولکی مؤنثه وثانی مذکره مخصوصدر ایکیسیده
معدوللردر یقال یا فساق للمرأة ای یا فاسقة ویقال للرجل یا فسق ای یا ایها الفاسق التفسیق برآدمی فسقه نسبت
ایلمك یعنی اول فاسقدر دیمکدر که تعدیل مقابلیدر یقال فسقه الحاکم ضد عدله الفاسقیة برکونه صارق
صارمغه دینور الفشق مشق وزننده قیرمق معناسنه‌در یقال فشق الشیء فشقا من الباب الاول اذا کسره
وفشق یمك یمکدن برنوعدر که دوکه‌رك وصاچه‌رك پك پك یمکدن عبارتدر یقال فشق الرجل فشقا وهو
ضرب من الاکل فی شدة وبرآدمه دنیا الق پك چوق توجه ایلمکله دائما دنیا ایله اوغراشوب اویناممغه مشغول
اولمق معناسنه‌در یقال فشقوا الدنیا فشقا من الباب الثانی اذا کثرت علیهم فلعبوا بها الفشق فتحتینله
نشاط وشطارت معناسنه‌در یقال فشق الرجل فشقا من الباب الرابع اذا نشط وبرنسنه‌یه نفس طاغیلوب
یعنی پاره پاره اولوب حرص ایلمك معناسنه‌در که تحصیلنه شدت حرصندن نشأت ایدر یقال فشق علیه اذا حرص
وانتشرت نفسه علیه وسکردوب قاچمق معناسنه‌در یقال فشق العبد اذا هرب وصغر وقیون قسمنك بونوزلری
ارالغی آچق ومیدانلو اولمغه دینور وحیوانك اوکده اولان ممه‌لری له کیروده اولان ممه‌لری ارالقلری آچق اولمغه دینور
التفشق تفعل وزننده توشح بالثوب معناسنه‌در که ثوبی صاغ قولتغندن آلوب صول اموزینه القا ایلمکدن عبارتدر
احرام محرم کبی یقال تفشق الرجل اذا توشح بثوبه فاشوق بخاری قضاسنده برقریه‌در المفاشقة مفاعله
وزننده ناکهانی برکسه اوزره چقه کلمك معناسنه‌در یقال فاشقه اذا باغته الفق فانك فتحی وقافك تشدیدیله آچمق
معناسنه‌در تقول فققته فقا من الباب الاول اذا فتحته الفقاق سحاب وزننده والفقاقة سحابه وزننده
والفقفاق والفقفاقة فالرك فتحیله بیهوده کوی وپریشان سخن احمق وبیمغز آدمه دینور یقال رجل فقاق
وفقاقة وفقفاق وفقفاقة ای احمق هذرة وفقفاق یاوه وبیمعنی سوزه دینور یقال کلام فقفاق
ای سقط الفقفقة زلزله وزننده پك فقیر وخاکسار اولمق معناسنه‌در یقال فقفق الرجل اذا افتقر مدقعا وکوپك
قسمی خوفندن اورمك معناسنه‌در یقال فقفق الکلب اذا نبح فرقا وتکلمده پك دریلنوب تصنع ایلمك معناسنه‌در
یقال فقفق فی کلامه اذا تقعر وفقفقة الماء صویك صاپر صاپر قطره‌لری دوکیلوب آقسی صوتندن حکایه‌در
الفقفوق زنبور وزننده عقل وذهن وشعور معناسنه‌در یقال ما به فقفوق ای عقل وذهن فقاقة سحابه
وزننده برقوش آدیدر جمعی فقاق درهاسز الفقفقة فتحاتله اوغوز وسبکمغز عورته دینور یقال امرأة فقفقة
ای الحمق الانفقاق انفعال وزننده برنسنه یاریلوب آیرلمق معناسنه‌در یقال انفق الشیء اذا انفرج الفلق خلق
وزننده یارمق معناسنه‌در یقال فلق الشیء فلقا من الباب الثانی اذا شقه وفلق یاریغه وچتلاغه دینور جمعی فلوق‌در
یقال فی رجله فلوق ای شقوق وکرج مقوله‌سنه اورلمش درینك تو یی یولمق معناسنه‌در یقال فلق صوف الجلد
اذا نزعه نته که مرق دخی بو معنایه‌در التفلیق بودخی برنسنه‌یی یارمق معناسنه‌در یقال فلق الشیء بمعنی فلقه
الانفلاق انفعال وزننده والتفلق تفعل وزننده یارلمق معناسنه‌در یقال فلقه فانفلق وتفلق ای شقه فانشق
وتفلق ناسی متعجب ایده جك مرتبه‌ده افراط ومبالغه ایله سکرتمك معناسنه‌در یقال تفلق الرجل اذا اجتهد فی العدو
حتی اعجب من شدته الفالق فلقدن اسم فاعلدر یاریجی معناسنه وقوله تعالی فالق الحب والنوی ای خالقه
اوشاقه باخراج الورق منه بوراده خلق معناسی دخی فطر کبی مجازدر وفالق بنو کلاب یوردنده برموضعدر انده
برکوچك صووار در وفالق چکنی یارمش خرما اغاجنه وصف اولور یقال نخل فالق ای منشق عن الطلع وایکی
تپه یاخود ایکی یوکسك یار ارالغنده اولان الچق اوتوراقلو دوزیره اطلاق اولنور فالقه دخی دینور ومنه یقال کان
ذلك بفالق کذا یریدون المکان المنحدر المطمئن بین الربوتین الفلقة تمره وزننده دوه‌نك قولغی التنده اشبو
رسمه باصلمش تمغایه دینورکه اورته سندن برعمود شق ایلمش حلقه‌دن عبارتدر المفلوق قولغی التنه فلقه
دیدکلری تمغا باصلمش دوه‌یه دینور الفلق فانك کسری وفتحیله آغزك شقنه یعنی برکوشه‌سنه دینور تقول کلمنی

من فلق فيه اى من شقه يعنى بكايارم آغزسويلدى وفلق آفت وداهيه يه اطلاق اولنور وبمامه ده برقريه آديدر
وتعجب اولنه جق امر عجيبه دينور يقال يأتى بالفلق اى بالامر العجب ويارى بولنمش اغاجك برنصفندن دوزلمش
بايه دينور وايكى بولنان چبوغك هر شقنه فلق اطلاق اولنور الفلقة فانك كسريله بودخى داهيه معناسنه در
وبرنسنه نك قرنتيسنه دينور يقال هذه فلقة اى كسرته وفلقة الجفنة آيرلمش چناغك نصفنه دينور يقال هذه
فلقة الجفنة اى نصفها الفليق امير وزننده بودخى آفت وداهيه يه دينور وامر عجيبه دينور وطائفده برقريه
آديدر وقولده برطمرك اسميدر على قول دوه نك بوينك اوكنده مجراى حلقوم قتنده اولان دوزجه چقوره دينور
الفليقة سفينه وزننده والمفلقة محمده وزننده والفلق سكرى وزننده بونلرده داهيه يه دينور الفلق فتحتينله
صبح وبامداد معناسنه در ياخود عمود صبحدن منشق اولان يعنى عمود شكلنده ممتد اولان آيدينلقدن وضيادن
عبارتدر ياخود فجر معناسنه در كه صباح يرى اغاروب آچلمقدن عبارتدر ومنه قوله تعالى قل اعوذ برب الفلق
اى الصبح او ما انفلق من عموده او الفجر وبعضلر بونى مجموع مخلوق ايله تفسير ايلديلر وعند البعض مراد جهنمدر
ياخود جهنمده برچاهك آديدر وفلق ايكى تپه بيننده واقع آلچق اوتوراقلى دوزيره دينور جمعى فلقان كلور فانك ضميله
على قول ايكى قوملق تپه بيننده واقع دوز وآچق ميدانه دينور وطومرغه دينور كه زندانده مجرم اياغنه اوررلر يقال
مات اللص فى الفلق اى فى مقطرة السجان ومكتب خواجه لرينك فلقه لرى بوندندر كه فلق مفرديدر وچناق دبنده
قلان سود بقيه سنه دينور ومنه يقال تحقيرا يا ابن شارب الفلق وهو ما بقى من اللبن فى اسفل القدح واكشيوب كسلمش
سوده دينور وعنده عثر ناحيه سنده برقريه آديدر المتفلق متفرق وزننده بودخى اكشيوب كسلمش سوده دينور
الافلاق همزه نك كسريله برامر عجيب پيدا ايلمك معناسنه در يقال افلق الشاعر اذا اتى بالعجيب شارحك بيانه
كوره شعر اقسمنده بووصف غالب اولمشدر مضامين عجيبه ومعانئ نادره وغريبه اختراع ايدن شاعر بليغه مفلق
اطلاق اولنور وافلاق آفت وداهيه احداث ايلمك معناسنه در همبشه اعلاق ماده سنده مرادفا استعمال ايدرلر
يقال اعلق وافلق فلان اذا جاء بعلق فلق كما سيذكر الافتلاق افتعال وزننده بودخى امر عجيب پيدا ايلمك معناسنه در
يقال افتلق الرجل اذا اتى بالعجيب وخلق عجبه كتوره جك درجه سكر تمكده چبالنوب مبالغه ايلمك معناسنه در
يقال افتلق فلان اذا اجتهد فى العدو حتى اعجب من شدته علق فلق زفر وزنلرنده وخمسة عشر كبى مركب اوله رق
آفت وداهيه يه اطلاق اولنور يقال جاء بعلق فلق اى بالداهية الفليق قبيط وزننده يارمه شفتالو ديدكلرى
شفتالويه دينور كه چكرد كندن يارليوب آيريلور تقول اكلت فليقا اى خوخا يتفلق عن نواه المفلق معظم
وزننده چكرد كندن آيريلوب قوريدلمش يارمه شفتالويه دينور كه ريچال مقوله سى ييارلر الفيالق صيقل
وزننده عسكره دينور جمعى فيالق در يقال جاء بفيلق عظيم اى بجيش عظيم وعظيم الهيكل آدمه دينور
يقال رجل فيلق اى عظيم مؤلف پيله معربى اولان فيلق لفظندن سكوت ايلدى كه ايپك قوردينه وآصتى تعبير
ايتدكلرى ايپك قوزه سنه دينور كتب فقهيه ده بيع فاسد مبحثنده مسطوردر التفيلق تدحرج وزننده بركسنه
سموزويومرى تنومند اولمق معناسنه در يقال تفيلق الرجل اذا ضخم وسمن وتماشا ايدنلرى متعجب ايده جك رتبه
سكر تمكده جهد ومبالغه ايلمك معناسنه در يقال تفيلق الرجل اذا اجتهد فى العدو حتى اعجب من شدته المفلاق
محراب وزننده ذاتنده آلچق وفرومايه اوله رق مفلس ومندبور كسنه يه دينور يقال رجل مفلاق اى دنى رذل قليل
الشئ يعنى معدم فلق عنب وزننده نيسابور قضاسنده برقريه آديدر الفلاق غراب وزننده والفلوق
صبور وزننده پنيرلنمش سوده دينور كه مراد سود كسيكى اوله جقدر صورتقه پنيرى كبى يقال لبن فلاق وفلوق
اى متجبن الفلاق كتاب وزننده سودك اكشيوب كسلمسنه دينور وفلاق فانك كسرى وضميله يارلمش يمورطه
پارهسنه دينور الافلاق همزه نك فتحيله فلقك جمعيدر كه يارلمش يمورطه پارهسنه دينور يقال صار البيض فلاقا
وافلاقا اى متفلقا الفلاقة ثمامه وزننده برنسنه دن آيريلان پارهيه دينور يقال فلاقة آجر اى قطعة منه جمعى
فلاق درهاسز الفلقاء حمراء وزننده ممه سنك دليكى واسع قيونه وصف اولور يقال شاة فلقاء الضرة اى واسعتها
الفليقة سفينه وزننده آزجه صاچه دينور يقال فى رأسها فليقة اى قليلة من الشعر الفلقان عثمان وزننده آچق
وآشكاره يلان سوزه دينور يقال جاء بالفلقان اى الكذب الصراح الفنتق قنفذ وزننده يوللرده ياپلمش خانه
وكاربانسرايه دينور تقول نزلنا الفنتق اى خان السبيل الفندق قنفذ وزننده بندق كبى فندق تعبير اولنان يمشه دينور
ويوللرده اولان خانه وكاربانسرايه دينور فنتق كبى شارح ديركه فنتق وفندق شول خاندر كه يوللر اوزره ييارلر غرباء
وابناء سبيل اجرتسز اكا قونرلر ومصيصه نام قصبه قربنده برموضع آديدر وبرمحدث لقبيدر فندق الحسين

برموضعدر الفنيدق مصغر بنيه سيله حلب قضاسنده برموضع آديدر الفنداق فانك ضميله حساب دفترينه
دينور يقال احضر الفنداق اى صحيفة الحساب شارح ديركه فنداق روزنامچه ديدكلريدر كه ارباب ديوان روزنامه
تعبير ايتدكلرى دفتر اوله جقدر الفنيق امير وزننده مدينه قربنده برموضعدر وشول بغوره دينور كه بغايت
كريم ونجيب اولمغله اصلا كنديسنه تحميل كبى حالتله رنج واذا اولنمبوب واوزرينه ركوب اولنميه جمعى فنق در كتب
وزننده وجمع الجمعى افناق در الفنيقة سفينه وزننده غراره يه دينور كه ظرف معلومدر جمعى فنائق در
الفنق ضمتينله والمفناق محراب وزننده وجودى تروتازه ونازنده محبوبه يه دينور يقال جارية فنق
ومفناق اى منعمة وتنق سموز وتاولو كنج ناقه يه دينور يقال ناقة فنق اى فتية سمينة الافناق
همزه نك كسريله فقر ومحنتده ايكن ناز ونعيمه نائل اولمق معناسنه در يقال افنق الرجل اذا تنعم
بعد بؤس التفنيق تفعيل وزننده ناز ونعمتله پرورده ايلمك معناسنه در يقال فنق فلانا اذا نعمه
التفنق تفعل وزننده ناز ونعمتله پرورده اولمق معناسنه در يقال تفنق الغلام اذا تنعم المفانق اسم فاعل
بنيه سيله خوش ونازك وملايم ديرلكه دينور يقال عيش مفانق اى ناعم فوق فانك فتحى وواوك سكونيله جهات ست
اقسامندندر برنسنه نك اوستنه دينور كه تحت مقابليدر اسم وظرف اولور وهر حالده مبنى درقچن بركلمه يه مضاف
اولسه معرب اولنور مؤلفك بصائرده بيانه كوره فوق كلمه سى مكانده وزمانده وجسمده وعدده ورتبه ومنزلتده
استعمال اولنور وبرقاچ نوع اوزره مستعمل اولور از جمله علو معناسنه نحو قوله تعالى قل هو القادر على ان يبعث
عليكم عذابا من فوقكم ومن تحت ارجلكم الايه وصعود وحدور اعتباريله استعمال اولنور نحو قوله تعالى
فان كن نساء فوق اثنتين الايه وكبر وصغر جهتلرنده استعمال اولنور نحو قوله تعالى ان الله لا يستحيى ان يضرب
مثلا ما بعوضة فما فوقها الايه اشار بما فوقها الى العنكبوت وكاهجه فضيلت دنيويه واخرويه اعتباريله اولور
وقهر وغلبه اعتباريله استعمال اولنور انتهى وقوله تعالى مثلا ما بعوضة فما فوقها اى فى الصغر وقيل فى الكبر
وفوق وفواق سحاب وزننده مصدر اولورلر شرف وفضيلتده سائره غالب وسر بلند اولمق معناسنه يقال
فاق فلان اصحابه يفوق فوقا وفواقا اذا اعلاهم بالشرف واوقك كرزنى قيرمق معناسنه در تقول فقت السهم فوقا
اذا كسرت فوقه واوقك كرزى اكلمك يا اوفانمق معناسنه در كه كما سيذكر الفواق غراب وزننده برآدمى انجقرق
طوتمق معناسنه در معده دن ريح متفوق اولور يقال فاق الرجل فواقا من الباب الاول اذا شخصت الريح من صدره
وفواق وفؤوق قعود وزننده بدندن جان چقمق اوزره اولمق على قول اولمك ياخود جان ويرمك معناسنه در يقال
فاق بنفسه فواقا وفؤوقا اذا كانت على الخروج اومات اوجاد لها وناقه نك ممه سنده فيقه بركمك معناسنه در يقال
فاقت الناقة اذا اجتمعت الفيقة فى ضرعها وفواق انجقرق علتنه دينور حالت نزعده بعض محتضره عارض
اولور وصدردن يعنى معده دن بى اختيار يوقرى چقان ريحه دينور كه بودخى انجقرق اوله جقدر اولكى علتدر
ثانى عارضه در معده متأذى اولديغى نسنه دن قاچنوب منقبض اولمسيله موذى بى دفع ايچون منبسط اولمسندن
مركب برحالتدر بعض اختلاف مهموز اولان فؤاق ماده سنده بيان اولندى يقال اخذه الفواق وهو الذى يأخذ
المحتضر عند النزع والريح التى تشخص من الصدر مترجم ديركه فواق استيلا ايلدكده ايكى پرمغيله بروتى طوتوب
صولغنى قبض ايليه شويله كه آخر رمق كرته سنه واره باذنه تعالى مندفع اولور انتهى وفواق ايكى صاغمك ارالغى
اولان وقته دينور مثلا ناقه يى برمقدار صاغدقدنصكره ترك ايدرلر ياوريسى برمقدارجه امووب آندنصكره تمه
صاغارلر ايشته بو ايكى صاغمك ماينه فواق ديرلر بونده سحاب وزننده دخى جائزدر وعند البعض فواق ممه يى
صاغان كسه نك صاغاركن الى آچوب يومديغنك ماينى اولان وقتدن عبارتدر جمعى افوقه كلور اشربه وزننده
وآفقه كلور قلبله وبو آدرقبيلندندر كه مقلوبدر يقال ما اقام عنده الا فواق ناقة اى ما بين الحلبتين من الوقت
او ما بين فتح يد الحالب وقبضها على الضرع واندامى سلكى ومضطرب اولان اوزون آدمه دينور كما سيذكر
الفائق هر نسنه نك كزيده واعلاسنه اطلاق اولنور يقال شئ فائق اى خيار وبيون ايله باشك بتشديكى يره
دينور يقال ضرب فائقه وهو موصل العنق والرأس الفوقة فتحاتله ادباء خطبايه اطلاق اولنور كه ادب وبلاغتده
سائردن سربلندلردر مفردى فائق در يقال هم فوقة اى ادباء خطباء الفاق طعامله طولو كاسه يه دينور شارحك
بيانه كوره اصلى فوق ايدى فتحتينله وطبخ اولنمش زيتون ياغنه دينور وصحرايه دينور وبرارضك اسميدر وبنيه
واندامى سلكى ومضطرب اوزون آدمه دينور وبرصوقوشى آديدر كه بيونى اوزون اولور وفاق مصدر اولور
فوق كبى بونكده اصلى فوق در فتحتينله كما سيذكر واوقك كرزى اكيلك على قول اوفانمق معناسنه در يقال فاق السهم

يفاق فاقا وفوقا اذامال وانكسر و بو باب رابعندر كما سيذكر الفوق بفانك ضميله بودخی اندامی مضطرب
سلكی اوزون آدمه دينور وفوق الذكر آلت تناسلك باشنه اطلاق اولنور اوق كزينه تشبيهله وفوق طريق اوّله
دينور كه مسلوك اولان طريقلردن طريق اول اوله جقدر يقال اخذفوق الطريق وهوالطريق الاوّل وبرسمته
بردن اوق سز پمكه اطلاق اولنور كويا كه بر كزدن آتلمش اولور تقول رمينا فوقا ای رشقا وينه اوق كزی معناسندن
مأخوذ اوله رق برآدم بردوزه يه كيدوب بزدخی كير ودونوب كلسه ثمّا ارتدّ علی فوقه ديرلر مضی ولم يرجع معناسنه
وفوق برقوش آديدر وفنون كلامدن برفنه اطلاق اولنور ومنه تقول للرجل اذااخذ فی فنّ من الكلام خذفی فوق
احسن منه ای فی فنّ وعورتك فرجنه اطلاق اولنور ولسانك اوجنه علی قول اغزك باريغنه وشكافنه دينور واوق
كزينه دينور كه اوقده كريش بندره جك كرتكدر بعضلر عندنده فوقان تثنيه بنيه سيله زمتان يعنی اول كرتكك
ايكی طرفنده اولان ديرسكلره دينور كه هر برينه فوق ديرلر جمعی فوق كلور صرد وزننده وافواق كلور وفق
كلور كه فوق لفظندن مقلوبدر فانك ضمی والفك قصريله ذوالفوق مفروق ابوعبد المسيح نام كمسه نك قلجنك
لقبيدر وفوق سلفدر وم شاهلرندن برينك اسميدر كه دنانير فوقيه اكا منسوبدر ياخود صواب اولان قافين ايله
اولمقدر الفوقة فانك ضميله بودخی اندامی مضطرب اوزون آدمه دينور واوق كزينه دينور الفيق فانك كسريله
بودخی خلقتی مضطرب سلكی اوزون كمسيه دينور الفياق غراب وزننده فيق معناسنه در الفاقة فقرواحتياج
معناسنه در كه آدمه استيلاء وقهر ايدر بودخی فوق ماده سندندر يقال اخذته الفاقة ای الفقر والحاجة الفوقاء
حمراء وزننده شول بكره يه دينور كه دمورينك هر ديشنده ايكی فوق اوله يعنی اوق كزی كبی ايكی كرتك اوله يقال
محالة فوقاء اذا كان لكل سنّ منها فوقان وسيوری اوجلو ذكر باشنه اطلاق اولنور يقال كمرة فوقاء ای المحدّدة
الطرف الافوق احمق وزننده كزی قيرلمش اوقه دينور يقال سهم افوق ای مكسور الفوق الفوق فتحتينله
اوقك كزی آكيلك ياخود قيرلمق معناسنه در بعضلر ديديكه بونك فعلی باب رابعندر يعنی فی الاصل فاق السهم
يفاق فاقا وفوقا صيغه سندندر خاف يخاف كبی بعده رفع التباس ايچون واوی تحريك اولنوب حذر محرجنه اخراج
اولندی زيرا بو فعل باب رابعندر فيقال فاق السهم يفاق فاقا وفوقا بالتحريك اذامال وانكسر كما ذكر الفيقة فانك
كسريله ايكی صاغم اراسنده ممه ده مجتمع اولان سودك اسميدر جمعی فيق كلور هاسز وفيق كلور عنب وزننده
وفيقات كلور فانك كسر ومدّيله وافواق كلور وجمع الجمعی افاويق كلور وفيقة الضحی قباقوشلغه اطلاق اولنور
تقول اتيته فيقة الضحی ای ارتفاعها وافاويق سحابده جمع اولان شول يغموره دينور كه ساعة بعد ساعة ياغار اوله
يقال سحت السماء افاويقها وهی اجتمع فی السحاب من ماء فهو يمطر ساعة بعد ساعة وافاويق الليل كيجه نك
اكثر وقتنه اطلاق اولنور تقول خرجنا بعد افاويق من الليل ای اكثره افيق امير وزننده يمنده برقريه آديدر
ودمشق ايله طبريه بيننده بربلده آديدر آنده برعقبه واردر كه اخبار ملاحمده ذكر ايدرلر عامّه همزه سز فيق ديرلر
حضرت عيسانك عقبه مزبوره يه ده نزوللری مرويدر الافاقة همزه نك كسريله اوق كزنی كريشه بندرمك
معناسنه در تقول افقت السهم افاقة اذاوضعت فوقه فی الوتر وتقول اوفقته ايفاقا بالقلب وامّا افوقته فنادر
وافاقه ناقه نك ممه سنده ذكر اولنان فيقه بركمك معناسنه در يقال افاقت الناقت اذا اجتمعت الفيقة
فی ضرعها وخسته يه صحت ياخود خسته صحته دونمك يعنی صاغالمق معناسنه در اجتماع فيقه دن
مأخوذدر يقال افاق المريض من مرضه اذارجعت الصحة اليه اورجع الی الصحة وقحط وقلتدن صكره زمان
اجوزلق بوللق اولمق معناسنه در يقال افاق الزمان اذا اخصب بعد جدب وراحت وآسايش معناسنه مستعملدر
يقال ماله افاقة ای راحة وايكی صاغم بيننده ديكلنوب آرام ايلمك معناسنه در يقال افاق الحالب اذاراح
بين الحلبتين المفيق مجيب وزننده والمفيقة هاايله ممه سنده فيقه مجتمع اولمش ناقه يه دينور جمعی مفاويق در
ومفيق مفلق معناسنه در كه مضامين عجيبه ابداع ايدن شاعره دينور يقال شاعر مفيق ای مفلق الاستفاقة
بودخی خسته صحت بولمق معناسنه در يقال استفاق المريض من مرضه بمعنی افاق وناقه يی برمقدار فاصله
ويره رك ارالق ارالق صاغمق معناسنه در يقال استفاق الناقة اذا حلبها فواقا فواقا ومنه تقول استفق الناقة
ای لاتحلبها قبل الوقت يعنی ناقه يی ممه سنده سود مجتمع اولمزدن اقدم عجله ايدوب صاغمه وشرابدن فراغت ايدوب
هوشيار اولمق معناسنه مستعملدر يقال مايستفيق من الشراب ای مايكف مؤلفك مرادی شربی ترك ايلكله
هميشه آيق اولمقدر صحاحده استفاق من سكره عنوانده اولمغله سرخوشلقدن آيلمق ديمك اولور وفی الاساس
هو ممن لايستفيق من الشراب وايقودن كوز آچليوب هميشه اويور اولمق معناسنه مستعملدر ومنه يقال

رجل

رجل مستفيق ای كثير النوم استفاقة ناقه معناسندندر التفويق اوقه كز ياپمق معناسنه در يقال فوّق السهم
اذاجعل له فوقا ودوه كوشكنه ارالق ارالق سود ايچورمك معناسنه در يقال فوّق الراعی الفصيل اذاسقاه اللبن
فواقا فواقا المفوّق معظم وزننده آزجه آزجه اكل وشرب اولنان مأكول ومشروبه دينور التفوّق تفعل
وزننده بركسه اوزره يوكسلمك معناسنه در كرك حسّی وكرك معنوی اولسون يقال تفوّق علی قومه اذاترفع
ودوه كوشكی سودی ارالق ارالق ايچمك معناسنه در يقال تفوّق الفصيل اذاشرب اللبن فواقا فواقا وناقه يی
ارالق ارالق صاغمق معناسنه در يقال تفوّق الناقة اذاحلبها فواقا فواقا الانفياق انفعال وزننده دوه
زياده سيله آرقليوب هلاك اولمق معناسنه در يقال انفاق الجمل اذاهزل وهلك واوقك كزی قيرلمق معناسنه در
يقال انفاق السهم اذاانكسر فوقه الافتياق افتعال وزننده فقير اولمق ياخود احتقار استيلاسيله اولمك
معناسنه در يقال افتاق الرجل اذاافتقر اومات بكثرة الفواق الفهق نهق وزننده وفتحتينله جائزدر كركی كبی
طولمق معناسنه در يقال فهق الاناء فهقا من الباب الرابع اذاامتلأ وبرآدمك فهقه سنه اورمق ياطوقنمق
معناسنه در يقال فهقه فهقا من الباب الثالث اذااصاب فهقه الفهقة تمره وزننده بيونك آرقه كيكنه بتشديكی
يرك يانده اولان كيكه دينور كه اوكورغه كيكلرينك اوّلكيسی اوله جقدر علی قول بيونك ايچ يوزندن باشه بتشديكی
يرك يانده طماق اوزرندن كوچك دل اوزره حواله اولان كيكه دينور الفاهقة عقينده قان روان اولان طعنه يه دينور
علی قول فهقه اوزره باصيلان داغه وصف اولور كيه لفظنه وصف اولور تقول رأيت عليه فاهقة ای طعنة تفهق
بالدم ای تتصبب اوهی كية علی الفهقة الفيهق صيقل وزننده واسع نسنه يه دينور يقال حوض فيهق
ای واسع وسودی پك چوق ناقه يه دينور يقال ناقة فيهق ای صفیّ المفهاق محراب وزننده صوبی فراوان
قيويه دينور يقال بئر مفهاق ای كثير الماء الافهاق همزه نك كسريله طولدرمق معناسنه در يقال افهق
الاناء اذاملأه ودوه نك فهقه سی اوزره فاهقه ديدكلری داغ بصمق معناسنه در يقال افهق البعير اذا كواه الفاهقه
وبرنسنه فراوان اولمق معناسنه در يقال افهق البرق وغيره اذااتسع التفهق تفعل وزننده والانفهاق
انفعال وزننده بونلرده برنسنه فراوان اولمق معناسنه در يقال انفهق الشیء اذااتسع التفيهق تفيعل وزننده
كلامده تعمق ايده رك دكز من جفجفه سی كبی پك چوق سويلمك معناسنه در يقال تفيهق فی كلامه اذاتنطع وتوسع كأنه
ملأ به فمه يعنی طواسدرمق معناسنه اولان فهق لفظندن مأخوذدر الفيق فانك فتحيله طاوغك صوتندن
حكايه در كه مراد طوتلدقده چاغرمسندن حكايه اوله جقدر وفيق مصدر اولور جان ويرمك معناسنه يقال
فاق الرجل يفيق فيقا اذاجاد بنفسه لغة فی يفوق الفيق فانك كسريله دنيايی محيط اولان طاغك اسميدر
شارحك بيانه كوره قاف ايله قيق مصحفيدر وفيق پك اوزون آدمه دينور وبرموضع آديدر الافاقة همزه نك
كسريله شاعر مفلق اولمق معناسنه در يقال افاق الشاعر اذاافلق وبو ماده لر يائيه وواويه درنته كه ذكر اولندی
افيق امير وزننده آنفاذ كر اولنان عقبه در فصل القاف القربق جندب وزننده كربة فارسی
معربيدر كه بقالدكانه دينور واتما ابو قحفان العنبری نام شاعرك اشبو *يا ابن رقيع هل لها من مغبق* ماشرب
بعد قليب القربق *بيتنده واقع قربقدن مراد بعينها بصره شهريدر پس قربق بصره نك دخی اسماسندن
اولور القرطق جندب وزننده كرتهٔ فارسی معربيدر كه كردكی وبو بلده ده خرقه تعبير ايتدكلری لباسه دينور
القرطقة دحرجه وزننده كردكی كيدرمك معناسنه در التقرطق تدحرج وزننده كردكی كيمك معناسنه در
تقول قرطقته فتقرطق ای البسته القرطق اياه فتلبس القرق كتف وجبل وزنلرنده الاياسی كبی دوز وهمواره
مكانه واوه يه دينور يقال مكان وقاع قرق وقرق ای مستو وقرق فتحتينله دوز اوه لرده ياخود ايراق يابانلرده سير ايلمك
معناسنه در يقال قرق الرجل قرقا من الباب الرابع اذاسار فی القرق اوفی المهامه القرق فرق وزننده طاوق سسنه دينور
القرق قافك كسريله كترصوبه ونسبه دينور يقال هومن قرق ای اصل ردیء وعادت وآيين معناسنه در يقال له
قرق حسن ای دأب وعادة وصغارناسه دينور پس مفردی قرقه اولور يقال هومن قرق الناس ای من صغارهم
وسدّر ديدكلری لعبه دينور كه تركيده طقوزجن او يونی ديدكلريدر مربّع الشكل اوله رق يكرمی درت
جزكيلی خانه لر طرح ايدوب خرده طاشلر ايله اوينارلر وسدّر سكر وزننده سه در معربيدر كه اوچ قاپولی
ديمكدر وفی النهاية وفی حديث ابی هريرة انه ربّما رأهم يلعبون بالقرق فلاينهاهم القروق صبور وزننده
صمان ايله هجر بيننده بروادی آديدر قريق زبير وزننده موضع مزبور يانده برموضع اسميدر
القققة فتحاتله غربان اهليه يه دينور كه اولرده بسلنن قرغه لردر وجوجق خدشنه دينور قفه دخی دينور

تشديد ايله وقافك كسريله ده زبانزده‌در وقه فنا و كثر رأى وفكروتدبيره اطلاق اولنور يقال وقع فى قه اى رأى
سوء و بعضلر ديديكه چوجق حدثنه قه دينور بقه وزننده ياخود قه كه ثقه وزننده‌در چوجق قسمى برفنا ومردار
شيئه يقلشدقده زجرايچون چاغردقلرى صوتدن حكايه‌در كه قه قه ديو چاغررلر ياخود چوجق برنسنه ايله
قورقدلدقده يعنى مخاطره شيئه صالمق داعيه‌سنده اولدقده تخويف ايچون چاغردقلرى صوتدن حكايه‌در
القلق فتحتينله مضطرب و بيقرار اولمق معناسنه‌در يقال قلق الرجل قلقا من الباب الرابع اذا انزعج اى اضطرب
القلقى جمزى وزننده بركونه قلاده اسميدر القلق كتف وزننده مضطرب و بيقرار آدمه دينور كه اسم فاعلدر
يقال رجل قلق اى مضطرب ومنه يقال امرأة قلق الوشاح اى مضطرب وشاحها بونكله عربلر چلمسز زبونجه
خاتوندن كنايه ايدرلر المقلاق مفتاح وزننده مضطرب و بى آرام آدمه دينور كه مبالغه‌يى متضمندر يقال رجل
وامرأة مقلاق اى مضطرب الاقلاق همزه‌نك كسريله دابه‌نك ارقه سنده ادواتى يك طورميوب برى اوته
اوينار اولمق معناسنه‌در همزه صيرورت ايچوندر يقال اقلقت الناقة اذ اقلق جهازها اى قتبها وآلتها القوق
قافك ضميله والقاق حال وزننده كه اصلى قوق ايدى فتحتينله والقيق قافك كسريله حدى متجاوز اوزون
اولان كشى‌يه دينور يقال رجل قوق وقاق وقيق اى الفاحش الطول وقوق برجنس بيونى اوزون صو قوشنه
دينور وعورتك فرجنه دينور وقياصرۀ رومدن برقيصرك آديدر دنانير قوقيه اكا منسوبدر مؤلف بونى فاايله ده
ذكر ايلمشدر شارح ديركه اكا قوقادخى ديرلر ايدى ظاهرا قوقا ديدكلرى كسوت اورام اكا منسوبدر وقاق خفيف
وشلفه سبكمشرب احمق آدمه دينور يقال رجل قاق اى احمق طائش القوقة قافك ضميله صلعه معناسنه‌در كه
طازلغه دينور يقال برأسه قوقة اى صلعة المقوّق معظم وزننده باشنك اوكى يك طاز وقاولق آدمه دينور يقال
رجل مقوّق اى عظيم القوقة القوق قافك فتحيله والقوقاة دحرجه وزننده طاوق قاق قاق ديو قاقه‌لمق
معناسنه در يقال قاقت الدجاجة تقوق قوقا وقوقاة وقوقات قوقاة اذا صوتت قهقاء صحراء وزننده برقريه آديدر
قهقوه ترقوه وزننده مصرده برولايت آديدر القيق قافك فتحيله طاوق قسمنك چاغرمسندن حكايه‌در
خروسى چفتلشمكه چاغردقده القيق قافك كسريله شلفه ويل قوان احمق آدمه دينور قاق كبى يقال رجل
قيق اى احمق طائش ودنيايى محيط اولان طاغك اسميدر مؤلف بونى فا ايله ده ذكر ايلدى القياق كتاب وغراب
وزنلرنده اوزون آدمه دينور القيقة قافك كسريله يمورطه قبوغنك ايچنده اولان انجه زاره دينور القيقىء زبرج
وزننده يمورطه ايچنك آقنه دينور ومؤلف بونى همزه بابنده دخى ذكر ايلدى القيقان جيران وزننده ايكى موضعدر
القيقاءة قافك كسريله ارض غليظه‌يه دينور جمعى قواقى وقياقى كلور قاف ثانيه نك كسريله وقوق كلور عنب
وزننده شارح ديركه اصلى قوقاءه در جمع اوّل اصلى اوزره در ثانى لفظى اوزره در ثالث مفردى قيقه اولمق توهمنه
مبنى در فصـــــل اللام اللبق كتف وزننده واللبيق امير وزننده ايشى ياقشغى اوزره ايشلر اولان اوز وچيره
دست استاده دينور يقال رجل لبق ولبيق اى حاذق بما عمل واكنه كيديكى هرجامه ياراشق وياقشق اولان
آدمه دينوركه خلقى برمعنادر هرنه كيرسه ياقشوب اندامنه جسبان اولور يقال رجل لبق ولبيق اى يليق به الثوب
معناى آيتدن وصفلردر اللبقة فرحه وزننده واللبيقة ظريفه وزننده مؤنثلريدر على قول ناز وشيوه واداسى
كوزل ولباس كيوب قوشمسى نازك ياراشقلو محبوبه‌يه دينور يقال امرأة لبقة ولبيقة اى يليق بها الثوب او الحسنة
الدلّ واللبسة اللبق فتحتينله واللباقة كرامه وزننده هر ايشده اوز وچيره دست وحاذق اولمق معناسنه در
يقال لبق الرجل ولبق لبقا ولباقة من الباب الرابع والخامس اذا حذق و بعضلر عندنده لبق ظرافت معناسنه‌در
يقال لبق الرجل لبقا اذا ظرف ولبق ولباقه اندامه لباس ياراشوب ياقشمق معناسنه‌در يقال لبق به الثوب ولبق به
اذا لاق اللبق سبق وزننده برنسنه‌يى يومشتمق معناسنه‌در يقال لبق الشىء لبقا من الباب الاول اذا لينه
التلبيق لبق معناسنه‌در يقال لبقه اذا لينه الملبق معظم وزننده چرويشله يومشدلمش تريده وصف اولور
يقال ثريد ملبق اى ملين بالدسم اللثق لامك وثاى مثلثه‌نك فتحيله كون روزكارسز اولوب وچوق قيراغى
دوشمكله رطوبتلو اولمق معناسنه در كه وخامتى موجبدر تقول لثق يومنا لثقا من الباب الرابع اذا ركدت ريحه
وكثر نداه الالثاق همزه‌نك كسريله برنسنه‌يى يشاردوب اصلاتمق معناسنه‌در يقال الثقه اذا بلّه وندّاه
الالتثاق افتعال وزننده برنسنه يشاروب اصلانمق معناسنه‌در يقال الثقه فالتثق اى بلّه فتبلل اللثق كتف
وزننده تويلرى اصلاق قوشه وصف اولور يقال طائر لثق اى مبتلّ التلثيق برنسنه‌يى افساد وتباه ايلمك
معناسنه مستعملدر يقال لثقه اذا افسده اللحق لامك فتحى وحانك سكونيله واللحاق سحاب وزننده برآدمك

آردندن يتشمك معناسنه‌در يقال لحق به ولحقه لحقا ولحاقا من الباب الرابع اذا ادركه الالحاق همزه‌نك كسريله
لازم ومتعدى اولور آردندن يتشمك ويتشدرمك معنالرينه يقال الحقه اذا ادركه والحق غيره اذا جعله مدركا
وفى القنوت انّ عذابك بالكفار ملحق اى لاحق پس بوراده لازمدر لكن بوراده احسن بلكه صواب اولان اسم
مفعول صيغه‌سيله اولمقدر اللحوق قعود وزننده آت قسمى اتندن دوشوب آرقلامق معناسنه‌در يقال لحق
الفرس لحوقا من الباب الرابع اذا ضمر آت قسمنك ضمورى ايكى كونه اولور برى صاحبى عمليله وبرى بنفسه اولور بوراده
لحوق ضمور معناسنه اولمق آتك دريسى هزالدن كيكنه ياخود قارنى صرتنه لاحق ولاصق اولمق تصورينه مبنى در
لاحق معاويه بن ابى سفيانك وغنى بن اعصرك وحازوق نام خارجينك وعينة بن حارثك فرسلرى اسميدر
ولاحق الاصغر بنواسده مخصوص برفرسك اسميدر ابو لاحق طغان قوشنك كنيه سيدر اللويحق مصغر
بنيه‌سيله بر يرتجى قوش آديدر كه ككلك شكار ايدر الملحاق مفتاح وزننده شول ناقه‌يه دينوركه بغايت رونده
اولمغله سائر دوه‌لره يتشوب واكا اصلا سبق وتقدم ايله فائق اولميه‌لر الملحق مكرم وزننده رقوم وقبيله‌دن
اولميوب صكره دن انلره التصاق ايدن آدمه اطلاق اولنور يقال هو ملحق اى دعى ملصق اللحاق كتاب وزننده
ياى غلافنه دينور الالحاق همزه‌نك فتحيله دره‌نك شول يرلرينه دينوركه آنلردن صو چكيلوب يرينه اكين زرع
اولنور اوله مفردى لحق در فتحتينله الاستلحاق الحاق ديدكلرى مواضع مذكوره‌يه اكين اكمك معناسنه‌در يقال
استلحق الرجل اذا زرع الالحاق وفلان بنم اوغلمدر ديو ادعا ايلمك معناسنه‌در يقال استلحق فلانا اذا ادعاه اللحق
فتحتينله الحاق لفظنك مفرديدركه ذكر اولندى واولكى شيئه يتشن نسنه‌يه دينور واولكى ميوه‌نك عقبندن بردخى
ايريشن ميوه‌يه دينور يقال اثمر الشجر اللحق وهو الثمر الذى يلحق بعد الاول التلاحق تفاعل وزننده برى برينه يتشمك
معناسنه‌در يقال تلاحقت المطايا اذا لحق بعضهم بعضا اللخنوق خاى معجمه ايله عصفور وزننده جانور اينى كبى يرده
اولان ياريغه دينور اللاذقية ذال معجمه مفتوحه ايله حلب اعمالندن بر بلده آديدر حالا مهمله ايله لادقيه ديدكلريدر
لزقه لامك ضميله مغربده برحصن آديدر اللزوق زاى معجمه ايله لصوق وزننده ومرادفيدركه ياپشمق معناسنه‌در يقال
لزق به لزوقا من الباب الرابع اذا لصق الالتزاق افتعال وزننده بودخى ياپشمق معناسنه‌در يقال التزق به بمعنى لزق به
اللزاق كتاب وزننده كنديسيله نسنه ياپشدريلان شيئه دينور چريش وطوتقال كبى يقال الزقه باللزاق
اى ما يلزق به وجماع معناسنه مستعملدر لزاق الذهب كتاب العرب وزننده اشق اسميدر كه چادر اوشغى
ديدكلرى نباتدر وبرنوع دوايى دارو آديدر كه پراسه لوننده اولور ارمن بلادندن جلب ايدرلر وبشقه بردارو آديدر كه
بول صبياندن اتخاذ اولنور يعنى بلوغه قريب غلمانك بولنى باقر ظرفه ايچره بورۀ ارمنى ايله كونش قرشوسنده
غلظت پيدا ايدنجه‌يه دك سحق ايدرلر جراحات خبيثه‌يه يك نافعدر مؤلف بونلرى تفريقله بشقه جه نسنه عدّ
ايلمشدر لكن مفرداتك بياننه كوره لزاق الذهب بورۀ ارمنى نوعندن اولان تنكارك برنوعى اوله جقدر كه لحام الذهب
دخى ديرلر معدنى ومصنوعى اولور ادخالى آلتونك سريع الذوبنه باعث اولور انتهى لزاق الحجر ياخود لزاق الرخام
بردارودركه حجر مخصوصدن اتخاذ اولنور بودارو صمغ البلاط ديدكلريدر كه مرمر ياخود آخر حجر اوننه طوتقال
اضافه‌سيله شىء واحد اولنجه‌دك ايتدكلرى نسنه‌در تركيده طاش يالمى ديرلر اللزوق صبور وزننده واللازوق
قاموس وزننده شول لاصق‌يه دينور كه ياره اوزره ياپشدريلور صغا المنجه اندن قومز يقال داوى الجراحة باللزوق
واللازوق وهو دواء للجرح يلزمه حتى يبرأ اللزق لامك كسريله واللزيق امير وزننده برنسنه‌يه بتشك وياپشق
اولان شيئه دينور ومنه يقال هو لزقى وبلزقى ولزيقى اى بجنبى اللزّيق لامك ضمى وزاى مشدده‌نك فتحيله خليطى
وزننده كلامده اولان رطوبته يعنى لطافت وملايمته اطلاق اولنور كه سامعك درونه چريش كبى صوانوب
ياپشور يقال فى كلامه لزّيق اى رطوبة اللزق فتحتينله لوى معناسنه‌در كه آق جكرك صوسزلقدن يانه ياپشمسندن
عبارتدر يقال لزقت الرئة بالجنب لزقا من الباب الرابع اذا لصقت به عطشا اللزيقاء قطيعاء وزننده يغمور
عقبنده طاشلرك ديبلرندن يشروب چقان خرده اوتلره دينور الملزق معظم وزننده محكم ومتين اولميان شيئه
اطلاق اولنور يقال شىء ملزق اى غير محكم اللسوق لصوق وزننده ياپشمق معناسنه‌در يقال لسق به لسوقا
من الباب الرابع اذا لزق به الالتساق افتعال وزننده لسوق معناسنه‌در يقال التسق به بمعنى لسق الالساق همزه‌نك
كسريله ياپشدرمق معناسنه‌در تقول السقته اذا الزقته اللسق لامك كسريله واللسيق امير وزننده برنسنه‌يه
ياپشق اولان شيئه دينور ومنه يقال هو لسقى وبلسقى ولسيقى اى بجنبى اللسق فتحتينله صوسزلقدن آق جكر
بوكوره ياپشمق معناسنه‌در لزق كبى يقال لسقت الرئة بالجنب لسقا من الباب الرابع اذا لصقت عطشا ويقال لسق

البعير اذا التصقت رئته بجنبه عطشا بوذكراولنان ماده لرك مجموعنده زای وصاد ایله ده لغتدر الملسق معظم
وزننده برقومه صکره دن ملحق اولان کسیه دینور یقال هو ملسق بهم ای دعی الملصقة مکرمه وزننده
اته طلوطقنازخاتونه دینور الالصاق همزه نك کسریله یاپشدرمق معناسنه در یقال الصقه بمعنی الزقه
ودوه نك آردیسکیرنی یاخود بجاغنی سکیرلمك معناسنه مستعملدر یقال الصق بعرقوب بعیره او بساقه اذا عقره
اللعقة لامك فتحی وضمیله یلامق معناسنه در یقال لعقه لعقة من الباب الرابع اذا لحسه ولعق الاصبع اولمکدن
کنایه درارزاقی توکنمك ملابسه سنه مبنی در یقال لعق فلان اصبعه اذا مات ولعقه لامك فتحیله بناء مرّه اولور برکره
یلامق معناسنه واسم اولور بر یلامق نسنه یه دینور ومنه یقال فی الارض لعقة من ربیع ای قلیل من الرطب یعنی
ارض مذکوره دن حیوانلره بر یلامق چایر واردر اللعقة غرفه وزننده برقاشق طلوسی نسنه یه دینور یقال العقه
لعقة وهی اسم ما تأخذه فی الملعقة الملعقة مکنسه وزننده قاشیغه دینور که یلایجق آلتدر اللعوق صبور
وزننده قاشقله یلادقلری نسنه یه دینور معجون وکلبشکر کبی اللعوق جرول وزننده عقلی آزجه اولان سبکسیر
آدمه دینور که بر یلامق عقلی اولور یقال رجل لعوق ای القلیل العقل اللعاق غراب وزننده یلانمش طعامدن
آغزده قلان بقیه یه دینور تقول مافی لعاق وهو ما بقی فیه من طعام لعقه اللعوقة دحرجه وزننده برایشی
چابك طوتمق معناسنه در یقال لعوق فی عمله اذا اسرع اللعق کتف وزننده حریص کسیه دینور یقال رجل
وغق لعق ای حریص لعقة الدم فتحاتله قان یلایان کسه لر دیمکدر که مراد بنو عبد الدار و بنو مخزوم و بنو عدی
و بنو سهم و بنو جمح قبیله لریدر قبائل مزبوره عادت جاهلیه اوزره بری بریله اعتضاد و اتحاد ایلمك اوزره تعاهد
وتحالف ایلدکلرنده بر دوه ذبح ایدوب دمنی یلایوب علی قول اللرنی اول دمه باترمغله کویا که عقد یمین وتوثیق عهد
ایلدیلر الالتعاق افتعال وزننده برآدمك لونی متغیر اولمق معناسنه در کویا که لونی لعق اولنمشدر یقال التعق
لونه علی بناء المفعول اذا تغیر اللفق لامك فتحی وفانك سکونیله ثوبك بر پاره سنی بر پاره یه بناشدروب دیکمك
معناسنه در یقال لفق الثوب لفقا من الباب الثانی اذا ضم شقة الی اخری فخاطهما وطلب ایلدیکی نسنه یه
یتشمیوب خائب اولمق معناسنه در یقال لفق الامر اذا طلبه فلم یدرکه وطغان قوشی صالیورلدیکی شکاری صید
ایتمیوب بوش دونمك معناسنه در یقال لفق الصقر اذا ارسل فلم یصطد اللفق لامك کسریله ایکی اینبدن دیکلمش
چارك براینه دینور یقال ملاءة ذات لفقین ای عرضین التلفاق تانك کسریله یاخود لفاق که کتاب وزننده در بری برینه
بناشدریلوب دیکیلجك ایکی ثوبه دینور مؤلف ثوبان عنوانده رسم ایلکله او یلجه ترجمه اولندی لکن مقتضا اول
ثو بلرك هر برینه اطلاق اولنمقدر حتی اساسده ماهذا بطباق لذا ولفاق عبارتیله مرسومدر التلفق تفعل
وزننده التحاق معناسنه در یقال تلفق به اذا لحقه التلافق تفاعل وزننده برقومك امور متفرقه سی رابطه والتیام
بولمق معناسنه در یقال تلافق القوم اذا تلاءمت امورهم اللفق فتحتینله برایشه بشلیوب ایشلیوب کتمك معناسنه در
یقال لفق یعمل کذا لفقا من الباب الرابع اذا طفق و برنسنه یه نائل اولوب اخذ ایلمك معناسنه در یقال لفق الشیء
اذا اصابه واخذه الملفقة معظمه وزننده دوزمه قوشمه یالدزلمه اولان کلماته اطلاق اولنور یقال احادیث ملفقة
ای مزخرفة اللق شق وزننده یرده اولان یارغه وچتلاغه دینور یقال بالارض لق ای صدع ولق مصدر اولور
ال ایله یاخود ال ایاسیله برآدمك کوزینه اورمق معناسنه یقال لق عینه لقا من الباب الاول اذا ضربها بیده
او براحته اللقلق فدفد وزننده لسانه اطلاق اولنور یقال حرك لقلقه ای لسانه ولکلك قوشنه دینور
یاخود بونده افصح اولان لقلاق اولمقدر جمعی لقالق کلور شارحك بیاننه کوره لقلق لقلاق مختصریدر
ولکلك معربیدر که فارسیدر اللقلقة زلزله وزننده لکلك اوتمك معناسنه در یقال یلقلق اللقلق ای یصوت
ومطلقا اضطراب ایله اولان صوته یاخود شدتلو صوته دینور یقال لهن لقلقة ای صوت فی اضطراب اوشدة
الصوت ویلان قسمی متصل دلنی چقاروب چکه لرنی اوینامق معناسنه در یقال الحیة تلقلق ای تحرك لحیها
دائما وتخرج لسنهما و برنسنه یی صرصوب ارغلامق معناسنه در یقال لقلق الشیء اذا حرکه التلقلق تزلزل
وزننده یری اوته ارغلانمق معناسنه در یقال تلقلق الشیء اذا تقلقل الملقلق اسم مفعول بنیه سیله متصل
شمشك کبی حرکت ایدوب اوینار اولان یاوز کوزه دینور یقال طرف ملقلق ای حدید لایقر مکانه
اللقة فتحاتله آغزلری طاره جق چقوره دینور وآلتیله ناسك کوزلرینه ضرب ایدن کسه لره دینور که جمع
اسم فاعلدر مفردی لاق در تشدید قافله اللمق لامك فتحیله یازی یازمق معناسنه در یقال لمقه لمقا من الباب
الاول اذا کتبه ویازیی سیلوب محو ایلمك معناسنه اولمغله ضد اولور یقال لمق بعد ما لمق ای محا بعد ما کتب

وال

وال آیه سیله خاصة کوزه اورمق معناسنه در یقال لمق عینه اذا ضربها بکفه وباقمق معناسنه در یقال
لمق الیه اذا نظر اللمق فتحتینله یولك اورته سنه دینور یقال اخذ فی لمق الطریق ای لقمه اللمق ضمتینله لامقك
جمعیدر که برکسه ایله اورشمغه یاخود اورمغه بشلدقده ابتدا آنك کوزینك ایچنه اورمغه ابتدار ایدن آدمه دینور
تقول رأیته لامقا وهو المبتدیء بصفق الحدقة فی ضرابه وهم لمق اللماق سحاب وزننده مأکولات ومشروباتدن
جزؤی نسنه یه دینور که برداد یملق و بر یلامق تعبیر اولنور یقال ماذاق لماقا ای شیئا التملق تفعل وزننده
داتمق معناسنه در یقال ما تملق بشیء ای ما تلمج اللوق سوق وزننده یومشتمق معناسنه در تقول لقته الوقه
لوقا اذا لینته وکوزه اورمق معناسنه در تقول لقت عینه اذا ضربتها ودواتك مرکبنی اصلاح ایلمك معناسنه در
تقول لقت الدواة اذا اصلحت مدادها وثابت وبرقرار اولمق معناسنه در یقال هو لا یلوق عندك ای لا یقر اللوقة
لامك فتحیله ساعت معناسنه در یقال ذهب فلان لوقة ای ساعة اللوقة لامك ضمیله قایمغه یاخود
کره یاغنه دینور علی قول قایمقله یاخود کره یاغیله تازه خرمادن یاخود صافی یاغله تازه خرمادن مرتب طعامه
دینور واکالوقه دخی دیرلر ملوله وزننده تقول اطعمنا الوقة والوقة ای زبدة اوهی بالرطب والسمن مؤلف الوقه یی
الق باینده دخی ثبت ایلمشیدی که الق ماده سندن ایدی ظاهر ابوراده مراد همان تمثیلدر التلویق کره یاغیله
طعامی اصلاح ایلمك معناسنه در یقال لوق الطعام اذا اصلحه بالزبدة اللواق سحاب وزننده برداد ملق
نسنه یه دینور یقال ماذاق لواقا ای شیئا اللوق فتحتینله حمق و بلاهت معناسنه در الالوق احمق وزننده
ومرادفیدر یقال رجل الوق ای بین اللوق احمق اللهق کتف وفرح وزنلرنده شول آق دوه یه دینور که رنکنده
نوعا اشقرلك اوله که جبل اولور مؤنثی لهقه در جمعی لهقات در ولهاق در لامك کسریله ولهق بیاض او کوزه دینور
ومطلقا آق نسنه یه دینور و پك آق نسنه یه وصف اولور کما سیذکر مؤنثی لهقه در علی قول لهق پارلدیلی اولمیان
آق نسنه یه دینور ثور وثوب وشبیده وصف اولور یقال شیء لهق ولهق ای ابیض او اللهق بفتحتین الابیض لیس
بذی بریق ولهق فتحتینله مصدر اولور پك آق اولمق معناسنه یقال لهق الشیء لهقا من الباب الرابع اذا ابیض
شدیدا اللهاق سحاب وزننده بودخی آق او کوزه ومطلقا آق نسنه یه دینور اللهاق کتاب وزننده بودخی
شدید البیاض نسنه یه دینور مؤنثی دخی لهاق در اللهق سجق وزننده بودخی بر نسنه پك آق اولمق معناسنه در
یقال لهق الشیء لهقا من الباب الثالث اذا ابیض شدیدا التلهق تفعل وزننده لهق معناسنه در اللهوق
جرول وزننده لافزن کسیه دینور که عهده سندن کلیه جکی نسنه لر وعد ایدر یقال رجل لهوق ای مطرمذفیاش
اللهوقة دحرجه وزننده برکسه عهده سنده اولمدیغی نسنه ایله حسن وزینت صاتمق معناسنه در یقال یلهوق
فلان اذا کان یتحسن بما لیس فیه وبرایشی یاخود برسوزی وجه لایقی اوزره اهتمامله عمل وادا ایلیوب همان
کلبشی کوزل ایلمك معناسنه در یقال لهوق فی العمل والکلام اذا لم یبالغ فیه التلهوق تدحرج وزننده لهوقه
معناسنه در یقال تلهوق فی العمل والکلام بمعنی لهوق الملهق معظم وزننده لونی آق اولان شیئه دینور یقال
شیء ملهق اللون ای ابیضه اللیقة واللیق لامك فتحیله دواته لیقه قومق علی قول مرکبنی اصلاح ایلمك
معناسنه در یقال لاق الدواة یلیقها لیقة ولیقا اذا جعل لها لیقة او اصلح مدادها ودواتده مرکب لیقه یه آشمق
معناسنه در یقال لاقت الدواة اذا الصق المداد بصوفها وصغمق معناسنه در یقال لاق به اذا لاذ و برآدمك
اندامنه لباس اویوب یاقشمق معناسنه در یقال لاق به الثوب اذا لبق و برنسنه برشیئه مناسب وحسبان اولمق
معناسنه در یقال هذا الامر لا یلیق بك ای لا یعلق یعنی بو ایش سکا یاپشمز که یاقشمز دیمکدر شارحك بیاننه
کوره بو ایکی معنای اخیرده مصدری لیاقه دخی کلور کتابه وزننده الالاقة همزه نك کسریله بودخی دواته
لیقه قومق یا مرکبنی اصلاح ایلمك معناسنه در یقال الاق الدواة بمعنی لاقها و یاپشدرمق معناسنه در یقال
الاقه بنفسه اذا الزقه ومنه یقال مایلیق درهما من جوده ای ما یمسکه یعنی کمال جود وسخاسندن النده اقچه طوتمز
ذکر اولنان الصاق معناسندندر که کفنه درهمی الصاق ایتمز معناسنه لازمیدر اللیقة لامك کسریله دواته وضع
اولنان ابریشم مقوله سیدر که لسانمزده دخی لیقه تعبیر اولنور دواته ومداده ملاصق اولدیغیچون اطلاق اولندی
ولیقه شول لزوجتلو چامور پارچه سنه دینور که ال ایله دیواره اورلدقده یاپشور اوله اللیق لامك کسریله برسیاه
نسنه در که سرمه یه قارشدررلر اللیق عنب وزننده یوفقه سحاب پاره لرینه دینور الالتیاق افتعال وزننده
برکسیه برآدمله بری برینه یاپشوب جسم واحد اولمق درجه سنده خلوص اوزره قونشوب دوستلق ایلمك معناسنه در
یقال التاق فلان بفلان اذا صافاه کانه لزق به ولازم اولمق معناسنه در یقال التاق له اذا لزمه ومستغنی اولمق

معناسنه‌در یقال التاق فلان اذا استغنی اللیاق سحاب وزننده ثبات و پایداری معناسنه‌در یقال لیس
لفلان لیاق ای ثبات فی الامر واوتلاغه دینور مرتع معناسنه اللیاق کتاب وزننده آتش شعله‌سنه دینور
تقول آنست لیاقا ای شعلة نار نجز بعونه تعالی فصـــــل المیم المأق میمك فتحی وهمزه‌نك سكونیله كه
معق وزننده‌در والمؤق میمك ضمی وهمزه‌نك سكونیله كه معق وزننده‌در والمؤقی معطی وزننده والماقی قاضی
وزننده والماق مال وزننده كه همزه الفه قلب اولنمشدر والموق همزه‌یی واوه قلبله موقع وزننده والمأقی میمك
فتحی وهمزه‌نك سكونی وقافك كسریله مأوی الابل وزننده والموق میمك ضمیله سوق وزننده والامق همزه
مضمومه ایله والمقیة میمك ضمیله كوزك برونه جانبنه دینور كه كوزدن یاش اقه جق یردر تركیده كوزك پیكاری
تعبیر اولنور علی قول كوزك مقدمنه وعلی رأی مؤخرینه دینور شارح دیر كه مقدم العین دیدیكی ینه كوزك پیكاری
اوله جقدر ومؤخر العین قویرغی اوله جقدر بو صورتده حرف تردید ایله اومقدم العین عباره‌سی تكرار اردر ظاهرا
امام لیثك موق العین مؤخرها ومأقها مقدمها تعبیرندن متحول‌در انتهی و بونلرك جمعی آماق كلور آبار كبی
وامأق كلور ابآر كبی ومواق كلور میمك فتحیله ومآق كلور میمك فتحی وهمزه‌نك مدیله شارحك بیانه كوره ایكی
اوكی موق ومأق وامق وموق وماق لفظلرینك جمعیدر المأقة فتحاتله بر حالتدر كه انسانه بكاء حالنده عارض
اولور صدرندن انجقرق كبی قوپار ایچ چكمه وكوكس چكورمه تعبیر اولنور یقال اصابته مأقة وهی شبه الفواق كأنه
نفس ینقلع من الصدر عند البكاء والنشیج المأق فتحتینله اغلركن ایچ چكمك وكوكس چكورمك معناسنه‌در
یقال مئق الصبی مأقا من الباب الرابع اذا اخذته المأقة شارحك بیانه كوره اسم فاعل مئق در كتف وزننده ومنه
المثل * انت تئق وانا مئق فكیف نتفق * بو راده تئق تای فوقیه ایله‌در كه محلنده ذكر اولندی یعنی سن سریع الغضب
و بن ضعیف القلب اولمق حسبیله امتزاج ممكن دكلدر الامتئاق افتعال وزننده مأق معناسنه‌در یقال امتأق الصبی
یعنی مئق وغضب مشتد اولمق معناسنه‌در یقال امتأق غضبه اذا اشتد المؤق میمك ضمی وهمزه‌نك سكونیله
وهمزه‌نك تركیله ده لغتدر یرارضك پك چقور اولان اطراف ونواحیسنه دینور جمعی امآق كلور ازمان وزننده الأمآق
امهال وزننده مأقه‌یه یعنی ذكر اولنان كوكس چكورمه حالتنه داخل اولمق معناسنه‌در كه مراد اول حالته اوغرامقدر
یقال امأق الرجل اذا دخل فی المأقة ومنه الحدیث مالم تضمر والامآق ای الغیظ والبكاء مما یلزمكم من الصدقة
نهایه ده حذف همزه ایله اماق عنوانده كه كتاب وزننده درمرسوم واماق مخففی اولمق اوزره مشروحدر المحق
سحق وزننده برنسنه‌یی محو وابطال ایلمك معناسنه‌در كه آندن اثر ونشان قومیوب بلورسز نابود ایلمكدن عبارتدر
یقال محق الشیء محقا من الباب الثالث اذا ابطله ومحاه و برنسنه‌نك بركتنی كیدرمك معناسنه مستعملدر یقال
محق الله الشیء ای ذهب ببركته و برنسنه‌یی آتسی یاقوب كوینددرمك معناسنه‌در یقال محق الحر الشیء اذا احرقه
التمحیق بودخی برنسنه‌یی محو وابطال ایلمك معناسنه‌در یقال محقه بمعنی محقه وعادت جاهلیه اوزره محیق
رسمنی اجرا ایلمك معناسنه‌در یقال محق الرجل اذا راعی المحیق كما سیذكر التمحق تفعل وزننده والامتحاق افتعال
وزننده محو ومضمحل اولمق معناسنه‌در یقال محقه فتمحق وامتحق ویقال امحق بتشدید المیم اصله امتحق
فقلبت التاء میما وامتحاق برنسنه‌یی اتسی چالمقله كوینمك معناسنه‌در یقال محقه الحر فامتحق الامحاق همزه‌نك
كسریله بودخی برنسنه‌نك بركتنی كیدرمك معناسنه‌در یقال امحق الله الشیء ای ذهب ببركته لكن بو لغت
ضعیفه‌در فصیحی ثلاثیدن اولمقدر ومحاق هلال كبی هلاك اولمق معناسنه‌در یقال امحق المال اذا هلك كمحاق
الهلال المحاق میمك حركات ثلاثیله آیك آخرینه علی قول آیك آخرنده اولان اوچ كیجه‌یه دینور یاخود قمرك
نهان اولمسندن عبارتدر كه صباح واخشام كورنمز اولور قمر كونشله برابرجه طلوع ایلمكله كونش نور قمری محق ومحو
ایلدیكیچون اطلاق اولندی یقال جاءنی فی محاق القمر وهو آخر الشهر اوثلاث لیال من آخره اوهو ان یستتر
القمر فلایری غدوة ولاعشیة المحیق امیر وزننده یوفقه‌لنوب كسكینلنمش ناملویه دینور كمال رقتندن كویا كه
محق اولنمش اولور یقال نصل محیق ای مرقق محدد ومحیق افعال جاهلیه‌دن برعمل اسمیدر كه یوم محاقده
برصوییك صاحبی اولان كسنه صودن برجانبه طوغری چكیلوب كتدكده برآخر كسنه كلوب اول صویه نزول
وطوارنی اسقا ایدوب آخر ماه آتی‌یه قدر انده اقامت ایدر بعده صاحبی كلوب اول صویه مستحق اولور بینلرنده اول
صویه محیق تعبیر ایدرلر الماحق پك ایسی كونه اطلاق اولنور یقال یوم ماحق الحر ای شدیده وماحق الصیف
یازآیامنك شدت حرندن عبارتدر یقال جاء فی ماحق الصیف ای شدة حره المدق محق وزننده طاش
قیرمق معناسنه‌در یقال مدق الصخرة مدقا من الباب الاول اذا كسرها المذیق ذال معجمه ایله امیر وزننده

صوقاتلمش سوده دینور تقول سقانی مذیقا ای لبنا ممزوجا بالماء المذق میمك فتحیله سوده صوقاتمق معناسنه‌در
یقال مذق اللبن مذقا من الباب الاول اذا مزجه بالماء ودوستلغی خلوص اوزره ایتمیوب منافقانه ایلمك معناسنه
مستعملدر یقال مذق الود اذا لم یخلصه الامتذاق افتعال وزننده والامّذاق همزه‌نك ومیم مشدده‌نك
كسریله كه بودخی افتعال وزننده‌در سود صو ایله ممزوج اولمق معناسنه‌در یقال مذق اللبن فامتذق وامّذق
ای اختلط بالماء الممذوق صوقاتلمش سوده دینور یقال لبن ممذوق ومذیق ای ممزوج المذاق شداد وزننده
والمماذق منافق وزننده دوستلغی خلوص وصفوت اوزره اولمیان كسیه دینور احباب زمانه كبی یقال رجل
مذاق ومماذق ای غیر مخلص المذرقة دحرجه وزننده آتمق معناسنه‌در یقال مذرق به اذا رمی به المرق
فرق وزننده عجله ایله دورتمك وسانجمق معناسنه‌در یقال مرقه بالرمح مرقا من الباب الاول اذا طعنه به بالعجلة
وتجره ده شوربایی یات صویی چوق ایلمك معناسنه‌در یقال مرق الرجل اذا اكثر مرق القدر وسپیه اورلمش
دریینك تویی یولمق معناسنه‌در یقال مرق الجلد اذا نتف صوفه معطونا ومرق جواری واسافل مقوله‌سنك یعنی
موسیقیدن بیخبر اشخاص رذله‌نك بسته وشرقی كبی طرب وتغنی ایلمسنه دینور حالا بودیارلرده آیوجی ومیمونجی
چنكانه لزك ومحله بكجیلرینك و بلغور اوعرب‌جیلرینك تركیلری ومعنیلری كبی شارحك بیانه كوره بونده اسمدر فعلی
تمریق‌در تقول سمعت المرق وهو غناء الاماء والسفلة ودباغت ایچون سپیه اورلمغله متعفن اولمش دری‌یه دینور
یقال انتن من المرق ای الاهاب المنتن وتقول العرب فلان اصابه ذلك فی مرقك ای من جرائك و فی جرمك یعنی
من اجلك بوراده فی من معناسنه اولمغله فلان كسیه فلان ایش سندن اوتوری وسنك جرمكدن ناشی اصابت
ایلدی دیمك اولور اهاب منتن معناسندن یاخود شارحك بیانه كوره مرق خرما اغاجنه مخصوص برآفته دخی
دینكله آندن مأخوذدر الامراق همزه‌نك كسریله بودخی تجره ده چوربایی یاخود ات صویی چوق ایلمك
معناسنه‌در یقال امرق القدر اذا اكثر المرق فیها و برآدم عورت یرنی آچمق معناسنه‌در یقال امرق الرجل اذا ابدی
عورته ودباغت ایچون معالجه اولنان دری‌نك تویی یولنه جق وقتی كلمك معناسنه‌در یقال امرق الجلد اذا حان له
ان ینتف المرق میمك ضمیله تو یلری قاوله مش قوردلره دینور امرق مفردیدر یقال ذئب امرق وذئاب مرق
ای امعط المرق میمك كسریله سپی یه اورلمش دری‌نك قوقمش تو ینه دینور یقال انتن من المرق ای الصوف المنتن
مرق فتحتینله موصل قضاسنده برقریه آدیدر واكینه عارض اولور برآفته دینور كه سنبله‌دن حبه‌ز قبل النضج
صاپ‌صاپردو كیلور یقال اصاب الزرع مرق ای آفة وشوربایه وات صوینه دینور مرقه آندن اخص‌در كه برمقدارجه‌سنه
دینور مؤلف ومن الطعام معلوم عبارتیله رسم ایدوب شوربایه كذلك ات صوینه دیندیكی امهات سائره‌دن
استنباط اولندی وجه تسمیه نتف صوف معناسندن مأخوذدر ات صویی اتدن مروق ایدوب شوربا دخی ات
صویندن اولدیغنه مبنی‌در بعده مطلق شوربایه دخی اطلاق اولندی بو فقیر عربستانده برادیبدن * اذا فاتك اللحم
فاشرب المرقة * كلامنی مثل اوله‌رق استماع وسؤال ایلدیكمده ات صویی اولدیغنی افاده ایلمشدر واساسده وهو الماء
الذی یمرق من اللحم عنوانیله بیان اولنمشدر ومقدمه‌ده شوربا ایله مفسردر پس مرق شوربایه وات صوینه ده
اطلاق اولنور ومرق مصدر اولور خرما اغاجنك یمشی پك فراوان اولمغله یمشی دوكمك معناسنه‌در یقال مرقت
النخلة مرقا من الباب الرابع اذا انفضت حملها بعد الكثرة و یمورطه ایكدین اوابجلق كسمك معناسنه‌در
یقال مرقت البیضة اذا افسدت فصارت ماء المروق قعود وزننده اوق نشانك اوته جانبنه چیقوب چقمق
معناسنه‌در یقال مرق السهم من الرمیة مروقا من الباب الاول اذا خرج من الجانب الاخر ومروق سنبله‌نك
قلچقلرینه دینور مفردی مرق‌در میمك ضمیله المارقة خوارج طائفه‌سنه اطلاق اولنور دین محمدیدن
مروق سهم كبی مروق وخروج ایلدكلریچون قال الشارح وفی الحدیث وذكر الخوارج یمرقون من الدین كما
یمرق السهم من الرمیة وفی حدیث علی رضی الله عنه امرت بقتال المارقین یعنی الخوارج الانمراق انفعال
وزننده بودخی اوق نشاندن اوته چیقمق معناسنه‌در ومنه المثل * رویدا الغزو یمرق * بنو كانه دن برخاتون بغایت دلیر
اولمغله دائما باشنه عسكر جمع ایدوب قبائل سائره‌یه چاپل ایدر ایدی مقدما استرقاق ایلدیكی جوانلردن برینه علاقه
واتصال ایلمكله اندن حامل اولوب اول اثناده توابعی ینه برسمته آغاز ایلمك خصوصنی درمیان ایلملریله كلام مزبوری
ایراد ایلدی كه شیخون خصوصنده برمدت دخی امهال وتأخیر ایلیه‌سز تا كه بطنمده اولان ولد طشره خروج
ایده دیمكدر مثل مزبور عاقبت احواله انتظار وتوقف موقعنده ضرب اولنور المریق قبیط وزننده عصفر
اسمیدر كه اصپور دیدكلری نباتدر الممرق اسم مفعول بنیه‌سیله مریق ایله یاخود زعفران ایله بویانمش نسنه‌یه دینور

يقال ثوب متمرّق اى مصبوغ بالمرّيق او بالزعفران المتمرّق اسم فاعل بنيه‌سيله سمورمكه‌يوزطوتمش آته‌دينور
يقـال فرس متمرّق اذا اخذ فى السمن المراقة ثمـامه وزننده دريدن يولنـان يوكه دينوركه يولنتى تعبير اولنور
ياخود دوه‌ايچون يولنـان برمقدارجه‌اوت يولنتيسنه‌دينور الامتراق افتعـال‌وزننده برنسنه سرعتله خروج ايلمك
معناسنه‌در يقـال امترق الشئ اذا خرج سريعـا بئرمرق فرق وزننده‌وفرح‌وزننده مدينه‌ده‌برقيوآديدر المرّيق
محدّث وزننده سودكيوزنده يلدز يلدزچكركه‌كوزى كبى جابجاپارلدايان دانه‌دانه‌اوزينه دينور الامراق همزه‌نك
فتحيله بودخى سنبله قليچقلرينه دينـور مفردى مرق درميمك ضمـيله مرقيه فتحـاتله شامده‌برحصن آديدر
المزق ميمك فتحى وزاى معجمه‌نك سكونيله والمزقة هـايله يرتمق معنـاسنه‌در يقال مزق الثوب مزقاومزقة من الباب
الثانى اذا خرقه وقوش چمقرمق معناسنه‌در يقـال مزق الطائرمزقامن الباب الاول والثانى اذا رمى بذرقه وبركيسه‌نك
عرض وناموسنه طوقنمق معناسنه مستعملدر يقـال مزق عرض اخيه اذا طعن فيه التمزيق بودخى برنسنه‌يى
يرتمق معناسـنه‌دركه‌مرادپاره‌لمقدر التمزّق تفعل وزننده يرتلمق معناسنه‌در يقال مزّقه فتمزّق الممزّق معظم
ياخود محدّث وزننده‌شأس بن نهارنام شاعرك لقبيدر زاده‌طبعى اولان اشبو*فان كنت مأ كولافكن خيرآكل*والا
فادركنى ولمـا امزق* بيتى باعث تلقيب اولمشدر وممزّق محدث وزننده بشقه برشاعرحضرمى‌در وممزّق كه معظم
وزننده درتمزيق كبى مصدر دراشارالمؤلف به‌الى قوله تعالى ومزّقناهم كلّ ممزّق الايه المزق عنب وزننده
يرتلان‌شيئك پاره‌لرينه‌دينورمفردى مزقه‌درفرقه‌وزننده‌يقال مزق ثوبه فصارمزقا اى قطعا المزاق كتاب وزننده
زياده‌سيله رونده وچابك ناقه‌يه دينوركه فرط سرعتندن يرتلمق درجه‌سنه‌واره يقـال ناقة مزاق اى سريعة جدّا
مزيقيـاء مصغربنيه‌سيله ملوك يمندن عمرو بن عامرك لقبيدرهركون ايكى فاخرجامه كيوب بغـايت متكبروخودبين
اولمغله بردخى كيمكدن وآخركسه‌نك دخى كيمسندن عاروتابى ايلمكله اخشـام اولنجق ايكيسنى دخى يرتوب پاره پاره
ايدرايدى اكابنـاء مزيقيـاء ايله ملقب اولدى المزقة غرفه‌وزننده بركوچك قوش آديدر المزقة ميمك كسريله
مطلقـا يرتق پاره سنه دينورجمعى مزق درعنب وزننده كه ذكراولندى الممازقة مفاعله وزنـنده سكرتمكده
بربله يارشوب مسابقه ايلمك معناسـنه‌در يقـال مازقه اذاسابقه فى العدو المستق قنفذوزنـنده‌ستق ماده‌سنده
بيـان اولندى المشق رشق وزننده مزراق دورتمكده واورمقده على قول خاصة قامچيله اورمقده وطعام يمكده
سرعت ايلمك معنـاسـنه‌در يقال مشق الطعن والضرب اوبالسوط والاكل مشقا من الباب الاوّل اذا اسرع
اسـاسده ومقدمه‌ده‌بونلره كتابتى دخى الحاق ايلمشدر نته كه مشهور ومتداولدر لكن مؤلف تفريق ايلمشدر ومشق
فى الكتابة حروفلرى اوزاتمقدن يعنى خط جلى كبى اوزون اوزون كشيده‌لو يازمقدن عبـارتدر يقال مشق فى الكتابة
اذامدّ حروفهـا ومشق بردرلو جمـاع ايلمك معناسنه‌دركه مراد سرعتلو جماع ايلمكدر وطرامق معناسنه در يقال
مشق شعره اذامشطه وبرنسنه‌يى سونوب اوزامق ايچون چكمك معناسنه‌در باش درى چكمسى كبى يقال مشق الشئ
اذاجذ به ليمتدّ واثواب يرتمق معناسنه‌در يقـال مشق الثوب اذامزقه وضعيف ضعيف طعام يمك معناسـنه اولمغله
كوياكه ضدّ اولور زيراسرعت اكل معناسـنه‌ده كلورنته كه ذكراولندى وسودى آزجه صاغمق معناسـنه‌در يقال
مشق النـاقة اذاحلبها قليلا وخاصة كريشى يومشمق ايچون چكوب سوندرمك معناسنه‌در يقال مشق الوتراذامدّه
ليلين وبرنسنه انجه اوزون اولمق معنـاسـنه‌در يقال مشقت الجارية على بناء المجهول ويقال فى قدّها مشق وقدّ
ممشوق اى طويل معرّقة وطوارچايرك ايووخوش اولنلرنى اوتلامق معناسنه‌در يقـال مشقت الابل الكلأ اذا اكلت
اطايبه وبرآدم طعـامدن برمقدارجه‌سنى يوب چوغنى قابده قومق معناسنه‌در يقال مشق الطعام اذابقى منه اكثر
ممـا اكل وجديد لباس بجاغه سورتمكله ياقوب آجتمق معناسـنه‌در يقال مشق الثوب الجديد الساق اذاحرقها
بالاصـابة المشقة ثمره وزننده طوارك اياغنه بغلنان باغك اثرينه‌دينوركه‌يرايتمش اولور وآت‌وقاترمقوله‌سى طوارك
اياقلرى ميدانلو آيشق اولمغه دينور يقال فى قوائم الفرس مشقة اى تفجج وتشجج المشاقة ثمـامه وزنـنده صاچ
وضقال وكتان طرانوركن دوكيلان طراتى‌يه دينور ياخود هوايه كيدن ياطراقدن قورتلانه دينـور ايكيسى برنسنه
اوله‌جقدركتان طرانتيسنه اوسنبوتعبيراولنور الامتشاق افتعال وزنـنده برنسنه‌يى سهولتله قاپمق معناسنه‌در
يقـال امتشقه اذا اختلسه وبرنسنه‌نى كسوب يا يولوب برپاره سنى آلمق معناسنه در يقـال امتشقه اذا اقتطعه وممه‌ده
اولان سودك جمله‌سنى صـاغمق معنـاسـنه‌در يقال امتشق مافى الضرع اذا استوفاه حلبا المشق ميمك كسريله
كوده‌سى چلمسزآدمه دينـوركاسيذكر وميمك كسرى وفتحيله آشى بويه‌سنه‌دينـوريقال صبغه بالمشق اى بالمغرة
المشيق امير وزنـنده بودخى آزاتلوچلمسزآدمه دينوركاسيذكر وكيلمش لباسه‌دينوريقال ثوب مشيق اى لبيس

وآرقلنمش يراق آته دينور يقـال فرس مشيق اى ضامر الممشوق بودخى چلمسزآدمه دينـور يقال رجل مشق
ومشيق وممشوق اى خفيف اللحم ويراغى يولمش آته‌دينور يقال فرس ممشوق اى ضامر وانجه‌رك اوزون چبوغه‌دينور
يقـال قضيب ممشوق اى طويل دقيق المشقة ميمك ضمـيله امتشاقدن اسمـدركه يكى لباسك بجاغى سورتوب
ياقسنه واويلقلرك بربرينه سورتوب آجشمسنه دينور يقـال فى ساقه اوقوائمه مشقة اى حرقة من الثوب الجديد
الامشق جابجـا چتلامش درى‌يه دينور يقال جلد امشق اى منشقق ويوروركن اويلقلرى بربرينه سوريتن آدمه
دينور جمعى مشق درميمك ضميله المشق فتحتينله برآدمك اويلقلرى بربرينه سورنوراولمق معناسـنه‌در يقال
مشق الرجل مشقا من الباب الرابع اذا اصابت احدى ربلته الى الاخرى المشقاء امشق لفظندن مؤنثدر يوروركن
اويلقلرى بربرينه سوريتن عورته دينور التمشق تفعل وزنـنده كيجه‌نك چوغى كتمك معناسنه در يقال تمشق
الليل اذاولى وتمشق جلباب الليل شفق سوكوب فجر آيدنلغى عيان اولمقدن كنايه‌در بونلر ايكمك معناسندن مأخوذلردر
يقـال تمشق جلباب الليل اذاظهر تباشير الصبح واغاجك دالى وچبوغى صو يلوب قبوغندن قاولمق معناسنه‌در
يقال تمشق الغصن اذاتقشر وتحسر ولباس پاره لنمك معناسنه‌در يقـال تمشق الثوب اذاتمزق الممشوقة قامتى تازه
فدان كبى نازك وموزون ودلكش اولان محبوبه‌يه‌دينور يقال جارية ممشوقة اى حسنة القوام التماشق تفاعل وزننده
برنسنه‌يى چكشمك معناسنه‌در يقال تماشقوا اللحم اذاتجاذبوه المماشقة مفاعله وزننده بودخى چكشمك معناسنه‌در
يقال ماشقه الشئ اذاجاذبه وسوكشمك معناسـنه‌در يقال ماشقه اذاسابه وحيقرشمق معناسـنه‌در يقال ماشقه
اذاصاخبه المشقة ميمك كسريله بودخى مشاقه معناسنه‌دركه كتان اوستبوسـنه دينورواسكى ثوبه‌دينور يقال جاء
وعليه مشقة اى ثوب خلق على قول يموق پارچه‌سـنه دينور جمعى مشق كلورعنب وزننده الامشاق همزه‌نك
كسريله قامچى ايله اورمق معنـاسـنه‌در يقال امشقه اذاضربه بالسوط المطق فتحتينله خرما آغاجنه مخصوص
برعلت آديدركه اصلاميوه طوتمزاولور المطقة ثمره وزننده طتلولغه دينور يقال مابه مطقة اى حلاوة التمطق
تفعل وزننده برنسـنه‌نك طعمنى بيلمك ايچون طاتمق معناسـنه‌در يقال تمطقه اذاتذوّقه ولذيذ طعـام يركن
پك خوشلنديغندن طماغه اوروب اوتدرمك معناسـنه‌در يقال ذاقه اواكله فتمطق اذاصوّت بلسانه يضمه بالغار
الاعلى المعق ميمك فتحيله برنسـنه‌يى شدّتله ايچمك معنـاسـنه‌در يقال معق الماء معقا من الباب الثالث اذاشربه
شديدا ومعق اوتسزقير يره دينور يقال نزلوا فى معق اى ارض بلانبـات ومعق ميمك فتحى وضميله ايراقلق
بعد معناسـنه‌در يقال بينهما معق اى بعد وعده فاسداولمق معناسـنه‌در يقال معق الرجل فهوممعوق على بناء
المجهول اذافسدت معدته وسيل صوينى اوغراديغى يرى ياروب طپراغنى صيروب كوترمك معناسـنه‌در يقال
معق السـيل الارض اذاجرفها وبدخويلغه دينور يقال به معق اى سوء خلق المعيق اميروزننده درين شيئه
دينور يقال نهرمعيق اى عميق ويقال بئرمعيقة اى عميقة المعاقة كرامه وزننده درين اولمق معناسـنه‌در يقال
معقت البئرمعاقة من الباب الخامس اذاعمقت الامعاق همزه‌نك كسريله درين ايلمك معناسـنه‌در تقول امعقت
البئر اذا اعمقتها التمعق تفـعل وزننده درينلمك معناسـنه‌در يقال تمعق الشئ اذاتعمق وبدخوى اولمق
معناسـنه‌در يقال تمعق الرجل اذاساء خلقه الامعاق همزه‌نك فتحيله اعماق معناسـنه دركه بعيداولان بيابان
اطراف ونواحيسـنه دينورجمعى الجمعى اماعق واماعيق كلور تمعق تنصروزننده برطاغك آديدر المقّ شقّ
وزننده آشيلمق ايچون خرماچچكنى يارمق معناسـنه‌در يقال مقّ الطلعة مقّا من البـاب الاول اذاشقـها للابار
الامتقاق افتعال وزننده ياورى ممه‌ده‌اولان سودك جمله‌سنى امك معناسـنه‌در يقال امتقّ الفصيل مافى الضرع
اذاشربه كله التمقق تفعل وزننده مشروبى تدريجى آزجه آزجه ايچمك معناسـنه در يقال تمققه اذاشربه
شيئافشيئا وبرنسـنه‌دن متاثراولمق معنـاسـنه مستعملدر يقال اصابه جرح فاتمققه اى لم يضرّه المقق فتحتينله
اوزونلغه دينور الامقّ پك اوزونه دينور يقـال فرس امقّ اى بين المقق طويل المقامق اسم فاعل بنيه‌سيله
اقصاى حلقومدن تكلم ايدن آدمه دينور يقـال رجل مقامق اذاكان يتكلم باقصى حلقه المقاء سقاء وزننده
اتسزچلمسز اولمغه وصف اولور يقـال فخذ مقّاء اى عارية عن اللحم وايراق يره دينور يقـال ارض مقاء اى
بعيدة المقمقة فتحاتله هنوزسود امن اوغلاقلره دينور وجاهـل ونادان اشخاصه دينور التمقيق تفعيل وزننده
بركسه نفقۀ عيالى خصوصنى تضييق ايلمك معناسـنه‌در يقال مقق على عياله اذاضيق عليهم وقوش ياورىسنى
آغزيله يملمك معناسـنه‌در يقال مقق الطائرفرخه اذاغرّه المقمقة زلزله وزننده برنسنه يومشبوب سهولتله لنمك
معناسـنه‌در يقال مقمق الشئ اذالان وسلس وسرد نسنه‌يى منقاد ايلمك معناسـنه‌در يقال مقمق الشئ اذا

خیسه وذ آله ویاوری اناسنك ممه سنی شدتله چكوب امك معناسنه‌در یقال مقمق امه اذا مص ضرعها شدیدا
موقق موهب وزننده اجأ آثام جبلده برقریه آدیدر الملق خلق وزننده محو ایلمك معناسنه‌در یقال ملق الشیء
ملقا من الباب الاول اذا محاه وجماع ایلمك معناسنه‌در یقال ملق جاریته اذا جامعها و یایقه‌مق معناسنه‌در یقال
ملق الثوب اذا غسله ویاوری سودا امك معناسنه‌در یقال ملق امه اذا رضعها واورمق معناسنه‌در یقال
ملقه بالعصا اذا ضربه بها ویك پك یوریمك معناسنه‌در یقال ملق فلان اذا سار شدیدا التملق تفعل وزننده
والتملاق كسرتیله ولامك تشدیدیله برآدمه تلطفله عرض واظهار محبت ایلمك معناسنه‌در كه یلتاقلنمق تعبیر
اولنور یقال تملقه وتملق له تملقا وتملاقا اذا تودد الیه وتلطف له الملق فتحتینله لطف ومحبت معناسنه‌در یقال
فیه ملق ای ود ولطف وضمیرنده اولمیان نسنه‌یی لسانیله اعطا ایلمك معناسنه‌در یقال ملقه وملق له ملقا
من الباب الرابع اذا اعطاه بلسانه مالیس فی قلبه وملق دوز وهموار یره دینور تقول سرنا فی الملق ای الارض
المستویة ویوكرك آتك بغایت سریع وراحتلو والطف سكرتمسنه دینور یقال لهذا الفرس ملق وهو الطف
الحضر واسرعه وبول خاتم پرمقدن بری اوته اویناتمق معناسنه‌در یقال ملق الخاتم اذا اخرج الملق كتف
وزننده یك سرعت واطافتله سكردن یوكرك آته دینور یقال فرس ملق اذا كان به ملق مؤنثی ملقه‌در وضعیف
وزبون آدمه دینور یقال رجل ملق ای ضعیف ولطافت واستقامتله سكرتمسنه اعتماد اولنمیان یعنی چالق
سكردر اولان آته دینور یقال فرس ملق ای لایوثق بجریه المالق هاجر وزننده اكنجیلرك ترلانك طپراغنی
دوزلتدكلری نسنه‌یه دینور كه سوركو تعبیر اولنور ودیوارجیلرك صیوه صیوادقلری وصیوه دوزلتدكلری
نسنه‌یه دینور كه تركیده فارسی تعبیرایله ماله دینور شارحك بیاننه كوره مالج كبی مالق دخی ماله معربیدر المملق
منبر وزننده بو دخی مالق معناسنه‌در پس بو محو معناسندن اولور التملیق ترلانك طپراغنی ذكر اولنان ماله ایله
دوزلتمك ودیوارك صیواسنی كذلك ماله ایله صیوایوب دوزلتمك معناسنه‌در یقال ملق الارض والجدار اذا
ملسوهما بالمالق مانقد لامك فتحیله انداس دیارنده بر بلده آدیدر الميلق حیدر وزننده جست وچابك انسان
وحیوانه دینور یقال رجل وفرس میلق ای سریع و بر رجل اسمیدر الانملاق انفعال وزننده برنسنه مهره
تخته سی كبی دوز وهموار اولمق معناسنه‌در یقال انملق الشیء اذا املس وبرنسنه صابون كبی الدن قایوب
سبوشمك معناسنه‌در یقال انملق منی ای افلت الاتملاق همزه‌نك ومیم مشدده‌نك كسریله كه فی الاصل افتعال
وزننده‌در انملاق ایله معنای اولده مرادفدر یقال اتملق الشیء اذا املس الملقة فتحاتله یالچین دوزقیایه دینور یقال قام
علی الملقة ای الصفاة الملساء ملاق غراب وزننده بر نهرك اسمیدر ملقونیه یانك تخفیفیله حلزونیه وزننده قونیه
قربنده بر بلده آدیدر المملوق ملقدن اسم مفعولدر یایقانمش واملش معنالرینه‌در بو مناسبتله یكیجه قسراغه
چكلمش آیغره مملوق الذكر اطلاق ایدرلر یقال فرس مملوق الذكر ای حدیث العهد بالنزاء الاملاق همزه‌نك
كسریله فقیر اولمق معناسنه‌در ملاست معناسندر یاخود محو معناسندر یقال املق الرجل اذا افتقر وقسراق
قولون دوشورمك معناسنه‌در یقال املقت الفرس اذا ازلقت ویایقه‌مق معناسنه‌در یقال املق الثوب اذا غسله
الامتلاق افتعال وزننده اخراج ایلمك معناسنه‌در یقال امتلق الشیء اذا اخرجه الموق میمك ضمیله قنادلی
قرنجه‌یه دینور وغباره دینور وكوزك پیكارنه دینور وقالین جزمه‌یه دینور كه مست كبی یوفقه خف اوزرندن كیلور
ادك وطوماق ونسوان چدكی كبی جمعی امواق‌در شارحك بیاننه كوره موزه معربیدر بونك تفصیلی جرموق
ماده‌سنده مرور ایلدی فلینظر وموق غباوته مقارن حماقته دینور یقال ما ابین موقه ای حمقه فی غباوة و بو معناده
مصدر اولور كما سیذكر المائق غبی وكندذهن اولان احمق وبیغزه دینور كه مانق وسمه تعبیر اولنور جمعی
موقی كلور سكری وزننده یقال رجل مائق واحمق مائق ورجال موقی المواقة كرامه وزننده والمؤوق قعود
وزننده والموق میمك ضمیله بركسه كندذهن اوله‌رق احمق یعنی سمه ومانق اولمق معناسنه‌در یقال ماق الرجل
یموق مواقة ومؤوقة ومؤوقا وموقا اذا حمق الموق شوق وزننده بازار رایكان اولمق معناسنه‌در یقال ماق البیع
یموق موقا اذا رخص وموق میمك فتحیله وموق میمك ضمیله ومؤوق قعود وزننده ومواقه طلاقه وزننده
هلاك اولمق معناسنه‌در یقال ماق فلان موقا وموقا ومؤوقا ومواقة اذا هلك الانمیاق انفعال وزننده بو دخی
هلاك اولمق معناسنه‌در یقال انماق الرجل اذا هلك موقان سلطان وزننده ارمینیه‌ده برقصبه اسمیدر
الاستماقة بركسه‌یی احمق عد ایلمك معناسنه‌در یقال استماقه اذا استحمقه المهق فتحتینله صویه عارض
اولان خضرته دینور كه چوق طورمقدن عارض اولور یقال الماء علاه مهق ای خضرة الامهق احمق وزننده

شول آق نسنه‌یه دینور كه اصلا حمرت قارشمیوب وبراق اولمیوب لكن كرج رنكنده اوله یعنی كرچه یاضلغی
ساده اوله لكن برق ورونق اولمامغله كرج كبی بوزمتق طونقسی اوله یقال ابیض امهق اذا كان لاتخالطه حمرة
ولیس بنیر لكنه كالجص ومنه فی النهایة فی صفته علیه السلام ولم یكن بالابیض الامهق وهو الكریه البیاض
كلون الجص یرید انه كان نیر البیاض المهیق امیر وزننده یولده اولان چقورجه ایاق ایزینه دینور كه چوق
چكنندیكندن یراتمش اولور وارض بعیده‌یه دینور التمهق تفعل وزننده مشروبی ساعة فساعة ایچمك
معناسنه‌در یقال تمهق الشراب اذا شربه ساعة بعد ساعة التمهیق یاوری سودی بول بول امك معناسنه‌در
یقال مهق الفصیل الضرع اذا رضع مخرفجا المهق نهق وزننده یلمك یوپیدن معناسنه‌در یقال الخیل تمهق
مهقا من الباب الثالث ای تعدو فصل النون النبق سبق وزننده یازو یازمق معناسنه‌در یقال نبق
الرجل نبقا من الباب الاول اذا كتب ونبق سدر اغاجنك یمشنه دینور كه عربستان كراسی تعبیر اولنور مفردی نبقه‌در
وشول اون كبی نسنه‌یه دینور كه خرما اغاجنك اوزدكنك اوزندن ظهور ایدر لذیذ اولور یكمزایله تقویه ایدوب نبیذ
ایدرلر النبق نونك كسریله والنبق كتف وزننده بونلرده سدر اغاجنك میوه‌سنه دینور مفردلری هایله‌در
ذونبق برموضعدر التنبیق آهسته‌جه ضرطه لمق معناسنه‌در یقال نبق الحمار اذا حبق غیر شدید المنبق
معظم وزننده والمنبق محدث وزننده زوائدلری ازاله اولنمغله برچر پیدن چقمش كبی یاقشقلو دوپدوز خرما
وسائر نسنه‌لرك صره‌سنه دینور یقال نخل منبق ومنبق ای مستو مهذب مصطف علی سطر النبیقة سفینه
وزننده ایری اصمه قوللرینك كوزلرندن آقان یاشه دینور ابو نبقه حمزه وزننده بنو مطلبدن برجماعتك جدی
كنیه‌سیدر الانتباق افتعال وزننده استخراج كلام معناسنه‌در یقال انتبق الكلام اذا استخرجه الانبداق
بوا جوف اولمغله محل ذكری بوق ماده‌سیدر لكن جوهری وهمندن ناشی بوراده رسم ایلدی النتق فتق وزننده
برنسنه‌یی صرصوب سلكمك معناسنه‌در یقال نتق الشیء نتقا من الباب الاول اذا زعزعه ونفضه وبرنسنه‌یی
یرندن طشره چكمك معناسنه‌در یقال نتق الغرب من البئر اذا جذبه وخاتونك اولادی كثیر اولمق معناسنه مستعملدر
كویا كه رحمی ماده اولاددن سلكمش اولور یقال نتقت المرأة اذا كثر ولدها وسویلمك نطق معناسنه‌در یقال
لاینتق ای لاینطق الناتق والمنتاق اولادی كثیر اولان خاتونه دینور وناتق فاتق معناسنه‌در كه برنسنه‌یی
فتق ایدن كسیه دینور ورافع معناسنه‌در كه برنسنه‌یی یوقری قالدریجی دیمكدر یقال هو ناتق له ای رافع
وبرنسنه‌یی دوشیوب بسط ایدیجی‌یه دینور یقال هو ناتقه ای باسطه شارح دیر كه مصدرلری اولان نتق شق ورفع
وبسط معنالرینه‌در وچابك طوتیشن چقماغه دینور یقال زند ناتق ای وار وتیز كبه اولان ناقه‌یه دینور یقال ناقة
ناتق ای سریع الحمل وشول آته دینور كه دوز وراحت یوریمیوب راكبنی سلكوب ارغلار اوله یقال فرس ناتق اذا كان
ینفض راكبه وناتق حرف تعریفسز رمضان آینك علمیدر صائمی سلكوب صرصدیغیچون النتوق قعود
وزننده وجودی ات ایله طولمق درجه‌سنده سمورمك معناسنه‌در یقال نتق زید نتوقا من الباب الاول اذا سمن
حتی امتلأ المنتق مقعد وزننده آت قسمینك قارننده اوزنكی چاله‌جق وماهمیز اوره‌جق یره دینور الانتاق
همزه‌نك كسریله زورمند آدملرك قالدره‌جقلری آغر كرز طاشنی قالدرمق معناسنه‌در یقال انتق الرجل اذا شال
حجر الاشداء وبرآدمك خانه‌سی بماجنده خانه یاپمق معناسنه‌در یقال انتق فلان اذا ابنی داره نتاق دار غیره وچوق
اولاد طوغورد خاتون آلمق معناسنه‌در یقال انتق الرجل اذا تزوج منتاقا وكولكه‌لك وسایبان طوتمق معناسنه‌در
یقال انتق فلان اذا عمل مظلة من الشمس شارح جمل نسخه‌لرنی تخطئه ایلمشدر ودغارجغی ایچنده اولان كوه‌لر
دوشمك ایچون سلكمك معناسنه‌در یقال انتق الرجل اذا انفض جرابه لیصلحه من السوس وصوم رمضان طوتمق
معناسنه‌در یقال انتق الشیخ اذا صام شهر رمضان النتاق كتاب وزننده برنسنه‌نك بماجنه دینور یقال داره نتاق داری
ای بحیاله الخانیق خای معجمه ایله نخوق لفظنك جمعیدر كه قیود بوارنه مشابه یاپیلو بواره دینور لكن بو آندن
كوچك اولور الخانقة كلب قبیله‌سندن بنو عامر بن عوفدن برجماعته اطلاق اولنور انداق همزه‌نك فتحیله سمرقند
قصباسنده برقریه‌در ابن ابی الحسن دیمكله معروف حسن بن علی بن سباع الانداقی اورادندر ومرو قصباسنده
برقریه‌در النزمق نونك ومیمك فتحیله ترمه فارسی معربیدر تازه محبوب بدنی كبی ترو ملایم نسنه‌یه دینور النزق نونك
فتحی وزای معجمه‌نك سكونیله والنزوق قعود وزننده آیغر قسراغه آشمق معناسنه‌در یاخود جست وخفیفلكدن
ایلرو صچرایوب سائرلری تقدم ایلمك معناسنه‌در یقال نزق الفرس ونزق نزقا ونزوقا من الباب الرابع والاول
والثانی اذا نزا اوتقدم خفة ووثب ونزق فتحتینله ونزق ونزوق غضب هنكامنده توقرایلمیوب خفیفلك ایلمك

معناسنه‌در كه چكركه كبى اورادن اورايه صيچرامقدر يقال نزق الرجل ونزق نزقا ونزقا ونزوقا من الباب الرابع
والثانى اذاطاش وخف عندالغضب الانزاق همزه‌نك كسريله آيغرى قسراغه آشدرمق معناسنه‌در يقال
انزق الفحل اذاانزاه واوراطه كلمك معناسنه‌در يقال انزق الرجل اذاافرط فى ضحكه و برآدم رشد وفطانت
ووقارصاحبى ايكن سفيه وخفيف وسبكسراولمق معناسنه‌در يقال انزق فلان اذاسفه بعدحلم التنزيق
بودخى آيغرى قسراغه آشدرمق معناسنه‌در يقال نزق الفحل بمعنى انزقه النزق فتحتينله نزق ونزوق
معناسنه‌دركه ذكراولندى وقاب وحوض مقوله‌سى اغزينه قدرطولمق معناسنه‌در يقال نزق الاناء والغدير
اذاامتلأ الى رأسه وقريب معناسنه‌در يقال مكان نزق اى قريب النزاق كتاب وزننده چابك ناقه‌يه
دينور يقال ناقة نزاق اى سريعة المنازقة مفاعله وزننده والنزاق جدال وزننده سوكشمك معناسنه‌در
يقال نازقا منازقة ونزاقا اذاتشاتما ومقاربه معناسنه‌در يقال نازقه اذاقاربه التنازق تفاعل وزننده بودخى
سوكشمك معناسنه‌در يقال تنازقا اذاتشاتما النستق قنفذ وزننده خدمتكاره دينور خادم معناسنه على قول
بولغت روميه‌درعربلرده تكلم ايلديلر النسق نونك فتحى وسينك سكونيله كلماتى برى برينه عطف وربط ايدوب
انجودزيسى كبى اسلوب ونظام واحداوزره ترتيب ايلمك معناسنه‌در يقال نسق الكلام نسقا من الباب الاول
اذاعطف بعضه على بعض النسق فتحتينله انجودزيسى كبى بردوزه‌يه اسلوب واحداوزره مرتب اولان سوزه
دينوربوراده نسق منسوق معناسنه‌در يقال كلام نسق اى على نظام واحد فى الاصل نسق مصدردرونسق نظم اللآلى
كبى دوز وهموار اولان دندانه وصف اولور يقال ثغر نسق اى مستوية وانجو و بونجق دزيسنه دينور وجوزا برجنك
مشتمل اولديغى كواكبه دينوركه ثريانك اكسه سنده جوزانك صول اوموزنده واقع كواكب منتظمه‌دن عبارتدر
على قول بونده ضمه در ومطلقا نظام وترتيب واحداوزره اولان شيئه دينور يقال جاء القوم نسقا وغرست النخل
نسقا النسقان تثنيه صيغه‌سيله ايكى كوكبه اطلاق اولنوركه فكه‌يه قريب‌بردن طلوعه ابتدا ايدرلر برى يمانى
وديكرى شاميدر وفكه شمال طرفنده قصعة المساكين ديدكلرى كوكبلردر الانساق همزه‌نك كسريله مسجع
ومقفى منتظم كلام ايراد ايلمك معناسنه‌در يقال انسق الرجل اذاتكلم سجعا التنسيق تفعيل وزننده پك دوز
ونظام اوزره دزمك معناسنه‌در يقال نسق الشئ اذانظمه المناسقة مفاعله وزننده برنسنه‌يى برنسنه عقبنده
ايراد ايلمك معناسنه‌در يقال ناسق بينهما اذاتابع التناسق تفاعل وزننده والانتساق افتعال وزننده
والتنسق تفعل وزننده نظام اوزره دزلمك معناسنه‌در يقال تناسقت الاشياء وانتسقت وتنسقت اى انتظمت
بعضها الى بعض النشوق صبور وزننده انفيه كبى بورونه چكيلان آچيجى دوايى دارويه دينور على قول
رايحه‌سنى وكسكينلكنى طويمق ايچون بورونه يقلشدروب استشمام اولنه‌جق دارويه دينور يقال جاء بالنشوق
واللعوق وهوكل دواء ينشق مماله حرارة اويدنى من الانف ليجدر يحه وحره النشق فتحتينله قوقلمق معناسنه‌در
يقال نشقه نشقا من الباب الرابع اذاشمه ودوزاغه ايلشمك معناسنه‌در يقال نشق الظبى فى الحبالة اذاعلق
الانشاق همزه‌نك كسريله قوقلتمق معناسنه‌در تقول انشقته اياه اذااشممته ودوزاغه وآغه ايلشدرمك
معناسنه‌در تقول انشقته فى الحبالة اذاعلقته فيها المنشق مقعد وزننده بورونه اطلاق اولنور النشقة
غرفه وزننده قيون وقوزى مقوله سنك بيونلرينه چكربلان حلقه‌يه دينور النشاق شكارى وزننده بيونه
دوزاغك حلقه‌سى كچورلمش صيدلره دينورنته كه اياقلرينه ايلشمش اولنلره علاقى دينور ومنه يقول الصائد
لشريكه لى النشاقى ولك العلاقى الاستنشاق بورونه نسنه چكنمك معناسنه‌در يقال استنشق الماء اذادخله
فى انفه نشاق غراب وزننده ديارخزاعه‌ده برموضعدر النشق كتف وزننده شول ايلشكن آدمه دينوركه
دخول ومباشرت ايلديكى ماده‌لره ايلشوب قالوراوله يقال رجل نشق اذادخل فى امرنشب فيه النطق نونك
ضميله والمنطق مجلس وزننده والنطوق قعود وزننده معانى فهم اولنورحروف واصواتله سوزسويلمك
معناسنه‌در يقال نطق الرجل نطقا ومنطقا ونطوقا من الباب الثانى اذاتكلم بصوت وحروف تعرف بها المعانى
شارح ديركه بوتعريف مقتضاسنجه نطق انسان كلماتنه مخصوصدرسائرلره اسنادى مجازدر الانطاق همزه‌نك
كسريله سويلتمك معناسنه‌در يقال انطقه الله اى كلمه الاستنطاق بركسه‌دن سوزسويلمك طلب ايلمك معناسنه‌در
تقول استنطقته اذاطلبت منه النطق الناطق سويليجى كوينده معناسنه‌در يقال هوناطق اى متكلم وناطق
مطلقا مالدن حيوان قسمنه اطلاق اولنورنته كه صامت التون وكومش مقوله‌سنه اطلاق اولنور ومنه يقال ماله
ناطق ولاصامت اى حيوان ولاغيره من المال الناطقة بوكوره‌دينورخاصره معناسنه المنطقة مكنسه وزننده

قوشاغه دينور المنطق منبروزننده والنطاق كتاب وزننده نسوان عرب لباسلرندن برلباسدرحقيقتى ازاركبى
برشقه‌در وسطنى بللرينه بغليوب يوقريسنى اشاغيسنك اوزرندن ديزلرينه طوغرى صاليورديلر واشاغيسى يرده
سوريتنورآنك اوچقورلغى وآغى وپاچه‌لرى اولميوب حالياقفتان تعبيرايتدكلرى كبى برثوبدر يقال جانت وبهامنطق
ونطاق وهى شقة تلبسها المرأة وتشد وسطها فترسل الاعلى على الاسفل الى الارض والاسفل ينجر فى الارض
ليس لها حجزة ولانيفق ولاساقان شارح ديركه ابتدا آنى والده اسمعيل عليه السلام اتخاذ ايلدى وثوب
مذكورنسوانك ايش اثوابلرندندر الانتطاق افتعال وزننده خاتون نطاق بغلنمق معناسنه‌در يقال
انتطقت المرأة اذالبست النطاق وقوشاق قوشانمق معناسنه‌در يقال انتطق الرجل اذاشد وسطه بمنطقة
وبرنسنه ايله قوت ومتانت بولمق معناسنه مستعملدر ومنه قول على رضى الله عنه من يطل هن ابيه ينتطق به
اى من كثر بنوابيه يتقوى به يعنى پدرينسك ذكرى اوزون اولان آدم آنى بلنه قوشانورطول ذكرپدردن كثرت
اولاددن وانتطاق آنلرايله قوت ومناعت بولمقدن كنايه‌در التنطق تفعل وزننده بودخى قوشاق قوشنمق
معناسنه‌در يقال تنطق الرجل بمعنى انتطق ذات النطاقين اسماء بنت ابى بكررضى الله عنهما لقبيدر ليلة
هجرتده فخرعالم عليه الصلوة والسلام حضرتلريله ابو بكر الصديق رضى الله عنه غاره تشريف بيورلدقده
اكسنده اولان نطاقنى ايكى بولوب برپاره‌سنى كنديلره طعام صفره‌سى وبرپاره‌سنى قربه‌يه باغ ايلمشيدى
ذات النطاق بنوكلابه مخصوص برتپه‌يه اطلاق اولنور يوقريسى واشاغيسى سياه اولوب وسطى قوشاق
طرزنده بياض اولمغله اطلاق اولندى النطاقان تثنيه بنيه‌سيله عورت فرجنك ايكى طرفلودوقلرينه اطلاق
اولنور المنطيق مبالغه صيغه‌سيله بليغ وسخنورآدمه اطلاق اولنور يقال رجل منطيق اى بليغ وشول
خاتونه دينوركه صغريسنى بوغچه ايله طولدروب بيوك كوستورراوله زيرابين العرب صغر بيلوقارى مقبوله‌در
يقال امرأة منطيق اذاكانت متأزرة بحشية تعظم عجيزتها التنطيق قوشاق قوشاتمق معناسنه‌در
يقال نطقه اذاالبسه المنطقة وصوبرآدمك يابرنسنه‌نك كركاهنه چيقمق معناسنه مستعملدر يقال نطق الماء
الاكمة وغيرها اذابلغ نصفها النطق ضمتينله نطاقك جمعيدر وعباس رضى الله عنه حضرتلرينك قولنده
يعنى نعت نبويده نظم ايلدكلرى قصيده ابياتندن اشبو * حتى احتوى بيتك المهيمن من * خندف علياء تحتها
النطق * بيتنده واقع بيتدن مرادشان وشرف مصطفويدر ونطقدن مرادبعضها فوق بعض اعراض ونواحى
جبالدركندوسيله شداوساط اولنان نطاق مذكوره تشبيهله رسول اكرم صلى الله عليه وسلم حضرتلرينك
قوم وعشيرتلرى ميانده ارتفاعلرى وانلرك كنديلردن مادون اولدقلرنى تمثيل ايلشلردر المنتطق اسم فاعلدر
بالتجوز عزيز ومنيع ورفيع الشان آدمه اطلاق اولنور تنطق اولاد معناسندندر يقال رجل منتطق اى عزيز
المنطقة معظمه وزننده شول اغنامه اطلاق اولنوركه كركاهلرينه قرمزى نسنه ايله نشان اولنمش اوله المنطق
معظم وزننده بلنه كمرقوشادلمش كسيه دينور ومنه جبل اشم منطق يعنى شول مرتبه يوكسك طاغدركه
سحاب آنك كمركاهنده كمركبى قالور المنتطق انتطاقدن فاعلدر آتنه تميوب يدكنده چكوب كوترن آدمه دينور
يقال جاء منتطقا فرسه اذاجنبه ولم يركبه النعق صعق وزننده والنعيق نونك فتحيله والنعاق نونك ضميله
والنعقان فتحاتله چوبان قيونه وكچى‌يه زجروآزارايله حيقرمق معناسنه‌در يقال نعق الراعى بغنمه نعقا ونعيقا
ونعاقا ونعقانا من الباب الثالث والثانى اذاصاح بها وزجرها وقرغه اوتمك معناسنه‌در يقال نعق الغراب اذاصاح
الناعقان جوزا برجنك كواكبندن ايكى كوكبه دينور شارحك بياننه كوره برى صول اياغنده وبرى صول اوموزنده
مركوزوبغايت براقلردر ناعق بنوعقيم جماعتنه مخصوص برفرس اسميدر النعبق عين مهمله ايله قنفذ
وزننده احمق وبيغز آدمه دينور يقال رجل نعبق اى احمق النعبوق عصفور وزننده برقوش وبرموضع
آدلريدر النعبقة دحرجه وزننده طوارك يورركن قارندن ايشيدلان لارق لارق ديه‌رك سسه دينور على قول
بوسس خايه‌لرى قابلرينك ايچنده اوينامسيندن حاصل اولور النعبوقة نونك ضميله نعبقه معناسنه‌در النغرقة
غين معجمه ايله قنفذه وزننده شول اكسه‌دن صيارقى صاچ بلوكنه دينوركه قيورجق اولمق ايچون بورلمش
واورلمامش اوله يقال ما الطف نغرقته وهى قصبة الشعر النغيق شهيق وزننده قرغه اوتمك معناسنه‌در
على قول ماده من بوره خيراولان خصوصده اوتمسنه مخصوصدرنته كه نعب شراولان ماده‌يه مخصوصدر يعنى
عربلر قرغه‌نك آوازندن تفال وتطيرايلرلريله تفألده نغق وتطيرده نعب استعمال اولنور يقال نغق الغراب نغيقا
من الباب الثانى اذاصاح اونغق فى الخير ونعب فى الشر ونغيق شول ناقه‌يه دينوركه ارالق ارالق بوغوق بسس ايله

باغرراوله يقال ناقة نغيق اذا كانت تبغم بعيدات بين النفاق فايله سحاب وزننده بازاركاسد اولميوب رايج ورايكان
اولمق معناسنه در يقال نفق البيع نفاقا من الباب الاول اذاراج مؤلفك بصائرده بيانه كوره اشبو نفق ماده سى
مضىّ ونفوذ معناسنه موضوع سائر معانى بر مناسبتله آندن منشعبلردر ونفاق چارشوده بازار قورلمق معناسنه در
يقال نفقت السوق اذاقامت و برنسنه توكنوب بتمك على قول آزالمق معناسنه در يقال نفق الشىء اذانفد وفنى
اوقلّ النفوق قعود وزننده اولمك معناسنه در يقال نفق الرجل والدابة نفوقا اذاماتا و يارهنك قبوغى قاوله مق
معناسنه در يقال نفق الجرح اذاتقشر النفق فتحتينله بودخى برنسنه توكنمك ياخود آزالمق معناسنه در يقال
نفق الشىء نفقا من الباب الرابع اذانفد وفنى اوقلّ ونفق زيرزمينده اولان لغم وجانورانى وايربه مقوله سنه دينور كه
براوبجى آخرطرفه چقاراوله ومنه المثل *ضلّ دريص نفقه* نته كه درص ماده سنده بيان اولندى النفاق
كتاب وزننده منافقلق ايلك معناسنه در كاسيذكر وآندن اسم اولوركه منافقلغه دينور ونفقه دن جمع اولوركه
حوايجه صرف اولنه جق نسنه يه دينور درهم وسائرى كبى يقال نفقت نفاقهم اى فنيت نفقاتهم . المنفاق محراب
وزننده كثير النفقه آدمه دينور يقال رجل منفاق اى كثير النفقة النفق كتف وزننده شول آته دينوركه
سكرتمسى چابك قطع ايدراوله كه صولوقسز وميدانسز تعبير اولنور يقال فرس نفق الجرى اى سريع انقطاعه
نفيق زبير وزننده برموضعدر نافقان مروقضاسنده برقريه در الانتفاق افتعال وزننده برالتنده نفق
ديدكلرى زيرزمينه كيرمك معناسنه در يقال انتفق الرجل اذادخل النفق وعرب طوشانى يوه سنه دخول ايلمك
معناسنه در يقال انتفق اليربوع اذااخذ فى نافقائه وعرب طوشانى يوه سندن چقمق معناسنه در يقال
انتفق اليربوع اذاخرج من نافقائه النفقة فتحاتله حوايجه وتعيشه صرف اولنه جق اقچه وزادوزواده مقوله سنه
دينور يقال نفدت نفقته وهى ماينفقه من الدراهم ونحوها النافقة نافجه وزننده ومرادفيدركه كوبك مسكنه
دينور يقال له نافقة من مسك اى نافجة ظاهرا بودخى نافه معربيدر نافجه كبى النافقاء مدّايله والنفقة همزه
وزننده عرب طوشانى وترلافارهسى ديدكلرى جانورك يوهلرنده بريوه نك اسميدر ايكى يوه اتخاذ ايدر برنى كتم
وبرنى اظهار ايدر برحيثيتله كه آنك سقفنى يوفقه جه يرك يوزنه قريب ايدر قاصعاء ديدكلرى يوه سندن كلنسه
همان نافقانك سقفنى دلوب طشره فرار ايدر منافقت بوندن مأخوذدر النفق نفع وزننده عرب طوشانى نافقاء
ديدكلرى يوه سندن طشره چقمق معناسنه در يقال نفق اليربوع ونفق نفقا من الباب الاول والرابع اذاخرج
من نافقائه التنفيق تفعيل وزننده نفق معناسنه در يقال نفق اليربوع بمعنى نفق و برمتاعى رايج ورايكان
قلمق معناسنه در يقال نفق السلعة اذاروّجها النيفق صيقل وزننده ايچ طونك آغنه دينوركه ايكى
پاچه سنك ارالغيدر شارحك بيانه كوره نيفهٔ فارسى معرّبيدر الانفاق همزه نك كسريله برآدمك مالى دوكنوب
فقيراولمق معناسنه در ظاهرا انفاق كثيره افتقار لازمدر املاق كبى يقال انفق الرجل اذاافتقر و بركسه مالنى
خرج وصرف ايدوب دوكتمك معناسنه در يقال انفق ماله اذاانفده وناسك بازارى رايج ورايكان اولمق معناسنه در
يقال انفق القوم اذانفقت سوقهم ودوه نك يك سموزلكدن تويلرى دوكلمك معناسنه مستعملدر يقال انفقت الابل
اذاانتثرت اوبارها سمنا الاستنفاق بودخى مالى خرج ايدوب دوكتمك معناسنه در يقال استنفق ماله اذاانفده المنتفق
منتسب وزننده برقبيله پدريدر حالا منتفق عربلرى ديدكلرى آندن منشعبدر ومالك بن المنتفق بسطام بن قيسك
قاتليدر المنافقة مفاعله وزننده والنفاق جدال وزننده بركافر كفرنى ستر ايدوب صورتا ايمان واسلام
اظهار ايلمك معناسنه در يقال نافق فى الدين اذاستر كفره واظهر ايمانه شارحك بيانه كوره وجه مذكور
اوزره عرب طوشانك نافقاء نام مستور يوه اتخاذندن مأخوذدر و بو تعبير اسلاميدر قبل الاسلام عربلر استعمال
ايلمزلر ايدى وراغبك بيانه كوره نافقاء ايكى قپولى اولمغله نفاق آندن مأخوذدر منافق كمسنه كويا كه برقپودن
شرعه دخول و برقپودن خروج ايدر انتهى وعرب طوشانى نافقاء ديدكلرى يوه سنه كيرمك معناسنه در يقال نافق
اليربوع اذا اخذ فى نافقائه التنفق تفعل وزننده عرب طوشانى يوه سندن طشره چقرمق معناسنه در
تقول تنفقت اليربوع اذااستخرجته يعنى من نافقائه النقيق قافله ازير وزننده قوربغه اوتمك معناسنه در مطلب
يقال نقّ الضفدع نقيقا من الباب الثانى اذاصاح وعقرب وكدى وطاوق سسلنمكده دخى مستعملدر يقال نقت
العقرب والدجاجة والهرّ اذاصاتت النقاقة دقاقه وزننده قوربغه يه دينور النقنقة زلزله وزننده قق قق
نقراتله قوربغه اوتمك معناسنه در يقال نقنق الضفدع اذاصوتت وذلك اذاضوعف وكوز ايچروباتمق
معناسنه در يقال نقنقت العين اذاغارت التقنق زبرج وزننده اركك دوه قوشنه على قول اوركك

اولانه ياخود چابك اولانه دينور مؤنثى نقنقه در النمرق والنمرقة نونك وراانك حركات ثلاثيله
كوچك يصدغه دينوركه قولتق يصدغى تعبير اولنور على قول ميثره معناسنه دركه اير وپالان يصدغيدر
بورالرده ايروپالان يصدغى متعارف دكلدر انجق محفه وتختروان ايچنه قودقلرى كوچك يصدق ستعارفدر
وپالان اوزرينه اورتيلان اورتويه ونهالى يه وغاشيه يه وزينپوشه دينور شارحك بيانه كوره نمارق جمعيدر يقال
اتكأ على نمرقة اى الوسادة الصغيرة اوالميثرة ويقال جلس على النمرقة وهى الطنفسة فوق الرحل ذوالنمرق الكندى
نعمان بن يزيدك لقبيدر النمرقة زبرجه وزننده ارالرى آچق آچق اولان سحابه اطلاق اولنور النمق نونك
فتحيله كوزه طبانجه اورمق معناسنه در يقال نمق عينه نمقا من الباب الاول اذالطمها و يازى يازمق معناسنه در
يقال نمق الكتاب اذاكتبه التنميق تفعيل وزننده يازويى يك كوزل ورونقلو يازمق معناسنه در يقال نمق
الكتاب اذاحسنه وزينه بالكتابة النمقة فتحاتله مردار رايحه يه دينور يقال للشىء المروّح فيه نمقة اى زهومة وانتان
النمق فتحتينله يولك مسلوك اولان وسطنه وپايكاهنه دينور يقال اخذنمق الطريق اى لقمه المنمق محسن وزننده
چكرد كسز تازه خرمايه دينور يقال رطب منمق اى ماله نواة الانماق همزه نك كسريله اغاجك خرماسى
چكردكسز اولمق معناسنه در يقال انمقت النخلة اذالم يكن لرطبها نواة الناقة معلومدركه ديشى دوه يه دينور
فارسيده اشتر ماده دينور تركيده ماده يى تحريفله مايه تعبير ايدرلر جمعى ناق ونوق كلور نونك ضميله وانؤق كلور
همزه نك فتحى وهمزهٔ متوسطه نك ضميله وانوق كلور واونق كلور قلب ايله وابنق همزه نك فتحى وبانك سكونيله
ونياق كلور نونك كسريله وناقات وانواق وجمع الجمعى ايانق كلور ونياقات كلور وابنق كلمه سنك مصغرنده
ابينقات دينور قياس ايسه ابينق اولمقدر شارح ديركه لفظندن مذكرى يوقدر بلكه مذكرى جمل وناقه نك اصلى
نوقه در فتحاتله زيرا جمعى نوق كلمشدر خشب وخشب كبى وهمزه ايله انؤق كلسى واوك ثقلت ضمه سنه مبنى در
و ياايله اينق كلمه سنده مقلوب اولان اونقيك واوى يايه مقلوبدر و بونك جمع الجمعى ايانق در وناقه لفظى نوق آتى
معناسندن مأخوذدر وناقه فلكده برنجه كواكبه اطلاق اولنوركه ناقه شكلنده منتظملردر نوق نونك ضميله
بلخ قضاسنده برقريه در نوقان نونك ضميله طوس ايالتنك ايكى شهرندن برينك اسميدر كه ديكرى طاراندر
نوقات نونك ضميله سبستان شهرنده برمحله در المنوق معظم وزننده شول اركك دوه يه دينوركه چوق قوللنلمغله
ناقه كبى يواشيوب رام اولمش اوله يقال جمل منوق اى مذلل كالناقة وآشلنمش خرما اغاجنه دينور يقال نخل
منوق اى ملقح وبرصره يه ديزلمش و برديزى يه قطار كبى بول بول وصو قاق صوقاق اولمش نسنه يه دينور مؤنثى
منوقه در يقال شىء منوق اى مصفف مطرّق مسكك النواق شدّاد وزننده ايش ارى كاركذار آدمه دينور
يقال هونوّاق اى رائض الامور ومصلحها النوقة توبه وزننده هرنسنه ده اوزلغه وحذاقت ومهارته دينور
يقال به نوقة اى حذاقة فى كل شىء النوقة فتحاتله يهودطائفه سى طرفندن قصاب دكاننه ناظر تعيين اولنان
اشخاصه دينوركه ايچ ياغنى اتدن آيروب تنقيه ايدرلر زيرا آنلرك عنندنده ايچ ياغى حرامدر نق نق نونلرك
ضميله ذكراولنان نوقه دن امر حاضردر اتدن ياغى تنقيه قيل ديمكدر كه مرسوم ناظر قصابه امر وخطاب ايدر
پس نوق بوندن مصدر اولور النتاق باش پرمغك آلتنده اولان ات ايله سرچه پرمغك آلتنده اولان ات بيننده
بلكيجه نك ايچ يوزنه مقابل والك اياسنه ملاصق يارىغه شبيه بوكندى يه دينور كذلك ديرسكك ايچ يوزنده
وقو روق صوقنك كبكى دبنده واقع اول رسمه يرلره دينور والده ظهور ايدن سيولجه لره دينور مفردى ناقه در
النوق فتحتينله آزجه حمرتى اولان بياضه دينور ناقه نك تويى كبى يقال به نوق اى بياض فيه حمرة يسيرة
التنيق والتنوق تفعل وزنلرنده بركسه طعام ولباس خصوصنده اهتمام ايدوب دائما نفيس طعام اكل وفاخر
لباس تلبس ايدراولمق معناسنه در يقال تنيق فلان وتنوق فى مطعمه وملبسه اذاتجود وبالغ النيقة نونك كسريله
تنوق معناسندن اسمدر نفيس يوب نفيس كبراولمغه دينور النيق كيس وزننده طعام ولباس خصوصنده
تقيد واهتمام ايدن آدمه دينور يقال رجل نيق اذا كان يتجوّد فى مطعمه وملبسه الانتياق افتعال وزننده
برنسنه نك اورنديلك معناسنه در يقال انتاق الشىء اذاانتقى النيق نونك كسريله طاغك الك يوكسك يرينه
دينور جمعى نياق كلور نونك كسريله وانياق ونيوق كلور الاستنواق ناقه لنمك معناسنه در *ومنه المثل
استنوق الجمل* اصلى بودركه مسيب بن علس نام شاعر ملوك عربدن عمرو بن هند حضورنده برجمل وصفنى متضمن
نظم ايلديكى اشبو *وقداتلاقى الهمّ عنداحتضاره* بناج عليه الصيعرية مكدم* بيتنى انشاد ايلدكده طرفه
بن العبد كه اول هنكامده هنوز نوجوان ومجلس مزبورده حاضر ايدى همان كلام مرقومى ايراد ايلدى زيرا صيعريه

ناقه یه مخصوص برکونه تمغـادر مسبب جمل حقنده ایراد ایلمشیدی پس مسیب طرفه نك بو تعریضندن خشمناك
اولوب لیقتلنه لسانه یعنی بو اوغلانی البته کندی لسانی قتل ایدر دیدی واقعـا انجام کار کندی لسانی بلاسیله
خاکسار اولدی مثل مزبور برآدم حین تکلمده خلط کلام ایدوب آخر کلام تقریر ایلدکده ضرب اولنور نیقیه
نونك کسریله یاخود همزه ایله انیقیه یاخود نیقیـا استنبول اعمالندن بربلده در شارح دیرکه معربانده مدینة ازنیق
اولمق اوزره مرسومدر لکن نیکده معربی اولمق آندن اقربدر نیوق صبور وزننده برجبل عظیم آدیدر و بو فایله
نیوف مصحفی دکلدر تنوق تانك فتحیله عمان قضاسنده برموضعدر الانیـاق همزه نك کسریله برنسنه
نکره اولمغله تمـاشا ایدنلری عجبه کتورمك معنـاسـنه در تقول آنقنی الشیء انیـاقا ونیقا ای اعجبنی شارحك بیانی
اوزره آنقنی مقلوبدر ونیق کلمه سی که ثلاثیدر افعـال بابندن غیر قیاس اوزره وارد اولمشدر ومؤلف بو ماده یی بعینها
انق ماده سنده دخی ثبت ایلمشدر نیق العقـاب بین الحرمین برموضعدر ونیق برآخر موضع آدیدر النهق نونك
فتحی وهانك سکونیله برقوش آدیدر وصوتره سنه شبیه براوتك اسمیدر علی قول فتحتینله صوتره سی وصوکرد مه سی
دیدکلری نبـاتك یبانی نوعیدر النهیق نونك فتحیله والنهاق نونك ضمیله مرکب آ کیرمق معناسـنه در یقـال
نهق الحمار ونهق نهیقا ونهاقا من البـاب الثانی والرابع اذا صوت الناهقان ایکی یومری کمیکدرکه بتون طرنقلی
حیوانك یوزنده کوز باشی آقدیغی یرده اولور وآنلره نواهق دخی دینور صیغهٔ جمع ایله بعضلر عندنده ناهق حلق
حماردن آوازی چقدیغی یره دینور جمعی نواهق کلور فصــــــــــل الواو الوبوق قعود وزنــنـده
والموبق موعد وزنـنـده هلاك اولمق معنـاسـنه در یقـال وبق الرجل و وبق کوعد ووجل وورث و بوقا
وموبقـا اذا هلك الاستبـاق وبوق معنـاسـنه در الموبق مجلس وزنـنـده مصدردرکه ذکر اولندی
واسم مکان اولور مهلك معناسـنه و وعد کاهه دیـنـور موعد معنـاسـنه وزندانه دینور محبس معنـاسـنه
وجهنمده بروادی آدیدر وایکی نسنه نك بیننه حاجز وحائل اولان شیئه دینور قال الشارح قال فی الاساس قوله تعالی
وجعلنـا بینهم موبقا ای مهلکا من اودیة جهنم یحول بینهم وقال فی البصـائر ای من العذاب مایهلکهم اوالموبق
الموعد اومحبسـا وقیل وادفی جهنم الایبـاق همزه نك کسریله حبس ایلك یاخود هلاك ایلك معناسـنه در
یقال اوبقه اذا حبسه اواهلکه الثقة ثای مثلثه نك کسریله والموثق موعد وزنـنـده برآدمه امنیتله اعتماد قلمق
معناسنه درکه ایناغمق تعبیر اولنور یقـال وثق به کورث ثقة وموثقـا اذا ائتمنه شارحك بیاننه کوره اسم فاعلی واثق در
الوثیق امیر وزنـنـده محکم واستوار اولان شیئه دینور جمعی وثاق کلور واوك کسریله و بو وثاقه دن صفتدر یقـال
عقد وثیق ای محکم الوثاقة طلاقه وزننده برنسنه محکم واستوار اولمق معناسنه در یاخود برایشه محکم تدارك ایله
بشلر اولمق معنـاسـنه در یقال وثق الشیء وثاقة من البـاب الخامس اذا صار وثیقا او یقـال وثق الرجل اذا اخذ
بالوثیقة فی امره الوثیقة سفینه وزنـنـده والثقة عده وزننده شول نسنه یه دینـور که اکا ایناملوب آنکله قلبه
اعتمـاد حاصل اوله تمسك وحجت وکفیل کبی یقال اخذ امره بالوثیقة والثقة ای مایعتمد به بوراده ثقه مصدر بمعنی
مفعولدر انکیچون تذکیر وتأنیثی وافراد وجمعی مساویدر و بعضاً ذکور واناثده ثقات اوزره جمعلنور عدات کبی ووثیقه
چایری چوق یره اطلاق اولنور یقـال ارض وثیقة ای کثیرة العشب التوثق تفعل وزننده برایشه متانت واستحکام
اوزره یاپشمق معنـاسنه در یقـال توثق فی امره اذا اخذه بالوثیقة المیثاق والموثق مجلس وزنـنـده عهدو پیمانه
دینـور جمعلری مواثیق ومیاثق ومیاثیق کلور تقول بیننا میثاق وموثق ای عهد شـارح دیرکه میثاق اصلده موثاق
ایدی که برنسنه یی باغلیه جق نسنه یه دینور وموثق مصدردر بعده مبـالغهٔ عهد و پیمانده مستعمل اولدی ومصاحده
بو جمعلر میثاقك اولوب موثقك جمعی یاسرموائق اولمق اوزره مرسومدر الوثاق واوك فتحی وکسریله برنسـنه یی
محکم بغلیه جق باغه دینـور یقـال شده بالوثاق وهو مایشدبه الایثـاق همزه نك کسریله وثاق ایله یاخود وثاق
ایچره محکم بغلمق معنـاسنه در یقـال اوثقه فی الوثاق اذا شده فیه التوثیق برنسنه یی محکم واستوار قلمق معناسنه در
یقـال وثقه اذا احکمه و برکسه حقنده امین ومعتمدر دیمك معناسنه در یقال وثق فلانا اذا قال فیه انه ثقة الاستیثاق
برکسه دن امین واعتمـاد اولنه جق وثیقه آلمق معنـاسـنه در حجت وکفیل وتمسك آلمق کبی یقال استوثق منه اذا اخذ
منه الوثیقة الودق واوك فتحیله یغموره دینـور یقال اخذنا الودق ای المطر مؤلفك بصائرده بیـاننه کوره ودق
مطر ارالغنده غبـار کبی نسنه یه موضوعدرکه ترکیده اکا قای دیرلر بعده تجوزا مطرده استعمال اولنور وودق مصدر
اولور یغمور طملمق معنـاسـنه یقال ودق المطر ودقا من الباب الثانی اذا قطر وودق وودوق وقوف وزنـنـده برنسنه
یه کلوب چاتمغله تولکه کلمك معناسنه در یقال ودق الیه ودوقا وودقا اذا دنا منه وامکنه ومنه المثل ❊ودق العیر الی الماء

ای دنا منه بو مثل برنسنه یه افراط حرصندن تذلل وخضوع ایدن کسنه حقنده ضرب اولـنور وودق آلشوب انس
والفت ایلك معنـاسنه در یقال ودق به اذا استأنس به وقارن وسعتلمك علی قول اسهال ایلك معناسـنه در یقال
ودق بطنه اذا اتسع اواستطلق وبلود یغمور یاغدرمق معناسنه در یقـال ودقت السماء اذا امطرت وقلج کسکینلمك
معناسـنه در یقال ودق السیف اذا احد و برشخصك یك سمورلکدن کوبکی سلپوکلنوب صـارقق علی قول کوبکی
چقق کسه کبی سمورلکدن طشره اوغرامق معناسـنه در یقـال ودقت سرته اذا سالت واسترخت اوخرجت کانه
الجر وودق شول قرمزی نقطه لره و بنکاره دینـور که کوزده حادث اولور دمك قیایوب چقمسندن حادث اولور
علی قول برانجکزدرکه کوزده حادث اولوب کیده رك بیو یوب غلیظلنور یاخود کوزده برمرضدرکه آنك ضربندن
قولق شیشوب قبارر مفردی ودقه در و بونده دالك فتحیله ده جائزدر یقـال اصابه بعینه ودق ای نقط حمر
تخرج فیهـا من دم تشرق به اوهی لحمة تعظم فیها اومرض فیها ترم منه الاذن لکن کتب طبیه ده ودقه شحمه یه شبیه
قطعهٔ بیضـادرکه طبقهٔ ملتحمه ده ظهور ایدر دیو معرف ولمغله قول ثانی بوکه اقربدر الایداق همزه نك کسریله
بو دخی بلود یغمور یاغدرمق معناسنه در یقال اودقت السمـاء اذا امطرت و بتون طرنقلی حیوان کوسنمك معناسـنه در
یقـال اودقت ذات الحافر اذا ارادت الفحل الوداق سحاب وزننده والودقان فتحاتله والودق فتحتینله
بونلرده بتون طرنقلی حیوان کوسنمك معناسـنه در یقـال ودقت ذات الحافر وودقت وداقا وودقانا وودقا
من البـاب الثانی والرابع والخامس اذا ارادت الفحل الاستیداق بو دخی وداق معناسنه در یقال استودقت ذات
الحافر بمعنی ودقت الودوق صبور وزنـنـده والودیق امیر وزنـنـده کوسنمش بتون طرنقلی حیوانه دینـور
یقـال فرس واتان ودوق وودیق ای بهـا وداق بوراده و بهاء وداق نسخه لری غلطدر الوداق کتـاب وزنـنـده
اسمدر بتون طرنقلی حیوانك کوسنکلکنه دینـور یقـال بالاتان وداق ای ارادة فحل المودق مجلس وزنـنده اسم
مکاندر برنسنه نك یك کلوب چانوب تولکه کلدیکی موضعه دینـور ذات ودقین ایکی طرفلو شدتله یاغان یغموره
دینـور بو مناسبتله آفت وداهیه یه اطـلاق اولندی ومنه قول عـلی رضی الله عنه تلکم قریش تمنانی لتقتلنی
فلا وربك مابرّوا ولاظفروا ❊فان هلکت فرهن ذمتی لهم ❊ بذات ودقین لایعفو لها اثر ❊امام مازنی دیدیکه امام علی
کرّم الله وجهه حضرتلرندن اشبو ایکی بیتدن غیری شعر صدوری صحت بولمامشدر وزمخشری بو قولی تصویب
ایلدی الودیقة سفینه وزنـنـده بك اسیلکه دینور یقال خرجوا فی الودیقة ای شدة الحر وسبزوات یاخود چایراو
چنلو اولان موضعه دینـور تقول نزلنـا فی الودیقة ای الموضع الذی فیه بقل اوعشب الودق فتحتینله برآدمك
کوزنده ودق دیدکلری ذکر اولنان عارضه ظهور ایلمك معنـاسـنه در یقـال ودقت عینه کوجلت تیدق بکسر التاء
ودقا اذا ظهر فیهـا الودق بوراده مضارعت حرفنك کسری بهراء لغتنه مبنیدر الودقة فرحه وزنـنـده ودق
عارضه سی ظهور ایلمش کوزه دینـور یقال عین ودقة ای بهـا ودق الوادق کسکین آلته دینـور یقـال سیف
وادق ای حدید ودقان سحبان وزنـنـده برموضعدر ودقه حمزه وزنـنـده بررجل اسمیدر الورق واوك
حرکات ثلاثیله والورق کتف وزنـنده والورق جبل وزنـنده سکه اواقجه لره دینوردراهم مضروبه معناسـنه
جمعی اوراق ووراق کلور واوك کسریله شارحك بیـاننه کوره بونلر جنسدر انکیچون مؤلف جمع صیغه سیله تفسیر
ایلدی مفردلری هایله در الرقة رانك کسریله بو دخی سکه لو اقجه یه دینور جمعی رقون کلور شارح دیرکه بو اره ایله
ارون کبیدر ومنه الحدیث فی الرقة ربع العشر ورقه بعدالحق اوتك ابتدا نابت اولانه دینور وشول ارضه دینورکه
ابتـدا کوز فصلنده یاخود اورته یاز موسمـنده اکا یغمور یاغمغله تازه ویشل اوتلر بتمش اوله رقه کلمه سنده هـاء
واو محذوفه دن عوضدر وعـد وعده کبی الوراق شداد وزنـنـده اقجه سی چوق آدمه دینور یقـال رجل
وراق ای کثیر الدراهم وکاغدجی یه دینـور الوراقة کتابه وزنـنـده کاغدجیلق حرفته دینـور الوراق
سحـاب وزنـنده یر یوزینك نباتله یم یشل اولمسنه دینور و بو ورقدن مأخوذ دکلدر ورق وعد وزنـنده اسمادندر
محمد بن عبد الله بن حمدویه بن ورق محدثدر وورق مصدر اولور اغاج یپراقلنمق معناسـنه یقال ورق الشجر ورقا
من البـاب الثانی اذا ظهر ورقه الورق فتحتینله کاغده دینـور و یپراغه دینـورشارح دیرکه فی الاصل یپراغه
موضوعـدر بعده یپراق کبی یوفقه دری یه اطـلاق اولندیکه اکا یازو یازیلور ایدی بعده کتاب کاغدینـه
اطـلاق اولـندی مفردلری ورقـه در هـایله و یریوزنده دکرمیجه قان قطعه سنه اطـلاق اولـنور
علی قول یاره دن دوشمش قان پاره سـنه دینور تقول رأیت فی الارض ورق الدم وهوما استدار منه علی ارض
اوماسقط من الجراحة وخبط معناسنه درکه اون کبی دق اولنوب اونه قاتلدقده نصکره دوه بوغزینه دوکدکلری

یراق مجموعنه دینور وعطلقا جانلو حیوانه دینور تقول صادفت ورقا وهو الحی من کل حیوان ودوه وقیون واتجه
وسائری کبی مال ومواشی یه دینور وورق القوم جماعتك دلو قنلولرینه اطلاق اولنور علی قول ضعیف اولان دلو
قانلولرینه دینور یقال هم ورق القوم ای احداثهم اوضعفاء فتیانهم وناسك حسن وجمالنه ودنیانك جمال وبهجت
وزینتنه اطلاق اولنور یقال ما احسن ورق القوم ای حبسنهم وغرته ورق الدنیا ای جمالها وبهجتها الورقة
فتحاتله ورقك مفردیدرکه ذکر اولندی وورقه خسیس وناکس شخصه اطلاق اولنور ورقك ابتذالی مناسبتیله
یقال هو ورقة القوم ای خسیسهم وکریم آدمه اطلاق اولنمغله ضد اولور وبو ورقك نضارت ولطافتی تصوریله‌در
یقال هو ورقة بین القوم ای کریم وبعضلر دیدیکه مذکرده هاسز ومؤنثده هاایله اوله‌رق همان خسیس معناسنه
مستعملدر یقال رجل ورق وامرأة ورقة ای خسیسان وورقه یمنده بر بلده آدیدر وورقة بن نوفل بن اسد بن عبد
العزی که خدیجة الکبری رضی الله عنها جنابلرینك عم زاده لریدر خصوص اسلامی مختلف فیه‌در وورقة
بن حابس التیمی اصحابدندر الوریقة سفینه وزننده والورقة فرحه وزننده یبراغی فراوان اغاجه دینور یقال
شجرة وریقة وورقة ای کثیرة الورق الایراق همزه‌نك کسریله اغاج یبراقلنمق معناسنه‌در یقال اورق الشجر
اذا ظهر ورقه وبرآدمك اقجه‌سی ودواب ومواشیسی فراوان اولمق معناسنه‌در یقال اورق الرجل اذا کثر ماله
ودراهمه وصیاد صید ایده میوب خائب اولمق معناسنه‌در یقال اورق الصائد اذا لم یصد وطالب مرامنه نائل
اولمیوب محروم اولمق معناسنه‌در یقال اورق الطالب اذا لم ینل وغازی غنیمته ظفر بولمیوب تهی دست اولمق
معناسنه‌در یقال اورق الغازی اذا لم یغنم التوریق بودخی اغاج یبراقلنمق معناسنه‌در یقال ورق الشجر بمعنی
اورق الوراق کتاب وزننده یبراغك یاروب ظهور ایده جك هنکامنه دینور یقال قدحان الوراق ای وقت
خروج الورق الوراقة سحابه وزننده داللری یم یشل ویبراقلری تاب وطراوتلو خوشمنظر شجره دینور یقال
روضة ذات وراقة وهی الشجرة الخضراء الورق الحسنة ورقان سحبان وزننده بر موضعدر ورقان رانك
کسریله عرج ایله رویثه بیننده مدینه‌دن مکه‌یه مصعد طریقك صاغ طرفنده واقع بر سیاه طاغك اسمیدر
قال الشارح ومنه الحدیث ضرس الکافر فی النار مثل ورقان مورق مقعد وزننده روم پادشاهلرندن برینك
آدیدر ظاهرا ماوران معربیدر ومحدثیندن طریف مدینك پدری اسمیدر وبونك موکل وموزن وموهب وموظب
وموحد کلماتندن اوزکه نظیری یوقدر الورقة تمره وزننده یایده اولان عیب ونقیصه‌یه دینور یقال ما فی القوس
ورقة ای عیب الاورق احمق وزننده لونی قرامتق بیاض اولان دوه‌یه دینور بولونده اولان دوه‌نك اتی خوش
ولذیذ اولورکرچه استعمالی ویوریمسی مقبول اولمز وبو نضارت ورق معناسندن یاخود رماد معناسندن
مأخوذدر یقال جمل اورق اذا کان فی لونه بیاض الی سواد وکوله دینور رماد معناسنه ویغمورسز قوراق زمانه
اطلاق اولنور یقال عام اورق ای لا مطر فیه وثلثانی صودن عبارت اولان سوده دینور یقال لبن اورق اذا صار
ثلثاه ماء وثلثه لبنا جمعی ورق کلور واوك ضمیله الورقاء حمراء وزننده دیشی قورده دینور ذئبه معناسنه وکوکرجن
قوشنه دینور یقال غنت الورقاء ای الحمامة جمعی وراق وورائق کلور صحاری وصحاری کبی نسبتنده ورقاوتی دینور
واوایله وبدیل بن ورقاء اصحابدندر الاریق ترخیم اوزره اورقك مصغریدر ومنه المثل * جاء بام الربیق علی اریق
نته که ارق ماده‌سنده ذکر اولندی مورق مکرم وزننده فارس ایالتنده بر موضعدر مورق محدث وزننده
اسامیدندر مورق بن مهلب ومورق بن مشمرخ تابعیلردر ومورق بن شخیب محدث ضعیفدر الایریقاق
احمرار وزننده اصمه‌نك اوزمی رنکلنمك معناسنه‌در یقال ایراق العنب یوراق ایریقاقا اذا الون المواریق میمك
ضمیله رنکلنمش اوزمه دینور وریقه جهینه وزننده بر موضعدر التورق تفعل وزننده طوار یبراق اوتلامق
معناسنه‌در یقال تورقت الناقة اذا اکلت الورق المواریقة مفاعله وزننده پك یقلشمق معناسنه‌در ومنه تقول
مازلت منك موارقا ای قریبا مدانیا المورقة محلبه وزننده مالك کثرت ووفرتنه باعث اوله جق نسنه‌یه دینور
یقال التجارة مورقة للمال ای مکثرة الوسق واوك فتحی وسینك سکونیله برنسنه‌یی برکدروب یوکلمك معناسنه‌در
یقال وسقه یسقه وسقا اذا جمعه وحمله ومنه قوله تعالی واللیل وما وسق زیرا کیجه جمیع جبال وبحار واشجار
واحجاری وروی زمینی احاطه واستیعاب ایلمکله آنلری جمع ایدوب ارقه‌سنه یوکلنمش کبی اولور ووسق سوروب
کوترمك طرد معناسنه‌در یقال وسقه اذا طرده ودیشی حیوانك رحمی ارککك منیسنی کوتروب کبه قالمق معناسنه‌در
یقال وسقت الناقة اذا حملت واغلقت علی الماء رحمها وکوز یاشی حامل اولمق معناسنه‌ده مستعملدر یقال وسقت
العین الماء اذا حملته وقال فی الاساس لا افعل ذلك ما وسقت عینی الماء ووسق التمش صاعی مسنوعب کیل ومقداره

دینور علی قول بردوه یوکندن عبارتدر یقال عنده وسق من تمر ای ستون صاعا او حمل بعیر وبو حمل معناسندندر
قول اوله کوره التمش صاع نبوی عند اهل الحجاز اوچیوز یکرمی رطل ایدر وعند اهل العراق درتیوز سکسان
رطل ایدر نته که نهایه‌ده بو یلجه مرسومدر التوسیقة سفینه وزننده شول دوه‌لره اطلاق اولنور که بری برینه
بغایت مونس والوف اولمغله بری اوغورلنوب سورلسه جمله‌سی آندن آیرلمیوب برابرجه سوریلور اوله بنی آدمده
رفقه کبیدرکه بری برندن منفك اولمزلر یقال ساق العدو الوسیقة وهی من الابل کالرفقة من الناس فاذا سرقت
طردت معا الواسق کبه ناقه‌یه دینور جمعی وساق کلور واوك کسریله ومواسق ومواسیق کلور غیر قیاس
اوزره کویا که مبساقات یاخود موسقك جمعلریدر الوسیق نهیق وزننده حیوانی سوروب کتورمك معناسنه‌در
یقال وسقه وسیقا اذا ساقه ووسیق یغموره اطلاق اولنور التوسیق غلالی التمش صاع مقدارنده بلوك بلوك
ایلمك معناسنه‌در یقال وسق الحنطة توسیقا اذا جعلها وسقا وسقا الایساق همزه‌نك کسریله
دوه‌یه یوك یوکلتمك معناسنه‌در یقال اوسق البعیر اذا حمله حمله وآغاجك خرماسی فراوان اولمق
معناسنه‌در یقال اوسقت النخلة اذا کثر حملها الاستیساق دوه‌لر برکك معناسنه‌در یقال اوستوسقت
الابل اذا اجتمعت الاتساق اتفاق وزننده که اصلی اوتساق ایدی اسلوب واحد اوزره منتظم اولمق
معناسنه‌در یقال اتسق امره اذا انتظم المواسقة مفاعله وزننده برکمسه ایله قوتده یاخود سائر حالتده
معارضه ایدوب آنکله برابر کلمك معناسنه‌در یقال واسقه اذا عارضه فکان مثله ولم یکن دونه ومناهیه
معناسنه‌درکه جنکده بری برینك اوزرینه صالوب طوتشمقدن عبارتدر یقال واسقه اذا ناهده المیساق میمك کسریله
شول قوشه دینورکه اوچارکن قنادلرینی بری برینه چالوب اورراوله جمعی میاسیق ومآسیق کلور همزه ایله الوشیق
شین معجمه ایله امیر وزننده والوشیقة سفینه وزننده ات پصدرمه‌سنه دینور علی قول بردفعه قینادوب
قورتدقد نصکره اولان پصدرمه‌یه دینورکه یوله کوترلر وبو کونه اولان سائردن زیاده طیانوب برقرار اولور بو ظاهرا
برم سوکش دیدیکمز اوله جقدر یقال عنده وشیق ووشیقة ای لحم یقدد حتی ییبس او یغلی اغلاءة ثم یقدد
الوشق مشق وزننده اتی پصدرمه قلمق معناسنه‌در یقال وشق اللحم وشقا من الباب الثانی اذا قدده ودورتمك
معناسنه‌در یقال وشقه بالرمح اذا طعنه به وسرعت ایلمك معناسنه‌در یقال وشق زید اذا اسرع ووشق پراکنده
چایره دینور یقال بالمرعی وشق ای متفرق من الرعی الاتشاق اتفاق وزننده اتی یول پصدرمه‌سی قلمق معناسنه‌در
یقال اتشق اللحم بمعنی وشقه وبیچه کمسه‌لر برآدمی قلجله پصدرمه کبی پاره پاره طوغرامق معناسنه‌در یقال اتشق القوم
فلانا اذا جعلوه وشایق یعنی کما یقطع اللحم اذا قدد بوراده اتشاق اشتراك ایچوندر الواشق صاحب وزننده
برمقدارجه سوده دینور تقول سقانا واشقا ای لبنا قلیلا وسرعتله چکوب کیدن شیئه دینور عمر وزمان کبی وباشق
لفظنده لغتدرکه آتمجه قوشنه دینور وبر کلبه آدیدر یاوز اولوب هر شیئی پاره‌لدیکیچون تسمیه اولنمشدر وبروع
نام صحابیه‌نك پدری اسمیدر الوشاق شداد وزننده بودخی سرعتله چکوب کیدیجی نسنه‌یه دینور یقال شیء
واشق ووشاق ای ذاهب مضی التوشیق برنسنه‌یی کسوب طوغرامق معناسنه‌در یقال وشقه اذا قطعه
وپراکنده ایلمك معناسنه‌در یقال وشقه اذا فرقه التواشق تفاعل وزننده بودخی بیچه کمسه‌لر برآدمی
قلجله پصدرمه کبی پاره پاره طوغرامق معناسنه‌در یقال تواشقه القوم یعنی اتشقوه الایشاق همزه‌نك کسریله
برنسنه‌یه ایلشوب طوتلمق معناسنه‌در یقال اوشق الشیء اذا نشب فی شیء فلج قننه والحرکلیده ایلشوب طوتلدیغی
کبی المواشق الحر دیشلرینه اطلاق اولنور مفردی میشاق‌در وشقه حمزه وزننده اندلسده بر بلده‌در الوشق
رکع وزننده اتشق لفظنده لغتدرکه چادراوشغی دیدکلری داروددر عجیبدرکه مؤلف وشق تعبیر اولنان حیواندن
سکوت ایلدی معلومدرکه در یسندن اعلا کورك اولور تلبسی بوالسیر ونقرس علتلرینه امانه‌در وغریبدرکه
حیات الحیوان صاحبی دخی ذکر ایلمامشدر مفردات طبیه‌ده همان بو اسمله معروف جانوردر لون وشکلده قپلانه
شبیه اولور کلامیله مرسومدر لکن ظن ایدرمکه فی الاصل وشق مذکور معناسندن عربی اوله‌نته که کلب مرسوم واشق
ایله مسمادر الوصیق امیر وزننده بر طاغ آدیدر که کنانه قبیله‌سنك یوردینه اندن اقرب طاغ یوقدر الوعیق نعیق
وزننده والوعاق غراب وزننده طوار یوررکن قارنندن ظهور ایدن صوته دینور الوعق وعد وزننده طوار
یوررکن قارنندن صوت ظهور ایلمك معناسنه‌در یقال وعق الفرس وعقا من الباب الثانی اذا سمع من بطنه
نعیق ونعاق اذا مشی ووعق بدخوی وتنك مشرب ودارغین وجزوی نسنه‌دن ضجرتلنور بی امتزاج آدمه
دینور وعقه دخی دینور صخره وزننده وعق دخی دینور کتف وزننده یقال رجل وعق ووعقة ووعق ای شرس

سیٔ الخلق ضجر متبرم ووعقه اسم اولور چتین خو یلولغه دینور یقال به وعقة ای شراسة ووعق وعد وزننده
عجول اولمق معناسنه‌در تقول وعقت علیّ یارجل کورثت وعقا ای عجلت ویقال ما اوعقك ای ما اعجلك بالتعجب
واعقه برموضع آدیدر التوعیق تعویق وزننده ومرادفیدر کویا که آندن مقلوبدر یقال وعّقه ای عوّقه
وخلاف ومخالفت معناسنه‌در یقال وعّقه اذا خالفه وافساد معناسنه‌در یقال وعّقه اذا عاثه و برکسنه‌یی چتین
خویلولغه وسرکشلکه نسبت ایلمك معناسنه‌در یقال وعّق فلانا اذا نسبه الی الشراسة الوعیق غین معجمه ایله
وعیق وزننده ومرادفیدرکه طوار قسمنك یوررکن قارنندن ظهور ایدن صوته دینور علی قول بو صوت مذکری قابنك
چالقانمسندن نشأت ایدر الوفیق امیر وزننده یولداشه اطلاق اولنور تقول هو وفیقی ای رفیقی و برآدمك علمیدر
الوفق واوك فتحیله برنسنه برشیئه او یغون کلمك معناسنه‌در و بعضا موافق معناسنه استعمال اولنور ومنه یقال
حلوبته وفق عیاله ای لبنه قدر کفایتهم وتوفاق وتیفاق معناسنه‌کلور کاسیذکر و برکسنه‌نك ایشی راست کلمك
معناسنه‌در تقول وفقت امرك وفقا من الباب السادس ای صادفته موافقا التوفاق والتیفاق تالرك فتحی
وکسریله والتوفیق والمیفاق والتوفق تفعل وزننده برنسنه برشیئك حدوث وظهوری هنکامنده صورت
بولمسنده استعمال اولنور کویا که اول نسنه اول شیئك آن حدوثنه موافق اولور و بونلر فی الاصل مصدرلردر ومنه
تقول اتیتك لوفق الامر وتوفاقه وتیفاقه ای لحین حدوثه ویقال اتیتك لوفق تفعل ذلك وتوفاقه وتیفاقه
ای لحین فعلك ذلك ویقال اتیتك لتوفیق الهلال وتوفاقه وتیفاقه وتوفیقه ومیفاقه وتوفقه ای حین اهل
وتیفاق تانك کسری وفتحیله حذا ومقابل معناسنه مستعملدر ومنه حدیث علی رضی الله عنه وسئل عن البیت
المعمور فقال هو بیت فی السماء تیفاق الکعبة ای حذاءها ومقابلها الایفاق همزه‌نك کسریله اوقك کرزی
کریشه قومق معناسنه‌در کریشه کرزی اویدرمقدن عبارتدر یقال اوفق السهم و بالسهم اذا وضع الفوق
فی الوتر لیرمی ولا یقال افوق نته که فوق ماده‌سنده ذکر اولندی که بو معناده افاق افاقة دینور افوق افواقا نادردر
وایفاق ناس برآدمك یانته کلوب جمله سنك سوزی برلکده متحد اولمق معناسنه‌در یقال اوفق القوم لفلان اذا دنوا منه
واجتمعت کلمتهم ودوه‌لر قطارلنوب جمله‌سی بس برابر صره لنمق معناسنه‌در یقال اوفقت الابل اذا اصطفت
واستوت معا و برنسنه‌یه ناکهانی راست کلمك معناسنه‌در تقول اوفق لزید لقاؤنا علی المجهول اذا کان لقاؤه
فجأة الموافقة مفاعله وزننده برنسنه‌یی برنسنه‌یه او یدرمق معناسنه‌در تقول وافقت السهم بالسهم ای قصدت له به
و برکسیه راست کلمك معناسنه‌در تقول وافقت فلانا اذا صادفته التوافق تفاعل وزننده اتفاق ایلمك معناسنه‌در
یقال توافقوا فی الامر اذا اتفقوا و یاردملشمق معناسنه‌در یقال توافقوا اذا تظاهروا الاتفاق افتعال وزننده که
اصلی اوتفاق‌در بری برینه متقارب اولمق معناسنه‌درکه مراد برلکده اولمقدر یقال اتفقا اذا تقاربا المتوفق متکلم
وزننده کلامی دوزوب قوشوب اجتماع والتیام ایله تکلم ایدن آدمه دینور یقال هو متوفق للکلام اذا کان یجمعه
ویهیؤه التوفیق ایشی راست کتورمك معناسنه‌در یقال وفّق امره اذا جعله موافقا و برآدمك دلیل وحجتنی
مصیب قلمق معناسنه‌در یقال وفّقه الله ای اصابه فی الحجة الاستیفاق خدای متعالدن توفیق نیاز ایلمك معناسنه‌در
تقول استوفقت الله ای سألته التوفیق ویقال انه لمستوفق له بالحجة بفتح الفاء اذا اصاب فیها التوفق تفعل وزننده
توفیقه مظهر اولمق معناسنه‌در یقال ما یتوفق عبد الا بتوفیقه الوقّ شقّ وزننده کوچکن قوشی اوتمك
معناسنه‌در یقال وقّ الصرد وقّا من الباب الاول اذا صاح الوقواق ثرثار وزننده قورقق آدمه دینور یقال رجل
وقواق ای جبان و برشجر آدیدرکه آندن یازی یازه‌جق دیویتلر اتخاذ اولنور بو شجر هندستان طرفنده اولور
ووقواق چین اولکه‌سندن یوقریجه‌ده برمملکتك اسمیدر مترجم دیرکه بعض جغرافیا کتابلرنده وقواق برجزیره
اسمی اولوب آنده شجرهٔ وقواق نابت اولمق اوزره مرسوم واول شجره‌نك وصفنده عجائب حکایات مرقومدر
الوقوقة وعوعه وزننده کوپکلر اورشمك وقوشلر جولدشمك معنالرینه‌در یقال الکلاب توقوق ای تنبح ویقال
الطیر توقوق ای تصوّت الوقواقة ثرثاره وزننده یکشاق و پرکوی آدمه دینور یقال رجل وقواقة ای مکثار
الولق خلق وزننده سرعت ایلمك معناسنه‌در یقال ولق الرجل ولقا من الباب الثانی اذا اسرع وآهسته‌جه
دورتمك معناسنه‌در یقال ولق فلانا بالرمح اذا طعنه به خفیفا وقلجله اورمق معناسنه‌در یقال ولقه بالسیف
اذا ضربه به و بردوزه‌یه کتمك یاخود بردوزه‌یه یلان سویلمك معناسنه‌در یقال ولق فی السیر او الکذب اذا استمر
قال الشارح ومنه قرئ قوله تعالی اذ تلقونه بالسنتکم بفتح التاء وکسر اللام قال الراغب ای تسرعون الکذب
الولقی جمزی وزننده ناقه‌یه مخصوص یك یك یلمکه دینور یقال ناقة تعدو الولقی ای العدو وفیه شدة ور ونده

وچالاك ناقه‌یه دینور یقال ناقة ولقی ای سریعة الولیقة سفینه وزننده اون و سود وصاف یاغله یاپلمش
بولماج آشنه دینور الاولق همزه‌نك ولامك فتحیله دلولکه دینور علی قول دلولکه شبیه برعارضه‌یه دینورکه
مراد چالقسی اولمقدر یقال اخذه الاولق ای الجنون او شبهه شارح دیرکه امام فارسی بونی افعل وزننده وابن بری
فوعل وزننده تقیید ایلدی پس اوله کوره سرعت معناسنه اولان ولقدن اولور افکل کبی اسمدر وثانی‌یه کوره
جنون معناسنه اولان الق‌دن اولور ومؤلف بونی الق ماده‌سنده دخی ثبت ایلدی اختلافه بناء المألوق مألوف
وزننده والمأولق مدحرج وزننده دیوانه‌یه یاخود چالق عقللو سبکسر آدمه دینورکه عقلی یلق تعبیر اولنور
ویلق تعبیری بو ماده‌دن مأخوذ ومحرف اولمق محتملدر مأولق کلمه‌سی اولق ماده‌سندن اسم مفعولدر یقال الق
الرجل واولق علی بناء المجهول فهو مألوق ومأولق ای مجنون او شبهه والق صاحب وزننده اسماءدندر
جندل بن والق تابعی کوفیدر الوالق خزاعه قبیله‌سنه مخصوص برفرسك اسمیدر الومق نمق وزننده
والمقة عده وزننده سومك معناسنه‌در یقال ومقه ومقا ومقة من الباب السادس اذا احبه الوامق اسم فاعلدر
یقال هو وامق له ای محب التومق تفعل وزننده محبت اظهار ایلمك معناسنه‌در یقال یتومقه ای یتودده
الوهق فتحتیله وهانك سکونیله جائزدر اوجی ایلمکلی ایپه واورغانه دینورکه کمند تعبیر اولنور جمعی اوهاق کلور
علی قول معربدر یقال طرح فی عنقه الوهق وهو الحبل یرمی فی انشوطة فتؤخذ به الدابة والانسان مترجم
دیرکه معرب آنده وهك فارسی معربی اولمق اوزره مرسومدر ووهق نهق وزننده آلیقومق حبس معناسنه‌در یقال
وهقه عنه یهقه وهقا من الباب الثالث اذا حبسه المواهقة مفاعله وزننده یولداشلره همپا اولوب برابرجه یوریمك
معناسنه‌در یقال هذه الناقة تواهق الاخری ای تواغد وتواضخ ودوه یوریشی اوزاده‌رق آخر دوه ایله یاریشور کبی
اشوب کتمك معناسنه‌در یقال البعیر یواهق الاخر ای یمد کل واحد اعناقه فی السیر و یباری التوهق تفعل
وزننده برآدمی کلامده مضطر ومتحیر قلمق معناسنه‌درکه نه سویلیه‌جکنی بیلمز اولور یقال توهق فلانا فی الکلام
اذا اضطره الی ما یتحیر فیه وچقل طاشلری پك قیزمق معناسنه‌در یقال توهق الحصی اذا اشتد حره التواهق
تفاعل وزننده بری بریله برایشده برابرلشمك معناسنه‌در یقال تواهقوا اذا استووا فی الفعال ودوه‌لر یاریشور کبی
بری برینه قیزیشوب یوروشمك معناسنه‌در یقال تواهقت الرکاب اذا تسایرت تجز بعونه تعالی فصل الهاء
الهبرقی جعفری وزننده والهبرقی هبرزی وزننده دمورجی‌یه دینور حدادمعناسنه وقیومجی‌یه دینور صایغ
معناسنه و بیان اکوزینه دینور ثور وحشی معناسنه الهبلق عملس وزننده بودور آدمه دینور الهبنق
قنفذ وزننده والهبنوق زنبور وزننده والهبنیق قندیل وزننده و بونده هانك فتحیله جائزدر والهبینق
سمیدع وزننده والهبانق علابط وزننده تازه دلیقانلی خدمتکاره دینور وهبنق عملس وزننده احمق
و بیغز آدمه دینور و بودورکشی‌یه دینور یقال هو هبنق ای احمق وکذا قصیر هبنقه عملسه وزننده ذوالودعات
یزید بن ثروان نام احمق مشهورك لقبیدر نته که ودعه ماده‌سنده بیان اولندی الهبنوقة هانك ضمیله دودکه دینور
مزمار معناسنه مفردات سائره‌ده کیلرده چالنان دودك ایله مفسردرکه ترکیده سپسی وفارسیده شبنه دیدکلریدر
الهبنقة دحرجه وزننده او یلقلرك ایچ یوزلرنی بری برندن آیره‌رق یره دوشیوب اوتورمغه دینور یقال یهنق
فی الجلوس هبنقة ویقال یجلس الهبنقة وهی ان تلزق بطون فخذیك بالارض اذا جلست وتکفهما الهدلق
زبرج وزننده اون الکنه دینور منخل معناسنه وسلپوك ومسترخی نسنه‌یه دینور وآوردی بیوك دوه‌یه دینور
الهدلقة زبرجه وزننده دوه‌نك آلت چنه‌سنده اولان صارقق تو یلره دینور الهراقة کتابه وزننده صو دوکمك
معناسنه‌در یقال هراق الماء یهریقه بفتح الهاء هراقة اذا صبه واصله اراق یریق اراقة کاسیذکر الاهراق
همزه‌نك کسریله هراقه معناسنه‌در یقال اهرق الماء یهرقه اهراقا علی وزن اکرم یکرم اکراما اذا صبه الاهریاق
همزه‌نك ورانك کسریله اهراق معناسنه‌در یقال اهراقه یهریقه بضم الیاء وسکون الهاء وکسر الراء اهریاقا
فهو مهریق بضم المیم وفتح الهاء وکسر الراء وذاك مهراق بضم المیم وفتح الهاء ومهراق بضم المیم وسکون الهاء
اذا صبه واصله ای اصل هراق الماء یهریق هراقة اراق یریق اراقة کاجاب یجیب اجابة واصل یریق یریق
کیکرم واصل یریق یأریق علی وزن یؤکرم خلاصه‌سی بودرکه هراقه کتابه وزننده افعال بابندن مصدردر
بو ماده‌ده اوچ لغت واردر بری لغت مزبوره‌درکه همزه‌یه قلب اولندی نته که ارحت وهرحت دیرلر زیرا
کلام عربده متکلم صیغه‌سنده ااء ریقه استعمال اولنمدی بلکه همزتینك اجتماعی ثقیل کوردکلرندن هایه قلب
ایدوب اهریقه دیدیلر ولغت ثانیه اهرق یهرق اهراقا عنوانیده استعمال اولنمقدر اکرم یکرم اکراما کبی وقتا که

همزه‌یی وجه مذکور اوزره هایه قلب ایلدیلر ایسه هایی نفس کلمه‌دن کبی لازم قیلوب اوزرینه الف ادخال وهانك
لزومنی عین الفعلی حذف ایلمکدن عوض ایلدیلر زیرا اهرق فی الاصل اریق ایدی ولغت ثالثه اهراقه یهریقه
اهریاقا عنوانسنده در نته که اطاع یطیع اطاعة صیغه‌سنده اسطاع یسطیع اسطیاعا دیرلر ماضیده همزه‌نك فتحی
ومضارعده یانك ضمیله که سبنی عین الفعلك حرکهٔ محذوفه‌سندن تعویض ایلدیلر واسم فاعلنده مهریق دینور
میمك ضمی وهانك فتحی ورانك کسر ومدیله واسم مفعولنده مهراق دیرلر میمك ضمی وهانك فتحی وسکونیله ومعلوم
اوله که یهریق لفظنك که لغت اولك مضارعیدر یانك ضمی وهانك فتحیله وزنی یهفعل در ومهراق لفظنك که
میمك ضمی وهانك فتحیله اسم مفعولدر مهفعل در اما یهریق ومهراق کلمه‌لری که هانك سکونیله در تکلملری ممکن
دکلدر زیرا هاء وفاء ایکیسیده ساکنلردر اما هانك سکونی ظاهردر وفانك سکونی راء ساکنه‌دن بدل اولدیغنه
مبنی‌در وعرب بلر هریقوا علیکم اول اللیل دیرلر امر بنیه سیله انزلوا معناسنی اراده ایدرلر مؤلفك خلاصهٔ مرادی
منوال محررده در شافیه شرحنده دخی بورسمه مسطوردر که مصنف یعنی ابن حاجب اراق کلمه‌سنك همزه‌سی هایه
ابدال اولندقدنصکره هایی نفس فاء الفعل توهمنه مبنی اولنه همزه ادخال وهایی اسکان ایله اهراق یهریق دینلری مطلب
تغلیط ایلمشدر و بو آنفا ذکر اولنان وجه ثانی اوله جقدر اسطاع یسطیع اسطیاعا کبی که طوع ماده‌سنده ذکر
اولندی ومصباحده مؤلفك ذکر ایلدیکی وجه اولی دحرج بابندن عد ایلمشدر هراق کلمه‌سنك اصلی هریق
ایدی دحرجه وزننده انکچون مضارعنده هاء مفتوح اولور یدحرج کلمسنده دال مفتوح اولدیغی کبی کذلك
اسم فاعلنده واسم مفعولنده دخی مفتوح اولور وامر حاضرنده هرق دینور هانك فتحی ورانك کسریله اصلی هریق
ایدی دحرج وزننده و بعضا هاء ایله همزه‌یی جمع ایدوب اهراقه یهریقه دیرلر هایی ساکنه ایله کویا که همزه
فی الاصل یانك حرکه‌سندن عوض اولمشدر ولهذا بوزیاده ایله فعل خماسی اولمز وصاحب تهذیب بونی تخطئه
ایلدی و بعضلر هایی اصلیه اعتباریله ثلاثیدن هرقته هرقا دیدیلر که باب ثالثدندر لکن مؤلف وجوهری بوقوله
التفات ایلمدی پس وجه وجیه قول اولدر که مؤلفه کوره اقامه بابندن ومصباحه کوره دحرجه بابندندر که مصدری
ینه هراقه‌در اصلی هریاق ایدی دحراج وزننده یاء حذف اولنوب آخرینه هاء عوض اولمشدر وامر حاضرنده هرق
هریقا هریقوا دیرلر المهرق مکرم وزننده صحیفه‌یه دینور که یازو یازیلور و بو معربدر جمعی مهارق در مترجم
دیر که مهره کرده معربیدر که مهره لنمش کاغد دیمکدر ومهرق مهره تخته‌سی کبی دوز وهموار اوه‌یه اطلاق اولنور
المهرورق اهریراقدن اسم فاعلدر شدتله دوکیلن صغناقلی یغموره وصف اولور یقال مطر مهرورق ای صبب
التهریق برنسنه‌یی چوق دوکك معناسنه‌در ومنه تقول العرب هرّق علی خمرك ای تثبت یعنی سن کرکی کبی
تثبت واستحکام ایله اصلا زیغ ایلمه دیمك یرده هرّق علی خمرك دیرلر کسه‌دن باك و پروا ایلمه سکر ونشه‌ك اوزره ثبات
دخی زیاده ایله دیمکدر بعده بونکله تثبتدن کنایه ایلدیلر المهرقان میمك ورانك ضمیله مسحلان وزننده والمهرقان
میمك ورانك فتحیله ملکعان وزننده ومیمك ضمی ورانك فتحیله‌ده لغتدر دریایه دینور بحر معناسنه علی قول ساحلدن
دریانك مدّ ایله طاشدیغی موضعه دینور اهراقدن مأخوذدر ومهرقان میمك ورانك ضمیله ساحل بحر بصره‌ده
بر بلده آدیدر ماهی رویان معربیدر که بالق چهره‌لو دیمك اولور مترجم دیر که ماه رویان معربی اولمق دخی روشندر
هورقان عسقلان وزننده مرو قضاسنده برقریه‌در الهرق هانك کسریله اسکی ثوبه دینور یقال جاء وعلیه
هرق ای ثوب خلق هرزوقی هانك وزای معجمه‌نك ضمی وقصر ایله حبس وتسجین معناسنه اسمدر شارحك
بیاننه کوره لغت نبطیدر زایك تقدیمیله‌ده لغتدر عدم انصرافی علمیت والفت تانیثه مبنی‌در المهرزق مدحرج
وزننده محبوس معناسنه‌در شارحك بیاننه کوره بوماده متصرف اولمیه رق بو رسمه مسموعدر الهزق کتف
وزننده رعد شدیده دینور الاهزاق همزه‌نك کسریله چوق کولمك معناسنه‌در یقال اهزق فی الضحك اذا
اکثر منه المهزاق میثاق وزننده کوله‌کن خاتونه دینور یقال امرأة مهزاق ای کثیرة الضحك و بریرده قرار ایتمز
اولان سکمشرب و یل قوان قاری‌یه دینور الهزقة فرحه وزننده مهزاق معناسنه‌در یقال امرأة مهزاق
وهزقة ای لا تستقر فی موضع الهزق فتحتینله جنبش ونشاط معناسنه‌در یقال به هزق ای نشاط الهزرقة
دحرجه وزننده پك چرکین کولمکه دینور یقال تنفر الناس هزرقته وهی اسوء الضحك هزروقی هرزوقی وزننده
ومرادفیدر وآندن مصحف دکلدر المهزرق مهرزق وزننده ومرادفیدر الهطق فتحتینله تیز تیز یوریمکه
دینور یقال ماهذا الهطق ای سرعة المشی الهفتق جعفر وزننده هفته معربیدر که یدی کوندن عبارتدر
اسبوع معناسنه‌در الهقهقة زلزله وزننده شدتله یوریمك معناسنه‌در یقال یهقهق الرجل ای یسیر شدیدا

و برقومك کرامنه بعده لئام وسفله‌سنه برمقدارجه عطیه توزیع ایلمك معناسنه‌در یقال هقهق فی القوم اذا
خوّص فیهم بشئ من عطاء شارح ضاد معجمه ایله تخوض نسخه‌سنی تخطئه ایلمشدر الهق شق وزننده جماعه
جهد ایله خاتونی بیتاب ایلمك معناسنه‌در یقال هق المرأة هقا من الباب الاول اذا جهدها بالجماع الهقق
فتحتینله پك چوق جماع ایدن کسه‌لره دینور یقال هم هقق ای نیاکون الهقهاق ثرثار وزننده امور ومصالحنده
قطعا فاتر ومتکاسل اولمیوب مقدم وساعی اولان آدمه دینور یقال رجل هقهاق ای منکمش فی اموره الهلق
خلق وزننده والتهلق تفعل وزننده سرعت ایلمك معناسنه‌در یقال هلق الرجل هلقا من الباب الثانی وتهلق
تهلقا اذا اسرع الهلق جمزی وزننده ولق معناسنه‌در که ناقه‌نك شدتله یلسنه دینور الهمق کتف وزننده
تر وتازه وایبك کبی یومشق چایره دینور وچوق اوته دینور وقوری اوتلغه دینور الهمق هانك کسری ومیمك
کسری وفتحیله زمکی وزننده کاه اویکا کاه بویکا مستانه کبی یوریمکه دینور یقال یمشی الهمقی وهو مشی علی جانب
مرة وعلی اخری مرة الهمقیق حصیص وزننده برنوع نبات آدیدر الهمقاق هانك فتحی وضمیله برجنس
دانه‌در که بلعم جبالنده نابت اولور قاوروب تقویت جماع ایچون اکل ایدرلر مفردی همقاقه‌در المهمق معظم
وزننده اوکونمش سویقه دینور الهمق خدب وزننده چواپه وسلکی و پریشان احمق آدمه دینور یقال رجل
همق ای احمق مضطرب الهملقة دحرجه وزننده سرعتله یوریمك معناسنه‌در یقال هملق الرجل اذا اسرع
الهنق فتحتینله قلب صقندیسی کبی حالت انقباضه دینور که انسانه عارض اولور تقول اخذنی الهنق وهو شبه
ضجر یعتری الانسان الهندلیق زنجبیل وزننده چوق سوزلو پرکوی آدمه دینور یقال رجل هندلیق ای الکثیر
الکلام الهوقة هانك فتحیله اوقه وزننده ومرادفیدر که ذکر اولندی الهیق هانك فتحیله والهیقم زیادهٔ
میمله ارکك دوه قوشنه دینور وهیق انجه اوزون آدمه دینور الاهیق احمق وزننده اوزون بیونلو انسان وحیوانه
دینور یقال رجل وفرس اهیق ای الطویل العنق فصل الیاء الیرقان فتحاتله ورانك سکونیله اکینه
عارض اولور برکونه آفت اسمیدر ترکیده صاپ اورمش وسام چالمش تعبیر اولنور کذلك انسانه عارض اولور برکونه
مرض اسمیدر که ایکیسنه‌ده صاریلق تعبیر اولنور نته که ارق ماده‌سنده بیان اولندی مؤلف اوراده یرقان اسود
و یرقان اصفر تعبیریله ایکی کونه‌یه تقسیم ایلمشیدی ومشهوری دخی بودر لکن تذکرهٔ داووده بوفقیر کوردمکه
بردخی اخضر نوعی اولور ایمش واول هندستاندن غیری دیارده قلیل الوقوع ایمش اصفر واسودك اجتماعی ایمش
المأروق والمیروق یرقان علتنه اوغرامش آدمه واکینه دینور یقال رجل وزرع مأروق ومیروق اذا اصابهما
الیرقان بعض نسخه‌ده ورق و بعضده رزق عنوانده مرسوم اولمغله آنلرده صالحدر الیارق هاجر وزننده یصی
دستبنده دینور که نسوان عربه مخصوص بلازکدر شارحك بیاننه کوره یاره معربیدر الیقق یانك وقافك فتحیله
خرما کوبکی دیدکلری نسنه‌یه دینور جمار النخل معناسنه یققه آندن اخص‌در که برپاره‌سنه و برلقمه‌سنه دینور
و یقق بوغه دینور و پك آق اولان شیئه دینور وتأکیدا وصف ایدرلر یقال ابیض یقق ای جدا الیقق کتف
وزننده پك آق اولان شیئه دینور یقال شئ یقق ای شدید البیاض شارح دیر که اولکی کسائی وثانی ابن السکیت
روایتیدر الیقایق یقق لفظندن جمعدر یقال بیض یقایق ای شدیدة البیاض الیقوقة عمومه وزننده پك آق
اولمق معناسنه‌در یقال یق الشئ یقوقة من الباب الرابع اذا ابیض الیلق فتحتینله آق نسنه‌یه دینور یقال
شئ یلق ای ابیض الیلقة سمکه وزننده آق تو یلو کچی‌یه دینور الیلمق یانك ومیمك فتحیله یلمهٔ فارسی معربیدر که
قفتانه دینور قباء معناسنه جمعی یلامق در و بولمق ماده‌سنده دخی ذکر اولندی لکن مؤلف مادهٔ مذکوره‌ده
بوکه تصدی ایلمامشدر قالدیکه اصل فارسیده یلمه قپامه تعبیر اولنان قفتانه دینور ینّاق سحاب
وزننده روم سرعسکرلرندن برینك اسمیدر که زمان خلافت صدیق اکبرده قتل وسر مقطوعی دیوان
خلافتده غلطان اولدی یناق شداد وزننده اتباع تابعیندن حسن بن مسلمك جدی اسمیدر که صحابیدر

❊ باب الکاف ❊ ❊ فصل الهمزه ❊

أَبك احمد وزننده برموضع آدیدر الابك فتحتینله برآدمك وجودی پك اتلو سمیز اولمق معناسنه‌در یقال
ابك الرجل ابکا من الباب الرابع اذا کثر لحمه الابك کتف وزننده والمئبك منبر وزننده احمق
آدمه اطلاق اولنور یقال انه لعفك ابك ومعفك مئبك ای اخرق عفك دخی بو معنایه اولمغله تأکید اولور
الاراك سحاب وزننده برقطعه ارضه دینور وعرفاتده نمره قربنده برموضع آدیدر نعمان الاراك ووادی الاراك
دیدکلری بدر وهذیل قبیله‌سی یورنده برطاغك آدیدر واراك اکشی اوته دینور حمض معناسنه که مراد ملوحت

ومرارتی اولان اوتدردوه قسمنك فاكهه سیدر وحمض نوعندن برشجر اسمیدركه دالّری‌یله اسنان اوانور ترکیده
مسواك اغاجی دیرلر كه یمن طرفنه مخصوصدر جمعی ارك كلور ضمتیله واراٸك كلور الارك همزه‌نك كسری‌یله بودخی
اکشی اوته دینور حمض معناسنه و یقال عشب له ارك ای تقیم فیه الابل زیرادوه قسمی شورا وتلقدن پك محظوظ
اولور الاراكیة همزه‌نك فتحیله مسواك اغاجی اوتلیان دوه‌لره دینور یقال ابل اراكیة اذا كانت ترعی الاراك
الاركة فرحه وزننده مسواك اغاجی چوق اولان یره دینور یقال ارض اركة ای كثیرة الاراك ومسواك اغاجی
اوتلامقدن خسته اولان دوه‌لره دینور جمعی اراكی كلور طلاحی كبی الارك كتف وزننده والمؤترك مؤتلف
وزننده مسواك اغاجنك قورواغنه دینور كه فراوان وبری برینه صارمشق اوله یقال اراك ارك ومؤترك ای كثیر
ملتف الارك فتحتیله دوه اراك اغاجی اوتلامقدن قارنی اغریوب خسته اولمق معناسنه‌در یقال اركت الابل
اركا من الباب الرابع اذا اشتكت من اكل الاراك فهی اركة واراكی وارك بریرده مقیم اولمق معناسنه‌در یقال ارك
بالمكان اذا اقام به الاروك قعود وزننده بودخی دوه اراك اغاجی اوتلامقدن خسته اولمق معناسنه‌در یقال اركت
الابل اروكا من الباب الاول اذا اشتكت من اكل الاراك و یقال اركت الابل علی المجهول ودوه اراك اغاجی اوتلامق
یاخود دائمی انی اوتلایوب طورمق یاخود مطلقا اوغرادیغی اغاجی اوتلایوب قالمق معناسنه‌در یقال اركت الابل
اروكا من الباب الثانی والاول اذا رعت الاراك اولزمته واقامت فیه تأكله اوهوان تصبب ای شجر كان فتقیم فیه
و برخصوصده لج واصرار ایلمك معناسنه‌در یقال ارك فی الامر اذا لج و برایشده قچنلیوب كیرولمك معناسنه‌در
یقال ارك فی الامر اذا تأخر و یاره‌نك شیشی چكیلوب اوكولمغه یوزطوتمق معناسنه‌در یقال ارك الجرح اذا سكن
ورمه وتماثل و بریرده مقیم اولمق معناسنه‌در یقال ارك بالمكان اذا اقام و برنسنه‌یی بركسنه عهده سنه الزام ایلمك
معناسنه‌در یقال ارك الامر فی عنقه اذا الزمه الارك ترك وزننده دوه‌یه اراك اغاجی اوتلاتمق معناسنه‌در تقول
اركت الابل اركا من الباب الاول اذا ارعیتها الاراك وارك سبستان قضاسنده برموضع آدیدر المورك ایراكدن
اسم فاعلدر اراك اغاجلغنده یوردطوتوب دوه‌سنه آنی اوتلادر اولان آدمه دینور ومنه یقال قوم مورکون ای نازلون
بالاراك یرعونها الاریكة سفینه وزننده زفافخانه‌ده قوریلان سریره دینور یاخود مطلقا اتكا اولنه جق نسنه‌یه
دینور سریر ومنصه وفراش كبی یاخود كلین ایچون نصب اولنان قبه یاخود چادر ایچره ترتیب ایلدكلری عالی ومزین
تخته دینور واكر آنده سریر اولمز ایسه اكا حجله دینور جمعی اریك كلور رها سرر واراٸك كلور و بواقامت معناسندن
مأخوذدر ومنه یقال هم متكئون علی الاراٸك مع بعض كالرائك فالاریكة سریر فی حجلة اوكل ما یتكأ علیه من سریر
ومنصة وفراش اوسریر منجد مزین فی قبة او بیت فاذالم یكن فیه سریر فهو حجلة قال الراغب الاریكة حجلة
علی سریر واریكه یاره‌نك درست اولان اتنه اطلاق اولنور كه چرك وهجرانی زائل اولدقدنصكره تازه قپانیوب
ظاهر اولوب همان اوزرنده دری بتمكدن غیری نسنه قالمامش اوله یقال ظهرت اریكة الجرح ای ذهبت غثیثته
وظهر لحمه الصحیح الاحمر التأریك كلینی اریكه‌یه اوتورتمق معناسنه‌در كه اوكنه پرده چكوب انده اجلاس ایدرلر
داماد كلوب آنك اوزرنده زفاف ایدر یقال ارك العروس اذا سترها بالاریكة ارك فتحتیله تدمرقربنده برقریه‌در
ونجد وحجاز بیننده قفاحضن نام جبلده برطریق آدیدر ذوارك جبل وعنق وزنلرنده یمامه‌ده بروادی آدیدر
ذواروك همزه مضمومه ایله بروادی اسمیدر ارك همزه مضمومه وضمتیله برموضعدر اریك امیر وزننده
برذره آدیدر اریكتان مصغر بنیه سیله ابو بكر بن كلاب قبیله‌سی یوردنده ایكی طاغك آدیدر اراكه سحابه
وزننده اسامی نسواندن ورجالدندر اراكة بن عبدالله و یزید بن اراكه شاعرلردر المأروك اصل وبنیاد معناسنه‌در
یقال هو كریم المأروك ای الاصل الآرك همزه‌نك مدیله افضل وزننده افعل تفضیلدر اریكه‌دن اخذ وتصرف
اولنمشدر پك لایق وجسبان معناسنه‌در ومنه یقال هوآركهم بكذا ای اخلقهم الایتراك افتعال وزننده
اراك اغاجی ایریلنوب قوتلنمك علی قول یتشوب كالنی بولمق معناسنه‌در یقال ائترك الاراك اذا استحكم وضخم
اوادرك الاسكتان همزه‌نك فتحی وكسری وكافك فتحیله تثنیه‌در فرجك ایكی قیبسنه دینوركه دوداقلری
تعبیر اولنور علی قول قیللرندن اوته جدا ایكی جانبنه یاخود ایكی كنارینه دینور اوزونزه كبی برلریدر مفردی اسكه‌در
وجمعی اسك‌در همزه‌نك كسری وفتحیله واسك‌در عنب وزننده شارح دیركه مؤلف شفرا الرحم عنواننده
ثبت ایلمكله رحمدن مراد فرجدر المأسوكة شول خاتونه دینوركه سنتجی خطا اتمكله سنت اوله جق لحم زائدنی
كسمیوب غیری یرنی كسمش اوله یقال امرأة مأسوكة اذا كانت قداخطأت خافضتها فاصابت غیرموضع الخفض
آسك هاجر وزننده ارجان قربنده برموضعدر الافك همزه‌نك كسری وفتحیله والافك فتحتیله والافوك

قعود وزننده یلان سویلمك معناسنه‌در یقال افك الرجل وافك افكا وافكا وافوكا من الباب الثانی والرابع
اذا كذب مؤلفك بصائرده بیاننه كوره افك صرف الشیء عن وجهه معناسنه موضوع اولوب معانیء سائره آندن
منشعبدر وافك برآدمی برنسنه‌دن كیروچویرمك یاخود رأی واندیشه‌سنی دوندرمك معناسنه‌در یقال افك فلانا
عنه افكا من الباب الثانی اذا صرفه وقلبه اوقلب رأیه و بركسنه‌یی یلان سویلرایلمك یعنی یلانجی قلمق معناسنه‌در
یقال افك فلانا اذا جعله یكذب و برآدمی مقصودندن محروم ونومید ایلمك معناسنه‌در یقال افك فلانا اذا حرمه
مراده التأفیك بودخی یلان سویلمك معناسنه‌در یقال افك الرجل اذا كذب الافاك شداد وزننده والافیك
امیر وزننده والافوك صبور وزننده یلانجی آدمه دینور كذاب معناسنه وافیك حزم ورشد وحیله وفطانتی
قلیل اولان عاجز وچولپه آدمه دینور بومعناده بمعنی مفعولدر یقال رجل افیك ای عاجز قلیل الحیلة والحزم
وكندی رأی وفكری جهتندن مخدوع وفریفته اولان آدمه دینوركه قلت رشدندن نشأت ایدر یقال هو افیك
ای مخدوع عن رأیه المأفوك افیك ایله معنای اخیرده مرادفدر وشول یره دینوركه اكا یغمور اصابت ایلیوب
وآنده اصلا نبات اولمیه مؤنثی هایله‌در یقال مكان مأفوك وارض مأفوكة اذا لم یصبه مطر ولیس به نبات
وعقل ورشد واذعانی ضعیف اولان آدمه دینور یقال افك المكان علی بناء المجهول افكا بالفتح فهو مأفوك
ای لم یصبه مطر ومابه نبات وكذا یقال افك الرجل فهو مأفوك ای الضعیف العقل الائتفاك افتعال
وزننده برنسنه ترسنه دونمك معناسنه‌در یقال ائتفكت البلدة اذا انقلبت المؤتفكات اسم فاعل بنیه‌سیله
شول بلده‌لردركه قوم لوط علیه السلام اوزره زیروزبر اولدیلر ومنه قوله تعالی
والمؤتفكات بالخاطئة شارح دیركه صعبه وصعده وعمره ودوما وسدوم نام شهرلر ایدی ومؤتفكات شول
ریاحه اطلاق اولنوركه ارسال الهی ایله برارضی تقلیب ایلیه یاخود مختلفة المهاب اوله یعنی نشئت ایدوب اسدیكی
كرته‌لر مختلف اوله كه كیمی جنوبی وكیمی شمالی وغربی اوله ومنه تقول العرب اذا كثرت المؤتفكات زكت الارض
یعنی مختلف یللر اسدكده یرك زرعی قوتلو ونمادار اولور الافیكه سفینه وزننده یلان سوزه دینور جمعی افائك
كلور یقال رماه بالافیكة ای الكذب افكان سحبان وزننده بربلده آدیدر الافكة فرحه وزننده قورااق سنه‌یه
اطلاق اولنور یقال سنة افكة ای مجدبة الافك فتحتیله چهره‌ده چكه ایله آغز اوجلرینك قاوشدیغی یره
دینور یقال اصاب بافكه ای مجمع الفك والحطمین الافك همزه‌نك ضمیله افوك لفظندن جمعدر یلانجیلره دینور
الاكة همزه‌نك وكاف مشدده‌نك فتحیله والاكاكة شداده وزننده شدائد زماندن اولان شدیده ومحنته دینور یقال
اصابتهم الاكة والاكاكة ای الشدیدة من شدائد الدهر واكه شدت دهره وشدت حره دینور یقال ازعجنه اكة الدهر
واكة الحر ای شدتهما و بدخو یلغه دینور یقال به اكة ای سوء الخلق وحقد وكینه معناسنه‌در یقال بقلبه اكة ای حقد
واولو منه اطلاق اولنور و بركسنه اوزره خشم وغضبله توجه ایلمكه دینور تقول ادهشنی اكته ای اقباله علی بالغضب
وصقشمق زحمت ومزاحمه معناسنه‌در تقول ماهذه الاكة ای الزحمة وهوائك راكد اولمسنه دینور الاك همزه‌نك
فتحی وكافك تشدیدیله والاكیك امیر وزننده ایكیسنده وصفدر روز كارسز اسی كونه دینور یقال یوم اك
واكیك ای حار ساكن الریح والك مصدر اولور كون روز كارسز اسی اولمق معناسنه‌در یقال اك یومنا اكا
من الباب الاول اذا صار اكیكا وكیرودوندرمك معناسنه‌در یقال اكه اذا رده ومزاحمه ایلمك معناسنه‌در یقال
اك فلانا اذا زاحمه وتنكدل اولمق معناسنه‌در یقال اك فلان اذا اضاق صدره الایتكاك افتعال وزننده بودخی
هوا راكد اوله رق پك اسی اولمق معناسنه‌در تقول ائتك یومنا بمعنی اك وصقشمق معناسنه‌در یقال ائتك الورد
ای جاعة الابل الواردة اذا ازدحم و برایش برآدمه بیوك كورنوب و بیوك كلمكله آندن استنكاف ایلمك معناسنه‌در
یقال ائتك من الامر اذا اعظم علیه وانف منه و یوردكن ایاقلری بری برینه چارپلوب طوقنمق معناسنه‌در یقال
ائتكت رجلاه اذا اصطكتا الالك همزه‌نك فتحیله آغزده نسنه چیڭنمك معناسنه‌در یقال الك الفرس اللجام
الكا من الباب الاول اذا علكه الالوكة همزه‌نك فتحی ولامك ضمیله والمألكة میمك فتحی ولامك ضمی وفتحیله
والالوك همزه‌نك فتحیله والمألك میمك فتحی ولامك ضمیله و بوندن غیری مفعل وزننده وارد اولمامشدر مجموعی
ایلچیلك رسالت معناسنه‌در شارح دیركه مؤلف تشویش ایله ثبت ایلمشدر زیرا امهات سائره‌نك بیاننه كوره
الك والوكه والوك ومألك مقعد وزننده مصدرلردر ایلچیلك ایلمك معناسنه‌در ومألك میمك فتحی ولامك
ضمیله ومألكه لامك ضمی وفتحیله اسمدر ایلچیلكه دینور یقال الك بین القوم الكا والوكة ومألكا والوكا
من الباب الثانی اذا ترسل و یقال بینهما مألك ومألكة ای رسالة والوكه ایلچینك حامل اولدیغی رساله ونامه‌یه

اطلاق اولنور تقول احمل الیه الوکی ای رسالتی انتهی والوك صبور وزننده ایلچی یه دینور یقال هو الوك
بینهما ای رسول الملك فتحتیله فرشته یه دینور لسانمزده دخی ملك دینور جن وشیطان کبی بونکده ترکیبی
بوقدر عند البعض بو ماده دن مأخوذدر که اصلی مألك ایدی همزه لام اوزره تقدیم اولندقدنصکره حذف اولندی
و بعضلر عندنده ملکدن مأخوذدر کما سیذکر المألوك مألوق وزننده ومرادفیدر که ذکر اولندی یقال رجل
مألوك ای مألوق الاستیلاك ایلچیلك معناسنه در یقال استألك مألكته اذا حمل رسالته الانك همزه نك
مدی ونونك ضمیله قورشونه دینور اسرب معناسنه علی قول ابیضنه دینور که قلای اوله چقدر یاخود اسودینه
یاخود خالصنه دینور مؤلف اسرب لفظنی آنك وآنك لفظنی اسرب ایله تعریف ایدوب ورصاصی ماده سنده
ایکی نوعه تقسیم ایلمشیدی که بری اسود درکه اسربدر و بری ابیضدر که قلعیدر دیمشیدی شمدی بوراده
آنك لفظنی اسرب ایله تعریف ایلدی که کندی بیاننه کوره رصاص اسود اولور ترکیده قورشون دیدکلریدر
وقول ثانی یه کوره قلعی اولور که قلای دیدکلریدر قول ثالث که او اسوده یعنی یاخود اسودی دیمکدر ایشته
تقریر مذکور اسودی اسرب اوله جقدر بوتر دیدك زائده اولدیغی غیرستیردر و اسرب فارسیدن معربدر وآنك
لفظنك وزنی افعل درکه افلس وزننده جمعه مخصوص اولمغله مفرد اوله رق بوندن و اشد لفظندن غیری وارد
اولمامشدر شارح دیرکه بعضلر وزنی فاعل اولمغه ذاهب اولدیلر الانك همزه نك فتحیله برنسنه بیوبوب
یوغونلمق معناسنه در یقال انك الشیئ انكا من الباب الاول اذا عظم وغلظ واوزامق معناسنه در یقال
انك البعیر اذا طال ودردنالك اولمق معناسنه در یقال انك الرجل اذا توجع وخست ودنائت وارتکاب کبی اخلاق
رذیله پیدا ایدوب حرص وطمعه دوشمك معناسنه در یقال انك الرجل اذا طمع واسف لملائم الاخلاق الاوکة
شوکه وزننده غضب وشر وشور معناسنه در یقال ماهذه الاوکة ای الغضب والشر ترکیده غضبته او بکه
دیمکله ظاهر اوکه دن مأخوذ ومحرفدر الایك همزه نك فتحیله صیق و بری برینه صارمشق اغاج قورولغنه
دینور یاخود سدر واراك اغاجلغی اولان اورمانه دینور علی قول مطلقا اغاجلغه دینور حتی خرمالغه دینور مفردی
ایکه در یقال نزلوا فی الایك وهو الشجر المتلف الکثیر او الغیضة تنبت السدر والاراك او الجماعة من کل الشجر
حتی من النخل ومن قرأ قوله تعالی اصحاب الایکة بالایکة فهی الغیضة ومن قرأ لیکة باللام فهی اسم القریة
قرأت ثانیه یه کوره موضع ذکری لام فصلی اولور و صحیح بخاریده اصحاب الا ئکة یعنی لام مشدده ایله ایکه نك
جمعی او لمق اوزره مرسوم اولمغله وهم اولمق ملحوظدر وایك مصدر اولور اغاج قورواق یاخود اورمانلق او لمق
معناسنه یقال ایك الاراك ایکا من الباب الرابع اذا صار ایکة الاستئیاك ایك معناسنه در یقال استأیك
الاراك بمعنی ایك الایك کتف وزننده میوه دار اولان اغاجلغه دینور یقال ایك ایك ای مثمر فصـــل الباء
الموحدة بابك هاجر وزننده مشهور صاحبخروج اسمیدر که بلاد فارسدن خرم نام قصبه دن نشئت وظهور
ایدوب جمله ممالکه استیلا ایلمکه رمق یسیر قالمشیدی بعده برتقریبله معتصم عباسی زماننده قتل واعدام
اولندی وعبد الصمد بن بابك شعراء مفلقیندندر شارحك بیاننه کوره بابك عجمیه وعلمیتله غیر منصرفدر
البتك فتك وزننده کسمك معناسنه در یقال بتکه بتکا من الباب الثانی والاول اذا قطعه التبتیك تفعیل
وزننده بودخی کسمك معناسنه در الانبتاك انفعال وزننده والتبتك تفعل وزننده کسلمك معناسنه در یقال
بتکه فانبتك وتبتك ای قطعه فانقطع وتقطع البتکة باتك کسری وفتحیله کسیلن شیئك پاره سنه دینور که کسنتی
تعبیر اولنور جمعی بتك کلور عنب وزننده یقال فی یده بتکة من الحبل ای قطعة منه واواخر لیلده اولان ظلمته اطلاق
اولنور تقول خرجت وقد بقیت بتکة من اللیل ای جهمة اشبو بتك ماده سنده صحاح مترجمنك بتك برنسنه یی قبض
ایدوب چکمك معناسنه ده کلور عنوانیله صحاحدن برمعنا دخی ترجمه سی قطع معناسندن متفرع اولوب معنای
مذکور تحتنده اولدیغنه بناء مؤلف کما التفات ایلمامشدر حتی راغب مفرداتده بتك اعضاء وشعر قطعنده مستعملدر
یقال بتك شعره واذنه و بتکت الشعر ای تناولت قطعة منه والبتکة القطعة المنجذبة عبارتیله رسم ایلمکله معنای اول
ضمننده اولدیغی واضحدر الباتك قاطع معناسنه در ومالك بن کعب الهمدانی قلجنك اسمیدر البتوك صبور وزننده
بودخی قاطع معناسنه در یقال سیف باتك و بتوك ای قاطع البختك بختق وزننده ومرادفیدر تبودك ناك فتحیله
عنقریب تاء فصلنده مرسومدر البرکة فتحاتله برنسنه نك آرتوب چوغالمسنه دینور یقال فیه برکة ای نماء وزیادة
مؤلفك بصائرده بیاننه کوره اصل برك دوه یره چوکك معناسنه موضوعدر که دیزلرنی وصدرنی یره قویوب
یرلشمکدن عبارتدر بو معنادن لزوم وثبوت معناسی اعتبار اولندی بروك دابه وابتراك فی الحرب و برکة الماء و برشنه

خیر الهینك ثبوتنه برکه اطلاقی وآندن زیاده ونماء معناسی وسعادت معناسی منشعب اولمشدر انتهی و برکه
سعادت معناسنه در یقال هو اهل البرکة ای السعادة و برکه اسامیدندر برکة المجاشع تابعیندندر التبریك برکتله
دعا ایلمك معناسنه در یقال برك علی الطعام و برك فیه اذا دعا له بالبرکة ودوه چوکك معناسنه در یقال برك البعیر
اذا استناخ البریك امیر وزننده خیر و برکتلو شیئه دینور یقال طعام بریك ای مبارك فیه المبارکة مفاعله
وزننده برکت ویرمك و برکتلو قلمق معناسنه در یقال بارك الله لك وفیك وعلیك و بارکك ای وضع فیك البرکة
واما فی حدیث الصلوة علی النبی علیه السلام و بارك علی محمد وعلی آل محمد فمعناه ادم له ما اعطیته من التشریف
والکرامة پس اهدنا ثبتنا علی الهدایة معناسنی متضمن اولدیغی کبی بوراده بارك دخی ادم له البرکة معناسنی
متضمندر ومبارکه برنسنه یه مداومت ایلمك معناسنه مستعملدر یقال بارك علیه اذا واظب التبارك تفاعل
وزننده خاصة صفت الهیه دن اولمغله اشیاء سائره ده استعمال اولنمز یقال تبارك الله تقدس وتنزه فی ذاته وصفاته
پس بوراده ملازمه علاقه سیله تعالی معناسنه اولور وجمیع خیرات و برکات حضرت حقه مخصوص اولمغله
مخلوقاتدن متعالی اولدیغنه مبنی مخلوقاتده استعمال اولنمز مترجم دیرکه خصیصه دن اولمغله بوندن مضارع ومصدر
واسم فاعل صیغه لری متصرف اولمزتنه که بیضاوی سوره فرقان اوائلنده تنصیص ایلمشدر و بنه بیضاوی
علیه الرحمه تکاثر خیره اوتزاید عن کل شیئ وتعالی عنه فی صفاته وافعاله عبارتیله تفسیر ایلمشدر که قول اول حاصل مطلب
معنادر وقول ثانیده تعالی کلمه سی تزاید لفظنه عطف تفسیردر وتفاعل صیغه سی مبالغه یی متضمندر که ازلی وابدی
خیر و بر واحسانی کثیر یعنی غیر منقطعدر یاخود وجه مذکور اوزره مخلوقاتدن متعالیدر دیمکدر تعالی وتقدس
ونزهرده مرسومدر که نواسخ ابتداء و باب استثناء و باب تعجب وامثالی اوزره مبنیه اولان افعال وصفات الهیه یه
مخصوص اولان تبارك فعلی وینبغی وعم وهب مقوله سی فعللر صیغ مختلفه تصرفندن ممنوعلردر وتبارك برنسنه ایله
خیره تفأل ایلمك معناسنه در یقال تبارك بالشیئ اذا تفأل به معنای اولده وجه مذکور اوزره متصرف اولمیوب
لکن معنای ثانیده متصرف اولور البروك قعود وزننده والتبراك تذکار وزننده دوه چوکك معناسنه در
یقال برك البعیر بروکا وتبراکا من الباب الاول اذا استناخ وثابت ومقیم اولمق معناسنه در یقال برك بالمکان
اذا ثبت واقام به و بروك ابتراکدن اسم اولور کما سیذکر و بلودك یغموری دائمی اولمق معناسنه در یقال برکت
السحاب اذا دام مطرها وچالشمق معناسنه در یقال برك الرجل فیه اذا اجتهد الابراك همزه نك کسریله دوه یی
چوکرمك معناسنه در تقول ابرکت البعیر اذا انخته البرك بانك فتحیله حشم نشین اولان اوبه خلقنك مجموع
دوه لرینه دینور که اوتلاقدن اخشام وقتنده کلوب اوبه نك کنارلرنده بالغة ما بلغت بلود کبی چوکش اوله هرنقدر
کثیر اولورسه ده برك اطلاق اولنور علی قول چوکش دوه سوریسنه یاخود پك چوق دوه لره دینور مفردی بارکدر
صحب وصاحب کبی مؤنثی بارکه در وجمعی بروکدر پس اسم جمع اولور یعنی ماده سندن واحدی اولان اسم جمع
اولور رکب کبی و برك کوکسه اطلاق اولنور معنای آتیدن مأخوذدر یقال ضربه برکه ای صدره ودوه نك کوکسندن
یره کلان موضعنه دینور و بر موضع آدیدر فتحتینله ده زبانزده در المبترك ابتراکدن اسم فاعلدر برنسنه اوزره
چوکوب زور واقدامله طیانان کمسیه دینور یقال رجل مبترك ای معتمد علی شیئ ملح البرك صرد وزننده دائما
نسنه اوزره چوکر اولان کمسیه دینور البرکة بانك کسریله بودخی کوکسه دینور صدر معناسنه وچوکش ناقه نك
چوکدیکی یرده سود ینك ادرار ایلمسنه دینور که صاحبی آنی کورد کده قالدروب صاغار یقال دناوقت برکة
الناقة وهی ان تدر لبنها وهی بارکة فیقیمها و یحلبها ودوه نك کوکسنك یره کلان دریسنه دینور یاخود بونده
برك لفظنك که بانك فتحیله در جمعیدر حلیه وحلی کبی بوراده تشویش واردر زیرا مؤلف حلی ماده سنده حلی که حانك
فتحی ولامك سکونیله در جمعی حلی کلور دلو ودلی کبی یاخود حلی جمعدر مفردی حلیه در ظبیه کبی وحلیه که حانك
کسریله در جمعی حلی کلور حانك کسری والفك قصریله وحلی کلور حانك ضمیله دیو تنصیص ایلمکله بوراده
البرکة او جمع البرك کحلیة وحلی قولی ملایم دکلدر غالبا عباره او مفرد البرك عنوانیله ایکن قلم ناسخدن او جمع عنوانیله
واقع اولمشدر وعلی قول برك بانك فتحیله انسانك کوکسنه و برکه سائر حیوانك کوکسنه دینور یاخود برك کوکسك
ایچ یوزینه دینور و برکه حوضه دینور برك کبی جمعی برك کلور عنب وزننده و برکه بناء نوع اولور دوه برکونه چوکك
معناسنه یقال ما احسن برکة هذا البعیر ای نوع من البروك وصاغمال قیونه دینور تثنیه سی برکتان وجمعی برکات در
یقال له برکة ای شاة حلوبة و برکه صو ایرکیلوب کوللندیکی یره دینور حالا طریق حجازده برکه لر که بانك ضمیله در
آندن محرفدر وصباح وقتی صاغیلان سوددن برصاغملغه دینور بونده بانك فتحیله ده جائزدر و بردرلو قاش

یعنی اسمیدر البرك بانك كسریله بودخی حوضنه دینور ومكه ایله زبید میاننده برموضع آدیدر ونجدده بنوعقیل
یوردنده برصوآدیدر ومجازده برموضعدر ودیكرا یكی موضع آدیدر للبركة غرفه وزننده بركونه صوقوشنه
دینور كه صغیر وابیض اولور تركیده مارتی قوشی دیدكاریدر جمعی برك‌در صرد وزننده وابراك در اصحاب كبی
وبركان‌در رغفان وزننده بانك كسریله‌ده جائزدر و بركه قوربغه‌یه دینور جمعی برك‌در ودیت وحماله معناسنه‌در
علی قول دیتی متحمل اولوب اداسنه سعی ایدن كمسنه‌لره دینور واشراف واعیان كروهنه دینور تقول اتیته وعنده
بركة ای جماعة من الاشراف وذكرمنجیك آلدیغی دكرمن حقنده دینور آوج اونی تعبیر اولنور ودیت طلبنده
اولان جماعته دینور بونده بانك حركات ثلاثیله ده جائزدر وبركة الاردنی محدثدر مكحولدن روایت ایلمشدر
الابتراك افتعال وزننده دیز اوزره چوكوب محاربه ایلمك معناسنه‌در یقال ابتركوا اذا جثوا للركب فاقتتلوا
وسكرتمكده پك چبالیوب سرعت واقدام ایلمك معناسنه‌در یقال ابتركوا فی العدو اذا اسرعوا مجتهدین بوندن
اسم بروكدر وقلجك یاسنی آچان آدم یاس آچه جق آلتك اوزرینه عانوب چوكمك معناسنه‌در یقال ابترك
الصیقل اذا مال علی المدوس وبلودك یغموری شدتله صغانقلی دوكلمك معناسنه‌در یقال ابتركت السحابة
اذا اشتد انهلالها وبلودك یغموری دائمی اولمق معناسنه‌در یقال ابتركت السماء اذا دام مطرها وبرآدمه
سوكوب عرض وناموسنه نقص وخلل ویرمك معناسنه‌در یقال ابترك فی عرضه وعلیه اذا تنقصه وشتمه البروكاء
جلولاء وزننده والبراكاء بانك فتحیله دیز اوزره چوكوب ثبات وتمكینله اولان حرب وقتاله دینور البروك
صبور وزننده ولدی كبیری وارایكن اره وارمش عورته دینور یقال امرأة بروك اذا كانت قد تزوجت
ولها ولد كبیر البروك بانك ضمیله اون حلواسنه دینور خبیص معناسنه البریكة بانك فتحیله اسمیدر
اون حلوامی یاپغه دینور وعندالبعض بریك امیر وزننده قایمغله تازه خرمادن مركب طعامه دینور مترجم دیر كه
بوراده عباره مشوش ظن اولنیور زیرا حسب الظاهر بریكه حلوایه دیمكدر خبیصه كبی جمعی بریك اولور و بروك
اسم اولمقدر البراك كتاب وزننده برجنس بالقدر كه قوش برونی كبی برونی اولور جمعی برك كلور بانك ضمیله براك
قطام وزننده اسم فعل امردر ابركوا معناسنه‌در كه كل واحد اعتباریله در ثابتقدم اوله‌سز دیمكدر یقولون فی الحراب
براك براك ای ابركوا البراكیة غرابیه وزننده بردرلو كمی‌یه دینور البركان بانك كسریله برشجر آدیدر علی قول
شور اولان نباته دینور یاخود ساقی اوزامیان نباته دینور وبرنوع نبات آدیدر كه نجد بلادنده نابت اولور یاخود
نباتك خرده نوعنه دینور مفردی بركانه‌در یاخود بركان جمعدر مفردی برك‌در صرد وصردان كبی بركان
عثمان وزننده اسمادندر ابوصالح بركان تابعیدر البركان والبركانی بانك وراء مشدده‌نك فتحیله
والبرنكان زعفران وزننده والبرنكانی زعفرانی وزننده ایپدن طوقنمش بركونه سیاه ابایه دینور جمعی برانك
كلور حالا كمیجیلرك واوطونجی مقوله‌لرینك كیدكلری سیاه ابا اوله جقدر برك الغماد بانك كسری وفتحی وغین
معجمه‌نك حركات ثلاثیله یمنده علی قول وراء مكه‌ده بش مرحله مسافه‌ده برموضعدر علی رأی اقصای معموره
ارضده واقعدر برك النخل وبرك التریاع بانك كسریله ایكی موضعدر طرف البرك مكه‌یه اون فرسخ جبل
سطاع قربنده برموضعدر بركة ام جعفر بانك كسریله طریق مكه‌ده مغیثه ایله عذیب ارالغنده بربركه‌در
بركة الخیزران فلسطین ترابنده‌در بركة زلزل بغداد قضاسنده‌در بركة الحبش وبركة الفیل وبركة رمس
وبركة جب عمیره مصر دیارنده‌در بریك زبیر وزننده یمامه‌ده بربلده‌در ومحدثیندن برجماعتدر البریكان
مصغر بنیه‌سیله فرسان عربدن بارك وبریك نام برادرلردر یوم البریكین ایام عربدندر بركوت عصفوت وزننده
مصرده برقریه‌در برك عنب وزننده بصره‌ده برصوقاق آدیدر المبارك اسم مفعول بنیه‌سیله بصره‌ده برنهر
آدیدر وواسطده برنهردر كه اوزرنده برقریه واردر المباركة خوارزم ایالتنده برقریه‌در المباركیة برقلعه‌در كه
موالی بنی عباس‌دن مبارك تركی بنا ایلمشدر مبرك مقعد وزننده تهامه‌ده برموضعدر ومدینه‌ده برخانه‌در كه
پیغمبر اكرم صلی الله علیه وسلم حضرتلری مدینه‌یه تشریفلرنده ناقه‌لری انده بروك ایلمشدر مبركان میمك وراءنك
فتحیله برموضعدر تبراك قرطاس وزننده برموضعدر برك زفر وزننده شهر ذی الحجه‌نك اسم قدیمیدر وعوف بن
مالك بن ضبیعه‌نك لقبیدر وبرك قورقق جبان معناسنه‌در وكابوس معناسنه‌در كه اویقوده عارض اولان
آغرلقدر آغربصمه تعبیر اولنور الباروك بودخی قورقق آدمه دینور یقال رجل برك وبارك ای جبان
وكابوسه دینور تقول زاحمنی البرك والبارك فی النوم ای الكابوس التبرك تفعل وزننده برنسنه ایله تیمن ایلمك
معناسنه‌در یقال تبرك به ای تیمن البروكة قسوره وزننده دیشی كرپی‌یه دینور المبركة محسنه وزننده آتشه

دینور البورك بورق وزننده ومرادفیدر كه ماده‌سنده بیان اولندی برزك قنفذ وزننده سامة بن لوی اولادندن
اسم ابن نعمان‌در البرنكة دحرجه وزننده برنسنه‌یی یرتوب چاك چاك ایلمك معناسنه‌در یقال برنك الثوب
اذا مزقه وخرقه وبرنسنه‌یی قیمه قیمق معناسنه‌در یقال برنكه اذا قطعه مثل النملة البرانك بانك فتحیله كوچك
طپراق تپه‌لره دینور مفردی مسموع دكلدر البرشكة شین معجمه ایله دحرجه وزننده برنسنه‌نك اجزاء واعضاسنی
یاروب بری برندن آیرمق معناسنه‌در یقال برشك الجزور اذا فصلها وابان بعضها من بعض البرشتوك سقنقور
وزننده برنوع سمك بحری اسمیدر برمك جعفر وزننده یحیی بن خالد برمكینك جدی اسمیدر كه انلره برامكه اطلاق
اولنور البرنكان برك ماده‌سنده بیان اولندی برزك بانك وزای معجمه‌نك ضمیله لفظ اعجمیه یعنی فارسیه‌در بیوك
كبیر معناسنه‌در یاخود اولو وعظیم معناسنه‌در بعده انكله وزیر مشهور نظام الملك ملقب اولدی البزكی
جمزی وزننده سرعت سیر معناسنه‌در یقال یسیر البزكی وهو سرعة السیر البشك بانك فتحی وشین معجمه‌نك
سكونیله برایشی فناء وكترایشلمك معناسنه‌در یقال بشك فی عمله بشكا من الباب الاول والثانی اذا اساء فیه وتیكشی
سیرك سیرك فناء وكوتو دیكمك علی قول عجله ایلمك معناسنه‌در یقال بشك الثوب اذا خاطه خیاطة ردیة او عجل
ویلان سویلمك معناسنه‌در یقال بشك الرجل اذا كذب وكسمك معناسنه‌در یقال بشكه اذا قطعه ودوه‌نك
ایاغی باغنی چوزمك معناسنه‌در یقال بشك عقال البعیر اذا حله وبرنسنه‌یه برشیء قاتمق معناسنه‌در یقال بشكه
فیه اذا خلطه وطواری تیز تیز سورمك معناسنه‌در یقال بشك الدابة اذا ساقها سریعا وسرعتله یوریمك
معناسنه‌در یقال بشك الرجل اذا اسرع وطوار یوركن ایاقلرینی تیز تیز نقللیوب اشمك معناسنه‌در یقال
بشك الفرس اذا خف نقل قوائمه وبونده شینك فتحیله‌ده جائزدر وبشك آت یردن طرنقلرینی قالدیره‌رق المرنی
تمام دوشمیه‌رك وجه اوزره یوریمك یاسكرتمكه دینور یقال یعدو او یمشی البشك وهو ان یرفع بحوافره من الارض
ولا تنبسط یداه الابتشاك افتعال وزننده بودخی یلان سویلمك معناسنه‌در یقال ابتشك فلان اذا كذب وكسمك
معناسنه‌در نته كه بشك كسمك معناسنه‌در یقال ابتشك سلكه اذا انقطع قال الشارح وفی العباب ابتشك سلاه
ای انقطع وانقطاع سلاء محنت شدیده اوغرامقدن كنایه‌در عباب مأخذ قاموس اولمغله ظاهرا صواب اودر
سلكه عنوانی قلم ناسخ اثریدر وابتشاك برآدمك عرض وناموسنه طوقنمق معناسنه‌در یقال ابتشك عرضه اذا وقع فیه
البشكی جمزی وزننده جست وچیره‌دست وپیشكار خاتونه دینور یقال امرأة بشكی الیدین والعمل ای خفیفة
سریعة ورونده وچابك ناقه‌یه دینور یقال ناقة بشكی ای سریعة البشكانی عثمانی وزننده عربدن اولوب
عربیه بیلمز اولان احمق وبیغمز آدمه دینور یقال هو بشكانی ای احمق لایعرف العربیة ومحمد بن علی الهروی
البشكانی القاضی محدثدر الباضك ضاد معجمه‌نك كسریله والبضوك صبور وزننده پك كسیجی قلجه دینور
البضك بتك وزننده كسمك معناسنه‌در یقال لایبضك الله یده بضكا من الباب الثانی ای لایقطعها البطرك
قطر وزننده والبطرك جعفر وزننده بطریق معناسنه‌در كه نصاری طائفه‌سنك سرعسكری یاخود
مجتهدلری مشابه‌سنده اولان پاپاسلریدر علی قول مجوس طائفه‌سنك اولولرینه دینور نته كه بطرق ماده‌سنده
بیان اولندی البعكوكة بانك ضمیله ناسك جمعیتكاهلرینه دینور یقال اجتمعوا فی بعكوكتهم ای مجتمعهم
وبعكوكه بانك ضمی وفتحیله وبعكوك برمحله نازل اولان جماعتك منزللرنده باقی قلان آثارلرینه یاخود خواصنه
یاخود جماعته دینور ودوملرده دخی استعمال اولنور وبرنسنه‌نك وسطنه دینور ودوابك ومواشینك كثرتنه
وغبار وازدحامنه دینور وبعضلر دیدیكه بعكوكة الصیف یازموسمنك اسیلكنك ازدحام واجتماعنه وبعكوكة
الشتاء قیش فصلنك اجتماع برودتنه اطلاق اولنور وبعكوك اسیلكه دینور حر معناسنه البعك بانك فتحیله
برنسنه‌نك اطرافنی قلجله چالمق معناسنه‌در یقال بعكه بالسیف بعكا من الباب الاول اذا ضرب اطرافه البعك
فتحتینله بدن طقناز ویومری اولمق معناسنه‌در یقال بعك جسمه بعكا من الباب الرابع اذا غلظ واكتنز الباعك
احمق وبیغز آدمه دینور البعكوكاء بانك فتحیله شر وشور وغریو وغوغایه دینور یقال ماهذه البعكوكاء ای الشر
والجلبة البك بانك فتحی وكافك تشدیدیله برنسنه‌یی یرتمق معناسنه‌در یقال بك الثوب بكا من الباب الاول
اذا خرقه وطاغتمق معناسنه‌در یقال بك الشیء اذا فرقه وبرنسنه‌یی فسخ وتباه ایلمك معناسنه‌در یقال بك الشیء
اذا فسخه نسخه‌لرده بومكررا واقع اولمشدر ومجلسده برآدمه صیقشدروب مضایقه ویرمك معناسنه‌در یقال
بك فلانا اذا زاحمه بوصورتده تفریق معناسیله بینلرنده ضدیت اولور شارحك بیاننه كوره اوزحمه عنوانی زائددر
زیرا زحم ومزاحمه برمعنایه‌در ومتكبر ومدمغ كسنه‌نك نخوت ودماغنی ردایله اشاغیلمق معناسنه‌در یقال بك فلانا

ادارد نخوته ووضع وبركسه نك بوينى قيرمق معناسنه در يقال بك عنقه اذا دقها وفقر واحتياجه اوغرامق معناسنه در يقال بك الرجل اذا افتقر وبهادرلقدن ناشى تن پرور اولمامغله وجود خشونتلو سرت اولمق معناسنه در يقال بك الرجل اذا اخشن بدنه شجاعة وچاشوب چباليه رق ياخود كثرت والحاح اوزره جماع ايلمكله خانونه زحمت ويروب بى تاب ايلمك معناسنه در يقال بك المرأة اذا جهدها جماعا بكة باءك فتحيله مكۀ مكرمه نك اسميدر على قول ايكى طرفنده واقع ايكى طاغك ما بيني اولان بقعه نك ياخود مطافك اسميدر دق العنق معناسندن مأخوذدر اعناق جبابره يى دق وشكست ايلديكيچون اطلاق اولندى ابرهه وقريش كبى ياخود مزاحمه معناسندن مأخوذدر بهرسنه آنده ناسك ازدحامى باعث تسميه در مؤلفك بصائرده بيانه كوره عند البعض باء ميمدن بدلدر لازب ولازم كبى ياخود آنده ظلم والحاد ايدن جبابره نك اعناقنى دق ايلديكيچون ياخود ازدحامدن ناشى اطلاق اولندى ومنه قوله تعالى ببكة مباركا الآيه مترجم دير كه اديان سالفه يى خرق واهل كفرى تفريق ومشركينى فسخ وتبناه ودماغ ونخوتلرنى رد ووضع ايلمك معنالرى دخى وجه اطلاق اولمق بعيد دكلدر التباك تفاعل وزننده تراكم ايلمك معناسنه در يقال تباك الشئ اذا تراكم وناس صقشوب غلبه لك ومزدحم اولمق معناسنه در يقال تباك القوم اذا ازدحموا انبكاك تزلزل وزننده بودخى مزدحم اولمق معناسنه در يقال تبكبك القوم اذا ازدحموا البكبكة زلزله وزننده نسنه يى برى برينك اوزرينه طرح والقا ايلمك معناسنه در يقال بكبك الشئ اذا طرح بعضه على بعض وغلبه لك وازدحام معناسنه در يقال بكبكوا اذا ازدحموا وبرى اوته كلوب كتمك معناسنه در يقال بكبك الناس اى يجيئون ويذهبون وبرنسنه يى ارغلامق معناسنه در يقال بكبك الشئ اذا هزه وبرمتاعك آلتنى اوستنه دوندرمك معناسنه در يقال بكبك المتاع اذا قلبه وكچى قسمى اوغلاغنك كوده سنى بتلر كبى ديشلمك معناسنه در يقال بكبكت العنز بولدها اذا فعلت بها كانها تعضها الابك همزه نك وباءك فتحيله يك قوراق وقتلق زمانه دينور يقال عام ابك اى شديد ودواب ومواشى وسائرلرى تفريق وپراكنده ايدنه دينور واهل وقومنك امورنده سعى وكوشش ايدن اجيره دينور وبرموضع آديدر ومقطوع اليد كسيه دينور يقال رجل ابك اى اجذم جمعى بكان كلور باءك ضمى وكافك تشديديله البكبك ففد وزننده قازق كبى تند وقوى آلته دينور يقال ذكر بكبك اى مدفع البكباك ثرثار وزننده شول يك بودور آدمه دينور كه بغايت قصه لغندن يوررکن کره كبى يوارلنور اوله يقال رجل بكباك اى قصير جدا اذا مشى تدحرج من قصره البالك صواب وخطاسنى فرق وتميزه قدرتى اولميان احمق ونادانه دينور يقال احمق بالك تالك اذا كان لا يدرى صوابه من خطائه تالك لفظى تأكيددر البكك ضمتينله كوجلوقوتلودلى قانلولره دينور يقال هم بكك اى احداث اشداء واوينياق دنج اشكلره دينور البكابك علابط وزننده بغايت جنبشلو نشاطلو شوخ مشرب آدمه دينور يقال انه لبكابك اى مرح باكباك بر رجل آديدر الابلنداك احرنجام وزننده برنسنه بول اولمق معناسنه در يقال ابلندك الشئ اذا اتسع وحوض براىله بسبرابر اولمق معناسنه در يقال ابلندك الحوض اذا استوى بالارض البلسكاء بانك وسينك فتحى وكسرلريله برجنس اوتدركه اتوابه ايلشدكده اصلا آيرلنوب ايرلمز يابشقان اوتى كبى شارح دير كه بومناسبتله ناظر عسكره بلسكاء اطلاق ايدرلر البلعك جعفر وزننده صالتى وسلپوك ناقه يه على قول قوجه ياخود بومرى كوده لو اولوب وقولانمغله رام وذلول اولانه دينور وكند ذهن وبليد اوله رق بين الناس لئيم وحقير آدمه دينور يقال هو بلعك اى بليد لئيم حقير وبرنوع خرما اسميدر البلعكه دحرجه وزننده قلجله كسمك معناسنه در يقال بلعكه بالسيف اذا قطعه به البلك بانك فتحيله قارشدرمق معناسنه در لبك كبى يقال بلكه بلكا من الباب الاول اذا لبكه البلك ضمتينله برآدمى استخفافدن ناشى پرمقله آوردى تحريك ايلمكدن ظهور ايدن اصواته دينور كه جرطه تعبير اولنور بالك هاجر وزننده ابو معمر نام فقيهك فرسى اسميدر البنك بانك ضميله برشيئك اصلنه ياخود خالصنه دينور يقال هو بنكه اى اصله او خالصه شارح دير كه بن فارسى معربيدر كه برنسنه نك اصلنه وكوكنه دينور وبنك كيجه دن برساعته دينور يقال مضى بنك من الليل اى ساعة منه وبردرلو طيب معروف آديدر تحفه صاحبنك بيانه كوره بنك توت اغاجى قبوغنه شبيه رايحه سى كوزل بركونه قبوقدر بعضلر مغيلان يمنى اغاجنك قبوغيدر ديديلر وبو عطر ياندندر التبنك تفعل وزننده مقيم اولمق معناسنه در يقال تبنك بموضع اذا اقام وير لشوب پايدار اولمق معناسنه در يقال تبنك فى عزه اذا تمكن بانك هاجر وزننده برقريه در وشيخ الفقعسى اولان سعيد بن مسلمك جدى اسميدر البنك قنفذ وزننده والبنبك جندل وزننده دلفين كبى برجنس دكز جانوريدر

على قول قدرغه بالغى كبى بر بالقدر كه انسانى ايكى پاره ايدوب بلع ايدر الباونك بابونج دركه پاپادیه دیدكلرى نباتدر شارحك بيانه كوره ايكبسنده بابونه معربيدر التبنيك تفعيل وزننده ايكى اوبه دن ايكى قيز برسمته چقوب برى برينه اهل وقومنك اخبار وحوادثنى نقل وبيان ايلمك معناسنه در يقال الجاريتان تبنكانتبنيكا وهو ان تخرجا من حيهما فتخبر كل صاحبها باخبار اهلها وايش بتورمك معناسنه در ومنه يقال اذهبى فبنكى حاجتنا اى اقضيها على بناء الامر البنادك بانك فتحيله بنائق معناسنه دركه لباس قولتقلرينه اوريلان خشتكره دينور شارحك بيانه كوره مفردى بندك اولوب معرب اولمق غالبدر بندكان عنفوان وزننده مرو قضاسنده برقريه در فقهادن محمد بن عبد العزيز اورادندر البووك قعود وزننده دوه تاولنمق معناسنه در يقال باك البعير يبوك بووكا اذا سمن البائك سموز دوه يه دينور جمعى بوك وبيك كلور ركع وزننده موثى بائكه در جمعى بوائك در مترجم دير كه بائك لفظى واوى ايكن جمعنده يا ايله بيك ورودى مفردينك لفظنه نظر ايله در نته كه قائم ونائم وصائم كلمه لرنده دخى قوم وقيم ونوم ونيم وصوم وصيم ديرلر آنجق چاريردى بومقوله يى شواذدن عد ايلمشدر زيرا قاعدۀ صرف اوزره واوك يايه انقلابى مقتضى يوقدر لكن صرفيون عندنده استثقال وتخفيف بعينه طبيبلر عندنده هر دردا يچون قوللندقلرى پهلوان ياقيسى يرنده اولمغله بوبابده دخى متمشى اولور زيرا عندلرنده بر واو ايكى ضمه ايله مقدر دربونده ايسه ايكى واو واركه درت ضمه يرنده در بردخى اولك ضمه سى اولمغله بش ضمه مجتمع اولور برضمه يى استثقال ايدرلر ايكن بش ضمه يى البته استثقال ايدرلر پس استثقالا للضمات وقصدا للتخفيف يايه قلبله بيك ونيم وقيم دیمش اولمق بعيد دكلدر فلينظر البوك بانك فتحيله اركك حيوان ديشى يه آشمق معناسنه در يقال باك الحمار الاتان بوكا اذا نزا عليها وايكى آوج ايچره مهره كبى يوالق نسنه يى برى اوته يوالیوب دوندرمك معناسنه در يقال باك البندقة اذا دورها بين راحتيه ونسنه صاتمق ياخود صاتون آلمق معناسنه در يقال باك المتاع اذا باعه او اشتراه وصوچقمق ايچون صويك كوزينه اغاج مقوله سنى صوقوب برى اوته اوينادوب قارشدرمق معناسنه در يقال باك العين اذا ثورماءها بعود ونحوه ليخرج وجماع ايلمك معناسنه در يقال باك المرأة اذا جامعها وبرنسنه قارش مورش اولمق معناسنه در يقال باك الامر اذا اختلط وبرقومك راى واندیشه لرى عرب صاچى كبى شوريده ومختلط اولوب بروجهله مخرج صوابدن عاجز اولمق معناسنه در يقال باك القوم رأيهم اذا اختلط عليهم فلم يجدوا مخرجا وبوك كره ياخود شئ معناسنه استعمال اولنور يقال اول بوك اى اول مرة او شئ الانبياك انفعال وزننده بودخى رأى واندیشه شوريده ومختلط اولمق معناسنه در يقال انباك عليه رأيه اذا اختلط فلم يجد مخرجا المباوك اسم فاعل بنيه سيله جوار وصحبتده برآدمه مخالط وهمحال اولان آدمه دينور يقال هو مباوك له اى مخالط فى الجوار والصحابة تبوك تانك فتحيله شام ايله مدينه بيننده برارضك اسميدر غزوۀ تبوك اوراده واقعدر مترجم دير كه اهل سير بيانى اوزره تبوك تقول وزننده كه فعل مستقبل مخاطبدر شامه موصل طريق مدينه ده واقع برقلعه آديدر تاسعۀ هجريه ده اورايه غزاى حضرت نبوى واقع اولمشدر مخلفين قصه سى بونده اولمشدر بعضلر قولنجه منزل مذكورده رسول اكرم صلى الله عليه وسلم اصحابدن برجماعتك برنمالك اسمه يه صويى چقسون ديو اوق صوقوب اويناتدقلرنى كوردكده مازلتم تبوكونها بوكا بيورملريله من بعد تبوك ايله مسمى اولدى بعده معجزۀ عليه لريله صو نبع ايدوب جريان ايلدى لكن اهل جغرافيا عندنده تبوك نام اصليدر حتى حلبى مرحوم عجمه دن عد ايلمكله عدم انصرافنى ترجيح ايلمشدر حالا منزل مزبور شام حاجنك قوناغيدر عاصى خرما تعبير ايدرلر بيان خرماسى كثيردر التبوكى ياى نسبتله بردرلو طائفى اوزم اسميدر كه تبوكه نسبت اولنور البوكاء بانك فتحيله شورش واختلاط معناسنه در يقال بين القوم بوكاء اى اختلاط باكويه دربند شروان نواحیسندن بربلده در ومحمد بن عبد الله بن احمد بن باكوية الشيرازى صوفيه دندر تم الجزء بعونه تعالى

فصل التاء الفوقية

تبوذك تانك فتحى وذال معجمه نك فتحيله برموضع آديدر وحفاظدن ابو سلمه موسى بن اسمعيل المنقرى يه تبوذكى اطلاقى تبوذك اهلندن برجماعت كنديسنك خانه سنه نزيل اولوب آنلر ايله الفت ومجاورتلرندن ناشيدر على قول موضع مزبوردن برخانه اشترا ايلمكله سبب انتسابى اولمشدر وتبوذك طاوق احشاسى صتان آدمه دينور قورصغى وبوركى وجكرى مقوله سنى حشو ياندن عبارتدر التبركة دحرجه وزننده بريرده مقيم اولمق معناسنه در يقال تبرك بالمكان اذا اقام تبراك قرطاس وزننده برموضعدر الترك تانك فتحيله والتركان تانك كسريله برنسنه دن فراغت ايلمك معناسنه دركه وازكلمك وبراقمق وبوشلمق تعبير اولنور يقال ترك الشئ تركا وتركانا من الباب الاول اذا ودعه شارح دير كه ترك ماده سى مفعول واحده تعديه ايلدكده طرح وتخليه معناسنه اولور

مطلب

ومفعولينه متعدّى اولدقده صير وجعل معناسنى مضمن اولوب افعـال قلوب مجراسنه جارى اولور انتهى وترك
جعل معناسنه مستعملدر يقال تركه كذا اى جعله بو صورتده كويا كه ضدّ اولور وقوله تعالى وتركنا عليه فى الاخرين
اى ابقينا يعنى ابقيناله ذكرا جسنا پس ابقـاء معناى لازمى اولور وترك تريكه اولان خاتونى تزوج ايلمك معناسنه در يقال
ترك الرجل تركا من الباب الرابع اذا تزوج تريكة الاتراك تاى مشدده ايله افتعـال وزننده بو دخى ترك وفراغت ايلمك
معنـاسنه در يقال اتركه بمعنى تركه التتارك تفـاعل وزننـده برنسنه يى ترك ايدشمك معنـاسنه در يقـال تتاركوا
الامر بينهم اذا تركوه التركة رانك كسريله فرحه وزننـده كشينك بعدالموت ترك وابقا ايلديكى ميراث ومخلفاتنه
اطـلاق اولنور يقـال بقى منه تركة كثيرة اى ميراث شـارح ديركه فعله بمعنى مفعوله در وبعضا تانك كسر ورانك اسكانيله
تخفيف اولنور كلمه وكلمه كبى پس لسان عوامده فتحـاتله تركه غلطدر التريكة سفينه وزننـده شول خاتونه دينوركه
آنى كمسه تزوج ايليوب مهجوره قالمش اوله يقال امرأة تريكة اذا كانت قد تركت ولم تزوج وشول چمنزاره وچايرلغه
دينـور كه اوتلا نمسندن غفلت اولنمش اوله يقال روضة تريكة اذا غفلت عن رعيهـا وسيل صوينك يرنده ترك وابقا
ايلديكى صولره دينـور وايچندن ياورى چقدنصكره يمورطه يه اطـلاق اولنور بعضلر دوه قوشنك يمورطه سنه
تخصيص ايلديلر وتوغلغه يه دينور بيضة الحديد معنـاسنه جمعى ترائك وتريك كلورهاسز يقـال اقتحم فى المعركة
وعـلى رأسه تريكة اى بيضة الحديد وخرماسى سلكلمش صـالقمه دينور التركة تمره وزننـده بو دخى ياوريسى
چقمش يمورطه يه وتوغلغه يه دينور جمعى ترك در هاسز وفى الحديث جاء الخليل على نبينا وعليه السلام الى مكة
يطـالع تركته اى هاجر وولدها اسمعيل ولوروى بكسر الراء كان وجها بمعنى الشئ المتروك يعنى تمره وزننـده روايته
كوره مرادها جرايله حضرت اسمعيل در ترك اولنـان بيضة نعامه يه تشبيه اولنمشدر وفرحه وزننـده روايته كوره
مفعول معنـاسنه در كه شئ متروك ديمك اولور وتركه اورته بويلو خاتونه دينـور يقـال تزوج تركة اى امرأة ربعة
التريك امير وزننده بمشى اكل اولنمش صالقمه دينور يقال مافيها الاتريك اى عنقود اكل ما عليه وخرماسى سلكلمش
داله دينـور روضة التريك يمنده برمرغزار اسميدر المتاركة مفاعله وزننده برنسنه يى حالى اوزره ترك ايلمك
وترك ايدشمك معنـاسنه واحد ومشاركت ايچون اولور يقـال تاركه وتاركه البيع وقولهم لابارك الله فيه ولا تارك
ولادارك اتبـاع الترك تانك ضمـيله ناسدن برجنس در عرب وروم كبى جمعى اتراكدر بونلر ترك بن يافث نسلندندر
بنوتركان عثمان وزننـده واسط شهرنده براهل بيت يعنى برخاندان ودودمان در ابو التريك الاطرابلسى ومحسن بن
تريك كه زبير وزننـده لردر محدثلردر تركه تانك ضميله بررجل اسميدر وزيد ويزيد ابنا تركى شاعرلردر مؤلف اسم
فعل امر اولان تراك لفظندن كه قطام وزننـده در سكوت ايلدى وبو اترك معنـاسـنه در قال فى الاساس تراك تراك
صحبة الاتراك الترنوك نونله عصفور وزننده خيره جوره آدمه دينور يقـال رجل ترنوك اى حقير مهزول التك
شكّ وزننـده برنسنه يى كسمك ياخود چكنيوب پاره لمق معنـاسنه در يقـال تكّ الشئ تكا من الباب الاوّل اذا قطعه
اووطئه فشدخه ونبيذ وشراب آدمى كركى كبى سرخوش ايلمك معناسنه در يقال تكّ النبيذ فلانا اذا بلغ منه التكتكة
زلزله وزننـده تكّ ايله معناى اوّلده مرادفدر يقال تكتك الشئ بمعنى تكه التاك تشديد كافله آرق بيتاب آدمه
دينـور يقـال هو تاكّ اى مهزول واولو محل كسيه دينور يقال رجل تاكّ اى هالك بونلر ومعناى آتى قطع معناسندن
نسب اوزره در واحمق ونادانه دينور جمعى تاكون وتككه كلور فتحـاتله وتكاك كلور زهاد وزننده وتكك كلور صرد
وزننده التكوك قعود وزننـده بركمسه احمق اولمق معنـاسنه در تقول تككت يافلان تكوكا من البـاب الثانى
اى كنت تاكا التكة تانك كسريله اوجقوره دينور شلوار بند معناسنه وبو قطع معناسندندر جمعى تكك كلور
عنب وزننده يقـال حل تكته اى رباط السراويل الاستكاك طونه وشلواره اوجقور كچورمك معناسنه در يقـال
استكّ التكة اذا ادخلها فى السراويل التمك تانك فتحيله والتموك قعود وزننـده دوه نك اوركجى كركى كبى
بو يلنوب وصمصيق طقناز اولمق معناسنه در يقال تمك السنام تمكا وتموكا من الباب الاوّل والثانى اذا طال وارتفع وتروّى
واكتنز التامك وجه مذكور اوزره اولان اوركجه دينور واوركجى بيوك ناقه يه دينور الاتماك همزه نك كسريله
ناقه دى چايرسمورتمك معناسنه در يقال اتمك الكلأ الناقة اذا سمنها تايك هاجر وزننده محمد بن يوسف السمرقندى
نا محدثك جدّى اسميـدر التائك صاحب وزننده پك احمق آدمه دينـوركه سمه تعبير اولنور يقال احمق تائك
اى شديد الحمق التيوك قعود وزننده برآدم سمه اولمق معنـاسـنه در يقـال تاك الرجل يتيك تيوكا اذا كان تايكا
الاتاكة همزه نك كسريله قيل بولمق معناسنه در يقـال اتاك الشعر اذا نتفه فصـــل الثاء المثلثة الثك
شك وزننـده سير وسياحت ايلمك معناسـنه در يقال ثكّ فى الارض ثكا من البـاب الاوّل اذا ساح الثكثكة

زلزله وزننده بركسه نادان اولمغله ناسله دائمـا عربده وغوغا ايلمك معنـاسـنه در يقـال ثكثك الرجل اذا حمق
وعربد وثكثكه اسم اولور شاشقين وچولپه عورته دينـور يقـال هى ثكثكة اى رعناء فصـــل الجيم
جركان سحبان وزننـده اصفهان قضاسنده برقريه در محدث ثبندن ابو الرجاء محمد بن احمد آندندر
الجرعكيك والجرعكوك فتحتينله وعينلرك سكونيله پك اويومش قوى يوغرده دينـور تقول اطعمنى
الجرعكيك والجرعكوك اى اللبن الرائب الثخين الجكجكة جيملرك فتحيله دمورلر برينه
طوقندقده ظهور ايدن صوتدن حكايه در جنك جيمك فتحيله بررجل اسميدر ظاهرا اعجميدر زيرا جنك فارسيدر
حرب معنـاسنه جيكان جيمك كسريله فارسـده برموضعدر ومحمـد بن منصور بن جيكان محـدث كبير ايدر
فصـــل الحاء المهملة الحبك حانك فتحيله برنسنه يى پك بغلبوب محكم قلمق معناسـنه در يقال حبكه حبكا
من البـاب الاول والثانى اذا شدّه واحكمه وجلاه ايشلديكى ثوبده اثر صنعتى كوزل ايلمك يعنى تفه لو متين وزيبا
طوقيوب كوزل زمانلر طرح ايلمك معناسـنه در يقـال حبك الحائك الثوب اذا احسن اثر الصنعة فيه واجاد نسجه
مؤلف بونى تكرار ايلمشدر وكسمك معناسـنه در يقال حبكه اذا قطعه ويبون اورمق معناسـنه در يقـال حبك
عنقه اذا ضربهـا وضرطه لمق معناسـنه در يقـال حبك بالمرأة اذا حبق واشترا اولنـان شيئى مشتريدن كير و
ردّ ايلمك ياخود مشترى بايعه ردّ ايلمك معناسـنه در يقال حبك فلانا فى البيع اذا ردّه الاحتباك افتعـال وزننده
بو دخى جلاه ثوبى كوزل زمانلر طرحيله خوب ومحكم طوقيمق معناسـنه در يقـال احتبك الحـائك الثوب اذا اجاد
نسجه وديزلرى ديكوب جامه سنى صرتنه واياقلرينه صاروب اوتورمق معنـاسنه در كه درويشان اصطلاحنده
كنده كيرمك وكره كيرمك تعبير اولنور يقـال احتبك بازاره اى احتبى مترجم ديركه اهل بيـان صنـايع بديعيه دن
احتبـاك صنعتنى معناى اوّلدن اخذ ايلديلر زيرا جلاه ثوبى صيق ومتين طوقمغـله خيوط ارالقرنى سدّ ايدوب
وزائد حسن ورونق ولطافت ايداع ايلديكى كبى متكلم دخى مواضع حذفه محذوفلر وضع ايله كلامى ملتئم ايدوب مطلب
ايجاز ولطـافت وحسن افاده ايله زيبـاور ونقدار ايدر زيرا احتبـاك ثانيده نظيرى اثبـات اولنان لفظى اوّلدن
واوّلده نظـيرى مثبت اولنـانى ثانيدن حذف ايلمكدر كذلك ايكى جمله ذكر اولنه كه هر برنده آخره متقـابل كلمه
اولمغله هر برندن آخرده ذكر اولنـانك ضدّنى حذف ايلمكدن عبـارتدر وبو صنعتى متأخرين اختراع ايلمشدر
حتى انبته الله نبـاتا قول شمر يفنى احتبا كه حمل ايلديلر فليحفظ الحبيك امير وزننده والمحبوك كوزل طريقه لر
وزمانلر ايله صنعتلو محكم طوقنمش قماشه دينـور ومحبوك قوى البنيه توانا آته وصف اولور يقـال فرس محبوك
اى قوى الحبكة غرفه وزننده شلوارك اوجقورلغنه دينور حجزه معناسـنه وكركى بله بغلدقلرى ايپه دينـور
وشول قايشه دينوركه انكله پالانك صاغلو صوللو غراضيف ديدكلرى اغاجلره پالانك باشنى چكوب صرارلر جمعى
حبك كلور صرد وزننـده التحبك تفعل وزننـده بلنه حبكه يى چكوب بغلنمق على قول جامه سنى قاوشدروب
صارلمق معناسـنه در يقال تحبك الرجـل اذا شدّ الحبكة اوتلبب بثيابه وخاتون نطاق قوشنمق معنا سـنه در
يقـال تحبكت المرأة اذا انتطقت بنطـاقها الحبـاك كتاب وزننـده بو دخى سمرك ايكى طرفلو اغاجلرنى باشنه
صاردقلرى قايشه دينور جمعى حبك كلور كتب وزننده وحبـاك الحمام كوكرجين قنـادلرى اوزره اولان سياه سياه
اوزونجه نقشلره اطلاق اولنور الحبك ضمتينله قوملقده اولان زه كبى اوزون اوزون قيورم طرزنده طريقـه لره
دينوركه روزكار سهولتلوجه اورمغله پيدا اولور كذلك دكز وسائر صو اوزره اول رسمه پيدا اولان يول يول مخيل آق
طريقه لره دينـور مفردى حبـاك در كتاب كبى يقـال للريح فى الرمل والمـاء حبك اى حروف وطرائق وپك
قيورجقدن قاورلمش كبى شكن شكن اولان صاچه دينور يقال فى رأسه حبك اى شعره جعد متكسر وحبك السماء
فلكده كواكب سيرايتدكلرى طرائق ومدارات دن عبـارتدر يقـال حبك السمـاء اى طرائق النجوم بونك مفردى
حبيكه در قال الشارح ومنه قوله تعـالى والسمـاء ذات الحبك اى الطرائق فمن النـاس من تصوّرها منها الطرائق
المحسوسة بالنجوم والمجرّة ومنهم من اعتبر ذلك بما فيهـا من الطرائق المعقولة المدركة بالبصيرة وسبيكه كبى حبيكه
صاچ طوتامنده اولان شكنه دينور ودمور توغلغه ده زه كبى كورينن طريقه يه دينـور بونك جمعى حبيك در هاسز
وحبائك وحبك در ضمتينله الحبكة فتحـاتله اصمه اومجد سنه دينـور حبك دخى دينور هاسز وبو لامله جبله دن
مصحف دكلدر وسويق دانه سنه دينور عبكه ده لغتدر ذوالحبكه عبيده ياخود عبدة بن سعدى النهدى لقبيدر
الحبك حدبّ وزننده لئيم وناكسه دينور يقـال رجل حبكّ اى لئيم الحلكّ عتلّ وزننده تند وشديد آدمه دينور
يقال رجل حبك اى شديد التحبيك محكم بغلمق معنـاسنه در يقـال حبكه اذا وثقه وبرنسنه يه اوزون اوزورن

يوللر ايلمك معناسنه‌در يقال حبك فيه اذا خطط المحبك معظم وزننده پك قيورجق صاچه اطلاق اولنور كما جاء فى صفة الدجال محبك الشعر اى مجعده ويروى حبك الشعر بضمتين بمعناه الحبنك جعفر وزننده والحبانك علابط وزننده جوره كسيه دينور الحبركى فتحتينله وقصر ايله اسم جمعدر قوم هلكى معناسنه‌دركه هلاك اولان طائفه وجماعتدن عبارتدر ومفرد اولور كنه ديدكلرى بوجكه دينور قراد معناسنه مؤنثى حبركاة‌در وقات قات صيق وقالين سحابه دينور و برى برى اوزره يغلمش قوم يغننه دينور و بوغون بيونلى آدمه دينور يقال رجل حبركى اى الغليظ الرقبة وشول اياقلرى فرسز وضعيف آدمه دينور كه اياقلرينك فرسزلكندن مقعد كبى حركت ايدر اوله يقال رجل حبركى اى الضعيف الرجلين كانه مقعد لضعفهما و بلندن يوقربسى اوزون واياقلرى قصه انسان وحيوانه دينور يقال هو حبركى اى الطويل الظهر القصير الرجلين وبو حبركى لفظنك الفى تأنيث ايچوندر يعنى غير منصرفدر وبعضا تنوين الحاق اولنور انصرافله الحتك فتك وزننده والحتكان فتحاتله آديملرى صيق صيق آته‌رق تيز تيز يوريمك معناسنه‌در يقال حتك الرجل حتكا وحتكانا من الباب الثانى اذا مشى وقارب الخطو مسرعا وبرنسنه‌يى جد ايله اراشدرمق معناسنه‌در يقال حتك الشئ اذا بحثه وقوش طپراغى ياقوملغى اشنوب يوه ايلمك معناسنه‌در يقال حتك النعام الرمل اذا فحصه وتوجه ايلمك معناسنه مستعملدر تقول لا ادرى اين حتكوا اى اين توجهوا التحتك تفعل وزننده بودخى آديملرى صيق صيق آته‌رق تيز تيز يوريمك معناسنه‌در يقال تحتك الرجل اذا مشى وقارب الخطو مسرعا الحوتكى جوهرى وزننده چلمسز جوره اوله‌رق جوجه آدمه دينور حوتك دخى دينور وحوتكى پك پك طعام اكل ايدن اذعانسزه دينور يقال رجل حوتكى وحوتك اى قصير ضاو ويقال حوتكى اى الشديد الاكل الحوتكية جوهريه وزننده بردرلو دلبند وعمامه صارنشه دينوركه عربلره مخصوصدر ومنه الحديث كان رسول الله عليه السلام يخرج وعليه الحوتكية وهى عمة تتعممها العرب شارح ديركه حوتك نام كسيه منسوبدر الحوتكة دحرجه وزننده والحتكى زمكى وزننده بودور آدمك يوريشنه دينور يقال يمشى الحوتكة والحتكى اى مشية القصير الحواتك علف وعدالرى كمتر وناخوش دابه‌لره دينور ودوه قوشنك ياوريلرينه ياخود خرده نوعنه دينور الحتك فتحتينله بودخى دوه قوشى ياوريلرينه ياخود خرده‌لرينه دينور الحرتك جعفر وزننده خرده كوده‌لو جوره آدمه دينور يقال رجل حرتك اى الصغير الجسم الحرك ترك وزننده والحركة بركه وزننده قيملدامق ودپرنمك معناسنه‌در يقال حرك الرجل حركا وحركة من الباب الخامس ضد سكن وحرك برآدم ذمتنده اولان حقى ادادن امتناع ايلمك معناسنه‌در يقال حرك الرجل حركا من الباب الاول اذا امتنع من الحق الذى عليه و برآدمك اموزى باشنه اورمق معناسنه‌در يقال حرك فلانا اذا اصاب حاركه التحريك دپرتمك وقيملداتمق معناسنه در التحرك تفعل وزننده مطاوعيدر تقول حركته فتحرك الحراك سحاب وزننده اسمدر دپرنشه وقيملدى‌يه دينور جنبش معناسنه يقال مابه حراك اى حركة المحراك محراب وزننده آتش تحريك ايدوب اوچره‌جك كوسكى‌يه دينور المحرك مقعد وزننده بيونك يوقرى كله طرفندن كوكنه دينور يقال ضربه محركه وهو اصل العنق من اعلاها الحارك اعلى الكاهل اسميدركه ارقه‌ده يغرينك اوستيانيدر كورك كمكلرينك ملتقاسيدر وادوز باشلرينك ارالغيدر تركيده چكين تعبير اولنور جيم فارسى وكاف فارسى مكسورتيله ايكى طرفنده ايكى حارك اولوركه كورك باشلرى اوله‌جقدر ايكى كوركى اوراده قاوشور وحارك فى الاصل ذو حركه معناسنه اولوب بعده عضو مزبورده اسم اولدى كاهل كبى يقال حمل على حاركه اى اعلا الكاهل وشول يومرجه‌كه دينوركه آتك كوركى باشنك ايكى طرفنده اولور وآتك اموزلرينه قريب بيونندن ابتدا ايلبسى بتن يره دينوركه راكب اليه اكايا يشوب ركوب ايدر الحركوك عصفور وزننده يغرنى‌يه دينور كاهل معناسنه الحركة حانك وكافك فتحيله اويلق باشنده اولان سيورى كمكه دينور جمعى حراكك وحراكيك‌در الحريك امير وزننده بى رجوليت آدمه اطلاق اولنور تفأول قبيلندندر يقال رجل حريك اى عنين وشول آدمه دينوركه بلى پك ضعيف اولمغله يوردكن نبات كوكى كبى كويا كه يردن قوپار صورتنده اوله مؤنثى حريكه‌در يقال رجل حريك وامرأة حريكة اى ضعيف الخصر اذا مشى كانه يتقلع الحرك فتحتينله عنين اولمق معناسنه‌در يقال حرك الرجل حركا من الباب الرابع اذا صار حريكا المحترك محترق وزننده دائما دوه‌نك اموزى باشنه بنن آدمه دينور الحرك كتف وزننده ذكى وزيرك وجست وچالاك اوغلانه دينور يقال غلام حرك اى خفيف ذكى الحزك حانك فتحى وزايك سكونيله برنسنه‌يى صاروب بغلمق معناسنه‌در يقال حزكه حزكا من الباب الثانى اذا عصبه وبرنسنه‌يى بريره قصوب صقشدرمق معناسنه‌در يقال حزكه اذا ضغطه

وبند ايلمك معناسنه‌در يقال حزكه بالحبل اذا شدته الاحتزاك افتعال وزننده برنسنه ايله بغلنمق معناسنه‌در يقال احتزك بالثوب اذا احتزم الحسك فتحتينله دمورتيكنى ديدكلرى نباته دينوركه چوبان قالقدان دخى ديرلر ثمره‌سى قيونلرك يوكلرينه ايلشوب آيرلمز تركيده اكا پوتراق ديرلر و يپراغى رجله يپراغنه شبيه واندن خرده اولوب ويپراقلرى يانمده‌قتى وصيق ومثلث الشكل تيكنلرى اولور ثمرتى شرب كليتده ومثانه‌ده اولان طاشلرى مفتت وعصارة ورقنى شرب قوت جماع ودفع عسر بول و يلان صوقمسى خصوصنده نافع و برخانه‌يه مطبوخنى سرپمك پيره قسمنى مهلكدر وحسك بركونه دمورچنكاله اطلاق اولنوركه بعينه دمورتيكنى طرزنده اوچ دانه سيورى ميخلرى اولور جنكلرده خصوصا حصارلرده قلعه‌نك واوردونك دشمن كلجك يوللرينه آتارلر نه طرفندن آتسه‌لر حاجى ياتمز كبى البته اول ميخلرديك يوقرى كلور على الغفله كلدكلرنده آتلرك وپياده‌لرك اياقلرينه صانجلغله برخطوه ايلرى كزران ايده‌مزلر و بعضا متين قامشدن دخى ايدرلر تركيده بو كه دخى دمورتيكنى وطموزاياغى تعبير اولنور فارسيده سيالخ دينور وحسك حقد وعداوت معناسنه‌در كاسيذ كروطارلمق معناسنه‌در تقول حسك على حسكا من الباب الرابع اذا غضب وطواريمك معناسنه‌در يقال حسكت الدابة اذا قصمت الحسيكة سفينه وزننده والحساكة ثمامه وزننده والحسكة فتحاتله بونلرده كين وعداوته دينور تقول فى صدره على حسك وحسيكة وحساكة وحسكة اى حقد وعداوة وحسيكه كرپى‌يه دينور وطواراليم طوتلمش اريه‌سنه دينور الحسك كتف وزننده طارغين آدمه دينور يقال رجل حسك اى غضبان حسكان سحبان وزننده محدثيندن نيسابورى برجماعتك نسبلرى رجالندندر الحسكك زبرج وزننده كرپى‌يه دينور الحساكك هرشيئك خرده وكوچك اولنلرينه دينور الحسيك امير وزننده بودور آدمه دينور الاحساك همزه‌نك كسريله طواره‌يم طوتمق معناسنه‌در يقال احسك الدابة فحسكت اى اقصمها فقصمت الحسيكة جهينه وزننده مدينه‌ده برطاغك اوجنده برموضع آديدر حسك حانك ضميله اساميدندر عبد الملك بن حسك محدثيندندر الحشك حانك وشينك فتحيله ممه‌يه سود شدتله ادرار ايدوب اركلمك على قول ممه‌ده سود چقنك طولمق معناسنه‌در يقال حشك اللبن فى الضرع حشكا من الباب الرابع اذا درسريعا او هو سرعة تجمع اللبن فى الضرع ويابى شدتله قوروب چكمك معناسنه‌در يقال حشك القوس اذا نزعها شديدا وطوارارپه ايله بعلنمك معناسنه‌در مهمله‌ده لغتدر الحشك حانك فتحيله ناقه‌نك سودى چوغلسون ديو صاغميوب ترك ايلمك معناسنه‌در يقال حشك الناقة حشكا من الباب الثانى اذا ترك حلبها حتى يجتمع لبنها وحشك وحشوك ناقه ممه‌ده سودنى كندى بركدرمك معناسنه‌در يقال حشكت الناقة لبنها اذا جمعته وبلودك يغمورى فراوان اولمق معناسنه‌در يقال حشكت السحابة اذا كثر ماؤها وخرمانك يمشى چوق اولمق معناسنه‌در يقال حشكت النخلة اذا كثر حملها وناس بركمك معناسنه‌در يقال حشك القوم اذا اجتمعوا وهارهار صولومق معناسنه‌در يقال حشك نفسه اذا علاه البهر وياى پك وصلابتلو اولمق معناسنه‌در يقال حشكت القوس اذا صلبت الحشوك صبور وزننده ممه‌سنده سودى تيز بركدرن ناقه‌يه دينور الحاشك ميوه‌سى كثير اولان خرما اغاجنه دينور يقال نخلة حاشك اى كثير الحمل وصلابتلو يايه دينور يقال قوس حاشك اى صلب وپيدرپى متابع نسنه‌يه دينور يقال جاؤا حاشكا اى متتابعا الحواشك مختلف اسن يللره دينور على قول سرت وشديد ياخود آهسته جه اسن يللره دينور يقال رياح حواشك اى مختلفة او شديدة او ضعيفة شارح ديركه حشك لفظنك برمعناسى دخى بودر حواشك كه مفردى حاشكه‌در آندندر حشاك شداد وزننده برنهرك آديدر الحشاك سحاب وزننده اناسنى اتمسون ديو اوغلاغك آغزينه بغلدقلرى اغاجه دينوركه اسنك تعبير اولنور الحوشكة جوهره وزننده قوناغك بركوشه‌سندن ايشيديلان سسه دينور تقول سمعت حوشكة وهو ما تسمعه فى ناحية من الدار والمنزل الحشكة فتحاتله جماعت معناسنه‌در يقال جاؤا بحشكتهم اى بجماعتهم الحشيكة حسيكه وزننده ومرادفيدر و بو ابو زيد روايتيدر الاحشاك همزه‌نك كسريله طواره يم ويرمك معناسنه‌در يقال احشك الدابة اى اقضمها فحشكت كما ذكر الحفلكى حبركى وزننده ضعيف البنيه جوره آدمه دينور الحفنكى حفلكى وزننده ومرادفيدر نس الفلرى الحاق ايچوندر يقال رجل حفلكى وحفنكى اى ضعيف الحلك شك وزننده اجزادن برنسنه‌يى ديكر نسنه‌يه شدتله سورتمك معناسنه‌در يقال حك الحجر بالحجر حكا من الباب الاول اذا امره عليه صكا وبدن كشوب قاشدرمق معناسنه‌در تقول حكنى رأسى اى دعانى الى حكه مؤلف بوراده تشويش وتفريط اوزره رسم ايلمشدر زيرا المهات سائره‌ده حك قازيمق وقاشيمق معنالريله منصوصدر ازجمله مقدمة الادبده تراشيدن وخاريدن تعبيرلريله مفسر واساسده ما حك جلدك مثل ظفرك

واحكني راسي فحككته وبي بثرة تحكني عبارتيله مرسوم ومصباحده حككت الشئ قشرته عنوانيله مرقومدر
وسائرلرده دخي بورسمه درمؤلف معناي اوّلي رسم ايتدكدنصكره واحتكّ رأسي وحكني واحكني واستحكني اي دعاني
الى حكه عبارتيله رسم ايلمكله احتكاك كچشمك وقاشنمق وقازنمق معنالرينه اولوب حكّ واحكاك واستحكاك
قاشندرمق معناسنه اولمش اولور نهاية الامر قازيمق وقاشيمق معناسني دعاني الى حكه تفسيرنده بالاشاره بيان
ايتمشدر مادّه ايسه معناي مزبورده مستقل اولوب اندن فروعات تفرع ايلدي وكال ايجازدن مكركه معناي اول تحتنه
ادراج ادماسنده اوله كه طرنغي عضوه سورتمك اولور بيان لغت معرضنده بو وتيره ايسه ناملايمدر والحاصل حكّ
قازيمق وقاشيمق معناسنه در مؤلفه كوره قازتدرمق وقاشتدرمق معناسنه ده اولور كه كچشمك لازميدر وقالديكه
بوراده عباره اساسك عبارهسي كبي دعاني الى حكه فحككته اولوب قلم ناسخدن فحككته لفظي ساقط اولمق دخي
ملحوظدر وحكّ صدر ريب وكمان واثم وخلجان قلب مقولهسي درونه تاثيرايدن حالاتدن عبارتدر ومنه تقول
ما حكّ في صدري كذا اي لم ينشرح له صدري يعني كان في قلبي شئ من الشكّ والريب ويقال حكّ في صدري
اي عمل في صدري ودائما شرّ وشور وفتنه احداثنه سبب اولان آدمه حكّ الشرّ وحكاك الشرّ اطلاق ايدرلر
كتاب وزننده يقال انّه حكّ الشرّ وحكاكه اي يحاكه كثيرا يعني يحدثه الاحتكاك افتعال وزننده كچشمك
معناسنه در تقول احتكّ رأسي اي دعاني الى حكه وبرنسنهيه سورتنوب وقاشنمق معناسنه در او يوزك اغاجه
سورتنوب قاشنديغي كبي يقال احتكّ به اذا حكّ نفسه عليه ودرونده برنسنه تأثير وخلجان ايلمك معناسنه مستعملدر
تقول احتكّ في صدري اذا عمل الاحكاك همزهنك كسريله بودخي قاشندرمق معناسنه در تقول احكني رأسي
اي دعاني الى حكه وقلبه برنسنه خلجان ويرمك معناسنه در تقول احكّ في صدري اذا عمل الاستحكاك
احكاك ايله معناي اولده مرادفدر تقول استحكني رأسي اي دعاني الى حكه الحكة حانك كسريله والحكاك غراب
وزننده اسملردر كچيكه دينور يقال به حكة وحكاك اي داء يحكّ منه كالجرب وحكاك بورق اسميدركه بوره ديدكلري
نسنه در الحكّ حانك كسريله شكّ وكمانه اطلاق اولنور قلبي قازيدبغيچون يقال في صدري منه حكّ اي شكّ
التحاكّ تفاعل وزننده ايكي نسنه بري برينه طوقنوب يكديكري صيروب قازيمق معناسنه در يقال تحاكّا
اذا اصطكّ جرماهما فحكّ كلّ الآخر المحاكّة بري بريله برابرلك ادّعاسيله يارشمق معناسنه مستعملدر يقال حاكّه
اذا باراه الحكاكة ثمامه وزننده ايكي سرمه طاشني بري برينه سورتمكله ارالرندن نشاره كبي حاصل اولان سرمهيه
دينور وقازينوب وپرداخت اولنان نسنهدن دوكيلان خرده ويومشق قازنتيهيه ودوكنتيهيه دينور الحكاكات
حانك فتحي وكافك تشديديله حكاكهنك جمعيدر قلبه خلجان ويرن وساوس واوهامه اطلاق اولنور ومنه واياكم
والحكّاكات اي الوساوس الحكك ضمتينله اصحاب شرّ وفتنهيه اطلاق اولنور وحوايج ومهمّات طلبنده
الحاح وجدّ واقدام ايدن كسهلره اطلاق اولنور يقال هم حكك اي ملحّون في طلب الحوايج مفردلري حاكّدر
الحكك فتحتينله رخامه شبيه برنوع آق طاشه دينور بوطاش آق ويومشق اولور عربستان طرفلرنده حواري
تعبير ايدرلر وحكك اموزلري اوينادهرق بودور آدمك يورويشي كبي يورمكه دينور يقال يمشي الحكك وهومشية
بتحرّك كشية القصير يحرّك منكبيها وحكك اسم اولور برنسنهيي رفق ولطافتله يونمغه وپرداخت ايلمكه دينور
وطوارك اياغي قيارلنمق معناسنه در يقال حككت الدابّة حككا من الباب الرابع اذا انحتت قوائمه خفيا
المحكك تحكيكدن كه سورتوب قاشيمق معناسنه در اسم مفعولدر *ومنه الجذل المحكك* وبوشول دير كه دينور كه
دوه آغيللرنده ديكرلر كچيك اولان دوهلرا كا سورنوب قاشنورلر ومنه المثل * انا جذيلها المحكك * حباب بن
منذر سقيفهٔ بني ساعدهده مشورت اثناسنده كندي رأي وتدبيرني ترجيحله عريفلك معرضنده *انا جذيلها المحكك
وغديقها المرجب* ديمكله من بعد مثل اولدي جذيل جذلك مصغريدر وغديق غدقك مصغريدر تعظيمي
متضمندر وغديق مرجب شول خرما دالنه دينوركه طياق اورلمغله متانت واستحكام پيدا ايلمش اوله يعني خلقك
شفاي صدري وتمشيت اموري بنم رأي وتدبيرمه منوطدركه بيلكيج باشيلري بنم ديمكدر الاحكاك همزهنك
فتحيله حاكّ لفظندن جمعدر قازيجي وقاشيجي معناسنه در ومنه يقال ما انت من احكاكه اي من رجاله يعني سن
بوخصوصك تمشيتنه اهل وجسبان دكلسين الحكيك امير وزننده قازنمش آشنغه دينور وبومناسبتله كثرت
مشي سببيله فرسوده اولمش طيوغه اطلاق اولنور يقال كعب حكيك اي محكوك وقيارلنمش آت طرنغنه
دينور يقال حافر حكيك اي منحوت ولطافتله پرداخت اولنمش نسنهيه دينور يقال شئ حكيك اي منحوت
خفيا وطرنقلري قيارلنمش آته دينور يقال فرس حكيك اي منحت الحافر الاحكّ بودخي قيارلنمش آت

طرنغنه وصف اولور يقال حافر احكّ اي منحوت واغزنده ديشلري قالمامش آدمه دينور يقال رجل احكّ
اي لاسنّ في فمه الحاكّة ديشه اطلاق اولنور التحكك تفعل وزننده برآدمه شرّ وشور ايچون تعرّض ايدوب
شركير اولمق معناسنه مستعملدر يقال فلان يتحكك بك اي يتعرّض لشرّك الحلكة حانك ضمّيله والحلك
فتحتينله پك سياهلغه دينور يقال فيه حلكة وحلك اي شدّة السواد وحلكه لساننده اولان عجمه لكه دينور حكله
معناسنه كويا كه مقلوبدر يقال في لسانه حلكة اي حكلة وبرجنس خرده جانورهدينوركه بالق صويه طالديغي كبي
قوملغه طالوب كيدر على قول كرتنكله انواعندندر وحلك فتحتينله مصدر اولور پك سياه اولمق معناسنه يقال
حلك الشئ حلكا من الباب الرابع اذا اسود شديدا وحلك الغراب قرغهنك منقارينه ياخود سياهلغنه دينور
يقال لونه اسود مثل حلك الغراب اي حنكه اوسواده الحالك نسب اوزره اسم فاعلدر پك سياه نسنهيه دينور
المحلولك اسم فاعل بنيهسيله والحلكلك قذعمل وزننده والحلكوك عصفور وزننده والحلكوك قربوس
وزننده والمحلنكك والمستحلك اسم فاعل بنيهلريله بونلرده پك سياه اولان شيئه دينور وبونلر اتباع دكلدر
يقال شئ واسود حالك ومحلولك وحلكلك وحلكوك وحلكوك ومحلنكك ومستحلك اي شديد السواد الحلكاء
حانك ضمّي وفتحيله والحلكاء غلواء وزننده والحلكي حانك ولامك ضمّي وكافك مشددهنك فتحيله علّي
وزننده بونلرده حلكه كبي برجنس كرتنكلهيه دينور الحمك فتحتينله مطلقا خرده وكوچك جوره نسنهلره دينور
مفردي حمكهدر وكهله زره دينور ورذال ناسه اطلاق اولنور يقال هم حمك اي رذال وخرده قرنجهلره دينور
وسوداموقوريلره دينور وخاصه بغرتلق قوشنك ودوه قوشنك جورهلرينه دينور وبرنسنهنك اصل وطبيعنه دينور
يقال كريم الحمك اي كريم الاصل والطبع ويول سزينبانلرده بيليهرك رهبرلك ايدن نادان قولاغوزلره دينور
ذهبوا بدلالة الحمك اي الادلاء الذين يتعسفون الفلاة الحمكة هايله مفرديدر وچركين وبد اندام بودور عورته
دينور وحمك محدّثيندن ابراهيم بن علي بن حمك الحمكي جدّينك لقبيدر الحمك حانك فتحيله اولكه قلاغوزلق
ايدوب كتمك معناسنه در يقال حمك في الدلالة حمكا من الباب الرابع اذا مضى حماك سحاب وزننده ثمنده
برحصن آديدر الحنك فتحتينله اغزك ايچ يوزندن سقف اعلاسنك ايچ يوزيله چكه كمكلرينك اوكلرينك اوجلرندن
اشاغيجه اولان عضوه دينور كه مراد اغزك تماما سقف اعلاسيدر فارسيده كام وتركيده دماق تعبير اولنور
بعض نسخهده اوالاسفل واقع اولمغله اكا كوره اولفظي تنويع اولور كه اغزك سقف اسفلنده حنك دينور ياخود
وا ونسخهسنه كوره والاسفل من طرف مقدم اللحيين مفهومندن مراد سقف اسفل اولور كه سقف اعلايه وسقف
اسفله ده حنك دينور وبو پك ملايمدر زيرا لسانمزده يوقريسنه اوست دماق واشاغيسنه آلت دماق تعبيري
واردر لكن زمخشري اساسده ومقدمة الادبده وهو سقف اعلى الفم عنوانيله تصريح ايلمكله ترجمهده
بومعنا تقديم اولندي وحنك لفظنك جمعي احناكدر وحنك كوچراولو اولوسه دينوركه اغرادقلري يوري رعي ايدهرك
كيدرلر يقال هم حنك واحناك اي جماعة ينتجعون بلدا يرعونه وشول كوچك ويوكسك تپهلره اطلاق اولنوركه كوفه كبي
طاشي كبي يومشق وآق طاشلق اوله وبواطلاق حنك سقف اعلايه اولنديغي تأييدايدر وحنك يمنده عوالق
قبيلهسي يوردنده برواديآديدر ومحدّثيندن عامر اصفهاني لقبيدر وحنك الغراب قرغهنك منقارينه على قول
سياهلغنه اطلاق اولنور الحنكة فتحاتله يوكسك محلده اطرافنه مشرف قله كبي تپهيه دينور الحنك ضمّتينله
رشد وفطانت اهلي خاتونه دينور ارهدخي اطلاق اولنور يقال رجل وامرأة حنك اي لبيب وحنك محنك معناسنه در
كه ذكر اولنور التحنيك بركسهنك دماغني اوغمق معناسنه در يقال حنكه اذا دلك حنكه وخرما مقولهسني
اغزده چينيوب چوجغك دماغنه جالمق معناسنه در يقال حنك الصبيّ اذا مضغ تمرا اوغيره فدلكه بحنكه
وعمر وزمان سببيله احوال وتقلبات كثيره تجربهسي آدمك عقل ورأي وفطانتني مستحكم قلمق معناسنه مستعملدر
كويا كه فرس مجنوك طرزنده مذلّل ايدر يقال حنكته السنّ يعني حنكته كه ذكر الاحناك همزهنك كسريله
بودخي برآدمك طماغني اوغمق معناسنه در يقال احنك فلانا اذا دلك حنكه وعمر وزمان سببيله تجارب احوال
آدمك رشد ورأيني استوار ايلمك معناسنه در يقال احنكته السنّ اذا احكمته التجارب وكيرو دوندرمك معناسنه در
يقال احنكه اذا ارده المحنك منبر وزننده والحناك كتاب وزننده يواشه تعبير ايتدكلري ايپه دينور كه يواشمق
ايچون سركش دابهنك اغزينه بند ايدرلر وحناك حنكه معناسنه در كه حانك ضمّيله دركه ذكر وحناك
اسماميددر حناك بن سنه وحناك بن ثابت وابو حناك بنو ابي بكر بن كلاب وابو حناك براءيي وبعي شاعرلردر
الحنك حانك فتحي ونونك سكونيله يواشيق ايچون طوارك اغزينه يواشه اورمق معناسنه در يقال حنك الفرس

حنکا من الباب الثانی والاول اذا جعل فی فیه الرسن و برنسنه یی کرکی کبی فهم واتقان ایلك معناسنه در یقال
حنك الشیء اذا فهمه واحکمه وخرما مقوله سنی اغزده ازوب برمقله کوچك چوجغك طماغنه چالمق معناسنه در
کرك ابتدا طعامه آلشدرمغه بشلدقده اولسون که ابه قادینلر آغز آچه تعبیر ایدرلر و کرك آلشدقدنصکره اولسون
یقال حنك الصبی اذا مضغ تمرا اوغیره فدلکه بحنکه و برآدم معمر اولمغله تقلبات کثیره تجربه سی رأی واندیشه سنی
وعقل ورشدنی متین واستوار قلمق معناسنه در یقال حنکته السن فلانا اذا احکمته التجارب بومعناده فتحتینله ده
لغتدر الاحتناك افتعال وزننده بودخی یواشیق ایچون آتك اغزینه یواشه کچورمك معناسنه در یقال احتنك
الفرس بمعنی حنکه واحتناك السن معمر آدمی تجربهٔ احوال زمان متین الرأی قلمق معناسنه در یقال احتنکه
السن بمعنی حنکته وبرکسنه اوزره غالب ومستولی اولمق معناسنه مستعملدر معنای اولدن مأخوذدر یقال
احتنکه اذا استولی علیه وچکرکه یرده اولان نباتاتی سپوریمك معناسنه مستعملدر یقال احتنك الجراد الارض
اذا اکل ما علیها وبرآدمك بالجمله مالنی اخذ ایلك معناسنه مستعملدر یقال احتنك فلانا اذا اخذ ماله کله المحنوك
والمحنك معظم وزننده اغزده خرما مقوله سنی ازوب طماغنه سوردکلری چوجغه دینور ومحنك معظم
وزننده ومحنك مکرم وزننده ومحتنك اسم فاعل بنیه سیله وحنیك امیر وزننده کثرت تجارب احوال زمان
سببیله رشد ورأیی متین واستوار اولان آدمه دینور حنك دخی دینور که ذکر اولندی یقال رجل محنك ومحنك
ومحتنك وحنیك وحنك ای محکم الرأی بالتجارب الحنکة والحنك حانك ضمیله والحنك حانك کسریله اسمدر
تجربهٔ احوال سببیله عقل وفکرك متانت واستحکامنه دینور الاحنك افضل وزننده افعل تفضیلدر سائرلردن
ازید اکول اولان دوه یه اطلاق اولنور یقال احنك البعیرین ای اشدهما اکلا وهو نادر لان الخلقة لا یقال فیها ما افعله
یعنی خلقت افعالندن فعل تعجب واول وادیدن اولان افعل تفضیل وارد اولمز لکن شارحك بیاننه کوره بوصیغ
تعجب ومفاضله دندر فعلی یوقدر الحانك حالك وزننده ومرادفیدر یقال اسود حانك ای حالك الحنکة غرفة
وزننده والحناك کتاب وزننده شول اغاجه دینور که انکله سمرك صاغلوصو للوقاشنده اولان چوبلری بری برینه
ضم اولنور یاخود انلری بری برینه باشدروب صاردقلری قایشه دینور وشول تخته یه دینور که ناقه نك چکه سی
آلتنه چاپت ایله بغلیوب ایپك براوجنی بیکانه کوشکك بیونه بند ایدرلر تا که اکا یاقیلوب قبول ایلیه الحنیکة سفینه
وزننده کوزل بیشلو دابه یه دینور یقال دابة حنیکة ای الجیدة الاکل التحنك تفعل وزننده صارغك کلبنی چکه
آلتندن کتوروب آلمق وجه اوزره صارنمق معناسنه در یقال تحنك الرجل اذا ادار العمامة من تحت حنکه الاستحناك
برآدم قلیل الاکل ایکن صکره دن شدید الاکل اولمق معناسنه در یقال استحنك الرجل اذا اشتد اکله بعد قلة
واغاج کوکندن آیریلوب قوپمق معناسنه در یقال استحنك العضاة اذا انقلع من اصله الحوك شوك وزننده
والحیاك والحیاکة حانك کسریله طوقومق معناسنه در و بوترکیب واوی ویائیدر و بوراده حیاك وحیاکه نك
اصلی واویدر یقال حاك الثوب یحوك حوکا وحیاکا وحیاکة اذا نسجه و برخاطره دروننده یرلشمك معناسنه
مستعملدر تقول حاك الشیء فی صدری اذا رسخ وحوك باذروج اسمیدر که تره خراسانی دیدکلریدر نباتدر
وسموزاوتنه دینور الحائك جلاهه دینور جمعی حاکه در قائد وقاده کبی وحوکه در فتحاتله مؤنثی حائکه در جمعی
حوائك در المحاکة میمك فتحیله اسم مکاندر جلاه تزکاهنه دینور دستکاه معناسنه حاکه بلاد عذره ده بر وادی
آدیدر المحوکة مقعده وزننده که ذکر اولنان محاکه نك اصلیدر تزکاهه دینور بومناسبتله قتال ومحاربه ده
استعمال اولندی کویا که قلج تزکاهیدر ومنه تقول ترکتهم فی محوکة ای قتال الحیك حانك فتحیله والحیکان
فتحاتله بودخی طوقومق معناسنه در یقال حاك الثوب یحیك حیکا وحیکانا اذا نسجه وصالنی صالنی یوریمك
علی قول وجودنی واموزلرنی اویناده رق یوریمك معناسنه مستعملدر حیاکت هنکامنده کی اوضاع کبی یقال
حاك الرجل اذا تبختر واختال اوحرك منکبیه وجسده فی مشیه وحیك برسوز درونه ایشلك کذلك قلج ضربه یه
ایشلك معناسنه مستعملدر یقال حاك القول فی القلب حیکا اذا اخذ وحاك السیف اذا اثر وکسمك معناسنه
مستعملدر که تأثیرك لازمیدر یقال حاکت الشفرة اذا اقطعت الحائك والحیاك شداد وزننده جلاهه
دینور مؤنثی حیاکه در الحیکی جمزی وزننده والحیکانة حانك فتحی وکسری والحیکانة حانك ضمی و یانك
فتحیله بونلرده مؤنثلردر صالنی صالنی یاخود اموزلرنی وکوده سنی اوینادهرق یورین عورته دینور الاحاکة
همزه نك کسریله بودخی تاثیر ایلك معناسنه در یقال احاك السیف اذا اثر وکسمك معناسنه در یقال احاکت الشفرة
اذا قطعت ویقال ما احاك السیف ای ما حاك فیه حیك فتحتینله اسمادندر نصر ومحمد ابنا حیك محدثلردر

حیکان غیلان وزننده نیسابورده امام اهل حدیث وابن امام اولان یحیی بن محمد بن یحیی الذهلی لقبیدر
الحییکة مصغر بنیه سیله طقناز و یومری بودور عورته دینور یقال امرأة حییکة کییکة ای قصیرة مکتلة الاختیاك
افتعال وزننده کنده کیررکبی جامه سنه صارلمق معناسنه در احتباك دخی بومعنایه در یقال احتاك بثوبه اذا احتبی به
فصل الخاء المعجمة خبك فتحتینله وثیر ابن المنذر نام محدثك جدی اسمیدر خبنك سمند وزننده
بلخ قضاسنده برقریه در الخزك خرق وزننده لج واصرار ایلك معناسنه در یقال خزك فیه خزکا من الباب
الرابع اذا لج خارك هاجر وزننده بحر فارسده برجزیره آدیدر خرکان فتحاتله بخاراده برمحله آدیدر خسك
خانك ضمیله عبد الملك نام محدثك جدی اسمیدر خشك خانك ضمیله محمد بن اسحق بن عبد الله النیسابوری
لقبیدر وداود مفسرك پدری اسمیدر وابراهیم بن حسین بن خشکان که عثمان وزننده در واعظ مشهوردر اشبو
خشك لفظی فارسیده قوری یه دینور خاشك التقاء ساکنینله مکران ایالتنده بر بلده آدیدر فصل الدال المهملة
الدباکة ثمامه وزننده کرنافه معناسنه در کسلمش بداغك اغاجده قلان کتوکنه دینور الدرك فتحتینله
برآدمك آردندن یتشمکه دینور لحاق معناسنه اسمدر قال الشارح ومنه الحدیث اعوذبك من درك الشقاء ای لحاقه
وتبعه معناسنه در که طلبندن صاحب حق اولان آدمك خالی اولمدیغی نسنه دن عبارتدر ضمان کبی بونده رانك
سکونیله ده لغتدر ومنه یقال ما ادرکك من درك فعلی خلاصه وهو اللحق من التبعة ودرك هر نسنه نك نهایت قعرینه
دینور جمعی ادراکدر یقال بلغ الغواص درك البحر ای اقصی قعره وشول ایپ پاره سنه دینور که قویی ایپنك
قوغه دن طرفنه بند والحاق ایدرلر تا که صویه اول پاره کلوب اصل ایپ صویه کلمیوب چوریمکدن محفوظ اوله ودرك
اشاغی یه طوغری اولان طبقه یه و پایه ومرتبه یه دینور نته که درج یوقری یه اولاندن عبارتدر جمعی درکات کلور
بوجهتله مراتب جنتدن درجات ایله ومنازل اهل جهنمدن درکات ایله تعبیر اولنور یوم الدرك اوس ایله خزرج
میاننده بر یوم معروفدر الادراك همزه نك کسریله ایرشمك و یتشمك لحوق معناسنه در یقال ادرکه اذا لحقه
و برنسنه نك وقتی ایریشوب درجهٔ کمالنی بولمق معناسنه مستعملدر یقال ادرك الشیء اذا بلغ وقته وانتهی و برنسنه
توکنوب فنا بولمق معناسنه در یقال ادرك الشیء اذا فنی الدراك شداد وزننده والمدرك والمدرکة اسم
فاعل بنیه لریله سریع الادراك اولان آدمه دینور یقال رجل دراك ومدرك ومدرکة ای سریع الادراك ودراك بر رجل
اسمیدر التدارك تفاعل وزننده برجماعتك آخری کلوب اولنه یتشمك معناسنه در یقال تدارك القوم اذا لحق
آخرهم اولهم وقوله تعالی حتی اذا اداركوا فیها جمیعا الایة اصله تداركوا یعنی تا داله قلب وادغام واولنه همزه
ادخال اولندی وقوله تعالی بل ادارك علمهم فی الاخرة ای جهلوا علمها ولا علم عندهم من امرها یعنی عملری لحوق
امر آخرت خصوصنده نهایت بولدی شارح دیرکه تدارکه الله برحمته قولنده تدارك لحوق معناسنه در خدای متعال
اکا رحمتیله یتشه که رحمتنی ایصال ایده دیمکدر الدراك کتاب وزننده مفاعله دن مصدر در آت آردینه دوشدیکی
وحشینك ارندن یتشمك معناسنه در یقال دارك الفرس الوحش دراکا اذا لحقه و برنسنه یی بری برینك اردنجه قلمق
معناسنه در یقال دارك الشیء اذا تابع بعضه علی بعض ودراك برکلبك آدیدر المتدارك اسم فاعل بنیه سیله
اهل عروض اصطلاحنده شول قافیه یه دینور که انده ایکی حرف ساکن بیننده ایکی حرف متحرك واقع اوله
متفاعلن کبی که الف ونون بیننده عین ولام واقعدر وفعولن فعل کبی وفعول فل کبی که لام اولانك سکونیله در
کویا که متحرکین بیننده واقع ساکن اول عایق اولمامغله حرکات بری برنی متعاقب اولمشدر التدریك یغمورك
قطره لری پیدرپی دوکلمك معناسنه در یقال درك المطر اذا تابع قطره الاستدراك برنسنه ایله برنسنه یی ادراك
ایلك قیدنده اولمق معناسنه در یقال استدرك الشیء بالشیء اذا حاول ادراکه به ومثلا استدرك الخطأ بالصواب
دیرلر خطا اولان قول ورأیی صواب ایله ادراك ایدوب چاره سنی کورمك طلبنده اولسه کذلك فوت اولان نسنه یی
برشیء ایله یرینه کتورسه استدرك ما فاته دیرلر الدرکة دالك کسریله یایه چریلان کریش باشنك ایلکنه دینور وشول
قایشه وصرمه دینور که یایك کریشنه وصل اولنور وقصه قولانه اکلدکلری پارچه یه دینور المدارکة مفاعله
وزننده در مصدر ثانیسی ذکر اولندی واما قولهم لا بارك الله فیه ولا دارك فاتباع المدارکة اسم فاعل بنیه سیله
جماعدن طویمز اولان عورته اطلاق اولنور یقال امرأة مدارکة اذا کانت لا تشبع من الجماع المدرکة محسنه
وزننده بنو یربوع یوردنده برصو آدیدر وایکی اموزك بیننده اولان یومریجه یه مدرکه اطلاق اولنور ومدرکة بن
الیاس خندف ماده سنده بیان اولندی مدرك محسن وزننده برفرسك اسمیدر ومدرك بن زیاد ومدرك بن الحارث
ومدرك الغفاری ابو الطفیل اصحابدندر وخلد بن درك که زبیر وزننده در تابعیندندر دراك قطیام وزننده

فعل امردر بتش معناسنه تقول دراك بمعنى ادرك الدريكة سفينه وزننده آردندن سور يلوب كيدن شكاره دينور
تفألا ياخود ما لا اطلاق اولنور طريده معناسنه در الدرمك جعفر وزننده خاص بغداى اوننه دينور يقال فلان
يطعم من الدرمك اى الخبز من الدقيق الحوارى و يومشق طپراغه دينور الدرموك عصفور وزننده قاليچه يه
دينور طنفسه معناسنه الدرمكة دحرجه وزننده يلمك على قول آديملرى صيق صيق اتارق يوريمك معناسنه در
يقال درمك الرجل اذا عدا او قارب الخطو و بنايى دوزو ياخين ياپمق معناسنه در يقال درمك البناء اذا ملسه و بريرى
بوزوب ريزه ريزه خراب وتباه ايلمك معناسنه در يقال درمك الحوض اذا كسره الدرنوك عصفور وزننده
والدرنيك دالك كسريله برجنس ثوبه ياخود بركونه دوشمه يه دينور ودرنوك قاليچه يه دينور درنك دخى دينور
زبرج وزننده الدوسك جوهر وزننده ارسلانه دينور الديسكى دالك وسينك فتحى والفك قصريله دوه
قوشندن وقيون وكچيدن برعظيم سورى يه دينور الدعك دالك فتحيله يكى لباسى كيمكله خشونتنى كيدروب
ملايم قلمق معناسنه در يقال دعك الثوب باللبس دعكا من الباب الثالث اذا الان خشنته ودشمنى رام ومنقاد ايلمك
معناسنه در يقال دعك الخصم اذا لينه وطپراغه بيله مك معناسنه در يقال دعكه فى التراب اذا مرغه واوغمق
معناسنه در يقال دعك الاديم اذا دلكه المداعك معاند وزننده والمدعك منبر وزننده خصومتى تند
وشديد آدمه دينور يقال خصم مداعك ومدعك اى الد الدعك صرد وزننده ضعيف وناتوانه دينور وبوق
بوجكنه دينور وبرقوش آديدر الدعك كتف وزننده بنا زاونكو آدمه دينور يقال رجل دعك اى لجوج التداعك
تفاعل وزننده بري برينه خصومتلرى مشتد اولمق معناسنه در يقال تداعك القوم اذا اشتدت خصومتهم واوغراشده
بري برنى بري اوته سوروب دورشمك معناسنه در يقال تداعكوا فى الحرب اذا تمرسوا الدعكة دالك ضميله دعقه
وزننده ومرادفيدر كه بر بلوك دوه يه دينور و يولك ايشلك صرتنه دينور يقال اخذ دعكة الطريق اى سننه الدعك
فتحتينله حمق ورعونت معناسنه در يقال دعك الرجل دعكا من الباب الرابع اذا حمق الداعكة والداعك
احمق و بيغز آدمه دينور وداعكه جرأت واقدامى اولان جاقتلو عورته دينور الدعكاية دالك كسريله ششمان
آدمه دينور اروعورته اطلاق اولنور كرك طويل وكرك عريض وكرك بودور اولسون المدعوكة ميمك فتحيله
شول يره دينور كه اكا ناس جوق قونوب كوچراولمغله مهملا تدن وطوار فضلاتندن مردار وملوث ومتعفن اوله
يقال ارض مدعوكة اذا كانت كثر بها الناس فكثر آثار المال والابوال حتى تفسدها وهم يكرهون ذلك الدك
شك وزننده ديوار مقوله سنى يقوب ريزه ريزه وخرد مرد ايلمك معناسنه در يقال دك الحائط دكا
من الباب الاول اذا دقه وهدمه ودك دوز وهموار قوملغه دينور جمعى دكاك كلور دالك كسريله
ودوز وهموار مكانه دينور جمعى دكوك در يقال مكان دك اى مستو ودك مصدر اولور يركك انيش و يوقش وچاقر
چقورنى مهره تختهسى كبى دوزلتمك معناسنه در يقال دك الارض دكا من الباب الاول اذا سوى صعودها
وهبوطها وچقورجه يره طپراق چكوب دوبدز ايلمك معناسنه در يقال دك الارض اذا كبس حفرتها بالتراب
وسويها وقيويى طپراغله اورتوب باصدرمق معناسنه در يقال دك البئر اذا دفنها وطمها ودك ايوكه دينور تل
معناسنه ودك مجهول صيغه سيله خسته اولمق معناسنه در على قول بناء معلوم اوزره مستعملدر برآدمى
مرض وعلت زبون ايلمك معناسنه يقال دك الرجل على بناء المجهول اذا مرض او يقال دكه المرض
اذا اضعفه الدكة دالك فتحيله بودخى دوز وهموار قوملغه دينور ودكان معناسنه دركه قپو اوكنده وقپو
ارالغنده اوتورمق ايچون مسطح ياپلمش سد وسكى وصفه مقوله سى نشيمنه دينور تقول رأيته يقعد على الدكة
والدكان وهو بناء يسطح اعلاه للمقعد ودكه غوطهٔ دمشقده برموضع آديدر الاندكاك انفعال وزننده بريرك اتكبه
ويومريلرى وچاقرى چقورى برابر ويكسان اولمق معناسنه در يقال دك المكان فاندك الدك دالك ضميله
يك ايرى ويومرى نسنه يه دينور ويره يقين ياصتم طاغه دينور جمعى دككه در قرده وزننده وادك لفظندن جمع
اولور كاسيذكر الادك يصى ارقه لى يره يقين آته دينور يقال فرس ادك اى العريض الظهر واوركجسز ياخود
يصى اوركجلو اركك دوه يه دينور يقال جمل ادك اى لاسنام له اولم يشرف سنامه الدكاء كافك تشديديله
مؤنثدر غليظ اولميان كوچك باچق تپه يه دينور جمعى دكاوات در على قول جمع صيغه سيله مستعملدر مفردى
يوقدر ودكاء اوركجسز ياخود يصى اوركجلو ناقه يه دينور الدكك فتحتينله اسمدر دوه نك اوركجسز لكنه ياخود
يصى اوركجلولكنه دينور المدكوك الماجقلرى باصق وياصتم آته دينور يقال فرس مدكوك اى لا اشراف
لحجبته الدكان رمان وزننده دكه كبى مسطح سد وسكى وصفه مقوله سى نشيمنه دينور شارح ديركه بعضلر

عندنده

عندنده نونى اصليه در تقول رأيته يقعد على الدكان وهو بناء يسطح اعلاه للمقعد ودكان همدان قضاسنده برقريه
آديدر الدكدك داللرك فتحى وكسريله والدكداك ثرثار وزننده چقور ودره وخندق مقوله سى يرلرى اورتوب
ايله بس برابر اولان قوملغه دينور على قول يره ياپشق اولان قوملغه دينور ياخود غلظتلو ارضه دينور جمعى
دكادك ودكاديك كلور يقال نزلنا بدكدك ودكداك اى رمل تكبس واستوى اوملتبد بالارض اوهى ارض فيها غلظ
المدكدكة مدحرجه وزننده مدعوكه معناسنه دركه ذكر اولندى يقال ارض مدكدكة اى مدعوكة المدكوكة مسلوكه
وزننده شول ارضه دينور كه چوره سنده سنوركبى تومسكلرى اولميوب هموار اولوب ورمث ديدكلرى نبات انبات ايدر اوله
المدكة ميمك كسريله مصكه وزننده بغايت پيشكار ايشه كوجه طيانقان جاريه يه دينور يقال امة مدكة اى قوية
على العمل ومذكره دخى وصف اولور يقال غلام مدك اى قوى الدكيك امير وزننده تام وكامل نسنه يه
اطلاق اولنور كويا كه نقصانى كبس اولنمشدر يقال يوم دكيك اى تام المدكك معظم وزننده خرما مقوله سى
نسنه ايله مأكول اولان ابوجهل قرپوزينه دينور يقال حنظل مدكك اى يؤكل بتمر وغيره التدكيك ابوجهل
قرپوزينه خرما مقوله سى طتلو قاتمق معناسنه در يقال دكك الحنظل بالتمر اذا خلطه الدلك دالك فتحى
ولامك سكونيله برنسنه يى ال ايله سورتمك واوغمق معناسنه در يقال دلك الشئ بيده دلكا من الباب الاول
اذا مرسه ودعكه وتأديب وكوشمال ايتمك معناسنه مستعملدر يقال دلك الدهر فلانا اذا ادبه وحنكه الدلوك
سلوك وزننده كونش باتمق على قول صرارمق ياخود زواله وارمق ياخود وسط سمادن زائل اولمق معناسنه در
يقال دلكت الشمس دلوكا اذا غربت او اصفرت اومالت اوزالت عن كبد السماء الدليك امير وزننده يل توزيدوب
صاوردیغى طپراغه دينور وتركانلرك خوشمرم ديدكلرى يه جكه دينوركه قيمغله سوددن ترتيب ايدرلر على قول
خرما ايله قيمقدن مرتب اولور يقال اطعمنا الدليك وهو طعام من الزبد واللبن اوزبد وتمر و برنبات آديدر
ووردا حمرك ثمرينه دينوركه چچكى دوكلدكدنصكره بتر وتازه خرما كبى شيرين اولور شامده اكا صرم الديك ديرلر
على قول دليك يبانى قرمزى كلك ثمريدر جرم وحجمنده خرما قوروغى قدر وحلاوتده تازه خرماده نه شبيه اولور
يمنده بريرينه اهدا ايدرلر بعض مفرداتده دليك چيلك ديدكلرى ميوه ايله مفسردر وچيلك اندن محرف اولمق
اقربدر ودليك امور ومصالحه ممارست ايلمش كاركذار وتجربه كار آدمه اطلاق اولنور جمعى دلك درعنق وزننده
يقال رجل دليك اذا كان قد مارس الامور التدلك تفعل وزننده برخوى ايله طبيعتلنوب خو يلنمق معناسنه در
يقال تدلك به اذا تخلق الدلوك صبور وزننده بدنه سوروب اوغشدره جق نسنه يه دينور طيب ودهن كبى
يقال تدلك بدلوك وهو ما يدلك به من طيب وغيره ودلوك حلب ترابنده برموضع آديدر مترجم ديركه دلوك عينتاب
قضاسنده برقلعهٔ قديمه اولوب حالا برقريهٔ كبيره اولمشدر ابنيهٔ قديمه آثارنى مشتملدر ومتنبى قصائدينك برنده ذكر
ايلمشدر الدلاكة ثمامه وزننده فيقهٔ اولادن اول صاغيلان سوده دينور وفيقه ماده سنده ذكر اولندى
المدلوك مدكوك وزننده ومرادفيدر يقال فرس مدلوك اى مدكوك و برنسنه طلبنده ابرامله اورسلنمش آدمه
دينور يقال رجل مدلوك اذا الح عليه فى المسألة وكثرت سير وسفر ايله پك اورسلنوب فرسوده اولمش دوه يه دينور
ياخود ديزلرنده كوشكلك اولانه دينور يقال بعير مدلوك اذا دلك بالاسفار اوهو الذى فى ركبتيه دلك الدلك
فتحتينله كوشكلكه دينور يقال به دلك اى رخاوة المدالكة مفاعله وزننده برآدمك حقنى اويالندرمق معناسنه در
يقال دالكه اذا ماطله الدالكة همزه وزننده بربوجك آديدر الدواليك دالك ولامك فتحيله اثوابنه صاريلوب
قاورشديره رق سرعتله ديوشوركلى يوريمكه دينور دأاليك دخى دينور همزه ايله ولامك كسريله بونى مؤلف دول
ماده سنده ثبت ايلمشدر بوراده ثبتى ظاهر الفطنه نظر ايله دربوخسه بودوال ماده سندن تثنيه در فليتظر
الدؤلوك دالك ضميله امر عظيمه دينور جمعى دأاليك در الدلعك جعفر وزننده يومرى جثه لو سلپوك ناقه يه
دينور الدموك سلوك وزننده سرعتله سكرتمك معناسنه در يقال دمكت الارنب دموكا من الباب الاول
اذا اسرعت فى عدوها و برنسنه مهره تختهسى كبى دوز وياخين اولمق معناسنه در يقال دمك الشئ اذا صار
املس الدمك دالك فتحيله برنسنه يى اون كبى اوكوتمك معناسنه در يقال دمك الشئ دمكا اذا طحنه
وكونش ارتفاع بولمق معناسنه در يقال دمكت الشمس اذا ارتفعت وايپ بوكمك معناسنه در يقال دمك
الرشاء اذا فتله وناقه يه بغور آشمق معناسنه در يقال دمك الفحل الناقة اذا ركبها الدموك صبور وزننده
صلب ومتين اولان ياخود تيز تيز دونر اولان مقاره يه دينور على قول پك بيوك اولمغله اكا دولاب دوه سى قوشيلان
مقناره يه دينور جمعى دمك كلور عنق وزننده يقال بكرة دموك اى صلبة او سريعة المر او عظيمة يسقى بها السانية

الدامكة آفت وداهيه معناسنه‌در الدميك امير وزننده تام وكامل شيئه دينور يقال شهر دميك اى تام وقاره
دينور ثلج معناسنه دموك صبور وزننده عقبة بن سنانك فرسى اسميدر واتمارا جزلك اشبو * انا ابن عمرو وهى
الدموك * مصراعنده واقع دموك فرسك اسمى اولميوب بلكه صفتدر سريعه معناسنه‌در سرعتله دائر اولان
دكرمانه تشبيه ايلمشدر جوهرى اسم اولمق اوزره قيد ايلمكله وهم ايلمشدر المدمك منبر وزننده يوفقه آچه‌جق
اوقلاغويه دينور مطمله معناسنه المدماك محراب وزننده بنانك برصره‌سنه دينور كه قور تعبير اولنور يقال
رفع البانى اليوم مدماكا واحدا وهو الساف من البناء الدمكمك سفرجل وزننده طيانقان قوى وشديد انسان
وحيوانه دينور الدملوك عصفور وزننده كله كبى يوالق ياپلين طاشه دينور يقال جاء وبيده دملوك اى حجر
املس مستدير المدملك مدحرج وزننده يكپاره دوزلنوب تدوير تام اوزره مدور اولمش قوند وهموار وصمصق
نسنه‌يه دينور قلعه يوالقلرى كبى يقال حجر وسهم مدملك اى مخلق التدملك تدحرج وزننده قيز ممه‌سى
اغر شقلنمق معناسنه‌در يقال تدملك ثدى الجارية اذا فلك ونهد الدونك جوهر وزننده برموضع آديدر تثنيه
وجمع بنيه‌لريله ده استعمال اولنور نته‌كه ابن مقبل ايكى دوه قوشنك شدت عدوى وصفنده انشاد ايلديكى اشبو
يكاد ان بين الدونكين والوة * وذات القتاد السمر ينسلخان * بيتنده تثنيه صيغه‌سيله ايراد ايلمشدر كويا كه شدتله عدولرى
سببيله دريلرندن منسلخ اوله‌يازارلر ديمكدر كذلك كثير نام شاعرك اشبو * اقول وقد جاوزن اعلام ذى دم * وذى
وجى اودونهن الدوانك * بيتنده جمع صيغه‌سيله واقع اولمشدر الدندك قنفذ وزننده شول سموز قوچ قيونه
دينور كه پك سموزلكندن يورركن كوده‌سنك اتلرى تريل تريل دتره‌يوب اويناراوله الدوك شوك وزننده والمداك
ميمك فتحيله ازمك معناسنه‌در يقال داك الشئ يدوك دوكا ومداكا اذا سحقه وجماع ايلمك معناسنه مستعملدر
يقال داك المرأة اذا جامعها وناس شورش وغوغا وفتنه‌يه دوشمك معناسنه‌در يقال داك القوم اذا وقعوا فى اختلاط
وخلق بردن خسته اولمق معناسنه‌در كويا كه خسته‌لك مجموعنى سحق ايدر يقال داك القوم اذا مرضوا وبرآدمى
صويه ياخود طپراغه طالدرمق معناسنه‌در يقال داك فلانا اذا غته فى ماء وتراب المداك ميمك فتحيله والمدوك
منبر وزننده عطارلك داروازه‌جك سماقيلرينه دينور الدوكة دالك فتحى وضميله شر وشور وغوغا وخصومته
دينور يقال وقعوا فى دوكة اى فى شر وخصومة التداوك تفاعل وزننده شر وغوغا ونزاع ومحاربه‌ده برى برينه
كيروب تضييق ايدشمك معناسنه‌در يقال تداوكوا اذا تضايقوا فى الشر والخصومة دهك فتحتينله شيراز ياخود
واسط قضاسنده برقريه‌در محدثيندن على وهارون ابنا حميد اورادندر الدهك دالك فتحيله برنسنه‌يى
ريزه ريزه ايدوب اوكتمك معناسنه‌در يقال دهك الشئ دهكا من الباب الثالث اذا طحنه وكسره واياقله بصوب
چكنمك معناسنه‌در يقال دهك الارض اذا وطئها وجماع ايلمك معناسنه مستعملدر يقال دهك المرأة اذا وطئها
دهلك جعفر وزننده بريمن ايله برحبشه ميانده برجزيره آديدر الدهالك دالك فتحيله ارض عربده معروف
برقاج سياه تپه‌لره اطلاق اولنور الديك دالك كسريله خروسه دينور جمعى ديوك واداك وديكه‌در قرده وزننده
وكاه اولور كه طاوغه ده اطلاق اولنور نته‌كه اشبو * وزقت الديك بصوت زقا * مصراعنده واقعدر وديك مشفق
ومهربان آدمه اطلاق اولنور خروس خصلتى اولديغيچون وبهار موسمنه اطلاق اولنور كويا كه تلون نباتنه
مبنى در وساج اياغنه دينور اثافى معناسنه بونده مفرد وجمعى برابردر وآتك قولقلرى اردنده اولان يومرى كميكه
اطلاق اولنور وهارون بن موسى نام محدثك لقبيدر ديك الجن عبد السلام نام شاعرك لقبيدر المداكة ميمك فتحى
وضميله والمديكة ميمك فتحيله خروسى چوق يره دينور يقال ارض مداكة ومديكة اى كثيرة الديك دكدك داللرك
كسريله خروس كشليجك اصواتدندر يقولون دكدك للديك وهو زجر لها فصل الذال المعجمة
الذكذكة زلزله وزننده حيات قلب معناسنه‌در كه قلبك كمال راحت وانبساطندن عبارتدر يقال بقلبه ذكذكة
اى حياة فصل الراء الربك سبك وزننده برنسنه‌يى قارشدرمق معناسنه‌در يقال ربك الشئ ربكا
من الباب الاول اذا خلطه وتريدى اصلاح ايلمك معناسنه‌در يقال ربك الثريد اذا اصلحه وبرآدمى چاموره
براقق معناسنه‌در يقال ربك فلانا اذا القاه فى وحل وربيكه ديدكلرى طعام ياپمق معناسنه‌در يقال ربك الربيكة
اذا عملها الارتباك افتعال وزننده قارشمق معناسنه‌در يقال ربكه فارتبك اى اختلط وچاموره باتمق معناسنه‌در
يقال ارتبك فى الوحل اذا وقع وبرآدمك ايشى شوريده اولمق معناسنه‌در يقال ارتبك الرجل اذا اختلط عليه امره
وسوزى آچق سويليوب قارشق وطولاشق سويلمك معناسنه‌در يقال ارتبك فى كلامه اذا تتعتع وصيد دوزاغه
ايلشوب برى اوته مضطرب اولمق معناسنه‌در يقال ارتبك الصيد فى الحبالة اذا اضطرب الربيكة سفينه

وزننده بردرلو طعامدر كه كش وخرما وصافى ياغله ترتيب اولنور وكاهجه اوزرينه صودوكوب ايجرلر على قول
اون ايله ياخود سونقله تربيه ايدرلر ياخود خرما وبغداى ياغى يااون وكش ايله ياغى بولايوب طبخ ايدرلر واكاربيك دخى
ديرلر ومنه المثل * عرتان فار بكواله * يعنى قارنى آجدرا كاربيكه ترتيب ايده‌سيز كه اكل ايليه اصلى بودر كه براعرابى
يباندن يوردنه كلدكده براوغلى تولدايلديكنى تبشير ايلديلر اعرابى مبشره مااصنع به آكله امااشربه يعنى بن اول
اوغلانى نه‌ييايم يه‌يمى ايچه‌يمى ديدى خاتونى بو كلامى ايشتدكده كلام مزبورى ايراد ايلدى پس اكاربيكه ياپوب تمام
اكل وشبع حاصل اولدقدنصكره كيف الطلى وامه يعنى صبى ايله اناسنك حالى نيجه‌در ديو استفسار ايلدى وربيكه
سود دن ايرلميان قيمغه دينور وچاموراله قارشق صويه دينور الربك صرد وزننده والربيك امير وزننده
والربك هجف وزننده ايشى شوريده ومختلط ومشوش اولان آدمه دينور الربك كتف وزننده ضعيف الحيله قليل
التدبير آدمه دينور يقال رجل ربك اى ضعيف الحيلة الربك فتحتينله برآدمك ايشى قارش مورش اولمق معناسنه‌در
يقال ربك الرجل ربكا من الباب الرابع اذا اختلط عليه امره الاربيكاك اعشيشاب وزننده بوماده‌دن ايركيلوب
طورمق معناسنه‌در يقال اربأك عن الامر اذا وقف وبرآدمك فكر واندیشه‌سى شوريده اولمق معناسنه‌در يقال اربأك
رأيه اذا اختلط اربك همزه‌نك فتحى وبانك ضميله خوزستان قضاسنده برقريه‌در اربق دخى ديرلر اعلامدن على بن
احمد الفضل الاربكى اورادندر الاربك احمر وزننده بوزمتق سياه دوه‌يه دينور على قول قولقلرى وياللرى
پك سياه اولوب سائرلرى بوزمتق اوله الرتك راتك فتحى وتانك سكونيله والرتك فتحتينله والرتكان فتحاتله
دوه آديملرى صيق صيق آتارق يورمك معناسنه‌در يقال رتك البعير رتكا ورتكا ورتكانا من الباب الاول اذا قارب
خطوه الارتاك همزه‌نك كسريله دوه‌يى وجه مذكور اوزره يورتمك معناسنه‌در تقول ارتكت البعير اذا مشيته
بالرتك وفرسز فرسز كلمك معناسنه‌در يقال ارتك الضحك اذا ضحك فى فتور المرتك مقعد وزننده مرداسنج
اسميدر كه مرده سنك ديدكلرى دارودر الردك فتحتينله بركلمه‌در كه صيغه‌سى مهجوردر لكن آندن كلمات آتيه
يعنى رودك ومرودك كلمه‌لرى تصرف اولنمشدر الرودك جوهر وزننده والمرودك محوهر وزننده دلبر وخوب
اندام مستثنا تازه جوانه دينور مؤنثى رودكه ومرودكه‌در يقال غلام رودك ومرودك وجارية رودكة ومرودكة اى
فى عنفوانهما حسنا الخلق ومرودك ومرودكه كلمه‌لرينك ميملرى مفتوح اولمقده جائزدر بوصورتده رباعى اولور
يعنى رودكه دن اسم مفعول اولميوب حبوكر كبى رباعى الاصل اولور پس وزنى فعوالل اولور ومزهرده فوعلل بابنده
شباب رودك اى ناعم عبارتيله ده رسيده نظردر قالديكه ذكرى آتى رودكه قول ثانيدن آيدر فلينظر الرودكة
دحرجه وزننده برنسنه‌يى كوزل ياپمق وكوزل ايلمك معناسنه‌در يقال رودكه اذا حسنه مردك مقعد وزننده
بر رجل آديدر الروذكة ذال معجمه ايله جوهره وزننده كوچك قوزى‌يه واوغلاغه دينور جمعى روانك در راذكان
ذال مفتوحه ايله طوس قضاسنده برقريه آديدر فقهادن احمد بن حامد اورادندر رزيك زاى معجمه ايله قبيط
وزننده وزير مصر اولان ملك صالح طلايعك پدرى اسميدر وطلايعك اوغلو ملك عادلدر الرشك رانك كسريله
قباصقاللو آدمه دينور يقال رجل رشك اى الكبير اللحية مترجم ديركه فارسيده دخى رشك بومعنايه‌در واوق يارش
ايدنلرك سبق وتقدملرنى عد وشمار ايدن آدمه دينور اصلى رشق ايدى قافله بعده معناى مزبورده استعمال
اولندى يقال هورشك اى الذى يعد على الرماة فى السبق لكن مؤلف رشق لفظنى ماده سنده بومعنايه ذكر
ايلمامشدر ورشك يزيد بن ابى يزيد الضبعى نام كمسه‌نك لقبيدر كه علم فرائض وحسابده يكانهٔ عصر ايدى شارح
ديركه رشك لفظى بصريون لسانده قسامه اطلاق اولنديغى منقولدر مترجم ديركه ابن جوزى نقلى اوزره مزبورك
صقالى پك بيوك ايمش بركيجه صقالى ايچنه بركبير عقرب كيروب اوچ كون قالمش وآكاه اولمامش فارسيده راء
مضمومه ايله رشك عقربه ديمكله تعريبا راء مكسوره ايله مزبوره رشك تلقيب ايلمشلر سبب تلقيبى بوايمش كرچه
دميرى دخى بوحكايه‌يى نقل ايلمشدر انجق شارحك نقل مذكورنى ترجيح ايتمشدر الارضاك ضاد معجمه ايله ادراك
وزننده كوزلرى بيدرپى يوموب آچمق معناسنه‌در يقال ارضك عينيه اذا غمضهما وفتحهما الركيك امير وزننده
والركاك غراب وزننده والركاكة غرابه وزننده والارك همزه‌نك ورانك فتحى وكافك تشديديله ذاتنده فرومايه
وناكس اوله‌رق رأى وعقل وادراكى ضعيف اولان آدمه دينور على قول غيرت وناموسى اولميان ياخود اهلى
عندنده وقع ومهابتى اولمامغله كندیسنى اسليوب ومبالات ايلمز اولان كمسنه‌يه دينور مؤنثى ركاكه‌در ومذكركبى
ركيك در جمعى ركان در رانك كسريله يقال رجل ركيك وركاك وركاكة وارك اى فسل ضعيف فى عقله ورأيه
اومن لا يغار اومن لا يهابه اهله وعلم وعرفانى قليل اولان آدمه ركيك العلم اطلاق اولنور يقال هو ركيك العلم

اى قليل العلم الرَكّ شكّ وزننده والركاكة سماحه زننده برنسنه سست وضعيف اولمق معناسنه‌در يقال
رَكّ الشئ ركاو ركاكة من الباب الثانى اذاضعف و يوفقه اولمق معناسنه‌در يقال رَكّ الشئ اذارق و برنسنه‌نك
بعضنى بعض اوزره آتمق معناسنه‌در يقال رَكّ الشئ ركا من الباب الاول اذاطرح بعضه على بعض و برنسنه‌يى
بركسنه‌نك بيونه الزام ايلمك معناسنه‌در بيونه طوق كچورمك كبى يقال رَكّ الذنب فى عنقه اذا الزمه اياه و برنسنه‌نك
حجم وجثه‌سنى بيلمك ايچون ال ايله صقوب يوقلمق معناسنه‌در يقال رَكّ الشئ بيده اذاغمزه ليعرف حجمه وچاشه‌رق
جماع ايلمك معناسنه‌در يقال رَكّ المرأة اذاجامعها فجهدها ورَكّ آزجه يغموره على قول چسنتيدن زياده جه
اولانه دينور رانك كسريله ده لغتدر ركيكه دخى دينور كاسيذكر جمعى اركاك وركاك در رانك كسريله ورِكّ
بلود چسنتى ياغدرمق معناسنه‌در يقال ركّت السماء ركا اذاجأت بالرِكّ ورِكّ جبل سلمى شرقيسنده برصو
آديدر زهير اشبو ‫*‬ ثم استمرّوا وقالوا انّ مشربكم ‫*‬ ماء بشرقى سلمى فيه اوركك ‫*‬ بيتنده ضرورت ايچون فكّ
ادغام ايلدى الاستركاك برنسنه‌يى ضعيف عدّ ايلمك معناسنه‌در يقال استركه اذا استضعفه المرتكّ مرتدّ
وزننده شول آدمه دينوركه ظاهرا بليغ ومنطيق وسخن‌دان كورينوب لكن وقت جدل وخصومت ومحاوره‌ده
عاجز وابكم اوله يقال فلان مرتكّ اذا كان تراه بليغا واذاخاصم عيى وشول ذوه‌يه دينوركه بنيه‌سى سست
اولوب وايليكى خالص اولميه يعنى صيويق وسلكى اوله يقال جمل مرتكّ اى رخو ممذوق النقى الارتكاك افتعال
وزننده بركسنه ظاهرا سخنور كورينوب جدل ومخاصمه‌ده عاجز ومبهوت اولور اولمق معناسنه‌در يقال ارتكّ
الرجل اذا كان مرتكا وبرى اوته مضطرب اولمق معناسنه‌در يقال ارتكّ الشئ اذاارتجّ وبرخصوص ضمننده
مطمئنّ القلب اولميوب شكّ وشبهه‌ده اولمق معناسنه‌در يقال ارتكّ فى امره اذاشكّ الركركة زلزله وزننده
برنسنه فرسز وضعيف اولمق معناسنه‌در يقال ركرك الشئ اذاضعف ويقال به ركركة اى ضعف الركيكة
سفينه وزننده رِكّ كبى چسنتى يه ياخود چسنتيدن زياده جه اولان يغموره دينور تقول مااصابنا الارِكّ وركيكة
اى مطر قليل اوهوفوق الدثّ وچسنتى سپه‌لمش يره دينوركاسيذكر الاركاك همزه‌نك كسريله بلود چسنتى
ياغدرمق معناسنه‌در يقال اركّت السماء اذاجاء بالرِكّ المرِكّ اسم مفعول بنيه‌سيله والرِكّ رانك كسريله
بونلرده چسنتى سپه‌لمش يره دينور ركيكه كبى يقال ارض ركيكة ومرِكّ ورِكّ اذامطر عليها الرِكّ الركاء صحراء
وزننده بايقوش سسنه دينور الركاكة ثراره وزننده قيجى واو يلقلرى بيوك عورته دينور يقال امرأة ركراكة
اى العظيمة العجز والفخذين الرّكى راى مضمومه ايله رتّى وزننده تيز اريوب صرزدر يلور اولان ايچ ياغنه دينور
ومنه المثل ‫*‬ هو شحمة الركى ‫*‬ دم حاجتده امور ومصالحكده يار وياور اولميان آشناحقنده ضرب اولنور المركوك
علاج واصلاح اولنمش قربه‌يه وطلومه دينور يقال سقاء مركوك اذاعولج واصلح التركرك تزلزل وزننده طلوم
ويايق ايچنده اولان سود ياغ اولمق ايچون چالقنمق معناسنه‌در الرمكة فتحاتله قسراق آته دينور ودول ايچون
اتخاذ اولنان قسراق باركيره دينور جمعى رمك در جمع الجمعى ارماك در مؤلف الفرس والبرذونة تتخذ للنسل عبارتيله
بيان ايلمكله مقتضاى سياق وصف مذكور ايكيسنه‌ده صفت اولمقدر لكن شارح يالكز برذونه‌يه تخصيص ايلمكله
اول رسمه ترجمه اولندى تقول ركبت الرمكة اى الفرس او البرذونة تتخذ للنسل وضعيف وبيچال آدمه اطلاق
اولنور يقال هو رمكة يركب الرمكة اى ضعيف الرامك صاحب وهاجر وزننده برسياه نسنه‌دركه آنى مسكه
قاتوب قارشدررلر مفرداتك بياننه كوره رامك زاج اسود ومازو وقشر رمان وصمغ عربى ودبسدن مرتب
برتركيبدر ورامك بريرده مقيم اولوب اورادن ايرلميان آدمه دينور على قول بيشابلكدن جادكبى طورغون آدمه
دينور يقال هو رامك اى مقيم او مجهود الرموك قعود وزننده بريرده دائمى مقيم اولمق معناسنه‌در يقال رمك
بالمكان رموكا من الباب الاول اذااقام به ويقال رمكت الابل اذاعكفت على الماء الارماك همزه‌نك كسريله برآدمى
بريرده مقيم قلمق معناسنه‌در تقول ارمكته بالمكان اذااقمته به الرمكة غرفه وزننده كول رنكنه دينوركه بوزلقدر
يقال به رمكة اى لون الرماد مؤلف وجه مذكور اوزره بونى لون رماد ايله تفسير ايلدى لكن نهايه‌ده كدوره ايله
بيان وذكر اولنان رامكى بوندن تصويغ ايلمشدر واساسده ورقة فى سواد عبارتيله تفسير اولنمغله قرامتق
بوزاولور پس بوقوللره كوره كول رنكندن قويو قرامتق اولور ومقدمة الادبده پك قزل رنكله بيان ايلمشدركه
شدّت حمرتدن سياهه مائل كورينه فلينظر الارمكاك احمرار وزننده دوه كول رنكنده بوز اولمق معناسنه‌در
يقال ارمكّ الجمل اذا كان فى لون الرماد ودوه آزق وزبون اولمق معناسنه‌در يقال ارمكّ البعير اذاضمر ونهك
الارمك احمر وزننده كول رنكنده بوز دوه‌يه دينور رمكان فتحاتله برموضع آديدر يرموك يعفور وزننده

شام ناحيه‌سنده بر وادى اسميدر ارمك همزه‌نك فتحى وميمك ضميله بحر عمّنده برجزيره‌در الاسترماك برآدمك
اصل وحسبى معيوب ومستهجن اولمق معناسنه‌در يقال استرمك القوم اذااستهجنوا فى احسابهم رانك صاحب
وزننده بركوچك قبيله آديدر الروكة شوكه وزننده بايقوش آوازينه دينور روكاء دخى دينور واهل بغداد
لسانده طالغه‌يه دينور موج معناسنه الرهك رانك فتحيله برنسنه‌يى ايكى طاش ارالغنده بلغوركبى خرد ايلمك
على قول پك سحق ايلمك معناسنه‌در يقال رهك الشئ رهكا من الباب الثالث اذاجشه بين حجرين اوسحقه
شديدا وچاليه‌رق شدّتله جماع ايلمكله خاتونى اتعاب ايلمك معناسنه‌در يقال رهك المرأة اذاجهدها
فى الجماع وبريرده مقيم اولمق معناسنه‌در يقال رهك بالمكان اذااقام به ورهك عمل صالح معناسنه‌در يقال له
رهك اى عمل صالح المرهوك والرهيك امير وزننده بلغوركبى خرد اولمش ياخود پك سحق اولنمش نسنه‌يه
دينور الرهوكة دحرجه وزننده يورركن اعضاء ومفاصل سست وسلپوك اولمق معناسنه‌دركه مراد مفاصل
واعضاسى صالق وسلپوك اوله‌رق قاغشق كبى كوشك كوشك صالقم صچاق يوريمكدر يقال رهوك الرجل
اذااسترخى مفاصله فى المشى ومضطرب وبيقرار اولمق معناسنه‌در يقال رهوكوا اذااضطربوا الارتهاك
افتعال وزننده رهوكه ايله معناى اولده مراد فدر يقال ارتهك الرجل بمعنى رهوك ويقال به رهوكة وارتهاك
اى استرخاء المفاصل فى المشى الترهوك تدحرج وزننده طالغه كبى چالقنه‌رق يوريمك معناسنه‌در يقال
مرّ فلان يترهوك اى يموج فى مشيه الرهكة ثمره وزننده ضعيفلكه وزبونلغه دينور يقال فيه رهكة اى ضعف
الرهكة فتحاتله صويسز وضعيف وناتوان ناقه‌يه دينور واصلا برايشه كوجه يراميان بى خير ومنفعت آدمه دينور
رهكه دخى دينور همزه وزننده يقال رجل رهكة ورهكة اى لاخير فيه الرهوك جدول وزننده سموز اوغلاغه
وسموز آهويه دينور وتر وتازه دلى قانلويه دينور يقال جدى وظبى رهوك اى سمين ويقال شاب رهوك اى ناعم
مؤلفك ومن الشباب قولنده شباب شاب لفظندن جمعدر المرهوك مدحرج وزننده ضعيف ومضطرب
اولان شيئه دينور يقال امر مرهوك اى ضعيف مضطرب الريكان رانك كسرى وياتك فتحيله ريكه لفظندن
تثنيه‌در ايكى يومريجه مهره‌يه دينوركه اوجلرى آت قسمنك ايكى طرفلو كوركلرى قاوشديغى يرك اوجلردن
چقوب كوكلرى محل مزبورك اوست طرفندن اولور هر برينه ريكه دينور بحز بعونه تعالى فصل الزاى
المعجمة الزأكان زايك وهمزه‌نك فتحيله صالنمق تبختر معناسنه‌در يقال زأك الرجل زأكانا من الباب الثالث اذاتبختر
التزاؤك تفاعل وزننده اوتانمق معناسنه‌در يقال تزاءك منه اذااستحيى الزبعك سفرجل وزننده
والزبعكى ياى مشدده ايله شول بيعار وفاحش وبى پرده كمسنه‌يه دينوركه حقنده سويلنن سوزلره اصلا مبالات
ايتميوب متأثر اولميه يقال رجل زبعك وزبعكى اى فاحش لايبالى بما قيل فيه الزحك زايك فتحى وحاى مهمله‌نك
سكونيله يوريلوب فرومانده اولمق معناسنه‌در يقال زحك البعير زحكا من الباب الثالث اذاعيا ومقيم اولمق
معناسنه‌در يقال زحك بالمكان اذااقام به وبرنسنه‌يه پك يقين اولمق معناسنه‌در يقال زحك منه اذادنى
وبرنسنه‌دن آلارغه اولمق معناسنه اولمغله ضدّ اولور يقال زحك عنه اذاتنحى عنه الازحاك همزه‌نك كسريله
برآدمك دابه‌سى يوريلوب قالمق معناسنه‌در يقال ازحك الرجل اذااعيت دابته المزاحكة مفاعله وزننده
بعيد ايلمك معناسنه‌در يقال زاحكه عن نفسه اذاباعده التزاحك تفاعل وزننده بربرينه يقلشمق معناسنه‌در
يقال تزاحكوا اذاتدانوا وايراقلشمق معناسنه‌در يقال تزاحكوا اذاتباعدوا الزحلوكة زحلوفه وزننده
ومرادفيدركه قيزاغه دينور التزحلك تزحلق وزننده ومرادفيدر الزحموك عصفور وزننده كشوثا اسميدركه
باغ صرمشغى ديدكلرى نباتدر جمعى زحاميك‌در الزرك فتحتينله بدخوى اولمق معناسنه‌در يقال زرك الغلام
زركا من الباب الرابع اذااساء خلقه زريك زبير وزننده اساميدندر زريك ابن ابى زريك البصرى محدثدر
الزرنوك زنبور وزننده الدكرمنك التنه دينور زرنك سمند وزننده اسماندندر عبدالرحمن بن زرنك واوغلو ابوبكر
وحفيدى حسن بن محمد محدثلردر الزوزكة زاى معجمه ايله دحرجه وزننده قيناقلرى ويانلرى چالقيه‌رق
يوريمك معناسنه‌در يقال زوزكت المرأة اذاحركت اليتيها وجنبيها فى المشى الزونزك سفرجل وزننده اموزلرنى
ويانلرنى اويناده‌رق بدنى چالقيه‌رق يورر اولان بودوره دينور زونك دخى دينوركاسيذكر تفصيله الزعلوك
عصفور وزننده سموز دوه‌يه دينور ولئيم وناكس بودوره دينور جمعى زعالك وزعاليك كلور الازعكى احمرى
وزننده زعكوك معناسنه‌در الزعكه زجه وزننده برمقدار جه اكلنوب طورمغه دينور يقال لهم زعكة اى لبثة
الزكّ شكّ وزننده والزكك فتحتينله والزكيك زايك فتحيله ضعف وزبونلقدن آدملرى صيق صيق اتارق

یوریمك معناسنه در یقال زك الرجل زكا وزكیكا من الباب الثانی اذا مر یقارب خطوه ضعفا وزك آرق
وز بون شخصه دینور یقال رجل زك ای مهزول وسكرتمك معناسنه در یقال زك الغلام زكا اذا عدا وچقرمق
معناسنه در یقال زك بسلحه اذا رمی به وطاوق یلك معناسنه در یقال زكت الدجاجة اذا هرولت وطولدرمق
معناسنه در یقال زك القربة اذا ملاءها الزكزكة زلزله وزننده بودخی ز بونلقدن آدیملری صیق صیق اتارق
یوریمك معناسنه در یقال زكزك الشیخ بمعنی زك الزكیك مصدر دركه ذكر اولندی وخرده خرده قارشق
یورویشه دینور یقال مشی زكیكا ای مقرمطا الزكازك علابط وزننده جثه سی خوار ونمایشی حقیر وجوره
آدمه دینور یقال رجل زكازك ای دمیم الزك زاینك ضمیله اوكیك قوشنك یاوریسنه دینور الزكة سكه
وزننده سلاحه دینور یقال جاء وعلیه الزكة ای السلاح الزكة زاینك ضمیله درونده اولان غیظ وغم وتاسه یه
اطلاق اولنور یقال اخذته الزكة ای الغیظ والغم التزكزك تزلزل وزننده سلاحلنوب یراقلنمق معناسنه در
یقال تزكزك الرجل اذا اخذ عدته ای سلاحه الزكزاكة ثرثاره وزننده قیچی یبوك عورته دینور یقال امرأة زكزاكة
ای عجزاء الازكاك همزه نك كسریله برنسنه اوزره مصر ومستولی اولمق معناسنه در یقال ازك
علی الشیء اذا اصر واستولی وحبس بول ایلك معناسنه در یقال ازك ببوله اذا حقن الازدكاك افتعال وزننده
اكین تاب وطراوت پیدا ایلك معناسنه در یقال ازدك الزرع اذا ارتوی الزمكی كمسرینله وكافنك تشدیدی
والفك قصری والزمك یاسن قوشنك قویروغی بتدیكی یره دینور علی قول بالجمله قویروغنه یاخود كوكنه دینور
الزمك زاینك فتحیله برآدمی بركسه اوزره اولجروب قشقرتمق معناسنه در تا كه آنك حقنده غیظ وغضبی مشتد اوله
یقال زمك فلانا علیه زمكا من الباب الاول اذا حرشه حتی اشتد علیه غضبه وطولدرمق معناسنه در یقال زمك
القربة اذا ملأها الازمیكاك اعشیشاب وزننده بك غضبه كلمك معناسنه در یقال ازمأك الرجل اذا غضب شدیدا
الزمك فتحتینله طارغنلغه دینور یقال اخذه الزمك ای الغضب الزمكة فتحاتله طارغین وعجول وتیز
مشرب آدمه دینور علی قول احمق بودوره دینور یقال رجل زمكة ای عجول غضوب او احمق قصیر زملكان
زاینك ومیمك كسریله دمشق قضاسنده برقریه در شیخمز ابو المعالی اورادندر وبلخ قضاسنده برتفرجگاه اسمیدر
زنك زاینك فتحی ونونك سكونیله احمد بن احمد نام محدثك جدینك جدی اسمیدر الزنكتان فتحاتله زنكه نك
تثنیه سیدر ریكتان معناسنه در كه ذكر اولندی الزونك عملس وزننده زوزك معناسنه در كه چالقنه رق صالنی
بولانی یورین بودوره دینور علی قول شول فضول كمسنه یه دینور كه مقدارندن زیاده خود بینلك ایدوب اداایله ایكی
طرفنه باقنوب كویا كه كندی نفسنی برآدم قیاس ایدر اوله لكن ذاتنده بر پوله دكز اوله یقال هوزونك ای زوزك
ای القصیر الحیاك فی مشیته كما ذكر او هو الرافع نفسه فوق قدرها الناظر فی عطفیه یری ان عنده خیرا ولیس كذلك
مترجم دیركه اشبو زوزك وزونك امهات سائره ده قصیر دمیم ایله یعنی چركین بد اندام تصلق بودور ایله مفسردر
ولفظ مزبور فارسیدر حتی برهانده زونزك وخدنك وزننده زونك وزونكل حقیر الجثه قنبور اولان بودور ایله
مفسردر بعینه عرب اخذ واستعمال ایلمشدر الزانكی نونك كسریله شاطر آدمه دینور الزوك شوك وزننده
قرغه نك یورویشنه دینور واموزلری اوینادرق یوریمكه دینور وصالنمق تبختر معناسنه در الزوكان فتحاتله
زوك معناسنه در عند البعض ذكر اولنان زونك لفظی بوندن مأخوذدر المزوكة اسم فاعل بنیه سیله مسرعه
خاتونه دینورنته كه عنقریب زوزك ماده سنده ذكر اولندی لكن معنای آخر ایله ذكر ایلمشدر زوك زاینك ضمیله
یمنده برقریه آدیدر الزهك زاینك فتحیله برنسنه یی ایكی طاش بیننده یارمه كبی خرد ایلك معناسنه در یقال
زهك الشیء زهكا من الباب الثالث اذا جشه بین حجرین ویل یرلك طپراغنی صاورمق معناسنه در یقال زهكت
الریح الارض اذا سهكته الزیكان فتحاتله صالنمق معناسنه در زوكان كبی یقال زاك الرجل یزوك زوكانا ویزیك
زیكانا اذا تبختر زیكون نسف قضاسنده برقریه در فصل السین المهملة السبك سبنك فتحیله
آلتون وكومش مقوله سنی اریدوب قالبه سوزمك معناسنه در یقال سبك الذهب وغیره سبكا من الباب الثانی اذا اذابه
وافرغه التسبیك سبك معناسنه در یقال سبكه بمعنی سبكه السبیكة سفینه وزننده اریدلوب قالبه افراغ
اولنمش قطعه یه دینور كه تحریفله سو بكه تعبیر اولنور تقول عندی سبیكة من الفضة ای قطعة مذوبة منها وسبیكه
برآدمك علمیدر سبك الضحاك سینك ضمیله مصرده برقریه در سبك العبید بو ده مصرده برقریه در شیخمز
علی بن عبد الكافی اورادندر مبنك سمند وزننده ابو القاسم عمر بن محمد نام محدثك كه حفیدی محمد بن اسمعیل
بن عمر دخی محدثدر جدی اسمیدر و بونلر ابن السبنك دیمكله معروفدر سنیك تای فوقیه ایله تاء فصلنده مذكوردر

الاسحنكاك همزه نك وحانك كسریله كیجه بك قرانكو اولمق معناسنه در یقال اسحنكك اللیل اذا اظلم وسوز
سویلركن طوتلوب حصر اولمق معناسنه در یقال اسحنكك الكلام علیه اذا تعذر السحكوك عصفور وزننده
والسحكوك قربوس وزننده والمسحنكك كافك كسری وفتحیله بك سیاه نسنه یه دینور یقال شعر سحكوك
وسحكوك ومسحنكك ای شدید السواد السدك سینك فتحیله والسدك فتحتینله ایرلشمق وجه اوزره برنسنه یه
ملازم اولمق معناسنه در یقال سدك به سدكا وسدكا من الباب الرابع اذا لزمه السدك كتف وزننده برنسنه یه
دوشكون آدمه دینور یقال هو سدك به ای مولع به وایش ایشلكده الی چابك چیره دست آدمه دینور یقال رجل
سدك ای الخفیف الیدین بالعمل ومزراق ساچمقده ماهر وسبكدست آدمه دینور یقال هو سدك بالرمح ای طعان
وبرنسنه یه دائما ملازم اولان كمسنه یه دینور یقال هو سدك به ای لازم به التسدیك برنسنه یی بری برینك اوزرینه دیزوب
استف ایلك معناسنه در یقال سدك جلال التمر اذا نضد بعضه فوق بعض سدنك سمند وزننده برزجلك
علمیدر السرك فتحتینله بركسه قوی البنیه ایكن ضعیف وزبون اولمق معناسنه در یقال سرك الرجل سركا
من الباب الرابع اذا ضعف بدنه بعد قوة السروكة دحرجه وزننده والتسروك تدحرج وزننده زبونلقدن یاخود
یورغنلقدن قبلوبغه كبی آغر آغر وكوشك كوشك یوریمك معناسنه در یقال یسروك فلان ویتسروك ای یمشی
ردیئا وبطیئا من عجف او اعیاء السركوك عصفور وزننده آرق دوه یه دینور یقال بعیر سركوك ای مهزول
السفك سینك فتحیله صو وقان مقوله سنی نسنه یی دوكمك معناسنه در قانده كثیر الاستعمالدر یقال سفك الدم
سفكا من الباب الثانی اذا صبه وسرعتله چوق كلام سویلمك معناسنه مستعملدر یقال سفك الكلام اذا نثره
المسفوك والسفیك امیر وزننده دوكلمش نسنه یه دینور الانسفاك انفعال وزننده دوكلمك معناسنه در یقال
سفكه فانسفك ای انصب المسفك منبر وزننده چوق سوزلو پركوی آدمه اطلاق اولنور یقال رجل مسفك
ای مكثار السفاك شداد وزننده كلامه قادر بلیغ وسخندان آدمه اطلاق اولنور یقال خطیب سفاك ای بلیغ
قادر علی الكلام السفكة غرفه وزننده لمحه معناسنه در كه مهمانه تقدیم اولنان ماحضردر السفوك
صبور وزننده نفس انسانی یه اطلاق اولنور وكذابه اطلاق اولنور السك شك وزننده اكسره دینور میخ ومسمار
معناسنه سكی دخی دینور جمعی سكاك در سینك كسریله وسكوك در ضمله وطاره چق قیویه دینور سینك ضمیله ده
لغتدر وطوغری یاپلمش راست وهموار بنایه دینور كذلك طوغری قازلمش چقوره دینور ومصدر اولور برنسنه نك
اوكنی طوتوب قپامق معناسنه یقال سكه سكا من الباب الاول اذا سده وایكی قولغی دیبلرندن كسمك معناسنه در
یقال سك اذنیه اذا اصطلمهما وقیونك ارقه سنه قول دموری قاقمق معناسنه در یقال سك الباب اذا ضببه بالحدید
ودوه قوشی چمقرمق معناسنه در یقال سك النعام ما فی بطنه اذا القاه واسهاله یستهلك معناسنه در یقال سك
سلحه اذا رمی به رقیقا وسك حلقه لری وكوزه نكلری طاره چق زرهه دینور یقال جاء وعلیه سك ای درع
ضیقة الحلق السكوك صبور وزننده بودخی طاره چق قیویه دینور السك سینك ضمیله عقرب یاخود
اورمجك یوه سنه دینور ولامست طبعه دینور یقال به سك ای لؤم طبع وكوزه نكلری طاره چق زرهه دینور
واوكی طوتلوب قپانمش یوله دینور دیسترصوقاق كبی یقال اخذ سكا ای طریقا منسدا واسك لفظندن
جمع اولور كما سیذكر وبردر لو طیب آدیدر كه رامكدن اتخاذ اولنور رامكی اون ایدوب الكدن چكردكدنصكره
صوایله معجون ایدوب كركی كبی اوغارلر بعده قابه یاپشمامق ایچون برمقدار دهن خیری ایله بیلایوب بركیجه
علی حاله ترك ایلدكدنصكره برمقدار مسحوق خالص مسك اضافه وكركی كبی مزج وقرصلر دوزوب
وایكی كون ترك ایدرلر صكره اول قرصلری چوالدوز ایله دلوب برقنبه تسبیح كبی دیزوب برسنه او یلجه ترك ایدرلر
عتیق اولدقجه رایحه سی اطیب اولور بین الاطباء بو سك المسك ایله متعارفدر السكاء تشدید كافله بودخی
حلقه لری طاره چق زرهه دینور واسك لفظندن مؤنثدر كما سیذكر السكك فتحتینله صاغرلغه دینور مصدر
واسم اولور ومنه یقال فی اذنه سكك ای صمم وقولقلر كوچك وباصق وباشه یاپشق اولمق معناسنه در كه تركیده
چومار تعبیر اولنور علی قول اوستی یاخود ایچ دائره سی كوچوك ودلیكی طار اولمق معناسنه در انسانده وحیوانده
اولسون تقول سككت یا جدی خطابا للصبی سككا من الباب الرابع وهو صغر الاذن ولزوقها بالرأس وقلة اشرافها
او صغر قوف الاذن وضیق الصماخ الاسك صفتدر قولغی وصف مذكور اوزره اولان انسان وحیوانه دینور
سكاء مؤنثیدر مترجم دیر كه سكاء ماده سی كتب فقهیه ده اضحیه بحثنده مستعملدر لكن فقهاء خلقی قولغی اولمیان ایله
تعریف ایدرلر حتی مغربده التی لا اذن لها الا الصماخ عبارتیله بیان ایلمشدر قوش كبی ومنه كل سكاء تبیض وكل

شرقاتلد واسك صاغره دينور يقال هواسك اى اصم و بنوعبدالله بن عمرو بن كلثوم جماعتندن برينك فرسى اسميدر ودوه قوشنه اطلاق اولنور ايشتمز اولديغيچون السكاكة ثمامه وزننده خرده قولقلى شخصه دينور وكوك يوزينه ملاقى هوايه دينور سكاك دخى دينور اهل حكمته كوره طبقهٔ سابعهٔ هوائيه اولور تقول لاافعل ذلك ولوتزوت فى السكاكة والسكاك اى الهواء الملاقى عنان السماء ورأى خوديله عامل اولوب بركمسه ايله مشورت ايلمز اولان آدمه دينور يقال هوسكاكة اى مستبد بالرأى السكاك غراب وزننده بودخى كوك يوزينه ملاقى هوايه دينور كاذكر واوقه يلك ياپشدر يلان يره دينور السكة سبنك كسريله ضربخانه سكه سنه دينور يقال هذا الدرهم فى سكة فلان وهى حديدة منقوشة تضرب عليها الدراهم واشجار طابورينه دينور كه مسطر وارى صره ايله ديكلمش اشجاردن عبارتدر جمعى سكاك در سينك كسريله ومنه قولهم ضربوا بيوتهم سكاكا اى صفا واحدا وسكه چفت تيمورى صبان دمورينه دينور يقال شق الارض بسكة وهى حديدة الفدان وطوغرى يوله وصوقاغه دينور ومنه يقال اخذ الامر بسكته اى فى حين امكانه شارحك بيانته كوره جمعى سكك كلور سدره وسدر كبى مصباحده وغيريده السكة الزقاق عبارتيله مرسومدر ومغربده زقاق واسع ايله مفسردر و بومعنا سكة شجردن مأخوذدر السكى سكه يه منسوب ديمكدر بومناسبتله مسكوك آلتونه اطلاق اولنور السكسكة زلزله وزننده ضعف وزبونى معناسنه در يقال به سكسكة اى ضعف وشجاعت معناسنه در يقال فى سجيته سكسكة اى شجاعة السكاسك سينك فتحيله يمنده بركوچك قبيله آديدر پدرلرى ملوك يمندن سكسك بن اشرس ايدى على قول اسمى سكاسك بن وائله در ياخود بووهمدر صواب اولان قول اولدر نسبتنده سكسكى دينور الاستكاك افتعال وزننده نبات كثرتندن برى برينه صارمشمق معناسنه در يقال استك النبت اذا التف وقولاق دليكى طار اولمغله ايشتمز اولمق معناسنه در يقال استكت المسامع اذا صمت وضاقت بورادده وامهات سائره ده مثال بورسمه در ظاهرا قولغك دليكى خلقى قپانق وجهيله طار اولمغله هوا خارج هواء واقفى قرع ايله ايچرو دماغ وقلبه ادخال ايدهمديكى سببيله ايشتمز اولور ياخود خارجدن جسم غريب وقوعى كبى عارضه دن يادخلدن رطوبات غلظتلنوب عصبده تحجرى كبى عارضه دن ناشى سده حادث اولمغله دليك مسدود طرزنده طاره جق اولمغله ايشتمز اولور فليحرر التسكسك تزلزل وزننده يلوارمق معناسنه در يقال تسكسك اليه اذا تضرع الانسكاك خاصة بغرتلق قوشى يك هوالنوب پروازايلدكدنصكره كوكسنى اشاغى يه ويروب يوزى قيوطوغر يلغنه سوز يلوب ايمك معناسنه در يقال انسك القطا والعجنى انسكاكه وهوان ينسك على وجهه ويصوب صدره بعد التحليق اصل انسكاك طوغرى يوله كتمك معناسنه در السكركة ضمتيله مصر بغدايندن مرتب بوزه يه دينور تقول سقانى السكركة اى شراب الذرة السلك سينك فتحيله والسلوك قعود وزننده يول ومكان مقوله سنه كيرمك معناسنه در يقال سلك المكان سلكا وسلوكا من الباب الاول اذا دخل فيه مؤلفك بصائرده بيانته كوره اصل يوله كيرمك معناسنه موضوعدر كه يوله دوزلمك تعبير اولنور وسلك متعدى اولور يقال سلكه غيره وفيه وعليه سلكا اى ادخله ويقال سلك يده فى الجيب اى ادخلها فيه الاسلاك همزه نك كسريله ادخال معناسنه در يقال اسلكه اياه واسلك يده فى الجيب اذا ادخلها فيه السلكة سينك كسريله ايپلك تلنه دينور كه ايكنه يه چكور يلور جمعى سلك وجمع الجمعى اسلاك وسلوك كلور يقال سلك السلكة فى الابرة اى الخيط السلكى بشرى وزننده مزراق مقوله سنك طوغر يلغنه دورتمسنه ودورتلمسنه دينور يقال طعنه السلكى اى طعنة مستقيمة وطوغرى ايشه دينور امر مستقيم معناسنه يقال امر سلكى اى مستقيم ظاهرا تانيثى حال ياخود فعله تاويلنه مبنى در السلك صرد وزننده بغرتلق قوشنك على قول ككلك قوشنك فريكنه دينور تقول اخذت سلكا اى فرخ القطا او الحجل وديشيسنه سلكه دينور هايله وسلكانه دينور سينك كسريله و بونادردر جمعى سلكان كلور سينك كسريله سليك زبير وزننده اساميدندر سليك بن عمرو ياخود سليك بن هدبة القطفانى اصحابدندر وسليك بن يثربى بن سنان بن سلكه شاعر ودزد چالاك وفتاكدر سلكه كه همزه وزننده در والده سيدر ❊ اعدى من سليك ❊ مثلنك منشأيدر وسليك العقيلى وشقيق بن سليك شاعرلردر وسليك بن مسحل واغر بن حنظلة بن سليك السليكى تابعيلردر المسلك معظم وزننده ايپلك تلى كبى نحيف ونزار آدمه دينور يقال رجل مسلك اى نحيف السلكوت جبروت وزننده برقوش آديدر شارح ديركه سيالكوت دخى هندستانده برشهر آديدر المسلكة مقعده وزننده قفتانك برتماجنه دينور السلك سينك كسريله ناقه طوغوردقده ممه سندن ابتدا چقان نسنه يه دينور كه ممه آغزى تعبير اولنور بعده آغوز چقار السمك فتحتيله بالغه دينور السمكة هايله مفرديدر وفلكده حوت برجنه اطلاق اولنور السمك

سبنك فتحيله يوكسلتمك معناسنه در يقال سمك البناء سمكا من الباب الاول اذا رفعه وسمك خانه نك تاوانه اطلاق اولنور سقف معناسنه على قول خانه نك اعلاسندن اسفلنه قدر اطلاق اولنور كه مراد يوقريسندن دبنه قدر امتداديدر يقال رفع سمك البيت وهو السقف او من اعلا البيت الى اسفله لكن بيضاوى اشبو رفع سمكها آيت كريمه سنده اى جعل مقدار ارتفاعها من الارض او ثخنها الذاهب فى العلو رفيعا عباره سيله تفسير ايلمكله ايكيسى دخى مؤلفك بوينه وقامته دينور يقال سمك الشئ اى قامته وتيماء نام قصبه ترابنده برصو آديدر السموك سلوك وزننده يوكسلمك معناسنه در يقال سمك البناء سمكا فسمك سموكا اى ارتفع السماك كتاب وزننده شول نسنه يه دينور كه آنكله برنسنه يى يوكسلدوب يوقرى قالدررلر جمعى سمك كلور ضمتينله وسماك اعزل وسماك رامح فلكده ايكى براق كوكبلردر ياخود اسد صورتنك بوغزى چنبرينه طوغرى كوكسنه كلمش اياقلرى صورتلريدر وسماك بن حرب وسماك بن ثابت وسماك بن سعد وسماك بن مخرمه كه كوفه ده مسجد سماك صاحبيدر وسماك بن هزال صحابيلردر السماك شداد وزننده محمد بن صبيح نام عابد ومحدثك جدى اسميدر ودارقطنى شيخى اولان عثمان بن احمد الدقاقك جديدر المسماك محراب وزننده چادر ديركنه اطلاق اولنور كه آلت رفع خيمه در المسمكات مكرمات وزننده سماواته اطلاق اولنور مسموكات لحن در ياخود انده لغتدر لكن سمك رفع معناسنه اولمغله مسموكات قياس اوزره وارد اولديغندن تلحينى نا ملايمدر حتى نهايه ده وفى حديث على وبارئ المسموكات اى السموات السبع عنوانيله مرسومدر المسموك اوزون شيئه دينور ومتين ومحكم ايپه واورغانه دينور السميكاء مصغر بنيه سيله قورتدقلرى خرده بالقره دينور آترينه وترهوز كبى سمكه فتحاتله بر رجل اسميدر السملكة دحرجه وزننده برنسنه يى اوزون ودكرمى قلمق معناسنه در طپوز صاپى كبى يقال سملك اللقمة اذا طولها فى لمة وتدوير السنك ضمتينله آچق شاهراه يوللره دينور السنبك قنفذ وزننده بركونه يلمكه دينور وبتون طرنقلو واتك طرنقلرى اوجنه دينور يقال سنبك الفرس اى طرف حافره وسنبك السيف قلجك قينده اولان زينتك اوجنه اطلاق اولنور وسنبك المطر يغمورك اولنه دينور وسنبك البيض توغلغه نك تپه سنه دينور وسنبك البرقع يچه نك اكسه يه يغلدقلرى باغندن عبارتدر وسنبك الارض غليظ اولوب خير ومنفعتى آز اولان يوريره دينور و برنسنه نك وقت وزمان ادراكنه اطلاق اولنور يقال كان ذلك على سنبكه اى على عهده وبرنسنه دن سابق ومتقدم اولانه دينور يقال سنبك من كذا اى متقدم منه السهك فتحتينله ترلين كسه دن ظهور ايدن بد رايحه يه دينور يقال فيه سهك اى ريح العرق وسهك مصدر اولور ترلمش كسنه بدقوقق كذلك تربدقوقق معناسنه يقال سهك الرجل والعرق سهكا من الباب الرابع اذا اروح ومتعفن ات قوقوسنه و بالق ودمور پاسى قوقولرينه دينور السهكة سينك فتحيله والسهكة همزه وزننده بونلرده سهك معنالرينه در يقال ماهذا السهك والسهكة والسهكة اى قبح رايحة اللحم الخنز وكذا ريح السمك وصدء الحديد السهك كتف وزننده ترى بدقوقان آدمه دينور السهك سحق وزننده يل يرك طپراغنى صاورمق معناسنه در يقال سهكت الريح التراب عن الارض سهكا من الباب الاول اذا اطارته وسحق ايلمك معناسنه در يقال سهكه اذا سحقه السهوك سلوك وزننده دابه آهسته جه وملايم اشوب كتمك معناسه در يقال سهكت الدابة سهوكا اذا جرت جريا خفيفا الاساهيك دواتك كوناكون اشوب كيدشلرينه دينور الساهكة والسهوك صبور وزننده والسيهك صيقل وزننده والسيهوك طيفور وزننده والمسهكة مقعده وزننده يك شديد اسن روزكاره دينور ومسهكه ومسهك مميلرك فتحيله شديد اسن روزكارك مميرينه وكذركاهنه دينور الساهك صاحب وزننده كوز اغريسنه وكجيكنه دينور كاهل كبى اسمدر يقال بعينه ساهك اى رمد وحكة السهاك شداد وزننده والمسهك منبر وزننده شول بليغ وسخنور آدمه دينور كه روزكار اسركبى فتور وفاصله سز متصل واحد سرد كلام ايدر اوله يقال رجل سهاك ومسهك اى بليغ يمر فى الكلام مر الريح يقال فرس مسهك اى جراء ومسهك روزكار كبى اشوب كيدن آته اطلاق اولنور السهوك صبور وزننده طوشنجل قوشنه دينور التسهوك ترهوك وزننده آهسته جه تانى ايله يوريمك معناسنه در يقال تسهوك الرجل اذا مشى رويدا السهيكة سفينه وزننده بردرلو طعام آديدر السوك شوك وزننده برنسنه يى سورتوب اوغمق معناسنه در يقال ساك الشئ يسوك سوكا اذا دلكه واغزى مسواكلمك معناسنه در يقال ساك فه بالعود اذا دلكه التسويك بودخى اغزه مسواك سورمك معناسنه در يقال سوك فه بمعنى ساكه الاستياك افتعال وزننده والتسوك تفعل وزننده مسواكلمك معناسنه در يقال استاك الرجل وتسوك اذا دلك بالمسواك بو ايكى ماده ده فم وعود ذكر اولنمق صحيح دكلدر

المسواك آغزه سوره جك معهود اغاجدر السواك كتاب وزننده مسوا كه دينور جمعى سوك در كتب وزننده
و بو مؤنث ومذكر اولور وسواك وتساوك تفاعل وزننده ضعيف وفرسز يورمك معناسنه مستعملدر كويا كه
فرط ضعفندن وجودنى ايكى طرفه سوروب وسورتونه رك يعنى بوجه اوره رق يورر يقال ساك الرجل يسوك سوا كا
وتساوك تساوكا اذا سار ضعيفا سواك غراب وزننده بر رجلك عليدر تجز بحمده تعالى فصـــــل الشين المعجمة
الشبك سبك وزننده بر نسنه نك اجزاسنى برى برينه كچروب صوقشدرمق معناسنه در بنجره قفسى و بالق آغى
و پرمقلرى برى برينه كچروب كليدلمك كبى يقال شبك الشئ شبكا من الباب الثانى اذا انشب بعضه فى بعض فنشب
وامور ومصالح پيچيده وشوريده اولمق معناسنه مستعملدر ظاهرا بونك مصدرى شبوكدر قعود وزننده يقال
شبكت الامور اذا اختلطت والتبست الاشتباك افتعال وزننده مطاوعيدر يقال شبك الشئ فاشتبك ويقال
اشتبكت الامور بمعنى شبكت التشبيك شبك معناسنه در التشبك تفعل وزننده مطاوعيدر يقال شبك الشئ
فتشبك التشابك تفاعل وزننده بودخى امور ومصالح شوريده و پيچاپيچ اولمق معناسنه در يقال تشابكت
الامور بمعنى اشتبكت وتشابك كلب وسائر سباع چاتشمق معناسنه دركه كليدلنورلر يقال تشابكت السباع اذا زت
الشابك برى برينه كيريشوب صوقشمش نسنه يه دينور ذوشبك معناسنه يقال طريق شابك اى متداخل ملتبس
وديشلرى برى برينه كيرشمش ارسلانه وصف اولور يقال اسد شابك اى مشتبك الانياب الشبارك زنار وزننده
قوزغون قلچى ديدكلرى نباته شبيه وآندن اعذب بر نبات آديدر وحصير طرزنده صوقشدرمه اولان نسنه لره دينور
بنجره قفسى و پنجره دمورى وزنبورى پرده كبى هر طائفه سنه شبا كه دينور ودوه يه چاندقلرى محملرك خانه لرينك
چاتمجق اوجلرينك ارالقلرينه دينوركه قايشلر ايله مشبك چاتوب صرارلر وصيادآغنه دينور شبكه كبى كاشيد كر
جمعى شبابيكدر وشباك اسمعيل بن مبارك نام محدثك جدى اسميدر وعلى بن احمد بن ابى العز نام محدثك
پدرينك جدى اسميدر الشباك شداد وزننده اساميدندر شباك بن عائذ الدستوانى وشباك بن عمرو محدثلردر
شباك كتاب وزننده اساميدندر شباك الضبى وشباك بن عبد العزيز وعثمان بن شباك محدثلردر وشباك
اوج موضعك آديدر الشبكة فتحاتله آوجيلرك آغنه دينور شركه معناسنه جمعى شبك وشباكدر شبنك كسريله
يقال نصب الصياد الشباك والشبكة اى شركة وشبكه برى برينه يقين قيولره اطلاق اولنور ودبى يقين اولان اشمه لره
اطلاق اولنوركه بونلرده برى برينه متقارب اوله وقيولرى چوق ارضه دينور وترلا صحيانك يوه لرينه دينوركه
دلك دلك اولور واجأنام جبلده برصو آديدر وسميراء الاسدناممحل شر قبسنده برصو آديدر وبنوقشير يوردنده برصودر
وبنو نمير يوردنده اوج صو آديدر و يشقه برصو آديدر الاشباك همزه نك كسريله برى برينه قريب قيولر ودبى يقين
اشمه لر قازمق معناسنه در يقال اشبك القوم اذا احفروا الشبكة الشبكة غرفه وزننده صوقشمه معناسنه در بو علاقه ايله
نسب قرابته يعنى خصملغه اطلاق اولنور يقال بينهما شبكة اى نسب قرابة شبيك زبير وزننده بنومازن بلادنده
برموضع آديدر شبيكه جهينه وزننده عرجاء قربنده بر وادى اسميدر ومكه ايله زاهر بيننده برموضع ياخود
برقيو آديدر وبنوسلوله مخصوص برصو آديدر بنوشبك شبنك كسريله بربطن آديدر ذوشبك فتحتينله حجازده
بلاد بنى نضر بن معاويه ده برصو آديدر الشبك فتحتينله طراق ديشلرينه اطلاق اولنور الشابابك بانك
فتحيله بر نبات اسميدركه مصرده برنوف ديمكله متعارفدر بين الاطباء شابانج ايله معروفدر مصر ديارنده اولور
الشحك سحق وزننده اوغلاق اناسنى امسون ديو آغزينه شحاك بغلمق معناسنه در يقال شحك الجدى شحكا
من الباب الثالث اذا جعل فى فه الشحاك الشحاك كتاب وزننده اناسنى امسون ديو اوغلاغك اغزينه
ارقورى بند ايتدكلرى اغاجه دينوركه اسنك وآغزلق تعبير اولنور الشودكان شبنك ودالك فتحيله سلاح
ويراغه دينور شكه واداة سلاح معناسنه بعض نسخه ده الشبكة واقع اولمغله شارح آنى تخطئه ايلمشدر شاذك
ذال معجمه ايله هاجر وزننده محدثيندن يوسف السجستانى پدرينك اسميدر الشرك شبنك كسريله والشركة
شبنك كسرى وضميله اورتاقلق معناسنه در تقول لى فيه شرك وشركة اى اشتراك وشرك شريك كبى اورتاغه دينور
جمعى اشراك كلور شبر واشبار كبى يقال هو شركه اى مشاركه وشركه مصدر اولور اورتاغ اولمق معناسنه يقال شركه
فى البيع والميراث شركة من الباب الرابع اذا صار شريكه وشرك اشراكدن اسم اولور كفر معناسنه كه واحد حقيق
اولان ذات اجل واعلايه حاشا شريك اسنادينه دينور وخصملغه وقرابته اطلاق اولنور نسبده اورتاقلق اولمق
ملابسه سيله تقول رغبنا فى شركم اى مشاركتكم فى النسب وشرك جبل قنان وراسنده برصو آديدر الاشتراك
افتعال وزننده والتشارك والمشاركة برى برينه اورتاق اولمق معناسنه در يقال اشتركا وتشاركا وشاركا

اذا وقعت بينهما الشركة الشريك امير وزننده اورتاغه هر برينه دينور جمعى اشراك كلور شهيد واشهاد كبى
وشركاء كلور كرماء كبى مؤنثى شريكه در جمعى شرائك در الاشراك همزه نك كسريله خداى متعاله غيرى بى
حاشا شريك ايلك زعم باطلنده اولمق معناسنه در يقال اشرك بالله اى كفر المشرك والمشركى ياى نسبتله كه
مبالغة نفسنه منسوبدر وصف مذكور اوزره اولان كافر ملعونه دينور الشرك فتحتينله آوجيلرك دوزاغنه
وآغنه دينوركه ايپدن اورلمش اولور كويا كه كوزه نكلر واور كولر برى برينه شريكدر دام وشصت معناسنه جمعى
نادر اوله رق شرك در ضمتينله يقال نصب الصائد الشرك وهو حبائل الصيد وماينصب للطير وشرك الطريق
يوللرك جاده لرينه وايشلكنه دينور على قول اولو يولده اولان چتال چتال يوللره دينوركه او يلجه چكيلوب
كيدوب بر محلده اصل جاده يه قارشمه يه مفردى شريكه در ايكيسى دخى معناى اولدن مأخوذدر قول اوله كوره
كويا كه بالق آغى سرلمش طرزنده اولديغى تصور يله در وثانى ظاهردر يقال مضوا على شرك الطريق اى جواده
او هى الطرق التى لاتخفى عليك ولاتستجمعلك وشرك حجازده برموضع آديدر ومصدر اولور پاپوشك تصمه سى
منقطع اولمق معناسنه يقال شرك النعل شركا من الباب الرابع اذا انقطع شراكه وحجازده بر طاغك آديدر الشراك
كتاب وزننده پاپوش تصمه سنه دينور كويا كه پاپوشله شركتى واردر جمعى شرك در كتب وزننده واشرك در
افلس وزننده يقال اصلح شراك نعله اى سيرها وچاپرلقده اولان انجه يولجغزه دينوركه جيغر وجلق تعبير اولنور
التشريك اورتاق ايلمك معناسنه در يقال شركه اذا جعله شريكاله واياق قابنه تصمه كچورمك معناسنه در
يقال شرك النعل اذا جعل لها شراكا واشترا اولنان نسنه نك بر مقدارنى مجموعنى آلديغى بهايه بيع ايلمك معناسنه
مستعملدر يقال عامل بالتشريك وهو بيع بعض مااشتراه بمااشتراه به الشركى شبنك ضميله هذلى وزننده
ورانك تشديديله جائزدر سرعتله يوروشه دينور كويا كه خطوه اولايى ثانيه يه شريك ايدر يقال سار شريكا اى سيرا
سريعا وسرعتله پيدر پى اوريلان سله وشماره دينور يقال لطم شركى اى سريع متتابع شريك زبير وزننده
اساميدندر شريك بن مالك بن عمرو بربطن پدرينك اسميدر ومسدد بن مسرهد نام كمسه نك جدى اسميدر
وبر قوم محدثيندندر نسبى رقية العقرب كبى مسلسل اوله رق سرهد ماده سنده بيان اولندى المشترك اسم فاعل
بنيه سيله موسوس ومهموم كبى كندى كنديسيله سويلشور اولان آدمه دينور كويا كه كندى نفسيله اشتراكى
واردر ياخود بالق آغى كبى نفسنه طولاشمشدر يقال رجل مشترك اذا كان يحدث نفسه كالمهموم الفريضة المشركة
معظمه وزننده واكامشتركه ومسئلۀ حماريه دخى اطلاق اولنور و بو ميراثه متعلق شول مسئله دن عبارتدر كه برخاتون
فوت اولوب زوجنى وامنى واخوان لام واخوان لابوينى ترك ايلمكله عمر الفاروق رضى الله عنه حضرتلرندن كيفيت
تقسيمى سؤال اولندقده اصل مسئله آلتيدن كلمكله نصفنى زوجه وسدسنى امه وثلثنى اخوان لامه ويروب اخوان
لابوينى محروم ايلدكده مز بورلر ياامير المؤمنين طوته لم پدرمز حمار ايمش انامز بردكليدر ديديلر حضرت عمردخى
تفكر ايدوب اول ثلثده انلرى تشريك ايلديلر بناء عليه اول مسئله يه مشركه ومشتركه وحماريه اطلاق اولندى
الشركة فتحاتله بنواسده مخصوص برقريه در المشارك اسم فاعل بنيه سيله اصولدن اسن يللرك بيننده هبوب
ايدن اكرى يلك كرته سنه قريب كرته دن اسن يله اطلاق اولنور يقال ريح مشارك وهى التى تكون النكباء اليها
اقرب من الريحين التى تهب بينهما الشك شبنك فتحى وكافك تشديديله شبهه وكمان معناسنه دركه يقين مقابليدر
جمعى شكوك در يقال مافيه شك وهو خلاف اليقين مترجم ديركه شك ماده سنى مصباحده مبسوطدر فليراجع
وشك مصدر اولور شبهه وكمان ايلك معناسنه يقال شك فى الامر شكا من الباب الاول اذا ارتاب وشك كميكده
اولان آزجه چتلاغه دينور يقال فى ضلعه شك اى صديع صغير فى العظم وبر كونه دارو اسميدركه فاره يى
اهلاك ايدر خراسانده واقع كومش معدنندن جلب اولنور تركيده صچان اوتى ديرلر بياضى وصاريسى اولور
وشك مزراغى درى وات وكميكه ايشلدوب تا اوته سنه قدر كچورمك معناسنه در يقال شكه بالرمح شكا اذا انتظمه به
يعنى خرقه الى العظم وسلاحلمك معناسنه در يقال شك فى السلاح اذا دخل فيه ودوه نك قوللرى يانلرينه
ياپشمق معناسنه دركه بيتابلغندن اولوب آغسمغه بشلر يقال شك البعير اذا لزق عضده بالجنب وبر نسنه يه
نوعا ميل ايلمك معناسنه در تقول شككته واليه شكا من الباب الرابع اذا اركنت وخانه لرى بر چرپيده ضره واردى
ياپمق معناسنه در يقال شكوا بيوتهم اذا جعلوها على طريقة واحدة التشكك تفعل وزننده بودخى كمان
ايلمك معناسنه در يقال تشكك فيه بمعنى شك التشكيك تفعيل وزننده برآدمى شك وكمانه دوشورمك معناسنه در
يقال شككه فلان اذا القاه فى الشك الشكوك صبور وزننده شول ناقه يه دينوركه يك تو يلو اولمغله سمزلكنده

وز بونلغنده شكٌ وكان اوليمغين اورگجنه ياپشيلوب بوقلنور اوله جمعى شكٌ كلور شبنك ضميله الشكٌ شبنك كسريله
پاى كوشه لرينك ارقه لرينه چكوريلان غلافلره دينور الشكٌ شبنك ضميله شكوك لفظندن جمعدر كه ذكر
اولندى الشكة سكه وزننده سلاحه ويراغه دينور يقال جاء وعليه شكة اى سلاح وبانته مقوله سنك صاپى كيره جك
دليكه صقشوب طوتمق ايچون صوقيلان چوى يه دينور الشكة شبنك ضميله شقه وزننده ومرادفيدركه مسافه
معناسنه در يقال بينهما شكة بعيدة اى شقة الشاكة بركونه ورم اسميدركه بوغزده حادث اولور الشكيكة
سفينه وزننده فرقه معناسنه دركه بربلوكه دينور يقال جاءت شكيكة من الناس اى فرقة واسلوب وطريقه
معناسنه در جمعى شكائك وشكك كلور ضمتينله وخوى وخلق معناسنه در يقال له شكيكة حسنة اى خلق وميوه
سپدينه دينور الشكى شبنك ضميله آغركه دينور كه سركش آتلره اوريلور شارحك بيانينه كوره ارمينيه ده
شكٌ نام قريه يه منسوبدر الشكاك كتاب وزننده صره صره مسطر وارى ياپاش بيوت وخيامه دينور
الشكاكة سحابه وزننده ارضدن برناحيه يه دينور الشكشكة زلزله وزننده كسكين سلاحه دينور على قول
سلاحك كسكينلكنه دينور شنبك جعفر وزننده محدثيندن عبد الله الدينورى پدرى وعثمان بن
احمد الدينورى جدينك اسميدر شنبك زبرج وزننده محدثيندن عبد الله بن احمد النهاوندى جدينك اسميدر
شنوكه ملوله وزننده برطاغك آديدر وكثير نام شاعر ❋ فان شفائى نظرة لو نظرتها ❋ الى ثاقل يوما وخلفى شنائك
بيتنده اجزاسى اعتباريله جمع بنيه سيله ايراد ايلمشدر الشوك شبنك فتحيله تيكنه دينور خار معناسنه مفردى شوكه در
وشوك مصدر اولور كوده يه تيكن باتمق معناسنه در يقال شاكته الشوكة تشوكه شوكا اذا دخلت فى جسمه
وبو معناده متعدى اولور برينك كوده سنه تيكن باتورمق معناسنه تقول شكته الشوك اشوكه شوكا اذا ادخلتها
فى جسمه وشوك السلاح حديد السلاح آدمه اطلاق اولنور كما سيذكر وبر آدمك شوكت وحدتى نمايان اولمق
معناسنه در يقال شاك الرجل يشاك شوكا من الباب الرابع اذا ظهرت شوكته وحدته الشاكة تيكنلك يره دينور
خارستان معناسنه يقال ارض شاكة اى كثيرة الشوك وشاكه وشوكه فرحه وزننده وشائكه ذائقه وزننده
تيكنلو اغاجه دينور يقال شجرة شاكة وشوكة وشائكة اى كثيرة الشوك شاك كلمه سنك اصلى شوكه ايدى فرحه
وزننده واو الفه قلب اولندى وشاكه وشيكه شبنك كسريله مصدر اولور تيكنلكه اوغرامق وتيكنلكه دوشمك
معناسنه در يقال شاك الرجل يشاك شاكة وشيكة اذا وقع فى الشوك وتيكنلكده قارشمق معناسنه در يقال شاك
الرجل الشوكة اذا خالطها وباء حرفيله متعدى اولور برآدمه تيكن طوقندرمق معناسنه يقال ماشاكه بالشوكة
اى ما اصابه بها وتيكن طوقنمق معناسنه در تقول شاكتنى الشوكة اى اصابتنى وتقول شكت الشوك اشاكه اذا وقعت فيه
بونلرك مجموعى باب رابعدندر قالديكه مثال اخير تكرار دكلدر زيرا مثال سابقده شوك لفظى غير مذكوردر وبوراده
ظرفيت اوزره منصوبدر التشويك اغاج تيكنلو اولمق معناسنه در يقال شوكت الشجرة اذا كانت شائكة
وديوارك اوزرنى تيكنلمك معناسنه در يقال شوك الحائط اذا جعل الشوك عليه واكين سنبله سنك دانه لرى
طاغلمزدن مقدم اوجلرى اغاروب تيكن تيكن كسكينلنمك معناسنه در يقال شوك الزرع اذا ابيض قبل ان ينتشر
يعنى حدد ودوه نك آزى ديشلرى اوزامق معناسنه مستعملدر يقال شوكت لحيا البعير اذا طالت انيابه
وقوش ياوروسى تويلنوب اوجلرى تيكن تيكن چقمغه باشلمق معناسنه مستعملدر يقال شوك الفرخ اذا خرجت
رؤس ريشه ودلى قانلو جوانك بيغى سرد لنمكه باشلمق معناسنه مستعملدر يقال شوك شارب الغلام اذا خشن
لمسه وقيزك ممه لرى اوجلرى كورنمكه باشلمق معناسنه در يقال شوك ثدى الجارية اذا تحدد طرفه وتراش اولمش
آدمك باشنك قيللرى ظهور ايلمك معناسنه در يقال شوك الرأس بعد الحلق اذا نبت شعره الاشواك همزه نك
كسريله بودخى اغاج تيكنلمك معناسنه در يقال اشوكت الشجرة اذا كانت شائكة وبو اصلى اوزره در
وبعد الاعلال اشاكه برآدمه تيكن باتورمق معناسنه در تقول اشكته الشوك اذا ادخلتها فى جسمه وبرآدمه تيكن
طوقندرمق معناسنه در يقال ماشاكه شوكة ولاشاكه بها اى ما اصابه الشوكة شوكك مفرديدر كه ذكر اولندى
وشوكه يراغه دينور يقال جاء وعليه شوكة اى سلاح وعند البعض سلاحك حدتنه اطلاق اولنور اوله كوره
اسم وثانى يه كوره مصدر ياخود اسم مصدر اولور وشوكة القتال حرب وجدالك شدتنه ودشمنى افراط اوزره
قتل ونكايت واستيصاله اطلاق اولنور يقال دهشتنى شوكة القتال اى شدة بأسه والنكاية فى العدو وشوكه
برمرض معروف اسميدر شارحك بيانينه كوره طاعون نوعندندر ظاهرا كتب طبيه ده باغره اسميله مرسوم اولان
علتدر كه طاعون طرزنده اولور اكثر متطبب آنى طاعون ظن ايدرلر لكن دكلدر مصرده اكا كبه ديرلر كاف مضمومه ايله

وشامده ضربه ديرلر وقزللق وقزل طوپلى ديدكلرى علته دينوركه قورداشنى كبى بتون كوده قبقزل اولور
وچلاهلرك چيبر ديدكلرى آلته دينوركه تيكن تيكن اولور ارش وارغاجى آنكله دوزلدرلر وعقربك ايكنه سنه
دينور وبرخاتون اسميدر وشوكة السكان كانجيلرك طراق دينه قوللندقلرى نسنه يه دينور كه ياش چاموره خرما
تيكنلرى ديزدكدنصكره قوريدوب كانى آنكله طرارلر المشوك ميمك فتحيله مقول وزننده كوده سنده شوكه ديدكلرى
قزللق حادث اولان آدمه دينور يقال شيك الرجل على بناء المجهول فهو مشوك اذا علت جسده الشوكة الشوكاء
حمراء وزننده هنوز اولكرى وسردلكى اولان يكى لباسه وصف اولور يقال حلة شوكاء اذا كانت عليها خشونة
الجدة شاك السلاح كافك تخفيفى وضميله وشائك السلاح وشوك السلاح كتف وزننده وشاكى السلاح
كسكين يراقلو آدمه دينور يقال رجل شاك السلاح وشائك السلاح وشوك السلاح وشاكى السلاح اى حديده
شارح ديركه شاك السلاح لفظنده شاك كلمه سى كافك كسريله اولديغى صورتده منقوص اولور قاض كبى وبونده
ايكى قول واردر برى اصلى شائك ايدى هار وهائر كبى قلب اولندى شوكه دن مأخوذدركه حدت سلاح معناسنه در
قول ثانى شكه لفظندن كه تشديد ايله در مأخوذدر سلاح معناسنه مبالغه يى متضمندر وكافك ضميله اولديغى حينده
كذلك ايكى قول واردر برى اصلى شوك ايدى واو الفه قلب اولندى وقول ثانى شائكدن محذوفدر انتهى المشوكة
محسنه وزننده تيكنلو آغاجه دينور يقال شجرة مشوكة اى ذات الشوك وسحاء وقتاد وهراس مقوله سى
چاليلق يره دينور يقال ارض مشوكة اذا كانت فيها السحاء والقتاد والهراس شوكان شبنك فتحى وضميله برموضع
آديدر مشوكه معظمه وزننده يمنده جبل قلحاج اوزره برقلعه در الشويكة جهينه وزننده برجنس دوه يه
دينور شارحك بيانينه كوره آزى ديشلرى اوزون اولانه دينور وشويكه برموضع آديدر وقدس قربنده برقريه
آديدر شاوكان بخارا قضاسنده برموضعدر قنطرة الشوك بغداد قضاسنده نهر عيسى اوزرنده برقريه در
نسبنده شوكى دينور شوكان چوكان وزننده بحرين قضاسنده برقريه ويمنده برحصن آديدر وسرخس ايله
ابيورد بيننده بربلده در محدثيندن عتيق بن محمد بن عنبس وبرادرى ابو العلا بيس بن محمد الشوكانيان اورادندر
نجز بعونه تعالى فصل الصاد المهملة الصأك فتحتينله بركيمسه ترلدكده كوده سى بد وچركين قوقمق
معناسنه در يقال صئك الرجل صأكا من الباب الرابع اذا عرق فهاجت منه ريح منتنة وقان طوكمق معناسنه در
يقال صئك الدم اذا جمد وبرنسنه يه ياپشمق معناسنه در يقال صئك به اذا لزق به الصأكة تمره وزننده اصلانمش
تخته واغاج رايحه سنه دينور تقول ما هذه الصأكة وهى رايحة الخشبة اذا نديت الصئك كتف وزننده تند
وشديد آدمه دينور يقال رجل صئك اى شديد المصائكة مفاعله وزننده برآدمه شدتله معامله ايلمك معناسنه در
تقول ظل يصائكنى منذ اليوم اى يشادنى الصعلكة دحرجه وزننده فقير ايلمك معناسنه در يقال صعلكه
اى افقره وقابك ايچره تريده تپه ياپمق على قول تپه سنى قبه كبى يوكسلتمك معناسنه در يقال صعلك الثريدة
اذا جعل لها رأسا اورفع رأسها وچاير دوه يى سمورتمك معناسنه در يقال صعلك البقل الابل اذا سمنها المصعلك مدحرج
وزننده يوالق نسنه يه دينور ومنه يقال رجل مصعلك الرأس اى مدوره الصعلوك عصفور وزننده
فقير وبى نوايه دينور يقال رجل صعلوك اى فقير التصعلك تدحرج وزننده فقير اولمق معناسنه در يقال
تصعلك الرجل اذا افتقر ودوه تويى دوكمك معناسنه در يقال تصعلكت الابل اذا طرحت اوبارها
عروة الصعاليك عروة بن الوردك لقبيدر دائما فقرايى بردوه آغلنه بركدروب مال غنايمله بهره مند ايلديكيچون
اسمنه مضاف اولمشدر صعلكيك زنجبيل وزننده بررجل آديدر الصك شكٌ وزننده برآدمه بريعنى نسنه ايله
اورمق على قول مطلقا اورمق معناسنه در يقال صكه صكا من الباب الاول اذا ضربه شديدا بعريض اوعام
وقپويى كليدلمك يا قپامق معناسنه در يقال صك الباب اذا اغلقه او اطبقه وصك نامه ومكتوبه دينور كتاب معناسنه
جمعى اصك كلور همزه نك فتحى وصادك ضميله وصكوك وصكاك كلور صادك كسريله مترجم ديركه بوندن مراد
پادشاه براتى وقاضى حجتى اوله جقدر فارسى اولان چك معربيدر لكن قاضى حجتنده مشهوردر علم صكمند اولدر
بعضلر ضرب معناسندن بمعنى مفعولدر كويا كه شهود اكا ضرب يد ايتمشلردر بو جهتله عربيدر ديديلر بوكه كوره
شهود اسملرى قيد اولنمدقجه صك اطلاق اولنمز ومؤلفه كوره ايكى صورتده دخى مطلق مكتوبده استعمالى مجازدر
الاصكّ والمصكّ ميمك كسريله شول آدمه دينوركه يورركن ديزلرى واوجلرى برى برينه چارپلور اوله طوارده
طوپوق چالمق تعبير اولنور يقال رجل اصك ومصك اى مضطرب الركبتين والعرقوبين وقوى وتوانا انسان
وحيوانه دينور ومصك ابرش الكلبى فرسنك آديدر وقپو بندايده جك كليدوطرقاز مقوله سنه دينور الصكك فتحتينله

یوردکن طپوق چلار اولمق معناسنه در تقول صککت یارجل صککا من الباب الرابع ای کنت مصکا الصکیك
امیروزننده ضعیف وز بون معناسنه در الصکة صادك فتحیله او یله اتیسنك یك شدتنه دینور اعمی لفظنك
مرخم مصغری اولان عمی کلمه سنه اضافتله استعمال اولنور تاکید ومبالغه ایچون تقول لقیته صکة عمی
ای فی اشد الهاجرة حرا وعمی عمالقه دن برجبار ك آدیدر برقومی شدت هاجره ده بصوب نهب وغارت ایلمکله
ادنی ملابسه ایله اسمنه مضاف اولمشدر یای تحتیه بابنده ذکری اعاده اولنور انشاالله تعالی الصکاك غراب
وزننده سکاك کبی هوایه دینور الصلك عنب وزننده قیوبك ممه سندن ابتدا چقان قوی ول وجتلی نسنه یه
دینور که آغوز آندن صکره کلور سود اغزی تعبیر اولنور التصلیك تفعیل وزننده ناقه نك ممه لرنی صارقی ایله
صاروب بغلمق معناسنه در یقال صلك ضرع الناقة اذا صرّ الصمکیك فتحتینله والصمکوك حلزون وزننده
شرّ وشور وفساده سرعت ایدن جاهل ونادانه دینور که پیك شر تعبیر اولنور یقال رجل صمکیك وصمکوك ای جاهل
سریع الی الشرّ و یاوز وقوی وشدید اولان انسان وحیوانه دینور ول وجتلی یلمشك نسنه یه دینور وقالین وکنده
وتصلق انسانه وسائر نسنه یه دینور وصمکیك برموضع آدیدر وعجول اولان احمق و بمغزه دینور یقال رجل صمکیك
ای احمق عجل الصمکة فتحاتله توانا ارکك دوه یه دینور یقال جمل صمکة ای قوی المصمئکة مطمئنه وزننده
یغموردن اصلا نمش یره دینور یقال ارض مصمئکة ای مبتلة من المطر ودو بدوز قابلایی زطوبتلو بلوده دینور که
همان یغمور یاغدرمق اوزره اوله یقال السماء ای السحاب مصمئکة ای مستویة خلیقة للمطر الاصمیکاك
اعشیشاب وزننده غضبه کلمك معناسنه در یقال اصمأك الرجل اذا غضب وسود یوغردکبی یك قویولمق
معناسنه در یقال اصمأك اللبن اذا اخثر الصمکیك سفرجل وزننده بدبوی اولان شیئه دینور واز کن آدمه دینور
عزب معناسنه وقوی وتوانا آدمه دینور الصماك کتاب وزننده اولجکه صکره دن الحاق اولنان تختهیه دینور که
کوچك اولمغله الحاق ایدرلر جمعی صمك کلور کتب وزننده الصملك عملس وزننده یك قوتلو زورمند قوند
کوده لو آدمه دینور جمعی صمالك در یقال رجل صملك ای الشدید القوة والبضعة الصوك شوك وزننده اوّل
ونخستین معناسنه در تقول لقیته اوّل صوك و بوك ای اوّل شئ یعنی الك اوّل اکا بولشدم وحرکت معناسنه در
یقال مابه صوك ولا بوك ای حرکة و برنسنه بلاشوب یاپشمق معناسنه در یقال صاك به الزعفران یصوك صوكا
اذا لزق به وصوك ارکشینك منبسنه دینور التصوك تفعل وزننده بلاشمق معناسنه در یقال تصوك فی رجیعه اذا تلطخ به
الصیك صادك فتحیله یاپشمق معناسنه در یقال صاك به الطیب یصیك صیکا اذا لزق به فصل الضاد
المعجمة المضئوك منهوك وزننده زکامه اوغرامش آدمه دینور یقال ضئك الرجل علی المجهول فهو مضئوك
ای مزکوم شارحك بیاننه کوره مصدری واسمی ضأك در زکام وزننده الضبوك ضادك ضمیله یرك تباشیرینه
اطلاق اولنور که اوّل بهارده جابجا اوتلری قینایوب چقمغه بشلامغله تاب وطراوتلو خوشمنظر اولمسندن عبارتدر
تقول اعجبنی ضبوك الارض ای تباشیرها وضبوك الغیث سحابك یغمور علامتلرنی کوسترمسنه اطلاق اولنور که
اوائلندن عبارتدر یقال قدظهر ضبوك الغیث ای اخالته للمطر الاضبیکاك اعشیشاب وزننده یرك اوتلری
ظهور ایلمك معناسنه در یقال اضباکت الارض اذا خرج نبتها الضبرك زبرج وزننده قبا او یلقلی عورته دینور
یقال هی ضبرك ای العظیمة الفخذین الضبارك علابط وزننده ارسلانه دینور واهل وعیالی چوق ثقلتلو
آدمه دینور ووجودی ایری وشدید شخصه دینور ضبراك دخی دینور قرطاس وزننده الضحك ضادك فتحی
وکسریله والضحك کسرتینله والضحك کتف وزننده کولمك معناسنه در یقال ضحك الرجل ضحکا
وضحکا وضحکا من الباب الرابع ضد بکی و بعض ناس ضادك کسریله ضحکت دیرلر کسرهٔ حایه اتباعا وحلقیه ده
بو وضع صحیحدر التضحك تفعل وزننده کولمك بیدا ایلمك معناسنه در التضاحك تفاعل وزننده کولشمك
معناسنه در الضاحك اسم فاعلدر والضحاك شدّاد وزننده والضحوك صبور وزننده والمضحاك
محراب وزننده والضحکة همزه وزننده والضحکة حزقه وزننده کوله کن آدمه دینور کثیر الضحك معناسنه
وضحاك وضحکه همزه وزننده بین العرب ذم وقدح محلنده ایراد اولنور که مراد کستاخ و بی پرده اولوب دائما ناسك اقوال
وافعالنه خنده ایدن بی ادبده استعمال اولنورته که غرفه وزننده ضحکه بوندن مذمومدر کما سیذکر وضحاك وضحوك
یولك آچق و بللو یرینه ووسطنه اطلاق اولنور تقول اخذنا ضحاك الطریق وضحوکه ای المستبین منه وضحاك سلفده
برشاهك اسمیدر که بتون ارضه مالك اولمشیدی والده سی جنیه اولمغله اولدخی انلره ملحق اولمشیدی مترجم دیرکه
ظاهرا فریدونك قتل ایلدیکی ضحاك ماردوش اوله جقدر که ده آك معربیدر اون عیلو دیمکدر برهان قاطع ترجمه مرده

مبسوطدر

مبسوطدر الضحکة غرفه وزننده خلقه کولنچ اولان کسیه دینور و بو بغایت ذم وقدح مقامنده ایراد اولنور مسخره
کبی یقال هو ضحکة ای یضحك علیه الاضحاك همزه نك کسریله کولدرمك معناسنه در تقول اضحکته ضد
ابکیته الضاحکة شول دیشلره اطلاق اولنور که کولدکده عیان اولورلر یاخود آزی دیشلر ایله سیوری دیشلرك
بیننده اولان درت دیشدن عبارتدر ایکی قولك مآلی بردر یقال افترّ عن ضاحکته وهی کل سن یبد وعند الضحك
اوالاربع التی بین الانیاب والاضراس وضاحکه نی سبیع یورددنه برصو آدیدر الاضحوکة همزه نك ضمیله کولمکه
باعث اولان کولجك شیئه دینور یقال جاء باضحوکة ای مایضحك منه الضحك فتحتینله حیض کورمك معناسنه در
یقال ضحکت الارنب ضحکا من الباب الرابع اذا حاضت قیل ومنه قوله تعالی فضحکت فبشرناها باسحق الایة
ای حاضت بعض امهاتده مصدری ضاد مکسوره ایله ضحك اولمق اوزره مرسومدر لکن مؤلفك قاعده سی اوزره
فتحتینله در و کولمك معناسندن مستعاردر زیرا حائض اولان خاتون حامل اولمق غیر منکر اولمغله حیضی باعث
انبساطی اولور یوخسه حیض ضحك مادّه سنك معنای موضوعی دکلدر وارنب قسمی حیض کورر اولمغله
مؤلف افاده ایچون آنکله تمثیل ایلدی حیوة حیوانده طوشان وصرتلان وکلب ویراسه قوشی حیض کورر اولدقلری مطلب
مسطور در وقالدیکه راغب مفرداتده حاضت ایله تفسیری اشد ردّ وانکار ایله تزییف ایلمشدر فلیراجع انتهی
وضحك برنسنه یی عجبلك یاخود برنسنه دن بلکلمك معناسنه مستعملدر یقال ضحك الرجل اذا عجب اوفزع
و بلودده شمشك اوینامق معناسنه مستعملدر یقال ضحك السحاب اذا برق ومیمون سسلنمك معناسنه در
یقال ضحك القرد اذا صوّت الضحك ضادك فتحیله قاره دینور ثلج معناسنه وکره یاغنه وقیمغه دینور
زبد معناسنه و باله دینور عسل معناسنه یاخود موملو باله دینور وعجب وتعجب معناسنه در وآق و برآق دیشه
دینور واغاجك چکنه دینور و یولك وسطنه دینور وخرمانك قبجوغندن هنوز یاروب چقان طمور جغنه دینور
الضحك ضادك ضمیله ضحوکك جمعیدر الضاحك اسم فاعلدر که ذکر اولندی وطاغلرده کورینن بلور کبی
آق و براق طاشه اطلاق اولنور واعراض مدینه دن فرش نام ناحیه دن اشاغیجه ده ایکی طاغك آدیدر که برینه
ضاحك و برینه ضویحك دینور برقة ضاحك دیار تمیمده برموضعدر روضة ضاحك صمان نام جبلده
برموضعدر الضریك امیر وزننده ارکك کرکس قوشنه دینور واحمق آدمه دینور یقال رجل ضریك ای احمق
وکوتوم کسیه دینور یقال هو ضریك ای زمن ومادرزاد اولان اعمایه دینور یقال رجل ضریك ای ضریر و یك فقیر
و بینوایه دینور یقال هو ضریك ای فقیر سیئ الحال جمعی ضرائك وضرکاء کلور الضراکة سماحه وزننده معانئ
مزبوره نك مجموعنده مصدر در برآدم ضریك اولمق معناسنه در یقال ضرك الرجل ضراکة من الباب الخامس
اذا کان ضریکا و یرکسه ضراك اولمق معناسنه در یقال ضرك الرجل اذا کان ضراکا الضراك غراب
وزننده ارسلانه دینور و یوغون کوده لو سکیرلری ایری اعضاسی قوند ومتین انسان وحیوانه دینور یقال رجل
ضراك ای الغلیظ الشدید عصب الخلق الضیراك ضادك فتحیله برجنس بالق آدیدر الضك شكّ وزننده
برنسنه برآدمه مضایقه و یروب تنکدل ایلمك معناسنه در یقال ضکه الامر ضکا من الباب الاول اذا ضاق
علیه وقصدروب صقشدرمق معناسنه در یقال ضكّ الشیء اذا ضغطه الضکضکة زلزله وزننده ضكّ
معناسنه در یقال ضکضکه بمعنی ضکه وتیز تیز یورییمك معناسنه در یقال هو یضکضك ای یمشی فی سرعة
الضکضاك ثرثار وزننده طقناز بودوره دینور ضکاضك دخی دینور علابط وزننده مؤنثی هایله در یقال رجل
ضکضاك وضکاضك ای قصیر مکتنز التضکضك تزلزل اوزننده شن وشاد وخندان اولمق معناسنه در
یقال تضکضك الرجل اذا انبسط وابتهج الاضمیکاك اعشیشاب وزننده اوت کرکی کبی صو یه قانوب یشل
پرتاب وطراوت اولمق معناسنه در یقال اضمأك النبت اذا روی واخضرّ و یرك نباتی ظهور ایلمك معناسنه در
یقال اضمأكّ الارض اذا خرج نبتها و پرخشم وغضب اولمق معناسنه در یقال اضمأكّ الرجل اذا انتفخ غضبا
وسحاب شبهه سز یغمورلی اولمق معناسنه در یقال اضمأكّ السحاب اذا لم یشك فی مطره الضنك ضادك
فتحیله مطلقا طار نسنه یه دینور وصف بالمصدر در مذکر ومؤنثده مستعملدر یقال مکان ضنك وعیشة ضنك
ای ضیق وضنك وضناکه ضادك فتحیله وضنوکه ضادك ضمیله طار اولمق معناسنه در یقال ضنك
المکان ضنکا وضناکة وضنوکة من الباب الخامس اذا ضاق وضناکه برآدم ضعیف و بیمجال اولمق معناسنه در
کرك رأی وفکرنده وکرك جسمنده ونفس وعقلنده اولسون وکرك بونلرك مجموعنده اولسون ضیق معناسندن
مأخوذ در یقال ضنك الرجل ضناکة اذا ضعف فی رأیه وجسمه ونفسه وعقله الضنیك امیر وزننده وصفدر

ضعيف آدمه دينور يقال رجل ضنيك اى ضعيف وطار ديرلكه دينور يقال عيش ضنيك اى ضيق وكندى اتمكيله برآدمه خدمت ايدن خدمتكاره دينوركه همان بوغازى طوقلغنه خدمت ايدن خادمدن دخى مادوندر يقال هو ضنيك لفلان اى تابع له يخدم بخبزه وقطع اولنمش نسنه يه دينور الضناك غراب وزننده والضنكة غرفه وزننده زكام علتنه دينور المضنوك زكام علتنه اوغرامش كسيه دينور يقال ضنك الرجل على المجهول فهو مضنوك اى مزكوم الضنأك همزه ايله جندب وزننده والضنأك جندل وزننده بنيه وتركيبى متين واندامى محكم سكيرلرى قوى آدمه دينور مؤنثى ضنأكه در وضنأك جندب وزننده ناقهٔ عظيمه دينور الضناك كتاب وزننده بنيه وتركيبى قوند ومحكم انسان وحيوانه دينور مذكر ومؤنثه اطلاق اولنور وصغريسى قيون قوبريغى كبى بيوك وثقيل اولان عورته دينور وبو فى الاصل مصدردر يقال رجل وامرأة ضناك اى الموثق الخلق الشديد ويقال امرأة ضناك اى الثقيلة العجز واولو آغاجه دينور الضوك شوك وزننده ايغر قسراغه آشمق معناسنه در يقال ضاك الفرس الحجر يضوك ضوكا اذا نزا عليها الضواكة ثمامه وزننده والضويكة مصغر بنيه سيله جماعت معناسنه در يقال جائت ضواكة من الناس وضويكة اى جماعة ظاهرا تصغير نوعدن برقطعه اولديغى تصوريله در التضوك تفعل وزننده بيلاشمق معناسنه در يقال تضوك فى رجيعه اذا تلطخ الاضطواك افتعال وزننده برنسنه يى شدتله چكشمك معناسنه در يقال اضطوكوا عليه اذا تنازعوه بشدة الضيك حيك وزننده ناقه هوانك شدت حرارتندن آپشوب قالمق معناسنه در يقال ضاكت الناقة تضيك ضيكا اذا تفاجت من شدة الحر فلم تقدران تضم فخذيها على ضرعها يعنى اسينك شدتندن آپشلرنى آيروب اويلقلرنى بر برينه يناشدرمغه قادر اوله مدى وپرغضب اولمق معناسنه در يقال ضاك فلان على اى امتلاء غضبا الضائك اسيلكدن آپشوب قلان ناقه يه دينور جمعى ضيك دررکع وزننده فصل الطاء طبرك فتحاتله رى قضاسنده برقلعه آديدر واصفهان اولكه سنده برقلعه در الضحك قبر وزننده هنوز بازل اولمامش يعنى آزيسنى يارمامش دوه يه دينور طرگونه طانك وراء مشدده نك فتحيله اندلسده بربلده در ومغربده برموضعدر الطساك طانك فتحيله طسق وزننده ومراد فيدركه ذكر اولندى فصل العين المهملة العبك عينك فتحيله برنسنه يى برنسنه يه قاتوب قارشدرمق معناسنه در يقال عبك الشئ بالشئ عبكا من الباب الاول اذا لبكه العبكة فتحاتله حبكه معناسنه دركه سويقده اولان دانه در وبرنسنه نك قرنتيسنه دينور كسره معناسنه يقال هذا عبكة ذاك اى كسرته وطلومه بيلاشوب صواغمش ياغ اثرينه دينور يقال مافى النحى عبكة اى مايتعلق به من الوضر وناچيز نسنه يه دينور وثقيل وبددرون ونادان وبدلقا وبغيض كسيه دينور يقال رجل عبكة اى عبام بغيض العبنك عملس وزننده بنيه سى محكم ومتين وشديد انسان وحيوانه دينور العتك عينك فتحى وتاى فوقيه نك سكونيله صواشده دشمان اوزره حمله ايتمك معناسنه در يقال عتك الرجل عتكا من الباب الثانى اذا كر فى القتال وآت برآدمى قاپمغه صالدرمق معناسنه در يقال عتك الفرس اذا حمل للعض وياى اسكيلكدن قزارمق معناسنه در يقال عتكت القوس اذا احمرت قدما وبركسنه نك الني كوكسنه طوغرى بوروب چويرمك معناسنه در يقال عتك يده اذا ثناها الى صدره وبرنسنه حقنده عزم ونيتى اصلا منحرف ايلميوب طوغرى وراست ايلمك معناسنه در يقال عتك فلان بنيته اى استقام لوجهه وبرآدمه حواله اولوب متصل بلامانع طورميوب اوروب دوكمك معناسنه در يقال عتك فلان عليه يضربه اى لم ينهنهه شئ وعتك دهر وزمانه دينور يقال مضى عليه عتك اى دهر وبوعاتك معناسنه در وبرطاغك اسمدر العتوك قعود وزننده يالكزجه كتمك معناسنه در يقال عتك فى الارض عتوكا اذا ذهب وحده ويمين فاجره يه اقدام وجسارت ايلمك معناسنه در يقال عتك على يمين فاجرة اذا اقدم وبرآدمه آرقورى كلوب معترض اولمق معناسنه در يقال عتك عليه بخير اوشر اذا اعترض وعورت زوجنه عقوق وعصيان ايلمك معناسنه در يقال عتكت المرأة على زوجها اذا نشزت وعصت وعتك كبى ياى كهنه لكدن قزارمق معناسنه در يقال عتك القوس عتكا وعتوكا اذا احمرت قدما وبرنسنه پك آكشيمك معناسنه در يقال عتك اللبن والنبيذ اذا اشتدت حموضته وسدك ناقه نك اويلقلرنده قوريوب قالمق معناسنه در يقال عتك البول على فخذ الناقة اذا يبس وبريره يولسز آرقورى قطع ايدوب وارمق معناسنه در يقال عتك البلد اذا اعتسفه وبريره صاپمق معناسنه در يقال عتكوا الى موضع كذا اذا مالوا اليه وعدلوا وبرخاتون قومنه سركرده اولمق معناسنه در يقال عتكت المرأة اذا اشرفت ورأست مؤلف كرچه مصدرلرى تخليط وابهام ايدوب لكن شارحك تميزى اوزره رسم اولندى

فلاتغفل العاتك اسكيلكدن قيزرل اولان يايه دينور وكريم وبهتر نسنه يه دينور وخالص اولان رنكه دينور يقال شئ عاتك ورجل عاتك اى كريم ولون عاتك اى خالص واونكوينه آدمه دينور يقال رجل عاتك اى لجوج وبرحال اوزره ثابت اوليوب حالدن حاله تلون ايدن نسنه يه دينور ونبيذ صافى يه دينور العتيك امير وزننده پك اسى كونه دينور يقال يوم عتيك اى شديد الحر وازد قبيله سندن برفخذك اسميدر نسبتنده عتكى دينور فتحاتله العاتكة آشى طوتمز اولان خرما آغاجنه دينور يقال نخلة عاتكة اذا صارت لاتأبر وطيب وكلكونه سورنمكدن چهره سى قيزرل اولان عورته دينور يقال امرأة عاتكة اى محمرة من الطيب وعاتكه اسماء نسواندندر پيغمبر اكرم صلى الله عليه وسلم حضرتلرينك جدّاتنده طقوز نفر عاتكه كلمشدركه عواتك ايله تعبير اولنور اوچ نفرى سليم قبيله سندندر برى عاتكه بنت هلال دركه هاشمك جدّه ينك والده سيدر وبرى عاتكه بنت مرة بن هلال دركه هاشمك والده سيدر وبرى عاتكه بنت اوقص بن مرة بن هلال دركه وهب بن عبد منافك والده سيدر وباقيلرى سليم قبيله سنك غيريدندر قال فى النهاية قال النبى عليه الصلوة والسلام انا ابن العواتك من سليم بنوسليمى مزيت جهتيله تصريح وتخصيص بيورديلر وعاتكه بنت اسيد وعاتكه بنت خالد وعاتكه بنت زيد بن عمرو وعاتكه بنت عبدالله وعاتكه بنت عوف وعاتكه بنت نعيم وعاتكه بنت الوليد صحابيه لردر عتكان عينك كسريله برموضعدر العثك عينك وثاى مثلثه نك فتحيله والعثك صرد وزننده والعثك عنق وزننده خاصة خرما آغاجنك عروق واصولنه دينور الاعثك اعسر وزننده ومرادفيدركه صولاق آدمه دينور يقال رجل اعثك اى اعسر العثكة فتحاتله ردغه معناسنه دركه صولو چامورة دينور العدك عينك فتحيله ياغى يى طوقمقله چرپمك معناسنه در المعدكة مكنسه وزننده ياغى چرپجك طوقمغه دينور يقال عدك الصوف بالمعدكة اذا ضربه بالمطرقة العرك ترك وزننده اوغمق معناسنه در يقال عرك الاديم عركا من الباب الاول اذا دلكه وبرنسنه يى محو اولنجه يا اصلاح اولنجه يه دك سورتمك معناسنه در يقال عركه اذا حكه حتى عفاه وبركسيه آزرده ايده جك شرّ وشور ياخود برحادثه ومصيبت حمل وحواله قلمق معناسنه در يقال عركه اذا حمل عليه الشر والدهر دهر نازله ونكبته اطلاق اولنديغى ماده سنده بيان اولندى وعرك دوه ديرسكيله يانى سوروب يا قاشيوب يره لمك معناسنه در يقال عرك البعير اذا حز جنبه بمرفقه حتى خلص الى اللحم وتقلبات زمان برآدمى تاديب وكوشمالله متبصر وهشيار ايلمك معناسنه مستعملدر يقال عرك الدهر فلانا اذا حنكه وطوارى مرعايه صالمه صاليويرمك معناسنه در يقال عرك الابل فى الحمض اذا خلاها فيه تنال منه حاجتها وطوار اوتلرى هپ اوتلامق معناسنه در يقال عركت الماشية النبات اذا اكلته وعرك وعراك سحاب وزننده وعروك سلوك وزننده حيض كورمك معناسنه در يقال عركت المرأة عركا وعراكا وعروكا اذا حاضت وعرك برنجى جانور نجسنه دينور العارك ديرسكيله يانى سوروب يره ايدن اركك دوه يه دينور وحائض عورته دينور العركرك سفرجل وزننده عارك ايله معناى اولده مرادفدر وبيوك وجسيم فرجه دينور وبنيه سى قالين دوه يه دينور العرك فتحتيله اسمدر طوارى ايستديكى قدر اوتلامق ايچون مرعايه مسبب صاليويرمكه دينور وجنكده بركسه مردافكن اولمق يعنى اوغراشديغى كسه يى آقدارر بهادر اولمق معناسنه در يقال عرك الرجل عركا من الباب الرابع اذا صار عركا وعرك سسه دينور صوت معناسنه الاعراك همزه نك كسريله بودخى حيض كورمك معناسنه در يقال اعركت المرأة اذا حاضت المعرك محسن وزننده حائض عورته دينور عارك ومعرك وصف خاصلردر العراكة غرابه وزننده اولكى فيقه دن مقدم صاغيلان سوده دينور وفيقه ماده سنده ذكر اولندى العراك كتاب وزننده والمعاركة مفاعله وزننده صواشمق معناسنه در يقال عاركه عراكا ومعاركة اذا قاتله وعراك دوه لر صو اوزرنده مزاحمه ايلمك معناسنه در يقال اورد ابله العراك اى اوردها جميعا الماء يعنى زاحمت وبونده العراك لفظى منصوبدر فى الاصل مصدر اولوب بعده حرف تعريف ادخال اولنمشدر وحرف تعريف مصدرى كندى حالندن تغيير ايلمامشدر مترجم ديركه بوتركيب مررت بهم الجماء الغفير ودالك تصبيله الحمدلله قوللرى قبيلندندر وبعضلر حال تركيب ايدرلر وبونده سيبويه وابوعلى قوللرى واردر كتب نحويه ده وارسلها العراك قولى رمجندر وعراك بن مالك اجلهٔ تابعيندندر المعركة مقعده وزننده وراك ضميله ده لغتدر والمعرك مقعد وزننده والمعترك مشترك وزننده جنكاهه دينور تقول حضرنا معركتهم ومعركهم ومعتركهم اى موضع العراك والمعاركة الاعتراك افتعال وزننده بربريله اوغراشمق وصواشمق معناسنه در يقال اعتركوا فى المعركة اذا اعتلجوا ودوه لر صو اوزره ازدحام ايلمك معناسنه در يقال اعتركت الابل فى الورد اذا ازدحمت وحايض عورت برطوتمق معناسنه در يقال اعتركت المرأة بمعركة اذا

احتشت بخرقة المعركة مكنسه وزننده حیض بزینه دینور العرك كتف وزننده میدان حربده مرد افكن اولان
بهادره دینور جمعی عركون كلورذكر اولنان عرك لفظندن كه فتحتینله دروصفدر وبری برینه صوقشمش قوملغه
دینور وسسه دینور صوت معناسنه المعرورك اسم فاعل بنیه سیله بری برینه كیرشمش قوملغه دینور
ومعرورك اعضاء ومفاصلی متداخل آدمه دینور كما سیذكر العركركة سفرجله وزننده شول عورته دینور كه
شیشمان اولوب لكن صغریسی واو یلقلری اتسز اولمغله بداندام وبدقیافت اوله یقال امرأة عركركة
ای رسحاء لحیمة قبیحة العریكة سفینه وزننده دوه نك اوركجنه علی قول اوركجك بقیه سنه اطلاق اولنور وتفس
وذات معناسنه مستعملدر یقال كریم العریكة ای النفس ویقال رجل لین العریكة ای سلس الخلق منكسر النخوة
یعنی ملایم مشرب ونازك طبیعت اولوب نخوت وخشونتدن وخلاف ونفوردن آزاده در وبونلر اوركج معناسندن
مستعاردر بو جهتله طبیعت معناسنه مستعملدرته كه صحاحده مرسومدر العروك صبور وزننده شول ناقه یه دینور كه
سمونلكی وز بونلغی اوركجنی یوقلامغله معلوم اوله علی قول اوركجی یاغلیمیدر دكلمیدر یوقلنور اوله جمعی عرك
كلور كتب وزننده العركة تمره وزننده كرّه ومرّه موقعنده استعمال اولنور جمعی عركات كلور حركات كبی تقول
لقیته عركة ای مرّة وعركات ای مرّات العركی عربی وزننده بالق آوجیسنه دینور جمعی عرك در عربی
وعرب كبی وعروك درضمّله وكمیجی لوند لرینه عرك اطلاقی بومعنادندر آنكده واحدی عركی در شارح دیر كه
عرك موج وتلاطم معناسنه اولمغله اطلاق مزبور آندن مأخوذ در العریك امیر وزننده اعضاء ومفاصلی قوند
ومتداخل آدمه دینور العركیة عربیه وزننده روسپی عورته دینور یقال امرأة عركیة ای فاجرة ویوغون كوده لو
عورته دینور عركانیه دخی دینور المعروك مزدحمكاه اولان صویه دینور یقال ماء معروك ای مزدحم علیه
المعروكة شول ارضه دینور كه اوتلرنی مواشی بالجمله اكل ایلمكله كل باش كبی قیر وقوراق قالمش اوله یقال ارض
معروكة اذا كانت قدعركتها الماشیة حتی اجدبت العركة همزه وزننده رنج وجفایه متحمل آدمه اطلاق اولنور
یقال رجل عركة اذا كان یعرك الاذی بجنبه یعنی یحتمله ذوالعركین بنو شیباندن نباتة الهندی نام كسه نك لقبیدر
المعرك منبر وزننده والمعراك محراب وزننده اسامیدندر العسك فتحتینله برنسنه یه یاپشوب آندن آیرلمیوب
قالمق معناسنه در یقال عسك به عسكا من الباب الرابع اذا لزمه ولصق به العضنك ضاد معجمه ایله عملس وزننده
غلیظ وشدید نسنه یه دینور یقال شیء عضنك ای غلیظ وشدید ویومری وصمصق بیوك فرجه دینور وشول
عورته دینور كه سمونلكندن وطقنازلغندن صغریلری قاوشق واویلق آره لقلری طاره جق وصمصق اوله
وبیوك فرجلو عورته دینور یقال امرأة عضنك ای اللفاء التی ضاق ملتقی فخذیها مع ترارتها وكذا العظیمة الركب
العضنكة عملسه وزننده شیشمان وتصلق عورته دینور وبیوك فرجلو عورته دینور العفك عینك فتحی وفانك
سكونیله والعفك فتحتینله پك احمق اولمق معناسنه در یقال عفك الرجل عفكا وعفكا من الباب الرابع اذا حمق
جدّا وعفك فانك سكونیله سوزی كج سویلمك یاخود سوزی غیری جهته بوروب چویرمك معناسنه در یقال
عفك الكلام عفكا من الباب الثانی اذا لم یقمه اولفته لفتا الاعفك پك احمق سمه كسیه دینور وصولاق آدمه
دینور وبرایشی حسن ولایق اوزره ایشلمكه قادر اولمیان همچ كسیه دینور وبرسوزده ثابت اولمیوب چالی قوشی كبی
برسوزدن برسوزه منصرف اولان آدمه دینور ومن كلّ المعانی یقال رجل اعفك ای احمق جدّا وكذا الاعسر وكذا
من لایحسن العمل وكذا من لایثبت علی حدیث العفك كتف وزننده والعفیك امیر وزننده والعنفك جندل
وزننده پك احمق وشاشقین آدمه دینور ابو عفك فتحتینله بریهودیدر كه بغایت موذی وملعون اولمغله پیغمبر اكرم
صلی الله علیه وسلم سالم بن عمیر انصاری بی ارسال وملعون مزبوری سپردهٔ دار النكال ایلمشدر العفكاء حمراء
وزننده سركش اولان ناقه یه دینور العكة عینك حركات ثلاثی وكافك تشدیدیله والعكك فتحتینله والعكیك
امیر وزننده والعكاك كتاب وزننده هوا طورغون اولدیغی حالده اسینك شدّتنه دینور جمعی عكاك كلور
مفردی كبی وعكه قربه دن كوچك اولان یاغ طلومنه دینور جمعی عكك در صرد وزننده وعكاك در عینك كسریله
وعكه حانك درتمسنه واوشوتمسنه دینور كه مقدّمه سیدر یقال اخذته عكة الحمّی ای عرواؤها وشول قوملغه
دینور كه كونشك تأثیرندن آتش كبی قیزغین اوله بوایكی معناده عینك فتحیله ده لغتدر وكبه ناقه یه عروض ایدر
بركونه لونه دینور كه كبه نسوانه عارض اولان چغت دیدكلری لونه شبیه اولور العكة عینك فتحیله پك اسی یره
دینور یقال ارض عكة بالنعت وارض عكة بالاضافة ای حارّة وطورغون هوالی پك اسی كیجه یه دینور یقال
لیلة عكة ای شدیدة الحرّ مع لثق واحتباس ریح العكّ والعكیك امیر وزننده بونلرده طورغون هوالی اسی كونه

دینور یقال یوم عكّ وعكیك ای شدید الحرّ وعكّ مصدر اولور هوا طورغون اوله رق بغایت اسی اولمق معناسنه در
تقول عكّ یومنا عكا من الباب الاول اذا صار عكیكا وكبه ناقه چغت اولمش خاتون كبی بردرلو رنكه كیرمك
معناسنه در یقال عكت الناقة اذا تبدلت لونا غیر لونها وبركسه نك اوزینه كرّ وحمله ایلمك معناسنه در یقال
عكّ علیه اذا عطفه كما یقال عاكه عوكا وبرسوزك تكرار سویلنمسنی طلب ایلمك معناسنه در یقال عكّ فلانا
اذا حدّثه بحدیث فاستعاد منه مرّتین اوثلاثا وبرآدمك حقنی عوق وتأخیر ایلمك معناسنه در یقال عكه اذا ماطله
بحقه وبركسه اوزره تكرار بتكرار شرّ وشور القا ایلمك معناسنه در یقال عكه بشرّ اذا كرّره علیه وبرآدمی
ایشندن صرف ایدوب آلیقومق معناسنه در یقال عكه عن حاجته اذا صرفه وحبسه وبركسیه حجت وبرهانله
غالب اولمق معناسنه در یقال عكه بالحجة اذا قهره بها وبرآدمی اتعاب ایدنجه قدر برایشی تكرار بتكرار ایشلتمك
معناسنه در یقال عكه بالامر اذا ردّه حتی اتعبه وقامچی ایله اورمق معناسنه در یقال عكه بالسوط اذا ضربه به
وبرمغلق ومبهم كلامی تفسیر وبیان ایلمك معناسنه در یقال عكّ الكلام اذا فسره وعكّ بله قوشانیلان قوطه نك
ایكی اوجلرنی صالیوروب سائرینی قوشانوب بغلمغه دینور عكی دخی دینور حتی وزننده یقال ایتزر ازرة عكّ وكّ
وازرة عكی وهی ان یسبل طرفی ازاره ویضمّ سائره بورادہ وكّ واو ایله دفع معناسنه در كه ازاری صالیویرمكدن
عبارتدر وعكّ بن عدنان ثای مثلثه ایله ابن عبدالله بن الازد در جوهری وهمندن ناشی معدّك برادری اولمق اوزره
نونله ابن عدنان دیو رسم ایلمشدر وعكّ علی قول حارث بن الدیث بن عدنانك لقبیدر لكن صواب اولان قول
اولدر المعاكة مفاعله وزننده بودخی بركسه اوزره كرّ وحمله ایلمك معناسنه در یقال عاكه اذا عطف علیه
العكوّك جرّور وزننده طغناز بودوره علی قول شیشمان بودوره دینور یقال رجل عكوّك ای قصیر ملزز اوسمین
وطبراغی پك وقاتی اولان یوره دینور علی قول ملایم وسهل یره دینور وبر رجل آدیدر المعكّ میمك كسریله
خصومتی شدید آدمه دینور یقال رجل معكّ ای خصم الدّ وشول آته دینور كه برمقدار اشوب صكره ضرب ومهمیز ایله
یورتمكه محتاج اوله یقال فرس معكّ اذا كان یجری قلیلا ثم یحتاج الی الضرب عكاء عینك فتحی والفك مدّیله ثغور
شامیه دن برمعروف بلده در العكی عینك ضمیله ربّی وزننده مقل سویقنه دینور العلك عینك فتحی ولامك سكونیله
برنسنه یی اغزده ساقز كبی بری اوته چینمك معناسنه در یقال علكه علكا من الباب الثانی والاول اذا مضغه ولجلجه
وآت اغزنده كمی كومك معناسنه مستعملدر یقال علك الفرس اللجام اذا حرّكه فی فیه ودیشلری بری برینه سورتوب
غجرداتمق معناسنه در یقال علك نابیه اذا حرق احدهما بالاخر فحدث صوت العالك والعلك كتف وزننده چینمسی
متین اولان اوزلو نسنه یه دینور كه تكلفله یومشبوب اكل اولنه یقال طعام عالك وعلك ای متین الممضغة العلك عینك
كسریله چینكه قابل اولوب اجزاسی متفرق اولمیان نسنه لره اطلاق اولنور اسم جنس در كه ساقز تعبیر اولنور
صمغ صنوبر وصمغ ارزه وصمغ فستق وسرو وینبوت وبطم كبی جمله سندن بهتری صمغ البطم دركه
ساقز رومی تعبیر اولنور مسخن ومدرّ وتقویت جماعه مؤثردر وعلك لفظنك جمعی علوك كلور العلاك شدّاد
وزننده ساقز صتانه دینور العلاك غراب وزننده والعلاك سحاب وزننده چینمی یه دینور یقال ماذاق
علاكا وعلاكا ای مایعلك التعلیك دری یی كوزل دباغت ایلمك معناسنه در یقال علك القربة اذا اجاد دبغها
ودوابّ ومواشی یه كركی كبی تقید وتیمار ایلمك معناسنه در یقال علك ماله اذا احسن القیام علیه واللرنی مالنك
اوزرینه ساقز كبی یاپشدروب طوتمق معناسنه در كه افراط اوزره بخل وخست ایلمكدن كنایه در یقال علك یدیه
علی ماله اذا شدّهما بخلا العلكة فرحه وزننده اركك دوه اسردكده بوغزندن چقان قزل دغارجغه دینور
شقشقه معناسنه وصویه قریب اولان یره اطلاق اولنور یقال ارض علكة ای قریبة من الماء العلكات
فرحات وزننده شدید آزی دیشلره اطلاق اولنور مفردی علكه در یقال له علكات ای انیاب شداد العلك
فتحتینله والعلاك سحاب وغراب وزنلرنده برنوع شجر حجازی اسمیدر العولك جوهر وزننده آت واشك
وقیون قسمنده برطمردر كه براوجی رحملرنده اولوب وبراوجی فرجلرنده اولان لحم زائده داخل اولمشدر وعولك
لسانده اولان پلتكلكه دینور یقال فی لسانه عولك ای لجلجة الاعلنكاك اسحنكاك زننده صاچ كور وطوپ
اولمق معناسنه در یقال اعلنكك الشعر اذا كثر واجتمع العلكد فتحاتله سمون وخوشمنظر ناقه یه دینور الغنك
عینك فتحیله والعنوك قعود وزننده قوملق بغایت متعقد ومحكم ومرتفع اولمق معناسنه در شویله كه اندن
طریق ومسلك ممكن اولمیه یقال عنك الرمل عنكا وعنوكا من الباب الاول اذا تعقد وارتفع فلم تكن فیه طریق وعورت
اریته نشوز وعصیان ایلمك معناسنه در یقال عنكت المرأة اذا نشزت وعصت وسودپك قویو اولمق معناسنه در

يقال عنك اللبن اذا خثر وبريه روان اولمق معناسنه در يقال عنك فلان اذا ذهب فى الارض وبركسه اوزرينه
حمله ايدوب سورصالمق معناسنه در يقال عنك الفرس اذا حمل وكرّ وقوم وقان پك قزارمق معناسنه در يقال
عنك الرمل والدم اذا اشتدت حمرتهما ودوه خلاصى دشوار اولان قومساله دوشوب كتمك معناسنه در يقال
عنك البعير اذا سار فى الرمل فلم يكد يتخلص منه وقپويى قپامق معناسنه در يقال عنك الباب اذا اغلقه التعنك
تفعل وزننده قوملق يغلوب منعقد ومرتفع اولمق معناسنه در يقال تعنك الرمل بمعنى عنك الاعتناك افتعال
وزننده دوه خلاصى كوج قوملغه دوشوب تعب ومحنتله كتمك معناسنه در يقال اعتنك البعير بمعنى عنك العانك
محكم ومعقد قوم يغنه ديئور كه اندن يول ممكن اولميه ولازم وملازم معناسنه در يقال هو عانك له اى لازم وسموز
غورته دينور وجوهر ينك قرمزى ياخود پك قزل قانه عانك اطلاقى وهمدر بونلر تاى فوقيه ايله در العنك عينك
كسريله اصل واساس معناسنه در فتحتيله ده جائزدر يقال عنك قوى اى اصل وكيجه نك اوّلندن بر بلوكه
دينور ثلثنه وارنجه على قول مظلم اولان بلوكنه ياخود ثلث باقى يه دينور بومعناده عينك حركات ثلاثيله ده
لغتدر يقال مضى عنك من الليل اى سدفة من اوّله الى ثلثه اوقطعة منه مظلمة او الثلث الباقى وهر نسنه نك وافر
ومعظمنه دينور وقاپويه دينور يقال فتح العنك اى الباب العنيك امير وزننده محكم ومنعقد قوم يغنه دينور
جمعى عنك در عينك ضميله المعنك منبر وزننده قاپو قپايجق كليده وسوركويه دينور الاعناك همزه نك كسريله
قاپويى قپامق معناسنه در يقال اعنك الباب اذا اغلقه وچرچى وصاتيجى مقولهسى قپولرده آلم صاتم ايلمك معناسنه در
يقال اعنك الرجل اذا اتجر فى الابواب وچوق وعظيم قوملغه دوشمك معناسنه در يقال اعنك فلان اذا وقع
فى الرمل الكثير العنك عينك فتحيله برموضع آديدر عنك زفر وزننده بحرين قضاسنده برقريه در العنقك
قافله جندل وزننده احمق وشاشقين آدمه دينور اره وعورته اطلاق اولنور وثقيل وناتراش كسيه دينور العوك
شوك وزننده بركسه اوزره دونه دونه حمله ايلمك معناسنه در يقال عاك عليه يعوك عوكا اذا عطف وكرّ وبرنسنه يه
توجه واقبال ايلمك معناسنه در يقال عاك عليه اذا اقبل وعورت كندى خانه سنه كلوب بولديغنى يمك معناسنه در
يقال عاكت المرأة اذا رجعت فى بيتها فاكلت مافيه ومنه المثل * عوكى على بيتك اذا اعياك بيت جارتك * يعنى
اى خاتون قومشوكك اونده يه جك نسنه بولمديغك حينده كندى اوجكزه واروب بولديغكى اكل ايله وكسب
ايلمك معناسنه در يقال عاك معاشه اذا كسبه وصغنمق معناسنه در يقال عاك به اذا لاذ وبرنسنه اميدينه
دوشمك معناسنه در يقال عاك على ماله اذا رجاه وعوك اوّل وهله معناسنه در تقول لقيته اوّل عوك وبولك
اى اوّل شئ وحركت معناسنه در يقال مابه عوك اى حركة المعاك مملك فتحيله بودخى كسب ايلمك معناسنه در
يقال عاك معاشه عوكا ومعاكا اذا كسبه ومعاك اسم مكان اولور مذهب ومسلك معناسنه وملجأ وملاذ معناسنه در
يقال هو معاكى اى ملاذى واحتمال معناسنه در يقال لبس عنده معاك اى احتمال الاعتواك افتعال
وزننده غلبه لك اولمق ازدحام معناسنه در يقال اعتوكوا اذا ازدحموا التعاوك تفاعل وزننده حرب وقتال
ايلمك معناسنه در يقال تعاوكوا اذا اقتتلوا المعوكة معركه وزننده والعويكة سفينه وزننده حرب وقتال
معناسنه در تقول تركتهم فى معوكة وعويكة اى قتال العيهكة والعوهكة عينلرك فتحيله حرب وقتال
معناسنه در على قول عيهكه برى برنى يره چالمغه دينور صراع معناسنه وحيقر شمغه دينور صياح معناسنه يقال
ماهذه العيهكة والعوهكة اى القتال او العيهكة الصراع والصياح العيكان فتحاتله اموزلرى اويناده رق
يوريمك معناسنه در يقال عاك الرجل يعيك عيكانا اذا مشى وحرك منكبيه العيكة ايكه وزننده ومرادفيدر كه
صيق اغاج قورولغنه دينور العيكتان ايكى طاغدر عيكان دخى دينور سيدان وزننده فصل الغين المعجمة
الغسك غسق وزننده ومرادفيدر كه ظلمت معناسنه در الغائكة شاشقين وبون عورته دينور يقال امرأة غائكة
اى حمقاء فصل الفاء الفتك فانك حركات ثلاثيله والفتوك سلوك وزننده نفسك خواهش وآرزو
ايتديكى نسنه لره وخاطره خطور ايدن ايشلره اركليوب همان تعرض وهجوم ايلمك معناسنه در يقال فتك
الرجل فتكا مثلثة وفتوكا من الباب الثانى والاول اذا ركب ماهم من الامور ودعت اليه نفسه وفتك بركسه نك فرصتنى
كوزه درك دوشوروب ناكهانى همان آچقدن قتل ايلمك ياخود ياره لمق معناسنه در على قول اعمدر كرك خفية
وكرك مجاهرة اولسون يقال فتك بفلان اذا انتهز منه فرصة فقتله او جرحه مجاهرة او اعم قال الشارح ومنه الحديث
الايمان قيد الفتك يعنى اهل ايمان فتك فعلنى ارتكاب ايلمز ولج وعناد ايلمك معناسنه در يقال فتك فى الامر اذا لج
وعورت لاابالى اولمق معناسنه مستعملدر يقال فتكت الجارية اذا مجنت وفتوك خباثتده مبالغه ايلمك معناسنه در

يقال فتك فى الخبث فتوكا اذا بالغ الافتاك همزه نك كسريله فتك ايله معناى اوّلده مرادفدر يقال افتك بمعنى
فتك الفاتك فتك وفتوكدن اسم فاعلدر وفاتك جرئ ومقدام وبهادره دينور جمعى فتاك كلور رمان وزننده
المفاتكة مفاعله وزننده برى برينه مهارت وحذاقت وچيره دستلك اظهار ايدشمك معناسنه در يقال فاتكه
وفاتكوا اى ماهره وماهروا وبرنسنه ايله شدتله اوغراشمق معناسنه در اكل طعامه اويكه ايله اوغراشمق كبى
يقال فاتك الشئ اذا واقعه بشدة وبرايشه دورشمك معناسنه در يقال فاتك الامر اذا واقعه وبركسه طرفنه
ملازمت ايلمك معناسنه در يقال فاتك فلانا اذا داومه وصاتلق شيئه صاحبنك تقدير ايلديكى ثمنى ويرمك
معناسنه در نته كه مفاتحه بهاسو يلشوب برنسنه ويرمكدن عبارتدر يقال فاتك فلانا اذا اعطاه مااستام بيعه
كما يقال فاتحه اذا ساومه ولم يعطه شيئا التفتيك پموق ديتمك معناسنه در يقال فتك القطن اذا نفشه
ظاهرا لسانمزده بوندن تفتك مأخوذ ومحرفدر التفتك تفعل وزننده برايشه بركسه ايله مشورتسز همان كندى
نفسنه هجوم ومباشرت ايلمك معناسنه در يقال تفتك بامره اذا مضى لايؤامر احدا فدك فتحتينله خيبر قضاسنده
برقريه آديدر وفدكى ابن اعبد كه عربى وزننده درام عمرو بن الاهتم اولان ميا نام خاتونك پدريدر فديك زبير
وزننده برموضعدر الفديكات مصغر بنيه سيله خوارجدن برطائفه در فديك نام خارجى يه منسوبلردر التفديك
پموق ديتمك معناسنه در تفتيك كبى يقال فدك القطن اذا نفشه الفذلكة ذال معجمه ايله دحرجه وزننده حاسب
حساب مفصلنى تكميل وفراغت ايلمك معناسنه در يقال فذلك الحاسب حسابه اذا انهاه وفرغ منه وبو محاسبلرك
حسابى نهايته ايرشدروب خلاصه واجمال ايلدكده مقدار مبلغى بيان ضمننده فذلك كذا وكذا يعنى حساب
من بورك جمله سى شو مقداردر ديدكلرندن مأخوذ ومخترعدر پس بسمله وحوقله كبى منحوت اولور الفرك ترك
وزننده برنسنه يى ال ايله سوروب اوغمق معناسنه در يقال فرك الثوب والسنبل فركا من الباب الاول اذا دلكه
وبرآدمه بغض ايلمك على قول احد زوجين آخره بغض ايلمكه مخصوصدر نته كه فانك كسريله فرك وقعود وزننده
فروك وضمتين وتشديد كافله فركان دخى بو معنايه در يقال فركه وفركه فركا وفركا وفروكا وفركانا من الباب
الرابع ومن الاول شاذ اذا بغضه او خاص ببغضة الزوجين فيقال فركها وفركته الانفراك مطاوعدر برنسنه
ال ايله اوغلمق معناسنه در يقال فرك الثوب فانفرك واموز دوشوك اولمق معناسنه در يقال انفرك منكبه اذا زالت
وابلته من العضد الفارك والفروك صبور وزننده قول اوّله كوره مطلقا بغيض اولان وثانى يه كوره زوجنى
سوميوب بغض اوزره اولان عورته دينور المفرك معظم وزننده شول كشى يه دينور كه عورتلراندن خوشلنميوب
بغض ايدر اوله يقال رجل مفرك اذا كان تبغضه النساء المفركة معظمه وزننده شول عورته دينور كه اركلراندن
حظ ايلميوب بغض ايدر اوله يقال امرأة مفركة اذا صارت يبغضها الرجال المفاركة متاركه وزننده ومرادفيدر
يقال فاركه اذا تاركه الفرك فتحتينله قولق دبندن صالق اولوب دوشوك اولمق معناسنه در كه كوكج قولقلى
تعبير اولنور يقال فركت اذنه فركا من الباب الرابع اذا استرخى اصلها الفركاء حمراء وزننده والفركة فرحه
وزننده دبندن صالق ودوشوك اولان قولغه وصف اولور يقال اذن فركاء وفركة اى مسترخية التفرك تفعل
وزننده يوريمكده وسوز سويلمكده فرسز وفاتر اولمق معناسنه در يقال تفرك الرجل اذا تكسر فى كلامه ومشيه
الافراك همزه نك كسريله اكين سنبله سنك الده اوغولمق وقتى كلوب چاتمق معناسنه در يقال افرك الحب اذا حان
ان يفرك الاستفراك سنبله نك دانه لرى اوزلنوب پكشمك معناسنه در يقال استفرك الحب فى السنبلة اذا سمن
واشتد الفريك امير وزننده شول دانه لره دينور كه كالنى بو لمغله الده اوغولمغه صالح اوله اناطوليده فريك پلاوى
بوندن اولور وفريك آشنه دينور كه ياغله ياسود ايله ترتيب ايدرلر المفروك شول دوه يه دينور كه ضعفندن
وكوشكلكندن اموزلرى مفصلدن آيريلوب وكورك كيكنك وسطنده اولان يومرى كيكك جوقندكى سكيرى
يرندن جدا اولمش اوله وپك قويو بويانمش نسنه يه دينور يقال ثوب مفروك اى مصبوغ صبغا شديدا الفريكان
فانك ضمى وياى مشدده نك كسريله لسانك دبنده اولان ايكى دانه كيكلره اطلاق اولنور هربرى فريك در
فركان سنمار وجلنار وزنلرنده برموضع ياخود ايكى موضع آديدر الفرك فانك كسريله كلواذى قربنده برقريه
آديدر فرك عنب وزننده برموضعدر فرك جبل وزننده اصفهان قضاسنده برقريه در الفرك كتف
وزننده ال ايله اوغولمغله قبوغندن قاولمش نسنه يه دينور افرك احمد وزننده اسامئ رجالدندر الفركة دحرجه
وزننده قيمه قيمق معناسنه در يقال فركه اذا قطعه مثل الذرّ وبرايشى بوزوب تباه ايلمك معناسنه در يقال
فرك عمله اذا افسده وآدملرى خرده خرده اتارق يوريمك معناسنه در يقال فرك الرجل اذا مشى مشية متقاربة

فرتك جعفر وزننده ياخود رأس الفرتك يمن جانبنه طوغرى ساحل بحر هندستانده بر طاغك كلاه كبى سيورى
تپه‌سنك آديدر الفرسك زبرج وزننده شفتالويه دينور خوخ معناسنه على قول تويسز وقزل نوعنه دينوركه
ات شفتالو تعبير اولنور ياخود چكردكندن آيريلور اولانه دينور كه فارسيده هلو وتركيده يارمه شفتالو و بعض
دياره‌ده اتمك شفتالودير‌لر تقول اكلنا الفرسك اى الخوخ اوهو ضرب منه اجرد احمر اوماينفلق عن نواه وانقولى
مرحوم ماينفلق لفظنده‌كى ما كلمه‌سنى نافيه‌يه حمل ايله انحراف ايلمشدر الفك شك وزننده برنسنه‌يى بتشك
وياپشق اولديغى نسنه‌دن آيرمق معناسنه‌در مفصل وختم مكتوب كبى يقال فك الشئ فكا من الباب الاول
اذا فصله وفك وفكوك رهن ايلديكى نسنه‌يى قورتوب چقرمق معناسنه مستعملدر يقال فك الرهن اذا خلصه
و پيرفانى اولمق معناسنه‌در يقال فك الرجل اذا هرم ويقال فك الشيخ وفرج يعنى پك پير اولوب چكدسى
دوشدى واسيرى قورترمق معناسنه‌در يقال فك الاسير اذا خلصه وقول آزاد ايلمك معناسنه‌در يقال فك
الرقبة اذا اعتقها و برنسنه‌يى طتوب يومش وصقمش اولان آوجى آچمق معناسنه‌در يقال فك يده اذا فتحها
عما فيها وفك ال و بالك يردن بورقيلوب چقمغه دينوركه قيرلمقدن دوندر يقال وقع فك بيده
وهو انفصال اليد دون الكسر وفك وفكه سلپوك وچولپه اوله‌رق احمق وشاشقين اولمق معناسنه‌در
تقول فككت يارجل وفككت فكا وفككة من الباب الرابع والخامس اى حمقت فى استرخاء ويقال به
فكة اى استرخاء فى الحمق وفك چكه‌يه دينور زنخ معناسنه ايكيسنه فكان دينور يقال ضرب فكه
اى لحيه و بو انفصال معناسندن مأخوذدر فى الاصل مصدردر الافتكاك بودخى رهنى قورترمق معناسنه‌در يقال
افتك الرهن اذا خلصه الفكاك فانك فتحى وكسريله بودخى اسير قورترمق معناسنه‌در يقال فك الاسير فكا
وفكاكا اذا خلصه وفكاك شول نسنه‌يه دينوركه آنى و يرمكله رهن خلاص اولور فانك كسريله‌ده لغتدر يقال
ما لرهنك فكاك اى ما يفتك به الانفكاك برعضو يردن آيريلوب چقمق معناسنه‌در يقال انفكت قدمه اذا زالت
و يقال انفكت اصبعه اذا انفرجت الفكك فتحتينله اياق يردن بورقيلوب چقمق معناسنه‌دركه مصدر
واسم اولور يقال فكت قدمه تفك فككا من الباب الرابع و يقال بقدمه فكك اى انفساخ وچكه يردن آيريلوب
دوشمك معناسنه‌در يقال فك فكه فككا اذا انكسر واموز مفصلندن آيريلوب دوشك اولمق معناسنه‌در
يقال فك منكبه فككا وفكا بالادغام اذا انفرج واسترخى الافك صفتدر ضعف واسترخاذن ناشى اموزى
مفصلندن آيريلوب دوشوك اولان كسيه دينور مؤلف بونى تكرار ايلمشدر وافك چكه‌يه دينور فك كبى ياخود
برون اوجندن اوست چكه‌نك بركديكى يره ياخود آلت واوست چكه لرك قاوشديغى يره دينور ايكى طرفلو اولور
هر برينه دينور الفكة فانك فتحيله صبيان عربك قصعة المساكين واطفال تركك دلنجيلر كشكولى ديدكلرى
كواكب مستديره‌يه دينوركه سماك رامحك خلفنده اولور المتفككة متفكهه وزننده كوسنك قصراغه دينور
يقال فرس متفككة اى وديق الافكاك همزه‌نك كسريله والتفكك تفعل وزننده ناقه‌نك طوغورمسى
ياقلشمغله قويروغى دينك ايكى طرفى صالقلنوب ومه‌سى يومك معناسنه‌در على قول تفكك پك كوسنيوب
اركك ايستمك معناسنه‌در يقال افكت الناقة وتفككت اذا اقربت فاسترخى صلواها وعظم ضرعها ودنا نتاجها
او تفككت بمعنى اشتدت ضبعتها وتفكك حماقتدن ناشى هر فعلده صالق وسونپه و پريشان كردار اولمق
معناسنه‌در يقال هو يتفكك اذا لم يكن به تماسك من حمق يعنى فى كلامه ومشيه وغيره الفالك پيرفانى آدمه
ودوه‌يه دينور يقال رجل و بعير فالك اى هرم و پك احمق وشاشقين آدمه دينور جمعى فككه كلور فتحاتله وفكاك
كلور رجال وزننده الفلك فتحتينله مدار النجوم اسميدركه كواكبك دائر اولديغى كوك اولمش اولور جمعى افلاك
وفلك كلور ضمتينله استداره معناسندن مأخوذدر مؤلف ايجاز وجهيله تعريف ايلمشدركرچه راغب دخى
مجرى النجوم عنوانيله تفسير ايلمشدر پس مراد مدار كواكب اولان كوك ديمكدر حتى نهايه‌ده وهو مدار النجوم
من السماء عبارتيله رسم ايلمشدر وابو عبيد فلك السماء الذى يدور عليه النجوم ايله بيان ايلمشدر بناء عليه سماده
نجومك طريقة مداراتى ديمك دكلدر خلاصه فلك كندوده نجوم دوران ايدن كوكه اطلاق اولنوركه فلك البروج
وافلاك تدويرات اولور فلك اعظمه وسائر افلاكه وضعا اطلاق اولنميوب بلكه تغليبا ياخود مرسلا اطلاق
اولنمش اولور وهر شيئك مستدار ومعظمنه دينور ودريانك چالقنان طالغه سنه دينور تقول تركته كانه يدور كالفلك
اى كموج البحر المضطرب وروزكارك تحريك ومضطرب ايلديكى بيوك صويه دينور يقال يضطرب كالفلك
اى كالماء الذى حركته الريح ودوز صحرا اورته‌سنده واقع قومدن تپه‌يه دينور واطرافندن مرتفع ذكر فيجه ارض

قطعه‌لرينه دينور مفردى فلكه در ثمره وزننده وجمعى فلاك در رجال وزننده الافلاك احمر وزننده فلكه
ديدكلرى ارض مذكوره چوره‌سنده دائر اولان آدمه دينور الفلك فانك فتحيله قيزك ممه‌سى آغير شقلمق
معناسنه‌در يقال فلك ثدى الجارية فلكا من الباب الاول اذا استدار وقيز آغرشق ممه‌لى اولمق معناسنه‌در
يقال فلكت الجارية اذا صارت فالكا الافلاك همزه‌نك كسريله والتفليك تفعيل وزننده بونلرده قيزك ممه‌سى
آغرشقلمق معناسنه‌در يقال افلك ثديها وفلك بمعنى فلك وتفليك قيز آغرشق ممه‌لى اولمق معناسنه‌در يقال
فلكت الجارية بمعنى فلكت وبرخصوصده لج واصرار ايلمك معناسنه‌در يقال فلك فلان اذا لج فى الامر
وقانجق كلب اركك قيرمق معناسنه‌در يقال فلكت الكلبة اذا اجعلت وحاضت يعنى اركك پك قيرديغندن
اجريسندن قان كلدى التفلك بودخى قيزك ممه‌سى آغرشقلمق معناسنه‌در يقال تفلك ثديها اذا استدار
الفالك والمفلك محدث وزننده آغرشق ممه‌لى قيزه دينور وصف خاصلردر الفلكة فانك ضميله آغرشغه
دينوركه ايپلك اكردكلرى ايكده اولور فانك كسريله‌ده جائزدر يقال صار ثديها كالفلكة وهى شئ مدور
للمغزل سمايه فلك تسميه‌سى بوندندر ودوه‌نك اوكورغه كيكلرى ار القلرينك قاوشدقلرى اكه دينور ولسانك
دينب طرفندن اولان اوجنك اوزرندن اولان يومرىجه كوچك نسنه‌يه دينوركه كوچك دلدن بشقه‌در وآتك
ودوه‌نك كوكسلرينك چوره ودائره سنه دينور و يكپاره برقيادن اولان تپه‌يه دينور وآت قويرغنك قللرندن اورلمش
آغرشق طرزنده شول نسنه‌يه دينوركه اناسنى اتمسون ديو دوه ياورسنك لساننى جزئيجه ياروب اوزرينه بندايدرلر
ومطلقا دكرمى اولان نسنه‌يه اطلاق اولنور الفلك فانك ضميله كمى‌يه دينور سفينه معناسنه مونث ومذكر
اولور ومفرد وجمع اولور پس اسم جنس اولمش اولور و بعضلر يعنى سيبويه ديديكه جمع اولان فلك مفرد اولان فلكك
جمع تكسيريدر يعنى جمعده اولان ضمه وسكون مفردده اولان ضمه وسكونه مغاير اعتبار اولنور و بو جنب وطفل كبى
واحد وجمع اولان اسم قبيلندن دكلدر زيرا فعل فانك ضميله وفعل فتحتينله شئ واحده اطلاق اولنمقده مشتركلردر
عرب ايله عرب كبى وفتحتينله اولان فعلك خود فانك ضميله فعل اوزره جمع اولنمسى جائزدر اسد ايله اسد كبى پس
فانك ضميله فعلك بنه فانك ضميله فعل اوزرينه جمعلنمسى جائز وصحيح اولور مترجم ديركه مصباحك وسائرك
بياننه كوره واحد اولدقده مذكر اولوركه بناء قفل كبى اولور وجمع اولدقده مؤنث اولوركه بناء حمر كبى اولور
ياخود مركب تأويليله مذكر وسفينه تأويليله مؤنث اولور وجمع اولدقده وجه مذكور اوزره حروفنك تغييرى
تقديرى اولور دلاص وهجان كبى الفلك كتف وزننده كميكلرى صالق ومفاصللرى ايرى وكنده اولان تصلق
آدمه دينور وديرينك اغرشغنده وجع اولان كسيه دينور يقال رجل فلك اذا كان به وجع فى فلكة ركبته وزنكى
عربلر كبى اغرشق صغريلى آدمه دينور يقال رجل فلك اى له الية كفلكة كالزنج فلك جبل وزننده سرخس
قضاسنده بر قريه آديدر انفيلكون حيزبون وزننده اوقلاغويه دينور شوبق معناسنه الافليكان
همزه مكسوره وتثنيه بنيه‌سيله بوغزده كوچك دلى جناح طرزنده احاطه ايدن ايكى خرده اتپارچه‌سنه
دينور هر برينه افليك دينور الفنوك سلوك وزننده بر يرده اقامت ايلمك معناسنه‌در يقال فنك بالمكان فنوكا
من الباب الاول اذا اقام به و برنسنه‌يه مداومت ايلمك معناسنه‌در يقال فنك عليه اذا واظب و يلان سويلمك
معناسنه‌در يقال فنك الرجل اذا كذب و برنسنه‌ده لج واصرار ايلمك معناسنه‌در يقال فنك فيه اذا لج
وعورت لاابالیانه و بى پرده اولمق معناسنه‌در يقال فنكت الجارية اذا مجنت وسفره‌ده برنسنه قوميوب بردوزه‌يه
يوب كتمك معناسنه‌در يقال فنك فى الطعام فنوكا من الباب الاول والرابع اذا استمر فى اكله ولم يعف منه شيئا
وبرايشه كيرشمك معناسنه‌در يقال فنك فى الامر اذا دخل الافناك همزه‌نك كسريله بودخى مداومت ايلمك
معناسنه‌در يقال افنك عليه اذا واظب و يلان سويلمك معناسنه‌در يقال افنك الرجل اذا كذب ولج وعناد
ايلمك معناسنه‌در يقال افنك فى الامر اذا لج المفانكة مفاعله وزننده بودخى برايشه دخول ايلمك معناسنه‌در
يقال فانك فى الامر اذا دخل فيه الفنيك امير وزننده چكه لرك قاوشديغى يره دينوركه ايكى طرفلو اولور ايكيسنه
فنيكان دينور على قول آلت دوداغك آلتنده عنفقه‌نك ايكى يانلرينه كلان اوجلرينك هر برينه دينور ايكيسنه
فنيكان دينور عنفقه ذقن اورته‌سنده‌كى آزجه قيللره دينور نته‌كه ماده‌سنده بيان اولندى قال الشارح
ومنه الحديث اذا توضأت فلا تنس الفنيكين قال المؤلف وهو مجمع اللحيين اوطرفهما عند العنفقة محل مزبورلر
غسلده موقع غفلت اولديغنه مبنى تنبيه صادر اولدى لكن نهايه‌ده غيركونه تفسير اولنمشدر و باشده تراش منتهى
اولديغى يرده‌كى كيكه دينور وزمكى معناسنه‌دركه قوشك قويرغنك كوكنه دينور الافنيك همزه‌نك كسريله

مطلب

فنك معناسنه در الفنك فانك فتحى ونونك سكونيله وفتحتيله عجب وتعجب معناسنه در و بركسنيه تعدّى ايلمك
معناسنه در يقال فنك عليه فنكا من الباب الاول اذا تعدّى عليه ولجّ واصرار ايلمك معناسنه در يقال
فنك فيه اذا لجّ وغالب اولمق معناسنه در يقال فنك عليه اذا غلب و يلان سويلمك معناسنه در يقال فنك
الرجل اذا كذب وفنك قپويه دينور باب معناسنه الفنك فانك كسريله بودخى قپويه دينور باب معناسنه
وكيجه دن برساعته و بر بلوكه دينور فانك ضميله ده لغتدر الفنك فتحتيله قرصق تعبير اولنان جانوره دينوركه
دريسندن كورك اولور كورك انواعنك اطيبى واشرف واعدليدر جميع امزجهٔ معتدله يه صالحدر وفنك سمرقند
قضاسنده برقريه آديدر وجزيرهٔ ابن عمر قربنده اكراده مخصوص برقلعه آديدر المتفنكة متفكهه وزننده بون
عورته دينور حمقاء معناسنه الفناك شدّاد وزننده قرصق كوركى صتان آدمه دينور واحمد بن محمد الفناكى كه
فقهادندر پدرى اكا منسوبدر الفيهك حيدر وزننده بون وسبكمغز عورته دينور فصـــــــــل الكاف
الكركى كردى وزننده طائر معروف اسميدركه طورنا قوشنه دينور فارسيده كلنك دينور جمعى كراكى كلوركافك
فتحيله زنبق ياغيله قارشدرلمش دماغنى ومرارهسنى سعوطا استعمال قوّت محافظه ايراثنده عجيب الاثردر بلكه
اكثرى حافظه يه الديغى نسنه يى من بعد اونتمز اولور و يازى صو ييله مرارهسنى اوچكون سعوط لقوهٔ بتهيه نافع
كذلك مرارهسنى طلا جرب و برص علتلرينه ظاهر المنافعدر مترجم ديركه طورنا دماغنى اكل قوّت حافظه ايراثنده
بعديل اولوب لكن رجوليتى قاطع اولديغى بعض ثقاتدن مسموع اولمشدر كرك كافك فتحيله جبل لبنان
اتكنده برقريه آديدر كرك فتحتيله بلقاء نواحيسنده برقلعه آديدر الكرك دمّل وزننده عربلره مخصوص
برلعب آديدر شارح ديركه كره او يونيدركه طوپ او يونى اوله جقدر انتهى وحيز ومحنثه كركى اطلاقى بو جهتندر
غلامبارهلرك اوكلرينه طوپ كبى يوالنورلر الكرك كتف وزننده قرمزى نسنه يه دينور يقال شئ كرك اى احمر
الكشك كافك فتحى وشين معجمهنك سكونيله ارپه صوينه دينور ماء الشعير معناسنه مراد پهچور باسيدركه اطبله
بوغردقروسى اولان كشك ايله فرق ايچون كشك الشعير اطلاق ايدرلر بوخسه ماء الشعير بشقه تركيبدر الكرمازك
كافك فتحيله ايلغين يمشنه دينور فارسيده كاف عجميله اولمغله تعريب اولنمدى ولفظ مزبور ايلغين مازوسى
ديمكدر زيرا فارسيده كز ايلغين اغاجنه دينور وصف تركيبى جهتيله تقديم اولنمشدر الكمك كافك فتحيله كاك
وپكسماد ديدكلرى اتمكه دينور كاك فارسى معربيدر شام كاكى معلومدر الكوكوة دحرجه وزننده ايكى طرفه
حركت وتمايل ايدهرك تيز تيز يورمك على قول بودوركسه يلمك معناسنه در يقال كوكى الرجل كوكوة اذا اهتزّ
فى مشيه واسرع اوهو عدو القصير الكواكية علابطه وزننده والكوكات كافك فتحيله بودوره دينور المكوكى
ميمك ضميله اصلا ايشه يرامز بى خير ومنفعت كسيه دينور يقال رجل مكوك اى لاخير فيه الكيكة ايكه وزننده
يمورطه يه دينور بيضه معناسنه اصلى كيكيه در فيعله وزننده جمعى كياكى كلور ليالى وزننده ومصغرى كييكه در
جهينه وزننده وكييكيه در لبيليه وزننده الكيكاء بيداء وزننده ايشه يرامز بى خير آدمه دينور يقال هو كيكاء اى لاخير
فيه فصـــــــــل اللام الملأك والملأكة ميملرك وهمزهلرك فتحيله ايلچيلكه دينور رسالت معناسنه
تقول احمل اليه ملأكى وملأكتى اى رسالتى الألاكة همزهنك كسريله ايلچيلك ايلمك معناسنه در تقول ألكنى
الى فلان اى ابلغه عنى و بونك اصلى ألئكنى ايدى اكرمنى وزننده همزهنك حركهسى ماقبلنه نقل اولندقدنصكره همزه
حذف اولندى الملأك مقعد وزننده فرشته يه دينور طرف الهيدن پيغمبرلره رسول اولوب ابلاغ احكام
ايلدكلرى ايچون وزنى مفعلدر كثرت استعمالدن همزه حذف اولنوب ملك ديديلر و بعضا شاذّ اولهرق اثبات اولنور
مؤلف همزه فصلنده دخى بونى ايراد ايلمشيدى بوجهتله همزيه ولاميه اولمسى مختلف فيهدر بلكه مؤلف ملك
ماده سنده دخى ثبت ايتمشدر پس بونده اوچ كونه بلكه بعضلر لوكدن دخى مأخوذدر ديمكله درت كونه اختلاف
اولمشدر راغب وزمخشرى واكثر ائمه فاء الفاء اولمسنه ذاهبلردر قالديكه لاميه اولديغى صورتده ذكر اولنان
ملأك وملأكه مصدر ميمى اولوب مأخذ اولمق وتركيب ارسال معناسنه اولمق لازمدركه حتى مفعل آندن مأخوذ
واسم مكان ياخود اسم مفعول مقامنه قائم تصوّر اولنه زيرا مبالغة ملك موضع رسالت ياخود اسم مفعول اعتبار
اولنمق صحيحدر و بوقول ابو عبيده قوليدر لكن تركيبك ارسال معناسنه اولديغى ثابت دكلدر انكيچون مؤلف دخى
تلعثم وايجاز ايله ثبت ايلدى والا بو قول تكلف جهتندن اسلمدر وكتب سالفهنك برنده بو حقير كوردمكه سريانيده
مقليا ثالك ديمكدر ميمك وقافك فتحى وآخرده ثاى مثلثه ايله بعده عربلر تعريب ايدوب ملكا ياديدلر صكره تخفيف
وتصرّف ايدوب ملك وملائكه ديديلرنته كه لفظهٔ جلالهنك وآمين كلمهسنك ورحمن لفظنك اهل تحقيق سريانى

مطلب

الاصل اولديغى تنصيص ايلديلر فليحفظ اللبك سبك وزننده قاتوب قرشدرمق معناسنه در يقال لبكه لبكا
من الباب الاول اذا خلطه ولبك مخلوط نسنه يه اطلاق اولنور لبكه كبى يقال ثريد لبك وثريدة لبكة اى مخلوط وتريدى
اكل ايچون بر ارايه طو پلمق معناسنه در يقال لبك الثريد اذا جمعه ليأكله التلبيك بودخى قرشدرمق معناسنه در
يقال لبكه اذا خلطه اللبك كتف وزننده قارشق شوريده نسنه يه دينور يقال امر لبك اى ملتبس مختلط الالتباك
قارشق شوريده اولمق معناسنه در يقال التبك الامر اذا اختلط اللبيكة سفينه وزننده بكيله معناسنه دركه
برى برينه قرشمش پكى وقيون سورى نسنه دينور وجماعت انسانى يه دينور يقال جائت لبيكة من الناس اى جماعة
و بردرلو طعام آديدركه كش واون ياخود خرما وصافى ياغله مرتب اوماج آشيدر اللباكة ثمامه وزننده بودخى
جماعت انسانى يه دينور اللبكة فتحاتله لقمه يه على قول تريددن ياحيس ديدكلرى طعامدن برقطعه يه دينور
الالباك همزهنك كسريله فحش وخطا سويلمك معناسنه در يقال البك الرجل اذا اخنى واخطأ فى منطقه التلبك
تفعل وزننده برمادّه مشتبه ومختلط اولمق معناسنه در يقال تلبك الامر اذا تلبس اللحك سحق وزننده آغزه
دارو يعنى آغز اوتى دوكمك معناسنه در يقال لحك الصبى لحكا من الباب الثالث اذا اوجره الدواء و برنسنه يى برنسنه يه
كركى كبى ياپشدروب بتشدرمك معناسنه در يقال لحك بالشئ اذا اشدّ التئامه و يلامق معناسنه در يقال لحك العسل
لحكا من الباب الرابع اذا لعقه الملاحكة مفاعله وزننده والتلاحك تفاعل وزننده بونلرده لحك معناسنه در
يقال لاحكه به وتلاحكه بمعنى لحكه مؤلف كلاحك وتلاحك عبارتيله لحك لفظنه تنظير ايلمكله اول رسمه ترجمه
اولندى يوخسه امهات سائرهده تلاحك برنسنهنك اجزاسى صوقشدرمه كبى برى برينه كيرشمك معناسيله مرسومدر
ومؤلفه كوره برنسنه برشيئه كركى كبى ياپشوب بتشك اولمق معناسنه در يقال تلاحكت فقار الظهر تلاحكا اذا اشتدّ
التيامها اللحك كتف وزننده كيج انزال ايدن آدمه دينور يقال رجل لحك اى بطئ الانزال اللحكاء علواء
وزننده واللحكة همزه وزننده كرتنكله يه شبيه كوك رنكلو برجانور آديدر المتلاحكة متلاحقه وزننده بنيه
وتركيبى قوند وقوى وشديد ناقه يه دينور الملاحك ميمك فتحيله طار يرلره دينور يقال وقعوا فى الملاحك
اى المضايق اللدك لامك فتحيله واللدك فتحتيله ياپشمق معناسنه در يقال لدك به لدكا ولدكا من الباب الرابع
اذا لزق به اللذك لامك وذال معجمهنك فتحيله ياره هنوز برخوشجه اوكولنيوب لكن اتلرى بتوب دوزلمك معناسنه در
يقال لذك الجرح لذكا من الباب الرابع اذا استوى نبات لحمه و بعضلر عندنده لفظ مزبور مصحفدر صواب اولان
ارك الجرح اولمقدر الالفك احمر وزننده صولاق آدمه دينور اعسر معناسنه واحمق كسيه دينور يقال رجل
الفك اى اعسر وكذا احمق اللفيك امير وزننده بودخى احمق آدمه دينور اللك شك وزننده يومرقله برآدمك
قفاسنه اورمق على قول بركسه يه اوروب اوته قاقمق معناسنه در يقال لكه لكا من الباب الاول اذا ضربه بجمعه
فى قفاه اوضربه فدفعه واتى كميكدن آيرمق معناسنه در يقال لك اللحم اذا فصله عن عظامه وقرشدرمق معناسنه در
يقال لكه اذا خلطه ولك اته دينور لحم معناسنه و بر نبات آديدركه انكله نسنه بو يانور شارحك تعريفنه كوره
فارسيده لاك ديدكلرى نباتدركه لوك تعبير اولنان قرمزى بو يه انك صمغيدر اندن مهر مومى دوزيلور وانكله يالكز
ايپك و يولك بو يانور وثفلنى قپوجيلر استعمال ايدرلر اللكاك كتاب وزننده زحام معناسنه در يقال ماهذا اللكاك
اى الزحام واتى قوند وشديد اولان ناقه يه دينور جمعى لكك كلور صبر دوزننده ولكاك كلورمه بردى كبى و بودلاص
قبيلندندر اللكية واللكالك لاملرك ضميله بونلرده شديد اللحم اولان ناقه يه دينور الالتكاك صقشوب مزدحم
اولمق معناسنه در يقال التك الورد اذا ازدحم وناس يمكلك طاسى كبى برى برينه كيرشمك معناسنه در يقال
التك العسكر اذا انضام وتداخل وسوزده خطا ايلمك معناسنه در يقال التك فى كلامه اذا اخطأ و برآدم اقتضا
ايدن دليل وحجتنى كيج ايراد ايلمك معناسنه در يقال التك فى حجته اذا ابطأ اللكيك امير وزننده برى برينه كيرشمش
عسكره دينور و بدنده كى اته اطلاق اولنور وكوده سنى صيق و پك وطقناز آدمه دينور وقطرانه دينور و برشجر ضعيف
آديدر و برموضع اسميدر اللك لامك ضميله ذكر اولنان لك ديدكلرى نباتك ثفلنه ياخود عصارهسنه دينور
قپوجيلر انكله خنجر و بچاق صابلرنى ياپشدررلر بردرهمنى شرب خفقان و يرقان واستسقا وجكر ومعده وطلاق
ومثانه اوجاعنه نافع اولوب لكن سموز آدمى اهزال ايدر و بعضلر ديديلر كه لامك ضميله لك ذكر اولنان لك بو يهسيله
بو يانمش دريك بو فقه تراشه سنه دينوركه انكله خنجر و بچاق صاپلرينى بند ايدرلر لامك فتحيله ده جائزدر ولك اندلس
اولكه سنده بربلده آديدر واسكندريه ايله طرابلس غرب بيننده بربلده در ولك لكيك كبى اتنه طلو صمصيق طقناز آدمه
دينور ملكك دخى دينور معظم وزننده الملتك ملتذ وزننده بكمكين سنر خوشه دينور يقال سكران ملتك اى يابس

شکرا اللکلك هدهد وزننده بودوره دینور وابری و یومری کوده لودوه یه دینور لکاك غراب وزننده حزن یعنی
یر بوعنده برموضع آدیدر اللکاء حکاء وزننده لوك بو یه سیله بویانمش دریلره دینور اللالکائی آخرده همزه بعده
یای نسبتله محدث مشهور ابو القاسم هبة الله بن الحسن بن منصور الرازی الطبری نسبیدر اللمك لامك فتحیله
والتلماك غراب وزننده والتملماك کتاب وزننده توتیایه دینور که کوزه چکیلوب جلا ویرر یقال اکتحل باللمك والتلماك
والتلماك وهو الجلاء یکحل به العین ولمك مصدر اولور چپری ایوجه یوغورمق معناسنه یقال لمك العجین لمكا
من الباب الاول اذا ملكه الملاك سحاب وزننده جزؤ بجه طعامه دینور که یلامنق تعبیر اولنور التلمك تفعل
وزننده جزؤ بجه نسنه طاتمق معناسنه در یقال ماتلمك بلماك ای ماذاق شیئا ودوه چکه لرنی بری اوته اوینادوب
کومك معناسنه در یقال تلمك البعیر اذا لوی لحییه ودل ایله دودقلری یلامنق معناسنه در یقال هو یتلمك ای یتلمظ
لملك فتحتینله ولامك هاجر وزننده نوح پیغمبر علی نبینا وعلیه السلام حضرتلرینك پدرلری اسمیدر الملیك
امیر وزننده کوزلری سرمه لو آدمه دینور یقال رجل لمیك ای مکحول العینین الیلمك یلمغ وزننده قوی وتوانا
دلی قانلو یه دینور و بور جاله مخصوصدر یقال رأیت یلمكا ای شابا قویا اللوك شوك وزننده اغزده برنسنه یی یك یاخجه
چیمنك معناسنه در که کوه لمك تعبیر اولنور علی قول بك نسنه یی چیمنك یاخود ساقز کبی چیمنك معناسنه در یقال
لاك الشیء یلوك لوكا اذا مضغه اهون المضغ اوهو مضغ صلب اوعلك الشیء وآت کمی کومك معناسنه مستعملدر
یقال لاك الفرس اللجام اذا مضغه و برآدمك عرض وناموسنه طوقنوب دیلمك معناسنه مستعملدر یقال هو یلوك
اعراض الناس ای یقع فیهم اللواك سحاب وزننده چیمنتی یه دینور یقال ماذاق لواكا ای مضاغا وقولهم
الکنی الی فلان ذکر فی لاك یعنی الاکه دن مأخوذ الکنی منالی که ایلچیلك ایلمك معناسنه در الاکه دن امر در جوهرینك
بوراده ذکری وهمدر واکا تعلق قیاسدن ذکر ایلدیکی کلاملر بالجمله تخبیط وتخلیطدر خلاصه اشبولوك ماده سندن
ذکلدر شارح دیرکه جوهری ابو زید وابو عصفور وابو حیان امثالی اهل لغته اتباع ایلشدر لانهم قالوا و یقال الملك
من لاك الشیء فیه ای اداره وهو مفعل کمعاد ثم حذفت العین اللیکة ایکه وزننده اصحاب حجرك قریه لری
اسمیدر و بهاقرأنافع وابن کثیر وابن عامر فی سورة الشعراء وصاد وزمخشرینك لیکه نك اسم قریه اولدیغنی انکار
ایلمسی نابجادر فصـــــــل المیم المتك فتك وزننده وضمتینله و یالکز میمك ضمیله سینك بورونه علی قول
ذکرینه دینور وهر حیوانك ذکرینك اوجنه دینور وانسان ذکرینك کله سنك التنده واقع طمرك اسمیدر مبنك
مخرجی اوردیرلر علی قول احلیلدن ایچرو طوغری کریلوب چکیلان در یجکه دینور یاخود احلیلك ورینه یعنی
کریشنه دینور که اوکنده کریلوب طوران طمر اوله جقدر شارح دیرکه بونکله اولکی قولك فرقی نامعلومدر یاخود
شول طمره دینور که حشفه نك آلتی یاندن ذکرك ایچ یوزنده اولورکه سنت اولان کسنه ده ایضکره ضاغانی اورالقدر
وعورت قسمنك فرجنده دلجك تعبیر اولنان لحم زائده دینورکه سنت اولدقده ایضکره یرنده قالور یاخود آتده اولان
طمره دینور واغاچ قاوینه دینور بونده میمك کسریله ده لغتدر وزماورد اسمیدر که قادین بوطی وقادین لقمه سی
تعبیر اولنان طعامدر وقرئ قوله تعالی واعتدت لهن متكا ای زماوردا اواترجا والقولی مرحومك بوراده زماوردی
طرفنده میوه ایله تفسیری غریبدر وسوسن اسمیدر که معروف چچکدر المتك عتل وزننده بودخی عورت فرجنك
لحم زائده نه دینور المتك فتك وزننده کسمك معناسنه در یقال متك الشیء متكا اذا قطعه ومتك بر نبات آدیدر که
عصاره سی بوز کبی منجمد اولور المتكاء حمراء وزننده فرجنك لحم زائدی اوزون اولان خاتونه دینور یقال امرأة
متكاء ای بظراء وایکی دلیکی براولان عورته دینور یقال هی متكاء ای مفضاة و بولنی طوتمیان عورته دینور
یقال امرأة متكاء ای لاتمسك بولها المماتكة مفاعله وزننده برنسنه نك بیع وشراسنده بری برینه مماهره ایلمك
معناسنه در که هر بری مهارتده غلبه ایلمك قیدنده اولمقدن عبارتدر یقال ماتکه فی البیع اذا ماهره التمتك تفعل
وزننده آرجه آرجه و بودم بودم ایچمك معناسنه در یقال تمتك الشراب اذا تجرعه المحك سحق وزننده لج
وعناد ایلمك معناسنه در یقال محك الرجل محكا من الباب الثالث اذا لج المحك کتف وزننده والمماحك معاند
وزننده والمتمحك والمحكان عطشان وزننده لجوج ومعاند آدمه دینورکه اونکو تعبیر اولنور ومحكان چتین خویلو
چپارزمشربلو ناز بی امتزاج آدمه دینور و بونکله بعض کسهلر تسمیه اولندیلر یقال رجل محكان ای عسر الخلق
التماحك تفاعل وزننده لج وعناد ایدشمك معناسنه در یقال تماحکا اذا تلاحا المتمحك اسم فاعل بنیه سیله غضوب
اوله رق لجوج اولان آدمه دینور یقال رجل متمحك ای لجوج فی الغضب الامحلال همزه نك کسریله بر آدم دارغین
مشرب اوله رق لجوج اولمق معناسنه در یقال امحك الرجل اذا کان متمحكا مرك سحاب وزننده یمنده عدن شهرینه

برمرحله مسافه ده برموضعدر مرکه تمره وزننده زنکبارده بر بلده آدیدر المرك کتف وزننده مأبون کسیه دینور
مذکر سماعی اوله جقدر یقال رجل مرك ای مأبون المسك میمك فتحیله دری یه دینور جلد معناسنه علی قول خاصة
قوزی درسینه دینور جمعی مسوك در برقطعه سینه مسکه دینور تمره وزننده که اخص در وتقول العرب هم
فی مسوك الثعالب ای مذعورون خائفون زیرا تلکی قسمی بغایت وهام واندیشناك اولورلر ودری یه مسك اطلاقی بدنی
ماسك اولدیغنه مبنی در ومسك مصدر اولور برنسنه یی صالیورممك وجه اوزره یك طوتوب ضبط ایلمك معناسنه در
یقال مسك به مسكا من الباب الاول اذا احتبس واعتصم به المسك فتحتینله بوینوزدن و بغه دن و فیل کمیکندن
دوزلمش بلازکلره وخلخالره دینور مفردی مسکه در وصو یی ایچمیوب طوتان یك یره اطلاق اولنور المسك
میمك کسریله طیب معروفدر برمقداری نه مسکه دینور که اخص در جمعی مسك در عنب وزننده قلبه تقویت
وسوداوی اولنلره شجاعتی مورث وخفقانه وامعاده اولان ریاح غلیظه یه نافع وسمومه مفید وجاعی مقوی در
وشبوی یاغیله ممزوجی رأس احلیله طلا تحریك قوت جماعیه ده عجیب الاثردر شارحك بیاننه کوره مشك
فارسی معربیدر عربلر اکا مشموم اطلاق ایدرلر مسك البر ترکیده مسك اوتی دیدکلری خوشبو نباتدر
مسك الجن عنبر بوی دیدکلری نباتدر که سرپانیده شواصر دینور الممسك معظم وزننده مسك قاتلمش
نسنه یه دینور یقال دواء ممسك ای خلط بالمسك التمسیك مسك سورمك معناسنه در یقال مسکه
اذا طیبه بالمسك و برنسنه یی یك طوتوب حفظ ایلمك معناسنه در یقال مسکه اذا احتبس واعتصم به المسكان
میمك ضمیله اشترا اولنان نسنه نك ویریلان پشین بهاسنه دینور تقول اشتریته بمسکانه ای بعربونه الامساك
همزه نك کسریله والتماسك والتمسك والاستمساك بونلرده برنسنه یی صالیورممك وجه اوزره طوتمق
معناسنه در یقال امسك به وتماسك وتمسك واستمسك اذا احتبس به واعتصم به وامساك آلیقومق معناسنه
مستعملدر یقال امسکه اذا حبسه وسو یلرکن ایسم اولمق معناسنه در یقال امسك عن الکلام اذا سکت و بخل
معناسنه مستعملدر یقال فیه امساك ای بخل المسکة غرفه وزننده کندیسنه تمسك اولنه جق شیئه دینور
تقول لی فیه مسکة ای ماتمسك به وامساك بدن ایده جك اکل وشربه متعلق غدایه دینورکه بدل مایتحلل تعبیر
اولنور علی قول یتیشه جك قدر قوت وغدایه اطلاق اولنور یقال ماله مسکة وهی مایمسك البدن من الغداء
والشراب اومایتبلغ به منهما وعقل وافره وذهن کامله اطلاق اولورکه ناشایان اعمالدن امساك ایدر جمعی مسك در
صرد وزننده یقال انه لذو مسکة ای عقل وافر وبخل وخست معناسنه در بونده ضمتینله ده جائزدر ومراجعت
اولنه جق خیر وفائده یه دینور کاسیذکر المسیك امیر وزننده بودخی بدنی امساك ایده جك قوت وغدایه یاخود
یتیشه جك قدر معاشه دینور وعقل وافره دینور وبخیل آدمه دینور یقال رجل مسیك ای بخیل المسکة
فتحاتله یکی طوغمش چوجغك وآت قولونك چهره سنده اولان قبوق کبی یوفقه دریجکه دینور وقیوقازیلجق
یك ومحکم یره علی قول شول یك یرده واقع کسمه قبو یه دینورکه ایچریسی طاشله اور یلوب یاپلغه محتاج اولمیه
بو ایکی معناده میمك ضمیله ده جائزدر ودلیر و بهادر آدمه اطلاق اولنور یقال حسکة مسکة ای شجاع المماسکة
مسکه ایله معنای اولده مرادفدر وماسکه طوتیجی نسنه یه دینور تانیثی موصوف اعتباریله در ومنه تقول العرب
بینهما ماسکة رحم ای واشجة رحم و بورحم ماسکه تاویلنده در المسیك سکیت وزننده والمسکة همزه وزننده
والمسك عنق وزننده بونلرده بخیل وممسك شخصه دینور یقال رجل مسیك ومسکة ومسك ای بخیل ومسیك
چوق صوآلان قربه یه اطلاق اولنور یقال سقاء مسیك ای کثیر الاخذ للماء ومسکه همزه وزننده شول الی قوتلو
زوردست آدمه دینورکه برنسنه یی طوتوب ضبط ایلدکده برکسنه آنی الندن قورتر مغه قادر اولمیه یقال رجل
مسکة اذا امسك بشیء لم یقدر علی تخلیصه منه بونك جمعی مسك در صرد وزننده المساك سحاب وزننده والمساکة
سحابه وزننده والمساك کتاب وزننده والمساکة کتابه وزننده بونلرده بخیلکه دینور یقال فیه امساك ومسکة
ومساك ومساکة ومساك ومساکة ای بخل ومساك سحاب وزننده صو یی طوتوب ایچمین یك یره دینورکه صو آنده
ایرکیلوب قالور ومساك کتاب وزننده مراجعت اولنه جق خیر ومنفعته دینور که آنی الدن صالیورمك مناسب ومکتی
اولمامغله کو یا که آدمی امساك ایدر یقال مافیه مساك ومسکه ومسیك ای خیر یرجع الیه الممسکة مکرمه وزننده
آتك سکیل اولان ایاغنه اطلاق اولنور یاضی امساك ایلدیکیچون علی قول سکیل اولمیان ایاغنه دینور الماسکة
کرامه وزننده قربه چوق صوآلور اولمق معناسنه در یقال مسك السقاء مساکة اذا صار مسیکا مسکویه
سیبویه وزننده بر رجل عالمیدر ماسکان سینك کسریله مکران ایالتنده برناحیه در مسیك زبیر وزننده

اسامیدندر فروة بن مسیك اصحابندندر مسكان عثمان وزننده شیخ طائفهٔ شیعه اولان عبد اللهك لقبیدر الماسك
صاحب وزننده بر رجل آدیدر المسیكة سفینه وزننده صو یی صوروب ایچمز اولان پك یره دینور یقال ارض
مسیكة اذا صارت لاتنشف الماء صلابة مشكان شین معجمه ایله عثمان وزننده بر رجل علمیدر واصطخر
قضاسنده برقریه در وفیروزآباد فارس قضاسنده برقریه در وهمدان اعمالندن بربلده در ومشكان الجمال تابعیندندر
ومعروف بن مشكان المقری وعطوان بن مشكان التابعی ومحمد بن مشكان محدثلردر مشكدانه میمك ضمیله
فارسده شول خوشبو حبه لره دینور كه بعض عطریاتله تركیب ایدوب تسبیح كبی ایبلكه دیزوب كوچك قیزلر
بیونلرینه وقوللرینه قلاده ایدرلر محدثیندن عبد الله بن عامر بغایت خوشبوی اولمغله انكله ملقب اولمشدر
المصطكی میمك فتحی وضمی والفك قصریله والمصطكاء میمك فتحی ومدیله علك رومی اسمیدر كه تركیده ساقز
تعبیر اولنور بیاضی وسیاهی اولور بیاضنك مطبوخی شرب معدیه وخروج مقعده وامعاء وجكره وسعال
مزمنه نافع واغز قوقوسنه ودیش اتلرینه وتفتیق شهوه وتفتیح سده یابلرنده بغایت مفیددر الممصطك مدحرج
وزننده مصطكی قاتلمش دارویه دینور یقال دواء ممصطك اذا خلط به المصطكی المعك میمك فتحیله برنسنه یی
طپراغه سورتوب بلهمك معناسنه در یقال معكه فی التراب معكا من الباب الثالث اذا دلكه به شارح دیر كه
معك مطلقا وعمق معناسنه كلور یقال معكه اذا دلكه و معك برآدمی برتقریبله مغلوب ومقهور ایلمك معناسنه
مستعملدر یقال معكه بالقتال والخصومة اذا لواه و برآدمك حقنی اویالندرمق معناسنه مستعملدر یقال معك دینه
وبدینه اذا مطله به المعك كتف وزننده والممعك منبر وزننده والمماعك معاند وزننده دائما بورجنی تأخیر
ایدن آدمه دینور یقال رجل معك وممعك ومماعك ای ماطل بدینه ومعك شدید الخصومة آدمه دینور واحمق
ونادانه دینور یقال رجل معك ای الالد وكذا الاحمق المعاكة سماحه وزننده احمق اولمق معناسنه در یقال معك
الرجل معاكة من الباب الخامس اذا حمق التمعك تفعل وزننده طپراغه بیلنمك معناسنه در یقال تمعك فی التراب
اذا تمرغ التمعیك طپراغه بله مك معناسنه در تقول معكته اذا مرغته المعكی سكری وزننده چوق دوه یه دینور
یقال ابل معكی ای كثیرة المعكوكاء میمك فتحی وضمیله قرقشه وفتنه وتوز وطمان وشر وشور معناسنه در كه
ایكی عسكر بری برینه آمیخته اولدقده پیدا اولور یقال وقعوا فی معكوكاء ای فی غبار وجلبة وشر المعكوكة
میمك ضمیله كثرت ووفرت ماله دینور تقول اعجبنی معكوكة المال ای كثرته الملك شك وزننده ممه دن سودی
وكیكدن ایلیكی اغزایله صوروب جمله سنی امك معناسنه در یقال ملك المخ مكا من الباب الاول اذا امتصه جمیعه
وهلاك ایلمك معناسنه مستعملدر یقال ملك الشیء اذا اهلكه و اكسلتمك معناسنه مستعملدر یقال مكه اذا انقصه
ومنهما مكة كما سیذكر وقوش چقرمق معناسنه در یقال ملك الطائر بسلحه اذا رمی به الامتكاك والتمكك
تفعل وزننده بونلرده برنسنه نك مجموعنی آغزایله اموب صورمق معناسنه در یقال امتك المخ وتمككه اذا امتصه جمیعه
وتمكك مدیونه تقاضا ایلمك معناسنه در یقال تمكك علی الغریم اذا الح المكمكة زلزله وزننده بودخی برنسنه نك
مجموعنی صوروب امك معناسنه در یقال مكمك الشیء بمعنی مكه و یوالق كبی یوارلنه رق یوریمك معناسنه در كه
طقناز یومری یودور یورویشیدر یقال یتمكمك فی المشی ای یتدحرج المكاك غراب وزننده والمكاكة غرابه
وزننده صوریلوب جمله سی آغزایله آلنان نسنه یه دینور صوریلان ایلیك كبی یقال خرج مكاكه ومكاكته
ای مصاصه مكة میمك فتحیله بلد حرام یاخود مجموع حرم شریفك اسمیدر كه داخل مواقیت اولان ارض منیفه دن
عبارتدر نقص معناسندن مأخوذدر جمع كاهی نقص وافنا ایلدیكیچون یاخود اهلاك معناسندندر آنده
ظلم وجور ایدنلری اهلاك ایلدیكیچون مؤلفك بصائرده بیاننه كوره بش وجه دخی محتملدر بری ارض مرقومه ده
مطلب صوقلیل اولمغله كویا كه یردن صو یی اغزلریله اموب استخراج ایدرلر ثانی بنه اموب صورمق معناسندندر كویا كه
بهرسنه ناسی كندیسنه طوغری اموب جذب ایدر ثالثا مك طائر معناسندندر كویا كه عصیانی مك ودفع ایدر
رابعا مكا كه دن مأخوذدر كه وسط عظمده اولان لب ومخ اوله جقدر ارض مرقومه دخی دنیانك وسطی
وخلاصه سیدر خامسا عصاتك ذنوبنی كیكدن ایلیك صوروب چیقارر كبی استخراج وازاله ایدر انتهی المكوك
تنور وزننده بركونه صوایچه جك طاسه دینور شارحك بیاننه كوره وسطی واسع و یوقریسی طارجق اولور
ومكوك بردرلو اولچك آدیدر كه بر بچق صاع آلور علی قول نصف رطل آلور سكز اوقیه یه قدر یاخود نصف
ویبه آلور وویبه یكرمی ایكی یاخود یكرمی درت مد حضرت نبوی علیه السلام مقداریدر وعند البعض اوچ كیلجه
آلور و كیلجه برمن ایله برمنك یدی ثمنیدر ومن كه بربطمانددر ایكی رطلدر ورطل اون ایكی اوقیه در و براوقیه براستار ایله

وبراستارك ثلثانیدر واستار درت مثقال ونصف مثقالدر ومثقال بردرهم ایله بردرهمك ثلث اسباعیدر
ودرهم التی دانقدر ودانق ایكی قیراطدر وقیراط ایكی طسوجدر وطسوج ایكی حبه در وحبه بردرهمك ثمنك
سدسیدر كه درهمك قرق سكز جزؤندن برجزؤدر ومكوك لفظنك جمعی مكاكیك در ومكاكی كلور كاف اخیری
یایه ابدال وادغامله المكماكة ثرثاره وزننده والمتمكمكة متدحرجه وزننده اعضاسی صیق ودیرنكلی عورته
دینور یقال امرأة مكماكة ومتمكمكة ای مكامة المكانة كتانه وزننده جاریه قسمنه اطلاق اولنور امه معناسنه
تحقیرا مك طائر معناسندندر الملك میمك حركات ثلاثی ولامك سكونیله والملكة فتحاتله والمملكة میمك
فتحی ولامك ضمی علی قول حركات ثلاثیله برنسنه یه استقلال وجهی اوزره ضبط ایلمكه قادر اوله رق ظفر بولوب
زیردست استیلایه آلمق معناسنه در كه مالك اولمق تعبیر اولنور یقال ملك الشیء ملكا مثلثة وملكة ومملكة
من الباب الثانی اذا احتواه قادرا علی الاستبداد به وملك میمك حركات ثلاثیله یاخود فتحتینله یاخود ضمتینله ملكیت
اوزره ضبط وتصرف اولنه جق نسنه یه دینور یقال ماله ملك وملك وملك ای شیء یملكه و بین الاعراب برآدمك مرعا
ومشرب ودواب ومواشیسنه یاخود برآدمك كندیسی حفر ایدوب انفراد اوزره ضبط ایلدیكی قیویه اطلاق اولنور
ومنه تقول لی فی هذا الوادی ملك مثلثا و یحرك ای مرعی ومشرب ومال اوهی البئر یحفرها و ینفرد بها وملك
میمك حركات ثلاثیله خاصة برآدمك صوینه اطلاق اولنور یقال لیس لهم ملك مثلثا ای ماء وملك كذلك
حركات ثلاثله مملوك معناسنه مستعملدر ملكه كبی كما سیذكر وبرآدمك تحت اقتدارنده اولان شیئه دینور تقول
اعطانی من ملكه مثلثة ای مما یقدر علیه و ینه حركات ثلاثله قوللق رق وبندكی معناسنه در یقال طال ملكه
مثلثة ای رقه و ینه حركات ثلاثله خاتون تزوج ایلمك معناسنه مستعملدر یقال املكه ایاها حتی ملكها ملكا
مثلثا ای زوجه ایاها فتزوجها ولایقال ملك بها ولا املك وملك الطریق ینه حركات ثلاثله یولك وسطنه یاخود
كارینه اطلاق اولنور یقال اخذ ملك الطریق ای وسطه اوحده الاملاك همزه نك كسریله برنسندیی بركیمسه
ملك ایلمك معناسندر یقال املك الشیء اذا جعله ملكاله یملكه وبرآدمی شاه نصب ایلمك معناسنه در یقال
املكوه اذا صیروه ملكا و برآدمه خاتون تزویج ایلمك معناسنه مستعملدر یقال املكه ایاها اذا زوجه ایاها ولایقال
ملك بها كما ذكر و یقال املك فلان علی بناء المجهول اذا ازوج ایضا پس املاك معلوم ومجهولدن تزویج وتزوج
معناسنه كلور شارح دیر كه مؤلفك اذا ازوج عنه ایضا كلامنده عنه ایضا عبارهسی تمه تفسیردن دكلدر بلكه
تهذیبده ومحكمده قول اول لحیانیدن منقول اولوب بعده قول ثانی دخی آندن منقول اولدیغنی بیان ضمننده عنه ایضا
عبارتی مرسوم اولمغله مؤلف من غیر امعان اول عبارهیی دخی صحیفه سنه نقل ایلمشدر انتهی واملاك امر تطلیق
محلنده استعمال اولنور یقال املكت فلانة امرها علی المجهول اذا طلقت وخمیری كركی كبی اوزلیه رك یوغورمق
معناسنه مستعملدر ملا كه دن مأخوذدر یقال املك العجین اذا انعم عجنه حتی انتهت ملا كته التمليك بودخی برنسنه یی
برآدمه ملك ایلمك معناسنه در یقال ملكه ایاه اذا جعله ملكاله یملكه وبرآدمی شاه قلمق معناسنه در یقال
ملكوه اذا صیروه ملكا وخمیری كركی كبی یوغورمق معناسنه در یقال ملك العجین اذا انعم عجنه الملك میمك
ولامك فتحیله برنسنه نك قیام ملكیتنه سبب اولان شیئه دینور ومنه یقال الماء ملك امر لانهم اذا كان معهم
ماء ملكوا امرهم وملك ملائكه نك مفردیدر كه فرشته یه دینور لأك ماده سنده بیان اولندی شارح دیر كه
ملك لفظنی اشبو ملك ماده سندن دخی اخذ ایلدیلر كه قوت معناسنه در الملك میمك فتحیله صویه قاندرمق
معناسنه در تقول ملكنا الماء ملكا ای اروانایعنی فقوینا علی امرنا كما ذكر ومالك اولمق معناسنه در نته كه رأس
ماده ده تثلیثله بیان اولندی وملك الولی یعنی ولی تحت ولایتنده اولان خاتونی كندی باشنه
تزوجدن حظر ومنع ایدوب امر تزوجنده متصرف اولمسندن عبارتدر وملك ذو الملك یعنی ملك صاحبی
پادشاه وملك معناسنه در كما سیذكر وملك املاك كبی خمیری قوتله اوزلیه رك یوغورمق معناسنه در
یقال ملك العجین ملكا من الباب الثانی اذا انعم فی عجنه وآهو یاوریسی قوتلنوب اناسنك ارقه سنه دوشوب كتمكه
قادر اولمق معناسنه در یقال ملك الخشف امه اذا قوی وقدر ان یتبعها الملكة فتحاتله مملوك معناسنه در تقول
ملك یمینی وملكة یمینی ای ما املكه وقوللق رق معناسنه در یقال طال ملكه وملكته ای رقه و یقال اقر
بالملكة ای بالملك مترجم دیر كه علماء وحكماء ملكهٔ نفسانیه یی بوندن تفریع ایلدیلر واول نفس انسانیده راسخ
برصفتدن عبارتدر توضیحی بودر كه نفس ایچون افعالدن بعض افعال سببیله برهیئت مخصوصه حاصل اولور
اول هیئته كیفیت نفسانی دینور پس اول كیفیت سریع الزوال ایسه اكا حالت دینور اما تكرار سببیله نفسه ممارست

حاصل واول كيفيت مرتسم اولوب عديم الزوال يابطئ الزوال اولورسه اكا ملكه اطلاق اولنور كويا كه صاحبنك
مملوكى اولمش اولور المملكة ميمك فتحى ولامك حركات ثلاثيله مصدردر نته كه ذكر اولندى وعربلرك عبد مملكه
ديدكلرى شول قولدركه اوزى اسير اولوب پدر ومادرى اسير اولميه نته كه عبدقن كوله زاده اولان كوله دن عبارتدر
و بعضلر عبدقن اشترا اولنان قولدر ديديلر يقال هو عبد مملكة اذا ملك ولم يملك ابواه ومملكه لامك فتحى وضميله
پادشاهك عز وملكنه وفر ودارات وسلطنتنه وحدم وحشم و بندكاننه اطلاق اولنور يقال ذالك الملك صاحب
مملكة اى عز وسلطان وعبيد ولامك فتحيله اسم مكاندر قلمرو سلطنتى اولان اراضى وايالاته اطلاق اولنور
ولامك ضميله مملكتنك وسطنه اطلاق اولنور سرة الملك كبى الملوكة ميمك ضميله ملك معناسنه در يقال اقر بالملوكة
اى بالملك الملك ميمك ضميله اسمدر حكم ايله برنسنه نك ضبط وتصرفنه دينور وزير تصرفنده اولان شيئه
دينور مذكر ومؤنث اولور وعز وعظمت وشوكت وسلطنت معناسنه مستعملدر يقال له الملك اى العز
والسلطان وملك جليان ديدكلرى غله يه دينور وآزجه صويه دينور وملك الدابه طوارك اياقلرينه دينور
وضمتينله لغتدر مفردى ملاك در كتاب وزننده الملك ميمك فتحيله والملك كتف وزننده والمليك امير
وزننده والمالك صاحب وزننده ملك صاحبنه دينور كه مراد پادشاهدر جمعلرى ملوك واملاك وملكاء كلور
كرماء وزننده وملك كلور ركع وزننده لف ونشر مرتب اوزره در الاملوك همزه نك ضميله اسم جمع ملوكدر
وعربدن برجماعتدر على قول حمير قبيله سنك مقاولنه يعنى ملوكنه اطلاق اولنور الملكوت رهبوت وزننده
والملكوة ترقوه وزننده مبالغه در عز وسلطنت وعظمته اطلاق اولنور وبند لله الملك والملكوت والملكوة اى العز
والسلطان شارح ديركه اهل تحقيق ملكى عالم ظاهرده وملكوتى عالم باطنده استعمال ايدرلر واشبو ملكوت وجبروت
ورغبوت ورهبوت وتربوت مقوله سنده واو وتاء زائده در مبالغه ايچوندر پس ملكوت ملك عظيم معناسنه در
التمالك تفاعل وزننده برآدم كندى نفسنه مالك اولمق يعنى نفسنك مغلوبى ومحكومى اولميوب ضبط وتصرفنه
قادر اولمق معناسنه در يقال تمالك فلان عنه اى ملك نفسه وماتمالك فلان ان وقع كذا ديرلر نفسنى ضبط
وحبسه قادر اولميوب فلان ماده يه اوغرادى ديجك يرده وشو ديوار محكم دكلدر ديجك يرده هذا حائط لا يتمالك
ديرلر الملاك سحاب وزننده اقتدار ملك معناسنه در يقال ليس له ملاك اى لا يتمالك وملاك ميمك فتحى
وكسريله برايشك قوامنه اطلاق اولنور كه آنكله اكا مالك اولنور يقال هذا ملاك الامر وملاكه اى قوامه الذى
يملك به الملاك كتاب وزننده بالجمله اطلاق اولنور كه بنا ياپيلور وتزوج على قول عقد نكاح معناسنه مستعملدر
بونده فتحله ده جائزدر تقول شهدنا املاكه وملاكه اى تزوجه او عقده وقوام معناسندندر كه ناقة ملاك الابل
ديرلر ناقه نك بالجمله دوه لرا كسه سنه اويوب آردنه دوشرلر ديجك يرده كويا كه اول دوه لره مالك اولمغله انلرى
چكوب كوترر المليكة جهينه وزننده صحيفه يه اطلاق اولنور وبرجماعتك اسميدر كه نسواندن صحابيه لردر
ملك تضرب وزننده برصحابيه در مليكه سفينه وزننده بنت ابى الحسن النيسابوريه دركه محدثه در مليك
زبير وزننده اساميدندر يزيد بن مليك وعبد الرحمن بن احمد بن مليك محدثلردر مليك امير وزننده اساميدندر محمد بن
على بن مليك محدثدر ملوك صبور وزننده اساميدندر محمد بن الحسن بن محمد بن ملوك واحمد بن ملوك محدثلردر
مالك صاحب وزننده امام المدينه ابن انس عليه الرحمه حضرتلريدر كه صاحب مذهبدر ومالك قتى وافر محدثين
وطقسان نفر صحابه كرامك اسملريدر ابومالك آجلغك ياخود پك قوجه لغك كنيه سيدر تفأل قبيلندندر
يقال اخذه ابو مالك اى الجوع او السن والكبر ملك ميمك كسريله مكه ده ياخود يمامه ده بر وادى اسميدر ملكان
ميمك كسريله ياخود فتحاتله طائفه برطاغك آديدر وفتحاتله ملكان بن جرم وملكان بن عباد قضاعه قبيله سى
رجالندندر بو ايكيدن ماعداسى ميمك كسريله در المهك ميمك فتحيله برنسنه يى كركى كبى سحق ايلمك معناسنه در
يقال مهك الشيء مهكا من الباب الثالث اذا سحقه فبالغ وتيز تيز يورمك معناسنه در يقال مهك فى المشى اذا اسرع
وجماعده جهد ايله خاتونى خاكسار ايلمك معناسنه در يقال مهك المرأة اذا جهدها جماعا و برنسنه يى مهره تخته سى
كبى دوز وصيرنجق ايلمك معناسنه در يقال مهك الشيء اذا ملسه واركك انسانك وحيوانك صلبى ضعيف
وبيتاب اولمغله دولى اولمازاولمق معناسنه در يقال مهك صلبه مهكا من الباب الرابع ومهك على بناء المجهول
اذا صار مهيكا كما سيذكر المهكة غرفه وثمره وزننده جوانلغك ودلوقانلولغك تمام چاغنه دينور كه بنيه
وتركيب كركى كبى قرارينه كلوب اعضاء واندام قالبنه كيرمكدن عبارتدر يقال به مهكة الشباب اى نفحته وامتلاؤه
المتمهك امتهاكدن اسم فاعلدر والممهك معظم وزننده كركى كبى چاغنى واندامنى بولمش طولغون جوانه دينور

يقال

يقال شاب متمهك وممهك اى ممتلئ شبابا المتمهك زملق وزننده انداملى مضطرب وسلكى اوزون آدمه دينور
وآديملرى سيرك وسيدانلو آته دينور المهوك صبور وزننده يومشق يايه دينور يقال قوس مهوك اى لينة ماهك
هاجر وزننده اساميدندر يوسف بن ماهك محدثدر التمهك تفعل وزننده برايشى كوزل ايشليوب حسن ولطافت
كوسترمك معناسنه در يقال تمهك فى العمل اذا تحسن فيه و برنسنه يى ال ايله نقش ايلمك معناسنه در يقال
تمهك بيده اذا نقشه المهوك كلامده خطاسى چوق اولان آدمه دينور يقال رجل مهوك اى الكثير الخطأ
المهيك امير وزننده دولى اولميان اركك حيوانه دينور صلبى ضعيف وعليل اولديغندن نشئت ايدر يقال فحل
مهيك اذا ضرب فلم يلقح التماهك تفاعل وزننده بربريله لجاج وجدال ايلمك معناسنه در يقال تماهك القوم
اذا تماحكوا ولجوا تجز بعونه تعالى فصل النون النبكة فتحتينله وثمره وزننده باشى سيوري تپه يه
دينور كه اكثرى طپراغى قزل اولانه دينور على قول ايتشلو يوقشلو ارضه دينور ياخود طپراقدن اولان كوچك تپه يه
دينور كه ايوك تعبير اولنور جمعى نبك در ونبك كلور فتحتينله ونباك در نونك كسريله ونبوك در نونك ضميله الانتباك
افتعال وزننده يوكسلمك معناسنه در يقال انتبك الشيء اذا ارتفع و برشر وفتنه خصوصنه عزم وتصميمله
قيام ايلمك معناسنه مستعملدر يقال انتبك القوم اذا انطووا على شر النبك نونك فتحيله حمص ايله دمشق بيننده
برقريه در النباك غراب وزننده سفاح بن خالد التغلبى وكليب بن ربيعة التغلبى فرسلرينك اسميدر و برموضع
آديدر ياخود بوبناكه در النبوك قعود وزننده برموضعدر النابك صاحب وزننده مرتفع يره دينور يقال مكان
نابك اى مرتفع تنبوك تفسوخ وزننده برموضع آديدر النتك نتق وزننده برنسنه يى ال ايله كركى كبى قاوره يوب
طوتدقدنصكره كنديسنه طوغرى زور ايله چكرك اكوب بوكمك معناسنه در يقال نتك الشيء نتكا من الباب
الثانى اذا جذبه يقبض عليه ثم يكسره اليه بجفوة وبعد البول ذكرى ال ايله برى اوته اوغوب استبرا ايلمك
معناسنه در يقال نتك ذكره اذا استبرأ بعد البول ونفضه وقيل يولمق معناسنه در يقال نتك شعره اذا نتفه اندكان
همزه نك فتحى ودالك ضميله فرغانه قصباسنده برقريه در عمر بن محمد بن طاهر الصوفى اورادندر وسرخس
قصباسنده برقريه در احمد الحمادى نام زاهد مشهورك مرقدى آنده در النزك نونك كسرى وفتحيله كلر و بزجه
تعبير اولنان جانورلرك آلت تناسلنه دينور بونلرك ايكيشر ذكرى اولور النيزك حيدر وزننده قصه مزراقه دينور
شارح ديركه بو نيزه فارسى معربيدر كرچه كاف فارسيده تصغير ايچوندر لكن بوراده تعريبه علامتدر النزك
نزق وزننده نيزك ايله دورتمك معناسنه در يقال نزكه نزكا من الباب الاول اذا طعنه بالنيزك و برآدمه بلا موجب
بدسوئليوب طعن وآزار ايلمك معناسنه مستعملدر يقال نزك فلانا اذا اساء القول فيه ورماه بغير حق النزك
ضرد وزننده شول كمسنه يه دينور كه دائما ناسى طعن وتعريض وتعييبله آزرده ايدر اوله يقال رجل نزك اى عياب
لمزة النزيكات مصغر بنيه سيله اصلاحيشه يارامزلى خير ومنفعتى اولان آدملره وچپلره دينور النسك نونك
حركات ثلاثى وسينك سكونيله وضمتينله حضرت رب ذوالجلاله اولان قوللغه وعبادت وطاعته دينور ومطلقا
حق اللهه اطلاق اولنور زكات وصدقه وذبح لله كبى و بو معناده مصدر اولور كما سيذكر النسكة نونك فتحيله
والمنسك مقعد وزننده والنساكة سماحه وزننده نسك كبى مصدرلردر حضرت خدا عز وجل دركاهنه
عبادت وطاعت ايلمك معناسنه يقال نسك الرجل ونسك نسكا مثلثة ونسكا بضمتين ومنسكا ونساكة
من الباب الاول والخامس اذا تعبد التنسك تفعل وزننده بودخى حق تعالى يه قوللق ايلمك معناسنه در يقال
تنسك الرجل اذا تعبد النسك نونك ضميله والنسك ضمتينله والنسيكة سفينه وزننده حق يولنه ذبح
اولنان قربانه دينور على قول نسك نونك ضميله قربانك دمنه ونسيكه قربانه دينور يقال من صنع كذا فعليه
نسك ونسك ونسيكة اى ذبيحة او النسك الدم والنسيكة الذبيحة ونسيكه آلتوندن ياكومشدن يوغون
سبيكه كبى قطعه يه دينور شارح ديركه بو وصفا اولانه مخصوصدر حتى عبادت معناسى بوندن مأخوذ اولديغى
بعضلردن منقولدر المنسك مجلس وزننده والمنسك مقعد وزننده نسك وعباداتك شرعه وطريقة سنيه
وامور مرغبه سنه دينور كه طريقة اعمالندن عبارتدر وعبادتكاهه دينور جمعى مناسك در ومنه قوله تعالى وارنا
مناسكنا اى متعبداتنا شارح ديركه منسك ومنسك كلمه سى اسم مكان اولور عبادتكاه معناسنه ومصدر اولور
واسم زمان اولور مناسك حجده شايع اولمشدر كه امور مشروعه مخصوصه دن عبارتدر انتهى ومنسك ومنسك
نفس نسك وعبادت معناسنه اولور وقربان ذبح ايده جك موضعه دينور بجملكاه معناسنه ومنسك مقعد
وزننده برآدمك مألوف اولديغى مكانه اطلاق اولنور النسك نونك فتحيله برنسنه يى صو ايله يا يقيوب پاك ايلمك

معناسنه‌در يقال نسك الثوب وغيره نسكا من الباب الاول اذا غسله بالماء فطهره وچوراق يرى تطييب واصلاح
ايتمك معناسنه‌در يقال نسك السبخة اذا طيبها وكوزل سيرت وطريقه يه مداومت ايلمك معناسنه‌در يقال نسك
الى طريقة جميلة اذا داوم عليها ونسك منسك كبى مكان مألوف ومعتاده اطلاق اولور الناسكة شول ارضه
دينور كه يقينده اكا يغمور ياغمغله يشروب تازه‌لنمش اوله يقال ارض ناسكة اى خضراء حديثة العهد النسيك
امير وزننده آلتونه وكومشه اطلاق اولونور نسك صرد وزننده برقوش آديدر المنسوكة تويلرى دوكلمش جبلاق
قسراغه دينور يقال فرس منسوكة اى ملساء جرداء وكوبره‌لنمش ترلايه دينور يقال ارض منسوكة اى دمثت
بالابعار النشانك شين معجمه ايله شدّاد وزننده خالد بن مبارك نام محدثك جدّى اسميدر انطاكيه همزه‌نك فتحى
وكسرى ونونك سكونى وكافك كسرى ويانك تخفيفيله عواصم تعبير اولنان اولكه‌نك قاعدة الملكى اولان بلده‌نك
اسميدر كه مراد عواصم حلب الشهبادر جابجا عيون كثيره‌يى حاوى بر بلده‌در سورينك مقدار دوره‌سى اون ايكى
ميلدر ودرونده بش جبلى مشتملدر مترجم ديركه بقاياى ملوك اسكندردن انطقيوس بناسيدر النفكه فتحاتله
نكفه معناسنه‌دركه بوغزده چقان اوره ويومرى‌يه دينور النكنكة زلزاله وزننده بورجلويه پك تشديد وتقاضا
ايلمك معناسنه‌در يقال نكنك على غريمه اذا اشدّد وبرايشى ابو اوكارمق معناسنه‌در يقال نكنك العمل اذا اصلحه
النلك نونك ضمى وكسريله شجره تب ياخود زعرور اسميدر مؤلفك اولكيدن مرادى اخلاط اغاجى اوله‌جقدر
وزعرور آلچ اغاجيدر شارحك بيانته كوره معرّبدر ننك بقم وزننده بر رجل علميدر نانك هاجر وزننده محدثيندن
احمد بن داود الخراسانى لقبيدر النوك نونك ضمى وفتحيله اسمدر حمق وبلاهت معناسنه‌در يقال به نوك
اى حمق النواكة والنواك نونلرك فتحيله والنوك فتحتينله احمق اولمق معناسنه‌در يقال نوك الرجل نواكة
ونواكا ونوكا من الباب الرابع اذا حمق الاستنواك نواكه معناسنه‌در الانوك احمر وزننده والمستنوك احمق
آدمه دينور انوكك جمعى نوكى كلور سكرى وزننده ونوك كلور نونك ضميله هوج وزننده النوكاء حمقاء
وزننده ومرادفيدر جمعى نوك‌در نونك ضميله الانواك همزه‌نك كسريله برآدمى احمق بولمق معناسنه‌در
يقال انوك فلانا اذا اصادفه انوك ماانوكه فعل تعجبدر مااحمقه معناسنه ولم يقل انوك به وهو القياس يعنى
قياس ايكن بوندن فعل تعجب آخر وارد اولمامشدر النهاكة نونك فتحيله غالب اولمق معناسنه‌در يقال
نهكه نهاكة من الباب الثالث اذا غلبه ولباسى اسكيجه قدر كيمك معناسنه‌در يقال نهك الثوب اذا لبسه حتى
خلق واكل طعامده افراطه كتمك معناسنه‌در يقال نهك من الطعام اذا بالغ فى اكله وبرآدمه مبالغه ايله
شتم ايلمك معناسنه‌دركه عرض وحرمتنه كركى كبى خلل ويرمكدن عبارتدر يقال نهك عرضه اذا بالغ فى شتمه
النهك نهق وزننده ممه‌ده‌كى سودى مجموعى صاغوب آلمق معناسنه‌در يقال نهك الضرع نهكا اذا استوفى
جميع مافيه وبرآدمى برعارضه وعلت كركى كبى زبون وبيمجال ايلمك معناسنه‌در يقال نهكته الحمى اذا اضنته
وهزلته وجهدته ويقال نهكته نهكا من الباب الرابع كاسيذكر ونهك ونهكه برآدمه پك اشكنجه ايلمك معناسنه‌در
يقال نهكه السلطان نهكا ونهكة من الباب الرابع اذا بالغ فى عقوبته وبرنسنه‌يى ايچوب دوكتمك معناسنه‌در
يقال نهك الشراب اذا افناه وبرنسنه‌نك كثرت شرّى شاربى زبون وبيتاب ايلمك معناسنه‌در يقال نهكه الشراب
نهكا من الباب الثالث اذا اضناه واشبو نهك ماده‌سى مبالغه معناسنى متضمندر ومنه قوله عليه السلام انهكوا
اعقابكم اولتنهكنها النار اى بالغوا فى غسلها وتنظيفها يعنى آبدستده طوپوقلريكزى كركى كبى غسل وتطهيرينه
اهتمام ايده‌سز يوخسه اوراى مكره نار جهنم احراقده مبالغه وافراط ايدر وكذا فى الحديث انهكوا وجوه القوم
اى اجهدوهم وابلغوا جهدهم يعنى جنك وقتاله تشويق وسوق واغرا ايله عسكرك يوزلرينه سلّ سيف وهجوم
ايلمكده پك مبالغه وبذل جهد ومقدور ايده‌سز ونهك ونهك فتحتينله ونهكه ضربه وزننده ونهاكه نساكه
وزننده مرض برآدمى زبون وناتوان ايلمك معناسنه‌در يقال نهكته الحمى نهكا كامرّ ونهكا ونهكة ونهاكة من الباب
الرابع اذا اضنته وهزلته وجهدته الانتهاك افتعال وزننده بودخى مرض برآدمى بيمجال ايلمك معناسنه‌در
يقال انتهكته الحمى يعنى نهكته الانهاك همزه‌نك كسريله بودخى برآدمه پك اشكنجه ايلمك معناسنه‌در
يقال انهكه السلطان اذا بالغ فى عقوبته المنهوك مرض وعلتدن زار وزبون اولمش آدمه دينور يقال نهك
الرجل على المجهول فهو منهوك اذا دنف وضنى ومنهوك عروضيون عرفنده بحر رجزدن ثلثانى اسقاط اولوب
ثلثى قلان بيته اطلاق اولنور نهك علتى جارى اولمش اولور شارح ديركه بحر منسرحده دخى جارى اولور النهيك
امير وزننده والناهك هر خصوصده مبالغه ايدن آدمه دينور يقال رجل نهيك وناهك اى مبالغ فى الاشياء

ونهيك بهادر آدمه دينور يقال رجل نهيك اى شجاع وآدمجل اولان قوى وتوانا دوه‌يه دينور وبغايت
كسكين وايشلك قلجه دينور يقال سيف نهيك اى القاطع الماضى وحسن خلق صاحبى آدمه دينور وبر رجل
اسميدر النهوك صبور وزننده بودخى بهادر آدمه دينور النهاكة سماحه وزننده نهيك اولمق معناسنه‌در
يقال نهك الرجل والفحل نهاكة من الباب الخامس اذا كان نهيكا نهيك زبير وامير وزنلرنده حرقوص ديدكلرى
بوجكه دينور الانهكاك انفكاك وزننده ومرادفيدر يقال ماينهك اى ماينفك امهات سائره‌دن منفهم اولديغى
اوزره مبالغه‌نك لازمى اولان دوام معناسنى متضمن اولوب وهميشه منفيا استعمال اولنور نته‌كه انفكاك ماده‌سندن
ماانفك وماينفك دخى بويله‌در النيك نونك فتحيله جماع ايلمك معناسنه‌در يقال ناك المرأة ينيكها نيكا اذا جامعها
النياك شدّاد وزننده جماع آدمه دينور ومنه المثل ❋ من ينك العير ينك نياكا ❋ عير اشكه دينور غالبا بو مغالبه معرضنده
ضرب اولنور التنايك تفاعل وزننده كوزى اويقو بصمق معناسنه‌در يقال تنايكوا اذا غلبهم النعاس
وكوزلك قپاقلرى فتور ونومدن يوملمق معناسنه‌در يقال تنايكت الاجفان اذا انطبق بعضها على بعض تجزت
النون بعونه تعالى فصـــل الواو الاوتك احمر وزننده والاوتكى قصر ايله اجفلى وزننده شهريز
ديدكلرى برجنس خرمايه دينور ياخود سواد عراقه مخصوص بركونه خرمادر الودك فتحتينله ات ياغنه دينوركه
چرويش تعبير اولنور يقال ما فيه ودك اى دسم وودك مصدر اولور ات ياغى بيلاشمغله ياغلو اولمق معناسنه‌در
يقال ودكت يده ودكا من الباب الرابع اذا دسمت الدكة عده وزننده اسمدر ياغلولغه دينور التوديك برنسنه‌يه
چرويش قومق معناسنه‌در يقال ودك الثريد اذا جعل فيه الودك الودك كتف وزننده سموز ياغلو اته دينور
يقال لحم ودك اى سمين ذو ودك الوادك سموز وچرب آدمه دينور يقال رجل وادك اى سمين الوديكة والوديك
واهرك فتحيله والودوك صبور وزننده سموز وياغلو طاوغه وصف اولور يقال دجاجة وديكة ووديك
وودوك اى سمينة ووديكه اون ايله وچرويش ايله پيشيلان بولماج آشنه دينور ودك فتحتينله ربع مسكونه
مالك اولان ضحاكك ماردوشك والده‌سى اسميدر وادك صاحب وزننده وودوك صبور وزننده وودّاك شدّاد
وزننده وموديك محدث وزننده اسامى رجالدندر بنات اودك احمر وزننده دواهى وآفاته اطلاق اولنور واودك
ناسدن كنايه اولنور يقال مادرى اى اودك هو اى اى الناس الودكاء صحراء وزننده برقوملق ياخود برموضع
آديدر وديك ذبير وزننده برموضع آديدر الورك واوك فتحى وكسريله والورك كتف وزننده بدنده اويلغك
اوست طرفنه دينوركه اوجه وكيكنه اوجه كيكى دينور ايكى طرفلو اولور ايكيسنه وركان دينور لحم وشحميله تركيده
قيناق تعبير اولنوركه عربيده اليه دينور وفارسيده سرون دينور وبو مؤنثدر جمعى اوراك‌در ومنه يقال القوم على
ورك واحد اى متفق كما يقال ساق واحد الورك فتحتينله برآدمك قيناغى بيوك اولمق معناسنه‌در يقال
وركت المرأة وركا من الباب الرابع اذا عظمت وركه الاورك احمر وزننده بيوك قيناقلو آدمه دينور وركاء
مؤنثيدر الورك ترك وزننده قيناق اوزره چوكوب اوتورمق معناسنه‌در يقال ورك الرجل يرك وركا اذا اعتمد
على وركه وبرنسنه‌يى وركك برابرنده قلمق يعنى تمام وركى آلتى اوستنه كتورمك معناسنه‌در مثلا ايره وپالانه
بند كده قولانى وركك آلتنه كتورمك كبى يقال ورك الحبل اوالرجل اذا جعله حيال وركه واركك اشك آلت چكه‌سنى
ديشبك صغرى يمى اوزره قومق معناسنه‌در يقال ورك الحمار على الاتان اذا وضع حنكه على قطاتها وراكب
آتدن انمك ايچون وركنى بوكمك معناسنه‌در يقال ورك الراكب اذا ثنى وركه لينزل اى عن الدابة وبرآدمك وركنه
اورمق معناسنه‌در يقال ورك فلانا اذا ضرب فى وركه التورك تفعل وزننده بودخى ورك اوزره چوكمك معناسنه‌در
كرك يره وركى وكرك ايكيسى اوزره اولسون وكرك برنى ياخود ايكيسنى دخى يره وضع ايلسون يقال تورك الرجل
اذا اعتمد على وركه وبرآدم برنسنه‌يى قيچنه بصدروب يوكلمك معناسنه‌در يقال تورك الصبى اذا جعله على وركه
معتمدا عليها وتورك فى الصلوة وركى صاغ اياق اوزره قويوب اوتورمق على قول قيناقلرك ايكيسنى يا برنى يره
قومقدن عبارتدر اولكى وضع سنت وايكنجى منهى‌در زيرا صول وركى صول اياغك اوزرينه كلمك لازمدر
وبو وضع رجال حقنده منهى‌در ونسوان حقنده استر اولمغله صول اليه‌سنى يره قويوب ايكى اياقلرينى دخى
صاغ جانبندن اخراج ايدرلر يقال تورك فى الصلوة اذا وضع الورك على الرجل اليمنى اووضع اليتيه اواحداهما
على الارض ووراكب اتمك ايچون ياخود استراحت ايچون اياغنك برنى بوكوب وركنى ايرقاشنك اوج يوزينه
قومق معناسنه‌در يقال تورك على الدابة اذا ثنى رجله لينزل اويستريح وكيجكمك معناسنه مستعملدر
يقال تورك عن الحاجة اذا ابطأ وبركسه نجسنه بيلاشمق معناسنه‌در يقال تورك فى خرئه اذا تلطخ به وبريده

مقیم اولمق معناسنه‌در یقال تورك بالمكان اذا اقام به و برشیئه قادر اولمق معناسنه‌در یقال تورك على الامر اذا اقدر
التوارك تفاعل وزننده بودخی ورك اوزره چوكوب اوتورمق معناسنه‌در یقال توارك الرجل اذا اعتمد على وركه
الوروك قعود وزننده راكب اایاغنك برینی بوكوب وركنی ایر یاخود پالان خانه سنه قومق معناسنه‌در یقال
ورك الراكب وروكا اذا ثنی رجله لینزل او یستریح ومنه المثل *لاترك فان الوروك مصرعة* یعنی وروك راكبی
دوشورمكه سببدر ووروك برپرده مقیم اولمق معناسنه‌در یقال ورك بالمكان اذا اقام به و برایشه قادر اولمق معناسنه‌در
یقال ورك على الامر اذا اقدر و یان اوزره یاتمق معناسنه‌در یقال ورك الرجل وروكا من الباب السادس اذا اضطجع
كانه وضع وركه على الارض المورك مجلس وزننده والموركة والواركة والوراك كتاب وزننده پالانده وایرده
قاشك ایچ یوزنه دینلور كه راكبك ایاغنه فتور كلدكده بوكوب وركنی اورایه وضع ایدر ووراك كتاب وزننده شول
زیباثوب وچلتار مقوله سنه دینور كه هاودك و پالانك موركنه زینت ایچون وضع وتعلیق ایدرلر جمعی ورك در
كتب وزننده وشول منقش قماشه دینور كه رنكین یوكلردن صچاقلرو پوسكللر یاپوب پالانك موركنه چكرلر
یاخود شول مزین كوچك خرقه و پرده مقوله سنه دینور كه پالانك موركنه اورتیلور ایرغاشیه سی كبی پالان اورتوسی
اوله جقدر اكثری جمیدن ایدرلر الموركة مكنسه وزننده والموراك محراب وزننده پالانك اوك خانه سنه دینور
و پالان مندرینه دینور كه ایرمندری كبی پالانه ركوب ایدنلر آنك اوستنه قعود ایدرلر التوریك برنسنه‌یی وركك
برابرینه آلوب اوزینه اوتورمق معناسنه‌در یقال ورك الحبل اوالرحل اذا جعله حیال وركه و برنسنه‌یه قادر
اولمق معناسنه‌در یقال ورك على الامر اذا اقدر و برنسنه‌یی ایجاب والزام ایلمك معناسنه‌در یقال وركه
اذا اوجبه و برجنحه وكناهی بركسیه نسبت ایدوب اكا یوكلتمك معناسنه‌در یقال ورك الذنب علیه اذا حمله
و یمین ویرن آدمك خلاف مرادنی نیت ایده‌رك یمین ایلمك معناسنه‌در یقال ورك الیمین اذا نوی غیرمانواه
المستحلف المواركة مفاعله وزننده طاغی آشمق معناسنه‌در یقال وارك الجبل اذا جاوزه المورك معظم
وزننده بی‌كناه اولوب اوزرینه كناه حمل اولنان مظلومه دینور یقال انه لمورك فی هذا الامر ای لیس له ذنب
توریك مذكوردن مأخوذدر ومنه توریك العلماء فی مصنفاتهم على بعض الورك واوك كسریله یایك كریش
چكره جك جانبنه دینور واغاجك وركندن یعنی كوكنه قریب یرندن دوزلمش مصنوع اولان یایه دینور الورك واوك
ضمیله وضمتیله وارك جمعیدر كه ذكر اولندی الوركان واوك فتحی وراانك كسریله برنسنه‌نك كوكندن ودبندن
یوقریجه ایكی یان باشنه دینور نعل موركه موعده وزننده ونعل مورك موعد وزننده ونعل موروكه دوه‌نك
طبانك دریسندن دوزیلان اایاق قابنه دینور یقال نعل موركة ومورك وموروكة اذا كانت من الوارك ای من نعل
الخف شارح دیركه ورك نعل خف اسمی دكلدر بلكه دوه‌نك ایاغی طشرقدقه ینه دوه صغریسندن طبانك
التنه نعل پیارلر ایشته اول دریدن یاپیلان اایاق قابنه نعل موركه دیرلر حتی اهل مكه اكا فارسیدن مأخوذ
اوله‌رق دركون وجمعنده دراكین دیرلر ودركون باب الاست دیمكدر ومورك لفظك تذكیری نعل كلمه سنك لفظی
اعتباریله‌در المیركة میجنه وزننده ایرك و پالانك اوك خانه سنه دینور كه راكبك ایاغنه كلال كلدكده بوكوب وركنی
اورایه وضع ایدر موركه دخی دینور المورك محسن ایراكدن اسم فاعلدر پالانك اوك خانه سنه فتور كلان ایاغی
بوكوب وركنی وضع ایدن آدمه دینور بعده استعاره وجهیله مركوبده علاقه سی اولمیان آدمه اطلاق اولندی ومنه
یقال هو مورك فی هذه الابل ای لیس له منها شیء الوركة فرحه وزننده یمامه ده برقوملق آدیدر وركان سلمان
وزننده اصفهانده برمحله آدیدر الوركاء حمراء وزننده والوركانة عطشانه وزننده بیوك قیناقلی عورته و بیوك
قویرقلی دیشی قیونه دینور ووركاء ابراهیم الخلیل على نبینا وعلیه التسلیم حضرتلرینك مولد شریفلری اولان محلك
اسمیدر مترجم دیركه اكثر مورخین عندنده بابل اقلیمنده كوثی وكتب سالفه ده كوثاریانام بلده فناسنده برغار
ایچره تولد ایلمشدر ظاهر اوركاء اول غارك اسمیدر حضرت نوح علیه السلام دخی انده تولد ایلدی وعند البعض
مولدی سوس اهواز شهرنده‌در الوركی سكری وزننده واوك كسریله ده جائزدر برنسنه‌نك اصلنه واساسنه
اطلاق اولنور ومنه یقال ان عنده لوركی خبر ای اصل خبر الوزك واوك فتحی وزای معجمه‌نك سكونیله عورت
قسمی سرعتله یوریمك على قول چركین وبدبد یوریمك معناسنه‌در یقال وزكت المرأة وزكا اذا اسرعت
اومشت قبیحة وجماع حالنده ارینه ملایمت وانقیاد ایلك معناسنه‌در یقال وزكت عند النكاح اذا الانت وواتت
الوشك واوك فتحی وشین معجمه‌نك سكونیله والوشاكة نساكه وزننده سریع وچابك اولمق معناسنه‌در یقال
وشك الامر وشكا ووشاكة من الباب الخامس اذا اسرع ومنه وشك الفراق كما سیذكر التوشیك بودخی تیز

وسریع اولمق معناسنه‌در یقال وشك الامر اذا اسرع الایشاك همزه‌نك كسریله سرعتله یوریمك معناسنه‌در یقال
اوشك الرجل اذا اسرع السیر ومنه یوشك الامر ان یكون كذا و یوشك ان یكون الامر ولاتفتح شینه او فتحه لغة ردیة یعنی
وجه مذكور اوزره یوشك كلمه سی ایشاكدن فعل مستقبل اولمغله سرعت ایدر معناسنه اولوب بعده فعل مقاربه ده
استعمال اولندی پس مثال من یورده ایش شویلجه اولمغه یقلشور دیمك اولور شارح دیركه فعل مقاربه‌ده مضارعك
استعمالی ماضیدن اكثردر واسم فاعلك استعمالی قلیلدر و بعضلر ثلاثیدن دخی استعمال ایلدیلر قال فی الاساس
اوشك ذا خرج واوشك واوشك ان یفعل و یوشك ان یخرج المواشكة ایشاك معناسنه‌در یقال واشك الرجل
اذا اسرع السیر الوشیك امیر وزننده سریع وچابك معناسنه‌در مذكر ومؤنثده استعمال اولنور یقال امرأة
وشیك ای سریعة ووشیك حازوق نام خارجیك فرسی اسمیدر الوشك واوك فتحی وضمیله والوشكان واوك فتحی
وضمیله اسملردر سرعت معناسنه‌در یقال وشك الفراق ووشكانه ای سرعته وشكان واوك حركات ثلاثیله اسم
فعل ماضیدر سریع اولدی معناسنه یقال وشكان ما یكون ذلك ای سرع مترجم دیركه شیخ رضی قولنجه خبر
معناسنه دال اولان اسماء افعالك جمله سی تعجب معناسنی متضمندر مثلا هیهات كلمه سی ما ابعده ووشكان
ما اسرعه وبطأن ما ابطأه معنالرینه‌در زیرا اسماء افعال معناسنه دال اولدیغی فعللردن آكد وابلغدر پس بونلرده
تعجب معناسی تأكید مذكوردر المواشك مصاحب وزننده چابك وچالاك انسان وحیوانه دینور یقال رجل و بعیر
مواشك وناقة مواشكة ای سریع وقد واشك الوشاك كتاب وزننده اسمدر چابكلكه دینور الوعك واوك فتحیله
والوعكة ضربه وزننده هوا طورغون اوله‌رق یك اسی اولمق معناسنه‌در یقال وعك الحر وعكا ووعكة من الباب
الثانی اذا اشتد مع سكون الریح واسمه وجودی اورسلیوب آزرده قلمق معناسنه‌در یقال وعكته الحمى اذا اذته و یك
یورغونلقدن نشئت ایدن درد والمه دینور یقال اخذه الوعك ای الم من شدة التعب ووعك محموم آدمه دینور
مصدر ایله مسماادر ووعك برنسنه‌یی یره اوروب پاره پاره ایلمك معناسنه‌در یقال وعك الشیء وعكا اذا دكه وطپراغه
بیله مك معناسنه‌در یقال وعكه فی التراب اذا معكه الوعك كتف وزننده والموعوك وعك جمادن زار وزبون
اولان آدمه دینور الوعكة ضربه وزننده مصدر دركه ذكر اولندی ووعكه صواش یرینه دینور معركه معناسنه
وشدتله دوشمكه دینور وصو اوزره دوه‌لرك ازدحامنه دینور الایعاك همزه‌نك كسریله طپراغه بیله مك معناسنه‌در
یقال اوعكه فی التراب اذا معكه ودوه‌لر صو اوزره ازدحام ایلمك معناسنه‌در یقال اوعكت الابل فی الورد اذا
ازدحمت الوكوكة زلزله وزننده طوب كبی یوارلنه‌رق یوریمك معناسنه‌در طقناز بودور یوریشی كبی یقال
وكوك الرجل اذا مشی متدحرجا وجنكدن قاچمق معناسنه‌در یقال وكوك من الحرب اذا فر وكوكرجین اوتمك
معناسنه‌در یقال وكوك الحمام اذا هدر التوكوك تزلزل وزننده بودخی یوارلنی یوریمك معناسنه‌در
یقال توكوك الرجل اذا مشی متدحرجا الوكواك ثرثار وزننده طقناز بودور كبی یوارلنی یورین آدمه دینور
وقورقق بی‌زهره آدمه دینور یقال رجل وكواك ای جبان الوكواكة ثرثاره وزننده صغریسی بیوك عورته دینور
یقال امرأة وكواكة ای العظیمة الالیتین الوك دك وزننده اوته قاقمق معناسنه‌در یقال وكه وكا اذا دفعه
وعربلرك ایتزرعك ولك قوللری عكك ماده سنده ذكر اولندی الومكة واوك فتحی ومیمك سكونیله ككیشلكه
دینور یقال فیه ومكة ای فسحة الونك واوك فتحی ونونك سكونیله كشی كندی قومی ایچره یرلشوب تمكن ایلمك
معناسنه‌در یقال ونك فلان فی قومه ونكا من الباب الثانی اذا تمكن فیهم الوانك یورنده آرام ایدن قوشه دینور
واكن معناسنه یقال طائر وانك ای واكن نجز بعونه تعالى فصل الهاء الهبكة همزه وزننده احمق
ونادان كسیه دینور یقال رجل هبكة ای احمق وطپراغی بتاق یره دینور كه یورركن اایاق باتوب كیدر جمعی هبكات
كلور تقول وقعنا فی هبكة ای الارض التی تسوخ فیها الاقدام وهبكات كلب بوندندر كه كلب قبیله‌سی یوردنده
برنیچه صولردر الانهباك انفعال وزننده بتاغه باتوب كوملمك معناسنه‌در یقال انهبكت به الارض اذا ساخت به
بوراده انهباك باء حرفیله متعدی اولمشدر یوخسه اصل بناء انفعالدر الهبركة هانك وراانك فتحیله تروتازه ونازنین
قیزه دینور یقال تزوج هبركة ای جاریة ناعمة الهنبرك جعفر وزننده كالنه كلمش جوانلغه دینور یقال شباب
هبرك ای تام وهبرك وهبارك علابط وزننده كالنی بولمش جوانه دینور یقال شاب هبرك وهبارك ای تام الهبنك
عملس وزننده عقل وفكرنده نقصان اولان احمق وسمه آدمه دینور وقوغجی ونقال مقال كسیه دینور مؤنثی
هبنكه‌در یقال رجل هبنك ای الاحمق الضعیف یعنی فی العقل و یقال رجل هبنك وامرأة هبنكة ای الماشی بالنمیمة
وهبنكه اوشنكن تنبل آدمه دینور كسلان معناسنه الهتك فتك وزننده پرده مقوله سی نسنه‌یی یرندن چكوب

قطع ايلمك على قول دليك و يرتق آچلوب آردنده كى كورينه جك قدر بر پارچه سنى يرتمق معناسنه در يقال هتك
الستر وغيره هتكا من الباب الثانى اذا جذبه فقطعه من موضعه او شق جزءا منه فبدا ماوراءه الانهتاك والتهتك
تفعل وزننده پرده مقوله سى وجه مذكور اوزره يرتلمق معناسنه در يقال هتكه فانهتك وتهتك المنهتك والمتهتك
والمستهتك اسم فاعل بنيه لر يله بيحيا و بيعاره دينور كه رسوا ايلقدن مبالات ايلمز اوله يقال رجل منهتك ومتهتك
ومستهتك اى لايبالى ان يهتك ستره الهتكة غرفه وزننده اسمدر يرتق پرده نك يرتلمش پارچه سنه دينور
و كيجه دن برساعته اطلاق اولنور كويا كه يرتق پارچه سيدر تقول سرنا هتكة من الليل اى ساعة الهتك عنب
وزننده يكى طوغمش چوجقله بيله جه چقان اش ديدكلرى در يدن يرتلان پاره لره دينور الهترك جعفر وزننده
ارسلانه دينور الهدك هانك فتحيله بنايى يقمق معناسنه در يقال هدك البناء هدكا من الباب الثانى اذا هدمه
التهدك تفعل وزننده بركسيه افراط غضب وتهور ايله حواله اولوب خاطر شكن ودلازار سوزلر سويلمك
معناسنه در يقال تهدك عليه بالكلام اذا تهدم الهودك جوهر وزننده سموز وملحم آدمه دينور النهادكة
عنقريب مذكوردر مؤلف جوهرى يه تعريض ايلمشدر الهيفك صيقل وزننده شاشقين وحمقاء عورته دينور
يقال تزوج هيفكا اى حمقاء المنهفك منهمك وزننده صالق و پريشان يورر اولان آدمه دينور وخلط وخطاسى
كثير آدمه دينور يقال رجل منهفك اى المضطرب المسترخى فى المشى وكذا الكثير الخطاء والاختلاط پس مصدرلرى
معناى مذكور اوزره در المهفك معظم وزننده منهفك معناسنه در الهك دك وزننده آهسته جه ضرطه لمق
معناسنه در يقال هك الرجل هكا من الباب الاول اذا فسا وقوش چمقرمق معناسنه در يقال هك الطائر اذا
خذف بذرقه ودوه قوشى صاغمق معناسنه در يقال هك النعام اذا سلح وسحق ايلمك معناسنه در يقال هك
الشىء اذا سحقه وقلجله اورمق معناسنه در يقال هكه بالسيف اذا ضربه به ونبيذ ياخود باده شاربى كركى كبى
سرخوش ايلمك معناسنه در يقال هك النبيذ فلانا اذا بلغ منه وممه دن سودك مجموعنى صاغوب چقرمق
معناسنه در يقال هك اللبن اذا استخرجه و برآدمك كركى كبى عرضنى يقمق معناسنه در يقال هك فلانا اذا نهكه
وشدتله ياخود چوق جماع ايلمك معناسنه در يقال هك المرأة اذا جامعها شديدا او كثيرا وهك فاسد العقل آدمه
دينور كه وصف اولور يقال رجل هك اى فاسد العقل جمعى هككه كلور فتحاتله واهكاك كلور وصغانقلو شديد
يغموره دينور ومزراغله پيدرپى ساپجمق معناسنه در يقال هكه بالرمح اذا داركه بالطعن وقيو اوبريلوب چوكمك
معناسنه در يقال هكت البئر اذا تهورت وهك طوى قوشى عجله ايله چمقرمق معناسنه در هكيك كبى كاسيد كر
واسقاط اولنمق معناسنه در يقال هك الشىء على المجهول اذا اسقط المهكوك سحق اولنمش نسنه يه دينور
وقوه ماسكه سى اولمامغله دبرينه مالك اوليان آدمه دينور وكلامده مبالات ايلميوب دلنه نه كلورسه سويلين فضوله
دينور يقال رجل مهكوك اى لايملك استه وكذا يتمجن فى كلامه الهكيك بودخى سحق اولنمش نسنه يه دينور
ومخنث وزن سبرت شخصه دينور ومصدر اولور هك كبى طوى قوشى عجله ايله چمقرمق معناسنه يقال هك
الحبارى هكا وهكيكا اذا ذرق بالعجلة الهكوك عزور وزننده يك وغليظ يره دينور كه پورتعبير اولنور على قول
يومشق سهل يره ديمكله ضد اولور وسموز ملحم آدمه دينور وماجن ولاابالى كسيه دينور يقال رجل هكوك
اى سمين وكذا ماجن الهكوك صبور وزننده بودخى لاابالى وماجن كسيه دينور الانهكاك انفعال وزننده
عورت طوغور دكن چاتيسى آيرلمق معناسنه در يقال انهك صلاها اذا انفرج فى الولادة ودوه چوكركن يره
سورينوب ياپشمق معناسنه در يقال انهك البعير اذا لزق بالارض عند بروكه المنهكة منفكه وزننده طوغورمسى
دشوار اولان خاتونه دينور يقال امرأة منهكة اذا عسر ولادها الهكهكة زلزله وزننده چوق جماع ايلمك
معناسنه در يقال هكهك الرجل اذا اكثر من الجماع الهكهاك ثرثار وزننده چوق جماع ايدن آدمه دينور
يقال رجل هكهاك اى كثير الشفتنة التهكك تفعل وزننده كبه حيوانك وضعى كلوب چاتمغله ممه لرى يوب يوب
آپشى ككيشوب سلپوكلمك معناسنه در يقال تهككت الاتن اذا اقربت فاسترخى صلواها وعظم ضرعها الهلك
هانك ضميله والهلاك سحاب وزننده والتهلوك تانك ضميله والهلوك سلوك وزننده والمهلكة مقعده وزننده
والتهلكة تانك فتحى ولامك حركات ثلاثيله اولمك معناسنه در يقال هلك الرجل وهلك هلكا وهلاكا وتهلوكا
وهلوكا ومهلكة وتهلكة من الباب الثانى والثالث والرابع اذا مات مؤلفك بصائرده بيانه كوره هلاك كه ميتة
سوءايله اولمك وفنا بولمق معناسنه در آنكيچون انبياى عظام حقلرنده استعمالى ممنوعدر ودرت وجه اوزره مستعملدر
اولا برنسنه بركسه دن مفقود اولوب لكن سائرك عندنده موجود اوله ومنه قوله تعالى هلك عنى سلطانيه ثانيا

فاسد وتباه اولمق معناسنه در ومنه قوله تعالى ويهلك الحرث والنسل ثالثا موت معناسنه در ومنه قوله تعالى
ان امرؤ هلك ليس له ولد رابعا بالكليه محو ومعدوم اولمق معناسنه در كه آندن فناء ايله تعبير اولنور ومنه قوله تعالى
كل شىء هالك الا وجهه وعذاب وخوف وفقر معنالرنده دخى مستعملدر وتهلكه لفظى نوادر مصادر دندر
ومؤلف منع كلمه سيله ده تنظير ايلمكله باب ثالثدن دخى وارد اولور ايمش لكن ظاهرا شواذدندر انجق فصيح شارحى
عامى يه نسبت ايلمشدر انتهى وهلك وهلاك متعدى اولور يقال هلكه هلكا وهلاكا من الباب الثانى بمعنى اهلكه
وبو تميم لغتنه مخصوص اولديغى مصباحده مثبتدر و برنسنه يه پك دوشكون حريص اولمق معناسنه مستعملدر
يقال هلك اليه اذا اشره الاهلاك همزه نك كسريله هلاك ايلمك معناسنه در يقال اهلكه بمعنى هلكه و برنسنه يى
صاتمق معناسنه مستعملدر يقال اهلكه اذا باعه الاستهلاك هلاك ايلمك معناسنه در يقال استهلكه بمعنى
اهلكه ومالى طاغيدوب بيتورمك معناسنه در يقال استهلك المال اذا انفقه وانفده التهليك بودخى هلاك ايلمك
معناسنه در يقال هلكه بمعنى اهلكه النهالك هلاك اولان شيئه دينور نسب اوزره اسم فاعلدر پس تميم لغتنده
متعدى اولمق لازمدر جمعى هلكى كلور مرضى كبى وهلك كلور ركع وزننده وهلاك كلور قطاع وزننده وهوالك
كلور شاذ اوله رق فوارس ونواكس كبى زيرا فواعل فاعله نك كذلك صفت مختصه مؤنث اولان غير عاقلك
صفتى ياخود اسمى اولان فاعلك جمعيدر الهلكة فتحاتله والهلكاء صحراء وزننده هلاك معناسنه اسملردر يقال
وقع فى الهلكة والهلكاء اى الهلاك ويقال هى هلكة هلكاء توكيد الهلك هانك فتحى وضمى ولامك سكونيله
هلاك معناسنه اسمدر ومنه تقول لاذهبن فاما هلك واما ملك اى اما ان اهلك او املك يعنى البته بن كيدرم يا هلاك
اولورم يا مطلوبمه مالك اولورم تركيب مزبورا اما ان اهلك هلكا واما ان املك ملكا سبكنده دركه فى الاصل مفعول
مطلق در فعلى حذف اولنوب ثباته دلالت ايچون مرفوع اولدى ياخود فعل محذوفك فاعليدر اما ان يقع لى هلك
وملك تاويلنده در ياخود مبتداى محذوفه خبر ياخود مبتدادر وملك لفظنده دخى ميمك فتحى وضمى جاريدر المهلكة
ميمك فتحى ولامك حركات ثلاثيله مصدردر كه ذكر اولندى واسم مكان اولور چوله و بيابانه اطلاق اولنور مفازه
معناسنه الهلكون حلزون وزننده وهانك كسريله جائزدر اوتسز وياتسز ارضه دينور هر نقدر آنده
صو دخى اولورسه وهلكون وهلكين مدت مديده دنبرو يغمور ياغمامش قوراق ارضه دينور يقال ارض
هلكون وهلكين اذا لم تمطر منذ دهر و بونلر صيغه جمع اوزره مبالغه يى متضمن اسملردر الهلك فتحتينله خط
وقوراق سنه لره دينور مفردى هلكه در وهلكات دخى دينور فتحاتله وهلك يدى قات ارضك هر برينك ارالغنه دينور
يدنجى يه وارنجه قدر وهلاك اولمش حيوانك جيفه سنه دينور وطاغك يوقريسيله اشاغيسنك ما بينه دينور كه
يوره تعبير اولنور ومطلقا ايكى نسنه ارالغنده اولان بوش يره وهوايه دينور زمين ايله سقف ارالغى كبى و يوقريدن
اشاغى يه دوشن نسنه يه دينور الهلوك صبور وزننده اركك اوزره يومليوب دوشن كيرديوانه سى روسبى عورته
دينور يقال امرأة هلوك اى فاجرة متساقطة على الرجال وقوجه سيله خوش معاشرت ايدن خاتونه ديمكله ضد
اولور معناى ثانيده هلاك محبتدن ناشى متصوردر يقال امرأة هلوك اى الحسنة التبعل لزوجها وسريع الانزال آدمه
دينور الهالك ضمتينله هالكه معناسنه در كه صفت مفرده در ومنه قولهم افعل ذلك اما هلكت هلك بوراده هالكه
معناسنه در واما كلمه سى همزه مكسوره ايله در وهلكت ماضى مؤنثدر فاعل هلك لفظيدر كه صفت مفرده در
هالكه معناسنه در ناقة سرح وامرأة عطل كبى وهلكدن مراد نفس هالكه در ومنونا و بعضا غير منون استعمال
اولنور غير منصرف اولديغنه كوره كويا كه هلك لفظى نفسه علم اعتبار ايلمشدر واضافتله هلكت هلكه دخى واقع
اولمشدر اوله كوره هالك يعنى هلاك شاننده اولان نفسك هلاك اولورسه ده وايكنجى يه كوره آنك نفس هالكه سى هلاك
اولورسه ده اول ايشى ايشله ديمك اولور بعده كلام مزبورى توسيعله على ما خيلك موقعنده مثل اوله رق اجرا
ايلديلر كه بهمه حال ديمك اولور نته كه اسانمزده دخى بورسمه تعبيرلر بازده در مثلا افعل ذلك اما هلكت هلك
واما هلكت هلكه ديمك بهمه حال بن او ايشى ايشله رم ديمك اولور وعن الكسائى اما هلكة هلك جعله اسما واضاف
اليه بو تدن مرادينه نفس درهى هلكة هلك سبكنده در وهلك بونده غير منوندر كه غير منصرفدر وهلكه هانك
فتحيله هلاك معناسنه در پس اسناد مبالغه يى متضمن ياخود وقعت فعل محذوفك فاعلى اعتبار اولنور
وعلى كلا الوجهين قسم اول تقدير اولنور واما ثانيده واوك حذفى جائزدر ياخود يا زائد اولوب ان وصليه اعتبار
وواو وصليه مقدرا اراده اولنور كذا افاد الشارح ووقع فى مسند احمد بن حنبل فى حديث الدجال وذكر صفته
فقال اعور جعد ازهر هجان اقمر فاما هلك الهلك فان ربكم ليس باعور هكذا روى بأل يعنى بحرف التعريف بودخى

معنای مزبورده یعنی علی کل حال موقعنده مستعملدر مترجم دیرکه ابن اثیرایکی روایت دخی نقل ایلمشدر بری
ولکن الهلك کل الهلك که هالك ضمی ولاملرك سکونیله در وبری واتماهلکت هلك که رکع وزننده در روایت
اولایه کوره هلك هلاك معناسنه اسمدر دجاله هلا کله دعادر ملعون مسفورهرنقدر ادعای ربوبیته ناسه مقدوردن
خارج بعض اوضاع وحالات تلبیس وتسویل ایدرسه ده کوزندن بکچشملك نقیصه سنی ازاله یه قادر دکلدر
سزك تکریکز اعور دکلدر یعنی عیب ونقیصه دن منزهدر دیمکدر وروایت ثانیه یه کوره هلك هالکك جمعیدر
ملعون مزبوره اتباع ایدن نفوس جاهله هلاك اولسون دیمکدر خلاصه کلمات مرقومه نه کونه اولورسه اولسون
معناسنده موقعنده مثل متداولدر التهلکة تانك فتحی ولامك ضمیله مصدردر که ذکر اولندی واسم مجر اسنده استعمال
اولنور که عاقبتی هلاکه مؤدی اولان نسنه یه وحال وکیفیته دینور یقال وقع فی التهلکة وهی کل ماعاقبته الی الهلاك
وادی تهلك تانك وهانك ضمی ولام مشدده نك کسریله باطل وبیهوده معناسنه علمدر وغیرمنصرفدر وزن فعل وعلمیتله
نته که تخیب وتضلل دخی بو نهجه باطل موقعنده علمدر یقال وقع فلان فی وادی تهلك ای فی الباطل الاهتلاك
والانهلاك برکسه کندی نفسنی مهلکه یه صالمق معناسنه در یقال القطاة تهتلك وتنهلك من خوف البازی
ای ترمی بنفسها فی المهالك المهتلك اسم فاعل بنیه سیله یالخوار وعبد البطن شخصه دینور که ناس کندیسنی ضیافت
واطعام ایلمکدن غیری فکر ومقصدی اولمیه یقال رجل مهتلك ای لاهم له الا ان یضیفه الناس الهلاك
زوار وزننده شول جرار وسائل مشرب طائفه یه دینور که ناسی جر وسئوال ایده رك دوزایدر اوله لر وشول اوبه
اوبه جر واستعطا ایلمك عادتلری اولان جرار طائفه سنه دینور که یوللرندن آزوب کمراه اولمش اوله لر وانلره
مهتلکون دخی دیرلر یقال قوم هلاك ای الذین ینتابون الناس ابتغاء معروفهم ویقال هم هلاك ومهتلکون ای المنتجعون
الذین ضلوا الطریق الهالکی دمورجی یه دینور فی الاصل هالك قبیله سندن برکسنه مشهور دمورجی اولوب
بعده کیده رك مطلقا دمورجی یه اطلاق ایلدیلر علی قول الاول بین العرب دمور ایشلین هالك بن اسد نام
کسنه اولمغله هر دمورجی یی صکره اکا نسبت ایلدیلر وقلج وخنجر یاپلرنی آچوب جلاویرن آدمه دخی
اطلاق ایلدیلر التهالك تفاعل وزننده برنسنه اوزرینه تفنینی القایله یوملوب دوشمك معناسنه در
پروانه نك چراغه دوشدیکی کبی یقال تهالك علی الفراش اذا تساقط وخاتون ایکی طرفه صالنی یولانی یورمك
معناسنه در یقال تهالکت المرأة فی مشیها اذا تمایلت الهالکة زیاده سیله حریصه اولان نفسه وصف اولور
یقال نفس هالکة ای شرهة الهلکة هانك کسریله ساقطه وهالکه معناسنه در جمعی هالك کلور عنب وزننده یقال
فلان هلکة الهلك ای ساقطة من السواقط الهیلکون حیزبون وزننده دندانه سی اولیان اوراغه دینور اکینی ایوجه
بچمیوب تباه ایلدیکیچون الهالوك صجان اوتنه دینور سم الفار معناسنه کشبه طینه ده تراب هالك ایله مرسومدر
وطراثیث یعنی قولغان تیکنی تعبیراولنان نباتدن برنوعك اسمیدر التهمك هانك فتحی ومیمك سکونیله برآدمی برایشه
کیرشدروب آنکله متمادی متوغل ایدوب اوغراشدرمق معناسنه در الانهماك انفعال وزننده والتهمك تفعل وزننده
برایشه کیریشوب جد واصرار ایله متمادی اکا متوغل اولوب اوغراشمق معناسنه در یقال همکه فی الامر همکا
من الباب الاول فانهمك وتهمك ای لججه فیه فلج یعنی جد وتمادی فیه المهموك ممدود ومتمادی اولمش نسنه یه
دینور بو مناسبتله صرتنك ایکی طرفنده تکلتی دکدیکی یرلری یومری اولیوب صالق اولان آته مهمرك المعدین
اطلاق اولنور یقال فرس مهموك المعدین ای مرسلهما وضع مزبورلری اشاغی یه طوغری ممدود اولدیغیچون
اطلاق اولندی الاهمیکاك اشمیزاز وزننده برغضب اولمق معناسنه در یقال اهمأك الرجل اذا امتلأ غضبا
الهندکی هانك ودالك کسریله هند طائفه سندن اولان برکسنه یه دینور وبو هند لفظندن متصرف دکلدر یعنی
هند لفظنه منسوب دکلدر زیرا حرف کاف حروف زیاده دن دکلدر جمعی هنادك در یقال رجل هندکی
من الهنادك ای من اهل الهند مترجم دیرکه مؤلف بونکله جوهری یه تعریض ایلمشدر زیرا جوهری کافی زائد
اعتباریله غیرقیاس اوزره هند لفظنه نسبت ایلمشدر لکن بو اعتباری ازهریدن وسائردن اخذ ایلمشدر وواقعا
کافك برمحلده زیاده سی ثابت دکلدر مکر که لفظ مزبوری عرب ابتدا حبشه اهلندن استماعله استعمال ایلمش اوله لر
زیرا اهل حبشه اسمك آخرینه نسبته دال اولمغیچون کاف زیاده ایدرلر وقالدیکه محتملدر که لفظ مزبور فارسیدن
مأخوذ اوله زیرا فارسیده آخره لاحق اولان کاف اداة تصغیردر اهل هند اهل فرس عندنده محقر اولمغله اکثری هندی مطلب
وهند ومقامنده هندك دیرلر نسبت تصور یله زیرا اصلی هندولك ایدی هندیجك دیمکدر بعده عرب اخذ وکافی جوهر
کلمه دن قیاسله آخرینه یاء نسبت الحاق وتعریبا دالی مکسور ایدوب هندکی دیدیلر صدور اسلامده عرب ایران

اقلیمی فتح واهل فرسه اختلاطله فتی وافر الفاظ فارسیه اخذ وکونا کون انلرده اجرای تلاعب ایتدکلری منهرده
منصوصدر وفیه قال الازهری سیوف هندکیة ای هندیة والکاف زائدة وصحاحده جمعی هنادك عنواننده
مثبوتدرکه واحدی منسوب اولدیغنه دالدر فلیحرر الهولك شولك وزننده والهولك هجف وزننده والیهکوك
یعفور وزننده شول احمق کسنه یه دینور که پك نادان اولیوب دماغنده برمقدار جه رشد وادراك بقیه سی اوله التهوك
فتحتینله اسمدر وجه مذکور اوزره اولان حماقته دینور یقال به هوك ای حمق وفیه بقیة ومصدر اولور برآدم بهکوك
اولمق معناسنه یقال هوك الرجل هوکا من الباب الرابع اذا کان بهکوکا المتهوك متهور وزننده والهواك شداد
وزننده سرکشته ومتحیر آدمه دینور ومتهوك دائما هلاکه مؤدی اولان ورطه یه کندیسنی القایله ساقط وهالك
اولور اولان آدمه دینور الهوکة هانك ضمیله چقوره دینور حفره معناسنه التهویك تفعیل وزننده چقور
قازمق معناسنه در یقال هوك الرجل اذا حفر التهوك تفعل وزننده سرکشته ومتحیر اولمق معناسنه در یقال
تهوك الرجل اذا تحیر وتهور معناسنه در که برخصوصه ملاحظه ومبالات ایلمکسزین شروع واقتحام ایلمکدر یقال
تهوك فلان اذا تهور الهوکة شداده وزننده چوراق یره دینور سبخه معناسنه الهوکة فرحه وزننده
هوکه معناسنه در الانهیاك انفعال وزننده تهوك معناسنه در یقال انهاك الرجل بمعنی تهوك التهییك
تفعیل وزننده سرعت ایلمك معناسنه در یقال هیك الرجل اذا اسرع وچقور قازمق معناسنه در که تهویکده لغتدر
یقال هیك الرجل اذا حفر مؤلف هیك وهیك کلمه لرنی دخی لفظلرینه نظرا بوراده ذکر ایلمسی مناسب ایدی هیك که
هاء مکسوره ایله درهیك لفظندن مخففدر که یای مشدده مفتوحه ایله در وبو ایاك لفظندن مقلوب اولان هیاك
مخففیدر تحذیر ایچوندر احذر معناسنه مستعملدر وهیك کلمه سی که هاء مفتوحه ایله در هیك لفظندن مخففدر که
یای مشدده مفتوحه ایله در وبو هیاك مخففیدر که اسرع معناسنه اسم فعل امردر ظاهرا مؤلف کاف خطابیه اولدیغنه
نظرا ایله اواخر کتابه توقیف ایدوب لکن اوراده دخی سکوت ایلمشدر فصـــل الیاء یك یانك فتحی
وکافك تشدیدیله فی الاصل لفظ فارسیدر برعددك اسمیدر واحد معناسنه ورؤبه نام شاعر اخذ ایدوب اشبو
وقد اقاسی حجة الخصم المحك * تحدی الرومی من یك لیك بیتنده ایراد ایلمشدر من واحد لواحد دیمکدر
وبونده یك لفظی منونا وغیرمنون مرویدر والفارسی لفظنه وزنك تحملی اولمدیغندن الرومی ایله تعبیر
ایلمشدر زیرا مرادی تحدی الفارسی دیمك ایدی مترجم دیرکه شاعر مرقوم الرومی دیمکله برده
الفرسی دیسیدی دخی اهون اولور ایدی ویك معربده بربلیده در بکك فتحتینله برموضعدر وقد تجزت
الکاف بعون الملك الکافی المعین والحمد لله اولا وآخرا والصلوة علی نبیه وآله وصحبه اجمعین

* بـــاب اللام *

* فصـــل الهمزة *

الابل همزه نك وبانك کسریله وبانك سکونیله که مخففدر دوه یه دینور وبو منفرددر جمعه دخی اطلاق اولنور
فی ذاته جمع واسم جمع دکلدر جمعی آبال کلور همزه نك مدیله مصغری ابیله درهایله مترجم حقیردیرکه اصول سائره نك
وشیخ رضی وسائرك بیانلرینه کوره غنم کبی ابل کلمه سی دخی اسم جمعدر لفظندن مفردی یوقدر ومؤنثدر زیرا
لفظندن مفردی اولمیان اسماء جموع آدمیونك غیریده تأنیثی واجبدر اکابناء مصغری ابیله درهایله وجمعنده آبال
دینور که چوق دوه سورپلری دیمك اولور وتثنیه سنده ابلان دینور که ایکی دوه سورپلری دیمکدر مؤلف دخی تثنیه یی
بو معنا ایله بیان ایلمکله اسم جمع دکلدر قوللرینك بیننده تناقض شائبه سی اولور ومفردی بعیر درنته که غنمك مفردی مطلب
شاه در ومؤلفه کوره جنسه دال اولور لکن غنم قبیلندن اولمز وحیاة حیوان صاحبنك تنصیصنه کوره ابل ناس
منزلنده وبعیر انسان وجمل رجل وناقه مرأه وقعود فتی وقلوص فتیه منزلرنده در فلینظر ودر مختارده
مرسومدر که ابل تسمیه سی افخاذلرینه بول ایلدکلری تصورینه مبنی درپس بیانلرنده اشتقاق کبیر مناسبتی اولور
لکن بو توجیه وجدانه ملایم کلدیکی غیرستیردر قالدیکه مأخذ اشتقاق اباله تصویر اولنمق اقربدر الابلان
تثنیه در ایکی سوری دوه دیمکدر یقال له ابلان ای القطیعین من الابل وابل یغمورلی سحابه اطلاق اولنور
التابل تفعل وزننده دوه ایدنمك معناسنه در یقال تأبل الرجل اذا اتخذ الابل وطوار چایر اوتلامق سبیله صودن
اکتفا ایلمك معناسنه در یقال تأبلت الابل وغیرها اذا اجزأت عن الماء بالرطب وارعورتك جماعندن امتناع
ایلمك معناسنه در یقال تابل عن امرأته اذا امتنع عن غشیانها الابل همزه نك فتحیله برآدمك دوه سی چوغالمق
معناسنه در یقال ابل الرجل ابلا من الباب الثانی اذا کثرت ابله وغالب اولمق معناسنه در یقال ابله اذا غلبه
وامتناع ایلمك معناسنه در یقال ابل عنه اذا امتنع وابل وابول دوه تازه چایر یاخود یونجه اوتلامغله صودن مستغنی

اولمق معناسنه در يقال ابلت الابل وابلت ابلا وابولا من الباب الاول والثانى والرابع اذا اجزأت عن الماء بالرطب
وبعضلر عندنده ابل وابول دوه لرچو يانسز صالمه ومسبب اوله رق يورديوندن ايراقلشوب غائب اولمق ياخود
وحشيلنوب ايلقى كبى يبانى اولمق معناسنه در يقال ابلت الابل وابلت اذا اهملت فغابت وليس معها راع اوتابدت
وبركسنه جماعدن ايكره نوب امتناع ايلمك معناسنه در يقال ابل الرجل عن امرأته اذا امتنع عن غشيانها وعبادته
دورشمك معناسنه در يقال ابل الرجل اذا نسك ودكنكله اورمق معناسنه در يقال ابله بالعصا اذا ضربه بها
وبركسنه يى صالمه دوه لر صاحبى قلمق معناسنه در يقال ابله ابلا اذا جعل له ابلا سائمة وقيو آغزينه اباله چاتمق
معناسنه در تقول ابلت البئر اذا جعلت لها اباله وابل ياش ياخود قورى اوتلغه دينور همزه نك ضميله ده جائزدر
التأبيل تفعيل وزننده بر آدمك دوه سى چوغالمق معناسنه در يقال ابل الرجل اذا كثرت ابله وبرنسنه دن امتناع ايلمك
معناسنه در يقال ابل عنه اذا امتنع ودوه قسمنه خوشجه تقيد وتيمار ايدوب طاولندرمق معناسنه در يقال ابل الابل
اذا سمنها وبر آدم كندى نفسيچون بسليه جك دوه لر ايدنمك معناسنه در كه بيع ايچون اولميه يقال ابل فلان اذا اتخذ
ابلا واقتناها وتأبيل الميت تأبين معناسنه دركه ميتك صفات جميله سنى ياد وتعداد ايده رك كريه وزارى ايلمكدن
عبارتدر يقال ابل الميت بمعنى ابنه الايبال همزه نك كسريله بودخى بر آدمك دوه لرى چوغالمق معناسنه در
يقال آبل الرجل ايبالا اذا كثرت ابله الابول قعود وزننده حيوان چاير يمكله صودن اكتفا ايلمك معناسنه دركه
ذكر اولندى ودوه لر بر يرده آرام واقامت ايلمك معناسنه در يقال ابلت الابل ابولا اذا اقامت بالمكان ودوه لر چوغالمق
معناسنه در يقال ابلت الابل اذا كثرت واوتلر دوه لر اوتلايجق درجه ده اوزامق معناسنه در يقال ابل العشب
اذا طال فاستمكن منه الابل الابل صاحب وزننده چاير اوتلامغله صودن مستغنى اولان حيوانه دينور جمعى
اباّل در كفار كبى ودوه وقيون مصالحنده استاذ وهنرمند آدمه دينور يقال رجل آبل اى حاذق فى مصلحة الابل
والشاء ودوه صاحبى آدمه دينور يقال رجل آبل اى ذو ابل وحمص قطعاسنده بر قريه آديدر ودمشق سنجاغنده
بر قريه در كه آبل السوق ديمكله متعارفدر حسين بن عامر المقرى الابلى اورادندر ونابلس ترابنده بر موضعدر واردن
قربنده بر موضعدر كه آبل الزيت ديمكله متعارفدر الاباله سماحه وزننده والابل فتحتيله بر آدم دوه وقيون
مصالحنده اوز وهنرمند اولمق معناسنه در يقال ابل فلان وابل اباله وابلا من الباب الاول والرابع اذا حذق فى مصلحة
الابل والشاء فهو آبل كما ذكر ودوه چوغالمق معناسنه در يقال ابلت الابل وابلت من الباب الرابع والاول اذا كثرت
الابل كتف وزننده باب رابعدن اسم فاعلدر دوه وقيون مصالحنده استاد اولان آدمه دينور ودوه صاحبى
كسيه دينور وسمور تنومند دوه يه دينور يقال بعير ابل اى لحيم الابل افضل وزننده اسم تفضيلدر دوه وقيون
قسمنك تقيد وتيمارى خصوصنده يك اوز ويك هنرمند آدمه دينور يقال هو من آبل الناس اى اشدهم تانقا فى رعية
الابل والشاء المؤبلة معظمه وزننده بر كسنه نك كندى نفسيچون وبسلمه ايچون اتخاذ ايلديكى دوه لره دينور كه
بيع ايچون اولميه يقال ابل مؤبلة اذا اتخذت للقنية الابل سكر وزننده صالمه دوه لره دينور يقال ابل ابل اى مهملة
الاوابل چوق دوه لره دينور يقال ابل اوابل اى كثيرة الابابيل همزه نك فتحيله بلوكلر وسوريلر فرق معناسنه دركه
فرقه نك جمعيدر وبو مفردى اوليان جمعدر عباديد وشماطيط كبى يقال جاءت الابل ابابيل اى فرقا شارح ديركه
بعضلر مفردى اباله وابول وابيل اولديغنه ذاهب اولديلر وبعضلر ابابيل طاغ قرلنقچى ديدكلرى قوش اولسنه
ذاهب اولديلرنته كه بعض كتب تفاسيرده وحياة حيوانده فرسودر الاباله اجانه وزننده بانك تخفيفيله ده
جائزدر والابيل سكيت وزننده والابول عجول وزننده والايبال دينار وزننده كه بونك اصلى اتبال ايدى
تشديد بايله قوش ودوه وآت قسمندن بر بلوكه دينور على قول پيدرپى كلان بلوكلردن هر بلوكه دينور يقال
اباله من الطير والخيل والابل وابيل وابول وايبال اى قطعة او متتابعة منها وآباله اجانه وزننده بر باغ اوتلغه دينور كه
كوترلور ومنه المثل ٭ضغث على اباله٭ يعنى بر باغ اوتلق بو كنك اوزرنه بر طوتام اوتلق دخى وضع وتحميل اولندى
مراد ثقلت كالنده ايكن بر ثقلت دخى عارض اولدى ديمكدر مثل من بور بليه اوزره بليه عارض اولدقده ايراد اولنور
بعضلر عندنده خصب ورخانك تعاقبنده ضرب اولنور كه اولك ضديدر وبونده دخى بانك تخفيفيله جائزدر
الابيل امير وزننده دكنكه دينور عصا معناسنه وسريانى لساننده حزين وغمكين آدمه دينور ونصارى طائفه سنك
رئيسنه ياخود پاپاسلرينه دينور راهب معناسنه ياخود صاحب ناقوسلرينه دينور كه ظاهرا مؤذن مقامنده اولور
جمعى آبال درشهيد واشهاد كبى وابل در همزه نك ضميله بو جهتله ابيل الابيلين كه پاپاسلر پاپاسى ديمكدر نصارى
طائفه سى عيسى على نبينا وعليه السلام حضرتلرنى مراد ايدرلر مؤلف والحزين بالسريانية ورئيس النصارى

اولراهب عبارتيله ثبت ايلمكله مقتضاى سياق بو معناده ابيل سريانى اولوب وسبب تسميه حزن ماده سى اولمقدر
نته كه راهب خوف معناسنه اولان رهبتدر وزمخشرى اساسده ديديكه ابلت الابلى ديرلر دوه ياش بوتيجه يمكله
صودن قانع وفارغ اولسنه وتابل فلان ديرلر نكاحى وقربان نسوانى ترك ايلسه وراهبه ابيل اطلاقى بو معنادندر يقال
ابل اباله فهو ابيل مثل فقه فقاهة فهو فقيه وابن اثير دخى نهايه ده وجه مذكور اوزره بيان ايلمشدر مؤلف دخى
بو معنالرى بو قرينه ده ثبت ايلمشدر فلينظر الايبلى همزه نك فتحى وبانك سكونى وياى موحده نك ضمى وفتحيله
والهيبلى صيقلى وزننده والابلى همزه نك فتحى وبانك ضميله والايبل صيقل وزننده والايبل بانك ضميله
والابيلى اميرى وزننده بونلرده ابيل معناسنه دركه نصارانك رئيسلرينه ياخود پاپاسلرينه ياخود چالك صاحبلرينه
دينور الابيلة سفينة وزننده والايبالة ديناره وزننده والوبيلة سفينة وزننده بونلرده اباله كبى بر قوچاق
اوتلغه دينور الاباله كتابه وزننده دوه وقيون مقوله سى كركى كبى كوزه دوب تقيد وتيمارلرينه حسن اهتمام
ايلمك معناسنه در يقال فلان حسن الاباله اى السياسة يعنى القيام على ماله وابالة بر آدمك اصحاب وعشيرتنه
دينور ابله كبى كما سيذكر وبر آدمك استكلوسى اولان شيئه دينور طلبه معناسنه كما سيذكر وقيونك آغزينه چويردكلرى
بنايه دينور كه قيو بلانكى تعبير اولنور يقال لبس على البئر اباله وهى شئ تصدر به البئر وبيوك وقبا اوطون باغنه
دينور كه اورته سندن ايپ ايله بغليوب بوكلنورلر غمامه وزننده دخى لغتدر مثل مذكورده بانك تخفيفى بو معنادندر
يقال احتمل اباله من الحطب اى حزمة كبيرة الابلة فرحه وزننده بودخى بر آدمك استكلوسى وخواهشى
اولان نسنه يه دينور يقال هى ابلته اى طلبته وحاجته ودوللودوشلوخير وبركتلوناقه يه دينور يقال ناقة ابلة
اى مباركة من الولد مؤلف بونى تكرار ايلمشدر الائتبال افتعال وزننده دوه قسمنك تقيد وتيمار ورعايتى مصلحتنه
دائما قيام واهتمام ايلمك معناسنه در يقال انه لايأتبل اى لايثبت على رعية الابل ولا يحسن مهنتها اى خدمتها
وراكب دوه اوزره مضبر جنديسى كبى ثابت وبرقرار اولمق معناسنه در يقال هو لايأتبل اى لايثبت على الابل
راكبا الابلى كسر تينله وفتحتيله آبل وابل كبى دوه لرى اولان آدمه دينور يقال رجل آبل وابل وابلى اى ذو ابل
الابال شداد وزننده دوه چوبانه دينور الابلة همزه نك كسريله عداوت معناسنه در يقال هو شديد الابلة
اى العداوة الابلة غرفه وزننده آفته دينور عاهه معناسنه الابلة تمره وزننده على قول فتحاتله انسانه عارض
اولان ثقلت ووخامته دينور كثرت طعامدن عارض اولان ثقلت كبى تقول اخذتنى الابلة اى الثقل والوخامة وكاهه
دينور اثم معناسنه الابل فتحتيله بودخى آدمه عارض اولان ثقلت ووخامته دينور شارحك بياننه كوره بونلرك
اصلى وبله وو بل ايدى واو همزه يه تبديل اولنندى الابلة عتله وزننده بر درلو طعامدر كه خرمانى ايكى طاش
بيننده نيجه دوكدكصكره اوزرينه سود صاغوب قارشدرمقله ترتيب ايدرلر وبر بلوك خرمايه دينور يقال ابلة
من التمر اى فدرة وابله بصره ده بر موضع آديدر كه دنياده مشهور اولان درت جنانك بريسيدركه غوطه دمشق
سغد سمرقند وشعب بوان وابله بصره در امام مسلم شيخى شيبان بن فروخ الابلى اورايه منسوبدر وابله بر آدمك
عشيرت واصحابنه دينور اباله كبى يقال جاء فى اباته وابلته اى اصحابه وقبيلته وبر آدمك مطلوبى وخواهشكرده سى
اولان شيئه دينور كما سيذكر ابلى مصغرا ومقصورا بر خاتون اسميدر المؤبل معظم وزننده شعرادن ابراهيم
اندلسى لقبيدر ابل همزه نك ضميله بر موضعدر الابل ضمتينله اوتلاندقدنصكره تازه دن يشمروب چقان چايره
دينور الابلة كسرتين ولام مشدده ايله وضمتينله كه ذكر اولنندى والابلاة همزه نك كسريله بونلرده طلب
اولنه جق نسنه يه دينور يقال هو من ابلة سوء وابلته وابلاته وابالته كما ذكر اى من طلبة سوء يعنى جهت قبيحه دن
مطلوب اولان نسنه لردندر ابلى كردى وزننده طى قبيله سنه مخصوص ايكى مشهور طاغك يانده بر طاغك
آديدر ابلى حبلى وزننده بر نيچه طاغلردر كه بئر معونه اورادده در المأبولة آغزينه بلازك چويرلمش قيويه دينور
يقال بئر مأبولة اى مصدرة بالاباله البلة ثبه وزننده بودخى بيوك وقبا اوطون باغنه دينور المأبلة مأسده
وزننده دوه لى يره دينور يقال ارض مأبلة اى ذات ابل الاتل همزه نك فتحى وتانك سكونيله
والاتلان والاتلال فتحاتله اويكه وطار غنلقله آدملرى صيق صيق آته رق ارقون ارقون يوريمك معناسنه دركه
برنسنه ضمننده غضبناك اولان كسه اويلجه يوريوب كيدر يقال اتل الرجل اتلا واتلانا واتلالا من الباب الثانى
اذا قارب الخطو فى غضب وطعامدن طلوم كبى طپطلو اولمق معناسنه در يقال اتل من الطعام اذا امتلأ الاوتل
احمر وزننده طوق كسيه دينور شبعان معناسنه مؤلف بونى واو فصلنده دخى ذكر ايلمشدر ظاهرا واو همزه دن
مقلوب دين قوله مبنى بو راده دخى ثبت ايلدى الاتل والوتل ضمتينله طوق كسه لره دينور مفردلرى اوتل در

يقال قوم اثل ووثل اى شباع. شارح دير كه مؤلف نهر اتل ماده سندن ذهول ايلمشدر كه بلاد خزر و بلغار ايچره جارى بر نهر عظيمدر الاثول ثاى مثلثه ايله وصول وزننده برنسنه كوكلنوب تمام مرتبه اصل واستحكام بولمق معناسنه در يقال اثل الشىء اثولا من الباب الثانى اذا تأصل التأثل تفعل وزننده اثول معناسنه در يقال تأثل الشىء بمعنى اثل واولولنمق معناسنه در يقال تأثل الشىء اذا عظم وامك چكوب سرمايه قزانمق معناسنه در يقال تأثل المال اذا اكتسبه وقيو قازمق معناسنه در يقال تأثل البئر اذا حفرها وذخيره ايدنمك معناسنه در يقال تأثل الرجل اذا اتخذ ميرة و برنسنه اطرافدن تدريجله بركك معناسنه در يقال تأثل الشىء اذا تجمع التأثيل تفعيل وزننده مالى مايه لندروب نماو بركتله فراوان ايلمك معناسنه در يقال اثل ماله اذا زكاه واصله وملكى اواولندرمق معناسنه در يقال اثل ملكه اذا عظمه واهل ومتعلقاتنه فاخر كسوه لر الباس ايدوب نوازش واحسان ايلمك معناسنه در يقال اثل الاهل اذا كساهم افضل كسوة واحسن اليهم و برآدمك مالى كثرت بولمق معناسنه در يقال اثل الرجل اذا كثر ماله الاثلة ثمره وزننده برسمتدن مجلوب اولان ذخيره يه دينور يقال جلب اثلة اى ميرة واواسبابنه دينور متاع البيت معناسنه و بونده خركاتله جائزدر و يات و يراغه وساز وسامانه دينور يقال اخذ اثلته اى اهبته و برنسنه نك اصل ومايه سنه دينور جمعى اثال كلور جبال وزننده يقال لفلان اثلة مال اى اصل مال ومجاز اشرف وحسبه اطلاق اولنور ومنه يقال هو ينحت فى اثلتنا اى يطعن فى حسبنا اساسده بومعناشجر آتى الذكر اسمى اولان اثل كلمه سندن اولمق اوزره مرقومدر واقعا نحت تعبيرى انكا قرينه اولور واثله مدينه قربنده برموضعدر و بغداد قضاسنده برقريه در وهذيل بلادنده برموضع آديدر الاثل همزه نك فتحى وثانك سكونيله آجى ايلغين اغاجنه دينور مفردى اثله در وجمعى اثلات در فتحاتله واثول كلور ايلغين اغاجى ايكى نوع اولور برى طرفاء وبرى اثل در كه كبير اولور بو كه آجى ايلغين ديرلر اغاجى پك متين اولور قصعه وقدح يپارلر ذكر اولنان شرف وحسب معناسى بوندن مأخوذدر الاثال سحاب وزننده والاثال غراب وزننده موروث اولان مجد وشرف وشانه اطلاق اولنور يقال هو علو الاثال ولا الاثال اى المجد والشرف واثال غراب وزننده برطاغك آديدر وعبس قبيله سنه مخصوص برصو ياخود برحصن آديدر وقاعه ده برقريه آديدر و بردره اسميدر كه وادى الستاره يه منتهى اولور وغمازه قربنده برصو آديدر وغميرايله بستان ابن عامر بيننده برموضع آديدر وضمرة بن ضمرة النهشلى نام كسنه نك فرسى اسميدر واثال بن النعمان اصحابدندر اثيل زبير وزننده نواحى مدينه ده بردره آديدر عند البعض ذو اثيل ايله مسما در كه بدر ايله صفراء بيننده واقعدر آل جعفره مخصوص خرمالغى چوق بردره اثيل امير وزننده برموضعدر ذو المأثول وذات الاثل واثيله جهينه وزننده برر موضعدر الاجل فتحتينله بروقتك غاية وانجامنه دينور مثلا حيات وعمر انسانى بابنده مضروب ومقدر اولان مدتك غايتنه دينور كه اول آنده انسان لا محاله وفات ايدر كذلك وعده ايله آلنان بورجك نهايت مدتنه دينور و برنسنه نك مدت وزماننه دينور جمعى آجال كلور آمال وزننده مؤلف بصائرده ديديكه اجل كلمه سى برنسنه حقنده مضروب ومقدر اولان مدته موضوعدر بعده حيات انسانه مضروب اولان مدتده كه مرادغايتيدر استعمال اولندى ونص كريمده بش وجه اوزره مستعملدر اولا غايت مدت حيات كه موت مقدردن عبارتدر ثانيا وقت معين معناسنه در ثالثا اهلاك كفار معناسنه در رابعا عدت مطلقه ده استعمال اولندى خامسا عذاب وعقوبت معناسنده استعمال اولندى انتهى واجل مصدر اولور كيرولمك معناسنه در يقال اجل الامر اجلا من الباب الرابع اذا تأخر التأجيل تفعيل وزننده برمعين وقته قدر مدت مهلت تعيين ايلمك معناسنه در يقال اجله اذا حدد له الاجل واجل ديدكلرى بيون اغريسنه تيمار ايلمك معناسنه در يقال اجل فلانا اذا داواه من الاجل و برايشدن برآدمى آليقومق معناسنه در يقال اجله عنه اذا منعه وحبسه وصوايركيلجك كولجك مقوله سى يره اطرافدن صوكتوروب بركدرمك معناسنه در يقال اجل الماء فى المأجل اذا جمعه فيه الاجل عاجل وزننده والاجيل امير وزننده ذكر اولنان اجل ماده سندن اسم فاعللردر متأخر اولان شيئه دينور عاجل مقابليدر ومنه يقال يوثر العاجل ويذر الآجل والاجيل الاستيجال وقت معينه قدر مهلت ايستمك معناسنه در تقول استأجلته فأجلنى الى مدة الاجلة عاجله وزننده آخرته اطلاق اولنور نته كه عاجله دنيايه اطلاق اولنور الاجل همزه نك كسريله بيون آغريسنه دينور كه يصدقدن دوشمكدن ياخود يصدغك خشونتندن عارض اولان اغرى اوله جقدر و بقر وحش سورىسنه دينور جمعى آجال در الاجل همزه نك فتحيله بيون وجه مذكور اوزره اغريمق معناسنه در يقال اجل الرجل اجلا من الباب الرابع اذا اشتكت عنقه و بيون اغريسنه تيمار ايلمك معناسنه در يقال اجله من الاجل اجلا من الباب

الثانى اذا داواه منه و برآدمى برايشدن آليقومق معناسنه در يقال اجله عنه اذا حبسه ومنعه ومنه يقال اجلوا مالهم اى حبسوه على المرعى و بركسه حقنده شر ومضرتله جنايت ايلمك على قول اوزرينه شر وفتنه قوزغمق معناسنه در يقال اجل الشر عليهم اذا جناه اواثاره وهيجه و برى اوته سعى وكوشش ايدرك مال كسب وجمع ايلمك معناسنه در يقال اجل لاهله اذا كسب وجمع وجلب واحتال المؤاجلة مفاعله وزننده بودخى بيون اغريسنه علاج ايلمك معناسنه در يقال آجله اذا داواه من الاجل ومنع وتوقيف ايلمك معناسنه در يقال آجله عنه اذا حبسه ومنعه الاجل همزه نك ضميله اجيلك جميدر كه متأخر معناسنه در وخرما اغاجنك چوره سنده مجتمع اولان چامورده دينور التأجل تفعل وزننده وقت معينه قدر مهلت ايسمك معناسنه در يقال تأجل اذا استأجل تفعل بابى استفعال معناسنه ده مطرده در وطاغ اوكوزلرى بركوب سورى اولمق معناسنه در يقال تأجل الصوار اذا صار اجلا وناس برارايه كلوب بركك معناسنه در يقال تأجل القوم اذا تجمعوا وكولجك مقوله سى يره صواريكمك معناسنه در يقال تأجل الماء فى المأجل فتأجل اى استنقع من اجلك ومن اجلالك همزه لرك فتحى وكسريله من جلالك معناسنه در كه سندن اوترى ديمكدر فارسيده از براى تو مقامنده در ايكنجى اوچنجيدن مخففدر واول جلل ماده سنده تذكر مؤلف بو راده استطراد اذكر ايلمشدر مترجم دير كه تحقيقمزه كوره اجل فى الاصل ذكر اولنديغى اوزره جنايت شر معناسنه اولوب بعده مطلقا جنايتده شايع اولدى مثلا من اجله فعلت ذلك قولنده آنك كسب وجنايتى سببيله ايجاب ايلديكى فعلدن ناشى بن شويله ايتدم ديمك اولوب كيده رك اتساع ايله مطلقا علت مقامنده استعمال ايلديلر پس مجاز بمرتبتين اولور ومن كلمه سى ابتدائيه در فعل مذكوره متعلقدر مثلا من اجله ضربت قولنده ضربت فعلنه متعلقدر ابتداء ضربى وانشاؤه من اجله سبكيده در نته كه من جرائك دخى بويلجه در كه من ان جررته سببكنده در المأجل مقعد وزننده والمؤجل معظم وزننده صويريكجك يره دينور مستنقع معناسنه اجيل زبير وزننده اساميدندر عمر وعثمان ابنا اجيل محدثلردر وناعم بن اجيل موالى ام سلمه دندر تابعيدر اجل فتحتينله نعم لفظى كبى كلمه جوابدر يعنى ايجاب ايچون موضوعدر نعم وبلى كلمه لرى كبى تركيده اودو بلى وفارسيده آرى دينور لكن اجل تصديقده نعم كلمه سندن احسن در ونعم استفهامده اجل كلمه سندن احسن در مثلا انت سوف تذهب دينلسه جوابنده اجل ديمك احسن در واتذهب دينلسه جوابنده نعم ديمك احسن در اجلى جمزى وزننده برمعروف مرعانك آديدر اجله دجله وزننده يمامه ده برقريه در الاجل قنب وزننده والاجل قبر وزننده طاغ كچيسنك اركگنه دينور الادل عدل وزننده اوكولمغه بشلين يارهنك مهره سى دوشمك معناسنه در يقال ادل الجرح ادلا من الباب الثانى اذا سقط جلبه وسودى ياخود آيرانى يايقده يايمق معناسنه در يقال ادل اللبن اذا مخضه وحركه و برآغرنسنه يى يوكلنوب امكليه رك ايقنه رق ياب ياب يورويوب كتمك معناسنه در يقال ادل الشىء اذا ادلج به مثقلا الادل همزه نك كسريله بيون آغريسنه دينور يصدقدن دوشمكله عارض اولان اغرى اوله جقدر و پك قويو اكشى سوده دينور تقول اطعمنا ادلا ما يطاق حمضا اى لبنا خاثرا حامضا و برآدمك امكليه رك كوروب كتديكى آغرنسنه يه دينور الاردخل خاى معجمه ايله قرطعب وزننده اتنه طلو سموز آدمه دينور يقال رجل اردخل اى تار سمين ازل ضمتينله برطاغك آديدر وديار فزاره ده برموضع آديدر وطى قبيله سى ديارنده برصهريجك اسميدر اربليه همزه نك فتحى و يانك تخفيفيله اندلس اولكه سنده برحصن آديدر اريل زبير وزننده ابن والبة بن الحارث در كه بنو والبه دندر الارلة همزه نك ضميله غرله وزننده ومرادفيدر كه حشفه نك در يسيدر ختانده قطع اولنور الازل همزه نك فتحى وزاى معجمه نك سكونيله طارلق وشدت وسختى معناسنه در كه اسمدر ومصدر اولور كاسيذكر يقال هو فى ازل من العيش اى ضيق وشدة ويقال ازل ازل ككتف مبالغة اى شدة شديدة وحبس وتوقيف ايلمك معناسنه در يقال ازله ازلا من الباب الثانى اذا حبسه وآتك اوركنى وكوستكنى قصالدوب صاليويرمك معناسنه در يقال ازل الفرس اذا قصر حبله ثم سيبه ودواب ومواشى يى خوفدن ياخود قوراقلقدن ناشى بيانه چقرميوب اوبه ده آليقومق معناسنه در يقال ازلوا اموالهم اذا لم يخرجوها الى المرعى خوفا اوجدبا بو معنا ذكر اولنان عمومه داخل ايكن مؤلف تخصيص ايلمشدر كويا كه بونده زيادهٔ ضيق وشدت متصوردر وطارلغه وقيتلغه اوغرامق معناسنه در يقال ازل الرجل اذا صار فى ضيق وشدة الازل همزه نك كسريله كذب معناسنه در يقال فى كلامه ازل اى كذب وآفت وداهيه يه دينور الازل فتحتينله قدم معناسنه در كه شيئك اول وابتداسى اولمامقدن يعنى وجودك جانب ماضيده معتبر ازمنهٔ مقدرهٔ غير متناهيه ده استمرارندن عبارتدر نته كه ابد جانب مستقبلده استمرارندن عبارتدر يقولون هو ازلى اى منسوب الى الازل و بونك اصلى يزلى ايدى كه لم يزل كلمه سنه منسوبدر

مطلب

یعنی قدیم اولان شیئه لم یزل اطلاق اولنمغله آندن اختصارا اولنان یزله منسوبدر بعده تخفیفا یائی الفه قلب ایدوب
ازلی دیدیلر نته که ذی یزن نام ملکه منسوب اولان مزراقی نسبتده رمح ازنی دیدیلر ولم یزل زوال ماده سندندر که
دوام معناسنه مستعملدر شارح دیرکه بعضلر ضیق معناسنه اولان ازلدن مأخوذدر دیدیلر قدیمك بدایتی طرفنی
تقدیر وادراکدن عقول ومدارکه مضایقه ده قالوب بر وجهله نافذ اولمدیغنه بناء آنده استعمال اولندی وزمخشری
دیدیکه بو ماده مصنوعدر کلام عربدن دکلدر کویا که لم ازل لفظنه نظر ایدوب اختصار ایله ازلی اخذ واستعمال
ایلدیلر مترجم دیرکه ظاهرا ابدی تعبیرینه مشاکل ومقابل ایلدیلر الازول صبور وزننده یلك قحط وشدید اولان
یله وصف اولنور جمعی ازل کلور همزه نك ضمیله یقال سنة ازول ای شدیدة المأزل منزل وزننده اسم مکاندر
مضیق معناسنه التأزل تفعل وزننده طارلمق معناسنه در یقال تازل صدره اذاضاق ازال سحاب وزننده
یمنده صنعاء شهرینك اسم قدیمیدر علی قول بانیسی اسمیدر الاسل فتحتینله قوغه لق وحصیراوتی دیدکلری
نباته دینور که سازلق اقسامندندر وتشبیهله مزراق قارغیلرینه واوقلره اطلاق اولنور وخرما اغاجنك سیوری
سیوری تیکنلرینه دینور وشول چبوق طرزنده فدانلره ودالّره دینور که یپراقسز دوز وهموار بتوب آندن حصیر
وسبت مقوله سی نسج ایدرلر علی قول اکری اولیوب دوز وطوغری اولان چبوقلره وشاخلره اطلاق اولنور مفردی
اسله در واسلة اللسان دیلك سیوریسی اوجنه اطلاق اولنور واسلة البعیر دوه نك قضیبنه یعنی ذکرینه اطلاق اولنور
واسلة النصل تمرنك یلمانه اطلاق اولنور واسلة الذراع قولك انجه لی یرینه اطلاق اولنور واسلة النعل پاپوشك
بروندن عبارتدر واشبو اسله کلمه سی عظم ماده سنده اعاده اولنور انشاءالله تعالی التأسیل تفعیل وزننده
یغمورك یره نافذ اولان رطوبتی قولك اسله سنه یعنی انجه لی برینه قدر بالغ اولمق معناسنه در که مراد طپراغه
اولمقدار نفوذ ایلمکدر یقال اسل المطر اذا بلغ نداه اسلة الید مترجم دیرکه نته که یغمور قولك عظیم اولان یرینه
قدر بالغ اولسه عظم المطر دیرلر واساسده مرسومدرکه براعرابی بر آخر اعرابی یه کیف کانت مطرتکم اسلت ام
عظمت یعنی آثار رطوبتی قولك انجه رلك اولان یری یاخود قبا یری قدر می یره نفوذ ایلدی دیو سؤال ایلدکده
مابلغت الضرائ یعنی باش پرمغك ضرّه لرینه یعنی التنده اولان اته قدر بیله وارمدی دیو جواب ایلدی الاسال
همزه نك مدیله شمائل واخلاق وعلامات معناسنه در یقال هو علی آسال من ابیه ای شبه وعلامات وبونك
مفردی مسموع دکلدر شارح دیرکه آسان کلمه سی دخی بو معنایه در اکاقیاس اولنورسه مفردی اسل اولور ضمتینله
المؤتسل معظم وزننده کسکینلنمش نسنه یه دینور یقال شئ مؤتسل ای محدد پس تأسیل بر نسنه یی کسکینلتمك
معناسنه در الاسیل امیر وزننده چوق کبی طوغری ودوز وصیوریجق نسنه یه دینور یقال شئ اسیل ای
املس مستو وسوبو یوزه اطلاق اولنور یقال خد اسیل ای طویل مسترسل الاسالة اصاله وزننده یوزسوبو
اولمق معناسنه در یقال اسل خده اسالة من الباب الخامس اذاکان اسیلا اسیله سفینه وزننده بنو العنبر
یوردنده بر صو ویر خرمالق آدیدر وبنو مالك بن امرئ القیس جماعتنه مخصوص برصو آدیدر التأسل
تفعل وزننده برآدم شمائل واخلاقده اتاسنه بکزه مك معناسنه در یقال تاسل اباه اذا اشبهه المأسل
مقعد وزننده برطاغك آدیدر دارة مأسل دارة عربدندر الاشل همزه نك فتحی وشین معجمه نك سکونیله
ارشون وانداز مقادیرندن برمقدار معلومدرکه بصره اهالیسی بیننده متعارفدر جمعی اشول در واشول ایپلره
دینور کویا که آنلر ایله اوچلد کیچون اطلاق اولندی وبولغت نبطیه در الاصل همزه نك فتحیله والیاصول
یافوخ وزننده هر نسنه نك اسفلنه یعنی وجودینك اشاغیسنه دینور که دیب وکوك تعبیر اولنور جمعی اصول در
وآصل در همزه نك مدیله افلس وزننده یقال قعد فی اصل الجبل ویاصوله ای اسفله شارح مرحوم دیرکه
بعضلر عندنده برشیئك اصلی قاعده سندن عبارتدر که اوشیئی یوقری مرتفع اولیور توهم ایلسك آنك ارتفاعیله
سایر اوله رق مرتفع اوله اغاجك کوکی ودیوارك دبی کبی وعندالبعض اصل الشئ اول شیئك وجودینك مستند
اولدیغی نسنه دن عبارتدر قالدیکه صورت تعریفلر مختلف ومآلّر متحددر وحسبه ونسبه که صوی تعبیر اولنور
اصل اطلاقی بو معنادندر وعربك لااصل له ولافصل قوللرنده اصلدن مراد حسب وفصلدن مراد لسان
اولدیغی کسائیدن منقولدر انتهی واصل مصدر اولور برکسه یی بیله رك قتل ایلمك معناسنه در یقال اصله علما
اصلا من الباب الاول اذاقتله مترجم دیرکه اساسك بیاننه کوره بومعنا اصلك معنای موضوعندن مأخوذدر که اصل
وحقیقته اصابت ابتدی معناسی اراده اولنور یا اصله دن مأخوذدر که انسانه صحرایی حیة قتاله یه دینور کاسیذکر
انتهی واصل برکسه اوزرینه اصله دیدکاری یلان صحرایوب آتلمق معناسنه در یقال اصلته الاصلة اذاوثبت

عليه

علیه الاصالة کرامه وزننده برنسنه کوکلی اولمق علی قول کوکی محکم برلشوب ثابت وبرقرار اولمق معناسنه در
یقال اصل الشئ اصالة من الباب الخامس اذاصار ذااصل اوثبت ورسخ اصله وبرآدمك رأی وفکر وملاحظه سی
خوب وبهتر اولمق معناسنه مستعملدر یقال اصل الرأی اذاجاد وبرآدم اصیل اولمق معناسنه در یقال اصل
الرجل اذا کان اصیلا التأصل تفعل وزننده بودخی برنسنه نك کوکی برلشوب کوکلنمك معناسنه در یقال تأصل
الشئ اذاثبت ورسخ اصله الاصیل امیر وزننده والاصیلة هایله هلاك معناسنه در وموت معناسنه در اصالة
مذکوردن مأخوذ اسمدر واصیل اندلسده بر بلده اسمیدر وکوکلی نسنه یه دینور یقال شئ اصیل ای له اصل
وعرق ونسب صاحبی آدمه اطلاق اولنور یقال رجل اصیل ای له اصل ورأی وتدبیری ثابت ومتین اوله رق
دور اندیش وعاقبت بین آدمه اطلاق اولنور یقال هو اصیل ای عاقب ثابت الرأی وایکندی ایله اخشام ارالغنه
دینور که آخر نهاردر تقول لقیته اصیلا ای عشیا جمعی اصل کلور ضمتینله واصلان کلور همزه مضمومه ایله وآصال
کلور همزه ممدوده ایله واصائل کلور واصلان کلمه سنك مصغرنده نادر اوله رق اصیلان دینور وکاهجه اصیلال
دینور نونی لامه ابدالله شارح دیرکه برکلمه جمعه ادنای عدد اوزره مصغر اولور یعنی جمع قلت وزنندن تصغیر
اولنور وجمع قلت افعل وافعال وافعله وفعله در اصلان کلمه سی بونلردن اولمامغله شاذ اولدی الایصال
همزه نك کسریله ایکندی ایله اخشام ارا سنه کیرمك معناسنه در یقال آصل الرجل اذادخل فی الاصیل
الاصیلة سفینه وزننده برنسنه نك کوتریسنه دینور کاسیذکر وخاصة دوات ومواشینك یاخود خرمالغك
مجموعنه اطلاق اولنور یقال اصیلتك ای مالك اونخلك الاصلة فتحاتله بودخی برنسنه نك کوتریسنه دینور
یقال اخذه باصیلته واصلته ای کله یعنی اصل واساسیله که مجموعیدر اخذایلدی واصله برجنس یلانه دینور که
کوچك علی قول بیوك اولوب نفخ ونفسیله انسان وحیوانی درساعت هلاك ایدر جمعی اصل در فتحتینله اصیل
زبیر وزننده اسامیدندر اصیل بن عبدالله الهذلی اوالغفاری اصحابدندر الاصل فتحتینله صو جانورلقدن
ناشی متعفن اولمق معناسنه در یقال اصل الماء اصلا من الباب الرابع اذااسن من حمأة وات بوزلمق معناسنه در
یقال اصل اللحم اذاتغیر الاستیصال برنسنه یی کوکندن قوپرمق معناسنه در یقال استأصله اذاقلعه
من اصله الاصل کتف وزننده استیصال اولنمش نسنه یه دینور یقال شئ اصل ای مستأصل الاصطبل
جردحل وزننده آخوره دینور موقف دابه معناسنه وبولغت شامیه در شارح دیرکه مؤلف مأوی الدابة
عنوانیله ایراد ایلسه انسب ایدی وبونك همزه سی اصلیه در ابن درید بونی مولداتدن عد ایلدی مؤنف شامیه ایله
اکا تلمیح ایلمشدر وجمعنده اصاطب دینور الاصطفلین جردحلین وزننده که یاء ونون زیاده سیله در سبزواتدن
هاویجه دینور مفردی اصطفلینه در کماورد فی کتاب معاویة الی قیصر وبلغه انه اراد ان یغزو بلاد الشام ایام
فتنة صفین لئن تممت علی ما بلغنی من عزمك لاصالحن صاحبی ولأکونن مقدمته الیك ولاجعلن القسطنطینیة
البخراء حممة سوداء ولانتزعنك من الملك انتزاع الاصطفلینة ولاردنك اریسا من الارارسة ترعی الدوبل ای انتزاع
الجزرة یعنی معاویه امیرالمؤمنین امام علی کرم الله وجهه حضرتلریله صفین ملحمه سنه مشغول ایکن قیصر
روم شام اوزره هجوم قصدنده اولمغله معاویه تهدیدی حاوی مرسوم طرفنه اشبو نامه یی ارسال ایلدی مفهومی
بودرکه اکرسن مسموعم اولدیغی اوزره شام اوزره عزمکی تمیم وتحقیق ایدر ایسك صاحبمله یعنی حضرت
مرتضی ایله مصالحه ایدوب بعده مقدمهٔ عسکر مشار الیه اوله رق اوزریکه واروب بالله الکریم پای تختك اولان
قسطنطنیهٔ بخرایی یاقوب یقوب سیاه کومور ایده رم وسنی مملکتکدن یردن هاویج چکیلوب قوپارلدیغی کبی چکوب
قوپاردقدنصکره سنی خنزیر چوبانی ایده رم قالدیکه قسطنطنیه یی بخراء ایله توصیفی ساحل بحرده اولمغله کثیر
الابخره اولدیغنه مبنیدر وابن اثیر اصطفل کلمه سنی دخی شامیه دن عد ایلمشدر الاطل همزه نك کسریله
وکسرتینله بدنده بوکوره دینور خاصره معناسنه جمعی آطال در الایطل صیقل وزننده بودخی بوکوره دینور
جمعی آطل در الاطل همزه نك ضمیله نسنه معناسنه در یقال ماذاق اطلا ای شیئا الافول قعود وزننده
غائب ونابود اولمق معناسنه در یقال افل القمر وافل افولا من الباب الثانی والاول والرابع اذاغاب وامزکلی
خاتونك سودی چکیلوب صوغشمق معناسنه در یقال افلت المرضع افولا من الباب الاول اذاذهب لبنها
الافیل امیر وزننده دوه نك ابن مخاض اولانه واندن یاشلوجه اولانه ده دینور ودوه کوشکنه دینور فصیل
معناسنه جمعی افال کلور همزه نك کسریله جمال وزننده وافائل کلور الآفل والآفلة صاحب وصاحبه
وزننده کبده اولان بر تجی جانوره دینور یقال سبعة آفل وآفلة ای حامل الافل فتحتینله جنبش ونشاطه کلمك

معناسنه‌در يقال افل الرجل افلا من الباب الرابع اذا انشط وامزكلى خاتونك سودى بالجمله صو غشمق معناسنه‌در
يقال افلت المرضع اذا ذهب لبنها المأفل معظم وزننده ضعيف وناتوان آدمه دينور التافل تفعل وزننده
تكبرلك ايلمك معناسنه‌در يقال تافل الرجل اذا تكبر التأفيل تفعيل وزننده برآدمه توقير ايلمك معناسنه دريقال
افله اذا وقره الاكل همزه‌نك فتحيله والمأكل مقعد وزننده يمك خوردن معناسنه‌در يقال اكله اكلا
ومأكلا من الباب الاول اذا تناول المطعم وفى الحديث امرت بقرية تأكل القرى اى يفتح اهلها القرى ويغنمون
اموالها فيجعل ذلك اكلا منها اوهذا تفضيل لها كقولهم هذا حديث يأكل الاحاديث اشبو حديث شريفده
واقع قريه‌دن مراد مدينهٔ منوره در واهلى انصار كرامدر حاصل معنا بن مدينه‌يه هجرتله مأمور اولدم كه
اهاليسى اسلام سببيله بلاد سائره‌يه غالب اولوب اموال واشيالرنى اغتنام واكل ايدرلر وعند البعض مدينه‌نك بلاد
سائره‌يه جهت تفضيلنى مبين دركه مدينه‌يه نسبتله بلاد سائره معدوم مثابه سنده در مدينه‌نك قدر وشانى
آنلرى محو وكتنام ايدر ديمك اولور الاكل والاكيل امير وزننده اسم فاعلدر آكلك جمعى اكله در كاتب وكتبه
كبى واكيل اكل اولنان نسنه‌يه دينور يقال شئ اكيل اى مأكول وبركسنه ايله برابر طعام ايدن آدمه دينور
يقال هو اكيله اى مؤاكله وجانور اكل ايلديكى ماشيه‌يه دينور الاكلة ضربه وزننده بناء مرّه در بركره يمك
معناسنه در تقول اكلته اكلة اى مرّة الاكلة غرفه وزننده لقمه‌يه دينور وبرقرص نانه اطلاق اولنور تقول
اكلت اكلة اى قرصة ومطلقا يه‌جك نسنه‌يه دينور تقول ماذقت عنده اكلة اى طعمة جمعى اكل كلور صرد
وزننده ذوالاكله حسان بن ثابت رضى الله عنه حضرتلرينك لقبيدر الاكلة همزه‌نك كسريله بناء نوعدر
طعام يمك قلغنه وهيئتنه دينور كه ييش تعبير اولنور يقال يأكل الطعام اكلة حسنة وفضل وغيبت معناسنه مستعملدر
وبونده همزه‌نك حركات ثلاثيله جائزدر ومنه يقال للمغتاب هو يأكل لحوم الناس واكله بجيك علتنه دينور حكه
معناسنه ومصدر اولور اكال كبى كما سيذكر الاكال غراب وزننده بودخى بجيك علتنه دينور يقال اخذه
الاكلة والاكال اى الحكة وتاكل معناسندن اسم اولور عضو سورتوب برى برنى يمكه دينور اكال كبى وناقه‌نك
قارننده ولدى تويلنوب برى اوته سورتمكله ايچرو يسنده عارض اولان كجيكه دينور يقال بالناقة اكال اى حكة
فى بطنها حين نبت وبر جنينها ومصدر اولور اكله كبى بدن كجشمك معناسنه تقول اكلنى رأسى اكلة واكالا
اى حكنى وبو معناده سحاب وزننده دخى جائزدر الاكلة فرحه وزننده بودخى كجيكه دينور وبر مرض اسميدركه
عارض اولديغى عضوى تدريجله اكل ومحو ايدر خلق بيننده آكله مرضى ديدكلريدر يقال وقعت فى رجله اكلة
وهى داء فى العضو يأتكل منه واكله شول ناقه‌يه دينور كه قارننده ولدى تويلنمكله برى اوته ايچريسى سورتوب
كجشور اوله الاكلة همزه وزننده والاكيل امير وزننده والاكول صبور وزننده يه‌كن برخور آدمه دينور
يقال رجل اكلة واكيل واكول اى كثير الاكل الايكال همزه‌نك كسريله بركمسه‌يه برنسنه يدرمك معناسنه‌در
يقال اكله الشئ اذا اطعمه اياه وبرنسنه‌يى اكل ايلدك ديو دعوى قلمق معناسنه‌در يقال اكله الشئ اذا ادعاه
عليه وناس ارالغنه فتنه وفساد القاسيله برى برينه دوشورمك معناسنه مستعملدر يقال آكل بينهم اذا حمل بعضهم
على بعض وخرما واكين مقوله‌سى حاصل ويرمك معناسنه‌در يقال آكل النخل والزرع اذا اطعم وبرآدمى
بركمسه‌نك اخذ وقهرينه مقتدر ايلمك معناسنه‌در يقال آكل فلانا اذا امكنه منه قال الشارح ولما انشد الممزق
العبدى النعمانى قوله *فان كنت مأكولا فكن خير آكل* والا فادركنى ولما امزق* قال له النعمان لا آكلك ولا اوكلك
غيرى اوّلكى اكلدن ثانى ايكالدندر يعنى سنى نه بن قهر ايده رم ونه غيرى يه قهر وخاكسار ايتديررم التأكيل
تفعيل وزننده بودخى برنسنه‌يى اكل ايلدك ديو ادعا ايلمك معناسنه‌در يقال اكله الشئ اذا ادعاه عليه وچوق
يدرمك معناسنه‌در يقال اكل فلان مالى وشرّبه اى اطعمه الناس يعنى هب مالمى خلقه يدروب ايچوردى وچوق
يمك معناسنه‌در تقول ظل مالى يؤكل ويشرب اى يرعى كف شاء المؤاكلة مقاتله وزننده والاكال
قتال وزننده بركمسه ايله بيله جه اكل ايلمك معناسنه‌در يقال آكل فلانا مؤاكلة واكالا اذا اكل معه كما يقال
واكله مواكلة فى لغية يعنى لغت رديه‌ده همزه‌سى واوه ابدال اولنور الاستيكال بركمسه‌دن يه‌جك ايستمك
معناسنه‌در يقال استأكله الشئ اذا طلب اليه ان يجعله له اكلة اى طعمة ويقال فلان يستأكل الضعفاء اى يأخذ
اموالهم الاكل همزه‌نك ضميله وضمتنله ميوه‌يه اطلاق اولنور ثمر معناسنه يقال اكل بستانك دائم اى ثمره
ودنيادن رزق وحظ ونصيبه اطلاق اولنور يقال فلان ذو اكل من الدنيا اى رزق وحظ مفردلرى اكله در
عمده وزننده ورأى وعقل وادراكه اطلاق اولنور وحصافت ومتانت ذهن ورشد معناسنه مستعملدر يقال انه

ذواكل اى راى وعقل اى حصافة ذهن ومنسوج اولان برنك وقاشك تفه لولكنه وصيقلغنه اطلاق اولنور كثرت
غزل تصوّرينه مبنى‌در يقال ثوب ذواكل اى صفاقة وقوة الاكيلة سفينه وزننده اكيل كبى جانورك اكل
ايلديكى قيون وكچى مقوله‌سى ماشيه‌يه دينور وشول قيونه دينور كه اكل ايچون سوريدن افراز اولنمش اوله الاكولة
صبوره وزننده طوغورمز قسير قيونه دينور يقال شاة اكولة اى عاقر واكل ايچون سوريدن افراز اولنمش قيونه
دينور وجانور صيدى ايچون دوزاغه نصب اولنان قيونه دينور اكوله دخى دينور همزه‌ء مضمومه ايله وبولغت
قبيحه‌در المأكلة يمك فتحى وكافك فتحى وضميله برمحلدن جلب اولنان ذخيره‌يه دينور يقال جاء بالمأكلة
اى الميرة واكل اولنه‌جق نسنه‌يه دينور وبونده وصف اولور يقال لفلان مأكلة اى ما يؤكل ويقال شاة مأكلة
ذوالاكال مدّ ايله بين العرب اهل قبيله‌نك رؤساء وساداتنه اطلاق اولنور كه مرباع اخذ ايدرلر ومرباع غنيمت مالنك
ربعنه دينور كه جاهليتده رؤسايه عائد اولور ايدى يقال هو من ذوى الاكال اى سادة الاحياء الاخذين للمرباع
جوهرى وهمندن نلشى بالكريجه الاكال عنواننده ثبت ايلدى واآكال مدّ ايله اكل لفظنك جمعيدر كه اكل اولنه‌جق
نسنه‌لردر آنكيچون ملوكك خواص تعبير اولنان مأكلة لرينه آكال الملوك اطلاق اولنور يقال آكال الملوك
اى مآكلهم وآكال الجند عسكرك علوفه‌لرينه اطلاق اولنور يقال اعطوا آكال الجند اى اطماعهم الاكلة
صاحبه وزننده اوتلايجى حيوانلره اطلاق اولنور وآكلة اللحم بچاغه اطلاق اولنور واوجى سيورى كسكين
دكنكه اطلاق اولنور وآتشه وقامچيلره اطلاق اولنور المئكلة مكنسه وزننده اوچ آدم طويوره‌جق كوچك
چناغه وقوانه‌يه دينور وكوچك تجره‌يه دينور ومطلقا ايچنده طعام اكل اولنه‌جق قابه دينور تقول اكلنا الطعام
من المئكلة وهى قصعة صغيرة تشبع الثلاثة وكذا برمة صغيرة وكل ما اكل فيه وبو اسم آلت بنيه سنده اولان
اسم مكانلردندر الاكل فتحتيله اعضاء واغاج مقوله‌سى برى برينى سورتمكله ييريوب آشنمق معناسنه‌در يقال
اكل العضو والعود اكلا من الباب الرابع اذا اكل بعضه بعضا الايتكال افتعال وزننده بودخى اكل معناسنه‌در
يقال ايتكل العضو والعود بمعنى اكل وبركمسه يك اويكه‌لنوب دريا كبى جوش وخروشه كلمك معناسنه‌در يقال
ايتكل الرجل منه اذا غضب وهاج ويك دارغنلقدن آتش كبى يانوب يا قلمق معناسنه‌در يقال ايتكل غضبا اذا احترق
وتوهج التأكل تفعل وزننده ايتكال معنا لرينه‌در وبرنسنه يك پارلدايوب يلابيمق معناسنه‌در يقال تأكل
الكحل والصبر والفضة والسيف والبرق اذا اشتد بريقه الاكال كتاب وزننده اكال كبى اسمدر عضو واغاج
مقوله‌سى برى برينه سورتمكله آشنوب ييرنمسنه دينور الاكال سحاب وزننده ناقه‌نك قارننده ولدى تويلنوب برى
اوته سورتمكله جوفى كجشمك معناسنه‌در يقال اكلت الناقة اكالا من الباب الرابع اذا نبت وبر جنينها فوجدت
حكة واذى فى بطنها واغزده ديشلر آشنوب ييرنمك معناسنه‌در يقال اكلت الاسنان اذا تكسرت اى احتكت
فذهبت الاكل اسم فاعلدر كه ذكر اولندى واكل پادشاه ووالى‌يه اطلاق اولنور نته كه رعيت وزيردستانه
مأكول اطلاق اولنور المؤكل مكرم وزننده مرزوق ومنعم آدمه دينور يقال هو مؤكل اى مرزوق المئكال
محراب وزننده قاشيغه اطلاق اولنور ملعقه معناسنه الألّ همزه‌نك فتحى ولامك تشديديله حركت واهتزاز ايله تيز
تيز يورمك ياخود مضطرب وناهموار يورمك معناسنه‌در يقال الّ الرجل فى مشيه يؤلّ ويئلّ الاّ من الباب الاول
والثانى اذا اسرع واهتز اواضطرب وبرنسنه صاف وبراق اولمق معناسنه‌در يقال الّ اللون اذا برق وصفا وبلوب
سكردركن اموزلرك باشلرنده فريصه ديدكلرى اتلر يوقرى يوقرى دترويوب اوينامق معناسنه‌در يقال الّت فرائصه
اذا لمعت فى عدو وحربه ايله دورتمك معناسنه‌در يقال الّ فلانا اذا طعنه وطرد ايلمك معناسنه‌در يقال اله اذا طرده
وثوبى سيرك سيرك يكمك معناسنه‌در كه ايلك تعبير اولنور يقال الّ الثوب اذا خاطه تضريبا وبركمسه‌يى ياخود برنسنه‌يى
بركمسه اوزره حمل وحواله قلمق معناسنه‌در يقال اله عليه اذا حمله عليه وتقول ما الك على اى ما حملك والّ والال
فتحتيله والّيل خسته ياخود غمناك آدم ايكليوب زارلق ايلمك معناسنه‌در يقال الّ المريض والحزين الاّ واللا واليلا
من الباب الثانى اذا انّ وحن وبلند آواز ايله دعا ايلمك معناسنه‌در يقال الّ الرجل اذا رفع صوته بالدعاء ومصيبت
هنكامنده فرياد وافغان ايلمك معناسنه‌در يقال الّ الرجل اذا صرخ عند المصيبة وآت قولقلرنى قلم كبى ديكمك
معناسنه‌در يقال الّ الفرس اذا نصب اذنيه وحدّدهما وشكارى قوش آوه صالمقدن امتناع ايلمك معناسنه‌در يقال
الّ الصقر اذا ابى ان يصيد وناله وزار يلقله دعا ايلمك معناسنه‌در يقال الّ الرجل اذا جأر بالدعاء واله لفظندن جمع
اولور كما سيذكر الالل فتحتيله مصدردركه ذكر اولندى وديشلر چوريوب تباه اولمق معناسنه‌در يقال الّت
اسنانه اللا من الباب الرابع اذا فسدت وطلوم قوقمق معناسنه‌در يقال الّت السقاء اذا اروحت والّلان كه

ثنيه در خنجرك و بچاغك ايكى يوزينه دينـور هر برينه ال دينور واللان كتفك ايكى يوزينه دينـور ياخود كتفده
برى برينه متطابق ايكى لحمه يه دينور كه بيلرنده كتف كيكنك يوزينه طوغرى بر بوش اراليق وار در اورادن ات نزع
اولنوب اول ايكى لحمه لردن برى آخردن فصل وتميز اولندقده بيلرندن صوسيلان ايدر وال بلل كلمه سنده لغتدر كه
ديشلرك قصه واغزك ايچنه طوغرى دوز يلوب اكريجه اولمسنه دينور الاليل امير وزننده مصدردر كه ذكر اولندى
واليل جوجغى وفات ايلمش خاتونه دينـور اليله دخى دينـور يقال امرأة اليل والبلة اى ثكلة وحمى عارضه سنك دزد
واضطرابنه دينـور يقال اخذه اليل الحمى اى علزهـا وازى واوفق طاشلرك برى برينه طوقنملرندن حاصل اولان
جاقردى يه دينور وصوجاغلتبسنه دينـور خربر معناسـنه الاليلة اليل معناسنه در كه ذكر اولندى وشول
اوتلاق طوارلرينه دينور كه موعالرى بعيد اوله اله دخى دينـور همزه مضمومه ايله الال همزه نك كسريله عهد
و پيمان ويمين معناسنه در يقال بينهما ال اى عهد وحلف و بر موضع آديدر وقومشولق جاز معناسنه در وخصملق
قرابت معناسنه در يقال بينهمـا ال اى جار وكذا قرابة وجيد و بهراولان اصل ومعدنه دينـور يقال هو من ال
اى اصل جيد ومعدن صحيح وحقد و بغض وعداوت معناسنه در يقال به ال اى حقد وعداوة وتكر يلق ربوبيت
معناسنه در قال الشاوح ومنه حديث لقيط انبئك بمثل ذلك فى ال الله اى فى ربوبيته والهيته وال خداى متعالك
اسم شريفيدر وهر اسم كه آخرى ال واول اوله اول اسم اللهه مضافدر زيرا ال وايل اسماء خداى متعالدر لكن
راغب تفسيرنده بونى تضعيف ايلمشدر كاسيذكر اسرائيل وجبرائيل كبى وال وحى ربانى معناسـنه در كه
طرف ربانيدن انبيـاء عظامه القا اولنان كلمه در وذمت وامان وزنهار معناسنه در ومصيبت دمنده جزع
وفرياده دينور ومنه ماروى فى الحديث عجب ربكم من الكم فيمن رواه بالكسر ورواية الفتح اكثر اى من جزعكم
عند المصيبة ويروى من ازلكم وهواشبه اى من ضيقكم وشدة قنوطكم الالة همزه نك فتحيله يصى دمرنلو حربه يه
دينـور يقال طعنه بالالة اى الحربة العريضة وايكلى يه دينـور ناله معناسنه تقول مانمت من الته اى من اتنه
وسلاحه وبالجمله ادوات جنكه دينـور وباشى چتال اولان شاخه وصريغه دينور واقان صويك جغلتبسنه دينـور
وحربه ايله دورتمكه دينـور يقـال القاه بالالة اى بطعنة الحربة الالال كتاب وزننده بودخى يصى تمرنلو حربه يه
دينـور الال همزه نك ضميله اول معناسـنه در و بو اول لفظندن متصرف دكلدر يقال اله اى اوله الالة
همزه نك كسريله بناى نوعدر بركونه انين ايلمك معناسـنه در الالال سحاب وزننـده باطل و بيهوده يه دينور
وعربلرك هو الضلال بن الالال قوللرى اتبـاع ومزاوجه در الا همزه مكسوره والف مقصوره ايله درت وجه
اوزره مستعملدر اول استثنا ايچوندر كقوله تعـالى فشربوا منه الا قليلا ثانى غير كلمه سى مقامنه قائم صفت اولور
مابعدنك ماقبلنه ذاتا وصفة تغـايرى حسبيله پس الا ايله ياخود مابعديله ياخود ايكيسيله بيله جمع منكر ياخود شبه
منكر صفتلنور اولك مثـالى لو كان فيهما آلهة الا الله لفسدتا كريمه سيدر وثانى يه مثـال ذو الرومه نك اشبو *قليل بها
الاصوات الا بغامهـا *فصراعنده واقع الا كلمه سيدر زيرا الاصوات كلمه سنك تعريفى تعريف جنس اولمغله منكره
شبيهدر وجه ثالث عاطفه اولور واو كبى قيل ومنه قوله تعـالى لئلا يكون للناس عليكم حجة الا الذين ظلموا الايه وكذا
قوله تعـالى انى لايخاف لدى المرسلون الا من ظلم ثم بدل حسنا بعد سوء الايه جمهور بونلرى استثناء منقطعه
ارجاع ايلمرله مؤلف قيل ايله تمريضا ايراد ايلمشدر وجه رابع زائد اولور كقول ذى الرمة *حراجيج ماتنفك الامناخة
على الخسف اونرمى بهـا بلدا قفرا *ماتنفك مناخة ديمكدر الا همزه نك فتحيله حرف حث وتخصيص در جمله
فعليه خبريه يه مختص در مؤلف بونلرى اواخر كتابده دخى ثبت ايلمشدر الال سحاب وزننـده والال كتاب
وزننـده عرفاتده بر طـاغك آديدر ياخود براوزون قوملق يغنيدر كه عرفاتده امامك صاغ طرفنه دوشر بعضلر بونى
خل وزننده ال عنوانيله بيـان ايلمرله وهم ايلديلر الله همزه وزننـده بر موضع آديدر التأليل تفعيل وزننده
برنسنه نك اوجنى سيوراد وب كسكينلتمك معناسـنه در يقـال ال الشيء اذا حدده اى حدد طرفه الالل عنب
وزننـده اله نك جمعيدر كه خصملق معناسـنه در يقال بينهم الل اى قرابات الالل صرد وزننده اله نك جمعيدر كه
قوروسى بعيد اولان مواشى يه دينـور الو همزه نك ولامك ضميله بر جمعدر كه كندى لفظندن مفردى يوقدر ذو و
معناسـنه در كه صاحبلر ديمكـدر وهمـان مضاف اوله رق استعمال اولنور وكويا كه مفردى ال كلمه سيدر تخفيفله
زيرا حالت رفعنده واو ايله استعمـال اولنور كقوله تعالى نحن اولوا قوة وحالت نصب وجرنده ياء ايله استعمال اولور
كقوله تعـالى ذرنى والمكذبين اولى النعمة وقوله تعـالى لتنوء بالعصبة اولى القوة شارح ديركه بعضلر اسم جمع
اولوب مفردى لفظنك غيرندن ذو اولديغنه ذاهب اولديلر مرأه ايله نسوه كبى واولات جمع مؤنثيدر انتهى اولو الامر

كه حكم وفرمان صاحبلرى ديمكدر مراد پيغمبر اكرم صلى الله عليه وسلم حضرتلرينك اصحاب كراميدر واصحاب
كرامه اتبـاع واقتدا ايدن اهل علم زمره سيدر واهل علم ودين اولان ملوك وامراء فرقه سيدر مترجم ديركه بو ماده امر
ماده سنده بسط اولندى الامل جبل ونجم وشبر وزنلرنده اميد ورجاء معناسنه در كه تركيده بوندن اومى ايله واومه ايله
تعبير اولنور جمعى آمال كلور مد ايله يقال انقطع امله اى رجاؤه وامل مصدر اولور اومق واميد ايلك معناسـنه در
يقال امل الشيء املا من الباب الاول اذا رجاه التأميل تفعيل وزننده بودخى اومق معناسنه در لكن تكثير ايچوندر
يقال امله بمعنى امله الاملة همزه نك كسريله بناء نوعدر ومنه يقال ما اطول املته اى امله او تأميله طول املدن تعجب
مقامنده سويلنور مؤلفك او تأميله قولنه كوره امله تأميلدن اسم دخى اولور ايمش كه آندن اومه ايله واميد ايله تعبير
اولنور التأمل تفعل وزننده برايشك غوروحقيقتنه اطلاع اميديله بالتأنى اعادهء فكر ايده رك كركى كبى دوشونمك
معناسنه در يقال تأمل فى الامر اذا تلبث فيه والنظر امليل امير وزننده بر موضعدر وشول طولانى قومه يغنه دينور كه
طولى بر مرحله وعرضى بر ميل مقدارى اوله على قول بلند ومرتفع اولانه دينـور جمعى امل در كتب وزننـده
امول صبور وزننـده بر موضعدر المؤمل معظم وزننده قوشى آتلريندن سكزنجى كلان آته دينـور كه جمله سى
اون اولور الاملة فتحـاتله برآدمك اعوان وانصارينه دينـور يقال هم املته اى اعوانه مفردى آمل در اميدوار
معناسنه زيرا فى الحقيقه اوموجيلر يدر آمل آنك وزننـده طبرستانده بر بلده آديدر امام محمد بن جرير الطبرى
الاملى ومحدث مشهور فضل بن احمد الزهرى الاملى لور ادندر وامل نهر جيحونه بر ميل مسافه ده بر بشقه بلده
آديدر عامه آكا آموديرلر صواب اولان آمل در شيخ البخارى عبد الله بن حماد الاملى وشيخ ابى داود احمد بن عبدة
الاملى اورادندر الاول جول وزنـنده والمآل معاد وزننده رجوع ايلمك معناسـنه در يقـال آل اليه الامر
يؤول اولا ومآلا اذا رجع و برنسنه دن كيرويه دونمك معناسـنه در يقـال آل عنه اذا ارتد واول وايال كتاب وزننـده
برنسنه يك قويولنوب غليظ اولمق معناسنه در يقـال آل الدهن وغيره اولا وايالا اذا خثر واول بو معناده متعدى
اولور تقول التـه اذا جعلته خاثرا واول وايال واياله كتاب وكتابه وزنلرنده والى اولوب حكومت ايلمك معنـاسـنه در
يقال آل على القوم اولا وايالا واياله اذا ولى ودواب ومواشى يى حسن تقيد وتيمار ايله اصلاح ايلمك معنـاسنه در
يقال آل المال اذا اصلحه وساسه وقورتلمق معناسـنه در كه وأل لفظنده لغتدر يقـال آل من فلان اذا نجا وطوار
زبونلنوب آرقلق معناسـنه در يقال آل لحم الناقة اذا ذهب فضمرت الايال كتاب وزننـده اول معنـاسنه در كه
ذكر اولندى ووالى مملكت امور ومصالح رعيتى كوزل رعايت وسياست ايلمك معناسنه در يقـال آل الملك رعيته
ايالا اذا ساسهم اى احسن رعايتهم الايتيـال افتعال وزننده بودخى مالى خوشجه كوروب كوزتمك معناسـنه در
يقـال ائتال المـال اذا اصلحه وساسه المآل معاد وزننـده اول معناسنه در كه ذكر اولندى و برنسنه يى اكسلتمك
معناسنه كلور يقال آل الشىء مألا اذا نقصه الاءيل قنب وزننده والاءيل خلب وزنـنده والاءيل سيد وزننده
وعل اسميدر كه طـاغ كچيسى تكه سنه دينـور كه تركيده كيك و برنوعنه صغن تعبير اولنور وطاغ كچيسنه تركيده
جيران ديرلر معلوم اوله كه بو بر قاچ نوع اولور برنوعى قوى الهيكل واتى مبشه لكلرده اولور عربيده بقر الوحش
وفارسيده كوزن دينـور و برنوعى طـاغ اتكلرنده اغاجلى يرلرده اولور جثه سى آهودن اكبر وشاده تويلرى سياهه
مائل وصيفده قرمزى اولور وقويرغى اولمز بونه عربيده وعل وتركيده چوپر دينـور واتى طـاغلرده اولان نوعنه
بفرجيلى ديرلر كه طـاغ اوكوزى تعبير اولنور التأويل تفعيل وزننـده برنسنه يى برنسنه يه رد وارجاع ايلمك
معناسنه در يقـال اول الشيء اليه اذا رجعه اليه وتأويل الكلام مرجع كلامى تدبر وتحرى وتقدير ايله تفسير ايلمكدن
عبـارتدر يقال اول الـكلام اذا دبره وقدره وفسره مؤلفك بصائرده بيـانه كوره تفسير كلمه سنك اشتقـاقنده
اختلاف اولندى بعضلر عندنده لفظ تفسيردن منقولـدر كه طبيبك تشخيص علت ايچون قاروره مريضه نظر
ايلمسندن عبـارتدر و بعضلر اجراى فرس معناسـنه اولان تفسيردن و بعضلر كشف معناسنه اولان سفردن
مأخوذدر ديديلر وحقيقت عرفيه سى بر لفظدن مراد اولوب وفهمدن محتبس اولان معنـايى كشف وايضاحدن
عبارتدر وتأويل رجوع معنـاسنه اولان اولدن مأخوذدر پس عند المفسرين بر آيت كريمه نك معناسنى برنسنه يه مطلب
ارجاعله بيان ايلمكدن عبـارتدر و بعضلر اول لفظندن مأخوذدر ديديلر بوكه كوره تأويل كـلامى اولنه صرف
وارجاع ايلمكدن عبارت اولور و بعضلر حكم وسيـاست معنـاسنه اولان ايالتدن مأخوذدر ديديلر بوكه كوره
تأويل مأول اولان كسه ذهن وفكرينى سر كلامك تتبعنه تسليط ايلمكدن عبـارتدر كه كلمه دن مقصود اولان معنا
ظاهر ومراد متكلم عيان اوله پس تفسير ايله تأويل بيننده فرق اولور تفسير نزول آيتك سببندن بحث ومن حيث اللغه

موضع كلامك بيانته متعلق مادّه يه مباشرتدن عبارتدر وتأويل اسرار آياتى واسرار كلماتى تفحص واحد احتمالات آتى تعيين ايلكدن عبارتدركه وجوه مختلفه يه محتمل اولان آتده اولور انتهى وتأويل رؤيا تعبير ايلك معناسنه مستعملدر يقال اوّل الرؤيا اذا عبره وتأويل برخوشبو نبات آديدر وبو تنيبت بابنده ندر يعنى تفعيل وزننده كلان اسملردندر التأوّل تفعل وزننده بودخى تأويل كلام معناسنه در يقال تأوّل الكلام بمعنى اوّله الآيل خلب وزننده رحمه ساقط اولمش منى يه دينور ويك قويوسوده دينور على قول سودك قاتنه دينور الايل صاحب وزننده بودخى يك قويوسوده دينور الآل حال وزننده قورمى يوكسك ذوه يه دينور وسرابه دينوركه تاب آفتاب چوارق يرلره طوقنمغله شعشعه سى ايراقدن صوكبى كورينور ايلغم سالغم تعبير اولنور على قول اوّل نهارده مرئى اولان سرابه مخصوصدركه خنيفجه برپارلديدركه پيدرپى ترفع وتموّج وتردّد ايدر صورتنده كورينور يوصار قدر وكاهى سمتنده اولان اشخاصى ترفيع ايدر تخيل اولنور راغبك بيانته كوره آل يوءل ماده سندندر وبومذكردر ومؤنث اولور يقال لمع الآل ولمعت اى السراب أوهوخاص بما فى اوّل النهار وآل تخته يه وكراسته يه دينور خشب معناسنه وبرنسنه نك شخصنه دينور قال الشارح فى تفسير قوله تعالى واغرقنا آل فرعون قيل آل فرعون اى شخصه وچادر ديركنه دينور وآله دخى ديرلر جمعى آلات كلور وآل برطاغك آديدر وطاغك اطراف ونواحيسنه دينور يقال نزلوا آل الجبل اى اطرافه ونواحيه وآل الرجل كشينك اهل وعيال واتباع واحباء واصدقاسندن عبارتدر واكثرى اشراف ده واصحاب قدر وشانده استعمال اولنور آل الاسكاف ديمزيته كه اهل الاسكاف دينور وبو معناده اصلى اهل ايدى هاء همزه يه ابدال اولندقدنصكره توالى همزتان استهجان اولنمغله همزهٔ ثانيه الفه قلب اولنوب آل اولدى مصغرنده اويل دينور واصلنه ردّ ايله اهيل دخى دينور يقال آل الامير اى اهله واتباعه واولياؤه شارح ديركه عند البعض اصلى اول ايدى فتحتيله واو الفه مقلوب اولدى پس رجوع معناسندن اولور الآلة حاله وزننده بودخى چادر ديركنه دينور وحالت معناسنه در تقول رأيته فى آلة شديدة اى حالة وقاتيلق شدت معناسنه در وسريرميته دينوركه تابوت اوله جقدر وبرنسنه يى ايشلكه وسيله اولان شيئه دينور اداة معناسنه دولكرك كسرى وكاتبك قلمى كبى يقال لا يعمل الّا بالالة وهى ما اعتملت به من اداة وآل لفظى مفرد وجمعه اطلاق اولنور على قول مفردى اولميه رق جمعدر ياخود مفرد در جمعى آلات كلور اول حول وزننده ارض غطفانده برموضع آديدر ومكه ايله يمامه بيننده بردره آديدر اوال سحاب وزننده بحرين دكزنده برجزيره دركه باننده مغاص لؤلؤ واردر وبكر وتغلب قبيله لرينه مخصوص برصنم آديدر الاوّل همزه نك وواو مشدده نك فتحيله كه آخر مقابليدر وأل ماده سنده مرسومدر الايالات همزه نك كسريله دره لره دينور اوديه معناسنه الاول فتحتيله سبق وتقدم ايلك معناسنه در يقال اول الرجل اولا من الباب الرابع اذا سبق اوليل همزه نك فتحيله مغربده برطوزله آديدر الاهل همزه نك فتحى وهانك سكونيله برآدمك عشيرت واقرباسنه دينور اولاد وعيال واخوان وسائر قوم وتبارى كبى يقال هو من اهله اى من عشيرته وذوى قرباه آل بوندن مقلوبدر جمعى اهلون كلور واهالى كلور همزه نك فتحيله وآخرنده ياايله ليالى كبى وآهال كلور مدّايله فرخ وافراخ كبى واهلات كلور هانك سكونيله وفتحيله واهل الامر اولوا الامر ديمكدر يقال اهل الامر اى ولاته واهل البيت برآدمك خانه سى سكاننه اطلاق اولنور واهل المذهب برمذهبك سالك ومعتقدينه اطلاق اولنور واهل الرجل واهلة الرجل كشينك زوجه سنه اطلاق اولنور واهل النبىّ عليه السلام ازواج مطهره وبنات مزهره ودامادمكرملرى اولان على المرتضادن ياخود ازواج مطهره ايله آل اطلاق اولنان رجالدن عبارتدركه احفاد وذريات انده داخلدر واهل الانبياء هر پيغمبرك امتنه ده اطلاق اولنور مؤلفك بصائرده بيانته كوره اهل اسماء عمومدندر ازانجمله اهل الرجل شول كسه لردركه آنلرى واول آدمى برنسب ياخود بردين يابرصناعه يابيت وبلد جمع ايلمش اوله پس فى الاصل اهل بيت الرجل برمسكنك جمع ايلديكى كسه لراولوب بعده تجوزا برنسبك جمع ايلدكلرنده استعمال بعده على الاطلاق اسرهٔ حضرت نبويه ده متعارف اولدى بومناسبتله اهل الرجل صاحبة البيت يعنى زوجه سنده واهل الاسلام دين اسلامك جمع ايلديكى ذواتده استعمال اولندى وعرب بلرك قادم اولان آدمه مرحبا واهلا قوللرى سن مضايقه سز وسعتلو وشن وآبادان ويراوآشنا وخاندان اولان محله كلدك اجانب وغرباء اولان محله كلمدك ديمكدركه مراد ذات وقدر وشانكى عارف آشنا واحبابه كلدك هر حالده خوشدل وعزيز ومكرم اوله جقسز ديمكدر يقولون مرحبا واهلا اى صادفت اهلا لاغرباء واهل مستحق ومستوجب معناسنه مستعملدر بونده مفرد وجمعه اطلاق اولنور يقال هو وهم

اهل لكذا اى مستوجب وآل معناسنه دركه اقرباء واحباء واوليايه دينور وآل كلمه سنك اصلى اهل ايدى كما تقدم فى اول ومنه آل الله ورسوله اى اولياؤه الاهول افول وزننده اهل ايدنمك معناسنه دركه زوجه ايدنمك وقوم وعشيرت واحباب ايدنمكدن عبارتدر يقال اهل الرجل اهولا من الباب الاول والثانى اذا اتخذ اهلا التأهل تفعل وزننده والائتهال افتعال وزننده اهول معناسنه در يقال تأهل الرجل وائتهل بمعنى اهل الآهل صاحب وزننده شن وآبادان يره دينور يقال مكان آهل اى له اهل المأهول بالفعل كنديده شنلك اولان يره دينور يقال مكان مأهول اى فيه اهله وقد اهل على بناء المجهول الاهلىّ ياى نسبتله خانه يه وآدمه مؤنس وشنلكه مألوف اولان حيوانه دينوركه وحشى ويبانى مقابليدر يقال حمار اهلىّ اى مألوف للمنزل الاهل كتف وزننده اهلىّ معناسنه در التأهيل قادم ومسافره مرحبا واهلا ديو آلقشلق معناسنه در يقال آهل به اذا قال له مرحبا واهلا وبرآدمى برنسنه يه مستحق وشايان كورمك معناسنه در يقال آهله لذلك اذا رآه اهلا له الاهل فتحتيله انس والفت ايلك معناسنه در يقال اهل به اهلا من الباب الرابع اذا انس به الايهال ايصال وزننده بودخى برآدمى برنسنه يه مستحق كورمك معناسنه در يقال آهله لذلك ايهالا اذا رآه اهلا له الاستيهال مستحق اولمق استيجاب معناسنه در يقال استأهله اى استوجبه وبولغت جيده در جوهرينك انكارى باطل وبيهوده در مترجم ديركه خيالى حاشيه سنك ديباجه سنده الحمد لله اهله قولى بوندندر واستيهال اهاله اخذ ايلك معناسنه در يقال استأهل فلان اذا اخذ الاهالة الاهالة همزه نك كسريله ايچ ياغنه دينور على قول ارمش وصزد رلشنه دينور ياخود زيتون ياغنه دينور تقول اكلنا اهالة اى شحما وما اذيب منه اوزيتا ومطلقا قاتيق اولان شيئه دينور ياغ وسركه وسائرى كبى وعربلرك *سرعان ذا اهالة* مثلارى سرع ماده سنده بيان اولندى واهاله برموضع آديدر الاهالة فرحه وزننده ماله اطلاق اولنوركه عند العرب اجمال ومواشيدر يقال هو اهل اهلة اى مال اهيل زبير وزننده برموضع آديدر ايل همزه نك كسريله اسماء حسناء الهيه دندر شارح ديركه سريانيدر اسرائيل عبد الله ياخود صفوة الله ديمكدر واسمعيل مطيع الله ديمكدر پس ايل كلمه سى توارد اللغه قبيلندن اولور وايل برطاغك آديدر ايلياء همزه نك كسريله والفك مدى وقصريله وايكى صورتده لامك تشديديله واليا ياى واحده ايله والفك مدّى وقصريله قدس شريف شهرينك اسميدر مترجم ديركه سريانيده ايليا خداى معناسنه درزيرا ايل اسم جلال وياكلمه سى سريانيده اداة نسبتدر واليا ايليا مخففيدر حاصل معنابيت الله ديمكدر ايله همزه نك فتحيله مكه ايله مدينه بيننده ينبع قربنده برطاغك آديدر وينبع ايله مصر بيننده بربلده آديدر عقبهٔ ايله مشهوردر عقيل بن خالد الاموى كه موالئ حضرت عثماندندر وآنك اقربالرى ويونس بن يزيد كه موالئ معاويه دندر واقربالرى وبرجماعت محدثين اورادندر ايله همزه نك كسريله باخرز قضاسنده برقريه در وايكى موضع آديدر ايلول همزهٔ مفتوحه ايله شهور روميه دن برشهرك اسميدر آئيل نقيم وزننده بربلده در فصـــل البـاء البأدلة دحرجه وزننده سرعتله يوريمك معناسنه در يقال بأدل الرجل اذا مشى سريعا وبأدله كشينك ممه سيله قولتغى اراغنده اولان اته على قول ممه اتنه دينور جمعى بأدل در بطائل وزننده وعند البعض بونك ماده سى ثلاثى اولمغله موضع ذكرى بدل ماده سيدر جوهرينك بوراده ذكرى وهمدر البأزلة دحرجه وزننده نزاع وجدال معناسنه در يقال ماهذه البأزلة اى اللحاء والمعارضة وتيز تيز يوريمك معناسنه در يقال بأزل الرجل اذا مشى سريعا البئيل امير وزننده خيره وجوره آدمه دينور يقال ضئيل بئيل اى صغير ضعيف البألة كرامه وزننده والبؤولة سهوله وزننده بركسه خيره وجوره اولمق معناسنه در يقال بؤل الرجل بألة وبؤولة من الباب الخامس اذا كان بئيلا بابل صاحب وزننده عراقده برموضع آديدر اكا سحر وخمر نسبت اولنور سحر بابلىّ وخمر بابلىّ مشهوردر شارح ديركه بابل بلده اولوب اوزره معروفدر وسريانيدر نهر معناسنه در دجله وفرات نهرلرنده واقعدر سلفده ملوك كنعانيين مقرى ايدى نمرود حضرت ابراهيمى اوراده ناره القا ايلدى انتهى البابلىّ والبابلية سم ايله خمره اطلاق اولنور ظاهرا بابل موقعلرى اولديغنه مبنى در البتل باءك فتحيله كسمك معناسنه در يقال بتله بتلا من الباب الاوّل والثانى اذا قطعه وبرنسنه يى آخردن آيروب افراز وتمييز ايلك معناسنه در يقال بتل الشىء اذا ميزه عن غيره وبتل كسلمش نسنه ده استعمال اولنور مبالغة مبتول معناسنه ومنه يقال عطاء بتل اى منقطع لا يعطى بعده عطاء يعنى برعطادركه انواعدن منقطع ومتميزدر مقدارده كنديسنه اصلا بردراوعطاء شبيه اولمز ياخود افرادندن منقطعدر ديمكدر اكسه سى كسلمش عطادر ديمك اولور ويقال صدقة بتلة اى منقطعة عن صاحبها يعنى قطعى اولمغله من بعد رجعت احتمالى

بوقدر التبتيل تفعيل وزننده بودخی کسمك معناسنه در وتبتل معناسنه در کاسیذکر الانبتال انفعال
وزننده والتبتل تفعل وزننده کسلمك معناسنه در یقال بتله فانبتل و تبتل ای قطعه فانقطع وتقطع وخرما
فدانی بتول اولمق معناسنه در کاسیذکر یقال انبتلت الفسیلة وتبتلت اذا اصارت بتولا و تبتل الی الله ماسوادن
کسیلوب وجه اخلاصله حقه توجه وعبودیت ایلمك علی قول نکاح وتزوجی ترك ایدوب زهادت ایلمك
معناسنه در یقال تبتل الی الله و بتل اذا انقطع واخلص اوترك النکاح وزهد فیه مؤلف اشبو آیت کریمه یه اشارت ایلمشدر
وتبتل الی الله تبتیلا بو آیتده احتباك صنعتی وار در وتبتل تبتلا و بتل نفسك تبتیلا سبکنده در بالکلیه درکاه
حضرت حقه منقطع ومتوجه اولوب ودائما نفسنی ماسوادن قطع وتجرید اوزره اولمغی متضمن در وتبتیل دخی
تبتل معناسنه در اولمغله رعایت فواصل وتفنن ودقیقهٔ مذکوره نکته‌لرینه مبنی اولور و بو سیبویه مذهبیدر البتول
صبور وزننده شول خاتونه دینور که رجال قسمندن بالکلیه کسیلوب اصلا آنلره دائر حاجتی وشهوت ومراجعتی اولمیه
یقال امرأة بتول ای منقطعة عن الرجال لا ارب لها فیهم مریم العذراء رضی الله عنها جنابنه بتول اطلاقی بو جهتله در
و بتول فاطمة الزهراء رضی الله عنها جنابلرینك لقبلریدر فضل ودین وحسب جهتلریله نسوان زماندن ونسوان
امتدن منقطعه ومتمیزة اولدیغیچون و بتول شول خرما فدانته دینور که اغاجك کوکندن بشقه‌جه آیریلوب کوك
صالمغله اناسندن منقطع ومستغنی اوله یقال فسیلة بتول ای منقطعة عن امها مستغنیة بنفسها البتیل امیر وزننده
بودخی حضرت مریمه اطلاق اولنور بتول کبی وآناسندن آیریلوب بشقه‌جه کوك صلان خرما فدانته دینور
ودره‌نك اشاغیسنده اولان آقندی یه دینور جمعی بتل کلور کتب وزننده وصالقملری اشاغی یه طوغری صارقق
اولان اغاجه دینور و یمامه ده برطاغك آدیدر و بردره‌نك اسمیدر البتیلة سفینه وزننده بودخی اناسندن بشقه‌جه
بنفسه کوك صالمش خرما فدانته دینور وبتیل نام جبل مذکورقربنده برصو آدیدر وانسانك وحیوانك صغریسنه
دینور عجز معناسنه واتنده طلو طقناز عضوه دینور یقال عضو بتیل ای مکتنز وبتلاء معناسنه درکاسیذکر
المبتله محسنه وزننده شول خرما اغاجنه دینور که بتیله دیدکلری فدان مذکورك اناسی یعنی اصلی اوله الاستبتال
بودخی خرما فدانی بتول اولمق معناسنه در یقال استبتلت الفسیلة بمعنی تبتلت المبتلة معظمه وزننده بغایت
خوب ودلبر محبوبه یه دینور کویا که حسن وجمال جسم واندامنه بچلمش قطعی کسوت اوله یقال امرأة مبتلة
ای جمیلة کانها بتل حسنها علی اعضائها وشول خاتونه دینور که تام الخلقه ومتناسبة الاعضاء اولوب اندامنك
اتلری بری بری اوزره کلمش اولمیه یعنی سرو سهی کبی بر چرپیدن چقمش موزون اوله علی قول اندامنده انقباض
اولمیوب راست ونازك اوله یقال امرأة مبتلة اذا کانت لم یرکب بعض لحمها بعضا اوکان فی اعضائها استرسال
ویقال جمل مبتل اذا کان کذلك و بونکله رجال طائفه سی صفتلنمز البتلاء حمراء وزننده ابتل کلمه سندن
مؤنثدر بتیله کبی کسیك ومنقطع نسنه‌لره وصف اولور ومنه عمرة بتلاء ای لبس معها غیرها ویقال عمرة بتیلة
ویقال مر علی بتیلة وبتلاء من رأیه ای عزیمة لا ترد یعنی رد وارجاعی ممکن اولمیان عزیمت قطعیه اوزره مرور
ایلدی البتلة بانك ضمی وتای مثلثه‌نك سکونیله شهرت معناسنه در یقال له بتلة ای شهرة التبجیل تفعیل
وزننده برآدمه تعظیم ایلمك معناسنه در یقال بجله تبجیلا اذا عظمه و برآدمه بجل دیمك معناسنه در یقال بجله
اذا قال له بجل البجال سحاب وزننده والبجیل امیر وزننده معظم وموقر آدمه یاخود عظیم القدر مسن واختیار
اوله رق شکل وشمائل صاحبی وجیه وسید وذیشان آدمه دینور یقال رجل بجال و بجیل ای مبجل او هو الشیخ
الکبیر السید العظیم مع جمال ونبل وبجیل یوغون وغلیظ نسنه‌یه اطلاق اولنور یقال شیء بجیل ای غلیظ
البجالة اصاله وزننده والبجول قعود وزننده برآدم بجیل اولمق معناسنه در یقال بجل الرجل بجالة و بجولا
من الباب الخامس اذا کان بجیلا الباجل صاحب وزننده خوشحال وصاحب نعمت ورفه وثروت آدمه دینور
یقال رجل باجل ای الحسن الحال المخصب ودائماشن وشادان آدمه دینور یقال رجل باجل ای فرحان و بونلر
باب آتیدندر البجل بانك فتحیله والبجول وصول وزننده برآدم باجل اولمق معناسنه در یقال بجل الرجل و بجل
بجلا و بجولا من الباب الرابع والاول اذا صار باجلا الابجل احمد وزننده ایاقده برقالین طمرك اسمیدر علی قول آت
قسمنك قوللرینه مخصوصدر انسانده اکحل دیدکلری طمر مشابه سنده در البجل فتحتینله بهتان معناسنه در
علی قول بانك ضمیله بهتان عظیمه دینور وعجب وتعجب معناسنه در ولقمان بن عادك اشبو * خذی منی اخی ذا البجل
قوانده یرضی بحسبس الامور معناسنه در تفصیلی بودر که برادرلرندن بریسی برخاتونه خطبه ایلمکله لقمان اول
خاتونه برادر مرقومنی ذم وقدح ضمننده کلام مزبوری ایراد ایلمشدر بونده واقع بجل کلمه سی وجه آتی اوزره حسب

وکفایه

وکفایه معناسندن مأخوذ اولمغله برادرم مزبور بغایت دون همت ومتنزل کسه اولمغله معالئ اموره صرف ذهن
ایلمیوب رذالت طبعی حسبیله دائما امور خسیسه یه رغبت وارتکاب ایدوب بو بکا کفایت ایدر دیو قصر باغ همت
ایدر دیمکدر بجلی فتحتینله ویای متکلمه اضافتله وجیمك سکونیله جائز در حسبی معناسنه در یعنی بجل کلمه سی
اسم اولور وایکی وجه اوزره استعمال اولنور اولا حسب مرادفی اولور تقول بجلی ای حسبی یعنی بکا یتشور واسم
فعل اولور یکفی معناسنه پس بجلك و بجلنی دیرسن لاملرك سکونلریله یکفیك و یکفینی معناسنه ثانیا حرف اولور
نعم معناسنه که حرف تصدیقدر الابجال همزه‌نك کسریله کفایت ایلمك معناسنه در یقال ابجله الشیء اذا کفاه
البجلة تمره وزننده شجرهٔ صغیره یه دینور جمعی بجلات در وخوب ودلبر اولان شکل وسیمایه وچهرهٔ دلارایه
دینور یقال به بجلة ای بشارة حسنة و بجله برقبیله‌نك پدری اسمیدر نسبتنده بجلی دینور جیمك سکونیله اصحابدن
عمرو بن عبسه ومحدثیندن عیسی بن عبد الرحمن البجلیان آنلردندر بجیله سفینه وزننده یمنده معد قبیله سندن
برجماعتدر نسبتنده بجلی دینور جرکا تله اصحابدن جریر بن عبد الله البجلی اکا منسوبدر بنو بجاله سحابه وزننده
بربطنك اسمیدر البحل بانك فتحی وحای مهمله‌نك سکونیله آدمی خاکسار ایدن فقر شدید معناسنه در البحدلة
دحرجه وزننده اموز باشنك آردنده اولان کورك کمیکی اکیلمك معناسنه در یقال بحدل الرجل اذا مالت کتفه
وسرعتله یوریمك معناسنه در یقال بحدل الرجل اذا اسرع فی المشی وایشده ویلوب یوروماقده جست وچابکلکه دینور
یقال به بحدلة ای خفة فی السعی بحدل جعفر وزننده بررجل آدیدر البحشلة شین معجمه ایله دحرجه وزننده
قاره عربلرك رقصی کبی رقص ایلمك معناسنه در یقال بحشل الغلام اذا رقص رقص الزنج بحشل جعفر
وزننده احمد بن عبد الرحمن المحدث المصری لقبیدر البحظلة ظای معجمه ایله دحرجه وزننده عرب طوشانك
وفاره‌نك قالقیوب صچرامسی کبی صچرایوب آتیلمق معناسنه در یقال بحظل اذا قفز قفزان الیربوع والفارة
البخضل خای معجمه ایله جعفر وزننده قالین کوده‌لی اتی چوق یومری وطوپاج آدمه دینور التبخضل تدحرج
وزننده کوده‌نك اتی چوق وقالین اولمق معناسنه در یقال تبخضل لحمه اذا غلظ وکثر البخل والبخول بارك
ضمیله والبخل جبل وزننده والبخل نجم وزننده والبخل عنق وزننده ناکسلکه دینور که جود وکرم مقابلیدر
یقال به بخل و بخول و بخل و بخل ای ضد الکرم وبخل بانك ضمیله وبخل فتحتینله مصدر اولور ناکسلك
ایدوب امساك ایلمك معناسنه یقال بخل بکذا و بخل بخلا و بخلا من الباب الرابع والخامس ضد کرم وکاه
اولور که بخل ایله که فتحتینله در مبالغة پك بخیل اولان کسه صفتلنور یقال رجل بخل مبالغة الباخل
ممسك وناکس شخصه دینور جمعی بخل کلور رکع وزننده البخیل امیر وزننده جبلی ناکسه دینور باب
خامسدندر جمعی بخلاء کلور امراء وزننده البخال سحاب وزننده والبخال شداد وزننده والمبخل معظم
وزننده پك بخیل وناکسه دینور الابخال همزه‌نك کسریله برکسه‌یی بخیل بولمق معناسنه در یقال ابخله اذا
وجده بخیلا التبخیل برآدمی بخله نسبت ایلمك معناسنه در یقال بخله اذا رماه بالبخل المبخلة مرحله وزننده
باعث بخل اولان شیئه دینور قال الشارح ومنه الحدیث الولد مبخلة مجبنة ای ما یحمل علی البخل والجبن ویدعو الیه
البدل فتحتینله والبدل بانك کسریله والبدیل امیر وزننده برنسنه‌نك عوض وخلفنه دینور که دکشیك
تعبیر اولنور جمعی ابدال در یقال هذا بدله وبدل و بدیل ای خلف منه التبدل تفعل وزننده برنسنه‌یی
برنسنه‌دن بدل آلمق معناسنه در یقال تبدله وتبدل منه اذا اتخذه منه بدلا و برنسنه اسکی هیئتندن بوزیلوب متغیر
اولمق معناسنه در یقال تبدل الشیء اذا تغیر الاستبدال بودخی برنسنه‌یی برنسنه‌دن بدل آلمق معناسنده در
یقال استبدله وبه بمعنی تبدله الابدال همزه‌نك کسریله والتبدیل تفعیل وزننده بونلرده تبدل معناسنه در
یقال ابدله منه و بدله اذا اتخذه منه بدلا وتبدیل برنسنه‌یی تغییر ایلمك معناسنه در یقال بدله اذا حرفه ای غیره
مؤلف تبدیلك برنسنه‌یی شیء آخره دکشمك معناسندن اقتصار ایلمشدر بو معناده ایکی مفعوله تعدیه ایدر
حروف البدل عند الصرفیین اون دورت حرفدر که انلری اشبو ❊ انجدته یوم وصال زط ❊ کلامی جمع ایلمشدر
وادغامك غیریده شایع اولان حروف بدل یکرمی برحروفدر که اشبو ❊ بجد صرف شکس آمن طی ثوب عزته ❊ کلامی
جمع ایلمشدر واشبو حروف بدلدن مراد یکدیکرك مقامنه وضع اولنان حروفدر مثلا یاء برینه وضع اولنان واو کبی
المبادلة مفاعله وزننده والبدال جدال وزننده برنسنه‌یی برنسنه ایله دکشمك معناسنه در یقال بادله مبادلة
وبدالا اذا اعطاه مثل ما اخذه منه الابدال همزه‌نك فتحیله اولیاء الله زمره سندن برجماعتدر که حضرت حق جل
وعلا انلری ارضنده اقامت یعنی بعض تصرف مصالح خلق ضمننده اذن معنوی ایله مظهر خلافت ایدر وانلرد ائما

غش نفر اولورلر فرق نفری ارض شامده واتوزی بلاد سائره‌ده اولور ایچلرندن بری انتقال ایلدکده سائر ناسدن
برنی انتخاب وآنك یرینه اقامه واجلاس ایدرلر البدل بانك کسریله وفتحتیله شریف وکریم آدمه اطلاق اولنور
جمعی ابدال در البدل فتحتیله برآدم وجع مفاصله وقول آغریسنه مبتلا اولمق معناسنه‌در یقال بدل الرجل بدلا
من الباب الرابع اذا اشتکت مفاصله ویده ویقال اخذه البدل ای وجع المفاصل والیدین وبرآدمك بأدلهسی
اغریمق معناسنه‌در یقال بدل الرجل اذا اشتکت بأدلته کما ذکر فی مادته البدل کتف وزننده وجع مفاصله
وقول اغریسنه مبتلا آدمه دینور البدّال شدّاد وزننده مأکولات صاتیجی آدمه دینور که عامه بقال دیرلر
یقال هو بدّال ای بیّاع المأکولات والعامة تقول بقال زیرا بقال سبزوات صاتیجی‌یه دینور بادولی دالك فتحی
وضمی والفك قصریله برموضعدر بدیل زبیر وزننده اسماء رجالدندر بدیل بن ورقاء وبدیل بن میسره وبدیل بن
ام اصرم الخزاعیان وبدیل بن سلمه وبدیل بن عمرو بن کلثوم وبدیل بن ماریه وبدیل آخر که بربلده وقبیله‌یه نسبتله
متعارف دکلدر جمله‌سی اصحابدندر واحمد بن بدیل الایامی وبرجماعت اخری وامیر وزننده بدیل بن علی الاردبیلی
وبدیل بن احمد الهروی وبدیل بن ابی القاسم الخوئی وصالح بن بدیل محدثلردر البذل بانك فتحی وذال معجمه‌نك
سکونیله معلومدرکه طیب نفسله برآدمه عطیه احسان ایلمك معناسنه‌در یقال بذله بذلا من الباب الاول والثانی
اذا اعطاه وجاد به الابتذال افتعال وزننده برنسنه‌یی دائمی قوللنمق معناسنه‌درکه صیانت مقابلیدر یقال
ابتذله ضدّ صانه ومنه یقال *فرس له بذل اوابتذال* ای له حضر یصونه لوقت الحاجة یعنی برآتدرکه وقت حاجتده
اجرا ایدوب قوللنمق ایچون ذاتنده موقوف ومحفوظ بوکرکلك مایه‌سی واردر شارح دیرکه اصل مثل فرس له صون
وبذل اوابتذالی عنوانده درنته که اساسده مرسوم اولدیغی اوزره فرس له صون وبذل دیرلر قیچن آت مقدوری
اولان جری وحضرك جمله‌سنی دفعةً اخراج ایلیوب بعضنی بذل وبعضنی وقت اقتضایه توقیف ایلسه نته که
تکیل آتلرك حالیدر انتهی المبذلة مکنسه وزننده والبذلة بانك کسریله سپیده وصندوقده حفظ اولنمیوب
هرکون استعمال اولنان ثوبه دینورکه کونده لك تعبیر اولنور ومبذله ومبذل منبر وزننده کهنه لباسه دینور
تقول خرج علینا فی مبذلته وبذلته وهی مالا یصان من الثیاب وتقول جاء وعلیه مبذلة ومبذل ای ثوب خلق المتبذل
والمتبذل ابتذال وتبذّلدن اسم فاعل بنیه‌لریله کونده لك یاخود کهنه لباس تلبس ایدن آدمه دینور وداعما ایشنی
بنفسه ایشلر اولان کمسنه‌یه دینورکه نفسنی مبتذل ایدر یقال هو مبتذل ومتبذل اذا کان یعمل عمل نفسه المبتذل
اسم مفعول بنیه‌سیله دائما قوللنلان شیئه دینور ومنه یقال سیف صدق المبتذل ای ماضی الضریبة یعنی قوللنلوب
چارپلدیغی نسنه‌ده کرکی کبی ایشلك ونافذدر مبذول مملك فتحیله برشاعردر بذل بجم وزننده بذّال شدّاد
وزننده بذیل زبیر وزننده اسماء رجالدندر البرائل علابط وزننده والبرائلی قصرایله قوشك بوینك
چوره‌سنده اولان دکرمیجه تویلره دینورکه اکثری خروس بوینده اولور علی قول همان طوی قوشنك بوینده
اولان دکرمیجه تویلره مخصوصیدر وبرائل وبرائلی وابو برائل خروسه اطلاق اولنور وبرائل الارض یره‌بتن
خباره وچمنه اطلاق اولنور البرآله دحرجه وزننده والتبرؤل تدحرج وزننده والابریلال اشمئزاز وزننده
خروس وطوی قوشی بری بریله دوکشورکن بوینلرنده برائل دیدکلری دکرمی تویلری قبارتمق معناسنه‌در یقال
برأل الدیك والحباری وتبرأل وابرأل اذا نفش البرائل للقتال المبرئل اسم فاعل بنیه‌سیله شرّ وشوره آماده
اولان کمسنه‌یه اطلاق اولنور یقال هو مبرئل للشر ای متهیء له برآل بانك ضمیله اسمادندر عبد الباقی بن محمد بن
برآل محدث اندلسیدر برجلان بانك وجیمك ضمیله واسط قضاسنده برقریه‌در البرجلانیة بغدادده برمحله‌در
البرزل قنفذ وزننده فیل هیئتلی ایری آدمه دینور البرطل قنفذ وزننده والبرطلّ تشدید لامله اردنجه
وزننده برکونه قلنسوه یعنی باش کسوتیدر شارحك بیاننه کوره سلفده مولوی کلاهی کبی اوزون برکونه مجوزه
ایدی البرطلة ضمتینله ولامك تشدیدیله ایچریسی طاره جق اولان کولکه لکه دینور مظلة ضیقه معناسنه
البرطیل قندیل وزننده برکونه اوزون ویك طاشه دینور ترکیده پلاند طاشی دیرلر وبعضلر عندنده بردرلو دموز
کلنکه دینورکه پك متین وطولانی اولور انکله دکرمن طاشی نقر ایدرلر ترکیده دیشنکی دیرلر وطاشجیلرك مطلقا
طاش قیردقلری کلنکه دینورکه واریوز تعبیر اولنور ورشوته دینورکه حق ابطال وباطلی احقاق صورتنه
کتورمك ایچون ویریلان زهرلکدر جمعی براطیل کلور شارحك بیاننه کوره بومعنای اولدن مأخوذدر یقال
القمه البرطیل ای الرشوة البرطلة دحرجه وزننده حوضك دیوار وکاری مقوله‌سی برابرینه برطیل دیدکلری
طاش یاپمق معناسنه‌در یقال برطل الرجل اذا جعل بازاء حوضه برطیلا وبرآدمه رشوت ویرمك معناسنه‌در

یقال

یقال برطل فلانا اذا ارشاه التبرطل تدحرج وزننده رشوت المق معناسنه‌در یقال برطله فتبرطل اذا ارتشی
البرعل قنفذ وزننده صحرالان یاور بسنه دینور علی قول آق طوشان ایله چقالك امتزاجندن حاصل اولان
یاوریه دینور البراغیل غین معجمه ایله براطیل وزننده صویه قریب اولان قری واراضی‌یه دینور علی قول
اوتلو صولو آبادان یرایله بریه میاننده اولان بلاده دینور انبار وقادسیه کبی مفردی برغیل در قندیل کبی البرغلة
دحرجه وزننده براغیل دیدکلری ارضه مذکوره‌ده ساکن اولمق معناسنه‌در یقال برغل الرجل اذا سکن البرغیل
البرقلة قافله دحرجه وزننده یالان سویلمك معناسنه‌در یقال برقل الرجل اذا کذب البرقیل قندیل وزننده
سلفده کما نکره دیدکلری آلته دینورکه آنکله بوالق آتارلر ایدی جلاهق معناسنه حالا تفك آنك بدلیدر بوصورتده
تفکه ده اطلاقی صحیح اولور اصل کما نکره زنبورك اوله جقدرکه حالا عجمده مستعملدر بعض وزراء جبخانه‌سنده
دخی رسیده نظردر البزل بانك فتحی وزای معجمه‌نك سکونیله یارمق معناسنه‌در یقال بزل الشیء بزلا من الباب
الاول اذا شقه وخمرك وسائر نسنه‌نك ظرفنی دلمك معناسنه‌در یقال بزل الخمر وغیرها اذا ثقب اناءها وبرنسنه‌یی
سوزوب طورلتمق معناسنه‌در یقال بزل الشراب اذا صفاه ورأیی یاخود برملاحظه‌یی قطعی وایلشکسز
ایلمك معناسنه مستعملدر یقال بزل الامر والرأی اذا قطعه وبزل وبزول دوه‌نك آزی دیشی یاروب چقمق
معناسنه‌در یقال بزل ناب البعیر بزلا وبزولا اذا طلع وبزل شدت وسختی معناسنه‌در یقال امر ذو بزل ای شدة
التبزیل بودخی یارمق معناسنه‌در التبزل تفعل وزننده یارلمق معناسنه‌در یقال بزل الشیء فتبزل ای شققه
فتشقق وبرنسنه‌نك قابی دلنمك معناسنه‌در یقال تبزل الخمر وغیرها اذا ثقب اناءها الانبزال انفعال وزننده
بودخی یارلمق معناسنه‌در یقال انبزل الشیء اذا تشقق الابتزال افتعال وزننده بودخی برنسنه‌نك ظرفنی دلمك
معناسنه‌در یقال ابتزل الخمر وغیرها اذا ثقب اناءها البزال غراب وزننده خمر مقوله‌سی نسنه‌نك ظرفنك دلنمش
یرینه یعنی دلیکنه دینور البازل والبزول صبور وزننده آزیسی هنوز یارمش دوه‌یه دینور جمل وناقه‌یه وصف
اولور یقال جمل وناقة بازل وبزول اذا کان قد بزل نابه جمعلری بزل کلور رکع وزننده وبزل کلور کتب وزننده
وبوازل کلور وبوطقوزنجی سنه‌ده اولورکه اندنصکره براسمله مسما اولور دیشی ظهور ایلمز لکن مؤلفك اونجی
یاشنده دوه‌یه مخلف اطلاقی بوقولنه متناقضدر نته که خلف ماده‌سنده بیان ایلدی وبازل دوه‌نك بزول وقتنده
ظهور ایدن دیشنه ده دینور جمعی بوزل کلور وبازل تجربه احوالده کامل ورشد ودرایتده تام ومستکمل آدمه
اطلاق اولنور یقال هو بازل ای کامل فی تجربته المبزل منبر وزننده والمبزلة مکنسه وزننده سوزکویه دینور
مصفاة معناسنه البزلاء حمراء وزننده شول امر عظیمه اطلاق اولنورکه حق ایله باطل میاننی فرق وفصل ایلیه
یقال خطة بزلاء ای تفصل بین الحق والباطل وداهیه عظیمه‌یه اطلاق اولنور ورأی جید وفکر صائبه اطلاق
اولنور وشدائده وامور عظامه اطلاق اولنور یقال هو نهاض ببزلاء ای الشدائد ویقوم بالامور العظام النازلة
مال قسمندن شیء یسیره دینور یقال ماعنده بازلة ای شیء من مال وشول باش یارغنه دینورکه دری‌یی یاروب لکن اوته
صاوشمیه یقال مایلزم فی البازلة وهی الحارصة من الشجاج تبزل الجلد ولا تعدوه بزل قفل وزننده
برکچینك آدیدر بزیل زبیر وزننده عاص بن وائلك عبد آزاد کرده‌سیدر البزال کتاب وزننده شول چوالدوز
طرزنده دموز آلته دینورکه انکله کوپك سوزه‌جك دلیکی آچلور التبزلة تانك وزایك کسریله والتبزلة مصغر
بنیه‌سیله بعض نسخه‌ده تبزله مرسومدر والتبزلة لامك تشدیدیله بودور آدمه دینور یقال رجل تبزلة وتبزلة
وتبزلة ای قصیر البسل نسل وزننده حرام معناسنه‌در وحلال معناسنه اولمغله ضد اولور مفرد وجمعه ومذکر
ومؤنثه اطلاق اولنور زیرا فی الاصل مصدردر یقال هذا وهی بسل ای حرام وکذا حلال ودشنام ولوم وتوبیخ
معناسنه‌در یقال بسله بسلا من الباب الاول اذا لحاه ولامه وجاهلیتده غطفان وقیس قبیله‌لرندن برطائفه
عندنده معتبر اولان سکز اشهر حرمك اسمیدر وایودرمك معناسنه‌در یقال بسله بسلا اذا عجله وشدت
وسختی معناسنه‌در والك ایله اون مقوله‌سی نسنه‌یی الهمك معناسنه‌در یقال بسله اذا نخله بالمنخل وبرنسنه‌یی
آزجه آزجه اخذ ایلمك معناسنه‌در یقال بسل الشیء اذا اخذه قلیلا قلیلا وبسل اصپور صوتنه وقنه صوتنه
دینور وبدمنظر وزشت هیئتلی آدمه دینور کما سیذکر وحبس ایلمك معناسنه‌در یقال بسله اذا حبسه وبنی عامر بن
لوی جماعتنك لقبیدر وانلر قریش ظواهرك برجناحلری ایدی جناح آخرلرینه بسل اطلاق اولنور ایدی
یای تحتیه ایله وبسل آمین معناسنه استعمال اولنور اذا دعا الرجل یقال بسلا بسلا ای آمین آمین شارحك
بیاننه کوره ایجاب معناسندن مأخوذدر وکان عمر رضی الله عنه یقول فی دعائه آمین وبسلا معناه ایجابا وتحقیقا

مترجم دیر که حلّ واباحه معناسندن اولمق اقربدر یقال بسله الله بسلا ای احله پس بو راده ابسله بسلا سیکنده درکه
یارب دعامی مستجاب ایدوب اول مقصودی ارزان قیل دیمك اولور و بسل ویل وهلاك معناسنه مستعملدر
لوم وشدّت معناسندن مأخوذدر یقال بسلا له ای ویلا له و یقال بسلا واسلا دعاء علیه البسیل امیر وزننده
بودخی بدمنظر وکریه قیافت آدمه دینور یقال رجل بسل وبسیل ای الکریه المنظر و برقریه آدیدر وادبای اندلسدن
حلف قرشی نام ادیبك پدری اسمیدر وقابده بیاته قالمش نبیذ و باده بقیه سنه دینور وحرام نسنه یه دینور یقال شیٔ
بسیل ای حرام بسل فتحیتله اجل معناسنه درکه کلمهٔ تصدیقدر الابسال همزه نك کسریله حرام قلمق تحریم
معناسنه در یقال ابسله الله ای حرّمه و بر نسنه یی برشیئه قرشو طوتوب رهن ایلمك معناسنه در یقال ابسله
لکذا اذا عرضه ورهنه و برآدمی مهلکه وخذلانه براقمق معناسنه در یقال ابسله اذا اسلمه للهلکة و بر ایشی
برآدمه احاله وسپارش قلمق معناسنه در یقال ابسله لعمله وابسل به اذا وکله الیه و برکسنه نفسنی موت وهلاکه
تمکین ایلمك معناسنه در یقال ابسل نفسه للموت اذا وطّنها وخرماقروغی قوریدوب پخته ایلمك معناسنه در
یقال ابسل البسر اذا طبخه وجففه البسول قعود وزننده برنسنه حرام اولمق معناسنه در یقال بسل الشیٔ
بسولا من الباب الاول اذا کان بسیلا ای حراما وسود ونبیذ مقوله سی قتی و بدطعم اولمق معناسنه در یقال بسل
اللبن والنبیذ اذا صار باسلا الباسل حرام نسنه یه دینور وارسلانه دینور ودلیر و بهادره دینور جمعی بسلاء
کلور امراء وزننده و بسل کلور بانك ضمیله یقال رجل باسل ای شجاع و باسل کریه ومستهجن وشدید سوزه
دینور یقال قول باسل ای کریه شدید البسل کتف وزننده حرام شیئه دینور التبسیل تفعیل وزننده
غضبدن یاشجاعتدن یوزی کوزی بورتوب آکشتمك معناسنه در یقال تبسل الرجل اذا عبس غضبا وعند البعض
تبسل برآدمك چهره ومنظره سی پك زشت وکریه اولمق معناسنه در یقال تبسل الرجل اذا کرهت مرآته وفظعت المتبسل
متوکل وزننده ارسلانه دینور البسالة والبسال بانك فتحیله بهادر اولمق معناسنه در یقال بسل الرجل
بسالة و بسالا من الباب الخامس اذا صار باسلا التبسیل تفعیل وزننده برنسنه دن خوشلنموب ایکرنمك
معناسنه در یقال بسله اذا کرهه البسیلة سفینه وزننده برنسنه نك طعمنده اولان آجیرق دادیه
دینور یقال فیه بسیلة ای فی طعمه علقمة و برنسنه نك بقیه سنه دینور البسلة غرفه وزننده رقیه وافسون اوقیان
آدمه و بریلان اجرته دینور الابتسال افتعال وزننده رقیه خوان اجرت آلمق معناسنه در یقال ابتسل الراقی اذا
اخذ البسلة المبسل معظم وزننده طعمی آجی وکریه اولان نسنه یه دینور ومنه یقال حنظل مبسل اذا اکل
وحده فعکره طعمه زیرا ساده جه ییندکده طعمی پك بشیع کلور الاستبسال بودخی برآدم نفسنی موت وهلاکه
توطین وتقریر ایلمك معناسنه در یقال استبسل نفسه للموت اذا وطنه و برآدم دشمنی یا هلاك ایدرم یاخود هلاك
اولورم دیو بیمحابا و بی باك و پرواکندیسنی جنکه القا ایلمك معناسنه در یقال استبسل الرجل اذا طرح نفسه
فی الحرب یرید ان یقتل او یقتل البسکل قنفذ وزننده فسکل معناسنه درکه یارش آتلرندن اك صکره کلان آته
دینور البسملة دحرجه وزننده بسم الله دیمك معناسنه در یقال بسمل القاریٔ اذا قال بسم الله مترجم حقیر
دیر که امام سیوطی مزهر نام کتابنده بو ماده ایچون باب مخصوص عقد ایدوب و بو قبیلدن اولانه نحوت اطلاق
ایلمشدر ونحت اصطلاح ادبیه ده ایکی کلمه یی بعد الاختصار ترکیب ایلمکدن عبارتدر حمدله وحوقله وجیعله
وهلله بونلردندر بسیل یای تحتیه ایله جعفر وزننده روم طائفه سندن برکسنه درکه دولت رشیدیه ده ترجمان
ایدی وخلف بن بسیل علماء اندلسدندر البصل فتحتینله معلومدرکه صوغانه دینور مفردی بصله در وجنکده
باشه کیلان توغلغه یه دینور یقال جاؤا وفی رأسهم البصل ای بیض الحدید البصلیة بغداده برمحل آدیدر
اقلیم البصل اندلسده اشبیلیه ده برولکه نك آدیدر المتبصل متبصر وزننده شول نسنه یه دینور که صوغان کبی
صیق وقات قات قبوقلو اوله یقال قشر متبصل ای کثیر القشور کثیف بصله غرفه وزننده برچلك علیدر
التبصیل تفعیل وزننده والتبصل تفعل وزننده صویوب چیلاتمق معناسنه در بنلری سلب ایچوندر یقال
بصله من ثیابه وتبصله اذا جرّده و یقال تبصلوه اذا اکثروا سؤاله حتی نفد ما عنده یعنی کثرت سؤال ایله اول آدمی
صوغان کبی صویوب بتون مالنی توکندیلر البطل والبطلان والبطول بانك ضمیله برنسنه عبث کیدوب لغو
وهدر اولمق معناسنه در یقال بطل الشیٔ بطلا و بطلانا و بطولا من الباب الاول اذا ذهب ضیاعا وخسرا
الابطال همزه نك کسریله برنسنه یی لغو وهدر قلمق معناسنه در یقال ابطله اذا ذهب به ضیاعا وخسرا
وهزل و یاوه سوزسویلمك معناسنه مستعملدر یقال ابطل فی الحدیث اذا هزل و برباطل و بیهوده نسنه پیدا

ایلمك معناسنه در یقال ابطل الرجل اذا جاء بالباطل البطالة اصاله وزننده یاوه و بیهوده سوزسویلمك
معناسنه در یقال بطل فی الحدیث بطالة اذا هزل وارغاد آواره قالمق معناسنه در یقال بطل الاجیر اذا تعطل
و بهادر اولمق معناسنه در یقال بطل الرجل بطالة من الباب الخامس اذا کان بطلا ای شجاعا الباطل حق
مقابلیدر نته که خطأ صواب مقابلیدر ذاتنده ثبات وحقیقت اولمیان نسنه دن عبارتدر جمعی اباطیل کلور یقال
هو باطل ای ضد الحق وابلیس لعینه اطلاق اولنور ومنه قوله تعالی ومایبدئ الباطل البطّال شدّاد وزننده
کال بطلانیله متصف اولان شیئه دینور یقال رجل بطّال ای ذو باطل بین البطول و پك بهادره دینور کاسیذکر
مترجم دیر که اصطلاح جزده آیلاق تعبیر اولنان شخصه بطّال اطلاق اولنور التبطل تفعل وزننده باطل و بیهوده
نسنه ایله اوغراشمق معناسنه در یقال تبطلوا بینهم اذا تداولوا الباطل و بهادرلنمق معناسنه در یقال تبطل
الرجل اذا تشجع البطل فتحتینله والبطال شدّاد وزننده بهادر آدمه دینور جنکده زخمدار اولدقده نجدت
وشهامتندن زخمنه مبالات ایلیوب و بلجه ترك وابطال ایلدیکیچون یاخود اکفاء واقرانك دملری انلرك یانلرنده هدر
و باطل اولدیغیچون اطلاق اولندی یقال رجل بطل و بطّال ای شجاع تبطل جراحته فلا یکترث لها او تبطل
عنده دماء الاقران جمعی ابطال کلور مؤنثی بطله در البطلات سکرات وزننده ترهات ومالایعنی کلمات وافعاله
دینور یقال جاء بالبطلات ای الترهات الابطولة همزه نك ضمیله والابطالة همزه نك کسریله باطل و بیهوده
معناسنه در یقال بینهم ابطولة وابطالة ای باطل البطلة فتحاتله باطلك جمعیدر جادولره اطلاق اولنور یقال
هم بطلة ای سحرة البعل بانك فتحی وعینك سکونیله شول یوکسك یره دینور که آکا همان سنه ده بردفعه یغمور
اصابت ایدر اوله ومسقی اولمیان خرما وسائر اغاجلره واکینلره دینور که دشتی تعبیر اولنور علی قول یغمور ایله مسقی
اولانلرینه دینور یقال فی البعل کذا عشرا وهو کل نخل وشجر وزرع لایسقی او ماسقته السماء و باغچه وترلا
صوارمق ایچون میری طرفنه و بریلان خراجه دینور که نهر خراجیدن سقی اولندقده و بریلور یقال ادوا بعلهم
وهو ما اعطی من الاتاوة علی سقی النخل وخرما اغاجنك ارککنه دینور و یونس علیه السلام قومنه مخصوص
برپتك آدیدر بعض نسخه ده قوم الیاس واقع اولوب لکن الیاس نسخه سی صحیح وصوابدر یونس لفظی سهو قلم
ناسخدر اذ قال تعالی وان الیاس لمن المرسلین اذ قال لقومه الاتتقون اتدعون بعلا الآیة بیضاوینك بیاننه کوره
شام دیارنده بك نام بلده اهلنه مخصوص برصنمدر اول بلده حالا بعلبك ایله مشتهردر وعند البعض بعل یمن لغتنده
ربّ معناسنه در انتهی و بعل سلاطین سالفه دن برینك اسمیدر و بعل الشیٔ برنسنه نك صاحب ومالکنه دینور
یقال هو بعله ای ربه وآغراغه دینور ثقل معناسنه وزوج معناسنه در که زوج وزوجه یه اطلاق اولنور وزوجه ده
بعله دخی دینور جمعی بعال در بانك کسریله و بعوله در بونده هاء تانیث جماعت ایچوندر و بعول در بانك ضمیله
مؤلفك بصائرده بیاننه کوره زوج معناسنده حقیقت وماعداده مجازدر استعلاء تصورندن منشعبلردر الاستبعال
بریری یغمور صوسیله صواریلور اولمق معناسنه در یقال استبعل المکان اذا صار بعلا وزوج اولمق معناسنه در
یقال استبعل لها اذا صار بعلا لها البعولة بانك ضمیله بودخی زوجیت معناسنه درکه طرفیندن معتبردر یقال
بعل الرجل لها بعولة من الباب الثالث اذا صار بعلا لها وکذا بعلت المرأة اذا صارت ذات بعل وابا وامتناع
ومخالفت ایلمك معناسنه در یقال بعل علیه اذا ابی التبعل تفعل وزننده خاتون زوجنه خدمت واطاعت ایلمك
علی قول زوجی صفالنمق ایچون آراسته اولمق معناسنه در یقال تبعلت المرأة اذا اطاعت بعلها او تزینت له البعال
جدال وزننده والمباعلة مجادله وزننده جماع ایلمك معناسنه در یقال باعلها بعالا ومباعلة اذا جامعها وارعورتیله
اویناشمق معناسنه در یقال باعلها اذا لاعبها وخاتون اره وارمق معناسنه در یقال باعلت المرأة اذا اتخذت بعلا
و برجماعت بری برینك قیزلرنی تزوج ایلمك معناسنه در یقال باعل القوم اذا تزوج بعضهم الی بعض ومجالست معناسنه
مستعملدر یقال باعل فلان فلانا اذا جالسه التباعل تفاعل وزننده بودخی ارعورتیله اویناشمق معناسنه در یقال تباعل
اهلها اذا لاعبها البعل فتحتینله برنسنه دن پك هیتلنوب خوف ایلمکله مدهوش اولوب نه ایشلیه جکنی بیلمز اولمق
معناسنه در یقال بعل بامره بعلا من الباب الرابع اذا دهش وفرق و برم فلم یدر ما صنع البعل کتف وزننده وصف مذکور
اوزره اولان آدمه دینور البعلة فرحه وزننده شول چولپه و پریشان عورته دینور که لباسی حسن اسلوبیله
یاقشدره میوب اندامه اویدره مزاوله یقال امرأة بعلة اذا کانت لاتحسن لبس الثیاب بعال سحاب وزننده
عسقلان قربنده برارضك آدیدر بعال غراب وزننده ارمینیه ده برطاغك آدیدر شرف البعل حاج شام
یولنده برطاغدر بعلبك شامده برشهرك آدیدر بکك ماده سنده ذکر اولندی مترجم دیر که بو احالهٔ موهومه در

زیرا آنده مادهٔ مزبوره بی ذکر ایلمدی قالدیکه بعل صنم اسمیدر که ذکر اولنیدی وبك اول صنمه پرستش ایدن
ملکك اسمیدر صنم مزبور بقعهٔ شهر مذکورده قائم ولوب کیده رك ترکیبله شهر مرقومه اطلاق اولندی البغل
بانك فتحی وغین معجمه نك سکونیله ذوات قسمندن قاتره دینور فارسیده استر دینور جمعی بغال کلور بانك کسریله
مؤنثی بغله در المبغولاء میمك فتحیله اسم جمعدر قاترلره دینور البغل بذل وزننده برآدمك اولادنی هجنته نسبت
ایلمك معناسنه در مادهٔ مزبوره دندر قاتر قسمی ناجنس اولدیغنه مبنی در قاتره بابالك کیمدر دیو سؤال ایتمشلر انام آتدر
دیمش یقال بغلهم بغلا من الباب الثالث اذا هجنهم التبغیل بغل معناسنه در یقال بغلهم بمعنی بغلهم
ویورمکدن یورلوب فرومانده اولمق معناسنه در یقال بغل فی المشی اذا بلد واعیی ودوه یورغه ایله اشکین
بیننده یورعك معناسنه در یقال بغلت الابل اذا مشت بین هملجة والعنق بغیل زبیر وزننده اسمادندر
حفص بن بغیل محدثدر البقل بانك فتحی وقافك سکونیله ظاهر وعیان اولمق معناسنه در یقال بقل الشیء
بقلا من الباب الاول اذا ظهر ویرك یوزنده اوتلر بتمك معناسنه در یقال بقلت الارض اذا انبتت ورمث دیدکلری
اوت یشرمك معناسنه در یقال بقل الرمث اذا اخضر وتازه جوانك سبزهٔ کبی خط رخساری یلورمك معناسنه
مستعملدر یقال بقل وجه الغلام اذا خرج شعره وطوار ایچون تازه چایر بکدرمك معناسنه در یقال بقل
لبعیره اذا جمع له البقل وبقل شول اوته دینور که تخمدن بتر اوله که آنك بهرسنه یکیلیه جك اصلی واو یومی اولمیه
اوزرنده اولان تخمی دائما دوکیلوب کلجك سنه تخملردن ینه نابت اوله مفردی بقله در یقال ترعی الابل البقل
وهو ما نبت فی بزره لا فی ارومة ثابتة الابقال همزه نك کسریله بودخی بر اوتلامق معناسنه در یقال ابقلت
الارض اذا انبتت ورمث دیدکلری اوتلق یشرمك معناسنه در یقال ابقل الرمث اذا اخضر وتازه نك خط
رخساری بلورمك معناسنه در یقال ابقل وجه الغلام اذا خرج شعره واظهار ایلمك معناسنه در یقال
ابقله الله ای اظهره وانبات ایلمك معناسنه در یقال ابقله ای انبته وبرآدمك مواشیسی بقل اوتلامق معناسنه در
یقال ابقل القوم اذا رعت ماشیتهم البقل الباقل رمث دیدکلری اوتك یشروب تازه لنمشنه دینور یقال رمث
باقل ای مخضر وباقل برعاجز وهمج وبیغز کمسه نك اسمیدر که بین العرب * اعیی من باقل * مثلنك منشأیدر برکون
اون برآقچه یه برآهو اشترا ایدوب آغوشنده کتورر ایکن برکسنه بو آهویی قاچ آقچه یه آلدك دیو بهاسندن سؤال
ایلدکده لسانیله اون برآقچه یه آلدم دیمکی اداره ایده مدیکندن اشارتله تفهیم ایده یم زعمیله اون پرمغنی ارائت
ایچون آوجلرنی آچوب وبرعدده اشارت ایچون لسانی چقردقده آهو قوجاغندن پرتاو ایدوب فرار ایلمدی
بنو باقل ازدقبیله سندن برجماعتدر واثلره بقل دخی دینور البقیلة سفینه وزننده والبقلة فرحه وزننده
سبزه لو یره دینور یقال ارض بقیلة وبقلة ای مبقلة التبقیل تفعیل وزننده بودخی بر اوتلامق وتازه نك خط
رخساری بلورمك معناسنه در یقال بقلت الارض اذا انبتت وبقل وجه الغلام اذا خرج شعره وحیوانه کوزل
تقید وتیمار ایلمك معناسنه در یقال بقل الدابة اذا اساسها التبقل تفعل وزننده بقل ارا اشدرمغه چقمق
معناسنه در یقال تبقل الرجل اذا خرج یطلب البقل وطوار بقول اوتلامق معناسنه در یقال تبقلت الماشیة
اذا رعت البقل البقل بانك ضمیله خاصة موسم بهارده ظهور ایدن بقل دیدکلری اوته دینور البقالة شد اده
وزننده والمبقلة مرحله وزننده سبزه زاره دینور بونده قافك ضمیله ده جائزدر الابتقال افتعال وزننده طوار
بقول اوتلامق معناسنه در یقال ابتقلت الماشیة اذا رعت البقل وبرآدمك طواری بقول اوتلار اولمق معناسنه در
یقال ابتقل القوم اذا رعت ماشیتهم البقل بقلة الضب برنبات آدیدر بادر نجبویهٔ بر یدر که اوغل اوتنك یبانی
نوعیدر الباقلی لامك تشدید وتخفیفی وقصر ایله والباقلاء لامك تخفیفی ومد ایله فول اسمیدر که بقله تعبیر
اولنان غله در مفردنده باقلاء دینور هاایله علی قول مفرد وجمعی برابردر تناولی ریاح فاسده واو یقوده احلام
ردیه یعنی فنا ومختلف دوشلر کورمکی مورث وسدر وهم واخلاط غلیظه یی مولد وسعاله وطراوت بدنه نافعدر
وبعض مصلحلر ایله اصلاح اولنمشی حفظ صحت بابنده مؤثردر وزنجبیل ایله تازه سنی تناول تقویت جماعده
بیعدیدر الباقلی القبطی برنباتدر که دانه سنی بقله دن اصغر اولور ترکیده یبان بقله سی وفارسیده جامسه
دیدکلری اوله جقدر البقلة الیمانیة وبقلة الرماة وبقلة الرمل او البراری والبقلة الحامضة والبقلة الاترجیة
ورنبات آدیدر بقلهٔ یمانیه اشتر دیدکلری نباتدر وبقلة الرماة ارمینیه وخزر ومغربده کثیر اولور ورقی سکرلی
پیراغنه شبیه وآندن اصغر وکوکی اینجه وشعبه لری کثیر اولور وبقلة الرمل که بقلة البراری دخی دیرلر قوم بقله سی
دیدکلریدر قناری یه شبیه وآندن اصغر اولور وبقلهٔ حامضه قوزی قولاغی نوعندن حماض دیدکلریدر که

فارسیده ترهٔ سیانی وساق ترشك دخی دیرلر وبقلهٔ اترجیه بادر نجبویه در که اوغل اوتی دیدکلریدر که سبزوات
بدلی تناول ایدرلر بقلة الانصار کرنب در که لهنه دیدکلری سبزه در بقلة الخطاطیف عروق الصفر در که
زرده چاو یاخود مامیران در البقلة المبارکة هندبا در یاخود سموز اوتیدر البقلة اللینة وبقلة الحمقاء سموز اوتیدر
پاپکاهلرده بتدیکیچون حمقه مسند در بقلة الملك شاهتره در البقلة الباردة لبلاب در که صارمشق نوعندندر
ترکیده همیل دیرلر البقلة الذهبیة قطف اسمیدر که سرمق دیدکلریدر قیون صرمشغی تعبیر اولنور
بقول الاوجاع برنباتدر که وجع بطن ایچون مجربدر یونانیسده قاقالیا دیدکلریدر که بو اسمله مشهوردر
مغربده وافریقیه بادیه لرنده بتر البوقال بانك ضمیله قولپسز برداغه دینور تقول شربت من البوقال
وهو کوز بلا عروة بظاهرا تشدید قافله ترکیده بقال دیدکلری اندن مجردر بنو بقیله جهینه وزننده
بربطن اسمیدر البقال شداد وزننده اطعمه ومأکولات طشان کمسنه یه دینور وبولغت عامیه در
صواب اولان بدال او لمقدر نته که ماده سنده بیان اولندی ومحمد بن ابی القاسم الخوارزمی
البقال که تصانیف کثیرهٔ حسنه صاحبی امام بارعدر عجم آخرینه یاء زیاده سیله امام البقالی عنوانده ذکر ایدرلر
پس یاء نسبت اولموب یاء عجمه اولور البکل بانك فتحیله برنسنه یی قاتوب قارشدرمق معناسنه در یقال بکل الشیء
بکلا من الباب الاول اذا خلطه وغنیمت معناسنه در یقال اتخذ بکلا کثیرا ای غنیمة وبکیله دیدکلری طعام یاپمق
معناسنه در یقال بکل الرجل اذا اتخذ البکیلة التبکل تفعل وزننده بودخی غنیمته دینور وبو اسمدر مصدر
دکلدر تنوطکبی یقال له تبکل کثیر ای غنیمة وتبکل مصدر اولور برنسنه یی برنسنه یه مقابل صاتمق معناسنه
شلادوه یی سختیانه صاتمق کبی یقال تبکله بشیء اذا عارضه به کالبعیر بالادم وبرکمسنه یه شتم وضرب وقهر ایله
حواله وشر کیر اولمق معناسنه در یقال تبکله وتبکل علیه اذا علاه بالشتم والضرب والقهر وتخلیط ایلمك
معناسنه در یقال تبکل فی الکلام اذا خلط وعجب وپندار ایله صالنه رق یوریمك معناسنه در یقال تبکل فی مشیته
اذا اختال البکیلة سفینه وزننده والبکالة سحابه وزننده بردرلو طعامدر که اونی رب ایله یاخود صافی یاغ
وخرما ایله قرشدروب اوماج ایدرلر علی قول کرکی کبی اصلانمش قاود یاخود خرما وسود ایله قارشق قاود یاخود
قاود ایله اونی قارشدروب صو ایله وصافی یاغله یاخود زیتله مرطب اولمش قاود یاخود قیق کشکه تازه خرما قاتیلوب
یاخود اوکونمش کش وخرمایی زیتله قارشدرمق جهتیله ترتیب اولنور وبکیله بری برینه قاتلمش قیون وکچی
سوریسنه اطلاق اولنور کذلك برآخر سوری قاتلمش سوری یه دینور یقال ظلت القطیعة بکیلة اذا اختلط الضأن
والمعز وکذا الغنم اذا القیت علیها غنم آخری وغنیمت مالنه دینور وطبیعت معناسنه در یقال کریم البکیلة ای الطبیعة
التبکیل تفعیل وزننده قارش مورش ایلمك معناسنه در یقال بکله اذا خلطه البکلة بانك کسریله بودخی
طبیعت معناسنه در وهیئت وشکل وقیافت وحال وخلقت معنالرینه در بنو بکال کتاب وزننده حمیر قبیله سندن
بربطن در تابعیندن نوف بن فضالة البکالی انلردندر البکیل امیر وزننده همدان قبیله سندن برجماعتدر
وبکیل شول دلبر محبوبه دینور که لباس وروشنده کرکی کبی تکلف ودقت واهتمام ایدر اوله یقال جمیل بکیل
ای متنوق فی لبسه ومشیه ذو بکلان سحبان وزننده ابن ثابت نام امیردر که رعین قبیله سندندر البلل فتحتینله
والبلة بانك کسری ولامك تشدیدیله والبلال کتاب وزننده والبلالة بانك ضمله یاشلق معناسنه در یقال به
بلل وبلة وبلال وبلالة ای ندوة البل بانك فتحیله والبلة بانك کسریله برنسنه یی یشارتمق واصلاتمق
معناسنه در یقال بله بالماء بلا وبلة من الباب الاول اذا نداه وبل وبلال صلهٔ رحم ایلمك معناسنه مستعملدر
نته که یبس قطع رحم معناسنه مستعملدر زیرا نداوتله بعض اشیاء بری برینه مختلط ومتصل اولور یقال بل رحمه
بلا وبلالا اذا وصلها وبل وبلول وبلل فتحتینله خسته لکدن صحت بولوب تندرست اولمق معناسنه در
یقال بل من مرضه بلا وبلولا وبللا من الباب الثانی اذا احسنت حاله وبل برشیئه پك دوشکون وآشفته اولمق
معناسنه در یقال بل بالشیء بلا اذا الهج به وبل وصف اولور شول کمسیه دینور که دائما یمین ایدرك انکار ایله
خلقك حقنی اکل وبلع ایدوب ادا ایلمز اوله یقال رجل بل اذا کان یمتنع بالحلف ما عنده من حقوق الناس وعلی بن
الحسن بن البل البغدادی محدثدر وبل یبانه کتمك معناسنه در یقال بل فلان بلا اذا ذهب فی الارض وبل
بغایت لجوج ومجادل ومعارض آدمه دینور یقال رجل بل ای الد جدل وذمتنده اولان حقوق ناسی مماطله
واکل وبلع ایدن حلاف وظلوم کمسیه دینور وبو تکرار در وبل اطف واحسان معناسنه مستعملدر یقال
بلك الله ابنا وبلك بابن ای رزقکه وترلایه تخم اکمك معناسنه در یقال بلوا الارض اذا بذروها التبلیل تفعیل

وزننده برنسنه‌یی پك اصلاتمق معناسنه‌در الابتلال افتعال وزننده اصلاتمق معناسنه‌در یقال بلّه فابتلّ
التبلل تفعل وزننده بودخی اصلاتمق معناسنه‌در یقال تبلل الشیء اذا اتندّی وابتلال وتبلل خسته افاقت بولوب
کرکی کبی تندرست اولمق معناسنه مستعملدر یقال ابتلّ من مرضه وتبلل اذا حسنت حاله بعد الهزال وتبلل
ارسلان حیقره‌رق پنجه‌سیله یره اوروب طاشنی طپراغنی تورتمق معناسنه‌در یقال تبلل الاسد اذا اثار بمخالبه
الارض وهو یزأر البلة بانك کسریله اسم مصدردر که ذکر اولندی وبله خیر ورزق وحسنه معناسنه مستعملدر
یقال اصاب منه بلة کثیرة ای خیرا ورزقا ولسانك طلاقت وبیان وفصاحتله جریانه علی قول مطلقا وغلبه
هر حرفی مخرجندن اخذ ایده‌رك آب روان کبی سلاستله جری واستمرارینه اطلاق اولنور یقال ما احسن بلة لسانه
ای جریانه وفصاحته اووقوعه علی مواضع الحروف واستمراره علی المنطق وسلاسته وآزجه یاشلغه دینور که
نمنه کلکه تعبیر اولنور یاخود مطلقا یاشلغه دینور یقال به بلة ای بلل دون اونداوة وصحت وعافیته اطلاق اولنور
وولیمه‌یه اطلاق اولنور البلال کتاب وزننده وبانك حرکات ثلاثیله صویه اطلاق اولنور ومطلقا کندوسیله
بوغز ترطیب اولنه‌جق شیئه دینور یقال ما فی سقائه بلال وهو ما یبل به الحلق وبلال مصدردر صلهٔ رحم ایلمك
معناسنه‌در که ذکر اولندی واسامیٔ رجالدندر بلال بن ریاح بن حمامه امام المرسلین علیه الصلوة فی کل حین
حضرتلرینك مؤذنلریدر که بلال حبشی‌در رضی الله عنه وحمامه ریاحك والده‌سیدر وبلال بن مالك وبلال بن
حارث المزنیان وبر محله منسوب اولمیه‌رق بلال آخر صحابه لردر بلال آباد بر موضعدر البلة بانك ضمیله تازه
چایرك رطوبتنه وترلکنه دینور ومرعاده قلان چایر بقیه‌سنه دینور یقال بالمرعی بلة ای بقیة الکلأ وعیب ونقیصه
معناسنه مستعملدر یقال طواه علی بلته کما سیذکر وبونده بانك فتحیله جائزدر البلة بانك فتحیله وضمیله کنجلك
وتازه‌لك هنکامنك طراوتنه وترلکنه اطلاق اولنور یقال به بلة الشباب ای طراوته ومغیلان کبی بیوك میشه
اغاجلرینك چچکنه یاخود چچکلری عقیب ظهور ایدن خرده توی وتفتك کبی نسنه‌یه دینور وعرفط وسمر اغاجلرینك
چچکلرینه دینور یاخود انلردن حاصل اولان لزوجتلی شیره‌یه دینور که فیان بالی کبی نسنه‌در وبونده بانك کسریله لغتدر
وفقر وفاقه دنصکره اقبال ایدن زنکینلکه اطلاق اولنور تقول شکرت بلة فلان ای غناه بعد الفقر ومرعاده قلان چایر
بقیه‌سنه دینور بانك ضمیله ده جائزده وقرظ اغاجنك یمشنه دینور که انکله دباغت ایدرلر پلامود اوله‌جقدر البلی
بانك ضمیله ربی وزننده بودخی بعد الفقر اقبال ایدن غنایه دینور البلیل بانك فتحیله رطوبتلو سرین روزکاره
دینور مفرد وجمعنه اطلاق اولنور یقال ریح بلیل وریاح بلیل ای الریح الباردة مع ندی وصوت معناسنه‌در وقلیل کله‌سنه
اتباع اولور یقال قلیل بلیل البلول وصول وزننده سرین رطوبتلو یل اسمك معناسنه‌در یقال بلت الریح
بلولا من الباب الثانی اذا هبت بلیلا وقورتلمق معناسنه‌در یقال بلّ منه اذا نجا وخسته صحت بولمق معناسنه‌در
کما ذکر وبلول عیب ونقیصه معناسنه مستعملدر کما سیذکر وبر نسنه‌یه ایلشوب مبتلا اولمق معناسنه‌در کما سیجیٔ
البل بانك کسریله شفاء معناسنه‌در یقال وجد بلا من مرضه ای شفاء ومباح معناسنه‌در یقال هو بلّ
ای مباح ویقال حلّ وبلّ ای حلال ومباح اوهو اتباع وآفت وداهیه معناسنه‌در جمعی ابلال‌در یقال هو
بل ابلال ای داهیة الدواهی بلال قطام وزننده صلهٔ رحمك اسمیدر یقال هو یراعی بلال ای صلة الرحم
وخیر ومنفعته اطلاق اولنور یقال لا تبلك عندنا بلال ای لا یصیبك خیر الابلال همزه‌نك کسریله بودخی
قورتلمق معناسنه‌در یقال ابلّ منه اذا نجا واغاج میوه ویرمك معناسنه‌در یقال ابلّ الشجر اذا اثمر وخسته
افاقت بولمق معناسنه‌در یقال ابلّ المریض اذا برأ وحیوان یاشنی آلوب بیانه قاچوب ناپدید اولمق معناسنه‌در
یقال ابلت مطیته علی وجهها اذا همت ضالة واغاجه صو یورمك معناسنه‌در یقال ابلّ العود اذا جری فیه
الماء وسیر وسیاحت ایلمك معناسنه‌در یقال ابلّ الرجل اذا ذهب فی الارض وبر کیمسه نهایت درجه‌ده مفسد
وخبیث اولمق معناسنه‌در شویله که ناسی فساد وخباثتله عاجز ایدر اوله یقال ابلّ الرجل اذا اعیی فسادا وخبثا وبر آدمه
غالب ومستولی اولمق معناسنه‌در یقال ابلّ علیه اذا غلبه البلل فتحتینله بلّ وبلول کبی خسته لکدن وز بولقدن
کمال عافیت بولمق معناسنه‌در یقال بلّ من مرضه بلا وبللا وبلولا من الباب الثانی اذا حسنت حاله بعد الهزال
وبلل فتحتینله وضمتینله وبلوله بانك ضمیله بقیه معناسنه‌در ومنه یقال انصرف القوم ببلالهم وبلولتهم ای وفیهم
بقیة البلة بانك ضمی وفتحیله والبلولة والبلول والبلالة بالرك ضمیله والبللة فتحاتله والبللات حرکات
وزننده والبلالة سحابه وزننده والبللات بانك ضمیله یاشلغه دینور ومنه یقال طویته علی بلته وبلولته
وبلوله وبلالته وبللته وبللاته وبلالته وبلاته ای احتملته علی ما فیه من العیب اوداریته وفیه بقیة من الود بو کلام

یاشلق معناسندندر یاخود بقیه معناسندندر یاخود عیب ونقیصه معناسندندر که حقیقتلری یاشلق معناسیدر پس
مرادی بن آنك عیب واساءتنی تغافل وتجاهل کونه کتم واخفا ایده‌رك اوضاعنه متحمل اولدیم یعنی ظاهرا حقوق
ومحبته خلل وبرمدم دیمکدر یاخود هنوز درونده بکا محبت بقیه‌سی اولمغله جفاسندن اغماضله یته مدار اومواساة
ایلدم دیمکدر بونك اصلی طلومی یاش ایکن بوکدکده دری متکسر اولمیوب قوریدقده نصکره بوکدکده البته
اثنامنه کسر وخلل عارض اولور اولمغله اطوا السقاء علی بله وبلته دینه کلری کلامندندر کما یقال طویت السقاء
علی بلته بضم الباء واللام وبفتحها ای طویته وهو ند وبلل فتحتینله قوزوظفر بولمق معناسنه‌در تقول بللت به
بللا من الباب الرابع اذا ظفرت به وبر محنت دلسوزه کرفتار اولمق معناسنه‌در تقول بللت به ای ضلیت وشقیت
بالقاف وبر آدمك صحبتنه ملازم اولمق معناسنه‌در تقول بللت فلانا اذا لزمته وبلل وبلالة وبلول بر نسنه‌یه شیفته
ومبتلا اولمق معناسنه‌در تقول بللت به بللا وبلالة وبلولا اذا منیت به وعلقته کما تقول بللت به بالفتح ابلّ بلولا وبر نسنه‌یی
بیلك وآشنا اولمق معناسنه مستعملدر ومنه یقال ما بللت به بالکسر بلالا ای ما اصبته ولا علمته وبر کیمسه ابلّ اولمق
معناسنه‌در یقال بلّ الرجل بللا من الباب الرابع اذا صار ابلّ کما سیذکر ورونق وتجمل وآب وتاب معناسنه
مستعملدر یقال ما احسن بلله ای تجمله الاستبلال بودخی خسته کرکی کبی صحت بولمق معناسنه‌در یقال
استبلّ من مرضه اذا حسنت حاله بعد الهزال البالة تشدید لامله دالّه وزننده خیر ومنفعته اطلاق اولنور یقال لا تبلك
عندنا بالة او بلال کقطام کما ذکر ای لا یصیبك خیر الابلّ وصفدر پك اونکو مجادل ومنازع آدمه دینور بلّ کبی یقال
رجل ابلّ ای الدّ جدل وکیسه‌دن اوتانمز پك وزلوکسه‌یه دینور یقال هو ابلّ اذا کان لا یستحیی ونهایت درجه‌ده
لئیم وناکسه دینور که اصلا خیر ونفعی شائبه‌سنه برکیمسه ظفریاب اولمز اوله یقال رجل ابلّ ای الممتنع والشدید
اللؤم لایدرك ما عنده وناسك دائما حقنی مماطله ایله اکل وبلع قیدنده اولان حلاف وظلوم آدمه دینور یقال
فلان ابلّ ای مطول حلاف ظلوم وزناکار کیسته‌یه دینور مؤنثی بلاء درجمعی بلّ کلور بانك ضمیله یقال رجل ابلّ
وامرأة بلاء ای فاجر المبلّ میمك کسریله خصومتده ثابت وپایدار آدمه دینور یقال خصم مبلّ ای ثبت
البلبل دلدل وزننده معروف قوشك اسمیدر که لسانمزده دخی بلبل دینور وشول آدمه دینور که بغایت جست
وسبکروح وصاحب غیرت اولمغله سفرلرده هر کسنك امور ومصالحنه معاونت ایدر اوله بلبلی دخی دینور نفسنه
نسبتله یقال رجل بلبل وبلبلی ای خفیف فی السفر معوان وبر بالق اسمیدر که جثه‌سی ال قدر اولور وبلبل اسماء
رجالدندر ابراهیم بن بلبل وحفیدی بلبل بن اسحق محدثلردر واسمعیل بن بلبل معتمد خلیفه‌نك وزیری ایدی کرماء
ناسدن ایدی وبلبل الکوز برداق وابریق امزکنه اطلاق اولنور تقول شربت من بلبل الکوزة ای من قناتها
التی تصب الماء البلبلة هدهده وزننده امزکلی برداغه دینور وقادینلر بنه جکی هودجه دینور البلبلة زلزله
وزننده جنکده مزراقلری بری برینه کیرشدروب قارش مورش ایلمك معناسنه‌در یقال بلبلوا الاسنة اذا اختلطوها
وآراء وافکاری پریشان وپراکنده قلمق معناسنه‌در کذلك متاعی پریشان ایلمك معناسنه‌در یقال بلبلوا آراءهم
اذا فرقوها ویقال بلبل المتاع اذا فرقها وبلبله برنوع سیاه بوجغه دینور که صدفلر بچلرنده اولور وبلبله قلبه بغایت
خراش واضطراب ویرن تاسه‌یه ووسوسه‌یه وخلجانه دینور کما سیذکر ومصدر اولور بر آدمك درونه تاسه ووسوسه
وخدشه ویرمکله مضطرب وبیقرار ایلمك معناسنه البلبال بانك کسریله بودخی مصدردر بلبله معناسنه یقال
بلبل فلان القوم بلبلة وبلبالا اذا هیجهم وحرکهم البلبال والبلابل والبلبالة بالرك فتحیله بونلرده قلبه
عارض اولان تاسه‌یه وخدشه ووسوسه‌یه دینور یقال لقی فی صدر فلان بلبلة وبلبالا وبلابل وبلبالة ای هما شدیدا
ووساوس وبلبال قورده دینور ذئب معناسنه بلبول سرسور وزننده بر موضع اسمیدر وبمامده بر طاغك آدیدر
بلیّ وبلیان کسرتینله ویالرك تشدیدیله وبلی حتی وزننده وبانك کسریله جائزدر بونلر پك بعید اولمغله یری
نامعلوم اولمق مقامنده استعمال اولنور وجه مذکور اوزره باشنی آلوب بیانه کیدوب نابود اولمق معناسنه اولان
بلول ماده‌سندن مأخوذدر ومنه یقال هو بذی بلیّ وذی بلیان وبذی بلی ای بعید حتی لا یعرف وقنده اولدیغی
معلوم دکلدر دیمك برده هو بذی بلی دیرلر ولی وزننده بانك کسریله ده جائزدر وذی بلیان دیرلر فتحاتله ویانك
تخفیفیله وذی بلیان دیرلر کسرتینله ویانك تشدیدیله وبذی بل دیرلر بانك کسریله وذی بلیان دینور بانك کسری
ولام مشدده‌نك فتحیله وذی بلیان دیرلر بانك ولام مشدده‌نك فتحیله وذی بلیان دیرلر سحبان وزننده
کذلك ذهب بذی هلیان وبذی بلیان دیرلر هانك وبانك ولام مشدده‌نك کسریله ومنصرف
وغیر منصرف اوله‌رق نیرده اولدیغی معلوم دکلدر دیمك برده وعند البعض بلیان بعدلی علمیدر

بونلرك مجموعی بلول مذكور معناسندن مأخوذ ونصرف قدر علی قول بليان وراء بمنده
ياخود اعمال هجردن بر موضع اسميدر ياخود ربع مسكونك نهايتنه دينور وخالد بن وليد رضی الله عنه حضرتلرينك
اما وابن الخطاب حی فلا ولكن ذلك اذا كان الناس بذی بلی بكسر الباء واللام والياء المشددة وذی بلی بكسر الباء
وفتح اللام المشددة والقصر قولندن مراد ناس متفرق اولوب خليفه سز واماسز قالمغيله فرق مختلفه وطوائف
نامؤتلفه اولمغين بری برندن حسی يامعنوی بعيد اولملريدر نته كه وجه مذكوراوزره هرتسنه كه بعيد اولوب محلی
نامعلوم اولسه هو بذی بلی وذی بلی وذی بليان ديرلر بورسمه تركيبلرده ذی صاحب معناسنه اولوب مقتضاسنه
كوره مكان ياخود وقت مقدره مضاف اعتبار اولنور ومنه اذهب بذی تسلم البلان شداد وزننده حمامه دينوركه
غسلكاهدر جمعی بلانات در تقول دخلت البلان فاغتسلت ای الحمام شارح اديركه حاليا عامه حمام خدمتكارينه
اطلاق ايدرلر المتبلل متذلل وزننده ارسلانه دينور المبلل محدث وزننده اوتكن كوكرجينه دينور وچاغرغان
طاوس قوشنه دينور البلل صرد وزننده تخمه دينور بذر معناسنه التبلبل تزلزل وزننده لسانلر مختلف ومختلط
اولمق معناسنه در مثلا كيمی عربی وكيمی فارسی ورومی اولمق كبی يقال تبلبلت الالسن اذا اختلطت ودواب
ومواشی اوتلاغك هر طرفنی تتبع ايده رك بالجمله اوتلايوب بتورمك معناسنه در يقال تبلبلت الابل الكلأ اذا تتبعته
فلم تدع منه شيئا البلابل علابط وزننده جست وچالاك آدمه دينوركه هرنه ايشه شروع ايلسه چابكلك ايله
رؤيت ايليه جمعی بلابل در بانك فتحيله يقال رجل بلابل ای خفيف فيما اخذ المبل ميمك ضمی وبانك كسريله
شول آدمه دينوركه خبث وخدعه سندن ناشی مراد ايلديكك خصوصده سكا متابعتدن سنی عاجز وبيتاب
ايدر اوله يقال رجل مبل اذا كان يعييك ان يتابعك علی ما تريده بليل زبير وزننده صقين ترابنده واقع شر يعدنك
يعنی نهرك اسميدر وبر رجل آديدر البالول جزؤيجه صويه دينور يقال ما فی البئر بالول ای شیء من الماء البللة
همزه وزننده زی وهيئت وقيافت معناسنه در البللة والبلولة ضمتيله حال وشان معناسنه در تقول كيف
بللتك وبلولتك ای حالك الابلة ضمتيله قبيله معناسنه در يقال جاء فی ابلته ای فی قبيلته بل بانك فتحی ولامك
سكونيله حرف اضرابدر اكر كنديدن صكره جمله ذكر اولنورسه اضرابك معناسی يامفهوم اولی ابطال اولوركقوله
تعالی وقالوا اتخذ الله ولدا سبحانه بل عباد مكرمون ياخود برغرضدن غرض آخره انتقال اولور كقوله تعالی فصلی
بل تؤثرون الحياة الدنيا واكر كنديدن صكره مفرد كلورسه ثانيی اوله عطف ايچون اولور بعده اكر كنديدن مقدم
فعل امر ياخود كلمهٔ ايجاب ذكر اولنورسه ماقبلنی مسكوت عنه شكلنده قيلر يعنی ماقبلنه برنسنه ايله حكم اولنميوب
بلكه حكم مابعدينه اثبات اولنور كقولهم اضرب زيدا بل عمرا وقام زيد بل عمرو واكر كنديدن مقدم نفی ياخود
نهی ذكر اولنورسه ماقبلنی علی حاله تقرير ايدوب ضد مفهومنی مابعدينه اثبات ايدر كقولهم ماقام زيد بل عمرو
ولايقم زيد بل عمرو وبعضلر يعنی مبرد وعبد الوارث نفی ونهيك معنالرنی مابعدينه ناقل اولمسنی تجويز
ايلديلر پس ما زيد قائما بل قاعدا وبل قاعد ديمك صحيح اولوب ومعنا جهتلری مختلف اولور وكوفيون نهی وشبه
نهيك غير يسنده واقع بل ايله عطف كلام اولمغی منع ايلديلر پس ضربت زيدا بل اباك قولی صحيح اولمز وكاه
اولور كه توكيد اضراب ايچون بعد الايجاب واقع اولان بل كلمه سندن مقدم لاء نافيه زياده اولنور كقول الشاعر
وجهك البدر لابل الشمس لونا * ولاء مزبوره بعد النفی بل كلمه سنك تقرير ماقبلنی توكيد ايچون زياده اولنور كقوله
وماهجرتك لابل زادنی شغفا بنيل بانك ضمی ونونك كسريله شعرای اندلسدن محمد بن مسلمك جدی اسميدر
وبونده اصح اولان اماله ايله اولمقدر لكن اصطلاحا يای تحتيه ايله كتب ايدرلر البول بانك فتحيله معلومدركه سدكه
دينور جمعی ابوال كلور فی الاصل مصدر در وبول مصدر اولور ايشه مك معناسنه در يقال بال الرجل يبول بولا
وبول ولده اطلاق اولنور يقال له بول كثير ای ولد وعدد كثيره اطلاق اولنور ويردن صوقينايوب آقمق معناسنه
مستعملدر يقال بالماء اذا انفجر واريمك معناسنه مستعملدر يقال بال الشحم اذا ذاب البيلة بانك كسريله اسمدر
ايشمكه دينور البولة تمره وزننده قيز اولان ولده دينور دختر معناسنه يقال له بولة ای بنت البوال غراب
وزننده برعلتدر كه چوق چوق ادرار ايتدرر يقال اصابه بوال ای داء يكثر منه البول مترجم ديركه ظاهرا بو علت
كتب طبيه ده ذيابيطس اسميله مرسوم اولاندركه يونانيدر واكا غر بيده دواره ودولاب وزلق الكليه ديرلر وبوسلس
البولدن بشقه در بونده عطش دائمی اوله رق ايچديكی همان بول ايدر كلی ضعيف اولمغله امساك ماء ايده ميوب
تيز تيز ادرار ايدر اولور البولة همزه وزننده چوق ادرار ايدن آدمه دينور المبولة مكنسه وزننده اوردك تعبير
اولنان قابه دينوركه اكا ادرار ايدرلر المبولة مرحله وزننده ادراره باعث اولان شيئه دينور يقال الشراب مبولة

ای يحمله علی البول البال حال وشان معناسنه در ومنه يقال هو كاسف البال ای سیء الحال وخاطر معناسنه در
يقال قال له فالقی له بالا ای خاطرا وقلبا وبر جنس ايری بالق آديدر بو بالق هند وحبشه درياسنده اولور بك
عظيم وغريب جثه سنی نقل ايدرلر وبال ترلايه للذكلری ذمود بيله دينور ورفاه ورخاء معاش معناسنه در يقال له
بال ای رخاء عيش البالة حاله وزننده قاروره يه دينور ودغارجغه دينور جراب معناسنه وطيب قوبجق قابه
وقنويه دينور وحجازده بر موضع آديدر وقارمق معناسنه اولان باله نك محل ذكری معتل بابيدر بولی سكری
وزننده اسماندندر هلال بن زيد بن يسار بن بولی تابعيندندر ابوال البغال سرابه اطلاق اولنور مترجم ديركه بغل
سفر بعيده متحمل اولديغيچون اطلاق اولندی لكن بوراده بولدن مراد ولد اولمق اغلبدر بغالك ولدی اولمامغله
واهی اولان سرابدن كنايه ايدرلر بالويه بر رجل اسميدر البهدل جعفر وزننده صرتلان انكه دينور وبر يشل
قوشك آديدر بنو بهدل بنی سعددن برجماعتدر البهدلة دحرجه وزننده جست وچابك يوريمك معناسنه در
يقال بهدل الرجل اذا خف واسرع فی المشی واركشينك ممه سی بيوك اولمق معناسنه در يقال بهدل الرجل اذا
عظمت ثندوته وبهدله تميم قبيله سندن بر رجل اسميدر وام عاصم بن ابی النجود المقری اسميدر البهصل عصفر
وزننده بومری كوده لو ديزمان آدمه دينور يقال رجل بهصل ای الغليظ الجسم وآق نسنه يه دينور البهصلة
قنفذه وزننده بودور عورته دينور بانك فتحيله ده جائزدر وچاغرغان عورته دينور يقال امرأة بهصلة ای صخابة
وبشره سی پك بياض اولان خاتونه دينور بانك فتحيله ده لغتدر يقال امرأة بهصلة ای الشديدة البياض البهيصل
مصغر بنيه سيله ضعيف وكثر وردیء آدمه دينور البهصلة دحرجه وزننده بركسه صويوب لباسنه قار
اوينامق معناسنه در يقال بهصل الرجل اذا خلع ثيابه فقامر بها وكيكك اتی كروب چوره سنده اولانی
زه كبی آليقومق معناسنه در يقال بهصل الرجل اذا اكل اللحم علی العظم فتكفه من اكنافه وناسی
مالليرندن يعنی خركله سی ايچندن سوروب اخراج ايلمك معناسنه در يقال بهصل القوم من مالهم اذا اخرجهم
البهكلة بهكنه وزننده ومرادفيدركه نرم تن تازه محبوبه يه دينور يقال امرأة بهكلة ای غضة ناعمة البهل
بانك فتحيله آزجه صويه دينور ماء قليل معناسنه بعض نسخه ده مال قليل مرسومدر ولعن ونفرين ايلمك معناسنه در
مؤلف بونی تكرار ايلمشدر يقال بهل الله فلانا بهلا من الباب الثالث ای لعنه ومهل معناسنه در يقال
بهلا ای مهلا ای ابهل بهلا وبر آدمی كندی رأی وارادهسنه قويوب خود سر اوله رق بوشلامق معناسنه در
تقول بهلت فلانا اذا خليته معرأيه شارحك بيانه كوره معنای موضوعی بودر لعن وسائر معانیء منشعبه بوندن
متفرعدر التبهل تفعل وزننده مطلوب اولان نسنه نك تحصيلی سبيله رنج وزحمت چكمك معناسنه در يقال
تبهل فلان اذا عنی بما يطلب الابهال همزه نك كسريله برنسنه يی بوشلامق ترك واخلا معناسنه در يقال ابهله
اذا تركه وناقه يی صالمه صاليورمك معناسنه دركه ايستين كسه سودنی صاغوب تناول ايدر يقال ابهل الناقة
اذا اهملها كذلك سودلو ناقه نك ممه سی باغنی چوزوب اويله صاليورمك معناسنه در يقال ابهل الناقة اذا حل
صرارها وتركها وبر كسه يی رأی وارادهسنه قويوب اصلا آنك قيدوغائله سنده اولميه رق كندی باشنه ترك ايلمك
معناسنه در تقول ابهلت فلانا اذا خليته مع رأيه بعضلر ديديكه اكر بورسمه تسييب واهمال اولنان حر ايسه
يعنی كشی زاده ايسه بهله دينور ثلاثيدن واكر عبيد قسمی ايسه ابهله دينور افعال بابندن وابهال تحمی تمام
اكدكدنصكره ترلايه صو صاليورمك معناسنه در يقال ابهل الماء اذا ارسله فيما بذره الباهل شول ناقه يه دينوركه
ممه سنك باغی اولميه علی قول يولارسز صالمه اوله ياخود تمغا ونشانه سی اولميه جمعی بهل كلور بانك ضميله ردكبی
وبهل كلور ركع وزننده يقال ناقة باهل ای لاصرار عليها اولا خطام اولاسمة وباهل خودسر آدمه دينور باديه
اعرابی كبی يقال رجل باهل ای علی رأسه لايصل اليه احد وبيكار وآواره كزن شخصه دينور يقال هو باهل
ای متردد بلا عمل وصويه سی وطويقه سی اولميان چوبانه دينور يقال راع باهل اذا كان بلا عصا البهل فتحتيله
ناقه نك ممه سی باغی چوزيلوب ولدی امراوله رق صالمه اولمق معناسنه در يقال بهلت الناقة بهلا من الباب
الرابع اذا حلت صرارها وترك ولدها يرضعها المبهلة مكرمه وزننده ممه سنك باغی چوزوب تسييب ايتدكلری
صالمه ناقه يه دينور جمعی مباهل كلور الاستبهال ممه سنك باغی اولميان ناقه يی صاغمق معناسنه در يقال استبهل
الناقة اذا حلبها بلا صرار ووالی رعيتی خودسر ترك ايلمك معناسنه در يقال استبهل الوالی الرعية اذا اهملهم
واستبهلت البادية القوم ديرلر قچن حشم نشين طائفه سی باديه يه نزول ايدوب مقر حكومتدن پك بعيد اولمغله
تصرف وولاة قيدندن سرازاده اولوب دلخواهلری اوزره عمل وحركت ايلسه لر الباهلة طول خاتونه اطلاق

اولنور يقال امرأة باهلة اى ايم وبرقبيله اسميدر البهلة بانك فتحى وضميله اسمدر لعنت ونفرين معناسنه در يقال عليه البهلة اى اللعنة المباهلة مفاعله وزننده والتبهل تفعل وزننده والتباهل تفاعل وزننده برى برينه لعنتله بددعا ايلمك معناسنه در يقال باهل بعضهم بعضا وتبهلوا وتباهلوا اى تلاعنوا الابتهال افتعال وزننده سائردن قطع تعلق ايدوب صميم واخلاصله حضرت حقه تضرع ودعا ايلمك معناسنه در يقال ابتهل اليه تعالى اذا دعا وتضرع بهلل قنفذ وزننده وبهلل جعفر وزننده غير منصرف اوله رق باطل و بيهوده موقعنده مستعملدر يعنى باطل و بيهوده نك علملريدر سبب انصرافلرى وزن فعل وعلميتدر اول فى الاصل مجهول صيغه سى اولوب بعد العلم لام اولى مضموم اولمشدر يقال هو الضلال بن بهلل و بهلل اى الباطل الابهل احمد وزننده برشجر كبيرك يمشنه دينور كه ورقى طرفاء ورقنه و يمشى سدر يمشنه شبيه اولور و بو جوهر ينك توهم ايلديكى كبى شجر عرعر دكلدر تركيده اول شجره آردج آغاجى و يمشنه آردج تخمى ديدكلريدر بخورى رحمدن جنينك سرعت اسقاطنده مؤثر وسركه ايله طلاسى داء الثعلب علتنه نافع وبال ايله طلاسى قروح خبيثه نك تنقيه سنده مفيددر البهلول بانك ضميله سرسور وزننده كوله كن خندان آدمه دينور يقال رجل بهلول اى ضحاك وجامع مجامع خير وحسنات اولان سيد وذيشان آدمه دينور يقال هو بهلول اى سيد وجامع لكل خير شارح ديركه صورت مجانينده اولان عقلادن بهلول دانا مجذوب معروفدر البهيلة سفينه وزننده بهيره معناسنه دركه بين القوم سيده وشريفه اولان خاتونه دينور يقال امرأة بهيلة اى بهيرة بهيل امير وزننده ابن عريب بن حيدان در بيل بانك كسريله رى قضاسنده برناحيه در زهاد ومحدثيندن عبد الله بن حسن البيلى اورادندر وسرخس قضاسنده برقريه در محدثيندن عصام بن الوضاح ومحمد بن احمد بن عمرويه ومحمد بن حمدون بن خالد البيليون اورادندر تجز بحمده تعالى

فصل التاء الفوقية

التألان تانك وهمزه نك فتحيله بركسه باشنى يوقرى يوقرى سلكه رك يوريمك معناسنه در على قول صواب اولان نونله اولمقدر كما سيذكر ان شاء الله تعالى مؤلف بورادة تعريفده مسامحه ايلمشدر التبل حبل وزننده دشمنلكه دينور جمعى تبول وتادر اوله رق تبابيل كلور يقال بينهما تبل اى عداوة وحقد وكينه معناسنه در يقال له فى قلبه تبل اى ذحل و بركسه يى خسته قلمق معناسنه در يقال تبله الحب تبلا من الباب الاول اذا اسقمه و برآدمك عقلنى آلوب سمه و بيهوش ايلمك معناسنه در يقال تبله اذا ذهب بعقله وزمان حوادث ونوائبله بركسه يى تباه وتلف ايلمك معناسنه مستعملدر يقال تبل الدهر القوم اذا رماهم بصروفه وافناهم و برمحبوبه عشق جاليله برعاشق بيچاره نك كوكلنى آشفته ودردناك ايلمك معناسنه مستعملدر يقال تبلت المرأة فوأد الرجل اى اصابته بتبل وذلك الفوأد متبول وتنجره يه تابل قودق معناسنه در يقال تبل القدر اذا جعل فيها التابل الاتبال همزه نك كسريله بودخى برآدمى درده دوشورمك معناسنه در يقال اتبله اذا اسقمه التتبيل تفعيل وزننده والتوبلة حوقله وزننده والمتابلة مفاعله وزننده بونلرده تنجره يه تابل قومق معناسنه در يقال تبل القدر وتوبلها وتابلها اذا جعل فيها التابل التابل صاحب وهاجر وزنلرنده والتوبل جوهر وزننده ابزار الطعام معناسنه دركه تنجره حوايجنه دينور فلفل وكمون وسائرى كبى كه تلذيذ طعام ايچون وضع اولنور جمعى توابل كلور شارح ديركه توابل حوايجدن اخصدر توابل تلذيذ ايچون وضع اولنان ابزاردر التابل شدادوزننده توابل صاحبنه دينور كه مراد صاتيجيسى اوله جقدر توبال النحاس وتوبال الحديد تانك ضميله باقر ودمور چكلجلندكده اطرافه صچرايان خرده لردركه تركيده توال ديرلر باقر توالى ودمور توالى تعبير اولنور ماء عسل ايله برمثقالنى شرب بلغمى قوتلو مسهلدر تباله سحابه وزننده يمنده بربلده دركه خصب ورخاء ونعمتله معروفدر امويه دن عبد الملك حجاج ظالمى اورايه والى ايلمكله واروب خارجدن شهرى تماشا ايلدكده بكنميوب استحقار ايلديكندن بين العرب * اهون من تبالة على الحجاج * مثل اولمشدر تبل زفر وزننده بردره نك اسميدر تبل سكر وزننده حلب اعمالندن بربلده در كفرتبيل امير وزننده رقه ايله بالس بيننده برموضعدر التتل تانك فتحيله برنوع طيب اسميدر التوزلى تانك فتحى والفك قصريله ومدّيله آفت وداهيه يه دينور تربل زبرج وجعفر وزنلرنده برموضعدر التعل فتحتينله كاهجه آدمك بوغزينه عارض اولان يانقسى آجى گچشمكه دينور يقال اخذه التعل اى حرارة الحلق الهائجة ويقال تعل حلقه تعلا من الباب الرابع التفل تانك فتحى وفانك سكونيله توكرمك معناسنه در يقال تفل تفلا من الباب الاول والثانى اذا بصق شارح ديركه تفل يالجه توكرمكه دينور رقيه خوانك اوجنه واوقوديغى آدمك وجودينه توتوديه رك رطوبتسز توكرديكى كبى بوندن مادونى نفث بعده نفخ اولور التفل تانك ضميله والتفال غراب وزننده توكركه دينور بصاق معناسنه وكوكه دينور زبد معناسنه التفل فتحتينله برآدمك وجودى بد قوقمق معناسنه در يقال

تفل

تفل الرجل تفلا من الباب الرابع اذا تغيرت رائحته التتفل كتف وزننده كوده سنى بدقوقان آدمه دينور التفلة فرحة وزننده والمتفال محراب وزننده كوده سى بدقوقان عورته دينور الاتفال همزه نك كسريله برنسنه نك رائحه سنى متغير ايدوب بدقوقمق معناسنه در يقال اتفلت الشمس رائحته اذا غيرته التنفل تنضب وزننده والتنفل قنفذ وزننده والتنفل درهم وزننده والتنفل جعفر وزننده والتنفل زبرج وزننده والتنفل جندب وزننده والتنفل سكر وزننده تلكى يه على قول انيكنه دينور مؤنثلرى هايله در وتنفل تنضب وزننده قورى اوتلغه دينور على قول برشجر آديدر ياخود قرامتق يشل برنبات آديدر التكلان تانك ضميله برنسنه يه يابركسنه يه اعتماد ايلمك معناسنه در يقال تكل عليه تكلانا من الباب الرابع اذا اتكل و بو كرچه وكولدن مأخوذ اولمغله موضع ذكرى واو فصلى اولوب لكن لفظنه رعايةً بو مقامده دخى ذكر ايلدم التل تانك فتحى ولامك تشديديله برآدمى يره يقمق معناسنه در على قول يونك برطرفى و بريكاغى يره كلمك وجه اوزره يقمق معناسنه در يقال تل فلانا تلا من الباب الاول اذا صرعه او القاه على عنقه وخده و بركسه حقنده محل ناموس اوله جق خرف اندازلق ايلمك معناسنه مستعملدر يقال تل فلانا بتلة سوء اذا رماه بامر قبيح و برنسنه يى برآدمك النه خشونتلوجه ويرمك ياخود النه براقيورمك معناسنه در يقال تل الشئ بيده اذا دفعه اليه او القاه وتضرع ونياز ايلمك معناسنه در يقال تل الرجل اليه تلا من الباب الاول والثانى اذا تضرع ودوشمك معناسنه در يقال تل الشئ اذا سقط ودوكمك معناسنه در يقال تل الماء اذا صبه وكوده ترلمك معناسنه مستعملدر يقال تل جبينه اذا رشح بالعرق وقيويه ايپ صارقتمق معناسنه در يقال تل الحبل فى البئر اذا ارخاه فيها وتل طپراقدن تپه يه دينور كه اويوك تعبير اولنور وقوم كومه سنه دينور وكوچك طاغ طرزنده يوكسك تپه يه دينور رابيه معناسنه جمعى تلال كلور جبال كبى و يصدغه اطلاق اولنور وساده معناسنه بونك جمعى شاذ اوله رق اتلال در على قول تل بدر او قاشه دينور وتل اعلامدندر عمر بن محمد بن التل الكوفى محدثندر المتلول والتليل امير وزننده يره چالنمش كسيه دينور ومتلول قورومى بتين وديوشورملى قوند اوكوزه دينور وتليل بوينه اطلاق اولنور عنق معناسنه جمعى اتله كلور اجله وزننده وتلل كلور سرر وزننده وتلائل كلور دلائل وزننده التلة تانك كسريله چركين ايشه دينور يقال رماه بتلة سوء اى بامر قبيح بورادة سوء لفظنه اضافتى مبالغه يه محمولدر و بو صرع معناسندن مأخوذ اسمدر معناى مزبورده استعمال اولندى وتله بناء نوع اولور يان اوزره بركونه ياتمق معناسنه كه آندن ياتش ايله تعبير اولنور يقال له تلة حسنة اى ضجعة وياشلغه دينور يقال به تلة اى بلل وحالت معناسنه در يقال له تلة حسنة اى حالة واوشنكلكه دينور يقال فى خلقته تلة اى كسل التلى حتى وزننده يره يقلمش كسه لره دينور مفردى تليل در يقال قوم تلى اى صرعى وتلى برموضع آديدر تانك كسريله ده جائزدر المتل ميمك كسريله مقص وزننده برآدمى يره يقه جق نسنه يه دينور يقال تله بالمتل وهو ما يتل به وديم ديك قوى ومتين مزراغه دينور و ياوز آدمه ودوه يه دينور ونمازده ديم ديك طورر اولان مصلى يه اطلاق اولنور يقال هو يصلى متلا وهو المنتصب فى الصلوة التلتلة زلزله وزننده برنسنه يى صرصوب ارغلامق معناسنه در يقال تلتل الشئ اذا حركه واقلقه وارغلاتمق معناسنه در يقال تلتل الشئ اذا ازازل و يلپك يوريمك معناسنه در يقال تلتل الرجل اذا سار شديدا وطوارى عنف وشدتله سورمك معناسنه در يقال تلتل الدابة اذا ساقها عنيفا وقاتيلق شدت معناسنه در يقال لقى منه تلتلة اى شدة وتلتله شول مشربه يه دينور كه خرمانك ابتدا چقان يمشنك قبجوقلرندن دوزلمش اوله وتلتلة بهراء قبيله بهراء خلقنك مضارعت حرفنى مكسور تلفظ ايلمرندن عبارتدر شارح ديركه ننه كه قيس وتميمك همزه يى عينه تبديللرينه عنعنه وهذيلك حانى عينه تبديللرينه فحفحه وربيعه ومضرك كاف خطاب مؤنثدنصكره شين معجمه الحاقنه كشكشه ديرلر و بونلرك تفصيلى كتاب مزهرده مبسوطدر مترجم ديركه لطايفدندر كه عقيلة قبيله سى اولان ليلاى اخيليه بهرائيه نام خاتون حسب العاده كندى لغتلرى اوزره تكلم ايدر ايدى بركون عبد الملك اموى حضورينه دخول ايدوب اتفاقا امام شعبى دخى حاضر بالمجلس اولمغله ليلى ايله مطايبه بابنده بالاشاره مأذون اولدقدنصكره ليلايه خطاب ايدوب يا ليلى ما بال قومك لا يكتنون يعنى سنك قومك نيچون كنيه ايله اكتنا ايلمزلر ديدكده ليلى و يحك اما نكتنى ديديكه مرادى بزلر كنيه ايله اكتنا ايلمز ميز ديمكدركه نكتنى اكتنادن مستقبل متكلم مع الغيردر لكن كندى لغتلرى اوزره نونى مكسور اتلفظ ايلدكده جماع معناسنه اولان نيكدن ماضئ مخاطب صورتنده اولمشدركه ظاهراسنى تصرف ايلدكمى ديمك اولور اس امام شعبى جوابنده لا والله او فعلت لاغتسلت ديمكله ليلايه حجاب ومجلسه انبساط بحساب عارض اولدى انتهى التلة تانك فتحيله بودخى خرمايمشنك قبجوقلرندن دوزلمش مشربه يه دينور تلتله كبى تقول شربت بالتلة والتلتلة

مطلب

وهی مشربة من قیقاء الطلع وتله بناء مرّ اولور بركره دوكك معناسنه یقال تله تلة ای صبه صبة واحدة و پان
اوزره یاتمغه دینور ضجعه معناسنه التالّ ضالّ كلمه سنه اتباعا ذكر اولنور یقال ضالّ تالّ التلالة والتلال
ضلاله وضلال وزنلرنده وآنلره اتباع اولورلر یقال ضلالة تلالة والضلال بن التلال اتباع التلی ربی وزننده
بوغزلنمش قیونه دینور المتالّة تشدید لامله مفاعله وزننده قسراق ایچون آیغر طلب ایلمك معناسنه در یقال
ذهب یتالّ متالّة ای یطلب لفرسه فحلا الاتلال همزه نك كسریله برنسنه یی طاملتمق معناسنه در یقال اتلّ المایع
اذا اقطره وحیوانی یدكه بغلیوب چكوب یدمك معناسنه در یقال اتلّ الفرس اذا ارتبطه واقتاده التلل فتحتینله
یاشلغه دینور یقال به تلل ای بلل التلول صبور وزننده یدكه بطائله كلوب كوجله یدیلور اولان حیوانه دینور یقال
فرس تلول اذا كان لا ینقاد الا بطیئا التلاتل علابط وزننده قالین كوده لو صمصق طقناز آدمه دینور یقال رجل
تلاتل ای تارّ غلیظ المتمّل مشمعلّ وزننده اعتدال اوزره اوزون بویلو آدمه دینور علی قول اوزون اولوب میل كبی
دیم دیك طورر اولان آدمه دینور یقال رجل متمّلّ ای طویل معتدل اوطویل منتصب الاتمیلال افعیلال وزننده
برنسنه پك اوزامق معناسنه در یقال اتمألّ الشیء اذا طال واشتدّ التملول عصفور وزننده بر نبات آدیدر كه
نبطی لساننده قنابری وفارسیده برغست دیرلر ابتدای بهارده جمیع سبزواتدن اقدم ظهور ایدر تركیده ارمنیلر
خیاری وسلوكلی پنجار تعبیر ایدرلر اكلا وضمادا بهق ووضح وبرص علتلرینه نافع ومسهل
ومعده یه وجكره صالح ومحرور ومبرود مزاجلره موافقدر مكبوسی اشتهای طعامی زیاده ایدر التامول تانبول
اسمیدر كه یقطیندن یعنی ساق اوزره طورمیان نبات انواعندندر قاون وصارمشق كبی ورقنك طعمی قرنفل
طعمنه شبیه اولور مغسول كرج ایله مضغ ایدرلر طعامی مشهی ونشئه بخش وجماعی مقوّی ودیش اتنه ومعده
وكبده ایراث تقویتده بیعدیلدر و بونی اهل هند باده بدلی استعمال ایدرلر نوعا كیف ونشوه ایراث ایدر ونباتی
بوكرلجه نباتی شكلنده بتوب صرمشق كبی جوارنده اولان اشجاره صاریلور هند اهلی تنبول و پان دخی دیرلر
تمیله جهینه وزننده بجازدیارنه مخصوص برجانوردر كه كدی یه شبیه اولور علی قول قره قولاق دیدكلری یدر جمعی
تملان در تانك كسریله وتمیلات كلور تانك ضمیله ابوتمیله یحیی بن واضح نام محدّثك كنیه سیدر الاتمهلال
اقشعرار وزننده برنسنه پك اوزامق علی قول اعتدال وجهیله اوزامق معناسنه در یقال اتمهلّ الشیء اذا طال
واشتدّ اواعتدل التنبل درهم وزننده والتنبال قرطاس وزننده والتنبالة قرطاسه وزننده والتنبول
زنبور وزننده بودور آدمه دینور التنبل تنضب وزننده والتانبول ذكر اولنان تامول كلمه سنده لغتدر التنتل
درهم وزننده والتنتالة قرطاسه وزننده بودور آدمه دینور التولة تانك ضمیله همزه وزننده جادولغه دینور
سحر معناسنه علی قول سحره شبیه وضع وفعله دینور نیرنجات كبی یقال هو یعمل التولة ای السحر اوشبهه
ونسوانك افسون بونجغنه دینوركه قوجه لرنی تسخیر وتحبیب ایچون افسون ایدوب استصحاب ایدرلر و پك عظیم
ومنكر داهیه یه دینور جمعی تولات كلور تانك ضمی وواوك فتحیله التولة عنبه وزننده توله ایله ایكی معنای اولده
مراد فدر التولة تانك فتحی وضمی وواوك سكونیله بودخی عظیم ومنكر داهیه یه دینور التول قول وزننده سحره
دورشمك معناسنه در یقال تال الرجل یتول تولا اذا عالج السحر التال حال وزننده خرما فدانلرینه دینور مفردی
تاله در توله حمزه وزننده اسمادندر محمد بن احمد بن توله محدّثدر التویلة سفینه وزننده جماعته دینور
تولی سكری وزننده اسمادندر عبدالله بن تولی تابعیندندر تویل امیر وزننده امراء مصردن حنظلة
بن صفوانك جدّیدر تویل زبیر وزننده اسمادندر قبس بن تویل بركسنه در التاویلة واوك كسریله براوت
اسمیدر التولات تانك ضمی وواوك فتحیله ذكر اولنان توله نك جمعیدر كه داهیه یه دینور ومنه یقال جاء بدولاه
وتولاه ودولاته وتولاته ای بالدواهی ودولات دخی داهیه معناسنه در فقرهٔ اولاده اختصارا تاالری حذف اولنمشدر
فصـــــل الثاء المثلثة الثؤلول زنبور وزننده ممه نك دوكمه جكنه دینور حلمة الثدی معناسنه و بدنده حادث اولان
خرده خرده دانه جكلره دینور كه سكیل تعبیر اولنور فارسیده آزخ دیرلر كونا كون ظهور ایدر كیمی منكوس وكیمی
منشقق اولوب بونقه لنور وكیمی بدنه یاپشق اولور و برنوعی واردر كه مسمار شكلنده دبی انجه واوزون و برطرفه
مائل ومنفتح اولور بو كه طاوق كوتی تعبیر ایدرلر جمله سی بلغمی یاسوداوی یاخود ایكیسندن مركب خلط غلیظ
ویابسدن تحدث ایدر وثؤلول كلمه سنك جمعی ثآلیل كلور یعالیل وزننده الثألّة دحرجه وزننده والتثألل
تدحرج وزننده برآدمك بدننده سكیللر بتمك معناسنه در یقال ثؤلل الرجل علی المجهول وتثألل جسده اذا خرجت به
الثآلیل الثبل ثانك ضمیله والثبل فتحتینله قاب وحوض مقوله سنك دبنده قلان بقیه یه دینور یقال لم یبق

فیه الاثبل وثبل وهو البقیة فی اسفل الاناء وغیره الثبتل تا ایله جیدر وزننده زجولیتسرر آدمه دینور یقال هو ثبتل
ای عنین وصغنر دیدكلری كیكه علی قول قوجه سنه یاخود اركنه دینور و برجنس بیان اوكوزنه دینور وكبی
ارسلانی كبی صاحب شكل وقیافت اولمغله كندیدن ارلك وشجاعت مأمول ایكن ایچی بوش طاول كبی مایه دن خالی
آدمه دینور یقال انه ثیتل وهو الرجل الضخم الذی تظن ان فیه خیرا الثیتلة ببطره وزننده بعد التعاقل اظهار
حماقت ایلمك معناسنه در یقال ثیتل الرجل اذا تحامق بعد تعاقل الثجل فتحتینله برآدمك قارنی بیویوب صارقق
یاخود بوكورلری ویانلری طلوم كبی قبارب وب بلورمك معناسنه در یقال ثجل الرجل من الباب الرابع اذا عظم
بطنه واسترخی اوخرجت خاصرتاه الاثجل والمثجل معظم وزننده قارنی بیوك وصالق آدمه دینور والثجل
الوادی دره نك كیكبش یرینه اطلاق اولنور الثجلاء حمراء وزننده اثجلك مؤنثیدر وكیكبش چانطه یه ودغار جغه
دینور یقال مزادة ثجلاء ای واسعة الاثجلین اثجل كلمه سیندن جمعدر داهیه مفوزره اطلاق اولنور ومنه یقال
طعن فلان بالاثجلین ای رماه بدواهیه من الكلام و بوافولین وفكرین قیلندندر كه عربلر اسمله دواهی یی
تاكید وتهویل ایچون صیغهٔ عاقل اوزره جمع اوله رق ایراد ایدرلر ثجل قفل وزننده شق عالیه ده برموضعدر
ثجل یمنع وزننده برموضعدر ثرثال ثای مثلثه ایله خرغال وزننده احمد بن عبدالعزیز بن احمد البغدادی نام محدثك
پدرینك جدّی اسمیدر بین المحدثین جزء مشهور صاحبیدر الثرطلة دحرجه وزننده صالیقلق وسلوكلك
معناسنه در یقال به ثرطلة ای استرخاء ولباسی یره سوریه رك یورمك معناسنه در یقال مر مثرطلا اذا كان
یسحب ثیابه الثرعلة قنفذه وزننده خروسك بیونسنده كرجی طوپ تویلره دینور الثرعلة اعجمیله قنفذه
وزننده دیشی تلكی یه دینور ثرعول زنبور وزننده براوت آدیدر الثرملة دحرجه وزننده یستهلك معناسنه در
یقال ثرمل الصبی اذا سلح وات بمك معناسنه در یقال ثرمل الرجل اذا اكل اللحم والتی تالوی پشورلمك علی قول
مستافره ترجه پیشدرمك ایچون طعامی چیك پشورمك یاخود آتش فورانده پشورمش اتك كولنی سلكمیوب
میدانه او یلجه كتورمك معناسنه در یقال ثرمل اللحم اذا لم ینضجه اولم ینضج طعامه تعجیلا للقری اولم ینفض
ملته من الرماد لذلك وطعامی صاچنه صقالنه دوكه رك والتی واغزینی بلاشدره رق پیسجه یمك معناسنه در
یقال ثرمل الطعام اذا لم یحسن اكله فانتثر علی لحیته وفمه وایشلدیكی ایشده دقت وورزش ایتمیوب همان
كلشی كوزل ایشلمك معناسنه در یقال ثرمل عمله اذا لم یتنوق فیه الثرمل قنفذ وزننده برجانور آدیدر ام ثرمل
دیشی صرتلان كنیه سیدر الثرملة قنفذه وزننده اوست دودغك طشره بوزنده اولان بیوه دینور كه بروندك
بروجه ده اورته سنده اولور وقابده قلان بقیه یه دینور و تلكی یه دینور و بر رجل آدیدر الثعل قفل وزننده
والثعل جبل وزننده والثعلول بهلول وزننده دیشلرك اكسه سنده بتن زائد دیشه دینور كه اكثری بعد البلوغ
ظهور ایدر علی قول دیشلرك منبتلری مختلف اوله رق بری برینك اوستنه آور یلوب بتكشمكه دینور یقال باسنانه ثعل
وثعل وثعلول ای سنّ زائدة خلف الاسنان اودخول سنّ تحت اخری فی اختلاف من المنبت الثعل فتحتینله
دیشلرك منبتی مختلف اوله رق بری برینك اوزرینه بنكشمك معناسنه در یقال ثعلت سنه ثعلا من الباب الرابع
اذا تراكبت احدیها علی الاخری وثعل ناقه نك واینكك وقیونك ممه لرینك باشلرنده اولان زائد نسنه یه دینور كه سكیل
طرزنده اولور علی قول ممه لرینك امزكلری اوستنده برزائد امزكه یاخود امزكك اوجی چتال اوله رق زائدینه دینور
الاثعل دیشلری بری برینك اوزرینه عاوب بنكشمش اولان آدمه دینور و بین الناس احسانله فضیلت زائده سی
اولان سید وعالیشان آدمه اطلاق اولنور یقال رجل اثعل ای سید ضخم له فضول معروف الثعلاء حمراء وزننده
شول دیش اتنه وصف اولور كه دیشلری بری برینك اوستنه بنكشیوب بتمش اوله یقال لثة ثعلاء اذا تراكبت اسنانها
الاثعال همزه نك كسریله مهمانلر چوغالمق معناسنه در یقال اثعل الضیفان اذا كثروا واجرت عظیم اولمق
معناسنه در یقال اثعل الاجر اذا عظم ومخالفت ایلمك معناسنه در یقال اثعل القوم علینا ای خالفوا و برماده
پك عظیم اولمغله جهت تشبث وسلوكی نامعلوم اولمق معناسنه در یقال اثعل الامر اذا عظم فلا یدری كیف یتوجه له
ودواتك كثرتندن صویك باشی پك مزدحم اولمق معناسنه در یقال اثعل الورد اذا ازدحم الثعول صبور وزننده
ملحقاتی واو بونتسی چوق اولان عسكره دینور یقال كتیبة ثعول ای كثیرة الحشو والتباع وزائد ممه سی اولان
یاخود امزكی چفته اولان ناقه یه دینور الثعل ثانك فتحی وضمیله ثعل معناسنه در كه فتحتینله درنته كه ذكر اولندی
ثعاله ثمامه وزننده وثعال غراب وزننده دیشی تلكی یه دینور معرفه لاینصرف در و بعضلر عندنده ثعاله
عنب الثعلب اسمیدر كه چقال اوزمی دیدكلریدر وثعالة الكلأ چایرك قوری یسنه و یابسنه دینور المثعلة مرحله

وزننده دیشی تلکی چوق اولان یره دینور یقال ارض مثعلة ای کثیر الثعالة بنو ثعل ابن عمرو که صرد وزننده در
بر جماعتدر ثعال غراب وزننده روجا ایله روبه بیننده بر شعب آدیدر ثعل قفل وزننده نجد دیارنده بر موضعدر
و بر بوجك اسمیدر که تعفن ایدن قربه لرده متکون اولور ولئیم وفرومایه کمسنه یه دینور المثعل محسن وزننده مزدحم
اولان صو باشنه دینور یقال ورد مثعل ای مزدحم الثعلول سرسور وزننده طارغین وغضبناك آدمه دینور
یقال رجل ثعلول ای غضبان واوج یادرت طرفدن دخی صاغمسی ممکن اولان قیونه دینور و بو سهولت وانقیاددن
یاخود ممه سنك زیاده لکندن ناشی اولور الثفل ثانك ضمی وفانك سکونیله والثافل بر نسنه نك چوکندیسنه
دینور که دردی مجری فی طورطی تعبیر اولنور یقال فی الدواء والماء علا صفوه ورسب ثفله وثافله وهو ما استقر
تحت الشیء من کدرة وثفل دانه وغله جنسنه اطلاق ایدرلر تقول ترکتهم یأکلون الثفل ای الحب والدکرمنك
آلتنه یایدقلری سفره یه دینور و ثافل انسان نجسنه دینور الثفل کتف وزننده دائما بر نسنه نك چوکندیسنی
ولورتی وطورطوسنی اکل ایدن آدمه دینور یقال رجل ثفل اذا کان یأکل الثفل المثافل متافر وزننده سود
و یوغرت قسمی اولمامغله حبوبات ایله تعیش ایدن آدمه دینور که بدوی طائفه سنك اول صورتده احواللری شدید
اولور یقال هم مثافلون ای یأکلون الثفل وهو الحب ای ما لهم اللبن الثفال کتاب وزننده اریغه دینور که ایدست
آلنور وال دکرمنی آلتنه یایدقلری سفره یه دینور وزهیر نام شاعرك اشبو ❀ فتعرککم عرك الرحی بثفالها
مصراعنده واقع بثفالها کلمه سنك بایی علی یاخود مع معناسنه اولمغله ظرف محلیت حالده در حال کونها طاحنة
سبکتقدر زیرا دکرمن چکینلی آلتنه سفره یی چکدکلری وقتده بسط ایدرلر وثفال دکرمنك آلت طاشنه دینور
ثفال دخی دینور غراب وزننده الثفل ثانك فتحیله الدکرمنك آلتنه سفره یایمق معناسنه در یقال ثفل الرحی
ثفلا من الباب الاول اذا وقاها بالثفال و بر نسنه یی بر کره ده صاچمق معناسنه در یقال ثفل الشیء اذا نثره بمرة
واحدة الثفال سحاب وزننده والثفل جبل وزننده آیاغی آغر حیوانه دینور الاثفال همزه نك کسریله بر نسنه
چوکندیلی اولمق معناسنه در یقال اثفل الشراب اذا صار فیه ثفل التثفل تفعل وزننده بر نسنه طورطولنمق
معناسنه در وطورطولنمق معناسنه لازم ومتعدی اولور ومنه یقال تثفله عرق سوء اذا قصر به عن المکارم یعنی
اول آدمی بداصل وفرومایه لکی مأثر ومکارم ومروتدن قاصر و بی بهره ایلدی المثافلة مثافنه وزننده
ومرادیدر که برکسنه ایله بر یرده چوق اوتورمق معناسنه در یقال ثافله بمعنی ثافنه التثفیل تفعیل وزننده
طعامی سود ایله برابر یمك معناسنه در که مراد طعام ارالغنده آیران کبی جاجاسود ایچه رك یمکدر کویا که طعامی
سوده ثقل ایدر تقول ثقلت عن اللبن بالطعام اذا اکلت الطعام مع اللبن الثقل قافله عنب وزننده آغرلغه
دینور یقال به ثقل ای ضد الخفة وثقل وثقاله اصاله وزننده مصدر اولور لر آغر اولمق معناسنه در یقال
ثقل الشیء ثقلا وثقالة من الباب الخامس ضد خفة وکبه لك حالتی بلورمك معناسنه مستعملدر یقال ثقلت
المرأة اذا استبان حملها واغاجك دالری اوزلنوب قوتلنمك معناسنه مستعملدر که اغرلقلرنی مستلزمدر یقال
ثقل العرفج والثمام اذا تروت عیدانه وقولق بر مقدارجه صاغر لنمق معناسنه در که آغرلشمق تعبیر اولنور
یقال ثقل سمعه اذا ذهب بعضه الثقیل امیر وزننده والثقال سحاب وزننده والثقال غراب وزننده
وصفلردر آغر نسنه یه دینور جمعلری ثقال کلور ثانك کسریله وثقل کلور ضمله وثقیل باب رابعدن دخی وصف
اولور مرضی آغرلشوب مشتد اولان خسته یه دینور ثاقل کبی کما سیذکر الثقل فتحتینله مسافرك متاع وحشمنه
دینور ساز وسامان و بار و بنکاه معناسنه که آغرلق تعبیر اولنور یقال للمسافر ثقل کثیر ای متاع وحشم وشول
نفیس وعالیقدر نسنه یه دینور که کرانبها اولمغله صاحبی چوقلق استعمال ایلیوب حفظ وصیانت ایدر اوله یقال له
ثقل کثیر وهو کل شیء نفیس مصون ومنه الحدیث انی تارك فیکم الثقلین کتاب الله وعترتی بونلرك هر بری شیء نفیس
ومصوندر والثقلان فی قوله تعالی ایها الثقلان الآیه الانس والجن زیرا بونلرك هر بری قطانی ارض اولمغله
کویا که ارضی ثقیل ایدرلر یاخود ذنوب سببیله مثقللردر الاثقال همزه نك فتحیله ثقل کلمه سنك جمعیدر که ثانك
کسریله در یرده مدفون اولان کنج ودفینه یه اطلاق اولنور ومدفون اولان موتایه اطلاق اولنور قال الشارح ومنه
قوله تعالی واخرجت الارض اثقالها ای کنوزها او موتاها وانسانك متحمل اولدیغی ذنوب وآثامه اطلاق اولنور
وآغر یوکلره دینور یقال تحملوا الدواب اثقالا ای احمالا ثقیلة التثقیل تفعیل وزننده آغر قلمق وآغرلتمق
معناسنه در یقال ثقله اذا جعل ثقیلا الاثقال همزه نك کسریله آغر یوك یوکلتمك معناسنه در یقال اثقله
اذا حمله ثقیلا وکبه لك بلورمك معناسنه در یقال اثقلت المرأة اذا استبان حملها و برآدمی مرض ونوم ولأمت کبی

عارضه بصمق معناسنه مستعملدر یقال اثقله المرض والنوم واللؤم اذا علاه وثقله المثقل محسن وزننده حملی
آغرلشوب بیانه چقان عورته وساتره دینور یقال امرأة وفرس مثقل اذا استبان حملها المثقلة معظمه وزننده
دوشمه مقوله سنی بصدرق یعنی طاشنه دینور که مرمردن اولور بر طرفی قالقوب بو رشمسون دیو قورلر المثقال محراب
وزننده بر شیئك کندی مثلندن وزن ومیزانه دینور که مراد آنك آغرلغنده اولان نسنه در مثلا بر مثقال کمش که
بر دینار آغرلغنده اولان کمش دیمکدر یقال مثقال الشیء ای میزانه من مثله فقوله تعالی مثقال ذرة ای زنة ذرة
جمعی مثاقیل در ومثقال الذهب که بر درهم و بر درهمك سبعی اوله جقدر مکوك ماده سنده تفصیل اولندی
ومثاقیل مؤنت وخوائجه اطلاق اولنور یقال التی علیه مثاقیله ای مؤنته الثقال سحاب وزننده ثقیل معناسنه در که
ذکر اولندی وطلغریسی بیوك علی قول آغر طبیعتلو تمکین وروزانتلو خاتونه اطلاق اولنور یقال امرأة ثقال ای مکفال
اوروزانا وایاغی آغر کند حیوانه دینور یقال بعیر ثقال ای بطیء الثقل نقل وزننده بر نسنه نك خفت وثقلتنی بیلمك
ایچون الده تخمینله طارتمق معناسنه در یقال ثقل الشیء بیده ثقلا من الباب الاول اذا وازنه التثاقل تفاعل
وزننده اوشنوب آغرلشمق معناسنه در یقال تثاقل وتباطأ و برکسنه نجدت ومبارزته حث وتحریك اولنمشکن
قیام ومبادرتدن اویالتنوب تقاعد ایلمك معناسنه مستعملدر یقال تثاقل القوم اذا لم ینهضوا للنجدة وقد استنهضوا الیها
الثقلة فتحاتله والثقلة ثانك کسریله والثقلة تمره وزننده والثقلة عنبه وزننده والثقلة فرحه وزننده
آغرلغه و بار و بنکاهه اطلاق اولنور یقال ارتحل القوم بثقلتهم وثقلتهم وثقلتهم وثقلتهم وثقلتهم ای باثقالهم
وامتعتهم کلها والثقلة تمره وزننده وثقله فتحاتله طعامك ثقلتندن اچروده عارض اولان آغرلغه دینور تقول
وجدت فی نفسی ثقلة وثقلة بعد الطعام وهی ما یوجد فی الجوف من ثقل الطعام وثقله ثانك فتحیله آدمی
بصدیرن اویوقلق حالتنه دینور که کوزنی آچمقدن قالور تقول اثقلتنی الثقلة ای النعسة الغالبة الثقل فتحتینله
متاع وحشم معناسنه در که ذکر اولندی وثقل مصدر اولور خسته آغرلشمق معناسنه یقال ثقل المریض ثقلا
من الباب الرابع اذا اشتد مرضه الثاقل ثقیل کبی خسته لکی آغرلشمش خسته یه دینور یقال مریض ثقیل
وثاقل واصبح ثاقلا ای اثقله المرض بو راده ثاقل نسب اوزره در وتام وکامل الوزن التونه وصف اولور یقال دینار
ثاقل ای کامل ویقال دنانیر ثواقل ای کوامل وثاقل بر بلده آدیدر المستثقل اسم مفعولدر ثقیل عد اولنان
شیئه دینور وخسته لك ونوم ولؤم مقوله سی حالته باصلمش آدمه دینور الثقال جبال وزننده والثقلاء جهلاء
وزننده ثقیلك جمعیدر صحبتلری مستثقل نادان وکرانجان کسه لره اطلاق اولنور که مقارنتلری ثقلت روحانیدر
یقال هم ثقال الناس وثقلاؤهم ای یکره صحبتهم الثقل ثانك کسریله بر موضع آدیدر الثکل ثانك ضمیله موت
وهلاك معنالرینه در یقال اصابهم الثکل ای الموت والهلاك و برکسنه محبوبنی یاخود ولدنی یاوی قلمغه دینور
فتحتینله ده لغتدر یقال اقلقه الثکل والثکل ای فقدان حبیبه او ولده وثکل فتحتینله مصدر اولور بر آدم سوکیلی
دوستنی یاخود ولدنی یاوی قلمق معناسنه یقال ثکل فلان الحبیب او الولد ثکلا من الباب الرابع اذا فقده الثاکل
والثکلان عطشان وزننده سوکیلی دوستنی یاخود ولدنی یاوی قلمش آدمه دینور مؤنثنده کذلك ثاکل وهایله
ثکلانه دینور قلیل اولور یقال رجل ثاکل وثکلان ای ذو ثکل وامرأة ثاکل وثکلانة ای ذات ثکل الثکول
صبور وزننده در والثکلی سکری وزننده بونلرده ولدنی یاوی قلمش عورته دینور الاثکال همزه نك کسریله
خاتون دائما ولدنی یاوی قیلر اولمق معناسنه در یقال اثکلت المرأة اذا لزمها الثکل وولدنی یاوی قلدرمق
معناسنه در یقال اثکلها الله ولدها اذا جعلها ثکلا المثکل محسن وزننده دائما ولدنی یاوی قیلان ماتمزده
خاتونه دینور جمعی مثاکیل در المثکلة محسنة وزننده شول قصیده یه وصف اولور که آنده ماتمه متعلق مضامین
ایراد اولنه یقال قصیدة مثکلة اذا کانت قد ذکر فیها الثکل المثکلة مرحله وزننده دوستی یاخود ولدنی یاوی قلمغه
باعث اولان شیئه دینور ومنه یقال رحم للوالدات مثکلة ای داعیة للثکل الثکول صبور وزننده ولدنی یاوی
قلمش خاتونه دینور که ذکر اولندی وشول بیابانه وصف اولور که اکا سلوك ایدن مفقود ونابود اوله یقال فلاة
ثکول ای من سلکها فقد الاثکال همزه نك کسریله والاثکول اطروش وزننده خرمانك سالقملو خوشه سنه
دینور عثکال معناسنه اثکال اعصار کبی افعال وزننده کلان اسمدر الثلة ثانك ولام مشدده نك فتحیله
قارشق قیون و کچی سوریسنه علی قول چوق اولان سوریسنه وعلی رأی خاصة یالکز قیون سوریسنه دینور
جمعی ثلل کلور ثانك کسریله بدره و بدر کبی وثلال کلور سلال کبی یقال له ثلة ای جماعة الغنم او الکثیرة منها
او من الضأن خاصة و یالکزجه قیون یوکنه دینور یقال کساء جید الثلة وهو الصوف وحده وقیل ودوه تو یلریله

قارشق یوکه دینور وقیودن اخراج اولنان طپراغه دینور بونك جمعی ثلل کلور صرد وزننده وصحرا ارده میل ومناره کبی نسنه لره دینور که یوله کیدنلر انلرك دیبلرنده کولکه لنورلر ودوه قسمنك صوسزلغی حالاتندن برحالته دینور که اول ایکی شرب بیننده اولان ایکی کونلك صوسزلقدر مراد ایکی کون صوسز قالوب صویه کلدکلری اوله جقدر الاثلال همزه نك کسریله برآدمك قیون سوریسی یاخود یوکی چوق اولمق معناسنه در یقال اثل الرجل اذا کثرت عنده الثلة و برآدمه دیوارك یاخود خانه نك ترمیم واصلاحیله امر ایلمك معناسنه در تقول اثلثه ای امرته باصلاح ماثلّ منه المثلّ مقلّ وزننده ثله سی کثیر اولان آدمه دینور الثلّ ثانك فتحیله قیودن طپراق چقرمق معناسنه در یقال ثلّ البئر ثلا من الباب الاول اذا اخرج منها الثلة ای التراب وثلّ وثلل فك ادغامله هلاك ایلمك معناسنه در یقال ثلهم ثلا وثللا اذا اهلكهم وثلّ طوار ترسلمك معناسنه در یقال ثلت الدابة اذا راثت وطپراق یاخود قوم یغنی ال ایله برطرفه چالمق یاخود برجانبدن یقوب کیدرمك معناسنه در یقال ثلّ التراب المجتمع او الكثيب اذا حثه كه پیده‌ی اوکسر من احدی جوانبه وبنایی یقمق معناسنه در یقال ثلّ الدار اذا هدمه ومنه یقال ثلّ الله عرشه ای اماته اواذهب ملکه اوعزه پس بوراده عرشدن مراد وجودی یاخود تخت ملك وعزتیدر وثلّ قیوی طپراقلمق معناسنه در یقال ثلّ التراب فی البئر اذا اهاله واقچه دوکمك معناسنه در یقال ثلّ الدراهم اذا صبها الثلة ثانك ضمیله جماعت انسانیه دینور ومنه یقال فلان لایفرق بین الثلة بالفتح وبین الثلة بالضم ای بین جماعة الغنم وبین جماعة الناس وچوق اقچه یه دینور یقال ثلة من الدراهم ای کثیرة بونده فتحله ده جائزدر الثلة ثانك کسریله هلاکلکه دینور هلکه معناسنه جمعی ثلل در عنب وزننده الثلل فتحتینله هلاك ایلمك معناسنه در که ذکر اولندی وهلاك معناسنه در که اسمدر یقال اصابه ثلل ای هلاك وثلل الفم اغزده اولان دیشلرك دوكلمسندن عبارتدر یقال رماه الله بثلل الفم ای ان تسقط اسنانه الثلثلة زلزله وزننده بودخی طپراق یاخود قوم یغنك برطرفنی ال ایله رخنه دار ایلمك معناسنه در یقال ثلثل التراب المجتمع او الکثیب بمعنی ثله التثلثل تفعلل وزننده بنا یقلمق معناسنه در یقال ثلثل الدار فتثلثلت الثلثل هدهد وزننده یقلمش بنایه دینور که یقق تعبیر اولنور هدم معناسنه که فتحتینله در مهدوم معناسنه در الثلیل امیر وزننده صوینك چاغلدیسنه دینور علی قول صو دوکیلورکن شارلدیسنه دینور تقول سمعت ثلیل الماء ای صوت جریه اوصوت انصبابه الثلثال زلزال وزننده طعمی اکشی اولان نباتاتدن برنوع نبات آدیدر الاثتلال انفعال وزننده برنسنه اوزره هرطرفدن اوشنو ایلمك معناسنه در یقال اثتلوا علیه اذا انثالوا المثلل محدّث وزننده دائما مال جمع وادخار ایدن آدمه دینور یقال رجل مثلّل ای جامع للمال الثلی ربی وزننده برباد وتباه اولمش عزت وشوکته اطلاق اولنور یقال عزة ثلی ای هالکة الثلثلان جلجلان وزننده ایت اوزمی دیدکلری نباته دینور وقوری چایره دینور بونده ثانك کسریله لغت اعلادر الثملة ثانك ضمی وفتحیله والثمیلة سفینه وزننده قابده ایچره اولان شول دانه وغله یه وقاوده وخرمایه دینور که قابك نصفی قدر یا نصفندن اکسکجه اوله یاخود نصفندن زیاده جه اوله ثمله نك جمعی ثمل کلور صرد وزننده وثمائل کلور وثمله وثمیله حوضك یاقربه نك دبنده قلان جزئیجه صو بقیه سنه دینور واشمه تعبیر اولنان قیونك دبندن چقان چاموره دینور ودوه یه قطران یاقربه یه یاغ سوردکلری یوك وپیاغی پارچه سنه دینور وثمله رشد وحزم وفطانت اثرینه اطلاق اولنور ثمل کبی کما سیذکر الثملة فتحاتله بودخی حوض وقربه دیبلرنده قلان برمقدارجه صو بقیه سنه دینور ودوه وقربه یاغلیه جق یوك پارچه سنه دینور وحیض برنه دینور الثمالة ثمامه وزننده والثمیلة سفینه وزننده بطنده طعام وشرابدن قلان بقیه یه دینور وثماله کپوکه دینور رغوه معناسنه یقال شرب ثمالة اللبن ای رغوته وثماله عوف بن اسلمك که بربطن پدریدر لقبیدر کندی قومنی اطعام ایدوب کپوکلی سود ایچورمکله تلقیب اولندی الثمیلة سفینه وزننده ثمله وثماله معنالرینه درکه ذکر اولندی واوراقلی دوشکلی بنایه دینور که تملی طاشلر ایله دوشنمش اوله وبرقوش آدیدر واکین یرلرنده صو ایرکلك ایچون ساده طاشلر ایله چوزلمش چوریکه ودائره یه دینور المثملة مکنسه وزننده بودخی دوه وقربه یاغلیه جق یوك پاره سنه دینور وسوزمه یوغردقو یجق سپنده دینور که خرما پیراغندن ایشلنور وچوبانك آزیق چانطه سنه دینور که ایچنه آزغنی قیوب اموزنه کچورر الثمل ثانك ضمیله بودخی عقل وحزم ودرایت شائبه سنه اطلاق اولنور ثمله کبی یقال به ثملة وثمل ای شیء من عقل وحزم الثمل فتحتینله سرخوش اولمق معناسنه در یقال ثمل الرجل ثملا من الباب الرابع اذا سکر وکولکه یه دینور ظل معناسنه ومکث واقامت معناسنه در یقال ثمل فلان اذا اقام ومکث وثمله لفظنك جمعی اولور که حیض برنه

دینور

دینور الثمل کتف وزننده سرخوشه دینور یقال شرب حتی اصبح ثملا ای سکرانا وبرنسنه یه محب اولان کمسنه یه دینور تقول انا ثمل الی کذا ای محب له الثمل حمل وزننده والثمول شمول وزننده مکث واقامت معناسنه در یقال ثمل الرجل ثملا وثمولا من الباب الثانی والاول اذا اقام ومکث وبرآدمه مدد ویاردم ایدوب ایشنی کورمك معناسنه در یقال ثمل قومهم اذا اغاثهم وقام بامرهم وبرآدمی یدروب ایچوروب وهرلوازمنی بتورمك معناسنه در یقال ثملهم ای اطعمهم وسقاهم وقام بامرهم واکل ایلمك معناسنه در یقال ثمل الطعام ثملا من الباب الثانی اذا اکل ویقال ماثمل شرابه بشیء ای ما اکل قبل ان یشرب طعاما الثمال کتاب وزننده شول آدمه دینور که دائما قومنه مدد ویاورلك ایدوب امور وحوائجلرینه قیام ایدر اوله یقال هو ثمال قومه ای غیاثهم یقوم بامرهم الثمال غراب وزننده والمثمل معظم وزننده شول زهره دینور که تربیه اولنوب قابده مدت مدیده قالمغله کماله بالغ اوله که یلمش زهر اولور یقال سقاه الثمال والمثمل ای السم المنقع یعنی اتاما حتی اختمر وثمال ثماله نك جمعی اولور که کپوکه دینور المثمل منزل وزننده ملجأ وپناه معناسنه در یقال هو مثمله ای ملجاؤه الثامل جلاسی کهنه لنمش چوقدان پاسلو قلجه دینور یقال سیف ثامل ای قدیم العهد بالصقال وشول محله دینور که لطیف وموافق اولمغله لطافتی انسانی آنده اقامته حمل وتشویق ایدر اوله المثمل محسن وزننده کپوکلی سوده دینور کما سیذکر وثامل ایله معنای ثانیده مرادفدر یقال بلد ثامل ومثمل اذا کان یحمل المقام المثمل محدث وزننده بودخی کپوکلی سوده دینور یقال لبن مثمل ومثمل ای ذو رغوة ومثمل کوکرجن قوشنك اصوات والحانلری اوصافندندر یعنی کوکرجنك شول کونه اوتشیدر که سامعی باده کبی نشئه دار ایلیه ومنه یقال سمعت الحمام یصوت مثملا وهو الذی یطرب ویکاد یثمل ای یسکر من یسمع صوته الثاملیة اشجع قبیله سی یوردنده برصو آدیدر المثملة مرحله وزننده صهریجه دینور مصنعه معناسنه الثمیل امیر وزننده اکشی سوده اطلاق اولنور تقول سقانی ثمیلا ای لبنا حامضا وطاغلرده وقیالرده صو ایرکیلجك نقره یه وچقوره دینور ثمیل زبیر وزننده ابن عبدالله الاشعری درکه تابعیدر التثمل تفعل وزننده قابده اولان بقیه یی بالجمله ایچمك معناسنه در یقال تثمل ما فی الاناء اذا تحساه التثمیل تفعیل وزننده برنسنه دن آرتوب بقیه قومق معناسنه در یقال ثمله اذا ابقاه الثنتل تای فوقیه ایله زبرج وزننده بودوره دینور الثنتلة قنطره وزننده ایکدین یمورطه یه دینور ومصدر اولور برکمسنه پاکلندکدنصکره ینه مردار وملوث اولمق معناسنه یقال ثنتل الرجل اذا تقذر بعد تنظف الثول قول وزننده بال آریسنك سوریسنه دینور جماعة النحل معناسنه مفردی یوقدر علی قول ارککنه دینور وطعمنده حموضت اولان شجره دینور الثول فتحتینله خاصة قیون قسمنك اعضاسی کوشکلك وسلپوکلك پیدا ایلمکله صالقی وسست اولمق علی قول جنون کبی برعارضه درکه سرایتمه اولمغله اصلا سوروبه اویموب اوتلاقده سرسری بری اوته دوران ایدر یقال ثولت الشاة ثولا من الباب الرابع وهو استرخاء فی اعضائها خاصة اوکالجنون یصیبها فلاتتبع الغنم وتستدیر فی مرتعها الاثولال افعلال وزننده ثول معناسنه در یقال اثولت الشاة اثولالا بمعنی ثولت التثول تفعل وزننده برآدمه شتم وقهر ایله خواله وشرکیر اولمق معناسنه در یقال تثول علیه اذا علاه بالشتم والقهر وبال آریلری برکوب طوپلنمق معناسنه در یقال تثولت النحل اذا اجتمعت والتفت الانثیال انفعال وزننده بردن دوکلمك معناسنه در یقال انثال التراب اذا انصب وقوه ناطقه ده سوز چوغالوب بیدرپی اسان طولمق معناسنه مستعملدر کویا که ناطقه یه کلام اوشونتو ایدر یقال انثال علیه القول اذا تتابع وکثر فلم یدر بایه یبدأ الثویلة سفینه وزننده بربلوك طوب چایرلغه دینور وشول جماعته دینور که متفرق اوبه لردن کلوب برکش اوله لر الثوالة جبانه وزننده چوق چکرکه سوریسنه دینور وبو جبانه کبی اسمدر الاثول احمر وزننده مجنونه دینور واحمق وبیغز آدمه دینور وبرکسیه مدد ونصرت خصوصنده کذلك خیر وحسنه خصوصنده ومطلقا کار وعملده بطیء وکرانطبع اولان آدمه دینور وسکرتمسی آغر قابران طواره دینور جمعی ثول در ثانك ضمیله الثول قول وزننده برآدم احمق اولمق علی قول کندیده نوعا جنون شائبه سی بلورمك معناسنه در یقال ثال الرجل ثولا اذا حمق او بدا فیه الجنون ولم یستحکم وقابده اولان نسنه یی دوکمك معناسنه در یقال ثال ما فی الوعاء اذا اصب ما فیه الاثاولة اسافل وزننده کویا که ثول کلمه سندن جمع الجمعدر کاهل وقابران اشخاصه دینور یقال اشباح اثاولة ای بطاء الثولاء حمراء وزننده اثول کلمه سندن مؤنثدر یقال شاة ثولاء ای مجنونة ونعیم بن الثولاء بصره صوباشیلغنه متصرف برآدم ایدی ثهلان سلمان وزننده برطاغك آدیدر وبر رجل اسمیدر ثهلل جعفر وقنفذ وجندب وزنلرنده مجهول وغیرمعروف اسمیدر یاخود اسماء باطله دندر وغیرمنصرف اوله رق استعمال اولنور که علمیت ووزن فعل سبنلری واردر یقال هو

الضلال بن ثهلل ای الذی لایعرف اومن اسماء الباطل الثهل فتحتینله یراوزه یایلوب دوشمك معناسنه در یقال
ثهل الشیء ثهلا من الباب الرابع اذا انبسط علی الارض ثهلل جعفر وزننده ساحل کاظمه قربنده برموضعدر
الثیل ثانك کسری وفتحیله دوه نك وسائر حیوانك ذکری غلافنه دینور علی قول ذکرلرینه دینور وثیل ثانك
کسریله برنبات آدیدر ثیل دخی دیرلر کبس وزننده ترکیده آیرق دیدکلری نبات اوله جقدر الاثیل احمر وزننده
ذکرینك غلافی بیوك اولان دوه یه دینور جمعی ثیل کلور ثانك کسریله ثیله کبسه وزننده قطن نام محلده برصودر
فصــــــــل الجیم الجأل جعل وزننده بری اوته کیدوب کلمك معناسنه در یقال جأل الرجل جألا
من الباب الثالث اذا ذهب وجاء ویوك و بیاغی برکدرمك معناسنه در وکندی برکمك معناسنه اولمغله لازم ومتعدی
اولور یقال جأل الصوف اذا جمعه او اجتمع الجألان فتحاتله طوپال اولمق معناسنه در یقال جئل الرجل جألانا
من الباب الرابع اذا عرج الاجئلال افعلال وزننده برنسنه دن قورقمق معناسنه در یقال اجئلّ عنه اذا فزع
الجئلال دحراج وزننده بودخی بلکلیوب قورقمق معناسنه در یقال جئلل عنه جئلالا اذا فزع جیأل حیدر
وزننده وجیأله حیدره وزننده غیر منصرف اوله رق وجیل فتحتینله والجیأل معرف باللام اوله رق
حیدر وزننده صرتلانه دینور ضبع معناسنه الجیألة حیدره وزننده یاره نك چرکنه دینور یقال مسح جیألة الجرح
ای غثیثه جبئل جعفر وزننده یمنده دیار نهد ترابنده برموضع آدیدر الجبل فتحتینله مطلقا وتدارضه دینور
که طاغ تعبیر اولنور فارسیده کوه دینور کرك عظیم و کرك طویل اولسون اکر بشقه جه منفرد اولورسه اکه یاخود قنه
دینور جمعی اجبل کلور افلس وزننده وجبال کلور جیمك کسریله واجبال کلور وجبل برقومك سید وذیشاننه کذلك
عالم وفاضلنه اطلاق اولنور یقال هو جبل قومه ای سید هم وعالمهم و بخیل وممسك شخصه اطلاق اولنور یقال
فلان جبل ای بخیل وجبل اسمادندر جبل بن جوال اصحابدندر بلاد الجبل اذربیجان اوکه سیله عراق عرب
بیننده واقع مملکته دینور که نیجه بلاد وخوزستان وفارس و بلاد دیلمدن عبارتدر محدثیندن حسن بن علی الجبلی
اورایه نسبت اولنور الجبلان طی قبیله سنه مخصوص سلمی واجا نام ایکی طاغه اطلاق اولنور الاجبال
همزه نك کسریله طاغه وارمق معناسنه در یقال اجبل القوم اذا صاروا الی الجبال و برآدمی بخیل بولمق معناسنه در
یقال اجبله اذا وجده جبلا ای بخیلا ومتکلمه سوز دشوار لنوب انقباض وانجماد کلمك معناسنه مستعملدر یقال
اجبل الشاعر اذا صعب علیه القول وقیو قازان کمسه پك یره وارمق معناسنه در یقال اجبل الحافر اذا بلغ المکان
الصلب وزور وجبر ایلمك معناسنه در یقال اجبله اذا جبره و برآدمك اوقنك تمرنی یاقلجی جبل یعنی کند اولمق
معناسنه در یقال اجبلوا اذا اجبل حدیدهم کما سیذکر ابنة الجبل یلانه اطلاق اولنور حیه معناسنه وآفت
وداهیه یه اطلاق اولنور یقال رماه الله بابنة الجبل ای بالداهیة وطاغ تپه سنده نابت قین اغاجندن دوزلمش یایه
اطلاق اولنور المجبول عظیم الخلقه کوه پیکر آدمه اطلاق اولنور یقال رجل مجبول ای عظیم الجبل حبل
وزننده اوحولوسنه دینور ساحه معناسنه ومصدر اولور یراتمق معناسنه یقال جبلهم الله جبلا من الباب الثانی
والاول ای خلقهم و برطبیعتله طبیعتلندرمك معناسنه در یقال جبله علی الشیء ای طبعه وجبر وزور ایلمك
معناسنه در یقال جبله اذا جبره وجبل تصلق وغلیظ وکنده شیئه دینور مجبول معناسنه در ومنه یقال رجل جبل
الرأس ای قلیل الحلاوة الجبل جیمك کسری وضمیله چوق شیئه دینور کثیر معناسنه الجبل جیمك ضمیله
قوری اغاجه دینور وجماعت انسانی یه دینور یقال جاء جبل من الناس ای جماعة الجبل عنق وزننده والجبل
عدل وزننده والجبل عتل وزننده والجبل طمر وزننده والجبلة طمره وزننده والجبیل امیر وزننده
بونلرده جماعت انسانی یه دینور الجبل کتف وزننده تصلق و یاقشقسز یونلمش اوقه دینور یقال سهم جبل
ای الجافی البری وعند البعض مطلقا یوغون وتصلق وناتراش نسنه یه دینور ودیشی دموردن دوزلمش تمرنه دینور که
کند اولوب کچمز اولور الجبلة جیمك فتحی وکسریله یوزه دینور وجه معناسنه علی قول بشره سنه دینور
یاخود ناظره مقابل کلان یرینه دینور یقال به صباحة الجبلة ای الوجه او بشرته او هی ما استقبلك منه و یوغون
کوده لو تصلقجه عورته دینور وعیب وتقیصه معناسنه در یقال ما فیه جبلة ای عیب وزور وقوت معناسنه در یقال به
جبلة ای قوة و یرك پکلکنه وصلابتنه دینور الجبلة جیمك کسریله وضمیله والجبلة طمره وزننده امت وجماعت
معناسنه در یقال جبلة وجبلة کثیرة ای امة وجماعة و برنسنه نك اصل ومباسنه دینور یقال هو قوی الجبلة ای الاصل
وثوبك مایه وقوامی اولان نسج اولنه حق ایپلکه دینور ومنه ثوب جید الجبلة ای الغزل وغلظت معناسنه در یقال
رجل ذو جبلة ای غلیظ الجبلة جیمك ضمیله امت وجماعت معناسنه در واورکجه دینور سنام معناسنه وفتحه جائزدر

الجبلة

الجبلة طمره وزننده بودخی امت وجماعته دینور وخلقت وطبیعت معناسنه در یقال کریم الجبلة ای الخلقة
وچوقلغه دینور یقال به جبلة ای کثرة الجبلة حزقه وزننده بودخی چوقلق کثرت معناسنه در و برنسنه نك
اصل واساسنه دینور الجبلة جیمك حرکات ثلاثیله والجبلة فتحاتله یرادلش خلقت ونهاد وطبیعت معناسنه در
یقال جبلة فلان وجبلته علی الکرم ای خلقته وطبیعته الجبال کتاب وزننده جسده وبدنه دینور یقال بعیر
عظیم الجبال ای الجسد والبدن جبیل زبیر وزننده فید قربنده برطاغ آدیدر وافاعیه ایله مسلخ میاننده
برطاغدر که آنده بان اغاجلری نابت اولور وسواحل دمشقده بر بلده آدیدر عبید بن خیار واسمعیل بن حصین
ومحمد بن الحارث وابو سعید المحدثون الجبیلیون اورادندر ورضا ابن جبیل قضاعه نسبی رجالندندر جبل جیمك
فتحی وبای مشدده نك ضمیله شاطیء دجله ده برقریه در موسی بن اسمعیل وحکم بن سلیمان واحمد بن حمدان
واسحق بن ابراهیم المحدثون الجبلیون آندندر ذوجبله جیمك کسریله یمنده برموضعدر جبله غرفه وزننده عدن
ایله صنعا میاننده بر بلده در الجبیلة سفینه وزننده قبیله معناسنه در الجبلة تشدید لامله ابله وزننده قیلتق وقوراقلق
یله دینور سنه مجدبه معناسنه التجبیل تفعیل وزننده برنسنه یی کسوب طوغرامق معناسنه در یقال جبله اذا قطعه
التجبل تفعل وزننده برنسنه یی سپوری آلمق معناسنه در یقال تجبل ما عنده اذا استنظفه الجبلة تمره وزننده
والمجبال محراب وزننده قالین کوده لو عورته دینور یقال امرأة جبلة ومجبال ای غلیظة جبله فتحاتله
نجدده برموضع وتهامه ده برقریه آدیدر وساحل بحر شامده بر بلده در محدثیندن سلیمان بن علی وعثمان بن ایوب
وعبد الرحمن بن شعیب الجبلیون اندندر وبحرین قضاسنده برقریه در وحجازده برموضعدر ذکر اولنان سلیمان
بن علی اکا منسوب اولدیغی بعضلردن مرویدر وجبله اسامیدندر جبلة بن حارثه وجبلة بن عمرو بن الازرق وابن
مالك وابن الاشعر وابن ابی کرب وابن ثعلبه وابن سعید ومنسوب اولمیه رق نیجه جبله نام ذوات اصحابدندر وجبلة
بن سحیم وجبلة بن عطیه محدثلردر وجبلة بن ایهم آخر ملوك غساندر عمرو بن النعمان الجبلی نسلندندر
واتمام محمد بن علی الجبلی جبل اندلسدندر ومحمد بن عبد الواحد الجبلی الحافظ ضیاء الدین شامده جبل قاسیونه
منسوبدر ومحمد بن احمد بن علی واحمد بن عبد الرحمن الجبلیان محدثلردر الجبیل امیر وزننده جماعت انسانی یه
دینور که ذکر اولندی ومطلقا تصلق وغلیظ وچرکین نسنه یه دینور ومنه یقال رجل جبیل الوجه ای قبیحه
جبیله جهینه وزننده بحرین اعمالندن برقصبه در جبول تنور وزننده حلب قربنده برقریه در الجنبل قنفذ
وزننده اغاجدن مصنوع یومری وقالین قواطه یه وچناغه دینور جبریل جبرمادّه سنده ذکر اولندی الجبهل
سمند وزننده تصلق و یاقشقسز آدمه دینور یقال رجل جبهل ای جاف الجثل جیمك فتحی وثای مثلثه نك سکونیله
والجثیل امیر وزننده چوق وکور اولوب بری برینه صارمشمش طوپ اغاجلغه وصاچه دینور علی قول قصه
اوله رق قالین وقبا اولانه یاخود سیاه وکثیف اولانه دینور یاخود مطلقا صیق وقبا اولوب بری برینه صارمشق
طوپ اولان شیئه دینور الجثالة اصاله وزننده والجثولة عموله وزننده برنسنه جثیل اولمق معناسنه در یقال
جثل الشعر والشیء وجثل جثالة وجثولة من الباب الرابع والخامس اذا کان جثیلا الجثلة تمره وزننده
ایری قرنجه یه دینور جمعی جثل در تمرکبی و بیراقلری کور وفراوان ایری اغاجه دینور یقال شجرة جثلة ای الکثیرة الورق
الضخمة الاجثیلال اشمیراز وزننده قوش تویلرنی قبارتمق معناسنه در یقال اجثأل الطائر اذا انفش ریشه
واوت قسمی بویلنوب کور اولوب بری برینه صارمشمق یاخود بویلنوب حرکته بشلامغله یولمغه قابل اولمق معناسنه در
یقال اجثأل النبت اذا طال والتف او اهتز وامکن ان یقبض علیه وقوشك تویلری اورپروب قبارمق معناسنه در
یقال اجثأل الریش اذا انتفش و برآدم غضبه کلمکله شر وقتاله یاتمق معناسنه در یقال اجثأل فلان اذا غضب
وتهیأ للقتال والشر المجثئل مشمعل وزننده انلو عریض نسنه یه دینور ودیکیلوب طوران شیئه دینور الجثل
جیمك فتحیله یل برنسنه یی صیروب ایلتمك معناسنه در یقال جثلته الریح جثلا من الباب الاول اذا جفلته الجثال
غراب وزننده طو یغار قوشنه دینور الجثالة ثمامه وزننده خزان اولوب دوکیلان اغاج بپراقلرینه دینور
الجثل فتحتینله انایه دینور ام معناسنه وزوجه یه دینور ومنه یقال ثکلته الجثل وفسر بهما الجحل جیمك فتحی
وحای مهمله نك سکونیله قیا کلرینه دینور حرباء معناسنه وایری کلره دینور وآری قسمنك بکنه دینور که بیوك اولور
یعسوب معناسنه وایری طلومه دینور و بوق بوجکنه دینور جمعی جحول وجحلان کلور جیملرك ضمیله وایکی یانلری
ایری وقبا آدمه دینور یقال رجل جحل ای عظیم الجنبین وخرده دوه لره دینور وجحل اسامیدندر جحل بن حنظله
برشاعردر وحکم بن جحل وسالم بن بشر بن جحل تابعیلردر وجحل مصدر اولور یره چالمق معناسنه یقال جحله

جحلا من الباب الثالث اذا صرعه التجحيل جحل معناسنه‌در يقال جحله اذا صرعه الجحلاء حمراء وزننده
ناقهٔ عظيمه‌يه دينور الجيحل حيدر وزننده بيوك قيايه دينور وشول بيوك بالق دريسنه دينور كه اندن قلقان
دوزيلور ومطلقا ايرى و بيوك شيئه دينور المجحل معظم وزننده يره چالنمش مصروع معناسنه‌در الجحال
غراب وزننده آغويه دينور سم معناسنه الجحدلة دحرجه وزننده برآدم دوه‌جى على قول كراجى اولمق معناسنه‌در
يقال جحدل الرجل اذا صار جمالا او مكاريا وفقيرايكن زنكين اولمق معناسنه‌در يقال جحدل فلان اذا استغنى
بعد فقر وبركسنه‌يى يره يقمق على قول بغلمق معناسنه‌در يقال جحدل فلانا اذا صرعه اوربطه وطولدرمق
معناسنه‌در يقال جحدل الاناء اذا ملأه ومال بركدرمك معناسنه‌در يقال جحدل المال اذا جمعه ودوه‌لرى
طوپليوب كرايه قوشمق معناسنه‌در يقال جحدل الابل اذا ضمها واكراها الجحدل جعفر وزننده والجحدل
قنفذ وزننده هرياني اويغون اته طلوسموز او غلانه دينور الجنحدل كنهبل وزننده بودوره دينور الجحشل شين معجمه
ايله جعفر وزننده والجحشل قنفذ وزننده والجحاشل علابط وزننده جست وچالاك آدمه دينور الجحفل
جعفر وزننده چوق عسكره دينور يقال جاء الامير بجحفل اى جيش كثير وسيد وكريم آدمه دينور يقال
هو جحفل اى سيد كريم ويانلرى ايرى وقبا آدمه دينور يقال رجل جحفل اى العظيم الجنبين الجحفلة
جوهره وزننده بتون طرنقلو طوارلك دوداغنه دينور آت وقاطر واشك كبى نته كه انسان دوداغنه شفه دينور وآت
قسمنك قوللرينك ايچ يوزلرنده فلورى مقدارنده ايكى دانه تو يسزجه نشانلرك ومهره لرك هربرينه دينور كه
خلقى تمغالرزنده اولور وجحفله مصدر اولور آتوب يره چالمق معناسنه يقال جحفله اذا صرعه ورماه
وبرآدمى كندى فعليله تبكيت واسكات ايلمك معناسنه‌در يقال جحفله اذا بكته بفعله التجحفل تدحرج وزننده
بركمك معناسنه‌در يقال تجحفل القوم اذا تجمعوا الجحنفل سمندل وزننده قالين دوداقلى آدمه دينور يقال رجل
جحنفل اى الغليظ الشفة. الجخدل خاى معجمه ايله جعفر وقنفذ وزنلرنده هرياني اويغون اتلو جانلو اوغلانه دينور
يقال غلام جخدل اى حادر سمين الجدل جيمك فتحى ودالك سكونيله اوركوبى محكم ايلمك معناسنه دركه محكم
بوكك اوله جقدر يقال جدل الحبل جدلا من الباب الثانى والاول اذا احكم فتله وجدل قازق كبى قوتى وشديد
اولان ذكره اطلاق اولنور واللرك واياقلرك وسائر اعضانك متين ومحكم اولان اوزون كميكلرينه اطلاق اولنور
وبدنده شول كميكه دينور كه كتوك كبى بوغون ومحكم اولوب واكاسائر كميكلر قارشميوب بشقه جه اوله اوبجه كميكى كبى
بونلرده كسر ايله ده جائز در جمعى اجدال كلور وجدول كلور وجدل مصدر اولور آهو وسائر حيوان ياوريلرى قوتلنوب
اناسى آرقه‌سنه اويوب كيدر اولمق معناسنه‌در يقال جدل ولد الظبية وغيرها جدلا اذا اقوى وتبع امه وسنبله اوزلنمك
معناسنه‌در يقال جدل الحب فى السنبل اذا وقع وبرآدمى يره يقمق معناسنه‌در يقال جدله اذا صرعه على الجدالة
وجدل قبر ومزاره اطلاق اولنور الجديل امير وزننده تصمه‌دن اورلمش يولاره دينور ودوه بيونه كچردكلرى
ايپه دينور كه تصمه دن ياخود قيلدن اورلمش اوله ونسوان عربك وشاح تعبير ايتدكلرى زينته دينور كه كردنلرينه
حمائل وارى طاقنورلر جمعى جدل كلور كتب وزننده وجديل نعمان بن منذرك بر بوغورينك اسميدر المجدول
كميكلرى متناسب ولطيف واندام وتركيبى محكم وقوند آدمه دينور يقال رجل مجدول اى لطيف القصب محكم
الفتل الاجدل قوريمى قوند وخوش اولان عضوه وصف اولور يقال ساعد اجدل اى حسن الطى واجدل
صقر اسميدركه جوارح طيوردن چاقر تعبير ايتدكلريدر فارسيده چرغ دينور جمعى اجادل در واجدل ابوذر
الغفارى رضى الله عنه حضرتلرينك فرسى اسميدر وجلاس بن معدى كرب الكندى فرسنك آديدر وبنو
جديله‌دن مشجعه‌نك فرسى اسميدر المجدولة والجدلاء حمراء وزننده قوريمى قوند وكوزل وياقشقلى بالدره
وصف اولور يقال ساق مجدولة وجدلاء اى حسنة الطى ومحكم اورلمش زرهه وصف اولور جمعى جدل در
جيمك ضميله يقال درع جدلاء ودروع جدل اى محكمة وجدلاء برديشى كلبك آديدر وقولاقلرى برطرفه بوكك
وقيوريق اولان قيونه دينور يقال شاة جدلاء اى المنثنية الاذن وبرطرفه طوغرى وربجه اولان شقشقه‌يه يعنى
دوه‌نك اغزندن چقان قزل دغارجغه وصف اولور يقال شقشقة جدلاء اى مائلة وبرشيئك جهتنده سمت
وناحيه سنده مستعملدر ومنه يقال ذهب على جدلائه اى على وجهه وناحيته الاجدلى نفسنه نسبتله
بودخى اجدل كبى چاقره دينور صقر معناسنه المجدل منبر وزننده كوشكه دينور قصر معناسنه جمعى مجادل در
قال الشارح ومنه قول الاعشى * فى مجدل شيد بنيانه * اى فى قصر بوراده قصير نسخه‌لرى غلطدر ومجدل بك
مجادل ومنازع آدمه دينور وبر موضع آديدر الجدالة سحابه وزننده يره دينور ارض معناسنه يقال القاه على الجدالة

اى

اى الارض وعند البعض بوفقه‌جه قومساله دينور وشول خرما قورغنه دينور كه هنوز يكشميوب لكن دكرملنوب
يشللنمش اوله واياقلرى اوزوبجه خرده قربجه‌يه دينور التجديل بودخى يره يقمق معناسنه‌در الانجدال انفعال
وزننده والتجدل تفعل وزننده سطا وعلردريره چالنمق معناسنه‌در يقال جدله جدلا فانجدل وتجدل اى صرعه
فانصرع الجدول وصول وزننده پك ومحكم اولمق معناسنه‌در يقال جدل الشئ جدولا من الباب الاول اذا
صلب الجدل كتف وزننده والجدل عدل وزننده جدولدن وصفدر پك وسخت اولان شيئه دينور يقال شئ
جدل وجدل اى صلب وجدل كتف وزننده پك منازع ومجادل آدمه دينور الجدل فتحتينله عن اقتدار شدتله
نزاع وخصومت ايدر اولمق معناسنه‌در يقال جدل الرجل جدلا اذا اشتدت خصومته وقدر عليها و بواحكام
فتل معناسندن مأخوذ در المجادلة مقاتله وزننده والجدال قتال وزننده بركسه ايله شدتله مخاصمه ايلمك
معناسنه‌در يقال جادله مجادلة وجدالا اذا خاصمه باللدد المجدال محراب وزننده بودخى پك مجادل ومنازع
آدمه دينور يقال رجل جدل ومجدل ومجدال اى شديد الجدال الجدل مقعد وزننده جماعت انسانى‌يه دينور
الجديلة قبيله وزننده ومرادفيدر وسجيت وفطرت وشاكله معناسنه‌در يقال عمل على جديلته اى شاكلته
وناحيه معناسنه‌در وكوكرجين مقوله‌سى قوش قومجق قفسه دينور وحال واسلوب وطريقه معناسنه‌در
يقال القوم على جديلة امرهم اى حالتهم الاولى وطريقتهم ويقاسز عرب كوملكى طرزنده بودراوثوبه دينور كه
عرب صبيانى وحايض خاتونلر كيرلر وجديله اسماء نسوانددر جديله بنت سبيع بن عمرو حمير قبيله‌سندن
برجماعتك والده‌سيدر نسبتنده جدلى دينور عربى وزننده الجدال شداد وزننده جديله ديدكلرى قوش قفسى
يپان آدمه دينور جدال غراب وزننده موصل اعمالندن بربلده‌در مجادل اسم فاعل بنيه‌سيله خابور قضاسنده
بربلده آديدر الجدول جعفر وزننده والجدول خروع وزننده نهر صغيره دينور وخاصة بر نهر معروف اسميدر
الجدلة ثمره وزننده ديبك وهاون النه دينور الاجدال همزه‌نك كسريله آهو مقوله‌سى ديشى حيوانك ولدى
قوتلنوب كنديسيله كزر اولمق معناسنه‌در يقال اجدلت الظبية اذا مشى معها ولدها الجذل جيمك كسرى
وذال معجمه‌نك سكونيله اغاج مقوله‌سنك بوفرى طوروسى كتدكدنصكره قلان اوبجه سنه وكوكنه دينور على قول
اغاجك كتوكنه دينور كه خرمانك كسلمش بداغى ديبى طرزنده اولور جيمك فتحيله ده جائز در جمعى اجذال وجذال
كلور جيمك كسريله وجذول وجذوله كلور جيمك ضميله يقال انتصب كالجذل وهو اصل الشجرة وغيرها بعد ذهاب
الفرع او ما عظم من اصول الشجرة وما على مثال شماريخ النخل من العيدان واياق قابنك اوجنه دينور وطاغك
مرئى وظاهر اولان تپه‌سنه دينور جمعى اجذال كلور وآزجه ماله اطلاق اولنور يقال له جذل من المال اى قليل
وشول سيورى كتوك طرزنده بوغون اغاجه دينور كه دوه قسمنك يتاغنه ديكرلر ايوز وكچيك دوه‌لر كلوب اكا سورتنمك
ايچون مصغرنده جذيل دينور ومنه قول الحباب بن المنذر * انا جذيلها المحكك وعذيقها المرجب * تصغيرلرى تعظيم
ايچوندر ومنه يقال انا جذل برهان اى صاحب برهان وعربلر دواب ومواشى قسمنك ضبط وصيانت ورعايتى خصوصنده
رفيق ومعاون اولان آدمه جذل مال اطلاق ايدرلر يقولون فلان جذل مال اى رفيق بسياسته جذل الطعان
مشاهير عربدن علقمة بن فراسك لقبيدر الجذول وصول وزننده اغاج كبى ديكلوب طورمق معناسنه‌در يقال
جذل الشئ جذولا من الباب الاول اذا انتصب وثبت الجذل فتحتينله شادان اولمق معناسنه‌در يقال جذل الرجل
جذلا من الباب الرابع اذا فرح الجذل كتف وزننده والجذلان سكران وزننده مسرور وشادان كمسه‌يه دينور
وبعض اشعارده ضرورة جاذل عنواننده وارد اولمشدر يقال رجل جذل وجذلان اى فرح الاجذال همزه‌نك
كسريله برآدمى سوندرمك معناسنه‌در الاجتذال افتعال وزننده سونمك معناسنه‌در يقال اجذله فاجتذل
اى افرحه فابتهج الجاذل شول طلومه دينور كه ايچنده اولان سودك طعمى تغير ايدر اوله يقال سقاء جاذل
اذا تغير طعم اللبن التجاذل تفاعل وزننده كين وعداوت ايدشمك معناسنه‌در يقال تجاذلوا اذا تضاغنوا
وتعادوا الجذلة فرحه وزننده شول آصمه‌يه وصف اولور كه صوسزلقدن چبوقلرى وفليزلرى قبوز جقلنمش اوله
يقال كرمة جذلة اذا انبتت وجعدت عيدانها يعنى من العطش الجرل فتحتينله طاشلره دينور پس مفردى
جرله‌در على قول اغاجلو طاشلغه ياخود پك وسخت وغليظ اولان مكانه دينور جمعى اجرال كلور وجرل مصدر
اولور بر محل پك وقاتى وغليظ اولمق معناسنه‌در يقال جرل المكان جرلا من الباب الرابع اذا صلب وغلظ الجرل
كتف وزننده طپراغى پك وغليظ اولان مكانه دينور بونكده جمعى اجرال در الجرول جعفر وزننده طاشلق
يره دينور سنكستان معناسنه وطاشلره على قول القياسنه دينور تحملنه قدر وبرنجى جانورلردن برجانورك

اسمیدر وحطیئة العبسی نام شاعرك لقبیدر الجرول علبط وزننده والجرولة علبطه وزننده بونلرده طاشلق یره دینور الجریان جیمك كسریله قرمزی بویه‌یه دینور یقال صبغه بالجریال وهوصبغ احمر وجریال الذهب آلتونك حمرته دینور واصپورك ابتدا جقان عصارهسنه دینور ومطلقا صافی وخالص اولان رنكه دینور قرمزی وسائری اولسون وباده‌یه دینور خمر معناسنه علی قول باده‌نك رنكنه دینور وعباس بن مرداسك وقیس بن زهیر نمرینك فرسلری اسمیدر الجریالة جیمك كسریله بودخی باده‌یه یاخود رنكنه دینور الجرولة جیمك فتحیله اعلای دیارنجدده غنی قبیله‌سی یوردنده برصو آدیدر جرول جندب وزننده یمنده برقریه یاخود برصو آدیدر الاجرال همزه‌نك كسریله قیو قازاركن یك وپوریره وارمق معناسنه‌در یقال اجرل الحافر اذا حفر فبلغ الجراول الجرثلة ثای مثلثه‌ایله دحرجه وزننده ال ایله طپراغی صاورمق معناسنه‌در یقال جرثل التراب اذا سفاه بیده الجردبیل زنجبیل وزننده جردبان معناسنه‌در واول شول كسه‌در كه سفره باشنده برمقدار طعام آلوب صول النه حفظ ایدوب وخلق ایله برابرجه صاغ الیله یمكه بشلر خلقك اوكنده اولان طعام بتدكدنصكره كندیسی اول صقلدیغی طعامی اكل ایدر مترجم دیر كه جردبال جردبان معربیدر عربلر اخذ ومعنای مزبورده تلاعب ایلدیلر بعده آندن جردبیل كلمه‌سنی دخی اخذ ایتدیلر الجردحل جیمك كسریله دره‌یه دینور وادی معناسنه وپك ایری كوه پیكر دوه‌یه دینور اركك ودیشیسنه اطلاق اولنور الجردلة دحرجه وزننده اشاغی‌یه دوشمكه مشرف اولمق معناسنه‌در یقال جردل الرجل اذا اشرف علی السقوط ووقع فی صحیح البخاری فهم الموبق بعمله ومنهم من یجردل وفی روایة فنهم المجردل كلاهما بالجیم فیما ضبطه ابو محمد الاصیلی وفسره بالاشراف علی السقوط وحكی ابن الصابونی المجردل بالجیم والزای المعجمة وهو وهم وروایة الجمهور بالخاء المعجمة والراء المهملة ومعناه المقطع بالكلالیب اوالمصروع كما سیأتی الجرعبیل زنجبیل وزننده بوغون وغلیظ شیئه دینور یقال شیٔ جرعبیل ای غلیظ الجزل جیمك فتحی وزای معجمه‌نك سكونیله قوری اوطونه دینور علی قول جمام اوطونی كبی قالین اوطونه دینور كه طوىرق تعبیر اولنور یقال جاء بجزل كثیر ای حطب یابس اوهوالغلیظ العظیم منه وچوق نسنه‌یه اطلاق اولنور جمعی جزال كلور جیمك كسریله یقال شیٔ جزل ای كثیر وپك جومرد كریم آدمه اطلاق اولنور یقال رجل جزل ای كریم معطاء ورأی وفكری متین درایت كامله صاحبی عاقل ورشید آدمه اطلاق اولنور یقال رجل جزل ای عاقل اصیل الرأی وركیك اولمیوب راست ودرست اولان لفظ وكلمه‌یه وصف اولور یقال لفظ جزل ای خلاف الركیك وكوكرجین آوازه‌سنه دینور یقال ما الطف جزل الحمامة ای صوتها وجزل عروضیون اصطلاحنده زحافات بحر كاملدندر كه متفاعلن جزؤنك حرف رابعنی اسكان وثانیسنی اسقاطدن عبارتدر كه مفتعلن جزؤنه نقل اولنور مترجم دیر كه كتب عروضده خای معجمه ایله خزل عنوانده مرسومدر نته كه مؤلف اورادده دخی ذكر ایتمشدر وجزل مصدر اولور جزؤ مذكورده زحاف مرقومی اجرا ایلمك معناسنه یقال جزل متفاعلن جزلا من الباب الثانی اذا اسقط رابعه واسكن ثانیه وبعضلر دیدیكه جزؤ مذكوره مجزول اطلاقی جزل عارض اولان دوه‌یه تشبیهله‌در كه وسطی اولان حرف رابعی سنام مجزوله تشبیه اولنمشدر وجزل هاوید دوه‌نك اموزی باشی كسوب یاغر ایلمك معناسنه‌در یقال جزل القتب غارب البعیر اذا قطعه وبرنسنه‌یی قلجله چالوب ایكی پاره قلمق معناسنه‌در یقال جزله بالسیف اذا قطعه جزلتین وجزل برنبات آدیدر الجزیل امیر وزننده بودخی چوق نسنه‌یه دینور یقال شیٔ جزیل ای كثیر الجزلة تمره وزننده والجزلاء حمراء وزننده جزل كلمه‌سنك مؤنثلریدر كه فكر وملاحظه‌سی اصیل ومتین اولان عاقله ورشیده خاتونه دینور وجزله صغریسی بیوك خاتونه دینور یقال امرأة جزلة ای العظیمة العجز واتمك بقیه‌سنه دینور وسود طلومنه دینور وخرماسپدینه دینور الجزل جیمك ضمیله اجزل كلمه‌سنك جمعیدر كما سیذكر الجزلة جیمك كسریله بیوك خرما بلوكنه دینور جزل دخی دینور هاسز یقال جزلة من التمر وجزل ای قطعة عظیمة منه وبرنسنه‌دن برپاره‌یه دینور یقال اخذ جزلة منه ای قطعة الجزل فتحتینله دوه هاویداغاجی تاثیرندن اموزی باشی كسلمش یاخود جدا اولمش اولمق معناسنه‌در كه اموزی باشنی یاغر ایلمكله اورادن كیك چقوب بری چقور اولور یقال جزل البعیر جزلا من الباب الرابع اذا صار اجزل الاجزل احمر وزننده وصف مرقوم اوزره اولان دوه‌یه دینور مؤنثی جزلاءدر الاجزال همزه‌نك كسریله هاوید دوه‌نك اموزی باشنی یاغر ایلمك معناسنه‌در یقال اجزل القتب البعیر یعنی جزله الجزالة اصاله وزننده برنسنه بیوك وعظیم اولمق معناسنه‌در یقال جزل الشیٔ جزالة من الباب الخامس اذا عظم وبرآدم خوب رأی ونیك اندیش اولمق

معناسنه‌در یقال جزل الرجل اذا صار ذا رأی جید الجزال سحاب وزننده خرما كسیمنه دینور یقال هذا زمن الجزال ای صرام النخل جزالی سكاری وزننده برموضع آدیدر الجوزل جوهر وزننده تازه جوانه اطلاق اولنور تقول رأیت جوزلا ای شابا وكوكرجین پلازینه دینور وآرقلقدن دوشكون وفرومانده اولمش ناقه‌یه دینور وزهره دینور سم معناسنه یقال سقاه الجوزل ای السم بنوجزیله سفینه وزننده كنده قبیله‌سندن بربطندر جزل صرد وزننده محدثیندن سعید بن عثمانك لقبیدر جزل وجزله تمره وتمر وزنلرنده اسامیدندر الجطلاء حمراء وزننده سمت وزبون قوجه ناقه‌یه دینور وپیرلكدن دیشلری یاخود قوتی قالمامغله علفی چینیوب كوه‌لر اولان ناقه‌یه دینور الجعل جیمك فتحی وضمیله والجعالة جیمك فتحی وكسریله ایش ایشلمك معناسنه‌در یقال جعله جعلا وجعالة وجعالة من الباب الثالث اذا صنعه مؤلفك بصائرده بیانه كوره جعل كلمه‌سی اصل معناده عموم افعاله موضوعدر فعل وصنع وسائری كبی معانیٔ آتیه‌دن قنقی معناده استعمال اولنسه لامحاله فعل یعنی ایشلمك معناسنی متضمندر وقرآن مبینده اون اوج وجه اوزره مستعملدر ١ طفق واخذ وانشأ واقبل معناسنه كه برایشی ایشلمكه یونلوب بشلمق وایشلر اولمق دیمكدر یقال جعل یفعل كذا ای طفق ٢ خلق معناسنه‌در كقوله تعالی وجعل الظلمات والنور ٣ قول وارسال معناسنه‌در كقوله تعالی انا جعلناه قرآنا عربیا ای قلناه وارسلناه ٤ تهیئه وتسویه معناسنه‌در كقوله تعالی یجعل له من امره یسرا ای یهیٔ ٥ تقدیر معناسنه‌در كقوله تعالی قد جعل الله لكل شیٔ قدرا ای قدر ٦ تبدیل معناسنه‌در كقوله تعالی وتجعلون رزقكم ٧ ادخال الشیٔ معناسنه‌در كقوله تعالی یجعلون اصابعهم فی آذانهم ٨ برنسنه‌یی قلبه الهام والقا ایلمك معناسنه‌در كقوله تعالی وجعلنا فی قلوب الذین اتبعوه ٩ اعتقاد معناسنه‌در كقوله تعالی الذین یجعلون مع الله الها آخر ١٠ تسمیه معناسنه‌در كقوله تعالی وكذلك جعلناكم امة وسطا ١١ برشیٔی شیٔ آخردن ایجاد وتكوین ایلمك معناسنه‌در كقوله تعالی وجعل لكم من انفسكم ازواجا ١٢ برنسنه‌یی برصفت وحالتدن آخر صفت وحالته دوندرمك معناسنه‌در كه تصییر مرادفیدر بوندن لسانمزده قلمق ایله تعبیر اولنور كقوله تعالی جعل لكم الارض فراشا ای صیرها ١٣ برنسنه اوزره حكم ایلمك معناسنه‌در كرك حق وكرك باطل اولسون كقوله تعالی انا رادوه الیك وجاعلوه من المرسلین پس معانیٔ مذكوره‌ده عموم وخصوص یاخود اطلاق وتقیید علاقه‌لریله استعمال اولنور اصل قلمق معناسنه اولوب وافعال مرقومه‌نك هر برنده ملحوظ ومصوردر انتهی وجعل وضع ایلمك معناسنه‌در یقال جعل الشیٔ جعلا اذا وضعه ویقال جعل بعضه فوق بعض ای القاه وقلمق معناسنه‌در یقال جعل القبیح حسنا ای صیره واعتقاد ایلمك معناسنه‌در یقال جعل البصرة بغداد ای ظنها ایاها بوراده ظن اعتقاد معناسنه‌در وبركسنه ایله برخصوصی بروجه اوزره شرطلشمق معناسنه‌در یقال جعل له كذا علی كذا اذا شارطه به علیه وبرایشه یونلوب بشلمق معناسنه‌در یقال جعل یفعل كذا ای اخذ واقبل وتسمیه معناسنه‌در ومنه قوله تعالی وجعلوا الملائكة الذین هم عباد الرحمن اناثا ای سموا وتبیین معنامسنه‌در كقوله تعالی انا جعلناه قرآنا عربیا ای بینا وعزو ونسبت ایلمك معناسنه‌در تقول جعلت زیدا اخاك ای نسبته الیك وپراتمق معناسنه اولور كقوله تعالی وجعل الظلمات والنور ای خلقهما وتشریف معناسنه‌در كقوله تعالی وجعلناكم امة وسطا ای شرفناكم وكقوله تعالی جعل الله الكعبة البیت الحرام قیاما ای شرفه وتبدیل معناسنه‌در كقوله تعالی وجعلنا عالیها سافلها ای بدلنا وحكم شرعی معناسنه‌در نحو جعل الله الصلوات المفروضات خمسا وتحكم بدعی معناسنه‌در مخالف شریعت اوله‌رق حكم عندیدن عبارتدر حكم شرعی مقابلیدر كقوله تعالی الذین جعلوا القرآن عضین وكاه اولور كه لازم اوله‌رق استعمال اولنور قچن افعال مقاربه‌یه داخل اولسه یعنی فعل مقاربه معناسنی متضمن اولسه كقول الشاعر * وقد جعلت اذا ما قمت یثقلنی * ثوبی فانهض نهض الشارب الثمل * وجعل خرما اغاجنك اركك‌نه دینور الجعالة جیمك حركات ثلاثیله والجعال كتاب وزننده والجعل قفل وزننده والجعیلة سفینه وزننده برایش مقابله‌سنده شرط اولنان عوض واجرته دینور اپاق ترى وال كراسی كبی یقال اعطی العامل جعالته مثلثة وجعیلته ای ما جعله له علی عمله یعنی اجره التجاعل تفاعل وزننده برنسنه‌یی بینلرنده جعل وشریطه تعیین ایدشمك معناسنه‌در یقال تجاعلوا الشیٔ اذا جعلوه بینهم الجعالة سحابه وزننده رشوته اطلاق اولنور یقال اعطی له جعالة ای رشوة وغزا وقتاله بدل كوندریلان آدمه شرط وتعیین ایلدكلری بدل اجرته اطلاق اولنور بونده جیمك كسری وضمیله‌ده جائزدر تقول اعطیت جعالته وهی ما یجعل للغازی اذا غزی عنك بجعل الجعالة جیمك كسری وضمیله

بچاورەیه دینور که آنکله آتشـدن تجره‌یی طتوب اندررلر جعال دخی دینور هاسز یقال انزل القدر بالجعالة
والجعال ای الخرقة الاجعال همزه‌نك کسریله برکسیه عملی مقابلنده جعل واجرت تعیین ایلمك معناسنه در
یقال اجعله جعلا اذا اثبته له واجرت ویرمك معناسنه در یقال اجعل له الجعل اذا اعطاه و بچاوره ایله اوجاقدن
تجره اندرمك معناسنه در یقال اجعل القدر اذا انزلها بالجعال وقانجق کوپك وسائر جانورلر ارککه قیزمق
معناسنه در که یلاقیمق تعبیر اولنور یقال اجعلت الکلبة وغیرها اذا احبت السفاد وصویه بوق بوجکی اوشمق
یاخود صوده اولمك معناسنه در یقال اجعلت الجعلان ماء اذا کثرت فیه اوماتت فیه الاستجعال بودخی
قانجق کوپك وقورد مقوله سی جانور یلاقیمق معناسنه در یقال استجعلت الکلبة بمعنی اجعلت المجعل محسن
وزننده ارککه قیزمش قانجق کوپك مقوله سنه دینور و بوق بوجکی اوشمش صویه دینور الجعلة تمره وزننده
خرما فدانه دینور علی قول بودور خرما آغاجنه دینور یاخود کتر اولانه یاخود یمشنه ال ایرشمز اولانه دینور جمعی
جعل در تمر کبی الجعل صرد وزننده سیاه وچرکین و بد منظر و بدقیافه کمسیه دینور یقال رجل جعل
ای اسود دمیم واونکو لجوج ومعاند کمسیه دینور ودائما ناسك افعال واوضاعنی کوزدن رقیبه دینور یقال
رجل جعل ای لجوج وکذا رقیب و بوق بوجکنه دینور که فارسیده سرکین کردان دینور جمعی جعلان در جیمك
کسریله المجعلة محسنه وزننده بوق بوجکی چوق اولان یره دینور یقال ارض مجعلة ای کثیرة الجعلان الجعل
جیمك کسریله والجعل کتف وزننده بوق بوجکی اوشمش یاخود ایچنده اولمش صویه دینور یقال ماء جعل
وجعل ومجعل کامر اذا کثرت فیه الجعلان اوماتت فیه الجعل فتحتینله صو بوق بوجکیله طولمق معناسنه در
یقال جعل الماء جعلا من الباب الرابع اذا امتلاء بالجعلان و بر آدم سموز اوله رق بودور اولمق معناسنه در یقال
جعل الغلام اذا اقصر فی سمن و یناز اولمق معناسنه در یقال جعل فلان اذا کان لجوجا الجعول جرول
وزننده دوه قوشنك یاوریسنه دینور بنو جعال کتاب وزننده بر جماعتدر جعله همزه وزننده بر موضع
آدیدر جعیل زبیر وزننده اسامیدندر جعیل بن سراقة الضمری وجعیل الاشجعی اصحابدندر وکعب بن جعیل
بر شاعردر الجاعل نسنه ویریجی معطی معناسنه در المجتعل آلیجی آخذ معناسنه در یقال هو جاعل
ای معط وذا مجتعل ای آخذ من قولهم جعله فاجتعل ای اعطاه فاخذ المجاعلة مفاعله وزننده بر آدمه
رشوت ویرمك معناسنه در یقال جاعله اذا رشاه الجعبلة دحرجه وزننده سرعت ایلمك معناسنه در یقال
جعبل الرجل اذا اسرع جعثل ثای مثلثه ایله قنفذ وزننده ابن عاهان در که قاضی افریقیه در قراء وفقهادندر
الجعدل جعفر وزننده والجنعدل کنهبل وزننده والجنعدل خبعثن وزننده صلب وشدید اولان شیئه دینور
الجعفلیل زنجبیل وزننده ششوب یتان مقتوله دینور یقال فی الارض جعفلیل ای قتیل منتفخ الجعفلة دحرجه
وزننده سواری بی اوروب آقدارمق معناسنه در یقال طعنه فجعفله ای قلبه عن السرج فصرعه الجفل نفل
وزننده بر نسنه‌نك قبوغنی صویمق معناسنه در یقال جفله جفلا من الباب الثانی اذا قشره وچاموری صیروب
کورمك معناسنه در یقال جفل الطین اذا جرفه وخاصة فیل قسمی ترسلمك معناسنه در یقال جفل الفیل
اذا راث وکمیکدن اتی صیرمق معناسنه در یقال جفل اللحم عن العظم اذا نحاه و باتی دکز طشره آتمق معناسنه در
یقال جفل البحر السمك اذا القاه علی الساحل و یل بلودی چالوب سرعتله ایلتمك معناسنه در یقال جفلت الریح
السحاب اذا ضربته واستخفته ویقال جفلت الریح الظلیم اذا حرکته وطردته و یره چالمق معناسنه در یقال
جفل فلانا اذا اصرعه وجفل پك اورکك دوه قوشنه دینور و یغموری بوشالمغله بوش کیدن سحابه دینور یقال
سحاب جفل اذا کان قد هراق ماءه ومضی وایاقلو ایری قربجه‌یه دینور جثل کلمه سنده لغتدر و بردرلو سیاه قربجه‌یه
دینور وکمی‌یه دینور سفینه معناسنه جمعی جفول کلور التجفیل تفعیل وزننده جفل ایله ایکی معنای اولده
مرادفدر یقال جفله تجفیلا بمعنی جفله فی المعنیین الاولین الجفل جیمك کسریله فیل قسمنك ترسنه دینور
جمعی اجفالدر الجفول قعود وزننده صاچ پژمرده و پریشان اولمق معناسنه در یقال جفل الشعر جفولا
من الباب الاول اذا شعث وسرعتله چقوب کیتمك معناسنه در یقال جفل الظلیم اذا اسرع وذهب فی الارض
و یل سرعتله اسمك معناسنه در یقال جفلت الریح اذا اسرعت الاجفال همزه‌نك کسریله بودخی سرعتله
کیتمك معناسنه در یقال اجفل الظلیم اذا اسرع ویقال اجفل القوم ای انجفلوا ومتعدی اولور سرعتله یورتمك
معناسنه در تقول اجفلته اذا اسرعته الجفول صبور وزننده سحابی سرعتله کوتروب کیدن یله دینور یقال
ریح جفول ای تجفل السحاب وکور وفراوان شیئه دینور یقال جمة جفول ای عظیمة و یاشلو عورته دینور یقال

امرأة

امرأة جفول ای کبیرة الجافلة والمجفل محسن وزننده سرعتله اسن یله دینور یقال ریح جافلة ومجفل ای سریعة
الاجفیل ازمیل وزننده قورقق جبان معناسنه در یقال هو اجفیل ای جبان و ورکك دوه قوشنه دینور
واوقی میدانلو سورن یایه دینور و یاشلو عورته دینور یقال تزوج اجفیلا ای مرأة مسنة الانجفال انفعال وزننده
سرعتله کیتمك معناسنه در یقال انجفل الظل اذا ذهب وخلق یوردندن قوپوب سرعتله عزیمت ایلمك معناسنه در
یقال انجفل القوم اذا انقلعوا فمضوا الجفالة ثمامه وزننده جماعت انسانی‌یه دینور وتجره‌نك یوزندن کبچه ایله
آلنان کفه وکپوکه دینور وسیل صوینك سپوروب ایلتدیکی خار وخاشاك مقوله سنه دینور که سیلندی تعبیر اولنور
الجفلی جمزی وزننده والاجفلی همزه‌نك فتحیله انساندن عامه وجماعت معناسنه در که شمولی متضمندر یقال دعاهم
الجفلی والاجفلی ای بجماعتهم وعامتهم بعضلر دیدیکه همزه ایله اجفلی هر نسنه‌نك جماعتنه دینور الجفل جیمك
ضمیله جفولك جمعیدر که ذکر اولندی الاجفلة همزه‌نك وفانك فتحیله جماعت معناسنه در یقال جاؤا اجفلة
وازفلة و باجفلتهم وازفلتهم ای بجماعتهم جفول جیمك ضمیله بر موضعدر الجفال غراب وزننده سودك کوکنه
دینور وچوق نسنه‌یه دینور علی قول خاصة چوق یوکه و بپاغی‌یه دینور وسیل کوتردیکی سیلندی‌یه دینور الجفیل
امیر وزننده بودخی چوق یوکه و بپاغی‌یه دینور وکورا ولدیغندن ترلایی بصان اکیندن تخفیف ایچون قطع اولنانه
دینور الجفلة تمره وزننده قرقماش یوکه دینور که بپاغی تعبیر اولنور الجفلة تمره وزننده یپراقلری کور وفراوان
اغاجه دینور یقال شجرة جفلة ای الکثیرة الورق جیفل صیقل وزننده ماه ذی القعده‌نك اسم قدیمیدر التجفل
تفعل وزننده خروس بیوننك تویلرینی قبارتمق معناسنه در یقال تجفل الدیك اذا انفش برایله الجافل یرندن
قپوب اوینیان شیئه دینور یقال هو جافل ای منزعج و بنو ذبیانه مخصوص بر فرسك اسمیدر الجلالة والجلال
جیملرك فتحیله بر آدم یاشلو ومعمر اولمق معناسنه در یقال جل فلان جلالة وجلالا من الباب الثانی اذا اسن
واحتنك مؤلفك واحتنك قولی تفسیر ارکاندن دکلدر تتمیم قبیلندندر وجلال اولو و بزرك اولمق معناسنه در
یقال جل جلالا اذا عظم مؤلفك بصائرده بیاننه کوره جلاله عظم قدر معناسنه اولوب وجلال که هاسزدر
عظم قدر وشانده غایت وتناهی معناسنه در که آنکله همان ذات اجل واعلا موصوف اولور فقیل ذو الجلال والاکرام
وحق جل وعلا یی آنکله توصیف یا ذات وحدانیتنه استدلال اولنه جق اشیاء عظیمه خلق ایلدیکیچوندر یاخود
احاطه‌دن عالی وجلیل اولدیغنه یاخود حواسله ادراك اولنمقدن جلیل اولدیغنه مبنی در انتهی وجلال اجل معناسنه
کلور که اداة تعلیلدر کما سیذکر الجلیل امیر وزننده ایکی معنای مذکوردن وصفدر یاشلو وسالخورده آدمه دینور
واولو و بزرك وعظیم معناسنه در وثمام دیدکلری نباته دینور که بیان داریسی تعبیر اولنان اوتدر معنای اولك
جمعی جله کلور جیمك کسریله واخیرك جمعی جلائل کلور و بر رجلك آدیدر و یمن دیارنده بر قومك اسمیدر تابعیندن
ابو مسلم الجلیلی انلردندر علی قول یمنده ذو الجلیل نام وادی‌یه منسوبدر جبل الجلیل شامده بر طاغك اسمیدر الجل
جیمك کسری وفتحیله جلیل معناسنه در که اولو وعظیم دیمکدر وخرده ودقیق اولمیان شیئه دینور که ایری و بیوك دیمك
اولور ومنه یقال ماله دق ولا جل ای دقیقة ولا جلیلة و بیوك دوشمه وکلیم مقوله سنه اطلاق اولنور که پلاس مقوله سنه
مقابلدر وحصاد اولان اکینك قامشنه دینور که اکیر تعبیر اولنور فارسیده سباری دیرلر و بونده جیمك ضمیله
وفتحیله جائزدر الجلال غراب وزننده والجلال رمان وزننده بونلرده جلیل وعظیم معناسنه وصفلردر یقال
شیء جلال وجلال ای جلیل وجلال هر نسنه‌نك معظمنه ووفرتنه دینور مثلا جلال البحر دکزك انکین یرینه دینور
الجلیلة والجلالة غرابه وزننده مؤنثلردر قدری عظیم اولان قادینه دینور وجلیله همان بر قارن طوغورمش
حیوانه دینور یقال ناقة جلیلة اذا کانت نتجت بطنا واحدا و یمشی پك چوق اولان اولو خرما اغاجنه دینور جمعی
جلال کلور کسر ایله الاجلال همزه‌نك کسریله اولولمق تعظیم معناسنه در یقال اجله اذا عظمه و بر آدمه
جلیله دیدکلری حیوان و یرمك معناسنه در تقول ما اجلنی ای ما اعطانی الجلیلة وقوی وزورمند اولمق معناسنه در
یقال اجل الرجل اذا قوی وضعیف وناتوان اولمق معناسنه اولمغله ضد اولور پس همزه‌سی سلبیه اولور
یقال اجل فلان اذا ضعف التجلة تحله وزننده اسمدر اولولمغه دینور تکرمه کبی الجل جیمك ضمیله جلال
کبی برشیئك وافر ومعظمنه دینور یقال اخذ جله وجلاله وکبره ای معظمه وجل دابه چولنه دینور
چول جل محرفیدر جیمك فتحیله ده جائزدر جمعی جلال در جیمك کسریله واجلال در یقال رفع جل الفرس
ای ما یلبسه لیصانه به مترجم دیرکه راغبك مفرداتده بیاننه کوره جل کندوسیله معظم شیء اورتیلجك پوششه
دینور جل فرس وجلة تمر بو معنادندر صحیفه معناسنه اولان مجله دخی بوندندر کما سیذکر وجل کذلك

فتح وضمله یاسمین دیدکلری چچکه دینور وورد اسمیدر که کل تعبیر اولنان معروف شکوفه در
کرك آق وقرمزی وصاری اولسون مفردی جله در شارحك بیاننه کوره کل فارسی معربیدر وجل واقصه قربنده
برصو آدیدر وجل بن خق طی قبیله سی نسبندندر وجل چادر والاجق وبناقور یلان یره دینور که اوبه یری
اوله جقدر یقال جل بیتك ای حیث ضرب وبنی التجلل تفعل وزننده برنسنه اوزره تفوق ایلمك معناسنه در
یقال تجلله اذا علاه وبرنسنه نك وافر ومعظمنی آلمق معناسنه در یقال تجلل الشیء اذا اخذ معظمه التجال
تشدید لامله تفاعل وزننده اولولنمق معناسنه در یقال تجال عنه ای تعاظم الجلی ربی وزننده امر عظیمه دینور
جمعی جلل در صرد وزننده شارح دیر که بو اجل کلمه سندن مؤنثدر تأنیثی خطه یاخود داهیه تأویلیله در الجلة
جیمك کسریله وجه مذکور اوزره جلیلك جمعیدر قدر وشان صاحبلری عظماء وساداته دینور یقال قوم جلة
ای عظماء سادة ذووا اخطار و یاشلو وساخورده آدمه ودوه یه دینور مفرد وجمعنه ومذکر ومؤنثنه اطلاق اولنور علی قول
ایکی یاشندن بازل اولنجه یه دك ناقه یه دینور یاخود ایکی یاشنده اولان ارکك دوه یه دینور یاخود ارككنه جل
وناقه یه جله دینور یقال بعیر جل وناقة جلة الجلة جیمك ضمیله بیوك خرما کوفه سنه وزنبیلنه دینور که بشقه جه
بردنك اولور خرما داللرندن ایشلنور جمعی جلال کلور جیمك کسریله وجلل کلور صرد وزننده مؤلف بونی تکرار
ایلمشدر مقدمة الادبده یاش خرما دنکی ایله مفسردر الجلل فتحتینله عظیم اولان شیئه دینور یقال امر جلل
ای عظیم وصغیر وحقیر اولانه دیمکله ضد اولور یقال شیء جلل ای حقیر مؤلف بونیده تکرار ایلمشدر التجلیل
تفعیل وزننده بودخی دابه یی چوللمق معناسنه در تقول جللت الدابة اذا البستها الجل الجل جیمك فتحیله
بودخی دابه یی چوللمق معناسنه در تقول جللت الدابة جلا اذا البستها الجل وجل جیمك فتحی وضمیله کمی یلکنه
دینور شراع معناسنه جمعی جلول در وجل عربدن برجماعتك پدری اسمیدر وجلیل معناسنه در یقال امر
جل ای جلیل وحقیر معناسنه اولمغله ضد اولور وجل وجله مصدر اولور ال ایله دوه قیغنی برکدرمك معناسنه
یقال جل البعر جلا وجلة من الباب الاول اذا جمعه بیده وجنایت منعاسنه در تقول جللت هذا علی نفسك
ای جنیته وجل جلای وطن ایلمك معناسنه در کما سیذکر وبرنسنه نك کوم ومعظم اولانی آلمق معناسنه در
یقال جلوا الاقط جلا اذا اخذوا جلاله وجل برجماعت آدیدر جلال سحاب وزننده اسماء والقابدندر
ابو الجلال زبیر بن عمرو وابو الجلال الکرمنی محدثلردر بعضلر ثانی یی حاء مهمله ایله ضبط ایلدیلر وام الجلال
بنت عبدالله بن کلیب العقیلیه محدثه در ومحمد بن ابی بکر الجلالی محدثدر ذات الجلال کتاب وزننده هلال
بن قیس الاسدی فرسنك لقبیدر الجلال غراب وزننده ایری ودبزمان شیئه دینور یقال شیء جلال ای ضخم
وبرطاغك آدیدر وبرنسنه نك کومنه دینور یقال اخذ جلال الشیء ای معظمه جلال شداد وزننده نجد
اولکه سندن مکه یه کلجك یولك اسمیدر الجلالة سحابه وزننده شول صغره دینور که بوش کزوب نجاسات
تناول وتتبع ایدر اوله قال الشارح ومنه الحدیث نهی عن لحوم الجلالة ای البقرة التی تتبع النجاسات نهایه ده مطلقا
نجاسات اکل ایدن حیوانله مفسردر واحکامی مفصلدر الجلالة کاسه وزننده بیوك وقبا ناقه یه دینور الجلة
جیمك حرکات ثلاثیله دوه قیغلرینه علی قول بردانه سنه یاخود ازیلوب طاغلماش اولانه دینور الاجتلال
افتعال وزننده طوترق ایچون دوه قیغنی دیوشورمك معناسنه در یقال اجتل الرجل اذا التقط الجلة للوقود
وبرنسنه نك کومنی آلمق معناسنه در تقول اجتللت الشیء اذا اخذت جلاله ای معظمه من جلك جیمك ضمیله
ومن جلالك جیمك فتحیله ومن جللك فتحتینله ومن تجلتك تحله وزننده ومن اجلالك همزه نك کسریله
ومن اجل اجلالك جمله سی من اجلك معناسنه مستعملدر که کلمهٔ تعلیلدر سندن اوتوری دیمکدر یقال فعله
من جلك وجلالك وتجلتك واجلالك ومن اجل اجلالك ای من اجلك ابتداسی تعظیم ایچون اولوب
بعده کیده رك تعلیل موقعنده استعمال اولندی زیرا مثلا فعلته من جلك قولی سکا تعظیما آنی ایشلدم دیمك اولوب
کیده رك توسعیله سنك ایچون ایشلدم موقعنده استعمال اولندی الجلول وصول وزننده جل کبی جلای وطن
ایلمك معناسنه در یقال جل القوم عن منازلهم جلولا وجلا من الباب الثانی اذا جلوا الجالة لامك تشدیدیله جلاء وطن
ایدن جماعته دینور جلان برکوچك قبیله آدیدر التجلجل تزلزل وزننده یره کومولمك معناسنه در یقال تجلجل
فی الارض اذا ساخ وصرصلوب ارغلانمق معناسنه در یقال تجلجل الشیء اذا تحرك وتضعضع الجلجلة
زلزله وزننده برنسنه یی ارغلامق معناسنه در یقال جلجل الشیء اذا حرکه وپك چاغرمق معناسنه در یقال
جلجل الرجل اذا صاح صیاحا شدیدا وکوك کورلدمك معناسنه در یقال جلجل السحاب اذا رعد واسان ایله برآدمی

قورقتمق

قورقتمق معناسنه در یقال جلجل فلانا اذا اوعده بالوعید وقارشدرمق معناسنه در یقال جلجل الشیء اذا خلطه
وآت قسمی صفوتله کشنمك معناسنه در یقال جلجل الفرس اذا صفا صهیله وکریشی محکم بوکمك معناسنه در
یقال جلجل الوتر اذا شد فتله المجلجل مسلسل وزننده کورلدیلی بلوده دینور یقال سحاب مجلجل ای راعد
وپك ظریف اولوب اصلا عیب ظاهر یسی اولمیان آدمه دینور یقال رجل مجلجل ای ظریف جدا لاعیب فیه
وقوتی تام وکامل اولان دوه یه دینور الجلجال ثرثار وزننده کورلدیلی وهر یره شامل یغموره دینور یقال غیث
جلجال ای راعد مطبق المجلجل اسم فاعل بنیه سیله قوی وتوانا اولان سید وذیشان آدمه دینور علی قول
بلند آواز اولانه دینور یقال هو مجلجل ای سید قوی اوالبعید الصوت وجریء ودفاع اوله رق ناطقه یه مالك
سخنور آدمه دینور یقال رجل مجلجل ای جریء دفاع منطیق وچوق عدده دینور یقال عدد مجلجل ای کثیر
الجلجل هدهد وزننده کوچك چاکه ودف پولنه دینور جرس صغیر معناسنه وسبکروح اولوب
ایشده کوجده چست وچالاك ونشاطمند آدمه دینور جمعی جلاجل کلور الجلاجل علابط وزننده
جلجل معناسنه در یقال غلام جلاجل وجلجل ای خفیف الروح نشیط فی عمله وجلاجل دروننده جلجل کبی
مختلج اولان خاطره یه اطلاق اولنور ومنه تقول ابثثته جلاجل نفسی ای ما کان یتجلجل فیها وصوت ونهیق
صاف وطوری حماره دینور جلال کبی که غراب وزننده در یقال حمار جلاجل وجلال ای صافی النهیق
المجلجلة مسلسله وزننده چالك چکورلمش دوه لره دینور یقال ابل مجلجلة اذا علقت علیها الجلاجل
دارة جلجل هدهد وزننده نجدده برموضع آدیدر الجلجلان جیملرك ضمیله کشنیش تخمنه دینور ثمر الکزبرة
معناسنه وحب السمسم اسمیدر که صوصم دیدکلری غله در وحب القلب اسمیدر که سویدا اوله جقدر یورکده
سردمك دیده کبی دانه جکدر جلاجل جیمك فتحی وضمیله برموضع آدیدر وجیمك فتحیله برموضع آخردر المجلة
میمك وجیمك فتحیله شول صحیفه یه دینور که آنده حکمت مسطور اوله ومنه قرأ مجلة لقمان وهی الصحیفة التی
فیها الحکمة وهر کتاب ومکتوبه مجله اطلاق اولنور یقال رأیته وبیده مجلة ای کتاب مترجم دیر که جل کتابك
جلد وغطاسنه دیمکله مجله بوندن مأخوذدر پس مجله غطا چکورلمش کتاب وصحیفه یه دینوب بعده بالتوسیع
مطلق کتابه اطلاق اولندی نته که جل ماده سنده بیان اولندی نهایه ده بعضلر عبرانیه دن معرب اولدیغنه ذاهب
اولدقلری مرسومدر لکن وجه مذکور اوزره عربی صحیحدر مقدما کتب حکمیه پك مرغوب ومعتبر اولمغله فاخر
غطاء چکورلر ایدی بعده مطلق کتابده استعمال اولندی جلولاء جیمك فتحی ولامك ضمیله بغداد قضاسنده
خانقین نام بلده یه برمرحله مسافه ده برقریه آدیدر آنده اهل اسلامله عجم بیننده بروقعه اولمشدر نسبتنده جلولی
دینور غیر قیاس اوزره المجلل محدث وزننده اعلامدندر ام جمیل فاطمه بنت المجلل صحابیه در التجالل
تفاعل وزننده برنسنه نك کومنی آلمق معناسنه در تقول تجاللته اذا اخذت جلاله ای معظمه جلتا جیمك فتحی
ولام اولانك ضمیله نهروان ناحیه سنده برقریه در جلولتین جیمك فتحی ولامك ضمیله برقریه آدیدر ابوجله جیمك
ضمیله برجالك کنیه سیدر جلاله ثمامه وزننده برعورتك آدیدر الجلال غراب وزننده جلاجل کبی سیسی
طوری اشکه دینور الجمل جیمك ومیمك فتحیله ومیمك سکونیله جائزدر ارکك دوه یه دینور وشذوذ اوزره ناقه یه
اطلاق اولنور ومنه قیل شربت لبن جملی وبعضلر دیدیکه جمل درت یاشنه کیرمش علی قول جذع یاخود بازل
یاخود ایکی یاشنه کیرمش ارکك دوه یه مخصوصدر بوکرته یه وارنجه جمل اطلاق اولنمز جمعی اجمال وجامل
وجمل کلور جیمك ضمیله وجمال کلور جبال کبی وجماله وجمالات کلور جیملرك حرکات ثلاثیله وجمائل کلور
واجامل کلور مترجم دیر که جمل ذکری آتی جمالدن مأخوذدر زیرا عربلر جمل قسمنی جمال وزینت عد ایدرلر
قالدیکه مؤلف جمع عدادنده جامل کلمه سنی دخی ثبت ایلدی بقر ماده سنده باقر کلمه سنك اسم جمع اولدیغنی تنصیص
ایلمکله بودخی آنك کبی اسم جمع اولمق اغلبدر حتی شیخ رضی دخی تنصیص ایلمشدر وفی المثل ※ اتخذ فلان اللیل جملا
ای سری کله یعنی بتون کیجه طورمیوب بر دوزه یه کتدی الجامل جمعدر نته که ذکر اولندی وچوبانلری
وصاحبلری برابر اوله رق دوه سوریسنه دینور وعظیم اوبه یه اطلاق اولنور الجمالة ثمامه وزننده جامل دیدکلری
دوه سوریسندن بربلوکه دینور علی قول ایچنده ارکك دوه اولمیان ناقه سوریسنه دینور جیمك حرکات ثلاثیله ده
جائزدر وآت سوریسنه دینور جمعی جمال کلور جیمك ضمیله نادر اوله رق ومنه قول الشاعر ※ والادم فیه یعترکن
بجوه عرك الجمالة ※ الجمیل امیر وزننده اریمش وصزدرلمش ایچ یاغنه دینور یقال اکل الجمیل ای الشحم
الذائب وجمال ماده سندن وصف اولور خلق وخلق خوب اولان آدمه دینور یقال هو جمیل ای الحسن الخلق

والخلق درب جمل بغدادده باب معروفدر اکانچه ذوات منسوبلردر واسحق بن عمر والجمیلی برشاعر یکانه
ومفلقدر الاستجمال دوه جمل اولمق مرتبه یه وارمق معناسنه در یقال استجمل البعیر اذا صار جملا الجمالة
شدّاده وزننده دوه جیلره دینور خیاله وحماره کبی یقال هم جمالة ای اصحاب الجمال الجمالیة غرابیه وزننده
جمل کبی بنیه وترکیبی قوی ومحکم وطیانقان ناقه یه وصف اولور یقال ناقة جمالیة ای وثیقة کالجمل وکذا یقال رجل
جمالی ای ضخم الاعضاء تام الخلق الجمل فتحتیله ارکک دوه یه دینور که ذکر اولندی وخرما آغاجنه دینور
وبرجنس دکز بالغنه دینور که طولی اوتوز اندازه مقدارنده اولور وبو جمل البحر دیدکلریدر وجمل اسامیدندر
جمل بن سعد مذحج قبیله سندن برجماعتک پدریدر تابعیندن هند بن عمرو الجملی انلره منسوبدر بر جمل
مدینه ده برمعروف قیودر وجمل حسین بن عبدالسلام نام شاعرک لقبیدر که امام شافعیدن روایت فقه وحدیث
ایلمشدر لحی جمل لامک فتحیله بین الحرمین برموضعدر مدینه یه اقربدر کذلک مدینه ایله فید بیننده برموضعدر
ونجران ایله تثلیث بیننده برموضعدر لحیاجمل تثنیه بنیه سیله یمامه ده برموضعدر عین جمل کوفه قربنده
برچشمه آدیدر ابو الجمل ایوب بن محمد وسلیمان بن داود الیمامیان کنیه لریدر که محدثلردر الجمیل زبیر وزننده
والجمیل قبیط وزننده والجملانة جمیلک ضمیله والجمیلانة مصغر بنیه سیله بلبل قوشنه دینور الجمال
کمال وزننده برآدم خلق وخلقی کوزل اولمق معناسنه در یقال جمل الرجل جمالا من الباب الخامس اذا صار
جمیلا مصباحک بیانته کوره اصلی جماله ایدی کثرت استعمالدن هانی تخفیف اولندی وعربلر جمالک ان لا تفعل
کذا دیرلر که اغرادر یعنی شو یولده ایلمک سکا شین ونقیصه ایراث ایدر اولمغله آنی ایشلیوب جمال ایراث ایده جک
فعله ملازمت ایله الجمال غراب وزننده والجمّال رمان وزننده بو دخی وصفدر صاحب جمال آدمه دینور
الجملاء حمراء وزننده مؤنثدر واعضاء وترکیبی تام وهر طرفی اویغون ولطیف حیوانه دینور التجمل تفعل
وزننده زینتلمک معناسنه در یقال تجمل الرجل اذا تزین وارقمش یاغ اکل ایلمک معناسنه در یقال تجمل الرجل
اذا اکل الشحم المذاب المجاملة مفاعله وزننده برآدم ایله صدق صمیمه دوستلق ایلیوب صورتا کوزلجه معامله
ایدشمک علی قول کوزل الفت ومعاشرت ایدشمک معناسنه در یقال جامله اذا لم یصفه الاخاء بل ماسحه بالجمیل
او احسن عشرته الجمل حمل وزننده برکدرمک معناسنه در یقال جمل الشیء جملا من الباب الاول اذا جمعه
وایچ یاغنی ارتمک معناسنه در یقال جمل الشحم اذا اذابه الاجمال همزه نک کسریله ایچ یاغنی ارتمک معناسنه در
یقال اجمل الشحم اذا اذابه واجمال برنسنه نک طلبنده عجله وافراط ایلیوب تأنی واعتدال ایلمک معناسنه در
یقال اجمل فی الطلب اذا تأنی واعتدل فلم یفرط وطاغنق نسنه یی برکدیرمک معناسنه در یقال اجمل الشیء
اذا جمعه عن تفرقة وحساب وکلامی جمله ایلمک معناسنه در که تفصیل مقابلیدر یقال اجمل الحساب اذا رده
الی الجملة وایولکی واحسانی چوق وکوزل ایلمک معناسنه در یقال اجمل الصنیعة اذا احسنها وکثرها الاجتمال
افتعال وزننده ایچ یاغنی ارتمک معناسنه در یقال اجتمل الشحم اذا اذابه الجمول صبور وزننده دائما ایچ یاغنی
اریدن آدمه دینور وسموز خاتونه دینور الجملة غرفه وزننده معلومدر که نسنه نک جماعتنه ومجموعنه دینور
یقال جملة الشیء ای جماعته وجمله قاضی دمشق اولان یوسف بن ابراهیم نام فاضلک جدی اسمیدر الجمل
سکر وزننده والجمل صرد وزننده والجمل قفل وزننده والجمل عنق وزننده والجمل جبل وزننده کمی ایپنه
دینور که مراد ایری هلاطیه در قوله تعالی حتی یلج الجمل فی سم الخیاط الایة وجمل
سکر وزننده وتخفیفله جائزدر حساب جمله دینور که ابجد حروف مقطعه سیدر هر بری برعدده دالدر تاریخ
حساب ایدرلر الجمل صحف وزننده جماعت انسانیه دینور التجمیل تفعیل وزننده تزیین ایلمک معناسنه در
یقال جمله ای زینه وعسکری خیلی مدت اویالدروب توقیف ایلمک معناسنه در یقال جمل الجیش اذا اطال
حبسهم الجملة سفینه وزننده آهو سربه سنه وکوکرجین سوریسنه دینور جمل قفل وزننده برعورتک اسمیدر
جمال سحاب وزننده برشقه جه خاتون اسمیدر جمل صرد وزننده ابن وهبدر که نو ساعه جماعتی نسبندندر
جمیل زبیر وزننده اخت معقل بن یساردر که صحابیه در جومل جوهر وزننده بر رجل آدیدر جمال سحاب
وزننده وجمال جبل وزننده وجمیل امیر وزننده اسامی ناسدندر که جمله سی ذکر اولندی جمال غراب وزننده
بر بلده در جمیل قبیط وزننده ابو الخطاب عمر بن حسن بن دحیه نام حافظک جدیدر الجمحل حای مهمله ایله
شمخر وزننده صدف البحره اولان اته دینور که قابنه یاپشق اولور کتب طبیه ده ادویه اقسامندن معدوددر
الجمعلیل خزعبیل وزننده هر نسنه دن برمقدار برکدرر اولان کیسه یه دینور الجمعلیلة خزعبیله وزننده صرتلانه

دینور ویک قوجه دوشکون ناقه یه علی قول بنیه سی قوی طیانقلو یاوز اولانه یاخود ضعیف وهزالدن فرومانده
اولمشیکن صکره دن وجودینه تاب وتوان کلوب کمالیله قوتلنمش اولانه دینور یقال ناقة جعلیلة ای هرمة او شدیدة
وثیقة او التی کانت رازمة ثم انبعثت الجمعلة قنفذه وزننده بالدن یاخود یاغدن برطوپاغه دینور که جوز قدر اوله
تقول اخذت جمعلة من عسل او لبن ای قدر جوزة المجمعلة مدحرجه وزننده بدنی طوپاج عورته دینور یقال
امرأة مجمعلة اللحم ای معقدته جماعیل جیمک فتحی ومیمک تخفیفی وتشدیدیله قدس قضاسنده برقریه آدیدر
الجنبل قنفذ وزننده اغاجدن دوزلمش قالین قواطه یه وچناغه دینور مؤلف بونی جبل ماده سنده دخی ثبت ایلدی
ظاهرا نونک امرنده اختلافه مبنیدر وجنبل ابو عبدالله محمد بن عصمة الضبی نام محدثک جدی اسمیدر جنثل ثای
مثلثه ایله جعفر وزننده بر رجل آدیدر الجندل جعفر وزننده برآدمک قالدیروب کوتره جکی قدر اولان طاشه دینور
دالک کسریله ده جائزدر ومنه یقال شاذ قصره بصم الجندل وهو ما یقله الرجل من الحجارة اساسک بیانته کوره
نونی زائده در ظاهرا مؤلف عندنده اصلیه در وجندل معرفه اوله رق بربقعه نک اسمیدر الجندل علبط وزننده
طاش یغنی اولان محله دینور الجندلة علبطه وزننده طاشلق یره دینور سنکستان معناسنه جیمک فتحیله ده جائزدر
یقال ارض جندلة ای کثیرة الحجارة الجنادل علابط وزننده قوی وعظیم اولان انسان وحیوانه دینور دومة الجندل
برموضع آدیدر الجنجل جمیله قنفذ وزننده قوش قونمز اوتنه شبیه براوتک اسمیدر صلاته مینی وجاجیغی یپارلر
مفرداتده قوش قونمزدن برصنف اولمق اوزره مبیندر الجنعدل سفرجل وزننده وجیمک ضمی ودالک کسریله
لغتدر قالین کوده لو صمصق طقناز آدمه دینور یقال رجل جنعدل ای تارّ غلیظ الجولة جیمک فتحیله خاصة
جنکده جوانب میدانی طولانمق معناسنه در که بهادر سواری وضعیدر نته که جول وجولان طوافده مستعملدر
کما سیذکر یقال جال فی الحرب یجول جولة اذا دار المیدان وعسکر اعدادن کیر وچکیلوب ینه حمله ایلمک معناسنه
مستعملدر که دونک چالمق تعبیر اولنور یقال جال القوم اذا انکشفوا ثم کرّوا الجول جیمک فتحی وضمیله
والجؤول قعود وزننده والجولان فتحاتله والجیلان جیمک کسریله که اصلی جولان ایدی بونلر مطلقا طولانمق
معناسنه در یقال جال فی الطواف یجول جولا وجؤولا وجولانا وجیلانا اذا دار وجول طپراق یرندن صاورلوب
هوایه آغمق معناسنه در یقال جال التراب جولا اذا ذهب وسطع وبرنسنه یی اختیار ایلمک معناسنه در یقال
جال الشیء اذا اختاره وجول جیمک فتحی وضمیله طپراغه دینور جائل معناسنه در وجول باء حرفیله متعدی اولور
برنسنه یی طولاندرمق معناسنه یقال جال به اذا اداره وجول بک چوق قیون وکچی یه دینور وعظیم لشکره دینور
ودوه سوریسنه وآت سوریسنه دینور علی قول اوتوز یاقرق رأس یاخود کزیده ومنتخب اولان دوه بلوکنه دینور
ویاشلو قوجه کیکه دینور وبرشجر آدیدر وطاغه دینور جبل معناسنه شارح دیر که بونده صواب اولان خبل
اولمقدر که ایپه دینور وتوزه دینور غبار معناسنه التجوال تائک فتحیله تفعیلدن مصدردر چوق طولانمق معناسنه در
یقال جول الرجل تجوالا اذا طاف الاجتیال افتعال وزننده طولانمق معناسنه در یقال اجتال الرجل اذا طاف
وبرآدمی طوغری یولندن صرف وتحویل ایلمک معناسنه در یقال اجتالهم اذا حولهم عن قصدهم واختیار
ایلمک معناسنه در یقال اجتاله منهم اذا اختاره الانجیال انفعال وزننده بو دخی جولان ایلمک معناسنه در یقال
انجال الرجل بمعنی جال وطپراق یرندن قالقوب هوایه آغمق معناسنه در یقال انجال التراب اذا ذهب وسطع المجول
منبر وزننده نسوانه مخصوص برکسیم جامه یه دینور که قصه زیبون اوله جقدر علی قول کوچک قیزلر کیرلر
برچرک لباسدر که ایچنده جولان ایدرلر وقلقانه اطلاق اولنور وخلخاله اطلاق اولنور ودرست اقچه یه دینور
بین الناس جولان ایدر وبازو بنده وحمائله دینور عوذه معناسنه وحمار وحشی یه دینور وکومشه دینور وکردانلق
اورته سنه چکوردکلری کومشدن یاپلمش شمسه یه دینور وشول بیاض ثوبه دینور که قارجیلر برابه کلوب قاره
بشلدقده قاراوقلری کندیسنه تسلیم اولنسان کسه نک یدینه ویریلور المجولان سلمان وزننده شامده برطاغک
آدیدر وطپراغه دینور وشول خرده چقللره دینور که روزکار آنلری بری اوته او ینادوب دوران ایتدرر اوله وتوزلو
طپراقلو یعنی طمانلو کونه دینور کما سیذکر الجیلان جیمک فتحیله طپراغه دینور وطمانلو کونه دینور الجولان
فتحاتله مصدردر که ذکر اولندی ودواب ومواشینک خرده لرینه وکترلرینه دینور وجولان الهموم قلبه عارض
اولان تاسه واندوهک ابتدای عروضندن عبارتدر که درونده اوینایوب دورانه بشلر تقول فی قلبی جولان الهموم
ای اوّلها الاجالة همزه نک کسریله طولاندرمق معناسنه در یقال اجاله واجال به اذا اداره التجاول
تفاعل وزننده میدانده جولان ایدشمک معناسنه در یقال تجاول الجیش اذا جال بعضهم علی بعض فی الحرب

المجاولة مفاعله وزننده مدافعه ومطارده معناسنه‌در يقال بينهم مجاولات اى مطاردات ومدافعات الاجول
احمر وزننده والجولانىّ والجيلانىّ جيملرك فتحيله بونلرده توزلو طپراقلو طمانلو كونه وصف اولور يقال يوم
اجول وجولانىّ وجيلانىّ وجولان وجيلان اى كثير الغبار والتراب وجولانىّ عامّ المنفعه آدمه دينور كه خير ونفعى
قريب و بعيده جائل اولور يقال رجل جولانىّ اى عامّ المنفعة الجائلة جولان ايدن نسنه‌يه دينور تأنيثى موصوف
اعتباريله‌در بو مناسبتله ضميرده جولان ايدن خاطره‌يه وميانه ده دائر اولان مصلحته اطلاق اولنور ومنه تقول اجل
جائلتك اى اقضِ الامر الذى انت فيه الجول جيمك ضميله عقل معناسنه مستعملدر وعزم معناسنه مستعملدر
يقال ليس له جول اى عقل وكذا عزم وآت سور يسنه ودوه سور يسنه دينور وقبرك وقيونك ديبلرندن اغزلرينه قدر
بالمنه دينور ودكزك وطاغك برطرفنه دينور جمعى اجوال وجواله كلور جيمك ضميله و بر بلوك دوه‌يه ودوه
قوشنه وقيون وكچى سوريسنه دينور وصويك دبنده اولان بيوك قيايه دينور الجيل جيمك فتحيله والجال
بونلرده قبرك وقيونك ودكزك وطاغك برجانبنه دينور جوله جيمك ضميله اساميدندر عبدالله بن احمد بن
جوله ومحمد بن على بن جوله وعلى بن محمد بن احمد بن جوله محدثلردر اجول احول وزننده طى قبيله سى
يوردنده واقع اجأ وسلمى نام طاغلرك حذاسنده برطاغ آديدر ياخود برينه قريب برقاج بايره دينور الجوالة
سحابه وزننده برنسنه‌نك سچلمش كزيده سنه دينور يقال اخذ جوالة ماله اى نقايته وخياره الجوّال شدّاد
وزننده عقفان اليربوعى نام كسنه‌نك فرسى آديدر الاجولى احمرى وزننده چك جست وچالاك وجوّال آته
دينور يقال فرس اجولى اى سريع جوّال جولى سكرى وزننده برموضعدر الجويل امير وزننده
روزكارك اوكنه آلوب توزتديغى نسنه‌يه دينور قورى اوتلق واغاج يپراغى كبى يقال مال الدنيا كالجويل وهو ما سفرته
الريح من حطام النبت الجهل سهل وزننده والجهالة رذاله وزننده بيلمز اولمق معناسنه‌در كه علم مقابليدر
يقال جهل الشئ جهلا وجهالة من الباب الرابع ضدّ علمه وعلى حرفيله بيلمزلنمك معناسنه اولور يقال جهل
عليه اذا اظهر الجهل الجاهل والجهول صبور وزننده بيلمز نادان معناسنه اسم فاعللردر جمعلرى جهل كلور
جيمك ضمى وضمتيله وجاهلك جمعى جهل كلور ركع وزننده وجهال كلور وجهلاء كلور ويقال هو جاهل منه
اى جاهل به يعنى اول نسنه مقدمدن آنك معلومى دكلدر بو جهل مذموم دكلدر وجاهل ارسلانه اطلاق اولنور
التجاهل تفاعل وزننده بركسنه كنديسنى جاهل كوسترمك يعنى بيلمزدن كلمك معناسنه‌در يقال تجاهل زيد
اذا اظهر الجهل المجهلة مرحله وزننده برآدمى جهالته باعث ومؤدّى اولان شيئه دينور يقال شغل العبث
مجهلة اى يحمل على الجهل التجهيل برآدمه جاهلدر ديو جهله نسبت ايلمك معناسنه‌در يقال جهله اذا نسبه
الى الجهل المجهل مقعد وزننده شول بيابانه دينور كه آنده علامت طريق وسمت اولمامغله منزل مقصوده عزم
ووصول متعذر اوله و بونك تثنيه وجمعى يوقدر يقال ارض مجهل اذا كانت لايهتدى فيها لكن اساسده جمع
بنيه سيله ده مرسومدر الاستجهال برآدمى جاهل عدّ ايلمك معناسنه‌در يقال استجهله اذا عدّه جاهلا
واستخفاف واستحقار معناسنه مستعملدر يقال استجهله اذا استخفه وروزكار اغاجك داللرينى اويناتمق معناسنه
مستعملدر يقال استجهلت الريح الغصن اذا حركته فاضطرب المجهل منبر وزننده والمجهلة مكنسه وزننده
والجيهل صيقل وزننده والجيهلة صيقله وزننده كوسكويه دينور كه آنكله اوجاق وآتش قارشدررلر وجيهل
صيقل وزننده برخاتونك آديدر و بيوك ياخين قيايه دينور المجهولة شول ناقه‌يه اطلاق اولنور كه آندن هر كز سود
صاغلمامش اوله ياخود تمغاسز اوله يقال ناقة مجهولة اى لم تحلب قطّ او لاسمة عليها الجهلاء حمراء وزننده جاهليت
لفظندن مأخوذ اولوب وآنى تأكيد ايچون ايراد اولنور يقال كان ذلك فى الجاهلية الجهلاء وهى القديمة الجهبل جعفر
وزننده بيوك باشلو آدمه دينور يقال رجل جهبل اى العظيم الرأس وياشلو سالخورده كيمسه كه على قول ايرى
جثه‌لو نسنه دينور وجهبل بن سيف شول كيمسه‌در كه پيغمبر اكرم صلى الله عليه وسلم حضرتلرينك انتقاللرى خبرنى
اهل حضرموته ايصال ايلمشدر بنو جهبل شامده برخانماندر كه جمله سى فقهاء ايدى الجهبلة جيمك و بانك فتحيله
چركين و بدچهره عورته دينور يقال امرأة جهبلة اى قبيحة الجيل جيمك كسريله ناسدن برصنف وطائفه‌يه
دينور يقال جيل من الترك وجيل من العرب اى صنف وجيل اسفل بغدادده برقريه آديدر وزياد بن جيل ويزيد
بن جيل محدثلردر جيلان جيمك فتحيله عبد القيس قبيله سندن برجماعتدر ويمنده برايالتدر وشول حقل
طاشلرينه دينور كه آنى روزكار برى اوته طوزندى كبى بو اليوب او يناداراوله جيلان جيمك كسريله ايرانده براقليم
يعنى برايالتك اسميدر كيلان معربيدر و برجماعته دينور كه آنلرى نوشروان بحرين ولايتنه ترتيب وتمكين

ايلمشيدى وجيلان ابو الجلد بن فروه ديمكله معروف محدّث تابعينك اسميدر فصل الحاء المهملة
الحبل حانك فتحيله ايپه دينور كه نسنه بنداايدرلر جمعى احبل واحبال وحبول كلور وفى الحديث حبائل اللؤلؤ
كأنه جمع على غير قياس اوهو تصحيف والصواب جنابذ يعنى صفت جنتده وارد اولان فاذا فيها حبائل اللؤلؤ
حديثنده واقع حبائل كلمه‌سى كويا كه غير قياس اوزره حبلك جمعيدر و بعضلر عنده مصحفدر صواب اولان جنابذ
اولمقدر كه جنبذك جمعيدر كنبد معربيدر كه قبه‌يه دينور شارح ديركه اولكى امام بخارى روايتيدر رمل مستطيل
معناسنه اولان حبلك غير قياس اوزره جمعى اولان حباله‌دن جمع الجمع اولمغله بالتشبيه اطلاق اولنمشدر وحبل
اساميدندر احمد بن محمد بن حبل قاضى مالقه‌در كه نحو يوندندر وربيعة بن حاتم الحبلى المصرى محدّثيندندر وحبل
مصدر اولور برنسنه‌يى ايپله بغلمق معناسنه يقال حبل الشئ حبلا من الباب الاول اذا شدّه بالحبل ومنه المثل * ياحابل
اذكر حلاً * يعنى اى بونى بندايدن كسنه چوزمه‌يى خاطر كدن اخراج ايلمه كه بونك بغلمسى وار اما چوزمسيده وار
وحبل ايپه واورغانه دينور رسن معناسنه جمعى حبول در شارح ديركه بونك معناى اول ايله فرقى نامعلوم اولمغله
تكراركبيدر لكن اولده رباط ايله تفسير ايلمكله بوندن اخصّ اولور واوزون اوزادى قوم يغننه اطلاق اولنور يقال
نزلوا فى حبل اى رمل مستطيل وعهد و پيمان معناسنه مستعملدر يقال بينهما حبل اى عهد وذمّت وزنهار
وامان معناسنه‌در يقال قطع حبله اى ذمته وامانه وآغرلق ثقل معناسنه‌در وآفت وداهيه‌يه اطلاق اولنور
ووصال وتواصل معناسنه‌در وعاتق معناسنه‌در كه اموز باشيله بيونك آره‌لغندن عبارتدر على قول اول آره‌لقده
اولان اوزونلغه وطريقه‌يه دينور ياخود اوراده اولان سكيره دينور وقولده وارقه‌ده بر رطمرك اسميدر كه اضافتله
متعين اولور يقال حبل الذراع وحبل الظهر قالديكه هر عضوده اوزون وقالين اوله رق اصيل وقوام اولان طمره
حبل اطلاق ايدرلر مثلا حبل الظهر قفادن نازل آرقه طمريدر كه آندن نيچه طمرلر منشعب اولور وحبل الذراع
قيفالدن ديرسك يانده ظهور وزندين اوزرينه دائر ايكى قسمه منقسم اولور وحبل الوريد بيون طمريدر وقس
على ذلك و بصره ده برموضع آديدر كه رأس ميدان زياد ديمكله متعارفدر بونده حانك كسريله ده جائزدر ياخود
هر برى بشقه موضعلردر وحبل عرفه‌نك يعنى جبل عرفاتك اسميدر وقوشى ميدانك باشنه دينور كه يارشچيلر
آنده طوروب اورادن قوشررلر وحبل بنه مصدر اولور حباله ايله جانور طوتمق ياخود حباله نصب ايلمك معناسنه
يقال حبل الصيد حبلا اذا اخذه بالحبالة اونصبها له حبال كتّاب وزننده اساميدندر حبال بن رفيده تابعيندندر
وحبال بن سلمة بن خويلد طليحة بن خويلدك برادر زاده سيدر وحبال الساق بالدرده اولان سكيرلره اطلاق
اولنور بوراده حبال بنه حبلك جمعيدر لكن مؤلف بوكه تعرض ايلمدى وحبال الذكر آلت تناسلك طمرلرندن عبارتدر
الحبّال شدّاد وزننده ايپچى‌يه واورغانجى‌يه دينور محدثيندن ابو اسحق الحبّال و برجماعت اول حرفت اصحابيدر
المحبل معظم وزننده بودخى ايپه واورغانه دينور وقيورجق صاچه دينور كه ايپ كلابچه سى شكلنده اولور يقال
شعر محبل اى مجعد شبه الحبل حبله ثمره وزننده عسقلان قربنده برقريه آديدر الحبابول خرما اغاجنه
چقه‌جق كمنده دينور الحبالة كتابه وزننده والاحبول والاحبولة همزه‌لرك ضميله دوزاغه وآغه دينور كه
ايپدن دوزيلور يقال نصب حبالته واحبوله واحبولته اى مصيدته الاحتبال افتعال وزننده حباله ايله جانور
آولمق ياخود حباله قورمق معناسنه‌در يقال احتبل الصيد اذا اخذه بالحبالة اونصبها له المحبول شول جانوردر كه
كنديسنى صيد ايچون دوزاق قورلمش اوله هر نقدر دوشمديسه ده المحتبل اسم فاعل بنيه‌سيله دوزاغه دوشمش
جانوره دينور الحبائل حباله‌نك جمعيدر كه آغه ودوزاغه دينور نته كه ذكر اولندى ومنه حبائل الموت اى اسبابه
قال الشارح ومنه الحديث النساء حبائل الشيطان اى مصائده حبيل براح امير فلاح وزننده بهادره اطلاق اولنور
وارسلانك اسميدر بوراده حبيل محبول معناسنه‌در كه بغلنمش ديمكدر وبراح زوال معناسنه‌در ارسلان وبهادر آدم
جرأت وشجاعتلرندن ناشى يرلرنده بغلنمش كبى ثابتقدم اولدقلرينه مبنى اطلاق اولندى حبيل زبير وزننده
اساميدندر محمد بن الفضل بن ابى حبيل محدثدر الخبل حانك كسرى وفتحيله آفت وداهيه‌يه دينور جمعى حبول كلور
ودانا وزيرك وصاحب رشد وفطانت آدمه دينور ومنه يقال انه لحبل من احبالها الداهية من الرجال وحبل رفق
وتلطفله دواب ومواشيسنه تقيد وتيمار واهتمام ايدن آدمه دينور يقال هو حبل ماله اى قائم عليه رفيق بسياسته
الحابل دوزاق نصب ايدن آدمه دينور ومنه قولهم ثار حابلهم على نابلهم اى اوقدوا الشر بينهم يعنى بينلرنده آتش
شر وفتنه ايقاد ايدوب برى برينه دوشديلر بوراده نابل اوق آتانه دينور وحابل برك ارشنه ونابل ارغاجنه دينور
مثل من بوز بو معنادن دخى اخذ اولنور وعربلر حوّل حابله على نابله ديرلر زير وزبر ايلدى ديجك يرده وحابل حبله

دیدکلری نبات اکل ایدن جانوزه دینور یقال ضب حابل اذا کان یأکل الحبلة وجادویه دینور ساحر معناسنه
وبارضك اسمیدر الحبلة غرفه وزننده اصمه یه دینور کرم معناسنه علی قول تکا کندن واویجه سندن برقوله دینور
وفتحاتله جائزدر وسلم وسیال وسمر نام بادیه اغاجلرینك یمشنه دینور یاخود اری مبشه اغاجلرینك یمشنه دینور
مغیلان یمشی کبی جمعی حبل کلور قفل وزننده وحبل کلور صرد وزننده وحبله نسوان زینتلرندن برکونه پیرایه
اسمیدر وبراوت اسمیدرکه انی داٸما کلرا کل ایدر الحبل فتحتینله اوزم اصمه سنه دینور وبعضلر بابی اسکان ایدرلر
مفردی حبله درهایله یقال له حبل تغل صیعانا وهی الکرم والحبلة الکرمة اصمه نك چبوقلری وقوللری حباله تشبیه
اولنمشدر وحبل طولمق معناسنه مصدر اولور یقال حبل من الشراب حبلا من الباب الرابع اذا امتلأ واویکه لنمك
معناسنه در یقال حبل فلان اذا غضب واویکه وغم وناسه معناسنه اسم اولور یقال به حبل ای غضب وغم وکبه
اولمق معناسنه در یقال حبلت المرأة حبلا اذا صارت حبلی واسم اولور قارنده اولان چوجغه ویاوری یه دینور
مؤنثی حبله در جمعی احبالدر الحبال غراب وزننده طولمغه دینور امتلاء معناسنه یقال به حبال من الشراب
ای امتلاء الحبلان سکران وزننده قارنی شرابدن طولمش کشی یه دینور مؤنثی حبلی در عطشی وزننده
وحالك ضمیله ده جائزدر وحبلان وحبلانه پرخشم وغضب اره وعورته دینور حبل حبل حالك فتحی وبالك سکونیله
قیون قسمنه مخصوص زجر وآزار کلماتندندر الحابلة کبه خاتونه دینور جمعنده شاذ اوله رق حبله دینور فتحاتله
الحبلی کبری وزننده بودخی کبه خاتونه دینور امتلاء معناسندن مأخوذدر جمعی حبلیات در وحبالی در
حالك فتحی والفك قصریله که الف تأنیثندن مقلوب اولان یاء الفنه ابدال اولنمشدر وکاهجه حبلانه دخی دینور که
مفرددر وحبلی کلمه سنك نسبتنده حبلی وحبلوی وحبلاوی دینور حالك ضمیله حبل الحبلة فتحتینله عمل العمله
وزننده که اشبو نهی عن بیع حبل الحبلة حدیثنده وارد اولمشدر مراد بطن ناقه ده اولان یاوریدر پس حبله حابله نك
جمعی اولورکه ناقه لر دیمکدر یاخود اصمه نك قبل البلوغ اوزمیدر یاخود بطنده اولان ولدك ملحوظ اولان ولدیدرکه
جاهلیتده ولد ولد مواشی یی تبایع ایدرلر ایدی پس بوکه کوره حبله مفرد مؤنث اولور قال المؤلف وهو مافی بطن الناقة
اوحمل الکرمة قبل ان یبلغ او ولد الولد الذی فی البطن وکانت العرب تفعله المحبل مقعد وزننده اسم زماندر
کبه لك وقتنه دینور یقال کان ذلك فی محبل فلان ای وقت حبل امه به ومحبل کتاب اوله اطلاق اولنور که مراد
لوح محفوظدر المحبل منزل وزننده مهبل معناسنه درکه رحم یاخود رحمك نهایتیدر کاسیذکر التحبیل تفعیل
وزننده اکینك یاخود اصمه نك فلیزلرنی وچبوقلرنی بری برینك اوزرینه آتمق معناسنه در یقال حبل الزرع اذا قذف
بعضه علی بعض الاحبل اثمد واحمد وزنلرنده والحنبل قنفذ وزننده بوکرلجه یه دینور لوبیاء معناسنه
الجبالة حالك فتحی ولامك تشدیدیله اوزون اوزادی کتمکه دینور انطلاق معناسنه وبرنسنه نك موسم وزماننه
دینور یقال حانت حبالته ای زمانه وحینه وآغرلق ثقل معناسنه در ومطرده ندرکه لامك شدتسیله فعاله وزننده
اولان کلمه ده لامك تخفیفی دخی جائزدر الاحباله کلمه سنده جائزدکلدر نته که حمارة القیظ وصبارة البرد کلمه لرنده مخفف
اولور الحبلی بشری وزننده کبه خاتونه دینور که ذکر اولندی وسالم بن غنم بن عوفك لقبیدر کبیر البطن اولدیغیچون
بنو الحبلی که انصاردن بربطن درمز بورك ذریتندندر واکا نسبتده حبلی دیرلر قیاس اوزره وحبلی دینور ضمتینله
وحبلی دینور جهنی وزننده الحبلیل حالك ضمیله برکوچك جانوردرکه هلاك اولدقدنصکره وجودینه یغمور
اصابت ایلدکده ینه جانلنور المحتبل محتمل وزننده آت قسمنك بلکچه سنه دینور که خرده تعبیر اولنور یقال
فرس طویل المحتبل ای ارساغه حبال کتاب وزننده ابن سلمة بن خویلددرکه ابن اخی طلیحة بن خویلددر حبل
زفر وزننده برموضعدر الاحبال همزه نك کسریله کبه ایلمك معناسنه در یقال احبلها اذا ألقحها واری
مبشه اغاجلرینك چچکلری دوکیلوب یمش طوتمق معناسنه در یقال احبلت العضاة اذا تناثر وردها وعقد
الحتبل تای فوقیه ایله جعفر وزننده والحتابل علابط وزننده وجودی چلمسز اولان یاخود جوره وخرده بدن
آدمه دینور الحباجل جمله علابط وزننده اعضاسی طوپاج طقناز بودوره دینور یقال رجل حباجل
ای القصیر المجتمع الخلق الحبرکل سفرجل وزننده قالین دوداقلی آدمه دینور یقال رجل حبرکل ای الغلیظ الشفة
الحبوکل واوایله حبرکل وزننده ومرادفیدر الحبکل جعفر وقنفذ وزنلرنده بودوره دینور الحتل فتل
وزننده ویرمك معناسنه در یقال حتله حتلا من الباب الاول اذا اعطاه وحتل هرشیئك ردیئی وکتربنه دینور
یقال اعطاه حتلا ای ردیئا ومثل وشبه معناسنه در بونده حالك کسریله ده جائزدر الحاتل بودخی مثل ونظیر
معناسنه در الحوتل جوهر وزننده بلوغه مراهق اوغلانه دینور وبغرتلق قوشنك یاوریسنه دینور وجوره

وضعیف

وضعیف آدمه دینور یقال رجل حوتل ای ضعیف الحوتلة حوصله وزننده بودوره دینور الحثفل عصفر
وزننده چوملك دبنده قلان شور باوات صوینی بقیه سنه دینور علی قول ات صوینك دبنده قلان قرنتی ترید بقیه سنه
دینور وباغ طورطوسنه وبوصه سنه دینور ومالك کوتوسنه وکتربنه دینور که ایوسی انتخاب اولنمش اولور وولد ایله
وصکره جه چقان چرکاب ومهملاته دینور وسفله وردال ناسه دینور که آدم مولوزی تعبیر اولنور وتجره
دبنده قلان ات خرده مردینه دینور الحثل حالك فتحی وثای مثلثه نك سکونیله سوء رضاع وسوء حال معناسنه در
یقال نشأ الصبی بالحثل ای بسوء الرضاع والحال وحثل هرشیئك کوتوسنه وکتربنه دینور الاحثال همزه نك
کسریله صبینك رضاع وغداسنده اهتمام ایلمیوب سوء حالله یاقوب بسلمك معناسنه در یقال احثلته امه اذا اساءت
رضاعه فنشأ بالحثل وبرآدمی زمان فقیر وبدحال ایلمك معناسنه در یقال احثله الدهر اذا اساء حاله المحثل
مکرم وزننده بدرضاع وبدغدا ولده دینور ومحثل بن جوثاء برشاعردر الحثل حالك کسریله خیره وزبون
آدمه دینور یقال رجل حثل ای ضاو الحثالة کاسه وزننده بغدای وخرما مقوله سندن آیله جق سلکندی
مقوله سنه دینور که زوان وقبوق شللو مهملاتدر ایشه یرامیوب آتارلر وهرشیئك کوتوسنه وکترنه دینور تقول اطرح
حثالة الطعام وهی الزوان ونحوه یکون فیه والقشارة ومالاخیر فیه وکذا الردیء من کل شیء الحثیل حذیم
وزننده بودوره دینور وبرشجر کوهی اسمیدر واوشنکن کاهل وکسلان آدمه دینور وبدغدا اولان خیره
چوجغه دینور الحثل فتحتینله برآدمك قارنی بیوك اولمق معناسنه در یقال حثل الرجل حثلا من الباب الرابع
اذا عظم بطنه الحثلة حانك کسریله حوض دبنده قلان صو بقیه سنه دینور که استعماله موافق اولمز
الحثفل حثفل وزننده ومرادفیدر که ذکر اولندی الحثفلة دحرجه وزننده تجره دبنده قلان بقیه یی ایچمك
معناسنه در یقال حثفل الرجل اذا شرب الحثفل من القدر الحجل فتحتینله ککلك قوشنك ارککنه دینور
مفردی حجله در مؤلف الواحدة حجلة عبارتیله رسم ایلمکله مؤنثنه ده اشارت ایلمشدر الحجلی حانك کسری
والفك قصریله دفلی وزننده اسم جمعدر وبونك ظربی لفظندن غیری نظیری یوقدر وبوظربان لفظندن اسم
جمعدر لکن مصباحده وشافیه ده بو حجل وحجله دن جمع اولمق اوزره مرسومدر وککلك اتی معتدلدر نصف
مثقال جکرندن اکل وابتلاع صرع مرضنه نافع ومراره سنی آیده برکره دماغه استعاط ذکاء وفطنت ایراثنده
بغایت مفید وبصری مقویدر الحجلة فتحاتله حجل مفردیدرکه ذکر اولندی وقبه طرزنده زفافخانه ترتیب اولنان
چادره دینورکه عربلر مخصوصا جوانب اربعه سنی ایلکلی مستور قبه طرزنده چادر اتخاذ وثیاب وستور ایله
درونی تزیین ایدوب اوراده زفاف ایتدررلر حالا شهرلرده دخی انواع جهاز ایله آراسته بیت الزفاف وجهاز
اوطه سی معلومدر جمعی حجل کلور فتحتینله وحجال کلور حانك کسریله یقال المرأة فی حجلتها وهی کالقبة
وموضع یزین بالثیاب والستور للعروس مؤلفك وموضع قولی وهی موضع تقدیرنده در یاخود واو طغیان قلم ناسخدر
زیرا نهایه ده بیت کالقبة یستر بالثیاب عبارتیله مرسومدر وحجله خلق کوچك وخرده دوه لره دینور که غیر مقبولدر
جمعی حجل کلور فتحتینله التحجیل تفعیل وزننده کلین ایچون مجهز زفافخانه اتخاذ ایلمك علی قول کلینی زفافخانه یه
قومق معناسنه در یقال حجل العروس اذا اتخذ لها حجلة او ادخلها فیها وخاتون پرمقلری اوجنه آلاجه قنه یاقمق
معناسنه در یقال حجلت المرأة بنانها اذا لونت خضابها وتحجیل آت قسمنك قوائمنده اولان بیاضه دینور که سکیل تعبیر
اولنور بلکلرنی تجاوز ایدوب دیزلرنی یوقری چقمیه زیرا بوقاغی معناسنه اولان حجلدن مأخوذدر واشبو سکیل دخی کیمنك
درت اباغنده وکیمنك ایکی اباغیله برالنده ویا الکز برایاغنده اولور بویلجه اولورسه اکا تحجیل واول آته
محجل دینور وخاصة ایکی اللرنده اولمز مادامکه ایاقلریله بیله جه اولمیه کذلك یالکز اللك برنده اولمز مکرکه ایاقلریله
بیله جه اوله یعنی برایاغیله یاایکی اباغیله بیله جه اوله پس بویلجه اولمزسه تحجیل ومحجل اطلاق اولنمز واشبو تحجیل
کلمه سی مصدردر اسم دخی اولور یقال حجلت قوائم الفرس تحجیلا علی بناء المجهول وفی قوائمه تحجیل وهو بیاض
فی قوائمه کلها ویکون فی رجلین ویدوفی رجلین فقط وفی رجل فقط ولایکون فی الیدین خاصة الامع الرجلین
ولافی ید واحدة دون الاخری الامع الرجلین مترجم دیرکه سیر کبیرده مسطوردرکه زمان جاهلیه ده فرس ارجل ایله
تشأم واحجل ایله تفأل ایدرلر ایدی رسول اکرم علیه الصلوة والسلام مبعوث اولوب عادات جاهلیه نك کیمنی نسخ
وابطال وکیمنی ابقا ومسامحه بیوردیلر اشبو تحجیل خصوصنی دخی مسامحه وابقاء ایدوب خیر الخیل الاقرح مطلب
المحجل حدیثیله فرس محجل میمون وافضل اولدیغنی بیان بیوردیلر حالا بین العرب معتبردر انتهی وتحجیل ناقه نك
ممه سنده باغدن عارض اولان بیاضه دینور ودوه یه مخصوص برتمغا اسمیدر وکوز چقورلنوب ایچری باتمق

معناسنه در یقال حجلت عینه تحجیلا اذاغارت وتحجیل المقری بین العرب مهمان ضافت ایده جك چناغه آتك
تحجیلی مقدار سودجکز قودقد نصکره اوزرینه صودوکوب چناغی طولدرمقدن عبارتدر وبونی قوراق ایامنده
ایدرلر که سودك عزتی وقلتی اولور یقال قراهم بتحجیل المقری وهوان یصب فیه لبینة قلیلة قدر تحجیل الفرس
ثم یوفی المقری بالماء بوراده مقری کاسه معنی ...سی منبر وزننده در الحجل حمل وزننده والحجلان فتحاتله اباغی
بوقاغیلی کسه براباغی قالدروب دیکر اباغی اوزره چوکوب صیچرایه رق یوریمك معناسنه در یقال حجل المقید
حجلا وحجلانا من الباب الثانی والاول اذارفع رجلا وتریث فی مشیه علی رجله وسکه‌رك یوریمك معناسنه در یقال
حجل الغراب اذانزا فی مشیه وایکی نسنه بیننده حائل اولمق معناسنه در یقال حجل بینه وبینه علی بناء المجهول
اذاحیل الحجل حانك کسری وفتحیله والحجل ابل وزننده والحجل طمر وزننده خلخال دینور جمعی احجال
وحجول کلور وحجل حانك کسریله آقلغه دینور جمعی احجال کلور یقال به حجل ای بیاض وبوقاغونك اباقلره کچه جك ایکی
طوقلغی هر برینه دینور وبوقاغونك کندیسنه دینور یقال حلی حجله ای قیده وبونده حانك فتحیله وکسر تینله جائزدر
المحجول والمحجل معظم وزننده وجه‌مذکور اوزره اباغی سکل اولان آته دینور شارح دیر که اکر سکیل درت اباغنده
اولورسه ا کامحجل الاربع دیرلر واکر ایکی اباقده اولورسه محجل الرجلین دیرلر واکر بر اباغنده اولوب بلکنی تجاوز ایلمش
اولورسنه محجل الرجل الیمنی یاخود محجل الرجل الیسری دیرلر واکر اوچ اباغنده اولوب برالنده یابر اباغنده اولمسه
محجل الثلث مطلق الیدیا مطلق الرجل دیرلر واکر الیله صاغ اباغنده اولورسه ممسك الایامن مطلق الایاسر دیرلر واکر
صوللرنده اولورسه ممسك الایاسر مطلق الایامن دیرلر واکر صاغ الیله صول اباغنده یاخود صول الیله صاغ اباغنده
اولورسه کرك آز وکرك چوق اولسون ا کامشکول دیرلر ومحجل یاغدن صقرلنمش ناقه‌یه سنه دینور یقال ضرع
محجل ای مبیض من آثار الصرار الحجول قعود وزننده کوز چقورلنوب ایچرو باتمق معناسنه در یقال
حجلت عینه حجولا من الباب الاول اذاغارت الحوجلة حوقله وزننده حجول معناسنه در یقال حوجلت
عینه اذاغارت وحوجله قاروره‌یه دینور علی قول دبی بیوك اولانه دینور وبعضا لامی مشدد اولور جمعی حواجل
وخواجیل کلور الحجلاء حمراء وزننده سائر اعضاسی سیاه اولوب همان قوللری بیاض اولان قیونه وصف
اولور وبروادی اسمیدر الحاجلات شول دوه‌لره دینور که سکرلنمکله صاغ قولان اباغی اوزره سکرك یوروبه‌لر
تحجل تنصر وزننده که جوهری برفرس اسمیدر دیو ثبت ایلمشدر بو تصحیفدر صواب اولان تحجلی اولمقدر عینله
سکری وزننده الحجیلاء مصغر بنیه‌سیله شول صویه دینور که اکاهر کز کونش طوقنمز اوله والفك قصریله
برموضع آدیدر الحجال شداد وزننده براق وتابان نسنه‌یه دینور یقال شیء حجال ای براق الحجول صبور
وزننده ایراق نسنه‌یه دینور یقال منزل حجول ای بعید حجل حجل فتحتینله مکرّرا دیشی قیونه مخصوص
زجر وآزاردر علی قول سودنی صاغمق ایچون چاغره‌جق اصواتندر دتی حجل دالك ضمیله اطفال عربه
مخصوص براعبیدر حجل فتحتینله اسامیدندر حجل بن عمرو بنو حنیفه دن برفارس در وحجل برشاعردر که
بنو مازن موالیسندن ایدی الحجیل امیر وزننده اوج اباغی سکیل اولان آته دینور یقال فرس حجیل
ای محجل ثلاث حجل حانك فتحیله پیغمبر اکرم صلی الله علیه وسلم حضرتلرینك مغیره نام عموجه‌لرینك
لقبیدر الاحجال همزه‌نك کسریله دوه‌نك صول الندن یاغی چوزوب صاغ اباغنه بغلمق معناسنه در یقال
احجل البعیر اذااطلق قیده من یده الیسری وشده فی الیمنی الحدل فتحتینله ظلم ایلمك معناسنه در
تقول حدل علیّ حدلا من الباب الرابع ای ظلمنی وبرآدمك براموزی دیکرندن یوکسك وقالقق اولمق
معناسنه در یقال حدل الرجل اذااشرف احد عاتقیه علی الاخر وکوزك بریانیله بقمق معناسنه در
یقال هو یحدل حدلا ای ینظر فی شق عینه الاحدل والحدل کتف وزننده وصفلردر براموزی دیکرندن
قالقق اولان کشی‌یه دینور جمعی حدالی کلور سکاری کبی وعند البعض احدل بیونی برطرفه اکری
اولانه دینور جمعی حدل در کتب وزننده علی قول بریانی اوزره ینکج کبی یاتی یورر اولان آدمه دینور
وتك طشاق حیوانه دینور یقال فرس احدل ای ذوخصیة واحدة وصولاق آدمه دینور یقال رجل احدل
ای اعسر وبرکابك آدیدر وابوذر غفارینك فرسی آدیدر یاخود بونده صواب اولان جیمله اولمقدر الحدل
عدل وزننده والحدول عدول وزننده جوروستم ایلمك معناسنه در یقال حدل علیه حدلا وحدولا من الباب الثانی
اذاجار وحدل وصف اولور عدل کبی یقال انه لحدل ای غیر عدل المحدلة مکرمه وزننده والحدال غراب
وزننده والحدلاء حمراء وزننده شول یایه دینور که برکوشه‌سی دیکر کوشه‌سندن قالقق اوله که برابر اولمیوب برطرفی

قالقمش اولور یقال قوس محدلة وحدال وحدلاء ای بینة الحدل والحدولة یعنی تطامنت احدی سیتیها التحادل
تفاعل وزننده اوق آتانکسه یایك اوزرینه اکیلوب بکلمق معناسنه در یقال هو یتحادل ای یحنی علی القوس الحدل
حانك کسریله طوبك وشلوارك اوجقورلغنه دینور وبیون اغریسنه دینور که باش یصدیقدن دوشمك سببیله
تحدث ایدر تقول اخذنی حدل ای وجع عنق الحودل جوهر وزننده ارکك مبویه دینور بنو حدال غراب
وزننده یاخود بنو حداله ثمامه وزننده برجماعتدر حدالی سکاری وزننده برموضعدر حدال سحاب وزننده
برشجردر وشامده برموضعدر الحدال غراب وزننده دوزو یالخین نسنه‌یه دینور مهره تخته‌سی کبی یقال شیء حدال
ای املس المحادلة مفاعله وزننده تلکو کبی برنسنه‌یه سینه‌رك واغفال ایده‌رك وارمق معناسنه در یقال حادله
اذاراوغه الحدال ضمتینله حضض اسمیدر که حولان دیدکلری داروندر الحذیل حذیم وزننده والحیذلان
صیدلان وزننده بودوره دینور الحوذلة الحوصلة وزننده تپه‌یه دینور که معناسنه حذیله جهینة وزننده
بررجلك اسمیدر ومدینه‌ده برمحله آدیدر حذیلاء مصغر بنیه‌سیله برموضعدر الحذلاء حمراء وزننده طوغریلغنه
قازلمامش قیویه دینور یقال رکیة حذلاء ای مخالفة عن قصدها الحذقلة دحرجه وزننده کوزی چویره‌رك
بقمق معناسنه در یقال حذقل الرجل اذاادار العین فی النظر الحذل حانك فتحی وذال معجمه‌نك سکونیله میل
معناسنه در یقال حذلك مع فلان ای میلك الحذل فتحتینله کوز علتلرندن برعلتدر که کوزك قپاقلری وپکاری
قیزل وقرحه‌لر پیدا اولوب دائما یاشی سیلان ایدر اولمقدر یاخود خرده سوجه‌لر پیدا اولمغله کوزك کرپکلری
دوکلمکدن عبارتدر یقال حذلت عینه حذلا من الباب الرابع فبهاحذل وهی حمرة فی العین وانسلاق وسیلان
دمع اوقله شعر الغینین وحذل برجنس شجرك دانه‌سنه دینور که قحط سنه‌لرده اعرابیلر آندن اتمك یاپوب اکل
ایدرلر وحذل کوملك اتکنك چوره‌سنه دینور الحاذلة ذکر اولنان حذل علتنه اوغرامش کوزه دینور
الاحذال همزه‌نك کسریله کوزی حاذله قلمق معناسنه در یقال احذل عینه البکاء والحر ای جعلها حاذلة
الحذال سحاب وغراب وزنلرنده قانه شبیه برنسنه‌در که سمر اغاجندن ظهور ایدر عربلر ا کاحیض السمر
دیرلر بعض توت اغاجندن دخی ظهور ایدر علی قول برزائد نسنه‌در که شجرمز بورده نابت اولور یاخود صمغه
شبیه برنسنه‌در که طلح ومغیلان اغاجلرنده حاصل اولور وحذال سحاب وزننده قرنجه‌یه دینور الحذل حانك
ضمی وکسریله والحذل صرد وزننده اصل ومبنا معناسنه در وحذل صرد وزننده طوبك اوجقورلغنه
دینور وقوجاغه دینور آغوش معناسنه یقال فی حذل امه ای فی حجرها وحذل حانك ضمیله وحذله همایله
نطاق دیدکلری قوشاغك اشاغی کارینه دینور الحذل حانك کسریله شول آغریه دینور که آلتنده
امکلیه‌رك ثقلت عظیمه ایله یوریر اوله تقول رأیته وعلیه حذل وهو مایدلجه مثقلا من شیء یحمله الحذل صرد
وزننده والحذل قفل وزننده والحذالة ثمامه وزننده بونلرده کوملك اتکنك چوره‌سنه دینور وحذاله ثمامه
وزننده برکونه قزل صمغ اسمیدر وهر نسنه‌نك آتیله جق دوکندی مقوله‌سنه دینور وصمان قرنقلرینه
وتوکندیلرینه دینور التحذل تفعل وزننده برآدمك حالنه آجیوب مهر ومرحمت ایلمك معناسنه در یقال
تحذل علیه اذااشفق الحذال کتاب وزننده زعفران کبی برنسنه‌در که نارچیچکنك ایچنده اولور الحوذلة حوصله
وزننده دوه‌نك طبانی برجانبه میل ایدوب اکیلمك معناسنه در یقال حوذل خف البعیر اذامال فی شق ویقال
فی خفه حوذلة حذیلاء رتیلاء وزننده برموضعدر حذاله سحابه وزننده برعورت آدیدر الحرجل عصفر
وزننده والحراجل علابط وزننده اوزون آدمه دینور وحرجل چابك وچالاك انسان وحیوانه دینور الحرجلة
حانك وجیمك فتحیله آت سوریسنه دینور حرجل دخی دینور هاسز وچکرکه سوریسنه دینور واسی ووخیم ارضه
دینور واغسقلغه دینور یقال برجله حرجلة ای عرج ومصدر اولور اوزامق معناسنه یقال حرجل الشیء اذاطال
وصف وطابوری تمام‌لمق معناسنه در یقال حرجل فلان اذااتم صفا فی صلاة اوغیرها وصاغه صوله بلوب
یوریمق یاخود بغی ونشاطله یلمك معناسنه در پرورده طایك یلمسی کبی یقال حرجل الرجل اذاعدا یمنة
ویسرة اوهی عدوفیه بغی ونشاط الحراجلة حانك فتحیله حرجله‌نك جمعیدر که آت سوریسنه دینور ومنه یقال
جاؤا حراجلة ای علی خیلهم وعراجلة ای مشاة الحرقلة قافله دحرجه وزننده برکونه یوریمکه دینور
الحرکلة حرقله وزننده ومراد فیدر وحرکله پیاده‌کانه دینور رجاله معناسنه ومصدر اولور صیاد شکاردن
خیبتله دونوب کلمك معناسنه یقال حرکل الصائد اذااخفق حرّاله حانك فتحی ولامك تشدیدیله مغربده بربلده
آدیدر علی قول بربرقومندن برقبیله‌در علی بن احمد بن الحسن الحرالی که تصانیف مشهوره صاحبیدر اکا منسوبدر

الحرمل جعفر وزننده اوزرلك تخمنه دينور فارسيده سپنديرلر سودايى و بلغم غليظى بغايت مسهل ومدر
مصفى ومنوم‌مدر غير مسحوقندن بر بچق مثقالنى اون ايكى كون سفوف وجهيله تناول عرق النسأ علتنك بالكليه
دفعنده مجربدر وحرمل بر آدمك و بر موضعك اسميدر الحرملة حركله وزننده بر بشقه نبات اسميدر كه
باديه نشينلر چقماق اتخاذ ايتدكلرى مرخ وعفار نام اغاجلردنصكره چقماقلرينك اجودى بو نباتدر وجملهٔ
نتوعاتدندر كه سودلو اولور سودى يپاغيله آلنوب قوريدلدقدنصكره ضماد اولنسه علت جربه بغايت مفيددر
وحرمله اساميدندر حرملة بن عبدالله بن حرمله امام شافعى اصحابندندر ونيجه محدثين اسميدر حرملاء
حانك فتحيله بر موضعدر الحرملية حانك فتحيله انطاكيه قضاسنده بر قريه‌در الحريملة مصغر بنيه‌سيله بر جنس
شجردر كه كوچك نار شكلنده قوزه‌لرى اولور ايچندن بغايت ملايم ولطيف يموق حاصل اولور آنك يموغى
خفت ونعومتى حسبيله ملوك وكبارك يوز يصدغنه وضع اولنور الاحزيلال زاى معجمه ايله اقشعرار وزننده
برنسنه يوكسكه آغوب يوجلمك معناسنه در كرك حسى وكرك معنوى اولسون فن الثانى يقال احزأل البعير
فى السير احزءلالا اذا ارتفع ومن الاول احزأل الجبل اذا ارتفع فوق السراب و بركمك معناسنه در يقال احزأل
الشئ اذا اجتمع و برنسنه نك اجزاسى دوشوريلوب طوپلنمق معناسنه در يقال احزأل فوأده اذا انضم خوفا
زيرا آسوده لكده يورك منبسط اولور الحوزل جوهر وزننده والحوزلة جوهرة وزننده بو دوره دينور الاحتزال
افتعال وزننده لباسه بورنمك معناسنه در يقال احتزل الرجل اذا احتزم بالثوب و بعضلر عندنده بو مصحفدر
صواب اولان اختزالك اولمقدر كافله الحزنبل غضنفر وزننده شاشقين و بون عورته دينور يقال تزوج حزنبلا
اى مرأة حمقاء وكوده سى ديرنكلو طوپاج بودوره دينور و پك قوجه قارى‌يه دينور وعقاقير انواعندن بر نبات
آديدر كه بو اسمله معروفدر ديار شامده آندن مربالر ترتيب ايدرلر وحزنبل قالين دوداقلو آدمه دينور و يومرى قالقق
فرجه دينور وسائر يومرى قانقق نسنه‌يه دينور حزقل قافله زبرج وزننده ياخود حزقيل كه زنبيل وزننده در
انبياى عظامدن بر پيغمبر ذيشانك اسميدر صلوات الله على نبينا وعليهم اجمعين شارح دير كه پيغمبر مشاراليه
بنى اسرائيل انبيالرندندر حضرت موسى انتقال ايتدندنصكره حضرت يوشع بن نون قائم اولوب بعده كالب و بعده
حزقيل قائم اولمشدر قومنه طاعون اصابت ايلمكله الوف يعنى بغايت كثير اوله رق ديارلرندن خروج ايلديلر
بعده جمله سنى بر واديه كلوب انده آرام ايدرلر ايكن حق جل وعلا مجموعنى بردن اهلاك و بعده حضرت حزقيل
دعاسيله على العموم احيا ايلدى الحزاقلة حانك فتحيله سفله ورذال ناسه دينور يقال هم حزاقلة الناس
اى خشارتهم الحزقل زبرج وزننده طار خويلوتنك مشرب آدمه دينور الحزوكل فدوكس وزننده بو دوره
دينور الحزمل زبرج وزننده خسيعه وناكس عورته دينور يقال هى حزمل اى خبيسة الحسبلة بسمله
وزننده حسبى الله ديمك معناسنه در يقال حسبل زيد اذا قال حسبى الله شارحك بيانه كوره بسمله وحمدله كبى
بودخى منحوتدر الحسدل جعفر وزننده كنه ديدكلرى بوجكه دينور قراد معناسنه الحسدلى جعفرى
وزننده شول قوشه‌يه وصف اولور كه دائما كوزى وكوكلى همجوارنده اوله يعنى آينده و رونده سنى واحوال
وافعالنى همېشه كوزه دوب تجسس وتفتيش ايدر اوله اولمقوله قوشو جوارنده دكل محله سنده اقامت نامعقولدر
يقال هو جار حسدلى وهو الذى عينه تراك وقلبه يراك مترجم دير كه اقتطاف نام كتابده مرسوم اولديغى اوزره
جار حسدلى قراد مذكوره منسوبدر قراد دابه‌نك تونى وقانى نه كونه تقشير ايدرسه جار حسود دخى كوز ايله او يلجه
تقشير ايدر حتى حسد ماده سى حسدل ماده سندن مأخوذ اولديغى دخى آنده مسطور در ومنه يقال * الجار
ثم الدار * بو حقير او يلجه قومشو نظريله خيليجه مصاب اولمشدر بو بابده تحرى وتباعد ايله جمله‌يه وصيتم دركاردر
عمل ايتمك واجبه دندر الحسل نسل وزننده طوارى شدتله سورمك معناسنه در يقال حسل الدابة حسلا
من الباب الاول اذا ساقها شديدا وحسل نبق ديدكلرى ميوه نك هنوز يشل وخام اولانه دينور ورذيل ايلمك
معناسنه در يقال حسله اذا رذله و برنسنه دن ايشه يرامز رذيل وكتر بقيه قومق معناسنه در يقال حسل منه
اذا ابقى بقية رذالا الحسل حانك كسريله كلر ديدكلرى جانورك هنوز يموطه دن چقمش ياوريسنه دينور جمعى
احسال وحسول وحسلان كلور حانك كسريله وحسله كلور عنبه وزننده ومنه المثل * لا آتيك سن الحسل * اى ابدا
يعنى بن سكا حسل قسمنك ديشلرى طوردقجه كلم كه ابدى كلم ديمكدن كنايه در زيرا كلر قسمنك هلاك اولنجه‌يه دك
ديشلرى ساقط اولمز ابو حسل وابو حسيل مصغر بنيه سيله كلرك كنيه سيدر الاحتسال افتعال وزننده
يموطه دن چقمش كلر ياوريسى آولمق معناسنه در يقال احتسل الرجل اذا اصطاد الحسل الحسيلة سفينه

مطلب

وزننده خرمانك كتر بنه دينور كه قوروغى حلاوتلنمزدن مقدمجه قوريدلوب سوده ياصو يه اصلتدقدنصكره
بر مقدار لذيذ خرما قاتمغله كسب حلاوت ايدوب اكل اولنور ورذال ناسه دينور كه آدم مولوزى تعبير
اولنور يقال هو حسيلة القوم اى خشارتهم و بوزاغى يه دينور الحسيل امير وزننده حسيله نك جمعيدر
و بقر اهلى يه دينور بوندن مفردى يوقدر وهر نسنه نك كتر بنه ورذالنه دينور جمعى حسل كلور كتب وزننده
الحسالة ثمامه وزننده كومشه على قول براده سنه دينور يقال اتى بحسالة اى الفضة او سحالتها وار په و بغداى
مقوله سنك دوكيلن قبوق ثللودو كنديسنه دينور المحسول خسبس وناچيز وكتر نسنه يه دينور يقال هو محسول
اى خسبس ومرذول الحسلات فتحاتله ديار بنى ضبابده برنيچه هضبه لردر آنلرك هر برينه حسله وحسيله
دخى دينور تمره وجهينه وزننده الحسفل قافله زبرج وزننده هر نسنه نك كتر بنه ورذالنه دينور تقول اعطانى
حسفله اى رديئه وخرده وجوره چوچقلره دينور جعفر وزننده دخى جائزدر الحسقل حضجر وزننده قارنى بيوك
آدمه دينور يقال رجل حسفل اى الواسع البطن الحسقل قافله زبرج وزننده هر حيوانك خرده وصغير اولان
ياوريسنه دينور الحسكل حسقل وزننده ومرادفيدر جمعى حساكل كلور وحسكله كلور هايله مترجم دير كه
اشبو حسكل كلمه سنك جمعى هايله حسكله دخى كلمشدر كه نوادردندر نته كه على قول كمء كلمه سنك دخى جمعى كمئه
كلمشدر تذكير وتانيث ماده سنده شيخ رضى ديديكه كاهجه تاء واحددن مفارقت ايدوب جنسه داخل اولور كمئه
وفقعه كبى كه جنسلردر كمء وفقع مفردلر يدر وعند البعض بونلرده تاء بنه وحدت ايچوندر مجرد اولنلر جنسلردر پس
اشبو حسكل دخى بو قبيلندندر اختلاف مذكوره مبنى مؤلف كمء ماده سنده اختلاف اوزره ثبت ايلمشدر واكثر
محلده مؤلف جنسى جمع عنوانيله ثبت ايدر كه مراد جمع جنسى اوله جقدر زيرا تركيندن واحدى اولان اسم جنس
عند الاصح جمعدر وحسكل دمور بجى قيرغين دمورى دوكركن صچرايان صاچنديه دينور الحسكل جعفر
وزننده هر شيئك ردئ وكتر بنه دينور الحسكلتان زبرجتان وزننده حسكله نك تثنيه سيدر خصيتينه دينور الحسكلة
دحرجه وزننده دوه نك حزده نوعى بوغزلمق معناسنه در يقال حسكل الرجل اذا نحر صغار ابله الحساكلة
حانك ضميله عسكرلك ايشه يرامز خرده وخشاره لرينه دينور الحشل حانك فتحى وشين معجمه نك سكونيله هر شيئك
الجغنه وكتر بنه دينور ومصدر اولور رذيل وكتر قلمق معناسنه يقال حشله حشلا اذا رذله الحشيلة سفينه وزننده
بر آدمك عيالنه دينور حشبله كبى كه باى موحده ايله در ياخود احدهما آخردن مصحفدر الحاصل هر نسنه دن
حاصل شول شيئه دينور كه ماعداسى زائل اولدقدنصكره كنديسى يرنده باقى وثابت اوله يعنى هر شيئك برازى
كتدكدنصكره يرنده باقى وثابت اولاندن عبارتدر يقال هذا حاصله وهو ما بقى وثبت وذهب ماسواه الحصول
وصول وزننده والمحصول معقول وزننده مصدرلر در حاصل اولمق معناسنه در يقال حصل الشئ حصولا ومحصولا
من الباب الاول اذا بقى وثبت وذهب ماسواه التحصيل تفعيل وزننده حاصل اولان نسنه‌يى تخليص وتمييز ايلمك
معناسنه در كه سائرندن آيروب حاصل قلمقدن عبارتدر مثلا حصل تراب المعدن ديرلر التونى طپراغندن آيروب
خالص ايلدى وحصل الدقيق ديرلر اونى كپكندن الك ايله آيردى وحصلوا القوم فى الديوان ديرلر قومك حاضر
وغائبينى وزنده ومرده سنى تفتيش وتمييز ايلدى معناسنه كه اصطلاح جمزده يوقلامه ايله تعبير اولنور وتحصيل خرمانك
بلح ديديكى قوروغى كذلك ابتدا چقان طمور جغى حصل اولمق معناسنه در يقال حصل النخل اذا صار بلحه او طلعه
حصلا الحصيلة سفينه وزننده اسمدر برنسنه نك برازى كتدكدنصكره باقى ومميز اولانه دينور ومنه يقال
ما حصيلتك اى ما ميز من تحصيلك اساسك بيانه كوره جمعى حصائل در وسمى كتاب الحصائل لان صاحبه زعم
انه حصل فيه ما فات الخليل التحصل تفعل وزننده برنسنه برارايه بركوب ثابت و باقى اولمق معناسنه در يقال
تحصل الشئ اذا تجمع وثبت المحصول مصدر كه ذكر اولندى وحاصل معناسنه مستعملدر كه حصول بولان
نسنه دن عبارتدر ومنه يقال هذا محصول كلامه اى حاصله شارح دير كه صوم وفطر صائم ومفطر موقعنه ايقاع
اولنديغى كبى بو دخى فاعل موقعنه ايقاع اولندى الحصل فتحتينله دابه طبراق ياخود چقل ييوب جوفنده
قالمق معناسنه در يقال حصلت الدابة حصلا من الباب الرابع اذا اكلت التراب او الحصى فبقى فى جوفها
ومثانه ده طاش پيدا اولمق معناسنه در يقال حصل الصبى اذا وقع الحصى فى انثيه وحصل خرما قوروغنه دينور
پكشمزدن اقدم على قول پكشوب دكرمينلديكى هنكامده اطلاق اولنور وخرمانك ابتدا طمور جقلنوب چقان
چچكى قوروغنه دينور صرارمغه بشلدقده و بغدايدن آيرتلنوب آتيلان نسنه‌يه دينور كه زوان وقره موق كبى
نسنه لردر وخرمن يرنده تميز لندكدنصكره قلان چچ و پاك غله يه دينور الحصل تمر وزننده ده حصل ايله معناى

مطلب

اولده مرادفدر الاحصال همزه‌نك كسريله خرما قوروغى حصل اولمق معناسنه‌در يقال احصل النخل
بمعنى حصل الحصالة ثمامه وزننده بو دخى بغداى ايچندن آيرلنوب آتيلان دليجه وقره موق مقوله‌سنه دينور
وخرمن يرنده تنقيه وتميز لنديكدنصكره باقى قلان جج غله‌يه دينور الحصيل امير وزننده بر نبات آديدر الحوصل
جوهر وزننده والحوصلاء مد ايله والحوصلة جوهره وزننده وتشديد لام ايله لغتدر قوشك قورسغنه دينوركه
انسانك معده‌سى يرنده‌در فارسيده سنكدان دينور غداسى اوراده حاصل اولديغيچون اطلاق اولنمشدر وعند البعض
حوصله هر حيوانك قارنندن اشاغى يرينه دينور قاسغنه وارنجه قدر وحوصلة الحوض حوضك نهايتنده صوينك
مستقر اولديغى يره اطلاق اولنور وحوصله مصدر اولور قوش كندى قورسغنى طعمه ايله طولدرمق معناسنه
يقال حوصل الطائر اذا ملأ حوصلته مترجم ديركه مؤلف حوصل ديدكلرى قوشدن سكوت ايلدى واول
صو قوشلرندن كبير الجثه عظيم الحوصله بر قوشدر مصرده بجع وجمل الماء دخى ديرلر آق طوشان تويى كبى تويلرى
اولمغله آندن كورك اتخاذ ايدر حياة حيوان صاحبنك بياننه كوره سياه نوعى دخى اولور الاحونصال احرنجام
وزننده قوش بيونى اكسه‌سنه طوغرى بوكوب قورسغنى طومالتمق معناسنه‌در يقال احونصل الطائر اذا ثنى
عنقه واخرج حوصلته الحوصل جوهر وزننده والمحوصل مجوهر وزننده بونلرده حوضك نهايتنده
صو مستقر اولان يرينه دينور وحوصل شول قيونه دينور قارننك كوبكندن يوقرى طرفى عظيم اوله المحصوصل
اسم فاعل بنيه‌سيله شول آدمه دينوركه قارى كبى كوبكندن اشاغيسى طومالوب قالقمش اوله يقال رجل
محصوصل اذا كان قد خرج اسفله من قبل سرته كالحبلى حوصلاء حانك فتحيله بر موضعدر المحصلة محدثه
وزننده دائما معدن ترابندن التونى تحصيل وتميز ايدن خاتونه دينوركه معدن رنجبرى اولمش اولور الحيصل
صيقل وزننده سبز واتدن بادنجانه دينور الحضل حانك وضاد معجمه‌نك فتحيله خرما اغاجنك بداقلرينك ديبلرى
فاسد وتباه اولمق معناسنه‌در يقال حضلت النخلة حضلا من الباب الرابع اذا فسدت اصول سعفها وآنك
اصلاحى شووجهله‌دركه بداقلرك ديبلرنده فونده ياقوب اول فاسد اولان ليفلر ودالر بالجمله محترق اولوب بعده يكيدن
تازه‌لنوب خوب وجيد ليفلر وبرك وشاخلر ظهور ايدر الحطل حانك كسريله سباعدن قورده دينور جمعى
احطال در الحظل حانك فتحى وظاى معجمه‌نك سكونيله والحظلان حانك كسريله والحظلان فتحاتله
بر آدمى تصرفدن ومشى وحركتدن منع ايلمك معناسنه‌در يقال حظل عليه حظلا وحظلانا وحظلانا
من الباب الاول والثانى اذا منعه من التصرف والحركة والمشى الحظل كتف وزننده والحظال شداد
وزننده والحظول صبور وزننده شول ممسك وحسابى متصرف آدمه دينوركه اهل وعياله انفاق ايلديكى
نفقه‌يى حساب ايدر اوله يقال رجل حظل وحظال وحظول اى مقتر يحاسب اهله بالنفقة الحظلان خذلان
وزننده معناى مزبوردن اسمدر الحظلان فتحاتله مصدردركه ذكر اولندى وغضبناك آدمك يورويشنه
دينور يقال هو يحظل حظلانا اى يمشى مشى الغضبان ومقدور اولان يورويشك مجموعنى صرف وابراز ايلميوب
برازنى اليقومق معناسنه‌در يقال حظل المشى حظلانا اذا كف بعض مشيه الحظل فتحتينله دوه ابو جهل
قربوزنى چوق يمك معناسنه‌در يقال حظل البعير حظلا من الباب الرابع اذا اكثر من اكل الحنظل وخرما
شاخلرينك ديبلرى فاسد وتباه اولمق معناسنه‌در يقال حظلت النخلة بمعنى حضلت وقيونك ممه‌سنده ورم پيدا
اولمغله لون وقيافتى پژمرده لنوب واياغى اغسمق معناسنه‌در يقال حظلت الشاة اذا ظلعت وتغير لونها لورم
فى ضرعها الحظل كتف وزننده ابو جهل قربوزنى چوق اكل ايدن دوه‌يه دينور جمعى حظالى كلور
سكارى وزننده الحفل نفل وزننده والحفول قعود وزننده والحفيل حانك فتحيله بركك معناسنه‌در
يقال حفل الماء واللبن حفلا وحفولا وحفيلا من الباب الثانى اذا اجتمع ويقال حفل القوم حفلا اذا اجتمعوا
وبركدرمك معناسنه متعدى اولور يقال حفله اذا جمعه وچاى ايكى يانلرى سيل ايله طپطلو اوله‌رق آقمق معناسنه
مستعملدر يقال حفل الوادى بالسيل اذا جاء بملء جنبيه وبلوتدن صغنا نقلى يغمور ياغمق معناسنه مستعملدر يقال
حفلت السماء اذا اشتد مطرها وكوز ياشى چوق آقمق معناسنه‌در يقال حفل الدمع اذا كثر وحفل جمع كثيره
اطلاق اولنور كاسيذكر وبو فى الاصل مصدردر وقايرمق مبالات معناسنه مستعملدركه بركدرمكى مستلزمدر
يقال ما حفله به اى ما بالى التحفل تفعل وزننده بو دخى بركك معناسنه‌در يقال تحفل الماء اذا اجتمع وزينلنمك
معناسنه مستعملدر كويا كه انكله جمعيت پيدا ايدر يقال تحفل فلان اذا تزين شارح ديركه صحاحده حفل اى جلا
وتحفل اى اجتلا معنالرندن مراد زين وتزيندر وتحفل مجلسك اصحابى چوغالمق معناسنه مستعملدر يقال

تحفل المجلس اذا كثر اهله الاحتفال افتعال وزننده بو دخى بركك معناسنه‌در يقال احتفل الماء اذا اجتمع ويقال
احتفل القوم اذا اجتمعوا وچاى سيل ايله مالامال آقمق معناسنه مستعملدر يقال احتفل الوادى بالسيل اذا جاء بملء
جنبيه وبرنسنه واضح وآشكاره اولمق معناسنه مستعملدركه جمعيتك لازميدر يقال احتفل الشئ اذا وضح وافراط
ومبالغه ايلمك معناسنه مستعملدر يقال احتفل فيه اذا بالغ وامور ومصالحه حسن قيام واهتمام ايلمك معناسنه‌دركه
جمعيتلو طوتمقدن عبارتدر يقال هو يحتفل بالامور اى يحسن القيام بها ومبالات ايلمك معناسنه‌در يقال ما احتفل به
اى ما بالى ويول بللو وعيان اولمق معناسنه‌در يقال احتفل الطريق اذا بان وظهر لكن بونده تكرار شائبه‌سى
واردر وآت قسمى مقدورى اولان سكرتمكدن هنوز عهده‌ء اقتدارنده بقيه وار ايكن راكبنه نهايت وسعنى صرف
ايلدى صورتى كوسترمك معناسنه‌در يقال احتفل الفرس اذا اظهر لفارسه انه بلغ اقصى حضره وفيه بقية
التحفيل تفعيل وزننده بركدرمك معناسنه‌در يقال حفله اذا جمعه وتزيين ايلمك معناسنه‌در يقال
حفله اذا زينه وتصريه معناسنه‌دركه صاتلق قيونى ممه‌سنده سود جمع اولوب پك سودلو كورنمك ايچون
برقاچ كون صاغيلموب حالى اوزره قومقدن عبارتدر يقال حفل الشاة اذا صرّاها قال الشارح نهى
عن بيع المحفلة الحافل سود ايله طپطلو اولان ممه‌يه وصف اولور جمعى حفل در ركع وزننده يقال
ضرع حافل اى كثير لبنه وممه‌سى پك سودلو حيوانه دينور تانيثله ده مستعملدر الحفول صبور وزننده
بو دخى ممه‌سى پك سودلو حيوانه دينور يقال ناقة حافلة وحفول وشاة حافل اى كثير اللبن فى ضرعها الحفلى
جمزى وزننده والاحفلى همزه ايله جفلى اجفلى كلمه‌لرنده لغتلردركه ذكر اولندى الحفيل امير وزننده حفل كبى
جمع كثيره دينور يقال جمع حفل وحفيل اى كثير وبرنسنه‌يى مبالغه وجهيله اخذ ايدن آدمه دينور كاسيذكر
الحفيلة سفينه وزننده كوترى ومجموع معناسنه‌در يقال جاؤا بحفيلتهم اى باجمعهم المحفل مجلس وزننده
والمحفل مقعد وزننده والمحتفل احتفالدن اسم مكان اوله‌رق جمعيتكاهه دينور يقال هذا محفل القوم ومحفلهم
ومحتفلهم اى مجتمعهم الحفلة ثمره وزننده افراط ومبالغه معناسنه‌در يقال رجل حفيل وذو حفل وحفلة
اى مبالغ فيما اخذ فيه وبرخصوصده جد ومبالغه ايلمكه دينور ومنه يقال اخذ للامر حفلته اى جد فيه الحفالة
حثاله وزننده ومرادفيدركه برشيئك رذال وكترينه دينور ودهن وطيبك رقيق اولان پوصه‌سنه وتفلنه دينور
وسود كوكنه دينور الحفول خروع وزننده برجنس شجردركه يمشى خرده اريك قدر وآجمترق وسياه كول
اولور الحوفلة حوصله وزننده ايرى ذكر باشنه دينور ومصدر اولور بر آدمك ذكرينك باشى شيشوب قبارمق
معناسنه يقال حوفل الرجل اذا انتفخت حوفلته الحفيال غراب وزننده جمع عظيم معناسنه‌در يقال
جاؤا حفالا اى جمعا عظيما ومجتمع اولمش سوده دينور المحافل مجادل وزننده شان وناموسنى حفظ ووقايه ايدن
آدمه اطلاق اولنور يقال هو محافظ على حسبه محافل اى يصونه ذات الحفائل بر موضعدر حفائل حانك
ضميله بر موضع ياخود بر وادى اسميدر الحفيلل سميدع وزننده بر شجر اسميدر الحقل عقل وزننده طپراغى پاك
ومنبت زلايه دينور حقله دخى دينور تمر وتمره كبى ومنه المثل * لاتنبت البقلة الا الحقلة * جوهر انسانيت اصيل آدمدن
مأمولدر ديجك يرده ايراد اولنور وحقل پيراقلرى كركى كبى شعبه‌لنوب زلايى بصمش كور واوكاد كوكلك اكينه دينور
على قول ديزكلنوب طپراقدن ظهوره بشلمش اولان ياخود هنوز تازه ويشل ايكن اطلاق اولنور الحقلة ثمره
وزننده حقل معناسنه‌در يعنى مفرديدر ودوه‌يه مخصوص بر علت آديدركه قارنى سانجيلمقدن عبارتدر وطپراق
يمكدن ناشى آت قسمنك قارننه عارض اولان وجعه دينور وبو معناده مصدر اولور كاسيذكر الاحقال همزه‌نك
كسريله زلا واكين حقل اولمق معناسنه‌در يقال احقلت الارض واحقل الزرع اذا صار حقلا المحاقل محافل
وزننده مزارع معناسنه‌دركه مزرعه‌نك جمعيدر مفردى محقله‌در يقال فى ارضه محاقل اى مزارع المحاقلة
مفاعله وزننده زلاده اولان اكينى هنوز صلاحى عيان اولمزدن مقدم صاتمق على قول هنوز سنبله‌ده اولانى در انبار
اولان بغداى ايله صاتمق وعند البعض حاصلك ثلثنه يا ربعنه ياخود آندن اقل واكثره عقد مزارعه ايلمك ياخود زلايى
بر مقدار بغداى بدلى اكترا ايلمك معناسنه‌در قال الشارح ومنه الحديث نهى عن المحاقلة وهى بيع الزرع قبل بدو
صلاحه او بيعه فى سنبله بالحنطة او المزارعة بالثلث او الربع او اقل او اكثر او اكتراء الارض بالحنطة الحقلة
حانك كسريله وحركات ثلاثيله جائزدر حوضده قلان صافى صو بقيه‌سنه دينور وقابده قلان سود بقيه‌سنه دينور
وسحيلن خرما دوكنديسنه دينور وكاسه‌نك دوداغندن اشاغيجه طلوسنه دينور وتمامه‌ده بر ناحيه اسميدر
الحقل فتحتينله دوه ذكر اولنان حقله مرضنه اوغرامق معناسنه‌در حقله كبى كذلك آت دخى حقله ديديكى

قارب جعنه اوغرامق معناسنه در يقال حقل البعير والفرس حقلة وحقلا اذا اصاب الحقلة الحقل حانك كسريله
محفه يه دينور و بطن امراضندن برمرض آديدر وطوارك چاير يمكدن بغرسقلرنده حاصل اولان صويه دينور الحقال
غراب وزننده بودخى بطن دوابده چايردن حاصل اولان صويه دينور الحفيلة سفينه وزننده حقال معناسنه در
جمعى حقائل در وخرمانك رذال وكثرنه دينور كه آيرلنوب آتيلور الحقيل امير وزننده شول يوكسكجه ارضه
دينور كه طاغلق درجه سنه بالغ اولميه باصمرق بايرجه ير اوله جقدر و برنبات آديدر الحوقلة حوصله وزننده
شول كردنى اوزون شبنشمه يه دينور كه سقالر طاشرلر وسست وسلپوك ذكره دينور وآدملرى صيق صيق آته رق
تيرتيز يوريمك معناسنه در يقال حوقل الرجل اذا مشى سريعا وقارب الخطو وضعف وعجز واعياء معناسنه در
يقال حوقل الرجل اذا ضعف واعيا واو يومق معناسنه در يقال حوقل الرجل اذا نام وادبار معناسنه در يقال
حوقل اذا ادبر وجماعدن عاجز اولمق معناسنه در يقال حوقل الشيخ اذا عجز عن الجماع و پير وسالخورده
آدم ناتوانلقدن اللرنى بوكرنه طيامق معناسنه در كه قيامه عجزدن نشئت ايدر يقال حوقل الشيخ اذا اعتمد بيديه
على خصره واوته قاقق معناسنه در يقال حوقله اذا دفعه الحيقل صيقل وزننده خير ومنفعتسز آدمه دينور
يقال هو حيقل اى لاخير فيه الحوقل جوهر وزننده ذكره دينور الحاقول برنوع بالق اسميدر كه يشل واوزون
اولور حقل تمر وزننده جبل اجأ قربنده برقريه در وايله قربنده برقريه در وقبيله سليم يوردنده بردره آديدر
وساحل شهر تيما اسميدر مخلاف الحقل يمنده براولكه در حقل الرخامى نقل اليتامى وزننده برموضعدر
الحفالية غرابيه وزننده يمنده برحصن در حقال كتاب وزننده برموضعدر حقال سحاب وزننده
ابن اتمار در الحكل حانك ضميله آوازى ايشدلمين حيوانه دينور قرنجه كبى يقال تكلم كلام الحكل واصب وهو
مالايسمع صوته كالذر مثال من بورده تكلم امر صيغه سيله در پيره وكهله دخى بونوعدندر وحكل سليمان پيغمبرك
على نبينا وعليه السلام اسميدر مؤلفك بصائرده بيانه كوره سليمان قولنجه اسم اعجمى اولمغله اسم مادر
زادلرى اولور پس براسم شريفى دخى حكل اولور لكن بوكه تعرض ايلمامشدر وسائرلرك بيانه كوره سليمان
اسم عربيدر حكل داود كبى علم عبريدر وحكل آت قسمنك طوبوقلرى سلپوك و بوطلرى باصق اولمغله يورركن
برى برينه سورتيلور اولمغه دينور الحكلة غرفه وزننده لسانده اولان طوتقونلغه دينور كه كلامى خوشجه بيان
ايدوب آچقجه فهم اولنمز اولور يقال فى لسانه حكلة اى عجمة الحكل شكل وزننده بر كلام مشكل ومشتبه اولمق
معناسنه در يقال حكل على الخبر حكلا من الباب الاول اذا اشكل وسكوبى براياق اوزرنده طوردغرمق معناسنه در
يقال حكل الرمح اذا اقام على احدى رجليه ودكنكله اورمق معناسنه در يقال حكله بالعصا اذا ضربه بها الاحكال
همزه نك كسريله بودخى بر كلام وخبر مشكل ومشتبه اولمق معناسنه در تقول احكل على الخبر اذا اشكل و بركمسنه
وزره شر وفتنه قوپرمق معناسنه در يقال احكل عليهم اذا اثار عليهم شرا الحوكل جوهر وزننده بودوره
دينور و بخيل وناكسه دينور الحوكلة حوصله وزننده بركونه بوريمكه دينور الاحتكال افتعال وزننده برماده
طوتقنلنوب مشكل ومشتبه اولمق معناسنه در يقال احتكل عليه الامر اذا اشتكل والتبس ولسان عربى ايكن
عجميه تعلم ايلمك معناسنددر مراد عربلرك تركجه تكلملرى كبى تكلم ايدر اولقدر عجميه عربيه مقابليدر روم
وترك وفرس وسائرلسانه شاملدر يقال احتكل الرجل اذا تعلم العجمية بعد العربية الحاكل برنسنه يى تخمين وتقدير
ايدن آدمه دينور كه اهل خبره ديديكمز اوله جقدر يقال رجل حاكل اى مخمن التحكل تفعل وزننده جهلدن ناشى
لج وعناد ايلمك معناسنه در هر نه خصوصده اولورسه اولسون يقال تحكل فلان اذا لج جهلا الحل حانك فتحى
ولامك تشديديله والحلول قعود وزننده والحلل فتحتينله كه نوادردندر بر يره نزول ايدوب قونمق معناسنه در
يقال حل المكان و بالمكان حلا وحلولا وحللا من الباب الاول والثانى اذا نزل به وكاه اولور كه باء حرفيله متعدى اولور
قوندرمق معناسنه حرف باء همزه افعالى معاقب اولديكده آنكله همزه دن استغنا اولنور يقال حل به اذا جعله
يحل وحل سكرتمك معناسنه در يقال حل الرجل اذا اعدا ودوكى چوزمك معناسنه در يقال حل العقدة اذا
نقضها مؤلفك بصائرده بيانه كوره اشبو حل ماده سى چوزمك معناسنه موضوعدر معانى سائره برمناسبت
وتصور ايله آندن منشعبدر وحل وحلول طوكش نسنه نك طوكى چوزيلوب اريمك معناسنه در يقال حل
الجامد على المجهول اذا اذيب و برمكان مسكون اولمق معناسنه در يقال حل المكان على المجهول اذا اسكن
وحل شيرج اسميدر كه صوصم ياغيدر شير روغن محرفى شيرلغن تعبير اولنور يقال ملأ القنديل حلا اى شيرجا
الحال برمحله قونان آدمه دينور جمعى حلول كلور حانك ضميله وحلال كلور عمال وزننده وحلل كلور ركع وزننده

الاحتلال افتعال وزننده بودخى بر يره قونمق معناسنه در يقال احتل المكان و بالمكان اذا نزل به الاحلال
همزه نك كسريله بر يره قوندرمق معناسنه در يقال احله المكان و بالمكان اذا جعله يحل به وحاجى احرامدن
چقمق معناسنه در يقال احل من احرامه اذا خرج و برنسنه يى حلال قلمق معناسنه در يقال احله الله اى
جعله حلالا و برنسنه يى واجب ولازم قلمق معناسنه در يقال احله الله عليه اى اوجبه وقيونك سودى آز المق
على قول ممه سى قورعغله چاير اوتلايوب يكيدن ممه سى سود لنمك معناسنه در يقال احلت الشاة اذا قل لبنها او يبس
فاكلت الربيع فدرت واشهر حرمدن چقوب اشهر حلاله كيرمك ياخود حرم شريفدن حله چقمق ياخود
درعهده ايلديكى عهد وميثاقدن چقمق معناسنه در يقال احل الرجل اذا دخل فى اشهر الحل او خرج الى الحل
او من ميثاق كان عليه و برآدم كندى نفسنه استلزام عقوبت ايلمك معناسنه در يقال احل الرجل بنفسه اذا
استوجب العقوبة التحليل تفعيل وزننده بودخى برآدمى بر يره قوندرمق معناسنه در يقال حلله المكان
اذا جعله يحل به و برنسنه يى حلال قلمق معناسنه در يقال حلله الله اى جعله حلالا وكفارت يمين ايلمك
معناسنه در تحل وتحله كبى كما سيذكر و بو معنادن اخذ ايله برنسنه يى خفت وسهولتله طوتمقده استعمال اولنور
ومنه ضربه ضربا تحليلا اى كالتعزير يعنى لم يبالغ فيه المحالة تشديد لامله مفاعله وزننده بركسه ايله بيله جه
قونمق معناسنه در يقال حاله محالة اذا نزل معه الحليلة سفينه وزننده برآدمك زوجه سنه اطلاق اولنور
وزوجنه حليل دينور و بمعنى فاعل تصوريله زوجه يه ده حليل اطلاقى جائزدر زيرا هر برى آخرك محلنه حلول
ايدر بيكانه قسمى حلول ايده مز ياخود احدهما آخرك ازارنى حل ايدوب ياخود بر برينه حلال اولدقلرينه مبنى در
الحلة حانك فتحيله بغداد اعمالندن دجيل ناحيه سنده برقصبه در حالا لسانمزده كسر ايله متعارفدر وضريه ايله
يمامه بيننده بر يوكسكجه يرك اسميدر ياخود بلاد ضبه ده برطپراغى درست موضعك آديدر وحله سازلقدن
اورلمش بيوك زنبيله دينور وقوناق يرينه دينور محله معناسنه يقال نزلوا بالحلة الوخيمة اى المحلة وشامده برموضع
آديدر وحلة الشئ حانك فتحى وكسريله برنسنه نك جهتنه وطوغرى سمتنه دينور يقال هذه لنبست بحلته
اى جهته وقصده ووجوده عارض اولان قريقلغه وضعف وفتوره اطلاق اولنور حانك كسريله ده جائزدر
يقال فيه حلة اى ضعف وفتور وتكسر الحلة حانك كسريله بر يره قونوب آرام ايدن قوم وجماعته دينور تقول
رأيت بها حلة اى قوما نزولا وحله بناء نوع اولور قونمق هيئتنه دينور كه آندن قونوش ايله تعبير اولنور يقال لهم
حلة سهلة وهى هيئة الحلول و برمحلده مجتمع جملة بيوته اطلاق اولنور كه باديه نشينلر اوبه واهل شهر محله تعبير
ايدرلر على قول يوزخانه دن عبارت اولان بيوته اطلاق اولنور يقال بها حلة اى جماعة بيوت الناس او هى مائة
بيت ومجلسه اطلاق اولنور وقومك جمعيتكاهنه اطلاق اولنور جمعى حلال كلور حانك كسريله وحله برجنس
تيكنلى چالى يه دينور كه مواشى مرعاسندندر وآنلره بغايت يرار وحصير شقه سنه دينور وحله بر بلده آديدر كه امير
عرب صدقة بن دبيس بن مزيد بنا ايلمكله حالا مزيديه ايله متعارفدر وحويزه قربنده برقريه اسميدر كه دبيس
بن عفيف نام امير عرب بنا ايلمشدر وحلة ابن قيله اعمال مذاردن بر بلده در وحله مصدر اولور هديه قربان
كنديسى ذبح اولنمسى حلال اولان محله ايرشمك معناسنه يقال حل الهدى حلة من الباب الثانى اذا بلغ الموضع
الذى يحل فيه نحره ومطلقه خاتونك عدتندن چقمق معناسنه در يقال حلت المرأة اذا خرجت من عدتها
الحلة حانك ضميله قاشدن وآخر ثوبدن رداوازارك مجموعنه دينور البته حله ايكى ثوبدن اولور برثوبه اطلاق
اولنمز على قول حله ايچى استارلى ثوبه اطلاق اولنور شارح ديركه قول اول ارجحدر واول ايكى ثوب جنس واحد
اولمغه محتاجدر يقال جاء وعليه حلة وهى ازار ورداء بردا وغيره ولا يكون حلة الا من ثوبين اوثوب له بطانة
وحله سلاحه اطلاق اولنور زره وسپر وسائرى كبى جمعى حلل كلور صرد وزننده وحلال كلور حانك كسريله
ذوالحلة عوف بن حارث بن عبد مناة لقبيدر المحلة ميمك وحانك فتحيله قوناق يرينه دينور يقال هى محلة القوم
اى منزلهم ومصرده بر بلده واون درت موضعك اسميدر المحلال محراب وزننده شول چايرلغه ومرغزاره دينور كه
اكا ابناء سبيل چوق قونار اوله اسم آلت منزلنه تنزيل اولنمشدر يقال روضة محلال اذا كانت تحل الناس فيها كثيرا
المحلتان اسم فاعل عنوانى وتثنيه بنيه سيله تجره ايله ال دكرمنه اطلاق اولنور كه باديه نشينلره ادوات نزولك
الزملريدر المحلات بودخى ميمك ضمى وحانك كسرى وجمع بنيه سيله تجره وال دكرمنى وقوغه وقربه وچناق
و بچاق وبالته وچقماق مقوله سى ادواته اطلاق اولنور زيرا حوائج مزبوره سى موجود ومكمل اولان مسافر
دلخواهى اولان محله نزول ايدرلر والا براوبه يه ياخود قريه سمتنه نزول ايلمكه مضطر اولورلر يقال نزلوا ومعهم

المحلات وهی القدر والرحی والدلو والقربة والجفنة والسکین والفاس والزند من الاشیاء التی لابد للنازل منها
المحلة اسم فاعل بنیه‌سیله شول آقندی ودره آغزینه دینور که ایچنه حشم نشین اولرندن بر یا ایکی اوصغشوراوله
یقال تلعة محلة اذا کانت تضم بیتا او بیتین الحل حانک کسریله حاجی احرامدن چقمق معناسنه‌در یقال حل
من احرامه حلا من الباب الثانی اذا خرج ویقال فعله فی حله وحرمه بالکسر والضم فیهما ای وقت احلاله واحرامه
وحل ارض مکه‌ده حرم حوزه سندن خارج اولان محله اطلاق اولنور که حرم مقابلیدر و بو تسمیه بالمصدردر
یقال صار فی الحل وهو ماجاوز الحرم وحلال اولان شیئه دینور یقال هو حل ای لیس بحرام وحلال اولمق
معناسنه مصدر اولور یقال حل الشیء حلا من الباب الثانی اذا کان حلالا وقول العرب حل و بل ذکر
فی فصل الباء وحل تحلیل یمین معناسندن اسم اولور عهده یمیندن چقمغه دینور واوق نشانه‌نه دینور الحلال
سحاب وزننده احرامدن چقمش حاجی‌یه دینور حل یحل حلا صیغه سندندر بونده حال دیمز قیاس
ایسه حال اولمقدر یقال نحل المحرم فهو نحل کما ذکر وحلال لاحال شارحک بیاننه کوره مصدرایله
تسمیه‌در حلول معناسندن التباس واهمه سنه مبنی حال اطلاق اولنمدی وحلال حرام اولمیان شیئه دینور
حانک کسریله ده جائزدر یقال شیء حلال ضد حرام وحلال اسامیدندر حلال بن ثور بن ابی الحلال العتکی
و بشر بن حلال واحمد بن حلال محدثلردر الحلوالحلال شبهه وریبه وافتراشائبه سندن عاری اولان کلامه
اطلاق اولنور یقال کلامه حلوحلال ای لاریبة فیه الحلول قعود وزننده قونمق معناسندرکه ذکر اولندی
وقربانلق حیوان‌نجده ذبح اولنه‌جغی محله بالغ اولمق معناسنه‌درکه کبی یقال حل الهدی حلة وحلولا اذا بلغ
الموضع الذی یحل فیه نحره وواجب ولازم اولمق معناسنه‌در یقال حل امرالله علیه ای وجب المحل اسم فاعل
بنیه‌سیله حرام اولان شیئک حرمتنی نقض ایله حلال عد ایدن علی قول اشهر حرمک حرمتنی نقض ایدوب رعایت
واعتبار ایلمین کمسیه دینور یقال رجل محل ای منتهک للحرام اولایری للشهر الحرام حرمة الجلیل امیر وزننده
بودخی حلال معناسنه‌درکه حرام مقابلیدر الاستحلال برنسنه‌یی حلال اتخاذ ایلمک یاخود برکسه‌دن حلاللق
دیلمک معناسنه‌درکه حقوق حلا للشمق تعبیر اولنور یقال استحله اذا اتخذه حلالا او یقال استحله الشیء اذا سأله
ان یحله له الحلال حانک کسریله نسوانه مخصوص برکونه مرکب اسمیدر محفه کبی و پالانک اسباب وادواتنه
دینور التحلة والتحل تانک فتحی وحانک کسریله تحلیل کبی مصدرلردر وصیغه اخیره شاذدر کفارت یمین ایلمک
معناسنه‌درکه یمیندن حانث اولیوب برنسنه ایله چقمقدن عبارتدر یقال حلل الیمین تحلیلا وتحلة وتحلا اذا کفرها
یمین ایدن آدم کفارت ایلدیکی عقده یمینی حل ایدر وتحله اسم اولورکندیسیله عقده یمینک انحلال بوله‌جغی
کفارته دینور شارح دیرکه استثناء بالمشیه دخی تحله‌در ومنه قوله تعالی قد فرض الله لکم تحلة ایمانکم ای بین
ماتنحل به عقدة ایمانکم من الکفارة والاستثناء بالمشیة مؤلفک بصائرده بیاننه کوره تحلة القسم کفارتدن واستثناء
قولنک مقدارمدتندن دخی عبارت اولورمثلا والله افعل ذلک ان شاء الله قولنده واقع ان شاء الله کلامنک تکلمی قدر مطلب
آن یسیردن عبارتدر ومنه الحدیث لایموت لرجل ثلثة من الولد فتمسه النار الا تحلة القسم ای الا قدر مایقول
ان شاء الله یعنی برمسلمک اوچ ولدی وفات ایلسه اول کمسیه نارجهنم همان ان شاء الله دیه‌جک قدرمدت مس ایدر
زیاده مس ایلمز ومس مزبوردن مراد ورود علی النار در بعده عرب تحله قسمی قلیل مفرطده استعمال ایلدیلر
اصلی وجه مذکور اوزره یمین برنی بوله‌جق فعلک مقدار جزئیسنه مباشرتدن عبارتدر مثلا برمکانده قعود ایلمک بابنده
برکسه یمین ایلکله مکان مزبورده جزئیجه قعود ایلسه یمین برنی بولوب اول کمسه حانث اولمز ایشته تحلة القسم
بوندن عبارتدر که یمینی حل ایده‌جک قدر فعل اولور بعده لمح البصر کبی قدر یسیرده استعمال ایلدیلر کذلک
استثناء بالمشیه ایله حانث اولمامغله انک تلفظنده وقدر مدتنده استعمال ایلدیلر التحلل تفعل وزننده یمینده
استثنا ایلمک معناسنه مستعملدر که مشیت الهیه‌یه تعلیقله یمین ایلمکدن عبارتدر والله افعل ذلک ان شاء الله دیمک کبی
یقال تحلل فی یمینه اذا استثنی و برکسه یولدن کلدکدنصکره یولک عارضه سندن علیل و بیمزاج اولمق معناسنه
مستعملدر یقال تحلل السفر بالرجل اذا اعتل بعد قدومه الحلان حانک ضمی ولامک تشدیدیله کفارت یمین
ایچون ویریلجک نسنه‌یه دینور تقول اعطه حلان یمینه ای ما یحللها واوغلاغه دینور جدی معناسنه یاخود تازه
قوزیجغزه دینور خروف معناسنه علی قول انا سنک قارنی یاروب چقردقلری اوغلاغه مخصوصدر وهدر وباطل
معناسنه مستعملدر یقال دمه حلان ای باطل المحلل محدث وزننده یارشده ایکی بحث ایدن کمسیه ثالث اولانه
دینورکه اکر آنلری سبق ایدرسه اوکدلی آلور وکیرو قالورسه غرامتدن معاف اولور شارح دیرکه مؤلفک المحلل

الفرس الثالث فی الرهان ان سبق اخذ وان سبق فاعلیه شیء عنوانیله یعنی فرس ایله تفسیری مسامحه‌در وشول
کمسیه دینورکه طلاق ثلاثه ایله مطلقه اولان خاتونی تزوج ایلیه تاکه زوج اوله نکاحک حلنی مؤدی اوله یقال
فلان محلل فراجعه وهو متزوج المطلقة ثلاثا لتحل للزوج الاول الانحلال انفعال وزننده دوکم چوزلمک معناسنه‌در
یقال حل العقدة فانحلت المحلال معظم وزننده آزجه ناچیز نسنه‌یه دینور شیء یسیر معناسنه وایچنه دوه‌لر
کیروب تکدیر وتغییر ایلمش صویه دینور یقال ماء محلل اذا کان قد حلته الابل فکدرته المحل میمک فتحی
وحانک کسریله مصدر در مرجع کبی واجب ولازم اولمق معناسنه در یقال حل حق علیه محلا من الباب الثانی
ای وجب ویقال حل الدین اذا صار حالا یعنی مدت معقوده سی تمام اولمغله اداسی لازم اولدی شارح دیرکه
مدیون اولان عربلر هلالی کورنجه لامر جنبا بمحل الدین وتقرب الاجال دیدکلری بوندندر الاحلیل والتحلیل
همزه‌نک وتانک کسره‌لریله ذکر لیکنه دینور کذلک ممه‌نک دلیکنه دینور اضافتله متعین اولور الحلل فتحتینله
قونمق معناسنه‌درکه ذکر اولندی ودوابک ایاقلرنده اولان سلپوکلکه دینور علی قول سکیرلری کوشک ویومشق
اوله‌رق طبوقلرنده اولان سلپوکلکه دینور یاخود دوه قسمنه مخصوصدر ویقال حل البعیر حللا من الباب الرابع
اذا کان به حلل وهی رخاوة فی قوائم الدابة اواسترخاء فی العصب مع رخاوة فی الکعب اوتخص الابل ورسغ
معناسنه‌درکه انسانک قیناقلری چلسز اولمغه دینور تقول حللت یارجل ای کنت ارسح و یوچلر ودیزلر آغرقلی
اولمق معناسنه‌در تقول حللت یافلان ای اصابک وجع بورکیک وزکبتیک الاحل معناسی مزبوردن وصفدر
مؤنثنده حلاء دینور جمعی حل کلور حانک ضمیله احلیل اکلیل وزننده بروادی اسمیدر احلیلاء مدایله
برطاغک آدیدر وقصرایله بنواسد یوردنده برشعبک آدیدر الحل میمک فتحی وحانک کسریله یمنده برقریه آدیدر
الحلحلة زلزله وزننده برنسنه‌یی دپره دوب اوینادرق یرندن آیروب الارغه ایلمک معناسنه‌در یقال حلحلهم
اذا ازالهم عن موضعهم وحرکهم ودوه‌یه حل حل دیمک معناسنه‌در یقال حلحل الابل اذا قال لها حل حل
التحلحل تزلزل وزننده یرندن اوینایوب آلارغه اولمق معناسنه‌در یقال حلحلهم فتحلحلوا حل حل
حانک فتحی ولاملرک تنوینلریله یاخود حل سکون لامله دوه زجریدر آزاوندر اشدروب یوزتمک ایچون آنکله آزار
واغرایدرلر الحلاحل علابط وزننده برموضع آدیدر وحلاحل ذاتنده بهادر اولان عظیم الشان آدمه دینور
یاخود کثیر المروه عالیشان یاخود صلابتلو وجاهتلو وقور و برتمکین اولانه دینور و بورجاله مخصوصدر و بوندن
فعل متصرف اولمز جمعی حلاحل در حانک فتحیله یقال هو حلاحل ای سید شجاع او الضخم الکثیر المروة اوالرزین
فی نخانة بوراده ضخامت علوشانه مصروفدر المحلحل اسم مفعول بنیه‌سیله حلاحل معناسنه‌در حلحل
فدفد وزننده برموضعدر حلحول حانک فتحیله شامده حیرون قربنده برقریه‌درکه یونس پیغمبرک علی نبینا
وعلیه السلام مرقدی متواتری اتدر و بونده قیاس اولان حانک ضمیله اولمقدر حلیل زبیر وزننده سلیم قبیله‌سی
یوردنده برموضعدر وحرون نام آیغرک نسلندن برفرسک اسمیدرکه مقسم بن کثیرک ایدی و بررجلک اسمیدر الحلحال
زلزال وزننده ابن ذری الضبیدرکه تابعیندندر الحمدلة دحرجه وزننده الحمد لله حکایه سیدرکه مراد الحمد لله دیمکدر
بسمله وحسبله کبی منحوتدر یقال حمدل القاریء حمدلة اذا قال الحمد لله الحنظل طای معجمه ایله حنظل وزننده
ومرادفیدرکه ابو جهل قرپوزیدر الحنظلة دحرجة وزننده حنظل دیوشورمک معناسنه‌در یقال حنظل الرجل
اذا جنی الحنظل الحمل رمل وزننده والحملان حانک ضمیله ارقه‌یه برنسنه‌یی یوکلنوب کوتورمک معناسنه‌در یقال
حمله حملا وحملانا من الباب الثانی بمعنی احتمله وقوله تعالی انا عرضنا الامانة علی السموات والارض فابین ان یحملنها
وحملها الانسان الایة ای یخنها وخانها الانسان والانسان هنا الکافر والمنافق یعنی آیت مرقومه‌ده واقع حملدن
مراد تجوز طریقیله خیانتدر زیرا امانت برحمل روحانیدرکه صاحبنه ادا ایلدکجه ذمتدن زائل وعهده سندن
خارج اولیوب دائما آنی کویا که ارقه سنده یوک طرزنده کوتروب طورر بوجهتدندرکه عربلر اداء امانت ایلمین
آدمه حامل الامانه ومحتمل الامانه اطلاق ایدرلر پس انسان که بوراده مراد کافر ومنافقدر بعد التحمل خیانت یعنی
ادای حقوقنده امتناع وتقصیر ایلدیلر مؤلف بصائرده قبول ایله‌ده تفسیر ایلمشدر وحمل علی الشیء قندرمق حث
واغرا معناسنه‌در یقال حمله علی الامر اذا اغراه به وعن ایله صله لندقده حلم ومسامحه وملایمت معناسنه اولور
یقال حمل عنه اذا حلم فهو حمول وحمل قارنده اولان ولده اطلاق اولنور وصف بالمصدردر جمعی حمال کلور
حانک کسریله واحمال کلور یقال سقط حملها وهو ما یحمل فی البطن من الولد وحمل یمنده برقریه آدیدر وخاتون کبه
اولمق معناسنه‌در یقال حملت المرأة حملا من الباب المزبور اذا علقت ولایقال حملت به اوقلیل یعنی باء حرفیله

بو معناده تعدیسی جائز کلدر یاخود نوادردندر مترجم دیر که حماسه ابیاتندن * حملت به فی لیلة مزؤدة * مصراعنده
شراح علقت معناسنی تضمین ایلمشلردر وحمل اغاجك یمشنه اطلاق اولنور حانك کسریله ده جائزدر یاخود
حانك فتحیله هنوز ناسی قویشده اولان میوه یه وکسر ایله ظاهره چقان میوه یه دینور یاخود فتحله عوزنك بطننده
وشجرك رأسنده اولانه وکسر ایله ارقه ده یاباشده کوتریلان یوکه دینور وعند البعض اغاجك میوه سی چوق وکوز
اولمزسه کسر ایله اطلاق اولنور وچوغالوب فراوان اولورسه فتحله حمل دینور جمعی احمال کلور وحمول کلور
حانك ضمیله وحمال کلور کسر ایله ومنه یعنی فی الحدیث یعنی حدیث بنـاء مسجد المدینة هـذا الحمال لا حمال
خیبر یعنی ثمر الجنة وانه لا ینفد وقال ابن الاثیر ای ان هذا فی الاخرة افضل من ذاك واحمد عاقبة وفی المشارق هذا الحمال
لا حمال خیبر هذا ابرّ ربنا واظهر وقال فی شرحه الحمال مصدر حمل اللبن لبناء المسجد وقوله لا حمال بالنصب یعنی
لا یکون مثل حمل خیبر وقوله ربنا بالنصب عـلى حذف حرف النداء کانه یتمثل به عند نقله اللبن فی بنیان المسجد
وکلام مزبور موزوندر وحمل متعدّی اولور یوك یوکلتمك معناسنه یقال حمله الحمل ای فعل ذلك به واظهار
غضب ایلمك معناسنه در یقال حمل الغضب اذا اظهره قیل ومنه الحدیث اذا بلغ المـاء قلتین لم یحمل خبثا
ای لم یظهر فیه الخبث المحمول والحمیل امیر وزننده برنسنه یی ارقه سنه یوکلنمش آدمه دینور یقال حمله
فهو محمول وحمیل ومحمول شول آدمه اطلاق اولنور که دائما اشکین وفاره دابه یه بنمك جهتندن بختلو ومحظوظ اوله
یقال رجل محمول ای مجدود من رکوب الفره وحمیل اوغلغه اطلاق اولنور یقال هو حمیله ای دعیه وغریب آدمه
اطلاق اولنور یقال هو حمیل ای غریب و برآدمك شریکنه دینور وکفیله دینور یقال هو حمیل له ای شریك
وکذا کفیل و بلاد کفردن اناسی قارننده کتورلمش ولده دینور واسلام ولایتنده طوغمیوب دیارندن کوچك کتوریلان
اسیره دینور وسیل صوینك کتوردیکی خار وخاشاکه دینور وثمام و وشیح دیدکلری اوتك سیاهلنوب پژمرده اولانه
دینور وصو آقندیسنك وسطو بطننه دینور که اوراده هر کز اوت نابت اولمز وطریقه یاخود جامعه براقلمش شول
صبی یه دینور که قوم آخر آنی کوتروب کندی بلادنده پرورش ایلیه یقال هذا حمیل وهو المنبوذ یحمله قوم فیربونه
الاحتمال افتعال وزننده بودخی برنسنه یی یوکلنوب کوترمك معناسنه در یقال احتمله بمعنی حمله و برآدمك
احسانی قبول وتلقی ایدوب مقابلنده شکر وثنا ایلمك معناسنه مستعملدر یقال احتمل الصنیعة اذا تقلدها وشکر
وغضبدن لون بشره متغیر اولمق معناسنه در یقال احتمل لونه علی المجهول اذا غضب وامتقع و بر بلده دن بلده
اخرایه کوتریلجك اسیر اشترا ایلمك معناسنه در یقال احتمل الرجل اذا اشتری الحمیل ای السبی المحمول من بلد الی بلد
الحمل حانك کسریله کوتریلان یوکه دینور فارسیده بار دیرلر جمعی احمال در یقال علی ظهره حمل وهو ما حمل
ومحفه کوترن دوه یه دینور فتحله ده جائزدر الحملان حانك ضمیله مصدر درتیه که ذکر اولندی وحملان برآدمه
یوکنی یوکلتمك ایچون خاصة هبه طریقیله و یریلان دابه یه دینور یقال سأله الحملان وهو ما یحمل علیه من الدواب
فی الهبة خاصة وقیومجیلر اصطلاحنده اقچه یه حلی واضافه اولنان باقر مقوله سی قاتندی یه دینور یقولون
ما بهذا الدرهم حملان وهو ما یحمل علی الدراهم من الغش الانحمال انفعال وزننده اغرا معناسنه اولان
حملدن مطاوعدر برنسنه یه اغرا و لنمغله اکا حواله اولمق معناسنه در یقال حمله علیه فانحمل شارح دیر که بو دخی
انعدم کبی شواذدندر الحملة ثمره وزننده جنکده دشمن اوزره صالدروب هجوم ایلمکه دینور یقال له حملة
صادقة ای کرة فی الحرب الحملة حانك کسری وضمیله براو به دن براو به یه یاخود بر منزلدن بر منزله یوکلنوب
کوترمکه دینور پس بو حمل واحتمالدن اخص اولور التحمیل تفعیل وزننده والحمال حانك کسری وضمیك
تشدیدیله کذاب وزننده برنسنه یی آخره یوکلتمك معناسنه در یقال حمله الامر تحمیلا وحمالا التحمل تفعل
وزننده والتحمال کسرتینله وتشدید میمله برنسنه یی یوکلنمك و برمادّه یی اوزرینه المق معناسنه در یقال حمله
فتحمل تحملا وتحمالا التحامل تفاعل وزننده برزحمتلو کوج نسنه یی کندی اوزرینه آلوب محنت چکمك
معناسنه در یقال تحامل فی الامر و بالامر اذا تکلفه علی مشقة و برآدمه طاقتندن خارج نسنه تکلیف وتحمیل
ایلمك معناسنه در یقال تحامل علیه اذا کلفه ما لا یطیق مترجم دیر که امهات سائره ده تحامل ینه علی حرفیله میل
معناسنه کذلك ظلم وجور معناسنه مستعمل اولدیغی مسطور در وقال فی الاساس والشیخ یتحامل فی مشیه یعنی
آغر آغر یوریسه کویا که صرتنده آغر یوك واردر و بو معنـالر مجاز در مؤلفینك تحامل تعبیراری ظلم معناسنددر که
صوچی اکا یوکلتمك کبیدر الاستحمال برآدم کندی امور وحوائجنی برکسیه حواله وتحمیل ایلمك معناسنه در
کتحملیه امور حمل وحواله ایتدکلری کبی یقال استحمله نفسه اذا حمله حوائجه واموره المستحمل اسم فاعل

بنیه بنیله شول آیه اطلاق اولنور که مدّت دورنده موجود اولان ناسه محنت ومشقت حمل ایلیه یعنی ختامنه قدر
خلق رنج ومحنته امرار اوقات ایده لر یقال شهر مستحمل اذا کان یحمل اهله علی مشقة الحمول صبور وزننده
مبالغه در آغر یوك وچوق یوك کوترنه دینور وحلیم وحوصله دار آدمه اطلاق اولنور یقال رجل حمول ای ذو حلم
کما ذکر حملان عثمان وزننده یمنده بر قریه در الحامل والحاملة کبه خاتونه دینور یقال امرأة حامل وحاملة
ای ذات حمل حامل صفت مختصه اولدیغندن وحامله حملت صیغه سندن مبنی اولدیغندن ناشیدر مترجم دیر که
کافیه شارحی شیخ رضی تأنیث بحثنده بو مبحثی شرح و بسط ایلمشدر فلیراجع وحامله میوه لو اغاجه وصف اولور
یقال شجرة حاملة ای ذات حمل واوزوم طاشیه جق زنبیله اطلاق اولنور محمل کبی الحمّال شدّاد وزننده دائما یوك
کوترنه دینور بارکش معناسنه یقال هو حمال ای حامل الاحمال الحمالة کتابه وزننده حماللق حرفتنه دینور
المحمل مجلس وزننده محفه طرزنده ایکی طرفلو نسنه در که دوه یه چاتوب هر برینه برآدم بنوب کیدر جمعی
محامل کلور حالا شام ومصر حاجلری اوکلرنده کیدن محمل اوله جقدر که محفه شکلنده لکن تپه سی مخروطی
اولور ناس محمل شریف تعبیر ایدرلر و آنك یعنه محدثیندن ابو الحسن احمد بن محمد بن القاسم بن اسمعیل بن
محمد بن اسمعیل المحاملی وولدی محمد ویحیی و برادری ابو القاسم الحسینی منسوبلردر شارح دیر که آنی ابتدا
حجاج ظالم ایجاد ایلمشدر ومحمل شول بیوك زنبیله دینور که آنکله عمره جك یره اوزوم طاشیرلر المحمل منبر
وزننده قلج باغنه دینور کاسید کرواغاجك یره سوروب کیدن کوکنه وطمرینه اطلاق اولنور الحمیلة سفینه
وزننده والحمالة حانك کسریله بونلرده قلج باغنه دینور یقال تقلد محمل السیف وحمیلته وحمالته ای علاقته
شارح دیر که محمل کلمه سنك جمعی محامل در وحمیله وحماله نك عند الخلیل حمائلدر وعند الاصمعی حمائل
کلمه سنك لفظندن مفردی یوقدر بلکه مفردی محمل در الحمولة حانك فتحیله یوك طوارینه دینور کرك دوه
وحمار وکرك سائری اولسون وحالا صرتنده یوك اولسون اولمسون یقال لهم حمولة وهی ما یحمل القوم علیه
من بعیر وحمار ونحوه کانت علیه اثقال اولم تکن شارح دیر که اشبو حموله لفظی رکوبه وحلوبه قبیلندندر وحموله
بعینه یوکلره ده اطلاق اولنور یقال مرّت الابل وعلیها حمولة ای احمال الحمول حانك ضمیله حمل کلمه سنك که
کسر وفتحله در جمعیدر هودجلره علی قول هودج چاتلمش دوه لره دینور یقال مرّت الحمول ای الهوادج او الابل
علیها الهوادج الاحمال همزه نك کسریله برآدمه یوك یوکلتمك خصوصنده معاونت ایلمك معناسنه در یقال
احمله الحمل اذا اعانه وعورت کبه اولمادین ممه سنه سود کتورمك معناسنه در یقال احملت المرأة اذا نزل لبنها
من غیر حبل الحمالة سحابه وزننده شول دیته دینور که برقوم جهتندن قوم آخر تحمل ایدوب درعهده ایده لر
حمال دخی دینور سحاب وزننده جمعی حمل در کتب وزننده یقال علیهم حمالة وحمال ای الدیة یحملها قوم مؤلف
قوم ایله تعبیری مجرّد تمثیل قبیلندن اکثری یه مبنی در یوخسه برآدم دخی تحمل ایدر مثلا ایکی طائفه مقاتله ایدرکن
خارجدن بری میانه لرینه دخول ومقتوللرك دیتنی تحمل برله اصلاح مابین ایدر وحماله مصدر اولور کفیل اولمق
معناسنه یقال حمل به حمالة من الباب الثانی اذا کفل حماله کتابه وزننده بنی سلیم وعامر بن الطفیل ومطر
بن الاشیم وعبابة بن شکس نام کسنه لرك فرسلری اسمیدر حمّال شدّاد وزننده اوفی بن مطرك فرسی اسمیدر
وفقهادن رافع بن نصرك لقبیدر حمیل زبیر وزننده بر رجل اسمیدر وابو بصرة الغفاری لقبیدر و بصره بای
موحده وصاد مهمله ایله در و بنو عجله مخصوص برفرسك اسمیدر که حرون نام آیغرك دولندندر الحوامل ایاقلره
اطلاق اولنور وحوامل القدم وحوامل الذراع ایاقلرك وقوللرك سکیرلرینه اطلاق اولنور مفردلری حامله در
المحامل میمك فتحیله جمعیدر که ذکر اولندی ومحامل الذکر وحمائل الذکر آلت تناسلك کوکنده اولان طمر ایله
دریسنه اطلاق اولنور المحمل محسن وزننده شول خاتونه دینور که کبه دکل ایکن ممه سنه سود کلمش اوله احمال
مذکوردندر الحمل فتحتینله املیك قوزی یه دینور یاخود طوقلی یه و آندن صغیجه کوچکنه دینور جمعی حملان
کلور حانك ضمیله واحمال کلور یقال ذبح حملا وهو الخروف او الجذع من اولاد الضأن فادونه راغبك بیاننه کوره
صغرندن ناشی قوجاقده حمول اولدیغنه مبنی اولمغله قول اوّل ارجح اولور وحمل یغموری چوق بلوده اطلاق اولنور
و بروج فلکیه دن بر برجك آدیدر که آنده مرکوز اولان کواکب حمل هیئتنده در وشامده بر موضع آدیدر ومکه یه
قریب زیمه وسومه یاننده بر طاغك آدیدر وحمل اسامیدندر حمل بن سعدانه اصحابدندر وحمل بن مالك بن النابغه
وحمل بن بشر الاسلمی وعدام بن حمل وعلی بن السری بن الصقر بن حمل محدثلردر وعاج نام قومك تپه لرندن
بر تپه اسمیدر و بر طاغك آدیدر که اوراده طمرّان نام ایکی طاغ دخی واردر الحومل جوهر وزننده طوری وصافی

اولان سيل صوينه دينور ويغمورينك كثرتندن ناشى قابقاره اولمش سياه بلوده دينور وهرشيئك اوله دينور
وحارثةبن اوسك فرسى اسميدر و برخاتونك اسميدر كه *اجوع من كلبة حومل* مثلنك منشأيدر مزبوره نك برديشى
كلبي وارايدى كوندزآج قويوب كيجه صالبوردايدى وبتون كيجه چادرلك طرافنى طولانوب حراست ايدر ايدى
بركون آجلق جاننه كارايلكله ناچاركندى قويروغنى اكل ايلدى بعده بغايت آج كمسه حقنده مثل اولدى
وحومل برموضع آديدر الاحمال همزه نك فتحيله تميم قبيله سندن برنيجه بطنه اطلاق اولنور المحمولة برجنس
بغدايه دينور كه بوزاولوب سنبله سنك دانه لرى بيوك اولور بنوجيل امير وزننده بر بطن در الجميلة جهينه
وزننده عراقده نهرالملك ناحيه سنده برقريه در الجميلة سفينه وزننده بركسه اوزره ثقلت ومحنت اولان آدمه
ونسنه يه اطلاق اولنور تقول هوحميلة علينا اى كلّ وعيال بو يله محللرده تاء مبالغه يه دالدر داهيه تصوّريله
الحوملة دحرجه وزننده صوكوترمك معناسنه در يقال حومل الرجل اذاحمل الماء الحنبل جعفر وزننده
بودوره دينور وكوركه دينور فرو معناسنه على قول كهنه سنه دينور ياخود اسكى جزمه يه دينور يقال جاء حنبل
وله حنبل اى قصير وله فرو اوخلقه اوالخفّ الخلق ودكزه دينور وبيوك قارنلو آدمه دينور على قول شيشمان
آدمه دينور وحنبل ديارتميمده برمرغزاره دينور وحنبل اسامئ ناسدندر ابوعبدالله احمد بن عبدالله
بن حنبل صاحب المذهب وامام السنه در شارح دير كه صواب اولان احمدبن محمد اولمقدر الحنبالة حانك كسريله
بودنى درپايه دينور وچوق سوزلو بركوى آدمه دينور الحنبال حانك كسريله بيوك قارنلو ياخود ملحم وشيشمان
آدمه دينور يقال رجل حنبال اى الضخم البطن اوالمحم الحنبل قنفذ وزننده مغيلان آغاجنك طمور جغنه
دينور وغاف ديدكلرى شجرك يمشنه دينور وغاف ماده سنده ذكراولندى وحنبل بوكرلجه يه دينور الحنبلة
دحرجه وزننده بوكرلجه يمك على قول كورك كيمك معناسنه در يقال حنبل الرجل اذااكل الحنبل اولبس الحنبل
التحنبل تدحرج وزننده باشى اشاغى اكمك معناسنه در يقال تحنبل الرجل اذاتطأطأ الحنابل علابط وزننده
قالين ومتين كريشه دينور يقال وتر حنابل اى غليظ شديد ابوحنتل تاى فوقيه ايله جعفر وزننده بشر بن احمد
بن فضاله نام محدثك كنيه سيدر الحنتال حانك ضميله وهمزه ايله وهمزه سز اكثردر خلو وافتراق معناسنه در
بدّ كلمه سى كبي تقول مالى منه حنتال اى بدّ يعنى بنم چون آنى بوشلامق يوقدر ناچار وضرور يدرنته كه لابدّ چاره سز
وناكزير ديمكدر وكلمهٔ مزبوره رباعى ياخود خماسيدر جوهرى وهميدن ناشى ثلاثى ماده سنده ذكر ايلمشدر
شارح ديركه بعض ائمهٔ صرفك قولى اولمغله وهم مترتب دكلدر الحنثل ثاى مثلثه ايله جعفر وزننده ضعيف وزبون
آدمه دينور الخنجل زبرج وزننده ايرى كوده لو چاعرغان شماطه جى عورته دينور يقال ابتلى فلان بخنجل اى بامرأة
ضخمة صخابة الخنجل قنفذ وزننده بريرتجى جانور آديدر الحناجل علابط وزننده اعضاسى ديزكلو صيق
بودوره دينور الحندل جعفر وزننده بودوره دينور الحنصال والحنصالة حانك كسريله قارنى بيوك آدمه دينور
وبو بعضا مهموز اولور الحنضلة حنظله وزننده قيارده اولان صو ايركيلجك چقوره وآنده ايركيلن صويه دينور
على قول كوچك صوكوله دينور حنضله مفرديدر الحنظل جعفر وزننده معلومدركه ابوجهل قرپوزينه دينور
افضلى صارى نوعيدر مستعمل اولان شحميدر مفاصله منصب اولان بلغم غليظى شربى يا احتقانى مسهل
وماليخوليا وصرع وافكار فاسده وداء الثعلب وجذام علتلرينه نافع كذلك شحمى خصوصا كوكى يلان وعقرب
صوقديغنه مفيد ودانه سيله بخورى وجع دندانه ومطبوخى خانه يه سرپمك اهلاك براغيثده مؤثر ويشلنى دلك عرق
النسأ علتنه عظيم المنافع ر ونباتنده منفردا نابت اولانى قتالدر وحنظل اساميدندر حنظل بن حصين اصحابدندر
وحنظله اون درت صحابه نك اسميدر و بش نفر محدث آديدر وحنظلة بن مالك قبيلهٔ تميمده اعز واكرم قبيله در كه
دودمانينه اطلاق ايدرلر درب حنظله رى شهرنده بر در وازهٔ سور اسميدر ذوالحناظل نكرة بن قيس نام
فارس وبهادرك لقبيدر الحنكل جعفر وزننده والحناكل علابط وزننده لئيم وفرومايه يه دينور و بودوره دينور
ويومرى كوده لو تصلق وناز بياكسيه دينور يقال رجل حنكل وحناكل اى لئيم وقصير وجاف غليظ الحنكلة
حنظله وزننده چركين وبداندام قاره عورته دينور وتصلق و ياقشقسز عورته دينور يقال تزوج حنكلة اى
دميمة سوداء وكذا جافية وحنكله مصدر اولور آغر اغر اوياالنه رق يورمك معناسنه در يقال حنكل فى المشى
اذاتثاقل وتباطأ الحوقلة حولقه وزننده ومرادفيدر وسائر معنالرى حقل ماده سنده ذكراولندى الحول
قول وزننده يله دينور سنه معناسنه جمعى احوال وحؤول كلور حانك وهمزه نك ضميله وحوول كلور حانك وواوك
ضميله مؤلفك بصائرده بيانه كوره اصل حول ماده سى برشيئك غيردن تغير وانفصالى معناسنه موضوعدر

كاه تغير وكاه انفصال اعتباريله معانئ سائره اندن منشعبدر مثلا سنه يه حول اطلاق اولنوكه تسميه بالمصدردر
انقلابى وشمسك مطالع ومغاربنده دورانى اعتبارينه مبنى درانتهى وحول سنه تمام اولمق معناسنه در يقال
حال الحول يحول حولا اذاتمّ وحول وحؤول همزه ايله قعود وزننده برنسنه اوزرينه يل چمك معناسنه در يقال
حال عليه الحول حولا وحؤولا اذااتى عليه وكذايقال حالت الدار وحيل بها وبرحالدن برحاله دونمك معناسنه در
يقال حال الشئ اذاتحوّل من حال الى حال وياى اكيلمك معناسنه در يقال حالت القوس اذاصارت معوجة ومطلقا
برنسنه اسكى حالندن متغير اولمق معناسنه در طوغرى نسنه نك اكيلمسى كبى يقال حال الشئ مثلا اذا تغير من الاستواء
الى العوج وحول حيله معناسنه در كاسيذكر مؤلف بونى اسم سياقنده بالمسامحه ثبت ايلدى لكن بومعناده
مصدردر وطواره صيچرايوب بنمك معناسنه در يقال حال فى ظهر دابته اذاوثب واستوى وحول وحؤول وحيلوله
قيلوله وزننده ايكى نسنه ارالغنه حاجز وحائل اولمق معناسنه در يقال حال بينهما اذاحجز وحول برنسنه نك
چوره و پيرامنه دينور حوال كبى كه سحاب وزننده در يقال قعد هوحواليه مثنى حوال وحوله وحواليه مثنى وحواله
كسحاب واحواله جمع حول تثنيه تركيبلرينه كوره چوره مقوسا ايكى يه تقسيم اولنور وحول قوت معناسنه كلور
حوله كبى كاسيذكر الاحالة همزه نك كسريله سنه يى تمام ايلمك معناسنه در يقال احاله الله الحول اى اتمه وكافر
اسلامه كلمك معناسنه دركه كفردن تحول ايلمكدر يقال احال فلان اذااسلم وبرآدمك ناقه سى يغوره چكلمش
ايكن اول سنه قسيرقالمق معناسنه در يقال احاله الرجل اذاصارت ابله حائلا فلم تحمل وبرنسنه اوزرندن يل
چمك معناسنه دركه بريللق اولمق تعبيراولنور يقال احال الشئ اذااتى عليه حول وبرمحلده بريل اقامت ايلمك
معناسنه در يقال احال بالمكان اذااقام فيه حولا وكذايقال احوله به على الاصل وسنه نك تمامنه ايرشمك
معناسنه در يقال احال الرجل الحول اذابلغه يعنى وفات ايليوب ختام ساله ايرشدى وبرنسنه برحالدن برحاله
دونمك معناسنه در يقال احال الشئ اذاتحوّل اى من حال الى حال ودائنى آخرآدمه حواله وتقاص ايلمك
معناسنه در يقال احال الغريم اذازجاه عنه الى غريم آخر وبركسه يى ضعيف عد ايلمك معناسنه در يقال
احال عليه اذااستضعفه وقوغه دن وقابدن برنسنه بوشالتمق معناسنه در يقال احال عليه الماء من الدلو
اذاافرغه منه وبركسه اوزره قامچى مقوله سى نسنه ايله اورمغه قصد وهجوم ايلمك معناسنه در يقال احال
عليه بالسوط اذااقبل وكيجه نك ظلمتى زمين اوزره يايلمق معناسنه در يقال احال الليل اذاانصبّ على الارض
وصيچرايوب طوارك ارقه سنه بنمك معناسنه در يقال احال فى ظهر دابته اذاوثب واستوى وبرنسنه اوزره يللر
چمك معناسنه دريللمق وساخورده اولمق تعبيراولنور يقال احالت الدار اذااتى عليها احوال اى سنون وكذا
يقال احولت واحوال كه همزه نك كسريله اصل اوزره در چوجق بريللق اولمق معناسنه در يقال احول الصبى
احوالا اذااتى عليه حول واحاله محال سوز سويلمك معناسنه در يقال احال الرجل اذااتى بالكلام المحال وناقه
حائل اولمق معناسنه در يقال احالت ناقته اذاصارت حائلا كاسيذكر الاحتيال افتعال وزننده بودخى
برنسنه اوزرندن يل چمك معناسنه در يقال احتال الشئ اذااتى عليه حول وحيله ايلمك معناسنه در يقال
احتال فلان اذااتى بالحيلة كاسيذكر الحوالة سحابه وزننده احانه دين معناسندن اسمدر بورجلو بى
برآدمه يوز ايلديكى اقچه يه دينور وبرنهرى نهر آخره دوندرمكه دينور وكفالت معناسنه در يقال قبل حوالته
اى كفالته وعبدالله بن حواله ياخود ابن حولى صحابه در المحول محسن وزننده بريللق چوجغه دينور يقال
صبى محول اذااتى عليه حول وديشى طوغوردقدنصكره اركك طوغرمش ياخود على العكس اولان عورته
وناقه يه دينور محيل كبى كاسيذكر الحولى حانك فتحيله بريللق حيوانه دينور كرك چمال طرنقلى وكرك سائرى
اولسون مؤنثنده حوليه وآنك جمعنده حوليات دينور يقال اتى بالجمل الحولى وهومااتى عليه حول من ذى حافر
وغيره شارح ديركه عربلر بونى توسعله مطلقا صغير نسنه ده وقصير المدّه نسنه ده استعمال ايدرلر المستحالة
والمستحيلة صكره دن اكيلمش يايه وصف اولور يقال قوس مستحالة ومستحيلة اى معوجة وبرسنه ياخود ايكى
سنه سوريليوب بورقالمش تارلايه اطلاق اولنور ومطلقا استواء حالندن عوج حالنه متحوّل اولان نسنه يه مستحيل
اطلاق اولنور ومستحاله بالدرينك وانجك كميكنك ايكى طرفيده اكرى اولان آدمه دينور هاء نقليه در يقال
رجل مستحالة اذاكان طرفا ساقيه معوجين الاستحالة برنسنه اولكى حالندن حالت اخرايه دونمك معناسنه در
استقامتدن عوجه دونمك كبى يقال استحال الشئ اذاتحوّل من حال الى حال ويقال استحالت القوس اذاتغيرت
من الاستواء الى العوج وبرنسنه يه عجبا حركت ايدرمى ديو بيلمك ايچون نظر ايلمك معناسنه در يقال استحاله

اذانظر اليه هل يتحرك الحول والحيل حالك فتحسيله والحول عنب وزننده والحولة صوله وزننده والحيلة حالك كسريله والحويل عويل وزننده والمحال والمحاله ميملك فتحيله والاحتيال والتحول والتحيل تفعل وزنلرنده امور ومصالحك تصرف واداره سنده حذاقت وجودت فكر ونظر وقدرت معناسنه دركه تقليب فكر صائب لازمه سيدر اصطلاحجزده حيله فند ومكر ودوباره مقامنده استعمالى بوندن بعيددكلدر بونك لازمى كبيدر مؤلف احتيال ايله تحول وتحيلى اطرادا مزج ايلمشدر حيله نك جمعى حول كلور عنب وزننده اصلى اوزره وحيل كلور بنه عنب وزننده وحيلات كلور عنبات وزننده يقال فلان ذوحول وحيل وحول وحولة وحيلة وحويل ومحال ومحالة واحتيال وتحول وتحيل اى ذوحذق وجودة نظر وقدرة على التصرف وحول عنب وزننده اسمدر زوال وانتقال معناسنه ومنه قوله تعالى لايبغون عنها حولا وحول الدهر زمانك تقاليب وعجايبنه اطلاق اولنور وحول شول خندقه دينوركه اكاسرايا خرما اغاجلرى ديكرلر الحولة صوله وزننده حيله معناسنه دركه ذكر اولندى وزور وقوت معناسنه در وبرحالدن برحاله دونمكه دينور تحول وانقلاب معناسنه بوايكى معناده حول دخى مستعملدر قال الشارح ومنه لاحول ولاقوة الابالله وآتك ارقه سنه نمكه دينور الحول صرد وزننده والحولة بومه وزننده والحولة همزه وزننده والحوالى حالك فتحى وضميله والحولول سفرجل وزننده والحولى سكرى وزننده بغايت حيله كار آدمه دينوركه هر امورنده لطف وحذاقتله تصرف ايدر يقال رجل حول وحولة وحول وحولة وحوالى وحولول وحولى اى شديد الاحتيال ما احوله وما احيله فعل تعجبدر ما اكثر حيلة معناسنه در ويقال هو احول منك واحيل اى اكثر حيلة يعنى افعل تفضيل دخى كلور وبونلر سابق الذكر حيله معناسنه اولان حول بناسندن ياخود احتيال بناسندن مصوغلردر زيرا اخفش ومبرد عندلرنده جميع مزيد ثلاثيدن فعل تعجب وافعل تفضيل مصوغ اولور التحول والتحيل تفعل وزننده بريردن آخر يره انتقال ايلمك معناسنه در يقال تحول عنه اذازال الى غيره وارقه ده كاره يعنى بارقه يوكى يوكلنمك معناسنه در يقال تحول الرجل اذا حمل الكارة على ظهره ويقال تحول الكساء اذا جعل فيه شيئا ثم حمله على ظهره وحيله قلمق معناسنه دركه ذكر اولندى يقال تحول فى الامر اذا احتال وتحول واعظ ناسك قبول وعظ وپنداچون نشاط واقبال وقتنى ارشدروب كوزتمك معناسنه در يقال تحول فلانا بالموعظة اذا توخى الحال التى ينشط فيها لقبولها لامحالة ميمك فتحيله لابد معناسنه در محاله كلمه سى مصدر ميميدر تحول ياخود حيله معناسنه در لا كلمه سنك اسميدر خبرى محذوف موجوده لفظيدر لابد معناسنه مستعملدركه ناچار ولاعلاج ديمكدر مثلا الموت آت لامحالة منه ديرلر موت البته كلجكدر كلسون ديو حيله وآندن خلاصه چاره وزوال وانتقال ممكن دكلدر ديمكدر المحال غراب وزننده وجه وطريقندن منحرف اولان كلامه دينوركه مراد وقوع وامكان جهتندن خارج باطل وبيهوده كلامدر مثلا جسم واحد حالت واحده ده ايكى مكانده بولنور ديمك كبى يقال تكلم بالمحال اى الكلام الذى عدل عن وجهه شارح ديركه بعده مطلقا ممكن الوقوع اولميان باطل نسنه ده استعمال اولندى المستحيل بودخى محال معناسنه در وطلونسنه يه اطلاق اولنور يقال شئ مستحيل اى ملآن التحويل تفعيل وزننده برنسنه يى محال قلمق معناسنه در يقال حوله اذا جعله محالا وبرنسنه يى برندن آخر يره ايرمق معناسنه در يقال حوله اليه اذا ازاله اليه بوندن اسم حول وحويل در عنب واسير وزنلرنده وبرنسنه برندن آخر يره ايرلمق معناسنه اولمغله لازم ومتعدى اولور يقال حول الشئ اذا تحول وكهكشان وسط فلكه وارمق معناسنه دركه يازموسمنده اولور يقال حولت المجرة اذا صارت فى وسط السماء وناقه حائل اولمق معناسنه در يقال حولت الناقة اذا صارت حائلا وبرآدمك كوزنى برعارضه ايله شاشى قلمق معناسنه در يقال حول عينه اذا صيرها حولاء الحول عنب وزننده والحويل امير وزننده زائل اولمق معناسندن اسملردر ايرلمغه دينور زوال معناسنه نته كه ذكر اولندى يقال لاحول عنه ولاحويل اى لازوال ولاانتقال عنه وحويل طلب وخواهش معناسنه اسمدر محاوله معناسندندر وشاهد وكواهه دينور يقال هو حويل له اى شاهد وبرموضع آديدر وكفيل معناسنه دركه بوندن اسم حواله در نته كه ذكر اولندى يقال يجب على حويله اى كفيله الاحتوال اصلى اوزره افتعال وزننده برآدمه ناس هر طرفدن اوشوتوب اورتايه آلمق معناسنه در يقال احتولوه اذا احتاشوا عليه الحوال جدال وزننده والمحاولة مجادله وزننده برنسنه يى طلب وخواهش قلمق معناسنه در يقال حاوله حوالا ومحاولة اذا رامه اساسنده طلب بالحيله معناسيله مفسردر وبرنسنه طرفنه حوالة نظر ايدوب دقت وامعانله باقمق معناسنه در تقول حاوات له بصرى اى حددته نحوه ورميت به الحيلولة كينونه وزننده ايكى نسنه آرالغنه كيروب حاجز اولمق معناسنه دركه

ذكر اولندى يقال حال بينهما حيلولة اذا حجز الحوال كتاب وزننده والحول صرد وزننده والحول جبل وزننده ايكى نسنه آرالغنه كيروب حاجز ومانع اولان شيئه دينور الحوال سحاب وزننده تغير وانقلاب معناسنه در ومنه حوال الدهر اى تغيره وصرفه الحولة حانك ضميله والحولان فتحاتله والحول عنب وزننده والحولان حانك ضمى وواوك فتحيله والحولاء حانك ضميله جمله سى صرف وتغير معناسنه اولمغله لازمى اولان عجايب وغرائب اراده اولنور ومنه يقال هذا من حولة الدهر وحولانه وحوله وحولانه وحولائه اى من عجائبه الحائل لونى بوزلمش نسنه يه دينور يقال شئ حائل اى متغير لونه وطى قبيله سى يورديده اولان ايكى طاغ يانده برموضع آديدر وبجديده برموضع آديدر وبوغوره چكلمش ايكن طوغميوب قسير قالمش ناقه يه دينور على قول برسنه ياخود ايكى ياخود برقاچ سنه قسير قالمشه دينور كذلك مطلقا حمل شانندن اولان نساء وحيوان وجه مذكور اوزره قسير قالسه وميوه دار اغاج اولمغله ميوه طوتميوب قالسه حائل اطلاق اولنور جمعى حيال كلور حانك كسريله وحول كلور حانك ضميله وحول كلور سكر وزننده وحولل كلور كه حانك ضمى ولامك فتحيله اسم جمعدر وكاهجه تأكيد ومبالغه ايچون حائل حول وحائل حولل ديرلر اضافتله وعند البعض برسنه كبه قالميانه حائل وايكى سنه كبه قالميانه حائل حول وحائل حولل ديرلر حارك ضميله پس بومبالغه يى متضمندر يقال ناقة حائل اذا كانت قد حمل عليها فلم تلقح اوالتى لم تلقح سنة اوسنتين اوسنوات وكذا كل حائل ويقال بحائل حول وحائل حولل مبالغة اوان لم تحمل سنة فحائل اوسنتين فحائل حول وحولل وحائل ديشى كوشكه دينور طوغديغى ساعتده نته كه اركگنه سقب دينور يقال نتجت الناقة حائلا حسنة اى الانثى من اولاد الابل ساعة توضع الحال بال وزننده انسانك ماهو عليهى اولديغى نسنه يه دينور تأنيثله حالت دخى دينور يعنى نفسى وبدنى ووصفى اولان امور متغيره دن انسانه مختص اولان هيئت وكيفيته اطلاق اولنور كه انسان آنك اوزرنده قائم اولور هيئت مزبوره ذى الحال اولان انسانه لازم ومفارق دخى اولور لكن صفتده ثبوت معتبردر وحال لفظى اعتباريله مذكر وصفت اعتباريله مؤنث اولور يقال له حال حسن وحسنة وحالة وهى كينية الانسان وماهو عليه وحال الآن ايچنده اولديغك وقته اطلاق اولنور كه ماضى ايله مستقبل بيننده برزخدر ماضينك نهايتى ومستقبلك بدايتيدر جمعى احوال واحوله كلور افعله وزننده شارحك بيانه كوره اصلى حول ايدى فتحتينله وحال سياه بالچغه دينور وبومشق طپراغه دينور وچارشف مقوله سى ثوبه سلكلمش ايكن اغاجلك يپراغنه دينور وكشينك زوجه سنه اطلاق اولنور وسوده دينور وخاصة متعفن سياه بالچغه دينور حمأة معناسنه وبو معناى اولدن اخص در وارقه يوكنه دينور نه اولورسه اولسون كاره معناسنه يقال جاء نا يحمل حالا اى كارة وهى تحمله على ظهرك وچوچق عربه سنه دينوركه آنكله يوريمكه مشق ايدرلر وآتك قسمنك صرتنده تكلتى كلان يره دينور ياخود صرتنك بوندن صغرى يه قدر اوزادىسنه وطريقه سنه دينور وآتشى كوله دينور رماد حار معناسنه والجنه بچاش اچاير قويوب كوترد كلرى چول وپلاس مقوله سنه دينور ويمنده ازد دیارنده بربلده آديدر الحالة حال معناسنه دركه مؤنثيدر جمعى حالات كلور وحالات الدهر واحوال الدهر زمانك صروف وانقلاباتنه اطلاق اولنور يقال اغيرتهم حالات الدهر واحواله اى صروفه الحولة حانك ضميله عجيبه زمانه اطلاق اولنور جمعى حول كلور غول وزننده وداهى ومنكر نسنه يه اطلاق اولنور ومطلقا تعجب ايده جك نسنه يه دينور الحؤول قعود وزننده والحيالة والحيال حارك كسريله ناقه حائل اولمق معناسنه در يقال حالت الناقة حؤولا وحيالا وحيالة اذا صارت حائلا وحيال اسم اولور شول ايپه دينوركه دوه نك قارنى التندن قولانه بند اولنور تاكه قولان صيريلوب خانه سنه طوغرى انمه وحيال الشئ برنسنه نك مقابلنه دينور قباله معناسنه ومنه يقال قعد حياله وبحياله اى بازائه المحول محدث وزننده تحويل مذكور معناسندندر حائل اولان ناقه يه دينور يقال ناقة محول اى حائل وديشى عقبنده اركك طوغرمش ياخود على العكس اولان عورته وناقه يه دينور كاسيذكر ختو يل بناى تحتيه ايله زنبيل وزننده اسماددر قرة بن حيويل محدثدر المحالة ميمك فتحيله قيو چرخنه دينور منجنون كبى اوبيوك مقاره يه دينور بكرهٔ عظيمه معناسنه شارحك بيانه كوره بكر لكنه دخى دينور جمعى محال در هاسر ومحاول كلور وبو دونمك معناسنه اولان حولدندر وارقه ده اكورغه ككلرينك اورته سنده اولان ككه دينور كه ارقه كبكى تعبير اولنور مهرهٔ پشت معناسنه محال دخى دينور سحاب وزننده الحول فتحتينله كوزشاشى اولمق معناسنه دركه برقاچ كونه اولور بياضى قوبرغنده وسياهى پكارينه طوغرى اولور وكيتده حدقه دن برون اوزرينه مائل اولور وكيمنده قوبروغنده اولور وكيمنده يوقرى قاش كيكنه طوغرى مائل وناظر اولور وكيمنده خدقه قوبرغنه طوغرى مائل اولور ويقال حولت عينه حولا من الباب الرابع وفى عينه

حول ویقال حالت تحال مثل خافت تخاف ـ الاحولال احمرار وزننده بودخی کوز شاشی اولمق معناسنه در
یقال احولت عینه بمعنی حولت لکن بو مبالغه ایچوندر الاحول احمر وزننده والحول کتف وزننده کوزی
شاشی آدمه دینور مؤنثی حولاء در وکوزه ده وصف اولور یقال امرأة حولاء وعین حولاء ـ الحولاء حانک کسری
وواوک فتحیله عنباء وشیراء وزنلرنده که وزن مزبورده بو اوج کلمه دن غیری یوقدر حانک ضمیله ده جائزدر ناقه نک
دوك یتاغی اولان دری یه دینور نسوانده مشیمه دینور واول یشیله مائل بر دریدر که کدورتلو اولور صو ایله طلو
اولوب یاوریله برابر ظهور ایدر وجابجا قزل ویشیل خطوطله مخطط وایچنده عرس دیدکلری دریجکلر اولور
و بوسلانك غیریدر زیرا اول یاورینك یوزنده بورلمش چقار کیدر منجه هلاك اولور و بو معنایه مبنی عربلر ماء
وخضرت وخصبی حاوی محله نازل اولدی دیجك یرده نزلوا فی مثل حولاء الناقة دیرلر زیرا حولاء وجه مذکور
اوزره یشیل وصو ایله مملو وزرتان اولور الاحویلال احمیرار وزننده یرك نباتلری بویلنوب بربوزی یم یشیل اولمق
معناسنه در یقال احوالت الارض اذا احضرت واستوی نباتها بنوحواله سحابه وزننده عربدن بر بطن
آدیدر بنومحوله معظمه وزننده اصحابدن عبدالله بن غطفان اولاد وانسالنه اطلاق اولنور مقدما اسمی
عبدالعزی اولوب بعد الاسلام مفخر انام علیه الصلوة والسلام حضرتلری تحویل وعبدالله ایله تسمیه بیورملریله
اولاد واحفادنه بنومحوله اطلاق اولندی المحول معظم وزننده بغداد غربسنده بر موضعدر المحیل میمك
ضمیله که احاله دن اسم فاعلدر محول ومحوّل کبی دیشی طوغوردقدنصکره عقبنده ارکك یاخود بالعکس
طوغورمش خاتونه وناقه یه دینور یقال امرأة محیل وناقة محیل ومحول ومحوّل اذا کانت قدولدت غلاما اثر جاریة
اوعکست حاله بنوالقین دیارنده بر موضعدر حولایا حانك فتحیله نهروان اعمالندن بر قریه در حوالی حانك
ضمی وقصریله بر موضعدر ذوحولان سلمان وزننده بر موضعدر التحاویل تجاویف وزننده برسنه
زراعت اولنوب و برسنه زراعت اولنمیان ترلاره اطلاق اولنور شارحك بیاننه کوره مفردی تحویلدر ومؤلف
مسامحه ایله تفسیر ایلمشدر یقال تحاویل الارض ای تخطی حولا وتصیب حولا ای تزرع سنة وسنة لا وبه تتقوى الارض
الحولول سفرجل وزننده پك جالاك وچرك محیل وداهیه آدمه دینور یقال رجل حولول ای منکر کبش ذوحوال
سحاب وزننده ملوك حمیردن بر ملکك لقبیدر که اذواء زمره سندندر الحیعلة دحرجه وزننده اذان واقامت ایدن
مؤذن حی علی الصلوة وحی علی الفلاح دیمك معناسنه در و بو بسمله وحمدله کبی منحوتدر یقال حیعل المؤذن اذا قال
حی علی الصلوة حی علی الفلاح الحیهل حیدر وزننده والحیهل حانك ویای مشدده نك فتحیله ویانك
کسریله جائزدر دوه مرعاسی اولان ترش وخرده نبات نوعندن بر کونه خرده شجر اسمیدر که پیراغی اولمز مفردی
حیهله وحیهله در وحید بن ثور نام شاعرك اشبو ❊ دمیث به الرمث والحیهل ❊ مصراعنده که هاء مضمومه در
لامك حرکه سی هایه نقل اولندی وحیهله یانك تشدیدی ولامك فتحیله وحیهل لامك سکونیله وحیهلن
تونله وحیهلا تنوینله وحیهلا تنوینسز حث واغرا کلماتندندر و بونلرك حکم آخرلری دخی واردر معتل
بابندن حی فصلنده ذکرلری کلور ان شاء الله تعالی الخیلة حانك فتحیله کجی سوریسنه علی قول کچی وقیون قارشق
سوری یه دینور وطاغك یوقریسندن یو التوب اتمکله طاغك دبنده جوغالوب کومه لنمش طاشلره دینور وسراة
قضاسندن بر بلده آدیدر واختیالدن اسم اولور حیل وحول کبی یقال اته لذو حیلة وحیل وحول ای حیلة
وحیل زور وقوت معناسنه در یقال ماله علیه حیل ای قوة ودرهك اورته سنده ایرکیلوب قالمش صویه دینور جمعی
احیال وحیول کلور وحیل مدینه ایله خیبر بیننده بر موضعدر یوم الحیل ایام عربدن بر یوم معروفدر حیلان
سلمان وزننده حلب قضاسنده بر قریه اسمیدر که درون حلبه جاری مجرانك مخرجی آندندر الحیلان حانك
کسریله بخرمن غربه سینك تخته زیله دمور ادواتنه دینور الحبول قعود وزننده بوزلمق معناسنه در یقال
حال الشیء یحول حیولا اذا تغیر تخیل حیل مکرر زاجر وزننده کجی قسمنه مخصوص بر زجر وآزار کلماتندندر

فصل الخاء المعجمة الخبل خانك فتحی وبانك سکونیله بر عارضه سببیله اعضایه عارض اولان فساده
وتباهلغه دینور وفالج علتنه دینور که عضو کوشیوب طوتمز اولور وکاه باشدن غیری جمیع اعضایه عارض اولوب
حس وحرکتدن قالور بو معنالرده فتحتیله ده جائزدر یقال به خبل ای فساد عضو وکذا فالج واللرك وایاقلرك
کسلکنه دینور جمعی خبول کلور یقال بنو فلان یطالبون بدماء وخبل ای قطع الایدی والارجل بو معنالرده
خبل وصف بالمصدر زیرا فی الاصل مصدر در وخبل اصطلاح عروضیونده بحر بسیطه ونحرك مستفعلن
جزؤلرندن سین وفاء حرفلرنی اسقاط ایلمکدن عبارتدر زیرا حرف ساکن سبب خفیفك یدی معزلندر اولمغله

اسقاط اولندقده کویا که قطع اولنمش اولور و بو زحاف مزدوجدر که طی ایله خبن علتلرندن مرکبدر وخبل
اصلی اوزره مصدر استعمال اولنور حبس ایلمك معناسنه یقال خبله خبلا من الباب الاول اذا حبسه ومنع
ایلمك معناسنه در یقال خبله خبلا من الباب الثانی اذا منعه واودنج معناسنه در قرض کبی یقال اخذه خبلا
ای قرضا وعاریت نسنه آلمغه دینور یقال اخذه خبلا ای استعارة و یوك کتورن حماله قول وشرطدن زائد
و یریلان نسنه یه دینور یقال اعطاه خبلا وهو مازدته علی شرطك الذی یشترطه الحمال و برآدمی مجنون
قلمق معناسنه در یقال خبله الحزن خبلا اذا جننه و برآدمك عقلنی یاخود عضونی تباه ایلمك معناسنه در
یقال خبل فلانا اذا افسد عقله او عضوه وتقصیر ایتمك معناسنه در یقال خبل عن فعل ابیه اذا اقصر الخبل
فتحتینله جن ودیوه دینور یقال به الخبل ای الجنی وطوارك ایاقلرینه عارض اولان فساده و بوزقلغه دینور که
یوریمکدن قالور ودلیلکه دینور بونده خانك ضمی وفتحی وبانك سکونیله ده جائزدر یقال به خبل وخبل
وخبل ای جنون وخبل برقوش آدیدر که بتون کیجه کویا که ماتت خبل دیه رك اوتر وصو طلومنه
وطلوقربه یه دینور الخابل بودخی جن وپری یه دینور ومفسد وفتنه کاره دینور وشیطانه دینور
الخبال سحاب وزننده نقصان معناسنه در وهلاك معناسنه در ورنج وزحمت وکل وعیال
معناسنه در یقال فلان خبال علیه ای کل وعیال وزهر قاتله دینور واهل جهنمك حین حرقده بدنلرندن سیلان
ایدن صاری صویه دینور قال الشارح ومنه الحدیث من شرب الخمر سقاه الله من طینة الخبال یوم القیمة وهو
صدید اهل النار وقیونك ایچریسنده اولان او برقلق و بوجاقلولق وضعنه دینور که بعضا قوغه اول او برقلره و بوجاقلره
کیروب ایلشمکله یرتیلور یقال هذه البئر فیها خبال وهو ان تکون متلجفة فربما دخلت الدلو فی تلجیفها فتخرق وجوهری
خبالی لبیدك فرسی اسمیدر دیو ثبت ولبیدك اشبو ❊ تکاثر قرزل والجون فیها ❊ وعجلی والنعامة والخبال ❊ بیتیله
استشهادی وهمدر نته که عجلی لفظنده دخی وهمله تحجل عنواننده رسم ایلمشدر صواب اولان یای تحتیه ایله خیال
اولمقدر وخبال مصدر اولور دلورمك معناسنه یقال خبل الرجل خبالا من الباب الرابع اذا جن و برکسه نك الی چولاق
اولمق معناسنه در یقال خبلت یده اذا شلت التخبیل تفعیل وزننده والاختبال افتعال وزننده مجنون قلمق
معناسنه در یقال خبل فلانا واختبله اذا جننه و برکسه نك عقلنی یا عضونی فاسد وتباه ایلمك معناسنه در یقال
خبله واختبله اذا افسد عقله او عضوه واختبال طوار قسمی دلوروب بر یرده آرام ایلمیوب بری اوته چالقلنمق معناسنه در
یقال اختبلت الدابة اذا لم تثبت فی موطنها الاخبل احمر وزننده خبال مذکوردن وصفدر یقال هو اخبل
ای مجنون الخبل کتف وزننده شول زمانه وصف اولور که خلق بغایت شدت ومضایقه حوادثله قهر
وتباه ایلیه یقال دهر خبل ای ملتو علی اهله الاستخبال طواری عاریت ایستمك معناسنه در الاخبال
همزه نك کسریله بر طواری عاریته ویرمك علی قول سودیله و یوکیله انتفاع ایلمك ایچون یاخود اوزنده غزا ایلمك
ایچون بر آتی عاریته ویرمك معناسنه در تقول استخبلنی ناقة فاخبلتها ای استعارنیها فاعرتها واعرتها لینتفع
بالبانها وو برها او فرسا لیغزو علیه واخبال بر آدم ناقه لرنی ایکی بلوك ایدوب برسنه بر بلوکنی وکلجك سنه دیکر
بلوکنی انتاج ایلمك معناسنه در نته که ایکی ترلاسی اولان برنی برسنه ودیکرنی کلجك سنه زراعت ایلمکله ترلالری
دیکلندروب قوت بولدرر یقال فلان یخبل ابله اخبالا وهو ان یجعل ابله نصفین ینتج کل عام نصفا المخبل
معظم وزننده بنو ثماله دن وقریع وسعد قبیله لرندن برنیجه شاعرلردر کذلك کعب المخبل شاعر معروفدر المخبل
محدث وزننده دهر وزمانك اسمیدر معانی مذکوره ملاحظه لرینه مبنی در الخبل خانك ضمیله وفتحیله قلب
وخاطره اطلاق اولنور تقول وقع فی خبلی ای فی نفسی وخلدی و بو ترکیب نادم و پشیمان اولدم دیجك موقعده
استعمال اولنور تقول وقع فی خبلی ای سقط فی یدی بو ترکیب خیلیجه تتبعه الجاء ایلمکله بالاخره مأخذ مؤلف اولان
عبابده وقع فی خبلی من کذا ای فی نفسی وخلدی وهو کقولهم سقط فی یدی وقد یفتح عبارتیله مذکور اولمغله
ترکیب مذکور مثل مزبور وادیسنده استعمالی منفهم وسائر مأخذلردن وکتب امثالدن دخی مستنبط اولدیغی
اوزره خبل ماده سی بر وجه مذکور جنون وفساد عقل معناسنه اولوب حالیت ومحلیت علاقه سیله ابتدا نفس
وقلبده مستعمل اولمشدر نته که مثل مزبورده واقع یده دخی نفس وقلبده استعمال اولندی و وجوهی سقط ماده سنده
تفصیل اولندی بعده مثل مزبور معرضنده استعمال اولندی زیرا عادتا قلب ونفسه واقع اولان خدشه ووسوسه
وخلجانك اکثری تأسف وندامت یاخود حیرتدن یاخود زله وخطادن ناشی اولور پس وقع فی خبلی من کذا قولی
اول نسنه دن ناشی نادم ومتأسف یاخود متحیر اولدم یاخود مخطی اولدیغم معلوم اولدی دیمك اولور و بعض

مطلب

مأخذده سقطت في يدي عنوانيله مرسومدرنه كه جوازی سقط ماده سنده تفصيل اولندی الختل تای
فوقيه ايله جعفر وزننده بودورعورته دينور الختل قنفذ وزننده شول چالق وشاشقين كسيه دينوركه دائماناسك
مكروه ومنفوری اولان اعمال واوضاع واشيايه اقدام ايدوب اولمقوله مكروهاتله اوغراشوراوله يقال فلان
ختل ای اهوج ابله مقدم علی مكروه الناس الختلة دحرجه وزننده بركسه چالق وسرسم وبيغزاولمغله دائما
مكاره ناسله اوغراشمق معناسنه در يقال هو يختل ای اهوج ابله يقدم علی مكروه الناس الختيرجل سفرجل
وزننده طورناقوشنه دينوركركی معناسنه الختعلة تای فوقيه ايله آغر آغراو يالنه رق يورمك معناسنه در
يقال ختعل الرجل اذا ابطأ في مشيه الختل قتل وزننده والختلان فتحاتله الداموق معناسنه در يقال ختله
ختلا وختلانا من الباب الثاني والاول اذا خدعه وقورد مقوله سی جانور شكاری طوتمغه آهسته آهسته سينه رك وارمق
معناسنه مستعملدر يقال ختل الذئب الصيد اذا تخفى له الخاتل والختول صبور وزننده معنای مذكوردن
اسم فاعللردر الخوتل جوهر وزننده ظريف وخوشطبع آدمه دينور يقال رجل خوتل ای ظريف الخوتلى
خوزلی وزننده سپرانه رك وسينه رك يوريشه دينوركه شكار ياخود بركسه بی كورمسون ديو اوبلجه يوررلر يقال يمشی
الخوتلى وهي مشية في سترة ختلان سلمان وزننده بربلده آديدر بوبلده تركستانده واقعدر نسبتنده ختلى دينور
خانك فتحی وتانك سكونيله شارح ديركه بو نسبتك وجهی معلوم اولمدی مترجم ديركه كتب جغرافيانك بعضنده مطلب
ختل قتل وزننده بدخشان اولكه سنده برولايت آديدراكا ختلان دخی ديرلر ديو محرر اولمغله ختلى اخفنه نسبت
اولنمش اولور وبعضنده ختل شهرك وختلان ايالتك اسمی اولمق اوزره مرسوم اولمغله نسبتی موافق اولور الختل
خانك كسريله سپرلنه جك وتسترايده جك پرده مقوله سنه وموضعنه دينور وطوشان اينه دينور ختل سكر وزننده
ماوراء نهرده برولايت آديدر مصنف الديباج اسحق بن ابراهيم ومؤلف كتاب المحبه ابراهيم بن عبدالله وعباد
ومجاهد ابنا موسى ومحمد بن علی بن طوق وموسى بن علی وعباس بن احمد واحمد بن عبدالله وعبدالرحمن بن احمد وعلی
بن احمد الازرق وعمر واحمد ابنا جعفر وعلی بن عمرو ومحمد بن ابراهيم ومحمد بن خالد وحسن بن محمد بن الجنيد المحدث ثون
وعلی بن حازم ابو الحسن اللحيانی اللغوی الختليون اوراية منسوبلردر المخاتلة مفاعله وزننده برآدمی الداتمق ودوباره
ايتمك معناسنه در يقال خاتله اذا خادعه التخاتل تفاعل وزننده بری برنی الداتمق معناسنه در يقال تخاتلوا
اذا تخادعوا الاختتال افتعال وزننده ناسك سرّ اسويلشدكلری فسلدی يه خفية قولاق طتوب ديكلمك
معناسنه در يقال اختتل الرجل اذا تسمع سرّ القوم الختلة خانك فتحی وتای مثلثه نك سكونيله وفتحاتله قارندن
كوبك ايله قاسيغك ارالغنه دينور جمعی ختلات كلور خانك فتحی وتانك سكونيله وفتحيله وختله بيوك قارنلو عورته
دينور ومنهما يقال الختلة اشتكت ختلتها ای المرأة الضخمة البطن عن وجع ما بين السرة والعانة ختيل زبير
وزننده امام مالكك جدّی اسميدر ياخود بوجيمله در الخجل فتحتينله برآدم اوتانديغندن متحير ومدهوش اولوب
جماد كبی ساكن واپسم قالمق معناسنه در يقال خجل الرجل خجلا من الباب الرابع اذا استحيى ودهش وبقي ساكتا
لايتكلم ولايتحرك وطوار باتقه وبتاغه اوغرامغله متحير كبی بيمجال اولوب قالمق معناسنه مستعملدر يقال
خجل البعير اذا سار في الطين فبقي كالمتحير وارقه ده اولان يوك پك آغر اولمغله آلتنده باصلوب بيتاب اولمق معناسنه
مستعملدر يقال خجل بالحمل اذا ثقل عليه واوتلر اوزايوب وچوغالوب بری برينه صارمشمق معناسنه در يقال
خجل النبت اذا طال والتف وبرآدمه برماده پك مشكل وچپارز اولمغله حيران اولوب نه كونه عمل وحركت ايده جكنی
بيلمز اولمق معناسنه مستعملدر يقال فلان خجل فلان بامره اذا التبس عليه فلايدری كيف المخرج منه وبركسه دولت
واقبالنی هضم ايتميوب سرمستلكله كويا كه بوطورلغه دوّدی اولمق معناسنه مستعملدر كويا كه دولت وغنا كنديسنی
باصمش اولور يقال فيه خجل ای سوء احتمال الغنى كان يأشر ويبطر عنده قال الشارح ومنه الحديث للنساء
اذا جعتن دقعتن واذا شبعتن خجلتن يعنی آج اولديغكز وقتده در دوتفكردن خاكسار اولورسز وطويديغكزده
مست كبی جهانه صغمز اولورسز بعضلر موجب شرم وخجالت اوله جق اوضاعه مبادرت ايدرسز ديو تفسير ايلدی
ورنسنه دن اوصانوب بيقمق معناسنه مستعملدر يقال خجل منه اذا برم وكسب وطلب معاش خصوصنده كاهللك
ايلك معناسنه مستعملدر يقال به خجل في طلب الرزق ای التوانی وفساد وتباهی معناسنه در يقال خجل الشيء اذا فسد
وكوملك وقفتان مقوله سی لباسك اتكلری پاره پاره صالقم صچاق اولمق معناسنه در يقال خجل القميص اذا تشقق
اسافله وذلاذله الخجل كتف وزننده والمخجل محسن وزننده اوتلری پك فراوان ياخود بری برينه صارمشق
اولان يره دينور يقال واد خجل ومخجل ای مفرط النبات اوملتف به وخجل كهنه ثوبه وصف اولور يقال

ثوب خجل ای خلق وبول واوزون ثوبه وصف اولور يقال ثوب خجل ای واسع طويل وبويلو اوزون اوته دينور
وشول ككبش چوله دينوركه آتك ارقه سنی صقمامغله بری اوته اويناياوب مضطرب اوله يقال جل خجل
ای واسع يضطرب علی الفرس الاخجال همزه نك كسريله والتخجيل تفعيل وزننده برآدمی خجل وشرمسار
قلمق معناسنه در يقال اخجله وخجله اذا جعله خجلا الخدل خانك فتحی ودالك سكونيله يومری وطولغون
نسنه يه دينور قبا ق طولسی كبی اولان بالدركبی يقال شيء خدل ای ممتلئ ضخم الخدل فتحتينله والخدالة
عداله وزننده والخدولة عمومه وزننده برنسنه يومری وطولغون اولمق معناسنه در يقال خدلت الساق خدلا
وخدالة وخدولة من الباب الرابع اذا كانت خدلة الخدلة عدله وزننده وصف اولان خدل مذكورك مؤنثيدر
قبا ق طولسی كبی يومری وطولغون بالدره دينور يقال ساق خدلة ای بينة الخدل ممتلئة ضخمة وشول خاتونه
وصف اولور كه بالدری يومری وطولغون ودكرمی اوله فرحه وزننده دخی لغتدر جمعی خدال كلور علی قول
خدله ككلری انجه اوله رق كوده سی اتنه طلو خاتونه دينور يقال امرأة خدلة ای الغليظة الساق المستديرتها
اوهي ممتلئة الاعضاء في دقة عظام وخدله برعارضه سببيله ضعيف وپژمرده اولمش اوزم دانه سنه دينور وصاب
ديدكلری شجرك اوزد كنه دينور بونده خانك ضميله ده لغتدر الخدلاء حمراء وزننده والخدلم خانك ولامك
كسريله بونلرده ككلری انجه اوله رق اتنه طلو طقناز خاتونه دينور ميم مبالغة زائددر الخدافل خانك فتحيله
پك اسكی ومبتذل لباسلره دينور معاوز معناسنه وبونك مفردی مسموع دكلدر ومنه المثل غرّنی برد الثمن خدافلی
يعنی سنك اكنكده اولان ايكی قماشك بنی الداتمغله كندی اسكی جامه لرمك تلفنه بادی اولدی بونك اصلی بودركه
برخاتون بركسه نك اكنده ايكی نفيس لباس كورمكله ثروت وسامان صاحبی برآدم ظن ايدوب تزوجنه رغبت وبرتقريب
ايله عقدی صورتياب اولوب حال ومال صاحبی اره واره يورم ديو كندی كهنه لباسلرنی طرح ايدوب استقراضله
جديد جامه لر اتخاذ ايلدی بعد المقارنه اول آدمك يالدز اولديغی متبين اولمغله كلام مزبوری ايراد ايلدی بعضلر
بردالك لفظنده كاف خطابی كسر ايله تكلم واصلنی بورسمه بيان ايلديكه بركسه برخاتوندن ايكی فاخر جامه
استعاره وتلبس وكندی كهنه جامه سنی طرح ايدوب چندروز مرورنده خاتون كلوب اول عاريت جامه لرنی استرجاع
ايلدكده اول كسنه مثل مزبوری ايراد ايلدی آخر كسنه نك مالنه طمع ايله كندی مالنی تلف وضايع ايدن كسنه حقنده
ضرب اولنور الخدفلة دحرجه وزننده اسكی لباس كيمك معناسنه در يقال خدفل الرجل اذا لبس قيصا
خلقا الخذل خانك فتحی وذال معجمه نك سكونيله والخذلان خانك كسريله برآدمه مدد ونصرت ايلميوب خوار
وذليل ترك ايلك معناسنه در يقال خذله وخذل عنه خذلا وخذلانا من الباب الاول اذا ترك نصرته شارح ديركه
نصرت مأمول اولنان كسنه نصرتی ترك ايلك لفظ مذكورك وضعنده معتبردر انتهى وكيك مقوله سی حيوان
صواحبندن يعنی سوريدن واشلرندن تخلف ايدوب يالكزجه اولمق علی قول تخلف ايدوب سوری يه يتشميوب اوبلجه
كندی باشنه قالمق معناسنه در يقال خذلت الظبية وغيرها اذا تخلفت عن صواحبها او تخلفت فلم تلحق تركيب
مذكور خذلت الظبية القطيع اوصواحبها تقديرنده در كويا كه سوريدن مفارقت وانفرادی سببيله ابناء نوعنی
مخذول ايتمش اولور ووحشيه اولان حيوان ياوريسنی ترك ايتميوب اوزرنده برقرار اولمق معناسنه در يقال
خذلت الظبية اذا اقامت علی ولدها وحشيهٔ مزبوره سوريی ترك وولدی عندنده قيام ايلمكله عبارت مرقومه ده
ترك معناسی معتبردر كذلك مثال اول كبی ولدی اوزره قيام سببيله سوريدن مفترق اولمغله كندوسی ياخود بالسببيه
ولدی سوريی مخذول ايتمش اولور شارحك تركيب مزبوری قلب قيلندن ديمسنه حاجت يوقدر الخاذل
والخذلة همزه وزننده اسم فاعللردر ترك مدد ونصرت ايدن كسيه دينور مفهوم ثانيده مبالغه معتبردر وخاذل سوريدن
متخلف اولوب منفرد اولان وحشی حيوانه دينور وولدنی ترك ايلميوب اوزرنده قائم اولان وحشی يه دينور ومنهزم
آدمه دينور وبو نسب اوزره در يقال رجل خاذل ای منهزم الخذول صبور وزننده والمخذل محسن وزننده دائما
سوريدن تخلفله يالكز باشنه اولان كيك مقوله سی حيوانه وصف اولور وخذول شول قسراغه دينوركه طوغورمق
بوريسی طوتدقده اصلا بری اوته اضطراب ايلميوب يرندن برقدم ايرلمزاوله يقال فرس خذول اذا ضربها المخاض
لم تبرح من مكانها الاخذال همزه نك كسريله بودخی وحشی حيوان ولدنی ترك ايلميوب اوزرنده اولمق
معناسنه در يقال اخذلت الظبية اذا اقامت علی ولدها ووحشی حيوانك ياوريسی اناسنی كنديسنی خذل
وترك ايدر بولمق معناسنه در يقال اخذل ولد الوحشية اذا وجدامه تخذله التخاذل تفاعل وزننده اخذال ايله
معنای اولده مرادفدر يقال تخاذلت الظبية بمعنی اخذلت وبرآدمك اياقلری ضعيف وبيمجال اولمق

معاسنه‌در کویا که مشی حالتنده اپاقلری کندیسنه تبعیت ایتمیوب ترك ایدر یقال تخاذلت رجلاه اذا ضعفتا
و برآدم جنکدن یاخود عسکردن قیچلیوب کیرودونمك معناسنه‌در یقال تخاذل القوم اذا تدابروا الخذعل
زبرج وزننده شاشقین واحمق عورته دینور ومبشبندن دیکلمش برکسیم لباسه دینور که اعراب طائفه‌سندن
حائض عورتلر و بعض بون واوغوز عورتلر دخی کیرلر الخذعلة دحرجه وزننده برکونه یوریمکه دینور مراد
اپاقلرنی چکه‌رك وآغسیه‌رق یوریمکدر وقارپوز مقوله‌سنی کوچك کوچك دیلمك معناسنه‌در یقال خذعل البطیخ
وغیره اذا قطعه قطعا صغارا الخذعولة خانك ضمیله قبق وخیار مقوله‌سندن دیلنمش دلیمه دینور
خربیل راء مهمله وبای موحده ایله قندیل وزننده آل یاسبندن مؤمن اولان ذات کزینك اسمیدر
شارح دیرکه تبصیرده آل فرعوندن اولمق اوزره مرسومدر نته که قرأن کریمده حضرت موسی علی نبینا وعلیه الصلوة
والسلام قصه‌سنده مذکوردر وخربیل شاشقین احمق عورته علی قول بك قوجه قاری یه دینور جمعی خرابل در
شارح دیرکه بونده قیاس اولان خرابیل اولمقدر الخردلة دحرجه وزننده طعام قسمنك طیب ونفیسنی یمك معناسنه‌در
یقال خردل الطعام اذا اکل خیاره وخرما قور وقلرینك اکثرنی دوکوب کیروقالانلری سیرکلمکله ایریلنوب
شهدانه اولمق معناسنه‌در یقال خردلت النخلة اذا کثرنفضها وعظم مابقی من بسرها واتی ایری ایری پارچه‌لمق
علی قول خرده خرده طوغرایوب طاغتمق معناسنه‌در یقال خردل اللحم اذا قطع اعضائه اوقطعه وفرقه
المخردل اسم فاعل بنیه‌سیله شول خرما آغاجنه دینور که یمشلرینك اکثرنی دوکمکله کیروقلان قور وقلری ایریلنوب
شهدانه اولوراوله یقال نخلة مخردل اذا اکثرنفضها وعظم مابقی من بسرها الخراذیل خرده خرده طوغرانمش
وقیاش اته دینور که قیمه تعبیر اولنور یقال لحم خراذیل ای مخردل شارحك بیاننه کوره مفردی مسموع دکلدر
المخردل مدحرج وزننده یره چالنوب یقلمش آدمه دینور مصروع معناسنه الخردل جعفر وزننده معروف دانه‌در
ترکیده تحریفله خاردال دیدکلری بدر برنی قسمندن برنوعنه نجی تعبیر اولنور مسخن وملطف واعماق بدندن بلغمی
جاذب وقالع وملین وهاضم وطلاسی نقرس وعرق النسأ وبرص علتلرینه نافع وبخوری خانه‌دن طرد حیات
خصوصنده مفید وعصاره‌سنی تقطیر وجع اذنی مسکن ومسحوقنی ضماد وجع اسنانی دفع ایتمکده بغایت مؤثردر
وخردل فارسی دیدکلری مصرده حشیشة السلطان دیمکله متعارف اولان نباتدر که حرف ابیض یعنی تره دن
برقسمدرکه ورقی عریض وچیچکی آق وحدتی اقل اولور الخرذلة ذال معجمه ایله خردله وزننده ومرادفیدر
یقال خرذل اللحم لغة فی خردله الخرطال خزعال وزننده برجنس معروف غله اسمیدر یاخود هرطمان
دیدکلری بدرکه بورچغه شبیه دانه‌لردرارپه وبغدای ارالقلرنده بترترکیده کله چری وچتالجه دخی دیرلر الخرقلة
قافله دحرجه وزننده اوقی حذاقتله استادانه آتمق یاخود تأنی وسکونتله یاینه رق صالبورمك یاخود نشانه
ایشلدوب اوته‌سنه کچورمك معناسنه‌در یقال خرقل الرامی فی رمیه اذا انوق اوارسله بالتأنی اوهوامراق السهم
من الرمیة الخرمل زبرج وزننده بون واوغوز عورته علی قول چولپه وسلپوك وپریشانه یاخود پك یاشلو قوجه
قاری یه دینور و پك چوق ناسه دینور یقال تزوج فلان خرملا وهی المرأة الحمقاء اوالرعناء اوالعجوز المتهدمة
الخرامل خدافل وزننده ومرادفیدرکه پك اسکی اثوابه دینور التخرمل تدحرج وزننده لباس کهنه لکندن
پاره‌لنمك معناسنه‌در یقال تخرمل الثوب اذا تمزق الخزل خانك وزای معجمه‌نك فتحیله برکسه بلنی صالمش
کبی آغر آغر یوریمك معناسنه‌در یقال خزل الرجل خزلا من الباب الرابع اذا مشی فی تثاقل وبرآدمك یاخود حیوانك
بلی شکست اولمق معناسنه‌در یقال خزل فلان اذا انکسر ظهره التخزل تفعل وزننده بودخی بلی شکسته
کبی آغر آغر یوریمك معناسنه‌در یقال تخزل الرجل اذا مشی فی تثاقل ویقال تخزل السحاب کانه یتراجع
تثاقلا یعنی بلود بغایت آغر یوریدکندن کویا که کیروکیروکیدر تخیل اولنور الانخزال انفعال وزننده تخزل
معناسنه‌در یقال انخزل الرجل اذا مشی فی تثاقل وبرآدمك سوزینه مبالات ایتمیوب عجزدن یاخود سائر حالتدن
ناشی جوابندن سکوت ایلمك معناسنه مستعملدر یقال انخزل عن جوابی اذا لم یعبأ به وکسلمك معناسنه‌در یقال
انخزل فی کلامه اذا انقطع الخیزل حیدر وزننده والخیزلی والخوزلی خیزری وزننده بلنی صالمش کبی کسیك
کسیك آغر آغر یورویشه دینور یقال یمشی الخیزل والخیزلی والخوزلی وهی مشیة فی تثاقل کانه انکسر
ظهره الخزلة غرفه وزننده اسمدر بل قرقلغنه دینور یقال به خزلة ای کسرة فی ظهره واهل عروض
اصطلاحنده متفاعلن جزؤندن الفك سقوطیله تانك ساکن اولمسنه اطلاق اولنور که مفتعلن جزؤنه نقل اولنور
الاخزل احمر وزننده والمخزول بلی شکسته انسان وحیوانه دینور یقال هو اخزل ومخزول ای منکسر الظهر

واخزل

واخزل شول دوه‌یه وصف اولور که اور کچی بتمامه یریوب قالمامش اوله یقال بعیر اخزل اذا ذهب سنامه کله
الجزل خانك فتحی وزانك سکونیله بودخی عروضیون اصطلاحنده خزله دیدکلری علت مرقومه‌یه اطلاق اولنور
لکن خزل مصدردر ذکر اولنان خزله اسمیدر اول جزؤه مخزول دینورنته که جمله جزل دخی بو معناده مستعملدر
وبرآدمی ایشدن عوق ایدوب آلیقومق معناسنه‌در یقال خزله عن حاجته خزلا من الباب الثانی اذا عوقه
وکسمك معناسنه‌در یقال خزل الشیء اذا قطعه الاختزال افتعال وزننده برآدم قوم وجماعتدن آیرلوب
منفرد اولمق معناسنه‌در یقال اختزل فلان اذا انفرد وبرنسنه‌یی کسوب اسقاط ایلمك معناسنه‌در یقال اختزله
اذا حذفه وبرنسنه‌یی کندیسیچون بولوب آیرمق معناسنه‌در یقال اختزله اذا اقتطعه الخزلة همزه وزننده
شول آدمه دینور که دائما ناسی حاجت ومقصدندن عوق وتأخیر ایدر اوله یقال هو خزلة اذا کان یعوق الناس
عما یرید الخزعلة دحرجه وزننده آغسیه‌رق ویکدیره‌رك یوریمك معناسنه‌در یقال خزعل الضبع اذا عرج
وجمع ویقال خزعل الماشی اذا نفض رجلیه یعنی اغسق کبی اپاقلرنی سلکه‌رك یوریدی الخزعال خانك فتحیله
آغسقلغه دینور یقال ناقة بها خزعال ای ظلع وکلام عربده فاء الفعلی مفتوح فعلال وزنی مضاعف اولنلردن
غیریده بوقدر الا همان خزعال وقسطال وخرطال کلمه‌لری واردر الخزعل جعفر وزننده صرتلانه دینور
الخزعالة خانك ضمیله خوراطه وشقا ایلمك معناسنه‌در یقال ماهذه الخزعالة ای المزاح والتلعب الخزعبل
فتحتینله شمردل وزننده طرفه وخوش آینده حکایه‌لره وداستانلره دینور یقال جاء بالخزعبل ای الاحادیث المستطرفة
الخزعبل خانك ضمیله قذعمل وزننده والخزعبیل اشباعله باطل وبیهوده ومهمل نسنه‌یه دینور یقال اتی
بالخزعبل والخزعبیل ای الباطل مترجم دیرکه مقامانده جمع صیغه‌سیله خزعبلات عنوانیله مرسوم اولمغله خزعبل
جمعی اولمش اولور الخزعبلة قذعمله وزننده تعجب اولنه جق عجیب نسنه‌یه دینور الخزعبیلة اشباعله آدمی
کولدرجك نسنه‌یه دینور اضحوکه معناسنه الخسیل امیر وزننده احق ورذیل وکترشیئه دینور جمعی خسائل
وخسال کلور خانك کسریله یقال شیء خسیل ای رذل وناسك ناکس ورذیل وفرومایه‌سنه دینور که آدم مواوزی
تعبیر اولنور یقال هو خسیل ای خشارة القوم المخسل معظم وزننده والمخسول بین الناس مرذول ومحقر آدمه
دینور الخسل سکر وزننده والخسال رمان وزننده ارذال ناسه دینور یقال هم خسل وخسال ای ارذال
الخسل غسل وزننده برنسنه‌یی کترلکندن ناشی بیانه طرد ایلمك معناسنه‌در یقال خسله خسلا من الباب الاول
اذا نفاه الخسالة حساله وزننده ومرادفیدرکه هرنسنه‌نك بیانه آتیله جق کوتوسنه وکترنه دینور الخشل
خانك فتحی وشین معجمه‌نك سکونیله ایچی چقمش یمورطه‌یه دینور ومقل دیدکلری دارویه علی قول یابسنه یاخود
تازه سنه یاخود خرده سنه یاچکردکنه دینور فتحتینله ده جائزدر مفردی خشله درتمره وزننده وخشله درثمره
وزننده بودار ویه ترکیده ابوجهل قوزه‌غی تعبیر اولنور که حجاز وهندده مخصوص برشجرك یمشیدر وخشل
برجنس نبات اسمیدرکه صاری وقرمزی ویشل نوعلری اولور وخشل بلاز کلرك وخلخال لرك باشلرینه واوجلرینه
دینور الخشل فتحتینله کوتو وکترشیئه دینور یقال شیء خشل ای ردیء ومصدر اولور لباس اسکیمك معناسنه
یقال خشل الثوب خشلا من الباب الرابع اذا بلی المخشل معظم وزننده والمخشول مرذول ومحقر کسه‌یه دینور
ومخشل مزین آدمه اطلاق اولنور بونده تفعیل ازاله ایچوندر یقال رجل مخشل ای محلی الخشل خانك فتحی
وشینك سکونیله رذیل ایلمك معناسنه‌در یقال خشله خشلا من الباب الاول اذا رذله الخشیل امیر وزننده
قوری سبلندی‌یه دینور غثاء یابس معناسنه الخشل کتف وزننده زبون وبیحال آدمه دینور یقال هو خشل
فشل ای ضعیف التخشل تفعل وزننده تذلل وتحقر ایلمك معناسنه‌در یقال تخشل الرجل اذا تطامن وذل
الخنشلیل زنجبیل وزننده پك ایشلك سریع وماضی انسان وحیوانه دینور یقال رجل خنشلیل ای ماض
الخشبل خانك وبانك فتحی ولامك تشدیدیله طپراغی پك تپه‌یه دینور اکمه صلبه معناسنه الخشنفل جحنفل
وزننده عورت قسمنك فرجنه دینور الخصلة خانك فتحی وصادك سکونیله خوی وخلق معناسنه‌در یقال له
خصلة حسنة ای خلة وانسانده مرکوز اولان فضیلت ومزیت یاخود رذیلت ودنائت صفتنه دینور لکن فضیلت
صفتنده غالب اولمشدر پس به خصلة دینسه صفت فضیلتله متصفدر دیمك اولور جمعی خصال در وخصله
اوق نشانه راست دکمکه دینور علی قول نشانك پك یقین بتشکنه اورمغه دینور آنکیچون ایکی دفعه نشانك اول رسمه
پك سمتنه اورسه‌لر تیر اندازلر بیننده راست نشانه اورمش عد اولنور خصل دخی دیرلر وخصله اورمك نفریه تعبیر
اولنان خرده سالقمنه دینور وکسلمش تیکنلی شاخه دینور بو ایکی معنالرده خانك ضمیله ده جائزدر واغاجده دالك

وچبوغك تازه و يومشق اولان اوجنه دينور فلبر كبي وعرفط نام شجرك تر وتازه اولان چبوغنه دينور بو ايكى
معناده فتحاتله ده لغتدر على قول اصل فتحاتله لغتدر الخصل اصل وزننده خصله ايله معناى ثالثده مراددر
واوق يارشنده ميدانه وضع اولان اوكدله دينور ومنه يقال احرز فلان خصله اذا غلب اى اخذ خطره وخصل
وخصال كتاب وزننده اوق آتشمقده سائره غالب اولمق معناسنه در يقال خصلهم خصلا وخصالا من الباب الاول اذا
نضلهم و بو باب مغالبه دن اولمغله خاصلهم فخصلهم سبكنده در ناضلهم فنضلهم كبي و بونده فايله فضلهم
نسخه سى غلطدر وخصل برنسنه يى كسوب آيرمق معناسنه در يقال خصله اذا قطعه وفصله الخصلة غرفه وزننده
ديوشورلمش طوپ صاچه دينور على قول برطوتام صاچه دينور وات پارچه سنه دينور كه عضو اوله قول
و بوط كبي الخصيلة سفينه وزننده بودخى خصله معناسنه در وات پارچه سنه دينور على قول عضونده
اولوب آيرلمامش اولان ات پاره سنه دينور او يلقلرك و بازولرك وقره جه لرك بالق اتلرى كبي ياخود قالين وقبا
اتلو سكيره دينور جمعى خصيل درو خصائل در التخاصل تفاعل وزننده اوق يارشمقده او كدل قومق معناسنه در
يقال تخاصلوا اذا تراهنوا على النضال الخصيل امير وزننده اوق يارشنده مغلوب اولان آدمه دينور يقال هو
خصيل اى مقمور وآت وصغر مقوله سى حيوانك قويروغنه دينور ذنب معناسنه. بوراده ذئب نسخه سى غلطدر
المخصال محراب وزننده اكين بچه جك اوراغه دينور منجل معناسنه المخصل منبر وزننده كسكين قلجه
اطلاق اولنور سيف قطاع معناسنه التخصيل تفعيل وزننده برنسنه يى كسوب پاره پاره ايلمك معناسنه در
يقال خصله اذا جعله قطعا واغاج بودامق معناسنه در يقال خصل الشجر اذا شذبه وطواره يدرمك ايچون
يومشق تازه شاخلر كسمك معناسنه در يقال خصل البعير اذا قطع له الخصلة خصيله جهينه وزننده بنت
واثلة بن الاسقع در كه اصحابدندر بنو خصيله عربدن بر كوچك بطن در الخصالة ثمامه وزننده حصاله لفظنده
لغتدر كه خرمن يرنده قلان سپورندى يه دينور الخضل ضاد معجمه ايله كتف وزننده والخاضل شول اصلاق
ونمناك نسنه يه دينور كه رطوبتى آزجه آزجه طشره يه صيزوب چقار اوله يقال شئ خضل وخاضل اى ند
يترشف نداه وخضل سموز وطراوتلو اته و بريانه وصف اولور يقال شواء خضل اى رشراش وخضل بن سلمه
وخضل بن عبيد شاعرلردر الخضل فتحتينله برنسنه ياشاروب نمناك اولمق معناسنه در يقال خضل الشئ
خضلا من الباب الرابع اذا ندى واصلاتمق معناسنه در يقال اخضله فخضل اى ابتل الاخضلال افعلال
وزننده برنسنه پك نمناك اولمق معناسنه در يقال اخضل الشئ اذا ندى واصلاتمق معناسنه در يقال اخضله
فاخضل وكيجه پك مظلم اولمق معناسنه در يقال اخضل الليل اذا اظلم الاخضيلال اطمينان وزننده بودخى
برنسنه پك نمناك اولمق معناسنه در يقال اخضأل الشئ اذا ندى واخضيلال كه احمرار وزننده در اخضلال
مذكور معناسنه در يقال اخضال الشئ اذا ندى واغاجك داللرى و يپراقلرى فراوان اولمق معناسنه در يقال
اخضأل الشجر كاطمأن واخضال كاحمار اذا كثرت اغصانها واوراقها الاخضال همزه نك كسريله برنسنه يى
اصلاتمق معناسنه در يقال اخضله اذا بله واصلاتمق معناسنه لازم اولور يقال اخضل الشئ اذا ابتل
الاخضيضال اعشيشاب وزننده بودخى برنسنه اصلاتمق معناسنه در يقال اخضوضل الشئ اذا ابتل
الخضيلة سفينه وزننده باغچه يه وچمنزاره دينور الخضلة حزقة وزننده تاب وطراوت معناسنه در يقال به
خضلة اى نعمة ورتى ورفاه واقبال وسامان معناسنه در يقال هو فى خضلة اى رفاهية ويقال يوم خضلة
بالاضافة اى يوم نعيم وزوجه يه اطلاق اولنور يقال خضلة الرجل اى زوجته وخضله نسوان عرب اسامبسندندر
والكم صاغمه يه دينور عادتا موجب مطر ونعمت اولديغنه مبنى يقال طلعت الخضلة وهى قوس قزح و بدنى تر
وتازه ونازك خاتونه دينور يقال امرأة خضلة اى ناعمة المخضل مكرم وزنده ولامك تشديله محمر وزننده لغتدر
تاب وطراوتلو خوش ديرلكه وصف اولور يقال عيش مخضل ومخضل اى ناعم الخضل فضل وزننده وفتحتينله
جائز در انجويه على قول صافى وآبدار اولانه اطلاق اولنور يقال جاء وفى يده خضل كثير اى اللؤلؤ او الدر الصافى
و برمعروف بونجق آديدر مفردى خضله در الخطل فتحتينله چاپكلكه دينور يقال بيده خطل اى خفة وسرعة
وفاسد اوله رق چوق كلامه دينور و بو معنالرده مصدر اولور يقال خطل الرجل خطلا اى تكلم بكلام فاسد كثير
وانسان وفرس قسمنك قامتلرنده سلكيلك واضطراب اوله رق اوزونلغه دينور يقال فيه خطل اى طول
واضطراب كذلك مزراقده دخى وصف مذكوره دينور وخطل المرأه عورت قسمنك فاحشه لكندن عبارتدر
يقال بها خطل اى فحش وريبة وصالنه رق و بوريله رق اولان يوريشه دينور يقال فى مشيه خطل اى تلو

وتبختر

وتبختر الاخطل احمر وزننده جست وچالاك آدمه دينور وهرزه كوى اوله رق اوزاث و يكشاق كسيه دينور
يقال رجل اخطل اى الكثير الكلام الفاسد واخطل القابدندر اخطل تغلبى كه غياث بن غوث در واخطل
ضبعى كه ضبيعه قبيله سندندر واخطل بن حماذ بن المغر بن تولب واخطل بن غالب شاعرلردر الخطل كتف
وزننده بودخى وصفدر اخطل معناسنه در واحمق و بيغز آدمه دينور يقال رجل خطل اى احمق وشول مقاتله
دينور كه تأنى ايليوب خصمه همان مزراغى ساجمقده عجله وسرعت ايدر اوله كه مرام اوزره اوله مز يقال هو خطل
اى السريع الطعن العجله ونشان سمتنه طوغرى كتميوب دوز اولمديغندن برطرفه صپان اوقه دينور وسرد
وغليظ ثوبه وصف اولور يقال ثوب خطل اى خشن غليظ وصياد دوزاق ايپه دينور والاحق ديدكلرى
چادرك وثوبك اوجلرينه واتكلرينه دينور كه اوزنلقلرندن يره سورنور اوله وخطل اليدين اللرى سرد ودرشت
اولان آدمه دينور يقال رجل خطل اليدين اى خشنهما وسريع الاحسان آدمه اطلاق اولنور يقال رجل خطل
بالمعروف اى عجل عند العطاء التخطل تفعل وزننده صالنه رق و بوريلارق يوريمك معناسنه در يقال
تخطل فى مشيته اذا تبختر وتلوى الخطل جبل وزننده اساميدندر هلال ياخود عبد الله بن خطل شول كسه در كه
يوم فتح مكه ده استجاره قصديله استار كعبه يه صارلمشيكن رسول اكرم صلى الله عليه وسلم حضرتلرى قتلى يابنده
فرمان ايلمكله ابو برزة الاسلمى تيغيله عازم سوى نيران اولدى الخيطل صيقل وزننده كلبه دينور وكدى يه
دينور الخنطل جندل وزننده خيطل معناسنه در وآفت وداهيه يه دينور وچكركه سربه سنه دينور
وعطاره دينور الخطلاء حمراء وزننده انلوقولاقلى قيونه دينور جمعى خطل در كتب وزننده وصالق ودوشوك
قولغه وصف اولور يقال اذن خطلاء اى مسترخية ومه لرى طلوم كبي صارقق اندامى تصلق نازيبا عورته
دينور يقال امرأة خطلاء اى جافية طويلة الثديين الخيعل صيقل وزننده كورك دينور كه كيلور فرو معناسنه
على قول يرتما جلى ثوبه دينور ياخود شول نسوان فراجه سنه دينور كه برشق ديكيلوب شق آخرى ديكلميوب
اويلجه كوملك كبي ارقه يه آلوب كيرلر ياخود يكسز عرب كوملكنه دينور مؤنف اوقيص لا كمى له عبارتيله رسم
ايلمكله لا كمى له كلمه سنده لام مفخم منزلنده اولمغين معتدبها اولمديغندن كويا كم لفظى ضميره مضاف اعتبار اولنمغله
نون تثنيه ساقط اولمشدر لا غلامى له ولا اباله تركيبلرى كبي انتهى وخيعل قورده دينور ذئب معناسنه وصيرق يوزلو بى پرده
و بيحيا كسيه دينور خليع معناسنه وغول بيابانى يه دينور الخياعيل برموضع آديدر الخيعلة دحرجه وزننده
برآدمه خيعل ديدكلرى ثوب مز بورى كيدرمك معناسنه در التخيعل تدحرج وزننده ثوب مرقومى كيمك معناسنه در
يقال خيعله فتخيعل اى البسه الخيعل فلبسه الخوعلة حوقله وزننده برتهمتدن ناشى كيزلنمك معناسنه در يقال خوعل
الرجل اذا اختبى من ريبة الخافل فاى مكسوره ايله قاچقين كوله ومحبوس كبي قاچوب كيدن آدمه دينور هارب
معناسنه يقال هو خافل اى هارب الخفنل ثاى مثلثه ايله جعفر وزننده والخفاثل علابط وزننده عقلى
و بدنى ضعيف وزبون اولان آدمه دينور يقال رجل خفثل وخفاثل اى الضعيف عقلا و بدنا الخفاجل علابط
وزننده اصلا قولا وفعلا رايشه يرامز اولان عاجز وچولپه كند فهم آدمه دينور يقال رجل خفاجل اى فدم
الخفنجل سمندل وزننده ثقيل وكرانجان وترك ونادان كسيه دينور وآپشق بد اندام قبيح الهيكل كسيه دينور يقال
رجل خفنجل اى ثقيل وخم وكذا من فيه سماجة وفجج الخفنشل شين معجمه ايله خفنجل وزننده ومراد فدر الخل
خانك فتحى ولامك تشديديله تازه اوزمك وغيرينك شيره سندن حوضت بولان نسنه يه دينور كه سركه تعبير اولنور
ولفظ مز بور عربى صحيحدر آندن برمقداره خله دينور تاء تخصيصله وسركه تازه اوزمدن وقورو اوزمدن وخرما
وشكر وعسل وانجير امثالندن و برنج شللو حبوباتدن ترتيب اولنور اجود وافضلى خل الخمردر يعنى تازه اوزم
شيره سندن اولان سركه در ابتدا خمر اولمدقجه سركه اولمامغله خل الخمر اطلاق اولنور وسائرك شيره لرى
اول امردن سركه اولور و بو سركه ايكى لطيف جوهردن مركب دركه بارد وحار در معده يه ودیش اتنه
وقروح خبيثه يه وكچيكه نافع وحشرات صو قسنه وافيون تناولنك مضرتنه وآتش يانغنه ووجع اسنانه وآتشده
كرم اولانك بخارى استنشاقيه وعسر سمعه وقولاق كورلتيسنه وچكلتيسنه بغايت مفيد در مؤلفك بصائرده
بياننه كوره اشبو ماده فرجه بين الشيئين معناسنه موضوعدر باجمله معانى سائره برز ملاحظه ايله آندن منشعبدر
ازجمله خل كلمه سى كه سركه يه دينور شيره يه حموضت تخلل ايلديكى تصورينه مبنى در وخله كه مودت وصداقت
معناسنه در درونه متخلل اولمق ملاحظه سيله در وسائرلرى بونلره قياس اولنه انتهى وخل قوملقده اولان
نافذ يوله على قول ايكى قومسال ارالغندن كچن يوله ياخود يغلمش ومتراكم اولمش قوملقده كچن يوله دينور

مطلب

و بومذكر در مؤنث دخی اولور جمعی اخلّ كلور همزه نك فتحی وخانك ضمیله وخلال كلور خانك كسریله یقال
اخذوا الخلّ ای الطریق الذی ینفذ فی الرمل اوالنافذ بین رملین اوالنافذ فی الرمال المتراكمة ونحیف وزبون
ومختلّ الجسم آدمه اطلاق اولنور یقال رجل خلّ ای نحیف مختلّ الجسم وپك كهنه جامه یه دینور یقال
ثوب اخلّ ای بال وپیونده وارقه ده اولور بر طمر آدیدر باشدن اتوب كلور وابن مخاضه دینور كه ایكی یه كیرمش
اركك دوه یاورینه دینور خله دخی دینور مذكر اوله رق مؤنثنده كذلك خله دینور كاسیذكر بونك یاوری یلغنه بیوكلك
تخللی باعث تسمیه در یقال اتاهم بقرص كأنه فرس خلّ او خلة ای ابن المخاض وتویلری آز جه اولان قوشه دینور كه
جابجا آرالقلرنده دریسی كورینور یقال طائر خلّ ای القلیل الریش وا كشی اوته دینور حمض معناسنه وآرق
ومهزول انسان وحیوانه دینور وسموزه دیمكله ضد اولور یقال رجل خلّ ای مهزول وكذلك سمین ودوه
كوشكنه دینور فصیل معناسنه وشر وشوره اطلاق اولنور یقال رماه بالخلّ ای بالشرّ ولباسده اولان
رتماجه دینور ورمان الخلّ حجازده لینه قربنده واقع قومسنا لره اطلاق اولنور ومحمد بن المبارك بن الخلّ
فقهادندر وكاه اولور كه سركه معناسنه اولان خلّ ایله خیردن كنایه ایدرلر حلال اولدیغیچون نته كه خمر ایله شردن
كنایه ایدرلر یقال ماله خلّ وخمر ای خیر ولاشرّ یعنی الندن خیر وشر كلمز وخلّ مصدر اولور دوه یی نباتی اكشی
اولمیان محله كوترمك معناسنه در یقال خلّ الابل خلا من الباب الاوّل اذا حوّلها الی الخلة وبرنسنه یی
دلوب اوته یانه ایشلتمك معناسنه در یقال خلّ الشیء اذا ثقبه ونفذه واناسی امسون دیو كوشكك دلنه خلال
دیدكلری آغزلق كچورمك معناسنه در یقال خلّ الفصیل اذا شقّ لسانه فادخل فیه الخلال وكلیم وكچه
مقوله سنك پاره لرنی خلال ایله بری برینه بتشدروب اویو قلمق معناسنه در یقال خلّ الكساء اذا شدّه بخلال
وفقیر ومحتاج اولمق معناسنه در یقال خلّ زید علی المجهول اذا احتاج وتخصیص معناسنه در اعمدن
افرازینه مبنی در یقال خلّ فی دعائه ای خصّ وهو ضدّ عمّ وخلّ وخلول كوده نك اتی اكسیلوب مهزول اولمق
معناسنه در یقال خلّ لحمه خلا وخلولا من الباب الاول والثانی اذا نقص وهزل الخلیل امیر وزننده بدنی نحیف
ومختلّ الجسم اولان آدمه دینور یقال رجل خلیل ای نحیف مختلّ الجسم وبرنسنه ایله دلنمش نسنه یه دینور
وفقیر وبی نوایه دینور یقال رجل خلیل ای معدم فقیر وبرآدمك یار ودوستنه دینور جمعی اخلاء كلور وخلان
كلور خانك ضمیله علی قول خلیل صادق دوسته دینور یاخود محبتی شائبهٔ خللدن عاری راست ودرست وصافی
اولان دوسته دینور مؤنثی خلیله در جمعی خلیلات وخلائلدر یقال هو خلیله ای صدیقه او هو الصادق اومن اصفی
المودّة واصحها وخلیل اصحابدن سعید بن زید بن عمر وبن نفیلك قلجی آدیدر وابراهیم الخلیل علی نبینا وعلیه
صلواة الجلیل حضرتلرینك بلده لری اسمیدر كه قدس شریف قربنده در نسبتنده خلیلی دینور مؤلف حبر
مادّه سنده اسم مدینهٔ حضرت ابراهیم علیه السلام حبرون اولمق اوزره رسم ایلمشدر قالدیكه اصل اسمی حبرون در كه
بیت حبرون دخی دیرلر مدینة الخلیل تعبیری متداول ایكن كیده رك مدینه لفظی اسقاطله خلیل زبانزد اولمشدر كه
حالا خلیل الرحمن ایله متعارفدر وخلیل الرجل آدمك قلبنه یاخود انفنه اطلاق اولنور الخلة خانك فتحیله
سركه دن برمقداره وابن مخاضه وبنت مخاضه دینورنته كه ذكر اولندی وكوچك دلیكه یاخود مطلقا دلیكه دینور
وسائر قوملقلردن بشقه جه اولان قوملغه دینور وخمره یاخود اكشیسنه دینور یاخود اكشیوب بشقه كونه طعمی
متغیر اولمش خمره دینور جمعنده خلّ دینور هاسز یقال اتی بالخلة ای الخمر او حامضها او المتغیرة بلا حموضة
وخله عنده برقریه آدیدر وخفیفه عورته دینور وبرآدمك وفاتندنصكره خالی قلان مكانته دینور وحاجه وفقر
وفاقه معناسنه در ومنه المثل * الخلة تدعو الی السلة * ای الفقر والخصاصة تدعو الی السرقه یعنی ضرورت فقر
واحتیاج اوغریلق ارتكابنه مؤدّی اولور وخله خوی وخصله معناسنه در جمعی خلال در خانك كسریله یقال
هذه خلة صالحة ای خصلة التخلیل تفعیل وزننده خمر وسائر اشربه اكشیوب تباه اولمق معناسنه در یقال
خللت الخمر وغیرها من الاشربة اذا حمضت وفسدت وشیره سركه اولمق معناسنه در یقال خلل العصیر
اذا صار خلا وسركه ایلمك معناسنه متعدّی اولور یقال خلل الخمر اذا جعلها خلا وترشی بصمق معناسنه در كه
حجازسمتنده خرماقور وغنی بصارلر یقال خلل البسر اذا وضعه فی الشمس ثمّ نضجه بالخلّ فجعله فی جرّة
یعنی خرماقور وقلرنی ابتدا كونشده برمقدار سركه ایله اصلادوب تربیه دنصكره دستی یه باصدی وخیار ترشیسی
باصدقده خلل الخیار دیرلر وتخلیل صقالی وپرمقلری خلالمق معناسنه در كه ارالقلرینه صو كچورمكدن
عبارتدر یقال خلل لحیته واصابعه اذا اسال الماء بینها الاختلال افتعال وزننده بودخی شیره سركه

اولمق معناسنه در یقال اختلّ العصیر اذا صار خلا وسركه ایتخاذ ایلمك معناسنه در یقال اختلّ الرجل
اذا اتخذ الخلّ ودوه لر شور اولمیان یرده اوتلایوب قالمق معناسنه در یقال اختلت الابل اذا احتبست فی الخلة
وبرنسنه یه محتاج اولمق معناسنه در یقال اختلّ الیه اذا احتاج ودشمنی مزراغه دیزمك معناسنه در كه اوته سنه
كچوری قومقدن عبارتدر یقال اختله بالرمح اذا نفذه وانتظمه وكوده نك اتی اریوب مهزول اولمق معناسنه در
یقال اختلّ لحمه اذا نقص وهزل الخلال شداد وزننده سركه صتان آدمه دینور كه سركه جی تعبیر اولنور
یقال هو خلال ای بائع الخلّ الخلة خانك ضمیله برجنس تیكنلی منشه اغاجنه دینور كه دوه قسمنك مرعاسندندر
وعرفج اغاجنك اورمانه دینور وشول اوته دینور كه طعمی شور اولمیوب حلاوتلو اوله كه حمض مقابلیدر
اشبو خله دوه قسمنك اتمكی وحمض كبابی منزله سنده در وخله شول ارضه دینور كه آنده حمض اولمیه كرك خله اولسون
كرك اولمسون جمعی خلل كلور صرد وزننده وخله خلیله معناسنه در كه صدق وضمیله یار اولان خاتونه دینور
وبركسنه طرفنه مختص اولان صداقت ومحبته دینور كه آنده اصلا خلل اولمیه كرك عفت وكرك فجور وعارت
جهتیله اولسون جمعی خلال در كتاب وزننده وخله صمیمی دوسته دینور صدیق معناسنه تسمیه بالمصدردر
مذكر ومؤنثه ومفرد وجمعه اطلاق اولنور تقول هو وهی وهم خلتی ای صدیقی الخلولة خانك ضمیله والخلالة
خانك حركات ثلاثیله معنای اولدن اسمدر كه وجه مذكور اوزره دوستلشمغه وآشنالغه دینور الخلیقی خانك ضمی
ولام مشدده نك كسریله كه خله یه منسوبلر دیمكدر مؤنثدر والمخلة میمك ضمی وخانك كسریله والمخلة شول
دوه لره دینور كه خله دیدكلری ذكر اولنان اوتلق اوتلار اوله لر یقال ابل خلیة ومخلة ومخلة اذا كانت ترعی الخلة
الاخلال همزه نك كسریله دوه یی شور اولمیوب طتلو اولان اوتده اوتارمق معناسنه در یقال اخلّ القوم اذا رعت
ابلهم الخلة ودوه لری اوتی شور اولمیان محله ایلتمك معناسنه در یقال اخلّ ابله اذا حوّلها الی الخلة وبرنسنه یی
رخنه دار ایلمك معناسنه در كه سقطلمق تعبیر اولنور یقال اخلّ بالشیء اذا اجحف وبریری یاخود برنسنه یی ترك
ایدوب كتمك معناسنه در یقال اخلّ بالمكان وغیره اذا غاب عنه وتركه مثلا برآدم مصاف معركه ده طوردیغی
یردن برآخر یره كتسه اخلّ فلان دیرلر ووالیء مملكت سرحدلرده محافظ اولان عسكری تقلیل ایلمكله سرحدلرده
رخنه ووهن وخلل پیدا ایلمك معناسنه در یقال اخلّ الوالی بالثغور اذا اقلّ الجند بها یعنی فاوهنها بالخلل فیها
ووعده یاخود حقوقه وفا ایلمیوب غدر ایلمك معناسنه در یقال اخلّ بالرجل اذا لم یف له وكذا ومحتاج اولمق
معناسنه در یقال اخلّ الرجل علی المجهول اذا احتاج ومحتاج قلمق معناسنه در تقول ما اخلك الله الیه
ای ما احوجك وخرما اغاجی قوروق طوتمق معناسنه در یقال اخلت النخلة اذا اطلعت الخلال وخرما اغاجی
یمشنی بدوفنا ویرمك معناسنه در یقال اخلت النخلة اذا اساءت الحمل مؤلف بونی كرچه اضداددن عد ایلدی
لكن ضدیتی محتمل در الخلل فتحتینله ایكی نسنه بیننده اولان آچقلغه وآرالغه دینور پرمقلرك بیننده اولان
ارالق كبی وسحابده اولان سونكر ارالقلری كبی خفی وموهوم ارالغه دینور كه انلردن یغمور خروج ایدر خلال كبی
كاسیذكر شارحك بیاننه كوره جمعی خلالدر حبل وحبال كبی پس مؤلفك كخلاله قولی مسامحه اولور فقوله
تعالی فتری الودق یخرج من خلاله الایة قرئ بهما وخلل برنسنه ده یاخود برخصوصده اولان وهن وضعف
حالتنه دینور كه مضبوط ومستحكم اولمز یقال فی امره خلل ای وهن وانسانده رقته وحال بوفقه لغنه دینور
ورأی وتدبیر واندیشه ده اولان نظامسزلغه وپریشانلغه دینور یقال فی رأیه خلل ای انتشار وتفرّق الخلال
خانك كسریله سحابدن یغمور مخرجلرینه دینور مفردی خلل در كما ذكر یقال المطر یخرج من خلل السحاب
ومن خلاله ای مخارج الماء وایكی نسنه ارالغنه وقلمش شیئه دینور خلل كبی كاسیذكر بونده خانك فتحیله ده
جائز در وخلال الدار اوزك ارالقلرینه دینور كه حدودلرینك ماحوللری یدر زقاق كبی كرك بیوت شهر وكرك بیوت
خشیم اولسون مفردی خلل در ومنه قوله تعالی فجاسوا خلال الدیار الآیة ای ما حوالی حدودها وما بین بیوتها
وبرنسنه یی دله جك آلته دینور بیز كبی كرك دموردن وكرك اغاجدن اولسون جمعی اخله در ودیش وقواق
آرلیله اجق شیئه دینور كه تحریفله هلال تعبیر اولنور فارسیده دندان فریزدیرلر ودوه كوشكی اناسنی امسون دیو
دلنی یاروب كچوردكلری تخته پاره سندن دوزلمش آغزلغه دینور وپرتامش كلیم مقوله سی نسنه یی بری برینه
او یوقلیوب بتشدره جك تخته پاره لرینه دینور كه بعینه كاد طرزنده اولور وخلال یوقلغه وعدم حاله دینور بو معنایه
مبنی ابو بكر الصدیق رضی الله عنه حضرتلری ذو الخلال ایله ملقب اولدیلر زیرا املاكلرنی تصدّق وانفاق
ایدوب قطعا كیرویه برنسنه تخلیف ایلمدیلر ومحمد بن احمد الخلالی محدّثدر كذلك محدّثیندن ابراهیم بن

عثمان الخلالی که کتانی وزننده دربع خلاله منسوبدر وخلال مفاعله دن مصدر اولور کاسیذ کز وخلال
دیش ارالقلرنده قلان طعام بقیه سنه دینور کاسیذ کز الخلل خانك کسریله بودخی ایکی نسنه ارالغنه صوقلمش
شیئه دینور خلال کبی یقال هو خللهم وخلالهم ای بینهم ودیشلرك ارالقلرنده قلان طعام بقیه لرینه دینور
خلاله کبی کاسیذ کز مفردی خله وخلله در خالك کسریله التخلل تفعل وزننده ارالغه صوقلمق معناسنه در یقال
تخللهم اذا دخل بینهم وبر نسنه نك اورته سنه ایشلیوب یکمك معناسنه در یقال تخلل الشیء فیه اذا انفذ فیه وانقرلی
مرحوم نفذ لفظنی غالبا اهمبالله بولدیغندن بر نسنه تمام اولمق معناسنه ترجمه ایلمشدر وتخلل یغمور هر یره یاغمیوب
مخصوص بر یره یاغمق معناسنه در که مراد بعض یره یاغمقدر یقال تخلل المطر اذا خص ولم یکن عاما وجماعتك
ارالغنه کیرمك معناسنه در یقال تخلل القوم اذا دخل خلالهم بوراده تقدیر مضافله خلال دیارهم تأویل اولنسه
تکراردن سالم اولور وشاخلرك ارالقلرندن رطب اراشدرمق معناسنه در یقال تخلل الرطب اذا طلبه بین خلال
السعف ومزراغله برآدمه پیدرپی دورتشدرمك معناسنه در یقال تخلل فلانا بالرمح اذا طعنه طعنة اثر اخری
وخلال ایله دیش ارالقلرنی آیتلمق معناسنه در تقول وجدت فی فی خلة فتخللت الخلال والخلالة خالك
ضمیله شاخلر ارالقلرنده اولان میوه یه وقور وقلر ارالغنده اولان اولمش خرمایه دینور وخلال شول عارضه یه دینور که
حلاوتلو نسنه یه عارض اولوب طعمنی اکشیترك ایدر یقال اصابه خلال وهو عرض یعرض فی کل حلو فیغیر طعمه
الی الحموضة وخلاله دیش ارالقلرنده قلان طعام بقیه سنه دینور خلل کبی مترجم دیرکه عربلر فلان یأکل خلاله
وخلله وخلالته دیرلر که کتاب وعنب وثمامه وزنلرنده دیرلر فلان دیشلری ارالقلرنده قلان طعام بقیه سنی
اکل ایدر دیمکدر بونکله آنك خست ولأمتندن کنایه ایدرلر المخلول دلنوب اوته سنه ایشلنمش نسنه یه دینور
خلیل کبی الخال تشدید لامله والمتخلل متزلزل وزننده ارالقلری سیرك سیرك اولان شیئه دینور که بری برینه
یناشی وبتشك منضم ومتکاثف اولمیه یقال عسکر خال ومتخلل ای غیر متضام مترجم دیرکه قاضی میرده وسائر
کتب حکمیه ده تکاثف مقابلنده تخلخل تعبیرلری بو معنادندر المختل معتل وزننده شول نسنه یه دینور که وهن
وضعفندن تباه اولوب برباد لغه مشرف اوله یقال امر مختل ای واه وبوخسول آدمه دینور مخل کبی وبك صوسز
انسان وحیوانه دینور یقال رجل مختل ای الشدید العطش المخل اسم فاعل بنیه سیله والاخل خلیل
ومختل کبی یوخسوله دینور یقال رجل مخل ومختل وخلیل واخل ای معدم فقیر ویقال رجل اخل ای افقر
بونده اصل فعل معتبر اولمیوب فضیلت معتبردر المخالة مفاعله وزننده والخلال جدال وحلال وزنلرنده
برکسه ایله صدق وصفوت اوزره دوستلق ایلمك معناسنه در یقال خاله مخالة وخلالا اذا صادقه بونده خلال
وزنی شذوذ اوزره در الخل والخلة خالك کسریله صمیمی ازدل وجان دوستلغه دینور یقال انه لکریم الخل
والخلة ای المصادقة والاخاء وخل کذلك خانك کسریله وضمیله صدیق مختصه دینور که برآدمك صمیمی یاریدر
وعند البعض ود کلمه سنه مقارن اولمدقجه ضم خا ایله خل اطلاق اولنمز جمعی اخلال کلور تقول کان فلان لی ودا
وخلا وهو بالکسر والضم ای صدیقا مختصا ولا یضم الامع ود المخلیل محدث وزننده نافع بن خلیفة
الغنوی نام شاعرك لقبیدر الخلال سحاب وزننده خرما قوروغنه دینور که مراد د کرمیلنوب یشللمکه بشلامش
اولاندر کرچه مؤلف بلح ایله تفسیر ایلدی لکن مسامحه کونه بیان ایلمشدر زجاتی بسر ماده سنده تفصیل ایلمشدر
الخلة خانك کسریله دوستلغه دینور که ذکر اولندی ومبشین یاسختیان قپلانمش اولان قلج قنه دینور
علی قول زرین وسیمین قین اوزره محافظه ایچون چکیلان مبشین مقوله سی دری یه دینور وکوشه کمانه صاردقلری
دری یه دینور که تیرانداز لر بیننده زاغ تعبیر اولنور طونجی اکا یکرر لر ومطلقا منقش ومزین اولان مبشینه
وسختیانه دینور که انکله بعض نسنه دوزرلر جمعی خلل کلور عنب وزننده وخلال کلور خانك کسریله وجمع الجمعی
اخله در الخلخل فدفد وهدهد وزنلرنده والخلخال بلبال وزننده نسوانك زینت معروفه لریدر که اباق
بلازکلر یدرعر بستانده متعارفدر کومشدن دوز یلور ونازك ثوبه دینور یقال ثوب خلخل وخلخال ای رقیق
وخلخال اذربیجان اولکه سنده سلطانیه شهرنه قریب بر بلده آدیدر المخلخل اسم مفعول بنیه سیله اناقده
خلخال کچره جك یره دینور که اسم مکاندر یقال نعم الخلخال فی المخلخل الحسن وهو موضع الخلخال التخلخل
تزلزل وزننده خاتون ایاغنه خلخال طاقمق معناسنه در یقال تخلخلت المرأة اذا لبست الخلخال الخلخلة
زلزله وزننده کیك اوزرنده اولان اتك جمله سنی صیرمق معناسنه در یقال خلخل العظم اذا اخذ ما علیه من اللحم
خلیلان نونك ضمیله برمطرب ومغنی اسمیدر جمیع نسخه لرده بضم النون عنوانیله مقیددر لکن اصل بضم الخاء

اولقدر که مصغر اولور النون نسخه لری قلم ناسخ طغیانی اولمق ملحوظدر الخمول شمول وزننده برکسه کنام
اولمق معناسنه در که آدی صانی باتمق تعبیر اولنور یقال خمل ذکره وصوته خمولا من الباب الاول اذا خفی فهو
خامل الاخمال همزه نك کسریله برآدمی کنام ایدوب ذکر وشهرتنی منسی ومهجور ایلمك معناسنه در یقال
اخمله الله ای جعله خاملا وبر قطیفه وکلیم ومقرمه وچوقه مقوله سنه خاو وصچاق ایلمك معناسنه در یقال
اخمل القطیفة اذا جعلها ذات خمل الخامل بین الناس شان وشهرتی ساقط اولان کنام آدمه دینور جمعی
خمل کلور فتحتینله یقال رجل خامل ای ساقط لا نباهة له الخمیلة سفینه وزننده الچق وچقورجه باصق یره
دینور که کوزل اوتبته کی اوله علی قول اشجار انبات ایدر اولان قومساله دینور یقال نزلوا فی خمیلة وهی الارض
المنهبطة وهی مکرمة للنبات اورملة تنبت الشجر وقطیفه یه دینور که معروفدر وبری برینه صارمشق صیق وکور
اغاجلره دینور که فارسیده خیابان دیرلر واغاج قوروانغی یره دینورنیرده اولورسه اولسون تقول نزلنا فی خمیلة ای الموضع
الکثیر الشجر ودوه قوشنك یلکلرینه وتویلرینه دینور الخملة تمره وزننده بودخی قطیفه یه دینور وکلیم واحرام
وزیلو وچوقه ومقرمه مقوله سی خاولی وصچاقلی نسنه یه دینور بونده کسر ایله ده جائزدر الخملة خانك کسریله
بودخی قطیفه یه دینور وبرآدمك سریره وبطانه سنه دینور که نفسنده مرکوز اولان مایه سیدر جمعی خملات در
یقال فلان خبیث الخملة ای البطانة والسریرة ویقال اسئل عن خملاته ای اسراره ومخازیه ویقال هو لئیم الخملة
اوکریم الخملة وعند البعض لؤم ودنائته مخصوصدر که کریم الخملة دیمك جائز دکلدر الخمل خانك فتحیله بودخی
دوه قوشنك تویینه ویلکنه دینور وخمل مصدر اولور خرما قورو غنی بوشمق ایچون دستی مقوله سی قابه بصمق
معناسنه در یقال خمل البسر خملا من الباب الاول اذا وضعه فی الجر اونحوه لیلین وخمل قطیفه وزیلو واحرام
ونهالی مقوله سنك صچاغنه وخاوینه وپوسکلنه دینور یقال قطیفة ذات خمل ای هدب وقابچه یه دینور طنفسه
معناسنه وبر بالق اسمیدر علی قول بونده صواب اولان جمیله وفتحتینله اولمقدر الخمالة سحابه وزننده بودخی دوه
قوشنك تویینه دینور الخمل خانك کسریله والخمال غراب وزننده والخمالی غرابی وزننده صدق وصفوت وصمیم
اوزره اولان دوسته وآشنایه دینور یقال فلان له خمل وخمال وخمالی ای الحبیب المصافی وخمال غراب وزننده بر علت
آدیدر که انسانك مفاصلنه وحیوانك قوائمنه عارض اولور که ایاقلری اندن آغسیوب طوپاللنور وجع مفاصل اوله جقدر
المخمول خمال علتنه اوغرامش انسان وحیوانه دینور یقال خمل الانسان وغیره علی المجهول فهو مخمول ای به
خمال بنوجماله ثمامه وزننده عربدن بر بطن در الخمیل امیر وزننده یومشق وملایم اولان طعامه دینور ثرید
وحلوا کبی یقال اکلوا خمیلا وهو مالان من الطعام وصیق وکثیف سحابه دینور وصچاقلو ثوبلره دینور
مفردی خمیله در خمل خانك ضمیله وخمیل امیر وزننده وخمیله سفینه وزننده وخمیله جهینه وزننده
اسامیدندر خمیل زبیر وزننده حبیب بن ابی ثابت الزیات نام محدثك شیخیدر که تابعیدر الاختمال افتعال وزننده
دواب ومواشی صیق اغاجلق اوتلامق معناسنه در یقال اختمل البعیر اذا رعی الخمائل الخمجلیلة زنجبیله
وزننده ناس ارالغنده اولان شورش وفتنه وغوغا واختلاله دینور یقال وقعت بین القوم خمجلیلة ای تهویش خنبل
حنبل وزننده بر رجل اسمیدر خنبل قنفذ وزننده دیار قبیلهٔ کلابده بر موضع آدیدر الخنثل ثای مثلثه ایله جندل
وزننده ضعیف وزبون کمسیه دینور یقال رجل خنثل ای ضعیف وبیوك قارنلو صالقی وسلپوك خاتونه دینور یقال
تزوج خنثلا ای مرأة ضخمة البطن مسترخیة وبروادی اسمیدر الخنجل زبرج وزننده ایری کوده لو شماطه جی
عورته دینور واوغوزشاشقین عورته دینور ودلی زفیر بدزبان بدنیه عورته دینور یقال هی خنجل ای جسیمة صخابة
وکذا حمقاء وکذا بذیئة الخنجلة دحرجه وزننده خنجل اولان عورت آلمق معناسنه در یقال خنجل فلان
اذا تزوج بخنجل الخندلة دحرجه وزننده بدن اتنه طلو اولمق معناسنه در یقال خندل جسمه اذا امتلاء الخنشلة
شین معجمه ایله دحرجه وزننده پك پیرلکدن ناشی وجود سندره یوب مضطرب اولمق معناسنه در که قوت تماسکی
قالمیوب حرکتده سندره یوب یقلمق اوزره اولور یقال خنشل الرجل اذا اضطرب من الکبر والهرم الخنشل
جندل وزننده والخنشلیل زنجبیل وزننده چابك ورونده دوه یه دینور وبومری بدنلو ایری ویاوز دوه یه دینور
الخنطلیلة زنجبیله وزننده دوه وصغرسوریسنه دینور وبلود پاره سنه دینور الخنطول عصفور وزننده
خنطلیله معناسنه در جمعی خناطیل در که بلوك بلوك دوه لره وصغیرلره دینور یقال ابل خناطیل ای متفرقة
ویقال لعاب خناطیل ای متلزج معترض بها یعنی کیك وصغر مقوله سنك اغزلرندن یلمشك سالیارلر بلوك بلوك
آقوب چکه زنده ارقوری یاپشوب قالسه لر الخبال مال وزننده والده نك قرنداشنه دینور که طایی تعبیر

اولنور جمعی اخوال واخوله وخول کلور خانك ضمیله وخوّل کلور سکر وزننده وخؤوله کلور عمومه وزننده مؤنثی خاله در که
والده نك قزقرنداشیدر تیزه تعبیر اولنور تقول هو خالی ای اخوامی وهی خالتی وهن خالاتی مترجم دیر که امام ثعلب
بیانه کوره خال خولدن مأخوذ درکه فتحتیله در حشم معناسنه در یعنی اصلی خول ایدی یاخود خائلدن مقلوب
ومختصردرکه محافظ معناسنه در نته که عم عمم ماده سندندر جاحظ اشبو *عرق الخال لاینام* مثلنك بیاننده
دیدیکه ولدك خال وخاله یه مشابهتی عم وعمه یه مشابهتندن زیاده درز یراولدك والده سنه اولان مناسبتی
والدینه اولان مناسبتندن زیاده در حتی اکثری والده سی عرقنه چکرلر قرآن کریمده قل کل یعمل علی شاکلته
آیتی علی لبنه ایله ده تفسیر اولنمشدر آنکیچون پدرینه نسبت ناخلف اولاد کثیر اولور خصوصا والده سی طرفی
فرومایه اوله البته پدرینه اول ولد عدو اولور بعض حکمادن صوردیلر که سبب ندر که بز ولدلرمزه مهر ومحبت مطلب
ایده رز انلر بزه چندان محبت ایتمزلر بلکه وجود وامواک وامور مزه عداوت معامله سی ایدرلر اول حکیم تقریر
مذکور ایله جواب ویردی وحکیم آخر دیدکه ولد من بردن جزؤدر البته کل جزؤه مائل ومنجذبدر وبری دخی دیدیکه
حضرت آدمك والدی اولمامغله والدحقنی بیلامك کویا که اولادینه میراثدر وبری دخی صوفیانه دیدیکه بوعالم
ابتلایه قدوملرینه سبب اولدیغمز ایچون بزه عداوت ایدرلر انتهی کذلك ذکری آتی معنالرك جمله سنده خال کلمه سی
خائلدن مقلوب ومختصردر وخال برنسنه نك سیماسندن فراستله فهم واستنباط اولنان علامت خیره دینور
تقول اخلت فی فلان خالا من الخیر ای توسمت وعسکرك بیراغنه دینور وبرجنس قماش آدیدرکه بین العرب
معروفدر وسیاه تویلو بغوره دینور یقال له خال ای فحل اسود من الابل وبرنسنه نك صاحبنه دینور تقول
اناخال هذا الفرس ای صاحبها وبرنسنه یی کرکی کبی کوروب کوزه دوب رعایت وتیمارنده همیشه قیام واهتمام ایدن
آدمه دینور یقال هو خال مال ای ازاؤه قائم علیه الاخالة همزه نك کسریله برنسنه ده امارهٔ خیر تفرس
واستدلال ایلمك معناسنه در یقال اخال فیه خالا من الخیر اذا تفرس التخیل والتخول تفعل وزنلرنده اخاله
معناسنه درکه واوی ویائیدر یقال تخیل فیه خالا من الخیر وتخول اذا تفرس وتخول برآدمی طابی ایدنمك
معناسنه در یقال تخول خالا اذا اتخذه کما یقال تعمم عما وبرنسنه یی کوروب کوزدوب محافظه ایلمك معناسنه در
یقال تخول فلانا اذا تعهده الاخوال همزه نك کسریله که اصلی اوزره در طایلر صاحبی اولمق معناسنه درکه
نیجه طایلری اولمقدن عبارتدر یقال اخول الرجل واخول علی المجهول اذا کان ذا اخوال الخائل بودخی مالی
کرکی کبی محافظه وتیمار ورعایتنده تقید واهتمام ایدیجی آدمه دینور نته که دخی خال دخی دینور وخال بوندن مقلوب
ومختصردر نته که ذکر اولندی یقال هو خال مال وخائله ای ازاؤه قائم علیه المخول محسن وزننده والمخول مکرم
وزننده والمخال واوی الفه قلبله کریم الاخوال آدمه دینور نته که معم ومعم کریم الاعمام اولانه دینور وبونلر معم
کلمه سنه مقارنا استعمال اولنورلر یقال رجل معم ومعم مخول ومخول ومخال ای کریم الاعمام والاخوال
الخؤولة عمومه وزننده طایلق معناسنه در تقول بینی وبینه خؤولة ویقال هو خال ای بین الخؤولة ویقال هما
ابنا خالة یعنی ایکی تیزه اوغللریدر ولا تقل ابنا عمة یعنی ایکی عمه اوغللری دیمك صحیح دکلدر نته که ابنا عم دینوب
ابنا خال دیمك مستقیم دکلدر زیرا عمه نك برادری عمه نك اوغلنه طابی اولور وطایینك همشیره سی طایینك اوغلنه
خاله اولور الخول فتحتیله آت کمنك طماغنك دبنه دینور وبرآدمه منعم حقیقی جل شانه حضرتلرینك انعام
واحسان ایلدیکی قول وجاریه وحواشی وخدم وحشم ونعمت وسامانه دینور مفرد وجمعنه ومذکر ومؤنثنه اطلاق
اولنور وعند البعض مفردی خائل در اوّله کوره اصلی مصدر اولمق تصور اولنور یقال لفلان خول وهو
مااعطاه الله تعالی من النعم والعبید والاماء وغیرهم من الحاشیة وبو تعهد ورعایت معناسندن مأخوذ در
الاستخوال اصلی اوزره خدم وحشم ایدنمك معناسنه در یقال استخولهم اذا اتخذهم خولا وطابی ایدنمك
معناسنه در یقال استخول فیهم اذا اتخذهم اخوالا ویقال استخال فیهم التخویل تفعیل وزننده برآدمه
احسان وتفضل وجهیله نسنه اعطا ایلمك معناسنه در یقال خوله الله المال ای اعطاه ایاه متفضلا الخولی
خانك فتحیله مالی کرکی کبی کوروب کوزه دوب حفظ وتیمار ورعایتنده حسن اهتمام ایدن آدمه دینور خائل کبی جمعی
خول کلور فتحتینله شارح دیرکه محکمه ده عربی وعرب وزنلرنده مرسومدر الخول حول وزننده والخیال
کتاب وزننده که اصلی خوال ایدی ماله حسن تقید ورعایت ایلمك معناسنه در یقال خال الرجل ماله یخول خولا
وخیالا اذا رعاه وساسه وقام به اخول اخول همزه نك وواوك فتحی وآخرلرك فتح اوزره بنالریله ایکی اسمدر
اسم واحد حکمنده قلنمشدر پراکنده ومتفرق معناسنه مستعملدر یقال ذهبوا اخول اخول ای متفرقین اساسده

مرسوم اولدیغی اوزره جاء الاول فالاول ثم تفرقوا اخول اخول دیرلر منتشرین ومتفرقین معناسنه وبو خول
کلمه سیندن که مالی حسن رعایت ایلمك معناسنه در مأخوذدر چوبانلرك هربری سوریلرنی آلوب اوتلاقلره
طاغیلوب وهرکس سوریسی ایچون اوتلاغك کزیده سنه ابتدار واعلاجایرلریله طوارلرنی رعی وتیمار
ایلدکلری حالده یکدیکره نفاستله انا اخول من الاخر یعنی بنم رعیه وتعهدم آندن افضل وبهتردر
دیرلر ایدی بعده بالملابسه مطلقا متفرق وپراکنده اولان نسنه ده استعمال اولندی المخیل مکیل
وزننده خلیق الخیر معناسنه درکه سیماسنده اثر خیر وکرم لایح اولمغله افاضهٔ خیره اهل وجسبان
آدمه اطلاق اولنور یقال انه لمخیل للخیر ای خلیق له الخولی حولی وزننده اسامیدندر اوس بن خولی واوك
فتحیله وسکونیله وخولی بن ابی خولی واوك سکونیله وخولی بن اوس اصحابلردر المخول معظم وزننده
بر محدثدر وبسطام بن قیس نام کسنه نك قلیجی اسمیدر الخویلاء مصغر بنیه سیله برموضع آدیدر خولان
سحبان وزننده یمنده برقبیله آدیدر کحل الخولان حضض یعنی خولان دیدکلری داروك عصاره سنه دینور
الخولة تمره وزننده دیشی آهویه دینور وخوله نسواندن اون نفر صحابیه اسمیدر علی قول درت نفری خوله در
جهینه وزننده که خویله بنت حکیم وخویله بنت ثامر وخویله بنت قیس وخویله بنت المخاولدر الخیل والخیلة
خانك فتحی وکسری ویانك سکونیله والخال حال وزننده که اصلی خیل ایدی فتحتینله والخیلان فتحاتله
والمخیلة میمك فتحی وخانك کسریله والمخالة میمك فتحیله والخیلولة جیلوله وزننده صانمق معناسنه درکه
فارسیده پنداشتن مرادفیدر یقال خال الشیء یخال خیلا وخیلة وخالا وخیلانا ومخیلة ومخالة وخیلولة اذا ظنه
وبوافعال قلوبدندر متکلم مستقبلنده اخال دینور همزه نك کسریله ولغت ردیه ده مفتوح اولور شارحك بیانه
کوره کسری لغت طائیه در کیده رك السنه ده کثیر الاستعمال اولمغله فصیح منزلنده اولدی وبو غیر قیاس
اوزره در التخییل تفعیل وزننده والتخیل تفعل وزننده که ظاهرا غیر قیاس اوزره تفعیلدن مصدر ثانی اوله رق
مسموعدر انجق بوزیاده طغیان قلمدن اولمق اغلبدر زیرا مأخذلرك برنده بوقدر برآدمه سوء ظن ایلمك معناسنه در
یقال خیل علیه تخییلا وتخیلا اذا وجه التهمة الیه وتخییل برآدمك سیماسندن خیر وکرم ونجابت تفرس واذعان
ایلمك معناسنه در یقال خیل فیه الخیر اذا تفرسه وسباعدن تورد قسمی کوروب خوف ایلمك ایچون دوه یاور یسنك یاننه
اویوق نصب ایلمك معناسنه در یقال خیل للناقة اذا وضع لولدها خیالا لیفزع منه الذئب وسحاب یغمور
یاغدرمغه یاتمق معناسنه مستعملدر یقال خیل السحاب اذا تهیأت للمطر وبرنسنه دن ضرر اندیشه سیله خوف
واحتراز ایلمك معناسنه مستعملدر که خیالمق تعبیر اولنور یقال خیل عن القوم اذا کع عنهم التخیل تفعل
وزننده که باب مخصوصدر برنسنه دن فراستله بوضع وحالت یاخود برنسنه یی فراستله فهم وادراك ایلمك
معناسنه در یقال تخیله اذا تفرسه ویقال تخیل فیه الخیر اذا تفرسه وبلود یغمور یاغدرمغه یاتمق معناسنه درکه
بولانوب وقرارمغله آندن یغمور یاغمق حس اولنور یقال تخیلت السحاب اذا تهیأت للمطر وکبر وخودبینلك ایلمك
معناسنه در یقال تخیل الرجل اذا تکبر وبرنسنه برآدمك قوهٔ متخیله سنده برصورت مثالیله صورتپذیر اولمق
معناسنه در مثلا برسواد کوروب دابه تصور ایدرکن انسان ظهور ایتمك کبی یقال تخیل الشیء له اذا تشبه المخیلة
محدثه وزننده والمخیل محدث وزننده والمخیلة مجیبه وزننده والمختالة یغمورلی قیاس اولنان بلوده وصف
اولورلر یقال سحابة مخیلة ومخیل ومخیلة ومختالة اذا کانت تحسبها ماطرة الاخیال همزه نك کسریله که اصلی
اوزره در والاخالة اماله وزننده یغمورلی ظن اولنان سحابه یاغدرمزمی یوخسه یاغدرمزمی دیو باقشدرمق معناسنه در
تقول اخیلنا اخیالا واخلنا اخالة ای شمنا سحابة مخیلة واخیال سحاب امطاره یاتمق معناسنه در یقال
اخیلت السماء اذا تهیأت للمطر وسباعدن قورد کوروب خوف ایلمك ایچون دوه یاوریسنك یاننه اویوق نصب
ایلمك معناسنه در یقال اخیل للناقة اذا وضع لولدها خیالا لیفزع منه الذئب واخاله ناقه نك ممه سی سودلو
کوستورمك معناسنه مستعملدر یقال اخالت الناقة اذا کان فی ضرعها لبن وزمین کونا کون نباتله مزین اولمق
معناسنه مستعملدر یقال اخالت الارض بالنبات اذا ازدانت الخال مال وزننده شول سحابه دینور که خلف
مطر ایلمیوب البته یاغدرر اوله ابر بارنده معناسنه علی قول یغمورسز اولانه دینور که مراد یغمورلی کورنمکله خلق
امید وار ایدوب صکره یغمورسز ظهور ایده شارحك بیانه کوره قول اول ارجحدر ومنه قولهم سح خال اذ رعد
ای امطر سحاب لا یخلف مطره وشمشکه دینور یقال لمع الخال ای البرق وکبر ونخوته دینور یقال به خال ای کبر
وسیرت اولمیوب نازك وملایم اولان ثوبه دینور وبرجنس قماش یمنی اسمیدر وبدنده اولان نقطه یه دینور که بك تعبیر

اولنور زیب جمال خوباندر جمعی خیلان کلور خانك کسریله یقال فی خده خال ای شامة وایری و یومری طاغه
دینور یقال صعدوا باالخال ای الجبل الضخم و یومری ایری کوه پیکر دوه یه دینور یقال جاء علی خال ای بعیر ضخم
وامیرك اوکنده چکیلان سنجاغه دینور یقال عقد واخالا ای لواء وداتبه اباغنه عارض اولان آغسقلغه دینور
و بومعناده مصدراولور که اصلی خیل ایدی فتحتنله یقال خال الفرس یخال خالا من الباب الرابع اذاظلع و یقال
فی قوائمه خال ای ظلع ومیت ستر اولنان ثوب وکفنه دینور یقال لف المیت فی خال وهوثوب یستربه المیت
و بك جوانمرد وسخی آدمه دینور یقال رجل خال ای سمح و برموضع آدیدر وفهم وفراست معناسنه در یقال
اخطأ فیه خالی ای مخیلتی وفراستی وسیاه تویلو یغوره دینور بونده واوی و یائیدر یقال له خال ای فحل اسود و برنسنه نك
صاحبنه دینور یقال هوخاله ای صاحبه وخلافت معناسنه در یقال احرزخاله ای خلافته ودثینه نام موضعك
بما جنده برطاغك آدیدر وخودبین ومتکبر آدمه دینور یقال هومن اوضاع الخال ای المتکبر المعجب بنفسه وانیس
والیف اولمیان خالی وتنها موضعه دینور یقال رأیته فی الخال ای الموضع الذی لاانیس به وظن وتوهم وکمان
معناسنه در یقال اصاب فیه خالی ای ظنی وتوهمی وعلاقهٔ محبتدن آزاده دل اولان آدمه دینور که اصلا کندیده
براحد طرفنه عشق ومحبت شائبه سی اولمیه یقال رجل خال ای فارغ من علاقة الحب وارکن آدمه دینور یقال
هوخال ای عزب ومالی کرکی کبی کوروب کوزه دوب رعایت وتیمارنده حسن قیام واهتمام ایدن آدمه دینور یقال
هوخال المال ای الحسن القیام علیه وکوچك تپه یه دینور اکمهٔ صغیره معناسنه و برنسنه یه دائما ملازم ومواظب
اولان آدمه دینور یقال هو خاله ای ملازمه وآتك کمنه دینور یقال لاترکب علی فرس بلاخال ای بلا لجام وقلبی
وجسمی ضعیف یعنی جبان وزبون آدمه دینور یقال لاخیرفی الخال ای الضعیف القلب والجسم وبرنبات آدیدر
ونجد بلادنه مخصوص برکونه معروف شکوفه آدیدر و بونبت اول یعنی نبات مذکور دکلدر وریبه وکمان وتهمتدن
بریء الساحه آدمه دینور یقال رجل خال ای بریء من التهمة وفراست مصیبه صاحبی آدمه دینورکه تخیل
وتفرس ایلدیکی ماده ده حسن فراست واصابت فکر وکیاستی اوله ایاس وابوفراس کبی یقال هو خال ای الحسن
المخیلة بما یتخیل فیه شارح دیرکه خال کلمه سنده مؤلفك ذکر ایلدیکی اتوزاوج معنادر بعضی واوی و بعضی یائیدر
و بونلرك اکثرنده خائل کلمه سندن مقلوب ومختصردر و بعضنده اصلی خیل درنال ونیل کبی و بعضنده اصلی
خیل درفتحتنله الاخیل احمروزننده والمخیل مجیب وزننده والمخیول وجودی بکلو آدمه دینور اضافتله متعین
اولورمؤنثنده خیلاء دینور حمراء وزننده یقال هواخیل واخیل الخد ومخیل ومخیول ای ذو خال الاخیل احمد وزننده
اسم اوله رق والخیلاء نفساء وزننده والخیل والخیلة خانك فتحی و یانك سکونیله والمخیلة مسیره وزننده
کبر وپندار معناسنه در یقال ایاك والاخیل والخیلاء والخیل والخیلة والمخیلة ای الکبر الخائل والمختال
والاخائل علابط وزننده خال کبی خودبین ومدمغ وصاحب وجود آدمه دینور یقال رجل خال وخائل وخال
مقلوبا ومختال واخائل ای متکبر اوچنجی لغت خائلدن مقلوب ومختصردر التخایل تفاعل وزننده
کبر وپندار ایلمك معناسنه در یقال تخایل الرجل اذاتکبر الاخیل احمروزننده صرد اسمیدر که کوچکن
دیدکلری قوشدر بیوك بوران دخی دیرلر یاخود بین العرب شأمته معروف برقوشدر علی قول شقراق اسمیدر که
آری فوشیدر اق وقره الاجه اولدیغی باعث تسمیه درجمعی خیل درخانك کسریله بنوالاخیل بنی عقیلدن
برجماعتدرکه لیلی الاخیلیه نك رهطیدر وابوالاخیل خالد بن عمرو السلفی واسحق بن اخیل الحلبی محدثلردر
الخیال والخیالة سحاب وسحابه وزنلرنده انسانك متخیله سنده یقظه ورؤیاحاللرنده مرتسم ومنشبه یعنی
صورتپذیر اولان شخص وتمثاله دینور تقول تخیل لی خیال وخیالة وهوما تشبه له فی الیقظة والحلم من صورة جمعی
اخیله درافعله وزننده مؤلفك بصائرده بیاننه کوره خیال وخیاله فی الاصل صورت متجرده دن عبارتدرمنامده
ومرآتده وصوده ومرئینك غیبتندنصکره قلبده متصور اولان صورت کبی بعده متخیله ده تصور اولنان هر نسنه ده
استعمال اولندی کذلك خیال مجراسنده اولان نال کبی نحیف ورقیق شخصلرده استعمال اولندی وتخیل برنسنه نك
صورت مجرده سنی نفسده یعنی متخیله ده تصور ایلمکدن عبارتدر وتخیل اول صورت مخیله نك صورتپذیر اولمسندن
عبارتدر وحکماء قوای دماغیدن قوهٔ متخیله یی بوندن تصریف ایلدیلر واول انسانده برقوتدرکه صور محسوسه
وآندن منتزع اولان معانیٔ جزئیه ده تصرف ایدوب کاه ترکیب وکاه تفریق ایدر الحاصل دائما صور معانی یه برقالب
نسج والباس ایلمك بوقوتك شاننددر و بوقوتی عقل کلیاتده استعمال ایدرسه مفکره دیرلر واکر وهم جزئیاتده
استعمال ایدرسه متخیله دینور و بوقوتك محلی وسط دماغدر عالم رؤیاده نفس ناطقه عالم شهودده حدوث ایده جك

یاحدوث ایتمش اشیاء واحوالی عالم ملکوت ومثالده تعقل فعالدن تلقف ایلدیکی معانیٔ روحانی یه اشبو قوت
برصورت وقالب الباس ایلرکه رؤیای صادقه بوکیفیتدن عبارتدر و بوقوت خیالیه نك غیریدر وحواس ظاهره نك
تر یله محسوس اولان صورتك مدرکی حس مشترکدر آنك خازن وحافظی خیالدرتنه که صور محسوسه دن منتزع
اولان معانینك یعنی امور جزئیه نك مدرکی وهم وآنك حافظی ذاکره درانتهی وخیال برآدمك شخص وطلعتنه اطلاق
اولنور که قرالتیسی اوله جقدر یقال شاهدت خیاله ای شخصه وطلعته واو یوق تعبیر اولنان شبحه دینور که
براغاجه برسیاه کلیم اورتوب اکینلی ترلاو باغ و باغچه کارلرینه نصب ایدرلر تاکه بهایم وطیور آنی انسان ظنیله توحش
ایدرلر فارسیده تندیسه دیرلر یقال نصب خیالا فی مزرعته وهوکساء اسود ینصب علی عود یخیل به للبهایم
والطیر فتظنه انسانا و یقال له الفزاعة وخیال بنوتغلبه مخصوص برارضك اسمیدر و براوتك آدیدر الخیل لیل
وزننده آت سوریسنه دینور جماعت افراس معناسنه لفظندن مفردی یوقدر که اسم جمع اولور علی قول
مفردی خائل درخودبینلر کبی اداوشیوه ایله یوریملریله اطلاق اولندی جمعی اخیال وخیول در وخانك کسریله خیل
دخی لغتدر وخیل آتلو عسکره دینور یقال جاءت الخیل کالسیل ای الفرسان وقزوین قربنده بربلده آدیدر
وزیدالخیل که شجاعتدن ناشی تسمیه اولنمشدر درکاه رسالتپناه حضرت مصطفوی علیه الصلوة والسلام ترابنه
وفود ایلدکده خیل کلمه سنی خیره تحویل ایله زیدالخیر تسمیه بوردیلر خیردخی خیل معناسنه یعنی اثر خیر اولدیغندن
بشقه مقدما کعب بن زهیر حضرتلرینك فرسلرنی غصب واخذ ایلمك تهمتیله طرف مومی الیهدن متهوم اولمغین
اول تهمت هجنتنی ازاله قصدینه مبنی در وتقول العرب فلان لاتسایر خیلاه اولاتواقف ای لاتطاق نمیمة وکذبا یعنی
فلان نه قوغجیلقده و یلانجیلقده مقاومت اولنوب باشه چقلمز بوراده فعللر مجهول بنیه لریله در ومن الامثال * الخیل اعلم
من فرسانها * یعنی آتلر سوارلرندن اعلمدر برآدمك حالی ظن وکمانك وفقنجه ظهور ایلدکده ضرب اولنور وخیل
مصدراولور دائما اسدف دیدکلری نبات اکل ایدرا ولمق معناسنه یقال خال الرجل یخال خیلا من الباب الرابع
اذادام علی اکل الخیل الخیل خانك کسریله سذاب اسمیدرکه سدف دیدکلری نباتدر وحلتیت دیدکلری
بدبوی دارویه دینور بونده فتحله ده لغتدر خیله خای مکسوره ایله اسمادندر خیلة الاصبهانی محدثدر
المخایلة مفاعله وزننده برآدمك وضع وطوری کبی معامله ایله اکا معارضه ایتمك معناسنه در یقال خایله اذاباراه
ذوخیل اذواء تعبیر اولنان ملوك حمیردن مالك بن زیدلقبیدر ذوخیلیل خانك ولامك فتحه لریله ابن جرش بن
اسلم در بنوالمخیل معظم وزننده ضبیعة اضجم قبیله سنده برجماعتدر فصـــــــل الدال الدأل
دالك فتحی وهمزه نك سکونیله وفتحیله والدألی جمزی وزننده ضعیف وآهسته یوریمك علی قول آدیملری
ضیق صیق اتارق یلك یاخود جنبشلو نشاطلو یوریمك معناسنه در بوراده دال مصدرودألی اسمدر یقال دأل الرجل
دألا من الباب الثالث اذامشی ضعیفة اوعدامتقاربا اومشی نشیطا ودأل ودألان فتحاتله برآدمه رنك وفند ایدوب
آلدامق معناسنه در یقال دأل فلانا دألا ودألانا اذاختله ودأل ودألان فتحاتله ابن آوی اسمیدرکه چقال دیدکلری
جانوردر تسمیه بالمصدردر الدئل دالك ضمی وهمزه نك کسریله که کلام عربده بونك نظیری یوقدر و بعضا
همزه سی مضموم اولور بودخی چقال دیدکلری جانوردر وسباعدن قورده دینور وکلنجك دیدکلری جانوره شبیه
برکوچك جانورك آدیدر ودئل بن محلم بن غالب هون بن خزیمه شعبه سندن برقبیله نك پدریدرنسبتنده دؤلی دینور
دالك ضمی وهمزه نك فتحیله زیرایای نسبتله کسرتینی استثقال ایلدیلر ودولی دینور همزه یی تخفیفا واوه ابدال الله
ودیلی دینور دالك کسری ومدیله که همزه یایه قلب ودال مجاورتیله مکسور اولمشدر خیری وزننده ودئلی دینور
دالك وهمزه نك کسریله و بونادردر واصفهانی مرحوم کتاب اللمع شرحنده دیدیکه ابوالاسود ظالم بن عمرو
الدئلی که امام علی رضی الله عنه حضرتلرندن اخذایله ابتدا تکلم بالنحو ایلمشدر آنك نسبتی دالك کسری وهمزه نك
فتحیله عنب وزننده دئل نام بربشقه قبیله یه منسوبدر وابن القطاع دیدیکه دئل دالك ضمی وهمزه نك کسریله
ابوالاسودك رهطیدرکه قبیلهٔ کنانه ده برجماعتدر ودول دالك ضمی ومدیله که زور وزننده درحنیفه قبیله سنده
ودیل دالك کسر ومدیله که زیروزننده در عبدالقیس کذلك ازدقبیله سنده برجماعتدر شارح دیرکه مؤلف بونلری
دول ماده سنده بنفسها بیان ایدر ودئل وزننده اسمك ورودنی کرچه سلب ایدوب لکن وعل وریم مادلرنده ثبت
ایلمشدر ابن دألان بررجل اسمیدر و بونلرك تفصیلی دول ماده سنده کلور الدؤلول عصفور وزننده آفت
وداهیه یه دینوروشورش واختلاط معناسنه در یقال وقع بینهم دؤلول ای اختلاط المداءلة مفاعله وزننده بری برینه
رنك وفند ایدوب الدامق مخاتله معناسنه در واحد ومشارکت ایچون کلور یقال داءله ای خاتله و یقال دائلا ای خاتلا

الدبل دالك فتحى وبانك سكونيله بركدرمك معناسنه در يقال دبله دبلا من الباب الثانى والاول اذا جمعه ودكنكله
يدر يى اورمق معناسنه در يقال دبله بالعصا اذا تابع عليه الضرب بها ولقمه يى طو پليوب بيوك آلمق معناسنه در يقال
دبل اللقمة اذا كبرها اللقم ودبل ودبول تر لايى كوبره مقوله سيله اصلاح ايلمك معناسنه در يقال دبل الارض دبلا ودبولا
من الباب الاول اذا اصلحها بالسرقين ونحوه ودبل طاعونه دينور يقال رماه الله بالدبل اى الطاعون ونهر صغيره
دينور جدول معناسنه جمعى دبول درو بركسه يه آفت ايرشدرمك معناسنه در كاسيذكر التدبيل تفعيل وزننده بودخى
لقمه يى بيوتمك معناسنه در يقال دبل اللقمة اذا كبرها اللقم الدبل دالك كسريله محبوبى ياوى قلمغه دينور يقال اخذه
الدبل اى الثكل وبلا وداهيه يه دينور جمعى دبول در ويقال دبل دابل ودبل دبيل مبالغة اى داهية دهياء
ويقال دبلته الدبول اى دهته الدواهى الدبل دالك ضميله كوچك وخرده اشكه دينور الدبيلة جهينه
وزننده داهيه يه دينور مترجم ديركه تصغيرى تكثير ايچوندر كويا كه جميع دواهى كنديده منحصر داهيهٔ منفرده
ديمكدر ياخود تصغيرينه تفأل قصدينه مبنى در ودبيله بر مرض وعلت آديدر كه جوف انسانده عارض اولور
وبوسراجه يه قريب برچباندر اصل بر شبشدر كه ايچنده ماده منصب اوله جق يرى اولور واوج درلو اولور
برى شحميدر كه ايچى طوك ياغى كبيدر وبرى غسليدر كه ايچنده بال كبى نسنه اولور وبرى كلسيدر كه ايچنده كرج كبى
شئ اولور وبعضدن قيل وطاش كبى واغاج پاره سى وكيك كبى نسنه لر چقار نابن بونه كيك مراجه سى تعبير
ايدرلر الدبلة دالك ضمى وفتحيله بودخى دبيله ديدكلرى علت مذكوره يه دينور الدبان غراب وزننده كوبره
وفشق مقوله سنه دينور كه انكله تر لا اصلاح اولنور الدوبل جوقل وزننده خنزيره على قول ارككنه ياخود
ياور يسنه دينور وحمار صو پاسنه دينور وخبيث قورده دينور ذئب عرم معناسنه واخطل نام شاعرك لقبيدر
وتلكى يه دينور الدبيل امير وزننده باديه مبشه لكندن غضا ديدكلرى اغاج قوروانغه دينور ودوزيره دينور
وارطى نام اغاجك تارمار اولان يپراغنه دينور جمعى دبل در كتب وزننده ودبيل سند اولكه سنده برموضع آديدر
الدبلة غرفه وزننده بيوك لقمه يه دينور يقال يأخذ دبلة اى لقمة كبيرة ونسنه كومه سنه دينور وبالته نك صاپ
يكوره جك دلبكنه دينور جمعى دبل در كتب وزننده ودبل در صرد وزننده الدبول صبور وزننده داهيه يه
دينور وولدنى ياوى قلمش عورته دينور يقال امرأة دبول اى ثكلى ويقال فى الدعاء دبلته الدبول اى ثكلته
الثكلى اى امة دبيل زبير يا امير وزنلرنده ياخود كتب وزننده شامده برموضع آديدر محدثيندن عبدالرحيم
بن يحيى واحمد بن محمد بن هارون وشعيب بن محمد اورادندر ديبل دالك فتحى وبانك سكونى وبانك ضميله سند
اولكه سنك قصبه سى يعنى قاعدة الملكى اولان شهرك اسميدر واكا ديبلان دخى دينور تثنيه ايله مشاهيردن محمد
بن ابراهيم الديبلى المكى اورادندر الدبكلة دحرجه وزننده دوه وقيون مقوله سى سوريسنك پراكنده اولنلرنى
اطرافدن چوروب برارايه طوپليوب بركدرمك معناسنه در يقال دبكل المال اذا جمعه ورد اطراف ما انتشر
منه الدبكل جعفر وزننده دريسى قالين چركين بد منظر وبد قيافه آدمه دينور يقال رجل دبكل اى الغليظ
الجلد السمج ام دبكل صرتلانك كنيه سيدر ابن ابى دباكل علابط وزننده خزاعه قبيله سندن برشاعردر
الدجيل زبير وزننده والدجالة ثمامه وزننده قطرانه دينور الدجل دالك فتحى وجيمك سكونيله دوه يه
قطران سورمك على قول جميع بدنى قطرانلمق معناسنه در يقال دجل البعير دجلا من الباب الاول اذا طلاه
بالدجيل اوعم جسمه بالهناء ويلان دوزوب سويلمك معناسنه مستعملدر يقال دجل الرجل اذا كذب واخرق
وجماع ايلمك معناسنه مستعملدر يقال دجل المرأة اذا جامعها وارضك انحاء واطرافنى بالجمله كشت وكذار ايلمك
معناسنه در يقال دجل فلان الارض اذا قطع نواحيها سيرا التدجيل تفعيل وزننده برنسنه يى بالتمام بوريمك
معناسنه در يقال دجل الشئ اذا غطاه وبرنسنه يى التونله يالدزلمق معناسنه در يقال دجله اذا طلاه
بالذهب الدجال غراب وزننده التونه ياخود التون صوينه دينور كه آنكله نسنه يالدزلنور يقال دجله بالدجال
اى الذهب اوماءه الدجال سحاب وزننده قلجك جوهرينه دينور وفشقيه دينور سرجين معناسنه الدجل
قفل وزننده شورادن اورادن بركوب ديرلمش اشخاصه دينور كه ديرتى تعبير اولنور يقال هم دجل اى القاط
الدجالة شداده وزننده پك چوق يولداشلره وصف اولور يولى احاطه ايلدكلرى ايچون يقال رفقة دجالة اى
عظيمه الدجال شداد وزننده آخر زمانده خروج وظهور ايده جك كذابدر كه ملعون معناسنه مسيح ايله ده
صفتلنور بونك اخذ واشتقاقى ذكر اولنان موادك جمله سندن محتملدر از جمله دجل ماده سندن كه دوه نك
هر يرنى قطرانلغه دينور مرسوم دخى ارضك جمله سنى كشت وكذار ايلكله اكا تشبيه اولندى ياخود كذب

واختراع كذب معناسندندر ياخود قطع نواحى ارض معناسندندر ياخود تغطيه معناسنه اولان تدجيلدن
مأخوذ در كفر وطغيانيله ناسى يا كثرت جمعيله بتون روى زمينى تغطيه واحاطه ايلديكينه مبنى در ياخود حق
باطل ايله ستر ايلديكيچوندر ياخود يالدزلمق معناسنه اولان تدجيلدن مأخوذ در زيرا باطلى حق صورتنده تمويه
وتلبيس ايده جكدر ياخود دجالدن مأخوذ در كه التونه دينور كنوز ارض كنديسنه تابع ومسخر اوله جقدر
ياخود جوهر سيف اسمى اولان دجاله مسماه در آعين ناسده سحر وتلبيسله جمله سندن ممتاز ومزين كورنديكيچون
ياخود رفقهٔ عظيمه معناسنه اولان دجاله دن مأخوذ در كثرت توابعندن ناشى ياخود سرجين معناسنه اولان
دجالدندر لوث وجوديله روى زمينى مردار ايلديكيچون ياخود القاط ناس معناسنه اولان دجلدن مأخوذ در كه
كنديسنه تابع اولنلر اولمقوله اشخاص اوله جقدر مترجم ديركه نهايه ده اشبو يكون فى آخر الزمان دجالون
حديثنده كذابون مموهون ايله تفسير اولنمغله جمعى دجالون اولمش اولور ومزهرده مرسومدر كه دجالك جمعنده
مالك بن انس دجاجله كلديكنى روايت ايلمشدر دجلة دالك كسرى وفتحيله نهر معروف اسميدر كه نهر بغداددر
تغطيه معناسندندر دجيل زبير وزننده نهر دجله دن منشعب بر خليج اسميدر الدحل دالك فتحى وضمى
وحاى مهمله نك سكونيله شول لغمه وير آلتنده اولان زيرزمينه دينور كه اغزى طار واشاغيسى كنكش اوله شويله كه
ايچنده مشى اولنور اوله وبعضا شجر سدر انبات ايدر اوله على قول دره وچاى كنارلرنده اولان يارلرك آلتنده اولان
دليكه دينور كه صوضربيله جانور دليكى طرزنده اويولمش اولور ياخود قيونك دبنده يان طرفندن ارقورى
اويولمش دليكه دينور ياخود چشم نشين چادرلرنده سرداب شكلنده خرق وشكافه دينور كه مسافر كلدكده
نسوان اورايه كيروب تستر ايدرلر ودحل صنهر نجه دينور جمعى ادحل وادحال ودحال كلور دالك كسريله ودحول
ودحلان كلور دالك ضميله الدحلة تمره وزننده قيونه دينور بئر معناسنه الدحل كتف وزننده قارنى بيوك
وسلپوك اولان آدمه دينور ومالى چوق ثروت وسامان صاحبى آدمه دينور يقال رجل دحل اى الكثير المال
ودائما ناسه رنك وفند وخدعه ايدن دوبارهجى داهيه وقلاش كمسنه يه دينور يقال رجل دحل اى داهية خداع
وشول آدمه دينور كه دائما برنسنه اشتراسنده كندى مرامنه موافق بهايه اندر نجه قدر بايعه نقصانلى بها
عرض ايده رك مجادله ايله تنزيل ايدر اوله يقال هو دحل اى مماكس عند البيع حتى يستمكن من حاجته
وسموزلكدن قارنى طشره اوغرامش شيشمان بودوره دينور يقال رجل دحل اى سمين قصير مندلق البطن
الدحل فتحتينله معانى مزبوره دن مصدردر يقال دحل الرجل دحلا من الباب الرابع اذا كان دحلا
الدحول صبور وزننده شول اشمه قيويه دينور كه قازيلوب لكن قازلديغى يردن راست صو بولنميوب
صاغ ياصول ديوارلرندن صو اثرى بلورمكله آنلرك آلتندن لغم ايدوب صو استنباط اولنه وجوانب
واطرافى واسع اولان قيويه دينور وشول ناقه يه دينور كه دائما يولده دوه لردن الارغه كيدوب
ويوريمكده جمله سيله يار يشوب معارضه ايدر اوله يقال ناقه دحول اذا كانت تعارض الابل متنحية
عنها الدحل نحل وزننده قيونك جوانبنده برقازمق على قول چادرلك كوشه سنه كيروب
قوتولمق معناسنه در يقال دحل الرجل دحلا من الباب الثالث اذا حفر فى جوانب البئر اوصار فى جانب الخباء
وايراقلشمق على قول بركسه دن خوف وخشيتدن ناشى قاچوب پنهان اولمق معناسنه در يقال دحل عنى اذا تباعد
اوفر واستتر وخاف ودحل ديدكلرى لغمه كيرمك معناسنه در يقال دحل الرجل اذا دخل فى الدحل الداحول
صيادلرك كيك وصغن صيدى ايچون يره نصب ايتدكلرى خشت طرزنده اغاجلره دينور كه دوزاغى اكا ترتيب ايدرلر
جمعى دواحل در دحلان سبحان وزننده برقريه در الادحال همزه نك كسريله دحل ديدكلرى ذكر اولنان
چقوره كيرمك معناسنه در يقال ادحل الرجل اذا دخل فى الدحل المداحلة مفاعله وزننده بر آدمه تلكولك
ايدوب رنك وفند ايله فريفته ايلمك معناسنه در يقال داحله اذا راوغه وخادعه وبرنسنه يى صاحبى الداتمغله
اكسك بهايه المق معناسنه در يقال داحله اذا ماكسه ومعلومى اولان شيئى بر آدمدن كتم ايدوب اوزگه سنى خبر
ويرمك معناسنه در يقال داحله اذا كتم ما علمه واخبر بغيره دحل نخل وزننده بنى يربوع يوردنده واقع درشت
يرقربنده بوموضعدر الدحال كتاب وزننده امتناع ايلمك معناسنه در يقال دحل عنه دحالا اذا امتنع دحل
دالك ضميله يمن ايله بلاد بجه بيننده برجزيره در الدحلاء صحراء وزننده اغزى طار قيويه دينور يقال بئر دحلاء
اى الضيقة الرأس الدحقلة دحرجه وزننده بر آدمك قارنى شيشوب قبارمق معناسنه در يقال دحقل
بطنه اذا انتفخ الدحملة دحرجه وزننده برنسنه يى ياوزنده يوارلمق معناسنه در يقال دحمله اذا دحرجه

على الارض وپايمال وخاكسار ايلمك معناسنه در يقال دحل القوم اذا تركهم مسوّين بالارض مصرعين يوطؤن
يعنى قومى بالجمله قتل وهلاك ايدوب لاشه لرنى پايمال وخاكسار اوله رق ترك ايلدى ودحله اسم اولور شول قوجه
قارى يه دينور كه كوده سنده ات لرى قالميوب دريلرى قرانته چوقدار چهرسى كبى صارقق صارفق اولمش اوله
يقال امرأة دحلة اى ناخلة مسترخية الجلد ويومرى كوده لو اتنه طلو قارى يه ديمكله ضد اولور يقال امرأة دحلة
اى ضخمة تارة الدحامل علابط وزننده قالين كوده لو طقناز آدمه دينور يقال رجل دحامل اى غليظ مكتنز
الدخول قعود وزننده والمدخل مقعد وزننده كيرمك معناسنه در يقال دخل الدار دخولا ومدخلا من الباب
الاول نقيض خرج وباء حرفيله متعدى اولور تقول دخلت به اذا ادخلته التدخل تفعل وزننده والاندخال
انفعال وزننده والادخال همزه نك ودال مشدده نك كسريله افتعال وزننده بونلرده كيرمك معناسنه در يقال
تدخل فيه واندخل وادّخل بمعنى دخل الادخال همزه نك كسريله والمدخل ميمك ضمى وخانك فتحيله
مصدر ميمى اوله رق كيردرمك معناسنه در تقول ادخلته ادخالا ومدخلا اذا صيرته داخلا الداخلة برنسنه نك
ايچ يوزينه دينور ومنه تقول اغسل داخلة ازارك اى طرفه الذى يلى الجسد وفوطه قوشانمش آدمك صاغ طرفنه
كلان برينه كذلك داخلة الازار اطلاق اولنور وداخلة الارض قو يتو يرلرندن عبارتدر طاغ دیبلرى كبى جمعى
دواخل در تقول بتنا فى دواخل الارض من المطر اى خمرها وغوامضها وداخلة الرجل برآدمك ايچ يوزينه وضمير
ودرونه اطلاق اولنور كاسيذكر الدخلة دالك حركات ثلاثيله والدخيلة والدخيل دالك فتحيله والدخلل
دالك ضمى ولامك ضم وفتحيله والدخيلاء مصغر بنيه سيله والداخلة راحله وزننده والدخل سكر وزننده
والدخال كتاب وزننده والدخيلاء دالك ضمى وخاى مشدده نك فتحيله سميها وزننده والدخل دالك
فتحى وكسريله برآدمك ايچ يوزينه دينور كه ضمير ونيت ومذهب وجميع امر وكار و باردر ونيسندن عبارتدر
ودخيل ودخلل قنفذ وزننده ودخلل درهم وزننده كشينك شول درونى دوستنه وهمدمنه اطلاق
اولنور كه بالجمله سرائر امورنه محرم هر ايشنه اختلاط ايدر اوله يقال فلان دخيله ودخلله ودخلله اى مداخله
مباطنه وداخل الحب ودخلل الحب كه جندب وزننده در محبت ومودتك ضمننده اولان صفوت و يكرنكى
حالتنه دينور يقال قد بدا داخل حبه ودخلله اى صفاء داخله الدخل فتحتيله برآدمك عقل وادراكنه
ياخود بدننه سرايت ودخول ايدن فساد وخلله دينور يقال فى عقله او جسمه دخل وهو ما داخله من فساد ومصدر
اولور برآدمك عقلنه يا بدننه فساد وخلل قارشمق معناسنه يقال دخل الرجل دخلا من الباب الرابع ودخل
على المجهول دخلا بسكون الخاء فهو مدخول اذا داخله الفساد ودخل مكر وغدر وخديعه معناسنه مستعملدر
يقال هذا من دخل فلان اى من مكره وغدره وخديعته وعلت وداء معناسنه مستعملدر و برآدمك حسب
وعرق ونسبنده اولان عيب ونقيصه يه اطلاق اولنور يقال فى حسبه دخل اى عيب وبرى بزينه صارمشمش
صيق وكوراغاجلغه دينور يقال بارضه دخل اى شجر ملتف وبيكانه اولوب رقوم وقبيله يه منتسب كچنان قومه
دينور بو فى الاصل مصدر اولمغله مفرد وجمعه اطلاق اولنور يقال هو وهم دخل لهم اى ليسوا منهم و ينتسبون
اليهم ومصدر اولور برآدمك ايچ يوزى فاسد وتباه اولمق معناسنه يقال دخل امره دخلا من الباب الرابع
اذا فسد داخله الدخيل امير وزننده داخل معناسنه در يقال داء دخيل وحب دخيل اى داخل وبيكانه دن
اولوب صكره دن رقومك بينه كيروب انلره منتسب اولان آدمه دينور يقال هو دخيل فيهم اى من غيرهم ودخل
فيهم وشول كلمه يه اطلاق اولنور كه عربيه صحيحه دكل ايكن كلام عرب مياننه دخول ايتمش اوله يقال كلمة
دخيل اى ادخلت فى كلام العرب وليست منه مترجم دركه كتاب مزهرده و جمهره ده مثال مبسوطدر ودخيل
اهل عروض اصطلاحنده حروف رويله الف تأسيس بيننده اولان حرفه اطلاق اولنور شاعرك * كلينى لهم
يا اميمة ناصب * مصراعنده واقع ناصب كلمه سنده اولان صاد كبى ودخيل شول آته دينور كه مرعايه اخراج اولنيوب
آخورده علف ايله بسلنور اوله يقال فرس دخيل اذا خص بالعلف وكلح الظبى نا كشنه نك فرسى اسميدر
وبرى برينه بغايت صوقشمش وكيرشمش مفاصل اعضايه دينور كه قوند اولور دخال كبى كاسيذكر بوراده مؤلفك
رسمى مسامحه اوزره در المدخل مكرم وزننده ادخالدن مصدر ميمى واسم مكان اولور وشول لئيم وفرومايه يه
دينور كه بيكانه دن اولوب برجماعته ياخود برآدمه نسبا انتساب داعيه سنده اوله يقال هو مدخل اى لئيم دعى
الدخل نخل وزننده مصدر دركه ذكر اولندى ودخل ايچريده اولان علته دينور وعيب ونقيصه يه دينور
وريبه وتهمت معناسنه مستعملدر بونده فتحتيله ده جائزدر يقال فيه دخل اى ريبة و برآدمك ايرادنه دينور كه خرج

ومصرف مقابليدر يقال دخله لا يفى بخرجه اى ما دخل عليه من ضيعته الدخل سكر وزننده بطانه معناسنه دركه
ذكر اولندى واعضاء واندامى دير نكلو برى برينه صوقشمش طوپاج غليظ الجسم آدمه دينور يقال رجل دخل
اى الغليظ الجسم المتداخله وسكيرلرك ارالقلرينه صوقشمش يومرى اتلره دينور واغاج كوكلرينك ارالقلرنده
وقوو قلرنده نابت اوتلره دينور وقوشك تويلرينك ويلكلرينك طشره وايچ يوزلرى ارالقلرنده بتن يومشق تويلره دينور
و برجنس بوزرنكلى قوشك اسميدر جمعى دخاخيل در ومدينه يه قريب ظم ايله ملحتين بيننده برموضع آديدر الدخلل
جندب وزننده والدخلل قنفذ وزننده دخل كبى بر بوز قوشه دينور الدخال كتاب وزننده بركره صوايچمش
دوه يى ايكى صوسز دوه لرك ارالغنه ادخال ايدوب حوضه سورمكه دينور تا كه كركى كبى ايچمديسه انلر ايله ايچوب
رياّن اوله دالك ضميله ده لغتدر يقال سقى بعيره بالدخال وهو ان تدخل بعيرا قد شرب بين بعيرين لم يشربا الشرب
ماء عساه لم يكن شرب ودخال آت قسمنك صاچلرينه دينور ودخال المفاصل دخيل كبى بدنده برى برينه صوقشمش
قوند ومستحكم الكرلرينه دينور مؤلف بونيده مسامحه ايله بيان ايلمشدر زيرا دخول بعضها فى بعض عبارتيله
رسم ايلمشدر پس مصدر اسم فاعل معناسنه حمل اولنور الدخلة دالك كسريله براولك لون آخره قارشمسنه
دينور ودخله ومدخل مقعد وزننده مسلك ومذهب معناسنه در يقال هو حسن الدخلة والمدخل اى المذهب
فى اموره الدوخلة دالك فتحى ولامك تشديديله وتخفيفيله خرما يبراغندن معمول بيوك خرماسپدينه دينور كه بردنك
اولور قزوى تعبير اولنور وقزوى غزّوى محرفيدر فى الاصل غزّه شهرينه منسوبدر يقال وضع التمر فى الدوخلة
وهى سفيفة من خوص يوضع فيها التمر دخول قبول وزننده برموضع آديدر الداخل زهير بن حرام الهذلى
نام شاعرك لقبيدر الدخيلى امرىء وزننده خانكى آهويه اطلاق اولنور يقال ظبى دخيلى اى ربيب دخله
حمزه وزننده خرمالغى چوق برقريه آديدر ووحشى بال آريسنك بال يابديغى يره دينور كه قيا واغاج قوو قلرنده
اولور هضب مداخل ميمك فتحيله رياّن نام محلّ اوزره مشرف بر يايلك آديدر الدخلل زبرج وزننده بدنده
ات ايچنده صوقشدرلمش بتّ اته دينور الدخيلاء مصغر بنيه سيله عربلره مخصوص برلعبدر المتدخل
تدخلدن اسم فاعل بنيه سيله اموره تكلفله دخول ايدن آدمه دينور يقال هو متدخل فى الامور اذا كان يتكلف
الدخول الدخلة قبره وزننده بدنده طوپاج اته دينور المدخولة ايچى چوريوب قووق اولان اغاجه دينور
يقال نخلة مدخولة اى عفنة المدخول وجودينه هزال كلمش آدمه دينور يقال رجل مدخول اى مهزول
وعقل وادراكنه فساد وخلل كلمش سرسم آدمه دينور يقال دخل الرجل على المجهول فهو مدخول اى فى عقله
دخل الدربلة دحرجه وزننده بركونه يورىمكه دينور وطبل چالمق معناسنه در يقال دربل الطبل اذا ضربه
الدرجلة دالك وجيمك فتحيله قلچ باغلرينه وياى سكيرلرينه كچوردكلرى تصمه يه وسكيره دينور ومصدر اولور
قلچ باغنه ياخود يايه تصمه ياخود سكير كچورمك معناسنه يقال درجل قوسه اذا جعل بها الدرجلة الدرخبيل خاى
معجمه ايله شرحبيل وزننده داهيه وآفته دينور الدرخميل ميمله درخبيل وزننده ومرادفيدر وبطىء وثقيل
الرأس تنبل آدمه دينور يقال رجل درخميل اى البطىء الثقيل الرأس الدرخملة قذعمله وزننده اعجوبه واضحوكه
نسنه يه دينور الدرقل قافله سجل وزننده برجنس بزه دينور ثياب ارمينيه كبى الدرقلة هايله صبيانه
مخصوص برلعب آديدر وروش واندامى خوب ودلكش محبوبه دينور بحترى معناسنه الدرقلة دحرجه
وزننده سرعتله مرور ايلمك معناسنه در يقال درقل الرجل اذا مر سريعا و برآدمه اطاعت ايدوب منقاد
اولمق معناسنه در يقال درقل له اذا اطاع واذعن ورقص ايلمك معناسنه در يقال درقل فلان اذا رقص
و يوردكن آيشلرى آيرمق معناسنه در يقال درقل الرجل اذا تفحج وصالنى صالنى يوريمك معناسنه در يقال
درقل فلان اذا تبختر الدركلة شرذمه وزننده وسجله وزننده عجم خلقنه مخصوص بركونه لعب اسميدر على قول
عجم رقصنه دينور ياخود بو لغت حبشيه در درولية دالك وراءنك فتحيله روم ديارنده بر بلده در كه عامه دوه لو تعبير
ايدرلر بوحالا اناطوليده دوه لو قره حصار ديدكلرى اوله جقدر الدوشلة دالك وشين معجمه نك فتحيله ذكرك باشنه
دينور الدعل فتحتينله رنك وفند ايله الداتمق ختل معناسنه در يقال دعله دعلا من الباب الثانى اذا ختله
الداعل دائما قاچغان كوله مقوله سنه دينور هارب معناسنه المداعلة مفاعله وزننده برآدمى ياخود برى برنى
رنك وخدعه ايله الداتمق معناسنه در يقال داعله اذا خاتله الدعبل زبرج وزننده قور بغه يمورطه سنه دينور
وتوانا ناقه يه دينور دعبله دخى دينور هايله و يوكسك ناقه يه دينور كذلك دعبله دخى دينور ودعبل خزاعه
قبيله سندن برشاعر مشهوردر كه رافضى ايدى الدعكلة دالك وكافك فتحيله اياقله يرى طبانليوب يومشتمق

معناسنه در يقال دعكل الارض اذا دقها برجله وطأ الدغل دالك وغين معجمه نك فتحيله برنسنه بى فاسد وتباه ايدن
مفسد شيئه دينور عيب وريبه كبى يقال فيه دغل اى دخل ومفسد وبرى برينه صارمشمش اغاجلغه دينور
يقال بارض كذا دغل اى شجر كثير ملتف وكثرتندن ناشى برى برينه كيريشوب صارمشمش اولغه دينور مؤلف
بورادة مسامحه ايلمشدر زيرا مصدر عنوانيله رسم ايلمشدر بو ايسه اسمدر يقال نبت دغل اى كثير مشتبك وشول
قورقنج يره دينور كه انده بغتة قتل واغتيال خوفى اوله جمعى ادغال ودغال كلور دالك كسريله الدغل كتف
وزننده والمدغل محسن وزننده جان قورقوسى اولان قورقنج على قول كيزلو ونهان مكانه دينور يقال مكان
دغل ومدغل اى ذودغل اوخفى الادغال همزه نك كسريله صيق اغاجلغه كيروب نابديد اولمق معناسنه در يقال
ادغل الرجل اذا غاب فى الدغل وبر آدمى غدر وخيانتله على الغفلة هلاك ايلمك معناسنه در يقال ادغل به اذا خانه
واغتاله وبر آدمى والى وحاكمه غمز وسعايت ايلمك معناسنه در يقال ادغل به اذا وشى به وبر نسنه يه فساد
وخلل ويره جك شئ ادخال ايلمك معناسنه در يقال ادغل فى الامر اذا ادخل فيه مايفسده الداغلة درونده
مكتوم اولان حقد وكينه يه دينور يقال فى قلبه داغلة لفلان اى حقد مكتتم وبر آدمك عيب ونقيصه سنى وغدر
وجور وخيانت ايده جك طريقنى التماس ايدن اشخاصه دينور يقال هم داغلتك اى يلتمسون عيبك وخيانتك
الدغل دالك فتحى وغينك سكونيله بر محله نهانيجه صقنه رق وسينه رك كيرمك معناسنه در يقال دغل فيه دغلا
من الباب الرابع اذا دخل فيه دخول المريب الدغاول دالك فتحيله آفات ودواهى يه دينور مفردى يوقدر جوهرى
وهمندن ناشى واوك تقديميله دواغل عنواننده رسم ايلديكندن بشقه ابو عبيده يه نسبت ايلكله انده دخى وهم ايلدى
زيرا ابو عبيده همان دغاول عبارتيله نقل ايلدى المداغل ميمك فتحيله بطون اوديه يه دينور مدغل مفرديدر
يقال اند تسوافى مداغل اى بطون الاودية الدغيلة سفينه وزننده دغل معناسنه دركه عيب وفساد وسائر
معانىء مذكوره يى متضمندر الدغفل جعفر وزننده فيل ياورى يسنه على قول قورد ياورى يسنه دينور ووسعت ورخا
اوزره اولان ديرلكه دينور يقال هو فى دغفل من العيش اى واسع مخصب وچوق وكورقوش تويينه دينور
واساميدندر دغفل بن حنظلة النسابه بونشباندندر الدفل دالك كسريله والدفلى ذكرى وزننده برجنس
مرار تلو نبت يعنى شجر اسميدر كه فارسيده اكاخرزهره دينور تركيده آغو اغاجى ديدكلريدركه خلق اكا زقوم اغاجى
ديرلر چيچكى خوشمنظر وقرمزى وبعضى صارى وسياه ويلدرايجى اولور باغچه لرده تزيين ايچون ديكيلور
مطبوخنك طلاسى جرب وحكه يه وضمادى ديز وارقه اغريلرينه مفيد وخانه يه رشى طرد براغيث خصوصنده
مؤثر ولبنى بعد الانقاء اون ايكى دفعه طلا برص علتنى ازاله ده نافعدر وچيچكى قتالدر ودفل قطرانه وزفته
دينور الدقل دالك وقافك فتحيله بمشى چوق خرما اغاجنه دينور خصاب معناسنه كه صاد مهمله ايله در
وبك كتر ويرامز خرمايه دينور على قول متعارف اولان اجناسدن اولميانه دينور تقول ما اطعمونا الا الدقل وهواردأ
التمر اومالم يكن اجناسا معروفة وكمى ديركنه دينور كه سرن تعبير اولنور ومنه يقال للمحبوب زورق بلا دقل
وهوسهم السفينة الدوقل جوهر وزننده بودخى كمى سرننه دينور وآلت تناسله اطلاق اولنور وبر رجل آديدر
الادقال همزه نك كسريله خرما اغاجى كتريمش ويرمك معناسنه در يقال ادقل النخل اذا اثمر دقلا وقيون خيره
وجوره اولمق معناسنه در يقال ادقلت الشاة اذا كانت دقلة الدقلة فتحاتله والدقلة فرحه وزننده
والدقيلة سفينه وزننده بغايت خيره وجوره قيونه دينور جمعى دقال دركتاب وزننده المدقل محسن وزننده
صكره دن خيره وجوره اولمش قيونه دينور الدوقلة حوصله وزننده ايرى ذكر باشنه دينور وبر شاعر آديدر
الدقل نقل وزننده بر آدمى بر نسنه دن منع ومحروم ايلمك معناسنه در يقال دقله دقلا من الباب الاول اذا منعه
وحرمه وبر آدمك اغزنه وبروننه اورمق على قول قفاسنه وچكه لرينه اورمق معناسنه در يقال دقل فلانا اذا ضرب
انفه وفمه اوقفاه ولحيته وبدنده اولان ضعف وزبونلغه دينور يقال فى جسمه دقل اى ضعف الدقول دخول
وزننده بر يره كيروب ياخود كيدوب نابود ونابديد اولمق معناسنه در يقال دقل فلان دقولا اذا تغيب وكيرمك
معناسنه در يقال دقل فيه اذا دخل دقله فتحاتله يمامه ده بر موضعدر الدوقله دحرجه وزننده بر نسنه يى
اخذ واكل ايلمك معناسنه در يقال دوقله اذا اخذه واكله وجماع ايلمك معناسنه در يقال دوقل المرأة اذا جامعها
وخايه لر اكسه يه چقوب او يلقلرك كيروسنه چاربله رق سولبومك معناسنه در يقال دوقلت خصيتها اذا اخرجتا
من خلفه فضربتا ادبار فخذيه واسترختا الدكل اكل وزننده چاموری يوغورمق ايچون ال ايله بر كدروب طوپلامق
معناسنه در يقال دكل الطين دكلا من الباب الاول والثانى اذا جمعه بيده ليطين به واياقله چكنمك معناسنه در

٦

يقال دكل الشئ اذا وطئه الدكلة فتحاتله سياه ومتعفن بالچغه دينور حمأة معناسنه وصيو يق بالچغه دينور
يقال طانه بالدكلة اى الطين الرقيق وشول عز وانفه وشناعت اصحابى كسنه لره دينور كه سلطان وامير طرفنه
اجابت وامتثالدن تعزز واستنكاف ايدراوله لر بو معناده جمع اسم فاعلدر يقال هم دكلة اى لايجيبون السلطان
من عزهم التدكل تفعل وزننده شوخلق اظهاريله بر آدمه ناز وشيوه ايلمك معناسنه در يقال تدكل عليه
اذا تدلل وانبسط وعز ورفعت اظهاريله بالا پروازلق ايدوب دماغ واحكام ضاتمق معناسنه در يقال تدكل عليه
اذا ترفع واعتز وكبر واذا ايله سرفرازلق كوستورمك معناسنه در يقال تدكل الرجل اذا تخايل وبر كيسه دن
كيرولنوب اكسه سنه قالمق معناسنه در يقال تدكل عنه اذا تباطأ عنه دكاله رمانه وزننده مغربده بر بر زمينده
بر بلده در الادكل ادكن وزننده ومرادفيدر كه قرامتق نسنه يه دينور الدكلة تمره وزننده صليان ديدكلرى اوت
بقيه سنه دينور ياخود بر پارچه سنه دينور التدكيل تفعيل وزننده طپراغه بيلوب آغنتمق معناسنه در يقال دكل
الدابة اذا مرغها دكالى سكارى وزننده بر شيطانك اسميدر الدل دالك فتحى ولامك تشديديله والدلال سحاب
وزننده والدالولاء مد ايله ناز وشيوه وعشوه يه دينور زوجه زوجنه جرأت يعنى كستاخلق صورتنى ظاهرا مخالفت ايدركبى
كوستورمكدن عبارتدر حقيقتده مرادى مخالفت دكلدر يقال هى حسنة الدل والدلال والدالولاء وهو تدللها
على زوجها تريه جرأة عليه فى تغنج وتشكل ودل ودلال مصدر اولور ناز وشيوه ايلمك معناسنه يقال دلت المرأة
على زوجها دلا ودلالا من الباب الثانى اذا اظهرت جرأة عليه فى تغنج وتشكل كأنها تخالفه ومابها خلاف ودل
وقار وسكينه وحسن منظر وحسن سيرت معناسنه در يقال مااحسن دله اى هديه التدلل تفعل وزننده نازلنمق
وشيوه واداكوستورمك معناسنه در يقال تدللت المرأة عليه بمعنى دلت الادلال همزه نك كسريله بودخى
شوخلق ايدوب ناز وعشوه ايلمك معناسنه در يقال ادل عليه اذا انبسط وبر آدمك محبتنه اعتمادى اولمغله كستاخانه
اوضاع اظهارنده افراطه كتمك معناسنه در يقال ادل عليه اذا وثق بمحبته فافرط عليه ومنه المثل* ادل فامل
وادلال هنكام محاربه ده خصمنه يوقريدن اشاغى حمله واخذ ايلمك معناسنه مستعملدر يقال ادل على اقرانه
اذا اخذهم من فوق وكذا البازى على صيده وقورد اويوزا اولوب زبونلمق معناسنه در يقال ادل الذئب اذا جرب
وضوى الداله تشديد لامله اسمدر ناز وشيوه ماده سنه دينور كه يار صميمى به ابراز وتحميل اولنور ها اسميه در
تقول له عليه داله وهى مايدل على الحميم الدلالة دالك حركات ثلاثيله والدالولة عموه وزننده بر آدمى بر نسنه يه
طوغرى يول كوستوروب قولاغوزلق ايلمك معناسنه در يقال دله عليه دلالة مثلثة ودالولة من الباب الثانى
اذا سدده اليه الاندلال انفعال وزننده بر نسنه يه دلالت اولنمق معناسنه در يقال دله عليه فاندل ودوكلمك
معناسنه در يقال اندل الماء اذا انصب الدليلى خليفى وزننده مصدردر دلاله كبى يقال دله عليه دلالة ودالولة
ودليلى وعند البعض فن دلالتده معرفت ورسوخ ومهارت معناسنه دركه مبالغه اولور مترجم ديركه شافيه ده منصوص
اولديغى اوزره بو باب كثرت ومبالغه يه موضوع مصدردر انتهى جوهرى بونى دليل ايله تفسير ايلكله سهو ايلدى
زيرا خليفى كبى مصادردندر الدلال شداد وزننده بايع ايله مشترى بيننى جامع اولان آدمه دينور كه لسانمزده دخى معتبردر
دلالتدن مبالغه در ومحدثيندن بر جماعتك اسملريدر الدلالة سحابه وزننده والدلالة كتابه وزننده اسمدر دلالغه دينور
وكتابه وزننده دلاللق اجرتنه دينور كذلك قولاغوزلق اجرتنه دينور دالك فتحيله ده جائزدر الدليل امير وزننده
قولاغوزه دينور التدلدل تزلزل وزننده معلق اولان نسنه برى اوته صالنمق معناسنه در يقال تدلدل الشئ اذا تهدل
وتحرك متدليا الدلدلة والدلدال زلزله وزلزال وزنلرنده يورركن باشى وكوده يى اويناتمق معناسنه در يقال
يدلدل فلان رأسه واعضاءه دلدلة ودلدالا اذا احرك الدلدال سلسال وزننده معناى مزبوردن اسمدر يورركن
باشى وكوده يى اويناتمغه دينور الدلدول والدلدل دالك ضميله كرپى يه دينور قنفذ معناسنه على قول
بيوكنه دينور ياخود كرپى يه شبيه برجنس جانوره دينور شارحك بياننه كوره اوقلو نوعى اوله جقدر ودلدل
فخر عالم صلى الله عليه وسلم حضرتلرينك قاترى اسميدر كه شهباء يعنى قير ايدى ملك اسكندريه اولان مقوقس
اهدا ايلمشيدى ودلدل امر عظيم وخطب جسيم معناسنه مستعملدر يقال عن له دلدل اى امر عظيم دله غله
وزننده ومدله ميمك ضمى ودالك كسريله ملوك حميردن منشجان نام ملكك ايكى قيزلرى اسملريدر دل دالك
كسرى ولامك سكونيله كه فارسيده كوكله دينور فؤاد معناسنه وعرب تعريبله دل ديديلر دالك فتحى ولامك
تشديديله وآنكله محبوبه لره تسميه ايدرلر دلويه فتحاتله عمرويه وزننده زياده بن ايوب الطوسى نام محدث
مشهورك لقبيدر دليل زبير وزننده نيجه محدثلرك اسميدر الدليل امير وزننده اساميدندر عبد الملك بن دليل

واحمد بن محمود بن الدليل محدثلردر دلال سحاب وزننده برمحدث معلومدر ودلال بن عدی جمیر قبیله سنك
نسبی رجالندندر الدلدال ثزار وزننده اسمدر که ذکر اولندی وقلق واضطراب معناسنه در یقال اخذه
الدلدال ای الاضطراب ودلدال ودلدل هدهد وزننده شول کسنه لره اطلاق اولنورکه ایکی ماده بیننده متردد
ومذبذب اولوب احدهمانی ترجیح واختیارایده میه لر یقال قوم دلدال ودلدل اذا تدلدلوا بین امرین فلم یستقیموا
الدلی دالك ضمیله ربی وزننده شاهراهه دینور محجة واضحه معناسنه الدمال سحاب وزننده مدت مدیده دن
قالمش چوریمش سیاه خرمایه دینورکه تناوله صلاحیتی قالمامش اوله تقول ماقدموا الا دمالا وهو التمر العفن
الاسود القدیم ودکرك طشره آتدیغی خار وخاشاك مقوله سنه دینور وکوبره یه وفشقیه دینور وطوارك بصوب
چکنیوب تلویث ومردار ایلدیکی کوبره وطپراق مقوله سی چرکه دینور وهنوز ادراك ایتمکسزین قراروب تباه
اولمش خرما قورغنه دینور الدمل حمل وزننده والدملان فتحاتله ترلایی کوبره ایله اصلاح ایلمك یاخود کوبره لمك
معناسنه در یقال دمل الارض دملا ودملانا من الباب الاول اذا اصلحها اوسرقنها وناس بینلرنی اصلاح ایلمك
معناسنه مستعملدر یقال دمل بین القوم اذا اصلح وچبان اوکولوب صاغالمق معناسنه در یقال دمل الدمل
دملا من الباب الرابع اذا برئ وچبانی صاغالتمق معناسنه در یقال دمل الدواء الدمل دملا من الباب الاول
اذا برأه ودمل رفق وملایمت معناسنه در یقال عامله بالدمل ای بالرفق التدمل تفعل وزننده ترلا کوبره ایله
اصلاح اولمق معناسنه در یقال دملت الارض فتدملت ای اصلحها فصلحت بالدمال الدوملة حوقله وزننده
میانه ناسی اصلاح ایلمك معناسنه در یقال دومل بینهم اذا اصلح التدامل تفاعل وزننده ناس بری بریله
بینلری اصلاح اولوب بارشمق معناسنه در یقال تداملوا اذا تصالحوا الدمل سکر وزننده والدمل صرد
وزننده چبانه دینور خراج معناسنه مشدده نك جمعی دمامیل در شارح دیرکه چبانه دمل اطلاقی اندمالی
تفألندر مبنی در الاندمال انفعال وزننده چبان اوکولوب صاغالمق معناسنه در یقال اندمل الدمل اذا برئ
المداملة مفاعله وزننده مدارا ایلمك معناسنه در یقال داملة اذا داراه الدمحلة حای مهمله ایله دحرجه وزننده
وم ادفیدرکه یوارلمق معناسنه در یقال دمحل الشیء اذا دحرجه الدماحل علابط وزننده اعضاسی دیرنکلو
طقناز آدمه دینور یقال رجل دماحل ای مکتنز متداخل الدمحال دالك کسریله تبری معناسنه درکه تانك
کسری وباء مشدده نك فتحیله در واشبو تبری نه اولدیغی اهل لغت تفسیر ایلمدیلر قید مذکور شارحك
تقییدی اوزره در دانال نونله اسم اعجمیدر شارح دیرکه دانیال ایله معروفدرکه بر پیغمبرکزین اسمیدر دنبل
قنفذ وزننده اکراد طائفه سندن بر عشیرت اسمیدر موصل نواحیسنده متمکن اولورلر احمد بن نصر الفقیه الشافعی
وعلی بن ابی بکر بن سلیمان المحدث الدنبلیان انلردندر الدولة دالك فتحیله انقلاب زمان معناسنه درکه زمانك
حالدن حاله تغیر وانقلابندن عبارتدر یقال للدهر دولة ای انقلاب ومالده اولان عقبه یعنی مال معاقبه ومناوبه
جهتیله یکدیکرك اللرینه کچمکه دینور مثلا برمال وجاه برزمان برکسه نك عهده سنده اولوب آندن برآخره بعده
برغیره نقل وارتحالندن عبارتدر دالك ضمیله ده جائزدر بعضلر عندنده دالك ضمیله نوبت مالده وفتحیله حرب وقتالده
مستعملدرکه ایکی عسکرك بری برینه بالنوبه کر وحمله ایله غلبه سندن عبارتدرکه اول بونی وکاه بو اونی سوروب کوترر
وعلی قول دالك فتحی وضمی مساویدرکه ایکیسنده دخی استعمال اولنور یاخود دالك ضمیله آخرته وفتحیله دنیاده
مستعملدرکه ظفر دنیوی وظفر اخرویدن عبارتدر جمعی دول دردالك حرکات ثلاثی وواولك فتحیله مؤلفك بصائرده
مفهوم بیاننه کوره علی قول دوله که دالك ضمیله در متداول اولان شیئك بعینه اسمیدر ودالك فتحیله مصدردر ومنه
قوله تعالی کیلا یکون دولة بین الاغنیاء منکم الایة انتهی ودوله دالك فتحیله قوش قورسغنه دینور منداله اولدیغیچون
یقال اخرج دولة الطائر ای حوصلته مؤلف والقانصة لفظیله ده تفسیر ایلمکله تکراردن حفظ ایچون قانصه یی
تخصیص وحوصله یی تعمیم ایلمك ممکندر یاخود قانصه یی کودن بغرسغنه حمل ایلمك محتملدر ودوله دوه نك اغزندن
چقان قزل دغارجغه دینور شقشقه معناسنه وآزق چانطه سی طرزنده برکونه ظرفه دینورکه اغزی طار اولور
ودولة البطن قارنك برطرفنه اطلاق اولنور یقال ضرب دولة بطنه ای جانبه ودوله مصدر اولور قارن
سلپوکلنوب صارقق معناسنه یقال دال بطنه بدول دولة اذا استرخی و برنسنه الدن اله نقل ودوران ایلمك
معناسنه در ومنه یقال دالت الایام اذا دارت الادالة همزه نك کسریله برنسنه یی نوبت وجهیله الدن اله
کچورمك معناسنه در یقال ادال الشیء اذا جعله متداولا ودشمنه غالب ایدوب انتقام آلمغه ظفر ویرمك معناسنه در
تقول ادالنا الله من عدونا ای جعل الکرة لنا علیهم فغلبنا بالظفر وغلبه وفیروزی معناسنه در تقول اللهم

ادلنی

ادلنی علی فلان ای انصرنی واجعلنی غالبا علیه التداول تفاعل وزننده برنسنه یی نوبت بنوبت الدن اله
کزه رك اخذ ایلمك معناسنه در یقال تداولوه اذا اخذوه بالدول دوالیك دالك فتحیله که لبیك وحنانیك
کلمه لری کبی تثنیه بنیه سیله در مفقود مفردی دوال درکه دوله معناسنه در بالدفعات محللرنده بیان
اولندیغی اوزره عربلر برماده دن تکرر وتضاعف یاخود دوام ومبالغه قصد ایلدکلرنده ترکیب
مزبورکبی آندن تثنیه ترکیب ومحذوف الفعل یاخود صیغه امر صورتنده ایراد ایدرلر پس دوالیك کلمه سی دخی
بوجمله دن اولمغله امر اوله رق برعمل وکاره متعا قبا مداول اول دیمکدرکه فعل محذوف ادل
یاخود داول اولور یاخود مصدر اوله رق اقبال وفرام سکامرة بعد اخری توجه ایلسون دیمك
اولورکه فعلی محذوفدر یاخود بودخی امر اولمغله جملهٔ دعائیه در یقال دوالیك ای مداولة علی الامر
یعنی داول یافلان مداولة علی التأکید اودالت لك الدولة کرة بعد کرة اوتداول الدولة یافلان تداولا بعد تداول
ویقال فعلنا ذلك دوالیك ای کرات بعضها فی اثر بعض وکاه اولورکه اکا حرف تعریف داخل اولوب کاف ایله
برابرجه اسم واحد اعتبار اولنمغله الدوالیك دخی دیرلر پس تکرر رفعلك یاخود دوامك اسمی اولور مثلا اخذ الدوالیك
سبکنده اولور واشبو دوالیك لفظی یوز بین آدمه جولانه بشلدقده ثوبی ایکی طرفدن قاوشدروب صقیجه یاپمق
بابنده دخی امر اوله رق استعمال اولنور تاکه جولانی مضطرب اولیوب منتظم اوله یقال دوالیك وهو امر
بالتحفز فی مشیته اذا جال یعنی تداول ثوبك من الطرفین بو راده تکرار وجه مرسوم اوزره ایکی جانبلری اعتباریله در
یاخود دائما قاوشدرمق اوزره اول دیو تأکید وتکراری متضمندر قالدیکه اشبو دوالیك وهجاجیك وهذاذیك
ماده لری کذلك لبیك وسعدیك مفرد استعمالی اولمامغله دائما بورسمه تثنیه اوله رق مستعمل اولور مفردلری
مقدر اولور اما حنانیك وحوالیك ماده لرینك مفردلری مستعملدر شیخ رضی مفعول مطلق مبحثنده تفصیل
ایلمشدر الاندیال انفعال وزننده قارنده اولان نسنه صیرلمق معناسنه درکه اسهالدن کنایه در یقال اندال
مافی بطنه اذا خرج وقارن سلپوکلنوب یره طوغری صارقمق معناسنه در یقال اندال بطنه اذا اتسع ودنا
من الارض وبرنسنه معلق اولوب بری اوته اوینایوب صالنمق معناسنه در یقال اندال الشیء اذا ناس وتعلق
الدولة همزه وزننده آفت وداهیه یه اطلاق اولنور ویقال جاء بدولاه وتولاه ویقال جاء بدولاته وتولاته
ای بالدواهی بوراده دولات وتولات دوله نك جمعیدر مثال اولده تا مخففدر الدوبل امیر وزننده اوزردن
برسنه کچمش قوری اوته دینور علی قول ایکی سنه کچمشنه دینور یاخود نصی وسبط دیدکلری اوته مخصوصدر
الدوالی سحابی وزننده برکونه طائفی اوزم اسمیدر الدول دالك ضمیله بنی حنیفة بن صعب بن لجیم جماعتندن
بررجل وبکر بن وائل قبیله سندن برجماعتدر فروة بن نفاثه که جاهلیت زماننده حکمران ملکت شام اولمشیدی
انلردندر ودول بن سعد مناة بن غاءدازد قبیله سندندر ودول بن حل بن عدی رباب قبیله سندندر الدیل
دالك کسریله عبدالقیس قبیله سندن برجماعتدر علی قول انلر قبیلهٔ مزبوره دن دیل ایله مسما ایکی کسنه درکه
بری دیل بن شن بن اقصی بن عبدالقیس وبری دیل بن عمرو بن ودیعة بن اقصی بن عبدالقیس در ودیل بلاد فزاره ده
برموضعدر کذلك دیل بن زید ودیل بن عمرو ازد قبیله سنده در ودیل بن امیه ایاد قبیله سندندر وبنو الدیل کذلك
بنی بکر بن عبد مناة جماعتندندر بنو دالان کوفه ده بربطندر ابو خالد یزید بن عبدالرحمن نام محدث انلردندر
ودالان بن سابقه همدان قبیله سی نسبندندر الدالة حاله وزننده شهرت معناسنه در جمعی دال درهاسز
وداله ودول حول وزننده مصدر اولورلر مشهور ورسوای اولمق معناسنه که السنه ومجالسده ذکری
متداول اولور یقال دال الرجل یدول دولا ودالة اذا صار شهرة ای مشهورا ودول قارن سلپوکلنوب صارقق
معناسنه در یقال دال بطنه اذا استرخی ودول دلو کلمه سنده لغتدرکه قوغه یه دینور یعنی اندن مقلوب دکلدر
ودول مصدر اولور زمان حالدن حاله منقلب اولمق معناسنه دوله کبی یقال دال الزمان یدول دولا اذا انقلب
من حال الی حال دولان دالك ضمیله برموضعدر المداولة مفاعله وزننده برنسنه یی بین الناس الدن اله
کزدروب نقل ودور ایتدرمك معناسنه در ومنه یقال والله یداول الایام بین الناس قال الشارح ومنه قوله
تعالی وتلك الایام نداولها بین الناس ای نصرفها بینهم ندیل لهؤلاء تارة ولهؤلاء اخری الدول فتحتینله
الدن اله کچن نشان اوقنه دینورکه سابقدن لاحقه انتقال ایلمش اوله الدهل دالك فتحی وهانك سکونیله
ساعت زمانی معناسنه در یقال مضی دهل من اللیل ای ساعة وآزجه نسنه یه دینور یقال بقی دهل منه
ای یسیر الداهل ذاهل وزننده واله ومتحیر معناسنه در یقال رجل داهل ای متحیر دهلی دالك کسریله

مطلب

بلاد هندك اعظمى اولان شهرك آديدر الدهبلة دحرجه وزننده حرص وشرهدن ناشى سائردن زياده يمك ايچون لقمه لرى بيوك بيوك قالدرمق معناسنه در يقال دهبل الرجل اذا كبر اللقم ليسابق فى الاكل الدهبل جعفر وزننده برقوش آديدر وشريك نام قاضئ كوفه نك جدّى اسميدر ودهبل بن كاره اكالون كروهندن تكبير لقمه ايله متعارف بر يادكاردر وابو دهبل ايكى شاعردر برى جمح قبيله سندن وديكرى دبير قبيله سندندر الدهقلة دحرجه وزننده دابه نك دريسى طا يچقلنوب الدن سيوشيجه قدر ال ايله طوتوب تراش ايلمك معناسنه در يقال دهقل جلد الدابة اذا اخذه وحلقه حتى يملص دهقل جعفر وزننده قبيصه وهميل نام صحابه لرك جدلرى اسميدر الدهكل جعفر وزننده آفت وداهيه يه دينور يقال جاء بالدهكل اى بالداهية وشدائد ومحن زماندن برشديده ومحنته دينور يقال وقع عليه دهكل اى شديدة من شدائد الدهر الدهكلة دحرجه وزننده زمينى اياقله چكنمك معناسنه در يقال دهكل الارض اذا وطئها بالرجل وسوارى عسكر برنسنه اوزرندن چكمكله آنى نه كونه پايمال وخاكسار ايدرلرسه اويلجه ايتمك معناسنه در يقال دهكلوه دهكلة وهى شبه الدمدمة فى الفرسان الديل دالك كسريله تغلب وعبد القيس واياد وسائر بعض قبائلدن بر جماعتدر تديل تميل وزننده كه وزن فعل مضارعدر ابن جشم دركه جذام قبيله سى نسبندندر فصــــــل الذال المعجمة الذأل ذالك فتحى وهمزه نك سكونيله والذألان فتحاتله سرعتله يوريمك على قول آهسته جه اداوخرامله يوريمك معناسنه در يقال ذأل الرجل ذألا وذألانا من الباب الثالث اذا اسرع فى مشيه اومشى على خفة ومبس وذألان چقالك ياخود قوردك يورويشنه دينور الذألان سحبان وعثمان وزنلرنده چقاله على قول قورده دينور جمعى ذأليل كلور لاملہ شاذ اوله رق ثعاليل وزننده ذؤاله ثمامه وزننده بر رجل اسميدر وساعدن قورده دينور علميت وتانيث سببلريله غير منصرفدر جمعى ذئلان وذؤلان كلور ذالك كسرى وضميله التذاءل تفاعل وزننده تحقر ايلمك معناسنه در يقال تذاءل الرجل اذا تصاغر الذبل نبل وزننده والذبول قعود وزننده اوت پژمرده اولمق معناسنه دركه صولمق تعبير اولنور يقال ذبل النبت وذبل ذبلا وذبولا من الباب الاول والخامس اذا ذوى وآت آرقلمق ياخود براق اولمق معناسنه مستعملدر يقال ذبل الفرس اذا ضمر وعربلر برآدمه بددعا موقعنده ماله ذبل وذبله ديرلر كه ماء موصوليه در وذبل فعل ماضئ دعائيه در وذبله ضربه وزننده مفعول مطلقدر ما كان له من المال اوغض الشباب ذبل ذبلة سبكنده او لمغله مالك اولديغى مال ياخود طراوت شبابى ذابل اولسون ديمك اولور و بونده ذبل ذبله عنوانيله ده زبانزده دركه بنه ذبل فعل ماضئ دعائيه در ذبل نبل وزننده ضميره مضاف فاعلدر ذبول شاننده اولان نسنه يه اطلاق اولنمغله پژمرده اولمق شاننده اولان جميع اشياسى ذابل اولسون ديمك اولسور يقال ماله ذبل ذبلا ذابلا وذبلا ذبيلا مبالغة يعنى بالجمله وجود وموجودى نبات پژمرده كبى صولوب آب وتاب ورونقدن عارى قالسون الذبلة تمره وزننده دوه ترسنه دينور بعره معناسنه ونباتاتى پژمرده ايدن يله دينور يقال تهب الذبلة اى الريح المذبلة الذبالة ثمامه وزننده والذبّالة رمّانه وزننده چراغ فتيلنه دينور جمعى ذبال درهاسر وذبّال كلور رمّان وزننده ومنه قولهم لا تكن كالذبالة والذبالة تضئ للناس وهى تحترق وذبال غراب وزننده بركونه چبانلره ويارهلره دينور كه انسانك يان طرفنده چقوب ايچرى طوغرى اويواوب كيدره فردى ذباله درفتيل كبى جوفنه نفوذى باعث تسميه در غالبا بو يارهجره ياخود نارفارسى ديدكلريدر الذبل حبل وزننده دكز ياخود قره قبلو بغه سنك قشرينه دينور كه قابى اوله جقدر على قول بردابهٔ بحريه نك صرتنك كميكيدركه اندن بلازك وطراق دوز يلورتركيده بغه تعبير اولنور انكله صاچ وصقال طرامق بالخاصه صاچ وصقال ديبلرنده اولان كهله سركه لرنى وقوكاغى مخرج ودافعدر سائر امهاتده قول ثانى منصوصدر وذبل برطاغك اسميدر الذبل ذالك كسريله بركسنه محبوبنى ياوى قلمغه دينور ثكل معناسنه يقال رماه الله بالذبل اى الثكل ويقال ذبل ذبيل اى ثكل ثاكل مبالغة الذابل پژمرده نسنه دينور كه نسب اوزره در يقال بقل ذابل اى ذوى وشول قارغى يه اطلاق اولنور كه طلوواوزلواوليوب انجه رك وقبوغى برى برينه يابشق اوله يقال قنا ذابل اى رقيق لاصق الليط وذابل كلمه سنك جمعى ذبل دركتب وزننده وذبل درركع وزننده وذابل بن طفيل اصحابدندر الذبلاء حمراء وزننده دودقلرنده آب وتاب وطراوت اوليان عورته اطلاق اولنور يقال امرأة ذبلاء اى اليابسة الشفة التذبل تفعل وزننده انجه واوفق يابلوعورت اركك يورويشى كبى يوريمك على قول صالنه رق يوريمك معناسنه در يقال تذبلت المرأة اذا مشت مشية الرجال وهى دقيقة اوتبخترت يذبل ينصر وزننده برطاغك اسميدر اذبل دخى ديرلر متكلم بنيه سيله

الاذبال همزه نك كسريله صولدرمق معناسنه در يقال اذبل البرد الثمر اذا اذواه الذحل ذالك فتحى وحيمك سكونيله ظلم وستم ايلمك معناسنه در يقال ذحله ذحلا من الباب الاول اذا ظلمه الذاحل ظالم معناسنه در الذحل ذالك فتحى وحاى مهمله نك سكونيله اوج وانتقام معناسنه در على قول برآدمه برآخر كسه طرفندن تعدّى وايصال اولنان ضرر ورخنه وجنايته ياخود عداوته مجازات طلبنه دينور ياخود مطلقا عداوته وحقد وكينه يه دينور جمعى اذحال وذحول كلور يقال طلب عند فلان ذحلا وهو الثأر او طلب مكافاة بجناية جنيت عليك اوعداوة اتيت اليك اوهو العداوة والحقد وذحل برموضع آديدر الذحملة دحرجه وزننده ومرادفيدر ذحمله كبى يقال ذحمل الحجر اذا دحرجه الذرملة دحرجه وزننده يستهلك معناسنه در يقال ذرمل الصبى اذا سلح ومهمانه تعجيل ايچون اتمكى تنوردن كوللى كوللى چقرمق معناسنه در يقال ذرمل الرجل اذا اخرج خبزته مرمدة ليعجلها على الضيف الذعل فتحتينله برنسنه يى بعد الانكار اقرار ايلمك معناسنه در يقال ذعله ذعلا من الباب الاول اذا اقرّه بعد الجحود الذفل ذالك فتحى وكسرى وفانك سكونيله صبو يق قطرانه دينور الذلّ ذالك ضمى ولامك تشديديله والذلالة ذالك ضميله والذله ذالك كسريله والمذلة فتحاتله والذلالة سحابه وزننده خوار وحقير اولمق معناسنه در يقال ذلّ الرجل ذلّا وذلالة وذلّة ومذلّة وذلالة من الباب الثانى اذا هان وقوله تعالى ولم يكن له ولىّ من الذلّ اى لم يتخذ وليا يعاونه ويحالفه لذلّته وهو عادة العرب يعنى عادت عرب بو دركه حين حاجتده دفع طارقهٔ ذلت وجلب رافقهٔ عز ومنعت قصديله معاضدت ومعاونت ايلمك ايچون برى بريله تحالف وتعاهد ايدوب احدهما آخره ولىّ ومعين اولورلر لكن حضرت عزيز مطلق جلّ شانه وعز سلطانه اول رسمه يار وياوردن مستغنى وجمله يه معين ومغنى در الذليل امير وزننده والذلال كبار وزننده معناى من بوردن وصفدر باب رابع مجراسنده در خوار وحقير آدمه دينور ذليلك جمعى ذلال دز ذالك كسريله واذلاء كلور واذلّه كلور اجله وزننده وقولهم ذلّ ذليل اى مذلّ او مبالغة تفسير اولنمشدر كه مولم معناسنه در الاذلال همزه نك كسريله ذليل ايلمك معناسنه در يقال اذلّه اذا صيره ذليلا وبرآدمك قرناء واصحابى ذليل اولمق معناسنه در يقال اذلّ فلان اذا صار اصحابه اذلاء وبرآدمى ذليل بولمق معناسنه در يقال اذلّ فلانا اذا وجده ذليلا الاستذلال ذليل ايلمك معناسنه در يقال استذلّه اى ذلّله وبرآدمى ذليل وخوار كورمك معناسنه دركه خوارسمق تعبير اولنور يقال استذلّه اذا رآه ذليلا وسركش دوه رام اولمق ايچون ارقه سنى قاشيوب كنه لرنى آريتمغله اوخشامق معناسنه در يقال استذلّ البعير الصعب اذا نزع القراد عنه ليستلذ فيأنس به الذلّ ذالك ضمى وكسريله يواش ورام وآسان اولمق معناسنه دركه صعوبت وسركشى مقابليدر يقال ذلّ البعير ذلّا وذلا من الباب الثانى ضدّ صعب فهو ذلول پس بالكسر ضمله حقارتده وضم وكسر ايله سهولتده مستعملدر وذلّ ذالك كسريله اسم اولور مذلّل معناسنه دركه كثرت تردّد ايله چكنوب آسانلق پيدا ايلمش واضح وكشاده يوله اطلاق اولنور يقال ركبوا ذلّ الطريق اى محجته ورفق ورحم وملايمت معناسنه در بونده ضمله ده جائزدر وقرئ بهما قوله تعالى واخفض لهما جناح الذلّ الايه والمعنى لن وارفق وارحم وانقد لهما وعلى قول ذالك كسريله ذلول ماده سندن مصدردر يواش ورام اولمق معناسنه در ضمله معانئ مز بوره ده خاص در الذلول صبور وزننده ماده ثانيه دن وصفدر يواش ورام ومنقاد اولان انسان وحيوانه دينور سركش مقابليدر جمعى ذلل كلور ضمتينله واذلّه كلور اعزه وزننده يقال دابة ذلول ضدّ صعب التذليل تفعيل وزننده ذليل ايلمك معناسنه در يقال ذلّله بمعنى اذلّه وآصمه نك سالقملرى اشاغى صارقوب صالنمق على قول جمله سى برابر وهموار صارقمق معناسنه مستعملدر كه اخذى سهولتلو اولور يقال ذلّل الكرم على المجهول اذا دليت عناقيده اوسوّيت وخرما اغاجنك سالقملرنى صارقوب دوشمامك ايچون دالّلرى اوزره وضع ايلمك معناسنه دركه بونده بناسى سلب ايچوندر ومعلوما ومجهولا جائزدر يقال ذلّل النخل اذا وضع عذقها على الجريدة لتحمله الاذلال همزه نك فتحيله ذلّ كلمه سندن جمعدر كه ذالك كسريله در مجارى ومسالك معناسنه مستعملدر سهولت معناسندن مأخوذدرتنه كه ذكر اولندى يقال امور الله جارية اذلالها وعلى اذلالها اى على مجاريها يعنى مسالكها وطرقها وحال وشان معناسنه مستعملدر يقال دعه على اذلاله اى حاله ووجه وسمت واسلوب معناسنه مستعملدر بو ايكى معناده مفردى مسموع دكلدر يقال جاء على اذلاله اى على وجهه وذلاذل معناسنه در الذلاذل سلاسل وزننده والذلذل والذلذلة ذال اولارك ولاملرك فتحى وذال ثانيه لرك كسريله والذلذل علبط وزننده والذلذلة علبطه وزننده والذاذل هدهد وزننده والذلذل زبرج وزننده والذلذلة زبرجه وزننده كوملك مقوله سى ثوبك اوزون اولمغله يره قريب صارقان اتكلرى اوجلرينه دينور كه

صالنوب طورر وذلاذل وذلذلات هدهدات وزننده وذليذلات مصغر بنيه سيله اذلال كبى برسمته كيدوب كلالن
باربجلسده‌ا ولان ناسك اواخرينه اطلاق اولنور يقال هم اذلال الناس وذلاذلهم وذلذلانهم وذليذلانهم اى اواخرهم
الذلولى صبورى وزننده خوشخوى وملايم مشرب حليم ومتحمل آدمه اطلاق اولنور جمعى ذلوليون در يقال هو ذلولى
اى الحسن الخلق الدميثه عيرالمذلة سيرالمحله وزننده حقارت اشكى ديمكدر بو مناسبتله قازغه اطلاق اولنور
وجودى خاكسار وكردنى مغلول و باشندن همبشه طوقمق اكسك اولمز يقال هو كعيرالمذلة اى الوتد مترجم ديركه
بوزمينه اشبو بيت فارسى نه كوزل ملايمدر* دشمنانت همچو ميخ خيمه مى خواهم ترا* تن بخاك وسر بكوب وريسمان در
كردنست* التذلذل تزلزل وزننده برنسنه سلوك وصارقق اولمغله برى اوته اوينايوب مضطرب اولمق
معناسنه‌در يقال تذلذل الشئ اذا اضطرب واسترخى الاذليلاء احليلاء وزننده سرعتله يوريمك معناسنه‌در
يقال اذلولى الرجل اذا اسرع الذميل اميروزننده دوه قسمنك يورويشندن بركونه يوريشه دينور كه كندى
قولانه طبيعتنجه ملايم يوريمسندن عبارتدر على قول عنق مرتبه‌سندن كه آدملرى آچوب بيونلرنى اوزاده‌رق
صوكبى اشمكدن عبارتدر زياده ومتجاوز اولان يوريمسنه دينور يقال سار البعير سيرا ذميلا وهو السير اللين
ماكان اوفوق العنق وذميل مصدر اولور كاسيذكر الذمل رمل وزننده والذمول شمول وزننده والذميل
اميروزننده والذملان جولان وزننده دوه سير ذميل ايله يورييوب كتمك معناسنه‌در يقال ذمل البعير ذملا
وذمولا وذميلا وذملانا من الباب الثانى والاول اذا سار ذميلا الذمول صبور وزننده وصف مذكور اوزره
يورر اولان ناقه‌يه دينور جمعى ذمل در ذالك ضميله فعول بمعنى فاعلدر التذميل تفعيل وزننده دوه‌يى سير ذميل ايله
اشروب يورتمك معناسنه‌در تقول ذملت البعير اذا حملته على الذميل الذميلة سفينه وزننده يوريمكدن درمانده
اولمش دوه‌لره وناقه‌يه وصف اولور يقال ابل وناقة ذميلة اى معيية ذامل وذميل زبير وزننده اسامىء ناسدندر
الذمحلة دحرجه وزننده ومرادفيدر دحرجه كبى يقال ذمحل الحجر اذا دحرجه الذال حروف هجادن حرف
معروفه‌در مصغرنده ذويله دينور التذويل تفعيل وزننده ذال حرفنى يازمق معناسنه‌در تقول ذولت ذالا
اذا كتبت الذال الذويل امير وزننده قوريمش اوتلق وميوه مقوله‌سنه دينور يقال نبت ذويل اى يبيس
الذهل اهل وزننده والذهول شمول وزننده برنسنه‌يى قصدا اونودركبى ترك ايلمك معناسنه‌در على قول مشغوليت
سببيله غفلت ايدوب اونتمق ياخود الفتندن بالكليه خاطرى فارغ وآزاده قلمق معناسنه‌در يقال ذهله وذهل عنه
ذهلا وذهولا من الباب الثالث اذا تركه على عمدا ونسيه لشغل اوهو السلو وطيب النفس عن الالف وذهل ذالك
فتحى وضميله كيجه‌دن برساعته دينور يقال جاء بعد ذهل من الليل اى ساعة الدهلول بهلول وزننده يوكرك
صوى آته دينور يقال فرس ذهلول اى جواد الذهل ذالك ضميله شجر بشام اسميدر كه حجازى برشجردر
عراق ومصرده دخى اولور حالا بلسان باغى ديو كتوردكلرى اندن ميلان ايدن رطوبتدر وذهل بن شيبان برقبيله در
يحيى الحافظ وقول صحيح اوزره صاحب المذهب امام احمد اول قبيله دندر واماقاضى ابو الطاهر الذهلى
سدوسيدر يعنى سدوس بن شيبان بن ذهل نسلندندر ذهيل زبير وزننده ابن عطيه‌در وذهيل بن عوف تابعيندندر
الذهلان ذالك ضميله كه تثنيه‌در ذهل بن شيبان ايله ذهل بن ثعلبة بن عكابه مراد اولور وذهلان عثمان وزننده
اساميدندر الذيل ليل وزننده هرشيئك آخر وانجامنه دينور ومنه يقال جاء فى ذيل الناس اى فى آخرهم ويقال
هو ذيل القوم اى آخرهم وذيل الازار وذيل الثوب اتكلرندن عبارتدر دامن معناسنه يقال جر ذيله وهو ماجر
من ثوبه وذيل الريح روزكارك قوملقده صدمه‌سندن ناشى اتك سپورتديسى شكلنده ظاهر اولان اثر ونشانه‌يه
اطلاق اولنور كوياكه اتكله سپورلوب چكلمش طرزنده برصورت اولور وذيل الدابة حيوانك قويرغندن
عبارتدر ياخود پرطوغرى صارقان قيللو اوجنه اطلاق اولنور يقال فرس طويل الذيل اى الذنب اوما اسبل منه
وذيل كلمه‌سنك جمعى اذيال وذيول واذيل كلور وذيل مصدر اولور ثوب اتكلى اولمق معناسنه يقال ذال الثوب
ذيلا من الباب الثانى اذا صارله ذيل وحيوان قويرغى يوقرى قالدرمق معناسنه مستعملدر يقال ذال بذنبه
اذاشال وبركسنه ناز وفخر ايله اتكلرنى سوريوب صالنه‌رق يوريمك معناسنه‌در يقال ذال فلان اذا تبختر فجر ذيله
وعورت وناقه زبون ليوب هزاله اوغرامق معناسنه‌در يقال ذالت المرأة والناقة اذا هزلت وبرنسنه خوار وبيمقدار
اولمق معناسنه‌در يقال ذال الشئ اذا هان وبر آدمك حالى اچقلامق معناسنه مستعملدر يقال ذالت حاله
اذا تواضعت وبر آدمه كستاخانه لاابالى معامله ايلمك معناسنه‌در يقال ذال اليه اذا انبسط يعنى تبسط غير محتشم
الاذيال همزه‌نك كسريله كه اصلى اوزره‌در والاذالة اماله وزننده بودخى لباس اتكلى اولمق معناسنه‌در يقال

اذيل الثوب اذا صارله ذيل واذاله عورتى ياخود ناقه‌يى زبون دوب مهزول ايلمك معناسنه‌در تقول اذلت المرأة والناقة
اذا هزلتها وداتبه وعبيد وخدمتكار مقوله‌سنه خوشجه رعايت وتيمار ايلميه‌رك دائما قوللنمغله زبون وبيمجال
ايلمك معناسنه‌در تقول اذلته اى اهنته ولم احسن القيام عليه وخاتون يشمغى يوزندن صاليورمك معناسنه‌در
يقال اذالت القناع اذا ارسلته التذايل تفاعل وزننده برآدمك حالى اشاغيليوب اچقلامق
معناسنه‌در يقال تذايلت حاله اذا تواضعت التذيل تفعل وزننده برآدمه انبساطله كستاخانه معامله ايلمك
معناسنه‌در يقال تذيل اليه اذا انبسط وصالنمق معناسنه‌در يقال تذيل فلان اذا تبختر الذائل نسب
اوزره‌در اوزون قويرقلى حيوانه دينور يقال فرس ذايل اى ذوذيل وذائل وذائله اوزون اتكلى زرهه دينور
كاسيذكر وانجه ولطيف ونازك كسردنه وصف اولور يقال حلق ذائل اى رقيق لطيف شارح ديركه
طوليت دخى معتبردرتنه كه محكمده مع طول قيديله مقيددر الذيال شداد وزننده قويرغى پك اوزون حيوانه
وصف اولور ياخود بويى وقويرغى اوزون اولان كريملو آته وصف اولور يقال فرس ذيال اى الطويل الذيل
اوالطويل القد الطويل الذيل وصالنه‌رق يورر اولان عشوه‌لو آته دينور يقال فرس ذيال اى المتبختر
فى مشيه المذالة ميمك ضميله بودخى اتكلو زرهه دينور يقال درع ذائل وذائلة ومذالة اى طويلة
وجاريه‌يه اطلاق اولنور خدمتله امتهان اولنديغيچون ومنه المثل* اخيل من مذالة* اى الامة يعنى فى ذاتها
خوار ومهان ايكن كبرودماغندن ناشى بنه اداوخرامى الدن قوميان جاريه دن دخى مدمغدر بومثل ذاتنده
دنى وحقير ايكن كبرونخوت دستان يادكار حقنده ايراد اولنور المذيل معظم وزننده والمتذيل پك مستعمل
ومبتذل نسنه‌يه دينور كه صقلنوب تقيد اولنمزاوله ايش اثوابى كبى يقال شئ مذيل ومتذيل اى متبذل ومذيل
اوزون اتكلى ثوبه دينور يقال ثوب مذيل اى طويل الذيل ذوذيل شيبان نام كسنه‌نك فرسى لقبيدر الاذيال
همزه‌نك فتحيله ذيلك جمعيدر كه اتكلر ديمكدر بو معنادندر كه اواخر ناسه اذيال اطلاق اولنور تقول جائنا
اذيال الناس اى اواخر منهم المتذيلة اسم مفعول بنيه سيله جزؤيجه يغمورچسنديسى اوغرامش ارضه دينور
يقال ارض متذيلة اذا اصابها لطخ من مطر ضعيف المذال محال وزننده عروضيون اصطلاحنده بحر
بسيطك وبحر كاملك آخر بيتنده واقع شول وتدينه اطلاق اولنور كه اكا برحرف زياده قلنمش اوله كوياكه حرف
مزبور ثوبك اتكى منزلنده اولور مثلا متفاعلن ومستفعلن متفاعلان ومستفعلان اولور وعلت مزبوره‌يه اذاله
وتذييل دخى ديرلر فصـــــل الراء الرأل رانك فتحى وهمزه‌نك سكونيله دوه قوشى ياورى يسنه دينور
على قول بريلاق اولانه دينور مؤنثى رأله‌در جمعى ارؤل كلور افلس وزننده ورئلان كلوررانك كسريله ورئال ورئاله
كلور رانك كسريله المرألة محسنه وزننده ياوريلى اولان دوه قوشنه دينور يقال نعامة مرألة اى ذات رئال
الرأول فاعول وزننده طوار قسمنده ظهورايدن آرتق ديشه دينوركه ديشلرينك كيروسنده چقار اريه‌يى
خوشجه قيره‌ميوب ايصلادركسرايتمدكجه يمى ايوجه يه‌مز يقال فى اسنان الدابة رأول اى زيادة ورأول آتك
آغزى كپوكنه دينور ياخود سالپارنه دينور الرؤال غراب وزننده بودخى آتك اغزى كپوكنه ياخود سالپارنه
دينور رألان سحبان وزننده اساميدندر جابر بن رألان برشاعردر طى قبيله سندن سنبس نام جماعتدندر نسبتنده
رألانى دينور ذات الرئال رانك كسريله برچمنزارك اسميدر جو الرئال برموضعدر الرئال رانك كسريله
رئل لفظنك جمعيدركه ذكر اولندى وفلكده دوه قوشى ياوريسنك صورتنده نجه كواكبه اطلاق اولنور الاسترأل
اوتلر دوه قوشى ياوريسنك بيونلرى كبى اوزايوب بويلنمق معناسنه‌در يقال استرأل النبات اذا طال ودوه قوشى
ياوريسنك ديشلرى بيومك معناسنه‌در يقال استرألت الرئلان اذا كبرت اسنانها المرائل مجاور وزننده جست
وچابك انسان وحيوانه دينور مرائله دن اسم فاعلدر رأل معناسندن متصرفدر ومنه يقال مر فلان مرائلا
اى مسرعا الرأبلة دحرجه وزننده اياغى طاشره قش كبى برطرفه طوغرى يمانوب صرصله‌رق يوريمك
معناسنه‌در يقال برأبل فلان رأبلة اذا كان يمشى متكفئا فى جانبه كانه يتوجى وخبث ومكر وفند ودها معناسنه‌در
يقال فعل ذلك من رأبلته اى من دهاه وخبثه الرئبال قرطاس وزننده ارسلانه دينور وقورده دينور
وشول آدمه دينوركه اناسنك يالكزجه ولدى كندى اوله كنديدن غيرى قرنداش توكد ايلمامش اوله وبور باعيدر
وبعضا همزه‌سز اولنور جمعى رآبل در نوافل وزننده ورآبيل در مصابيح وزننده الترأبل تدحرج وزننده نيجه كسه‌لر
اوغريلق ايلمك على قول باشبوغسز يكه باشلرينه پياده جه‌جته‌يه كيدوب چاپل ايلمك معناسنه‌در يقال ترأبلوا
اذا تلصصوا اوغزوا على ارجلهم وحدهم بلا وال عليهم الربلة رانك فتحى وبانك سكونيله وفتحاتله مطلقا

كوده ده اولان قالين وقبااته دينـورعلى قول او يلغك ايچ يوزينك اتنه دينـور كه قبا ات تعبيراولنور ياخود
حيوانك ممه سيله فرجى چوره سنده اولان اته دينور الربلة فرحه وزننده والربلاء حمراء وزننده او يلقلرينك
قبا اتلرى بيوك اولان على قول سموزلكدن قصيقلرى طاره جق وصيق اولان عورته دينـور يقـال امرأة ربلة
وربلاء اى عظيمة الربلات اورفغاء الربالة سحابه وزننده كوده نك اتنك چوقلغنه دينور يقال فيه ربالة اى كثرة اللحم
فى بدنه الربلة عبله وزننـده والمتربلة متجمله وزننده كوده سى اتلوسموزعورته دينـور يقـال هى ربلة ومتربلة
اى كثيرة اللحم الربيلة سفينه وزننده سموزلكه دينـور يقـال فيها ربيلة اى سمن وخوش وبى تعب ديرلكه ورفاه
وخصب ورخايه دينـور يقـال هو فى ربيلة من العيش اى خفض ونعمة الربل حبل وزننـده ناس چوغالمق
على قول برآدمك اموال واولادى فراوان اولمق معناسنه در يقـال ربل القوم ربلا من الباب الاول والثانى اذا كثروا
اوكـثرا موالهم واولادهم وربل شول جنس نبات وشجره دينور كه اواخر صيفده خزان اولدقدنصكره يغمورسز
كيجه لرك سرينلكيله يكيدن يپراق آچاراوله جمعى ربول در ويقـال ربل اربل مبالغة التربل تفعل وزننده
حيوان ربل ديدكلرى نبات مرقومى اكل ايلمك معناسنه در يقـال تربل الظبى اذا اكل الربل ونبات وشجر
ربل اخراج ايلمك معنـاسنه دركه اواخر صيفده برودت ليـالى ايله يكيدن يپراقلر آچوب يشرمكدن عبـارتدر
يقال تربل الشجر اذا اخرج الربل وبو لازميله تفسيردر وتربل برآدم طوار ينه ربل اوتلاتمق معنـاسنه دريقال
تربل القوم اذارعوا الربل وشكاره دورشمك معناسنه در يقـال تربل فلان اذاتصيد وربل نباتنى اراشدرمق
معنـاسنه در يقال تربل الرجل اذاتتبع الربل التربيل تفعيل وزننـده والاربال همزه نك كسريله يرربل
ديدكلرى نبـات بتورمك ياخودنبات مذكورى چوق اولمق معنـاسنه دريقال ربلت الارض واربلت اذاانبتت
الربل اوكثر ربلهـا المربال ربلى چوق يره دينـور يقـال ارض مربال اى كثيرة الربل الربيل اميروزننده
يالكزجه كزن اوغرى يه دينـور يقال هوربيل اى لص يغزووحده الريبل حيدر وزننده اتنه طلوتر ونرم ونازك
بدنلوخاتونه دينـور الريبـال رانك كسريله ارسلانه دينـور وبويلو اولوب كثرتندن برى برينه صـارمشق
اولان اوتلغه دينـور ومهموزى عنقريب ذكر اولندى وزبون وضعيف اختيـار آدمه دينور اربل احمد وزننده
موصل قربنده بر بلده در وديار شامده صيدا نام شهرك اسم قديميدر ربال سحـاب وزننده اسـاميدندر
حفص بن عمرو بن ربال الربالى محدّثيندندر الربل فتحتبنله برجنس نبـات آديدركه رنكى پك قويو يشل اولور
مصر ديارندن بلبيس ترابنـده كثيردر اندن ايكى درهم مقـدارى انكرك لسعنك ترياقيدر تركيده بيـان پلينى
ديدكلريدركه افسنتين برّى اطلاق اولنور رتبيل سكيت وزننده جمال اسدى نام كسه نك قرنداشيدركه ملحمهٔ
قادسيه ده ايكيسندن دخى آثار عظيمه سرزدهٔ ظهوراولمشدر تربل تنصر وزننده بر موضعدر الارتبال افتعال
وزننده برآدمك مالى بركتلنوب فراوان اولمق معناسنه در يقال ارتبل ماله اذا كثر الربحل حاى مهمله ايله قطر وزننده
طقناز كوده لو اتنه طلو اوزون بويلوكشى يه دينورعلى قول خلقت واندامى تام وكامل اولانه دينور وعلى رأى عظيم
الشان آدمه دينور مغنيين اولينه كوره دوه قسمنده دخى مستعملدر ازبحلة قطره وزننده اتنه طلوايرى وجودلى اندام
واعضـاسى خوب وزيبـا اوله رق اوزون بويلو عورته دينور يقـال جارية ربحلة اى ضخمة جيدة الخلق طويلة
الرتبيل تاى فوقيه ايله جعفر وزننده بودوره دينور وبر رجل اسميدر وصـالح بن رتبيل كه رانك ضميله در محدّثيندندر
الرتل فتحتبنله برنسنه انجودير يسى كبى وجه لطيف واسلوب متنـاسب اوزره منتظم ومرتب اولمق معنـاسنه در
يقال رتل الشىء رتلا من الباب الرابع اذاتنـاسق وانتظم حسنا وديشلر انجوكبى آق وبراق وآبدار اولمق معناسنه در
يقال رتل الثغر اذا كان ابيض كثير المـاء ورتل مبـالغة وصف اولور خوش ودلكش وروشن كلامه دينور يقال
كلام رتل اى حسن ومطلقـا خوش وپاكيزه ولطيف نسنه يه دينـور ويك صيق اوليوب سيرجه اوله رق آق
وبراق وآبدار اولوب انجودير يسى كبى هموار ونازك ديزلمش ديشلره دينور يقال ثغر رتل اى مفلج حسن التنضيد
شديد البياض كثير المـاء الرتل كتف وزننـده وصفدر لطيف ودلكش وخوش آينده كلامه دينور ومطلقـا
خوش وپاكيزه نسنه يه دينور وانجوكبى هموار ديزلمش آق وآبدار ديشلره دينور وصوغوق صويه دينور يقال ماء
رتل اى بين الرتل بارد الترتيل تفعيل وزننده كلامى يرلو يرنده كوزل واويغون نظـام لطيف اوزره تأليف وترتيب
ايلمك معناسنه در يقـال رتل الكلام اذا احسن تاليفه شـارح ديركه ترتيل قرآن بوندن مأخوذدركه قرآنى دانه دار
وروشن وتأنى وتأمل ايده رك آهسته آهسته اوقومقدن عبـارتدر الترتل تفعل وزننده سوزى عجله سو يليوب
تأنى وتدبرايده رك سو يلمك معناسنه در يقـال ترتل فى الكـلام اذاترسل الرتيلاء مصغر بنيه سيله ومد وقصرايله

هوام وحشرات ارضيدن برجانوردركه اشهرى ذباب كبيرشكلنده اولوب دائما چراغ اطرافنده طيران ايدر تركيده
كلبك تعبيرايدرلر وبرنوعى اولور كه سياه اولوب الاجه بكلرى اولور وبرنوعى اولور كه صـارى وخرده تويلرى اولور
جميع جنسى زهرناك اولمغـله لسعى مورم ومولم در بوجانور عنكبوت جنسندن بوى تعبير ايتدكلرى جانوردركه
صارى وسياه قسمنك زهرى عقرب قدر مؤثر وبعضا قتال اولور ورتيلاء برجنس نبات اسميدركه چيچكى طوپسام
چيچكنه شبيه اولور ذكراولنـان جانورك وعقربك صوقديغى يره مفيددر الرتة بودور آدمه دينـور الارتل
احمر وزننده طلاقتله تكلم ايده ميوب طوتقون طوتقون سويليان آدمه دينور يقـال رجل ارتل اى ارت الرجل
رانك فتحى وجيمك ضمى وتخفيفا سكونيله معلومدركه نوع انساندن انجق بلوغ وشبابيت كرتهسنه وارمش ارككه
دينور اطفـال وصبيـانه اطلاق اولنمز فارسيده مردم وتركيده اركشى تعبيراولنور على قول تولدايلديكى ساعتده
رجل اطلاق اولنور مصغرنده رجيل دينـور وروبجل دينور غيرقيـاس اوزره ورجل چوق جماع ايدن آدمه
اطلاق اولنور يقال هورجل اى كثيرالجماع وپياده يه دينور راجل معناسـنه وكامل ومرؤتى تام آدمه اطـلاق
اولنور يقال هذارجل فى الرجال اى كامل ورجل كلمه سنك جمعى رجال ورجالات كلور رانك كسريله ورجله كلور
رانك فتحى وجيمك سكونيله ورجله كلورعنبه وزننده ومرجل كلور ميمك وجيمك فتحيله واراجل كلوراراذل وزننده
ومؤنثنده رجله دينور هاايله شـارح ديركه اولا رجالات رجالك جمعيدركه جمع الجمع اولور ثانيا مؤنثه رجله اطلاقى
على الاطـلاق دكلدر بلكه اوضـاع واطوارنده رجاله شبيه اولان خاتونله مقيددركه ارككسى قادين تعبير اولنور
واقعا مفردات راغبده بو يلجه مرسومدر الترجل تفعل وزننده خاتون بعض اوضـاع واطوارنده ارككسى اولمق
معناسـنه در يقال ترجلت المرأة اذاصـارت كالرجل وپياده اولمق معناسنه در يقـال ترجل الرجل اذاركب
رجليه وچقـماغى اياقلرك آلتنه آلمق معناسـنه در ارتجال ماده سنده تفصيل اولنور يقـال ترجل الزند اذا وضعه
تحت رجليه وكونش يوكسلوب كوندز تمام روشن اولمق معناسـنه در يقال ترجل النهار اذا ارتفع مؤلف بونى
تكرار ايلمشدر وايپسز وتكندسز اياقله قيويه اينمك معناسـنه در يقال ترجل البئر وفى البئر اذا نزل يعنى من غيران يدلى
وپياده يوريمك معناسـنه در يقـال ترجل فلان اذامشى راجلا الرجولية والرجلة والرجلية رانك ضميله
والرجولية رانك فتحيله مصدرلردر وبونلردن فعل متصرف اولمز ارلك معناسنه يقال رجل بين الرجولية والرجلة
والرجلية والرجولية الارجل افضل وزننده زياده سيله اردمكدر يقال هوارجل الرجلين اى اشدهما المرجل
محسن وزنـنده دائمـا اركك طوغورر اولان خاتونه دينور يقال امرأة مرجل اى مذكر المرجل معظم وزننده
شول قماشه دينور كه انده رجال صورتلرى نقش وتصوير اولنمش اوله يقال برد مرجل اذا كان فيه صورة الرجال
شـارح ديركه مؤلف بونى تكرار ايلمشدر زيرا قريبـا والمرجل المعلم ديديكى بو اوله جقدر لكن معلم زنجفلى ثوب
ديمك اولمغله تكرار دكلدر حتى ذكرى آتى رحل ماده سنده مؤلف اشراب ايلمشدر ومرجل برا ياغندن يوزلمش
وصو يلمش اولان طلومه دينور وخمرايله طلو ظلومه دينور وبرده قنادلرينك اثر ونشانه لرى اولان چكركه لره
دينور الرجل رانك كسريله طپوقدن اشـاغى اياغه دينـور قدم معناسنه على قول او يلغك دبندن كه قالچه
باشيدر اشاغى طبانه وارنجه اطلاق اولنور جمعى ارجل كلور افلس وزننـده وعربلر هوقائم على رجل ديرلر برامر
عظيم تحدث واصـابت ايلدكده قطعا متغير ومتـاثر اوليوب اكا مقاومته ابتدار ايدر ديمك يرده ورجل برنسنه نك
بربلوكنه اطلاق اولنور يقال هورجل منه اى طـائفة وطلومك يار يسنه قدر طلو شراب وزيت مقوله سنه
اطلاق اولنور وچكركه سربه سنه دينـور بونك لفظندن مفردى يوقدر شه كه عانه كبى كه حمار خركله سنه دينور
وخيط كبى كه دوه قوشى سورسنه دينـور وصوار كبى كه صغرسورسنه دينـور جمعى ارجال در ورجـل
اياق طونك پاچه سنه دينـور وبرنسنه ده اولان حصه ونصيبه اطـلاق اولنور يقـال له رجل فيه اى سهم
وچوق اويويان اويقوجى آدمه اطـلاق اولنور نوم معنـاسنه وبازوسز ساذه كاغده دينـور وفقر
وفاقه وبؤس وشدت معناسـنه مستعملدر وانسان نجسنه دينور قاذوره معناسـنه وعسكره اطلاق اولنور
وسبق وتقـدم معناسـنه مستعملدر تقول الرجل لى اى التقدم بومعنـارده جمعى ارجال در ورجل برآدمك
عهـد وزمانـنه اطـلاق اولنور حياتى تصورينه مبنى در يقـال كان ذلك عـلى رجل فلان اى فى حياته
وعلى عهده رجل الغراب برنبـاتدر غراب ماده سنده بيان اولندى وركونه باغه اطلاق اولنور كه آنكله ناقه نك
ممه سنى بنـدايدرلر ياوريسى امسون ايچون واصلا منحل اولمز رجل القوس يايك اشـاغى كوشه سنه اطـلاق
اولنور ومنه يقـال فلان لايعرف يد القوس من رجلهـا اى سيتها العليان من السفلى ورجل البحر دكزك كورفزنه

طلاق اولنور خلیج البحر معناسنه ورجل السهم اوقك ایکی اوجلرندن هر برینه اطلاق اولنور ورجل الطائر
ادویه مخصوص برکونه داغلغی اسمیدر ورجل الجراد بقلهٔ یمانیه‌یه شبیه بر نباتدر که زرنب اطلاق اولنان
نبات اوله جقدر ترکیده چکرکه اباغی تعبیر اولنور الارجل اکمل وزننده زیاده سیله اردیمکدر یقال هو ارجل
الرجلین ای اشدهما واباغی بیوك آدمه دینور یقال رجل ارجل ای عظیم الرجل و برایاغی بوکرینه قدر سکیل
اولان آته دینور که غیر مطبوعدر مکر آلننده دخی درهم قدر بیاض اوله مؤنثی رجلاءدر یقال فرس ارجل اذا کان
فی احدی رجلیه بیاض یعنی الی الخاصرة الرجل فتحتینله برآدم پیاده اولمق معناسنه‌در یقال رجل الرجل
رجلا من الباب الرابع اذا لم یکن له ظهر یرکبه یعنی قیمشی علی قدمیه وذابه‌نك برایاغی بوکرینه قدر سکیل اولمق
معناسنه‌درنته که وصفی ذکر اولندی یقال رجلت الدابة اذا کان بیاض فی احدی رجلیه یعنی الی الخاصرة ودوه‌نك
یاوریسنی هر قچن دیلرسه اناسی امسون دیو اناسیله صالیورمکه دینور کذلك اوغلاق وقوزی مقوله‌سنده دخی استعمال
اولنور وذکر اولان یاوری‌یه ده رجل اطلاق اولنور کماسیذکر وتقول العرب ارتجل رجلك ای علیك شانك فالزمه
یعنی مسبب اولان یاوری حیوانلرکی صالیورمیوب بغله دیمکدر دائما کندی حال وشانکه مقید ومشغول اولوب
امورکی مضبوط قیل پریشان ومسبب ایلمه دیمکدن کنایه‌در وصاچ وصقالنه قیورجق ونه کوشك طوغری اولمق
معناسنه‌در یقال رجل الشعر اذا کان بین السبوطة والجعودة و بو معناده وصف اولور کماسیذکر واویلسی صاچ
صاحبنه ده اطلاق اولنور وایلق وخرکله ایچره مسیبا صالیورلمش آته دینور واول رسمه آت سوریسنده دخی
استعمال اولنور وصف بالمصدر اولمغله افراد وجمعی مساویدر یقال فرس رجل ای مرسل علی الخیل وکذا
خیل رجل ویقال بات الخصان برجل الخیل الراجل والرجل ندس وزننده والرجل کتف وزننده
والرجیل امیر وزننده والرجل شکس وزننده والرجلان سحبان وزننده پیاده آدمه دینور راجلك جمعی
رجال کلور قائم وقیام کبی ورجاله کلور رانك فتحی وجیمك تشدیدیله ورجال کلور رمان وزننده ورجالی کلور رانك ضمی
وجیمك تخفیفیله ورجالی کلور رانك فتحیله ورجلی کلور سکری وزننده بونك اوچیده رجلان لفظنك جمعیدر
ورجلان کلور رانك ضمیله راکب ورکبان کبی ورجله کلور رانك ضمیله ورجله کلور رانك کسریله وارجله کلور رعیف
وارغفه کبی واراجل واراجیل کلور الرجلة رانك فتحیله وکسریله یك یورمکه دینور یقال ما هذه الرجلة والرجلة
ای شدة المشی وعند البعض رانك ضمیله یوریمکده طیاناقلغه دینور که یوریکلك تعبیر اولنور یقال هو ذو رجلة
ای قوة علی المشی الرجلی سکری وزننده ومدایله ده جائزدر شول طاشلغه دینور که بغایت صرب ودرشت اولمغله
طوار ایشلمه‌دیکندن ناچار اوتوب پیاده جه مشی اولنور اوله علی قول چاقر چقور اولمیوب کرچه دوزجه اوله لکن
سنکستان اوله یقال حرة رجلی ورجلاء ای خشنة یترجل فیها ومستویة کثیرة الحجارة الارتجال افتعال وزننده
ترحل کبی چقماغی ایاقلری آلتنه وضع ایلمك معناسنه‌در یقال ارتجل الزند اذا وضعه تحت رجلیه اعراب طائفه‌سی
چقماغی اغاجدن اتخاذ ایلمرله یوقری‌یه کلنی الیله طتوب اشاغیسنی اباغی آلتنه وضع ایده‌رك چقارلر وارتجال
قیون مقوله‌سی حیوانك ایاقلرینی بغلمق علی قول بعد الذبح ایاقلرندن آصمق معناسنه‌در یقال ارتجل الشاة اذا عقلها
برجلیها او علقها برجلها وسوزی بالبداهه سویلمك معناسنه‌در که فکر وترتیب ایلمکسزین دفعی سو یلمکدن عبارتدر
او یلسی آدمه حاضر جواب تعبیر اولنور کویا که یرندن حرکت یاخود قعود ایتمکسزین راجلا یعنی قائما سویلمش
اولور بلا فیصل دیمکدن کنایه‌در یقال ارتجل الکلام اذا تکلم به من غیر ان یهیأه و برآدم خودرأیلك ایدوب برکسه ایله
مشورتسز واسترشادسز عمل ایلمك معناسنه‌در یقال ارتجل برأیه اذا انفرد ومنه یقال امرك ما ارتجلت ای
ما استبددت فیه برأیك وآت اشکین ایله یورغه بیننده نقلامق معناسنه‌در یقال ارتجل الفرس اذا راوح بین العنق
والهملجة وقزغانده طعام طبخ ایلمك معناسنه‌در یقال ارتجل الطباخ اذا طبخ الطعام فی المرجل الرجلة غرفه
وزننده قوت مشی معناسنه‌درکه ذکر اولندی وآت قسمنك برایاغنده بوکرینه قدر شامل سکیله دینور که غیر
مقبولدرنته که وصفلری ذکر اولندی یقال بالفرس رجلة وترجیل ای بیاض فی احدی رجلیه الی الخاصرة الترجیل
رجله کبی اسمدر یقال به ترجیل ای رجلة وصاچ وصقال طرامق معناسنه‌در تقول رجلت الشعر اذا سرحته
وتقویت معناسنه مستعملدر کویا که ایاقلندرمش اولور یقال رجله اذا قواه الرجل رانك فتحی وجیمك سکونیله
خاتون ولدنی باشندن اول ایاقلری چقار اولدیغی حالده طوغورمق معناسنه‌درکه ترس طوغورمق تعبیر اولنور
یقال رجلت المرأة ولدها رجلا من الباب الاول اذا وضعته بحیث خرجت رجلاه قبل رأسه ورجل شکس کبی
وصف اولور نه قیورجق ونه دوز طوغری اولان صاچه دینور فتحتینله ده لغتدر که ذکر اولندی کماسیذکر ورجل

یاوری‌یی اناسی دیلدکی وقتده امسون دیو برابرجه صالیورمك معناسنه‌در یقال رجل الفصیل اذا ارسله مع امه
لیرضع ماشاء وقوزی واوغلاق مقوله‌سی اناسنی اممك معناسنه‌در یقال رجل البهم امه اذا رضعها ورجل
صاچی نه قیورجق ونه دوز طوغری اولان آدمه دینور فتحتینله ده لغتدر که ذکر اولندی جمعی ارجال ورجالی کلور
سکاری وزننده یقال رجل رجل الشعر ورجله ای بین السبوطة والجعودة ورجل آیغر قسراغه اشمق معناسنه‌در
یقال رجل الفحل علی الفرس اذا نزاه الرجیل امیر وزننده راجل کبی پك یوریکن آدمه دینور رونده معناسنه
جمعی رجلی کلور سکری وزننده ورجالی کلور سکاری وزننده یقال رجل راجل ورجیل ای مشاء وطیانقلو صلب
ومتین آدمه دینور یقال هو رجیل ای صلب وایکی طرفی دخی بعید اولان مکانه اطلاق اولنور که مشی کثیره محتاج
اولور یقال مکان رجیل ای بعید الطرفین بو راده الطریقین نسخه‌لری غلطدر وشول آته دینور که پك چوق بلمکله
پولاد کبی متانت پیدا ایدوب هر نقدر اتعاب اولنسه قطعا ترلمیه تاتار آتلری کبی یقال فرس رجیل ای موطؤ کوب
لا یعرق وبالید اهه سویلنمش سوزه دینور یقال کلام رجیل ای مرتجل الرجل کتف وزننده رجل ورجل کبی
نه قیورجق ونه طوغری اولان صاچه دینور یقال شعر رجل ورجل ورجل ای بین السبوطة والجعودة وصاچی وجه
مذکور اوزره اولان آدمه دینور الارجال همزه‌نك کسریله یاوری دیلدکی وقتده اناسنی اممك ایچون بیله جه صالیورمك
معناسنه‌در یقال ارجل الفصیل اذا ارسله مع امه و برآدمه برنسنه ضمننده مهلت ویرمك یاخود پیاده قلمق معناسنه‌در
یقال ارجله اذا امهله او جعله راجلا المرتجل اسم فاعل بنیه‌سیله شول آدمه دینور که چکرکه سوریسنه اوغراذقده برازنی
طتوب کباب ایدر اوله یقال رجل مرتجل اذا کان یقع برجل من جراد فیشوی منها وچقماغی اللریله وایاقلریله طوتان آدمه
دینور الرجلة رانك کسریله یالکز برچمنزارده واغاچلقده عرفج دیدکلری شجرك منبتنه دینور که انده چوق نابت اولور
وقاره طاشلق تپه‌دن دوزاوه‌یه آقان صواقندیسنه دینور جمعی رجل کلور عنب وزننده وجحض یعنی قوزی قولاغی
دیدکلری نباتدن برکونه نباته دینور وسموزاوته دینور فرفخ وبقلة الحمقاء دخی دینور یا یکاهده بتمکله حماقته نسبت اولنمشدر
ومنه المثل * هو احمق من رجلة * بونده عامه احمق من رجله دیرلر ضمیر ایله رجلة التیس رانك کسریله کوفه ایله شام
بیننده بر موضعدر رجلة احجار شامده بر موضعدر رجلتا بقر حزن بنی یربوع اسفلنده بر موضعدر ذو الرجل
لقمان بن توبه نام شاعرك لقبیدر المرجل منبر وزننده طراغه دینور یقال رجل شعره بالمرجل ای المشط
وطاشدن وباقردن مصنوع بیوك قزغانه دینور ویومذکردر یقال طبخ الطعام بالمرجل وهو القدر من الحجارة
والنحاس التراجیل تانك فتحیله کرفس دیدکلری سبزه‌یه دینور الممرجل اسم مفعول بنیه‌سیله شول ثوب
ونهالی وپرده مقوله‌سنه دینور که انده مرجل یعنی قزغان صورتلری نقش اولنمش اوله آج اعرابی طاقمی
بوکونه قزغان وچمچه تصویر ایدرلر یقال ثوب ممرجل اذا کانت فیه صور المراجل رجال شداد وزننده
ابن عنفوه درکه درکاه حضرت رسالتپناهی‌یه بنو حنیفه ایله بیله جه وفود ایلدی بعده مرتد اولوب مسیلمه نام
کذابه اتباع ایلمکله ملحمهٔ یمامه‌ده زید بن خطاب ك دلالت شمشیریله واصل سر منزل سعیر اولدی بونی حای
مهمله ایله رسم ایدنلر وهم ایلمشدر ورجال بن هند شاعردر رجان کتاب وزننده اسامیدندر ابو الرجال سالم
بن عطا تابعی محدثدر والده‌سی عمره‌دن روایت حدیث ایلدی وعبید بن رجال شیخ طبرانی در الرجیلاء مصغر
بنیه‌سیله غمیصاء وزننده قیونلرك وکچیلرك پیدرپی یعنی طبقه طبقه طوغورملرینه اطلاق اولنور تقول العرب
اذا ولدت الغنم بعضها بعد بعض ولدتها الرجیلاء ورجیلاء رجلیون معناسنه‌درکماسیذکر الراجلة شول
بیوك قوچه دینور که چوبان انکا بعض اسبابنی تحمیل ایدر المرجل مقعد وزننده والمرجل منبر وزننده
برچشید یمنی قماش اسمیدر الرجلیون عربیون وزننده رجیلاء کبی سلفده برجماعتدرکه آهو کبی یوکرك
ودونده اولمرتبه آتدن زیاده سکردرلر ایدی وانلر سلیك المقانب وسنشر بن وهب الباهلی واوفی بن مطر
المازنی نام اشخاص ایدی مفرده رجلی دینور که بغایت یوکرك دیمکدر رجل ورجله رانك کسریله
اسامیدندر رجلاء حمراء وزننده بنو سعید بن قرط یوردنده برصوآدیدر رجل عنب وزننده یمامه‌ده
بر موضعدر الراجل پیاده‌یه دینور که ذکر اولندی وشول ناقه‌یه دینور که ممه‌سی بغلو اولمیوب یاوریسی
دیلدیکی وقتده امر اوله یقال ناقة راجل علی ولدها ای لیست بمصرورة ذو الرجیلة جهینه وزننده اوچ
کمسه‌نك لقبیدرکه عامر بن مالك التغلبی وکعب بن عامر النهدی وعامر بن زید بن مناة در الاراجیل آوجیلره
دینور کویا که ارجله‌نك جمعیدر یقال هم اراجیل ای صیاد دون الرحل رانك فتحی وحای مهمله‌نك سکونیله
والراحول خاصة دوه قسمنك سمرینه و پالانه دینور جمعی ارحلدر فلس وافلس کبی ورحالدر رانك کسریله یقال

شدّ الرحل والراحول على البعير اى مركبه عليه ورحل انسانك مسكن ومأواسنه اطلاق اولنور يقال هذا رحل فلان اى مسكنه و برآدمك مستصحبى اولان اسباب واثاثه اطلاق اولنور كه اوروبه وسپاهيلق تعبير اولنور يقال القى رحله على رحل البعير وهو مايستصحبه من الاثاث الرحالة كتابه وزننده آتك ايرنه دينور يقال شدّ الرحالة على الفرس اى السرج وعند البعض قلتاقسمز اولان ايره دينوركه ساده جه كوندن اولور عربلر بورسمه ايرى قوشى وقتنده قوللنورلر ورحاله عامر بن طفيلك فرسى اسميدر ومكرّر ارحاله رحاله قيونى ضاغمق ايچون چاغره جق اصواتدندر ذوالرحاله معاوية بن كعب بن معاويه نك لقبيدر الرحل نحل وزننده دوه نك صرتنه پالان اورمق معناسنه در يقال رحل البعير رحلا من الباب الثالث اذا حطّ عليه الرحل ورحل ورحيل برمنزلدن منزل آخره كوچمك معناسنه در يقال رحل عن المكان رحلا ورحيلا اذا انتقل و بركسنه اوزره قلچله حواله اولمق معناسنه مستعملدركويا كه قلچى اوزرينه پالان كبى القا ايدر يقال رحل فلانا بسيفه اذا علاه الارتحال افتعال وزننده بودخى دوه يه پالان اورمق معناسنه در يقال ارتحل البعير بمعنى رحله و دوه اصلا طورميوب يل كبى اشوب كتمك معناسنه در يقال ارتحل البعير اذا سار ومضى و كوچمك معناسنه در يقال ارتحل القوم عن المكان اذا انتقلوا المرحول والرحيل امير وزننده پالان اورلمش دوه يه دينور ورحيل يورمك بابنده قوىّ وتوانا اولان اركك دوه يه دينور يقال جمل رحيل اى قوىّ على السير وارتحالدن اسمدر كوچ معناسنه در يقال غدا يوم الرحيل وهو اسم ارتحال القوم ومكه ايله بصره بينده برمنزل آديدر الرحلة راءنك كسريله بناء نوعدر دوه يه پالان اورمق هيئتنه دينوركه آندن پالان اوروش ايله تعبير اولنور يقال انه لحسن الرحلة اى الرحل للابل ورحله راءنك كسرى وضميله يورمك خصوصنده اولان طياقلغه اطلاق اولنور يقال بعير ذو رحلة وذو رحلة اى قوىّ على السير ورحله راءنك ضمى وكسريله ارتحالدن اسمدر كوچه معناسنه در تقول قربت رحلتنا ورحلتنا اى ارتحالنا وعند البعض راءنك كسريله اسمدر وضميله قصد وتوجه وارتحال اولنان سمت ومقصده دينور يقال غدا يوم الرحلة اى الارتحال ومكة رحلتى اى الوجه الذى اقصده واريدان ارتحل اليه بورادة مؤلفك ارتحال ايله تفسيرى تفهيم ايچوندر بوحسبه معناى مصدرى دكلدر ورحله راءنك ضميله بردفعه اولان سفره دينور يقال يشتكى فى رحلة اى سفرة واحدة الرحال شدّاد وزننده دوه يه ياقشقلى پالان اورمق خصوصنده عارف وماهر اولان آدمه دينور المرحلة معظمه وزننده پالانلو دوه لره دينور يقال ابل مرحلة اذا كانت عليها رحالها وصرتلرندن پالانلرى آلنمش جبلاق دوه لره ديمكله ضدّ اولور بونده بتاسى ازاله ايچوندر يقال ابل مرحلة اذا كانت قد وضعت عنها الرحال الرحول صبور وزننده والرحولة عجوله وزننده والراحلة پالانه يرايان يعنى اوزرينه يوك تحميلنه يرار اولان دوه يه دينوركه توانا ومنقاد اولور مؤلف الصالحة لان ترحل عبارتيله تفسير ايلمكله ابل ياخود ناقه يه وصف اولمق منفهم اولور شارحك بيانه كوره مذكر ومؤنثه صالح مفرددر مذكر خصوصنده هاء مبالغه ايچوندر حتى راحله نك جمعى رواحل در ومصباحك بيانه كوره بعضلر ناقه يه تخصيص ايلمشدر بوجهتله مؤلفك مرادى بو اولمق غالبدر پس پالان اورمغه صلاحيتى اولان حمل وركوبه صالح اولمغله يوك دوه سى وبنت دوه سى ديمك اولور ونهايه ده الراحلة من البعير القوىّ على الاسفار والاحمال والذكر والانثى فيه سواء والهاء فيه للمبالغة عبارتيله مفسر اولمغله قول مذكورى مؤيدر الارحال همزه نك كسريله دوه يى تعليمله راحله قلمق معناسنه در يقال ارحل الابل اوالناقة اذا راضها فصارت راحلة و برآدمك راحله لرى چوق اولمق معناسنه در يقال ارحل الرجل اذا كثرت رواحله ودوه ضعف وزبونلقدنصكره ارقه لنوب قوّت ومتانت بولمق معناسنه در يقال ارحل البعير اذا قوى ظهره بعد ضعف كذلك دوه آرقلدقدنصكره سموروب توانا اولمغله كوچه يرار اولمق معناسنه در يقال ارحلت الابل اذا سمنت بعد هزال فاطاقت الرحلة و برآدمه راحله و يرمك معناسنه در يقال ارحل فلانا اذا اعطاه راحلة المرحل معظم وزننده شول قماشه ونهالى يه دينوركه انده پالان صورتلرى منقوش اوله يقال برد مرحل اذا كانت فيه تصاوير رحل جوهرينك بونى خزّ ديدكلرى صوقيونى تفتكندن منسوج اولوب معلم يعنى زنجفلى اولان صوف ازارايله تفسيرى جيد وموافق دكلدر زيرا اول خميله مرجل كلمه سنك تفسيريدر قال الشارح فى النهاية ومنه الحديث انّ رسول الله خرج ذات غداة وعليه مرط مرحل قال المرحل الذى قد نقش فيه تصاوير الرحال المرحل منبر وزننده قوىّ وتوانا اركك دوه يه دينور الرحلاء حمراء وزننده شول سياه قيونه دينوركه صرتى آق اوله ياخود على العكس اوله يقال شاة رحلاء اى سوداء وظهرها ابيض اوعكسه الارحل احمر وزننده ياالكز جه صرتى آق اولان ياغز

آته دينور يقال فرس ارحل اى اسود ابيض الظهر فقط الترحل تفعل وزننده برآدمه برامر مكروه تحميل ايلمك معناسنه مستعملدر يقال ترحله اذا ركبه بمكروه وكوچمك معناسنه در يقال ترحل القوم اذا انتقلوا راحيل يوسف پيغمبر على نبينا وعليه السلام حضرتلرينك والده لرى اسميدر رحله راءنك كسريله بر يصتم طاغك آديدر الترحيل تفعيل وزننده كوچورمك معناسنه در تقول رحلته اى اظعنته من مكانه وترحيل اسم اوله رق استعمال اولنور بعض دوه نك كوركلرنده اولان قيرلغه على قول قزللغه دينور يقال به ترحيل وهو شهبة اوحمرة على الكتفين الراحل برمحلدن كوچن آدمه دينور جمعى رحل در ركع وزننده المرحلة منزله وزننده مراحل كلمه سنك مفرديدركه برقوناق مسافه يه دينور يقال بينهما مرحلة وهى المسافة التى يقطعها المسافر فى نحو يوم المراحلة مفاعله وزننده برآدمك كوچمسى خصوصنده ياردم ايلمك معناسنه در يقال راحله اذا عاونه على رحلته الاسترحال بركسنه دن كنديه معاون ورفيق اولمق ايچون بيله جه كوچمسنى ايستمك معناسنه در يقال استرحله اذا سأله ان يرحل له بونده دوه سنه پالان اورمسنى ياخود كنديسنه راحله ويرمسنى ايستمك معنالرى دخى محتملدر الرحال كتاب وزننده حيره نام ولايتده نسج اولنمش قاليچه لره دينور ابو الرحال شدّاد وزننده خالد بن محمد التابعىّ وابو الرحال عقبة بن عبيد الطائى ورحال بن المنذر وعمرو بن الرحال وعلى بن محمد بن رحال محدثلردر ورحال بن عزره شاعردر المسترحلة اسم فاعل بنيه سيله صوبى پالك ناقه يه دينور يقال ناقة مسترحلة اى نجيبة الراحولات فرزدق نام شاعرك بيتنده واقع اولمشدر مراد الاجه ومنقش پالانلردر بيت مرقومدن مرادى اشبو * عليهن راحولات كلّ قطيفة * من الخزاو من قيصران علامها * بيتيدر پس مفردى راحول دركه ذكر اولندى وقيصران ركونه الاجه قماش اسميدر الرخل راءنك كسرى وخاى معجمه نك سكونيله والرخلة هايله والرخل كتف وزننده خاصة ديشى قوزى يه دينور جمعى ارخل ورخال كلور راءنك كسرى وضميله ورخلان كلور راءنك كسريله ورخله كلور راءنك فتحيله ورخله كلور عنبه وزننده رخيل زبير وزننده بنو جعفر بن كلابه مخصوص برفرس اسميدر بنو رخيله جهينه وزننده بر بطندر الرخلة راءنك كسريله صالح بن مبارك نام محدثك جديدر الاردخل قرطعب وزننده اتنه طلوسمز آدمه دينور مؤلف بونى همزه فصلنده دخى ذكر ايلدى همزه سنك اصالت وزياده سى بابنده اولان اختلافه بناء الردعل دال وعين مهملتين ايله ربحل وزننده جوره وخرده پاپلو اولاده دينور يقال له ردعل كثير وهو صغار الاولاد الرذل راءنك فتحى وذالك سكونيله والرذال غراب وزننده والرذيل امير وزننده والارذل اجهل وزننده دون وخسيس وفرومايه كسيه دينور على قول هر شيئك كوتوسنه وكمترينه دينورردئ معناسنه اوچنك جمعى ارذال ورذول كلور راءنك ضميله ورذلاء كلور جهلاء وزننده ورذال كلور كه بو ايكى رذيلك جمعيدر وارذلون كلور مترجم ديركه الاّ الذين هم اراذلنا الآية كريمه سنده بيضاوى ديديكه اراذل ارذل كلمه سنك جمعيدر وارذل احمر كبى صفت اولمغله قياس اولان جمعى رذل اولمقدر راءنك ضميله لكن بالغلبه اسم منزلنده اولمغله اسم كبى افاعل اوزره جمعلندى حتى بوجهتله موصوفى دخى حذف اولندى لكن صاحب مصباحك بيانه كوره اراذل ارذلك جمعيدركه اول رذل كلمه سنك جمعيدر كلب واكلب واكالب كبى پس اراذل جمع الجمع اولور الرذالة جهاله وزننده والرذولة عمومه وزننده رذيل اولمق معناسنه در يقال رذل الرجل اوالشئ ورذل رذالة ورذولة من الباب الخامس والرابع اذا كان رذيلا الرذل عزل وزننده رذيل قلمق معناسنه در يقال رذله رذلا من الباب الاوّل اذا جعله رذيلا الارذال همزه نك كسريله بودخى رذيل ايلمك معناسنه در يقال ارذله بمعنى رذله و برآدمك اصحاب وياران وهمدملرى بالذات رذيل كسه لر اولمق معناسنه در يقال ارذل الرجل اذا صار اصحابه رذلاء الرذال والرذالة رالرك ضميله هر نسنه نك ايوسى سچيلوب اوكورتلندكدنصكره كيرو قلان كوتوسنه وكمترينه دينور يقال هذا من رذال التمر ورذالته وهى ماانتقى جيده الرذيلة سفينه وزننده خصلت رديئه وشيمۀ دنيه معناسنه در فضيله مقابليدر يقال به رذيلة ضدّ فضيلة الاسترذال برنسنه يى ناخوش كوروب كمتر ورذيل عدّ ايلمك معناسنه در يقال استرذله ضدّ استجاده رذالى العمر حبارى وزننده وارذل العمر اكل وزننده اسوء العمر معناسنه دركه فرتوت ومعتوه اولوب دماغنه يبوست تاثير ومدركه سنه وهن وخلل طارى اولمغله سوء فهم ونسيان مستولى اولور بعينه اطفال سيرتنه منتقل اولور يقال ردّ الى رذالى العمر وارذله اى اسوءه وهو الهرم والخرف بورادة نسخۀ صحيحه ورذالى كحبارى وارذل العمر اسوءه عبارتيله در رذالى قولى رذالى العمر تقديرنده دركه بو اكتفاء عند النحاة جائزدر پس حبارى كبى بونكده الفى تانيث غير حسى اولور الرسل فتحتينله هر نسنه دن بر بلوكه

مطلب

وبرسربه‌یه دینور جمعی ارسال در یقال رسل منه ای قطیعة منه ودوه‌اره علی قول دوه‌دن وقیون وکچی قسمندن
برسوری یه دینور یقال جاء بالرسل ای الابل والقطیع منها ومن الغنم ورسل ورساله سحابه وزننده مصدر اولور
دوه‌صو کبی هموار وملایم یوریمق معناسنه‌در یقال رسل البعیر رسلا ورسالة من الباب الرابع اذا کان رسلا
وصاچ قیورجق اولمیوب صارقق اولمق معناسنه‌در یقال رسل الشعر رسلا ورسالة اذا کان رسلا الرسل
والرسلة رانك کسریله رفق وتأنی وتؤده معناسنه مستعملدر که برایشده زور وعنف وعجله ایتمیوب ملایمت
وسهولت وتأنی وجهیله طوتمقدن عبارتدر ومنه یقال اخذ فیه علی رسله ورسلته ای علی الرفق والتؤدة ویقال
علی رسلك وعلی رسلتك ای ارفق واتئد یعنی رفق وملایمتله طوت تأنی قیل بوراده علی حرفی مقدر فعل امر مناسبه
متعلقدر ورسل چوق سوده اطلاق اولنور متابعا ادراری مناسبتیله یقال ما بالناقة رسل ای اللبن ما کان بوراده
ما کلمه‌سی مبالغه‌یی متضمندر کذلك زمانیه‌یه دخی حمل اولنمق ممکندر که مدة ثبوته سبکنده اولور وآتك قولنك
اوجنه اطلاق اولنور یقال ضرب رسل الفرس ای طرف عضده الترسل تفعل وزننده برایشی عنف وعجله ایله
طوتمیوب رفق وسهولت وتأنیله آهسته آهسته طوتمق معناسنه‌در ومنه یقال ترسل فی قرأته اذا اتأد وترفق
وتمهل الارسال همزه‌نك کسریله برآدمك مواشیسی سودلو اولدیغندن سودی چوق اولمق معناسنه‌در
یقال ارسل القوم اذا کثر رسلهم ودوه وقیون وکچی سوریلری صاحبی اولمق معناسنه‌در یقال ارسل القوم اذا صاروا
ذوی ارسال ای قطایع وبرآدمی برکسه اوزره تسلیطله حواله قلمق معناسنه‌در یقال ارسله علیه اذا سلطه علیه
وتخلیه وتسییب ایدوب صالیویرمك معناسنه‌در یقال ارسله اذا اطلقه وکندی باشنه وکندی حالنه قومق
معناسنه‌در یقال ارسله اذا اهمله وکوندرمك ویوللمق معناسنه‌در یقال ارسله الیه اذا وجهه الیه الترسیل تفعیل
وزننده بودخی مواشیسی سودلو اولمغله سودی فراوان اولمق معناسنه‌در یقال رسل القوم اذا کثر رسلهم
وترسیل ترتیل معناسنه‌در که قرأن مبینی عجله ایتمیوب رفق وسکونت وتأنی وتدبر جهتیله قرأت ایلمکدن عبارتدر
یقال رسل قرأته اذا رتل ودوه کوشکنه سود ایچورمك معناسنه‌در تقول رسلت فصلانی اذا سقیتها الرسل
الرسل نسل وزننده سهولت وملایمت وجهیله اولان یورویشه دینور یقال سیر رسل ای سهل وملایمتله
آب روان کبی لطیف وهموار یوریین دوه‌یه دینور مؤنثی رسله‌در یقال بعیر رسل وناقة رسلة ای السهل السیر
وقیورجق اولمیوب صارقق اولان صاچه دینور یقال شعر رسل ای مسترسل الرسلة تمره وزننده کسل
وفتور معناسنه‌در یقال به رسلة ای کسل المرسال محراب وزننده بك لطیف وملایم یورویشلو ناقه‌یه دینور
یقال ناقة مرسال ای سهلة السیر جمعی مراسیل در وعربك * لا یکون الفتی مرسالا * قولنده واقع مرسال کلمه‌سی
ارسالدن مبالغه‌در وبو باب کنایه‌دندر لا یکون مرسل اللقمة فی حلقه معناسی مراددر که ذاتنده فتوت
ومروت جوهری مرکوز اولان آدم لقمه‌یی یالکزجه کندی بوغزینه صالیویرمز یعنی مهمانسز اصلا طعام
تناول ایلمز دیمکدن کنایه‌در وبعضلر دیدیکه مراد براغاجلق واورمانلق محلدن کیدرکن اوکنه کلان شاخلری
الیه یول آچق ایچون البته طوتوب برطرف ایلمك شان فتوتدن اولمغله مروت صاحبی آدم اول شاخلری رفیقنه
طوقنوب اضرار ایلمسون دیو اللرندن صالیویرمز دیمکدر که صاحب فتوت اولان همیشه همراه وهمدمنه ایصال
منفعت ودفع مضرت ایلمکله متصف اولور دیمکدن کنایه‌در ومرسال کوچك اوقه اطلاق اولنور یقال سهم
مرسال ای صغیر الرسالة رانك کسری وفتحیله کوندرمك معناسنه اولان ارسالدن اسمدر ایلچیلکه دینور
تقول ارسلته برسالة ورسالة شارح دیر که بالتوسع ایلچینك حامل اولدیغی نامه‌یه ده رساله اطلاق ایلدیلر پس
کتاب صغیره رساله اطلاقی مجاز بمرتبتین اولور الرسول صبور وزننده والرسیل امیر وزننده بونلرده ایلچیلك
رساله معناسنه‌در یقال ارسلتهم برسول ورسیل ای برسالة شارحك بیاننه کوره بونلر فی الاصل مصدرلردر قبول
وازیز کبی بعده اسم مصدر اوله‌رق استعمال اولندی وبونلرك فعلی مهجوردر انتهی ورسول وصف اولور
ایلچی‌یه دینور مرسل معناسنه جمعی ارسل کلور ورسل کلور ضمتینله ورسلاء کلور علماء وزننده یقال هو
رسوله ای مرسله وقوله تعالی فی حکایة موسی واخیه هارون ﴿فقولا انا رسول رب العالمین﴾ ولم یقل رسل لان فعولا
وفعیلا یستوی فیهما المذکر والمؤنث والواحد والجمع بوراده مراد وصف بالمصدر اولان فعول وفعیل‌در وقرینه
مقالیه ایله مؤلفك مرادی بودر وصفت اولان فعول بمعنی فاعل اولوب وفعیل بمعنی مفعول اولورسه کذلك تذکیر (مطلب)
وتأنیثی مساوی اولور کذلك فعول وفعیل مشتق ایله مأول اولورسه افراد وجمعی مساویدر پس رسول ذو الرساله
دیمك اولور وتثنیه دخی جمعیتی متضمن اولدیغندن مؤلف ولم یقل رسولا دیمیوب رسل عنوانیله رسم ایلدی

وبصائردن مستفاد اولدیغی اوزره اشبو رسل ورساله ماده‌سی انبعاث علی السهوله معناسنه موضوعدر وجه
مذکور اوزره رسل که فتحتینله‌در ورساله سحابه وزننده سیر اسهل معناسنه‌در بوندن وصف رسول ورسیل‌در
بو معنادن ایلچیلك معناسی اخذ وآندن رسول تصرف اولندی پس بوراده المرسل ایله تفسیری محضا تبیین
ایچون یاخود فعول بمعنی مفعل اولدیغی اشعار ایچوندر والحاصل رساله ورسول ورسیل فی الاصل مصدرلردر
سیر اسهل معناسنه بعده ایلچی اولمق معناسنه مصدر اوله‌رق استعمال اولندی وبو معنادن فعللری متصرف
دکلدر بعده بعضا اسم منزلنده وبعضا مبالغة وصف اوله‌رق استعمال اولنور استعمال اولده مصدریت جهتی (مطلب)
ملحوظ اولمغله مفرد وجمعی مساوی اولور واستعمال ثانیده تثنیه وجمعی مسوغدر وقالدیکه مؤلفك ابتدا والاسم
الرسالة وکصبور وامیر قولی اسم منزلنده مستعمل اولان مصدر اصلی‌یه ناظردر بعده والرسول ایضا المرسل قولی
وصفنه ناظردر که بمعنی مفعلدر نته که ذکر اولندی انتهی ورسول برآدمه اوق یارشنده وسائر خصوصلرده موافقت
ایدن آدمه دینور یقال هو رسوله ای الموافق له فی النضال وغیره شارح دیر که بو معناده رسیل مشتهردر وبری بریله
خبرلشن آدملرك هر برینه رسیل اطلاق اولنور التراسل تفاعل وزننده بری برینه ایلچی یوللامق معناسنه‌در
یقال تراسلوا اذا ارسل بعضهم الی بعض المراسل اسم فاعل بنیه‌سیله بالدرلری پك اوزون وقیللو اولان خاتونه
اطلاق اولنور یقال امرأة مراسل ای الکثیرة الشعر فی ساقیها الطویلتهما وکندیسنه دو کورلك وخطبه ایدن
کمسه ایله بینلرنده مراسله ایدن عورته دینور خطبه ایدن کرك کندی نفسیچون وکرك آخر ایچون ایتسون یقال
مرأة مراسل اذا کانت تراسل الخطاب وعند البعض زوجندن مفارقت ایلمش عورته دینور یاخود پك قوجه
وسالخورده اولمشنه دینور یاخود اری وفات ایلمش اولانه دینور یاخود زوجنك کندیسنی تطلیق ایده جکنی سزمکله
وهنوز وجودنده هرم اولمیوب استعمال صلاحیت بقیه‌سی اولمغین زوج آخره وارمق قصدیله تزین ایدوب آنکله
بالمراسله خبرلشور اولانه دینور یقال امرأة مراسل اذا کانت قد فارقها زوجها او اسنت او مات زوجها او احست
منه الطلاق فتزین لآخر وتراسله وفیها بقیة بوراده مراسله خبرلشمك معناسنه‌در الراسلان تثنیه بنیه‌سیله
بدنده ایکی کورکه اطلاق اولنور علی قول کورکلرده واقع ایکی طمره اطلاق اولنور وکتف محلنده عرقا الکتفین
عنوانیله رسم ایدنلر غلط ایلمشلردر وبعضلر وابلتان ایله تفسیر ایلدیلر که ایکی بازولرك نهایت بولدیغی یردر که
اموز باشلری یدر یاخود ایکی کورکك کمکلرینك اوجلریدر الرسیلات مصغر بنیه‌سیله رسلات لفظندندر که رسل
کلمه‌سنك جمعیدر رانك کسریله که رفق وتأنی معناسنه‌در آندن مصغردر یواشجه وملایمجه هون وسکونت
معناسنه اولور ومنه یقال القی الکلام علی رسیلاته ای تهاون به الرسیلی مصغر بنیه‌سیله بر بوجك آدیدر ام رساله
کتابه وزننده دیشی قرتال قوشنك کنیه‌سیدر الرسیل امیر وزننده رسول معناسنه‌در که ذکر اولندی وواسع
نسنه‌یه اطلاق اولنور یقال شیء رسیل ای واسع ولطیف نسنه‌یه دینور یقال شیء رسیل ای لطیف وآیغره
ویوغوره اطلاق اولنور یقال ارسل رسیلا الی الرسل ای فحلا ومراسل معناسنه‌در که برکسه ایله خبرلشن آدمه
دینور یقال هو رسیله ای مراسله وطتلو خوشکوار صویه اطلاق اولنور یقال ماء رسیل ای عذب الرسل ضمتینله
هنوز جاریه طوتمامش وفراجه کیمامش کوچك قیزه دینور یقال جاریة رسل ای صغیرة لا تختمر المرسلة مکرمه وزننده
سینه‌یه طوغری صالنوب صارقان کردانلغه دینور علی قول بونجق وتکمه مقوله‌سیله آراسته اولانه دینور یقال
جائت وفی عنقها مرسلة ای قلادة طویلة تقع علی الصدر او قلادة فیها الخرز وغیرها الاحادیث المرسلة
عند المحدثین شول حدیثه اطلاق اولنور که محدث آنی اسانید متصله ایله تابعی‌یه قدر اسناد وروایت ایدوب واول
تابعی فم سعادتدن تلقی ایدن صحابه‌یی ذکر ایلمیه‌رك همان قال رسول الله صلی الله علیه وسلم عنوانیله طرف نبویدن
روایت ایدر اوله شارح دیر که سعید بن المسیب ومکحول ونخعی وحسن بصری اکثر بو نهج اوزره روایت ایلدیلر
یقال جاء فی الحدیث المرسل وفی الاحادیث المرسلة وهی التی یرویها المحدث الی التابعی ثم یقول التابعی قال رسول الله
صلی الله علیه وسلم ولم یذکر صحابیا مترجم دیر که تابعیدن مادونده منتهی ومرفوع اولان حدیثه مرسل اطلاقی
مختلفدر حاکم اطلاق ایلمدی وخطیب اطلاق ایلدی نته که اهل اصول فقهیه دخی اطلاق ایلدیلر
الاسترسال برآدمدن برکسه کندیسنه سوری دوه یوللمسنی ایستمك معناسنه‌در یقال استرسل منه
اذا قال له ارسل الی الابل ارسالا وبرکسه ایله کمال اوزره انس والفت پیدا ایلمکله میانه‌لرندن تکلف ووحشت
برطرف اولمغین اکا ایلموب بیمحابا کستاخانه انبساطله معامله ایلمك معناسنه مستعملدر که تکلیفسز احباب
معامله‌سیدر یقال استرسل الیه اذا انبسط واستأنس وصاچ قیورجق اولمیوب صارقق اولمق معناسنه‌در

يقال استرسل الشعر اذا صار سبطا الرسال كتاب وزننده دوه نك اياقلرينه اطلاق اولنور مفردی رسل در و
رانك كسريله المرسلات مكرمات وزننده كه مرسلك جمعيدر ارسال اولنمش نسنه لر ديمكدر ومنه قوله تعالى
والمرسلات عرفا اى الرياح او الملائكة او الخيل الرطل رانك فتحى وكسرى وطانك سكونيله اون ايكى اوقيه
وزننك معياريدر هر اوقيه قرق درهمدر شارحك بيانه كوره رطل ايكى كونه در برى رطل شاميدر كه مؤلفك
تعريف ايلديكى بودر ديوز سكسان درهم اولور و برى بغداديدر كه يوز يكرمى سكز درهم ايله اربعة اسباع
درهمدن عبارتدر تفصيلى مكوك ماده سنده كذران ايلدى انتهى تقول عندى رطل سمنا وهو اثنتا عشرة
اوقية والاوقية اربعون درهما ورطل جوره او غلانه دينور يقال غلام رطل اى قصيف و بلوغه مقارب اوغلانه
دينور مراهق معناسنه على قول هنوز وجودينك كيكلرى استحكام بولمامش صغير او غلانه دينور وملايم ولين
آدمه دينور يقال رجل رطل اى لين ووجودى ضعيف اختيار آدمه على قول سلپوكلكه و كوشكلكه وارمش
پيرلكه قدم باصمش بدنى سست و بيتاب اولمغله بشلامش اولانه دينور يقال رجل رطل اى كبير ضعيف
اوذاهب الى اللين والرخاوة والكبر ورطل بالكزجه رانك فتحيله عدل وداد معناسنه در يقال ما فيه رطل اى عدل
وسلپوك و كوشك آدمه دينور يقال رجل رطل اى رخو و بون واحمق آدمه دينور وجست وروندهاركك آته دينور
بونده رانك كسريله ده جائزدر مؤنثى رطله در المرطل محسن وزننده بودخى ملايم ولين آدمه دينور واوزون آدمه
دينور يقال رجل مرطل اى لين وكذا طويل الترطيل تفعيل وزننده صاچى ياغله ياغلوب قيورجقلرينى آچوب
دوز وملايم ايده رك صالندرمق معناسنه در يقال رطل الشعر اذا لينه بالدهن وكسره وارخاه وارسله و برنسنه يى
رطل ديدكلرى وزن مزبور ايله طارتمق معناسنه در كه مراد رطل رطل طارتمقدر يقال رطله اذا وزنه بالارطال
الرطيلاء مصغر بنيه سيله بر موضعدر الارطال همزه نك كسريله برآدمك جوره ولدى اولمق معناسنه در
يقال ارطل الرجل اذا صار له ولد رطل وعند البعض ارطال برآدمك قولقلرى كوشك وسلپوك اولمق معناسنه در
يقال ارطل الرجل اذا استرخت اذناه الرطل رانك فتحيله يلك پو يدن معناسنه در يقال رطل الرجل رطلا
من الباب الاول اذا عدا و برنسنه نك مقدارينى بيلك ايچون ال ايله يوقليوب طارتشدرمق معناسنه در يقال رطل
الشىء اذا رازه ليعرف وزنه الرعل رانك فتحى وعينك سكونيله پك دورتمك معناسنه در يقال رعله رعلا
من الباب الثالث اذا طعنه طعنا شديدا و قلجله چالمق معناسنه در يقال رعله بالسيف اذا نفحه به ورعل
طاغك برون كبى چقمش سيورى اوجنه دينور انف الجبل معناسنه ورعل الرجل آدمك اكنده اولان لباسدن
عبارتدر يقال جاء يجر رعله اى ثيابه ورعل بر موضع آديدر الارعال همزه نك كسريله بودخى پك دورتمك
معناسنه در يقال ارعله اذا طعنه طعنا شديدا الرعلة تمره وزننده دوه قوشنه دينور ونافه نك وقيونك
قولقلرينك اكسه سندن برمقدارجه ديلنوب خدايى كوپه طرزنده صار قيديلان پاره يه دينور وسنت موضعدن
كسيلان دريه دينور وميوه سى كثير وفنا اولان خرما اغاجنه على قول اوزون خرما اغاجنه دينور وكشينك عيالنه
على قول كثيرا اولورسه اطلاق اولنور يقال له رعلة اى عيال او كثير منهم و بر بلوك آتلولره دينور كه آزجه اوله
على قول ايلرو وجه كلنلرينه دينور يقال رأيت رعلا اى قطعة من الخيل قليلة او مقدمتها وعند البعض يكرمى
ياخود يكرمى بش مقدارى اولان سوارى بلوكنه دينور جمعى رعال وارعال واراعيل كلور كه جمع الجمع اوله جقدر
قال فى الاساس ومنه اراعيل الرياح اى اوائلها ورعلة اولور كه بقر جنسندن اولان اولمقدار بلوكه ده اطلاق
اولنور اشبو بقر مناسبتيله خيل مرقومدن فرس فهم اولنميه زيرا فرسان معناسنده منصوصدر مكر كه مجازا
اطلاق اوله الرعيل امير وزننده بودخى بر بلوك آزجه سواريلره دينور تقول جئت فى الرعيل الاول وهى
القطعة من الخيل القليلة الرعلاء حمراء وزننده قولغنده ذكرى مسبوق رعله اولان قيونه دينور يقال شاة
رعلاء اذا كانت باذنها رعلة وعدى بن رعلاء شاعردر المسترعل اسم فاعل بنيه سيله رعيل ديدكلرى فرقة
مذكوره ايچره چته يه چقان آدمه دينور على قول قائدلرينه دينور كه دلير اولمغله اوكلرنده چرقه طرزنده
حكمت كيدر ياخود سوارى ايچره دوه زا كينه دينور يقال كنت مسترعلا وهو الخارج فى الرعيل او هو قائدها
او ذو الابل الرعل رانك كسريله اركك خرما اغاجنه دينور ذكر النخل معناسنه ورعل وذكوان سليم قبيله سندن
منشعب ايكى قبيله در الراعل كثر وايشه يرامز اولان خرمايه دينور دقل معناسنه المرعل معظم وزننده
دولت ومواشينك كزيده و بهترينه دينور خيار المال معناسنه الرعلول سرسور وزننده بر جنس سبزه على قول
طرخون اسميدر الارعل بدنده يره طوغرى صارقق ودوشوك اولان ثوبه دينور كه يوقرى قالدره رق بوريمكه

مضطر اولنور يقال جاء يجر ارعله اى ماتهدل من ثيابه وفى الاساس ثوب ارعل اى طويل مسترخ كذلك
پك اوزايوب بويلو اولديغندن برطرفه اكيلوب بوكلمش اولان اوتلره دينور يقال عشب ارعل اى طال حتى انثنى
بوراده من النبات وطاب نسخه لرى غلطدر وارعل احمق آدمه دينور يقال رجل ارعل اى احمق الرعالة
جهاله وزننده حمق معناسنه در يقال به رعالة اى حمق الرعل فحتيله احمق اولمق معناسنه در يقال رعل
الرجل رعلا من الباب الرابع اذا حمق المرعل منبر وزننده كسكين قلجه دينور تيغ بران معناسنه يقال ضربه
بسيف مرعل اى باتك الرعلة غرفه وزننده مرسين مقوله سى خوشبو چچكلردن ترتيب اولنوب تاج كبى باشه
صوقلان چچك طوتاغنه دينور ابو رعلة رانك كسريله قوردك كنيه سيدر الرعال غراب وزننده برونده
سيلان ايدن فضله يه دينور رعيل زبير وزننده ابن آبد بن الصدف اسميدر كه حضرموت قبيله سى
نسبندندر الرعولى جهورى وزننده تاتارى طبخ اولنمش كبابه و بريانه دينور يقال شواء رعولى اذا كان
لم يطبخ جيدا الرعبلة دحرجه وزننده برآدم چولپه وشاشقين خاتون آلمق معناسنه در يقال رعبل
الرجل اذا تزوج بر عنساء وات كسمك معناسنه در يقال رعبل اللحم اذا قطعه واثوابى بر توب پاره لمق
معناسنه در يقال رعبل الثوب اذا مزقه ورعبله اسم اولور كما سيذكر الترعبل تدحرج وزننده اثواب
يرتيلوب پاره لنمق معناسنه در يقال رعبل الثوب فترعبل وثوب اسكيمك معناسنه در يقال ترعبل
الثوب اذا خلق الرعبولة رانك ضميله پاره لنمش اسكى ثوب پچاوره سنه دينور الرعبلة زبرجه وزننده
اسكى ثوبه دينور جمعى رعابيل در و يقال ثوب رعابيل اى اخلاق هر جزؤلى برثوب اعتبار اولنمشدر الرعبل
جعفر وزننده كهنه لباسلو عورته دينور على قول بون وشاشقين وچولپه اصلا خير وشره يرامز اولانه دينور
يقال امرأة رعبل اى ذات خلقان او حمقاء رعناء خرقاء وعربلر تحقير وازدراء موقعنده حاقتنى تلميحله برآدمك
والده سندن كنايه ايدوب ثكلته الرعبل ديرلر يقولون ثكلته الرعبل اى امه ورعبل بن عصام وعمرو بن رعبل شاعرلردر
ياخود ثانى اعجامله در وابو ذبيان بن رعبل بين العرب ذكر وشهرت صاحبيدر الرعبلة جحفله وزننده والرعبليل
زنجبيل وزننده دوز وطوغرى اسمين يله وصف اولور يقال ريح رعبلة ورعبليل اذا كانت لم تستقم فى هبوبها
الرغل رانك ضمى وغين معجمه نك سكونيله بر نبات آديدر على قول سرمق اسميدر كه قيون صره مشغى وقاره پازى
ديدكلرى نباتدر جمعى ارغال در الارغال همزه نك كسريله يرذكر اولنان نبات بتورمك معناسنه در يقال
ارغلت الارض اذا انبتت الرغل واكينك سنبله سى تمام اوزلنوب يوغونلنمق معناسنه در يقال ارغل الزرع
اذا جاوز سنبله الاحام و برطرفه مائل اولمق معناسنه در يقال ارغل اليه اذا مال وخطا ايلمك معناسنه در
يقال ارغل الرجل اذا اخطأ و يول آزمق معناسنه در يقال ارغلت الابل عن مراتعها اذا اضلت و برنسنه يى
موضع مناسبنك غيرى موضعه قومق معناسنه در يقال ارغل الشىء اذا وضعه فى غير موضعه واناولدنى امزرمك
معناسنه در كما سيذكر الرغل رمل وزننده ذكر اولنان ارغال زرعدن اسمدر سنبله سى اوزلنوب پكشمش
اكينه دينور ورغل مصدر اولور ولدانا سنى امك معناسنه يقال رغل الولد امه رغلا من الباب الثالث اذا رضعها
فارغلته اى ارضعته و بعضلر بونى اوغلاق قسمنه تخصيص ايلديلر الرغلة تمره وزننده هنوز سود امن تازه
اوغلاغه وقوزى يه دينور الرغلة غرفه وزننده سنت برنده كسيلجك دريه دينور قلفه معناسنه الارغل
هنوز سنت اولمامش كسيه دينور يقال غلام ارغل اى اقلف وخايه لرى اوزون كسيه دينور ورفاه ووسعت
واين وراحت اوزره اولان زمان ومعيشته دينور يقال هو فى عيش ارغل وزمان ارغل اى واسع ناعم الرغول صبور
وزننده هر بولديغنى اغتنام واكل ايدر اولان آدمه دينور يقال هو رجل رغول اذا اغتنم كل شىء واكله وشول
قيونه دينور كه قوزى كبى قيونلرك ممه سنى امراوله يقال شاة رغول اذا صارت ترضع الغنم رغال قطام وزننده
جاريه قسمنه دينور ذكر اولنان معنايدن برمعناى مناسب ملحوظدر امدو كنيزك معناسنه ابو رغال كتاب وزننده
ثمود قومندن ثقيف قبيله سنك جد اعلالرى اولان كسه در سنن ابى داود ودلائل النبوة وسائر كتب احاديثده ابن عمر
رضى الله عنهما حضرتلرندن مروى اوله رق بو وتيره اوزره مثبتدر كه رسول اكرم صلى الله عليه وسلم حضرتلريله
طائف غزاسنه خروج وعز يمتمز خلالنده رهكذار مزده بر قبر ظهور ايلمكله فخر عالم حضرتلرى بيورديلر كه اشبو
قبر قبيله ثقيفك جدى اولان ابو رغالكدر مرسوم ثمود قومندن اولوب واشبو حرم شريفده متمكن اوله رق عروض
ايدن عوارض واكدارى آندن دفع ايدر ايدى وقتا كه حرم شريفدن خروج ايلدكده طرف ربانيدن قومنه اصابت
ايدن قهر ونقمت بوراده مزبوره دخى اصابت ايلمكله هلاك و بوراده دفن اولندى پس جوهرينك ابو رغال شول

كسه ايدى كه بيت شريفى هدم قصديله وروداين حبشه طائفه سنه دليل اولوب يولده هلاك اولمشيدى ديمسى
غير جيددر كذلك ابن سيده نك ابو رغال شعيب پيغمبر عليه السلام حضرتلرينك عبدى اولوب عشر اموال تحصيلنه
معين وظالم وجابر ايدى بو محلده هلاك ومدفون اولدى ديديكى نابمحلدر مترجم ديركه معتمد بها اولان كتب سيرده
جوهرينك قولى مرسومدر حتى كنديسيله بيله جبر نهال زرين دفن اولنمشيدى نبش اولنسه بولنمق ملحوظدر
يورملريله فى الحال نبش واخراج ايلديلر ابنا رغال سحاب وزننده ضريه قربنده ايكى طاغدر الرغلاء
حمراء وزننده شول ناقه يه دينور كه قولقلرى برمقدار ديلنوب ديلنن پارهسى خداى كوپه طرزنده صالنور اوله نته كه
بو يلجه اولان قيونه رعلاء دينور مهمله ايله يقال ناقة رغلاء اذا شقت اذنها وبقيت معلقة رغلان عثمان
وزننده بر رجالك اسميدر الرفل نفل وزننده والرفل فتحتينله لباس كيمكده وسائر وضع وعملده بجركسز
تصلق وچولپه وپريشان اولمق معناسنه در يقال رفل الرجل ورفل رفلا ورفلا من الباب الاول والرابع
اذا خرق باللباس وكل عمل ورفل نفل وزننده ورفلان فتحاتله اتكلرى يره سوريه رك اداء وخراماله يوريمك
ياخود اللرى صاله رق يوريمك معناسنه در يقال رفل فلان رفلا ورفلانا من الباب الاول اذا جر ذيله وتبختر
اوخطر بيده وقيونك صوينى چوغالتمق معناسنه در يقال رفل الركية رفلا اذا اجمه الارفل احمر وزننده والرفل
كتف وزننده وصفلردر بجركسز چولپه آدمه دينور يقال رجل ارفل ورفل اى اخرق الرفلاء حمراء وزننده
مؤنثيدر چولپه وشاشقين عورته دينور وشول عورته دينور كه حسن شيوه وناز ايله يوريمكى اويدروب بجره مديكندن
اتكلرينى سوريه رك چولپه وديو شورمسز يورر اوله يقال امرأة رفلاء اذا كانت لا تحسن المشى فتجر ذيلها الرفلة
فرحه وزننده والرفلة كسرتينله جركين وبدمنظر عورته دينور يقال امرأة رفلة ورفلة اى قبيحة ظاهرا انك
كسرهسى فايه اتباعله در ورفله فرحه وزننده اتكلرينى شيوه وناز ايله سوريه رك يورر اولان خاتونه دينور يقال
امرأة رفلة اذا كانت تجر ذيلها جرا حسنا الارفال همزه نك كسريله بودخى اتكلرى يره سوريه رك ناز وخراماله
نازنينانه يوريمك ياخود اللرينى صاله رق يوريمك معناسنه در يقال ارفل فلان اذا جر ذيله وتبختر اوخطر بيده
واتكى صالبورمق معناسنه در يقال ارفل ذيله اذا ارسله الترفيل تفعيل وزننده تمين لفظى كبى اسمدر اتكلرينى
سوريه رك صالنى يوريين آدمه دينور يقال رجل ترفيل اذا كان يرفل فى مشيه والترفيل مصدر اولور
قيونك صوينى چوغالتمق معناسنه يقال رفل الركية اذا اجمها والترفيل اهل عروض اصطلاحنده بحر كاملك
متفاعلن جزؤنه برسبب خفيف زياده ايلمكدن عبارتدر كه متفاعلاتن اولور اجام ركيه ياخود جر ذيل معناسندن كه
طول ذيلك لازميدر مأخوذدر لكن ترفيل علتى بحر كامل مجزوءه بلكه عروض ثالثه سنك ضرب اولنه
مخصوصدر والترفيل برآدمى سيد وعاليشان قلمق معناسنه در يقال رفله الملك اذا سوده واولولمق تعظيم
معناسنه در يقال رفله اذا عظمه وخوارلمق تذليل معناسنه اولمغله ضد اولور يقال رفله اذا ذلله
بونده بناسى ازاله ايچوندر وتمليك معناسندر يقال رفله اياه اذا ملكه اياه الرفل رانك كسريله اتكه دينور
يقال ارفل رفله اذا ارسل ذيله المرفال اكثرى اتكلرينى سوريه رك خرامانى يورر اولان آدمه دينور الرفال
سحاب وزننده اوزون صاچه دينور يقال شعر رفال اى طويل الرفل خدب وزننده اوزون قويرقلو
دابه يه دينور ولحيم وشحيم انسان وحيوانه دينور وبول جامه يه دينور ودريسى كگيش اولان دوه يه دينور
الرفال كتاب وزننده شول پچه مقوله سى نسنه يه دينور كه ديشى پچى يه آشمسون ديو تكه نك قاسيغنه
بند ايدرلر المرفلة معظمه وزننده شول ناقه يه دينور كه ياوريسى امسون ديو برپچاوره ايله ممه سنك دبى صاريلوب
بعده اول پچاوره نك برطرفى صاليورلمكله ممه لرينك اوجلرينى بتون احاطه ايدوب بورنمش اوله يقال ناقة مرفلة
اذا كانت تصر بخرقة ثم ترسل على اخلافها فتغطى بها روفل جوهر وزننده بر رجل اسميدر ترفل تنصر
وزننده اساميدندر ترفل بن عبد الكريم وترفل بن داود محدثلردر رفيل زبير وزننده ابن المسلمه دركه نمر رفيل
اكا منسوبدر الرفل فتحتينله قيونك دبنده آز آز مجتمع اولان صويه دينور يقال هذا رفل الركية اى جمتها رفل رفل
مكررا فتحتينله قيون قسمنى صاغمق ايچون چاغره جق اصواتندر الزفلة دحرجه وزننده كبر ونخوتله صالنمق
معناسنه در يقال ترفل الرجل ترفلة اذا تبختر كبرا الرقلة رانك فتحى وقافك سكونيله ال يتشمز اولان خرما اغاجنه
دينور جمعى رقل در هاسز ورقال كلور يقال ماهم رجال انما هم رقال جمع رقلة وهى النخلة التى فاتت اليد
الراقول خرما اغاجنه چقه جق كنده وپالهنكه دينور حابول معناسنه الارقال همزه نك كسريله سرعتله يوريمك
معناسنه در يقال ارقل الرجل اذا اسرع وقطع مفازه ايلمك معناسنه در يقال ارقل المفازة اذا قطعها المرقال

والمرقل محسن وزننده والمرقلة محسنه وزننده جست وروندە ناقه يه دينور يقال ناقة مرقال ومرقل ومرقلة
اى مسرعة ومرقال هاشم بن عتبه نك كه اصحابدندر لقبيدر صفين ملحمه سنده على بن ابى طالب كرم الله وجهه
كنديسنه برعلم ويرمكله حامل اوله رق سرعت ايلديكيچون تلقيب اولندى وابو المرقال زفيان ايله ملقب كسنه نك
كنيه سيدر اسمى عطار بن اسيد ايدى بنى عوافه دن ايدى الركل شكل وزننده آت سكرتمك ايچون ايكى
يانلرينه اياقله ياوزنكى ايله تپوب اورمق معناسنه در يقال ركل الفرس ركلا من الباب الاول اذا ضربه برجله
ليعدو وبر اياقله اورمق معناسنه در يقال ركله اذا ضربه برجل واحدة وركل تپمه يه اطلاق اولنور كه بر اياقله
اورمقدر فارسيده لكد دينور وپراصه تعبير اولنان سبزه يه دينور كراث معناسنه التراكل تفاعل وزننده
بر برلرينه اياقله اورشمق معناسنه در كه تپشمك تعبير اولنور ملاعبه اقسامندندر يقال تراكل القوم اذا ركل بعضهم
بعضا بارجلهم الركال شداد وزننده پراصه صاتيجى آدمه دينور الركلة تمره وزننده بر باغ سبزه يه دينور
يقال جاء وبيده ركلة من البقل اى حزمة المركل منبر وزننده اياغه اطلاق اولنور رجل معناسنه المركل مقعد
وزننده يوله اطلاق اولنور طريق معناسنه وفارس آتى اشدروب ياخود سكرتمك ايچون يانلرنده اياغيله تپوب اوره جق
يره دينور كه اوزنكى يريدر المركلة معظمه وزننده شول يره دينور كه طوارلر اياقلريله چكنيوب بصدرق پكشمش
وقاتيلنمش اوله يقال ارض مركلة اذا صارت قد كدت بحوافر الدابة التركل تفعل وزننده باغبان يره بل تپمك
معناسنه در يقال تركل بمسحاته اذا ضربها برجله لتدخل فى الارض مركلان مرطبان وزننده بر موضع آديدر
الرمل نمل وزننده معلومدر كه قومه دينور فارسيده ريك دينور مفردى رمله در جمعى رمال وارمل در افلس
وزننده ورمله ايله بعض نسوان تسميه اولنديلر قلعنه بناء ازجمله رمله بنت ابى سفيان كه ام حبيبه در ازواج
مطهراتدندر رضى الله عنهن ورمل مصدر اولور طعامه قوم قاتمق معناسنه وطعامدن مراد حنطه در
يقال رمل الطعام رملا من الباب الاول اذا جعل فيه الرمل وبر نسنه يى قان ايله آلوده ايلمك معناسنه در يقال
رمل الثوب اذا لطخه بالدم وبز وحصير مقوله سنى يوفقه جه طوقومق معناسنه در يقال رمل النسج اذا رققه
وسرير وحصير مقوله سنى جوهر وسائر زينت مقوله سيله بزهمك معناسنه در يقال رمل السرير والحصير اذا زينه
بالجوهر ونحوه وسريرك اوستنه شريت اوروب چورمك معناسنه در كه مراد حصير اسكمله كبى اوتوراجق يرينى
يومشق شريتلردن اوروب ياپمقدر يقال رمل السرير اذا رمل اى نسج شريطا فجعله ظهراله الارمال همزه نك
كسريله رمل معناسنه در يقال ارمل النسج والسرير بمعنى رمله وبر آدمك زاد وتوشه ونفقه سى توكنوب بى زاد
ونوا قالمق معناسنه در يقال ارمل القوم اذا انفد زادهم وبو معناده متعدى اولور يقال ارملوا الزاد اذا انفدوه وايپ
مقوله سى نسنه يى اوزاتمق معناسنه در يقال ارمل الحبل اذا طوله وبر نسنه قانه بيلنمك معناسنه در يقال
ارمل السهم اذا تلطخ بالدم وخاتون طول اولمق معناسنه در يقال ارملت المرأة اذا صارت ارملة الترميل
تفعيل وزننده بودخى بز وحصير مقوله سنى يوفقه جه وخرده جه طوقومق معناسنه در يقال رمل النسج اذا رققه
وخاتون طول اولمق معناسنه در يقال رملت المرأة اذا صارت ارملة وبر نسنه يى مغشوش ومزيف قلمق معناسنه در
قوملوغله كبى يقال رمله اذا زيفه ويقال كلام مرمل اى مزيف الرمل فتحتينله والرملان فتحاتله والمرمل
مقعد وزننده لينك ايله يوريمك معناسنه در يقال رمل فلان رملا ورملانا ومرملا من الباب الاول اذا هرول ومنه رملان
طائف البيت الشريف ورمل عروضيون اصطلاحنده قصيده ايله رجزدن ماعدايه اطلاق اولنور شارح ديركه
مؤلفك تفسيرى وضع عربه مبنيدر كه قصيده ايله رجزك غيرى شعره رمل اطلاق ايدرلر واهل عروض بحر
مخصوصه رمل اطلاق ايدرلر كه وزنى التى كره فاعلاتن جزؤلرندن مركبدر نسج حصير كبى منتظم الاوتاد اولديغيچون
تسميه ايلديلر انتهى ورمل آزجه يغموره دينور وبر نسنه ده اولان زياده يه دينور وبقر وحشينك اياقلرنده
اولان خطوطه دينور كه كندى لونه مخالف اولور الارمل احمر وزننده فقير ومحتاج ياخود مسكين اولان
كشى يه دينور مؤنثى ارمله در جمعلرى ارامل وارامله در يقال رجل ارمل وامرأة ارملة اى محتاج ومحتاجة ومسكين
ومسكينة شارح ديركه نفود الزاد معناسنه اولان ارمالدن مأخوذدر غير قياس اوزره در انتهى وارمل اركن آدمه
دينور عزب معناسنه مؤنثى ارمله در وعند البعض يسارى اولوب احتياجى اولميان عورته ارمله اطلاق اولنمز
هرنقدر قوجه سز ايسه ده يقال رجل ارمل اى عزب وامرأة ارملة اى عزبة اولا يقال للعزبة الموسرة ارملة
مترجم ديركه بو ماده ده اوچ كلمه مستعملدر بريى ثيب دركه مؤلفه كوره زوجندن على الاطلاق مفارقت ايتمش
خاتوندر ياخود مدخول بها اولاندر داخل اولان رجله ده اطلاق اولنور قول اوله كوره طول خاتون اولور ثانيه

کوره بکر مقابلی اولور وبری ارمله درکه مؤلفه کوره مطلقا قوجه سز اولاندر وبعضلر عسر حالله تقیید
ایلدیلر وبری دخی ایم درکه بو دخی قوجه سز اولاندر کرك ثیب وکرك بکر اولسون ورجله دخی اطلاق اولنور وزمخشری
وسائره کوره ثیب ار کورمش اولاندر وارمله طول اولاندر کرك اره وارسون کرك وارمسون وایم قوجه سز اولاندر مطلب
کرك ثیب وکرك بکر اولسون پس مؤلفك بیانیله بینلرنده مخالفت یوق کبیدر لکن ابن اثیرك قولی بولره مخالفدر وارمله
عند البعض رملدن مأخوذدر که قومه دینور بی زوج خاتون برمرتبه محتاج اولدیکه کویا احتیاج آنی قومه اوتورتدی
تته که ذوستربه دخی بورسمه‌در وعند البعض ارمله ارمال زاد معناسندن مأخوذ اولمغله مطلقا زوجه سز اره وزوجسز
عورته ارمل وارمله دینور لکن زوجه‌سی وفات ایدن کشیده استعمالی قلیل در وزوجی وفات ایدن عورتده که طول
تعبیر اولنور استعمالی کثیردر زیرا انفاق زوجه محتاجدر انتهی وارمل مطر ومنفعتی قلیل یعنی عدیم اولان سنه‌یه
وصف اولور یقال عام ارمل ای قلیل المطر والنفع ومحتاجین اولان رجال ضعفاء جماعتنه ارمله دینور ایچلرنده نساء
طائفه‌سی یوغیسه یقال اطعم الارملة ای الرجال المحتاجین الضعفاء الارسونة اضحوکه وزننده عرفج نام شجرك کسلمش
شاخندن اوزد کنده قلان پارچه‌سنه دینور جمعی ارامل وارامیل در الرملة غرفه وزننده بقر وحشیه‌نك ایاقلرنده
وصرتلرنده اولان سیاه جزکی‌یه دینور جمعی رمل درصرد وزننده وارمال درشارحك بیاننه کوره فی قوائم البقرة الوحشیة
وفی ظهرها عبارتی نسخه‌لردن ساقطدر رمله تمره وزننده بش موضع آدیدر اشهری شام اولکه سنده
رمله دیدکلری بلده در محدثیندن ادریس الرملی ومکی بن عبد السلام الرملی که مصغر بنیه سیله در اورادندر
الرملاء حمراء وزننده ایاقلری سیاه وسائر یرلری بیاض اولان دیشی قیونه دینور مذکری ارمل در یقال نعجة
رملاء ای سوداء القوائم وسائرها ابیض المرتل محدث وزننده والمرمل محسن وزننده ارسلانه دینور
المرمل منبر وزننده کوچك بوقاغی‌یه دینور الیرمول یعفور وزننده حصیر طرزنده خرما یپراغندن اورلمش
نسنه‌یه دینور که یلپازه وزنبیل دوزیلور الرمال غراب وزننده حصیر اورکوسنه دینور یقال ما احسن رمال
هذا الحصیر ای مرموله المرتل معظم وزننده شول پالوده وزیروا وحلوا مقوله سنه دینور که یوزنده حصیر
اورکوسی کبی چیزلری وبوکلمری کثیر اوله یقال خبیص مرمل اذا کثر عصده ولیه ارملول عضرفوط وزننده
مغربده بربلده در ترامل تای فوقیه مضمومه ایله بروادی اسمیدر یرمل یمنع وزننده برموضعدر یرمله یانك
فتحیله اندلسده برناحیه‌در الارمولة اضحوکه وزننده ارکن اوغلانه دینور یقال غلام ارمولة ای ارمل
رمیله جهینه وزننده اوج موضع اسمیدر وبررجل آدیدر الارمعلال اقشعرار وزننده چوجق اغزندن سالیار
اقار اولمق معناسنه‌در یقال ارمعل الصبی اذا سال لعابه وبرنسنه اصلا نمق معناسنه‌در یقال ارمعل الثوب
اذا ابتل وبریان وکباب طبخ اولنورکن یاغی طملار اولمق معناسنه در یقال ارمعل الشواء اذا سال دسمه
وسرعتله کتمك معناسنه‌در یقال ارمعل الرجل اذا اسرع وپك آواز ایله حیقرمق معناسنه‌در یقال ارمعل الرجل
اذا شهق وپراکنده اولمق معناسنه‌در یقال ارمعلت الابل اذا تفرقت وکون وسختیان مقوله سی پك یاشاروب
اصلا نمق معناسنه‌در یقال ارمعل الادیم اذا ترطب شدیدا وکوز یاشی پیدرپی متصل آقق معناسنه‌در یقال
ارمعل الدمع اذا تتابع الارمغلال غین معجمه ایله ارمعلال وزننده بو دخی کوز یاشی پیدرپی آقق معناسنه‌در یقال
ارمغل الدمع بمعنی ارمعل المرمغل مضمحل وزننده دباغته اورلمش دری‌یه دینور یقال جلد مرمغل
اذا وضع للدباغ الروال غراب وزننده والراوول کافور وزننده دابه قسمنك اغزی سالیارنه دینور علی قول
آت جنسنك سالیارنه مخصوصدر یقال سال رواله وراووله فی مخلاته وهو لعاب الدواب او خاص بالفرس ویقال
روال رائل مبالغة ای لعاب کثیر وروال بعض دابه‌نك اغزنده بتن آرتق دیشه دینور که معین اولان صره سندن
وعددندن زیاده اولور یمکه مانع اولمغله کسر واخراج ایدرلر الرائل بو دخی دابه قسمنده ظهور ایدن آرتق
دیشه دینور یقال کسر رواله ورائله ای سنه الزائدة التی لا تنبت علی نبتة الاضراس وطملایجی وطملیان شیئه
دینور یقال دهنه حتی صار الدهن رائلا ای قاطرا الترویل تفعیل وزننده اتمکه جرویش یاغی قاتق ایلمك
علی قول صافی یاغله اوغمق یاخود پك یاغلی یاپمق معناسنه‌در یقال روّل الخبزة اذا آدمها بالاهالة اودلکها
بالسمن او اکثر دسمها وآت قسمی افشان ایلمك ایچون آلتنی صارقتمق معناسنه‌در علی قول کوشکجه قالدرمق
معناسنه‌در وعند البعض ترویل انسان قسمی هنوز عورته مس ووصولدن مقدم انزال ایلمك معناسنه در یقال
روّل الفرس اذا ادلی لیبول او انعظ فی استرخاء او یقال روّل الرجل اذا انزل قبل الوصول الی المرأة المرول منبر
وزننده سالیاری چوق اقان آدمه دینور یقال رجل مرول ای کثیر اللعاب وانجه وضعیف ایپ واورغان پارچه‌سنه

دینور

دینور یروله حموله وزننده اندلسده برناحیه آدیدر دیر رولان سیرسلمان وزننده قبیله سلیم یوردنده بروادیدر
الرهبلة دحرجه وزننده برکونه یورویشه دینور که مراد سندره‌یه رك وصارصله رق یورویشدر الترهبل تدحرج
وزننده صارصله رق یوریمك معناسنه‌در یقال ترهبل الرجل اذا مشی الرهبلة الرهبل جعفر وزننده
فهم اولنمیان سوزه دینور ظاهرا پریشان وبی‌سر وبن یاخود مضطرب اولدیغندن ناشیدر یقال کلام رهبل
ای لا یفهم المرهبل اسم فاعل بنیه سیله فهم اولنمیان چیره‌شك سوزلو آدمه دینور الرهدل جعفر وزننده
ضعیف وزبون آدمه دینور واحمق ونادانه دینور یقال رجل رهدل ای ضعیف وکذا احمق وجعفر وقنفذ وزبرج
وزنلرنده برجنس قوش اسمیدر وبونلر دهدن لفظنده لغتلردر الرهل فتحتینله کوده‌نك اتی سلپوك ومضطرب
اولمق معناسنه‌در یقال رهل لحمه رهلا من الباب الرابع اذا اضطرب واسترخی وکوده‌نك اتی قباروب قبالمق
معناسنه‌درکه سموروب ششمان اولمقدن عبارتدر یاخود علتسز شیشکن اولمق معناسنه‌در یقال رهل لحمه
اذا انتفخ او ورم من غیر داء ورهل ولادت عقبنده ظهور ایدن صولك دیدکلری صاری صویه دینور الترهیل تفعیل
وزننده برعارضه یوزی کوزی شیشروب وجودی سلپوك ایلمك معناسنه‌در یقال رهله النوم اذا اورثه الرهل
الرهل رانك کسریله شول یوفقه بلوده دینورکه رطوبت تخییل ایلیه المرهل معظم وزننده یوزی کوزی
شیشکن وجودی سلپوکلنمش آدمه دینور یقال اصبح مرهلا اذا تهبج ای وجهه وبو پك چوق او یقودن یاخود
مخمور قالقمقدن نشئت ایدر الریال کتاب وزننده آغز سالیارنه دینور یقال سال ریاله ای لعابه وبو واویه ده
لغتدر الریل سیل وزننده اغزدن سالیار آقق معناسنه در یقال رال الصبی یریل ریلا اذا سال لعابه
فصل الزای المعجمة الزبل زانك کسری وبانك سکونیله والزبیل امیر وزننده فشقی‌یه وکوبره‌یه
دینور سرقین معناسنه وزبیل زنبیل دیدکلری ظرفه دینور کاسیذکر المزبلة میمك وبانك فتحیله وشذوذا
بانك ضمیله اسم مکاندر سپورندیلکه وکوبره لکه دینور یقال الدنیا کالمزبلة ای ملقی الزبل وموضعه الزبل
حبل وزننده اکینی کوبره ایله اصلاح ایلمك معناسنه‌در یقال زبل زرعه زبلا من الباب الثانی اذا سمده الزبال
کتاب وزننده بال اریسنك اغزنه آلوب قوانه کتوردکی شیئه دینور وبونکله پك آز ناچیز نسنه‌دن کنایه ایدرلر
یقال ما اصاب زبالا ای شیئا تنوین تحقیر ایچوندر وزانك ضمیله ده جائزدر لکن اساس نسخه لرنده النحلة
یرنده میمله النملة عنوانیله مرسوم اولمغله قرنجه‌نك اغزیله کوتردیکی نسنه‌جك دیمك اولور ومقتضای ماده‌یه
بو اقربدر الزبالة ثمامه وزننده بو دخی شیء یسیره اطلاق اولنور یقال ما فی الجرّ زبالة ای شیء یعنی من الماء
وزباله اصحابدن مالك بن الحویرث بن اشیم پدرینك جدی اسمیدر وبرموضع آدیدر وجعفر بن محمد الزبالی
محدثدر زباله سحابه وزننده برموضعدر محدثیندن محمد بن الحسن بن عیاش الزبالی اورادندر ومحمد بن
الحسن بن زباله محدثدر وزباله بنت عتبة بن مرداس شعرادندر الزبیل امیر وزننده که ذکر اولندی والزبیل
سکین وزننده والزنبیل قندیل وزننده وبعضا زانی مفتوح اولور قفه‌یه دینور که کوفه تعبیر اولنان ظرفدر
خرما یپراغندن اوررلر که مراد ترکیده دخی زنبیل دیدکلری اوله جقدر کونا کون شکلده یپارلر علی قول دغارجغه
دینور جراب معناسنه یاخود مطلقا حمل اولنه‌جق ونسنه قویجق قابه دینور وعاء معناسنه وزبیل کلمه سنك
جمعی زبل درکتب وزننده وزبلاندر زانك ضمیله شارح دیرکه زبیلك جمعی زبابیل در وزنبیلك جمعی زنابیل در
وزنبله زبیل وزنبیل اطلاقی مقدما آنکله کوبره طاشیدقلرینه مبنی در ونونی زائده در الزأبل زبرج وزننده
آفت وداهیه‌یه اطلاق اولنور الزأبل جعفر وزننده وبانك کسریله ده جائزدر بودور آدمه دینور وهمزه‌نك
ترکیله زبل عنوانی اکثردر زابل هاجر وزننده سند اولکه سنده بربلده در زنبیل قندیل وزننده اسامیدندر
احمد بن الحسین بن احمد بن زنبیل النهاوندی امام بخاری تاریخنك راویسیدر که ابو القاسم الاشقردن اولدخی
امام بخاریدن روایت ایلدی ازبلة زانك ضمیله لقمه‌یه دینور الزبلة فتحاتله شیء یسیر معناسنه‌در تقول
ما رزأته زبلة ای شیئا الزبتل جعفر وزننده بودور آدمه دینور یقال رجل زبتل ای قصیر الزجلة غرفه
وزننده ایکی کوزك ارالغنده اولان دری‌یه دینور یقال جرح زجلته ای الجلدة التی بین العینین وحالت معناسنه در
یقال هو علی زجلة حسنة ای حالة وناسك غریو وفریادینه وشماطه سنه دینور بونده زانك فتحیله ده جائزدر تقول سمعت
زجلة الناس ای صوتهم وصو مقوله سی نسنه‌دن حاصل اولان جزؤ بجه رطوبته دینور یقال اصابته زجلة منه
ای بلة وپك جزؤی وناچیز نسنه‌یه دینور یقال اعطانی زجلة منه ای هنیهة منه وهر نسنه‌دن برپاره‌یه وبربلوکه
دینور یقال زجلة منه ای قطعة ومطلقا جماعته علی قول خاصة انساندن برکروه وجماعته اطلاق اولنور بونده

رايك فتحيله ده جائز در وزجله بنت منظور زوجهٔ ز بيردن ياخود حضرت معاويه نك آزاد كرده جاريه سيدر
ياخود قرى عائكه نك آزاد كرده سيدر الزجل زجر وزننده برنسنه يى اوته قاقوب آتمق معناسنه در يقال
زجله وبه زجلا من الباب الاول اذا رماه ودفعه ومزراغك اشاغى حربه سيله دورتمك معناسنه در يقال
زجله بالزج اذا زجه وبعيد يردن كوكرجن صالمق معناسنه در يقال زجل الحمام اذا ارسلها على بعد وديشينك
رحمنه منى دوكلك معناسنه در زجل الماء فى رحمها اذا صبه الزاجل والزجال شداد وزننده ابراق يردن
صالنان كوكرجنه دينور كبوتر بغدادى كبى يقال هى حمام الزاجل والزجال اى يرسل على بعد بو بلرذ كر اولنان
رجل ماده سندن اولمغله حمام لفظنه وصف اولدقلرى صورتده البته نسب اوزره اولمق لازمدر وحسب
الظاهر لامحاله وصفلر در زيرا اضافتلرنده فائده بالذكر ملحوظ دكلدر مكر بيانيه يه حمل اولنه وزاجل صاحب
وهاجر وزنلرنده طلومه باغليه جق ايپك اوجنده اولان چوى وحلقه طرزنده اغاج پاره سنه دينور ومزراغك
اشاغى حربه سنده اولان حلقه يه دينور وعسكرك باشبوغنه دينور يقال هو زاجل العسكر اى قائدهم و زيد الخيل
نام كسه نك فرسى اسميدر و بلند آواز آدمه دينور وخوانده يه دينور يقال رجل زاجل اى رفيع الصوت وكذا
المطرب الزاجل جميك فتحيله عالم وزننده پوغور دوه نك منبسنه دينور ياخود اركك دوه قوشنك منبسنه
دينور وكاهجه همزه ايله ده ملفوظدر وعلى قول اركك دوه قوشى كندى نو بتنده صورطه سى اوزره ياتديغى اثناده
دبردن سلان ايدن نسنه يه دينور بعض نسخه ده تحضينها بيضها عنوانيله كه ضمير مؤنثدر مرسوم اولمغله
غلطدر صواب اولان بو ذكر ضميرلرى اولمقدر ياخود جمعيتى متضمن جنسيت اعتبارنه مبنى در وزاجل دوه
قسمنك بيونلرنه مخصوص بركونه تمغا اسميدر المزجل منبر وزننده مزراغك تمرنه دينور وقصه مزراغه
وخشت ديدكلرى نه دينور المزجال محراب وزننده شول اوقه دينور كه هنوز تمرنلنوب و يلك چور لمامش اوله
الزجل فتحتيله ناس برى بريله اوينا شوب نشاطه وهنكامه ايلك معناسنه در يقال زجل القوم زجلا من الباب
الرابع اذا لعبوا وجلبوا شرقى وبسته اوقيوب خوانندهلك ايلك معناسنه در يقال زجل الزاجل اذا طرب
ورفع صوت ايلك معناسنه در يقال زجل الرجل اذا رفع الصوت و بو معنالرده اسم اوله رق مستعملدر الزجل
كتف وزننده والزاجل بلند آواز آدمه دينور وخوانده يه دينور وشول نباته دينور كه اكا يل طوقندقچه
سسلور اوله يقال نبت زجل اذا صوتت فيه الريح الزؤاجل همزه ايله علابط وزننده والزنجيل قنديل
وزننده وهمزه بدل نونله ضعيف وزبون آدمه دينور يقال رجل زؤاجل وزنجيل اى ضعيف الزنجبيل سفرجل
وزننده آينه يه دينور مرآة معناسنه سجنجل كلمه سنده لغتدر الزجول صبور وزننده ابراق يوقشه دينور
يقال عقبة زجول اى بعيدة الزجلاء حمراء وزننده جست ورونده ناقه يه دينور يقال ناقة زجلاء اى سريعة
الزحل زايك فتحى وحاء مهمله نك سكونيله برنسنه يرندن ايرلمق معناسنه در يقال زحل عن مكانه زحلا من الباب
الثالث اذا زال و بورلمق معناسنه در يقال زحل الرجل اذا اعيا ودابه يوررك فچن فچن كيرولمك معناسنه در
يقال زحلت الناقة اذا تأخرت فى سيرها الزحول تدحرج وزننده بودخى برنسنه يرندن آيرلمق معناسنه در
يقال تزحول عن مكانه اذا زال الزحول قعود وزننده برآدم يرندن آلارغه اولمق معناسنه در يقال زحل
الرجل عن مكانه زحولا اذا تنحى التزحل تفعل وزننده زحول معناسنه در يقال تزحل عن مكانه اذا تنحى
الزحل كتف وزننده والزحليل بحرير وزننده مكاندن الارغه اولان آدمه دينور الزحول صبور وزننده
شول ناقه يه دينور كه دوه لر ايله حوضه كلدكده منع وردى ايچون صاحبى يا بر غيرى كسه هر نقدر چهره سنه ضرب
ايدرسه ده كيرو سنى دونوب فچن بنه صوقيلوب حوضه كلور اوله يقال ناقة زحول
اذا وردت الحوض فضرب الرائد وجهها فولت عجزها ولم تزل تزحل حتى ترد و زحول ابراق يوقشه وصف اولور
يقال عقبة زحول اى بعيدة فعول بمعنى فاعل نسبى اولمغله تذكير وتأنيثى مساويدر الزحل صرد وزننده امور
ومشاغلدن فچنلوب دائما كناره كير اولان آدمه دينور بو شئى زحله در يقال رجل زحل وامرأة زحلة اذا كان
يزحل عن الامور زحل زفر وزننده غير منصرف اوله رق خنس اطلاق اولنان كواكب سياره دن بر كوكب
اسميدر كه فلك سابعه مركوز در بعيد ومتنحى اولديغيچون اطلاق اولندى و بو زاحلدن معدولدر فارسيده
اكا كيوان دينور غلام زحل ابو القاسم ديمكله مشتهر بر محمدر الزحليل بحرير وزننده دائما مكاندن
بعيد ومتنحى اولان آدمه دينور وطار وطايجق ياليجين يه دينور كه اياق ايلشيوب قايوب كيدر وجست وچالاك آدمه
اطلاق اولنور يقال رجل زحليل اى سريع الزحلول زايك ضميله بودخى طار وطايجق ياليجين يه دينور

زحليل

زحليل كبى يقال مكان زحيل وزحلول اى ضيق زلق من الصفا الازحال همزه نك كسريله بر آدمى برنسنه يه
ناچار قلمق معناسنه در يقال ازحله اليه اذا الجاءه اليه وايراق ايلك معناسنه در يقال ازحله اذا ابعده
التزحيل تفعيل وزننده بودخى ايراق ايلك معناسنه در يقال زحله اذا ابعده الزحلة همزه وزننده
شول جانوره دينور كه يواسنه فچن كيرر اوله يقال دابة زحلة اذا كانت تدخل جحرها من قبل
استها واصلا سير وسفر وسياحت ايلمز اولان آدمه دينور يقال رجل زحلة اى لايسيح فى الارض ظاهرا
بوتهكم ياخود ضديله تسميه قبيلندندر الازحئلال همزه ايله اقشعرار وزننده احزألال مقلوبيدركه ذكر
اولندى يقال ازحأل البعير مقلوب احزأل الزحل حدب وزننده شول اركك دوه يه دينور كه
صوادباشنده سائر دوه لرى زورايله كيرو سوروب كنديسى ايلرويه صوقيلوب ايچرا اوله الزحلة بظره وزننده
كبر واذا وشو ايله يورمكه دينور يقال يمشى الزحلة اى مشية خيلاء الزرقلة قافله دحرجه وزننده برآدمك
حق ومطلوبنى تماما و برمك معناسنه در تقول زرقل بحقى اى اعطانيه وقيل دعمك معناسنه در يقال زرقل
الشعر اذا انفشه الزعل فتحتيله نشاطمند اولمق معناسنه در يقال زعل الرجل زعلا من الباب الرابع اذا نشط
و بوش آت جنبش ونشاطله شوقه كلوب برى اوته قوشوب اوينامق معناسنه در يقال زعل الفرس اذا استن
بغير فارسه التزعل تفعل وزننده بودخى شنلنوب جنبش ونشاطلنمق معناسنه در يقال تزعل الرجل اذا تنشط
الازعال همزه نك كسريله آتى جنبش وشوقه كتوروب نشاطلندرمق معناسنه در يقال ازعل الفرس اذا انشطه
و برنسنه يى يرندن قوپروب ازعاج ايلك معناسنه در يقال ازعله من مكانه اذا ازعجه الزعلول سرسور وزننده
جست وخفيف آدمه دينور الازعيل ازميل وزننده همیشه شوخ وشن وشقراق آدمه دينور يقال رجل ازعيل
اى نشيط الزعلة تمره وزننده شول حيوانه دينور كه برسنه طوغوروب برسنه ارالق و برر اوله يقال ناقة زعلة
اذا صارت تلد سنة ولاتلد اخرى وديشى دوه قوشنه دينور الزعل زايك كسريله بر موضع و بر رجل آدلريدر
الزعل كتف وزننده آجلقدن زار ومضطرب آدمه دينور كه يلان كبى قيورلوب ناله وانين ايدر اوله يقال هو زعل
اى متضور جوعا زعيل زبير وزننده قيس بن مرداسك فرسى اسميدر زعل تمر وزننده زعلان سحبان
وزننده اسامىٔ ناسدندر الزعبل جعفر وزننده شول آدمه دينور كه يديكى غدايى هضم ايده ميوب بدننه بدل
مايتحلل اولمامغله قارنى شيشوب و بيونى چوپ كبى انجلش اوله يقال رجل زعبل اذا لم ينجع فيه الغذاء فعظم
بطنه ودق عنقه وانكرك يلانه دينور وقيا كلرنه دينور حرباء معناسنه ووالدهسنه اطلاق اولنور وعلى قول
بون وسيكغز اولان عورته دينور بو جهتله تحقير ودشنام موقعنده والدهدن كنايه ايله تكلته ازعبل ديرلر كه تكلته امه
الحمقاء ديمكدر وزعبل يموق اغاجنه دينوركه عربستانده بياغى اغاج اولور و بر محدث اسميدركه آندن ابو قدامة
الحارث بن عبيد روايت حديث ايلدى وزعبل بن الوليد الشامى وفاطمه بنت زعبل تحديث ايلديلر الزعبلة
زايك فتحيله بدنى سمروب بيونى انجلش اولان آدمه دينور يقال رجل زعبلة وهو من يسمن بدنه وتدق رقبته
و بوذكر اولنان زعبلدن ايسه ظاهرا تجوز اعتبارى لازمدر ومصدر اولور چوق اوله رق فاخر و برگى و برمك
معناسنه در يقال زعبل فلان اذا اعطى عطية سنية الزعبلة زعبله وزننده بدخو بلق سوء الخلق معناسنه در
الزغل زايك فتحى وغين معجمه نك سكونيله برنسنه يى دفعه دفعه دوكك معناسنه در يقال زغل الماء زغلا من الباب
الثالث اذا صبه دفعا بوراده دفع غرف وزغل آغزدن نسنه پوسكورمك معناسنه در يقال زغله
اذا مجه و ياورى اناسنى امك معناسنه در كه لازميله تفسير در يقال زغل الجدى امه اذا رضعها ودوه سدكنى آتارق
بول ايلك معناسنه در يقال زغلت الناقة ببولها اذا رمت به الازغال همزه نك كسريله بودخى دوه سدكنى
آتارق بول ايلك معناسنه در يقال ازغلت الناقة ببولها بمعنى زغلت وقوش آغزيله ياورى يسنى يملك معناسنه در
يقال ازغل الطائر فرخه اذا زقه ومزراق دورتلديكى يردن قان فشقرتمق معناسنه در يقال ازغلت
الطعنة بالدم اذا اوزغت الزغلة غرفه وزننده آغزدن پوسكورلن صو مقوله سنه دينور وآزجه وناچيز
نسنه دن كنايه اولور تقول ازغل لى زغلة من انائك اى صب لى شيئا واست وديره دينور و براو غوردن دوكلوب
ياخود آتيلان شيئه دينور بول اولسون غيرى اولسون الزاغول خراسان ديارنده پنجديه ناحيه سندن بر قريه در
پنجديه معربنده بنجديه ديرلر باى موحده وذال معجمه ايله قول اعلامدن محمد بن الحسن بن محمد بن الحسين البنجديهى
الزاغولى اورادندر بو زعده مجلدى حاوى قيد الاوابد نام بر كتاب تأليف ايلمشدر كه علم تفسير وحديث وفقه ولغته
مشتملدر الزغول صبور وزننده مما تمكه بغايت دوشكون اولان دوه وقيون مقوله سى حيوان ياوريسنه دينور يقال

جدی وفصیل زغول ای لهج بالرضاع الزغلول سرسور وزننده جست وخفیف آدمه دینور وبر رجل آدیدر وچوجغه دینور طفل معناسنه یقال له زغلول کثیر ای طفل شارحك بیاننه كوره جمعی زغالیل در زغبل زبیر وزننده اسمادندر زغیل التمار ابن شاهین نام محدثك شیخیدر مترجم دیر كه بعض فقهاء وشعراء كلاملرنده زیوف اقچه یه زغل تعبیرلری كوریلوب لكن اصول لغتده مرسوم اولمامغله ظاهرا مولدر الزغفل جعفر وزننده برجنس اغاج اسمیدر الزغفلة دحرجه وزننده زغفل دیدكلری شجرمذ كوری اوطون ایدوب یاقق معناسنه در یقال زغفل الرجل اذا اوقد الزغفل و یلان سویلمك معناسنه در یقال زغفل الرجل اذا كذب الزغمل قنفذ وزننده دروننده مضمر اولان كینه وعداوته دینور یقال به لفلان زغمل ای حسیكة فی قلبه الازفل همزه نك وفانك فتحیله اسمدر خشم وغضب وحدته دینور یقال به ازفل ای غضب وحدة و بوافكل كبی اسمدر الازفلة ارمله وزننده كروه وجماعت معناسنه در یقال جاؤا ازفلة ای جماعة الازفلة اردبه وزننده خفت معناسنه در یقال به ازفلة ای خفة الازفلی اجفلی وزننده ومرادفیدر كه ماده سنده ذكر اولندی زوفل نوفل وزننده بررجل اسمیدر الزفقلة ثانیده قافله دحرجه وزننده سرعتله كتمك معناسنه در یقال زفقل الرجل اذا اسرع الزقل زایك ضمی وقافك سكونیله والزواقیل ابابیل وزننده اوغریلره دینور یقال هم زقل وزواقیل ای لصوص مؤلف مفردلرندن سكوت ایلمشدر وزواقیل العمامه باشدن صارغك آلتندن اخراج اولنان صاچلره و پرچلره دینور یقال اخرجوا الزواقیل من تحت العمائم وهی الشعور التی یخرجونها من تحتها بوراده مؤلف مسامحه ایله تفسیر ایلمشدر زیرا ان تخرج الشعور من تحتها عبارتیله رسم ایلمشدر اكثری محللرده بوعنوانله تعریف ایلمك عادتیدر اساسده وسائر مطلب
امهاتده وهی الشعور التی یخرجونها من تحت العمائم عبارتیله مفسر اولمغله بوراده ان كلمه سی مصدریه اولمغین خروج ایله مأول ومصدر بمعنی اسم فاعل اولمغین الخارج ایله مسبوكدر و بومطرده در نته كه اوائل حاشیهٔ مطولده حسن چلبی تنصیص ایلمشدر و بالدفعات محللرنده ثبت اولنمشدر فلا تغفل الزقیلة سفینه وزننده طاره جق صوقاغه دینور الزوقلة حوقله وزننده باشدن صارغك ایكی اوجلرنی چقاروب صالیورمك معناسنه در یقال زوقل عمامته اذا اسدل طرفیها عمامهٔ زوقلیه دیدكلری بوطرزاولان صارنشدر الزل زایك فتحی ولامك تشدیدیله والزلیل ازیز وزننده والمزلة میمك فتحی وزایك كسریله والزلول حلول وزننده والزلل فتحتینله والزلیلی خلیفی وزننده ومدایله لغتدر اباق چاموردن وطایغجق یردن طاینوب قایمق یاخود برسوزده زیغ وخطا ایلمك معناسنه در مؤلفك بصائرده بیاننه كوره اباق قایمق معناسنده حقیقت وخبط وخطأ كلامده مجازدر تقول زللت یارجل تزل وزللت تزل زلا وزلیلا ومزلة وزلولا وزللی وزلیلاء من الباب الثانی والرابع اذا زلقت فی طین اومنطق و برآدمك عمر وحیاتی یچوب كتمك معناسنه مستعملدر یقال زل عمره اذا ذهب وزلیل وزلول سرعتله مرور ایلمك معناسنه مستعملدر كه كویا قایوب كتمش اولور یقال زل الرجل زلیلا وزلولا اذا مرسریعا وزلول اقچه الدن قایوب دوكلمك علی قول وزنی ناقص وناتمام اولمق معناسنه در یقال زلت الدراهم زلولا اذا انصبت اونقصت وزنا الازلال همزه نك كسریله برآدمی سورچدروب قایدرمق معناسنه در یقال ازله اذا ازلقه و برآدمه انعام واحسان ایلمك معناسنه مستعملدر یقال ازل الیه نعمة ای اسداها كویا كه نعمتی اكا ازلاق ایلمش اولور پس بو استعاره یه مبنی در و برآدمه حق ومطلوبندن برمقدارنی ویرمك معناسنه مستعملدر یقال ازل الیه من حقه شیئا ای اعطاه الاستزلال بودخی برآدمی سورچدرمك معناسنه در یقال استزله بمعنی ازله المزلة میمك وزایك فتحیله والمزلة زایك كسریله اسم مكانلردر طایغجق یاخین یره دینوركه اباق ایلشمیوب قایوب كیدر اول باب رابعدن وثانی باب ثانیدندر یقال هذه مزلة الاقدام ومزلتها ای مزلقها وزایك كسریله مصدر میمی اولوركه ذكر اولندی الزلة زایك فتحیله اسمدر اباق سورچوب قایمغه دینور وضیافت وصنیعه معناسنه مستعملدر بونده زایك ضمیله ده زبانزده در ازلال نعمت معناسندندر یقال اتخذ فلان زلة ای صنیعة ودوكونه وولیمه یه اطلاق اولنور تقول كنا فی زلة فلان ای فی عرسه وخطیئه وجنحه و بادره یه اطلاق اولنور یقال وقعت منه زلة ای خطیئة وسقطه معناسنه مستعملدر كرك قولا وكرك فعلا اولسون یقال وقعت فی قوله اورأیه زلة ای سقطة و بردوستك یاخود اقربادن برینك ضیافتی طعامندن پشتماله قیوب خانه یه كتور یلن طعامه اطلاق اولنور كه خوردن وبردن قاعده سنجه در و بومعناده لغت عراقیه یاخود عامیه در یقال فلان یرتكب الزلة وهی اسم لما یحمل من مائدة الصدیق او القریب مترجم دیر كه قایدرمق معناسندن لغت صحیحه اولسدنه مانعدر الزل زایك ضمیله والزلل فتحتینله صیرنجق یره دینور صیغهٔ ثانیه فی الاصل مصدر اولمغله تأنیث وتذكیری مساویدر یقال مقام زل و زلل ومقامة زلل ای یزل فیه

وزال

وزال وزن ومقدارده اولان نقصانه اطلاق اولنور یقال فی میزانه زلل ای نقصان و برآدم آریق قیچلو اولمق معناسنه در یقال زل الرجل زللا من الباب الرابع اذا كان ازل الزلاء شول یایه وصف اولور كه حذاقتلو دوزلكله اوقی تیز وچابك چقراوله كویا كه قایوب كیدراولور یقال قوس زلاء اذا كانت یزل السهم عنها السرعة خروجه الزال تشدید لامله وزنی ناقص اولان اقچه یه وصف اولور یقال درهم زال ای ناقص الزلة زایك كسریله طاشلره یاخود صیرنجق واملس وهموار اولنلرینه اطلاق اولنور پس مفردی زل اولور یقال رماه بالزلة ای الحجارة اوملسها الزلة زایك ضمیله صولق طارلغنه دینوركه علتدن ناشی اولور یقال اخذته الزلة ای ضیق النفس الزلال غراب وزننده والزلیل امیر وزننده والزلول صبور وزننده والزلازل علابط وزننده شول صافی وخفیف وخوشگوار صوغوق صویه دینوركه اصلا بوغزده ایلشمیوب همان مرور ایدراوله كویا كه قایوب كیدراولور یقال ماء زلال وزلیل وزلول و زلازل ای سریع المر فی الحلق بارد عذب صاف سهل سلس الازل اجل وزننده جست وچالاك معناسنه مستعملدر یقال رجل ازل ای سریع وقیچلری وقیناقلری اتسز وچلمسز اولان یاخود پك اتسز وچلمسز اولان آدمه دینوركه اصلا اوچقور طوتمز اولور یقال رجل ازل ای اسح ای خفیف الوركین اواشد منه بوراده والخفیف الوركین قولی الارسح قولنه عطف تفسیردر الاشح نسخه لری غلط محض در السمع الازل سینك كسریله شول جانوردركه قورد ایله صرتلاندن تولد ایدر اصل سمع اول جانور اسمیدر قوهٔ سامعه سی شدید اولدیغیچون نته كه ماده سنده بیان اولندی وصغریسنك اتی اولمیوب قوری دكنك كبی اولدیغیچون ازل اكا صفت لازمه اولدی نته كه صرتلانه عرج وصف لازم اولمغله عرجاء اطلاق ایلدیلر الزلزلة قلقله وزننده والزلزال زایك حركات ثلاثیله برنسنه یی ارغالمق معناسنه در یقال زلزل الشیء زلزلة وزلزالا مثلثة اذا حركه شارحك بیاننه كوره بونلردن اسم زلزال در زایك فتحیله الزلازل زایك فتحیله بنیهٔ جمع اوزره بلایا وشدائده اطلاق اولنور وجه مذكور اوزره اسم اولان زلزالك جمعیدر یقال اصابته الزلازل ای البلایا ازلزل همزه نك و زالك كسریله بركلمه دركه زلزلهٔ ارض هنگامنده تكلم ایدرلر فی الاصل همزهٔ استفهامیهٔ مفتوحه اولوب وزلزل صیغهٔ مجهوله ایدی ضیق وقت سبیله تخفیفا مكسور ایلدیلر پس زلزله می اولوردیمك اولور الزلزول سرسور وزننده جست وچالاك وظریف آدمه دینور یقال رجل زلزول ای خفیف ظریف وچابكلك خفت معناسنه در وقتال وشر وشور وجدال معناسنه مستعملدر یقال وقع بینهم زلزول ای قتال وشر الزلزل زای اولانك ولامك فتحی وثانیه نك كسریله اواسبابنه وخرد مرداشیایه دینوركه اثاث البیت تعبیر اولنور الزلزل فدفد وزننده هارون خلیفه وقتنده برمغنی یعنی سازنده اسمیدر سازچالمسی بین الناس ضرب مثل اولمشدر بغدادده واقع بركهٔ زلزل اكا مضافدر مؤلفك یضرب بضربه العود المثل قولنده العود لفظی ضرب كلمه سنك كه مصدردر مفعولیدر والمثل قولی یضرب كلمه سنك نائب فاعلیدر الزلزل هدهد وزننده طبل چالمقده استاذ اولان مهتره دینور یقال هو زلزل ای طبال حاذق الزلیل امیر وزننده اطعمه دن پالوذه یه وزیروه یه اطلاق اولنور سریع المر اولدقلریچون تقول اطعمنا الزلیل ای الفالوذ زلول صبور وزننده مغربده بربلده در زلاله جبانه وزننده تهامه ده برعقبه آدیدر المزالل محدث وزننده لطف واحسانی فراوان آدمه دینور یقال رجل مزالل ای كثیر المعروف الزلیة كسرتینله زیلوجه وجاجیم تعبیر اولنان آلاجه دوشمه یه دینور جمعی زلالی در مؤلفك الزلیة البساط قولنده البساط لفظنك حرف تعریفی عهد خارجی یه محمولدر فلا تغفل فارسیده بو كه زیلو دینور كرچه معرب ظن اولنور لكن تعریبنه مؤلف وسائری تعرض ایلمامشدر الزمال كتاب وزننده برآدم بریانی اوزره چوكوب او بریانتی یوقریجه قالدره رق سكرتمك معناسنه در كویا كه بر اباغنك اوزرینه اعتماد ایدر كه او بریاننده زوراولمز یقال زمل الرجل زمالا من الباب الثانی والاول اذا عدا معتمدا فی احد شقیه رافعا جنبه الاخر وزمال دوه نك اباغنده عارض اولان اغسقلغه دینور یقال بالبعیر زمال ای ظلع وصوطلومنك صارقبسنه دینور جمعی زمل در كتب وزننده وازمله دراشربه وزننده الزمول شمول وزننده تابع اولمق معناسنه در یقال زمله زمولا من الباب الاول اذا تبعه الزامل دائما غیره تبعیت ایدن آدمه دینور یقال رجل زامل ای یزمل غیره یتبعه وشول دابه یه دینوركه جنبش ونشاطندن برطرفه اغسیوب یكدرركبی یانن یانن یوررراوله یقال فرس زامل اذا كان كانه یظلع من نشاطه وزامل معاویة بن مرداس السلمی فرسنك اسمیدر الزمل جمل وزننده والزمال جمال وزننده والزملان فتحاتله دابه قسمی جنبش و وجد ونشاطندن برطرفه اغسیوب یكدرركبی یانن یانن یوریمك معناسنه در یقال زمل الفرس زملا وزمالا وزملانا من الباب الاول اذا مشی كانه یظلع من نشاطه وزمل برآدمی طواراوزره اردینه آلوب

ردیف ایلمك علی قول مخفه وتحمل مقوله‌سنده کندیسنه‌دنك ایلمك معناسنه‌در یقال زمله زملا اذا ردفه اوعادله
الزاملة تبلیت داته سنة دینور که اکا یولده بنلیوب تبلیت یوکلنور دوه اولسون سائر طوار اولسون یقال رکب
علی الراحلة وحمل علی الزاملة وهی التی یحمل علیها من الابل وغیرها مترجم دیرکه مطرزینك بیاننه کوره زامله
وجه مذکوراوزره تبلیت طوارنه دینور ذکراولنان زمل معناسندن کویا که اسم فاعلدرهاء اسمیت ایچوندر
وبوراحله وحموله کبیدر راحله بنت طوارینه وحموله یوك طوارینه دینور وزامله تبلیتك کندیسنده دخی
استعمال اولنورنته که امام محمدك اکثری بعیرمحمل فوضع علیه زاملة یضمن قولنده زامله‌دن مراد تبلیتدر الازمل
افکل وزننده قارشق آوازه دینور علی قول طوار یورر کن خایه سی در یسندن ظهورایدن سسه دینور یقال
سمع منه ازملا وهوالصوت المختلط اوصوت یخرج من قنب الدابة وهپ وجمله معناسنه مستعملدر او لکنده
اسمدر و بونده افعلدر یقال اخذه بازمله ای جمیعه واثاث ورثاث معناسنه‌در کاسیذ کروعیال معناسنه‌درکاسیجیء
الازملة همزه نك ومیمك فتحیله چوق نسنه‌لره دینور تأنیثی موصوف اعتباریله درومنه یقال له عیالات ازملة
ای کثیرة ویای چکردیسنه دینور تقول سمعت ازملة القوس ای زنینها واثاث ومتاع معناسنه‌درکاسیذکر
وعیال معناسنه درکاسیذکر الازمولة اضحوکه وزننده والازمولة برذونه وزننده سسلنجی دیشی حیوانه
دینور بیان یچسی وسائری اولسون الزوملة حوقله وزننده دوه سوره‌مك معناسنه دریقال زومل الابل
اذاساقها واحمال واثقاللری محمول اولمش دوه لره دینور یقال عیر زوملة ای التی علیها احمالها بوراده ضمیر
عیره عائددر الزملة زمره وزننده چوق یولداشلره دینور یقال جاء ومعه زملة ای رفقة وجماعت وکروه معناسنه‌در
الزملة زانك کسریله بری برینه صارمشمش اوزون وقصه قارشق چتلق خرمافدانلرینه اطلاق اولنور وال ایرشمز
اولان خرده خرمافدانلرینه دینور یقال بالارض زملة ای ماالتف من الجبار والصورمن الودی وکذا مافات الید
من الفسیل الزمیل امیر وزننده والزمل زانك کسریله برآدمك طواراوزره آردینه بنمش آدمه دینور تقول
کنت زمیله وزمله ای ردیفه و یولده احدهما آخرك دوه لرینه یوك یوکلتمك و بنمك و بندرمك خصوصنده عمل
وموافقتی اولان ایکی یولداشلرك هر برینه زمیل وایکیسنه زمیلان دینور والارفیقان دینور خلاصه سی بودرکه
زمیل برآدمك اردینه بنن ویوکك آردینه بنن کسیه وبرهودجده برآدمه عدیل اولان کسیه ویوکلری برذوه یه محمول
اولان ایکی کسه نك هر برینه وسفرده یولداشنه یوك یوکلتمك وسائرکونه مشاغلده یار و یاور اولان آدمه دینور
ورفیق بوعملرده مدخلی اولمیوب همان همراه اولان آدمه اطلاق اولنور یقال همازمیلان اذاعمل الرجلان
علی بعیرهما فاذاکانا بلاعمل فرفیقان التزمیل تفعیل وزننده کزلمك معناسنه مستعملدر یقال زمله اذااخفاه
و برنسنه یی ثوب ایچره دوروب صارمق معناسنه دریقال زمله بثوبه اذالفه به التزمل تفعل وزننده اثوابه
صاریلوب بورنمك معناسنه دریقال تزمل الرجل اذاتلفف بثوبه ویقال ازمل بتشدید الزای والمیم وزنه افعل
بتشدید الفاء والعین مؤلف بونکله اصلی تزمل اولدیغنه اشارت ایدر وقدقریء به معلوم اوله که تاء افتعالدن اول اشبو
اون درت حرفی متضمن اتثدذ سشص ضط ظوی کلامنده واقع حرفلردن بری واقع اولسه تاء اول حرفه قلب
وادغام اولنور کذلك تفعل وتفاعل تارندنصکره حروف مذکوره دن بری اولسه تاری اکاقلب وادغام
اولندقدنصکره اوللرینه همزهٔ مکسوره جلب اولنور ادثر واطهر وازمل کبی فلیحفظ الزمل سکر وزننده
والزمل صرد وزننده والزمل زانك کسریله عدل وزننده والزمیل زبیر وزننده والزمیل قبیط وزننده
والزمال رمان وزننده والزمل کتف وزننده والازمل قرشب وزننده والزمیلة جهینه وزننده
والزمیلة قبیطه وزننده والزمالة رمانه وزننده قورقق وضعیف النفس یی زهره آدمه دینور طشره ده
برمادة ظهورایلسه جبن ورخاوتندن چیقمیوب اثوابنه صاریلوب یتار الازمیل اکسیر وزننده بچقی یه دینور که
پاپوشجیلر انکله سختیان کسرلر تقول قطعت الادیم بالازمیل وهوشفرة الحذاء وشول خلال طرزنده کسکین دموره
دینور که بقروحش اورمق ایچون مزراغك وخشتك اوجنه استوارایدرلر که آنکله اوررلر وچکیچه دینور یقال
ضربه بالازمیل ای المطرقة و یاوزنند وشدید آدمه دینور یقال رجل ازمیل ای شدید وضعیف وزبون آدمه دیمکله
ضد اولور یقال رجل ازمیل ای ضعیف الازمل همزه نك فتحی ومیمك ضمیله ازمل وازمله کبی بودخی سپاهیلغه
واورو به یه دینور یقال اخذه بازمله بفتح المیم و بازمله بضم المیم و بازملته ای باثاثه الزملة فتحاتله ازمله وازمل کبی
عیال معناسنه دریقال ترك زملة وازملة وازملا ای عیالا الازدمال افتعال وزننده که تایی داله مقلوبدر
یوکی بردن ارقه یه آلوب کوترمك معناسنه دریقال ازدمل الحمل اذاحمله بمرة واحدة ابن زوملة حوقله وزننده

مطلب

مطلب

برتعبیردرکه برشیئه وبرمادةیه وجه اتقان اوزره عالم اولان آدمه اطلاق اولنور ابن بجده کبی فی الاصل برنوعله سوق ابل
معناسنه‌در عندالعرب سوق ابل امرعظیم ومعتنا اولمق ملابسه‌سنه مبنی درواب وابن واخ کلمه لری صاحب موقعنده
مستعملدر یقال هوابن زوملتها ای الامور ای عالم بها وابن زومله کنیزك زاده یه اطلاق اولنور اکثری سوق ابل
خدمتنده اولدقلری ایچون یقال هوابن زوملة ای ابن الامة و بوکویا که مصدردن معدول علم اولمغله غیرمنصرفدر
الزمل زانك کسریله ردیف معناسنه‌درکه ذکر اولندی وعبدالله بن زمل تابعیندن غیرموثوق الروایه‌در صغانی
مرحومك صحابیدر دیمسی غلطدر وزمل ارقه ایله کوترلجك یوکه دینور بومعنادندرکه همان یارم چوال یوکك
وارد بحك یرده مافی جوالقك الازمل دیرلر زمل نمل وزننده یاخود زمیل که زبیر وزننده در ابن دریده یاخود
ابن عمرو بن ابی العیز بن خشاف درکه صحابیدر وزمیل بن عیاش که زبیروزننده درعروة بن زبیرآنك آزادکرده سندن
روایت حدیث ایلدی زمیله جهینه وزننده تجیب قبیله سندن بربطن در محدثیندن سلمة بن مخرمة الزمیلی
آنلردندر المزملة معظمه وزننده ایچنده صو تبرید ایلدکلری دستی وکوپ مقوله سنه دینور و بو اهل عراق
لغتیدر اصلاق برو بیراق مقوله‌سیله کیجه وقتی دستی یی وکوپی صاروب سرداب یاخود یلکن سرین محله وضع
ایدرلر یقولون بردالماء فی المزملة وهی الجرة والخابیة التی یبردفیها الماء الزنجبیل قندیل وزننده قبلانه دینور
یمر معناسنه الازمهلال اضمحلال وزننده یغمورشدتله صغا نقلی یاغمق معناسنه دریقال ازمهل المطر
اذاوقع وقرار یوب آقق معناسنه دریقال ازمهل الثلج اذاسال بعدذوبانه المزمهل مضمحل وزننده دیکیلوب
میل کبی طوران شیئه دینور یقال کان مزمهلا ای منتصبا وطوری وصافی صویه دینور الزنجبیل زانك وجیمك
فتحیله بادیه دینور خمر معناسنه وترکیده تحریفله زنجفیل تعبیر اولنان کوکه دینورکه طپراق آلتنه ایشلیوب
کیدرنباتی قامشه وحصیر اوتنه شبیه اولورقوتی مسخنه وهاضمه صاحبی و برمقدار ملین وجماعی مقوی وقوت
ذکا وحافظه یی مورث وبچینك جکری رطوبتیله مخلوطا تجفیف وسحق اولنمشنی اکتحال غشاوهٔ عینی وظلمت
بصری مزیلدر شارح دیرکه معرباتك بیاننه کوره زنجبیل شنکلیل فارسی معربیدر وعربلر مطلقا مستطاب اولان
شیئه زنجبیل اطلاق ایدرلر اکانباء خمره دخی اطلاق ایلدیلر زنجبیل الکلاب برکونه نباتدرکه ورقی سکود
ورقنه شبیه ودالری قرمزی اولور کلف ونمش علتلرنی مزیلدرفارسیده بوکه سك کش وترکیده فرنك بسبری
وکوپك زنجفیلی دیرلر زنجبیل العجم اشترغاز درکه دوه تیکنی دیدکلریدر زنجبیل الشام راسن اسمیدرکه
ترکیده آندر تعبیر اولنان نباتدر الزندبیل زنجبیل وزننده زنده‌پیل فارسی معربیدرکه بیوك فیل دیمکدر
زنده فارسیده عظیم معناسنه درو پیل پای فارسیله فیلدر الزنفلة قابله دحرجه وزننده صرتنده اغریوکی
اولان آدم کبی امکله‌رك ثقلتله تیزتیز یوریمك معناسنه دریقال زنفل فی مشیته اذاتحرك کالمثقل واسرع
زنفل جعفر وزننده اسامیدندر زنفل العرفی فقهاء مکه‌دن برفقیه غیرموثوقدر ام زنفل داهیة کنیه‌لرندندر
الزنفلة قافله رنفله وزننده ومرادفیدر الزوال نوال وزننده والزوول قعود وزننده والزویل زانك
فتحیله والزولان فتحاتله برنسنه یرندن ایرلمق معناسنه‌در یقال زال الشیء عن مکانه یزول یعنی من الباب
الاول ویزال یعنی من الرابع وهی قلیلة مرویة عن ابی علی زوالا وزوولا وزویلا وزولانا اذاذهب واستحال
وزوال وزوول بومعناده متعدی اولور تقول زلته بکسر الزای ازاله وازیله وتقول زلت عن مکانی زوالا
وزوولا یعنی متعدی اولدیغی صورتده یالکزجه فعل ماضی باب رابعدن ولازم کلدیکی صورتده یالکزجه باب
اولدن وارد اوله‌رق مستعمل اولمشدر بوراده مؤلفك وازیله قولی ذکری آتی یائیه‌نك مستقبلیدر استطرادا رسم
ایلمشدر وقولهم زال زواله وازال الله زواله دعاء بالهلاك مثال اولده زواله کلمه‌سی فاعلدر پس بونلرده زوالدن
حرکت وتنقل مراد اولمغله اول آدمك موتی طلب ایلمکدن کنایه‌در وزوال النهار کوندزك قباقوشلق اولمسندن
عبارتدر یقال زال النهار اذاارتفع وزوال وزوول قعود وزننده وزئال کتاب وزننده وزولان جولان
وزننده کونش وسط فلکدن یعنی نصف نهاردن غروب سمتنه دونمك معناسنه مستعملدر عربلر شمسك وسط
فلکده برمقدارجه ثباتی زعم ایلملریله میلنه زوال تعبیرایلدیلر یقال زالت الشمس زوالا وزوولا وزئالا
وزولانا اذامالت عن کبدالسماء وکوچمك معناسه مستعملدر بونده باء حرفیله متعدی اولور یقال زالت الخیل
برکبانها اذانهضت وجدا اولمق معناسنه مستعملدر یقال زاله اذافارقه الازوال افعلال وزننده بودخی
برنسنه یرندن ایرلمق معناسنه‌در یقال ازول الشیء بمعنی زال الازالة همزه نك کسریله یرندن کیدروب ایرمق
معناسنه‌در تقول ازلته اذانحیته وقولهم ازال الله زواله دعاء بالهلاك التزویل تفعیل وزننده ازاله معناسنه‌در

تقوں زوّلته بمعنی ازلته و برنسنه‌یی میدانه کتوروب تحصیل ایلمك معناسنه‌در یقـال زوّل الشیٔ اذااجاءه بوراده
اجاده نسخه‌لری غلطدر الزوائل زائله‌نك جمعیدر شکاره اطلاق اولنور حرکتلرینه مبنی یقـال بالارض زوائل
کثیرة ای صید ونسوانه اطلاق اولنور حسی ومعنوی عدم استقرارلرینه بنـاء یقـال لبس للزوائل وفاء ای للنساء
ونجومه اطلاق اولنور الزائل زوال‌شاندن اولان نسنه‌یه دینور ومنه یقال زال الزائل الظل ای قام قائم الظهیرة
یعنی تمام اویله اسیلکـنك شدّتی قـائم اولدی معلومدرکه زوالیت البته ظلك وصف لازمیدر دائمـا زائل
اولمقه‌در شمس وسط سمایه واصل اولنجه قدر سیر وحرکت اوزره اولوب وقت مزبورده کویا که زائل اولمیوب مطلب
علی حاله طورر کبی تخیل اولنور و بوشمسك اوراده صورت اقامتندن نشئت ایدر کذلك قیـام ظهیره‌ده واقع قیـام
دابه‌نك فرومانده قـالمسندن مأخوذ اولمق ممکـندر شمس مرکز مرقومه واصل اولنجه قدر سیرسریعله حرکت
ایدوب مرکز مزبوره کلـدکده ناظره نسبت کویا که توقف ایدر اول کونه وقوف مشـاهده حالنده عربلر قام قائم
الظهیرة وزال زائل الظل تعبیر ایدرلر الزیلولة حیلوله وزننده کوچ یورده کلوب قونمشیکن برعارضه سببیله
رجعت یاخود برسمتـه میل وعزیمت ایلمك معناسنه‌درکه یورد دکشمك تعبیر اولنور یقـال زال ظعنهم زیلولة
اذ اثنوا مکانهم ثم بدالهم عنه بوراده اثنوا کلمه سی یورد معنـاسنه اولان اوی ماده سـندن افتعـالدر المزاولة
مفـاعله وزننده والزوال جدال وزننده برنسنه‌یی تحصیل ایدوب میدانه کتورمك ایچون دورشوب چالشمق
معناسـنه‌در یقـال زاوله مزاولة وزوالا اذاعالجه وحاوله وطالبه التزوّل تفعل وزنـنده بودخی برنسـنه‌یی
دورشوب چالشه‌رق میدانه کتورمك معناسنه‌در یقـال تزوّله اذااجاءه نته که تزویل ماده سـنده غلط نسخه
بیـان اولندی ونهـایت درجه‌ده ظریف اولمق معناسنه‌در یقـال تزوّل الرجل اذاتنـاهی ظرفه الزول
زایك فتحیله تعجب اولنه‌جق نسنه‌یه دینور جمعی ازوال کلور یقال هذا زول من الازوال ای عجب من العجائب
وچاقره دینور یقـال صاده بالزول ای الصقر وکشینك عورت برینه دینور یقـال کشف زوله وهو فرج الرجل
وبهـادره دینور یقـال هو زول ای شجاع و یمنده برموضع آدیدر وجوانمرد آدمه دینور یقال رجل زول ای جواد
وبرنسـنه‌نك شخص وهیکلنه دینور تقول رأیت زوله ای شخصه و بلاء وآفته دینور وزیرك وظریف اوله‌رق
چیره وسبکروح آدمه دینور مؤنثی زوله درجمعی ازوال در یقـال رجل زول وامرأة زولة ای خفیف ظریف
فطن الانزیال انفعـال وزننده جدا اولمق معنـاسنه در یقـال انزال عنه اذافارقه الزائلة غائله وزنـنده
هرجانلو حیوانه علی قول متحرك اولان شیئه اطـلاق اولنور هاء مبـالغه یاخود اسمیت ایچوندر یقـال او کان
زائلة لتحرك وهی کل ذی روح اومتحرك الازدیال افتعـال وزنـنده زائل قلمق معناسـنه در یقـال ازداله
ای ازاله التزاول تفـاعل وزنـنده دورشوب چالشمق معناسـنه در یقـال تزاولوا اذا تعـالجوا الزویل
زایك فتحیله مصدرکه ذکراولندی وتلاش واضطراب و بیقراری معناسنه مستعملدر یقال اخذه الزویل والعویل
ای الحرکة والبکاء وتقول العرب زال زویله وزال زواله ای زال جانبه ذعرا وفرقا یعنی زیاده سیله خوف ایلمکله
مضطرب و بیقرار اولوب یورکی قوپمق درجه‌سـنه کلدی و یقال زیل زویله و بونده فعل مصدرینه اسناد
اولنمشدر ترکیب مزبور کال مبـالغه‌یی متضمن‌درکویا که شدّت خوفندن اضطرابی دخی مضطرب اولنمشدر
زویل زبیر وزنـنده بربلده در ومعرّف باللام اوله‌رق حاجز قربنده برموضعدر زویله سفینه وزنـنده
بربرز میندهٔ برملده در وافریقیه قربنده بربلده در زویله جهینه وزنـنده برموضع یاخود بررجل اسمیدر
باب زویله قاهرهٔ مصرده بردروازه آدیدر الزوّال شدّاد وزنـنده که جوهری مشبـنده حرکتی کثیر وقطع
مسافه‌سی قلیل اولان کمسه ایله تفسیر وارجوزهٔ آتیه ایله استشهـاد ایلمشدر لغتنده وارجوزه‌ده غلط ایلمشدر زیرا
ارجوزه کاف قافیه سـنده منظومدر پس زوّال دخی آنده کافله زوّاك در وارجوزه‌نك اوّلی بودر*تعرّضت
مرینة الحبـاك*لناشئ دمکمك نیـاك*البحتر المجدّر الزوّاك*فازهـابقاسح بکاك*فاورکت لطعنه الدّراك
عندالخلاط ایمـا براك*فدا کهـابصیلدوّاك*یدلکهـا فی ذلك العراك*بالقنفریش ایمـا تدلاك*لکن زوك
ماده سـنده مؤلف وصف مذکور اوزره مشی معنـاسنی بیـان ایلمدی فلینظر الزهلول سرسور وزنـنده
مهره تخته‌سی کبی دوز وصیرنجق نسـنه‌یه دینور یقال شیٔ وارض زهلول ای املس وبرطاغك آدیدر الزهل
اهل وزنـنده شرّ وشور وفتنه دن ایرقلشمق معناسـنه در یقـال زهل عن الشرّ زهلا من البـاب الثـالث
اذاتبـاعد عنه الزهل فتحتینله برنسنه بیـاض اوله‌رق پاکیزه اولمق معناسـنه در یقـال زهل الشیٔ زهلا
من البـاب الرابع اذا کان املس ابیض الزاهل بعدالاضطراب قلبی آرام واطمینـان بولمش آدمه دینور یقال

هوزاهل ای المطمئن القلب الزهملة دحرجه وزنـنده متـاع واسبابی بری بری اوزره دیزوب استف ایلمـك
معناسـنه در یقـال زهمل المتاع اذانضد بعضه علی بعض الزیل نیل وزنـنده برنسـنه‌یی یریندن ایرمق
معناسـنه در یقال زاله عن مکانه یزیله زیلا لغة فی ازاله و برنسـنه‌یی آخردن آیروب جدا ایلمك معناسـنه در
تقول زلته ازیله فلم یزل ای مزته فلم یمز الازالة اقامه وزنـنده والازال هـاسز اقام وزنـنده برنسنه‌یی یریندن
ایرمق معناسـنه در یقـال ازاله عن مکانه ازالة وازالا اذانحـاه التزیل تفعل وزنـنده والتزییل تفعیل
وزنـنده که شارحك بیاننه کوره لغت حجازیه در تفعل بابندن مصدر ثانی اوله‌رق مستعملدر پراکنده اولمق معناسنه‌در
یقـال تزیّل القوم تزیّلا وتزییلا اذاتفرّقوا التزایل تفاعل وزنـنده بودخی پراکنده اولمق معناسنه‌در یقـال
تزایلوا اذاتفرّقوا و بری برندن آیریلوب جدا اولمق معناسنه‌در یقال تزایلوا اذاتبـاینوا واهل وجاهت کمسه‌دن
حیا وتادّب قلمق معناسنه مستعملدرکه اکاتقرّب ایده‌میوب تبـاین بالشخص معامله‌سنی مستلزمدر یقـال تزایل
عنه اذا احتشم الانزیال انفعال وزنـنده برنسنه آخردن آیراوب جدا اولمق معنـاسنه‌در تقول زلته فلم ینزل
ای مزته فلم یمز بونك اصـلی ینزیال ایدی جزم سببیله الف سـاقط اولـدی التزییل تفعیـل وزنـنده
طاغتمق وتفریق ایلمك معناسنه‌در یقـال زیّله اذافرّقه ومنه قوله تعـالی فزیّلنا بینهم المزایلة مقاتله وزنده
والزیال جدال وزنـنده مفارقت معنـاسنه‌در یقـال زایله مزایلة وزیالا اذافارقه الزیل فتحتینله پاچه‌نك
ارالقلری آچق ومیدانلو اولمق معناسنه‌درکه آپشی آچق اولمق تعبیر اولنور الازیل احمر وزنده معنای مذکوردن
وصفدر یقـال رجل ازیل ای بین الزیل متبـاعد مابین الفخذین المزیل منبر وزنـنده والمزیال محراب
وزنـنده پك زیرك وهوشمند ولطیف اولان آدمه دینـور یقـال رجل مزیل ومزیال ای کیس لطیف مازال
مابرح معنـاسنه‌درکه دائما اولدی دیمکدر تقول مازلت افعله ای مابرحت یعنی همیشه آنی ایشلر اولدم و بونك
مضارعی ازال وازیل صیغه‌لریدرکه باب رابعدن و باب ثانیدندر ونحویون اکا فعل ناقص اطـلاق ایدرلر فعل
تامّ ایله مادّه‌لری مختلفدر زیرا فعل تامّ زول مادّه‌سندن و بوزیل مادّه‌سندن مصوغدر علی قول ناقصه تامّه‌دن
مغیره‌در فی الاصل فعـل یعنی مفتوح العین اولوب بعده فعل بابنـه که مکسور العیندر نقل اولنمشدر یاخود میز
وتفریق معنـاسنه اولان زاله یزیله مادّه‌سندن مأخوذدر و بونده مازلت بزید ومازلت وزیدا حتی فعل وحرف
نفیسز زلت افعل دخی دیرلر مازلت افعل معنـاسنـه که حرف نفی مقـدّردر و بولغت قلیله‌در ومازیل فلان
یفعل کذا دیرلر کادکلمه سنده کید دیدکلری کبی شـارح دیرکه اشبو مازال مادّه‌سی که زوال یاخود زیلدن مأخوذدر
منفیّ الزوال اولمغـله مداومت وملازمت معنـاسـنه مستعملدر ورفع اسم ونصب خبرخصوصنده کان کلمه‌سنك
مجراسـنه اجرا اولنمشدر وآنده استثنا صحیح دکلـدر واحکام سائره‌سی کتب نحویه‌ده مشروح ومبسوطـدر
فصـــــــل السین السئوال غراب وزنـنده والسأٓلة سفاله وزنـنده والمسئلة مرحله وزنـنده والتسئال
تذکار وزنـنـده والسآلة فتحاتله برنسنه‌یی برکمسه‌دن ایسته‌مك معناسـنه‌درکه فارسیده خواستن دینـور اصل
دیلمك معناسنه موضوعدر یقال سأله کذا وعن کذا و بکذا ای عنه سئوالا وسألة ومسئلة وتسألا وسألة من الباب
الثـالث اذااستدعی بوراده بکذا لفظنده باءعن معنـاسنه‌در مؤلفك بصـائرده بیاننه کوره اشبو سئوال مادّه‌سی
مطلب برنسنه‌یی برکسه‌دن بیلـکی یاخود بیلمکه مؤدّی اولان شیئی کذلك برکسه‌دن مال یاخود ماله مؤدّی اولان نسنه‌یی
طلب واستدعا ایلمـکدن عبـارتدر که بونلردن ترکیده صورمق یاخود دیلمك ایله تعبیر اولنور معنـای اوّلك جوابی
لسانله‌درکه صور یلان شیئه نه کونه ایسه جواب و یریلور ال بونده لسانك خلیفه‌سی اولورکه کتابتله یاخود اشارتله
ادا ایدر ومعنـای ثانینك جوابی ال ایله اولورکه مطلوبنی اعطا ایدر و بونده لسان الك خلیفه‌سی اولورکه وعد ایدر
یاخود لا ایله ردّ ایدر ومعنـای اولده مستعمل اولنجه مفعول ثانی‌یه وکاهیجه بنفسه وکاهیجه حرف جر واسطه‌سیله
تعدیه ایدر مثلا سألته کذا وعن کذا و بکذا دیرلر وعن حرفیله تعدّیسی اکثردر ومعنای ثانیده استعمـال اولندقده
بنفسه یاخود من حرفی واسطه‌سیله تعدیه ایدر نحو قوله تعـالی واذاسألتموهنّ متـاعا وقوله تعـالی واسئلوا الله
من فضله خلاصه‌سی دیلمك معناسنده حقیقتدر وصورمقده کویا که خبرك صحتی جوابنی دیلنور اولمغله بالاستعاره‌در
انتهی و بونك امر حاضرنده سل واسأل واسل دینـور همزهٔ عینی حذفله وکاه اولورکه ماضی ومستقبلك همزه‌لرنی
تخفیف بدلی ایله تخفیف ایدوب سال یسال دیرلر خاف یخـاف کبی وامر حاضرنده سل دیرلر و بوهذیل لغتیدر و بولغته
کوره تفـاعلنده تساول دینـور واوایله یقـال همایتساولان کا یقـال یتقاومان و یتقاولان کویا که خاف یخاف
مادّه‌سنه قیاس اولنمشدر السؤل والسؤلة سینلرك ضمی وهمزه‌لرك سکونیله وهمزه‌لرك ترکیله جائزدر مطلوب

اولان حاجته دینور عرف ونکر کبی مفعول معناسنه در فارسیده خواسته مرادفیدر تقول اصبت منه سؤلی وسؤلتی
ای ماسألته المسئلة مرحله وزننده مصدر درکه ذکر اولندی ومفعول ایچون مستعار اولور سؤول کبی مسئول
اولان نسنه یه دینور کاسیذکر مسائل علمیه بوندندر السؤلة سینک ضمیله همزه وزننده کثیر السؤال آدمه
دینور یقال رجل سئولة ای الکثیر السؤال الاسأل همزه نک کسریله برآدمک حاجت ومسئولنی قضا ایلمك
معناسنه در که همزه سی ازاله ایچون اولور یقال اسأل سؤله ومسئلته اذاقضی حاجته وبلال بن جریرک اشبو
اذاضفتهم اوسأیلتهم * وجدت بهم علة حاضره * بیتنده واقع سأیلتهم کلمه سنده که سینک فتحی وهمزه نک مدّی
ویای تحتیهٔ مفتوحه ایله در لغتین یعنی جمع ایلمشدر بری اصل اولان سألته کلمه سندن همزه در وبریسی سایلته
کلمه سنده واقع همزه نک عوض وفرعی اولان یای تحتیه در وبوفاعلته وزننده در پس بونک وزنی فعایلتهم اولور
وبونظیری اولمیان برمثال نادردر مترجم حقیردر که کشاف حاشیه سنده سأل سائل بعذاب واقع کریمه سنك
تفسیرنده بووجه اوزره مشروحدر که اشبو * سأل سائل * کریمه سی ایکی وجهله قرأت اولنمشدر بری مهموز
مطلب
اوله رق وبری الفله قرأت اولنمشدر که واودن مقلوبدر قال وخاف کبی وبوقریش لغتیدر وبونده اجوف یائی لغتی
دخی واردرته که تفاعلنده یتساءلان ویتساولان ویتسایلان دیرلر یاخودیاء همزه دن مقلوبدر وبرلغت دخی واردر که سال
کلمه سنك الفی همزه دن مقلوبدر منساة ومنسأه کبی پس بلال مزبورسایلته کلمه سنده که مسایله دندر همزه لغتنه وهمزه نك
فرعی اولان یاء لغتنه رعایتله ایکیسنی جمع ایلمشدر عندنده بریسی مرجح اولمامغله صیادك بالغه خنثی اطلاقی
قبیلندن اولور و بعذاب واقع کلمه سنده باء عند الاخفش عن معناسنه درته که مؤلف دخی اکا ذاهب اولمشدر که بکذا
لفظنی عن کذا ایله بیان ایلدی وعند غیره بوراده سؤال دعا معناسنه مستعملدر و بعضلر مرادف عدّ ایلمکله
مرادفنه حمل ایلدیلر التساءل تفاعل وزننده بری برنی صورشدرمق معناسنه در یقال تساءل القوم
اذاسأل بعضهم بعضا وبری برلرندن نسنه طلب ایدشمك معناسنه ده قابلدر السبیل والسبیلة
سینلرك فتحیله آچق اولویوله دینور مذکر ومؤنث اولور جمعی سبل کلور کتب وزننده شارح دیرکه تأنیثی
اهل حجاز وتذکیری تمیم لغتیدر وقوله تعالی وعلی الله قصد السبیل الآیة فالسبیل ههنا اسم جنس لقوله
ومنها جائر یعنی آیت مرقومه ده واقع سبیل کلمه سی اسم جنسدر که سبیل واحد مراد دکلدر تتمه سنده واقع
ومنها جائر قولی قرینه سیله که تقسیمی متضمندر واسم جنس اولدیغندن ناشی قصد لفظی کندیسنه مضاف اولدی
وقوله تعالی وانفقوا فی سبیل الله ای فی الجهاد وکل ما امر الله به من الخیر واستعماله فی الجهاد اکثر یعنی شرعده
متداول اولان سبیل الهی مطلقا تقرب الی الله شرفنه موصل اولان مذهب ومسلکه واکثری غزا وجهاده
اطلاق اولنور ابن السبیل ابن الطریق دیمکدر که یولجی یه اطلاق اولنور وشرعده زاد ونواسی قالمامغله بلده سنه
رجوعدن عاجز وفرومانده اولان یولجی یه دینور بیت المالدن حصه سی واردر یقال هو ابن السبیل ای ابن الطریق
ای الذی قطع علیه الطریق السابلة چکنمش طریق مسلوکه یه دینور وبونسب اوزره در یقال مرّ القوم
فی السابلة ای الطریقة المسلوکة ویولده کیدوب کلان یولجی طائفه سنه دینور جمعی سوابل در یقال مرّت
السابلة ای القوم المختلفة علی السبیل الاسبال همزه نک کسریله یولك یولجیسی چوق اولمق معناسنه در که
ایشلك اولمق تعبیر اولنور یقال اسبلت الطریق اذا کثرت سابلتها و پرده وازارمقوله سنی اشاغی صالیورمك
معناسنه مستعملدر یقال اسبل الازار اذا ارخاه و پیدرپی کوزیاشنی آقتمق معناسنه مستعملدر یقال اسبل الدمع
اذا ارسله وسحاب یغمور انزال ایلمك معناسنه مستعملدر یقال اسبلت السماء اذا امطرت واکثار کلام ایلمك
معناسنه مستعملدر یقال اسبل علیه اذا اکثر کلامه علیه ولازم اولور کوزیاشی ویغمور متصلا دوکلمك معناسنه
یقال اسبل الدمع والمطر اذا هطلا واکین باش ویرمك معناسنه در یقال اسبل الزرع اذا خرج سبولته السبولة
صبوره وزننده والسبلة فتحاتله والسنبلة قنفذه وزننده اکین باشنه دینور که طوب دانه لو صالقمیدر
فارسیده خوشه دینور مؤلف سنبله لفظنی بوراده استطرادا یاخود نونك اصلیه وزائده لکی بابده اختلافه مبنی
ذکر ایلمشدر وقالدیکه روض انف نام کتابده مرسوم اولدیغی اوزره اهل حجاز عندنده سنبله نك نونی زائد اولمغله
اندن افعال بابی تصریفله اسبل الزرع دیرلرته که حنظله دن احظال تصریف ایدرلر وبنوتمیم عندنده نونی
اصلیه اولمغله اندن همان سنبل سنبلة فعلنی تصریف ایدرلر وقبیلهٔ همدان سنبله یه سبوله وسبله اطلاق ایلمرلیه
انلردن قیاس اوزره اسبال تصویع ایدرلر پس بوراده وذکری آنی سنبله ماده سنده بواقواله ضمنا اشارت
ایتمش اولور وسنبله یه ترکیده بشاق تعبیر ایدرلر السبل فتحتینله یغموره اطلاق اولنور یقال وقع السبل ای المطر

وبرونه اطلاق اولنور صورت اسبالده اولدیغیچون وسوکوب صوارمغه اطلاق اولنور کویا که باشدن ایاغه اسبال
شتم ایدر یقال علاه بالسبل ای السب والشتم واکین خوشه سنه دینور وغشاوهٔ عین علتنه دینور که عروق
ظاهره نك طبقهٔ ملتحمه سطحنده منتفخ اولوب بینلرنده تتون کبی سیاه پرده نك انتساجندن حادث اولور اکثر کتب
طبیه نك بیاننه کوره سبل برپرده در که عروقه مشابه اولان اجسام غریبه نك کوز اوزره متولد اولان پرده یه
انتساجندن حادث اولور کویا که اورمجك آغنه مشابه برز ارحاصل اولور فعلی قول المؤلف یقال وقع فی عینه السبل
وهو غشاوة العین من انتفاخ عروقها الظاهرة فی سطح الملتحمة وانتساج شیء فیمابینهما کالدخان ترکیده بوعلته
پرده تعبیر اولنور بعض نسخه لرده وانتساج شیء پرنده وظهورشیء مرسوم اولمغله اول نسخه لر غلطدر ومؤلفك تعریفی
موجز صاحبنك تعریفنه موافقدر السبلة فتحاتله اوست دوداغك وسطنده اولان دائره یه دینور علی قول
بیغه یاخود بیغك اوجلرینه یاخود ایکی طرفلو بیقلرك قاوشدیغی یره یاخود خاصة صقالك اوجنه طوغری ذقن
اوزره نابت قیللرك مجموعنه یاخود صقالك اوکنه دینور که سینه یه طوغری انوب صارقار جمعی سبال کلور سینك
کسریله شارح دیرکه نسخه لرده سقط واقعدر زیرا اوهی اللحیة کلها عبارتیله اولمغله اوهی اللحیة قولی
ساقط اولمشدر که یاخود صقالك مجموعنه ده اطلاق اولنور دیمکدر وسبله دوه نك آلت چکه سندن بوغزینه
طوغری صارقان تویلره دینور وثیاب ولباسه اطلاق اولنور یره طوغری صارقدیغیچون یقال جرّ سبلته ای ثیابه
وعربلر سبله ایله دوه نك دریسنك رقت ونزاکتندن کنایه ایدرلر یقال بعیر حسن السبلة ای رقة جلده وبالمجاوره دوه نك
بوغزی چقورینه اطلاق اولنور ومنه یقال کتب فی سبلة الناقة ای طعن فی ثغرة نحرها وتقول العرب جاء وقد نشر
سبلته ای جاء متوعدا یعنی بیغی خروس کبی قباردوب سرپه رك کلدی که مراد ایعاد وتهدید ایده رك کلدی دیمکدر
زیرا اول هنکامده بیقلر خروس تویی کبی قباروب سرپیلور ذو السبلة خالد بن عوف بن نضله نك لقبیدرکه
رؤسای عربدندر السبلانی فتحاتله ویای نسبتله والمسبل محسن وزننده والمسبل مکرم وزننده والمسبل
محدث وزننده والمسبل معظم وزننده والاسبل احمد وزننده سبله سی اوزون آدمه دینور شارح دیرکه
بوراده سبله دن مراد بیق اوجلریدر یقال رجل سبلانی ومسبل ومسبل ومسبل ومسبل واسبل ای طویل السبلة
ومسبل محسن وزننده ذکره اطلاق اولنور وکلره دینور ضب معناسنه وقارا وقلرندن النجبی یه یاخود ابشجی یه
دینور وشهر ذی الحجه نك اسم قدیمیدر ایام سنه یی نهایته اسبال ایلدیکیچون ومسبل معظم وزننده یاقشقسز
بدقیافت قوجه کشی یه دینور السبلاء حمراء وزننده اوزون کرپکلو کوزه وصف اولور یقال عین سبلاء
ای طویلة الهدب الاسبال همزه نك فتحیله سبله نك جمعیدر که برونه وبیقلره یا بیقلرك اوجلرینه دینور عربلر
بالاستعاره برطرفك کنارینه ودوداغنه اطلاق ایدرلر ومنه یقال ملأ الکأس الی اسبالها ای حروفها وشفاهها
السبلة فرحه وزننده اوزون وصارقق خصیه یه وصف اولور یقال خصیة سبلة ای طویلة بنو سباله سحابه
وزننده برقبیله در السبلة غرفه وزننده واسع وشامل اولان یغموره دینور یقال وقعت السبلة ای المطرة
الواسعة اسبیل ازمیل وزننده بربلده آدیدر سبال کتاب وزننده مدینه ایله بصره میاننده برموضعدر
سبل حبل وزننده یمامه قربنده برموضعدر وبرفرسك اسمیدر وسبل بن العجلان طائفی الاصل صحابیدر
وهبیره نام محدثك پدری اسمیدر یاخود بوشین معجمه ایله در ذو السبل فتحتینله ابن حدقة بن نطه نام کمسه نك لقبیدر
وسبل بربلوك مزراقلره دینور آز اولسون چوق اولسون یقال سبل من رماح ای طائفة منها سبلل جعفر وزننده
برموضعدر التسبیل تفعیل وزننده برنسنه یی فی سبیل الله وقف ومباح قلمق معناسنه در یقال سبله اذا جعله
فی سبیل الله تعالی ذو السبال کتاب وزننده ابو هریره رضی الله عنه حضرتلرینك دایسی اولان سعد بن صفیح
نام کمسه نك لقبیدر سبال شدّاد وزننده ازد ادبن جبل بن موسی نام محدثك والدینك جدّی اسمیدر
سلسبیل زنجبیل وزننده جنتده برچشمه نك اسمیدر بوجهتله معرفه وغیر منصرفدر لکن آخر آیتده اولوب
سائر فواصل آیات منون اولمغله تناسب وازدواج ایچون آخرینه الف زیاده سیله منون اولدی وعنقریب
ماده سنده بیان اولنور مؤلفك بوراده ذکری بعضلر سل سبیلا کلمه لرندن مرکب یعنی منحوت عدّ ایتدکلرینه
مبنیدر بنو سبیله جهینه وزننده عربدن برقبیله در سبلان فتحاتله برطاغك اسمیدر ونیجه محدثلرك لقبیدر که
سالم مولی مالك بن اوس وابراهیم بن زیاد وخالد بن عبد الله وشیخ خالد بن دهقان اولان ابو عبد الله در السبتل
عصفر وزننده برکونه سبزه نخمیدر السبحل قمطر وزننده ایری کلره وایری ویومری دوه یه وبیوك طلومه
وتنومند قیزه دینور السبحلل سفرجل وزننده سبحل معناسنه در وبنفسه صید وشکار ایلمك کرته سنه
بالغ اولمش ارسلان یاورسنه دینور السبحلة جحدله وزننده بسمله وحمدله کبی منحوته در برآدم سبحان الله

دینك معناسنه در یقال سبحل الرجل اذاقال سبحان الله السبعلل سبهلل وزننده ومرادفیدر کاسیذ کر
الاسبغلال غین معجمه ایله اقشعرار وزننده جامه اصلاتمق معناسنه دریقال اسبغل الثوب اذا ابتل بالماء
ویقال اسبغل الشعر بالدهن ای ابتل به السبغلل سمندل وزننده سلاحسز و براقسز فارغ ومجرد آدمه دینور
تقول تاتافلان سبغللا ای لاشیٔ معه ولاسلاح علیه المسبغل مضمحل وزننده ککیش وتام ووافر اولان شیئه
دینور یقال ثوب مسبغل ای متسع ضاف ویقال درع مسبغلة ای منسعة ضافیة السبهلل سبغلل وزننده
ومرادفیدر که براقسز وسلاحسز فارغ ومجرد کسیه دینور علی قول برکسه‌یی مهم ایلمدیکندن اصلا مبالات
ایلمیوب بی باك و پروا اولوب صالنی بولاتی کزراولان آدمه دینور یاخود دنیوی واخروی برعمل ایله مشتغل اولمیان
بطال وبیکار آدمه دینور که آیلاق تعبیر اولنور خلاصه‌سی باطل وبیهوده دیمکدر یقال جاء فلان سبهللا ای سبغللا
اومختالا غیر مکترث اولافی عمل دنیا ولا آخره قال الشارح ومنه قول عمر رضی الله عنه انی لاکره ان اری احدکم
سبهللا لافی عمل دنیا ولافی عمل آخرة مترجم دیرکه ابن اثیرك بیاننه کوره بوراده دنیا وآخرة کلمه‌لری منوندر که
نکره لردر لکن تنکیرلری مضافلرینه راجعدر که عمل کلمه‌سیدر پس لافی عمل من اعمال الدنیا ولافی عمل من اعمال
الاخرة سبکنده در ویقولون یمشی فلان سبهللا اذاجاء وذهب فی غیرشیٔ یعنی ایشی کوجی یوغیکن بیهوده یره
کیدوب کلور ویقولون هوالضلال بن السبهلل ای الباطل الستل قتل وزننده ناس واحدا بعد واحد برمحلدن
بیدربی خروج وظهور ایلمك معناسنه در یقال ستل القوم ستلامن الباب الاول اذاخرجوا متتابعین واحدا بعدواحد
وکوز یاشی واینجو مقوله‌سی نسنه صاپرصاپر آقق ودیز یسندن صیریلوب دوکلمك معناسنه در یقال ستل الدمع
واللؤلؤ اذاجری قطرانا فهو ساتل الاستتال افتعال وزننده والتساتل تفاعل زننده ستل معناسنه در
یقال استتل القوم وتساتلوا یعنی ستلوا المستل مقعد وزننده طار یوله دینور یقال وقع فی مستل ای طریق
ضیق الستل فتحتینله طوشجل قوشنه دینور علی قول اکاشبیه یاخود کرکس قوشنه شبیه برقوش اسمیدر
جمعی ستلان در سینك ضمی وکسریله وستل مصدر اولور برکسیه اویمق تبع معناسنه یقال ستل فلانا ستلا من الباب
الرابع اذاتبعه المساتلة مفاعله وزننده اویمق متابعه معناسنه در یقال ساتله اذاتابعه السنالة ثمامه
وزننده هرنسنه‌نك آلغنه وکثرینه دینور یقال بقیت ستالته ای رذالته المستول مسلوت وزننده ومرادفیدر که
بتون اتی صیریلوب آلنمش کمیکه دینور یقال عظم مستول ای مسلوت السجل سینك فتحی وجیمك سکونیله
صوایله طلطو اولان بیوك قوغه‌یه دینور پس بو وصفلره منافی اولانه اطلاق اولنمامق لازمدر تقول سقیته سجلا
وهوالدلو العظیمة مملوة واشبو سجل کلمه‌سی مذکردر وقوغه طلوسی صویه دینور یقال سقاه سجلا ای ملء الدلو
وکریم وجوانمرد آدمه اطلاق اولنور یقال رجل سجل ای جواد وبیونمه‌یه اطلاق اولنور جمعی سجال وسجول
کلور ومنه المثل * الحرب بینهم سجال * ای سجل منها علی هؤلاء وآخر علی هؤلاء یعنی کاه بونلر وکاه انلر غالب اولور
پس معناسی اونلدن مأخوذ درقویودن صو چکن اعراب بادیه‌نك هربرینك برقوغه‌لری اولمغله بالمناوبه صوچکرلر
پس محاربه‌ده بالمناوبه ظفر وغلبه‌یه تمثیل اولنمشدر زمخشری بوراده سجال مفاعله‌دن مصدر اولمق دخی ممکندر
دیدی وسجل مصدر اولور برنسنه‌یی قوغه بوشالدرکبی یوقریدن اشاغی‌یه براقمق وآتمق معناسنه در یقال سجل به
سجلا من الباب الاول اذارمی به من فوق وصو دوکمك معناسنه در یقال سجل الماء اذاصبه السجیل امیر وزننده
سجل کلمه‌سنی تأکید ومبالغه ایچون ایراد اولنور یقال سجل سجیل مبالغة ویقال دلو سجیل وسجیلة ای ضخمة
بوراده تذکیر سجل اعتبارینه مبنی در ویقال خصیة سجیلة ای بینة السجالة مسترخیة الصفن واسعة یعنی بیوك
قوغه کبی دریلری ککیش وصارقق خایه‌در پس بو معنالرده سجیل کلمه‌سی سجاله‌دن صفت اولور که باب خامسدندر
بیوك قوغه کبی ککیش وصارقق اولمق معناسنه ویقال ضرع سجیل واسجل کافضل ای متدل واسع وسجیل
حصه ونصیب معناسنه مستعملدر یقال اعطاه سجیله من کذا ای نصیبه وبك وصلب وشدید اولان نسنه‌یه
اطلاق اولنور یقال شیٔ سجیل ای صلب شدید الاسجال همزه‌نك کسریله برآدمه بر یاخود ایکی بیوك قوغه
یاخود طلوسی صو ویرمك معناسنه در یقال اسجله اذا اعطاه سجلا او سجلین بوراده سجلا کلمه‌سنك تنوینی تعظیم
یاخود تکثیر ایچوندر زیرا اسجالك مفهومنده مأخذ جهتیله مبالغه مضموندر نته که او سجلین قولی دخی اکا مبنیدر
فلینظر واسجال برآدم بر وخیر کثیر صاحبی اولمق معناسنه در یقال اسجل فلان اذاکثر خیره وناسی ترك وفراموش
ایلمك معناسنه مستعملدر یقال اسجل الناس اذا ترکهم وبرنسنه‌یی حالی اوزره بوشلایوب ترك وتسییب ایلمك معناسنه
مستعملدر یقال اسجل الامر لهم اذا اطلقه قال الشارح ومنه الحدیث لاتسجلوا انعامکم ای لاتطلقوها فی زرع الناس

وحوضی طولدرمق معناسنه در یقال اسجل الحوض اذاملأه السجلاء حمراء وزننده بیوك ممه‌لو حیوانه
دینور یقال ناقة سجلاء ای عظیمة الضرع وقیجی بیوك عورته وصف اولور یقال امرأة سجلاء ای العظیمة المأکمة
المساجلة مفاعله وزننده برکسه ایله برنسنه مفاخرتنده بحث وادعا ایله یارشمق معناسنه در فی الاصل قوغه
یارشی ایتمك معناسنه در که ایکی کسه قویو کنارنده طوروب وهربری ادعا ایله النده اولان بیوك قوغه ایله
صو چکرلر احدهما آخردن زیاده چکرایسه اول غالب اولور بعده مطلقا برماده ضمننده ادعا ایله معارضه
ومفاخرتده استعمال اولندی یقال ساجله اذاباراه وفاخره التساجل تفاعل وزننده ایکی یاخود زیاده
آدملر بربریله بحث وادعا ایلدکلری نسنه‌ده بالمعارضه یارش ایدشمك معناسنه در یقال هما یتساجلان
ای یتباریان المسجل مکرم وزننده مسبب صالیورلمش نسنه‌یه دینور مرسل ومطلق معناسنه ومنه یقال
فعلناه والدهر مسجل ای لایخاف احد احدا وهرکسه مباح ومبذول وبیدریغ اولان شیئه اطلاق اولنور
یقال شیٔ مسجل ای مبذول مباح لکل احد قال الشارح ومنه قول ابن الحنفیة فی قوله تعالی هل جزاء الاحسان
الاالاحسان هی مسجلة للبر والفاجر التسجیل تفعیل وزننده ذکر قوامه کلمك معناسنه در یقال سجل الرجل
اذا انعظ وبرنسنه‌یی قوغه بوشالدرکبی یوقریدن اشاغی‌یه برقمق معناسنه در یقال سجل به اذا رمی به من فوق
ومحکمه سجلی یازمق معناسنه در یقال سجل القاضی اذاکتب السجل السجل کسرتینله وتشدید لامله
محکمه‌ده عهود ومواثیق واحکام مقوله‌سی مواد کتب اولنان مجله وکتابه دینور جمعی سجلات در حالیا قاضینك
صور دعاوی قیدایلدیکی کتابده متعارفدر قاضیعسکرلرك روزنامچه‌لرینه‌ده اطلاق اولنور یقال کتب علیه
سجلا وهو کتاب العهد ونحوه مغربده کتاب الحکم ایله مفسردر که قاضینك حکم حجتی اوله جقدر وبعضلر
طومار ایله بیان ایلدیلر وعندالبعض سجیل کبی سنك وکل معربیدر اوائلده اکا یازارلر ایدی بعده مطلقا
مکتوب فیه اولان صحیفه‌ده مستعمل اولنوب مرتبهٔ ثالثه‌ده قاضی سجلنده متعارف اولدی وسجل کاتبه اطلاق
اولنور واهل حبشه لساننده رجل ومردم معناسنه در که ارکشی دیمکدر وفخر عالم صلی الله تعالی علیه وسلم
حضرتلرینك دیوانلری کتابندن برکاتب مخصوصك اسمیدر وبرفرشته‌نك اسمیدر السجل سینك کسری
ولامك تخفیفیله سجل کلمه‌سنده که تشدید لامله در لغتدر کتاب مرقومه دینور السجل سینك ضمیله سجلاء
کلمه‌سینك جمعیدر که بیوك ممه‌لی ناقه‌یه دینور نته که ذکر اولندی السجیل سکیت وزننده کسنك طرزنده
برکونه طاشه دینور وبوسنك وکل معربیدر که مراد قوملو چامور ایله پخته اولوب صکره متحجر اولان طاشدر
ومنه قوله تعالی ترمیهم بحجارة من سجیل ای حجارة کالمدر معرب سنك وکل اوکانت طبخت بنار جهنم وکتب
فیها اسماء القوم اوقوله تعالی من سجیل ای من سجل ای مما کتب لهم انهم یعذبون بها قال تعالی وما ادراك
ماسجین کتاب مرقوم والسجیل بمعنی السجین یعنی عندالبعض نار جهنمده چامور ایله مطبوخ طاشلردر که
اوزرلرنده نازل ومصبب اوله جق اشخاصك اسملری مرسومدر یاخود سجیل بوراده سجل دیمکدر
یعنی فی الاصل سنك وکل معربی اولان سجل اولوب بعده اشباع اولنمشدر پس حجارهٔ مرقومه ایله تعذیب
اولنه جقلری مکتوب اولان کتاب محفوظ احکامندندر دیمکدر زیرا وما ادریك ماسجین کتاب مرقوم الایه کریمه‌سی
بو معنایه دلیلدر زیرا سجیل بوراده سجین معناسنه در که کتاب مرقوم ایله مفسردر وازهری دیدیکه بو معنا بنم
عندمده معانی سائره‌دن احسن واثبتدر الساجول والسوجل جوهر وزننده والسوجلة جوهره وزننده
شیشه غلافنه دینور السجنجل سمندل وزننده آیینه‌یه دینور وبولغت رومیه‌در عرب بلر اخذ واستعمال ایلدیلر یقال
نظر فی السجنجل ای المرأة والتونه دینور وکومش سبیکه‌لرینه دینور مفردی سجنجله در وزعفرانه دینور الانسجال
انفعال وزننده صو دوکلمك معناسنه در یقال سجل الماء فانسجل ای صبه فانصب السجول صبور وزننده
سدی چوق کچی‌یه وصف اولور یقال عنز سجول ای عزیزة بعض نسخه‌ده عین سجول اولمغله اولدخی ملایمدر
سجال سجال سینلرك کسریله قیون قسمنی صاغمق ایچون چاغره جق کلماتندندر السحل سینك فتحی وحای
مهمله‌نك سکونیله یالك قات ایپلکدن طوقنمش کوشك بزه دینور یقال جاء وعلیه ثوب سحل ای لم یبرم غزله
وبو معناده مصدر اولور یقال سحل الثوب سحلا من الباب الثالث اذانسجه غیر مبرم غزله وسحل یالك قات ایپه
دینور بونلرك مقابلنه مبرم دینور یقال شده بالسحل ای الحبل الذی علی قوة واحدة وبردرلو بیاض بزه علی قول
پنبه‌دن بز بورنجکه دینور یقال جائت وعلیها سحل وهو ثوب ابیض اومن القطن جمعی اسحال وسحول کلور
وسحل کلور ضمتینله وسحل کذلك مصدر اولور برنسنه‌نك قبوغنی یونوب صویمق معناسنه در یقال سحله سحلا

من الباب المزبور اذاقشره ونحته ويل يرك يوزنى صيرمق معناسنه‌در يقال ان الرياح تسحل الارض اى تكشط
ماعليها واقجه اوكورتمك معناسنه در يقال سحل الدراهم اذانتقدها واقجه‌يى فى الحال صايوب ويرمك
معناسنه‌دركه طرنغى دبنده ويرمك تعبير اولنور يقال سحل الغريم مائة درهم اذانقده وهارل هارل قامچى ايله
اورمق معناسنه‌دركه وجودك دريسنى صويوب صيرر يقال سحله مائة سوط اذاضربه وسحل وسحول كوز
آغليوب صاپرصاپر ياش دوكمك معناسنه دريقال سحلت العين سحلا وسحولا اذابكت وبرآدمه لوم وشتم ايلمك
معناسنه‌در يقال سحله فلان اذاشتمه ولامه السحيل امير وزننده بودخى يالك‌قات ايپلكدن طوقنمش بزه
دينور وسحيل وسحال سينك ضميله اشك وقاطر قسمى آكيرمق معناسنه‌در يقال سحل البغل سحيلا وسحالا
من الباب الثالث والثانى اذانهق وسحيل وسحال اشك قسمنك اكيردقدنصكره بوغزنده تردد ايدن خرلدى‌يه
دينور الانسحال انفعال وزننده برنسنه‌نك قبوغى صويلمق معناسنه‌در يقال سحله فانسحل اى قشره فانقشر
وآب روان كبى متصل تكلم ايلمك معناسنه مستعملدر كويا كه برنسنه‌نك بتون قبوغى صويلوب صيريلور يقال
انسحل بالكلام اذاجرى به الساحل دكز ياليسنه دينور يقال قعد بالساحل اى ريف البحر وشاطئه وبومقلوبدر
زيرا صويمق معناسنه اولان سحلدن مأخوذ اولمغله قياس اولان مسحول اولمقدر زيرا يالى‌يى صوصدمه ايله
سحل وتقشير ايدر ياخود مضاف مقدردركه ذوساحل ديمكدر سحل ايديجى صوصاحبى ديمك اولور زيرا
صومد وجزرايله قيينك قشرنى صيروب كوترر مترجم ديركه بعضلر عبشة راضيه قبيله سندن وبعضلر نسب
اوزره ده اعتبار ايتديلر المساحلة مفاعله وزننده دكز ياليسنه كلمك معناسنه دريقال ساحل القوم اذااتوا
الساحل السحالة ثمامه وزننده التون وكومش اكه لنوركن دوكيلن براده‌يه دينوركه اكنتى تعبير اولنور يقال
هذه سحالة الذهب والفضة وهى ماسقط منهما اذابرد اوناسك سفله وفرومايه طاقمنه دينور يقال جاء ومعه
سحالة القوم اى خشارتهم وبغداى واربه مقوله سى غلالك قبوقلرينه دينور المسحل منبر وزننده نسنه يونجق
آلته دينور كسركبى يقال سحله بالمسحل اى بالمنحت ودورپى‌يه واكه‌يه دينور يقال سحله بالمسحل اى المبرد
ولسانه اطلاق اولنور نه كونه اولورسه اولسون يعنى كرك فصيح اولسون كرك اولمسون لكن اساسده ولسان مسحل
جعل كالمبرد قيدى فصاحتلو لسانه تخصيصى مشعردر مؤلف ديركه جوهرينك بلا حرف عطف وصف عنوانيله
واللسان الخطيب قولى سهودر صواب اولان والخطيب اولمقدركه معناى مخصوصدر ومسحل آت كمنه دينور
لجام معناسنه على قول كم طماغى ديدكلرى چتال دموره دينوركه آتك اغزينك اچنه كيرر وبليغ وسخنور خطيبه
اطلاق اولنور يقال خطيب مسحل اى بليغ مؤلف آنفا جوهرى‌يه تعرضنده صواب اولان والخطيب اولمقدر
قوليله مسحل مطلقا خطيبه‌ده اطلاق اولنديغنى تلميح ايتمشيكن غريبدركه اكا تعرض ايلميوب خطيب بليغ ايله
بيان ايلديلر ومسحل آت كمنك اغزلغنك ايكى اوجلرنده اولان حلقه‌لرك هربرينه دينوركه دزكين انلره چكيلور
ومنه يقال ركب فلان مسحله اى تبع غيه فلم يثنه بعضا باشى سرد آت مسحل مزبورى آزى‌يه المغله صعوبت
ايدوب فارسك اداره واعمالنى اصلا اسلميوب كندى باشنه كتدكده ركب الفرس مسحله ديرلر بومعنادن اخذ ايله
فلان اصلا منزجر اولميوب دائما بغى وطغيانه منهمك دربيحك يرده ركب فلان مسحله ديرلر مؤلفك والغى ركب
مسحله قولى وايضا الغى يقال ركب تقديرنده دركه مسحل غى وطغيان موقعنده دخى مستعملدر ديمكدر ياخود
والغى مبتدأ وركب مسحله جمله سى خبر اولوب فاعل مقدر ومسحله ضميرى مبتدايه راجعدر ياخود ضمير فلانه
راجعدر وبومبالغه‌يى متضمندر لكن سياق اقتضاسيله قول اول ارجحدر قال الشارح ومنه قول على كرم الله
وجهه ان بنى امية لايزالون يطعنون فى مسحل ضلالة اى انهم يسرعون فيها ويجدون ومسحل صقالك برطرفنه
دينور على قول عذاردن اشاغى مقدم لحيه‌يه وارنجه هرجانبه مسحل وايكى جانبه مسحلان دينور وجود وسخاده
درجهٔ كماله رسيده اولان آدمه وصف اولور يقال رجل مسحل اى غاية فى السخاء ووالى وحاكم طرفندن اقامت
حدود ايتمكه مأمور جلاده دينور يقال هو مسحل اى جلاد يقيم الحدود بوراده جلاد دكنك چلان كمسه‌دركه
مضروبك دكنكله دريسنى سحل ايدر ومسحل نشيط وشاطر ساقى‌يه دينور واونالكنه دينور منخل معناسنه
وصوطلومنك وآرق دغارجغنك اغزينه دينور وقرآن كريم قرأتنده ماهر وحاذق اولان آدمه دينور ونارك
وپاكيزه بموق بزينه دينور ودائما يالكز باشنه عمل ايدن بهادر آدمه دينور وصويى پك چوق اولوب شدتله دوكيلور
اولان اولوغه دينور يقال ميزاب مسحل اذا كان لايطاق ماؤه وعزم صارم وقصد جازم معناسنه مستعملدر
ومنه يقال ركب فلان مسحله اذاعزم صارما على الامر وجد فيه بوشكيمهٔ لجام معناسندن مأخوذدر وبالك قات

يوكلش ايپه دينور مبرم مقابليدر بوراده والغى لفظى مرسوم اولمغله آنفا ذكر اولندى ويك فراوان يغموره اطلاق
اولنور وانسانك يوزينك برجانبنه دينور يقال شاب مسحله اى عارضه وشريح بن قرواش العبسى فرسنك
اسميدر وبرآدمك اسميدر واعشى نام شاعرك تابعى اولان جنى اسميدر السحال كتاب وزننده بودخى
كه دينور لجام معناسنه الاسحلانى همزه‌نك وحانك كسريله طويل اللحيه آدمه اطلاق اولنور يقال رجل اسحلانى
اللحية اى طويلها الاسحلانية هايله بالابلند اولوب حسن وجمال ويال وبال صاحبه‌سى خاتونه دينور يقال
امرأة اسحلانية اى رايعة طويلة جميلة المسحلان ميمك وحانك ضميله والاسحلان اسطوان وزننده والمسحلانى
كذلك ضمتينله اوزون بويلو على قول كور ودوز صاچلو جوانه وصف اولور مؤنثلرى هايله‌در يقال شاب
مسحلان واسحلان ومسحلانى اى طويل اوسبط الشعر افرع السحلال سينك فتحيله بيوك قارنلو آدمه دينور
مسحلان ضمتينله بروادى يابرموضع آديدر سحول صبور وزننده يمنده برموضعدر آنده ثياب نسج اولنور
الاسحل كسرتينله برجنس شجردركه داللرندن مسواك اتخاذ اولنور السحلة همزه وزننده كوچك ديشى
طوشانه دينور المسحول جوره وجوجه آدمه اطلاق اولنور كويا كه وجودى صيرلمش اولور يقال رجل
مسحول اى صغير حقير ودوز وككبش مكانه اطلاق اولنور وعجاج نام كسه‌نك باركك دوه‌سى اسميدر
الاساحل اسافل وزننده صوآقنديلرينه دينور يقال نزلوافى الاساحل اى مسائل الماء الاسحال همزه‌نك كسريله
برآدمى ناس كنديسنه شتم ودشنام ايله دائما تحقير ايدر بولمق معناسنه در يقال اسحل فلانا اذاوجدالناس
يسحلونه اى يشتمونه بوراده شتم معناى مجازى‌در السحبل جعفر وزننده ايرى وبيوك قوغه‌يه وكلره وطلومه
ويومرى قارنه دينور وواسع دره‌يه دينورتته كه سحلل دخى بومعنايه دركه ماده سنده ذكر اولندى وسحبل
بودره‌نك اسميدر السحبلة سينك فتحيله قوغه كبى صارقق خايه‌يه دينور السجحلة دحرجه وزننده برنسنه‌يى
ال ايله اوغوب پروزنى وبورشغى كيدرمكله دوپدوز مصيقل قلمق معناسنه در يقال سجحل الشئ اذادلكه وصقله
السحادل علابط وزننده آلت تناسله دينور ومنه المثل ❊ هو لايعرف سحادليه من عناديله يعنى ذكرنى
خايه‌لرندن فرق وتميز ايليه جك استعدادى يوقدر عنادل ضمله خايه‌يه دينور وسحادل كلمه سنده تثنيه ايرادى
موقعى اولان خايه‌لر اعتباريله‌در ياخود مشاكله ايچوندر سحدل جعفر وزننده بررجل علميدر السخلة
سينك فتحى وخاى مهمله‌نك سكونيله قوزى‌يه دينور بيوك وكوچك اولسون اركك وديشى اولسون جمعى سخل در
هاسز وسخال كلور سينك كسريله وسخلان كلور سينك ضميله وسخله كلور عنبه وزننده نادر اوله‌رق مؤلف
السخلة ولد الشاة ما كان عبارتيله تفسير ايلمكله كندى قاعده وطريقه سى اوزره اويلجه تعميم اولنمشدر يوخسه
صحاحده وسائرده طوغديغى ساعتده قوزى‌يه واوغلاغه اطلاق اولنمق اوزره مرسومدر نهايت مقدمة الادبده
بره نوزاده يعنى يكى طوغمش قوزى ايله مفسردر كرچه مؤلفك ما كان تعميمى اركك وديشى‌يه شموليله اعتبار
اولنورسه نوعا اصول سائره‌يه موافق اولور لكن كندى طريقه‌سنه مخالف اولور خصوصا طوغديغى آنده قيدى
دخى يوقدر فليحرر السخل سكر وزننده والسخال رمان وزننده ضعيف وخوار واللرندن خير وشر كلمز
كمسه‌لره دينور مفردلرى سخل‌در نخل وزننده يقال رجال سخل وسخال اى ضعفاء ارذال وسخل سكر وزننده
چكردكى پكشمز اولان كمتر خرمايه دينور شيص معناسنه السخل سينك فتحيله سخل وسخالك مفرديدركه
ذكر اولندى وناقص وناتمام اولان شيئه دينوركه هنوز حد تمامنه بالغ اولميه وسخل مصدر اولور نفى وسلب ايلمك
معناسنه درتته كه خسل دخى بومعنايه در يقال سخلهم سخلا من الباب الثالث اذانفاهم وبرنسنه‌يى
خدعه وصنعتله برتقريب اخذ ايلمك معناسنه دربركسه‌نك يانندن اصولله برنسنه اخذى كبى يقال سخل الشئ
اذااخذه مخاتلة التسخيل تفعيل وزننده برآدمى عيبلمك معناسنه در يقال سخلهم اذاعابهم وخرماغاجنك
چكردكى ودبوه سى ضعيف اولمق على قول ميوه‌سنى وقتندن مقدم دوكمك معناسنه در يقال سخلت النخلة
اذاضعف نواها وثمرها اونفضته وبرآدم خرما سلكمك معناسنه در يقال سخل الرجل النخلة اذانفضها الاسخال
همزه‌نك كسريله تأخير ايلمك معناسنه در يقال اسخل الامر اذااخره المسخول مرذول ومحقر نسنه‌يه دينور
يقال شئ مسخول اى مرذول ونامعلوم نسنه‌يه دينور يقال شئ مسخول اى مجهول سخال كتاب وزننده
برموضعدر السخالة ثمامه وزننده ايونسنه دن سچيلوب آتيلان شيئه دينور نفايه معناسنه السدل عدل
وزننده برنسنه‌يى اشاغى صاليوبروب صارقتمق معناسنه در يقال سدل الشعر سدلا من الباب الثانى والاول
اذاارخاه وارسله مترجم ديركه اشبوسدل الثوب ماده سى مسائل فقهيه دندرتته كه مغربده سدل الثوب اذاارسله

من غير ان يضم جانبيه وقيل هو ان يلقيه على رأسه ويرخيه على منكبيه واسدل خطأ عبارتيله مرسوم اولمغله
بو معنالرده سدل عرفی اولمش اولور واسدال خطا اولمدیغی مؤلفك رسمندن ظاهردر وسدل بر مفعوله سنی برتمق
معناسنه در یقال سدل ثوبه سدلا من الباب الثانی اذا شقه وسیر وسیاحت ایلمك معناسنه مستعملدر یقال سدل
فی البلاد اذا ذهب الاسدال همزه نك كسریله بودخی برنسنه یی اشاغی صالیوروب صارقتمق معناسنه در یقال
اسدله بمعنی سدله المنسدل اسم فاعل بنیه سیله صارقق صاچه وصف اولور یقال شعر منسدل ای مسترسل
السدل سینك ضمیله وكسریله پرده یه دینور كه آصیلور جمعی اسدال كلور وسدول كلور واسدل كلور افلس
وزننده السدل سینك كسریله شول انجو دیزیسنه دینور كه نسوان قلاده ایدوب كردنلرندن سینه یه طوغری
صالندررلر یقال جاءت وعلیها سدل ای سمط من الدر یطول الی الصدر السدل فتحتینله میل معناسنه در
یقال فیه سدل الی جانب ای میل الاسدل اكحل وزننده برطرفه طوغری وروب اولان شیئه دینور جمعی سدل
كلور كتب وزننده یقال ذكر اسدل ای مائل السدیل امیر وزننده حشم نشین چادرلرینك شقه لرنده آرقوری
توزلق طرزنده اتكلكه دینور وزفافخانه یه چكیلان زاره و پرده یه دینور و برموضع آدیدر ومحفه وتختروان
اورتولرینه دینور كه اوجلری اشاغی صارقش اوله السودل جوهر وزننده بیغه دینور شارب معناسنه
السودلة حوقله وزننده برآدمك بیغی اوزامق معناسنه در یقال سودل الرجل اذا طال سودله السربال
قرطاس وزننده كوملكه دینور قمیص معناسنه یاخود زرهه دینور درع معناسنه یاخود مطلقا ملبوس اولان
لباسه دینور یقال جاء وعلیه سربال ای قمیص اودرع اوكل ما لبس مترجم دیركه بوراده درع زره معناسنه در
نته كه كعب رضی الله عنه دیمشدر * شم العرانین ابطال لبوسهم * من نسج داود فی الهیجا سرابیل * التسربل
تدحرج وزننده سربال كیمك معناسنه در یقال تسربل بالسربال اذا تلبس به السربلة دحرجه وزننده
سربال كیدرمك معناسنه در یقال سربلته ای البسته السربال وسربله اسم اولور یاغلو تریده دینور تقول
اطعمنی السربلة ای الثرید الدسم السرطلة سینك فتحیله یاقشقسز تصلق اوزونلغه دینور یقال فی قده
سرطلة ای طول فی اضطراب السرطل جعفر وزننده یاقشقسز مضطرب الخلقه اوزون آدمه دینور
اسرافیل همزه نك كسریله برفرشته اسمیدر كه ملائكهٔ اربعهٔ مدبره نك بریسیدر علیهم السلام واشبو اسرافیل
كلمه سی عند البعض عجمی وهمزه سی اصلیه در السراویل سینك فتحیله ایچ طونه دینور و بو فارسیدن یعنی
شلوار لفظندن معربدر ومؤنثدر بعضا مذكر اولور جمعی سراویلات در علی قول لفظ عربیدر سروال وسرواله
كلمه لرینك جمعیدر سینلرك كسریله یاخود مفردی سرویل در سینك كسریله و بوندن غیری كلام عربده فعویل
وزنی یوقدر فائك كسریله واشبو سراویل كلمه سنده نونله سراوین و معجمه ایله شروال دخی لغتدر شارح دیركه
بونك تفصیلی كافیه شروحنده مبسوطدر السرولة دحرجه وزننده برآدمه ایچ طونی كیدرمك معناسنه در
التسرول تدحرج وزننده ایچ طونی كیمك معناسنه در تقول سرولته فتسرول ای البسته السراویل فتلبس
المسرولة مدحرجه وزننده ایاقلری تویلو اولان كوكرجنه دینور كه شلوارلی وچقشیرلی تعبیر اولنور یقال
حمامة مسرولة اذا كان فی رجلها ریش ومسرول شول آته وصف اولور كه ایاغنك سكیل تعبیر اولنان بیاضی
بازولرینه واویلقلرینه شامل اوله بیاض شلوار كیدرلمش طرزنده اولور یقال فرس مسرول اذا جاوز بیاض
تحجیله العضدین والفخذین السطل سینك فتحیله لسانمزده تحریفله ستل تعبیر اولنان قولپلی طاسه دینور جمعی
سطول كلور تقول اغتسلت بالسطل وهی طسیسة لها عروة السیطل حیدر وزننده بودخی ذكر اولنان
قابه دینور علی قول لكنه دینور طست معناسنه و بو سطل معروف دكلدر ویك اوزون آدمه دینور الساطل
هوایه آغمش غباره دینور نته كه طاسل دخی بو معنایه در التسیطل تفیعل وزننده بركسه سلاحسز اوله رق تك
وتنها كزمك معناسنه در یقال جاء یتسیطل اذا جاء وحده ولبس معه شئ یعنی من السلاح السعابل سینك
فتحیله كریملو اوزون دوه لره دینور السعال سینك ضمیله اسمدر اوكسركه دینور كه آق جكرك واكا متصل
اولان اعضانك یعنی آلات نفسك كندیلره مستولی اولان موذی یی دفع ایچون طبیعتك حركتندن عبارتدر یقال به
سعال وهی حركة تدفع بها الطبیعة اذی عن الرئة والاعضاء التی تتصل بها وسعال وسعله كذلك سینك
ضمیله مصدر اولور اوكسرمك معناسنه یقال سعل الرجل سعالا وسعلة من الباب الاول اذا اخذه السعال
الساعل سعال لفظی تأكیدایچون ایراد اولنور یقال اخذه سعال ساعل مبالغة و بوغازه اطلاق اولنور حلق
معناسنه واوكسركلی ناقه یه دینور السعل نعل وزننده جنبشلو ونشاطلو اولمق معناسنه در یقال سعل الرجل

سعلا من الباب الاول اذا انشط شارح دیركه صواب اولان باب رابعدن فتحتینله اولمقدر الاسعال همزه نك
كسریله نشاطمند ایلمك معناسنه در تقول اسعلته ای انشطته المسعل مقعد وزننده بودخی بوغازه اطلاق
اولنور السعلاة والسعلاء سینلرك كسریله غول بیابانی یه دینور علی قول جن طائفه سنك ساحره سنه دینور كه
جادو ومهیب ومهوننه قونجلوز تعبیر اولنور جمعلری سعالی در سینك فتحی ولامك كسریله مؤلف ساحرة الجن
عبارتیله رسم ایلمكله ظاهرا انس كبی جن طائفه سنك دخی جادولری نسوان قسمندن اولور تقول نعوذ بالله
من هؤلاء السعالی ای النساء اللاتی كالسعالی وهی جمع السعلاة والسعلاء الغول او ساحرة الجن الاستسعال
عورت سعلاة خوینده اولمق یعنی چاغرغان وسلیطه و بیحیا اولمق معناسنه در یقال استسعلت المرأة اذا صارت
كالسعلاة ای صخابة السعل فتحتینله چكردكی كوشك اولان ناجنس خرمانك یابسنه دینور تقول قدم
ضیفه سعلا ای شیصا یابسا السعالی سینك فتحی ولامك كسریله تركیده اوكسرك اوتی دیدكلری نباته دینور كه
عربیده حشیشة السعال دخی دیرلر یپراغنی ضماد چبانلری محلل ومفجر وتازه سی جرب علتنی قلع وازاله ده مؤثردر
وسعال وربو وضیق صدر علتلرینك افضل ادویه سندندر و بخور واستنشاقنده دخی بو تأثیردر كاردر السغبلة
غین معجمه ایله دحرجه وزننده برآدمك بدننده چوق جراحتلر پیدا اولمق معناسنه در یقال سغبل الرجل اذا كثرت به
الجراحات وطعامی ادیمش چرویش یاغیله قاتق ایلمك معناسنه در یقال سغبل الطعام اذا آدمه بالاهالة وصاچی
یاغه چمدرمك معناسنه در یقال سغبل رأسه بالدهن اذا روّاه المسغبل مدحرج وزننده سهل وآسان نسنه یه
دینور یقال شئ مسغبل ای سهل التسغبل تدحرج وزننده زره كیمك معناسنه در یقال تسغبل الدرع
اذا لبسها السغل سینك فتحی وغینك سكونیله والسغل كتف وزننده اللری وایاقلری انجه وجثه سی كوچك
اولان آدمه دینور علی قول اعضاسی مضطرب تصلق اولانه یابد خلق و بدغدا اولانه یاخود نحیف ومهزول
اولانه دینور یقال رجل سغل وسغل ای الصغیر الجثة الدقیق القوائم او المضطرب الاعضاء او السیء الخلق
والغذاء او المتحدد المهزول السغل فتحتینله بركسه وصف مذكور اوزره اولمق معناسنه در یقال سغل الرجل
سغلا من الباب الرابع اذا كان سغلا السفرجل سینك وفانك فتحیله ایوا تعبیر اولنان معروف میوه یه دینور
جمعی سفارج كلور مفردنده سفرجله دینور هایله واشبو سفرجلك طبیعتی قابض ومقوی و بولی مدر وطعامه
مشهی وصوسزلغی مسكن در و بعد الطعام تناولی مسهلدر ودیلوب چكردكنی اخراج وجوفنی خالی ایدوب
یرینه عسل وضع ایلدكدنصكره چامورلیوب فرونده قاورلمش اولانی بغایت نافعدر السفل والسفول والسفالة
سینلرك ضمیله والسفل والسفلة سینلرك كسریله والسفال سینك فتحیله اشاغیلق والچقلق معناسنه در كه
علو عینك ضمیله وعلو تشدید واوایله وعلاوه عینك ضمیله وعلو وعلوه عینلرك كسریله وعلاء عینك فتحیله
مقابللریدر شارحك بیاننه كوره بونلرك كیمی اسم اوله رق استعمال اولنور كه اعلا مقابلیدر وقوله تعالی
ثم رددناه اسفل سافلین ای الی الهرم او الی التلف او الی الضلال لمن كفر هرمدن مراد ارذل عمردر السفال سحاب
وزننده والسفول قعود وزننده اشاغی اولمق معناسنه در یقال سفل الشئ وسفل سفالا وسفولا
من الباب الخامس الرابع والاول نقیض علا فهو سافل شارح دیركه بعضلر فرائض كتابلرنده وان سفلت كلمه سنده
فانك ضمی تخطئه ایتملری ملایم دكلدر وسفول برنسنه نك یوقریسندن اشاغیسنه اینمك ودیبه چوكمك معناسنه در
طورطی كبی یقال سفل فی الشئ سفولا من الباب الاول اذا نزل من اعلاه الی اسفله السفل سینك فتحی وضمی
وفانك سكونیله والسفال كتاب وزننده بركسه برنسنه ده مایه سی اشاغی اولمغله كم بهره اولمق معناسنه در
یقال سفل فلان فی خلقه وعلمه سفلا وسفلا وسفالا من الباب الخامس اذا قل حظه فیه مترجم دیركه مصباح
صاحبی بونی باب اولدن تصریف ایلمشدر التسفل تفعل وزننده سفل وسفال معناسنه در یقال تسفل
فی خلقه وعلمه بمعنی سفل السفلة سینك كسریله والسفلة فرحه وزننده ناسك اراذل واوباش وفرومایه لرینه
اطلاق اولنور یقال هو من سفلة الناس وسفلتهم ای اسافلهم وغوغائهم وسفله فرحه وزننده دابه قسمنك ایاقلرینه
اطلاق اولنور یقال سفلة البعیر سالمة ای قوائمه السافلة مزراغك دیب دمورینه طوغری نصفندن اشاغیسنه
اطلاق اولنور ومنه یقال ماعالیة الرمح كسافلته السفالة ثمامه وزننده علاوه مقابلیدر وعلاوه یل اسدیكی
یره دینور كه اوراده یل چهره یه طوقنور پس سفاله آنك مقابلیدر كه آنده یل چهره یه طوقنمز یقال قعد فی سفالة الریح
وهی ضد علاوتها ای حیث تهب وهر شیئك اشاغیسنه دینور یقال سفالة الشئ ای اسفله وسفاله هند
اولكه سنده بربلده آدیدر السفالة سینك فتحیله احمق وخسیس وتاچیز اولمق معناسنه در یقال سفل الرجل

والشیء سفالة من الباب الخامس اذا نذل المسفلة مرحله وزننده اسفل مکه‌ده برمحله آدیدرنته که معلاة یوقری
طرفنده برمحله‌در ویمامه ده برقریه آدیدر السقل قافله نقل وزننده جلاو یرمك معناسنه‌در صقل لفظنده لغتدر
یقال سقل السیف سقلا من الباب الاول بمعنی صقله السقل سبنك ضمیله بوکور تعبیر اولنان عضوه دینور
صقل لفظنده لغتدر السیقل صیقل وزننده ومرادفیدرکه جلا کاره دینور الاسقیل والاسقال همزه‌لرك
کسریله عنصل اسمیدرکه بصل الفار دیدکلری نباتدر ترکیده آطه صوغانی تعبیر ایدرلر السقل کتف وزننده
بوکورلری برینه یجمش کبی آج آریق چلمسز آدمه دینور یقال رجل سقل ای المنهضم الخاصرتین وصرتنك
ایکی یانلریتك اتی آز چلمسز قارنی ایچنه چکیك آته دینور یقال فرس سقل ای القلیل لحم المتن السکل سبنك کسریله
برجنس یومری سیاه بالق اسمیدر جمعی اسکال وسکله‌در قرده وزننده السل سبنك فتحی ولامك تشدیدیله
برنسنه‌یی رفق وسهولتله برنسنه‌دن چکوب چقرمق معناسنه‌درکه صیرمق تعبیر اولنور قلجی قندن صیرمق کبی
یقال سل السیف عن الغمد سلا من الباب الاول اذا انتزعه واخرجه منه فی رفق وسل سله معناسنه‌درکه
ایچنه اتمك مقوله‌سی قودقلری سپده دینور وسل برآدمك دیشلری دوکیلوب سیلنمك معناسنه‌در یقال
سل الرجل سلا اذا ذهبت اسنانه وصفت اولور دیشلری دوکیلوب سیلنمش کشی‌یه دینور مؤنثی
سله‌در یقال رجل سل وامرأة سلة ای الذاهبة الاسنان الاستلال افتعال وزننده بودخی برنسنه‌یی
صیروب چقرمق معناسنه‌در یقال استل السیف بمعنی سله السلیل امیر وزننده قندن صیرلمش قلجه وصف
اولور یقال سیف سلیل ای مسلول و یکی طوغمش ولده اطلاق اولنور یقال هو سلیله ای ولده وآتك طابنه دینور
مهر معناسنه وماسکه سرّ وسلا دیدکلری در یسر همان ساده جه متولد اولان یاوری‌یه دینور نته که ایش
مقوله‌سی ماسکه وسلا ایله متولد اولانه بقیره اطلاق اولنور وسلیل آت قسمنك دماغنه دینور وخالص شرابه دینور
ودوه اورکجنه دینور ودره ده یاخود وسطنده اولان صو مجراسنه دینور ونخاع معناسنه‌درکه اوکورغه ایلیکیدر
مردار ایلیك تعبیر اولنور تعریفی نخع ماده سنده مرور ایلدی وشول واسع وچقور دره‌یه دینورکه سلم وسمر دیدکلری
مبشه اغاجلری انبات ایدر اوله جمعی سلان در رمان وزننده لامك کثرت اجتماعندن اخیری نونه ابدال اولنمشدر
نته که سال دخی دینور کاسیذکر وسلیل اسمادندر سلیل اشجعی صحابیدر وابو السلیل ضریب بن بقیر تابعیدر
وابو السلیل عبدالله بن ایاد وابو السلیل احمد بن صاحب آمد عبسی واوغلو سلیل بن احمد وسلیل بن بشر بن رافع
وعبدالله بن یحیی بن سلیل وزید بن خلیفة بن السلیل محدثلردر السلة سینك فتحیله وکسریله بناء مرّه وبناء
نوعدر اسم دخی اولور قلج صیرمغه دینور تقول اتیناهم عند السلة ای عند استلال السیوف وسلة سل مرضنه
دینور کاسیذکر وبرنسنه‌یی نهانیجه اصولله چالوب اوغورلمغه دینور خیردن قیل چکمك کبی یقال اخذه
بالسلة ای السرقة الخفیة وایچنه اتمك وسائر نسنه قودقلری سپده وطبله‌یه وکلاتیره دینور جمعی سلال کلور
سبنك کسریله نته که سل دخی دینور هاسر یقال وضعه فی السل والسلة ای الجونة وسله آت قسمی پك چوق
سکرتمکدن ناشی یاخود توکز یوب یقلمقدن ناشی ایچریسنده اویکنی شیشمکله اول شیشکنلکدن صولیه رق
هارهار آلوب ویرمك حالتنه دینور اوزرینه چول آلوب بری اوته کز دیره‌رك ترلتمدکجه اول حالت مندفع اولمز یقال
سکنت سلة الفرس وهو ارتداد الربو فی جوفه من کبوة یکبوها وسله یردیکشی ایکی ایکنه ایله ایکی قات صیرمله
دیکمکه دینور که قربه وکون مقوله سنی او یلجه دیکرلر وحوضده یاخود مانجنه کبی بیوك کو پلرده اولان عیب
ورخنه وسقطه یاخود حوضك دیواری اولان طاشلرك ارالقلرنده اولان یارق وچتلاق مقوله‌سی سقطه دینور
الانسلال انفعال وزننده والتسلل تفعل وزننده ناسك ایچندن نهانیجه صیریلوب کتمك معناسنه‌در
یقال انسل من الزحام وتسلل اذا انطلق فی استخفاء السلالة ثمامه وزننده برنسنه‌دن صیراوب چقان
شیئه دینور یقال هو سلالته ای ما انسل من شیء وولده اطلاق اولنور سلیل کبی یقال هو سلیله وسلالته
ای ولده مترجم دیرکه ولقد خلقنا الانسان من سلالة من طین کریمه سنده راغبك بیاننه کوره سلاله دن مراد
کدرات ارضیه دن مسلول اولان صفوه وخلاصه در وعربلر نطفه‌یه ده سلاله اطلاق ایدرلر السلیلة حلیله
وزننده قیز اولاده اطلاق اولنور یقال هی سلیلته ای بنته وداّبه قسمنك صرتنك ایکی یانلرنده اولان اوزون
اوزادی اته دینور وکوده ده اولان یول یول سکیره یاخود اته دینورکه بری برندن منفصلجه اولور وسلیله برجنس
اوزون بالق اسمیدر السال ضال وزننده بودخی سلم وسمر دیدکلری مبشه اغاجلری انبات ایدن ککبش
ودرین دره‌یه دینور سلیل کبی جمعی بونکده سلان کلور رمان وزننده علی قول بونك جمعی سوال کلور سبنك

فتحی

فتحی ولامك تشدیدیله السل سبنك کسری وضمیله والسلال غراب وزننده برمرض اسمیدر بونك حقیقتی
آق جکرده حادث بریاره در ابتدای امرده برکزلو حما عارض اولور و بومرض اکثری ذات الرئه یاخود اوزون
اوزادی قوری اوکسرکلو نوازل وزکام علتلرینك عقبنده ظهور ایدرکه انلردن منتقل اولور خلق بوعلته
ورم وقوری خسته لك تعبیر ایدرلر المسلول سل مرضنه مبتلا آدمه دینور یقال سل الرجل علی المجهول
واسله الله فهو مسلول ای به سل وسلال شارحك بیاننه کوره مسلول اسلالدن اولمغله شاذدر لکن مؤلفك
مقتضای عبارتی ثلاثیدندر یاخود ایکیسندن دخی وارد اولور الاسلال همزه‌نك کسریله وجه مذکور اوزره
سل مرضنه اوغراتمق معناسنه‌در یقال اسله الله ای ابتلاه بالسل و برنسنه‌یی نهانیجه چالوب اوغورلمق
معناسنه‌در یقال اسله اذا سرقه خفیة ورشوت آلمق معناسنه‌در قال الشارح ومنه الحدیث لا اغلال
ولا اسلال المسلة میمك کسریله چوالدوزه دینور فی الاصل اسم آلتدر ایپ مخیطدن اوته‌یه سل ایدر یقال
خاطه بالمسلة وهی مخیط ضخم السلاءة رمانه وزننده خرما اغاجنك تیکننه دینور جمعی سلاء در رمان وزننده
مؤلف بونی مهموز اوله‌رق همزه بابنده ثبت ایلمکله بوراده دخی ذکرینك وجهی معلوم دکلدر فلینظر سلول
صبور وزننده قیس قبیله سندن برفخذك اسمیدرکه بطندن اصغردر مرة بن صعصعه اولادیدر سلول والده‌لری
اسمیدر شعرادن عبدالله بن حمام السلولی انلردندر ورئیس المنافقین اولان جهول وفضول عبدالله بن ابی نام
مردودك والده‌سی اسمیدر سلی کلی وزننده بنو عامر بن صعصعه یوردنده برموضعدر وسمی وزننده اولان سلی
لفظندن مصحف دکلدر السلان رمان وزننده بنو عمرو بن تمیم یوردنده بروادی اسمیدر السلسل جعفر
وزننده والسلسال خلخال وزننده طتلو خوشکوار صویه دینور علی قول صوغوق صویه دینور وایچمی
آسان باده‌یه دینور السلاسل علابط وزننده سلسل معناسنه‌در تقول سقانی سلسلا وسلسالا وسلا سلا
ای ماء عذبا او باردا التسلسل تزلزل وزننده صو یوکسکدن انکبه‌یه چاغل چاغل آقق معناسنه‌در یقال تسلسل
الماء اذا جری فی حدور ولباس اسکیوب یپرینجه قدر کیلمك معناسنه‌درکه دراز در ازایلکلری چقر یقال
تسلسل الثوب اذا لبس حتی رق المسلسل مدحرج وزننده والمتسلسل متزلزل وزننده سیرك سیرك فنا
وکم نسج اولنمش ثوبه دینور یقال ثوب مسلسل ومتسلسل ای ردیء النسج ومسلسل چبوقلی وقلملی الاجه قماشه
وصف اولور یقال ثوب مسلسل اذا کان فیه وشی مخطط السلسلة زلزله وزننده برنسنه‌یی زنجیرشکلنده
بری برینه اکلیوب متصل قلمق معناسنه‌در یقال سلسل الشیء به اذا اوصله به وسلسله اورکج اتندن برپاره‌یه
دینور بونده سینك کسریله ده لغتدر وسلسله طعام اکل ایلمك معناسنه مستعملدر یقال ماسلسل طعاما
ای ما اکله السلسلة سینلرك کسریله زنجیره دینور دموردن وایب مقوله سندن اولور جمعی سلاسل در یقال
قیده بالسلسلة وهی دائر من حدید ونحوه وسلاسل البرق شمشکك بری برینه زنجیر واری متصل پارلدیسندن
عبارتدر یقال بدت سلاسل البرق ای ما تسلسل منه وسلاسل السحاب بودخی بلود ایچره شمشکك پارلدیسندن
عبارتدرکه بلودیلا یبوب پارلده یور قیاس اولنور مفردی سلسله وسلسل در کسرتینله وسلسله وجره دیدکلری
بوجك اسمیدرکه ماده سنده بیان اولندی السلسان کسرتینله برموضع آدیدر سلسل فدفد وزننده دهناء
نام محلده برطاغك آدیدر السلاسل سلسله‌نك جمعیدر و بری بری اوزره منعقد اولوب قات قات زنجیرلنمش اوزون
اوزادی قوم ساله اطلاق اولنور که یوریمسی دخی سهولتلو اوله تقول اخذنا السلاسل وهو رمل انعقد بعضه
علی بعض وینقاد وسلاسل الکتاب سطور کتابه اطلاق اولنور یقال ما اقوم سلاسل کتابه ای سطوره ذات السلاسل
وادی القری وراسنده برصو اسمیدر ثامنه هجرتده سریه عمرو بن العاص اورایه غزا ایلدی السلسبیل زنجبیل
وزننده خشونتسز نرم ولطیف وملایم نسنه‌یه دینور وآنکله لطیف وخوشکوار صو صفتلنوره وخمره اطلاق
اولنور وجنده برچشمه‌نك اسمیدر شارح دیرکه امهات سائره بیاننه کوره لذیذ وخوشکوار سهل واطیف
صویه دینور وعند البعض سل سبیلا کلمه سندن منحوت ومرکبدر وعلی قول مطلقا سریع الجری اولان صویه
دینور السملة فتحاتله وسبنك ضمی ومیمك سکونیله آزجه صویه دینور جمعی سمل در یقال ما فی الحوض
الا سملة ای ماء قلیل وسیاه ومتعفن باجغه دینور حمأه معناسنه وحوض دبنده قلان صو بقیه سنه دینور
جمعی سمل کلور فتحتینله وسمال کلور سبنك کسریله التسمل تفعل وزننده حوض دبنده قلان صو بقیه‌سنی
ایچمك یاخود اخذ ایلمك معناسنه‌در یقال تسمل الرجل اذا شرب السملة او اخذها وشرب ونبی افراطله ایچوب
چوغه کتمك معناسنه‌در یقال تسمل النبیذ اذا الح فی شربه السمل جمل وزننده حوضی سیاه باجقدن آرتمق

معاسنه‌در یقال سمل الحوض سملا من الباب الاول اذا انقاه من السملة وناس بینی تصفیه واصلاح ایلمك معناسنه
مستعملدر یقال سمل بین القوم اذا اصلح وقوغه قویدن ماءقلیل چقرمق معناسنه‌در یقال سملت الدلو اذالم
تخرج الا السملة القلیلة وبرکسه‌نك کوزنی چقرمق معناسنه‌در یقال سمل عینه اذافقاها شارح دیرکه بعضلرك
بونی قزغین دمورایله کوز چقرمغه تخصیصلری موجه دکلدر السمیل بودخی حوضی قاره باتخفدن آرتمق
معناسنه‌در یقال سمل الحوض اذانقاه من السملة وقوغه‌قیودن ماءقلیل چقرمق معناسنه‌در یقال سملت الدلو
اذالم تخرج الا السملة القلیلة مؤلف بونی تکرار ایلمشدر وحوضدن همان ماءقلیل چقمق معناسنه‌در یقال
سمل الحوض اذالم یخرج منه الاماء قلیل ویقال سملت الدلو اذا کانت کذلك وبرآدمه سوزی رقیق ونازکانه
سویلمك معناسنه مستعملدر یوفقه‌جه آرجه صومعناسندن مأخوذدر یقال سمل فلانا بالقول اذارفق له
الاسمال همزه‌نك کسریله ناس میانه‌سنی تصفیه واصلاح ایلمك معناسنه‌در یقال اسمل بینهم اذا اصلح ولباس
اسکیمك معناسنه‌در یقال اسمل الثوب اذاخلق الاسمال افتعال وزننده بودخی کوز چقرمق معناسنه‌در
یقال اسمل عینه اذافقأها السمول والسمولة سینلرك ضمیله ثوب اسکیمك معناسنه‌در یقال سمل الثوب
سمولا وسمولة من الباب الاول اذاخلق السمالة کرامه وزننده بودخی ثوب اسکیمك معناسنه‌در یقال سمل الثوب
سمالة من الباب الخامس اذاخلق الاسمال همزه‌نك فتحیله والسملة فتحاتله والسمل فتحتینله اسکی ثوبه
دینور یقال ثوب اسمال وسملة وسمل ای خلق شارحك بیاننه کوره اسمال سمل کلمه‌سنك جمعیدر اجزاء اعتباریله
وصف اولنمشدر برمة اعشار وثوب اخلاق ترکیبلری کبی وعندالبعض اسمال بنیهٔ جمع اوزره وارد مفرد صیغه‌سیدر
انتهی السمل کتف وزننده والسمیل امیر وزننده والسمول صبور وزننده بونلرده اسکی ثوبه دینور
السملان سینك ضمیله برنسنه‌نك بقیه لرینه دینور یقال سملان النبیذ ای بقایاه السمال سحاب وزننده ماءرا کد
ایچره متکون اولان قورتجغزه دینور السمال شداد وزننده برشجر آدیدر وبرقبیله پدرینك لقبیدر سله ایله برآدمك
کوزنی چقردیغندن ملقب اولمشدر ابو السمال العدوی که اسمی قعنب ایدی مقری وعلم قرأتده صاحب
تألیفدر واسد قبیله سندن برشاعرك کنیه‌سیدر وبشفه بررجل کنیه‌سیدر که شرب خمر ایلمکله امیر المؤمنین
علی المرتضی رضی الله عنه حد شرب اورمشدر وسمال بن عوف اصحابدن مجاشع بن مسعودك جدیدر وسیال بن
سمال بن الجریش وخلدبن ابی یزیدبن سمال محدثلردر السموّل حزوّل وزننده ارض واسعه‌یه دینور ویومشق
طپراقلو یره دینور سمویل سینك فتحیله برقوشك یاخود قوشلری چوق برشهرك اسمیدر الساملی دائما
اصلاح معیشت جهتنه سعی وکوشش ایدن آدمه دینور یقال هوساملی ای ساع لاصلاح المعیشة السوملة
جوهره وزننده کوچك فنجانه دینور تقول سقانی بالسوملة ای الفنجانة الصغیرة المسمئل مشمعل وزننده
برقوش آدیدر وآج آریق قارنلی آدمه دینور یقال رجل مسمئل ای الضامر البطن ویك اسکی ثوبه دینور
یقال ثوب مسمئل ای بال الاسمئلال اشمعلال وزننده آج آریق قارنلو اولمق معناسنه‌در یقال اسمأل الرجل
اذا کان مسمئلا السموءل سفرجل وزننده برقوش آدیدر که ابو براءایله مکنادر وکولکه‌یه دینور ظل معناسنه
وسرکه ایچره تکون ایدن سینکه دینور وسموءل بن عادیاء بررجلدر یعنی حصن ابلق صاحبی یهودی ایدیکه وفاء
عهدبابنده ضرب مثلدر ومن امثالهم اوفی من السموءل وسموءل جست وچالاك دوه‌یه دینور یقال قرب سموءل
ای سریع السمأل جعفر وزننده بودخی کولکه‌یه دینور السمألة دحرجه وزننده سرکه‌یه سینك اوشمق
معناسنه‌در یقال سمأل الخل اذاعلاه السموءل السملة غرفه وزننده آجلغك شدتندن کوزدن صقندیله آجشرق
جریان ایدن کوریاشنه دینور کویا که کوزی سمل ایدر یعنی چقاررکبی اولدیغندن اطلاق اولندی یقال تسیل
من عینه السملة ای دمع یهراق عندالجوع الشدید کانه یفقأ العین السمرطل سفرجل وزننده والسمرطول
سفنقور وزننده اندامی سلکی ومضطرب اوزون آدمه دینور اسمعیل همزه‌نك کسریله ابن ابراهیم الخلیل علی نبینا
وعلیهما السلام حضرتلریدر مطیع الله معناسنه‌در وروایهٔ صحیحه اوزره ذبیح اولان حضرت اسمعیلدر مؤلف
کرچه اغتنه تصدی ایلمدی لکن سریانی وعلی قول اشمویل معربی اولمق اوزره کتب معتبره‌ده مرسومدر وصاحب
مزهرك بیاننه کوره ابراهیم واسمعیل کبی الفاظ عجمیه یی عربلر قاعده‌لری اوزره تصرف ایدرلر مثلا تثنیه‌لرنده
ابراهیمان واسماعیلان وجمعلرنده ترخیمله اباره واسامع ومصغرلرنده بریه وسمیعل دیرلر المسمغل غین معجمه‌ایله
مشمعل وزننده اوزون دوه‌یه دینور المسمهل مشمعل وزننده چلمسز آریق آدمه دینور السمندل سفرجل
وزننده هندستانه مخصوص برقوش آدیدر که آتش ایچنه کیرر وآتش کندیسنه تأثیر ایلمز بوقوش فارسیده سمندر

دیدکاری قوش اوله جقدر ومؤلف سمندری برجانور دردیو علی الاطلاق ذکر ایلمشدر السبلة قنفذه وزننده
اکین خوشه‌سنه دینور جمعی سنابلدر سبل ماده‌سنده اکا متعلق کلام بسط اولندی وسنبله بروج فلکیه‌دن
بربرجك آدیدر وسنبله بنت ماعص وام سنبلة المالکیه صحابیه‌لردر وسنبله مکه‌ده برقیو اسمیدر که بنوجمح
وبنوعامر حفرایلدیلر السنبلة دحرجه وزننده اکین بشاقلنمق معناسنه‌در یقال سنبل الزرع اذا صار ذا
سنبلة وبرآدمك لباسی اوزون اولمغله آردندن یاوکندن چکوب سورمك معناسنه‌در یقال سنبل الرجل
ثوبه اذاجره من خلفه اوامامه وسنبله بیوك وتیکنلی اولان دبشه اغاجنه دینور مغیلان کبی السنبلانی عنفوانی
وزننده بول واوزون جامه‌یه دینور که یره سوریتور اوله علی قول بلاد رومدن سنبلان دیدکلری بلده‌یه منسوبدر
یقال قمیص سنبلانی ای سابغ الطول اومنسوب الی بلد بالروم سنبلان عنفوان وزننده وسنبل قنفذ وزننده روم
دیارنده ایکی بلده‌در که مابینلری یکرمی فرسخ مسافه‌در وسنبل اسامیدندر سنبل بن علی الشامی محدثدر وسنبل
بو اسمله معروف خوشبو شکوفه اسمیدر که سنبل العصافیر دخی دیرلر انواع عدیده‌سی واردر بهتری سوری قسمیدر
واضعفی سنبل هندی در مفتح وریاحی محلل ودماغی وکبد وطحال وکلی وامعایی مقوی وبولی مدر ورحمدن جریان ایدن
دم مفرطی امساك بابنده پك مؤثردر وسنبل رومی دیدکاری ناردین در که صاری اولور آندن برنوعنه تالیان
سنبلی دیرلر وبرنوعنه آلامان سنبلی وسلطانی سنبل تعبیر ایدرلر سنجال سینك کسریله برموضع آدیدر
السنطة سینك فتحیله اوزونلق طول معناسنه‌در السنطلیل زنجبیل وزننده پك اوزون آدمه دینور المسنطل
مدحرج وزننده شول ضعیف المشی آدمه دینورکه یوررکن سندره‌یه‌رك یورر اوله علی قول باشی اکوب قالدره‌رق
یورر اوله یاخود وجودنی ضبط وامساك ایده میوب سرخوش کبی هرطرفه میلان ایده‌رك یورر اوله یقال
رجل مسنطل ای الضعیف المشی یکاد یسقط اذامشی اومن ینحدر رأسه ویرتفع اوالمائل لایملك نفسه
وشکل وخلقت واندامی مضطرب قارنی بیوك تصلق آدمه دینور یقال رجل مسنطل ای العظیم البطن المضطرب
الخلق السنطالة سینك ضمیله باشی اکه‌رك سکون وقرار ایله یورویشه دینور سنطل جعفر وزننده
صمان ظاهرنده برکوچك طاغك آدیدر السهل اهل وزننده والسهل کتف وزننده قولای وآسان شیئه
دینور نسبتنده سهلی دینور سینك ضمیله که تغییر نسب قبیلندندر یقال امرسهل وسهل ورمل سهلی وهوکل شیء
الی اللین وسهل قرغه قوشنه دینور وطپراغی یومشق یورمسی آسان دوز وملایم یره دینور جمعی سهول کلور
یقال نزلوا الی ارض سهل والی سهل وهوضد الحزن ویوزینك ای چلمسزجه آدمه دینور که محاسندندر یقال
رجل سهل الوجه ای قلیل لحمه وسهل یکرمی صحابی ویوز نفر محدث اسمیدر بنوسهل یمنده شهر صنعاء
قضاسنده برقریه در السهالة کرامه وزننده برنسنه قولای اولمق معناسنه‌در یقال سهل الامرسهالة من الباب
الخامس اذا کان سهلا شارحك بیاننه کوره بوندن اسم سهوله‌در سینك ضمیله قولایلق دیمکدر التسهیل قولای
ایلمك وقولایلق معناسنه‌در یقال سهله اذا یسره السهولة سینك ضمیله یردوز وملایم اولمق معناسنه‌در
یقال سهلت الارض سهولة من الباب الخامس اذا کانت سهلا السهلی کردی وزننده اسم منسوبدر که ذکر اولندی
وسهلی ارض سهله‌ده رعی ایدن دوه‌یه وصف اولور یقال بعیر سهلی اذا کان یرعی فی السهل الاسهال همزه‌نك
کسریله دوز وملایم یره وارمق معناسنه‌در یقال اسهل القوم اذا صار وا فی السهل وطبیعت ملایم اولوب سوردمك
معناسنه‌در یقال اسهل الرجل واسهل بطنه علی المجهول اذا امتشی ودواء مقوله‌سی نسنه طبیعتی ملایم ایدوب
سورمك معناسنه‌در یقال اسهله الدواء اذا الان بطنه السهلة سینك کسریله شول قوم کبی خرده ویومشق
طپراغه دینور که صوآقندیسی سوروب کتورمش اوله السهلة فرحه وزننده سهله دیدکلری ذکر اولنان
طپراقلو یره دینور یقال ارض سهلة ای کثیرة السهلة ویقال نهر سهل اذا کان کذلك المساهلة مفاعله وزننده
عنف وشدت ایلمیوب رفق وسهولتله معامله ایلمك معناسنه‌در یقال ساهله اذا یاسره الاستسهال برنسنه‌یی
قولای صنمق معناسنه‌در یقال استسهله اذا عده سهلا سهیل زبیر وزننده اندلسده برحصن اسمیدر وینه
اورادہ بروادی آدیدر وبرکوکب اسمیدر که طلوعنده بالجمله فواکه نضج بولوب وشدت حرهوا منقطع اولور
بوکوکب دیار یمنده مرئی اولدیغیچون ستارهٔ یمنی تعبیر ایدرلر مترجم دیرکه یمن خلقندن مسموعمزدرکه کرك المایه
مقوله‌سی قرمزی رنکلو میوه‌لر وسائر اول رنکده اولان اشیاء باذنه تعالی اول کوکبك طلوعنده رنکپذیر اولوب حتی
قرمزی یه بویه‌یجق سختیانلری حاضر ایدوب طلوعی آنده بویه‌یه وضع ایدرلر ایمش وعقیق دیدکلری طاش کذلك
آندن رنك آلور ایمش فسبحان القادر وسهیل بن رافع وسهیل بن عمر والانصاری وسهیل بن بیضاء وسهیل بن عامر

وسهيل بن عمرو القرشى وسهيل بن عدى صحابه لردر وسهيل بن ابى حزم وسهيل بن ابى صالح محدث ضعيفلردر
سهيله جهينه وزننده بر كذاب اسميدر ومنه المثل اكذب من سهيلة السهول صبور وزننده مسهل داروبه
دينور سهله كهله وزننده يمنده ابين قضاسنده برحصن آديدر و بر رجل اسميدر و يمنده بر ناحيه اسميدر كه
سهلين ديمكله متعارفدر التساهل تفاعل وزننده تسامح معناسنه دركه خشونت ايليوب رفق وملايمتله
معامله ايدشمكدن عبارتدر يقال تساهلا اى تسامحا السهبل جعفر وزننده دلير وصاحب جرأت آدمه
دينور يقال رجل سهبل اى جرئ التسويل تفعيل وزننده بر آدمه كندى نفسى برنسنه يى كوزل ومزين
كوسترمك معناسنه در يقال سوّلت له نفسه كذا اى زينت مؤلفك عادتى همېشه واوى اولان مادّه يى هائى يه
تقديم ايتمك ايكن بوراده تأخير ايلمكله ظاهرا تغيير الاسلوب نكته سنه مراعات ايلمشدر ومؤلفك بصائرده بيانته كوره
تسويل نفس ميل وحرص ايلديكى نسنه يى صاحبنه سهل وتزيين ايدوب قبيح ايسه ده صورت حسنه ده تصوير
وارائت ايلمكدن عبارتدر تاكه اكا مباشرت ايليه بعضلر عندنده سول كلمه سندن مأخوذدر كه انسانك تمنى ايلديكى
امنيه معناسنه در نهايت امنيه تقدير وتصميم اولنان مطلوبده وسول طلب والتماس اولنانده مستعملدر انتهى
وتسويل اغواى شيطانده مستعملدر يقال سوّل له الشيطان اذا اغواه السويل امير وزننده عديل وهمتا
معناسنه در تقول انا سويلك اى عديلك الاسول احمر وزننده اسفلنده سولپوكلك اولان آدمه دينور يقال
رجل اسول اذا كان فى اسفله استرخاء السول فتحتينله بر آدمك بلندن اشاغيسى سولپوك اولمق معناسنه در يقال
سول الرجل سولا من الباب الرابع اذا كان اسول السولة جوله وزننده بطننده وسائر اعضاء واشياده اولان
سولپوكلكه دينور يقال به سولة اى استرخاء وسوله نخلهء يمانيه ده برتپه اوزره برحصن آديدر كه مقدما مجيد وقرية
الحمام ديرلرايدى السولة سينك ضميله برنسنه يى صورمق وايستمك مسئله معناسنه در مهموز اولان سؤله ده لغتدر
السوال سينك ضمى وكسريله بودخى مهموز اولان سؤال كلمه سنده لغتدر تقول سلت اسال بفتحهما سوالا بالضم
والكسر لغة فى سألت وقولهم هما يتساولان يدل على انها واوى الاصل يعنى همزه دن مبدله دكلدر نته كه سئل
ماده سنده بيان اولندى السولة همزه وزننده كثير السؤال آدمه دينور يقال رجل سولة اى كثير السؤال
السولاء حمراء وزننده ايرى قوغه يه دينور السيل ميل وزننده والسيلان ميلان وزننده آقمق معناسنه در
يقال سال الماء سيلا وسيلانا من الباب الثانى اذا جرى وسيل آقان صويه ده اطلاق اولنور مصدر اسم موضعنه
موضوعدر يقال ماء سيل اى سائل وعند البعض سيل جريانى طغيان اوزره اولان فراوان صويه اطلاق اولنور
زيرا مبالغه يى متضمندر فارسيده سيلاب ديرلر جمعى سيول در پس لسان عامه تركيده سيل صويى بافرمان عالى ايله
قبيلندندر الاسالة همزه نك كسريله آقتمق معناسنه در يقال اساله اى اجراه وتمرنك يلمانى سو بوليوب
اوزاتمق معناسنه مستعملدر يقال اسال غرار النصل اذا اطاله السيلة سينك كسريله صويك آقشنه دينور
وبو بناء نوع اولور يقال مارق سيلة الماء اى جريته السائلة آت قسمنك جبهه سنده غرّه ديدكلرى شول بياضه
اطلاق اولنور كه معتدل اولوب قصبهٔ انفه طوغرى اينمش اوله على قول برونك يومشغنه انوب و برونده اولان ذاتى
بياضه ده وارمش اوله يقال فى جبهة الفرس غرّة سائلة اى معتدلة نازلة فى قصبة الانف اوهى التى سالت
على الارنبة حتى رثمتها السيلان سينك كسريله قلجك وبچاغك صاپلرينه كيرن دموره دينور كه قويرق تعبير اولنور
تقول طوّل سيلان السيف ونحوه وهو سنخ قائمه وسيلان برجماعتك اسميدر وابن سيلان اصحابدندر وعيسى بن سيلان
وجابر بن سيلان محدثلردر السيان سحاب وزننده حجازده برموضعدر سياله سحابه وزننده مدينه يه برقوناق مسافه ده
برموضعدر ومبشه اغاجلرندن برجنس اغاج اسميدر كه اوزون وآق تيكنلرى اولورقو پارلدقده سودى ظهور ايدر
على قول سمر اغاجنك اوزون اولانته دينور جمعى سيال درهاسز المسيل مبيع وزننده اسم مكاندر صويك آقديغى يره
دينور كه چوب كتديكى يول اوله جقدر رهكذر آب معناسنه نته كه مسل دخى دينور فتحتينله كه اصلى مسيل ايدى جمعى
مسائل ومسل كلور ضمتينله وامسله كلور ارغفه وزننده ومسلان كلور ميمك ضميله شارحك بيانته كوره جموع اخيره شاذدر
كوياكه فعيل وزننه قياس اولنمشدر ومسل كه فتحتينله در مخففدر السيال شداد وزننده حساب انواعندن
بر كونه محاسبه نك اسميدر بعض نسخه ده ضرب من الحيان واقع اولمشدر مأخذلرده دخى بو يلجه مبهمدر
وسيال بن سماك محدثدر السيالى سكارى وزننده شامده برصو آديدر سيلون جيحون وزننده نابلس قضاسنده
برقريه در سيله ايله وزننده فيوم ترابنده برقريه در سيلى ضيزى وزننده برسرحد اسميدر حبس سيل
فتحتينله حرّهٔ بنى سليم ايله سوارقيه ميانده برموضعدر مسيلا ميمك فتحيله مسيله دخى ديرلر مغربده بربلده آديدر كه

فاطميون بنا كرده سيدر فصـــــل الشين المعجمة الشبل شينك كسريله صيد ايلمك درجه سنه كلمش
ارسلان انيكنه دينور جمعى اشبال واشبل كلور افلس وزننده وشبول وشبال كلور جبال وزننده ومنه يقال
انّ هذا الشبل من ذاك الاسد وهو ولد الاسد اذا ادرك الصيد الشبول قعود وزننده ناز ونعمله نشو ونما بولمق
معناسنه در يقال شبل الغلام شبولا من الباب الاوّل اذا شبّ فى نعمة الاشبال همزه نك كسريله بر آدمه
مهربانلق و يار و ياورلك ايلمك معناسنه در يقال اشبل عليه اذا عطف واعانه وخاتون زوجندن صكره اولادنه
شفقتاره وارميوب اولادى اوزره قيام ومؤنتلرينه صبر واهتمام ايلمك معناسنه در يقال اشبلت المرأة على ولدها
اذا اقامت عليهم بعد زوجها ولم تتزوج اشبيليه همزهٔ مكسوره ايله ارمينيه وزننده اندلس ديارينك اعظم
بلادى اولان بلده در ذو الشبلين شين مكسوره ايله عامر بن عمرو بن حارثك لقبيدر ايكى ايكيز اوغلو اولوب ناس
انلره شبلين اطلاق ايلدكلرينه مبنى وخضر بن شبل فقهادندر وشبل بن عباد المكى وشبل بن العلاء محدثلردر
الشابل آزى ديشلرى شبكه كبى برى برينه صوقشدرلمش ارسلانه دينور واتلو جانلو يال وبال صاحبى نازنين
دلو تانلويه دينور يقال غلام شابل اى ممتلئ نعمة وشبابا الشبلى شينك كسريله برجماعتك اسميدر كه جدلرى
اولان شبل نام كمسيه منسوبلردر پس هر برى شبلى ومجموعى شبليه در شبيل زبير وزننده اسمادندر شبيل بن
عوف ابو الطفيل الاحمسى تابعيدر جاهليه ده فخر عالم صلى الله عليه وسلم زماننى ادراك ايلمشدر وشبيل بن عزرة
الضبعى قتاده حضرتلرينك قائنلريدر ومنبه بن شبيل ثقيف قبيله سى نسبنك رجالندندر وابو شبيل عبد الله بن
ابى مسلم محدثدر الشثولة شينك وثاى مثلثه نك ضميله بر آدمك پرمقلرى خيار كبى يوغون وغليظ اولمق معناسنه در
يقال شثلت اصابعه وشثلت شثولة من الباب الخامس والرابع اذا غلظت الشثل شكس وزننده وصفدر
يوغون پرمقلى آدمه دينور يقال رجل شثل الاصابع اى غليظها كما يقال شثن الاصابع الشجول جميله جرول
وزننده اياقلرى اوزون آدمه دينور مشجل منبر وزننده اساميدندر ثابت بن مشجل تابعيدر الشحتلة شينك
فتحى وحاى مهمله نك سكونى وتاى فوقيهٔ مفتوحه ايله نتفه معناسنه دركه اوتدن و يوندن بر پنجه يولنتى يه دينور
و بونكله ناچيز نسنه دن كنايه ايدرلر تقول اعطنى شحتلة من كذا اى نتفة منه الشخل شينك فتحى وخاى معجمه نك
سكونيله مشروبى سوزوب طورلتمق معناسنه در يقال شخل الشراب شخلا من الباب الثالث اذا اصفاه وحيواندن
سود صاغمق معناسنه در يقال شخل الناقة اذا حلبها وشخل صديق دوسته على قول مصادقت ايدن تازه
غلامه دينور شخيل دخى بو معنايه در امير وزننده يقال له شخل وشخيل اى صديق او هو الغلام الحدث الذى يصادقه
المشاخلة مفاعله وزننده بركسه ايله صفوت وخلوص اوزره دوستلق ايلمك معناسنه در يقال شاخله اذا صافاه
المشخل والمشخلة ميملرك كسريله سوزكى يه دينور مصفاة معناسنه شادل دال مهمله ايله صاحب وزننده بر رجل
عليدر ومحمد بن شادل بن على النيسابورى اسحق بن راهويه اصحابندندر شادله هايله مغربده بر بلده در على قول
ذال معجمه ايله در سيد ابو الحسن على الشاذلى قدّس سرّه كه صوفيهٔ اسكندريه دن طائفهٔ شاذليه نك استاذيدر
اورايه منسوبدر واول طائفه نك مدح وترغيبلرنده استاذ ابو العباس احمد بن عطاء اشبو قطعه يى انشاد ايلمشلردر

تمسك بحب الشاذلية تلق ما	تروم فحقق ذاك منهم وحصل
ولا تعدون عيناك عنهم فانهم	شموس هدى فى اعين المتأمل

شاذن ذال معجمه ايله صاحب وزننده بر رجل عليدر وشهران بن شاذل امام مكحولك اجدادندندر شيذله حيدره
وزننده فقهاء شافعيه دن عزيزى بن عبد الملك لقبيدر شراحيل شين مفتوحه وحاى مهملهء مكسوره ايله
اساميدندر شراحيل بن ادّه وشراحيل بن يزيد وشراحيل بن عمرو محدثلردر وشراحيل المنقرى وشراحيل
الجعفى كه بعضلر عندنده بوشرحبيلدر وشراحيل بن مرّه وشراحيل بن زرعه اصحابندندر واشبو شراحيل
كلمه سى سيبويه عندنده كرك حالت تعريف وكرك تنكيرده غير منصرفدر زيرا منتهاى جمع صيغه سنده در واخفش
عندنده حالت تنكيرده منصرف اولور زيرا جمع حقيقى اولمامغله علت اخرايه محتاجدر وا كر مصغر قلنور ايسه
ايكيسنك عندنده دخى منصرف اولور زيرا لفظ مرقوم عربيدر سراويل بونك خلافنجه دركه حالت تصغيرنده
منصرف اولمز اعجمى اولديغيچون شارح ديركه شراحيل كلمه سى سيبويه عندنده مفاعل ومفاعيل كبيدر كه
منتهاى جمعدر وسائرك عندنده اعجميدر وديعه معناسنه در اسم جلاله اولان ايل كلمه سنه مضافدر اكابنا حالت
تنكيرده منصرف اولور شرحبيل خزعبيل وزننده اساميدندر شرحبيل الحنظلى وشرحبيل الجعفى على قول
بوشراحيلدر وشرحبيل بن غيلان وشرحبيل بن السمط وشرحبيل بن حسنه وشرحبيل بن اوس ياخود اوس بن

شرحبيل صحابه‌لردر وشرحبيل بن سعد وشرحبيل بن سعيد وشرحبيل بن شريك وشرحبيل بن مسلم وشرحبيل بن
يزيد وابن الحكم محدّثلردر الشروال سروال وزننده وآنده لغتدر كه شلواره دينور نته كه ذكر اولندى
الشسلة فرحه وزننده شثله لفظنده لغتدر كه غليظ اياغه وغليظ پرمقره دينور الششقلة دحرجه وزننده
فلورى بوزمق معناسنه‌در يقال شثقل الدينار اذا غيره الششقاقل شينك فتحيله والشقاقل والاشقاقل
همزه‌نك فتحى ولامك شدّه‌سيله برجنس شجرهندى كوكننك اسميدر كه آندن مرتباترتيب اولنور ملين ومحرك جماعدر
بين الاطباء شقاقل ايله متعارف اولان كوكدر الشاصلى صادك ضمى ولام مشدده‌نك فتحى والفك قصريله
ولام تخفيف اولنديغى صورتده الفك مدّيله تكلم اولنور برنبات آديدر الشوصلة حوقله وزننده برآدم ذكر اولنان
شاصلى يمك معناسنه‌در يقال شوصل الرجل اذا اكل الشاصلى الشعل فتحتينله والشعلة غرفه وزننده
آت قسمنك قويرغنده اولان بياضه دينور يقال فى الفرس شعل وشعلة وهو البياض فى ذنبها كذلك پرچنده وقولقلرى
توزنده اولان بياضه دينور وشعل مصدر اولور آتك قويرغنده ياپرچنده ياخود قولغى توزنده بياض اولمق معناسنه
يقال شعل الفرس شعلا من الباب الرابع اذا كان ذاشعلة وشعله علولنمش اوطون پارچه سنه دينور كه مراد علولنمش
اوجى اوله جقدر نته كه علولنمش آتش قطعه سنه ده دينور تقول خذشعلة منه وهى ما اشعلت فيه من الحطب وآتش
علونه دينور يقال كأنه شعلة النار اى لهبها جمعى شعل كلور كتب وزننده شارح دير كه صواب اولان صرد وزننده
اولمقدر وشعله قيس بن ساعك فرسى اسميدر الاشعيلال احيرار وزننده بودخى آت قسمنك قويرغنده ياپرچنده
ياخود قولقلرى اردنده بياض اولمق معناسنه‌در يقال اشعالّ الفرس اذا كان ذاشعلة وباشك قيللرى اورپوب
ديك ديك قبارمق معناسنه مستعملدر يقال اشعالّ رأسه اذا انتفش يعنى شعره الاشعل احمر وزننده والشعيل
امير وزننده والشاعل قويرغنده ياپرچنده ياقولقلرى اكسه سنده بياض اولان آته دينور شعلاء مؤنثيدر وشاعل
نسب اوزره استعمال اولنور ذواشعال معناسنه لابن وتامر كبى يقال رجل شاعل اى ذواشعال مترجم دير كه مزهرده
كنديلردن افعال متصرف اولميان اسماء ايچون باب مخصوص مرسوم اولوب اشبو شاعل دخى اول جمله ده مندرج
اولمغله بوندن دخى صيغهٔ مختلفه مبنى دكلدر الشعل جعل وزننده برنسنه‌ده مبالغه وامعان ايلمك معناسنه‌در
يقال شعل فى الامر شعلا من الباب الثالث اذا امعن فيه وآتش علولندرمك معناسنه‌در يقالى شعل النار اذا الهبها
وشعل علوكبى جست وچالاك وآتشپاره آدمه اطلاق اولنور يقال رجل شعل اى خفيف متوقّد وشعل تأبط
شرّا اسميله مسمى شاعرك لقبيدر جست ومتوقّد اولديغنه بناء التشعيل تفعيل وزننده والاشعال همزه‌نك
كسريله بونلرده آتش علولندرمك معناسنه‌در يقال شعل النار واشعلها اذا الهبها واشعال دوه‌يى كركى كبى
قطرانلمق معناسنه مستعملدر يقال اشعل ابله بالقطران اذا كثر عليها وعسكرى چاپله يايوب قول قول هرطرفه
پراكنده ايلمك معناسنه مستعملدر يقال اشعل الخيل فى الغارة اذا بثها ودوه‌لرى طاغتمق معناسنه مستعملدر
يقال اشعل الابل اذا فرّقها وشبخون عسكرى چاپل اوزره چكركه كبى پراكنده اولمق معناسنه‌در يقال اشعلت
الغارة اذا تفرّقت وصوارمق ياطلومه صوقومق خصوصنده صويى چوغالتمق معناسنه‌در يقال اشعل السقى
اذا اكثر الماء وقربه‌نك ياطلومك صويى جابجا چقوب سيلان ايلمك معناسنه در يقال اشعلت القربة اوالمزادة
اذا سال ماؤها متفرّقا وخنجر يامزراق دورتمكله حادث اولان ياره‌نك قانى متفرّقا ظهور ايلمك معناسنه‌در يقال
اشعلت الطعنة اذا اخرج دمها متفرّقا وكوزك ياشى فراوان اولمق معناسنه‌در يقال اشعلت العين اذا كثر دمعها
الاشتعال افتعال وزننده والتشعل تفعل وزننده آتش يالكلنمق معناسنه‌در يقال شعل النار واشعلها فاشتعلت
وتشعلت اى التهبت پس لف مرتب اوزره مطاوعدر الشعلول شينك ضميله بودخى آتش علوينه
دينور الشعيلة سكينه وزننده فتيل اوجنده يانمش علوه ياخود شعله لو فتيله دينور جمعى شعيل درهاسز يقال
اضاءت الشعيلة وهى المشعلة فى الذبال اوالفتيلة فيها نار المشعل مقعد وزننده قنديله اطلاق اولنور اسم
مكاندر المشعل منبر وزننده سوزكى‌يه اطلاق اولنور مصفاة معناسنه واهل باديه‌نك دريدن دوزدكلرى آياقلى
كوپه دينور كه ايچنه نبيذ بصارلر مشعال دخى ديرلر مصباح وزننده المشعل محسن وزننده چوق اولوب هرطرفه
منتشر اولان چكركه سوريسنه دينور يقال جراد مشعل اى كثير متفرّق بنوشعل زفر وزننده تميم قبيله سندن
بربطن در الشعاليل شعارير وزننده ومرادفيدر كه پراكنده‌كان ومتفرقين ديمكدر همان جمع اوله‌رق مستعملدر
يقال ذهبوا شعاليل اى متفرّقين الشغل شينك ضمى وغين معجمه‌نك سكونيله وضمتينله وشينك فتحيله وفتحتينله كه
درت لغتدر ايشله كوجله اوغراشه وبرآدمك اوغراشديغى ايشه كوجه دينور كه فراغ مقابليدر جمعى اشغال

وشغول كلور تقول انا فى شغل وهو ضدّ الفراغ الشغل شينك فتحيله وضميله برآدمى برنسنه ايله اوغراشدروب
مشغول قلمق معناسنه‌در يقال شغله شغلا من الباب الثالث اذا جعله مشغولا الاشغال همزه‌نك كسريله بودخى مشغول
قلمق معناسنه‌در يقال اشغله بمعنى شغله وبو لغت جيده‌در على قول لغت رديئه‌در ياخود قليله‌در يعنى بو معناده
افعال بابندن ورودى بورسمه اختلافيدر مؤلف بونكله نوعا جوهرى‌يه تعريض ايتمشدر زيرا ولاتقل اشغلته
لانها لغة رديئة ديمشدر الاشتغال افتعال وزننده برنسنه ايله اوغراشوب مشغول اولمق معناسنه در يقال
اشتغل به اذا صار مشغولا به شارح دير كه بعضلر بوندن بناء فاعل ورودنى انكار ايلديلر زيرا افتعال اكر
مطاوع اولورسه البته لازم اولور وغير مطاوع اولورسه البته كنديده معناى تعدّى بولنمق لازمدر اكتسبت
المال واكتحلت تركيبلرى كبى واشبو اشتغلت مادّه‌سى ايسه مطاوع دكلدر وآنده معناى تعدّى بوقدر ديديلر
لكن فى الاصل فصيح كلامده مهجور الاستعمال اولان فعلك مطاوعى اولمغله كنديده معناى تعدّى بولنمشدر
زيرا اصلده اشغلته فاشتغل ايدى احرقته فاحترق كبى پس اشتغلت بكذا قولنده جار ومجرور مفعول معناسنده‌در
انتهى المشغول برنسنه ايله اوغراشور اولان آدمه دينور يقال شغل به على المجهول فهو مشغول ما اشغله
فعل تعجبدر وبوشاذدر زيرا فعل مجهولدن بنا اولنمشدر مترجم دير كه فعل تعجب البته افعل تفضيلك مناسندن
بنا قلنور افعل تفضيلده قياس اولان تفضيل فاعل معناسندندر وبعضا غير قياس اوزره تفضيل مفعول
معناسندن بنا قلنور اعذر واشهر والوم واشغل كبى پس فعل تعجب دخى اشغل بابندن غير قياس اوزره واردر
الشغل كتف وزننده والمشتغل اسم فاعل بنيه‌سيله برنسنه ايله اوغراشور اولان آدمه دينور وبونده غينك
فتحيله كه اسم مفعول درنادردر الشاغل برآدمى مشغول ايدن كسنه‌يه دينور ومبالغة بونكله شغل توصيف اولنور
يقال شغل شاغل مبالغة المشغلة مرحله وزننده مشغوليته باعث اولان ايشه كوجه دينور تقول لى مشغلة
اى ما يشغلنى الشغلة تمره وزننده دوكولمش خرمنه دينور جمعى شغل در قال المؤلف ومنه الحديث خطب على
رضى الله عنه على شغلة اى على كدس مؤلفك والكدس قولى البيدر قولنه عطف تفسيردر زيرا بيدر خرمن يرينه‌ده
دينور الاشغولة اضحوكه وزننده شغل كلمه‌سندن افعوله‌در اوغراشجق وتلهى ايده‌جك شيئه دينور المشغلة
فائله مكنسه وزننده حيوان قسمنك قورسغينه واشكنبه‌سنه دينور كارجه وكرش معناسنه جمعى مشافل در
بوراده كارجه كراجهٔ فارسى معربيدر كه قورسغه دينور الشفصلى شينك وصادك كسرى ولامك تشديدى
والفك قصريله برنوع نباتدر كه يانده اولان اشجاره صارمشور على قول اول نباتك يمشنه دينور كه
سمسم كبى دانه اولور الشفصلة دحرجه وزننده ذكر اولنان نباتى اكل ايلمك معناسنه‌در كذلك شاصلى
ديدكلرى نبات مرقومى اكل ايلمك معناسنه‌در يقال شفصل الرجل اذا اكل الشفصلى وكذا اكل
الشاصلى مؤلف شاصلى ماده سنده فعلى شوصله اولمق اوزره ثبت ايلمكله شفصله‌نك ملايمتى معلوم دكلدر
شفقل فاء وقافله جعفر وزننده برآدمك اسميدر ابوشفقل فرزدق نام شاعرك راوئ اشعاريدر
الشاقون قافله اوجى حربه لو اوكنده‌يه دينور كه بصره زرّاعلرى قوللنورلر وذكره اطلاق اولنور
شارح دير كه مهندسلرك ومعمارلرك ومنجملرك استعمال ايلدكلرى شاقول بوندن مأخوذدر
على قول شاخل معرّبيدر الشقل نقل وزننده جماع ايلمك معناسنه‌در يقال شقل المرأة شقلا من الباب الاوّل
اذا جامعها والتون طارتمق معناسنه‌در يقال شقل الدينار اذا وزنه الشوقلة حوقله وزننده حلم وسكونتدن
ناشى توقر ايلمك معناسنه‌در يقال شوقل الرجل اذا ترزّن حلما الشقاقل ششقل ماده سنده بيان اولندى اشقاليه
همزهٔ مكسوره ايله اندلسده بربلده آديدر شاقوله اساميدندر ميمونه بنت شاقوله متعبدات امتدن برخاتوندر
الشكل شينك فتحى وكسريله شبه ومثل معناسنه‌در يقال هذا شكله اى شبهه ومثله مؤلفك بصائرده بياننه كوره
شكل ومشاكله هيئت وصورتده متشابهدر نته كه ندّ جنسيتده وشبه كيفيتده اولور انتهى وشكل برآدمك طبع
وهواسنه صالح وموافق اولان شيئه دينور ومنه تقول هذا من هواى وشكلى وهو ما يوافقك ويصلح لك وامور
مختلفهٔ مشكله‌يه اطلاق اولنان اشكال كلمه‌سندن مفرد اولور يعنى هربرى برجنسدن اولوب يكديكره مخالف اولان
امور وحوائجك هربرينه شكل دينور يقال هذه الامور اشكال اى مختلفة مشكلة شارح دير كه معناى اوّلده
جمعى شكول در وبعضا اشكال كلور وشكل برنسنه‌نك كرك محسوس وكرك موهوم صورتنه دينور جمعى اشكال
وشكول كلور يقال هذا شكل ذاك وهو صورة الشئ المحسوسة والمتوهمة وصارى وقرمزيله الاجه برنبات آديدر
واهل عروض اصطلاحنده خبن وكف علتلرنى جمع ايلمكه اطلاق اولنور خبن سبب خفيفك ساكنى حذف

وكف سابع ساكنی حذف ایلمك اولمغله شكل ذووتد مجموع اولان فاعلا تن جزئندن الف ونونك حذفندن عبارت
اولور وشكل مصدر اولور برنسنه متبین اولمیوب چارز ومشتبه اولمق معناسنه در یقال شكل الامر شكلا من الباب
الاول اذا التبس واصمه ده وتكا كده اولان اوزمك بعضسی اولمق معناسنه در كه الاجه لنمق تعبیر اولنور
علی قول سیاهلنوب اولمغه بشلمق معناسنه در كه بك دوشمك تعبیر اولنور یقال شكل العنب اذا اینع بعضه او اسود
واخذ فی النضج و یازویه نقطه واعراب وضع ایلمك معناسنه مستعملدر كویا كه شكال ایله قیدایتمش اولور یقال
شكل الكتاب اذا اعجمه وطوارك ایاغنی كوستكلمك معناسنه در یقال شكل الدابة اذا شد قوائمها بحبل الشاكلة
شكل وشبه معناسنه در یقال هذا علی شاكلة ابیه ای شبهه وناحیه معناسنه در یقال یمشی فی شاكلة الطریق
ای فی ناحیته وجانبه و نیت معناسنه در وطریقت ومذهب معناسنه در قال الشارح قوله تعالی قل كل یعمل علی شاكلته
ای سجیته وخلقته وشاكله جبهه ده صدغ ایله یعنی طواون ایله قولغك ارالغنده اولان بیاضه دینور یقال ما الطف
شاكلته وهو بیاض بین الاذن والصدغ وآت قسمنك بوش بوكورینك ارقوری طرفیله ثفنه سنك یعنی انجكلرندن
او یلقلرینك قاوشدیغی یرك بیننده اولان دری یه دینور یقال اصاب شاكلة الفرس وهو جلد بین عرض الخاصرة
والثفنة التشكل تفعل وزننده صورت بولمق معناسنه در یقال تشكل الشیء اذا تصور واوزمك كبی یخته
اولوب الاجه لنمق معناسنه در یقال تشكل العنب بمعنی شكل التشكیل تفعیل وزننده برنسنه یی صور تلندرمك
وصورت ویرمك معناسنه در یقال شكله اذا صوره وخاتون تپه سندن صاچنی صاغلو صوللو ایكی بولك اورمك
معناسنه در یقال شكلت المرأة شعرها اذا ضفرت خصلتین من مقدم رأسها عن یمین وشمال و برنسنه چارز
ومشتبه اولمق معناسنه در یقال شكل الامر اذا التبس واوزوم الاجه لنمق معناسنه در یقال شكل العنب بمعنی شكل
وطوارك ایاغنی كوستكلمك معناسنه در یقال شكل الدابة اذا شد قوائمها بحبل الاشكال همزه نك كسریله
بودخی برنسنه مشتبه وملتبس اولمق معناسنه در یقال اشكل الامر اذا التبس وخرما اغاجنك یمشی درجه سنی
بولوب خوش ولطیف اولمق معناسنه در یقال اشكل النخل اذا طاب رطبه وكوز شكلاء اولمق معناسنه در یقال
اشكلت العین اذا كانت شكلاء و یازویه نقطه واعراب وضع ایلمك معناسنه در همزه سی سلب ایچون اولمغله كویا كه
التباس واشتباهنی ازاله ایدر یقال اشكل الكتاب اذا اعجمه الاشكال همزه نك فتحیله شكلك جمعیدر كه ذكر اولندی
وملتبس ومشتبه اولان اموره وصف اولور یقال امور اشكال ای ملتبسة واشكال انجو دن یا كومشدن مصنوع
صالقم كوپه لره دینور كه بری برینه مشابه ومشاكل اوله بونكده مفردی شكلدر یقال جاءت النساء وعلیهن اشكال
وعلیها اشكل ای حلی من لؤلؤ او فضة یشبه بعضه بعضا تقرطبه الاشكلة همزه نك وكافك فتحیله لبس والتباس
معناسنه دركه برنسنه ملتبس ومختلط اولمقدن عبارتدر یقال به اشكلة ای لبس وحاجت ومهمه یه دینور
تقول لی بی اشكلة الیه ای حاجة وشبه ومثل معناسنه دركه سیذكر الشكلاء صحراء وزننده بودخی حاجت
معناسنه در وشكله سی اولان كوزه دینور یقال عین شكلاء ای بها شكلة و بوكورلری آق اولان دیشی قیونه
دینور یقال نعجة شكلاء ای البیضاء الشاكلة الاشكل احمر وزننده قارشق قرمزیلی وآقلی اولان نسنه یه دینور
یاخود قزلسی و بولانقلی آق اولان شیئه دینور یقال شیء اشكل اذا كان فیه حمرة و بیاض مختلط اوما فیه بیاض
یضرب الی الحمرة والكدرة وسدر اغاجنك جبلی نوعنه دینور مفردی اشكله در وقزلسی قاره دوه یه دینور یقال
بعیر اشكل اذا اختلط سواده حمرة وكوزینك بیاضنده قرمزیلق اولان آدمه دینور كه قرمزیسی الا اولور نته كه
اشهل صاریسی الا اولور وفی الحدیث كان النبی صلی الله علیه وسلم اشكل العین ای فی بیاضها شیء من حمرة
وهو محمود محبوب فنعم ما قال فی حلیته علیه السلام * مست عشق اولمغین اول چشم خمار * حمرته مائل ایدی برمقدار
وقیل طویل شق العین یعنی كوزلرینك شقی معتدل طویل ایدی كه اكا بادامی كوز تعبیر اولنور محاسندندر شارح
قول ثانی یی تغلیط ایلمشدر واقعا وضع ماده یه مخالفدر واشكل قاتله قارشق صویه دینور ومطلقا اونك
سوادی حمرته مائل قوچ قیونه وسائر حیوانه دینور و برنسنه یه پك بكزه ین شیئه دینور یقال هذا اشكل به ای اشبه
الشكلة شبنك ضمیله قزل قارشقلی سیاه اولان رنكه دینور كه بعض دوه لرده اولور وكوزده شهله یه شبیه اولور
نهایت شكله قرمزیسی آلالغه وشهله صاریسی آلالغه دینور كه قیون كوزلولك تعبیر اولنور ذكر اولنان اشكل
بوندن وصفدر یاخود شكله بیاضنده اولان آلالق اولمغله شهله سوادنده اولان آلالقدر مؤلف شهل ماده سنده
كوزك سیاهی جزكیلی قزیله مائل اولمغله نص ایلمشدر وشكله شبه ومشابهت معناسنه دركه سیذكر الشكال
كتاب وزننده كوستكه و پایونده دینور جمعی شكلدر كتب وزننده یقال شد قوائم الدابة بالشكال ای بالحبل

الخاص لها وشول ایپه دینور كه دوه نك كوكس باغیله قاسق باغنك ارالغنه چكوب بند ایدرلر كذلك قاسق
باغیله قارنی آلتندن چكیلن قولانك ارالغنه باغلدقلری باغه دینور وطوارك الریله ایاقلری بیننه باغلدقلری
قصه كوستكه و پایونده دینور وآت قسمنك برایاغی مطلق اوله رق اوچ ایاغنده اولان سكیله دینور و بونك
عكسنه ده دینور یقال فرس به شكال ای ثلاث قوائمه محجلة والواحدة مطلقة وعكسه ایضا قال فی النهایة
انه علیه السلام كره الشكال فی الخیل مترجم دیر كه راغب مفرد اتده برایاغیله بر النده اولمغه تخصیص ایلمشدر
المشكول فن عروضده شكل زحافی جاری اولان جزؤه دینور كه حرف ثانی وسابع محذوف اولور نته كه
قریبا ذكر اولندی الشواكل شاكله نك جمعیدر شاهراهدن منشعب اولان یوللره دینور یقال اخذوا
الشواكل وهی الطرق المنشعبة عن الطریق الاعظم الشكل شینك كسری وفتحیله نسوانك ناز وشیوه
وعشوه سنه دینور یقال امرأة ذات شكل ای غنج ودل وغزل الشكل فتحتینله محبوبه ناز وشیوه لو اولمق معناسنه در
یقال شكلت المرأة شكلا من الباب الرابع اذا كانت ذات شكل وقیون وسائر حیوانك بوكوری آق اولمق معناسنه در
یقال شكل الكبش وغیره اذا كان اشكل و برنسنه نك بیاضنده قرمزیلق اولمق معناسنه در یقال شكل الشیء اذا كان
فی بیاضه حمرة وشكل عربدن بر بطن پدرینك اسمیدر وشكل بن حمید العبسی اصحابدندر واوغلو شتیر بن شكل
محدثدر الشكلة فرحه وزننده باب مزبوردن وصفدر یقال امرأة شكلة ای ذات شكل شكله تمره وزننده
برخاتون اسمیدر الشوكل جوهر وزننده پیاده عسكره دینور علی قول میمنه عسكره كه صاغ قول تعبیر اولنور
یاخود میسره یه دینور وناحیه وجانب معناسنه در وسنجان تیكنی دیدكلری شجره دینور عوسجه معناسنه
الشكیل امیر وزننده آتك آغزنده اولان كك صولوغنده ظاهر اولان قانله قارشق كپوكه دینور الشكل شینك ضمیله
شكلاء كلمه سنك جمعیدر كه بیاضی حمرته مائل كوزه دینور یقال عین شكلاء اذا كانت فی بیاضه حمرة واشكل
كلمه سنك جمعیدر كه ذكر اولندی المشاكلة مفاعله وزننده برنسنه یه آخر نسنه یه اویغون اولمق معناسنه در
یقال شاكله اذا وافقه مترجم دیر كه مشاكله اهل بیان بوندن مأخوذدر كه تقارب فی الخیال علاقه سیله مجاز
قیلندندر التشاكل تفاعل وزننده بودخی موافقت معناسنه در یقال هما یتشاكلان ای لا یتوافقان
التشاكل بودخی شبه معناسنه در یقال فیه اشكلة من ابیه وشكلة وشاكل ای شبه الشلل فتحتینله ثوبه اصابت
ایدن شول سیاهلكه یه دینور كه غسل ایله زائل اولمیه یقال ما هذا الشلل بثوبك وهو سواد اصابه ولا یذهب بغسله
وشلل وشل تشدیدایله مصدر اولور لر طواری اردندن سوروب قوغمق معناسنه یقال شل الابل شللا وشلا
من الباب الاول اذا طرده وال چولاق اولمق معناسنه در كه روح چكیلوب یابس اولمقدن عبارتدر یاخود ال
بالكلیه زائل اولمق معناسنه در یقال شلت یده شلا وشللا من الباب الرابع اذا یبست او ذهبت و یقال شلت
علی المجهول وعرب بلراستاد تیرانداز اوق آتدقده دعا ایدوب لا شللا ولا اشلالا ولا تشلل یدك دیرلر الك دائما
صاغ ودرست اولسون دیمكدر بوراده شلال فطام وزننده در ولا تشلل نهی بنیه سیله در شارح دیر كه كذلك لا شللا
ولا عمی دیرلر الك وكوزك درست اولسون دیمكدر ولا شل عشرك دیرلر عشردن مراد اون برمغیدر وشل كوز یاشنی
یاش صالیویروب آقتمق معناسنه در طرد معناسندندر یقال شلت العین دمعها شلا من الباب الاول اذا ارسلها
مترجم دیر كه امهات سائره ده شل دیكشی سیرك سیرك دیكمك یعنی ایلمك معناسنده مرسوم اولمغله مؤلف آندن
سكوت ایلمشدر الانشلال انفعال وزننده طوارا كسه سندن سوریلوب قوغلمق معناسنه در یقال شل الابل
فانشلت وسیل صوینی هنوز چوغالوب طغیان ایلمزدن اوّلجه آتیله رق آقغه بشلمق معناسنه در یقال انشل السیل
اذا ابتدأ فی الاندفاع قبل ان یشتد ویغمور صاپر صاپر دوكلمك معناسنه در یقال انشل المطر اذا انحدر الاشلال
همزه نك كسریله بودخی ال چولاق اولمق معناسنه در یقال اشلت یده علی المجهول بمعنی شلت و یقال اشل الرجل
علی بناء الفاعل اذا كانت یده شلاء الاشل اقل وزننده الی چولاق كشی یه دینور یقال رجل اشل ای الشلاء
یده الشلاء حمراء وزننده چولاق اله دینور یقال ید شلاء ای یابسة او ذاهبة و بصری زائل اولمش كوزه
وصف اولور یقال عین شلاء اذا كانت قد ذهب بصرها الشلیل امیر وزننده بر بلده آدیدر وشلیل دوه نك
صغریسنه اورتدكلری پلاسه وجیجمه یه دینور كه یوكدن یاخود قیلدن منسوج اولور تركیده كوتلك تعبیر اولنور
عربلر وتركمانلر آتلره دخی ایدرلر وجنكده زره آلتندن كیدكلری جامه یه دینور یقال لبس الشلیل ای الغلالة تلبس
تحت الدرع و یبوك زره آلتندن كیلان كوچك زرهه دینور علی قول مطلقا زرهه دینور جمعی شله در شینك كسریله
جله وزننده ودره ده یاخود دره نك وسطنده اولان صومجراسنه دینور وقوقار ایلیك ومردار ایلیك دیدكلری ایلیكه

دینور نخاع معناسنه وارقه اتنده اولان بولی یول طریقه‌لره دینور که ارقه ایله بیله جد ممتد اولور پس مفردی
شلیله‌در وشلیل اصحابدن جریر بن عبدالله البجلی جدّینک اسمیدر وشلیل بن مهلهل حافظ عبدالمومن الدمیاطی
شیخیدر شلیل زبیر وزننده ابن اسحق الزنبقی درکه محدّثدر وابو الشلیل النفاثی بنو کلابدن برمشهور لص
وشاعردر المشلّ میمک کسریله دیشی اشکلرک دائما آردلرینه دوشوب سوروب کوترر اولان حشاری ارکک اشکه
دینور یقال حمار مشلّ ای کثیر الطرد وشلول وشلل معناسنه‌در کاسیذکر الشلول صبور وزننده والشلل
عنق وزننده والشلل صرد وزننده والشلشل بلبل وزننده والشلشل فدفد وزننده ایشده کوجده جست
وسبکروح وخوش صحبت نازک طبیعت شن وشوخ آدمه دینور یقال رجل مشلّ وشلول وشلل وشلل
وشلشل وشلشل ای خفیف فی الحاجة سریع حسن الصحبة طیب النفس وشلول کنج ناقه‌یه وقیونه دینور که دوه‌ده
ناب کبیدر وبنو عجلان یوردنده برصویک اسمیدر وشلشل بلبل وزننده کوده سی چلمسز اولوب ایشده کوجده
جست وپهلوان آدمه دینور وشلشل فدفد وزننده پیدرپی طاملیان صویه وقانه دینور کاسیذکر المشلشل
مدحرج وزننده بودخی کوده سنک انی آزجه اولوب ایشده کوجده چابک وچالاک آدمه دینور شلشل کبی یقال
رجل شلشل ومشلشل ای قلیل اللحم خفیف فیما اخذفیه الشلشلة زلزله وزننده شاپرشاپر صوطاملق معناسنه‌در
یقال الماء یشلشل ای یقطر وصو وقان مقوله‌سنی دوکمک معناسنه‌در یقال شلشل السیف الدم اذا صبه وشلشله
وشلشال زلزال وزننده بولی سرپه‌رک ایشه‌مک معناسنه‌در یقال شلشل بوله وبحوله شلشلة وشلشالا اذا فرّقه
وارسله منتشرا الشلشال شینک فتحیله معنای اخیردن اسمدر سرپه‌رک ایشمکه دینور المتشلشل اسم فاعل
بنیه‌سیله پیدرپی طاملیان صو وقان مقوله‌سنه دینور یقال ماء ودم متشلشل ای متتابع القطر التشلشل تزلزل
وزننده صو مقوله سنی شارل شارل دوکمک معناسنه باء حرفیله متعدّی اولور یقال تشلشل بالماء اذا صبه الشلة
شینک ضمیله مطلق نیته علی قول سفر خصوصنده معقود اولان نیته دینور تقول عقدت فی قلبی شلة وهی النیة
او النیة فی السفر وبر آدمک طلب وخواهشنده اولدیغی امر بعیده دینور وبونده شینک فتحیله ده لغتدر یقال له شلة
ای امر بعید یطلبه المشلل محدّث وزننده قانجق اشکلره حرص وقصدی نهایت مرتبه‌ده اولان حشاری اشکه
دینور که همان کوردیکنک ارقه سنه دوشوب صالدر راوله مشلل معظم وزننده برطاغک آدیدر که آندن قدیدنام
محله نزول اولنور الشمال شینک کسریله والشمال یاء زیاده‌سیله که اشباعدر والشملال شینک کسریله
صوله دینور که صاغ مقابلیدر صول اله وصول یانه وصول جهته شامل‌در یمین مقابلیدر شمالک جمعی اشمل
کلور وشمائل کلور غیرقیاس اوزره وشمل کلور کتب وزننده وشمال کلور مفردینک لفظی اوزره دلاص کبی
یقال فلان یعمل بشماله واتی من شمالی وهو ضدّ الیمین وشمال خوی وطبیعت معناسنه‌در جمعی شمائل در
یقال هو کریم الشمال ای الطبع واوغورسزلقده مستعملدر یقال زجرت له طیر الشمال ای طیر الشوم شارح
دیرکه عربلر صول ایله تشأم ایلدکلرینه مبنی‌درتنه که یمین ایله تیمن ایدرلر برکت معناسنه اولان یمن ماده‌سندن مأخوذدر
دیرلر ولهذا یمینه یمنی وشماله شومی اطلاق ایدرلر وشمال بردرلو تمغا اسمیدر که قیون قسمنک ممه‌سنه باصیلور
واکین بچن آدمک الیله قبض ایلدیکی برطوتام اکینه دینور وقیونک ممه سنه کچوردکلری طوربه شکلنده
کیسه‌یه دینور که ممه سی سوددن آغرلشدقده کچوررلر علی قول بو کچی قسمنه مخصوصدر ابو الشمال
تابعیندندر ومحمد بن ابو الشمال که عطاردیدر محدّثدر ذو الشمالین اصحابدن عمیر بن عبد عمروک لقبیدر ایکی
الیله ایشلر اولدیغندن ملقب اولمشیدی الشمل حمل وزننده برنسنه‌یی صول طرفه وصواله وصول یانه آلمق
معناسنه‌در یقال شمل شملا من الباب الاول اذا اخذه ذات الشمال وبرنسنه‌یی سرینلمک وصوغومق ایچون
شمال یلنه قومق معناسنه‌در یقال شمل الخمر اذا عرضها للشمال فبردت وقیون قسمنک ممه‌سنه شمال دیدکلری
کیسه‌یی کچوروب بغلمق معناسنه‌در یقال شمل الشاة شملا من الباب الثانی والاول اذا علق علی ضرعها
الشمال وشدّه وقیونک ممه‌سنه کچوره‌جک کیسه دوزمک معناسنه‌در یقال شمل الشاة اذا جعل لها شمالا وشمول
وعموم معناسنه‌در کاسیذکر وشمل وشمول برنسنه‌یی شمله دیدکلری احرامله اورتوب بوریمک معناسنه‌در یقال شمله
شملا وشمولا من الباب الرابع اذا غطاه بالشملة وشمل اغاجده اولان خرمالری بالجمله دیوشورمک معناسنه‌در یقال شمل
النخلة شملا من الباب الاوّل اذا القط ماعلیها من الرطب وشمل غلبه‌لکه وازدحامه دینور یقال دخل فی شمل الجماعة
ای غمارها وبونده فتحتینله ده لغتدر الشمال شینک فتحی وکسریله حجر کعبهٔ معظمه سمتندن اسن یله دینور وحجر بیت
شریفک شمال طرفنده‌در علی قول قبله‌یه متوجه ولان آدمک صاغ طرفندن اسن یل اوله‌جقدر لکن صحیح اولان

قطب شمالی جهتندن مطلع شمس ایله نعش ماییندن یاخود مطلع بنات نعش ایله نسرطائرک مسقطی مابیندن
اسن روزکاردر وبوروزکار عادتا کیجه‌لرده هبوب ایلمز اوّلکی اختلاف مقبلک مقامی اعتبارینه مبنی‌درقالدیکه مطلب
مؤلفک تعریفی اصول اربعه‌یه مبنی‌در اهل جغرافیا تقسیمی اوزره مطلع شمسدن هبوب ایدن کون طوغوسی
تعبیر اولنور قطب شماله طوغری عیوقه دک اوج کرته‌سی واردر ومطلع عیوقدن هبوب ایدنه پویراز یلی تعبیر
اولنور قطبه وارنجه بونکده اوج کرته‌سی وار ومطلع بنات نعش پویرازک وسطیدر وقطبدن هبوب ایدنه یلدز
تعبیر اولنور مغیب عیوقه قدر بونکده اوج کرته‌سی وار ومغیب عیوقدن هبوب ایدنه قاره یل تعبیر اولنور مسقط
نسرطائره قدر بونکده اوج کرته‌سی وار وبونلر پویراز عدّ اولنور ومسقط نسرطائرکه مغیب اصل دخی دیرلر
تمام کون طوغوسی مقابلیدر باطی تعبیر اولنور مغیب عقربه قدر بونکده اوج کرته‌سی وار ومغیب عقربدن
اسن روزکاره لدوس تعبیر اولنور قطب جنوبی‌یه قدر وآندن اسن یله بودیارلرده قبله یلی تعبیر اولنسور مطلع
عقربه قدر واندن اسن یله کشیشله تعبیر اولنور انتهی وشمال کلمه سنک جمعی شمالات کلور واشبو شمال لفظی
ریح مزبوره‌یه اسم اوله‌رق وصفت اوله‌رق استعمال اولنور یقال هبت الشمال وریح شمال الشمل صقل
وزننده والشأمل همزه ایله جعفر وزننده والشمل فتحتینله وقلیلا میمک سکونیله والشمأل میمک همزه‌یه
تقدیمیله جعفر وزننده وکاهجه لامی مشدّد اولور والشومل جوهر وزننده والشمول صبور وزننده والشمیل
امیر وزننده جمله‌سی شمال لفظنده لغتدر ریح مزبوره‌یه دینور الاشمال همزه‌نک کسریله شمال یلنه کیرمک
معناسنه‌در یقال اشمل القوم اذا دخلوا فی ریح الشمال وقیونک ممه‌سنه شمال دیدکلری کیسه دوزمک معناسنه‌در
یقال اشمل الشاة اذا جعل لها شمالا وخاصةً جمله‌یه شرّ وشور وبلاء یتشدرمک معناسنه‌در تعمیم شرّ معناسنه‌درکه
خیر وحسنه‌ده استعمال اولنمز یقال اشملهم شرّا اذا عمهم وبو بعضک قولیدر کاسیذکر وبر آدمه اورتنوب
بورینه‌جک احرام ویرمک معناسنه‌در یقال اشمله اذا اعطاه الشملة واحرام صاحبی اولمق معناسنه‌در
یقال اشمل الرجل اذا صار ذا شمل ای شملة واغاجک خرماسنی هپ دیرمک معناسنه‌در یقال اشمل النخلة
اذا القط ماعلیها من الرطب وبوغور دوه ناقه سور یسنک نصفنی ثلثانه وارنجه قدر آشوب کبه ایلمک معناسنه‌در
یقال اشمل الفحل شوله لقاحا اذا القح النصف الی الثلثین نته که مجموعنه آشغعه اقا دینور الشمل فتحتینله
پویرازیلی طوقنمق معناسنه‌در یقال شمل القوم شملا من الباب الرابع اذا اصابتهم الشمال وشمل وشمول کبی برنسنه
عامّ وشامل اولمق معناسنه‌درکه جمله‌یه یتشمکدن عبارتدر یقال شملهم الامر وشملهم شملا وشملا وشمولا
من الباب الرابع والاول اذا عمهم ویقال شملهم خیرا وشرّا من الثلاثی من الباب الرابع واشملهم شرّا اذا عمهم به
کاسیذکر وشمل ناقه کبه قالمق معناسنه‌در یقال شملت الناقة لقاحا اذا قبلته وچوقلق نسنه‌لر برنسنه‌یی اورتوب
کیرلمک معناسنه‌در یقال شملت ابلکم بعیرا لنا ای اخفته وشمل برمقدارجه تازه خرمایه دینور وآزجه
یغموره دینور کذلک ناسدن وسائرنسنه‌دن شئ یسیره دینور جمعی اشمال کلور وبرنسنه‌یی تمام اورتوب
بورین پرده مقوله‌سی شیئه دینور کنف معناسنه الاشتمال افتعال وزننده برآدم جامه‌سنه اللری بیله طشره
قالمیوب بتون بدنی احاطه ایلمک وجهیله بورنمک معناسنه‌در یقال اشتمل بثوبه اذا اداره علی جسده کله حتی لاتخرج
منه یده بومعناده‌درکه برآدمی برماده احرام که باصوب احاطه ایلسه اشتمل علیه الامر دیرلر الشملة شینک کسریله
بناء نوعدر ثوبی بتون بورنمک هیئتنه دینورکه بوندن لسانمزده بورنش ایله تعبیر اولنور یقال هو حسن الشملة
ای هیئة اشتماله وشملة صمام صمم ماده‌سنده مذکوردر الشملة تمره وزننده والمشمل والمشملة میملرک کسریله
قطیفه دیدکلری بیوک وتویلو صچاقلو احرامدن کوچک شول یوفقه احرامه دینورکه عربلر اکا بتون بدنی
بوریوب صاربنورلر یقال جاء وعلیه شملة ومشمل ومشملة وهو کساء دون القطیفة یشتمل به ومشمل یاله تعبیر
اولنان قصه قلجه دینور که صاقلندقده لباسله ستر اولنور یقال ضربه بالمشمل وهو سیف قصیر یتغطی بالثوب
التشمل تفعل وزننده والتشمیل تفعلدن علی خلاف القیاس مصدرثانی اولمق اوزره احرامه بورنمک معناسنه‌در
یقال تشمل بالشملة تشملا وتشمیلا اذا اشتمل بها المشمال محراب وزننده بورغانه دینور ملحفه معناسنه
الشمول صبور وزننده والمشمولة بادهٔ‌یه اطلاق اولنور علی قول بارد اولانه دینور رایحه‌سی ناسه شامل ایلدیکندن
یاخود شمال یلی کبی عصفه ونسمه‌سی اولدیغندن اطلاق ایلدیلر یقال سقاه الشمول والمشمولة ای الخمر او البارده
وشمول برچنکی خاتون اسمیدر المشمول اخلاق رضیه وشمائل بهیه صاحبی آدمه اطلاقی اولنور شمال
یلیله طیب ولطافت کسب ایلمش صودن مأخوذدر یقال رجل مشمول ای المرضیّ الاخلاق الشمل شینک

فتحی وکسریله والشملّ طمرّ وزننده خرما سالقمنه علی قول یمشی آزجه اولانـنه دینور الشملول شبنك
ضمیله بودخی آزجه نسنه یه دینـور جمعی شمـالیل در شمله حمزه وزننده اسـامیدندر شملة بن منبب
وشملة بن هزال محدّث ضعیفلردر ام شمله دنیـانك وخمرك کنیه سیدر شمیله جهینه وزننده
اسمادندر شمیلة بن محمد بن جعفر که امرآء مکه اولادندر محدّث ضعیفدر الشملله دحرجه وزننده
بودخی اغاجده کی خرمالری بالجمله دیرمك معنـاسنه‌در یقـال شملل النخلة اذا القط ماعلیهـا من الرطب
وسرعتله یوریمك معناسـنه‌در یقال شملل الرجل اذا اسرع الشمالیل شعـاریر وزننـده بولك بولك دیمکدر
جمع بنیه سیله مستعملدر یقـال ذهبوا شمـالیل ای فرقا وشمـالیل معقله ناحیه سنده برنیجه متفرّق اوزون قومساللره
اطـلاق اولنور الانشمـال انفعال وزننده برایشده چاپك وچمرك اولمق معناسـنه‌در یقـال انشمل فی حاجته
اذا شمر وسرعتله کتمك معناسـنه‌در یقـال انشمل الرجل اذا اسرع التشمیل تفعیل وزننده بودخی سرعتله
یوریمك معنـاسنه‌در یقـال شمل الرجـل اذا اسرع الشملة جبله وزننده والشمـال والشملال والشملیل
شبنلرك کسریله جست ورونده ناقه یه وصف اولور یقـال ناقة شملة وشمال وشملال وشملیل ای سریعة شمال
شدّاد وزننده ابن موسی درکه محدّثدر وفردر محدّثینده همنامی یوقدر شمیل زبیر وزننده وشمـال کتـاب
وزننده وشمله حمزه وزننده وشامل صاحب وزننده اسامیٔ رجالدندر الشمردل سفرجل وزننده کنج وچاپك
وخـوش اندام دوه‌یه وسائر حیوانه دینـور وشمردل بن شریك الیربوعی وشمردل بن حاجز البجلی وشمردل الکعبی
شاعرلردر الشمردلة هایله خوشمنظر وخوب اندام ناقه‌یه دینـور الشمرذل ذال معجمه ایله شمردل وزننده وآنده
لغتدر الشمرطل شمردل وزننـده والشمرطول سقنقور وزننده وجودی سلکی وپریشان یاقشقسز اوزون
آدمه دینـور الشمطالة شبنك ضمیله ایچ یاغلوجه‌ات پارچه‌سنه دینور الشمشل زبرج وزننده فیل دیدکلری
حیوانه دینور الاشمعلال اضمحلال وزننده یوکسك یره چقمق ویوکسلمك معناسـنه‌در یقـال اشمعلّ الرجل
اذا اشرف وبرنسنه‌یی ارامق ایچـون سرعتـله اطرافه طاغلوب جستجو ایلمك معناسنه‌در یقال اشمعلّ القوم
فی الطلب اذا بادروا فیه وتفرّقوا ودوه‌لر بوطورلق ایدوب هر بری برجانبه پراکنده اولمق معناسـنه‌در یقال اشمعلت
الابل اذا مضت وتفرّقت مرحا وچاپل عسکری چکر که کبی دشمنك هرقولنه صالدروب منتشر اولمق معناسنه‌در
یقـال اشمعلت الغـارة فی العدوّ اذا انتشرت الشمعلة دحرجه وزننده پراکنده اولمق معناسنه‌در یقـال شمعل
الشیٔ اذا انفرق واسم اولـور جنبشلو ونشاطلو ناقه یه دینور شمعل دخی دینور هاسز وشمعلة الیهود طائفهٔ یهودك
قرأتلرینـه اطـلاق اولنور مصدر واسم اولمق محتملدر یقـال اعجبنی شمعلة الیهود ای قرأتهم وشمعلة بن قائد
وشمعلة بن طبسله وشمعلة بن الاخضر الضبی شاعرلردر المشمعلّ مضمحلّ وزننده بودخی شوقلو ونشاطلو ناقه یه دینور
وسریع وخفیف الروح ظریف آدمه علی قول بك اوزون آدمه دینـور یقـال رجل مشمعلّ ای خفیف ظریف
اوطویل واکشی سوده دینور ومشمعلّ بن ملحـان ومشمعلّ بن ایاس محدّثلردر الشنبلة دحرجه وزننده اویمك
معناسـنه‌در یقـال شنبل الغلام اذا قبله شنبل جعفر وزننـده اسامیدندر عبدالله بن شنبل محدّثدر وابو شنبل
حمل بن خرج شاعردر الشنفلة فایله برنسنه مطالبه ایدرکن کیسه‌دن اقچه اخراج ایلمك معناسـنه‌در یقـال
شنفل المشتری اذا اخرج الدراهم فی المطالبة الشول قول وزننده والشولان فتحـاتله ناقه قویرغنی یوقری
قالدرمق معناسـنه‌در که لقاح ایچون کذلك حلبی اعلام ایچون قالدرر یقـال شـالت الناقة بذنبهـا تشول شولا
وشولانا اذا رفعته وقویرق کندیسی قالقمق معنـاسنه متعدی لازم اولور یقـال شال الذنب اذا ارتفع وحرف باء
واسطه‌سیله متعدّی اولور برنسنه‌یی یوقری قالدرمق معناسنه نته که معنـای اوّل دخی بویلجه‌در یقال شال بالحجر
شولا اذا رفعه وعربلر شالت نعـامته دیرلر برآدم اویکه‌لنوب خفت ایلدکدنصکره سـاکن وآرمیده اولدقده
یقولون شالت نعامة فلان ای خف وغضب ثم سکن زیرا دوه قوشی اوچمق هواسیله برمقدار جه یردن ایاغی کسیلوب
لکن قوّت طـیرانی اولمـامغله ینه فی الحـال متنزل اولور وتقـول العرب شالت نعـامة القوم اذا خفت منـازلهم
منهم یعنی قوم مزبور کوچوب یوردلری خفیف یعنی تنها وخالی قالدی وبعضلر تفرّقت کلمتهم قولیله تفسیر ایلدی که
سوزلری بری برینه موافق اولمیوب متفرّق اولدی دوه قوشی سور یسنك تفرّقلری کبی وبعضلر ذهب عزهم قولیله
تفسیر ایلدی که اول قومك عزّ وشوکتلری ورونق وحیثیتلری زائل اولدی دیمکـدر بونده نعـامه جمـاعت
معنـاسندن مأخوذدر وشول خفیف وچاپك آدمه اطلاق اولنور وطلومك وقوغه‌نك دیبلرنده قلان صوبقیه‌سنه
دینور یاخود آزجه صویه دینور جمعی اشوال‌در الاشالة همزه‌نك کسریله بودخی ناقه لقاح ایچون قویرغنی یوقری

قالدرمق معناسـنه‌در یقـال اشالت النـاقة ذنبهـا اذا رفعته وبرآدم برنسنه‌یی یوقری قالدرمق معنـاسنه‌در
یقـال اشال الحجر اذا رفعه الشائل لقاح ایچـون قویرغنی یوقری قالدران سود سز ناقه یه دینور جمعی شول
کلور رکع وزننـده وشیل کلـور واوی یایه ابدالله وشیل کلور یاء مجاورتنه مبنی شبنك کسریله وشوال کلور
کتاب وزننده الشائلة شول ناقه‌یه دینـور که حملندن یاوضعندن یدی ماه مدّت کچمکله سودنی بتون چکمش
اوله جمعی شول کلور که مصدر وزننـده در وبوغیر قیـاس اوزره در واشوال کلور التشویل تفعیل وزننـده
ناقه‌نك سودی چکیلوب اکسلمك معناسنه‌در یقـال شوّل لبن النـاقة اذا انقص کذلك ناقه شائله اولمغله سودی
بتون چکلمك معناسنه‌در یقـال شوّلت النـاقة اذا جفت البانهـا ودوه‌نك قارنی چکیلوب کویا که ارقه‌سـنه
یاپشق اولمق معناسـنه‌در یقـال شوّلت الابل اذا لحقت بطونهـا بظهورها وطلومك دبنده آزجه صو بقیه‌سی
قومق معناسـنه‌در یقـال شوّل فی المزادة اذا ابقی شولا من المـاء وصو آزالمق معناسـنه‌در یقال شوّل الماء اذا قلّ
وقوغه‌نك صویی آزجه اولمق معناسنه‌در یقـال شوّل الغرب اذا قلّ ماؤه وجماع ایلمکه مباشرت خلالنده ذکر
سلیوکلوب سست اولمق معناسنه‌در تقول اخذنی التشویل ای استرخاء الذکر عند محاولة الجماع شوّاله قتاله
وزنـنده عقربك علمیدر ذات الشوله اولدیغیچون وبرقوشك اسمیدر وقوغجی قاری یه اطـلاق اولنور یقـال
امرأة شوّالة ای نمامة الشولة صوله وزننده عقربك قویرغندن دائمـا یوقری قالدردیغی بیدر که اوجی اوله جقدر
تیکنلی محلیدر یقـال ضربت العقرب بشولتهـا وهی ماتشوّل من ذنبهـا وشاشقین وبون عورته دینـور
ومنـازل قمردن برمنزلك اسمیدر که ایکی نورانی کوکبدن عبارتدر آنلره حمة العقرب دخی دیرلر شارحك بیانـنه
کوره عقرب صورتنك نیکنی منزلنده در وزید الفوارس الضبی فرسـنك اسمیدر وعدوان قبیله سنده برسبکمغز
جاریه‌نك اسمیدر دائمـا افندیلرینه نصیحت ایدرایدی لکن فرط حماقتندن ناشی ضرر ووبالی کندی کورر ایدی
بنـاء علیه *شولة ناصحة* مثل اولدی که احمق ناصح حقنده انت اوهو شولة النـاصحة دیو ضرب ایدرلر المشاولة
مفـاعله وزنـنده بودخی برنسنه‌یی یوقری قالـدرمق ویوقری آغدرمق معنـاسـنه‌در یقـال شاول الحجر
اذا رفعه الانشیـال انفعـال وزننده یوقری قالقمق ویوقری آغمق معنـاسنه‌در یقـال اشال الحجر فانشال
ای ارتفع المشوال محـراب وزنـنـده یرندن قالدرمغه کوج ینشور اولان طاشه دینـور ظاهرا لازمی
اولان رمی یاخود استعمـال تصور یله آلت صیغه سیله وارد اولمشدر یقـال اخـذ بیده مشوالا ای حجرا یشـال
الشویلاء مصغر بنیه سیله بر نبـاتدر که ادویه دندر شویل دخی دیرلر قیطوزننده بونبات ترکیده وراتیقه دیدکلریدر
شوّال شدّاد وزنـنـده مروقضـاسنده برقریه‌در وشهر فطر اسمیدر که بیرام آیدر جمعنده شواویل وشوّالات
دینور شارحك بیـانـه کوره ناقه‌لرك شول اذنابی اول ماهه مصـادف اولدیغی باعث اطلاق اولمشدر وصاحب
مصبـاحك بیـانـه کوره شوّال کلمه سنه بعضا حرف تعریف داخل اولور ظاهرا عباس کلمه‌سی کبی وصفیت اصلیه
لمحنه مبنی اولور زیرا کتب نحویه ده منصوصدر که اسمـاء شهور اعـلام جنسیه بابندندر حتی شعبـان ورمضان
کلمه‌لرینك عدم انصرافنك برسببی علمیتدر بوجهتله صاحب تلویحك فخر الاسلام عباره‌سندن رجب کلمه‌سی علمیت
ومعرّف باللام اولان الرجب کلمه‌سندن عدل علتلریله غیر منصرفدر دیو نقلنه اعتراض ایلمشلردر لـکن الحسن کبی
الرجب لفظنده دخی لمح وصفیته قائل اولسه‌لر نه مانع واردر وجه مذکـور اوزره خلاف قیـاسدن البته اولادر
واسامیٔ شهوره دائر بعض نفایس محرّم ماده سـنده رسم اولنور انشاءالله تعـالی وسـالم بن شوّال تابعیندندر
وعبدة بنت ابی شوّال رابعة العدویه جنـابلرندن روایت حدیث ایلمشدر الشویلة والشویلاء مصغر بنیه‌لریله
ایکی موضعلردر ذو الشاول واو مفتوحه ایله ابن دعام بن مالك الهمدانی درکه اذواء تعبیر اولنـان ملوك حمیردندر
الاشتیـال افتعـال وزننده برآدمه سبّ وآزار ایله شرکیز اولمق معناسـنه‌در یقـال اشتال له اذا تعرّض له وسبه
الشوشلاء شبنلرك فتحیله جماعه دینـورنیك معناسنه علی قول بولغت حبشیه‌در المشول منبر وزنـنـده کوچك
اوراغه دینور که آنکله چایر بچرلر الشول کتف وزننده هر عمل وخدمتده جست وچالاك اولان آدمه دینور یقـال
رجل شول ای خفیف فی العمل والخدمة والحـاجة سریع الشهل فتحتینله والشهلة شعله وزنـنـده کوزك
سیاهی کوکلـکدن آزجه وآندن احسن اولمق علی قول کوزك سیاهی قزللغه مائل اولمغه دینور وبوشکله کبی قزل
چزکیلی اولمیوب لـکن سیاهی آزجه ویوفقه‌جه اولمغله کویا که قزله مائل کورینور ترکیده الا کوزلولك وقیون
کوزلولك تعبیر اولنور یقـال فی عینه شهل وشهلة وهو اقلّ من الزرق فی الحدقة واحسن منه اوان تشرب الحدقة
حمرة ولیست خطوطا کالشکلة ولکنهـا قلة سوداء الحـدقة حتی کانه یضرب الی الحمرة وشهل مصدر اولـور

مطلب

الاکوزلواولمق معناسنه یقال شهل الغلام شهلا من الباب الرابع اذا کانت فی عینه شهلة الاشهلال احرار
وزننده یك آلاکوزلو اولمق معناسنه در یقال اشهل الصبی بمعنی شهل الاشهل احمر وزننده الاکوزلو آدمه
دینور مؤنثی شهلاءدر قال فی النهایة وفی صفته علیه السلام کان اشهل العینین الشهلة حمرة فی سواد العین کالشکلة
فی البیاض واشهل برصنمك اسمیدر عربدن بنوعبدالاشهل دیدکلری جماعت اکا مضافدر الشهلاء اشهلك
مؤنثیدر کوزه دخی صفت اولور یقال رجل اشهل وامرأة شهلاء وعین شهلاء وشهلاء حاجته دینور الشهلة
کهله وزننده قوجه قاری یه دینور واورته یاشلو عاقله خاتونه دینور یقال امرأة شهلة ای نصف عاقلة و بو ماده
نسایه مخصوصدر المشاهلة مفاعله وزننده برآدم ایله نزاع ایدوب سوکشمك معناسنه در یقال شاهله اذا شاتمه
وشارّه شهیل زبیر وزننده ابن نابی درکه تبع تابعیندندر شهل اهل وزننده فند الزمانی الوابلی نام شاعرك
لقبیدر وشهل کذب ودروغ معناسنه در یقال فیه ولع وشهل ای کذب شهال سحاب وزننده مصرد یارنده
برقریه در التشهل تفعل وزننده ضعف وهزالدن چهره نك آب وتاب وطراوتی کتمك معناسنه در یقال تشهل
الرجل اذا ذهب ماء وجهه الشهملة شبنك ومیمك فتحیله قوجه قاری یه دینور شهمیل قندیل وزننده بربطن
بدریدر فصـــــل الصاد المهملة الصألة کرامه وزننده دوه آدمجل اولمق معناسنه در یقال صئول البعیر
صألة من الباب الخامس اذا وثب الناس اوصار یقتل الناس و یعدو علیهم اشبو ایکی صورتده دخی تعبیر ترکی واحددر
الصئول صبور وزننده آدمجل دوه یه دینور یقال جمل صئول اذا صار له صألة الصئیل امیر وزننده آتك
کشنمسنه دینور صهیل معناسنه تقول اعجبنی صئیل الفرس ای صهیله الصئبل زبرج وزننده و بانك ضمیله
جائزدر آفت وداهیه یه دینور الصحل فتحتینله سس بوغوق اولمق علی قول بوغوقلقله تیز اولمق معناسنه در
وعند البعض آدمك صدرنده خشونت پیدا اولوب سس چتاللنمقدن عبارتدر که دوزچقمز اولور صوغوق
اثرندن یاخود بلغم ونزله مقوله سی عارضه دن اولور یقال صحل صوته صحلا من الباب الرابع اذا بح اواعتد فی بحح
اوهو خشونة فی الصدر وانشقاق فی الصوت من غیران یستقیم الاصحل احمر وزننده والصحل کتف
وزننده صحل ایله متصف آدمه دینور صیدلان صادك ودالك فتحیله بر بلده یاخود بر موضع آدیدر نسبتنده
صیدلانی دینور وغیر قیاس اوزره صندلانی دینور یاء بدلی نونله وصیدنانی دینور لام بدلی نونله جمعنده صیادله دینور
لامك اصالتنه مبنی لام اوزره جمعلندی وصیدلانی منسوب اوله رق عطرصتان آدمه دینور مؤلف بوراده یك
ایجاز ایلمشدر زیرا امهات سائره نك خلاصه سی اوزره صیدلانی عطر وعقاقیر واجزا صتانه دینور که اسپچیار
وتحفجی وچرچی مقوله سی اوله جقدر فارسیده پیلوز دینور وعربده ابتدا نشأتی قول راجح اوزره صیدلان نام
محل مزبوردن اولمغله کیده رك علم غالب اولمشدر وفصیح شرحنده دیمشدر که صیدلان بربوجك آدیدرکه اوتلق
و یپراق وخار وخاشاك خرده لرنی برکدروب کندوسی ایچون مسکن پیارا جزاجی وچرچی اکا تشبیها نسبت
اولندی و بعضلر سائر کونه وجه ذکر ایلمشلر لکن ارجح اولان قول اولدرکه مؤلف دخی اکا تنصیص ایلمشدر
فقهادن محمد بن داود الشافعی الصیدلانی وحفیدی سلیمان حرفت مذکوره یه منسوبلردر شارح دیرکه اشبو صیدلانی
فارسیدن معرّبدر وجمع بونکدر مؤلفك اولده ثبتی نا ملایمدر الصیدلة دحرجه وزننده اسپچیارلق وچرچیلك
وتحفجیلك ایلمك معناسنه در یقال صیدل الرجل اذا صار صیدلانا الصاصل هاجر وزننده والصوصلاء
کربلاء وزننده براوتك اسمیدر الصعلة نخله وزننده آکری اولوب وشاخلری نك دیبلری جبلاق اولان خرما
اغاجنه دینور که لیف و یپراق مقوله سی اولمیه وباشی و بیونی انجه وخرده اولان آدمه دینور کذلك باشی خرده وانجه
اولان خرما اغاجنه ودوه قوشنه دینور الصعلاء والاصعل والصعل نعل وزننده صفت مذکوره اولان
مزبورلرك مؤنث ومذکرلریدر وصعل اوزون شیئه دینور وتویی دوکلمش قاواق اشکه دینور الصعل فتحتینله
والاصعیلال اشمیزاز وزننده انسان وخرما اغاجی ودوه قوشی خرده باشلو اولمق معناسنه در یقال صعل صعلا
من الباب الرابع واصعال اصعیلالا اذا کان اصعل صعیل زبیر وزننده بررجل اسمیدر المصعتل مدحرج
وزننده باشی سیوری آدمه دینور یقال رجل مصعتل الرأس ای مستطیله الصغل غین معجمه ایله کتف وزننده
سغل کلمه سنده لغتدرکه ذکر اولندی الصیغل یای مشدده ایله جردحل وزننده بری برینه یاپشوب طوپلنمش
خرمایه دینورکه بولندکده ارالرنده جزکیلر هیئتنده مرئی اولور و بو برنی دیدکلری برجنس خرمانك غیریده اولور
بوکه یالچق خرما تعبیر اولنور کذلك بری برینه یاپشوب طوپلنمش یالخغه دینور وکلام عربده بوندن غیری فیعل
وزننده کلمه یوقدر الصغبلة سغبله وزننده ومرادفیدرکه ذکر اولندی یقال صغبل الطعام بمعنی سغبله الصفصلی

صادلك

صادلك کسری ولامك تشدیدیله براوتك اسمیدر الاصفال همزه نك کسریله طواره نبات مذکوری اوتارمق
معناسنه در یقال اصفل الرجل اذا رعی ابله الصفصلی الصقل نقل وزننده برنسنه نك پاسنی آچوب یا مهره لیوب جلا
ویرمك معناسنه در یقال صقل السیف والمرأة والثوب والورق صقلا من الباب الاول اذا جلاه وطواری
آرقلتمق معناسنه در یقال صقل الناقة اذا اضمرها وبرنسنه یی یره چالمق معناسنه در یقال صقل به الارض اذا ضرب
ودکنکله اورمق معناسنه در یقال صقله بالعصا اذا ضربه به المصقول والصقیل امیر وزننده جلا ویرلمش نسنه یه دینور
الصقال کتاب وزننده اسمدر پاسدن آچمغه دینور جلاء معناسنه یقال ما احسن صقال السیف ای جلاءها
وصقال قارنه اطلاق اولنور بطن معناسنه وصقال الفرس آت قسمنی دائما سیلوب سپوروب کرکی کبی تیمار
و پرورده ایلمسندن عبارتدر وجودی کویا که مصقول اولور ومنه یقال الفرس فی صقاله ای فی صنعته وصیانته
الصاقل برنسنه یه جلا و یریجی آدمه دینور جمعی صقل درکتب وزننده المصقلة مکنسه وزننده مهره یه
دینورکه کاغد و بز مقوله سی مهره لنور یقال صقل الورق بالمصقل وهی خرزة یصقل بها مؤلف غالبه مبنی مهره یه
تخصیص ایلدی یوخسه مطلقا آلت صقل اولان شیئه دینور مثلا جاملرك پاسنی آچدقلری مرمر توزی کبی
الصیقل حیدر وزننده قلیج آچوب بیله مك صنعتی اولان آدمه دینور جمعی صیاقل وصیاقله کلور یقال هو
صیقل ای شحاذ السیوف وجلاؤها الصقل صادك ضمیله یانه دینور جنب معناسنه وجست ورونده داتبه یه
دینور و بو کوره دینور صقله دخی دینور هایله یقال فرس لاحق الصقلین ای الخاصرتین الصقل کتف وزننده
بردوزه یه یوریمیوب درلو درلو قارشق یورر اولان آدمه دینور یقال رجل صقل ای مختلف المشی وکوده سنك اتی
آزجه چلمسز اولان آته دینور کرك یانلری و بوکورلری اوزون وکرك قصه اولسون یقال فرس صقل ای القلیل
اللحم طال اوقصر یعنی صقله صقل زفر وزننده عروة بن زید الخیل نام کمسنه نك قلیجی اسمیدر مصقله
میمك فتحیله مسلمه وزننده بررجلك اسمیدر صقلیه کسرات ثلاثه ولامك تشدیدی و یانك تخفیفیله مغرب
دکزنده برجزیره آدیدر حالا ایتالیه مملکتنه محاذی آق دکزده چچلیا وسچلیا تعبیر اولنان جزیره اوله جقدر صقلیان
کذلك کسرات وتشدید لامله شامده برموضعدر الصقلاء صحراء وزننده برموضع آدیدر المصقل منبر
وزننده مصقله کبی اسم آلتدر بو مناسبتله ضرب لسانه مالك بلیغ وجاری سخنور آدمه اطلاق اولنور یقال
خطیب مصقل ای مصلق الصقعل صاد مکسوره ایله سجل وزننده تازه صاغلمش سوده اصلنمش قوری
خرمایه دینور الصنقعلة صادك کسری ونونك سکونیله صوغوق مشروبه دینور یقال شربة صنقعلة
ای باردة الصلیل صادك فتحیله مطلقا برنسنه سسلنمك معناسنه در یقال صل الشیء صلیلا من الباب
الثانی اذا صوّت وآتك دیزکنی دیوشوردکن لجام اوزون اوزادی چکره مك معناسنه در یقال صل اللجام
اذا امتد صوته وقلیج طوقندقده باشده اولان توغلغه سسلنمك معناسنه درکه کذلك چکره مك تعبیر اولنور یقال
صل البیض اذا سمع له طنین عند القراع ودمور میخی زور ایله برسرد یره قاقارکن چات چات دیو چاترده مق
معناسنه در یقال صل المسمار اذا ضرب فاکره ان یدخل فی الشیء یعنی اذا سمع صوته عند الضرب ودوه نك
بغایت صوسزلقدن بغرسقلری قورلدامغله صو ایچرکن بغرسقلری اوتمك معناسنه در یقال صلت الابل
اذا یبست امعاؤها من العطش فسمع لها صوت عند الشرب وصو طلومی قوریمق معناسنه درکه چاردی بی
مستلزمدر یقال صل السقاء اذا یبس الصلصلة زلزله وزننده والمصلصل مدحرج وزننده مصدر اوله رق
بودخی برنسنه سسلنمك معناسنه درکه تکرری متضمندر یقال صلصل الشیء صلصلة ومصلصلا اذا صوّت
ویابس نسنه نك اجزاسی بری برینه طوقنمغله جغشده مق معناسنه در یقال صلصل اللجام اذا توهم ترجیع
صوته پس صلیل ایله بونك فرقی اولور کذلك صلصل چالك جنقرده مق معناسنه در یقال صلصل الجرس
اذا رجع صوته و برآدمی لسانله تخویف وتهدید ایلمك معناسنه مستعملدر یقال صلصل فلانا اذا اوعده وتهدده
وعسکرك باشبوغنی قتل ایلمك معناسنه در یقال صلصل الرجل اذا قتل سید العسکر ورعد مختلط کورلده میوب
بردوزه یه طوری صوتله کورلده مك معناسنه در یقال صلصل الرعد اذا صفا صوته ولاف وکذاف ایله سوزه
آب وتاب ویره رك متصنعانه تکلم ایلمك معناسنه مستعملدر یقال صلصل الکلمة اذا اخرجها متحذلقا وصلصله
اسم اولور کولده قلان صو بقیه سنه وقاب دبنده قلان دهن وزیت بقیه سنه دینور چالقنوب سسلندکلرینه
مبنیدر التصلصل تزلزل وزننده بودخی دمور وحلی مقوله سی طنقرده مق وچغشده مق معناسنه در یقال
تصلصل اللجام بمعنی صلصل ویقال تصلصل الحلی اذا صوّت وکولك دبنده اولان چامور قوریمق معناسنه درکه

باطردی‌ بی مستلزمدر یقال تصلصل الغدیر اذا جفت حمأته الصلول حلول وزننده ات قوقمق معناسنه در
کرك چیك وکرك پشمش اولسون یقال صل اللحم صلولا من الباب الثانی اذا انتن وچوق طورمقدن صو بوزلمق
معناسنه در یقال صل الماء اذا اجن الاصلال همزه نك کسریله بودخی ات قوقمق معناسنه در یقال
اصل اللحم اذا انتن وصویی بوزمق معناسنه در یقال اصل الماء القدم اذا غیره انصلال شداد وزننده
متغیر اولمش صویه دینور یقال ماء صلال ای آجن ظاهرا بوراده صلال نسب اوزره در یاخود مصل معناسنه در
درّاك مدرك معناسنه کلدیکی کبی الصلة غله وزننده دری‌یه دینور جلد معناسنه علی قول هنوز دباغت
اولنمامش قوری دری‌یه دینور وایاق قابنه دینور یقال لبس الصلة ای النعل ویره علی قول قو بقوری یره دینور
یاخود ایکی ممطور اولان یرلرك ارالغده کائن ممطور اولمیان یره دینور جمعی صلال در صادك کسریله ووسعتلو
فراوان یغموره دینور ومتفرق یاغان آزجه یغموره دیمکله ضد اولور بونده صادك کسریله ده جائزدر یقال
مطرة صلة ومطر صل ای واسعة وکذا متفرقة قلیلة و بر بلوك چایرلغه دینور ونمناك طپراغه دینور وزور ایله
قاقیلان میخ وقازق مقوله سنك طاقردیسنه وآت کمنك جقردیسنه دینور ودباغت ایچره اولان منتن و بد رایحه
دری‌یه دینور الصل صادك فتحیله بودخی متفرق یاغان آزجه یغموره دینور وصل مصدر اولور مشروبی
سوزوب طورلتمق معناسنه در یقال صل الشراب صلا اذا اصفاه وطپراقله قارشق غله‌یه صودکمکله طپراقدن
بشقه جفا آیرمق معناسنه در تقول صللنا الحب المختلط بالتراب ای صببنا فیه ماء فعزلنا کلا علی حیاله وداهیه
اصابت ایلمك معناسنه در یقال صلتهم الصالة اذا اصابتهم الداهیة الصلة صادك ضمیله صویك وسائر
نسنه نك بقیه‌سنه دینور وبد ومنتن رایحه‌یه دینور ونمناك یرده طوران یاخود اصلاق اولان شسکن لحمه دینور که
اکشمتی رایحه‌سی اولور مؤلف وترارة اللحم الندی عبارتیله رسم ایلمکله کرچه لحم مزبورك شسکنلکی دیمك
اولوب لکن مقتضای سیاق اسم اولمغله واللحم الشار الندی تأویلنده اولمق ملایمدر الصلالة صادك
کسریله جزمه‌نك آستارنه علی قول قونجنه دینور جمعی اصله در اجله وزننده صلال دخی دینور هاسرز
یقال فسیخ صلالة الخفة وصلاله ای بطانته اوسناقه الصلصل بلبل وزننده والصلاصل علابط
وزننده والصلصال سلسال وزننده والمصلصل اسم فاعل بنیه سیله اکیرغان بلند آواز اشکه وصف
اولور یقال حمار صلصل وصلاصل وصلصال ومصلصل ای مصوّت وصلصل بلبل وزننده صلصله
کبی کولده قلان صو بقیه سنه دینور صلصله دخی دینور صادك ضمی وهایله کذلك دهن وزیت
مقوله سنك قابده قلان بقیه سنه دینور وآتك النده اولان پرچه دینور بونده فتحله ده زبانزده در علی قول
آتك بلیسی بتدیکی یرده اولان قللرك ایچنده اولان بیاضه دینور وقدح وکاسه‌یه یاخود کوچکنه دینور
و برقوشك اسمیدر علی قول اوکیك قوشنه دینور فاخته معناسنه وحیوان کودوب اوتلاتمقده اوزوماهر اولان
چوبانه وصغر تماچه دینور وطریق مدینه ده برموضع اسمیدر وعمامه قربنده برصو آدیدر و بر بشقه موضع اسمیدر
وآت قسمنك ارقه‌سنك وسینه‌بندینك تویلری دوکلمکله یرلرنده قلان خرده بیاض تو یلره دینور وصلصال
قوم ایله قارشق خالص وپاکیزه چاموره دینور علی قول طبخ اولنوب ساقسی یاپلمزدن مقدم اطلاق اولنور طبخ
اولندقده فخار دینور ومنه قوله تعالی خلق الانسان من صلصال الایة وهو الطین الحر خلط بالرمل او الطین
مالم یجعل خزفا شارح دیر که عند البعض بونك اصلی صلال ایدی شداد وزننده لامك بری صاده ابدال اولندی
الصلصلة صادلرك ضمیله کولده قلان صو بقیه‌سنه دینور که ذکر اولندی وکوکرجن قوشنه دینور وقولقلره
طوغری نازل اولان زلف وکیسویه دینور وفره معناسنه دارة صلصل هدهد وزننده برموضعدر الصل
صادك کسریله یلانه دینور حیه معناسنه یاخود انجه وصاری نوعنه دینور که پك شدید اولور شارحك بیانه
کوره اصلا اکا افسون تأثیر ایلمز ایمش یقال لدغته الصل ای الحیة او هی الدقیقة الصفراء وآفت وداهیه‌یه
اطلاق اولنور جمعی اصلال در ومنه یقال انه لصل اصلال ای داه منکر فی الخصومة وغیرها ومثل ونظیر
معناسنه در وقرن وهمتا معناسنه در یقال هذا صل هذا ای قرنه و بر شجر آدیدر وکسیجی قلجه دینور جمعلری
اصلال در الصالة ضاله وزننده بودخی داهیه‌یه اطلاق اولنور یقال صلتهم الصالة کما ذکر الصل
صادك ضمیله قوقمش اته وسائر نسنه‌یه دینور المصلة میمك کسریله ایچنده نسنه طورلدجق قابه دینور
بونی بعضلر کبجه ایله ده بیان ایلمشلر الصلیان صادك ولام مشدده نك کسریله بغدایجق اوتی دیدکلری
اوته دینور مفردی صلیانه در وچوق یغموره دینور المصلل محدث وزننده والمصلصل مسلسل وزننده

سید قوم اولان کریم وحسیب وخالص النسب آدمه دینور یقال هو مصلل ومصلصل ای سید کریم حسیب
خالص النسب ومصلل فراوان یغموره دینور یقال مطر مصلل ای جود و پاپوشجی‌یه دینور اسکف معناسنه که
عامه اسکاف دیرلر الصال ضال وزننده دوکلدکده یر بار یلور اولان صویه دینور که زورلو وفراوان منصب
اولدیغندن اولور یقال ماء صال اذا وقع علی الارض تنشق الصلالة ثمامه وزننده طپراقله قارشمش غله‌یه
صو دوکوب تحریك ایلمکله طپراقدن آیریلان غله‌یه دینور صلاصل علابط وزننده بنو عمرو بن حنظله جماعتندن
بنو اسمر یوردنده برصو آدیدر الصمل حمل وزننده دکنکله اورمق معناسنه در یقال صمل فلانا بالعصا صملا
من الباب الاول اذا ضربه و برنسنه پکشوب قاصقتی اولمق معناسنه در یقال صمل الشیء اذا اصلب واشتد واغاج
صویه قالمدیغندن سردلنوب خشونت پیدا ایلمك معناسنه در یقال صمل الشجر اذا لم یجد ریا فخشن وطعامدن
چکلمك معناسنه در یقال صمل عن الطعام اذا کف عنه الصمول قعود وزننده بودخی برنسنه قاصقتی اولمق
معناسنه در یقال صمل الشیء صملا وصمولا اذا اصلب واشتد الصامل والصمیل امیر وزننده قوری نسنه‌یه دینور
الصملیل قندیل وزننده براوتك آدیدر وضعیف البنیه چلمسز نحیف آدمه دینور یقال رجل صملیل ای الضعیف
البنیة الاصمیلال اضمحلال وزننده برنسنه پك قاتیلنمق معناسنه در یقال اصمأل الشیء اذا اشتد واوتلرکور
اولمغله بری برینه صارمشمق معناسنه در یقال اصمأل النبت اذا التف الصمئلة مضمحله وزننده داهیه‌یه دینور
الضوملة حوقله وزننده برآدمك جوع ومحنتدن کوده سنك دریسی کون کبی قو بقوری اولمق معناسنه در یقال
صومل الرجل اذا جف جلده جوعا وضرا الصومل جوهر وزننده عالیه ده برجنس شجرك آدیدر الصمل
عتل وزننده بنیه وخلقتی شدید ومحکم آدمه دینور الصنبل قنفذ وزننده والصنبل خندف وزننده
نهایت مرتبه ده زیرك وفطن وآفت وداهی آدمه دینور یقال هو صنبل وصنبل ای الداهی المنکر وصنبل
خندف وزننده تغلب قبیله سندن برجلك علمیدر الصندل جعفر وزننده معروف قوقولو اغاجدر که برقاچ نوع
اولور بیاضی وصاریسی وقرمزیسی اولور بهتری قرمزی یاخود بیاض نوعیدر اورام حاره‌یی محلل وخفقان
وصداع وضعف معده حاره‌یه وجمالك انواعنه نافعدر مترجم دیر که برهانده صندل چندل معربی اولمق اوزره
مرسومدر وصندل وصنادل علابط وزننده باشی یومری وایری وکوده سی عظیم ومتین دوه‌یه واشکه دینور و یوم
صندل بین العرب یوم معروفدر که آنده قتال شدید اولمشدر الصندلة دحرجه وزننده دوه واشك قسمی صندل
اولمق معناسنه در یقال صندل البعیر والحمار اذا ضخم رأسه وصلب وعظم التصندل تدحرج وزننده
نسوانله خوراطه وشقا ایلیوب ارشمك معناسنه در یقال تصندل فلان اذا تغزل مع النساء الصندلانی صیدلانی
وزننده ومرادفیدر که ذکر اولندی المصنطل طانك کسریله دائما باشنی یره اکه رك مشی ایدن آدمه دینور یقال
رجل مصنطل اذا کان یمشی ویطاطئ رأسه الصول قول وزننده والصیال کتاب وزننده که اصلی صوال
ایدی والصوول قعود وزننده والصولان جولان وزننده والصال واوی الفه ابدالله والمصاله مقاله
وزننده برکسه‌نك اوزرینه یورویش ایدوب صالدرمق معناسنه در آدمجل دوه کبی یقال صال علی قرنه یصول
صولا وصیالا وصوولا وصالا ومصالة اذا سطا علیه و برکسیه حواله وشرکیر اولمق معناسنه مستعملدر یقال
صال علی فلان اذا استطال علیه وقهره وصؤل ارکك یاوز دوه سائر دوه‌لر اوزره صالدروب کیمنی قاوره‌یوب کیمنی
تپه‌لمك معناسنه در یقال صال الفحل علی الابل صولا اذا قاتلها وحشاری اشك دیشی اوزره صالدروب اوکنه
قاتوب سورمك معناسنه در یقال صال العیر علی العانة اذا شلها وصول وصوله برآدمك اوزرینه کدی کبی صیچرایوب
آتلمق معناسنه در یقال صال علیه صولا وصولة اذا وثب و برکسه حقنده برنسنه مقدر اولمق معناسنه مستعملدر
یقال صیل لهم کذا علی المجهول ای اتیح بو معنا مجازدر و بو معناده همان مجهولا استعمال اولنور الصوول
صبور وزننده صالدریجی مقاتل دوه‌یه دینور آدمه صالدرانه آدمجل تعبیر اولنور نته که مهموزا دخی
مستعملدر المصول منبر وزننده آجبسی کتمك ایچون ایچنده ابوجهل قاونی اصلاتدقلری بردرلو قابه دینور
المصولة مکنسه وزننده ومرادفیدر که سپورکه‌یه دینور الصیلة صادك کسریله فانك میمنك اوجنده
اولان دوکمه دینور صول قول وزننده صعید مصر قضاسنده برقریه در محمد بن جعفر الفقیه المکی
الصولی اورادندر صول صادك ضمیله برجلك آدیدر اعلامدن ابو بکر الصولی وعموجه زاده‌سی ابراهیم الصولی اکا
منسو بلردر و برموضع آدیدر التصویل تفعیل وزننده صوایله برنسنه‌یی چقرمق معناسنه در برنجك صو ایله طاشلرنی
چقرمق کبی یقال صوله اذا اخرجه بالماء وخرمنك اطرافنی سپورمك معناسنه در یقال صول البیدر اذا کنس نواحیه

وتاوه ايچره قاور يلان چكركه‌لرى قارشدرمق معناسنه در يقال الجراد يصوّل فى مشواه اى يساط المصوّلة
معظمه وزننده صوايله تنقيه اولنمش بغدايه ياخود چورەسى سپورلمش جچ بغداى خرمننه دينور الصولة صادك
ضميله صوايله طپراغى وكسكى تميزلنمش بغدايه دينور مؤلف تصويلك ايكى اوّلكى معنالرينك عقبنده وحنطة
مصوّلة وصولة عن حنطة عبارتيله ثبت ايلمكله برمقتضاى سياق وجه مذكوراوزره ترجمه قلندى المصاولة
مفاعله وزننده والصيال والصيالة صادلرك كسريله دوكشمك ايچون بركنسه اوزره صچرايوب آتلمق
معناسنه در يقال صاوله مصاولة وصيالا وصيالة اذا واثبه التصاول تفاعل وزننده برى برينك اوزرينه صچرايوب
جمله ايدشمك معناسنه در يقال تصاولا اذا تواثبا صوله خوله وزننده بر رجل آديدر الصهل فتحتيله والصهل
اهل وزننده صحل معناسنه دركه صوتده جزئيجه بوغوقلق اوله رق تيزلكه دينوركه پك زيل صداسى كبى طورى
چقميوب لنكرلوجه حدّت اوزره اولمسندن عبارتدر آت كشرديسى كبى و بومحاسنندر يقال فى صوته صهل
وصهل وصحل اى حدّة مع بحح الصهيل صادك فتحيله آت كشنمك معناسنه در يقال صهل الفرس صهيلا
من الباب الثانى والثالث اذا صوّت وصهيل اسم اولور آتك سسنه دينور كماسيذكر الصهال غراب وزننده
بودخى آتك سسنه دينوركه كشردى تعبير اولنور يقال سمعت صهيل الفرس وصهاله اى صوته الصهال شدّاد
وزننده آته اطلاق اولنور كشنيجى اولديغندن ياخود پك كشنيجى اولانه دينور الصاهل كشنيجى ديمكدر
ومنه يقال رجل ذوصاهل اى شديد الصيال والهياج يعنى اسرمش دوه كبى خشم وسطوتله صولت وهيجانى
شديد اولان كمسه دركويا كه نفسنده وطبعنده برصاهل مندرج اولمغله صولت وقتنده كويا كه صهيل ايدر وصاهل
شول دوه‌يه دينوركه دائما اللريله واياقلريله يرى تپوب واوكنه كلنى قاوره‌يوب وعزّت نفسندن ناشى اصلا بردفعه
اولسون بوكورميه لكن شدّتندن جوفنده كورلديلر پيدا اولوراوله يقال جمل صاهل اذا كان يخبط بيده ورجله
ويعض ولايرغو بواحدة بن عزّة نفسه وبجوفه دوىّ ويقال جمل ذوصاهل وناقة ذات صاهل الصاهلة فاعله
وزننده مصدردر صهيل معناسنه اسم اوله رق مستعملدر جمعى صواهل در يقال فرس له صاهلة رقيقة
اى صهيل وصواهل ترلايپدكلرى وكرزمه ايتدكلرى بيلرك وطرپانلرك صوتلرينه اطلاق اولنور واوتلقلر ايچره
سبنكلرك وزرديلرينه اطلاق اولنور تقول اعجزتنى صواهل الذبّان اى اصواتها فى العشب بنوصاهله عربدن
برجماعتدر الصهطلة دحرجه وزننده سولپكلكه دينور يقال به صهطلة اى رخاوة الصيل ميل وزننده
صول كلمه‌سنده لغتدر يقال صال عليه يصيل صيلا لغة فى صال يصول صولا ويقال صيل كذا على بناء المجهول
اى قيض واتيح اى قدّر نجز بعونه تعالى فصـــــل الضاد المعجمة الضئيل همزه‌ايله امير وزننده خيره
وجوره چلمسز آدمه دينور يقال رجل ضئيل اى صغير دقيق حقير وبدنى آرق ونحيف آدمه دينور جمعى ضؤلاء
كلور كرماء وزننده وضئال كلور ضادك كسريله المضطئل اضطألدن كه افتعالدر اسم فاعلدر ضئيل
معنالرينه‌در الضئالة كرامه وزننده برآدم ضئيل اولمق معناسنه‌در يقال ضؤل الرجل ضألة من الباب الخامس
اذا كان ضئيلا التضاءل تفاعل وزننده ضأله معناسنه‌در يقال تضاءل الرجل بمعنى ضؤل و برآدم بنى
كورمسونلر ديو اوتوروب كوجلمكله كيزلنمك معناسنه‌دركه سينمك تعبير اولنور يقال تضاءل الرجل اذا اخفى
شخصه قاعدا وتصاغر الضؤلان ضادك ضميله ثقلت وكلفت معناسنه‌در يقال هوعليه ضؤلان اى كلّ الضؤلة
ضادك ضميله شارحك تصويبى اوزره تؤده وزننده ضعيف و بيمجال آدمه دينور الضئيلة ضئيل كلمه‌سنك
مؤنثيدر وكوجك دله اطلاق اولنور لهاة معناسنه واينجه يلانه دينور اوق يلانى كبى يقال ساورته ضئيلة اى حية
دقيقة الضئبل زئبر وزننده وقليلا بانك ضميله آفت وداهيه معناسنه‌در وكلام عربده اشبو ضئبل وزئبر
كلمه‌لرندن غيرى فعلل وزننده يوقدر يعنى فانك كسرى ولامك ضميله كه لغت ثانيه‌يه كوره‌در حتى مؤلف زئبر
ماده‌سنده آنك لحن اولديغنه دخى قول ذكر ايلدى لكن مؤلف صاد مهمله ايله صئبل كلمه‌سنى دخى وزن مزبورده
ذكر ايلدى فلينظر الضحل رحل وزننده بر يوزنده اولان آزجه و يوفقه‌جه صويه دينوركه اصلا عمق اولميه
جمعى اضحال وضحول وضحال كلور ضادك كسريله ومنه فى المسجعات* بلدكم محل *وماؤكم ضحل *وهوالماء
القليل على الارض لاعمق له اتان الضحل اتن ماده‌سنده بيان اولندى كه صوايچنده اولان قيايه دينوركه برطرفى
طشره چقمش اوله وضحل مصدر اولور يره‌كى صو يوفقه اولمق معناسنه يقال ضحل الماء ضحلا من الباب
الثالث اذارق وكولك صويى آزجه اولمق معناسنه‌در يقال ضحلت الغدر اذاقلّ ماؤها بوراده غدرضم غينله
غديرك جمعيدر المضحل مقعد وزننده صويى آز اولان محله دينور الضزول زاى معجمه ايله زبرج وزننده

بغايت بخيل وجرى ناكس شخصه دينور يقال هوضرزل اى شحيح الضاعل عينك كسريله قوى وتوانا
اركك دوه‌يه دينور يقال جمل ضاعل اى قوىّ الضعل فتحتيله تقارب نسبدن يعنى برى برى اوزره متعاقبا
طوغمقدن ناشى چوجغك وجودى جوره وخيره اولمق معناسنه‌در يقال ضعل الصبىّ ضعلا من الباب الرابع
اذادقّ بدنه من تقارب النسب الضغيل غين معجمه ايله امير وزننده حجامت شيشه‌سى چكن آدمك اغزينك
سسنه دينور تقول سمعت ضغيلا وهوصوت فم الحجام اذا امتصّ محجمه الضكل شكل وزننده آزجه صويه
دينور الضيكل هيكل وزننده جثه‌سى بيوك و يومرى تنومند آدمه دينور فيل كبى وجبلاق آدمه دينور وفقير
وكدايه دينور جمعى ضياكل وضياكله در الاضكل احمر وزننده بودخى جبلاق آدمه دينور يقال رجل
ضيكل واضكل اى عريان الضلال والضلالة ضادلرك فتحيله والضلّ ضادك فتحى وضميله والضلضلة
زلزله وزننده والاضلولة اضحوكه وزننده والضلة ضادك كسريله والضلل فتحتيله يول آزغنلغنه
و يولسزلغه وكمراهلغه دينوركه اسمدر هدايت مقابليدر يقال هو فى الضلال والضلالة والضلّ والضلضلة
والاضلولة والضلة والضلل اى ضدّ الهدى والرشاد شارحك بياننه كوره مؤلف مصدرايله اسمى مخلط ايلمشدر زيرا
ضلال ايله ضلاله مصدرلردر وماعداسى اسملردر انتهى لكن اسم اوله رق دخى استعمال اولنورلر ومصدريت
صورتنده آزغون وكمراه اولمق معناسنه دركه يول آزمق معناسندن مأخوذدر تقول ضللت يارجل كزللت يعنى
من الباب الثانى و يقال ضللت كملت يعنى من البـاب الرابع ضلالا وضلالة ضدّ اهتديت مؤلفك بصائرده
بيانته كوره ضلال وضلاله طريق مستقيمدن عمدا اوسهوا وقليلا اوكثيرا عدول ايلمك معناسنه موضوعدر
واموردنيا ايرده خطـاءا اوعمدا عدول ايلمكده دخى استعمال اولنور وغفلت ونسيانده دخى مستعملدر ووجه
آخرايله ضلال ايكى قسمه منقسم اولور برى علوم نظريه‌ده اولان ضلالدر معرفت وحدانيت ومعرفت نبوّت
مقوله‌سنده اولان ضلال كبى و برى علوم عمليه‌ده اولان ضلالدر معرفت احكام شرعيه‌ده اولان ضلال كبى واضلال
دخى ايكى نوعدر برى بودركه سببى ضلال اوله مثلا برنسنه يتورمك كبى و بركسه‌نك ضلالنه حكم ايلمك بوقبيلدندر
و بريسى بودركه اضلال ضلاله سبب اوله برآدمى كمراه ايلمك كبى و بعض حكمادن منقولدركه انسانك اصابتى
وجه واحددن وضلالتى وجوه كثيره‌دن ناشى اولور زيرا استقامت وصواب نشانه مصيب اولان اوق منزلنده‌در
وضلالت جوانبنه ساقط اولان يرنده دركه كثيردر انتهى وضلال وضلاله يول يتورمك معناسنه دركه يول آزمق
تعبير اولنور تقول ضللت الطريق كملت يعنى من الباب الرابع وكذا يقال ضللت الدار والمنزل وكلّ شئ مقيم لايهتدى له
يعنى مطلقا ثابت و برقرار اولان برنسنه‌نك كه طريق ودار مقوله‌سيدر يرنى بيليوب باواره جق يولنى بولمديغك حينده
ضللته ديرسن كه باب رابعدندر واول نسنه كندى بيلمز و بولمز اولورسه ضلّ عنى ديرسن كه باب ثانيدندر خلاصه
ضدّ هدايت معناسندن باب رابعدندن وثانيدن واردايدر وطريق ومنزل كبى ثابت اولان نسنه‌لرك موضعلرنى
بيليوب آزمق وخطا ايلمك معناسنده يالكز باب رابعدن واردايدر واول مقوله نسنه بولنمز اولدقده باب ثانيدن
عن حرفيله وارداولور وحيوان قسمى دخى ثابت منزلنده اولمغله بونده دخى باب رابعدن ايراد اولنور وضلال وضلاله
برنسنه‌يى يتورمك وضايع ايلمك معناسنه مستعملدر يقال ضلّ فلان البعير والفرس ضلالا وضلالة من الباب الثانى
اذا ذهباعنه و برنسنه ضايع اولوب يتمك معناسنه‌در يقال ضلّ البعير والفرس ضلالا من الباب الثانى والرابع
اذا ضاع و بركسه هلاك اولوب وجودى خاكسار اولمق معناسنه مستعملدر يقال ضلّ الرجل اذا مات وصار
ترابا وعظاما وكيزلنوب غائب اولمق معناسنه مستعملدر يقال ضلّ الماء فى اللبن اذا خفى وغاب واونوتمق
معناسنه‌در يقال ضلّ فلانا اذا نسيه ومنه قوله تعالى فعلتها اذا وانا من الضالين تنبيه على ان ذلك سهو و برنسنه
يا بركسه الدن چقوب كتمك معناسنه‌در يقال ضلنى فلان اى ذهب عنى فلم اقدر عليه الاضلال همزه‌نك كسريله
برنسنه‌يى يتورمك اضاعه معناسنه‌در يقال اضلّ البعير والفرس اذا ذهباعنه مترجم ديركه مصباحده مرسومدركه
ازهرى ديديكه اضللت الشئ ديرلر همزه ايله قچن دابه وناقه وسائر نسنه‌يى ضايع اولوب يرنى بيلمزايسه وطريق ودار
مقوله‌سى ثابت نسنه‌نك موضعنى خطا ايدرسه ثلاثيدن و باب ثانى ورابعدن ضللته وضللته ديرلر وابن اعرابى ديديكه
اضلنى كذا ديرلر همزه ايله اول نسنه‌يى بولمغه قادر اولميوب عاجز اولورايسه وضلنى كذا ديرلر كرك انسان وكرك حيوان
اولسون باب ثانيدن اوله رق غائب اولوب بولمقدن عاجز اولورايسه انتهى واضلال برنسنه‌يى يره كوموب نابود
ايلمك معناسنه‌در يقال اضلّ الشئ اذا دفنه وغيبه الضالّ والضلول صبور وزننده آزغين كمراه معناسنه‌در
اوّل باب ثانيدن ثانى رابعدندر الضالة صاحبسز بيابانده قالمش دوه‌يه دينور مذكر ومؤنثه اطلاق اولنور

مطلب

يقال وجدضالته وهى من الابل التى تبقى بمضيعة بلارب شارح دير كه مؤلفك دوه يه تخصيصى انحصارعربه مبنى در
يوخسه اكرضايع اولان كه تركيده يتك تعبيراولنور انسـان ايسه ضال دينورهاسز واكر حيوان وسائرنسنه ايسه
ضاله دينورهاايله الضالّة ضادك ضميله دلالت صنعتنده كائن اوزلغه وحذق ومهارته اطـلاق اولنور فى الاصل
ضله يتكلكه دينور كه اسمدر كويا دليل حاذق يتكلك ايچون مخلوقدر استنبولده كى معهود بوجك كبى يقال دليل به
ضلة اى حذق بالدلالة الضلة ضادك فتحيله حيرت معناسنه در تقول اخذنى منه ضلة اى حيرة وغيبت معناسنه
يعنى غائبلكه ده دينور خير وشرده استعمـال اولنور مثلا براحبابك غيبت ومفارقتى و برنسنه نك ضياع وفقدانى كبى
يقـال طال ضلته واقلقنى ضلته اى غيبته وقال فى الاساس ذهب دمه ضلة تضلل ضمتيله ولام مشدده نك كسريله
و بعضا ضاد مفتوح اولور باطل وهدر و بيهوده معنـاسنده علمدر و بوتهلك وتخيب كبى تصرفاتدندر فى الاصل
فعل مستقبلدر وحاليـا غيرمنصرفلردر يقـال وقع فى وادى تضلل اى البـاطل وعدم انصرافنك علتى علميت
وضادك ضمى صورتنده وزن فعل اصلى وفتحى صورتنده حالى علتلريدر يقـال وقعوا فى وادى تضلل اى البـاطل
التضليل تفعيل وزنـنـده والتضلال تانك فتحيله برآدمى ضلالته واردرمق معناسـنه در كه آزدرمق وآزغين
ايلمـك تعبيراولنور يقـال ضلله تضـليلا وتضلالا اذاصيره الى الضلال المضلة ميمك فتحى وضادك كسريله
والمضلة فتحتيله والضلضلة علبطه وزنـنـده شول يره دينـور كه آنده يول آز يلور اوله يقـال ارض مضلة
ومضلة وضلضلة اذاكانت يضل فيهـا يعنى الطريق الضليل سكيت وزنـنده كثير الضلال كسيه دينـور
يقـال شيخ ضليل اى كثير الضلال المضلل معظم وزنـنده اصلا خيرطرفنه موفق اولميـان شخصه دينـور
يقـال رجل مضلل اذاكان لايوفق بخير الملك المضلّ والضليل سكيت وزنـنـده امرء القيس نام شـاعر جاهلى
مراددر مؤلف بونكله اشبو حديثه اشارت ايلمشدر وفى حديث على رضى الله عنه وقدسئل عن اشعر الشعراء فقال
ان كان ولابدّ فالملك الضليل يعنى امرؤ القيس الضل ضادك كسريله وضميله ضلالدن اسمدر آزغينلغه دينـور
ومنه قولهم مبـالغة هو ضل بن ضل اى منهمـك فى الضلالة اولايعرف هو وابوه اولاخير فيه وتفسير ثانى يه كوره
ضياع معنـاسندن اولور الضلة ضادك كسريله پيچلك وحرامزادلك معنـاسنه مستعملـدر ومنه يقـال هو
ابنه لضلة اى لغير رشدة وهدر وعبث معناسـنه مستعملدر يقـال ذهب دمه ضلة اى بلاثار يعنى هدرا و يقـال
هو تبع ضلة بالاضافة والنعت اى داهية لاخيرفيه وكذا يقـال هو ضل اضلال بونده ضادك كسرى وضميله جائزدر
نته كه صاد مهمله ايله ده ز بازده درلكن آنده فقط مكسور اولور الضلل فتحتيله اسمدر نته كه ذكراولندى وشول
صويه دينـور كه قيا آلتندن وقويتودن جريان ايدوب اصلا اكا كونش طوقنمز اوله على قول اغاجلق ارالغندن
جريان ايدن صويه دينور الضلاضل سلاسل وزنـنـده صو بقيه لرينه دينـور مفردى ضلضله در يقـال
ضلاضل المـاء اى بقاياه الضلضلة والضلضل فتحتيله وضاد ثانيه نك كسريله والضلضلة علبطه
وزنـنده والضلاضل علابط وزنـنده والضلضلة قنفذه وزنـنده طپراغى قالين يك يره دينور يقال ارض ضلضلة
وضلضل وضلضلة وضلاضل وضلضلة اى غليظة و برآدم يوكلنوب كوترمكه كوج يته جك طاشلره دينـور
وضلاضل وضلضله علابط وعلبطه وزنـنده دليل حاذقه دينـور تضلال تانك فتحيله بر موضع آديدر ضل
بتضلال ضادك ضميله باطل و بيهوده معنـاسنده مستعملدر نته كه بعض اشعارده كلمشدر الضلّ ضادك ضميـله
آزمغه دينور كه ذكر اولندى وغيبوبت وفقدان معناسنه مستعملدر ومنه المثل * ياضلّ ماتجرى به العصا * اى يافقده
ويا تلفه بومثلى ابتـدا ملك جزيره اولان جذيمه نك همشيره زاده سى عمرو تكلم ايلدى وعصـا جذيمه نك بنديكى
قسراغك اسميدر كه بغايت يوكرك ايدى وقتا كه ملكهٔ حيره اولان زبانك دسيسه سيله جذيمه مزبوره طرفنه عازم
ودام حيله سنه كرفتار اولدقده وزيرى اولان قصير فرس مرقومه يه بنوب كيرويه فرار ايلدى وصولنده عمرو قصيرى
عصا اوزره نك وتنها ايراقدن كوردكده كلام مزبورى تكلم ايلدى توقع شروشور معرضنده ايراد اولنور ضلضله
علبطه وزنـنده وضلاضل هدهد وزنـنده برموضع آديدر ضليلاء ضادك فتحيـله برموضعدر الاضمحلال
اقشعرار وزنـنـده برنسنه زائل ونابود اولمق معناسـنه در يقـال اضمحلّ الشئ اذاذهب و بونده ميمك تقديميله
امضحلّ ونونله اضمحنّ دخى لغتدر وچوزلمك معنـاسنه مستعملدر يقال اضمحلّ الحبل اذا انحلّ وهوادن بولود
صيريلوب آچلمق معناسـنه در يقـال اضمحلّ السحاب اذاانقشع ومادهٔ مزبوره نك موضع ذكرى بومقامدر
ضحل ماده سى دكلدر شارح دير كه مؤلف كرچه ميمك اصالتنه ذهابله جوهرى يه تعريض ايلمشدر لكن اكثر صرفيون
زيادهسنه قائللردر الضميلة سفينه وزنـنـده كوترم عورته على قول طوپال عورته دينور يقـال امرأة ضميلة

اى زمنة اوعرجاء الضندل صندل وزنـنده ومرادفيدر كه ضخم الرأس انسان وحيوانه دينور ياخود صواب اولان
صاد مهمله ايله اولمقدر الضهول قعود وزنـنده برقابده سود بركك معناسنه در يقال ضهل اللبن ضهولا من الباب
الثـالث اذا اجتمع الضهل اهل وزنـنـده برقابده بركش سوده دينور على قول ضهل وضهول مطلقـا برنسنه تدريجله
بركك معناسنه در يعنى ضهل اسم اولميوب ضهول كبى مصدردر يقـال ضهل الشئ ضهلا وضهولا اذا اجتمع شيئـا
بعدشئ وضهل ناقه نك وقيونك سودى آز اولمق معنـاسنه در يقال ضهلت النـاقة والشاة اذاقل لبنهما ومشروب
آزجه وطوريجه اولمق معنـاسـنه در يقـال ضهل الشراب اذاقل ورقّ ورجوع معناسـنه در يقـال ضهل اليه
اذارجع و برآدمك تمـام حقنى ابطال ايدوب اكسـك ويرمك معنـاسـنه در وبوماء قليل معنـاسندن مأخوذدر
يقـال ضهل فلانا حقه اذاتقصه اياه وابطل عليه الضهول صبور وزنـنـده سودى آزجه اولان ناقه يه وقيونه
دينور جمعى ضهل دركتب وزنـنـده يقال ناقة وشاة ضهول اى قليلة اللبن وصويى آزقيويه دينور يقال بئر ضهول
اى قليلة المـاء و يمورطليجى دوه قوشنه دينور الضاهلة صويى آزجه پيكاره وآيازمه يه وصف اولور يقـال عين
ضاهلة اى قليلة المـاء الضهلة تمره وزنـنده جزئيجه نسنه يه دينور الاضهـال همزه نك كسريله اغاجك
خرماسى بلورمك معناسنه در يقـال اضهل النخل اذاظهر رطبه و برآدمه جزئيجه مال وعطيه و يرمك معناسـنه در
يقال اضهله اذا اعطـاه ضهلة من مال اى عطية نزرة الاستضهال برخبرى تجسس ايده رك برلمعه سنى حسب
الامكان اخذايله تحصيل ووقوف ايلمك معناسـنه در يقـال استضهل الخبر اذا استوخى منه ماامكنه الضال تخفيفله
مال وزنـنده سدر اغاجنك انهاردن بعيد اولان نوعنه دينـور كه ماء مطر ايله نشوونما بولور مفردى ضاله در على قول
بيـانى نوعنه دينور و بر بشقه شجرك دخى آديدر كه باديه اشجـارندندر الاضالة همزه نك كسريله بر شجر ضال
بيتورمك معنـاسنه در يقـال اضال المكان واضيل على الاصل اذا انبت الضال الضالة بالجمله براغه دينـور سلاح
معنـاسـنه على قول سهامه دينور ذات الضال برموضع معروف آديدر فصـــــل الطاء الطبل طانك
فتحيله معلومدر كه صورنانك اولوقرنداشيدر بريوزلو وايكى يوزلو اولور جمعى اطبـال وطبول كلور وطبل مصدر
اولور طاول چالمق معنـاسنه يقـال طبل الرجل طبلا من البـاب الاول اذا ضربه وطبل خلق وناسه اطلاق اولنور
شماطه لرندن ناشى و برچشيد يمانى قمـاش اسميدر كه آنده طبل صورتلرى منقوشدر على قول مصرده نسج اولنور
وخراج معناسنه دركه ارض خراجيه دن آلنـان مالدر ومنه هو يحبّ الطبلية اى دراهم الخراج الطبال شدّاد
وزنـنده طاولجى يه دينـور كه مهتراوله جقدر الطبالة كتابه وزنـنده طاولجيلق حرفتنه دينور التطبيل تفعيل
وزنـنده بودخى طاول چالمق معنـاسنه در يقـال طبل الرجل بمعنى طبل مؤلف طبله دن سكوت ايلدى فى الاصل
خراج اقچه سى صايدقلرى تختهيه دينـوب بعده تعميم ايلديلر الطوبالة طانك ضميله ديشى قيونه دينـور جمعى
طوبالات كلور اركك نه طوبال اطلاق اولنمز الطحال كتاب وزنـنده احشاء داخليه دن طلاق ديدكلرى عضوه
دينور جمعى طحل دركتب وزنـنده وطحال بركلبك آديدر و بنو الغبر جماعتنه مخصوص برموضعك اسميدر ومنه المثل
ضيعت البكار على طحال * بوراده بكار بكرك جمعيدر كه كنج دوه يه دينور اصلى بودر كه سويد بن ابى كاهل نام كسنه
بنوغبرى اشبو * من سره النيك بغيرمال * فالغبريات على طحال * ارجوزه سيله هجو ايدوب بعدبرهة مزبور سويد
برقبيله يه اسير اولمغله فكاكه سى خصوصنده بنوغبردن استعانه ايلدكده مرقوملر كلام مزبورى ايراد ايلديلر برآدم
مقدما حقنده اساءت ايلديكى كسه دن حاجت طلب ايلدكـده ضرب اولنور الطحل فتحتيله برآدمك طلاغى
بيوك اولمق معنـاسنه در يقال طحل الرجل طحلا من البـاب الرابع اذا عظم طحاله وچامورسيبيله صو فاسد اولوب
قوقمق معناسنه در يقـال طحل المـاء اذا افسد وانتن من حماة و برنسنه نك لونى اطحل اولمق معناسـنه در يقال
طحل الذئب اذا كان اطحل الطحل طانك فتحى وحانك سكونيله برآدم طلاق اغريسنه اوغرامق معناسنه در
يقـال طحل فلان على المجهول طحلا اذا اشتكى طحاله و برآدمك طلاغنه اورمق ياطوقنمق معنـاسنه در يقـال
طحله طحلا من البـاب الثالث اذا اصاب طحالـه و بونده حانك فتحيله ده زبان ده در حرف حلق اولدغيچون
وطولدرمق معنـاسنه در يقال طحل الاناء اذا ملأه الطحل كتف وزنـنده طلاغى بيوك آدمه دينور و بالطبع
دارغين وخشمنـاك آدمه دينـور يقـال رجل طحل اى غضبان وطلوقابه دينـور يقـال قدح طحل اى ملأن
و يوصونلى صويه دينـور يقـال ماء طحل اى مطحلب وسيـاه بولانق صويه دينـور الطحلة طانك ضميله
بوزايله قاره بينده بردورلو رنكدر كه جزئيجه بيـاضه مائل اولور تركيده كوكچل تعبير اولنور فارسيده نيلكون دينور
و بوطـلاق رنكيدر الاطحل والطحلاء طحله دن وصفلردر كوكچل شيئه دينـور يقـال ذئب اطحل وشاة

طحلاء اذا كان لونه طحلة اى بين الغبرة والسواد بيباض الطاحل بولانق نسنه‌يه دينور يقال شراب وغبار
طاحل اى كدر مطحل منبر وزننده اسما ندر معقل بن خويلد بن مطحل هذيل قبيله سندن برشاعردر على قول
اكا ابو المطاحل ديرلر يوم المطاحل ميمك فتحيله بين العرب بر يومدر كه آنده مقاتله ايلديلر ياخود مطاحل
بر موضعدر كه قتال آنده واقعدر المطحول طولدرلمش قابه دينور يقال آناء مطحول اى مملوء طحلاء صحراء
وزننده مضرديارنده ايكى قريه آديدر الطحميل قنديل وزننده خروسه دينور يقال صاح الطحميل
اى الديك الطربال قرطاس وزننده يوللرده و بعض يوكسك تپه‌لرده نشان ايچون ياپلمش ميل ومناره‌يه دينور
وهر يوكسك وغالى بنايه دينور وطاغدن وديواردن كنكره كبى هوايه طوغرى اوزادى چقمش ديك و يالم قطعه‌يه
دينور وطاغدن سوءلوب چقمش بيوك قيايه دينور كه آلتى طرفندن كچلمك وهمناك اوله الطربلة دحرجه
وزننده سدكى يوقرى چوكديره‌رك ايشه‌مك معناسنه‌در يقال طربل بوله اذا مدّه الى فوق الطربيل قنديل
وزننده خرمن دوكجك دوكنه وخرمن عربه سنه دينور الطرابيل صوامع معناسنه‌در كه صومعهٔ راهبك جمعيدر
ومنه طرابيل الشام اى صوامعها شارحك بيانه كوره مفردى طربال‌در الطرجهالة طانك وجيمك كسريله
فنجانه دينور كه ظرف معلومدر طرجهاره كبى مؤلف طرجهاره‌يى مطلقا رسم ايلمكله طريقه‌سى اوزره اوّلى
مفتوح اولوب بوراده بالكسر قيديله تقييد ايلمكله ظاهرا بو مكسور اولور پس كا الطرجهارة قولى معنايه محمول اولور
وكتب طيبه‌ده رأس حنجره اوج غضروفى مشتمل اولوب اوجنجيسنه طرجهالى دينور ديوه‌رسوم اولمغله ظاهر
فنجان شكلنده اولديغنه مبنى اولور الاطرغلات همزه‌نك ورانك وغين معجمه‌نك ضمى ولامك تشديديله بوننده
طوقلرى اولان يوسفجق قوشلرينه وحق قرآن ديدكلرى قرى قوشلرينه واوكيك قوشلرينه دينور شارحك
بيانه كوره اطرغلّ مفرديدر الطسل نسل وزننده بر يوزنده آقوب كيدن صويه دينور يقال ارض بها طسل
وهو الماء الجارى على وجه الارض ومصدر اولور سراب برية‌ده اوينايوب يلدرامق معناسنه يقال طسل السراب
طسلا من الباب الاول اذا اضاء واضطرب الطيسل صيقل وزننده سرابه دينور كه بريه‌ده صو كبى كورينور
ويله دينور ريح معناسنه ياخود شديد نه دينور وغباره دينور ويك قراكوكيجه‌يه دينور وچوق شيئه دينور
ولكنه دينور طست معناسنه نته كه طسيل دخى دينور سينك تقدميله الطيسلة دحرجه وزننده
برآدم يقين سفر ايدوب تجارت رابحه‌يه نائل اولمغله مالى چوغالمق معناسنه‌در يقال طيسل الرجل
اذا سافر قريبا فكثر ماله وطيسله حيدره كبى بر رجل اسميدر الطعل طانك فتحى وعينك سكونيله
ناسك نسبلرينه قدح وطعن ايلمك معناسنه‌در يقال طعل فى نسبه طعلا من الباب الثالث اذا قدح فيه الطاعل
اكرى ايكن طوغرولمش اوقه دينور الطفل نفل وزننده مطلقا تر وتازه ونرم اولان شيئه دينور جمعى طفال
طانك كسريله وطفول كلور مؤنثى طفله‌در يقال غلام و بنان طفل وامرأة طفلة اى ناعمة فى الاصل مصدر اولمغله
مذكر ومؤنثه ومفرد وجمعه اطلاق اولنور نته كه بنان جمع ايكن متصف اولدى الطفالة كرامه وزننده
والطفولة عمومه وزننده بر نسنه تر وتازه ونرم اولمق معناسنه‌در يقال طفل الشئ طفالة وطفولة من الباب
الخامس اذا رخص ونعم وچوجقلغه دينور طفوليه كبى كما سيذكر الطفل طانك كسريله مطلقا كوچك نسنه‌يه
دينور على قول كوچك مولوده دينور كه چوجق تعبير اولنور يقال جاء ومعه طفل وهو الصغير من كل شئ
او المولود وهر وحشى حيوانك دخى ولدنه طفل اطلاق اولنور جمعى اطفال كلور مترجم دير كه ابن اثيرك بيانه
كوره مؤنثلرنده طفله دخى دينور وجنس اراده‌سيله طفل واحد وجمعه اطلاق اولنور وعند البعض فى الاصل
مصدر اولديغنه مبنى‌در وطفل حاجت معناسنه‌در وكيجه‌يه دينور ليل معناسنه وغروبه قريب كونشه
اطلاق اولنور وآتش شراره‌سنه دينور يقال تطايرت اطفال النار وهر شيئك جزؤنه و پاره‌سنه اطلاق اولنور كرك عين
وذات وكرك حدث ومعنا اولسون ومنه يقال طفل الهم والحبّ اى جزؤ منه الطفل فتحتينله والطفولية
باى مشدده ايله طفاله وطفوله كبى چوچقلغه دينور بونلردن فعل متصرف اولمز يقال هو طفل بين الطفل
والطفالة والطفولة والطفولية وطفل العشىّ ايكندى وقتنك آخرنه اطلاق اولنور كونش صراروب غروب
ايلمكه بشلديغى هنكامده وطفل الغداة كونشك طلوعندن پرتوى هر يره استمكان يعنى يايلديغى هنكامه قدر
اطلاق اولنور تقول آتيه فى طفل العشىّ وهو آخره عند الغروب وكذا يقال اتانى فى طفل الغداة وهو من لدن
ذرور الشمس الى استمكانها فى الارض وطفل قرا كولغه دينور يقال جاءنى فى طفل الليل اى فى الظلمة وطفل
مصدر اولور نباتى طپراق بصمغله بو يلنيوب تباه اولمق معناسنه‌در يقال طفل النبت طفلا من الباب الرابع

اذا اصابه التراب يعنى فافسد ولم يطل المطفل محسن وزننده چوجقلى خاتونه وياوريلى جانوره دينور جمعى
مطافيل ومطافل كلور يقال امرأة وظبية مطفل اى ذات الطفل وشول صوغوق كيجه‌يه دينور كه شدت برودتدن
اطفالى هلاك ايدر اوله بونك همزه‌سى ازاله ايچوندر يقال ليلة مطفل اذا كانت تقتل الاطفال بردا التطفيل
تفعيل وزننده كلامى تدبر وتأمل ايله يعنى هر طرفنى بسليه‌رك سويلمك معناسنه‌در وبو ترشيح كبيدر يقال طفل الكلام
اذا اندتره وكيجه كلوب چاتمق معناسنه‌در يقال طفل الليل اذا دنا وحيوان كندى ياوريسنى بسلمك معناسنه‌در
يقال طفلت الناقة اذا رشحت طفلها وكونش غروبه بشلمق معناسنه‌در يقال طفلت الشمس اذا دنت
للغروب ودوه‌يى ياوريسى ارددن ايرشمك ايچون آهسته جه سورمك معناسنه‌در يقال طفل الابل اذا رفق بها
فى السير حتى تلحقها اطفالها ونباتى طپراق بصمغله بو يلنيوب فاسد وتباه اولمق معناسنه‌در يقال طفل النبات
على المجهول اذا اصابه التراب وبركسه طفيلى اولمق معناسنه‌در يقال طفل الرجل اذا صار طفيليا الطفل
نفل وزننده بودخى حيوان ياوريسنى تربيه ايلمك معناسنه‌در يقال طفلت الناقة طفلا من الباب الاول اذا رشحت
طفلها الطفول شمول وزننده كونش غروبه ياقلشمق معناسنه‌در يقال طفلت الشمس طفولا اذا دنت
للغروب وبركسه غروب وقتنه كيرمك معناسنه‌در يقال طفل الرجل اذا دخل فى الطفل وكونش طوغمق
معناسنه‌در يقال طفلت الشمس اذا طلعت وكونش غروب وقتنده قيزارمق معناسنه اولمغله ضد اولور يقال
طفلت الشمس اذا احمرّت عند الغروب الاطفال همزه‌نك كسريله بودخى غروب وقتنه كيرمك معناسنه‌در
يقال اطفل الرجل اذا دخل فى الطفل وكونش غروب دمنده قيزارمق معناسنه‌در يقال اطفلت الشمس
اذا احمرّت عند الغروب الطفيل امير وزننده حوضلرده قالمش بولانق صولره دينور مفردى طفيله‌در وطفيل
مكه‌ده بر طاغك آديدر طفيل زبير وزننده بر شاعرك اسميدر وطفيل بن زلال الكوفى كه طال قاوق زمره‌سنك
پيريدر ولميمه‌لره وضيافتلره دعوتسز بى تكلف واردیغيدن طفيل الاعراس ياخود طفيل العرائس ايله ملقب
اولمشيدى بعده هر طال قاوغى اكا نسبت ايدوب طفيلى اطلاق ايلديلر قال فى الاساس فلان مازال يطفل على الناس
حتى نسخ طفيل الاعراس شارح دير كه طفيلى اهل عراق اصطلاحندندر عربيده اكاوارش وواغل دينور مترجم
دير كه مؤلف ابو الطفيل عامر بن واثله‌دن كه صحابيدر سكوت ايلدى مشار اليه اصحاب كرام زمره‌سنك جمله‌سندن
الصكره انتقال ايلمشدر هجرتك يوزنجى على قول يوز يكرمنجى سنه‌سنده ارتحال ايلدى رضى الله عنه الطفيل
قنديل وزننده بودخى اويونتويه وطال قاوغه دينور طفيلى كبى وانڭدن تصرّف اولنمشدر فارسيده كاسه ليس
ديرلر التطفل تفعل وزننده طفيلى اولمق معناسنه‌در يقال تطفل فلان اذا صار طفيليا الطفيل حذيم وزننده
چوجغه دينور طفل معناسنه وبر رجلك اسميدر الطفال غراب وزننده والطفال سحاب وزننده قورى
بالچغه دينور المطافل سيمك فتحيله بر موضعك آديدر الطفيشل شين معجمه ايله سميدع وزننده بر درلو چوربايه
دينور و بو مرجمك چوربا سى اوله‌جقدر الطفنشل نونله سمندل وزننده ضعيف وزبون و بيمجال آدمه دينور
معناى مزبوردن مأخوذدر الطلّ طانك فتحى ولامك تشديديله ضعيف وفرسز يغموره دينور على قول يغمور
قسمنك پك خفيف وضعيف اولاننه دينور كه چسنتى تعبير اولنور وعلى قول چه وشبنم تعبير اولنان رطوبته دينور
ياخود آندن زياده چه و يغموردن اشاغيجه ياغان يغموره دينور جمعى طلال در طانك كسريله وطلال در
عنب وزننده يقان وقعنا الطلّ اى المطر الضعيف او هو اخفّ المطر واضعفه او الندى او فوقه ودون المطر
وطلّ انسانه عجب ويره‌جك خوب ولطيف ودلكش نسنه‌يه اطلاق اولنور يقال ليل وشعر وماء وحديث
طلّ اى حسن معجب وسوده اطلاق اولنور يقال سقانا طلاّ اى لبنا وياشلو پير آدمه اطلاق اولنور ضعف
وجودى تصوّريله يقال رجل طلّ اى كبير سنا و يلانه دينور حيه معناسنه بونده كسر ايله ده جائزدر وطلّ مصدر
اولور دانك حقنى و يرميوب اوزتمق معناسنه يقال طلّ غريمه طلاّ من الباب الاوّل اذا مطله وناقه‌نك
سودى آزالمغه دينور طانك ضميله ده لغتدر وعنف وشدّتله دوه سورمك معناسنه‌در يقال طلّ الابل
طلاّ اذا ساقها عنيفا وقان هدر اولمق على قول انتقامى آلنميوب اويله‌جه قالمق معناسنه‌در بو معناده
مجهول صيغه‌سيله اكثردر يقال طلّ دمه وطلّ على بناء المجهول يطلّ كيزلّ يعنى من الباب الثانى وكيل
يعنى من الباب الرابع اذا هدر اولم يثأر به وبرآدمك حقنى ابطال الله نقصان ويرمك معناسنه‌در يقال طله حقه
طلاّ من الباب الاول اذا انقصه اياه وابطله وطلّ سموزلكه ورطوبت بدنه اطلاق اولنور يقال مابالناقة
طلّ اى طرق ويره طلّ ديدكلرى رطوبت مذكوره ياغمق معناسنه‌در يقال طلت الارض على بناء المجهول

اذا نزل عليها الطل وطلا ايلمك معناسنه در يقال طله بالدهن اذا طلاه به وداينك حقنى قطعا ويرميوب
اوزرينه يانمق معناسنه در يقال طل فلانا حقه اذا منعه وطل وطلول قعود وزننده دمى هدر ايلمك معناسنه در
تقول طلت الدم طلا وطلولا اى اهدرته المطلول والطليل امير وزننده هدر اولان دمه دينور يقال دم
مطلول وطليل اى هدر وطليل مخلوقه دينور خلق معناسنه بعض نسخه لرده الحلو عبارتيله كه طتلو نسنه ديمكدر
وارد اولوب لكن شارح خلق نسخه سنى تصويب ايلمشدر و بعض نسخه ده خلق لفظى كتف وزننده مضبوط
اولمغله اسكى نسنه ديمك اولور وجدانمده بو نسخه ارجحدر وطليل حصيره دينور على قول دوم اغاجندن ياخود
خرما دالندن ياقبوغندن ايشلنمش اولانه دينور جمعى اطله كلور اجله وزننده وطله كلور طانك كسريله
وطلل كلور كتب وزننده الاطلال همزه نك كسريله بودخى دم هدر اولمق معناسنه در يقال اطل دمه
على المجهول اذا اهدر ودمى هدر قلمق معناسنه در يقال اطل الله دمه اى اهدره فهو مطل على زنة اسم المفعول
اى مهدور وبرنسنه اوزرينه حواله ومشرف اولمق معناسنه در يقال اطل عليه اذا اشرف الطلالة كرامه
وزننده برنسنه نك خوب ونكره اولمق معناسنه در يقال طل الشئ طلالة من الباب الرابع اذا عجب وطلاله
اسم اولور طلل كبى ويرانه خانه وسرايدن قلان آثار بنايه دينور وهر شيئك شخص وهيكلنه دينور كاسيذكر
وفرح وسرور معناسنه در وكوزللكه دينور بهاء وبهجت معناسنه وحالت حسنه يه وهيئت جميله يه اطلاق اولنور
تقول اعجبنى طلالته اى حالته الحسنة وهيئته الجميلة الطلاء طانك ضميله سلاء وزننده هدر اولمش قانه دينور
دم مطلول معناسنه بونك همزه سى لامدن مبدل اولان ياء تحتيه دن منقلبدر الطلة طانك فتحيله لذيذ خمره
دينور يقال سقاه طلة اى خمرا لذيذة وزوجه يه دينور يقال هى طلته اى زوجته وخوش ودلكش رايحه يه دينور
يقال ماهذه الطلة اى الرايحة اللذيذة وچه دوشمش چمنزاره دينور يقال قعدنا فى روضة طلة اى مبلولة بالطل
وقوجه قارى يه دينور ودلى زفير بدزبان قارى يه دينور يقال امرأة طلة اى بذية ومطعم وملبس خصوصنده اولان
خوشلغه ولطافته دينوركه دائما تر ونازك طعام ييوب كوزل وفاخر لباس كيمكدن عبارتدر يقال هو يعنى الطلة
اى النعمة فى المطعم والملبس الطلة طانك كسريله طليل كلمه سنك جمعيدر كه حصيره وسائره دينور الطلة
طانك ضميله بيونه دينور يقال اخذ من طلته اى عنقه وبراچيم سوده دينور جمعى طلل در صرد وزننده يقال
ماسقانى طلة اى شربة لبن الطلل فتحتينله خراب اولان خانه وعمارتدن سوولوب قلان اثره دينور محترق اولان
عرصه ده قالمش جابجا اوجاق وديوار قطعه لرى كبى طلاله دخى دينور وهر شيئك شخص وقالب وهيكلنه دينور
جمعى اطلال وطلول كلور وطلل الدار خانه نك دهليزلرنده اولان سدوسكى مقوله سى نشيمنه دينور وطلل السفينه
كمينك يلكنندن عبارتدر يقال مد الملاح طلل السفينه اى جلالها وتر وتازه شيئه دينور طرى معناسنه
وصويك يوزنه اطلاق اولنور يقال مشى على طلل الماء اى على ظهره يعنى وجهه وشاعرك اشبو * مثل النقا لبده
ضرب الطلل * مصراعنده واقع طلل كلمه سى كه لامينه درشاعر تشديد لامله ضرب الطل ديمك مراد ايدوب
لكن وزن مطاوع اولمامغله فك ادغام ايتدكدنصكره لامى تحريك ايلدى و بعضلر طانك كسرى ولامك فتحيله
روايت ايلمكله اكا كوره طل كلمه سنك جمعى اولان طلالدن مقصور اولور لبده كلمه سى تلبيدن كه يرى اصلتمق
معناسنه در ماضى در الطل طانك ضميله سوده على قول قانه دينور التطالل تفاعل وزننده برنسنه يه بيونى
سوندروب باقمق معناسنه دركه ايراق نسنه يه اويلجه باقيلور تقول تطاللت حتى رأيته اى تطاولت فنظرت الاستطلال
يوكسكه چقمغله برنسنه اوزرينه حواله ومشرف اولمق معناسنه در يقال استطل عليه اذا اشرف اطلال
همزه نك فتحيله بكير الشداخى نام صحابه نك ناقه سى ياخود قسراغى اسميدر مومى اليه سعد بن ابى وقاص ايله قادسيه
وقعه سنده حاضر اولمشدر ودابهٔ مرقومه نك تكلم ايلديكنى زعم ونقل ايدرلر صورتى بودركه اثناى محاربه ده نهر
قادسيه نك وراسنده بولنوب داد وستاده مشغول ايكن عجملر نهرك جسرنى قطع ايلمريله عودتنده پيش و پسندن
رهكذر ممنوع اولوب اعدادخى تضييق اوزره اولمغين متحير اولمغله دابهٔ مذكوره يه ثب يا اطلال يعنى بو نهرى اوته يه
پرتاو ايله ديو چاغردقده دابه دخى وثب وسورة البقرة ديوب همان برق خاطف كبى اوته طرفه پرتاو ايلدى وثب قولى
على وثب تقديرنده دركه اوته صحرامق اوزره واجبدر ديمكدر وسورة البقرة قولى قسمدر شارح ديركه نهر
مزبورك عرضى تمام قرق ذراع ايدى عجملر وجه مذكور اوزره دابه نك تكلمنى استماع و بورسمه وثوبنى مشاهده
ايلدكلرنده بونلر آسمانيلردر بروجهله مقاومت ايلمك ممكن دكلدر ديوب عنانكر اى سمت ادبار اولديلر الطلاطلة
علابطة وزننده آفت وداهيه يه دينور وبوغازك ايچنده اولان انجكره ياخود نسنه يوده جق يرينك اوجنده اولان

يومربجه اته دينور على قول كوچك دل دوشمكه دينوركه علتدر بوغزدن طعام وشراب سهولتله كچمز اولور
ومالك نام كسه نك پدرى اسميدر مزبور مالك طرف حضرت نبوى يه هزل واستهزا قبيحه سنه جسارت ايدنلرك
بريسيدر وطلاطله اشك قسمنه مخصوص برمرض آديدركه اصلا بلمرنده تحدث ايدوب ظهورنى قطع وافنا ايدر
الطلطلة علبطه وزننده والطلطل هاسز بونلرده آفت وداهيه يه دينور الطلاطل طانك ضمى
وفتحيله بودخى مركب قسمنك صرتلرنده ظهور ايدن مرض مذكوره دينور واولومه دينور موت معناسنه وچاره
وعلاج قبول ايلمين مرضه دينور ذوطلال كتاب وزننده بنو مرة بلادنده برصو يا بر موضع آديدر وابو سلمى ابن
ربيعة نك فرسى اسميدر الطلطل هدهد وزننده مرض دائمى يه دينور يقال اخذه الطلطل اى المرض
الدائم طليطله طارك ضميله مغربده بر بلده آديدر الطلطلة زلزله وزننده ارغلامق معناسنه در يقال طلطله
اذا حركه المطل اسم فاعل بنيه سيله ثابت وبرقرار اولميان شيئه دينور يقال امر مطل اى لبس بمستقر
و بو هدر معناسندن مأخوذدركه شبنم معناسندن منشعبدر الطمل حمل وزننده خلق ومخلوقك جمله سنه
دينور يقال خلق الله الطمل وهو الخلق كلهم ومصدر اولور طوارى عنف وشدتله سورمك معناسنه در يقال
طمل الابل طملا من الباب الاول اذا ساقها عنيفا وحصيرى ارالقلرينه ايپ چكه رك اورمك معناسنه در يقال
طمل الحصير اذا رمله وجعل فيه الخيوط وبزى قويو بويامق معناسنه در يقال طمل الثوب اذا اشبع صبغه واوقلاغو ايله
اتمك خميرنى يايوب آچمق معناسنه در يقال طمل الخبز اذا وسعه بالمطملة و بلاشدرمق معناسنه در يقال طمل
الدم السهم اذا لطخه وكل ما لطخ بدهن اودم اوقار وشبه ذلك فقد طمل على المجهول الطمل طانك كسريله
والطامل والطمول صبور وزننده عارسز و پرده سز شخصه دينوركه نه ايشلرسه اصلا خياسى و باك و پرواسى
اولميه طمل كلمه سنك جمعى طمول كلور يقال رجل طمل وطامل وطمول اى فاحش لايبالى ماصنع بوندن اسم
طموله در عارسزلق وادبسزلك معناسنه وطمل بولانق صويه دينور وبويه طويمش بزه دينور يقال ثوب طمل
اى مشبع صبغا وسياه كلميه على قول مطلقا سياه نسنديه دينور وقلاده يه دينور يقال فى عنقه طمل اى قلادة ولئيم
وفرومايه يه دينور واحمق ونادانه دينور وفاسق وخبيث اوغرى يه دينور واسكى ثوبه دينور وشخص وجثه سى خفى
تويسز قورده دينوركه قاولاق اولمغله شخصى كوريلوب بللو اولمز وبدخلق و بدحال و بدقيافه تولكى فقيره دينور
ياخود جبلاق اولانه دينور الطمليل طانك كسريله بودخى فاسق وخبيث اوغرى يه دينور و بد خلقه و بدقيافه
و بدحال فقيره دينور الطمل طمر وزننده خفى الشخص اولان قاولاق قورده دينور الطملال سربال وزننده طمل
معناسنه در و بدخلق و بد شكل و بدحال فقيره دينور الطملول طانك ضميله طملال ايله معناى ثانيده مرادفدر
وجبلاق آدمه دينور الطميل امير وزننده خفى الشان اولان آدمه دينور واركك اوغلاغه دينور كذلك ديشى
اوغلاغه دينور عناق معناسنه وحصيره دينور وسياه چامورك صوينه دينور وخرما اغاجنك تيكننه دينور
ويصى تمرنه دينور وقلاده يه دينور طيب ايله ملطخ اولديغيچون الطميلة سفينه وزننده بودخى ديشى اوغلاغه
دينور عناق معناسنه طملال سربال وزننده بنو حارث بن ثعلبه يه مخصوص بر فرس اسميدر الطملة طانك
ضمى وفتحى وفتحتينله حوض دبنده قلان صويه دينور وقاره باچغه دينور الطملة طانك كسريله زبون
وضعيف عورته دينور يقال تزوج طملة اى ضعيفة المطملة مكنسه وزننده اوقلاغويه دينور شوبق معناسنه
المطمول والطميل امير وزننده اوقلاغو ايله آچلمش خميره دينور وقان بيلاشمش اوقه دينور الطمل فتحتينله
برنسنه يه بيلاشمق معناسنه در يقال طمل به طملا من الباب الرابع اذا لطخ به الطملة تمره وزننده مردار
و بيلاشق ايشه اطلاق اولنور يقال وقع فى طملة اى امر قبيح فالتطخ به الاطمال تشديد طايله افتعال وزننده
حوضده اولان صويك مجموعنى چقروب قورى بالچق قالمق معناسنه در يقال اطمل مافى الحوض اطمالا اذا اخرج
فلم يترك فيه قطرة بعض نسخه ده بو مجهولا مضبوطدر الانطمال انفعال وزننده اوغريلره اورتق اولمق
معناسنه در يقال انطمل الرجل اذا شارك اللصوص الاطمال همزه نك كسريله محو ايلمك معناسنه در يقال
اطمل الدفتر اذا محاه الطمسلة دحرجه وزننده جماعدن عاجز وسست اندام اولمق معناسنه در يقال طمسل
الرجل عن المرأة اذا عجز الطمسل قنفذ وزننده اوغرى يه دينور جمعى طماسله در الطمسلى خوزلى وزننده
محنت وشدت وكدر وعذاب معناسنه در ومنه يقال هو يمشى فى الطمسلى اى فى الضراء الطنبلة دحرجه
وزننده بعد التعاقل اظهار حماقت ايلمك معناسنه در يقال طنبل الرجل اذا تحامق بعد تعاقل طنبول
طانك فتحيله مصرده ايكى قريه آديدر الطول طانك ضميله اوزامق معناسنه در يقال طال الشئ طولا اذا امتد

شارح دیرکه عند البعض بو ماده باب خامسدن متصرفدر نقیضی اولان قصر بابنه حمل ایله وعند البعض
باب اولدندر فعلی لازم اولمغله اسم فاعلی طویل کلور انتهی وطول طوال وطیال کبی مکث وآرام یاخود عمر
وحیات معناسنه مستعملدر کاسیذکر شارحك بیانه کوره طول اوزنلق معناسنه اسم اولور وجمعنده اطوال دینور
یقال له طول ای خلاف عرض الاستطالة بودخی اوزامق معناسنه در یقال استطال الشیء بمعنی طال لکن
البته بونك مفهومنده اوزون اوزادی اوزامق معتبردر وبرنسنه یوقری یه طوغری اوزون اوزادی چکیلوب
کتمك معناسنه در یقال استطال الشق فی الحائط اذا امتد وارتفع وبرکسه اوزره فضل ورفعت داعیه سنده اولمق
معناسنه در یقال استطال علیه اذا تفضل وکبر ونخوتله برآدمه حواله اولمق معناسنه در یقال استطال علیه اذا تطاول
واعدانك قتل ایلدیکی نفوسدن ازید آنلردن قتل ایلمك معناسنه مستعملدر یقال استطالوا علیهم اذا قتلوا
اکثر مما کانوا اقتلوا الطویل امیر وزننده والطوال غراب وزننده وصفلردر اوزون نسنه یه دینور
مؤنثی طویله وطواله درو جمعلری طوال وطیال در طالك کسریله ثانیده واولاجل الکسره یا یه ابدال اولندی
وطویل اهل عروض عندنده بر بحرك اسمیدر لغت مولده در مترجم دیرکه تعبیرات صرفیه ده حرف طویل
ومستطیل دیدکلری ضاد معجمه اوله جقدر نته که حرف صفیردن مرادلری صاد مهمله وزای وسیندر وفلریدر
الطوال رمان وزننده افراطله اوزون شیئه دینور یقال شیء طوال ای مفرط الطول المطاولة مفاعله
وزننده باب مغالبه دندر طول قامت بابنده برآدم ایله یارشمق کذلك طول جهتنده یعنی غنا ودولت ویسار بابنده
یارشمق معناسنه در تقول طاولنی فطلته ای باحثنی فی الطول والطول فکنت اطول منه شارح دیرکه باب خامسدن
اولسه ده مغالبه ده باب اوله منقول اولور وبرنسنه نك وعده سنی اوزاتمق معناسنه در مثلا بورجی تاخیر ایلمك کبی
یقال طاوله اذا ماطله الاطالة همزه نك کسریله والاطوال اصلی اوزره برنسنه یی اوزاتمق واوزون قلمق
معناسنه در یقال اطال الشیء واطوله بمعنی طوله واطاله خاتون اوزون بویلو اولاد یاخود اوزون بویلو ولد
طوغورمق معناسنه در یقال اطالت المرأة اذا ولدت اطوالا وولدا طویلا ومنه المثل * ان القصیرة قد تطیل
یعنی قصه بویلو عورت کاهجه اوزون بویلو اولاد کتورر قاصر اولان کسنه دن برفعل کامل ظهورنده ضرب
اولنور جوهری بو کلامی توهمندن حدیث اولمق اوزره ایراد ایلمشدر التطویل بودخی اوزاتمق معناسنه در
یقال طوله اذا جعله طویلا ودابه نك مرعاده طویله ایپنی کوشدوب اوزاتمق معناسنه در یقال طول للدابة
اذا ارخی طویلتها ومهلت ویرمك معناسنه درکه وعده یی اوزاتمقدن عبارتدر یقال طول له اذا امهله الطول
فتحتینله دوه نك مشفر اعلاسی یعنی اوست دوداغی اوزون اولمق معناسنه در جوهری مشفر یرینه شفه لفظیله
تعبیر ایلمکله وهم ایلمشدر زیرا شفه انسان دوداغنه مخصوصدر شارح دیرکه بو انسانك برونه مرسن اطلاق
قیلندندر فلا وهم وبو باب رابعدن متصرفدر یقال طول البعیر طولا اذا کان فی مشفره الاعلی طول واعلال
اولندیغی التباسه مبنی در الاطول اوست دوداغی اوزون دوه یه دینور یقال بعیر اطول اذا کان فی مشفره طول
ویك اوزون نسنه یه دینور اولکیده اسم فاعل بونده اسم تفضیلدر التطاول تفاعل وزننده ایراق نسنه یه
اوزانوب باقمق معناسنه در یقال تطاول الرجل اذا تعظل وکبر وترفع ایلمك معناسنه در یقال تطاول علیه
اذا ترفع الطیلة طانك کسریله عمر وزننده کانی معناسنه در یقال اطال الله طیلته ای عمره التطول درهم وزننده
والطویلة سفینه وزننده والطول والطیل عنب وزنلرنده وبعض اشعارده بو ایکینك لاملری مشدد اولور
دابه نك ایاقلرینه یاغلنان یاخود ایاقلرینه بغلدقدنصکره براوجنی طوتوب مرعایه صالیور یلجك ایپه دینور طوله ایپی
بوندن محرفدر الطوال سحاب وزننده دهرك اوزونلغنده مستعملدر ومنه یقال لا اکلمه طوال الدهر ای مدی
الدهر الطول والطیل عنب وزنلرنده والطول طانك ضمیله والطول طانك فتحیله والطیل طانك
کسریله والطول صرد وزننده والطوال سحاب وزننده والطیال کتاب وزننده مکث وآرام یاخود عمر وحیات
یاخود اوزون اوزادی کیدوب غائب اولمق معناسنه مستعملدر یقال طال طولك وطیلك وطولك وطولك وطیلك
وطولك وطوالك وطیالك ای مکثك او عمرك او غیبتك الطول طانك فتحیله والطائل والطائلة فضل ومزیت
وقدرت وغنا ووسعت ورفاهیت معنالرینه در یقال انه لذو طول ای فضل ویقال لذو طول فی کل الاحوال ای ذو قدرة
وانه لذو طول فی ماله ای ذو غنی وسعة ویقال ماهو بطائل ای دون وخسیس یعنی فضیلتی یوقدر الخق وفرومایه
وناکس در وطائل نفع وفائده معناسنه مستعملدر وبونفی مقامنه مخصوصدر یقال لم یحل منه بطائل یعنی آندن
برفائده استفاده ایلمدی التطول تفعل وزننده برآدمی احسانله ممنون ایلمك معناسنه در یقال تطول علیهم اذا امتن

الطول قول وزننده تطول معناسنه در یقال طال علیهم یطول طولا اذا امتن طول سکر وزننده برجنس
صوقوشی اسمیدرکه ایاقلری اوزون اولور طواله ثمامه وزننده بر موضع یاخود بر قیو اسمیدر وبنوضبیعة
بن نزره مخصوص بر فرسك آدیدر ابو طواله عبدالله بن عبدالرحمن البخاری کنیه سیدر که تابعیندندر
طوال غراب وزننده بر آدمك اسمیدر بنو الاطول عربدن بر بطن در الطالة حاله وزننده قانجق
مرکبه دینور اتان معناسنه المطول منبر وزننده ذکره اطلاق اولنور واوزون ایپه واوزغانه
ومرعاده حیوان ایاغنه بغلدقلری اورك تعبیر اولنان ایپه اطلاق اولنور جمعی مطاول کلور ومنه شدوا
مطاول الخیل ای ارسانها العذیلة کبسه وزننده بر روز کارك قرشوسندن اسن روز کاره دینور
تقول صر فتنا طیلة الریح ای نحتها السبع الطول صرد وزننده سور قرآنیه دن یدی سوره کریمه یه اطلاق اولنور که
سوره بقره وآل عمران ونساء ومائده واعرافدر که آلتی سوره متوالیه در یدنجیسی سوره یونس در علی قول سوره
انفال ایله براءه درکه اول قائل عندنده ایکیسی بر سوره عد اولنور مؤلف بونکله اوتیت السبع الطول حدیثنه تلمیح
ایلمشدر الطویلة طویلك مؤنثیدر ومنه المثل * قصیرة من طویلة * ای تمرة من نخلة بو مثل اختصار کلام معرضنده
ضرب اولنور که مختصر مفید اوله وطویله صمان تراینده بر مرغزارك اسمیدر که عرضی بر میل وطولی اوچ میل مسافه
یردر وآنده یغمور ایرکلنجك صهریج طرزنده بر واردر الطولی طوبی وزننده اطولك مؤنثیدر وحالت رفیعه یه
اطلاق اولنور جمعی طول در صرد وزننده الطائلة طائل معناسنه درکه ذکر اولندی وکینه وعداوته اطلاق
اولنور اوزایوب کتدیکیچون یقال بینهم طائلة ای عداوة وترة الطهبلة دحرجه وزننده سیر وسیاحت ایلمك
معناسنه در یقال طهبل الرجل اذا ذهب فی الارض الطهفلة دحرجه وزننده دائما داری اتمکی یمك معناسنه در
یقال طهفل الرجل اذا اکل خبز الذرة وداوم علیه الطهل فتحتینله صو بوزلق معناسنه در یقال طهل الماء
وطهل طهلا من الباب الرابع والثالث اذا اجن الطهل کتف وزننده والطاهل طورمقدن متغیر اولمش
صویه دینور التطهل تفعل وزننده بودخی صو بوزلق معناسنه در یقال تطهل الماء بمعنی طهل الطهلة
غرفه وزننده بر مقدارجه چایرلغه دینور وتر وتازه سبزه یه دینور الطهیلة دحرجه وزننده تازه سبزه یمك
معناسنه در یقال طهیل الرجل اذا اکل الطهلة الطهلئة طانك ولامك کسریله والطهلئة همزه نك تقدیمیله
والطهیلة سفینه وزننده اصلا برایشه یرامیان بی خیر ومنفعت احمق ونادانه دینور وحوض ایچره پارچه پارچه
دوکیلان صیواچامورنه دینور جوهری بو مقامده طهلئه ماده سنی ثبت ومافی السماء طهلئة ای سحابة مثالیله
سحابه معناسنه اولدیغنی بیان ایتدکدنصکره فعلئه وزننده اولمغله همزه سی ماده لرنده ذکری سبق ایدن غرقئ
وکرفئ کلمه لرینك همزه لری کبی زائددر دیو حکم ایلدی پس انسب اولان بونلری ایکی موضعده ذکر ایلمکدر
زیرا همزه سی اختلاف اوزره درکه عند البعض زائد وعند غیرهم اصلیدر الطهمل جعفر وزننده اله یاپشه جق
حجمی یعنی اله کاوب طوتجق یری اولمیان شیئه دینور یقال شیء طهمل ای الذی لا یوجد له حجم اذا مس وجوره
عورته دینور وخلقتی قبیح بدلقا تنومند آدمه دینور مؤنثی طهمله در یقال رجل طهمل ای جسیم قبیح الخلقة الطهملی
یای مشدده ایله بودور اولان سیاه آدمه دینور التطهمل تدحرج وزننده برآدم الی بوش یعنی یراقسز سلاحسز
کزوب یورمك معناسنه در یقال تطهمل الرجل اذا مشی ولاشیء معه یعنی من السلاح وبرآدمدن برنسنه اخذ
وجر ایتمك ایچون حیله ودوباره ودسیسه اعمال ایلمك معناسنه در یقال تطهمل لفلان اذا احتال ان یأخذ منه شیئا

فصل الظاء المعجمة

الظل ظانك کسری ولامك تشدیدیله ضحی مقابلیدر که فیء مفهومندن اعم اولور
پس کرك دائما کولکه اولسون وکرك شمس کندیدن زائل اولسون وعلی قول فیء معناسنه درکه شمس زائل
اولدقدنصکره اولان کولکه دن عبارتدر پس دائمی اولان کولکه یه که قویی یرده اولور اطلاق اولنمز وعند
البعض مفهوملری مغایردر ظل صباحدن زواله قدر وفیء زوالدنصکره اولان کولکه دن عبارتدر جمعی
ظلال وظلول واظلال کلور تقول قعدنا فی الظل وهو نقیض الضح او هو الفیء او هو بالغداة والفیء بالعشی شارح
دیرکه ظل ستر معناسنه موضوع اولمغله قول اول ارجحدر ومن الامثال * اترکه ترك الظبی ظله * یعنی بن فلانی آهو
کندی ظلنی ترك ایلدیکی کبی ترك وفراموش ایدرم دیمکدر بغایت متوحش ونفور اولوب بر وجهله دائره انس
والفته دخول ایلمز اولان کسنه حقنده ضرب اولنور زیرا آهو قسمی برنسنه دن اورکوب توحش ایدرسه بردخی
اکا عودت ایلمز بلکه وحشی الطبع اولمغله کندی کولکه سندن نفور وتوحش ایدر مثل مزبورده واقع ترك لفظی
رانك سکونیله درکه مصدردر جوهری وهمندن ناشی ماضی صورتنده ایراد واترکه کلمه سنی اسقاط ایلدی

شارحك بيانه كوره تهذيب ومجمع الامثال وعبابده جوهرى يه موافق مثبتدر واقعا ازجمله مستقصاده بو رسمه مرسومدر كه دائمى يارو همدمدن نفرت ومفارقت ايدن كمسه حقنده مثل ضرب ايدوب ترك الظبى ظله ديرلر وترك وهجران همدمنى ايعاد ايدن كمسه لاتركنك ترك الظبى ظله ديركه هجران ابدى يه تلميح ايدر فى الحقيقه ملايم اولان دخى بو يله اولمقدر زيرا مؤلفك ضرب ومضربى وجدانه ملايم دكلدر وظل جنت اعلايه اطلاق اولنور ومنه قوله تعالى ولاالظل ولاالحرور اى الجنة والنار ومرئى اولان خياله اطلاق اولنور كرك جن طائفه سندن وكرك سائردن اولسون يقال اصابه ظل اى خيال من الجن وغيره وظل مسلمة بن عبدالملك بن مروانك فرسى اسميدر وعز ومنعه وشوكت معناسنه مستعملدر يقال به ظل اى عز ومنعة ولباسك پروزنه اطلاق اولنور يقال بداظل الثوب اى زئبره وكيجه يه ياخود بر بلوكنه اطلاق اولنور تقول دخلنا الظل اى الليل او جنحه وهر نسنه نك قرالتيسنه وشخص وسوادنه ياخود تستر ايلديكى ثوب و پرده مقوله سنه اطلاق اولنور يقال هو ظله اى شخصه اوكنه وظل الشباب جوانلغك اول هنكامنه اطلاق اولنور يقال هو فى ظل الشباب اى اوله وظل القيظ حرارت هوانك شدتندن عبارتدر يقال سرنا فى ظل القيظ اى شدته وظل السحاب شمسى ستر ايدن پارچه سنه ياخود يره دوشن سوادنه اطلاق اولنور وظل النهار شمس تمام ارتفاع بولوب پرتوى غالب اولديغى هنكامده نهارك لوننده عبارتدر يقال اعجبنى ظل النهار اى لونه اذا غلبته الشمس وظل كنف وحمايت معناسنه مستعملدر يقال هو فى ظله اى كنفه وحمايته وظل اظلالدن اسم اولور برنسنه يى بوريوب اورتن اورتويه دينور يقال هو فى ظل اى فى ستر وغطاء الظليل امير وزننده كولكه لى يره على قول دائما كولكه لى اولان يره دينور يقال مكان ظليل اى ذوظل او دائم الظل ومنه ظل ظليل او مبالغة يعنى دائمى كولكه يه اطلاقى بو معنادندر ياخود تاكيد ومبالغه يه محمولدر كه پك قوى كولكه ديمكدر الاظلال همزه نك كسريله كولكه لى اولمق معناسنه در تقول اظل يومنا اذا صار ذاظل و برنسنه برشيئى اورتوب بوريمك ياخود اكا يك يقين كلمكله كولكه سى بصمق معناسنه در تقول اظلنى الشئ اى غشينى او دنا منى حتى القى على ظلة الاستظلال كولكه يه واروب اوتورمق معناسنه در يقال استظل الظل اذا مال اليه وقعد فيه و برنسنه دن برنسنه يى كولكه لك ايدوب آنكله كولكه لنمك معناسنه در يقال استظل من الشئ وبه اذا تظلل وآصمه نك وتكاكك صالقملى چبوقلرى برى برينه صارمشمق معناسنه دركه كولكه لكى مستلزمدر يقال استظل الكرم اذا التفت نواميه وكوز ايچرى باتمق معناسنه مستعملدر يقال استظلت العيون اذا غارت وايچريدن قان فشقروب چقمق معناسنه مستعملدر كه بشره يى ستر ايدر يقال استظل الدم اذا فار من الجو الظل ظانك فتحيله والظلول قعود وزننده برآدم كيجه اشليوب بتون كوندز ايشلمك معناسنه در يقال ظل نهاره يفعل كذا ظلا وظلولا من الباب الرابع و بعض اشعارده ظل ليله عنوانيله ده مسموع اولمشدر كه كيجه ايشلكده دخى مستعملدر شارح ديركه مقيد بالوقت اولميه رق صار معناسنه ده مستعمل اولمغله بو اول قبيلدندر حتى ابن مالكدن طال ياخود دام معناسنه تامه اولديغى دخى مرويدر وناقصه اولدقده مدخولى اولان جمله نك مضمونى اكثرى استغراق نهارى مفيد اولور و بونك ماضىء متكلم صيغه سنده كاه اولوركه ظللت اعمل كذا ديرسن لام اولانك كسريله وكاهجه لام اولايى حذفله ظلت ديرسن كه لست وزننده درو بو شاذ اولان تخفيف انواعندندر وعربدن بعضلرى لام محذوفه نك كسره سنى ظايه نقل ايله ظلت ديرلر ملت كبى الظلة ظانك فتحيله اقامت وآرام معناسنه در يقال كان به ظلتى اى اقامتى وصاغلغه دينور يقال حياك الله ظلتك اى صحتك الظلة ظانك ضميله برنسنه يى قبلايى بوريوب اورتن اورتويه دينور غاشيه معناسنه و برظله معناسنه دركه كولكه لكدر سايبان معناسنه تقول قعدنا تحت الظلة اى البرطلة وسحابدن ابتدا ظهور ايدوب كولكه ايدن قطعه سنه دينور واغاجك كولكه لك ايدن يرينه دينوركه آلتنه كيروب كولكه لنور وقوله تعالى فاخذهم عذاب يوم الظلة الاية قالوا غيم تحته سموم اوسحابة اظلتهم فاجتمعوا تحتها مستجيرين بها مماانالهم من الحر فاطبقت عليهم يعنى قرآن كريمده اصحاب ايكه حقنده وارد اولان ظله دن مراد شول مطبق سحاب ايدى كه تحتنده باد سموم وار ايدى جمله سى آنك تأثيريله هلاك اولديلر وعند البعض اول كون هواده برقطعه سحاب وار ايدى شدت حرارت هوادن استراحت ايچون آنك تحتنه التجا ايلديلر بامره تعالى سحاب مرقوم اول طائفه نك مجموعنك اوزرينه سقف كبى چوكوب بالجمله آلتنده هلاك اولديلر شارح ديركه بعض مفسرين ديديلركه بامره تعالى يدى كون على التوالى حر جهنم كبى هوا نهايت درجه ده حار اولوب شويله كه چشمه لر غليان ايلديلر بعده هوا يوزنده برقطعه بلود ظاهر اولوب استظلال ايلدكلرنده مطر كبى اوزرلرينه آتش امطار ايلمكله جمله سى محترق وهلاك اولديلر وظله صفه طرزنده

يره دينوركه حر و بردن آنكله استتار اولنور جمعى ظلل درصرد وزننده وظلال درظانك كسريله مترجم ديركه مغربك بيانه كوره تعبيرات فقهيه ده واقع ظلة الدار قولندن مراد باب اوزره اولان سده در الظلالة كتابه وزننده ظله كبى كولكه لكه دينور يقال دامت ظلالة الظل وظلته وهى مايستظل به وهوا يوزنده برطرفدن ياكزجه كورينن بلود پاره سنه دينوركه زمينك برسمتنه كولكه صالمش اوله الظلة ظانك كسريله ظلال معناسنه در پس اسم جمع اولور كولكه لرديمك اولور المظلة ميمك كسرى وفتحى وظانك فتحيله آلاچق تعبير اولنان بيوك عرب چادرنه دينوركه قيلدن اولور حالا بوديارلرده او به تعبير اولنان چادره ده اطلاق اولنور يقال اتخذ مظلة ومظلة اى الكبير من الاخبية اوله كوره اسم آلت وثانى يه كوره اسم مكان اولور جمعلرى مظال در الاظل اجل وزننده برمغك ايچ يوزنه دينور يقال اصاب اظله وهو بطن الاصبع ودوه بقنه غنك ايچ يوزينه ده دينور جمعى ظل كلور ظانك ضميله و بو شاذدن وعجاج نام شاعر اشبو * تشكوا الوجى من اظلل واظلل * مصراعنده ضرورت وزن ايچون اظهار تضعيف يعنى فك ادغام ايلمشدر ظاهر ابوافكل كبى اسمدر الظليلة سفينه وزننده دره آقنديسنك اسفلنده اولان صوايركيلجك يره دينور وچابجا طوپ طوپ اغاجلغى كثير اولان باغچه يه ومرغزاره دينور جمعى ظلائل كلور ملاعب ظله كولكه سيله اوينايجى ديمكدر بو منا سبتله برقوشه اطلاق ايلديلر كولكه سيله ملاعبه ايلديكيچون دميرى قرلى ايله بيان ايلمشدر كما سيذكر و يقال فى التثنية ملاعبا ظلهما وفى الجمع ملاعبات ظلهن فاذا نكرته اخرجت الظل على العدة فقلت هن ملاعبات اظلالهن بو صورتده اسم عدد حكمنده اولور ملاعبات ظلهن ديمك صحيح دكلدر الظلانة سحابه وزننده برنسنه نك شخص وقالبنه دينور الظلال سحاب وزننده مطلقا كولكه لك ايدن شيئه دينور سايبان معناسنه ظليلاء ظانك فتحيله برموضعدر ابوظلال كتاب وزننده هلال بن ابى مالك التابعى كنيه سيدر الظلال كتاب وزننده جنتك كولكه لرندن عبارتدر يعنى قرآن كريمده واقع بالجمله ظلالدن مراد ظلال جنتدر كما فى قوله ان المتقين فى ظلال وعيون وظلال البحر دريانك امواجندن عبارتدر تقول ادهشتنى ظلال البحر اى امواجه الظلل فتحتينله اغاجلق وخيابان ارالغندن آقوب كيدن صويه دينوركه اصلا آكا كونش طوقنميه تقول استرحنا على ظلل وهو الماء الذى يجرى تحت الشجر لا تصيبه الشمس التظليل تفعيل وزننده كولكه لك ايتمك معناسنه دركه معلومدر وآدمى تخويف ايچون قامچيله ياد كنكله اشارت ايلمك معناسنه در يقال ظلل بالسوط اذا اشار به تخويفا الظلظل دلدل وزننده كيلره دينور سفن معناسنه مفردى ظلظله در ظلال شد ادوزننده برموضع آديدر فصــــــل العين المهملة عبدل جعفر وزننده ابن حنظله دركه نهاس ديمكله معروفدر قومى بيننده شريف وذيشان ايدى ومزيد المجار بى وحكم الكوفى ابنا عبدل شاعرلردر العبادلة عينك فتحيله اصحابدن يوز يكرمى نفر ذوات كرامدركه جمله سى عبدالله ايله مسمادر ومطلق ذكر اولندقده درت نفر ذات شريف مراد اولوركه عبدالله بن عباس وعبدالله بن عمر وعبدالله بن عمرو بن العاص وعبدالله بن زبير حضراتيدر عبدالله بن مسعود داخل دكلدر جوهرى بو بابده توهم ايلمشدر شارح ديركه جوهرى ثلاثه يه حصر ايدوب عبدالله بن زبيرى ذكر ايلمدى و بو رأى فقهادر مؤلفك بيانى رأى محدثيندر مؤلف بونى عبد ماده سنده دخى ثبت ايلمدى وعبادله كلمه سى كلمات منحوته دندر عبدالله لفظنك معناى جمعندن منحوت ومتصرفدر العباقيل قافله ابابيل وزننده بدنده قلان مرض بقاياسنه وعشق ومحبت بقاياسنه دينور العبل طبل وزننده ايرى و يومرى نسنه يه دينور عباله دن وصفدر انسانده فى ذاته كيكلرى ايرى قالين كوده لو آدمه دينور مؤنثى عبله در جمعى عبال در حبال كبى يقال رجل و بعير عبل وناقة عبلة اى ضخم وعبل مصدر اولور اغاجك يپراغنى سلكمك معناسنه يقال عبل الشجرة عبلا من الباب الثانى اذا حت ورقها واوقه معبله ديدكلرى يصى واوزون تمرن كچورمك معناسنه در يقال عبل السهم اذا جعل فيه معبلة وكيرورد ايلمك معناسنه در يقال عبل الشئ اذا رده واليقومق معناسنه در يقال عبله اذا حبسه وكسمك معناسنه در يقال عبله اذا قطعه و برنسنه يى آلوب ايلتمك معناسنه در يقال عبل به اذا ذهب به العبالة كرامه وزننده برنسنه ايرى و يومرى اولمق معناسنه در يقال عبل الشئ عبالة من الباب الخامس اذا كان ضخما العبول قعود وزننده والعبل فتحتينله بونلرده عباله معناسنه در يقال عبل الشئ عبولا وعبل عبلا من الباب الاول والرابع اذا ضخم العبل كتف وزننده ايرى ودرشت نسنه يه دينور باب رابعدن اسم فاعلدر الاعبال همزه نك كسريله برنسنه قالينلنوب اغارمق معناسنه در يقال اعبل الشئ اذا غلظ وابيض شارحك بيانه كوره فى الاصل قوللرك قالينلنوب بياض اولمسنه بالخصيصه موضوع اولوب بعده سائر نسنه ده توسيع اولندى واعبال اغاجك

يبراغى دوشوب دوكلمك معناسنه در يقال اعبل الشجر اذا اسقط ورقه واغاجك يبراقلرى بلوزمك معناسنه در
يقال اعبل الشجر اذا ظهر ورقه العبلاء صحراء وزننده قيايه دينور صخره معناسنه على قول آق اولانه دينور
واوج موضع اسميدر وقيس بلادنده واقع باقر معدننك اسميدر العنبل سمندل وزننده شديد وعظيم الهيكل
نسنه يه دينور العبل فتحتينله آجق ومنبسط اولميوب قيورشق و بوروق اولان يبراغه دينور طرفا اغاجنك
يبراغى كبى وارطى اغاجنك يمشنه دينور على قول شجر مز بورك غليظ اولوب كنديسيله دباغت ايلكه صالح اولان
اغصاننه دينور وعلى قول خرده يبراغه ياخود اغاجدن دوشن يبراغه دينور وهنوز ظهور ايدن يبراغه ديمكله
ضد اولور المعبلة مكنسه وزننده يصى واوزون تمرنه دينور العبالة عينك فتحى ولامك تشديد وتخفيفيله آغرلق
ثقل معناسنه در يقال التى عليه عبالته وعبالته اى ثقله ذو العابل ابن رحيب در كه اذواء تعبير اولنان
ملوك يمنندندر بنو عبيل امير وزننده عرب عاربه دن برقبيله در كه حالا منقرض اولمشلردر عبيل بر قوم ابن عوض
بن ارم بن سام بن نوح عليه السلام در العبول صبور وزننده اولومه دينور منيه معناسنه ومنه يقال عبلته
عبول اى اشعبته شعوب يقال ذلك للرجل اذا مات كما يقال غالته غول بوراده تانيث فعل منيه تصوير ينه مبنى در
مترجم دير كه عبول شعوب كبى منيه نك يعنى اولومك اسميدر پس غير منصرف در ضخامت وثقلت معناسندن ياخود
سقوط ورق معناسندندر ولمح وصفيت سببيله كاه اولور كه شعوب كبى اكا دخى حرف تعريف داخل اولور العبال
سحاب وزننده طاغ كلنه دينور ورد جبلى معناسنه آنك اغاجى قالين وايرى اولوب حتى اندن عصا اتخاذ اولنور
عصاى موسى عليه السلام آنك شاخندن اولديغى بعضلردن مروى در عوبل جوهر وزننده بر رجل اسميدر
الاعبل احمر وزننده طاشلرى آق اولان طاغه دينور ياخود بغايت سرد وخشن وغليظ اولان طاشه دينور كه
قرمزى و بياض وسياه اولور عبله غرفه وزننده اساميدندر عبلة بن انمار تميره قبيله سى رجالندندر عبله
طلحه وزننده قريش قزلرندن برخاتون ايدى كه برقبيله نك والده سى ايدى اول قبيله خلقنه عبلات اطلاق اولنور
نسبتلرنده عبلى دينور عربى وزننده عبله فتحاتله محدثندر ابن عا كولادن روايت حديث ايلدى عبلة البئره
تمره وزننده مغربده بر موضعدر العبيلة سفينه وزننده قالين كوده لو تنومند عورته دينور يقال امرأة عبيلة
اى غليظة وعبيلة بن قسميل صاحب منقبه بركسه در العنبل والغنبله عينلرك ضميله فرجده اولان لحم زائده
دينور بظر معناسنه العنابل علابط وزننده بوغون شيشه دينور العنبلى سنبلى وزننده رنكى عربه
اطلاق اولنور غلظت وجودلرندن ناشى المعابل ميملك فتحيله بر موضعدر المعبل محدث وزننده يصى واوزون
تمرنلو اوق طاشيان آدمه دينور العبهلة دحرجه وزننده دوه يى بوش ومسيب صاليورمك معناسنه در يقال
عبهل الابل اذا اهملها وعبهله وعبهال عينك كسريله بركسيه لوم وعتاب ايلمك معناسنه در يقال عبهله عبهلة
وعبهالا اذا عاتبه العباهل عينك فتحيله والمعبهلة مدحرجه وزننده بيانه صالمه ومسيب صاليورلمش دوه لره
دينور يقال ابل عباهل ومعبهلة اى مهملة العباهلة عبادله وزننده شول اقياله يعنى ملوك يمنه ياخود مطلقا
ملوكه دينور كه دائما ملكلرنده برقرار اولوب اصلا برطرفدن زوال تطرق ايلميه مفردى عبهل در جعفر وزننده
ومنه يقال ما كان لسوقة باهلة ان يباروا الملوك العباهلة وهم الاقيال المقرون على ملكهم فلم يزالوا عنه و بو ذكر
اولنان عبهله معناسندندر كه مقيد ومربوط اولميوب كندى باشنه اولان دوه لره تشبيه اولنمشلردر وآخرنده كى
تاء تاكيد جمع ايچوندر المتعبهل اسم فاعل بنيه سيله عز ومنعه صاحبى آدمه دينور واصلا برنسنه دن منع اولميوب
كندى باشنه مرخص تام اولان آدمه دينور العتلة فتحاتله ترلاده اولان بيوك كسكه دينور كه ترلا سوى يلور كن
يردن قوپوب آيريلور وشول دمور قازمه يه دينور كه بالته نك باشى طرزنده اولور على قول بايوان باشلو دكنك طرزنده
اولوب انكله ديوار هدم ايدرلر تركيده كوسكو تعبير ايتدكلرى آلت اوله جقدر ودوالكرلرك واو يمنا جيلرك آتى دمورى
ديدكلرى آلته دينور واصلا كيد قالميان ناقه يه دينور و بوغون دكنكه دينور كه صوپه وطوپقه تعبير اولنور
وعجم يانه دينور جمعى عتل درهاسز وعتلة بن عبد السلمى اصحابندندر فخر عالم صلى الله عليه وسلم حضرتلرى
تغيير ايدوب عتبه ايله تسميه ايلديلر زيرا عتله ذكر اولنان آلتلرك اسمى اولوب شدت وغلظتى متضمن اولمغله كريه
كوروب تغيير ايلديلر العتل ضمتينله وتشديد لامله اكول ومنوع الخير و بى منفعت اوله رق ناتراش ونادان وسنكدل
وغليظ كسيه دينور يقال هو عتل اى اكول منوع جاف غليظ و بوغون مزراغه دينور العتيل امير وزننده
ارغاد واجيره دينور وخدمتكاره دينور جمعى عتلاء كلور جهلاء وزننده وعتيل مرض شديده وصف اولور يقال
داء عتيل اى شديد العتل قنفذ وزننده وجندب وزننده فرجده اولان لحم زائده دينور بظر معناسنه العتل

قتل وزننده برآدمى كوكسندن ياكر يبانندن طوتوب عنف وشدتله سوريه رك آلوب كوترمك معناسنه در اوغرى
ومجرم چكوب كوتردكلرى كبى يقال عتله عتلا من الباب الثانى والاول اذا جره عنيفا فحمله وطوارك يولارى
دبندن قاوره يوب يدمك معناسنه در يقال عتل الناقة اذا قادها يعنى اخذ من اصل زمامها فقادها الانعتال
انفعال وزننده معناى مزبورك مطاوعيدر يقال عتله فانعتل المعتل منبر وزننده برآدمك كوكسندن ياكر يبانندن
طوتوب سوريه رك كوترمك باينده قوى وتوانا اولان آدمه دينور العتل فتحتينله شره ايشه سرعت ايلمك معناسنه در
يقال عتل الى الشر عتلا من الباب الرابع اذا اسرع العتل كتف وزننده دائما شره وشوره سرعت وشتاب ايدر
اولان كسيه دينور كه پيك شر تعبير اولنور العتلة دحرجه وزننده برنسنه يى پاره پاره يرتمق معناسنه در يقال
عتله اذا خرقه قطعا التعتل تفعل وزننده برآدم مكانندن ايرلمق معناسنه در تقول لا تعتل معك اى لا ابرح مكانى
العتول درهم وزننده سست اندام كسيه دينور كه اصلا حركتى ياخود عورتى اغنا ايده جك مرتبه قوتى اولميه يقال
رجل عتول اى لبس عنده غناء للنساء كرچه مؤلف درهم وزنيله تقييد ايدوب لكن قثول ماده سنده تشديد لامله
رسم ايلمكله بو رايه منافى اولور العناتل عنادل وزننده اكل ايده جك لاشه مقوله سنى پاره پاره ايدن صرتلانلره
دينور شارح دير كه اكثر نسخه لرده الظباء العناتل واقع اولمغله خطادر صواب اولان الضباع اولمقدر العثل ثاى مثلثه
ايله كتف وزننده وفتحتينله جائزدر مطلقا چوق اولان نسنه يه دينور وايرى و بوغون اولان نسنه يه دينور العثل
فتحتينله برنسنه كثير اولمق معناسنه در يقال عثل الشئ عثلا من الباب الرابع اذا كان عثلا اى كثيرا وايرى و بوغون
اولمق معناسنه در يقال عثل الشئ اذا كان عثلا اى غليظا ضخما وعثل قيون قسمنك اشكنبه سنى وبغرسقلرنى
احاطه ايدن يوفقه جه ياغه دينور كه چوز تعبير اولنور العثول قرشب وزننده سست وصالق وعاجز كسيه دينور
و باشنك وكوده سنك قيللرى چوق اولان آدمه دينور العثوثل صنوبر وزننده عثول ايله معناى اولده مرادفدر
العثول صبور وزننده احمق ونادانه دينور جمعى عثل در كتب وزننده و پك بوغون تصلق و ياقشقسز خرما
اغاجنه دينور يقال نخلة عثول اى جافية غليظة العثولية جعفريه وزننده كور وصيق قباصقاله
وصف اولور يقال لحية عثولية اى كبيرة كثة عثال كتاب وزننده بر بوقش بيلاك ياخود ارض
قبيلهٔ جذامده بر دره آديدر العثل عينك كسريله مال قسمنى يعنى طوارلرى ايوجه كوروب كوزه دوب
كركى كبى تقيد ورعايت ايدر اولان آدمه دينور يقال هو عثل مال اى ازاؤه العثلول زنبور وزننده آت
قسمنك بلبسنك سكيرنه دينور كه يلى آنك اوزرنده بتر يقال اصاب عثلول الفرس وهو عصب المعرفة ينبت عليه
الشعر ام عثيل حذيم وزننده ديشى صرتلانك كنيه سيدر وعثيل اركك صرتلانه دينور واصلا طيب
ودهن سورنميوب وهر كز تزيين ايلميان آدمه دينور كه وجودى بدرايحه بغليوب وصاچ وصقالى قارش مورش
اولور يقال رجل عثيل اى لا يدهن ولا يتزين العثل فصل وزننده قرلمش كميك اكرى صارلمغله اكرى بتمك
معناسنه در يقال عثلت يده عثلا من الباب الاول اذا جبرت على غير استواء كما يقال عثمت يده العثجل
جعفر وزننده والعثاجل علابط وزننده قارنى بيوك آدمه دينور و ككبش بيوك قربه وطنوم وچوال مقوله سى قابه دينور
العثجلية جعفريه وزننده ارض يمامه دن وادى السليع نام محلده بر ارضك آديدر و برصو يك آديدر العجلة
دحرجه وزننده برآدم پك پيرلكدن ياخسته لكدن ناشى يرندن كوجله آغر آغر دير نوب قالقار اولمق معناسنه در
يقال عثجل الرجل اذا اثقل عليه النهوض من هرم او علة العثكول والعثكولة عينلرك ضميله والعثكال
قرطاس وزننده خرما سالقمنك صاپنه ياخود سالقمنه دينور وعثكوله زينت ايچون هودج جلره آصد قلرى
رنكامير يوكدن وسائر نسنه دن اولان پوسكله دينور كه سالقم كبى كيد ركن برى اوته صالنور المتعثكل كافك
كسرى وفتحيله سالقملى خرما دالنه دينور يقال عذق متعثكل اى ذو عثاكيل العثكلة دحرجه وزننده
هودجى عثكوله ديدكلرى پوسكل ايله زينتلمك معناسنه در يقال عثكل الهودج اذا زينه بالعثكولة وآغر
آغر يلمك معناسنه در يقال هو يعثكل اى يعدو ثقيلا ذو عثكلان عسقلان وزننده اذواء تعبير اولنان ملوك
يمندن برملكدر العجل والعجلة فتحتينله اسملردر ايومكه وايوه جلكه دينور كه برنسنه يى وقتندن مقدم
طلب وتحرى ايلمكدن عبارتدر آنكيچون مذمومدر يقال اختل امره من العجل والعجلة اى السرعة وعجل
وعجله مصدر اولور ايومك معناسنه يقال عجل الرجل عجلا وعجلة من الباب الرابع اذا اسرع وعجل باحمغه
ياخود سياه ومتعفن باحمغه دينور حماء معناسنه مترجم دير كه خلق الانسان من عجل كريمه سنده بعضلر
مطلبـــه بونكله تفسير ايدوب لكن راغب بعد التزييف ديديكه بلكه مراد عجله وسرعت معناسيدر عجله وقلت صبر

وثبات انسانك لازم ماهيتی اولمغله كويا كه آندن مخلوق اولمشدر نته كه خلق زيد من الكرم ديرلر فرط مبالغه يی متضمندر و بعضلر بونده قلب وارديديلر خلق العجل من الانسان ايله تأويل ايلديلر كويا كه عجله انسانك طبايع مجبوله سندن برطبيعت واخلاقندن برجزؤ اولديغنه تنبيه نكته سنه مبنی در و بالجمله عجل اطلاقی سرعت معناسندندر كه همان طبراق صويی كورديكی كبی متطين اولور العجل كتف وندس وزنلرنده والعجلان عطشان وزننده والعاجل والعجيل امير وزننده مشربی ايوه كن اولان آدمه دينور عجلان لفظنك جمعی عجالی كلور عينك فتحيله وعجالی كلور عينك ضميله وعجلان وعجيلك جمعلری عجال كلور عينك كسريله وعجلان شهر شعبانه اطلاق اولنور چابك كلوب كتديكينه بناء زيرا آخرنده صوم مغايجی اولمغله اول خيالله اذهانده سريع الانقضاء اوله رق جلوه ايدر خصوصا ترياكيلرك وجدانلرنده هفته قدر حكمی اولور وعجلان اعلام ناسدندر التعجيل تفعيل وزننده ايومك معناسنه در يقال عجل الرجل بمعنی عجل و بركسه يی سبق وتقدم ايلمك معناسنه در يقال عجله اذا سبقه وكش تعبير اولنان يوغورد قوريسی عجاجيل قلمق معناسنه در يقال عجل الاقط اذا جعله عجاجيل التعجل تفعل وزننده بودخی ايومك وايوه جنلك ايلمك معناسنه در يقال تعجل فی امره بمعنی عجل و يوغورد قوريسی عجاجيل قلمق معناسنه در يقال تعجل الاقط اذا جعله عجاجيل الاستعجال ايودرمك معناسنه در كه برآدمه برايشی عجله ايله طوتدرمقدن وعجله ايله طوت ديو امر وتكليف ايلمكدن عبارتدر يقال استعجله اذا حثه وامره ان يعجل و برآدمك برخصوصده عجله ايلمسنی طلب ايلمك معناسنه در ومنه مرّ فلان يستعجل ای طالبا ذلك من نفسه متكلفا اياه كويا كه كندی نفسندن عجله ايله مروری طلب وتكليف ايدر وسبق وتقدم ايلمك معناسنه در يقال استعجله اذا سبقه العجلی سكری وزننده اوق چابك چقوب كيدن يايه وصف اولور يقال قوس عجلی ای سريعة السهم العاجل آجل وزننده ومقابليدر كه حالا وحاضر اولان شيئه دينور نته كه آجل زمان آينده اوله جق نسنه يه دينور ومنه يقال لا تبع العاجل بالآجل الاعجال همزه نك كسريله سبق وتقدم ايلمك معناسنه در يقال اعجله اذا سبقه وناقه خلقتی ناتمام ياوری دوشورمك معناسنه در يقال اعجلت الناقة اذا القت ولدها لغير تمام المعجل محسن وزننده والمعجل محدّث وزننده والمعجال مفتاح وزننده شول ناقه يه دينور كه سنه سی تمامندن مقدم طوغوروب و ياوريسی ديری قالور اوله يقال ناقة معجل ومعجال وهی ما تنتج قبل ان يستكمل الحول فيعيش ولدها ومعجل شول ناقه يه دينور كه چوكوردوب اوزرينه بنمك ايچون اياغی اوزنكيسنه وضع ايلديكك كبی يرلشمكه قالميوب همان صچرايوب قالقمار اوله معجله دخی دينور پس مذكرينه ده معجل دينور يقال ناقة معجل ومعجلة اذا كانت حين وضعت الرجل فی غرزها وثبت وشول خرما اغاجنه دينور كه خرماسی طرفنده وقتنده ايرشور اوله يقال نخلة معجلة ای مدركة فی اول النخل المعجل مكرم وزننده سنه تمامندن مقدم طوغوب ديری قالان دوه كوشكنه دينور العجالة عينك كسری وضميله والعجل والعجلة عينلرك ضميله عجله ايله ترتيب اولنان شيئه دينور طعام ماحضری كبی قال الشارح ومنه قولهم التمر عجالة الراكب وعجله وعجلته يعنی دابه سنه ركوب ايدوب برسمته كيده جك آدم ايچون خرما طعام ماحضردر كه آنك ايچون مكث ايلمك اقتضا ايلمز وفی المثل * الثيب عجالة الراكب * بو مثل سهل الحصول اولان نسنه ده ضرب اولنور وعجاله كذلك عينك كسری وضميله واعجاله همزهٔ مكسوره ايله وعجل وعجله عينلرك ضميله صاغم وقتندن مقدم چوبانك اوتلاقده كندی ياغيری ايچون صاغديغی لبن قليله اطلاق اولنور تقول سقانا عجالة واعجالة وعجلا وعجلة وهی اللبن الذی يعجل الحالب لنفسه اولغيره فی الرعی من لبن يسير المعجل محدّث وزننده دائما وجه مذكور اوزره عجاله اطلاق ايلدكلری سود صاغان چوبانه دينور ودائما اهلنه اول سودی كتورن آدمه دينور يقال هو معجل اذا كان يأتی اهله بالعجالة المتعجل اسم فاعل بنيه سيله معجل معناسنه در العجال رمّان وزننده والعجول سنور وزننده حيس ديدكلری طعامدن ياخود خرمادن برصقم شيئه دينور كه آوجله همان صقوب اكلنده استعجال اولنور تقول اتانا بعجال وعجول ای بجماع الكف من الحيس او التمر مؤلف بونی تكرار ايلمشدر وسويق ايله تخمير اولنمش خرمايه دينور كه علی العجلة بی تكلف اكل و بلع اولنور راحة الحلقوم مشابه سنده اولور العجل عينك كسريله والعجول سنور وزننده اركك بوزاغی يه دينور ثانينك جمعی عجاجيل كلور مؤلف بوراده مسامحه ايلمشدر و بصائرده عجلك جمعی عجاجيل كلور مؤلف بوراده مسامحه ايلمشدر و بصائرده عجلك جمعی عجول وعجولك جمعی عجاجيل اولديغنی تصريح ايلمشدر ومصباحك بيانه كوره عجلك مؤنثی عجله درها ايله وجمعی عجول در ضمتيله وعجله درعنبه وزننده ومغربك

بيانه

بيانه كوره عجاجيل عجولك جمعيدر كه سنور وزننده در كه جمعی سنانيردر وراغبك بيانه كوره بوزاغی قسمنده بركونه عجله تصور اولندی كه ثور اولدقدنصكره اول عجله منعدم اولور ودميری ديديكه بنی اسرائيل ميعاد موسی عليه السلام تمام اولمزدن مقدم سامری يابديغی بوزاغی يه پرستش ايتدكلری وجه تسميه در المعجل محسن وزننده بوزاغيلی اينكه دينور يقال بقرة معجل ای ذات عجل بنو عجل فتحتيله برجماعتدر العجلة عينك كسريله عجل كلمه سنك مؤنثيدر وصوطلومنه دينور ودولابه دينور كه قيو چرخيدر جمعی عجل كلور عنب وزننده وعجال كلور جبال وزننده و براوتك اسميدر وشهر انبار قربنده برموضع آديدر عجله نام برخاتونك اسميله مسمادر العجلة فتحاتله عربه يه وقاكلی يه قوچويه دينور جمعی عجل در هاسز واعجال وعجال در عينك كسريله وچرخه ودولابه دينور علی قول دوه چرخنه دينور كه پك بيوك اولور محاله معناسنه و ثواب واثقال طاشيه جق تسكره يه وسم عربه سنه دينور كه تختدلردن طريقه طرزنده اولور وشول اغاجه دينور كه قيونك كارنده يا پلان ميل اوزرينه ارقوری اوزاديلوب قوغه آكا آصيلور و بالجمله وسياه ومتعفن چاموره دينور وخرما اغاجنك اوزدكنده اويمه طرزنده اولان بصمغه دينور كه آنلره اياقلری بصه رق تپه سنه چقارلر نته كه نقيراويمه بصمقلی اولان خرما اوزدكنه دينور يونلرك جمله سنده سرعت معناسی ملحوظدر وعجله يمنده برقريه آديدر دار العجلة مكه ده مسجد حرامك اتصالنده بردار در العجلی عربی وزننده عجله يه منسوب ديمكدر عربه جی مرادا اولور ومنه عثمان بن شراب العجلی و بو فقهاء ومحدثيندندر العجلی عينك كسريله بنو عجل جماعتنه منسوبدر ومنه ابو الفتوح اسعد وسعد بن علی العجليان كه اعلام علمادندر العجول صبور وزننده بالطبع ايوه كن آدمه دينور ووادنی باوی قلمش واله وحيران عورته وناقه يه دينور جزع واضطرابندن بری اوته عجله ايله تردد ايلدكلرندن اطلاق اولندی جمعی عجل در كتب وزننده وعجائل در واولومه اطلاق اولنور يقال صرمته العجول ای المنية مترجم ديركه شعوب وعبول كبی بودخی غير منصرفدر وصفيت اصليه لمحه سيله حرف تعريف دخی داخل اولور وعجول قهوه آلتی تعبير اولنان مختصری طعامه دينور تقول اطعمنا بالعجول ای اللهنة ومكه ده برقيو اسميدر كه عبد شمس ياخود قصی حفر ايلمشدر المعاجيل مختصر اولان يوللره دينور كه شاهراه اولميوب منزله عجله ايله وارلجق يوللردر اوغرين يول تعبير اولنور مفردی معجال در يقال اخذوا معاجيل الطرق ای مختصراتها العجيلی مصغر بنيه سی وقصر ايله والعجيلة جهينه وزننده تيز تيز سرعتله يوريمكه دينور يقال سار العجيلی والعجيلة ای سريعا العجيل زبير وزننده قهوه آلتی وصفرالق تعبير اولنان طعام مختصره دينور ياخود مسافره تكلفلو طعامدن مقدم احضار اولنان مختصر بجه طعامه دينور العجالة كنابه وزننده بر نبات آديدر العجلاء صحراء وزننده برموضع معروفدر العجلانية مصيصه قربنده مرج الديباج نام محلده بر بلده آديدر عجلی سكری وزننده ذوالرمه نام شاعرك ناقه سی اسميدر وثعلبة بن ام حزنه وزيد بن مرداس السلمی ودريد بن الصمه نام كسه لرك فرسلری اسميدر عبيد العجل صفت اوله رق حسين بن محمد نام محدثك لقبيدر العجاجيل عجولك جمعيدر كه ذكر اولندی وسو بوسو بوكش صقملرينه دينور كه آوج طلوسی صقوب اكل ايدرلر المستعجلة اسم مفعول بنيه سيله شاهراهدن بشقه منزله قريب اوغرين يوله دينور تقول اخذت مستعجلة من الطريق وهذه مستعجلات الطريق يعنی القربة والخصرة وكذا يقال هذه خدعة من الطريق ومخدع ام عجلان سحبان وزننده برقوشك كنيه سيدر العدل عينك فتحی ودالك سكونيله والعدالة عينك فتحيله والعدولة عينك ضميله والمعدلة ميمك فتحی ودالك كسريله والمعدلة دالك فتحيله جور ايتميوب نفوس وعقولده استقامتی قائم ودركار اولان امر وحالتی اجرا ايلمك معناسنه در لسانمزده عدالت ايلمك تعبير اولنور كه سلطان ووالی يه كوره ظلم وستم ايتميوب داد وانصاف ايلمكدن وحاكمه كوره حق ايله حكم ايلمكدن عبارتدر يقال عدل الوالی والحاكم عدلا وعدالة وعدولة ومعدلة ومعدلة من الباب الثانی ضد جار ويقال هو يقضی بالحق و يعدل فهو عادل من عدول وعدل بلفظ الواحد وهذا اسم للجمع ويقال رجل عدل وامرأة عدل وعدلة يعنی صيغهٔ مزبوره دن اسم فاعل عادل كلور جمعی عدول در وعدل اسم جمع اوله رق مستعمل اولور يقال قوم عدل ای عادلون وعادل معناسنه اولور و بو فی الاصل مصدر در مبالغه وصف اولمشدر اصليتی اعتباريله مرأه يه صفت اولوب امرأة عدل دينور ووصفيتی اعتباريله علامت تأنيث ادخال اولنوب امرأة عدلة دينور مؤلف بصائرده ديديكه عدل كلمه سی مصدر اولوز ومبالغة وصف اولور ذو عدل معناسنه بوصورتده تثنيه وجمعی ومؤنثی كلمز پس رجل عدل ورجلان عدل ورجال عدل وامرأة عدل ونسوة عدل دينور واكر تثنيه وجمع ومؤنث عنوانيله مرئی اولور ايسه خصم وندب كلمه لری كبی

فی الاصل مصدر اولوب وصف اولان کلمه لرك مجراسنه اجرا اولنمش اولور نته که ابن جنی امرأة عدلة عنوانیله ثبت
ومصدری مؤنثه وصف اولمق ازره اجرا ایلمریله عدل کلمه سنه علامت تانیث الحاق ایلدیلر دیو حکایت ایلدی
زیرا بو صورتده ذاته منقول اولمغله تثنیه و جمع و تانیثی صحیح اولور پس منعوت به اولان عین عدالت اعتباری که معنای
مبالغه در ملحوظ اولور ووصف مجراسنه اجرا اولنانده سائر صفات کبی ذات ملحوظ اولور وشارح دیر که عدل مطلب
نسبت اوزره اولمیان عادل بدلی اولور ایسه وصفیتنه اعتبارا صیغه ایله تصویغ اولنور وشهاب مرحوم دیدیکه
منعوت به اولان مصدرده واحد ومذکر وجمع ومؤنث مساوی اولور و بو استواء اصل مطرددر بو صورتده مصدریتی
جهتی مقطوع النظر اولمز وشیخ رضی مرحومك رجلان عدلان قولی بو که منافی دکلدر زیرا آنده جانب معنا یعنی
وصفیت حقیقیه مراددر نته که کاهجه منتقل الیهـا اولان حالی اعتباریله تثنیه وجمعلنور دیدی ومصباحده باب
رابعدن فتحتینله عدل صیغه سی زیاده ایدوب جار وظلم عبارتیـله تفسیر ایلدی کذلك باب خامسدن عدل عدالة
وعدولة فهو عدل ای مرضی یقنعه عبارتنی ایراد وواحده وغیره اطلاق اولنور کذلك تثنیه وجمعی دخی کلور دیو
تنصیص ایلمکله عدل بو که کوره شکس کبی وصف اولوب باب ثانیدن مصدر دخی اولمغله ایکی جهتنه ده اعتبار
جائز اولمش اولور زیرا مصدر ایله مبـالغة توصیف مطرده در بو صورتده مؤلفك اسم جمع اولور دیدیکی اصل
مرقومه منـافی اولور ومؤلف امام کلمه سنی بوندن تفریق ایلمشدر نته که ماده سنده مبیندر و عدل ایکی نوعدر بری عدل
مطلقدر که عقل آنك حسنینی مقتضی اولوب وازمنه دن برزمانده نسخ وتبدیلی قابل ووجها من الوجوه جور واعتدا ایله
متصف اولمیه محسنه احسـانی مقابلنده احسان و برآدمدن رنج واذایی دفع ایدن کمسه اوزرندن رنج واذایی دفع
ایلمك کبی ونوع آخری بشول عدلدر که عدالتی شرعله معلوم اولوب بعض ازمنه ده نسخی ممکن اوله قصـاص
وارش جنایات واخذ مال مرتد کبی انتهی وعدل ومعدله ومعداله اسم اولور فارسیده آیدن داد ایله تعبیر اولنور یقـال
هو اهل العدل والمعدلة والعدالة ای ضد الجور وماقام فی النفوس انه مستقیم مؤلفك وماقام قولی ضد الجور مفهومنی
تفسیردر وسوق تعریفی عادتی اوزره مسامحه در وعدل برنسنه یی برنسنه ایله برابرلشدرمك معناسـنه در یقـال عدله
عدلا من البـاب الثانی اذا وازنه بو نده معنـای لازم دخی مستعملدر ومحفه ده برآدمه دنك اولمق معناسنه در یقـال
عدله فی المحمل اذا رکب معه وعدل مثل ونظیر معنـاسنه در جمعی اعدال در کاسیذکر واو چکه اطـلاق اولنور
لکن عادل اولمسی معتبردر یقـال اعطاه بالعدل ای بالکیل و برنسنه مقـابلنده اولان جزا وعوض معناسنه مستعملدر
یقـال هـذا عدل ذالك ای جزاؤه وفریضه ونافله معنـالرینه کلور وفدیه معنـاسنه مستعملدر نفسنه معـادل
اولدیغنه مبنی نته که فاء بابنده صرف فصلنده اشبو من انتمی الی غیرابیه لایقبل الله منه صرفا ولاعدلا حدیثنده
سبق ایلدی که فریضه ایله ونافله ایله وفدیه ایله تفسیر ایلدیلر وعدل برابرلکه دینـور یقـال قسموا بینهم علی العدل
ای علی السویه وطوغریلق استقـامت معنـاسنه در یقـال به عدل ای استقامة وعدل برکسه نك اسمیدر که *وضع
علی یدی عدل* مثلنك منشأیدر مزبور تبع نام ملك یمنك جلادی اولمغـله قتلی مراد قطعی اولان کمسه لرا کا تسلیم
اولنور ایدی که من بعد خلاصی ناممکن اولور ایدی بعده مطلقـا نومید ومأیوس اولنان نسنه حقنده وضع علی یدی
عدل مثلنی ایراد ایلدیلر وعدل برنسنه یی طوغرلتمق معناسـنه در یقال عدل السهم عدلا اذا اقامه وعدل عدول
معنـاسـنه در کاسیذکر و یول برسمته دونمك معناسـنه در یقـال عدل الطریق اذا مال و بوغوردوه دیشی یه
آشمغی فراغت ایلمك معنـاسنه در یقال عدل الفحل اذا ترك الضراب و بوغوری دیشی یه آشمقدن آیروب برطرف
ایلمك معناسنه در یقـال عدل الجمال الفحل اذا نحاه یعنی عن الضراب وایکی آدمك بینی تسویه ایلمك معناسنه در یقال
عدل فلانا بفلان اذا سوی بینهما العادل عدل ودادایدیجی آدمه دینور باب ثانیدن اسم فاعلدر جمعی عدول در
شاهد وشهود کبی التعدیل تفعیل وزننده حاکم حق اوزره طوغریجه حکم ایلمك معناسنه در یقـال عدل الحاکم
الحکم اذا اقامه وشاهد مقوله سنی تزکیه ایلمك معناسـنه در که مراد عدله نسبتله عادلدر دیمکدر یقـال عدل فلانا
اذا زکاه وترازو کفه لرنی برابرلشدرمك و برابرجه طوتمق معناسنه در یقال عدل المیزان اذا سواه و برنسنه یو کك بزدنکی
قدر اولمق معناسنه مستعملدر یقـال شرب حتی عدل ای صار بطنه کالعدل واکری نسنه یی طوغرلتمق معناسنه در
یقال عدل الشیء اذا اقامه العدلة فتحاتله والعدلة همزه وزننده شاهدلری تزکیه ایدن آدملره دینور قاضیلرك
تزکیه نائبلری کبی که آنلره ده برقاج مزکی لازمدر علی قول همزه وزننده مفرد وفتحاتله جمع صیغه سیدر المعادلة
مفاعله وزننده برنسنه ایله برابرلشمك وبرابرلك ایلمك معناسنه در یقال عادله اذا وازنه و بونده متعدی معناسی دخی لغتدر
و برمشکل ایشه کرفتار اولمغله فعل وترکی بیننده متردد اولمق معناسنه در یقال هو یعادل هذا الامر اذا ارتبك فیه ولم یمضه

وبونك

و بونك مفهومی عدال مفهومنه مغـایردر کاسیذکر و برآدمه محفه داش اولمق معناسنه در یقـال عادله فی المحمل
اذا رکب معه و برنسنه اکرلمك معناسـنه در یقـال عادل الشیء اذا اعوج العدل عینك کسریله بو دخی مثل
ونظیر معناسـنه در جمعی اعدال در و یوکك بردنکنه دینـور جمعی اعدال وعدول کلور یقـال هذا عدل ذالك
الحمل ای نصفه العدیل امیر وزننده بو دخی عدل وعدل کبی مثل ونظیر معناسـنه در جمعی عدلاء کلور کرماء
وزننـده یقـال لاعدل له ولاعدل ولاعدیل ای المثل والنظیر ومحفه ده برآدمه دنك اولان محفه داشه دینور یقال
هو عدیله فی المحمل ای معادله الاعتدال افتعـال وزننده کم وکیفده ایکی حالت بیننده متوسط حالتله متصف
اولمق معناسـنه در مثلا برجسم طول وقصر حالتاری بیننده متوسط اولمق کبی که اورته بویلو اولمق تعبیر اولنور
وصو وهوا حرارت و برودت بیننده متوسط اولمق کبی یقال اعتدل الشیء اذا توسط بین حالین فی کم وکیف ومطلقا
برنسنه متناسب وحد واسلوبی متوافق اولمغه اعتدال اطـلاق اولنور یقـال به اعتدال ای تناسب العدول
قعود وزننده عدل کبی یولدن صاپمق معنـاسنه در یقـال عدل عن الطریق عدلا وعدولا من البـاب الثانی
اذا حاد وعدول دونمك معناسـنه در یقـال عدل الیه اذا رجع المعدل مجلس وزنـنده والمعدول اسم مکاندر
دونوب واره جق وصاپه جق یره دیمکدر ثانی معدول الیه حکمنده در یقال ماله معدل ومعدول ای مصرف الانعدال
انفعال وزننده صاپمق معنـاسنه در یقال انعدل عن الطریق اذا حاد العدال کتاب وزننده ایکی شقك برنی ترجیح
وتصمیمله اختیاره قادر اولهمیوب تفکر واعمـال اندیشه ایده رك بینلرنده متردد قالمق معناسـنه در ومنه تقول انا
فی عدال من هذا الامر وهو ان یعرض امران فلاتدری لایهما تصیر فانت تروی فی ذالك ویقـال قطعت العدال
فیه اذا صممت مؤلف بونی کتاب وزنیله کرچه تقیید ایلدی لکن معادله کبی مفـاعله دن مصدر اولمق اغلبدر عدولی
فتحتینله بحرین ناحیه سنده برقریه در وعدولی قدیم وطویل شجره دینور العدولیة یای نسبتله عدولی دیدکلری
قریه من بوزه یه منسوب برکونه کیله ره دینـور یاخود عدول نام کمیجی یه یاخود عدول نام طـ ئفه یه منسو بدر که هجر
بلادنه نازل اولورلر ایدی و بو مفرددر جمعی عدولی در وعدولی کمیجی اوندینه دینور اعلام غالبه دن اولمشدر یقـال
هو عدولی ای ملاح عدیل زبیر وزنـنده ابن الفرج نام شاعرك اسمیدر معدل مجلس وزننده ابن احمددر که
محدثدر المعدلات معظمات وزننده خانه نك کوشه لرینه اطلاق اولنور زوایا البیوت معناسـنه العدل فتحتینله
یوکك ایکی دنکنك رابرلکنه و برابرلشمسنه دینـور یقـال لبس فی الحمل عدل ای تسویة فی عدلیه العدمل
والعدملی والعدامل والعداملی عینلرك ضمیله مسن وقدیم آدمه دینور که نوحی تعبیر اولنور وایری قدیم اغاجه
دینور وایری قوجه کلره دینور العدمول زنبور وزننده قوربغه یه دینور ضفدع معناسنه العدمل قنفذ وزننده
ارکك قرتال قوشنه دینور العندبیل زنجبیل وزننده ابن تمره روایتی اوزره برکوچك قوشك اسمیدر علی قول عندلیبدر
لغتدر العندل صندل وزنـنده یومری باشلو دوه یه دینور مذکر ومؤنثه شاملدر و یك اوزون آدمه دینور مؤنثی
عندله در العندلة دحرجه وزننده دوه باوز ومتین اولمق معناسـنه در یقـال عندل البعیر اذا اشتد و بلبل اوتمك
معناسـنه در یقال عندل البلبل اذا صوت العنادلان عینك ضمیله خایه لره دینـور مفردی عنادل در ومنه
یقـال هو مایعرف سحادلیه من عنـادلیه ای الخصیـان العندلیل زنجبیل وزنـنده برکونه سرچه قوشیدر
العندلة عندلك مؤنثیدر که یك اوزون عورته دینور وایری ممه لو عورته دینور یقال امرأة عندلة ای ضخمة الثدیین
العندلیب هزاردر که بلبلدر باء بابنده ذکر اولندی العذل عینك فتحی وذال معجمه نك سکونیله قنه مق معناسنه در
یقال عذله عذلا من البـاب الاول اذا لامه التعذیل عذل معناسنه در یقال عذله بمعنی عذله العذل فتحتینله
اسمدر قنه مغه دینور یقـال لاینفعه العذل ای الملامة الاعتذال افتعـال وزننده والتعذل تفعل وزنـنده
ملامتی قبول ایلمك معناسـنه در که نفسنه مراجعتله جرم وخطاسنی ادراك واعتراف ایلمکدن عبـارتدر یقـال
اعتذل فلان وتعذل اذا قبل العذل واعتذال برنسنه یی ایشلمکه تمـام قصد وتوجه قلمق معناسـنه در که معنای
اولك لازمی اولور یقـال اعتذل علیه اذا اعترم واوق آتان کسه خطا ایلمکله تکرار آتمق معناسـنه مستعملدر
کویا که خطـادن ناشی نفسنه لوم ایدوب تکرار آتمغه مبـاشرت ایدر یقال اعتذل الرامی اذا رمی ثانیة العذلة
همزه وزننده والعذال شداد وزننده دائمـا ناسی ملامت ایدن آدمه دینور یقال رجل عذلة وعذال ای کثیر
العذل العذلة فتحاتله والعذال رمان وزننده والعذل رکع وزننده عاذل کلمه سنك جمعیدر که لائم معناسنه در
المعتذلات معتدلات وزنـنده والعذل ضمتینله یك اسی کونلره وصف اولـور کویا که یك اسیلکتن ناشی
کندی نفسلرینه لوم ایدرلر یقـال ایام معتذلات وعذل ای شدیدة الحر العـاذل عذلدن اسم فاعلدر و بدن

نسوانده شول طمره دینورکه دم استحاضه آندن خروج ایدر مؤلف بونی راء مهمله ایله عاذر عنوانندهده دخی ذکر
ایلمشیدی و برصو یاخود برموضعك اسمیدر وجاهلیتده شعبان آینك علی قول شوال آینك اسمیدر جمعی عواذل در
العذالة شداده وزننده استه ومقعده اطلاق اولنور المعذل معظم وزننده شول کریم وجوانمرد آدمه اطلاق
اولنورکه افراط سخاسندن لوم اولنور اوله یقال هو معذل اذا کان یعذل لافراط جوده و بر رجل آدیدر العرجلة
عینك وجیمك فتحیله آت سوریسندن بربلوکه دینور و پیادکان کروهنه دینور و یخی شوریسنه دینور العرجول
برذون وزننده جماعت معناسنه در العردل صندل وزننده صلب وشدید اولان نسنه‌یه دینور العردلة
دحرجه وزننده کوشك وسلپوك یوریمکه دینور یقال یمشی عردلة ای مسترخیا العرندل سمندل وزننده
اوزون آدمه دینور وصلب وشدید نسنه‌یه دینور العرزال قرطاس وزننده ارسلان یتاغنه دینور وارسلانك
یاوریلرینه یاپدیغی یتاغه دینورکه اغاجلردن واوتلقلردن کتوروب بو طرزنده یاپوب یاوریلرنی آنده یاتورر وخرما
وسائر اغاج اوزره اولان باغچوان یتاغنه دینورکه ارسلان مقوله‌سی جانور خوفندن یاپوب آنده آرام ایدرلر وآت
بقیه‌سنه دینور وچوال طرزنده اولان قابه دینور وشول کوچك چادر وقولبه مقوله‌سی آرامکاهه دینورکه قتال
هنکامنده ملوك ورؤسا ایچون اتخاذ اولنور یقال ان الجیش یقاتلون والملك ینظر من العرزال وهو بیت صغیر
یتخذ للملك اذا قاتل وشتار دیو شورنلرك قولبه‌لرینه دینور وبلان اینته دینور ومتاع قلیله دینور واغاجك
بداغنه دینور ودکانه دینور حانوت معناسنه وفرقه انسانیه دینور وآغرلق ثقل معناسنه وذلیل وحقیر
معناسنه‌در وبانطه ودغارجق مقوله‌سنك اغزنه دینور وشول قفیه‌یه یعنی اکرام قیلندن اولان طعام مقوله‌سنه
دینورکه خاصة انسان ایچون ترتیب واختیار اولنمش اوله مسافر ایچون اختیار اولنان اطعمه کبی العرازیل
عرازیل وزننده اوغریلق ایچون مجتمع اولمش کسنه‌لره دینور یقال قوم عرازیل ای مجتمعون فی اصوصیة العرطل
جعفر وزننده والعرطلیل زنجبیل وزننده ایری ودیزمان شیشه دینور یقال رجل عرطل وعرطلیل ای ضخم
وافراط اوزره اوزون آدمه دینور یقال رجل عرطل وعرطلیل ای الفاحش الطول العرطویل واوایله زنجبیل
وزننده یال وبال صاحبی خوش اندام وسهی قامت جوانه دینور یقال شاب عرطویل ای الحسن الشباب
العراقیل قافله عرازیل وزننده آفات ودواهی معناسنه‌در یقال اصابتهم العراقیل ای الدواهی وعراقیل
الامور صعاب ومشکلات اموردن عبارتدر یقال وقعوا فی عراقیل الامور ای صعابها العرقلة دحرجه وزننده
طوغری یولدن صاپمق معناسنه‌در یقال عرقل الرجل اذا جار عن القصد وسوزی جهت واسلوبندن اکوب
صاپمق معناسنه‌در یقال عرقل کلامه اذا عوجه وبر آدمه برایشی یا برسوزی حتی اوزره طوتمیوب وطوغریسنی
سویلمیوب جهتندن چویروب بوکمك معناسنه‌در یقال عرقل علی فلان اذا عوج علیه الفعل والکلام وادار
علیه کلاما غیر مستقیم عرقل جعفر وزننده ابن الخطیم درکه شاعردر العرقیل قندیل وزننده یمورطه‌نك
صاریسنه دینور العرقلی حوزلی وزننده ضالنه‌رق یورویشه دینور یقال یمشی العرقلی وهی مشیة
بتبختر العرقال قرطاس وزننده اصلی طوغری معامله ووضعی اولمیان آدمه دینورکه سلوکی وفعل وقولی
دائما کج وعج اولان کسنه‌دن عبارتدر یقال رجل عرقال ای لایستقیم علی رشده العرکل جعفر وزننده دفه
دینورکه ساز اقسامندندر وطاوله دینور طبل معناسنه یقال ینقر العرکل ای الدف وکذا الطبل و بر رجلك
آدیدر العرهل اردب وزننده یاوز دوه‌یه دینور العراهل علابط وزننده قوروی تام وکامل اولان آته
دینورکه هر یری اویغون اولور یقال فرس عراهل ای الکامل الخلق العراهیل عینك فتحیله صالمه ومسبب
دوه‌کروهنه دینور مفردی عرهول در زنبور کبی وبونلرك مجموعنده زای معجمه ایله‌ده لغتدر العزل عینك فتحی وزای
معجمه‌نك سکونیله برنسنه‌یی برندن یا کروهندن یاخود عملندن آیروب برطرف ایلمك معناسنه‌در یقال عزله عزلا
من الباب الثانی اذا نحاه جانبا وجماع ایدرکن انزال وقتنده کبه قالمسون دیو ایچری انزال ایلمیوب طشره اخراج
ایلمك معناسنه مستعملدر یقال عزل عن امته اذا لم یرد ولدها وعزل شول مال میری‌یه دینورکه اداسنك وقت
معینی حلولندن مقدم محصل طرفندن همان وزن وانتقاد اولنمقسزین اله کچنی بیت المال طرفنه اول باول تقدمه
طریقیله ارسال وایراد اولنوب بعده وقت معینی حلولنده طوپدن حساب اولنور اوله یقال اتی بالعزل وهو ما یورد
بیت المال تقدمة غیر موزون ولا منتقد الی محل النجم وعزل برموضع آدیدر التعزیل تفعیل وزننده عزل ایلمك
معناسنه‌در یقال عزله بمعنی عزله الاعتزال افتعال وزننده والانعزال انفعال وزننده والتعزل تفعل
وزننده عزلت وتعزیلك مطاوعیدر یقال عزله وعزله فاعتزل وانعزل وتعزل ای نحاه جانبا فتنحی واعتزال

عزل ایله معنای ثانیده مرادفدر یقال اعتزل المرأة بمعنی عزل عنها المعزال مفتاح وزننده سائر چوبانلره اختلاط
ایتمیوب دائما طوارلرنی بشقه‌جه رعی ایدن چوبانه دینور ودائما کروهندن آلارغه‌یه نازل اولان یولجی‌یه دینور
وسلاحسز آدمه دینور جمعی معازیل در یقال هو معزال ای نازل ناحیة من السفر وکذا لارمح له عربلر رمح ایله
مطلق سلاحدن کنایه ایدرلر وخست ودنائتندن قارجیلره قارشمیوب سیرجیلك ایدن کسیه دینور وعقلی
ضعیف احمق ونادانه دینورکه ناسه اختلاطدن محرومدر التعازل تفاعل وزننده ناس بری برندن جدا اولوب
بشقه‌جه اولمق معناسنه‌در یقال تعازل القوم اذا انعزل بعضهم عن بعض العزلة غرفه وزننده اعتزالدن
اسمدر بشقه‌لغه وآلارغه لغه وآیریلغه دینور جدایی معناسنه ومنه قولهم من اختار العزلة فالعزله الاعزل
یالکز بشقه‌جه اولان قوملغه دینور یقال رمل اعزل ای منفرد منقطع وعادتا قویرغی برطرفه اکری اولان دابه‌یه
دینور یعنی قویرغنك اکریلکی خلقی اولمیوب کندیسی اکری آلشدرمش اوله که ذمیمه‌در عرب فارسلری
علی الاطلاق تشأم ایدرلر خصوصا صاغ طرفنه اکری اوله ومنه یقولون اعوذ بالله من الاعزل علی الاعزل
ای من الرجل الذی لاسلاح معه علی الفرس المائل الذنب عادة ویغمورسز بلوده اطلاق اولنور وقربان اتندن
غائب حصه‌سنه دینور وسماکین اطلاق اولنان ایکی کوکبك برینك وصفیدرکه دیکرینه سماك رامح واکا سماك
اعزل دیرلر سماك رامحك اوکنده اولان کوکبی رمحه تشبیه ایلدیلر و بو یالکز اولمغله کویا که سلاحسزدر یاخود
بونك طلوع وظهوری اثناسنده اصلا ریح وبرد آثاری اولمامغله کویا که سلاحدن عاری اولمشدر مترجم دیرکه
بومناسبتله اشبو قطعهٔ بلیغه‌نك ثبتی روا کورلدی * لاتطلبن باله لك رتبة * قلم البلیغ بغیر جد مغزل * سکن السماکان
السماء کلاهما * هذاك رمح وهذا اعزل * واعزل اومجه تعبیر اولنان ایکی بوچ ککلرینك بریسی ناقص اولان دابه‌یه
دینور وسلاحسز آدمه دینورتته که عزل دخی بو معنایه‌در ضمتینله ایکیسنکده جمعی عزل کلور عینك ضمیله
واعزال کلور وعزل کلور رکع وزننده وعزلان کلور ضمله العزل فتحتینله اسمدر سلاحسزلغه دینور العزلاء
حمراء وزننده دبره دینور است معناسنه وطلوم ومشك مقوله‌سنك صودوکیلجك یرنه دینورکه اغزندن بشقه
اولمغله اورادن صو اخذ اولنور اسفلنده اولان اغزی اوله جقدر جمعی عزالی کلور عینك فتحی ولامك
کسریله وعزالی کلور لامك فتحیله وبنو جعفر بن کلابه مخصوص برفرسك اسمیدر العزل عینك
ضمیله والعزال کتاب وزننده ضعف وزبونی معناسنه‌در الاعازل برموضعدر غزله غرفه وزننده
یمنده شهر نجرانه اعمالندن برقریه آدیدر العزالان عینك فتحی وتثنیه بنیه‌سیله طوشنجل قوشنك قویرغی اوجنده
اولان ایکی جیغه‌یه دینور عزیله جهینه وزننده برموضعدر المعتزلة قدریه‌دن برفرقه‌در یعنی قدری انکار
ایدنلردن برفرقه‌درکه اصول فرق ضاله اولان یدی فرقه‌نك بریسیدر زعملرنجه عندلرنده فئه ضاله عد اولنان
اهل سنتدن وخوارج طائفه‌سندن اعتزال ایتدکلرندن ناشی کندی کروهلرینه معتزله اطلاق ایلدیلر بعضلر
دیدیکه لقب مزبوری آنلره حسن بصری علیه الرحمه تلقیب ایلدی وجهی بودرکه واصل بن عطاء نام کسنه که
حسن بصرینك اصحابندن وتلامذه‌سندن ایدی برکون جامعده درس مجلسنه خارجدن برآدم کلوب دیدیکه
ای مقتدای دین حالا زمانمزده برکروه پیدا اولدیکه اهل کبیره‌یی اکفار ایدرلر و برطائفه‌ده کفر ایله طاعت نفع
ویرمدیکی کبی ایمان ایله معصیت دخی ضرر ویرمز دیرلر پس بونده بزه نه کونه اعتقاد ایلمك لازمدر حسن بصری
جواب ویرمزدن مقدم مزبور واصل جوابه متصدی اولوب بن کبیره صاحبی مطلق مؤمندر ومطلق کافردر دیمم
بلکه اول کفر ایله ایمان بیننده برمنزله‌در نه مؤمندر ونه کافردر دیرم دیدی بعده مجلسندن قالقوب مسجدك ستونلرندن
برستونه پایانه اعتزال وکلام مرقومی حسن بصری اصحابندن برجماعته تقریر ایلمکه ابتدار ایلدکده حسن
حضرتلری قد اعتزل عنا واصل دیمکله من بعد اول فرقه‌یه معتزله اطلاق اولندی وافعال عبادی کندی قدرتلرینه
اسناد ایدوب قدری انکار ایلدکلری ایچون قدریه ایله‌ده ملقب اولدیلر العزل فتحتینله طوارك صغری طرفنه دینور
ومنه یقال لسائق الحمار اقرع عزل حمارك ای مؤخره العزلة فتحاتله طوارك الاجغی اوزره اولان اومه‌جه کمیکنه دینور
العزهول زنبور وزننده صالمه ومسبب اولان ارکك دوه‌یه دینور جمعی عزاهیل در وچابك وسبکپا آدمه دینور یقال رجل
عزهول ای سریع خفیف العزهل زبرج وجعفر وزنلرنده سلکی وپریشان اندام آدمه دینور وکوکرجن قوشنك ارککنه
یاخود پلازنه دینور وعزهل زبرج وزننده وعزهول زنبور وزننده سریع وسابق آدمه دینور العزهل اردب وزننده
بیکار وفارغ بوش کزن آدمه دینور آیلاق تعبیر اولنور یقال هو عزهل ای فارغ عزهل جعفر وزننده بر رجل آدیدر
و برموضعك اسمیدر المعزهل مدحرج وزننده دائما قوت وغداسی کوزل اولان آدمه دینور یقال رجل معزهل ای

الحسن الغداء عزاهل علابط وزننده برموضع آدیدر العسل عینك وسینك فتحیله صو آقركن یوزنده پیدا اولان
قبرجغه دینور یقال بدا العسل فی وجه الماء ای الحباب و باله دینور که فارسیده انکبین دیرلر بال آریسنك لعابندن
عبارتدر وعند البعض ماده سی برخفیجه شبنم کبی رطوبتدر که حق سبحانه وتعالی هواده حادث ایدوب چچك
و یپراق مقوله سی اوزره نازل اولور الهام ربانیله آری قسمی آغزلریله اول رطوبتی التقاط ایدوب قوانه کوتروب وضع
وجمع ایدر ایشته بال اول رطوبت مجتمعه دن عبارتدر وآنك ماده سی بر بخار لطیفدر که خفیجه ارضدن صعود
وجو هواده امتزاجله نضج بولوب حقیقت اخرایه تحویل ایلدکدنصکره کیجه وقتی برودت هوادن کسب غلظت
ایدوب عسل اوله رق قدرت حلواسی کبی ازهار واوراق اوزره نازل اولور الهام الهی ایله آریلر آنلری التقاط
ونقل ایدرلر وکاه اولور که بعینه عسل اوله رق نازل اولمغله خلق آنی التقاط ایدرلر و بن عسلك منافع واسماسی
بابنده برکتاب مخصوص تألیف ایلدم کتاب مزبور ترقیق الاسل فی تصفیق العسل اسمیله مسمادر وعسل کلمه سی
مذکردر ومؤنث اولور جمعی اعسال وعسل کلور ضمتینله وعسل کلور عینك ضمیله وعسول وعسلان کلور عینلرك
ضمیله وعسل ایله طتلو خوی وسجیه وشمائلدن کنایه اولور ومنه یقال هو علی اعسال من ابیه ای علی آسان یعنی فلانده
پدرینك اخلاق وشمائلنه دائر نشئه وحلاوت آثاری واردر کویا که آنك عسلندن یعنی مایه سندن مخمردر وعسل
خرما پکمزینه دینور یقال اکلنا عسلا ای صقر التمر وعرفط نام شجرك صمغنه اطلاق اولنور عسل اللبنی کسل
الکبری وزننده بخور انواعندن برنوع طیب اسمیدر که برجنس شجردن بنفسه سیلان ایدر خوشبوی اولمغله خلق
آنکله تبخر ایدرلر عامه تحریفله حصی لبان دیرلر بومیعهٔ سائله اوله جقدر که خلق حصی لبانی دخی تحریف ایدوب
عسلبند بخوری دیرلر و بعض دیارده آکازیغله دیرلر وعسل الرمث رانك کسریله رمث دیدکلری نباتدن پیدا اولان
لزجتلی آق شیره در که کومش قوزه شکلنده ظهور ایدر مولف دهن العسل دیدکلری دارو بی اهمال ایلدی ظاهرا
موتدا اولدیغنه مبنی در ودهن العسل یونانیده اورمالی و بین الاطباء دهن داود دیدکلریدر که ترکیده داود پیغمبر یاغی
تعبیر اولنور بنو عسل برقبیله در وعسل بن ذکوان برمعروف کسه در که اخبار یوندندر اصمعی ایله ملاقات ایلدی
وعسل مصدر اولور کما سیذکر العسلی یای نسبتله عسل رنکنده اولان شیئه دینور عسلی الیهود که سلفده یهود
طائفه سی علامت امتیاز ایچون اموزلری باشنه دیکدکلری صاری پارچه دن عبارتدر اول جهتله اطلاق اولنمشدر واکا
غیار دخی دیرلر ایدی صکره قیافتلری بتون تبدیل اولدیغندن اکا حاجت قالمدی العسال شداد وزننده
قواندن بال صاغان آدمه دینور وصفوان بن عسال اصحابدندر و پك دتره یجی مزراغه دینور کما سیذکر العاسل
بو دخی قواندن بال صاغان آدمه دینور یقال رجل عسال وعاسل ای مشتار العسل من موضعه وقورده دینور ذئب
معناسنه ترکیب آتیدن مأخوذ در جمعی عسل کلور رکع وزننده وعواسل کلور وشول صالح ومتقی آدمه دینور که
صلاح وتقواسنك وصف وثناسنی ناس عسل کبی استحلال ایدر اوله یعنی طتلو طتلو وصف وثنا ایدوب وثناسندن
استطابه واستلذاد ایده لر وعاسل دتره یجی مزراغه دینور کما سیذکر العسالة جبانه وزننده آرینك بال یاپدیغی
کوبجه دینور مبالغه اطلاق اولنمشدر کویا که بال ویریجیدر وتانیثی شوره اعتباریله در یقال اطردت النحل
الی العسالة ای شورتها و بال آریسنه اطلاق اولنور تانیثی نحل اعتباریله در زیرا نحل اسم جنسدر العسل نسل
وزننده طعامه بال قاتمق وبال ایله ترتیب ایلمك معناسنه در یقال عسل الطعام عسلا من الباب الثانی والاول
اذا خلطه بالعسل و برآدمه زاد ایچون بال ویرمك وزادنی بالدن تهیئه قلمق معناسنه در تقول عسلتهم اذا زودتهم
العسل و برآدمی خوش وطتلی مدح وثنا ایلمك معناسنه در که باللندرمق تعبیر اولنور یقال عسل فلانا
اذا طیب الثناء علیه وجماع ایلمك معناسنه در یقال عسل المرأة عسلا من الباب الثانی اذا نکحها و برآدمی خلقه
شیرین کوستوروب سودرمك معناسنه در یقال عسل الله فلانا ای حببه الی الناس وعسول وعسلان معناسنه در
کما سیذکر وعسل وعسلان فتحاتله قورد وآت تلاش وسرعتله قوشدیغندن چالقنه رق و باشنی دپره دوب
اویناده رق سکرتمك معناسنه در یقال عسل الذئب او الفرس عسلا وعسلانا اذا اضطرب فی عدوه وهز
رأسه یعنی من مضائه مسرعا وعسل سرعتله کتمك معناسنه در یقال عسل الدلیل بالمفازة اذا اسرع وعسل
چابك ورونده ناقه یه دینور و برموضع آدیدر وعسل هلاك وتباب معناسنه مستعملدر سرعتله ذهاب معناسندن
مأخوذدر یقال عسلا له ای تعسا التعسیل بو دخی طعامه بال قاتمق معناسنه در یقال عسل الطعام اذا خلطه
بالعسل و برآدمه زاد ایچون بال ویرمك معناسنه در تقول عسلتهم ای زودتهم العسل الاستعسال بال ایستمك
معناسنه در یقال استعسل القوم فعسلتهم ای استوهبوا العسل فزودتهم اباه العسل فتحتینله طاتق ذوق

معناسنه در یقال عسل من طعامه عسلا من الباب الاول اذا ذاقه و بوحلب حلبا بابی قبیلندندر که بابی اولدن
مصدری فتحتینله کلمشدر وعسل وعسلان فتحاتله صو وزکارك تحریکیله چالقنوب اوینامق معناسنه در یقال
عسل الماء عسلا وعسلانا اذا احركته الریح فاضطرب وعسل سرعتله یوریمك معناسنه در ومنه الحدیث کذب
علیك العسل بنصب العسل ورفعه ای علیك بسرعة المشی نته که کذب ماده سنده شرح اولندی العسول
قعود وزننده والعسلان فتحاتله الده مزراق پك دتره مك معناسنه در عسل کبی یقال عسل الرمح عسلا
وعسولا وعسلانا من الباب الثانی اذا اشتد اهتزازه العسول صبور وزننده عاسل وعسال کبی دتره کن مزراغه
دینور یقال رمح عاسل وعسال وعسول ای شدید الاهتزاز العنسل حنظل وزننده جست وچابك ناقه یه
دینور العسل عینك کسریله جن طائفه سندن برقبیله اسمیدر و بنو عسل بنو عمرو بن یربوعدن منشعب برقبیله در
عربلر آنلرك والده لری ساحرهٔ جنیه اولدیغنی زعم ایدرلر وعسل حیوان قسمنه کرکی کبی تقید وتیمار ایدوب ایو جه
کوروب کوزه دن آدمه دینور یقال هو عسل مال ای ازاؤه قصر عسل بصره ده خطهٔ بنی ضبه قربنده
برقصرك اسمیدر صبیغ نام کسه نك پدری اولان عسل نام کسیه مضافدر وصبیغ باب غین معجمه ده بیان اولندی
لکن مؤلف اوراده صبیغ بن عسیل عنوانده ذکر ایلمشدر ذو عسل برموضعدر المعسلة مرحله وزننده آری
قوانه دینور خلیه معناسنه العسلة فتحاتله که عسلدن تاء وحدتله مفرددر برقطعه باله دینور ومنه یقال
ما اعرفه مضرب عسلة ای اعراقه مضرب عسل آرینك بال چاله جق یریدر که کوبج تعبیر اولنور بعده برآدمك
عرق واصل ونسبنده استعمال اولندی زیرا کوبج بالك منشأیدر العسیل امیر وزننده ضربه سی سریع وشدید
اولان آدمه دینور یقال رجل عسیل ای الشدید الضرب السریع رجع الید وعطار سپورکه سنه علی قول
غالیه یعنی قابدن قلیه مسك آله جق یلکنه دینور وفیلك ودوه نك ذکرنه دینور جمعی عسل در کتب وزننده
ابن عسلة فتحاتله برشاعردر ابو عسلة عینك کسریله قوردك کنیه سیدر العسیلة جهینه وزننده سمیراء
شرقیسنده برصویك آدیدر وعسیله که عسل لفظندن مصغردر مطلق نطفه یه علی قول رجالك نطفه سنه
وعلی رأی جماعك دادینه ولذتنه اطلاق اولنور که عسله تشبیه اولنمشدر و بکلیهما فسر الحدیث حتی تذوق
عسیلته ویذوق عسیلتك وعسل کلمه سنده تانیث غالب اولمغله هاء ایله مصغر اولدی یاخود عسله دن مصغردر ترکیده
اندن بالجغز ایله تعبیر اولنور وقدر قلیل ایله حلیت حاصل اوله جغنه تلمیح ایچون تصغیر ایله اداء بیوردیلر العسل
ضمتینله صالح ودیندار آدملره اطلاق اولنور مفردی عاسل وعسول در نته که عاسل ماده سنده وجهی بیان اولندی
العسیلة فرجه وزننده یمنده بلدهٔ بعدانیه اعمالندن برقریه در العسبلة دحرجه وزننده خلق برینه کلوب
کیدوب تردد ایلمك معناسنه در که برحادثه هنکامنده یاخود عید کبی ایام معدوده ده ایدرلر یقال الناس یعسبلون
ای یختلف بعضهم الی بعض ویتردد عسبجل جعفر وزننده بنو سلیم حره سنده برموضع آدیدر العسطلة
دحرجه وزننده نظامسز شوریده سوز سویلمك معناسنه در یقال عسطل الرجل اذا کلم غیرذی نظام
المعسطل مدحرج وزننده هذیان محموم کبی شوریده و پریشان سوزه دینور یقال کلام معسطل ای معلسط
العسقلة عینك وقافك فتحیله طپراغی پك و پور اوله رق آق طاشلق یره دینور تقول نزلنا عسقلة وهی ارض
صلبة وفیها حجارة بیض وبمصدر اولور سراب ایلدرامق معناسنه یقال عسقل السراب اذا ترتع العساقیل
مثاقیل وزننده منتارزه دینور مفردی عسقل در جعفر وزننده وعسقول در زنبور وزننده وعساقیل وعساقل سرابه
دینور که بریه ده صو کبی لمعان ایدر معنای مفرده موضوع اولان صیغه دندر خضاجر کبی و بلوك بلوك بلود پارچه لرینه
دینور شارحك بیاننه کوره بونده جمعدر یقال فی السماء عساقیل وعساقل ای القطع المتفرقة من السحاب
عسقلان عینك وقافك فتحیله ساحل بحر شامده بر بلده در که نصاری طائفه سی بهر سال اکا حج وزیارت ایدرلر
حالا خرابه در و بلخ قضاسنده برقریه یاخود برمحله در محدثیندن عیسی بن احمد بن وردان العسقلانی البلخی آندندر
شارح دیرکه ابن حجر بلدهٔ مذکوره دندر وعسقلان الرأس باشك تپه سنه دینور یقال ضرب عسقلان رأسه
ای اعلاه العصقول عصفور وزننده ارکك چکرکه یه دینور العصاقیل مثاقیل وزننده قصرغه یللرینه
دینور مفردی عصقول در یقال هبت العصاقیل ای الاعاصیر العصل فتحتینله وعینك کسری وصادك
سکونیله بغرسغه دینور معی معناسنه جمعی اعصال در وشجر دفلی اسمیدر که آغواغاجی دیدکلریدر مفردی
عصله در وعصل آت قسمنك قویرق صوقمی برطرفه طوغری اکیلوب بورق اولمق معناسنه در شویله که یانجق
اتلرینه واروب طوقنور اوله یقال عصل الفرس عصلا من الباب الرابع اذا کان عسیب ذنبه ملتویا حتی یصبب

كاذنه ويقال فى عسيب ذنبه عصل اى التواء ودكنك كبى پك وقاتى نسنه خلقى اكرى اولمق معناسنه‌در يقال عصل العود عصلا وهو الاعوجاج فى صلابة خلقة العصل كتف وزننده والاعصل احمر وزننده اكرى اولان پك شيئه دينور عصل كلمه‌سنك جمعى عصال در عينك كسريله يقال عود وعصا عصل واعصل اى معوج واعصل اكرى بجاقلو آدمه دينور يقال رجل اعصل اى المعوج الساق وبعضلر ديديكه اعصل برنسنه اوزره دائما اكيلوب آوريه‌رق مشغول ومداوم اولان آدمه دينور واكرى ديشه واكرى اوقه دينور يقال ناب وسهم اعصل اى اعوج جمعى عصل در عينك ضميله المعصال مفتاح وزننده باغچوانلرك ككه وكلبرى تعبير ايتدكارى اوجى اكرى اغاجه دينور كه آنكله اغاجك دالرنى اكوب ميوه‌قوپاررلر وچوكانه دينور صولجان معناسنه المعصيل ميمك كسريله بودخى چوكانه دينور العصلاء حمراء وزننده كوده‌سى اتسز دكنك كبى قوبقورى اولان عورته دينور يقال امرأة عصلاء اى لالحم عليها العصل فصل وزننده ايشه‌مك معناسنه‌در يقال عصل الصبى عصلا من الباب الاول اذا بال واغاجى اكمك معناسنه‌در يقال عصل العود اذا عوّجه فان كان اعوجاجه على خلقة قلت عصل كفرح كامرّ الاعصيلال اطميان وزننده برنى اورمق قصديله دكنكه قاوره‌مق معناسنه‌در يقال اعصألّ الرجل اذا قبض على عصاه التعصيل كيجكمك وآغردپرنمك معناسنه‌در يقال عصل الرجل اذا ابطأ المعصل منبر وزننده بورجلوسنه شدّت تقاضا ايدن آدمه دينور يقال هو معصل اى مشدّد على غريمه العاصل قانى وپك اوقه دينور المعصل محدّث وزننده آتلدقده بوريلوب برطرفه چاوب بيانه كيدن اوقه دينور العنصل قنفذ وزننده برموضع آديدر ويمامه‌دن طوغرى بصره‌يه موصل طريقك اسميدر وعنصل كه عنصل دخى دينور جندب وزننده ومدّ ايله عنصلاء وعنصلاء دخى دينور بصل برى اسميدر كه اسقال ايله وبصل الفار ايله متعارفدر تركيده آطه صوغانى ديرلر بين الاطباء اسقيل ايله معروفدر داء الثعلب وفالج وعرق النسا علتلرينه نافع وسركه‌سى سعال مزمن وربو وضيق نفس وحشرجه علتلرينه مفيد وبدن ضعيفى مقوّى در العصل عينك ضميله اعصلك جمعيدر كه ذكر اولندى وبرموضع اسميدر العضلة عينك وضادك فتحيله والعضيلة سفينه وزننده بالدر وقول مقوله‌سى اعضاده اولان سكيرلى قالين وقباته دينور كه بالق اتى تعبير اولنور مؤلف كرچه كل عصبة معها لحم غليظ عبارتيله تفسير ايدوب اسكن مراد ترجمه اولنان اسلوبدر صاحب تذكرهنك بيانه كوره بدن انسانده صغير وكبير بشيوز اتوز عضله واردر العضل فتحتينله برآدمك كوده‌سنده بالق اتى چوق اولمق ياخود بالدرينك بالق اتى قبا وبوغون اولمق معناسنه‌در يقال عضل الرجل عضلا من الباب الرابع اذا صار كثير العضل او ضخمت عضلة ساقه العضل كتف وزننده والعضل ندس وزننده صفتلرده وصف مذكور اوزره اولان آدمه دينور العضل فضل وزننده برآدمى صقشدروب تضييق ايلمك معناسنه‌در يقال عضل عليه عضلا من الباب الاول اذا ضيق وبرآدمك ايشى پك دشوار وشديد اولمق معناسنه‌در كويا كه كنديسنى تضييق ايدر يقال عضل به الامر اذا اشتدّ وعضل وعضل وعضلان عينلرك كسريله بركسه برخاتونى اره‌وارمقدن ظلما منع ايلمك معناسنه‌در يقال عضل المرأة عضلا وعضلا وعضلانا من الباب الاول والثانى والرابع اذا منعها الزوج ظلما الاعضال همزنك كسريله بودخى برماده صرپلنوب دشوار اولمق معناسنه‌در يقال اعضل الامر اذا اشتدّ وبردشوار ايش برآدمى عاجز وفرومانده قلمق معناسنه‌در يقال اعضله الامر اذا غلبه واعياه وخاتونك وطاوق وسائر حيوانك طوغورمسى عسرتلو اولمق معناسنه‌در يقال اعضلت المرأة والدجاجة وغيرها بولدها اذا عسر عليها وبرمشكل درد ومرض اطبايى عاجز ومغلوب ايلمك معناسنه‌در يقال اعضل الداء الاطباء اى غلبهم التعضيل بودخى برخاتونى اره‌وارمقدن ظلما منع ايلمك معناسنه‌در يقال عضل المرأة بمعنى عضلها وبراهل مجلسه طار المق معناسنه‌در يقال عضل المكان اذا ضاق وبرناسله طپطلو اولمق معناسنه‌در يقال عضلت الارض باهلها اذا غصت بهم وخاتون وسائر حيوان طوغورمقدن عسرتلمك معناسنه‌در يقال عضلت المرأة والدجاجة وغيرها اذا عسر عليها المعضل محسن وزننده والمعضل محدّث وزننده طوغورمسى صرپ ودشوار اولان خاتونه وسائر حيوانه دينور ومعضل محسن وزننده پك چركين شيئه دينوركاسيذ كر التعضل تفعل وزننده برعلت پك مشكل اولمغله اطبايى چاره وتدبيردن عاجز قلمق معناسنه‌در يقال تعضل الداء الاطباء اذا غلبهم يعنى فاعياهم دواءه العضال غراب وزننده پك مشكل مرضه دينور كه طبيبلرى عاجز وفرومانده ايده يقال داء عضال اى معيى غالب يعنى على الاطباء وشول شديد يمينه وصف اولنوركه اصلا استثناء ورجوع وانصرافى ممكن اوليوب قطعى اوله يقال حلفة عضال اى شديدة لامثنوية فيها مترجم ديركه مثنوية استثناء ورجوع وانصراف معناسنه‌درنته كه نابغه‌نك

اشبو حلفت يمينا غير ذى مثنوية مصراعنك شرحنده استثناء ورجوعله شرح اولنديغى شهاب مرحوم ان الله على كل شئ قدير وخالق كل شئ كريمه‌لرينك تفسيرنده بيضاوى مرحومك فهما على عمومهما بلا مثنوية قولنك شرحنده بيان ايلمشدر الاعضيلال اطميان وزننده اغاجك داللرى كور وفراوان اولمغله بربرينه صارمشمق معناسنه‌در يقال اعضألت الشجرة اذا كثرت اغصانها والتفت العضل عينك كسريله داهيه اولان آدمه دينور وپك چركين شيئه دينور العضل فتحتينله باديه‌ده برموضعدركه چوق منبت واورمانلو محلدر ياخود عينك فتحى وضادك سكونيله‌در وعضل بن الهون بن خزيمه برقبيله‌نك پدر بدر وجرذ ديدكلرى ايرى صچانه دينور جوهرينك سياق كلامنك مقتضاسى عينك ضميله اولمقدر لكن اويله دكلدر بلكه همان فتحتينله‌در جمعى عضلان كلور عينك كسريله العضل صرد وزننده والعضل قفل وزننده آفات ودواهى‌يه اطلاق اولنور مفردلرى عضله‌در غرفه وزننده وعضل صرد وزننده برموضعدر بنو عضيله جهينه وزننده برباطن‌در المعضلات محسنات وزننده شدائد ونوائبه اطلاق اولنور مفردى معضله‌در يقال نزلت بهم المعضلات اى الشدائد العضيل قرشب وزننده لئيم وتنكخوى وبى امتزاج كسيه دينور يقال رجل عضيل اى لئيم ضيق الخلق العضيل جعفر وزننده صلابتلو پك نسنه‌يه دينور العضهلة دحرجه وزننده شيشه‌نك اغزنى طقامق معناسنه‌در يقال عضهل القارورة اذا ضم رأسها العطل فتحتينله والعطول قعود وزننده خاتون دوزكوندن وپيرايه‌دن خالى اولمق معناسنه‌در يقال عطلت المرأة عطلا وعطولا من الباب الرابع اذا لم يكن عليها حلى وعطل فتحتينله بيونه اطلاق اولنور لباسدن خلوى اولديغيچون يقال انها لحسنة العطل اى العنق وبرآدمك كوده‌سى بيوك اولمق معناسنه مستعملدر هر لباس اويمديغندن كذلك سرعتله ايش كوچ كوره مز اولديغندن استعمال اولندى يقال عطل الرجل عطلا من الباب المزبور اذا عظم بدنه وبركسه مالدن ياخود ادبدن عارى وبى بهره اولمق معناسنه مستعملدر يقال عطل الرجل من المال والادب اذا خلا والادب قولنده واو ومعناسنه‌در وعطل شخص وهيكله اطلاق اولنور جمعى اعطال‌در التعطل تفعل وزننده بودخى خاتون دوزكوندن خالى اولمق معناسنه‌در يقال تعطلت المرأة بمعنى عطلت وبركسه ايشسز كوجسز بيكار قالمق معناسنه‌در يقال تعطل الرجل اذا بقى بلا عمل العاطل والعطل ضمتينله عطلدن اسم فاعلدر پيرايه‌دن خالى خاتونه دينور عاطلك جمعى عواطل‌در وعطل‌در ركع وزننده وعطلك جمعى اعطال‌در يقال امرأة عاطل وعطل اى خالية من الحلى وعطل ضمتينله قلاده‌سى ويولارى اولميان بوش آته ودوه‌يه دينور وتمغاسز دوه‌يه دينور وسلاحسز آدمه دينور جمعى اعطال‌در ومال وادبدن بى بهره آدمه دينور المعطال محراب وزننده دائما زينت وپيرايه‌دن خالى اولمق معتادى اولان خاتونه دينور يقال امرأة معطال اى المعتادة العطل المعاطل معطالك جمعيدر كه مقعد وزننده‌در نسوانك دوزكون طاقنه‌جق عضولرينه دينور بيون وبيلكچه وطپوق كبى يقال انها لحسنة المعاطل اى مواقع الحلى الاعطال عطلك جمعيدر كه ضمتينله در وعطلك جمعيدر كه فتحتينله‌درنته كه ذكر اولنديلر التعطيل تفعيل وزننده قاب مقوله‌سنى نسنه‌يى بوشالتمق وبوش قومق معناسنه‌در يقال عطله اذا فرّغه واخلاه وبرنسنه‌يى ضايع وتباه اوله‌رق بوشلامق معناسنه‌در قيويى ايشلتميوب خرابه بوشلامق كبى وديارى خالى وخرابه ترك ايلمك كبى يقال عطل الشئ اذا تركه ضياعا العطلة فرحه وزننده اندام ووجودى خوب دوه‌لره دينوركه زينتدن مستغنى اولورلر يقال ابل عطلة اى حسنة الجسم واحدنده عطل دينور وسودى فراوان كزيده ناقه‌يه دينور كذلك سودى چوق قيونه دينور وكوشه‌لريله اغاجك ارالغنه بغلدقلرى قايشى قيرلمش قوغه‌يه دينور العيطل حيدر وزننده حسن اندام وتناسب اعضا ايله هرپانى اوپغون اوزون كردنلى خاتونه دينور ياخود مطلقا اوزون كردنلى انسان وحيوانه دينور وبوصفتلر زينتدن مستغنى ايدر يقال امرأة عيطل اى الطويلة العنق فى حسن جسم او هو كل ماطال عنقه وعيطل اركك خرما اغاجنك چچكنك دالنه دينوركه آنى آشى قلمى ايدرلر واكاعطيل دخى ديرلر امير وزننده ميوه‌دن خالى اولديغيچون المعطل معظم وزننده هذيل قبيله‌سندن برشاعردر ومعطل حراثت وزراعتدن خالى بور يره دينور ارض موات معناسنه المعطلة معظمه وزننده چوبانسز صالمه دوه‌لره وصف اولنور يقال ابل معطلة اى لاراعى لها عطاله سحابه وزننده بنو تميم يوردنده برطاغك آديدر العيطلة غرفه وزننده تعطل معناسندن اسمدر بوشلق وبيكارلق معناسنه‌در العطل عينك ضميله وضمتينله مالدن يا ادبدن بى بهره آدمه دينور يقال رجل عطل وعطل اى خال من المال او الادب وكريشسز يايه دينور يقال قوس عطل اى بلا وتر العطبل والعطبول والعطبولة عينلرك ضميله والعيطبول جيربون وزننده كوزل

ودلبر اتلو جانلو اوزون بوینلو تازه محبوبه یه دینور جمعی عطابل وعطابیل کلور و بعضلر دیدیکه عیطبول اوزون
بویلو خاتونه دینور العظال اجماله کتاب وزننده والمعاظلة مقاتله وزننده دیشیسیله جماع حالتنده چاتشوب
ایلیشور اولان کلب وچکرکه مقوله‌سی جانور چاتشوب چنکللشمك معناسنه‌در یقال عاظل الکلب والجراد عظالا
ومعاظلة اذا تراکب وتشدد عند السفاد وعظال بین الشعراء تضمین قافیه ایلمکه اطلاق اولنور که بیت مؤخرك
تمام معناسنی بیت مقدم مرهون ومربوط ایلمکدن عبارتدر یقال عاظل فی القافیة عظالا اذا ضمن التعاظل
تفاعل وزننده والاعتظال افتعال وزننده معاظله معناسنه‌در یقال تعاظلت الکلاب واعتظلت اذا تراکبت
عند السفاد العظل عینك فتحیله کوپك چاتشمق معناسنه‌در یقال عظلت الکلاب وعظل عظلا من الباب
الاول والرابع اذا رکب بعضها بعضا مثالده عظل الکلب عنوانیله اولسه مناسب ایدی العاظل والعظلی
سکری وزننده چفتلشمکده بری برینه یغلنوب ایرلمیان چکرکه‌لره دینور یقال جراد عاظل وعظلی ای متعاظلة لاتبرح
کلب مقوله‌سی سائر حیوانده وصف اولورلر التعظل تفعل وزننده والتعظیل ناس برنسنه اوزره مجتمع اولمق
معناسنه‌در یقال تعظلوا علیه وعظلوا اذا اجتمعوا علیه یوم العظالی حباری وزننده بین العرب بر یوم
معروفدرکه انده بنو تمیم بکر بن وائل قبیله سنه شبخون ایلدی لدی الانهزام خلق مزاحمه‌دن
بری برینك اوزرینه باصیلوب یاخود ایکیسی اوچی برداته یه رکوب ایلدکلرندن ناشی اطلاق اولندی
العضل ضمتیله مأبون وکگزه اطلاق اولنور تقول لاتقرب منها فانها عضل ای مأبون المعظل محسن وزننده
والمعظئل مشمعل وزننده اغاجلق وقورولق یره دینور یقال موضع معظل ومعظئل ای الکثیر الشجر العفل
عینك وفانك فتحیله والعفلة فتحاتله شول شیئه دینور که بعض نسوانك وناقه‌نك فرجنده ظهور ایدر بعض
رجالده حادث اولان دبه‌لك کبی شارح دیرکه بوقرن دیدکلری دکلدر زیرا قرن که آصلق تعبیر اولنور
اول فرجك ایچنده قاتی ات یاخود کیك تحدث ایلمکله مدخل بتشك اولور و بوابکاره مخصوصدر وعفل دبه‌لکدرکه
شیش ظهور ایدوب کذلك مدخلی سد ایدر وکاهجه پك بیویوب حتی اوتوردقده یره مس ایدر اولور وبوا کثر
بعد الولاده ظهور ایدر و بعضلر ایکیسنی برعد ایلدیلر انتهی مترجم حقیر دیرکه اشبو ماده احکام فقهیه‌یه متعلق
اولمغله برمقدار جه ارخای عنان روا کورلدی معلوم اوله که بونده اوچ تعبیر متداولدر بری رتق و بری عفله و بری
قرن‌در مؤلفك بیانه کوره رتق فرجك ایچر یسنك چاتیسنده کرچه منفذ متخیل اولوب لکن بتشك طررنده اولمغله
بردرلو انفاذ قابل اولمیه یاخود ایچ منفذی اولمیوب بالکلیه بالدن عبارت اوله و بوابکاره مخصوصدر وعفله وجه
مذکور اوزره بعض رجالده حادث اولان ادره کبی نسوانك فرجنده محدث شیئه یعنی شیشه دینور وادره که دبه‌لکدر
فتق سبیله کیسهٔ خصیه منتفخ ومتعظم اولوز و بونك قرو وقیله وادره واسم عام اولان فتق کبی اسباب وانواع
مختلفه‌سی وخفیفی وشدیدی وصغیری وکبیری واردر بوحادثه نسوانده دخی اولور کیمنده خلقی و کیمنده عارضی
اولور که فرجنك اغزنده سکیرلی ات کبی نسنه اولور و بیوکی وکوچکی اولور و کیمنده پرده اولور واکاریح یاخود ماء
یاخود اجسام سائره انوب طشره یه طومالدر پس بو ابکارده واکثری ثیباتده ولادت زوریله حادث اولور کتب
طبیه‌ده بورتق اسمیله معبردر ترکیده بوکه آصلق دیرلر مؤلفك عفله دیدیکی بواوله جقدر وقرن مؤلفه کوره عفلهٔ
صغیره‌در واطبایه کوره ماده سی خلقی کمیکدر یاخود خلط صلب شدیددر بوکه علاج همان غیرقابلدر و بعضا
انضمام وامتلاء سبیله ده نفوذ ممکن اولمز ومؤلفك رتق ماده سنده تقدیم ایلدیکی قول بواوله جقدر ومغربك
ومصباحك ونهایه‌نك بیانلری دخی تفصیل مرقومه ملایمدر الحق نهایه ده عفله ایله قرنی فرق ایتمامشدر وقاضی
شریح محضرنه برجاریهٔ قرناء کتوروب استفتا ایلدکده یره اوتوردك اکر اول حادثه یره طوقنورسه عیبدر واّلا عیب
دکلدر دیو افتا ایلدیکنی نقل ایلمشدر بوکه کوره رتق خلقی بتشك وعفل وقرن دبه‌لك اولورنته که مؤلفه کوره ده
ایکیسی بردر لکن صغر وکبر جهتیله فرقلری واردر پس بینلرنده عموم وخصوص مطلق اولمق ملحوظدر فلیحفظ
یقال بها عفل وعفلة وهو شیء یخرج من قبل النساء وحیاء الناقة کالادرة للرجال وعفل مصدر اولور خاتونده یاخود
ناقه‌ده عفله حدوث ایلمك معناسنه یقال عفلت المرأة اوالناقة عفلا من الباب الرابع اذا صارت بها عفلة العفلاء
حمراء وزننده وصف مز بوراوزره اولان خاتونه وناقه یه دینور التعفیل تفعیل وزننده عفله دیدیکی علت
مذکوره‌یی علاجله اوکولتمق معناسنه‌در بناسی ازاله ایچوندر یقال عفل المرأة اذا اصلح عفلتها و برعورت حقنده
عفلادردیمك معناسنه‌در یقال عفلها اذا نسبها الی العفلة العقل نقل وزننده کچی تکه‌سنك واکوزك پاچه‌لری
ارالغنك یاغنك کثرتنه دینور و بو اتمش خصی اولنلرده مستعملدر زیرا آنلر سموز واولورلری یاغلو اولور یقال فی التیس

اوالثور عفل وهو کثرة شحم مابین رجلیهما وهواعفل وعفل دبرایله ذکرك بیننده اولان جزکی یه دینور وقوچ قسمنك
خایه‌لرینك وچوره‌یانلرینك یاغنه دینور وقوچ قسمنك سمورلکنی وآرقلغنی بیلمك ایچون ال ایله یوقلنه جق قاورام
برینه دینور العافل دائما اوزون لباس اوزرندن قصه لباس کیراولان آدمه دینور یقال رجل عاقل اذا کان
یلبس الثیاب القصار فوق الطوال عفال قطام وزننده نسوانه مخصوص سب ودشنام وآزار کلماتندندر عفلان
سکران وزننده بنوابی بکر بن کلاب یوردنده برطاغك آدیدر عفلانه جبل عفلان قربنده برقدیم صویك آدیدر
العفلاء عفله‌سی اولان عورتدرکه ذکر اولندی وکوللرکن طشره دوریلان دوداغه دینور یقال شفة عفلاء
اذا کانت تتقلب عند الضحك بنو العفیل زبیر وزننده بنو مالك بن سعد جماعتیدرکه عجاج راجزك قومیدر
العفنجل سمندل وزننده شول ثقیل ویاوه کوی وفضول وهرزه کاره دینورکه هرماده‌ده وظیفه‌سی اولمیان هذر
وهذیان سوزلر تفوه ایدراوله العفشل شین معجمه ایله جعفر وزننده والعفنشل سمندل وزننده والعفشلیل
زنجبیل وزننده ثقیل وکرانجان وخیروشره یرامز کسیه دینور وعفشلیل غلیظ وناتراش وتصلق ثقیل ونادان
شخصه دینور وکوده سنك اتلری سلپوکلنوب صالقی صالقی اولان قوجه قاری یه دینور وز یلوکبی تو یلری چوق اولان
کلیمه دینور ودیشی صرتلانه یاخود ارککنه دینور العفشال قرطاس وزننده قورقق و یواش آدمه دینورکه
کمسه شدتله معامله ایده مز یقال رجل عفشال ای قلیل البأس العفطلة دحرجه وزننده برنسنه‌یی برآخر
نسنه‌یه قاتوب قارشدرمق معناسنه‌در یقال عفطله به اذا خلطه العفقل قافله جعفر وزننده بیوك یوزلو آدمه
دینور یقال رجل عفقل ای العظیم الوجه العفکل جعفر وزننده احمق وسبکمغز آدمه دینور العقل
عینك فتحی وقافك سکونیله علم وادراك معناسنه‌درکه ذهنده حاصل اولان صورتدن عبارتدر علی قول اشیانك
حسن وقبح وکمال ونقصانه متعلق صفاتنی ادرا که اطلاق اولنور بومعنای اولدن اخصدر وعند البعض ایکی
خیر اولان شیئك خیرده‌ازیدوابلغ اولانی وایکی شر اولان شیئك شر ومضرتده اشد واوفر اولانی ادراکدن
عبارتدر و بعضلر عندنده امور عدیده‌یه اطلاق اولنور یعنی عقل برقوت معنویهٔ مودوعه‌درکه انسان آنك
وساطتیله قبیح وحسن بیننی فرق وتمییز ایدر ایشته اول قوتدن کذلك ذهن انسانده بعض مقدمات سببیله حاصل
ومترتب اولان صور ومعانیٔ مجتمعه‌دن عبارتدرکه آنلرك وساطتیله اغراض ومصالح وامور وجوه لایقه‌سی اوزره
مستتب ومستقیم ومستکمل اولور کذلك انسانك حرکات وکلماتی یانده کندیسنه مخصوص هیئت محموده وشیوهٔ
مطبوعه‌دن عبارتدر پس اشبو امور ثلاثه ده مشترك اولور لکن اولده حقیقت واخیرنده مجازا اولور زیرا بونلر قوت
مذکوره‌نك اثر وثمره‌سیدر قالدیکه کرچه اشبو تعریفاتله تعریف ایلدیلر لکن حق اولان بودرکه عقل برنوردر وحانیدن
عبارتدرکه نفس انسانی آنك وساطتیله علوم ضروریه ونظریه‌یی ادراك واذعان ایدر وآنك ابتدای وجودی ولدك
رحمده استکمال خلقتله هنوز جنین اولدیغی هنکامدندر بعده‌تدریجله بلوغی وقتنه قدر تزاید ونماء اوزره اولور
فارسیده اکاهوش وخرد وترکیده اوص تعبیر اولنور جمعی عقول در مؤلفك و یطلق لاهور لقوة بها قوانده واقع
لقوة کلمه‌سی لاسور قولندن بدلدر ولمعان ولهیئة قوللری معطوفدر و بو بدل بعض طریقیله در یاخود مع ماعطف
علیه اعتباریله بدل کل اولور اولقوة نسخه سی غلطدر مؤلفك بصائرده بیانه کوره اصل عقل امساك واستمساك
معناسنه موضوعدر ودیعهٔ مذکوره انسانی امور قبیحه‌دن منع وامساك ایلدیکی ملابسه سیله عقل اطلاق اولندی
وتسمیه بالمصدردرنته که حجر ونهی اطلاقی دخی بوملابسه ایله‌در ومصدر اوله‌رق استعمال اولنورنته که معقول دخی
مصدردر مفعول وزننده عقلی استعماالله هرنسنه‌یی بیلور اولمق معناسنه درکه اوغلان عاقل و بالغ اولمق
تعبیر اولنور یقال عقل الغلام عقلا ومعقولا من الباب الثانی اذا ادرك فهو عاقل من عقلاء وفی الاساس یقال
ما فعلت منذ عقلت و یقال عقل فلان بعد الصبا ای عرف الخطأ الذی کان علیه یعنی کندیده اولان خطانك
خطا اولدیغی فهم وادراك ایلدی ومقدمة الادبده زمخشری عقل خردمند کشتن یعنی عقللو اولمق وعقل الغلام
خرد مندشد یعنی اوغلان عاقل اولدی عنوانیله تفسیر ایلمکله وجه مذکور اوزره ترجمه اولندی ومصباحده باب
ثانیدن متعدی اوله‌رق ادراك وباب رابعدن لازم معناسیله مرسومدر حتی عقلاء اوزره جمعلنمسی اکا مبنیدر
ومؤلفه کوره صالح وعالم کبی نوادردن اولور انتهی وعقل علاج یورکی قبض ایلمك معناسنه‌در یقال عقل الدواء
بطنه عقلا من الباب الثانی والاول اذا امسکه وفهم وادراك ایلمك معناسنه‌درکه ذکر اولنان نور روحانی اثریدر
یقال عقل الشیء عقلا من الباب الثانی اذا فهمه ودوه‌نك ایاغنی بوکوب بیلکجه سنی قولنه بغلمق معناسنه‌در
یقال عقل البعیر اذا شد وظیفه الی ذراعه و برآدم مقتولك خون بهاسنی و یرمك معناسنه‌در یقال عقل القتیل

مطلب
مطلب

اذاوداه و برکسه قاتلدن بدل اولوب قاتل اوزره لازم کلان خونبهـایی کندی مالندن ادا ایلمك معناسنه در یقال
عقل عن فلان اذا ادّی جنایته بوراده عن کلمه‌سی بدلیت ایچوندر وخونبهـا آلمق ایچون قود وقصاصی ترك ایلمك
معناسنه در یقـال عقل له دم فلان اذا ترك القود للدّیة وعقل وعقول آهو قسمی یوکسك صرپ طاغه قاچوب
چقمق معناسنه در یقـال عقل الظبي عقلا وعقولا من البـاب الثا نی اذا صعد وعقل کولکه تمـام نصف نهار
حدّنده سیردن قالوب ثابت اولمق معنـاسنه در یقال عقل الظل اذا قام قائم الظهیرة وعقل وعقول بر یره صغنمق
معناسنه در یقـال عقل الیه اذا لجأ وکورشجی خصمنی صارمه تعبیر اولنان فندایله یقمق معناسنه در یقال عقل فلانا
اذا صرعه الشغر بیة ودوه عاقول دیدکلری نبات اوتلامق معناسـنه در یقال عقل البعیر اذا اکل العاقول وعقل
خونبهایه اطلاق اولنور فی الاصل خونبها ایچون ویردکلری دوه‌لری کوتروب ولیّ مقتولك قپوسنه عقل و بند ایدرلر ایدی
صکره خونبهاده دخی استعمال اولندی ومنه یقال العقل علی العاقلة ای الدیة وقلعه یه وحصن وحصاره اطلاق
اولنور وصغنجق یره دینور تقول هو عقلی ای حصنی وملجأی وانسانك کوکلنه اطلاق اولنور قلب معناسنه بونلر تسمیه
بالمصدرلردر ومحفه اورتوسی اولان قرمزی بزه دینور علی قول برچشید آلاجه قماش آدیدر محفه پوشیده‌سی دخی ایدرلر
وعقل عروضیین اصطلاحنده بحر وافرك مفاعلتن جزؤندن لامی که بشنجی حرف متحرکدر اسقاط ایلمکه اطلاق
اولنور پس مفاعلن جزؤنه نقل اولنور عقل بعیردن مأخوذدر بوراده اسقاط الیاء من مفاعیلن نسخه‌سی غلط محضدر
التعقیل تفعیل وزننـده بودخی عاقل وخرومند اولمق معناسـنه در یقال عقل الرجل بمعنی عقل ودوه‌نك دیزنی
بغلمق معناسنه در یقـال عقل البعیر بمعنی عقله و برآدمی عاقل ایلمك معنـاسنه در یقـال عقله الله ای جعله عاقلا
وآصمه قورق و یرمك معناسنه در یقـال عقل الکرم اذا اخرج الحصرم العـاقل عقل ومعقولدن اسم فاعلدر
صاحب عقل کمسیه دینور جمعی عقلاء وعقّال کلور رمّان وزننده بونك عقلاء اوزره جمعلنمسی وجه مذکور اوزره
باب رابعدن دخی ورودینه مبنی درز و یرا فعلاء وزننده جمع فعیل بنیه‌سنه مخصوصدر ومؤلفه کوره نوادردندر وعاقل
کیکه وجیرانه دینور ظبی معناسـنه یوکسك طاغلره صعود ایلدیکیچون و برطـاغك اسمیدر و یدی موضعك
آدیدر وعاقل بن البکیر بن عبدیالیل اصحـابدندر مقدّما اسمی غافل اولمغله نبیّ اکرم صلی الله علیه وسلم حضرتلری
تحویل وعاقل ایله تسمیه بیوردیلر العقول صبور وزننده فهم وادراکی غالب فهیم ومدرك آدمه دینور الاعتقال
افتعـال وزننده بودخی دوه‌نك دیزنی بوکوب بغلمق معناسنه در یقـال اعتقل البعیر بمعنی عقله و برآدمی کورشده
ایاقله صـارمه‌یه کتوروب یقمق معناسـنه در یقال اعتقله اذا صرعه الشغر بیة وفارس نیزه‌سنی پاچه‌سیله رکابی
آرالغنه صوقوب طوتمق معنـاسنه در یقال اعتقل رمحه اذا جعله بین رکابه وساقه وصاغمق ایچون قیونك ایاقلرنی
حالب ایکی بجاغی ارالغنه چکوب آلمق معناسـنه در یقـال اعتقل الشاة اذا وضع رجلیها بین ساقه وفخذه فحلبها
و برآدم ایراوزره یاخود پالان اوزره ایاغنی بوکوب اوجه‌سی کلان موضعه قومق معنـاسـنه در یقـال اعتقل رجله
اذا ثناها فوضعها علی المورك ومقتول ایچون دیت آلمق معناسـنه در یقـال اعتقل من دم فلان اذا اخذ العقل
ودل طوتلمق معنـاسنه در یقال اعتقل لسانه علی المجهول اذا لم یقدر علی الکلام العقل فتحتینله طپوق چلارکبی
دیزلری بری برینه چارپلوب سورتمك معناسنه در که ضعفدن نشئت ایدر یاخود ایاقلری طوغری اولمیوب طشره‌یه
طوغری یورق ودورك اولمق معنـاسـنه در که آت قسمنده اولـورسه اکایت اللی تعبیر ایدرلر یقـال عقل البعیر
عقلا من البـاب الرابع وهو اصطکاك الرکبتین او التواء فی الرجلین الاعقل وصف مذکور اوزره اولان دوه‌یه
دینور مؤنثی عقلاءدر التعـاقل تفاعل وزننده برمقتولك دیتنی نیچه کمسه‌لر چکشمك معناسنه در یقـال تعاقلوا دم
فلان اذا عقلوه بینهم المعقلة میمك فتحی وقافك ضمیله توز یعغرامت جهتیله ادا اولنان ماله دینور یقال صاردمه
معقلة علی قومه ای غرم علیهم وخونبهـایه دینـور یقال لنا عندفلان ضمدمن معقلة ای من دیة کانت علیه جمعی
معاقل در ومنه یقـال هم علی معاقلهم الاولی ای علی حال الدیات التی کانت فی الجاهلیة یعنی دیتلری زمان جاهلیتده
نه رسمه ادا ایدرلرسه حالیا اول وضع اوزره ادا ایدرلر و بعضلر علی مراتب ابائهم عبـارتیله تفسیر ایلدیلر ومعقله دهناء
نام موضعده بردوز اوه‌نك آدیدر العقـال کتاب وزننـده دوه‌نك دیزنی بغلدقلری ایپه دینور وعربلرك عقال
المئین تعبیرلری که مئین جمع بنیه‌سیله در بوندن مأخوذدر شول شریف وعالیشان آدمه دینور که اسیر اولدقده فکاکه
وفداسی نیچه یوز مهاردوه اوله وعقال دوه‌دن وقیوندن برسنه‌لك لازم کلان زکاته دینور ومنه قول ابی بکر رضی الله
عنه حین امتنعت العرب عن اداء الزکاة انیه لومنعونی عقالا کانوا یؤدونه الی رسول الله صلی الله علیه وسلم لقاتلتهم
علیه وعقـال بر رجلك اسمیدر وعقال کنج دیشی دوه‌یه دینور التعقل تفعل وزننـده برایاغی بوکوب اوجه

ککی کلان برك اوزرینه قومق معناسـنه در یقـال تعقل الرجل اذا ثناها فوضعها علی المورك و برکسه‌یی دوه‌یه
ارکاب ایدن آدم ایکی اللرینك پرمقلرنی بری برینه کچوروب نردبان کبی طوتمق معنـاسنه در که کعبه یولنده عکاملر
اویلجه ارکاب ایدرلر یقال تعقل له بکفیه اذا شبك بین اصابعهما لیرکب الجمل واقفا العقال رمّان وزننده حوط بن
ابی جابرك فرسی اسمیدر ودابه قسمنك ایاقلرینه مخصوص برعلت اسمیدر که یوریمکه بشلدقده برساعت قدر
آغسیوب بعده کشاده ومنبسط اولور بعضلر آت قسمنه تخصیص ایلدیلر عقّال شدّاد وزننده اسم ابی شیظم بن
شبه‌در که محدّثیندندر العقیلة سفینه وزننده کریمه ومخدّره اولان خاتونه دینور کویا که کندی نفسنی خارجدن
عقل ومنع وحراست ایدر یقـال هی عقیلة بین قومهـا ای کریمة مخدّرة وعقیلة القوم برقومك سید وذیشاننه
اطلاق اولنور اصل عقیله معنای اوّله موضوعدر بعده مطلقا عزیز ونفیس آدمه ونسنه‌یه توسیع اولندی مذکرده
تاء اسمیته یاخود مبالغه‌یه محمول اولور یقـال هو عقیلة قومه ای سیدهم وهر نسنه‌نك انفس واکرمنه اطـلاق
اولنور وعقیلة البحر شاهدانه انجویه دینـور وعقیله بغـایت جنسی پاك دوه‌یه دینـور العاقول دریانك انکین
برینه علی قول طالغه‌سنه اطلاق اولنور ودره‌نك ونهرك بورغاج یرنه دینور وچپره‌شك ومشتبه وملتبس اولان ایشه
ومادّه‌یه دینور وشول ارضه دینور که بورغاجی چوق اولدیغندن یولی بولنوب سمت مقصوده کیدلمز اوله وترکیده
یاندق اوتی دیدکلری تیکنلی اوته دینور که دوه مرعاسندندر دیرعاقول نهروان قضـاسنده بر بلده‌در محدّثیندن
عبدالکریم بن الهیثم العاقولی اکا منسوبدر کذلك مغربده بر بلده‌در ابو الحسن علیّ بن ابراهیم العاقولی اورادندر
وموصل قضاسنده برقریه آدیدر عاقولا الفك قصریله توراة کتابنده کوفه شهرینك اسمی اولمق اوزره مرقومدر
العاقلة فی الاصل دیت وخونبهـا معنـاسنه اولان عقلدن اسم فاعلدر جماعت عاقله دیمکدر بعده برآدمك
عصبه‌سنه اطـلاق اولندیکه قتل خطـا ایله دیت لازم اولدقده دیتنی چکوب ادا ایدرلر و بوصفـات غالبه‌دن
اولمشدر ومنه قول الشعبیّ لاتعقل العـاقلة عمدا ولاعبدا و بوحدیث دکلدر وجه مرسوم اوزره شعبی کلامیدر
جوهری وهمندن ناشی حدیث اولمق اوزره ثبت ایلمشدر ومعنـاه ان یجنی الحرّ علی عبد لاالعبد علی حرّ لانه لوکان
المعنی کذلك لکان الکلام لاتعقل العـاقلة عن عمد ولم یکن ولاتعقل عبدا یعنی عن قصد جنـایت ایدن آدمك دیتنی
عاقله‌سی تحمل ایلمز بلکه جنایت ایدن کمسه‌نك مالندن لازم کلور کذلك برعبد جنایت ایلسه مولاسنك عاقله‌سی اوزره
دیتی لازم کلمز بلکه جنـایتی رقبه‌سنه اصـابت ایدر که بو امام اعظم علیه الرحمـه حضرتلرینك قولیدر اصمعی
دیدیکه بو مبحثی هـارون رشید حضورنده ابو یوسف حضرتلرینه ایراد ایلدیکمده عقلته ترکیبیله عقلت عنه
ترکیبنك بینی فرق ایلمدی حتی بن اکا تفهیم ایلدم شارح دیر که ابن ابی لیلی قول مذکوری خلافی اوزره تفسیر ایلمشدر
یعنی احراردن برآدم برعبد اوزره جنایت ایلسه دیتنی اول جنایت ایدن آدمك عاقله‌سی تحمل اولمیوب بلـکه
کندینك خاصةً مالندن لازم کلور واصمعی دیدی که ابن ابی لیلانك کلامی استعمال عربه موافقدر زیرا معنا قول
اوّل اوزره اولسه لاتعقل العاقلة عن عبد اولمق اقتضا ایدرایدی مترجم حقیر بعد الاستقراء الکثیر دیر که اوّلا کلام
مرقوم امام محمدك موطـاسنده سـند ابن عباس ایله لاتعقل العاقلة عمدا ولاصلحـا ولااعترافا ولاماجنی المملوك
عنوانیله حدیث اولمق اوزره مثبتدر ثانیـا عبـابده وفی حدیث الشعبیّ لاتعقل العـاقلة عمدا ولاعبدا ولاصلحـا
ولااعترافا عبـارتیله مرسوم اولمغـله حـدیث اوّل حـدیث ثانی یی مبیندر نتـه که ابن اثیر نهـایه ده متن ثانی
عنوانیله رسم ایلمشدر یعنی عمدا اولان جنـایت خاصةً جانی مالندن لازم کلوب عاقله‌سی تحمل ایلمز کذلك خطأً
اولوب صلح اولدقلری جنـایتی کذلك من غیر بینة جانینك اقرار ایلدیکی جنـایتی عاقله‌سی التزام ایلمز کذلك
عبد حرّ اوزره جنـایت ایلسه عاقلهٔ مولاسی متحمل اولمیوب رقبه‌سندن اقتضـا ایدر پس حدیث مرقومك
سیاقی که لاتعقل العاقلة عمدا قولیدر وسیاقی که ولاصلحا ولااعترافا قولیدر عقله ترکیبی بوراده عقل عنه معناسـنه
مستعمل اولدیغنه دلالت ایدرلر پس معنـا لاتعقل العـاقلة عن عمد وعمن صلح وعمن اعترف سبکنده اولور نتـه که
هدایه شـارحی اکمل بورسمه تحریر ایلمشدر واکر معنـا وجه مذکور اولسه بتر نظم نقیصه‌سی لازم کلور ومؤلف
کما توهم ابو حنیفة قولیله اسأت ادب ایلمشدر زیرا اهر نقدر وهمك معنای راجحی خطرات قلب ایسه ده مرجوحده
استعمـالی شـایعدر محمل مذکور امکانده اولدیغندن بشقه المجتهد یخطئ و یصیب مفهومی اوزره مجتهد همیشه
صائب اولمدیغی معلومدر ظهور خطأ صورتنده دخی وظیفه وادب اوزره حسن تعبیر ایلمك اهل انصافه واجبدر
مؤلفك عادت مستمرّه‌سی جوهری یه وسائره تعرّضده دائمـا توهم عنوانیله حرف انداز اولمغله قلمنه تعبیر مذکور
طبیعت ثانیه اولمشدر حتی بو مادّه‌دن چند حرف مقدمجه بنه جوهری یه تعبیر مزبور ایله تعرض ایلمشدر بو جهتله

امام اعظم حقنده دخی فکر و رویتسز سبق لسان قلم ایتمشدر یوخسه بورسمه خارج حد ادب تعبیر ناسزا یه آلایشدن
کعبی بالاتردر خصوصا بو مسئله کندی مذهبیله منازعه یه متعلق دکلدر و امام اعظم حضرتلرینی قچن ذکر
ایلسه امام عنوانی کبی تعبیرات تعظیمله ذکر ایلمك عادتیدر خصوصا المرقات الوفیه فی طبقات الحنفیه نام تألیفنده
مذهب حنفیده اولان فقهاء کرامه خدمت ایلمشدر والحاصل تعبیر مذکور وجه محرر اوزره جوهری لاطحه سندن
من غیر استحضار الذهن سبق ایلمکله زلة العاقل قبیلندندر مع ذلك کندیسنه شین عظیم عد اولنمشدر
غریبدر که بو حقیر عربستانده بعض شافعی اساتذه دن تلمذ سببیله انلر ایله اختلاطم اولمشیدی حنفی طائفه سنده
ذرة ما تعصب شائبه سی اولمیوب بالطبع شافعی قسمنده درکار اولمغله بو شیوه لری باعث استعجابم اولورایدی
فالمؤلف منهم تجاوز الله عنه المعاقلة مفاعله وزننده باب مغالبه ده مستعملدر برکسه ایله عقل یارشی ایتمك
معناسنه در یقال عاقله فعقله کنصره ای غالبه فی العقل فغلبه وکان اعقل منه و برکسه ایله دیت خصوصنده برابر
اولمق معناسنه در که بونده دیتی آنك دیتی مقدارنده اولمقدن عبارتدر ومنه المرأة تعاقل الرجل الی ثلث دیتها ای موضحته
وموضحتها سواء فاذا بلغ العقل ثلث الدیة صارت دیة المرأة علی النصف من دیة الرجل یعنی رجلك موضحه سیله
عورتك موضحه سی مساویدر پس عقل ثلث دیته بالغ اولدقده عورتك دیتی رجلك دیتنك نصف مقدارینه
رجوع ایدر موضحه شول باش یارغیدر که باش کمیکنك بیاضی کورنه بو مسئله نك تفصیلی بودر که فی الاصل نسوانك دیتی
رجال دیتنك نصفی ایدی خصه میراث کبی سعید بن المسیب بورسمه حکم ایلدیکه اکر تجنی علیها اولان خاتونك جنایتی
ثلث دیت کاملدن ناقص اولورسه رجل ایله مساوی اولور رجل اول جنایت واقعه مقابلنده نه مقدار دیت آلورسه
خاتون دخی اول مقدار آلور و اکر ثلث دیته بالغ اولورسه رجلك دیتنك نصفنی آلور مثلا بر عورتك بر پرمغنه جنایت اولنسه
اون دوه دیت آلور نته که رجل دخی بو مقدار آلور و ایکی پرمغنه جنایت اولنسه یکرمی دوه آلور و اوچ پرمغنه اتوز
آلور ودرت پرمغنه یکرمی دوه یه رجعت اولنور زیرا ثلث دیتی تجاوز ایلمکله نصف دیت رجله رد اولندی
شارح دیر که شافعی واهل کوفه اکا اعتبار ایلمدیلر عورتك بر پرمغنده بش و ایکی پرمغنده اون دوه اخذیله عمل
ایلمدیلر العقیلی سمیهی وزننده اوزم قورغنه دینور یقال فی الکرم عقیلی ای الحصرم الاعقال همزه نك
کسریله برکسه یی عاقل بولمق معناسنه در یقال اعقله اذا وجده عاقلا و برآدم اوزره برسنه لك زکاة واجب
اولمق معناسنه در یقال اعقل الرجل اذا وجب علیه عقال ای زکاة عام وجوهرینك ما اعقل عنك شیئا ای دع
عنك الشك قولی تصحیفدر صواب اولان ما اغفله اولمقدر غریبدر که مؤلف بونی محلندن اهمال ایلمشدر ان شاء الله
تعالی ذکر اولنور العقلة غرفه وزننده رمال اصطلاحنده اشکال رملیه دن برشکل اسمیدر که برزوج و ایکی
فرد و برزوجدن عبارتدر که صورتی بودر ⁞ مترجم دیر که بین الرمالین بونك مدلولی نون حرفیدر زیرا هر شکل
برحرفه دال اولمغله استنطاق ایدرلر وترتیبلری ابجد ترتیبی اوزره در مثلا لحیانك مدلولی الف وانکیسك مدلولی باء
حرفلریدر عقیل زبیر وزننده حوران قضاسنده برقریه آدیدر و اسامی رجالدندر و برقبیله نك پدری اسمیدر
المعقل محدث وزننده ربیعة بن کعب لقبیدر المعقل منزل وزننده صغنجق یره دینور حصن وقلعه وصرپ
یرلر کبی یقال لجأوا الی معقل ای ملجأ ومعقل بن المنذر ومعقل بن یسار و معقل بن سنان وابن مقرن وابن
ابی الهیم که ابن ام معقل در و اکا معقل بن ابی معقل دخی دیرلر جمله سی اصحابدندر عوقله جوهره وزننده
اسمادندر ذؤالة بن عوقله صحابیدر عقیل امیر وزننده ابن ابو طالب در که امام علی کرم الله وجهه حضرتلرینك لاب
برادرلریدر قریشك انساب وتواریخ بابنده اعلملری ایدی وعقیل بن مقرن دخی صحابیدر العقنقل سمندل
وزننده بیوك وککیش دره یه دینور وبری بری اوزره یغلمش قوم یغننه دینور وکلر دیدکلری جانورك قورسغنه دینور
عنقل دخی دینور جعفر وزننده وجناغه وکاسه یه دینور وقلجه دینور العقابیل عینك فتحیله جعدر مفردی
عقبول وعقبوله در عینلرك ضمیله مرض وعلت وعداوت وعشق ومحبت بقیه لرینه دینور واوچوق تعبیر اولنان
خرده سیوجه لره دینور که حمی عقبنده دوداقده ظهور ایدر فارسیده تبخاله دینور ومحنت وشدیده یه دینور وشر
وشور معناسنه در یقال هو ذو عقابیل ای شرر التعقبل تدحرج وزننده برآدمی کاهی ایچون مؤاخذه
ایلمك معناسنه در یقال تعقله اذا تعقبه العقبلة علبطه وزننده برآدمك دائما اردنه دوشوب جرم ونقیصه سنی
بولوب قدح ومؤاخذه ایدن کسیه دینور یقال هو عقبلة فلان ای یتعقبه العقرطل سفرجل وزننده و بعضاعین
وقاف وطاء مکسور اولور فیل دیدکلری حیوانك دیشیسنه دینور انثی الفیله معناسنه بوراده الفیلة عنبه وزننده
فیلك جمعی اولمغله غین معجمه ایله الغیلة لفظی غلطدر العکل شکل وزننده برکدرمك معناسنه در یقال عکل

الشئ عکلا من الباب الاول والثانی اذا جمعه ودوه لری اوته دن بری طوپلیوب سورمك معناسنه در یقال عکل
الابل اذا حازها وساقها ودوه نك بلکیجه لرنی ایپ ایله قوللرینه بغلمق معناسنه در یقال عکل البعیر اذا شد
رسغ یدیه الی عضده بحبل و برخصوصده کندی قریحه ورأیندن سوز سویلیوب حکم ایلمك معناسنه در یقال
عکل فی الامر اذا قال فیه برأیه و برنسنه چیرشك مشتبه اولمق معناسنه در یقال عکل علیه الامر اذا التبس
و برنسنه حقنده کندی فراستیله ظن وتخمین ایلمك معناسنه در یقال عکل برأیه اذا حدس و برآدمی حبس ایلمك
علی قول یره یقمق معناسنه در یقال عکل فلانا اذا حبسه او صرعه ومتاعی بری بری اوزرینه استف ایلمك
معناسنه در یقال عکل المتاع اذا نضد بعضه علی بعض واولمك معناسنه در یقال عکل فلان اذا مات
و برخصوصده چالشوب چبالمق معناسنه در یقال عکل فی الامر اذا جد العکال کتاب وزننده دوه نك دیزباغنه
دینور عقال کبی الاعکال همزه نك کسریله والاعتکال افتعال وزننده بونلرده برماده چپارز ومشکل
ومشتبه اولمق معناسنه در یقال اعکل علیه الامر واعتکل اذا التبس واعتکال ناسدن عزلت ایلمك معناسنه در
یقال اعتکل الرجل اذا اعتزل و ایکی اکوز بری بریله سوسشمك معناسنه در بناسی مشارکت ایچوندر یقال اعتکل
الثوران اذا تناطحا العکل عینك کسری وفتحیله لئیم وفرومایه کسیه دینور جمعی اعکال در العوکل
جوهر وزننده قوم یغننك صرتنه دینور یقال قعد علی العوکل ای ظهر الکثیب وعظیم اولان قوملغه علی قول
بری بری اوزره متراکم اولان قوم یغننه دینور و بردرلو قاتیغه دینور که اعراب طائفه سی چوربایه قاتوب اکل ایدرلر ومنه
مرقة عوکلیة وعوکل اصرغان طاوشانه دینور ظاهرا طوشانك بونوعیدر اولور ایش تقول اتانی بعوکل ای بارنب
عقور و آیشاق بودوره دینور قصیر وافحج معناسنه وجاقتلو بون عورته دینور وعربلرك قلدته قلائد عوکل قوللری که
قلدته قلائد الفضایح ایله مفسردر بن آنی رسوای ومفتضح قلدم دیمکدر معانی مذکوره دن مأخوذدر عکل
عینك ضمیله بر بلده آدیدر و برقبیله نك پدری لقبیدر که خلق غباوت و بلادتله متصفلردر ومز بورك اصل اسمی عوف
بن عبد مناة اولوب کندیسنی عکلی نام جاریه تربیه ایلمکله عکل ایله ملقب اولدی العاکل اوغورسز بخیل وناکس
بودوره دینور یقال هو عاکل ای قصیر بخیل مشؤم جمعی عکل در کتب وزننده و بر رجل اسمیدر عکال کتاب وزننده
وعکیل وعکال زبیر وشداد وزنلرنده اسامی رجالدندر العوکلان عینك فتحیله ایکی کوکبه اطلاق اولنور
و برموضع آدیدر و برقبیله نك پدری اسمیدر العکلیة عینك ضمیله بنی ابی بکر بن کلاب یوردنده برصویك آدیدر
المعکل منبر وزننده چوبانك اغاجدن یراق سلکیجك دکنکنه دینور العکل فتحتینله حراغده باغك بوصه سی
دینه چوکوب برکك معناسنه در یقال عکلت المسرجة عکلا من الباب الرابع اذا عکرت العکازیل عینك فتحیله
ارسلان پنجه لرینه دینور مفردی عکزوله در العل عینك فتحی ولامك تشدیدیله والعلل فك ادغام ایله صو
مقوله سی مشروبی برکره ایچدکدنصکره ایکنجی دفعه ده ایچمك علی قول متتابعا تکرار ایچمك معناسنه در یقال
عل الرجل علا وعللا من الباب الثانی والاول اذا شرب شربة ثانیة او شرب بعد الشرب تباعا وعل بومعناده
متعدی اولور یقال عله اذا سقاه ثانیة او تباعا وطعامدن برمقدار اکل ایلمك معناسنه مستعملدر یقال هذا
طعام قد عل منه علی المجهول ای اکل منه وعل صفت اولور اکثری نسوانه متردد اولان زن دوسته اطلاق اولنور
یقال هو عل النساء اذا کان یزورهن کثیرا و بیوك ودیرمان کچی تکه سنه دینور وایری کنه یه علی قول خرده
کنه یه دیمکله ضد اولور ونحیف وزبون اختیار آدمه دینور ومطلقا جثه سی خرده اولوب یاشلو اولان حیوانه
دینور ومرضدن کوده سنك دریلری بورش یارش اولمش آدمه دینور یقال رجل عل اذا کان قد تقبض جلده
من مرض وعل وعلل برآدمه پیدرپی اوروب دوکمك معناسنه مستعملدر یقال عل الضارب المضروب اذا تابع
علیه الضرب الاعلال همزه نك کسریله بودخی ایکنجی دفعه ده ایچوردك معناسنه در یقال اعله اذا سقاه
ثانیة و برآدمك طواری ایکنجی مرتبه ده صو ایچمك معناسنه در یقال اعل القوم اذا علت ابلهم و برآدمی خسته
وعلیل قلمق معناسنه در یقال اعله الله ای اصابه بعلة فهو معل وعلیل ولا تقل معلول والمتکلمون یقولون ولست
منه علی ثلج یعنی معلول عنوانی جائز دکلدر هر نقدر متکلمون استعمال ایدرلر سه ده و بنم اکا وثوق واعتمادم یوقدر
مترجم دیر که مصباحك تحریرینه کوره مجهول بنیه سیله عل الانسان صیغه سی واردر مرض معناسنه و بعضلر
باب ثانیدن لازم اوله رق مبنی للفاعل ایراد ایدرلر که اسم مفعولی علیل اولور نته که مؤلف دخی مصدری عله اوله رق
رسم ایلمشدر ومغربده ذو عله ایله مفسردر پس اعله الله فهو معلول ترکیبی قول صحیح اوزره تداخل قبیلندندر
زیرا اصلی اعله الله فعل علی بناء المفعول فهو معلول درحتی خسته ایلمك معناسنه متعدی اوله رق عله صیغه سی

مطلب

دخی وارد اولمغله معلول آندن قیاس اوزره مصوغدر واعلالدن قیاس اوزره اسم مفعول معلّ عنوانده دخی
وارددر لکن قلیل الاستعمالدر بو تقدیرجه مؤلفك تردّدی ناملایم اولور حتی سیبویهك کاهجه مفعل بنیه سندن
مفعول ایله استغنا اولنور قولی وجه اوّل دقیقه سنه یعنی تداخله محمول اولورتته که احمه فهو محموم واجنه فهو
مجنون قوللرنده دخی بورسمه تعبیر ایلمشدر واعلال دوه صویی ایچوب کرکی کبی قانمقسزین دوندرمك معناسنه در
تقول اعللت الابل اذا اصدرتها قبل ریها وعلی قول بونده مجمه ایله در التعلل تفعل وزننده سائرنسنه یی
ترك ایدوب برنسنه ایله مشغول اولوب وقت کچورمك معناسنه در علی قول آوتمق معناسنه در یقال تعلل بالامر
اذا تشاغل به ارتجزأ وعورت ایله کولوب اوینایوب ارشمك معناسنه در زندوسته علّ اطلاقی بوندندر یقال تعلل
بالمرأة اذا تلهی بها وخاتون نفاسدن قورتلوب پاکلنمك معناسنه در یقال تعللت المرأة من نفاسها اذا خرجت
الاعتلال افتعال وزننده تعلل ایله معنای اولده مرادفدر یقال اعتلّ بالامر بمعنی تعلل وخسته وعلیل
اولمق معناسنه در یقال اعتلّ الرجل اذا مرض و برعذر وعلتله بهانه ایلمك معناسنه در یقال اعتلّ الرجل
اذا اعتذر و برآدمی برایشدن عوق ایلمك علی قول اوزرینه صوچ آتمق معناسنه در یقال اعتله اذا اعتاقه عن امر
اوتجنی علیه التعالّ تشدید لامله تفاعل وزننده بو دخی خاتون نفاسدن چقمق معناسنه در یقال تعالّت المرأة
اذا خرجت من نفاسها التعلیل تفعیل وزننده برکسه یی برنسنه ایله آویدوب اکلندرمك معناسنه در یقال
علله بطعام وغیره اذا شغله به التعلة تانك فتحی وعینك کسری ولامك تشدیدیله والعلة عینك فتحیله والعلالة
عینك ضمیله آوتوب اکلنجك نسنه یه دینور که اکلنجه تعبیر اولنور یقال وماهی الا تعلة وعلة وعلالة یتعلل بها
وهو ما یتعلل به وعلاله ابتدا صاغمدنصکره صاغیلن سوده دینور که برکرّه صاغدقدنصکره ولدی صالیویریلوب
صکره جه‌ء صاغیلن سود اولور اول صاغمه فیقهٔ اولی دیرلر ومه‌ده قلان سود بقیه سنه و آتك سکرتمسندن قلان
بقیه یه ومطلقا هر شیئك بقیه سنه اطلاق اولنور وناقه یی صباح واویله واخشام وقتی صاغدقده اویله وقتی صاغیلن
سودنه دینور بو معنای سابقدن بشقه در المعاللة مفاعله وزننده ناقه یی وجه مذکور اوزره صاغمق معناسنه در
تقول عاللت الناقة اذا اخذت علالتها بوراده لام مشدده ایله عالّت نسخه سی غلطدر العلال کتاب وزننده
معالله دن اسمدر وجه مذکور اوزره اولان صاغمه دینور العلة عینك فتحیله اکلنجه یه دینور که ذکر
اولندی وزوجه نك اورتاغنه اطلاق اولنور وجه آتی اوزره شربت ثانیه دن مأخوذدر یقال هی علتها ای ضرتها
جمعی علات در بو معنادندر که لاب قرنداشلره بنو العلات اطلاق اولنور امهات مختلفه دن یعنی پدرلرینك
ازواج متعدده سندن حاصل اولان اولاددر یقال هؤلاء بنو علات ای بنو امهات شتی من رجل واحد وانما سمیت
بذلك لان الذی تزوجها علی اولی قد کانت قبلها ناهل ثم علّ من هذه یعنی ان الرجل الذی تزوج الامهات
علی الزوجة الاولی التی قد کانت قبل الاخیرات ناهل ای شارب اول شرب ثم علّ من الاخیرات بوراده کانت وجدت
معناسنه در پس قد کانت قولی اولی کلمه سنك صفتی وناهل قولی انّ الذی قولنده ان کلمه سنك خبریدر شارح دیرکه
بنو العلات مافوق واحده اطلاق اولنور معلوم اوله که قرنداشلر اوچ قسمدر بنو الاعیان لابوین و بنو العلات لاب
و بنو الاخیاف لامّ اولنلردر صاحب مصباح اشبو قطعه ده تعریف وبیان ایلمشدر * ومتی اردت تمیز الاعیان
فهم الذین یضمهم ابوان * اخیاف ام لیس یجمعهم اب * و بعکسه العلات یفترقان العلة عینك کسریله مرض
معناسنه در اسم ومصدر اولور اسمك جمعی علل در سدره وسدر کبی علیلی اشغال ایلدیکیچون یاخود عرض متکرر
اولدیغیچون تسمیه اولنمشدر که علل مذکوردن مأخوذدر ویقال علّ الرجل علة من الباب الثانی اذا مرض ذکر
اولنان علیل بوندن مأخوذدر وجه مذکور اوزره لازم اولمغله علیل وارد اولمشدر ویقال عرضته العلة ای المرض
وعذر وحدث وبهانه یه اطلاق اولنور که صاحبنی توجه ایلدیکی جهتدن عوق واشغال ایدر ومنه حدیث عاصم بن
ثابت ماعلتی وانا جلد نابل ای ماعذری فی ترك الجهاد ومعی اهبة القتال ومنه المثل * لاتعدم خرقاء علة * یعنی عذر
وبهانه نك انواعی کثیر وایرادی یسیردر شویله که نادان عورتلر دخی برعذر و بهانه بولوب ایراد ایده بیلور بو مثل
برمادّه نك اتیانه مقتدر ایکن اعتذار ایدن کسه حقنده ضرب اولنور که اعذاردن نهی ومنعی متضمندر وعله سبب
و باعث معناسنه مستعملدر بونلر مرض معناسندندر یقال هذه علته ای سببه فقهانك شرعده مثبت حکم
اولان امره علت اطلاقی بوندندر که تکرریله حکم متکرر اولور واهل معقولك دخی علت تعبیرلری بوندندر
وضرفبوك وای حرفلرینه حرف علت اطلاقی بوندندر زیرا علیل زبان زدیدر اضافت ادنی ملابسه ایچوندر یاخود
مرض کبی کلماته نفوذلرینه مبنیدر وعله بن غنم قضاعه قبیله سنك نسبی رجالندندر بو معنالرده علهنك جمعی علات در

وعلات

وعلات حالات معناسنه مستعملدر ومنه قولهم علی علاته ای علی کل حال المعلل محدّث وزننده عذر وعلتلر
سردیله خراج جابیسنی صاوب دفع ایدن آدمه دینور یقال هو معلل ای دافع جابی الخراج بالعلل وطوادی برکرّه
صوارد قدنصکره تکرار صوارر اولان کسیه دینور ومیوه یی بردفعه دیردکدنصکره تکرار دیرن آدمه دینور یقال
ناطور معلل اذا کان یجنی الثمرة مرة بعد مرة ومعلل برد العجوز ایامندن بر یومك اسمیدر که مراد یوم سادسدر علّ
عینك ولام مشدده نك فتحیله کلمهٔ طمع واشفاقدر اوّلنه لام زیاده سیله لعلّ دخی دینور بونده لغات عدیده وارد لعل
ماده سنده مذکوردر الیعلول یفعول وزننده صویی صاف وآق و براق اولوب جریان اوزره اولان کوله دینور
وصویك یوزنده پیدا اولان قبرجغه دینور یقال ظهر علی الماء یعلول ویعالیل ای حباب ونفاخة وآق بلوده
علی قول برپاره آق بلوده دینور یقال فی السماء یعلول ای السحاب الابیض اوالقطعة البیضاء منه ویغمور عقبنده
تکرار یاغان یغموره دینور و بزی برکرّه بویادقدنصکره ایکنجی دفعه ده اولان بویایه دینور یقال اثر الیعلول
فی الثوب وهو ما علّ من الصبغ مرة بعد اخری وایکی اورکجلو دوه یه دینور تقول رأیت یعلولا من الابل ای ذا السنامین
العلعل هدهد وزننده وفدفد وزننده ذکره دینور علی قول قوامه کلدکده شدّتلنمیوب تریاکی آلتی کبی سلپوك
اولانه دینور وطویغار قوشنك ارککنه دینور وکوکس نهایتنده قارن اوزره حواله اولان لسان شکلنده کمکه
دینور یقال اصاب علعله ای الزهابة التی تشرف علی البطن من العظم کانه لسان العلعال سلسال وزننده
بو دخی طویغار قوشنك ارککنه دینور وشامده برطاغك آدیدر العلعول سبرسور وزننده شر دائمی واضطراب
وفتنه وحرب وقتال معناسنه در یقال وقعوا فی العلعول ای الشرّ الدائم والاضطراب والقتال تعله تانك فتحیله
بر رجل اسمیدر عل عل فدفد وزننده قیون وکچی قسمنه مخصوص سوره جك زجر وآزار کلماتندندر
العلیلة سفینه وزننده برکرّه طیب سوروب کدنصکره تکرار سورنمش خاتونه دینور یقال امرأة علیلة ای مطیبة
طیبا بعد طیب شارحك بیانه کوره علیله علیل کلمه سندن دخی مؤنث اولور العلیة عینك ولام مشدده نك
کسریله وعینك ضمیله لغتدر چارداغه دینور که اوست طبقه ده اولور جمعی علالی کلور عینك فتحیله تقول قعدنا
فی العلیة ای الغرفة وعلیه وعلیه عینك کسری ولامك سکونی ویانك تخفیفیله وعلی عینك ولام مشدده نك
کسریله وعلی عینك ضمیله که بو ایکیده تا یوقدر علو وشان وشرف صاحبی کسه لره وصف اولور یقال هو
من علیة قومه وعلیتهم وعلیتهم وعلیهم وعلیهم ای من اهل العلو والشرف والرفعة وقوله تعالی کلا ان کتاب الابرار
لفی علیین الواحد علیّ کسکین وعلیة بالهاء وعلیة بضم العین اوجمع بلا واحد وسیعاد فی المعتل مؤلفك بوراده
ایرادی همان لفظنه رعایته مبنیدر العلعلان عینلرك فتحیله برجنس شجر کبیر اسمیدر التعلعل تزلزل وزننده
برنسنه سلپوك اولمغله بری اوته صالنوب اویناموق معناسنه در یقال تعلعل الشیء اذا اضطرب واسترخی عللان
فتحاتله حسمی نام محلده برصو آدیدر العلانة سکرانه وزننده جاهل ونادان عورته دینور مذکری علان در
یقال امرأة علانة ورجل علان ای جاهلة وجاهل علیل زبیر وزننده برآدمك اسمیدر العالة تشدید لامله
ایکنجی دفعه دخی صوار یلان دابّه یه ودوه لره دینور ذو علل معناسنه در ومنه المثل * عرض علیّ سوم العالة
یعنی آنی بکا عرضده مبالغه والحاح ایلدی که مراد سطحی ولفظی عرض ایلدی دیمکدر لسانمزده یارم آغزایله
تکلیف ایلدی دیجك یرده ضرب اولنور زیرا ایکنجی دفعه ده صوار یلان حیوانلره صویك عرضندن چندان
ابرام ومبالغه اولنمز العمل فتحتینله ایشلنجك ایشه دینور مهنت وفعل معناسنه تسمیه بالمصدردر فارسیده کار
وکردار دینور جمعی اعمالدر یقال عمله جید ورأیته فی عمل شدید ای المهنة والفعل ومصدر اولور ایش ایشلمك
معناسنه یقال عمل الرجل عملا من الباب الرابع اذا مهن وفعل مؤلفك بصائرده بیانه کوره عمل فعل ایله
مرادفدر وعند البعض فعلدن اخص در زیرا فعل بقصد و بغیر قصد اولانه شاملدر انکیچون بعض حیوانانه
نسبت اولنور وعمل بقصد اولانه مخصوصدر ابل عواملدن غیری حیوانانه نسبت اولنمامشدر اولدخی مجازدر
و بوقول عند المؤلف راجح اولمغله المهنة والفعل عنوانیله تفسیر ایلدی انتهی وعمل دوه اشکین وایشلك اولمق
معناسنه در یقال عملت الناقة اذا کانت عملة وشمشك متصل چاقوب اویناموق معناسنه مستعملدر یقال عمل البرق اذا دام
وبرکلمه برآخر کلمه ده انواع اعرابدن برنی احداث ایلمك معناسنه در که عرف نحوییندر یقال عمل الشیء فی الشیء
ای الکلمة فی الکلمة اذا احدث فیها نوعا من الاعراب والعامل ما عمل عملا ما فرفع اونصب اوجرّ ودابه ده
عمل اذن ایله سرعتدن کنایه اولور زیرا سرعت هنکامنده شدّت سیردن قولقلرنی تحریك ایدر یقال عملت الناقة
باذنیها اذا اسرعت الاعمال همزه نك کسریله ایش ایشلتمك معناسنه در یقال اعمله اذا جعله عاملا وآلت نقوله سی

نسنه‌یی ایشه قوللنمق معناسنه‌در یقال اعمل رأیه وآلته اذا عمل به الاستعمال برآدمی ایشلتمك معناسنه‌در یقال
استعمله غیره بمعنی اعمله وآلت مقوله‌سنی ایشه قوللنمق معناسنه‌در یقال استعمل رأیه وآلته اذا عمل به مترجم
دیرکه ماء مستعمل بو معنادندر پس بعضلرك قیاسه مخالفدر قوللری نابجادر الاعتمال افتعال وزننده برایشی
برآدم بنفسه ایشلمك معناسنه‌در یقال اعتمل الرجل اذا عمل بنفسه مؤلفك تفسیرینه کوره اعتمال سائرك مدخل
ومعاونتی اولمیه‌رق یالکز باشنه ایشلمك اولورکه مشقتی مستلزمدر لکن اساسده الرجل یعتمل لنفسه و یستعمل غیره
و یعمل فی حاجات الناس عبارتیله مرسوم اولمغله اکا کوره اعتمال برآدم کندی نفسیچون یعنی اول ایش کندیسنه
عائد اولمق ایچون ایشلمك اولور مثلا کاتب کندی نفسیچون برکتاب یازمق کبی وتعمل غیرایچون زحمت چکوب ایشلمك
اولور اکر مؤلفك تفسیری بوقوله توفیق مراد اولنور ایسه اذا عمل الرجل عملا متعلقا بنفسه تقدیر اولنور فلینظر
العمل کتف وزننده والعمول صبور وزننده وصفلردر دائما ایشلی کوجلی آدمه دینور یاخود ایش اوزره
مطبوع اولان یعنی ایشسز بیکار طوره میوب ایشه کوجه ادمان واعتیادی اولان آدمه دینور یقال رجل عمل
وعمول ای ذوعمل اومطبوع علی العمل وعمل متصل چاقوب اوینیان شمشکه وصف اولور یقال برق عمل ای
دائم العمل العملة فرحه وزننده عمل معناسنه‌در وایشلنن ایشه دینور العملة عینك کسریله بودخی ایشلنن ایشه
دینور وبناء نوع اولور هیئت عمل معناسنه که آندن ایشلیش ایله تعبیر اولنور یقال انه لحسن العملة ای هیئة العمل
وبرآدمك درونده مکنون اولان خاصه شر وفساد وضع ونیته دینور یقال هو فاسد العملة وهی باطنة الرجل فی الشر
واجیره اجرتی مقابلنده ویریلان اجرته دینورکه ایشچیلك تعبیر اولنور کاسیذکر العملة عینك ضمیله والعمالة
عینك حرکات ثلاثیله بونلرده اجرت عمله دینور یقال اعطی عملته وعملته وعمالته ای اجر عمله التعمیل تفعیل
وزننده ایش ایشلین ارغاده اجرت ویرمك معناسنه‌در یقال عمل فلانا اذا اعطاه العمالة وبرقوم اوزره ویوده
نصب ایلمك معناسنه‌در والی ویوده‌یه عامل دینور یقال عمل فلان علیهم علی المجهول اذا امر العملة
فتحاتله عاملك جمعیدر الریله ایش ایشلین آدملره دینور رنجبرلر کبی یقال هم عملة ای العاملون بایدیهم
بنو العمل پیادکانه اطلاق اولنور یقال هم بنو العمل ای مشاة المعاملة مفاعله وزننده برکسه ایله برایشی
بازارلشمق معناسنه‌درکه اقچه ایله مدت معلومه یاخود مطلق اوله‌رق ایشه قوللنمقدن عبارتدر یقال عامله اذا سامه
بعمل العملین کسرتینله وتشدید لامله یاخود عملین که غسلین وزننده‌در یاخود عملین که برحین وزننده‌در
افراط اذیت واشکنجه وتعب موقعنده مستعملدر یقال عمل به العملین او العماین او العملین ای بالغ فی اذاه
پس وزن اوله کوره مفردی عمل اولور طمر وعفر وزنلرنده وثانی‌یه کوره مفرد اولور غسلین کبی که یا ونون زائدلردر
وثالثه کوره اولك حرکات ثلاثیله مفردی عمل اولور برحین و بلغین ماده‌لرنده ذکر اولندیغی اوزره برخطب وامرك
شدت نکایتنی اشعار ایچون قصد وتعمد صاحبی عقلاء منزلنده جمع سلامتله جمعلندر وبعده علم اوله‌رق
استعمال ایدرلر بوجهتله بونلرده جمع ومفرد اعرابی جائزدر اما وزن ثانی مفرددر اليعملة یانك ومیمك فتحیله
صوی وایشلك وایشه آلشق طیانقان ناقه‌یه دینور مذکری یعمل در وبونلر اسمدر صفت دکللردر پس جملی
یعمل وناقة یعملة دیمك جائزدر العمالة کرامه وزننده ناقه ایشلك واشکین اولمغه دینور العملة
فرحه وزننده ایشلك واشکین ناقه‌یه دینور یقال ناقة عملة ای فارهة بینة العمالة العوامل ایاقلره
اطلاق اولنور یقال ضعفت عوامله ای ارجله وچفت اوکوزلرینه وخرمن دوکدکلری اوکوزلره
اطلاق اولنور مفردلری عامله در العامل والعاملة مزراغك صدرنه دینورکه تمره‌نك آلتی یانیدر
ومنه الرمح بعامله وعاملته ای صدره بنو عامله ابن سبادرکه یمنده برجماعتدر قاسط اولاندندر بنو عمل فتحتینله
یمنده برجماعتدر بنو عمیله جهینه وزننده برقبیله در عملی جمزی وزننده برموضعدر العملة تمره وزننده سرقت
یاخود خیانت معناسنه‌در تقول سمعت به عملة ای سرقة او خیانة المعمول سود ایله بال قارشق اولان شربته دینور
تقول سقانا شرابا معمولا وهو ما فیه اللبن والعسل عملة عینك ومیم مشدده‌نك فتحیله برموضعدر المعمل مقعد
وزننده وادی بیشه‌ده‌ها شمیونه مخصوص برملکك اسمیدر یوم اليعملة بین العرب یوم معروفدر التعمل تفعل
وزننده برایش ایچون یاخود ایش ایشلمکدن تعب وزحمت چکمك معناسنه‌درکه مراد زحمت وتکلفله برزور ایش
ایشلمکدر یقال تعمل الرجل اذا تعنی مؤلف عامل الصدقه‌یی ضمنا ذکر ایلدی انشاالله تعالی سعی ماده‌سنده
تفصیل اولنور العمثل عینك وثای مثلثه‌نك فتحیله شول انسان وحیوانه دینورکه جثه‌سی بیوك وسلپوك
اولدیغندن بطیء الحرکه اوله علی قول شیوه وادا جهتیله لباسنی یره طوغری صارقیدوب اتکلری یری سپوره‌رك

یورزاوله اصلا اتکلرنی چمره یوب یاخود بلنه صوقمز اوله وچرك جلادتلو جنبشلو آدمه دینکله ضد اولور مؤنثی
عمثله‌در وداءما اوزون لباس کین آدمه دینور وکوده‌سی سلپوك بودوره دینور واوزون قوبرقلو کیکه وطاغ
کچیسنه دینور وایری ویصی کوده‌لو متین وشدید آدمه دینور وارسلانه دینور وکریم ومتعین وذیشان آدمه دینور
یقال هو عمثل ای سید کریم العمثلة هایله عمثلك مؤنثیدرکه ذکر اولندی وتنومند ناقه‌یه دینور العمیثلیة
یای مشدده ایله کبرویه قچنلیه‌رق واتکنی سورویه‌رك اولان یورویشه دینور یقال یمشی العمیثلیة وهی مشیة فی تقاعس
وجرذیول العنبلة قنفذه وزننده والعنبل قنفذ وزننده فرج نسوانده اولان لحم زائده دینور وعنبله لحم زائدی
اوزون اولان خاتونه دینور وشول اغاجدن وتخته‌دن مصنوع نسنه‌یه دینورکه اوزرنده هاون ودیبك مقوله‌سیله
نسنه دوکیلور مؤلف والخشبة یدق علیها بالمهراس عبارتیله بیان ایلکله بورسمه ترجمه اولندی ظاهرا اول کونه
برنسنه اولور ایمش که اوزرینه هاون ودیبك مقوله‌سی قونوب نسنه دوکیلور عربلرك ادوات واوعیه‌لری بودیارزده
وبودیارلرك ادوات واوعیه‌لری عربستانده متعارف دکلدر فلینظر العنابل علابط وزننده قالین کرپشه
دینور وضخم الهیکل آدمه دینور العنبلی سنبلی وزننده غلیظ الجثه زنکی عورته دینور العنتل تای فوقیه ایله
قنفذ وزننده قتی وپك نسنه‌یه دینور وعورتك لحم زائدنه دینور عنبل کلمه‌سنده لغتدر العنتلة دحرجه وزننده
برنسنه‌یی پاره پاره یرتمق معناسنه‌در یقال عنتل الشیء اذا خرقه قطعا العناتل عینك فتحیله شول صرتلانلره
دینورکه اکیله‌سنی یعنی طعمه‌سی اولان لاشه مقوله‌سنی پاره پاره ایدر اوله ام عنثل ثای مثلثه ایله جندل وزننده
صرتلانك کنیه‌سیدر ام عثیل کلمه‌سنده لغتدر العنجل قنفذ وزننده کوده‌سنك اتی کیدوب کمکلری چقمش پیر
واختیاره دینور العنجول زنبور وزننده بربوجك آدیدر العندلة دحرجه وزننده دوه‌نك سکیرلری قاصیقتی
پك وستین اولمق معناسنه‌در یقال عندل البعیر اذا اشتد عصبه وبلبل اوتمك معناسنه‌در یقال عندل الهزار
اذا صوت مؤلف بونی عدل ذیلنده دخی ذکر ایلمشیدر العندل جعفر وزننده باشی بیوك دوه‌یه دینور مذکر ومؤنثه
اطلاق اولنور واوزون وکریملو دوه‌یه دینور مؤنثی عندله‌در العنادلان عینك ضمی وتثنیه بنیه‌سیله خایه‌لره
دینور ومنه هو لایعرف سحادلیه من عنادلیه ای خصیبه العندلیل عندلیب وزننده سرچه جنسندن
برقوشك آدیدر العندلة عینك ودالك فتحیله ممه‌لری طلوم کبی ایری اولان عورته دینور یقال امرأة عندلة ای ضخمة
الثدیین العنادل عندلیب کلمه‌سنك جمعیدر آخری حذف اولنمشدر زیرا هر اسم که ماده‌سی درت حرفدن
متجاوز اولوب وحرف رابع حرف مد ولین اولمز ایسه رباعی‌یه رد اولندقده تصکره جمع بنا اولنور شارح دیرکه
واکر حرف رابع حرف مد ولین اولورسه رباعی‌یه رد اولنمقسزین بنا اولنور العنصل قنفذ وزننده بصل الفار
اسمیدرکه آطه صوغانیدر سقل وعصل ماده‌لرنده دخی ذکر اولندی العنظل طای معجمه ایله جندل وزننده
اورمجك اوینه دینور بیت العنکبوت معناسنه العنظلة دحرجه وزننده یلمك معناسنه‌در یقال عنظل الرجل
اذا عدا الغنکل جندل وزننده طاش کبی پك نسنه‌یه دینور عینیل عینك ونونك فتحیله ابن ناجیة بن الجماهردرکه
اشعر قبیله‌سنك نسبی رجالندندر العول قول وزننده حقدن میل وعدول ایله جور ایلمك معناسنه‌در یقال عال
فی الحکم یعول عولا اذا جار ومال عن الحق وترازو حق واعتدالدن ناقص ومائل یاخود زائد اولمق معناسنه‌درکه
درهم کفه‌سی آغر اولوب مبیع کفه‌سی خفیف اولمغله هوایه آغمقدن عبارتدر یقال عال المیزان یعول عولا ویعیل
عیلا اذا انقص وجار اوزاد وبرماده بیوروب مشتبه ومشکل اولمق معناسنه مستعملدر یقال عال امرهم اذا اشتد
وتفاقم وبرمادهء شدیده برآدمی بصوب کمال اوزره ثقلت واضطراب ویرمك معناسنه‌در یقال عال الشیء فلانا
اذا غلبه وثقل علیه واهمه واهل فرائض اصطلاحنده مخرج ضیق اولمغله فریضه وسهام مخرج اوزره زائد
اولمق معناسنه‌در وبو معناده متعدی اولور یقال عالت الفریضة فی الحساب اذا زادت وارتفعت وتقول علت
الفریضة ای زدتها نته که فرائضده منبریه مسئله‌سنده عول واقع اولمشدر وعول وعیاله کتابه وزننده برآدمك
عیالی چوق اولمق معناسنه‌در یقال عال فلان عولا وعیالة اذا کثر عیاله وعول وعوول قعود وزننده وعیاله
کتابه وزننده اولاد وعیالك مؤنت ونفقه‌لرنی کورمك معناسنه‌در یقال عال عیاله عولا وعوولا وعیالة اذا کفاهم
ومانهم وعول اعوالدن اسم اولور عوله وعویل کبی که صیحه ایله وبلند آواز ایله اولان بکایه دینور ومنه یقال عیل
عوله ای ثکلته امه ویقال عیل صبری ای غلب یعنی صبرم توکندی ویقال عال عوله وعال صبری علی بناء المعلوم
ترکیب ثانی رفع معناسنه اولان عولدن مأخوذدر ویقال عیل ماهو عائله ای غلب ماهو غالبه یعنی اکا غالب اولان مغلوب
اولسون برآدمك کلامندن یاسائر نسنه‌دن تعجب اولندقده دعا مقامنده ایراد اولنور وعول برآدمه باروثقلت اولان

نسنه‌یه اطلاق اولنور وصف بالمصدردر تقول هذا كان علی عولا ای ثقلا و مهمات ولوازمده كندیسندن
استعانت اولنان كسیه دینور یقال هو عول له ای مستعان به وعیالك قوت ونفقه‌لرینه اطلاق اولنور یقال
عال عول عیاله ای قوتهم وعربلر فلان اصلا برنسنه‌یه مالك دكلدر دیجك یرده ماله عال ولامال دیرلر قول لفظنده
قال دیدكلری كبی كه مصدردر قوت ونفقه معناسنه‌در وماله عال ومال دیرلر كه بوراده فعل ماضی صیغه‌لریله در
وما كلمه‌سی نفسندن عبارتدر بوفقره فلانك عیالی كثیر اولوب وحكمنده مصیب وعادل اولمیوب جائر ومائل اولسون
دیمكدر كه بددعاء موقعنده ایراد اولنور واباغی سورچوب یقلان كسیه عالك عالیا دیرلر رفع معناسنه‌در یعنی
حق تعالی درست وعالی اوله‌رق یقلدیغك یردن قالدرسون دیمكدرتنه كه بومحلده لعالك عالیا دخی دیرلر كه اعضاء
وجوارحك درست وتام اوله‌رق قالقسن دیمكدر وعول وبب وویل معناسنه مستعملدر كه وای وبازق دیمكدر
یقال عولك وعول زید مثل ویبك وویب زید الاعالة همزه‌نك كسریله بودخی فرائضی عول ایتدرمك
معناسنه‌در تقول اعلت الفرائض بمعنی علته واولاد وعیالك نفقه ومؤنتلرینی كورمك معناسنه‌در یقال اعال
عیاله اذا كفاهم ومانهم وحریص اولمق معناسنه‌در یقال اعال فلان اذا حرص ویقال اعیل فهو معول ومعیل
یس بو معناده واوی ویائی اولور وفقیر ومحتاج اولمق معناسنه‌در یقال اعال الرجل اذا افتقر الاعوال همزه‌نك
كسریله برآدم عیالمند اولمق معناسنه‌در یقال اعول فلان اذا كثر عیاله وفیه یقال اعیل وفریاد ایله اغلمق
معناسنه‌در یقال اعول الرجل اذا رفع صوته بالبكاء والصیاح وبركسیه نازواد ایله تكلفانه وضع ایلمك معناسنه‌در
یقال اعول علیه اذا ادل وحمل وحریص اولمق معناسنه‌در یقال اعول فلان اذا حرص كما یقال اعال واعیل
واوق اتلدقدنصكره یای چكرمك معناسنه‌در یقال اعولت القوس اذا صوتت التعییل تفعیل وزننده بودخی
عیال مؤنتنی كورمك معناسنه‌در یقال عیل عیاله اذا كفاهم ومانهم وبركسنه‌یی عیال ایدنوب وجه معاشنی
كورمك یاخود اهمال ایدوب كندی باشنه براقمق معناسنه‌در یقال عیلهم ای صیرهم عیالا واهملهم اشبو تعییل
ماده‌سی یائیه اولان عیال ماده‌سندندر كما سیذكر التعویل تفعیل وزننده فریاد ایله آغلمق معناسنه‌در یقال
عول الرجل اذا رفع صوته بالبكاء والصیاح وبركسیه نازوشیوه ایله طفره ایلمك معناسنه‌در یقال عول علیه
اذا ادل وحمل ومنه یقال عول علی ماشئت یعنی بن سنك جفاوستم واوضاعكی متحمل بكاهرنه دیلرسك تحمیل ایله
واعتماد ایلمك معناسنه‌در یقال عول علیه معولا اذا اتكل واعتمد علیه مؤلفك مثالنه كوره معول معظم وزننده
مصدر میمیدر بو معناده استعمالی ماده مزبوره‌یه خاص اولور پس تعویل عنوانی معنای مزبورده مستعمل اولمز
تنه كه شارحك استشهاداتی دخی بونی ناطقدر وقال فی الاساس انما الدنیا دول لیس علیها معول لكن مصباحده
تعویل عنوانیله مرسومدر وتعویل عاله دیدكلری سایبان طوتمق معناسنه‌در یقال عول الرجل اذا اتخذ
العالة وبركسه‌دن استعانه ایلمك معناسنه‌در یقال عول علیه اذا استعان به العولة عینك فتحیله والعویل
امیر وزننده اعوال وتعویلدن عول كبی اسملردر فریاد وفغانله اولان آغلمغه دینور یقال لفلانة عول وعولة
وعویل ای البكاء بالصیاح المعول مقول وزننده غلبه معناسندن مفعولدر تقول صبری معول ای مغلوب
العول عنب وزننده اعتماد معناسنه اولان تعویلدن اسمدر اعتماد معناسنه‌در یقال ماعلیه عول ای اعتماد
واستعانة معناسنه‌در یقال لم یثمر عوله ای استعانته العیل كیس وزننده والعیال كتاب وزننده برآدمك بسلیوب
زاد ونفقه‌لرینی كوردیكی كسه‌یه دینور اولاد وازواج واتباع كبی ثقلت معناسندندر وبو واویه ویائیه‌در عیل كلمه‌سنك
جمعی عاله وعیایل كلور یقال نسوة عیایل مؤلف بونی عیل ماده‌سنده دخی ذكر ایلدی قالدیكه بوراده عیل
وعیال كلمه‌لرینی من تتكفل بهم عبارتیله بیان ایدوب واوراده عیل عیال كلمه‌سنك مفردی وجمع الجمعی عیایل
اولدیغنی تصریح ایلمشدر وشارح دیركه نهایه‌ده تصریح اولندیغی اوزره عیل كلمه‌سی عیالك مفردیدر جید
وجیاد كبی كذلك جمعی عیایل كلورتنه كه جیدك جمعی جیاید دخی كلور وعیل بعضا جماعته دخی اطلاق اولنور
وعیال بعضا مفرده دخی اطلاق اولنور وجمعنده عاله كلدیكی سیدوساده كبیدر مؤلف تشویش وتضییق ایلمشدر
ونسوة عیایل قولیله كرچه جمع مؤنثه تلمیح ایلیوب لكن فی الحقیقه بوماده مذكر ومؤنثه اطلاق اولنور انتهی
المعول منبر وزننده طاشجیلرك كلنك تعبیر ایتدكلری آلته دینور جمعی معاول‌در ومنه مازال یقرع صفاته بمعاوله
ویفری ادیمه بمغازله وهی حدیدة ینقر بها الجبال العالة دوه قوشنه دینور نعامه معناسنه ویغموردن
تسترایچون اتخاذ اولنان سایبانه دینور المعاول والمعاولة میملرك فتحیله ازد قبیله‌سیندن منشعب برنیچه قبائلدر
العوال شداد وزننده اسامیدندر سبرة بن العوال برمعروف كسه‌در وخارجة بن عوال عمرو بن العاص ایله

مصر فتحنه حاضر اولدیلر الاعتوال افتعال وزننده اغلمق معناسنه‌در كه مرادف فریاد ایله اغلمقدر یقال اعتول
الرجل اذا بكی یعنی مع رفع الصوت عوان غراب وزننده بنی عبدالله بن غطفاندن برجماعتدر وایكی موضع
اسمیدر العیهل حیدر وزننده والعیهلة هایله والعیهول طیفور وزننده والعیهال بیطار وزننده جست
ورونده ناقه‌یه دینور وصویی پاك یاوز ناقه‌یه دینور وعیهل اركك دوه‌یه دینور وخفیف وسبك مشرب آدمه دینور كه
خفتندن بریرده قرار ایلمز اوله یل قوان تعبیر اولنور مؤنثلری عیهله‌در وشدید اسن روزكاره دینور واوزون
خاتونه دینور وعیهله قوجه قاری‌یه دینور العاهل هانك كسریله پادشاه اعظمه دینور خلیفه كبی تقول
قعد علی سریر ملكه العاهل وهو الملك الاعظم كالخلیفة وزوجی اولمیان خاتونه دینور العیل سیل وزننده والعیلة
هایله والعیول قعود وزننده والمعیل مكیل وزننده فقیر وكدا اولمق معناسنه‌در یقال عال الرجل یعیل عیلا
وعیلة وعیولا ومعیلا اذا افتقر وعیله اسم اولور فقر وفاقه معناسنه یقال هو فی عولة من عیلة ای فی بكاء من فقر
وعیل وسعیل برآدمی برمشكل نسنه‌نك تحصیلی عاجز وفرومانده قلمق معناسنه‌در تقول عالنی الشیء عیلا
ومعیلا ای اعوزنی ونازنده لكله ایكی جانبه میلانله صالنی صالنی یوریمك معناسنه‌در یقال عال الرجل والفرس
فی مشیه اذا تمایل واختال وتبختر وبرآدم تیكی قنده آرایوب بوله جغنی بیلیوب متحیر قالمق معناسنه‌در یقال
عال الضالة اذا لم یدر این یبغیها وعیل وعیول بریرده كزوب دولاشدرمك معناسنه‌در یقال عال فی الارض
اذا ذهب ودار العائل معنای اولدن اسم فاعلدر جمعی عاله وعیل كلور ركع وزننده وعیلی كلور سكری وزننده
شارحك بیاننه كوره عاله عوله تقدیرنده‌در فتحاتله المعیل میمك ضمیله ارسلانه دینور وقبلانه دینور وقورده دینور
صیدلرینی اعاله یعنی طلب ایلدكلری ایچون وبوكزوب دونمك معناسنه اولان عیلدن مأخوذدر یقال اعاله اذا التمسه
التعیل تفعل وزننده بودخی ایكی طرفه میلانله صالنی صالنی یوریمك معناسنه‌در یقال تعیل فی مشیه بمعنی
عال العیالة شداده وزننده صالنی صالنی یوروین خاتونه دینور یقال امرأة عیالة ای متبخترة میالة العیلان
سلمان وزننده اركك صرتلانه دینور وقیسك پدری اسمدر یاخود صواب اولان قیس عیلان اولمقدر اضافتله
وعربده آنك همنامی یوقدر وعیلان فی الاصل قیسك فرسی اسمدر كندیسنی اكا مضاف اولمشدر العیال
كتاب وزننده عیل كلمه‌سنك جمعیدر كه جید وزننده‌در كشینك نفقه ومؤنتنی رؤیت ایلدیكی كسه‌لردر فقر
وعجز معنالرندندر جمع الجمعی عیایل‌در وبوماده عول ماده‌سنده دخی ذكر اولندی العیلة تمره وزننده
عـلی قول كبسه وزننده‌در صحرك پدریدر وصخر اصحابه‌دندر واكا ابن ابی العیله دخی دیرلر وعیله فقر وفاقه
معناسنه‌در كه ذكر اولندی وبرآدمك زاد ومؤنتنی كورمكه دینور تقول طال عیلتی ایاك ای طال ماعلتك
یعنی چوق زماندر بن سنك مؤنتكی اداره ایده‌رم العیالة كتابه وزننده والمعالة مقاله وزننده دابه‌نك
یمنه دینور یقال عیالة البرذون ای معالته ای علفه شارح دیركه عبارده سقط واردر زیرا معاله‌یی مقدم تفسیر
ایلمامشدر العیل فتحتیله برآدم برخبری یابر كلامی آنك طالب ومریدی اولمیوب واول خبر وكلام شانندن اولمیان
كسیه عرض ایلمك معناسنه‌در كویا كه طالب ومریدنه ظفریاب اولمدیغندن مرید اولمیان كسیه عرض ایدر اخفشك
یكی‌به درس اوقتدیغی كبی اولور وبومعناضا ته‌یی قنده آرایه جغنی بیلمامك معناسنه اولان عیلدن متصرفدر
قال الشارح ومنه الحدیث ان من البیان سحرا وان من العلم جهلا وان من القول عیلا وهو عرضك حدیثك
وكلامك علی من لایریده ولیس من شانه كانه لم یهتد لمن یریده فعرضه علی من لایریده نهایه‌ده دخی بعینها بوعباره ایله
مفسردر پس كانه لم یهتد كلامی التفات باندن اولور عیله كبسه وزننده اسماء نسواندر فصل الغین المعجمة
الغتل غینك وتای فوقیه‌نك فتحیله برمحل اغاجلق اولمق معناسنه‌در یقال غتل المكان غتلا من الباب الرابع
اذا كثر فیه الشجر الغتل كتف وزننده اغاجلق مكانه دینور وصیق وفراوان اولدیغندن بری برینه
صارمشمش اغاجلره دینور یقال نخل غتل ای ملتف بوراده نخل كلمه‌سنی مذكر ایله وصف تمیم لغتنه مبنی‌در الغیدل
حیدر وزننده وسعت ورفاهیت اوزره اولان دیرلكه دینور یقال هو فی غیدل من العیش ای واسع رغد الغدفل
سبحل وزننده پك اوزون كشی‌به دینور وهر یانی اویغون وتام وعظیم الخلقه دوه‌یه دینور ووسعتلو دیرلكه دینور
یقال هو فی غدفل ای عیش واسع وپیرعش اسكی ثوبه دینور جمعی غدافل‌در ومنه المثل * غرنی بردك من غدافلی
یعنی سنك ویره جكك قاش جانه‌لرینی فریفته ایلمكله اسكی اثوابمدن دور ایلدی اصلی بودر كه بركسیه بردولتلودن
كسوت یسارا اولدخی وعد ایلمكله وعدنه فریفته اولوب اكنده اولان اسكی لباسلرینی طرح ایلدكدنصكره دولتلو
اخلاف وعد ایلمكله بیچاره عریان قالدقده كلام مزبوری ایراد ایلدی الغدفلة سبحله وزننده وسعتلو نسنه‌یه

دینور تانیثی موصوفی اعتباریله در یقال رجة وملاءة غدفلة ای واسعة وملاءه ثمامه وزننده ایکی شقه‌دن
دیکلمش چارشفه دینور الغدافل علابط وزننده قوبرغنك تویلری کوروفراوان اولان دوه‌یه یاخود قوچه دینور
یقال بعیر اوکبش غدافل ای کثیر شعر الذنب الغدفلة دحرجه وزننده برآدم دائما اکل وشرب ایله یاخود
اکل وجماع ایله اوغراشمق معناسنه‌در یقال غدفل الرجل اذا وقع فی الاهیغین الغرلة غینك ضمیله ذکرك
باشنده سنت اوله جق دری یه دینور قلفه معناسنه الاغرل اقلف وزننده ومرادفیدر که سنتسز کشی یه
دینور یقال رجل اغرل ای اقلف واجوزلق بوللق یله دینور یقال عام اغرل ای مخصب ووسعتلو دیرلکه
دینور یقال عیش اغرل ای واسع الغرل کتف وزننده اوزون مزراغه دینور یقال رمح غرل ای طویل
وبنیه وخلقی صالق وسلپوك آدمه دینور یقال رجل غرل ای المسترخی الخلق الغریل حذیم وزننده حوض
دبنده قلان چاموره دینور وتوزه دینور غبار معناسنه وشول چاموره دینور که سیل صویی کتوروب برك
یوزنده یاریلوب قالمش اوله کرك یاش وکرك قوری اولسون وهر بتون طرنقلی حیوانك سموکنه دینور وشول کوله
دینور که صویی چکیلوب دبنده دعامیص یعنی ایت بالغی دیدکلری سیاه خرده بوجکلر قالمش اوله که آنده قلان
صویك ایچلمکه امکان وصلاحیتی اولمیه وشیشه‌نك دبنده قلان یاغ مقوله سنك پوصه‌سنه وطورطوسنه دینور
الغربلة دحرجة وزننده اون وسائرنسنه‌یی قلبورلیوب الهمك معناسنه‌در یقال غربل الدقیق اذا نخله قال الشارح
ومنه المثل * من غربل الناس نخلوه * یعنی خلقی قلبورلاین کسه‌یی خلق دخی اون کبی الرلر وکسمك معناسنه‌در یقال
غربله اذا قطعه وقتل عام ایلمك معناسنه مستعملدر یقال غربلهم اذا قتلهم وطحنهم المغربل مدحرج زننده
دون وخسیس والحق شخصه دینور یقال رجل مغربل ای دون خسیس ولاشه‌سی شیشوب قبارمش مقتوله
دینور وتباه وخاکسار وبرباد اولمش ملك وسلطنته اطلاق اولنور الغربال قرطاس وزننده معروفدر که ترکیده
تحریقله قلبوردیرلر ودف ودائره دیدکلری چالغی یه دینور وقوغجی ونمام شخصه اطلاق اولنور الغرزحلة
حای مهمله ایله قندحره وزننده دکنکه دینور عصا معناسنه شارحك وصفنه کوره صوبه وصو یماتی تعبیر اولنان
یوغون دکنك اوله جقدر الغرقلة قافله دحرجه وزننده باشه بردن صودوکمك معناسنه‌در یقال غرقل الرجل
اذا صب علی رأسه الماء بمرة وییمورطه ایکدین اولمق وقاون وقارپوز پوصالمق معناسنه‌در یقال غرقل البیضة
والبطیخ اذا فسدما فی جوفهما الغرمول زنبور وزننده ذکره دینور علی قول یوغون اوله رق سلپوك اولانه دینور
هنوز ختان اولمزدن مقدم غرمل قنفذ وزننده یعقوب نام محدثك پدری اسمیدر الغرامیل برنجه قزل طپراقلی
بایرلره اطلاق اولنور الغزل غزل وزننده ایپلك اکیرمك معناسنه‌در یقال غزلت المرأة القطن غزلا من الباب
الثانی وغزل اکیرلمش ایپلکه دینور مغزول معناسنه الاغتزال افتعال وزننده غزل معناسنه‌در یقال
اغتزلته بمعنی غزلته الغزل رکع وزننده والغوازل ایپلك اکیرن خاتونلره دینور مفردی غازله‌در یقال نسوة
غزل وغوازل ای تغزلون الغزل المغزل میمك حرکات ثلاثیله وزایك فتحیله اکیره جك آلته دینور که ایك اوله جقدر
فارسیده دوك دینور الاغزال همزه‌نك کسریله ایپلك اکیررکن مغزلی چویرمك معناسنه‌در یقال اغزل
الغازل اذا ادار المغزل المغیزل مصغر بنیه‌سیله انجه سجیمه اطلاق اولنور المغازلة مفاعله وزننده نسوانله
عاشقانه خورطه ایدوب ارشمك وملاطفه ایلمك معناسنه‌در غزال معناسندن مأخوذدر یقال هو یغازل النساء
ای یحادثهن وبرنسنه یه پك یقین اولوب چاتمق معناسنه‌در یقال غازل الار بعین اذا دنی منها الغزل فتحتینله
معنای اولدن اسمدر نسوانله عاشقانه لطیفه‌یه وخورطه‌یه دینور ومصدر اولور زنانله آلفتلك وجهیله قونشمق
معناسنه‌در یقال غزل فلان بها غزلا من الباب الرابع اذا حادثهن وآهونك اکسه‌سنه دوشوب قووان تازی
آهویی شکاردن فاتر اولمق معناسنه‌در برحیثیتله که تشوب آله جغی آنده آهو خوفندن باغرمغله یاپشیوب تهی عدول
ایلیه یقال غزل الکلب اذا فتر وهوان یطلبه حتی اذا ادرکه ثغا من فرقه انصرف عنه المغزل مقعد وزننده
غزل کبی بودخی اسمدر زنانله عاشقانه صحبت ولطیفه‌یه دینور التغزل تفعل وزننده زنانله صحبت والفته تکلف
ایلمك یعنی تکلفله حاصل قلمق معناسنه‌در یقال تغزل فلان اذا تکلف المغازلة بالنساء الغزل کتف وزننده
دائما نسوانله عاشقانه ارشوب مغازله ایدن زندوسته دینور یقال هو غزل ای متغزل بالنساء وهر نسنه‌دن عاجز
وضعیف اولان آدمه دینور که اصلا برشیئك اداره‌سنه قدرتی اولمیه یقال رجل غزل ای ضعیف عن الاشیاء
الاغزل احمر وزننده شول حمایه دینور که اصابت ایلدیکی علیلك غریم کبی کریبانی صالیورمیه یقال اصابته
حمی اغزل وهی ما کانت معتادة للعلیل متکررة بورادة تذکیر مرض تصوریله‌در الغزال سحاب وزننده

شول آهو یاوریسنه دینور که حرکت ایدوب کزمکه بشلامش اوله علی قول ط وغدیغی آندن چاتی کرکی کبی
سکرتمك درجه‌سنه وارنجه اطلاق اولنور جمعی غزله وغزلان کلور غینلرك کسریله یقال رأیت غزالا وهو
شادن حین یتحرك ویمشی اومن حین یلد الی ان یبلغ اشد الاحضار المغزل محسن وزننده غزالی اولان
کیکه دینور وصف خاصدر یقال ظبیة مغزل ای ذات غزال الغزالة سحابه وزننده کونشه
اطلاق اولنور خیوط الشمس تعبیر اولنان شعاعی ایپلك غزل ایدرکبی احداث وتمدید ایلدیکیچون اطلاق
اولندی علی قول طلوعی آننده وعند البعض ارتفاعی هنکامنده اطلاق اولنور و بعضلر عندنده عین الشمس
یعنی چشمهٔ آفتابه اطلاق اولنور که کونشك اوزی ومنشأ شعاعیدر یقال طلعت الغزالة ای الشمس اوعند
طلوعها اوعند ارتفاعها اوعین الشمس شارح دیر که بونده غربت الغزالة دیمك جائز دکلدر دیو حریری
وزمخشری تنصیص ایلدیلر لکن مؤلفك قول اولنه کوره جائزدر وغزاله برخاتونك اسمیدر وبعضا حرف تعریفی
محذوف اولور وبرنوع نبات آدیدر که حلاوتلو اولمغله هر حیوان انی اکل ایدر ومحظم بن ارقك فرسی اسمیدر
وغزالة الضحی وغزالات الضحی قوشلق وقتنك اولنه یاخود کونش بریوزینه یایلدقدنصکره جه اولان وقته
دینور که کنج قوشلق تعبیر اولنور وعلی قول قوشلغك اولندن خمس نهار کذران اید نجه قدر اطلاق اولنور
تقول لقیته غزالة الضحی وغزالات الضحی ای اولها او بعید ماتنبسط الشمس وتضحی اواولها الی مضی
خمس النهار پس غزالات اوان اعتبارینه مبنی‌در غزال شعبان بربوجکدر دم الغزال طرخونه شبیه حریفتلو
برنبات آدیدر قزل سودلکن کبی صویی اولمغله نسوان اعراب آنك صویله قوللرینه بلازك طرزنده خطوط چویررلر
وغزال برعقبه‌نك اسمیدر وغزال وغزاله اسامیدندر الغزیل ربیع وزننده هبیرة بن عبد یغوثك جدی اسمیدر
دارة الغزیل بلحارث بن ربیعه قبیله‌سنه مخصوص برموضعدر المغازل میمك فتحیله خرمن عربه‌سنك عمودلرینه
دینور که مراد ایکلری اوله جقدر مؤلف طوس قضاسنده واقع غزاله نام قریه‌دن سکوت ایلدی اول قریه امام
ابو حامد الغزالی علیه الرحمه حضرتلرینك مولدی اولمغله نسبتی اورایه دربونده زایك تشدیدی خطادر نته که
مصباحده منصوصدر الغسل غینك فتحی وضمیله یایقمق معناسنه‌در یقال غسل الثوب غسلا من الباب الثانی
اذا طهره بالماء بعضلر عندنده غینك فتحیله مصدر وضمیله اسمدر که یایقمغه ویایقمغه دینور وغسل برآدمی
دوکوب وجودنی آجتمق معناسنه مستعملدر یقال غسله اذا ضربه فاوجع وچوق جماع ایلمك معناسنه مستعملدر
انسان وحیوانده استعمال اولنور یقال غسل المرأة اذا جامعها کثیرا ویقال غسل الفحل الناقة اذا اکثر
ضرابها وآت پك ترلمك معناسنه مستعملدر یقال غسل الفرس علی المجهول اذا عرق الغسیل امیر وزننده
والمغسول یایقمش نسنه‌یه دینور جمعی غسلی وغسلاء کلور قتلی وقتلاء کبی مؤنثنده غسیل وغسیله دینور
شارح دیر که اکرچه فعیل بمعنی مفعولده تذکیر وتأنیث مساویدر لکن بونده غلبهٔ اسمیتله تاء داخل اولان صفت
مجراسنه اجرا اولندی نطیحه کبی وبونك جمعی غسالی کلور سکاری کبی المغسل مقعد وزننده والمغسل منزل
وزننده والمغتسل معتبر وزننده که اسم مکاندر خاصة میت غسل اولنان یره دینور شارح دیر که مغتسل غسل
ایده جك یره ده دینور الاغتسال افتعال وزننده بدنی یایقه‌مق معناسنه‌در که یونمق ویایقانمق تعبیر اولنور
یقال اغتسل بالماء اذا غسل بدنه وبتون بدنه طیب سورنمك معناسنه مستعملدر که کرکی کبی ترشح ایدروجهله
سورنمکدن عبارتدر یاغه جدی تعبیر اولنور یقال اغتسل بالطیب اذا تنضح وآت کرکی کبی ترلمك معناسنه مستعملدر
یقال اغتسل الفرس اذا عرق الغسل غینك ضمیله اسمدر یونوب یایقانمغه دینور غسل شرعی معلومدر
ومنه الغسل فرضه کذا وغسل اغتسال اولنه جق صویه دینور اکل اولنه جق نسنه‌یه اکل دیدکلری کبی تقول
سکبت له غسلا ای ماء ایغتسل به الغسل والغسلة غینلرك کسریله والغسول صبور وزننده والغسول
تنور وزننده بونلرده اغتسال اولنه جق صویه دینور وخطمی‌یه یعنی کندیسیله نسنه غسل ایده جك خاتم چیچکنه
وچوغان مقوله سنه دینور که اعرابك صابونلریدر بوجهتله صابونه ده اطلاق اولنور وغسله غینك کسریله مطلقا
طیبه وسورینه جك دهنه اطلاق اولنور ونسوان صاچلرینی طرارکن یومشتق ایچون صاچلرینه صاچدقلری عبیر
مقوله سنه دینور وغسل وغسله کذلك غینلرك کسریله باش یایقادقلری نسنه‌یه دینور مرسین وخاتم چیچکی
وچوغان وکل تعبیر اولنان چامور کبی ومرسین یپراغنه دینور که بعض طیبله ترکیب ایدوب نسوان صاچلرینه
سوربنورلر الغسالة ثمامه وزننده نسنه یایقانجق صویه دینور ویایقانمش نسنه‌نك صوینه دینور که یایقندی
تعبیر اولنور ومغسول اولان ثوب مقوله سنه دینور الغسلین غینك کسریله بودخی مغسول اولان ثوب مقوله سنه

دينـور واهل جهنمك محترق اولورکن در يلرندن سيلان ايدن چركابه دينور كه يانقندى منزلنده در قال تعالى ولا طعام
الا من غسلين وهو مايسيل من جلود اهل النار ويك اسى وكرمانك نسنه يه دينـور وجهنمده برشجرك آديدر
شارحك بيـانه كوره فعلين وزنـنـده در ياء ونون زائددر مبـالغه يى متضمندر المغسل منبر وزنـنـده كنديسيله
نسنه غسل اولنه جق آلته ديـنـور طاس وابريق كبى التغسيل تفعيل وزنـنـده چوق جماع ايلمـك معنـاسنه
مستعملدر يقـال غسل المرأة اذا جامعها كثيرا وغسل اعضاء خصوصنده مبالغه ايلمك معناسنه در اسباغ وضوء كبى
يقـال غسل الاعضاء اذا بالغ فى غسله الغسل غينك كسريله والغسل صرد وزنـنـده والغسيل امير
وزنـنـده والغسلة غينك ضميله همزه وزنـنـده والمغسل منبر وزننده والغسيل سكيت وزننده ديشى يه چوق
آشيجى آيغرآته و بوغورده يه ديـنـور على قول چوق آشوب كبه ايتمز اولانـنه ديـنـور يقـال فحل غسل وغسل
وغسيل وغسل ومغسل وغسيل اى كثير الضراب او يكثر الضراب ولا يلقح و بوانسانده دخى استعمـال اولنور
المغاسل ميمك فتحيله يمـامه ده بنجه واديلره اطلاق اولنور غسل غينك كسريله بنى اسد ديارنده بر موضعدر
ذات غسل بر موضع آخردر غسل غينك ضميله سميراء نام محلك صـاغ طرفنده بر موضعدر آنده بر صو اولمغـله
اكا غسله دخى ديرلر غسله فتحـاتله سماء نام محل ايله طى قبيله سنه مخصوص اجأ وسلمى نام طاغلرك بيننده بر طاغك
آديدر الغسولة قتوله وزنـنـده حمص قربنده بر قريه آديدر المغسلة مرحلة وزنـنـده مدينه ده بر جبانه اسميدر كه
آنده اثواب غسل ايدرلر ابو غسله غينك كسريله قوردك كنيه سيدر الاغسال همزه نك كسريله اركك حيوان
ديشى يه چوق آشمق معناسنه در يقال اغسل الفحل اذا اكثر الضراب الغسويل غينك فتحيله بر نوع اوتدر كه
چوراق يرلرده اولور الغسبلة سين مهمله ايله دحرجه وزنـنـده صويى طلاز يدوب صاورمق معنـاسنه در يقـال
غسبل المـاء اذا ثوره الغشقل شـين معجمه ايله جعفر وزنـنـده تلكى يه ديـنـور الاغضيلال ضاد معجمه ايله
اخضيلال وزنـنـده ومرادفيدر كه اغاجك برك وشـاخلرى كوروفراوان اولمق معناسنه در يقـال اغضألت الشجرة
اذا اخضألت الغطل غينك فتحى وطانك سكونيـله كوك يوزنى بلودقپلايوب هوايى ظلمت بورمك معنـاسنه در
يقال غطلت السماء بو مناهذا غطلا من الباب الاول اذا اطبق دجنها الاغطال همزه نك كسريله غطل معناسنه در
يقال اغطلت السماء بمعنى غطلت الغطل فتحتينله كيجه يك قراكو اولمق معناسنه در يقال غطل الليل غطلا
من الباب الرابع اذا التبست ظلمته الغيطول طيفور وزننده هر طرفى طوتمش قبلايى ظلمته دينور وعسكرك قارشق
جغلتى وغريو وفريادلرينه دينور وقرا كولغه دينور الغيطلة غينك فتحيله غيطول ايله ايكى معناى اخيرده مرادفدر
وامن وآسايشله اولان اكل وشرب وفرح وسروره ديـنـور يقال هو فى غيطلة اى اكل وشرب وفرح بالامن وكوزى
او يقو باصمغه ديـنـور تقول اخذتنى الغيطلة اى غلبة النعاس وغيطلة الليل كيجه قراكولغى چوككدن عبارتدر يقال
اعتكرت غيطلة الليل اى التجاج سواده ومال مطغى يه دينور شارح ديركه مطغى كلمه سى اطغادن اسم فاعلدر كه طغيان
ايتدريجى يعنى صاحبنه باعث بطر وطغيان اولان مال ديمكدر بوراده مرام بو دكلدر بلكه طغى ماده سندن مأخوذدر كه
صغر مقوله سنك باغرمسنه ديمكله مال مطغى اكوز وجاموس مقوله سى باغريجى مال ديمك اولور و بوامام
فرآء مرحومدن منقولدر وغيطله نعيم دنيـايه اطـلاق اولنور يقـال له غيطلة اى المـال المطغى مترجم ديركه
بوراده طغيانه حمل ايلمك شـارحك تحريرندن ارجح ظن اولنور زيرا اطغـا مال قسمنك همان صفت خاصه سيدر
حتى نيجه احاديثده وصف اوله رق وارددر ازجمله اشبو انّ للعلم طغيـانا كطغيان المـال حديثنده مصرحدر
و بو معنا متبادر در و بو محلى صاحب اساس تصريح ايلمشدر حيث قال ابطرتهم غياطل الدنيا اى نعمها المترادفة
پس مؤلفك ونعيم الدنيـا قولى عطف تفسير اولور انتهى وغيطله برى برينه صارمشمش جتلق كور اغاجلغه دينور
وايلغين اغاجلغنه دينور وجمـاعت انسانى يه دينور وسود لوكيكه واينكه دينور الغيطل حيدر وزننده كدى يه
ديـنـور سنور معناسنه وغيطل الضحى قوشلق وقتندن شول زماندر كه كونش مشرقدن اول درجه يه كلدكده
مغرب طرفندن ايكندى وقتنك درجه سـنه كلمش هيئتنده اولور كه نهارك طلوع شمسدن عشرنه قريب وقت
اولور بعض نسخه ده ظهر عنوانيـله مرسوم اولمغـله اويله وقتنك درجه سـنه كلمش كبى اولور كه زواله قريب زمان
اولور بو كه كوره قوشلغك نهايتى زمان اولور يقال جاء فى غيطل الضحى وهو حيث تكون الشمس من مشرقها
كهيئتها من مغربهـا وقت العصر او الظهر الغطيلة تقديم طـا ايله دحرجه وزنـنـده برآدم مال وحشم ونعمت
خصوصنده رفاه ووسعت اوزره اولمق معناسنه در يقال غطيل الرجل اذا اتسع فى ماله وحشمه وصغر آكوب صاتمق
معناسنه در يقال غطيل الرجل اذا جعل تجارته فى البقر وناس بلند آواز ايله شماطه ايده رك لاقردى يه طالمق معناسنه در

يقـال

يقال غطيل القوم اذا افاضوا فى الحديث وارتفعت اصواتهم الغوطالة غينك ضميله باغچه يه وچمنزاره دينور
الاغطيلال اخضيلال وزنـنده برنسـنه قات قات برى برينك اوزرينـه بنكشيوب چوكمك معناسـنه در امواج
بحر كبى وسحاب متراكم كبى يقـال اغطألّ الشئ اذا ركب بعضه بعضا الغفول فايله شمول وزنـنـده برنسنه يى
قلت تحفظ وتيقظدن ناشى سهو وترك ايلمك معناسنه در يقـال غفل عنه غفولا من البـاب الاول اذا تركه وسهى
عنه الاغفال همزه نك كسريله غفول معنـاسنه در يقـال اغفله بمعنى غفل عنه و بعضلر ديديكه غفل الرجل
صار غافلا معناسـنه در وغفل عنه واغفله وصل غفلته اليه معناسـنه در مؤلف عقل ماده سنده ما اعقله
عنك عبـارتنى ثبت ايلديكيچون جوهرى يه تعرض وصواب اولان ما اغفله عنوانندهاولمقدر ديوب و بوراده آنى
ثبت ايلدى سيرافى توجيهنه كوره كلام مزبور بر كلام سـابقه مبنى در مثلا متكلم مخاطبه زيد لبس بغـافل عنى
ديوب مخـاطب دخى بلى ما اغفله عنك انظر شيئـا يعنى تفقد امرك ديمش اوله كه بو بابده شك وشبهه بو قدر
على التحقيق زيد سـندن غافل دكلدر ديمـك اولور پس ضيق وقت ياخود اهتمـام ايچون انظر كلمه سنى حذف
ايلمشدر فلينظر الغفلة ثمره وزننده والغفل فتحتينله والغفلان عينك ضميـله اسمدر غافللك معنـاسنه در
التغـافل تفاعل وزنـنـده والتغفل تفعل وزنـنـده عن قصد غفلت كوسترمك معناسـنه در يقـال تغافل
الرجل وتغفل اذا تعمد الغفل التغفيل تفعيـل وزنـنـده برآدم برنسنه ايله مهم اولميوب غافل و بيخبر كنـدى
عالمنده ايكن على الغفلة اوزرينه وارمق باطوتمق معناسـنه در كه غافللمك وغافل آوله مق تعبير اولنور يقال غفل
فلانا اذا كفـاه وهو غافل لا يحس بشئ وستر ايلمـك معناسـنه در يقـال غفله اذا ستره المغفل معظم وزنـنـده
رشد وفطنتدن بى بهره آدمه دينور يقـال رجل مغفل اى لافطنة له و بر رجل اسمـيدر الغفول صبور وزننده
يون وابله ناقه يه دينور كه كيمك ياوريسى كاوب كـنديدن امرسه امزيراوله يقال ناقة غفول اى بلهـاء الغفل
غينك ضميله شول كمسيه دينور كه خيرى مأمول وشرندن احتراز اولنميه يعنى نه خيره ونه شره يارا اوله يقـال رجل
غفل اذا كان لا يرجى خيره ولا يخشى شره ونشان وعلامتى اولميـان قاراوقنه و يوله وسائر نسنه يه دينور واثر عمارتى
اولميان ارضه دينور وتمغاسى اولميان دابه يه دينور ونصيب وغرامتى اولميان قاراوقنه دينور كه مهمل اولور وحسب
وشرفى اولميان خامل و بيوجود آدمه دينور يقـال رجل غفل اى لاحسب له وشاعرى نامعلوم اولان شعره دينور
وشـاعر مجهوله دينور ودوه نك تو يلرينه دينور او بار الابل معناسنه المغفلة مرحله وزنـنده عنفقه معناسنه در كه
آلت دوداق ايله ذقن بيننده مجتمع اولان طوپ قللره ديـنـور جوهرى وهمندن ناشى آنك ايكى جانبيله تفسير ايلدى
شارح ديركه نهايه ده رأى رجلا يتوضأ فقـال عليك بالمغفلة والمنشلة حديثنك تفسيرنده مغفله عنفقه ايله مبين در
زيرا وضوء عالنده غفلت محلى اولمغـله احتياطله امر ايلديلر ومنشـله سرچه پرمغنده خاتم طوران محلدر غافل
عبدالله بن مسعود رضى الله عـنه حضرتلرينـك جدّى اسمـيدر و بر موضع آديدر وغافل بن صخر برادر قريم
بن صاهله در غفيله جهينه وزنـنـده عربدن بر بطن در وغفيلة بن عوف سكون قبيله سـنك نسبى رجالندندر
وغفيلة بن قاسط ربيعه رجالندندر وغفيلة بنت عامر بن عبدالله بن العويج العدويه در وهيب بن مغفل كه محسن
وزننده در اصحـابدندر الغفل فتحتينله بول وچوق رفاه ورفاغتلو ماله ودير لكه اطـلاق اولنور باعث غفلت
اولديغيچون يقـال هو فى غفل من العيش اى كـثير رفيغ واسع بنو المغفل معظم وزنـنـده بر بطن در وكامل
بن غفيل كه زبير وزنـنـده در محدثدر الغلّ والغلة غينلرك ضميـله والغلل فتحتينله والغليل امير وزنـنـده
صوسزلغه على قول شدتنه دينور كه پك صوسز لقدر ياخود صوسز لقدن جوفك يانوب كو يمسنه دينور يقال
اخذه الغلّ والغلة والغلل والغليل اى عطش اوشدته اوحرارة الجوف وغل وغله مصدرا ولور صوصه مق
ياخود صوسزلقدن ايچريسى كو يمك معناسـنه يقال غلّ الرجل على المجهول غلا وغلة اذا عطش اواشتد
او احترق جوفه فهو غليل ومغلول ومغتل الغالّ تشديد لامله والغلاّن علاّن وزننده صوسز دوه يه دينور
بنـاء آيدندر يقـال بعير غالّ وغلاّن اى عطشان الغلة غينك فتحيله دوه پك صوسز قالمق معناسـنه در
يقـال غلّ البعير غلة من الباب الرابع اذا عطش شديدا الاغتلال افتعـال وزنـنده بو دخى دوه پك صوصه مق
معناسنه در يقال اغتلّ البعير بمعنى غلّ و بركسه غاليه سورنمك معناسـنه در يقال اغتلّ بالغـالية اذا تطيب بها
وايچمك معناسنه در تقول اغتللت الشراب اذا شربته وثيـاب آلتندن برثوب دخى كيمك معناسنه در تقول اغتللت
الثوب اذا لبسته تحت الثياب وقيونلره غلل وغلاله ديديكى مرض اوغرامق معناسنه در يقـال اغتلت الغنم اذا اخذته
الغلل والغلالة كما سيذكر الغليل عليل وزنـنـده صوسزلغه دينور كه ذكر اولندى وقلبده ضمر اولان حقد

وكينه يه دينور ومصدراولور كاسيذ كر ويونجه ايله قارشق خرما چكردكنه دينوركه ناقه يه ويررلر ودزو نده
جايكير اولان عشق وحزن واندوه وتاسه حرارتنه دينور يقال فى قلبه غليل اى حرارة الحب والحزن الغل
غينك كسريله بودخى غليل كبى درونده مضمر اولان كينه يه دينور يقال بقلبه له غل وغليل اى حقد ومصدر
اولور برآدمك درونى بركسيه كيندار اولمق وكين بغلمق معناسنه در يقال غل صدره غلا وغليلا من الباب
الثانى اذا حقد وضغن الاغلال همزه نك كسريله خيانت ايلمك معناسنه در يقال اغل الرجل اذا خان
ودوه يى ايوجه قاندرميوب صوسز قومق معناسنه در يقال اغل الابل اذا اساء سقيها فلم ترو وقد غلت
الابل كما ذكر وقصاب درى يى يوزركن اتى وياغنى كركى كبى صيرميوب درى يده براز نى آليقومق
معناسنه در يقال اغل الجازر فى الجلد اذا اخذ بعض اللحم والشحم فى السلخ يعنى وترك بعضه ملتزقا
بالجلد وبرآدمك قيونلرى پك صوصه مق معناسنه در يقال اغل فلان اذا اغتلت غنمه اى عطشت ودره
غلان ديدكلرى نبات بتورمك معناسنه در يقال اغل الوادى اذا انبت الغلان وبرآدمك غله ومحصولى
ارشمك معناسنه در يقال اغل القوم اذا بلغ غلتهم وبرنسنه يه ديكه ديكه شدتله بقمق معناسنه در
يقال اغل البصر اذا شدد النظر وترلا محصول ويرمك معناسنه در يقال اغلت الضياع اذا اعطت الغلة
مؤلف بونى تكرار ايلمشدر وبرآدمى خيانته نسبت ايلمك معناسنه دركه فلان خايندر ديمكدن عبارتدر يقال اغل
فلانا اذا نسبه الى الغلول والخيانة الغلول قعود وزننده مطلقا خيانت ايلمك وعند البعض غنيمت مالنه مخصوص مصدر
يقال غل الرجل غلولا من الباب الاول اذا خان اوهو خاص بالفئ الغل غينك فتحيله ادخال ايلمك معناسنه در
يقال غله فى الشئ غلا من الباب الاول اذا ادخله وداخل اولمق معناسنه لازم اولور يقال غل فيه اذا دخل
واثواب التندن غلائله كيمك معناسنه در يقال غل الغلالة اذا لبسها وصاچك ديبلرينه دهن وطيب صوقشدروب
اويوشدرمق معناسنه در يقال غل الدهن فى رأسه اذا ادخله فى اصول شعره وبرآدمك بصرى سمت صوابدن
صاپمق معناسنه در يقال غل بصره اذا حاد عن الصواب واغاجلر ارالغندن صو آقوب كتمك معناسنه در يقال
غل الماء بين الاشجار اذا جرى فيها وجماع ايدن آدم ذكرينى پك بولاشلغله عورتك فرجنى طيطلو طيقامق
معناسنه در يقال غل المرأة اذا حشاها يعنى ولايكون الا من ضخم وبرآدمك بيونه ياالنه دمور لاله كچورمك
معناسنه در يقال غل فلانا اذا وضع فى عنقه او يده الغل وعربلرك ماله ال وغل قوللرى بدعادر ال وغل كلملرى
ماضى مجهول ردر الك قفساندن قاقيلوب دفع اولنه وغل ديوانه اولوب بيونه طوق ولاله كچوريله ديمكدر وبوراده
ماء لفظى نفسندن عبارتدر الغلغلة دحرجه وزننده ادخال ايلمك معناسنه در يقال غلغل فيه اذا ادخل وتيرتيز
يورمك معناسنه در يقال غلغل الرجل اذا اسرع وغلغله نيجه طاغ يوللريدركه جبل رتاندن بر كلورلر
وبر موضع آديدر الانغلال انفعال وزننده والتغلل تفعل وزننده والتغلغل تزلزل وزننده برنسنه نك ايچنه
صوقيلوب كيرمك معناسنه در يقال انغل فيه وتغلل وتغلغل اذا دخل وتغلل وتغلغل غاليه سورنمك معناسنه در
يقال تغلل بالغالية وتغلغل اذا تطيب بها وتغلغل تيرتيز يورمك معناسنه در يقال تغلغل الرجل اذا اسرع
التغليل تفعيل وزننده بركسيه غاليه سورمك معناسنه در يقال غلله بالغالية اذا طيبه بها الغلالة كتابه
وزننده والغلة غينك ضميله قفتان واوستلك آلتندن كيدكلرى نيمتن لباسه دينوركه زبون وانتارى وايچلك
وزره كوملكى مقوله سيدر يقال برزت فلانة فى غلالة وغلة وهو شعار يلبس تحت الثوب وغلاله عظا مه
معناسنه دركه قاريلرك يوك كوزنمك ايچون لباس آلتندن قيچلرينه بغلندقلرى بونجه در ودمور حلقه نك
ايكى اوجلرنى قاوشدروب وصل ايده جك برچينه دينور الغل غينك ضميله محبوس ومجنون بيونه والنده
كچوردكلرى دمور طوق ولاله يه دينور جمعى اغلالدر الغلة غينك فتحيله صوصه مق معناسنه دركه ذكر اولندى
واسم اولور برنسنه نك دخل وحاصلاتنه دينوركه محصول تعبير اولنور خانه كراسى واجر غلام وفائدۀ ارض
مقوله سى حاصلاتدن عبارتدر يقال اخذ غلته وهو الدخل من كراء دار واجر غلام وفائدة ارض المغلغلة مدحرجه
وزننده بر شهردن بر شهره مرسل ومحمول اولان رساله يه اطلاق اولنور يقال رسالة مغلغلة اى محمولة من بلد الى بلد
الغلان غينك ضميله طلح نام ميشه اغاجنك منبتلرينه على قول دربن وچقور دره لره دينور مفردى غال وغليل در
وبرنوع نبات معروف اسميدر بونك مفردى غال در الغلائل حلائل وزننده زرهلره دينور على قول حلقه لرك اوجلرنى
قاوشدروب وصل ايده جك برچينه دينور ياخود زره كوملكلرينه دينوركه زره آلتندن كيلور مفردى غليله در الغلل
فتحتينله والغلالة ثمامه وزننده قيون وكچى قسمنه مخصوص برمرض اسميدر ممه لرنى ايوجه صاغميوب بقيه

تركندن

تركندن حادث اولور غلغل هدهد وزننده بحرين نواحيسنده بر طاغدر غلائل علابط وزننده بلاد
خزاعه دن بربلده در المغتل مختل وزننده صوسزلغندن كسيه دينور ومشتاق وآرزومند معناسنه مستعملدر
تقول انا مغتل اليه اى مشتاق الاستغلال برآدمه بركسه كندى ايچون غله قزانمق تكليف ايلمك معناسنه در يقال
استغل عبده اذا كلفه ان يغل عليه وغله موقعندن غله آلمق معناسنه در يقال استغل المستغلات اذا اخذ غلتها
الغلول صبور وزننده راحة الحلقوم كبى چيكنمكسزين جوفه داخل اولان طعامه دينور يقال نعم غلول الشيخ
هذا وهو الطعام الذى يدخله جوفه الغمل غينك فتحى وميمك سكونيله دباغت اولنه جق درى يى دباغت
ايدركن افساد وتباه ايلمك على قول تويى ويوكى چوريوب طاغلمق ايچون انباشتيه بصمق ياخود تعفن ايدوب
كوشمكله تويى آسان يولنمق ايچون قومه كومك معناسنه در يقال غمل الاديم غملا من الباب الاول اذا افسده واجعله فى غمة
ليفسخ صوفه اودفنه فى الرمل فيسترخى فينتف شعره كذلك چاپك نضج بولوب ادراك ايلمك ايچون خرما قورغنى
اورتوب باصرمق ياخود بره كومك معناسنه در يقال غمل البسر اذا غمه وبرآدمى ترلتمك ايچون اورتوب بورمك
معناسنه در يقال غمل فلانا اذا غطاه ليعرق وبرنسنه يى اصلاح ايلمك معناسنه در يقال غمل الشئ اذا اصلحه واوزم
ساقملرينى بربرينك اوزرينه استف ايدوب درمك معناسنه در يقال غمل العنب اذا نضد بعضه على بعض واوتلر
كورلكندن بربرينك اوزرينه بنكشمك معناسنه در يقال غمل النبات اذا اراكب بعضه بعضا وغمل بر موضع
آديدر الانغمال انفعال وزننده ذكر اولنان غمل اديم معناسندن على الاختلاف مطاوعدر يقال غمل الاديم
فانغمل الغمل فتحتينله صارقينك بربرى اوزره كرتندن ناشى يارهٔ صقيلوب آزغمق معناسنه در يقال غمل
الجرح غملا من الباب الرابع اذا فسد يعنى من تراكب الجبائر الغميل امير وزننده بربرينك اوستنده بتمش
بغدايچق اوتنه دينور الغملول زنبور وزننده اغاجلق دره يه دينور على قول عرضى آزجه اوزون اوزادى دره يه
دينوركه اغاجلرى واوتلرى بربرينه صاربلوب چتلق اوله ويوكسك تپه يه دينور ومطلقا طوب ومجتمع نسنه يه
دينوركه مظلم ومتراكم اوله كرك اغاجلق وكرك بلود وكرك قرا كولق اولسون حتى اوطه نك كوشه سى بوهيئتده
اولمغله آكا دخى اطلاق اولنور وبرنوع سبزه اسميدركه طبخ واكل اولنور بوسبزه قناريه اوله جقدركه ارمنيلر
خيارى وسلوكلى پنجار ديدكلريدر التغمل تفعل وزننده بولاملق معناسنه در يقال تغمل الشئ اذا توسع
غملى جمزى وزننده بر موضعدر المغمول بى نام ونشان اولان آدمه اطلاق اولنور يقال رجل مغمول
اى خامل الغنبول زنبور وزننده برقوش آديدر الغنثل ثاى فوقيه ايله جندل وزننده بى نام ونشان اولان
آدمه دينور يقال رجل غنثل اى خامل ام غنثل صرتلانك كنيه سيدر الغنجل قنفذ وزننده
قره قولاق ديدكلرى جانوره دينور جمعى غناجل كلور الغنجول زنبور وزننده برجانوردر حقيقتى
نامعلومدر الغندلانى غينك ودالك ضميله ابرى باشلو آدمه دينور يقال رجل غندلانى اى الضخم الرأس
الغول قول وزننده هلاك ايلمك معناسنه در يقال غاله يغوله غولا اذا اهلكه وبرنسنه يى ياركسه يى ناكهانى
اخذ ايلمك معناسنه در يقال غاله اذا اخذه من حيث لم يدر وغول باش اغريسنه دينور يقال اخذه الغول
اى الصداع وسرخوشلغه دينور يقال شرب الخمر فاخذه الغول اى السكر وبعد مفازه معناسنه در يقال
مفازة ذات غول اى بعد ورنج ومشقت معناسنه در يقال هون الله عليك غول هذا السفر اى مشقته
واوبرق الحق يره دينور وموز اغاجلغنه دينور وچوق طپراغه دينور وبرموضع آديدر وغول الرجام راء مكسوره ايله
وبشقه موضعدر الاغتيال افتعال وزننده بودخى هلاك ايلمك معناسنه در يقال اغتاله اذا اهلكه الغول
غينك ضميله سبب هلاك اولان نسنه يه دينور يقال وقع فى الغول اى الهلكة ويقال غالته غول اى اهلكته
هلكة وآفت وداهيه يه دينور يقال اصابته الغول اى الداهية وسعلاة معناسنه دركه تهايابانده بعض شكل ايله انسانه
مرئى اولوب اضلال وتلاعب ايدن برجنس جن طائفه سنه دينور تركيده قونجلوز تعبير اولنور جمعى اغوال وغيلان
كلور غينك كسريله قال الشارح وفى النهاية وفى الحديث لاغول ولاصفر ابن اثير ديديكه غول جن وشياطيندن
برجنسدر عرب زعم ايدرلركه غول تهايابانده انسانه صور مختلفه ايله متلون اوله رق مرئى اولوب يولدن اضلال
واهلاك ايدر بونك وجودنى فخر انام عليه السلام نفى ايلدى وبعضلر ديديكه منفى اولان عين غول اولميوب بلكه
صور مختلفه ايله متشكل اوله رق انسانه تسلطنى نفى ايلديلر حتى اشبو اذا تغولت الغيلان فبادروا بالاذان حديثى
ولاغول ولكن السعالى حديثى قول ثانى يى مؤيد درتتمه كه مؤلف دخى بيان ايدر وغول سمادن ساقط اولان
شهبدن مخلوق اولمق اوزره مشهوردر قالديكه واقعا برآدم كيجه لرده بريتها محلده ياخود يولده بولنوب وهم

ووحشت پیدا ایلسه کوزینه اشکال مهوله ایله متشکل صورت غریبه تخیل ایدر حقیقتی واهمه نك فعلیدر وکرچه جن طائفه سنك وجودی شرعا ثابتدر لکن قول تحقیق اوزره تسلط واضراردن ممنوعلردر وروم ایلی اولکه سنك بعض قطرنده جاد وتعبیر ایتدکلری شخص نقللرینه کوره غول نوعندندر ابن کمال وابو السعود وسعد الدین حسنجانی فتوالری اوزره ارواح جنیثه کندولرایله مناسبتی اولان اجساد خبیثه یه دخول وتصرف ایدوب کندیلرکبی مردارلره اضرار ایدرلر لکن اهل ایمانه مسلط اوله مزلر ودفعنك چاره سی دخی فتاوای مذکوره ده مشروحدر انتهی وغول یلانه دینور حیه معناسنه بونك جمعی اغوال در وجن طائفه سنك ساحره سنه دینورکه جاد وتعبیر اولنور والومه دینور منیه معناسنه و برموضع آدیدر و برجنس شیطانه دینور که انسانی اکل ایدر علی قول بو برجانوردرکه بعض عرب بادیه ده آنی کوروب بیلدیلر حتی تابط شرّا القبیله ملقب اولان کمسه آنی قتل ایلمشدر وغول الوان واشکال مختلفه ایله متلوّن ومتشکل اولان ساحرلره واویلسی جن طائفه سنه اطلاق اولنور یاخود مطلقا مزیل عقل اولان شیئه دینور بومعناده غینك فتحیله ده جائزدر الغوائل غائله نك جمعیدر آفات ودواهی یه اطلاق اولنور یقال اصابتهم الغوائل ای الدواهی وغائلة الحوض حوضك کدکنه ورخنه سنه دینورکه آندن صو بی تلفه جریان ایدر وغائله تاکید داهیه ایچون غول کلمه سنه صفت اولور تاء مبالغه ایچوندر یقال اتی غولا غائلة ای امرا داهیا منکرا المغاولة مفاعله وزننده مبادره ومسابقه معناسنه درتقول کنت اغاول حاجة ای ابادر مترجم صحاح مبادله ایله بیان ایلمکله ظاهرا نسخه سی غلط ایمش حتی نهایه ده المغاولة المبادرة فی السیر واصله من الغول ای البعد عبارتیله مرسومدر المغول منبر وزننده بعض قامچیلره کچور یلان دمور ناملویه دینورکه قامچی اکاغلاف منزلنده اولور قامچی صورتیله آنکله اوروب قطع و جرح ایدرلر ومشمل یعنی پاله طرزنده برکونه آلته دینورکه پاله دن انجه واوزونجه اولور بوکه فارسیده بلسك وترکیده پنیال وشش تعبیر ایدرلر واوزون تمرنه دینور وعند البعض مغول اکسه لی برکونه انجه رك قلجه دینورکه ترکیده کورده دیدکلری اوله جقدرکه عربلرك جنبیه تعبیراتیدکلری دخی بو قسمدندر بوآلتی فتاکلرقوللنورلر اغتیال ایله همان اعمال ایدرلر ومغول بررجل اسمیدر ومغول کذلك غولدن اسم آلت اولورکه چابك هلاك ایدن نسنه یه اطلاق اولنور ومنه یقال فرس ذات مغول ای ذات سبق کویاکه سائر آتلری سبق ایله اغتیال ایدر الغولان خولان وزننده چوغانه شبیه برنوع اکشی اوتك اسمیدر و برموضع آدیدر التغوّل تفعل وزننده تلوّن معناسنه در یقال تغوّلت المرأة اذا تلوّنت الاغول احمر وزننده والغوّل سکر وزننده رفاه ونعومتلو نرم ولطیف دیرلکه دینور یقال عیش اغول وغوّل ای ناعم غویل زبیر وزننده برموضعدر الغیل میل وزننده مؤلف اللبن ترضعه المرأة ولدها وهی تؤتی او وهی حامل واسم ذلك اللبن الغیل ایضا عبارتیله بیان ایلمکله غیل خاتون جماع اولنورکن یاخود حامل ایکن چوجغه ویردیکی سوددن عبارت اولور زیرا مقتضای عباره بودر شارح دیرکه مؤلف عادتی اوزره بوراده دخی مسامحه اوزره مشوشا تفسیر ایلمشدر زیرا غیل لفظنی ابتداء اسم اوله رق تفسیر ایلدکدنصکره واسم ذلك اللبن الغیل ایضا عباره سی زائد ومهملدر اصل حق عباره غیل مصدر واسم اولمقدر مصدریتی صورتده جماع اولنان یاخود حامل اولان خاتون ولدنی امزرمك معناسنه درکه اول ولد سود خسته سی اولور یقال غالت المرأة ولدها تغیل غیلا اذا ارضعها وهی تؤتی او وهی حامل واول سودك دخی اسمی غیل درتتمه که نهایه ده وامهات سائره ده الغیل هو ان یجامع الرجل زوجته وهی مرضع او حامل عبارتیله مفسردر وغیل اتلو طلو بلکجه یه دینور واتنه طلو تنومند دلوقنلویه دینور و یریوزنده اقان صویه دینور و برنسنه اوزره جزلمش جزکی یه دینور ومکه ده جبل ابی قبیس دبندن آقان صویك اسمیدرکه چرپچیلر آنده بزچرپرلر وآقار پیکارلی دره یه دینور ویقین کوریمن ایراق بره ونسنه یه دینور ویلملم یاننده برموضع آدیدر ویمامه قربنده برموضع آدیدر وبنوجعده یوردنده بردره آدیدر وبشقه برموضع آدیدر ومطلقا صولی یره دینور وثوبده اولان تمغایه دینور وبول جامه یه دینور الاغالة همزه نك کسریله والاغیال اصلی اوزره غورت جماع اولنور ایکن یاخود حامل ایکن چوجغی امزرمك معناسنه در یقال اغالت المرأة ولدها واغیلته اذا اسقته الغیل کرچه مؤلف آنفا غیل کلمه سنی وجه مشروح اوزره بیان ایدوب شارح دخی وتیرهٔ مرقومه اوزره تصحیح ایلدی لکن دردست اولان اصولك مجموعنده بومعنا افعال بابندن مرسومدر ظاهرا مؤلفك ابتداء الغیل قولی سودك اسمی اولوب ثانیا عباره واسم ذلك الارضاع ایکن الارضاع یرینه اللبن کلمه سی طغیان قلم ناسخ اولمق اغلبدر زیرا نهایه دن وسائردن منفهم اولان بویلجه اولمقدر مغیل ومغال عنوانلری دخی مزیدن اولدیغنی مؤیددر واغیال اغاجك برك

وشاخلری کور وصیق و بری برینه صارمشق اولمغله قویو کولکه لك اولمق معناسنه در یقال اغیل الشجر اذا صار مغیالا کماسیذکر ویکی وقیون مقوله سی حیوان برسنه ده ایکی دفعه دول ویرمك معناسنه در یقال اغیلت الغنم اذا نتجت فی السنة مرتین الاستغیال عورت چوجق امزررکن یاخود حامل ایکن جماع اولنمق معناسنه در یقال استغیلت المرأة اذا جامعها زوجها غیلا واغیال ایله معنای ثانیده مرادفدر یقال استغیل الشجر اذا صار مغیالا المغیل معین وزننده والمغیل محسن وزننده جماع اولنورکن یاخود حامل ایکن چوجغنه سود ویرن خاتونه دینور المغال مباح وزننده والمغیل مکرم وزننده حالت مزبوره ده سود امن چوجغه دینور اوّل اغاله دن ثانی اغیالدن مأخوذدر الغیلة غینك کسریله اسمدر حالت ارضاعده اولان جماعه وحامل خاتون ولدنی ارضاعه دینور ومنه الحدیث لقد هممت ان انهی عن الغیلة وغیله برموضع آدیدر وشقشقه معناسنه درکه دوه نك اسردکده اغزندن چقان دغارجغه دینور وغیله برکسه یی حیله وخدعه ایله آلدایوب بریره کوتروب هلاك ایلمکه دینور یقال قتله غیلة ای خدعه فذهب به الی موضع فقتله المغتال مختار وزننده بودخی سموز طولغون بیلکه دینور یقال ساعد مغتال ای ریان ممتلئ واتلوجانلو تنومند دلوقنلویه دینور الغیل غینك کسریله بری برینه صارمشمش صیق وچتلق اغاجلغه دینور فتحله ده زبانزده در وسازلغه دینور وبوك تعبیر اولنان صیق مبشه یه دینور وهرصو اودره یه دینور جمعی اغیال وغیول در و برموضع آدیدر المغیل محدّث وزننده والمتغیل متحیر وزننده سازلقده واورمانلقده ثابت وا کاداخل اولان کمسه یه دینور المغیال محراب وزننده شاخلری بری برینه صارمشق وصیق بوداقلی اغاجه دینورکه آلتی قویو کولکه لك اوله یقال شجرة مغیال ای الملتفة الافنان وارفة الظلال التغیل تفعل وزننده اغاج مغیال اولمق معناسنه در یقال تغیل الشجر اذا صار مغیالا و برقومك ماللری چوغالوب کور وفراوان اولمق معناسنه در علی قول کندیلری چوغالمق معناسنه در یقال تغیل القوم اذا کثر اموالهم او کثروا الغیلة تمره وزننده سموز عورته دینور یقال امرأة غیلة ای سمینة الغیل ضمتینله چوق یاخود سموز وطاولی دوه زه وصغرله دینور یقال ابل او بقر غیل ای کثیرة او سمان غیلان سلمان وزننده ذوالرمه ایله معروف شاعرك اسمیدر و برآدمك اسمیدرکه برقوم ایله میانه لرنده دمه دائر برمادّهٔ عداوت اولمغله چاق کندی کوزلرینه طپراق کیرمدکجه یعنی هلاك اولمدقجه قوممز بورایله مسالمه ومصافات ایلمامك باننده یمین ایلمشیدی برکون قوم مرقوم ناکهانی کندیسنی احاطه واوزرینه قصد وهجوم ایلمرایله کویاکه عهدهٔ یمیندن خروجله مصالحه یه رام وقائل اولدیغنی اشعار ایچون تحلل یاغیل دیه رك کندی کوزلرینه طپراق صاچغه باشلدی لکن اول وضعنی قبول ایلمیوب قتل ایلدیلر تحلل کلمه سی امردر عهدهٔ یمیندن خروج ایله دیمکدر وغیل غیلاندن مرخمدر ام غیلان سلمان وزننده شجر سمردرکه بادیه اشجارندن مغیلان اغاجی دیدکلریدر الغائلة والمغالة مقاله وزننده درونده مضمر اولان حقد وکینه یه دینور وشرّ وشور معناسنه در یقال بینهم غائلة ومغالة ای شرّ اغیال یاخود ذات اغیال همزه نك فتحیله یمامه ده بروادی اسمیدر الاغتیال افتعال وزننده اوغلان سموروب تنومند اولمق معناسنه در یقال اغتال الغلام اذا سمن وغلظ

فصل الفاء

الفأل فانك فتحی وهمزه نك سکونیله طیره نقیضیدرکه لسانمزده فال دیرلر اوغور طوتمه و یمن محرّ فی یوم طوتمه تعبیر اولنور مثلا برخسته برکسه دن یاسالم وغائب تجسس ایدن یاواجد لفظلرنی استماع ایدوب شفاء ووجدانه تیمنله عزم وامید ایدر و بوهمیشه خیرده مستعملدر علی قول خیر وشرده استعمال اولنور جمعی فؤول کلورفانك ضمیله وافؤل کلور افلس وزننده وتقول العرب لافأل علیك ای لاضیر زیرا اعراب طائفه سی خیر وشرّی تفألدن زعم ایدرلر شارح دیرکه همزه یی الفه قلبله فال دخی جائزدر التفاءل تفاعل وزننده که شارحك بیاننه کوره اصلی تفأل ایدی که تفعل وزننده در همزه تخفیف والفه قلب اولنمشدر والتفأل اصلی اوزره تفعل وزننده والافتأل افتعال وزننده فال طوتمق معناسنه در یقال تفاءل بالشیء وتفأل وافتأل ضدّ تطیر التفئیل تفعیل وزننده برآدمه فال آچدرمق یافال طوتدرمق معناسنه در یقال فأله به اذا جعله یتفأل به الفئل کتف وزننده ملحم آدمه دینور یقال رجل فئل اللحم ای کثیره الفئال کتاب وزننده صبیانه مخصوص برلعب اسمیدر برکومه طپراق ایچره برنسنه صاقلدقدنصکره طپراغی برقاچ بلوك اوبك ایدوب اول نسنه قنقی بلوکده در دیو رفیقلرینه صورارلر الفتل قتل وزننده بورکك معناسنه در یقال فتل الحبل فتلا من الباب الثانی اذا لواه فهو فتیل ومفتول و یوزی برطرفه چویرمك معناسنه مستعملدر یقال فتل وجهه عنهم اذا صرفه وفتل ذؤابه برآدمی خدعه ایله رأی واندیشه سندن ازاله ایلکدن کنایه اولنور یقال فتل ذوأبته اذا ازاله عن رأیه وفی الامثال مازال یفتل من فلان فی الذروة والغارب

ای یدورمن وراء خدیعته یعنی دائما حیله وخدعه آردندن طولاتورکه آنی فند ومکرایله مغلوب ایلمکه سعی ایدر
شارح دیرکه نهایه ده ومنه حدیث الزبیرانه سأل عایشة رضی الله عنهما الخروج الی البصرة فابت علیه فمازال یفتل
فی الذروة والغارب عبارتنك تفسیرنده بووجهله مرسومدرکه ذروه دن مراد اورکجك یوقریسی وغارب اورکج ایله
بیونك اراالغیدرمثل مزبورك اصلی بودرکه سرکش دوه یه یولارکچورمك مرادایدنکسه ابتدا ذروه وغاربنی صغیه رق
و بیوتی اوخشیه رق وتویلرنی لطفله اوروب بوکه رك کندیسنه مونس ورام ایدوب بوتقریبله اکایولارکچوررلر بعده
مطلقا الطایف الحیل ایله الداتمقده استعمال اولندی وفتل بلبل اوتمك معناسنه مستعملدر یقال فتل البلبل اذاصاح
التفتیل بودخی بوکمك معناسنه دریقال فتل الحبل بمعنی فتله الفتیل امیرزننده والمفتول بوکلمش نسنه یه
دینور وفتیل لیفدن بوکلمش انجه سجیمه دینورکه بعضا آنی کرویدا اغاجلرینك قاوشدقلری یرده اولان حلقه یه ده
بندایدرلر وخرما چکردکنك شقنده ایپلك طرزنده اولان نسنه یه دینور و پرمقلرك اراقلرنده جمع اولوب ایپلك
ایپلك بوکلمش کیرو پاسه دینور بوجهتله حاملرده تلاکلرك اخراج ایلدکلری اوزون اوزون کیربوکلرینه ده
دینور وفتیل ایله ناچیزنسنه دن کنایه اولنورکماسیذکر الانفتال انفعال وزننده والتفتل تفعل وزننده
بوکلمك معناسنه دریقال فتله فانفتل وتفتل الفتیلة سفینه وزننده بودخی پرمقلرك اراقلرنده بوکیلن
ایپلك ایپلك کیره دینوروذباله معناسنه درکه چراغ فتیلیدر فارسیده پلیته دینوریقال طول فتیلة السراج
ای ذبالته الفتلة تمره وزننده وفتحاتله جا ئزدرفتیل کبی ناچیز وحقیرنسنه یه اطلاق اولنوریقال ما اغنی عنك
فتیلا ولافتلة ای شیئا وفتله خاصة سلم وسمر اغاجنك ثمری اولان دانه لرك قابنه دینورکه فاصولیه قابی طرزنده اولور
و بوهنوز طومورجقلنوب ظهورایلدیکی هنکامده اولور وعرفطنام مبشه اغاجنك یمشنه دینور بونده فتحاتله ده
زبانزده در و بعضلر دیدیکه فتل که فتله نك جمعیدر یپراق اولمیوب لکن یپراق مقامنه قائم اولان یمش مقوله سی نسنه یه
دینورکه بعض مبشه اغاجنك یپراغی اولمیوب یپراغی یرنده زائد نسنه سی اولوروزه ینه یالیمیان نباته دینورکه براوزدکدن
عبارت اولوب اشخون نام نبات کبی بوریلوب بوکیلور اوله الافتال همزه نك کسریله سلم وسمر اغاجلرینك
دانه لری قبجوقلنمق معناسنه دریقال افتل السلم والسمر اذاصار ذافتلة الفتل فتحتینله ناقه نك دیرسکلری
کیرکین وصوقشدرمه طوپاج اولمغله ایکی یانلرندن آچق ومیدانلو اولمق معناسنه درکویا که یانلرندن بوکلمش
کبی اولور یقال ناقة فی مرفقیها فتل ای اندماج فی مرفقیها الافتل احمر وزننده وصف مذکوراوزره اولان
دیرسکه دینور الفتلاء حمراء وزننده صفت مذکور اوزره اولان ناقه یه دینور و بعضلرعندنده فتلاء
اپاقلری چنبر کبی مقوس اولوب آغریور ویشلی اولان ناقه یه دینور الفتال شداد وزننده بلبل قوشنه
اطلاق اولنورفتل نغمات ومقامات ایلدیکنه مبنی یفتل یجعل وزننده طخارستان اولکه سنده بربلده آدیدر
الفتکلین فانك ضمیله درخین وزننده آفت وداهیه یه دینور الفجل فانك فتحی وجیمك سکونیله
وفتحتینله برنسنه یوغونلنوب کوشك وسلبوك اولمق معناسنه دریقال فجل الشیء وفجل فجلا وفجلا من الباب
الرابع والاول اذااسترخی وغلظ التفجیل تفعیل وزننده برنسنه بی یصیله دوب انلولتمك معناسنه دریقال فجله
اذاعرضه الافجل احمروزننده والفنجل جندل وزننده بجاقلرینك ارالغی میدانلو اولان آدمه دینور الفجل
فانك ضمیله والفجل ضمتینله طورب تعبیراولنان سبزه یه دینور مفردی فجله درهایله وجع مفاصله ویرقان علتنه
وجکراغریسنه واستسقایه ویلان وعقرب صوقانه بغایت نافع وقشیری یاصویی عقرب اوزره وضع اولنسه عقربی
قاتلدر و بعدالطعام تناولی هاضم وملین وقبل الطعام اشتهایی مسکن درو تخمی سائراجزاسندن اقوی و بعده قشری
و بعده ورقی وصکره لحمیدر حب الفجل بشقه بردارودر دهن الفجل دیدکلری یاغ آندن اتخاذ اولنور بوبیانی
طورپ دیدکلریدرکه آندن سیجغه دیدکلری یاغ اتخاذ اولنور الفجلة دحرجه وزننده والفنجلی قصرایله
کوشك کوشك یوریمکه دینور پیرآدملرك یوریمسی کبی الفاجل قارجی یه دینور یقال هوفاجل ای قامر
الافتجال افتعال وزننده یکیدن برنسنه پیدا ایلمك معناسنه دریقال افتجل الامر اذااختلقه الفحل فانك
فتحی وحای مهمله نك سکونیله هرحیوانك ارککنه یعنی دولی آلنور اولان ارککنه دینورکه آنده آیغرودوه ده بوغور
تعبیراولنور جمعی فحول وافحل کلورافلس وزننده وفحال وفحاله کلورفانك کسریله وفحل مصدراولوربرآدم
دوه لرینه صویی پاك بوغوراختیارایدوب چکمك معناسنه یقال فحل ابله فحلا کریما من الباب الثالث اذااختارلها
ودیشیلره ارکك صالیورمك معناسنه دریقال فحل الابل اذاارسل فیها فحلا وفحل سهیل یلدزنه اطلاق اولنور
سائریلدزلردن الارغه طوردیغیچون دوه نك بوغورینه تشبیه اولندی زیرابوغورناقه یه آشدقدنصکره الارغه اولور

ومنه یقال اماتری الفحل کیف تزهوای سهیل وفحل بن عیاش بن حسان قاتل یزیدبن المهلب در برضربه ده تخالف
ایلملریله بری برینه زخم یتشدروب یکدیکری قتل ایلدیلر وفحل ارکك خرما اغاجنه دینورکه دیشی یه آندن آشی
النوروخبر وحدیث واشعار روایت ایدن راوی یه دینور جمعی فحول کلور ومنه جریروالفرزدق فحل بنی مضر
ای راویهم ویقال هم فحول ای رواة وفحل ارکك خرما یپراغندن نسج اولنمش حصیره دینوریقال بسط له
فحلا ای حصیرا من فحال النخل وفحل شامده برموضع آدیدرکه صدر اسلامده اوراده وقایع واقع اولدی وفحل
علقمه نام شاعرك لقبیدر امرءالقیس زوجه سی اولان ام جندب مزبوری شاعریتده امرءالقیس اوزره ترجیح
ایلدیکیچون امرءالقیس مزبوره یی تطلیق ایلدکدنصکره علقمه تزوج ایلمکله آنکله ملقب اولدی وفحول الشعراء
کندیلرایله مهاجات ایدن شاعرلره غالب اولنلره اطلاق اولنورجریروفرزدق کبی وشول شاعرلره اطلاق اولنورکه
حین مشاعره ده معارضلرینه تفضیل وترجیح اولنه لر یقال هومن فحول الشعراء وهم الغالبون بالهجاء
من هاجاهم وکذاکل من اذاعارض شاعرافضل علیه الفحولة فانك ضمیله والفحالة والفحلة فالرك
کسریله ارککلك وایغراق معناسنه دریقال هوفحل بین الفحولة والفحالة والفحلة ای الذکورة شارحك
بیانته کوره بونلرکرچه مصدراولوب لکن بونلردن فعل متصرف اولمزپس اسم یرنده مستعمل اواورلر الفحیل
امیروزننده حشاری آیغرآدمه دینوریقال رجل فحیل ای بین الفحولة ودولی ایچون ناقه یه آشمقده ماهراولان
جنسی پاك بوغوره دینوریقال فحل فحیل ای کریم منجب فی ضرابه وضخامتده بوغوردوه یه شبیه اولان عظیم الجثه
قوچه اطلاق اولنوریقال کبش فحیل ای یشبه فحل الابل فی نبله الافتحال افتعال وزننده بودخی ناقه لره چکمك
ایچون صوی پوغورانتخاب ایلمك معناسنه دریقال افتحل ابله فحلا کریما اذااختارلها الافحال همزه نك کسریله
برآدمه دولی آلمق ایچون عاریت وجهیله بوغورویرمك معناسنه دریقال افحله فحلا اذااعاره الاستفحال هندستانده
ولایت کابل علجلرینك یعنی اصلابردین ایله متدین اولمیان طائفه نك کندی عورتلری ایچره ارکك صالیورملرینه
اطلاق اولنوراورایه عربدن برتنومند عظیم الهیکل شخص واردقده دولی آلمق ایچون نسوانلریله مزبوری تخلیه
ایدوب دیوتلق ایدریقال الاعلاج تستفحل وهومایفعله اعلاج کابل اذاأوار جلاجسیما من العرب خلوابینه و بین
نسائهم لیولدفیهم مثله وخرما اغاجی صکره دن ارککلك ایلمك معناسنه درکه میوه ویرمز اولوریقال استفحلت
الناقة اذاصارت فحالا و برماده بیوبوب مشتد وعظیم اولمق معناسنه مستعملدر یقال استفحل الامر اذاتفاقم
الفحال رمان وزننده خاصة ارکك خرما اغاجنه دینورجمعی فحاحیل در التفحل تفعل وزننده آیغره او یکمك
معناسنه درکه زعمنجه آیغرلنمق تعبیراولنوریقال تفحل فلان اذاتشبه بالفحل یعنی فی الذکورة ولباس وطعام
خصوصنده تبذل وتخشن ایلمك یعنی تصنع وتزین ایلمیوب بلغوربولماج مقوله سی درشت نسنه لریوب وقبا
ودرشت لباسلر کیمك معناسنه مستعملدر و بوفحوله دن مأخوذدرکه انثی مقابلیدر زیرا لباسده تزین وتصنع
نسوان شیوه سیدر بعده مطعم خصوصنده دخی شایع اولدی یقال تفحل الرجل اذاتکلف الفحولة فی اللباس والمطعم
فحشنهما فحلان فانك کسریله جبل احد یانندە برموضع اسمیدر الفحلتان فانك فتحیله برموضعدر فحل فانك
کسری وفتحیله وکتف وزننده برموضع ادیدر الفحلاء برموضعدر المنفحل متحمل وزننده ارکك کبی حامل
اولمیان یعنی میوه طوتمیان اغاجه دینورارکك انجیروارکك توت اغاجلری کبی الفحلة فحل کلمه سندن مؤنثدر
بی پرده دلی زفیراولوب هرکسه شرکر اولان قاری یه دینور یقال امرأة فحلة ای سلیطة الفحجل جعفر وزننده
بوکلمه یی کرچه نحوتون کتابلرنده ذکر وافحج ایله یعنی آپشق کسه ایله تفسیرایلدیلر لکن بنم عندمده بووهمدر
زیراافحج آدمه فحجل دینورتنه که ذکراولندی آنلره اتباعا بندخی ایرادایلدم التفخل خای معجمه ایله تفعل وزننده
حلم ووقار وتمکین کوستورمك معناسنه دریقال تفخل الرجل اذااظهر الوقار والحلم و برآدم نماز عید یاخود
سورمقوله سنه کیده جك اولمغله فاخر لباسلرنی کیمك معناسنه دریقال تفخل فلان اذاتهیأ ولبس احسن ثیابه
الفداکل فانك فتحیله اموعظیمه یه دینوریقال عرضت علیه فداکل ای عظام الامور الفرجلة دحرجه
وزننده آیشی آیره رق تیزتیزیوریمك معناسنه دریقال فرجل زید اذاتفحج واسرع الفرجول برذون وزننده
قشاغی یه دینور فرجون معناسنه الفرزل زبرج وزننده بوقاغی یه دینور یقال قیده بالفرزل ای القید
ودموربجی مقراضنه دینورکه انکله دمورکسرلریقال قطعه بالفرزل ای بمقراض الحداد الفرزلة دحرجه
وزننده بوقاغی یه اورمق معناسنه دریقال فرزل اللص اذاقیده الفرزل قنفذ وزننده ایری ودیرمان آدمه
دینور الفرعل عین مهمله ایله قنفذ وزننده صرتلان انیکنه دینور مؤنثی فرعله در جمعی فراعل وفراعله در

مترجم دیرکه *اغزل من الفرعل* امثالدندر میدانی مرحومك بیاننه کوره بوراده اغزل دهشت وفتور
معناسنه اولان غزل ماده سندندرنته که کلب صیده آنکله متصف اولور کاذکر الفرعلان عنفوان وزننده
ارککك صرتلانه دینور الفرافل علابط وزننده بیوت شهرعمانه مخصوص برکونه سویق یعنی قاووت اسمیدر
انفیزلة حیدره وزننده شول ارضه دینورکه یغموریاغدقده صویی چکمیوب همان آقوب کیدر اوله یقال نزلنا
فی فیزلة ای الارض السریعة السیل الفسل نسل وزننده باغ وآصمه چبوغنه دینورکه اناسندن قطع وغرس
اولنور یقال قطع فسلا من الکرم ای قضیبا للغرس ومروتسزدنی ورذیل کمسیه دینورکه انسان مواوزی تعبیر
اولنور جمعلری افسل کلور افلس وزننده وفسول کلور وفسال کلور کتاب وزننده وفسل وفسوله وفسلاء کلور
فانك ضمیله یقال هوفسل لایرجی خیره ای رذل لامروة له وفسل مصدراولور جوجغی ممه دن کسمك معناسنه در
یقال فسل الصبی فسلا من الباب الاول اذافطمه المفسول بودخی مروتسزدنی وخسیس وناکسه دینور
الفسالة رذاله وزننده والفسولة فانك ضمیله برکسه خسیس وناکس اولمق معناسنه در یقال فسل الرجل
بضم السین وفسل بکسرها وفسل علی المجهول فسالة وفسولة من الباب الخامس والرابع اذاکان فسلا ومفسولا
الفسیلة وسیله وزننده خرمافدانه دینور جمعی فسائل وفسیل کلورهاسز وفسلان کلور فانك ضمیله الافسال
همزه نك کسریله خرمافدانی اناسندن آیروب بشقه یره دیکمك معناسنه در یقال افسل الفسیلة اذا انتزعها
من امها واغترسها وبرمتاعی بکمیوب ارذال ایلمك معناسنه در تقول افسل علیه متاعه اذاارذله وافجه یی
زیوف عد ایلمك معناسنه در یقال افسل دراهمه اذازیفها الفسالة ثمامه وزننده دمور وباقر مقوله سی
چکیجله دوکیلورکن صچرایان خردوانه دینور یقال هواهون عندی من الفسالة وهی ماتناثر من الحدید ونحوه
عندالضرب اذاطبع المفسلة محدثه وزننده شول عورته دینورکه زوجی جماعه میل واراده ایلدکجه حیضم
واردیو اعتذار بیهوده ایله رد وامتناع ایدراوله زوجنی ترذیل ایتدیکیچون اطلاق اولندی یقال امرأة مفسلة
اذاکانت لماارادزوجها غشیانها قالت انا حائض لترده الفسل فانك کسریله احمق وبیغزآدمه دینور الفسکل
قنفذ وزننده والفسکل زبرج وزننده والفسکول زنبور وزننده والفسکول برذون وزننده اوکدله قوشیلان
آتلردن الصکره کلان آته دینورکه اونیجی اولور وفسکل رذیل وفرومایه کمسیه دینور یقال رجل فسکل
ای رذل وفسکول زنبور وزننده وبرذون وزننده اویوتی کمسیه دینورکه برطائفه یه خود بخود اویوب اکسه لرندن
کیدر یقال رجل فسکول وفسکول ای متاخرتابع الفسکلة دحرجه وزننده برکسه اویوتی اولمق معناسنددر
وبرکسه یی اویوتی ایلمك معناسنه متعدی اولور یقال فسکل الرجل اذاصارفسکولا وفسکل فلانا اذاصیره
فسکولا الفشل فانك وشین معجمه نك فتحیله برآدم ضعیف وجبان وسست وکاهل اولمق معناسنه در یقال
فشل الرجل فشلا من الباب الرابع اذاکسل وضعف وتراخی وجبن الفشل فانك فتحی وشینك سکونیله
والفشل کتف وزننده قورقق وضعیف واوشنکن وکندواولان شخصه دینور جمعی فشل کاور فانك ضمیله
یقال رجل خشل فشل وخشل فشل ای کسلان ضعیف متراخ جبان وفشل شینك سکونیله خاتون محفه
ایچنه فشل دوزمك معناسنه در کماسیذکر یقال فشلت المرأة الهودج اذاجعلت لها فشلا الفشل فانك کسریله
محفه اورتوسنه دینور علی قول محفه مندرینه دینورکه نسوان آنك اوستنه اوتورر لر جمعی فشول در الافتشال
افتعال وزننده والتفشل تفعل وزننده خاتونلر محفه ایچره فشل ایدنمك معناسنه در یقال افتشلت المرأة فی الهودج
وتفشلت بمعنی فشلت وتفشل اولنمك معناسنه در یقال تفشل الرجل اذاتزوج وصوآقق معناسنه در یقال
تفشل الماء اذاسال الفیشلة فیزله وزننده ذکرك باشنه دینور حشفه معناسنه وهراملس ومدور اولان شیئك
باشنه دینور یقال قطع فیشلته وهورأس کل محوق جمعی فیاشل در وفیاشل برشجرك وبرصویك وبنچه قزل
تپه لرك اسمیدر المفشل منبر وزننده محفه اورتوسنه دینور وشول آدمه دینورکه خیره جوره اولاد حاصل اولمامق
ایچون قوم واقرباسندن تزوج ایلمیوب بیگانه دن تزوج ایلیه ظاهر اقوم واقربالری برآلای جوره وخوارلك ایمشلر
التفشیل تفعیل وزننده که تمتین کبی اسمدزمه یی صاغدقدنصکره بقیه قلان سوده دینور یقال احلب التفشیل
ای مابقی فی الضرع من اللبن فشال سحاب وزننده زبیدقربنده برقریه در افشولیه همزه نك ضمیله واسط
قضاسنده برقریه در الفصل وصل وزننده ایکی نسنه ارالغنده حاجز اولان شیئه دینور فی الاصل مصدردن
فاصل معناسنه در یقال بینهما فصل ای حاجز واعضاء بدنده اولان ایکی کمیکك قاوشدقلری یره دینورکه
الیری تعبیر اولنور مفصل دخی دینور مؤلف کل ملتقی عظمین من الجسد عباره سیله تفسیر ایلمکله اویلجه ترجمه

اولندی بونسخه مقتضاسی ماده ایکی کمیك بری برندن آیریلان یر اولمقدر کرچه ایکی معنا بیننده ملازمه واردر
اما مؤلفك تعریفی اوصال ماده سنه ملایمدر وعنقریب مذکور اولان فصل الجسد بوندن اعمدر زیرا بعض ملتقی
اولان کمکلر واردرکه کیمی اربطه واوصال ایله ملصوقدر وکیمی مدروزه در وکیمی مسلسله در وکیمنك رأسی محکم
وآخرده نقره اولمغله آکا ادخال واحکام اولنمشدر وکیمی اسنان منشار شکلنده اولوب نقره لره ادخال اولنمشدر
پس فصل جسد بونلره شاملدر وفصل حق سوزه دینور فاصل معناسنه در یقال قوله فصل لاهذر ای حق
وفصل الجسد بدنك اوینساق یرینه دینورکه موضع فصلدر بدنده هرایکی فصلك ارالغنده بروصل واردرکه اول
سکیردرکیکلر بری برینه آنکله مرتبط اولمشدر وفصل نحاتدن بصریونك عندنده کوفیونك عماد اطلاق ایتدکلری
ضمیردن عبارتدر یعنی بصریون اول ضمیره فصل وکوفیون عماد اطلاق ایدرلر کقوله تعالی ان کان هذا هو
الحق من عندك الایة بنصب الحق لخبریته فقوله هو فصل وعماد مترجم دیرکه بوضمیرك شاننده مغنی اللبیب درت مسئله
وضع وشروط وفوائدنی بسط ایلمشدر فلیراجع وفصل حق ایله باطل بینی فرق وتمییز ایله اولان حکم وقضاء
معناسنه در فیصل دخی بومعنایه در یقال لم یرض بفصله وبفیصله ای قضائه بین الحق والباطل وولدی
ممه دن کسمك معناسنه در یقال فصل المولود عن الرضاع فصلا من الباب الثانی اذافطمه بوندن اسم فصال در
کماسیذکر وایکی نسنه ارالغنه حاجز اولوب فاصله ویرمك معناسنه درکه ماقبلنك منتهی اولدیغنی اشعار
ایچون اولور حد وسنورکبی یقال فصل بینهما اذاحجز وبرنسنه یی کسوب آیرمق معناسنه در یقال فصله
اذاقطعه وابانه وفصل اهل عروض اصطلاحنده بیتك عروضنه مخصوص اولان تغییره اطلاق اولنورکه
حشولرده اول تغییر جائز اولمیه وبوعروضدن یاخود بردن زیاده حرف متحرکی اسقاطله حاصل اولور پس بویله
تغییره فصل اطلاق اولنور مترجم دیرکه کتب عروضده فصل عروضك وصفی اولمق اوزره بووجهله مرسومدرکه
فصل شول عروضه دینورکه کندیسنه صحتك یاخود علتك لزومیله اجزاء حشوه مخالف اوله نته که
بووصفله متصف اولان ضربه غایت اطلاق اولنور فصل عروض بحرطویلك لازم القبض اولان عروضی
وبحر بسیطك لازم الخبن اولان عروض اولاسی کبی که بوعلتلر بونلره لازم وحشولرده لازم دکلدر کذلك کاملك مطلب
ورجزك عروض اولالری کبی که بونلره صحت لازم وحشولره لازم دکلدر وعباده تغییرمذکور ایله مغیر
اولان عروضه فصل ومقابلنه صحیحه اطلاقیله مرسومدر پس مؤلفك باسقاط حرف متحرك قولی نظر
وتأمله محتاج اولور انتهی المفصل منزل وزننده فصل مشروح کبی بودخی بدنده اولان الد واوینساق
یرینه دینور جمعی مفاصل در کماسیذکر الفیصل حیدر وزننده فصل کبی حق ایله باطل بینی فرق
وتمییز ایله اولان حکم وقضا معناسنه در وفیصل وفیصلی یای نسبتله حاکم وقاضی یه اطلاق اولنور
یقال فلان فیصل وفیصلی ای حاکم وقطع ماده ایدن نافذ حکم وقضایه وصف اولور یقال حکومة فیصل
ای قاطعة ماضیة ومطلقا ایکی نسنه آرالغنی تفریق ایدن شیئه دینور ومنه یقال طعنة فیصل ای تفصل بین القرنین
یعنی بریرله طوتشمش ایکی بهادرك بینی فصل وتفریق ایدر الافتصال افتعال وزننده بودخی ولدی سوددن
کسمك معناسنه در یقال افتصل المولود عن الرضاع اذافطمه وفدانی موضع آخره نقل ایلمك معناسنه در یقال
افتصل النخلة عن موضعها اذانقلها الفصال کتاب وزننده فصل وافتصال مولوددن اسمدر ولد سوددن
کسلمکه دینور قال الشارح ومنه الحدیث لارضاع بعد فصال وهوان یفصل الولد عن امه الفاصلة تسبیح
وقلاده مقوله سی دیزینك هرایکی بونجقلری بینینه دیزلمش آخربونجغه دینور جمعی فواصل در وفواصل القرآن
هرآیت کریمه نك اواخرندن عبارتدرنته که اشعارك اواخرنه قوافی اطلاق اولنور مفردی کذلك فاصله در مثلا
سوره مائده نك فواصل آیاتی آلتی حرفدن عبارتدرکه لام ومیم ونون ودال وباء وراء حرفلریدر انمدتر کلمه سی آنلری
جامعدر وفاصله اهل عروض اصطلاحنده ایکی نوعدر بری فاصلهٔ صغری درکه اوچ متحرك بعدها ساکندن
عبارتدر ضربت کلمه سی کبی که مؤنثدر وبری فاصلهٔ کبری درکه دورت متحرك بعدها ساکندن عبارتدر ضربتا کبی
وشول نفقهٔ فاصله که اشبو من انفق نفقة فاصلة فی سبیل الله فبسبعمائة ضعف حدیثنده واقعدر مراد شول
نفقه درکه انفاق ایدن آدمك کفریله ایمانی بینی فصل ایدر التفصیل تفعیل وزننده دیزی یه فاصله چکورمك
معناسنه در یقال فصل النظم اذاجعل فیه الفاصلة وبرنسنه یی بیان ایلمك معناسنه در یقال فصله اذابینه
شارح دیرکه اجمال مقابلی تفصیل بوندندر زیرا اصل تفصیل برنسنه یی فصول متمایزه قلمق معناسنه در واطاله
واکثار اکا لازمدر بومناسبتله اکثار کلامده استعمال اولنوب بعده لازمی اولان تبیینده استعمال اولندی الفاصل

والفصيل امير وزننده فيصل كبي نافذ اولوب مادهٔ نزاعی قاطع اولان حكم وقضايه وصف اولور يقال حكم
فاصل وفصيل وحكومة فيصل اى ماض وفصيل بر مجلده چويلمش شول ديواره دينور كه قلعه باروسندن
ياخود سور بلده دن دون وقصير اوله شرانپول كبي ومه دن قطع اولنمش دوه كوشكنه دينور جمعی فصلان كلور
فائك ضمی وكسريله وفصال كلور كتاب وزننده وفضيل اسامیدندر حكم بن فصيل وعدی بن الفصيل و بحير
بن الفصيل محدثلردر الفصيلة هاايله فصيلك مؤنثيدر و بر آدمك يك قريب اولان عشيرت واقرباسنه دينور
على قول آباء واجدادی طرفيدن اقرب اولان اقرباسنه دينور ومنه كان العباس رضى الله عنه فصيلة النبى عليه
الصلوة والسلام شارح ديركه فصيله فخذدن اقربدر زيرا قطعهٔ لحم فخذ معناسندن مأخوذدر انتهى وفصيله
اويلق اتندن بر پاره يه دينور ومطلقا اعضای بدندن برقطعه يه دينور الفصول قعود وزننده بركسه يرندن
چقوب ايرلمق معناسنه دريقال فصل فلان من البلد فصولا من الباب الاول اذا خرج منه واصمه نك خرده خرده
دانه لری بلورمك معناسنه دريقال فصل الكرم اذا خرج حبه صغيرا الفصلة تمره وزننده يرندن چقاريلوب آخر يره
نقل وغرس اولنمش خرما فدانه دينور المفاصل مفصلك جمعيدر كه ذكر اولندی ويك وقاتى طاش يغنه دينور
وايكی طاغ بيننده اولان قوم وخرده چاقل مقوله سنه دينور كه اوزرندن آقان صو بغايت صاف و براق آقوب كيدر
اصلا طپراغی وچاموری اولمامغله قطعا متكدر اولمز المفصل منبر وزننده دله اطلاق اولنور لسان معناسنه
الفصال شداد وزننده صله وعطيه امنيه سيله دائما ناسی مدح وثنا ايدن كمسيه دينور و بودخيلدر عربی صحيح
دكلدر يقال رجل فصال اى مداح الناس ليصلوه نته كه السنهٔ عوام تركيده يك ذم شخصه ده فصال اطلاق
اولنور كويا كه ذم ايتديكی آدمك اعضاسنی بند بند فصل ايلمكله توجيهدن بعيد دكلدر فصل فائك فتحيله
اساميدندر ابو الفصل البهرانی برشاعردر فصل زفر وزننده واحددر يعنى همنامى يوقدر واول جهينه
قبيله سندن بركسه در لكن صواب اولان قاف ايله اولمقدر فا ايله غلط صريحدر اسمعيل بن خالد جنابندن بره سند
متصل ايله مرويدركه ظهور آفتاب اسلامدن مقدمجه قبيلهٔ جهينه دن عمير بن جندب نام برشخص وفات ايلمكله
تجهيز وتكفين اولنوب تابوته وضع اولندقدنصكره اليله باشندن پوشيده سنی آچوب قعود وابن القصل ديو عموجه
زاده سی اولان قصل نام كمسه يی سؤال ايلدی اطرافنده اولان آدملر بو حالی مشاهده ايلدكده تعجبله سبحان الله
قصلی نيلرسن اول شمدی كتدی ديدكلرنده اشبو تعبيرات مسجعه ايله تكلم وافادهٔ حال ايلدی * اتيت فقيل لى *
لامك الهبل * الا ترى الى حفرتك تنتثل * وقد كادت امك تثكل * ارأيتك ان حولناك الى محول * ثم غيب فی حفرتك *
القصل * الذی مشى فاحزأل * ثم ملاء ناها من الجندل * اتعبد ربك وتصل * وتترك سبيل من اشرك واضل
بو عباره ده اتيت كلمه سی ماضیٔ مجهولدر وهبل فتحتيله والده ولدنی باوی قيلمغه دينور وتنتثل انتثالدن مضارع
مجهولدر قازيلان چقوردن طپراق چقرمق معناسنه در ومحول تحويلدن اسم مكاندر وغيب تغيبدن ماضیٔ
مجهولدر واحزأل كلمه سی احزئلالدن ماضيدر يوروپشی آرتمق معناسنه در مفهومی بودركه بكا برشخص كلوب
ديديكه كورمزميسن كه ايشسته قبرك حفر اولنيور والدهك سنی باوی قلمق اوزره درنه ديرسن رأى ايدرميسن كه
سنی بشقه يره تحويل ايدوب قصل سنك يركه دفن اولنوب حفره سنی طاش ايله طپطلو ايده لم ومن بعد سن اهل شرك
وضلالت يولنی ترك بر له خالقكه طاعت وعبادت ايدرميسن ديمكدر بعده اول قائله بن دخی نعم ديو تكليفنی تقبل
ايلدم راوی ديركه مزبور آندنصكره افاقت بولوب نيجه زمان ساحهٔ حياتده معمر اولوب ونيجه خاتونلر تزوج
ونيجه اولادلری ظهور ايلدی وقصل وقعهٔ مرقومه دن اوچ كون مرورنده فوت وعميره احضار اولنان قبره دفن
اولندی المفصل معظم وزننده سور قرآنيه دن ابتدا سورهٔ حجراتدن آخر قرآنه قدر اطلاق اولنور واصح
اقوال بودر وعلى قول سورهٔ جاثيه دن ياخود سورهٔ قتالدن وامام نووی قولی اوزره سورهٔ قافدن وعلى رأى
سورهٔ صافاتدن ياخود سورهٔ صف وابن ابى الصيف روايتی اوزره تبارك سوره سندن ودزماری قولنجه
انا فتحنا سوره سندن وفقبه شام اولان فركاح روايتی اوزره سبح اسم ربك الاعلى سوره سندن وخطابی قولنجه
ضحى سوره سندن آخر قرآنه قدر اطلاق اولنور سور مرقومه بينلرنده فصول كثير اولديغيچون ياخود بونلرده
آيت منسوخه قليل اولديغيچون اطلاق اولندی فصل الخطاب اصل الكتاب وزننده كه قرآن كريمده
وآتيناه الحكمة وفصل الخطاب آيتنده وارد اولمشدر مراد اما بعد كلمه سيدركه كلامين بينني فصل ايدر
وعلى قول البينة للمدعى واليمين على المدعى عليه كلاميدر ياخود حق ايله باطل بينني فصل ايدن حكم وقضادن
عبارتدر المفاصلة مفاعله وزننده بركسنه شريكندن آيرلمق معناسنه در يقال فاصل شريكه اذا باينه

الفصعل

الفصعل زبرج وزننده والفصعل قنفذ وزننده عقربه دينور على قول كوچك ياوريسنه دينور ولئيم وفرومايه
كمسه يه دينور الفضل فائك فتحى وضاد معجمه نك سكونيله زياده معناسنه دركه آرتمغه وآرتغه دينور نقص
مقابليدر جمعی فضول كلور يقال به عليه فضل اى ضد نقص ومصدر اولور آرتمق معناسنه يقال فضل
الشىء وفضل فضلا من الباب الاول والرابع ضد نقص و بونده برلغت دخی واردركه باب رابع ايله باب اولدن
مركبدر ماضيده كسر عين ومضارعده ضميله فضل يفضل دينور و بو تداخل اللغتين قبيلندر وفضل هذيل
قبيله سی يوردنده برطاغك آديدر وفضل بن عباس اصحابندر وفضل محدثيندن برجماعتك اسميدر وفضل
برنسنه نك بقيه سنه دينور كه آرتق تعبير اولنور فضله كبي كما سيذكر ومصدر اولور برنسنه دن بقيه قالمق
معناسنه يقال فضل الشىء كنصر وفضل كحسب فضلا اذا بقى منه شىء الفضال شداد وزننده
والمفضل منبر وزننده والمفضال محراب وزننده والمفضل معظم وزننده كثير الفضل آدمه دينور يقال
رجل فضال ومفضل ومفضال ومفضل اى كثير الفضل وفضال بن جبير تابعيندندر الفضيلة سفينه وزننده
آرتقلغه دينور يقال به فضيلة اى ضد نقيصة وفضل جهتيله اولان درجهٔ رفيعه يه دينور تقول رأيته فى فضيلة
اى درجة رفيعة شارح ديركه فضيله خصلت ذاتيه يه مخصوصدر شجاعت كبي جمعی فضائل در وفاضله مزيت
متعديه يه مخصوصدر انعام واحسان كبي جمعی فواضل در الفاضلة فضيله دن اسمدر بلند پايه لكه دينور
التفضيل تفعيل وزننده برآدمه فضل ومزيت ويرمك يعنى سائردن زياده اكا مزيت اثباتيله ترجيح ايلمك
معناسنه در يقال فضله على غيره اذا مزاه الفضال كتاب وزننده كه مفاعله دن مصدردر والتفاضل
تفاعل وزننده بربريله فضل ومزيت ادعا ايله يارشمق معناسنه در يقال فاضله فضالا اى مازاه ويقال
تفاضلا اذا تمازيا ومفاعله باب مغالبه ده استعمال اولنور تقول فاضلنى ففضلته اى كنت افضل منه التفضل
تفعل وزننده بركسه اوزره مزيتلنمك ياخود احسانله ممنون ايلمك ياخود اقرانى اوزره فضل ومزيت ادعا ايلمك
معناسنه در يقال تفضل عليه اذا تمزى او تطول اى احسن واناله من فضله او ادعى الفضل على اقرانه وتوشح
معناسنه دركه ثوبی صاغ قولتغندن آلوب صول اوموزينك اوزرندن و براوجنى صول قولتغندن آلوب صاغ
اوموزندن آتمقدر يقال تفضل الرجل اذا توشح اى خالف بين اطراف ثوبه على عاتقيه الافضال همزه نك
كسريله برآدمى لطف واحسانله ممنون ايلمك معناسنه در يقال افضل عليه اذا تطول وحسب جهتيله
بركسه دن افزون وزياده اولمق معناسنه در يقال افضل عليه فى الحسب اذا صار فاضلا و برنسنه دن زياده
كلمك معناسنه در يقال افضل عنه اذا زاد و برنسنه دن آرتوب بقيه قومق معناسنه در تقول افضلت منه الشىء
اى تركت منه وابقيته الفواضل فاضله نك جمعيدر جسيم ياخود جميل اولان عطايا وانعامه اطلاق اولنور يقال له
عليهم الفواضل اى الايادى الجسيمة او الجميلة وفواضل المال مواشی وعقاراتدن حاصل اولان غلال ومحصولات
وتجاراتدن اولان ارباح مقوله سی منافعه اطلاق اولنور يقال له مال كثير الفواضل وهى ما يأتيك من غلته
ومرافقه ولهذا قالوا اذا غرب المال قلت فواضله يعنى چفتلك بعيد اولیجق منافعى صاحبنك النه آزجه كيرر
الفضلة تمره وزننده فضل كبي بقيه معناسنه دركما سيذكر وكيجه لك لباسنه اطلاق اولنور يقال نام وعليه
فضلة وهى الثياب التى تبتذل للنوم و باده يه دينور خمر معناسنه جمعی فضلات كلور فتحاتله وفضال كلور فائك
كسريله الفضالة ثمامه وزننده بودخی بقيه معناسنه در يقال هذا فضل الماء وفضلته وفضالته اى بقيته
الفضال كتاب وزننده بودخی خمره دينور فضيل زبير وزننده اسمادندر فضيل بن عياض الزاهد شيخ الحرمدر
وفضيل بن عياض التابعى ضعيف الروايه در وفضيل بن عياض الصدفى ثقه دندر وفضيل محدثيندن برجماعتك
اسملريدر فضاله سحابه وزننده وثمامه وزننده محدثيندن برجماعت اسملريدر وفضالة بن ابى فضاله وفضالة
بن مفضل بن فضاله محدثلردر وفضالة بن عبيد وفضالة بن هلال وفضالة بن هند وفضالة بن عبدالله اصحابندندر
وفضاله رسول اكرم صلى الله عليه وسلم حضرتلری موالیسندن بررجل آخردركه برنسنه يه نسبتی يوقدر فضيله
جهينه وزننده برخاتون اسميدر فضاله ثمامه وزننده برموضعدر المفضل منبر وزننده والمفضلة مكنسه
وزننده والفضل عنق وزننده نسوان قسمنك خانه ده اولديغی اثنامده كيدكلری كونده لك لباسنه وايش لباسنه
اطلاق اولنور يقال جائت وعليها المفضل والمفضلة والفضل اى الثوب الذى تتفضل فيه المرأة يعنى ثوب المهنة
شارح ديركه مؤلف بونی اخفى ايله تفسير ايلدی زيرا تفضل كلمه سنك بورايه ملايم معناسنی ذكر ايلمدی دكر توشح
معناسندن اعتبار ايتمش اوله اول دخی بعيددر قالديكه نهايه ده وامهات سائره ده ثوب المهنة والعمل عبارتيله

مفسر ويقال تفضلت المرأة اذالبست ثياب مهنتها اوكانت فى ثوب واحد مثاليله مبين در الفضل ضمتيله دائما
ثوب واحد كير اولان اره وعورته دينور يقال رجل وامرأة فضل اى متفضل فى ثوب واحد الفضلة فانك
كسريله بناء نوعدر ذكر اولنسان ثوبى كيمك حالتنه وهيئتنه دينور يقال انه لحسن الفضلة اى حالة التفضل
فضلان سحبان وزننده بررجل اسميدر الفاضلة اهل عروض اصطلاحنده فاصلهٔ كبرايه دينوركه
عروض اركاننددرتته كه ذكر اولندى الفضولى فانك ضميله دائما عبث ومالايعنى يه مشتغل اولان بوش بوغاز
كسيه دينور يقال هوفضولى اى مشتغل بمالايعنيه شارحك بيانته كوره فضول فضلك جمعيدركه بوراده
حد ووظيفه دن زائد قول وفعل ديمكدر بعده جمعى مفرد موقعنده استعمال ايدوب لفظنه نسبتله فضولى ديديلر
انتهى وفضولى ترزى يه دينور خياط معناسنه الفضالى سمانى وزننده لطف واحسانله دائما ناسى ممنون ايدن
آدمله دينور يقال هم فضالى اى المتفضلون المفضال محراب وزننده فضل وجود وسماحت صاحبى آدمه
دينور مؤنثى مفضاله در يقال رجل مفضال على قومه اى ذوفضل سمح الاستفضال برنسنه دن بقيه آرترمق
معناسنه در تقول استفضلت منه الشئ اذاتركت منه وابقيته حلف الفضول فانك ضميله كه اشبو شهدت
فى دار عبدالله بن جدعان حلفا لودعيت الى مثله فى الاسلام لاجبت حديثنده وارد اولمشدر شول عهد ويميندن
عبارتدركه مكه يه ورودايدن بعض تجار مقوله سنه بعض اهالى جور واذا ايتملريله بركون رؤساى قريشدن هاشم
وزهره وتيم تلم كسه لر عبدالله بن جدعان خانه سنه كلوب من بعد ظلمك رفعى وظالمدن مظلومك حقك اخذى
وفضولك ردى ضمننده عقد عهد ويمين ايلديلر بومناسبتله حلف الفضول اطلاق اولندى القطحل هزبر
وزننده هنوز نوع انسان خلق اولنمزدن مقدم اولان زمانه دينور على قول نوح پيغمبر على نبينا وعليه السلام
دورنه دينور ياخود شول زمان سابقدن عبارتدركه آنده طاشلر پكشميوب چامور كبى رطب ونرم ايدى
ومنه المثل ❊ كان ذلك زمن القطحل ❊ وهو الدهر لم يخلق فيه الناس بعد اوزمن نوح عليه السلام اوزمن كانت
الحجارة فيه رطابا مترجم ديركه زمخشرى مستقصاده قول ثالثه تفسير وتكاذيب عربدن اولمق اوزره تقرير
ايلمشدر ومثل مزبور قديم العهد معرضنده مضروبدر وقطحل سيل صوينه دينور وانه طلو طقناز تنومند
آدمه دينور وايرى ويومرى دوه يه دينور قطحل جعفر وزننده وقطحل قنفذ وزننده اسامئ رجالدندر
الفعل فانك كسريله حركت انساندن عبارتدر على قول آخره مؤثر ومتعدى اولان هر عملدن كنايه در تركيده
ايش وفارسيده كار دينور پس اوله كوره اعم اولور كه كرك آخره متعدى يعنى برنسنه يى احداث ضمننده
اولسون كرك اولمسون وعمل ماده سنده فرقلرى بيان اولنمشيدى شارح ديركه راغب عليه الرحمه مفرداتده
جهت مؤثردن اولان تأثيرايله تفسير ايدوب وكرك مؤثرك ايجادايله اولسون وكرك عن علم اولسون وكرك قصدايله
اولسون وكرك بونلرك خلافيله اولسون وكرك انسان وحيواندن وكرك جماداتدن صادر اولسون ديو
تعميم وعمل وصنعى تخصيص ايلمشدر واقعا مؤلفك تعريفلرندن بوتعريف اولادر زيرا مؤلفك ابتدا تفسيرى كه
حركت انسانه تخصيص ايلمشدر يااباعمير مافعل النغير حديثى آنى مانعدر وتفسير ثانى يى تكلم ايدن آدمه قدفعل
ديدكلرى رد ايدر هرنقدر بونلرده مجاز ايسه ده وفعل كلمه سنك جمعى فعال كلور قداح كبى انتهى وفعل ناقه نك فرجنه
وهر انسانك فرجنه اطلاق اولنور مفعول تأويليله در الفعل فانك فتحيله مصدردر ايشلمك معناسنه در يقال فعل
الرجل فعلا من الباب الثالث اذا عمل الفعال سحاب وزننده فعل حسنك اسميدركه كوزل وپسنديده ايش ديمكدر
يقال اتى بالفعال اى الفعل الحسن وجود وكرمه اطلاق اولنور على قول خير وشرده استعمال اولنور خير وحسنه
خاص دكلدر وياالكز برفاعلدن صدورايدن فعله مخصوصدر ايكى فاعلدن صدور ايدرسه فعال استعمال اولنور
فانك كسريله كه مفاعله دن اولور يقال فيه السودد والفعال اى الكرم اويكون فى الخير والشر الفعال قتال
وزننده وجه مذكور اوزره مفاعله دن مصدردر بركسه ايله ايش ايشلشمك معناسنه كه طرفيندن اولور يقال
فاعله اذا صانعه وفعال فعل لفظندن جمع اولور ايشلره وكار وكردارلره دينور وفعال باله وكسر مثللو آلاتك
صاپلرينه دينور جمعى فعل در كتب وزننده الفعلة فتحاتله فى الاصل فاعلك جمعيدر بعده ديوار ياپمق وقيو
قازمق مثللو ايشلرى ايشلين رنجبرلرده وارغادلرده صفت غالبه اولدى يقال تسخر الامير الفعلة وهم الذين يبنون
ويحفرون الفعلة فرحه وزننده دأب وعادته اطلاق اولنور يقال هى فعلته اى عادته الافتعال برنسنه يى
يكيدن كنديلكندن ياپمق ودوزمك معناسنه در بعده قريحه سندن بريلان سوزدوزمكده غالب اولدى يقال
افتعل عليه كذبا اذا اختلقه المفتعل معتبر وزننده امر عظيم وخطب جسيم معناسنه مستعملدر يقال جاء

بالمفتعل

بالمفتعل اى بامر عظيم فعال قطام وزننده اسم فعل امردر افعل معناسنه وشول فعاله كه ثمامه وزننده در
عوف بن مالك نام شاعرك اشبو ❊ تعرض ضيطار و فعالة دوننا ❊ مصراعنده واقعدر خزاعه قبيله سندن كنايه در
وفعاله مفعوليتدن كنايه دركه استحقارى مشعردر وضيطار كلمه سنك اصلى ضيطارون ايدى اضافت سببيله
نون ساقط اولدى وضيطار قيجى بيوك فرومايه يه دينور الفعمل جعفر وزننده اصلى فعم ايدى لامى زائده در
طپطلو ممتلى معناسنه در الفوفل فاى اولانك ضمى وثانيه نك فتحيله برجنس ثمردر شجرى نارجيل اغاجنه شبيه
اولور وصالقملرى اولوب خرماشكلنده فوفل ديدكلرى ثمرى نابت اولور بوشجر هندستانه مخصوصدر ثمرينه
هنديده پوپل وتركيده فلفلك ديرلر برمقدار عفوصتلى وجز نيجه آجى وسياه وقرمزيسى اولور اهل هند آنى تانبول
يپراغيله اكل ايدرلر طلاسى اورام حارهٔ غليظه يى دافع واكحالى التهاب عينه نافعدر مترجم ديركه ظاهرا فوفل
پوپل معربيدر فوفله جوهره وزننده بررجل اسميدر الفقل فانك فتحى وقافك سكونيله بباايله خرمن صاورمق
معناسنه در يقال فقل البيدر فقلا من الباب الاول اذا ذراه ورفع دقه بالمفقلة وفقل برمحصولنه دينور
يقال ارض كثيرة الفقل اى كثيرة الريع المفقلة مكنسه وزننده خرمن صاوره جق يبايه دينور الافقال ترلا
وچفتلك محصولدار اولمق معناسنه در يقال افقلت الارض اذا صارت فقلا فقل فانك ضميله برجنس زهرناك
بالق اسميدركه برمق مقدارنده اولور اصلا اكل اولنمز الفقحلة دحرجه وزننده بركسه مجلسز ومناسبتسز
چاپك چاپك اويكه لنوب طارلمق معناسنه در يقال فقحل الرجل اذا اسرع الغضب فى غيرموضعه الفقحل
قنفذ وزننده سريع الغضب آدمه دينور فقحل جعفر وزننده شيبان قبيله سندن برجماعتدر الافكل
احمد وزننده دترمكه دينور لرزش معناسنه تقول اخذنى من البرد الافكل اى الرعدة فهو مفكول شارح ديركه
بوندن فعل بنا اولنمز وهمزه سى زائددر لكن مؤلفك وهومفكول قولى فكل ماده سنك تصرفنى مشعردر پس افكل
فكلدن اسم اولمش اولور اساسده دخى مفكول عنوانى مثبوتدر انتهى وافكل آرى قوشنه دينور شقراق معناسنه
وجماعت وكروه معناسنه در ومنه يقال جاؤا بافكلهم اى بجماعتهم وافكل زال بن عمرو المرادى فرسنك اسميدر
واودقبيله سندن افوه نام شاعرك لقبيدر وبربطن پدرينك اسميدر اولادنه افاكل اطلاق ايدرلر الافاكيل افكلك
جمعيدركه جماعت معناسنه در پس ياء اشباعيه اولور يقال عنده افاكيل من كذا اى افواج منه وتقول اخذت
بى ناقتى افكلا من السبق اى فوجا منه الافتكال افتعال وزننده برايشده پك سعى وجد ايلمك معناسنه در
يقال افتكل فى فعله اذا احتفل الفل فانك فتحى ولامك تشديديله برنسنه يى رخنه دار ايلمك معناسنه دركه كدمك
تعبير اولنور يقال فل السيف فلا من الباب الاول اذا ثلمه وجنكده عسكرى بوزمق معناسنه در يقال فل القوم
اذا هزمهم وفل منهزم اولان عسكره دينور شارحك بيانته كوره فى الاصل مصدر اولمغله مفرد وجمعى مساويدر
ووصفيتى اعتباريله جمعلنور يقال قوم فل اى منهزمون جمعى فلول وافلال كلور وفل اسم اولور كه دينور
رخنه معناسنه جمعى فلول كلور يقال به فل اى ثلم وفل كروه وجماعت معناسنه در وبرنسنه دن آيريلوب صچرايان
شبنمه دينور التون اكنئسى ودمور براده سى وآتش فعلجمى كبى وقوراق يره دينور بونده فانك كسريله ده
جائزدر على قول شول يره دينور كه اكا يغمور ياغوب لكن اوت بتورمزاوله ياخود بعض سنه لر اكا يغمور ياغمزاوله
ياخود يغمور ياغمش ايكى ارض بيننده واقع قوراق يره دينور ياخود اوتسز صوسز قيريره دينور بونلرك جمعنده
فل دينور مفردى كبى وافلال اوزره ده جمعلنور يقال ارض فل وارضون فل وافلال اى جدبة اوالتى تمطر
ولاتنبت اوما اخطأها المطر اعواما اومالم تمطر بين ممطورتين او القفرة وفل برآدمك عقلى كيدوب ينه كلمك
معناسنه در يقال فل عنه عقله فلا اذا ذهب ثم عاد التفليل تفعيل وزننده بودخى برنسنه يى كدمك معناسنه در
يقال فلله اذا ثلمه التفلل تفعل وزننده والانفلال انفعال وزننده والافتلال افتعال وزننده برنسنه
كدلمك ورخنه دار اولمق معناسنه در يقال فلله فتفلل وانفل وافتل اذا انثلم وتفلل عسكر صيمق معناسنه در يقال
تفلل القوم وانفلوا اذا انهزموا الفليل امير وزننده والمفلول والافل والمنفل اغزى كدلمش قلجه وصف
اولورلر يقال سيف فليل ومفلول وافل ومنفل اى منثلم وفليل شكست اولمش دوه آزيسنه دينور يقال
ناب فليل اى منكسر وكروه وجماعت معناسنه در وطوپلنمش صاچه دينور يقال شعر فليل اى مجتمع
وبونده فليله دخى دينور وخرمالیفنه دينور الفلول فانك ضميله فل كلمه سنك جمعيدركه ذكر اولندى دينوركه
ذكر اولندى الافلال همزه نك كسريله فل ديدكلرى ارض مذكوره ده كتمك معناسنه در تقول افللنا اى
وطئنا الفل وبرآدمك مالى ضايع اولوب كتمك معناسنه در يقال افل الرجل اذا ذهب ماله الفل فانك كسريله

نباتسز جلاق يره دينور وانجه صاچه دينور الاستفلال برنسنه نك اجزاسندن بك آزجه نسنه آلمق
معناسنه دركه كويا كه بربرنى كدكلمش كبى اولور مثلا برنسنه نك عشرينى آلمق كبى يقال استفل الشئ اذا اخذ منه
ادنى جزء كعشره الفلى ربى وزننده منهزم اولمش عسكره دينور يقال كتيبة فلى اى منهزمة الفلفل هدهد وزننده
والفلفل زبرج وزننده برجنس حب هندى اسميدر كه تركيده بر تعبير اولنور سياهى و بياضى اولور تركيده آق بير
وقاره بير تعبير ايدرلر بياضى سياهندن اصلح اولور ايكى نوعى دخى زفت ايله آغزده چيمك لزوجتلى بلغمك قلعنده
مؤثر وتناولى سكيرلرى و بالق اتلرنى تسخينده بى نظير وسانجو ونفخ مثللو عارضه لره نافع ولعوق ايله استعمالى
سعاله واوجاع صدره مفيد وقليلى قابض وكثيرى مسهل ورطوباتى مجفف و بولى مدر و بعد الجماع فرزجه سى
رحمدن منى يى تبديد ايله كركى كبى حمله مانعدر واما دارفلفل كه هنوز مثمر اولان شجر فلفل اوله جقدر جماعى مكثر
وطعامى هاضم وسانجويى مزيل ودهن ايله طلاسى حشرات صوقديغى عضوه نافعدر لكن مفردات طبيه ده
دارفلفل شجر فلفلك غيرى اولمق اوزره مرسومدر كه فارسيده كانفلفل دراز ديرلر وفلفل هدهد وزننده رشد
واذعان وكياست صاحبى خدمتكاره دينور وخرماليفنه دينور و برجلك اسميدر التفلفل تزلزل وزننده
آديملرى صيق صيق آتارق صالنى صالنى يورىمك معناسنه در يقال تفلفل الرجل اذا قارب بين الخطا وتبختر
وآغزه مسواك طوتمق معناسنه در يقال تفلفل الرجل اذا شاص فاه بالسواك وممه نك باشلرى قرارمق معناسنه در
يقال تفلفل قادمتا الضرع اذا اسودتا حلمتاها الفلفلة زلزله وزننده تفلفل ايله ايكى معناى اولده مرادفدر
الفلية كسرتينله وتشديد لامله شول ارضه دينوركه بوسنه طرفنده اكا يغمور ياغمامش اوله چاق كلجك سنه
اكا يغمور ياغنجه قدر اطلاق اولنور جمعى فلالى كلور علالى وزننده يقال ارض فلية اذا كانت لم يصبها مطر
عامها حتى يصيبها المطر من القابل المفلفل مدحرج وزننده شول قماشه دينوركه زمانى فلفل نقشنده اوله يقال
ثوب مفلفل اى موشى كصغار الفلفل وشول شرابه دينوركه لسانى فلفل كبى ياقار اوله يقال شراب مفلفل
اذا صار يلذع لذع الفلفل و يك قيورجق صاچه دينور يقال شعر مفلفل اى شديد الجعودة وشول مبشنه
وسختيانه دينوركه دباغتده چوق ياغمله بورتشوب يوزى فلفل دانه لرى كبى دانه دانه پورتق پورتق اولمش اوله يقال
اديم مفلفل اذا نهكه الدباغ الافلى كدكلمش قلجه وصف اولوركه ذكر اولندى وعدى بن حاتمك قلجى اسميدر
فلفلان فالرك كسريله اصفهان قضاسنده بر موضعدر الفنئل نون وهمزه ايله زبرج وزننده بودورغوزنه
دينور وقيل ديدكلرى حيوانك يونه دينور الفنجل قنفذ وزننده قره قولاق ديدكلرى جانوره دينور الفنجل
صندل وزننده آپشق آدمه دينور الفحج معناسنه الفنجلة دحرجه وزننده ايكى پاچه نك ارالغى ميدانلو اولمغه
دينوركه آپشقلق تعبير اولنور يقال به فنجلة اى تباعد ما بين الساقين والقدمين وآهسته آهسته ضعيف ضعيف
يورويشه دينور پيرلرك يورويشلرى كبى نته كه فنجلى دخى بو معنايه در قصر ايله يقال يمشى الفنجلة والفنجلى
اى مشية ضعيفة فندله جندله وزننده وزير وكاتب ابو بكر محمدك پدرى اسميدر المفنشل فنشله دن اسم فاعل
بنيه سيله دائما صقالنى اليله اوينايوب ديدكلر اولان آدمه دينور مفنشى معناسنه تقول اتانا مفنشلا اى مفنشيا
يعنى منفشا الفول فانك ضميله نخوده شبيه بر نوع دانه اسميدر واهل شام بقله يه اطلاق ايدرلر على قول قوريسنه
مخصوصدر تازه سنه اطلاق اولنمز مفردى فوله در وفوله فلسطين قضاسنده بر بلده در فهلل جعفر وزننده
غير منصرف اوله رق باطل و بيهوده اسماسندندر ومنه قولهم الضلال بن فهلل اى الباطل شارح ديركه علميتدن
غيرى بر علت معلوم اولمامغله منعى موجب تأملدر ظاهر اوزن فعليت دخى اعتبار اولنور الفيل فانك كسريله
بو اسمله معروف حيواندر جمعى افيال وفيول كلور وفيله كلور عنبه وزننده مؤنثى فيله در مترجم ديركه فارسيده پيل
دينور صاحب طرازدن معرب اولمق اوزره رسم ايلمشدر انتهى وفيل ثقيل وخسيس وناكسه اطلاق اولنور
وفكرى ضعيف ورأى وذهن وتدبيرى سخيف ومخطى آدمه فيل الرأى اطلاق اولنور فانك كسرى وفتحيله
كماسيذكر جمعى افيالدر الفيال شداد وزننده فيلجى يه دينوركه فارسيده پيلبان ديرلر يقال هو فيال اى صاحب
الفيل المفيولاء مشيوخاء وزننده فيل ياوريلرينه دينور الاستفيال ذودقسمى ديرمانلقده فيل هيئت
اولمق معناسنه دركه فيللنمك تعبير اولنور يقال استفيل الجمل اذا صار كالفيل يعنى فى عظمه التفيل تفعل
وزننده نبات كركى كبى كرته سنى ومقدارنى بولوب چكلنمك معناسنه در يقال تفيل النبات اذا اكتهل ودلوقانلو
تمام يال وبالى بولوب وجودى طولدرمق معناسنه در يقال تفيل الشباب اذا زاد وسمورمك معناسنه در يقال
تفيل فلان اذا سمن و بر آدم ضعيف الرأى اولمق معناسنه در يقال تفيل رأيه اذا ضعف الفيلولة فيلوله وزننده

و بعض نسخده فيوله مرسومدر والفيلة فانك فتحيله برآدمك فكر وذهن وانديشه سى ضعيف ومخطى اولمق
معناسنه در يقال فال رأيه يفيل فيلولة وفيلة اذا اخطأ وضعف التفييل تفعيل وزننده برآدمك رأى وتدبيرنى
پسند واستصواب ايلميوب قبيح وخطا كورمك معناسنه در يقال فيل رأيه اذا قبحه وخطأه الفيل كيس
وزننده والفال حال وزننده كه اصلى فيل ايدى ياخود فائلدن مقلوبدر فيل مذكور كبى رأى لفظنه مضاف
اوله رق رأى وانديشه سى ضعيف وتدبيرى سخيف آدمه دينور يقال رجل فيل الرأى كما ذكر وفيل الرأى وفائل
الرأى بالاضافة وفال من غير اضافة وفائل الرأى اى ضعيف الرأى وفال فائل ديدكلرى طمره دينور
كماسيذكر وفارس اولكه سنده بر قصبه آديدر يال معربيدر كتاب تقريب وسائر بعض تأليفات
صاحبى قطب فالى اورادندر وقاضئ شيراز اسمعيل بن ابراهيم الفالى اورادندر وخوزستان قضاسنده بر بلده
آديدر ابو الحسن على بن احمد الاديب الفالى اورادندر ياخود بونك اسمى فاله در وفيل كيس وزننده ملحم آدمه
اطلاق اولنور يقال رجل فيل اللحم اى كثيره وفائل اوجه كيكنك چقورنده اولان اته دينور على قول آنده اولان
طمره دينور الفائلتان تثنيه بنيه سيله ايكى پاره انجكزدركه اسفللرى صغرينك ايكى طرفنده سكردن باشى تعبير اولنان
يرلرك آلتندن قويرق دبنه طوغرى قويرغك صاغ وصول يانده اولان او يلق اتلرى اوزره اولوب عصعص ديدكلرى
بزدم كيكنى احاطه ايده رك او يلقلرك ايكى جانبلرينه منحدر اولمشلردر آنده وانسانده دخى بو يله در و بعضلر ديديكه
فائلتان او يلقك ايچ يوزلرينك ايچنده ايكى طمرك اسميدر هر برينه فائله دينور و بونلرده فال دخى لغتدر الفيالة فانك
فتحيله والفيولة فانك ضميله رأى وذهن وانديشه ده اولان ضعف وسخافته دينور يقال فى رأيه فيالة وفيولة اى ضعف
المفايلة مفاعله وزننده والفيال جدال وزننده فتيان عربه مخصوص بر لعب ملاعبه سندن عبارتدر خطا ايدنه فال
رأيك ديرلر نته كه فأل ماده سنده كه مهموزدر كذران ايلدى فيلان فانك كسريله باب الابواب قربنده بر موضع آديدر
فيل فانك كسريله قديمده شهر خوارزمك اسميدر صكره منصوره اطلاق اولنوب بعده كركانج ايله تسميه اولندى
وفيل بن عراده محدثدر وزياد بن ابى سفيانك موالبسندن بركسه در وابو الفيل اصحابدندر فصل القاف
قبل قافك فتحى وضم اوزره بنا ايله بعد كلمه سنك نقيضيدر فارسيده پيش وتركيده ايلرى واوكدون تعبير اولنور
و يقال اتيتك من قبل وقبل مبنيين على الضم و يقال قبلا وقبل منونين الاول بالنصب والثانى بالضم و يقال
قبل بالفتح شارحك مفردات راغبدن بيانته كوره قبل تقدم منفصله موضوعدر نته كه بعد تاخر منفصله
موضوعدر وقبل قافك ضميله وقبل ضمتينله تقدم متصلده مستعملدر دبر ودبر مقابليدر وقبل كلمه سى كه بعد
مقابليدر بحسب الاضافه ظرف مكان اولور مثلا يمندن قدس شريفه عازم اولانك مكة قبل المدينة قولى كبى
وقدسدن يمنه كيدنك المدينة قبل مكة قولى كبى وظرف زمان اولور زمان عبد الملك قبل المنصور كبى ورتبه ومنزلتده
استعمال اولنور عبد الملك قبل الحجاج كبى وترتيب صناعيده استعمال اولنور تعلم الهجاء قبل الخط كبى انتهى
القبل قافك ضميله والقبل ضمتينله اوكه دينوركه آرد مقابليدر يقال جاء من قبل وقبل ضد دبر ودبر وقبل الجبل
قافك ضميله طاغك يوره سنه اطلاق اولنور يقال يمشى من قبل الجبل اى من سفحه وقبل الزمن موسمك اول
هنكامنه اطلاق اولنور يقال كان ذلك فى قبل الصيف اى فى اوله وقبل طوغرى جهته اطلاق اولنور ومنه
قولهم اذا اقبل قبلك اى اقصد قصدك واتوجه نحوك وقبل ضمتينله عيان وآشكاره معناسنه دركماسيذكر القبلة
قافك ضميله او پوش بوسه معناسنه در تقول اخذت من خده قبلة اى لثمة وساحره لرك برآدمى تسخير وطالب
طرفنه توجيه واماله ايچون سحر وافسون ايده جك بونجق مقوله سى نسنه لرينه دينور وقيون قسمنه مخصوص
بر تمغا اسميدر كه قولغنك كوزدن طرفه اوكنه باصيلور وكفالت معناسنه در يقال قبل قبلته اى كفالته القبلة
قافك كسريله شول سمت وجهته اطلاق اولنوركه اكا توجهله نماز اداولنه يقال صلى قبلة كذا وهى الجهة التى
يصلى نحوها ومطلق جهت معناسنه در ومنه يقال ماله قبلة ولادبرة اى وجهة وكعبهٔ مكرمه يه اطلاق اولنور
وهر توجه واستقبال اولنان نسنه يه اطلاق اولنور مؤلفك بصائرده بيانته كوره قبله فى الاصل بناء نوعدر برنسنه يه
طوغرى بونمك حالت وهيئتدن عبارتدر بعده عرفده بونلديكى مكانه اطلاق اولندى ومنه قوله تعالى واجعلوا
بيوتكم قبلة اى متقابلة القبالة ثمامه وزننده قرشويه و يماجه دينور و بو اسمدر ظرف اوله رق استعمال اولنور
يقال جلس فلان قبالته اى تجاهه القبال كتاب وزننده اياق قابنده شول تصمه يه دينوركه اورته پرمقله
يانده كى پرمغك ارالغنه كير بوحالا حرمين اهالیسنك جمجمه طرزنده اولان نعللرنده اولور القبل قافك فتحيله
نعلينه قباله ديديكى ذكر اولنان تصمه يى كچورمك معناسنه در يقال قبل النعل قبلا من الباب الثالث اذا جعل لها

قبالين بوراده باب ثالث بلاشرط وارداولمشدر و بوراده اقبال ومقابله وقبل بينلرنده بعضلره كوره اختلاف اولمغله
عنقريب ذكراولنور وقبل كيجه قابله اولمق معناسنه در يقال قبلت الليلة اذا صارت قابلة وقبل وقبول قافك ضمى
وفتحيله قبول ديديكى روزكاراسمك معناسنه در يقال قبلت القبول قبلا وقبولا وقبولا من الباب الاول اذا هبت
وقبل برنسنه يه بشليوب اكا ادمان ومداومت ايلمك معناسنه در يقال قبل على الشئ قبلا اذا لزمه واخذ فيه
المقابلة مفاعله وزننده بودخى نعلينه قباله ديديكى تصمه كچورمك معناسنه در يقال قابل النعل بمعنى
قبلها و بركسه ايله قرشوقرشويه اولمق معناسنه در يقال قابله اذا واجهه، وبركتاب ومكتوبى آخر كتابله مقابله
ايلمك معناسنه در يقال قابل الكتاب اذا عارضه الاقبال همزه نك كسريله بودخى نعلينه قباله كچورمك
معناسنه درقبل ومقابله كبى يقال اقبل النعل بمعنى قبلها و بعضلر بينلرنى فرق ايدوب ديديكه مقابله ذكراولنان
نعلين تصمه سنك بره كلان اوجنى عقده يه طوغرى بوكوب ايكى قات ايلمك وقبل نعلينه قباله يى بغلمق واقبال قباله
كچورمك معناسنه درفيقال قابل النعل اذاثنى ذؤابة الشراك الى العقدة وقبلها اذا شد قبالها واقبلها اذا جعل لها
قبالة واقبال كيجه قابله اولمق معناسنه در يقال اقبلت الليلة بمعنى قبلت وكوزك سياهنى برون طرفنه طوغرى
اكوب كتورمك معناسنه درتقول اقبلت عينى اذا صيرتها قبلاء كاسيذكر وبرنسنه يه يونلمك معناسنه در يقال
اقبل عليه نقيض ادبر وبرآدم فى الاصل احمق ونادان ايكن عارف ودانا اولمق معناسنه در يقال اقبل الرجل اذا عقل
بعد حماقة و برنسنه يه شروع ايدوب اكا ادمان ومداومت ايلمك معناسنه در يقال اقبل على الشئ اذا لزمه واخذ فيه
و برنسنه يى برآدمك اوكنه قرشوطوتمق يا كتورمك معناسنه در يقال اقبلته الشئ اى جعلته يلى قبالته
القوابل قابله نك جمعيدر برنسنه نك اوائلنه دينور تقول اخذت الامر بقوابله اى اوائله القابلة قوابلك مفرديدر
وقابله كلجك كيجه يه دينور تقول افعله فى القابلة اى الليلة المقبلة شارح ديركه بعضلر عندنده فعل تصرف اولنور
نته كه مؤلف قبلت واقبلت عنوانلريله ثبت ايلدى و بعضلر انكار ايلديلر ومنه يقال قبح الله منه ماقبل وما دبر يعنى
حق تعالى آنك اوكنى صوكنى بى خير ايلسون وقابله ابه قادينه دينور يقال قابلته حاذقة وهى المرأة التى تأخذ الولد
عند الولادة القبول صبور وزننده بودخى ابه قادينه دينور وقبول مصدر اولورهبه و نصيحت مقوله سى نسنه يى
تلقى ايله آلوب درعهده ايلمك معناسنه فارسيده پذيرفتن مرادفيدر لسانمزده قبول ايتمك تعبير اولنور يقال قبل الشئ
قبولا من الباب الرابع اذا اخذه وكاهجه قافى مضموم اولور وقبول صبايلنه دينور زيرا دبور ديدكلرى باطى يلنه
مقابلدر ياخود باب كعبه يه مقابل اسديكيچون ياخود عند النفس مقبول ومرغوب اولديغنه مبنى در پس قبول
مقبول معناسنه در يقال هبت القبول اى ريح الصبا وقبول حسن وجمال و بشر و بشاشت وطلاقت معناسنه
مستعملدر قافك ضميله ده بعضا بازده در ومنه قول نديم المأمون العباسى فى الحسنين* امهما البتول وابوهما القبول*
واسم مصدر اولور نفس عفو وصفح مقوله سى نسنه يه ميل ورضا ومحبت ايليوب اكا بويلكه دينور و بونك فعلى هجر
واماته اولنمشدر كه آندن فعل تصرف اولنمز قال الشارح وفى النهاية ومنه الحديث ثم يوضع له القبول فى الارض
اى المحبة والرضا بالشئ وميل النفس اليه وقبول مصدر اولور قيودن صوچكن آدمك السندن قوغه يى آلمق
معناسنه يقال قبل القابل الدلو قبولا من الباب الرابع اذا اخذها الساقى وقبول اسامئ رجالدندر القبيل
امير وزننده بودخى ابه قادينه دينور وعيان وآشكاره معناسنه دركاسيذكر وكفيل معناسنه در يقال هو قبيل له
اى كفيل و برقومك كتخداسنه دينور يقال هو قبيل القوم اى عريفهم وضامن معناسنه در يقال صار قبيلا له اى ضامنا
مؤلف كرچه ماده سنده ضامنى كفيل ايله تفسير ايلمشدر لكن بوراده ظاهرا كفالتى اعم اعتبار ايتمشدر وقبيل خاتونك
زوجنه اطلاق اولنور وطوائف مختلفه دن مجتمع اوچ نفر وآندن زياده جماعته دينور زنج وروم وعرب آدملرى كبى
وكاه اولوركه اصل واحددن اولنلره ده اطلاق اولنور و بعضا بر پدرك اولادندن اولنلره ده دينور جمعى قبل
كلور عنق وزننده تقول رايت قبيلا من الناس وهى جماعة من الثلاثة فصاعدا من اقوام شتى وقد يكون
من نجر واحد وربما كانوا من اب واحد وخاتون اكيرديكى ايپلكى بوكركن اوكنه طوغرى چكديكى تله دينور ومنه
المثل *هو مايعرف قبيلا من دبير* بوراده قبيل ذكراولنان تلدر ودبير آنك مقابليدر و بعضلر بوراده قبيلى
رب متعال حضرتلرينه طاعت ودبيرى معصيت ايله تفسير ايلديلر ياخود قبيلدن مراد قمار اوقنك فائز اولانى
ودبير خائب اولانيدر ياخود قبيلدن مراد اياق قابندن اياق كيرديكى يرك باش پرمق طرفنه كلان ودبير سرچه
پرمغه كلان يريدر ياخود قبيل بوكيلن ايبدن وايپلكدن كوكسه طوغرى چكيلان تل ودبير كيرويه دفع اولنان تلدر
نته كه ذكر اولندى ياخود قبيل بوكومك ايچ يوزى ودبير طشره يوزيدر ياخود قبيل اوتلكى بوكوم ودبير الك

صكره كى بوكومدر ياخود قبيل قولغك اسفلى ودبير اعلاسيدر ياخود قبيل بموغه ودبير كانه دينور ياخود اشبو
مايعرف قبيلا من دبير قولنده كذلك مايعرف قبالا من دبار قولنده كه كتاب وزننده در قبيلدن مراد شاة مقابله
ودبيردن مراد شاة مدابره دركاسيذكر ياخود قبيلدن مراد بركمسه يه توجه ايدوب كلن ودبيردن مراد اداكه ارقه ويروب
كيدن آدمدر ياخود مايعرف نسب امه من نسب ابيه معناسنه دركه والده سنك صوينى پدرينك صويندن
فرق وتمييزه قدرتى يوقدر ديمكدر نسوانك شهوتى صدرندن نبع ايلديكنه مبنى والده يه قبيل اطلاق اولنوب
ورجالك ظهرندن نشئت ايلديكيچون دبير ايله كنايه اولندى وقبيل بررجل اسميدر القبالة كتابه وزننده خاتون
ابه لك ايلمك وابه اولمق معناسنه در يقال قبلت المرأة قبالة من الباب الرابع اذا كانت قابلة التقبل تفعل وزننده
برنسنه يى قبوللنمك معناسنه دركه رد ايتميوب آلمقدن عبارتدر يقال تقبل الشئ اذا اخذه و برايشى و برنسنه يى
برآدمه تكفيل وعهده التزامنه تفويض والزام ايلمك معناسنه در ميرىدن مقاطعه وخراج وجبايت مقوله سى
عمل الزامى كبى و بونادر اوله رق تفعيل بابندن متصرفدر نته كه تقبيل دخى نادراوله رق تفعلدن متصرفدركه
اولمقوله موادى درعهدهٔ التزام ايلمك معناسنه در تقول قبلت العامل العمل تقبلا اذا الزمته عليه بعقد ويقال
تقبل العامل العمل تقبيلا اذا التزمه بعقد و بونلر قياسدن خارج اولمغله شاذ ونادرلردر شارح ديركه قياس اوزره
قبلته اياه تقبيلا وتقبله تقبلا دخى واردر القبالة سحابه وزننده ذكراولنان تقبيل وتقبل ماده لرندن اسمدر
التزام تمسكنه دينور نته كه صناعه سنه يعنى التزام چيلغه قباله دينور قال فى الناس وكل من تقبل بشئ مقاطعة
وكتب عليه بذلك الكتاب فعمله القبالة بكسر القاف والكتاب المكتوب عليه القبالة بفتح القاف القبل فتحتينله
بولده كيدركن قرشودن پيدا اولان تومسك و يوجه يره دينور على قول او يوك ياخود طاغ تپه سنه ياخود قوم يغنه
دينوركه مقابله يه كلور وآچق وايشلك يوله دينور وابه قادين ايوجه واستادانه ابه لك ايلمكه دينور يقال بالقابلة
قبل اى لطف لاخراج الولد وآپشقلغه دينور يقال فى رجله قبل اى فحج وقبل العين كوزك سياهى برونه طوغرى
ميللو اولمغه ياخود شاشيلق هيئتنده ياخود شاشيلق هيئتندن الطيف ونازك اولمغه دينور ياخود ايكى كوزك
سياهلرى برى برينه طوغرى مائل ومتوجه اولمغه ياخود برونك صرتنه ميللو اولمغه ياخود خانهٔ چشم اوزره يعنى
كوزك اويومى اوزره ياخود يوقرى قاشه طوغرى مائل اولمغه ياخود ايكى كوزك باقشلرى برى برينه مائل وناظر اولمغه
دينور و بو معناده مصدر اولور يقال قبلت عينه وقبلت قبلا من الباب الاول والرابع ويقال بعينه قبل وهو
اقبال سوادها على الانف او مثل الحول او احسن منه او اقبال احدى الحدقتين على الاخرى او اقبالهما على عرض
الانف او على المحجر او على الحاجب او اقبال نظر كل من العينين على صاحبها وقبل دوه نك باشنه صودوكيله رك
صو ايچمكه دينوركه حوضه اولوقدن صواقاركن ايچمسندن عبارتدر وقيون قسمنك بوينوزلرى يوزينه طوغرى
چوكك اولمق معناسنه در يقال قبلت الشاة قبلا من الباب الرابع اذا صار قرناها مقبلا على وجهها و برآدم
برسوزى بى توقف بالبداهه سويلمكه دينوركه مقدمجه آنى تهيئه وتصميم ايلمامشيدى يقال قاله قبلا وهو ان يتكلم
بكلام ولم يستعد له وهلالى جمله دن اول كورمك على قول مطلقا آلك اول مرئى اولان شيئه دينور وقبله كلمه سندن
جمع اولور كه آغرشغه دينور فلكه معناسنه و بركونه بونجق اسميدركه نسوان عرب تسخير وتأخيذ ايچون
اكا افسون ايدرلر على قول فيل كميكندن دوزلمش دكرمى و براق برنسنه دركه قارىلر بيونلرينه وآتلرك بيونلرينه ده
تعليق ايدرلر وقبل قبيل كبى عيان وآشكاره معناسنه دركاسيذكر وكلجك وقت وزمانه اطلاق اولنور بونده
عنب وزننده دخى لغتدر ومنه يقال لا اكلمك الاعشر من ذى قبل وقبل اى فيما استأنف يعنى استقبل من وقت
مستقبل او معنى المحركة لا اكلمك الى عشر تستقبلها ومعنى المكسورة القاف لا اكلمك الى عشر مما تشاهده من الايام
اى فيما تستقبل وقبل جبل وزننده دومة الجندل قربنده برطاغك آديدر الاقبلال احمرار وزننده والاقبيلال
احميرار وزننده كوز ذكراولنان قبل صفتيله پك متصف اولمق معناسنه در يقال اقبلت عينه واقبالت
اذا كانت بها قبل الاقبل احمر وزننده كوزنده قبل اولان كشى يه دينور يقال رجل اقبل اى بين القبل كانه ينظر
الى طرف انفه القبلاء حمراء وزننده كنديده ذكراولنان قبل اولان كوزه دينور و بوينوزلرى يوزينه طوغرى
چوكك اولان قيونه دينور يقال شاة قبلاء اى المقبلة القرن على وجهها القبلة فتحاتله آغرشغه دينوركه ذكر
اولندى وجشار معناسنه دركه صدره عارض اولان خشونته دينور شارح ديركه كرچه نسخه لرده جشار عنوانيله
مرسومدر لكن غلطدر صواب اولان خبازاولمقدركه ابه كومجى ديدكلرى نباتدر وابو بكر محمد بن عمر وابو يعقوب
القبليان محدثلردر شارحك بيانته كوره بوقبائله منسوب ديمكدر نته كه سبويه قبائله نسبتده قبلى اولمغى

تنصيص ايلدى فمنه قولهم فى رجل من القبائل قبلىّ وفى المرأة قبلية وقبله در بند كه كوه البرزده باب الابواب
اوله جقدر آنك قربنده بربلده آديدر القبلة تمره وزننده بودخى نسوان عربك افسون بونجقلرينه دينور القبل
صرد وزننده بودخى يماجده طاهر واشكاره اولان شيئه دينور كاسيذكر و برموضع آديدر القبل عنب
وزننده والقبلىّ عربى وزننده بونلرده قرشوده عيان واشكاره اولان شيئه دينور تقول رايته قبلا
محركة وقبلا بضمتين وقبلا كصرد وقبلا كعنب وقبليا وقبيلا اى عيانا ومقابلة وقبل عنب وزننده عند
معناسنه مستعملدر تقول لى قبل فلان حقّ اى عنده وتاب وطاقت ومقاومت معناسنه مستعملدر كه
بوندن قرشولق ايله تعبير اولنور تقول مالى به قبل اى طاقة وذى قبل كلجك زماندن كنايه اولور كه ذكر اولندى
القبيلة سفينه وزننده قبائل رأسك مفرديدر كه باش كاسه سنك شبكه كبى بربرينه صوقشمه اولان ككلرك
قطعه لرينه دينور هر برقطعه سنه قبيله دينور آنلرى بربرينه صوقشدروب بندايدن سكيره شأن دينور جمعى
شئون در تقول كادت تصدع قبائل رأسى من الصداع وهى قطع مشعوب بعضها الى بعض وقبائل عربك
هر برينه قبيله اطلاقى بوندن مأخوذ در وآنلر بر پدرك ذريتندن منشعب اولان جماعتدر تراكه بينده بوى وايماق
تعبير اولنور مؤلفك بصائرده بياننه كوره جماعات انسانيه ترتيب اعضاء اوزره مرتبدر ابتدا قبيله در بعده شعب
وعماره كه صدر معناسنه در بعده بطن وفخذ وفصيله در واعظملرى حىّ در كه مجموعنى جامعدر انتهى وقبيله
آت كمنك باشلق ديدكلرى قايشلرك هر بريسنه دينور مجموعنه قبائل دينور يقال لجام حسن القبائل اى السيور
وقيواغزينك كارنده اولان صخره يه وحجر كبيره دينور وحصين بن مرداسك فرسى اسميدر المقبل مكرم وزننده
توجه ايده جك سمت ومحله دينور اقبالدن اسم مكاندر ومصدر ميمى اولور ومنه قولهم اقبل مقبلا كادخلنى مدخل
صدق القبالة كفاله وزننده ومرادفيدر كه كفيل وضامن اولمق معناسنه در يقال قبل به وقبل قبالة
من الباب الاول والرابع والثانى اذا كفل به وضمن وقباله التزام تمسكنه دينور نته كه ذكر اولندى يقال
تقبل العامل فاعطاه قبالة اى مكتوبا له المقابلة اسم مفعول بنيه سيله شول قيونه دينور كه قولغندن برپاره كسوب
لكن آيرليوب اوك طرفنده صالنوب طورر اوله اكر آرد طرفنده صالنوب طوررسه مدابره ديرلر يقال شاة
مقابلة اذا قطعت من اذنها قطعة وتركت معلقة من قدم التقابل تفاعل وزننده قرشوقرشويه اولمق معناسنه در
يقال تقابلا اذا تواجها المقابل اسم مفعول بنيه سيله پدرى ومادرى طرفلرندن صويى پاك ونسبى كريم آدمه
دينور آنده اولورسه ايكى باشى كحيلان تعبير اولنور يقال رجل مقابل اى كريم النسب من قبل ابويه الاقتبال
افتعال وزننده برايشه يكى باشدن بشلمق معناسنه در يقال اقتبل امره اذا استأنفه وبالبداهه سوز سويلمك
وكلام وخطبه احداث ايلمك معناسنه در يقال اقتبل الخطبة اذا ارتجلها المقتبل اسم مفعول بنيه سيله يكى باشدن
استيناف اولنان شيئه دينور ومنه تقول العرب رجل مقتبل الشباب اذا لم يظهر فيه اثر كبر يعنى جوانلغى مدّت
مديده سوروب هنوز پيرلك اثر وشائبه سى ظهور ايلمدى كويا كه ساعت بساعت جوانلغى استيناف اولنمش اولور
قصيرى قبال مصغر بنيه سيله وقصراله وقبال كتاب وزننده برجنس يلانه دينور كه بغايت خبيث وقتال
اولور قبلى حبلى وزننده غرب نام جبل نجد ايله ريّان نام وادى بينده برموضع آديدر القابل مناده مسجد
خيف يسارى طرفنده برمسجدك اسميدر المقبول والمقبل معظم وزننده يمالى ثوبه دينور يقال ثوب مقبول
ومقبل اى مرقع القبلية قافك كسريله والقبلية فتحاتله نخله ومدينه بينده فرع نواحيسندن برناحيه آديدر
مقبل محسن وزننده وقابل صاحب وزننده وقبيل امير وزننده وقبول صبور وزننده اسامئ رجالدندر القبعلة
دحرجه وزننده والقعبلة عينك تقديميله اياقلر بربرينه طوغرى مائل اولمق على قول اياغك بر ونلرى برى برينه
يقين واوكچه لرى ميدانلو اولمق معناسنه در ياخود پير واختيار يورويشى كبى ضعيف وآهسته يوريمك ياخود
اياقلر يله طپراق صاورر كبى يوريمك معناسنه در يقال قبعل الرجل وقعبل اذا اقبل قدمه كلها على الاخرى
اوهو تباعد مابين الكعبين اومشى ضعيف اومشى من كانه يغرف التراب بقدميه القتل قافك فتحى وتانك
سكونيله والتقتال تذكار وزننده اولدرمك معناسنه در يقال قتله وقتل به قتلا وتقتالا اذا اماته بوراده باء حرفيله
قتل به عنوانى ثعلبه دن مرويدر شارح دير كه قتل جسد حيواندن ازالهٔ روح ايلمك معناسنه موضوعدر كه متولى
ومباشر فعلنه مقروندر واكر فوت حيات ايله اعتبار اولنورسه اكا موت دينور انتهى وقتل بونسنه يه كركى كبى مطلع
اولوب بيلمك معناسنه مستعملدر كويا كه جهلى قتل ايدر يقال قتل الشئ خبرا اذا اعلمه يعنى علما تاما ومشروب
يوفقجه اولمق ايچون صوقاتمق معناسنه مستعملدر يقال قتل الشراب اذا مزجه بالماء ولعن ونفرين ايلمك

معناسنه در ومنه قوله تعالى قتل الانسان ما اكفره اى لعن التقتيل تفعيل وزننده بودخى اولدرمك
معناسنه دركه تكثيرى متضمندر يقال قتله بمعنى قتله القتال جدال وزننده والمقاتلة مجادله وزننده والقيتال
فيعال وزننده قتل ايدشمك معناسنه در واحدن زياده ايچون اولور يقال قاتله قتالا ومقاتلة وقيتالا وبركمسنه يه لعن
ونفرين ايلمك معناسنه مستعملدر يقال قاتلهم الله اى لعنهم شارح دير كه عربلر قاتله الله كلامنى كاه اولور كه
تعجب مقامنده ايراد ايدرلر تربت يداه ديدكلرى كبى بومقوله كلامك معناسى مراد وملحوظ اولمز القتلة قافك
كسريله بناء نوعدر قتل حالته وهيئته دالدر بركونه اولدرمك معناسنه دركه آندن اولدرش ايله تعبير اولنور يقال
قتله قتلة سوء وهى هيئته القتل قافك كسريله قتل بابنده دلير وماهر دشمن مقاتله دينور جمعى اقتال كلور يقال
هو قتل اى عدوّ مقاتل وصديق دوسته دينكله ضدّ اولور يقال هو قتله اى صديقه وبرنسنه نك مثل ونظيرنه
دينور يقال ماله قتل اى نظير وبرآدمك عموجه زاده سنه دينور تقول هو قتلى اى ابن عمى وبهادر ودلاوره دينور
يقال رجل قتل اى شجاع وجنكده برآدمك همتاسنه دينور يقال قتل قتله اى قرنه وشرّ وشور خصوصنى خوشجه
بيلور اولان كمسنه دينور يقال انه لقتل شرّ اى عالم به القتل قافك ضميله والقتل ضمتينله قتولك جمعيدر كه
صبور وزننده در كثير القتل آدمه دينور يقال هو قتول وهم قتل وقتل اى الكثير القتل الاقتال همزه نك
كسريله برآدمى قتل اولنمغه عرض ايلمك معناسنه دركه آنى برسببله عرضهٔ قتل ايدوب قتلنه باعث اولمقدن عبارتدر
يقال اقتله اذا عرّضه للقتل المقتل معظم وزننده اشمش يورتمش تجارب ايله احوال كونيه يه واقف وآكاه اولمش
آدمه اطلاق اولنور يقال رجل مقتل اى مجرّب للامور وشول بيچاره كوكله وصف اولور كه عشق ومحبت صدمه سى
آنى مقهور ومذلل ايلمش اوله يقال قلب مقتل اى مذلل قتله الحبّ والعشق الاستقتال بركمسنه هلاكدن بى باك
اولوب فرط شجاعت وجلادتندن نفسنى هلاكه تسليم ايلمك معناسنه در يقال استقتل فلان اذا استمات
القتيل امير وزننده قتل اولنمش كمسنه در مذكر ومؤنثه وصف اولور يقال رجل قتيل وامرأة قتيل اى مقتول
واكر موصوفه اولان امرأة لفظى ذكر اولنمزسه تا ايله فرق ايدوب هذه قتيلة بنى فلان ديرلر القتول صبور
وزننده كثير القتل آدمه دينور كه ذكر اولندى بونده دخى تذكير وتأنيث مساوى اولور يقال رجل قتول وامرأة قتول
اى قاتل وقاتلة القتال سحاب وزننده نفس وذات معناسنه در يقال ناقة ذات قتال اى ذات نفس
وثيقة وبقيهٔ جسم وجثه يه اطلاق اولنور يقال لم يبق به قتال وهى بقية الجسم وزور وقوّت معناسنه در
يقال انه لذو قتال اى قوّة الاقتتال افتعال وزننده اشتراك ايچوندر جنك وقتال ايدشمك معناسنه در يقال
اقتتلوا اذا تقاتلوا وبرآدمى عشق ياخود جنّ طائفه سى هلاك ايلمك معناسنه در يقال اقتتل فلان
على بناء المفعول اذا قتله العشق او الجنّ واشبو اقتتل ماده سنده افصح اولان عدم ادغامدر زيرا تا كلمه يه لازم دكلدر
وبعضلر تاء اولانك حركه سنى قافه نقل وتارى ادغام ايدوب وماضينك همزه سى قافك سكونى ايچون زياده اولديغندن
استغنا اولنمغله ماضيده قتلوا ومضارعده يقتلون ديديلر قافك فتحى وكسريله وبعضلر اجتماع ساكنين ايچون
ماضيده ومضارعده قافلرى مكسور ايلديلر پس وجه اوّلده اسم فاعل مقتّل اولور محدّث وزننده وثانيده
مقتّل اولور ميمك ضمى وقافك كسريله واهل مكه ضمى ضمه يه اتباعله مقتّل ديرلر ميمك وقافك ضميله التقتل
تفعل وزننده برايشى سهل ومناسبى وجهيله طوتمق معناسنه دركه يوليله ويوللو طوتمق تعبير اولنور يقال
تقتل فلان لحاجته اذا اتاها لها وخاتون اداوشيوه سندن اكيله رك وبوكيله رك صالنى بولانى يوريمك معناسنه در يقال
تقتلت المرأة فى مشيتها اذا تثنت القتول عثول وزننده چولپه وعاجز وهمج وصالق آدمه دينور يقال رجل
قتول اى عىّ مسترخ قتله حمزه وزننده وقتيله جهينه وزننده وقتال كتاب وزننده وقتال شدّاد
وزننده وقتل زفر وزننده وقتيل امير وزننده اساميدندر مقاتل مجادل وزننده ابن حيان دركه امام
معروفدر ومقاتل بن دوالدوز محدّثيندن بشقه بر ذاتدر على قول ايكيسى بردر كه دوالدوز پدرينك لقبيدر ودوالدوز
فارسيدر تصمه ديكن آدمه دينور ومقاتل بن سليمان المفسر ضعيفدر ومقاتل بن الفضل ومقاتل بن قيس وغير
منسوب اوله رق مقاتل محدّثلردر المقثعل ثاى مثلثه ايله مشمخرّ وزننده ابوجه ودوزجه يونلامش كج وعج
اوقه دينور ياخود بومقثعل كلمه سندن مصحفدر قثعل ماده سنده مرسومدر القثول عثول وزننده ومرادفيدر كه
همج وپريشان وصالق كمسه يه دينور وايرى خرما صالقمته دينور وككلى ايرى ات پارچه سنه دينور القحول حاى
مهمله ايله قعود وزننده والقحل نحل وزننده وحرف حلق ايچون فتحتينله افراط ضعف وهزالدن بدنك
دريسى قوبقورى اولوب كيكه يا پشمق معناسنه در يقال قحل الشيخ قحولا وقحل قحلا من الباب الثالث

والرابع وقحل على بناء المفعول قحولا اذايبس جلده على عظمه التقحل تفعل وزننده قحول معناسنه‌در يقال تقحل الشيخ بمعنى قحل الاقحال همزه نك كسريله برآدمى ز بونلدوب دريسنى قوبقورى كيكه يابشق ايلمك معناسنه دريقال اقحله الصوم اذايبس جلده على عظمه شارح ديركه بوتركيب مطلقا برنسنه قوريمق معناسنه موضوعدر المتقحل اسم فاعل بنيه سيله پك ز بونلقدن دريسى قوبقورى اولوب كيكنه يابشمش حالى ديكركون آدمه دينور يقال صار فلان متقحلا وهواليابس الجلد السئ الحال القحل فتحتينله قحول معناسنه‌در يقال قحل الشيخ قحلا من الباب الرابع اذايبس جلده على عظمه القحل فحل وزننده والقحل كتف وزننده والانقحل جردحل وزننده پك پيرلكدن كوده سى قوريوب دريسى كيكنه يابشمش آدمه دينور مترجم ديركه انقحل كلمه‌سى كه همزه ونونله درعندالاكثر زائده‌در وعندالبعض اصليه اولمغله وزنى جردحل‌در مؤلف قول ثانى يى التزام ايلدى لكن بوصورتده محلى فصل همزه اولديغى عياندر مكراطرادذكرى يه حمل اولنه وبوماده شافيه شرحنده مشروحدر المقاحلة مفاعله وزننده مداومت وملازمت معناسنه‌در وجودك ضعفندن دريسنك كيكه يابشمسى معناسندن مأخوذدر يقال قاحله اذالازمه القحال غراب وزننده قيون قسمنه مخصوص برمرض اسميدركه دريلرى قوريوب هلاك اولورلر القحزلة زاى معجمه ايله دحرجه وزننده برنسنه يى اوروب يره دوشورمك معناسنه دريقال قحزله اذااسقطه وضربه وقحزله اسم اولوردكنكه دينور عصا معناسنه القنديل زنجبيل وزننده بيوك باشلى آدمه دينور يقال رجل قنديل اى العظيم الرأس القذال سحاب وزننده باشك كيروسنك ديوشورلمش طوپ ويومرى يرينه دينوركه مراد قفاچقورندن يوقرى اكسه‌دركذلك قفانك ايكى جانبيدر قفاچقورندن قولغه وارنجه وآت قسمنده ناصيه‌نك اكسه سنده اويان باشلغى طورن يردن عبارتدر جمعى قذل درضمتينله واقذله دريقال ضرب قذاله اى جماع مؤخر رأسه شارحك بياننه كوره تثنيه سى قذالان‌در القذل عزل وزننده برآدمك قذالنه اورمق معناسنه‌در يقال قذله قذلا من الباب الاول اذاضرب قذاله وطوغريدن صاپمق معناسنه‌در يقال قذل فلان اذامال وجاروبركسيه اويمق على قول عيبلمك معناسنه‌در يقال قذل فلانا اذاتبعه اوعابه وبرخصوصده جد وجهد ايلمك معناسنه‌در يقال قذل فى الامر اذاجدّ القذل فتحتينله عيب ونقيصه معناسنه‌در يقال مابه قذل اى عيب القدعل قنفذ وزننده والقدعل سجل وزننده لئيم وخسيس وناكسه دينور الاقذعلال اشمعلال وزننده برنسنه چپارزلنوب دشوار اولمق معناسنه‌در يقال اقذعلّ الامر اذاعسر المقذعلّ مشمعلّ وزننده چابك وچالاك آدمه دينور يقال رجل مقذعلّ اى سريع القنذعل جردحل وزننده احمق ونادانه دينور القذعملة قافك ضمى وذالك فتحى وميمك كسريله خست ودنائتى اولان بودورعورته دينور وايرى وعظيم الهيكل دوه‌يه دينور قذعمل دخى دينور هاسز وناچيز نسنه معناسنه مستعملدر معناى اولدندر يقال ماعنده قذعملة اى شئ وكمك وحقارت معناسنه‌در يقال مافى حسبه قذعملة اى ضؤولة القذعميل قافك ضميله پك پير وسالخورده آدمه دينور القذامل علابط وزننده بول نسنه‌يه دينور يقال فضاء قذامل اى واسع القرلى زمكى وزننده برجنس قوشدركه مارتى قوشى كبى بالق صيد ايدر بغايت حزم وحذرصاحبى برقوشدرهوايوزنده كوزينك برى دائما صواچنده‌كى بالغه وبريسى حذرواحتياطدن يوقرى يه ناظر اولوركه جوارحدن برى كنديسنه قصد ايلميه اكا نساء حزم واحتياطده ضرب مثل اولمشدر يقال احزم من قرلى واحذران رأى خيرا تدلى * وان رأى شرا تولى * القرثل ثاى مثلثه ايله جعفر وزننده پك خوروجوجه اولان بودوره دينور مؤنثى قرثله‌در القرزحلة جردحله وزننده بردرلو بونجق اسميدركه صبيان عربلر طاقنورلر كذلك برى برينه تفاخر ايچون ازواج اورتقلرى طاقنورلر وعصاطرزنده بارشون قدرصو يه يه‌ودكنكه دينور وبودورعورته دينور القرزل قنفذ وزننده لئيم وفرومايه كسيه دينور ونسوان عربك باشلرينك تپه‌سنه طوپ پرچم طرزنده وضع ايلدكلرى خوطازه واول هيئتده صاچه دينور وبوقاغى يه دينور وطاش كبى پك نسنه‌يه دينور واعضاسى ديرنكلى خوب ولطيف آته دينور وحذيفة بن بدرك وطفيل بن مالكك فرسلرى اسميدر القرزلة دحرجه وزننده عورت باشنك تپه سنه قرزل قومق معناسنه‌دركه پرچم طرزنده صاچنى اورايه طوپلمقدن عبارتدر يقال قرزلت المرأة القرزل اذاجمعته فوق رأسها شارح ديركه لسان العربده قرزلت المرأة شعرها اذاجمعته وسط رأسها عبارتيله مرسوم اولمغله مؤلفك شئ تعبيرى اول رسمه صاچدن عبارت اولديغى متبين اولور القرطلة قرشه وزننده والقرطالة قرطاسه وزننده اشك يوكنك بردنكى اولان سپده وكوفه‌يه دينور وقرطاله قرطالك مفرديدر القرعبلانة قافك ورانك وبانك فتحيله بركوچك جانوردركه قارنى بيوك وجثه سى يصى ويابوان اولور بونك اصلى

قرعبل ايدى اوچ حرف زياده اولدى مصغرى قريعبة‌در القرنفل والقرنفول قافلرك فتحيله برجنس شجرك يمشيدركه هند اولكه سنك اشاغى طرفلرنده بلاد چينه مجاور اولان سواحلده نابت اولور افاويه حاره نك اطيب واذكاسيدر اركك ودیشیسی اولور اركككنك آق چچكى اولور ثمرى اولمز وديشيسنك ثمرى اولور وچچكى اركككندن اذكا اولور وايكى نوعى دخى لطيف واعضاى باطنيه‌يه مؤثر وقلب ودماغى مصفى ومقوى وخفقان وضعف بصر وغشاوه علتلرينه نافع وآغزده اولان رائحه كريهه‌يى مزيل وطعامى هاضمدر شارحك بياننه كوره قرنفولده واواشباعيه‌در المقرفل والمقرنف مدحرج وزنلرنده قرنفل كلمه‌سندن متصرف اسم مفعوللردر قرنفل ايله مطيب طعامه دينور اولده نون وثانيده لام حذف اولنمشدرنته كه خماسينك تصغيرلرنده دخى بولهجه جاريدر يقال طعام مقرفل ومقرنف اى مطيب بالقرنفل القرقل قافله جعفر وزننده ولامك تشديديله زبازده درعرب نسواننه مخصوص بركسيم كوملكدر ياخود يكلرى اولميان لباسه دينور جمعى قراقل‌در القرمل جعفر وزننده برجنس تيكنسز بغايت ضعيف شجرك اسميدر اياقله باصيلوب چكنانكده همان ياريلوب طاغيلور مفردى قرمله‌در ومنه المثل * ذليل عاذ بقرملة * برآدم كندى دردينه درمان اولميه جق بردنى وبى خبر آدمه التجا ومراجعت ايلدكده ضرب اولنور وقرمل عروة بن وردك فرسى اسميدر القرمل زبرج وزننده بسرك دوه‌نك ياورى يسنه دينور على قول ايكى اوركجلى دوه‌يه دينور ونسوانك صاچ باغلرينه دينوركه ترکیب تعبير اولنور وتويلرى چوق خرده دوه‌لره دينور قرمليه دخى دينور قرمل قنفذ وجعفر وزنلرنده ابن لحيم دركه ملوك حميردندر مرثد بن ذى جدن نام ملكدن صكره شاه اولمشدر قرملاء كربلاء وزننده برموضعدر القرمول زنبور وزننده عضانام شجرك يمشندن بركونه يمشك اسميدر القزل قافك وزاى معجمه‌نك فتحيله پك چركين طوپاللغه دينور على قول بالدرلك اتلرى ز بونلقدن كتمكله چوب كبى انجه قالمسنه دينور ياخود وصف ثانيله مجتمع اولان طوپاللغه دينور وبومعناده مصدر اولور يقال قزل الرجل قزلامن الباب الرابع وفيه قزل اى اسوء العرج اودقة الساق لذهاب لحمها اوهما جميعا وقزل اياغى كسلمش آدمك يوريمسى كبى يوريمك معناسنه‌در يقال يقزل فلان اذا كان يمشى مشية المقطوع الرجل وصالنى صالنى يوريمك معناسنه‌در يقال قزل الرجل اذاتبختر الاقزل احمر وزننده وصفدر اياغنده قزل اولان كشى يه دينور وبرنوع يلانه دينور وساعدن قورده اطلاق اولنور القزلان فتحاتله والقزل عزل وزننده صيچرامق معناسنه‌در يقال قزل الرجل قزلانا وقزلا من الباب الثانى اذاوثب وطوپال كبى يوريمك معناسنه‌در يقال قزل الرجل اذامشى مشية العرجان الاقزلاب تثنيه نبيه سيله طوشنجل قوشنك قويرغنك اورته سنده اولان ايكى جيغه يه اطلاق اولنور جمعى اقازل‌در القزحلة قافك وحاى مهمله‌نك فتحيله يايه دينور قوس معناسنه المقزعلّ مشمعلّ وزننده شرف ناپايدارايله متعين ومتشخص اولان آدمه دينور صكره دن تورمه اعيان ودره بكلرى كبى يقال هو مقزعلّ اى على شرف غير مطمئن ومطلقا سريع وتيز روشيئه دينور يقال شئ مقزعلّ اى سريع القزمل جعفر وزننده پك چركين جثه‌لو بودوره دينور القزميلة قافك كسريله ذكره دينور القسطل جعفر وزننده والقسطال والقسطلان قافلرك فتحيله والقسطول زنبور وزننده توزه دينور غبار معناسنه ام قسطل جعفر وزننده آفت وداهيه‌نك كنيه‌سيدر القسطلانية قافك فتحيله قوس قزح ديدكلرى دائرۀ هوائيه‌يه دينوركه الكم صاغمه تعبير اولنور علائم سماويه‌دن غلطدر وشفقك حمرتنه دينور وبردرلو ثوب اسميدركه قسطلان نام نساجه ياخود بلاد اندلسدن قسطله نام شهره نسبت اولنور الف ونه ن تغيير نسب قبيلندندر مترجم ديركه بروسه قربنده كستل نام قصبه‌نك دخى تعريبله نسبتى قسطلانى‌در قسطنبيه قافك فتحى ويانك تخفيفيله اندلسده بشقه برشهردر القسطلة دحرجه وزننده دوه اسريوب كوكره مك معناسنه‌در يقال قسطل الجمل اذاهدر وآقان صو چاغلمق معناسنه‌در يقال قسطل النهر اذاحسّ وصوت القسطال قرطاس وزننده چاغليان ايرمغه دينور يقال نهر قسطال اى مصوت القسطبيلة قافك ضميله ذكره دينور قسطبينه لفظنده لغتدر القسمل زبرج وزننده ارسلان ياورى يسنه دينور وازد قبيله سندن بربطن اسميدر قسميل ازميل وزننده بربطن پدرينك اسميدر القسامله والقساميل قافلرك فتحيله اعرابدن برنيچه اوبه‌لره اطلاق اولنور قسمله قافك فتحيله جذيمة الابرش نام امير عربك برادرى عائذ بن عمروك لقبيدر صاحب حسن وجمال اولديغيچون تلقيب اولنندى پس لامى زائد اولور حسن وجمال معناسنه اولان قسم وقسامه‌دن اولور القصل فصل وزننده كسمك معناسنه‌در يقال قصله قصلا من الباب الثانى اذاقطعه وخرمن دوكك معناسنه‌در يقال قصل البر اذاداسه وبرآدمك بيونى اورمق معناسنه مستعملدر يقال قصل عنقه اذاضربها ودابه‌يه قصيل يدرمك معناسنه‌در يقال قصل الدابة وعليها اذاعلفها القصيل وقصل قصاله

معناسنه‌در کاسیذ کر وسلم اغاجنك چیچکنه دینور الاقتصال افتعال وزننده بو دخی کسمك معناسنه‌در
یقال اقتصله اذا قطعه وکسلمك معناسنه مطاوع ولازم اولور یقال قصله فاقتصل الانفصال انفعال وزننده
بودخی کسمك معناسنه مطاوعدر یقال قصله فانقصل ای انقطع القصیل امیر وزننده حصاد وقتندن
مقدم بچلمش کوك تازه اکینه دینور که طواره یدررلر فارسیده خوید دینور یقال اجتز للدابة قصیلا وهو ما اقتصل
من الزرع اخضر وجماعت وکروه معناسنه مستعملدر قطیع کبی القاصل والمقصل منبر وزننده والقصال
شداد وزننده پك کسکین قلجه وصف اولور یقال سیف قاصل ومقصل وقصال ای قطاع ومقصل
لسان حدیده وصف اولور یقال لسان مقصل ای ماض القصل فتحتینله والقصالة ثمامه وزننده قصل کبی
ترکیده کسمك و بوغوم تعبیر اولنان نسنه‌یه دینور که بغدایك ایچندن تنقیه وطرح اولنورو بعضا انی یکیدن دوکوب
صمان ایدرلر یقال هذا قصل البرّ وقصالته وهو ما عزل منه اذا نقی فیرمی به القصل قافك کسریله قصاله
معناسنه‌در نته که قافك فتحیله ده لغتدر وقصل اصلا خیر وشره یرامیان ضعیف وناکس شخصه دینور و برایشه
یرامز اولان احمق ونادانه یاخود فرط حماقتدن ناشی نفسنه مالك اولمیان احمق ونادانه دینور یقال رجل قصل
ای فسل ضعیف وکذا احمق لا خیر فیه اومن لا یتمالك حمقا القصله قافك کسریله بون ونادان عورته دینور
ودوه سوریسنه علی قول اون مهاردن قرقه وارنجه اطلاق اولنور قصل زفر وزننده جهینه قبیله‌سندن
برکسنه‌در که من عاش بعد الموت کتابنده قصه‌سی مذکوردر نته که قصل ماده‌سنده مرور ایلمدی القصیلة قافك
کسری و یای تحتیه‌نك ولام مشدده‌نك فتحیله یضی کوده‌لو بودور آدمه ودوه‌یه دینور وطوپاچ کوده‌لو طقاز
قارنی بیوك آدمه دینور القصلة تمره وزننده کوشك اغاجه دینور یقال شجرة قصلة ای رخوة و بعضلر دیدیکه
قصله چوق اکیندن بولنمش بربلوك اکینه دینور ودوه سوریسنه دینور بونده قافك کسریله‌ده لغتدر وقیون
وکچی مقوله‌سی مواشی سوریسنه دینور القصال شداد وزننده ارسلانه دینور الاقصیلال اطمینان وزننده
برنسنه‌یی پنچه ایله قاوره‌یوب طوتمق معناسنه‌در یقال اقصألّ به اذا قبض علیه و بریرده مقیم اولمق معناسنه‌در
یقال اقصألّ بالمکان اذا اقام به القصبلة دحرجه وزننده قابده اولان طعامك مجموعنی صیروب یمك معناسنه‌در
یقال قصبل الطعام اذا اکله اجمع قصدال قافك فتحیله برموضعدر که آندن عنبر جلب اولنور القصعل
قنفذ وزننده لئیم وفرومایه وناکسه دینور وعقربه علی قول یاوریسنه دینور زبرج وزننده دخی لغتدر یاخود
خرده اولان عقربه دینور صغانی علیه الرحمه تکمله‌سنده صواب اولان فا ایله اولمقدر دیو جوهری‌یی تغلیط
ایلمکله کندیسی غلط ایلمشدر زیرا فا ایله وقاف ایله ده معنیین مذکورینده لغت فصیحه‌لردر وقصعل قورد انیکنه
دینور الاقصعلال اضمحلال وزننده کونش نصف النهار درجه‌سنه کلمك معناسنه‌در یقال اقصعلت
الشمس اذا تکبدت السماء القصفلة فا ایله دحرجه وزننده قصبله معناسنه‌در که ذکر اولندی یقال قصفل
الطعام بمعنی قصبله القصملة دحرجه وزننده آدیمی صیق صیق آتارق یوریمك معناسنه‌در یقال قصمل
الرجل اذا قارب الخطا یعنی فی مشیه و برآدمی یره یقمق معناسنه‌در یقال قصمل فلانا اذا اصرعه وکسمك معناسنه‌در
یقال قصمله اذا قطعه وقابده وسفره‌ده اولان طعامی بتونجه یمك معناسنه‌در یقال قصمل الطعام اذا اکله
اجمع واشك کبی بیه‌جکی پك پك دیشیله قاوره‌یوب اکل ایلمك معناسنه‌در یقال فلان یقصمل اذا کان یعض
الطعام شدیدا فیأکل وقصمله اسم اولور دیشلرده تکوّن ایدن قورتجغزه دینور که دیشلری اویوب چوریدر وصو
مقوله‌سنك قابده قلان بقیه‌سنه دینور که دوکیلور وقصمله دوه کوشکی قصمل دیدکلری علته اوغرامق معناسنه‌در
یقال قصمل الفصیل اذا اصابه القصمل القصملی خوزلی وزننده لقمه‌یی شدتله یوتمغه دینور یقال التقمه القصملی
ای التقاما شدیدا القصمل قنفذ وزننده برمرضدر که دوه کوشکلرینه عارض اولوب وآندن هلاك اولورلر المقصمل
اسم فاعل بنیه‌سیله ارسلانه دینور ودکنکی محکم وشدید اولان چوبانه دینور القصمل زبرج وزننده بودخی
ارسلانه دینور و یاوز شدید آدمه دینور القصمل علیط وزننده والقصمل جعفر وزننده بونلرده یاوز وشدید
آدمه دینور القطل قافك فتحی وطانك سکونیله کسمك معناسنه‌در یقال قطله قطلا من الباب الثانی اذا قطعه
وبرآدمك بیوننه اورمق معناسنه‌در یقال قطل عنقه اذا ضربها المقطول مقطوع معناسنه‌در القطیل
امیر وزننده مقطول معناسنه‌در وخاصة کوکندن کسلمش خرما اغاجنه وصف اولور یقال نخلة قطیل
اذا قطعت من اصلها ویقال جذع قطیل وقطل بضمتین ای مقطوع التقطیل تفعیل وزننده کسمك
معناسنه‌در یقال قطله اذا قطعه و برآدمی یانی اوزره دویروب یقمق یاخود یره چالمق معناسنه‌در یقال قطله

اذا القاه علی جنبه اوصرعه القطل ضمتینله قطیل کلمه‌سندن جمعدر ومقطوع معناسنه مفرد اولور
التقطل تفعل وزننده خرمانك دالی دبندن کسلمك معناسنه‌در یقال تقطل الجذع اذا انقطع من اصله المقطلة
مکنسه وزننده مطلقا نسنه قطع ایده‌جك دمور آلته دینور قطیل امیر وزننده شعرادن ابوذویب الهذلی لقبیدر
القطیلة سفینه وزننده شول آبا وثوب پارچه‌سنه دینور که سونکر کبی آنکله اصلاق نسنه‌نك صوینی آلنور
القاطول دجله اوزرنده برموضعدر المقطل معظم وزننده پشمش نسنه‌یه دینور یقال شئ مقطل ای مطبوخ
قطربل قافك ضمی وطانك سکونی وراء مضمومه و باء موحده مشدده‌نك یاخود مخففه‌نك ضمی ولامك تشدیدیله
ایکی موضعك اسمیدر بری عراق دیارنده‌در که غربی دجله‌ده واقعدر خمرك الطفی اورایه نسبت اولنور شارحك
بیاننه کوره موضع ثانی بلدهٔ آمد مقابلنده برقریه‌در القعال غراب وزننده اوزم مقوله‌سی نباتك چیچکنه دینور
علی قول دوکیلن چیچکنه دینور ودوه‌دن دوکیلن تویه دینور الاقعال همزه‌نك کسریله اوزم وقنه مقوله‌سنك
چیچکی آچلمق معناسنه‌در یقال اقعل النور اذا انشقت عنه قعالته الاقعیلال اشمعلال وزننده اقعال معناسنه‌در
یقال اقعألّ النور بمعنی اقعل وراکب مرکوب اوزره میل کبی دیم دیك طورمق معناسنه‌در یقال اقعألّ الراکب
اذا انتصب الاقتعال افتعال وزننده اوزمك چیچکنی اصمه‌سندن سلکوب کیدرمك معناسنه‌در یقال اقتعل
القعال اذا نحاه واستنفضه القاعلة اوزون طاغه دینور القیعلة والقوعلة قافلرك فتحیله شول طوشنجیل
قوشنه دینور که قاعله دیدیکی طاغ تپه‌لرنده یوه طوتوب قرار ایدر اوله یقال عقاب قیعلة وقوعلة علی الصفة
والاضافة فیهما اذا کانت تأوی الی القاعلة وتعلوها وقیعله ایری جثه‌لو یاقشقسز تصلق عورته دینور ورؤس
جباله ایواو تمکن ایدن طوشنجیل قوشنه دینور وقوعله برموضع آدیدر وکوچك طاغه یاخود کوچك تپه‌یه و باره
دینور ومصدر اولور ذکر اولنان طاغك یاتپه‌نك اوزرنده اوتورمق معناسنه یقال قوعل الرجل اذا اقعد
علی القوعلة المقتعل اسم مفعول بنیه‌سیله خوشجه یونلمامش اوقه دینور یقال سهم مقتعل اذا لم یبر بریا
جیدا القعولة قعبله وزننده ومرادفیدر که ذکر اولندی القعل نعل وزننده آصمه وتکاك هرکنه دینور که
تازه چبوقلرینك آلتنه طیاق ایدرلر وبخیل واغورسز اولان بودوره دینور القعیل امیر وزننده ارکك طوشانه
دینور المقعالّة میمك ضمی ولامك تشدیدیله شول قیایه دینور که یرده کوکی اولمیوب براوزرنده دیکیلوب طورر اوله
یقال صخرة مقعالّة ای منتصبة لا اصل لها فی الارض القعبل جعفر وزننده والقعبل زبرج وزننده فطر
اسمیدر که منتار نوعندندر ترکیده دلوجه منتار دیدکلریدر و بشقه بربیاض نبات آدیدر وقعب معناسنه‌در که
سود صاغجق قابه دینور اغاجدن اولور کولك تعبیر اولنور و بر رجل آدیدر وصو بسز حرامزاده کسیه دینور یقال
رجل قعبل ای متقلع جلف القعبول زنبور وزننده قعبل ایله ایکی معناده مرادفدر المقعبل اسم
مفعول بنیه‌سیله شول آدمه دینور که ایاقلری بربرینه طوغری دورك اولمغله پك اکری اوله یقال رجل
مقعبل القدمین اذا کان شدید القبل القعبلة قبعله وزننده ومرادفیدر که ذکر اولندی القعثلة ثای مثلثه ایله
قعبله وزننده ومرادفیدر که ایاقلری بربرینه مائل اولمق معناسنه‌در التقعثل تدحرج وزننده اوزلو باچقدن
چکرکبی ایاقلری یوقری یوقری چکرك یوریمك معناسنه‌در یقال مرّ فلان یتقعثل ای کانه یتقلع من وحل
وجوهری‌نك بوراده المقثعل من السهام قولی یعنی جوهری بوراده مقثعل کلمه‌سنی رسم وایوجه یونلمامش
اوق ایله تفسیر ایلمسی وهمدر زیرا آنك موضعی قثعل ماده‌سیدر نته که ذکر اولندی واستشهاد ایچون ایراد ایلدیکی
بیت دخی مصحفدر یعنی لبیدك * فرمیت القوم رشقا صائبا * لیس بالعصل ولا بالمقتعل * بیتنده واقع مقتعل کلمه‌سی
مصحفدر روایت صحیحه فا ایله وتای فوقیه ایله‌در وروایت شاذه‌ده قاف ایله وتای فوقیه ایله وارد اولمشدر که اقتعالدن
اولور واقتعال اوقی ایوجه یونیوب کج ومج براقمق معناسنه‌در پس بوکه کوره‌ده موضع ذکری قعل ماده‌سی اولور
مترجم دیرکه ظفریاب اولدیغمز صحاح نسخه‌لرنده القعثل عنواننده مرسومدر که عین ثای مثلثه‌دن مقدمدر
بوصورتده مؤلفك ایرادی وارد اولمز القعطلة دحرجه وزننده یره چالمق معناسنه‌در یقال قعطله اذا اصرعه
ومدیونه تضییق وتقاضا ایلمك معناسنه‌در یقال قعطل علی غریمه اذا ضیق فی التقاضی وسوزی چوغالتمق
معناسنه‌در یقال قعطل فی الکلام اذا اکثر منه القعطل جعفر وزننده جوّاس نام شاعرك پدرینك لقبیدر
اصل اسمی ثابتدر مزبورك حقنده بنوزید بن ثماعه‌دن برشاعر اشبو * فظلّ یمنّینی الامانیّ خالیا * وقعطل حتی
قد سئمت مکانیا * بیتنی انشاد ایلمکله قعطل ایله ملقب اولدی القفول قعود وزننده کیرودونمك معناسنه‌در
یقال قفل الرجل قفولا من الباب الاول والثانی اذا رجع جمیع امهاتده سفردن دونمکه مخصصدر وقفول

پوغوردوه یاخود آیغرآت دیشی یه آشمغه یراتمق معناسنه‌در یقال قفل الفحل قفولا من الباب الثانی اذااهتاج
للضراب ومطر بازلق ایلمك معناسنه در یقال قفل الطعام اذااحتکره ودری قوریمق معناسنه‌در یقال
قفل الجلد وقفل قفولا من الباب الاول والرابع اذایبس وقفول وقفل نقل وزننده برنسنه‌یی تقدیرایدوب
اورالمق واو چلوملمك معناسنه‌در یقال قفل الشیء قفلا وقفولا اذاحرزه وغلال برکدرمك معناسنه‌در یقال
قفل القوم الطعام قفلا وقفولا من الباب الثانی اذاجمعوه وقفول خاصة اغاج قوریمق معناسنه‌در یقال
قفل الشجر وقفل قفولا من الباب الاول والرابع اذایبس القافل قفولدن اسم فاعلدر راجع معناسنه‌در
جمعی قفال در رمان وزننده وقوری دری یه دینور بو باب اولندر یقال جلدقافل ای یابس و وجودینك
دریسی یاخود اللری قوریمش آدمه دینور یقال صارقافلا ای یابس الجلداوالید و برموضع آدیدر و بررجل اسمیدر
القفل فتحتینله اسم جمعدر سفردن عودت ایدن آدملره دینور یقال رأیت القفل ای القافلین عن السفر وقفل
درینك قوریلغنه دینور یقال جلدبه قفل ای یبس القافلة سفردن عودت ایدن یولداشلره دینور ورجوعلرینه
تفألا سفره عزیمته آغازایدن جماعته اطلاق اولنور حالا برسمته کیدن کاربانلره قافله اطلاقی بوملابسه‌یه مبنی در
یقال هم قافلة ای رفقة قفال وکذلك مبتدئة فی السفر تفألا بالرجوع الاقفال همزه‌نك کسریله برآدمی سفردن
کیرودوندرمك معناسنه‌در تقول اقفلتهم من مبعثهم اذارجعتهم وقپویی کلیدلمك معناسنه‌در یقال اقفل الباب
وعلی الباب اذاجعل علیه قفلا و برکسه کیدن آدمك آردنه بقوب طوردق معناسنه‌در که اردندن کوز دیکمك
تعبیراولنور یقال اقفلهم اذااتبعهم بصره وناسی برکدرمك معناسنه‌در یقال اقفلهم علی الامر اذاجمعهم
القفیل امیر وزننده قافل کبی قوری دری یه دینور و بو باب رابعدن ومبالغه‌یی متضمندر یقال جلد قفیل
ای بین القفل والیبوسة وقوریمش اغاجه دینور وقامچی یه دینور وجلبکش آدمه دینور که برمحلدن صاتلق
دوه سور وب کتورنلردر یقال هوقفیل ای جلاب وایکی طاغ ارالغنده اولان قصیق یوله دینور کویا که مقفل
دروازه کبی اولمغله آنده قوشوب کتمك ممکن اولمیه اصطلاحمزده دربند تعبیراولنور تقول اخذنا قفیلا وهوالشعب
الضیق کانه درب مقفل لایمکن فیه العدو و برموضعك و برنباتك اسملریدر التقفیل تفعیل وزننده بودخی
دری قوریمق معناسنه‌در یقال قفل الجلد اذایبس القفل نفل وزننده قفیل کبی قوریمش اغاجه دینور یقال
شجرقفل وقفیل ای یابس وقفل قرن المنازل نام محل قربنده برصرپ یوقش آدیدر القفل قافك ضمیله حجازه
مخصوص برشجراسمیدر و بررجلك علمیدر ودمورکلیده دینور جمعی اقفال واقفل کلور افلس وزننده وقفول
کلور یقال بالباب قفل وهوالحدید الذی یغلق به الباب وقفل یمنده برحصن اسمیدر الانقفال انفعال
وزننده والاقتفال افتعال وزننده اقفالك مطاوعیدر قپوکلیدلنمك معناسنه‌در یقال اقفل الباب فانقفل
واقتفل ای انفلق التقفل تفعل وزننده انقفال معناسنه‌در المتقفل والمقتفل تقفل واقتفالدن اسم فاعل
صیغه‌لریله کلیدلوقپویه دینور بو علاقه ایله لئیم وناکسه متقفل الیدین ومقتفل الیدین اطلاق اولنور و بعضلر
عندنده هرکزالندن خیر ومنفعت وحسنه صدورایلمین شخصه اطلاق اولنور یقال رجل متقفل الیدین ومقتفلهما
ای لئیم اولایکاد یخرج من یده خیر القفلة تمره وزننده قفامعناسنه‌در یقال ضرب قفلته ای قفاه و برنسنه‌نك
مجموعنی بردن و یرمکه اطلاق اولنور که اکسه سنده برنسنه قالمز اولور تقول اعطیته القافقلة ای بمرّة ووزنی تام
اولان اقچه یه دینور یقال درهم قفلة ای وازن بورادة تاء وحدتیه در وقوری شجره یه دینور بونده فتحاتله ده
جائزدر القفلة همزه وزننده شول قوت حافظه صاحبنه دینور که هرایشتدیکنی حفظ واز برایدراوله کویا که
باب حافظه‌سنی اقفال ایدراولور یقال رجل قفلة ای حافظ لکل مایسمع القیفال قافك کسریله قولده برطمر
آدیدر که آندن فصداولنور و بومعربدر بو طمر قولده‌اولان اوچ طمرك بریدر که بوکه فارسیده سرار وی وترکیده
باش طمری تعبیرایدرلر و بوسریانیدن معربدر وبری اکحل دیدکلری طمردر که اول اوچ طمرك اورته سنده واقعدر
وبری باسلیق درکه الت‌اشاغی اولان طمردر فارسیده بوکه رك شش دینور که آق جکر طمریدر و بونلر یونانیده اورطا
تعبیراولنان آناطمرندن شعبه‌لردر هرعضوده براسمله مسمادر الاستقفال برآدم بخیل وممسك اولمق معناسنه‌در
یقال استقفل الرجل اذابخل قافلاء برموضع آدیدر قوفیل قافك ضمیله نابلس قضاسنده برقریه آدیدر
القوفل فوفل وزننده وآنده لغتدر وفایله اشهردرنته که ماده سنده بیان اولندی القفثلة ثای مثلثه ایله دحرجه
وزننده سرعتله برنسنه‌نك مجموعنی صیروپ آلمق معناسنه‌در یقال قفثل الشیء اذاجرفه بسرعة قفرجل
سفرجل وزننده بررجلك علمیدر القفشلیل شین معجمه ایله کفچه لیرفارسی معربیدر که آش قوتاره‌جق کبچه یه

دینور مغرفه معناسنه القفصل صاد مهمله ایله قنفذ وزننده ارسلانه دینور القفطلة دحرجه وزننده
برنسنه‌یی قاپوب آلمق معناسنه‌در یقال قفطل الشیء من بین یدی اذااختطفه الاقفعلال اشمعلال وزننده
ال صوغوقدن یاخود عارضه‌دن بوزیلوب بورتلمق معناسنه‌در یقال اقفعلت یده اذاتشنجت وتقبضت القوقل
قافلرك فتحیله ککلك قوشنك و بغرتلق قوشنك ارککلرینه دینور وانصاردن برجماعت پدرلرینك لقبیدر مرقومه
یاخود یثربه برکسه دادخواه اوله‌رق التجا ایلسه قوقل فی هذاالجبل وقدامنت دیمکله آنکله ملقب اولدی بوراده
قوقل کلمه‌سی قوقله‌دن امر حاضردر که یوقری چقمق معناسنه‌در یقال قوقل فی الجبل اذاارتقی القواقلة
بطن مرقومک جماعتنه اطلاق ایدرلر القاقلة قافك ضمی ولامك تشدیدیله ترکیده تخفیفله قاقله دیدکلری دارویه
دینور که برنبات هندی ثمریدر عطر وافاویه قسمندندر معده‌یی وجکری مقوّی وقیء وغثیانه نافع واعلال بارده‌یی
مانعدر وکبیر نوعنك قبضی صغیرندن ازید وحرافتی اندن اقل اولور القاقلی یای مشدده ایله چوغانه شبیه
ملوحیتلو برنباتدر دوه قسمنك مرغوبی اولمغله رعی ایدرلر بولی وابنی مدرّ وصاری صویی مسهلدر بونباته
رجل الغرو حدخی دیرلر ترکیده دوه اوتی تعبیراولنور القلّ قافك ضمی ولامك تشدیدیله والقلة قافك کسریله
آزلغه وآزاولمغه دینور کثرت وکثرمقابلیدر یقال فی ماله قل وقلة ضد کثر وکثرة ومصدراولورلر آزاولمق
معناسنه یقال قل الشیء قلا وقلة من الباب الثانی نقیض کثر وقل آزنسنه‌یه اطلاق اولنور یقال الحمدلله
علی القل والکثر ای القلیل والکثیر وقل الشیء اول نسنه‌نك اقلنه اطلاق اولنور یقال قل الرجال ای اقلهم
و یقال اخذقله وترك کثره ای اقله ومجهول و بیوجود معناسنه مستعملدر ومنه یقال هوقل بن قل اذاکان لایعرف
هوولاابوه نته که ضل بن ضل دخی بوموقعده استعمال اولنور وقل نفی محض موقعنده استعمال اولنور اقل کلمه‌سی
کبی نته که اکثر کل مقاسنده مستعمل اولور ومنه یقال قل رجل واقل رجل یقول ذلك الا زید معناهما مارجل یقوله
الاهو قال الشارح ومنه یقال قلمایفعل کذا ولهذا یصح ان یستثنی منه علی حد مایستثنی من النفی فیقال الاقاعدا
اوقائما وقل برکسه‌سی اولمیان فرد ویکتا آدمه اطلاق اولنور یقال رجل قل ای فرد لااحدله وقل برنسنه‌یی
کوترمك معناسنه‌در یقال قل الشیء اذاحمله ورفعه وقله دترمکه دینور یقال اخذته القلة ای الرعدة کوزدك
معناسنده کویا که اول نسنه‌یی استقلال ایلمکله تحمله مقتدر اولمق ودترمك معناسنده کویا که قوتی قلیل اولمق
تصور ینه محمولدر پس ایکی معنادخی مجازیدر القلیل امیر وزننده وصفدر آزجه نسنه‌یه دینور یقال شیء قلیل
ضد کثیر وجثه‌سی نحیف وزبون بودوره اطلاق اولنور یقال رجل قلیل ای قصیرنحیف بونك مؤنثی قلیله در
جمعلری قلیلون واقلاء کلور احباء وزننده وقلل کلور ضمتینله وقللون کلورضمتینله وقلیل عددی آزاولان نسنه‌ده
وجثه‌سی خرده اولان انسانده وحیوانده استعمال اولنور القلال غراب وزننده والقلال سحاب وزننده
قلیل کبی صفتلردر آزنسنه‌یه دینور الاقلال همزه‌نك کسریله برنسنه‌یی آزالتمق وآزقلمق معناسنه‌در یقال
اقل الشیء اذاجعله قلیلا و برنسنه‌یی آزجه بولمق معناسنه‌در یقال اقل الشیء اذاصادفه قلیلا و برنسنه‌یی
میدانه آزجه چقرمق معناسنه‌در یقال اقل الشیء اذااتی بقلیل و برآدمی دترمه طوتمق معناسنه‌در که دترتمك تعبیر
اولنور یقال اقلته الرعدة اذارعد و برآدم زنکین ایکن فقیر اولمق معناسنه‌در یقال اقل الرجل اذاقل جدته ای ماله
و برنسنه‌یی قالدروب یوکلنمك معناسنه‌در یقال اقل الشیء اذاحمله ورفعه التقلیل تفعیل وزننده بودخی
برنسنه‌یی آزالتمق وابتداء ازجه قلمق معناسنه‌در یقال قلله اذاجعله قلیلا المقل میمك ضمی وقافك کسریله که
اقلالدن اسم فاعلدر والاقل اجل وزننده شول فقیره اطلاق اولنور که مقدمازنکین اولوب بعده مالنه
قلت کلوب لکن بر مقدار ازجه بقیه‌سی قالمش اوله یقال رجل مقل واقل ای فقیر وبه بقیة واقل نفی محض موقعنده
مستعملدر نته که مثالی اوائل ماده ده مرورایلدی المقالة مفاعله وزننده برنسنه‌یی برآدمه ازجه عدّ وجزم
ایلسون دیو صورتا آزجه کوسترمك معناسنه‌در مثلا یولده صوسزلقدن اندیشه ایلمکله چوق طلب ایلمسون دیو
مستصحبی اولان صویی آزجه کوسترمك کبی تقول قاللت له الماء اذاخفت العطش فاردت ان یستقل مالك یعنی
فلایطلب منك کثیرا و برآدمه آزجه عطیه و یرمك معناسنه‌در تقول قاللت له اذاقالت عطاءه ولسان العربده قالت
ماعطیته عنوانیله مرسومدر القلل ضمتینله قلیل کلمه‌سینك جمعیدر که ذکراولندی وقبائل مختلفه‌دن یاخود غیر
مختلفه‌دن اولان بلوك بلوك آدملره دینور واکر مجموعی بریره کلوب مجتمع اولسه‌لر اول صورتده قلل دینور صرد وزننده
القلة قافك فتحیله برعلتدن یاخود فقر وفاقه‌دن ناشی آخرسمته کوچمکه دینور بومکرر قیداولنمشدر یقال احسست
بهم قلة ای نهضة من علة اوفقر القلة قافك ضمیله باشك تپه‌سنه دینور یقال قلة الرأس ای اعلاه کذلك اورکنك

وطاغك تپه‌لرینه اطلاق اولنور علی قول هر نسنه‌نك تپه‌سنه اطلاق اولنور وجماعت انسانی‌یه دینور و بیوك كوپه
دینور علی قول بیوك دستی‌یه دینور یاخود مطلقا دستی‌یه دینور یاخود صاقسیدن اولانه دینور یقال عنده قلة من قلال
هجر وهی الحبّ العظیم او الجرّة العظیمة او عامّة او من الفخار و كوچك برداغه دیمكله ضدّ اولور جمعی قلل كلور
صرد وزننده وقلال كلور جبال وزننده وقلة السیف قلجك قبیعه‌سنه یعنی پراز وانه‌سنه دینور الاستقلال برنسنه‌یی
قالدروب یوكلنمك معناسنه‌در یقال استقلّ الشیء اذا حمله ورفعه و یوكسلمك معناسنه‌در یقال استقلّ الطائر
فی طیرانه اذا ارتفع ونبات اوزایوب بویلنمق معناسنه‌در یقال استقلّ النبات اذا اناف و بر یردن كوچوب كتمك
معناسنه‌در یقال استقلّ القوم اذا ذهبوا وارتحلوا و برنسنه‌یی آز نسیمق معناسنه‌در یقال استقله اذا عده قلیلا
وطارلق واویكه‌لنمك معناسنه‌در یقال استقل الرجل اذا غضب و برآدمی دترتمه طوتمق معناسنه‌در یقال
استقلته الرعدة اذا ارعدت التقالّ تشدید لامله تفاعل وزننده بودخی برنسنه‌یی آز نسیمق معناسنه‌در یقال
تقالّه اذا عدّه قلیلا وكونش درجه‌سندن یوریوب ارتفاع بولمق معناسنه مستعملدر یقال تقالّت الشمس
اذا ترحلت قال الشارح ومنه الحدیث حتی تقالّت الشمس ای استقلت فی السماء وارتفعت القلّ قافك كسریله
شول طپراقده‌كی چكرده‌كه دینوركه طوپ اولمیوب یالكزجه وضعیف نابت اوله ودترمكه دینور علی قول غضب
استیلاسنده اولان دترمكه یاخود برنسنه‌یه اولان فرط حرص وطمعدن عارض اولان دترمكه دینورنته كه قلّه
دخی بو معنایه‌در جمعی قلل كلور عنب وزننده یقال اخذه القلّ والقلّة ای الرعدة او اذا كانت غضبا او طمعا
وقلّ قصه والحق دیواره دینور القلال كتاب وزننده آصمه كر ویدلرینه اورپلان طیاغه دینور وكوچك هركه
دینور الشلیلة والقلیلیّ قافلرك ولام مشدّده‌لرك كسره‌لریله والاقلیلی همزه‌ٔ مكسوره ایله هپ وجمیع
معناسنه‌در یقال اخذ بقلیله وقلیلاه واقلیلاه ای بجملته القلیّة قافك ولام مشدّده‌نك كسریله جمیع وجماعت
معناسنه‌در یقال ارتحلوا بقلیتهم ای بجماعتهم لم یدعوا وراءهم شیئا و یقال اكل الضبّ بقلیته ای بعظامه
وجلده یعنی اعرابی كلری كمكیله ودریسیله بوس بتون خورده چكوردی وقلیه نصاری طائفه‌سنك صومعه كونه
عبادتخانه‌لرینه دینور مترجم دیر كه ابن اثیر بونی نهایه‌ده قلی ماده‌سنده رسم و بیلرنده كلاذه معرّبی اولمق
اوزره قلایه تعبیر اولنان صومعه طرزنده عبادتخانهٔ مخصوصلریله بیان ایلمشدر القلقال سلسال وزننده
اصلا آرام ایلمیوب دائما سفره مداوم آدمه دینور یقال رجل قلقال ای مسفار القلقل هدهد وزننده
خفیف وچالاك آدمه دینور و قلقل و قلاقل علابط وزننده یوالده رفیقلرك امورلرینه قوشوب همیشه بری
اوته سعی واعانت ایدر اولان جست وسبكروح غیرتلو آدمه دینور یقال رجل قلقل وقلاقل ای معوان
سریع التقلقل القلقل زبرج وزننده برنباتدر كه سیاه وخوشبودانه‌لری اولور مطلقا جماعی محرّك خصوصا
سمسم ایله دق اولنوب عسل ایله معجونی اولبابده بی نظیردر واكا قلقلان وقلاقل دخی دیرلر قافلرك ضمیله علی قول
ایكیسی بشقه جد نباتلردر قلقلانك كوكی مغاث دیدكلری كوكدر ومغاث عندالاكثر رمّان برّی كوكیدر ومنه المثل
دقك بالمنحاز حب القلقل * وعامّه بونی فا ایله تكلم ایدرلر غلطدر صواب اولان قاف ایله اولمقدر ذكر اولنان دانه‌لر
دوكیلوب قیرلمز درجه‌سنده صلب ومتین اولمغله فرط صلابتده مثل اولمشدر بغایت شحیح و بخیل كیسه برنسنه
طلبیله ابرام والحاح اولنمق موقعنده ضرب اولنور منحاز هاونه دینور ومثل مزبور نحز ماده‌سنده دخی ذكر اولندی
القلقلانی قافلرك ضمیله اوكیك قوشنه شبیه برقوش آدیدر القلقلة زلزله وزننده سسلنمك معناسنه‌در یقال
قلقل الشیء اذا صوّت وقلقله وقلقال زلزال وزننده برنسنه‌یی ارغلیوب دپرتمك معناسنه‌در یقال قلقل الشیء
اذا حرّكه و بعضلر عندنده قلقالده قافك فتحیله ده جائزدر علی قول كسر ایله مصدر وفتح ایله اسمدر وسیر وسیاحت
ایدوب كزمك معناسنه‌در یقال قلقل الرجل فی الارض اذا ذهب بها حروف القلقله اهل صرف وتجوید
عندنده بش حرفدن عبارتدر كه قطب جد تركیبی مشتملدر عندالوقف احداث صوت ایلدكلری‌چون اطلاق
اولندی التقلقل تزلزل وزننده بری اوته دپرنمك وارغلانمق معناسنه‌در یقال تقلقل الشیء اذا تحرّك القلی
ربی وزننده بودور قیزه دینور قلما قافك ضمی ولام مشدده‌نك فتحیله كه مجهول ماضی‌در معلوم اولان قلما
كلمه‌سنده لغتدر تقول قلما جئتك بمعنی قلما جئتك مترجم دیر كه معلوم اوله كه اشبو قلما تركیبی كه قلّ‌دن فعل ماضیدر
ماء لفظنه متصلدر ایكی معنایه استعمال اولنور بری نفی محض معناسنه‌در و بری شیء قلیل اثباتی ایچوندر مثلا قلما جاء
تركیبی اوّله كوره هیچ كلدی وثانی‌یه كوره پك آز كلدی دیمك اولور واوّلدن استثناء اولنور و بو قلما وطالما كلمه‌لرنده
واقع ماء لفظی كافه‌در فعللری فاعل نحوی طلبندن منع ایلمشدر و بعضلر عندنده مصدریه‌در وفاعل مصدردر مطلب

قلّ مجیئه دیمك اولور لكن قول اوّل ارجحدر بناء علیه فعللره متصلا رسم اولنور ومصدریه‌یه ذاهب اولنلر عندنده
منفصلا مرسوم اولور المقلل معظم وزننده پراز وانه‌لی قلجه دینور یقال سیف مقلل ای له قبیعة القمل
نمل وزننده بته دینور فارسیده سپش دینور بقله‌یی دلوب باش بتی اول دلكه وضع ایدوب بلع ایلسه‌لر حمای ربعی
دفع ایچون مجربدر مفردی قمله‌در القمال سحاب وزننده بودخی كهله‌یه دینور قمل قریش حب صنوبره اطلاق
اولنور كه چام فستغیدر قملة النسر بربوجكدر القمل فتحتینله بتلی اولمق ووجود بتلنمك معناسنه‌در یقال قمل
رأسه قملا من الباب الرابع اذا كثر قمله وعرفج دیدكلری اغاجك داللری برمقدارجه قراروب كهله شكلنده نسنه‌لر
پیدا اولمق معناسنه‌در یقال قمل العرفج اذا اسودّ شیئا وصار فیه كالقمل وناس چوغالمق معناسنه مستعملدر
یقال قمل القوم اذا كثروا و بعد الهزال سمورمك معناسنه مستعملدر یقال قمل الرجل اذا سمن بعد الهزال و برآدمك
قارنی قباروب بیومك معناسنه مستعملدر یقال قمل بطنه اذا ضخم القمل كتف وزننده بتلی آدمه و بتلی
نسنه‌یه دینور ومنه غلّ قمل یعنی فی الحدیث من النساء غلّ قمل یقذفه الله تعالی فی عنق من یشاء ثمّ لا یخرجها
الا هو یعنی نسواندن برصنف واردر كه اول غلّ قمل یعنی بتلی دمور لاله درآنی باری تعالی دیلدیكی قولك كردننه
كچورر و بعده لطف ورحمتندن ینه كندیسی اخراج وتخلیص ایدر بونك اصلی بودر كه عربلر طوتساغك بوننه
اوزری تویلو قایشدن طوق كچوررلر اول طوتساغك زندانده طول مكثی سببیله اول تویلره كهله اوشوب
برطرفدنده محبوسه اول اذا ایدر و بر وجهله اول كهله‌لرك دفعنه چاره بوله‌مز بو مناسبتله متصل زوجنی آزرده ایدن
بدخوی وموذیه وملعونه عورتده مثل اولدی الاقمال همزه‌نك كسریله رمث دیدكلری نباتك یپراغی یكیجه
یاروب كهله طرزنده طمور جقلنمق معناسنه‌در یقال اقمل الرمث اذا تفطر بالنبات وقدبد اورقه صغارا القملیة
جبلیه وزننده والقملة فرحه وزننده والقملة سكره وزننده جوجه عورته دینور یقال امرأة قملیة وقملة
وقملة ای قصیرة جدّا القملیّ عربیّ وزننده حقیر الشان بودوره دینور وصكره دن بلدی اولمش بدوی‌یه دینور
یقال هو قملیّ ای بدویّ صار سوادیّا القمل سكر وزننده خرده قرنجه‌یه دینور وقناد سز چكر كه‌یه دینور كه
كوترم چكر كه تعبیر اولنور علی قول بو برجنس كوچك بوجكدر كه قزل قنادلری اولور وخرده كنه‌یه شبیه بر بدرایحه
بوجكه‌ده دینور كه اكینلره مستولی اولور لكن بو چكر كه كبی اكل ایلمیوب دانه‌لر هنوز تازه ایكن اوزنی صوروب محو ایدر
بعضلر دیدیكه بیوك كنه اندامنده بر بوجكدر مفردی قمله‌در وعندالبعض مراد كهله‌در لكن بو قول مردوددر
مؤلف اشبو فارسلنا علیهم الریح والجراد والقمل آیت كریمه‌سنه تلمیح ایلمشدر قملی جمزی وزننده برموضع آدیدر
قملان فتحاتله یمنده بر بلده آدیدر قموله قافك فتحیله صعید مصرده بر بلده‌در البحر المحیط فی شرح الوسیط
للغزالی مصنفی احمد بن محمد القمولی اورادندر المقمل منبر وزننده فقیر ایكن زنكین اولمش آدمه دینور التقمل تفعل وزننده
برمقدارجه سمورمكه بشلمق معناسنه‌در یقال تقمل الرجل اذا بدا ادنی السمن فیه القمولیا قافك فتحیله رخامه شبیه آق
و براق صفحه‌لردر صوایله وسركه ایله محلولنی طلا بالخاصه حرق ناره نافعدر مفرداتده بونی طین قیمولیا عنوانیله ثبت
وتركیده كفه كیلی تعبیر ایتدكلری چامور ایله بیان ایدرلر لزوجتلی وقیر یلمسی وصوده انحلالی بطیء اولور بلادانداسدن
وارمندن ظهور ایدر ولفظ مزبور یونانیدر القمیثل ثای مثلثه ایله سمیدع وزننده بدیور و یشلی آدمه دینور
یقال رجل قمیثل ای القبیح المشیة القمعل قنفذ وزننده والقمعول زنبور وزننده بیوك كاسه‌یه دینور علی قول
كوچك كولكه دینور یقال سقانی بالقمعل والقمعول ای القدح الضخم او القعب الصغیر وقمعل بوغزی طارجه
قزغانه دینور و بركوچك قوش آدیدر كه بیونی و بورنی پك قصه اولور وعورت فرجنك دلجكنه دینور بونده عینك
فتحیله ده زبانزده‌در القمعولة فانك ضمیله بدنده اولان جابجا عقده‌یه دینور كه دوكوم كبی دوكولوب طومالور جمعی
قماعیل‌در یقال فی رأسه قماعیل ای حجر واغاج چچكنك طمورجغنه دینور القمعال قافك كسریله برقومك
سید وذیشانه دینور یقال هو قمعال القوم ای سیدهم وچوبانلرك باشبوغنه دینور القمعلة دحرجه وزننده
بركسه قمعال اولمق معناسنه‌در یقال قمعل الرجل اذا كان قمعالا ونبات واشجار طمور جقلنمق معناسنه‌در
یقال قمعل النبت اذا اخرجت قماعیله القمعالة قافك كسریله پك اكری ذكر باشنه دینور القنئل نونله وهمزه
ایله زبرج وزننده فیل دیدكلری حیوانك بیوننه دینوركه یوق درجه‌سنده قصه اولور و بودور عورته دینور القنبل
والقنبلة قافلرك فتحیله انسان كروهنه وآت بلوكنه دینور جمعی قنابلدر القنابل علابط وزننده برمعروف
جارك اسمیدر وقالین كوده‌لی آدمه دینور القنبل سنبل وزننده بودخی قالین كوده‌لی آدمه دینور وجست
وسبكروح وحدّت دماغ صاحبی اوغلانه دینوركه شعله جوّاله كبی جولان ایدر یقال غلام قنبل ای حادّ الرأس

خفیف الروح و برشجر آدیدر ومحمد بن عبدالرحمن القباری لقبیدر که ابن کثیرك راویسیدر دیکر راویسی
بزّی‌در القبلانی قافك ضمیله شول شجره‌یه دینور که ناسدن برکروهی جمع ایلمیه یعنی ایچنده طبخ اولنان
طعام برکروهه کافی اوله یقال قدر قبلانی اذا کانت تجمع القبلة من الناس شارحك بیاننه کوره صواب اولان
قبلانیه اولمقدر لکن لفظی اعتباریله تذکیری ممکندر القبلة قنفذه وزننده نهس دیدکلری که ابو براقش دخی
دیرلر قوشدر آنی طتوب آولیه جق دوزاغه دینور القبلة دحرجه وزننده برآدم یالکز باشنه ایکن جماعت
صاحبی اولمق معناسنه در یقال قنبل فلان اذا صار ذاقنبلة بعد الوحدة وشجر قنبل یاقمق معناسنه در یقال
قنبل الرجل اذا اوقد شجر القنبل القنبیل زنبیل وزننده قوملرده بولنور برکونه تخم اسمیدر که قرمزی‌یه مائل
اولور قابض وصوغلجانلری مخرج وجرب وسعفه‌یه بغایت نافعدر مفرداتده بودار وقومه شبیه وحمرته مائل
صاری نسنه‌در وعند البعض سمادن نازل اولور من مقوله‌سی اولمق اوزره مرسومدر خلقك قنبیل اوتی دیدکلری
بودکلدر اول کا کنج درکه ایت اوزمی انواعندندر القنثلة ثای مثلثه ایله دحرجه وزننده ایاقله طپراق صاوروب
یورمك معناسنه‌درنته که تقثله دخی بو معنایه‌در یقال یقنثل الرجل اذا کان یثیر التراب عند المشی القنجل
قنفذ وزننده کوله‌یه دینور عبد معناسنه القنحل حای مهمله ایله قنجل وزننده ومرادفیدر علی قول بر امرز شریر
کوله‌یه دینور یقال له قنحل ای عبد او هو شر العبید القندل جندل وزننده والقنادل علابط وزننده
والقندویل زنجبیل وزننده باشی بیوك دوه‌یه وسائره‌یه دینور وپك اوزون شیئه دینور القندلة دحرجه وزننده
انسان وحیوانك باشی بیوك اولمق معناسنه‌در یقال قندل الرجل والجمل اذا اعظم رأسه وکوشك وصالق
یورمك معناسنه‌در یقال قندل فی مشیته اذا مشی فی استرخاء واسترسال القندلی جعفری وزننده برجنس
شجر ادیدر القندیل قافك کسریله معروفدر که لسانمزده قافك فتحیله متعارفدر شارح دیر که نونك اصالتی
وزیاده‌سی مختلف فیهدر القندول زنبور وزننده شام دیارنه مخصوص برشجر اسمیدر که چیچکندن شریف
ومعتبر دهن استخراج ایدرلر بو شجر دارشیشعان درکه ترکیده عود فرنکی وشمشك اغاجی وقندیل اغاجی تعبیر
اولنور القندعل جردحل وزننده احمق وسبکمغز آدمه دینور القندفیل زنجبیل وزننده کنده پل فارسی
معربیدرکه ایری فیل دیمکدر بعده مطلقا ایری ودیزمان نسنه‌یه اطلاق اولندی وعند البعض ایری باشلو ناقه‌یه
اطلاق اولنور القندعل قندعل وزننده ومرادفیدر القنصل قنفذ وزننده بودوره دینور القنعدل
سفرجل وزننده احمق آدمه دینور القنفلة فایله دحرجه وزننده آغر آغر یورمك معناسنه‌در یقال یقنفل
الرجل ای یمشی ثقیلا القنفل قنفذ وزننده بررجل اسمیدر وایری دیشی بکی‌یه دینور القنقل قافله جعفر وزننده
بیوك او لچکه دینور یقال اعطاه بالقنقل ای المکیال الضخم و یورکن ایاغنی بره آغر آغر بصان آدمه دینور
یقال رجل قنقل ای الثقیل الوطء وقنقل کسرای عجمك تاج مخصوصی اسمیدر القول قافك فتحی وواوك سکونیله
سوزه دینور کلام معناسنه علی قول مطلقا لسانك مذل ونشر وافشا ایلدیکی یعنی تکلم ایلدیکی سوزدن عبارتدر
کرك تام وکرك ناقص اولسون جمعی اقوال وجمع الجمعی اقاویل‌در تقول سمعت قوله ای کلامه او هو کل لفظ مذل به
اللسان تاما او ناقصا پس تفسیر بن بیننده فرق اولور زیرا تفسیر اول کلام نفسی‌یه ده شاملدر وثانی مخصص
باللسان‌در کذلك تفسیرا ولدن مراد کلام مرتبه‌درکه اجزاسی تام ومستغنی اولان سوزدر نحو بونك جمله دیدکلریدر
پس اکا کوره زید قائم کلامنه قول دینور یالکز زید لفظنه دینمز وثانی‌یه کوره جمله‌یه وزیده وقائمه قول اطلاق اولنور
بو صورتده بینلرنده عموم وخصوص من وجه اولور و بعضلر دیدیکه قول خیر اولان سوزه وقیل وقال وقاله شره
اولاننه مخصوصدر وعلی رأی قول کلمه‌سی مصدردر وقیل وقال اسملردر و بعضلر دیدیکه قول وقیل قافك
کسریله وقوله قافك فتحیله ومقال ومقاله میملرك فتحیله مصدرلردر سویلك معناسنه‌در خیر وشرده مستعملدر
یقال قال الرجل یقول قولا وقیلا وقولة ومقالا ومقالة اذا تکلم مؤلفك بصائرده بیاننه کوره قیل وقال که اسملردر مطلب
فضول کلمانده استعمال اولنورلر فارسیده کفتکو وترکیده سوزصاو تعبیر اولنور ومنه انه علیه السلام نهی عن قیل
وقال و بونلر عند البعض فی الاصل فعل ماضی اولمغله بنا محکی اوزره آخرلری مفتوحدر وعند البعض اسمیت
سبیله مجروردر وقول وجوه عدیده‌یه اطلاق اولنور اظهری نطق واسطه‌سیله خارجه ابراز اولنان حروفدن
مرکب لفظدر کرك مفرد وکرك جمله اولسون فارسیده سخن وترکیده سوز دینور ثانی نفس انسانیده قبل الابراز متصور
اولانه اطلاق اولنور یقال فی نفسی قول ثالث اعتقاد معناسنه مستعملدر یقال فلان یقول بقول ابی حنیفة
رابع برنسنه‌یه دلالت معناسنه‌در یقال امتلاء الحوض فقال قطنی خامس برنسنه‌یه قصد وعنایة صادق

معناسنه‌در یقال فلان یقول بکذا ای یقصده بعنایة صادقة سادس اهل معقول حد وتعریف معناسنه
استعمال ایدرلر یقولون انّ قول الجوهر کذا سابع الهام معناسنه مستعملدر یقال قیل به ای الهم وابن اثیر
نهایه‌ده دیدیکه عرب قول ماده‌سنی اتساع ومجاز اوزره جمیع افعالدن عبارت ایدوب کلامك غیریده استعمال
ایدرلر مثلا قال بیده دیرلر اخذ معناسنه پس مجاز بمرتبتین اولور وقال برجله دیرلر مشی معناسنه وقالت عینه دیرلر
اومأت معناسنه وقال بثوبه دیرلر رفعه معناسنه وفعل قول کلام معناسنه اولورسه مابعدنده عمل ایلمز و بعضلر
اعمال ایدوب مثلا قلت زیدا قائما دیرلر وقول ظن معناسنه استعمال اولنورسه استفهامه مقارن اولدیغی
حالده عمل ایدر مثلا متی تقول زیدا ذاهبا دیرلر انتهی وقول قهر وغلبه معناسنه مستعملدر یقال قال به ای غلب به
ومنه حدیث الدعاء سبحان من تعطف بالعز وقال به ای تردّی برداء العز وغلب به کل عزیز وملك علیه امره وقتل
معناسنه مستعملدر یقال قال القوم بفلان اذا قتلوه وابن انباری دیدیکه قال کلمه‌سی تکلم وضرب وغلب ومات
واستراح واقبل معنالرینه استعمال اولنور معنای اولده حقیقی وسائرده اتساعه مبنیدر که جمله‌سنده مجاز بمرتبتین
اولور وکاه اولور که طفق واخذ کلمه‌لری کبی افعاله تهیوء واستعداده دلالتله تعبیر اولنور یقال قال فاکل وقال
فضرب وقال فتکلم ونحوه وقال کلمه‌سنك مجهولنده قیل دینور وقول دخی آنده لغتدر قافك ضمی وواوك سدّیله
نته که کتب صرفده مبیندر وتقول کلمه‌سی استفهامه مقارن اولورسه عملده تظن مجراسنه اجرا ایدرلر یعنی تظن کبی
تقول ایله مفعولیتی منصوب ایدرلر مثلا متی تقول زیدا ذاهبا دیرلر القائل اسم فاعلدر سویلیجی متکلم معناسنه یقال
هو قائل وقال علی القلب والحذف وقوول کصبور بالهمز والواو وقائل کلمه‌سنك جمعی قوّل وقیل کلور رکع وزننده
کویا که قیل لفظندندر وقاله کلور ساده وقاده کبی وقوؤل کلور ضمتیله همزه ایله وواو ایله القوّال شدّاد وزننده
والقوّالة علاّمه وزننده والتقولة والتقوالة تالك کسریله والمقول منبر وزننده والمقوال محراب وزننده
والقولة همزه وزننده خوشکوی ونازك سخن آدمه دینور علی قول طلاقتلو فصاحتلو کثیر القول آدمه
دینور یقال رجل قوّال وقوّالة وتقولة وتقوالة ومقول ومقوال وقولة ای حسن القول او کثیره لسن ومؤنثنده
مقول ومقوال دینور و بو معنادن اسم قاله وقیل وقال درکه کوزل سوز یاخود چوق سوز دیمك اولور وشول
قال وقیل که انه نهی عن قیل وقال حدیثنده وارددر قالدن مراد ابتدای کلام وقیلدن مراد جوابدر که صحت
وحقیقتی معلوم اولمیان بیهوده سؤال وجوابدن نهی ایلمشلردر بو معنا مصدر یاخود اسم اولملرینه مبنی‌در
شارح دیرکه نهایه‌ده فعل اولمق اوزره ده روایت مثبتدر یعنی امر مهمی ترك ایدوب فلان شویله دیدی
و بویله دینلدی دیو بیهوده تضییع جوهر انفاس ایلمکدن نهی شرعی وارد اولمشدر انتهی ابن اقوال وابن قوّال
شدّاد وزننده طلاقتلو بلاغتلو خوش سخن ونازك اداکسیه اطلاق اولنور یقال هو ابن اقوال وابن قوّال
ای فصیح جید الکلام الاقوال همزه‌نك کسریله برکسه حقنده دیمدیکی سوزی دیدك دیو ادعا ایلمك معناسنه‌در
یقال اقوله مالم یقل اذا ادّعاه علیه التقویل تفعیل وزننده والاقالة اماله وزننده بونلرده اقوال معناسنه‌در
یقال قوّله واقاله مالم یقل اذا ادّعاه علیه المقول والمقوول اصلی اوزره اسم مفعوللردر سویلنمش سوزه دینور
یقال قول مقول ومقوول التقوّل تفعل وزننده برآدم قریحه سندن یلان سوز پیدا ایلمك معناسنه‌در یقال
تقوّل قولا اذا ابتدعه کذبا المقوّلة معظمه وزننده مرّة بعد اخری سویلنمش سوزه دینور یقال کلمة مقوّلة
ای قیلت مرّة بعد مرّة المقول منبر وزننده کثیر القول آدمه دینور که ذکر اولندی ولسانه اطلاق اولنور یقال له
مقول فصیح ای لسان و پادشاهه اطلاق اولنور علی قول ملوك حمیره مخصوصدر مراد ایلدیکی کلامی قول
وانفاذ ایلدیکیچون اطلاق اولندی و بعضلر دیدیکه ملك اعلادن یعنی شاهنشاهدن دون اولان ملکه
اطلاق اولنور جمعی مقاول ومقاوله کلور میملرك فتحیله القیل قافك فتحیله بودخی حمیر قبیله‌سنك ملکلرینه
اطلاق اولنور اصلی قیل ایدی فیعل وزننده نافذ اولدیغیچون اطلاق اولنمشدر جمعی اقوال درا صلنه مبنی
واقیال کلور لفظنه مبنی ارباح کبی الاقتیال افتعال وزننده حاکم اولمق معناسنه‌در یقال اقتال علیهم اذا احتکم
واختیار ایلمك معناسنه‌در یقال اقتال الشیء اذا اختاره القولیة بولیه وزننده اراذل واوباش مقوله‌سی سفله
ناسه اطلاق اولنور یقال هم القولیة ای الغوغاء القال قول معناسنه‌درکه ذکر اولندی وقله معناسنه‌درکه
صبیانك چلیك تعبیر ایتدکلری برقارش مقداری اغاجه دینور علی قول چلیکی چاله جق دکنکه دینور جمعی
قیلان‌در قافك کسریله قوله قافك ضمیله ابن خرشید لقبیدرکه ابو القاسم القشیری شیخیدر القهبلة
قافك وبانك فتحیله کودمسی یوغون دیشی بیان اشکنه دینور و بدراو یورویشه دینور القهبل جعفر وزننده

یوزه دینور وجه معناسنه یقال حیاالله قهبلك ای وجهك القهبلة دحرجه وزننده برآدمه حیاالله قهبلك
اداسیله دعا ایلمك یاخود تحیت حسنه ایله تحیت ایلمك معناسنه دربوندن لسانمزده القشلمق ایله تعبیراولنور
یقال قهبل فلا نا اذاقال له حیاالله قهبلك اوحیاه باحسن تحیة القهل سهل وزننده والقهول قعود
وزننده بدنك دریسندن تاب وطراوت چكیلوب قوبقوری قالمق معناسنه در یقال قهل جلده وقهل قهلا
وقهولا من الباب الثالث والرابع اذایبس وقهل احسانه شكرایلمیوب كفران ایلمك معناسنه در یقال قهل فلان
قهلا من الباب الثالث اذاكفر الاحسان و برآدمی سوء ذكرایله یاد ایدوب ذم وقدح ایلمك معناسنه در یقال
قهل فلا نا اذااثنی علیه ثناء قبیحا القهل فتحتینله برآدم تنظیف بدنه تقید ومبالات ایلمیوب دائما كیرلو پاسلو
اولمق معناسنه در یقال قهل الرجل قهلا من الباب الرابع اذالم یتعهد جسمه بالماء ولم ینظفه و بركسه نك كندیسنه
ویردیكی عطیه یی آزنسیمق معناسنه در یقال قهل الرجل اذااستقل العطیة التقهل تفعل وزننده بودخی
كوده نك دریسی قوبقوری قالمق معناسنه درعلی قول بو كثرت عبادت ووفرت مجاهدتدن ناشی بدن نحیف اولوب
قوبقوری قالمغه مخصوصدر یقال تقهل جلده اذایبس اوهوخاص بالیبس من كثرة العبادة و برآدم تنظیف بدنه
مبالات ایلمیوب چركین وسخناك اولمق معناسنه در یقال تقهل الرجل اذالم یتعهد جسمه بالماء
ولم ینظفه و یاپجه یاپجه یوریمك معناسنه در یقال تقهل الرجل اذامشی مشیا ضعیفا وسس آهسته وضعیف
اولمق معناسنه در یقال تقهل صوته اذاضعف ولان القیهل والقیهلة فاقلرك فتحیله انسانك یوزینه وچهره سنه
دینور ومنه قول علی كرم الله وجهه لكاتبه واجعل حند رتیك الی قیهلی ای مقلتیك الی وجهی الانقهال
انفعال وزننده برآدم پیرلكدن یابرعلتدن ناشی ضعیف وافكنده و بیمجال اولمق معناسنه در یقال انقهل الرجل
اذاسقط وضعف واماهمیان نام شاعرك حمار واتانی وصفنده انشاد ایلدیكی اشبو* تضرحه ضرحا فینقهل
مصراعنده ینقهل كلمه سی كه لامك تشدیدیله دراصل تخفیفله اولوب ضرورت ایچون تثقیل ایلدی شارح دیركه
ابن سكیت معنای مرقومده انقهلال ماده سنی دخی روایت ایلمكله اكا كوره ینقهل انفعلالدن اولمز قیهل
حیدر وزننده بررجل اسمیدر القائلة نائله وزننده وقتنه نصف نهار وقتنه دینور تقول اتیته عند القائلة
ای نصف النهار ومصدراولور كماسیذكر ونصف نهار وقتنده ایچیلان صویه اطلاق اولنور حالیت علاقه سیله
یقال شربت الابل قائلة ای ماء فی وقت القائلة بورادہ قائلة لفظی ظرف اولمق دخی محتملدر القیل سیل وزننده
والقائلة والقیلولة حیلوله وزننده والمقال والمقیل میملرك فتحیله نصف نهار وقتنده اویومق
معناسنه در یقال قال الرجل یقیل قیلا وقائلة وقیلولة ومقالا ومقیلا اذانام فی القائلة وقیل سیل وزننده شرب
كلمه سی كبی اسم جمع اولور قیلوله ایدن كسه لره دینور وقیل وقیول صبور وزننده نصف نهارده ایچیلان سوده
دینور تقول شربت القیل والقیول وهواللبن الذی یشرب فی القائلة و بعضلرعندنده قیل نصف نهارده سود
ایچمك معناسنه مصدردر یقال قال الرجل قیلا اذاشرب اللبن فی القائلة وقیل نصف نهارده صاغیلان
ناقه یه دینورقیله دخی دینور یقال ناقة قیل وقیلة اذاكانت تحلب عند القائلة وقیلوله ایدن آدمه دینور یقال
هوقیل ای قائل وقیل بیع معقودی فسخ ایلمك یعنی بازاری بوزمق معناسنه كلور تقول قلته البیع بكسر القاف
اقیله قیلا اذافسخته شارحك بیاننه كوره بومعناقیل ماده سندندر كه نصف نهارده سود ایچمك معناسنه دركه
دفع حرارتی مستلزمدر دفع حرارت جهتنی تصورایله دفع عقد بیع معناسنده استعمال اولندی پس بو اقالة
بیع ماده سی یائیه درو بعضلرواویه درد یدیلرثلاثیدن ورودنی كویا كه انكار ایدوب اقاله نك همزه سنی ازاله یه حمل
ایلدیلرلكن غیرصحیحدر و قیل عاد قومندن بركسه دركه مكه یه وفود ایلمشدر یعنی دیارلرنده احتباس مطر اولمغله
استسقا ایچون برمقدار كسه لرایله مكه یه كلوب استمطار وطلب واختیار لریله سحاب عذاب صدمه سیله مظهر
تبار اولدیلر القائل قیوله دن اسم فاعلدر جمعی قیل كلور ركع وزننده وقیال كلور رمان وزننده التقیل
تفعل وزننده قیلوله ایلمك معناسنه در یقال تقیل الرجل اذانام فی القائلة ونصف نهار وقتنده نسنه ایچمك علی قول
اولوقتده ناقه یی صاغمق معناسنه در یقال تقیل الرجل اذاشرب فی القائلة اوحلب الناقة فیها و بركسه اوضاع
واخلاق واطوارنده پدرینه چكمك معناسنه در یقال تقیل اباه اذااشبهه و بریرده صو بركمك معناسنه در یقال تقیل الماء
اذااجتمع التقییل تفعیل وزننده برآدمه قائله وقتنده نسنه ایچورمك معناسنه در تقول قیلته اللبن اذاسقیته اباه
عند القائلة ودوه یی قائله وقتنده صویه كتورمك معناسنه در تقول قیلت الابل اذا اوردتها الماء فی القائلة
الاقالة همزه نك كسریله بودخی دوه یی قائله وقتنده صوارمق معناسنه در تقول اقلت الابل بمعنی قلتها

وپازاری

و بازاری بوزمق معناسنه در تقول اقلته البیع اذافسخته وجرم وخطایی عفوایلمك معناسنه مستعملدر
ومنه یقال اقال الله عثرتك واقالكها ای صفح عنك الاستقالة اقالهٔ بیع طلب ایلمك معناسنه در یقال
استقاله اذاطلب الیه ان یقیله التقایل تفاعل وزننده بایع ایله مشتری بینلرنده معقود اولان
بازاری بوزشمق معناسنه دركه مبیع مالكه وثمن مشتری یه عائد اولور یقال تقایل البیعان اذاتفاسخا قیله قافك
فتحیله اوس وخزرجك والده لری اسمیدر و یمنده شهر صنعاء تراببنده واقع كنن نام طاغك تپه سنده بر یلانقه آدیدر
وقیله دبه علتنه دینور بونده قافك كسریله افصحدر یقال به قیلة ای ادرة و بو عارضه فتق انواعندندر زیرا برقاچ
نوع اولور فتق و قیله ادره كبی قیال كتاب وزننده بادیه ده برطاغك آدیدر القیولة صبوره وزننده ثول ناقه یه
دینور كه صاحبی سودنی قائله وقتنده صاغوب ایچمك ایچون مرعایه ارسال ایلمیوب خانه ده توقیف ایلیه الاقتیال
افتعال وزننده دكشمك معناسنه در یقال اقتاله به اذااستبدله به المقایلة مفاعله وزننده معاوضه معناسنه در
یقال قایله اذاعاوضه فصـــل الكاف الكأل كافك فتحی وهمزه نك سكونیله والكألة هایله
والكؤولة عمومه وزننده زید بعمرو ذمتنده اولان دیننی عمروك بشر ذمتنده اولان دینه بدل صاتمق یاخود آلمق
معناسنه دركه من بعد مطلوبی بشر ذمتنه تحول ایدر یقال كأل فلان بفلان دینه كألا وكألة وكؤولا من الباب الثالث
وهوان یبیع او یشتری دیناله علی رجل بدین له علی آخر الكوألل سفرجل وزننده والمكوئل مشمعل وزننده
بودورآدمه دینور علی قول قالین كوده لو بودوره یاخود آپشق اولان بودوره دینور یقال رجل كوألل ومكوئل
ای قصیر اومع غلظ اومع فحج الاكویلال اضمحلال وزننده بركسه مكوئل اولمق معناسنه در یقال اكوأل
الرجل اذا كان مكوئلا الكبرتل سفرجل وزننده اوصورغان بوجكنك ارككنه دینور و بوق بوجكنه
یاور یسنه یاخود كندیسنه دینور الكبوثل ثای مثلثه ایله سموءل وزننده اوجاق چكركه سنه دینور و بو ابن خالویه
روایتیدر الكبل كافك فتحی وكسری و بانك سكونیله بوقاغو یه دینور علی قول بیوك بوقاغو یه دینور جمعی كبول در
كافك ضمیله یقال فی ساقه كبل ای قید او اعظمه وكبل قوغه نك كنارنده بوكیلوب قیور یلان دری یه دینور علی قول
قوغه نك كنارنه دینور وتوبی چوق كورك دینور یقال جاء وعلیه كبل ای فروكثیر الصوف وكبل مصدر اولور
برآدمی زندانده یاغیری یرده حبس ایلمك معناسنه در یقال كبله كبلا من الباب الثانی اذاحبسه فی سجن اوغیره
وتأخیر ایلمك معناسنه در یقال كبل الدین عن غریمه اذااخره عنه التكبیل تفعیل وزننده بودخی برآدمی
حبس ایلمك معناسنه در یقال كبله بمعنی كبله المكابلة مفاعله وزننده برآدم ذمتنده اولان دینی ادا ایلمیوب
تاخیر ایلمك معناسنه در یقال كابل زید غریمه اذااخره و بركسه جوارنده صاتیلان خانه نك اشتراسنه صمیمی
ضمیرندن طلبكار ایكن سكوتله تأخیر ایدوب صاتلدقدنصكره شفعه ادعاسیله اخذ ایلمك معناسنه در و بو مكروهدر
ومنه الحدیث لامكابلة اذاحدت الحدود وهی ان تباع الدار الی جنب دار وانت تریدها فتؤخر ذلك حتی یستوجبها
المشتری ثم تأخذها بالشفعة شارح دیركه ادعای مذكور شفعهٔ جار ثبوتی رأی ایدن مذهبه مبنی در الكابول
صیاد آغنه دینور وطبریه ایله عكا بیننده برقریه آدیدر كابل بانك ضمیله آمل وزننده طخارستان سرحدلرندن
بربلده آدیدر الكابلی بانك كسریله بودوره دینور یقال رجل كابلی ای قصیر الكبل فتحتینله قصه كورك
دینور یقال فروكبل ای قصیر الكبولاء كافك فتحی و بانك ضمیله بولماج آشنه دینور الكتلة كافك ضمیله
بركومه و بریغن خرما وچامور وسائرنسنه یه دینور یقال اعطاه كتلة من التمر وهی ماجمع منه و برطوپاق اته دینور
یقال اطعمه كتلة من اللحم ای فدرة ظاهرا تركیده بركلته تعبیری بوندن محرفدر وكتله برموضع آدیدر المكتل
معظم وزننده یوارلق طوپ اولان شیئه دینور باش كبی یقال شیء مكتل ای مدور مجمع و بودورآدمه دینور و یوغون
كوده لو طوپاج آدمه دینور یقال رجل مكتل ای الغلیظ الجسم المكتل منبر وزننده اون بش صاع آلور زنبیله
دینور یقال اعطاه بالمكتل وهو زنبیل یسع خمسة عشر صاعا و بررجل اسمیدر الكتال سحاب وزننده نفس
وذات معناسنه در یقال هوكریم الكتال ای النفس وحاجت ومهمه یه دینور كه كركلو ایشدن عبارتدر یقال قضی
كتاله ای حاجته ومؤنت معناسنه در یقال كتاله علی فلان ای مؤنته وانسانك طعام وكسوت مقوله سی
مصلحتنه دینور كه رؤیت واصلاحی لازمه دندر تقول سویت كتاله وهوكل ما اصلح من طعام اوكسوة وناخوش
دیرلكه دینور یقال به كتال ای سوء عیش وكوده نك قالینلغنه و یوغونلغنه دینور یقال به كتال ای غلظ الجسم
واته دینور تقول اكلنا الكتال ای اللحم الكتل فتحتینله بودخی كوده نك قالینلغنه دینور یقال فی جسمه كتل
ای غلظ ومصدر اولور یلمشك نسنه برشیئه بیلاشوب یاپشمق معناسنه یقال كتل الشیء به كتلا من الباب الرابع

اذا تلزق وتلزج التكتل تفعل وزننده بودر آدمك يورويشى كبى يورىمك معناسنه در يقال فلان يتكتل
اى يمشى مشية القصير الاكتل احمر وزننده قاتى نسنه‌يه دينور يقال شئ اكتل اى شديد و بليه ومحنته
اطلاق اولنور و برمعروف خرسزك آديدر واكتل بن الشماخ محدثدر الكتل قتل وزننده حبس ايلمك
معناسنه در يقال كتله كتلا من الباب الاول اذا حبسه الكتيلة سفينه وزننده ال ايرشمز اولان خرما اغاجنه
دينور يقال نخلة كتيلة اذا فاتت اليد كتيل زبير وزننده بر رجل اسميدر الكتول كافك ضميله كتله‌نك جمعيدر كه
كومه‌يه دينور بومعنادندر كه كتول الارض جابجا خرمن طرزنده تومسك تومسك يرلره اطلاق اولنور تقول نزلنا
كتول الارض وهى ما اشرف منها اكتال همزه‌نك فتحيله برموضعدر الكواتل توابل وزننده طريق رقه‌ده
برقوناق يرينك اسميدر الانكتال انفعال وزننده صاوشوب كيتمك معناسنه‌در يقال انكتل الرجل والدهر اذا مضى
المكاتلة مفاعله وزننده برنى قتل ايلمك معناسنه‌در يقال كاتله الله اذا قاتله الكوثل ثاى مثلثه ايله جوهر وزننده
كمينك قيچنه دينور على قول دومنه دينور و بعضا لامى مشددا اولور تقول اقعد فى كوثل السفينة اى فى مؤخرها
يعنى ذنبها او هو سكان السفينة وكوثل بركسه‌نك اسميدر كه سباع نام شاعرا كا نسبت اولنور بونى سباعك پدريدر
ديرلر الكثل نسل وزننده بركدرمك معناسنه‌در يقال كثله كثلا من الباب الاول اذا جمعه وكثل جج
بغدايه دينور يقال عنده كثل من الطعام اى صبرة اكثال همزه‌نك فتحيله برموضع اسميدر الكواثل كافك
فتحيله باديه‌ده بر ارضك اسميدر و بوثاى فوقيه ايله كواتل مصحفى دكلدر الكحل كافك ضمى وحاى
مهمله‌نك سكونيله چوق ماله دينور يقال لفلان كحل اى مال كثير و بو معناى آيدن مأخوذدر سواد اعتباريله
وكوزه چكيلجك سرمه‌يه دينور يقال فى عينها كحل اى اثمد ومطلقا استشفا ايچون كوزه چكيلن توتيايه وكوزاوتى
مقوله‌سنه دينور وكحل السودان بشمه‌در كه چشمك وچشمه‌زن وكوزطاشى ديدكلرى دارودر وكحل فارس انزروت
ديدكلرى دارودر وكحل خولان حضض دركه خولان هندى ديدكلرى دارودرمكى قسمى دخى اولور
الكحال كتاب وزننده بودخى سورمه‌يه دينور يقال بعينه كحل وكحال اى اثمد الكحل كافك فتحيله كوزه
سرمه چكمك معناسنه‌در يقال كحل العين كحلا من الباب الثالث والاول اذا جعل الكحل فى عينه وكحل خرف تعريفله
ومجردا اوله‌رق سمانك اسميدر كوك معناسنه ومعرفه اوله‌رق كحله دخى اسم سماءدر تانيث وتعريفله بو غير منصرفدر
يقال امسكت عليهم كحلة والكحل و كحل اى السماء وكحل يل قتلق اولمق معناسنه‌در يقال كحلت السنة كحلا من الباب
الثالث اذا اشتدت وناسه قتلق ايرشمك معناسنه‌در يقال كحلت السنون القوم اذا اصابتهم وكحل منصرف وغير
منصرف اوله‌رق قتلق يله دينور يقال اصابهم كحل واصابتهم كحل اى السنة الشديدة وكحل يك قتلق اولمغه
دينور يقال صرحت هذه السنة كحلا اى شدة المحل المكحولة والكحيل والكحيلة والاكحل كحل وزننده
سرمه چكلمش كوزه دينور وكحيل كلمه‌سنك جمعى كحلى كلور سكرى وزننده وكحائل كلور التكحيل تفعيل وزننده
بودخى كوزه سرمه چكمك معناسنه‌در يقال كحل العين يعنى كحلها الكحل فتحتينله كوزك كرپكلرى
بتديكى يرلرده خلقى اولان سياهلغه دينور على قول سرمه چكيلجك يرلرده اولان خلقى سياهلغه دينور كه قدرتدن
سرمه‌لو تعبير اولنور آهو كوزى كبى و بومعناده مصدر اولور يقال فى عينه كحل و يقال كحلت عينه كحلا من الباب
الرابع وهو ان يعلو منابت الاشفار سواد خلقة او ان يسود مواضع الكحل الاكحل احمر وزننده كوزى
قدرتدن سرمه‌لو كشى‌يه دينور مؤنثى كحلاء در كوزه‌ده وصف اولور واكحل قولده بر طمر آديدر على قول قولده
عرق الحياة ديدكلرى طمردر كه جميع اعضاده شعبه‌لرى واردر قطع اولنسه اصلا قانى ساكن اولمز و بونده
عرق الاكحل ديمك جائز دكلدر زيرا شئ كندى نفسنه مضاف اولمق اقتضا ايدر يقال قطع الاكحل وهو عرق
فى اليد او عرق الحياة شارح دير كه عرق الاكحل وعرق النساء ديمك كرچه جائز دكلدر ديو مؤلف تنصيص ايلدى
لكن يوم الاحد وشجر الاراك قبيلندن اولمق جائزدر وانسانك قولنده اوچ طمر واردر برى اكحلدر كه بدن طمرى
وعرق الحياة ديرلر اول اوچ طمرك اورته‌سنده اولان طمردر ايكنجى قيفالدر كه باش طمريدر اول اوچ طمردن
اوّلكى طمردر اوچنجى باسليقدر كه جمله‌دن اشاغى اولان طمردر تتمه كه قيفال ماده‌سنده شرح اولندى الكحلاء
حمراء وزننده كوزلرى پك سياه اولان ياخود كوزلرى سرمه‌لو شكلنده اولان خاتونه دينور يقال امرأة كحلاء اى الشديدة
سواد العين او التى كانها مكحولة وان لم تكتحل وتويلرى آق كوزلرى سياه ديشى قيونه دينور يقال نعجة كحلاء
اى بيضاء سوداء العينين و بر نبات آديدر كه بال آريسى رعى وآندن بال ترتيب ايدر على قول بر نباتدر كه سهل
يرلرده نابت اولوب خوشمنظر چچكى اولور ولسان الثور ديدكلرى نباته دينور مفرداتده كحلاء درت نبات ايله مبين دركه

لسان الثور ومرزنقوش وخردل برّى وابو خلسا در وكحلاء برقوش اسميدر الكحيلاء مصغر بنيه‌سيله بودخى
لسان الثور نباتنه دينور الكحلة تمره وزننده بركونه بونجق اسميدر كه نسوان عرب تسخير وتاخيذ ايچون افسونله
استعمال ايدرلر على قول دفع نظر ايچون استصحاب ايدرلر كه كوز بونجغى ديدكلرى آلاجه مائى بونجقدر وكحله
غير منصرف اوله‌رق اسم سماءدر تتمه كه ذكر اولندى الكحال والكحل كافلرك كسريله بونلرده كحله ديدكلرى
ذكر اولنان بونجغه دينور الكحلة غرفه وزننده بركونه مأكول نبات اسميدر جمعى شاذ اوله‌رق اكاحل
كلور الاكتحال افتعال وزننده كوزه سرمه چكمك معناسنه‌در يقال اكتحلت المرأة اذا جعلت الكحل بعينها
وروى زمين تازه چمنلر واوتلر ايله يم يشل اولمق معناسنه مستعملدر يقال اكتحلت الارض بالنبات اذا اخضرت
اول خضرة النبات و بركسه شدت ومحنته صاتشمق معناسنه‌در يقال اكتحل الرجل اذا وقع فى شدة التكحيل
تفعيل وزننده والتكحل تفعل وزننده والاكحال اهمال وزننده والاكحيلال احمرار وزننده بونلرده برك
يوزى تازه چاير وچمنلر ايله يم يشل اولمق معناسنه‌در يقال تكحلت الارض وتكحلت واكحلت واكحالت بمعنى اكتحلت
المكحل منبر وزننده والمكحال محراب وزننده كوزه سرمه چكجك ميله دينور يقال اكتحلت بالمكحل
والمكحال اى بالملمول يكتحل به المكحالان تثنيه بنيه‌سيله آت قسمنك قوللرينك ايچ يوزلرينه ملاصق ايكى
ديك كمكلره دينور على قول يانجق طرفنده اومجه كمكلرندن عبارتدر الكحيل زبير وزننده نفت ياغنه دينور
نفط معناسنه على قول قطرانه دينور كه آنكله دوه‌لر ياغلنور وجزيره‌ده برموضع آديدر كحيله جهينه وزننده
برموضعدر المكحلة ميمك وحانك ضميله سرمه‌دانه دينور كه ايچنه سرمه قورلر و بوضم ميمله كلن اسم آلتلرك بريدر
مدهن ومسعط كبى مكحل مكحل ميملرك وحالرك ضميله قيونى صاغمق ايچون جاغره‌جق نوازشلو تعبير اتدندر
سياهلغى وصفله كويا كه سياه سرمه ايله مملو مكحله‌در ديمكدر مكحل كحيله كافلرك ضميله ديشى قيونه مخصوص
زجر وآزار كلماتندندر كه سودسويده ديمكى مراد ايدرلر يعنى ذيب قاره‌سى ديمكدر كحل قفل وزننده برموضعدر
كحلان عثمان وزننده ابن شريح دركه برقبيله پدريدر مكحول فخر عالم صلى الله عليه وسلم موالبسندندر
ومكحول التابعى الدمشقى فقيه شامدر ومكحول على بن شبيب الازدى فرسنك اسميدر كحله فتحاتله جشم
قبيله‌سى يوردنده برصو اسميدر التمكحل تمذهب وزننده مكحله‌دن تمفعل در سرمه‌دان ايدنمك معناسنه‌در يقال تمكحل
الرجل اذا اخذ مكحلة الكحثلة ثاى مثلثه ايله دحرجه وزننده قارن بيوكلكنه دينور تقول ماهذه الكحثلة اى عظم
البطن المكدّل معظم وزننده مكدّر معناسنه‌در يقال ماء وقلب مكدّل اى مكدّر الكندلى كافك ودالك فتحى
وقصرايله برنوع نباتدر كه دكز صويله نشو ونما بولور كدمل ثلاث ضمات وميم مشدده ايله صفرق وزننده
ساحل بحر عمنده واقع وصم نام قريه يماجنده درياتك وسطنده برطاغك آديدر الكربل جعفر وزننده براوتك
اسميدر كه سرخ و براق چچكلرى اولور الكربلة كافك و بانك فتحيله اياقلرده اولان سستلكه وسلپوكلكه دينور
يقال به كربلة اى رخاوة فى قدميه وچامورلقده يوريمك معناسنه‌در يقال كربل الرجل اذا مشى فى الطين
وصويه طالمق معناسنه‌در يقال كربل فى الماء اذا خاض فيه وقارشدرمق معناسنه‌در يقال كربل الشئ به
اذا خلطه به و بغدايى آيرتليوب پاكلمك معناسنه‌در يقال كربل الحنطة اذا هذبها ونقاها الكربال
قرطاس وزننده حلاج طوقمغنه دينور كربال كافك ضميله فارس اولكه‌سنده برقضا آديدر
كربلاء كافك وبانك فتحيله عراقده برموضع آديدر كه امام حسين رضى الله عنه حضرتلرينك مشهدلرى
آنده‌در كرب وبلاء فاجعه‌سى معلومدر بو حقير حسبنى اولمغله برقصيده ناچيزانمزك اشبو بيت رقمآل
جمله حسبحالندندر * دم اولمز كه وجود دم خون غمله اولميه آلود * بوجسمك آب وخاكى خون ودشت
كربلادندر * بهر سنه محرّم الحرام آينده مذكور كربلاء ترابنده جابجا دم لونده قزللق ظهورى متقولدر و بيت
مرقوم اكا مبنيدر كرمل زبرج وزننده طى قبيله‌سنه مخصوص اجأ وسلمى طاغلرنده برصو آديدر
وساحل بحر شامده برحصار آديدر وفلسطين قضاسنده برقريه آديدر الكسل كافك وسينك فتحيله برايشه
سستلك وآغرلقله دبرنمك معناسنه‌در كه اوشنمك تعبير اولنور يقال كسل عنه كسلا من الباب الرابع اذا تثاقل
عنه وفتر وجماعده انزال هنكامنده طشره چكلمك معناسنه‌در يقال كسل فى الجماع اذا عزل ولم يرد ولدا
الكسل خجل وزننده والكسلان عطشان وزننده اوشنكن وتنبل آدمه دينور وكسلان لفظنك جمعنده كسالى
دينور كافك حركات ثلاثى والفك قصريله وكسالى دينور لامك كسريله وكسلى دينور قتلى وزننده الكسلانة
والكسول صبور وزننده والمكسال مكثار وزننده اوشنكن وتنبل قارى‌يه دينور كه اشك ايكولى تعبير اولنور

واكسول ومكسال مجلسدن اصلا حركت ايلمز اولان ناز پرور ونازنين محبوبه يه وصف اولمغله حقنده مديحه در
ذيراوقار وتمكيننددن كنايه‌در يقال جارية كسول ومكسال اى منعمة لاتكاد تبرح من مجلسها الاكسال همزه نك
كسريله برآدمه سستلك وكسل وفتور ويرمك معناسنه در يقال اكسله الامر اذا فتره وجماع هنگامنده فتوردن
ناشى انزالدن قالمق على قول ولداولمسون ديو هنگام انزالده ظشره چكمك معناسنه در يقال اكسل فى الجماع
اذا خالطها ولم ينزل اوعزل ولم يردولدا الكسل كافك كسريله والمكسل منبر وزننده حلاج يايندن چقمش
كيريشه دينور ومكسل صلاح وسيادت وشرف صاحبى آباء واجدادى قليل اولان صويه وصف اولور يقال
نسب مكسل اذا كان قليل الاباء فى السودد والصلاح الكوسالة كافك ضميله والكوسلة كافك فتحيله ذكرك
باشنه دينور حشفه معناسنه الكسلى خليقى وزننده كهيلى معربيدر كه لفظ هنديدر فوه يه يعنى قزل كوك
وقزل بويه كوكى ديدكلرى كوكه شبيه وحمرته مائل چوپلره دينور مسمندر بوچوپلر تركيده آق سليجه وسموزلك
اوتى ديدكلريدر كه برشجرك دالليريدر المكسل محسن وزننده شول دره يه دينوركه پك طولانى اولمامغله
سيل صولرى اكايقين يرلردن كلور اوله يقال واد مكسل اذا كان يأتيه السيل من قريب كسيله سفينه وزننده
بررجلك اسميدر الكسطل جعفر وزننده والكسطال قسطال وزننده توزه دينور غبار معناسنه قسطل
وقسطالده لغتدر الكسملة دحرجه وزننده آديملرى صيق صيق آتارق يوريمك معناسنه در يقال يكسمل
الرجل اى يمشى فى تقارب الخطى الكوشلة شين معجمه ولام مشدده ايله دوخله وزننده والكوشالة كافك ضميله
ايرى ذكر باشنه دينور الكضل كافك فتحى وضاد معجمه نك سكونيله دفع ايلمك معناسنه در يقال كضله
كضلا من الباب الثانى اذا دفعه الكعل نعل وزننده هر حيوانك وضع ايلديكى آنده نجسنه دينور تقول
كنس الكعل وهو رجيع كل شئ حين يضعه وقوج قيونلرك خايه لرينه ياپشوب صالنان چقلداغه دينور
وبودور قاره كشى يه دينور كعل دخى دينور صردو وزننده وائيم وناكس چوبانه دينور وبرى برينه ياپشق خرمايه دينور
وبخيل وممسك اولان زنكينه دينور يقال هو كعل اى غنى بخيل التكعل تفعل وزننده برنسنه برشيئه
پك ياپشمق معناسنه در يقال تكعل به اذا اشتد التزاقه به المكعل محدث وزننده شدت خشم وغضبدن
طلوم كبى شبشوب قبارمش آدمه دينور يقال رجل مكعل اى منتفخ غضبا وقيجى چالقيه رق يوريراولان كمسيه
دينور يقال هو مكعل اذا كان يحرك استه عند المشى الكعطلة دحرجه وزننده شدتله يلمك على قول يابجه
يابجه يلمك معناسنه اولمغله ضد اولور يقال كعطل الرجل اذا عدا عدوا شديدا او بطيئا ويورغونلقدن وفتوردن
استراحت ايچون ايا قلرنى سوندروب كرنمك معناسنه در يقال كعطل بيده اذا تمطى وتمدد الكعطل جعفر
وزننده والمكعطل اسم فاعل بنيه سيله كعطله صاحبى ارسلانه دينور يقال اسد كعطل ومكعطل اى ذو كعطلة
بوراده كعطله ذكر اولنان ايكى معنايه ده صالحدر شارح ديركه بوراده اسد نسخه لرى غلطدر صواب اولان
شد اولمقدرتته كه ابو عمرو واشبو ❁لايدرك الفوت بشد كعطل❁ مصراعيله استشهاد وبطىء ايله تفسير ايلدى
الكعظلة ظاى معجمه ايله كعطله وزننده وجميع معانيده مراد فيدر الكفل كافك وفانك فتحيله عجز معناسنه دركه
آتك وآدمك ديب طرفيدر آرد تعبير اولنور على قول ردف معناسنه دركه دابه اوزره آردلشان آدمك بنوب
اوتورديغى موقعدن عبارتدر ياخود قطن معناسنه دركه ايكى اوچه كمكنك ارقه طرفنده اولان ماببنيدركه
حيوانده صغرى وانسانده قيج تعبير اولنور فارسيده سرين دينور جمعى اكفال در يقال عظيم الكفل وهو العجز
اوردفه اوالقطن الكفل كافك كسريله ضعف معناسنه دركه قات ديمكدر يقال جازاه به كفلا اى ضعفا
وكفلين اى ضعفين وبهره ونصيب معناسنه در يقال له كفل منه اى حظ ونصيب وحفت اوكوزنك بيوندريغى
آلتنه بيون صقلمامق ايچون وضع اولنان پچاوره يه دينور ودوه نك قوپمش تويننك يرينه بتن تويه دينور وآت
ارقه سنده اوتوره ميان آدمه دينور يقال هو كفل اى لايثبت على الخيل وهنگام محاربه ده جبانلقدن ناشى
قچنلبوب سمت فراره رهياب اولمق قصديله عسكرك اكسه جانبنده طوران كمسيه دينور يقال لايليق لك
ان تكون كفلا وهو الرجل الذى يكون فى مؤخر الحرب همته التأخر والفرار ومثيل ونظير معناسنه در يقال ماله
كفل اى مثيل ودائما ثقلت ومؤنتنى ايل اوزره تحميل ايله كنديسنى خلقك باشنه طرح والقا ايدن كدامشرب
شخصه دينور يقال هو كفل اذا كان يلقى نفسه على الناس وكفل رجاله مخصوص برمركب اسميدر واول احرام
ياخود جاجيم مقوله سيدركه ايكى اوجلرنى دوكليوب براوجنى دوه نك پالانك اوكنه وديكر اوجنى اكسه سنه
چكوروب اوستنه يايدقدنصكره اوزرينه ركوب وقعود ايدرلر على قول بر جاجيم مقوله سندن اتخاذ اولنمش

دكرمى دوشمه دركه دوه نك اوركجى اوزره بسط اولنوب آنك اوزرينه ركوب ايدرلر ذوالكفل برپيغمبر عاليشان
حضرتلريدر مترجم ديركه بيضاوى سورهٔ انبياء ده حضرت الياس وعند البعض يوشع وعلى قول زكريا
عبارتيله وسورهٔ صادده ابن عم يسع ياخود بشر بن ايوب عنوانيله على الاختلاف تفسير ايلمشدر وكتب
تواريخ معتبره نك اكثرنده بشر بن ايوب ايله مبين اولوب لكن نبوتى مختلف فيهادر الكفيل امير وزننده
بودخى مثيل وعديل معناسنه در يقال هو كفيله اى مثيله وضامن معناسنه دركه آخرك دينى درعهده ايدن
كمسه دن عبارتدر فارسيده پايندان دينور جمعى كفلاء كلور كرماء وزننده وكفيل جمع اولور مفردى كبى نته كه
صديق دخى بويله در الاكتفال افتعال وزننده دوه ارقه سنه كفل ديدكلرى ذكر اولنان دوشمه
ترتيب ايلمك معناسنه در يقال اكتفل البعير اذا جعل له كفلا وبرنسنه يى اكسه طرفنه آلمق معناسنه در
يقال اكتفل بكذا اذا ولاه كفله اى جعله وراءه الكافل عائل معناسنه دركه برآدمى بسلمكى درعهده ايدن آدمه
دينور تقول جعلنى كافله اى عائله وطعام اكل ايلمز اولان على قول صوم وصال طوتان ياخود حالت صيامده
اصلا تكلم ايلميوب سكوتى التزام ايدن آدمه دينور جمعى كفل كلور ركع وزننده پس قول اوله كوره اهل
رياضت اولور يقال رجل كافل اذا كان لايأكل او يصل الصيام او الذى جعل على نفسه ان لايتكلم فى صيامه
وكفيل كبى ضامن معناسنه در جمعى كفل كلور ركع وزننده يقال هو كفيل بنفسه وبماله وكافل اى ضامن
الكفل نفل وزننده برآدمك مؤنتنى درعهده ايلمك معناسنه در يقال كفله كفلا من الباب الاول
اذا كان كافلاله وكفل وكفول شمول وزننده وكفاله كرامه وزننده برآدمه كفيل اولمق معناسنه در
يقال كفل بالرجل وكفل وكل كفلا وكفولا وكفالة من الباب الثانى والاول والخامس والرابع اذا كان كفيلاله
قال الشارح وفى المغرب والمصباح كفلت بالمال وبالنفس وكفلت عنه بالمال لغريمه والاسم الكفالة التكفيل تفعيل
وزننده بودخى برآدمك مؤنتنى التزام ايلمك معناسنه در يقال كفله اذا كان كافلاله وبرآدمى كفيل قلمق معناسنه در
يقال كفله اياه اذا ضمنه التكفل تفعل وزننده كيل اولمق معناسنه در يقال تكفل بالرجل بمعنى كفل به الاكفال
همزه نك كسريله بودخى كفيل قلمق معناسنه در يقال اكفله اياه اذا ضمنه المكافل اسم فاعل بنيه سيله برى
برنى حمايت وداد وامداد ايتمك ايچون حلف وشرط ايدن كمسه لره هر برينه اطلاق اولنور كذلك اتحاد اوزره عقد
عهد وپيمان ايدنلرك هر برينه اطلاق اولنور يقال هو مكافله اى مجاور ومحالفه وكذا معاقده ومعاهده الكل
كافك ضمى ولامك تشديديله برلفظ مفرددركه جميع اجزانك شمول واستغراق اوزره اسميدر مذكر ومؤنثنده
مساويدر يقال كل رجل وكل امرأة وبعضلر عندنده كل رجل وكلة امرأة دينوركه مؤنثده ها ايله در وكلهن
منطلق ومنطلقة دينوركه اولده لفظ اوزره وثانيده معناى اضافى اوزره محمولدر وكاه اولوركه كل كلمه سى بعض
معناسنه استعمال اولنمغله اضداددن اولور شارحك بيانه كوره قول اصح اوزره مجاز يدرنته كه بعض دخى اكثر
وكل مقاملرنده مستعمل اولور مترجم ديركه دده جونكى نام مجموعه ده بومحللر مبسوطدر وكل وبعض كلمه لرى
معرفه لردر كلام عربده معرف باللام اوله رق وارد اولمديلر زيرا معنا اى ضافتى متضمنلردر مثلا كل منطلق وبعض
منطلق كلهم وبعضهم سبكنده درلر ومعرف باللام اولملرى جائزدركه حرف تعريف اضافتدن عوض اولور
وكل كلمه سى موصوفك متصف اولديغى صفتده كانه دلالت ايچون ذكر اولنور يقال هو العالم كل العالم يعنى فلان
علم صفتنده نهايت درجه يه بالغ عالم تام وكاملدر ديمكدر الكل كافك فتحيله بچاغك وقلجك صرتنه دينوركه
كسمز طرفيدر يقال ضربه بكل السيف اى قفاه وبرآدمك وكيلنه اطلاق اولنور ثقلتنى متحمل اولديغيچون
يقال هو كل له اى وكيل وبته اطلاق اولنور عجزندن ناشى صنم معناسنه بعض نسخه ده صنيم عنوانيله كدظم معناسنه در
مرسوم اولمغله ثقلت معناسى تصوريله بودخى ملايمدر وكل مصيبت حادثه يه دينور يقال اصابه كل اى مصيبة حادثة
ويتيمه اطلاق اولنور يقال هو كل اى يتيم واصلا ايشه كوجه يرامايان بى خير ومنفعت ثقيل وكرانجان شخصه دينور
يقال رجل كل اى ثقيل لاخير فيه وعيالمند آدمه دينور يقال هو كل اى عيل وعياله دينور وآغرلغه دينور يقال
عليه كل اى عيال وكذا ثقل جمعى كلول كلور ويورغنلغه دينور كاسيذكر وولدى ووالدى اولميان آدمه دينور
يقال رجل كل اى لاولدله ولاوالد وبو ايكى معناده مصدر اولور كاسيذكر وكليل كبى كسمز كند بچاغه وقلجه دينور
كاسيذكر الكلال والكلالة كافلرك فتحيله يورغنلغه دينور كل كبى يقال اخذه الكل والكلال والكلالة
اى الاعياء الكلة كافك كسريله والكلالة كرامه وزننده والكلولة والكلول كافلرك ضميله يورلمق وفرومانده
اولمق معناسنه در يقال كل الرجل كلا وكلة وكلالة وكلولا من الباب الثانى اذا اعيا وبرآدم ولد ووالدسز اولمق

معناسنه‌در یقال کل الرجل اذا صار کلا ای لاولدله ولاوالد وکوزده حدت بصر اولمیوب فرسزخیره اولمق
کذلك قلج وبچاق مقوله سی کسمزکنداولمق معناسنه‌در یقال کل البصر والسیف وغیره اذالم یقطع وکذا یقال
کل لسانه وبصره اذانبا ولم یحقق المنظور الکلیل امیروزننده خیره کوزه وکسمزآلته دینور ترکیده اول
کوزه چونکی وطونق تعبیراولنور بصری ضعیف وفرسزاولورهرنسنه‌یی واقع حال اوزره کورمزیاخود یقیندن
برکونه وایراقدن برکونه کورر ودخی انواعی واردر یقال بصروسیف کلیل ای لاینفذ ولایقطع التکلیل تفعیل
وزننده بودخی بصرخیره وآلت کسمزکنداولمق معناسنه‌در یقال کلل البصر والسیف اذالم یقطع وبرکسه
اهل وعیالنی تلف وبی امان وبیچاره براقوب دیارآخره باشن آلوب کتمك معناسنه‌در یقال کلل الرجل اذاذهب
وترك اهله بمضیعة وبرخصوصده چبالیوب جد وجهد ایلمك معناسنه‌در یقال کلل فی الامر اذا جد وبرماده
مهوله‌دن اصلا قچنلمیوب اقدامله دلیرانه حمله وهجوم ایلمك معناسنه‌در یقال کلل السبع اذا حمل ولم یحجم
شارح دیرکه عربلر الاسد یهلل ویکلل والنمر یکلل ولایهلل دیرلر یعنی ارسلان کاه اولورکه حمله ایدرلکن وارمیوب
ینه کیرو رجعت ایدر وقپلان برکره حمله ایلدکدنصکره اصلا رجعت ایلیوب البته واروب کارنی اجرا ایدر زیرا
قپلان بالطبع خونی وسفاك وغداردر انتهی وتکلیل برنسنه‌دن خوف ایلمکله قچلنوب کیروطورمق معناسنه
اولمغله ضد اولور یقال کلل عن الامر اذا احجم وجبن وبرآدمه تاج کیدرمك معناسنه‌در یقال کلل فلانا اذاالبسه
الاکلیل الاکلال همزه‌نك کسریله برنسنه برآدمك کوزنی فرسزخیره ایلمك معناسنه‌در یقال اکل بصره البکاء
اذاجعله کلیلا وبرآدمك دوه‌سی فرومانده اولمق معناسنه‌در یقال اکل الرجل اذا کل بعیره ودوه‌یی یوروب
درمانده قلمق معناسنه‌در یقال اکل البعیر اذا اعیاه الکلالة سحابه وزننده مصدردرکه ذکر اولندی وکلاله
والدی وولدی اولمیان کشی‌یه دینورکه تسمیه بالمصدردر ونسبی اولاشق وپیوند اولمیان قریبه دینور مثلا هوابن
عم الکلالة دیرلر اوزعموجه‌زاده‌سی اولیوب پدری طرفندن عشیرتی ولدی اولسه نته که بونك مقابلنده ابن عمه لحا
دیرلر لاصق النسب معناسنه که اوزعمزاده‌سی اولور پس بوکه کوره بعید اولان عصبه دخی کلاله اولور
وعندالبعض کلاله تکلل النسب قولندن مأخوذدرکه احاطه معناسنه‌در یعنی نسبی نسبکی احاطه ایدندر عمزاده
مقوله‌سی کبی وعلی قول کلاله لام قرنداشلردر اخوة اللام معناسنه یاخود بعید اولان عمزاده‌لردر یاخود والد
وولددن غیری اولان اقربالردر یاخود عصبه‌دن شول کمسه‌درکه آنکله بیله جه لام قرنداشلری وارث اوله‌لر پس
وجه مذکور اوزره یدی کونه تفسیر اولنمشدر یقال ورثه کلالة وهوالرجل الذی لاوالدله ولاولد ومالم یکن من النسب
لحا اومن تکلل نسبه بنسبك کابن العم وشبهه اوهی الاخوة للام او بنوالعم الاباعد اوماخلا الوالد والولد اوهی
من العصبة من ورث معه الاخوة للام الکلة کافك فتحیله کسمزکور بچاغه دینور یقال شفرة کلة ای کالة الکلة
کافك ضمیله کیرولمکه دینور تأخیر معناسنه وکل کلمه‌سندن مونث اولورکه ذکر اولندی الکلة کافك کسریله
حالت معناسنه‌در یقال بات فلان بکلة سوء ای بحالة سوء وانجه پرده‌یه دینورکه زار تعبیر اولنور یقال قعدوراء الکلة
ای الستر الرفیق وجبلك تعبیر اولنان پرده‌یه دینورکه سیوری سینك ایچون قوریلور ناموسیه دخی دینور یقال بات
بالکلة وهی غشاءة رقیقة یتوقی بها من البعوض وجبن کسر تینله تاتار وترك لساننده سیوری سینکه دیمکله جبلك
تغبیری فصیح اولور وکلة هودج ومحفه باشلرینه آصدقلری قرمزی یوك پارچه‌سنه دینورکه زینت ایچون آصارلر
الاکلیل همزه‌نك کسریله تاجه دینورکه سلاطین سلفك باش کسونلریدر احاطه معناسندندر یقال رأسه اکلیل
ای تاج وعصابه طرزنده باش باغنه دینورکه انواع جواهر ایله مزین اولور بونسوانه مخصوصدرکه باشلرینه
کیرلر شارحك بیانی اوزره حالا بوسمتك نسوانلرینك باشلرینه کیدکلری خوطاز طرزنده اولورکه تپه‌لرینه وضع
ایدرلر بوجهتله اول خوطازه‌ده اطلاق اولنور وخوطاز قطاس محرفیدر واکلیلك جمعی اکالیلدر واکلیل
منازل قمردن برمنزل اسمیدرکه درت عدد کواکب منتظمه‌دن عبارتدر وطرنغك چوره‌سنی احاطه ایدن
اته دینور وشول سحابه دینورکه اوزرینه زارچکلمش طرزنده مرئی اوله اکلیل الملك پادشاه تاجی
دیمکدر ایکی کونه نباته دینورکه برینك یپراغی حلبه یعنی بوی یپراغنه ورایحه‌سی انجیر رایحه‌سنه شبیه وچچکی
صاری وهردالنك اوجنده نصف دائره یعنی هلال فلك شکلنده اکلیلی یعنی غلافی اولوب وایچنده بوی تخمنه
شبیه خرده ومدور وصاری تخملری اولور وبرینك یپراغی نخود یپراغنه شبیه وزمین اوزره منبسط چوق داللری اولوب
وچچکی صاری وبعضی بیاض وهردالنده خرده ومدور اکالیل یعنی غلافلری اولور ایکیسیده محلل ومنضج
ومفاصل واحشاده اولان اورام صلبه‌یی ملیندر مفرداتده بوایکی نبات برنبات اولمق اوزره مرسومدر برقاج نوعنی

دخی تصویر ایدرلر وبوترکیده قوج بوینوزی دیدکلری نبات اوله جقدر اکلیل الجبل برنبات آخردر یپراغی
انجه واوزون وبری برینه صقشمش وسیاهه مائل وداللری قتی وچچکی بیاضله کوك ماییننده اولوب وثمری
قتی وقورید قده خردلدن خرده تخملری متناثر اولور ویپراغنده مرارت وحرافت اولوب ورایحه‌سی خوش اولور
مدر ومحلل وسده‌لری مفتح وخفقان وسعال واستسقایه نافعدر بونبات ترکیده بربیه دیدکلری نباتدر التکلل
تفعل وزننده برنسنه‌یی چپ چوره احاطه ایلمك معناسنه‌در یقال تکلله اذا احاط وتکلل السحاب بلودنور برق ایله
شعله‌لنوب یاضندن سیاهی آچلوب سچلمسندن عبارتدر یقال تکلل السحاب اذاتبسم المکللة معظمه وزننده
چپ چوره‌سی کوناکون چچکلر ایله محاط اولان باغه وچمنزاره وصف اولور یقال روضة مکللة ای محفوفة
بالنور الانکلال انفعال وزننده آهسته‌جه کولمك معناسنه‌در یقال انکل الرجل اذاضحك وقلج کورلنمك
معناسنه‌در یقال انکل السیف اذاذهب حده وسحاب تبسم ایلمك معناسنه‌در که پرتو برق ایله شعله‌لنوب
اچلمقدن عبارتدر یقال انکل السحاب اذاتبسم وشمشك آهسته‌جه یلابمق معناسنه‌در یقال انکل البرق اذالمع خفیفا
الاکتلال افتعال وزننده بودخی انکلال سحاب معناسنه‌در یقال اکتل السحاب بمعنی انکل الکلکل فدفد
وزننده والکلکال سلسال وزننده کوکسه دینور صدر معناسنه علی قول بیون چنبرلرینك مابیننه دینور
یاخود کوکس تخته‌سنك ایچ یوزنه دینور یقال ضرب کلکله وکلکاله ای صدره اوهو مابین الترقوتین او باطن الزور
وآت قسمی یاندقده قولان بندایده جك یرندن که بوش بوکوری اوله جقدر زمینه طوقنان یرینك ارالغنه اطلاق
اولنور الکلکل هدهد وزننده بغایت جست وچالاك آدمه دینور علی قول قالین کوده‌لی بودوره دینور
یقال هوکلکل ای ضرب اوقصیر غلیظ موثی کلکله‌در الکلاکل علابط وزننده کلکل معناسنه‌در مؤنثی
کلاکله‌در کلان شداد وزننده برطاغك آدیدر الکلل فتحتینله حال معناسنه‌در یقال بات بکلل سوء ای
حال سوء الکلاکل زلازل وزننده جماعات معناسنه‌در مفردی کلکله‌در زبرجه وزننده که جماعت دیمکدر
کلال غراب وزننده اسامیدندر ابن عبدیالیل بن عبدکلال شول کمسه‌درکه فخر انام علیه السلام حضرتلری
ایمان ایچون نفس همایونلرنی عرض بیورمشیکن مراد شریفلرینه اجابت ایلمدی مرسوم طائف اهالیسنك
سرکرده‌لری ایدی قبل الهجره بالنفس حضرت سیدالانام واروب عرض اسلام بیوردقده اجابتدن قطع نظر
جور واذا ایلمشیدی الکمال جمال وزننده اسمدر برشیئك جمیع اجزاسنك یرلو یرنده کفایت وتمامنه دینور
یقال به کمال ای تمام وکمال وکمول مصدر اولورلر برشیئك جمیع اجزاسی یرلو یرنده تام وکافی اولمق معناسنه یقال
کمل الشیئ وکمل وکمل کمولا وکمالا من الباب الاول والخامس والرابع اذاتم الکامل والکمیل امیر وزننده ابواب
مذکوره‌دن اسم فاعللردر اجزاسی تام وکافی اولان شیئه دینور یقال شیئ کامل وکمیل ای تام وکامل بحور عروضدن
بربحرك اسمیدرکه التی کره متفاعلن جزؤندن عبارتدر وکامل میمون بن موسی المری ورقاد بن المنذر الضبی وهلقام
الکلبی وحوفران بن شریك وسنان بن ابی حارثه وزید القوارس الضبی وشیبان الهندی وزید اسحیل الطائی
فرسلرینك اسملریدر التکامل تفاعل وزننده والتکمل تفعل وزننده برنسنه کاملی بولمق وکاملنمك معناسنه‌در
یقال تکامل الشیئ وتکمل اذا کان کاملا الاکمال همزه‌نك کسریله والاستکمال والتکمیل تفعیل وزننده
برنسنه‌یی تام وکامل قلمق معناسنه‌در یقال اکمله واستکمله وکمله اذا اتمه وجمله ای جعله جملة الکمل فتحتینله
کوتری معناسنه‌در یقال اعطاه المال کملا ای کاملا الکاملة عمرو بن معدی کربك فرسی اسمیدر ویزید بن قنان
نام کمسنه‌نك فرسی اسمیدر الکاملیة روافضك اشر واخبثی اولان برطائفه‌در مترجم دیرکه ملل ونحلده مرسومدر که
کاملیه طائفه‌سی ابوکامل نام کمسنه‌نك اصحابیدر مسفور جمیع صحابهٔ کرامی امام علی حضرتلرینك بیعت
ونصرتنی ترك ایتدیلر دیو اکفار وامام علی حضرتلرنی طلب حقنی ترك ایلدی دیو اکفار ایلدی وعندالموت تناسخ
ارواحه قائلدر المکمل منبر وزننده خیر وشر جهتلرنده کامل ووافی کمسه‌یه دینور یقال رجل مکمل ای کامل
للخیر والشر الکومل جوهر وزننده یمنده برحصن اسمیدر کمل کافك فتحیله ومکمل معظم وزننده
وکمیل زبیر وزننده وکمیله جهینه وزننده اسامیدندر الکملول زنبور وزننده قنابری ایله معروف اولان
نباته دینورکه شجرة البهق دخی دیرلر فارسیده برغست دیرلر ترکیده ارمنیلر خیاری وسلوکلی پنجار دیرلر ابتدای
بهارده سائر سبزه‌لردن مقدم سوك وعوسج انبات ایدن اراضی طیبه‌ده چوق بتشور لطیف وجلاء وبهق ووضح
عارضه‌لرینه اکلا وضمادا انفع واپام قلیله‌ده آنلری مزیل ومعدیه وجکره صالح ومزاج محروره ومبروده موافق
وملحی طعامه مشتهی‌در الکمتل تای فوقیه ایله جعفر وزننده الکماتل علابط وزننده پك قاتی نسنه‌یه دینور

المکمتلة مدحرجه وزننده قورومی قوند وقوی ترکیب واعضاسی صمصق ناقه‌یه دینور یقال ناقة مکمتلة الخلق
ای متداخلة مجتمعة الکمیثل ثای مثلثه ایله عمیثل وزننده بودوره دینور الکمهلة دحرجه وزننده یوله کیدن
آدم اتکلرنی دیوشوروب بلنه بغلمق معناسنه‌در یقال کمهل الرجل اذا جمع ثیابه وخزمها للسفر و برآدمك حق
ومطلوبنی ادا ایلیوب امتناع ایلمك معناسنه‌در یقال کمهل علینا ای منعنا حقنا و برخبری یا برسوزی برکسه‌دن
صقلیوب کزلمك معناسنه‌در یقال کمهل الحدیث اذا اخفاه وعماه وجمع مال ایلمك معناسنه‌در یقال کمهل المال
اذا جمعه الاکمهلال اضمحلال وزننده کرپی کبی بوزیلوب طورطوب اوتورمق معناسنه‌در یقال اکمهل الرجل
اذا انقبض وقعد واقرنبع التکمهل تدحرج وزننده مجتمع اولمق معناسنه‌در یقال تکمهل الشیء اذا اجتمع
المکمهل مزعفر وزننده دانه‌لو بموغه دینور که چکیت تعبیر اولنور الکنبل قنفذ وزننده والکنابل علابط
وزننده صلب وشدید آدمه دینور وکنابل برموضع آدیدر الکنأل تای فوقیه ایله جردحل وزننده بودوره دینور
الکندلی کافك ودالك فتحی وقصر ایله ومد ایله برنوع نباتدر که ماء بحر ایله نشو ونما بولور و بونبات شوره دیمکله معروفدر
وقشری ایدع یعنی دم الاخوین دیدکلر دارودر وآنکله دباغت اولنور صمغی جماعی مقوی‌در الکنفلیل
زنجبیل وزننده قباصقاللو آدمه دینور یقال رجل کنفلیل اللحیة ای ضخمها وقباصقاله دینور یقال لحیة کنفلیلة
ای ضخمة الکنهبل سفرجل وزننده و بانك ضمیله ده زبانزده‌در والکنهبل جعفر وزننده برنوع ایری اغاج
اسمیدر که مبشه اغاجلرندندر وایری سنبله‌لو ارپه‌صاپنه دینور کنهل جعفر وزبرج وزنلرنده برموضع اسمیدر
وکاه اولور که علمیت وتانیث سببیله غیرمنصرف اولور علمیتی بقعه اعتباریله‌در وزبرج وزننده کنهل بنی عوف بن عاصم
جماعتنه مخصوص برصو آدیدر الکنهدل سفرجل وزننده ایری و یوغون شیئه دینور وصلب وشدید نسنه‌یه دینور
الکهل اهل وزننده شول کسه‌یه دینور که صقالنه قیرسوب وجود واوضاعنده کمال وتمکین شیخوخت اماره‌سی
ظهور ایلمش اوله علی قول اوتوز یاخود اوتوز درت یاشندن اللی بر یاشنه وارنجه کهل دینور جمعی کهلون کلور و کهول کلور
کافك ضمیله وکهال کلور کافك کسریله وکهلان کلور کافك ضمیله وکهل کلور رکع وزننده مؤنثی کهله درجمعی
کهلات‌در کافك فتحی وهانك سکونیله وفتحاتله جائزدر وعند البعض کهله تعبیری جائز دکلدر الاشهله لفظنه
ازدواجله بالمشاکله ایراد اولنور یقال هو کهل وهی کهلة اذا وخطه الشیب ورأیت له بجالة اوهو من جاوز الثلاثین
اوار بعا وثلاثین الی احدی وخمسین اولا یقال امرأة کهلة الا مزدوجا بشهلة فیقال امرأة شهلة کهلة وکهل
اوزانوب قدر وکمالنی بولمش نباته اطلاق اولنور یقال نبت کهل ای متناه وتقول العرب طار له طائر کهل ای له
جد وحظ فی الدنیا یعنی دنیا جهتنده بخت ونصیب وافر صاحبی اولسه و بو بخت واقبالك کمال ووفورندن
کنایه‌در الاکتهال افتعال وزننده برآدم کهل اولمق معناسنه‌در یقال اکتهل الرجل اذا صار کهلا واهل لغت
بو ماده‌نی ثلاثیدن استعمال ایلمامکله کهل الرجل دیمك صحیح دکلدر کرچه حدیث آتیده ثلاثیدن مأخوذ اوله‌رق
کاهل کلمه‌سی وارد اولمشدر اولدخی اختلاف اوزره درمانصه ان الرجل سأل النبی علیه السلام الجهاد معه فقال
هل فی اهلك من کاهل بکسر الهاء ویروی من کاهل بفتح المیم والهاء ای من تزوج فلما قال له ماهم الا اصبیة صغار
اجابه فقال علیه السلام تخلف وجاهد فیهم ولا تضیعهم پس اوله کوره کاهل کهولتله متصف کسه دیمکدر
وثانی‌یه کوره مکاهله‌دن اولور که تزوج معناسنه مستعملدر شارح دیر که اوله کوره کاهل بعیردن مأخوذ اولمقده
محتملدر زیرا عربلر فلان کاهل بنی فلان دیرلر عهدتهم فی الملمات وسندهم فی الملمات معناسنی اراده ایدرلر که اهل
وعیالنك امورینه متکفل ومتعهد آدم دیمك اولور انتهی واکتهال باغچه‌نك چیچکلری سراپا آچیق معناسنه
مستعملدر یقال اکتهلت الروضة اذا عم نورها المکتهل اسم فاعل بنیه‌سیله تمام بوینی بولمش وقدر ومقدارینه
وارمش نباته وصف اولور یقال نبت مکتهل ای متناه ومکتهله شول دیشی قیونه دینور که باشی صقر اوله یقال
نعجة مکتهلة ای مختمرة الرأس بالبیاض الکاهل صاحب وزننده علی الاختلاف کهولتله متصف آدمه دینور که
ذکر اولندی وحارك معناسنه‌در که ارقه‌نك یوقریسنده ایکی کورکك اوستی یانیدر علی قول ارقه‌نك بیون کوکنه
طوغری یوقریسنك مقدمنه دینور که ارقه‌نك ثلث اعلاسیدر التی عدد اکورغه کمکلرنی مشتملدر یاخود ایکی کورکك
ارالغنه دینور که ترکیده یغرنی تعبیر اولنور فارسیده یال دینور یاخود بیونك ارقه‌یه قاوشدیغی یره دینور یقال ضرب
کاهله وهو الحارك او مقدم اعلی الظهر مما یلی العنق وهو الثلث الاعلی وفیه ست فقر او مابین الکتفین شارح دیر که
کاهل اسمدر جمعی کواهل در وکاهل بنو اسددن برقبیله‌نك پدری اسمیدر که کاهل بن اسد بن خزیمه در وآنلر
امرء القیسك پدرینك قاتللریدر وعربلر شدید الغضب آدمه واسرمش دوه‌یه ذوکاهل اطلاق ایدرلر کاهل موقع

قوت اولدیغنه مبنی‌در حتی دوه‌نك بوك محلیدر یقال رجل ذو کاهل ای شدید الغضب ویقال فحل ذو کاهل ای هایج
وشوکت صاحبی منیع الجانب آدمه شدید الکاهل اطلاق اولنور یقال انه لشدید الکاهل ای منیع الجانب
ابو کاهل قبس بن عائذ البجلی اصحابندندر الکهلول زنبور وزننده کولکن خندان آدمه دینور یقال هو
کهلول ای ضحاك وکریم آدمه دینور یقال رجل کهلول ای کریم کهل سهل وزننده وکاهل صاحب
وزننده وکهیل زبیر وزننده وکهلان سکران وزننده اسامیٔ ناسدندر کهیله جهینه وزننده برموضعدر
کهال غراب وزننده برکاهن جاهلی اسمیدر الکهول جرول وزننده والکهول صبور وزننده اورمجکه
دینور عنکبوت معناسنه الکهبل جعفر وزننده بودوره دینور و برجنس ایری شجر اسمیدر و بوکنهبل ایله
ایکی معناده دخی مرادفدر الکهدل جعفر وزننده اتنه طلو سموز تازه خاتونه دینور وقوجه قاری‌یه دیمکله ضد
اولور یقال تزوج کهدلا ای شابة سمینة وکذا عجوزا واورمجکه دینور و یکی یتشمش قیزه دینور و بررجل و براجز
علمیدر الکهمل کهدل وزننده ثقیل و بی مزه وناهضم کسیه دینور یقال جاء کهمل ای ثقیل وخم المکهمل
مدحرج وزننده جمله وجمیع معناسنه‌در یقال اخذ الامر مکهملا ای باجمعه کول زفر وزننده فارس قضاسنده
برقریه درعاتمه کوادیرلر صغانی مرحومك ظن ایلدیکی کبی شیرازده محله اسمی دکلدر الکولان کافك فتحی
وضمیله بردی نباتنه دینور که قوغه‌لق وحصیر اوتی دیدکلریدر وماوراء النهرده بربلده آدیدر الکولة تمره وزننده
یمنده برحصن اسمیدر الکوألل سفرجل وزننده بودوره دینور الاکوئلال اشمعلال وزننده بودور اولمق
معناسنه‌در یقال اکوأل الرجل اذا اقصر اشبو کوألل واکوئلال ماده‌لرنی جوهری کأل ماده‌سنده وهمندن ناشی
ذکر ایلمشدر شارح دیر که مؤلف دخی اوراده ثبت ایلمکله تعارضا تساقطا قیلندن اولور التکول تفعل وزننده
برکمك معناسنه‌در یقال تکولوا اذا اجتمعوا و برکسه اوزرینه متصل و پیدر پی شتم وضرب ایله اوشوتوایدوب حواله اولمق
معناسنه‌در یقال تکولوا علیه اذا اقبلوا علیه بالشتم والضرب فلم یقلعوا الانکیال انفعال وزننده تکول ایله
معنای اخیرده مرادفدر یقال انکالوا علیه بمعنی تکولوا التکاول تفاعل وزننده جعلی قصه لمق معناسنه‌در
یقال تکاول الرجل اذا تقاصر الاکول اطول وزننده طاغلر شکلنده جابجا تومسکلی اولان ارضه دینور
الکیل سیل وزننده والمکال مقال وزننده والمکیل مسیل وزننده اولچمك معناسنه‌در یقال کال الطعام یکیل
کیلا ومکالا ومکیلا اذا اوزنه بالکیلة ویقال کاله طعاما وکال له طعاما بمعنی یعنی مفعولینه تعدیه ایدوب وبعضا مفعول اوله
لام داخل اولور پس کاله طعاما قولی اکا بغدای اولچدی که اکا اولچك ایله یاخود اولچه‌رك بغدای و یردی دیمك اولور
حتی راغب کلته الطعام اذا اعطیته کیلا عبارتیله ارسم ایلمکله تضمین بابندن اولدیغی تلمیح ایلمشدر وکال له طعاما
قولی اکا ویرمك ایچون بغدای اولچدی دیمکدر پس بیضاوی مرحومك سورهٔ مطففین اولنده حذف وایصالدن عد
ایلمسنه حاجت قالمزنته که عصام دخی لغتده لامدن مجرد اوردونی تصریح ایلمشدر فلینظر وکیل مکیال کبی اولچکه‌ده
اطلاق اولنور وآقچه‌یی وزن ایلمك معناسنه مستعملدر یقال کال الدراهم اذا وزنها وچقماقدن آتش چقمیوب
آتشسز اولمق معناسنه مستعملدر چقماقدن مراد اعرابك اغاجدن اولان چقماغیدر آتش برینه خرده حکاکه‌لری
چقمق ملابسه‌سیله استعمال اولندی یقال کال الزند اذا کبا و برنسنه‌یی برنسنه‌یه قیاس ایلمك معناسنه مستعملدر
کویا که آنك اولچکنه توفیق ایدر یقال کال الشیء بالشیء اذا قاسه به وکیل چقماق چاقیلورکن صچرایان خرده
خرده پاره‌لرینه اطلاق اولنور وعربلر هذا طعام لا یکیلنی دیرلر لا یکفینی کیله معناسنی مراد ایدرلر که تضمینی متضمن‌در
واذا اطلع سهیل * رفع کیل * ووضع کیل * دیرلر یعنی سهیل یلدزی طوغدقده اولچك بری رفع و بری وضع اولنور که
حرارت هوا زائل اولوب برودتك عارض اولمسنی مراد ایدرلر الاکتیال افتعال وزننده بودخی اولچمك معناسنه‌در
یقال اکتال الطعام بمعنی کاله بوراده مؤلف قصر ایلمشدر زیرا اکتیال اولچك ایله نسنه آلان آدم کندی نفسیچون
اولچمك واولچوب آلمق معناسنه‌ده کلور قال الراغب اکتلت علیه اذا اخذت منه کیلا وفی المصباح اکتلت منه وعلیه
اذا اخذت وتولیت الکیل بنفسك ویقال کال الدافع واکتال الآخذ وعلی حرفیله صله لنمق خصوصنده سورهٔ
مطففین اولنده ابو السعود حضرتلرینك کلام نفیسی واردر فلیراجع الکیلة کافك کسریله اسمدر اولچویه
دینور المکیل منبر وزننده والمکیال محراب وزننده والمکیلة مکنسه وزننده کیل کبی اولچکه دینور
یقال اخذه بالکیل والمکیل والمکیال والمکیلة وهو ما کیل به التکایل تفاعل وزننده بری برینه مکافات اوزره معامله
ایلمك معناسنه‌در یقال هما یتکایلان ای یتعارضان بالشتم او الوتر وقولهم لا تکایل بالدم ای لا یجوز لك ان تقتل الا ثارك
یعنی قاتلدن غیری‌یی قتل جائز دکلدر طرفینده فضل ومزیت جهتیله مساوات معتبر دکلدر قاتل کرك مقتولدن

دون وكرك افضل اواسون بهرحال قصاص اكا مترتب اولور المكايلة مفاعله وزننده برآدمه بركسه هرنه سويلديسه
اولدخی آكا آنی سويلمك ياخود آنك كندی حقنده ايشلديكنی اولدخی ايشلمك معناسنه مستعملدر ياخود كنديسنه شتم
ايدنك شتمندن ازيد شتم ايلمك معناسنه مستعملدر لسان عوام تركيده بوندن اوچكنه اوچك بلكه برباش
زياده ويرمك تعبير اولنور يقال كايله اذاقال له مثل مقاله اوفعل كفعله اوشاتمه فاربی عليه الكيول عيوق وزننده
جنكده الك كيروده اولان طابوره دينور يقال قام فی الكيول ای فی آخر الصفوف فی الحرب وقورقق بيدل
كمسيه دينور يقال رجل كيول ای جبان و بوكسك يره دينور تپه كبی وچقماقدن صچرايان آتشسز سياه قغلجمه
دينور مترجم ديركه ابن اثيرك بيانه كوره آخر صف وجبان معنالری كيل الزند معناسندندر كه آتشی چيقمز
ديمكدر ياخود جبان معناسی معنای اخيردندر كه كيروده بريوكسك يرده طوروب ايلرونك حالنه نظر ايدر بومناسبتله
بولطيفه ثبت اولندی برمحاربه هنكامنده برآق صقاللو پيرواختيار كمسه عسكرك كيروسنده برآلارغه محلده توقف
ايدرايمش نفرانك بری يانه واروب اولادك شابه سنده كمسه لر ايلروده جنك ايده يورلرسن آق صقالكدن اوتانموب
بويله كيروده طورمق روامیدر ديوسرزنش ايتدكده آی اوغل بن دائما بوبلجه كيروده طورمقله بوآق صقاله مالك
اولدم يوخسه ايلرويه اقتحام ايلسم ايدی قاره صقاله دخی مالك اولمزايدم ديوجواب ايلمشدر ومن القصة الحصة
الكيل هين وزننده بودخی چقماقدن صچرايان آتشسز سياه قغلجمه دينور يقال خرج من الزند الكيول والكيل
ای السحالة التكلی تجلی وزننده تكيل كلمه سندن مقلوبدر جنكده الك كيروده كی طابورده طورمق معناسنه در
يقال تكلی الرجل اذاقام فی الكيول التكييل تفعيل وزننده بركسه قورقق اولمق معناسنه در يقال كيل الرجل
اذاكان كيولا ای جبانا فصـــــــــل اللام لئله لامك فتحی وتای فوقيه نك سكونيله برموضع آديدر لعل
فتحتيله ولام مشددهٔ مفتوحه ايله ولعل لام مخففه نك سكونيله كلمهٔ طمع واشفاقدر يعنی مرجو ومأمولی ياخود
مخوف ومكروهی توقع وامید ايچوندر كه حاصلی محبوبی ترجی ومكروهدن انديشه واشفاقه دلالت ايدر مثلا
لعل الله يغفرذنبی ديرلر اميددر ومأمولدر كه خدای متعال كناهمی مغفرت ايليه ولعل زيدا يموت ديرلر قورقرم كه
زيد وفات ايليه ديمكدر بومعنالردن فارسيده مكر وشايد كلمه لريله تعبير اولنور وبونده يكرمی سكز لغت واردر ١ لعل
ولعل كه ذكر اولندی ٣ علّ بغير لام ٤ عن نون مشدده ايله ٥ غن غين معجمه ايله ٦ انّ همزه ونون مشدده ايله ٧ لأنّ
لام وهمزه ونون مشدده ايله ٨ لونّ لام وواوونون مشدده ايله ٩ رعلّ راء وعين ولام مشدده ايله ١٠ لعنّ
لام وعين ونون مشدده ايله ١١ لغنّ لام وغين معجمه ونون مشدده ايله ١٢ رغن راء وغين معجمه ونون مشدده ايله
١٣ وعلّ افعل دينور عين ولام مشدده ويای متكلم ايله ١٤ وعلنی افعل دينور نون وقايه زياده سيله ١٥
لعلی دينور ١٦ لعلنی دينور ١٧ لعلنی دينور نون مشدده ايله ١٨ لعنی دينور نون وقايه ايله ١٩ لغنی
غين معجمه ايله ٢٠ لغنی نون وقايه ايله ٢١ لونی نون مشدده ايله ٢٢ لونی نون وقايه ايله ٢٣ لأنی همزه ونون مشدده ايله
٢٤ لأنی نون وقايه ايله ٢٥ انی همزهٔ مفتوحه ايله ٢٦ انی نون وقايه ايله ٢٧ رغنی غين معجمه ايله ٢٨ رغنی
نون وقايه ايله مترجم ديركه مؤلفك بصائرده وشهابك درة الغواص شرحنده اشبو لعل كلمه سنه متعلق نفايس اولمغله
طالب اولنلر مراجعت ايده لر اللال سحاب وزننده وغراب وزننده سرمه يه دينور يقال بعينه لمال ولمال
ای كحل التلمل تفعل وزننده آغزك ايچنده اولان بقيهٔ طعامی دل ايله يلاشدرمق معناسنه در يقال تلمل بفمه
اذا تلمظ اللولاء صحراء وزننده ضر وشدت ومحنت معناسنه در يقال وقع فی اللولاء ای الشدة والضر لال
حال وزننده فقهادن احمد بن علی بن احمدك پدرينك جدی اسميدر ولال فارسی اولمغله دلسزه دينور اخرس
معناسنه الليل سيل وزننده والليلاة الف وهاايله كيجه يه دينوركه غروب شمسدن فجر صادقك طلوعنه قدر
علی قول شمسك طلوعنه قدر مدتدن عبارتدر جمعی ليالی كلور غير قياس اوزره يازياده سيله وليائل كلور كه مقلوبدر
شارح ديركه ليلاة ليله نك اصليدر زيرا مصغری لييليه در وليله ليلك مفرديدر تمره وتمر كبی ومرزوقی ديديكه ليل ازاء
نهارده وليله ازاء يومده استعمال اولنور انتهی وليل طوی قوشنه دينور حباری كبی علی قول ياور يسنه دينور
وكروان قوشنك كه چاغرغان طوی ديدكلری يدرياوز يسنه ده دينور وعرفجة بن سلامة الكندی نام كمسه نك قلجی اسميدر
وتقول العرب البس ليل ليلا ای ركب بعضه بعضا يعنی برنسنه نك اجزاسی بری برينك اوستنه بنكشدی الليلاء
حمراء وسكری وزنلرنده كيجه نك طول وشدتنی افاده ضمننده تأكيد ايچون ايراد اولنور عند البعض يك قرانكواولان
كيجه يه ياخود اوتوزنجی كيجه سنه وصف اولورنته كه دهماء يكرمی طقوزنجی ودعجاء يكرمی سكزنجی كيجه در
يقال ليلة ليلاء وليلی ای طويلة شديدة اوهی اشد ليالی الشهر ظلمة اوليلة ثلاثين الأليل احمر وزننده واللائل

صاحب

صاحب وزننده والمليل معظم وزننده بونلرده تأكيد ايچون ايراد اولنور يقال ليل اليل ولائل ومليل ای شديد
الظلمة الاءلال همزه ايله اهمال وزننده والاليال همزهٔ ثانيه بدلی يا ايله كيجه يه كيرمك معناسنه در يقال الأل القوم
واليلوا اذا دخلوا فی الليل اولكيده همزهٔ اولی مناسبتيله يا همزه يه ابدال اولنمشدر ام ليلی سياه باده نك كنيه سيدر كه
باباس قاره سی ديدكلريدر وليلی باده نك ابتدای كيف ونشئه سنه اطلاق اولنور بخار تصورينه مبنيدر تقول اخذتنی
الخمر ليلاهما ای نشوتها وبدء سكرها وبرخاتون اسميدر جمعی ليالی كلور حرة ليلی باديه ده برقاره طاشلق تپه در
ابن ليلی المزنی وابوليلی الاشعری وابوليلی الجعدی وابوليلی المازنی وابوليلی الغفاری وابوليلی الخزاعی
صحابه لردر الملايلة مفاعله وزننده اجيری كيجه لكله طوتمق معناسنه درنته كه مشاهره آيلقله ومياومه كونده لكله
معامله دن عبارتدر تقول لايلته اذا استأجرته لليلة ويقال عامله ملايلة كيا ومه مياومة من اليوم فصـــــــــل الميم
المأن ميمك فتحی وهمزه نك سكونيله والمئل كتف وزننده سموز ويوموری كوده لوكشی يه دينور مؤنثی مأله
ومئله در المؤونة عمومه وزننده والمألة كرامه زننده بركسه سموز وتومند اولمق معناسنه در يقال مأل الرجل
ومئل مؤولة ومألة من الباب الثالث والرابع اذا كان مألا ای سمينا ضخما المأل والمألة ميملرك فتحيله برايشه
قبل الوقوع ياپنوب آماده اولمق معناسنه در يقال جاء امر ما مأل له وما مأل مألة من الباب الخامس والثالث
ای لم يستعد له ولم يشعر به المأنة تمره وزننده باغچه يه وچمزاره دينور روضه معناسنه ودكرمنه دينور رحی
معناسنه جمعی مثال در ميمك كسريله المثل قتل وزننده برنسنه يی صرصوب ارغالمق معناسنه در يقال مثل الشیء
مثلا من الباب الاول اذا زعزعه وحركه المثل ميمك كسری وثای مثلثه نك سكونيله والمثل فتحتيله والمثيل امير
وزننده شبهك بكزری وبكتاشی شبه ومانند معناسنه در جمعلری امثالدر يقال هذا مثله ومثله ومثيله ای شبهه
وقول العرب فلان مستراد لمثله ای مثله يطلب ويشح عليه يعنی فلان نسنه كياب اولمغله مثل ومانندی مطلوب اولوب
وكنديسنی فدا ايليوب حقنده بخل وضنت اولنه جق يادكار بهادر ديمكدر المثل فتحتيله شبه ومانند
معناسنه دركه ذكر اولندی ودليل وحجت معناسنه مستعملدر يقال اقام له مثلا ای حجة وقصه وحديث وداستان
معناسنه در يقال بسط له مثلا ای حديثا وبرنسنه نك صفتنه اطلاق اولنور ومنه قوله تعالی مثل الجنة التی
وعد المتقون ای صفة الجنة شارح ديركه مثل تعبير اولنان كلام كه قبولله متسم وتداول ايله مشتهردر شبه
معناسندن مأخوذدر كويا كه محاضری اولان كمسه موردنی مضربنه مثل ونظير ايده رك ايراد ايدر التمثيل
تفعيل وزننده برقصه وبرلاقردی بيان ايلمك معناسنه در يقال مثل بالمثل ای بالحديث اذا اينه وافاده وحدثه
وبرنسنه يی برنسنه يه بكزتمك معناسنه در يقال مثله به اذا شبهه به وبرنسنه نك بعينه صورتنی نقش وكتابت
مقوله سيله تصوير ايلمك معناسنه درشويله كه شیء مصورك شخصنه نظر ايدر كبی بعينه تصوير ايليه يقال
مثل الشیء له اذا صوره له حتی كأنه ينظر اليه وبرآدمه مثله تعبير اولنان عقوبتله اشكنجه قلمق معناسنه در يقال
مثل لفلان اذا نكل به الامتثال افتعال وزننده بودخی مثل وقصه بيان ايلمك معناسنه در يقال
امتثل المثل ای الحديث بمعنی مثله وبركمسه مثل جهتيله بالمناسبه ابيات ثلاثه انشاد ايلمك معناسنه در
يقال امتثل عندهم مثلا حسنا اذا انشد بيتا ثم آخر ثم آخرتنه كه تمثل دخی بومعنايه دركه سيذكر وبرنسنه نك
صورتنه كيرمك معناسنه در يقال امتثله ای تصوره شارحك بيانه كوره تمثيلك مطاوعيدر فيقال مثله له
فامتثله ای صوره له فتصوره وبرآدمك طريقه ومسلكنه تابع اولوب اصلا آندن عدول وتجاوز ايتميه رك اقتدا
وانقياد ايلمك معناسنه در يقال امتثل طريقته اذا اتبعها فلم يعدها وقاتلی قصاص ايلمك معناسنه در يقال
امتثل منه اذا اقتص التمثل تفعل وزننده بودخی مثل وقصه بيان ايلمك معناسنه در يقال تمثل الحديث
وبالحديث بمعنی امتثل قال الشارح ومنه قول جرير ❊ والتغلبی اذا تنحنح للقری ❊ حك استه وتمثل الامثالا ❊ وتمثل
امتثال كبی برمناسبتله مثل قصديله ابيات ثلاثه انشاد ايلمك معناسنه در يقال تمثل عندهم مثلا حسنا اذا انشد
بيتا ثم آخر ثم آخر شارح ديركه مؤلفك صورت تفسيرندن ابيات ثلاثه انشاد اولنمدقجه امتثال وتمثل اطلاق اولنميه جغی
منفهم اولور لكن امهات سائره نك منطوقی اوزره مصراع واحدده دخی مستعملدر ومنه قول عائشة كان عليه
السلام يتمثل بقول الشاعر ❊ ويأتيك بالاخبار من لم تزود ❊ پس مؤلفك مرادی مطلقا متعدد منظومه ديمك اولور
وبومعناده امتثال وتمثل بنفسه وباء حرفيله متعدی اولور كما قال فی الاساس هذا البيت مثل تمثله عندنا وتمثل به
وتمثله وتمثل به ومؤلف تمثل صورتلمك وبرشيئك صورتنه كيرمك معناسنده ورودنی اهمال ايلدی وتمثل
برنسنه يی باركلامی مثل ضرب وايراد ايلمك معناسنه در يقال تمثل بالشیء اذا ضرب به مثلا ويقال هذا البيت مثل

يتمثل به وقصاص آلمق معناسنه در يقال تمثل منه اذا اقتص الامثولة اضحوكه وزننده اسمدر تمثل اولنان
بيته دينور المثال كتاب وزننده مقدار معناسنه در يقال هذا على مثاله اى مقداره وقصاص معناسنه در
يقال اخذ منه مثاله اى قصاصه وبرنسنه نك اورنكنه وصفتنه دينور يقال هذا على مثال ذلك اى على صفته
ودوشكه دينور يقال نام على المثال اى الفراش جمعى امثله ومثل كلور كتب وزننده التماثل يفاعل وزننده
خسته صحت وافاقته يقلشمق معناسنه در بومثول وقيام معناسندندر يقال تماثل العليل اذا قارب البرء الامثل
افضل وزننده ومراد فيدر جمعى اماثل در يقال هذا امثل قومه اى افضله راغبك بيانه كوره اشبه وامثل كلمه لرى
فى الاصل اشبه بالافاضل وامثل بالافاضل اولوب بعده كثرت دوران سببيله مشبه به اسقاط ومطلق افضل مقامنده
اقامه واستعمال اولنديلر وانلردن صيغه تصريف اولندى وقوله تعالى اذيقول امثلهم طريقة اى اعدلهم
واشبههم باهل الحق او اعلمهم عند نفسه بما يقول المثالة كرامه وزننده فاضل اولمق معناسنه در يقال مثل الرجل
مثالة من الباب الخامس اذا فضل المثلى ميمك ضميله امثلك مؤنثيدر اقصى وقصوى كبى وقوله تعالى ويذهبا
بطريقتكم المثلى اى الطريقة التى هى الاشبه بالحق المثيل امير وزننده مثل ونظير معناسنه دركه ذكر اولندى
وفاضل معناسنه در يقال رجل مثيل اى فاضل التمثال تانك فتحيله تفعلدن مصدر در برنسنه يى آخره
بكزتمك معناسنه يقال مثله به تمثيلا وتمثالا اذا شبهه به التمثال تانك كسريله مصنوع اولان صورته دينور كرك
قلم ايشى وكرك سائر كونه اولسون تقول رأيت تمثالا فى يده اى صورة واشعث بن قيس الكندى قلجنك اسميدر المثول
قعود وزننده اياق اوزره ديكيلوب طورمق معناسنه در يقال مثل بين يديه ومثل مثولا من الباب الاول والخامس
اذا قام منتصبا وسينوب يره ياپشمق معناسنه اولمغله ضد اولور يقال مثل الرجل اذا لطأ بالارض ويرندن ايرلمق
معناسنه در يقال مثل فلان اذا زال عن موضعه وبرنسنه يى برنسنه يه بكزتمك معناسنه در يقال مثل فلانا فلانا
وبفلان اذا شبهه به وبكزمك معناسنه در يقال مثل فلان فلانا اذا صار مثله المثل غسل وزننده والمثلة ميمك
ضميله برآدمه غيره عبرت اوله جق عقوبت ايلمك معناسنه در بورنى وقولغنى وسائر بعض اعضاسنى كسمك وكوزنى
اويمق كبى يقال مثل بفلان مثلا ومثلة من الباب الاول اذا نكل المثلة ميمك فتحى وثانك ضميله وسكونيله اسمدر
عبرت آله جق عقوبته دينور جمعى مثولات كلور ميمك فتحيله ومثلات كلور ميمك فتحى وثانك ضميله الامثال همزه نك
كسريله برآدمى قصاص جهتيله قتل ايلمك معناسنه در يقال امثله اذا قتله بقود الماثل صاحب وزننده
عقوبت معناسنه اولان مثل كلمه سنى تأكيد ايچون ايراد اولنور يقال مثل ماثل اى جهد جاهد هر شديد محنتى
اكا تنبيه ايدرلر وماثل اثر وعلامتى بالكليه نابود اولوب خاكسار اولمش رسم بناء وعمارته دينور يقال كان رسم
الدار ماثلا اى الذاهب الاثر الماثول مدينه ده برموضعدر المائلة چراغپايه دركه شمعدان طرزنده اولور چراغه
وايلكمن تعبير اولنور بومناسبتله شمعدانه ده اطلاق اولنور يقال اتى بالمائلة اى بمنارة المسرجة المثل ميمك
كسريله ابن عجل بن لجيم در ملوك يمنده اموية دن عبد الملك بن مروان طرفنه يمندن برطائفه ورود ايدوب
حضورنده مثول واثناى مصاحبتده عبد الملك ذكر اولنان مثل لفظنى مصحف اوله رق ماالميل منكم تعبيريله
استفسار ايلدكده مرقوملر مرادنى فهم ايدوب فى ذاتهم ادب آشنا اولملريله اسلوب حكيمانه ايله يا امير المؤمنين كان ملك لنا
يقال له المثل ديدكلرنده عبد الملك شرمسار اولدى وبنو المثل بن معاويه برقبيله در ابو الشعثاء يزيد الكندى آنلردندر
المثل ميمك ضميله فلج نام محلده برموضعدر كه رحى المثل دخى ديرلر الامثال همزه نك فتحيله بصريه قريب برپچه
طاغلو ارضه اطلاق اولنور كه برى برينه متشابهلردر المجل ميمك فتحى وجيمك سكونيله والمجل فتحتينله والمجول
قعود وزننده كثرت عملدن ال ناسورلنوب قبارمق معناسنه در يقال مجلت يده ومجلت مجلا ومجلا ومجولا من الباب
الاول والرابع اذا انفطت من العمل فمرنت وطوارلك طرنغى طاشر قدقدنصكره اوكولوب قتيلنمق معناسنه در وعند
البعض مجل بدنده درى ايله اتك بيننده صوحادث اولمق معناسنه دركه آتش اصابتندن ياخشونتلو نسنه استعمالندن
حادث اولور تركيده بو كه دخى قبارمق تعبير اولنور وبعضلر عندنده مجله كه مجل لفظنك مفرديدر شول يوفقه دريجكه
دينوركه ايش ايشلمكدن قباروب ايچنده صوطولار تركيده قبارجق تعبير اولنور بونك جمعى مجال در ميمك كسريله
ومجل در تمره وتمر كبى يقال مجل الحافر اذا نكبته الحجارة فبرئ فصلب او المجل ان يكون بين الجلد واللحم ماء او المجلة
قشرة رقيقة يجتمع فيها ماء من اثر العمل ومنه يقال جاءت الابل كالمجل اى رواء ممتلئة يعنى دوه لر صويه كركى كبى
قانوب قارنلرى مجل كبى صوايله طبطلو كلديلر الامجال همزه نك كسريله بودخى ال كثرت عملدن نصرلنوب
قبارمق معناسنه در يقال امجلت يده بمعنى مجلت وايش الى قبارتمق معناسنه در يقال امجل يده العمل اذا صيرها

ماجله المأجل طاغك وديره نك دبنده مجتمع اولان صويه دينور وباب مكه ده برموضع آديدركه اطرافدن
ترشح ايدن صو آنده مجتمع اولور المحل نخل وزننده مكر وكيد معناسنه در يقال لا يضره محله اى مكره وكيده
وتوزه دينور غبار معناسنه وقوراقلغه وقيتلغه دينور يقال اصابهم محل اى شدة وجدب وانقطاع المطر ومحول
وممحله كبى قوراق يره دينور كاسيد كبى ومصدر اولور يرقوراق اولمق معناسنه يقال محلت الارض محلا من الباب
الثالث اذا كانت ممحلة ومحل ومحال كتاب وزننده امير ووالى وحاكمه غمز وسعايتيله برآدمه كيد وضرر ايراث
ايلمك معناسنه در يقال محل بفلان ومحل به ومحل به محلا ومحالا من الباب الثانى والرابع والخامس اذا كاده بسعاية
الى السلطان ومحل اصلا خير ومنفعتى اولميان جماد خلقت كمسيه اطلاق اولنور ارض محله تشبيهله يقال
رجل محل اى لا ينتفع به المحلة تمره وزننده والمحول صبور وزننده والممحلة محسنه وزننده والممحل
محسن وزننده كه بو ماحالدن قليلدر والممحال محراب وزننده محل كبى قوراق يره دينور يقال ارض محل
ومحلة ومحول وممحلة وممحل وممحال اى جدبة المحالة مقاله وزننده يرقوراق اولمق معناسنه در
يقال محلت الارض محالة من الباب الخامس اذا كانت جدبة الامحال همزه نك كسريله يرمحل قيتلق
وقوراقلق اولمق معناسنه در يقال امحل البلد اذا اجدب فهو ماحل وممحل قليل وناس قيتلغه صاتشمق معناسنه در
يقال امحل القوم اذا اجدبوا الماحل قيتلق وقوراق شهره ومحله دينور ممحل دخى دينور كه امحالدندر لكن غير قياس
اوزره ماحل مستعملدر ممحل قليلدر وماحل وجودى متغير اولمش آدمه دينور المتماحل متمايل وزننده بك
اوزون اولوب اندامى پريشان ومضطرب ونازيبا دوه يه وآدمه دينور ومنه كلام على رضى الله عنه ان من ورائكم
امورا متماحلة اى فتنا يطول شرحها وبو كلام مرتضويدر جوهرى توهمندن ناشى حديث عنوانيله تقييد ايلدى
كذلك امور اكلمه سى منصوبدر جوهرى تغيير ايدوب مرفوعا رسم ايلمشدر شارح ديركه حديث موقوف جمله سندن
اولمق احتمالندن بشقه كلام اصحابه حديث اطلاقى اصولده مقرردر واقعا نهايه ده دخى وفى حديث على
عنوانيله مثبتدر وجوهرى همان امور متماحلة كلاميله اكتفا ايلمشدر ومتماحل ايراق اوبه يه واوه دينور يقال دار
متماحلة اى متباعده ووجودى متغير اولمش كمسيه دينور ماحل دخى دينور تقول رأيته متماحلا وماحلا اى متغير البدن
التمحل تفعل وزننده حيله ايلمك معناسنه در يقال تمحل له اذا احتال وبرآدمك حق ومطلوبنى اداخصوصنده
آنى كلفت وزحمته اوغراتمق معناسنه دركه اداوريجله ادا ايتمكدن عبارتدر يقال تمحل له حقه اذا تكلفه له
مؤلفينك تمحل تعبيرلرى بوندندر الممحل معظم وزننده اوزاتمش نسنه يه دينور يقال شىء ممحل اى مطول
وشول سوده دينوركه ظعمى اكشيمكه بشلمش اوله على قول طلومه وضع وحفظ اولنوب لكن هنوز طعمى تمام متغير
اولمقسزين شرب اولنه يقال لبن ممحل اى اخذ طعم حوضة اوما حقن فلم يترك يأخذ الطعم وشرب المحال
كتاب وزننده كيد ومكر معناسنه در يقال هو ضعيف المحال اى الكيد وفند وحيله ايله برخصوص ومصلحتى
طلب وتسخير ايلمكه دينور يقال فاز مطلبه بالمحال وهو روم الامر بالحيل وتدبير معناسنه در يقال قوى المحال
اى التدبير وقدرت معناسنه در وجدال معناسنه در يقال هو شديد المحال اى الجدال وعذاب وعقاب وعداوت
معنالرينه در ومفاعله دن مصدر اولور دشمنلك ايلمك معناسنه يقال ماحله مماحلة ومحالا اذا عاداه وزور وقوت
معناسنه در وشدت ومحنت وهلاك معناسنه در يقال وقع فى المحال اى الشدة والهلاك وهلاك ايلمكه دينور
وبنه مفاعله دن مصدر اولور مماحله كبى بركسه ايله زور وقوت خصوصنده مباحثه ايدوب يارشمق معناسنه
تا كه احدهمانك قوتى آخردن زياده اولديغى ظاهر اوله يقال ماحله مماحلة ومحالا اذا قاواه حتى يتبين ايهما اشد
المحالة سحابه وزننده بيوك بكره يه وچرخه دينوركه اكادوه قوشوب قيودن صوچكرلر تاء وحدتيه در يقال
استق على المحالة اى البكرة العظيمة مؤلف بونى حول ماده سنده دخى ثبت ايلمشيدى كه دونمك معناسندن
مأخوذدن بورادهمبنى اصليه اعتبار ايلمشدر ظاهرا مكر وحيله ياخود قوت وشدت معنالرندن متصوردر ومحاله
دوه قسمنك ارقه او كوروغه لرندن براو كوروغه يه دينور جمعلرى محال كلور هاسز وجمع الجمع محل كلور ميمك ضميله
واسكله يه دينور كه ديوارجيلر وصواجيلر آنك اوزرنده اوتوروب عمل ايدرلر قاره چاودخى تعبير اولنور يقال
عمل الطيان على المحالة وهى الخشبة التى يستقر عليها الطيانون المحال سحاب وزننده بودخى بيوك بكره يه
وچرخه دينور ونسوان دوز كونلرندن بردوز كون آديدر كه اوكوروغه كككرى هيئتنده اولور يقال جاءت وعليها
المحال وهو ضرب من الحلى يكون على هيئة الفقار الممحلة مرحله وزننده تازه اوغلاق دريسندن اولان
سود طلومنه دينور المحل كتف وزننده شول آدمه دينور كه اكسه سندن قوغلوب اوزون اوزادى سوريله رك

درمانده و بیمجال قالمش اوله یقال صار زید محلا ای مطر وداحتی اعیا التمحیل تفعیل وزننده قوتلندرمك
وقوت ویرمك معناسنه در تقول محلنی یافلان ای قوتنی الماخل خای معجمه ایله داخل وزننده قاچغین آدمه
دینور ماخ کبی یقال هو ماخل وماخ ای هارب المدل میمك کسریله شول خیره وچلیمسز لاغر آدمه دینورکه
پك لاغرلکندن قرالتیسی کوجله بلوروب تشخیص اولنه یقال فلان ضیره المرض مدلا وهو الرجل الخفی الشخص
القلیل اللحم المدل میمك فتحیله خسیس ودنی کسیه دینور یقال هو مدل ای خسیس و بوغورد کبی پك قویلمش
سوده دینور یقال لبن مدل ای خاثر مدل جبل وزننده ملوك قبیلهٔ حمیردن برینك اسمیدر مدلین سقسین
وزننده اندلسده برحصن آدیدر شارح دیرکه اندلس اولکه سنده دکلدر بلکه حالا آق دکزده مدللی دیدکاری
جزیره اوله جقدر المدلاء صحراء وزننده نجران شرقیسنده برقوملق آدیدر مداله سحابه وزننده برموضعدر
التمدل تفعل وزننده منديل ایله سیلمك معناسنه در یقال تمدّل بالمندیل بمعنی تمندل ظاهرا نون داله مبدلدر
المذل ذال معجمه ایله عمل وزننده برعارضه سببیله تنکدل ومضطرب و بیقرار اولمق معناسنه در یقال مذل الرجل
مذلا من الباب الرابع اذا ضجر وقلق ومذل اویوشقلغه وسستلکه دینور یقال اخذه المذل ای الفترة والخدر
المذل کتف وزننده وصفدر برعارضه سببیله تنکدل ومضطرب و بیقرار آدمه دینور یقال صار مذلا ای ضجرا
وقلقا ومذیل معناسنه در کما سیذکر المذل عزل وزننده والمذال مقال وزننده برآدم رازنی حفظ وکتم
ایده میوب افشا ایلمك معناسنه در یقال مذل فلان بسرّه ومذل ومذل مذلا ومذالا من الباب الاول والخامس
اذا افشاه یابین اخیرینده طبیعی اولور وبذل وسماحت ایلمك معناسنه در یقال مذلت نفسه بالشیء ومذلت من الباب
الرابع والخامس اذا سمحت و برعضو اویوشمق معناسنه در یقال مذلت رجله من الباب الرابع اذا خدرت
ومذل وصف اولور پك باذل وسخی آدمه اطلاق اولنور یقال رجل مذل النفس ومذل الید ای سمح المذیل امیر
وزننده مذل کبی وصفدر سرّنی ضبط ایله میوب افشا ایدر اولان اغزی کوشك آدمه دینور یقال هو مذل ککتف ومذیل
اذا کان یفشی بسرّه ومذیل بیقرار اولان خسته یه دینور یقال مریض مذیل اذا کان لایتقار وفارسیده نرم
آهن دیدکاری دموره دینور که دیشی دمور تعبیر اولنور پولاد وچلیك ارکك دموردر الامذال همزه نك کسریله
بودخی برعضو اویوشمق معناسنه در یقال امذلت رجله اذا خدرت و یقال به امذال ای فترة وخدر المذل میمك
کسریله مذل کلمه سنده لغتدرکه بغایت خیره ولاغر وخیال آدمه دینور المذلی قتلی وزننده مذل
یاخود مذیل کلمه سنك جمعیدرکه بیقرار خسته یه دینور بوجهتله اصلا آرام ایلیوب دائما حرکت واضطراب
اوزره اولان کمسه لرده استعمال اولندی یقال رجال مذلی ای لایطمئنون الممذل منبر وزننده اهلنه بزونکلك
ایدن قورمساغه دینور یقال سمعت انه ممذل ای قوّاد علی اهله الامذلال احمرار وزننده بودخی برعضو
اویوشق اولمق معناسنه در یقال امذلّت رجله بمعنی امذلت المماذل مشمعل وزننده اویقوسنی آلمامش
یاخود مخمور وخمیازه کش کبی نفس ومزاجنه غلظت وفتور وانتفاخ عارض اولمش آدمه دینور یقال
اصبح ممذلا ای خاثر النفس المذال کتاب وزننده مذاء معناسنه درکه قورمساقلغه وقلتبانلغه دینور
یقال به مذال ای مذاء و برکسه زوجه سیله همفراش ایکن زوجه سنك آشناسی کلمکله همسر اولسون دیو
فراشدن یابجه یابجه یوارلنه رق الارغه یه چقمغه دینور قال الشارح ومنه الحدیث الغیرة من الایمان
والمذال من النفاق و یروی المذاء من النفاق وهو ان یقلق الرجل بفراشه الذی یضاجع فیه حلیلته و یتحول عنه حتی
یفترشها غیره الممرجل مزعفر وزننده برجنس الاجه قماش آدیدر مؤلف بونی رجل ماده سنده ثبت ومرجل
صورتلری منقوش الاجه قماش ایله بیان ایلمشدی المردلة دحرجه وزننده برایشی احکام ومتانت وجهیله
ایشلیوب کوشك و یاغیجه ایشلمك معناسنه در یقال مردل العمل اذا لم یحکمه المرطلة دحرجه وزننده
برعمله مداومت ایلمك معناسنه در علی قول فساد اولان عمله مداومت اتمکه مخصوصدر یقال مرطل العمل
اذا اادامه ولا تکون الا فی فساد و برآدمه برنسنه بیلاشدرمق معناسنه در یقال مرطل فلانا بالطین وغیره اذا لطخه به
و برآدمك عرضنه طوقنمق معناسنه در یقال مرطل عرضه اذا وقع فیه واصلاتمق معناسنه در یقال مرطل
المطر فلانا اذا بله الامزهلال اضمحلال وزننده هوا بوزنده بلود آچلمق معناسنه در یقال امزهل السحاب
اذا انقشع وقارار یمك معناسنه در یقال امزهل الثلج اذا ذاب و بوازمهل ماده سندن مقلوبدر المسل
فتحتینله اطرافندن مفرز خط کبی طوغری واوزون اوزادی ارضه دینور وصو آقندیسنه دینور مسیل الماء
معناسنه جمعی امسله کلور ومسل کلور ضمتینله ومسلان کلور میمك ضمیله ومسائل کلور شارح دیرکه مسائل

مسیل تصورینه مبنی اولمق غالبدر المسالة مقاله وزننده بعض یوزده اولان یاقشقلو ودلبرسو بولکه وآقندیلغه
دینور یقال فی وجهه مسالة ای طول فی حسن المسل نسل وزننده آقمق معناسنه در یقال مسل الماء
مسلا من الباب الاول اذا سال الامتسال افتعال وزننده قلجی قیندن صیرمق معناسنه در یقال امتسل
السیف اذا استله مسولی تنوفی وزننده ومدّ ایله برموضع آدیدر المشل میمك فتحی وشین معجمه نك سکونیله آزجه
سود صاغمق معناسنه در یقال مشل الرجل اللبن مشلا من الباب الاول اذا حلبه قلیلا وقلجی قیندن صیرمق
معناسنه در یقال مشل السیف اذا استله الممشل منبر وزننده سهولتله سود صغان آدمه دینور یقال هو
ممشل ای حالب رقیق بالحلب التمشیل تفعیل وزننده ناقه آزجه سود و یرمك معناسنه در علی قول سودی
اعضاسنه یایلمغله ممه یه سود پك آزامك معناسنه در یقال مشلت الناقة اذا انزلت شیئا قلیلا اوانتشرت درّتها
الامتشال افتعال وزننده قیندن قلج صیرمق معناسنه در یقال امتشل السیف اذا استله موشیل میم مضمومه
ایله بوصیر وزننده ارمیه قضاسنده برقریه در غانم بن حسین الفقیه ابو الغنایم الموشیلی اورادندر یاخود موشیلایه
منسوبدرکه نصاری طائفه سنه مخصوص برکتابدر موسی الیهك جدّی مهتدی اولمشیدی المشول شمول وزننده
کوده نك اتی آزالمق معناسنه در یقال مشل لحمه مشولا من الباب الاول اذا قلّ ومنه یقال فخذ ماشلة ای قلیلة
اللحم و یقال رجل ممشول الفخذ ای قلیل اللحم المصل اصل وزننده والمصالة سحاب وزننده یوغردی
قینادوب صقدقدنصکره غلیظنه که کش تعبیر اولنور آنك صو ینه دینورکه بردفعه دخی قینادوب صقرلر تکلر قاره
قوروت وقاره کش تعبیر ایدرلر فارسیده اکاترف وکشك سیاه دیرلر پك حامض و باردوردی الکیموس والهضم
ومعده یه مضرّ برنسنه در یقال سقاه المصل والمصالة وهو ماسال من الاقط اذا طبخ ثم عصر ومصل ومصول
قعود وزننده طاملمق معناسنه در یقال مصل الشیء مصلا ومصولا من الباب الاول اذا قطر و یوغوردی
خزما چو بندن ایشلنمش سپت مقوله سی ظرفه یاطوربه یه قویوب صوینی سوزمك معناسنه درکه اکا طوربه
یوغوردی تعبیر اولنور یقال مصل اللبن مصلا اذا صار فی وعاء خوص اوخرق لیقطر ماؤه مؤلفك ظاهر
عباره سی لازم اولمسنی مشعردر لکن مسامحه یی متضمن در محکمده وسائر اصولده اذا وضعه فی وعاء عبارتیله
مرسومدر ومصل کش تعبیر اولنان یوغرد قوریسنی مصل دوزمك معناسنه در یقال مصل الاقط اذا عمله
و یاره دن جزء یجه چرك صیزوب سیلان ایلمك معناسنه در یقال مصل الجرح اذا سال منه شیء یسیر ومدیون
داینه حقندن پك آزجه نسنه و یرمك معناسنه مستعملدر یقال مصل لفلان من حقه اذا اخرج له منه یعنی
شیء یسیر ومالی نابجایه صرفله تباه ایلمك معناسنه مستعملدر یقال مصل ماله اذا افسده یعنی صرفه فیما
لاخیر فیه المصول قعود وزننده طاملمق معناسنه درکه ذکر اولندی وصوینی یوغردن سوزوب آیرمق معناسنه در
یقال مصل اللبن مصولا اذا امیز عنه الماء المصالة میمك ضمی وفتحیله کوبدن صیزوب آقان صیرتدی یه دینور
الماصل حاصل وزننده آزجه و یرکی یه دینور یقال نال منه ماصلا ای عطاء قلیلا وآزجه سوده دینور الممصل
محسن وزننده والممصال محراب وزننده شول قیونه دینورکه سودی کوالکه صاغلدقده مایه سز وقوتسز
اولمغله طلومه چکمکسزین آچلی آچلی و یروب همان متزایل اوله یقال شاة ممصل وممصال اذا کانت یتزایل
لبنها قبل ان یحقن وممصل شول خاتونه دینورکه رحمنده جنین هنوز مضغه ایکن دوشوررا وله یقال امرأة ممصل
اذا کانت تلقی ولدها مضغة الممصل منبر وزننده بویه جی سوزکوسنه دینورکه آنکله بویه سوزرلر الامصال
همزه نك کسریله بودخی مالی بیوجه تباه ایلمك معناسنه در یقال امصل ماله اذا افسده وقیونك بالجمله سودنی
صاغمق معناسنه در یقال امصل الغنم اذا حلبها مستوعبا یعنی مافیها المصلاء حمراء وزننده بازولری انجه
خاتونه دینور یقال امرأة مصلاء ای الدقیقة الذراعین الاستمصال قارن اسهاله اوغرامق معناسنه در یقال
استمصل البطن اذا اسهل الامضحلال اضمحلال وزننده ومراد فیدر یقال امضحل الشیء بمعنی اضمحل
المطل قتل وزننده وعده یی ودینی اوزادوب چکدرمك معناسنه در یقال مطل العدة والدّین مطلا من الباب
الاول اذا سوّفه وایپی سوندروب اوزاتمق معناسنه در یقال مطل الحبل اذا مدّه ودموری دوکوب اوزاتمغله
سبیکه ایدوب توغلغه دوزمك معناسنه در یقال مطل الحدید اذا سبکه وطبعه وصاغه بیضة الامتطال
افتعال وزننده والمماطلة مفاعله وزننده بونلرده وعده یی ودینی لیت ولعلّ ایله اوزادوب چکدرمك معناسنه در
یقال امتطل الوعد والدین وماطله اذا سوّفه وامتطال اوت اوزایوب کورا ولمغله بری برینه صارمشمق معناسنه در
یقال امتطل النبات اذا التفّ المطول صبور وزننده والمطّال بطّال وزننده دائما وعدی یاخود دینی اوزادوب

بجکدرر اولان کمسیه دینور یقال رجل مطول و مطال ای مسوف ومطال دوری دوکوب مغفردوزن آدمه دینور که
توغلغه جی تعبیر اولنور المطالة کتابه وزننده دموری دوکوب مغفردوزمك حرفتنه دینور الممطول
هردو کیلوب سبیکه طرزنده اوزانمش نسنسنه یه دینور قلج و بچاق دمورلری کبی المطلة تمره وزننده وفتحاتله
حوضك دبنده قلان صو بقیه سنه دینور المطلة غرفه وزننده طلومدن دوکیلان آزجه صو وشراب
مقوله سنه دینور ماطل بردوه پوغورینك اسمیدر ابل ماطلیه اکا نسبت اولنور المعل نعل وزننده حیوانك
خایه لرنی چقرمق معناسنه درکه انه مك وانسانده خادم ایتمك وخروسده املیق ایتمك تعبیر اولنور یقال
معل الحمار معلا من الباب الثالث اذا اسل خصیبه و برنسنه یی قاپمق معناسنه در یقال معل الشیء اذا اختطفه
واختلسه و برآدمی ایودروب ازعاج ایلمك معناسنه در یقال معله عن حاجته اذا عجله وازعجه و برآدم عجله ایلمکله ایشنی
تباه و بزباد ایلمك معناسنه در یقال معل امره اذا عجل به وقطعه وافسده وسرعتله یوریوب کتمك معناسنه در
یقال معل الرجل اذا اسرع فی السیر و یولده کیدرکن دابه لری بری برندن کسوب آیرمق معناسنه در
یقال معل رکابه اذا قطع بعضها عن بعض واغاج وتخته مقوله سنی یارمق معناسنه در یقال معل الخشبة اذا شقها
وناقه نك فرجنه ال صوقوب ایچندن یاوری یی عجله ایله چکوب چقرمق معناسنه در یقال معل الحوار اذا مده من حیاء
الناقة واستخرجه بعجلة بوراده اوکلمه سیله اواستخرجه نسخه لری غلطدر و برآدمك عرض وناموسنه خلل
ویروب دیلمك معناسنه در یقال معل به اذا وقع به الامعال همزه نك کسریله بودخی برآدمی ایشندن ایودروب
ازعاج ایلمك معناسنه در یقال امعله عن حاجته اذا عجله وازعجه المعالة مقاله وزننده شر وشور معناسنه در
یقال هو صاحب معالة ای شر المعل کتف وزننده دائما عجله ایدیجی آدمه دینور یقال رجل معل ای
مستعجل بطن معوله معونه وزننده برموضعدر الامتعال افتعال وزننده برکمسیه سرعت واختلاسله
مزراغی پیدرپی سانجمق معناسنه در یقال امتعل فلانا اذا دارك الطعان فی اختلاس مغیل غین معجمه ایله
امیر وزننده مغربده شهرفاس قربنده بربلده آدیدر آندن یحیی محمد ثلر ظهور ایلدی بنو مغاله مقاله وزننده
انصاردن برقوم وجماعتدر المغالة مقاله وزننده غش وغدر وخیانت معناسنه در یقال به مغالة ای خیانة
وغش وغمز وسعایت معناسنه در کاسیذکر المغل میمك فتحی وغینك سکونیله طوارچاراپله بیله جه طپراق
یمکله یورکی اغریمق معناسنه در یقال مغلت الدابة مغلا من الباب الثالث والاول اذا اکلت التراب مع البقل
فاخذها وجع فی بطنها ومغل کبه خاتونك چوجغه امزردیکی سوده دینور فتحتبنله ده زبانزده در ومغل ومغاله
برآدمك والی وحاکم یاننده سوء حالنی ذکرایله غمز وسعایت ایلمك معناسنه در علی قول عموما یعنی والی یاننده
وسائر محللرده مساویسنی نقل ایله دیلمك معناسنه در یقال مغل به مغلا ومغالة من الباب الثالث اذا وشی به عند
السلطان اوعام المغلة فرحه وزننده چارایله بیله جه طپراق یمکله یورکی آغریین دابه یه دینور یقال دابة مغلة
اذا صارت قد اکلت التراب مع البقل فوجع بطنها المغلة تمره وزننده اسمدر دابه یه وجه مذکور اوزره عارض
اولان اغری یه دینور یقال بالفرس مغلة ای وجع بطن من اکل التراب وفساد معناسنه در یقال به مغلة ای فساد
ومغله شول قیونه دینور که برسنه ده ایکی دفعه دول ویره جعی مغال در میمك کسریله یقال نعجة مغلة اذا کانت تنتج
فی عام مرتین الامغال همزه نك کسریله برآدمك دوه اری مغله دیدکاری مرض مذکوره اوغرامق معناسنه در
یقال امغل القوم اذا امغلت ابلهم وکبه خاتون چوجغی امزرمك معناسنه در یقال امغلت الحامل ولده اذا ارضعته
بالمغل وخاصة دیشی قیون برکونه درده مبتلا اولمق معناسنه درکه هر کبه اولدقجه اول دردسبیله دولنی براقور
علی قول امغال قیون قسمی بهرسنه متصل طوغرمق وعند البعض برسنه ده ایکی دفعه کبه اولمق معناسنه در یقال امغلت
الشاة اذا اصاب وجع فی بطنها کلما حملت القت ولدها او هو ان تنتج سنوات متتابعة او ان یحمل علیها فی السنة مرتین
وامغال خاتون بهرسنه چوجغی هنوز ممه دن کسلمکسزین کبه قالوب طوغورمق معناسنه در یقال امغلت المرأة اذا ولدت
کل سنة وحملت قبل الفطام المغل فتحتینله کبه خاتون چوجغنی امزرمك معناسنه در یقال مغلت الحامل
بولده مغلا من الباب الرابع اذا ارضعته و برآدمك کوزی بوزیلوب فاسد وتباه اولمق معناسنه در یقال مغل الرجل
اذا فسدت عینه الممغل محسن وزننده چوجغنی امزرن کبه خاتونه دینور و بهرسنه کبه قالور اولان خاتونه
دینور الممغل منبر وزننده طپراق یمکه دوشکون اولان کمسیه دینور یقال هو ممغل ای مولع باکل التراب مؤلفك
احاطه ملتزمی ایکن مغل ماده سنی که میم مضمومه ایله قبائل اترا کدن براویماق آدیدر اهمال ایلمشدر وانلرك
اصلی مغل بن الجه خان بن ترك بن یافث بن نوح علیه السلام در بونك برادری تاتاردر تاتار اویماغی دخی اندن

توره مشدر المقل تقل وزننده باقق معناسنه در یقال مقله مقلا من الباب الاول اذا نظر الیه وصو یه طالدرمق
معناسنه در یقال مقله فی الماء اذا غمسة قال الشارح ومنه الحدیث اذا وقع الذباب فی الطعام فامقلوه فان فی احد
جناحیه سما وفی الاخر شفاء وانه یقدم السم ویؤخر الشفاء ومقل صو یه طالمق معناسنه در یقال مقل فی الماء
اذا غاص فیه وممه دن برکونه سودا ممکه دینور وقیونك دبنه دینور یقال وقع فی مقل البئر ای اسفله و برآدم
دوه سینك کوچك کوشکنك ممه دن کندیسی امدکده چوق امکله سود طوقنور دیو اندیشه سندن الیه آزجه
آزجه سودا بچورمك معناسنه در یقال مقل فصیله اذا سقاه فی کفه قلیلا قلیلا وذلك اذا خاف علیه من شربه اللبن
و برقابه ذکری آتی مقله دیدکاری چقل طاشنی قیوب اوزرینه صودوکمك معناسنه در یقال مقل المقلة اذا القاها
فی الاناء وصب علیها الماء المقل میمك ضمیله کندر اسمیدر که آق کونلك دیدکاری دارودر یهود طائفه سی
تبخر ایدرلر و برنوع صمغ اسمیدر که برشجردن حاصل اولور هندی وعربی وصقلی قسمی اولور مجموعی سعال ونهش
وحشرات و بواسیر وتنقیه رحم وتسهیل ولادت وانزال مشیمه و بوکرکده حادث اولان طاشلری ازاله ورباح غلیظه یی
تحلیل باننده نافع و مدر ومسمن ومقوی واورامی محلل ودافعدر اشبو دارو بلاد عربده خصوصا یمنده نابت
برشجرك صمغیدر مقل ازرق دیمکله معروفدر ترکیده کورن دیرلر وصفرته مائل اولانه مقل الیهود دیرلر پس مؤلفك
کندر ایله بیان ایلدیکی بو اولمق کرکدر وغبرت وسواده مائل اولانه صقلی دیرلر ظاهرا صقلیه اطه سنه
منسوبدر ونواحی یمندن ظهور ایدن بادنجانی اولورا کا مقل عربی دیرلر صاف وحمرته مائل اولانه هندی دیرلر
المقل المکی دوم اغاجنك ثمریدر نضج بولدقده اکل اولنور عفوصتلی وخشونتلی قابض و بارد ومعده یی مقویدر
بونك تازه سنه بهش وقورییسنه دقل دیرلر المقلة میمك ضمیله کوزك آق وقاره سنی جامع شحمه سنه دینور علی قول آق
وقاره سنه دینور یاخود حدقه یه دینور که کوزك بیوك قاره سیدر جمعی مقل کلور صرد وزننده وقوله هذا خیر یعنی
ماورد فی حدیث ابن مسعود وسئل عن مسح الحصا فی الصلوة فقال مرة وترکها خیر من مائة ناقة لمقلة ای خیر
من مائة تختارها بعینك ونظرك یعنی نمازایچره موضع سجده دن مسح حصا ایلمك خصوصندن سؤال اولندقده
برکره مسح ایلمك جائزدر لکن آنی دخی ترك ایلك ننظرکده کزیده و پسندیده اولان یوز ناقه یه مالك اولمقدن
افضلدر المقلة تمره وزننده شول خرده طاشلره دینور که اهل سفر بریه ده صو آز قلتندن ناشی یانلرنده موجود
اولان صویی تقسیم ایلدکلرنده اول طاشلری برقابه قویوب آنلری اورتجك مقداری صو وضع وهر کسه اولقدرجه
صو توزیع ایدرلر یقال تقاسموا الماء بالمقلة ای حصاة القسم توضع فی الاناء اذا عدم الماء فی السفر ثم یصب علیه
مایغمر الحصاة فیعطی کلا منهم سهمه التماقل تفاعل وزننده ایکی کمسه بری برنی صو یه طالدرمق
معناسنه در یقال تماقلا اذا تغاطا فی الماء الامتقال افتعال وزننده پیدرپی صو یه طالمق معناسنه در یقال امتقل
الرجل اذا غاص مرارا المکلة میمك فتحی وضمی وکافك سکونیله قیونك دبنده ایرکیلوب برکش صو ماده سنه دینور
علی قول آندن ابتدا چکیلوب اخراج اولنان صو یه دینور تقول اعطنی مکلة بئرك وهی جمة البئر اواول مایستقی
من جمتها بوراده نسخه صحیحه بودر و بعضلر عندنده مکله قیونك دبنده قلان آزجه بقیه یه دینور یاخود قابده
قلان آزجه بقیه یه دینور قول اوله کوره اضداددن اولور المکول قعود وزننده قیونك دبنده مکله دیدیکی صو
اولمق معناسنه در یقال مکلت البئر مکولا من الباب الاول اذا کانت بها مکلة المکول صبور وزننده ایچنده مکله
دیدیکی صو اولان قیو یه دینور جمعی مکل کلور کتب وزننده وشول قیو یه دینور که صو یی آز المغله اطرافدن آزجه
آزجه ایرکیلوب برمقدارجه دبنده مجتمع اوله یقال بئر مکول اذا قل ماؤها فاستجم حتی اجتمع الماء فی اسفلها
المکل عنق وزننده والمکل کتف وزننده والممکلة مکرمه وزننده والممکولة بالجمله صو یی چکیلوب
اخراج اولنمش اسکی قیو یه دینور یقال قلیب مکل ومکل وممکلة وممکولة اذا کانت قد نزح ماؤها الممکل منبر
وزننده صو یی آزجه کوله دینور یقال غدیر ممکل ای القلیل الماء وایچنده صو اولان قیو یه دینور یقال بئر ممکل اذا کان
فیها ماؤها الاستمکال تزوج ایلمك معناسنه در یقال استمکل بفلانة اذا تزوج بها المکال غراب وزننده
ایج یاغنه دینور بوراده قوتدن کنایه در یقال ما بالناقة مکال ای شحم المکولی صبوری وزننده لئیم و بدکهر
کمسیه دینور یقال رجل مکولی ای لئیم المماکل مماثل وزننده بولدیغی وکوردیکی نسنه لری جمع وادخار ایدن
آدمه دینور میکائیل میمك کسریله ملائکه ار بعه دن برفرشته اسمیدر علیهم السلام ونونله میکائین دخی لغتدر
شارح دیر که حق سبحانه وتعالی اول فرشته یی روی زمینده کائن انسان وحیوانك ارزاقنی تحصیله موکل ایلمشدر
الملل فتحتینله والملة غله وزننده والملالة والملال میملرك فتحیله اوصانمق معناسنه در تقول مللته وملامته

مللا وملة وملالة وملالا من الباب الرابع اذا سئمه الاستملال بودخی اوصانمق معناسنه‌در تقول استمللته یعنی مللته
الاملال همزه‌نك كسریله برآدمی یوروب اوصاندرمق معناسنه‌در یقال املنی وامل علیّ ای ابرمنی و برآدمك
سفر وغربتی مدید اولمق معناسنه مستعملدر یقال امل علیه السفر اذا طال واملاء طریقیله یعنی بریسی
سویلیوب كندیسی یازمق معناسنه‌در یقال امله ای قال له فكتب عنه الملول والملولة صبور وصبوره وزننده
والمالولة فاعوله وزننده والملالة شداد وزننده وصفلردر ملاتلو اوصانق آدمه دینور مؤنثنده دخی ملول وملوله
دینور یقال هو ملول وملولة ومالولة وملالة وذوملة وهی ملول وملولة شارح دیركه اولكی ملوله‌ده تاء مبالغه
ایچوندر ومالوله ناموره وزننده مبالغه‌در وذوملة بونلرك فاعل معناسنه اولدقلرینه اشارتدر الملل فتحتینله
مصدردركه ذكر اولندی ودوه‌نك قولاغی توزینه باصیلوب بركونه تمغا اسمیدر الملة غله وزننده مصدر دركه
ذكر اولندی و اسی كوله دینور یقال اطعمه خبز ملة وهی الرماد الحار خبز مله اسی كولده پشمش اتمكه دینوركه
اعراب واحشام طائفه‌سی پشوررلر و بعض طشره دكرمانلرده دخی پشوررلر بوغچه تعبیر ایدرلر وآتش قورینه
دینور جمره معناسنه وحما حرارتندن عارض اولان تره دینور ملال كبی كاسیذكر الملال غراب وزننده بودخی
حما ترینه دینور یقال اخذ المحموم الملة والملال ای عرق الحمی الملة میمك ضمیله دیكشلك ابتدا چاتیسند
دینوركه ایلمه وایلندی تعبیر اولور یقال الثوب علی الملة ای الخیاطة الاولی الملة میمك كسریله دین وشریعته
اطلاق اولنور املت الكتاب ماده سندن مأخوذدر یقال ملة ابراهیم خیر الملل ای شریعته ودینه اساسده
زمخشری دیدیكه مله طریق مسلوكه معناسنه‌در دین وشریعت شاهراه مستقیم اولمغله آنكله تسمیه اولندی
ومله دیت وخونبها معناسنه‌در یقال احذ ملته ای دیته التملل تفعل وزننده والامتلال افتعال وزننده
برملته ملتلنمك معناسنه‌در یقال تملل ملة الاسلام وامتل اذا دخل فیها وسرعتله یوریمك معناسنه‌در یقال
تملل فی المشی وامتل اذا اسرع وتملل خسته اكدن یاخود غم وتاسه‌دن مضطرب و بیقرار اولمغله بری اوته چبالیوب
دونشدرمك معناسنه‌در تقول تمللت اذا تقلبت مرضا اوغما الملّ میمك فتحیله یای واوق مقوله‌سنی طوغرلتمق
ایچون آتشه طوتمق معناسنه‌در یقال ملّ القوس اوالسهم بالنار ملا من الباب الاول اذا عالجه بها وبرنسنه‌یی
آتش قورینه كومك معناسنه‌در یقال ملّ الشیء فی الجمر اذا ادخله فیه وسرعتله یوریمك معناسنه‌در یقال
ملّ فی المشی اذا اسرع وثوبی چاتوب ایلمك معناسنه‌در یقال ملّ الثوب اذا خاطه یعنی بالملة واتمكی یاتی
كوله كوموب بشورمك معناسنه‌دركه كول باصدی و بوغاچه یاپمق تعبیر اولنور یقال ملّ الخبز اواللحم اذا ادخله
فی الملة و برآدمك سفر وغربتی اوزامق معناسنه‌در یقال ملّ علیه السفر اذا طال وارقه اغریسنه اوغرامق
معناسنه‌در تقول ملت وملت بلا من الباب الرابع والاول اذا اصابك الملال وحما تقلتندن ترلمك معناسنه‌در
یقال مل المحموم اذا اخذه الملال ومرضدن یاغم وتاسه‌دن بیقرار اولوب بری اوته دونمك معناسنه‌در تقول ملت
اذا تقلبت مرضا اوغما وبرنسنه‌یی بیقرار ایدوب بری اوته چویروب دوندرمك معناسنه‌در تقول ملته ملا
من الباب الاول اذا قلبته الملال غراب وزننده حما تقلتندن عارض اولان تره دینور وقلج قبضه‌سنك اغاجنه
دینوركه یاپلاغی اوله جقدر اوزرنی طلا وتزیین ایدرلر ویایك ارقه‌سنه دینور یقال كسر ملال القوس ای ظهره
وبرموضع آدیدر وبدنده كمیك ایچره عارض اولان حرارته دینوركه حمانك شدتندن كمكلرك ایچنه تأثیر ایدر وارقه
اغریسنه دینور ومرضدن یاغم وتاسه‌دن بیقرار اولوب بری اوته چبالیوب دونمكه دینور یقال اخذه الملال
ای التقلب مرضا اوغما المليل امیر وزننده والمملول اسی كولده پشمش اتمكه دینور بوغچه وكول بصدی كبی
یقال اطعمه مليلا ومملولا ای خبز الملة وملیل آینده وروندهسی چوق ایشلك یوله دینور مملّ كبی كاسیذكر المليلة
سفینه وزننده بودخی كمیكه تأثیر ایلمش حرارته دینور المملّ میم اولانك ضمی وثانیه‌نك فتحیله بودخی آینده
وروندهسی چوق ایشلك یوله دینور یقال طریق مليل ومملّ ای سلك فهو معلم لاحب التمليل تفعیل وزننده
والتململ تزلزل وزننده بونلرده مرضدن یاخود تاسه‌دن دوشك ایچره بیقرار اولوب بری اوته دونشدرمك معناسنه‌در
تقول ملت وتململت اذا تقلبت مرضا اوغما الململ علابط وزننده جست وروندهاشكه دینور یقال حمار ململ
ای سریع المملی میمك فتحی والفك قصریله اشكین وچاپك ناقه‌یه دینور یقال ناقة مملی ای سریعة المململة
زلزله وزننده سرعتله یوریمك معناسنه‌در یقال ململ الرجل اذا اسرع المملول میمك ضمیله كوزه سرمه چكجك
میله دینور یقال كحل عینه بالمملول ای المكحال وتلكونك ودوه‌نك ذكرلرینه دینور ودمور قلمه دینوركه لوحه دفتره
آنكله یازویازارلر یقال كتبه بالمملول ای بالحدیدة التی یكتب بها فی الواح الدفتر ملل جبل وزننده برموضعدر

مليله سفینه وزننده مغربده بربلده آدیدر ملاله جبانه وزننده بجایه قربنده برقریه‌در الملی ربی وزننده
كركی كبی پشكین اتمكه دینور یقال خبزة ملی ای منضجة ملول تنور وزننده اسامیدندر هارون بن ملول وشعیب بن
اسحق المعروف بابن اخی ملول محدثلردر الملل زبیر وزننده قرغه قوشنه دینور و بررجل اسمیدر وابو مليل
ابن عبدالله وابو مليل ابن الاغر صحابه‌لردر الانملال انسلال وزننده ومرادفیدركه برنسنه‌نك ایچندن صیرلوب
چقمق معناسنه‌در یقال انملّ منه اذا انسلّ المال حال وزننده برآدمك مالك اولدیغی نسنه‌یه دینور فارسیده
خواسته دینور جمعی اموالدر یقال له مال كثیر وهو ما ملكه من كل شیء شارحك بیاننه كوره اصلی مول‌در مترجم
دیركه مال اوربجك اسمی اولان موله‌دن مأخوذ اولمق خاطره‌سی دروننده خلجان ایدر المول قول وزننده
والمؤول شمول وزننده مالدار اولمق معناسنه‌در تقول ملت یافلان بكسر المیم تمال وملت بضم المیم تمول مولا
ومؤولا من الباب الرابع والاول ای صرت ذامال و برآدمه مال ویرمك معناسنه‌در تقول ملته مولا من الباب الاول
اذا اعطیته المال التموّل تفعل وزننده والاستمالة چوق مال صاحبی اولمق معناسنه‌در تقول تمولت
واستملت یافلان ای كثر مالك التمویل تفعیل وزننده برآدمی مالدار ایلمك معناسنه‌در یقال موله اذا صیره
ذامال المال اصلی مائل اولمغله بعد القلب عینی زائل اولمشدر مال صاحبی دیمكدر المیل سید وزننده كه
واو یایه مبدله‌در والموّل بودخی سید وزننده صاحب مال آدمه دینور مال كلمه‌سنك جمعی ماله كلور قائد
وقاده كبی ومالون كلور سؤتی مانه‌دركه اصلی مائله بعده مالئه اولوب عینی حذف اولنمشدر كذلك جمعی دخی ماله
كلور ومالات كلور یقال رجل مال ومیل وموّل وهم ماله ومالون وهی ماله وهن ماله ومالات ای كثیر المال
الامالة همزه‌نك كسریله بودخی برآدمه مال ویرمك معناسنه‌در تقول املته اذا اعطیته المال المولة میمك
ضمیله اوربجكه دینور عنكبوت معناسنه مویل زبیر وزننده شهور عربیه‌دن شهر رجبك اسم قدیمیدر المهل اهل
وزننده و فتحتینله‌ده لغتدر حرف حلق ایچون والمهلة میمك ضمیله برخصوصده عجله وتشدید ایلیوب رفق
وتانی ایله میدان ویره‌رك طوتمق معناسنه‌در یقال مهل فی عمله مهلا ومهلة من الباب الثالث اذا عمله بالسكینة
والرفق ویقال عمل ذلك فی مهل ومهلة ای علی تؤدة وسكینة ومهله طوری قطرانه دینور مهل كبی ویات
ویراغه دینور یقال اخذ مهلته ای عدته و برآدمه سن وعمر یاخود ادب وعرفان جهتیله اولان سبق وتقدم
معناسنه مستعملدر ومنه یقال اخذ علی فلان المهلة اذا تقدمه فی سن اوادب الامهال همزه‌نك كسریله برآدمه
برخصوصده تعجیل وتضییق ایلیوب رفق وسهولتله معامله ایلمك معناسنه‌در یقال امهله اذا رفق به و برماده‌ده
افراطله عذر وبهانه ایراد ایلمك معناسنه‌در یقال امهل فلان فیه اذا بالغ واعذر و برآدمه برماده ضمننده مهلت وزمان
ویرمك معناسنه‌در مثلا اداء دینك وقتی حلول ایتمیشكن برزمان دخی تأخیر ایدوب میدان ویرمك كبی یقال امهله
اذا انظره التمهیل تفعیل وزننده بودخی مهلت وزمان ویرمك معناسنه‌در یقال مهله اذا اجله التمهل تفعل
وزننده برخصوصده عجله ایتمیوب سكونت وتأنی اوزره اولمق معناسنه در یقال تمهل فی عمله اذا اتأد وبرخیر
وحسنه‌ده سائره سبق وتقدم ایلمك معناسنه‌در یقال تمهل فلان اذا تقدم فی الخیر مهلا میمك فتحی وآخرك
نصبیله مصادر محذوفة الافعال قسمندندر سقیا ورعیا كبی اصلی امهلنی مهلا ایدی بكا مهلت ویر عجله ایلمه دیمكدر
مفرد ومذكر ومؤنث وجمعی برابردر تقول مهلا یارجل و یارجال و یافلانة ای امهلنی و بركسه برماده‌ده مهلت
طلبیله مهلا دیسه یاخود مأمور اولسه آنی رد ایچون لا مهل والله دیرلر لامهلا دیمزلر زیرا اولكی عدم مساعده‌یی
مشعردر وثانی لاتقل مهلا ایهامنی مذكردر وتقول مامهل والله بمغنیة عنك شیئا بالرفع وعربلر رزق فلان مهلا
دیرلر برآدمه ایشلدیكی كناهك عقوبتنده تعجیل اولنمیوب تأخیر ایله كندیسنه مهلت ومیدان ویرلدكده فیقال فلان
رزق مهلا ای ركب الخطا فامهل ولم یعجل المهل میمك ضمیله جمیع معدنیات جواهره شامل اسم جنس‌در
كومش والتون و باقر ودمور كبی یقال احرز المهل وهو اسم یجمع معدنیات الجواهر كالفضة ونحوها وطوری
قطرانه دینور مهله كبی یقال طلا ابله بالمهل والمهلة ای بالقطران الرقیق واریمش توجه و باقر ودموزه دینور
یقال هو كالمهل ای الصفر الذائب اوالحدید وزیتون یاغنه یاخود طورطوسنه یاخود طوری اولانه دینور
وكولده پشمش اتمكدن دوكیلن كوله وقوره دینور وآغویه دینور یقال سقا مهلا ای سما ویاره‌دن آقان اریكه
دینور یقال یسیل المهل من الجرح ای القیح ومیتك كوده سندن آقان صاری صویه دینور المهل اهل وزننده
مصدردركه ذكر اولندی ومهل مضموم كبی بودخی میتك جسدندن آقان صاری صویه دینور ودوه‌یه قطران
سورمك معناسنه مصدر اولور یقال مهل البعیر مهلا من الباب الثالث اذا طلاه بالخضخاض وطوار رفق وسهولتله

اوتلامق معناسنه‌در يقال مهلت الغنم اذا رعت على مهلتها المهل فتحتينله بودخی ميتك جسدندن آقان
صاری صويه دينور وخير وحسنه خصوصنده سائره سبق وتقدم ايلمكه دينور يقال فلان ذو مهل ای تقدم
فی الخير و برآدمك تقدم ايدن كذشته اسلافنه دينور يقال رحم الله مهلك ای اسلافك المتقدمين المهلة
ميمك حركات ثلاثی وهانك سكونی وفتحيله بودخی ميتك جسدندن آقان صاری صويه دينور الماهل جست
وسريع معناسنه‌در وسابق ومتقدم معناسنه‌در ابومهل فتحتينله عروة بن عبد الله الجعفی كنيه سيدر كه اتباع
تابعيندندر الاستمهال بركسه‌دن برخصوصده مهلت وميدان ايستمك معناسنه‌در يقال استمهله اذا استنظره
الانمهلال انفعلال وزننده ديكنه طوغری ديكيلوب طورمق معناسنه‌در يقال انمهل الشیء اذا اعتدل وانتصب
وبرنسنه‌دن فتور وسكونت كلمكله سست وفاتر اولمق معناسنه‌در يقال انمهل الشیء اذا سكن وفتر المهصل قنفذ
وزننده قالين بايلواشكه دينور يقال حمار مهصل ای غليظ الميل سيل وزننده والممال ميم مفتوحه ايله
معاب وزننده والمميل معيب وزننده والتميال تذكار وزننده والميلان فتحاتله والميلولة قيلوله
وزننده اعتدالدن بريكا صاپوب آكيلك معناسنه‌در يقال مال اليه يميل ميلا ومما لا ومميلا وتميالا وميلانا وميلولة
اذا عدل فهو مائل وتقول العرب هو لا تميل عليه المربعة ای قوی يعنی فلان پك قوتلو زورمنددر ديجك يرده
هو لا تميل عليه المربعة ديرلر مربعه مكنسه وزننده طوار اوزره يوك قالديره جق اغاجه دينور وميل متعدی اولور
برنسنه‌يی بريكا طوغری اكمك معناسنه يقال ماله اذا صيره مائلا المائل برجانبه طوغری اكلمش نسنه‌يه دينور
خميده معناسنه جمعی ماله كلور وميل كلور ركع وزننده الامالة همزه‌نك كسريله برنسنه‌يی برطرفه طوغری
اكمك معناسنه‌در يقال اماله اذا صيره مائلا ودوه‌يه طتلواوت اوتارمق معناسنه‌در يقال امال الابل اذا رعاها الخلة
التميل تفعيل وزننده اماله معناسنه‌در يقال ميله بمعنی اماله وشك وتردد معناسنه مستعملدر يقال ماميلوا
ای لم يشكوا وتقول ميلت بين امرين اذا ترددت الاستمالة برطرفه طوغری صاپوب آكيلك معناسنه‌در
يقال ميله فاستمال و برنسنه‌يی خرمندن بغدای آلوركبی ايكی آوجله ياخود ايكی قوللری آچوب اللری بری برينه
قاوشديرمه‌او چوسيله كندويه طوغری چكوب آلمق معناسنه‌در يقال استماله اذا كتاله بالكفين او بالذراعين
و برآدمك كوكلنی كندی طرفنه جذب واماله ايلمك معناسنه‌در يقال استمال فلانا واستمال بقلبه ای اماله الميلاء
صحراء وزننده باشه بركونه دلبند صارنمغه دينور ظاهر اكبر وصارنمقدر وخاتونلر صاچلرنی برطرفه خميده
ومائل ايده‌رك طرايوب ودوزوب قوشمغه دينوركه آلفتدلر شيوه سيدر وميلاء اوركجی برجانبه طوغری مائل اولان
دوه‌لره دينور يقال ابل ميلاء ای مائلة السنام وبری برينك اوستنه متراكم اولمش بيوك قوم يغننه دينور وشاخلری
چوق وكوراغاجه وصف اولور يقال شجرة ميلاء ای الكثيرة الفروع الميول قعود وزننده كونش غروبه واروب
چاتمق على قول وسط سمادن زواله وارمق معناسنه‌در يقال مالت الشمس ميولا اذا صغت للغروب اوزالت
عن كبد السماء ويول منزله يقلشمق معناسنه‌در تقول مال بنا الطريق اذا قصد ای قرب ومنه ايلة قاصدة
الميل فتحتينله برنسنه‌خلقی برطرفه مائل اولمق معناسنه‌در وكاه اولور كه بناء وعمارتده دخی استعمال اولنور كه
معمار اكری يابديغندن اولور يقال ميل الشیء ميلا من الباب الرابع اذا كان مائلا خلقة الاميل احمر وزننده برجانبه
طوغری خلقی مائل اولان نسنه‌يه دينور يقال شیء اميل ای مائل خلقة واكر اوزره طوغری اوتوره‌مز اولان
آدمه دينور يقال رجل اميل اذا كان يميل عن السرج فی جانب وقلقانسز على قول قلجسز ياخود مزراقسز
ساده آدمه دينور يقال رجل اميل ای لا ترس معه اولا سيف اولا رمح وقورقق آدمه اطلاق اولنور يقال هو اميل
ای جبان المما يلة مفاعله وزننده باصقن ايلمك معناسنه‌در تقول مايلنا الوالی فمايلناه ای اغار علينا فاغرنا عليه
الميل ميمك كسريله كوزه سرمه چكجك آلته دينور تركيده دخی ميل دينور يقال كحل عينه بالميل ای بالمول وكوز
ايريمی قدر يره دينوركه آندن اوته‌يه نظر ايشلمز يقال بينهما قدر ميل ای قدر مد البصر ويوللرده مسافه نشانی
ايچون يابدقلری مناره‌يه دينور و بعضلر ديديكه ميل برحد ومقدار ايله محدود ومعين دكلدر بلكه همان متراخی
ومستطيل مسافه‌دن عبارتدر وعند البعض طقسان التی بيك اصبع مقدارندن عبارتدر على قول اوچ بيك وعلى رأی
درت بيك ذراع مقداری مسافه‌يه دينور فرسخ ماده سنده اختلاف ايلدكلری اوزره بعضلر قدماء ذراعيله
طقوز بيك ذراع و بعضلر محدثين ذراعيله اون ايكی بيك ذراع تقدير ايلديلر وميل كلمه‌سنك جمعی اميال وميول‌در
شارح ديركه طقسان التی بيك اصبع تقدير ايدن قولله درت بيك ذراع تقدير ايده‌نك بيننده منافات يوقدر زيرا
هر ذراع يكرمی درت اصبعدن عبارت اولمغله درت بيكه ضرب اولندقده طقسان التی بيك حاصل اولور ومؤلف

فرسخ ماده سنده كرچه بيان ايلميوب لكن بريد ماده سنده بريدی فرسخان واثنا عشر ميلا عبارتيله تعريف ايلمكله
هر فرسخ التی ميلدن عبارت اولمش اولور هر فرسخ ايسه اوچ ميلدن عبارتدر كه ميل فرسخك ثلثی اولور وميل
درت بيك خطوه‌در وهر خطوه بر بچق ذراعدر پس التی بيك ذراع ايدر وفرسخ اوچ ميل اولمغله اون سكز بيك ذراع
ودرتيوز اوتوز ايكی بيك اصبع ايدر انتهی وميل بنت مشرح تابعيه‌در المائلات مائله لفظنك جمعيدر كه مائل
مؤنثيدر وشول مائلات كه اشبو صنفان من اهل النار لم ارهما بعد قوم معهم سياط كاذناب البقر يضربون بها
الناس ونساء كاسيات عاريات مائلات مميلات رؤسهن كاسنمة البخت الملائلة لا يدخلن الجنة ولا يجدن ريحها
حديثنده واردر مراد كبر ونخوتله تبختر وميلان ايده‌رك مشی ايدن نسواندر ومميلات قلوب رجالی كنديلره برتقريبله
اماله وجذب ايدنلردر ياخود عرض جمال ايچون نقابلرنی برجانبه اماله ايدنلردر الميلة حيله وزننده وقت وزمانه
دينور جمعی ميل ذرعنب وزننده يقال مضی بينهما ميلة ای حين وزمان فصل النون النأل نونك فتحی
وهمزه‌نك سكونيله والنألان فتحاتله والنئيل نفير وزننده برآدم باشنی يوقری طوتوب سلكه‌رك يوريمك معناسنه‌در
صرتنده يوكی اولان آدم سكردركن باشنی يوقری طوتديغی كبی يقال نأل الرجل نألا ونألانا ونئيلا من الباب الثالث
اذا مشی ونهض برأسه يحركه الی فوق كمن يعدو وعليه حمل ينهض به وآت ياخود صرتلان ارغلنه‌رق يوريمك
معناسنه‌در يقال نأل الفرس او الضبع اذا اهتز فی مشيه وحسد ايلمك معناسنه‌در يقال نأل فلانا اذا حسده
وعربلر نأل كلمه‌سنی ينبغی موقعنده استعمال ايدرلر كه لايق ومناسب اولور ديمكدر يقولون نأل ان تفعل ای ينبغی
شارح ديركه نته كه نول ماده‌سی دخی بو معنايه مستعملدر كه تناولدن مأخوذدر ظاهرا بو آندن متغيردر نته كه ماده‌سنده
مشروحدر النؤول صبور وزننده نأل ونألاندن وصفدر باشنی يوقری طوته‌رق يوريين آدمه وارغلنه‌رق
يوريين آته وصرتلانه دينور النئدل زبرج وزننده آفت وداهيه‌يه دينور النئدلان نونك ودالك كسری ودالك
ضميله نيدلان لفظنده لغتدر كه سيذكر النارجيل همزه ايله نارجيل كلمه‌سنده لغتدركه هندستان جوزيدر
النئطل زبرج وزننده پك شنيع وشديد داهيه‌يه دينور يقال اصابه النئطل ای الداهية الشنعاء و پك زيرك وصاحب
فطنت آدمه دينور يقال رجل نئطل ای داه النأملة دحرجه وزننده اياغی بوقاغيلو كسه يوريمك وانك
يورويشی كبی يوريمك معناسنه‌در يقال نأمل المقيد اذا مشی ويقال نأمل الرجل اذا مشی مشية المقيد النبل
نونك ضميله ذكاء ونجابت معناسنه‌در كه فطنت وكرم وشرف جهتيله فاضل وعاليقدر اولمقدن عبارتدر يقال
فيه نبل ای ذكاء ونجابة النبالة كرامه وزننده برآدم نبل صفتيله متصف اولمق معناسنه‌در يقال نبل الرجل
نبالة من الباب الخامس اذا كان فيه نبل النبيل امير وزننده والنبل فتحتينله وشارحك تصويبی اوزره جبل وزننده
وصفلردر ذكاء وشرف وحسب جهتيله فاضل وعاليقدر اولان آدمه دينور نبل كلمه‌سنك مؤنثنده نبله دينور ونبيلك
ونبلك جمعلری نبال كلور كرام كبی ونبيلك جمعی نبل دخی كلور فتحتينله ادم واديم كبی ياخود بو شارحك بيانينه كوره
اسم جمعدر كذلك جمعی نبله كلور فتحاتله ونبيل تيرانداز لك فننده استاذ اولان آدمه دينور نابل كبی كما سيذكر
وابو عاصم النبيل محدث وثقه‌در النبيلة نبيل كلمه‌سنك مؤنثيدر حسن وجمال بابنده فضل ومزيت صاحبه‌سی
خاتونه اطلاق اولنور يقال امرأة نبيلة فی الحسن ای بينة النبالة فاضلة وفائقة وكذا الناقة والفرس والرجل يقال
ناقة نبيلة وفرس ورجل نبيل ای فاضل فی الحسن ونبيله جيفه‌يه دينور ميته معناسنه ونبيله بنت قيس صحابيه‌در
التنبل تفعل وزننده برآدم نبيل اولمق معناسنه‌در يقال تنبل الرجل بمعنی نبل ونبل ديدكلری طاشله استنجا
ايلمك معناسنه‌در يقال تنبل بالنبل اذا استنجی بها واولمك معناسنه‌در يقال تنبل البعير والرجل اذا مات وبو ميته
معناسنه اولان نبيله‌دن مأخوذدر وبرآدم فی ذاته نبالت يوغيكن تكلفله نبيللنمك وفضيلت تصنعيله فضلايه
بكزنمك معناسنه‌در يقال تنبل فلان اذا تكلف النبل وبرنسنه‌نك ايچندن كزيده وافضلرنی سچوب آلمق
معناسنه‌در يقال تنبل الرجل منه اذا اخذ الانبل فالانبل ومطلقا اخذ ايلمك معناسنه‌در يقال تنبل ما عندی
ای اخذه الانتبال افتعال وزننده سهام معناسنه اولان نبل ونبالدن ياخود يراق معناسنه اولان نبلدن مأخوذدر
بركسه يات ويراغنی دوزوب قوشوب آماده اولمق معناسنه‌در ومنه المثل * ما انتبل نبله الا باخرة * وبونده لغت
ابر بعه دخی واردر نبال ونباله كه نونلرك فتحيله‌در ونبل ونبله كه نونلرك ضميله‌در اول خصوصده تنبه ايلميوب غافل
اولمغله آماده اولدی ديمكدر بو مثل فرصت فوت اولدقدنصكره تدارك ابتدار ايدن كسه حقنده ضرب اولنور
وانتبال اولمك معناسنه‌در يقال انتبل الرجل اذا مات وقتل ايلمك معناسنه اولمغله ضد اولور يقال انتبل
فلانا اذا قتله وسرعتله برنسنه‌نك مجموعنی بردن قالدروب يو كلمك معناسنه‌در يقال انتبل الشیء اذا احتمله بمرة

سريعا النبل فتحتينله بيوك طاشلره و بيوك كسكلره دينور مفردی نبله در و كوچك طاشلره و كسكلره دنمكله ضد اولور واستنجا ايده جك طاشلره دينور النبل صرد وزننده بودخی استنجا ايده جك طاشلره دينور شارحك بيانه كوره مفردی نبله در غرفه وغرف كبی التنبيل تفعيل وزننده برآدمه استنجا طاشلری ويرمك معناسنه در يقال نبله النبل والنبل اذا اعطاه اياها الاستنبال برنسنه نك كزيده وافضلنی اخذ وانتخاب ايلمك معناسنه در يقال استنبل المال اذا اخذ خياره التنبالة والتنبال تانك كسريله بودوره دينور يقال رجل تنبالة وتنبال ای قصير وتنباله بودورلغه دينور يقال فيه تنبالة ای قصر النبل حبل وزننده اوقلره دينور سهام معناسنه و بو جمعدر لفظندن مفردی يوقدر علی قول مفردی نبله در تمر وتمره كبی جمعی انبال در ونبال در سهام وزننده ونبلان در نونك ضميله شارحك بيانه كوره نبل عرب بلرك قوللندقلری اوقه مخصوصدر وعند الافصح لفظندن مفردی يوقدر مفردنده سهم دیرلر ونبل مصدر اولور برآدمه اوق آتمق معناسنه ياخود برآدمه اوق ويرمك معناسنه در يقال نبله نبلا من الباب الاول اذا رماه بالنبل او اعطاه النبل واوق اتانلر ايچون يردن آتيلان اوقلری دوشورمك معناسنه در يقال نبل علی القوم اذا القط النبل لهم و بركسه يی آزجه آزجه طعام ويره رك اويونلندرمك معناسنه در يقال نبل فلانا بالطعام اذا علله به الشیء بعد الشیء ورفق وسهولتله معامله ايلمك معناسنه در يقال نبل به اذا رفق ودوه سورمك معناسنه در يقال نبل الابل اذا ساقها ودوه نك مصلحت ومهمه سنی رؤيت وتنظيم ايلمك معناسنه در يقال نبل الابل اذا قام بمصلحتها و يولده پك اشوب كتمك معناسنه در يقال نبل الرجل اذا سار شديدا النبال شداد وزننده اوق صاحبنه دينور كه مراد اوق طاشيان واوق ايله تجارت ايدندر واوق ايشلين آدمه دينور كه اوقجی تعبير اولنور و بوكه نابل دخی دينور النبالة كتابه وزننده اوقجيلغه دينور يقال هو نبال ونابل حسن النبالة ای صانع النبل النابل اوقجی يه دينور واوق آتمقده استاد وماهر تيراندازه دينور يقال هو نابل وابن نابل ای حاذق وابن حاذق يعنی مطلقا برايشده حاذق اولانه ده اطلاق اولنور ❊ وثار حابلهم علی نابلهم ❊ مثلی حبل ماده سنده بيان اولندی النبل ركع وزننده نابلك جمعيدر استاذ تير اندازلره دينور يقال قوم نبل ای رماة المتنبل اسم فاعل بنيه سيله اوق طاشيان آدمه دينور يقال هو متنبل ای حامل النبل الانبال همزه نك كسريله برآدمه اوق ويرمك معناسنه در يقال انبله اذا اعطاه النبل وخرما اغاجی تازه يمش ويرمك معناسنه در يقال انبل النخل اذا ارطب واوقلری يوغون يوغون دوزمك معناسنه در يقال انبل قداحه اذا جاء بها غلاظا النبلة غرفه وزننده جزاء وعوض معناسنه در يقال نال منه النبلة ای الثواب والجزاء ولقمه يه دينور ويات ويراغه دينور نباله كبی كه ذكر اولنه جقدر [?] نابل بای مضمومه ايله آنك وزننده بر رجل اسميدر وافر بقيه ده بر موضع آديدر اعلامدن احمد بن علی بن عمار النابلی اورادندر انبل احمد وزننده اندلسده شهر بطليوس نواحيسندن برناحيه در نبل زفر وزننده بنت بدردر كه محدثه در النبالة ثمامه وزننده نبله كبی يات ويراغ و پوصاته دينور يقال اخذ نبالته ونبلته ای عدته وعتاده المنابلة مفاعله وزننده باب مغالبه ده مستعملدر اوق يارشمق معناسنه در و بعضلر نباله ده يعنی فضيلتده مباحثه ايلمكله بيان ايلديلر تقول نابلته فنبلته ای كنت اجود نبلا منه او اكثر نبالة البتل جعفر وزننده دموركبی قتی وپك نسنه يه دينور و بر موضع آديدر و بر رجل عليدر وعبد الله بن نبتل منافقيندندر النتل قتل وزننده والنتول قعود وزننده والنتلان فتحاتله ايلرويه چكمك معناسنه در يقال نتل من بينهم نتلا ونتولا ونتلانا من الباب الثانی اذا تقدم ونتل برآدمی ايلرويه چكمك معناسنه در يقال نتله نتلا اذا جذبه الی قدام وزجر وآزار ايلمك معناسنه در يقال نتله اذا زجره ونتل شول دوه قوشی يمورطه سنه دينوركه ايچينه صو طولدروب برته ده دفن ايدرلر نتل دخی دينور فتحتينله بونی اعراب طائفه سی قيش ايامنده ايدرلر شدت حرارتده صو بولنمديغی وقتلر چقروب ايچرلر ونتل دغارجغی سلكوب ايچنده اولان توشه يی چقرمق معناسنه در يقال نتل الجراب اذا نثله الاستنتال بودخی ايلرويه چكمك معناسنه در يقال استنتل من بينهم اذا تقدم التناتل تفاعل وزننده اوتلر بری بريندن اوزون اولمق معناسنه در يقال تناتل النبت اذا صار بعضه اطول من بعض ناتل هاجر وزننده عربدن بر رجل اسميدر ومحمد بن احمد الناتلی محدثدر شارحك بيانه كوره آمل طبرستان ايالتنده ناتل نام قصبه يه منسوبدر ناتل صاحب وزننده ربيعة بن مالكك فرسی اسميدر ياخود ثای مثلثه ايله در نتله حمزه وزننده نتيله جهينه وزننده اسماميدندر النتيلة سفينه وزننده وسيله معناسنه در يقال هی نتيلته ای وسيلته التنتل زبرج وزننده والتنتيل زنبيل وزننده والتنتالة قرطاسه وزننده بودوره دينور و بو تنباله مصحفی دكلدر يقال رجل تنتل وتنتيل وتنتالة ای قصير النثل نونك فتحی وثای مثلثه نك سكونيله قيودن طپراق چقرمق معناسنه در يقال نثل الركية نثلا من الباب الثانی اذا استخرج

ترابها و تركشدن اوقلری چقروب طاغتمق معناسنه در يقال نثل الكنانة اذا استخرج نبلها فنثرها و كيلوكسه اكندن كيمی چقروب براقمق معناسنه در يقال نثل درعه اذا القاها عنه واتی پاره ليوب چوملكه صالمق معناسنه در يقال نثل اللحم فی القدر اذا وضعه فيها مقطعا واكنه كيم كيمك معناسنه در يقال نثل عليه درعه اذا صبتها عليه ای لبسها شارح ديركه بو ماده خلع عليه الثوب وخلعه عنه قبيلندندر انتهی ونثل طوار ترسلمك معناسنه در يقال نثل الفرس نثلا من الباب الاول اذا راث النثيلة سفينه وزننده والنثالة ثمامه وزننده قيودن چقريلان طپراغه دينور ونثيله بقيه معناسنه در وسمزاته دينور النثول صبور وزننده اكثری اتی تجره يه پاره ليوب صالان خاتونه دينور المنثل منبر وزننده چوق ترسلين آته دينور النثيل امير وزننده آت فشقيسنه دينور النثلة تمره وزننده ايكی بيغك ارالغنده اولان ييوه دينور وزرهه دينور علی قول بول اولانه دينور يقال جاء وعليه نثلة ای درع او واسعة منها ناثل صاحب وزننده نتل ماده سنده ذكر اولندی التناثل تفاعل وزننده برنسنه يه اوشوتی ايلمك معناسنه در يقال تناثلوا اليه اذا انصبوا النجل نونك فتحی وجيمك سكونيله ولده دينور يقال هو نجله ای ولده و پدره دنمكله ضد اولور شارحك بيانه كوره نجل فی الاصل مصدر در كه ذكر اولنه جقدر ولده اطلاقی منجول ووالده اطلاقی ناجل معناسنه در يقال نجله اب كريم ای والده ومصدر اولور آتمق معناسنه در يقال نجل الشیء نجلا من الباب الثانی اذا رماه وعمل وفعل معناسنه در يقال نجله جيد ای عمله وناسدن جمع كثير معناسنه در وشدتله يورمك معناسنه يقال نجل الرجل اذا سار شديدا وآچق يوله دينور شاهراه معناسنه يقال اخذوا النجل ای المحجة وچوجق مشق ايلديكی لوحه سنك يازوسنی سيلوب محو ايلمك معناسنه در يقال نجل الصبی لوحه اذا محاه ودورتمك معناسنه در يقال نجله بالرمح اذا طعنه به ويارمق معناسنه در يقال نجله اذا شقه ونجل يردن ودره دن صيزوب چقان صيزنديه دينور يقال يرشح النجل من الارض ای النز وآقان صويه دينور يقال به نجل ای ماء سائل ونجل ولد حاصل قلمق معناسنه در يقال نجله ابوه نجلا من الباب الاول اذا ولده وذبح اولنمش حيوانك دريسنی يوزركن ابتدا بجاقلرينك اكسه سكيرزندن ياروب يوزمك معناسنه دركه حالا قصابلر او يله ايدرلر يقال نجل الاهاب اذا شقه عن عرقوبيه ثم سلخه و برآدمه اياغله اوجيله اورمق معناسنه در يقال نجل فلانا اذا ضربه بمقدم رجله و يرنباتله يمشل اولمق معناسنه در يقال نجلت الارض اذا اخضرت وناس ايله شر وآشوب قوپرمق معناسنه در يقال نجل الناس اذا شارهم و برنسنه يی عيان ايلمك معناسنه در يقال نجل الشیء اذا اظهره الاستنجال يردن صيزوب چقان صوچوغالمق معناسنه در يقال استنجلت الارض اذا كثر نجلها نجل نونك ضميله حجازده ضغينه نام محلك اشاغی سمتنده برقريه در النجل فتحتينله برآدمك كوزينك دائره سی بيوك اولمق معناسنه در يقال نجل الرجل نجلا من الباب الرابع اذا وسعت عينه ونجل كرپچ دوزه جك چاموره قاتمق ايچون تسكره ايله كوبره طاشيان كسه لره دينور مفردی ناجل در يقال هم نجل ای نقالو الجعول طين اللبن الانجل احمر وزننده بيوك كوزلو آدمه دينور جمعی نجل در نونك ضميله ونجال در كرام وزننده يقال رجل انجل ای واسع العين واوزون اوله رق انلو وككبش شيئه دينور يقال شیء انجل ای واسع عريض طويل الناجل كريم النسل اولان انسان وحيوانه دينور يقال رجل وفرس ناجل ای كريم النسل المنجل منبر وزننده اوراغه دينور كه آنكله اكين بچيلور فارسيده داس دينور اساسك بيانه كوره رمی معناسنه اولان نجلدن مأخوذدر كه اكينی بچوب آتاجق آلتدر و پاره يی بيوك اچان مزراق تمرنه دينور و بری برينه صارمشق كوك اكينه دينور يقال زرع منجل ای ملتف وكثير الولد آدمه دينور يقال رجل منجل ای كثير الولد وطبانلريله يورركن قاقوب يردن منشار چقرر اولان دوه يه دينور يقال بعير منجل اذا كان ينجل الكمأة بخفه وصبيانك مشق ايلدكلری تعليم تختهلرينك يازولرنی سيلجك نسنه يه دينور سونكر كبی منجل مقعد وزننده برطاغك آديدر الانجيل همزه نك كسری وفتحيله عيسی علی نبينا وعليه السلام حضرتلرينه نازل اولان كتابك اسميدر وصحيفه اعتباريله تانيثی جائزدر مترجم ديركه زاهرده مسطوردركه انجيل عند بعض اهل اللغة اصل ودستور معناسنه دركه نازل اولديغی قوم آنك مضمونيله عامل اولوب حلال وحرام خصوصنده اكا مراجعت ايدهلر و بو والد معناسنه اولان نجلدن مأخوذدر وعلی قول انجيل تسميه اولنديغی حضرت حق جل وعلا آنی اظهار ايتديكيچوندر نزولی ايامنده حق بالكليه مندرس اولمشيدی حق بيان ايچون آنی اظهار ايلدی و بو اظهار معناسنه اولان نجلدن مأخوذدر وابو عمرو ديديكه مخاصمه معناسنه اولان تناجلدندر كتاب مزبور نازل اولدقده آنك خصوصنده ناس منازعه ايتدكلر ايچون تسميه اولندی وآملی كشكول نام تأليفنده ديديكه انجيل مژده و بشارت معناسنه دركه

عبرانیدر کتاب مزبور ایله عادل اولنلری جنت ایله تبشیر ایلدیکیچون تسمیه اولنمشدی وعندالبعض انکلیون یاخود
انکیل عبرانی معربیدر و برهانده قول اخیره منحصر امرسومدر و کشکول صاحبنك مرادی دخی بو اولمق ملحوظدر
التناجل تفاعل وزننده نزاع وخصومت ایدشمك معناسنه‌در یقال تناجلوا اذاتنازعوا الانتجال افتعال وزننده
برنسنه کرکی کبی ظاهره چقوب یوریمك معناسنه‌در یقال انتجل الامر اذااستبان ومضی و برآدم دیواری دبندن
ترشح ایدن صویی طپراقدن پاك ایدوب صافی قلمق معناسنه‌در یقال انتجل الرجل اذاصفی ماء النجل من اصل
حائطه النجیل امیر وزننده برجنس شوراوتك اسمیدر علی قول شوراوتلرك قوپوب قیریلان یپراغنه دینور
مفرداتده نجیل ایرق تعبیر اولنان اوت ایله مبیندر ونجیلك جمعی نجل در ضمتینله الانجال همزه‌نك کسریله برآدم
طواری نجل دیدیکی نبات مذکور اوتلامغه صالیورمك معناسنه‌در یقال انجل دابته اذاارسلها فی النجیل نجیل زبیر
وزننده مدینه‌ده برموضعدر علی قول ینبع ناحیه‌سنده‌در نجیل امیر وزننده مسلح نام محل قربنده بردوزاوه‌نك اسمیدر
نجیله جهینه وزننده عماد ایله ضریه بیننده واقع وآدی نشناش نام محلده برصو آدیدر مناجل منازل وزننده برموضع
آدیدر النحل نونك فتحی وحای مهمله‌نك سکونیله بال آریسنه دینور ذکر ومؤنثنه اطلاق اولنور ادباء علمادن ابو الولید
النحلی اکا منسوبدر که انکله تجارت ایدر ایدی مفردی نحله‌در تمر وتمره کبی ونحل مصدر اولور بلاعوض برآدمه
نسنه بخش ایلمك علی قول عموم اوزره ویرمك معناسنه‌در که انواع عطایه شاملدر مؤلف بوراده مثال کتورمیوب
واشاغیده وبالضم مصدر قولی بونك اسم اولمسنی اشعار ایدر واعطا اولنان نسنه‌یه اطلاق اولنور منحول معناسنه
یقال هو نحل منی ای عطیة وناحل معناسنه مستعملدر که لاغر ونحیف آدمه دینور یقال رجل نحل ای ناحل
وبرقریه اسمیدر محدثیندن منیح بن سیف النحلی اورادندر ونحل یکی ایله اطلاق اولنور اهله معناسنه نحافتدن
ناشی اطلاق اولنور و بو اسم جمعدر ونحل برکسیه برآخرك سویلدیکی سوزی عزو واسناد ایلمك معناسنه‌در
یقال نحله القول نحلا من الباب الثالث اذانسبه الیه یعنی قولاقاله غیره و برآدمه سوکمك معناسنه‌در که لسانمزده
بوندن ویرشدرمك ایله تعبیر اولنور یقال نحل فلانا اذاساءبه النحل نونك ضمیله مصدردر برآدمه عطیه ویرمك
معناسنه‌در یقال نحله نحلا اذا اعطاه شارح دیر که بومعناده فتحله مستعمل دکلدر آنفا مؤلفك فتحله ذکر ایلدیکی
بودر سبق قلم واقع اولمشدر لکن آنك اسم مصدر اولمق احتمال غالبی اشعار اولندی انتهی ونحل خاتونه مهر ویرمك
معناسنه‌در یقال نحلها اذا اعطاها المهر ونحلان معناسنه‌در کاسیذکر النحلة نونك کسری وضمیله زوجه‌یه
ویریلان مهر وکابینه دینور ودعوی معناسنه‌در یقال لم یسمع نحلته ای دعواه النحلی بشری وزننده
ویرکی‌یه دینور بخشش معناسنه تقول هذا منی نحلی ای عطیة الانحال همزه‌نك کسریله ویرمك معناسنه‌در
یقال انحله ماء اذا اعطاه و برکسه برآدمه مالندن برمقدار نسنه تخصیص وافراز ایلمك معناسنه‌در یقال انحله مالا
اذاخصه بشیء منه ووجودی ارقلنمق معناسنه‌در یقال انحله الهم اذا اهزله التنحیل تفعیل وزننده انحال ایله
ایکی معنای اولده مرادفدر النحل والنحلان نونلرك ضمیله برآدمه اعطا اولنان شیئه دینور یقال هذا له نحل
ونحلان ای عطیة الانتحال افتعال وزننده والتنحل تفعل وزننده برآخرآدمك نسنه‌سنی بمدر دیو نفسنه
عزو ایله ادعا ایلمك معناسنه‌در مثلا برشاعرك شعرنی بمدر دیو ادعا ایلمك کبی یقال انتحل الشیء وتنحله اذا ادعاه
لنفسه وهو لغیره النحول قعود وزننده وجود آرقلمق معناسنه‌در یقال نحل جسمه ونحل ونحل نحولا من الباب
الثالث والرابع والاول والخامس اذاذهب من مرض اوسفر الناحل والنحیل امیر وزننده وجودی ارقلیوب
چوپ کبی خیره ولاغر اولان آدمه دینور نحیلك جمعی نحلی کلور سکری وزننده وناحلك مؤنثی ناحله‌در وانجه
یاپیلودوه‌یه و یوفقه قلچه وصف اولور یقال جمل وسیف ناحل ای رقیق نحله تمره وزننده کنده نام کسه‌نك
وسبیع بن الخطیم نام کسه‌نك فرسلری اسمیدر و بعلبك قربنده برقریه آدیدر ابو نحیلة البجلی جهینه وزننده‌در
اصحابدندر علی قول معجمه ایله‌در نحلین غسلین وزننده حلب قضاسنده برقریه‌در محدثیندن عامر بن سیار
النحلی اورادندر یاء ونون ساقطدر النخل نونك فتحی وخای معجمه‌نك سکونیله برنسنه‌یی اوکورتمك معناسنه‌در
یقال نخل الشیء نخلا من الباب الاول اذاصفاه واختاره ونخل خرما اغاجنه دینور مؤنث ومذکر اولور مفردی
نخله‌در جمعی نخیل کلور نونك فتحیله نته که نخیل نخل کبی اسم جمع اولور شارح دیر که صاحب مصباحك بیاننه کوره
مطلقا مفردیله کندی بینی ها ایله فرق اولنان اسم جمع که نخل وتمر و بر و بقر کبیدر اهل حجاز آنلری مؤنثا استعمال
ایدرلر فیقولون هی النخل واهل نجد وتمیم مذکرا استعمال ایدرلر فیقولون هو النخل وهو التمر ونخل کریم
واما نخیل کلمه‌سی بالاتفاق مؤنثدر انتهی ونخل مصدر اولور اون الهمك معناسنه یقال نخل الدقیق نخلا من الباب

الاول اذاغربله شارح دیر که مؤلف بو ماده‌یی دخی عجیب ایجاز ایلدی زیرا نخل ماده‌سنك اون الهمك معناسی
کتب لغویه‌نك جمله‌سنده ثابت ایکن کندوسی ایما ایله اکتفا ایلدی واشاغیده وتنخیل الثلج والودق عنوانیله
کلامی بتر ایلدی واقعا شارحك دیدیکی کبیدر اکا بناء بو حقیر شارحك تصریحی اوزره انلری تمثیل
وترجمه ایلمشدر واون الهمك معناسی تصفیه واختیار معناسندن ماخوذدر ونخل سحاب قاروپی یاغدرمق معناسنه
مستعملدر یقال نخل السحاب الثلج والودق اذاصبه ونخل برکونه نسوان پیرایه‌سنه دینور نخل شکلنده دوزرلر
وبرموضع آدیدر التنخل تفعل وزننده والانتخال افتعال وزننده بونلرده برنسنه‌یی اوکورتمك معناسنه‌در
یقال تنخل الشیء وانتخله اذاصفاه واختاره النخالة ثمامه وزننده اوکورتلنوب اختیار اولنان کزیده‌یه دینور
یقال هی نخالته ای مانخلت منه والکدن کچن اونه دینور یقال هی نخالة وهی مانخل من الدقیق والکده
قلان کپکه دینور وچورندی‌یه دینور یقال نخل الدقیق ورمی نخالته ای ما بقی فی المنخل مما ینخل اشبو کپکك
خواصندندر که صو ایله یاخود سبزواتدن طورب صوییله مطبوخی عقرب صوقدیغی یره ضماد ایلسه‌لر
بغایت نافعدر المنخل میمك وخانك ضمیله وخانك فتحیله اون الیه جك الکه دینور و بوقیاسدن خارج اولان
اسم آلتلردندر النخیل امیر وزننده نخل کبی خرما اغاجنه دینور اسم جمعدر ونخل کلمه‌سنك جمعی اولور
خرما اغاجلری وخرمالق دیمك اولور نخیله جهینه وزننده حضرت عائشه‌نك موالیسندندر ونخیله طبیعت
وسجیت معناسنه‌در شارحك بیاننه کوره بومعناده وآتیده سفینه وزننده‌در نسخه‌لرده سقط واقعدر یقال له
نخیلة کریمة ای طبیعة ونصیحت معناسنه‌در یقال هو لایقبل النخیلة ای النصیحة ونخیله جهینه وزننده
بادیه‌ده برموضعدر وعراقده برموضعدر که امام علی رضی الله عنه حضرتلریله خوارج طائفه‌سنك جنکاهیدر
وابو نخیلة العکلی وابو نخیلة السعدی راجزلردر وابو نخیلة البجلی وابو نخیلة اللهبی صحابه‌لردر المنخل معظم
وزننده برشاعردر ومنه المثل * لاافعله حتی یؤوب المنخل * یعنی منخل کتدیکی یردن رجعت ایدنجه قدر آنی ایشلمم
من بور برخصوص ایچون برسمته عزیمت ایدوب بردخی عودت ایلمامکله تأبید ایچون ضرب مثل اولدی المتنخل
اسم فاعل بنیه‌سیله مالك بن عویمر الهذلی نام شاعرك لقبیدر نخیل زبیر وزننده شامده برموضع آدیدر
ومدینه قربنده برپیکارك اسمیدر وبشقه ایکی موضعلردر ذو النخیل امیر وزننده مغمس ایله اثبره بیننده
برموضعدر و یمنده برموضعدر نخلة الشامیة ونخلة الیمانیة مکهٔ مکرمه‌یه برمرحله مسافه‌ده ایکی وادی اسمیدر
ونخله بش موضعك دخی اسمیدر ذو النخلة مسیح بن مریم علیهما السلام مراددر زیرا جذع نخله یاننده
سرزدهٔ عالم شهود اولمشدر بنو نخلان سلمان وزننده ذوکلاع قبیله‌سندن بربطندر وعمران بن سعید النخلی
تابعیندندر وابراهیم بن محمد النخلی تاریخ صاحبیدر الندل عدل وزننده برنسنه‌یی آخر یره نقل ایلمك معناسنه‌در
یقال ندله ندلا من الباب الاول اذانقله وصفره‌دن اتمك وسپتدن خرما مقوله‌سنی آوجلیوب کوده‌سیله آلمق
معناسنه‌در یقال ندل الخبز من السفرة والتمر من الجلة اذاغرف بکفه کتلا وتناوله وقاپمق معناسنه‌در یقال ندله
اذااختلسه ویورك سورمك معناسنه‌در یقال ندل بسلحه اذارمی وندل کیرو پاسه دینور یقال بیده ندل ای وسخ
الندل فتحتینله وجود کیرلنمك معناسنه‌در یقال ندلت یده ندلا من الباب الرابع اذاوسخت المندل منبر وزننده
چیلاق کبی کوردیکی نسنه‌یی همان قاپوب آلور اولان آدمه دینور یقال هو مندل ای مختلس و پك ومتین
ذکره دینور المندل مقعد وزننده جرمه‌یه وادکه دینور خف معناسنه وهندستانده بربلده آدیدر وعود اغاجنه
علی قول ایوسنه واعلاسنه دینور المندلی یای نسبتله بودخی عود اغاجنك اعلاسنه دینور پس مبالغة نفسنه
نسبت اولور علی قول مندل شهرنه منسوب اولانه دینور که عودك اعلاسی آندن مجلوب اولور ابن مندله
مرحله وزننده سلوك عربدن برملك ایدی الندل ضمتینله دعوت وضیافت خدمتکارلرینه دینور که مهمانلره
خدمت ونقل طعام ایدرلر یقال هم ندل ای خدم الدعوة النیدلان نونك ودالك کسری ودالك ضمیله
والنیدل درهم وصیقل وزنلرنده ونونك کسری ودالك حرکات ثلاثیله ونونك فتحی ودالك ضمیله والنئدلان
نونك کسری وهمزه‌نك سکونی ودال مکسوره ایله ومضمومه ایله والنئدل نونك کسری ودالك ضمیله انسانه
اویقو ایچره عارض اولان آغرلغه دینور که آغر بصمه وآل بصمه تعبیر اولنور کابوس معناسنه علی قول اکا شبیه
برعارضه‌یه دینور المندیل میمك کسری وفتحیله والمندل منبر وزننده ال سیلجك دستماله دینور تقول خذ المندیل
والمندل وهو الذی یتمسح به اساسك ومصباحك بیاننه کوره نقل معناسندن و بعض آخرك بیاننه کوره وسخ
معناسندن ماخوذدر وبوحالا هاولی ومقرمه وچوره تعبیر اولنان دلبندك مجموعنه شاملدر التندل تفعل وزننده

والتمندل تمسكن وزننده دستمال ایله سیلمك معناسنه‌در یقال تندّل بالمندیل وتمندل اذا تمسح به النودلة
خوقله وزننده برآدم یك پیرلكدن قاغشیوب صارصق اولمق معناسنه‌در یقال نودل الشیخ اذا اضطرب كبرا
وخایه‌لر صالقی وسلپوك اولمق معناسنه‌در یقال نودلت خصیتاه اذا استرختا النودل جوهر وزننده نسوان
ممه‌سنه دینور و بررجل اسمیدر الثندل زبرج وزننده امرجسیم وعظیم معناسنه‌در یقال عنّ له ثندل
ای امرجسیم الاندیال انفعال وزننده كه بطن اسهال اولمق معناسنه‌در بونك موضع ذكری دول ماده‌سیدر
جوهری وهمندن ناشی بوراده ذكر ایلمشدر الندل نونك فتحی وذال معجمه‌نك سكونیله والنذیل امیر وزننده
جمیع احوال واوضاعنده خسیس ودنی ومحتقر وكم مایه كسیه دینور جمعی انذال ونذول كلور نونك ضمیله
ونذیلك جمعی نذلاء كلور كرماء وزننده یقال هو نذل ونذیل ای خسیس محتقر فی جمیع احواله النذالة رذاله
وزننده والندولة عمومه وزننده بركسه نذیل اولمق معناسنه‌در یقال نذل الرجل نذالة ونذولة من الباب الخامس
اذا كان نذیلا النارجیل جوزهندی اسمیدر كه هندستان جوزی تعبیر اولنور مفردی نارجیله‌در و بعضا مهموز
اولور شجری خرما اغاجنه شبیه اوزون و بغایت توملایم اولمغله اوزرینه چقان آدم تازه نهال اوزره چقمش كبی یره
طوغری اكیلوب باصیلور وصوی اولان داللرینك هر برنده اوتوز عدد نارجیل حاصل اولور وآنلرده بركونه سود
حاصل اولور كه اكا طواق دیرلر نته كه ماده‌سنده بیان اولندی اوزرندن یل چكوب اسكیمش صوغلجانلری مخرج
ومسهل وتازه‌سی تقویت جماعه مؤثردر النزول شمول وزننده والمنزل مقعد وزننده قونمق معناسنه‌در
یقال نزلهم ونزل بهم وعلیهم نزولا ومنزلا من الباب الثانی اذا حلّ مؤلفك بصائرده بیانه كوره اتمك معناسنه
موضوعدر قونمق معناسی لزوم علاقه‌سیله مجازدر ونزول خاصة حجاج منابه كلوب قونمق معناسنه‌در یقال
نزل القوم اذا اتوا منی التنزیل تفعیل وزننده اندرمك معناسنه‌در یقال نزّله تنزیلا اذا صیره نازلا الانزال
همزه‌نك كسریله والمنزل مجمل وزننده تنزیل معناسنه‌در یقال انزله انزلا ومنزلا بمعنی نزّله مؤلفك بصائرده
بیانه كوره تنزیل برنسنه‌یی تدریجله متفرّقا اندرمك وانزال اندن اعمدر الاستنزال انزال معناسنه‌در یقال
استنزله بمعنی انزله التنزّل تفعل وزننده تدریجله آزجه آزجه اتمك معناسنه‌در یقال تنزّل الرجل اذا نزل
فی مهلة النزل ضمتینله قوناق یرینه دینور تقول نزلنا نزلا لطیفا ای منزلا ومهمان ایچون تهیئه واحضار اولنان
طعامه دینور نزل دخی دینور زانك سكونیله جمعی انزال كلور یقال اعدّ لضیفه النزل وهو ما هیئ للضیف ان ینزل علیه
و بركتلو رزق وطعامه دینور یقال هو نزل ای طعام ذو بركة وفضل وزیاده معناسنه‌در وعطاء و بخشش معناسنه‌در
وبر یره قونمش جماعته دینور یقال هم نزل ای نازلون بو معناده نازل ونزیل لفظلرندن جمعدر واكلمش اكینك كور
وبركتلو اولوب اوكوب تمسنه دینور یقال زرع ذو نزل ای ذو ریع وزكاء ونماء و بو نده زانك سكونیله ده لغتدر النزل نونك
ضمی وزانك سكونیله مهمان ایچون تهیئه اولنمش طعامه واكینك اوكوب كور و بركتلو اولمسنه دینور ومنی‌یه اطلاق
اولنور نطفه معناسنه النزیل امیر وزننده بودخی بركتلو طعامه دینور یقال طعام نزیل ای ذو بركة وقصیر ونقصانی
اولمیوب اندامی تام اولان لباسه دینور یقال ثوب نزیل ای كامل ومهمانه دینور یقال هو نزیله ای ضیفه النزل فتحتینله
بودخی اكلمش اكینك بركتلو لكنه واوكادلغنه دینور یقال زرع ذو نزل ای ریع ونماء ومصدر اولور اكین یك اوكوب تمك
معناسنه یقال نزل الزرع نزلا من الباب الرابع اذا راع ونمی ونزل یغموره اطلاق اولنور یقال سحاب ذو نزل
ای مطر النزل كتف وزننده شول قوناق یرینه دینور كه اكا چوق قونیلور اوله یقال مكان نزل ای ینزل فیه كثیرا
وشول یره دینور كه پك ومتین اولمغله یغموری ایچمیوب همان آقار اوله یقال مكان نزل ای صلب سریع السیل النزال
جدال وزننده ایكی عسكر دوه لرندن انوب آتلنوب محاربه ایلمكه دینور یقال حاربوا بالنزال وهو ان ینزل
الفریقان عن ابلهما الی خیلهما فیتضاربوا التنازل تفاعل وزننده ایكی عسكر دوه لرندن انوب آتلنوب جنك
ایدشمك معناسنه‌در یقال تنازلوا اذا نزلوا عن ابلهم الی خیلهم فتضاربوا شارح دیر كه فی الاصل ایكی فارس
بری برینه نزال نزال یعنی آتكدن نزول ایله ده پیاده‌جه جنك ایده‌لم دیو چاغرمقدن عبارتدر وزمخشری
آتلرندن انوب پیاده جنك اید شمكله بیان ایلدی نزال قطام وزننده اسم فعل امردر انزل معناسنه در مفرد
ومذكر وجمع ومؤنثه ایراد اولنور یقال تداعوا نزال ای قال بعضهم بعضا انزل نحارب راجلا المنزلة میمك فتحی
وزانك كسریله قوناق یرینه دینور یقال طریق قریب المنزلة ای موضع النزول و پایه معناسنه مستعملدر بونده
جمع قلنمز یقال له منزلة عند الامیر ای درجة وخانه وسرایه اطلاق اولنور یقال له منزلة عالیة ای دار النزالة
ثمامه وزننده اركك انزال ایلدیكی منی‌یه دینور النزالة كتابه وزننده سفر ایلمك معناسنه در تقول مازلت

انزل نزالة ای اسافر النازلة محنت و بلیه و نائبه‌یه اطلاق اولنور یقال اصابته نازلة من نوازل الدّهر
ای شدیدة النزلة تمره وزننده اكینی كور واوكات اولان یره دینور یقال ارض نزلة ای زاكیة الزرع وزكام علتنه
دینور یقال اصابته نزلة ای زكام ومصدر اولور زكامه اوغرامق معناسنه یقال نزل الرجل نزلة من الباب الرابع
اذا زكم وزنولدن بناء مرّه اولور بركرّه اتمك معناسنه‌در یقال نزل نزلة ای مرّة نزیل زبیر وزننده اسامیدندر
مضارب بن نزیل محدّثیدر ونزیل بن مسعود الكلبی كذلك محدّثدر النزلات نونك فتحی وزانك كسری وفتحیله
ریع و بركت ونماء معناسندن جمعدر بعده برقومك حاللری منتظم وآرامش وآسایش اوزره اولسند داستعمال
اولندی ومنه تقول تركت القوم علی نزلاتهم ای علی استقامة احوالهم منازل میمك فتحیله ابن فرعان دركه شاعردر
قرن المنازل طائف قربنده برقریه در النزل نونك كسریله طوب ومجتمع نسنه‌یه دینور المنزل مجلس وزننده
بنات نعش دیدكلری یدی كوكبه دینور كه یدیكر تعبیر اولنور وصحراده قوناق یرینه دینور یقال نزلوا منزلا لطیفا
ای منهلا وخانه وداره اطلاق اولنور تقول شریت منزلا ای دارا منازل مساعد وزننده نزال شدّاد وزننده
اسامی رجالدندر النسل نونك فتحی وسینك سكونیله خلق ومخلوقه دینور وولد وذرّیته دینور كه دول دوش
تعبیر اولنور جمعی انسال‌در یقال له نسل كثیر ای ولد ونسل مصدر اولور ولد حاصل قلمق معناسنه یقال نسل
الولد نسلا من الباب الاول اذا ولده وحیوانك تویلرنی قوپروب دوكمك معناسنه در تقول نسلت صوفه اذا نتفته
واسقطته ونسل ونسل فتحتینله ونسلان سرعتله یوریمك معناسنه‌در یقال نسل الماشی نسلا ونسلا ونسلانا
من الباب الثانی والاول اذا اسرع النسیلة سفینه وزننده بودخی ولد وذرّیته دینور یقال لفلان نسیلة كثیرة
ای ولد وچراغ فتیله سنه وباله دینور عسل معناسنه الانسال همزه‌نك كسریله دول پیدا ایلمك معناسنه‌در یقال
انسل الوالد اذا ولد وحیوانك تویلری دوكیلوب دوشمك معناسنه در یقال انسل صوف الدابّة اذا سقط
و بو معناده متعدّی اولور تقول انسلت الصوف اذا اسقطته و بغدایجق اوتی اوجلرنده اولان توی كبی نسنه لرنی ابراز
ایتدكدنصكره دوكمك معناسنه در یقال انسل الصلیان اطرافه اذا ابرزها ثمّ القاها ودوه قسمی تویلرنی
دوكوب قاولیه جقلری زمان كلوب چاتمق معناسنه در یقال انسلت الابل اذا حان لها ان ینسل و برها وتقدّم ایلمك
معناسنه در یقال انسل القوم اذا تقدّمهم النسول وصول وزننده حیوانك تویی قاولیوب دوشمك معناسه در
یقال نسل الصوف نسولا من الباب الاول اذا سقط النسیل امیر وزننده والنسال غراب وزننده حیواندن
قوپوب دوكیلن تویلره دینور مفردلری هاایله در ونسیل باله دینور عسل معناسنه ونسال بغدایجق اوتنك
سنبله سنه دینور كه قوریدقده اوزی اولمامغله اوچوب صاوریلور التناسل تفاعل وزننده بری برندن طوغوب
اوره مك معناسنه یقال تناسلوا اذا انسل بعضهم بعضا النسل فتحتینله كوك انجیردن چقان سوده دینور
الناسلة چلمسز اویلغه وصف اولور یقال فخذ ناسلة ای قلیلة اللحم الناشلة شین معجمه ایله بودخی اتسز
وچلمسز اولان اویلغه دینور یقال فخذ ناشلة ای ناسلة قلیلة اللحم النشول وصول وزننده اویلق چلمسز
واتسز اولمق معناسنه در یقال نشلت فخذه نشولا من الباب الاول اذا كانت ناشلة النشل نونك فتحی
وشینك سكونیله برنسنه‌یی سرعتله یرندن چكوب چقرمق معناسنه در یقال نشل الشیء نشلا من الباب الاول
اذا اسرع نزعه وجماع ایلمك معناسنه در یقال نشل المرأة اذا جامعها وتجره دن كچه سزال ایله ات چقرمق
معناسنه در یقال نشل اللحم نشلا من الباب الاول والثانی اذا اخرجه من القدر بیده بلا مغرفة وعند البعض نشل
بر پشمش عضوی النه آلوب اتی آغزیله كمیروب یمك معناسنه در یقال نشل اللحم اذا اخذ بیده عضوا فتناول
ماعلیه من اللحم بفیه واتی حوایجسز ساده‌جه طبخ ایلمك معناسنه‌در یقال نشل اللحم اذا طبخه بغیر تابل الانتشال
افتعال وزننده بودخی چوملكدن اتی ال ایله چكوب چقرمق معناسنه در یقال انتشل اللحم بمعنی نشله النشیل
امیر وزننده والمنشل اسم مفعول بنیه سیله چوملكدن ال ایله چقرلمش اته دینور ونشیل حوایجسز طبخ
اولنمش ساده‌جه اته دینور یقال اطعمه النشیل ای اللحم المطبوخ بلا توابل وهنوز صاغلمش سوده دینور یقال
سقاه النشیل ای اللبن ساعة الحلب وانجه وخفیف قلجه دینور كه قامچی قلج تعبیر اولنور یقال ضربه بالنشیل ای بالسیف
الخفیف الرقیق وقیودن الّاول چقرلمش صویه دینور المنشلة میمك وشینك فتحیله پرمقده خاتم موضعنه
دینور كه ابدست آلوركن اورایی تفقد ایلمك مستحبدر جوهری بونی وفی الحدیث عنوانیله ذكر ایلمكله وهم ایلدی
زیرا اول بعض تابعین كلامی جمله سندندر شارح دیر كه ابن اثیر نهایه ده وفی حدیث ابی بكر قال لرجل فی وضوئه
علیك بالمنشلة عبارتیله رسم ایلمشدر كذلك اساسده دخی وفی الحدیث عبارتیله مرسومدر المنشال محراب

وزننده یخنی کش دیدکلری دمور آلته دینور که آنکله تنجره دن ات چکوب چقررلر واکا منشل دخی دینور منبر وزننده یقال نشل اللحم من القدر بالمنشال والمنشل وهو حدیدة ینشل بها اللحم منها ومنشال حجر بن معاویه نك فرسی اسمیدر التنشیل تفعیل وزننده برآدمه قهوه آلتی یدرمك معناسنه مستعملدر فی الاصل برمقداجه نشیل یدرمك معناسنه در ومنه تقول نشل ضیفك ای سلفه النشآل شدّاد وزننده همدم ورفقاء وار ایکن آنلره باقیوب یالکزجه تنجره یه اتمك پارچه سی باتوب اکل ایدر اولان صوغمسز آدمه دینور یقال هو نشال وهو من یأخذ حرف الجردقة فیغمسه فی القدر فیأكله دون اصحابه ظاهراشبامده کبسه یاریجی عیار وطراره نشآل تعبیری بوندن مأخوذدر النصل والنصلان نونك فتحی وصادلرك سکونیله اوق ومزراق تمرننه دینور وقلج وبچاق نامولسنه دینور جمعی انصل کلور افلس کبی ونصال کلور نونك کسریله ونصول کلور وکدی اوتی دیدکلری اوتك قلچغنه دینور وباشه دینور بجمیع اجزاسیله کوز وقولاق وقاش وسائر اندامیله دریقال اصاب نصله وهو الرأس بجمیع مافیه وقفاده اولان بومری یره دینور یقال ضرب نصله ای قمحدوته وبعض دوه وآت قسمنك باشلرنده اولان تمرن کبی اوزونلق حالتنه دینور یقال برأس البعیر والفرس نصل ای طول وایکدن چقرلمش ایپلکه دینور ونصل مصدر اولور اوق تمرنه چکوب کرکی کبی یرلشوب طوتمق معناسنه دریقال نصل السهم فی النصل نصلا من الباب الاول اذاثبت فیه واوقی تمرنه یرلشدرمك معناسنه در تقول نصلت السهم اذاأثبته فی النصل واوق تمرندن چقمق معناسنه اولمغله ضدّ اولنور یقال نصل السهم اذا خرج من النصل ونصل الرأس باشك تپه سندن عبارتدر یقال ضرب نصل رأسه ای اعلاه وقبضه سی چقمش قلج وبچاق مقوله سنه دینور که وصف بالمصدردر یقال معول نصل اذاخرج عنه نصابه الانصال همزه نك کسریله والتنصیل تفعیل وزننده اوقه تمرن چکورمك معناسنه در یقال انصل السهم ونصله اذاجعل فیه نصلا واوقك تمرننی چقرمق معناسنه اولمغله ضدّ اولور بابلری ازاله ایچون اولور یقال انصل السهم ونصله اذاازال النصل عنه وانصال مطلقا اخراج ایلمك معناسنه مستعملدر تقول انصلته منه اذااخرجته النصول قعود وزننده صقالك بویه سی صیریلوب رنکی زائل اولمق معناسنه در یقال نصلت اللحیة نصولا من الباب الاول والثالث اذاخرجت من الخضاب ویلان وعقرب وآری مقوله سنك صوقدیغی یرك ایکنه سی وسمی زائل وبرطرف اولمق معناسنه دریقال نصلت اللسعة والحمة اذاخرج سمهما وزال اثرهما وطوارك طرنغی یرندن قوپوب چقمق معناسنه دریقال نصل الحافر اذاخرج من موضعه الناصل بویه سی زائل اولمش صقاله دینور یقال لحیة ناصل اذازال خضابها وبووصف خاصدر الانصولة اضحوکه وزننده کدی اوتنك قبجوغنده اولان چچکنه یاخود هوانك اسیلکندن قوریوب قاتیلنمش کدی اوتنه دینور الاستنصال هوانك اسیلکی کدی اوتنك قلچقلرنی انصوله قلمق معناسنه دریقال استنصل الحرّ السفاء اذاجعله اناصیل واستخراج معناسنه دریقال استنصل الشیء اذااستخرجه وکدی اوتنك قلچقلرنی وبشاغنی روزکار صاوروب دوکمك معناسنه دریقال استنصل الهیف السفاء اذااسقطه النصیل امیر وزننده بارشون قدر اوزون طاشه دینور که آنکله نسنه دق اولنور دنك الی کبی وانسانك وحیوانك اغزینك طماغنه دینور وتمیزلنمش پاك بغدایه دینور وچکه لرك التندن بیون ایله باشك قاوشدیغی یرده اولان مفصله دینور یقال ضرب نصیله وهومفصل مابین العنق والرأس تحت اللحیین وطوارك برونك واغزینك اوجنه دینور وفرج نسوانده اولان لحم زائده دینور وبالتهیه دینور فاس معناسنه وباشك تپه سنه دینور المنصیل مندیل وزننده والمنصال منهال وزننده بونلرده ذکر اولنان نصیل دیدکلری طاشه دینور المنصل میمك وصادك ضمیله والمنصل مکرم وزننده قلجه دینور التنصل تفعل وزننده برکاهدن صیریلوب چقمغله بریء الذمه اولمق معناسنه در یقال تنصل الی فلان من الجنایة اذاخرج وتبرّأ بوراده الی ایله صله لندیغی اعتذار معناسی تضمینه مبنی در وتنصل برنسنه یی چقرمق معناسنه دریقال تنصل الشیء اذاخرجه وبرنسنه یی سائرلك ایچندن اورندیلمك معناسنه دریقال تنصل الشیء اذاتخیره وبرآدمك محصولی اولان نسنه لرنی بالجمله آلمق معناسنه دریقال تنصل فلانا اذا اخذ کلّ شیء معه منصل الاسنة یاخود منصل الألّ محسن وزننده والّ همزه مفتوحه ولام مشدّده ایله مزراقدن واوقدن تمرنلری وحربه لری چقارمجی دیمکدر بومناسبتله زمان جاهلیتده رجب آینه اطلاق اولنور ایدی زیرا ماه مزبور حلولنده جنك وقتالی ترك وتأخیر ایله آلات واسلحه یی تعطیل ایدرلر ایدی یقال قدحل منصل الاسنة اوالألّ ای شهر رجب الانتصال افتعال وزننده کدی اوتنك قلچقلری چقمق معناسنه دریقال انتصل السفاء اذاخرج

نصله المنصلیة میمك وصادك ضمیله برموضع آدیدر المنصال محراب وزننده اوجیوز مقدار سواری عسکردن قلیل اولان عسکره دینور یقال ارسل علیهم منصالا ای جیشا اقلّ من المقنب النضل نونك وضاد معجمه نك فتحیله انسان وحیوان بغایت یوریلوب زبون وبیمجال اولمق معناسنه در یقال نضل البعیر نضلا من الباب الرابع اذاهزل واعیا وتعب الانضال همزه نك کسریله انسان وحیوانی پك یوروب زبون وبیتاب ایلمك معناسنه در تقول انضلت البعیر اذاأهزلته واتعبته نضل فضل وزننده برموضع آدیدر نضله حمزه وزننده اسامیدندر نعمان بن نضله ونضلة بن خدیج ونضلة بن عبید ونضلة بن طریف وابن عمرو وابن ماعز صحابه لردر وابو نضله هاشم بن عبد منافك کنیه سیدر المناضلة مفاعله وزننده والنضال قتال وزننده والنیضال قیتال وزننده تیراندازلر اوق یارشمق معناسنه در یقال ناضله مناضلة ونضالا ونیضالا اذاباراه فی الرمی وبرکسه طرفندن عذربیانیله یاخود مخاصمه ایله آندن دفع ضرر ومحذور ایلمك معناسنه در یقال ناضل عنه اذادافع النضل فضل وزننده اوق یارشمقده خصمی کچمك معناسنه در باب مغالبه ده مستعملدر تقول ناضلته فنضلته نضلا من الباب الاول ای سبقته التنضل تفعل وزننده والانتضال افتعال وزننده اخراج ایلمك معناسنه در یقال تنضله وانتضله اذا اخرجه وانتضال اورندیلمك معناسنه در یقال انتضل منه اذااختاره ودوه قوللرنی صالوب آته رق یوریمك معناسنه در یقال انتضلت الابل اذارمت بایدیهم فی السیر وبری برینه تفاخر ایلمك معناسنه در یقال انتضل القوم اذاتفاخروا النئضل همزه ایله زبرج وزننده آفت وداهیه معناسنه در یقال اصابه نئضل ای داهیة النطل نونك فتحی وطانك سکونیله اوزم دانه سنك اوزی اوزره اولان انجه قبوغه دینور که زار تعبیر اولنور یقال هوارق من النطل وهوماعلی طعم العنب من القشر وشراب ایچون اصلانمش قوری اوزمك ابتدا صقوب شیره سی آلندقدنصکره تکرار صوقویوب اصلاتمغله حاصل اولان شیره یه دینور که مکدّر وغلیظ اولور یقال سقاه من النطل ولم یسقه من السلاف وهو مارفع من نقیع الزبیب بعد السلاف یعنی اذانقع الزبیب فاوّل ما یرفع من عصارته هو السلاف فاذاصب علیه ثانیة فهو النطل الناطل عاطل وزننده برایچم صو وسود وباده مقوله سی مشروبه دینور تقول سقانی ناطلا من الماء وغیره ای جرعة وشراب پیمانه سنك دبنده قلان بقیه یه دینور یقال مافی النیطل ناطل ای فضلة وشرابه دینور خمر معناسنه وشرابك پیمانه سنه دینور وبونده طانك فتحیله ده وهمزه ساکنه ایله ده لغتدر یقال عنده ناطل من خمر وناطل وناطل ای مکیال وناطل ایله جزئیجه نسنه دن کنایه اولنور تقول ماظفرت منه بناطل ای بشیء یعنی یسیر النیطل صیقل وزننده بودخی شراب پیمانه سنه دینور وداهیه دینور اولان زیرك وصاحب فطنت آدمه دینور یقال رجل نیطل ای داه وذکری اوزون انسان وحیوانه دینور مؤلفك الطویل المذاکیر عنوانده ایرادی افراد اعتباریله در وقوغدیه دینور داو معناسنه وآفت وداهیه دینور النطل قتل وزننده خمر صقمق یعنی اوزمی صقوب شیره سنی وشرابنی آلمق معناسنه در یقال نطل الخمر نطلا من الباب الاول اذاعصرها وخسته نك باشنه ادویه ایله مطبوخ آزجه صو دوکمك معناسنه در یقال نطل رأس العلیل بالنطول اذاجعل الماء المطبوخ بالادویة فی کوز ثم صبه علیه قلیلا قلیلا النطول صبور وزننده ادویه ایله مطبوخ اولان صویه دینورکه خسته نك اعضاسی اوزره دوکرلر النطل نونك کسریله شرابك پوصه سنه دینور یقال سقاه النطل ای خثارة الشراب النطلة جرعه وزننده ومرادفیدرکه بریودم وبرایچم صویه دینور یقال مافی الدنّ نطلة ای جرعة وال ایله طلومك اغزندن چقار یلان برمقدارجه نسنه یه دینور النطلاء صحراء وزننده داهیه یه دینور الانتطال افتعال وزننده طلومدن برمقدارجه شراب صیرقتمق معناسنه یقال انتطل من الزق اذاصب منه یسیرا المناطل میمك فتحیله صیقلمش شیره لره وشیرابلره دینور معاصر معناسنه الانطلة اجوبه وزننده دواهی وآفاته دینور یقال رماه بالانطلة ای بالدواهی النعل نونك فتحی وعینك سکونیله اپاغی یره چیلاق طوقمقدن حفظ ایده جك نسنه یه دینور که اپاق قابی وپاپوش تعبیر اولنور فارسیده پای افزار دیرلر انواعنه شاملدر هر محلده برکونه دیکوب اپاقلرینه کیررلر وترکیده نالین دیدکلری که چامورلقده کیلور نعلین محرفیدر ونعل کلمه سی مؤنثدر وها ایله نعله دخی لغتدر جمعی نعال کلور نونك کسریله ظاهرا نعله ده کی هاء وحدتیه در ومحدثیندن حسین بن احمد بن طلحه واسحق بن محمد وابو علی بن دودما النعالیون نعال عملنه منسوبلردر ونعل قلج قننك دیبلك تعبیر اولنان دمورینه دینور یقال لسیفه نعل ای حدیدة تکون فی اسفل غمده وچقلری پرلاق پك وپوروه دینور که نبات بتورمز اوله یقال سلکوا نعلا من الارض وهی قطعة غلیظة منها یبرق حصاها ولاتنبت وذلیل وخاکسار آدمه دینور که هر کس پایمال ایدر

اوله يقال ما كنت نعلا اى ذليلا اوطأ كما توطأ الارض وكوشهٔ كمان صرتنه صاريلان سكيزه دينور كه زاغ تعبير
اولنور على قول كمانك بتون ارقه سنه صاردقلرى درى يه دينور يقال لقوسه نعل اى عقب يلبس على ظهر سيتها
اوجلد على ظهر القوس كله وزوجه يه اطلاق اولنور يقال خلع نعله اى زوجته وچفتجيلرك صبان دمورينه
دينور وبرجنس بالق آديدر كه باشى يومرى اولور وشطب نام طاغك باشنده بر يلانقه آديدر وطوار اياغنه قاقيلان
دموره دينور كه نعل محرّفى نال تعبير اولنور طوارك پاپوشى يرنده در ونعل مصدر اولور برآدمه اياق قابى بغشلمق
معناسنه يقال نعلهم نعلا من الباب الثالث اذا وهب لهم النعال وطوارى نالمق معناسنه در يقال نعل الدابة
اذا البسها النعل النعل فتحتيله برآدم اياق قابى كيمك معناسنه در يقال نعل الرجل نعلا من الباب الرابع اذا لبس
النعل التنعل تفعل وزننده والانتعال افتعال وزننده بونلرده اياق قابى كيمك معناسنه در يقال تنعل
الرجل وانتعل اذا لبس النعل وانتعال پياده جد سير وسفر ايلمك معناسنه در يقال انتعل الرجل الارض اذا سافر
راجلا وطپراغى يك وپور ره اكين اككك معناسنه در على قول اويلسى يرده كزمك معناسنه در يقال انتعل الرجل
اذا زرع فى الارض الغليظة اوركبها الانعال همزه نك كسريله بودخى طوارى نالمق معناسنه در يقال انعل الدابة
اذا البسها النعل وبرآدمك اياق قابلرى چوق اولمق معناسنه در يقال انعل الرجل اذا كثرت نعاله التنعيل
تفعيل وزننده بودخى طوارك اياغنى نالمق معناسنه در يقال نعل الدابة اذا البسها النعل بونى مؤلف تكرار
ايلمشدر ودوه نك اياقلرى آشوب فرسوده اولمسون ديودريدن نال دوزوب كچورمك معناسنه در يقال نعل البعير
اذا البس خفه بجلد لئلا يحفى الناعل اياق قابلرى كثير اولان آدمه دينور غير قياس اوزره انعالدن فاعلدر
ايفع ويافع كبى يقال انعل الرجل فهو ناعل اى كثير النعال واياغى پاپوشلو آدمه دينور يقال رجل ناعل اى ذونعل
وصلب ومتين طوار طرنغنه اطلاق اولنور يقال حافر ناعل اى صلب ويبان اشكنه دينور تقول رايت ناعلا
اى حمار الوحش المنعل مكرم وزننده بودخى اياغى پاپوشلى آدمه دينور يقال رجل منعل اى ذونعل وطرنغى
پك ومتين داته يه دينور يقال فرس منعل اى شديد الحافر شارحك بياننه كوره منسهب كبى بونلرده غير قياسيدر
ومنعل شول آته دينور كه بيلكچه سى نهايت بولديغى يرده طرنغنك اوزرنده تويلرى بياض اولوب لكن ذكر ميحه
اولميه وبو انعالدن اسم مفعولدر على قول انعال آتك طرنقلرى اوزره اولان قيللرك خاتم تعبير اولنان جزئيجه بياضلقدن
متجاوز بياض اولمسندن عبارتدر الحاصل بيلكچه نك طرنغه قاوشديغى آشق كبكى اوزره اولان قيللرك بياض
اولمسنه انعال واول صفتده اولان آته منعل اليدا والرجل دينور يقال فرس منعل يد كذا اورجل كذا او اليدين
اوالرجلين اذا كان فى مأخير ارساغه بياض ولم يستدر اوالانعال هوان يجاوز البياض الخاتم وخاتم ميم بابنده
ماده سنده مرسومدر المنعل مقعد وزننده والمنعلة مقعده وزننده طپراغى غليظ اولان ارضه دينور وبو
اسم وصفت اولور تقول نزلنا منعلا ومنعلة وارضا منعلا ومنعلة اى غليظة بنونعيلة ابى مليك بن ضمره در
جهينه وزننده دزعر بدن بر بطن در ذات النعال زبير بن عوام حضرتلرينك فرسى اسميدر النعابل
مساجد وزننده طارق بن ديسق نام كسه نك قومنه اطلاق اولنور النعثل ثاى مثلثه ايله جعفر وزننده اركك
صرتلانه دينور واحمق پير واختيار آدمه دينور وبر يهودى اسمدر كه مدينه ده اولور ايدى واوز ون صقاللو برآدمك
اسميدر كه حضرت عثمانك محاسنى طولانى اولمغله بعد الوقعه عداوت وشماتت ايدنلر اكا تشبيهيله ازدرا ايدرلر ايدى
وعلى بن نعثل محدثدر النعثلة دحرجه وزننده بركدرمك معناسنه در يقال نعثل الشئ اذا جمعه وبونلكه
واوغورلغه دينور يقال به نعثلة اى حمق وقوجه آدمك يوريمسنه دينور يقال يمشى النعثلة اى مشية الشيخ واذا
وخراماله آپشلرنى آچوب اياقلرنى ايكى طرفه چوره رك يوريمكه دينور اياقلرنى طالديروب طپراق آلور كبى يقال
هو ينعثل اى يمشى مفاجا ويقلب قدميه كانه يغرف بهما وهو من التبختر المتعثل اسم فاعل بنيه سيله شول آته
دينور كه يوردكن آپشنى آيروب اياقلرنى يردن آلوركن چاموردن حفار ركبى آلور اوله يقال فرس متعثل اذا كان
يفرق قوائمه عند المشى فاذا رفعها فكانما ينزعها من وحل النعظلة ظاى معجمه ايله دحرجه وزننده آغر آغر يلمك
معناسنه در يقال هو يعنظل اى يعدو بطيئا وصاغه صوله پوجه اوره رق يوريمك معناسنه در شيمان بودور
يوريمسى كبى يقال يعنظل الرجل اذا كان يحيك فى المشى يمنة ويسرة النغل نونك وغين معجمه نك فتحيله دباغت
ايدركن ابتاشته ده درى چوق ياتمغله چوريوب تباه اولمق معناسنه در يقال نغل الاديم نغلا من الباب الرابع
اذا فسد فى الدباغ وياره آزمق معناسنه مستعملدر يقال نغل الجرح اذا فسد وبرآدمك نيتى فاسد اولمق معناسنه
مستعملدر يقال نغلت نيته اذا ساءت وبرآدمك دروكيندار اولمق معناسنه مستعملدر تقول نغل قلبه على

اى ضغن وقوغجيلق ونقل مقال ايله ناسك بينى شوريده وافساد ايلمك معناسنه در يقال نغل بينهم اذا افسد
ونم الانغال همزه نك كسريله دباغ درى يى دباغتده چوريدوب برباد وافساد ايلمك معناسنه در يقال
انغل الاديم اذا افسده النغلة غرفه وزننده اسمدر دباغت اولنان درينك چوركلكنه وبوزغلغنه دينور
يقال بالاديم نغلة اى فساد النغلة فرحه وزننده ايچى بوزوق وچورك فاسد جوزه وصف اولور يقال
جوزة نغلة اى متغيرة زمخة النغولة نونك ضميله مولود فاسد اولمق معناسنه در كه مراد حرامزاده وحيز اولمقدر
يقال نغل المولود نغولة من الباب الخامس اذا فسد النغل نونك فتحى وغينك سكونيله والنغل كتف وزننده
والنغيل امير وزننده ولدزنايه وحرامزاده يه دينور مؤنثلرى هايله در يقال غلام نغل ونغل ونغيل وجارية نغلة
ونغلة ونغيلة اى لزنية نغيل زبير وزننده اسمادندر مالك بن نغيل محدثدر النغبول زنبور وزننده برقوشك
وبراوتك اسملريدر المنغدل منعدم وزننده ايرى وسلپوك باشلى آدمه دينور يقال رجل منغدل الرأس اى مسترخيه
فى عظم وضخم النغضل ضاد معجمه ايله جعفر وزننده اياغى آغرداتيه دينور يقال برذون نغضل اى ثقيل
النفل نونك وفانك فتحيله مال غنيمته دينور كه طويملق تعبير اولنور عطاء الهى اولديغيچون اطلاق اولندى
يقال اصاب الغازى نفلا اى غنيمة وبخشش دينور يقال اعطاه نفلا اى هبة جمعى انفال ونفال كلور نونك
كسريله ونفل جاجق وصلاته ياپيلان اوتلردن بركونه اوت اسميدر كه خوشبو صارى چچكلرى اولور آت قسمى
مسمندر النفل صرد وزننده هرآيك ابتدا اوج كيجه دنصكره اولان اوج كيجه يه اطلاق اولنور كه ذردنجى
وبشنجى والتنجى اولور النفل نونك فتحى وفانك سكونيله برآدمه مال غنيمت ويرمك معناسنه در يقال نفله النفل
نفلا من الباب الاول اذا اعطاه اياه ويمين ايلمك معناسنه در يقال نفل الرجل اذا حلف وبرآدمه عطيه ويرمك
معناسنه در يقال نفله اذا اعطاه نافلة من المعروف وپادشاه مال غنيمتى كندى قبول ايليوب على العموم عسكره
بخش ايلمك معناسنه در يقال نفل الامام الجند اذا جعل لهم ما غنموا وبرآدمك من غير وجوب ايشلديكى ايشه دينور
نافله كبى كاسيذكر وصوغوق برد معناسنه در يقال اصابه نفل اى برد الانفال همزه نك كسريله بودخى برآدمه
مال غنيمت ويرمك معناسنه در يقال انفله النفل اذا اعطاه اياه وبركسه كون اغاجنى بالته ايله كسوب دوه سنه
يدرمك معناسنه در يقال انفل الرجل اذا اخذ الفاس وقطع القتاد لابله التنفيل تفعيل وزننده بودخى برآدمه
مال غنيمت ويرمك معناسنه در يقال نفل النفل اذا اعطاه اياه وبرآدمه يمين ويرمك معناسنه در يقال نفله اذا حلفه
وبركسه اوزرندن برضرر ومحذور دفع ايلمك معناسنه در يقال نفل عنه اذا دفع عنه النافلة مال غنيمته دينور
يقال اصاب نافلة اى غنيمة وعطيه يه اطلاق اولنور يقال اعطى نافلة سنية اى عطية ومن غير وجوب ايشان اولنان
فعل وعمله دينور نفل كبى ومنه نافلة الصلوة ونفلها فريضه اوزره زائد اولوب كذلك واجب اولمديغيچون اطلاق
اولندى ونافله ولدك ولدينه اطلاق اولنور كه طورون تعبير اولنور يقال له نافلة اى ولد ولد النوفل جوهر
وزننده دريايه دينور بحر معناسنه وبركيه دينور وبرنجى جانورلرك بعض ياورىلرينه دينور واركك صرتلانه
واركك چقاله دينور وشدت معناسنه در يقال وقع فى نوفل اى شدة وكثير العطاء آدمه دينور يقال رجل
نوفل اى معطاء وخوب ودلبر تازه جوانه دينور تقول رايت نوفلا اى شابا جميلا ونوفل بن ثعلبه ونوفل بن حارث
وابن طلحه وابن عبدالله وابن فروه وابن معاويه وابن مساحق صحابه لردر النوفلة جوهره وزننده طوزله يه
دينور تقول نزلنا قرب نوفلة اى مملحة الانتفال افتعال وزننده ايسمك معناسنه در يقال انتفل الشئ منه
اذا طلبه منه وبرنسنه دن تبرى قيلوب بيزار اق ايلمك معناسنه در يقال انتفل منه اذا تبرأ واتقى منه ونافله نماز
قلمق معناسنه در يقال انتفل الرجل اذا صلى النوافل التنفل تفعل وزننده بودخى نافله نماز قلمق معناسنه در
يقال تنفل الرجل اذا صلى النوافل وسائر عسكرك آلدقلرندن ازيد غنيمت آلمق معناسنه در يقال تنفل على اصحابه
اذا اخذ اكثر مما اخذ وامن الغنيمة نفيل زبير وزننده بررجل اسميدر النوفلية جوهريه وزننده قيون يوكندن
طوقنمش جارشكلنده بردرلو اورتودر كه نسوان عرب باشلرينه اورترلر النقل نونك فتحى وقافك سكونيله برنسنه يى
برندن برآخر يره كوچورمك معناسنه در يقال نقل الشئ نقلا من الباب الاول اذا حوله ونقل اسكى جزمه يه ومستة
واسكى پاپوجه دينور نونك كسريله وفتحتيله ده لغتدر جمعى انقال ونقال كلور نونك كسريله تقول جاءنا فى خف
نقل ونعل نقل اى خلق ومصدر اولور دوه نك طاشدن طاشر قيوب مجروح اولان طبانه دربدن يامه اورمق
معناسنه تقول نقلت خف البعير اذا رقعته وفرسوده اولمش جزمه يى ياخود پاپوجى يمايوب مرمت واصلاح
ايلمك معناسنه در تقول نقلت الخف او النعل اذا اصلحته ويرتق اثوابى يمامق معناسنه در تقول نقلت الثوب اذا رقعته

ونقل عشرت مزه‌سنه دینور که اوزرینه تناول اولنان نواله‌دن عبارتدر و بعضا نونی مضموم اولور علی قول
ضمه‌سی خطادر یقال تنقلوا بالنقل وهو ما یتنقل به علی الشراب ودوه‌لری کندی باشلرینه صو ایچمکه آلشدرمق
معناسنه‌در تقول نقلت الابل اذا جعلتها تشرب نقالا الانتقال افتعال وزننده بریردن بر یره کوچمك معناسنه‌در
یقال نقله فانتقل النقلة غرفه وزننده انتقالدن اسمدر کوچمکه و کوچه دینور یقال اسرعوا النقلة ای الانتقال
وقوغجیلغه دینور یقال حرش بینهم بالنقلة ای بالنمیمة النقلة نونك کسریله لتاسی اونده اخشاملمش قاری قیزنه
دینور که یاشلولغندن برکسه تزوجنه رغبت ایلیوب اویلجه مهجوره قالمش اوله یقول سمعت فلانا یخطب نقلة وهی
المرأة التی ترکت ولا تخطب لکبرها النواقل برقریه‌دن برقریه‌یه منقول اولان اموال خراجیه‌یه دینور یقال قسمت
النواقل ای الاخرجة التی تنقل من قریة الی قریة و برقومدن قوم آخر طرفنه نقل ایدن قبیله خلقنه دینور المنقال
محراب وزننده والنقال شدّاد وزننده والمناقل مقاتل وزننده ایاقلرنی بصدیغی یردن چابك آلوب آتان آته
دینور یقال فرس منقال ونقّال ومناقل ای سریع نقل القوائم النقیل نونك فتحیله آت ناقلمغه دینور یقال فرس
ذو نقیل ای سرعة نقل القوائم وغریب آدمه دینور مؤنثی نقیله‌در ونقیل دینور هاسز یقال رجل نقیل ای غریب
وامرأة نقیلة ونقیل و یغمور یاغمش یردن یاغمدیق یره آقوب کلان سیل صوینه دینور یقال سیل نقیل اذا جاء من ارض
ممطورة الی غیرها و بردرلو یورویشه دینور که مراد آدیملری تیز تیز آلەرق یوریمکدر المناقلة مفاعله وزننده والنقال
قتال وزننده آت نقالیه‌رق یوریمك علی قول لنك ایله اشکین بیننده یوریمك معناسنه‌در یقال ناقل الفرس مناقلة ونقالا
اذا اسرع نقل القوائم او سار بین العدو والخبب وهمدملر بالمناوبه لاقردی ایلمك معناسنه‌در یقال ناقله الحدیث
اذا حدث کل واحد الی الاخر المنقلة محدّثه وزننده شول باش یارغینه دینور که انك آلتنده کمك اوزره اولان زار کبی
انجه انجه خرده کمکلر ظاهر ومنتقل اوله یقال اصابته شجة منقلة وهی التی تنقل منها فراش العظام وهی قشور
تکون علی العظم دون اللحم المنقلة مرحله وزننده ومرادفیدر تقول سرنا منقلة ای مرحلة المنقل
مقعد وزننده طاغ یولنه دینور واسکی جزمه‌یه واسکی پاپوجه دینور النقیلة سفینه وزننده یرتق جزمه‌یه و یرتق
پاپوجه اوریلان یامه‌یه و پینه‌یه دینور و پیرعش دوه طبانه اوریلان دریدن یامه‌یه دینور جمعی نقایل
ونقیل‌در ونقیلة العضد بازوده قرەجه تعبیر اولنان یرده اولان بالق اته دینور الانقال همزه‌نك کسریله
بودخی یرتق ایاق قابنی یمایوب مرمت ایلمك معناسنه‌در تقول انقلت الخف او النعل اذا اصلحته التنقیل تفعیل
وزننده انقال معناسنه‌در تقول نقلت الخف بمعنی نقلته النقلة فتحاتله دره‌دن آقان سیل صوینك چاغلدیسنه
دینور تقول سمعت نقلة الوادی ای صوت سیله النقل فتحتینله بری برینه بلند آواز ایله قرشولقلی سوز دوندرمکه
دینور تقول سمعت نقلهما وهی مراجعة الکلام فی صخب و براوقدن چیقاریلوب آخر اوقده یکوردلمش یلکه
دینور وطاشلره دینور مفردی نقله‌در و برعلت اسمیدر که دوه‌نك طبانته عارض اولور النقال کتاب وزننده
یصی وقصه تمرنلره دینور مفردی نقله‌در تمره وزننده ونقال دوه قسمی ابتدا صوینی وثانیا ایچه‌جك صوینی برکسه‌نك
سوقی اولمیه‌رق کندی باشلرینه ایچمکه دینور یقال شربت الابل نقالا وهو ان تشرب عللا ونهلا بنفسها من غیر
احد النقال شداد وزننده برنسنه‌یی نقل ایدیجی دیمکدر حارث بن شریح و بسام بن یزید واحمد بن محمد و حسین
بن ابی بکر ونفیس بن کرم النقالون محدثلردر هر بری برکونه نقل فعلنده بولنمغله توصیف اولندیلر از جمله حارث بن شریح
یدامام شافعیدن کتاب الرساله‌یی عبدالرحمن بن مهدی‌یه نقل ایلمکله نقال ایله ملقب اولدی وناقل بن عبید محدثدر
المنقل مقعد وزننده اسکی ایاق قابنه دینور که ذکر اولندی وشول منقل که کمیت نام شاعرك اشبو * وصارت اباطحها
کالارین * وسوّی بالحفوة المنقل * بیننده واقعدر میمك ضمیله درجوهرینك توهم ایلدیکی کبی میمك فتحیله دکلدر ومیمك
فتحیله نقیله ایله ایاق قابنه یامه اورن آدمه دینور بوراده مراد اباغی پاپوجلی کسه دیمکدر وحفوه یالن ایاقلقدر وارین
ارەنك جمعیدر که آتشه دینور پس معنا مکه‌نك دره‌لری فرط حرارتدن آتشین اولمغله متنعل وحافی آنده یکساندر
پس حفوه ذو حفوه تقدیرنده اولور یاخود حفوه اوتلاغك اوتی دوکتمکه دینور ومنقل اوتلاغك برینك اوتلری
دوکندکدنصکره نقل اولنان دیکر اوتلاغه دینور بوکه کوره جمیع مرعالری یکساندر یعنی اوتلقلو واوتسز
اولمقده مساویدر الناقلة کوچر اولی طائفه‌یه دینور یقال هم ناقلة ای لیسوا بقاطنین ونواقل الدهر
ماده‌سندن دخی مفرد اولور که انسانی حالدن حاله نقل وتحویل ایدن حوادث ونوائب زماندن عبارتدر یقال
اصابته نواقل الدهر ای نوائبه التی تنقل من حال الی حال الانقلاء انصباء وزننده برجنس خرمایه دینور النقثلة
ثای مثلثه ایله دحرج وزننده پیروسالخورده آدمك یوریمه‌سنه دینور که ایاغنی سوزیه‌رك یوریمکله طپراق صاورر

اوله یقال یمشی النقثلة وهی مشیة الشیخ یثیر التراب فی مشیه النکول شموم وزننده برنسنه‌دن خوف واندیشه
ایلمکله اقدام ایلیوب چکلمك معناسنه‌در یقال نکل عنه ونکل نکولا من الباب الثانی والاول والرابع اذا نکص وجبن
التنکیل تفعیل وزننده برآدمه سائرلره مدار خوف وعبرت اوله‌جق برایش ایتمك معناسنه‌در علی قول برآدمی
قبولسکرده‌سی اولان نسنه‌دن برطرف ایلمك معناسنه‌در یقال نکل فلانا اذا صنع به صنیعا یحذر غیره او نحاه عما قبله
النکال سحاب وزننده والنکلة غرفه وزننده والمنکل مقعد وزننده اشکنجه وعقوبته دینور که سائرلره
مدار عبرت اولور نه درلو اولورسه اولسون یقال جعله نکالا لهم ونکلة ومنکلا وهو ما نکلت به غیرك کائنا ما کان
ومنکل مقعد وزننده قیایه دینور صخر معناسنه النکل شکل وزننده اشکنجه ونکالی قبول ایلمك معناسنه‌در
یقال نکل الرجل نکلا من الباب الرابع اذا قبل النکال النکل نونك کسریله کندیسیله اشکنجه وعقوبت
اولنه‌جق شنه‌یه دینور ومنه یقال انه لنکل شرّ ای ینکل به اعداؤه یعنی اعداسنه مدار تنکیل وعقوبتدر وشدتلو
بوقاغی‌یه دینور جمعی انکال در علی قول آتشدن اولان بوقاغی‌یه دینور قال الشارح ومنه قوله تعالی انّ لدینا
انکالا و جحیما فالنکل القید الشدید او قید من نار ونکل برکونه آت کمنه علی قول منزل سورن اولاقلرك قوللندقلری
کمه دینور قنطارمه وشبش کبی ولجامك دمورینه اطلاق اولنور که آتی ضبط ایدر و یولاره اطلاق اولنور النکلة
غرفه وزننده سائره عبرت اوله‌جق اشکنجه‌یه دینور که ذکر اولندی وتقول العرب رماه الله بنکلة ای بما ینکله به یعنی
آنی برعقوبته کرفتار ایلسون که ناسه مدار عبرت اوله النکل فتحتینله شول ایپه دینور که بیوك قوغه‌نك اشاغیسنه
بغلدقدنصکره براوجنی دخی قوغه‌نك اغاجنه بغلرلر اکا عناج دخی دیرلر و بهادر وزورمند وجنك وجدال
خصوصنده مجرب ومبدئ ومعید اولان دلاوره اطلاق اولنور یقال هو نکل ای قوی مجرب مبدئ معید و بو وصفله
متصف اولان آته ده اطلاق اولنور ومنه الحدیث ان الله یحب النکل علی النکل مبدئ ومعید اصلا فاتر وسست
اولمیان مقدم وغیور آدمه اطلاق اولنور مثلا غزا وجهادك برنی ادا ایلدکدنصکره فیصل ویرمیوب برینه دخی
مبادرت ایدر و بو صفتده اولان یاخود مؤدب ومنقاد اولان آته ده اطلاق اولنور المنکل منبر وزننده اشکنجه آلتنه
دینور الانکال همزه‌نك کسریله دفع ایلمك معناسنه‌در یقال انکله اذا دفعه ومنه الحدیث مضر صخرة الله
التی لا تنکل ای لا تندفع عما وقعت علیه الناکل قورقق وضعیف آدمه دینور یقال رجل ناکل ای ضعیف جبان
نکیتل تای فوقیه ایله سفیرج وزننده اصحابدن بر ذاتدر النلنل هدهد وزننده ضعیف وناتوان کسیه دینور
النمل نونك فتحی ومیمك سکونیله و بعضا ضمیله قرنجه‌یه دینور فارسیده موردیرلر مفردی نمله‌در جمعی نمال‌در نونك
کسریله شارحك بیانه کوره نمله‌ده تاء وحدتیه اولمغله ذکر وانثایه شاملدر و بو ماده حرکت معناسندن مأخوذدر
النملة زنخه وزننده قرنجه‌لو یره دینور یقال ارض نملة ای کثیرة النمل الممنول قرنجه اوشمش نسنه‌یه دینور
یقال طعام ممنول اذا کان قد اصابته النمل النملة نونك حرکات ثلاثی ومیمك سکونیله والنمیلة سفینه وزننده
قوغجیلغه دینور نمیمه معناسنه النمل کتف وزننده والنامل والمنمل محسن وزننده والمنمل منبر وزننده
والنمّال شداد وزننده قوغجی‌یه دینور یقال رجل نمل ونامل ومنمل ونمّال ای نمام ونمل کتف وزننده
جنبش ونشاطندن بریرده آرام ایلیوب کثیر الحرکه اولان آته وصف اولور یقال فرس نمل ای لا یستقر فی مکان وشول
آدمه دینور که بغایت چیره دست اولمغله کوردیکی ایشی همان بعینه عمله کتورر اوله علی قول هر صنعتده استاذ
اولان آدمه دینور یقال رجل نمل ای خفیف الاصابع لا یری شیئا الا عمله او حاذق النمل حمل وزننده قوغجیلق
ایلمك معناسنه‌در یقال نمل فلان ونمل نملا من الباب الاول والرابع اذا نمّ واغاجه چقمق معناسنه‌در یقال نمل فی الشجر
نملا من الباب الاول اذا صعد الانمال همزه‌نك کسریله بودخی قوغجیلق ایلمك معناسنه‌در یقال انمل فلان
اذا نمّ النملة نونك فتحیله کذب ودروغ معناسنه‌در یقال فیه نملة ای کذب ونمله بعض دابه قسمنك طرنغنده
اولان چتلاغه دینور که تویی نهایت بولدیغی یردن طرنغك یوتیلن یرینه وارنجه اولان یارقدر معاینددر یقال
بالفرس نملة ای شق فی حافره وانسانك جنبنده ظهور ایدر برکونه یاره اسمیدر نمل دخی دیرلر کذلك بدن انسانی‌یه
عارض اولور برکونه خرده سبوجیلره دینور که ابتدا آتش کبی احتراق والتهابله وجزئیجه شبش ایله ظهور ایدوب
بعده قرنجه کبی اطرافه یورویوب یایلور سببی حدتلو صفرادرکه دقیق طمرلك اغزلرندن خروج ایدوب حدتندن
وشدت لطافتندن ظاهر بشره‌نك داخللرنده محتبس اولیوب طشره اورر کتب طبیه‌ده بو ایکی علت شیء واحد
اولمق اوزره مرسومدر اکثری انسانك جنبنده تحدث ایدر اکر صفراده یك حدّت وشدت یوق ایسه بثره‌لر ظهور
وقرنجه کبی اطرافنه سیروسریان ایدر وقرنجه اصرر کبی اجیدر بو که طشره ترکبسنده سیرجك واصرغی تعبیر

اولنور واكر غليظ وحاد ايسه بر محلى قرنجه يوه سى كبى اويوب متقرح اولورا كاقرنجه يوه سى وكوسنبك يوه سى تعبير اولنور كتب طبيه ده نجاوزسيه وساعيه ورطبه اسملريله انواعى مرسومدر وحياة الحيوانده رقيه سى مرقومدر وابو نمله عمار بن معاذ الانصارى اصحابدندر النملة معظمه وزننده والنملى سكرى وزننده خفتندن قطع غبار برده آرام ايلمز اولان خاتونه دينور يقال امرأة نملة ونملى اذا كانت لاتستقر فى مكان التنمل تفعل وزننده ناس قرنجه كبى قيناويوب كيريش چقش اوينامق معناسنه در يقال تنمل القوم اذا تحركوا ودخل بعضهم فى بعض النمل فتحتيله بر عضو اويوشمق معناسنه در يقال نملت يده نملا من الباب الرابع اذا خدرت واغاجه طيرمانوب چقمق معناسنه در يقال نمل فى الشجر اذا صعد المنمل معظم وزننده يامه اورلمش نسنه يه دينور يقال ثوب منمل اى مرفوء ويازلمش نامه يه ياخود خرده قرنجه كبى خرده وصيق يازيلوب مكتوبه دينور سياقت يازوسى كبى كه اوائلده اكاغبار دينور ايدى يقال ورق منمل اى مكتوب او متقارب الخط المنمل مكرم وزننده بودخى خرده وصيق يازيلو مكتوبه دينور النملة غرفه وزننده حوضده قلان صو بقيه سنه دينور نملى جمزى وزننده مدينه قربنده بر صو اسميدر النملان فتحتانله بر نسنه اوزره حواله ومشرف اولمغه دينور المنمول زنبور وزننده لسانه دينور النامله يولجيلره دينور يقال هم نامله اى سابلة النمل كتف وزننده يكى طوغدقده آوجنه قرنجه وضع اولنمش چوجغه دينور عربلر فطنت وكياست صاحبى اولمسنه تفأل ايدرلر يقال رجل نمل اذا جعل فى يده نملة اذا ولد نمله حمزه وزننده نميل زبير وزننده نميله جهينه وزننده اساميدندر ونميله منسوب اولميه رق ونميلة بن عبدالله بن فقيم اصحابدندر واسمعيل بن نميل ومحمد بن عبدالله بن نميل الخلالان محدثلردر المؤنمل اسم فاعل بنيه سيله پرمقلرى قصه اولوب اوجلرى يوغون اولان آدمه دينور يقال رجل مؤنمل الاصابع اى غليظ اطرافها فى قصر المسانلة مفاعله وزننده اياغى بوقاغيلى آدمك يورويشى كبى يورمك معناسنه در يقال يتامل الرجل اذا كان يمشى مشية المقيد الانملة همزه نك وميمك حركات ثلاثيله كه مجموعى طقوز لغت اولور پرمغك اوجنه دينور كه طرنق اولان بريدر جمعى انامل وانملات كلور شارحك بياننه كوره طرنق اولان بوغومدن عبارتدر وهمزه سى زائده در النوال نونك فتحيله والنال حال وزننده والنائل ويركى يه دينور يقال هو كثير النوال والنال والنائل اى العطاء شارح دير كه نال كلمه سنك اصلى نول ايدى النول قول وزننده بر آدمه عطيه ويرمك معناسنه در تقول نلته بضم النون ونلت له ونلت به انوله نولا من الباب الاول اذا اعطيته ويقال نالت المرأة بالحديث والحاجة اى سمحت او همت يعنى محبوبه سى اكا صحبت كرمنى احسان ايلدى ياخود نيازنه مساعده ايدوب كنديسه اقبال ايلدى وتقول العرب نولك ان تفعل كذا ونوالك ومنوالك ان ينبغى لك بونلر تناولدندر فى فعله نوال صلاحك سبكنده در وبعضلر نول ونوالى بهره ونصيب معناسنه حمل ايلمكله سنك بويلجه ايلمك بهره ونصيبكدر نفعى سكا عائددر وسنك راتبه حقك منزله سنده در ديمكدر بعده ينبغى معناسنه استعمال اولندى كه سكا لايق ور واولان بودر وبويلجه ايلمكدر ديمكدر وعكسنده مانولك ديرلر ماينبغى لك ان تناله معناسنه در كه شويله ايلمك سكا لايق دكلدر ديمك اولنور شارح دير كه فراء ديديكه ماده مزبوره انى معناسنه يعنى بر نسنه نك وقتى كلوب چاتمق معناسنه اولان نولدندر عربلر نالك ان تفعل كذا نولا والم يأن لك والم ينل لك ديرلر وابن مالك نولك كلمه سنى مبتدأ وان تفعل جمله سنى خبر تركيب ايدوب لكن ما كان نولك ان تفعل كلاميله آنى رد ايلديلر وجامع شرحنده نولك فعل معناسنى يعنى ينبغى معناسنى متضمن مبتدا وان تفعل فاعل اولوب مبتدانك خبرى مقامنه قائم اولمشدر ديو مرسومدر ومفردات راغبده نوال صلاحك فيه تقديريله مشروحدر واساسده نولك ان تفعل كذا بمعنى حقك وماينبغى ان تعطيه من نفسك عبارتيله ونهايه ده ينبغى لك وحظك عنوانيله مفسردر والحاصل بو ماده فى الاصل عطاء معناسنه اولوب بعده حظ ونصيب معناسنه مستعمل اولمغله بو راده سنك نصيب اولان قدر وشانك مقتضاى لايقى شويله ايلمكدر ديمك اولور بو موقعده مثل اولمشدر انتهى ونول صوبى آقان چايه وديره يه دينور وكمى اجرتنه دينور كه تحريفله نولين تعبير اولنور يقال لم يعط نول السفينة اى جعله وجلاهلرك سرمين ديدكلرى اغاجه دينور كه نسج اولنان بزى اكا صارارلر سرمين محرفى سلمن اغاجى تعبير ايدرلر جمعى انوال درومنوال دخى بو معنايه در الانالة همزه نك كسريله والتنويل تفعيل وزننده بر آدمه عطيه ويرمك معناسنه در تقول انلته اياه ونولته ونولت عليه ونولت له اذا اعطيته والانالة يمين ايلمك معناسنه در يقال انال بالله اذا حلف ومعدنده جوهر بولنمق معناسنه مستعملدر كويا كه معدن جوهر اعطا ايتمش اولور يقال انال المعدن اذا اصيب فيه شئ النال

ويركى يه دينور كه ذكر اولندى اصلى نول ايدى ونال سخى وجوانمرد على قول احسانى چوق اولان آدمه دينور يقال رجل نال اى جواد او كثير النائل شارح دير كه ابن سيده ديديكه بو فعل وزننده در يعنى اصلى نول در كه مصدر در مبالغة وصف اولور ياخود اصلى نائل اولوب بعد القلب عينى زائل اولمشدر انتهى النايل والنيل سيل وزننده بر آدم جوانمرد اولمق ياخود كثير الانعام اولمق معناسنه در يقال نال الرجل ينال نائلا ونيلا من الباب الرابع اذا صار نالا ما انوله فعل تعجبدر يقال ما انوله اى ما اكثر نائله النولة جوله وزننده عطيه يه دينور تقول ما اصبت منه نولة اى نيلا وبوسه يه دينور تقول اصبت من خدها نولة اى قبلة وبر حصار آديدر ونوله بنت اسلم صحابيه در على قول نويله در جهينه وزننده وعلى بن محمد بن نوله محدثدر المناولة مفاعله وزننده بر نسنه يى الن اوزادوب ويرمك معناسنه در التناول تفاعل وزننده بر نسنه يه ال صونوب آلمق معناسنه در تقول ناولته الشئ فتناوله اى اعطيته فاخذه المنول والمنوال منبر ومحراب وزنلرنده جلاهلرك سلمن اغاجنه دينور كه نسج اولنان بزى اكا صارارلر بو معنادندر كه عربلر بر طائفه اخلاق واوضاعده يكسان ويكرنك اولمسه لرهم على منوال واحد ديرلر استوت اخلاقهم معناسنه ومنوال جلاهه دينور يقال هو منوال اى حائك النول نونك ضميله سياه عربلردن بر طائفه نك علميدر النالة حرم شريفك چوره سنه دينور على قول ساحة مكة مكرمه يه اطلاق اولنور النوال سحاب وزننده عطاء معناسنه در كه ذكر اولندى وبهره ونصيب معناسنه در يقال اخذ نواله اى نصيبه نوال شداد وزننده ومنول محدث وزننده اسامى رجالدندر منوله مقوله وزننده بر قبيله نك والده سى اسميدر نائله بر صنمك اسميدر كه اسف ماده سنده ذكر اولندى ونائله بنت سعد صحابيه در وابو نائله سلكان بن سلامه اصحابدندر النهل نونك وهانك فتحيله اول شرب معناسنه در كه ابتداى امردن صو ايچمكه دينور يراده قسمى ابتداء صويه كتوروب اسقا ايلدكد نصكره يتاغنه كتورزلر بو دفعه ده ايچمكه نهل ديرلر بعده ينه صويه كتوروب اسقا ايدرلر بعده مرعايه كتورزلر بو دفعه ايچمكه علل ديرلر بعده مطلقا انسان وحيوانده استعمال اولندى يقال سقى الابل نهلا اى شربا اولا ويقال سقى عللا بعد نهل ونهل ومنهل مقعد وزننده مصدر اولورلر ابتداى امردن صو ايچمك معناسنه در يقال نهلت الابل نهلا ومنهلا من الباب الرابع اذا شربت فى اول الورد ونهل ناهل كلمه سندن جمع اولور كا سيذكر واكل اولنان طعامه اطلاق اولنور النواهل والنهال جياع وزننده والنهل خدم وزننده والنهول فضول وزننده والنهلة عمله وزننده والنهلى سكرى وزننده ناهلك جمعلريدر كه ابتداء امردن صو ايچن دوه لره دينور الانهال همزه نك كسريله دوه يى اول مرتبه ده صوارمق معناسنه در يقال انهل الابل اذا اسقاها نهلا وبر آدمك دوه سى ابتداء امرده صو ايچمك معناسنه در يقال انهل القوم اذا نهلت ابلهم وبر آدمى طارلتمق معناسنه در يقال انهله اذا اغضبه وكفايت ايلمك معناسنه مستعملدر كه صويه قانمق معناسنه اولان نهلدن مأخوذدر كا سيذكر تقول انهل تلان اى حسبك الان وتلان الآن معناسنه در تته كه ماده سنده مرسومدر المنهل مقعد وزننده حيوان صواره جق وصو ايچه جك صو اوه دينور پيكار وحوض وآبازمه ونهر وخرق كارلرنده اولان صولاق كبى فارسيده آبخور ديرلر يقال وردوا منهلا اى مشربا وصو ايچمك معناسنه مصدر ميمى اولور يقال نهل الماء منهلا اذا شرب وصوادى اولان محله دينور يقال وردوا منهلا اى موضعا فيه المشرب وبريه ده مسافر قونه جق قوناق يرينه دينور كه اكثرى صوادلى اولور يقال نزلوا منهلا اى منزلا بالمفازة الناهلة صوادلى يرلره تردد ايدن كسه لره دينور يقال هم ناهلة اى مختلفة الى المنهل المنهال محراب وزننده دوه يى ابتداء امرده چوق صوارر اولان آدمه دينور يقال رجل منهال اى كثير الانهال وشول يوكسك قوم تپه يه دينور كه قوملرى طورميوب دائما هارل هارل اشاغى اقوب او برلقده اوله يقال كثيب منهال اى هال لا يتماسك انهيارا وقبر ومزاره دينور ونهايت مرتبه ده كريم وجوانمرد اولان آدمه اطلاق اولنور يقال هو منهال اى غاية فى السخاء وبر ارضك اسميدر ومنهال القيسى اصحابدندر على قول صواب اولان ملحان اولمقدر المنهل منبر وزننده بودخى قبره دينور وبغايت كريم وسخى آدمه دينور نهيل زبير وزننده بر رجل آديدر النهلان سكران وزننده چوق صو ايچن شارب معناسنه در وصويه قانمش انسان وحيوانه دينور يقال شرب فهو نهلان اى ريان وصوسزه ديمكله ضد اولور يقال هو نهلان اى عطشان الناهل كذلك ريان وعطشان معنالرينه اضداددندر شارحك بياننه كوره رى وعطش معنالرينه اولان نهلدن كه فتحتنله در مأخوذدر مؤلف اوزره بو ماده مستدركدر منهل محسن وزننده سليم قبيله سى يوردنده بر صو اسميدر النواهل آج دوه لره اطلاق اولنور يقال ابل نواهل اى جياع النهبلة دحرجه

وزنــده پك پير اولمق معناسنه در يقال نهبل فلان اذا اسن وآغر آغر يورمك معناسنه در يقال ينهبل
الشيخ اى يمشى فى ثقل ونهبله اسم اولور ايرى جثه لو ذيزمان ناقه يه دينور النهبل جعفر وزننده پك پيرآدمه دينور
مؤنثى نهبله در يقال شيخ نهبل وعجوز نهبلة اى مسن وفى سنن الترمذى فى حديث الدجال فيطرحهم بالنهبل
وهو تصحيف والصواب بالميم يعنى بو منزل وزننده مهبل كلمه سيدن مصحفدر نته كه هبل ماده سنده مرسومدر
النهشل شين معجمه ايله جعفر وزننده ساعدن قورده دينور ذئب كبى وچاقر طغانه دينور كه مراد بلبان تعبير
اولنان طغاندر و بونلر اصرمق معناسندندر و بركشينك و برقبيله نك اسملريدر واختيارلقدن مضطرب و پريشان
اندام اولمش قوجه يه دينـور على قول وجودنده برمقدارجه قوت بقيه سى قالمش قوجه يه دينور مؤنثى نهشله در
يقال هو نهشل اى مسن مضطرب كبرا وفيه بقية وابو نهشل لقيط بن زرارة التميمى كنيه سيدر شارحك بيانه كوره
نهشل كلمه سى فعلل وزننده منصرفدر وزن فعليتى غير معتبردر النهشلة دحرجه وزننده قوجامق معناسنه در
يقال نهشل الرجل اذا كبر وديش ايله اصروب بره لمك معناسنه در يقال نهشله اذا عضه تخميشا و برنسنه يى
پك آج آدمك اكل ايلمسى كبى اكل ايلمك معناسنه در يقال نهشله اذا اكله اكل الجايع وعاريت آلنمش ناقه يه بنمك
معناسنه در يقال نهشل الرجل اذا ركب الهشيلة اى الناقة المستعارة النهضل ضاد معجمه ايله جعفر وزننده
پك پير وساخورده آدمه دينور وقوجه كركس قوشنه وقوجه طغانه دينور النيل سيل وزننده والنال حال
وزننده كه الف يادن مقلوبدر والنالة حاله وزننده مطلوبه ايرشمك معناسنه دركه دسترس اولمق تعبير اولنور
تقول نلت مطلوبى انيله وانا له نيـلا ونالا ونالة من الباب الثانى والرابع اى اصبته ومتعدى اولور تقول نلته اتاه
اى صيرته نائلا ونيل دسترس اولديغك شئه دينور نائل كبى كما سيذكر و برآدمى دقليوب ناموسنه طوقنمق معناسنه
مستعملدر يقال نال فلان من عرضه اى سبه ونيل ونيله ونوله نونك ضميله دسترس اوله جغك شيئه دينور
يقال ما اصاب منه نيلا ونيلة ونولة وهو ما تصيبه من خير الانالة همزه نك كسريله برآدمى برنسنه يه دسترس
ايلمك معناسنه دركه نائل قلمق تعبير اولنور تقول انلته اتاه وانلت له اى جعلته نائلا له النائل نيل كبى دسترس
اولديغك نسنه يه دينور تقول اصبت منه نيلا ونائلا وهو ما نلته النالة مصدردركه ذكر اولندى وخانه نك قاعه
وايوانه اطلاق اولنور يقال رأيته يقعد فى نالة الدار اى فى قاعتها النيل نونك كسريله نهر مصرك اسميدركه
انهار اربعه دندر وكوفه و يزد قضالرنده برر قريه اسمليدر و بغداد ايله واسط بيننده بر بلده در ونيل نبات عظلم
اسميدركه چويد اوتيدر آندن نيلج يعنى چويد اتخاذ اولنور بيراقلرنى آلوب اتسى صو ايله غسل ايدرلر تا كه اوزرنده اولان
غبار طرزنده كوكلك زائل اولوب يشل قالور اندن اول صويى حالى اوزره قورلر تا كه طور يلوب چويد چامور كبى
دبنه چوكر بعده اوستنه كلان صويى سوزوب دوكدنصكره دبنه چوكن قور يوب چويد اولور طبيعتى مبرد
واورامك ابتداسنده طلاسى محلل ودرت اربه قدرنى ماء بارد ايله حل وشرب هيجان اورامى مسكن وسيلان دمى
دافع وعارضة عشق قبل التمكن مزيل وضمادى كلف و بهق علتلرينه مفيد ورحمدن دم دائمى يى قاطع وداء
الثعلب وحرق ناره نافع وهندى نوعندن بردرهمى براوقيه كلبشكر ايله تناول وحشت وغم وهم وخفقانى دافعدر
ونيل بشقه برنباته دخى دينور كه ساقى محكم ودالرى خرده و بيراقلرى صغير اولور وايكى طرفى نظام اوزره مرتب
اولور ومحمد بن نيل القهر وابو النيل الشامى محدثلردر و بونلرده نونك فتحيله ده زبانزده در نيال غراب وزننــده
برموضع آديدر تجز بحمده تعالى فصـــل الواو الوأل واوك فتحى وهمزه نك سكونيله والوؤول قعود
وزنـنــده والوئيل وبيل وزننده برنسنه يه يا بركسيه صغنوب قورتلمق معناسنه در يقال وأل اليه وألا ووؤولا
ووئيلا من الباب الثانى اذا لجأ اليه وخلص ووأل صغنجق يره دينور تسميه بالمصدردر يقال اتخذه وألا اى موئلا
ونجات طلب ايلمك معناسنه در يقال وأل الرجل اذا طلب النجاة و بريره قوشوب مبادرت ايلمك معناسنه در يقال
وأل الى المكان اذا بادر اليه و برمحل فشقيلى وكوبره لى اولمق معناسنه در يقال وأل المكان اذا صار ذا وألة كما سيذكر
الموألة مفاعله وزننده والوئال جدال وزننده بودخى يره يا خود بركسيه صغنوب قورتلمق معناسنه در يقال
واءل اليه مواءلة ووئالا اذا لجأ وخلص ونجات ايستمك معناسنه در يقال واءل فلان اذا طلب النجاة الوألة
تمره وزننده قيون و كچى ودوه قسمنك بريكوب درطوب اولمش قيغلرينه دينور و يالكز جه دوه نك آميخته اولمش بول
وابعارنه دينور الايئال همزه نك كسريله بريرى فشقليق ايلمك معناسنه در يقال اوأل المكان اذا جعله
ذا وألة الموئل مجلس وزننده اسم مكاندر صغنجق يره دينور يقال هو موئل القوم اى ملجأه وسيل صويى
قرار ايده جك محله اطلاق اولنور يقال هذا موئل السيل اى مستقره الاول همزه نك وواو مشدده نك فتحيله

برنسنه نك ابتداسى و پيشينه دينور كه آخرى مقابليدر يقال هو اوله اى ضد آخره واول كلمه سنك اصلى اوءل ايدى
افضل وزننده تخفيف ايچون همزه واوه قلب وادغام اولندى على قول اصلى ووءل ايدى فوعل وجوهر وزننده
وجمعى اوائل كلور واوالى كلور قلب مكان اوزره واولون كلور مؤنثنده اولى دينور همزه نك ضميله فضلى كبى و بونك
جمعنده اول دينور صرد وزننده اخرى واخر كبى واول دينور ركع وزننده واول كلمه سى صفت قلنورسه
غير منصرف اولور وزن فعل ووصف علتلريله يقول لقيته عاما اول واكر صفت قلنمز ايسه منصرف اولور
تقول لقيته عاما اولا وتعريف واضافتله عام الاول قليل ونادردر كه موصوفك صفته اضافتى قبيلندن اولور
ومارأيته مذعام اول ديرسن كه صفت اولمق اوزره مرفوعدر و مذعام اول ديرسن كه ظرفيت اوزره منصوبدر
مذعام قبل عامنا قوه سنده دن وابدأبه اول ديديكك صورتده غايتلك اوزره مضموم اولور فعلته قبل ديديكك كبى
وفعلته اول كل شئ ديديكك وقتده منصوب ايدرسن فعلته قبل فعلك ديديكك كبى و برآدمى دونكى كوندن برو
كورمسك مارأيته مذامس ديرسن واوته كى كوندن برو كورمسك مارأيته مذاول من امس ديرسن واكر ايكى كون
مقدمدن برو كورمسك مارأيته مذاول من اول من امس ديرسن و بوندن زياده يه تجاوز اولنمز و يقال هذا اول
اى بين الاولية بوصورتده اسميت اوزره منون اولور شارح ديركه مؤلف اشبو اول ماده سنى همزه بابندن
اول فصلنده ثبت ايلمشدر كويا كه رجوع معناسندن مأخوذدر معدوداتك كويا كه مرجعيدر و بونده مذهب
تحقيق بودركه اشبو اول كلمه سى برشئ مستعملدن مشتق دكلدر آنكچون كنديده وصفيت معناسى خفى اولمغله
وصفيتنى موصوف ذكريله اعتبار ايلديلر پس لقيته عاما اول ديدكده اول كلمه سى عام لفظنه صفت اعتبار
اولنور اول من هذا العام معناسنه اولور كه مانحن فيه اولان عامك ماقبلى اولان عام ديمك اولور تركيده يكن يل
و بيلدر ايله تعبير اولنور ولقيته عاما اولا ديدكده اولا كلمه سى عاما لفظندن بدل ولقيته فعلنه متعلق ظرف محض
اولور عاما سابقا فى الجملة على هذا العام قوه سنده اولور كه بو يلدن مقدمجه اولان يل ديمك اولور بيلدركى يله وآنك
ماقبلى اولان يله شاملدر ومؤلفك ابدأبه اول قولنده غايتلك اوزره مضموم اولور ديديكنده غايتدن مراد بناسى
مطلب
عارضى اولان كلمات قبيلندن اولور ديمكدر كه كلمه فى الاصل مضاف اولوب بعده مضاف اليه لفظا لانية متروك
اولور كرك ظرف اولسون من قبل ومن بعد كبى وكرك اولمسون حسب ولاغير كبى ومصباحك بو بابده خلاصه سى
بودركه اول كلمه سى مفتتح عدد دركنندى ايچون ثانى واردر و بو آخر مقابليدر وواحد معناسنه اولور ومنه
فى صفات الله تعالى هو الاول اى هو الواحد الذى لا ثانى له مصنفينك وله شروط الاول كذا قوللرنده استعمال
ايلدكلرى اول بو معنايه مبنيدر واقوال فقهاده اول ولد تلده الامة حر قولنده كذلك واحد معناسنه محمولدر
واشبو واحد معناسنه اولان اولك مؤنثى اولى كلور كه واحده معناسنه اولور ومنه قوله تعالى الا الموتة الاولى اى سوى
الموتة التى ذاقوها فى الدنيا وليس بعدها اخرى نته كه آخر كلمه سى دخى واحد معناسنه اولوب مؤنثنده اخرى دينور
فقوله عليه السلام فى ولوغ الكلب يغسل سبعا فى رواية اولاهن وفى رواية اخراهن وفى رواية احداهن الكل الفاظ
مترادفة على معنى واحد ولا حاجة الى التأويل و بونك اصلى اوءل ايدى كه مهموز الوسط در تخفيفا همزه واوه قلب
وادغام اولندى واول كلمه سنده معناى تفضيل واردر هرنقدر فعلى يوق ايسه ده وافعل تفضيل كبى استعمال
اولنور كه مفرده وتثنيه يه وجمعه لفظ واحد ايله وصف اولور و يقال الاول واول القوم واول من القوم وافعل
تفضيل كبى مستعمل اولديغنه بناء كنديدن حال وتميز اوله رق منصوب واقع اولور و يقال انت اول دخولا وانتما
اول دخولا وانتم اول دخولا وافعل تفضيل معناسنى ياخود وزنى متضمن اولديغندن ناشى غير منصرف اولور
ابن حاجبدن منقولدر كه اول كلمه سى افعل تفضيلدر لكن فعلى يوقدر نته كه ءابل كلمه سى دخى بو كونه در دوه قسمنه
كوزل تيمار ايدن كسيه وصفدر و بو بصريون مذهبيدر واصح اولان بودر زيرا كوفيون قولى اوزره فوعل اولسه
مؤنثنده اولة دينـور ايدى وتعريف واضافتله عام الاول ديمك جائزدر لكن تركيب اوزره عام اول جائز دكلدر
وشارح ديركه مؤلفك بصائرده اول ماده سنده ذكرى رجوع شمه سى اعتباريله اولوب وقاموسده وأل ماده سنده
رسمى سبق ومبادرت معناسى شائبه سنه مبنيدر مترجم ديركه اشبو كلام آتى استماعه حقيقدر معلوم اوله كه اول كلمه سى
لا محاله غير منصرفدر زيرا عامه ائمه لغت آخرك ضدى ايله تفسير ايلديلر پس اول صفت تقدمله ذات مبهمه دن عبارت
اولور نته كه آخر صفت تأخر ايله ذات مبهمه دن عبارتدر وذات مبهمه دن مراد برصفتله موصوفيتى وقوعى صحيح اولان
نسنه دركرك جسم وكرك زمان ومكان وكرك حدث اولسون پس اول كلمه سى موضوع للوصفيه اولمغله وصفيت
ووزن فعل علتلريله البته غير منصرف اولور اوسط كبى بو جهتله صاحب قاموسك وسائرك اذا جعلت اولا صفة

منعته والا صرفته كلاملرى مرضى دكلدر زيرا وصفيتده اصل وضع معتبر اولمغله آنده جاعلك جعلى جارى اولمز
حتى جاعل بروصف اصلى يى اسم قيلسه وصفيتى اعتبارندن احراج ايده مزنته كه براسم اصلى يى وصف قيلمغله اعتبار
وصفيته ادخال ايده مز وقالديكه اوّل لفظنك صفت اولماسى بابنده مسرود اولان مثلا لقيته عاما اوّلا مقوله سى مثاللرده
اوّل كلمه سى خالى دكل يازمانك ياه كانك ياحدثك صفتى اولور منع صرفده ايسه وصفيت اصليه كفايت ايدر والحاصل
اوّل كلمه سى اكر موضوع للصفة ايسه اسم قيلنديغى صورتده صرفنك وجهى يوقدر زيرا معتبر اولان همان وصفيت
اصليه در واكر موضوع لغير الصفة ايسه صفت قلنديغى حيثده منع صرفنك وجهى يوقدر زيرا وصفيت
عارضه يه اعتبار يوقدر وصفت وغير صفتك احتمال اشتراكى دخى ثابت دكلدر واحتمال مجرد ايسه اثبات
وضع بابنده غير مفيددر نهايت عدم صرف معلوم ايكن رعاية لاشتهار الصرف منصرف عنوانيله تعبير
اولنمقده مضايقه يوقدر فلا تغفل وقالديكه منصرف اوله رق اوّلا عنوانى ثانيا الفظنه مشاكله يه محمولدر
سلاسلا واغلالا قول شريفى كبى فليحفظ الموئل محدّث وزننده مواشبسى اولان آدمه دينور يقال رجل موئل
اى صاحب الماشية وآله حمزه وزننده براچق قبيله اسميدر بنوموءله مسعده وزننده بر بطندر وألان سحبان
وزننده شكر بن عمروك كه برقبيله پدريدر لقبيدر ووألان بن قرفة العدوى ومحمود بن وألان العدنى محدثلردر وائل
اساميدندر وائل بن قاسط برقبيله نك پدريدر ووائل بن حجر ووائل بن ابى القعبس وابو وائل شفيق بن سلمه
اصحابدندر الوبل واوك فتحى وباءك سكونيله ايرى دانه او شدّتله ياغان يغموره دينور يقال جاد وبل
اى المطر الشديد الضخم القطر ووبل مصدر اولور ايرى دانه لو شديد يغمور ياغدرمق معناسنه در يقال وبلت
السماء وبلا من الباب الثانى اذا امطرت الوبل وشدّتله شكار سوروب كتمك معناسنه مستعملدر يقال وبل الصيد
اذا طرده شديدا وبر آدمى دكنكله هارل هارل دوكمك معناسنه مستعملدر يقال وبله بالعصا اذا ضربه بها الوابل
بودخى ايرى دانه لى صاغانقلى شديد يغموره دينور تقول اخذنا فى الطريق وابل بمعنى وبل ووابل مدينه نك
يوقرى سمتنده برموضع آديدر وهشام بن يونس اللؤلؤى نام محدّثك جدّى اسميدر الوبيل امير وزننده شديد
نسنه يه دينور يقال ضرب وبيل اى شديد وصوپه وطوپقه ديدكلرى يوغون دكنكه دينور يقال ضربه بالوبيل
اى العصا الضخمة ونوعا بومشقلغى اولان چبوغه دينور يقال ضربه بالوبيل اى القضيب فيه لين ونصارانك
چاك چالدقلرى اغاجه دينور يقال صكّ النصرانى الناقوس بالوبيل وهى خشبة يضرب بها الناقوس وبرقوجاق
اوطونه دينور وچرپجى طوقغنه دينور يقال دقّ القصّار الثوب بالوبيل وهو مدقّته وهواسى آغر ووخيم اولان
مرعايه دينور يقال مرعى وبيل اى وخيم وشول وبيل كه طرفه نام شاعرك اشبو ❊ فمرّت كهاة ذات خيف جلالة
عقيلة شيخ كالوبيل الندد ❊ بيتنده واقعدر مراد دكنكدر ياخود چرپجى طوقغيدر جوهرينك وهم ايلديكى كبى
برباغ اوطون دكلدر شارح ديركه صغانى دخى جوهرى يه موافق تفسير ايلدى الميبل منبر وزننده بودخى صوپه
وصوپماتى تعبير اولنان يوغون دكنكه دينور وقايشدن بوكلمش قيرباجه دينور كه انكله دوه قسمنى ضرب ايدرلر
يقال ضرب البعير بالميبل وهى ضفيرة من قدّ مركبة فى عود يضرب بها الابل الوبيلة سفينه وزننده بودخى
صوپه يه وصوپماتى يه دينور وبرباغ اوطونه دينور واوتلاقلرى بدهوا وثقيل وناكوار اولان يره دينور يقال ارض
وبيلة اى وخيمة المرتع جمعى وبل در كتب وزننده الموبل مجلس وزننده بودخى صوپه يه وصوپماتى يه دينور
الابالة اجانه وكتابه وزننده بودخى برقوجاق اوطونه دينور مؤلف بونى همزه فصلنده دخى ذكر ايلدى ومنه المثل
ضغث على ابالة ❊ ظاهرا بوراده همزه واودن مبدلدر وشاح واشاح كبى الوبالة والوبال واوك فتحيله والوبولة
واوك ضميله اوتلاق وخيم وناكوار اولمق معناسنه در يقال وبل المرتع وبالة ووبالا ووبولا من الباب الخامس اذا وخم
كذلك يروخيم اوتلاقلو اولمق معناسنه در يقال وبلت الارض اذا صارت وخيمة المرتع الاستيبال بريرك هواسى وخيم
اولمغله مزاجه ناموافق بولمق معناسنه در يقال استوبل فلان الارض اذا لم توافقه وان كان محبا لها وقيون وكچى قسمى
اركك قيرمق معناسنه در يقال استوبلت الغنم اذا ارادت الفحل الوبلة والابلة فتحاتله كه همزه واودن مبدلدر
ثقيل وناكوار طعام اكلندن نشئت ايدن معده فسادنه دينور يقال اخذته وبلة الطعام وابلته اى تخمته
ووبله قيونده عارض اولان اركك قيرغلغه دينور يقال بالشاة وبلة اى شهوة للفحل الوبال سحاب
وزننده شدت وثقلت معناسنه در يقال اخذه الوبال اى الشدّة والثقل مترجم ديركه بومعنا وخامتدن
مأخوذدر پس سوء عاقبه ده استعمالى مجاز يمرتبتبن اولور ووبال ضمرة بن جابر بن قطن نام
كمسنه نك فرسى اسميدر وبنو اسد يوردنده برصو آديدر الايبل امير وزننده پير وسالخورده آدمه دينور

ومنه

ومنه قولهم ايبل على وبيل اى شيخ على عصا يونكده همزه سى واودن مبدلدر الوابلة قابله وزننده
بازونك واويلغك باشلرينك اوجلرينه دينور على قول كوركك اوجنه ياخود ديزاغرشغى ديدكلرى كميكه ياخود
اويلغك طوب ويومرى اولان اتنه دينور كه بوط اوله جقدر يقال هو يشكو الوابلة وهى طرف رأس العضد والفخذ
اوطرف الكتف اوعظم فى مفصل الركبة اوما التف من لحم الفخذ ودوه وقيون وكچى قسمنك دوللرينه دينور يقال
وابلة كثيرة وهى نسل الابل والغنم الوبلى جمزى وزننده شول سودلو حيوانه دينور كه ابتدا وبل كبى يعنى صاغانقلى
يغمور كبى سودى چقوب بعده على العاده ادرار ايدر اوله يقال ناقة وشاة وبلى اذا كانت تدرّ بعد الدفعة الشديدة
كالوبل الموابلة مفاعله وزننده مداومت وادمان ايلمك معناسنه در يقال وابله اذا واظبه الميبلة مكنسه وزننده
طوره يه دينور يقال ضربه بالميبلة اى بالدرّة الوتل واوك وتاى فوقيه نك ضميله شول كسه لره دينور كه قارنلرى شرابدن
طلوم كبى مملو اوله شرابدن مراد هر درلو شربتدر مفردى اوتل در احمر وزننده يقال رجل اوتل ورجال وتل اذا
ملؤا بطونهم من الشراب الوثل واوك وثاى مثلثه نك فتحيله ليفدن بوكلمش ايپه واورغانه دينور الوثيل امير
وزننده ليفه دينور والجيد وضعيف ايپه دينور ومطلقا اغاج قبوغندن ويپراغندن وليفدن وكندردن بوكلمش ايپه
واورغانه دينور وضعيف نسنه يه دينور وبرموضع معروف اسميدر وسحيم نام شاعرك پدرى اسميدر الموثول
موصول وزننده ومرادفيدر التوثيل تفعيل وزننده برنسنه يى بريره كركى كبى يرلشدروب پايدار ايلمك معناسنه در
يقال وثل الشيء اذا اصله ومكنه وجمع ايلمك معناسنه در يقال وثل المال اذا جمعه ذو وثله فتحاتله اذواء تعبير
اولنان ملوك حميردن برملك لقبيدر وثله فتحاتله برقريه اسميدر وثال شدّاد وزننده بررجل اسميدر واثله
اساميدندر واثلة الليثى شول كسه در كه حجر اسودى بياض اولمق اوزره مشاهده ايتدم ديو حكايت ايلدى ظاهرا پك
معمر ايمش واوغلو ابو الطفيل عامر اصحابدندر وواثلة بن الاسقع وواثلة بن الخطاب وابو واثلة الهذلى صحابه لردر
الوجل واوك وجيمك فتحيله قورقويه دينور يقال فى قلبه وجل اى خوف وقورقمق معناسنه مصدر اولور موجل
دخى مصدر ميميدر مقعد وزننده يقال وجل ياجل ويجل ويوجل وييجل بكسر اوله وجلا وموجلا من الباب الرابع
اذا خاف يعنى بونك مستقبلنده درت لغت واردر برى ياجل دركه واو الفه قلب اولنمشدر وبرى ييجل دركه ياياله در
بنواسددن ذكرى آتى يعلم كلمه سنه قياسله در برى يوجل دركه اصل اوزره در وبرى ييجل دركه ياى اولانك كسريله در
بنى اسد لغتنه اتباعله دركه انلر ييجل وايجل ونيجل ديرلر مضارعت حرفى مكسور ايدرلر واما يعلم كلمه سنده يابى مكسور
ايلمزلر ياء اوزره كسره يى ثقيل عد ايدرلر وييجل كلمه سنده يارلكه برينه آخردن قوّت حاصل اولمغله مكسور ايدرلر وبونك
امر حاضرنده ايجل دينوركه واو يايه منقلب اولور الموجل منزل وزننده اسم مكاندر محل خوف معناسنه در شارح
ديركه بو موعد كبيدر كه مضارعنده واوى ساقط اولان معتل الفاء صيغه سنك اسم مكانى مطلقا مكسور العين كلور
الاوجل احمر وزننده والوجل كتف وزننده وصفلردر قورقق آدمه دينور وجلك جمعى وجال كلور واوك
كسريله ووجلون كلور فرحون وزننده مؤنثى وجله در المواجلة مفاعله وزننده باب مغالبه ده مستعملدر قورققلق
بابنده يارشمق معناسنه در يقال واجله فوجله وجلا من الباب الاول اى كان اشدّ وجلا منه الوجيل امير وزننده
والموجل موعد وزننده صوا يركيلجك چقوره دينور ايجلى همزه نك كسرى وقصرايله برموضعدر ايجلن
همزه نك كسرى وجيم ولامك فتحيله مغربده برقلعه آديدر ايجيلين همزه نك وجيمك كسريله اندلسده شهر
مرّاكش اوزره مشرف برجبل آديدر الوجالة نجاله وزننده پير اولمق معناسنه در يقال وجل الرجل وجالة من الباب
الخامس اذا كبر الوجول اصول وزننده پير آدملره دينور شيوخ معناسنه الوحل واوك فتحى وحاى مهمله نك
سكونيله وفتحيله صولى صيويق چاموره دينور كه طوار قسمى كوميلور جمعى اوحال ووحول كلور يقال طريق
ذو وحل ووحل اى طين رقيق ترتطم فيه الدوابّ ووحل فتحتينله صيويق صولى چاموره دوشمك معناسنه در
يقال وحل الرجل وحلا من الباب الرابع اذا وقع فى الوحل الاستيحال والتوحّل تفعل وزننده بر محل صيويق
چامورلى اولمق معناسنه در يقال استوحل المكان وتوحّل اذا صار ذا وحل الموحل منزل وزننده اسم مكاندر
صيويق چامورلى يره دينور يقال هذا موحل لايطاق فيه المشى اى موضع الوحل واسم اولور صيويق چاموره
دوشمكه دينور الموحل مقعد وزننده مصدر ميميدر صيويق چاموره دوشمك معناسنه در يقال وحل الرجل
وحلا وموحلا اذا وقع فى الوحل وبرموضع آديدر الايحال همزه نك كسريله برآدمى صيويق چاموره دوشورمك
معناسنه در تقول اوحلته اذا اوقعته فى الوحل وبرآدمى بر ورطه يه اوغرادوب شر وشور ايله باصدرمق معناسنه در
يقال اوحل فلانا شرّا اى اثقله به المواحلة مفاعله وزننده باب مغالبه ده مستعملدر صيويق چاموره طالوب يعنى

انده یوریوب چقمق خصوصنده یارشمق معناسنه‌در وانقولبنك بالحق ایدشمك تعبیری چاموررلیدر تقول واحلته
فوحلته احله ای کنت اخوض للوحل منه الاتحال تای مشدده ایله افتعال وزننده یمینده استثنا ایلمك معناسنه‌در
والله افعل ذلك ان شاء الله دیمك کبی یقال اتحل فی یمینه اذا تحلل واستثنی شارح دیرکه کرچه بونك اصلی اوتحل
اولمغله واوتایه مبدل ومدغم اولدی لکن وضع ماده‌یه ملایمتی معلوم اولمدی مترجم دیرکه استثناء ایله اولان یمین اوزاو
یاپشقان بالحق کبی اولمیوب خلاصی اسهل صولوصیویق بالحق کبی اولمسی مدار ملایمت ماده‌در فلینظر الودل
عدل وزننده طلومی ایچنده اولان ایران یاغ اولمق ایچون چالقیوب یایمق معناسنه‌در یقال ودل السقاء یدل ودلا
اذا مخضه الوذیلة ذال معجمه ایله سفینه وزننده آیینه‌یه دینور وجلا ویرلمش کومش پارچه‌سنه دینور علی قول
اعمدر کرك مجلا وکرك غیر مجلا اولسون جمعی وذیل کلور ووذایل کلور تقول اقبل علی بوجه کالوذیلة وهی المرأة
اوالقطعة من الفضة المجلوة اواعم واورکج یاغندن بر پارچه‌یه دینور کذلك قیون قویرغنك یاغندن بر پارچه‌یه دینور
وشول جاریه‌یه دینور که قیناقلری قصه وقامت واندامی لسان کبی سیوری اوله یقال امة وذیلة ای لسناء قصیر
الالیتین وقد وقامتی موزون جنبشلو شوخ وشنکل قیزه دینور یقال جاریة وذیلة ای نشبطة رشیقة الوذلة فتحاتله
بودخی قدی موزون شوخ وشنکل قیزه دینور وجست وچالاك آدمه دینور یقال خادم وذلة ای خفیف الوذلة
زنخه وزننده شطارتلوسهی قدمحبوبه‌یه دینور الوذالة رذاله وزننده قصابك لاعلی طریق القسمة کسدیکی
اته دینور التودل تفعل وزننده قصابدن پاره لنمدك بتون ات المق معناسنه دریقال تودلوا من الجزار اذا اخذوا منه
الوذالة الورل فتحتیله کلره شبیه برجانوردر علی قول کرتنکله انواعندن ایری وقویرغی اوزون باشی کوچك
اولاندر ترکیده بوکه بوزمجه تعبیر اولنور جلدی سیاه وخشونتلی وصاری خطوطله مخطط وابلق اولور لحمی بغایت
حار وزیاده سیله مسمن ونجسینی طلا بدنده اولان تمرکی وبرص عارضه لرینی مزیل وشحمنی طلا ایدوب دلك ایلمك
معظم ذکر در جمعی وریلان درواوك کسریله واورال واراءل کلور همزه ایله افلس وزننده و بومقلوبدر الورلة تمره
وزننده بنو کلاب یورنده برقیونك اسمیدر اورال همزهٔ مفتوحه ایله برموضعدر الورنتل سمندل وزننده آفت
وداهیه‌یه دینور وامر عظیم معناسنه‌در و برموضع آدیدر الورنتلی قصرایله ورنتل معناسنه‌در الوسیله
سفینه وزننده والواسلة پایه ورتبه وقربته دینورکه ملوك یاننده اعتبار اولنور یقال له عندالملك وسیلة وواسلة
ای منزلة ودرجة وقربة مؤلف بصائرده دیدیکه وسیله حقیقتی کندیسیله برنسنه‌یه رغبتله توصل اولنه جق نسنه‌دن
عبارتدر و بوتوصلدن اخصدر زیرا بورغبتی متضمندر بعده بومناسبتله پایه ومنزلتده استعمال اولندی التوسیل
تفعیل وزننده حق تعالی درکاهنه تقرب ایده جك عمل ایشلمك معناسنه دریقال وسل الی الله تعالی اذا عمل عملا
تقرب به الیه تعالی التوسل تفعل وزننده توسیل معناسنه دریقال توسل بمعنی وسل واوغریلق ایلمك
معناسنه مستعملدر تقول اخذ فلان ابلی توسلا ای سرقة الواسل واجب ولازم معناسنه دریقال صار علیه واسلا
ای واجبا وراغب الی الله اولان آدمه دینور یقال هو واسل ای راغب الی الله تعالی مویسل مصغر بنیه سیله
طی قبیله سی یورنده برصو آدیدر ام موسل منزل وزننده بر بابر اسمیدر اوسله همزهٔ مفتوحه وسین مکسوره
ایله همدان قبیله سنك اسمیدر الوشل واوك وشین معجمه نك فتحیله طاغدن یاخود قیادن صزوب اقان ازجه صویه
دینور که قطره لری بری برینه متصل اولمیه علی قول طاغك یوقریسندن صزوب اینن ازجه صویه خاصدر یقال
مافیه الاوشل وهو الماء القلیل یتحلب من جبل اوصخرة ولایتصل قطره اولایکون الامن اعلی جبل وچوق صویه
دینمکله ضد اولور یقال فیه وشل ای ماء کثیر کذلك ازجه کوز یاشنه وچوق کوز یاشنه اطلاق اولنور وتهامه‌ده
برجبل عظیم اسمیدر وایکی موضع آدیدر ووشل هیبت وخوف وخشیت معناسنه‌در تقول اخذنی منه الوشل
ای الهیبة والخوف الوشل واوك فتحی وشینك سکونیله والوشلان فتحاتله صو سیلان ایلمك علی قول طاملمق
معناسنه‌در یقال وشل الماء وشلا ووشلانا من الباب الثانی اذا سال اوقطر و برآدمك حالی ضعیف وفقیر وکدا
اولمق معناسنه دریقال وشل الرجل اذا ضعف واحتاج وافتقر ونیاز وتضرع ایلمك معناسنه دریقال وشل
الیه اذا ضرع الواشل دائما کندیدن صوصزوب سیلان ایدن طاغه دینور یقال جبل واشل ای لایزال یتحلب
منه ماء الایشال همزه نك کسریله برآدمك نصیبنی اکسلدوب ازویرمك معناسنه دریقال اوشل حظه اذا اقله
وصویی ازجه صزندی بولمق معناسنه دریقال اوشل الماء اذا وجده وشلا وسود امکی اوکرنسون دیو صاحبی
ناقه نك ممه لرینی کوشکك اغزینه ویرمك معناسنه دریقال اوشل الفصیل اذا ادخل اطباء الناقة فی فیه لیتعلم الرضاع
الوشول قعود وزننده برآدمك غناسی قلت بولوب حالی ضعیف اولمق معناسنه دریقال وشل الرجل وشولا

اذا قل غناؤه الاوشال همزهٔ مفتوحه ایله ذکر اولنان وشل کلمه سنك جمعیدر که طمله طمله صزوب اقان صویه
دینور بومناسبتله بری برینك اردنجه قطار کبی ورود ایدن کسه لره اطلاق اولنور یقال جاء القوم اوشالا ای یتبع
بعضهم بعضا المواشل میمك فتحیله برنیچه مواضعك اسملریدر الوصل اصل وزننده والصلة صادك
کسریله وضمیله برنسنه‌یی برنسنه‌یه اولاشدروب بتشدرمك واکلمك معناسنه‌در یقال وصل الشیء بالشیء وصلا
وصلة وصلة من الباب الثانی اذا لامه ووصلك الله بالکسر لغة فی الفتح یعنی لغت قلیله‌ده باب رابعدن دخی کلمشدر
شارحك بیاننه کوره صله نك اصلی وصل ایدی وعدوعده کبی وصادنك ضمی اصلی واو مضمومه ایله وصله اولدیغنه
مبنی‌در لکن وصله لازمه مخصوص اولمغله فرق ایچون واوی حذف وبیان ضمه ایچون صادی مضموم ایلدیلر ووصل
وصله عاشق معشوقنه قاوشمق معناسنه‌در کرك عفاف ونزاهت وکرك خباثت وجهیله اولسون یقال وصله وصلا
وصلة اذا التأم یکون فی عفاف الحب ودعارته الوصول قعود وزننده والوصلة واوك ضمیله والصلة عده
وزننده برنسنه‌یه ایریشوب اولاشمق معناسنه دریقال وصل الشیء ووصل الیه وصولا ووصلة وصلة اذا بلغه وانتهی
الیه ووصله اسم اولور بتشکلکه واولاشقلغه دینور یقال بینهم وصلة ای اتصال و برنسنه‌یی برنسنه‌یه اکلیوب
بیشدیرن شیئه دینور کما لك تعبیر اولنور جمعی وصل درصرد وزننده التوصیل تفعیل وزننده برنسنه‌یی برنسنه‌یه
اولاشدیروب اکلمك معناسنه دریقال وصله به اذا لامه الایصال همزه نك کسریله ایرشدرمك واولاشدرمق
معناسنه دریقال اوصله الیه اذا بلغه وانهی الیه الاتصال اتصاف وزننده برنسنه‌یه همیشه اولاشق و بتشك
اولمق معناسنه دریقال اتصل به اذا لم ینقطع الواصلة شول عورته دینور که صاچی قصه وازجه اولمغله
سائرك صاچندن کندی صاچنه اکلر اوله یقال امرأة واصلة اذا کانت تصل شعرها بشعر غیرها المستوصلة صاچنه
صاچ اکلمکی طالبه اولان عورته دینور قال الشارح ومنه الحدیث لعن الله الواصلة والمستوصلة فالواصلة التی تصل
شعرها شعر غیرها والمستوصلة الطالبة لذلك نهایه‌ده عایشهٔ صدیقه‌دن مروی اوله‌رق مرسومدر که واصله کنج ایکن
فاحشه اولوب عجوز اولدقده پزونکلك ایدن ملعونه‌یه دینور وحدیث مرقومده واصله‌دن مراد بودر المواصلة
مفاعله وزننده والوصال جدال وزننده محب محبوبنه واصل اولمق معناسنه‌در وصله کبی کرك عفاف وعصمت
وکرك خبث وشناعت جهتیله اولسون یقال واصله مواصلة ووصالا یکون فی عفاف الحب ودعارته الموصل مجلس
وزننده برایپك آخر ایپه اکلنن برینه دینور یقال هذا موصل الحبلین ای معقدهما وموصل بر بلده آدیدر حالا
دیار بکردن اوته ضمیله موصل دیدکلر یدر ایکی ایالت معقدی اولدیغیچون تسمیه ایلدیلر وعراق ایله جزیره میاننده
برارضك اسمیدر الموصلان تثنیه بنیه سیله بلدهٔ مرقومه ایله جزیرهٔ ابن عمره اطلاق اولنور الاوصال همزه نك
فتحیله وصل کلمه سنك جمعیدر که واو مفتوحه ایله‌در مفاصله دینور که بدنده الك واویناق یرلری یاخود کمکلری بری برینه
قاوشدیغی یرلره دینور شارح دیرکه مؤلفك بوعباره‌سی مخالفدر زیرا فصل ماده‌سنده بیاننه کوره وصل الك یرلرنده اولان
یومشق سکیره دینورکه اکلری بری برینه اکلیوب بتشدرر پس بوراده ضدیله تفسیر ایلمشدر مکرکه وصل بتشدیکی
اعتباریله وفصل ایرلدیغی اعتباریله اوله انتهی واوصال وصل کلمه سندن جمع اولور که واوك کسری وضمیله‌در بدنده
شول کیکه دینورکه اصلا قیرلمیوب و بشقه‌جه اولوب سائر کیکه قارشمز اوله اومجه کیکی کبی الوصیلة سفینه وزننده
اون قارن بری بری اوزره دول طوغورمش ناقه‌یه دینور وقیون وکچی قسمندن یدی قارن ایکیز اوله‌رق دیشی طوغورنه
دینور واکر یدنجیده ارکك ودیشی اوله‌رق ینه ایکیز طوغوررسه وصلت اخاها دیوب من بعد اناسنك سودینی نساء
طائفه‌سی ایچمیوب همان رجال ایچوب سائبه اولان دوه مجراسنه اجرا ایدرلر و بعضلر دیدیلرکه وصیله همان غنم
یعنی قیون قسمنه مخصوصدرکه دیشی طوغردقده کندیلره عائد اولوب ارکك طوغوردقده بتلری ایچون تخصیص
وذبح ایدرلر واکر ارککلی دیشلی آکیز طوغوررسه وصلت اخاها دیوب اول ارککی بتلری ایچون قربان ایلمزلر یاخود
شول قیونه دینور که برسنه ارکك وایکنجی سنه دیشی طوغورر اوله اول ارککی دیشی‌یه رعایتا ذبح ایلمزلر واکر تخلف
ایدوب ارکك ظهور ایدرسه هذا قربان لالهتنا دیوب صنملری ایچون انی قربان ایدرلر و بو اوضاع جاهلیه‌دن ایدی
کما فی التنزیل ما جعل الله من بحیرة ولا سائبة ولا وصیلة الآیه ووصیله معمور وآبادان ومزارع ومراتعی فراوان
اولان یره اطلاق اولنور و برجشید چبوقلی الاجه قماشه اسمیدر و بولداشلره اطلاق اولنور تقول
ذهبنا وصیلة کثیرة ای رفقة وقلجه اطلاق اولنور وایلك بومغنه دینور کبة الغزل معناسنه وارض
واسعه‌یه دینور یقال ارض وصیلة ای واسعة لیلة الوصل واوك فتحیله ایك اخر کیجه‌سنه اطلاق
اولنور تقول جاء نا لیلة الوصل ای اخر لیالی الشهر حرف الوصل فن عروض اصطلاحنده

بیتده روی اولان حرفدنصکره مذکور اولان حرفه اطلاق اولنور روی حرفنك حركه‌سنی وصل ایلدیکیچون اطلاق اولندی وحرف مرقومه درت حرفدن عبارتدر واو ویا والف وهاء ساكنه ومتحركه‌در ومتحركه اولان هانك حركه‌سنه نفاذ واكا تابع اولان حرف لینه خروج اطلاق ایدرلر مثلا شاعرك اشبو * سقیت الغیث ایتها الخیامو * مصراعنده میم روی‌در واشباعدن حاصل اولان واو وصل‌در كذلك اشبو * كانت منازله من الاتامی * مصراعنده روی میم‌در ویاء وصل‌در و * فازلت ابكی عنده واخاطبه * مصراعنده روی باء ووصل هاء ساكنه‌در و * اذا ما رأیت ازال منا زویلها * مصراعنده روی لام‌در ووصل هاء مفتوحه‌در آنك فتحه‌سنه نفاذ واكا تابع اولان الفه خروج دیرلر مؤلف الف وصله مثال ایراد ایلمدی واول اشبو * اقل اللوم عاذل والعتابا مصراعنده واقع الفدر الموصول برجانور اسمیدر كه اشك آریسنه شبیه اولور وآنك كبی آدمی صوقار و بر رجل اسمیدر موصل معظم وزننده اسامیدندر اسمعیل بن موصل محدثدر الوصیل امیر وزننده دائما سنكله هر یره بیله جه كیروب چقان یعنی قطعاسندن مفارقت ایتمز اولان آدمه دینور یقال هو وصیلك وهو من یدخل معك ویخرج یعنی لایفارقك تصل تعد وزننده بلاد قبیلهٔ هذیلده برقیو آدیدر واصل اسامیء رجالدندر واصلة بن جناب صحابه‌در یاخود صواب اولان واثلة بن الخطاب اولمقدر ابو الوصل اصحابدندر الوعل واوك فتحیله فلس وزننده والوعل كتف وزننده والوعل دئل وزننده وبونادر در طاغ كچیسنك تكه‌سنه دینور جمعی اوعال ووعول كلور واوك ضمیله ووعل كلور ضمتینله وموعله كلور مشیخه وزننده ووعله كلور فرحه وزننده كذلك مؤنثی وعله‌در فرحه وزننده شارحك بیاننه كوره موعله ووعله اسم جمعدر ومؤنثك جمعی وعال‌در واوك كسریله انتهی ووعل نعل وزننده شریف وعالیشان آدمه اطلاق اولنور جمعی اوعال ووعول‌در یقال هلك الاوعال ای الاشراف وبقی الاوغال ای الانذال وملاذ وملجأ معناسنه‌در یقال هو وعله ای ملجأه بو معناده‌ندر كه عربلر مالك عنه وعل دیرلر مالك عنه بد وخلو معناسنه كه سنكچون آندن مفارقت ایلمك یوقدر دیمكدر ملجأ معناسندن مأخوذدر كذلك هم علینا وعل واحد دیرلر مجتمعون معناسنه كه انلر بالاتفاق والاتحاد اوزرمزه قصد ایده جكلردر دیمكدر هم علینا الب واحد دیدكلری كبی طاغ كچیلری دائما سوری سوری اجتماعله كزدكلرندن ناشی اخذ واستعمال ایلدیلر ووعل شوّال آینك اسم قدیمیدر ومصدر اولور بو كسكه چقمق معناسنه یقال وعل الرجل وعلا من الباب الثانی اذا اشرف الوعل كتف وزننده شهر شعبانك اسم قدیمیدر جمعی اوعال ووعلان‌در واوك كسریله الاستیعال صغنمق معناسنه‌در یقال استوعل الیه اذا لجأ وجیرانلر طاغه قاچوب كتمك معناسنه‌در یقال استوعلت الاوعال اذا ذهبت فی الجبال الوعلة تمره وزننده لباسك ایلكنه دینوركه اكا ایكمه كچوریلور وطاغك صرپ یرینه دینور یاخود طاغدن طومالوب چقان بوكسك یالم قیایه دینور ووعلة القدح ووعلة الابریق كاسه‌نك وابریغك قولپلرندن عبارتدر وبر شاعر جرمی آدیدر ووعلة بن یزید اصحابدندر وعال غراب وزننده برموضع یاخود برجبل آدیدر وعیله جهینه وزننده برصو اسمیدر ذو اوعال همزه‌نك فتحه‌سیله برموضعدر وعلان سحبان وزننده برقبیله‌نك پدری اسمیدر ویمنده برحصن آدیدر وعل تمر وزننده وعلتان تثنیه اوله‌رق ایكی حصن اسملریدر المستوعل اسم مفعول بنیه‌سیله طاغلرك تپه‌لرنده طاغ كچیلرینك حصن كبی محفوظ ومنیع مأوالرینه دینور جمعی مستوعلات‌در ام اوعال همزه‌نك فتحیله برمعروف یاصتم طاغك آدیدر التوعل تفعل وزننده طاغك تپه‌سنه چقمق معناسنه‌در تقول توعلت الجبل اذا علوته الوغل واوك فتحی وغین معجمه‌نك سكونیله ضعیف وناكس وبی اعتبار وهر خصوصده دون همت ومقصر آدمه دینور یقال هو وغل ای ضعیف نذل ساقط مقصر فی الاشیاء وبریرینه صارمشق چتلق وقوریلق اغاجلغه دینور وقوش یمی تعبیر ایتدكلری نه دینوركه كوكرچینلر اكل ایدرلر ویلاندن نسب ادعا ایدن صویسزه دینور یقال انه لوغل ای مدّع نسبا كاذبا وصغنجق یره دینور یقال هو وغله ای ملجأوه وبدغدا اولان كسیه دینور یقال رجل وغل ای السیّئ الغذاء ودعوتسز وتكلیفسز مجلس طعام وشرابه همان صوقیلوب كیرمك عادتی اولان یوزسز وعارسز آدمه دینور واغل دخی دینور كما سیذكر واول كسه‌نك كیروب ایچدیكی شرابه‌ده وغل دینور شارح دیركه وغل وواغل شرب مجلسنده وورش ووارش طعام خصوصنده مستعملدر مؤلف اوّلا تعمیم بعده تخصیص ایلمكله ناملایمدر مكر ثانی اكتفایه حمل اولنه الوغل كتف وزننده بودخی بدغدا كسیه دینور الواغل بودخی مجلسه بی دعوت صوقیلوب كیرر اولان یوزسزه دینوركه كیرتی تعبیر اولنور یقال رجل وغل وواغل ای داخل علی القوم فی طعامهم وشرابهم الوغول دخول وزننده برنسنه ایچره كیروب كیرلمك علی قول پك ایراق

كتمك معناسنه‌در یقال وغل فی الشیء وغولا من الباب الثانی اذا دخل فیه وتواری او یقال وغل اذا ابعد وذهب الایغال همزه‌نك كسریله پك ایراق كتمك معناسنه‌در یقال اوغل فی البلاد اذا ذهب وبالغ وابعد وكذا یقال اوغل فی العلم وبر آدمی عجله ایله بریره صوقمق معناسنه‌در یقال اوغلته الحاجة فیه اذا ادخلته فیه التوغل تفعل وزننده بودخی پك ایراق كتمك معناسنه‌در یقال توغل فی البلاد والعلم اذا ذهب وبالغ وابعد الموغل اسم فاعل بنیه‌سیله بالعجله برنسنه ایچره صوقیلوب كیرن شیئه دینور الاستیغال بدنی غسل ایدركن قولتق وقاسیق یرلرنی غسل ایلمك معناسنه‌در یقال استوغل الرجل اذا اغسل مغابنه الوفل نفل وزننده آزجه نسنه‌یه دینور یقال مافیه الأوفل ای شیء قلیل ومصدر اولور برنسنه‌نك قبوغنی صویوب كیدرمك معناسنه تقول وفلت الشیء وفلا من الباب الثانی اذا قشرته الوافل كمالی بولمش تمام یتشمش اولان یاخود هر طرفی تام ووافر اولان شجر مقوله‌سنه دینور یقال قصب وافل ای بالغ اووافر التوفیل توفیر وزننده ومراد فیدر تقول وفلته اذا وفرته وتوفیل مرو دیدكلری نباتك اسمیدر الوقل نقل وزننده طاغه چقمق معناسنه‌در یقال وقل فی الجبل وقلا من الباب الثانی اذا صعد وبرایاغی قالدروب اوبرایاغی بصمق معناسنه‌در یقال وقل الرجل اذا رفع رجلا واثبت اخری ووقل شجر مقل اسمیدر یاخود ثمرینه یاخود ثمرینك قوریسنه دینور تازه‌سنه بهش دینور جمعی اوقال‌در الوقل كتف وزننده والوقل ندس وزننده والوقل جبل وزننده طاغه چقمق باننده قوی وتوانا انسان وحیوانه دینور یقال فرس وقل ووقل ووقل ای صاعد یعنی قوی فی الصعود الوقلة تمره وزننده ذكر اولنان مقل یمشنك چكردكنه دینور جمعی وقول‌در وپك كوچك باشلی آدمه اطلاق اولنور یقال رجل وقلة الرأس ای صغیره جدا الوقل فتحتینله طاشلره دینور حجاره معناسنه مفردی وقله‌در وخرما اغاجنك داللری كسلدكدنصكره بداق یرنده قالان كتوكه دینوركه دبندن كسلیوب برمقداری اموز هیئتنده قالمغله اكا یاپشوب یوقریسنه چقمق ممكن اولور التوقلة تای فوقیه ایله جوهره وزننده طاغه صعود ایتمسی خوب وراحت وبی اضطراب اولان آته دینور یقال فرس توقلة ای حسن الصعود فی الجبل الوكل اكل وزننده هر خصوصده حضرت خدای متعاله اعتماد وانقیاد ایلمك معناسنه‌در یقال وكل بالله وكلا من الباب الثانی اذا استسلم الیه ووكل ووكول وصول وزننده برایشی بالكلیه برآدمه سپارش ایدوب اصمرلمق معناسنه‌در یقال وكل الیه الامر وكلا ووكولا اذا اسلمه وتركه ودابه یوریمكدن یقوب سست وفاتر اولمق معناسنه‌در یقال وكلت الدابة اذا افترت فی السیر التوكل تفعل وزننده بودخی ایشده خدای متعاله اعتماد وانقیاد ایلمك معناسنه‌در یقال توكل علی الله اذا استسلم الیه وبر ایشده اظهار عجز ایدوب غیره سپارش واعتماد ایلمك معناسنه‌در یقال توكل فی الامر اذا اظهر العجز واعتمد علی الغیر الایكال همزه‌نك كسریله والاتكال افتعال وزننده بونلرده خدای متعاله تسلیم امور ایله انقیاد واعتماد ایلمك معناسنه‌در یقال اوكل بالله واتكل علیه ای استسلم الیه الوكل فتحتینله ووكلة همزه وزننده والتكلة كذلك همزه وزننده كه تاء واودن مبدلدر والمواكل مسافر وزننده شول آدمه دینوركه كندی امور ومصالحنده بنم كبی عاجز اولمغله دائما غیره سفارش وتفویض ایدر اوله یقال رجل وكل ووكلة وتكلة ومواكل ای عاجز یعنی یكل امره الی غیره الوكال كتاب وزننده طوار ایوجه اشمیوب بد وفنا یوریمك معناسنه‌در یقال واكلت الدابة وكالا اذا اساءت السیر ومواكله ووكال بری برینه اعتماد ایدوب ایشارنی سپارش ایدشمك معناسنه‌در یقال واكلوا اذا اتكل بعضهم علی بعض التواكل تفاعل وزننده مواكله معناسنه‌در یقال تواكلوا یعنی واكلوا بوراده اكثر نسخه‌لرده تواكلوا مواكلة ووكالا عنوانده وارد اولمغله نسخه‌لردن وواكلوا كلمه‌سی ساقطدر وتواكل برآدمی ناس بالكلیه ترك وفراموش ایدوب آندن بی قید اولمق معناسنه‌در یقال تواكله الناس اذا تركوه یعنی لم یعنوه جدا ومنه قول امیة بن الصلب * سدر تواكله القوائم اجرد * ای لا قوائم له بو شعری برفرس وصفنده سویلمشدر الوكیل امیر وزننده معلومدركه برآدمك برایشی كندیسنه بالكلیه سپارش وتفویض ایلدیكی كسه‌دن عبارتدر یقال هو له وكیل فی الامر ای موكول الیه وكاه اولوركه جمعه ومؤنثه دخی اطلاق اولنور شارح دیركه بوراده بمعنی مفعولدر وحافظ معناسنه بمعنی فاعل دخی اولور التوكیل تفعیل وزننده برآدمی وكیل قلمق معناسنه‌در یقال وكله توكیلا اذا جعله وكیلا الوكالة واوك فتحی وكسریله اسمدر وكیللكه دینور موكل مقعد وزننده برطاغك یاخود برحصارك اسمیدر وربیعة بن غزالة السكونی فرسك اسمیدر التكلان تانك ضمیله اسمدر توكل معناسنه‌در اظهار عجز ایله غیره اعتماد ایلمكه دینور تاء واودن منقلبه‌در یقال علیه التكلان ای التوكل المتوكل توكل ایدیجی دیمكدر ومتوكل العجلی ومتوكل بن عبدالله بن نهشل ومتوكل بن عیاض شاعرلردر

وه توكل خلفاء عباسيه‌دن جعفر بن محمدك لقبيدر وابو المتوكل الناجى محدثدر الواوال بلبال وزننده
ومرادفيدركه غصه وتاسه معناسنه‌در يقال اخذه الولوال اى البلبال وويل وهلاكله دعا ايلمكه دينور تقول
سمعت ولوال المرأة وهوالدعاء بالويل وبونده مصدراولمق دخى محتملدر وولوال اركك بيقوشه دينور الولولة
زلزله وزننده والولوال بلبال وزننده باى چكره مك معناسنه‌در يقال واولت القوس ولولة ووالوالا اذاصوتت
ونوحه‌ايدن عورت فرياد وفغان ايله آغلمق معناسنه‌دركه مراد واويلاديه‌رك آغلمقدر يقال ولولت المرأة اذا اعولت
مترجم ديركه مضاعف اولان فعلال وزننده مفتوح الفاء اوله‌رق دخى لغتدر واول فدفدوزننده عتاب بن اسيدك قلجى
اسميدر الوهل فتحتينله برآدم ضعيف اولوب هرنسنه‌دن بلكلويب قورقار اولمق معناسنه‌در يقال وهل الرجل
وهلا من الباب الرابع اذا ضعف وفزع وبرنسنه‌ده سهو ونسيان حسبيله غلط ايلمك معناسنه‌در يقال
وهل عنه اذا غلط فيه ونسيه الوهل كتف وزننده والمستوهل هرنسنه‌دن بلكلويب قورقر اولان آدمه دينور
يقال رجل وهل ومستوهل اى فزع التوهيل تفعيل وزننده قورقتمق معناسنه‌در يقال وهله اذا فزعه الوهل
اهل وزننده ذهن صوابدن صاپوب آخرنسنه‌يى وهم ايلمك معناسنه‌در يكلش اكلمق ويكلش وارمق تعبير اولنور
يقال وهل الى الشئ يوهل ووهل يهل وهلا من الباب الثالث والثانى اذا ذهب وهمه اليه الوهلة سهله وزننده
وفتحاتله والواهلة هرشيئك اوّل وابتداسنه دينور بوندن ابتداى امرايله تعبيراولنور تقول لقيته اوّل وهلة
وواهلة اى اوّل شئ شارحك بيانته كوره فى الاصل وهله وواهله فزعه وفازعه معناسنه‌دركه برنسنه‌يى اوّل
امرده كورنجه عارض اولان خوف وفزعدن عبارتدر بعده هرنسنه‌نك ابتداى كرّه سنده استعمال اولندى لكن
بوكه كوره تجريدى متضمن اولور التوهل تفعل وزننده برآدمى ياكلتمق قيدنده اولمق معناسنه‌در يقال توهل
فلانا اذا عرضه لان يغلط وهبيل واوك فتحيله ابن سعد بن مالك بن النخع دركه بر بطندر محدثيدن على بن مدرك
الوهيلى انلردندر الاوّل همزه‌نك وواومشدده‌نك فتحيله آخر مقابليدر نته‌كه وأل ماده‌سنده بسط اولندى
كرچه اهل لغت اوراده رسم ايلديلر لكن موضع ذكرى بومقام اولمغله اشارت اولندى نحويون ديديلركه اوائل كه
اوّلك جمعيدر اصلى اواول ايدى الفى ايكى واواحاطه ايدوب وبريسى كلمه‌نك اوجنه مقارن اولمغله ضعيف
وكلمه دخى جمع اولمغله مستثقل اولديغندن ضعيف اولان واوالفه قلب اولنوب اوائل ديديلر وكاهجه قلب مكان
ايدوب اوالى ديرلر مؤلف كويا كه اصلى وول اولمسنه اعتنا ايلمشدر الويل ليل وزننده حلول الشر معناسنه‌در
يقال ويل له اى حل به الشر بعضلر ديديكه ويل كلمهٔ تفجيعدر برمصيبت حدوثنده ايراد اولنور لسانمزده واى
يازيق وحيف ودريغ ايله تعبير اولنور يقال ويله وويلك وويلى وحالت ندبه ده ويلاه ديرلر كندسنه اصابت ايدن
امر فظيعدن ناشى كويا كه ويل وهلاكى دعوت ايدر وويل كلمهٔ عذاب اولوركه برادلق وهلاك وخسار معناسنه
اولور يقال ويل له اى هلك وعذاب له وتقول ويل الشيطان مثلثة اللام مضافة وويلا له مثلثة منونة شارح ديركه
بوالتى وجه اوزره اولمشدر اضافت صورتنده مرفوعيتى ابتدا ايله اولوب خبر تقدير اولنور وكسرى صورتنده اصلى
وى للشيطان اولور وى كلمه‌سى حزن وخسران معناسنه‌در كثرت استعمالدن ناشى وى لفظنه متصل اولدى
وفتحى صورتنده يالضمه كلمه سنده اولان لام كبى مفتوح ايلمديلر يعنى آنك اصلى يالضبه اولمغله ياكلمه سيله كثرت
استعمالدن حرف واحد منزلنده اولوب حركاتدن برحركه ايله معتبر اولماغله فتحه‌يى اختيار برله مفتوح ايلديلر
انتهى وويل جهنمده برده‌ره ياخود برقيو اسميدر ياخود جهنمك برقاپوسى آديدر ويقال رجل ويلمه بكسر اللام اى داه يعنى
عربلر بوتركيبى مثل مجراسنده استعمال ايدرلر فلان عجب آفت وزيركدر ديجك موقعده تفوه ايدرلر شارحك بيانته
كوره بونلرك اصلى ويل لأمه ايدى تركيب وتخفيفله ويلمه ديديلر بوراده وى كلمهٔ مفرده كذلك لام كلمهٔ مفرده اولوب
وى كلمه‌سى تعجب معناسنه اولمغله والده‌سنه تعجبدركه بويله عقل وذهانتده بهمتا ولد طوغورمش ديمك اولور ياخود
قاتله الله وتربت يداه كلاملرى كبى معناسى ملحوظ اولميوب همان تعجب ضمننده استعمال اولنه ياخود ويل كلمهٔ مخصوصه
اولوب عذاب وخسار معناسنه اولمغله والده‌سى برباد اولسونكه بومثللو آفت وداهى ولد طوغوردى ديمك اوله كه
مقام تأسف وانفعال اولور ياخود والده‌سنه حيف كه بويله اولادى يالكز طوغوردى بونك مثلنى بردخى
طوغورمدى ديمك اولور بعده تركيب وتخفيفله كلمهٔ واحده ايدوب داهى معناسنده بالتعجب استعمال ايلديلر
كذلك برنسنه‌يى بغايت پسند ايلمكله تعجب واستجاده مقامنده ويلمه ديرلر بودخى ويل لأمه معناسنه‌در
وويل لام مخففيدر نته‌كه لااب لك ديرلركه لاابالك مخففيدر وداهى لفظنه مبالغة هاء الحاق اولنديغى
كبى اكا دخى هاء الحاق ايدوب ويلمه ديديلر پس بونده كى هاء ضمير دكلدر هاى مبالغه در صورت

مطلب

اوّلده يك داهى وزيرك وثانيده يك ايو ويك كوزل معناسنده مستعملدر معناى اوّلده تجريد اولنمغله قطعا ملحوظ
دكلدركه اصواتدن اولمش اولور نته‌كه امام فرّاء على الاطلاق ويل ماده‌سنى اصواتدن عد ايلمشدر وقال الزجاج
قولهم ويلمه فى تقدير يقال له من دهائه ويلمه وزمخشرينك كلامندن مستفاد اولان بودركه ويلمه كلمه‌سى وجه مذكور اوزره
وى لأمه ياخود ويل لأمه كلمه سندن منحوتدر آخرنده‌كى هاء ضمير در مابعدنده كلان كلمه تميز در اضمار على شريطة
التفسير ضميرا كارا جعدر ربه رجلا قوللرى كبيدر يقال ويلمه رجلا وقال ذو الرمة * ويلمها روحة والريح معصفة * والغيث
مرتجز والليل مقترب * وفى النهاية ومنه حديث على كرّم الله وجهه ويلمه كيلا بغير ثمن لوان له وعاء اى يكيل العلوم
الجمة بلاعوض الا انه لا يصادف واعيا الويل للتعجب وقيل وى كلمة مفردة ولامه مفردة وهى كلمة تفجع وتعجب
وحذفت الهمزة من امه تخفيفا والقيت حركتها على اللام وينصب مابعدها على التميز وكافيه شرحنده
شيخ رضى مفعول مطلق واسماء افعال مبحثلرنده بوماده‌يى تفصيل وتحقيق ايلمشدر فليراجع الويلة هايله
رسوا ايلمغه دينور يقال رماه الله بالويلة اى الفضيحة التويل تفعيل وزننده برآدمى ويل وهلاك دعاسيله چوق
ذكر ايلمك معناسنه‌دركه مراد ويل ايله اكا چوق بد دعا ايلمكدر يقال ويله وويل له اذا اكثر له من ذكر الويل
التوايل تفاعل وزننده برى برينه ويل ايله دعا ايدشمك معناسنه‌در يقال هما يتوايلان اى يدعو احدهما على الاخر
بالويل التويل تفعل وزننده بركسه كنديسنه اصابت ايدن حادثه‌دن ناشى ويلى ويلى ديو نفسنه دعا ايلمك
معناسنه‌در يقال تويل الرجل اذا دعا بالويل المانزل الوائل والوئل كتف وزننده والوئيل امير وزننده
ويل كلمه‌سنى تأكيد ايچون ايراد اولنور يقال ويل وائل وويل وئل وويل وئيل مبالغة تجزت الواو بحمده تعالى فصل الهاء
الهبل فتحتينله والده ولدنى ياوى قلمق معناسنه‌در يقال هبلته امه هبلا من الباب الرابع اذا ثكلته وهبل حال
وشان وشغل معناسنه مستعملدر كاسيذكر المهبل معظم وزننده تهبيل اولنان كسه‌دركه كنديسنه هبلتك
امك يعنى مادرك سنك هلاكك ايچون اغلسون دينلمش كسيه دينور يقال هو مهبل اى مقول له هبلتك امك
وشيشكين يوزلو لحيم وتنومند آدمه دينور يقال رجل مهبل اى لحيم مورّم الوجه المهبل منبر وزننده جست
وخفيف آدمه دينور المهبل منزل وزننده قارنده دول ياتاغنه دينور رحم معناسنه على قول رحمك چاق اوته
دبنه دينور ياخود طريق ذكره دينور كه فرجله رحمك اراليغيدر ياخود رحمك آغزنه دينور ياخود رحمده نطفه نازل
اولان دول ياتاغنه دينور ياخود ولد طوغديغى آنده نزول ايلديكى موقعه دينور ومهبل دبره دينور است
معناسنه وطاغدن دره‌يه قدر بوش اراليغه دينور الاهتبال افتعال وزننده چوق يلان سويلمك معناسنه‌در
يقال اهتبل الرجل اذا كذب كثيرا وصياد صيد وشكار اراشدرمق معناسنه‌در يقال اهتبل الصيد اذا ابتغاه
وبرآدم ولدنى ياوى قلمغله كريه وزارى قلمق معناسنه‌در يقال اهتبل على ولده اذا ثكل ومنه يقال اهتبل هبلك
على الامراى عليك بشانك يعنى سن كندى حال وشانكه مشغول اول ديمكدر لسانمزده دخى بوموقعده وارسن
كندى اولو كه آغله تعبيرى واردر واهتبال زنجيرلكله كسب وكاره چالشمق معناسنه‌در يقال اهتبل لاهله اذا تكسب
واغتنام ايلمك معناسنه‌در يقال اهتبل كلمة حكمة اى اغتنمها التهبيل تفعيل وزننده والتهبل تفعل وزننده
بونلرده امك چكوب كسب وكار ايلمك معناسنه‌در يقال هبل الرجل لعياله وتهبل اذا تكسب الهبال شدّاد وزننده
انواع فند وطريق ايله كسب وكار ايدر اولان آدمه دينور يقال هو هبال اى كاسب محتال وصياده دينور الهبل
ابل وزننده ايرى جثه‌لو قوجه آدمه كذلك اويلسى دوه‌يه ودوه قوشنه دينور الهبل طمر وزننده والهبل
هجف وزننده كى ارسلانى كبى تنومند آدمه على قول يك اوزون آدمه دينور مؤنثى هابله‌در يقال رجل هبل وهبل
وامرأة هبلة وهبلة اى عظيم اوطويل هبل صرد وزننده جاهليه‌ده مشركين قريشك بربتلرى اسميدركه
كعبهٔ معظمه‌ده طور رايدى ذكر اولنان عظم وضخامت معناسندندر وكلب قبيله سندن بربطن اسميدر اها لبسنه
هبلات ديرلر الهبل سجل وزننده برشجر آديدر هبيل امير وزننده بربطن پدر يدر ابن هبوله ياخود ابن الهبوله كه
معرفدر ياخود ابن الهبوله صبوره وصبور وزنلرنده ملوك عربدن برملك ايدى الهبلى زمكى وزننده صالنه رق
يورمكه دينور يقال يمشى الهبلى اى بالتبختر الاهبال همزه‌نك كسريله سرعت ايلمك معناسنه‌در يقال
اهبل الرجل اذا اسرع الهبالة سحابه وزننده طلب وخواهش معناسنه‌در يقال ناله بهبالة اى بطلب وبرناقه‌نك
اسميدر هباله ثمامه وزننده برموضع آديدر هبيل زبير وزننده اساميدندر هبيل بن وبره وهبيل بن كعب
اصحابندندر هابيل ابن آدم عليه السلام دركه برادر قابيل در شارح ديركه قابيل هابيلى شامده جبل قاسيونده
برمغاره ايچره قتل ايلدى حالا موضعدمى معروفدر زيرا حضرت آدم حجه كيدوب قابيل اكبر اولادى اولمغله

خانمانه وصی نصب ایلدی اوخلالده برادری هابیلی قتل ایدوب حضرت آدم بعد العود سؤال ایلدکده بیلم دیو
جواب ایلدی حضرت آدم کیفیتی ادراك ایلمریله اللهم العن ارضا شربت دمه عنوانیله دعا ایلمکین دمنی ارض ابتلاع
ایلمیوب حالا اثری باقیدر هنبل حنبل وزننده ابن یحیادر که محدثدر الهبرکل سفرجل وزننده اندامی خوب
و بدنی نازك تازه جوانه دینور تقول رأیت هبرکلا ای شابا حسن الجسم الهتل قتل وزننده والهتول قعود
وزننده والتهتال تذکار وزننده والهتلان فتحاتله هطل معناسنه در که سحاب پیدرپی ایری دانه لو
یغمور یاغدرمق معناسنه در علی قول بو هطل مفهومندن ازیدر و عند البعض هتلان متصل یاغان بو اشجه
یغموزه دینور یقال هتلت السماء هتلا وهتولا وتهتالا وهتلانا من الباب الثانی اذا هطلت اوهو فوق الهطل
اوالهتلان المطر الضعیف الدائم بوراده مؤلفك اوالهتلان قولی مصادر سائره دن اکتفا ایله ینه مصدر اولوب
المطر الضعیف قولی بالمسامحه متصل بو اشجه یغمور یاغدرمق معناسنه دردیمك اولور یاخود یالکزجه هتلان
مصدر اولمیوب معنای مزبورده اسم اولمسی دخی محتملدر الهتل رکع وزننده هاتلك جمعیدر مطر مزبوری
امطار ایدن سحابه دینور یقال سحایب هتل ای هطل هتلی سکری وزننده بر نبات اسمیدر هتیل امیر وزننده
بر موضع آدیدر الهملة دحرجه وزننده کیز لوسوز سویلمك معناسنه در یقال هتمل الرجل اذا قال بکلام
خفی واسم اولور کیز لوسوزه دینور شارحك بیاننه کوره جمعی هتامل در المهتمل اسم فاعل بنیه سیله قوغجی یه
دینور یقال رجل مهتمل ای نمام الهثملة ثای مثلثه ایله دحرجه وزننده فساد وآشوب وفتنه واختلال
معناسنه در یقال وقعوا فی هثملة ای فساد واختلاط الهجل هانك فتحی وجیمك سکونیله اوبرق والحق
اوتوراقلی یره دینور ایکی طاغ بیننده اولان یرکبی جمعی اهجال وهجال کلور کافك کسریله وهجول کلور اصول
کبی وهجلات کلور فتحاتله الهجیل امیر وزننده هجل معناسنه در الهوجل جوهر وزننده نشانسز
وعلامتسز ایراق بیابانه دینور یقال سلکوا هوجلا ای مفازة بعیدة لا علم لها وشول ناقه یه دینور که بونلکندن
وحماقتندن سرعتله یوریوب کیدر اوله یقال ناقتی هوجل اذا کان بها هوج من سرعتها وقلاغوزه دینور
دلیل ورهبر معناسنه وکاهل واوشنکن ثقیل آدمه دینور یقال رجل هوجل ای بطیء ثقیل واحمق وسبکمغز
آدمه دینور یقال رجل هوجل ای احمق وفرجی واسع قاری یه دینور وروسبی یه دینور یقال هی هوجل ای فاجرة
وکوشك وصالقی یورویشه دینور یقال یمشی هوجلا ای مسترخیا وپك اوزون کیجه یه دینور لیل طویل معناسنه
وکوزده قلان اویقو بقیه سنه دینور که انی تکمیل ایلمدکجه دماغ آسوده اولمز تقول انتبهت وفی عینی هوجل ای بقیة
النعاس وکمی دمورینه دینور لنکر معناسنه یقال ارسی السفینة بالهوجل ای بالانجر وشول اوزون احمق آدمه
دینور که حمقندن دائما تیز وچالق چالق یوررا اوله یقال رجل هوجل ای اهوج الهجول عجول وزننده
بودخی فرجی بول عورته دینور الهاجل اویقوجی آدمه دینور یقال رجل هاجل ای نائم وکثیر السفر آدمه
دینور یقال رجل هاجل ای کثیر السفر الهوجلة حوقله وزننده اویومق معناسنه در یقال هوجل زید اذا نام
وهجل دیدکلری ارض مذکورده کتمك معناسنه در یقال هوجل فلان اذا سار فی الهجل المهاجلة مفاعله
وزننده بودخی هجل دیدکلری ارضده کتمك معناسنه در یقال هاجل فلان اذا سار فی الهجل و برخصوصده
یارشمق معناسنه در یقال هاجله اذا ساجله الاهجال همزه نك کسریله دوه لری مسیب صالیورمك معناسنه در
یقال اهجل الابل اذا اهملها و برنسنه یی توسیع ایلمك معناسنه در یقال اهجل الشیء اذا وسعه ومالی تلف
وضایع قلمق معناسنه در یقال اهجل المال اذا ضیعه ابو الهجنجل برآدمك کنیه سیدر الهجنجل قنفذ وزننده
ثقیل وکرانجان آدمه دینور یقال رجل هجنجل ای ثقیل الاهتجال افتعال وزننده برنسنه یی یکیدن پیدا ایلمك
معناسنه در یقال اهتجل الشیء اذا ابتدعه المهجل ضمتینله واضح اولمیان یوله دینور یقال طریق مهجل
ای غیر ملحوب المهجل منزل وزننده مهبل معناسنه در که رحمه دینور علی الاختلاف بیان اولندی الهجل
هانك فتحیله عورت قسمی برآدمه کوزنی چویروب غمز واشارت ایلمك معناسنه در یقال هجلت المرأة بعینها هجلا
من الباب الاول اذا ادارتها تغمز الرجل المهجلة مکرمه وزننده ایکی دلیکی بر اولمش عورته دینور یقال امراة
مهجلة ای مفضاة التهجیل تفعیل وزننده برآدمك ناموسنی دیللمك وعرضنه طوقنمق معناسنه در یقال هجل
فلانا اذا وقع فیه الهجول اصول وزننده متصل اقان کوز یاشلرینه دینور هاجل مفردیدر یقال دموع هجول
ای سائلة الهجفل جحمرش وزننده اوقی خفیف اولان یایه دینور یقال قوس هجفل ای خفیفة السهم الهدیل
هانك فتحیله کوکرچین قوشنك آوازنه دینور علی قول یبانی کوکرچینه مخصوصدر تقول سمعت هدیل الحمام

ای صوته اوهو خاص بوحشیها وهدیل مصدر اولور کوکرچین اوتمك معناسنه یقال هدل الحمام هدیلا من الباب
الثانی اذا صوت وهدیل کوکرچین پلازنه دینور علی قول ارکك کوکرچینه دینور یاخود هدیل برکوکرچین یاوریسی
ایدی که نوح پیغمبر علی نبینا وعلیه السلام زماننده ایدی صوسزلقدن هلاك اولدی علی قول یرتجی قوشلردن بری
انی صید ایلمکله حالا بر کوکرچین یوقدر که آنکیچون کریه وافغان ایلمیه الهدل عدل وزننده برنسنه یی اشاغی
صالیوروب صارقتمق معناسنه در یقال هدل الشیء هدلا من الباب الثانی اذا ارسله الی اسفل وارخاه الهدل
فتحتینله دوه نك دوداغی صارقق اولمق معناسنه در یقال هدل المشفر هدلا من الباب الرابع اذا استرخی ودوه نك
دوداغنده یاره چقمغله دوداغی اشاغی صارقق معناسنه در یقال هدل البعیر اذا اخذته القرحة فاسترخی مشفره
الهادل والاهدل صارقق حیوان دوداغنه دینور یقال مشفر هادل واهدل ای مسترخ الهدلاء حمراء وزننده
دوداغی دودوغه وصف اولور یقال شفة هدلاء ای منقلبة عن الذقن التهدل تفعل وزننده خایه لرك دریسی
سلپوکنوب قوغه کبی صارقق معناسنه در یقال تهدلت الخصیة اذا استرخی جلدها الهدال سحاب وزننده
اشاغی صارقق اغاج دالنه دینور الهدالة سحابه وزننده جماعت معناسنه در یقال جاءت هدالة من الناس
ای جماعة وهداله برشجر اسمیدر که سمر دیدکلری اغاجده نابت اولور واندن دکلدر جمعی هدال در سحاب کبی و یمنده
برقریه آدیدر الهیدلة حیدره وزننده چیلق قوشنه دینور الهدل هانك کسریله اکشی یوغرده دینور یقال
لبن هدل ای ادل الهدبل سجل وزننده صاچی چوق وفراوان آدمه دینور علی قول صاچی پیاغیلنوب اصلا
طرانمیوب نظام ویرمز اولان آدمه دینور یقال رجل هدبل ای الکثیر الشعر او اشعث الذی لا یسرح رأسه
وثقیل وکرانجان آدمه دینور الهدمل زبرج وزننده اسکی ثوبه دینور یقال جاء وعلیه هدمل من الثیاب ای
خلق وزمان قدیمدن قالمش نسنه یه دینور که اوزرندن چوق مدت کذران ایلمش اوله وشول کورصاچلی آدمه دینور که
صاچی پیاغیلنوب اصلا یوب طرامز اوله یقال رجل هدمل ای کثیر الشعر الاشعث الهدمل سجل وزننده
اسکی جامه یه دینور وثقیل وکرانجان آدمه دینور و بو کسك اوبه که دینور یقال بالارض هدمل ای تل عال الهدملة
سجله وزننده اغاجلغی چوق قومساله دینور واسکی زمانه دینور یقال بقی من الهدملة ای الدهر القدیم و بر موضع
آدیدر و جماعت انسانی یه دینور یقال جاءت هدملة ای جماعة من الناس الهذملة دحرجه وزننده برکسه
اثوابنی یرتمق معناسنه در یقال هذمل الرجل اذا خرق ثیابه الهاذل ذال معجمه مکسوره ایله کیجه نك وسطنه
دینور یقال جاء نی هاذل اللیل ای فی وسطه الهذلول زنبور وزننده جست وچالاك اولان آدمه دینور کذلك چابك
اوقه وقورده وصف اولور یقال رجل وسهم وذئب هذلول ای خفیف وعجلان بن نکره وجابر بن عقیل السدوسی
فرسلرینك اسمیدر وکریملومتین وتواناته دینور یقال فرس هذلول ای طویل صلب وکوچك ایو که دینور تل صغیر
معناسنه وکوچك صو خرقنه دینور وانجه وخرده قوملره دینور وهبیرة بن ابی وهب المخزومی قلجنك اسمیدر وآفت
و بلاء معناسنه در یقال اصابه هذلول ای آفة و کیجه نك اولنه علی قول بقیه سنه دینور وایراقده کورینن یغموره
دینور وانجلاش سحابه دینور الهوذلة حوقله وزننده سرعتله یوریمك معناسنه در علی قول چالقنه رق سکرتمك
معناسنه در یقال هوذل فی مشیه اذا اسرع او اضطرب فی عدوه وسود طلومی چالقنوب یایلمق معناسنه در یقال
هوذل السقاء اذا تمخض وجماع خصوصنده ضعیف وبیمجال اولمق معناسنه در یقال هوذل الرجل اذا ضعف
فی الجماع وچوکدروب ایشه مك معناسنه در یقال هوذل ببوله اذا نزاه ورمی به هذیل زبیر وزننده اصحابندندر پدر ومادری
مقعد ایدیلر وهذیل بن مدرکة بن الیاس بن مضر بر کوچك قبیله نك پدریدر وابو هذیل صحابیدر الهذملة دحرجه
وزننده آدیملری اوفق وصیق اتارق یوریمك معناسنه در هذمله کبی یقال یهذمل الرجل ای یمشی مقرمطا انهرجلة
دحرجه وزننده قارشق شوریده یوریمك معناسنه در یقال هرجل فلان اذا مشی مختلطا الهرجل قنفذ وزننده ادیملری
سیرك سیرك اتارق یوریین آدمه دینور یقال رجل هرجل ای بعید الخطو الهراجیل اراجیف وزننده اوزون ادملره دینور
وایری ودبزمان دوه لره دینور مفردی هرجول در الهرطال قرطاس وزننده اوزون ادمه دینور یقال رجل هرطال ای طویل
الهراعلة فراعنه وزننده ناکس وفرومایه لره دینور هرعال مفردیدر یقال هم هراعلة ای لئام هرقل قافله سجل
وزننده وزبرج وزننده قیاصرهٔ رومدن برقیصرك آدیدر ابتدا التونه سکه ضرب ایدن وکلیسا ومناسترلری
احداث ایدن بودر مترجم دیر که مرسوم زمان سعادتده معاصر اولمغله دیوان رسالتدن الی هرقل عظیم الروم
عنوانیله نامهٔ شرفعلامه صدر اولدی و بوارکلس معربیدر وهرقل زبرج وزننده اونالکنه دینور مخل معناسنه
هرقله سجله وزننده روم اولکه سنده بربلده آدیدر حالا آناطولیده ارکیلی دیدکلری بلده در که هرقل مرسوم

خاتمـانه‌وصی نصب ایلدی اوخلالده برادری هابیلی قتل ایدوب حضرت آدم بعدالعود سؤال ایلدکده بیلم دیو
جواب ایلدی حضرت آدم کیفیتی ادراك ایلدیله اللهم العن ارضا شربت دمه عنوانیله دعا ایلمکین دمنی ارض ابتلاع
ایلیوب حالا اثری باقیدر هنبل حنبل وزننده ابن یحیادر که محدثدر الهبركل سفرجل وزننـده اندامی خوب
و بدنی نازك تازه جوانه دینـور تقول رأیت هبركلا ای شابا حسن الجسم الهتل قتل وزننـده والهتول قعود
وزننـده والتهتال تذكار وزننـده والهتلان فتحـاتله هطل معناسنه‌در كه سحـاب پیدرپی ایری دانه‌لو
یغمور یاغدرمق معنـاسنه‌در عـلی قول بو هطل مفهومندن ازیددر وعندالبعض هتلان متصل یاغان یواشجه
یغموره دینور یقـال هتلت السمـاء هتلا وهتولا وتهتـالا وهتلانا من الباب الثانی اذا هطلت اوهوفـوق الهطل
اوالهتلان المطر الضعیف الدائم بوراده مؤلفك اوالهتلان قولی مصـادر سائره‌دن اكتفا ایله ینه مصدر اولـوب
المطر الضعیف قولی بالمسامحه متصل یواشجه یغمور یاغدرمق معنـاسنه‌دردیمك اولور یاخـود یالكزجه هتلان
مصدر اولمیوب معنـای مزبورده اسم اولمسی دخی محتملـدر الهتل ركع وزننده هاتلك جمعیدر مطر مزبوری
امطار ایدن سحابه دینـور یقـال سحایب هتل ای هطل هتلی سكری وزننده برنبات اسمیدر هتیل امیر وزننده
برموضع آدیدر الهملة دحرجه وزننـده كیرلوسوز سویلمك معناسـنه‌در یقـال هتمل الرجل اذا قال بكلام
خفی واسم اولور كیرلوسوزه دینور شارحك بیانه كوره جمعی هتامل‌در المهتمل اسم فاعل بنیه‌سیله قوغیجی یه
دینـور یقـال رجل مهتمل ای نمام الهتملة ثای مثلثه ایله دحرجه وزننـده فساد وآشوب وفتنه واختلال
معنـاسنه‌در یقـال وقعوا فی هتملة ای فساد واختـلاط الهجل هانك فتحی وجیمك سـكونیله اوبرق واچق
اوتوراقلی یره دینـور ایكی طاغ بیننده اولان یركبی جمعی اهجال وهجال كلور كافك كسریله وهجول كلور اصول
كبی وهجلات كلور فتحاتله الهجیل امیر وزننده هجل معنـاسنه‌در الهوجل جوهر وزننـده نشانسز
وعلامتسز ایراق بیابانه دینـور یقـال سلكوا هوجلا ای مفازة بعیدة لا اعلام لها وشول ناقه‌یه دینور كه بونلكندن
وحمـاقتندن سرعتله یوریوب كیدر اوله یقـال ناقتی هوجل اذا كان بها هوج من سرعتها وقلاغوزه دینـور
دلیل ورهبر معنـاسنه وكاهل واوشنكن ثقیل آدمه دینور یقـال رجل هوجل ای بطیء ثقیل واحمق وسپكمغز
آدمه دینـور یقـال رجل هوجل ای احمق وفرجی واسع قاری‌یه دینور وروسبی‌یه دینور یقال هی هوجل ای فاجرة
وكوشك وصالق یورویشه دینور یقال یمشی هوجلا ای مسترخیا ویك اوزون كیجه‌یه دینور لیل طویل معنـاسنه
وكوزده قلان اویقو بقیه‌سنه دینـور كه انی تكمیل ایلمدكجه دماغ آسوده اولمز تقول انتبهت وفی عینی هوجل ای بقیة
النعاس وكمی دمورینه دینـور لنكر معنـاسـنه یقال ارسی السفینة بالهوجل ای بالانجر وشول اوزون احمق آدمه
دینـور كه حمقندن دائمـا تیر تیز وچالق چالق یوریر اوله یقـال رجل هوجل ای اهوج الهجول عجول وزننـده
بودخی فرجی بول عورته دینور الهـاجل اویقوجی آدمه دینور یقـال رجل هاجل ای نائم وكـثیر السفر آدمه
دینور یقـال رجل هاجل ای كثیر السفر الهوجلة حوقله وزننده اویومق معنـاسـنه‌در یقـال هوجل زید اذا نام
وهجل دیدكلری ارض مذكوره‌ده كتمك معنـاسـنه‌در یقـال هوجل فلان اذا سـار فی الهجل المهاجلة مفاعله
وزننـده بودخی هجل دیدكلری ارضده كتمك معنـاسـنه‌در یقـال هاجل فلان اذا سار فی الهجل و برخصوصده
یارشمق معنـاسـنه‌در یقـال هاجله اذا ساجله الاهجال همزه‌نك كسریله دوه‌لری مسیب صالیورمك معناسنه‌در
یقـال اهجل الابل اذا اهملهـا و برنسنه‌یی توسیع ایلمـك معنـاسـنه‌در یقال اهجل الشیء اذا وسعه ومالی تلف
وضایع قلمق معناسـنه‌در یقـال اهجل المال اذا ضیعه ابو الهنجل برآدمك كنیه‌سیدر الهنجل قنفذ وزننده
ثقیل وكرانجان آدمه دینور یقـال رجل هنجل ای ثقیل الاهتجال افتعال وزننده برنسنه‌یی یكیدن پیدا ایلمـك
معناسـنه‌در یقـال اهتجل الشیء اذا ابتدعه المهجل ضمتیله واضح اولمیان یوله دینـور یقال طریق مهجل
ای غیر ملحوب المهجل منزل وزننده مهبل معناسـنه دركه رحمه دینور عـلی الاختلاف بیان اولندی الهجل
هانك فتحیله عورت قسمی برآدمه كوزنی چویروب غمز واشارت ایلمك معناسـنه دریقال هجلت المرأة بعینها هجلا
من البـاب الاول اذا ادارتهـا تغمز الرجل المهجلة مكرمه وزننـده ایكی دلیكی براولمش عورته دینور یقال امراة
مهجلة ای مفضاة التهجیل تفعیل وزننـده برآدمك ناموسنی دیللمك وعرضنه طوقنمق معنـاسنه در یقال هجل
فلانا اذا وقع فیه الهجول اصول وزننده متصل اقان كوز یاشلرینه دینور هاجل مفردیدر یقـال دموع هجول
ای سـائلة الهیجفل جحمرش وزننده اوقی خفیف اولان یایه دینور یقـال قوس هیجفل ای خفیفة السهم الهدیل
هانك فتحیله كوكرچین قوشنك آوازنه دینـور عـلی قول بیـانی كوكرچینه مخصوصدر تقول سمعت هدیل الحمام

ای

ای صوته اوهو خاص بوحشیها وهدیل مصدر اولور كوكرچین اوتمك معنـاسنه یقال هدل الحمام هدیلا من البـاب
الثانی اذا صوت وهدیل كوكرچین پلازنه دینور علی قول اركك كوكرجینه دینور یاخود هدیل بر كوكرجین یاوریسی
ایدی كه نوح پیغمبر علی نبینـا وعلیه السلام زماننده ایدی صوسزلقدن هلاك اولدی علی قول یرتیجی قوشلردن بری
انی صید ایلمكله حالا بر كوكرجین یوقدر كه آنكیچون كریه وافغان ایلمیه الهدل عدل وزننـده برنسنه‌یی اشـاغی
صالیوروب صارقتمق معنـاسـنه‌در یقـال هدل الشیء هدلا من الباب الثانی اذا ارسـله الی اسفل وارخاه الهدل
فتحتینله دوه‌نك دوداغی صارقق اولمق معنـاسـنه‌در یقـال هدل المشفر هدلا من الباب الرابع اذا اسـترخی ودوه‌نك
دوداغنده یاره چقمغله دوداغی اشاغی صارقق معناسـنه‌در یقـال هدل البعیر اذا اخذته القرحة فاسترخی مشفره
النهادل والاهدل صارقق حیوان دوداغنه دینور یقال مشفر هادل واهدل ای مسترخ الهدلاء حمراء وزننـده
دورك دوداغه وصف اولور یقـال شفة هدلاء ای منقلبة عن الذقن التهدل تفعل وزننـده خایه‌لرك دریسی
سلپوكلنوب قوغه كبی صـارقق معنـاسـنه‌در یقـال تهدلت الخصیته اذا استرخی جلدها الهدال سحاب وزننده
اشـاغی صارقق اغاج دالنه دینور الهدالة سحابه وزننده جماعت معنـاسـنه‌در یقـال جاءت هدالة من الناس
ای جماعة وهداله برشجر اسمیدر كه سمر دیدكلری اغاجده نابت اولور واندن دكلدر جمعی هدال‌در سحاب كبی و یمنده
برقریه آدیدر الهیدلة حیدره وزننده چیلق قوشنه دینور الهدل هانك كسریله اكشی یوغرده دینور یقـال
یبن هدل ای ادل الهدبل سبحل وزننده صاچی چوق وفراوان آدمه دینور عـلی قول صاچی پیاغیلنوب اصلا
تویوب طرامیوب نظـام ویرمز اولان آدمه دینور یقـال رجل هدبل ای الـكثیر الشعر اواشعث الذی لا یسرح رأسه
وثقیل وكرانجان آدمه دینـور الهدمل زبرج وزننـده اسكی ثوبه دینور یقـال جاء وعلیه هدمل من الثیاب ای
خلق وزمان قدیمدن قالمش نسنه‌یه دینور كه اوزرندن چوق مدت كذارن ایلمش اوله وشول كورصاچلی آدمه دینور كه
صاچی پیـاغیلنوب اصلا یویوب طرامز اوله یقـال رجل هدمل ای كثیر الشعر الاشعث الهدمل سبحل وزننده
اسكی جامه‌یه دینور وثقیل وكرانجان آدمه دینور و یوكسك اویوكه دینور یقـال بالارض هدمل ای تل عال الهدملة
سبحله وزننـده اغاجلغی چوق قومساله دینور واسكی زمانه دینور یقـال بقی من الهدملة ای الدهر القدیم و برموضع
آدیدر وجماعت انسانی‌یه دینور یقال جاءت هدملة ای جماعة من الناس الهذملة دحرجه وزننـده بركسـه
اثوابنی یرتمق معنـاسنه‌در یقال هذمل الرجل اذا خرق ثیابه الهاذل ذال معجمه مكسوره ایله كیجه‌نك وسطنه
دینور یقـال جاءنی هاذل اللیل ای فی وسطه الهذلول زنبور وزننـده جست وچالاك اولان آدمه دینور كذلك چابك
اوقه وقورده وصف اولور یقـال رجل وسهم وذئب هذلول ای خفیف وعجلان بن نكره وجابر بن عقیل السدوسی
فرسلرینك اسمیدر وكریملومتین وتواناته دینور یقال فرس هذلول ای طویل صلب وكوچك ایو كه دینور تل صغیر
معناسنه وكوچك صو خرقنه دینور وانجه وخرده قوملره دینور وهبیرة بن ابی وهب المخزومی قلجنك اسمیدر وآفت
و بلاء معنـاسـنه‌در یقـال اصابه هذلول ای آفة وكیجه‌نك اولنه علی قول بقیه‌سنه دینور واراقده كوریتن یغموره
دینور وانجلاش سحابه دینور الهوذلة حوقله وزننده سرعتله یوریمك معناسنه‌در علی قول چالقنه‌رق سكرتمك
معنـاسنه‌در یقال هوذل فی مشیه اذا اسرع اواضطرب فی عدوه وسود طلومی چالقنوب یایلمق معنـاسـنه‌در یقال
هوذل السقاء اذا تمخض وجماع خصوصنده ضعیف وبیمجال اولمق معناسنه در یقـال هوذل الرجل اذا ضعف
فی الجماع وچوكدروب ایشه‌مك معناسنه‌در یقال هوذل ببوله اذا نزاه ورمی به هذیل زبیر وزننده اصحابدندر پدر مادری
مقعد ایدیلر وهذیل بن مدركة بن الیاس بن مضر بر كوچك قبیله‌نك پدریدر وابو هذیل صحابیدر الهذملة دحرجه
وزننده آدیملری اوفق وصیق اتارق یوریمك معنـاسنه‌در هذمله كبی یقال یهذمل الرجل ای یمشی مقرمطا الهرجلة
دحرجه وزننده قارشق شوریده یوریمك معناسنه‌در یقال هرجل فلان اذا مشی مختلطا الهرجل قنفذ وزننده ادیملرینی
سیرك سیرك اتارق یوریین آدمه دینور یقال رجل هرجل ای بعید الخطو الهراجیل اراجیف وزننده اوزون ادملره دینور
وایری ودرمان دوه‌لره دینور مفردی هرجول‌در الهرطال قرطاس وزننده اوزون ادمه دینور یقال رجل هرطال ای طویل
الهراعلة فراعنه وزننده ناكس وفرومایه‌لره دینور هرعال مفردیدر یقال هم هراعلة ای لئام هرقل قافله سبحل
وزننـده وزبرج وزننده قیاصره رومدن برقیصرك آدیدر ابتدا التونه سكه ضرب ایدن وكلیسا ومناسترلری
احداث ایدن بودر مترجم دیر كه مرسوم زمان سعـادتده معـاصر اولمغله دیوان رسالتدن الی هرقل عظیم الروم
عنوانیله نامه شرفعلامه صدر اولدی و بو اركلیس معربیدر وهرقل زبرج وزننده اونالكنه دینور مخل معناسنه
هرقله سبحله وزنـده روم اولكه‌سنده بر بلده آدیدر حالا آناطولیده اركیلی دیدكلری بلده‌در كه هرقل مرسوم

بنا كرده سيدر الهركلة هانك وكافك فتحيله والهركلة علبطه وزننده والهركلة سجله وزننده والهركولة
برذونه وزننده والهركبل قنديل وزننده تن واندامى خوب ورعنا ومشى ورفتارى لطيف ودلارا محبوبه يه دينور الهراكل
علابط وزننده يومرى كوده لو تنومند انسان وحيوانه دينور يقال رجل وجمل هراكل اى ضخم جسيم الهراكلة
هانك فتحيله ايرى بالقلره دينور قدرغه بالغى وفالينوس كبى على قول صوكبلرينه ياخود دكز ورلرينه دينور
ودكز جانورلرندن صغريلرى ايرى و بيوك اولان جانورلره دينور وامواج بحرك جمعيتكاهنه دينور كه اطرافدن
موجلر كلوب اوراده تكثر و تجمع پيدا ايدر وجوهرى ابن احمر نام شاعرك اشبو * راى من دونها الغواص هولا
هراكلة وحيتانا ونونا * بيتنى معناى مزبوره استشهاد ايچون ايراد ايلمكله وهم ايلمشدر زيرا انده اولان هراكله ايرى
بالقلر ياخود دكز كبلرى ياخود دكز دوه لرى ديمكدر نته كه ذكر اولندى شارح ديركه نيجه ائمه دخى جوهرى كبى
تفسير ايلديلر وهراكلةنك مفردى هركل در زبرج وزننده الهركلة دحرجه وزننده صالنه رق يوريمك
معناسنه در يقال هو يهركل اى يمشى فى اختيال الهركولة برذونه وزننده شول خاتونه دينور كه فچى بيوك
وسموز اولمغله قرامان قيونك قويرغى كبى دترديه رك يورر اوله يقال امرأة هركولة اى المرتجة الارداف الهرملة
دحرجه وزننده برآدمك بدننده قيل يولمق معناسنه در يقال هرمله اذا نتف شعره ومطلقا قيل و يوك يولمق
وكسمك معناسنه در يقال هرمل الشعر اذا نتفه وقطعه وكذا الوبر وقوجه قارى يك ياشلولغندن چور يوب
فرسوده اولمق والدن كتمك معناسنه در يقال هرملت العجوز اذا بليت كبرا وبرايشى تباه و برباد ايلمك معناسنه در
يقال هرمل عمله اذا افسده الهرمل زبرج وزننده يك قوجه قارى يه دينور وصالنق وچولپه همج و پريشان
عورته دينور و يك قوجه ناقه يه دينور الهرمول زنبور وزننده تراش اولوب ياخود صاچى قيرقدقد نصكره باشك
اطرافنده قلان قيلره دينور كذلك قوشك ودوه نك تويلرنى يولدقد نصكره جابجا قلان توى بولكنه دينور
الهردولة زنبوره وزننده اسكى كوملك ولباسك اتكلرنده اولان پارچه پارچه صالقم صچاغه دينور الهرولة
دحرجه وزننده سكرتمه ايله يوريمه بينينده اولان يوريمكدر كه يلمك تعبير اولنور على قول عنق ديدكلرى يوريمكدن
زياده جه در ياخود سرعتله يوريمكدر خلاصه سى لنك ايله يوريمكدر يقال هرول الرجل اذا مشى بين العدو والمشى
او بعد العنق او اسرع مترجم ديركه محشى سعدى چلبى بو ماده يه هرول كلمه سنى كه فتحتيله در استدراك ايلمشدر
واول شارح بخارى ابن حجرك ثبتى اوزره زوجه نك زوج اولدن اولان ولدينه دينور الهزل عزل وزننده
طنز ولغو وخوراطه ايلمك معناسنه در كرك قولده وكرك فعلده اولسون و بو جدك مقابليدر كه اول برايشى
لطيفه كونه ايليوب كرچكدن قصد ايله ايتمكدر يقال هزل فى فعله او قوله وهزل هزلا من الباب الثانى والرابع
ضد جد وهزل هانك فتحى وضميله انسان وحيوان آرقليوب لاغر اولمق معناسنه در يقال هزل الرجل هزلا
من الباب الاول اذا صار مهزولا وآرقلمق معناسنه متعدى اولور تقول هزلته انا هزلا من الباب الثانى اذا صيرته مهزولا
و برآدمك حيوانلرى مهزول اولمق معناسنه در يقال هزل القوم اذا هزلت اموالهم و برآدمك مواشيى قيرلمق
معناسنه در يقال هزل الرجل اذا موتت ماشيته وفقير ومحتاج اولمق معناسنه مستعملدر يقال هزل الرجل
اذا افتقر المهازلة مفاعله وزننده بو دخى خوراطه ايلمك معناسنه در يقال هازله الرجل بمعنى هزله الهزل
كتف وزننده دائما لاغ وخوراطه ايدن آدمه دينور يقال رجل هزل اى كثير الهزل الاهزال همزه نك كسريله
برآدمى لاغ وخوراطه يه پك مشغول بولمق معناسنه در يقال اهزل فلانا اذا وجده لعابا و برآدمك حيوانلرى آرقلمق
معناسنه در يقال اهزل القوم اذا هزلت اموالهم ويل قوراق اولمغله صحراده اوت اثرى اولمديغندن دواب ومواشى يى
صاليورميوب او به ده وخانه ده آليقومق معناسنه در يقال اهزل القوم اذا حبسوا اموالهم عن شدة وضيق
الهزالة هانك ضميله لاغ ولطيفه يه دينور يقال وقعت بينهما هزالة اى فكاهة الهزال هانك ضميله اسم اولور
آرقلغه دينور يقال به هزال اى ضد سمن ومصدر اولور آرقلمق معناسنه يقال هزل الرجل هزالا
على بناء المجهول اى صار مهزولا التهزيل تفعيل وزننده آرقلتمق معناسنه در تقول هزلته اذا جعلته مهزولا
المهازل ميمك فتحيله مهزلةنك جمعيده كه مرحله وزننده در حيوانلرى مهزول ايلمكه باعث اولان قوراقلغه دينور
يقال اخذتهم المهازل اى الجدوب هزال شداد وزننده اساميدندر هزال بن مرة وهزال بن ذياب بن يزيد ومنسوب
اولميه رق ديكر هزال صحابه لردر هزيل زبير وزننده ابن شرحبيل در كه تابعيندندر جاهليه زمانى ادراك
ايلمشدر هزيلة جهينه وزننده بنت حارث در كه ام المؤمنين ميمونه جنابلرينك همشيره لريدر صحابيه در
كذلك هزيلة بنت مسعود و بنت عمرو و بنت سعيد صحابيه لردر الهيزلة حيدره وزننده بيراغه اطلاق اولنور

روزكار آنكله اوغر اشوب اوينا شديغيچون يقال سار وا وفيهم هيزلة اى راية الهزلى سكرى وزننده يلانلره
اطلاق اولنور كه وصف غالبدر حيات معناسنه و بونك مفردى يوقدر الهزبلة باء موحده ايله دحرجه وزننده
پك فقير وخاكسار اولمق معناسنه در يقال هزبل الرجل اذا افتقر فقرا مدقعا الهزبلبلة زنجبيله وزننده
ناچيز نسنه يه دينور يقال مافيه هزبلبلة اى شئ الهزامل هانك فتحيله اصوات معناسنه در اصلى ازامل در
همزه هايه مقلوبدر الهشبلة شين معجمه ايله سفينه وزننده صاحبنك اذن ودستورى اولميه رق برآدمك سوار اولديغى
دابه يه دينور وغصبا اخذ اولنان دوه يه وسائر حيوانه دينور يقال ابل هشيلة اى مغصوبة الاهتشال افتعال
وزننده صاحبنك اذنى اولميه رق دابه سنه بنمك معناسنه در تقول اهتشلت فرسه اذا ركبته بغير اذن صاحبه
الاهشال همزه نك كسريله برآدمه دابة مغصوبه ويرمك معناسنه در يقال اهشله اذا اعطاه الهشبلة الهبشلة
حيدره وزننده ياشلو سموز ناقه يه دينور يقال ناقة هبشلة اى مسنة سمينة التهشيل تفعيل وزننده ناقه ممه سنه
آز جه سود كتورمك معناسنه در يقال هشلت الناقة اذا انزلت شيئا من اللبن الهيضلة ضاد معجمه ايله حيدره وزننده
اورته ياشلو عورته دينور يقال امرأة هيضلة اى نصف وسودى چوق ناقه يه دينور و يومرى كوده لو ايرى واوزون
عورته دينور وقوجه قارى يه وسائر حيوانه دينور يقال امرأة واتان هيضلة اى مسنة وسلاحپوش عسكر وجماعته
دينور يقال جماعة هيضلة اى متسلحة وناسك غريو وفريادلرينه دينور تقول سمعت هيضلة الناس اى اصواتهم
الهيضل حيدر وزننده بو دخى سلاحلو جماعته دينور وچوق عسكره دينور يقال جاء هيضل اى جيش
كثير الهضل فضل وزننده چوق نسنه يه دينور كثير معناسنه ومصدر اولور پك چوق سوز سويلمك معناسنه
يقال هضل بالشعر وبالكلام هضلا من الباب الاول اذا سح سحا الهضلاء حمراء وزننده اوزون ممه لو عورته
دينور يقال امرأة هضلاء اى الطويلة الثديين الاهضال همزه نك كسريله بلودپك چوق يغمور ياغدرمق
معناسنه در يقال اهضلت السماء اذا سحت بمطرها وقيودن قوغه يى چكركن ديوارنه چارپمغله صوينى سرپمك
معناسنه در يقال اهلضت الدلو اذا اضربها جال البئر فنضحت بالماء الهطل هانك فتحيله والهطلان فتحاتله
والتهطال تذكار وزننده پيدرپى بلوك بلوك ايرى دانه لو يغمور ياغمق معناسنه در يقال هطل المطر هطلا وهطلانا
وتهطالا من الباب الثانى اذا مطر متتابعا متفرقا عظيم القطر وهطل اسم اولور متصل ياغاز ضعيف يغموره
دينور يقال امطر السحاب هطلا وهو المطر الضعيف الدائم وهطل آتى سكرتدرمكله كوده سنك ترينى شيئا
فشيئا دوكمك معناسنه مستعملدر يقال هطل الجرى الفرس اذا اخرج عرقه شيئا بعد شئ وآهسته جه يوريمك
معناسنه در يقال هطلت الناقة اذا سارت سيرا ضعيفا وكوزياش آقتمق معناسنه مستعملدر يقال هطلت العين
بالدمع اذا سالت به الهطل هانك ضميله پيدرپى ياغان ايرى قطره لو دائمى يغموره دينور الهطلاء حمراء وزننده
هطل معناسنه در يقال ديمة هطل وهطلاء ولا يقال سحاب اهطل كما يقال سحابة هطلاء يعنى مؤنث
اوله رق هطلاء استعمال اولنور كه ديمه وسحابه كلمه لرينه صفت اولور لكن مذكر اوله رق اهطل مستعمل دكلدر
نته كه زوعاء ديرلر حديد القلب اولان قسراغه ومذكرنده اروع ديمزلر الهطل كتف وزننده والهطال شداد
وزننده مطره وسحابه وصف اولور يقال مطر وسحاب هطل وهطال وسحايب هطل كركع جمع هاطل الهطل
هانك كسريله قورده دينور ذئب معناسنه واوغرى يه دينور يقال هو هطل اى لص واحمق آدمه دينور بوراده
واوسز الاحمق نسخه لرى خطادر و يوريلوب فرومانده اولمش انسان وحيوانه دينور على قول دوه يه مخصوصدر
الهطلى سكرى وزننده يابجه يابجه يوررا اولان ناقه يه دينور يقال ناقة هطلى اذا كانت تمشى رويدا وهطلى
وهطلى جمزى وزننده سوريدن منقطع اولان على قول سوريجسى اولميوب باشلو باشلرينه صالمه كيدن دوه لره
دينور يقال ابل هطلى وهطلى اى منقطعة او مطلقة لا سائق لها الهيطل حيدر وزننده تلكى يه دينور
وماوراء النهر اولكه سنك اسميدر وكنديلرايله غزا اولنور اولان برمقدار جه سپاهه دينور وترك طائفه سندن على قول
هندولردن برجنس مخصوص ايدى كه سلفده ظهور ايلديلر وصاحب شوكت ومناعت ايديلر وآنلره هياطل
وهياطله دخى دينور ايدى برمدت هندستان طرفلرنده دولتلرى مستمر اولمشدر مؤلف مفرد وجمعى برعد ايلمشدر
و بو قيصر وقياصره وكسرى واكاسرة كبيدر آخرنده كى تاء بو مقوله اقصاى جمعه داخل اولور مفردينك عجمه
اولديغنه اشارت ايچون وعدم دخولى دخى جائزدر وقالديكه برهانده مرسومدر كه هيتال تاء ايله نام ولايت خطلان در
پادشاهلرينه هياتله دينور پس هيطل مخففا هيتال معربى اولوب جمعنده هياطله ديمشدر هطال شداد وزننده
زيد الخيل الطائى فرسنك اسميدر و برطاغك آديدر الهيطلة حيدره وزننده باقر تجره يه دينور پاتيلة فارسى

معرّبیدر التهیطل تدحرج وزننده خسته لکدن صاغلمق معناسنه در یقال تهیطل من المرض اذا برأ الهقل
هانك کسری وقافك سکونیله کنج دوه قوشنه دینور وچالقسی همج اوزون آدمه دینور یقال هوهقل ای طویل
اخرق الهقل کتف وزننده اج کنسیه دینور جایع معناسنه در الهاقل ارکك فاره یه دینور الهیقل حیدر
وزننده ارکك دوه قوشنه دینور وکلره دینور ضبّ معناسنه الهیقلة دحرجه وزننده برکونه یوریمکه دینور که
مراد آغر آغر یوریمکدر الهیکل صیقل وزننده مطلقا ایری ودیرمان نسنه یه دینور وکرك علو اوزون آته دینور
وکالنی بولوب مقدارنجه یوغونلمش واوزامش نباته دینور ونصاری طائفه سنه مخصوص شول بیته وحجره یه
دینور که آنده مریم علیها السلام صورتنی وضع ایدرلر ونصارانك مناسترلرینه ده هیکل دینور یقال کانّه الراهب
فی هیکله ای فی دیره ویوکسك بنایه دینور یقال بناء هیکل ای مرتفع وهیکل بن جابر اصحابدندر برهانده مشروح
اولدیغی اوزره هیکل اعجمی اوله رق بتخانه یه وصورته دینور اسلاف حکماء اعتقادلرنده کواکب انوار مجرده نك
ظلال وهیاکلی اولمغله هر کوکب ایچون مناسب طلسم وضع واول طلسم ایچون بیوت بنا ایدوب اول بیوته هیاکل
النور دیرلر ایدی الهیکلة دحرجه وزننده نبات اوزایوب یوغونلمق معناسنه در یقال هیکل النبات
اذا اصار هیکلا وهیکله اسم اولور بیوك جثه لو تنومند خاتونه دینور یقال امرأة هیکلة ای عظیمة التهاکل
تفاعل وزننده نزاع ایدشمك معناسنه در یقال تهاکلوا فی الامر اذا تنازعوا التهکیل تعثیر وزننده آیغرآت
وعورت قسمی شیوه ورفتار ایله یوریمك معناسنه در یقال تهکیل الحصان والمرأة اذا مشی اختیالا الهلال هانك
کسریله برکیجه لك علی قول ایکی کیجه لك یکی آیه دینور ماه نو معناسنه یاخود اوچ کیجه یه قدر یاخود یدنجی کیجه یه
قدر هلال اطلاق اولنور وهر آیك آخرنده یکرمی التنجی ویکرمی یدنجی کیجه لك آیه ده هلال اطلاق اولنور
ماعدا یه یعنی مابینه قمر دینور وهلال آزجه صویه اطلاق اولنور یقال مافیها لاهلال ای ماء قلیل وتمرنه اطلاق
اولنور سنان معناسنه ویلانه علی قول ارککنه اطلاق اولنور ویلان قاوینه دینور که صویلمش در یسیدر وآرق
ومهزول ارکك دوه یه دینور وسمرك وپالانك ایکی بو کورنی بری برینه قاوشدیرن دموره دینور واباق قابنك اباغه
یکین یرندن یره طوقنان محلنه دینور وتوزه دینور غبار معناسنه واشك قسمنك سکرنی کسجك کوچك دهره
کبی برپچاغه دینور وسیل صوینی طشره صاومق ایچون چادرك چوره سنه قازیلان خرقك نصف دائره کبی
مقوّسنه دینور ودوه قسمنه مخصوص برتمغانك اسمیدر که یکی آی شکلنده اولور ودلبر ومحبوب اوغلانه دینور
تقول رأیت هلالا ای غلاما جمیلا وهوازن قبیله سندن برجماعت آدیدر ودکرمن طاشنك قیرلمش اوجنه دینور
وطولانی دوشمش قالدرم طاشلرینه دینور وانسانك طرنقلری دبنده اولان بیاضنه دینور ویغمور بوره سنه دینور
تقول اخذنا الهلال ای دفعة من المطر وهلالك جمعی اهله کلور اجله کبی واهالیل کلور وهلال مهاله کبی مفاعله دن
مصدر اولور کما سیذکر واون آلتی صحابهٔ کرام اسمیدر وابو هلال التیمی دخی صحابه در الهلال سحاب وکتاب
وزننده یغمورك اوّلنه دینور یقال جاء الهلال والهلال ای اوّل المطر هلال غراب وزننده تهامه ده بردره
بولیدر که سراة اولکه سنده یسوم ناحیه سندنبر وکلور الهلّ هانك فتحی ولامك تشدیدیله یغمور صاغانقلی یاغمق
معناسنه در یقال هلّ المطر هلا من الباب الاول اذا اشتدّ انصبابه ویکی آی کورنمك معناسنه در یقال هلّ الهلال
اذا ظهر وآیك غرّه سی کورنمك معناسنه در که شهره مسند اولور یقال هلّ الشهر اذا ظهر هلاله ولا تقل اهلّ الشهر
اهلالا وفرحناك اولمق معناسنه در یقال هلّ الرجل اذا فرح وحیقرمق معناسنه در یقال هلّ الرجل اذا صاح وهلّ نازك
نسج اولنمش ثوبه دینور یقال ثوب هلّ ای رقیق النسج الانهلال انفعال وزننده بو دخی یغمور صاغانقلی دوکلمك
معناسنه در یقال انهلّ المطر اذا اشتدّ انصبابه وکوز یاشی صارصار آقمق معناسنه در یقال انهلت العین اذا سالت بالدمع
الاستهلال بو دخی یغمور شدتله دوکلمك معناسنه در یقال استهلّ المطر اذا اشتدّ انصبابه ویکی آی کورنمك معناسنه در
یقال استهلّ الهلال علی المجهول اذا ظهر وصبی والده سندن تولد ایلدیکی آنده بکا ایله چاغرمق معناسنه در
یقال استهلّ الصبیّ اذا رفع صوته بالبکاء یعنی عند الولادة وکذا کلّ متکلم رفع صوته او خفض وقلج غلافندن
صیرلوب چیقمق معناسنه در یقال استهلّ السیف اذا استل وآی یکی اولمق معناسنه در ومنه یقال اتیته فی استهلال الشهر
ای فی وقت استهلاله الاهلال همزه نك کسریله آی کورنمك معناسنه در یقال اهلّ الهلال واهلّ علی المجهول
اذا ظهر مؤلفك ولا تقل اهلّ قولیله نهیی شهره اسناد اولنمق صورتنده در که ذکر اولندی واهلال چوجق تولد ایلدیکی
آنده بکا ایله چاغرمق معناسنه در یقال اهلّ الصبیّ بمعنی استهلّ ویکی آیه باقمق معناسنه در یقال اهلّ الرجل
اذا نظر الی الهلال وقلج مضروبك اعضاسندن برمقدارنی کسوب ایرمق معناسنه در که هلال واری اولور یقال

اهلّ

اهلّ السیف بفلان اذا قطع منه وبك صوسز کسه توکرکی یغلمقله بوغزینه نوعا رطوبت کلمك ایچون دلنی کوچك
دله طوغری قالدروب بوکمك معناسنه در یقال اهلّ العطشان اذا رفع لسانه الی لهاته لیجتمع له ریقه وبر آدم آیك
غره سنی کورمك معناسنه در یقال اهلّ الشهر اذا رأی هلاله وحج ایدن کسه بلند آواز ایله تلبیه ایلمك معناسنه در
یقال اهلّ الملبی اذا رفع صوته بالتلبیة التهلل تفعل وزننده بشر وسروردن یوز کولوب ایشیق معناسنه در
یقال تهلل الوجه اذا تلألأ وشمشك چاقمغله سحاب ایدینلنمق معناسنه در یقال تهلل السحاب اذا تلألأ وکوز یاشی
صارصار آقمق معناسنه در یقال تهللت العین اذا سالت بالدمع الاهتلال افتعال وزننده بو دخی چهره وسحاب
ایشیق معناسنه در یقال اهتلّ الوجه والسحاب اذا تلألأ وبر آدم تبسم ایلمکله دیشلری ایشیق معناسنه در یقال
اهتلّ الرجل اذا افترّ عن اسنانه الهلیلة سفینه وزننده شول یره دینور که کاینمور یاغوب چوره سنده اولان
یرلره یاغمامش اوله یقال ارض هلیلة ای ممطورة دون ما حولها التهلیل تفعیل وزننده لا اله الا الله دیمك معناسنه در
یقال هلل المؤمن اذا قال لا اله الا الله شارحك بیاننه کوره هیلله دن مأخوذدر که بسمله وحوقله کبیدر وتهلیل برنسنه دن
قورقمغله قچنلیوب قاچمق معناسنه در یقال هلل عنه اذا نکص وجبن وفرّ ویازی یازمق معناسنه در یقال هلل
الکاتب اذا کتب الکتاب وبر آدمه شتم ایدرکن امساك ایدوب کیرولنوب الصم اولمق معناسنه در یقال هلل
عن شتمه اذا تأخر الهلل فتحتینله قورقو یه دینور تقول اخذنی منه الهلل ای الفرق ویغمورك اولنه دینور واورمجك
اوینه دینور که تل تل نسج ایتدیکیدر وهله لفظندن که مطره دینور جمع اولور یقال مطرت فی هذا العام هلل کثیرة
ای امطار وفیل دیدکلری حیوانك دماغنه دینور که سمّ ساعه در تناول ایدن فی الحال هلاك اولور الهلهل دلدل
وزننده قاره دینور ثلج معناسنه الهلهل فدفد وزننده آغو یه دینور یقال سقاه هلهلا ای سمّا واهتمامسز
کوشك وپازاری طوقنمش سیرك بزه دینور یقال ثوب هلهل ای سخیف النسج وانجه ویوفقه طوقنمش بزه وقماشه
دینور یقال ثوب هلهل ای رقیق وتعبیراتی ومضمونی نازك قماشی لطیف شعر وغزله دینور یقال شعر هلهل ای رقیق
الهلهلة زلزله وزننده بزی اهتمامسز کوشك وپازاری طقومق معناسنه در یقال هلهل الثوب النساج اذا
نسجه سخیفا وبرنسنه یه پك یقلشوب چاتمق معناسنه در یقال هلهل یدرکه ای کاد وصوتی دوندیره رك ازکی یه المق
معناسنه در خواننده لرك ترجیعلری کبی یقال هلهل الصوت اذا رجعه وبرخصوصده مهل وتانی ایله حرکت ایدوب
انجامنه منتظر اولمق معناسنه در یقال هلهل الرجل فی الامر اذا انتظر وتأنی واونی برسخیف نسنه ایله الهمك
معناسنه در یقال هلهل الطحین اذا نخله بشیء سخیف وآت قسمنی هلا دیو زجر وازار ایلمك معناسنه در یقال
هلهل بفرسه اذا زجره بهلا الهلهال سلسال وزننده والهلاهل علابط وزننده بونلرده نازك وانجه
طوقنمش ثوبه ولطیف ونازك شعره دینور یقال ثوب وشعر هلهال وهلاهل ای رقیق وهلاهل چوق اوله رق صافی
صویه دینور یقال بالغدیر ماء هلاهل ای صاف کثیر ذو هلاهل یاخود ذو هلاهله اذواء تعبیر اولنان ملوك
یمندن برملکدر المهلهل اسم مفعول بنیه سیله بو دخی نازك ولطیف ثوبه وشعر وکفته یه دینور هلیان کسرتینله
ویانك تشدیدیله وذو هلیان نابود ونابدید اوله جق یرده مستعملدرنته که بلیان دخی بو معنایه در بلل
ماده سنده تفصیل اولندی یقال ذهبوا بهلیان وبذی هلیان ای بذی بلیان مؤلف بونلری معتل بابنده دخی ذکر
ایلمشدر الاهالیل اکالیل وزننده امطار معناسنه در مفردی یوقدر یاخود اهلول در اسلوب کبی تهلل تفعل
وزننده باطل ولغوو بیهوده نك اسمیدر یقال ذهب دمه فی تهلل ای فی الباطل وبو علمیت ووزن فعل ایله غیر
منصرفدر الهلة غله وزننده یغموره دینور وآیك ابتداسنه دینور وچراغدانه وشمعدانه دینور مسرجه معناسنه
وناچیز نسنه یه اطلاق اولنور یقال ما اصاب هلة ای شیئا الهلّ هانك کسریله بو دخی آیك ابتداسنه دینور تقول
اتیته فی هلة الشهر وهله واهلاله ای استهلاله یعنی وقت استهلاله وهلّ یالکزجه برقات جامه ایله طوران خاتونه دینور
یقال امرأة هلّ ای متفضلة فی ثوب واحد المهالة مقاتله وزننده والهلال قتال وزننده برآدمی هرآی
آیلقله قوللنمق معناسنه در یقال هاله مهالة وهلالا اذا استأجره کلّ شهر بشیء المهللة محدثه وزننده شول
دوه لره دینور که پك زبون اولملریله بللری یای کبی مقوس اوله یقال ابل مهللة ای ضامرة متقوسة المهلل معظم
وزننده هلال کبی مقوس اولمش نسنه یه دینور یقال شیء مهلل ای متقوس مهلهل اسم فاعل بنیه سیله
برشاعرك لقبیدر که اسمی عدی یاخود ربیعه ایدی اشعار عربی یه ابتدا رقت ونزاکت صورتنی ویرن مرقوم اولمغله
مهلهل ایله ملقب اولدی نته که شعرای رومده کی باقی مرحوم کبی یاخود اشبو* لما توغل فی الکراع هجینهم *هلهلت
اثأر مالکا او صنبلا * بیتنی تفوه ایلمکله سبب تلقیب اولدی الهلی هانك ضمیله ربی وزننده غم وتاسه دن صکره

شرفورود ایدن فرح وانبساطه دینور تقول وجدت الهلی ای الفرجة بعدالغم ذوالهلالین زیدبن عمربن الخطاب رضی الله عنهما لقبیدر والدهسی ام کلثوم بنت علی بن ابی طالب اولمغله ایکی جد امجدندن کنایه ایله ملقب اولدی هل هانك فتحی ولامك سکونیله کلمهٔ استفهامدر ام و بل وقد کلمهلری منزلهلرنده استعمال اولنور وجزاء معناسنه کلور وجحد ونفی معناسنه اولور وامر معناسنه اولور وکاه اولور که هل کلمهسنه حرف تعریف داخل اولوب اسم معرب اولور ابوالدقیش نام اعرابی یه هل لك فی زبد وتمر دیدکلرنده جوابنده اشد الهل دیدی حروف اصولك عددی اسمده تکمیل اولمق ایچون لامی مشدد قیلدی وهل کلمهسنده ال دخی لغتدر ومصغرنده هلیل دینور وهلیه وهلی دینور یای مشدده ایله هلا هانك فتحی ولامك تشدیدیله کلمهٔ حث وتحضیضدر که لوم وعتاب کونه قندر مغه دلالت ایدر هل ایله لا کلمهسندن مرکبدر وعربلرك حیهل الثرید کلاملرنده حی اسم فعل امردر اقبل وهلم معناسنهدر هل کلمهسیله مرکب اولمغله اسم واحد قلنوب اسرع لفظند اسم قلندی مفرد وجمعی برابردر شارح دیرکه وقف حالنده حیهلا دینور فتحهدی بیان ایچون الف الحاق اولنور عجله کل دیمك معناسنهدر انتهی وحیهل الصلوة دیرلر ائتوها معناسنه که نمازه اقبال ایدك دیمکدر وکاف خطاب الحاقیله حیهلك دیرلر هلم وتعال معناسنه بونك تفصیلی حی مادهسندهدر هلا هانك فتحی والفك قصریله وهال حال وزننده آت قسمنه مخصوص زجر وآزار کلماتندندر یقین کل دیمکدر مثلا بنك طاشنه بناشمقده بری کل بناش دیجك یرده تفوه ایدرلر الهمل فتحتینله لیلا ونهارا کندی باشنه صالمدرك اولنوب تقیید اولنمیان ایلق دوهلره دینور یقال ابل همل ای سدی متروك لیلا ونهارا الهمل جمل وزننده دوه قسمی لیلا ونهارا چوبانسز صالمه کزمك معناسنهدر یقال هملت الابل هملا من الباب الثانی اذا ترکت سدی وهمل وهملان فتحاتله وهمول شمول وزننده کوز یاشی خروشله آقمق معناسنهدر یقال هملت عینه هملا وهملانا وهمولا من الباب الثانی والاول اذا فاضت الهامل لیل ونهار چوبانسز صالمه کزوب یوریین دوهیه دینور جمعی هوامل وهموله کلور وهامله کلور وهمل کلور فتحتینله وهمل کلور رکع وزننده وهمال کلور رخال وزننده وهملی کلور سکری وزننده شارح دیرکه نسخهلرده فهی هامل عنوانندهواقعدر ماشیه اعتباریله در یاخود طغیان قلم ناسخدر وجمع عدادنده هامله جمع اولوب هاء تأنیثله جمعیت موصوف اعتباریله در وفتحتینله همل اسم جمعدر وهملی ورودی وصفیت اعتباریله در ومصباحده ونهایه ده همل فتحتینله هاملك جمعی اولمق اوزره مرسومدر کذلك مصباحده فتحتینله مصدر اولمق اوزره ده مثبوتدر پس رأس مادهده مؤلفك افرازی اسم جمع یاخود مصدر اصلی اولدیغنی مشعردر وهمل وهملان وهمول یغمور اراالق اراالق دیکه رك دائمی یاغمق معناسنهدر یقال هملت السماء اذا دام مطرها فی سکون الانهمال انفعال وزننده بودخی کوز یاشی طاشوب اقمق معناسنهدر یقال انهملت عینه بمعنی هملت الهمل هانك کسریله بدوی کلیملرندن برکونه کلیمه دینور واسکی قیل چادره دینور تقول رأیته یقعد فی همل ای بیت خلق من الشعر وبالی ثوبه دینور یقال جاء وعلیه همل ای ثوب مرقع الهمل فتحتینله خرما اغاجندن قوپمش لیفه دینور که صابونله استعمال اولنور واصلا اوکونده مانعی اولمامغله همیشه سیلان اوزره اولان صویه دینور یقال ماء همل ای سائل لا مانع له الاهمال همزهنك کسریله برنسنهیی رغبت والتفات ایلمیوب بوشلامق معناسنهدر علی قول حالی اوزره ترك ایدوب قوللنمقدن مهجور ایلمك معناسنهدر یقال اهمله اذا خلی بینه و بین نفسه اوترکه ولم یستعمله الهمال رمان وزننده سست وکوشك وسلپوك نسنهیه دینور یقال شیء همال ای رخو وشول ارضه دینور که حروب وقتاله مخصوص اولمغله خراب اولوب برکسه عمارتنه قصد ورغبت ایلمیه یقال ارض همال اذا کانت قد تحامتها الحروب فلا یعمرها احد بوراده نسخه لتحامتها عنوانندهمرسومدرکه تحامی مادهسندن ماضی مؤنثدر بربری قوریلیق محمی ایلمك معناسنهدر کویا که حروب اورانی کندی نفسنه تخصیصله قوریلق ایلمش اولور که خلاصهسی قبائلك جنکاه مخصوصی اولور لکن لسان العربده هایله تهامتها عنوانندهمرسوم اولوب انصباب معناسنه اولمغله آنده یك چوق جنك وجدال اولمغله خراب اولمش دیمك اولور ومادهیه بوملایمدر همال شداد وزننده بررجل اسمیدر همیل زبیر وزننده ابن الدسون درکه صحابیدر الهمالی هانك فتحیله مرعاده قلان اوت بقیهلرینه دینور وضعیف طیوره دینور وبونك مفردی یوقدر ویرتق لباسلره دینور الهمرجل سفرجل وزننده جنسی پاك یوکرك آته دینور واشکین ورونده ناقهیه دینور ومطلقا عجول وخفیف وسریع انسانه وحیوانه دینور الهنبلة دحرجه وزننده صرتلان کبی بریکا طوغری یکدروب اغسیه رق یوریمك معناسنهدر یقال هنبل الرجل اذا ظلع ومشی مشیة الضباع بوراده السباع نسخهلری غلطدر هنتل جندل

وزنده

وزننده برموضعدر الهنجل قنفذ وزننده ثقیل وکرانجان آدمه دینور الهندویل زنجبیل وزننده ایری ودیزمان شیئه دینور وبون وصالق وعقلی ضعیف همج آدمه دینور الهول قول وزننده برآدمی بلکلندروب قورقتمق معناسنهدر یقال هاله یهوله هولا اذا افزعه وهول شول قورقنج نسنهنك قورسنه دینور که آندن نه کونه حالت حادث اوله جغی نامعلوم اولمغله اوطرفدن دائما اندیشهناك اولنور هول بحر کبی جمعی اهوال وهوول کلور هانك ضمیله یقال رکب هول اللیل وهول البحر وهو المخافة من الامر لا یدری ما یهجم علیه وهول سرخوش کسه اختلال دماغ سببیله بعض صور ومخیلات توهم ایلمکله آندن بلکلیوب اورکك معناسنهدر یقال هیل السکران یهال هولا علی المجهول اذا رأی تهاویل فی سکره ففزع منه التهویل تفعیل وزننده قورقنج نسنه ایله برآدمی قورقتمق معناسنهدر یقال هوله اذا افزعه وتهاویل کلمهسندن مفرد اولور کاسیذکر ومزین لباسله وحلیاتله بزنمك معناسنهدر یقال هولت المرأة اذا تزینت بزینة اللباس والحلی وبرخصوصی تشنیع ایلمك معناسنهدرکه هائلیتله وصف وتعریف ایلمکدرتا که مخاطب اول امره تقرب ایلمیه یقال هول الامر اذا شنعه وبرآدمی قورقیده جق قورقنج نسنهیه دینورکه اسم اولور یقال هوله بالتهویل وهو ما یهول به وتهویل اهل جاهلیت افعالندن شول نسنهدرکه هرقومك برقیولری وارایدی وآنلرك خداملری اولوب ایچنه آتش یاقوب خدمت ایدرلرایدی ایکی کسه بیننده خصومت واقع اولوب یمین ویرمك اقتضا ایلدکده اول آتشك یاننه ایلتوب خفیة خادملر آتش ایچره طوزطرح ایتملریله آتش چاترپاترا اوتوب مضطرب اولدقجه خادملر اول کسهیی تخویف ایدرلرایدی تا که یمینی خلاف ایسه نکول ایدرایدی ایشته بوفعله تهویل واول آتشه هوله دیرلر هانك ضمیله الاهتیال افتعال وزننده برنسنهدن بلکلیوب قورقمق معناسنهدر یقال هوله فاهتال الهیلة حیله وزننده که اصلی هوله ایدی بودخی انجامی نامعلوم اولان قورقنج نسنهدن عارض قورقویه دینور الهائل والمهول مقول وزننده هول کلمهسنی تاکید اولورلر یقال هول هائل ومهول تاکید بوراده مهول مرطوب ومبسور کبی نسبت اوزره کلان مفعوللردندر التهاویل الوان مختلفهیه اطلاق اولنور یقال به التهاویل ای الالوان المختلفة وکوناکون نقوش وتصاویر وحلیات زینتلرینه اطلاق اولنور مفردلری تهویلدر یقال تزینت المرأة بالتهاویل وهی زینة التصاویر والنقوش والحلی المهول محدث وزننده جاهلیهده ذکر اولنان تهویل عملیله یمین ویرن کسهیه دینورکه آتشکدهٔ مزبورك خادمیدر الهولة هانك ضمیله ذکر اولنان تهویل جاهلیه آتشنه دینور وعجیب اولان نسنهیه دینور یقال انه لهولة ای عجب وشول محبوبهیه دینورکه نهایت مرتبهده خوب ودلبر اولمغله حسن وجمالی تماشا ایدنلری آفت کبی تهویل ایلیه یقال انها الهولة ای تهول بحسنها من نظر الیها الهول هانك ضمیله قورقنج نسنهیه دینور ویاوز وتیز دل ناقهیه هول الجنان اطلاق اولنور یقال ناقة هول الجنان ای حدید القلب التهول تفعل وزننده قورقنج اولمق معناسنهدر یقال تهول الشیء اذا کان هائلا وبرناقهیی برباوزییه یاقمق مراد اولنوب ناقه امتناع ایلمکله صاحبی بریتجی جانور صورتنه کیروب ناقهیی قورقتمق معناسنه مستعملدر یقال تهول الرجل الناقة اذا تشبه لها بالسبع لتکون ارأم وبرآدمك مالنه کوز دکورمك قصدنده اولمق معناسنهدر یقال تهول لماله اذا اراد اصابته بالعین الهولول سفرجل وزننده خفیف وسبکمشرب آدمه دینور چالیقوشی کبی یقال رجل هولول ای خفیف الهالة آی آغیلنه دینور یقال خرج القمر من هالته ای من دائرته شارح دیرکه هاله لفظی هائله مخففیدر عادتا یغموره دلالت ایلدیکیچون اعراب طائفهسی تدارك اوزره اولورلر وبعضلر هالهیی قرینده استعمال ایدرلر وهاله عبدالمطلبك زوجهسی اسمیدرکه والدهٔ حضرت حمزهدر وهاله ام الدرداءدرکه صحابیهدر وابوهاله وابنة هند نبش مادهسنده ذکر اولندی ابوالهول برشاعرك کنیهسیدر ومصرده هرمان یاننده برانسان باشی صورتیدرکه طاشدن تراشیدهدر طلسم رمال اولمق اوزره منقولدر حالا هانك ضمیله متداولدر الهال حال وزننده آل معناسنهدرکه سرابه دینور وهال تنوینله آت قسمنه مخصوص زجر وآزار کلماتندندر الهیل سیل وزننده برنسنهیی بوشالدوب دوکمك معناسنهدر یقال هال علیه التراب یهیل هیلا اذا اصبه وهیل تپهدن دوکیلن قومه دینور الاهالة همزهنك کسریله بودخی برنسنهیی بوشالدوب دوکمك معناسنهدر الانهیال برنسنه صاپر صاپر دوکلمك معناسنهدر یقال اهال التراب فانهال ای صبه فانصب وناس برکسنه اوزره شتم وضرب ایله اوشوتی ایلمك معناسنهدر یقال انهالوا علیه اذا تتابعوا علیه وعلوه بالشتم والضرب التهییل تفعیل وزننده بودخی برنسنهیی دوکمك معناسنهدر التهیل تفعل وزننده دوکلمك معناسنهدر یقال هیل التراب فتهیل ای صبه فتصبب الهیال سحاب وزننده والهیلان فتحاتله یغندن دوکیلان قومه دینور الهال والاهیل احمر وزننده

والمنهال منقاد وزننده برقرار اولمیوب دائما آقوب دوکیلن قومه دینور یقال رمل هال واهیل ومنهال ای منصبّ
بوراده هال هائل لفظندن مقلوب ومحذوف العجزدر الهیل سیل وزننده والهیلمان هانك فتحی ولامك
فتحی وضمیله ایکی کلمه درکه مال کثیر معناسنه استعمال اولنور علی قول قوم ایله روزکار دیمکدرکه آنلرك عددنجه
دیمکدر یاخود بوش وهوا ایله کلدی دیمکدر یقال جاء بالهیل والهیلمان ای بالمال الکثیر اوالرمل والریح الاهیل
برموضعدر الهیول صبور وزننده ذرّه تعبیر اولنان خرده غباره دینور که کونشك شعاعی باجه‌دن اوطه ایچره
نفوذ ایلدکده قرنجه ایاغی کبی ظاهر اولور شارحك بیاننه کوره عبرانیدن معرّبدر الهالة ای آغیلنه دینور
پس واوی و یائی اولور بونده دخی اصلی هایله‌در صبّ مطر ملاحظه سنه مبنی درجمعی هالات کلور هیلاء صحراء
وزننده مکه ده برقاره طاغك آدیدر الهیولی هانك فتحی و یانك ضمی والفك قصریله وابن قطاع نقلی اوزره
یای مضمومه‌نك تشدیدیله‌ده جائزدر پموغه دینور قطن معناسنه اوائل یعنی حکماء سلف طینت عالمه بالتشبیه
هیولی اطلاق ایلدیلر پموق اصل انواع ثیاب اولدیغی کبی سرشت عالم دخی اصل انواع صور کونیه‌در وعندالبعض
اصطلاح فلاسفه‌ده برموصوفدرکه اهل توحیدك ذات بحت الهی یی توصیف ایلدکلری صفتلریله متصفدر
یعنی کمیت و کیفیتسز واکاسمات حدوثدن برعلامت مقترن اولمیه‌رق برموجوددن عبارتدر بعدما کاصنعت صانع
بیچون حلول وعرضلر اعتراض ایلمکله آندن اشبو عالم کون وفساد حادث اولدی خلاصه‌سی صور جنسیه ونوعیه‌یه
قابل ماده‌دن مجرّد برجوهردر هیله تمره وزننده بردیشی کچی اسمیدرکه برخاتونك ایدی کندیسنه آزار
واذا ایدن کمسه‌یه بول سود و یروب نوازش ایدنلره ویم ویرنلره بو بنوزیله ضرب ایدر ایدی ومنه المثل *هیل خیرحالبیك
تنطحین* بوراده منادی مرخمدر فصـــــل الیاء الیسل یانك فتحی وسینك سکونیله قریش ظواهرك
یعنی مکه نشین اولمیوب ظواهر مکه‌یه نازل اولان قریش طائفه‌سنك اعتضاد ایتدکلری ایکی قبیله‌نك بریسیدرکه
دیکری بسلدر مراد بنوعامر بن لوئ قبیله سیدر الیلل فتحتینله اوست دیشلرك قصه لغنه علی قول
نظامسز اختلاف اوزره بتوب اغز ایچره دورك ویاتیق اولمسنه دینور یقال فی اسنانه یلل ای قصر فی اسنانه
العلی اوانعطاف الی داخل الفم واختلاف نبتها نته که الل دخی بومعنایه‌در همزه ایله و یلل قیانك دوزلکنه
ویالحیلنغنه دینور الایل همزه‌نك و یانك فتحی ولامك شده‌سیله دیشلری وصف مرقوم اوزره اولان کشی‌یه
دینور مؤنثی یلاء در وغلیظ وتومسك ارضه دینورکه تپه کبی طومالوب چقمش اوله یقال قفة ایل
ای غلیظ مرتفع وطرنقلری قصه اولان آت وقاتر ایاغنه دینور یقال حافر ایل ای قصیر السنبك یالیل
برکسه اسمیدر وبرصنم آدیدر وعبد یالیل کلل ماده سنده ذکر اولندی یلیل زمزم وزننده
وادی الصفراء قربنده برموضع آدیدر یوله یانك ضمیله محدّثیندن احمد بن محمد الیهنی جدّینك اسمیدر
تمّ جز اللام بعون الله الملك المنعام والصلاة والسلام علی خیرالانام الی قیام الساعة وساعة القیام

❊ بـــاب المیم ❊ فصـــــل الهمزه ❊

ابام بای موحده ایله غراب وزننده وابیم بای تحتیة مشدده ایله غریب وزننده وابیه دخی دینور جهینه وزننده
نخله یمامه‌ده ایکی شعب اسمیدرکه بینلرنده برطاغ واردر ابامه اسامه وزننده ابن غطفان درکه جذام قبیله سنك
نسبی رجالندندر وابامة بن سلمه وابامة بن ربیعه سکون قبیله سی خلقندندر وابامة بن وهب الله خثعم قبیله سنك
نسبی رجالندندر و بونلردن ماعداسی اسامه درسینله الاتم ختم وزننده قربه‌نك ایکی نکنده‌سنی سوکوب بری برینه
اولاشدرمغله ایکیسنی برایلمك معناسنه‌در یقال اتمت القربة اتما من الباب الثانی اذا فتق خرزتاه فصارتا واحدة
و کسمك معناسنه‌در یقال اتمه اذا قطعه و بریرده مقیم اولمق معناسنه‌در یقال اتم بالمکان اذا اقام به الاتم
فتحتینله کیجکمك واویالنمق معناسنه‌در یقال اتم الرجل اتما من الباب الرابع اذا ابطأ الاتم همزه‌نك ضمیله والاتم
ضمتینله یبان زیتوننه دینور عتم لفظنده لغتدر الاتوم صبور وزننده فرجی صغیر عورته دینور یقال امرأة اتوم
ای الصغیرة الفرج وایکی دلیکی براولان عورته‌ده دینمکله ضدّ اولور یقال امرأة اتوم ای مفضاة بوراده مفلضة
نسخه‌لری غلطدر و بونك فرجنده وسعت اولمغله ضدیت ثابتدر الاتیام همزه‌نك کسریله والتاتیم تفعیل
وزننده عورتك ایکی دلیکنی برایلمك معناسنه‌در یقال آتم المرأة واتمها اذا اصیرها اتوما المأتم مقعد وزننده رجال
ونسواندن حزن ومصیبت یاخود فرح ومسرّت دیرنکنه دینور علی قول نسوان یاخود کنج وتازه نسوان
دیرنکنه مخصوصدر یقال حضروا مأتم فلان وهوکل مجتمع فی حزن اوفرح اوخاص بالنساء ای بالشواب شارحك
بیاننه کوره اسم مصدر واسم مکان اولور و بوقطع وفتق معناسندندر واساسك بیاننه کوره حزن ومصیبت ضمننده

جمعیت نسوانده غالب اولمشدر که حالا السنه‌ده همزه‌یی الفه قلبله متد اولدر فارسیده اکاشیون دینور الاتمات
حاصلات وزننده آتمه‌نك جمعیدر یورییلوب فرومانده قالمغله اویالنوب آغر آغر یوریین دوه‌لره دینور قطع وابطاء
معنالرندن مأخوذدر یقال ابل آتمات ای معیبة مبطئة الاثم همزه‌نك کسری وثای مثلثه‌نك سکونیله کناه وذنب
معناسنه‌در وخمره وقماره اطلاق اولنور وحلال ومباح اولمیان عملی ایشلمك معناسنه‌در یقال اثم الرجل
اثما من الباب الرابع اذا عمل مالایحلّ واثم ومأثم مقعد وزننده کناه ایلمك معناسنه‌در یقال اثم الرجل اثما ومأثما
اذا اذنب واثم ومأثم اشکنجه وعقوبته دینورکه کناه جزاسیدر الاثم قاسم وزننده والاثیم امیر وزننده والاثام
شدّاد وزننده والاثوم صبور وزننده کناهکاره دینور الاثام همزه‌نك فتحیله برماده‌یی برکسه اوزره کناه عدّ
ایلمك معناسنه‌درکه اول کسه‌یی آنك سببیله کنهکار عدّ ایلمکدن عبارتدر یقال اثمه الله فی کذا اثما من الباب
الثالث علی الشذوذ ومن الباب الاول ای عدّه علیه اثما المأثوم برماده ضمننده کنهکار عدّ اولنمش آدمه دینور
الایثام همزه‌نك کسریله برآدمی کناهه قومق معناسنه‌در یقال آثمه اذا اوقعه فی الاثم التأثیم تفعیل وزننده
برکسه‌یه کنهکار اولدك دیمك معناسنه‌در یقال اثمه اذا قال له اثمت وتأثیم اسم اولور اثم معناسنه تثبیت کبی التأثم
تفعل وزننده کناهدن توبه واستغفار ایلمك معناسنه‌در یقال تأثم الرجل اذا تاب من الاثم وکناهدن پرهیز ایلمك
معناسنه‌در یقال تأثم الرجل اذا تحرج بونك بناسی سلب ایچوندر الاثام سحاب وزننده جهنمده بردره‌نك
اسمیدر وعقوبت ونکال معناسنه‌درکه کناهك جزاسیدر کتاب وزننده دخی جائزدر یقال لقی اثامه ومأثمه ای عقوبته
الاثیم امیر وزننده کنهکار معناسنه‌درکه ذکر اولندی وکذّابه اطلاق اولنور یقال رجل اثیم ای کذّاب واثیم واثیمه
هایله چوق چوق کناه ارتکابنه دینور یقال هو متهافت علی الاثیم والاثیمة ای کثرة رکوب الاثم واثیم ابوجهل
ملعونه اطلاق اولنور الاثوم صبور وزننده بودخی کذّابه دینور المؤاثم ملازم وزننده صورت حالندن
کرکی کبی رونده‌لك مأمول ایکن خلاف مأمول یوررا اولان انسان وحیوانه دینور یقال هو مؤاثم اذا کان یکذب
فی السیر الاثمات آثمه‌نك جمعیدر یورییلوب کسلکله آغر آغر یوریین ناقه‌لره دینور یقال نوق اثمات ای مبطئات
معییات مؤلف بونی عنقریب تای فوقیه ایله‌ده رسم ایلمشدر لغت مخصوصلردر یاخود احدهما آخردن مصحفدر
الاجم رجم وزننده برنسنه‌دن کثرت مداومت سببیله بیقوب اوصانمق معناسنه‌در یقال اجم الطعام وغیره اجما
من الباب الثانی اذا کرهه وملّه وصو بوزلمق معناسنه‌در یقال اجم الماء اذا تغیر وبرآدمی خوشلنمدیغی نسنه‌یه
اوغراتمق معناسنه‌در یقال اجم فلانا اذا حمله علی ما یکرهه التأجم تفعل وزننده طارلمق واو یکه لنمك
معناسنه‌در یقال تأجم علیه اذا غضب وآتش علولنمك معناسنه‌در یقال تأجمت النار اذا ذکت وهوا پك اسی
اولمق معناسنه‌در یقال تأجم النهار اذا اشتدّ حرّه وارسلان کندی یتاغی اولان بوکه کیرمك معناسنه‌در یقال
تاجم الاسد اذا دخل فی اجمته الاجیم اجیج وزننده ومرادفیدرکه آتش علونه دینور یقال اجیم النار
ای اجیجها الاجم همزه‌نك فتحیله مربع ومسطح اولان خانه‌یه دینور تقول رأیته یقعد فی اجم ای بیت مربع مسطح
الاجم ضمتینله حصن وحصاره و پلانقه‌یه دینور جمعی آجام‌در عنق واعناق کبی ومدینه‌ده برحصن مخصوص
آدیدر الاجم فتحتینله شامده فرادیس قربنده برموضع آدیدر الاجمه فتحاتله بری برینه کیرکین صارمشق صیق
وکور اغاجلغه دینورکه بولك تعبیر اولنور اکثری ارسلان یتاغی اولور جمعی اجم کلور همزه‌نك ضمیله واجم کلور
ضمتینله واجم کلور فتحتینله وآجام کلور همزه‌نك مدّیله واجمات کلور فتحاتله الاجام همزه‌نك مدّیله قور بغه‌لره
دینور ضفادع معناسنه الایجام برنسنه‌دن برکسه‌یی خوشلندرمیوب بیزار ایلمك معناسنه‌در یقال آجمه منه
ایجاما اذا کرّهه الیه الاجوم صبور وزننده ناسی نفسندن بیزار ایدن کمسه‌یه دینور یقال هو اجوم ای یؤجم الناس
ای یکرههم الیها انفسها ضمیر تانیث جماعت اعتباریله‌در الادمة همزه‌نك ضمیله خصملق و یقینلق معناسنه‌در
یقال بینهما ادمة ای قرابة ووسیله معناسنه‌در بونده فتحاتله‌ده جائزدر تقول اتخذته ادمة ای وسیلة وخلطه
والفت وموافقت معناسنه‌در یقال بینهم ادمة ای خلطة وموافقة وادمه دوه قسمنده براوندرکه توبی سیاهه
مائل اولمقدر قرامتق تعبیر اولنور علی قول آقچیل اولمقدر یاخود پك آقلقدر یاخود لون مزبور آهو قسمنده آقچیل
اولمقدر وانسانده قاره یاغزلقدر سمرت معناسنه که بغدای اکلواولمق تعبیر اولنور الادم همزه‌نك فتحیله ایکی نسنه
بینی بتشدرمك معناسنه‌در یقال ادم بینهم ادما من الباب الثانی اذا لأم واتمکی قاتیغه بولامق معناسنه‌در یقال
ادم الخبز اذا خلطه بالادم کذلك برآدمك اتمکنی قاتیغه بولامق معناسنه‌در یقال ادم القوم اذا ادم لهم خبزهم
وادم برقومك تعین ومعروفیتلرینه مدار اولان متشخص وذیشان سرکرده‌لرینه دینور کاسیذکر ومصدر اولور

برقومه مدار تعین اوله رق سر کرده اولمق معناسنه یقال ادم فلان القوم ادما من الباب الاول اذا صار لهم ادما الایدام
همزه نك كسريله بودخی ایکی نسنه ارالغنی بتشدرمك معناسنه در یقال آدم بینهم ایداما اذا لأم و برنسنه یی
اتمكله قاتیق ایلمك معناسنه در یقال آدم الخبز بمعنی ادمه وسختیانك ایچ یوزنی طشره کتورمك معناسنه در یقال
آدم الادیم اذا اظهر ادمته الادمة تمره وزننده وفتحاتله والادام كتاب وزننده آدم کبی شول ذیشان ومتعین آدمه
دینور که قومی کندی سبیله بین الانام متعارف ونامدار اوله لر و بو اصلاح والأم معناسندندر یقال هو ادم اهله وادمتهم
وادمتهم وادامهم ای اسوتهم الذی به یعرفون وادام مطلقا او یغون وجسبان اولان شیئه دینور یقال هو ادامه
ای موافقه وبر خاتون اسمیدر ومکه یه برمرحله مسافه ده برقیو آدیدر واتمك قاتیغنه دینور فارسیده نانخورش
دینور جمعی آدمه كلور همزه نك مدیله که اصلی اءدمه در وآدام كلور که اصلی اءدام ایدی تقول ما كانت الخبز بلاادام
وهو ما یؤتدم به ادام سحاب وزننده برموضعدر الایتدام افتعال وزننده اتمکی قاتیقله تناول ایلمك معناسنه در
یقال ائتدم الرجل اذا اكل الخبز مع الادام واشوادام خلطه والفت معناسندن مأخوذدر وایتدام اغاجه
صو یوروب تاب وطراوت پیدا ایلمك معناسنه در یقال ائتدم العود اذا جرى فيه الماء الادیم امیر وزننده قاتیق
اولمش طعامه دینور یقال طعام ادیم ای مأدوم وادیم هذیل بلادنده برموضع آدیدر وابرش كلبی فرسنك اسمیدر
ودری یه دینور جلد معناسنه یاخود قرمزی یه بویانمشنه دینور علی قول دباغت اولنمش دری یه دینور که سختیان
تعبیر اولنور جمعی آدمه كلور همزه نك مدیله که افعله وزننده در وادم كلور ضمتینله وآدام كلور همزه نك مدیله وادم
كلور فتحتینله که بو اسم جمعدر یقال قطع الادیم ای الجلد او هو احمره او مدبوغه ومنه یقال ظل صائما ادیم النهار
ای عامته یعنی بتون كوندز صائم اولدی او یقال اعجبنی الیوم ادیم النهار ای بیاضه وتقول جئتك ادیم الضحی ای فی اوله
و یقال لبس تحت ادیم السماء وفوق ادیم الارض اكرم منه وهو ما ظهر منهما ادیم زبیر وزننده تهامه ایله یمن بیننده
تثلیث نام موضعه مجاور برموضع آدیدر ادیمه جهینه وزننده برطاغك آدیدر الادمة فتحاتله بدنده دریننك ایچ یوزنه
دینور که ات جانبنه كلور علی قول طشره یوزنه دینور که قیل بتن یوزیدر و باشك دریسنك طشره یوزنه دینور
و یرك ایچ یوزنه دینور باطن الارض معناسنه المؤدم مكرم وزننده دریسنك ایچ یوزی تر و ملایم آدمه دینور
نته که مبشر دریسنك طشره یوزی خشونتلو اولان آدمه دینور بعده بو ایکی کلمه بالمعیه اوز و حاذق ومجرب
وكار آگاه واحوال آشنا کسه یه اطلاق اولندی که موقعلرینه كوره حسب الاقتضاء ملایمت وخشونتله معامله ایدر
وظاهرا خشونتلو كورینور لكن باطنا ملایم اولور یقال رجل مؤدم مبشر ای حاذق مجرب جمع لين الادمة وخشونة
البشرة مؤنثی مؤدمه ومبشره در الادم فتحتینله والادومة همزه نك ضمیله قره یاغز اولمق معناسنه در یقال
ادم الصبی وادم ادما وادومة من الباب الرابع والخامس اذا كان به ادمة الادم همزه نك مدیله احمر وزننده
ذكر اولنان ادمه رنكنده اولان آهو یه ودوه یه دینور وقاره یاغز کسه یه دینور جمعی ادم كلور همزه نك ضمیله
وادمان كلور كذلك همزه نك ضمیله مؤنثنده ادماء دینور حمراء وزننده وشاذ اوله رق ادمانه دینور جمعی
ادم كلور همزه نك ضمیله وآدم ابو البشر علی نبینا وعلیه السلام حضرتلرینك اسمیدر وشاذ اوله رق ادم دخی
دینور فتحتینله که الف تخفیف اولنور جمعی اوادم كلور مترجم دیر که مؤلفك سیاقندن آدم ادمه دن یاخود ادیم
ارضدن مشتق عربی اولمسنه ذهابی منفهم اولور نته که شافیه ده دخی اصلی همزتینله اءدم اوله رق افعل وزننده
عربیتی مرسومدر وجمعنده همزه واوه قلب اولنور قالدیکه جمعیتی ذریتنه متعلقدر برقبیله پدرینك اسمیله قبیله مسما
اولدیغی کبی وعند البعض اصلی سریانی اوله رق آدام ایدی خاتام وزننده بعده تعریبله الف ثانیه حذف اولندی
وامام شعبی عبرانی اولوب وزنی فاعل اولدیغنه ذاهب اولدی آذر وعاذر کبی وسریانیده آدم طپراغه دینور
دیدی وكشافده زمخشری و بیضاوی وسائر اهل تحقیق عجمی اولدیغنی تنصیص ایلدیلر پس عربی واعجمی
دینلره كوره ده غیر منصرف اولور انتهی وابو بكر احمد بن آدم الآدمی محدثدر الادمان فتحاتله برشجر اسمیدر
وخرما اغاجنك بینبسنه عارض اولان چورکلکه وسیاهلغه دینور که اغاجك تباه اولمسنی مؤدی اولور یقال رکب
فی النخلة ادمان ای عفن وسواد فی قلبها ادمی اربی وزننده یاخود معرف اوله رق برموضع آدیدر الایدامة
همزه نك كسریله طپراغی پك ومحكم اولوب اصلا طاشلری اولمیان ارضه دینور جمعی ایادیم كلور جوهری بونك
مفردینی سلب ایلمكله وهم ایلمشدر الادم فتحتینله قبر ومزاره دینور وبرنی دیدکلری برکونه خرمایه دینور
وذی قار قربنده برموضع آدیدر وعمق قربنده برموضعدر ویمنده شهر صنعاء قضاسنده برقریه آدیدر وهجر قربنده
برناحیه آدیدر وعمان نواحیسندن برناحیه اسمیدر ادیم غلیم وزننده سراة ایله تهامه ویمن بیننده برارضك

اسمیدر ووادی القری یاننده برموضع آدیدر ادمام همزه نك ضمیله مغربده بربلده در المأدوم قاتیق اولمش
طعامه دینور که ذکر اولندی ومنه قولهم اطعمتك مأدومی ای اتیتك بعذری یعنی بطانه احوالمده اولان عذر وعلتمی
سكا ایراد ایلدم وبو كا یاتدندر اذیم ذال معجمه ایله زبیر وزننده اسامیدندر اذیم الثعلبی صحابه در الارم همزه نك
فتحی ورانك سكونیله حاضر اولان طعامك مجموعنی اكل ایلمك معناسنه در یقال ارم ما علی المائدة ارما من الباب الاول
اذا اكله فلم یدع شیئا ویمشتق معناسنه در یقال ارم فلانا اذا لینه وبرقومی استیصال ایلمك معناسنه در یقال ارمت السنة
القوم اذا قطعتهم وبرنسنه یی محكم بغلمق معناسنه در یقال ارم الشیء اذا شده واصرمق معناسنه در یقال ارم علیه اذا عض
وایپی محكم بوكمك معناسنه در یقال ارم الحبل اذا فتله شدیدا الارمة فرحه وزننده خلقی استیصال ایدن قوراق وقیتلق
سنه یه دینور یقال سنة ارمة ای قاطعة مستأصلة الارم ركع وزننده آزی دیشلره دینور و پرمغك وجلرینه
دینور وطاشلره دینور وخرده چقل طاشلرینه دینور المأرومة والارماء حمراء وزننده شول ارضه دینور که طوارلر
بتون اشجار ونباتاتی سیلوب سپورمكله اصول وفروعلرندن برنسنه قالمامش اوله یقال ارض مأرومة وارماء ای لم
یترك فیها اصل ولا فرع وبو استیصال خطله ناسده دخی مستعملدر ومأرومه هر یانی او یغون اعضاء واندامی
دیرنكلو مناسب محبوبه یه اطلاق اولنور فتل معناسندن مأخوذدر یقال جاریة مأرومة ای حسنة الارم یعنی
مجدولة الخلق الارام همزه نك مدیله نشان ایچون بریه ده نصب اولنان میل ومناره لره دینور یقال مفازة لیست
فیها آرام ای اعلام وعلی قول بو عادی اولنلره یعنی پك قدیم اولنلرینه مخصوصدر مفردی ارم در عنب کبی وارم در
كتف کبی وارمی در عنبی کبی وفتحتینله جائزدر وایرمی در حیدری وزننده و یرمی در یانك وراسك فتحیله كاسیذ کر
الاروم همزه نك ضمیله بودخی اعلام معناسنه در که نشان ایچون دیكیلن میل ومناره لردر وعاد قومنك قبورینه
دینور واروم الرأس باشلرك تپه دن طرفه اوجلرینه اطلاق اولنور شارح دیر که مفردی ارمه در غرفه وزننده ارم
عنب وزننده وارام سحاب وزننده عاد اولی یاخود عاد اخیره نك پدرلری اسمیدر علی قول بلده لری اسمیدر
یا والده لری یاخود قبیله لرینك اسمیدر وارم ذات العماد که قرآن مبینده وارد اولمشدر مراد دمشق شام یاخود
اسكندریه شهریدر وارم فارس اولكه سنده برموضعدر ارم الكلبة یاخود ارمی الكلبة بصره ایله مكه میاننده
برموضعدر آرام سحاب وزننده اطراف شامده جذام قبیله سی دیارنده برطاغك وبرصویك آدیدر وارام قبائل
رأسك قاوشدقلری یره دینور وقبیله باشده اولان کمیك قطعه لرینه دینور نته که ذکر اولندی الارومة همزه نك
فتحی وضمیله هر نسنه نك كوكنه دینور که مراد كوم وفراوان اولان كوكدر تركیده اكا او یوم تعبیر اولنور جمعی
اروم در یقال اروحته قویة ای اصله المؤرم معظم وزننده کمیك قطعه لری ایری اولان باشه وصف اولور یقال
رأس مؤرم ای ضخم القبائل و یوقریسی بویل اولان توغلغه یه دینور یقال بیضة مؤرمة ای واسعة الاعلی الارم
فتحتینله والاریم امیر وزننده والارمی عنبی وزننده وهمزه نك فتحیله ده جائزدر والایرمی حیدری
وزننده وهمزه نك كسریله لغتدر ناسدن برکسه واثر ونشان معنالرینه مستعملدر میل ومناره معناسندن مأخوذدر
یقال ما بالمكان ارم واریم وارمی وایرمی ای احد وعلم شارحك بیانه كوره نفی موقعنه مخصوصدر وارمی وایرمی کلمه لرنده
یاء وحدتیه در كویا که ارم واریم جنس عد اولنمشدر جمعی ارام در نته که ذکر اولندی ارما فتحتینله وارم
جبل وزننده حلف وقسمه مقرون اوله رق اما وام معناسنه مستعملدر ارما لفظی اما معناسنه درکه حرف
استفتاحدر وارم کلمه سی ام معناسنه درکه بل مرادفیدر یقال ارما والله ای اما والله وارم والله ای ام والله نته که هما
وحرمی وجربی وعزمی والله اما والله مقامنده مستعملدر واما لفظی حقا معناسنه در و بونلر استعمالات عربدر
هر برینك مناسبت معنویه سی واردر ماده لرنده مشروحدر جمله سی قسم و یمین مقامنده در ارم همزه نك
ضمیله طبرستانده برموضعدر ارمیه همزه نك ضمی ومیمك كسری و یانك تخفیفیله آذربیجان اولكه سنده بربلده
آدیدر اروم صبور وزننده بنی سلیم یوردنده برطاغك آدیدر آارم احد وزننده برموضعدر بئر ارمی حسنی
وزننده مدینه قربنده برقیو آدیدر الاورم همزه نك فتحیله ورم ماده سنده مرسومدر آرم صاحب وزننده
مازندران اولكه سنده بربلده در خسرو بن حمزة المؤدب اورادندر ودهستان قربنده برقریه در آرام همزه نك
مدیله بین الحرمین برطاغك آدیدر ذات آرام قبیله ضباب دیارنده برطاغدر ذو آرام برمرتفع و یك یر اسمیدر که
آنده عاد قومی نشان ایچون اعلام جمع ایلمشلردر الازم همزه نك فتحی وزای معجمه نك سكونیله والازوم قعود
وزننده برنسنه یی دیشلرك مجموعیله قاو یوب پك اصرمق معناسنه در یقال ازم الشیء ازما وازوما من الباب الثانی
اذا عضه بالفم كله شدیدا وآتك طماغنی دیشلریله صقوب آزی یه چالمق معناسنه در یقال ازم الفرس علی فاس

اللجام اذاقبض و بل پك قوراق وقیتلق اولمق معناسنه مستعملدر یقال ازم العام اذااشتدّ قحطه وخلقی قیروب
یکورمك معناسنه مستعملدر یقال ازم القوم اذااستأصلهم و برآدم برکسیه یاخود برمحله ایرلمامق وجه اوزره ملازمت
ایلمك معناسنه مستعملدر یقال ازم بصاحبه و بالمکان اذالزم و برنسنه یی محکم بوکمك معناسنه در یقال ازم
الحبل اذااحکم فتله ودائمی برنسنه اوزره اولمق معناسنه در یقال ازم علیه اذاواظب و برآدم مزرعه وچفتلك
مقوله سی ملکنی محافظه ایلمك معناسنه در یقال ازم بضیعته اذاحافظ وقاپویی قپامق معناسنه در یقال ازم الباب
اذااغلقه و برنسنه بور یشوب و بورتلوب طورطوپ اولمق معناسنه در یقال ازم الشئ اذاتقبض وانضمّ
و برنسنه یی دیش ایله و بچاق مقوله سیله کسمك معناسنه در یقال ازم الشئ بنابه او بالسکین اذاقطعه
و برنسنه دن امساك وفراغت ایلمك معناسنه در یقال ازم عن الشئ اذاامسك عنه و یمکی ترك ایدوب کیرو طورمق
معناسنه در قال الشارح سأل کسری الحارث بن کلدة وهوطبیب العرب مااصل الطب قال الأزم قال فما الازم
قال ضبط الشفتین و الرفق بالیدین قال اصبت وازم طعام اوزره طعام ادخالندن پرهیز ایلمك معناسنه در
یقال هو یأزم ای لایدخل الطعام علی الطعام وصمت وسکوت معناسنه در یقال علیك بالازم ای الصمت
الازم صاحب وزننده والازوم صبور وزننده برنسنه یی دیشلرینك مجموعیله قاوره یوب پك اصررر
اولان آدمه دینور وآزم آزی دیشه دینور جمعی ازّم کلور رکّع وزننده وازوم کذلك آزی دیشه دینور
جمعی ازم کلور عنق وزننده الازم فتحتینله بودخی برنسنه بور یشوب طورطوپ اولمق معناسنه در
یقال ازم الشئ ازمامن الباب الرابع اذاتقبض وانضمّ ومهمان اوزره مهمان قوندرمق معناسنه در تقول ازم بی
علیه ای الم الازمة تمره وزننده والازمة فرحه وزننده والازومة ملوله وزننده پك قوراق وقیتلق
یله وصف اولور یقال سنة ازمة وازمة وازومة ای شدیدة وازمه تمره وزننده وفتحاتله کونده براویون یمك یمکه دینور
یقال اعتاد فلان فی الیوم ازمة ای اکلة واحدة وشدّت ومحنت معناسنه در جمعی ازم کلور تمره وتمرکبی وازم کلور
عنب وزننده بدره و بدرکبی قال الشارح ومنه اشتدّی ازمة تنفرج المأزم منازل وزننده مأزم کلمه سنك جمعیدرکه
منزل وزننده در هرنسنه نك صقشوب تنك وثقلت اولان یرینه دینور ومنه مأزم الارض والفرج والعیش ای مضایقها
بو جهتله جمع ایله یعنی مزدلفه ایله عرفات بیننده واقع طاره جق یره مأزم اطلاق اولندی واکامأزمان دخی دینور تثنیه
صیغه سیله ایکی طرفنده کی جبل اعتباریله ومأزمان مکه ایله منا ارالغنده برموضعك دخی اسمیدر الازمة صاحبه
وزننده بودخی شدت ومحنته دینور یقال وقعوافی آزمة ای شدّة وآزی دیشه دینور جمعی اوازم کلور ازیم امیر
وزننده بادیه ده برطاغك آدیدر ازام قطام وزننده قیتلق وقوراق سنه یه دینور یقال اصابتهم ازام ای السنة
المجدبة الازوم صبور وزننده والازام غراب وزننده برنسنه یه مداوم اولان کسیه دینور یقال هو ازوم به
وازام ای ملازم له المتازم متالم وزننده قحط وشدّته اوغرامش آدمه دینور یقال هو متازم ای اصابته ازمة ازم
فتحتینله ایرانده سیراف قضاسنده برناحیه در محدّثیندن بحر بن یحیی بن بحر الازمی اورادندر واهواز ایله رامهرمز میاننده
برموضعدر مبرمان دیمکله معروف محمد بن علی النحوی الازمی اورادندر اسامة همزه مضمومه ایله معرفه اولهرق
ارسلانك علم جنسیدر یقال هذا اسامة عادیا ای جریئا وحرف تعریفله الاسامة دخی لغتدر کافیه شارحی شیخ رضی
معرفه بحثنده تحقیق ایلمشدر فلیراجع واسامه اسامیدندر اسامة بن زید فخر عالم صلی الله علیه وسلم حضرتلرینك
موالیسندندر و بغایت سودیکی ذواتدندر واسامة بن شریك الثعلبی واسامة بن عمیر الهذلی وابن مالك الدارمی
وابن اخدری الشقری صحابه لردر و بونده همزه سز سامه دخی لغتدر واسم کلمه سی معتل اللام اولمغله سمو ماده سنده
مرسومدر الاشم همزه نك وشین معجمه نك فتحیله ذکر اولنان ازم لفظنده لغتدرکه مهمان اوزره مهمان قوندرمق
معناسنه در تقول اشم بی علی فلان اشما من الباب الرابع یعنی ازم اشموم همزه نك ضمیله مصرده ایکی قریه اسمیدر
الاصطکمة همزه نك کسری وطانك فتحیله کولده پشمش اتمکه دینورکه طشرا اهالیسی بوغچه تعبیر ایدرلر تقول اکلت
اصطکمة ای خبز الملة الاضم همزه نك وضاد معجمه نك فتحیله حقد وکینه معناسنه در یقال بقلبه اضم ای حقد
وحسد معناسنه در وطارغنلق غضب معناسنه در جمعی اضمات کلور فتحاتله واضم مصدر اولور طارلمق معناسنه در
یقال اضم علیه اضما من الباب الرابع اذاغضب و برآدمه اذاور نجیده ایده رك شر کیر اولمق معناسنه در یقال اضم به
اذاعلق یؤذیه وآیغر حیوان دیشیلره صناشوب کیمی قاپوب کیمی اوکنه قاتوب قوغمق معناسنه در یقال اضم الفحل
بالشول اذاعلق بها یطردها و یعضها اضم عنب وزننده برطاغك آدیدر وشول وادی اسمیدرکه مدینه منوره
اول وادیده بنیادوآباد اولمشدر مدینه نك اتصالنده اولان یرینه قناة دیرلر ومدینه دن یوقری سدّ قناة یاننده اولان

برینه شظاة دیرلر وآندن اشاغی یه اضم دیرلر ذواضم مکه ایله یمامه بیننده برموضع آدیدر الاطم ضمتینله کوشکه
دینور قصر معناسنه ومطلقا طاشدن یاپلمش حصن وحصاره دینور پلانقه وقله وطابیه وشانص کبی که
فارسیده دیژه دیرلر اطوم مدینه بوندندرکه سلفده طاملری اوزره تحصن ایده جك قله لر بنا وآنده متحصن اولورلر ایدی
واطم مطلقا مربع ومسطح کارکیر خانه یه دینور جمعی آطام کلور همزه نك مدّیله واطوم کلور لسانمزده اوطه تعبیری
اطم محرفی اولمق ذهنده جولان ایدر وقولهم آطام مؤطمة کمعظمة مثل اجناد مجندة یعنی رفعت ومناعتنی توصیف
ایچون ایراد اولنور واطم الاضبط بن قریع یمنده برحصن در الاطم فتحتینله او بکه لنوب طارلمق معناسنه در یقال
اطم الرجل اطما من الباب الرابع اذاغضب و برآخر نسنه یه منضم اولمق معناسنه در یقال اطم الیه اذاانضمّ
واطام مرضنه اوغرامق معناسنه در یقال اطم الرجل والبعیر اذااصابه الاطام الاطمة سفینه وزننده
آتش یاقجق اوجاغه دینور الاطوم صبور وزننده دکزقپلو بغه سنه دینورکه دریسی غلیظ اولور و برجنس بالق
اسمیدرکه ایری ودریسی غلیظ اولور وشول یابه دینورکه کریشی بغرینه یاپشق اولمغله باصق اوله یقال قوس
اطوم ای لازق وترها بکبدها وکرپی یه دینور قنفذ معناسنه وا کوزه دینور وصدفه دینورکه انجو قابیدر الاطام
غراب وزننده والاطام کتاب وزننده برعارضه سبیله بول وفضلاتك منقبض اولمسنه دینورکه علت
مخصوصه در الاطم همزه نك فتحیله ذکر اولنان علته اوغرامق معناسنه در یقال اطم الرجل والبعیر اطما علی بناء
المجهول واطم علیه فهو مأطوم اذااصابه الاطام واصرمق معناسنه در یقال اطم بیده اطما من الباب الثانی
اذاعض وچقرمق معناسنه در یقال اطم بسلحه اذارمی به وقیونك اغزنی طاره چق یاپمق معناسنه در یقال اطم
البئر اذاضیق فاها وپرده یی صالیورمك معناسنه در یقال اطم علی البیت اذاارخی ستوره الائتطام افتعال
وزننده بودخی اطام دیدکلری مرض مزبوره اوغرامق معناسنه در یقال ائتطم الرجل علی بناء المجهول
اذااصابه الاطام التاطم تفعل وزننده پك غضبناك اولمق معناسنه در یقال تاطم الرجل اذاتاجم وغضب
وطالغه لر یوکسلوب بری برینه چارپلغله بری بری اوستنده چتلایوب یارلمق معناسنه در یقال تاطم السیل اذاارتفعت
امواجه فتکسر بعضها علی بعض وکیجه پك قرا کواولمق معناسنه در یقال تاطم اللیل اذااشتدّت ظلمته وکدی
قسمی اویورکن میرلدایوب خیرلدامق معناسنه در یقال تاطم السنور اذاخرّ فی نومه و برکمسه مافی الضمیرنی
کتم وامساك ایدوب آچمازده قومق معناسنه در یقال تاطم فلان اذاسکت علی مافی نفسه الایطام همزه نك
کسریله قاپویی قپامق معناسنه در یقال آطم بابه ایطاما اذااغلقه التأطیم تفعیل وزننده اورتو ایله محفه یی
ومحملی اورتمك معناسنه در یقال اطّم الهودج اذاستره بثیاب آطام همزه نك مدیله یمامه ده برقریه در الاکمة
فتحاتله جنس واحد طاشلقدن اولان یوکسك تپه یه دینورکه یغین اولمیه علی قول طاغدن الحق تپه یه دینور
یاخود اطرافدن پك یوکسك اولان یره و بایره دینورکه طپراغی غلیظ اولوب لکن غلظتنده طاش درجه سنه
بالغ اولمیه جمعی اکم کلور فتحتینله واکم کلور ضمتینله وآکم کلور اجبل وزننده واکام کلور جبال وزننده وآکام
کلور اجبال وزننده واکمه طی قبیله سی یوردنده اجا نام طاغك هضباتندن برهضبه آدیدر وحاجزقربنده برموضع
آدیدرکه اکمة العشرق دیمکله متعارفدر الاستیکام برمحل تپه لك اولمق معناسنه در یقال استأکم الموضع
اذاصار اکما واوتوره جق یری ملایم بولمق معناسنه در یقال استأکم مجلسه اذااستوطأه المأکم والمأکمة
میمك فتحی وکافك فتحی وکسریله اوجه کمیکنك باشنده اولان اته دینورکه ایکی طرفلو ایکی ات پارچه سیدرکه
بانجق اتی تعبیر اولنور علی قول ایکی قطعه اتدرکه قیناقلر ایله ارقه نك ایکی جانبنی وصل ایلمشلردرکه بوچ اتی تعبیر
اولنور جمعی مآکم کلور منازل وزننده المؤاکمة مفاعله دن اسم فاعل بنیه سیله والمؤکمة محدّثه وزننده
مأکم دیدکلری اتلری بیوك اولان عورته دینور یقال امرأة مؤاکمة ومؤکمة ای العظیمة المأکمتین وهی لحمة
علی رأس الورك وهما ثنتان اولحمتان وصلتا بین العجز والمتنین الاکم همزه نك فتحی وکافك سکونیله یرده اولان
اوتلرك مجموعی رعی اولنمق معناسنه در یقال اکمت الارض علی المجهول اکما من الباب الاول اذااکل جمیع مافیها
اکام غراب وزننده برطاغك آدیدر التأکیم تفعیل وزننده صغری بیوك اولمق معناسنه در یقال اکمت المرأة
اذاغلظ کفلها المأکوم غم واندوه سبیله رنکی متغیر اولمش آدمه دینور یقال رجل مأکوم ای کمد غما الالم
فتحتینله آغری یه دینور جمعی الام در همزه نك مدّیله یقال به الم شدید ای وجع شارح دیرکه الم وجعدن اعمدر
حتی مؤلف ذال بابنده لذه یی که خوشلقدر ضدّ الالم ایله تعبیر ایلدی پس الم ناخوشلق دیمك اولور کرك وجع ایله
وکرك فتور واندیشه کبی عارضه ایله اولسون انتهی والم مصدر اولور دردناك اولمق معناسنه یقال الم رأسه المًا

من الباب الرابع اذا وجع الایلة همزه نك ولامك فتحیله بودخی وجع معناسنه در یقال اخذه الالم والایلة ای الوجع وحركت وجنبش معناسنه در یقال مابه ایلة ای حركة وسس معناسنه در تقول سمعت ایلته ای صوته الالم كتف وزننده دردناك آدمه دینور یقال رجل الم ای وجع التألم تفعل وزننده دردناك اولمق معناسنه در یقال تألم الرجل اذا توجع الایلام همزه نك كسریله دردناك ایلمك معناسنه در یقال آلمه ایلاما اذا اوجعه الالیم امیر وزننده آجیدوب آغریدن نسنه یه دینور یقال ضرب الیم ای مولم و بو سمیع ومسمع كبیدر وایجاع وایلامی نهایت درجه یه بالغ اولان اشكنجه وعذابه دینور یقال عذاب الیم اذا بلغ ایجاعه غایة البلوغ الألومة همزه نك فتحیله خست ولؤم ودنائت معناسنه در یقال به الومة ای لؤم وخسة و برموضع آدیدر الامّ همزه نك فتحی ومیمك تشدیدیله قصد وآهنك ایلمك معناسنه در یقال امّه امّا من الباب الاول اذا قصده وباشی دماغه وارنجه یارمق معناسنه در یقال امّ فلانا اذا اصاب امّ رأسه الایتمام افتعال وزننده بودخی قصد ایلمك معناسنه در یقال ائتم شیئا اذا قصده واقتدا ایلمك معناسنه در یقال ایتم به اذا اقتدی ویقال ایتمی به علی البدل یعنی شده یی استثقال ایله یایه ابدال ایدوب ایتمی دخی دیرلر التأمیم تفعیل وزننده والتأمم تفعل وزننده بونلرده قصد ایلمك معناسنه در یقال امّمه وتأمّمه اذا قصده و بونلرده همزه یی یایه ابدال ایله یممه وتیممه دخی دیرلر وتیمم توضؤ بالتراب معناسنه مستعمل اولور كه عرف شرعیدر قصد معناسندن مأخوذدر یقال تیمم التراب اذا توضأ به بونكده اصلی تأمم ایدی همزه یایه ابدال اولندی وتأمم اناالق ایدنمك معناسنه در یقال تأمم فلانة اذا اتخذها امّا المئمّ میمك كسری وهمزه نك فتحیله استاذرهبره دینور یقال هو مئمّ ای دلیل هاد وداتما اوكجه ایلروده كیدن اركك دوه یه دینور كه سائرلری اكا او یوب اردنجه كیدرلر پیشاهنك تعبیر اولنور مؤنثی مئمه درهایله الامّة همزه نك كسریله حالت معناسنه در یقال له امّة حسنة ای حالة و بوراده حالتدن بناء نوع اولمق محتملدر امامت ماده سندن وامّه مذهب ودین معناسنه كلور همزه نك ضمیله ده لغتدر ونعمت معناسنه در وشان وهیئت معناسنه در ودیرلك خوشلغنه دینور یقال به امّة ای غضارة عیش وسنت وعادت معناسنه در بونده هانك ضمیله ده جائزدر وطریقه وروش واسلوب معناسنه در یقال له امّة معتدلة ای طریقة وامامق معناسنه در امامت كبی وامامه اویمغه دینور یقال صلی بالامّة ای بالایتمام بالامام الامّة همزه نك ضمیله انواع خیری جامع اولان آدمه دینور جماعت كثیره مقامنده در قال الشارح و به فسر قوله تعالی انّ ابراهیم كان امّة الایة وهو الرجل الجامع للخیر وامام ومقتدایه دینور یقال هو امّتهم ای امامهم وكندیلره پیغمبر كوندریلان جماعته دینور كرك ایمان ایلسونلر كه امّت اجابت اطلاق اولنور كرك ایمان ایلمسونلر كه امّت دعوت اطلاق اولنور وهر قبیله دن برطائفه وجماعته دینور وهر حیوان جنسنه دینور قال الشارح وفی الحدیث لولا ان الكلاب امّة من الامم لامرت بقتلها وشول آدمه دینور كه سائر ادیانه مخالف دین حق اوزره اوله ووقت وحین معناسنه در وقد وقامت معناسنه در و یوزه دینور وجه معناسنه وفرح ونشاط معناسنه در وطاعت وانقیاد معناسنه در وعالم ودانایه دینور یقال هو امّة ای عالم وامّة الوجه یوزك بیوك وطولغون یرینه اطلاق اولنور كه حسن وجمال علامتنك محلیدر وامّة الطریق كذلك یولك اولو یرینه اطلاق اولنور یقال ذهبوا من امّة الطریق ای معظمه وامّة الرجل برآدمك قوم وجماعتنه اطلاق اولنور وامّة الله حضرت خالق لایزالك مخلوقندن عبارتدر الامّ همزه نك ضمیله بودخی هر قبیله دن بركروهه دینور وحیواندن هر جنسه دینور وآنایه دینور فارسیده مادر دیرلر بونده همزه نك كسریله ده جائزدر یقال له امّ خبیرة ای والدة و بونده امّة دخی دینور هایله وامهه دخی دینور جمعلری امّات وامّهات كلور علی قول امّهات ذوی العقوله وامّات بهایمه مخصوصدر پس بونده درت لغت اولور امّ كه همزه نك ضمیله در وامّ در همزه نك كسریله وامّه در هایله وامّهه در ایكی هایله شارح دیر كه اهل تحقیق قولی اوزره امّه وامّهه لغت مخصوصه لردر امّ لفظنك اصلی كذلك امّهه در هاء مزیددر كلدر انتهی وامّ لفظی اب كلمه سنه تغلیب ایدوب هما امّان دیرز هما ابواه معناسنه وعند البعض بوندن مراد والده ایله خاله در یقال هما امّاك ای امّك وخالتك شارح دیر كه قول اوّله كوره اصل معناسندن مأخوذ اولمغله خلاف قیاس مؤنث مذكره تغلیب اولندی وامّ برآدمك یاشلو ومسنه اولان زوجه سنه اطلاق اولنور و برآدمك مسكن ومأواسنه اطلاق اولنور و برقوم وجماعتك خدمتكارنه دینور یقال هو امّ القوم ای خادمهم وهر نسنه نك اصل وعمادنه دینور یقال هو امّه ای اصله وعماده وامّ القوم برجماعتك باشبوغنه وسركارنه اطلاق اولنور یقال هذا امّ القوم ای رئیسهم وامّ القرآن سورهٔ فاتحه در علی قول شرایع واحكام وفرایض آیتلرندن هر آیت محكمه یه اطلاق اولنور تقول قرأت امّ القرآن ای الفاتحة او كل آیة محكمة من آیات الشرایع والاحكام والفرائض امّ النجوم

كهكشان فلكدر یقال ما اشبه مجلسك بامّ النجوم وهی المجرة امّ الرأس دماغدر علی قول دماغ اوزره اولان انجه زاردن عبارتدر یقال بلغت الشجة امّ الرأس ای الدماغ او الجلدة الرقیقة التی علیها كتب تشریحده بیان اولندیغی اوزره دماغ ایكی زار ایله محصندر بریسی باش چناغنه مماسدر شویله كه درزلرینه مخالطدر ثانی بونك آلتنده در ونرم ولطیفدر كرچه دماغه مماس دكلدر لكن غلیان غیظ وغضب وقتنده دماغ قالقوب اكا طوقنمق صورتنده اولور ایشته بو زاره امّ رأس وامّ دماغ دیرلر امّ الرمح بیراغه اطلاق اولنور یقال تجمعوا تحت امّ الرمح ای اللواء امّ التنایف تای فوقیه مفتوحه ایله بیابانك كبیه سیدر مفازه معناسنه شارح دیر كه بونك مفردی تنوفه در امّهات سائره ده اشد المفاوز واشقها عبارتیله تفسیردر امّ البیض دیشی دوه قوشنك كنیه سیدر وامّ مطلقا شول شیئه اطلاق اولنور كه اصل كبی سمتنده اولان نسنه لر اكا منضم ومرجع اوله اقطار دائره نك مركزی اولان نقطه كبی امّ القری مكهٔ مكرمه در كرهٔ ارضك علی مازعموا وسطی اولدیغنه مبنی در یاخود اهل اسلامك قبله ومقصدلری اولوب یاخود قرای سائره دن قدر وشانی عظیم اولمغله اطلاق اولندی امّ الكتاب اصل كتاب یاخود لوح محفوظ مراددر یاخود سورهٔ فاتحه در یاخود مجموع قرآن كریم مراددر مترجم دیر كه بوراده اواللوح لفظنده غالبا او عنوانی قلم ناسخ طغیانیدر صواب اولان واو ایله اولمقدر كه اصل كلمه سنی عطف تفسیردر نته كه بیضاوی امّ الكتاب ای اللوح المحفوظ فانه اصل الكتب السماویة عبارتیله بیان ایلمشدر وعربلرك ویلمه قوللری ویل ماده سنده بیان اولندی ولا امّ لك قوللری ذم وقدح معرضنده مستعملدر كه مخاطبك لقیط اولدیغندن كنایه ایدرلر وكاهجه مدح مقامنده دخی استعمال اولنور كه نسوان مقوله سی ناقصاتدن بویله كامل ظهوری محال كبی برمعنادر دیمك دقیقه سیله تعجب اولنور الاموة همزه نك ضمیله والده اولمق معناسنه در یقال امّت فلانة اموة ای صارت امّا ویقال ماكنت امّا فامّمت اموة من الباب الرابع ای صرت امّا الاستیمام آناالق ایدنمك معناسنه در یقال استأمّها اذا اتخذها امّا الامیم امیر وزننده والمأموم باشی امّ رأسه وارنجه قدر یارلمش آدمه دینور یقال رجل امیم ومأموم ای اصابته الشجة الی امّ رأسه وامیم قد وقامتی خوب وموزون آدمه دینور ومأموم شول دوه یه دینور كه اورمقدن یاخود یاغر اولمقدن ناشی صرتنك تویلری كتمش اوله وطیّ قبیله سندن بر رجل اسمیدر الآمّة همزه نك مدی ومیمك شده سیله والمأمومة شول باش یاریغنه دینور كه امّ رأسه قدر وارمش اوله یقال شجة آمّة ومأمومة ای بلغت امّ الرأس الامیمة جهینه وزننده كندولر ایله باش یاریلور اولان طاشلره دینور وامّ كلمه سندن مصغر اولور ودموربجی چكیجكنه دینور یقال ضربه بالامیمة بمطرقة الحداد واون ایكی صحابیه خاتون اسمیدر وابوامیمة الجشمی یاخود جعدی اصحابدندر المأموم باشی امّ رأسه وارنجه یارلمش آدمه دینور وصرتنك تویلری اورمقدن یاخود یاغر اولمقدن ناشی زائل اولمش اركك دوه یه دینور وطیّ قبیله سندن بر رجل اسمیدر الامّی همزه نك ضمیله والامّان رمّان وزننده یاز و یازمق بیلمیان آدمه دینور علی قول شول آدمه دینور كه اصلا اوقیوب یازمغی تعلیم وتعلم ایلمیان طائفه ایچره نشئت ایلمكله آنلر كبی اوقیوب یازمقدن و یازویی واوقومغی بیلمكدن بی بهره اولوب واول جبلت اوزره نشو ونما بولمش اوله یقال هو امّی وامّان وهو من لایكتب او من علی خلقة الامّة لم یتعلم الكتاب وهو باق علی جبلته شارح دیر كه بوراده امّان كلمه سنك اصلی امّانی ایدی الف ونون تغییر نسب ایچوندر وتخفیفا یاء محذوفدر وعلی خلقة الامّة قولنده امّة كلمه سندن مراد قوم وجماعت عربدر زیرا آنلر علم وكتابتدن بی بهره ایدیلر ووالده مراد اولدیغنه كوره والده سندن تولدی خلقت اوزره دیمكدر كه اولمقوله افعال واوضاعدن عاری اولور یاخود آناسنك خلقتی اوزره در كه نسوان قسمی درس وكتابتدن بی بهره اولورلر و بو وصف مفخر عالم صلی الله علیه وسلم حقنده فضیلت جلیه در بلا تعلم علوم اولین وآخرینی جامع وكلمات مكتوبه یی وكتابی عالم اولمسی معجزهٔ كبرادر مترجم دیر كه بركسنه نك علما وتعلیما كندیلری اوزره فضل وتفوقی نقیصه سندن مصون اولمسی دخی فضائل مذكوره دندر انتهی وامّی اصلا سوز بیلمزغبی وعاجز وناتراش ونامؤدب كسیه اطلاق اولنور یقال رجل امّی ای غبی جلف جاف قلیل الكلام الامام سحاب وزننده اوكه دینور كه فارسیده پیش دیرلر قدّام لفظی كبی جهات سته دندر وراء نقیضیدر اسم اولور وظرف اولور و بو مؤنثدر بعضا مذكر اولور وقولهم امامك بالنصب كلمة تحذیر یعنی اوكه باق واوككدن بصیرت اوزره اول امامه ثمامه وزننده اوچیوز مهاردوه یه اطلاق اولنور كه اسمدر یقال اعطاه امامة ای ثلاثمائة من الابل شارح دیر كه نته كه هنیده یوز دوه یه اسمدر انتهی وامامه بنت قشیر و بنت حارث و بنت العاص و بنت قریبه صحابیه لردر و ابوامامة الانصاری

وابو امامة بن سهل بن حنيفه وابن سعيد وابن ثعلبه وابن عجلان اصحابدندر وابو امامة بن سهل بن حنيفه محمد تيندن عبدالرحمن الامامى منسو بدرز يرا آنك اولادندندر اَمّا همزه نك فتحى وميمك تشديديله حرف شرطدر جوابنده فاء لازمدر كقوله تعالى فامّا الذين آمنوا فيعلمون انه الحق من ربهم الايه وكاه اولور كه ميم اولاسنى استثقالا للتضعيف ياى تحتيه يه ابدال ايدوب ايما ديرلر كقول عمرو بن ابى ربيعة رأت رجلا ايما اذا الشمس عارضت * فيضحى واما بالعشى فيخصر * واما كلمه سى تفصيل ايچون اولور كه غالب احوالى بودر ومنه قوله تعالى اما السفينة فكانت لمساكين الاية و كقوله تعالى واما الغلام فكان ابواه الايه وقوله تعالى واما الجدار فكان لغلامين الاية وتاكيد ايچون اولور كقولك اما زيد فذاهب اذا اردت انه ذاهب لا محالة وانه منه عزيمة اِمّا همزه نك كسريله شرط معناسنه مستعملدر كه كلم مجازاتدن اولور بو صورتده اصلى ان وما اولوب تركيب واد غامله اما اولدى و بعضا همزه سى مفتوح و بعضا ميم اولاسى يايه قلب اولنور كقول الشاعر * ياليتما امنا شالت نعامتها * ايما الى جنة ايما الى نار * وكاه ولور كه احد جزئيى اولان ما كلمه سى حذف اولنور كقول الشاعر سقته الرواعد من صيف * وان من خريف فلن يعدما * اى اما من صيف واما من خريف واما كلمه سى بش معنايه دلالت ايدر اول شك وترديد ايچون اولور كقوله جانى اما زيد واما عمرو اذا لم يعلم الجائى منهما ثانى ابهام ايچون اولور كقوله تعالى اما يعذبهم واما يتوب عليهم ثالث ايكى نسنه بيننده تخيير ايچون اولور كه ايكيسنى جمع جائز دكلدر كقوله تعالى اما ان تعذب واما ان تتخذ فيهم حسنا رابع اباحه ايچون اولور كه جمعى جائز دكلدر كقولك تعلم اما فقها واما نحوا بو معنايه ورودنده نحاتدن برجماعت نزاع ايلديلر خامس تفصيل ايچون اولور كقوله تعالى اما شاكرا واما كفورا الامّ فتحتينله يقينلق معناسنه در يقال بينهما امم اى قرب وقولاى ويسير نسنه يه دينور يقول ماطلبت الاشيئا امما اى يسيرا و بللو وعيان شيئه دينور يقال امره امم اى بين وقصد ووسط معناسنه در كه اعتدالدن عبارتدر يقال ماركب الاامما اى قصدا وسطا المؤام ميمك ضمى والفك مديله كه مفاعله دندر بودخى بللو وآشكار ايشه دينور واو يغون وموافق معناسنه در يقال هو مؤام له اى موافق الامّ همزه نك فتحيله والامام كتاب وزننده والامامة كتابه وزننده ناسه تقدم ايلمك يعنى اوكلرينه كچمك معناسنه در يقال امّهم وامّ بهم اما واماما وامامة من الباب الاول اذا تقدمهم وامامه اسم مصدر اولور اماملق معناسنه كه عرف شرعده اهل نمازه مقتدا اولمقدن عبارتدر ومنه قول الفقهاء و يكره امامة الفاسق اى تقدمه اماما مولفك وهى الامامة قولنده ضمير عادتى اوزره فعله يه راجعدر كه اسم مصدرى امامه ديمكدر پس ترجمه ده امامه لفظى سائر بعض اصولدن مأخوذدر انلرده هم مصدر وهم اسم اوله رق مرسومدر اشتراك صورتنده مؤلفك وهى قولنده واو عاطفه يه حمل اولنور فلينظر الامام كتاب وزننده شول آدمه دينور كه كندينسه ائتمام واقتدا اولنه كرك رئيس اولسون وكرك اولمسون جمعى مفردينك لفظى اوزره امام در و بو عدل كلمه سنك حد ووجهى اوزره دكلدر زيرا بونك تثنيه سنده امامان ديديلر بلكه تقديرا جمع مكسرنده مفردى كبى امام دينور وشاذ اوله رق جمعى ايمه كلور همزه نك فتحى و يانك كسريله كه همزه ثانيه يايه مبدلدر وائمه كلور همزه ايله كه اصلى اوزره در مترجم دير كه عدل كلمه سى اسم جمع اولور ومصدر اولور ومبالغة وصف بالمصدر اولور بو صورتله مؤنث وتثنيه وجمعى مساويدر وكاهجه وصف مجراسنه جارى اولمغله مؤنثنده عدله وتثنيه سنده عدلان دينور پس مؤلفك حد عدل اوزره دكلدر ديديكى صورت اولايه كوره اولور كه مصدريت بالكليه زائل اولميان صورتدر چنبكى اما مصدريت طرفى اعتبار اولنيوب خصم كلمه سى قبيلندن يعنى وصفيتى معتبر اولديغى حينده تثنيه و جمعى وتانيثى صحيحدر حتى مؤنثنده امامه دينور واشبو امام لفظى فى الاصل مصدر اولوب بعده اسم اولمشدر انكچون تثنيه سنده امامان وجمعنده امام دينور مفردى اوزره دلاص وهجان وفلك كبى بلكه ائمه دخى كلور كه اصلى اءممه ايدى و يايه قلبله ايمه دخى دينور والحاصل مؤلفك ايكى ماده ده سرد ايلديكى كلامدن منفهم اولديغى اوزره عدل كلمه سى اوچ صورتى متضمندر كه اسم جمع ومصدر ووصف اولمقدر وامام كلمه سى دخى اوچ صورتى متضمندر مصدر ووصف واسم اولمقدر هر برينك مقتضاسى اجرا اولنور بو جهتله امام عدل حدندن خارجدر و بعض اصولدن نقل وتصريحله بو مبحث عدل ماده سنده زياده جه اشباع اولندى انتهى وامام معمارلرك چرپى ايپى ديدكلرى ايپه دينور كه بنايى آنكله تسويه ايدرلر يقال سوّى المعمار بنائه بالامام اى بالخيط الذى يمد على البناء فيبنى ويوله اطلاق اولنور تقول اخذت اماما مستقيما اى طريقا و برايشك دائما اوزرينه اولوب اصلاح وتنظيمنه تقيد واهتمام ومداومت ايدن آدمه اطلاق اولنور يقال هو امام ذلك الامر اى قيمه مصلحه وقرأن كريمه

مطلب

اطلاق اولنور واسوه انام نبى همام عليه الصلوة والسلام حضرتلرينه اطلاق اولنور وخليفه يه اطلاق اولنور كه امام المسلمين دريقال هو امام اى خليفة ولشكرك باشبوغنه اطلاق اولنور يقال هو امام الجند اى قائدهم واطفال مكتبك يوميه تعلم ايلدكلرى سبقلرينه ودرس حصه لرينه اطلاق اولنور و برنسنه نك قالب واندازه سنه اطلاق اولنور كه آنك اوسنه رسم وتقويم اولنور ودليل ورهبره دينور ودوه لرك اوكنجه طرب وتغنى ايدن خوانده يه دينور كه دوه لر آنك نغمه سنه روان اولورلر حادى معناسنه در وقبله جانبنه دينور تقول توجهت الامام اى تلقاء القبلة و يايك كريشنه دينور وتر معناسنه وكاركير بنالرده بنانك مدار تسويه سى اولان اغاجه دينور وامام كلمه سى آم لفظندن كه مدايله در جمع اولور صاحب وصحاب كبى قاصد معناسنه در ومحمد بن عبدالجبار ومحمد بن اسمعيل البسطامى ميان محدثلردر الايم فتحتينله والاوم واوايله افعل تفضيلدر درامامت خصوصنده احسن وافضل ديمكدر ميم ياء وواوه مبدله در يقال هذا ايم منه واوم اى احسن امامة امْ همزه مفتوحه ايله معناى استفهامده حرف عطفدر و بعضا بل معناسنه اولور كه اضراب ايچون اولور والف استفهام معناسنه اولور كقولك ام عندك غداء حاضر وكاه اولور كه هل كلمه سى اوزره داخل اولور تقول ام هل عندك عمرو وكاهجه زائد اولور الانام سحاب وزننده والآنام ساباط وزننده والانيم امير وزننده جمله مخلوقه دينور على قول جن وانس ياخود يرويزنده اولان مخلوقك مجموعنه دينور كه سماوى يه اطلاق اولنمز قال فى الاساس لور زقنا الله عدل سلطانه لانام انامه فى ظل امانه الاوام غراب وزننده صوسزلغه دينور على قول صوسزلق حرارتنه دينور يقال فى جوفه اوام اى عطش اوحرّ عطش وتوتونه دينور دخان معناسنه وباش دونمسنه دينور كه اكثرى صفرادن تحدث ايدر تقول اخذنى الاوام اى دوار الرأس وكريشه دينور وتر معناسنه وصوسزلقدن اولان فريادة دينور تقول سمعت اوامه اى ضجته من العطش الاوم نوم وزننده صوسزلقدن درون يانمق معناسنه در يقال آم الرجل يؤوم اوما اذا اشتدّ حرّ عطشه وتوتسى ويرمك معناسنه در يقال آم النحل وعليها اذا دخن عليها لتخرج من الخليه وصوسزلقدن فرياد ايلمك معناسنه در يقال آم من العطش اذا ضج و برنسنه يى محافظه ايدوب امورنه رعايت واهتمام ايلمك معناسنه در يقال آمه اذا ساسه الايام كتاب وزننده اوم معنالرينه مصدردر وتوتونه دينور دخان معناسنه جمعى ايم كلور كتب وزننده المؤوّم معظم وزننده بيوك باشلو على قول چركين باشلو انسان وحيوانه دينور يقال رجل وفرس مؤوّم اى العظيم الرأس اوالمشوه التأويم تفعيل وزننده صوصاتمق معناسنه در يقال اوّمه اذا عطشه الامة قامه وزننده اجوزلق و بوللق معناسنه در يقال بالعام آمة اى خصب وعيب ونقيصه يه دينور يقال مابه آمة اى عيب و يكى طوغان طفلك كوبكنه ياپشوب بيله جه چقان شيئه دينور كه بغرسق كبى برنسنه در على قول طوغدقده چوجغى صاردقلرى بزمقوله سنه دينور ياخود چوجقله بيله جه چقان فضله يه دينور آآم نام وزننده بربلده آديدر ثياب آميه اكا منسوبدر وجزيرهٔ ابن عمرده برقريه آديدر الاوم صرد وزننده بغايت معظم ومهول كيجه لره دينور يقال ليال اوم اى منكرة الايم كيس وزننده زوجى اولميان خاتونه دينور كرك بكر وكرك ثيب اولسون يقال امرأة ايم اى لازوج لها بكرا اوثيبا شارح دير كه ايمه دخى منقولدر هايله انتهى بونك جمعى ايايم كلور واياى كلور يتامى وزننده واتيم زوجه سى اولميان ارة دخى دينور يقال رجل ايّم اى لا امرأة له مصباحك بيانه كوره رجل دخى كرك مقدمدن تزوج ايلسون وكرك ايلمسون واياى كلمه سنك اصلى ايائم ايدى وايم حرة اولان خاتونه دينور كه امه مقابليدر يقال امرأة ايّم اى حرّة وبرآدمك قزى وهمشيره سى وخاله سى كبى قريب خصمنه دينور وحمى ضربه نام محلده برطاغك آديدر وآق ولونى لطيف يلانه دينور على قول مطلقا يلانه دينور حيه معناسنه الايم همزه نك فتحيله والايوم قعود وزننده والايمة همزه نك فتحيله والايمة همزه نك كسريله خاتون ارسزقالمق معناسنه در يقال آمت المرأة ايما وايوما وايمة وايمة من الباب الثانى اذا اقامت لاتتزوج بكرا اوثيبا وعربلر بددعا معرضنده ماله آم وعام ديرلر ايكبسيده ماضى صيغه سيله در وما كلمه سى موصوله در هلكت امرأته وماشيته حتى يئيم ويعيم معناسنه كه هم زوجه سى وهم صاغيلور مواشيسى هلاك اولوب عورتسز وسودسز اوله رق پريشان حال قالسون ديمكدر الآمة اعامه وزننده ايم اولان خاتونى تزوج ايلمك معناسنه در تقول امت الايم اثامة اى تزوجتها ايما بعض نسخه ده ائتمتها عنوانيله مرسوم اولمغله مصدرى ائتيام اولور افتعال وزننده و بو نسخه اولكيدن ارجحدر وائتمتها كلمه سنك اصلى ائتيمتها ايدى ياء حذف اولندى الايمان سكران وزننده زوجه سى وفات ايلمش آدمه دينور يقال رجل ايمان عيمان اى هلكت امرأته وماشيته يعنى زوجه سى ومواشيسى هلاك اولمغله زوجه يه وسوده محتاجدر الايمى سكرى وزننده زوجى وفات ايدن عورته دينور كه

زوجه محتاجدر ایمان کلمه‌سنك مؤنثیدر یقال امرأة ایمی عیمی ای هلك زوجه وماشبته   المأیمة   مرحله وزننده
خاتونی ارسز قومغه باعث اولان شیئه دینور یقال الحرب مأیمة للنساء ای تقتل الرجال فتدع النساء بلا ازواج
التأیم   تفعل وزننده برآدم مدت مدیده تأهل ایتمیوب ارکن قالمق معناسنه‌در یقال تأیم الرجل اذا مکث زمانا
لم یتزوج   التأییم   تفعیل وزننده برآدمی جفتسز قومق معناسنه‌در ار اولسون وعورت اولسون یقال ایمه الله تعالی
ای جعله ایما   الایم   همزه‌نك کسریله بودخی آق ولونی لطیف یلانه یاخود مطلقا یلانه دینور جمعی ایوم کلور
الآمة   هامه وزننده عیب معناسنه‌در یقال مابه آمة ای عیب   ووضع وانحطاط معناسنه‌در یقال فی ذلك آمة علینا
ای نقص وغضاضة یعنی وضع وانحطاط القدر   بنوایام   کذاب وزننده عربدن بر بطن‌در   المؤیمة   محسنه
وزننده مالدار اولوب ارسز اولان خاتونه دینور یقال امرأة مؤیمة ای موسرة ولازوج لها   الایام   غراب
وزننده   والایام   کتاب وزننده دوه قسمنه مخصوص برمرض اسمیدر   وایام کتاب وزننده دخانه دینور وزید بن
الحارث والعلاء بن عبد الکریم الایامیان محدثلردر   شارحك بیاننه کوره ایام نام قبیله‌یه منسوبلردر وایام مصدر
اولور اوم کبی بال آریسنه توتسی ویرمك معناسنه یقال آم النحل ایاما من الباب الاول اذا دخن علیها لیشتار العسل
وعربلرك ایم الله قوللری که قسمدر یمن ماده‌سنده در   فصـــل البـاء   الابنم   سفرجل وزننده تثلیث
قربنده برموضعدر ینیم دخی دیرلر یاء تحتیه ایله   البتم   بانك ضمی وتانك سکونیله   والبتم   فتحتینله   والبتم   زمج
وزننده فرغانه قضاسنده برناحیه یابرحصن یاخود برجبل آدیدر   البجم   رجم وزننده   والبجوم   هجوم وزننده
عجز سببیله یاخود برنسنه‌دن قورقمقدن یامهابتدن تلاشی ایسم اولمق معناسنه‌در یقال بجم الرجل بجما وبجوما
من الباب الثانی اذا سکت من عی اوفزع اوهیبة   واویالنوب کیجکمك معناسنه‌در یقال بجم الرجل اذا ابطأ
ومنقبض اولمق معناسنه‌در یقال بجم الرجل اذا انقبض   التبجیم   تفعیل وزننده بجم ایله ایکی معنای اخیرده
مرادفدر وبرنسنه‌یه دقت ایله نظر ایلمك معناسنه‌در یقال بجم النظر اذا حدق   البجارم   بانك فتحی ورانك
کسریله آفات ودواهی معناسنه‌در یقال رماه الله بالبجارم ای بالدواهی   البحوم   حای مهمله ایله جعفر
وزننده صوبی فراوان کوله دینور یقال غدیر بحوم ای کثیر الماء   بخذم   خاء وذال معجمتین ایله جعفر وزننده
بررجل اسمیدر   البذم   بانك ضمی وذال معجمه‌نك سکونیله فکر متین ورأی وحزم معناسنه‌در یقال رجل
ذوبذم ای رأی وحزم   ونفس وذات معناسنه‌در وکثافت معناسنه‌در یقال به بذم ای کثافة   وچالاکلك
جلادت معناسنه‌در یقال هو ذو بذم ای جلد   وسمیزلکه دینور یقال به بذم ای سمن   وتحمیل اولنان تکالیف
وعارضاتی احتمال ایدن صبر وثبات وتحمله دینور   ووزن وقوت معناسنه‌در   البیذمان   بانك فتحی
وذالك ضمیله براونك اسمیدر   البذیم   امیر وزننده زورمند آدمه دینور یقال رجل بذیم ای قوی   وبدرایحه‌لو
آغزه دینور یقال فم بذیم ای المتغیر الرایحة   وعند الغضب دماغی متغیر اولمیوب کماکان عاقل وهشیار اولان
آدمه دینور که اول وقتده خبط ایلمیوب نفسنی نابجا وضع وحرکتدن ضبط وحفظ ایدن حوصله‌دار آدمدن عبارتدر
یقال رجل بذیم ای عاقل عند الغضب   البذیمة   ها ایله بذیم ایله معناسی اخیرده مرادفدر وبذیمه جابر بن سمره‌نك
عتقاسندندر وابو عبد الله بن بذیمه اتباع تابعیندندر   البذامة   کرامه وزننده برآدم غضب هنکامنده
خبط وخطا ایلمیوب تمکینلو عاقل ومتبصر اولمق معناسنه‌در یقال بذم الرجل بذامة من الباب الخامس اذا کان
بذیما   الابذام   همزه‌نك کسریله ناقه‌نك کوسنکندن فرجی شیشوب قبارمق معناسنه‌در یقال ابذمت الناقة
اذا ورم حیاؤها من شدة الضبعة   المبذم   منبر وزننده توانا اولان ناقه‌یه دینور یقال ناقة مبذم ای قویة   باذام
بادام فارسی معربیدر که میوهٔ معروفدر عربیده لوز دینور بونکله بعض کسه‌لر تسمیه اولندی از جمله باذام
ابو صالح که عتیق امهانی درمفسر ومحدثدر امام علی حضرتلرندن وسیده‌سی امهانی جانبندن روایت ایلدی
لکن ضعیفدر وباذام عجمه وعلمیتله غیر منصرفدر   البرم   فتحتینله شول لئیم کسیه دینور که بخل ولامتدن
قمارجیلر ایله برابر قماره کیرمز اوله یقال رجل برم ای لایدخل مع القوم فی المیسر بخلا ومنه المثل* ابرما قرونا
ای ثقیلا ویأکل مع ذلك تمرتین تمرتین* یعنی داخل مجلس اولمیوب ثقیل وناتراش اولدیغندن بشقه خرمایی
ایکیشر ایکیشر می اکل ایدر وبرم کلمه‌سنك جمعی ابرام کلور وبرم مصدر اولور برنسنه‌دن بیقوب اوصانمق معناسنه
یقال برم به برما من الباب الرابع اذا سئم وضجر   وبرم ایری مبشه اغاجنك یمشنه دینور وهنوز داری باشی قدر اولمش
خرده اوزم قورغنه دینور یقال بدا البرم ای حب العنب اذا کان مثل رؤس الذر   وطاغ قلاغنه دینور مفردی برمه‌در
وبرناقه‌نك اسمیدر   ومسواك اغاجلرینه دینور کذلك مفردی برمه‌در شارح تمرارك ایله بیان ایلمشدر وذوب اولنمش

رواق سرمه‌یه دینور یقال صب فی اذنه البرم ای الکحل المذاب   الابرام   همزه‌نك کسریله اصمه‌نك قورقلری
داری باشی قدر اولمق معناسنه‌در یقال ابرم الکرم اذا صار حبه مثل رؤس الذر   وایپی ایکی قات ایدوب بوکك
معناسنه‌در یقال ابرم الحبل اذا جعله طاقین ثم فتله   وبرآدمه برنسنه ضمننده ثقلت ویره‌رك ملول ایدوب
اوصاندرمق معناسنه‌در یقال ابرمه فبرم ای امله فمل   وبرایشی محکم واستوار قلمق معناسنه‌در یقال ابرم الامر
اذا احکمه   البرام   کتاب وزننده بودخی برمه‌نك جمعیدر که مسواك اغاجیدر   التبرم   تفعل وزننده برنسنه‌دن
ملالت کلوب اوصانمق معناسنه‌در یقال تبرم منه اذا امل   المبارم   مکارم وزننده ایپلك بوکجك ایکلره دینور
مفردی مبرم درمنبر وزننده   المبرم   محسن وزننده برم یعنی ایری مبشه اغاجی یمشنی دیروب دیوشورن آدمه دینور
وبرمه دیدکلری چوملك پیان علی قول طاغلردن اول چوملك طاشلرنی قطع ایدن آدمه دینور یقال رجل مبرم
ای صانع البرمة اوهو من یقتلع حجارتها من الجبال   وثقیل وکرانجان کسیه اطلاق اولنور کویا که همدملرینك
وجودلرنی قلع وقمع ایدر یقال رجل مبرم ای ثقیل   ودائما بیهوده وبیمعنی افسانه کوی اولان کسیه اطلاق اولنور
یقال هو مبرم ای غث الحدیث   البرم   بانك فتحیله بودخی برایشی محکم ومتین ایلمك معناسنه‌در یقال برم الامر برما
من الباب الاول اذا احکمه   وبرکسه برماده ضمننده سرد ایده‌جك دلیل وبرهان ایرادنه قصد ونیت ایلمشیکن
احضارندن عاجز اولمق معناسنه مستعملدر کویا که اندن ملالت کلمکله ترك ایلمش کبی اولور یقال برم بحجته برما
من الباب الرابع اذا لم یتوجه لها فلم یحضره   البریم   امیر وزننده صباح وقتنه دینور یقال جاءنی فی البریم ای فی الصبح   وقیطان
تعبیر اولنان خیطه دینور که آق وقرمزی خیطلردن بوکوب نسوان اعراب آنی بللرینه قوشانورلر وقوللرینه
بغلرلر   ومطلقا قارشق ایکی رنکدن مرکب آلاجه نسنه‌یه دینور   وشول ایپه دینور که آلاجه اولوب نسوان قسمی
آنی جواهر ایله تزیین ایدوب حمائل کبی طاقنورلر یقال جاءت وعلیها بریم وهو خیط للمرأة فیه لونان مزین بجوهر
وسرمه ایله قارشق آقان کوز یاشنه اطلاق اولنور یقال سال من عینه بریم ای دمع مختلط بالاثمد   وقبائل مختلفه‌دن
مجتمع قوم وکروه ناسه اطلاق اولنور یقال جاء بریم من الناس ای لفیف   وعسکره اطلاق اولنور اخلاط ناسدن
مجتمع اولوب یاخود آنده قبائل مختلفه‌نك کونه کون شعار وعلامتلری واقع اولدیغیچون یقال بریم عظیم ای جیش
وحرز وعوذه‌یه دینور که رنکارنك الاجه ایله دیکوب اطفاله تعلیق اولنور   وقیون وکچی قارشق سوری‌یه دینور
ومتهم آدمه دینور یقال هو بریم به ای متهم   ودوه‌نك اوزکجیله قازه جکرینه دینور که طولا قطع اولوب ایپ مقوله‌سی
نسنه ایله بری برینه صاروب پشوررلر اوزکج آق وجکر سیاه اولمغله الاجه لغی باعث تسمیه‌در تقول اشو لنا من بریمها
ای کبدها وسنامها یقدان طولا ویلفان بخیط اوغیره   البرمة   غرفه وزننده طاشدن دوزلمش چوملکه دینورکه
مراد حجر البرام دیدکلری برنوع طاشدن دوزلمش اولاندر جمعی برم کلور بانك ضمیله وبرم کلور صرد وزننده
وبرام کلور جبال وزننده   المبرم   مکرم وزننده ایکی قات بوکلمش ایپلکله طوقنمش ثوبه دینور یقال ثوب مبرم
ای المفتول الغزل طاقین   وبرجنس بزاسمیدر که بوغاصی دیدکلری بزدر طشره مملکتلرده مبروم تعبیر ایدرلر
ایکی قات ایپلکدن نسج اولنور   البیرم   حیدر وزننده عتله معناسنه‌در که دیوار ییقیلرك دیوار یقه جق آلتلریدر
علی قول عتلهٔ نجاره مخصوصدر که دولکرلرك آکی دموری دیدکلریدر فارسیده اسکنه دیرلر   وبیرم اریدلمش
سرمه‌یه دینور کحل مذاب معناسنه   وبرطیل معناسنه‌در که اوزون ویك طاشدر که پلاندز طاشی تعبیر ایدرلر
البرام   غراب وزننده کنه‌یه دینور قراد معناسنه جمعی ابرمه کلور اجوبه وزننده   ابرم   احمد وزننده بربلده آدیدر
یاخود برنبات اسمیدر   برم   بانك ضمیله برموضعدر   برمه   سرمه وزننده بررجل اسمیدر   برام   سحاب وزننده
وبرام قطام وزننده برموضع آدیدر   برثمه   جهینه وزننده اسامی عربدندر   مبرمان   پهلوان وزننده
ابو بکر الازمی اللغوی لقبیدر   برثم   ثای مثلثه ایله قنفذ وزننده عبد الرحمن نام محدثك پدری اسمیدر   البرجمة
قنفذه وزننده پرمقلرك طشره یوزینك بوغوم باشنه علی قول ایچ یوزینك بوغوم باشنه دینور یاخود جمیع
بوغوم باشلرینه دینور کرك ظاهر وکرك باطن اولسون که الك اویناق یرلرینك تکمه‌لری اوله جقدر یاخود پرمق
قلمنك صیرتنه دینور یاخود سلامیانك یعنی پرمقده اولان انجه انجه کمیکلرك اوجلرینه دینورکه آوجی یومدقده
طشره طوغری تومبوب چقار اورته بوغوملرك طشره یوزندن اویناق یرینك عقده‌لری اولور جمعی براجم کلور
بانك فتحیله یقال اصاب برجمه وهو المفصل الظاهر اوالباطن من الاصابع اوهو مفصل الاصابع کلها اوظهور القصب
من الاصابع اورؤس السلامیات التی اذا قبضت کفك نشزت وارتفعت لکن نهایه‌ده من الفطرة غسل البراجم
حدیثی ذیلنده هی العقد التی فی ظهور الاصابع یجتمع فیها الوسخ عبارتیله مفسر اولمغله اکا کوره مطلقا پرمقلرك

بوغوملرینك طبشره یوزنده كی اوینـاق برینك تكمه‌لری اولور كه دریلرنده یوا اولمغله كیر تخلل ایدر وبرجه
قوش قسمنك پنجه‌سنك اورته پرمغینه دینـور كه جوارحده صویه تعبیر اولنور البراجم برجه‌نك جمعیدر
وحنظلة بن مالك تمیم اولادندن برقوم اسمیدر ومنه المثل * انّ الشقی وافد البراجم * اصلی بودر كه عمرو بن هند نام
امیرك بنودارم بن مالك بن حنظله‌دن بركسه برادرنی قتل ایلمكله عمرو آنلردن یوز نفر كسه‌یی احراق بالنـار
ایلمك بابنـده یمین ایلمـكله طقسـان طقوز نفرنه دسترس اولوب احراق ایلـدی بركـون براجم دیدكلری
قوم مزبوردن بركسه اول سمتـدن كذران ایدر كن عمرو اوخلالده ینه بریسنی احراق ایدر اولمغـله مزبورك
مشـامنه‌ات رایحه‌سی كلمكین امیر بریان طبخ ایتدره یورشوندن بزدخی حصه یاب تناول اوله‌لم دیه‌رك واردقده
عمرو اول شخصدن نام وشـانی سؤال ایلمـكله مزبوردخی براجمدن اولد یعنی افاده ایتد كـده همـان اخذ
واحراق ایلمكله یوز نفری تكمیل ایلدی كمال مرتبه حرصندن كندوینی مهلـكه‌یه دوشورن كسه حقنده ضرب اولنور
وهیاج البرجمیّ تابعیندندر وحفص بن عمران ومحمد بن زیاد وسنان بن هـارون وعمرو بن عاصم البرجمیون
محدثلردر بونلرده بانك فتحی لحن وخطـادر البرجمة دحرجه وزنـنـده درشت وغلیظ سوز سویلك معناسـنه‌در
یقـال برجم الكلام اذا اغلظه البرسـام بانك كسریله برعلت اسمیـدر كه عیـاذاً بالله تعالی مبتلا اولنلر مختلّ
الدماغ اولمغله هذیان تكلم ایدر یقـال به برسـام وهی علة یهذی فیهـا مفردات طبیه‌ده مرسوم اولدیغی اوزره برسام
فارسی معربیدر كه بای مفتوحه ایله بر ورم الصدر معنـاسنه‌در خلاصه‌سی ذات الجنب دیدكلری علت انواعندندر
حتی موجز نام كتابده ذات الجنب ویسمی شوصة و برسـام عبارتیله اتحادلری مرسومدر وتذكره صاحبی ومنها ذات
العرض وذات الصدر والبرسام عبارتیله انواعندن اولدیغی تحریر وبیـان ایلمشدر ومؤلفك هذیان سویلردیدیكی
سربسام علتنك وصفیدر كه اول دماغه عارض اولور المبرسم مدحرج وزنـنـده برسام علتنه اوغرامش آدمه دینور
یقال برسم الرجل علی المجهول فهو مبرسم ای به برسـام الابریسم همزه‌نك كسری وسینك فتحی وضمیله ایپكه دینور
حریر معناسـینه علی قول ابریشم فارسی معربیدر بدنی مسخن ومعتدل واكتحـالی بصری مقوّیدر شارح دیر كه
بعضلر ابریسمی بوكلمش ایپكه وقزّی خام ایپكه وحریری مطبوخ اولوب هنوز بوكلمامش اولانه تخصیص ایلدیلر
البرسیم بانك كسریله قرط دیدكلری نبـاتك تخمنه دینـور كه بوغجه‌یه شبیه یـاندن بیوك اولور مؤلف قرط ماده‌سنده
بوغجه‌یه شبیه اولوردیو بیـان ایدوب لـكن مفرداتده بوغجه انواعندن نارسیده سه بركه دیرلر اوج یپراقلو اولـوردیو
مبیندر ومصریلر مطلق بوغجه‌یه برسیم دیرلر وبرسیم قاهرهٔ مصرده برصوقاغك اسمیدر محدثیندن عبد العزیز
البرسیمی اورایه منسوبدر البرشمة شین معجمه ایله دحرجه وزنـنده حزن واندوه اظهـار ایلـك معنـاسنه‌در
علی قول چهره‌یی بورشدرمق معناسـینه‌در كه انفعـال اثریدر یقال برشم الرجل اذا وجم واظهر الحزن او شنج الوجه
وكونا كون بنكلر ایله برنسنه‌یی بنكلیوب نقش ایلمك معنـاسنه‌در چوجغك یوزنی دراودرلو نقطه‌لر ایله وبنكلر ایله نقش
وتزیین ایلدكلری كبی یقـال برشم فیه اذا الوّن فیه النقط الوانا یعنی من النقوش كما یبرشم الصبیّ وبرشمه وبرشـام
دحراج وزنـنده برنسنه‌یه متصل باقوب طورمق یاخود دیكه باقمق معناسـنه‌در یقال برشم الیه برشمة وبرشاما اذا ادام
النظر الیه او احدّه البراشم علابط وزنـنده حدید النظر آدمه دینور البرشم قنفذ وزنـنده بچه‌یه دینور كه عربستان
واناطولی نیسوانلری یوزلرینه طوتـورلر پك كوزل ناتدر یقال جاءت وفی وجههـا برشم ای برقع البرشوم بانك ضمی
وفتحیله بصره‌یه مخصوص برجنس خرما اغاجیدر كه میوه‌سی سـائردن مقدّم ایریشیـور البرصوم عصفور
وزنـنده شیشه مقوله‌سنك اغزلری باغنه دینور البرطام قرطاس وزنـنـده والبراطم علابط وزنـنده اری ویوغری
دوداقلو آدمه دینـور یقـال رجل برطام وبراطم ای الضخم الشفة وبرطـام دوداغه وصف اولـور یقال شفة
برطام ای ضخمة البرطم جعفر وزنـنده تكلمده عجزی اولان آدمه دینـور یقـال رجل برطم ای العیّ اللسان
البرطمة دحرجه وزنـنده پرغضب اولمق معنـاسنه‌در كه كمال غضبدن طلوم كبی شیشوب قبـارمقدر یقال برطم
الرجل اذا انتفخ غضبا او برآدمی پك اویكه‌لندروب طارلتمق معنـاسنه‌در كه متعدی اولور یقال برطم فلانا اذا اغاظه
وكیجه پك مظلم اولمق معناسـنه‌در یقـال برطم اللیل اذا اسودّ التبرطم تدحرج وزنـنـده برسوزدن ناشی طارغنلق
پیدا ایلمك معنـاسنه‌در یقـال تبرطم الرجل اذا تغضب من كلام قاموسده وصحاحده بو عباره ایله مرسوم اولمغله بورسمه
ترجمه اولندی لـكن زمخشری مقدّمة الادبده تبرطم خشم كرفتن بلدندیدن عبارتیله بیـان ایلمـكله اكا كـوره
كومردنوب صومورد نه‌رك طارلمق یاخود طـارغنلقدن كومردنوب صومورد نمق دیمك اولـور اكر بو صواب ایسه
مؤلفك بورسمه تفسیری مسـامحه‌یه مبنی اولور البرعم والبرعوم والبرعمة والبرعومة بارك ضمیله اغاجك هنوز

یاروب چقان یمشنك چچكنك قبجوغنه دینور علی قول هنوز اچلمامش چچكنه دینور كه طومورجق تعبیر اولنور البرعمة
دحرجه وزنـنـده والتبرعم تدحرج وزنـنـده اغاجك برعومی ظهور ایلمك معناسـنه‌در یقـال برعمت الشجرة
وتبرعمت اذا اخرجت برعمتهـا البراعیم بانك فتحیله برموضع اسمیدر علی قول شول قوم سـالره دینـور كه ارالقلرنده
بقول انبـات ایدر حوزه‌لر اوله وبراعیم الجبال طاغلرك سیوری سیوری تپه‌لرینه اطـلاق اولنور البرهمة دحرجه
وزنـنده كوزی قیپوب وقپـاغنی دپرتمیه‌رك برنسنه‌یه متصل باقوب طورمق معناسـنه‌در یقال برهم الیه اذا ادام النظر
الیه فی سكون الطرف وبرهمه اسم اولور برعمة الشجر معناسنه بونده قنفذه وزنـنده دخی جائزدر ابراهیم اسم
اعجمیدر بونده یدی لغت واردر ابراهیم ابراهام ابراهوم هانك ضمیله ابراهم یانی حذفـله وهانك حركات
ثلاثیله ابرهم الفسر هانك فتحیله كه یدی لغت اولور مصغرنده بریه دینـور زبیر وزنـنده همزه‌نك ومیمك طرحیله
علی قول ابیره دینـور سفرجلده سفیرج دیدكلری كبی وعند البعض بریهیم دینور همزه‌سنی زائد توهم ایلمشدر وجمعی
اباره واباریه وابارهه وبراهم وبراهیم وبراهمه وبراه كلور میمسز مؤلفك بصـائرده بیـاننه كوره ابراهیم خلیل
الرحمن علی نبینـا وعلیه السلام حضرتلرینك اسم شـریفیدر لفظ سریانیدر اب ایله راهیم لفظندن مركبدر كه
اب رحیم دیمكدر ارض عراقدن بابل ولایتندن كوثی نام قصبه‌ده تولد ایلدی غوطهٔ دمشق قرالرندن برزه نام قریه‌یه
نسبتی انده متمكن اولدیغنه مبنیدر الابراهیمون اون ایكی نفر اصحـاب كرامدر كه اسملری ابراهیم ایدی البراهمة
برطـائفه‌در كه حق جل وعلا حضرتلرینك پیغمبر ارسـالنی تجویز ایلمزلر یقال هو من البراهمة وهی قوم لایجوّزون
علی الله بعثة الرسل مترجم دیر كه مصبـاحك بیـاننه كوره براهمه هندولرك عباد وزهادنه اطـلاق اولنور مفردی
برهمندر نونی تنوینه مشـابهدر كه نسبتده سـاقط اولوب برهمی دیرلر علی قول بو حكماء هنوددن برهمان نام شخصه
منسوبدر كه توابعنه تمهید قواعد عقـائد ایدن كسـه اوله جقدر بو صورتده نسبتی غیر قیاس اوزره اولور وبونلر
بعثت انبیـایی تجویز ایلمزلر ولحوم حیوانی تحریم ایدرلر ذنوب وعدواندن بری اولان حیواناتی ایلام وتعذیب حكمتدن
خارج ظلمدر دیرلر وبرهانده برهمن هندستـانده مجوس قومنك پاپاسلرینه علم خاص اولمق اوزره مرسومدر وتفصیل
عقـائدلری كتب كلامیه‌ده مبسوطدر الابراهیمی برنوع سیـاه خرمایه دینـور الابراهیمیة اوج قریه آدیدر
بریسی واسط قضـاسنده وبریسی جزیرهٔ ابن عمرده وبریسی نهر عیسی قضـاسنده واقعدر ابو البرهسم سین
مهمله ایله سفرجل وزنـنده عمران بن عثمان الزبیدیّ الشـامیّ كنیه‌سیدر كه قرأت شواذ صاحبیدر البزم زای معجمه
ایله جزم وزنـنـده برنسنه‌یی دیشلرك اوجلریله اصرمق معناسـنه‌در علی قول درت اوك دیشلریله واول دیشلرك
اردنده اولان درت دیش ایله اصرمق معناسنه‌در یقال بزم علیه بزما من الباب الثانی والاول اذا عض بمقدم اسنانه
او بالثنـایا والرباعیات وبراغریوكی بوكنوب اصلا استثقـال ایلمیه‌رك بی محابا حركته مقتدر اولمق معناسـنه‌در
یقـال بزم بالعبء اذا حمله فاستمرّ به وباش برمقله وشهـادت پرمغیله سود صاغمق معناسـنه‌در یقـال بزم النـاقة
اذا حلبهـا بالسبابة والابهـام وبرآدمك اثوابنی قاپوب الـمق معناسنه‌در یقال بزم فلانا ثوبه اذا اسلبه ایاه كما یقال بزّه
ایاه وبرایشده قطعی عزیمت ایلمك معناسنه‌در یقال بزم الامر اذا اصرم علیه ای عزم وغلیظ سوز سویلمك معناسـنه‌در
یقال بزم القول اذا اغلظ وقیرمق معناسنه‌در یقال بزمه اذا كسره ویایك كریشنی سبابه وابهام ایله چكوب صالیورمك
معناسنه‌در یقال بزم وتر القوس اذا اخذه بالسبابة والابهام ثم ارسله المبازمة مفاعله وزنـنده ایشی عزم قطعی ایله كسوب
بچمك معناسنه‌در یقال فلان ذو مبازمة فی الامر ای ذو صریمة البزیم امیر وزنـنده سبزه باغی صاریلان خرما یپراغنه دینور
وچوملك دینده قالان سـاده ات صوینـه دینور وجوهری بزیم لفظنی خیط القلادة ایله یعنی قیطان ایله تفسیر
ایلمكله تصحیف ایلمشدر صواب اولان لغتده واستشهـاد ایلدیكی ایكی بیتده دخی راء مكرره ایله اولمقدر مؤلفك راء
مكرره‌دن مرادی راء مهمله‌در و بو اهل تجوید اطلاقاتندندر زیرا تكریر راء مهمله‌نك صفتیدر الابزام والابزیم
همزه‌لرك كسریله كمر وقولان مقوله سنك اوجلرنده اولان طوقه‌یه دینور كه اكثری دموردن اولور دیلكرا وجلرنی اكا
كچورورلر اصرمق معناسندن مأخوذدر الابزام اكرام وزنـنده برآدمه نسـنه ویرمك معناسـنه‌در یقال ابزمه
الفـا اذا اعطاه ایاه البزمة بانك فتحیله كونده براو یون طعام ایلمك معناسـنه‌در یقال فلان یأكل بزمة ای اكلة
واحدة واتوزدرهم وزنـنه دینور یقال اعطاه بزمة ای وزن ثلاثین درهما الابتزام افتعال وزنـنده كون بكورمك
معناسـنه‌در یقال ابتزم الیوم كذا ای سبق به البسم بانك فتحی وسینك سكونیله آهسـته ولطیف كولمك
معناسـنه‌در كه كندی ایشیده جك قدر كولمكدن عبارتدر صرتمق تعبیر اولنور یقال بسم الرجل بسما من الباب
الثانی وهو اقلّ الضحك واحسنه وبرنسنه‌یی طاتمق معناسـنه‌در تقول ما بسمت فی الشیء ای ما ذقته

الابتسام افتعال وزننده والتبسم تفعل وزننده بونلرده آهسته ونازکانه کولمك معناسنه‌در یقال ابتسم الرجل وتبسم بمعنی بسم الباسم والمبسام محراب وزننده والبسام شدّاد وزننده آکثری تبسم اوزره اولان آدمه دینور المبسم منزل وزننده اوك دیشلره اطلاق اولنور محلّ بسم اولدیغیچون المبسم مقعد وزننده مصدر میمیدر بسم معناسنه بسام شدّاد وزننده وبسامه شدّاده وزننده اسامیدندر واحمد بن محمد الطبسیّ البسامی محدّثدر بسطام بانك کسریله اسماء رجالدندر بسطام بن قیس بن مسعود شیبان قبیله‌سندن برکسه‌در و بسطام ایرانده بر بلده آدیدر بانك فتحیله‌ده زبانزده‌در یاخود فتحی لحن‌در اول بلده‌ده کوزاغریسنه وعارضهٔ عشقه مبتلا اولمش کسنه مرئی اولمامشدر اکر آنلردن بری اول بلده‌یه ورود ایلسه باذنه تعالی افاقت بولور عارف معروف ابو یزید بسطامی ومحدّثیندن عمر ومحمد ابنا محمد وحسین بن عیسی البسطامیون اورایه منسوبلردر وعلی بن احمد بن بسطام البسطامی جدّنه منسوبدر بودخی محدّثدر البشم بانك وشینِ معجمه‌نك فتحیله تخمه وامتلا اولمق معناسنه‌در طشره ترکبسنده ککك آزمق تعبیر اولنور یقال بشم الصبیّ من کثرة اللبن بشما من الباب الرابع اذا اتخم و برنسنه‌دن بیقوب اوصانمق معناسنه مستعملدر یقال بشم منه اذا سئم الابشام همزه‌نك کسریله امتلا ایلمك معناسنه‌در یقال ابشمه الطعام اذا اتخمه البشام سحاب وزننده برخوشبو شجر اسمیدر یپراغی خضاب واللریندن مسواك ایدرلر بوشجر بو اسمله معروفدر حجازیدر عراق ومصرده دخی اولور حالا دهن بلسان مفقود اولمغله آندن حاصل اولان دهنی بلسان یاغی دیو کتوررلر بشامه سحابه وزننده اسامیدندر بشّامة بن العذیر وبشامة بن حزن شاعرلردر البصم بانك ضمی وصادك سکونیله سرچه پرمقله یانده‌کی آدسز پرمغك اوجلرینك آچلدیغی حالده ماببنی اولان مقداره دینورکه باش پرمقله شهادت پرمغنك آچلدیغی حالده مابینی اولان مقداره فتره دینور کذلك سائر پرمقلرك ارالقلرینك دخی اسم مخصوصلری واردر یقال طوله قدر البصم ای مابین طرف الخنصر الی طرف البنصر و یوغونلق غلظت معناسنه‌در یقال رجل اوثوب ذو بصم ای غلیظ البضم بانك ضمی وضادِ معجمه‌نك سکونیله نفس معناسنه‌درکه روح حیوانیدر یقال کریم البضم ای النفس ودانه‌دن هنوز چقوب یومکه بشلامش سنبله‌یه دینور البضم هضم وزننده اکینك دانه‌لری ایریلمك معناسنه‌در یقال بضم الزرع بضما من الباب الاول اذا غلظ حبه وسنبله‌نك دانه‌لری بر مقدارجه ایریلشوب پکشمك معناسنه‌در یقال بضم الحب اذا اشتدّ قلیلا البطم بانك ضمیله وضمتینله حبة الخضراء اسمیدرکه ساقز اغاجنك یمشیدر چتلنبك ومنوش تعبیر اولنور علی قول شجرنه دینور یمشی مسخن و بولی مدر وجماعی مقوّی وسعال ولقوه وکلیه علتلرینه نافع وقوریمش یپراغی اوفادوب الکدن کچوردکدنصکره طلا ایلمك صاچ وصقالی منبت ومحسن‌در البظرم ظای معجمه ایله جعفر وزننده خاتمه دینور یقال فی اصبعه بظرم ای خاتم التبظرم تدحرج وزننده پرمغی یوزکلی احمق و بیغزکسه یوزکلو پرمغنی لاقردی ایتدیکی آدمك لاقردی اثناسنده یوزینه طوغری اشاره وامالة ایده‌رك تکلم ایلمك معناسنه‌در یقال تبظرم الرجل اذا کان احمق وعلیه خاتم فیتکلم و یشیر به فی وجوه الناس شارح دیرکه اول کسنه‌یه بظرمیت دینور زنجبیل وزننده البعیم امیر وزننده بر بتك اسمیدر واغاجدن دوزمه صورته دینور کذلك اغاج یوصه‌سندن دوزلمش صورته دینور بال مومندن دوزلدیکی کبی بوراده من الصبغ نسخه‌لری غلطدر صواب اولان من الصمغ اولمقدر وشول عاجز ومفحم و بی ناطقه کسنه‌یه دینورکه اصلا شعر ومنظوم نظم وانشادنه قادر اولمیه سلفده بین العرب انشاد شعره مقتدر اولمیان کسنه انساندن معدود اولمزایدی یقال هو بعیم ای مفحم لایقول الشعر بعثم ثای مثلثه ایله قنفذ وزننده مسجد حیره صاحبی عیان نام کسنه‌نك پدری اسمیدر البغام غین معجمه ایله غراب وزننده والبغوم قعود وزننده آهو قسمی زاریلق ایدرکبی یانق یانق کندی یاوریسنه باغروب مله‌مك معناسنه‌در یقال بغمت الظبیة بغاما و بغوما من الباب الثالث والاول والثانی اذا صاحت الی ولدها بارخم مایکون من صوتها وناقه کسیك کسیك حنین وزاری ایلمك معناسنه‌درکه یاوریسنه شوق وآرزو ایله حنین ایلکدر یقال بغمت الناقة اذا قطعت الحنین ولم تمدّه وصغن وجیران مقوله‌سی مله‌مك معناسنه‌در یقال بغم التبتل والاتیل والوعل اذا صوّت و برآدم سوزی خوشجه افاده وبیان ایلیوب آکلدرآکلاتمز آرقن سویلمك معناسنه‌در یقال بغم فلان بصاحبه اذا لم یفصح له عن معنی مایحدّثه التبغم تفعل وزننده بغام ایله اوج معنای اولده مرادفدر بغم لغم وزننده و بغوم صبور وزننده بنت المعدّل اسمیدرکه صحابیه‌در المباغمة مفاعله وزننده برآدم ایله آرقون آرقون لاقردی ایلمك معناسنه‌در عاشقك معشوقه لاقردیسی کبی یقال باغمه اذا حادثه بصوت رخیم بغثم ثای مثلثه ایله جعفر وزننده بر رجل اسمیدر البقم بانك وقاف مشدّده‌نك فتحیله بویه اغاجی دیدکلریدرکه

شجری عظیم اولور احشابنی صباغلر استعمال ایدرلر بقم بویه‌سی معروفدر اغاجنك یپراغی بادم یپراغنه شبیه وساقی قرزی اولور احشابنك مطبوخیله بویه بو یارلر ذروری یاره‌لری اوکولدوب وهر اعضادن سیلان دمی قاطع وقرحه‌لری مجفف درو کوکی سمّ ساعه‌در شارح دیرکه بقم معرّبدر واقعا برهان قاطعده بکم معرّبی اولمق اوزره مرقومدر البقم سکر وزننده شجر جوز مائل اسمیدرکه ترکیده تاتوله دیدکلری نباتدر بادنجان نباتی قدر اولور دانه‌لری مسکر ومخدّردر البقامة ثمامه وزننده یپاغی دوکندیسنه دینورکه خالصی اکیریلوب کیرویه قلان ایشه یرامز طلاشندن عبارتدر اکیرلمسی ممکن اولمز کذلك یورغانجیلرك و یوکچیلرك ایشه یرامدیغندن آتدقلری خرت ومرت طراتی وطلاش مقوله‌سی یپاغی دوکندیسنه دینور بوراده التجار نسخه‌سی که رایله‌در غلطدر صواب اولان التجاد اولمقدر داله که یورغانجی‌یه دینور وعقلی آزجه رأی وفکر واندیشه‌سی ضعیف خیره دل آدمه اطلاق اولنور یقال هو بقامة ای القلیل العقل الضعیف الرأی البقم بانك ضمیله وضمتینله بربطن اسمیدر باقوم یاقوت وزننده رومیّ الاصل نجاردرکه سعید بن العاص عتیقیدر مسجد نبویده منبر شریفی اول دوزمشدر شارحك بیاننه کوره اصحابدندر البقم فتحتینله دوه عنظوان دیدیکی اوت اوتلامغله خسته لنمك معناسنه‌در یقال بقم البعیر بقما من الباب الرابع اذا عرض له داء من اکل العنظوان التبقم تفعل وزننده قیونك قارننده قوزیسی یك بیومکله آغرلشوب حرکتدن قالمق معناسنه‌در یقال تبقمت الغنم اذا ثقل علیها اولادها فی بطونها فلم تتر البکم فتحتینله والبکامة کرامه وزننده دلسز اولمق معناسنه‌در خرس کبی علی قول عجز و بلاهته مقارن اولان دلسزلکدر یعنی ابله ونادان اولمغله نطقدن عاجز اولمق حسبیله اولان دلسزلکدر یاخود آنادن دلسز و کوزسز وقولقسز طوغمغه دینورکه مادرزاد اوله‌رق دلسز وکور وصاغر اولمقدن عبارتدر یقال بکم الصبیّ بکما وبکامة من الباب الرابع اذا خرس اوهو مع عیّ وبله اوان یولد لاینطق ولایسمع ولایبصر الابکم احمر وزننده والبکیم امیر وزننده معنای مزبوردن صفتدر ابکم لفظنك جمعی بکمان در بانك ضمیله و بکم در بانك ضمیله البکامة کرامه وزننده بکم معناسنه‌درکه ذکر اولندی وعن قصد دلسزلك ایدوب اپسم اولمق معناسنه‌در یقال بکم الرجل بکامة من الباب الخامس اذا امتنع عن الکلام تعمدا و برآدم بیلمدیکندن یاعن قصد جماعدن منقطع اولمق معناسنه مستعملدر یقال بکم الرجل اذا انقطع عن النکاح جهلا اوعمدا التبکم تفعل وزننده سوزده حصر اولمغله تکلمدن طوتیلوب قالمق معناسنه‌در یقال تبکم علیه الکلام اذا ارتج ذو بکم عنق وزننده بر موضع آدیدر البلم فتحتینله خرده بالقلره دینور آترینه وطرهوز کبی و بلم ناقه قسمنك کوسنکلکنه دینور علی قول پك کوسنیکدن فرجی شیشمکه دینور بلمه دخی بومعنایه‌در فتحاتله یقال بالناقة بلم وبلمة ای ضبعة اوهو ورم الحیاء من شدّة الضبعة و بلمه دوداغك شیشوب قبارمسنه دینور یقال ماهذه البلمة فی شفتك ای الورم البلم بانك فتحی ولامك سکونیله ناقه کوسنمك معناسنه‌در یقال بلمت الناقة بلما من الباب الاول اذا اشتهت الفحل الابلام همزه‌نك کسریله بلم معناسنه‌در یقال ابلمت الناقة بمعنی بلمت وتقبیح ایلمك معناسنه‌در یقال ابلم علیه الامر اذا قبحه وطنیوب سکوت ایلمك معناسنه‌در یقال ابلم الرجل اذا سکت الابلم احمر وزننده قالین دوداقلو آدمه دینور یقال رجل ابلم ای الغلیظ الشفتین و برجنس نبات مأکول اسمیدرکه بقله طرزنده قرونلری اولور ومقل اغاجنك یپراغنه دینور بونده همزه‌نك حرکات ثلاثیله لغتدر الابلمة همزه‌نك ولامك حرکات ثلاثیله بودخی مقل اغاجنك یپراغنه دینور ومنه یقال المال بیننا شقّ الابلمة ای نصفین زیرا اول یپراق اورته‌سندن طولانی دوزشقّ اولنور البیلم حیدر وزننده حصیر اوتنك طوزاغنه دینورکه یموق طرزنده اولور ودواکلرلك آی دمورینه دینور بیرم کبی و یموق قوزه‌سنه دینور جوز القطن معناسنه وقامش وقارغی طوزاغنه دینور المبلم محسن وزننده والمبلام محراب وزننده پك کوسنیکدن سسلنه‌مز اولان ناقه‌یه دینور ومبلم هنوز پوغوره چکلمیوب وطوغورمامش اولان کنج ناقه‌یه دینور التبلیم تفعیل وزننده تقبیح ایلمك معناسنه‌در یقال لاتبلم علیه امره ای لاتقبح بیلمان پهلوان وزننده یمنده یاخود سند اولکه‌سنده یاخود هندستانده بر موضع آدیدر سیوف بیلمانیه اورایه منسوبدر وعبد الرحمن بن البیلمانیّ عمر بن الخطاب رضی الله عنه عتقاسندندر الابلیم همزه‌نك کسریله عنبره دینور یقال اتی من الهند بالابلیم ای بالعنبر و باله دینور عسل معناسنه البلماء صحراء وزننده آیك اون دردنجی کیجه‌سنه دینور لیلة البدر معناسنه بلام غراب وزننده حمض دیدکلری نباتك تازه و یشل اولاننه دینور غریبدرکه مؤلف بالام ماده‌سندن ذهول ایلدی قال فی النهایة فی ذکر ادم اهل الجنة قال ادامهم بالام والنون قالوا وماهذا قال ثور ونون شرّاحك خلاصهٔ تحقیقلری اوزره بالام لفظ عبرانیدر اوکوزه

دینوروئون بالغه دینور البلتم تای فوقیه ایله جعفر وزننده طلاقتله تکلمدن عاجز اولان کسیه دینورکه پلتك
تعبیر اولنور یقال رجل بلتم ای العیی الثقیل اللسان وخلق وناس معناسنه در یقال فیه بلتم کثیر ای خلق وناس
کثیر البلجمة جیمله دحرجه وزننده طوارك اياغنی بچلغان وطوبوق چالمه کبی مرضلردن ناشی صارقی ایله صارمق
معناسنه در یقال بلجم البیطار الدابة اذاعصب قوائمها من داء یصیبها البلدم جعفر وزننده کوکسك
مقدمنه دینورکه بوغازسمتیدر ترکیده دوش تعبیر اولنور علی قول بوغازایله بوغازك قرطلاق یاپشق اولان یرك مجموعنه
وعلی قول آت قسمنك بوغازنده قلدایوب اوینیان یرینه دینور یقال اصاب بلدمه وهومقدم الصدر اوالحلقوم
وماا تصل به من المریء اوما اضطرب من حلقوم الفرس وکندذهن و بدمنظر وثقیل الهیئه اندامی مضطرب
یاقشقسز ناتراش آدمه دینور وکسمز کورقلجه دینور یقال سیف بلدم ای کهام البلندم سفرجل وزننده
والبلدام والبلدامة بالك کسریله بونلرده کند ذهن بدمنظر ناتراش ونادان چولپه کسیه دینور لکن زیادهٔ
حروف زیادهٔ معنایه دال اولمغله بونلر بلدم لفظندن ابلغ اولور البلدمة دحرجه وزننده قورقمق معناسنه در
یقال بلدم الرجل اذاخاف البلسمة دحرجه وزننده برنسنه دن قورقمغله اپسم وخموش اولمق معناسنه در یقال
بلسم الرجل اذاسکت عن فزع وچهره یی اکشیدوب بورتمق معناسنه در یقال بلسم الرجل اذا کره وجهه
التبلسم تدحرج وزننده بودخی چهره یی اکشیدوب بورتمق معناسنه در یقال تبلسم الرجل اذا کره وجهه
البلسام برسام وزننده ومرادفیدرکه ذکر اولندی البلنسم سمندل وزننده قطرانه دینور البلعوم زنبور
وزننده والبلعم قنفذ وزننده بوغازده طعام مرور ایده جك یره دینورکه قرتلاق اوله جقدر بوغازده ایکی مجرا
واردر بری مریء و بلعومدرکه معده نك یوایدر و بری مجرای هوادر یقال قطع بلعومه وبلعمه وهومجری الطعام
فی الحلق و بلعوم حمار قسمنك دوداغنده اولان صقرلغه دینور ویوکسکجه یرآلتندن کلان صوکاریزینه دینور
البلعم جعفر وزننده پك پك یودان اکول وکستاخ آدمه دینور یقال رجل بلعم ای اکول شدید البلع و بلعم برمعروف
کسنه اسمیدر یاخود بو بلعام در الفله اشبوکسنه بلعم بن باعورا دیدکلریدرکه کنعانیوندن ایدی اسم اعظم بیلورایدی
و بغایت عابد و پرهیزکارواسم اعظم برکاتیله مستجاب الدعوه ایدی حضرت موسی علیه السلام بنی اسرائیل
اوزرلرینه مأمور اولدقلرنده قومی دفع موسی بابنده دعا ایلمسنی نیاز و بالآخره اطماع ایله الزام ایلدیلر معاذ الله
تعالی تخذیل الهی ایله حضرت موسی حقنده دعایه جسارت ایلدکده درونندن برمرغ ابیض خروج وطیران ایدوب
ولسانی صدرینه ساقط اولوب کلب کبی لهث ایده رك مرد اولدی نعوذبالله من الخذلان و بلعم روم نواحیسنده
بربلده آدیدر و برقبیله اسمیدر بونك اصلی بنوالعم ایدی بنوالحارث و بنوالعنبر کلمه لرنده تخفیفیله بلحارث و بلعنبر
دیدکلری کبی بونیده تخفیف ایلدیلر البلغم غین معجمه ایله جعفر وزننده اخلاط اربعهٔ بدندن برخلط اسمیدر
واخلاط اربعه صفراء وسوداء ودم و بلغمدن عبارتدر البم بانك فتحی ومیمك تشدیدیله طنبورك ولاغوته نك
قالین تلنه دینورکه آوازی دخی قالین اولور بام تلی تعبیر اولنور زیر مقابلیدر شارحك بیاننه کوره ایکیسیده فارسیدن
معربدر وبم کرمان ایالتنده بربلده آدیدر البم بانك ضمیله بیقوشه دینور بوم کبی البنام بنان وزننده
ومرادفیدرکه پرمغك اوجنه دینور وقولهم هذا ابنم ای ابن والمیم زائدة وذکرفی بنی یعنی معتل بابنده بنی ماده سنده
مرسومدر البوم والبومة بالك ضمیله بایقوشه دینور بونلردن هربری مذکر ومؤنثه اطلاق اولنور که تاء وحدتیه
اولور شارح دیرکه فارسی ایله لغت متوارده در و بومه محمد بن سلیمان نام محدثك لقبیدر البهیمة سفینه وزننده
دورت اياقلو حیوانك جمله سنه دینور چارپا معناسنه برو بحرده اولانه شاملدر علی قول مطلقا تمییز وادراکی اولمیان
جانلویه دینورکه انساندن ماعدا بالجمله حیوان اولور جمعی بهائم کلور یقال هو کالبهیمة وهی کل ذات اربع قوائم
ولو فی الماء اوکل حی لایمیز البهمة تمره وزننده قوزی یه کذلك اوغلاغه کذلك بوزاغی یه دینور جمعی بهم کلور
تمره وتمرکبی وهانك فتحیله ده جائزدر حرف حلق اولدیغیچون و بهام کلور سهام کبی وجمع الجمعی بهامات کلور
یقال اتی بالبهمة وهی اولاد الضأن والمعز والبقر الابهم ابکم وزننده هرنطق وتکلمه قدرتی اولمیان آدمه دینور
یقال رجل ابهم ای اعجم الاستبهام کلامدن عجز وحصر ایله طوتیلوب اپسم وخموش اولمق معناسنه در
یقال استبهم علیه علی المجهول اذا استعجم فلم یقدر علی الکلام و برایش چپارزلنوب مشکل ومغلق اولمق
معناسنه در یقال استبهم الامر اذا اشتبه البهمة تهمه وزننده مشکل وشدید امروحادثه یه دینور یقال وقع
فی بهمة ای خطة شدیدة وشول بهادره دینورکه کمال قوت وسطوتندن ناشی اخذ ومقاومت وتغلب ایده جك سمت
وجهتی نامعلوم اوله یقال هو بهمة ای شجاع لایهتدی من این یؤتی وقیایه اطلاق اولنور صخره معناسنه وعسکره

اطلاق اولنور جمعی بهم کلور صرد وزننده التبهیم تفعیل وزننده قوزی یی یاخود اوغلاغی یابوزاغی یی
آنالرندن آیرمق معناسنه در یقال بهموا البهم اذا افردوه عن امهاته و بریرده مقیم اولمق معناسنه در یقال بهموا
بالمکان اذا اقاموا الابهام همزه نك کسریله برایش مغلق ومشتبه اولمق معناسنه در یقال ابهم الامر اذا اشتبه
و برآدمی برایشدن برطرف ایلمك معناسنه در یقال ابهم فلانا عن الامر اذا نحاه ویر بهمی دیدکلری نبات بتورمك
معناسنه در یقال ابهمت الارض اذا انبتت البهمی شارح دیرکه ابهام قاپویی قپامق معناسنه ده کلور نته که مبهم
عنوانیله اکا اشارت ایلدی مؤلفینك ابهام ومبهم تعبیرلری بوندن ماخوذدر البهمی حبلی وزننده نبات معروف
اسمیدرکه صبیانك پسی پسی وطشره صبیانلرینك ابه پسکی دیدکلری قلچقلی اوتدرکدی اوتی تعبیر اولنور اربه
نباتنه شبیه لکن اندن اصغر اولور و بهمی کلمه سی مفرد وجمعه اطلاق اولنور علی قول مفردنده بهماة دینورکه
الفی الحاق ایچون اولور البهمة فرحه وزننده بهمی دیدکلری نبات مزبوری چوق اولان یره دینور یقال ارض
بهمة ای کثیرة البهمی المبهم مکرم وزننده قپانمش قاپویه دینور یقال باب مبهم ای مغلق ومجوف اولمیوب
مصمت اولان شیئه دینور یقال شیء مبهم ای اصمت وشول حرام ومحظور اولان شیئه اطلاق اولنورکه اباحه
وتحلیلنه بوجه من الوجوه سمت وجهت ممکن اولمیه حرام قطعی تعبیر اولنور تحریم تزوج ام واخت کبی الابهم
اکرم وزننده بودخی مصمت اولان شیئه دینور البهیم لمیز وزننده یك سیاه نسنه یه دینور جمعی بهم کلور
بانك ضمیله و بهم کلور ضمتینله یقال شیء بهیم ای اسود بو مقامده نسخه لرده ناسخك تقدیم وتاخیری واردر بو جمعلری
مبهم ذیلنده نسخ ایلمشلردر و بهیم بنوکلاب بن ربیعه یه مخصوص برفرسك اسمیدر وشول آته دینورکه رنکی صافی
اولوب اصلا غیری رنك والاجه لق قارشمامش اوله که یکرنك تعبیر اولنور نه طونده اولورسه اولسون مذکر ومؤنثنه
اطلاق اولنور یقال فحل وفرس بهیم ای لاشیة فیه وقاره دیشی قیونه دینور ودو پدوز اولوب اصلا ترجیع وتردیدی
اولمیان آوازه دینور یقال صوت بهیم ای لاترجیع فیه وشول خالص وصافی رنکه دینورکه اکا رنك آخر قارشمامش
اوله یقال لون بهیم ای لم یشبه غیره بوراده یشبه کلمه سی شوب ماده سندندر ومنه الحدیث یحشر الناس بهما
ای لیس بهم شیء مما کان فی الدنیا نحو البرص والعرج اوعراة یعنی بو حدیثده بهم کلمه سی که بانك ضمیله در بهیم لفظندن
جمعدر خالص ویکسان رنکه دینور بوراده تجوز اوزره مستعملدرکه مراد عالم دنیایه مخصوص اولان کورلك
وطوپاللق وابرشلق کبی امراض وعاهاتدن صحیح وسالم اوله رق محشور اولورلر دیمکدر و بعضلر عراة ایله تفسیر
ایلدیلرکه دنیایه مخصوص اولان امتعه والبسه دن عاری اوله رق حشر اولنورلر دیمکدر البهائم بانك فتحیله
جمعی ترانده برنجه طاغلره اطلاق اولنور یکرنك اولدقلریچون وآنده واقع صویه منجس دیرلر و بهائم برارضك
اسمیدر ذوالاباهیم بنوقطیعه دن زید نام شاعرك لقبیدر الابهام همزه نك کسریله باش پرمغه دینور الك واياغك
اولسون و بومؤنثدر بعضا مذکر اولور جمعی اباهیم واباهم کلور و بو اعصار کبی افعال وزننده کلنلردندر سعد البهام
وعد الکرام وزننده منازل قمردن برمنزل آدیدر مؤلف سعد ماده سنده بونی منازلدن عد ایلمامشدر الاسماء المبهمة
نحویون عندنده اسماء اشاراتدن عبارتدر هذا وهؤلاء وذاك واولئك کبی البهرم جعفر وزننده والبهرمان
قهرمان وزننده اصپور چچکنه دینور عصفر معناسنه و بهرم قنه یه دینور حناء معناسنه البهرمة بانك ورانك
فتحیله چچکك حسن ورونقنه وآب وتابنه دینور یقال اعجبتنی بهرمة النور ای زهره واهل هندك عبادتنه دینورکه
مراد براهمه دیدکلری مجوس طائفه سنك عبادتلریدر و بهرمه مصدر اولور صاچ وصقالی کرکی کبی قنه ایله بویه مق
معناسنه در یقال بهرم لحیته اذا حناها مشبعة التبهرم تدحرج وزننده خضاب سبیله صاچ قزارمق معناسنه در
یقال تبهرم الرأس اذا احمر یعنی من البهرمة بهرام بانك فتحیله بررجل اسمیدر مراد ملوك فرسدن بهرام بن یزدجرد
اوله جقدر ونعمان بن عتبة بن العتکی فرسنك اسمیدر المبهرم مدحرج وزننده عصفر ایله بویانمش نسنه یه
دینور یقال ثوب مبهرم ای معصفر البهصم صاد مهمله ایله قنفذ وزننده صلب وشدید اولان شیئه دینور
فصــــــــل التاء التوأم جوهر وزننده جمیع حیواناتك بربطندن جفت طوغور دیغی والده دینورکه
فارسیده همشکم وترکیده ایکیز دیرلر کرك ایکی وکرك زیاده اولسون وکرك ارکك ودیشی اولسون وکرك مختلط
اولسونلر هر برینه آخره نسبتله توأم دینور جمعی توائم کلور وتوآم کلور تانك ضمیله رخال کبی ومذکرنده توأم
ومؤنثنده توأمه دخی دینور وایکیسی جمع اولدقده توأمان دینور کذلك توأم دینور همزاد وجان وهمباز وج
دیدکلری کبی شارح دیرکه مؤلف بونی واوفصلنده دخی رسم ایلدی تانك اصلیه اولوب وواودن انقلابی مختلف
اولدیغنه بناء انتهی وتوائم النجوم بری برینه صوقشمش هیئتنده اولان کواکبه اطلاق اولنور کذلك توائم اللؤلؤ

صدف ایچره بری برینه صقیمش انجولردن عبارتدر وتوأم جوزا برجنده منازل قمردن برمنزل آدیدر شارح دیرکه
آنده اولان ایکی منزله توأمان دیرلر که هقعه ایله هنعه اوله جقدر هر برینه توأم دیرلر وتوأم قمار اوقلرندن براوقه
علی قول ایکنجی چقان اوقه دینور فائز اولورسه ایکی نصیبی وخاسر اولورسه ایکی غرامتی واردر واسامیء رجالدندر
نته که توأمه اسامیء نسواندندر توأمه بنت امیة بن خلف صحابیه در اهل حدیثدن صالح بن ابی صالح آنک عتقاسندندر
شارح دیرکه امام خلیل قولی اوزره توأم لفظنک اصلی ووأم ایدی واو تایه قلب اولندی نته که مؤلف واو ماده سنده دخی
ذکر ایلمشدر الاتآم اکرام وزننده ایکیز طوغورمق معناسنه در یقال اتأمت الأم اذا ولدت اثنین فصاعدا
من بطن واحد وخاتونک ایکی دلیکنی بر ایلمک معناسنه در یقال اتأم المرأة اذا افضاها المتئم محسن وزننده ایکیز
طوغوران عورته وحیوانه دینور وصف خاصدر المتآم محراب وزننده هر بار ایکیز طوغورر اولان عورته وحیوانه
دینور المتاءمة مفاعله وزننده برقارندن ایکیز ایشی اوله رق طوغمق معناسنه در یقال تاءم اخاه متاءمة اذا ولد معه
وارشی وارغاجی ایکیشر قات اوله رق بر طوقومق معناسنه مستعملدر یقال تاءم الثوب اذا نسجه علی طاقین
فی سداه ولحمته وآت برباش سکرتدکدنصکره ینه سکرتمک معناسنه مستعمدر یقال تاءم الفرس اذا جاء جریا
بعد جری التئم تانک کسریله والتؤم تانک ضمیله والتئیم امیر وزننده ایکیزک ایشنه دینور هر بری آخره
نسبتله در یقال هو تئمه وتؤمه وتئیمه ای ولد معه التوامیة غرابیه وزننده انجو دانه سنه دینور التوآم
غراب وزننده عمان اولکه سنک قصبه سی اولان شهره یکرمی فرسخ مسافه ده بر بلده آدیدر جوهری بونی جوهر
وزننده تقیید وقصبهء عمان ایله تفسیر ایلمکله ایکی وجهله وهم ایلمشدر وتوأم بحرین ترابنده برموضع آدیدر التوءمان
بهرمان وزننده برجنس خرده اوتک اسمیدر التئمه تانک کسریله خاتونک صاغملق اتخاذ ایلدیکی قیونه دینور
الاتآم تشدید تایله افتعال وزننده ذکر اولنان صاغملق قیونی بوغزلمق معناسنه در یقال اتأم الرجل اذا ذبح
التئمة بوراده افعال وزننده اولان نسخه غلطدر التوءمات جوهرات وزننده توءمه لفظندن جمعدر نسوانه
مخصوص محفه کبی برکونه مرکب اسمیدر که مشاجر دیدکلری اوستی آچق مرکب طرزنده بونکده اورتوسی اولمز
بوراده کالمشاجب نسخه لری غلطدر صواب اولان کالمشاجر اولمقدر التحم تانک فتحی وحای مهمله نک سکونیله
جلاه بزی آلاجه طوقومق معناسنه در یقال تحم الحائک الثوب تحما من الباب الاول اذا وشاه التاحم الاجه
بز طوقیان جلاهه دینور الاتحمی ادهمی وزننده والاتحمیة هایله والمتحمة مکرمه وزننده والمتحمة
معظمه وزننده برچشید قماش معروف اسمیدر ومتحم معظم وزننده رنکی اشقره مائل سیاه آته دینور که ترکیده
قوکور تعبیر اولنور یقال فرس متحم اللون ای اسود الی الشقرة التحمة غرفه وزننده پک سیاهلغه دینور یقال به
تحمة ای شدة السواد التحمة فتحاتله شول قاشلره دینور که چبوقلری وقلملری صاری اوله الاتحم ادهم وزننده
ومرادفیدر که یاغز آته دینور یقال فرس اتحم ای ادهم التخوم تانک وخای معجمه نک ضمیله ایکی ارضک بینی فصل
ایدن سنوره دینور فارسیده مرز دیرلر کرک نشان منصوب وکرک جد معین اولسون و بو مؤنثدر جمعی تخوم کلور
مفردی کبی وتخم کلور عنق وزننده وعلی قول تخوم جمعدر مفردی تخم در تانک ضمیله کذلک تخم وتخومه در تانک
فتحیله وتخوم انسانک مراد ودلخواهی اولان حاله دینور المتاخمة مفاعله وزننده بر ارض بر آخر ارضه همسنور
اولمق معناسنه در یقال ارضنا تتاخم ارضکم ای تحاذیها التخمة تانک ضمیله که امتلا اولمغه دینور وخم ماده سنده
مرسومدر الترم حذیم وزننده برموضع آدیدر الترم امیر وزننده متواضع لله اولان آدمه دینور یقال
رجل تریم ای متواضع لله تعالی ومعائب ونقائصله علی قول کیر و پاسله آلوده وملوث کمسنه یه دینور یقال رجل
تریم ای ملوث بالمعایب او بالدرن الترم فتحتینله طوار قسمنک دبری آغرممغه دینور لاترما فتحاتله کلمات
تخصیصدندر لاسیما معناسنه در خصوصا دیمکدر تارم هاجر وزننده آذربیجان اولکه سنده بر ایالت آدیدر
وفارس اولکه سنده فرج نام بلده ایله همسنور بر بلده آدیدر وسکون رایله تارم دخی دیرلر الترجمان عنفوان
وزننده والترجمان زعفران وزننده والترجمان ایهقان وزننده شول آدمه دینور که بر لغتی آخر لغتله بیان وتفسیر
ایلیه وترجمان بن هریم بن ابی طحمه برمعروف کمسنه در الترجمة دحرجه وزننده بر لسانی آخر ایله تفسیر و بیان ایلمک
معناسنه در یقال ترجم اللسان وترجم عنه اذا فسر کلامه بلسان آخر واشبو فعل برماده نک اصالت تاینه دلالت
ایدر مؤلف بونکله جوهری یه تعریض ایلمشدر زیرا جوهری بونی رجم ماده سنده رسم ایلدی کویا که رجم
کلمه سندن مأخوذ اولوب تانک زیاده سنه ذاهب اولدی الترکمان عنفوان وزننده ترک قومندن بر طائفه در بر آیده
آنلردن ایکیوز بیک نفر کسه ایمانه کلمکله مبالغة ایمانه اضافتله کندیلره ترک ایمان دیدیلر بعده کثرت استعمالله تخفیف

ایدوب

ایدوب ترکمان دیدیلر مترجم دیرکه کتب فارسیه ده بورسمه مرسومدر که قوم مزبور اوضاع واطوارده ترک
طائفه سنه مشابه اولمغله ترکمان اطلاق اولندی مان لفظی فارسیده شبه ومثل معناسنه در تغلم غین معجمه ایله
جعفر وزننده برموضع آدیدر و برطاغک اسمیدر یاخود اول طاغک اسمی تغلمان در زعفران وزننده تغمی بهمی
وزننده مهرة بن حیدان قبیله سندن برقبیله در التغمة مرحمه وزننده تخمه وامتلا ایلمکه باعث اولان طعامه
دینور یقال طعام متغمة ای متخمة الاتغام همزه نک کسریله تخمه وامتلا ایلمک معناسنه در یقال اتغمه اذا
اتخمه تکمه غرفه وزننده مرتام کسه نک قزینک اسمیدر که غطفان علی قول سلیم نام قبیله پدرلرینک والده سیدر
التلم فتحتینله ترلاده چفت سوررکن صبان دمورینک یاروب کتدیکی آرق کبی یاریغه دینور علی قول مطلقا یرده
اولان یاریغه وخنده دینور جمعی اتلام کلور التلم تانک کسریله غلام معناسنه در یقال هذا تلم فلان ای غلامه
وچفتجی یه دینور یقال هو تلم ای اکار وقیوجی یه دینور صائغ معناسنه علی قول قیوجیلولک وزون کورکنه دینور
جمعی تلام کلور تانک کسریله التلام سحاب وزننده تلامیذ دیمکدر که شاکردلر دیمکدر اولور یعنی اصلی تلامیذ
اولوب ذالی حذف اولنمشدر جوهری بوراده تلام کلمه سنی بو معنادن غیری ایله بیان ایلمیوب حصر ایلمشدر وحالا که
بوماده دن اولمیوب بلکه محل ذکری باب الذالدا اولمقدر شارح دیرکه مؤلف ذال بابنده تلمیذ ماده سنی بیان ایلمدی
وتلامیذ کلمه سندن یالکز ذالک حذفنه قصر ایلدی زیرا صورت مزبوره ده یاء وذال اسقاط اولنمغه محتاجدر
غریبدر که مؤلف جوهری یه حرفکیرلک تهالکندن تحریر وتقریرنده رابطه یی غائب ایلمشدر زیرا اصول سائره نک
اکثرنده تلامیذک مفردی اولان تلمیذ برأسه لغت عربیه اولوب شاکرد معناسنه اولمق اوزره مرسومدر وتلام لفظی
اعجمی معرب اولوب صاغه وغلمان صاغه وتلامیذ معناسنه اولمق اوزره مرقومدر بوصورتده مترجم اولمز واکثر
عندیه ایله لغت ثابت اولدیغی اشبو تلمیذ کلمه سی تلمذ ماده سندن مأخوذ اولدیغنه حکم اولنور ایدی زیرا تلمذ
برنسنه یی دیشلرک اوجلریله اکل ایلمکدر شاکرد دخی استاذندن استحصال ایلدیکی علوم ومعارفی تدریجی
اخذ ایلدکلری تصوریله آندن تصرف ایدوب شاکرده تلمیذ اطلاق ایلدیلر دیمک موافق اولور ایدی زیرا بوکونه
اخذ وتصرفله اول کلمه یه تاء ادخالی تصرفات عربیه دن کثیرة الامثال در و بو بحث لمذ ماده سنده اشباع
اولندی التم تانک حرکات ثلاثی ومیمک تشدیدیله والتمام کذلک تانک حرکات ثلاثیله والتمامة تانک فتحی
وکسریله برنسنه کامل اولمق معناسنه درکه جمیع اجزاسی کامل بولمقدن عبارتدر یقال تم الشیء تما وتماما
مثلثین وتمامة وتمامة من الباب الثانی اذا کمل مؤلف کمالی تمام ایله بیان ایلمکله مثال مزبور کمل لفظیله تفسیر
اولندی شارح دیرکه مفردات راغبده مرسوم اولدیغی اوزره تمام الشیء اول نسنه نک برحده بلوغ
وانتهاسندن عبارتدر که من بعد خارج نسنه انضمامنه محتاج اولمیه پس ناقص مقابلیدر که
البته خارج انضمامنه محتاجدر وکمالی حصول مافیه الغرض ایله تفسیر ایلدی انتهی وتم وتمام
ماده سی باء وعلی حرفلریله صله لندقده متعدی اولور برنسنه یی تمام ایلمک معناسنه در یقال تم به
وتم علیه اذا جعله تاما الاتمام همزه نک کسریله برنسنه یی تمام ایلمک معناسنه در یقال اتمه اذا جعله تاما
وحامله نک مدت حملی نهایت بولوب طوغرمسی کلوب چاتمق معناسنه در که آیی کونی تمام اولمق تعبیر اولنور یقال
اتمت الحبلی اذا دنا ولادها ونبات قسمی تمام مقدارنی بولمق معناسنه مستعملدر یقال اتم النبت اذا اکتهل وآیک
نوری تمام طلوب بدر اولمق معناسنه در یقال اتم القمر اذا امتلأ فبهر فهو بدر تمام کاسیذکر و برآدمه تم ویرمک
یعنی دمور بیل ویرمک معناسنه در یقال اتم فلانا اذا اعطاه التم التتمیم تفعیل وزننده بودخی برنسنه یی تمام
ایلمک معناسنه در یقال تممه تتمیما وتتمة بمعنی اتمه وقیریلان نسنه آیرلمامق اوزره چتلامق علی قول چتلایوب
یارلدقدنصکره آیرلمق معناسنه در یقال تمم الکسر اذا انصدع فلم یبن او انصدع ثم بان ومجروحی صولوق ویرمیوب
ایشنی چابک بتوروب تپه لمک معناسنه در یقال تمم علی الجریح اذا اجهز وبرکسه قمار اوقندن فائز اولدیغی نصیبنی
غیره ویرمک معناسنه در یقال تمم القوم اذا اعطاهم نصیب قدحه وبرعربک هوا وهوسی یارأی وفکری یا محله
وآرامکاهی تمیمی اولمق یعنی تمیم قبیله سی اهالیسیله هم اولمق معناسنه در یقال تمم الرجل اذا صار هواه او رأیه
او محلته تمیمیا و برنسنه یی نهایتنه یتشدروب اهلاک وافنا ایلمک معناسنه درکه ایشنی بتورمک تعبیر اولنور یقال
تمم الشیء اذا اهلکه وبلغه اجله وصبی یه تمیمه طاقمق معناسنه در یقال تمم المولود اذا علق التمیمة علیه الاستتمام
بودخی برنسنه یی تمام ایلمک معناسنه در یقال استتم الشیء اذا اتمه و برنسنه نک اتمامنی ایستمک معناسنه در یقال
استتم النعمة اذا سأل اتمامها وبرکسه دن دمور بیل طلب ایلمک معناسنه در یقال استتمه اذا طلب منه التم فاتمه

اى اعطاه اياه التمام والتمامة تانك فتحيله والتتمة تحله وزننده برنسنه‌نك نقصانى كنديسيله مكمل اولان
شيئه دينور يقال هذه الدراهم تمام المائة وتمامها وتتمتها اى ماتتم بها وتمام اوچ نفر صحابه اسميدر وتمامه بنت حسين
بن قنان محدثه‌در وعروضيون اصطلاحنده شول بيته اطلاق اولنور كه نصف دائره‌نك نصفنى استيفا واستكمال
ايدوب نصف اخرى حشو منزلنده قاله كه حشوه عروض ايتمه‌سى جائز اولان عارضه انده دخى جائز اوله وعند البعض
شول بيته دينور كه اجزاسنه زحاف دخولى ممكن ايكن زحافدن سالم اوله ليل التمام كتاب وزننده اطول ليالئ شتادر كه
شب يلدا تعبير اولنان كيجه‌در بونده اضافتله ليل التمام وصفت اوله‌رق ليل تمام ونسبتله ليل تمامى دخى جائزدر على قول
ليل التمام شول اوچ كيجه‌در كه نقصانى مستبان اولميه كه تساوئ ليل ونهار هنكامنده اولور وعلى رأى اون ايكى ساعته
ودخى زياده‌يه بالغ اولان كيجه‌دن عبارتدر يقال هذه ليلة التمام وليلة تمامية اى اطول ليالى الشتاء اوهى ثلاث لايستبان
نقصانها اوهى اذا بلغت اثنا عشرة ساعة فصاعدا التم تانك كسريله والتمام تانك كسرى وفتحيله ولد قسمى
تمام وقتنده خلقتى مكمل اوله‌رق طوغمغه دينور يقال ولدته امه لتم وتمام اى تمام الخلق بوراده لتم كلمه‌سنده‌كى لام
وقت معناسنه‌در وتمام آى بدر اولمغه دينور وبدر اولمش آيه وصف اولور يقال هذه ليلة تمام القمر اى ليلة بدره ويقال
بدر تمام بالفتح والكسر والاضافة ويقال بدر تمام بالوصف المتم اسم فاعل عنوانيله آيى كونى تمام اولمش كبه‌يه
دينور يقال حامل متم اذا دنا ولادها التتمم تفعل وزننده بو دخى تميم قبيله‌سى خلقنه اويمق معناسنه‌در يقال
تتمم فلان اذا صار هواه اورأيه اومحلته تميميا وقيريلان نسنه آيرلمامق اوزره چتلامق على قول چتلادقدنصكره
ايرلمق معناسنه‌در يقال تتمم الشئ اذا انصدع ولم يبن اوانصدع ثم بان واياغى شكست اولان آدم انكله كزوب
طورركن كسوب ايرمق معناسنه‌در يقال تتمم الرجل اذا كان به كسر يمشى به ثم ابت التميم اميروزننده خلقت
وبنيه‌سى تام وكامل اولان آدمه دينور يقال ولد تميم اى تام الخلق وياوز وشديد انسان وحيوانه دينور وتميمه
كلمه‌سندن جمع اولور وتميم بن مر بن ادبن طابخه برقبيله پدريدر غير منصرفدر قبيله تأويليله ثقيف كبى ومنصرف
اولور واون سكز صحابۀ كرام اسملريدر التميمة سفينه وزننده كوز بونجغنه دينور كه الاجه وبنكلو بونجقدر
اسپه ياخود صريمه ديروب دفع نظر ايچون اطفال بيونلرينه تعليق ايدرلر جمعى تميم وتمايم كلور عربلر بونى كويا كه
تمام دواء وشفاء عد ايدرلر وتميمه بنت وهب وتميمه بنت اميه صحابيه‌لردر المتم ميمك ضمى وتانك فتحيله كوبكنك
طمرى منقطع اولمش كسيه دينور التم صرد وزننده والتم عنب وزننده قيل ويوك وتوى قرقنديلرينه
دينور نسج اولنان نسنه‌يى آنكله اتمام ايدرلر مفردلرى تمه‌در وتمه‌در ضمله وكسر ايله التم تانك فتحيله اسم
جمعدر تام اولان نسنه‌لره دينور يقال دراهم تم اى تمام التم تانك كسريله بالته‌يه دينور فأس معناسنه ودمور بيله
وچاپه‌يه دينور مسحاة معناسنه التمة والتمى تانك ضميله برآدمه هبه اولنان بيله وچاپه‌يه دينور المتمم معظم
وزننده شول نسنه‌يه دينور كه اجزاسى كفايت واعتدال اوزره اولدقدنصكره اكا نسنه زياده اولنمش اوله يقال شئ
متمم اى زيد عليه بعد اعتداله كه فن عروضده متمم بوندن مأخوذدر بحر رملك ضربنده فاعلاتن كلديكى كبى ومتمم
بن نويرة التميمى برشاعردر المتمم محدث وزننده شول آدمه دينور كه قارده اوقى مرة بعد اخرى فائز اولمغله
مبحث اولان جزورك لحمنى فقراء ومساكينه تصدق واطعام ايدر اوله على قول قارجزورنك كه يكرمى سكز ياخود
اون قسم اولور اولدكلو مقامر بولنمامغله خارجدن كيروب بقيه‌يى اخذ ايله نصيبلرنى تكميل ايدن كسيه دينور التمتمة
زلزله وزننده پيه‌يلكدن بركونه سيدر كه كلامى تاء وميم حرفلرينه ردايده‌رك سويلمكدن عبارتدر على قول دلنى
سويلركن اوست طماغنه چاله‌رق سويلمكدن عبارتدر يقال فلان يتمتم الكلام اى يرده الى التاء والميم اوهو
ان تسبق كلمته الى حنكه الاعلى ويقال به تمتمة التمتام سلسال وزننده لسانده تمتمه اولان آدمه دينور مؤنثى
تمتامه‌در وتمتام محدثيندن محمد بن غالب الضبي التمار لقبيدر التمامة ثمامه وزننده بقيه معناسنه‌در يقال مافيه
تمامة اى بقية تمام شداد وزننده بنجه كسه‌لرك اسملريدر التتام تشديد ميمله تفاعل وزننده هركس كلوب
تمام اولمق معناسنه‌در يقال تتاموا اى جاؤا كلهم وتموا التنم هدهد وزننده سماق اسميدر كه معروف اكشى
دانه‌لردر التنم فدفد وزننده شول آدمه دينور كه اياغى شكست اولوب لكن انكله كزوب يورمكه امكانى وار ايكن
قطع اولنمش اوله التنوم تنور وزننده برجنس يمشلو شجر اسميدر بعض مفرداتده بونى خمان ايله بيان ايلمشلر كه
تركيده مروردبكارى نباتدر كبيرى وصغيرى اولور كبيرى شجره قريبدر صغيرنه يمرورى تعبير اولنور وتحفه ترجمه‌سنده
ضامر بومادن يعنى پانبال اوتى وكونه بقان ديدكارى نباتدن برنوع اولمق اوزره مرسومدر ثمرنى تره تحميله شرب
صوغلجانلرى مخرج وورقنى سمركه ايله ضماد بدندن سكيللرى قالعدر مفردى تنومه‌در التم تانك فتحيله دوه ذكر

اولنان

اولنان تنوم اوتلامق معناسنه‌در يقال تنم البعير تنما من الباب الاول اذا اكل التنوم التومة تانك ضميله انجويه
دينور جمعى توم كلور قفل كبى وتوم كلور صرد كبى يقال فى قرطها تومة كبيرة اى لؤلؤة صحاحده انجو دانه‌سى كبى
كومش تكمه ايله مفسردر واساسده بعضلر عندنده عنوانيله مرسومدر انسانمزده تكمه تعبيرى همان تومه محرفى ظن
اولنور وتومه بيوك حبه‌لو كوپه‌يه دينور يقال صبية ذو تومة اى قرط فيه حبة كبيرة ودوه قوشى يمورطه‌سنه دينور
ام تومه صدفك كنيه‌سيدر توماء تانك ضميله دمشق قضاسنده برقريه‌در تومى طوبى وزننده
حواز يوندن برذات اسميدر تومى واوك فتحيله اربى وزننده جزيره‌ده برموضع آديدر توم
نوح وزننده انطاكيه قضاسنده برقريه‌در توم فتحتينله يمامه‌ده برقريه‌در تويمه جهينه وزننده
بنوسليم يوردنده برصو آديدر المتوم معظم وزننده بيونى قلاده‌لو آدمه دينور يقال حبى متوم اى مقلد
التهم فتحتينله ياغ وات مقوله‌سى نسنه بوزلمق معناسنه‌در يقال تهم الدهن واللحم تهما من الباب الرابع اذا تغير
وبرنسنه بدرايحه بغلمق معناسنه‌در كه قوقمق تعبير اولنور يقال تهم اللحم اذا زهم وبركسه برنسنه‌دن عجزى
ظهور ايتمكله متحير اولمق معناسنه‌در يقال تهم فلان منه اذا ظهر عجزه وتحير ودوه اوتلاديغى اوتلغى بكنميوب
يكرنه‌رك اوتلامغله ايچنه سيكميوب زبونلمق معناسنه‌در يقال تهم البعير اذا استنكر المرعى فلم يستمرئه واصلا
روزكار قلداميوب هوارا كداوله‌رق بغايت اسى اولمق معناسنه‌در يقال وقعنا فى تهم وهو شدة الحر وسكون الريح
التهمة فتحاتله متغير اولمش ياغ وات مقوله‌سنك بدرايحه‌سنه دينور يقال فيه تهمة اى خبث ريح وزهومة ودرياية
طوغرى انكين وانكبه اولان ارضه دينور تهم دخى دينور بونلر كويا كه فى الاصل تهامه‌دن مصدرلردر يعنى تهامه
بونلردن مأخوذدر زيرا تهامه‌نك بالجمله اراضيسى بحره طوغرى انكبه‌در التهم كتف وزننده بدرايحه بغلمش
نسنه‌يه دينور تهامه تانك كسريله مكۀ مكرمه‌نك اسميدر شدت حرارت معناسنه اولان تهمدن مأخوذدر
وبرارض معروفه‌نك اسميدر كه غور ونجد بلادنه متاخم ارضدن عبارتدر جوهرى وهمندن ناشى بلده ايله
تفسير ايلدى نسبتنده تهامى دينور تانك كسريله وتهام دينور تانك فتحيله يمان كبى يقال رجل تهامى وتهام وقوم
تهامون كيمانون شارح ديركه لغت ثانيه تغيرات نسب قبيلندندر المتهام محراب وزننده ارض تهامه‌يه چوق
تردد ايدن آدمه دينور يقال هو متهام اى كثير الاتيان الى تهامة الاتهام همزه‌نك كسريله تهامه‌داولكه‌سنه كلمك
ياخود ارض تهامه‌يه قونمق معناسنه‌در يقال اتهم الرجل اذا اتى تهامة اونزل فيها وبريرك هواسى وخيم
وثقيل بولمق معناسنه‌در يقال اتهم البلد اذا استوخمه المتاهمة مفاعله وزننده والتتهم تفعل وزننده بونلرده
ارض تهامه‌يه كلمك ياخود قونمق معناسنه‌در يقال تاهم الرجل وتتهم بمعنى اتهم التهمة ثمره وزننده شهر وبلده
معناسنه‌در وتهامه لفظنده لغتدر تهم زفر وزننده جوارى اسماسندندر تهام كتاب وزننده يمامه‌ده بروادى اسميدر
التهمة غرفه وزننده وهم ماده‌سنده مرسومدر التيم تانك فتحى وياك سكونيله قوله دينور يقال هو تيم الله اى عبدالله
بكر وائل قبيله‌سندن بربطن اولان تيم الله بن ثعلبة بن عكابه معناى مذكوردن اسمدر وتيم الله نمر بن قاسط
قبيله‌سى نسبنك رجالندندر واضافتسز يالكز تيم ايله تسميه ايدرلر ازجمله تيم بن مرة قريش نسبنده ابو بكر الصديق
رضى الله عنه حضرتلرينك قوميدر يعنى جديدر وتيم بن غالب بن فهر كذلك قريش رجالندندر وتيم بن قيس
بن ثعلبة بن عكابه تيم الله مرقومك برادريدر وتيم بن شعبان بن ثعلبه مزبورك عمزاده‌سيدر وتيم اللات ضبه
قبيله‌سندن بركسه‌در وتيم بن ضبه مزبورك عموجه‌سيدر وتيم اللات بن ثعلبه خزرج قبيله‌سندندر التيم
تانك فتحيله برآدمى بنده ايلمك معناسنه‌در يقال تامته المرأة اوتامه العشق يتيم تيما اذا عبدته وذللته التتييم
تفعيل وزننده تيم معناسنه‌در يقال تيمته المرأة اوالعشق بمعنى تامته التئمة تانك كسريله همزه ايله تئمه دخى لغتدر
بك آجلق ومضايقه هنكامنده ناچار ذبح اولنان قيونه دينور وقرق عدد قيوندن نصاب آخره وارنجه زائد اولان
قيونلره دينور وسائمه اولميوب خانه‌ده صاغمق اتخاذ اولنان قيونه دينور وتميمه معناسنه‌در كه اطفاله تعليق
اولنان كوز بونجغيدر التيماء حمراء وزننده شلكسز واوتسز صوسز مضل ومهلك اولان على قول واسع اولان
ارضه دينور يقال ارض تيماء اى قفرة مضلة مهلكة اوواسعة وبيابانه دينور مفازه معناسنه وبرموضع آديدر
وجوزاء برجنده اولان جوزاء صورتنده مركوز كواكبه اطلاق اولنور تيم فتحتينله غافق قبيله‌سندن بربطندر
ماضى بن محمد التيمى انلردندر انس حضرتلرندن روايت ايلمشدر متيم معظم وزننده برجل اسميدر
فصـــل الثاء المثلثة الثتم ختم وزننده ديكشى تباه ايلمك معناسنه‌در يقال ثتمت المرأة خرزها ثتما
من الباب الاول اذا افسدته واسهاالله دفع طبيعى ايلمك معناسنه‌در يقال ثتم الرجل بما فى بطنه اذا رمى به الثتم

تفعل وزننده والانثتام انفعال وزننده برآدم بدوناسز اسوزلر سویلمك معناسنه‌در یقال تثتم فلان وانثتم اذا انفجر
بالقول القبیح وتثتم اثوابت پاره لنمق معناسنه‌در یقال تثتم الثوب اذا تقطع واتزیاده پشمكله پیریوب مهرّا
اولمق معناسنه‌در یقال تثتم اللحم اذا تهرّأ واشمه تعبیر اولنان قیوچوكوب یقلمق معناسنه‌در یقال تثتم الحسی اذا تهدّم
الثجم رجم وزننده بركسه‌یی یا برنسنه‌یی برنسنه‌دن سرعتله صرف ایلمك معناسنه‌در یقال ثجمه عنه ثجما
من الباب الثانی اذا صرفه عنه سریعا الثجم فتحتینله برنسنه‌دن چابك منصرف اولمق معناسنه‌در یقال ماهذا
الثجم ای سرعة الانصرف الاثجام والتثجیم برنسنه دائمی اولمق معناسنه‌در یقال اثجم الشیء اذا دام ویغمور
سرعتله متصل یاغمق معناسنه‌در یقال اثجمت السماء وثجمت اذا اسرع مطرها ودام الثدم ثانك فتحیله
ثقیل وسلپوك چولپه كسیبه دینور كه اداره‌ٔ كلامدن ونفوه ایتدیكی كلامه دلیل و برهان ومثل ایرادندن عاجز
ونادان اوله یاخود وجودی غلیظ شیشمان و یاقشقسز تصلق اوله‌رق احمق و بیغز شخصه دینور مؤنثی ثدمه‌در
یقال رجل ثدم وامرأة ثدمة ای فدم عیّ من الكلام والحجة مع ثقل ورخاوة او الغلیظ السمین الاحمق الجافی الثدام
كتاب وزننده سوزكویه دینور مصفاة معناسنه المثدم معظم وزننده اغزی سوز كیلی بردق وابریق مقوله‌سنه
دینور یقال ابریق مثدم ای وضع علیه الثدام الثدقم زبرج وزننده سوز بیلمز وسوزا كلمز ثقیل وناتراش
كسیبه دینور و بزجل اسمیدر الثرم فتحتینله اغزده دیش كوكندن قیرلمق علی قول ثنایا ورباعیاتدن قیرلمغه
مخصوصدر یاخود اوك دیشلره خاصدر یقال ثرم الرجل ثرما من الباب الرابع اذا انكسرت سنه من اصلها اوسن
من الثنایا والرباعیات اوخاص بالثنیة الاثرم احمر وزننده معنای مزبوردن وصفدر ثرماء مؤنثیدر واثرم اهل
عروض اصطلاحنده شول جزؤه دینور كه آنده قبض وخرم علتلری مجتمع اوله خرم وتد مجموعك اوّلنی وقبض
بشنجی حرف ساكنی حذفدن عبارتدر مثلا مفاعیلن فاعلن وفعولن عول قالور وعلی قول فعول جزؤنه
مخصوصدر كه خرم وقبض اولوب عول قالور یعنی بحر طویل ایله متقاربه مخصوصدر الثرم ثانك فتحیله
برآدمك وجه مذكور اوزره دیشلرنی قیرمق معناسنه‌در یقال ثرمه ثرما من الباب الثانی اذا جعله
اثرم الاثرام همزه‌نك كسریله ثرم معناسنه‌در الانثرام انفعال وزننده اثراملك مطاوعیدر یقال اثرمه
فانثرم الاثرمان تثنیه صیغه‌سیله لیل ونهاره اطلاق اولنور تناقصلری تصوریله الثرمان سلمان وزننده
چوغانه شبیه بر اكشی شجر نباتیدر دوه وقیون مرعاسندندر ثرم فتحتینله یمامه‌ده بر طاغك اسمیدر ثرام
سحاب وزننده یمامه‌ده برصرپ یوقش آدیدر ثرمه فتحاتله آق دكزده سجلیه آطه سنده بربلده آدیدر
الثرتم ثای مثلثه ایله قنفذ وزننده قابده قلان طعام وقاتیق مقوله‌سی بقیه‌سنه دینور علی قول چناقده وقواطه‌ده
قلان بقیه‌یه خاصدر الثرطمة دحرجه وزننده من غیر غضب ولا تكبر باشی یره اكوب اپسم وساكت طورمق
معناسنه‌در یقال ثرطم فلان فی المجلس ای اطرق من غیر غضب ولا تكبر وحیوان بغایت سمورمك معناسنه‌در
یقال ثرطم الكبش اذا تناهی فی السمن المثرطم اسم فاعل بنیه‌سیله نهایت درجه‌ده سمورمش انسان وحیوانه
دینور علی قول دابه قسمنه مخصوصدر الثرعامة قرطاسه وزننده برآدمك زوجه‌سنه دینور علی قول مطلقا
عورته دینور التثطعم تدحرج وزننده ناسه سوز ایله حواله وشركیر اولمق معناسنه‌در یقال تثطعم علی اصحابه
اذا علاهم بالكلام الثطعمة دحرجه وزننده معنای مزبوردن اسمدر الثعم ثانك فتحی وعینك سكونیله
برنسنه‌یی چكوب قوپرمق معناسنه‌در یقال ثعمه ثعما من الباب الثالث اذا نزعه التثعم تفعل وزننده بریر برآدمه
بغایت خوب كلوب آندن خوشلنمق معناسنه‌در تقول تثعمتنی ارض كذا ای اعجبتنی الثعامة ثمامه وزننده
روسپی عورته دینور سفهایی كندیسنه نزع ایلدیكیچون الثغام غین معجمه ایله سحاب وزننده بر نبات اسمیدر كه
فارسیده درمنه دیرلر بو صورتده آق یوشان دیدكلری نبات اولور لكن برهانده جاورد ایله مفسردر كه یاندیق اوتی
دیدكلری بیاض تیكندر مفردی ثغامه‌در الاثغماء انصباء وزننده ثغامه‌دن اسم جمعدر الاثغام همزه‌نك كسریله
برثغام بتورمك معناسنه‌در یقال اثغم الوادی اذا انبت الثغام وصاچ ثغام كبی اغارمق معناسنه‌در یقال
اثغم الرأس اذا صار كالثغامة بیاضا وطولدرمق معناسنه‌در یقال اثغم الاناء اذا ملأه وبرآدمی اویكه‌لندرمك
علی قول سوندرمك معناسنه‌در یقال اثغم فلانا اذا اغضبه اوفرحه الثاغم ثغام كبی آق اولان رنكه دینور
یقال لون ثاغم ای ابیض كالثغام الثغم كتف وزننده شكاره باولیوب دداغمش تازی‌یه دینور یقال كلب ثغم ای ضار
المثاغمة مفاعله وزننده اوپشمك معناسنه‌در یقال ثاغمت المرأة المرأة اذا لاثمتها الثكم ثانك فتحی وكافك
سكونیله برآدمك ارینه دوشوب یاخود ایزنی سوروب كتمك معناسنه‌در یقال ثكم آثارهم ثكما من الباب الاوّل

اذا

اذا اقتصها و برنسنه‌یه مداومت ایلمك معناسنه‌در یقال ثكم الامر اذا لزمه و بریرده مقیم اولمق معناسنه‌در
یقال ثكم بالمكان اذا اقام الثكم فتحتینله ثكم كلمه‌سیله ایكی معنای اخیرده مرادفدر یقال ثكم لامر ثكما من الباب
الرابع اذا لزمه ویقال ثكم بالمكان اذا اقام وثكم الطریق وثكم الطریق صرد وزننده یولك آچیق طوغری
وبللو صورتنه دینور یقال اخذ ثكم الطریق وثكمه ای سننه ثكامه ثمامه وزننده بربلده آدیدر ثكمه عروه
وزننده بر رجل اسمیدر الثلم ثانك فتحی ولامك سكونیله برنسنه‌یی رخنه‌دار ایلمك معناسنه‌در كه كدمك تعبیر
اولنور قلج اغزنده ودیوارده اولدیغی كبی یقال ثلم الاناء والسیف ونحوه ثلما من الباب الثانی اذا كسر حرفه التثلیم
تفعیل وزننده ثلم معناسنه‌در الانثلام انفعال وزننده والتثلم تفعل وزننده مطاوعلردر یقال ثلمه ثلما
وثلمه تثلیما فانثلم وتثلم الثلمة غرفه وزننده اسمدر كه دینور رخنه معناسنه یقال به ثلمة وهی فرجة المكسور
والمهدوم الثلم فتحتینله بودخی برنسنه‌یی كدمك معناسنه‌در یقال ثلم السیف ثلما من الباب الرابع اذا كسر
حرفه ودره‌نك وچایك قیسندن كدك آچلمق معناسنه‌در یقال ثلم الوادی اذا انثلم حرفه وثلم برموضع آدیدر كه
ثلماء دخی دیرلر مثلم معظم وزننده برموضع آدیدر المتثلم لام مشدده‌نك فتحیله بر ارضك اسمیدر الاثلم فن
عروضده اثرم معناسنه‌در كه خرم ایله قبض علتلری مجتمع اولان جزؤه دینور كرچه مؤلف بو رسمه بیان ایلدی
لكن كتب عروضده بونلرك فرق اوزره مرسومدر الثمّ ثانك فتحی ومیمك تشدیدیله برنسنه‌یی ایاقله بصوب چكنمك
معناسنه‌در یقال ثمّ الشیء ثما من الباب الاول اذا وطئه وبرنسنه‌یی مرمت واصلاح ایلمك معناسنه‌در یقال
ثمه اذا اصلحه وبركدرمك معناسنه‌در یقال ثمه اذا جمعه و بو حشیش بركدرمسنده كثیر الاستعمالدر والی
اوت ایله سیلمك معناسنه‌در یقال ثمّ یده بالحشیش اذا مسحها به وقیون اغزیله اوت قوپرمق معناسنه‌در یقال
ثمت الشاة النبت اذا قلعته بفیها وطعامی بخشی یمان دیمیوب مجموعنی سپوری یمك معناسنه‌در یقال ثمّ الطعام اذا اكل
جیده وردیئه التثمیم تفعیل وزننده بودخی برنسنه‌یی ایاقله بصوب چكنمك معناسنه‌در یقال ثممه اذا وطئه
وبتشك كیكی آیرمق معناسنه‌در یقال ثمم العظم اذا ابانه وذلك اذا كان عثا الثمة ثانك ضمیله برطوتام اوته
دینور تقول اخذت من الحشیش ثمة ای قبضة الثموم صبور وزننده اغزیله اوت قوپران قیونه دینور المثم
والمثمة میملرك كسریله شول كسه‌در كه ایو كوتو دیمیوب مجموع طعامی سیلوب سپوررا اوله یقال رجل مثم ومقم
ومثمة ومقمة اذا كان یأكل الطعام جیده وردیئه ومقم كذلك برنسنه‌نك مجموعنی سپوروب آلان كسیه دینور الانثمام
انفعال وزننده برنسنه یا بركسه اوزره اوشوب دوشمك معناسنه‌در یقال انثم علیه اذا انثال و وجود اریمك
معناسنه‌در یقال انثم جسمه ای ذاب وقوجامق معناسنه‌در یقال انثم الرجل اذا شاخ الثم ثانك ضمیله اومتاعنه
دینور كه قاب قاجاق وخرد مرت مقوله سیدر ومنه یقال ماله ثم ولا رم ای مال ثم ثانك ضمی ومیم مشدده‌نك
فتحیله حرفدر یعنی حرف عطفدر امور ثلاثه‌یی اقتضا ایدر یعنی اوچ معنایه دلالت ایدر وهر برنده نحویونك
اختلافی واردر اوّل مابعدنی حكمده ماقبلنه تشریك ایدر بعضلر عندنده كاهجه بو معنادن تخلف ایدر كه عاطفه
اولمیوب زائد اولور كما فی قوله تعالی وظنوا ان لا ملجأ من الله الا الیه ثم تاب علیهم ثانی ترتیب اقتضا ایدر علی قول
اقتضا ایلمز كما فی قوله تعالی و بدأ خلق الانسان من طین ثم جعل نسله الایة ثالث مهلت اقتضا ایدر علی قول كاهجه
بوندن متخلف اولور كقولك اعجبنی ماصنعت الیوم ثم ماصنعت امس اعجب زیرا بوراده ثم كلمه‌سی ترتیب اخبار ایچوندر
ذكر اولنان اخبارك بیننده ایسه مهلت وتراخی یوقدر ثمّ ثانك فتحیله بر اسمدر كه آنكله مكان بعیده اشارت اولنور
هنالك معناسنه‌در كه اوراده دیمكدر تقول رأیته ثم ای هنالك بوراده هنالك كلمه‌سی هاء مفتوحه ونون مشدده ایله‌در واشبو
ثم كلمه‌سی ظرفدر اعرابله تصرف اولنمز واشبو اذا رأیت ثم رأیت الایة كریمه‌سنده ثم كلمه‌سی رأیت فعلنك مفعولی
اولمق اوزره معرب اولمسنه قائل اولنلر وهم ایلدیلر مترجم دیر كه صاحب كشافك بیانه كوره رأیت فعلنك ظاهر ومقدر
مفعولی یوقدر عموم وشیوعه دالدر یعنی مصدری لام استغراقله مقدردر كه اذا وجدت الرؤیة ثم سبكنده‌در پس
معناسی ثمك بصری نیره‌یه اوغرارسه نعیم كثیر وملك كبیردن غیری نسنه ادراك اولنمز دیمكدر وثم لفظی ظرفیت
اوزره منصوبدر فی الجنة دیمكدر الثم والمثمة میملری وثالرك فتحیله آت قسمنك كوبكنك كسلدیكی یره دینور
الثمثام سلسال وزننده شول آدمه دینور كه بغایت زورباز و به مالك اولمغله طوتدیغی نسنه‌یی قیروب اوفادر اوله
یقال رجل ثمثام ای اذا اخذ الشیء كسره الثمام غراب وزننده والثیموم ینبوت وزننده بر نبات معروف اسمیدر
بو نباتك بیان داریسی دیدكلری اوتدر كه ثمر اوتی دخی دیرلر بعینه داری باشی وداری صاپی كبی اولور بیانده نتر
دوكوب صوینی كوزه صقارلر بیاض عینی دافعدر مفردی ثمامه‌در بدویلر بو اوتی قتیق ایدوب هاوید وثمر

ويصديق ايچلرينه حشوايدرلر وسازاقدن يايدقلری هو غ تعبيراولنان بيوت اوزرينه سطح ايدرلر و بونبات
پك قصير اولمغله تناولی يسيراولديغندن مطلقا سهل التناول اولان نسنه ده ضرب مثل ايدوب هوعلی طرف
الثمام ديرلر وثمام بن الليث محدثيندندر المثموم سطحی ذكراولنان ثمام ايله اورتلمش اوه دينور يقال بيت
مثموم ای مغطی بالثمام صخيرات الثمامة صادك ضميله فخر عالم صلی الله عليه وسلم حضرتلری بدر غزاسنه
عزيمتلری خلالنده واقع قوناقلردن برينك اسميدر وثمامة بن اثال وثمامة بن ابی ثمامه وثمامة بن حزن وثمامة
بن عدل صحابه لردر التميمة سفينه وزننده اغزی بغلواولان ابريغه ومطهره يه دينور التثم فدفد وزننده
شكار كلبنه دينوركه فارسيده يوزه وتركيده زغر ديدكلری كلب اوله جقدر وثمم العبدی شعرادندر ورزين بن ثمم
الضبي سهم بن اصرم ايله قتال ايدن كسنه در التمة ثانك كسريله پير واختيار آدمه دينور التممة زلزله وزننده
قابك چاغك اغزنی قپاق ايله قپامق معناسنه در يقال ثمم الاناء اذاغطی رأسه وآليقومق معناسنه در يقال
ثمموابنا ساعة ای احتبسونا حتی نستريح و برايشی ايوجه بجره ميوب فناء وناخوش يامق معناسنه در يقال
ثمم العمل ای ماجاد وايچنده سوداولان طلومك اغزنی بغليوب ديركه آصمق معناسنه در وتمرنك وناملونك اغزی
اكيلوب دونمك معناسنه در يقال هذاسيف لايثمثم نصله ای لاينثنی اذاضرب به ولايرتد المثم ميمك كسريله
مسن وزننده شول مروتلو عالی همتلو آدمه دينوركه حامی ومحافظی اولميان بيكسلره حامی ورداعی اولوب
ومركوبی اولميوب پياده قالمشلری اركاب واهل قبيله نك عاجز وقاصر قالدقلری امور ومصالحلرنی مرمت
واصلاح ايدراوله يقال هومثم ای يرعی علی من لاراعی له ويفقر من لاظهرله ويثم ماعجز عنه الحی من امرهم
اسمم تزلزل وزننده توقف ايلمك معناسنه در يقال تثم عنه اذاتوقف واير كيلوب طوتيله رق تكلم ايلمك
معناسنه در يقال تكلم وماتثم ای ماتلعثم الثوم ثانك ضميله صرمساغه دينور بستانی اولوركه معروفدر
و بريسی اولوركه بيبان صرمسغی تعبيراولنور عربيده ثوم الحيه ديدكلريدر بستانيدن اقوی اولور ايكی نوعی
دخی مسخن ومحلری وصوغلجانلری مخرج و بغايت مدر وافضل خواصی نسيان عارضه سنی دافع وربو
وسعال مزمن وطحال وخاصره ريحلرنی وقولنج وعرق النسا ويان وقالچه اغريلرنی ونقرس وحشرات ويلان
وعقرب صوقدقلری يره وقدوز كلب اصرديغی يره نافع وعطش بلغمی وتقطير بول و بوغازه يا پشان سلوك
و بلغمدن تصفيه خصوصنده مفيد وجماعی مقوی وقاورلمشی ديش اغريسنی سكن ومبرود المزاج اولنلرك
و پيرلرك صحتنی محافظدر و بواسير وزحير وخناز يرودق علتلرينه وكبه خاتونلره وامزكلی خاتونلره وصداع
اصحابنه مضردر مصلحی جرنی طوزايله صوايچره طبخ اولنوب بادم ياغی اضافه ايلمك و بعد الاكل اكشی
نارمص ايلكدر الثومة ثوم لفظنك مفرديدر وثومه قلج قبضه سنك پرازوانه سنه دينور قبيعة السيف معناسنه
بنوثومة بن مخش برقبيله در اعلاسدن حكم بن زهرة الثومی انلردندر الثومة عنبة وزننده برشجر عظيم اسميدر
ثمری اولمز ورايحه سی مورد اغاجندن اطيب اولور ودالرندن مسواك اتخاذ اولنور شری طاغنده كورمشدرز

فصـــــل الجيم الجثم ثای مثلثه ايله رسم وزننده والجثوم قعود وزننده اولديغی يردن اصلا قلدامق
اوزره يرلشوب اوتورمق علی قول كوكسی اوزره چوكوب اوتورمق معناسنه در كه انسانده ديزچوكوب وكوكسی
اوزره يصيله رق اوتورمق اولور وعلی رأی يره كوكس ويره رك چوكوب اوتورمق معناسنه در قوشلك كوكس
ويروب اوتورمسی كبی يقال جثم الانسان والطائر والنعام والخشف واليربوع جثما وجثوما من الباب الثانی
والاول اذالزم مكانه فلم يبرح اووقع علی صدره اوتلبد بالارض وجثوم كيجه يارى اولمق معناسنه مستعملدر يقال
جثم الليل جثوما اذاانتصف وا كين قسمی يردن يوكسلوب قالقمق معناسنه در يقال جثم الزرع اذاارتفع عن الارض
واستقل نباته وخرما دالنك قوروغی اير يلنوب بيومك معناسنه در يقال جثم العذق اذاعظم بسره وچامور
وطپراق وكول مقوله سنی بركدرمك معناسنه در يقال جثم الطين والتراب والرماد اذاجمعه يعنی جمع كل واحد
منهـا وجثوم عرب ديارنده برصويك و برطاغك آديدر وطپراق تپه يه دينوراكه معناسنه ذارة الجثوم بنی الاضبط
جماعتنه مخصوص برموضعدر الجاثم والجثوم صبور وزننده جثم وجثومدن اسم فاعلدر معانی مختلفه سی
اوزره متصف اولان انسان وحيوانه دينور بعض نسخه ده فهوجاثم جمعه جثوم عبارتيله مرسوم اولمغله اكا كوره
يالكز جاثم اولور الجثم رسم وزننده مصدردركه ذكراولندی ووصف اولور يردن يوكسلوب قالقمش اكينه
دينور فتحتينله ده جائزدر وقوروغی اير يلمش خرما دالنه دينور الجثمة غرفه وزننده چامور طپراق ياخود كول
كومه سنه دينور الجثام غراب وزننده والجاثوم اويقوده عارض اولان آغرلغه دينوركه آغربصمه تعبير

اولنور كابوس معناسنه در وجاثوم اويقوجی تنبل آدمه دينوركه سير وسفره لياقت واقتداری اولماز الجثامة
شدّاده وزننده كند ذهن بليد ونادان كسيه دينور يقال رجل جثامة ای بليد وحليم وسهل العطف سيد ومتعين
آدمه دينور يقال هوجثامة ای سيد حليم واويقوجی تنبل آدمه دينور جاثوم كبی يقال رجل جاثوم وجثامة
ای نؤام لايسافر وصعب بن جثامه اصحابدندر وجثامة المزنية صحابيه در الجثمة همزه وزننده والجثم صرد
وزننده بونلرده اويقوجی تنبل آدمه دينوركه بردرلو سير وسفره لياقت واقتداری اولميه الجثمان عثمان وزننده
جسم و بدن معناسنه در وشخص وقالب معناسنه در وفرزدق نام شاعرك اشبو ❊ وباتت بجثمانية الماء نيبها
الی ذات رحل كالماء ثم حسرا ❊ بيتنده واقع جثمانية الماء قولندن مراد صويك كنديسيدر ياخود وسطی ياجمعی
مرادذر الجحمة فتحاتله بودخی يوكسك تپه يه دينور جاثم اسمادندر جاثم بن مريد الدلال محدثدر آندن ابراهيم
بن نهد روايت ايلشدر علی قول حای مهمله ايله در الاجثام همزه نك كسری وجيمك سكونيله برايشه اقدام
ايليوب كيروطورمق معناسنه دركه وازكلمك تعبيراولنور يقال اجثم عنه اذاكف و برآدمی هلاك ايلمك مرتبه سنه
كلمك معناسنه دركه هلاك ايده يازمق تعبيراولنور يقال اجثم فلانا ای دنا ان يهلكه الجحيم امير وزننده علوی
بغايت شديد اولان آتشه دينور و بری برينك اوزرنده قات قات بنان آتشه دينور وچقور يرده يانان عظيم آتشه
دينور و پك اسی يره دينور الجحمة جيمك فتحی وضميله بودخی قات قات يانان آتشه دينور وكوزه دينور عين معناسنه
توقدی ايچون الجاحم بودخی پك اسی مكانه دينور و پك شعله لو آتش قورنه دينور وجنك وجدالك اكين ومعظم
ومزدحم كاهنه دينور ومعركه حربه ده اولان قتال شديده دينور الجحم رحم وزننده آتشی ياقوب علولندرمك
معناسنه در يقال جحم النار جحما من الباب الثالث اذااوقدها وجحم وجحوم آتش علولنمك معناسنه در
يقال جحمت النار جحما وجحوما من الباب الرابع اذااضطرمت ويقال جحمت النار جحما من الباب الخامس
اذااضطرمت الجحام غراب وزننده برمرض آديدركه كوزده ظهور ايدر علی قول كلاب قسمنك باشلرنده ظهور ايدر
الجحام شدّاد وزننده بخيل وناكسه دينور جحم صرد وزننده برقوش آديدر الجحيم عنق وزننده شرم
وحياسی اولميان كسه لره دينور يقال هم جحم ای القليلوا الحياء التجحيم تفعيل وزننده اصلا كوزينك قپاقلرنی
وكرپكلرنی قلداتميه رق برنسنديه كوز بلردوب باقمق معناسنه در علی قول قيه قيه دقتله باقمق معناسنه در
تقول جحمنی بعينه اذااستثبت فی نظره لاتطرف عينه اواحد النظر الجاجمة بلرمش كوزه دينور يقال عين
جاجمة ای شاخصة الاجحم احمر وزننده كوزی پك قزل اوله رق دائره سی واسع اولان آدمه دينور جحماء
مؤنثيدر جمعی جحم دركتب وزننده وجحمی كلورسكری وزننده واجحم بن دندنه رجالات عربدن بركسنه در
الجوحم جوهر وزننده قرمزی گله دينور حوجم معناسنه التجحم تفعل وزننده برآدم فرط حرص وبخلندن
ناشی يانوب يافلمق معناسنه دركه برطرفدن حرص جمع و برطرفدن مصرفی كورد كجه آتشلره يانار يقال تجحم الرجل
اذاتحرق حرصا وبخلا و برمحل وحال مقوله سی نسنه صقشوب طارالمق معناسنه در يقال تجحم المكان اوقلبه
اذاتضايق الجحدمة مرحله وزننده سرعتله يلوب يورمق معناسنه در يقال جحدم الرجل اذاعدا اسريعا
جحدم جعفر وزننده اسمادندر جحدم بن فضاله ومنسوب اولميه رق جحدم اصحابدندر الجحرمة دحرجه
وزننده بدخويلق وتنك مشربلكه دينور يقال به جحرمة ای ضيق وسوء خلق الجحرم جعفر وزننده
والجحارم علابط وزننده بدخوی وتنك مشرب آدمه دينور يقال رجل جحرم وجحارم ای به جحرمة الجحشم
شين معجمه ايله جعفر وزننده يانلری قبادە ويه دينور الجحظم ظای معجمه ايله جعفر وزننده بيوك كوزلو آدمه دينور
يقال رجل جحظم ای الكبير العينين الجحلمة دحرجه وزننده يره چالمق معناسنه در يقال جحلمة اذاصرعه
الجخدمة خای معجمه ايله دحرجه وزننده ايش ايشلكده و يوريمكده سرعت ايلمك معناسنه در يقال جخدم فلان
اذااسرع فی العمل والمشي الجدمة فتحاتله بودور آدمه دينور جمعی جدم درهاسز وكوتو وكترقيونه دينور
شاة رذيئه معناسنه و برقبچوقده چتال بتمش خرما قورقلرينه دينور وخرمنده دوكيلوب اوقانمامش اكين باشنه
دينوركه بشاق خرده سيله قلان كسمكدن عبارتدر الجدم فتحتينله برجنس قوش اسميدر كه سرچه
شكلنده و برونلری قزل اولور و برنوع خرما اسميدر الجدامة ثمامه وزننده شول كسمكه دينوركه خرمن
صاوريلوب صمانی چجدن آيرلدقدنصكره بعض بشاق خرده سيله قالور آنی تكراردوكوب تفريق ايدرلر جدمه كبی
وجدامه اسامی نسواندندر جدامه بنت وهب وجدامه بنت جندل وجدامه بنت حارث صحابيه لردر الجدم
هدم وزننده خرما اغاجی بتمش و يردكدنصكره قوريمق معناسنه در يقال جدمت النخلة جدما من الباب الاول

اذا اثمرت ويبست الجدامى غرابى وزنـنـده برجنس خرما اسميدر الجدامية غرابيه وزننده دالّلرى وميوه‌لرى
پك فراوان شاخ برشاخ اولان خرما اغاجنه دينـور اجدم همزه نك كسرى ودالك فتحيله آت قسمنه مخصوص
زجر وآزار كلماتندندر اقدام ايچون تفوّه ايدرلر اصلى هجدم ايدى الاجدام اقدام وزننده آت قسمنه اشوب كتمكه
اقدام ايچون اجدم ديمك معناسنه دريقـال اجدم الفرس اذا قال له اجدم الجذم جيمك كسرى وفتحى وذال معجمه نك
سكونيله برنسنه نك كوكـنه دينور اصل معناسنه در جمعى اجذام وجذوم در الجذم فتحتينله فهم قبيله سى بلادنده
برارضك اسميدر وجذم مصدر اولـور برآدمك الى كسلمك معناسنه يقـال جذمت يده جذما من البـاب الرابع
اذا انقطعت الجذم كتف وزنـنـده جست وچالاك انسان وحيوانه دينور الجذم جزم وزننده كسمك معناسنه در
يقـال جذمه جذما من الباب الثانى والاول اذا قطعه وخاصة ال كسمك معناسنه در يقول جذمت يده اذا قطعتها
التجذيم بودخى كسمك معناسنه در الانجذام انفعال وزنـنـده . والتجذم تفعل وزننده كسلمك معناسـنه در
يقـال جذمه فانجذم وتجذم اى قطعه فانقطع الجذمة جيمك كسريله مطلقا اوجى كسيلوب ديبى قالمش قطعه يه
دينور تقول رأيت فى يده جذمة حبل اى قطعة منه قد قطع طرفه وبقى اصله وقامچى يه اطـلاق اولنور سوط معناسنه
الجذمة فتحـاتله خرما اغاجنك الـتيه سنده اولان بينبسنه دينور كه اجود والطف اودر الجذام والجذامة ميملرك
كسريله امور وقضايايى طبـان قلچ كبى قطع وفصل ايدن رأى قاطع صاحبى آدمه اطلاق اولنور يقال رجل مجذام
ومجذامة اى قاطع للامور فيصل ومجذامه حقوق والفت ومحبتى چابك قطع ايدن فلك مشرب آدمه دينور يقال
هو مجذامة اى سريع القطع للمودّة ومجذام بنو ير بوع جماعتندن برينـك فرسى اسميدر الاجذم احمر وزنـنـده
مقطوع اليد آدمه دينـور على قول برمقلرينك اوجلرى دوشمش آدمه دينور يقـال رجل اجذم اى المقطوع اليد
او الذاهب الانامل ومجذوم كسيه دينور جوهرى اجذم ديمك جائز دكلدر ديو منع ايلمسى وهمدر شارحك بيانه كوره
جوهرى فصاحتى منع ايلمشدر الاجذام همزه نك كسريله بودخى ال كسمك معنـاسـنه در تقول اجذمت يده
اذا قطعتها وسرعتله يوريمك معناسنه مستعملدر يقـال اجذم السير اذا اسرع فيه وآتك سكرتمك معناسنه در
يقال اجذم الفرس اذا اشتدّ عدوه وبرنسنه دن فراغت ايدوب وازكچمك معناسنه در يقال اجذم عن الشئ اذا اقلع
وبرنسنه يه عزم ايلمك معنـاسنه در يقـال اجذم عليه اذا عزم الجذمة تمره وزننده وفتحـاتله الك كسيلان يرينه
دينـور الجذمة غرفه وزننده اسمدر ال كسلكنه دينور الجذام غراب وزننده معاذالله تعالى برعلت آديدر كه
سودانك جميع بدنه انتشارندن تحدّث ايدوب جمله اعضانك مزاجى وهيئتى فاسد ومتغير اولور وبدنده يرامز يارهلر
وچبانلر ظهور ايدر وكاه اولور كه اعضانك ييريوب دوكلمسنى مؤدّى اولور تركيده مسكينلك ديدكلرى بدر وجذام برقبيله
اسميدر حسمى طاغلرنده ساكن اولورلر معد نسلندن منشعبلردر المجذوم جذام علتنه اوغرامش كسيه دينـور
يقال جذم الرجل على بنـاء المجهول فهو مجذوم اى به جذام المجذم معظم وزننده والاجذم احمر وزننده كه
ذكر اولندى مجذوم معنـاسنه در جذيمه سفينه وزنـنـده عبدالقيس قبيله سندن برقبيله آديدر نسبتنده جذمىّ
دينـور عربىّ وزنـنـده وبعضاجيمى مضموم اولور وجذيمة الابرش فهم قبيله سـندن ابن مالك دركه امرا واكاى
حيره در زبّاء نام ملكه نك مقـارنيدر كه قصه‌لرى معلومدر الجذمان جيمك ضميله ذكره على قول ذكرك كوكـنه
دينـور الجذماء حمراء وزنـنـده شيبان قبيله سـندن برخاتوندر كه برشاء نام خاتونك ضرّه سى ايدى بركون
برشاء نام خاتونى طوتوب آتشه آتمغله اعضـارى يانوب صو يلمديغندن اكابرشـاء ديديلر وبرشـاء دخى
برتقريبله آنك النى قطع ايلمكله اكادخى جذماء اطـلاق ايلمديلر الاجذم اسلم وزنـنـده اسمـادندر كروّس
بن الاجذم شعرادندر شعب المجذمين معظم وزننده مكهٔ مكرّمه ده برشعب اسميدر الجرم جيمك فتحى
ورانك سـكونيله كسمك معنـاسنه در يقـال جرمه جرما من الباب الثانى اذا قطعه وجرم وجرام سحـاب
وكتاب وزنلرنده خاصة خرما يمشنى كسمك معنـاسـنه در يقـال جرم النخل جرما وجراما وجراما اذا صرمه
وخـرما اغاجنك اوزرنده اولان خرمالرى رطب ايكن رسـيده اولدقده نه مقـداره بالغ اولور ديو تخمين ايلمك
معناسـنه در يقال جرم النخل اذا خرصه وكناه ايلمك معناسـنه در يقال جرم الرجل اذا اذنب وكسب وكار ايلمك
معناسـنه در يقال جرم لاهله اذا كسب وبرآدمه جنايت ايلمك معناسنه در يقال جرم عليهم واليهم جريمة اذا جنى
جناية وقيونك يوكنى قرقمق معنـاسـنه در يقال جرم الشاة اذا جزّها وجرم اسى يه دينور وبوكرم فارسى معرّبيدر
تقول يومنا هذا جرم اى حارّ وهواسى بغـايت اسى اولان ارضه دينور واهل يمن لغتنده بركونه قايغه دينور جمعى
جروم در ظاهرا نيـل مصرده جرم ديدكلرى بيوجك قايق اوله جقـدر وجرم طىّ قبيله سـندن بربطن اسميدر

وجرم بن زبان قضاعه قبيله سـندن بربطن در الاجترام افتعال وزننده بودخى خرما اغاجنك ميوه سنى تخمين
ايلمك معناسـنه در يقال اجترم النخل اذا خرصه وكناه ايلمك معناسـنه در يقال اجترم فلان اذا اذنب وامك
چكوب كسب وكار ايلمك معناسـنه در يقال اجترم لاهله اذا كسب الاجرام همزه نك كسريله بودخى كناه ايلمك
معناسـنه در يقال اجرم الرجل اذا اذنب وبرآدمه جنايت ايلمك معناسـنه در يقال اجرم عليهم واليهم اى جنى
عليهم وتنومند اولمق معناسـنه در يقال اجرم الرجل اذا عظم يعنى جرمه وجسده ورنك صافى وخالص اولمق
معناسـنه در يقال اجرم لونه اذا صفا وبرنسنه يه قان ياپشمق معناسـنه در يقال اجرم به الدم اذا الصق وبرآدمك
صوتى صافى اولمق معناسـنه در يقال اجرم الرجل اذا صفا صوته المجرم اجرامدن اسم فاعلدر والجريم امير
وزننده ثلاثيدندر كنهكاره دينور وفى قوله تعالى وكذلك نجزى المجرمين اى الكافرين ومجرم بررجل آديدر
وجريم قورى خرمايه دينور وچكرده دينور وتنومند آدمه دينور مؤنثى جريمه در جمعى جرام كلور كرام كبى يقال
رجل جريم وامرأة جريمة اى العظيم الجسد الجريمة سفينه وزننده صوچه وكناهه دينور وجنايت معناسـنه در
يقـال اخذ فلان بجريمته اى بجنايته وجريمة القوم اول زمره نك كنديلر ايچون كسب وكار ايدن عملدارلرينه دينور
يقال هذا جريمة القوم اى كاسبهم وبرآدمك الـصوك ولدينه دينور يقـال هذا جريمته اى آخر ولده الجرمة
جيمك كسريله خرما كسـن كسه‌لره دينور يقال جاءت جرمة وهى القوم يجترمون النخـل الجرم جيمك ضميله
كناهه دينور جمعى اجرام وجروم كلور يقال ماله جرم اى ذنب الجرمة كلمه وزننده بودخى كناهه دينور الجرامة
ثمامه وزننده كسيلوركن اغاجدن يره دوشـن خرمايه دينور وكسلمش خرمايه دينور كه كسنتى تعبير اولنور على قول
خرما كسيمندنصكره بداق باشلرنده قالمغله صكره دن كسيلان بشاق خرمالره دينور يقـال هذا جرامة نخلك
اى التمر المجروم او ما يجرم منه بعد ما يصرم يلقط من الكرب وبغداى واريه كسموكنه دينور كه بشاقلو قالمغله
تكرار دوكيلوب تميز لنور التجرّم تفعل وزننده برآدمه برجرم وتهمت اسـناد ايلمك معناسـنه در يقال تجرّم عليه
اذا ادّعى عليه الجرم وان لم يجرم وزمان كچوب كتمك معناسـنه مستعملدر انقطاع معناسـندندر يقال تجرّم الليل
اذا ذهب وتكمل ويقال تجرّم الحول اذا انقضى وتمّ الجرم جيمك كسريله جسد وتن معناسـنه در جمعى اجرام
وجروم وجرم كلور ضمتينله شارح ديركه جماداتده استعمالى غالبدر وجرم بوغازه دينور حلق معناسـنه وصوت
وآوازه دينور على قول صوتك بلند اولمسندن عبارتدر يقال له جرم الصوت اى جهارته ورنك ولون معناسـنه در
الجرمان جيمك كسريله بودخى جسد وتن معناسـنه در المجروم بودخى تنومند آدمه دينور المجرّم معظم وزننده
تمام اولان يله اطلاق اولنور يقـال حول مجرّم اى تام التجريم تفعيل وزنـنـده برطائفه ايچندن چقوب كتمك
معناسـنه در قطع معناسـندندر تقول جرّمنا هم اى خرجنا عنهم لسانمزده مصادره موقعنده والى فلانى تجريم
ايلدى تعبيرى مولددر اسـناد جرم ايلمكدن مأخوذ در لاجرم فتحتينله وآخرك فتحيـله بونده برقاچ لغت دخى
واردر لا ذا جرم ولا ان ذا جرم ان مفتوحه ايله ولاعن ذا جرم ولا جر حذف ميله ولاجرم رانك ضميله كرم وزننده
ولاجرم جيمك ضميله بونلرك مجموعى لابدّ معناسـنه دركه چاره سز وضرورى ديمكدر على قول حقا معناسـنه در
ياخود لا محالة معناسـنه دركه شبهه سز والبته ديمكدر وعند البعض اصل معناسى بودر كثرت استعمالله بردرجه يه
وارديكه قسم مقـامنده مستعمل اولدى آنكچون قسم جوابى كبى بونكده جوابنه لام ادخال ايدوب مثلا لاجرم
لاتينك ديديلر شارحك بيانه كوره قطع معنا سـندن مأخوذدر كه فى الاصل آنى كسمك وآندن كسلمك يوقدر ديمكدر
بعده لازمى اولان معناى مزبورده استعمال اولندى جرم جيمك كسريله بدخشان اولكه سـنده بر بلده آديدر
بنو جارم عربدن ايكى بطن در الجرم فتحتينله خرما كسيلوركن يره دوشـنلرى اكل ايلمك معناسـنه در يقال
جرم الرجل جرما من البـاب الرابع اذا اصار يأكل جرامة النخل جاجرم جيمك فتحى ورانك سكونيله نيسابور ايله
جرمان بيننده بر بلده آديدر اجرم احمد وزننده خثعم قبيله سـندن بربطن در الاجرام همزه نك فتحيله چوبان
قسمنك ساز وسلبنه دينور وايكى درلو نكى اولان بانقلره دينور الجرثومة جيمك وثاى مثلثه نك ضميله برنسـنه نك
كوكنه دينور اصل معناسـنه در على قول اغاجك ديبـلرنده يغلمش طپراق كومه سـنه دينور ويل صاوردبغى
طپراغه دينور وقرنجه يواسـنه دينور وبوغازك باشـنده اولان يومريجه يره دينور كه دل دبنده اولور وابو ثعلبة
الخشـنى جرثوم بن ناشر ياخود ناشم اصحابدندر على قول اسمى جرهم در الاجرنثام احرنجام وزننده والتجرثم
تدحرج وزننده يوكسكدن اشاغى يه دوشمك معناسـنه در يقال اجرنثم الرجل وتجرثم اذا سقط من علو الى سفل
ودرطوب ديرنشوب قلدانميه رق يرنده ساكن اولمق معناسـنه در يقال اجرنثم الرجل وتجرثم اذا اجتمع ولزم موضعه

وتجرثم برنسنه‌نك كومنی اخذ ایلمك معناسنه‌در یقال تجرثم الشیء اذا اخذ معظمه جرثم قنفذ وزننده بنی اسد
یوردنده برموضع یاخود برصویك آدیدر وشدید بن قیس بن هانیء بن جرثمه محدثدر المجرنثم اسم فاعل بنیه‌سیله
عریض اولان فرجه دینور یقال رکب مجرنثم ای مستهدف الجرجمة جیمله دحرجه وزننده ایچمك معناسنه‌در
یقال جرجم الماء اذا شربه ویره یقمق معناسنه‌در یقال جرجمه اذا صرعه وبنایی یقمق علی قول هدم
ایلکسزین سوکوب بوزمق معناسنه‌در یقال جرجم البیت اذا هدمه اوقوضه وطعام اکل ایلمك معناسنه‌در
یقال جرجم الطعام اذا اکله التجرجم تدحرج وزننده یره یقیلوب دوشمك معناسنه‌در یقال تجرجم الرجل اذا سقط
وتجدل وقیویه یوارلنوب کتمك معناسنه‌در یقال تجرجم الشیء اذا انحدر فی البئر وبنا هدم اولنمقسزین سوکیلوب
بوزلمق معناسنه‌در یقال تجرجم البیت اذا تقوض وبنا یقلمق معناسنه‌در یقال تجرجم البناء اذا انهدم واکل وشربده
اکثار وافراط ایلمك معناسنه‌در یقال تجرجم فی الاکل والشرب اذا اکثر وجانور یتاغنده طورطوپ قلدانمیه‌رق
اوتورمق معناسنه‌در یقال تجرجم الوحشی وغیره فی وجاره اذا تقبض وسکن الجرجوم عصفور وزننده اصبور
چیکنه دینور واقران وهمتارنی صرع ایدن پهلوان کورشجی یه دینور یقال هو جرجوم ای صرعة الجراجم
جیمك فتحیله طلومده اولان سودك بری اوته چالقندقده ظهور ایدن سسنه دینورکه وجردی تعبیر اولنور
الجراجمة عمالقه وزننده عربدن برطائفه‌درکه جزیره‌ده تمکن ایدرلر علی قول نبط شام قومیدر الجرجمان
عنفوان وزننده اکول آدمه دینور الجردم جعفر وزننده برجنس چکردرکه باشلری یشل وبدنی سیاه اولور
واوزان وپرکوی آدمه دینور یقال رجل جردم ای مکثار الجردمة دحرجه وزننده جردبه معناسنه‌درکه
فرط حرص ودنائتدن ناشی طعام یرکن آخرکسه یمسون دیو صول الیله طعامی اوزرنی قپامقدن عبارتدر یقال
جردم فی الطعام بمعنی جردب وقابده اولان طعامك مجموعنی سیلوب سپورمك معناسنه‌در یقال جردم ما فی الجفنة
اذا اتی علیه وبرآدم التمش یاشنی کچمك معناسنه‌در یقال جردم الستین اذا جاوزها وبتون اتمکك مجموعنی یمك
معناسنه‌در یقال جردم الخبز اذا اکله کله وچوق سویلمك معناسنه‌در یقال جردم الرجل اذا اکثر الکلام
وسرعت ایلمك معناسنه‌در یقال جردم الرجل اذا اسرع الجرذمة ذال معجمه ایله بودخی سرعت ایلمك
معناسنه‌در عملده وسیرده اولسون یقال جرذم الرجل اذا اسرع الجرزم زای معجمه ایله جعفر وزننده والجرزم زبرج
وزننده قاتقسز قوری اتمکه دینور الجرسمة دحرجه وزننده برنسنه‌یه قیه‌قیه باقمق معناسنه‌در یقال جرسم
الیه اذا احد النظر الجرسام جیمك کسریله برسام معناسنه‌درکه علت معروفه‌در وزهر قاتله دینور یقال
سقاه الجرسام ای السم الذعاف الجرشمة شین معجمه ایله دحرجه وزننده خسته‌لکدن افاقت بولمق معناسنه‌در
یقال جرشم الرجل اذا اندمل بعد المرض وچهره‌یی بورتروب اکشتمك معناسنه‌در یقال جرشم الرجل اذا کره
وجهه الجرضم ضاد معجمه ایله قنفذ وزننده والجراضم علابط وزننده اکول وایبهان آدمه دینور الجرضم
جعفر وزننده ضعف وهزالدن افتاده اولان پیر واختیار آدمه دینور الجرضم قرشب وزننده بودخی اکول
وایبهان آدمه دینور وبیوك سموزقیونه دینور جرهم قنفذ وزننده یمنده برقبیله آدیدرکه حضرت اسمعیل علی نبینا
وعلیه السلام انلردن تزوج ایلدی وجرهم بن ناشر جرثم ماده‌سنده ذکر اولندی الجراهم علابط وزننده ارسلانه
دینور وایری ودیزمان دوه‌یه دینور مؤنثی جراهمه‌در الجرهام قرطاس وزننده بودخی ارسلانه دینور وهر امور
وخصوصنده چالشقان آدمه دینور المجرهم اسم فاعل بنیه‌سیله بودخی امور ومصالحنده چالشقان آدمه دینور
یقال رجل جرهام ومجرهم ای جاد فی امره الجزم عزم وزننده کسمك معناسنه‌در یقال جزمه جزما من الباب
الثانی اذا قطعه وشروط واستثناسز حتم وقطعی وجه اوزره یمین ایلمك معناسنه‌در یقال جزم الیمین اذا امضاها
وبرایشی اصلا ایلشك قالمامق اوزره کسوب بچمك معناسنه‌در یقال جزم الامر اذا قطعه قطعا لاعودة فیه
ونحویون عندنده جزم کلمه‌نك آخرنده اولان حرفك حرکه‌سنی اسکان ایلمکدن عبارتدرکه حرکه‌سنی قطع ایدر
لم ینصر کلمه‌سی کبی یقال جزم الحرف اذا اسکنه وبرنسنه‌دن قورقوب عاجز اولمق معناسنه‌در یقال جزم عنه
اذا جبن وعجز وبرخصوصده اصلا طنیوب خموش واپسم اولمق معناسنه‌در یقال جزم علیه اذا سکت وقرآن
کریمده حروفی یرلو یرینه وضع ایدوب مخرجلرندن اخراجله دانه‌دار اوله‌رق فصاحت وبیان وتأنی وسکونت
وجهیله اوقومق معناسنه‌در یقال جزم القرآة اذا وضع الحروف مواضعها فی بیان ومهل وقربه‌یی طولدرمق
معناسنه‌در یقال جزم السقاء اذا ملأه وخرما اغاجنك اوزرنده اولان میوه‌یی تخمین وتقدیر ایلمك معناسنه‌در یقال
جزم النخل اذا خرصه ودفع طبیعی ایدرکن فضله‌نك یاریسنی چقروب یاریسنی کسه قومق معناسنه‌در

وعلی قول نجس آتمق معناسنه‌در یقال جزم بسلحه اذا اخرج بعضه وبقی بعضه اوحذفه وطلوم کبی ایچروسی
طولمق درجه‌سنده اکل ایلمك علی قول یکرمی درت ساعتده براویون طعام ایلمك معناسنه‌در یقال جزم الرجل
اذا اکل اکلة تملأ عنها او اکل فی کل یوم ولیلة اکلة وبرنسنه‌یی برکسه اوزره ایجاب والزام قلمق معناسنه‌در یقال
جزم علی فلان کذا وکذا اذا اوجبه ودوه صویه قانمق معناسنه‌در یقال جزمت الابل اذا رویت من الماء
وعند الکتاب جزم تسویهٔ حروف وکلماتدن عبارتدر برچرپی اوزره راست وهموار یازمقدر یقال جزم الخط
اذا سوی حروفه وشول قلمه دینورکه اوجی محرف قطع اولنمیوب دوزقطع اولنمش اوله‌نته که عربلر وهندیلر
اویلجه قطع ایدرلر وبو فی الاصل مصدردر یقال قلم جزم ای مستوی القط لا حرف له وعرب اشبو حروف
معجمدن مؤلف ومرتب اولان خط متعارفه جزم اطلاق ایدرلر سلفده حمیر طائفه‌سنك خطلرندن مقطوع
ومأخوذ اولدیغیچون شارح دیرکه اول خطه مسند دیرلر حالا یمنده متعارفدر وجزم ناقه‌نك فرجنه ادخال ایلدکلری
نسنه‌یه دینور واکادرجه دخی دیرلرنته که درج ماده‌سنده بیان اولندی وجزم الامور وقتندن مقدم ظهور ایدن
امر وماده‌یه دینورنته که وزم وقتنده ظهور ایدنه دینور هرنه اولورسه اولسون التجزیم تفعیل وزننده بودخی
برخصوصده اصلا طنیوب ساکت اولمق معناسنه‌در یقال جزم علیه اذا سکت وبرنسنه‌دن خوفه دوشمکله
عاجز اولمق معناسنه‌در یقال جزم عنه اذا جبن وعجز وطلومی طولدرمق معناسنه‌در یقال جزم السقاء
اذا ملأه الجازم والمجزم منبر وزننده طلو طلومه دینور یقال سقاء جازم ومجزم ای ملآن وجازم صویه قانمش
دوه‌یه دینور یقال بعیر جازم وابل جوازم ای رتان ومجزم بررجل آدیدر الاجتزام افتعال وزننده خرما اغاجنك
میوه‌سنی تقدیر وتخمین ایلمك معناسنه‌در یقال اجتزم النخل اذا خرصه وبرمالك کیمنی کسوب آلوب کیمنی کیرو
قومق معناسنه‌در یقال اجتزم جزمة من المال اذا اخذ بعضه وابقی بعضه وخرما سره‌جك یاخود آغیل
اشترا ایلمك معناسنه‌در یقال اجتزم خطیرته اذا اشتراها الانجزام انفعال وزننده کمیك قیرلمق معناسنه‌در
یقال انجزم العظم اذا انکسر التجزم تفعل وزننده دکنك مقوله‌سی نسنه چتلایوب یارلمق معناسنه‌در یقال
تجزمت العصا اذا تشققت الجزمة جیمك کسریله برنسنه‌دن کسلمش قطعه‌یه دینور ویوزعدد وآندن زیاده‌جه
اولان ماشیه سوریسنه دینور علی قول اوندن قرقه وارنجه دینور یاخود بربلوك دوه‌یه دینور وبرسوزی قیونه دینور
مجزم معظم وزننده بررجل اسمیدر الجوازم سود ایله طلو اولان طلوملره دینور مفردی جازم درکه ذکر اولندی
الجسم جیمك کسریله انسانك وسائر خلقتی عظیم ومتشخص اولان انواع حیوانك بدن واعضالرینك جماعتنه
یعنی مجموعنه دینور جمعی اجسام وجسوم کلور ترکیده کوده تعبیر اولنور شارح دیرکه مؤلف بو تعریفده ابوزیده
اقتفا ایلمدی لکن ابن درید مطلقا ادراك اولنان یعنی مبصر اولان شخص ایله تعریف ایلدی پس ابوزیدك
ومؤلفك تفسیرلرینه کوره جسد ایله موافق اولور جماد ونباته وجرم صغیره جسم اطلاق اولنمز وابن دریده کوره
حیوان وجماد ونباته وجرم صغیره شامل اولور ومؤلف بصائرده اهل معقوله اقتدا ایدوب جسمی ابعاد ثلاثه‌دن مرکب
نسنه ایله تعریف ایلدی یعنی طول وعرض وعمق اولان نسنه‌دن عبارتدر دیدی وجسمك اجزاسی تجزیه وتقطیعله
اجسام اولمقدن زائل اولمز دیدی انتهی الجسمان جیمك ضمیله جسم معناسنه‌در یقال له جسم لطیف وجسمان
وهی جماعة البدن والاعضاء من الناس وسائر الانواع العظیمة الخلق الجسامة کرامه وزننده عظیم الجسم
اولمق معناسنه‌در یقال جسم الرجل جسامة من الباب الخامس اذا عظم الجسیم امیر وزننده والجسام غراب وزننده
وصفلردر تنومند وعظیم الخلقه شیئه دینور مؤنثلری هایله‌در واتلو جانلو سموز آدمه دینور یقال رجل جسیم
ای بدین وشول محله دینورکه صحن زمیندن یوکسك اولوب لکن اکاصو چقوب آشار اوله جمعی جسام در
کتاب کبی بنوجوسم جوهر وزننده سلفده عربدن برجماعت ایدیلر حالا منقرضلردر بنوجاسم برقدیم
جماعت آدیدر التجسم تفعل وزننده عظیم نسنه‌یه عزم واقدام ایلمك معناسنه مستعملدر یقال تجسم الامر والرمل
اذا رکب معظمهما وبرارضك برسمتنی قصد ایدوب اوراسنه توجه وعزم ایلمك معناسنه‌در یقال تجسم الارض
اذا اخذ نحوها وبرطائفه‌دن برآدمی اختیار ایلمك معناسنه‌در یقال تجسم من العشیرة فلانا اذا اختاره الاجسم
اضخم وزننده ومرادفیدرکه پك ایری دیزمان شیئه دینور جاسم صاحب وزننده شامده برقریه اسمیدر الجشم
جیمك فتحی وشین معجمه‌نك سکونیله والجشامة کرامه وزننده برآدم برزحمتلو کوچ ایشی اوزرینه آلوب رنج
وزحمتنی مرتکب اولمق معناسنه‌در یقال جشم الامر جشما وجشامة من الباب الرابع اذا تکلفه علی مشقة
التجشم تفعل وزننده جشم معناسنه‌در یقال تجشمه بمعنی جشمه الاجشام همزه‌نك کسریله والتجشیم

تفعیل وزننده برآدمی رنج وزحتلوایشه اوغراتمق معناسنه‌در تقول اجشمنی الامر وجشمنی ای کلفنی ایاه الجشم
فتحتینله والجشم شینك سكونیله آغرلق معناسنه‌در تقول الق علیّ جشمه وجشمه ای ثقله وفتحتینله
سمزلکه دینور سمن معناسنه‌در الجشم کتب وزننده سمز کسه‌لره دینور یقال قوم جشم وابل جشم
ای سمنان الجشم صرد وزننده انسانك وحیوانك جوفنه دینور علی قول کوکسه مشتمل ایکولریله برابر
کوکسه دینور وآغرلق ثقل معناسنه‌در وجشم مضر قبیله سندن ویمن خلقندن وتغلب قبیله سندن
بر جماعت آدیدر وثقیف وهوازن قبیله‌لری نسبلرینك رجالندن بر کسنه‌نك اسمیدر و بیهق قضاسنده
برقریه آدیدر و برعبد حبشی اسمیدر که حارث بن لؤی نام کسنه‌یی تربیه ایلمکله حارثك اولادنه بنو جشم اطلاق ایلدیلر
المجشم محسن وزننده ارسلانه دینور الجضم جیمك وضادك معجمه‌نك ضمیله کثیر الاکل آدملره دینور
شارحك بیاننه کوره مفردی کویا که جاضم در الجنضم جندب وزننده یانلری و بلی ایری وقبا آدمه دینور التجضم
تفعل وزننده برنسنه‌یی بتون اغزایله المق معناسنه‌در یقال تجضم الشیء اذا اخذه بالفم الجعم فتحتینله طمع
ایلمك معناسنه‌در یقال جعم فیه جعما من الباب الرابع اذا طمع و برآدم بوغازی واسع اولمغله قالین وقبا سوزلو
اولمق معناسنه‌در جعم الرجل اذا غلظ کلامه فی سعة حلق وات قسمنه‌یك اشتهالو اولوب چوق اکل ایدر اولمق
معناسنه‌در یقال جعم الی اللحم اذا قرم وهوا کول ودوه قسمی شوراوت و تکنلك بولمامغله کمیکلر ونجس کلابنه
اکل ایدر اولمق معناسنه‌در یقال جعمت الابل اذا قضمت العظام وخرء الکلاب لشبه قرم بهایعنی دوه قسمی
ذکر اولنان مزبلاتی بولمیجق انلره اشتها ایدر و برآدم طعامه‌یی اشتها اولوب اصلا کوکلی ایستمز اولمق معناسنه‌در
یقال جعم فلان اذالم یشته الطعام بو جهتله معنای اسبق بیننده تضادّ اولور ودوه قسمی پك پیر اولمغله دیشلری
دوکلمك معناسنه‌در یقال جعمت الابل اذا ذهبت اسنانها یعنی من الکبر التجعم تفعل وزننده بودخی طمع ایلمك
معناسنه‌در یقال تجعم فیه اذا طمع و یاشلو قوجه دوه حزین حزین بوکورمك معناسنه‌در یقال تجعم العود اذا تحنن
الجعم کتف وزننده اته‌یك مشتهی اولمغله چوق اکل ایدن کسیه دینور وطعامه اشتهاسی اولمیان آدمه دینور
الجعم جیمك کسریله بودخی اته‌یك اشتهادار اولان اکوله دینور الجعم جیمك فتحیله طعامه‌یی اشتها اولمق
معناسنه‌در یقال جعم فلان جعما من الباب الثالث اذالم یشته الطعام ودوه نسنه اکل ایلمیسون و برکسه‌یی
اصرمسون دیو اغزنه باغ ایلمك معناسنه‌در که اسنك اورمق تعبیر اولنور یقال جعم البعیر اذا وضع علی فیه مایمنعه
من الاکل والعض المجعوم طعامه اشتهاسی اولمیان آدمه دینور و بومرطوب کبی نسب اوزره‌در الجعماء
حمراء وزننده پیرلکدن هپ دیشلری دوکلمش دوه‌لره دینور یقال ابل جعماء ای ذهبت اسنانها کلها
وناقه‌یه ده وصف اولور ودبر ومقعده دینور و بونامش قوجه قاری‌یه دینور مذکرنده اجعم دینمز الاجعام
همزه‌نك کسریله برك نباتی کوکلرینه دك اوتلامش اولمق معناسنه‌در یقال اجعمت الارض اذا اکثر الخنك
علی نباتها فاکله والجأه الی اصوله بوراده حنك فتحتینله اوتجیلره دینور که جابجا طوارزنی رعی ایدرلر و یقال
اجعم الشجر ای اکل ورقه الی اصوله واجعام استیصال معناسنه‌در یقال اجعم الشیء اذا استأصله الجیعم
حیدر وزننده آج وجایع معناسنه‌در المجعم مقعد وزننده صغنجق یره دینور یقال هو مجعم له ای ملجأ الجعام
غراب وزننده برعلتدر که دوه‌یه وشتاء دوابه عارض اولور یازموسمنده نصکزه یغمور سببیله یکیدن تازه‌لنن اوت
یمکدن نشئت ایدوب اسهاله دوچار اولورلر الجعثم زبرج وزننده بغدایجق اوتنك کوکلرینه دینور الجعثوم
زنبور وزننده ایری ذکر کله‌سنه دینور جعثمه قنفذه وزننده هذیل قبیله سندن علی قول ازد السراة قبیله سندن
برجماعتدر الجعثمیات جیمك وثانك ضمیله یایلره اطلاق اولنور قسی معناسنه و بو فی الاصل جماعت مزبوره‌یه
منسوبدر اعلا یای دوزرلر ایدی التجعثم تدحرج وزننده بوزیلوب دیرنشمك معناسنه‌در یقال تجعثم الشیء
اذا انقبض ودخل بعضه فی بعض الجعشم شین معجمه ایله جعفر وزننده اورته‌یه دینور وسط معناسنه الجعشم
قنفذ وجندب وزنلرنده طو پاج وقوند کوده‌لو بودوره دینور ونومندا وزون آدمه دینمکله ضدّ اولور وقنفذ وزننده
اسامیدندر جعشم بن خلیبة بن جعشم وسراقة بن مالك بن جعشم اصحابدندر الجلم جیمك فتحی ولامك سکونیله
کسمك معناسنه‌در یقال جلمه جلما من الباب الثانی اذا قطعه وکمیك اوزره اولان اتی صویوب المق معناسنه‌در
یقال جلم الجزور اذا اخذ ما علی عظامها من اللحم وقیونك یوکنی قرقق معناسنه‌در یقال جلم الصوف اذا جزه
الاجتلام افتعال وزننده کمیك اوزره اولان اتی صیروب المق معناسنه‌در یقال اجتلم الجزور بمعنی جلمه الجلامة
ثمامه وزننده قرقلمش یوکه دینور که قرقنتی تعبیر اولنور الجلم جیمك کسریله قیونك یوکرك یاغنه دینور که

بوکرکلری احاطه ایدن یاغدر المجلوم محلوق وتراشیده معناسنه‌در یقال هن مجلوم ای محلوق بوراده هن فرجدن
کنایه‌در الجلمة فتحاتله دریسی یوزلمش قیون کوده سنه دینور ایچی چیقوب پاچه‌سی کسلدکدنصکره
وکوتری هپ معناسنه‌در یقال اخذه بجلمته ای باجمعه بونده جیمك ضمی ولامك سکونیله ده جائزدر الجلمة
تمره وزننده بودخی کوتری جمله معناسنه‌در الجلام زنار وزننده تویلری قیرقلمش قاولاق کچی تکه‌لرینه دینور
مفردی جلامه‌در الجلم فتحتینله برجنس قیوندر که ایاقلری اوزون اولوب و بجاقلرنده تویی اولمیوب طاز اولور
طائف شهرنه مخصوصدر وکیك وکچی تکه‌لرینه وقیون قوچنه دینور جمعی جلام در کتاب کبی و یولك قرقه جق مقصه
دینور وکنه‌یه دینور قراد معناسنه ودوه قسمنه مخصوص برنمغا اسمیدر وآیه دینور قمر معناسنه علی قول
هلاله دینور واوغلاغه دینور الجیلم حیدر وزننده بودخی آیه دینور قمر معناسنه جلتم ثای مثلثه ایله
جعفر وزننده بررجل اسمیدر الجلحمة وحرجه وزننده ایپ بوکمك معناسنه‌در یقال جلحم الحبل اذا فتله
الاجلحمام اقشعرار وزننده ناس هر طرفدن کلوب برکمك معناسنه‌در یقال اجلحم القوم اذا اجتمعوا الاجلخمام
خای معجمه ایله اجلحمام وزننده ناس هر طرفدن کلوب برکوب پك چوق ومزدحم اولمق معناسنه‌در یقال
اجلخم القوم اذا استکثروا واجتمعوا الجلسام جیمك کسریله عامه‌نك برسام دیدکلری علته دینور که ماده‌سنده
بیان اولندی پس فصیحی جلسام اولور الجلاعم جیمك فتحیله بنی سخیمه‌دن بر بطندر که یمامه ایله بحرین بیننده
متمکن اولورلر الجلهمة قنفذه وزننده وجیمك وهانك فتحیله دره‌نك قیسنه دینور تقول رأیته یقعد فی الجلهمة
ای فی حافة الوادی وقنفذه وزننده شدّت ومحنت معناسنه‌در ومشکل ایشه دینور امر عظیم معناسنه‌در
یقال وقع فی جلهمة ای شدة وکذا خطة وامر عظیم و بررجل اسمیدر الجلهم قنفذ وزننده ایری و بیوك فاره‌یه دینور
و برخاتون اسمیدر الجلهوم عصفور وزننده جماعت کثیر معناسنه‌در الجلاهم جیمك فتحیله ربیعه قبیله سندن
منشعب برکوچك قبیله اسمیدر الجمّ جیمك فتحی ومیمك شدیله چوق نسنه‌یه دینور یقال مال جمّ ای کثیر
وجمّ الظهیرة نصف نهارك تمام طوغلغی کرته‌یه اطلاق اولنور تقول سرنا فی جمّ الظهیرة ای فی معظمها
وجمّ الماء صویك انکین یرندن عبارتدر وجمّ کلمه‌سنك جمعی جمام کلور جیمك کسریله وجموم کلور وجمّ وجمام
حرکات ثلاثه ایله مصدر اولورلر اوچلکی باشلو اولچمك معناسنه یقال جمّ الکیل جما وجماما من الباب الثانی
اذا کاله الی رأس المکیال وجمّ وجمام سحاب وزننده یورغون آت بنلمیوب دیکلمك معناسنه‌در یقال جمّ الفرس
جما وجماما اذا ترك ولم یرکب فعفا من تعبه وجمّ کمیکك اتی چوق اولمق معناسنه‌در یقال جمّ العظم اذا کثر لحمه
وصو برکسون دیو آلمیوب حالی اوزره ترك ایلمکله ارکك معناسنه‌در یقال جمّ الماء اذا ترکه یجتمع و برایش
و برنسنه پك یقلشوب چاتمق معناسنه‌در یقال جمّ الامر اذا دنا وکیله اوزرنه باش یغمق معناسنه‌در تقول جممت المکیال
اذا جعلته علی رأسه طفافا الجمیم امیر وزننده بودخی چوق معناسنه‌در یقال شیء جمیم ای کثیر وچوق چاره
واوته دینور یاخود تمام بویلنمش وهر یره یایلمش اولاننه دینور جمعی اجماء کلور لبیب والباء کبی الجمة جیمك
ضمیله بودخی صویك انکین وفراوان اولان یرینه دینور یقال وقع فی جمة الماء ای معظمه و باشده اولان صاچك
کور وفراوان اولاننه دینور که کثرتندن اوموزلره قدر نازل اولور وجمه جماعت عظیمه‌یه دینور وسلیمان بن جمة تابعیدر
محدثیندندر مؤلف بونی تکرار ایلمشدر الجم جیمك کسریله شیطانه یاخود شیاطینه اطلاق اولنور الجم جیمك
ضمیله برکونه صدف بحری اسمیدر الجموم عموم وزننده کول وقیو مقوله سنك صویی برکوب چوغالمق معناسنه‌در
یقال جمّ الماء جموما من الباب الاول والثانی اذا کثر واجتمع وقیونك صوغلمش صویی کیر وظهور ایلمك معناسنه‌در
یقال جمت البئر اذا تراجع ماؤها الجمام سحاب وزننده آیغرآت و یوغور دیشی‌یه اشمغی برمدت ترك ایلمکله
صلبنده منیسی مجتمع ومتکثر اولمق معناسنه‌در یقال جمّ الفرس جماما اذا ترك فتجمع ماؤه ودیکلنمکه وآسوده لکه
دینور که اسمدر یقال وجد جمامه ای راحته الاجمام همزه‌نك کسریله بودخی آت قسمی بنلمیوب صولو قلنمق
ودیکلنمك معناسنه‌در یقال اجمّ الفرس اذا ترك فلم یرکب فعفا من تعبه ومتعدی اولور آتی دیکلندرمك معناسنه‌در
یقال اجمّ فرسه اذا ترکه ولم یرکب علیه فعفا من تعبه وصو برکسون دیو حالی اوزره ترك ایله ارکك معناسنه‌در
یقال اجمّ الماء اذا ترکه لیجتمع و برنسنه کلوب چاتمق معناسنه‌در یقال اجمّ الامر اذا دنا واولچکك اوزرینه باش
یغمق معناسنه‌در تقول اجممت المکوك اذا جعلته علی رأسه طفافا الاجمّ اعمّ وزننده اوزرنده اتی چوق
کمیکه دینور یقال عظم اجمّ ای کثیر اللحم ومزراقسز آدمه دینور یقال رجل اجمّ ای لا رمح معه و بو بینوزسز
قباق قوچه دینور یقال کبش اجمّ ای بلاقرن وعورت قسمنك فرجنه اطلاق اولنور بو بینوزسز اولدیغیچون

وچنـاغه دینور الجنة جیمك فتحـیله كیلرده وقایقلرده قیچ التنده اولوب صىران صولر بركدیكی یره دینـور كه
سینتنه تعبیراولنور یقـال تعفنت جنة السفینة وهی الموضع الذی یجتمع فیه الرشح من خروزه وصویی فراوان
قیویه دینـور یقـال بئر جنة ای الكثیرة المـاء ومقتوللرینك دیتی طلب ایدن جماعته دینـور بومعنـاده جیمك
ضمیله ده لغتدر یقـال جاءنی جنة عظیمة ای جماعة یسئلون الدیة المجنم معظم وزننده صاچی فراوان اولمغله
اموزلرندن اشـاغی یه قدرایتز اولان آدمه دینور یقـال رجل مجنم ای ذوالجنة الجمانی رمّانی وزننـده باشنك
صـاچی طوپ وكوراولەرق اوزون اولان آدمه دینور یقـال رجل جمانی ای طویل الجنة شارحك بیـانته كوره
بونده نونك زیادەسی خلاف قیاس اوزره‌در واكرجمه ایله برآدم مسما اولوب واكا نسبت اولنسه جمی دینور الجمام
كتاب وزننـده آیغر چكلمكدن برمدت ترك اولنمغله صلبنده مجتمع اولان منی یه دینـور وجمام حركات ثلاثه ایله
وجمم جبل وزننده باشلو اوچیلان اولجكك باشنه دینور یقـال اعطاه جمام المكوك مثلثة وجممه وهو ماعلی رأسه
فوق طفافه وجمام غراب وزننـده اسامیدندر كاسیذ كر وجمام كتاب وزننده جمیع بطونك منسوب اولدقلری
قبیله‌لره دینور جماجم كبی كاسیذ كرشارحك بیانته كوره بونك جمعی جممه در جمیمه وزننده التجمیم تفعیل وزننده
بودخی اولچكه باش یغمق معناسنه‌در تقول جممت المكوك اذا جعلت رأسـاعلیه و یرك اوتلری چایرلری جمم
اولمق معناسنه‌در یقال جمم النبت اذا صار جمیا وتجمیم مطلقا خاتونه و یریلان متعه یه دینور مؤلفك رسمنه كوره
تمتین كبی اسمدر ظاهرا مقدم مصدراولوب بعده اسم اولمشدر الجمان عطشان وزننده والجمام شدّاد وزننده
باشلواوچكه دینـور وجمام بن عمی حمیر قبیله‌سی نسبنك رجالندندر وجمان بن هدّاد ازد قبیله سندندر الجماء
حماء وزننده طلو قواطه یه دینور یقال جمجمة جماء ای ملأی وجماء العظام كیكلری پك اتلو خاتونه وصف اولور
یقـال امرأة جماء العظـام ای كثیرة اللحم وعر بلرك جاؤ اجمـا غفیرا والجماء الغفیر قوللری كه باجمعهم معنـاسنه
مستعملـدر غفر ماده‌سنده بیان اولندی وجمـاء مهره تختەسی كبی دوپدوز یالچین نسنه یه دینـور تأنیثی موصوف
اعتبـاریله‌در یقـال ارض وصخرة وعمـارة جماء ای ملسـاء وجنكلرده باشه كیلان توغلغه یه دینـور الجموم
صبور وزننـده صویی فراوان قیویه دینـور یقـال بئر جموم ای الكثیرة المـاء ومایه‌لو آته اطلاق اولنوركه
بر دفعه سـكرتدكدنصكره اصلا اشـا غیلیوب بلافتور تكرار سكردراوله یقـال فرس جموم ای كلما ذهب منه
جری جاءه جری آخر التجمم تفعل وزننـده بودخی اوت جمیم اولمق معنـاسنـه‌در یقـال تجمم النبت
اذاصار جمیا الجمیمة سفینه وزننده شول تازه بغدایجق اوتنه دینور كه نباتی یارم آیلق اولمغله زعی ایدن حیوانك
قاوره منه كلوب اغزنی طولدررا وله جمیمه امیمه وزننـده كه بنت صیفی در كذلك جمیمة بنت جمام بن الجموح كه
پدری غراب وزننـده درایكیسیده صحابیه‌لردر الاستجمام بریرك صویی تجمع ایدوب كثرت بولمق معناسنه‌در
یقـال استجم الماء اذا كثر واجتمع ویرك چایرلری كورنمك معناسنه‌در یقـال استجمت الارض اذا اخرج نبتها المجم
فتحتیله كوكسه اطلاق اولنور صدر معنـاسـنه ومنه یقال هو واسع المجم ای رحب الذراع واسع الصدر شارح دیركه
اصل مجم قیونك دبنده صو مجتمع اولان یرینه دینور كه قیونك طشتی وتكنه‌سی تعبیراولنور بومناسبتله صدره دخی اطلاق
اولندی الجمی ربّی وزننده بقله یه دینور باقلاء معنـاسنه الجمجمة زلزله وزننـده والتجمجم تزلزل وزننده
سوزی آچق سویلیوب یعنی حروفلری بری برندن تمیز ایده‌رك دانه‌دار اداایتیوب دكرمندن داری چكركبی سویلمك
معناسنه‌در یقال جمجم الكلام وتجمجم اذا لم یبین كلامه وجمجمه برنسنه‌یی درونده كتم واخفا ایلمك معنـاسنه‌در
یقال جمجم الشیء اذا اخفـاه فی صدره وهلاك ایلمك معناسنه‌در یقال جمجم فلانا اذا اهلكه الجمجمة جیملرك
ضمیله باشك چناغنه دینور كاسهٔ سر معناسـنه علی قول دماغه ظرف اولان كیكه دینور جمعی جمجم درهاسر
بونك تفصیلی خف ماده‌سنده مرورایلدی و بركونه اوچك اسمیدر وچوراق یرده قازلمش قیویه دینور واغاجدن
دوزلمش چناغه دینور وقواطه یه دینور تقول سقانی فی جمجمة ای قدح من خشب الجماجم جمجمه‌نك جمعیدر
وجماجم سادات واشرافه اطلاق اولنور یقـال هم الجماجم ای السادات وجمیع بطونك منتسب اولدقلری قبائله
دینور عظیم اولدیغیچون جمیع بطونی جمع ایدر مثلا كلب بن وبره قبیله‌سی كبی كه كلبی دینسه بطوندن شیء آخره
نسبته حاجت قالمز وجاجم جرجان شهرنده برصوقاغك آدیدر دیرالجماجم كوفه قربنده برموضع آدیدر وحسن بن
یحیی وعلی بن مسعود الجمـاجمیان محدّثلردر الجمـاوان شدّادان وزننده مدینه قربنده ایكی بایره اطلاق اولنور
الجمجم هدهد وزننده بركونه پاپوشه دینور و بومعربدر حالا مكه‌ده جمجمه دیدكلری پاپوش اوله جقدر فارسیده
جمجم دیرلر جیملرك كسریله الجمنه جیمك فتحی ونونك سكونیله وفتحیله برنسنه‌نك جماعتنه دینـور ویقال اخذه

بجمنته ای كله الجوم قوم وزننده برلكده اولان چوبانلره دینور اسم جمعدر یقال هم جوم ای رعاء یكون امرهم
واحدا وجوم مصدراولور برنسنه طلب ایلمك معنـاسنه كرك خیر وكرك شر اولسون یقـال جام الرجل یجوم
جوما اذاطلب شیئا خیرا اوشرا الجام نام وزننده كومشدن اولان قابه دینور كاسه ومشربه وسائری كبی جمعی
اجؤم كلور همزه ایله افلس وزننده واجوام وجامات كلور وجوم كلور جیمك ضمیله یقال شرب من الجام وهواناء من فضة
وجام نیسابور اعمـالندن برقصبه آدیدر عارف ابو نصر احمد بن الحسین واوغلو شیخ الاسلام اسمعیل ومحدّثیندن
سلیمان بن حمزه و یوسف بن عمر الجـامیون اورایه منسوبلردر جویم زبیر وزننـده فارس ایالتنده بر بلده آدیدر
عامه بونك یاسنی مضموم تفوّه ایدرلر الجهم سهم وزننده والجهیم كتف وزننـده یومری وطوپاچ ودورك
چركین یوزه دینور یقـال وجه جهم وجهیم ای غلیظ مجتمع سمج وجهم سهم وزننده برآدمی ترش وعبوس چهره ایله
قرشولمق معناسنه‌در یقـال جهم فلانا وجهمه جهما من الباب الثـالث والرابع اذاستقبله بوجه كریه وجهم
عاجز وضعیف و بیمجال آدمه دینور یقال رجل جهم ای عاجز ضعیف وارسلانه دیمكله ضدّ اولور وجهم بن
قیس یاخود بوزبیر وزننده‌در وجهم بن قثم وجهم نامنده ایكی ذات دخی كه بری بلوی و بری اسلمی در صحابه‌دندر
الجهامه ندامه وزننـده والجهومة عمومه وزننده برآدمك یوزی طوپاچ یومری ودورك چركین اولمق معناسنه‌در
یقال جهم وجهه جهامة وجهومة من الباب الخامس اذا كان جهما التجهم تفعل وزننده بودخی برآدمی بدچهره ایله
قرشولمق وقرشوسنه وارمق معناسـنه‌در یقـال تجهمه وتجهم له اذا استقبله بوجه كریه الجهمة جیمك فتحی
وضمیله اواخر لیلك ابتداسنه دینـور علی قول آخرندن هنوز قرا كولق بقیه سنه دینور یقال خرج فی جهمة اللیل
ای اوّل مأخیره او بقیة سواد من آخره و بیوك قرغانه دینور الاجتهام افتعال وزننـده جهمهٔ لیل وقتنه كیرمك
معنـاسنه‌در یقـال اجتهم الرجـل اذا دخل فی جهمة اللیل الجهمة غرفه وزننـده سكسان مهار مقداری دوه
بلوكنه دینور الجهوم صبور وزننـده بودخی عاجز وزبون وضعیف آدمه دینور الجهیم زبیر وزننده یاخود
لامسز ابن الصلت وجاهمة بن العباس صحابه‌لردر الجهام سحاب وزننده یغمورسز بلوده دینور علی قول یغموری
یاغمش اولانه دینور یقـال ماهو الا جهام ای سحاب لاماء فیه او هراق ماؤه الاجهام همزه‌نك كسریله بلود
جهام اولمق معنـاسنه‌در یقال اجهمت السماء اذاصارت جهاما جیهم حیدر وزننـده بررجل اسمیدر و برموضع
آدیدركه آنده جنّ طائفه‌سی چوقدر الجیهمان ریهقان وزننده زعفرانه دینور جهدمه مرحله وزننده بشیر بن
الخصاصیه‌نك خاتونیدركه نبیّ اكرم صلی الله علیه وسلم حضرتلرینی رؤیت ایلدیلر جهرم جعفر وزننده فارس
اولكه‌سنده بر بلده آدیدر دوشمه یاخود كتان جنسندن ثیاب جهرمیه دیدكلری اورایه منسوبدر الجهضم جعفر
وزننـده بیوك باشلو دكرمی یوزلو آدمه دینور و یانلری میدانلو وكوكسی ككبش كسیه دینـور وارسلانه دینور
و بررجل اسمیدر التجهضم تدحرج وزننـده تعظم وتكبر ایله طفره‌لنمق معناسـنه‌در یقـال تجهضم الرجل
اذا تغطرس وتعظم و یوغوردوه سائر یوغورلری كوكسیله چالوب چارپوب پایمال ایلمك معناسنه‌در یقـال تجهضم
الفحل علی اقرانه اذا علاهم بكلكله جهنام ضمتینله ونون مشدّده ایله اعشی نام شاعرك تابعه‌سی اولان جنینك
اسمیدر وعمرو بن قطن نام كسه‌نك لقبیدر بونده كسرتینله زبانزده‌در جهنام كسرتینله قیس بن حسانك فرسی
اسمیدر وجهنـام جیمك حركات ثلاثیله وجهنم عملس وزننـده دیبی درین قیویه دینور یقـال ركیة جهنام
وجهنم ای بعیدة القعر وجنت مقابلی اولان جهنم اعاذنا الله منها آنكله تسمیه اولندی شارح دیركه بوصورتده تأنیث
وعلمیتله غیرمنصرف اولور وتأنیثی مسماسی اولان بئر یاخود نار اعتباریله‌در و بعضلر اصلی كهنام عبرانی اولمسنه
ذاهب اولمغله اكا كوره اعجمیه اولور الجیم میم وزننده اسرمش دیشی یه قرمش دوه یه دینور ودیبا تعبیراولنان
قاشه دینور دیبـاج معناسـنه لفظمز بورك بومعنـاره ورودی كتاب الجیم مؤلفی ابوعمرودن ناقل اولەرق بعض
علماء كرامدن مسموعمز اولدی وجیم حروف هجادن برحرف معهوده‌در ومؤنثدر التجییم تفعیل وزننده جیم
حرفی یازمق معناسنه‌در یقـال جیم جیما اذا كتب الجیم فصـــــل الحاء المهملة المحبرم مزعفر وزننده
حبّ رمّان چورباسنه دینوركه عربستانده معروفدر الحبرمة دحرجه وزننـده حبّ رمّان چورباسی یاپمق
معناسـنه‌در یقـال حبرم الرجـل اذا اتخذ الحبرمة شارحك بیـانته كوره اشبو حبرمه ماده‌سی حبّ ایله رمّان
كلمه‌سندن منحوتدر الحتم ختم وزننـده خالص معناسـنه‌در بونده محت لفظندن مقلوبدر یقـال شیء محیت
وحتم ای خالص وحكم وقضا معنـاسنه‌در یقال حتم مقضیّ ای حكم وایجاب والزام معناسنه‌در یقال وقع بحتمه
ای بایجابه و برایشی محكم ومتین ایلمكه دینور جمعی حتوم كلور شارح دیركه بوراده بعض نسخه‌ده تقدیم وتاخیر واقعدر

صواب اولان واحكام الامر وايجابه عنوانده اولمقدر وحتم لفظى فى الاصل مصدردر اسم موقعنده دخى مستعملدر
وحتم مصدر اولور بركسه اوزره برنسنه ايله حكم ايلمك معناسنه يقال حتم بكذا حتما من الباب الثانى اى قضى وبرنسنه يى
بركسه اوزره ايجاب والزام ايلمك معناسنه در يقال حتم عليه الامر اذا اوجبه وبرايشى متين ومحكم قلمق معناسنه در
يقال حتم الامر اذا احكمه الحاتم حاكم وزننده ومرادفيدر كه قاضى يه دينور جمعى حتوم كلور يقال ختم الحاتم بكذا
اى حكم القاضى وسياه قرغه يه اطلاق اولنور كه قوزغون تعبير اولنور وغراب البين اطلاق ايلدكلرى قرغه يه ده
اطلاق اولنور كه منقارى اياقلرى قزل اولور آكين قرغه سى ديدكلريدر عربلر بونلرك آوازندن فراقه تطير ايدرلر
كويا كه بونلر فراقله حكم ايتدكلر ينه مبنى اطلاق ايلديلر وحاتم بن عبدالله بن سعد الطائى جود وسخاده ضرب
مثل اولنان كسه در لسان عامه ده تاى مفتوحه ايله متداولدر كه محرفدر التحتم تفعل وزننده برنسنه يى نفسنه
واجب ولازم قلمق معناسنه در يقال تحتم الشئ اذا جعله حتما يعنى على نفسه وآغزده ملايم اولان نسنه اكل
ايتمك معناسنه در يقال تحتم الرجل اذا اكل شيئا هشا فى فيه وحتامه يى يمك معناسنه در يقال تحتم فلان اذا
اكل الحتامة وبرآدمك حقنده تفأل ايله خير اميد ايلمك معناسنه در يقال تحتم لفلان بخير اذا تمنى له خيرا وتفأل له
وبرنسنه ايچون منبسط وصفا ياب اولمق معناسنه در يقال تحتم لكذا اذا هش له ويقال هو ذو تحتم اى هشاش
المتحتم اسم مفعول بنيه سيله كنديسيله هشاشت كلوب نشاطمند اولنه جق نسنه يه دينور ومنه يقال هو
غض المتحتم اى هش مرتاح دائما الحتمة غرفه وزننده سياهلغه دينور يقال به حتمة اى سواد الحتمة فتحاتله
اوفانمش شبشه يه دينور الحتامة ثمامه وزننده طعام اكل اولندقدنصكره صفره ده وتبسيده قلان طعام بقيه سنه
دينور على قول اكل اولنوركن دوكيلوب دوشن طعام دوكنديسنه دينور يقال اكل الحتامة فلم يطرحها وهى
مابقى على المائدة من الطعام اوماسقط منه اذا اكل الحتومة حانك ضميله اكشيلكه دينور يقال فى طعمه حتومة
اى حموضة الاحتيام اطميان وزننده قطع ايلمك معناسنه در يقال احتأم الامر اذا قطعه الاحتم احمر
وزننده سياه نسنه يه دينور يقال شئ احتم اى اسود حتلم تاى فوقيه ايله زبرج وجعفر وزنلرنده برموضع آديدر
الحتمة حانك فتحى وثاى مثلثه نك سكونيله وفتحيله طبراغى قزل كوچك تپه يه دينور على قول قاره طاشلق تپه يه
دينور وبرونك اوجنه دينور ارنبه معناسنه وكوچك آت قواونه دينور مهر صغير معناسنه جمعى حثام كلور
حانك كسريله ومكه ده حجون قربنده برموضع آديدر وبلالام برخاتون اسميدر وابو حثمه حضرت فاروق
جلسارندندر وابن ابى حثمه ابو بكر بن سليمان المحدث علماء قريشدندر الحثمة غرفه وزننده صو بندندن صو يك
دوكيلجك موقعنه دينور الحوثم جوهر وزننده انساندن ودوه قسمندن معتدل الطول اولانه دينور كه مراد
اوزونلغه مائل اورته بويلو اولمقدر الحثماء صحراء وزننده سيل صويى اقوب كندكدنصكره دره ده قلان قوم
بقيه سنه دينور الخثم خصم وزننده ويرمك معناسنه در يقال حثم له حثما من الباب الاول اذا اعطاه الحثرمة
دحرجه وزننده دوداق قالين اولمغه دينور يقال به حثرمة اى غلظ الشفة الحثرمه زبرجه وزننده برونك اوجنه
دينور كه يومشق بريدر على قول الك اوجنه دينور وبرونك النده اوست دوداغك اورته سنده اولان خرده
دائره يه دينور الحثارم علابط وزننده دوداقلرى قالين آدمه دينور يقال رجل حثارم اى الغليظ الشفة الحثلم
زبرج وزننده طيب مقوله سى ياغك ياخود صافى ياغك دبنده قلان طورطوسنه وپوصه سنه دينور الحجم
حانك فتحى وجيمك سكونيله برنسنه نك ال سوروب يوقلنه جق واله طوقنه جق يومريجه جثه ومقدارنه دينور كه
چليم تعبير اولنور جمعى حجوم كلور يقال حجم الكتاب ضخم وهو ملمسه الناتئ تحت اليد وحجم مصدر اولور منع ايلمك
معناسنه يقال حجمه عنه حجما من الباب الاول اذا منعه وقيرلك ممه سى تومووب اغرشقلمق معناسنه در يقال
حجم ثدى الجارية اذا نهد وكيكده اولان اتى كميروب يمك معناسنه در يقال حجم العظم اذا عرقه واممك وصورمق
معناسنه در يقال حجم الصبى ثدى امه حجما من الباب الاول والثانى اذا مصه الحجام شداد وزننده برنسنه يى
پك اموب صوريجى كسه يه دينور مصاص معناسنه در دائما حجامت ايدن آدمه حجام اطلاقى بو معنايه مبنيدر
وافرغ من حجام ساباط مثلى سبط ماده سنده مرور ايلدى الحجوم صبور وزننده والمحجم منبر وزننده رفق
وسهولتله حجامت ايدن اوز استاذه دينور يقال حاجم حجوم ومحجم اى رفيق وحجوم نسوانك فرجنه اطلاق
اولنور مصوص اولديغيچون ومحجم منبر وزننده ومحجمه مكنسه وزننده حجامت آله جق شيشه يه دينور الحجامة
كتابه وزننده حجاملق حرفتنه دينور كه حجامتجيلك تعبير اولنور الاحتجام افتعال وزننده حجامدن حجامت آلمسنى
ايستمك معناسنه در يقال احتجم الرجل اذا طلب الحجامة الاحجام همزه نك كسريله برايشدن كيرو طوروب

وازكلمك ياخود خوف وهيبتدن قچنلمق معناسنه در يقال احجم عنه اذا كف عنه اونكص هيبة شارح ديركه
بو معناده احجام منع معناسنه اولان حجمك مطاوعيدر كيتم فاكب قبيلندندر واحجام قيزك ممه سى تودوب
اغرشقلمق معناسنه در يقال احجم ثدى الجارية اذا نهد وخاتون هنوز طوغمش ولدنى الك اول امزرمك معناسنه در
يقال احجمت المرأة للمولود اذا ارضعته اول رضعة المحجام محراب وزننده دائما هر نسنه دن خوف وهيبتله
قچنليوب كيرو طورور اولان كسه يه دينور الحجام كتاب وزننده اصرمسون ديو خويسز دوه نك اغزنه ياخود
بروندرغنه بغلدقلرى اسنك تعبير اولنان شبكه يه دينور الحوجمة جوهره وزننده قرمزى كله دينور ورد احمر
معناسنه جمعى حوجم در التحجيم تفعيل وزننده بركسه يه شدتله ديكه ديكه باقمق معناسنه در كويا كه نظريله
قاتى ايلكنى صوروب چقارر يقال حجم اليه اذا نظر اليه شديدا الحدم حانك فتحى ودالك سكونيله وفتحيله
آتشك پك حز واحراقنه دينور يقال ما اشد حدم النار وحدمها اى شدة احراقها وحميها الاحدام همزه نك
كسريله آتش كذلك هوانك اسيلكى يانوب طوتشمق معناسنه در يقال احدمت النار والحر اذا اتقدا
الاحتدام افتعال وزننده بركسه يه افراط غيظ وغضبدن پر آتش اولوب يانوب ياقلمق معناسنه در يقال احتدم
عليه غيظا اذا تحرق وآتش علولنمك معناسنه در يقال احتدمت النار اذا التهبت وقان پك قرمزى اولمق
معناسنه در شويله كه سياهلق درجه سنه بالغ اوله يقال احتدم الدم اذا اشتدت حمرته حتى يسود التحدم
تفعل وزننده احتدام ايله معناى اولده مرادفدر يقال تحدم عليه غيظا اذا تحرق الحدمة فتحاتله آتش علوينك
پارلديسنه وكورلديسنه دينور تقول سمعت حدمة النار اى صوت التهابها وحيد قسمنك جوفندن كلان
سسه على قول انسانك غيظ وغضبدن ناشى ايچريسندن ظهور ايدن كورلدى كبى كومور ديسنه دينور
حدمه غرفه ياخود همزه وزننده برموضع معروف اسميدر الحدمة فرحه وزننده چابك قينار اولان تجره يه
وچوملكه دينور يقال قدر حدمة اى سريعة الغلى الحذم حانك فتحى وذال معجمه نك سكونيله
برنسنه يى كسمك على قول تيز وچابك كسمك معناسنه در يقال حذمه حذما من الباب الثانى اذا قطعه اوقطعا
وحيا ومطلقا سرعت ايلمك معناسنه در يقال حذم فى قرأته وغيرها اذا اسرع الحذم كتف وزننده پك
كسيجى نسنه يه دينور يقال سيف حذم اى قاطع الحذيم حانك كسرى وياك فتحيله بودخى پك كسيجى
نسنه يه دينور وهر ايشده اوز واستاذ اولان چيره دست آدمه دينور يقال هو حذيم اى حاذق ونجد
اولكه سنده برموضع آديدر وتيم الرباب قبيله سندن برمتطبب كسه نك اسميدر وحذيم بن عمرو السعدى
وحذيم بن حنيفة بن حذيم وابو حنيفه وابو حنظلة بن حذيم صحابه لردر وسلمان بن حذيم وتميم بن حذيم تابعيلردر وبو تميم
بن حذلمك غيريدر الحذم فتحتينله قنادى كسلمش قوشك اوچمسنه دينور كه كسيك كسيك اوچر الحذم ضمتينله
پك چابك طوشنلره واوزاوغريلره دينور الخذم صرد وزننده والحدمة همزه وزننده آديملرنى صيق صيق
آتەرق يورين بودوره دينور اوتلك مؤنثى هاايله در الحذمان فتحاتله سرعتله يوريمك معناسنه در يقال
حذم الرجل حذمانا من الباب الثانى اذا مشى مسرعا وآغر آغر او يالنه رق يوريمك معناسنه اولمغله ضد اولور
يقال يحذم اى يمشى بطيئا حذام قطام وزننده وسحاب وزننده برخاتون اسميدر حذمه همزه وزننده
برفرس اسميدر الحذام غراب وزننده ياب ياب او يالنه رق كسل وبطالتله اولان يوريشه دينور قطع معناسندندر
يقال اشترى عبدا حذام المشى اى بطيئا كسلان حذيمه سفينه وزننده ابن يربوع بن غيظ بن مرة در الحذرمة
دحرجه وزننده كثرت كلام معناسنه در يقال حذرم فلان اذا اكثر الكلام الحذارمة علابطه وزننده چوق
سوزلو اوزان آدمه دينور يقال رجل حذارمة اى مكثار الحذلمة دحرجه وزننده آته تيمار واصلاح ايلمك
معناسنه در يقال حذلم فرسه اذا اصلحه واغاجى اوق كبى يونوب بجاق كبى كسكين ايلمك معناسنه در يقال حذلم العود
اذا برأه واحده وسرعتله يوريمك معناسنه در يقال حذلم الرجل اذا اسرع وطولدرمق معناسنه در يقال
حذلم سقاءه اذا ملأه وعجله سندن يوارلنور كبى يوريمك معناسنه در تحذلم دخى بو معنايه در كاسيذكر التحذلم
تدحرج وزننده بودخى سرعتله يوريمك معناسنه در يقال تحذلم الرجل اذا اسرع وبرآدمك فضول حمق
وچواپنه لغى كيدوب ادب وعرفان صاحبى اولمق معناسنه در يقال تحذلم الرجل اذا تأدب وذهب فضول حمقه
وسرعتدن يوارلنور كبى يوريوب كتمك معناسنه در يقال مر فلان يحذلم ويتحذلم اى مر كأنه يتدحرج الحذلوم
زنبور وزننده پك چابك وچالاك انسان وحيوانه دينور الحذلم جعفر وزننده طقناز كوده لو بودوره دينور
وتميم بن حذلم تابعيدر الحرم حانك كسريله حرام لفظنده لغتدر كه حلال ومباح مقابليدر استعمالى ممنوع

اولان نسنه دن عبارتدر جمعى حرم كلور ضمتينله وحريم وحرمان معناسنه مصدر اولور كما سيذكر و واجب
معناسنه مستعملدر ومنه قوله تعالى وحرم على قرية اهلكناها الاية اى واجب شارح ديركه وحرام قرأتنه كوره
حرام كندى معناسنه در لكن اشبو حرم قرأتنه كوره كسائى واجب ايله تفسير ايلدى و بو مجازدر الحرم حانك
ضميله والحرام سحاب وزننده برنسنه بركسه اوزره ممنوع اولمق معناسنه دركه مراد تسخير الهى ياخود منع قهرى
ايله عن اصل ممنوع اولمقدر يقال حرم الشئ عليه حرما وحراما من الباب الخامس اذا كان ممنوعا مؤلفك
بصائرده بياننه كوره اصل حرام كه ممنوع منه اولان نسنه دن عبارتدر يا تسخير الهى ايله اولور ياخود منع قهرى ايله ياخود
من جهة العقل ياخود من جهة الشرع اولور ياخود امر ومصلحتك مرتسم اولديغى جهتندن اولور اشبو قاموسده مطلب
بو محلده ايراد ايلديكى مثاللر ظاهرا معناى واحد قياس اولنمغله تكرار وهم اولنور لكن ذكر اولنانك حرمتى وجه مذكور
اوزره در ومثال آتينك حرمتى عارضيدر پس بو ايكى حرامك بيننده فرق فارق واردر انتهى ويقال حرمت الصلوة
على المرأة اى الحائض وكذا السحور على الصائم حرما وحرما بضمتين من الباب الخامس اذا امتنع فعلها وحرم
احرام بالحج معناسنه اسمدر حل مقابليدر قال الشارح ومنه الحديث قالت عائشة رضى الله عنها كنت اطيب النبى
عليه السلام لحله وحرمه اى وعند احرامه الحرم فتحتينله والحرام سحاب وزننده بودخى برنسنه بركسه دن
ممنوع اولمق معناسنه در يقال حرمت الصلوة على الحائض وحرم السحور على الصائم حرما وحراما من الباب
الرابع اذا امتنع فعلها وحرم فتحتينله مطلق ذكر اولندقده مراد حرم مكه مكرمه دركه حرم الله وحرم رسول الله در
عليه الصلوة والسلام و بو حل مقابليدر كه مواضع معروفه محدده دنك خارجى حل وداخلى حرمدر نيجه افعال
انده ممنوع ومحظوردر واكا محرم دخى اطلاق اولنور وتثنيه صيغه سيله حرمان مكه مكرمه ايله مدينه منوره يه
اطلاق اولنور وحرم لفظنك جمعى احرامدر وحرم الرجل حريم معناسنه در كما سيذكر وحرم مصدر اولور
برآدم قمار اويونده همبشه مغلوب اولمق معناسنه يقال حرم فلان حرما من الباب الرابع اذا قمر ولم يقمر هو واونكولك
وينازلق ايلمك معناسنه در يقال حرم فيه اذا لج ومحك وابو الحرم محدثيندن برجماعتدر التحريم تفعيل
وزننده حق جل وعلى برنسنه يى حرام قلمق معناسنه در يقال حرمه الله اى جعله حراما وشهر حرامه كيرمك
معناسنه در يقال حرم الرجل اذا دخل فى الشهر الحرام و برآدمه قمارده غالب اولوب يكمك معناسنه در يقال
حرم فلانا اذا قمره الحرام سحاب وزننده مصدردركه ذكر اولندى واسم اولور كه حلال مقابليدر ممنوع منه
اولان شيئه دينور يقال هو حرام عليه ضد حلال واشهر حرمدن مفرد اولور كما سيذكر وحرام اساميدندر
مدينه اهالبسى بيننده اسم شايعدر حرام بن عثمان مدنى ومحدث واهى وضعيفدر ومحمد بن حفص وموسى بن
ابراهيم الحراميان محدثلردر وحرام بن عوف وحرام بن ملحان وخرام بن معاويه ياخود بوزاى معجمه ايله در وحرام بن
ابى كعب صحابه لردر وعربلرك حرام الله لا افعل قوللرى يمين الله لا افعل تركيبى قبيلنندر كه بينلرنده يميندر شارحك
بيانه كوره بو عقيل قبيله سنه مخصوصدر رب متعالك حلال ايلديكى نسنه بكا حرام اولسون ديمكدر وحتى
بوندن تصرفله تحريم لفظنى يمين ايلمك معناسنه استعمال ايلديلر انتهى المحارم ميمك فتحيله حق تعالينك حرام
قلديغى نسنه لردر مفردى محرم در مقعد وزننده يقال اتقوا المحارم اى ما حرم الله تعالى ومحارم الليل قورقنج كيجه لردن
عبارتدر كه پك خطرناك اولمغله آنلرده بيمحابا يوله كتمك حرام اولور يقال سرى فى محارم الليل اى مخاوفه المحرم
معظم وزننده بودخى حرم مكه يه اطلاق اولنور وشول دوه يه اطلاق اولنور كه كرچه برمقدار قوللنمغله اورته جه
بو اشيوب لكن دلخواه اوزره قوللنمسى هنوز دشوار اوله وسرد اولميوب اله ملايم طوتقنور اولان بر ونه دينور ويكى
قامچى يه دينور ودباغت اولنمامش درى يه دينور وشهر الله الاصب اسميدر جمعى محارم ومحاريم ومحرمات كلور
شارح ديركه كرچه مراد اول شهور سنه اولان آيدركه محرم الحرامدر لكن مؤلفك اصب ايله توصيفى ملايم دكلدر
زيرا اصب لفظى اصم كبى ماه رجبك وصفيدر دخولنده سلاحلر الدن دوكلديكيچون يعنى آنده قتال ترك
اولنديغيچون متصف اولمشدر ومؤلف بونى ماده سنده بيان ايلمامشدر كذلك شهر الله دخى رجبك اوصافندندر
حتى اشهر حرم تعريفنده كندوسى دخى تصريح ايلمشدر لكن اشهر مباركه نك هر برينه تعظيما شهر الله اطلاق مطلب
اولنمشدر نهايت بر روصف مخصوصله تمييز ايدرلر مثلا محرمه شهر الله الحرام ورجبه شهر الله الاصم وشعبانه
شهر الله المعظم ورمضانه شهر الله المبارك اطلاق ايدرلر وقالديكه اصب وصفى محرمه رجبدن ازيد ملايمدر
ومؤلف صم ماده سنده رجبى اصم ايله وصف ايلمشدر فلينظر انتهى ومحرم اسامى رجالدندر الاحرام همزه نك
كسريله حرم مكه يه داخل اولمق ياخود هتك وفسخ اولنميان حرمته ياخود شهر حرامه داخل اولمق معناسنه در

يقال

يقال احرم الرجل اذا دخل فى حرم مكة او فى حرمة لا تهتك او فى الشهر الحرام و برنسنه يى حلال ايكن حرام قلمق
معناسنه دن يقال احرم الشئ اذا جعله حراما وحج ايچون وعمره ايچون احراملمك معناسنه دركه حلال اولان
نسنه كندوسيله حرام اولان اعماله كيرمكدن عبارتدر يقال احرم الحاج والمعتمر اذا دخل فى عمل حرم عليه به
ما كان حلالا و برآدمى قمارده يكمك معناسنه در يقال احرم فلانا اذا قمره الحريم امير وزننده شول شيئه دينور كه
تحريم اولنمغله اصلا ياپشلميوب وطوقنلمز اوله يقال شئ حريم وهو ما حرم فلم يمس و برآدمك اورتاننه دينور يقال
هو حريمه اى شريكه و بغدادده بر موضع آديدر و بغداد ده بر محله آديدر كه طاهر بن حسين طرفنه نسبت
اولنور مر قوم مأمون خليفه نك وزيرى وسر عسكرى ايدى اعلامدن ابن اللتى الحريمى اورادندر وحريم احرامه
كيرمش آدمك كيديكى لباسنه دينور كه لسانمزده احرام تعبير اولنان فوطه لردر كذلك احرامه كيرمش آدمك
ارقه سندن چقرديغى لباسنه دينور كه احرامده اولدقجه انى تلبس ايلمز وحريم الدار اول خانه يه مضاف اولان
حقوق ومنافعنه اطلاق اولنور كه چوره سنده و يوزه سنده خانه يه لازم اوله جق يرلردن عبارتدر سائرك تعرضى
حرامدر مثلا زبيل دوكجك بركبى وحريم البئر قيو قازيلوركن يوره سنده طپراغى القا اولنه جق محللردن عبارتدر
شارح ديركه كتب فقهيه ده مسائل مخصوصه يى مشتملدر كما كثرى هر طرفندن قرقر ارشون محل ايله تحديد ايلديلر
وحريم الرجل كشى يه صون وحمايتى واجب اولوب وآنلردن بيكانه نك دخل وتعرضنى منع ودفع ضمننده مقاتله
اولنه جق نسنه لردن عبارتدر كه اصطلاحمزده عرض وناموس تعبير اولنور واكا حرم دخى دينور كما ذكر جمعى
احرام وحرم كلور ضمتينله يقال هو يحمى حريمه وحرمه وهو ما يحميه و يقاتل عنه وحريم مصدر اولور حرمان كبى
كما سيذكر واساميدندر حريم ابن جعفى بن سعد العشيره در ومالك بن حريم الهمدانى جد مسروق در الحرم
حانك فتحيله والحرمان حانك كسريله والحرم والحرمة كذلك حانك كسريله والحرم والحرمة حانك
فتحى ورانك كسريله والحريمة حانك فتحيله بركسه دن برنسنه يى منع ايلمك معناسنه دركه اول كمسه يى اندن
محروم ايلمك تعبير اولور يقال حرمه الشئ وحرمه حريما وحرمانا وحرما وحرمة وحرما وحرمة وحريمة
من الباب الثانى والرابع اذا منعه وقولهم احرمه لغية يعنى بو معناده افعال بابندن ورودى لغت فصيحه دكلدر
المحروم خيردن ممنوع اولان يعنى همبشه مدبر وبدبخت اولوب فلاحدن بى بهره اولان آدمه دينور خزينه يه ده
كيرسه بنه خائب وخاسر خروج ايدر يقال فلان محروم اى ممنوع عن الخير واصلا مالى نما و بركت بولمز آدمه
اطلاق اولنور يقال هو محروم اذا كان لا ينمى له مال وشول اهل حرفت آدمه دينور كه هر نقدر سعى واقدام ايلسه
بهرحال برقزانجه نائل اوله مز اوله يقال هو محروم اى محارف لا يكاد يكسب ومحروم بر بلده آديدر ومحروم اسماء
رجالدندر الحريمة مصدر كه ذكر اولندى ومفعول معناسنه وصف اولور كه ممنوعه ديمك اولور ومنه حريمة
الرب وهى التى منعها من شاء يعنى كشينك حريمه سى شول نسنه لردر كه كندى مال وملكى اولمغله ديلديكى
كمسه لردن آنى منع ايدر اوله يعنى قبضه تصرفنده اولمغله ديلديكنه اعطا وديلديكنه منع ايدر اولديغى نسنه دن
عبارتدر تاء اسميت ايچوندر ياخود تأنيثى موصوف اعتباريله در الحرام حانك كسريله چتال طرنقلى حيوان
وقورد وكلب مقوله سى جانور اركك قيزمق معناسنه دركه بالقمق تعبير اولنور يقال حرمت ذات الظلف
والذئبة والكلبة حراما من الباب الرابع اذا ارادت الفحل الحرمى سكرى وزننده حرامدن وصفدر اركك
قيزمش حيوان مذكوره يه دينور جمعى حرام كلور جبال كبى وحرامى كلور سكارى وزننده الحرمة حانك كسريله
معناى مرقومدن اسمدر حيوان مذكورك اركك قيزغلغنه دينور يقال شاه و بقرة وكلبة حرمى و بها حرمة
اى ارادة الفحل و بونده فتحاتله حرمه دخى لغتدر وحديثده ذكوراناسى قيزغلغنده دخى استعمال اولندى
قال الشارح وفى النهاية ومنه الحديث الذين تدركهم الساعة تبعث عليهم الحرمة وهى بالكسر الغلمة وطلب
الجماع پس حديث مذكورده مجازا اولور زيرا وصف مذكور اذل بهائم صفتيدر الاستحرام حرام معناسنه در
يقال استحرمت ذات الظلف والذئبة والكلبة اذا ارادت الفحل الاشهر الحرم ضمتينله كه حرامك جمعيدر ذو القعده
وذو الحجه ومحرم ورجب آيلرندن عبارت شهور اربعه در جاهليه اهلى شهور مذكوره ده قتالى كندولره حرام
ايلمشلر ايدى قال الشارح وهى اربعة واحدة فرد وهو رجب وثلاثة سرد وهى ذو القعدة وذو الحجة والمحرم
الحرمة حانك ضميله والحرمة ضمتينله والحرمة همزه وزننده فسخ وانتهاكى حلال اولميان شيئه دينور كشينك
عرض وناموسى كبى يقال لا يليق بك ان تهتك حرمته وحرمته وحرمته وهى ما لا يحل انتهاكه وعهده وذمت
معناسنه در يقال هو فى حرمته اى فى ذمته ومهابت معناسنه در يقال هو اهل الحرمة اى المهابة توقير مقامنده

مستعمل اولان احترام بو معناده در و بهره ونصيب معناسنه در وقوله تعالى ومن يعظم حرمات الله الآية
اى ما وجب القيام به وحرم التفريط فيه اشبو آيت كريمه ده حرمات حرمه نك جمعيدر غرفه وغرفات كبى مراد
قيام واداسى عباد اوزره واجب اولوب تفريط وتقصيرى حرام اولان اعمال مأموره در الحرم صرد وزننده
بودخى حرمه نك جمعيدر برآدمك زوجه سنه واجانبدن حمايه سى لازم اولان اهل وعيالنه دينور المحارم ميمك
فتحيله بودخى حرم معناسنه در مفردى محرمه در مكرمه وزننده ورايى مفتوح اولوب محرمه دخى دينور مقعده
وزننده المحرم مقعد وزننده برآدمه تزوجى حلال اولميان اقربادن عبارتدر ذكور اولسون واناث اولسون
يقال رحم محرم اى محرم تزوجها ويقال هى له محرم وهولها محرم التحرم تفعل وزننده ناسز ايرنسنه دن
عزت نفس وجناب وجلالتله قورنمق معناسنه در يقال تحرم منه بحرمة اذا تمنع وتحمى بذمة المحرم محسن
وزننده برآدمك مصالحه ايلديكى كسيه اطلاق اولنور يقال هو محرمك اى مسالمك وبرآمك حريم وحمايتنده
اولان آدمه دينور وبركسه نك هروجهله اذا وتعرضى حرام وناروا اولان آدمه اطلاق اولنور كه اول آندن هميشه
معاف ومسلم اولور يقال انه لمحرم عنك اى يحرم اذاه عليك واسمادندر حريم زبير وزننده حضرموت
قبيله سندن بر بطن اسميدر على قول بو امير وزننده در عبدالله بن يحيى الحريمى التابعى انلردندر وجعشم
بن حليه نك جدى اسميدر وحضرموت قبيله سى نسبنك رجالندن بركسه نك اسميدر حضرموتك منتهى اولديغى
بطن پدرى اولان صدف نام كسه دن مزبور حريم تولد ايلدى واكا احروم وجذام واجذوم دخى ديرلر ايدى
احرم احمد وزننده اسمادندر احرم بن هبيرة الهمدانى جاهليه دندر حرمى عربى وزننده اسمادندر حرمى
بن حفص القسملى وحرمى بن عمارة العتكى ثقات محدثيندندر ابو الحرم ضمتينله ابن مذكور الاكافدر الحيرم
حيدر وزننده صغره دينور بقر معناسنه مفردى حيرمه در حرمى والله سلمى تالله وزننده اما والله قبيلندندر كه
بين العرب كلمات قسميه دندر الحروم صبور وزننده رحمى قپانق اولمغله قطعا كبه اولمز اولان ناقه يه دينور يقال
ناقة حروم اى المعتاصة الرحم الحارم مانع معناسنه در ومنه يقال هو بحارم عقل اى له عقل يعنى عقل كامل
صاحبيدر كه ناسزا لردن مانعدر وظاهر اجرد قطيفة قبيلندندر ومحمود بن تكش الحارمى شهر حماة صاحبى
وحكمرانى ايدى مترجم ديركه حارم حلبه ايكى مرحله مسافه ده بربلده صغيره نكده آديدر الحرامية سحابيه
وزننده بنو زنباع يوردنده برصو آديدر كذلك بنو عمرو بن كلاب يوردنده برصودر الحرمان حانك كسريله ايكى
واديدر كه صوبى بطن ليث يوردنه منصب اولور حرمة حانك كسريله حمى ضربه جنبنده برموضعدر حرمان
حانك كسريله يمنده دملوه قربنده برحصن آديدر الحرمان فتحتينله وتشديد ميمله براز كوچك تپه لره دينور كه
اصلا نسنه انبات ايلمزلر محرمه مقعده وزننده طى قبيله سى جبالندن سلمى نام جبل محاضرندن بر محضر
اسميدر كه صويه واره جق موضع اوله جقدر الحورم جوهر وزننده صامت وناطقدن مال كثيره دينور يقال له
حورم اى مال كثير من الصامت والناطق الحرجمة دحرجه وزننده دوه لرى كيرو توسكروب برى برى اوزره
طوپلق معناسنه در يقال حرجم الابل اذا ارد بعضها على بعض الاحرنجام افرنقاع وزننده بركسه
برايشى اراده ايدوب صكره اندن رجوع ايلمك معناسنه در يقال احرنجم الرجل اذا اراد الامر ثم رجع عنه
وناس ياخود دوه لر برى برى اوزره طوپلنوب صقشمق معناسنه در يقال احرنجم القوم او الابل اذا اجتمع بعضهم
على بعض وازدحموا المحرنجم اسم فاعل بنيه سيله عدد كثيره دينور الحردمة دحرجه وزننده برايشده
اونكولك ايلمك معناسنه در يقال حردم فى الامر اذا لج الحرزمة زاى معجمه ايله لعنت ونفرين ايلمك معناسنه در
يقال حرزمه الله اى لعنه وطولدرمق معناسنه در يقال حرزم الاناء اذا ملاء حرزم جعفر وزننده ماردين قربنده
برقريه در وبارك دوه اسميدر وشعرادن اغلب كلبى پدرينك اسميدر الحرسم زبرج وضفدع وزنلرنده آغو يه دينور
سم معناسنه واولومه دينور موت معناسنه الحرسم جعفر وزننده كوشه يه دينور زاويه معناسنه حرقم قافله
جعفر وزننده برموضع آديدر الحراقم حانك فتحيله سختيانه وكوسله يه دينور ونصمه وترشه بو يادقلرى قزل
بو يايه دينور الحزم عزم وزننده والحزامة كرامه وزننده والحزومة عمومه وزننده برآدم دائما رشد وروية له
امورنى مضبوط ايدوب اتقان واستحكام وجهيله طوتار اولمق معناسنه در يقال حزم الرجل حزما وحزامة
وحزومة من الباب الخامس اذا كان يضبط الامر ويأخذ فيه بالثقة فهو حازم وحزيم وحزم اسماء يدندر حزم بن
ابى كعب اصحابدندر وحزم بن ابى حزم القطعى تبع تابعيندندر وابو محمد بن حزم تصانيف صاحبى ذات معروفدر
وابو الحزم جهور اندلسده قرطبه شهرينك رئيسى ايدى وحزمه بنت قيس كه اخت فاطمه در صحابيه در وعجاج

نام

نام شاعرك قيزى اسميدر وحزم كذلك مصدر اولور برنسنه يى محكم چكوب بغلمق معناسنه يقال حزمه حزما من الباب
الثانى اذا شده ودابه يه قولان چكمك معناسنه در يقال حزم الفرس اذا شد حزامه وحزم غليظ ياخود مرتفع ارضه
دينور الحازم والحزيم امير وزننده حزامه دن اسم فاعلدر دائما رشد وبصيرتله امورنى مضبوط ايدوب اتقان
واستحكام جهتيله طوتان آدمه دينور حازمك جمعى حزمه در كاتب وكتبه كبى وحزيمك جمعى حزماء در كرماء كبى وحازم
اسماء يدندر امام ابو بكر محمد بن موسى الحازمى صاحب تصانيفدر واحمد بن محمد بن ابراهيم بن حازم الحازمى محدثدر
وحازم بن ابى حازم وحازم بن حرمله وحازم بن حزام ومنسوب اولميه رق حازم صحابه لردر وقيس بن ابى حازم تابعيدر
زمان سعادتى ادرا كه يك قريب ايدى الاحزام همزه نك كسريله دابه يه قولان باغمق وقولان طاقمق معناسنه در
يقال احزم الفرس اذا جعل له حزاما التحزم تفعل وزننده والاحتزام افتعال وزننده دابه نك قولانى چكلمك
كذلك برآدم بلنه قولان كبى قوشاق قوشانمق معناسنه در يقال تحزم الفرس والرجل واحتزم اذا تلبب الحزيم
امير وزننده كوكسه دينور على قول كوكسك اورته سنه دينور جمعى احزمه وحزم كلور كتب وزننده الحيزوم
قيصوم وزننده حزيم معناسنه در وبدنده ارقه ايله قارنك چپ چوره دائره سنه دينور كه كوكسدن اشاغى وقاسقلردن
يوقرى دائره سيدر على قول يورك طرفنده اولان ايكو ايله كوكس طرفندن حلقومى دائر اولان يره دينور كه كوكس
قاوشديره جق يراولور وغليظ ياخود توسيك ارضه دينور وجبريل عليه السلام حضرتلرينك فرسلرى اسميدر
شارح ديركه اكا فرس الحيوة دخى اطلاق اولنور حضرت موسى بنى بحردن چكوره مكده بنوب كلشيدى سامرى انك
اياغى ترابندن اخذ وعجل صورتنه طرح ايلمشيدى كذلك بدر غزاسنده دخى اول آته سوار اولمشيدى الحزمة غرفه
وزننده برباغ وبردمت شيئه دينور اورته سندن بغلنديغيچون جمعى حزم كلور ضمتينله تقول اخذت منه حزمة
وهى هزم واسلم بن احنف وحنظلة بن فاتك نام كسه لرك فرسلرى اسميدر المحزم منبر وزننده والمحزمة مكنسه
وزننده والحزام والحزامة كتاب وكتابه وزنلرنده قولانه وچوجق بغرداغنه وسائر بو مقوله نسنه لره دينور
وضحاك بن عثمان وابراهيم بن المنذر كه امام بخارى شيخيدر وابو بكر شيبة بن عبد الرحمن بن عبد الملك الحزاميون
محدثلردر وحكيم بن حزام كنديسى وپدرى صحابه در واو علو حزام كذلك حزام بن دراج تابعيلردر وحزام بن هشام
وحزام بن اسمعيل وموسى بن حزام الترمذى محدثلردر الاحزم احمر وزننده بودخى غليظ ياخود مرتفع ارضه
دينور وكوكسلو وقارنلو انسان وحيوانه دينور اهضم مقابليدر كه كوكسى وقارنى باصق اولاندر يقال رجل وفرس
احزم اى ضد الاهضم وحيزوم ديديكى عضو مذكورى بيوك اولانه دينور يقال رجل احزم اى العظيم الحيزوم
ونبيشة السلمى فرسنك اسميدر واحزم بن دهل سامة بن لوى نسبنك رجالندندر قاضى بصره عباد بن منصور
واشراف عربدن عبدالله ذو المحين انك نسلندندر الاحزيزام اشميزاز وزننده برنسنه طوپلنوب صمصيق
طوپاج اولمق معناسنه در يقال احزوزم الشئ اذا اجتمع واكتنز وبريرغليظ اولمق معناسنه در يقال احزوزم
المكان اذا غلظ وبرآدم پك طولغون اولميه رق قارنلو اولمق معناسنه در يقال احزوزم الرجل اذا بطن ولم يمتلئ
الحزم فتحتينله انسانك وحيوانك كوكسى طوتغون اولمق معناسنه در كه ضيق نفسى مؤديدر يقال حزم الرجل
حزما من الباب الرابع اذا غص فى صدره الحزمة ضمتينله وتشديد ميمله بو دوره دينور الاحزام احزاب وزننده
ومرادفيدر يقال هم احزامه اى احزابه ظاهرا مفردى حزم اولور حزب كبى حزمى والله حرمى والله وزننده وانك كبى
كلمات يمينيه ندرا اما والله دخى بو قبيلدندر الحزام شداد وزننده قولانجى يه دينور علامه عماد الدين الحزامى كما كا
منسوبدر متاخريندندر حزيمه سفينه وزننده اسماء يدندر حزيمة بن حرب بجيله قبيله سى نسبندندر وحزيمة بن حيان
بنو سامة بن لوى نسبنده در وحزيمة بن نهد قضاعه ده در وزبير بن حزيمه وهبيرة بن حزيمه روايت حديث ايلديلر
وابو حزيمه سعد بن عباده نك جديدر الحزيمتان والزبينتان باهله قبيله سندن ايكى كسه در برينك اسمى حزيمه
وبرينك زبينه در وبعضا يكديكره تغليب اولنور حزرم جعفر وزننده برجبل معروف اسميدر الحسم حانك فتحى
وسينك سكونيله كسمك معناسنه در يقال حسمه حسما من الباب الثانى اذا قطعه وطمرى كسوب قانى ديكمك ايچون
داغلمق معناسنه در يقال حسم العرق اذا قطعه ثم كواه لئلا يسيل دمه وبرمرضى دوا ايله قطع وازاله ايلمك معناسنه در
مستعملدر يقال حسم الداء اذا قطعه بالدواء وبركسه دن برنسنه يى ويرميوب منع ايلمك معناسنه مستعملدر كه
ويروب طوردن ويرمامكدن عبارتدر يقال حسم فلانا الشئ اذا منعه اياه المحسمة مرحمه وزننده برنسنه نك
باعث قطعى اولان شيئه دينور ومنه يقال هذا محسمة للداء اى يقطعه الحسام غراب وزننده كسكين قلجه دينور
على قول اغزينه دينور كه چالم يريدر اوراسيله ضرب وقطع اولنور يقال ضربه بالحسام اى بالسيف القاطع او طرفه الذى

يضرب به وحسام الليالى دائما اولان يعنى پك اوزون اولان ليله يه اطلاق اولنور و بر رجل اسميدر الانحسام انفعال
وزننده كسلمك معناسنه در يقال حسمه فانحسم اى قطعه فانقطع المحسوم رضاعدن مقطوع اولان
صبى يه دينور وغداسى بد وفنا اولان صبى يه دينور الحسوم حانك ضميله اوغورسوزلغه دينور
يقال فيه حسوم اى شؤم و برايشه ادمان چكوب ادمان وجهيله چالشمق معناسنه در يقال حسم فى العمل حسوما
اذا دأب فيه وحاسم لفظندن جمع اولور كه قاطع معناسنه در وقوله تعالى سبع ليال وثمانية ايام حسوما اى متتابعة
اوالليالى الحسوم التى تحسم الخير عن اهلها وايام حسوم بالصفة وتضاف كذلك شارحك بيانته كوره تتابع معناسى
حسمت الدابة قولندن مأخوذ در يقال حسمت الدابة اذا تابعت بين كيها لكن مؤلف بو معنادن ساكت اولمشدر
ومعناى ثانى قطع ومنع معنالرندندر و بعض مفسرين نحسات ايله تفسير ايلديكه شؤم معناسندندر و بعضلر
قطعى استيصاله حمل ايلديلر و بعضلر حسوم لفظنى مصدر اعتبار ايلديلر عليت اوزره منصوبدر ديديلر وايام
مزبوره ايام عجوزايديكه عاد قومنك صر صرايله برباد اولدقلرى كوندر برچارشنبه كوننده بدأ ايدوب اوبرچارشنبه
كوننى تمام اولدى الحيسمان ريهقان وزننده بوءرى وايرى كوده دلو قاره باغز آدمه دينور يقال رجل حيسمان اى ضخم
آدم وحيسمان بن اياس الخزاعى اصحابدندر حسمى حانك كسرى والفك قصريله باديه ده بر ارضك اسميدر آنده
نيجه بوكسك طاغلر واردر كه اصلا توزدن خالى اولمز وجذام قبيله سنه دينور حسم زفر وزننده اساميدندر حسم
ابن ربيعة بن الحارث بن سامة بن لؤى در الحسامية غرابيه وزننده حميد بن حريث الكلبى فرسنك اسميدر حسم
عنق وزننده وحسم صرد وزننده وحاسم صاحب وزننده برموضع آديدر الحسمى عمرى وزننده بدنى قيللو آدمه
دينور يقال رجل حسمى اى كثير الشعر الحشمة حانك كسريله پك اوتانمغه دينور شويله كه اوتانديغندن بوزيلوب قالور
اوله و بو اسمدر تقول اخذنى منه الحشمة اى الحياء والانقباض وحشمه برآدم همنشينى اولان كسيه خوشلنميوب آزرده
اوله جق سوز ايتمكله رنجيده ايلمكه دينور بونده حانك ضميله ده لغتدر الاحتشام افتعال وزننده برادمدن اوتانمق
معناسنه در يقال احتشم منه وعنه اى استحيى الحشم حانك فتحى وشينك سكونيله برآدمى اوتاندروب شرمسار ايلمك
معناسنه در يقال حشمه حشما من الباب الثانى اذا اخجله و بركسه يانند كلان آدمى خوشلنميوب آزرده اوله جق كلام
اسماع وتشنيعله رنجيده ايلمك معناسنه در يقال حشمه حشما من الباب الاول والثانى اذا اذى من جلس اليه بتسميعه
مايكره و برآدمى طارلتمق معناسنه در يقال حشمه حشما من الباب الرابع اذا اغضبه الاحشام همزه نك كسريله حشم
ايله معانى ثلاثه ده مرادفدر يقال احشمه بمعنى حشمه الحشم فتحتينله طارلمق معناسنه در يقال حشم الرجل حشما
من الباب الرابع اذا غضب وحشم احشام لفظندن مفرد اولور حشمه معناسنه كاسيذكر و برآدمك مطلوبى اولان شيئه
دينور يقال هو حشمه اى طلبته التحشيم تفعيل وزننده بودخى طارلتمق معناسنه در يقال حشمه اذا اغضبه الحشمة
تمره وزننده والحشمة فتحاتله والاحشام همزه نك فتحيله كه حشم لفظندن جمعدر سبب واسباب كبى برآدمك اهل
وعيد وهمجوارى مقوله سى خاصه ومتعلقاتنه دينوركه اول آدمك غيرتنى چكوب حيتلرندن ناشى اعداسنه
وبدخواهنه غضب ايدر اولهلر و بونده احشامك مفردى اولان حشم مفرد وجمعه اطلاق اولنور مصدر اصلى
اولديغيچون يقال هو من حشمته وحشمته واحشامه وحشمه اى خاصته الذين يغضبون له من اهل وعبيد اوجيرة
وحشم كشينك عيالنه وخصم واقرباسنه اطلاق اولنور مترجم ديركه كوچر طائفه سنه حشم نشين تعبيرى قوم
ومتعلقاتلريله اوبه اولدقلرينه مبنى در يالكز حشم واحشام دخى دينور الحشوم قعود وزننده وجوده هزال ونحافت
كلدكدنصكره طاولنمغه يوزطوتمق معناسنه در يقال حشم الرجل حشوما من الباب الثانى اذا اقبل بعد هزال
ودابه قسمى اوائل بهارده چاير بولوب اوتلامغله جانلنوب وقارنلنوب طاولنمق معناسنه در يقال حشمت الدابة
فى اول الربيع اى اصابت منه شيئا فسمنت وصلحت وعظم بطنها وجزئى نسنه اكل ايلمك معناسنه در تقول ماحشم
من طعامنا اى ما اكل وصياد ناچيز شكار بولمق معناسنه در يقال ماحشم الصيد اى ما اصابه و يوريلوب درمانده
اولمق معناسنه در يقال حشم الرجل اذا اعيى و بوز يلوب بورترمق معناسنه در يقال حشم منه اذا انقبض وحشوم
حشم كبى برآدمك طلب ايلديكى نسنه يه دينور الحشماء كرماء وزننده برآدمك قومشولرينه دينور تقول هم حشمائى
اى جيرانى كوياكه حشيمك جمعيدر ومهمانلره دينور يقال فى بيته حشماء اى الاضياف الحشمة غرفه وزننده كشينك
عورتنه دينور وعهده وذمام وحرمت معناسنه در ورحم وقرابت وخصملق معناسنه در يقال بينهما حشمة اى قرابة
الحشيم امير وزننده ناسدن شرم وحيا ايدر اولان آدمه دينور يقال رجل حشيم اى محتشم التحشم تفعل
وزننده خلقدن استحياء سببيله برناسزا نسنه دن استنكاف ايلمك معناسنه در تقول انى لا تحشم منه اى اتذمم منه

واستحيى

واستحيى الحشم ضمتينله حياء تام صاحبى آدملره دينور مفردى حشيم در يقال هم حشم اى ذووا الحياء التام
حشم حانك كسريله وحبشم حيدر وزننده اسامئ رجالدندر الحصم خصم وزننده ضرطه لمق
معناسنه در على قول بو آت قسمنه مخصوصدر يقال حصم بها اى بالمرأة حصما من الباب الثانى اذا ضرط
اوخاص بالفرس الحصوم صبور وزننده وصور غان آدمه دينور يقال رجل حصوم اى ضروط الحصيم
امير وزننده خرده چقل طاشلرينه دينور الحصماء حمراء وزننده ضرطه جى قانجق مركه دينور الانحصام
انفعال وزننده قيرلمق معناسنه در يقال انحصم الشئ اذا انكسر المحصمة مكنسه وزننده دمور جيلرك دمور
دوكجك بيوك چكيجلرينه دينور يقال ضربه بالمحصمة اى بمدقة الحديد الحصرم زبرج وزننده خام وناپخته
خرمايه دينوركه قورق تعبير اولنور و بغايت بخيل وجمرى آدمه اطلاق اولنور كذلك اوزمك ابتدا كرته سنه دينور
هنوز يشل اولدقجه كه اكا دخى قورق تعبير اولنور كولكه ده قوريمشنك مسحوقنى جامده كركى كبى بدنه سورمك
اول سنه ظرفنده بدنده حصفه تحدثنه مانع ووجودى تقويت وتبريد خصوصنده نافعدر وحصرم قيودن
قوغه چقره جق چنكله دينور يقال اخرج الدلو بالحصرم وهى الحديدة التى تخرج بها الدلو و بودور آدمه دينور
و بيان ناراغاجنك يمشنه دينور ومطلقا هرنسنه نك اكل وتناوله صلاحيتى اولميان كترينه دينور وعورك
بن الحصرم الحصرمى صادقدن روايت حديث ايلدى غريبدركه بدر و پسر ناپخته لكدن فورتلامشلر زيرا غوره
دخى فارسيده قورغه دينور وكاف اداة تصغيردر الحصرمة دحرجه وزننده طولدرمق معناسنه در يقال
حصرم القربة اذا ملأها و ياى قورمق معناسنه در يقال حصرم القوس اذا شد توتيرها وقلم يونمق معناسنه در
يقال حصرم القلم اذا براه و اپى محكم بوكك معناسنه در يقال حصرم الحبل اذا فتله شديدا و بخل معناسنه در
يقال به حصرمة اى شح المحصرم مدحرج وزننده جاهليت واسلامى ادراك ايلمش شاعره دينور لبيد كبى يقال
شاعر محصرم اى مخضرم وصووغك تأثيرندن طوپلنميوب طاغيلان كره ياغنه دينور يقال زبد محصرم اى متفرق
لا يجتمع من شدة البرد الحصلم زبرج وزننده طپراغه دينور تراب معناسنه الحضجم ضاد معجمه ايله زبرج وزننده
والحضاجم علابط وزننده كوده سنك اتلرى قالين وجودى تصلق ياقشقسز آدمه دينور يقال رجل حضجم
وحضاجم اى جاف غليظ اللحم الحضرمة دحرجه وزننده برآدم كلامنده عربيه يه مخالف لحن وخطا ايلمك
معناسنه دركه دائما لحن ايله تكلم ايلمكدن عبارتدر يقال حضرم الرجل اذا لحن فى كلامه واغاجك قبوغنى
صويوب قوپرمق معناسنه در يقال حضرم الرجل اذا انتزع لحاء الشجر و يايك كيريشنى چكوب قورمق
معناسنه در يقال حضرم القوس اذا شد توتيرها وقارشدرمق معناسنه در يقال حضرمه اذا خلطه الحضرمى
ياى مشدده ايله اوجى سيوريجه و ياپوسى ايوجه ياقشقلو اياق قابنه دينور يقال نعل حضرمى اى ملسن شارح
ديركه حضرموت شهرنه منسوبدر الحضرمية لسانده اولان لكنته دينور يقال فى لسانه حضرمية اى لكنة
المحضرم مدحرج وزننده مخضرم معناسنه دركه جاهليه واسلامى ادراك ايلمش شاعره دينور يقال شاعر
محضرم اى مخضرم الحضرميون حضرموت شهرنه منسوب اولان كسه لردر جمعنده حضارمه دخى دينور
وفى الاصل حضرموت شهرندن اولوب مصرده ساكن اولان حضارمه جماعتى خير بن نعيم القاضى وآل بن لهيعه
وحبوة بن شريح وغوث بن سليمان وعمرو بن جابر وزياد بن يونس نام محدثلردر وكوفه ده متمكن اولان حضارمه
اوس بن ضمعج وسلمة بن كهيل ومطين وسائرليدر وبصره ده آرام ايدنلر مقرئ بصره يعقوب كه قرائتده جواد
ايدى و برادرى احمد وسائر برفرقه جماعتدر وشامده قرار ايدنلر جبير بن نفير واوغلو وكثير بن مرة ونصر بن علقمه
و برادرى محفوظ وعفير بن معدان ويحيى بن حمزة الحضرميون واعلام علماء زمرهسنده علاء بن الحضرمى
وحضرمى بن عجلان وحضرمى بن احمد بونلرك جمله سى محدثلردر الحطم حانك فتحى وطانك سكونيله قيرمق
معناسنه در على قول قورى نسنه يى قيرمغه مخصوصدركه اوفاتمق اولور يقال حطمه حطما من الباب الثانى اذا
كسره اوخاص باليابس التحطيم تفعيل وزننده بودخى حطم معناسنه در يقال حطمه بمعنى حطمه الانحطام
انفعال وزننده والتحطم تفعل وزننده مطاوعلردر يقال حطمه فانحطم وتحطم اى كسره فانكسر وتكسر
وتحطم برآدمه غيظ وكينه دن پرآتش اولمق معناسنه در حطمه معناسندن مأخوذ در يقال تحطم فلان غيظا
اذا تلظى الحطمة حانك كسريله والحطامة ثمامه وزننده قيرلمش نسنه يه دينوركه قيرق تعبير اولنور يقال
هذا حطمته وحطامته وهى ما تحطم من ذلك وحطمه لفظنك جمعى حطم دركسره وكسر كبى ومنه يقال صعدة
حطم باعتبار الاجزاء يعنى هر جزوى اعتباريله جمع ايله وصف اولندى الحطام غراب وزننده قورى نسنه نك

قیرتیسنه دینور وحطام البیض یمورطه‌نك قبوغنـه اطلاق اولنور كه مرادقیرتیسیدر الحطیم امیر وزننده
حجر كعبهٔ معظمه‌یه اطلاق اولنور كه جانب شمالیسنده اولان محلدر بیت شریفدن مخرجدر علی قول آنك دیوارنه
دینور یاخود ركن ایله زمزم ومقام ابراهیم مابیننده عبارتدر و بعضلر بو تفسیرده حجری دخی ضم وزیاده ایلدیلركه
دردینك مابینی اولور وعلی قول مقام ابراهیمدن باب بیته وارنجه محلدر یاخود ركن اسود ایله باب بیتك مقام ابراهیمه
وارنجه مابینیدركه ناس آنده دعا ایچون مزدحم ومتكسر اولورلر واهل جاهلیه اوراده مجتمعا تحالف وتعاهد
ایدرلر ایدی وحطیم كیچن سنه دن قالمش نباته اطلاق اولنور حطیم زبیر وزننده تابعیندندر الحطمة حانك
فتحی وضمیله والحاطوم قوراق وقیتلق یله اطلاق اولنور یقال اصابتهم حطمة وحاطوم ای سنة شدیدة
وحاطوم طعامی هضم ایتدریجی كوارانسنه‌یه دینور یقال نعم حاطوم الطعام البطیخ ای الهاضوم الحطوم
صبور وزننده والحطام شداد وزننده والمحطم منبر وزننده ارسلانه اطلاق اولنو الحطمة همزه وزننده
چوق دوه سوریسنه وچوق قیون وكچی سوریسنه دینور اوغرادقلری نسنه‌لری حطم ایلدكلری ایچون ویك
شدتلو آتشه دینور وجهنم اسماسندندر علی قول برقاپوسنك اسمیدر درونه القا اولنانلری كسر ایلدیكی ایچون
اطلاق اولندی وشول مرحمتسز وشفقتسز سنكدل چوپانه دینور كه مواشی‌یی شدتله زجر وضرب ایده رك
بری برینه قاتوب قیروب كچورر اوله واكا حطم دخی دینور صرد وزننده ومنـه الحدیث شر الرعاء الحطمة
ای الراعی الظلوم للماشیة یهشم بعضها ببعض و بو حدیث صحیح اولمغله جوهری وفی المثل عبارتیله ضرب مثل مطلب
اوله‌رق ایرادایلمسی وهم در مترجم دیركه حدیث اولمق مثل اولمغه منافی دكلدر الآن حمی الوطیس كبی حتی نهایه ده
مثل مضروب اولدیغی مصرحدر وزمخشری مستقصاده ثبت ایلمشدر وحطمه اسامیدندر حطمة بن محارب
دائما زره ایشلر زرهجی برآدم ایدی دروع حطمیات اكا منسو بدر یاخود سیوفی كسر ایدن قوی وستین زرهلر
دیمكدر یاخود بافته‌لری انلو آغر زرهلره اطلاق اولنور الحطم فتحتینله دواب ایاغنه مخصوص برعلت آدیدر
الحطم كتف وزننده فی نفسه قیریلوب اوفانور اولان شیئه دینور خطایی كاغد وكورك نسنه‌لركبی یقال شیء
حطم ای متكسر فی نفسه بنو حطامه ثمامه وزننده بر بطن در و بو بنو خطامه‌نك غیریدركه اول معجمه ایله‌در
الحقم حانك فتحی وقافك سكونیله كوكرجین قوشنه دینور علی قول كوكرجینه شبیه بشقه برقوشدر الحقمان
حانك فتحی وتثنیه بنیه‌سیله كوزلرك طولون طرفلرندن قو یرقلرینه اطلاق اولنور هر بری حقیم در الحكم حانك
ضمیله قضامعناسنه اسمدركه شونسنه شویله در دیمكدن عبارتدر جمعی احكام در وحكم وحكومه مصدر اولور
شونسنه شویله در دیو امضا ایلمك وفصل خصومتله قاضیلق ایلمك معناسنه یقال حكم علیه بالامر حكما
وحكومة من الباب الاول اذا قضی علیه به وكذلك یقال حكم بینهم اذا قضی وفصل و بو منع معناسندن مأخوذدر
وحكومه اسم اولور احكومه كبی فصل خصومت معناسنه الحاكم انفاذ حكم ایدن كسنه دركه قاضی اوله جقدر
جمعی حكام در یقال هو حاكم بینهم ای منفذ الحكم وزمان جاهلیه ده كائن حكام عرب كه آنلرك هر ماده ضمننده
حكومتلری دستور العمل ونافذ ایدی اشبو اشخاص مذكوره‌دن عبارتدر اكثم بن صیفی وحاجب بن زراره واقرع
بن حابس وربیعة بن مخاشن وضمرة بن ضمره كه بونلر تمیم قبیله سنك حاكمی ایدی وعامر بن الظرب وغیلان بن سلمه
حاكم قبیلهٔ قیس ایدیلر وحاكم قریش اولان عبد المطلب وابو طالب وعاصی بن وائل وعلاء بن حارثه وحاكم قبیلهٔ
اسد اولان ربیعة بن حذار وحاكم كنانه اولان یعمر بن الشداخ وصفوان بن امیه وسلمی بن نوفل در الحكم فتحتینله
بو دخی حاكم معناسنه‌در شارحك بیانه كوره حكم حاكمدن ابلغدر ومفرد وجمعه اطلاق اولنور انتهی وتثنیه
صیغه‌سیله حكمان ذكر اولندقده مراد اصحابدن ابو موسی الاشعری ایله عمرو بن العاص دركه امام بالحق علی
المرتضی طرفندن ابو موسی ومعاویه جانبندن عمرو تعیین اولنمشلر ایدی وحكم یاشلو كون كچورمش پیر آدمه اطلاق
اولنور یقال رجل حكم ای مسن ویمن اقلیمنده براولكه‌نك اسمیدر و یكرمی مقدار صحابهٔ كرام واتوز قدر
محدثین اسملریدر المحاكمة مفاعله وزننده مدعی اولان آدم خصمنی حاكم حضورینـه دعوت ایدوب مرافعه
ایلمك معناسنه‌در یقال حاكمه الی الحاكم اذا دعاه الیه وخاصمه التحكیم تفعیل وزننده برآدمی برماده ضمننده
حكم اتخاذ ایدوب مقتضاسیله حكم ایلمسنی امر والتماس ایلمك معناسنه‌در یقال حكمه فی الامر اذا امره ان یحكم
وتحكیم الحروریه نصب حكم خصوصنده امام علی كرم الله وجهه اوزرینـه بغی وخروج ایدن خوارج طائفهٔ
حروریه‌نك لا حكم الا لله دیملرندن عبارتدر نصب حكم بابنده امام حضرتلرینی تخطئه ایله خروج ایلدیلر وتحكیم
برآدمی فساددن منع ایلمك معناسنه‌در یقال حكم فلانا اذا منعه عن الفساد و برآدمی مراد ودلخواهندن منع

ومحروم قلمق معناسنه‌در یقال حكمه اذا منعه مما یرید الاحتكام افتعال وزننده برآدمك تحكیمنی قبول ایدوب
حكم اولمق معناسنه‌در یقال حكم فلانا فی الامر فاحتكم فیه التحكم تفعل وزننده حاكمك مادهٔ محكومه‌ده
حكمی نافذ اولمق معناسنه‌در یقال تحكم فی الامر اذا جاز فیه حكمه الاحكومة اضحوكه وزننده اسمدر حكومه
كبی الحكیمة حكیمك مؤنثیدركه حكمتله متصفه اولان خاتونه دینـور جمعی حكیمات در و بین العرب حكیمات
صخر بنت لقمان وهند بنت الحسن وجمعه بنت حابس و بنت عامر بن الظرب نام خاتونلر ایدی وعلی بن یزید بن
ابی حكیمه ومحمد بن عبد الله بن ابی حكیمه محدثلردر الحكمة حانك كسریله عدل وعلم وحلم ونبوت وقرآن وانجیله
اطلاق اولنور مؤلفك بصائرده بیاننه كوره منع عن الفساد ومنع لقصد الاصلاح معناسندن مأخوذدر علماء
تعاریف متعدده ایله تعریف ایلدیلر واكثری صفات الهیه‌دن اولان حكمتی معرفة الاشیاء وایجادها علی غایة الاحكام
والاتقان عنوانیله وحكمت انسانیه‌یی معرفة الموجودات وفعل الخیرات عبارتیله تعریف ایلدیلر وتنزیل مبینده
مذكور اولان حكمت وجه مذكور اوزره عدل وعلم وحلم ونبوت وقرآن وانجیل معنالرینه وارددر وطاعت باری
وفقه ودین وعمل بالدین وخشیت وفهم وورع وتقوی وعقل وقول وفعلده اصابت وتفكر فی امر الله تعالی
واتباع امر معنالرینه ده مستعملدر انتهی الاحكام همزه‌نك كسریله برنسنه‌یی متین واستوار ایلمك معناسنه‌در
یقال احكم الشیء اذا اتقنه و برآدمی محافظه ایدوب فساددن منع ایلمك معناسنه‌در یقال احكمه اذا منعه
عن الفساد و برآدمی برایشدن دوندرمك معناسنه‌در یقال احكمه عن الامر اذا رجعه و برآدمی دیلدیكی نسنه‌دن
منع ایلمك معناسنه‌در یقال احكم فلانا اذا منعه مما یرید وآتك لجامنه حكمه كچورمك معناسنه‌در یقال احكم الفرس
اذا جعل للجامه حكمة الحكم حانك فتحی وكافك سكونیله بو دخی برآدمی فساددن منع ایلمك معناسنه‌در یقال
حكمه حكما من الباب الاول اذا منعه عن الفساد و برایشدن رجوع ایلمك معناسنه‌در یقال احكمه عن الامر
فحكم ای رجعه فرجع و برآدمی مرادندن منع ایلمك معناسنه‌در یقال حكمه اذا منعه مما یرید وآتك لجامنه حكمه
طاقمق معناسنه‌در یقال حكم الفرس اذا جعل لجامه حكمة الاستحكام برنسنه متین ومحكم اولمق معناسنه‌در
یقال احكم الشیء فاستحكم ای اتقنه فصار متقنا شارح دیركه شهابك بیاننه كوره متین واستوار اولمش نسنه‌یه
عامه‌نك فتح كافله مستحكم قوللری خطادر زیرا فعلی لازم اولمغله البته كافك كسریله اولمق لازمدر الحكمة
فتحاتله آت قسمنك لجامندن ایكی طرفلو چكه‌لرنی احاطه ایدن دموره دینور كه كمك ایكی طرفلو قوللریدر اوستلرنده
ایكی حلقه اولور باشلغك قوللرنی انلره كچورلر والتلرنده دخی ایكی حلقه اولور دیزكینك ایكی قوللنی اكا كچورلر
وحكمة الانسان آدمك یوزینك یاخود باشنك مقدمنه اطلاق اولنور وامر وشان وحال معناسنه مستعملدر
یقال حكمته كذا ای شانه وامره وحكمة الضائنه قیون قسمنك اككندن عبارتدر یقال ضرب حكمة الضائنة
ای ذقنها وقدر و پایه ومنزله معناسنه مستعملدر یقال هو اعظم حكمة منك ای قدرا ومنزلة المحكمة مكرمه
وزننده غیر منسوخ اولان سوره‌یه وصف اولور یقال سورة محكمة ای غیر منسوخة مؤلفك مرادی كندیده آیت
منسوخه اولمیان سوره دیمكدر غیر منسوخة فیها تقدیرنده در بصائرك اوائلنده بسط ایلدیكی اوزره یوز یكرمی
درت سوره‌دن كندیده ناسخ ومنسوخ آیات اولان قرق اوچ سوره در یاخود مؤلفك مرادی غیر منسوخیت بالنفس
سوره‌نك وصفی اولمقدر زیرا اینه محل مزبورده بیان ایلدیكی اوزره منسوخ اوچ نوع اوزره در بری كتابتی وقرائتی
مطلب منسوخ اولاندر نته كه انس حضرتلرندن مرویدركه سورهٔ براءه‌یه مقارن برسورهٔ طویله وار ایدی كه زمان سعادتده
تلاوت ایدرایدك بعده بكلیتها منسوخ اولوب بین المسلمین همان اشبو آیت قالدی لو كان لابن آدم وادیان من ذهب
لابتغی الیهما ثالثا ولو كان ثالثا لابتغی رابعا ولا یملأ جوف ابن آدم الا التراب ویتوب الله علی من تاب نوع ثانی كتابتی
منسوخ وحكمی باقی اولاندر اشبو * الشیخ والشیخة اذا زنیا فارجموهما البتة نكالا من الله والله عزیز حكیم * ثالث
حكمی منسوخ وكتابتی باقی اولاندر مثالی كثیردر انتهی الایات المحكمات سورهٔ انعامده قل تعالوا اتل ما حرم ربكم
الایه كریمه سندن آخر سوره‌یه قدر آیات كریمه‌دن عبارتدر كه اوامر ونواهی صریحه‌یی مشتملدر علی قول متشابه
ومحتمل اولمیوب محكم ومتین اولمغله سامعی قطعا تأویله محتاج اولمیان آیتلردن عبارتدر اقاصیص انبیاء كبی المحكم
محدث وزننده كه طرفه‌نك شعرنده واقعدر اشمش یورتمش جهاندیده واحوال آشنا پیر آدمدن عبارتدر جوهری
كافی مفتوحا قید ایتمكله وهم ایلمشدر واشبو ان الجنة للمحكمین حدیثنده وارد اولان محكم لفظی كافك فتحیله
وكسریله مرویدر كسر روایتنه كوره منصف من نفسه معناسنه‌در وآنلر اصحاب اخدوددن شول قومدركه
كفار كندیلری قتل ایله كفر بیننده تخییر ایلدكلرنده اسلام اوزره ثباتله قتل اولنمغی اختیار ایلدیلر الحكیم امیر

وزننده حکمتله متصف اولان آدمه دینور واسماء رجالدندر حکیم بن امیه وابن جبله وابن حزام وابن حزن
وابن قبس وابن طلیق وابن معاویه صحابه لردر وحکیم نامنده یکرمی مقدار محدث واردر حکیم زبیر وزننده
اسمادندر حکیم بن سعد وابن معاویه وابن عمار وابن عبدالله بن قبس واوغلو صلت بن حکیم وعموجه زاده سی
حکیم بن محمد محدثلردر حکیمه جهینه وزننده بنت غیلان الثقفیه در که صحابیه در وحکیمه بنت امیه تابعیه در
حکام شداد وزننده ابن اسلم الکنانی در که ثقاتدندر وبنوحکام یمامه ده بربطندر احکم احمد وزننده
اسامیدندر سعد بن احکم تابعیدر حکمان سلمان وزننده بررجل اسمیدر وبصره ده برموضع آدیدر که حکم بن
ابی العاص اسمیله مسمادر حکمون حمدون وزننده بررجل اسمیدر الحکامیة شدادیه وزننده ذکر
اولنان بنی حکامه مخصوص برخرمالق آدیدر محکم معظم وزننده معروف محکم الیمامه در که مرتدین غزاسنده
خالد بن الولید آنی قتل ایلدی ذوالحکم ضمتیله اکثم بن صیفی پدری اولان صیفی بن رباح لقبیدر الحلم حانک
ضمی ولامک سکونیله وضمتیله دوشه دینور که اویخوده اولان آدمک عالم خیالده مشاهده ایلدیکی مثالدن
عبارتدر جمعی احلام کلور یقال رأی فی حلمه کذا ای فی رؤیاه وحلم مصدر اولور دوش کورمک معناسنه یقال
حلم فی نومه حلما من الباب الاول ای رأی فی منامه رؤیا وباء وعن حرفیله صله لندقده برآدمک حقنده دوش
کورمک معناسنه در استخاره جیلر کبی یاخود اول آدمی دوشنده کورمک معناسنه اولور یقال حلم به وعنه
اذا رأی له رؤیا اوراه فی النوم وحلم حانک ضمیله رؤیاده جماع ایلمک معناسنه در یقال حلم الغلام اذا جامع فی النوم
احتلام دخی بو معنایه در بونلردن اسم حلم در عنق وزننده بو که عوام ترکیده دوش آزمق تعبیر اولنور الاحتلام
افتعال وزننده حلم ایله ایکی معناده دخی مرادفدر یقال احتلم الرجل اذا رأی فی نومه رؤیا ویقال احتلم الغلام
اذا جامع فی رؤیاه التحلم تفعل وزننده والانحلام انفعال وزننده بونلرده دوش کورمک معناسنه در یقال تحلم
الرجل وانحلم بمعنی حلم وتحلم یلاندن رؤیا دوزوب سویلمک معناسنه در یقال تحلم الحلم اذا استعمله قال فی الاساس
تحلم فلان اذا قال حلمت بکذا وهو کاذب وقال ابن الاثیر فی النهایة ومنه الحدیث من تحلم کلف ان یعقد بین شعیرتین
ای قال انه رأی فی النوم مالم یره یقال حلم بالفتح اذا رأی وتحلم اذا ادعی الرؤیا کاذبا یعنی برآدم یلان رؤیا نقل ایلسه
آخرتده ایکی آرپه دانه سنی بری برینه بتشدرمک تکلیفیله عقوبته دوچار اولور که عقاب شدیددن کنایه در زیرا
رؤیای صادقه نبوتدن جزؤدر ونبوت انجق وحی ایله اولور پس کاذب فی الرؤیا اولان شخص کورمدیکی نسنه یی مطلب
حق تعالی کندیسنه کوستوردیکنی ادعا ایلمکله نبوتدن دخی جزؤ اعطا ایلدیکنی ادعا ایتمش اولور بو جهتله
افتراء علی الله اولور انکیچون یقظه ده کذب علی الخلق تشنیعه سندن اشنعدر انتهی وتحلم ذاتنده حلیم اولمیان
آدم کوجله حلیملمک وحلم کوسترمک معناسنه در یقال تحلم الرجل اذا تکلف الحلم ومواشی طاولنمق معناسنه در
یقال تحلم المال اذا سمن وچوجق وکلر وچکرکه مقوله سی وجودلنوب سمورمکله یوزطونمق معناسنه در یقال
تحلم الصبی والضب والجراد اذا اقبل شحمه الحلم حانک کسریله انسانده یواشلغه دینور یقال فیه حلم ای اناءة
وعقل معناسنه مستعملدر سبب حلم اولدیغیچون جمعی احلام وحلوم کلور ومنه قوله تعالی ام تامرهم احلامهم
ای عقولهم وحلم مصدر اولور آدم یواش اولمق معناسنه یقال حلم الرجل حلما من الباب الخامس اذا کان حلیما
الحلیم امیر وزننده حلم ایله متصف اولان کمسیه دینور جمعی حلماء کلور علماء وزننده واحلام کلور اشراف وزننده
وحلیم مهزول اولان بدنه یوریمکه بشلامش تاب وقوته وسموزلکه دینور وطاولی دوه یه دینور یقال بعیر حلیم
ای سمین وحلیم اسمادندر حلیم بن وضاح فقهادندندر وصاحب تصانیف اولان ابوعبدالله حسین بن محمد بن
الحسن الحلیمی وبرادری حسنک جدی اسمیدر که مومی الیه آکا منسوبدر وحلیم بن داود ومحمد بن حلیم المروزی
محدثلردر التحلیم تفعیل وزننده والحلام کذاب وزننده برآدمی یواشمق یاخود یواشلق ایتمسیله امر ایلمک
معناسنه در یقال حلمه تحلیما وحلاما اذا جعله حلیما اوامره بالحلم وحلم دیدیکی بوجک اوشمش دریدن اول
بوجکلری آرتلیوب قوپرمق معناسنه در یقال حلم الجلد اذا نزع الحلم عنه الاحلام همزه نک کسریله برخاتون
حلیم اولاد طوغورمق معناسنه در یقال احلمت المرأة اذا ولدت الحلماء ذوالحلم عامر بن الظرب لقبیدر الاحلام
همزه نک فتحیله حلم لفظندن جمعدر که عقول معناسنه در واجسام معناسنه کلور بونک مفردی یوقدر
یقال لهم احلام عاد ای اجسامهم احلم همزه نک فتحی ولامک ضمیله اسمادندر احلم بن عبید البخاری
وعمر بن حفص بن احلم محدثلردر الحلمة فتحاتله ممه نک وسطنده یعنی اوجنده اولان خرده دانه یه دینور که
ممه تکمه سی تعبیر اولنور وشجر سعدان اسمیدر وبرنبات آخر آدیدر وخرده کنه یه دینور قراد صغیر معناسنه

علی قول ایریسنه دینکله ضد اولور ترکیده بوکه صقرغه تعبیر اولنور وبرکونه خرده کوه کبی بوجکه دینور که
دریلره اوشوب اکل ایدر فتحتین اول دری دباغت اولنسه اکل ایلدیکی موضعلر صیریق وداسیک دلیک اولمغله
ایشه یرامز اولور جمعی حلم در هاسز وحلمه برکوچک قبیله اسمیدر وهدر اولان قانه دینور یقال کان دمه حلمة
ای هدرا الحلم فتحتینله طوار کنه لو یاخود صقرغه لی اولمق معناسنه در یقال حلم البعیر حلما من الباب الرابع
اذا کثر حلمه ودری یه حلمه دیدکلری ذکر اولنان بوجک اوشمک معناسنه در یقال حلم الجلد اذا وقع فیه الحلم الحلم
کتف وزننده کنه یاخود صقرغه اوشمش دوه مقوله سنه دینور مؤنثی حلمه در یقال بعیر حلم وعناق حلمة التحلمه
تانک ولامک کسریله بودخی صقرغه یاخود کنه اوشمش کچی یه دینور جمعی تحالمه در الحلم حانک فتحیله دریدن
حلمه دیدکلری بوجکی آرتلیوب قوپرمق معناسنه در یقال حلم الجلد حلما من الباب الاول اذا نزع الحلم عنه الحلام
زنار وزننده اوغلاغه دینور جدی معناسنه وارکک قوزی یه دینور وعدوان قبیله سندن برجماعت آدیدر
وهدر اولان قانه دینور یقال دم حلام ای هدر الحالوم کش تعبیر اولنان یوغردقور یسندن بردرلو یه دینور
علی قول زیاده سیله قیو اولدیغندن تازه پنیر طرزنده اولان سوده دینور شارحک بیانه کوره تلمه دیدکاریدر حلیمه
سفینه وزننده حلیمک مؤنثیدر واسامیء نسواندندر حلیمه بنت ابی ذؤیب فخر عالم صلی الله علیه وسلم حضرتلرینک
مرضعه لریدر وحلیمه بنت الحارث بن شمر شول خاتوندر که پدری حارث عدوسی اولان منذر بن ماء السماء نام
امیر اوزره عسکر تجهیز وتوجیه ایلدکده مزبوره حلیمه طیب ایله مملو برلکن چقروب عادت عرب اوزره تهییج غیرت
ایچون بالجمله عسکری تطییب ایلدی بناء علیه یوم مرقوم یوم معروف اولمغله مایوم حلیمة بسر دیدیلر وکیده رک
السنه ده متداول اولوب مثل اولدی بین الناس پک مشهور ومتعین اولان نسنه حقنده ضرب اولنور کذلک ذکری
عالی شریف ونامدار کمسه حقنده ایراد اولنور ابو حلیمه معاذ القاری اصحابندندر حلیمه جهینه وزننده
برموضع آدیدر حلیمات جهینات وزننده دهناء نام محلده برنیجه قوم یغنده اطلاق اولنور یاخود بطن فلج
نام محلده نیجه تپه لره اطلاق اولنور الحلمتان فتحاتله برموضع آدیدر الحلم حیدر وزننده خرده بوجکلره دینور
الحلسم تشدید لامله جردحل وزننده حریص آدمه دینور یقال رجل حلسم ای حریص الحلقوم
زنبور وزننده بوغازه دینور حلق معناسنه الحلقمة دحرجه وزننده بوغازی کسمک معناسنه در یقال حلقمه
اذا قطع حلقومه ای حلقه المحلقم اسم فاعل بنیه سیله شول خرما قورغنه دینور که چوپی بتدیکی یرده
اولان نسنه دنبر ونضج بولمغه بشلامش اوله یقال رطب محلقم اذا بدا فیه النضج من قبل قمعها ویقال رطبة
حلقامة الاحلنقام احرنجام وزننده طعامدن چکیلوب ترک ایلمک معناسنه در یقال احلنقم الرجل
اذا ترک الطعام الحلکم قنفذ وجعفر وزنلرنده سیاه نسنه یه دینور الحلکمة دحرجه وزننده سیاهلغه دینور
یقال فیه حلکمة ای سواد الحم حانک ومیمک تشدیدیله قضاء وتقدیر معنالرینه در یقال حم الامر
علی بناء المجهول حما من الباب الاول ای قضی ویقال حم له ذلک ای قدر وقصد معناسنه در یقال حم حمه
اذا قصد قصده وتنوری وفرون مقوله سنی قیزدرمق معناسنه در یقال حم التنور اذا سجره ویاغی
ارتمک معناسنه در یقال حم الشحمة اذا اذابها وصویی ایصتمق معناسنه در یقال حم الماء اذا سخنه
ودوه نک کوچوب کتمسنی تعجیل ایلمک معناسنه در یقال حم ارتحال البعیر اذا عجله وحق جل وعلا برکمسه حقنده
برنسنه قضا ایلمک معناسنه در یقال حم الله له کذا ای قضاه له وبرکمسه یه برنسنه مهم وضروری اولمق معناسنه در
یقال حمه الامر اذا اهمه وهم وحاجت معناسنه در بونده حانک ضمیله ده جائزدر ومنه یقال ماله حم ولاسم ای هم
بعضلر بونی مال اطلاق اولنور نسنه ایله تفسیر ایلدیلر فقالوا ماله حم ولاسم ای لاقلیل ولاکثیر وضروری
وناچار معناسنه ده مستعملدر یقال ماله حم عنه ای ماله بد وبرنسنه نک کثیر ووافرنه اطلاق اولنور یقال
اخذ من حم الشیء ای من معظمه وحم الظهیرة اویله اسیلیکنک شدتندن عبارتدر تقول جاءنی فی حم الظهیرة
ای فی شدته وصویی پاک دوه یه دینور جمعی حمائم کلور وبرآدمه ایصتمه اوغرامق معناسنه در یقال حم الرجل
علی المجهول اذا اصابته الحمی بونده محموم دینمز زیرا خلاف قیاس اوزره احمادن مستعملدر کما سیذکر ویقال
حمت حمی علی المجهول کذلک وآتش قزارمق معناسنه در یقال حمت الجمرة حما کل ملأ من الباب الرابع
اذا صارت حممة وصو قیزنمق معناسنه در یقال حم الماء اذا سخن وحم اسامیء رجالدندر الاحمام همزه نک کسریله
بودخی صویی ایصتمق معناسنه در یقال احم الماء اذا سخنه وخدای متعال برکمسه حقنده برنسنه یی قضا
ایلمک معناسنه در یقال احمه الله له کذا ای قضاه له وبرنسنه یک یقین اولوب چاتمق معناسنه در یقال حم الشیء

اذادنا وحضر وبرنسنه برآدمه مهم اولمق معناسنه در يقال احم الامر فلانا اذااهمه و برآدم صوغوق صوايله
يايقانمق معناسنه در كه حرارتى ازاله ايچون ايدر بناسى سلب ايچوندر يقال احم فلان نفسه اذاغسلها بالماء البارد
و بر ير ايصتمه لو اولمق معناسنه در يقال احمت الارض اذاصارت ذات حمى و برآدمى محموم قلمق معناسنه در
يقال احمه الله فهو محموم ويقال حممت حمى بو جهتله ثلاثيدن محموم وارد اولور حتى اساسده حم الرجل
حمى شديدة وهو محموم عبارتيله مرسومدر واحمام برنسنه يى قاره قلمق وقارارتمق معناسنه در يقال احمه الله
اى جعله احم التحميم تفعيل وزننده بو دخى صو يى ايصتمق معناسنه در يقال حم الماء اذاسخنه و برآدمك
يوزنى كورايله قرارتمق معناسنه در يقال حم فلانا اذاسخم وجهه بالحمم وتازه اوغلان مزلف اولمق معناسنه در
يقال حمم الغلام اذابدت لحيته وباشك تراشى كلوب قرارمق معناسنه در يقال حمم الرأس اذانبت شعره بعد ماحلق
ومطلقه يه متعه ويرمك معناسنه در يقال حمم المرأة اذامتعها بالطلاق و يرك چايرلرى ظهور ايدوب يرك يوزى
قرامتق يم يشل اولمق معناسنه در يقال حممت الارض اذابدا نباتها اخضر الى السواد وقوش ياوريسى تو يلنمكه
بشلمق معناسنه در يقال حمم الفرخ اذانبت ريشه الحمام كتاب وزننده اسمدر قضاء الموت وقدره معناسنه در
قال الشارح ومنه شعر ابن رواحه * هذا حمام الموت قد صليت * اى قضاؤه وقدره بو رادہ موت مقضى ومقدر
معناسى دخى محتملدر فى الاصل تقدير معناسنه مصدر اولمغله مفعول معناسنه اولور الحمام غراب وزننده
مطلقا دابه قسمنه عارض اولان حمى علتنه دينور مثلا دوه يه چوق چكردك يمكدن عارض اولمغله كوده سنه
چامور سوروب تبريد ايدرلر وحمام قومى بيننده متعين وشرف وشان صاحبى آدمه دينور يقال هو حمام القوم
اى السيد الشريف و بر رجل اسميدر وذو الحمام بن مالك اذواء تعبير اولنان ملوك يمنندر الحمام سحاب وزننده
يابانى كوكرجن قوشنه دينور كه بيوته مألوف اولمز على قول مطلقا كردنى مطوق اولان قوشه دينور كوكرجن وقمرى
واوكيك كبى مفردى حمامه در هاء وحدتله حيه لفظى كبى مذكر ومؤنثنه حمامه اطلاق اولنور ارككنه حمام دينمز
جمعى حمائم كلور شارح دير كه مؤلف يمامه يى دخى يبانى كوكرجن ايله بيان ايلدى لكن اكثر اهل لغت عندنده
حمامه اهلى ويمامه يبانى كوكرجن ايله مفسر در انتهى اشبو كوكرجن قسمنك بيوتده مجاورتى خدر وفالج
وسكته وخمود وسبات علتلرندن امانه سبب ولحمى جماعى مقوى ودمى ومنى يى مكثر وزنده ايكن قارنى ياروب
عقرب صوقديغى يره ضماد زهرى جاذب و برء وافاقتى باعنده مجرب ودمنى جبهه يه طلا رعافى قاطعدر ومحدثيندن
محمد بن يزيد الحمامى ومحمد بن احمد بن محمد بن فوارس وابو سعد الطيورى وهبة الله بن الحسن وداود بن على بن
رئيس الرؤساء الحماميون ذكر اولنان حمامه يه منسوبلردر وحمام بن الجموح ومنسوب اولميه رق ديكر حمام صحابه لردر
الحمة حانك ضميله مقدر ومقضى اولان شيئه دينور ومنه حمة الفراق تقول عجلت بنا وبكم حمة الفراق اى ماقدر منه
وقضى جمعى حمم كلور صرد وزننده وحمام كلور جبال وزننده شارح دير كه بو رادہ حمى قيزغنلق معناسندن
دخى ممكندر حرق ومضطرب ايلديكيچون وحمه بر كونه لون اسميدر كه دهمه ايله كمته بيننده اولوب وحوه
ديدكلرى لوندن دون اولور يعنى نه سياه ونه قو يو قرمزى اولور كه زيتونى تعبير اولنور نسوان اعرابك دودقلرينك
رنكى كبى وات قسمنده كستانه طوريسى تعبير اولنور يقال به حمة وهى بين الدهمة والكمتة ودون الحوة
وحمه بر بلده آديدر ومخفف اولان حمه لفظنده لغتدر كه عقربك صوقديغى تيكننه دينور و بر موضع آديدر وحمى
علتنه دينور يقال اخذته الحمة اى الحمى وحمم لفظندن اسم اولور سياهلق معناسنه يقال به حمة اى سواد المحاممة
تشديد ميمله مفاعله وزننده برنسنه يه يا بر كسيه يقلشمق معناسنه در يقال حاممه اذاقاربه ومطالبه معناسنه در
تقول حاممته اى طالبته الحميم امير وزننده يقين خصمه دينور جمعى احماء كلور خليل واخلاء كبى وكاه اولور كه
حميم جمعه ومؤنثده اطلاق اولنور يقال هو وهى وهم حميمى اى قريبى واسى صويه دينور جمعى حمائم كلور
وصوغوق صويه دينمكله ضد اولور تقول اغتسلت بالحميم اى بالماء الحار وكذلك بالماء البارد وپك اسى
وكرماك اولان ياز وقتنه دينور تموز آيى كبى وهوانك پك اشتداد حرارتى عقبنده ياغان يغموره دينور وكوده دن
ترشح ايدن تره دينور عرق معناسنه المحم مهم وزننده بو دخى آدمك يقين خصمنه دينور يقال هو محمه اى قريبه
الحميمة سفينه وزننده بو دخى اسى صويه دينور وايصنمش سوده دينور يقال سقانى حميمة اى لبنا مسخنا
وجنسى پاك اولان صوى دوه يه دينور جمعى حمائم كلور الاستحمام اسى صوايله يايقانمق معناسنه در
يقال استحم الرجل اذا اغتسل بالحميم وترلمك معناسنه در يقال استحم الرجل اذا عرق الاحتمام افتعال وزننده
برآدم كيجه ايچره برنسنه يى مهم ايدوب تاسه لنمك ياخود غصه وتاسه دن او يوميوب بيدار قالمق معناسنه در

يقال

يقال احتم الرجل اذا اهتم بالليل اولم ينم من الهم وكوزه اصلا اغريسى اولميورق او يقو كلميوب تا بصباح
او يانق طورمق معناسنه در يقال احتمت العين اذاارقت من غير وجع الحامة عامه وزننده ومراد فيدر يقال
جاؤا حامتة اى عامة و برآدمك متخصص اقربا ومتعلقاتنه دينور اهل وعيال واولاد واقرباسى كبى يقال
هم حامة فلان اى خاصته ودوه قسمنك كزيده سنه دينور الحمام شداد وزننده ديماس معناسنه در كه
لسانمزده دخى حمام تعبير اولنان محل اغتسالك اسميدر فارسيده كرمابه دينور وحمام لفظى مذكردر جمعى
حمامات در لكن مصباحده مرسومدر كه حمام لفظنده تأنيث اغلبدر انكيچون جمعى قياس اوزره حمامات
كلور پس مذكرلك جمعى خلاف قياس اولور وظاهرا تانيثى بقعه تصورينه مبنى در ولطائفدندر كه ادبادن برى
هذه الحمام عبارتيله مؤنثا ايراد ايلمكله مخاطب حمام مذكردر نيچون تأنيثنه منحرف اولديكز ديو استفسار ايلدكده
نسوان حمامنى مراد ايلدم ديو جواب ويرمشدر وآدابندر كه حمامدن چقان آدمه طاب حمامك ديمك جائزدكلدر
زيرا اول حمامه دعا اولور بلكه طابت حمتك دينور كه حانك كسريله حاملنمق ياخود ترمعناسنه در ياخود طاب
حميمك ديمك كركدر زيرا خسته نك ترى بدرايحه وصاغك ترى خوشبوى اولمغله دائما صحت وعافيت اوله
ديمكدن كنايه اولور وابو الحسن الحمامى مقرئ القرآن در ذات الحمام اسكندريه ايله افريقيه ميانده
بر قصبه آديدر الحمة حانك كسريله اسى صوقاينايوب چقان پيكاره دينور كه اصحاب علت آنك صويله استشفاء
واغتسال ايدرلر تركيده ايلجه تعبير اولنور وبروسه شهرنده قابلوجه وروم ايليده بانه تعبير ايدرلر وحمه حم لفظندن
مفرد اولور كه صرلمش ايچ ياغنه وقويرق ياغنه دينور على قول قاقرداغنه دينور ويمامه ده بر وادى آديدر حمة الثور
ايكى طاغه اطلاق اولنور الحمة حانك كسريله حاملنمغه دينور اسمدر وتره دينور عرق معناسنه والوه
دينور منيه معناسنه الحمى حانك ضمى والفك قصريله بو اسمله معروف مرضك آديدر كه انواعى واردر ايستمه
ديدكلرى دترمه لو عارضه اندن بر نوعدر المحمة ميمك وحانك فتحيله والمحمة ميمك ضمى وحانك كسريله ايستمه لو
وحمالو ارضه دينور ياخود ايستمه سى وحماسى چوق يره دينور يقال ارض محمة ومحمة اى ذات حمى اوكثيرتها
وحمى ايراثنه باعث اولان نسنه يه دينور يقال لاتأ كل منه فانه محمة وهى ماحم عليه ومحمة صعيد مصر قضاسنده
بر قريه آديدر وشرقيه مصرده بر قضانك اسميدر وضواحى اسكندريه ده بر قريه آديدر الاحم فتحتنله بر داغه
دينور قدح معناسنه و يك قاره نسنه يه دينور يقال شئ احم اى اسود وآق نسنه يه دينمكله ضد اولور يقال شئ
احم اى ابيض اليحموم يعفور وزننده والحمحم سمسم وهدهد وزنلرنده بونلرده سياه نسنه يه دينور ويحموم
توتونه دينور دخان معناسنه و بر قوش آديدر وقاره طاغه دينور وامام حسين بن على المرتضى حضرتلرينك
فرسى اسميدر وهشام بن عبد الملك امو ينك دخى فرسى اسميدر كه حرون نام فرسك نسلندن ايدى وحسان الطائى
ولقمان بن منذرك دخى فرسلرى اسميدر ومصرده بر طاغك آديدر وغربى مغيثه ده بر صويك آديدر وقبيلهٔ ضباب
ديارنده بر طاغك آديدر وهدهد وزننده حمحم بر قوشك آديدر الحمم فتحتنله برنسنه قرارمق معناسنه در يقال
حممت حما من الباب الرابع اى صرت اسود الاحمياء افعيعال وزننده والتحمم تفعل وزننده والتحمحم
تزلزل وزننده بونلرده قرارمق معناسنه در تقول احمومیت وتحممت وتحمحمت اى صرت اسود شارح دير كه
احمياء ماده سى معتل اولمغله بو رادہ اطرادى ذكر اولنمشدر انتهى وتحمحم حمحمه معناسنه دركه سيذكر
الحماء حانك فتحيله انسانك دبرنه دينور است معناسنه سياهلقدن مأخوذدر جمعى حم كلور حانك ضميله
الحمم صرد وزننده كومورہ دينور فحم معناسنه مفردى حممه در الحمامة سحابه وزننده حمام لفظنك مفرديدر كه
كوكرجنه دينور وكوكسك اورته سنه دينور وعورته ياخود كوزل ودلبر اولانه دينور يقال جاءت حمامة اى امرأة
اوجيلة و بر صو اسميدر ودواب ومواشى قسمنك كزيده سنه دينور ودوه نك كوكسندن يره كلان دكرمى مهره سنه
دينور وسپورلمش پاكيزه كوشك حولوسنه دينور وقوغه يه چوريلان بكره يه دينور وقپو حلقه سنه دينور وحمامة
الفرس آتك كوكسنه دينور وحمامه اياس بن قبيصه نك وقراء بن زيدك فرسلرى اسميدر وحمامة الاسلمى وحبيب بن
حمامه بونلرى بعضلر سلسلهٔ اصحابده ذكر ايلديلر حمان حانك كسريله تميم قبيله سندن بر جماعته دينور
حومه صبوره وزننده ملوك يمندن بر ملك اسميدر حمه حانك فتحيله اساميدندر عبد الرحمن بن عرفة بن حمه
واحمد بن العباس بن حمه محدثلردر الحمحمة زلزله وزننده بار كير وآت قسمى اوقرامق معناسنه دركه بار كيرمى
كورد كده وآت صاحبنى كورد كده پك كشنيوب ايچريسندن آه رق سهلجه و يواشجه كشنمكدن عبارتدر تحمحم
دخى بو معنايه در يقال حمحم البرذون وتحمحم اذاصوت عند الشعير وحمحم الفرس وتحمحم اذا عر حين يقصر

فی الصهیل واستعان بنفسه وجحمه اکوز قسمی دیشی یه چکلدیکی هنکامده یو اشجه بو کورمك معناسنه‌در
یقال حجم الثور اذانبت للسفاد الحمحمة حانك کسری وضمیله بر نبات آدیدر علی قول لسان الثور دیدیکی
نباتدر جمعی حمحم کلور الحمام حانك فتحیله حبق بستانی اسمیدر که عریض الورق اولور حبق نبطی
دخی دیرلر مفردی حمامه‌در ترکیده فرنکی فسلکن ولالهٔ خطایی دیدکلری نباتدر زکامی دافع وسدهٔ دماغی مفتح
وقلبی مقوی وقاورلمشی کل یاغی وماء بارد ایله شرب اسهال مزمنی قاطعدر ومحمد بن عبدالله ابو المغیث الحمامی
محدثیندندر آل حامیم همزه‌نك مدیله که ذوات حامیم دخی اطلاق اولنور قرآن کریمده حامیم کلمه‌سیله مفتتح اولان
سورهٔ معلومه‌لردر حوامیم دیمك جائز دکلدر لکن بعض شعرده وارد اولمشدر وحامیم اسم اعظمدر یاخود قسمدر
یاخود الرحمن اسم شریفنك حروف مقطعه‌سیدر تمامی الر ونون حرفلریدر که ابتدای سوره‌لردر قال الشارح
قال ابن مسعود آل حامیم دیباج القرآن ای زینته لما فیه من امور الاخرة وکذا فی الحدیث قولوا حم لاینصرون ابن اثیر
دیدیکه حامیم اسماء الهیه‌دن اولمغله اللهم لاینصرون معناسنه‌در یاخود قسمدر والله لاینصرون معناسنه‌در
یاخود سور مرقومه ذیشان اولمغله استنزال رحمت باینده کندیلرایله استظهار اولنور پس لاینصرون کلام مستأنف مطلب
اولور کویا که حم کلمه‌سنی دیدیکمز حینده نه ترتب ایدر دیو استفساره جواب اولور وشهاب مرحوم درة الغواص
شرحنده دیدیلر که حوامیم وطواسین فصیح اشعارده وارد اولمشدر قوابیل کبی که قابیل جمعیدر وآل حامیم
کلمه‌سنده اولان آل اهل معناسنه دکلدر بلکه اسماء مرکبه مقوله‌سندن تثنیه وجمعی صحیح اولمیان کلماتك جمع
وتثنیه‌سنی مراد ایتدکده عربلر آل وذو کلمه‌لرینی ادخال ایدوب تثنیه یاخود جمع معناسنی اراده ایدرلر مثلا بکار نیجه تابط
شرا اسمیله مسما کسه‌لر کلدی دیجك یرده جاءنی آل تابط شرا دیرلر پس آل حامیم وذوات حامیم بو قبیلدندر که
حامیم اطلاق اولنان سوره‌لر دیمکدر صحبت معنویه‌دن مجازدر انتهی المحام میمك ضمیله ثابت وبرقرار
معناسنه‌در تقول انا محام علی هذا ای ثابت حمحام حانك فتحی وآخرك کسری اوزره بناسیله اسم فعلدر برنسنه
قالمدی هب دوکندی معناسنه‌در یقال قلت ابقی عندکم شیء قال حمحام ای لم یبق شیء نته که همهام ومحماح
وبحباح دخی بو معنایه‌در حمیه جهینه وزننده بلقاء ناحیه‌سنده بر کوچك بلده آدیدر حم حانك کسریله
طی قبیله‌سی دیارنده بر دره آدیدر حم حانك ضمیله دیار بنی کلابده نیجه قاره طاغجغزلردر الحمایم حانك فتحیله
یمامه‌ده بر نیجه طاغلردر حمویه شبویه وزننده اسامیدندر عبدالله بن احمد بن حمویة السرخسی راوی
صحیح بخاری‌در وبنو حمویة الجوینی نیجه مشایخ کرامدر مترجم دیر که فاضل مشهور سعدالدین الحموی شهابك
بیاننه کوره حانك فتحی ومیم مشدده‌نك ضمی وواوك کسریله‌در که جدی اولان حمویه‌یه منسوبدر حم حانك فتحیله
وحم حانك ضمیله وحمان عمران وزننده وحمان عثمان وزننده وحمامه نعامه وزننده وحممه همزه
وزننده وحمام غراب وزننده وحمحمه کرکره وزننده وحمی حانك ضمی ومیمك ضمه‌یه اماله سیله وحمامی
غرابی وزننده اسامی عربدندر الحمیمات حانك ضمیله حمیمه‌نك جمعیدر آتش قورنه دینور جمره معناسنه
التحمة تحله وزننده تفعیلدن مصدردر مطلقه‌یه متعه ویرمك معناسنه‌در تحمیم کبی بوجهتله متعه ضمننده اعطا
والباس ایلدکلری ثیابه ثیاب التحمه اطلاق اولنور الحنمة حانك ونونك فتحیله بایقوش قوشنه دینور بو معناسنه
حنم جمعیدر الحنتم جعفر وزننده صرلی یشل دستی‌یه دینور یقال جاء وفی یده حنتمة ای جرة خضراء وحنظل
اغاجنه دینور وبرارضك اسمیدر وسیاه بولتلره دینور حناتم دخی دینور یقال ظهرت فی السماء حنتم وحناتم ای سحائب
سود الحنتمة هایله ذکر اولنان حنتم وحناتمك مفردیدر وحنتمة بنت عبدالرحمن بن الحارث‌در که شارحك بیاننه
کوره صحابیه‌در وحنتمه بنت ذی الرمحین والدهٔ عمر بن الخطاب‌در رضی الله عنه وبو ابو جهلك همشیره‌سی دکلدر
نته که بعضلر اویلجه وهم ایلدیلر بلکه عموجه زاده سیدر الحندم جعفر وزننده قزل بویه دیدکلری کوکك
شجری اسمیدر مفردی حندمه‌در وبر رجلك علمیدر الحندمان حانك ودالك کسریله جماعت معناسنه‌در
علی قول طائفه معناسنه‌در یاخود بر قبیله اسمیدر الحوم قوم وزننده بیك مهاره قدر اولان دوه سوریسنه
دینور که پك بیوك سوری اولور علی قول عدد معین ایله محدود اولمیان بیوك سوری‌یه دینور وحوم وحومان
فتحاتله مصدر اولورلر برنسنه‌نك چوره‌سنی طولنمق معناسنه یقال حام الطیر علی الشیء یحوم حوما وحومانا
اذادوم وکذا یقال حامت الابل حول الماء اذاطافت وحوم وحیام کتاب وزننده وحووم قعود وزننده وحومان
فتحاتله برنسنه‌یی قصد وطلب ایلمك معناسنه مستعملدر یقال حام فلان علی الامر حوما وحیاما وحووما وحومانا
اذا رامه الحائم معنیین مذکورینندن اسم فاعلدر جمعی حوم کلور حانك ضمله لکن شارحك بیاننه کوره رکع

وزننده‌در وحائم صوسز عطشان معناسنه‌در یقال بعیر حائم وابل حوائم وحوم ای عطشان الحومة ثمره
وزننده هر نسنه‌نك کومنه ومعظمنه یاخود اشد اولان یرینه دینور مثلا حومة البحر دریانك انکین یرینه دینور
وحومة الرمل وحومة القتال قوملغك ومعرکه‌نك کوم وجمعیتلو یرینه دینور یاخود معرکه‌نك جنکی پك شدید
اولان یرینه دینور الحومانة حانك فتحیله طپراغی غلیظ اولوب لکن صرپ اولمیان مکانه دینور جمعی حومان در
وحوامین کلور وبر نبات آدیدر بونك جمعی حومان‌در بو نبات بو نیجه انواعندن ترفیل دیدکلریدر حام سام
وزننده ابن نوح علیه السلام‌در ابو السودان‌در یعنی سیاه زنکی آدملر آنك ذریتندن نشأت ایلدیلر ومنه غلام حامی
ای اسود والنجیب بن احمد الحامی محدثندر الحومة حانك ضمیله بلاوره دینور الحوم حانك ضمیله شول باده‌یه
دینور که پك کسکین اولوب باشه اورمغله بخاری کاسهٔ سرده دوران ایدر اوله نسخه‌لردن الخمر کلمه‌سی ساقط اولمشدر
التحویم تفعیل وزننده استدامه معناسنه‌در یقال حوم فی الامر اذا استدام الحیمة حانك فتحیله یمنده ایالت
جند قرالرندن بر قریه اسمیدر المحیم مکتل وزننده بغایت دماغی تیز زیرك وهوشمند اولان صبی‌یه دینور

فصل الخاء المعجمة الختم شتم وزننده والختام کتاب وزننده برنسنه‌یه مهر بصمق معناسنه‌در که
مهرلمك تعبیر اولنور یقال ختمه ختما وختاما من الباب الثانی اذا طبعه وختم القلب حق جل وعلا کفارك قلوبنی
سد ایدوب ایمان واعتقادات حقه‌یه دائر نسنه فهم ایتمیوب واعتقاد وایمانه متعلق نسنه صدور ایلمز قلمقدن
عبارتدر یقال ختم الله علی قلبه ای جعله لایفهم شیئا ولایخرج منه شیء وختم برنسنه‌یی اتمام ایدوب آخرلمك
معناسنه مستعملدر کویا که آنی سد وختم ایتمش اولور یقال ختم الشیء ختما اذا بلغ آخره واکینی اکدکده نصکره
ابتدا صوارمق معناسنه مستعملدر یقال ختم الزرع وعلیه اذا سقاه اول سقیة وختم باله اطلاق اولنور عسل
معناسنه وبو وصف بالمصدردر وآری قوانلرینك آغزلرینه اطلاق اولنور وبال آریسی انجه موم ایله کوچك
یوزنی صیوامق معناسنه‌در که صرلمق تعبیر اولنور بال مومندن انجه زارکبی موم ایله صیوایوب سد ایدرکویا که
کوچی مهرلمش اولور یقال ختم النحل اذا جمع شیئا من الشمع رقیقا ارق من الشمع فطلاه به الختام کتاب وزننده
مصدردر که ذکر اولندی وختام برنسنه‌یی مهرلیجك بالچغه دینور که سلفده بالچق استعمال ایدرلر ایدی حالا
معروف مهر مومی استعمال اولنور یقال ختم الکتاب بالختام ای الطین الذی یختم به علیه الخاتم تانك فتحیله ختم
اولنه‌جق نسنه اوزره باصیلان شیئه دینور که مهر تعبیر اولنور یقال وضع علیه الخاتم وهو مایختم به وزینت
ایچون پرمغه کچوردکلری یوزکه دینور واشبو خاتم ماده‌سنده یدی لغت واردر ١ خاتم که تانك فتحیله‌در ٢ خاتم
تانك کسریله ٣ خاتام ٤ خیتام خانك فتحیله ٥ ختام کتاب وزننده ٦ ختم فتحتینله ٧ خاتیام تانك کسریله‌در جمعی
خواتم وخواتیم کلور وخاتم برنسنه‌نك انجامنه وصوکنه دینور یقال خاتمته خیر ای عاقبته وآخرته وخاتم القوم
تانك فتحی وکسریله بر قوم وزمره‌نك الك آخری اولان آدمه دینور یقال هو خاتم القوم وخاتمه ای آخرهم وخاتم
القفا تانك فتحیله انسانك قفاسی چقورنه اطلاق اولنور نقرة القفا معناسنه وخاتم آت قسمنك اایاغنده اولان سکلجه
صقرلغه دینور که بللو بللوسز اولور تحدیم دیدکلری صقرلقدن آز اولور یقال ما فی قوائم الفرس الاخاتم وهو اقل
الوضح وخاتم الفرس قسراغك ممه‌لرندن قارننه یقین اولان ممه‌سی باشنه اطلاق اولنور الخاتمة تانك کسریله
بو دخی برشیئك آخر وانجامنه دینور التختم تفعل وزننده پرمغه خاتم طاقمق معناسنه‌در یقال تختم بالخاتم اذا
جعله فی اصبعه وبرنسنه‌دن تغافل ایدوب طنیوب ایسم اولمق معناسنه مستعملدر یقال تختم عنه اذا تغافل
وسکت وبرماده‌یی کتم ایلمك معناسنه مستعملدر یقال تختم بامره اذا کتمه وباشه دستار صارنمق معناسنه
مستعملدر یقال تختم الرجل اذا تعمم وبو معنادن اسم تختمه‌در تذکره وزننده المختم معظم وزننده ایاقلرنده
خاتم اولان یعنی سکلجه صقرلغی اولان آته دینور یقال فرس مختم اذا کان فی قوائمه خاتم المختم منبر وزننده شول
جوزه دینور که برنسنه‌یه سوروب دوز ویاپچین ایلدکدنصکره اکااویمه‌اویارلر فارسیده تیر دیرلر لکن لغات
فارسیه‌ده بو معنایه تیر بولنمیوب انجق بوارلق معناسنه‌ده کلدیکی مرسومدر مؤلف اول لغتك دخی اهلی اولمغله
برلره اویلجه ضبط ایلمك لازمه دندر المختوم اوچکه اطلاق اولنور صاع معناسنه مقدار معدلی اوزره ختم
اولندیغیچون الختم ضمتینله آت قسمنك اویناق یرلرنده آشق والك تعبیر اولنان بندلره دینور مفردی ختام درکتاب
وزننده وخاتم درعالم وزننده الخترمة دحرجه وزننده عجز یاخود خوف وفزع سببیله تکلمدن خاموش اولمق
معناسنه‌در یقال خترم الرجل اذا سکت عن عی اوفزع الختلة دحرجه وزننده برنسنه‌یی نهانیجه اوغورلقله
اخذ ایلمك معناسنه‌در یقال ختلم الشیء اذا اخذه فی خفیة التختیم ثای مثلثه ایله تفعیل وزننده برنسنه‌یی

يصيلدوب انلو اتمك معناسنه در يقال خثمه تخثيما اذا عرّضه الخثم فتحتيله برون يصى باخود قالين اولمق
كذلك قولقلرك اوجلرى مقوله سى يصى و يايوان اولمق معناسنه در يقال خثم الرجل خثما من الباب الرابع اذا
كان انفه عريضا اوغليظا وكذلك اذا كانت اذنه عريضة ويقال خثم انفه وخثمت اذنه كذلك كلنك ديدكلرى
آلت جونكلوب يصيلمق معناسنه در يقال خثم المعول اذا صار مفلطحا وناقه نك ممه لرينك دلكلرى قپانمق معناسنه در
يقال خثمت احلاف الناقة اذا انسدّت الاخثم احمر وزننده وصفدر يصى برونلو آدمه دينور و يايوان يصى برونه
دينور وارسلانه دينور ونامليوسى انلو قلجه دينور و يومرى قالين فرجه دينور الخثيم امير وزننده بودخى يومرى قبا
فرجه دينور المخثمة معظمه وزننده اوجى سيورى اولميه رق جرمى يصى و يايوان اياق قابنه دينور يقال نعل
مخثمة اى معرّضة بلارأس الخثمة غرفه وزننده اكوز قسمنك برونلرنده اولان قصه لغه و يصيلغه دينور الخثماء
حمراء وزننده شول ناقه يه دينور كه طبانى دكرمى و بقنه قلرى قصه اوله يقال ناقة خثماء اى المستديرة الخف
القصيرة المناسم و يمامه ده برموضع آديدر خيثمه حيدره وزننده ابن الحارث دركه اصحابدندر خيثم حيدر وزننده
وخثامه اسامه وزننده واخثم احمر وزننده وخثمان عثمان وزننده وخثيمه جهينه وزننده اسامىء رجالدندر
الختم خانك فتحيله برآدمك برونى اوروب اورمك معناسنه دركه يام يصى قالور يقال ختم انفه ختما من الباب
الاول اذا دقه ابن ختيم زبير وزننده عبدالله بن عثمان دركه محدثدر الختارم علابط وزننده هر نسنه دن
تطيرايدن يعنى بدفال ايدوب تشأم ايدر اولان آدمه دينور يقال رجل ختارم اى متطير وعمرو البجلى نام كسه نك
كه كميت نام شاعرك عموجه سيدر پدرى اسميدر وقالين دوداقلى آدمه دينور يقال رجل ختارم اى الغليظ الشفة
الخترمة خانك ورانك كسريله خترمه معناسنه دركه اوست دوداغك اورته سنده اولان تكمه جكه دينور الخترمة
دحرجه وزننده برايشده بجركسز چولپه وهمج اولمق معناسنه در يقال ماهذا الخترمة اى الخرق فى العمل ختعم
جعفر وزننده برطاغك آديدر انده متمكن اولنلره ختعميون اطلاق اولنور وختعم بن انمار معد قبيله سندن
منشعب برقبيله نك پدرلرى اسميدر و برادركك دوه نك اسميدر اول قبيله خلق آنى بوغزلدقدن ناشى پدرلرى ختعم ايله
تسميه اولندى وابن ابى ختعم عمر بن عبدالله دركه محدثدر وختعم ارسلانه دينور المختعم مدحرج وزننده بودخى
ارسلانه دينور و يوزى انلو ودكرمى آدمه دينور يقال رجل مختعم الوجه اى مكلثمه الختعمة دحرجه وزننده
بدن قانه بيلاشمق معناسنه در على قول اعمال عرب دن برعملدر واول برقوم تعاون وتناصر اوزره عهد و پيمان
ايده جك اولدقلرنده برارايه كلوب برحيوانى ذبح ولحمنى اكل ايلدكدنصكره قاتنى برقاب ايچره وضعوا كابعض طيب
خلط ايليوب اللرنى اكا باتوردقلرى حالده عقد عهد وميثاق ايدرلر ايشته ختعمه بوندن عبارتدر وختعمه
قزل تو يلوپچى يه دينور قيونه اطلاق اولنمز يقال عنز ختعمة اى حمراء الختلمة دحرجه وزننده قارشمق
اختلاط معناسنه در و برنسنه يى اوغورلين كيرلوجه آلمق معناسنه در يقال ختلمه اذا اخذه فى خفية
ختلم جعفر وننده بررجل آديدر الخجام كتاب وزننده والخجوم صبور وزننده فرجى بول قارى يه دينور يقال
امرأة خجام وخجوم اى الواسعة الهن الخدمة خانك كسريله وفتحيله برآدمك ايشنى كوجنى كوروب بنده لك
و پيشكارلق ايلمك معناسنه دركه تحريفله خذمت ايلمك تعبير اولنور يقال خدمه خدمة وخدمة من الباب الثانى والاول
اذا عمل له الخادم خدمتكاره دينور فارسيده پيشكار ديرلر جمعى خدام كلور كاتب وكتاب كبى وخدم كلور فتحتيله
مؤنثنده كذلك خادم دينور وخادمه دينور هايله شارح ديركه خادم اسم مجراسنه اجرا اولنمشدر حدث معناسنده
هاء الحاق اولنور تقول هذه خادمة غدا الاختدام افتعال وزننده برآدمك خدمتكارى اولمامغله ايشنى كوجنى
كنديسى كورمك معناسنه دركه كندى نفسينه خدمتكارلق ايلمكدر يقال اختدم الرجل اذا خدم نفسه قال
الشارح ومنه يقال لابدّ لمن لم يكن له خادم ان يختدم و بركسه دن خدمتكار ايستمك معناسنه در يقال
اختدمه اذا استوهبه خادما الاستخدام بودخى بركسه دن خدمتكار ايستمك معناسنه در الاخدام همزه نك
كسريله برآدمه خدمتكار و يرمك معناسنه در يقال استخدمه واختدمه فاخدمه اى استوهبه خادما فوهبه له
الخدمة فتحاتله شول حلقه طرزنده قالين ومحكم تسمه يه دينوركه دوه نك بيلكنه بغليوب اكا دوه نك اياغنه
ديكدكلرى چارغى بندايدرلر و بريرده دائره اولمش ناس حلقه سنه دينور ومنه يقال فضّ الله خدمتهم اى فرّق
جمعهم وخدمه خلخاله اطلاق اولنور يقال جاءت وفى رجلها خدمة اى خلخال و بالدره اطلاق اولنور جمعى
خدام كلور كتاب وزننده المخدّم معظم وزننده اياقده خلخال كچره جك يره دينور ودوه نك بيلكجه سنده
ذكر اولنان خدمه ديدكلرى تسمه كچره جك يره دينور مخدّمه دخى دينور هايله ونسوانك اياقده طون پاچه لرنى

بغلدقلرى طون حلقه سنه دينور زيرا انلر طونلر ينك پاچه لرنى طپوق اوزره چكوب بندايدرلر طون اورادە قبورم
قبورم برى سپورر يقال مخدّم سراو يلهايتذ بذب اى رباطه عند اسفل رجله وشول آته دينوركه اياغنده اولان
سكيلى طرنق اوزره دائره كبى اولان قيللردن بوقريجه دكرمى اوله واكا اخدم دخى دينور على قول سكيلى
بيلكلرينك بتونى ياخود بعض يرنى تجاوز ايلمش اوله يقال فرس مخدّم واخدم اذا كان تحجيله فوق اشاعره
اوجاوز البياض ارساغه او بعضها الخدماء حمراء وزننده اللرى واياقلرى آق اولان قيونه دينور على قول براياغى
آق وسائر بدنى سياه اولانه دينور ياخود بجاغى بيلكجه سنه قريب قرامتق آق اوله ياخود آقجيل قاره اوله كذلك
بوصفت اوزره اولان طاغ كچيلرينه ده دينور الخدمة غرفه وزننده خدماء لفظندن اسمدر حمرت كبى الخدمة
خانك فتحيله ليل ونهاردن برساعته دينور يقال مضت خدمة من ليل اونهار اى ساعة الخدمة عنبه وزننده
قايشه دينور المخدوم شول آدمه دينوركه جن طائفه سندن تابعه سى اوله كه خدّام صاحبى تعبير اولنور
المخدّمون معظمون وزننده مخدّم كلمه سنك جمعيدر خدم وحشمى فراوان آدمه دينور يقال قوم مخدّمون اى كثيروا
الخدم ابن خدام كتاب وزننده برشاعر در ياخود بوذال معجمه ايله در وابواسحق ابراهيم الخدامى كه فقهادندر
خانك ضميله در ابوالفرج مهمله ايله تقييد ايلمشدر لكن وهمدر معجمه ايله اولمق ملحوظدر الخذم خانك فتحى وذال
معجمه نك سكونيله كسمك معناسنه در يقال خذمه خذما من الباب الثانى اذا قطعه وشكارى قوش شكار ينه
ياخود طعمه سنه پنجه اورمق معناسنه در يقال خذمه الصقر اذا ضربه بمخلبه وكسلمك معناسنه در يقال
خذم الشىء خذما من الباب الرابع اذا انقطع وسرخوش اولمق معناسنه در يقال خذم فلان اذا سكر التخذيم
تفعيل وزننده والتخذم تفعل وزننده بونلرده كسمك معناسنه در يقال خذّمه وتخذمه اذا قطعه وتخذّم كسلمك
معناسنه در يقال تخذّم الشىء اذا انقطع الخذيم امير وزننده سرخوشه دينور مؤنثى خذيمه در يقال رجل
خذيم اى سكران وامرأة خذيمة اى سكرى وكسلمش قولغه دينور يقال اذن خذيم اى مقطوعة الخذم فتحتينله
سرعت ايلمك معناسنه در يقال خذم الرجل خذما من الباب الرابع اذا اسرع الخذم كتف وزننده
والخذوم صبور وزننده والمخذّم معظم وزننده كسكين قلجه دينور يقال سيف خذم وخذوم ومخذم
اى قاطع وخذم خوشطبع و نيكخوى كريم وجوانمرد آدمه دينور جمعى خذمون در يقال رجل خذم اى سمح طيب
النفس ومرداس بن ابى عامرك فرسى اسميدر الخذامة ثمامه وزننده برنسنه دن كسلمش پارچه يه دينوركه كسنتى
تعبير اولنور يقال هذه خذامته اى قطعته الخذماء حمراء وزننده شول قيونه دينوركه قولغى ارقورى كسيلوب
لكن قوپوب آيرلمامغله يريق قالمش اوله يقال شاة خذماء وهى التى شقت اذنها عرضا ولم تبن الخذمة
تمره وزننده دوه يه مخصوص بركونه تمغا اسميدر و بو زمان اسلامده احداث اولنان تمغالردندر خذام كتاب
وزننده محارب قبيله سندن بربطن در وحياش بن قيس بن الاعور نام كسه نك فرسى اسميدر وابن خذام آنفا خدم
ماده سنده ذكر اولندى الاخذام همزه نك كسريله بركمسه ذلّ وحقارتى اقرار ايدوب اپسم اولمق معناسنه در
يقال اخذم الرجل اذا اقرّ بالذلّ وسكن وسرخوش ايلمك معناسنه در يقال اخذمه الشراب اذا اسكره خذيم زبير
وزننده اساميدندر محمد بن ربيع بن خذيم محدّثدر مخذم منبر وزننده حارث بن ابى شمر الغسانى نام اميرك قلجى اسميدر
ذوالخذمة فتحاتله عامر بن معبدك لقبيدر الخذاريم خانك فتحيله پك كهنه پاره پاره لباسه دينور يقال ثوب
خذاريم اى رعابيل اى اخلاق و بو برمة اعشار قبيلندندر الخذلمة دحرجه وزننده سرعتله يورمك معناسنه در
يقال خذلم الرجل اذا اسرع و بوحاى مهمله ايله ده لغتدر الخرم خانك فتحى ورانك سكونيله برنسنه نك ديكشنى
ونكنده سنى سوكوب ايرمق معناسنه در يقال خرم الخرزة خرما من الباب الثانى اذا فصمها و برآدمك برونك ديركنى
يرمق معناسنه در يقال خرم فلانا اذا شق وترة انفه وخرم طاغك برونه دينوركه سيورى چقان اوجندن عبارتدر
وخرم عروضيون اصطلاحنده فعولن جزؤندن فانك ياخود مفاعيلن جزؤندن ميمك اسقاطندن عبارتدر پس فعولن
عولن قالمغله فعلن جزؤنه نقل اولنور ومفاعيلن فاعيلن قالمغله مفعولن جزؤنه نقل اولنور وخرم علتى عارض اولان بيته
مخروم واخرم ديرلر وخرم كلمه سنك جمعى خروم در بوراده والميم من مفاعلتن نسخه لرى غلطدر التخريم تفعيل وزننده
بودخى برنسنه نك ديكشنى سوكوب يرمك معناسنه در يقال خرّم الخرزة بمعنى خرمها التخرم تفعل وزننده
مطاوعدر ديكش سوكيلوب يرلمك معناسنه يقال خرّم الخرزة فتخرّمت اى فصمها فانفصمت و برنسنه يى بتمامه
كسوب ايرمق معناسنه در بومناسبتله برطائفه يى بالجمله استيصال ايدوب كوكنى كسمك معناسنه مستعملدر يقال
تخرمت المنية القوم اذا استاصلتهم واقتطعتهم وتخرّم الزند برآدم بركسيه ظلم وحمق ايله شركير اولمق معناسندن

عبارتدر تقول فلان يتخرّم زنده اى يركبنا بالظلم والحمق شارح دير كه متخرّم اولان زند يعنى برطرفى كسيلوب يرلمش
اولان چقماغك آتشى چقمامغله خير ومنفعتى اولمديغندن خير وفائده سى اولميوب همان بيهوده جور وجفا واوضاع
احمقانه ايله القاء ثقلت ايدن كسه دن كنايه ايدوب يتخرّم زنده ديرلر فائده سز استيلا ايدر ديمكدر كذلك تخرّم ز بده
ديرلر كه باء موحده ايله دركه ياغنه دينور غضبى ساكن اولدى ديجك يرده استعمال ايدرلر انتهى وتخرّم خرميه
طائفه سنك دين وآيينلرينه تابع اولمق معناسنه در يقال تخرّم الرجل اذا دان بدين الخرّمية الخرم فتحتينله
برآدمك بروننك ديركى يرلمك معناسنه در يقال خرم الرجل خرما من الباب الرابع اذا تخرّمت وترة انفه الخرمة
فتحاتله برونده يرلمش يره دينور كه يريق تعبير اولنور الخرماء حمراء وزننده يرلمش قولغه دينور يقال اذن خرماء
اى متخرمة وصفراء نام محلده برچشمه آديدر وزيد الفوارس الضبى وراشد بن شماس المعنى فرسلرينك اسميدر وبنى
ابى ربيعه يه مخصوص برفرس اسميدر وخرماء شول يوكسك بايره دينور كه برطرفى چقور وايسيك يره انكبه اوله على قول
شول تپه يه دينور كه برجانبى بغايت صرب اولمغله اورادن صغود ممكن اولميه وقولغى ارقوريدن يرلمش ديشى كچى يه
وصف اولور يقال عنز خرماء اذا كانت قدشقت اذنها عرضا خرم خانك ضميله برموضع ياخود برنيچه خرده
طاغلرك اسميدر وخرم الاكمة تپه نك توكنوب كسلديكى يردن عبارتدر كما سيذكر الاخرمان تثنيه صيغه سيله
اوست طماغك يوقرى اوجلرنده چكه لردن ايروجه ايكى كميكه اطلاق اولنور واخرما الكتفين ارقه ده كورك كميكلرينك
قوللر طرفنده اولان اوجلرينه دينور على قول كورك كميكلرينك اشاغى اوجلرندن عبارتدر كه كعبره ديدكلرى
يومر يجه كميكى احاطه ايلمشدر يقال اصاب اخرما الكتفين وهما عظمان منخرمان من قبل العضدين اوطرفا اسفل
الكتفين اللذان اكتنفا كعبرة الكتف بوراده فى زياده سيله اخرما فى الكتفين نسخه لرى غلط صريحدر الاخرم
اخرمان لفظندن مفردر وكوزى يرتلان آدمه دينور يقال رجل اخرم اى منقطع العينين وقولاغى يرتق آدمه دينور وبروننك
ديركى يريق كسيه دينور وملوك رومدن برينك اسميدر و بنوسليم يورنده برطاغك آديدر وطرف دهناده برطاغك آديدر
زانك ضميله ده زبازده در ونجده ده برطاغك آديدر المخرم مجلس وزننده خرم كبى بودخى تپه نك توكنوب كسلديكى يره
دينور يقال نزلوا فى خرم الاكمة ومخرمها اى منقطعها ومخرم الجبل ومخرم السيف طاغك وقلجك برونلرندن عبارتدر
جمعى مخارمدر ومخارم پك وغليظ يرلرده اولان يوللره اطلاق اولنور وكيجه نك اوائلنه اطلاق اولنور تقول سرنا مخارم
الطرق فى مخارم الليل اى الطرق فى الغلظ فى اوائل الليل الخورمة جوهره وزننده بروتك اوك طرفنه على قول
دلكلرينك ارالغنه دينور وخوزم كلمه سندن مفرداولور كه يار يغى وچتلاغى اولان قيايه دينور الاختزام افتعال
وزننده كسلمك معناسنه در بو مناسبتله اولمك معناسنده مستعملدر تقول اخترم فلان عنا على المجهول اذامات
ويقال اخترمته المنية اى اخذته وبرقومى استيصال ايدوب اوته سنى كسمك معناسنه مستعملدر يقال اخترمت
المنية القوم اذا استأصلتهم واقتطعتهم الخارم رانك كسريله صوغوق نسنه يه دينور بارد معناسنه وتارك
معناسنه در يقال هو خارم العلم اى تاركه ومفسد معناسنه در وخاصة صوغوق روزكاره دينور الخريم امير وزننده
ماجن ولاابالى مشرب كسيه دينور يقال رجل خريم اى ماجن الخرامة كرامه وزننده برآدم ماجن ولاابالى اولمق
معناسنه در يقال خرم الرجل خرامة من الباب الخامس اذا كان خريما الخرّم سكر وزننده شجرك نباتنه
دينور كه مراد اغاجك داللرى وبداقلرى و يپراقلريدر كه تاب وطراوتلو اوله وكدروز حمتسز خوش وملايم ديرلكه
دينور على قول خرم لفظى معربدر يعنى فارسيدن معربدر لكن فارسيده مسرور وشادان معناسيله مبين اولمغله
ظاهرا معناى مزبور مجاز اولور وخرّم حافظ حسين بن ادريسك پدرينك لقبيدر وخرّمه لفظندن جمع اولور كه
بوكرلجه يه شبيه برنبات اسميدر لونى بنفسجى و بغايت خوشبو وخوشمنظر اولور استصحابى باعث محبت وچچكندن
ترتيب اولنسان باعله ادهان ذكر اولنان محبت خصوصنده نافع وعداوتى دافعدر بو نباتى مفرداته ارغوانى شبوى
ايله بيان ايدرلر و بعض مفرداتده تركيده اناسنه دل دوندرن تعبير ايدرلر بعينه فاصوليا قابى كبى چچكلرى اوزون
اوزون وورنكى كوكجل مور اولور اوجنده خرده برصاريجه تل كبى نسنه سى اولمغله انى لسان عدايدوب كويا كه لسانى
اكسه سنه چكلمش اولوردي بومرسومدر وخرّمه فارس ديارنده برقريه آديدر بابك الخرمى ديدكلرى مجوسى مشهور
اورادندر مسفور معتصم خليفه زماننده ظهور ومزدكيه آيينى خلقه نشر ايلدى تناسخ اعتقادنده اولوب ونسوانده
هركس مشترك در ديو اباحت نسا ايله فتى وافر فساده باعث واكثر بلاده مستولى اولدى وخرّميه ديدكلرى
طائفه بونك قوميدر ام خرّمان برموضع آديدر مخرّم محدّث وزننده بغدادده برمحله در يزيد بن مخرّم نام كسيه
منسوبدر الخرمان عثمان وزننده يلان سوزه دينور كذب معناسنه الخرّام زنّا روزننده طاعت وعبادتدن

بالكليه منقطع اولوب مدام ارتكاب معاصى واثام ايدن كسه لره دينور يقال هم خرام اى المتخرمون فى المعاصى
وبوكويا كه خارمك جمعيدر وخرام احمد بن عبدالله وعمرو بن حمويه نام محدثلرك جدلرى اسميدر خريم زبير وزننده
اساميدندر موسى بن عامر وسعيد بن عمرو بن خريم ومحمد بن ابى جحوش الخريميون محدثلردر وخريم بن فاتك بن الاخرم
وخريم بن ايمن اصحابدندر الخرومانة خانك فتحيله بربدرايحه اوتدر كه صويه يقين دوه يتاقلرنده بتر مخرّم معظم وزننده
برجل اسميدر الخرثمة خانك وثاى مثلثه نك فتحلريله وكسره لريله اياق قابنك اوجنه دينور كه بورنى تعبير اولنور
اكر خرثمه سى يوغيسه اكاسنه ديرلر كه كوكسندن اوجنه وارنجه لسان هيئتنده مخروطى اولور الخرشوم شين
معجمه ايله زنبور وزننده طاغك دره يه ياخود صحرايه طوغرى حواله چقان برونه دينور و بيوك طاغه دينور ويك وغليظ
ارضه دينور الخرشمة ميم مشدده ايله هرشفه وزننده بودخى پك وقاتين ارضه دينور المخرنشم اسم فاعل
بنيه سيله خودبين متعظم وكبرآلود كسيه دينور يقال رجل مخرنشم اى متعظم متكبر فى نفسه وآرقليوب متغير اللون
اولان آدمه دينور وكوده سى كرپى كبى طوپاچ اعضالرى بودور آدمه دينور الخرطوم زنبور وزننده والخرطم
قنفذ وزننده برونه دينور على قول بروتك اوكنه دينور كه اوج طرفيدر ياخود ايكى طرفلو طماقلرك برونه قاوشديغى
يره دينور يقال اصاب خرطومه وخرطمه اى انفه اومقدمه اوهو ماضممت عليه الحنكين شارح دير كه خرطوم
فيلك انفنه موضوعدر بعده على الاطلاق استعمال اولندى وخرطوم چابك سرخوش ايدن كسكين خمره دينور
ياخود صيقيلان اوزمدن اك اوّل آقان شيره يه دينور كه اياقله چكنمزدن اوّل آقار شيره بورنى تعبير اولنور آنك شرابى
پك تيز اولور يقال شرب الخرطوم اى الخمر السريعة الاسكار اوهو ما يجرى من العنب قبل ان يداس ذو الخرطوم
عبدالله بن انيس رضى الله عنه قلجنك اسميدر وخرطوم الحبارى برشاعردر اسمى عبدالله بن زهيردر وخرطومان
حشم بن الخزرج ايله عوف بن الخزرج در وخرطوم لفظنك جمعى خراطيم كلور وخراطيم برقومك اعيان
وذيشانلرينه اطلاق اولنور يقال هم خراطيم القوم اى ساداتهم الخراطم علابط وزننده باشى بولمش قوجه مان
قارى يه دينور الخرطمة دحرجه وزننده برآدمك برونه اورمق ياخود بروتى برطرفه طوغرى اكمك معناسنه در
يقال خرطمه اذا ضرب خرطومه اوعوجه الاخرنطام احرنجام وزننده كبر ودماغدن ناشى برونى يوقرى
طوتمق معناسنه در يقال اخرنطم الرجل اذا رفع انفه واستكبر وغضبناك اولمق معناسنه در يقال اخرنطم
الرجل اذا غضب الخرطمان عنفوان وزننده پك اوزون آدمه دينور الخزم زاى معجمه ايله عزم وزننده ديرمك
معناسنه در يقال خزم اللؤلؤ خزما من الباب الثانى اذا شكه ودوه نك برونه خزامه كچورمك معناسنه در يقال
خزم البعير اذا جعل فى جانب منخره الخزامة وخزم اهل عروض اصطلاحنده بيتك اوّلنه يعنى شطر اوّلك صدرنه
بردن درده قدر حرف زياده ايلمكدن عبارتدر كه اول حرف تقطيعده معتدّ بها اولمز شارح دير كه عند الاخفش
مصراع ثانينك ابتداسنده ده زياده قلنور بر حرف يا ايكى حرف اولور بونده اوج ودرت اولمز مثلا بحر طويلدن اشبو
واذا انت جازيت امرأ السوء فعله * اتبت من الاخلاق ما انت راضيا * بيتك شطر اولنده واو زياده اولمشدر
بنه فعولن تقطيعنده در الخزامة كتابه وزننده بره معناسنه در كه دوه نك بروننك برطرفنه كچوردكلرى حلقه در
برونده رق تعبير اولنور وخزامة النعلين شول انجه ترشه يه دينور كه آنكله نعلين تصمه لرينى برى برينه ديكوب
قاوشدررلر التخزيم تفعيل وزننده بودخى دوه نك برونه برونده رق كچورمك معناسنه در يقال خزم البعير بمعنى
خزمه الخزمى سكرى وزننده برونلرينه برونده رق كچورلمش دوه لره دينور وطيور قسمنك جمله سى كذلك دوه قوشى
مخزومه ومخزّمه اولورلر زيرا برونلرينك وتره لرى بالجمله دلك اولور التخزم تفعل وزننده ديرلمك معناسنه در
ومنه يقال تخزّم الشوك فى رجله اذا شكها ودخل فيها المخازمة مفاعله وزننده ايكى آدم برمحلده بولشمق قوليله
هر برى بريوله سلوك ايلمك معناسنه در يقال خازمه الطريق اذا اخذ فى طريق واخذ الآخر فى طريق حتى
التقيا فى مكان الخازم پك صوغوق روزكاره دينور يقال ريح خازم اى خارم الخزم فتحتينله دوم اغاجنه
شبيه برشجر آديدر قبوغندن ايپ بوكيلور الخزّام شدّاد وزننده شجر مزبورى صاتيجى آدمه دينور مدينه ده
سوق الخزّامين ديدكلرى چارسو اكا مضافدر الخزمة فتحاتله مقل اغاجنك يپراغنه دينور وخزمه اساميدندر
خزمة بن خزمه وحارث بن خزمه ونهيك بن اوس بن خزمه وزايك سكونيله حارث بن خزمه وعبدالله بن ثعلبة بن خزمه
اصحابدندر الخزامى حبارى وزننده برنباتدر على قول خيرى البر يعنى يبانى شبوى اسميدر چچكى بالجمله
صحرا چچكلرندن خوشبوى اولور تخيرى مطلقا رايحه منتنه يى مزيل وفرزجه سى رحمى منق اولمغله محبل واندن
معمول شربتك شربى كبد وطحال ودماغ باردى مصلحدر بو نبات خلقك تحريفله جسامه ديدكلريدر حسامه

روحی معروفدر الخزوسة صبوره وزننده صغر اینکنه دینور علی قول یاشلو وقصه کوده لو اولانه دینور
جمعی خزایم وخزوم کلور الاخزم احمر وزننده ارکك یلانه دینور وقصه طماقلی ذکره دینور واسامیدندر ابو اخزم
الطائی حاتم نام کریم مشهورك جدی یاخود جدینك جدیدر اخزم نام اوغلو وفات ایدوب آنك برقاچ اوغللری
قالمشیدی برکون رمادهٔ عمنده جمله سی مرقومك اوزرینه خروج وهجوم وضرب وجرح ایلملریله اشبو ٭ ان بنی
زملونی بالدم ٭ من یلق آساد الرجال یکلم ٭ ومن یکن دره به یقوم ٭ شنشنة اعرفها من اخزم ٭ قطعه سنی نظم
وایراد ایدوب پدرلری اخزم دخی کندیسنه بوکونه عقوق وعصیان صاحبی اولمغله اولادلری دخی انکله همخوی
اولدقلرینی اشعار ایلدی ومن بعد مصراع اخیر ضرب وبامثال الدن اولدی بوراده درء لفظی اکریلك وشنشنه
کسرتینله خوی وطبیعت معناسنه‌در واخزم مدینه قربنده برطاغك آدیدر وبرمعروف جنسی پاك دوه‌یوغورینك
اسمیدر الخزماء حمراء وزننده قصه ذکر باشنه دینور یقال کرة خزماء ای القصیر الوترة خزام غراب وزننده
بجدده بردره اسمیدر الخزیمیة زبیریه وزننده اجفر ایله ثعلبیه نام محل بیننده برحجاج قوناغنك اسمیدر خازم
اسامیدندر خازم بن الجهبد وابن جبله وابن القاسم وابن مروان یاخود بو حای مهمله ایله‌در وخازم بن خزیمه وخازم بن
محمد بن خازم القرطبی وابن محمد الجهنی وابن محمد الرحبی وپدرلری خازم اولانلردن سعید بن خازم السکوفی
وخزیمة العباسی واحمد اللهیبی ومحمد الضریر ابو معاویه ومسعده وخالد وحسن بن مخلد بن خازم وعبد الله بن
خالد بن خازم وکنیه‌سی ابو خازم اولانلردن ابو خازم جنید بن العلاء وعبد الغفار بن حسن وعبد الحمید القاضی
واحمد بن محمد بن صلب وعبد الله بن محمد وابن الفرّاء وبن ابی یعلی جمله‌سی محدثلردر ومحمد بن جعفر بن محمد
واسمعیل بن عبد الله واحمد وجعفر ابنا محمد وامام کبیر محمد بن عمر بن ابی بکر الخازمیون علماء کرامدندر وحسین
بن اسمعیل الشنداقی که محدثدر خزیمة بن ثابت الانصاری نسلندندر وامام محمد بن اسحق بن خزیمه ومحمد بن
علی بن محمد بن علی بن خزیمة الخزیمیان جدلرینه منسوبلردر خزیم زبیر وزننده اسامیدندر ابراهیم بن
خزیم ومحمد بن خزیم الشاشیان محدثلردر ومحمد بن خضر بن خزام که شداد وزننده‌در یاخود ابن ابی خزامدر
امام بغویدن سماع وتلقی ایلدی مخزّم معظم وزننده بررجل اسمیدر خزیمه جهینه وزننده بو دخی
اسامیدندر خزیمة بن اوس وابن ثابت وابن حکیم وابن جزی وابن جهم وابن الحارث وابن خزمه وابن
عاصم وابن معمر وثمامه وزننده خزامة بن یعمر اللیثی اصحابدندر وابن ابی خزامه یاخود ابو خزامة بن خزیمة
زهرینك شیخیدر وخزامه بنت جهمه صحابیه‌در الاخسوم اسلوب وزننده چوالك قولپنه دینور الخشم خانك
وشین معجمه‌نك فتحیله ات تعفن ایدوب قوقمق معناسنه‌در یقال خشم اللحم خشما من الباب الرابع اذا تغیرت رایحته
وخشم وخشوم قعود وزننده برآدمك بورونك دلیکی ککبش اولمق معناسنه‌در یقال خشم الرجل خشما وخشوما
من الباب المزبور اذا اتسع انفه وبورون ایچنده قروح وسرطان وباسور مقوله‌سی علت عروضندن بدرایحه بغلمق
معناسنه‌در یقال خشم الانف اذا تغیرت رایحته من داء فیه وبرآدمك ککزی زائل اولمق معناسنه‌در که قوت
شامه‌سی عاطل اولمغله اصلا رایحه طویمز اولور خشام دخی بو معنایه‌در غراب وزننده یقال خشم فلان خشما
وخشاما اذا سقطت خیاشیمه الاخشام همزه‌نك کسریله والتخشم تفعل وزننده بونلرده ات بوزلمغله قوقمق
معناسنه‌در یقال اخشم اللحم وتخشم اذا تغیرت رایحته الخیشوم قیصوم وزننده بورونك قصبه‌سندن نخره‌نك مافوقیله
خشارم رأسدن نخره‌نك ماتحتنه دینور قصبة الانف بورون کمیکیدر ونخره بورونك ایلروسیدر وخشارم الرأس باشدن بورون
ایچره اینن یوفقه کرتلکلردر پس خیشوم مقدم دماغده حس مشترك اولان یره متصل موضع اولور که ترکیده ککز
تعبیر اولنور جمعی خیاشیم درو عند البعض خیاشیم انفك نهایتنده اولان کرتلکلردن عبارتدر که بورون ایله دماغك
بیننده اولور وعلی قول بورونك ایچنده اولان طمرلره دینور انکچون جمع اوله‌رق استعمال ایدرلر الخشم خانك فتحیله
برآدمك ککزنی ازمك معناسنه‌در یقال خشمه خشما من الباب الثانی اذا کسر خیشومه الاخشم احمر وزننده
بورونك ایچی ککبش اولان آدمه دینور وککزی طوتقون کمسه‌یه دینور که اصلا رایحه طویمز اولور وبورونه دخی وصف
اولور المخشم معظم وزننده والمخشوم والمتخشم اسم فاعل بنیه‌سیله سرخوشه دینور یقال رجل مخشم ومخشوم
ومتخشم ای سکران التخشیم تفعیل وزننده کسکین شرابك رایحه‌سی ککزه صچرامغله ادمی سرخوش ایلمك
معناسنه‌در یقال خشمه الشراب اذا ثورت رایحته فی الخیشوم فاسکرته الخشمة غرفه وزننده تخشیمدن اسمدر
الخشام غراب وزننده ارسلانه دینور وبیوك بورونه دینور وبیوك طاغه دینور وثعلبة بن الخشام فارس مشهوردر
الخشام شداد وزننده عمرو بن مالك نام محدثك لقبیدر بورونی بیوك اولدیغندن ملقب اولدی الخشرم جعفر

وزننده آری جماعتنه دینور کرك بال آریسی وکرك اشك آریسی اولسون مفردی خشرمه‌در وآری بکنه دینور
امیر النحل معناسنه وآریلرك بال یاپدقلری کوجه دینور وبومشق کوفکی طاشلره دینور وبررجل اسمیدر وشول
تومسك تپه‌طرزنده طاشلق یره دینور که طاشلری خرده وفرسوده اوله جمعی خشارمه‌در الخشارم خانك فتحیله
برموضع آدیدر وخشارم الرأس خیشومده اولان یوفقه کرتلکلره دینور الخشارم علابط وزننده سسلره دینور
اصوات معناسنه‌در وغلیظ اولان بورونه دینور الخشرمة دحرجه وزننده صرتلان برنسنه اکل ایدرکن اغزنی
اوندرمك معناسنه‌در یقال خشرمت الضبع اذا صوتت فی اکلها خشسبرم خانك وشینك فتحی وسین مهمله‌نك
سکونی وباء وراء مفتوحتینله ریاحین بریه انوعندندر شارحك بیاننه کوره بوخوش اسپرم معربیدر که فارسیده ریحان
طیب دیمکدر مرادیبان فسلکنی دیدکلریدر خشنام خانك ضمیله بررجالك علمیدر خوشنام فارسی معربیدر که
آدی خوش آدم دیمکدر الخصومة خانك ضمیله اسمدر جدل ونزاع معناسنه‌در یقال کان فی خصومة ای جدل
ومفاعله‌دن مصدر اولور برآدم ایله چکشمك معناسنه مخاصمه کبی پس خصومه بو بابده نوادردن اولور وباب
مزبورمغالبه‌ده استعمال اولنور یقال خاصمه مخاصمة وخصومة فخصمه یخصمه خصما من الباب الثانی ای جادله
فغلبه وهو شاذ یعنی باب مغالبه‌دن غلبه معناسنی متضمن اولان فعل البته باب اولدن کلمك مطرد ایکن بونده باب
ثانیدن کلمکله قیاسدن خارجدر معلوم اوله که فاعلته ففعلته بابنده یعنی مغالبه بابنده حروف حلقدن عاری اولان
فعلك مضارعی ضمیه رد اولنور عالمته فعلمته اعلمه دینور وحرف حلقی مشتمل اولورسه باب ثالثدن اولور فاخره ففخره
یفخره دینور صحیح اولان بابلرك جمله سنده حال بویلجه‌در واکر معتل اولورسه وجدت وبعت ورمیت وخشیت وسعیت
کبی بونلرك جمله سنده کسره‌یه رد اولنور مکر که معتل واوی یعنی اجوف وناقص واوی اوله اول صورتده ضمه‌یه رد
اولنور راضبته فرضوته ارضوه وخاوفنی فخفته اخوفه کبی اما بو نزاع وجدال معناسنی متضمن اولان بابده جاری اولمز
مثلا نازعته فنزعته دیمزلر زیرا غلبته لفظیله استغنا حاصل اولمشدر پس مانحن فیهده فخصمه یخصمه عنوانی که باب
ثانیدندر قیاسا واستعمالا شاذ اولور زیرا قیاسده باب اوله رد اولنوب واستعمالده خصمه یرینه غلبه لفظی ایراد اولنمق
لازمدر الاختصام افتعال وزننده مشارکت ایچوندر بریله خصومت ایدشمك معناسنه‌در یقال اختصم القوم
وتخاصموا بمعنی ومن قرأ قوله تعالی وهم یخصمون الایه یعنی یخصمون کلمه‌سنی خانك فتحی وصاد مشدده‌نك کسریله
قرائت ایدنلر اصلی یختصمون ایدی دیدیلر که افتعالك تاسی صاده قلب وادغام وفتحه‌سی خایه نقل اولندی واعضلر
فتحه‌یی نقل ایلمیوب اجتماع ساکنیندن ناشی اذا حرك الساکن قاعده‌سنه مبنی خایی مکسور ایلدیلر وابو عمرو خانك
حرکه‌سنی اختلاس یعنی حرکه غیر متمیزه ایله قرائت ایلدی اجتماع ساکنیندن احترازا ایله واماساکنین بینی جمع ایلمك
لحن‌درمؤلف بونکله امام نافع قرائتنه تعریض ایلمشدر که ثانی مدغم اولان یرده اجتماع ساکنینی تجویز ایلمشدر
وبوراده جوهرینك ویقال السیف یختصم جفنه اذا اکله قولی غلطدر بوضاد معجمه ایله‌در الخصم خانك فتحیله
مصدردر که ذکر اولندی نزاع وجدال ایلمك معناسنه ومنه قراءة حمزة وهم یخصمون بکسر الصاد من الباب الثانی
وخصم مخاصم معناسنه اولور که وصف بالمصدر اولور جمعی خصوم کلور وکاه اولور که مفرد وتثنیه وجمع ومذکر
ومؤنثی مساوی اولور بو محلك مفصلی بودر که خصم لفظی فی الاصل وجه مذکور اوزره مصدردر وکاه هیچ برکسیه
مبالغة وصف اولوب مخاصم معناسنه اولور اکر مصدریت جهتی مقطوع النظر اولوب وصفیتی ملحوظ ومعتبر
اولورسه تثنیه لنوب جمعلنور واکر وصف اولوب مصدریت جهتی ملحوظ اولورسه مفرد وتثنیه وجمعی ومذکر
ومؤنثی مساوی اولور الخصیم امیر وزننده مخاصم معناسنه‌در که ایکی خصمك هر برینه اطلاق اولنور جلیس
ومجالس کبی جمعی خصماء کلور کرماء کبی وخصمان کلور خانك ضمیله یقال هو خصیمه ای مخاصمه الخصم کتف
وزننده جدال وخصومتی شدید آدمه دینور یقال رجل خصم ای مجادل جمعی خصمون کلور الخصم خانك
ضمیله جانب معناسنه‌در تقول ضعه فی خصمه ای جانبه وبرنسنه‌نك کوشه‌سنه دینور یقال وقع المتاع فی خصم
الوعاء ای زاویته وناحیه معناسنه‌در یقال قعد فی خصم ای ناحیة وطلومك ومشكك اشاغی اغزی طرفندن اولان
اوجنه دینور که دیب طرفی اوله جقدر یوقری طرفنه عصم دینور جمعی اخصام وخصوم کلور یقال اخذ بخصم
الراویة وعصمها فرفعها ای بطرفها الاسفل وبطرفها الاعلی واخصام العین کوزك کرپك یومیلان کنارلرینه
اطلاق اولنور که کرپك دیبلری اولور الاخصوم اخسوم وزننده ومرادفیدر که ذکر اولندی الخصمة تمره وزننده
شول خاصیتلو مهره وجوهر مقوله‌سنه دینور که برآدم جنك ومعرکه‌یه یاخود حضور سلاطینه وارجق اولدقده
امان وسلامت بولمق ایچون طاقنورلر بعض خاصیتلو جوهر یاخود خواص واوفاقی مشتمل خاتم وطلسم مقوله‌سی

مطلب

اوله جقدر و بعض نسخه‌ده حای مهمله ایله من حروزعنوانده مرسوم اولمغله حرزوتعویذ و بازو بنده مقوله‌سی
نسنه‌اولور الخصوم خانك ضمیله دره‌لرك دیبلرینه کذلك اغزلرینه اطلاق اولنور ذکراولنان خصم لفظندن
جمعدر الخضم خانك فتحی وضاد معجمه‌نك سکونیله اکل ایلمك علی قول اغزك الك اوته سنده
اولان آزی دیشلریله اکل ایلمك یاخود اغزی طولدیره‌رق حرص وشره ایله یمك معناسنه‌در یاخود
خیارمقوله‌سی رطب نسنه‌لری یمکه مخصوصدر چاترچاتر وخاپرخاپر یمك اولور یقال خضم الشیء خضما وخضمه خضما
من الباب الرابع والثانی اذا اکله اوباقصی الاضراس اوهو ملء الفم بالمأ کول اوخاص بالشیء الرطب کالقثاء
وکسمك معناسنه‌در یقال خضمه خضما من الباب الثانی اذاقطعه و برآدم مالدن برمقدارافراز ایدوب برکسیه
ویرمك معناسنه مستعملدر یقال خضم له من ماله اذااعطاه وضرطه لمق معناسنه‌در یقال خضم بها ای بالمرأة
اذاجبق الخضامة ثمامه وزننده خضم اولنان یعنی وجه مذکوراوزره اکل اولنان ینتی‌یه دینور الخضمة سفینه
وزننده تروتازه یشل اوتلغه وبچاره دینور وچاپرلو چنلو لطیف ونرم ومنبت ارضه دینور وصوده طبخ اولنمش
بغدایه دینوراطفالك دیش بغدایی کبی الاختضام افتعال وزننده بودخی کسمك معناسنه‌در یقال اختضم
الشیء اذاقطعه ومنه یقال اختضم الطریق اذاقطعه ویقال السیف یختضم جفنه ای یقطعه ویأکله المخضم
محسن وزننده شول شوراجه صویه دینور که آجیلق درجه سنده اولمامغله طوارایچوب لکن انسان ایچه مزاوله
یقال ماء مخضم اذا کان لم یبلغ ان یکون اجاجا یشرب به المال لاالناس المخضم بعظم وزننده والمخضم مکرم
وزننده دنیاسی وسعت اوزره اولان مضایقه سزحال ومال صاحبی نیکبخت آدمه دینور یقال رجل مخضم ومخضم
ای موسع علیه فی الدنیا الخضمة حزقه وزننده برنسنه نك اورته سنه دینور وسط معناسنه وهرشیئك کوم
وفراوان یرینه دینور یقال اخذ من خضمته ای من معظمه وقولك قالین ویوغون یرینه دینورکه قره‌جه‌لری اولور
وهرشیئك خالصنه اطلاق اولنور ومنه یقال هو فی خضمة قومه ای فی مصاصهم الخضم خدب وزننده
جمول ودریادل وکریم وجوانمرداولان متعین وذیشان آدمه دینور و بورجاله مخصوصدرنسوانه وصف اولنمز
جمعی خضمون کلور یقال رجل خضم ای سید جمول معطاء وخضم دریایه دینور وجمع کثیره دینور واری
جثه‌لو عظیم الهیکل آته دینور یقال فرس خضم ای ضخم ویك کسیجی قلیجه دینور یقال سیف خضم ای قاطع
و بلکویه دینورکه بچاق بیلنور مسن معناسنه زیرا بچاق مقوله‌سی دموری بیلیوب قطع ایدر اولمغله سببیت
علاقه سیله اطلاق اولندی جوهری بونی میمك ضمی وسینك کسریله اخذایلمکله المسن من الابل یعنی یاشلو
قوجه دوه ایله تفسیرایلمکین غلط ایلدی وابی وجزه نك بیتنده بومعنایه وارد اولمشدر دیو استشهاده اشارت
ایدوب و بیتی ذکرایلمدی واول بیت بودر* شاکت رغامی قذوف الطرف خائفة * هول الجنان نزور غیرمخداج * حری
موقعة ماج البنان بها * علی خضم یسقی الماء عجاج * بیت ثانیده‌اولان حری کلمه‌سی شاکت لفظك فاعلیدرمعنای
بیت دخلت فی کبدها حدیدة عطشی الی دم الوحش وقد وقعها الحداد واضطرب البنان بتحدیدها علی مسن
مسقی دیمکدر پس حاصل معنا بچاقجی بیلکویه سوررکن پرمقلرینك اوجلری بری اوته متحرك ومضطرب اولان
حدیدهٔ مسقیه که دم آهویه تشنه دروصف مذکوراوزره اولان آهونك جکرکوشه سنه طوقنوب اورایه
صاپلندی دیمك اولور الخضم بقم وزننده انساندن جمع کثیره دینور و بربلده و برصو اسملریدر و بررجل آدیدر
علی قول عنبر بن عمرو بن تمیمك اسمیدر قبیله سنده استعمالی غالب اولمشدر کثیرالاکل اولدقلرندن اطلاق
اولنمشدر زیرا خضم صیغه سی ابنیهٔ مبالغه دندر الخضمان جربان وزننده ومرادفیدرکه کوملکك یقاسنه دینور
الخضمة خانك فتحیله خصمه وننده ومرادفیدرکه ذکراولندی الخضرم زبرج وزننده صویی چوق قیویه دینور
یقال بئر خضرم ای کثیر الماء و بیوك دریایه دینور بحرسفید کبی یقال بحر خضرم ای غطمطم ومطلقا چوق
فراوان شیئه وواسع نسنه‌یه دینور وکریم و بخشنده آدمه دینور یقال رجل خضرم ای جواد معطاء وناسك
خوایج ومهماتی جمول ومتکفل دریادل متعین وذیشان آدمه دینور یقال رجل خضرم ای سید جمول جمعی
خضارم وخضارمه کلور خانك فتحیله وخضرمون کلورکه جمع سالمدر و بونلر رجاله مخصوصلردرنسوانه اطلاق
اولنمزلر الخضارم علابط وزننده بودخی سید جمول آدمه دینور الخضرم علبط وزننده کلریاوریسنه
دینور وطتلوصویه دینور علی قول طتلواله آجی بیننده اولانه دینورقیوصویی کبی المخضرم اسم مفعول بنیه‌سیله
سنت اولمامش آدمه دینور یقال رجل مخضرم اذاکان لم یختتن وعمرینك نصفی جاهلیت زماننده ونصفی اسلام
عهد واواننده کذران ایدن آدمه دینور علی قول جاهلیت واسلامی ادراك ایدن کمسیه دینور یاخود جاهلیت

واسلامی

واسلامی مدرك اولان شاعره دینور لبید کبی یقال هو مخضرم وهوالماضی نصف عمره فی الجاهلیة ونصفه
فی الاسلام اومن ادرکهما اوشاعر ادرکهما شارح دیرکه حلو ومر بیننده یاخود خفیف وثقیل بیننده اولان صو
معناسندن مأخوذدر وعندالبعض خضرمه قطع معناسنه اولمغله اول معنادن مأخوذدر لکن مؤلفك
مهملتین ایله وضاد معجمه ایله ده ثبت ایلمکله تامل اولنمق لازمدر انتهی ومخضرم پدری ابیض وکندی اسود اولانه
کمسیه دینور یقال هو مخضرم ای اسود ابوه ابیض وناقص الحسب اولان آدمه دینور ومخضرم النسب برآدمك
اوغل ایدندیکی کمسیه دینورکه اوغلق تعبیراولنور و پدری مجهول اولان یاخود ولد سراری‌یه اطلاق اولنور
وشول اته دینورکه ارکك طوارایتیدر یوخسه دیشی طوارایتیدرنا معلوم اوله یقال لحم مخضرم اذاکان لایدری امن
ذکرام من انثی وطاتسزناخوش طعامه دینور یقال طعام مخضرم ای تافه وثقیل وخفیف بیننده میانه اولان
صویه دینور المخضرمة مدحرجه وزننده قولغنك اوجی کسلمش ناقه‌یه دینور یقال ناقة مخضرمة اذاکانت قطع
طرف اذنها و بوخضرمه دن مأخوذدرکه قطع معناسنه‌در وختان اولمش خاتونه دینور یقال امرأة مخضرمة
ای مخفوضة الخضارمة خانك فتحیله عجم صنفندن برطائفه‌درکه ابتدای اسلام هنکامنده وطنلریندن چقوب
دیارشامده ساکن اولدیلر مفردی خضرمی در خانك ورانك کسریله محدثیندن عبدالکریم بن مالك وهبار
بن عقیل وعباس بن حسن الخضرمیون آنلردندر شارح دیرکه طائفهٔ مزبوره بلاد عربه متفرق اولدیلر آنلردن
بصره‌ده اقامت ایدنلره اساوده وکوفه‌ده آرام ایدنلره احامره وشامده تمکن ایدنلره خضارمه وجزیره‌ده توطن
ایدنلره جراجمه ویمنده ساکن اولنلره ابناء وموصلده قرار ایدنلره جرامقه اطلاق اولندی المتخضرم اسم
فاعل بنیه‌سیله شول کره یاغنه دینورکه صووغك شدتندن طلومده طاغنق وکسیك کسیك اولوب بردرلو
طوپلنمزاوله یقال زبد متخضرم ای متفرق لایجتمع من البرد الخطم خانك فتحی وطانك سکونیله امرعظیم معناسنه‌در
یقال هذا خطم ای خطب جلیل و برموضع آدیدر وقوشك برونه دینور منقارمعناسنه وداته قسمك برونلرینك
واغزلرینك اوکلرینه واوجلرینه دینور وانسانك برونه دینور وخطم مصدراولور برآدمك یابرحیوانك برونه
اورمق معناسنه یقال خطمه خطما من الباب الثانی اذاضرب انفه ودوه نك برونه خطام طاقمق علی قول
خطام ایچون برونی یوفقه‌جه کدمك معناسنه‌در یقال خطم البعیر بالخطام اذاجعله علی انفه اوجز انفه و بر
آدمه سوزایله قهر وغلبه ایلمك معناسنه مستعملدرشویله که مقابله سنده شق شفه‌یه قادراولمیه یقال خطمه بالکلام
ای قهره ومنعه حتی لاینبس وسختیانك کنارلرنی پروازایدوب دیکمك معناسنه‌در یقال خطم الادیم اذاخاط
خواشیه وخطم وخطام کتاب وزننده یایه کریش کچورمك معناسنه‌در یقال خطم القوس بالوتر خطما وخطاما اذا
علقها یعنی علق الوتر علیها المخطم مجلس وزننده والمخطم منبروزننده بونلرده انسانك برونه دینور یقال ضرب
علی خطمه ومخطمه ومخطمه ای علی انفه التخطیم تفعیل وزننده بودخی دوه نك برونه خطام کچورمك معناسنه‌در
یقال خطم البعیر بالخطام اذاجعله علی انفه الخطام کتاب وزننده مصدردرکه ذکراولندی و یایه کچوریلان
شیئه دینورکریش اولسون وابریشم وقیطان مقوله‌سی اولسون وخاصة یایك کریشنه اطلاق اولنور ودوه‌یی یدمك
ایچون برونه کچوریلان نسنه‌یه دینورکه یولار تعبیراولنور کرك ایپ وکرك قایش ولیف مقوله‌سی اولسون جمعی
خطم کلور کتب وزننده یقال وضع علی البعیرخطامه وهوما وضع فی انفه لیقادبه شارح دیرکه ابن اثیرخطام ایله
زمامی بوکونه فرق ایلدیکه خطام ذکراولنان اوزون یولاره دینور وزمام برونه کچوردکلری انجه ایپدن حلقه‌یه
دینورکه یولاری اکا کچوررلر انتهی وخطام برکونه تمغا اسمیدرکه دوه‌نك برونه یاخود ارقوریدن یکاغنه طوغری
یوزینه باصیلور وکاه بروکاهجه ایکی دانه بصارلر ومنه یقال جمل مخطوم خطام اوخطامین بالاضافة الاخطم
اوزون برونلو آدمه دینور یقال رجل اخطم ای الطویل الانف وسیاه آدمه دینور المخطم معظم وزننده شول آته
دینورکه بروندن آلت چکه سنه طوغری صقراوله یقال فرس مخطم اذااخذ البیاض من خطمه الی حنکه
الاسفل واوززنده جزکیلر اولان خرما قورغنه دینور مخطم دخی دینور محدث وزننده الخطمی خانك کسری
وفتحیله نبات معروفدرکه حکمنه خاتم چیچکی تعبیراولنور محلل ومنضج وملین وعسر بوله مفید ومثانه‌ده
اولان طاشلری دافع وعرق النسأ وامعاده اولان قرحه‌لره وارتعاش ونضج جراحات وتسکین وجع خصوصنده
نافع وسرکه ایله ضمادی بهق علتنی ومضمضه‌سی دیش اغریلرنی مزیل کذلك سرکه ایله ضمادی حیوانات سمومنه
وآتش یانغنه وصوایله مخلوط تخمنی یاسحق اولنمش کوکی ضماد آتش یانغنی قوریدوب اوکولتقده مؤثردر
واتنی صوایله مستخرج اولان لعابنده جلوس عقیم خاتونه وورم مقعده مفیددر ذات الخطمی تبوك قلعه‌سی

يولنده برموضعدرکه انده مسجد نبوی علیه السلام واردر خطیم زبیر وزننده ابن علی بن خطیم درکه محدثیندندر
خطیم امیر وزننده اصحابندندر وخطیم بن نویره وقیس بن الخطیم شاعرلردر ونجم بن الخطیم محدثدر وخظیم
عباد بن عبد العزی لقبیدر جمل وقعه سنده بورننه اورلمغله ملقب اولدی خطام کتاب وزننده بررجل اسمیدر
وخطام الکلب برشاعردر خطمه تمره وزننده برموضعدر وخطمه وخطیمه جهینه وزننده ابنا سعد بن ثعلبه درکه
طیّ قبیله سندندر وخطمه انصاردن بربطندرکه بنو عبد الله بن مالك بن اوس در بنوخطامه ثمامه وزننده
ازد قبیله سندن برجماعتدر الخطّام شدّاد وزننده رایحه سی کگزلری طوتوب طولدرر اولان تیز مسکه وصف
اولور یقال مسك خطام اذا کان یفغم الخیاشیم الخوعم جوهر وزننده بون واحمق آدمه دینور یقال رجل خوعم
ای احمق الخیعامة خانك فتحیله بدکار اولان کسه خفنده اوصاف شنیعه دن بروصفدر یاخود مأبون دیمکدر خیقم
حیدر وزننده حکایهٔ صوتدر خیقمانه خانك فتحیله بنو تمیم دیارنده بك قدیم وعادی برقیونك اسمیدر الخلم خانك کسریله
دوست وصدیق معناسنه در یقال هو خلمه ای صدیقه و برآدمك همدمنه دینور یقال هو خلمی ای صاحبی وآهو
یتاغنه علی قول اورمانلق ایچره اتخاذ ایلدیکی اینه دینور وشیٔ عظیم معناسنه در وقیونك بوکرکنك یاغنه دینور جمعی
اخلام وخلماء کلور علماء وزننده الخالم ظالم وزننده بغایت دوز وهموار اولان نسنه یه دینور که اجزاء واندامنك
بری برندن قطعا تفاوتی اولمیه یقال شیٔ خالم ای مستو لایفوت بعضه بعضا الخلمة خانك کسریله بول
چارلقده اوتلیان دوه لره دینور یقال ابل خلمة ای رتاع الاختلام افتعال وزننده والتخلیم تفعیل وزننده
اختیار ایلمك معناسنه در یقال اختلمه وخلمه اذا اختاره المخالمة مفاعله وزننده دوستلق ایلمك معناسنه در
یقال خالمه اذا صادقه الخلجم جعفر وزننده والخلیجم سمیدع وزننده تنومند وعظیم الهیکل آدمه دینور
علی قول اعضاء واندامی کریملو اوزون آدمه دینور الخم خانك فتحی ومیمك تشدیدیله سپورمك معناسنه در یقال
خمّ البیت والبئر خمّا من الباب الاول اذا کنسهما وخمّ الثیاب ثنا وستایش ایلمکده مستعملدر یقال هو یخمّ ثیاب
فلان ای یثنی علیه یعنی اوستنه توزقوندرمیوب دائما مدح وثناسنی ایدر وخمّ سود صاغمق معناسنه در یقال
خمّ الناقة اذا حلبها وخمّ وخموم قعود وزننده ات بوزیلوب قوقمق معناسنه در وبو مطبوخ ومشوی اولان
اتده کثیر الاستعمالدر یقال خمّ اللحم خمّا وخموما من الباب الثانی والاول اذا انتن وخمّ وصف اولور قوقمش اته
دینور یقال لحم خمّ ای منتن وخمّ سودك طعمی طلومك بد رایحه سی تغیر ایلمك معناسنه در یقال خمّ اللبن
اذا غیره خبث رائحة السقاء وقفسده طاوق حبس اولنمق معناسنه در یقال خمّ الدجاج علی المجهول
اذا حبس وکسمك معناسنه در یقال خمه اذا قطعه وبرآدمی کوزل ثنا ایلمك معناسنه مستعملدرته که خمّ
الثیاب دخی مستعملدر یقال خمّ فلانا اذا اثنی علیه طیبا وپك آغلمق معناسنه در یقال هو یخمّ ای یبکی شدیدا
الاختمام افتعال وزننده بودخی سپورمك معناسنه در یقال اختمّ البیت والبئر اذا کنسهما وکسمك
معناسنه در یقال اختمه اذا قطعه الاخمام همزه نك کسریله بودخی سودك طعمی طلومك بد رایحه سی بوزمق
معناسنه در یقال اخمّ اللبن اذا غیره خبث رائحة السقاء المخمة میمك کسریله سپورکه یه دینور الخمامة
ثمامه وزننده سپورندی یه دینور کاسه معناسنه وطعام دوکندیسنه دینورکه اجروثواب ایچون دیوشروب
اکل ایدرلر المخموم سپورلمش اوطه یه وقیویه دینور بومناسبتله درونی غلّ وحسد وکینه مقوله سی غبار
وقاذوراتدن پاك وپاکیزه آدمه مخموم القلب اطلاق اولنور ومنه الحدیث سئل علیه السلام ای الناس افضل
فقال الصادق اللسان المخموم القلب ای النقیه من الغلّ والحسد الخمّ خانك ضمیله طاوق قفسنه دینور
وبروادی اسمیدر خانك فتحیله ده زبارده در ومکه ده برقیو اسمیدرکه عبد شمس بن عبد مناف حفر ایلمشدر
غدیرخم بین الحرمین جحفه یه اوچ میل مسافه ده برموضعدر یاخود خمّ موضع مرقومده برپیشه اسمیدر آنده
برکول واردرکه صویی سمیتلودر اوراده توالد ایدن ولدبلوغه قدر یاشایوب قالمز مکرکه مقدمجه اورادن محلّ دیکره
انتقال ایدهلر وخمّ برده قازلمش شول بیوجك چقوره دینورکه دبنه کول قویوب یکی طوغان قوزیلری واوغلاقلری
اورایه وضع وحفظ ایدرلر آغیل کبی اولوب محفوظ اولورلر جمعی خمه کلور قرده کبی وقوصره سپدندن یاپدقلری
قوللغه دینورکه سپدك ایچنه صمان طولدروب آنده طاوق بصدررلر الخمّ خانك کسریله اشجار واثماردن
خالی قالمش بستانه دینور الخمّان شدّاد وزننده ضعیف وفرسزمزراغه دینور وشامده برموضع آدیدر الخمّان
خانك ضمیله رذیل وفرومایه اسفال ناسه دینورکه انسان مولوزی تعبیر اولنور یقال هو من خمّان الناس
ای رذالهم وشجرك ومتاعك کوتوسنه وکثرتنه دینور وخانك ضمیله برنبات آدیدرکه ثمامی دخی دینور خزامی

وزننده

وزننده ترکیده مرور دیدکلریدر مطبوخی استسقا علتنه ویلان صوقانه نافع وسقطه دن عارض اولان کسروبثی
وقدوز کلب اصردیغی یره مفید وتسوید شعرده مؤثردر الخمخمه زلزله وزننده خنخنه معناسنه درکه
سوزی کگزدن سویلمکدر یقال فلان یخمخم ای یخنخن الخمخم سمسم وزننده سودی چوق ممه یه دینور
وتیکنلو برنبات آدیدر همان کندیسنه سورنوب اوغرایندره یاپشوب ایلیشور ظاهر قاهرهٔ مصرده چوق
اولور بعضلر بونی لسان الثور توهم ایلدیلر لکن دکلدر اول حاء مهمله ایله در بونی مفردات ده صغردلی دیدکلری
نباتله بیان ایدرلر که لسان الثورك غیریدر بعضلر قوش اتمکی دینور دیدیلر الخمخم هدهد وزننده دریاجانورلرندن
برکوچك جانور آدیدر الخمخار ثرثار وزننده ابن الحارث درکه اصحابندندر اخمیم همزه نك کسریله
مصرده بربلده آدیدر وبنی عنزه یوردنده برموضعدر خمّام زنار وزننده وغراب وزننده ازد قبیله سندن
بربطندر خویلد بن محمد الزاهد وفرزدق بن جوّاس نام محدثلر آنلردندر الخمیم امیر وزننده ممدوح وستوده
خصال آدمه دینور یقال رجل خمیم ای ممدوح وثقیل ومستثقل شخصه دینور یقال رجل خمیم ای الثقیل الروح
وهنوز صاغلمش تازه سوده دینور الخمامة کتابه وزننده قوشك یلکلری آلتنده اولان فاسد تویه دینورکه
مردار توی تعبیر اولنور خماء حناء وزننده برموضعدر التخمم تفعل وزننده صفره ده قلان اتمك وطعام
دوکندیسنی وقرنتیسنی اکل ایلمك معناسنه در یقال تخمم الرجل ما علی الخوان اذا اکل بقایا ما علیه من کسار
وحتات الخندمة مؤلفك قاعده سی اوزره خانك فتحیله اولمقدر لکن سائر محللرده زبرجه وزننده مضبوطدر
مکه ده برطاغك اسمیدر الخندمان خانك ودالك کسریله برقبیله آدیدر الخمة فتحاتله صدردن آخروب بلغم
اخراج ایدرکن صولوق طارلغی عارضه سنه دینور یقال اخذه الخمة ای ضیق فی النفس عند التنخم تخنم
تضرب وزننده برموضع یاخود برجبل آدیدر الخامة هواسی بد وثقیل وخسته لکلی اولان یره دینور شارحك
بیاننده کوره اصلی خومه در یقال ارض خامة ای وخمة وخامه طوروب دیدکلری سبزه یه دینور نحله معناسنه
جمعی خام در وساق واحده اوزره نابت تازه اکینه دینور وبو یائیه اولمغله مادهٔ آتیه ده مرسومدر جوهری
وهمندن بوراده ذکر ایلدی الخومان فتحاتله بریر وخیم اولمق معناسنه در یقال خامت الارض تخوم خومانا
اذا کانت خامة الاخامة همزه نك کسریله صفون معناسنه درکه آت اوچ ایاغی اوزره طوروب الله رینك یاخود
آیاقلرینك برنی یوقریجه چکوب طرنغی دیکمك معناسنه در یقال اخام الفرس اذا صفن وبو واویه ویائیه اولمغله
مادهٔ آتیه ده دخی مثبتدر الخیمة خانك فتحیله ابانین دیدکلری طاغلرك اوست طرفنده برتپه نك اسمیدر
وخیمه بیوت اعرابدن مستدیر اولان بیته دینورکه چادر تعبیر اولنور وبعضلر دیدیکه اوچ یاخود درت عمود اوزره
ترتیب اولنور اوزرنی ثمام دیدکلری اوتلقله اورتدکلری بیتدرکه حرارت هوادن انده مستظلّ اولورلر یاخود مطلقا
اغاج داللرندن ترتیب ایتدکلری بیته دینورکه ترکیده بونلره صلاش تعبیر اولنور خلاصه سی اعراب طائفه سی
قیلدن مدور قبه طرزنده اتخاذ ایدرلر وبعضا مستطیل اولور ودریدن دخی دوزرلر لسانمزده بونلره چادر
تعبیر اولنور واغاچدن چاتدقلرینه ترکمان لساننده آلاچق تعبیر اولنور وسازلقدن یاپدقلرینه هوغ تعبیر اولنور
وحالا متعارف اولان چادرلر محدثدر اوتاق وشمسیه وقبه وآیلاق چادرلری کبی کونا کونی احداث اولنمشدر
وخیمه نك جمعی خیمات کلور فتحاتله وخیام کلور خانك کسریله وخیم کلور خانك فتحی ویانك سکونیله وخیم کلور
عنب وزننده الاخامة والاخیام اصلی اوزره خیمه قورمق معناسنه در یقال اخام الخیمة واخیمها اذا بناها
واخامه آت اوچ ایاغی اوزره طوروب اول برنی برمقداجه چکوب طرنغی دیکمه رك طورمق معناسنه درته که واویه ده
دخی ذکر اولندی یقال اخام الفرس اذا صفن التخییم تفعیل وزننده خیمه یه کیروب اوتورمق معناسنه درکه
خیمه نشین اولمق تعبیر اولنور یقال خیم القوم اذا دخلوا فی الخیمة وبرمحلده مقیم اولمق معناسنه مستعملدر
یقال خیموا بالمکان اذا اقاموا به وبرخوشبو نسنه یی رایحه سی سینمك ایچون مندیل مقوله سیله اورتوب بورمك
معناسنه در یقال خیم الشیٔ اذا غطاه بشیٔ کی یعبق به الخیم خانك فتحیله والخیمان فتحاتله والخیوم
والخیومة خارك ضمیله والخیومة دیمومه وزننده والخیام کتاب وزننده برنسنه دن قورقوب
چکلمق معناسنه در یقال خام عنه خیما وخیمانا وخیوما وخیومة وخیومة وخیاما اذا نکص وجبن وبرکسه برآدمه
کید ومکر ایدوب ضرر وخامتی کندیسنه عائد اولمق معناسنه در یقال خام فلان اذا کاد کیدا فرجع علیه
وایاغی یوقری قالدرمق معناسنه در یقال خام رجله اذا رفعها الخامة ساق واحده اوزره بتمش اکینه دینور
علی قول تازه اکین دسته سنه دینور یاخود صاپنه دینور الخام دباغت اولنمامش دری یه دینورکه ترکیده دخی

خام دری تعبیر اولنور یاخود دباغتنده اهتمام اولنمامش دری یه دینور وهنوز چرپلمامش بزه دینور بومعنالرده
فارسیدن معربدر وطورپ تعبیراولنان سبزه یه دینور نته که واو یه ده دخی ذکراولندی ومحدثیندن احمد بن
محمد بن عمروالخامی خام کون عملنه منسوبدر التخیم تفعل وزننده برآدم چادرنی قورمق معناسنه در یقال
تخیم ههنا ای ضرب خیمته به وطیبك رایحه سی صارلدیغی نسنه یه یاخود لباسه سیمك معناسنه در یقال
تخیمت الریح الطیبة فی الثوب اذاعبقت به الخیم خانك کسریله خوی وطبیعت معناسنه در لفظندن مفردی
یوقدر یقال هو کریم الخیم وهم کریم الخیم ای السجیة والطبیعة وقلجك ناملوسنده اولان جوهره دینور فرند معناسنه
المخیم مکیل وزننده مجلس اکین دمدینه ودستهسنه دینور مؤلف بوراده مسامحه ایله تفسیرایلمشدر ومخیم بروادی
یاخود برجبل آدیدر المخیم معظم وزننده والمخیمات معظمات وزننده بطن بیشه ده بنوسلوله مخصوص
برخرمالق آدیدر خیم خانك فتحیله وذوخیم وذات خیم برموضع آدیدر الخیماء خانك کسری
ومدوقصرایله ویانك فتحیله ده زبانزده در بنی اسد یوردنده برصوآدیدر خیم عنب وزننده برطاغك آدیدر
فصـــــــــــــــل الدال الدأم دالك فتحی وهمزه نك سکونیله برجانبه میل ایدوب اکیلان شیئه طیاق اوروب
طرغرلتمق معناسنه در یقال دأمه دأما من الباب الثالث اذادعمه و برنسنه یی اورتوب بوریین شیئه دینور التدأم
تفعل وزننده صو برنسنه یی بوریوب اورتمك معناسنه در یقال تدأم الماء الشیء اذاغمره و بوغورناقه یه
آشمق معناسنه در یقال تدأم الفحل الناقة اذا تجللها التداءم تفاعل وزننده برنسنه تراکم ایدوب متراحم
اولمق معناسنه در یقال تدأمه الامرا ذاتراکم علیه وتزاحم الدأماء صحراء وزننده دکزه دینور بحر معناسنه
مؤلف بونی دوم ماده سنده دخی ثبت ایتمشدر هر برینك مناسبتی واردر المدأم منبر وزننده شول عسکره دینورکه
کثرتندن اوغرادقلری کوه وصحرایی بوریوب احاطه ایلیه یقال جیش مدأم ای یرکب کل شیء المتدأم اسم
مفعول بنیه سیله مأبون کسیه دینورکه ککز تعبیر اولنور یقال هی متدأم ای مأبون الدثیة ثای مثلثه ایله
سفینه وزننده صچانه دینور فأره معناسنه الدجم رجم وزننده محزون وغمناك اولمق معناسنه در یقال
دجم الرجل دجما من الباب الرابع ودجم علی المجهول اذاحزن ومظلم اولمق معناسنه در یقال دجم اللیل دجما
من الباب الاول اذاظلم ودجم کون وضرب ونوع معناسنه در یقال امن هذا الدجم هوای من هذاالضرب
الدجم صرد وزننده دجمه نك جمعیدرکه چوقلقدن برنسنه یی بوریوب احاطه ایدن شیئه دینور ومنه اخذته
دجم العشق ای غمراته وظلمه الدجم عنب وزننده دجمه نك جمعیدر دالك کسریله احباب ویاران
واصحاب معناسنه در یقال هوکثیرالدجم ای الاخدان والاصحاب ورسوم وعادات معناسنه در یقال هم کریم الدجم
ای العادات الدجمة دالك فتحی وضمیله برسوزه دینور تقول ماسمعت له دجمة ای کلمة الدحم حای مهمله ایله
رحم وزننده برنسنه یی شدتله اوته قاقق معناسنه در یقال دحمه دحما من الباب الثالث اذادفعه شدیدا وجماع
ایلمك معناسنه مستعملدر یقال دحم المرأة اذانکحها الداحوم تلکی دوزاغینه دینور الدحم دلك کسریله
اصل وبنیاد معناسنه در یقال هو من دحم فلان ای من اصله دحم دحمان دالك فتحیله دحیم
زبیر وزننده اسامیء رجالدندر دحمه رحمه وزننده دحام غراب وزننده اسامیء نسواندندر دحمه بنت
جدیع ام یزید بن المهلب در ابو النجم اشبو * لم یقض ان یملکنا ابن الدحمة * مصراعنده ضرورت وزن ایچون
تحریك ایلمشدر الدحسم والدحسمان والدحسمانی داللرك وسینلرك ضمیله قاره یاغز اوا وب اندامی دیرنکلو تومند
آدمه دینور ودحسمان تخلیط امورایدن کسیه دینورکه نادانلغندن طوتدیغی مصلحتی عرب صاچی کبی
شوریده وافساد ایدر یقال انه لدحسمان الامر ای مخلطه الدحقوم قافله عصفور وزننده عظیم الخلقه
انسان وحیوانه دینور دحوق ودحوق کبی الدحلمة دحرجه وزننده برنسنه یی طورطوپ ایدوب طاغدن
یاریوکسك یردن اشاغی یه یاخود قیویه القا ایلمك معناسنه در یقال دحلم الشیء اذادهوره من جبل الی مهواة او بئر
الدخم دالك فتحی وخای معجمه نك سکونیله برنسنه یی عنف وازعاجله اوته قاقق معناسنه در یقال دخمه دخما
من الباب الثالث اذادفعه بازعاج وجماع ایلمك معناسنه در یقال دخم المرأة اذاجامعها الدخشم شین معجمه ایله
جعفر وزننده والدخشم قنفذ وزننده یومری وایری کوده لو قاره آدمه دینور و بودور کسیه دینور
و بر رجل اسمیدر مؤلف دخش فصلنده میمی زائد اولمق اوزره ثبت ایلمشدر ونسخه لرده حرف تعریفدن
مجرد مرسوم اولمغله ابتردر الدودم علبط وزننده والدوادم علابط وزننده قانه شبیه برنسنه درکه سمره
یاخود غرز دیدکلری بادیه اشجارندن حاصل اولور مومیا مقامنه قائم وآنك فعلی اجراده مجربدر اکثر شام بلادندن

بیروت طاغلرنده بولنور بوماده یی دوم ماده سنده ذکر ایلمك وهمدر الدرم دالك وراءنك فتحیله آدمك
یالدری دوز وهموار اولمق معناسنه در یقال درم الساق درما من الباب الرابع اذااستوی وطوپوقلری یاکیکلری
سموزلکدن ات بصوب بوریمك معناسنه در شویله که طوپوغك وکیکك حجمی ات التنده قالوب بلورسز اوله
یقال درم الکعب او العظم اذاواراه اللحم حتی لم یبن له حجم ودیشلر چوریوب دوکلمك معناسنه در یقال
درمت الاسنان اذاتحاتت ودوه نك قوجه لقدن دیشلری آشنوب دوکلمك اوزره اولمق معناسنه در یقال درم البعیر
اذاذهبت اسنانه ودنا وقوعها الدرم دالك فتحی وراءنك سکونیله والدرم کتف وزننده والدرم
کرم وزننده والدرمان فتحاتله والدرامة کرامه وزننده کرپی وطوشان مقوله سی حیوان سرعتله
آدیملرنی صیق صیق آتارق یوریمك معناسنه در یقال درم القنفذ درما ودرما ودرمانا ودرامة من الباب الثانی
اذاقارب الحطو فی عجلة الدرماء حمراء وزننده شول خاتونه دینورکه اتنه طلو اولمغله طوپوقلرنی ودرسکلرنی
ات بوریوب بلورسز ایلمش اوله یقال امرأة درماء لذا کانت لاتستبین کعوبها ومرافقها وکل ما غطاه الشحم
واللحم وخفی حجمه فقد درم کما ذکر بین العرب بو صفتده اولان نسوان معتبر اولمغله همان بونی نسوانده
استعمال ایدوب مذکرندن قطع نظر ایلدیلر ودرماء قزل یبراقلی براوتك آدیدر وطاوشانه دینور ارنب معناسنه
الدرمة فرحه وزننده والمدرمة معظمه وزننده جابجا چقغلری و یومریلری اولمیوب دوز وهموار اولان
یاخود سرد اولمیوب ملایم ولطیف اولان زرهه وصف اولور یقال درع درمة ومدرمة ای ملساء اولینة ودرمه
طاوشانه دینور عندالاکثر ارنب مؤنثه اطلاق اولنمغله اکثری اسامیسی مؤنث عنوانندهاولور الادرم احمر وزننده
دیشلری چوریوب دوکلمش آدمه دینور ودوپدوز همواره نسنه یه دینور و برموضع آدیدر و بنوالادرم قریشدن
برجماعتدر الادرام همزه نك کسریله کوچك چوجغك دیشلری اوینامق معناسنه در که یرلرندن اصل متین
دیشلر چقمغه بشلدقده اولور دیش سورمك تعبیراولنور یقال ادرم الصبی اذاتحرکت اسنانه لیستخلف اخر
ودوه کوشکی بشنجی یاخود التنجی یاشنه وارمق معناسنه درکه ارالرده دیشلرنی القا ایدر یقال ادرم الفصیل
اذاشرع الاجذاع والاثناء و یردرماء دیدکلری نبات مزبور بتورمك معناسنه در یقال ادرمت الارض
اذاانبتت الدرماء الدرامة جبانه وزننده طاوشانه دینور وکرپی یه دینور وچرکین بور ویشلو بودور وجوجه
عورته دینور یقال امرأة درامة ای السیئة المشی القصیرة فی الصغر الدروم صبور وزننده بودخی بدبور و یشلو
بودور جوجه عورته دینور وکیجه لرده ناسز امحالره ترددایدن باشی طشره عورته دینور یقال امرأة دروم
اذا کانت تجیء وتذهب باللیل شارحك بیاننه کوره الذی یجیء نسخه لری غلطدر الدرام شداد وزننده
کرپی یه دینور وچرکین یورو یشلو آدمه دینور یقال رجل درام ای القبیح المشیة الدارم غضانام شجره شبیه
برشجر معروف آدیدر ودارم بن ابی دارم اصحابدندر ودارم بن مالك بن حنظله تمیم قبیله سندن برجماعت پدریدر
مقدما اسمی بحر ایدی برکون پدرینه بعض کسه لر اقتضا ایدن بردیت خصوصنده استعانه ایلمرله بدری مزبور
بحره یابحر ایتنی بخریطة المال دیواجه کیسه سنی کتورمکله امرایلدی اولدخی واروب کیسه یی ارقه سنه الوب
کندی صغیر وکیسه کبیر وثقیل اولدیغندن آلتنده طوشان کبی درامتله یعنی آدیملرنی خرده اتارق کتورمکله
دارم ایله تلقیب ایلدیلر الدریم امیر وزننده اتلو جانلو نازکبدن تازه دلبر دلوقنلو یه دینور الداروم شامدن
مصر یولنده غزه دن اوته ده برقلعه آدیدر التدریم تفعیل وزننده طرنقلری کسدکدنصکره دوزلتمك معناسنه در
یقال درم اظفاره اذاسواها بعدالقص المداریم میمك فتحیله مدارین معناسنده درکه مدران لفظندن جمعدر
دائما وسخناك وآلوده اولان آدمه دینور مدرام لفظندن جمعدر الدرم کتف وزننده برشجر آدیدر وشیبان
قبیله سندن برکسه اسمیدر ۞اودی درم۞ مثلنك منشأیدر قتل اولنوب انتقامی اخذ اولنمدیغندن علی قول فارظ
عنزی کبی نابدید اولدیغندن ضرب اولندی اودی هلاك معناسنه در الدرخمین خای معجمه ایله شرجیل وزننده
آفت وداهیه معناسنه در مبالغة جمع عاقل بنیه سنده در یقال رماه الله بالدرخمین ای الداهیة الدردم
زبرج وزننده کیجه لرده ناسز امحالره ترددایدن باشی طشره عورته دینور وقوجه ناقه یه دینور الدرعم
زبرج وزننده احمق وکم مایه بدزبان کسیه دینور یقال رجل درعم ای ردیء بذیء الدرقم قافله زبرج وزننده وقع
وحیثیتی اولمیان بی قدر وساقط کسیه دینور ودجالك اسمیدر شارح دیرکه صواب اولان اسم للرجال اولمقدرکه
رجالك جمعدر نته که محکمده هو من اسماء الرجال عنوانیله مثبتدر الدرهم منبر وزننده والدرهام
محراب وزننده والدرهم زبرج وزننده وزن معلوم اسمیدر که مکك بابنده ذکر اولندی التی دانق وزندن

عبارتدر جمعی دراهم ودراهیم کلور شارح دیرکه بعده سکه‌لو فضه‌ده دخی استعمال اولندی که اقچه تعبیر اولنور
ودرم فارسیدن معربدر مترجم دیرکه یونانی اولان درخمی معربی اولدیغی بعض کتب اسلافده رسیدهٔ نظردر
انتهی ودرهم منبر وزننده اطرافی دیوارلو باغچه‌یه دینور واسامیدندر درهم ابو زیاد ودرهم ابو معاویه اصحابندندر
ودرهم خداش بن زهیرك فرسی اسمیدر وحماد بن زید بن درهم محدثدر المدرهم مدحرج وزننده اقچه‌سی چوق
آدمه دینور یقال رجل مدرهم ای کثیر الدراهم ولاتقل درهم مبنیا للمفعول لکنه اذا وجد اسم المفعول فالفعل
حاصل یعنی بونك فعلی کرچه استعمال ایلمدیلر لکن اسم مفعول موجود اولیجق البته آنك فعلی حاصلدر
الدرهمة دحرجه وزننده ابه کومجنك یپراقلری درهم شکلنده اولمق معناسنه‌در یقال درهمت الخبازی
اذا صار ورقها کالدراهم المدرهم مشمعل وزننده عملمانده پیرفانی‌یه دینور یقال شیخ مدرهم
ای ساقط کبرا الادرهمام اشمعلال وزننده بر آدمك کوزلری کورمکدن قالمق معناسنه‌دیر
یقال ادرهم بصره اذا اظلم و پك پیرفانی اولمق معناسنه‌در یقال ادرهم فلان اذا کبر سنه
الدسم دالك وسینك فتحیله چرویش یاغنه دینور یقال طعام کثیر الدسم ای الودك و یاغك زفیرنه و بیلاشغندن
اولان کیر و پاسه دینور یقال بیده او بثیابه دسم ای وضر ودنس ومصدر اولور طعامك چرویش یاغلو اولمق
معناسنه‌در یقال دسم الطعام دسما من الباب الرابع اذا کثر ودکه و بر آدمك الی یاخود لباسی یاغدن زفیرلنوب
وکیرلو پاسلو اولمق معناسنه‌در یقال دسمت یده او ثوبه اذا کانت دسمة و یقال یده من الدسم سطلة یعنی الی پك
زفیرلولکدن بعینه یاغ سطلی اولمشدر ودسم بر نسنه‌نك اوکی قرامتق بوز اولمق معناسنه‌در یقال دسم الشیء
اذا کان اغبر الی السواد الدسم رسم وزننده جماع ایلمك معناسنه‌در یقال دسم المرأة دسما من الباب الاول
اذا جامعها وشیشه‌نك اغزینی طیقامق معناسنه‌در یقال دسم القارورة اذا سدها و بر نسنه‌نك اثر ونشانی
کیدروب بلورسز ایلمك معناسنه‌در یقال دسم الاثر اذا طسمه و یری یغمور بر مقدارجه اصلاتمق معناسنه‌در
یقال دسم المطر الارض اذا بلها قلیلا وقپویی قپامق معناسنه‌در یقال دسم الباب اذا اغلقه ودوه‌یی قطران الملق
معناسنه‌در یقال دسم البعیر دسما من الباب الثانی اذا طلاه بالهناء ودسم بر نسنه‌نك اوجنه وکوشه‌سنه اطلاق
اولنور کویا که اول نسنه‌نك بیلاشغی اولور ومنه تقول انا علی دسم الامر ای علی طرف منه ودسم مکه قربنده
بر موضع آدیدر الادسام همزه‌نك کسریله بودخی شیشه‌نك اغزینی طیقامق معناسنه‌در یقال ادسم القارورة
اذا سدها الدسام کتاب وزننده شیشه‌نك طیقاجنه دینور یقال دسم القارورة بالدسام ای السداد الدسمة
غرفه وزننده طلومك پرتغی سد اولنه‌جق یامه‌یه دینور وقرامتق بوزلغه دینور که فعلی آنفا ذکر اولندی یقال به
دسمة ای غبرة الی السواد وخسیس وکم مایه انسان مواوزی کسیه دینور یقال ماهو الا دسمة ای ردیء شارحك بیاننه کوره
بونده تسمیه بالمصدردر الادسم احمر وزننده یك یاغلو نسنه‌یه دینور و یاغدن زفیرلنمش نسنه‌یه دینور واونی قرامتق
بوز اولان شیئه دینور مؤنثی دسماء در الدیسم حیدر وزننده تلکونك قانجق کوپکدن اولان یاوریسنه دینور
علی قول قورتك قانجق کوپکدن اولان اینکنه دینور تقول رأیت دیسما ای ولد الثعلب من الکلبة او ولد الذئب
منها وآیو یه دینور دب معناسنه علی قول یاوریسنه دینور و بال آریسنك اوغولنه دینور فرخ النحل معناسنه
وظلمت وسواد معنالرینه‌در و بر نبات اسمیدر مفرداتده حماحم ایله تفسیر ایدرلر که فرنك فسلکنی دیدکلریدر
ودیسم قطرب نام امام لغوینك اصحابندن ابو الفتح اللغوی اسمیدر وهر اموردة رفق وتأنی وشفقت اوزره اولان
ملایم مشرب آدمه دینور یقال هو دیسم ای رفیق بالعمل مشفق وتلکویه دینور الداسم راسم وزننده بو دخی
امور ومعاملاتده رفق وشفقت اوزره اولان ملایم ومتأنی آدمه دینور الدیسمة حیدره وزننده خرده قرنجه‌یه
دینور التدسیم تفعیل وزننده دفع چشم زخم ایچون چوجغك زنخدانی چقورنی آزجه سیاه نسنه ایله قاره لیوب
بکلمك معناسنه‌در ومنه حدیث عثمان رضی الله عنه انه رأی صبیا تأخذه العین جمالا فقال دسموا نونته
ای سودوها لئلا تصیبه العین الدسیم امیر وزننده کثیر الذکر آدمه اطلاق اولنور ومنه الحدیث الضعیف
لاتذکرون الله الا دسما یحتمل ان یکون مدحا وان یکون ذما یعنی ابو الدرداء حضرتلرندن مروی ارضیتم ان شبعتم
عاما ثم عاما لاتذکرون الله الا دسما حدیثنده واقع دسم لفظی که رسم وزننده قاروره اغزنی طیقامق معناسندن
مأخوذ اولمغله درونلری ودهانلری ذکر خدای متعال الله طولمش وطیقانمش دیمك اولور که مدح اولور یاخود
تدسیم نونه‌دن مأخوذ اولمغله قلت معناسنی متضمن اولدیغندن ذم اولور کرچه نسخه‌لرده غائب صیغه‌سیله
لایذکرون عبارتیله مرسوم اولوب لکن نهایه‌ده عبارت مرقومه ایله مثبوت اولمغله بعینها نقل اولندی دسمان عثمان

وزننده

وزننده بر موضع آدیدر الدشمة شین معجمه ایله غرفه وزننده خیر ومنفعتسز جماد کبی شخصه دینور یقال ماانت
الا دشمة ای لاخیر فیك الدعم دالك فتحی وعینك سکونیله بر طرفه میل ایلمش نسنه‌یه طیاق اوروب طوغرلتمق
معناسنه‌در یقال دعم الشیء دعما من الباب الثالث اذا مال فاقامه وجماع ایلمك علی قول دور تشدرمك یاخود
ایچنه یوس بتون صوقمق معناسنه‌در یقال دعم المرأة اذا جامعها او طعن فیها او الجماع الدعمة والدعامة
والدعام دالك کسریله تمکین ایچون بیته اور یلان دیرکه دینور که پاینده تعبیر اولنور یقال مال حائطه فدعمه
بدعمة ودعامة ودعام وهو عماد البیت واصمه کرویدنه اور یلان طیاغه دینور جمعی دعم کلور عنب وزننده ودعائم
کلور ودعامة القوم بر قومك سید وسر کرده‌لرینه اطلاق اولنور یقال هو دعامة قومه ای سیدهم و بکره‌نك
ایکی اغاجلرینك هر برینه یعنی قیونك ایکی جانبنده اولان اغاج میللرك هر برینه دینور که چرخی انلره وضع ایدرلر
ایکیسنه دعامتان دیرلر ودعامه اسامیدندر دعامة بن غرز واو غلو قتاده بن دعامه اصحابندندر الادعام تشدید
دالله افتعال وزننده دعامه‌یه طیانمق معناسنه‌در یقال ادعم الرجل اذا اتکأ علی الدعامة الدعمی کردی
وزننده دواکره اطلاق اولنور یقال هو دعمی ای نجار بو جهتله کراسته جیه‌ده اطلاقی صحیحدر ودعمی الطریق
یولك اولو یرینه یاخود اورته‌سنه اطلاق اولنور یقال اخذ دعمی الطریق ای معظمه او وسطه وقوامی پك ومحکم
شیئه دینور یقال شیء دعمی ای شدید الدعام وشول آته دینور که کوکسنده یاخود سینه بندیرنده صقرلغی اوله
ادعم دخی دینور ودعمی بن جدیله بر قبیله پدریدر الادعم احمر وزننده بو دخی کوکسنده یاخود سینه بندیرنده
صقرلغی اولان آته دینور یقال فرس دعمی وادعم اذا کان فی صدره اولبته بیاض الدعامة سحابه وزننده
شرط معناسنه مستعملدر مشروطك ادعامی تصوریله‌در یقال له دعامة ای شرط دعام غراب وزننده
عرب‌دن بر بطن عظیم اسمیدر دعام کتاب وزننده بر رجل اسمیدر دعمان سحبان وزننده بر موضعدر دعمه
غرفه وزننده اجأ نام جبلده بر صو آدیدر الدعرم زبرج وزننده جثه‌سی خوار وچرکین اندامسز بودوره دینور
ودعقس معناسنه‌در که ساژدوه‌لر ایچدکده نصکره ایچن دوه‌یه دینور ذلتندن ایلرویه صوقلیوب دوه‌لرك ایچمنه
منتظر اولوب انلردن صکره واروب ایچر الدعرمة دحرجه وزننده آدیملری طوشان کبی تیز تیز وصیق صیق
آتارق یوریمك معناسنه‌در یقال یدعرم فی مشیه ای یخطی قصرا فی عجلة دعسم جعفر وزننده بر رجل اسمیدر
دعشم شین معجمه ایله بر رجل آدیدر دعانیم اقانیم وزننده خثعم قبیله‌سندن بنو الحلبس یورنده بر صو آدیدر الدغم
دالك فتحی وغین معجمه‌نك سکونیله اسی یاخود صوغوق بر آدمی قبلامق معناسنه‌در یقال دغمهم الحر والبرد ودغمهم
دغما من الباب الثالث والرابع اذا غشیهم و برون کیکنی ایچنه طوغری ازمك معناسنه‌در یقال دغم انفه دغما من الباب
الثالث اذا کسره الی باطن وقابی قپاقلیوب اورتمك معناسنه‌در یقال دغم الاناء اذا غطاه ورغم کلمه‌سنی تأکید ایچون
ایراد اولنور یقال فی الدعاء رغما له دغما شغما الادغام همزه‌نك کسریله بو دخی اسی یاصوغوق بر کسه‌یی قبلامق
معناسنه‌در یقال ادغمهم الحر والبرد اذا غشیهم و یوزی قرارتمق معناسنه‌در یقال ادغمه الله ای سود وجهه یعنی اذله
وآتك اغزنه کم کچورمك معناسنه‌در یقال ادغم الفرس اللجام اذا ادخله فی فیه وصرفیون اصطلاحنده بر حرفی آخر
حرف ایچره درج وادخال ایلمکدن عبارتدر که جنس واحددن اوله‌لر یقال ادغم الحرف فی الحرف ای ادخله وطعامده
آج کوزلولکدن ناشی اهل صفره کندیسنی سبق ایدرلر دیو تیز تیز لقمه‌یی چیکنمزین یوتدرق یمك معناسنه‌در
ادغم فلان اذا بادر القوم مخافة ان یسبقوه فاکل بلا مضغ و بر آدمی خوار وخاکسار ایلمك معناسنه‌در یقال
ادغمه الله ای ارغمه الدغمة غرفه وزننده والدغم فتحتیله آت الواننده‌ن برلوندر که چهره‌سی ودوداقلری
اطرافی قرامتق اولوب سائر جسدینك سیاهلغندن اشد اوله مراد آچق یاغز اولوب لکن چهره‌سی ودوداقلری
اطرافی بدنندن زیاده یاغز اولمقدر خلاصه‌سی بوزمتق یاغزدر که ترکانلر قوکور تعبیر ایدرلر مقبول اون دکلدر
الادغیمام احمیرار وزننده آت دغمه رنکنده اولمق معناسنه‌در یقال ادغام الفرس اذا کانت به دغمة الادغم احمر
وزننده دغمه رنکنده اولان آته دینور مؤنثی دغماء در بو طونده اولان آته فارسیده دیزج دینور یقال فرس ادغم
اذا کانت به دغمة وهی من الوان الخیل ان یضرب وجهه وجحافله الی السواد و یکون ذلك اشد سوادا من سائر
جسده مؤلف کرچه فارسیده دیزج دینور دیو بیان ایلدی لکن دیزج دیزه معربیدر که یاغز آته کذلك بوز آته
دینور که قرامتق اوله بعض قوردك و بیان اشکنك رنکلری طرزنده اولان یاغز اولور که یلبسی وچهره‌سی واغزینك
چوره‌سی زیاده‌جه قرامتق اولور وادغم برونی سیاه اولان حیوانه دینور وککزندن سویلر اولان آدمه دینور یقال
رجل ادغم ای یتکلم من قبل انفه الادغام دالك تشدیدیله افتعال وزننده بودخی بر حرفی آخر حرف ایچره درج

وادخال ایلمك معناسنه‌در یقال ادغم الحرف فی الحرف اذا ادخله الدغمان عثمان وزننده سیاه آدمه دینور
علی قول عظیم الهیکل سیاه آدمه دینور و بر رجل اسمیدر دالك فتحیله ده زبانزده‌در الداغم راغم وزننده واکا
مؤکدا ذکر اولنور یقال رجل راغم داغم الدغام غراب وزننده بوغازاغریلمریندن برکونه اغری‌یه دینور دغیم
زبیر وزننده بر رجل اسمیدر الدغم دالك ضمیله بیض معناسنه‌در یعنی ادغم لفظندن جمع اولوب آق نسنه‌لره
دینور بو جهتله کویاکه ضد اولور الدقم دالك فتحی وقافك سکونیله شدید غم واندوهه دینورکه یوره‌ك وکرك
سائر جهتدن اولسون یقال اخذه الدقم ای الغم الشدید من دین وغیره ودقم مصدر اولور برآدمك دیشلرنی
اوفالمق معناسنه یقال دقمه دقما من الباب الاول والثانی اذا کسر اسنانه و برآدمی آنسزین اوته قاقمق معناسنه‌در
کذلك کوکسنه قاقیوردك معناسنه‌در یقال دقمه اذا دفعه مفاجأة وکذا یقال دقمه اذا دفعه فی صدره وایچریده
اولان کمسه اوزره روزکار کیرمك معناسنه‌در یقال دقمت الریح علیه اذا دخلت الدقم فتحتینله ضرر وزیان
معناسنه‌در یقال به دقم ای ضرر شارح دیرکه صواب اولان ضرر اولمقدر زائین معجمتین ایله که مخرج کلامی
ضاد حرفنه اورمقسزین سویلیه‌مز اولمق معناسنه‌در ودقم برآدمك اوك دیشلری چوریوب دوکلمك معناسنه‌در
یقال دقم الرجل دقما من الباب الرابع اذا ذهب مقدم اسنانه الاندقام انفعال وزننده بودخی برکسه اوزره
طشره‌دن روزکار کیرمك معناسنه‌در یقال اندقمت الریح علیه اذا دخلت الدقم فلز وزننده دیشلری قیریق
آدمه دینور یقال رجل دقم ای المکسور الاسنان الدقم هجف وزننده واسع نسنه‌یه دینور الادقم احمر
وزننده اوچ دیشی صنمش آدمه دینور دقم مذکوردن وصفدر یقال رجل ادقم اذا کانت قد انکسرت ثلاث من اسنانه
المدقم محسن وزننده شول قاری‌یه دینورکه فرجی پك واسع اولمغله هر نسنه‌یی بردن بلع ایدر اوله علی قول جماع
اولنورکن فرجی اوترا اوله یقال امرأة مدقم اذا کانت یلتهم فرجها کل شیء او یصوت فرجها عند الجماع دقیم
زبیر وزننده دقان عثمان وزننده اسامی رجالدندر الدقة فرحه وزننده پك قوجه‌لقدن دیشلری دوکیلوب
چکه‌لری الدن کتمش دوه‌یه وقیونه دینور الدکم دالك فتحی وکافك سکونیله برآدمك کوکسنه قاقمق معناسنه‌در
یقال دکم فی صدره دکما من الباب الاول اذا دفع و برنسنه‌یی بری بری اوزره دوکوب خرد ایلمك معناسنه‌در
خرمن دمتلرنی دوکدکلری کبی یقال دکم الشیء اذا دق بعضه علی بعض التداکم تفاعل وزننده ایتشمك
معناسنه‌در یقال تداکموا اذا تدافعوا الاندکام انفعال وزننده برتنك یاخود شدتلو یره صوقیلوب کیرمك
معناسنه‌در یقال اندکم فلان اذا انقحم دکه تمره وزننده مغربده بربلده آدیدر التدکیم تفعیل وزننده برنسنه‌یی
برنسنه ایچره صوقمق معناسنه‌در یقال دکمه فیه اذا ادخله فیه و برآدمك بوغازینك اورته‌سنه باش ایله
سوسوب قاقمق معناسنه‌در یقال دکم فلانا برأسه اذا نطحه فی حاق حنجورته دکیم زبیر وزننده بر رجل اسمیدر
الدلم فتحتینله برنسنه دوز وطاینجق یالچین اوله‌رق پك سیاه اولمق معناسنه‌در یالچین سیاه قیا کبی یقال دلم
الشیء دلما من الباب الرابع اذا اشتد سواده فی ملوسة ودوداق صارقق اولمق معناسنه‌در یقال دلمت الشفة اذا
تهدلت واسم اولور دوداقده اولان صارققلغه دینور یقال فی شفته دلم ای هدل وحیه‌یه شبیه برجانور اسمیدرکه
حجاز دیارنه مخصوصدر پك یاوز جانور اولمغله ٭ اشد من الدلم ٭ ضرب مثل اولمشدر و بر رجلك اسمیدر الادلیمام
اخمیرار وزننده بودخی برنسنه دوز ویالچین اوله‌رق پك سیاه اولمق معناسنه‌در یقال ادلام الشیء اذا اشتد
سواده فی ملوسة وکیجه پك قرا کو اولمق معناسنه‌در یقال ادلام اللیل اذا ادلهم الادلم احمر وزننده قره یاغز
آدمه دینور یقال رجل ادلم ای آدم و پك سیاه آدمه و پك سیاه طاغه دینور وارسلانه دینور وارندج معناسنه‌در که
زاج تعبیر اولنان قاره بویه‌در الدلام سحاب وزننده سیاهلغه دینور یقال به دلام ای سواد وسیاه نسنه‌یه
دینور یقال شیء دلام ای اسود الدلماء حمراء وزننده آیك اوتوزنجی کیجه‌سنه اطلاق اولنور یقال هذه لیلة الدلماء
ای لیلة ثلاثین الدیلم حیدر وزننده برمعروف طائفهٔ انسانی اسمیدر برهانده مسطور اولدیغی اوزره دیلم ایرانده
کیلان ایالتنده برشهردر خلقی بغایت شدید اولوب صاچلری قیورجق اولور آنلره دخی دیلم اطلاق اولنور فی الاصل
اکراد قسمندن برصنف ایدیلر ودیلم آفت وداهیه معناسنه‌در ودشمن وعدو معناسنه مستعملدر یقال هو دیلم
من الدیالمة ای عدو من الاعداء وجماعت وکروه معناسنه مستعملدر وقرنجه‌لق وکنه‌لك یره دینورکه حوض
ایاقلرنده ودوه یتاقلرنده اولور وتراج قوشنك ارککنه دینور یقال صاد دیلما وهو ذکر الدراج و بادیه‌ده سلم
اغاجنك اسمیدر و بنوضبه جماعتنك لقبیدر پك سیاه اولدقلرندن ملقب اولدیلر و بنی عبس یوردنده برصویك
آدیدر و بغرتلق قوشندن برنوع یاخود ارککنه دینور ودیلم بن فیروز یاخود فیروز بن دیلم اصحابدندر

وبو پیغمبرلك ادعاسنده اولان اسود عنسی نام کذابك قاتلی فیروز دیلمی دکلدر اول دیلم طائفه‌سنه منسوبدر
وجبل دیلمی اضافتله مکه‌ده مروه اوزره مشرف طاغك اسمیدر ابودلامه ثمامه وزننده برکسه‌نك
کنیه‌سیدر مأمون خلیفه‌یه معاصر وکتب ادبیه‌ده لطائف ومناقبی مثبت برشوخ وشیرینکار آدم ایدی وابودلامه
مکه‌ده حجون اوزره مشرف برطاغه اطلاق اولنور الدلم صرد وزننده فیل دیدکلری حیوانه دینور دلام غراب
وزننده دلیم زبیر وزننده اسمادندر الدلثم ثای مثلثه ایله جعفر وزننده والدلاثم علابط وزننده جست وچالاك
انسان وحیوانه دینور الدلخم خای معجمه وتشدید لامله جردحل وزننده جثه‌سی عظیم یومری وایری دوه‌یه دینور
وشدید علت ومرضه دینور یقال اخذه دلخم ای داء شدید وخفیف او یقویه علی قول اوزون اوزادی او یقویه
دینور وهر ثقیل نسنه‌یه دلخم دینور الدلظم ظای معجمه ایله جعفر وزننده وزبرج وسجلی وجردحل وارد
وزنلرنده بغایت یاشلو اولمغله علمانده اولمش ناقه‌یه دینور وسجل وزننده قوی وتوانا ارکك دوه‌یه و یاوز وشدید
آدمه دینور الدلقم قافله زبرج وزننده قوجه قاری‌یه دینور و پك یاشلولغندن دیشلری آشنوب اوفانمش نقدیه
دینور الادلهمام اقشعرار وزننده پك قرا کولق بصمق معناسنه‌در یقال ادلهم الظلام اذا کثف ویقال
اسود مدلهم مبالغة الدلهم جعفر وزننده مظلم معناسنه‌در یقال لیل دلهم ای مظلم وقوزده دینور ذئب
معناسنه و بغرتلق قوشنك ارککنه دینور وعشق وهوادن دیوانه وارسرسم وواله وآشفته اولمش عاشقه دینور
یقال هو دلهم ای المدله العقل من الهوی ودلهم بر رجل اسمیدر الدلهام قرطاس وزننده ارسلانه دینور
وایشلك کارکذار ونافذ کمسیه دینور یقال رجل دلهام ای ماض الدم دالك فتحی ومیمك تشدیدیله برنسنه‌یی
برشیئه سوروب صوامق معناسنه‌در یاغ و بویه سورمك کبی یقال دمه یدمه دما من الباب الاول اذا طلاه ودیواری
کرج ایله صوایوب بادانه چالمق معناسنه‌در یقال دم البیت اذا جصصه وکمی‌یی زفت ایله قلفاتلمق معناسنه‌در
یقال دم السفینة اذا قیرها وکوزك طشره‌سنه دمام یعنی اصپور وزعفران مقوله‌سی نسنه سورمك معناسنه‌در
یقال دم العین اذا طلا ظاهرها بدمام و یری دوزلتمك معناسنه‌در یقال دم الارض اذا سواه و برکسیه تمام
درجه‌ده شدید عذاب ایله عذاب ایلمك معناسنه‌در یقال دم فلانا اذا عذبه عذابا تاما و برآدمك باشنی ازوب خرد
ایلمك یاخود یارمق معناسنه‌در یقال دم رأسه اذا شدخه او شجه واورمق معناسنه‌در یقال دمه اذا ضربه و سرعتله
یوریمك معناسنه‌در یقال دم الرجل اذا اسرع وخلقی استیصال وجهیله ریزه ریزه قیروب کچورمك معناسنه‌در
یقال دم القوم اذا طحنهم فاهلکهم وعرب طاوشانی یوه سنك اغزنی طپراغله دو پدوز اورتوب بلورسز ایلمك
معناسنه‌در یقال دم الیربوع جحره اذا غطاه وسواه وآیغر قسراغه آشمق معناسنه‌در یقال دم الحصان الحجر
اذا نزا علیها و یرده متارك اوزرنی طپراقلیوب کومك معناسنه‌در یقال دم الکماة اذا سوی علیها التراب ودم
برنسنه‌یه طلا اولنان شیئه دینورد مام کبی کاسیذکر و برنبات آدیدر ودم مخففده لغتدرکه قانه دینور دم مخففه‌نك
اصلی دمی ایدی شارح دیرکه نته‌که شاعرك اشبو ٭ اهان دمك فرغا بعد عزته ٭ یا عمرو بغیك اصرارا علی الحسد
بیتنده تضعیفله وارد اولدی لکن بنه اصلی دمی اولوب یاء میمه قلب وادغام اولنمق ملحوظدر التدمیم تفعیل وزننده
بودخی کوزك طشره سنه زعفران وخولان مقوله‌سی نسنه سورمك معناسنه‌در یقال دمم العین اذا طلا ظاهرها
بدمام الدمدمة زلزله وزننده بودخی ناسی استیصال وجهیله خاکسار ایدوب ریزه ریزه قیروب کچورمك
معناسنه‌در طلا معناسندن مکرردر یقال دمدم القوم ودمدم علیهم ای طحنهم فاهلکهم وخشم وغضب
معناسنه‌در یقال اخذته الدمدمة ای الغضب و برآدمه خشم وغضبله کومورده‌نرك سوزسویلمك وآلابانده و یرمك
معناسنه‌در یقال دمدم علیه اذا کلمه مغضبا الدمیم والدمیمة داللرك فتحیله شول چوملکه دینورکه قیریغی
جبر ومرمت اولدقدنصکره اوزری طحال یا کبد یاخود دم ایله صوانمش اوله بونی ایوجه طوتسون دیو ایدرلر یقال
قدر دمیم ودمیمة ای مطلیة بالطحال او الکبد او الدم بعد الجبر و دمیم جثه‌سی حقیر وچرکین خیره وجوره آدمه دینور
جمعی دمام کلور جبال وزننده مؤنثی دمیمه‌در جمعی دمائم کلور ودمام کلور جمع مذکری کبی یقال رجل دمیم
ای حقیر یعنی قبیح الدمم عنب وزننده قیریق ویاریق چولمك قیریغنی و یاریغنی صیوایجق نسنه‌یه دینور
قان کبی وقو یواغوز کبی اعراب طائفه‌سی بو مقوله ایله صوارلرز براطین حکمت مقوله‌سی انلرده اولمز الدمام کتاب
وزننده صیوایه دینور نه کونه اولورسه اولسون یقال دمه بالدمام وهو ماطلی به وکوچك چوچغك جبهه‌سنه طلا
ایلدکلری دوایه دینور خولان مکی کبی و یغمورسز سحابه دینور یقال بدا فی السماء دمام ای سحاب لاماء فیه
المدموم کوده‌سی لحم وشحم ایله مملو اولوب نهایت درجه‌ده سمز اولان انسان وحیوانه دینور یقال رجل وفرس

وعنترة بن شداد العبسی ومعاویة بن مرداس السلمی نام کسنه لرك و بنو بجیر بن عبادك فرسلری اسمیدر الادهمام
احمرار وزننده آت ادهم اولمق معناسنه در یقال ادهم الفرس ادهماما اذا صار ادهم الادهیام احمیرار وزننده
برنسنه سیاه اولمق معناسنه در یقال ادهام الشیء ادهیماما اذا اسود الدهام غراب وزننده سیاه نسنه یه
دینور یقال شیء دهام ای اسود و بر معروف دوه بوغورینك اسمیدر ابل دهامیه اکا منسوبلردر الدهماء
حمراء وزننده ادهمك مؤنثیدر ودهماء تجربه یه اطلاق اولنور یقال بیده الدهماء ای القدر واسکی وقدیم ایزه وطأه
دهماء اطلاق اولنور بوراده نسخه لرده والوطأة الدهماء لفظی ساقطدر وتویلری خالص قزل اولان قیونه دینور
یقال شاة دهماء ای الخالصة الحمرة وعدد کثیره دینور وجماعت انسانی یه دینور و برآدمك سیما وهیئتنه دینور
وبراوت آدیدر که یصی اولور انکله دباغت ایدرلر ومعقل بن عامر وخباشة الکنانی فرسلرینك اسمیدر وآیك یکرمی
طقوزنجی کیجه سنه دینور یقال اتانی لیلة الدهماء ای فی لیلة تسع وعشرین الدهم دالك ضمیله آیك اخراوج
کیجه سنه دینور ودهم مخلوقاته اطلاق اولنور سواد کبی ومنه یقال ای الدهم هو وای دهم الله هو ای ای خلق الله
هو الادهام همزه نك کسریله برآدمه کلك وکوتیلك ایلمك معناسنه در یقال ادهم فلانا اذا ساءه الدهم وهم
وزننده برنسنه ناکهانی کلوب بصمق واستیلا ایلمك معناسنه در یقال دهمك الامر ودهمك دهما من الباب الرابع
والثالث ای غشیك الدهیم زبیر وزننده آفت وداهیه یه دینور ام الدهیم دخی دیرز واحمق وسبکمغز آدمه دینور
وعمرو بن الزبان الذهلی ناقه سنك اسمیدر مزبور برادرلریله قتل اولنوب رؤس مقطوعه لری اول ناقه یه تعلیق
وتسبیب اولنمغله *اشأم من الدهیم* ضرب مثل اولمشدر وثوابة بن دهیم محدثلردر التدهیم تفعیل وزننده برنسنه یی
قرارتمق معناسنه در تقول دهمت النار اذا سودتها المتدهم اسم مفعول بنیه سیله متدأم وزننده ومرادفیدر که
مأبون شخصه دینور دهام غراب وزننده ادهم احمد وزننده دهمان عثمان وزننده اسامی رجالدندر
الدهماء حمراء وزننده والمدهامة میمك ضمیله شول باغچه یه وصف اولور که نباتاتی پك فراوان و پرتاب وطراوت
اولمغله کیرودن قرامتق قوبو یشل کورینور اوله یقال حدیقة دهماء ومدهامة ای خضراء تضرب الی السواد نعمة
وریا ومنه قوله تعالی *مدهامتان* ای سوداوان من شدة الخضرة من الری الدهثم ثای مثلثه ایله جعفر وزننده
یاوز وشدید دوه یه دینور وملایم مشرب نازك طبیعت آدمه دینور ودوز وملایم ارضه دینور دهثمه دخی دیرلر ودهثم
بن قران محدثدر الدهدمة دحرجه وزننده بنایی یقمق معناسنه در یقال دهدم البیت اذا هدمه و یقلمش
نسنه نك آلترینی اوستلرینه چویرمك معناسنه در یقال دهدم الشیء اذا قلب بعضه علی بعض التدهدم تدحرج
وزننده دوشمك معناسنه در یقال تدهدم الشیء اذا سقط الدهسمة دحرجه وزننده برنسنه یی کیزلمك
معناسنه در یقال دهسم الشیء اذا اخفاه دهشم شین معجمه ایله جعفر وزننده بر رجل آدیدر الدهکم جعفر
وزننده پیرفانی یه دینور یقال شیخ دهکم ای بال التدهکم تدحرج وزننده برامر شدیده بی محابا صالدرمق
معناسنه در یقال تدهکم فلان اذا اقتحم فی امر شدید وناکهانی حیقه کلك معناسنه در یقال تدهکم علینا اذا تدرأ
الدیمة دالك کسریله مطر دائمی یه دینور و بو واویه و یائیه در الدیمومة دالك فتحیله پك ایراق بیابانه دینور که
دیم ماده سنده بیان اولندی جوهری وهمندن ناشی بوراده ذکر ایلدی شارح دیر که بعضلر دوامدن اخذ ایلدیلر

فصل الذال المعجمة

الذأم ذالك فتحی وهمزه نك سکونیله برآدمی ذم وتحقیر ایلمك معناسنه در یقال
ذأمه ذأما من الباب الثالث اذا حقره وذمه وطرد ایلمك معناسنه در یقال ذأمه اذا طرده واهانت ایلمك معناسنه در
یقال ذأمه اذا خزاه الاذأم همزه نك کسریله برآدمی قورقتمق معناسنه در یقال اذأمه اذا رعبه الذأمة
تمره وزننده کلمه معناسنه در تقول ماسمعت له ذأمة ای کلمة الذجمة جمله ذأمه وزننده ومرادفیدر تقول ماسمعت له
ذجمة ای کلمة الذحلمة حای مهمله ایله دحرجه وزننده بوغزلمق معناسنه در یقال ذحلمه اذا ذبحه وبرنسنه یی
اوبرق یره آتمق معناسنه در یقال ذحلمه اذا دهوره التذحلم تدحرج وزننده اوبرق یره آتلمق معناسنه در یقال
ذحلمه فتذحلم ای تدهور الذرم ذالك فتحی ورانك سکونیله صقندیله چوجق طوغورمق معناسنه در یقال
ذرمت المرأة بولدها ذرما من الباب الاول اذا رمت بها اذرمه همزه نك ورانك فتحیله آدنه شهرینك قضاسنده
برقریه آدیدر الذلم فتحتینله دره نك وچایك ایاغی باتدیغی یره دینور یقال نزلوا فی ذلم الوادی ای مغیض مصبه
الذم ذالك فتحی ومیمك تشدیدیله والمذمة میمك وذالك فتحیله یرمك وقرامق معناسنه در اوکك مقابلیدر
یقال ذمه ذما ومذمة من الباب الاول ضد مدحه وتقول العرب افعل کذا وخلاك ذم ای خلامنك ذم ای لاتذم
بوراده افعل امر صیغه سیله در وواو وخلاك لام تعلیل معناسنه اولمغله سن شویلجه ایشله که سندن ذم ولوم زائل

اولسون یعنی بین الناس ملوم ومذموم اولمیه سن وذم بروندن سموك آقمق معناسنه در یقال ذم انفه وذن اذا سال
المذموم ممدوح اولمیان کسنه یه دینور الذمیم امیر وزننده مذموم معناسنه در یقال رجل مذموم وذمیم ضد ممدوح وذمیم
صویی آز قیویه دینور وصویی چوق قیویه دینمکله ضد اولور ذمیمه کبی وشول خرده سیوجیلره دینور که حرارتدن
یاخود کچیکدن انسانك چهره سنده تحدث ایدر ورطوبت ونم معناسنه در علی قول چه تعبیر اولنان رطوبته دینور
شبنم معناسنه که کیجه لر اشجار ونباتاته دوشوب بیلاشدیغی طپراق یر پرچامور پارچه لری کبی اولور وذمیم اوغلاغك
برونی اوزرنده اولان بیاضه دینور ومکروه صویه دینور وسموکه دینور مخاط معناسنه وتکه قسمنك ذکرندن بنفسه اقان
بوله دینور بوراده بول کلمه سی مخاط اوزره مقدم مرسوم اولان نسخه لر غلطدر وقیون قسمنك ممه سندن بنفسه
سیلان ایدن سوده دینور الذم ذالك فتحی وکسریله مذموم معناسنه در ذالك فتحی وصف بالمصدردر وکسری
حب لفظی کبی مفعول معناسنه در الاذمام همزه نك کسریله برکسه یی یا برنسنه یی مذموم بولمق معناسنه در
یقال اذمه اذا وجده ذمیما وبرآدمی حقیر کورمك یاخود بین الناس آنی مذموم ترك ایلمك معناسنه در یقال
اذم بهم اذا تهاون اوترکهم مذمومین فی الناس وطوار یولده یوریلوب اشلرندن تخلف ایلمك معناسنه در
کویا که اول جهتله ذمه مستحق ایش ایشلمش اولور یاخود قلیلة الماء معناسنه ذمیمدن مأخوذدر یقال
اذمت رکابهم ای اعیت وتخلفت وبرآدم مذمت اولنه جق ایش ایشلمك معناسنه در یقال اذم فلان اذا اتی
بما یذم علیه وبرکسه دن برنسنه حقنده عهد وامان آلمق معناسنه در یقال اذم له علیه اذا اخذ له الذمة وبرآدمی
امانه آلوب مدد ایلمك معناسنه در بونلر ذمامدن مأخوذدر یقال اذم فلانا اذا اجاره التذام تفاعل وزننده
بری برلرینی فصل ومذمت ایلمك معناسنه در یقال تذاموا اذا ذم بعضهم بعضا المذمة میمك فتحی وذالك کسری
وفتحیله مصدردر که ذکر اولندی وذم وقدح اولنمغه باعث اولان نسنه یه دینور ومنه یقال قضی مذمته ای احسن
الیه لئلا یذم یعنی فلان کسنه بنی ذم ایلمسون دیو اکا احسان ایلدی ویقال رجل ذو مذمة ای کل علی الناس
یعنی فلان ناس اوزره بار وثقلتدر و بو طوارك یوریلوب درمانده قالمسی معناسندن مأخوذدر ومذمة حق وحرمت
معناسنه مستعملدر که ترك وتهاونی موجب ذم وقدحدر یقال هو یحفظ مذمته ای حقه وحرمته وبرآدمك حق
وحرمتنی ترك ایلمکدن عارض اولان رقت وعار معناسنه مستعملدر بونده ذالك کسریله ده جائزدر ومنه یقال
اخذتنی منه مذمة ای رقة وعار من ترك الحرمة ویقال اذهب مذمتهم بشیء ای اعطهم شیئا فان لهم ذماما شارح دیر که
بو معنا ذمام ماده سنده ذکر اولنه جق حدیث آتیدن مأخوذدر انتهی وعربلرك البخل مذمة قوللری ذالك
فتحیله در ذم وقدح اولنمغه باعث خصلتدر دیمکدر الاستذمام برکسه ذم وقدح اولنه جق ایش ایشلمك
معناسنه در یقال استذم الیه اذا فعل ما یذمه علی فعله الذموم ذالك ضمیله عیوب معناسنه در پس مفردی
اولان ذم عیب معناسنه اولور یقال به ذموم ای عیوب الذمة ذالك فتحیله والذمیمة سفینه وزننده ذمیم کبی
صویی آز وصویی چوق اولان قیویه دینور که اضداددن اولور ذمه نك جمعی ذمام کلور ذالك کسریله یقال بئر ذمة
وذمیم وذمیمة ای قلیلة الماء وغزیرته وذمیمه کوترملکه دینور یقال به ذمیمة ای زمانة تمنعه الخروج الذمام کتاب وزننده
مذمه کبی حق وحرمت معناسنه در که اضاعه سی مستوجب مذمت اولور جمعی اذمه کلور اعزه وزننده قال الشارح
ومنه الحدیث سئل النبی علیه السلام ما یذهب عنی مذمة الرضاع فقال غرة عبدا او امة یعنی بمذمة الرضاع مذمة
المرضعة یعنی مذمة رضاع مرضعه دن مراد حرمت مرضعه یی ترك ایلمکدن لاحق اولان رقت وعاردر ونخعی ذمام
المرضعه ایله یعنی حق وحرمت مرضعه ایله تفسیر ایلدی زیرا عربلر اوغللرینی ممه دن کسدکده مرضعه یه اجرتندن
بشقه بخشش ویرمکی استحباب ایدرلر ایدی پس سائل دایه یه نه ویرملك کرکدر که تمام حقنی ترك ایلمکدن عارض اولان
عار ونقیصه یی ازاله ایلیه یاخود حقی تمام وکامل ادا اولنمش اوله دیو سؤال ایلمشدر وابن اثیر دیدیکه ذالك فتحیله باعث
ذم اولان نسنه دیمکدر وذالك کسریله حق وحرمت معناسنه در الذمة ذالك کسریله عهد وامان معناسنه در که
نقضی موجب ذم اولور یقال هو ذمتی ای له عهد وکفالت معناسنه در یقال له علیه ذمة ای کفالة ودعوت
طعامنه دینور کرك ضیافت وکرك ولیمه اولسون یقال حضرنا ذمته وهی مأدبة الطعام او العرس وکندیلر ایله
عهد و پیمان اولنمش قوم وجماعته دینور که محل ذمتلردر یقال هم ذمة ای المعاهدون شارح دیر که فقهانك ثبت
فی ذمتی کذا قوللری عهد معناسندندر که محل التزام عهدده استعمال ایدرلر الذمامة ذالك فتحی وکسریله
بودخی کفالت معناسنه در الذم ذالك کسریله کفالت معناسنه در وفرط هزالدن اولوجلل کرتته سنه وارمش
انسان وحیوانه دینور یقال رجل وفرس ذم ای المفرط الهزال الهالك الذمذمة زمزمه وزننده آز بخشش

و یرمك معناسنه‌در یقال ذمذم الرجل اذا قلل عطیته الذمامة ثمامه وزننده بقیه معناسنه‌در المذمم معظم
وزننده پك مذموم آدمه دینور یقال رجل مذمم ای مذموم جدا المذم میمك کسریله مسن وزننده والمذم
متم وزننده یرندن قلدایه‌مز اولان آدمه دینور زمانت معناسنه اولان ذمیمه دندر یقال رجل مذم ومذم ای لاحراك به
ومذمم متم وزننده عیبلو نسنه‌یه دینور یقال شیء مذم ای معیب التذمم تفعل وزننده موجب مذمت اولان
نسنه‌دن استنکاف ایلمك معناسنه‌در بناسی سلب ایچوندر یقال تذمم الرجل اذا استنکف ومنه یقال لو لم اترك الکذب
تأثما لترکته تذمما ذو ذمم ذالك ونونك فتحیله سعد بن قیس الهمدانی لقبیدر الذیم ذالك فتحی و یانك سکونیله
والذام حال وزننده عیب وذم وقدح معنالرینه‌در یقال ذامه یذیمه ذیما وذاما اذا عابه و یقال ذامه اذا ذمه فهو
مذیم ککیل علی النقص ومذیوم ای معیب ومذموم قال الشارح ومنه المثل *لا تعدم الحسناء ذاما* ای عیبا یعنی هر نه قدر
دلبر اولسه ینه عیب ونقیصه‌سی بولنور فصــــل الراء المهملة الرأم رانك فتحی وهمزه‌نك سکونیله
بر نسنه‌یه یارکسیه محبت ایدوب آنکله آلشمق وانس والفت ایلمك معناسنه‌در یقال رئم الشیء رأما من الباب الرابع
اذا احبه والفه ورأم ورئمان رانك کسریله یاره او کولمغله اغزی درنشوب بتشمك معناسنه‌در یقال رئم الجرح
رأما ورئمانا اذا انضم للبرء وناقه ولدنه یاقلمق معناسنه‌در یقال رئمت الناقة ولدها اذا عطفت علیه ولزمته ورأم
ایپی پك بوکك معناسنه‌در یقال رأم الحبل رأما من الباب الثالث اذا فتله شدیدا وقریق چناق مقوله‌سنی کندلمك
معناسنه‌در یقال رأم القدح اذا اصلحه ورأم بو معناسنه‌درکه دوه‌نك یاوریسی هلاك اولمغله سودو برمز اولدقده
اول یاورینك دریسنی یوزوب صمان ایله طولدررلر اناسی آنی یاوریسی ظنیله یاقیلوب بو تقریبله سودنی صاغارلر
اول یاورینك صورت مزبوره‌سنه بو دیرلر ورأم بر موضع آدیدر الرؤم صبور وزننده والرائمة والرائم یاوریسنه
یاقلمش ناقه‌یه دینور یقال ناقة رؤم ورائمة ورائم ای عاطفة علی ولدها ورؤم شول اکدی وآشقان قیونه دینورکه
یانده چکنلرك اثوابنی یلار اوله یقال شاة رؤم ای الوف تلحس ثیاب من مر بها الارأم همزه‌نك کسریله ناقه‌یی
کندی یاوریسنك غیری‌یه یاقمق معناسنه‌در یقال ارأم الناقة اذا عطفها علی غیر ولدها و یاره‌یه تیمار ایدوب
اوکولتمق معناسنه‌در یقال ارأم الجرح اذا عالجه حتی رئم و برکسه‌یی بر ماده‌یه جبر و اکراه ایلمك معناسنه‌در
یقال ارأم فلانا علی الشیء اذا اکرهه وایپی محکم بوکك معناسنه‌در یقال ارأم الحبل اذا فتله شدیدا الرأم
رانك کسریله بیاضی خالص وصافی اولان آق آهویه دینور جمعی ارأم کلور اجرام کبی وآرام کلور آمال کبی یقال
کأنها رأم ای ظبی خالص البیاض شارح دیرکه صیغه ثانیه جمع مقلوبدر الروأم غراب وزننده اغزدن اقان سالیاره
دینور رمام کتاب وزننـــده حمیر قبیله‌سنه مخصوص بر بلده آدیدر الرئم دئل وزننده انسان دبرنه دینور است
معناسنه و بر موضع آدیدر الروائم رانك فتحیله ساج ایاغنه وچاتمه اوجاق طاشلرینه اطلاق اولنور اثافی معناسنه
رماده انیس اولوب یاقلدیغیچون اطلاق اولندی ومنه یقال رئمت الروائم الرماد ای الاثافی لان الرماد کالولد لها
الرأمة تمره وزننده تسخیر ومحبت ایچون افسونله استعمال ایلدکلری بونجغه دینور الترأم تفعل وزننده اسرکمك
معناسنه‌در تقول ترأمته ای ترحمت علیه الرومة رانك ضمیله که توتقاله دینور بونی جوهری مهموز قیاسیله بو راده
ذکر ایلمسی وهمدر زیرا بو اجوفدر شارح دیرکه ثعلب مهموزا روایت ایدوب و ماده دخی مناسبتلو اولمغله جوهری‌یی
توهیم وهمدر دارة الارأم همزه‌نك فتحیله دارات عربدن بر داره‌در الرثم رانك و بانك فتحیله بری برینه متصل صیق
چاره دینور الرتم کتم وزننده قیروب اوفاتمق معناسنه‌در علی قول کسر انفه مخصوصدر یقال رتمه رتما من الباب
الثانی اذا کسره ودققه او خاص بکسر الانف ورتم قیریلوب خرد اولمش نسنه‌یه دینورکه وصف بالمصدردر مرتوم
معناسنه‌در ونشأت ایلمك معناسنه‌در یقال رتم فی بنی فلان ای نشأ ورتم دیدکلری ذکری آتی نبات اکل
ایلمکله بایلمق معناسنه‌در یقال رتم الرجل اذا اخذه غشی من اکل الرتم ومواشی رتم دیدکاری نبات اوتلامق
معناسنه‌در یقال رتمت المعزی اذا رعت الرتم وسوز سویلمك معناسنه‌در یقال ما رتم فلان بکلمة ای ما تکلم بها
المرتوم والرتیم امیر وزننده قیراوب خرد اولمش نسنه‌یه دینور رتم کبی ورتیم اویالنه‌رق آغر آغر یوریمك معناسنه‌در
یقال رتم الرجل رتیما اذا سار بطیئا الرتمة تمره وزننده سپارش اولنان نسنه‌یی اونودرسه تذکیر ایچون بر آدمك
یاخود کندیسنك پرمغنه بغلدیغی ایپلکه دینور جمعی رتم درتمر کبی الرتیمة سفینه وزننده رتمه معناسنه‌در یقال
هوذکور لا یحتاج الی عقد الرتمة والرتیمة وهی خیط یعقد فی الاصبع للتذکیر رتیمه‌نك جمعی رتائم در ورتام در جبال
وزننده* دیدم برماغکه بندایت او نیمه رشته جانی *اوشوخ دلستانم طولامش برماغنه آنی* ورتیمه سفره عازم اولان
اعرابینك بند ایلدکلری اغاج چبوغنه دینور جاهلیتده برکسه سفر ایلمك مراد ایلدکده تنهاجه براغاجك ایکی دانه

دالنی بری برینه بند ایدرایدی سفردن عودت ایلدکده اکر اول داللری حالی اوزره بغلو بولورسه خاتونی بیکانه‌یه
تسلیم دامن ایلمامش پاکیزه اولوب واکر کشاده بولورسه خیانت ایلمش اعتقاد ایدرایدی الارتام همزه‌نك
کسریله پرمغه تذکیر ایچون رتیمه بغلمق معناسنه‌در یقال ارتم فلانا اذا عقد الرتیمة فی اصبعه ودوه کوشکنك اوربچی
یاغ بغلیوب سمیز اتمك معناسنه‌در یقال ارتم الفصیل اذا اجذی سنامه الارتتام افتعال وزننده والترتم
تفعل وزننـــده برکسه پرمغنه رتیمه بغلمق معناسنه‌در یقال ارتتمه فارتتم ورتتم الرتم فتحتینله قاطرطرنغی دیدکلری
نباته دینور ایپلك کبی انجه اولمغله رتم دیدکلری رشته‌یه تشبیه اولنمشدر چچکنه شبوی چچکنه وتخمی مرجمکه
شبیه اولور چچکی وتخمی قوتلومقیی ودالرینك عصاره‌سنی علی الریق شرب کذلك دکز صوییله منقوعنی احتقان
عرق النسا علتنه نافع وتخمندن یکرمی بردانه‌سنی علی الریق ابتلاع کوده‌ده چقان چبانلری دافعدر رتم
لفظنك مفردی رتمه‌در هایله ورتم صوایله طلوطلومه ومشکه دینور وآچق اولو یوله دینـــور شاهراه معناسنه
وکیرلو سوزه دینور و پك اوتانمغه دینــور یقال اخذه منه الرتم ای الحیاء التام ورتیمه دیدکلری ذکر اولنان
اغاج داللرینه دینــور که سفر بر اولان عرب بری برینه بند ایدر الرثماء حمراء وزننــــده شول ناقه‌یه دینورکه رتم
دیدیکی ذکر اولنان نباتی بغایت سووب دائمــا اریوب بولوب رعی ایدر اوله وطلوصو طلومنی کوتر اولان
ناقه‌یه دینـــور الرتام غراب وزننــــده قیراوب اوفانمش نسنه‌نك قیرنتیسنه واوفانتیسنه دینور الرتامی سکاری
وزننـــده رتم دیدیکی نبات مذکوری اکل ایلمکله بایغنلق عارض اولان کسه‌لره دینـــور کویا که مفردی رتیم در
الراتم مقیم وثابت معناسنه‌در یقال مازال راتما علی هذا الامر ای مقیما الترتم قنفذ وجندب وزنلرنده
شرّ وشور دائمی‌یه دینـــور یقال شر ترتم وترتم ای دائم ارتم احمد وزننـــــده اسامیدندر خالده بنت ارتم کردم نام
کسه‌نك والده‌سیدر من بور کردم حنین غزوه‌سنده درید بن الصمه‌یی مزراغله طعن وقتل ایلدی الرثم رانك
وثای مثلثه‌نك فتحیله والرثمة غرفه وزننــــده آت قسمنك برونی اوجنده اولان آقلغه دینـــور یاخود اوست
دوداغندن برونه قدر یایلمش اولانه وعلی قول برونده آقلغه دینورکه صقراق تعبیر اولنور یقال بالفرس رثم ورثمة
ای بیاض فی طرف انفه او کل بیاض اصاب الجحفلة العلیا فبلغ المرسن او بیاض فی الانف ورثم مصدر اولور آت
رثمه‌لو اولمق معناسنه یقال رثم الفرس رثما من الباب الرابع اذا کان به رثمة الارثام احمرار وزننده رثم معناسنه‌در
یقال ارثم الفرس بمعنی رثم الرثم کتف وزننده والارثم احمر وزننــــده رثمه‌لو آته دینور رثماء مؤنثیدر ورثماء
شول دیشی قیونه دینـــورکه برونك اوجی سیاه وسائر اعضاسی آق اوله یقال نعجة رثمـــاء ای سوداء الارنبة وسائرها
ابیض الرثم رانك فتحی وثانك سکونیله بر آدمك برونی یاخود اغزنی ازوب قناتمق معناسنه‌در یقال رثم انفه اوفاه
رثما من البـــاب الثانی اذا کسره حتی تقطر منه الدم وخاتون برونه طیب سورتمك معناسنه مستعملدر یقال
رثمت المرأة انفها بالطیب اذا الطخته المرثوم والرثیم امیر وزننده برونی یاخود اغزی ضربه ایله ازیلوب قانامش
آدمه دینـــور واول برونه وآغزه ده وصف اولور و مطلقا شکست اولوب قانله آلوده اولان عضوه ده اطلاق
اولنور المرثم منبر وزننده والمرثم مجلس وزننده برونه اطلاق اولنور یقال ضرب مرثمه ومرثمه ای انفه الرثیمة
سفینه وزننـــده فاره‌یه دینور شارح دیرکه فایله اولان نسخه‌لر غلطدر صواب اولان قافله اولمقدرکه سیاه و بیوك قیایه
دینور الرثمة تمره وزننده یاخود فتحاتله ضعیف جنسنی یغموره دینور جمعی رثام در جبال وزننـــده یقال خرجنا
وفی السماء رثمة ای رك من المطر و برخبر و بر لاقردی نبذه‌سنه اطلاق اولنور یقال هل عندك رثمة من خبر ای طرف
منه المرثمة معظمه وزننده رثمه دیدکاری مطر مزبور یاغمش یره دینور یقال ارض مرثمة ای ممطورة الرثمة یرثم
ینصر وزننــــده بنی سلیم یوردنده بر طاغك آدیدر الرجم رانك فتحی وجیمك سکونیله قتل ایلمك معناسنه‌در بو معنا
ومعانیء سائره رمی بالحجاره معنــاسندن متفرعدر یقـــال رجمه رجما من الباب الاول اذا قتله و بر آدمك نادوسنه
بهتان ایلمك معناسنه‌در یقـــال رجمه اذا قذفه وغیب معناسنه‌در یقـــال قاله رجما ای غیبا وظن وکمان معناسنه‌در
یقال قال ذلك رجما ای ظنا ودوست معناسنه‌در یقال هو رجم فلان ای خلیله ونديم ومصاحبه دینور یقـال هو
رجمه ای ندیمه ولعن ونفرین معنـــاسنه‌در یقـــال رجمه رجما اذا لعنه وسوکك معناسنه‌در یقال رجمه اذا شتمه
و بر نسنه‌یی کلیا ترك وقطع ایلمك معناســـنه‌در یقال رجم فلانا اذا هجره وقوغمق معناســنه‌در یقال رجمه اذا طرده
و بر آدمی طاشه طوتمق سنکسار معناســنه‌در یقال رجمه اذا رماه بالحجارة ورجم برکمسنه‌یه آتیلان طاشك اسمیدر
جمعی رجـــوم در قال الشارح وفی النهایة وفی حدیث قتادة خلق الله هذه النجوم لثلاث زینة للسمـاء ورجوما
للشیاطین وعلامات یهتدی بها فالرجوم جمع رجم وهو ما یرجم به بو راده رجومدن مراد شهابلردر کواکب مرکزلرنده

ثابت اولوب ملائكك آنلرك علو آتش كبي نورندن اخذ وشياطين اوزره رمى ايدرلر ورجم قبره طاشدن نشان وعلامت
نصب ايلمك على قول قبر اوزره رجام ديديكي طاشلر وضع ايلمك معناسنه‌در يقال رجم القبر رجما من الباب الاول
اذا اعلمه او وضع عليه الرجام وآتش كبي شدتله يلمك معناسنه‌در يقال جاء يرجم اذا مر وهو يضطرم في عدوه
بوراده يرجم لفظي ساقط اولان نسخه‌لر ساقطدر الرجم فتحتينله قيو به دينور بئر معناسنه وتنوره دينور ود كرمى
ككبش يره دينور حفره معناسنه واجأ نام جبل قربنده برجبل آديدر وقبره ومزاره دينور وقرنداشلره دينور اخوان
معناسنه مفردى كراع لغوى بياني اوزره رجم در رانك فتحي وجيمك سكونيله وفتحيله لكن بوكونه جمع ومفردك
كيفيتي بزه نامعلومدر الرجمة رانك فتحيله وضميله بودخي قبر ومزاره دينور الرجم ضمتينله شياطين اوزره رمى
اولنان نجومه اطلاق اولنور كه مراد شهابدر نته كه آنفا ذكر اولندى شارحك بيانته كوره مفردى رجم در رجيم وزننده
وقبر اوزره نصب اولنان طاشلره دينور كه قبر آنكله مسنم اولور الرجمة غرفه وزننده بودخي قبر اوزره نصب اولنان
طاشلره دينور جمعي رجم كلور صرد وزننده ورجام كلور جبال وزننده وعلى قول رجم ورجمه قبر اوزره نصب اولنان
طاشدن علامت ونشانه دينور كه سنك مزار اوله جقدر ورجمه صرتلان اينته دينور وجار الضبع معناسنه وميوه سى
فراوان اولان خرما اغاجي يقلماق ايچون يانده ودستك طرزنده يوقريسنه طوغرى يابدقلرى سدّه وسكي يه دينور
رجبه دخي دينور المراجم ميمك فتحيله بد وقبيح سوزلره دينور شارحك بيانته كوره مفردى مرجمه در
مكنسه وزننده يقال تراموا بالمراجم اى بقبيح الكلام المراجمة مفاعله وزننده مناضله معناسنه‌در كه
بنفسه اولورسه آتشمق معناسنه‌در وعن حرفيله متعدى اولورسه بركسه طرفندن عذر بيانيله ياخود وجه آخر ايله
محذورني دفع ايلمك معناسنه اولور بوراده معناى ثانيدر يقال راجم عنه اى ناضل عنه وبركسه ايله سوزده
ياخود سكرتمكده ياجنك ايلمكده مبالغه وجهيله يارشمق معناسنه‌در يقال راجمه في الكلام والعدو والحرب
اذا بالغه باشد مساجلة مرجوم العصرى بني عصر جماعتندندر جاهليه‌ده عبد القيس قبيله سنك
اشرافندن ايدى ومرجوم اسمنده برآدم دخي وارايدى كه سادات عربدن ايدى بركسه ايله ملك حيره حضورنده
مفاخره ايدوب ملك مرقومه فخرايله حكم ايدوب قدر جتك بالشرف ديمكله مرجوم ايله ملقب اولدى ومرجوم
باديه‌ده مضحيات حجاجدن برمضحي يعني بركوني قوناغك اسميدر مراجم مزاحم وزننده ابن العوام‌در كه محدثدر
الارتجام افتعال وزننده برنسنه برى برى اوزره قاتلنوب بنكشمك معناسنه‌در يقال ارتجم الشئ اذا ركب بعضه
بعضا الترجمان ترجم ماده سنده كذران ايلدى مترجم دير كه راغب مفرداتده بوراده ثبت ايدوب رجم
كلام معناسندن مأخوذ اولديغني اشعار ايلمشدر الارجام همزه نك فتحيله برطاغك اسميدر رجمان رانك فتحي
وضميله خابور قضاسنده برقريه آديدر المرجام محراب وزننده بيوتي سوندروب اوزاده رق يورر اولان
على قول شديد السير اولان دوه‌يه دينور وصپانه دينور كه آنكله طاش آتيلور رجام كتاب وزننده برموضعدر
ومرجاس معناسنه‌در واول شول طاشه دينور كه برابيه بغليوب قيويه صارقدرلر وآنكله قيواچره اولان صويي
چالقيه‌رق بولاندررلر تاكه اول بولانق صو چكيلوب قيو پاك اوله وكاه اولوركه قوغه اغاجنك اوجنه بنداايدرلر
تاكه قوغه آغرلشوب تيز نزول ايليه پس بو طاشه‌ده رجام دينور وقيواغزنه ياپيلان بنايه دينور كه اوزرينه
بارقوري اغاج وضع ايدوب قوغه‌يي اكا تعليق ايدرلر چرخ منزلنده اولور ورجامان تثنيه بنيه سيله قيواغزنده
ايكي طرفلو ديكلمش اغاجلره دينور كه چرخك ايكي اوجلرى انلره وضع اولنور المرجم منبر وزننده بغايت
ياوز وشديد آدمه اطلاق اولنور كويا كه آنكله دشمن رجم اولنور يقال رجل مرجم اى شديد كأنه يرجم به عدوه
وشول آته دينور كه شديد الوطأ اولمغله يورركن طرنقلريله برك طپراغنى وطاشني كيرو يوسكورر اوله يقال فرس مرجم
اذا كان يرجم الارض بحوافره المرجم معظم وزننده شول خبره ولاقردى يه دينور كه حقيقتنه وقوف
حاصل اولميه ظن وتخمينله سويلنلمش اولمغله مظنون ومشتبه اوله يقال حديث مرجم اذا كان لا يوقف على حقيقته
الرحمة رانك فتحي وحاى مهمله نك سكونيله وفتحيله والمرحمة ميمك وحانك فتحيله والرحم رانك ضميله
وضمتينله بركسه‌يي اسركمك ورقت وشفقت ايلمك معناسنه‌در يقال رحمه رحمة ورحما من الباب الرابع
اذا رق له وغفر وتعطف مؤلفك بصائرده بيانته كوره رحمت مرحومه احساني مقتضى رقتدن عبارتدر كه اسركمك
تعبير اولنور عطفدن ابلغدر وكاه اولور كه رقت مجرده‌ده ورقتدن مجرد احسانده استعمال اولنور رحم الله فلانا كبي
لكن آنكله خداى متعال وصفلنسه همان احسان مجرد مراد اولور رقت مراد اولمز زيرا رقت قلبك حالتيدر پس
غايتي اولان احسان اراده اولنور ورحمن اسمى انجق خداى متعاله مخصوصدر ورحيم مخلوقه‌ده وصف اولور

زيرا

زيرا رحمن ابلغدر وامام مبرّد وثعلب ديديلر كه رحمن لفظي سريانيدر واصلي خاى معجمه ايلدر ورحم رانك ضميله
مصدر اولديغي كبي اسم دخي اولور ومؤلفك والمغفرة والتعطف قولي تخصيص بعد التعميم درانتهى وقوله تعالى
والله يختص برحمته من يشاء اى يختص بنبوته الترحيم تفعيل وزننده والترحم تفعل وزننده بركسه حقنده
رحمه الله ديو دعا ايلمك معناسنه‌در يقال رحم عليه ترحيما وترحم اى قال له رحمه الله لكن اولى يعني تفعيل بابندن
ورودى فصيحدر يعني تفعل بابنه نسبتله افصحدر زيرا مؤلفك والاولى الفصحى قولنده فصحى افصحك مؤنثيدر الرحمى
طوبى وبشرى وزننده معناى مزبوردن اسمدر الرحموت رانك وحانك فتحيله فعلوت وزننده كه مبالغه‌در مرحمت
عظيمه معناسنه‌در وهمان رهبوت كلمه‌سيله مزدوج ومقترن اوله رق استعمال اولنور ومنه يقال رهبوت خير لك
من رحموت اى ان ترهب خير من ان ترحم يعني سنده رحم واحسانه متحمل حوصله اولمامغله طغيانكه
باعث اولديغندن ناشى سكا دائما خوف وخشيت مركزنده اولمق حقكه موجب خير وصلاحيدر شارح دير كه
اشبو رحموت ورهبوت وملكوت وجبروت ولاهوت وطاغوت مقوله‌سى عند الاكثر مصدر معناسنى مفيد اسمدر
وعند البعض مصدردر الرحم رانك كسريله والرحم كتف وزننده نسوانده وديشى حيوانده اولان دول
ياتاغنه دينور كه ولد آنك ايچنده تكون ايدر فارسيده زهدان دينور يقال وقعت النطفة في الرحم والرحم وهو بيت
منبت الولد ووعاؤه وخصملغه دينور قرابه معناسنه ياخود اصل واسبابنه دينور جمعي ارحام كلور شارح دير كه
مؤلفك او اصلها واسبابها قولنده او اصلها لفظي تفسيردن دكلدر مؤلف زيغ ايلمشدر زيرا مأخذى اولان محكمه‌ده
والرحم اسباب القرابة واصلها الرحم التى هى منبت الولد عبارتيله مثبت اولمغله مؤلف زيغ نظر ايله تفسيردن
ظن ونقل ايلمشدر واساسده هى علاقة القرابة وسببها عبارتى آنى مؤيددر واسباب قرابتدن مراد اخوت
وعمومت كبي وسائل قرابتدر ورحم لفظي مؤنثدر قرابت اعتباريله انتهى ام رحم وام الرحم رانك ضميله
مكة مكرمه‌نك كنيه سيدر بوراده رحم رحمت معناسنه اولمغله اصل رحمت ديمك اولور المرحومة مدينة منوره
اسماسندندر شرّفهما الله تعالى الرحوم صبور وزننده والرحاء حمراء وزننده شول خاتونه وحيوانه دينور كه
طوغوردقدنصكره رحمى آغريمغله اندن هلاك اوله الرحامة كرامه وزننده والرحم رانك فتحيله والرحم
فتحتينله خاتون ياخود حيوان طوغوردقدنصكره رحم اغريسنه مبتلا اولمق معناسنه‌در يقال رحمت
المرأة والناقة ورحمت على المجهول رحامة ورحما ورحما من الباب الخامس والرابع اذا اشتكت رحمها بعد الولادة
بعضلر ديديكه رحامه ورحم برعلتدر كه رحمده حادث اولمغله دول طوتمز اولور على قول طوغوردقدنصكره
صوكى دوشمز اولور كه هلاكى مؤديدر مؤلف بوراده دخي مسامحه ايلمشدر زيرا اول علتك اسمى رحام در
غراب وزننده ورحامه ورحم وجه مذكور اوزره مصدرلردر الراحم حانك كسريله رحمى متورم اولان
حيوانه دينور يقال شاة راحم اى وارمة الرحم رحمويه عمرويه وزننده رحيم زبير وزننده مرحوم
مرقوم وزننده اساميدندر محمد بن رحمويه ورحيم بن مالك الخزرجي ورحيم بن حسن الدهقان ومرحوم العطار
محدثلردر رحمه طلحه وزننده اسماء نسواندندر الرخم رانك وخاى معجمه‌نك فتحيله قويي سوده دينور تقول
سقاني رخما اى لبنا غليظا واسركمكه دينور عطف معناسنه ومحبت وملايمت معناسنه‌در ومنه يقال القى عليه
رخمته ورخمه اى عطفه ومحبته ولينه بوراده رخمه مفرديدر شارح دير كه رخم مصدر اوله رق دخي مستعمل اولور
فيقال رخمه رخما من الباب الرابع اذا عطف عليه ورخم شام ايله نجد ميانده برموضع آديدر ومكه‌ده
برشعب آديدر وقرتال تعبير اولنان قوشه دينور مفردى رخمه‌در مراره سى يلان وسائر زهرناك جانورك
صوقديغي يره طلا اولنور نافعدر وخردل ايله لحم قديدني يدى دفعه‌يه قدر تبخير نسواندن باغلو اولان كمسه‌نك
باغي چوزلمك ايچون مجربدر وصماغ قناديننك تويلرني نسوانك پاچه سى ارالغنه وضع تسهيل ولادته باعث
ونجسنى تبخير خانه‌دن طرد هوام خصوصنده نافع كذلك خمردن منقلب سركه ايله اصلنمش نجسنى طلا برص
علتنى مزيل وقاورلمش جكرينك مسحوقنى خمر ايله اصلدوب اوچ كونه دك متواليا كونده اوچركره
ايچورمك جنونى دفع ايچون مؤثردر الرخم ضمتينله سود آغوزينك كاچه سنه وطوپاجنه دينور الارخام همزه‌نك
كسريله طاوق يمورطه بصمق معناسنه‌در يقال ارخمت الدجاجة على بيضها اذا حضنتها الرخم رانك فتحيله
والرخم فتحتينله والرخمة فتحاتله ارخام معناسنه‌در يقال رخمت الدجاجة البيض وعليه رخما ورخما
ورخمة من الباب الاول اذا حضنته شارح دير كه بوراده ضميرلر مشوشدر ورخم ورخمه چوجقله والده سى اريشوب
اوينا شمق معناسنه‌در يقال رخمت المرأة ولدها رخما ورخمة من الباب الاول والثالث اذا لاعبته ورخم

مطلب

وشفقت ایلمك معناسنه در پس مهمله ومعجمه بر معنایه در تقول رخمت الشیٔ ای رحمته وصوت یا كلام آهسته ونرم
وملایم اولمق معناسنه در یقال رخم الصوت اوالكلام رخما من الباب الاول اذالان وسهل المرخم محسن
وزننده والراخم قوچلغه طاوغه دینور یقال دجاجة مرخم وراخم اذا كان قدحضنت البیض الرخامة
وخامه وزننده بودخی صوت یا كلام نرم وآهسته ورقیق اولمق معناسنه در یقال رخم الكلام رخامة من الباب
الخامس اذالان وسهل وقیز نرم وآهسته وانجه سوزلو اولمق معناسنه در یقال رخمت الجاریة اذاصارت
سهلة المنطق الرخیمة سفینه وزننده والرخیم امیر وزننده صوتی انجه ویواش وسوزی نرم ولطیف اولان قیزه
دینور یقال جاریة رخیمة ورخیم اذارخم صوتها وكلامها الترخیم تفعیل وزننده قوچلغه طاوغی یمورطه یه
بصدرمق معناسنه در یقال رخم الدجاجة اهلها اذاالزموها البیض وترخیم نحویون اصطلاحنده اسمك
حالت نداده حرف اخیرنی اسقاط ایلمكدن عبارتدر سهل كلام معناسنه اولان رخامه دن مأخوذ در زیرا كلمهٔ
مرخمه ایله نطق سهل وآسان اولور مثلا یامالك ویاعثمان كلمه لرنده یامال ویاعثم دینور الرخامی سكاری
وزننده والرخامة ثمامه وزننده بر نبات اسمیدر ورخامی نرم ولطیف اسن روزكاره دینور الرخام غراب
وزننده برجنس آق وملایم طاش اسمیدر حمری واصفر وزرزوری یعنی قرمزی وصاری وآلاجه اولانی سائر
اصناف احجاردندر كه رخامدن دكلدر بوراده حمری حمرته منسوب دیمكدر كه پك قرمزی اولمیوب قزلجه دیمكدر
وزرزوری الاجه دیمكدر زیرا زرزور صغرجق قوشنه دینور كه الاجه اولور پس مؤلفه كوره بیاض اولمیانی
رخامدن معدود دكلدر و بو طاش یومشق مرمر اوله جقدر كه سنك مزار ایدرلر یانمشنك مسحوقنی یاره اوزره
اكسه لرفی الحال دمنی قاطع و مسحوقندن برمثقالنی اوج كونه قدر عسل ایله شرب دموی چبانلری دافع واوحهٔ
قبر ایتدكلرینك مسحوقنی معشوقك اسمنی یاد ایده رك شرب مرض عشقی مزیلدر شارح دیر كه حجرمزبور اكثر
عربستانده اولور رخمان سحبان وزننده برموضعدر كه آنده تابط شرا دیدكلری شاعر قتل اولندی ارخمان
همزه نك فتحی وخانك ضمیله فارس اولكه سنده بر بلده آدیدر رخیم امیر وزننده بردره اسمیدر رخیم زبیر وزننده
بر رجل اسمیدر رخیمه جهینه وزننده برصو اسمیدر رخیمه سفینه وزننده یمامه ده بنی وعله یوردنده برصو آدیدر
ونجه حمزه وزننده برموضعدر الیرخم والیرخوم ینصر و یعفور وزنلرنده والترخوم تای فوقیهٔ مفتوحه ایله
قرتال قوشنك اركگنه دینور الترخم قنفذ وزننده منصرف اوله رق وترخم غیر منصرف اوله رق وترخم
جندب وزننده وترجه قنفذه وزننده وترجه جندبه وزننده ناس معناسنه در تقول مادری من ای ترخم
مصروفا ومن ای ترخم ممنوعا وترخم مصروفا وممنوعا وترخمة ای ای الناس هو رخیم امیر وزننده یاخود
زبیر وزننده ذكری آتی خالد بن رخیم البصری وحسن بن رخیم كه محدثلردر پدری اسمیدر الرخماء حمراء
وزننده شول قیونه دینور كه باشی آق وسائر یری سیاه اوله یقال شاة رخماء ای ابیض رأسها واسود سائرها الارخم
احمر وزننده باشی آق وسائر یری قاره اولان آته دینور یقال فرس ارخم ای الابیض الرأس وسائره اسود ترخم
عنصر وزننده حمیردن برقبیله آدیدر ذوترخم بن وائل بن الغوث اذواء حمیردندر ومحمد بن سعید وعمرو بن ابهر
الترخمیان محدثلردر الردم هدم وزننده قاپو وكدك مقوله سی یرلری تماما قپامق علی قول ثلث مقدارنی قپامق
معناسنه در یاخود ردم سد معناسندن اكثر وابلغدر زیرا ردم كدكی قات قات نسنه ایله قپایوب بركتمك معناسنه در
یقال ردم الباب والثلمة ردما من الباب الثانی اذاسده كله اوثلثه اوالردم اكثر من السد وردم بحرین ایالتنده
برقریه اسمیدر ومكه ده برموضعدر كه بنی جمح جماعتنه مضاف اولوب ردم بنی جمح دیرلر اول ایسه بنی قراد جماعتنه
مخصوصدر وردم یقیلان دیواردن ساقط اولان طاشه وطپراغه دینور وردم بری طرفله یأجوج ومأجوج قومی
بیننده واقع سده دینور كه ذوالقرنین بنا ایلمشدر ومنه قوله تعالی اجعل بینكم وبینهم ردما ویایدن اوق
چقدقدنصكره ظهور ایدن سسه دینور كه چكردی تعبیر اولنور علی قول مطلقا سسه دینور وخیر ومنفعتسز
كسه یه دینور كاسیذكر وضرطه یه دینور ویایی طنقردتمق معناسنه در یقال ردم القوس ردما اذاصوتها و برنسنه
دائمی اولمق معناسنه در یقال ردمت السحاب والورد والحمی ردما من الباب الاول اذادامت واغاج قوریدقدنصكره
یشرمك معناسنه در یقال ردمت الشجرة اذااخضرت بعد یبوستها وسیلان ایلمك معناسنه در یقال ردم
الشیٔ اذاسال الردم فتحتینله ردم لفظنك معنای اولندن اسمدر كه سد و بند معناسنه در جمعی ردوم در
المردام محراب وزننده والردام غراب وزننده بو نلرده بی خیر ومنفعت كسیه دینور یقال رجل ردم ومردام
وردام ای لاخیر فیه وردام ضرطه یه دینور الردم رانك كسریله برموضع آدیدر المردم معظم وزننده یمالی

ثوبه دینور یقال ثوب مردم ای مرقع الردیم امیر وزننده اسكی جامه یه دینور جمعی ردم در كتب كبی یقال
ثوب ردیم ای خلق وردیم شهسواران عربدن برینك اسمیدر سد كبی عظیم الهیكل اولمغله تسمیه اولنمشدر التردم
تفعل وزننده اثوابی یمامق معناسنه در یقال تردم ثوبه اذارقعه واثواب اسكی وبرتق اولدیغندن یمالو اولمق
معناسنه در یقال تردم الثوب اذااسترقع واخلق ومیانه ده خصومت ممتد اولمق معناسنه در یقال تردمت
الخصومة اذا بعدت وطالت وبرآدمك آردنی اراشدروب جستجو ایده رك نه حالده اولدیغنه واقف اولمق
معناسنه در تا كه برخللی وارایسه سد ایلیه یقال تردم فلانا اذاتعقبه واطلع علی ماهوفیه وعورت یابر غیر حیوان
ولدنی اسركیوب یاقلمق معناسنه در یقال تردمت الناقة علی ولدها اذاعطفت المتردم اسم مفعول
بنیه سیله لباسده یامه اورلمش یره دینور الاردام همزه نك كسریله بودخی برنسنه دائمی اولمق معناسنه در
یقال اردمت السحاب والورد والحمی اذادامت واغاج قوریدقدنصكره یشرمك معناسنه در یقال اردمت
الشجرة اذااخضرت بعد یبوستها وطواری دورتمك معناسنه در یقال اردم البعیر اذاغمزه ردام كتاب وزننده
اسامیدندر محمد بن یوسف بن ردام محدثدر الاردم ارقم وزننده استاد كمیجی یه دینور جمعی اردموندر یقال هو
اردم ای ملاح حاذق الردمة رانك كسریله قوصره وسپت دیبلرنده قلان بقیه یه دینور التردیم تفعیل وزننده
عورت وسائر حیوان ولدنی اسركیوب مهر بانلق ایلكله یاقلمق معناسنه در یقال ردمت الناقة علی ولدها
اذاعطفت الردیمه سفینه وزننده لفاق طرزنده بری برینه دیكلمش ایكی ثوبه دینور ولفاق كتاب وزننده ایكی
ایندن دیكلمش فوطه یه دینور وردیمه نك جمعی ردم كلور كتب وزننده ردمان سلمان وزننده یمنده برموضع
آدیدر وردمان بن ناجیه وردمان بن وائل وابن رعین برقبیله پدرلریدر دارة المردمه مرجمه وزننده بنی مالك
بن ربیعه یه مخصوصدر الرذم رانك فتحی وذال معجمه نك سكونیله والرذمان فتحاتله اقمق معناسنه در یقال رذم
انفه رذما ورذمانا من الباب الثانی اذاسال ورذم الحق وكم مایه كسیه دینور یقال رجل رذم ای فسل الراذم
سودنی طولمه كبی بردن ادرار ایدن ناقه یه دینور یقال ناقة راذم اذادفعت بلبنها الرذوم صبور وزننده مطلقا
سیلان ایدن نسنه یه دینور وشول طلوكاسه یه وچناغه دینور كه پك طولغنلغندن ناشی كنارلرندن طاشوب آقار اوله
یقال قصعة رذوم ای ممتلئة تصبب جوانبها وایلكلی عضوه دینور جمعی رذم كلور كتب وزننده وفتحتینله
لغتدر عمود وعمد وعمد كبی الرذم فتحتینله چناق كنارلرندن طاشوب آقار اولمق وجهیله طپطلو اولمق معناسنه در
یقال رذمت القصعة رذما من الباب الرابع اذاصارت رذوما ورذم متفرق كروه انسانی یه دینور كه اسم جمعدر
یقال رأیت رذما من الناس ای متفرقین واسكی لباسه دینور یقال صارفلان بعدالخز فی رذم ای خلقان الرذام
غراب وزننده بودخی احمق وكم مایه كسیه دینور الارذام همزه نك كسریله چناق اغزندن دوكیلوب آقار وجه
اوزره طولمق معناسنه در یقال ارذمت القصعة یعنی رذمت وبرنسنه اوزره زیاده اولمق معناسنه در یقال ارذم
علی الخمسین اذازاد الروذمة جوهره وزننده باركیر قسمنك یوریشنه دینور یقال یمشی الروذمة وهی مشی
البرذون الرذمان فتحاتله برمقدارجه كروه انسانی یه دینور یقال هو فی رذمان من الناس ای لبسوا بالكثیر الرزم
رانك ضمی وزای معجمه نك فتحیله یراوزره ثابت وقائم اولان نسنه یه دینور وارسلانه دینور المرزم محسن وزننده
رزم معنالرینه در مؤلف بونی تكرار ایلمشدر الرازم شول دوه یه دینور كه پك زبونلغندن قیامه قدرتی
اولمیوب لاشه كبی یره یاپشوب قالمش اوله یقال بعیر رازم اذا كان لایقوم هزالا الرزوم قعود وزننده والرزام
غراب وزننده دوه ناتوانلغندن قیامه قادر اولمیوب یره یاپشوب قالمق معناسنه در یقال رزم البعیر رزوما
ورزاما من الباب الثانی والاول اذاصار رزاما الرزمة فتحاتله چوجق سسنه دینور تقول سمعت رزمة ای صوت
الصبی وناقه نك ولدنه اوزلیوب تحنن ایلدكده بوغزندن اخراج ایلدیكی رقتلو سسجكزه دینور ومنه المثل * لاخیر
فی رزمة لادرة فیها * یعنی ذاتنده سودسز ایكن سودی وار كبی ظهور ایدن آوازه ناقه ده خیر یوقدر بومثل وعد
ایدوب وفا ایلمین كسه حقنده ایراد اولنور الارزام همزه نك كسریله رعد پك كورلده مك علی قول یاپجه
كورلده مك معناسنه در یقال ارزم الرعد اذااشتد صوته اوصوت غیر شدید وناقه یاوریسنی اوزلمك معناسنه در
یقال ارزمت الناقة اذاحنت علی ولدها ومنه المثل * لاافعله ماارزمت ام حائل * وانسانك وحیوانك جوقنده
جولان ایدن یل سسلنوب قورلدامق معناسنه در یقال ارزمت الریح فی الجوف اذاصاتت الرزمة رانك كسریله
برثوبه درطوب صاروب بغلنمش نسنه یه دینور كه بوغچه تعبیر اولنور فارسیده پرونده دینور یقال عنده رزمة
من الثیاب وهی ماشد منها فی ثوب واحد ورزمه ضرب شدید معناسنه در رانك فتحیله ده لغتدر الترزیم تفعیل

وزننده اثوابی بوغچه بوغچه ایدوب بغلمق معناسنه در یقال رزّم الثیاب اذا شدّها یعنی رزما بوراده رزم
رزمه نك جمعیدر وترزیم بر محلده اصلا جدا اولمامق وجه اوزره ثابت و پایدار اولمق معناسنه در یقال رزّم القوم
اذا ضربوا بانفسهم الارض لایبرحون المرازمة مفاعله وزننده معاقبه فی الطعام معناسنه در که هر کون
طعامی دکشدیره رك اکل ایلمکدن عبارتدر یقال رازم فی الطعام اذا عاقب بان یأکل یوما لحما و یوما عسلا
و یوما لبنا ونحوه لایداوم علی شئ واکلی شکرایله ولقمه لری حمدایله خلط ومعاقبه ایلمك معناسنه در بونلر یده
کویا که بوغچه بوغچه ایدر یاخود مرازمه دائما نفس وجرب طعامه حصر ایلیوب کاه تروکاه خشك وکاه حلو
وکاه حامض وکاه قاتقسز وکاه قاتقلی اکل ایلمکدن عبارتدر یاخود برصفره ده ذکر اولنان مقوله لردن بالمقابله
اکل ایلمکدر که مثلا نرم طعام وارایسه خشونتلوسنی وحلو وارایسه حامضنی دخی بولندروب کاه اندن وکاه
بوندن تناول ایلمکدن عبارتدر و بکل فسر قول عمر رضی الله عنه اذا اکلتم فرازموا ای عاقبوا فی الطعام کما ذکر
او المرازمة ان یخلط الاکل بالشکر واللقم بالحمد او اکل اللین والیابس والحلو والحامض والجشب والمأدوم ومرازمه
ایکی نسنه بینی جمع ایلمك معناسنه در یقال رازم بینهما اذا جمع و بر یرده مدّت مدیده آرام ایلمك معناسنه در
یقال رازم الدار اذا اقام بها طویلا ومرازمة السوق بازارده تمام یوك دنکسندن ناقص نسنه اشترا ایلمکدن
عبارتدر یقال رازم السوق اذا اشتری منها دون ملء الاحمال الرزم عزم وزننده اولمك معناسنه در یقال
رزم الرجل رزما من الباب الاول اذا مات و برنسنه یی اخذ ایتمك معناسنه در یقال رزم بالشئ ای اخذبه وطوغورمق
معناسنه در یقال رزمت الامّ به اذا ولدته وخصمنی یکوب اوستنه چوکمك معناسنه در یقال رزم علی قرنه
اذا غلب علیه وبرك و برنسنه یی طوپلیوب بوغچه ایلمك معناسنه در یقال رزم الشئ رزما من الباب الثانی
والاول اذا جمعه فی ثوب الرزمة رانك فتحیله صوغوق اولمق معناسنه در یقال رزم الشتاء رزمة اذا بردونوء
المرزم معناسنه در که ذکری آتی مرزمان دیدکاری کوکبلرك سقوطندن عبارتدر اول هنکامده بردك شدتی
اولمغله اطلاق اولندی ورزمه علوفه ووظیفه یه دینور یقال اکل الرزمة ای الوجبة ام مرزم منبر وزننده
بو یراز یلنه دینور شمال معناسنه علی قول مطلقا یله دینور ریح معناسنه المرزمان منبران وزننده که تثنیه در
ثوابتدن ایکی کوکبدر که شعرای شامی وشعرای یمانی دیدکاری کوکبلر ایله یعنی انلره مقارن اولورلر هر برینك
نوء وسقوطی دلیل برد ومطر در ذراع مقبوضه انلرك بریدر وفرقد وفرقدان کبی بونلره ده مرزم ومرزمان دخی دیرلر
الرزام کتاب وزننده یاوز وسرکش چتین آدمه دینور یقال رجل رزام ای شدید صعب ورزام بن مالك
بن حنظله تمیم بن برقبیله پدریدر ررم عزم وزننده مراد قبیله سی دیارنده برموضعدر خوارزم بر بلده آدیدر که
ماوراء النهرده واقعدر عند البعض اصلی خوار رزم ایدی خانك ضمیله مضاف اوله رق بعده تخفیف اولنوب
خوارزم دیدیلر معلوم اوله که تقویم البلدان صاحبنك بیانی اوزره خوارزم خانك حرکه سنی فتحه ایله ضمه بینده
واومعدوله ایله وراء مهمله وزای معجمهٔ مفتوحه ایله ماوراء النهرده برمملکت آدیدر وجه تسمیه سنده دیمشدر که
بو خوار لفظیله که حقیر معناسنه در زمین معناسنه اولان زم لفظندن مرکبدر زیرا خلقی خوارلق کورمنجه
اطاعت ایلمزلر و بعضلر دیدیکه سلاطیندن بری برقومی بو بیابانه نفی ایدوب واردقلرنده خانه لر یاپوب تمکین
ایلدیلر برزماندنصکره ملك مرقوم منفیلری تفحص ایچون آدم کوندروب کلدکده کوردیکه اولر یاپمشلر
واو طونلر یغمشلر نهردن بالق صید ایدوب طبخ ایدرلر انلرك لساننده خوار لحم وزم اوطون معناسنه
اولمغله ات واوطون یری آنجق دیه رك ترکیب اولنوب خوارزم دیدیلر ومؤلفك عند البعض خوار لفظی که
غراب وزننده در رزم لفظنه مضاف اوله رق خوار رزم اولوب بعده تخفیفله رانك بری حذف اولنوب خوارزم
دیدیلر قولنه کوره خوار صوت ورزم فارسیده جنك معناسنه اولمغله جنك اوازی دیمك اولور خلقی جنکاور
ودائما حرب وقتاله مشتغل اولملریله هر زمان اورادن آواز جنك مسموع اولمغله کیده رك آنده اسم اولمش اولور
وتعریب ایدوب خوارزم دیدیلر که خانك وواوك ورانك فتحیله در وقول ثانی یی شقیق بن سلیك نام شاعرك اشبو
وخافت من جبال الصغد نفسی ❊ وخافت من جبال خوارزم ❊ بیتی مؤید در وبعضلر دیدیکه خوار غراب وزننده
خوارزمی لساننده اته دینور ورزم ذکر اولندیغی اوزره اوطونه دینور وجه تسمیه سی مادهٔ مرقومه در انتهی
المرازمة میمك کسریله اشکین ورونده ناقه یه دینور یقال ناقة مرزامة ای فارهة المرتزم ارتزامدن اسم مفعولدر
یره یاپشدرلمش دیمکدر تقول ترکته بالمرتزم ای ألزقته بالارض رستم رانك ضمی و تانك فتحیله و بعضا
مضموما اولور اسم فارسیدر مجد ثینیدن برجاعتك اسمیدر الرستمیون برجاعتدر که جدلری اولان رستم نام کسیه

منسو بلردر الرسم رانك فتحی وسینك سکونیله اشمه تعبیر اولنان قیویه دینور که طپراغله اورتلوب باصیرلمش اوله
و برنسنه نك اثر ونشانه دینور علی قول برنسنه نك اثری بقیه سنه دینور مثلا خرابه یرك باقی قلان اثر ونشانی کبی
وعند البعض اثاردن شخص وسواد مرئیسی هرکز قالمیان اثره دینور مثلا یره برابر ویران اولان خانه نك تحت التراب
تملی کبی جمعی ارسم کلور افلس وزننده ورسوم کلور ومنه یقال عفت رسوم الدیار ای الاثار و بقایاها اوهی
مالاشخص له من الاثار شارح دیر که شیوه وعرف وعادت معناسنه متداول اولان رسم اثر ونشان معناسندندر
ورسم مصدر اولور برحادثه بر یری خراب ویباب ایدوب یره برابر اثرنی قودق معناسنه در یقال رسم الغیث الدیار
رسما من الباب الاول اذا عفاها وابقی اثرها لاصقا بالارض و برآدمه برنسنه ایله امر ایلمك معناسنه در یقال رسم له کذا
اذا امره به وارض ایچره نابدید اولمق معناسنه در که اولمکدن کنایه در یقال رسم فی الارض اذا غاب فیها
و برکسه ایچون مرسوم یعنی وظیفهٔ معینه کتب وتعیین ایلمك معناسنه در یقال رسم علی کذا اذا کتب شارحك
بیانه کوره اول وظیفه یه مرسوم دینور جمعی مراسیم در بعضا تخفیفله مراسم دخی دیرلر الترسم تفعل وزننده
برنسنه نك باقی قلان نشانه واثارینه نظر ایلمك معناسنه در یقال ترسم الدار اذا نظر الی رسومها ومکتوب واشعار
مقوله سنی اوقیوب مفهومنه کرکی کبی امعان ودقت ایلمك معناسنه مستعملدر تقول بصیغة الامر ترسم هذه القصیده
ای ادرسها وتذکرها الرسیم رمیم وزننده دوه یره زور وشدتله بصمغله طبانی یرده تأثیر ایلمك معناسنه در
یقال رسمت الناقة رسیما من الباب الاول اذا اثرت فی الارض ودوه قسمی برکونه یوریمك معناسنه در که
ذمیل دیدکاری یوریمکدن زیاده اولور که طبانلری یره تأثیر ایدر یقال رسم البعیر رسیما من الباب الثانی
اذا سار فوق الذمیل ورسیم اصحابدن برذات اسمیدر که هجر نام بلده اهالیسندن و بنو عبد القیس جماعتندندر
الارسام همزه نك کسریله دوه یه زور و یرمکله یری شدتله چکندوب طبانی یرده تأثیر ایتدرمك معناسنه در
تقول ارسمت الناقة ولا تقل ارسمت هی الارتسام افتعال وزننده برآدمك امر ایلدیکی نسنه یه امتثال
ایلمك معناسنه در یقال رسم له کذا فارتسم ای امره به فامتثل وخدای متعال درکاهنه تکبیر وتعوذ والتجا ودعا
ایلمك معناسندر یقال ارتسم لله تعالی ای کبّر له وتعوّذ ودعی الروسم جوهر وزننده آفت وداهیه یه دینور
وشول تمغایه دینور که اکا خاتم کبی برایکی خط قازوب آنکله طلوکوب اغزنه مهر اورورلر کذلك شول کوچك
تخته یه دینور که تمغا نقشی اولمغله آنکله جج خرمن مهرلنور روشم دخی دینور شین معجمه ایله واقعا بزم دیارلرده اکا رشم
تعبیر ایدرلر خرمنی شحنه رشملدی دیرلر کوپ قپاغندن بیوجك قولپلی و تمغالی تخته در تمغا بصار کبی آنکله جج خرمنك
هر طرفنه بصارلر تاکه مهر التنده قالوب دست خیانتدن محفوظ اولور بو جهتله حالا کیله ودرهم مقوله سی اوزره
باصیلان تمغاره ده اطلاق اولنور وروسم علامت معناسنه در واثر ورسم معناسنه در والتونه جلا و یره جك نسنه یه دینور
الراسوم بو دخی روسم کبی طلوکوپ اغزنه مهر اوره جق تمغایه دینور الرواسیم رانك فتحیله زمان جاهلیتده
استعمال ایلدکاری کتابلره دینور مراد بینلرنده احکام واوضاع جاهلیه اوزره متداول اولان کتابلردر آنلر کتابی اولمامغله
کتب سماویه وکتب شریعتلری اولمیوب نهایت حکمالری بعض کتاب ترتیب وآنکله عمل واعمال ایدرلر ایدی
یهودك مزامیر دیدکلری کتاب کبی الراسم ماء جاری معناسنه در یقال ماء راسم ای جار الرسم فتحتینله کوزل
ولطیف یورویشه دینور یقال له مشی رسم ای حسن المشی المرسم منبر وزننده رسیم کبی دوه یه مخصوص
برکونه یورویشه دینور که مراد ایاقلرنی پك پك بصه رق شدت وسرعتله اولان یورویشدر المرتسم معظم وزننده
چبوقلو وقلملو نسج اولنمش الاجه ثوبه دینور یقال جاء وعلیه ثوب مرتسم ای مخطط الرسوم صبور وزننده
برکون برکیجه متصل یوریر اولان دوه یه دینور یقال بعیر رسوم اذا کان یبقی علی السیر یوما ولیلة الرشم رانك فتحی
وشین معجمه نك سکونیله یاز و یازمق معناسنه در یقال رشم الیه رشما من الباب الاول اذا کتب وروشم دیدکاری
تمغا ایله جج خرمنی مهرلمك معناسنه در یقال رشم الطعام اذا ختمه یعنی بالروشم الروشم روسم وزننده ومرادفیدر که
رشم تخته سنه دینور الراشوم راسوم وزننده ومرادفیدر الرشم فتحتینله صرتلان قسمنك چهره سنده اولان
قراملغه دینور وهنوز ظهور ایلمکه بشلامش نباته دینور و یرده اولان یغمور اثرینه و بیلاشغنه دینور ومطلقا
اثر ونشانه معناسنه در بونده شینك سکونیله ده لغتدر ومصدر اولور طعامی قوقلیوب اوزرینه حریص وشرهمند
اولمق معناسنه یقال رشم الرجل رشما من الباب الرابع اذا صار ارشم الرشماء حمراء وزننده چهره سی قرامتق اولان
دیشی صرتلانه دینور یقال ضبع رشماء اذا کان فی وجهه رشم الترشیم تفعیل وزننده بو دخی یاز و یازمق
معناسنه در یقال رشّم الرجل اذا کتب الارشام همزه نك کسریله روشم ایله برطلوقابی مهرلمك معناسنه در

يقال ارشم الرجل اذا ختم اناءه بالروشم وآهو قسمی هنوز ظهور ایدن کورپه نباتی کوروب اوتلامق معناسنه‌در
یقال ارشمت المهاة اذا رأت الرشم فرعته واغاج یپراقلنمق معناسنه‌در یقال ارشم الشجر اذا اورق وشمشك آهسته‌جه
چاقمق معناسنه‌در یقال ارشم البرق اذا اوشم الارشم احمر وزننده چبوق چبوق الاجه ومنقش اولان
شیئه دینور وطعامی قوقلیوب حرص وشرهه دوشکون اولان آدمه دینور یقال رجل ارشم اذا کان یتشمم الطعام
ویحرص علیه وغیر ممدوح اولان آزجه یغموره دینور یقال غیث ارشم ای قلیل مذموم وکوپکه دینور
کلب معناسنه الرصم رانك وصادك فتحیله طاغ آرالغنده اولان قصق یوله کیرمك معناسنه‌در یقال رصم الرجل
رصما من الباب الاول اذا دخل فی الشعب الضیق الرضم رانك فتحی وصاد معجمه‌نك سکونیله انسانك وطوارك
اشکنی آغر وکند اولمق معناسنه‌در یقال رضم الشیخ رضما من الباب الثانی اذا ثقل عدوه وکذا الدابة واکین اکمك
مقوله‌سی ایش ایچون یری سوکوب سورمك معناسنه‌در یقال رضم الارض اذا اثارها بالزرع ونحوه وبرآدم
خانه‌سنده طاش کبی آغر دوشوب بر یره چقمیوب اوتورمق معناسنه‌در یقال رضم فی بیته اذا اسقط لایبرحه
وبرکسیه‌یی یابرنسنه‌یی یره اورمق معناسنه‌در یقال رضم به الارض اذا ضرب بها ورضم رضام معناسنه‌در کا سیذکر
فتحتینله دولغتدر وقوش یردن قلدامیوب ثابت اولمق معناسنه‌در یقال رضمت الطیر اذا اثبتت ورضم زباله ایله شقوق
بلیتنده برموضع آدیدر وتیماء نواحیسنده برموضع آدیدر ذات الرضم وادی القری نام محلده برموضعدر الرضام کتاب
وزننده شول قیا کبی عظیم طاشلره دینور که بنالرده بری بری اوزره وضع وترتیب اولنور قلعه بارولرینك ایری طاشلری
کبی رضم دخی دینور یقال بنی داره بالرضم والرضام ای بالصخور العظام یرضم بعضها علی بعض الرضمان فتحاتله
آدیملری صیق صیق آتارق یلمك معناسنه‌در یقال رضم الرجل رضمانا اذا تقارب العدو المرضم منبر وزننده
شول شدید وقوی دوه‌یه دینور که یورركن ایری ایری طاشلری ایاقلریله چار یوب بری برینك اوزره آتار اوله یقال
بعیر مرضم اذا کان یرمی الحجر بعضه علی بعض الرضیم امیر وزننده والمرضوم قیا کبی بیوك طاشلر ایله یاپلمش
بنایه وصف اولور یقال بناء رضیم ومرضوم ای مبنی بالصخر الرضیم رانك ضمیله رضیم لفظندن مصغردر
برقوشك اسمیدر رضام غراب وزننده برنبات آدیدر ورضام جزؤیجه نباته دینور یقال رضام من نبت ای قلیل منه
الرضمة همزه وزننده اصلا یوه‌سندن قلدامیوب دائما چوکوب اوتورر اولان قوشه دینور الرضمان سلمان
وزننده اشکنی آزکند دوه‌یه دینور یقال بعیر رضمان ای ثقیل الرطم رانك فتحی وطانك سکونیله برآدمی نجات
وخروجی قابل اولمیان برایشه کرفتار ایلمك معناسنه‌در یقال رطمه رطما من الباب الاول اذا اوحله فی امر لایخرج
منه شارحك بیاننه کوره رطم برآدمی چاموره بولامق معناسنه موضوعدر معانیء سائره اندن متفرعدر انتهی
ورطم ذکری تمام یرلشدرمك وجهیله جماع ایلمك معناسنه‌در یقال رطم المرأة اذا نکحها بکل ذکره وچقرمق
معناسنه‌در یقال رطم بسلحه اذا رمی الارتطام افتعال وزننده جمیع طرق نجات مسدود اولان برمشکل ایشه
کرفتار اولمق معناسنه‌در یقال رطمه فی امر فارتطم ویقال ارتطم علیه الامر اذا لم یقدر علی الخروج منه وبرنسنه
مزدحم ومتراکم اولمق معناسنه‌در یقال ارتطم الشیء اذا ازدحم وتراکم وفضلهء طبیعیه‌یی دفع ایلمیوب حبس ایلمك
معناسنه‌در یقال ارتطم السلح اذا احتبسه الترطم تفعل وزننده بودخی حبس فضله ایلمك معناسنه‌در یقال
ترطم السلح اذا احتبسه الراطم دائما برنسنه‌یه لزوم ومقارنت اوزره اولان شیئه دینور یقال هو راطم له ای لازم
الارطام همزه‌نك کسریله حبس وتوقیف اولنمق معناسنه‌در یقال ارطم البعیر علی المجهول اذا احتبس کما یقال
رطم البعیر علی المجهول من الثلاثی وخاموش اولمق معناسنه‌در یقال ارطم الرجل اذا سکت الرطام غراب وزننده
ارطامك معنای اوتندن اسمدر احتباس معناسنه‌در الرطوم صبور وزننده فرجی طاره‌جق عورته دینور یقال امرأة
رطوم ای الضیقة الجهاز جوهری وهمندن ناشی واسعة الفرج ایله بیان ایلمشدر کذلك فرجی طاره‌جق ناقه‌یه دینور
وآصلق تعبیر اولنان عورته دینور یقال امرأة رطوم ای رتقاء الرطمة غرفه وزننده شول دشوار ایشه دینور که سمت
وجهتی بیلنمیه یعنی تسهیل وتمشیتی برله عهده‌سندن خروجی قابل اولمیه المرطومة افعال شنیعه ایله متهوم اولان
عورته دینور یقال امرأة مرطومة ای مرمیة بسوء الرعام سحاب وزننده حدتله دیکه دیکه بقمغه دینور یقال
یقال ماهذا الرعام ای حدة النظر الرعام غراب وزننده آت وقیون قسمنك برونلرندن اقان سموکه دینور علی قول
اعمدر سائر حیوانك دخی اطلاق اولنور جمعی ارعمه کلور اجوبه وزننده ورعام مصدر اولور قیون پك زبونلیوب
آرقلدیغندن برونندن سموك آقار اولمق معناسنه یقال رعمت الشاة رعاما من الباب الثالث اذا اشتد هزالها فسال
رعامها الرعامة کرامه وزننده رعام معناسنه‌در یقال رعمت الشاة رعامة من الباب الخامس اذا اشتد هزالها

فسال

رعامها الرعم رانك فتحیله برنسنه‌یی حفظ وصیانت ایچون کوروب کوزتمك معناسنه‌در یقال رعم الشیء رعما
من الباب الاول اذا رقبه ورعاه وکونشك غروبنه کوزدیکوب منتظر اولمق معناسنه‌در یقال رعم الشمس
اذا راقب غیوبتها ورعم برطاغك آدیدر الرعوم صبور وزننده برونی سموکلی زبون قیونه دینور ونفس
معناسنه‌در که روح انسانیدر یقال هو کریم الرعوم ای النفس ویك آرقلیوب زبونلمش انسان وحیوانه دینور
یقال رجل وبعیر رعوم ای الشدید الهزال وبرخاتون اسمیدر الرعامی حباری وزننده والرعامة ثمامه
وزننده برشجر آدیدر ورعامی جکرده اولان زیاده‌یه دینور که جکر کوشه تعبیر اولنور الرعموم رانك ضمیله
بدنی پالوده کبی تر وترم ونازك محبوبه‌یه دینور یقال امرأة رعموم ای ناعمة الترعیم تفعیل وزننده قیونك برونندن
اقان سموکی سیلمك معناسنه‌در یقال رعم الشاة اذا مسح رعامها الرعم رانك کسریله ایچ یاغنه دینور وبرخاتون
اسمیدر ام رعم رانك کسریله دیشی صرتلانك کنیه‌سیدر رعمان سکران وزننده رعیم زبیر وزننده
اسامیدندر الرغم رانك حرکات ثلاثی وغین معجمه‌نك سکونیله والمرغمه مرحمه وزننده کره معناسنه‌در که
خوشلنمامقدن عبارتدر اسملردر تقول فعلت ذلك علی رغمه ومرغمته ای علی کره منه ورغم رانك فتحی وغینك
سکونیله مصدر اولور برنسنه‌دن خوشلنمیوب کریه کورمك معناسنه یقال رغمه ورغمه رغما من الباب الرابع
والثالث اذا کرهه ورغم طپراغه دینور یقال القی علی الرغم ای التراب وبرایشی برآدمه زوراکی طوتدرمق
معناسنه‌در یقال رغمه رغما من الباب الثالث اذا قسره وذل وحقارت معناسنه‌در یقال رغم انف فلان رغما
من الباب الرابع اذا ذل وبو کنایه بابندندر ویقال رغم انفی لله مثلثة الراء ای ذل عن کره یعنی باب رابعدن وثالثدن
وخامسدندر ولله قولی لامر الله تقدیرنده اولمغله نفسم ایستمیوب خوشلنمیه رق ذل وتواضع ایدر اولدی دیمکدر
ورغم برآدمی محض تذلیل وتکدیر ایچون برایش ایشلمك معناسنه‌در تقول رغمته ای فعلت شیئا علی رغمه الرغام
غراب وزننده بودخی طپراغه دینور وبو ماده بو معنایه موضوعدر یقال القاه فی الرغام ای التراب ورعام معناسنه‌در که
مهمله‌در سموکه دینور یاخود لغت ردیئه‌در الارغام همزه‌نك کسریله طپراغه سورمك معناسنه‌در یقال ارغمه
الذل ای الصقه بالتراب یعنی پك خاکسار ایتدی اصطلاحمزده دخی بروشی طپراغه سورتدی تعبیری زبانزده‌در
وبرآدمی خوشنود ایتمیوب غضبناك ایلمك معناسنه‌در یقال ارغمه ای اسخطه شارح دیر که بوراده تشویش نسخه
واردر زیرا اصل مأخذلرده وارغمه اسخطه وارغمه الله وادغمه سوده عنواننده مثبتدر وارغام ادغام
معناسنه‌در که یوزقرارتمقدر که تذلیل وتحقیردن کنایه‌در یقال ارغمه الله وادغمه ای سود وجهه المرغم مقعد
وزننده والمرغم مجلس وزننده برونه اطلاق اولنور الترغیم تفعیل وزننده برآدمك حقنده خوار وحقیر
اولسون دیو دعا ایلمك معناسنه‌در یقال رغمه اذا قال له رغما رغما وقولهم راغم داغم اتباع الرغماء حمراء
وزننده برونك اوجی آق اولان قیونه دینور علی قول برونك اوجنده سائر بدننك لوننه مخالف لون اوله یقال
شاة رغماء اذا کان علی طرف انفها بیاض اولون یخالف سائر بدنها المرغامة میمك کسریله بد مشرب ونادان
قاری‌یه دینور که دائما زوجنی اغضاب ایدر اوله یقال امرأة مرغامة ای مغضبة لبعلها الرغام سحاب
وزننده یومشاق طپراغه دینور علی قول طپراقله قارشق قومه دینور وبرقوملق اسمیدر المراغمة مفاعله
وزننده برکسه ایله نزاع ایدوب آنی ترك وفراموش ایلمك معناسنه‌در یقال راغمهم اذا نابذهم وهجرهم وبرآدمدن
ایراقلشمق معناسنه‌در یقال راغمه اذا تباعد عنه ودشمنلك ایلمك معناسنه‌در یقال راغمهم اذا عاداهم
وبرآدمی طارلتمق معناسنه‌در یقال راغمه اذا غاضبه الترغم تفعل وزننده برآدمه طارغنلق پیدا
ایلمك معناسنه‌در یقال ترغم علیه اذا تغضب الرغامی حباری وزننده رعامی لفظنده لغتدر که
جکر کوشه‌یه دینور ورخامی لفظنده لغتدر که برنبات اسمیدر وبرونه دینور وآق جکرك بوغورتلغنه دینور که
قرتلاق دخی تعبیر اولنور المراغم میمك ضمی وغینك فتحیله کیده جك یره دینور یقال وجد فی الارض مراغما ای مذهبا
وقاچه‌جق یره دینور تقول مالی عنك مراغم ای مهرب قال الشارح ومنه قوله تعالی یجد فی الارض مراغما کثیرا
ای مذهبا یذهب الیه اذا رأی منکرا یلزمه ان یغضب منه ومراغم حصن وحصاره اطلاق اولنور وموقع اضطرابه
دینور یقال وقع فی المراغم ای المضطرب رغمان سلمان وزننده بررجل اسمیدر رغیمان رانك ضمیله برموضعدر
رغیم زبیر وزننده بررجل اسمیدر المرغمة مرحله وزننده عربلره مخصوص برلعب آدیدر الرغامة ثمامه وزننده
مطلوب ودلخواه اولان شیئه دینور تقول لی عند فلان رغامة ای طلبة الرقم رانك فتحی وقافك سکونیله یازو
یازمق معناسنه‌در یقال رقم الراقم رقما من الباب الاول اذا کتب ویازویه نقطه واعراب وضعیله تبیین ایلمك

معناسنه‌در يقال رقم الكتاب اذا اعجمه و بينه رقم حسابى بوندن مأخوذدر وثوبى مخطط قلمق معناسنه‌در شارحك
بيانى اوزره بو اوچ كونه معنايى محتملدر اوّلا اجلاء ثوبى يول يول چبوقلى الاجه نسج ايلك ثانيا بازركانلر نشان
ايچون جزكيلر ايلك ثالثا برطرفنه بهاسنى واندازه سنك عددنى رسم ايلك معنالريدر يقال رقم الثوب اذا خططه
ورقم آفت وداهيه معناسنه‌در يقال جاء بالرقم اى بالداهية وپرچشيد چبوقلى الاجه قماشك اسميدر على قول
خز ايله منسوج قطنى قماشه دينور ياخود برد ديدكلرى قماش جنسندندر يقال جاء وعليه رقم اى ضرب مخطط
من الوشى اومن الخز اومن البرود ورقم چوق نسنه‌يه دينور كاسيذكر الترقيم تفعيل وزننده رقم ايله اوچ معناى
اوّلده مرادفدر يقال رقمه بمعنى رقمه وترقين معناسنه‌دركه ديوان ميرى كاتبلرى رقاع وتوقيعات وحسبانات
دفترلرينه علامت مخصوصه ايله نشان ايلمك معناسنه‌دركه برمحلى تسويد ايله ابطال ايلمكدن عبارتدر تا كه آنك
صورتى روزنامچه‌يه نقل وتبييض اولنمش ظنيله صكره‌دن حسابه ادخال اولنميه حالا ديوان كاتبى بيننده مثلا برفرمانلو
كسه‌نك عفوى ظهورنده فرمانلو دفترندن اسمنى چالدقده قيدى ترقين اولنمق تعبيرى بو قبيلدندر ومحلول
وقوعنده دفتردن اسمى ترقين اولنمق وقضاة عساكر روزنامچه‌لرندن كذلك تذكرهٔ توجيهلرنده مرفوع چكلمك
بوجمله‌دندر يقال رقم الكاتب اى رقن وهى علامة لاهل ديوان الخراج يجعل على الرقاع والتوقيعات والحسبانات
لئلا يتوهم انه بيض كيلا يقع فيه حساب المرقم منبر وزننده قلمه اطلاق اولنور وعربلر برشديد الغضب كسه بيهوده
خشم وغضبنى طاشردقده طغى مرقمك وغلا وطفح وارتفع وقذف مرقمك ديرلر كويا كه قلمى طغيان ايدوب
مسطردن زايغ اولمسنى طغيان غضبدن كنايه ايدرلر المرقومة شول دابه‌يه دينوركه اياقلرى جزكيلو داغلنمش
اوله يقال دابة مرقومة اذا كانت فى قوائمها خطوط كيّات ويقال ثور وحمار وحش مرقوم القوائم اى مخططها
بسواد يعنى خلقى سياه سياه جزكيلرى اوله ومرقومه نبات قليلى اولان يره دينور كه سيرك سيرك برمقدارجه آلاجه
نبات اوله الرقة تمره وزننده باغچه‌يه وچمنزاره دينور روضه معناسنه ودره‌نك برجانبنه ياخود صويى مجتمع اولان
برينه دينور وابه كوبجى ديدكلرى نباته دينور الرقة فتحاتله برنبات آديدر الرقتان تمرتان وزننده طوارك
ايكى اللرينك ايچ يوزلرنده طرنغه شبيه ايكى مهره‌دركه بريبرينه مقابل اولور على قول اشك قسمنك يالنجق اتلرنى
احاطه ايلمش ايكى اثرونشانه‌يه دينوركه داغلمقدن پيدا اولمشدر ياخود آتدن ايكى مهره‌دركه آت قسمنك قوللرينك
ايچ يوزلرينه قريب يرلرنده اولور اوزرلرنده توى اولمز ياخود جاعرتاندن عبارتدر مؤلفك جعر ماده‌سنده جاعرتان
موضع الرقمتين من است الحمار قولى معناى اخيرى مؤيددر ورقمتان عمان ناحيه‌سنده ايكى جزيره دينور الرقم
فتحتينله آفت وداهيه معناسنه‌در ومدينه‌ده برموضع آديدر سهام رقميات اورايه منسوبدر يوم الرقم بين العرب
يوم معروفدر الرقيم كتف وزننده آفت وداهيه‌يه دينور وچوق نسنه‌يه دينور رقم كبى يقال جاء بالرقم
وبالرقم اى بالكثير الرقيم امير وزننده برموضع آديدر وخرام بن وابصه‌نك فرسى اسميدر واصحاب كهفك
قريه‌سى اسميدر ياخود مغاره‌لرى اولان طاغك ياخود كلبلرينك اسميدر ياخود مغاره‌لرى اولان دره‌نك ياخود
صخره‌نك اسميدر ياخود رصاصدن دوزلمش برلوحك اسميدركه انده اصحاب كهفك نسبلرى واسملرى
ودينلرى وكنديدن خوفله فرار ايتدكلرى ملكك اسمى وقصه‌لرى نقش اولنمشدر ورقيم يازو يازه‌جق دواته يعنى
ديويده ولوحه‌يه دينور مترجم ديركه بعضلر اصحاب رقيمى بشقه كسه‌لر ايله تفسير ايلديلر قصه‌سى تفسير بيضاويده
مبسوطدر الارقم احمر وزننده بردراو يلانه دينوركه جميع يلانلردن يرامز اولوب دائما ادغ ايچون انسان قسمنى
جستجو ايدر على قول آقلو قاره‌لو آلاجه يلانه دينور ياخود اركك الاجه يلانه دينور مؤنثنده رقشاء دينور رقاء ديمز
وارقم تغلب قبيله‌سندن بركوچك قبيله‌يه دينور جماعتنه اراقم دينور الرقيمة سفينه وزننده رشد وفطانت
اهلى كاركذار ومدبره ومديرهٔ امور اولان خطمان خاتونه دينور يقال امرأة رقيمة اى عاقلة برزة رقيم زبير وزننده
اسماءدندر جيصه بنت رقيم اصحابدندر الركم رانك فتحى وكافك سكونيله برنسنه‌يى بركدروب بريرى
اوزره يغمق معناسنه‌در يقال ركم الشئ ركما من الباب الاول اذا جمعه فوق آخر حتى يصير ركاما مركوما الركام
غراب وزننده بريرى اوزره يغلمش نسنه‌يه دينوركه يغين تعبير اولنور يقال ركه حتى صار ركاما كركام الرمل وقات
قات اولمش بولوده دينور و بيوك سورى‌يه دينور يقال قطيع ركام اى ضخم الركم فتحتينله بودخى قاتلنمش سحابه
دينور يقال سحاب ركم اى ركام الارتكام افتعال وزننده برنسنه بريرى اوزره قات قات يغيلوب صقشمق
معناسنه‌در يقال ارتكم الشئ اذا اجتمع يعنى بعضه فوق بعض المرتكم اسم مفعولدر ومرتكم الطريق يولك
دوزجاده‌سنه اطلاق اولنور كويا كه سائر فروع وشعبه‌لرى آنده جمع اولنمشدر يقال هذا مرتكم الطريق اى جادته

الركة غرفه وزننده بالحق كومه سنه دينور التراكم تفاعل وزننده جمع اولوب بريرى اوزره صقشمق
معناسنه‌در يقال تراكم الشئ اذا اجتمع الرم رانك فتحى وميمك تشديديله والمرمة ميمك ورانك فتحتيله خلل
بولمش نسنه‌يى اصلاح ايلمك معناسنه‌دركه اونارمق تعبير اولنور يقال رمه رما ومرمة من الباب الثانى والاول
اذا اصلحه وقيون وصغر مقوله‌سى حيوان اغزيله اغاج يداقلرينك اوجلرنى قاوره‌يوب اوتلامق معناسنه‌در يقال رمت
البهيمة اذا تناولت العيدان بفمها واكل ايلمك معناسنه‌در يقال رم الشئ اذا اكله ورم ورمة رانك كسريله ورميم
كبى چوريمك معناسنه‌در يقال رم العظم رمة ورما من الباب الثانى اذا بلى الارتمام افتعال وزننده
بودخى بهيمه اغزيله يداق اوجلرنى چكوب اوتلامق معناسنه‌در يقال ارتمت البهيمة اذا تناولت العيدان بفمها
ودوه‌يا اوديسى اوركجى ابتدا الايله يوقلنمق درجه‌سنه بالغ اولمق معناسنه‌در يقال ارتم الفصيل وهو اوّل ما يجد
لسنامه مسّا الارمام همزه‌نك كسريله بودخى كميك چوريمك معناسنه‌در يقال ارم العظم اذا بلى وفى الحديث
قالوا يارسول الله كيف تعرض صلاتنا عليك وقد ارمت على وزن ضربت اى بليت اصله ارممت فحذفت
احدى الميمين كاحست فى احسست وارمام كميك ايلكلنمك معناسنه‌در يقال ارم العظم اذا جرى فيه الرم اى المخ
وخاموش اولمق معناسنه‌در يقال ارم الرجل اذا سكت ولهو وهوايه ميل ايلمك معناسنه‌در يقال ارم الى اللهو
اذا مال الرميم امير وزننده مصدردركه ذكر اولندى ووصف اولور چوريمش كميكه دينور يقال عظم رميم
اى بال الاسترمام ديوار كهنه لنمكله مرمت واصلاحه محتاج اولمق معناسنه‌دركه لسان حالله مرمتنى
دعوت وطلب ايدر يقال استرم الحائط اذا دعا الى اصلاحه الرمة رانك ضميله وكسريله چوروك ايپ
پارچه‌سنه دينور يقال فى رأس الوتد رمة اى قطعة حبل بال شارح ديركه نسخه‌لردن بال لفظى ساقط اولمشدر
انتهى ذو الرمة نام شاعر آنكله ملقب اولدى شارحك بيانى كوره * اشعث باقى رمة التقليد * مصراعنه مبنى
تلقيب اولندى و بعضلر ديديكه هنوز طفل ايكن برپارچه اسكى ايپ ايله كاتبى كرداننه كچروب مكتبه كيدركن
بركسه كوروب ذو الرمه ديو نوازش ايلديكى باعث تلقيب اولمشدر ورمه نجد ديارنده بريوك اوه‌نك اسميدركه
اكا نيچه دره‌لر وچايلر منصبّ اولور وكاه اولوركه ميمى تخفيف ايدرلر ومنه المثل * كل بنى يحتسينى الا الجريب
فانه يروينى * يعنى عربلر ذكر اولنان اوه‌نك لساندن مثل مزبورى تفوه ايلديلر جميع اولادم يعنى بكا منصب
اولان دره‌لرم صويى بكا آزجه آزجه ايچورلر لكن جريب ديدكلرى بيوك دره بنى صويه قاندرر مضرب مثل
معلومدر ورمه آلنه دينور جبهه معناسنه و بالجمله و بالكليه معناسنه‌دركه هپ وقوتخبير اولنور بركسه
بردوه‌نك بيونه برچورك ايپ پارچه‌سى بغليوب بيع ايتدكده مزبور ايپى دخى مشترى‌يه ويرمكله دفعة اليه برمته
ديديلر من بعد بجملته وكله معناسنه استعمال اولندى يقال دفعه الله برمته اى بجملته الرمة رانك كسريله
مصدردركه ذكر اولندى وچوريمش كميكلره دينور عظام باليه معناسنه شارح ديركه صواب اولان
العظم البالى اولمقدر زيرا رمه مفرددر جمعى رمم در عنب وزننده يقال الله يحيى الرمم اى العظام البالية
وقسا تلو قرنجه‌يه دينور واغاج قوردنه دينور الارمام همزه‌نك فتحيله والرمام كتاب وزننده والرمم
عنب وزننده رمه‌نك جمعلريدر ويقال حبل ارمام ورمام ورمم اى بال وبوثوب اخلاق قبيلندندر الرم رانك
كسريله فى الاصل چوريمش كيسكه دينوركه تراب اولور وعربلر طم لفظيله ذكر ايدوب پك فراوان نسنه
مراد ايدرلر يقولون جاء فلان بالطم والرم اى بالبحرى والبرى او الرطب واليابس او الماء والتراب او بالمال
الكثير وصويك كوتروب كتديكى نسنه‌يه دينور على قول صو يوزنده اولان او تلق وسازلق مقوله‌سنك
قيرنتيسنه دينور وكيك ايچره اولان ايلكه دينور المرم ميمك ضمى ورانك كسريله كمكلرى ايليك
طوتمغه بشلامش ناقه‌يه دينور الرم رانك ضميله درونده اولان هم وتاسه‌يه دينور يقال فى قلبه رم
اى هم ومكه‌ده بركهنه قيونك اسميدر وبخارده بربستانك آديدر رم رانك فتحيله بش قريه اسميدر مجموعى
شيراز اولكه‌سنده‌در المرمة ميمك فتحى ورانك فتحى وكسريله هرچتال طرنقلى حيوانك دوداغنه
دينور الرمرام زنار وزننده بركونه بوز رنكلى نبات آديدر بردان ديدكلريدركه تركيده آى چيچكى ديرلر رمرم
فدفد وزننده ياخود يرمرم برطاغك آديدر دارة الرمرم سمسم وزننده رمان رمانتان رانك ضميله
ارمام همزه مفتوحه ايله برموضعلردر الرم فتحتينله بروادى اسميدر الترمرم تزلزل وزننده
سويلمكه آغز آچوب دپرنوب ياتمق معناسنه‌در يقال ترمرموا اذا حركوا للكلام ولم يتكلموا الرمامة ثمامه
وزننده كفاف معاشه دينور يقال اكتفى بالرمامة اى البلغة الترمم تفعل وزننده كميك كمرمك معناسنه‌در

يقال ترمم الرجل اذا تعرق المرامیم میمك فتحیله یلكلری كچر یلوب اصلاح اولنمش اوقلره دینور مفردی
مرموم در یقال سهم مرموم وسهام مرامیم ای المصلحة الریش المرمات مهمات وزننده دواهی وآفاته
دینور مفردی مرمه در الرمم ضمتینله رشد وفطانتلو ذهن وزكا صاحبه سی قیزلره دینور مفردی رامّه در
یقال جاریة رامّة وجوار رمم ای كیسة الرمام غراب وزننده مبالغه در پك چوریمش كیكه دینور الرنم
ضمتینله خوش آوازه وخوب نغمه لر ایله بسته وشرقیلر سویلیان موسیقی آشنا چنكی طاقنه دینور مغنیات
مجیدات معناسنه الرنم فتحتینله صوت وآوازه دینور یقال له رنم لطیف ای صوت الرنیم رانك فتحیله
ازكیلر ایله ایرلمق معناسنه در فارسیده سرایدن مراد فیدر یقال رنم المطرب رنیما اذا طرّب صوته الترنیم
تفعیل وزننده بودخی خوش ودلكش ازكیلر ایله ایرلمق معناسنه در یقال رنّم المطرب والحمام والجندب والقوس
وكذا كل ما استلذ صوته ترنیما اذا طرّب صوته الترنّم تفعل وزننده پستلی تیزلی خوش ازكیلر ایله نغمه
وآهنك ایلمك معناسنه در یقال ترنم البلبل اذا رجّع صوته الرنمة تمره وزننده والترنموتة فعللوته وزننده كه
مبالغه در پستلی تیزلی ازكیلر ایله اولان خوش ودلكش نغمه یه دینور یقال له رنمة حسنة وترنموتة ای ترنّم
الترنموت عنكبوت وزننده شول یایه دینور كه آتیلوركن نغمه وترانه كبی خوش وشیوه لو طنقردیسی اوله یقال
قوس ترنموت ای لهما حنین عند الرمی الرنمة فتحاتله برخرده نبات آدیدر رنوم صبور وزننده برموضعدر
الروم نوم وزننده والمرام میمك فتحیله طلب ایلمك معناسنه در یقال رامه یرومه روما ومراما اذا طلبه
وروم قولغك یومشغنه دینور ضمه لغتدر یقال اصاب روم اذنه ای شحمته واهل تجوید اصطلاحنده
روم الحركه كلمه ده اولان كیزلوجه حركهٔ مختلسه دن عبارتدر وبو اشمامدن اكثردر زیرا اشمامده حركه استماع
اولنور هرندكلو خفیه ومختلسه ایسه ده بین بین اولان همزه نك حركه سی كبی همان حركه یه اشارت اولور
الحاصل درست حركه دكلدر یقال وقف القارئ علی الروم وهی حركة مختلسة مختفاة وهی اكثر من الاشمام
لانها تسمع ومرام مطلب معناسنه كلور یقال هو بعید المرام ای المطلب الروم رانك ضمیله نوع انساندن
برصنف وطائفه در كه روم بن عیصو بن اسحق علیه السلام نسلندن منشعبلردر وروم لفظی جمع اولور
مفردنده رومیّ دینور زنج وزنجیّ كبی یقال رجل رومیّ وهم روم الرومة رانك ضمیله توتقاله دینور
غراء معناسنه وطبریه قضاسنده برقریه ادیدر ومدینه ده برقیو اسمیدر الترویم تفعیل وزننده اكلنمك
معناسنه در یقال روّم الرجل اذا لبث وبرآدمی برنسنه یی طلب ایدر قیلمق معناسنه در یقال روّم فلانا وروّم به
اذا جعله یطلب الشیئ وبرنسنه دنصكره ینه برنسنه یی تحصیل فكرنده اولمق معناسنه در یقال روّم رأیه
اذا هم بشیئ بعد شیئ رامه بادیه ده برموضعدر اكثری اشعارده تثنیه صیغه سیله ایراد ایدرلر ایكی طرفی اعتبار یله
ومنه المثل * تسألنی برامتین سلجما * موضع مزبورده برخاتون شوهرندن شلغم طلب ایلمكله كلام مزبوری تفوّه
ایلدی موقعی اولمیان محلده نسنه طلب اولندقده ایراد اولنور رومان رانك ضمیله برموضعدر رومان الرومی
ورومان بن نعجه اصحابدندر امّ رومان امّ عائشة الصدیقه در اسمی زینب ایدی الرومانیّ رانك ضمیله
یمامه ده برموضعدر رومیه رانك ضمی ویانك تخفیفیله مدائن شهرلرندن برشهر اسمیدر كه حالا خرابه در ورومیه
روم اولكه سنده دخی بر بلدهٔ عظیمه در ابن خردادبه نقلی اوزره طاوق پازاری دیدكلری چارشونك
طولی برفرسخ مقدار یدر و بدستانی اوچ فرسخ مقداری مسافه در واسكله سنده باقردن معمول كورفز اولوب
وآنده بازركان دكانلری واردر واول دكانلر شول مرتبه وسعتلودر كه هر برنده صاحبنك سفینه لری طورر
وشهرینك سورینك ارتفاعی سكسان وعرضی یكرمی ذراعدر وبومر قومك نقلی اولمغله * فانك كاذبا
فعلیه كذبه * حالا شهر مزبور اتالیا اولكه سنده رومیه دیدكلریدر كه پاپانك قرارگاهیدر واقعا اصحاب
جغرافیا سلفده پك عظمتنی روایت ایدرلر وخردادبه خانك ضمی وذال معجمه نك كسری ویای تحتیه نك سكونی
وآخرده هاایله مضبوطدر اصلی خورداد ایدی كونش ویركبسی دیمكدر ویه كلمه سی صوتدر وبعضلر
بای موحده ایله تقیید ایلمكله نه كوزل عطیهٔ شمس دیمك اولور وبعضلر خرزاء ضبط ایلمكله ابن الشمس دیمك اولور
شارح دیر كه مدائنده اولان رومیه نوشروان بناسیدر ورومده اولان رومیه اول ملوك روم اولان رومبس
بناسیدر الترومّ تفعل وزننده برآدمی مسخره لغه المق معناسنه در یقال تروّم به اذا تهزّأ الروام غراب
وزننده دوه نك اغزنده اولان كپوكه دینور لغام معناسنه الرومیّ رانك ضمیله بوش كینك یلكننه دینور
تنه كه طولو كینك یلكننه مربع دیرلر ورومی بن مالك شعرادندر وابن الرومیّ متاخرین شعرادندر ابورومی

طوبی وزننده وابو الروم بن عمیر اصحابدندر الزام نام وزننده برشجر ادیدر الرهمة رانك كسری
وهانك سكونیله متصل یاغان چیسنتی كبی ضعیف یغموره دینور جمعی رهم كلور عنب وزننده ورهام كلور
جبال وزننده یقال وقعت رهمة ای مطر ضعیف دائم الارهام همزه نك كسریله بلود رهمه یاغدرمق
معناسنه در یقال ارهمت السماء اذا اتت بالرهمة المرهومة رهمه دیدكلری یغمور یاغمش باغچه یه ومرغزاره
دینور یقال روضة مرهومة ولا تقل مرهمة بقیاس ایسه ارهامدن مرهمه كلمكدر المرهم مقعد وزننده
یاره اوزره اوره جق یومشق دوایه دینور كه تحریفله ملهم تعبیر اولنور ذكر اولنان رهمه دن مأخوذ در ملایمتندن
ناشی اطلاق اولندی یقال وضع علی الجرح المرهم وهو طلاء لین یطلی به الجرح مؤلف اشتقاقنی بیانله معرب
زعم ایدنلره تعریض ایلمشدر بنو رهم رانك ضمیله عربدن بر بطندر الرهام غراب وزننده آوجی اولمیان
قوش نوعنه دینور وعدد كثیر معناسنه در الرهام سحاب وزننده زبون وآریق قیونه وكچی یه دینور الرهوم
صبور وزننده آریق ومهزول قیونه دینور یقال شاة رهوم ای مهزولة وظن وتردّدی ووهمهٔ احتمالاتی چوق
ضعیف الطلب آدمه دینور احتمال صایمقدن مطلوبی عزم واهتمامله طلب ایلیه مز یقال رجل رهوم ای ضعیف
الطلب یركب الظن الرهمان فتحاتله دوه یورو یشندن بركونه یورویشه دینور كه ضعف وهزالدن ایكی
طرفه پوچه اوره رق یوریمكدن عبارتدر رهمان سكران وزننده برموضع ادیدر رهیمه جهینه
وزننده شام ایله كوفه بیننده برپیكار ادیدر ابورهم الانماریّ رانك ضمیله وابو رهم السمعیّ والغفاریّ
وابن قیس الاشعری وابن مطعم الارحبی وابو رهمه وابو رهیمه رانك ضمیله علی قول ایكیسی بردرجمله سی
صحابه در الریم رانك فتحیله آرتق فضل وزیاده معناسنه در یقال له علی هذا ریم ای فضل وعلاوه
معناسنه در كه یوكی دابه یه چاتدقدنصكره ایكی دنك ارالغنه وضع اولنان برمقدارجه فضله یه دینور تركیده
سربار فارسی محرفی زلبر تعبیر اولنور یقال الریم اثقل علی الدواب من الحمل ای العلاوة وخرده طاغلره دینور
وقبر ومزاره دینور علی قول قبرك وسطنه دینور وبرنسنه دن ایراقلشمق معناسنه در یقال رامه یریمه ریما
اذا تباعد عنه وریم خالص آق اولان آهویه دینور كه مهموزا رأم دخی دینور وكوندزك قرا كولق
قاوشنجه قدر آخر وقتنه دینور یقال قدبقی ریم من النهار وهو آخره الی اختلاف الظلمة وریم وریمان فتحاتله
یاره اوكولمغله اغزی قاوشوب بتشمك معناسنه در یقال رام الجرح یریم ریما وریمانا اذا انضم فمه للبرء وریم
دوه نك صرتنده اولان بوكی برطرفه طوغری آغمق معناسنه در یقال رام حمل البعیر اذا مال ودوه یی بوغزلیوب
اولشدردكدنصكره باقی قلان حصه یه دینور علی قول فضله قلان كیكنه دینور كه بوغزلین قصابه ویریلور
وساعت طویله معناسنه در یقال مضی من اللیل او النهار ریم ای ساعة طویلة وپایه ودرجه معناسنه در
یقال له ریم رفیع ای درجة وایرلمق براح وزوال معناسنه در تقول مارمت افعل ای مابرحت وتقول مارمت المكان
ومارمت منه ای مابرحت شارح دیر كه ابن مالك عندنده مارام افعال ناقصه دندر كان ومادام كلمه لرینك
اخواتندندر مابرح ومازال معناسنه در آنلر كبی نفیه مخصوصدر انتهی وقطع وافتراق معناسنه در یقال ریم به
اذا قطع بریم یبیع وزننده اسمادندر نهیك بن بریم محدثدر وبریم برپلانقه نك اسمیدر تریم تای فوقیه
مفتوحه ایله حضرموت ایالتنده بربلده ادیدر مریمه میمك فتحی ورانك كسریله ینه حضرموت ایالتنده بربلده در
ریم رانك كسریله بلاد مغربده برموضعدر ومقدشوه قربنده برموضعدر ریمه رانك كسریله مدینه ده بنی شبه یه
مخصوص بروادی اسمیدر ریمه تمره وزننده یمنده برناحیه در كذلك یمنده برحصن ادیدر ابوریمه رانك فتحیله
صحابیّ بصری در المریم مقعد وزننده شول خاتونه دینور كه عفیفه وپاكدامن اوله رق رجال قسمیله
صحبت ولاقردی ایلمكدن خوشلنور اوله یقال هی مریم اذا كانت تحب حدیث الرجال ولا تفجر ومریم برخاتون
اسمیدر یعنی اسم بنت عمران در كه والدهٔ حضرت عیسادر علیهما السلام مؤلفك بصائرده بیاننه كوره
مریم اسم اعجمیدر عجمه وعلمیت علتلریله غیر منصرفدر ولفظ عبرانیدر خادمة الله معناسنه یاخود امة الله
معناسنه در یاخود محرّره معناسنه در وعند البعض عربیدر الترییم تفعیل وزننده زائد وافزون اولمق
معناسنه در یقال ریّم علیه اذا زاد ریمان سلمان وزننده ایكی موضع اسملریدر فصـــل الزای المعجمة
الزأم زانك فتحی وهمزه نك سكونیله والزوأم غراب وزننده فوری وفی الحال اولمك معناسنه در یقال
زأم الرجل زأما وزؤاما من الباب الثالث اذا مات وحیا وطعامی پك پك شدتله اكل ایلمك معناسنه در یقال
زأم الطعام اذا اكله شدیدا وبرآدمی قورقتمق معناسنه در یقال زام الرجل اذا ذعره وحق وبطلانی

مطلب

مشكوك اولان برسوز تفوّه ايلمك معناسنه در تقول زأم لى كلمة اى طرحها لا ادرى احق هوام باطل وبرآدملك
ايچريسنى صوغوق قبلامغله اوشيوب دترمك معناسنه در يقال زأمه البرد اذا ملأ جوفه حتى اخذه قل الترئيم
تفعيل وزننده بودخى قورقمق معناسنه در يقال زأمه اذا ذعره الزأم فتحتينله برنسنه دن پك بلكليوب
قورقرا ولمق معناسنه در يقال زئم فلان زأما من الباب الرابع وزئم على المجهول اذا اشتد ذعره الزئم كتف
وزننده وصفدر پك بلكليوب قورقمش آدمه دينور الازدأم افتعال وزننده بودخى برنسنه دن پك
قورقمق معناسنه در يقال ازدأم الرجل اذا اشتد ذعره الزأمة تمره وزننده صوت شديد معناسنه در
تقول سمعت زأمة اى صوتا شديدا وحاجت ومهمه معناسنه در وشدتله يمكه وايچمكه دينور يقال
اعجبنى زأمته اى شدة اكله وشربه ويله دينور ريح معناسنه وكفايت مقدارى زاد وذخيره يه دينور
يقال له زأمة اى مايكفى من الطعام اى الذخيرة وكلمه معناسنه در تقول ما كلمنى بزأمة اى بكلمة ويقال ما يعصيه
زأمة اى كلمة يعنى آنك برسوزنه مخالفت ايلمز الزوأم غراب وزننده چركين وناخوش اولومه دينور
بهادران عندلرنده دوشكنده اولان اولوم كبى على قول فور يچه اولان اولومه دينور يقال موت زوأم اى كريه اومجهز
الازآم همزه نك كسريله بركسه يى برايشه جبر واكراه ايلمك معناسنه در يقال ازأمه على الامر اذا اكرهه
ويارهيى صقمغله دريسى قانه يا پشوب قان يارهنك اوزرنده قوريمق معناسنه در على قول يارهيه تيمار ايدوب صاغالتمق
معناسنه در يقال ازأم الجرح اذا غمزه حتى لزق جلدته بدمه ويبس الدم عليه او داواه حتى برئ الزوأمى غرابى
وزننده خونى وقتال آدمه دينور يقال رجل زوأمى اى قتال الزئم زانك كسريله كوزه دينور يقال يرمون فى زئمك
اى فى عينك وجسب ونسبه دينور يقال طعنوا فى زئمه اى فى حسبه الزهمة مرحله وزننده عجله وشتاب معناسنه در
يقال مر بزهمة اى بعجلة الزجمة زانك فتحى وجيمك سكونيله كيزلوجه سويلنن كلامدن مسموع اولان برسوزه
دينور تقول سمعت زجمة اى شيئا من الكلمة الخفية مؤلفك تفسيرى عادتى اوزره مسامحه قبيلندندر وزجمه برسوز چكزه
دينور ضمله ده لغتدر يقال لم اسمع له زجمة اى نبسة ويقال ما بعصيه زجمة اى كلمة نته كه زأمه دخى بو معنايه در
وطوغوران خاتونك وسائر حيوانك ايقنديسنه وصقنديسنه دينور زجمه وزكه كبى يقال ولدته بزجمة اى بزحرة
الزجوم صبور وزننده طنقردامسى فرسز اولان يايه دينور على قول سسلوجه اولانه دينور يقال قوس زجوم
اى الضعيفة الارنان او الحنون وشول ناقهيه دينور كه بدخوى اولمغله سائر ناقهنك ياوريسنه اصلا يا قليوب قوقلدقده
شك وگمان ايلمكله قبول ايلمز اوله الارجم احمر وزننده آچق وسر بست بوكوره مز اولان دوهيه دينور يقال
بعير ازجم اذا كان لا يرغو ولا يفصح بالهدير زجم سكر وزننده برقوش آديدر الزحم مهمله ايله رحم وزننده
والزحام كتاب وزننده برآدمه مضايقه ايلمك معناسنه دركه صقشدرمق تعبير اولنور طار يرده قصد يروب
صقشدرمق كبى يقال زحمه زحما وزحاما من الباب الثالث اذا ضايقه وزحم اسم جمع اولور يقال قوم زحم اى مزدحمون
وبر رجل اسميدر الازدحام افتعال وزننده والتزاحم تفاعل وزننده خلق غلو وغلبه لك ايدوب صقشمق معناسنه در
يقال ازدحم القوم وتزاحموا اى تضايقوا زحم زانك ضميله مكهٔ مكرمه نك اسميدر ياخود ام الزحم درغلبه لكى
مشتمل اولديغيچون المزحم منبر وزننده كثير ازدحام ياخود شديد الزحام اولان كمسيه دينور يقال رجل مزحم
اى كثير الزحام او شديده المزاحمة مفاعله وزننده صقشدرمق معناسنه در يقال زاحمه اذا ضايقه وبرنسنه يه
يك يقلشمق معناسنه مستعملدر يقال زاحم الخمسين اذا قاربها ابو مزاحم مجادل وزننده فيل ديدكلرى جانورك
كنيه سيدر وقريق بو ينوزلو اوكوزه اطلاق اولنور وخواقين تركدن عرب قوميله الداول حرب وقتال ايدن خاقانك
كنيه سيدر ومزاحم بن ابى مزاحم زفر الكوفى ومزاحم بن مزاحم كه عمر بن عبد العزيزك معتقيدر ومزاحم بن داود
محدثلردر ومزاحم برفرسك اسميدر الزحمه تمره وزننده اسمدر صقشمغه دينور وزحمه معناسنه دركه طوغوران
خاتونك ولادت بوريسيله اولان ايقنديسنه وصقنديسنه دينوركه انكله ولد طشره اوغرار زحمويه عمرويه وزننده
اسمادندر زكريا بن يحيى بن زحمويه محدثدر زحمه غرفه وزننده ابن عبد الله الكلبى دركه مرج راهط وقعه سنده
ضحاك الفهرى نام كمسه نك قاتليدر الزخم زانك فتحى وخاى معجمه نك سكونيله بر موضع آديدر وزخم مصدر اولور
شدتله اوته قاقق معناسنه يقال زخمه زخما من الباب الثالث اذا دفعه شديدا الزخم فتحتينله ات بوز يلوب قوقق
معناسنه در يقال زخم اللحم زخما من الباب الرابع اذا اخبث وانتن الازخام همزه نك كسريله زخم معناسنه در
يقال ازخم اللحم بمعنى زخم الزخم كتف وزننده بوز يلوب قوقمش اته دينور الزخمة فتحاتله اسمدر قوقمش
اته اولان بدقوقويه دينور ياخود بريجى جانور اتنه مخصوصدر على قول زخمه زفرى چوق اولان اتك طعمى فاسد

اولديغندن عارض اولان اجيلغه دينور اجيمش باغ كبى يقال فى اللحم زخمة اى رائحة كريهة اوخاص بلحم السبع
او هوان يكون نمسا كثير الدسم والزهومة الزخماء حمراء وزننده كودهسى بدبوى اولان عورته دينور الازدخام
افتعال وزننده برنسنه يى يوكلنمك معناسنه در يقال ازدخم الحمل اذا حمله الازدرام افتعال وزننده بيوجك
اقمه يى يوتمق معناسنه در يقال ازدرمه اذا ابتلعه الزرم فتحتينله كلب وكدى مقوله سنك فضله سى دبرنده قصيلوب
قالمق معناسنه در يقال زرم الكلب والسنور زرما من الباب الرابع اذا بقى جعره فى دبره ومطلقا برنسنه منقطع اولوب
طورمق معناسنه در يقال زرم بوله ودمعه وكلامه اذا انقطع الازرئمام اقشعرار وزننده بودخى برنسنه منقطع
اولوب طورمق معناسنه در يقال ازرأم بوله اذا انقطع الزرم زانك فتحيله كسمك معناسنه در يقال زرمه
زرما من الباب الثانى اذا قطعه وطوغورمق معناسنه در يقال زرمت به امه اذا ولدته وحذر واحتراز معناسنه در
يقال ماهذا الزرم اى الحذر وبروادى اسميدر كه نهر دجله يه منصب اولور الازرام همزه نك كسريله والتزريم
تفعيل وزننده بونلرده كسمك معناسنه در يقال ازرمه وزرّمه اذا قطعه وازرام خاصة تبول ايدن كمسه نك
بولنى كسدرمك معناسنه در يقال ازرمه اذا قطع عليه بوله الزرم كتف وزننده قوم وقرابتى قليل اولان ذليل
وبى حيثيت آدمه دينور يقال رجل زرم اى ذليل قليل الرهط وبر يرده ثبات وآرام ايلمز اولان متحرك آدمه دينور
يقال هو زرم اى لا يثبت فى مكان المزرئم مقشعر وزننده والزرأميم زانك ضمى ورانك فتحيله منقبض معناسنه در
الازرم اسلوزننده كدى يه دينور سنور معناسنه الزردمة دحرجه وزننده برآدمى بوغمق ياخود بوغزنى
صقوب قصمق معناسنه در يقال زردمه اذا خنقه او عصر حلقه وبوتمق معناسنه در يقال زردم الشئ اذا ابتلعه
وزردمه بوغزده اولان يومرى يه دينور غلصمه معناسنه على قول نسنه يوده جق يره دينور الزراهمة علابطه وزننده
غليظ اولان نسنه لره دينور واسكى وكهنه نسنه لره دينور الزعم زانك حركات ثلاثيله سويلمك معناسنه در حق وصدق
سوزده وباطل وكذب سوزده مستعمل اولمغله اضدادندر واكثرى متحقق اولميوب مشكوك ومشتبه اولان محلده
استعمال اولنور يقال زعم الرجل زعما مثلثة من الباب الاول اذا قال قولا حقا او كذبا باطلا واكثر ما يقال فيما يشك فيه
مثلا برقولك صدق وكذبى مشتبه اولان يرده قال كذا د يميوب زعم كذا ديرلر شارح ديركه انكيچون زعموا مطية الكذب
ديرلر الزعمى زانك ضميله كذاب آدمه دينور يقال رجل زعمى اى كذاب وصادق القول آدمه دينور يقال هو
زعمى اى صادق الزعيم امير وزننده كفيل معناسنه در يقال هو به زعيم اى كفيل وبرقومك سيد وسركارنه
دينور على قول امور ومصالحلرنده جمله طرفندن تكلم ايدن سوز صاحبلرينه دينور جمعى زعماء كلور كرماء وزننده
يقال هو زعيم القوم اى سيدهم ورئيسهم او المتكلم عنهم الزعم والزعامة زانك فتحيله كفيل اولمق معناسنه در
يقال زعم به زعما وزعامة من الباب الاول اذا كفل به وزعم زانك فتحيله وضميله ظن وگمان
معناسنه در تقول زعمتنى كذا اى ظننتنى وحيوانك سودى مقدمجه صويق وناخوش ايكن ايو وخوش
اولمق معناسنه در يقال زعم اللبن اذا اخذ يطيب الزعم فتحتينله طمع معناسنه در يقال
زعم اليه زعما من الباب الرابع اذا طمع الزعامة كرامه وزننده كفالت معناسنه دركه ذكر اولندى
وشرف وشان ورياست معناسنه در يقال له زعامة اى شرف ورياسة وسلاح معناسنه در يقال تقلد الزعامة
اى السلاح وزرهه دينور يقال جاء وعليه الزعامة اى الدرع واينكه دينور بقره معناسنه بونده عينك تشديديله ده
لغتدر ومال غنيمتدن باشبوغه واعيان قومه افراز اولنان حصه يه دينور يقال لا تأخذها فانها زعامة اى حظ
السيد من المغنم ومالك گزيده سنه وافضل واكثرينه دينور كرك ميراث وكرك سائر جهتدن اولسون يقال
اخذ الزعامة من المال اى افضله واكثره من ميراث ونحوه الزعم كتف وزننده پك ياغلو جرب كباب وبريانه دينوركه
چويردكن ياغى صاپر صاپر آتش اوزره آقار اوله يقال شواء زعم اى كثير الدسم سريع السيلان على النار الازعام
همزه نك كسريله برآدمى طعمه دوشورمك معناسنه در يقال ازعم فلانا اذا اطمعه واطاعت ايلمك معناسنه در
يقال ازعم اليه اذا اطاع وبرايش امكانه كلمك معناسنه در يقال ازعم الامر اذا امكن وسود خوشلنمغه بشلمق
معناسنه در يقال ازعم اللبن اذا اخذ يطيب ويرك ابتدا نباتى بلورمكه بشلمق معناسنه در يقال ازعمت الارض
اذا طلع اول نبتها المزاعم منابر وزننده شول ايشه دينوركه حقيقتى متبين اولمامغله آنده منازعه واقع اوله يقال
امر فيه مزاعم اى منازعة بونك مفردى مزعم در مقعد وزننده كه اسم مكاندر جمع عنوانى هر كس آنده بركونه
سويلكله ياخود طرفيندن قيل وقال كثير واقع اولمغله منازعات وقوعنه مبنى در الزعوم صبور وزننده والزعموم
عصفور وزننده فصاحت وطلاقتى اولمديغندن حقيقتى اوزره اداى مرامدن عاجز وطوتغون اولان آدمه دينور

يقال رجل زعوم وزعوم اى العيي اللسان وزعوم شول ناقه وقيون مقوله سنه دينور كه كوده سمنك ياغى آزاوله كه
ز بونلغندن كنايه در و ياغى چوق اولانه دينور كه سمزلكندن كنايه در بو جهتله اضداددندر يقال ناقة وشاة زعوم
اى القليلة الشحم ويقال زعوم اى الكثيرة الشحم وشول ناقه وقيون مقوله سنه دينور كه سمزلكنده وز بونلغنده
شك واشتباه اولنه يقال شاة زعوم اذا كانت قد شك ابها طرق ام لا المزعمة مكرمه وزننده بو دخى ز بون اولان
وسموز وقوتلو اولان حيوانه دينور زعوم كبى الزعمة زايك فتحيله زعم لفظندن بناء مره در جمعى زعمات كلور
ومنه تقول هذا ولا زعمتك ولا زعماتك اى لا اتوهم زعماتك تذهب الى رد قوله بو كلام ايكى محلده استعمال اولنور اولا
بركسه برنسنه يى بشقه ظن ايله حقيقتى شويله در ديو خلاف واقع بيان ايدوب بعده خلافى ظاهر اولدقده ايراد
اولنور ثانيا برماده ده آنكله مشورت اولنوب خطا جهتنى ايراد ايتدكده مستشير اولان آدم قول مز بورى رد وابا ايله
جهت صوابى ابراز ايدوب هذا ولا زعمتك ولا زعماتك ديرلر يعنى حق وصواب بودر بن سنك زعم وظن ايدلديكك
سمتلرى توهم ايله عمل وتلقى ايلم ديمكدر پس لا زعمتك فعل مقدرلا اتوهم كلمه سيله منصوبدر المزعامة ميمك
كسريله يلانه دينور حيه معناسنه الترعم تفعل وزننده كوجله يلان سوز دوزمك معناسنه در يقال ترعم
الرجل اذا تكذب المزعم مقعد وزننده چندان اعتماد اولنميه جق ايشه دينور كه حقيقتى متبين اولماغله حقنده
هركس بركونه زعم ايدر اوله يقال امر مزعم اذا كان لا يوثق به المزاعمة مزاجمه وزننده ومرادفيدر يقال زاعمه
اى زاحمه الزغوم غين معجمه ايله صبور وزننده على قول زغوم كه عصفور وزننده در فصاحت وطلاقتى اولماغله
اداى مرامدن كما ينبغى عاجز وطوتغون اولان آدمه دينور كه عين مهمله ايله ده لغتدر يقال رجل زغوم او زغوم
اى العيى اللسان زغيم زبير وزننده برقوش آديدر الترغم تفعل وزننده دوه قسمى بوكورمسنى آجق وسر بست
چيقرميوب چكه لرنده ترديد ايلمك معناسنه در يقال ترغم الجمل اذا ارد درغاءه فى لهازمه اشبو ترغم لفظنك
اصل معناى موضوعى بودر بعده كثرت استعمال الله طارغين وخشمناك كبى تكلم ايلمكده استعمال اولندى يقال ترغم
الرجل اذا تكلم كالمتغضب زغمه غرفه وزننده بر موضعدر الزغمة زايك فتحى وضميله شك وشبهه ووهم
معناسنه در ودرونده مضمر اولان كينه وعداوته دينور وخراش وخدشه درونه دينور يقال وقع منه فى قلبى زغمة
اى حسكة الزقم زايك فتحى وقافك سكونيله برنسنه يى لقمه ايدوب يوتمق معناسنه در يقال زقمه زقما من الباب
الاول اذا لقمه الترقم تفعل وزننده تكلفله لقمه يى يوتمق معناسنه در يقال ترقمه اذا تلقمه الازقام همزه نك
كسريله بر آدمه برنسنه يى يوتدرمق معناسنه در الازدقام افتعال وزننده يوتمق معناسنه مطاوعدر يقال
ازقمه فازدقم اى ابلعه فابتلعه الزقوم تنور وزننده يدرلو طعامه دينور كه خرما ايله قيمقدن ترتيب اولنور وزقوم
جهنمده برشجرك اسميدر و باديه ده نابت بر نبات آديدر كه ياسمين طرزنده چچكلرى اولور تركيده دخى زقوم اغاجى
تعبير اولنور حالا نمايشى ايچون باغچه لرده دخى يتشدرلمشدر وزقوم اهل جهنمك طعامنه دينور وغور بلادندن
اريحاء نام بلده يه مخصوص برشجر آديدر مفرداتك بيانته كوره شجر اولدن برنوعدر كه حجازى وشامى اولور حجازى
نوع اول وشامى بو نوعدر خرمايه شبيه ميوه سى اولور حلو و برمقدارجه عفوصتلو اولور وچكردكندن استخراج
اولنان دهن رياح بارده يى ومواد بلغميه يى واوجاع مفاصلى تحليل وتقرس وعرق النسأ وقالچه اغريلرنده اولان ريحى
ازاله ايلمكده عظيم المنافع وعجيب الاثردر ومقدار شربتى اوج ياخود بش كونه قدر يديشر درهمدر وكاه اولور كه
كوترملرى اياغه قالدرر وديرلر كه بو فى الاصل اهليلج كابلى اولوب بنو اميه هندستاندن جلب وار يحاء ارضنده
زرع وغرس ايلديلركيده زنك ارض مز بوره طبيعتنى تغيير ايلمكله بو صورته منقلب اولدى الزقة زجه وزننده
طاعون وو باء معناسنه در يقال رماه الله بالزقة اى بالطاعون الزكام غراب وزننده والزكة زجه وزننده
خلقك دماغى ورشحه ونزله ديدكلرى علت اسميدر كه دماغك ايكى بطن مقدملرندن فضلهٔ رطوبتك برون
دلكلرينه سيلانندن عبارتدر سببى نزله دركه غدائيته صالح اولان اشياء ايله دماغ غدا لنوب وغدايه صالح
اوليانى فضله اولوب اغزدن وبروندن مندفع اولور المزكوم زكام عارضه سنه اوغرامش آدمه دينور يقال زكم
الرجل على المجهول فهو مزكوم اى اصابه الزكام الزكم زايك فتحيله والازكام همزه نك كسريله برآدمى زكام
علتنه اوغراتمق معناسنه در يقال زكمه الله زكما من الباب الاول وازكمه اى جعله مزكوما وزكم جاعده منى يى
آتدرمق معناسنه مستعملدر يقال زكم بنطفته اذا رمى بها وقربه يى طولدرمق معناسنه در يقال زكم القربة اذا
ملأها الزكمة غرفه وزننده ثقيل وتصلق وناتراش كسنه يه دينور يقال هو زكمة اى ثقيل جاف و برآدمك الك
صكره طوغان ولدينه دينور يقال هو زكمة ولد ابويه اى آخره الزكة زجه وزننده ولد طوغورانك ايقنديسنه

وصقنديسنه دينور كه آنكله ولد طشره اوغرارنته كه زجه دخى دينوركه بيان اولدى يقال اخرجت الولد بزكة
واحدة اى بزحرة الزلقوم حلقوم وزننده ومرادفيدر الزلم فتحتينله والزلم صرد وزننده چتال طرنقلى
حيوانك بقنه غنه دينور ظلف معناسنه على قول بقنه غنك آكسه سنده اولان سيور بچه مهره يه دينور
و يلكسر اوقه دينور و قارا اوقنه دينور كه جاهليتده آنلر ايله استقسام ايدرلر ايدى مثلا بركسه برامره مباشرت
ايده جك اولسه اوقك برينه امر و برينه نهى تحرير و برظرف ايچره وضع ايدوب النى اكا ادخال ايدر ايدى
نه كونه چقر ايسه آنكله عامل اولور ايدى جمعى ازلام كلور وزلم وزلم آطه طاوشانه دينور و بر معناسنه كه
وبارك مفرديدر جمعى ازلام كلور التزليم تفعيل وزننده برنسنه يى يومشدوب دوزلتمك وطوغرلتمق معناسنه در
قتى يايى يومشدوب طوغرلتمق كبى يقال زلمه اذا سواه ولينه ودكرمن طاشنك كلنك ايله اطرافنى ديشيوب
دورلتمكله دكرميلندرمك معناسنه در يقال زلم الرحى اذا ادارها واخذ من حروفها وبرآدمه ناخوش غدا
ويرمك معناسنه در يقال زلم غدائه اذا اساءه المزلم معظم وزننده خفيف وشوخ وظريف اولان بودوره دينور
يقال رجل مزلم اى قصير خفيف ظريف واعضاسى دير نكلى قونديا يولى آته دينور يقال فرس مزلم اى الملزز الخلق
وقولغنك اوجى كسلمش دوه يه وقيونه دينور جنسى پاك اولان دوه نك وقيونك نشان ايچون قولغنك اوجلرندن قطع
ايدرلر وكسيمى خوب وموزون وطرح وقطعه سى لطيف اوقه دينور وطاغ كچيسنه دينور وجوره آدمه دينور يقال
رجل مزلم اى الصغير الجثة الازلم احمر وزننده نشان ايچون قولاغنك اوجلرى كسلمش صويى پاك اركك
دوه يه وقيونه دينور مؤنثى زلماءدر الازلم الجذع جيمك وذال معجمه نك فتحيله طاغ كچيسنه دينور جذع تازه
معناسنه در طاغ كچيسى وصغن پك چوق ياشامغله آنكله توصيف اولنور كويا كه بهر سنه تازه لنورلر بو ملابسه ايله
شديد وكثير البلاء دهر وزمانه اطلاق اولنور الزليم امير وزننده بو دخى قطعه سى موزون وكسيمى لطيف اوقه
دينور الزلمة زايك فتحى وضمى ولامك سكونيله وفتحاتله والزلمة همزه وزننده قطع معناسنه اولان زلم
لفظندن مأخوذلردر بونلر تركيده كسيم وبچم ايله تعبير اولنور وهميشه عبد ايله جاريه ده استعمال اولنور يقال
هو العبد زلمة وزلمة اى قده قد العبد اوحذوه حذو العبد او يشبهه كانه هو وكذلك الامة يعنى شو آدم كوله
كسيمنده وچر پسنده در ياخود كوله قلغنده در ياخود بركونه كوله يه شبيهدر كه كويا كه كوله در وزلمة كلمه سى تميز يتله
منصوبدر الزلمة فتحاتله بعض كچى قسمنك قولغنده اولان خلق اتدن اصق كو په يه دينور كه ايكى دانه اولورسه
زلمتان دينور زنمه دخى دينور الزلماء حمراء وزننده ازلم لفظنك مؤنثيدر وطاغ كچيسنك ديشيسنه دينور وچقر
طغانك ديشيسنه دينور المزلئم مشمعل وزننده چوب كيديجى على قول سير وذهابنده وساٸر افعالنده كندكجه
آرتوروب مزداد ايديجى انسان وحيوانه دينور يقال هو مزلئم اى ذاهب ماض او المرتفع فى سير او غيره ومحل آخره
نقل وارتحال اوزره اولان آدمه دينور الازلئمام اقشعرار وزننده كون قباقوشلق اولمق معناسنه در يقال
ازلأمت الضحى اى انبسطت زليم زبير وزننده زلام شداد وزننده اساميدندر الزلم زايك فتحيله خطا
ايلمك معناسنه در يقال زلم الرجل زلما من الباب الاول اذا اخطأ وطولدرمق معناسنه در يقال زلم الاناء
اذا ملأه وويركى يى ازالتمق معناسنه در يقال زلم عطاءه اذا قلله وبرون كسمك معناسنه در يقال زلم انفه
اذا قطعه الازدلام افتعال وزننده برونى دبندن كسمك معناسنه در يقال ازدلم انفه اذا استأصله وبرآدمك
باشنى كسمك معناسنه در يقال ازدلم رأسه اذا قطعه الزلم فتحتينله شهرزور قربنده برطاغك آديدر و بر نبات
اسميدر كه تخمى وچچكى اولمز برك آلتنه سورمش انجه انجه كوكلرى اولور وآنده يابوان دانه لرى اولور كه حلو ومقويدر
المزلهم مشمعل وزننده جست وشيرمرد آدمه دينور يقال رجل مزلهم اى خفيف الزم زايك فتحى وميمك
تشديديله بغلمق معناسنه در يقال زمه زما من الباب الاول اذا شده ودوه نك باشنده اغرى حادث اولمغله باشنى
يوقرى قالدرمق معناسنه در يقال زم البعير بانفه اذا رفع رأسه لالم به وبركسه باشنى يوقرى طوتمق معناسنه
مستعملدر يقال زم الرجل برأسه اذا رفعه وزم الانف برونى هوايه طوتمق معناسنه در كه كبر ونخوتله دماغ
ايلمكدن كنايه در يقال زم الرجل بانفه اذا شمخ وطولدرمق معناسنه در يقال زم القربة اذا ملأها ودوه يه يولار
گچورمك معناسنه در يقال زم البعير اذا خطمه ويوريمكده سائره سبق وتقدم ايلمك معناسنه در يقال زم الرجل
اذا تقدم فى السير وتكلم ايلمك معناسنه در يقال زم الرجل اذا تكلم وقوردقوزو يى قاپوب باشنى يوقرى طوته رق
آلوب كوترمك معناسنه دركه قوزينك بيوندن قاوره مغله قوزينك باشى يوقرى قالور يقال زم الذئب السخلة
اذا اخذها رافعا رأسها الزموم قعود وزننده طولمق معناسنه لازمدر يقال زم القربة زما فزمت هى زموما

ای ملأها فامتلأت الزرزمة زلزله وزننده اوزون اوزادی کورلده یه رك و یانقولیه رق سسلنمك معناسنه‌در
ایراقدن طاغ ایچنده‌ن کلان طوپ ورعد آوازی کبی یقال زمزم الشیء اذا صات بعیدا وله دوی و بو معناده اسم
اوله‌رق استعمال اولنور تقول سمعت زمزمة ای صوتا بعیدا وله دوی و بیدرپی کوك کورلده‌ملك معناسنه‌در که شدید
اولمامغله کورلدیسی خوش ومعتدل و یغموری فراوان اولور یقال الرعد یزمزم ای یصوّت متتابعا وهو احسنه صوتا
واثبته مطرا وزمزمه آتش پرست طائفه‌سی طعام ایدرکن دمساز اولدقلری نغمه‌یه دینور که ککزلرنده
و بوغزلرنده برکونه ازکی ایله وترانه ایله تردید و ترجیع آواز ایلمکدن عبارتدر نه شق شفه و نه تحریك لسان ایدرلر
بیلرنده اول کلام مصنوعدر بیکانه‌لر فهم ایلیوب همان کندیلری فهم ایدرلر بو معناده کذلك مصدر و اسم اوله‌رق
استعمال اولنور یقال زمزم العلوج ای تراطنوا علی اکلهم وهم صموت لا یستعملون لسانا ولا شفة لکنه صوت تدیره
فی الخیاشیم والحلوق فیفهم بعضهم عن بعض وزمزمه ارسلان کومور دیسنه دینور الزمام کتاب وزننده
برنسنه‌یی باغلیه‌جق باغه دینور یولاره زمام اطلاقی بو جهتله‌در جمعی ازمّه کلور الزِّرْزمة زالك کسریله جماعت
انسانی‌یه دینور علی قول دوه قسمندن و انساندن اللی نفردن عبارت کروهه دینور یقال جاءت زمزمة ای جماعة
اوهی خمسون من الابل والناس وجن طائفه‌سندن یاخود یرتیجی جانوردن بر بلوکه و برسوری‌یه دینور وشول
دوه سوری‌سنه دینور که ایچنده کوچکلری اولمیه یقال زمزمة من الابل ای جماعة ما فیها صغار الزمزیم زالك
کسریله بودخی ایچنده صغیر اولمیان دوه سوری‌سنه دینور الزمزوم عصفور وزننده کزیده و منتخب دوه‌لره
علی قول یوز مهار دوه‌یه دینور وزمزوم القوم برقوم و جماعتك کزیده و خلاصه و نخبه‌سنه دینور یقال هو
زمزوم القوم ای سرّهم بضم السین الزمزم جعفر وزننده والزمازم علابط وزننده چوق صویه دینور
یقال ماء زمزم وزمازم ای کثیر و زمزم وزمازم کعبهٔ مکرمه‌نك یاننده اولان معروف قیونك اسمیدر شارح دیر که
کثرت ماء سببیله اطلاق اولندی وتانیث وعلمیته غیر منصرفدر پس بعضلرك لفظ سریانیدر قوللری غیر معتبردر
کویا که ابتدا جریانه بشلدقده هاجر جنابلری زم زم دیو خطاب ایلمکله من بعد زمزم اطلاق اولندی سریانیده
زم طور کتمه دیمك معناسنه ایمش زمّة بقم وزننده بودخی بئر زمزمك اسمیدر التزمزم تزلزل وزننده
دوه کوکرمك معناسنه‌در یقال زمزم الجمل اذا هدر الزمّام رمّان وزننده یوکسك بویلو اوته دینور الازمیم
همزه‌نك کسریله محاق کیجه‌لرندن برکیجه‌یه دینور و بر موضع آدیدر و آیك اواخرنده هلال شکلنده کورینن آیه
دینور که نوری آز اولمغله اول شکله کیرر الزمم فتحتینله قرشو مقابل معناسنه‌در یقال وجهی زمم بیته ای تجاهه
وقریب معناسنه مستعملدر تقول داری زمم داره ای قریب منها ویقال امرهم زمم ای مقارب زم زالك
فتحیله جیحون ساحلنده بر بلده آدیدر زمّ زالك ضمیله بر موضعدر زمزم جبر وزننده خوزستانده بر موضعدر
الازدمام افتعال وزننده خودبینلك ایلمك معناسنه‌در یقال ازدمّ الرجل اذا تکبر وقورد قوزویی قاپوب باشنی
یوقری طوته‌رق ایلتمك معناسنه‌در یقال ازدمّ الذئب السخلة اذا اخذها رافعا رأسه زنیم نونله زبیر
وزننده ساریه جنابلرینك والده‌سی اسمیدر وساریه اصحابدندر نهاوند غزاسنده اهل فرس ایله کارزاره مشغول
ایکن فرس عسکرندن برمقداری اوغورلنوب لشکر اسلامك وراسنده اولان جبله قصد واول تقریبله بغتة
ارقه‌دن هجوم ایلمك صددنده ایکن مدینه‌ده خلیفه فاروق اعظم حضرتلری منبر اوزره خطبه اوقورکن
بو حالی کشف ربانی ایله عین الیقین مشاهده ایلدکده خلال خطبه‌ده همان یاساریة الجبل الجبل دیو
ندا ایلدی ساریه دخی اسماع الهیله ندای فاروقی استماع ایلمکله جبل طرفنه التفات ایلدکده
کیفیت مزبوره‌یی مشاهده ایدوب فی الحال آنلری دخی حملهٔ کوه اندازایله طعمهٔ تیغ قهر و نکال ایلدیلر
و بو کرامات حضرت فاروقیدندر رضی الله عنه وزنیم بر جوجه آدمك اسمیدر که فخر عالم صلی الله علیه وسلم
حضرتلری آنی کوردکده عافیت واعتدال وجود نعمتنه تشکرا سجدهٔ شکران ایدرلر ایدی وزنیم ذویب الطهوی
نام شاعرك اسمیدر کذلك انس بن ابی ایاس نام شاعرك جدی اسمیدر الزنمتان فتحاتله که زنمه‌نك تثنیه‌سیدر
بعض قیون و کچی قسمنك قولقلری یومشغنه قریب وکرتلکنه مقابل اتدن خلق آصقی کوپه‌یه دینور زلمه وزلمتان
دخی دینور شارح دیر که مؤلف زلمتان لفظنی زنمتان ایله بیان ایلدی لکن امهات سائره‌نك بیانلرینه کوره زلمتان
بعض اغنامك بوغزلرنده اولان وزنمتان بنا کوشلرنده اولان کوپه‌دن عبارتدر وزنمتان اوق کزینك کرتکنك ایکی
اوجلرینه اطلاق اولنور نونك سکونیله ده جائزدر الزنمة ثمره وزننده والزنمة فتحاتله والزنمة همزه وزننده
زلمه وزلمه معناسنه درکه ذکر اولندی یقال هو العبد زنمة وزنمة وزنمة ای زلمة بو دخی قطع معناسنه

اولان زنمهٔ آتیدن مأخوذدر وزنمه فتحاتله بر نبات آدیدر و صوبی پاك اولان دوه‌نك کسیلان قولغنك پارچه‌سنه
دینور که دبندن کسمیوب اویلجه کوپه طرزنده صالنوب قالور صوبی پاك اولدیغنه نشان ایچون ایدرلر الزنم
کتف وزننده والازنم احمر وزننده والمزنم معظم وزننده زنمه‌لو دوه‌یه دینور موثی زنمه‌دن وزنماء ومزنمه‌دن معظمه
وزننده الزنم فتحتینله زلم وزننده ومرادفیدر که قیون و کچی بقنغنك اردنده اولان مهره‌یه دینور الزنیم
امیر وزننده برقومه صکره‌دن ملحق اولوب آنلردن اولمیان آدمه اطلاق اولنور یقال رجل زنیم ای مستلحق فی قوم
لیس منهم واوغلغه دینوردیعی معناسنه ذکر اولنان زنمهٔ اذن معناسندندر وشول فرومایه ولئیم کسیه دینور که
لؤم ودنائتله یاخود شر و شناعتله معروف اوله یقال هو زنیم ای لئیم معروف بلؤمه اوشره المزنم معظم وزننده
زنیم ایله ایکی معنای اولده مرادفدر وخرده دوه‌لره دینور و برده بوغورینك اسمیدر ازنم احمد وزننده بنی
یربوعدن بر بطندر وازنم بن جشم تمیمدن بر بطن پدریدر و بر موضع آدیدر الزنام غراب وزننده آفت وداهیه
معناسنه‌در وهارون رشیدك سازنده‌لرندن بر استاد نیزن اسمیدر التزنیم تفعیل وزننده برکسنه‌یی مخاصمه ایچون
بر آدمه یوللامق معناسنه‌در تقول زنموا الی هذا الخصم ای بعثوه لی لیخاصمنی الازنام همزه‌نك کسریله اغاج قسمی
قیونك کوپه‌سی کبی صالقم صالقم یمشلنمك معناسنه‌در یقال ازنم الشجر اذا صارت له زنمة الازنم الجذع ازلم الجذع
معناسنه‌در که ذکر اولندی الزهومة والزهمة زالك ضمیله قوقش سموزاتك رایحه‌سنه دینور یقال اخذت
زهومة اللحم وزهمته وهی ریح لحم سمین الزهم زالك ضمیله مطلقا متعفن رایحه‌یه دینور یقال به زهم ای ریح
منتنة ووحشی جانورك یاخود دوه قوشنك وآتك ایچ یاغنه دینور علی قول مطلقا ایچ یاغنه دینور وزباد ایله
معروف یعنی قلیه مسك دیدکلری عطره دینور که زباد دیدکلری کدینك قوبرقلری آلتندن دبر یله مبالی بیننده
صیروب آلورلر الزهم فتحتینله برنسنه‌یه یاغ بلاشوب زفر اولمق معناسنه‌در یقال زهمت یده زهما من الباب
الرابع اذا دسمت و تخمه وامتلا اولمق معناسنه‌در یقال زهم الرجل اذا اتّخم الزهمة فرحه وزننده یاغ بلاشق اله
دینور یقال یده زهمة ای دسمة الزهم کتف وزننده کوده‌سی سموز و یاغلو لحیم وشحیم آدمه دینور علی قول
کوده‌سنده سموزلك بقیه‌سی اولانه دینور یقال رجل زهم ای سمین کثیر الشحم او الذی فیه باقی طرق المزاهمة
مفاعله وزننده برکسنه‌یه دشمنلك ایلمك معناسنه‌در یقال زاهمه اذا عاداه و برآدمه کوجنوب بیزارلق ایلمك
معناسنه‌در یقال زاهمه اذا حاکه ومفارقت معناسنه‌در یقال زاهمه اذا فارقه و یقین اولمق معناسنه‌در
یقال زاهمه اذا قاربه بو جهتله ضد اولور کذلك سیرومشی حالنده و بیع وشراء وسائر افعال ومعاملاتده مداناة
ومقاربت معناسنه مستعملدر زهمان سکران وزننده وزانك ضمیله بر کلبك و بر موضعك آدلریدر الزهم
وهم وزننده سموزلکدن کیك ایلکلنمك معناسنه‌در یقال زهم العظم زهما من الباب الاول اذا امخ و بر آدمی
برنسنه‌دن زجر ومنع ایلمك معناسنه‌در یقال زهم فلانا عن کذا اذا زجره عنه و برکسنه‌نك حقنده چوق سوز
سویلمك معناسنه‌در یقال زهم فلانا اذا اکثر الکلام علیه الازهام همزه‌نك کسریله بودخی سموزلکدن کیکلر
ایلیك بغلمق معناسنه‌در یقال ازهم العظم اذا امخ الزهمان عطشان وزننده امتلا اولمش آدمه دینور الزهزمه
زمزمه وزننده ومرادفیدر که ذکر اولندی ودوه آدیملرینی صیق صیق آته‌رق یورغلامق معناسنه‌در یقال زهزم
البعیر اذا دارك فی المشی زهام غراب وزننده بر موضعدر زهدم جعفر وزننده عنترة العبسی نام شاعر و پهلوانك
فرسی اسمیدر و بشر بن عمرو الریاحی فرسنك اسمیدر وزهدم ارسلانه دینور وچقر طغانه علی قول طغان
یاورسینه دینور وابرق ایله زبازده اولان مواضعدن بر موضعك آدیدر الزهدمان تثنیه بنیه‌سیله بنو عبس
قبیله‌سندن ایکی برادره اطلاق اولنور برینك اسمی زهدم و برینك کردم یاخود قیس ایدی وزهدم بن مضرّب تابعی
موثوقدر الزام جام وزننده هرنسنه‌نك ربع مقدارنه دینور یقال مضی من النهار زام ای ربع ومضی زامان
ای نصفه زیرا ایکی ربع نصف اولور وزام نیسابور اولکه‌سنده برایالت آدیدر عامهٔ ناس جام دیرلر جیمله الزوم فوم
وزننده اهل یمنه مخصوص بردرلو طعام آدیدر که سودایله ترتیب ایدرلر لذیذ اولور زوم زالك ضمیله بخارزده
بر موضعدر وارمینیه اولکه‌سنده بر ناحیه‌در زومان زالك ضمیله اکراد قومندن بر طائفه و بر بوی آدیدر الزویم
امیر وزننده برکش نسنه‌یه دینور یقال شیء زویم ای مجمع الزامات فرق معناسنه‌درکه فرقه‌نك جمعیدر بلوکلر
وکروهلر دیمکدر مفردی زامه‌در یقال زامة من الناس وزامات ای فرقة وفرق الزیم عنب وزننده متفرق اته
دینور که اعضاده مجتمع اولمامغله ظاهر اولمیه یقال لحمه زیم ای متفرق یعنی متفرق فی اعضائه لیس بمجتمع
فی مکان فیبدن و پراکنده داته لره دینور کذلك پراکنده چاپل عسکرینه دینور وجابر بن حنی التغلبی واخنس

بن شهاب فرسلرینك اسمیدر و بو علمیت وفرقه تأویلیله تأنیث علتلریله غیر منصرفدر الزیمة تمره وزننده نخلة
یمامه ده برقریه آدیدر الزیمة زانك کسریله شول دوه سوریسنه دینورکه اقلی ایکی اوچ واکثری اون بش قدر
اوله التزیم تفعل وزننده بلوك بلوك پراکنده اولمق معناسنه در یقال تزیم الخیل اذاتفرق و بدنك اتی پارچه پارچه
و بلوك بلوك اولمق معناسنه در یقال تزیم اللحم اذاصار زیما زیما وکوده ده اولان ات پك دیرنکلی وصیق وطقناز
اولمق معناسنه اولمغله کویا که ضد اولور یقال تزیم اللحم اذااشتد اکتنازه وانضم بعضه الی بعض الزیزم
زای اولانك کسریله جن طائفه سنك جولدیلرندن حکایه در الزیم زانك فتحیله مخاطبی اسکات ایدیجی سوز
سویلمك معناسنه در یقال زام له یزیم ویزام زیما من الباب الثانی والرابع فاسکته ای تکلم له بکلمة فاسکته بها
الازیم احمر وزننده بوکورمز اولان دوه یه دینور یقال بعیر ازیم اذا کان لایرغو فصـــل السین المهملة
السأم سینك فتحی وهمزه نك سکونیله والسأم فتحتینله والسأمة ضربه وزننده والسآمة کرامه وزننده
والسآم سحاب وزننده برنسنه دن بیقوب اوصانمق معناسنه درکه بزمك و بیزار اولمق تعبیر اولنور یقال سئم
الشیء ومنه سأما وسأما وسأمة وسآمة وسآما من الباب الرابع اذامل السؤوم صبور وزننده اوصانق و بیقغین
آدمه دینورکه بزکین و بیزار تعبیر اولنور الاسأم اکرام وزننده برآدمی برنسنه دن بیقدروب اوصاندرمق و بزدرمك
معناسنه در تقول اسأمته اذاجعلته سؤوما الستهم قنفذ وزننده قیچی بیوك آدمه دینور یقال رجل ستهم ای الکبیر
العجز السجوم قعود وزننده والسجام کتاب وزننده کوز یاشی آزجه آقق علی قول چوق آقق معناسنه در
یقال سجم الدمع سجوما وسجاما من الباب الاول اذاسال قلیلا اوکثیرا السجم رجم وزننده والسجوم هجوم
وزننده والسجمان فتحاتله متعدیدر کوز یاشی آقتمق و بلود یغمور آقتمق معناسنه یقال سجمت العین والسحابة الماء
سجما وسجوما وسجمانا من الباب الثانی والاول اذاقطر دمعها وسال قلیلا اوکثیرا ویقال سجم الرجل الدمع وسجم
وسجوم برایشدن اویالنوب کیجکمك واغردپرنمك معناسنه در یقال سجم عن الامر اذاابطأ الاسجام همزه نك
کسریله والتسجیم تفعیل وزننده والتسجام تذکار وزننـده برآدم کوز یاشنی آقتمق معناسنه در یقال اسجم
الرجل الدمع وسجمه تسجیما وتسجاما اذاصبه السجم فتحتینله بللو وآشکاره اولان صویه دینور یقال بالارض
سجم ای ماء بین وآقان کوز یاشـنه دینور وسکود اغاجنك یپراغـنه دینور الاسجم ازیم وزننـده ومرادفدرکه
بوکورمز اولان دوه یه دینور الساجوم برکونه بویه آدیدر و بردره نك اسمیدر السجوم صبور وزننده والمسجام
محراب وزننـده شول ناقه یه دینورکه صاغیلورکن پاچه لرنی کروب باشنی یوقری دیکوب طونار اوله و بو افراط
ادراری موجبدر یقال ناقة سجوم ومسجام اذافشحت رجلیها عندالحلب وسطعت برأسها السحم سینك
وحای مهمله نك فتحیله والسحمة غرفه وزننـده والسحام غراب وزننده سیاهلغه دینور سواد معناسنه
الاسحم اسود وزننـده ومرادفیدرکه سیاه نسنـه یه دینور و بو یوزه دینور قرن معناسـنه و بر صنم آدیدر وشول
قانه دینورکه عربلر برماده ضمننده عهد و یمین ایلدکلرنده اللرنی اکا طالدررلر و سحابه اطلاق اولنور و ممه تکمه سنه
اطـلاق اولنورکه ممه نك باشنده اولان خرده دانه در سیاهجه اولور حلمة الثدی معناسنه و خرطلومنه اطلاق
اولنور السحم فتحتینله برشجر آدیدر ودموره دینور حدید معناسـنه السحم ضمتینله دموزجی چکیجلرینه دینور
ذوسحیم زبیر وزننـده برموضع آدیدر وسحیم ابن تبع اسمیدرکه شهزاده یمن ایدی وسحیم مثلم بن مشخرة الضبی
فرسنك اسمیدر وائمه لغتدن برذاتك اسمیدر السحماء سوداء وزننده دبره اطلاق اولنور و برشجر آدیدر وشریك
بن السحماء اصحابدندر سحماء والده سنك اسمیدر پدری عبدة بن مغیث ایدی ابوسحمه طلحه وزننده باهله
قبیله سندن براجرنك کنیه سیدر وسحمة بنت کعب قضاعه قبیله سی نسبندندر سحمه غرفه وزننده برجل
آدیدر وجزء بن خالدك فرسی اسمیدر سحم زفر وزننـده نعمان بن منذرك فرسی اسمیدر سحامه ثمامه وزننده
یمامه ده کلیب قبیله سی یوردنده برصو آدیدر سحامه سحابه وزننده برمحدث اسمیدر سحام غراب وزننده
یمنده برقضا آدیدر وفلج نام محلده برواد آدیدر و برکلبك اسمی اولان سخام خای معجمه ایله در جوهری مهمله وهم
ایلمشدر الاسحام همزه نك کسریله بلود یغمور یاغدرمق معناسـنه در یقال اسحمت السماء اذاصبت ماءها
الاسحمان افعوان وزننده برشجر آدیدر اسحمان زبرقان وزننده برطاغك اسمیدر بونده همزه نك ضمی خطادر
وسیاه نسندیه دینور السخم سبـنك وخای معجمه نك فتحیله سیاهلغه دینور یقال به سخم ای سواد الاسخم
اسود وزننـده ومرادفیدر یقال شیء اسخم ای اسود السخیمة سفینه وزننـده والسخمة غرفه وزننـده
برآدمك حقنده قلبك قرارمسنه و حقد وکینه یه دینور یقال به لفـلان سخیمة وسخمة ای حقد المسخم

معظم وزننـده برآدمك حقنده کین طوتمش کسیه دینور یقال هومسخم بفلان ای به سخیمة التسخم تفعل
وزننده برکسیه برآدمك قلبی قراروب کین وعداوت بغلمق معناسنه در یقال تسخم فلان علیه اذاتحقد التسخیم
تفعیل وزننده برکسه حقنده برآدمی طارلتمق معناسنه در یقال سخم بصدره اذااغضبه و برنسنه یی سیاه ایلمك
معناسنه در یقال سخم الله وجهه ای سوده وصویی اصتمق معناسنه در یقال سخم الماء اذاسخنه وات
قوقمق معناسنه در یقال سخم اللحم اذاانتن السخام غراب وزننده والسخامی والسخامیة یای مشدده ایله
باده خوشکواره دینور وسخام کوموره اطلاق اولنور وتنجره قاره سنه دینور یقال طلاه بالسخام ای بسواد
القدر وقوشك یلکلری آلتنده اولان یومشق تویلره دینور یقال وجه الغلام لین کالسخام وهوالریش اللین تحت
ریش الطیر وقطنی واطلس کبی یومشق وملایم قماشه وثوبه دینور یقال ثوب سخام ای لین المس السخماء
حمراء وزننده جابجا سهل وغلیظ اولان قره طاشلق تپه یه دینور السدم فتحتینله غمکین اولمق علی قول ندامتله
غمکین اولمق یاخود حزن واندوهه مقارن غیظ وغضب پیدا ایلمك معناسـنه در یقال سدم الرجل سدما
من الباب الرابع وهوالهم اومع ندم اوغیظ مع حزن و برنسـنه یه پك دوشکون حریص اولمق معناسنه در یقال
سـدم بالشیء اذالهج به وحرص وسـدم فحل مسدوم معناسنه در کماسیذکر السادم والسدمان سکران
وزننـده غمکین یاخود ندامته مقارن غمکین یاخود حزن واندوهه مقارن غیظناك آدمه دینور المسدوم فحل
سدم معناسنـه در السدم کتف وزننـده والمسدم معظم وزننده مسدوم وسدم کبی اسرمش دوه یه دینور
علی قول دیشی دوه سوریسنـه صالیور یلوب بینلرنده اسریوب کزمکله ناقه لرکوسنـید کده صوی اولمامغله
دیشیلره آشمسون دیو ایچلرندن اخراج اولنان ارکك دوه یه دینور یاخود دیشی یه آشمقدن ممنوع اولان دوه یه دینور
نه کونه ممنوع اولورسه اولسون یقال فحل مسدوم وسدم وسدم ومسدم ای هـائج اوالذی یرسل فی الابل فیهدر
بینهـا فاذاضبعت اخرج عنهـا استهجانا لنسله اوالممنوع من الضراب بای وجه کان وسدم ومسدم فشقروب
آتیلور اولان صویه دینور السدم ندس وزننده والسدم جبل وزننـده والسدم عنق وزننده بونلرده دیك
دیك فشقروب آتیلور اولان صویه دینور جمعلری اسدام وسدام کلور جبال وزننده علی قول مفرد وجمعلری برابردر
یقال ماء مسدم وسدم وسدم وسدم وسـدم ای مندفق السدیم امیر وزننده کثیرالذکر اولان آدمه دینور یقال
رجل سدیم ای کثیرالذکر وجوسماده اولان یوفقه جه سیسه وطمانه دینور علی قول مطلقا طمانه وسیسه دینور
السدم سینك ضمیله والسدم ضمتینله طولمش یاخود اوزری طپراقله اورتیلوب بلورسز اولمش قیو یه دینور یقال
رکیة سدم وسدم ای مندفنة السدم ردم وزننده قاپویی سد ایلمك معناسنه در یقال سدم الباب سدما من الباب الاول
اذاردمه المسدم معظم وزننده صالمه دوه یه دینور وشول دوه یه دینورکه صرتی یاغر اولمغله یرمدتها ویدی آلنوب
بوش قاله رق یاغری قپانوب صاغالمش اوله السدم کتف وزننده قیس مجنون وفرهاد کبی شدید العشق اولان
عاشق آشفته یه دینور یقال عاشق سدم ای شدیدالعشق سدوم صبور وزننده جوهری لوط علیه السلام قومنك
قریه سی اولمق اوزره رسم ایدوب غلط ایلمشدر صواب اولان سذوم اولمقدر ذال معجمه ایله ومنه المثل * اجور من قاضی
سذوم * وعندالبعض سذوم حمص ایالتنده بر بلده در شارح دیرکه اهل تحقیقك بیانـنه کوره سذوم ذال معجمه ایله سدوم
معربیـدر مترجم دیرکه سدوم لوط قومنه مخصوص آلتی قصبه نك بریسیدر آنده برقاضی وارایدی جورایله مثلدر
جورندن بری بودرکه برکون حضورنه ایکی کسه کلوب بری آخردن دعوا ایلدی که بنم بونك ذمتنده بیك درهم
حقم واردر مدعی علیه دخی اقرار ایدوب لکن بش سنه دنصکره مستحق اوله جقدر سزدن نیازایدرمکه بش سنه
تمامنده بن مزبور بیك درهمی اداایچون کتوردکده بلکه بو آدمی بوله مم کرم ایدوب بونی بش سنه حبس ایلسکز که
اولوقتده حاضر بولیم پس مدعی علیهك بوسوزیله مدعی امر قومی بش سنه حبس ایلمشدر انتهی السرم سینك
فتحی ورانك سکونیله کلب قسمی اغرا ایلمکه مخصوص زجر کلمه سیدر یقال سرماسرما اذاهیجه السرم سینك
ضمیله قارنده اولان طوغری بغرسغك اوجنه دینورکه مقعدك ایچ حلقه سیدر فضلات آندن خروج ایدر السرم
فتحتینله دبرآغریسنه دینور السرمان سینك ضمیله حمران وزننده برجنس آری اسمیدرکه پك خبیث
وموذی اولور اشك آریسی دیدکلریدر التسریم تفعیل وزننده پاره پاره کسمك معناسنه در یقال سرمه
اذاقطعه المنسرمة متورمه وزننده بلوك بلوك دوه لره دینور یقال جائت الابل منسرمة ای متقطعة السرجم
جمیله جعفر وزننده پك اوزون نسنه یه دینور طویل معناسنه الساسم سینك فتحیله عالم وزننده برجنس
سیاه شجر اسمیدر علی قول آبنوس اغاجیدر یاخود شیزی دیدکلری شجردر یاخود براغاجدرکه آندن یای دوزیلور

مؤلف شیرازی کلمه سنی آبنوس یاخود ساسم یاخود خشب جوزدر دیو رسم ایلمشدر ظاهرا ساج اغاجیدر السرطم
جعفر ورنده والسرطم زبرج وزننده اوزون نسنه یه دینور وشول آدمه دینور که بلیغ و فصیح اولمغله کلامی
بیان وفصاحت اوزره ادا ایدر اوله یقال رجل سرطم ای البین القول فی کلامه وشول تومند وعظیم الخلقه آدمه
دینور که بوغزی واسع وسریع البلع واکول اوله یقال هو سرطم ای الواسع الحلق السریع البلع مع جسم وخلق
السطام سینک کسریله آتش کورکی تعبیر اولنان دمور کورکه دینور که انکله آتش اوچریلور وقاپو طرقزنه
وسنداننه دینور وشیشه طقاجنه دینور وقلجک اغزنه دینور السطم سینک فتحیله بودخی قلجک اغزنه دینور
الاسطمة طرطبه وزننده برقوم وجماعتک وسط واشرافنه یاخود بر مصلحتلری ظهورنده مرجع ومجمعلری
اولان کارگذار ومصلحت بینلری اولان آدمه دینور یقال اسطمة القوم ای وسطهم واشرافهم او مجتمعهم السطم
ضمتیله اصول معناسنه در که اصلک جمعیدر یقال عادت الاشیاء فی سطمها ای اصولها بونک مفردی سطام در
السطم لطم وزننده قاپویی پرکتمک معناسنه در یقال سطم الباب سطما من الباب الاول اذا ردمه الاسطام
همزه نک کسریله آتش اوچره جک کوسکی یه دینور یقال حول النار بالاسطام ای بالمسعار وعبدالله بن اصرم
نام کسنه نک قلجی اسمیدر بنو سعدم جعفر وزننده بنو مالک بن حنظله قبیله سندن بر بطن در میمی زائددر
السعم سینک فتحیله دوه یوریسندن برکونه یوریش اسمیدر که تیز تیز یوریمک اوله جقدر یقال سعم البعیر
سعما من الباب الثالث وهو ضرب من سیر الابل السعوم صبور وزننده تیز تیز یوریر اولان ناقه یه دینور
سعیم زبیر وزننده اصحابدن مرداس بن عقفانک جدی اسمیدر المسعام محراب وزننده علی قول مشعان وزننده
سرعتله آقان سیلابه دینور یقال سیل مسعام ای سریع السغم سینک فتحی وغین معجمه نک سکونیله جماع
ایلمک علی قول انزالدن خوشلنمیوب همان صوقوب چکمک معناسنه در یقال سغم جاریته سغما من الباب الثالث
اذا جامعها اوهوان لایحب الانزال فیدخل ثم یخرج وسغم دغم کبی رغم لفظنی تاکید ایراد اولنور یقال رغما له دغما
سغما وبو تاکید اولدیغیچون واو دن مجرد اولور السغم کتف وزننده بدغدا آدمه دینور یقال رجل سغم ای السیء
الغذاء المسغم معظم وزننده والمسغم مکرم وزننده خوش غدا آدمه دینور که دائما نفایس اکل ایدر یقال
هو مسغم ومسغم ای الحسن الغذاء واتلو جانلو تروتازه وناز کبدن اوغلانه دینور یقال غلام مسغم ومسغم
ای ممتلیء البدن نعمة الاسغام همزه نک کسریله اوغلان اتلو جانلو تروتازه وناز کبدن اولمق معناسنه در یقال
اسغم الغلام علی المجهول وکذا اسغم علی المجهول اذا کان مسغما وبر آدمی آزرده دل ایلمک وخاطرینه طوقنمق
معناسنه در یقال اسغم فلانا اذا بلغ قلبه الاذی التسغیم تفعیل وزننده یودم یودم ایچورمک معناسنه در
سغمه الماء اذا جرعه اياه سیغم ضیغم وزننده بر بلده در السقام قافله سحاب وزننده والسقم جبل وزننده
والسقم قفل وزننده خسته لکه دینور یقال به سقام وسقم وسقم ای مرض مؤلف بصائرده مرضی
تعمیم ایلمشدر که جسمانی ونفسانی اولور لکن سقم جسمانی یه مخصوصدر وسقم فتحتینله وسقم قفل وزننده
وسقامه کرامه وزننده مصدر اولور لر خسته اولمق معناسنه یقال سقم الرجل وسقم سقما وسقما وسقامة
من الباب الرابع والخامس اذا مرض السقیم امیر وزننده وصفدر خسته یه دینور بیمار معناسنه جمعی سقام
کلور کرام کبی سقام غراب وسحاب وزنلرنده بر وادی آدیدر سقمان سلمان وزننده بر موضعدر السوقم
جوهر وزننده برجنس اولو اغاجک اسمیدر السقمونیا سینک فتحی ویای تحتیه نک تخفیفی وقصر ایله بر نبات آدیدر که
ایچندن سد کبی یلمشک رطوبت استخراج وتجفیف اولنور اول رطوبته دخی سقمونیا دینور ترکیده محموده اوتی
ورطوبتنه محموده تعبیر اولنور بغایت مسهلدر معده واحشایه مخالفتی مسهلات سائره دن اکثردر بناء علیه ساده جه
استعمال اولنمیوب فلفل وزنجبیل وانیسون کبی اشیاء معطرات مصلحات ایله استعمال اولنور آلتی شعیره
مقداراندن یکرمی یه قدر مصلحلر ایله استعمالی مره صفرایی واقاصی بدندن لزوجات ردیئه یی جاذب وبرجزء
محموده برجزء تربدی تازه سید ایله علی الریق شرب قارنده بردانه صوغلجان قومیوب بالجمله اخراج ایلمکده عجیب الاثر
ومجربدر مترجم دیرکه مفرداتده سقمونیا یونانی اولوب عربیسی محموده اولمق اوزره مرسومدر حتی بک مسهل اولمغله
مطلب شاعراشبو بیت هزل آمیزی تفوه ایلمشدر * عواقب الصبر فیما قال قائلهم * محمودة قلت اخشی ان تخربنا * السقطم
زبرج وزننده فاره یه دینور السیکم حیدر وزننده یاپجه یاپجه وآدیملری صیق صیق یوریین ضعیف آدمه
دینور وبر رجل آدیدر السکم سینک فتحی وکافک سکونیله بر آدم سیکم اولمق معناسنه در یقال سکم فلان
سکما من الباب الاول اذا صار سیکما السلم سینک فتحی ولامک سکونیله بر قوللی قوغه یه دینور سقاقوغه سی

کبی

کبی جمعی اسلم کلور افلس وزننده وسلام کلور چبال وزننده ومصدر اولور یلان صوقمق معناسنه یقال
سلمته الحیة سلما من الباب الاول اذا لدغته شارحک بیانه کوره سلامته تفألدر وسلم دیدکلری اغاجله دری یی
دباغت ایلمک معناسنه در یقال سلم الجلد سلما من الباب الثانی اذا دبغه بالسلم وقوغه اسکیوب پیریمکله عملندن
فارغ اولوب ترمیم واحکام ایلمک معناسنه در یقال سلم الدلو اذا فرغ من عملها واحکمها السلم سینک کسریله
وفتحیله بارشمغه دینور صلح معناسنه در مذکر ومؤنث اولور یقال خذوا بالسلم ای بالصلح شارحک بیانی اوزره
تانیثی نقیضی اولان حرب لفظنه حمل ایله در وسلم مصالحه ایدن کسیه ده اطلاق اولنور نته که حرب محاربه ایدن
کسیه ده اطلاق اولنور تقول انا سلم لمن سالمنی وحرب لمن حاربنی ای مصالح ومحارب وسلم سلام معناسنه در که انقیاد
واطاعت ایلمکدر واسلام معناسنه در که مسلم اولمقدر قال الشارح وبه قرئ قوله تعالی ادخلوا فی السلم کافة وفسر
بالاسلام السلم فتحتینله سلف معناسنه در که بیوع انواعندن بر نوعک اسمیدر یقال عقد عقد السلم ای السلف مؤلف
سلفی سلم ایله وسلمی سلف ایله تعریف ایلدی قدوری نک بیانه کوره سلف وسلم لغتده ایکی بدلک برینک تعجیلی
وآخرک تأجیلی متضمن عقددن عبارتدر وعرف شرعده ثمنک تعجیلی ومثمن اولان مالک تأجیلی موجب
عقده مخصوص اولدی شروط واوصافی کتب فقهیه ده مبسوطدر وسلم انقیاد واستسلام معناسنه در ومنه قوله تعالی
والقوا الیکم السلم ای الاستسلام والانقیاد وسلم بر شجر اسمیدر بو شجر مغیلان اغاجی انواعندندر مصر تیکنی
وسنط اغاجی تعبیر اولنور یمشنه قرظ دینور که پلاموداوله جقدر آنکله دری دباغت اولنور مفردی سلمه در وسلم
تسلیمدن اسم اولور که حضرت باری تعالانک امر وحکمنه رضا وانقیاددن عبارتدر واسیرا که دینور یقال اخذه
بالسلم ای بالاسر واسیر وگرفتاره دینور یقال هو سلم ای اسیر المسلوماء میمک فتحی والفک مدیله ذکر اولنان
سلم نام اغاجلری چوق یره دینور یقال ارض مسلوماء ای کثیرة السلم السلمه فرحه وزننده طاشه دینور جمعی
سلام در کتاب وزننده وهر بری تر ونازک ولطیف اولان خاتونه دینور یقال امرأة سلمة ای الناعمة الاطراف وسلمه
اسامیدندر سلمة بن قیس الجرمی وسلمة بن حنظلة السحیمی صحابه لردر وبنو سلمه انصاردن بر بطن در وسلمة
بن کهلاء بجیله قبیله سی نسبندندر وسلمة بن الحارث کنده قبیله سی نسبندر وسلمة بن عمرو بن ذهل وسلمة بن غطفان
بن قیس وعمیرة بن خفاف بن سلمه وعبدالله بن سلمة البدری الاحدی وعمرو بن سلمة الهمدانی وعبدالله بن سلمة
المرادی رجال محدثیندندر پس جوهرینک عربده انصاردن بطن اولان سلمه دن غیری سلمه یوقدر قولی خطادر
شارح دیرکه جوهری بنو سلمه یی انکار ایلمشدر سلمه فتحاتله اصحابدن قرق نفر یاخود اولمقدار ذوات اسمیدر
واتوز نفر یاخود اول قدر محدثین اسملریدر وسلمة الخیر وسلمة الشر ایکی معروف کسه در وام سلمه بنت امیه که
امهات مؤمنیندندر وام سلمه بنت یزید وام سلمه بنت ابی حکیم یاخود بو ام سلیم یاخود ام سلیمان در صحابیه لردر
السلام سینک فتحیله نقص وعیب وفناء وزوال شائبه سندن سالم ومنزه اولان دائم وباقی حق جل وعلا
حضرتلرینک اسماء حسناسندندر فی الاصل مصدردر وسلام سلامه کبی مصدردر عیوب وآفاتدن بری وسالم
اولمق معناسنه در یقال سلم من العیوب والآفات سلاما وسلامة من الباب الرابع اذا بری وبین الاسلام تحیت
اولان سلام علیکم بو معنادندر که سلامتله دعا ایلمکدر اسم اوله رق دخی استعمال اولنور وسلام یلان صوقمش
کسیه دینور سلیم کبی کاسیذکر وسمبساط نام قلعه قربنده بر موضع آدیدر ومکهٔ مکرمه نک اسمیدر وحجازده
بر طاغک آدیدر وقصر السلام رقه ده هارون رشیدک بر کوشکی اسمیدر وبر شجر آدیدر بونده سینک کسریله ده
زبانزده در لطایفدندر که براعرابی یه بر آدم تحیت قصدیله السلام علیک دیدکده اعرابی جوابنده والحجات
علیک دیدی اول آدم یاهو بونه کونه جوابدر دیو اعتراض ایلدکده سلام وحجات ایکی کونه آجی اغاجلردر سن
برینی بکا حواله ایلدک بن دخی سکا دیکرنی تفویض ایلدم دیو جواب ایلدی وسلام اسامیدندر عبدالله بن سلام
الحبر وبرادری سلمة بن سلام وبکانی سلام وسلام بن عمرو صحابه لردر وابو علی الجبائی محمد بن عبدالله بن سلام در
ومحمد بن موسی بن سلام السلامی که جدینه منسوبدر محدثدر دار السلام جنت اعلادر که داخل اولنلر آفاتدن ونعیمی
انقضاسندن سالم اولورلر تقول اللهم ادخلنا دار السلام ای الجنة نهر السلام نهر دجله در مدینة السلام
بغداد بهشت انسامدر محدثیندن حافظ محمد بن ناصر وعبدالله بن موسی وشعرادن محمد بن عبدالله السلامیون
بغداده منسوبلردر السلیم امیر وزننده والمسلوم بونلرده سلام کبی یلان صوقمش کسیه اطلاق اولنور وبو
تفأل قبیلندندر یقال رجل سلام وسلیم ومسلوم ای لدیغ سلام کتاب وزننده بر صو اسمیدر سلام غراب
وزننده بر موضع آدیدر سلیم زبیر وزننده اسامیدندر سلیم بن منصور قیس غیلان قبیله سندن منشعب بر قبیله

پدريدر كذلك جذامدن برقبيله پدريدر واون بش صحابه اسميدر وام سليم بنت ملحان وام سليم بنت سحيم
صحابيه لردر ذات السلم برموضعدر درب سليم بغداد دروازه لرندن بر دروازه در سليمه جهينه وزننده
بر رجل اسميدر ابو سلمى بشرى وزننده زهيرنام شاعرك پدريدر ابو سلمى سكرى وزننده وزغ ديدكلرى
آلاجه كلرك كنيه سيدر سلمان سينك فتحيله برطاغك آديدر ومراد قبيله سندن بر بطندر عبيدة السلمانى
آنلردندر زمان سعادتده اسلامه كلوب لكن شرفياب صحبت اولمدى وسائر بعض محدثين سلمانيين دخى آنلردندر
خطيب سلمانى كبى وسلمان بن سلامه وابن ثمامه وابن خالد وابن صخر وابن عامر وابن الاسلام الفارسى اصحابدندر
اخير سلمان فارسى حضرتلريدر ابو سلمان بوق بوجكنك كنيه سيدر السلم سكر وزننده نردبانه دينور مؤنثدر
وبعضا مذكر اولور درجه ومرقاة كبى جمعى سلاليم وسلالم كلور يقال صعد على السلم اى المرقاة شاح ديركه جاى
سلامت اولان محل فوقانى يه تسليم ايلديكيچون اطلاق اولندى وسلم اوزنكويه اطلاق اولنور يقال جعل بالفرس
سلما اى غرزا وربان بن سيارك فرسى اسميدر وعانه ديدكلرى كواكبك صاغ طرفنك اشاغى سمتنده نيجه كوكبلره
اطلاق اولنور كه نردبان شكلنده در وسلم سبب معناسنه مستعملدر كه برنسنه يه موصل اولان وسيله در يقال
اتخذه سلما اى سببا السلامة كرامه وزننده سلام كبى عيوبدن وآفتدن برى وپاكيزه اولمق معناسنه در يقال
سلم الرجل عن العيب والافة سلاما وسلامة من الباب الرابع اذا نجا وبرئ منها وسلامه اساميدندر سلامة بن عمير
بن ابى سلامه صحابه در وسيار بن سلامه محدثدر وسلامة بنت الحر الازديه وسلامة بنت معقل الخزاعيه وسلامه كه
حاضنهٔ ابراهيم بن حضرت مصطفويدر عليهما السلام صحابيه لردر التسليم تفعيل وزننده آفتدن محفوظ
وبرى قلمق معناسنه در يقال سلمه الله تعالى من الافة اى وقاه اياها وبرنسنه يى برآدمه طپشرمق معناسنه در
تقول سلمته الى فلان اذا اعطيته اياه ورضا معناسنه دركه خداى متعالك حكم وقضا وقدرنه راضى اولوب
امرينه بيون صونوب هرنه ظهور ايدرسه خيرا وشرا قبول تامله قبول ايلمكدن عبارتدر يقال هو فى التسليم اى
فى الرضى وسلام معناسنه دركه مراد تحيه در سلام عليكم ديو سلام ويرمكدر كه تحيت وسلامتله دعا ايلمكدن
عبارتدر يقال سلمه اى قال له سلام عليكم التسلم تفعل وزننده تسليم اولنان نسنه يى اخذ وقبض ايلمك
معناسنه در تقول سلمته اليه فتسلمه اى اعطيته فتناوله واسلامه كلمك معناسنه در يقال كان كافرا ثم تسلم اى اسلم
الاسلام همزه نك كسريله اطاعت وانقياد ايلمك معناسنه در يقال اسلم الرجل اذا انقاد ومسلمان اولمق معناسنه در
يقال اسلم اليهودى اى صار مسلما وبرآدمى مخذول ايلمك معناسنه دركه همزه سى سلب ايچوندر يقال اسلم العدو
اذا خذله وطپشرمق تفويض معناسنه در يقال اسلم امره الى الله تعالى اى سلمه ومشغول ودركار اولديغى نسنه يى
ترك ايلمك معناسنه در تقول اسلمت عنه اذا تركته بعد ما كنت فيه التسالم تفاعل وزننده بريبريله صلح ايدوب
سلامتلشمك معناسنه در يقال تسالما اذا تصالحا وتقول العرب هو لا يتسالم خيلاه اى لا يقول صدقا فيسمع منه يعنى
فلانك ايكى فرقه سوارى سپاهى بريبريله صلح ايلمز ديمكدر كه فلان كلامى راست سويلمز كه استماع وقبول اوله ديجك
موقعده ايراد اولنور زيرا ايكى سوارى عسكرى بريبريله مصالحه ايلدكده يكديكره قصد وهجوم ايلميه رك على حالهما
يوللرينه كيدرلر پس كلام مزبور ايكى سوزى برآرايه كلمز وبريبرينه اويمز كذا ايدر ديمكدن كنايه اولور زيرا ايكى سوزى
بريبرينه منافر ومصادم اولان كسه كذا ايدر المسالمة مفاعله وزننده بركسه ايله صلح ايلمك معناسنه در بريبرينك
شرندن سالم اولورلر يقال سالما اذا تصالحا الاستلام افتعال وزننده والاستلأم استفعال وزننده خاصة
حجر اسودى لمس ايلمك معناسنه دركه زيارت ايلمك تعبير اولنور اوپمك ايله يا ال سورمك ايله اولور يقال استلم الحجر
يعنى الاسود استلاما واستلأمه استلأما اذا لمسه اما بالقبلة او باليد شارحك بياننه كوره سلمه دن مأخوذدر كه حجر
معناسنه در ياخود سلامدن مأخوذدر كه تحيت معناسنه در واستفعالده لأمه دن مأخوذدر كه درع وسلاح
معناسنه در كويا كه آنك زيارتى عذابدن حرز ووقايه اولور وابن اعرابى اجتماع معناسنه اولان ملأمه دن مأخوذدر
ديدى واستفعالده استعمالى قليلدر انتهى واستلام اكينك سنبله سى ظهور ايلمك معناسنه در يقال استلم الزرع
اذا خرج سنبله وصلح ايدشمك معناسنه دركه مشاركت ايچوندر ومنه يقال هو لا يستلم على سخطه اى لا يصطلح
على ما يكرهه الأسيلم مصغر بنيه سيله سرچه پرمقله آدسز پرمق بيننده اولان طمره دينور الاستسلام امتثال
وانقياد ايلمك معناسنه در يقال استسلم الرجل اذا انقاد واصلا شاشوب صاپمه يه رق متصل يولك وسطندن كتمك
معناسنه مستعملدر يقال استسلم لكم الطريق اذا ركبه ولم يخطئه التمسلم تمفعل وزننده كه باب مخصوصدر
بركسنه مسلم اسميله تسميه اولمق معناسنه در يقال كان فلان يسمى محمدا ثم تمسلم اى سمى بمسلم اسالم همزهٔ

مضمومه

مضمومه ايله سزاة اولكه سنده برطاغك آديدر مدينهٔ سالم اندلسده برشهردر السلامية سينك فتحيله ثلماء نام
محل ياننده بنى حزن يوردنده برصويك آديدر وبربشقه صويك آديدر سلام شداد وزننده صعيد اولكه سنده
برقريه در خيف سلام مكه قضاسنده برناحيه در وسلام بن سلم وابن سليمان وابن ابى سلام وابن شرحبيل وابن
ابى عمره وابن مسكين وابن ابى مطيع محدثلردر وسلام بن ابى الحقيق وسلام بن محمد بن ناهض وسعد بن جعفر بن سلام
ومحمد بن سلام البيكندى كه محدثلردر تشديد وتخفيفلرنده اختلاف اولنمشدر سلميه سينك ولامك فتحى وميمك سكونيله
حمص قربنده بر بلده در محدثيندن عتيق السلمانى فتحاتله در ذو سلم فتحتينله برموضعدر وذو سلم بن شديد بن
ثابت اذواء يمندندر سلمى سكرى وزننده نجد ديارنده برموضع آديدر وطائف شهرنده برقله نك اسميدر وطى
قبيله سنه مخصوص برطاغك آديدر كه مدينه نك شرقيسنده واقعدر وبرقبيله آديدر وبرنبات اسميدر وايكى صحابه
اسميدر واون التى صحابيه نك اسميدر ام سلمى ابورافع جنابلرينك زوجه سيدر سلمى حبلى وزننده
اساميدندر سلمى بن عبدالله بن سلمى وسلمى بن غياث وسلمى بن منقذ وابو سلمى القتبانى على قول بو سكرى وزننده
محدثلردر السلامان سينك فتحى وتثنيه بنيه سيله برشجر آديدر وبنى شيبان يوردنده برصو آديدر وبر رجل اسميدر
سلامه شداده وزننده بنت عامردر كه معتقهٔ حضرت عائشه در وسلامة المغنيه شول مطربه دركه عبدالرحمن
بن عبدالله بن ابى عمار كه تابعيندن عباد اهل مكه دندر مزبوره يه تعشق ايلمشيدى وعبدالرحمن افراط عبادتندن
قس ايله ملقب اولمغله مزبوره يى كنديسنه اضافتله سلامة القس اطلاق ايلديلر السلامية شداديه وزننده
موصل قضاسنده برقريه در عبدالرحمن بن عصمه نام محدث ونيجه محدثلر اورادندر السلامى حبارى وزننده
دوه نك بقنه غنده اولان كميكه دينور وانسانك اللرنده واياقلرنده اولان كوچك كميكه دينور كه پرمق اوزنلغنده واندن
قصه رق اولور جمعى سلاميات كلور ميمك فتحى وياءنك تخفيفيله مؤلف عظام صغار طول اصبع او اقل فى اليد والرجل
عبارتيله رسم ايلمكله اويلجه ترجمه اولندى لكن سائر امهاتده وكتب تشريحده مشروح اولديغى اوزره سلامى
پرمق كميكى اوله جقدر كرك الك وكرك اياغك اولسون هر پرمقده اوچر سلامى اولور كه انجه اوزنجه كميكلردر اغلظلرى
سوافل وادقلرى اواخردر پس مؤلفك فى اليد والرجل قولى ذكر الكل وارادة الجزء قبيلندن اولور وسكارى وزننده
سلامى جنوب طرفندن اسن يله وصف اولور كه بوديارلرده قبله يلى وقبله لدوسى تعبير اولنور السليم امير وزننده
يلان صوقمش كمسه يه دينور كه ذكر اولندى على قول اولومجل يارهلويه دينور يقال رجل سليم اى لديغ او جريح
الذى اشفى على الهلكة وآتك وبار كيرك طرنقلرينك ايچ يوزندن چوره سنده قبل بتن پاره له طرنغنك جوفى بيننه كلان
پرينه دينور وآفات وامراضدن برى وسالم اولانه دينور جمعى سلماء كلور كرماء كبى سالم لامك كسريله عبدالله
بن عمر بن خطابك ولدى اسميدر جوهرى سالم لفظنى كوز ايله برون ارالغنده اولان درى ايله تفسيرى غلط وعبدالله
بن عمرك بيتيله استشهادى باطلدر شارح ديركه بيت مزبور بودر * يديرونتى فى سالم واريغه * وجلدة بين العين
والانف سالم * پس عبدالله سالمى كمال محبتندن ذكر اولنان درى منزلنده قلمشدر لكن بيت مرقوم زهيرك اولوب
عبدالله انكله تمثل ايلديكى شيخمك تصحيح كرده سى اولمغله جوهرينك كلامى غلط وبطلاندن سالم اولور
ذات اسلام همزهٔ مفتوحه ايله سلم اغاجى انبات ايدن ارضه اطلاق اولنور سلم سينك فتحيله اساميدندر سلم
بن زرير وابن جناده وابن ابراهيم وابن جعفر وابن ابى الدبال وابن عبدالرحمن وابن عطيه وابن قتيبه وابن قيس محدثلردر
باب سلم اصفهانده برمحله در كذلك شيرازده برمحله در كتاب الكنايه مولفى ابو خلف محمد بن عبد الملك السلمى الطبرى
انلرك برندن اولمق محتملدر وكتاب مرقوم فقه شافعى فننده بغايت بديعدر سلمى سكرى وزننده ابن جندل دركه
فرددر يعنى بو اسمده يكادر سلمانين سينك ضميله برموضعدر ذو السلومه صبوره وزننده بنى النهان بن مالكدن
بركسه در سلومه تنوره وزننده بنت حريث بن زيددر كه عدى بن رقاع نام شاعرك زوجه سيدر ذى تسلم تسمع وزننده
بركلمه دركه محل يمينده استعمال اولنور تقول لا بذى تسلم ما كان كذا اى لا والله الذى يسلمك وتثنيه ده بذى تسلمان
وجمعنده تسلمون ومفرد مؤنثده تسلمين وجمعنده تسلمن دينور كذلك اذهب بذى تسلم واذهبا بذى تسلمان واذهبوا بذى
تسلمون ديرلر اذهب بسلامتك معناسنه وذو كلمه سى انجق تسلم كلمه سنه مضاف اولور نته كه لدن كلمه سى عامل اولدقده انجق
غدوه كلمه سنى نصب ايلمكله خاصدر مترجم ديركه مغنى اللبيبده مرسوم اولديغى اوزره عربك اذهب بذى تسلم قوللرنده
باء حرفى ظرفيت ايچوندر وذى زمن محذوفك صفتيدر وصاحب معناسنه در بو جهتله موصوف نكره اولور واذهب
فى وقت صاحب سلامة سبكنده اولور كه مظنهٔ سلامت اولان وقتده كيت ديمك اولور وعند البعض ذو الذى معناسنه
اولمغله موصوف محذوف معرفه اولور وجمله اعرابدن محلى اولميه رق صله اولمغله اذهب فى الوقت الذى تسلم

مطلب

فيه ديمك اولور لكن ذوهمان طى لغتنده الذى معناسنه اولمغله بوقولى تضعيف ايلديلر و بعضلر اذهب بذى
تسلم قولنى بالشان الذى يقال لك فيه تسلم عبارتيله تفسير ايلديلر و بعضلر بنه ذوصاحب معناسنه اولوب مقدر الامر
لفظنك صفتى اولمغله اذهب بالامر الذى هو صاحب سلامتك تاويلنده در ديديلر وسيبويه لاافعل ذلك بذى تسلم
قولنى لاافعل ذلك بذى سلامتك عبارتيله بيان ايلمشدر وفعل مستقبل مصدر تقديرنده در و بوعربه مخصوص
يمين كلماتندندر كه لسانمزده باشك ايچون ايشلم تعبيرى بو قبيلدندر انتهى سلام شداد وزننده اسامیدندر
وخطيئه نام شاعرك درع وصفنده نظم ايلديكى اشبو *جدلاء محكمة من صنع سلام* مصراعنده سلام لفظندن
مرادى داود عليه السلام در من صنع داود ديمكى مراد ايدوب لكن قافيه موافق اولمديغندن سليمان لفظنه انتقال
واكا دخى وزن مطاوعت ايلمامكله سلام كلمه سنه ارتحال ايلدى مترجم ديركه مؤلفك بو توجيهى حفيد افندى
مرحومك تصرفات مخصوصه لرى قبيلندندر لطيفه بر كبير الانف كسه نك يانده برآدم بو كون هوا خوشجه دكلدر
ديمش همان اول كسه شدت انفعاله ترك مجلس ايدوب كتمش سببى سؤال ايتدكلرنده بنم انفمه تعريض ايلدى لطيفه
زيرا هوادكز بحثنه متعلقدر دكرده ايسه قايق اولمغله بونك انفى قايق كبى كبير ديو بنى هزل ايتدى ديمش سليمان
سينك ضميله اسامیدندركه بر پيغمبر ذيشانك اسم شريفيدر مؤلف بصائرده اسم اعجمى اولمسنى
ترجيح ايلمشدر وسليمان بن ابى سليمان وابن صرد وابن عمرو وابن مسهر وابن هاشم وابن اكيمه اصحابدندر
وام سليمان ايكى صحابيه در مسلم محسن وزننده يكرمى قدر صحابه اسميدر مسلمه مرحله وزننده
اسامیدندر مسلمة بن مخلد وابن اسلم وابن قيس وابن هانى وابن شيبان صحابه لردر مسلم محسن وزننده
مسلم معظم وزننده سلم جبل وزننده سلم عدل وزننده مسلمه محسنه وزننده مسلمه مرحله وزننده
اسلم احمد وزننده سالم آنك وزننده سلميه جهينه وزننده اسامئ ناسدندر السلالم علابط
وزننده خيبر قلاعندن بر قلعه نك آديدر سلمون قلمون وزننده بش موضع اسميدر مؤلف مسيلمة الكذاب
اسمندن سكوت ايلدى ظاهرا استهجانله صون لسانه مبنى در السلتم تاى فوقيه ايله زبرج وزننده آفت
وداهيه معناسنه در وغول بيابانى يه دينور ويك قيتلق يله دينور وشول قوجان دوه يه دينور كه بتون ديشلرى
كيدوب وآلت دودغى بر درجه ده صارقمش اوله كه يوقارى چكمكه قادر اولميه وسلتم ناچيز نسنه معناسنه
مستعملدر يقال ما اصاب سلتما اى شيئا السلجم جيمله جعفر وزننده شلغم تعبير اولنان معروف سبزه
اسميدر بونده ثاى مثلثه ايله ثلجم وشين معجمه ايله شلجم ديمك جائز دكلدر ياخود لغت رديئه در وسلجم كريملو
واوزون آته واوزون تمرنه دينور واوزون آدمه دينور وياشلو اولوب تند وشديد اولان اركك دوه يه دينور جمعى
سلاجم كلور وصيق وقالين وكور صقاله دينور وچكه لرى اوزون اولان باشه دينور وصوبى چوق كهنه
قيويه دينور السلاجم علابط وزننده اوزون آدمه دينور وياشلو اوله رق ياوز اركك دوه يه دينور
بونكده جمعى سلاجم كلور سينك فتحيله المسلخم خاى معجمه ايله مشمعل وزننده مدتغ ومتكبر كسه يه
دينور يقال رجل مسلخم اى متكبر السلعام عين مهمله ايله ضرغام وزننده بيوك قارنلو بوغزينك دليكى
بول آدمه دينور يقال رجل سلعام اى الواسع الحلق العظيم البطن واوزون بورنلو آدمه دينور و بورنى انجه
واوزون قورده دينور ابو سلعامه سينك كسريله قوردك كنيه سيدر السلقم قافله جعفر وزننده ارسلانه
دينور وچكه سى يك وشديد اولان دوه يه دينور واوزون بورنلو آدمه دينور يقال رجل سلقم اى الطويل الانف
السلاقم علابط وزننده بودخى ارسلانه دينور السلقمة صلقمه وزننده ومراد فيدر كه آزى ديشلرى
برى برينه سورمك معناسنه در يقال سلقم الرجل بمعنى صلقم وريبه وسوء ظن ايلمك معناسنه در يقال
سلقمه اذا رابه السلقامة سينك كسريله ديشى قورده دينور السلهم جعفر وزننده چلمسز انجه آرق
آدمه دينور يقال غلام سلهم اى ضامر واوزون آدمه دينور وخسته لكدن يكيجه قورتيلوب قالمش آدمه
دينور يقال هو سلهم اى ناقه من المرض ومدحج قبيله سندن بر جماعت آديدر سلهم زبرج وزننده بر رجل
اسميدر المسلهم مشمعل وزننده لونى متغير اولمش نسنه يه دينور الاسلهمام اشمعلال وزننده بر نسنه نك
لونى متغير اولمق معناسنه در يقال اسلهم لونه اذا تغير السم سينك فتحى وميمك تشديديله دليكه دينور يقال
اضيق من سم الابرة اى ثقبها و بو معنادندر كه عربلر اصاب سم حاجته ديرلر مقصد ومطلبك دليكنى بولديكه
اصابت ايلدى ديمك اولور وسموم الانسان وسمام الانسان بدن انسانيده اولان دلكلردن عبارتدر كه
آغز و بورن وقولاق وسائر دلكلردر وسم آغويه دينور زهر معناسنه بو ايكى معناده سينك حركات ثلاثيله ده

لغتدر جمعى سموم كلور وسمام كلور سينك كسريله وسم سينك فتحيله قاطر بوجغى مقوله سى نسنه لره دينور كه
دكزدن چقار وآت قسمنك ككزنده اولان ايكى طمرك هر برينه دينور ايكيسنه سمان دينور سم الفار صيحان
اوتنه دينور سم الحمار دفلى اسميدر كه آغو اغاجى ديدكلرى شجردر فارسيده خرزهره دينور سم السمك
شجرهٔ ماهيزهره در كه بالق اوتى ديدكلرى داروك نباتيدر بو صبر ديمكله معروفدر مفاصل اغريلرينه وقالچه
وآرقه اغريلرينه ونقرس علتنه نافعدر ومستعمل اولان قشريدر دوكوب صويه براقسه لر اكل ايدن بالقلر سرخوش
اولوب صويك يوزنه چقرلر و يپراغنده قوت ودهنيت اولمغله چراغلرده فتيل يرينه يقارلر وسم لفظى مصدر
اولور برآدمه زهر ايچورمك معناسنه يقال سمه سما من الباب الاول اذا سقاه السم وطعامه ياشرابه زهر قاتمق
معناسنه در يقال سم الطعام اذا جعل السم فيه وشيشه نك اغزنى طيقامق معناسنه در يقال سم القارورة
اذا سدها وايكى كسه يى بارشدرمق معناسنه در يقال سم بينهما اذا اصلح و بر نسنه يى اصلاح ايلمك معناسنه در
يقال سم الشئ اذا اصلحه و بر نسنه يى بر كسيه مخصوص قلمق ومخصوص اولمق معناسنه متعدى ولازم
اولور يقال سم النعمة اليه فسمت هى اى خصها فخصت و بر ماده نك كنه وغورينه نظر ايدوب دقت وامعانله
يوقلمق معناسنه در يقال سم الامر اذا سبره ونظر غوره المسام ميمك فتحيله مسمه نك جمعيدر كه موضع سم
معناسنه در كنديده دليك اولان يره دينور مسام الجسد بو معنادندر كه بدنده اولان منافذدر مراد بشره ده اولان
خفى وخرده منفذلردر كه عرق و بخار انلردن ترشح وخروج ايدر اول دلكلره سموم وموقعلرينه مسام دينور يقال
هذا دواء يفتح مسام الجسد اى ثقبه پس اطبانك مسامات تعبيرلرى جمع الجمع صورتنده اولور وتخفيفى غلطدر
السامة عامه وزننده خاصه معناسنه در يقال عرف ذلك العامة والسامة اى الخاصة واواومه اطلاق
اولنور وزهرناك حيوانه دينور و بولانه وتامه قبيلندندر وسام ابرص كه سم ابرص دخى دينور بر نوع زهرناك
ايرى والاجه كلردر برص ماده سنده بيان اولندى اهل المسمة سهل المذمة وزننده كشينك خاصه واقارب
ومتعلقاتنه اطلاق اولنور السموم صبور وزننده اسى يله دينوركه سام يلى تعبير اولنور اكثرى كوندز
هبوب ايدر سميتلو اولمغله طوقنديغى بر باد ايدر جمعى سمائم كلور يقال اصابته السموم اى الريح الحارة المسموم
باد سموم اسديكى كونه دينور تقول سم يومنا على المجهول فهو مسموم ويقال يوم سام ومسم على زنة اسم الفاعل
اى ذوسموم السمسم زمزم وزننده والسماسم علابط وزننده تلكى يه دينور ثعلب كبى وسمسم
اغويه دينور سم معناسنه وكوچك جثه لو قورده دينور على قول مطلقا قورده دينور و برقومسال ادبدر
وسماسم خفيف الروح ولطيف وسريع انسان وحيوانه دينور و برقوش اديدر السمسام ثرثار وزننده
قورده دينور وسماسم ايله معناى ثانيده مرادفدر السمسم زبرج وزننده شيرلغن ياغنك دانه سنه دينور كه
تحريفله صوصم تعبير اولنور فارسيده كنجد دينور لزوجتلى ومعده يى وفمى مفسد يعنى آغزده رائحهٔ كريهه يى
مورثدر مصلحى عسلدر منهضم اولانى بدنى مسمن و يپراغنك مطبوخيله نطول شعرى مصلح ومطولدر
و برنوعى كه فارسى تعبير ايله جلهنك ديمكله معروفدر بو ديارلرده جبل هندى ديدكلريدر افعالده خربق
ديدكلرى دارويه قريبدركه اولوركه اندن نصف درهمنى بر درهمه دك مفلوجه اسقا ايلمكله خلاص بولورلر
لكن بر درهمنى استعمال خطرناكدر مفردى سمسمه در هايله مترجم ديركه بو معنادن مأخوذ اوله رق اهل
تصوف بيننده سمسمه اصطلاحلرندندر شول معرفت دقيقه دن عبارتدركه غايت خفادن دقيق اولور
عبارتدن اشارتله ادراك اولنور وسمسم جلجلان اسميدركه كشنش ديدكلرى تخمدر و برنوع جيه اسميدر
و برقومسال اديدر مفتوح اولان سمسم مصحفى دكلدر السمسم سينلرك ضميله و بعضا مكسور اولور
ياخود جوهرى كسر ايله تقييدنده غلط ايلدى قزل قرنجه لره دينور مفردى سمسمه در شارح ديركه ضمله
وكسر ايله اولديغى نيجه ائمهٔ لغت ثبت ايلدى وسمسم چابك وچالاك آدمه دينور السمسمة زلزله وزننده
تلكى قسمى لنك ايله يلمك معناسنه در يقال سمسم الثعلب اذا عدا السمسام سحاب وزننده والسمسمان
والسمسمانى سينلرك ضميله بونلرده خفيف الروح لطيف وسريع انسان وحيوانه دينور السمامة سحابه
وزننده آدمك شخص وسوادنه دينور كاليد معناسنه يقال هو بهى السمامة اى الشخص وآت قسمنك
كردننده تو يدن بر دائره اسميدركه مقبول نشانه در وخرابه بنادن قالمش مشخص اثره دينور و بيراغه دينور
لواء معناسنه وطلعت انسانى يه دينور يقال هو حسن السمامة اى الطلعة السمة سينك ضميله خرما
يپراغندن طوقنمش صفره يه دينور كه خرما كسدكلرى وقتده انى اغاجك آلتنه بسط ايدرلر تا كه دوكيلنلر

اکا واقع اوله جمعی سمم در صردکبی وقرابت معناسنه‌در یقال بینهما سمة ای قرابة السمة سینک
کسریله وفتحیله اتسانک دبرنه دینور سمویه سینک ومیم مشدده‌نک ضمیله اسمعیل بن عبدالله نام حافظک
لقبیدر الاسم فتحتینله دلکلری طاره جق برونه وصف اولور یقال انف اسم ای الضیق المنخرین
المسم میمک کسریله مسن وزننده دسترس اولدیغی طعامی قدرتی یتشدیکی مقداری اکل ایدر اولان آدمه دینور
یقال رجل مسم اذا کان یأکل ماقدر علیه سمی ربّی وزننده حجازده بر وادی اسمیدر السمان شدّاد وزننده
برنباتدر السمان سینک ضمیله جبل سراتده برقریه‌در سمایم سینک فتحیله صحار قربنده بر بلده‌در السنغم
نون مشدده ایله جردحل وزننده رغم لفظنه اتباعا ذکر اولور یقال رغما له سنغما علی قول بو شین معجمه ایله‌در
سنبو سینک وبانک فتحیله مصرد یارنده ایکی قریه‌در السنام سحاب وزننده دوه‌نک اورکجنه دینور جمعی
اسنمه کلور وسنام الارض یرک اورته‌سنه اطلاق اولنور وسنام بصره ایله یمامه بیننده برطاغک آدیدر وماوان ایله
ربذه بیننده برطاغ آدیدر و بصره‌ده برطاغک آدیدر که دجال ایله برابرجه یوریجکی منقولدر الاسنام همزه‌نک
کسریله بنی اسد یوردنده برطاغک آدیدر وحلیّ دیدکلری نباتک یمشنه دینور مفردی اسنامه‌در المسنمة
محسنه وزننده اسنام دیدیکی نبات انبات ایدن یره دینور یقال ارض مسنمة اذا کانت تنبت الاسنام السنم سکرّ وزننده
صغره دینور بقره معناسنه سنوم صبور وزننده بر موضعدر السنمة فتحاتله اوتک اوجلرنده سنبله مثالنده اولان
چکنه دینور السنم فتحتینله دوه بیوک اورکجلو اولمق معناسنه‌در یقال سنم البعیر سنما من الباب الرابع
اذا صار سنما التسنیم تفعیل وزننده دوه‌یی سمورد وب اورکجنی بیوتمک معناسنه‌در یقال سنم الکلاء البعیر
اذا عظم سنامه وقابی باشلو طولدرمق معناسنه مستعملدر یقال سنّم الاناء اذا املاه و برنسنه‌نک اورزنه واوست طرفنه
چقمق معناسنه مستعملدر یقال سنم الشیء اذا علاه وتسنیم القبر تسطیح مقابلیدر که قبرک اوزرنی اورکج شکلنده
کی یاپمقدن عبارتدر یقال سنّم القبر ضد سطحه وتسنیم جنته‌ده برصو یک اسمیدر که جنتک غرف وقصورلری
اوزرندن جریان ایدر که هر برینه اوغریوب کذران ایدر علی قول برچشمه‌در که اهل جنت اوزره یوقریدن اشاغی به
جاری اولور الاسنام همزه‌نک کسریله بودخی دوه‌یی سمورد وب اورکجنی بیوتمک معناسنه‌در یقال اسنم البعیر
یعنی سمنه وتوز وتتون مقوله‌سی یوقری هوایه آغمق معناسنه‌در یقال اسنم الدخان اذا ارتفع وآتشک علوی
یلک عظم اولمق معناسنه‌در یقال اسنمت النار اذا عظم لهیبها السنم کتف وزننده بو یلنوب اوجلرنده چچکی
چقمش نباته دینور واورکجی بیوک دوه‌یه دینور یقال بعیر سنم ای عظیم السنام اسنمه همزه‌نک فتحی ونونک ضمیله
یاخود ذات اسنمه طخفه قربنده برتپه‌نک آدیدر التسنم تفعل وزننده بودخی برنسنه‌نک اوزرینه چقمق معناسنه‌در
یقال تسنمه اذا علاه و برآدمی تغلبله آنسزین تیزدست طوتمق معناسنه‌در یقال تسنمه اذا اخذه معافسة
المسنم معظم وزننده هاودی آلنوب من بعد کوبدن آزاده اولمش دوه‌یه دینور السنمات فرحات وزننده
بنی نمیر یوردنده برنیجه اوزون اوزادی الجق طاغلره اطلاق اولنور السوم نوم وزننده والسوام غراب وزننده
برمتاعی صاتلق ایلمک معناسنه‌در تقول سمت بالسلعة اسوم بها سوما وسواما اذا عرضتها للبیع وصاتلق متاعه
قیمت آرترمغله بهایه چقرمق معناسنه در تقول سمت بالسلعة اذا غالیتها مؤلف بوراده اقتصار ایلمشدر
زیرا سائر اصولده مرسوم اولدیغی اوزره سوم طرفیندن تحقق ایدر ابتدا سوم البایع درکه متاعنی صاتلق ایلکله
بها تعیین ایلمکدر ثانیا سوم المشتری درکه آلمغه طالب اولوب بشقه بها عرض ایلمکدر یقال سام البایع سلعته
وسامها المشتری مؤلفک سرد ایلدیکی ایکنجی معنالا یسوم الرجل علی سوم اخیه حدیثندن مأخوذدر که بایع ایله
مشتری بیننده قرار واقع اولمشیکن خارجدن برکمسه کندی آلمق ایچون قرارکرده دن زائد قیمت عرض ایلمکدن
عبارتدر وسوم بر ذوزه‌یه آب دوانه کبی مرور ایلمک معناسنه‌در یقال سامت الابل اوالریح اذا مرّت واستمرّت
وطوارا وتلامق معناسنه‌در یقال سامت المال اذا رعت و برآدمه رنج ومحنتلو برایش تکلیف ایلمک علی قول رنج
ومحنته کرفتار ایلمک معناسنه‌در یقال سامه الامر اذا کلفه ایاه و بواکثری عذاب وشر وظلم مقوله‌سی حالاتده
استعمال اولنور وسوم قوش برنسنه اوزرینه دونوب طولشمق معناسنه‌در یقال سامت الطیر علی الشیء اذا حامت
المساومة مکالمه وزننده والسوام جدال وزننده بودخی برمتاعه قیمت ارترمغله بهایه چقرمق معناسنه‌در
تقول ساومت بالسلعة اذا غالیت مؤلف بونده دخی اقتصار ایلمشدر زیرا امهات سائره‌نک بیانلرینه کوره
مساومه ابتدا بایع صاتلق متاعنه بربها تعیین ایدوب صکره مشتری آندن ازجه بها عرض ایلمکدر بو وتیره ایله
بهاسو یلشه‌رک بینلرنده قرار داده اولور بوندن لسانمزده بازارلشمق ایله تعبیر اولنور تساوم دخی بو معنایه در

الاستیام افتعال وزننده مساومه معناسنه‌در تقول استمت بالسلعة وعلیها اذا غالیتها وصاتلق متاعک بهاسنی
سؤال ایلمک معناسنه‌در تقول استمته السلعة وعلیها اذا سألته سومها یعنی اکا بها تعیین ایلسنی طلب ایلدم
السیمة سینک کسریله والسومة سینک ضمیله اسملردر تعیین وتسمیه اولنان بازاره دینور که مراد قیمتیدر
یقال انه لغالی السیمة والسومة ای السوم التسویم تفعیل وزننده بودخی برآدمه رنج ومحنتلو برایش تکلیف ایلمک
یاخود محنتلو برایشه کرفتار قلمق معناسنه‌در یقال سوّمه الامر اذا کلفه ایاه اواولاه ایاه وآته نشان ایچون
تمغا باصمق معناسنه‌در یقال سوّم الفرس اذا جعل علیه سیمة ای علامة و برآدمی هرنه ایشلرسه ایشلسون
دیو کندی باشنه وکندی حالنه قومق معناسنه‌در یقال سوّم فلانا اذا خلاه وسومه لما یریده و برآدمی برکسه کندی
مالنه حاکم ایدوب هروجهله تصرفنی اکا طپشرمق معناسنه‌در چفتلک کتخداسی کبی یقال سوّمه فی ماله
اذا حکمه وطواری کندی باشنه مسیب اوتلاغه صالیورمک معناسنه‌در یقال سوّم الخیل اذا ارسلها و برقومی
شبخون ایلمکله احواللرنی تباه وبرباد ایلمک معناسنه‌در یقال سوّم علی القوم اذا اغار فعاث فیهم السوام
سحاب وزننده والسائمة کندی باشنه اوتلاغه صالیورلمش دوه‌لره دینور یقال له سوام وسائمة ای ابل راعیة
مؤلفک دوه‌یه تخصیصی عرب طائفه‌سنه نسبتله‌در یوخسه جمیع ماشیه ودابه‌ده جاریدر مکرر اول وضعی دوه‌یه اولوب
بعده متسع اولمش اوله الاسامة همزه‌نک کسریله دوه‌لری کندی باشنه اوتارمق معناسنه‌در یقال اسام الابل
اذا ارعاها وقیونک اغزنی توسیع ایچون یرقازمق معناسنه‌در یقال اسام الحفرة علی الرکیة اذا حفرها و برنسنه‌یه
حواله نظر ایلمک معناسنه مستعملدر یقال اسام الیه ببصره ای رماه به السیمة سینک کسریله والسومة
سینک ضمیله والسیماء سینک کسری ومدّ وقصرایله والسیمیاء الفک مدیله علامت ونشان معناسنه‌در
یقال فیه سیمة الصلاح وسومته وسیماه وسیماؤه وسیمیاؤه ای علامته شارح دیر که علم سیمیا ایله متداول اولان سیمیا لفظ
عبرانی اولان شیم به معربیدر که آله معناسنه‌در المسوّمة معظمه وزننده که اشبو حجارة من طین مسومة
کریمه‌سنده واقعدر بعض مفسرین علیها امثال الخواتیم و بعضلر معلمة ببیاض وحمرة و بعضلر معلمة بعلامة
یعلم انها لیست من حجارة الدنیا عبارتیله تفسیر ایلدیلر یعنی شول طاشلردر که اوزرلرنده مهر مثالی
نقشلر وارایدی که من عندالله اولدیغنه علامات ایدی یاخود آق وقرمزی الاجه ایدی یاخود انلرده
دنیا حجاره‌سندن اولمدقلرنی معلم برکونه علامت ونشانه وارایدی و بونلر تسویمک معنای اولندن مأخوذدر که
نشانه قلمق معناسنه‌در السامة حاله وزننده قیونک اغزنی توسیع ایچون قازیلن حفره‌یه دینور جمعی سیم در
عنب وزننده وطاغلرده اولان شول طمره دینور که طاغک اصل طینتنه مخالف اوله والتونه وکومشه
علی قول معدنلرده اولان التون وکومش طمرلرینه دینور جمعی سام در واغاجک اوزدکنه دینور
وعر بستانده بر موضعدر و یمنده ایکی قریه آدیدر و بصره‌ده برمحله آدیدر که بنو سامه دخی دیرلر
وسامة بن لؤی بن غالب کعبک برادریدر که رجال نسب مصطفویه‌دندر علیه السلام محدثیندن
ابراهیم بن الحجاج السامی و برجماعت بصریون اکا منسوبلردر السام حال وزننده خیزران اغاجنه دینور
وهذیل یوردنده برطاغک آدیدر واسم ابن نوح علیه السلام در وقیالرده صوایر کلجک خلق اوبمه چقوره دینور
سیمویه سینک کسری ومیمک ضمیله اصحابه‌دندر فی الاصل بلقاء شهرندندر نصرانی ایکن اسلامه کلدی المسامة
ملامه وزننده شول انلو وقالین تخته‌یه دینور که قپونک آلت ایشکنه وضع اولنوب قپونک قاعده‌سی آنک اوزرنده
اولور ومحفه‌نک اوکنده اولان قالین دکنکه دینور السوام سحاب وزننده آتک کوزلری التنده اولان ایکی چقوره
دینور ایکیسنه سوامان دیرلر سوام غراب وزننده برقوش آدیدر یسوم یقول وزننده جبال فرقده متصل
برطاغدر که همان آنده اوق و یای دوزدکلری نبع وشوحط اغاجلری بتوب واول اغاجلرده میمون کروهی ایوا
ایدرلر السهم سینک فتحی وهانک سکونیله حظ ونصیب معناسنه‌در جمعی سهمان وسهمه کلور سینلرک ضمیله
یقال له فی هذا سهم ای حظ وقمار اوقنه دینور که آنکله مقارعه اولنور یلکسر وتمرنسر ساده اولور جمعی سهام
کلور مقارعه معناسنه مساهمه بوندندر وسهم نبل کلمه سینک مفردیدر که عربی اوقه دینور فارسیده تیر دینور
زیرا نبل کلمه سینک لفظندن مفردی یوقدر شارحک بیانه کوره بونکده جمعی لفظندن سهام در وسهم البیت
ترکیده دخی اوق تعبیر اولنان دیرکه دینور که آنی سقف آلتنه اوزادوب سائر دیرکلری واغاجلری آنک اوزرینه
استوار ایدرلر وسهم معاملات ومساحاتده آلتی ارشون مقداره اطلاق اولنور یقال ضرب المساح بسهمه فی الارض
وهو مقدار ست اذرع فی معاملات الناس ومساحاتهم وارسلان طوتجق قولبه‌نک قپوسی اوزره وضع ایتدکلری

مصنع طاشه دینور كه ارسلان اول قولبه قپوسندن ایچری كیروب زنبركله وضع اولان طعمه یه یاپشدقده قپان
تختەسی كبی اول طاش دوشوب قپویی سدایدر وسهم قریشدن برقبیله آدیدر كه بنوسهم ایله متعارفدر كذلك باهله
قبیلەسندن برقبیله آدیدر السهیم ضمتبنله كونشك پرتوندن هواده ایبلك ایبلك تخیل اولنان خرده نسنه لره
دینور كه اتسی كونلرده متخیل اولور چوجقلر شیطان عربه سی تعبیر ایدرلر وحرارت غالبه معناسنەدر وعاقل
وحكیم كاركذارلره دینور یقال هم سهم ای عقلاء حكماء عمال السهمة غرفة وزننده خصملغه دینور یقال
بینهما سهمة ای قرابة وبهره ونصیب معناسنەدر یقال له فی هذا سهمة ای نصیب السهام سحاب وزننده
بودخی اتسی كونلرده هواده ایبلك ایبلك متخیل اولان نسنه لره دینور مخاط الشیطان معناسنه ویاز كونلرنده
هوانك آتشین اسیسنه دینور كه انسان وحیوانی علوكبی چالوب بربادایدر نته كه بادیه ده واقعدر یقال فی یومنا
هذا سهام وهو حرّ السموم ووهج الصیف ویقال سهم الرجل علی المجهول اذا اصابه السهام السهام غراب
وزننده وفتحله ده جائزدر بدنه عارض اولان آرقلغه وبوزقلغه دینور سام یلی چالمش كبی یقال به سهام ای ضمر
وتغیر سهام كتّاب وسحاب وزنلرنده یمنده بروادی آدیدر بعض نسخه ده ویفتح لفظی اشاغیده مرسوم اولمغله
طغیان قلمدر محلی بورادر السهوم هجوم وزننده بركسه یابرحیوان آرقلیوب لون وبدنی متغیر اولمق معناسنەدر
یقال سهم الرجل وسهم سهوما من الباب الثالث والخامس اذا ضمر وتغیر لونه وبدنه وچهره ترش وعبوس اولمق
معناسنەدر یقال سهم وجهه اذا عبس ویقال بوجهه سهوم ای عبوس السهام غراب وزننده دوه یه
مخصوص برمرض آدیدر شارحك بیاننه كوره بوراده وبالضم لفظی ساقطدر ومرض مزبور دوه یی اتسی چالمقدن
عارض اولور المسهوم سهام علتنه اوغرامش دوه یه دینور المسهمة معظمه وزننده سهام علتنه اوغرامش
دوه لره دینور یقال بعیر مسهوم اذا اصابه السهام ویقال ابل مسهمة اذا اصابها السهام الساهمة آرقلیوب
زبونلنمش ناقه یه دینور یقال ناقة ساهمة ای ضامرة السهوم صبور وزننده طوشنجل قوشنه دینور مهم الرامی
بركوكب آدیدر ذوالسهم معاویة بن عامرك لقبیدر غنایمدن احرازایلدیكی سهم وحصەسنی دائما قرناء واصحابنه
اعطا ایلدیكیچون ملقب اولدی ذوالسهمین كرز بن الحارث اللیثی لقبیدر المسهم معظم وزننده سهام شكلنده
چبوقلی نسج اولنمش قماشه دینور المسهم مكرم وزننده هجین اولان آته دینور كه ایكی باشدن عربی وكحیل
اولمیاندر بوزات تعبیر اولنور وشول كمسیه دینور كه دردعشق ومحبتدن وجودی نال قلم كبی قالمش اوله یقال رجل
مسهم الجسم ای ذاهبه فی الحب ومسهم ذكری آتی اسهامدن نادر اولەرق اسم فاعل اولور الاسهام همزه نك
كسریله سوزی چوغالدوب اوزاتمق معناسنەدر یقال اسهم الرجل فهو مسهم كاسهب فهو مسهب زنة
ومعنی بونلر نوادردندر زیرا قیاس اولان هانك كسریله اولمقدر ساهم كنده قبیلەسنه مخصوص برفرس اسمیدر
فصـــل الشین المعجمة الشأم شینك فتحی وهمزه نك سكونیله وبعضا تخفیفا الفه قلبیله قبله نك صول
طرفنده واقع بلادك یعنی اولكه نك اسمیدر قبله نك مشأمه سنده یعنی صول جانبنده وقوعی باعث تسمیه در نته كه
یمن اولكەسی یمین قبله ده اولمغله یمن اطلاق اولدی وبعضلر دیدیلر كه بنی كنعاندن برقوم اول اولكه یه تشأم یعنی
صول طرفلرنده واقع اولمغله اكا عزم وارتحال ایتدكلریچون شام تسمیه اولندی وعلی قول سام بن نوح علیهما
السلام اورایه نازل اولوب آبادان ایلمكله اسمیله مسما اولدی زیرا سام سریانیده شین معجه ایله در یاخود شامه دن
ماخوذدر كه خال معناسنه در اولكهٔ مرقومه نك ارضی جابجا خال كبی آق وقزل وسیاه اولمغله اسم مزبور ایله
تسمیه اولندی پس قول اخیرلره كوره مهموز اولمز وشام مؤنثدر ارض تأویلیله وبعضا مذكر اولور شارح دیركه
زمخشری سائر اهالیٔ شرق كبی نحسبنی ماده سندن اهل شامه بغض وعداوتلری اولمغله اساسده هو من اهل
الشأم والشأم عن مشأمة القبلة وهم اصحاب المشئمة عبارتیله تعریض وازدراء ایلمشدر الشأمی همزه ایله
اصلی اوزره در والشآمی سحابی وزننده والشآم سحاب وزننده اسم منسوبلردر لفظ اخیر تهام ویمان كبیدر
شارح دیركه شام لفظنده قولین اخیرینه كوره شامی همزه سز اولمق لازمدر الاشأم همزه نك كسریله شام
اولكەسنه كلمك معناسنەدر یقال اشأم الرجل اذا اتی الشام التشأم تفعل وزننده شامه نسبتلمك معناسنه دركه
بن شاملویم دیمكدن عبارتدر یقال تشأم الرجل اذا انتسب الی الشام وصول طرفه عزیمت ایلمك وصول طرفه
یاتمق وصولەدوغمق معنالرینه در یقال تشأم الرجل اذا اخذ نحو شماله وبرنسنەیی اوغورسز عد واتخاذ ایلمك
معناسنەدر یقال تشأموا به مثل تطیروا التشئیم تفعیل وزننده برآدمی شام طرفنه تسییر ایلمك معناسنەدر یقال
شأمهم اذا سیرهم الی الشأم الشؤم شینك ضمیله اوغورسزلق معناسنەدر یقال به شؤم ای ضدّ الیمن شارح دیركه

عربلر برسمته كیدركن صول طرفدن مرئی اولان جانوری تطیر ایلمكله اوغورسزه شؤم اطلاقی آندن متشعب اولمشدر
انتهی وشؤم سیاه دوه لره دینور وآق تویلو دوه لره دینور بوایكی معناده لفظندن مفردی یوقدر الشأم شینك
فتحی وهمزه نك سكونیله برآدمی اوغورسزلغه اوغراتمق معناسنەدر یقال شأمهم وعلیهم شأما من الباب الثالث
اذا جرّ علیهم الشؤم الشائم برآدمی اوغورسزلغه اوغرادیجی كمسیه دینور الشأمة سلامه وزننده اوغورسز اولمق
معناسنەدر یقال شؤم فلان علیهم شأمة وشئم علی المجهول ای صار شؤما علیهم مااشأمه فعل تعجبدر فلان
نه عجب اوغورسزدر دیمكدر المشؤوم مذموم وزننده والمشوم مقول وزننده اوغورسز بداختر ومنحوس كمسیه دینور
مترجم دیركه درة الغواص نام كتابنده حریری دیمشدر كه بلاهمز مقول وزننده مشوم دیمك اوهامندر صواب اولان
مشؤوم اولمقدر مذموم وزننده یقال شؤم الرجل علی المجهول فهو مشؤوم ویقال شأم فلان اصحابه اذا مسهم
بشؤم من قبله یعنی یاران وهمدملرینه اوغورسزلغی سرایت ایتدردی وشهاب شرحنده دیدیكه كلام مزبورك
مقتضاسی مشوم فاعل معناسنه اولمقدر نته كه مستور ساتر معناسنەدر وشریف مرتضی قولی اوزره بوعرب
استعمالی دكلدر زیرا عربلر بالنفس بدبخت اولانه مشوم وغیره بدبختلكی ساری ولاحق اولانه شائم دیرلر قالدیكه
مشؤوم مضروب وزننده ومشوم مقول وزننده ایكیسیده صحیحدر نهایت وزن ثانی خلاف افصحدر ومادهٔ
مرقومه شأمه دن مأخوذدر كه صول جانبه دینور نته كه اوغورلیلمق معناسنه اولان یمن یمنه دن مأخوذدر كه صاغ
طرفه دینور زیرا عربلر خیر ومنفعتی یمینه وشر ومضرتی شماله نسبت ایدرلر حتی فلان عندی بالیمین دیرلر فلانك
یانمده وقع وحرمتی واردر معناسنه وفلان عندی بالشمال دیرلر فلان یانمده بی عز وحیثیتدر دیمك یرده ومفسرینك
اصحاب میمنه ایله اصحاب مشأمه نك تفسیری خصوصنده اقاویل عدیده لری اولمغله محللرنده مشروحدر انتهی الاشائم
اشأم لفظنك جمعیدر ایامن مقابلیدر كه ایمن كلمەسنك جمعیدر اوغورسزلر ونامباركلر دیمكدر ویقال طائر اشأم ای جار
بالشؤم ویقال جری لهم الطائر الاشأم والطیر الاشائم زیرا عربلر قوش ایله تفأل وتطیر ایدرلر الشومی طوبی
وزننده اشأم لفظندن مؤنثدر صول اله وصف اولور یقال ضربه بالید الشومی ضدّ الیمنی الشأمة تمره وزننده
والمشأمة مرحله وزننده یمنه ومیمنه مقابلیدر كه صول جانب دیمكدر الشئمة شینك كسریله طبیعت معناسنەدر
یقال هو كریم الشئمة ای الطبیعة نته كه همرەسنز دخی لغتدر المشاءمة مفاعله وزننده برآدمی یابرنسنەیی
صول طرفه المق معناسنەدر تقول شائم باصحابك علی الامر ای خذبهم ذات الشمال الشبم فحتینله صوغوق
معناسنەدر یقال یوم شدید الشبم ای البرد ومصدر اولور صوغوق اولمق معناسنه یقال شبم الماء شبما من الباب
الرابع اذا برد الشبم كتف وزننده اوشومش آدمه دینور علی قول قارنی آج اولەرق اوشومش آدمه دینور یقال
رجل شبم ای بردان اومع الجوع والومه دینور موت معناسنه واغویه دینور سم معناسنه بونلره برودتلرندن ناشی
اطلاق اولندی الشبمه فرحه وزننده سموز بقره یه دینور یقال بقرة شبمة ای سمینة شبام سحاب وزننده
برنبات آدیدر الشبام كتّاب وزننده اناسی اتمسون دیو اوغلاق آغزینه ارقوری كچورد كلری اغاجه دینور كه
اسنك تعبیر اولنور وشبام برقبیله وشامده برموضع ویمنده قبیلهٔ همدان یورندنه برطاغ وجبل كوكبان تحتنده حمیر
قبیله سنه مخصوص بربلده وزمرمر یاننده بنی حبیب قبیله سنه مخصوص بربلده وحضرموت ایالتنده بربلده
اسملریدر وشبام نسوانك یوزلرینه طوتندقلری پچەنك باغنه دینوركه ایكی طرفلوایكی دانه اولمغله شبامان دیرلر
اكسەلرندن بری برینه بندایدرلر الشبم خدبّ وزننده بودخی اوغلاق اغزینه اوریلان اسنكه دینور السبم
شبنك فتحیله اوغلاق اغزینه اسنك كچورمك معناسنەدر یقال شبم الجدی شبما من الباب الاول اذا جعل الشبم
فی فیه التشبیم تفعیل وزننده شبم معناسنەدر یقال شبم الجدی بمعنی شبم المشبم معظم وزننده تشبیمدن
اسم مفعولدر ومنه المثل * تفرق من صوت الغراب * وتفرس الاسد المشبم * یعنی قرغه آوازندن قورقوب
واغزی اسنكلی ارسلانی صید ایدرسن مثل مزبور شیٔ حقیردن خوف وخشیت ایدوب امر خطیره اقدام واقتحام
ایدن كمسه حقنده ضرب اولنور بربدویه خاتون براغزی بغلو ارسلان صید وضبط ایدوب بعده برقرغه آوازی ایشتمكله
خوف ایلدكده كلام مزبوری تفوّه ایلدیلر الشبرم قنفذ وجعفر وزنلرنده بودور كشی به دینور وقنفذ وزننده بخیل
وناكسه دینور وكوفه قربنده بنی عجل جماعتی یورندنه برصویك آدیدر ومبشه اغاجلرندن برتیكنلی اغاج
آدیدر كه وباء وطاعونه نافعدر وبرنشقه نبات آدیدر كه مرجكه شبیه دانه لری اولور وكوكی سود ایله مملوّ وغلیظ
اولور ورقی ولبنی وثمری بالجمله مسهلدر لكن لبنی استعمال خطرناكدر مستعمل اولان كوكیدر بركون بركیجه تازه
سدا ایچره نقع وسدی اوچ دفعه تجدید بعده اخراج ایدوب تجفیف ایلدكدنصكره هندبا ورازیانه عصارەسنه

مطلب

تكرار نقع واوج كون على حاله ترك ايدوب بعد التجفيف تربد وهليلج وصبرايله برابر آندن قرصلر دوزوب استعمال ايدەلر بو صورت اصلاح اولندقده دواى فائق وداروى رائق اولور بو نبات تركيده اغاج سدلكنى ديدكلر يدر كه مصريلر اكا شربت حجازى تعبير ايدرلر الشبرمة قنفذه وزننده كدى يه دينور سنور معناسنه واورغاندن وايپلكدن طاغلوب آيريلان تللره دينور المشبرم مدحرج وزننده بودخى اورغاندن وايپلكدن آيريلان تللره دينور الشتم كتم وزننده والمشتمة مرحله وزننده والمشتمة تانك ضميله سوكمك معناسنه در يقال شتمه شتما ومشتمة ومشتمة من الباب الثانى والاول اذا سبه المشتوم والشتيم امير وزننده سوكلمش آدمه دينور مؤنثى مشتومه وشتيم در مذكرى كبى وشتيم بدمنظر وزشت پيكر كسيه اطلاق اولنور يقال رجل شتيم اى كريه الوجه وآزغين چهرەلو ارسلانه دينور الشتيمة سفينه وزننده اسمدر سوكش ودشنام معناسنه در المشاتمة مفاعله وزننده والتشاتم تفاعل وزننده سوكشمك معناسنه در يقال شاتما وتشاتما اى تسابا شارح ديركه مشاتمه اكثرى واحد ايچون استعمال اولنور فيقال شاتمه اى شتمه المشتم معظم وزننده والشتامة جبانه وزننده بونلرده آزغين وعبوس چهرەلو ارسلانه دينور الشتامة سلامه وزننده بدچهره اولمق معناسنه در يقال شتم الرجل شتامة من الباب الخامس اذا كان شتيما شتيم زبير وزننده ابن ثعلبه دركه ضبه قبيلەسندن برقبيله پدريدر يا خود صواب اولان شيم اولمقدر ياى تحتيه ايله وشتيم بن خويلد الفزارى شاعردر الاشتوم اسلوب وزننده تنبس قضاسنده برحصار اسميدر الشجم ضمتينله مناره كبى اوزون وخبيث وداهيه وعفريت اولنلره دينوركه حيه وصفيدر مفردى غير مسموعدر الشجم فتحتينله هلاك معناسنه در يقال شجم الرجل شجما من الباب الرابع اذا هلك الشجعم جعفر وزننده ارسلانه دينور واوزون نسنه يه دينور وانسانك جسدنه ياخود كردننه دينور الشحم شينك فتحى وحاى مهملەنك سكونيله ايچ ياغنه دينور وتقول العرب لقيته بشحم كلاه اى فى حال نشاطه يعنى فلانه نشاط وانبساطى حالنده ملاقى اولدم ديجك يرده لقيته بشحم كلاه ديرلر كلى بوبركه دينوركه اثر قوت بدندر وشحم مصدر اولور برآدمه ايچ ياغى يدرمك معناسنه يقال شحمه شحما من الباب الثالث اذا اطعمه الشحمة تمره وزننده تاى تخصيصله شحمدن بر پارەيه دينور وبرقوش اسميدر وعربه مخصوص برلعب آديدر وشحمة الارض مناره اطلاق اولنور كذلك آق قورتجغزلره دينوركه چادورلقده اولور على قول يرصوغلجانى ديدكلريدر وشحمة الاذن قولغك يومشغنه دينوركه كوپه تجره جك يريدر وشحمة المرج خاتم چكنه دينور وشحمة الحنظل ابو جهل قرپوزينك چكردكلرندن غيرى ايچنده اولان اتنه دينور اغاج قاوننك اتى كبى وشحمة الرمان نارك چكردكلرى ارقەسنده اولان صاريجه انجه زاره دينور خروزلرى بينى فصل ايدر ابو شحمه عبدالرحمن بن عمر بن الخطاب كنيەسيدر وعباس بن محمد بن ابى شحمه محدثدر الشحيم لحيم وزننده سموز آدمه دينور يقال رجل شحيم اى سمين الشحامة كرامه وزننده سموز اولمق معناسنه در يقال شحم الرجل شحامة من الباب الخامس اذا كان شحيما المشحم محدث وزننده خانەسنده ايچ ياغى چوق اولان آدمه دينور يقال رجل مشحم اى الكثير الشحم فى بيته المشحم محسن وزننده دوەلرى سموز آدمه دينور الشحم كتف وزننده شيرەسى ازجه اولان اتلى اوزمه وصف اولور يقال عنب شحم اى قليل الماء وايچ ياغنه مشتهى آدمه دينور يقال رجل شحم اى مشتهى الشحم الشحم فتحتينله ايچ ياغنه اشتهاكار اولمق معناسنه در يقال شحم الرجل شحما من الباب الرابع اذا كان شحما الشاحم والشحام شداد وزننده ايچ ياغى صاتيجيسنه دينور الشخم شينك فتحى وخاى معجمەنك سكونيله والشخوم قعود وزننده طعام بوزيلوب فاسد وتباه اولمق معناسنه در يقال شخم الطعام وشخم وشخم شخما وشخوما من الباب الثالث والرابع والخامس اذا فسد التشخيم تفعيل وزننده طعامى فاسد وتباه ايلمك معناسنه در تقول شخمت الطعام اى افسدته الاشخام همزەنك كسريله سودك رايحەسى بوزلمق معناسنه در يقال اشخم اللبن اذا تغيرت رايحة الاشخم احمر وزننده اق قيله دينور يقال شعر اشخم اى ابيض وچايرسز وچنسز باغچەيه دينور يقال روض اشخم اى لانبت فيه وشول ياغراشكه دينوركه چهره سنك وبروننك سياهى سائر جسدندن زياده اوله يقال حمار اشخم اى ادغم الشخم ضمتينله ككزلرى طوتق كسەلره دينوركه اصلا رايحه آلمزلر كرك طيب وكرك خبيث اولسون الاشخيمام احميرار وزننده اوتلرك تازەسى قورينسنه قارشمق معناسنه دركه بعض يرى تازه وبعض يرى قورى اولمقدن عبارتدر يقال اشخام النبت اذا اختلط الرطب باليابس الشدقم جعفر وزننده والشداقم علابط وزننده ارسلانه دينور وآوردى ككبش آدمه دينور يقال رجل شدقم اى واسع الشدق وشدقم بردوه بوغورينك اسميدر كه نعمان بن منذرك ايدى ابل شدقيات انك نسلندندر

الشذام ذال معجمه ايله سحاب وزننده طوزه دينور ملح معناسنه وعقربك وآرينك ايكنەسنه دينور الشيذمان شينك فتحى وذالك ضميله قورده دينور ذئب معناسنه الشيذمانة هايله كنج ورونده ناقەيه دينور الشرم شينك فتحيله برشجر آديدر ودريانك انكين يرينه على قول كورفزنه دينور يقال اضطربت السفينة فى شرم البحر اى فى لجته او فى خليجه شارح ديركه وضع مادەيه معناى ثانى ملايمدر وشرم پك چوق چاره دينوركه كثرتندن ناشى طوار قسمى هماندن باشلرندن اوتلايوب اشاغيلرينه محتاج اولميه وشرم برموضع آديدر شرماء دخى ديرلر صحراء وزننده وشرم مصدر اولور يارمق معناسنه يقال شرم الشئ شرما من الباب الثانى اذا شقه وبرونك اوجنى كسمك معناسنه در يقال شرم انفه اذا قطع ارنبته بوراده ما بين الارنبه نسخەلرى غلطدر وبرآدمه مالندن برمقدارجه افراز وتخصيص ايلمك معناسنه مستعملدر يقال شرم له من ماله اذا اعطاه قليلا الشرماء صحراء وزننده شرم ديدكلرى موضع مذكوره دينور وايكى دليكى براولان عورته دينور يقال امرأة شرماء اى مفضاة الشرم فتحتينله برون اوجى كسيك اولمق معناسنه در الاشرم احمر وزننده برونك اوجى كسلمش آدمه دينور يقال رجل اشرم اى بين الشرم مشروم الانف بو جهتدن سركردۀ حبشه اولان ابرهەيه اشرم اطلاق اولنور ايدى فيل وقعەسنده طاشك بريسى برونك اوجنه راست كلوب قطع ايلمشيدى واروب ملكلرينه وقعەيى اخبار ايلدكده فى الحال اولدخى هلاك اولدى الشرمة غرفه وزننده برطاغك آديدر الشرمة فتحاتله شجر قرينده برموضعدر الشروم صبور وزننده والشريم امير وزننده شرماء كبى ايكى دليكى براولمش عورته دينور وشريم فرجه اطلاق اولنور يارق اولديغيچون الشارم نشانك بركوشەسنى ياران اوقه دينور يقال سهم شارم اذا كان يشرم جانب الغرض التشريم تفعيل وزننده برنسنەيى پك يارمق ويارق يارق ايلمك معناسنه در يقال شرمه اذا شققه وشكار يارەلو اولەرق قاچوب قورتلمق معناسنه در يقال شرم الصيد اذا انفلت جريحا التشرم تفعل وزننده يارىلوب پاره پاره اولمق معناسنه در يقال تشرم الشئ اذا تمزق وتشقق الشرذمة شينك وذال معجمەنك كسريله ازجه جماعت انسانيه دينور يقال جاءت شرذمة من الناس اى قليل وسفرجلدن وسائر نسنەلردن برپارەيه وبربلوكه دينور جمعى شراذم وشراذيم كلور وشراذم كهنه وپاره پاره جامەلره اطلاق اولنور يقال ثياب شراذم اى اخلاق متقطعة الشطم ختم وزننده جماع ايلمك معناسنه در يقال شطم المرأة شطما من الباب الاول اذا نكحها الشيظم ظاى معجمه ايله حيدر وزننده كنج اولوب اوزون وتنومند اولان دوەيه وآته وانسانه دينور جمعى شياظمه در مؤنثى شيظمه در وقوجمان بيوك كرپى يه دينور وبررجل آديدر وارسلانه دينور الشيظمى حيدرى وزننده شيظم ايله معناى اولده مرادفدر وضرب لسانه مالك طلاقتلو فصاحتلو سخنور آدمه دينور يقال هو شيظمى اى مقول فصيح وسكيرلرى قوى وايرى وبوكسك ياپيلو آته دينور وارسلانه دينور التشيظم تدحرج وزننده بركسه حقنده حدى متجاوز سوزلر ايله حواله وشركير اولمق معناسنه در يقال تشيظم عليه بالكلام اذا تخطرف الشعم شينك فتحيله ناس بينلرنى اصلاح ايلمك معناسنه در يقال شعم بينهم شعما من الباب الاول اذا اصلح الشعموم زنبور وزننده پك اوزون آدمه دينور شعثم ثاى مثلثه ايله جعفر وزننده ابن حيان دركه مصر فتحنده حاضر اولمشدر وشعثم بن اصيل محدثدر وذؤيب بن شعثم على قول ابن شعثن در اصحابدندر ومهلهل نام اميرو شاعرك يوم الشعثمين قولنده شعثمين كلمەسنى كرچه تفسير ايلمامشلر لكن ظاهرا برموضع آديدركه انده بروقعه واقع اولمشدر شارح ديركه خلاصۀ اقوال اهل ادب بودركه شعثمان ايكى كسەدركه مهلهل يدنده مقتول اولديلر بعضلر ديديكه برى شعثم وبرى شعيث ايدى كه معاويه بن عامرك اوغللريدر تغليب اولنمشدر ومهلهل مرقومك قولندن مرادى اشبو * فلو نبش المقابر عن كليب * فيخبر بالزنائب اى زير * بيوم الشعثمين لقر عينا * وكيف لقاء من تحت القبور * وزنائبدن مراد يوم الزنائبدركه حرب البسوس وقعەسيدر مز بور شعثمين ديدكلرى كسەلرى مهلهل كليبك انتقامنه قتل ايلدى الشغموم غين معجمه ايله عصفور وزننده والشغميم قنديل وزننده اوزون بويلو خوب اندام وخوش سيما آدمه دينور بو صفنده اولان سائر حيوانەده اطلاق اولنور يقال رجل شغموم وشغميم وامرأة وناقه شغمومة وشغموم وشغميم اى طويل مليح الشغم كتف وزننده حريص وشرهمند كسيه دينور المشغوم سودى چوق اولان ناقەيه دينور الشقم شينك وقافك فتحيله برجنس خرما اسميدر على قول برشوم ديدكلرى نوعيدر مفردى شقمه در الشكم شينك ضميله والشكمى بهمى وزننده اسملردر عوض وجزاء معناسنه در وبركى يه دينور عطا معناسنه شارح ديركه بو ماده عوض ومجازات اولەرق اعطا ايلمكه موضوعدر وبعضا اطلاق وتقييد علاقەسيله همان اعطا معناسنه ده استعمال اولنورنته كه مؤلفك عبارەسى اكا تلميحدر انتهى الشكم شينك فتحيله برآدمه برنسنه مقابلنده عوض وجزا ايلمك

معناسنه‌در یقال شکمه شکما من الباب الاول اذا جزاه وشکم وشکیم اصرمق معناسنه‌در یقال شکمه
شکما وشکیما اذا عضه وشکم رشوت ویرمك معناسنه مستعملدر کویا که شکمیه ایله اغزنی بندایدر یقال شکم الوالی
اذارشاه الاشکام همزه‌نك کسریله بودخی برآدمه برنسنه مقابلنده عوض ومکافات ایلمك معناسنه‌در یقال
اشکمه اذا جازاه الشکیمة سفینه وزننده انفه وانتصار صفتنه اطلاق اولنور که شدید وشهم النفس آدمك برکسنه
جانبندن کندی طرفنه درکار اولان ظلم وقهر واستیلا کبی وضعنی قطعا هضم وتحمل ایتمیوب ابا وامتناع وشدتله
مقابله ومقاومت ایلمسندن عبارتدر و بو شکیمهٔ فرسدن مأخوذدر یقال فلان ذو شکیمة ای ذوانفة وانتصار من الظلم
وسرکش وشدید النفس وصاحب عار وحمیت اولمغله اصلا فرد واحده سرفرو وانقیاد ایتمز اولان آدمه شدید
الشکیمه اطلاق اولنور یقال فلان شدید الشکیمة ای انف ابی لاینقاد وشکیمه عهد و پیمانه اطلاق اولنور یقال بینهما
شکیمة ای عهد واستکبار وترفع معناسنه‌در یقال هو ذو شکیمة ای ذو شمم بوراده فهد وسم نسخه‌لری غلطدر
و برنسنه‌یه بکزه‌مکه اطلاق اولنور یقال له به شکیمة ای شبه وطبع وطبیعت معناسنه‌در وکدن آتك اغزنه ارقوری
کیرن دموره دینور که فأس بلجام یعنی کم طماغی دیدکلری چتال دمور اندا اولور وصوالوق وایکی طرفلودیر کین اکا
یکور یلوز ترکیده آغزلق تعبیر اولنور باشی سرد وسرکش آتلره قالین وقوی ایدرلر جمعی شکایم وشکم کلور ضمتینله
وشکیم کلورهاسز ذکر اولنان معانی بوندن مأخوذدر الشکم فتحتینله آجقمق معناسنه‌در یقال شکم الرجل
شکما من الباب الرابع اذا جاع الشکم کتف وزننده ارسلانه اطلاق اولنور الشکیم امیر وزننده مصدردر که
ذکر اولندی وشکیم القدر قرغانك قولپنه اطلاق اولنور شکامه ثمامه وزننده شکیم زبیر وزننده مشکم
منبر وزننده اسامیٔ ناسدندر الشالم والشولم والشیلم شینلرك ولاملرك فتحیله زوان اسمیدر که بغدای
اراقلرنده اولور و بو عند الاکثر دلوجه دیدکلریدر که شیلم وز وان شی واحددر وعند الاقل شیلم قرموق دیدکلریدر
الشلم قنب وزننده قعلجمه دینور ومنه یقال فلان یتطایر شلمه ای شراره من الغضب شلم بقم وزننده وشلم کتف
وزننده وشلم جبل وزننده بیت المقدس اسمیدر که حرم قدس شریف اولور کتف وزننده ماعدا اسمین عجمه ووزن
فعل علتلریله غیر منصرفدر وعبرانیده شهر مرقومك اسمی اورشلیم در شارحك بیاننه کوره شلم وسائری قدس
شهرینك اسمیدر شلام سحاب وزننده واسط ایله بصره بیننده بربطیحه‌در الشم شینك فتحی ومیمك تشدیدیله
والشمیم شینك فتحیله والشمیمی خلیفی وزننده و بو زمخشریدن منقولدر قوقلق معناسنه‌در که قوای خمس
ظاهره‌دن برونده اولاندر تقول شممت الریحان اشمه بالفتح وشممته اشمه بالضم شما وشمیما وشمیمی من الباب
الرابع والاول اذا اخذ ریحه بحس الانف التشمم تفعل وزننده والاشتمام افتعال وزننده والتشمیم تفعیل
وزننده برنسنه‌یی کرکی کبی قوقلق معناسنه‌در تقول تشممته واشتممته وشممته بمعنی شممته شارح دیر که بوراده شمیته
نسخه‌سی غلطدر لکن تظنن لفظنده تظنی دیدکلری کبی بونده دخی تخفیفا میم اخیره‌یی یایه قلب ایتمك مطرده‌در
واشالی واقعدر الاشمام همزه‌نك کسریله برکسیه برنسنه‌یی قوقلتمق معناسنه‌در یقال اشممته الطیب اذا جعله
یشمه وکبر وداماغدن ناشی باشی یوقری طوترق کتمك معناسنه‌در یقال اشم الرجل اذا مر رافعا رأسه و برنسنه‌دن
عدول ایلمك معناسنه‌در یقال اشم عنه اذا عدل واشمام اهل تجوید اصطلاحنده برحرفه ضمه یاخود کسره
اذاقه ایلمکدن عبارتدر شویله که اول حرکه‌لر کمال ضعفدن مسموع ومعتدبها اولمیه واکر اشعارده اولورسه
وزنه کسر وخلل عارض اولمیه شارح دیر که اشمام رومدن اقل اولور زیرا روم اختلاس حرکه اولمغله حرکهٔ خفیه
اولنوب ایشیدلمکه قابل اولور واشمام مجرد دودقله ضمه یا کسره‌یه اشارت اولمغله ایشیدلمکه قابل اولمز پس اشمام اولنان — مطلب
حرفه بك ضعیف اولدیغندن متحرك دینلمز ساکن یاشبیه بالساکن اطلاق اولنور واشعارده تقطیع ووزنی اخلال
ایلمز نته که اشبو * متی انام لایؤرقنی الکرا * لیلا ولا اسمع اجراس المطی * بیتنده لایؤرقنی کلمه‌سنده واقعدر که مجزوم
القافدر انتهی واشمام سنت ایدن کسه سنت موضعنی دیندن بودامیوب همان بر مقدارجه سنی قطع ایلمك
معناسنه‌در کرك اوغلان وکرك قیز اولسون یقال اشم الحجام الختان والخافضة البظر اذا اخذ منهما قلیلا
المشامة مفاعله وزننده والتشام تفاعل وزننده قوقلشمق معناسنه‌در یقال شاما وتشاما اذا اشم احدهما
الاخر ومشامه برآدمه‌نك صیق یقین اولوب سرائر واحوالنه نظر واطلاع ایلمك معناسنه مستعملدر تقول شاممه
علی الامر ای انظر ما عنده وقاربه وادن منه الشمام شداد وزننده ترکیده ییلغج وشمام مجرفی شمامه وفارسیده
دستنبویه دیدکلری نسنه‌در که ابوجهل قاونی طرزنده کوچك وقرمزی ویشل وصاری الاجه ومخطط اولور
رایحه‌سی بارد ورطب اولوب دماغی ملین ونومی جالب واکلی تلین طبیعتده مؤثردر الشمامات شمامه‌نك

جعیدر که جبانه وزننده در تشمم اولنان ریح طیبه‌یه دینور الشمیم امیر وزننده یوکسك نسنه‌یه دینور
یقال بناء شمیم ای مرتفع المشموم مسك دیدکلری عطره اطلاق اولنور یقال جاء وعلیه رایحة المشموم ای المسك
الشمم فتحتینله یقینلق معناسنه‌در یقال فی داره شمم ای قرب وایراقلق معناسنه اولمغله ضد اولور یقال
فی داره شمم ای بعد وطاغده اولان یوکسکلکه دینور یقال فی الجبل شمم ای ارتفاع وبرونك دوز واسلوب
واندامی خوش ولطیف اولەرق قصبه‌سنك یوکسك ویومشغنك دیکجه اولمسنه دینور علی قول برونك یومشغی
قصبه‌نك خوش ولطیف دوزلکنه وارادا اولمق یعنی یوقریدن یومشغنه کلنجه سبیکه کبی حسن ولطافتله چکیلی
وآقندیلی هموارا اولوب وقصبه‌نك یوکسلکی ذلف دیدکلرندن زیاده‌جه اولمسنه دینور وذلف برون کوچك
ویومشغی دوز وقصبه باصقجه اولمغه دینور وعند البعض شمم برون انجه واوزون اولوب یومشغنك اوجی آقندیلی
اولمغه دینور که طغان برونلو اولمق تعبیر اولنور یقال فی انفه شمم وهو ارتفاع قصبة الانف وحسنها واستواء اعلاها
وانتصاب الارنبة او ورود الارنبة فی حسن استواء القصبة وارتفاعها اشد من ارتفاع الذلف اوان یطول الانف ویدق
وتسیل روثته شارح دیر که شمم بو معنالرده مصدر دخی اولور انتهی وشمم تکبرلك ایلمك معناسنه مستعملدر
یقال شم الرجل شمما اذا تکبر وصنعمق ویوقلنمق معناسنه مستعملدر یقال شم الرجل علی المجهول اذا اختبر
الاشم برونی وصف مذکور اوزره اولان آدمه دینور یقال رجل اشم ای فی انفه شمم وعار وحمیت صاحبی سید
وذیشان آدمه اطلاق اولنور یقال رجل اشم ای سید ذوانفة وباشلری یوکسك اموزه وصف اولور یقال منکب
اشم ای المرتفع المشاشة شمام سحاب وزننده برطاغك آدیدر برقة شماء برجبل معروفدر الشماشم شینك اولانك
فتحیله خرما کسلدکدنصکره سالقیمده قلان تازه خرما بقیه‌لرینه دینور اشموم اسلوب وزننده مصر اقلیمنده
ایکی بلده آدیدر الشنم شینك فتحی ونونك سکونیله طرملامق معناسنه‌در یقال شنم وجهه شنما من الباب الاول
اذا خدش وبرنسنه ایله کوده‌نك دریسنی یاروب یرتمق معناسنه‌در یقال رمی فشنم اذا خرق طرف الجلد الشنم
ضمتینله قولغی کسك انسان وحیوانلره دینور الشنم قنب وزننده شلم معناسنه‌در که قعلجمه دینور یقال
یتطایر شنمه ای شلمه شنتم جندل وزننده ابو عاصم یاخود ابو سعید السهمی در که اصحابدندر علی قول شنیم در
یای تحتیه ایله الشنخم خای معجمه ایله جردحل وزننده سموز سمین معناسنه‌در الشنعم جردحل وزننده بك
وازون آدمه دینور الشنغم غین معجمه ایله جردحل وزننده رغم کلمه‌سنه اتباع ومزاوجة ایراد اولنور یقال رغما له
شنغما اتباع علی قول سین مهمله ایله‌در الشنقم قافله جردحل وزننده آزجه نسنه‌یه دینور شیٔ قلیل معناسنه
الشهم سهم وزننده والمشهوم میمك فتحیله پك زیرك وذکی الفؤاد تیز فهم وآتشین ذهن وچیره مزاج آدمه
دینور جمعی شهام کلور یقال رجل شهم ومشهوم ای ذکی الفؤاد متوقد وجنبشلو نشاطلو جست وتوانا آته
اطلاق اولنور یقال فرس شهم ای سریع نشیط قوی واوامر واحکامی نافذ مسموع الکلام سید وسرکاره وصف
اولور بونك جمعی شهوم در یقال هو شهم ای سید نافذ الحکم وشول طاشه دینور که ارسلان صیدی ایچون
یاپدقلری قولبه‌نك قپوسی اوزره وضع اولنور ارسلان ایچری کیروب طعمه‌یه یاپشدقده زنبرکلو مصنع اولمغله همان
دوشوب قپویی سدایدر واکا مهمله ایله سهم دخی دینور وشهم بن مرة محارب قبیله‌سندن برشاعردر وشهم بن
مقدام ثوری شیخیدر وشهم بن عبدالله وسلمة بن شهم محدثلردر وابو شهم یزید بن ابی شیبه صحابه‌در وشهم مصدر
اولور آته زجر وآزار ایلمك معناسنه‌در یقال شهم الفرس شهما من الباب الثالث اذا زجره وشهم وشهوم قعود
وزننده برآدمی قورقتمق معناسنه‌در یقال شهم فلانا شهما وشهوما من الباب الثالث والاول اذا افزعه الشهامة
کرامه وزننده برکسه شهم اولمق معناسنه‌در یقال شهم الرجل شهامة من الباب الخامس اذا کان شهما وکذا
الفرس الشهام سحاب وزننده سعلاة معناسنه‌در که قونجلوزه دینور الشیهمة حیدره وزننده قوجه قاری‌یه
دینور الشیهم حیدر وزننده بیوك کرپی‌یه دینور یاخود ارککنه یاخود ارککی نوعندن اوقلری ایری اولانه دینور
الشاهسبرم هانك کسری وباء ورانك فتحه‌لریله شاهسفرم دخی دینور فایله ریحانه دینور که فسلکن تعبیر اولنان
شکوفه‌در شارحك بیاننه کوره شاه اسپرم معربیدر سلطانی فسلکن دیدکلریدر الشیمة شینك کسریله
خوی وطبیعت معناسنه‌در مهموز دخی لغتدر یقال هو حسن الشیمة ای الطبیعة ویردن قاز یلان طپراغه دینور
التشیم تفعل وزننده بروالد خوی وطبیعتده پدرینه چکمك معناسنه‌در یقال تشیم فلان اباه اذا اشبهه فی الشیمة
مؤلف بونی تکرار ایلمشدر ودخول معناسنه‌در یقال تشیم الشیٔ فی الشیٔ اذا دخل فیه وصاچ وصقاله
قیرسرمك معناسنه مستعملدر یقال تشیم الشیب اذا علاه الشامة حاله وزننده بدنده شول نشان ونقطه‌یه دینور که

ساڑاعضانك لوننه مخالف اوله ترکیده بك و بنك وفارسیده خال دینور جمعی شام وشامات کلور ومحمد بن محمد ومحمد بن اسمعیل الشامابیان محدثلردر شارح دیرکه زمخشری شامه یی ات بك ایله تفسیر ایلمشدر وشامات نیسابورك نواحیٔ اربعه سندن برناحیه در مرقوملر اورایه منسو بلردر انتهی وشامه بدنده اولان سیاه اثره دینور لکه کبی که خلقی وعارضی اولور کذلك ارضده اولان جابجا سیاه اثره اطلاق اولنور جمعی شام کلور وسیاه ناقه یه دینور وعربلرك ماله شامة ولازهراء دیدکلری بومعنادندر که ماله ناقه سوداء ولابیضاء دیمکدر وشامه آیك صفحه سنده اولان سیاه لکه یه دینور که کلف تعبیر اولنور و بلاد شام همزه ایله شأم ماده سنده بیان اولندی وابن شام بر محدثدر اسمی ابراهیم بن محمد بن احمد بن هشام در شام مزبور هشامك لقبیدر وابن الشامه یحیی الثقفی درکه محدثدر وذوالشامه خالد بن جعفر البرمکی لقبیدر مقدما باشنده بربیوك خال اولمغله ملقب اولمشیدی کذلك محمدبن عمر بن الولید بن عقبه نك لقبیدر وشامه مکه ده برطاغك آدیدر لکن بومتقدمینك تصحیفیدر صواب اولان شابه اولمقدر بای موحده ایله وجمیع کتب محدثینده میم ایله واقعدر المشیم مکیل وزننده والمشوم مقول وزننده والمشیوم معیوب وزننده والاشیم احمر وزننده بدننده بکلری اولان آدمه دینور یقال رجل مشیم ومشوم ومشیوم واشیم ای به شامات المشیمة مکیله وزننده محل ولد اسمیدر یعنی شول یوفقه زارکبی دری یه دینور که رحمده دول آنك ایچنده تکون ایدوب تولدنده اکثری برابرجه چقار ترکیده دول یتاغی وایش وصکره چقانه صوك تعبیر اولنور جمعی مشیم درهاسز ومشایم در ومنه السجع *لبس بمفطوم عن شیمة* مفطور علیها فی المشیمة* ای فی محل الولد الشیم ضیم وزننده قلجی قینه قومق معناسنه در یقال شام سیفه یشیمه شیما اذاغمده وقلجی قیندن صیرمق معناسنه اولمغله ضد اولور یقال شام سیفه اذا استله وتوجهی نه سمته در ونیره یه یاغدر ردیو شمشکه نظر ایلمك معناسنه در یقال شام البرق اذانظر الیه این یقصد واین یمطر وقیرلنفرجنه آلتی کما ینبغی ادخال ایلمك معناسنه مستعملدر یقال شام اباعمیر اذانال من البکر مراده ابو عمیر ذکرك کنیه سیدر و برآدمك ایاقلرینی توزه طپراغه بیله مك معناسنه در یقال شام فلانا اذاغبر رجلیه بالشیام وبرآدمك بشره سنده سیاه بنکلر بلورمك معناسنه در یقال شام فلان اذا ظهرت بجلدته الرقة السوداء وشیم وشیوم جنکده صدق وصمیله دشمنه حمله وهجوم ایلمك معناسنه در یقال شام الرجل شیما وشیوما اذا حقق الحملة فی الحرب ودخول ایلمك معناسنه در یقال شام فی الشیء اذا دخل وسواری کنسنه آتی اشدرمك ایچون ایاقلری ایله قارنتی تپمك معناسنه در یقال شام فی الفرس ساقه اذارکله بها و برنسنه یی برنسنه ایچره کیزلمك معناسنه در یقال شام الشیء فی الشیء اذا خبأه فیه و برنسنه یی تقدیر وتخمین ایلمك معناسنه در شیم برق معناسندن مأخوذدر تقول شم ما بینهما علی الامر ای قدره الاشأم اکرام وزننده والانشیام انفعال وزننده بونلرده داخل اولمق معناسنه در یقال اشأم الشیء فی الشیء وانشام اذا دخل وانشیام برکسه منظور الیه اولمق معناسنه در یقال انشام الرجل اذا اصار منظورا الیه التشییم تفعیل وزننده بودخی دخول ایلمك معناسنه در یقال شیم فیه اذا دخل و برکسه الرنی باشنه یاخود ثوبنه طولایوب جنك ایلمك معناسنه درکه قلقان یرینه باشنی یاثوبنی طوتارق حمله ایلمکدن عبارتدر یقال شیم بدیه فی رأسه اوثوبه اذاقبض علیه یقاتله الاشتیام افتعال وزننده بودخی داخل اولمق معناسنه در یقال اشتام فیه اذا دخل الشیام سحاب وزننده دوز وملایم ارضه دینور الشیام شینك کسری وفتحیله طپراغه دینور وفاره یه دینور جمعی شیم کلور شینك کسریله میل وزننده بنواشیم احمد وزننده برقبیله در وصلة بن اشیم تابعیندندر الاشیمان تثنیه بنیه سیله ایکی موضعدر الشیم فتحتینله شول ارضه دینور که اصلا قاز یلوب سوکلمامکله خلقتی اوزره صلابتله قالمش اوله ترکیده پور تعبیر اولنور شبیم زبیر وزننده وشینك کسریله ده زبانزده در ابوعاصم الصحابی اسمیدر علی قول نون وتاء فوقیه ایله شتم در وشبیم ابو مریم البکری تابعیندندر وعروة بن شبیم حضرت عثمانك قاتللرندندر الشیماء حمراء وزننده اشیم لفظندن مؤنثدر بدننده شامه لری اولان خاتونه دینور وشیماء مرضعهٔ حضرت مصطفوی اولان حلیمهٔ سعدیه نك قزیدرکه رضاعا اخت حضرت نبویدر علیه السلام اسمیدر شینك کسریله برنوع باتق اسمیدر مفرداتده ایت بالغی ایله و یونس بالغی ایله مفسردر نجز بعونه تعالی

فصــــــل الصاد

الصأم صادك وهمزه نك فتحیله صوییك چوق ایچمك معناسنه در یقال صئم الرجل صأما من الباب الرابع اذا اکثر من شرب الماء الصائم صوسزه دینور یقال هو صائم ای عطشان الصأم صادك فتحیله دلالت ایلمك معناسنه در یقال صأم الجیش علیهم صأما من الباب الثالث اذادلهم علیهم الصتم کتم وزننده وفتحتینله غلیظ وشدید نسنه یه دینور یقال شیء صتم ای غلیظ شدید وکهولت درجه سنك نهایتنه بالغ

اولمش آدمه دینور یقال رجل صتم ای بالغ اقصی الکهولة وتام وکامل معناسنه در یقال الف صتم ای تام الصتم صادك ضمیله صتم لفظنك جمعیدر یقال اموال صتم ای تامة وحروف صتم حروف ذلق اطلاق اولنان نون وفاء ولام ومیم وراء و بای موحده دن ماعدا حرفلره اطلاق اولنور الصتیمة سفینه وزننده والصتمة غرفه وزننده پك قیایه دینور الصتام غراب وزننده ایری و یومری باشه دینور یقال هامة صتام ای ضخمة التصتم تفعل وزننده پك سکرتمك معناسنه در یقال تصتم الرجل اذاعدا شدیدا المصتم معظم وزننده مکمل معناسنه در یقال شیء مصتم ای مکمل وتقول اعطیته الفا مصتما ای مکملا واوته سی چقمزدیسرز دره یه وصوقاغه دینور یقال واد وزقاق مصتم ای لامنفذله الاصتمة همزه نك وتانك ضمی ومیمك تشدیدیله اصطمه وزننده ومرادفیدر که برنسنه نك کوم وانکین یرینه دینور الصحمة صادك ضمیله الواندن صارو یه مائل سیاهلغه دینور علی قول جزؤی بجه سیاهه مائل بوزلغه یاخود ابجل قرمزیلغه دینور یقال به صحمة ای سواد الی الصفرة اوغبرة الی سواد قلیل اوحمرة فی بیاض الاصحم احمر وزننده صحمه دن وصفدر مؤنثی صحماء در الاصحیام احمیرار وزننده اوت قویی یشل اولمق معناسنه در یقال اصحام النبت اذا اشتدت خضرته واوت صرارمق معناسنه اولمغله ضد اولور علی قول بعض یری قویی یشل و بعض یری صاری اولمق معناسنه در یقال اصحام النبت اذا اصفارت اوخالط سواد خضرته صفرة و یغمور منقطع اولمغله یرلك نباتی متغیر اولمق معناسنه در یقال اصحامت الارض اذا تغیر نبتها وادبر مطرها واکینی صوغوق چالمق علی قول قور یمغه بشلمق معناسنه در یقال اصحام الزرع اذا ضربه قر او بدا فی الیبس الصحماء حمراء وزننده توزی چوق صحرایه دینور مغبره معناسنه که فیفاء مغبره دیمکدر و براوتك اسمیدر اصحمه همزه نك وحانك فتحیله ابن بحردر که ملك حبشه نجاشی درزمان سعادتده شرفیاب اسلام اولدی شارحك بیاننه کوره مظهر صحبت اولمامغله تابعیدر واوزرینه صلوة الغائب ادا اولنمشدر الاصطحام افتعال وزننده ایاغ اوزره دیکیلوب دیرك کبی طورمق معناسنه در یقال اصطحم الرجل اذا انتصب قائما الاصطخام خای معجمه ایله اصطحام وزننده ومرادفیدر یقال اصطخم الرجل بمعنی اصطحم الصخم صادك فتحیله کونش چالوب یاقمق معناسنه در یقال صخمته الشمس صخما من الباب الاول اذالفحته الصخماء حمراء وزننده بعض یری ملایم و بعض یری غلیظ اولان قاره طاشلق تپه یه دینور الصدم هدم وزننده برپك نسنه یی کندی کبی بر پك نسنه یه اوروب چارپمق معناسنه در یقال صدم الحجر بالحجر صدما من الباب الثانی اذاضربه و برآدمه برمشکل ایش اصابت ایلمك معناسنه مستعملدر یقال صدمه امر شدید اذا اصابه واوته قاقشدرمق معناسنه در یقال صدمه اذا دفعه المصادمة مفاعله وزننده طوقشدرمق معناسنه در یقال صادمه اذاضاربه الاصطدام افتعال وزننده چارپشمق وطوقشمق معناسنه در یقال صادمه فاصطدما التصادم تفاعل وزننده بودخی طوقشمق معناسنه در دریاده ایکی قایعك بری برینه چاتوب طوقشدیغی وطالغه لرك طوقشدیغی کبی یقال تصادما اذا تضاربا وصقیشمق معناسنه مستعملدر یقال تصادموا اذا تزاحموا الصدام کتاب وزننده برمرض آدیدرکه دواب قسمنك باشلرینه عارض اولور بونده صادك ضمی صحیح دکلدر کرچه ادواء جمله سندن اولمغله قیاس اولان مضموم اولمقدر صداع ودوار کبی وصدام قیس بن نشبه وزفر بن الحارث ولقیط بن زراره نك فرسلری اسمیدر و بر رجل آدیدر المصدم منبر وزننده بر رجل آدیدر الصدمة ضربه وزننده نزعه معناسنه درکه آلن اوستنك طازلغنه دینور یقال به صدمة ای نزعة و بناء مرة اولور بر کره قاقمق معناسنه در یقال صرعه بصدمة ای بدفعة واحدة الاصدم احمر وزننده آلننك اوزری طاز آدمه دینور یقال رجل اصدم ای انزع الصدمتان صادك فتحی ودالك سکونیله وکسریله جبینان معناسنه درکه ایکی طرفلو آلنه دینور ایکی طلون تعبیر اولنور علی قول ایکی طرفنه دینور که قولقلره طوغری یرلریدر صذوم ذال معجمه ایله سذوم وزننده ومرادفیدرکه ذکر اولندی یقال هذا قضاء صذوم وسذوم ولا یقال بالدال المهملة الصرم صادك فتحی وضمی ورانك سکونیله برنسنه یی ایلشك قومیه رق کسوب ایرمق معناسنه در یقال صرمه صرما وصرما من الباب الثانی اذاقطعه قطعا بائنا کذلك متکلمك سوزی واغاجك یمشنی کسمك معناسنه در یقال صرم فلانا اذاقطع کلامه و یقال صرم النخل والشجر اذاجزه ومکث وآرام ایلمك معناسنه در یقال صرم فلان عندنا شهرا اذامکث و کسلمك معناسنه لازم اولور یقال صرم الحبل اذاانقطع وصرم کون تعبیر اولنان ایشلنمش دری یه دینور چرم فارسی معربیدر الاصطرام افتعال وزننده بودخی قطع معناسنه در یقال اصطرمه اذاقطعه الانصرام انفعال وزننده کسلمك معناسنه در یقال انصرم الحبل اذاانقطع الاصرام همزه نك کسریله خرما کسمی وقتی کلوب چاتمق معناسنه در یقال اصرم

النخل اذا حان له ان يصرم و بركسره فقير وصاحب عيال اولمق معناسنه در يقال اصرم الرجل اذا صار ا صرم
الصرام صادك فتحى و كسريله خرما كسيمى وقتنه دينور يقال حان صرام النخل وصرامه اى اوان ادرا كه
فيقطع الصريمة عزيمه وزننده ومرادفيدر كه بر حاجته صدق وصميمله قصد وتوجه ايلمكدن عبارتدر يقال
له بها صريمة اى عزيمة و برايشى قطع ايلمكه اسمدر يقال فلان ذو صريمة فى الامور اى يقطعها و بيوك قوملقدن
آيرلمش پارچه يه دينور واكينى بچلمش تارلايه دينور يقال نزلوا بالصريمة اى الارض المحصود زرعها و بر موضع اديدر
و كيجه دن بر بلوكه دينور الصريم اميروزننده صريمه كبى بيوك قوملقدن ايرلمش پارچه يه دينور ومنه قولهم
افعى صريم اورانك انكركى شديدا ولمغله ضرب مثلدر وصريم صباح وقتنه اطلاق اولنور كيجه دن منقطع اولديغيچون
و كيجه يه اطلاق اولنمغله ضد اولور و كيجه دن بر بلوكه دينور يقال مضى صريم من الليل وصريمة اى قطعة منه
واناسنى امسون ديو اوغلاق اغزنه كچور يلان اسكه دينور وسياه طپراقلى پوريه دينور كه اصلا نبات انبات
ايلمه و بر موضع و بر رجل اسمليدر وصريم كسلمش نسنه يه دينور يقال شئ صريم اى مجذوذ مقطوع وتقول العرب
جاء صريم سحر اى خائبا آيسا بوراده سحر سينك فتحيله آق جكره دينور كه اويكن تعبير اولنور نته كه بن اندن نوميد
اولدم ديجك يرده انقطع منه سحرى ديرلر زيرا مقصود اولان نسنه يه نفسك تعلق سببيله آدمك اويكنى مثابه سند اولور
و اويكنك انقطاعى هلاكى مستلزم مدر الصارم كسيجى كسكين قلجه اطلاق اولنور يقال ضربه بالصارم اى السيف
القاطع وجلادتلو حدتلو بهادره وصف اولور يقال رجل صارم اى ماض شجاع وارسلانه دينور الصروم صبوروزننده
بو دخى سيف قاطعه دينور و برنسنه يى كسمك خصوصنده قوى ومقتدر آدمه دينور يقال رجل صروم اى قوى
على الصرم وشول ناقه يه دينور كه حوضدن سائر دوه لر صويى ايچوب كيدوب اولوجهله حوض خالى قالدقجه
صويه تقرب ايلمز اوله الصرامة كرامه وزننده قلج كسيجى اولمق و برآدم جلادتلو دلير و بهادر اولمق معناسنه در
يقال صرم السيف صرامة من الباب الخامس اذا كان صارما و يقال صرم الرجل اذا كان صارما الصرام
غراب وزننده بو دخى برنسنه يى قطع خصوصنده قوى وتوانا آدمه دينور وصرام جنك وحرب اسماسندندر
وآفت وداهيه يه اطلاق اولنور وتغزيردن صكره ممه ده باقى قلان سوده دينور كه ادى الاحتياج بالضروره صاغيلور
وتغزير حيوان ضعيف اولديغندن كون آشورى صاغمغه دينور ومنه المثل ❊ حلبت صرام ❊ بو مثل عذر و بهانه
نهايته بالغ اولدى ديجك يرده ضرب اولنور شارح ديركه بعضلر بونى قطام وزننده ضبط ايلديلر بنوصريم امير
وزننده برجماعتدر التصرم تفعل وزننده جلادتلنمك معناسنه در يقال تصرم الرجل اذا تجلد و پاره پاره
كسلمك معناسنه در يقال تصرم الشئ اذا تقطع المصرمة معظمه وزننده شول ناقه يه دينور كه ممه سنك دليكلرى
قوريمغله سودى چقمامق ايچون ممه سى كسلمش اوله و بو حالت اكا قوتى مورثدر و كاه اولور كه ممه سنه برعلت عارض
اولمغله داغلدقلرندن سودى منقطع اولور اكا دخى مصرمه دينور الصرمة صادك كسريله يكرميدن
اوتوزه قدر ياخود اللى يه و قرقه قدر ياخود اوندن قرقه قدر ياخود اوندن يكرمى ماينده اولان دوه بلوكنه دينور
و بلود پاره سنه دينور وصرمه اساميدندر صرمة بن قيس وصرمة بن انس ياخود ابن ابى انس وصرمه ياخود
ابو صرمة العذرى اصحابدندر وصرمه ضرمه نام كسه نك پدريدر كه ضاد ماده سنده مرسومدر الصرم صادك
كسريله ضرب وصنف معناسنه در تقول اخذت صرما منه اى صنفا وجماعت انسانى يه اطلاق اولنور جمعى
اصرام واصارم واصاريم وصرمان كلور صادك ضميله و نعلچه لو جزمه يه دينور الاصرمان تثنيه بنيه سيله
كوچكن قوشيله قرغه يه اطلاق اولنور وليل ونهاره اطلاق اولنور وقورد ايله قرغه يه اطلاق اولنور المصرم منزل
وزننده صحراده شول تنك يره دينور كه يغمور ياغدقده سيل صويى اطرافنه يايلمديغندن سريع السيل اوله المصرم
منبر وزننده ايك يابان آدمك ايك پرداخت ايلديكى كوچك اوراق شكلنده آلته دينور يقال هو حديد كالمصرم
وهو منجل المغازلى الصرماء صحراء وزننده صوسز يابانه دينور يقال وقعوا فى الصرماء اى مفازة لاماء بها
وسودى آز اولان ناقه يه دينور جمعى صرم كلور قفل وزننده الصيرم حيدر وزننده راى وتدبيرى متين واستوار
اولان آدمه دينوركه سيف قاطع كبى تدبيريله امور ومصالحى قطع ايدر يقال هو صيرم اى المحكم الرأى وآفت
وداهيه يه دينور و بركون بركيجه ده همان براويون طعام اكل ايلمكه دينور يقال هو يواظب الصيرم اى الوجبة
و يقال هو يأكل الصيرم اى مرة واحدة الاصرم احمر وزننده والمصرم محسن وزننده فقير الحال كثير العيال
آدمه اطلاق اولنور يقال رجل اصرم ومصرم اى فقير كثير العيال صرام قطام وزننده صرام كبى جنك
وحرب اسماسندندر صريم زبير وزننده صرمى ذكرى وزننده اساميدندر اصرم الشقرى احد

وزننده

وزننده واصرم ياخود اصيرم الاشهلى كه اسمى عمرو بن ثابتدر اصحابدندر الصرمة تمره وزننده صرم لفظندن
اسمدر كسمكه دينور بوملابسه ايله اويكه سى متمادى سوروب كيدر اولمغله غضبدن رجوعى بطائت اوزره اولان
آدمه مبالغة اطلاق اولنور كويا كه مغضوبنى تمادئ غضبى سببيله قطع وازاله ايدر زيرا اويكه سى چابك مندفع
اولان كسه نك مغضوبه اولقدر ضررى اولمز يقال هو صرمة من الصرمات اى بطئ الرجوع من غضبه
الاصطمة اسطمه وزننده ومرادفيدر كه برنسنه نك كوم وجمعيتلو يرينه دينور دريانك انكينى كبى على قول وسطنه
دينور يقال اصطمة الشئ واسطمته اى معظمه ومجتمعه اووسطه الاصطكمة همزه نك وطانك ضميله كولده
پشمش اتمكه دينور تقول اطعمنا اصطكمة اى خبزة الملة الصيقم قافله حيدر وزننده بد رايحه نسنه يه دينور
جيفه كبى يقال هو صيقم اى المنتن الرايحه الصكم صادك فتحى وكافك سكونيله برنسنه يى اوروب اوته قاقق
معناسنه در يقال صكمه صكما من الباب الاول اذا ضربه ودفعه وآت سركشلكله كمى آزى يه آلوب باشنى
طوغريلغنه زوراكى اوزاتمق معناسنه در كويا كه راكبنى اسليوب غلبه ايتمك قصدنده اولور يقال صكم الفرس
على لجامه اذا عضه ثم مد رأسه كانه يريد ان يغالب الصكمة صدمه وزننده شدتله طوقنوب چارپلمغه دينور
يقال صرعه بالصكمة اى بالصدمة الشديدة الصواكم نوائب ومصائبه اطلاق اولنور يقال اصابتهم
الصواكم اى النوائب الصكم سكر وزننده اخفاف معناسنه در كه خفك جمعيدر دوه نك طبانته دينور مفردى
صاكمدر الصلم صادك فتحى ولامك سكونيله كسمك معناسنه در على قول قولغى و برونى ديبلرندن كسمك
معناسنه در يقال صلمه صلما من الباب الثانى اذا قطعه اوقطع اذنه وانفه من اصله التصليم تفعيل وزننده
صلم معناسنه در يقال صلمه بمعنى صلمه الاصلم احمر وزننده قولقلرى ديبندن كذلك برونى ديبندن كسلمش آدمه
دينور يقال رجل اصلم اى مقطوع الاذنين وكذا مقطوع الانف و پره يه اطلاق اولنور برغوث معناسنه وعروضيون
اصطلاحنده صلم علتى جارى اولان جزؤه اطلاق اولنور وصلم مصراعك آخر اجزاسى اولان وتد مفروقك
اسقاطندن عبارتدر بحر سريع ومديده تخصيص ايدرلر مثلا بحر سريعده آخر اجزاسى اولان مفعولات جزؤنك
آخر جزؤى اولان وتد مفروق كه لات لفظيدر حذف اولنوب مفعو قالمغله برينه فعلن وضع اولنور نته كه اشبو ❊ قالت
ولم تقصد لقيل الخنى ❊ مهلا فقد ابلغت اسماعى ❊ بيتنده واقعدر پس بوراده نسخه لرده تحريف قلم نساخ واقع
اولمشدر زيرا اصل عباره الاصلم ما جرى فيه الصلم وهو ان يكون الوتد المفروق من آخر الجزء ساقطا عنوانيله اولمقدر
المصلم معظم وزننده شول آدمه دينور كه قولقلرى پك خرده اولمغله كويا كه خلقى ديبلرندن كسلمش كبى اوله يقال رجل
مصلم الاذنين كانه مقطوعهما خلقة الصلامة صادك حركات ثلاثيله ناسدن بر كروه وفرقه يه دينور يقال جاءت
صلامة من الناس اى فرقة الصلاخ زنار وشداد وزنلرنده سدريمشى اولان عربستان كراسبنك چكردكنك
اوزنه دينوركه مأكولدر الصيلم حيدر وزننده امر شديد معناسنه در يقال وقع فى صيلم اى امر شديد
وآفت وداهيه يه دينور وقلجه دينور و بركون بركيجه ده براويون طعام ايلمكه دينور صيرم كبى
يقال هو يأكل الصيلم اى الصيرم والوجبة الصلمة غرفه وزننده توغلغه يه دينور يقال جاء وفى رأسه
صلمة اى مغفر الصلم فتحتينله ياوز وتند وشديد آدملره دينور كويا كه صالمك جمعيدر الاصطلام
افتعال وزننده برنسنه يى بتمامه ديبندن كسمك معناسنه در يقال اصطلم الشئ اذا استأصله الصيلة
حيدره وزننده استيصال ايدن وقعه وحادثه يه دينور يقال وقعة صيلة اى مستأصلة الاصلخمام
خاى معجمه ايله اقشعرار وزننده اياق اوزره ميل كبى ديكيلوب طورمق معناسنه در يقال اصلخم الرجل
اذا اصطخم وطارلمق واويكه لنمك معناسنه در يقال اصلخم الرجل اذا غضب الصلخام قرطاس وزننده
اوزون ياخود متين وشديد وطيا نقان دوه يه دينور يقال بعير صلخام اى طويل اوصلب شديد
الصلخم جعفر وزننده والصلخم جردحل وزننده والمصلخم مسبطر وزننده تند وشديد وايشلك ونافذ
آدمه دينور وصلخم ومصلخم ضرب طاغه دينور يقال جبل صلخم ومصلخم اى ممتنع الصلخدم شمردل وزننده
ياوز وشديد دوه يه دينور الصلدم زبرج وزننده ارسلانه دينور وطرنغى پك ومتين اولان آته دينور الصلادم
علابط وزننده صلدم معناسنه در الصلدام قرطاس وزننده بو دخى طرنغى پك ومتين آته دينور مؤنثى صلدامه در
الصلقمة دحرجه وزننده ديشلرى برى برينه اوروب چرداتمق معناسنه در يقال صلقم البعير اذا قرع بعض انيابه
ببعض الصلقم جعفر وزننده ديشلرنى برى برينه اوروب چردادجى انسانه وحيوانه دينور وارسلانه دينور وايرى
وديزمان دوه يه دينور الصلقم زبرج وزننده پك ياشلو قوجه قارى يه دينور يقال تزوج صلقما اى عجوزة كبيرة

ويومري وديرماند وه يه دينور الصلقام قرطاس وزننده ارسلانه دينور وايرى دوه يه دينور الصلاقيم صادلك
فتحيله باشلره دينور رؤس معناسنه وآزى ديشلره دينور انياب معناسنه مفردى صلقام ياخود صلقوم در الصلهام
قرطاس وزننده ارسلانه دينور ودلير وجرئ آدمه دينور يقال رجل صلهام اى جرئ الاصلهمام اقشعرار
وزننده برنسنه صلب ومتين اولمق معناسنه در يقال اصلهم الشئ اذا اصلب الصمم فتحتينله والصم ادغامله
صاغر اولمق معناسنه در آدمه وقولغه مسند اولور يقال صم الرجل يصم بفتحهما وصمم باظهار التضعيف
نادر اصما وصمما من الباب الرابع اذا انسدت اذنه وثقل سمعه وكذا يقال صمت الاذن اذا انسدت وصم شيشه نك
اغزنى طيقامق معناسنه در يقال صم القارورة اذا سدها وطاشله اورمق معناسنه در يقال صمه بحجر اذا ضربه به
وصم الصدا هلاك اولمقدن كنايه در يقال صم صداه اى هلك بوراده صدا مطلق صوت معناسنه در كذلك
عربلرك صمت حصاة بدم قوللرى جنكده قانك كثرت اوزره آقسندن كنايه در يعنى قان شول درجه ده چوق
آقدى كه يره طاش القا اولنسه براوزره اصابت ايلميوب قانه دوشمكله سسى مسموع اولمز ومنه قول امرئ القيس
صمى ابنة الجبل ٭ اولمراد الصدى او الصخرة صدى طاغ سمتلرنده وقبه ايچره منعكس اولان سسه دينور مترجم ديركه
مستقصاده بو وجهله مرسومدر كه صمى ابنة الجبل امثالدندراى جلك قيرى صاغر اوله سن ديمكدر اصلى امرئ
القيسك اشبو ٭ بدلت من وائل وكندة عدوان ٭ وفهما صمى ابنة الجبل ٭ قولندن مأخوذ در بوراده ابنة الجبلدن
مراد چقل طاشلريدر كه مراد قانك وجه مذكور اوزره كثرتله انصباب وجرياتى ايسمكدر ياخود طاغدن عكس
ايدن صدادر كه ينقو تعبير اولنور يعنى شر وفتنه برمرتبه يه بالغ اولدبكه غريو وغوغا وهنكامه دن كلام مز بوراله صدايه
خطاب اولنور اولدى زيرا غريو وفريادك كثرتندن صدا مسموع اولمقدن قالور و بعضلر صخره ايله تفسير ايلمشدر كه
قيالردن دخى صدا منعكس اولور و بعضلر ياوزحيه ايله بيان ايلدى اكا كوره صمى كلمه سى لاتجيبى الرقى معناسيله
مأول اولور و بعضلر داهيه ايله تفسير ايلديلر خلاصه امر فظيع وشديد حدوثى موقعنده ضرب اولنور انتهى
الاصمام همزه نك كسريله بودخى صاغر اولمق معناسنه در يقال اصم الرجل بمعنى صم ومتعدى اولور يقال اصمه الله
تعالى اى جعله اصم وشيشه نك اغزينه طيقاج دوزمك معناسنه در يقال اصم القارورة اذا جعل لها صماما
وبرآدمى صاغر بولمق معناسنه در يقال اصمه اذا صادفه اصم واصمام الدعاء نصح ولوم وتوبيخى استماع وقبول
ايلمز آدملره تصادف ايلمكدن كنايه اولور يقال اصم دعاءه اذا وافق قوما صما يسمعون عذله الاصم وصفدر
قولغى صاغر آدمه دينور جمعى صم وصمان كلور صادك ضميله و پك وقوند وقوى طاشه وصف اولور يقال
حجر اصم اى صلب مصمت وزمان جاهليتده ماه رجبى اصم ايله توصيف ايدرلر ايدى زيرا اشهر حرمدن اولمغله
آنده داد وفرياد واستمداد تعبيرتى اولان يالفلان وياصباحاه ادالرى مسموع اولمز ايدى واصم شول كسيد اطلاق
اولنور كه كنديدن خير ومنفعت مأمول اولميوب لكن انفت ومودتى دخى فدا اولنميه كويا كه كنديسنه ندا اولنوب
لكن ايشتمز اوله يقال رجل اصم اذا كان لايطمع فيه ولايرد عن هواه ورقيه وافسون كار ايتمز اولان يلانه وصف
اولور يقال حية اصم اى لايقبل الرقى واولياء اللهدن حاتم نام ذاتك لقبيدر كه حاتم اصم ايله معروفدر شارح ديركه
بركون استفتاء ضمننده حضورنه برخاتون كلوب خلال مكالمه ده اول خاتوندن برحبقة ناكهانى ظهور ايلمكله حاتم
اول آنده كنديسنه صاغرلق پيدا ايلدى تا كه خاتون فضله صوتنى استماع ايلديكنى حس ايله شرمنده اولميه ومن
بعد اول منوال اوزره تصامم ايدوب ناس كنديسنى حقيقى اصم اعتقاد ايدرلر ايدى التصامم تفاعل وزننده صاغرلق
كوستورمك معناسنه در يقال تصام فلان عن الحديث اى ارى انه اصم الصمام والصمامة والصمة صادلرك
كسريله شيشه طيقاجنه دينور تقول سددت فم القارورة بالصمام والصمامة والصمة اى السداد الصماء
صادك فتحيله اصم لفظندن مؤنثدر قوند وقاتى اولان صوم قيايه دينور يقال صخرة صماء اى صلبة مصمتة وسموز
ناقه يه على قول كبه اولانه دينور جمعى صم كلور صادك ضميله ومعده دن صكره طعام واردیغى انجه بغرسغك
اوجنه دينوركه پك اولور مترجم ديركه بو بغرسغه اهل تشريح اثنى عشرى اطلاق ايدرلر زيرا طولى صاحبنك
اصبع وسطاسيله اون ايكى پرمق مقدار يدر واكا بواب دخى اطلاق ايدرلر اسفل معده نك دليكنده داخل اولور
بوراسى سائر يرلردن سخت اولور وصماء طبراغى قالين ارضه وصف اولور وداهيه شديده يه اطلاق اولنور واشتمال
الصماء ثوبله اعرابك بورندكلرى كبى بورنمكدر كه احرامى صاغ جانبندن صول قولنك وصول اموزينك اوزرندن
كتوروب بعده ارقه دن صول قولنك وصول اموزينك اوزرندن آتمغله تماما بورنمكدن عبارتدر كه اللرى واياقلرى
وجمله اعضاسى مسدود اولور على قول ازار واحرام مقوله سندن يالكزجه برقاب ثوبى بورنمكدن عبارتدر

شويله

شويله كه اكننده آندن غيرى ثوب اولميوب وآنك برجانبنى قالدروب منكب آخرى اوزره آتوب لكن بدنى تماما ستر
ايده مديكندن بعض عورت يرى ظاهر اوله يقال اشتمل فلان الصماء وهو ان يرد الكساء من قبل يمينه على يده اليسرى
وعاتقه الايسر ثم يرد ثانيه من خلفه على يده اليمنى وعاتقه الايمن فيغطيهما جميعا اوالاشتمال بثوب واحد ليس عليه
غيره ثم يضعه من احد جانبيه فيضعه على منكبه فيبد ومنه فرجه شارح ديركه تعريف ثانى فقهاء قوليدر ايكى
تعريفده دخى محذور اولمغله نهى نبوى صادر اولمشدر ظاهرا قول اول صلوة حالتنه مبنى در واشتمل الصماء تركيبى
اشتمل الشملة الصماء تأويلنده در صمام قطام وزننده داهية شديده يه دينور ومنه قولهم صمى صمام اى زيدى
ياداهية يعنى اى آفت وداهيه سن زياده اول زيرا مشتد اولدقده كويا كه صخرهٔ صماء كبى آندن آوازه ظهور ايلمز
اولور صمام صمام مكررا كذلك قطام وزننده اسم اسم ديمك محلنده ايراد اولنور كه اسم فعل امر اولور
يقال صمام صمام اى تصاموا فى السكوت الصمان والصمانة صادك فتحى وميمك تشديديله قومسال يانده
اولان پك وطاشلق يره دينور وصمان عالج نام محلده برموضع آديدر الصمة صادك كسريله شيشه طيقاجنه دينور كه
ذكر اولندى ودلير وبهادره دينور وارسلانه دينور ودريد نام شاعرك پدرى اسميدر مز بورك برادريله كنديسنه صمتان
ديرلر ايدى واركك حيه يه دينور وديشى كرپى به ينور الصم صادك كسريله بودخى بهادره وارسلانه دينور الصمصمة
زمزمه وزننده ديشى كرپى سسلمك معناسنه در يقال صمصمت الصمة اذا صاتت وتصميم فى الامر معناسنه در
تقال صمصم فى الامر بمعنى صمم كما سيذكر الصميم صادك فتحيله برعضوك قوامى يعنى اول عضوى حامل اولان
كميكه دينور انجك كميكى كبى يقال ضربه فاصاب صميمه اى العظم الذى به قوام العضو وهر نسنه نك
خالصنه دينور يقال هو صميمه اى بنكه وخالصه وصميم الحر والبرد حرارت و برودتك اشدته اطلاق اولنور كه
خالصى اوله جقدر يقال جاء فى صميم الحر وصميم البرداى فى اشدة ويمورطه نك قورى اولان طشره قبوغنه دينور
وحسب ونسبى مغشوش اولميه رق تلون وتلاعب مقوله سى معايبدن صاف وآزاده آدمه اطلاق اولنور
يقال رجل صميم اى محض وبونك مفرد وجمعى برابردر التصميم تفعيل وزننده برايشه ياخود برنسنه يه
قطعا نكول ايلمامك وجه اوزره عزيمت صادقه ايله عزيمت ايلمك معناسنه در يقال صمم فى الامر والشئ اذا مضى
وبرنسنه بى ديشيله صاليورممك وجه اوزره اصروب طوتمق معناسنه در يقال صمم الشئ اذا عض فنيب
وقلج كميكه ايريشوب كميكى دخى كسمك معناسنه در واكرالك واوينساق برينه راست كلوب برى برندن آيرسه
تطبيق دينور يقال صمم السيف اذا اصاب المفصل وقطعه اوطبق شارح ديركه نسخه لرده غلط واردر زيرا جميع
اصولده صمم السيف اذا مضى فى العظم وقطعه فاذا اصاب المفصل وقطعه يقال طبق عبارتيله مرسومدر
ونسخه لرده وصمم السيف اذا اصاب المفصل وطبق عنوانيله مرقومدر واقعا طبق ماده سنده التطبيق
اصابة السيف المفصل عنوانيله مثبت اولمغله شارحك تصحيحى اصوبدر انتهى وتصميم آته صاحبى علفى دريغ
ايلميوب دائما علف اكلنه مقتدر ايلمكله سمروب قارن قاسيق بغلمق معناسنه مستعملدر يقال صمم الرجل
الغرس العلف اذا امكنه منه فاحتقن فيه الشحم والبطنة وبرآدمه برلاقردى يى يابرقصه يى از برلتمك معناسنه در
يقال صمم صاحبه الحديث اذا اوعاه اياه الصمم فتحتينله والصمصام والصمصامة صادلرك فتحيله والصمصم
زبرج وزننده والصمصم علبط وزننده والصماصم علابط وزننده والصماصمة علابطه وزننده
فتورسز شوقلو عزيمت صادقه صاحبى دلير ومقدام وتوانا آدمه وآته دينور يقال رجل وفرس صمم وصمصام
وصمصامة وصمصم وصمصم وصماصم وصماصمة اى مصمم وصمصام قطعا برنسنه دن يوزى دونمز واكيلوب
بوكلمز اولان كسيجى قلجه دينور صمصامه دخى دينور يقال ضربه بالصمصام والصمصامة اى بالسيف الذى لاينثنى
وصمصام عمرو بن معدى كرب حضرتلرينك قلجى اسميدر وصمصم زبرج وزننده قالين كوده لو بودوره دينور
وقلج كبى ايشلك ودلير ومقدام آدمه دينور يقال هو صمصم اى جرئ ماض الصمصمة زبرجه وزننده
وصادلرك فتحيله برقوم وجماعتك متعين رئيس وذيشانه دينور يقال هو صمصمة القوم اى وسطهم يعنى سيدهم
وجماعت انسانى يه دينور جمعى صمصم درهاسر وصمصم علبط وزننده وصماصم علابط وزننده ارسلانه دينور
الصمصم فدفد وزننده پك بخيل وچرى كسيه دينور يقال رجل صمصم اى بخيل جدا الصميصاء غبيراء وزننده
غرزيدكلرى نباته شبيه برنبات اسميدر الاصمان تثنيه بنيه سيله بلادبنى عامر بن صعصعه ده ايكى موضعه
اطلاق اولنور برى اصم الجلجاء وبريسى اصم السمره در بلادمز بوره صكره بنو كلاب يوردى اولمشدر الصنم
صادك ونونك فتحيله رايحه بد وچركين اولمق معناسنه در مصدر واسم اولور يقال صنمت الرايحة صنما من الباب الرابع

اذاخبثت وقول جنسی یو یوب قوتلمك معناسنه در یقال صنم العبد اذا قوی وصنم مشرکینك پرستش ایتدکلری
بته دینور وثن معناسنه وصنم لفظی شمن معربیدر که فارسیدر مترجم دیر که بعضلر صنم ایله وثن بیننی فرق ایلدیلر
صنمی جواهر معدنیهٔ مذابه دن دوزلمش بته ووثنی احجار واخشابدن ساخته بته تخصیص ایلدیلر الصنم
کتف وزننده قوی وزورمند کوله یه دینور یقال عبد صنم ای قوی الصنمة فتحاتله قوش یلکنك بتون
قامشنه دینور وآفت وداهیه یه دینور صلمه لفظنده لغتدر الصمان فتحاتله دمشق قضاسنده برقریه آدیدر
التصنیم تفعیل وزننده صورت دوزمك معناسنه در یقال صنم الرجل اذا صور وناقه یه خوشجه تقید وتیمار ایلمکله
سودنی چوغالتمق معناسنه در یقال صنم النوق اذا غرزها الصنمات فرحات وزننده صنمه نك جمعیدر
سودی چوق ناقه یه دینور بنو صنامه ثمامه وزننده اشعر قبیله سندن بر بطندر صنم صادك ضمیله
برموضع آدیدر اقلیم الاصنام اندلس اولکه سنده برایالت آدیدر بنو صنیم زبیر وزننده بر بطندر
الصهمیم قندیل وزننده سید وشریف وعالیشان آدمه دینور یقال هو صهمیم ای سید شریف و بو کورمز اولان دوه یه
علی قول بد خوی اولانه دینور یقال جمل صهمیم ای لایرغو والسیء الخلق وشول جسور ودلیر ومقدام آدمه دینور که
مرادایلدیکی نسنه دن اصلاد ونمیوب وصامیوب ثبات واصرار ایله اقدام ایدر اوله یقال رجل صهمیم اذا کان لایثنی
عن مراده وخالص نسنه یه دینور کرك خیرده وکرك شرده اولسون یقال هو صهمیم ای خالص و باقجی یه ویریلان
بخشیشه دینور حلوان کاهن معناسنه التصهیم تدحرج وزننده صهمیم آدمه یعنی سید وعالیشان کمسه شبیه
وضع وعمل وحرکت ایلمك معناسنه در یقال تصهیم الرجل اذا عمل عمل الصهمیم الصیهم قطر وزننده
والصیهم جردحل وزننده جثه سی قالین ایری وشدید آدمه علی قول دائما باشنی یوقری طوترا ولان آدمه دینور
یقال رجل صیهم وصیهم ای غلیظ ضخم شدید اورافع لرأسه مؤنثی صیهمه وصیهمه در الصوم نوم وزننده
والصیام کتاب وزننده اورج طوتمق معناسنه در یقال صام الرجل یصوم صوما وصیاما اذا امسك عن الطعام
والشراب والکلام والنکاح والسیر مؤلفك بصائرده بیاننه کوره صوم امساك وسکون عن الفعل معناسنه
موضوعدر وعرف شرعده طعام وشراب وجماعدن نیته مقارن خیط ابیضدن خیط اسوده قدر امساك ایلمکده
استعمال اولندی انتهی وصوم اولومی دانمق معناسنه مستعملدر افراط جوع وعطشدن مغشی علیه اولوب
هلاك درجه سنه وارمق تصورینه مبنی در یقال صام منبته اذا ذاقها ودوه قوشی چقرمق معناسنه مستعملدر
اوخلالنده سکون وتوقف ایلدیکیچون یقال صام النعام اذا رمی بذرقه وصوم دوه قوشنك نجسنه دینور
اسم مفعول معناسنه در وصوم بر بد منظر شجرك اسمیدر وشجرمز بورك آلتنده کولکه لنمك معناسنه در
یقال صام الرجل اذا تظلل بالصوم ونصف نهار وقتی اولمق معناسنه مستعملدر کویا که شمس اول درجه ده
توقف ایدرکبی تخیل اولنور نته که تفسیرآتی مشعردر یقال صام النهار اذا قام قائم الظهیرة وصمت وسکوت معناسنه در
نته که اشارت اولندی یقال صام الرجل اذا صمت ویل ساکن اولمق معناسنه مستعملدر یقال صامت الریح
اذا رکدت وصوم شهر رمضانه اطلاق اولنور حالّ ومحل علاقه سیله یقال جاء شهر الصوم ای شهر رمضان
وکلیسایه دینور یقال النصرانی فی صومه ای بیعته وصوم صائم اولان آدمه اطلاق اولنور مفرد وجمعی برابردر
مصدر اصلی اولمق حسبیله یقال رجل صوم وقوم صوم ای صائم الصائم والصومان عطشان وزننده والصوم
قوم وزننده اورجلو آدمه دینور جمعی صوّام وصیام کلور رمان وزننده وصوّم وصیم کلور رکع وزننده وصیم کلور صادك
کسریله یا، مجاور ایچون وصیام کلور کتاب وزننده وصیامی کلور سکاری وزننده الصوام سحاب وزننده صو سز
قیر یره دینور یقال ارض صوام ای یابسة لاماء بها المصام والمصامة هنیله آت طوراجق یره دینور آخور کبی یقال
هذا مصام الفرس ومصامته ای موقفه الصیم قنب وزننده کوده سی دیزنکلو وطقناز و پك شدید انسان وحیوانه دینور
فصـــل الضاد الضبثم ثای مثلثه ایله جعفر وزننده والضباثم علابط وزننده ارسلانه دینور وضبثم
بن ابی یعقوب تابعیندندر الضبارم علابط وزننده والضبارمة علابطة وزننده ارسلانه دینور ودشمن اوزره
دلیر وبی پروا بهادره دینور یقال رجل ضبارم وضبارمة ای جریء علی الاعداء الضبثم ثای مثلثه ایله حیدر وزننده
ارسلانه دینور الضجم فتحتینله آغز اخود آورد یاخود دوداق یاخود چکه یا بیون اکری اولمق معناسنه در کذلك
قیو و یاره مقوله سنده دخی مستعملدر مصدر واسم اولور یقال مثلا ضجم فمه اوشدقه وکذلك البئر والجرح ضجما
من الباب الرابع اذا عوج ویقال فی فمه ضجم ای عوج الاضجم وصفدر ضجم ایله متصف کشی یه دینور
وضبیعة اضجم برقبیله در پدرلرینه مضاف اولمشدر مزبور کژدهان اولدیغیچون ملقب اولمشیدی و بو قبس

قفه دیدکلری کیدر التضاجم تفاعل وزننده اختلاف معناسنه در یقال تضاجم الامر بینهم اذا اختلف
المتضاجم اسم فاعل بنیه سیله اغزی اکری کژدهان آدمه دینور یقال رجل متضاجم ای معوج الفم الضجمة
غرفه وزننده بر بد رائحه بوجك اسمیدر ضجعم قنفذ وجعفر وزنلرنده بر بطن پدرینك اسمیدر اهالیسنه
ضجاعم وضجاعمة دیرلر ضادلرك فتحیله نسبت ایچون آخرینه هاء زیاده اولندی مزبورلر سلفده ملوك شام ایدیلر الضخم
ضادك فتحی وخای معجمه نك سکونیله والضخم فتحتینله والاضخم احمد وزننده ومیمك تشدیدیله جائزدر شارحك
بیاننه کوره تشدید حالت وقفده اشعاره مخصوصدر زیرا بعض عرب ماقبلی متحرك اولان حرف اوزره وقف
ایلدکده آنی مشدّد ایدر والضخام غراب وزننده ایری وقبا وعظیم اولان شیئه دینور علی قول عظیم الجرم کثیر
اللحم اولان انسان وحیوانه دینور یقال هو ضخم وضخم واضخم واضخم وضخام ای عظیم او عظیم الجرم کثیر
اللحم شارح دیرکه بونلر بالجمله وصفدر و وزن اولك جمعی ضخمات کلور کذلك خانك سکونیله زیرا صفتدر عینك
تحریکی اسمه مخصوصدر انتهی الضخم عوج وزننده والضخامة سلامه وزننده برنسنه ضخم اولمق
معناسنه در یقال ضخم ضخما وضخامة من الباب الخامس اذا کان ضخما الضخم ضادك فتحیله وصفدر که
ذکر اولندی وواسع یوله اطلاق اولنور یقال طریق ای واسع وآغر صویه وصف اولور که خوشکوار اولمز یقال
ماء ضخم ای ثقیل وبنو عبد بن ضخم سلفده عرب عاربه دن برجماعت ایدی حالا منقرضلردر الاضخومة اضحوکه
وزننده عرب نسوانك بیوك کوستورمك ایچون قیچلرینه بغلدقلری بوغچه یه دینور عظامه معناسنه در المضخم
منبر وزننده صدمات وضربانی شدید آدمه دینور یقال رجل مضخم ای شدید الصدم والضرب وشان وشرف عظیم
صاحبی اعیان وسرکاره دینور یقال هو مضخم بین قومه ای سید شریف ضخم الضخمة خدبه وزننده
بدنی دوشکلی خوشمنظر ونازك تن خاتونه دینور الضرم فتحتینله پك آجقمق علی قول پك آجلقدن یاخود سائر
عارضه دن یانوب یاقلمق معناسنه در اشتعال نار معناسندن مأخوذ در یقال ضرم الرجل ضرما من الباب الرابع
اذا اشتد جوعه او حرّه وافراط خشم وغضبدن پرآتش اولمق معناسنه مستعملدر یقال ضرم علیه اذا احتدم
غضبا وصفره ده اولان طعامدن قطعا ترك ایلمامك اوزره طعامه آتش کبی کیرشمك معناسنه مستعملدر یقال ضرم
فی الطعام اذا جدّ فی اکله لایدفع منه شیئا وآتش علولنمك معناسنه در یقال ضرمت النار اذا اشتعلت التضرّم
تفعل وزننده بودخی برآدمه پك او یکه لنوب پرآتش اولمق معناسنه در یقال تضرّم علیه اذا احتدم غضبا
وآتش علولنمك معناسنه در یقال تضرّمت النار اذا اشتعلت الاضرام همزه نك کسریله والتضریم
تفعیل وزننده والاستضرام آتشی طوتشدروب علولندرمك معناسنه در یقال اضرم النار وضرّمها
واستضرمها اذا اوقدها الاضطرام افتعال وزننده بودخی آتش علولنمك معناسنه در یقال اضرم النار
فاضطرمت وصاچ وصقاله کرکی کبی قیرسرمك معناسنه مستعملدر یقال اضطرم المشیب اذا اشتعل الضرام
کتاب وزننده آتش علولندیره جك اوطون قیرقلرینه دینور یاخود ضعیف و یومشق اولانلرینه یاخود کندیده
آتش قوری اولمیانه یاخود علولی اوطونه دینور ترکیده بونلره طوترق وکوسکی تعبیر اولنور واکا ضرامه دخی
دینور هنایله تقول اشعل النار بالضرام والضرامة ای دقاق الحطب او ما ضعف ولان او ما لا جمر له او ما اشتعل
من الحطب الضرم کتف وزننده آج آدمه اطلاق اولنور یقال هو ضرم ای جائع وطوشنجل قوشنك یاوریسنه
دینور و پك یوکرك دونده آته وصف اولور یقال فرس ضرم ای عدّاء الضرمة فتحاتله اوجی یانمغله آتشلو
اولان خرمادالنه یاخود یاوشان تعبیر اولنان اوته دینور که طوترق ایدرلر وآتش قورینه دینور یاخود مطلقا
آتشه دینور نار معناسنه وعربلر خانه ده برکمسه یوقدر دیجك یرده ما با لدار نافخ ضرمة دیرلر یعنی برآتش اوفلیجی
یوقدر که فرد واحد یوقدر دیمکدن کنایه در ضرمه حمزه وزننده ابن صرمه درکه صاد مکسوره ایله در هاشم
بن حرمله نك جدیدر الضرم ضادك ضمی وکسریله برخوشبو شجر آدیدر ثمری بلوطه وچچکی سعتر چچکنه
شبیه وآندن اتخاذ اولنان عسل انواعندن افضل اولور علی قول اسطو خودوس اسمیدر که لفظ یونانیدر ترکیده
قاره باش دیدکلری نباتدر الضرامة کتابه وزننده شجر بطم اسمیدر که ساقز اغاجی دیدکلریدر ضریم حذیم
وزننده برجنس شجرك صمغیدر الضیرم حیدر وزننده حریق معناسنه درکه یانمش نسنه یه دینور شارح دیرکه
امهات سائره ده امیر وزننده مرسومدر ضریمة جهینه وزننده یمنده برحصار آدیدر الضرزم زبرج وزننده
والضرزم جعفر وزننده قوجه ناقه یه دینور علی قول کنجلکدن هنوز برمقدارجه بقیه سی قالمش اولانه
دینور یاخود یاشلو اولوب سودی آزجه اولانه دینور وضرزم زبرج وزننده پك صوقجی یلانه دینور یقال افعی

ضرزم ای شدید العض الضرزمة دحرجه وزننده یك اصرمق معناسنه در یقال ضرزمه اذا عضه شدیدا
ضرسام قرطاس وزننده برمعروف صویك آدیدر الضرسامة ضرغامه وزننده سلپوك ولئیم واصلا ایشه یرامز
چولپه آدمه دینور یقال رجل ضرسامة ای رخو لئیم فسل الضرضم ضاد معجمه ایله جعفر وزننده ارسلانه دینور
ومطلقا برتجی جانورك ارككنه دینور الضرطم زبرج وزننده ایری قارنلو انسان وحیوانه دینور یقال رجل
وفرس ضرطم ای الضخم البطن الضراطمی ضادك ضمیله ایری وتصلق یاقشقسز فرجه دینور الضرغم
غین معجمه ایله جعفر وزننده والضرغام جریال وزننده والضرغامة جریاله وزننده ارسلانه دینور وضرغامه
بهادر ودلاوره اطلاق اولنور یقال هو ضرغامة ای شجاع وقوی وتوانا یوغوره وآیغره اطلاق اولنور ویاوز
آدمه اطلاق اولنور زجل شدید معناسنه بعض نسخه ده والوحل الشدید عبارتیله مرسوم اولمغله شدتلو
اوزلو چامور دیمك اولور لكن نسخهٔ اولی اصوبدر الضرغمة دحرجه وزننده والتضرغم تدحرج وزننده ارسلانلمق
معناسنه در كه ارسلان كبی بهادرلق ایلمكدن عبارتدر یقال ضرغمت الابطال وتضرغمت اذا فعلت فعل الضرغام
وتشبهت به الضغم لغم وزننده اصرمق معناسنه در علی قول اوك دیشلر ایله اصرمقدن یواشجه اصرمق
یاخود خوشلندیغی نسنه یی اغزنی طولدیره رق قاوره یوب اصرمق معناسنه در یقال ضغم الشیء وضغم به
ضغما من الباب الثالث اذا عضه او عضا دون النهش او هو ان یملأ فمه مما هوی الیه الضغامة ثمامه وزننده
اصروب براقلان شیئه دینور كه اصرقلی نسنه اولور یقال هو ضغامته ای ما مضغه ولفظه الضیغم
حیدر وزننده دائما اصرمق شاندن اولان انسان وحیوانه دینور وارسلانه دینور ضیغمی دخی دینور
یای نسبتله الضم ضادك فتحی ومیمك تشدیدیله برنسنه یی برشیئه یناشدروب قوشمق معناسنه در یقال
ضمه الیه ضما من الباب الاول اذا قبضه الیه الانضمام انفعال وزننده مطاوعدر برنسنه برشیئه یناشوب
قوشلمق معناسنه در یقال ضمه الیه فانضم التضام تفاعل وزننده بری برینه یناشوب قوشلمق معناسنه در
یقال تضاموا حتی تاموا ماته رجل المضامة مفاعله وزننده برنسنه یی برشیئه قوشمق معناسنه در
یقال ضامه الیه ای ضمه وتقول ضامنی صاحبی الی امر كذا ای ضمه الاضطمام افتعال وزننده بركسه
برنسنه یی كندی نفسنه ضم ایلمك معناسنه در كه كندی قبوللنمقدن عبارتدر یقال اضطم الشیء اذا ضمه الی نفسه
وقپلامق معناسنه مستعملدر یقال اضطم علیه اذا اشتمل الضمام غراب وزننده شول نسنه یه دینور كه
آنكله برنسنه برشیء آخره ضم والحاق اولنه الضم والضمام ضادلرك كسریله داهیهٔ شدیده یه دینور
و بونك صاد مهمله دن مصحف اولمسی مظنوندر وصاد مهمله ایله صوابدر الاضمامة همزهٔ مكسوره ایله جماعته
اطلاق اولنور جمعی اضامیم كلور جماعات معناسنه ومنه یقال فرس سباق الاضامیم ای جماعات الخیل
مترجم دیر كه لسانمزده سپاره تعبیر اولنان اطفال جزؤلرینه اضباره اطلاق ایلدكلری بو ملابسه ایله در الضموم
صبور وزننده ایكی اوزون تپه ارالغندن كلان دره یه دینور الضمضم فدفد وزننده طارغین آدمه دینور
غضبان معناسنه وخشمناك ارسلانه دینور وجرأتلو دلیر و یردل آدمه دینور وجسیم وتنومند كمسه یه
دینور یقال هو ضمضم ای جریء وكذا جسیم وضمضم بن الحارث وضمضم بن قتاده اصحابدندر وضمضم
بن حوس وضمضم بن زرعه وضمضم الملوكی ابو المثنی محدثلردر الضماضم علابط وزننده والضمضم
علبط وزننده بونلرده ارسلانه وجریء ودلیر آدمه دینور الضمضمة زلزله وزننده برآدم كندی نفسنی
تشجیع وتقویتله بهادرلق ایلمك معناسنه در یقال ضمضم فلان اذا شجع قلبه ومال موجودك مجموعنی سپوروب
المق معناسنه در یقال ضمضم المال اذا اخذه كله وارسلان حیقرمق معناسنه در یقال ضمضم الاسد
اذا صوت الضمام كتاب وزننده اسامیدندر ضمام بن ثعلبه وضمام بن زید بن ثوابه اصحابدندر الضمضام
ثرثار وزننده كوردیكی والی یتشدیكی نسنه یی قبوللنور اولان آدمه دینور یقال رجل ضمضام اذا كان یحتوی
علی كل شیء الضمة ضادك فتحیله قوشی یه اطلاق اولنور آتلری بری برینه ضم ایلدیكیچون یقال استبقوا
فی الضمة ای الحلبة الضوم نوم وزننده ضیم لفظنده لغتدر كه ظلم معناسنه در یقال ضام یضوم ضوما
لغة فی ضام یضیم ضیما الضهزم زای معجمه ایله زبرج وزننده لئیم وكم مایه كمسیه دینور یقال هو ضهزم
ای لئیم الضیم ضادك فتحیله بركسه نك حق ومظلوبنی نقص ایلمك معناسنه در یقال ضامه حقه
یضیمه ضیما اذا انتقصه وظلم وبیداد معناسنه در كه اسمدر جمعی ضیوم كلور یقال ماهذا الضیم ای الظلم
و بو فی الاصل مصدر اولوب بعده اسم اوله رق استعمال الله جعلندی الاستضامة بو دخی برآدمه جور ایدوب

حقنی اكسك ویرمك معناسنه در یقال استضامه حقه اذا انتقصه المضیم مكیل وزننده والمستضام حق
تنقیص ایله جور اولنمش آدمه دینور یقال هو مضیم ومستضام ای منتقص حقه الضیم ضادك كسریله
طاغك بر كوشه وناحیه سنه دینور وسراتده برموضع معروف یاخود بر وادی یاخود برجبل آدیدر ضبیم زبیر وزننده
ابن ملیح الفهمی دركه رجالات عربدندر تجز بعونه تعالی فصـــل الطاء الطحمة طانك حركات
ثلاثی وحای مهمله نك سكونیله بر بیوك وچوق نسنه نك براوغوردن یوریوب كلان كومنه دینور چایك وسیل
صوینك طلازی و كیجه نك بردن آفاقه چوكوب بصان قرا كولغی كبی یقال اتهم ظلمة الوادی او السیل
او اللیل ای دفعته وجماعت معناسنه در یقال طرقتهم طحمة من الناس ای جماعة ابو طحمه طلحه
وزننده عدی بن حارثه نك كنیه سیدر كه شرفای عربدندر الطحمة همزه وزننده چوق دوه لره دینور
وجنك ومعركه سی شدید اولان بهادره دینور كه بردن شهاب كبی حمله ایدوب اصلا روكردان اولمیه یقال
هو طحمة ای شدید العراك الطحماء صحراء وزننده والطحمة ثمره وزننده بر نبات در علی قول آیرق دیدكلری
نباتدر المطحوم طلو نسنه یه دینور یقال اناء مطحوم ای مملوء الطحوم صبور وزننده عنف وشدتله بردن
آقلوب یوریوان نسنه یه دینور سیل وموج كبی یقال شیء طحوم ای دفوع الطحرمة دحرجه وزننده طولدرمق
معناسنه در یقال طحرم السقاء اذا ملأه ویایه كریش طاقمق معناسنه در یقال طحرم القوس اذا وترها الطحرمة
زبرجه وزننده نسنه معناسنه در یقال ما علیه طحرمة ای شیء الطحلمة زبرجه وزننده بر پارچه بلوده دینور یقال
ما فی السماء طحلمة ای غیم الطخمة خای معجمه ایله ثمره وزننده كچی سوریسنه دینور طخمه طانك كسریله
خوشب نام تابعینك پدری اسمیدر الطخمة غرفه وزننده بورنك اوكنده اولان سیاهلغه دینور الاطخم احمر
وزننده شول قوچه دینور كه باشی سیاه وسائر اعضاسی قومرال اوله یقال كبش اطخم ای رأسه اسود وسائره كدر
ویا غزآته دینور كه برونی ودودقلری سمتی زیاده جه سیاه اوله وانسانك ودابه نك برونلری اوكنه دینور. وشول
تاب وطراوتی چكلمش اته دینور كه لونی بوز یلوب پصدرمه كبی قرامتق اولمش اوله یقال لحم اطخم ای جاف
یضرب الی سواد الطخیم امیر وزننده اطخم ایله معنای اخیرده مرادفدر یقال لحم طخیم ای اطخم الاطخمام
احمرار وزننده ات قوریوب پصدرمه كبی قرامتق اولمق معناسنه در یقال اطخم اللحم اذا صار اطخم الطخوم
تخوم وزننده ومرادفیدر كه سنور وحدودلره دینور الطخم طانك فتحیله والطخامة فخامه وزننده
تكبرلك ایلمك معناسنه در یقال طخم الرجل طخما من الباب الثالث وطخم طخامة من الباب الخامس
اذا تكبر طخیم زبیر وزننده ابن ابی الطخماء دركه شاعردر الطخارم علابط وزننده طارغین واو یكه لو
آدمه دینور یقال رجل طخارم ای غضبان الطرم طانك كسری وفتحیله كومج بالنه دینور تقول اطعمنا
طرما ای شهدا وقیمغه دینور زبد معناسنه وقوانلرده طولمش باله یاخود بال ایله طپطلو قوانه دینور
وطرم مصدر اولور قوانلر بالله طپطلو اولمق معناسنه یقال طرمت بیوت الزنابیر طرما من الباب الرابع
اذا امتلأت من الطرم الطرامة ثمامه وزننده بعض دیشلره چوكمش خضرته دینور یقال باسنانه طرامة
ای خضرة و دیشلرك ارالغنه صوقشمش طعام پارچه لرینه دینور كه خلال ایله اخراج اولنور
الاطرام همزه نك كسریله دیشلرك اوزرلری یشللنمك معناسنه در یقال اطرمت اسنانه اذا
ركبت علیها الخضرة ودیشلرك ارالرنده طعام بقیه سی قالمغله اغزك طعمی وراپحه سی
بوزلمق معناسنه در یقال اطرم فوه اذا تغیر للطرامة انطرمة طانك حركات ثلاثی وراءنك سكونیله اوست
دوداغك اورته سنده اولان یوه دینور الطرمة ثمره وزننده جكره دینور كبد معناسنه الطرم طانك ضمیله
اوجاغه دینور طرمه دخی دینور هایله و برشجر آدیدر الطرم فتحتینله قواندن بال صیزوب اقمق معناسنه در
یقال طرم العسل طرما من الباب الرابع اذا سال من الخلیة التطرم تفعل وزننده سوزی طوتقون طوتقون
سویلمك معناسنه در وعند البعض قارشق وشوریده سویلمك معناسنه در یقال تطرم فی كلامه اذا التاث
التطریم تدحرج وزننده چاموره بیلاشمق معناسنه در یقال تطریم فی الطین اذا تلوث الطریمة دحرجه وزننده
صو بوز یلوب یوصونلنمق معناسنه در یقال طریم الماء اذا خبث وعرمض و برنسنه قات قات اولمق معناسنه در
یقال طریم الشیء اذا طبق ای صار طبقا علی طبق الطریم حذیم وزننده باله دینور عسل معناسنه وصبیق وقالین
سحابه دینور ومنه یقال طار طریمه اذا احتد یعنی پك خشم وغضبه كلدی دیمكدن كنایه اولور الطریمة ثای
مثلثه ایله دحرجه وزننده غضبدن یاخود كبر ودماغدن باشی یره دیكوب اپسم وخاموش طورمق معناسنه در

يقال طرثم الرجل اذا اطرق من غضب او تكبر الطرحوم حاى مهمله ايله عصفور وزننده اوزون طويل معناسنه در
ويرده چوق طورمغله متغير اولمش صويه دينور يقال ماء طرحوم اى آجن المطرخم خاى معجمه ايله
مشمعل وزننده يانى اوزره ياتمش آدمه دينور مضطجع معناسنه در وطارغين آدمه دينور يقال رجل مطرخم
اى غضبان وخودبين ومتكبر آدمه دينور وهر يانى او يغون اسباب اندامى تمام تازه ودلبر جوانه دينور يقال شاب مطرخم
اى الحسن لتام الاطرخمام اشمعلال وزننده كوزك نورى فرسز وضعيف اولمق معناسنه در يقال اطرخم الرجل
اذا كل بصره وكيجه مظلم اولمق معناسنه در يقال اطرخم الليل اذا اسود الطرسمة دحرجه وزننده
بركسه باشنى اشاغى اكوب ساكت واپسم طورمق معناسنه در يقال طرسم الرجل اذا اطرق وجنكدن ياغيرى
نسنه دن قورقوب چكلمق معناسنه در يقال طرسم عن القتال وغيره اذا انكص الطرشمة شين معجمه ايله كيجه
قرا كو اولمق معناسنه در يقال طرشم الليل اذا اظلم الاطرغمام غين معجمه ايله افعلال وزننده متكبر وخودبين
اولمق معناسنه در يقال اطرغم الرجل اذا تكبر المطرهم مشمعل وزننده هنوز باشنه بولار چكورلمامش كوره
وعجمى دوه يه دينور كه سز كشلك ايدر يقال بعير مطرهم اى مصعب لم يمسسه حبل وقد وقامتى معتدل يال و بال
صاحبى تازه جوانه دينور الاطرهمام اشمعلال وزننده جوان يال و بال صاحبى موزون قامتلو چمق معناسنه در
يقال اطرهم الشاب اذا صار مطرهما الطسوم قعود وزننده محو ونابود اولمق معناسنه در يقال طسم الشئ طسوما
من الباب الثانى اذا انطمس الطسم رسم وزننده متعديدر محو ونابود ايلمك معناسنه در تقول طسمته اذا طمسته
الطسم فتحتينله امتلاء اولمق معناسنه در يقال طسم الرجل طسما من الباب الرابع اذا اتخم وتوز وطمان
بصمغه دينور يقال ماهذا الطسم اى الغبرة وقرا كولغه دينور ظلام معناسنه الاطسمة همزه نك ضميله
اسطمه وزننده ومراد قيدركه برنسنه نك كوم يرينه دينور دريانك انكين يرى كبى الطواسيم طانك فتحيله كه
قرآن كريمده طسم سورهلريدر بونده وطواسين وحواميم سورهلرنده صواب اولان ذوات مفردلرينه مضاف اوله رق
ذوات طسم وذوات طس وذوات حاميم ديمكدر نته كه حم ماده سنده بيان اولندى مؤلف اوراده يالكز حاميمه
متعلق كلام بيان ايلدى لكن مترجم حقير شهابدن نفس مقاله ونقل وتحرير ايلمشدر الطسام غراب وزننده
والطسام سحاب وزننده والطسام شداد وزننده چوق توزه دينور تقول رأيته فى طسام الغبار وطسامه
وطسامه اى فى كثيره طسم رسم وزننده عاد قومندن برقبيله دركه حالا منقرضلردر الطسيم زبير وزننده
طسم مزبوردن مصغردر بو معنادندر كه عربلر برآدمك برمحله ياخود بركار ومشغله يه تردد اشتغالى بيهوده وباطل
ولاطائل اولوب قطعا برمنفعت اوجنه دسترس اولمسه اورده مياه طسيم ديرلر زيرا قبيلهٔ مزبوره منقرض
ومضمحل اولمشدر تصغيرى تحقير ايچوندر الطعام سحاب وزننده بغدايه اطلاق اولنور يقال فلان
يحتكر فى الطعام اى فى البر شارح ديركه دوه قسمنه مال اطلاقى كبى طعام دخى بغدايده غالب اولمشدر انتهى
وطعام مطلقا اكل اولنه جق شيئه دينور جمعى اطعمه كلور جمع الجمعى اطعمات كلور وطعم طانك فتحيله وطعام
مصدر اولورلر نسنه اكل ايلمك معناسنه در يقال طعمه طعما وطعاما من الباب الرابع اذا اكله وطعم الشئ اول
نسنه نك داد ومزه سنه دينور كه چاشنى دخى ديرلر قوت ذائقه ايله معلوم اولان كيفيتدر آجيلق وطتلولق
و بونلرك ميانه سى اولان داد ومزه كبى كرك طعام وكرك شرابده اولسون جمعى طعوم كلور يقال طعمه حلو ومر
واشتها اولنان طعامه دينور يقال احضر طعما وهو مايشتهى من الطعام واشتهايه مدار اولان شيئه دينور
مثلا طعامك لذتى وحلاوتى واعتدالى كبى واغاج آشى يى قبول ايدوب طوتمق معناسنه در يقال اطعم الغصن فطعم
طعما من الباب الرابع اى وصل به غصنا فقبل الوصل وطويمق معناسنه مستعملدر يقال مايطعم آكل هذا
اى مايشبع و بو باب ثالثدندر زيرا مؤلف كيمنع لفظيله تقييد ايلمدى الاطعام همزه نك كسريله برآدمه طعام
يدرمك معناسنه در يقال اطعمه اذا اصيره يطعم وخرما آغاجنك يمشى يتشمك معناسنه مستعملدر يقال اطعم النخل
اذا ادرك ثمره واغاجى اشيلامق معناسنه در يقال اطعم الغصن اذا وصل به غصنا من غير شجره الطاعم
والطعم كتف وزننده طعام خصوصنده خوشحال اولان آدمه دينور كه وسعتى اولمغله طعامى فراوان
ونفيس اولان آدم اوله جقدر يقال رجل طاعم وطعم اى حسن الحال فى المطعم وطاعم طعامدن مستغنى اولمش
آدمه دينور تقول انا طاعم عن طعامكم اى مستغن المطعم منبر وزننده شديد الاكل آدمه دينور مؤنثى مطعمه در
المطعم مكرم وزننده واسع الرزق آدمه اطلاق اولنور يقال هو مطعم اى مرزوق المطعام محراب وزننده
خاندان ومضياف ومهمان آدمه دينور يقال رجل مطعام اى كثير الاضياف والقرى الطعمة غرفه وزننده

يه جك نسنه يه دينور كه يمنى تعبير اولنور فارسيده خوراك دينور جمعى طعم كلور صرد وزننده وطعام
ضيافته دينور يقال اتخذ لاخوانه طعمة اى دعوة وجهت كسب ومعاشه دينور يقال فلان عفيف الطعمة
اى نقى المكتسب وطعمه اساميدندر طعمة بن ابيرق صحابه در وطعمة بن عمرو الكوفى محدثدر الطعمة طانك كسريله
بناء نوع در سيرت اكل طعام معناسنه در كه يدش تعبير اولنور يقال انه لخبيث الطعمة اى السيرة فى الاكل الطعم
طانك ضميله داتمق معناسنه در يقال طعمه طعما من الباب الرابع اذا ذاقه و برنسنه يه كوج يتمك
معناسنه مستعملدر يقال طعم عليه اذا قدر وطعم طعامه دينور وقدرت معناسنه مستعملدر يقال
هذا لبس فى طعمه اى قدرته واشباع ايدن طعامه اطلاق اولنور يقال انه طعام طعم اى يشبع من اكله
شارحك بيانه كوره موصوفك صفته اضافتى قبيلندندر صلوة الاولى كبى التطعم تفعل وزننده برشيئى
داد شدرمق معناسنه در يقال تطعم منه اذا ذاق وفى المثل ❊ تطعم تطعم ❊ اى ذق حتى تشتهى فتأكل يعنى
هله بر كره جك دادوب چاشنيسنى كوركه حظ ايلديككدن سكا اكل ايلمكه شوق واشتها حاصل اولسون بومثل
برايشه مباشرت ايلمكدن انديشه وتأخر ايدن كمسنه يه تشويق واغرا ضمننده ايراد اولنور الطعوم صبور وزننده
والطعيم امير وزننده اكله صلاحيتى اولان قربانلق حيوانه دينور كه نه آرق ونه سموز اوله يقال جزور طعوم
وطعيم اى بين الغثة والسمينة بونلرك تانيثلرى ذبيحه اعتباريله در التطعيم تفعيل وزننده بودخى اغاجه آشى
اورمق معناسنه در يقال طعم الغصن اذا وصل به غصنا من غير شجره وسموزلكدن كيكلره ايليك يوريمك
معناسنه در يقال طعم العظم اذا امخ بونده ثلاثى نسخه سى غلطدر الاطعام طانك تشديديله افتعال وزننده
خرما قورنجى طتلولنمق معناسنه در يقال اطعم البسر اذا صار له طعم وتقول العرب هو لايطعم اى لايتادب
ولاينجع فيه ما يصلحه يعنى فلان كنديسنه مدار فوز واصلاح اوله جق نصح وارشاد وعبرت تاثير ايلمامكله هر كز
هشيار ومتادب اولمز ديجك محلده ايراد اولنور المطعم محدث وزننده والطعوم صبور وزننده والمطعم
افتعالدن اسم فاعل بنيه سيله سموز اولمغله كمكلرى ايليكلى اولان دوه يه دينور مذكر ومؤنثه وصف اولور يقال بعير
وناقة مطعم وطعوم ومطعم اى بهانق ومطعم محدث وزننده شول سوده اطلاق اولنور كه طلومدن اكا طعم
ورائحهٔ طيبه سرايت ايلمش اوله يقال لبن مطعم اى اخذ فى السقاء طعما وطيبا المستطعم اسم مفعول بنيه سيله
آت قسمنك دودقلرينه اطلاق اولنور المطعمة مكرمه وزننده والمطعمة محسنه وزننده يايه اطلاق اولنور
الاستطعام طعام طلب ايلمك معناسنه در يقال استطعمه اذا طلب الطعام وقول على رضى الله عنه اذا
استطعمكم الامام فاطعموه اى اذا استفتح فافتحوا عليه يعنى امام قرائتده حصر اولوب سزدن فتح طلب ايدرسه
فتح ايليه سز ديمكدر كويا كه قرآنى امام افندينك اغزينه ادخال ايدرلر التطاعم تفاعل وزننده والمطاعمة
مفاعله وزننده اركك كوكرچين چفتلشلمكه مباشرتدن مقدم چه اغزنى ديشى كوكرچينك اغزينه ادخال ايلمك
معناسنه مستعملدر كويا كه اوپشوب ايشه توطئه ايدرلر وبرى برينك اغزينه طعمه ويرركبى برغريب معامله ايدرلر
يقال تطاعمت الحمامتان وطاعمتا اذا ادخل فمه فى فم انثاه مطعم محسن وزننده ابن عدى دركه اشراف قريشدندر
المطعمة محسنه وزننده بوغزلك باشنه دينور كه يومريجه اتدر غلصمه معناسنه كه معده يه طعام آندن روان
اولور المطعمتان محسنتان وزننده قوش قسمنك اياقلرنده ايلرى طوران برى برينه مقابل ايكى پرمغه اطلاق اولنور
شارح ديركه بو جوارح طيوره مخصوصدر كه پنچه سنك ذكر اولنان پرمقلريله اخذ طعمه ايدر الطعومة صبوره
وزننده بوغزليوب اكل ايلمك ايچون خانه ده آليقويلان قيونه دينور يقال شاة طعومة اذا حبست لتؤكل طعيم
زبير وزننده بررجل آديدر الطغام غين معجمه ايله سحاب وزننده فرومايه واراذل وسفله كمسنه لره دينور يقال هو
طغامة من الطغام اى وغد من الاوغاد وكثر ونامعتبر قوشلره دينور مفردلرى طغامه در واحمق و بيمغز كمسنه يه
دينور الطغومة والطغومية طانك ضميله مصدرلردر حمق ودنائت معنالرينه در الطغم فتحتينله دريايه دينور
وچوق صويه دينور التطغم تفعل وزننده برنسنه يى بيلن آدم آنى بيلمزلنمك معناسنه در يقال تطغم الرجل
عليه اذا تجاهل الطلمة طانك ضميله اتمكه دينور يقال جاء وفى يده طلمة اى خبزة الطلام زنار وزننده تنوم
اسميدركه حب الشاهدانج در تركيده كنندر وكنور تخمى ديدكلريدر ورقنه اسرار وورق الخيال ديرلر الطلم
فتحتينله مسواكى ترك ايلمكدن ناشى ديشلره عارض اولان كير وپاسه دينور يقال علا فى اسنانه طلم اى وسخ من ترك
السواك الطلم طانك ضميله اوزرينه طبخ اولنان اتمكى يايدقلرى صفره يه دينور الطلم طانك فتحيله طبخ اولنان
اتمكلرى دزوب دوزلتمك معناسنه در يقال طلم الخبزة طلما من الباب الاول اذا سواها وعدلها التطليم تفعيل

هنوز طبخ اولمش اتمکی صو غتمق ایچون ال ایله اوروب طاپلمق معناسنه در یقال طلم الخبزة اذا ضربها بالید ومنه قول حسان
رضی الله عنه * یطلمهن بالخمر النساء * ای تمسح النساء العرق عنهن بالخمر * یعنی دائما جنك وغارته مشغول اولدیغمزدن
یوکرك کحیلان آتلرمز هر زمان عرقناك اولمغله نسوانلر آتلری اللریله اتسی اتمك تبرید ایدرکبی خمارلریله اوخشایه رق
ترلرینی سیلوب ترویح ایدرلر بعضلر لامك تقدیمیله یلطمهن روایت ایلملریله ضعیف یاخود مردود در شارح دیرکه
تطلیم مسح عرق معناسنه مستعملدر نته که لسان العربده وطلم العرق عن جبینه ای مسحه عبارتیله مرسومدر
انتهی الطلحام حای مهمله ایله قرطاس وزنند ه برموضع آدیدر الطلحوم زنبور وزننده بریرده چوق طورمقدن
متغیر اولمش صویه دینور یقال ماء طلحوم ای آجن الطلخوم خای معجمه ایله طلحوم وزننده ومرادفیدر الاطلخمام
اطرخمام وزننده ومرادفیدر که ذکر اولندی یقال اطلخم الرجل واللیل بمعنی اطرخم الطلخام قرطاس وزننده
دیشی فیله دینور و برموضع آدیدر وطلحام لفظنده لغتدر الطم طانك فتحی ومیمك تشدیدیله والطموم عموم
وزننده صو چوغالوب قبارمغله هر یری باصوب بوریمك معناسنه در یقال طم الماء طما وطموما من الباب الاول
اذا غمر وطولدرمق معناسنه در یقال طم الاناء اذا ملأه وقیویی اورتوب دوبدوز بلورسز ایلمك معناسنه در
یقال طم الرکیة طما من الباب الاول والثانی اذا دفنها وسوّاها وبرنسنه پك چوغالمغله قباروب یوجلمك معناسنه
مستعملدر یقال طم الشیء اذا کثر حتی علا وغلب وباشك برمقدار یرینی تراش ایلمك معناسنه در یقال طم رأسه
اذا عض منه شارح دیرکه اساسده اذا حلقه عبارتیله مبین اولمغله تمام تراش ایلمك اولور وطم صاچی قرقمق
علی قول اوروب طورطوب باشده بوکك معناسنده در یقال طم شعره اذا جزّه اوعقصه وقوش اغاجك تپه سنه
قونمق معناسنه در یقال طم الطائر الشجرة اذا علاها وطم وطمیم جست وچالاك اولمق علی قول روی زمینده
سیر وسیاحت ایتمك یاخود آهسته جه سکرتمك معناسنه در یقال طم الرجل والفرس طما وطمیما من الباب
الثانی والاول اذا خف ای اسرع اوذهب علی وجه الارض اوعدا عدوا سهلا الطامة قیامته اطلاق ولنور جمله
اوزره غالب ومستولی اولدیغیچون یقال نعوذ بالله من هول الطامة ای القیامة وداهیه یه اطلاق اولنور یقال
رماه بالطامة ای بالداهیة الطم طانك کسریله صویه اطلاق اولنور علی قول صویك یوزنده اولان
خار وخاشاك وسائر نسنه یه دینور یاخود موجك وسیل صوینك آلوب کوتردیکی سیلنتی یه دینور ودریایه اطلاق
اولور وعدد کثیره دینور وقیویی قپایوب اورتدکلری طپراغه دینور وعجب معناسنه در وتعجب اولنه جق عجیب
نسنه یه دینور ودوه قوشنك ارککنه دینور وبوك ذکره دینور وجنسی پالی بوکرك آته دینور الطمیم امیر وزننده بودخی
صویی پالی بوکرك آته دینور یقال فرس طم وطمیم ای جواد الاطمام همزه نك کسریله قیللری وتویلری قیرقمق
زمانی یاقلشمق معناسنه در یقال اطم شعره اذا حان له ان یجز الاستطمام اطمام معناسنه التطمیم تفعیل
وزننده قوش اغاجك دالنه قونمق معناسنه در یقال طمم الطائر اذا وقع علی غصن الطمطم والطمطمی
طانك کسریله والطمطمانی طانك ضمیله لساننده عجمه اولمغله کلامی کما ینبغی بیان ایده مز اولان آدمه دینور
یقال رجل طمطم وطمطمی وطمطمانی ای فی لسانه عجمة وطمطمانیة حمیر قبیلهٔ حمیر لغتنده اولان بعض کلمات
منکره دن عبارتدر که کلام عجمی یه شبیه اولور مثلا طاب الهواء دیه جك یرده طابم هواء دیرلر الطهمة طانك ضمیله
انسان نجسنه اطلاق اولنور عذره معناسنه و برکومه قوری اوتلق پارچه سنه دینور الطومة طانك ضمیله
اولومه دینور یقال اخذته الطومة ای المنیة وآفت وداهیه یه دینور ودیشی قبلو بغه یه دینور المطهم معظم
وزننده ششمان آدمه دینور یقال رجل مطهم ای السمین الفاحش السمن وبدنی نحیف ودقیق اولان آدمه دیمکله
ضد اولور پس بناسی سلب ایچون اولور یقال رجل مطهم ای النحیف الجسم الدقیقه وتام وکامل اولان نسنه یه
دینور یقال شیء مطهم ای تام ویقال اغید مطهم الحسن ای تامه وحسن وجمالده فایق اولان محبوبه دینور
یقال غلام مطهم ای البارع الجمال ویوزی شیشکن آدمه دینور یقال رجل مطهم ای المنتفخ الوجه ویوزی
دکرمی وطوپاج آدمه دینور یقال رجل مطهم ای المدوّر الوجه المنتفخه التطهم تفعیل وزننده ایکرنمك
معناسنه در یقال تطهم الطعام اذا کرهه وتوحش ایلمك معناسنه مستعملدر تقول فلان یتطهم عنا ای یستوحش
التطهیم تفعیل وزننده اورکك معناسنه در یقال طهم منه اذا نفر وایری وضخامتلو اولمق معناسنه در یقال
طهم الشیء اذا ضخم ویقال فیه تطهیم ای ضخم الطهم طانك فتحیله وضمیله ناس وخلق معناسنه مستعملدر
یقال ما ادری ای الطهم هو ای الناس هو الطهمة فرحه وزننده یوزینك اتی چلیمسز اولان خاتونه دینور
یقال امرأة طهمة ای قلیلة لحم الوجه الطهمة غرفه وزننده صحمه معناسنه در که الوان در محلنده ذکر

اولندی یقال فی اونه طهمة ای صحمة طهمان سلمان وزننده وعثمان وزننده زبازده در نبیّ اکرم صلی الله
علیه وسلم حضرتلرینك کوله لریدر وسعید بن العاص دخی کوله سی اسمیدرکه ایکیسیده صحابه لردر علی قول
اسملری ذکوان در وابراهیم بن طهمان ائمهٔ اسلافدندر مؤلف علی ارجاء فیه عبارتیله تقیید ایلمکله ظاهرا مرجئه دن
اولدیغنی ایما ایلمشدر الطیم طانك فتحیله حق جل وعلی برآدمی برنسنه یه مجبول ومقطور ایلمك معناسنه در
یقال طامه الله علی الخیر یطیم طیما ای جبله وبرآدم کوزل عملو نیکوکار اولمق معناسنه در یقال طام الرجل
اذا حسن عمله فصل الظاء الظأم ظانك فتحی وهمزه نك سکونیله کفتکو وجغلتی وشماطه معناسنه در
یقال ما هذا الظأم ای الکلام والجلبة وبرآدمك زوجه سنك اینشته سنه دینور که بجاناق تعبیر اولنور یقال هو
ظأمة ای سلفه وظأم جماع ایلمك معناسنه در یقال ظأم المرأة ظأما من الباب الثالث اذا جامعها المظاءمة
مفاعله وزننده ایکی آدم ایکی همشیره المق معناسنه در که بری برینه بجاناق اولمقدن عبارتدر یقال ظاءم فلانا
اذا تزوّج کل منهما اختا الظعام ظانك کسریله ظعان معناسنه در که محفه یه دینور الظلم ظانك ضمیله برنسنه یی
محلنه وضع ایلیوب محل مخصوصنك غیری یه وضع ایلمکه دینور که اسمدر یقال فعلك هذا ظلم ای وضع الشیء
فی غیر موضعه وبوندن مصدر حقیقی ظانك فتحیله درکاسیذکر مؤلف بصائرده دیمشدرکه ظلم مادّه سی ظلمتدن
مأخوذدر وضع الشیء فی غیر موضعه معناسنه در وضع مزبور یا زیاده ایله یا نقصان ایله یا وقتندن یامکانندن
عدول ایله اولور وظلم اوچ کونه اولور بری بین الانسان وبین الله تعالی اولور بونك اعظمی کفر وشرك ونفاقدر
ثانی بین الظالم وبین الناس اولور ثالث بین الظالم وبین نفسه اولور قالدیکه ظلمك انواع ثلاثه سی فی الحقیقه
ظلم للنفس در ظالم برظلمه ابتدار ایلدکده ابتدا نفسنه ظلم ایتمش اولور نته که وما ظلمهم الله ولکن کانوا انفسهم یظلمون
کریمه سی آنی ناطقدر انتهی الظلم ظانك فتحیله مصدر حقیقیدر برشیئی موقع مخصوصنك غیری یه وضع ایلمك
معناسنه در مثلا عدل واحسان یرینه برآدمه جور وبیداد ایلمك کبی یقال ظلمه ظلما من الباب الثانی اذا فعل له
الظلم وبرآدمك حقنه ظلم ایلمك معناسنه در که حقنی ویرمیوب یا نقصان ویروب یاخود مالنی غصب ایلمکدن
عبارتدر یقال ظلمه حقه اذا فعل لحقه الظلم ونقص معناسنه مستعملدر ومنه قوله تعالی ولم تظلم منه شیئا
ای ولم تنقص وموقعی اولمیان محلده یرقازمق معناسنه مستعملدر یقال ظلم الارض اذا حفرها فی غیر موضع
حفرها وحیوانی علتی یوغیکن ذبح ایلمك معناسنه مستعملدر یقال ظلم البعیر اذا نحره من غیر داء ودره نك
وچایك صویی مقدما هرکز اوغرامدیغی یرلره وارمق معناسنه مستعملدر یقال ظلم الوادی اذا بلغ الماء منه
موضعا لم یکن بلغه قبله وهنوز اویوب یوغرد اولمزدن مقدم طلوملك سودنی برآدمه ایچورمك معناسنه در یقال
ظلم الوطب اذا سقی منه اللبن قبل ان یروب وارکك اشك کبه اولان قانجق اشکه آشمق معناسنه مستعملدر یقال
ظلم الحمار الاتان اذا سفدها وهی حائل ولبن ادراك ایلمزدن اوّل خلقه ایچورمك معناسنه مستعملدر یقال
ظلم القوم اذا سقاهم اللبن قبل ادراکه شارح دیرکه لبنك ادراکندن مرادی یوغرد اولمسی اولمغله معنای اوّل ایله
متحد اولور ازهری دیدیکه کرچه بزه بومثال بو یلجه روایت اولندی لکن وهمدر صواب اولان ظلم الوطب وظلم اللبن
اذا سقی منه قبل ان یروب عنوانیله اولمقدر انتهی وظلم کیجه قرانکو اولمق معناسنه در یقال ظلم اللیل ظلما
من الباب الرابع اذا اظلم وظلم قاره دینور ثلج معناسنه وهذیل التغلبی قلجنك اسمیدر وظلم دیشك آب
وتاب وصفاء ورونقنه اطلاق اولنور که شدّت بیاضندن دیشلره مزج وسرایت ایلمش سیاهلق نمایشنده تخیل
اولنور قلجك صویی وجوهری کبی یقال تبسمت عن اسنان ذوات ظلم وهو ماء الاسنان وبریقها وهو کالسواد
داخل عظم السنّ من شدّة البیاض کفرند السیف وظلم منع معناسنه مستعملدر یقال ما ظلمك ان تفعل کذا
ای ما منعك الظالم والظلوم صبور وزننده اسم فاعللردر ظلم وبیداد ایدیجی ستمکاره دینور التظلم تفعل
وزننده بودخی برآدمك حقنه یامالنه ظلم ایلمك معناسنه در که حقنی ویرمیوب یامالنی غصب ایلمکدن عبارتدر
یقال تظلمه حقه اذا ظلمه ایاه وبرآدم ظلمی کندی نفسنه اسناد ایلمك معناسنه در کا کان ظلم ایتدم دیمکدن عبارتدر
یقال تظلم الرجل اذا احال الظلم علی نفسه وظالمك ظلمندن شکایت ایلمك معناسنه در یقال تظلم منه اذا اشکی
من ظلمه الاظّلام تشدید ظایله افتعال وزننده والانظلام انفعال وزننده برکسه طوع واختیاریله یاخود
ناچاری ظالمك ظلمنه بیون صونوب یوکلمك معناسنه در یقال اظّلم الرجل وانظلم اذا احتمل الظلم التظلیم
تفعیل وزننده برکسه یی ظلم وبیداده نسبت ایلمك معناسنه در که اول ظالمدر دیمکدن عبارتدر یقال ظلم فلانا
اذا نسبه الی الظلم المظلمة منزله وزننده والظلامة ثمامه وزننده مظلوم حقنه دینور که ظالمدن داد وتظلم

مطلب

ایلدیکی نسنه‌دن عبارتدر یقال عندفلان مظلمتی وظلامتی ای ما تظلمته الظلامة ظانك کسریله والمظالمة
مکالمه وزننده که مفاعله‌دن مصدرلردر برآدمه ظلم ایلمك معناسنه‌در ومنه یقال اراد ظلامه ومظالمته ای ظلمه
الظلمة ظانك ضمیله وضمتینله والظلماء صحراء وزننده والظلام سحاب وزننده قرا کولغه دینور یقال علت
الظلمة والظلمة والظلماء والظلام وهوذهاب النور شارح دیرکه نورایله ظلمت بینلرنده تقابل العدم والملکه واردر مطلب
زیراظلمت عدم النور عما من شانه ان یستنیرایله معرّفدر نته که مؤلف عندنده دخی مرضیّ بودر و بعضلر نوره منافی
عرض ایله تعریف ایلمکله اکا کوره تقابل تضادّ اولور نته که موت وحیات دخی بورسمه‌در انتهی وظلماء صفت
اولور یقال لیلة ظلماء ای شدیدة الظلمة و یقال لیل ظلماء وهوشاذ کما حکی لیل قمراء بونلرده لیل لیله مقامنه وضع
اولنمشدر الظلمة ظانك فتحیله بودخی شدیدالظلمه اولان کیجه یه دینور وظلمه اصلی ظلماء اولمغله زوائدی طرح
اولنمشدر یقال لیلة ظلمة ای شدیدة الظلمة الاظلام همزه‌نك کسریله قرا کو اولمق معناسنه‌در یقال اظلم
اللیل اذاصار مظلما وقرا کولغه کیرمك معناسنه‌در یقال اظلم القوم اذادخلوا فی الظلام ودیشك آب وتاب
ورونق زیاده اولمغله انجو کبی پارلدامق معناسنه‌در یقال اظلم الثغر اذاتلألأ وبرکسه ظلمه دوش اولمق معناسنه‌در
یقال اظلم الرجل اذااصاب ظلما شارح دیرکه بوراده ظلم ظانك فتحیله‌درکه دیشك آب وتابنه دینمکله برآدمك
دیشلرینك آب وتاب ولمعاننه دوش اولمق دیمك اولور نته که اضاء الرجل دیرلر اصاب ضوءا معناسنه ومنه
قول الشاعر * اذاما اجتلی الرائی الیها بطرفه * غروب ثنایاها اضاء واظلما المظلم محسن وزننده شرّ
وشوری کثیر اولان کونه اطلاق اولنور یقال یوم مظلم ای کثیر الشرّ ومظلم ومظلام محراب وزننده بغایت
چیره‌شك ودشوار ایشه اطلاق اولنور که جهت کشایشی وسمت تشبث وتمشیتی معلوم اولمیه یقال امر مظلم
ومظلام اذا کان لایدری من این یؤتی و پك سیاه صاچه وصف اولور یقال شعر مظلم ای حالك وشول نباته وصف
اولور که پك سبز ومطرّا اولمغله قرامتق کورینور اوله که پك قویو یشل اولور یقال نبت مظلم ای ناضر یضرب
الی السواد من خضرته الظلم فتحتینله کیجه‌ده وکوندزده آدمك بصرینی سدّ ایدن شخص وسوادك اوّلنه یعنی
ابتدا کورینن جزؤنه یاجزئیسنه دینور ومنه تقول لقیته ادنی ظلم اوذی ظلم ای اوّل کل شیٔ اوحین اختلط الظلام
اوادنی ظلم القرب اوالقریب یعنی یاخود قرا کوقا وشدیغی وقتده یاخود هرقریب اولان شیئك قربندن اقرب اولان
یاخود هرقریب اولان نسنه‌نك شخصندن اقرب اوله‌رق ملاقی اولدم وظلم قرالتی یه اطلاق اولنور تقول رأیت
ظلمه ای شخصه وسواده وطاغه دینور جمعلری ظلوم کلور ظانك ضمیله و برموضع آدیدر ظلم عنب وزننده
قبلیه‌ده بروادی آدیدر الظلم زفر وزننده هرآیدن شول اوج کیجه‌لره دینور که درع دیدکلری کیجه‌لردن که ایام
بیض کیجه‌لرینك عقبنده کلان اوج کیجه‌در صکره اولور پس لیالئ بیض ایله طقوز کیجه اولورلر تقول بتّ
عنده فی لیال ظلم وهی ثلاث لیال یلین الدرع الظلیم امیر وزننده دوه قوشنك ارککنه دینور جمعی ظلمان کلور
ظانك کسری وضمیله شارحك بیاننه کوره عنداعتقادالعرب دوه‌اولمدیغندن ناشی کویا که مظلوم اولندیغنه مبنی در
وظلیم ارض مظلومه‌نك یعنی محلی اولمیان یرده قازیلان ارضك طپراغنه دینور یقال نقل الظلیم ای تراب الارض
المظلومة شارح دیرکه ارض مظلومه شول ارضه اطلاق اولنور که آنده قیو یاخود حوض حفر اولنه که مقدما هرکز
حفر اولنماش اوله وظلیمان تثنیه‌بنیه‌سیله ایکی کوکب اسمیدر وظلیم عبدالله بن سعدك کولەلرندندر که تابعیدر
ونجد اولکه‌سنده بروادی اسمیدر وعبدالله بن عمربن الخطابك فرسی آدیدر ومؤرّج سدوسی وفضالة بن
هندك فرسلری اسمیدر ظلیم زبیر وزننده یمنده برموضع آدیدر وظلیم بن حطیط محدّثدر وظلیم بن مالك رجل
معروفدر وذوظلیم حوشب بن طحمه تابعیدر الظلام کتّاب وزننده ولامك تشدیدیله لغتدر وظلم عنب
وزننده وظالم صاحب وزننده برنوع نباتدرکه اوزون فلیزلری اولور ظلمه ظانك کسریله وضمیله هذیل قبیله‌سی
نسوانندن برفاحشه‌نك اسمیدرکه * اقود من ظلمة * مثلنك منشأیدر مدت عمرنی زنا وفجور ایله امرار ایدوب تمام عجوز
اولوب عمل‌مانده قالدقده برکچی تکه‌سی اشترا ایدوب دائما آنی کیلرینه چکوب تماشا ایلمکله صفایاب اولورایدی
کهف الظلم ظانك ضمیله بررجل معروف آدیدر المظلم معظم وزننده قرتال قوشنه دینور وقرغه یه دینور
وشول نباته دینور که مقدّما یغمور اصابت ایلمین یرده نابت اوله الظلام کتّاب وزننده جزؤی نسنه‌یه دینور
شیٔ یسیر معناسنه ومنه یقال نظر الیّ ظلاما ای شزرا یعنی بکا کوزینك قویرغیله یاالچازدن نظر ایلدی
مظلومه یمامه‌ده برمزرعه آدیدر مظلم محسن وزننده مداین قربنده برساباط آدیدر ساباط آلتندن یول کچن
کوشکه ومنزله دینور اظلم احمد وزننده بنی سلیم ارضنده برطاغك آدیدر وارض حبشه‌ده برطاغك آدیدر

آنده باقر معدنی واردر و بطن الرمه نام محلده برموضع آدیدر وذات جیش نام محلده برسیاه طاغك آدیدر واظلم
افعل تفضیلدر زیاده سیله ظالمه دینور ومنه یقال لعن الله اظلمی واظلمك ای الاظلم منا الظلمة فتحاتله کره
یاغی چقمدیق برانجم سوده دینور تقول سقانی ظلمة ای شربة من اللبن الذی لم تخرج زبدته فصـــــل العین
العبام سحاب وزننده سوز بیلمز عاجز وثقیل ونادان کسیه دینور یقال هو عبام ای عییّ ثقیل العباماء عینك
فتحیله احمق و بیغز آدمه دینور العبامة سلامه وزننده برکسه احمق اولمق معناسنه‌در یقال عبم الرجل عبامة
من الباب الخامس اذا کان عباماء العبم هجفة وزننده دیزمان وتومنداوله‌رق اوزون آدمه دینور یقال رجل
عبم ای طویل عظیم جسیم العبام غراب وزننده چوق صویه دینور یقال ماء عبام ای کثیر عبثم ثای
مثلثه ایله جعفر وزننده بررجل اسمیدر العتم کتم وزننده برایشه یابریره کیریشوب عزم ومباشرت ایلمشیکن
آندن فراغت ایلمك معناسنه‌در علی قول مراد ایلدیکی ایشی ایشلمکدن توقف ایلمك معناسنه‌در یقال عتم عنه
عتما من الباب الثانی اذا کفّ بعد المضیّ فیه اواحتبس عن فعل شیٔ یریده و کیجکمك معناسنه‌در یقال عتم قراه
اذاابطأ و کیجه‌نك بر بلوکی کچمك معناسنه‌در یقال عتم اللیل اذامرّ منه قطعة وقیل یولمق معناسنه‌در یقال
عتم الشعر اذانتفه وناقه یتسو وقتی صاغلمق معناسنه‌در یقال عتمت الابل عتما من الباب الاول والثانی اذاحلبت
عشاء التعتیم تفعیل وزننده بودخی برایشه یاخود بریره کیریشوب عزم ومباشرت ایلمشیکن فراغت ایلمك
معناسنه‌در یقال عتم عنه اذاکفّ بعد المضیّ فیه و کیجکمك معناسنه‌در یقال عتم قراه اذاابطاء ومنه یقال ماعتم
ان فعل کذا ای مالبث و برنسنه‌دن قیچلمق معناسنه‌در یقال حمل علیه فاعتم ای ماانکص وعتمه وقتنده یوله کتمك
یاخود دوه‌لری اولوقتده صویه کتورمك یاخود صودن کیرو کوترمك معناسنه‌در یقال عتم الرجل اذاسار
فی العتمة اواورد اواصدر فیها وقوش آدمك باشی اوسننده ایراقلشمیوب قنادلرنی قاقه‌رق طولشوب چورنمك
معناسنه‌در یقال عتم الطائر اذارفرف علی رأس الانسان ولم یبعد الاعتام همزه‌نك کسریله اویالتوب کیجکمك
معناسنه‌در یقال اعتم قراه اذاابطأ و کیجه‌نك بر بلوکی صاوشمق معناسنه‌در یقال اعتم اللیل اذامرّ منه قطعة وعتمه
وقتنده یوله کتمك یاخود دوه‌لری صویه کتورمك یاخود صواروب کیرو کوترمك معناسنه‌در یقال اعتم الرجل اذاسار
فی العتمة اواورد اواصدرفیها وناقه یتسو وقتنده صاغلمق معناسنه‌در یقال اعتمت الابل اذاحلبت عشاء الاستعتام
بودخی یتسو وقتنده ناقه‌یی صاغلمق معناسنه‌در یقال استعتمت الابل اذاحلبت عشاء وناقه‌نك ممه‌سنده سوداریکلك ایچون
صاغمسنی کیجه‌نك بروقتنه قدرتأخیر ایلمك معناسنه‌در و بوعمل مغربدن مقدمجه برمقدار سودنی صاغوب بعده
بوشلیوب یتاقلرنده یاتوررلرتا که کیجه‌نك بروقتنه دك تکرار سود ممه‌لرنده ایرکیلور بعده قالدروب ینه صاغارلر یقال
استعتموا نعمکم حتی یفیق ای اخروا حلبتها حتی یجتمع لبنها وافاقه ایکی صاغم ارالغنده سود برکمکه دینور العتمة
فتحاتله شفق مغرب باتدقدنصکره کیجه‌نك ثلث اوّلنه دینور علی قول عشاء آخره نمازینك وقتنه دینور که یتسو
وقتی تعبیر اولنور یقال اتانی عتمة اللیل ای ثلث اللیل الاول بعد غیبوبة الشفق اووقت صلاة العشاء الاخرة
وحیوان ممه‌سنده ابتدا صاغلدقدنصکره عتمه وقتنه قدرایرکیلان سوده دینور که تکرار اولوقتده صاغیلور
وکیجه‌نك قراکولغنه دینور واخشامدنصکره دوه‌لرك یایلمدن رجوعنه دینور وعربلرك قمراء اربع عتمة ربع
قوللری معنای ثانیٔ مذکوردن مأخوذ در قدر مایحتبس فی عشائه معناسیله مأولدر قمراء حمراء وزننده مهتاب
کیجه‌یه دینور وربع صرد وزننده ربیع زماننده طوغان دوه یاوریسیدرکه هنوزسود امراوله مترجم دیرکه
بوتعبیرات عربلرك تفصیلی بودرکه عربلر آی ابن لیله یعنی برکیجه‌لك اولدقده عتمة سخیلة حلّ اهلها
برمیلة دیرلر رمیله رمل کلمه‌سندن مصغردر مرادی هلالك اول کیجه مکثی قوزی قسمنك ایکنجی امسی بیننده
اولان مقدارجه دیمکدر زیرا ابتدا اناسنی برآغزامدر دکدنصکره بغلیوب بعده انلسنی صاغوب صکره قوزی یی
تکرارصالیویروب امزردرلر اهلها ضمیری کیجه‌یه راجعدر زیرا اول کیجه قراکولق اولمغله هرکس اولدیغی
قوملقده که مراد منزلیدر آرام ایدرلر وآی ایکی کیجه‌لك اولدقده حدیث امتین بکذب ومین دیرلر زیرا اول کیجه مطلب
ایکی خانه‌نك جاریه وخادمه‌لری بری بریله خارج دارده بولشوب لکن همان جزؤیجه قونشه بیلورلر زیرا هنوز
غروب هلاله قدرخانه‌لرینك خدمتلرینه مشغول اولورلر واوچنجی کیجه اولدقده حدیث فتیات غیرمؤتلفات
دیرلر قیزلر وجه مذکور اوزره اول مقدارجه بری بریله مهتابده قونشوب صحبت ایدرلر ودردنجی کیجه‌ده قمراء اربع
عتمة ربع لاجائع ولامرضع دیرلر زیرا آیك مقدارمکثی دوه کوشکنك ایکنجی اتمسی هنکامنك مقدارنجه‌درکه مقدما
برآغز امدیکندن جایع اولمیوب وشبع کلنجه اتمدیکندن مرضع دخی دکلدر العاتمات شول کوکبلره اطلاق

اولنور كه قوراق سنه‌ده هوا بوزى پوص وطمان اولمغله پرتو وضيالرى طونق اولور العتم عينك ضمیله
وضمتيله يبانى زيتون اغاجنه دينور العيتوم قيصوم وزننده اياغى آغر كند وكاهل دوه‌يه دينور وايرى ودیزمان
آدمه دينور عتم عين مضمومه ايله بررجل آديدر وبرفرس اسميدر العتوم صبور وزننده شول ناقه‌يه دينور كه
بتسو وقتى ايرشمد لكجه سودو يرمزاوله العاتم كاتم وزننده وقتسز كيج كلان مهمانه وصف اولور يقال جاءنا ضيف
عاتم اى بطيء بمس العثم عينك فتحى وثاى مثلثه نك سكونيله صنمش كيك اكرى صارلمق معناسنه‌در على قول
اله مخصوصدر يقال عثم العظم المكسور عثما من الباب الاول اذا انجبر على غير استواء او يختص باليد وبو معناده
متعدى اولور تقول عثمت العظم اواليد المكسور اذا جبرته على غير استواء وديكشى سيرك وكوشك ديكمك
معناسنه‌در يقال عثمت المرأة المزادة اذا خرزتها غير محكمة وياره اوزره درى بتوب ناسور لنمغله اوكولمقدن قالمق
معناسنه‌در يقال عثم الجرح اذا اكب واجلب ولم يبرأ بعد الاعثام همزه‌نك كسريله بودخى ديكشى سيرك
وكوشك ديكمك معناسنه‌در يقال اعثمت المرأة المزادة بمعنى عثمت العثم سفرجل وزننده ارسلانه دينور
وكريملو ياوز وشديد اركك دوه‌يه دينور مؤنثى عثمه‌در الاعتثام افتعال وزننده بركسه‌دن استعانتله انتفاع
ايلمك معناسنه‌در يقال اعتثم به اذا استعان وانتقع وبرنسنه‌يه ال صونمق معناسنه‌در يقال اعتثم بيده اذا
اهوى بها العيثوم قيصوم وزننده صرتلانه دينور وفيل ديدكلرى جانوره دينور مذكر ومؤنثنه اطلاق اولنور
العيثام عينك فتحيله برشجر آديدر مفرداتده شجر الدلب ايله مفسردر كه چنار اغاجيدر وعند البعض آق قواق
اغاجيله مبين‌در وعيثام بدويلرك چكركه‌دن ترتيب ايتدكلرى طعامه دينور العيثمى حيدرى وزننده بيان
اشكنه دينور حمار وحش معناسنه عثمه حمزه وزننده اساميدندر سويد بن عثمه تابعيدر وعثمة الجهنى صحابه‌در
عثام شداد وزننده محدثدر وعثام بن على محدثدر مسجد العيثم حيدر وزننده مصرده جامع عمرو بن العاص
قربنده برمسجددر العثمان سلطان وزننده طوى قوشنك ياوريسنه دينور واژدها ياوريسنه ده دينور
وحيه‌يه على قول ياوريسنه دينور وابو عثمان حيه‌نك كنيه‌سيدر وعثمان بكرمى نفر صحابهٔ كرام اسملريدر
عثامة شداده وزننده ابن قبس‌در كه صحابه‌در عثم عينك فتحيله ابن الربعه‌در كه صحابه‌در عثيم زبير
وزننده ابن كثيردر كه تابعيدر وعثيم بن بسطام محدثدر عثلمه عينك ولامك فتحيله برموضع آديدر العجم عينك
ضميله والعجم فتحتينله عربك خلافيدر كه عرب صنفندن ماعدا صنف انسانى يه دينور تركى وهندى وايرانى
وسائرلرى كبى جمله‌سنه عجم وعجم دينور عرب وعرب مقابليدر يقال هو من العجم والعجم اى ليس من العرب
الاعجم اسلم وزننده عربدن اولميان كسنه‌يه دينور مفردى وجمعى برابردر يقال رجل وقوم اعجم اى ليس بعربى
وكلامى فصاحت وبيان اوزره ادايه مقتدر اولميان آدمه دينور اعجمى دخى دينور كه مبالغة نفسنه منسوبدر
يقال رجل اعجم واعجمى اذا كان لا يفصح الكلام ودلسزه اطلاق اولنور يقال هو اعجم اى اخرس وزياد نام
شاعرك لقبيدر وشول طائفه‌يه دينور كه پاره لنميوب بتون اولمغله صوبى سر پيلوب صاچلميه وكوراتبسى وفاشيرتيسى
ايشدلميه اكا بحرى اسانده اولو قوم تعبير اولنور يقال موج اعجم اذا كان لا يتنفس فلا ينضح ماء ولا يسمع له صوت
بنو الاعجم عربدن ايكى بطن‌در العجمى عربى وزننده جنسى عجم اولان آدمه دينور كه عجم جنسندن اولان
آدم اوله جقدر هر نقدر عرب كبى اهل بيان وفصاحت اولورسه ده جمعى عجم كلور عرب عربى وروم ورومى كبى
يقال هو عجمى اى جنسه العجم وان افصح العجمى عينك فتحى وجيمك سكونيله عاقل ومميز دقيقه شناس
آدمه دينور اختبار معناسندندر كما سيذكر يقال رجل عجمى اى عاقل مميز الاعجام همزه‌نك كسريله سوزى
عجمه‌يه واردرمق معناسنه‌در كه كلامى فصاحت وبيانله ادا ايده ميوب مقصودى اغلاق وابهام ايلمكدن عبارتدر
يقال اعجم الكلام اذا ذهب به الى العجمة ويازوبى نقطه‌لمق معناسنه‌دركه عجمه وابهامى نقطه وحركه واعراب
وضعيله ازاله ايلمكدر ناسى سلب ايچوندر يقال اعجم الكتاب اذا نقطه العجم رجم وزننده بودخى يازوبى نقطه‌لمق
معناسنه‌در يقال عجم الكتاب عجما من الباب الاول اذا نقطه جوهرينك ثلاثيدن ورودنى نهى وانكار ايلمسى وهمدر
شارح ديركه جوهرى ازهرى‌يه وسائر بعض ائمه‌يه متابعت ايلدى ومؤلف ابن سيده‌يه موافقت ايلدى وقالديكه افعال
بابى سلب ايچون كلديكى كبى بعض ثلاثى بابى دخى كلور مانحن فيه‌ده اولديغى كبى انتهى وعجم نجم وزننده قوبرق صوقنه
دينور عينك ضميله ده لغتدر يقال اصاب بعجمه اى باصل ذنبه وخرده دوه‌يه دينور مذكر ومؤنثنه اطلاق اولنور جمعى
عجوم در عجم وعجو قعود وزننده برنسنه‌يى اصرمق ياخود آغزده اكل ايچون ياخود پكلكنى يومشقلغنى بلمك ايچون چيڭنمك
معناسنه‌در يقال عجم الشى عجما وعجوما من الباب الاول اذا عضه اولاكه للاكل وللخبرة وصنه‌مق ودنه‌مك معناسنه‌در

يقال عجم فلانا اذا رازه وقلجى تجربه ايچون برى اوته صالمق معناسنه مستعملدر يقال عجم السيف اذا هزه تجربة
وتقول العرب ما عجمتك عينى منذ كذا اى ما اخذتك يعنى فلان مدتدنبرو كوزم سنى قاوره‌يوب طوتمدى كه كوره‌مدم
ديمكدن كنايه‌در وبو اصرمق معناسندندر بوخسه كوزم طوتمدى كه سكا اعتمادم قالمدى ديمك دكلدر كذلك
بركسه چشم آشنالغى اولان آدم ايچون بونى كوزم اصره‌يور بيلجكم كبيدر ديجك يرده جعلت عينى تعجمه ديرلر
وصنه‌مق معناسندن مأخوذ اوله‌رق صغر قسمى بوينوزنى تجربه وامتحان ايچون اغاجه ضرب ايلمك معناسنه
مستعملدر يقال الثور يعجم قرنه اذا ضرب به الشجرة يبلوه وفى الحديث عن ام سلمة رضى الله عنها انها قالت نهانا النبى
عليه السلام ان نعجم النوى اى اذا طبخ التمر للدبس يطبخ عفوا بحيث لا يبلغ الطبخ النوى فيفسد طعم الحلاوة او لانه
قوت للدواجن فلا ينضج لئلا يذهب طعمه يعنى خرما پكمز ايلمك ايچون طبخ اولندقده شدتله طبخ اولنميوب
آهسته‌جه وسهلجه طبخ اولنه تا كه چكردكنه نفوذ وسرايت ايلمكله چكردكك طعمى پكمزه چقوب لذتى
تغيير ايلميه ياخود چكردكى خانه پروراولان دوه وقيون قسمنك قوت وعلفلرى اولمغله پك طبخ وانضاج اولندقده
چكردكه دخى نفوذ وتأثير ايلمكله طعمى فاسد وكنديسى متفتت اولديغندن اول حيوانلر آنى قبول واكل ايلميوب
وغيرى طعمه‌لرى اولمامغله آج ومضطرب قالورلر بوراده دخى عجم اصرمق معناسندندر كويا كه طبخ چكردكى
اصرمش اولور كه تأثيرندن كنايه‌در التعجيم تفعيل وزننده بودخى يازوبى نقطه‌لمق معناسنه‌در اعجام وعجم كبى
سلب ايچوندر يقال عجم الكتاب اذا نقطه الاستعجام سوزدن عجز سببيله خموش اولمق معناسنه‌در يقال
استعجم الرجل اذا سكت يعنى من العجز وتقول سألته فاستعجم من الجواب اى عجز وسكت واويقو باصمغله قرأته
قادر اولميوب دمبسته قالمق معناسنه‌در يقال استعجم القرأة اذا لم يقدر عليها لغلبة النعاس العجم فتحتينله والعجام
غراب وزننده چكردكه دينور نوى معناسنه‌در مترجم ديركه اعجام كتاب بو معنادن دخى مأخوذ اولمق بعيد دكلدر
زيرا نقطه چكردكه مشاكلدر العجمة عينك ضمى وكسريله كلامى فصاحت وبيان اوزره ادا ايده ميوب
تعقيد وابهام ايله تكلمه دينور كه دل طوتقونلغى تعبير اولنور وقوم يغنه ياخود چوق قوملغه دينور المعجم
مكرم وزننده كليدلنمش قپويه اطلاق اولنور يقال باب معجم اى مقفل العجماء حمراء وزننده بهيمه‌يه اطلاق اولنور
تكلمه قادر اولمدقلرى ايچون قال الشارح ومنه الحديث جرح العجماء جبار اى جرح البهيمة هدر وشول قومساله
اطلاق اولنور كه آنده اصلا اغاج قسمى اولميه يقال رملة عجماء اى لا شجر بها ويمامه‌ده بروادى آديدر
وصلوة نهاره اطلاق اولنور آنلرده جهر ايله قرأت بولنمديغى ايچون ومنه الحديث صلاة النهار عجماء العجام
شداد وزننده بيوك يراسه قوشنه دينور وطاغ قرانقجنه دينور العواجم ديشلره اطلاق اولنور
اصرمق معناسندندر مفردى عاجمه‌در تقول لم تبق فى فمى من العواجم اى الاسنان المعجم مقعد وزننده
نفس وذات معناسنه مستعملدر تجربه معناسندن مأخوذدر امتحانكاه حوادث وامور اولديغنه مبنى‌در ومنه
يقال رجل صلب المعجم اى عزيز النفس المعجمة مرحله وزننده سمزلكه وقوت بدنه اطلاق اولنور يقال
ناقة ذات معجمة اى قوة وسمن وبقية على السير حروف المعجم مكرم وزننده حروف ابجاد مقطعه‌سيدر بوراده
معجم افعال بابندن مصدردر مدخل ومخرج كبى پس حروف معجم اعجام شانندن اولان حروف ديمك اولور كه اكثره
مجهول اولور لكن مؤلف بصائرده حروف معجم كه حروف مقطعه‌در موصوله‌نك دلالت ايلديكنه دال اولمدقلرى ايچون
معجم اطلاق اولندى ديو توجيه ايلمشدر شارح ديركه وبو حروف الخط المعجم تأويلنده‌در مسجد الجامع وصلوة الاولى
قبيلندندر كه مسجد اليوم الجامع وصلوة الساعة الاولى تقديرنده‌در العجمة تمره وزننده چكردكدن بتمش
خرما اغاجنه دينور وپك وپالچين قيايه دينور جمعى عجمات كلور فتحاتله العجومة صبوره وزننده سير وسفر
خصوصنده توانا اولان ناقه‌يه دينور العجمجمة سفرجله وزننده عجومه معناسنه‌در يقال ناقة عجومة
وعجمجمة اى قوية على السفر المعجوم جارود ايله ملقب بشر بن المعلى نام كسنه‌نك قلجى اسميدر ذات العجم
رجم وزننده حنظلة بن اوس السعدى فرسنك اسميدر ابو العجماء الشيبانى تابعيدر العجرم زبرج وزننده
برقاتى بوجك اسميدر كه اغاجلرده اولور وجثه‌سى غليظ وسمين وشديد اولان طوپاج بودوره دينور بونده عينك
فتحيله ده لغتدر العجرم قنفذ وزننده ياوز وشديد اركك دوه‌يه دينور مؤنثى عجرمه‌در ذات العجرم برموضعدر
العجارم علابط وزننده والعجرم جعفر وقنفذ وزنلرنده تند وشديد آدمه دينور وعجارم قوى وشديد
ذكره اطلاق اولنور العجارم عينك فتحيله دابه قسمنك اويلقلرى ايله ذكرلرينك ديبلرى بيننده اولان بغرت
بغرت يومريجه يره دينور كه اوچ طرفدن كلان بغرتلرك مجمعيدر المعجرم مدحرج وزننده دوكلرى چوق

چبوغه دینور یقال قضیب مجرم ای الکثیر العقد ودوه نك اوزکنه دینور ومطلقا عقده لنمش معقد نسنه یه دینور قوم یغنی کبی یقال رمل مجرم ای معقد العجرمة عینك حرکات ثلاثیله یوزمهار دوه یه دینور علی قول ایکیوز یاخود اللی ایله یوز مابینده اولانه دینور وعجرمه عینك ضمیله برشجر آدیدر عینك کسریله ده زبانزد در جمعی عجرم وعجرم کلور عینك ضمی وکسریله وعجرمه بر رجل آدیدر العجرمة دحرجه وزننده سرعتله یوریمك معناسنه در یقال عجرم الرجل اذا اسرع العجسمة دحرجه وزننده جست وچاپکلکه دینور یقال به عجسمة ای خفة وسرعة العجالم عینك فتحیله اهل یمندن برقوم وطائفه در نسبتلرنده عجلمی دینور العجهوم عصفور وزننده صوقوشلرندن برقوشك اسمیدر العدم عینك ضمی وضمتینله والعدم فتحتینله یاوی قلمق فقدان معناسنه در ومال فقدانده غالب اولمشدر وفقدان کرك ابتدای امردن بولمامق وکرك یوق ویاوی قلمقدن اعمدر یقال عدمه عدما من الباب الرابع اذا فقده و برنسنه یی ترك ایدوب کتمك معناسنه در مستعملدر تقول مایعدمنی هذا الامر ای مایعدونی الاعدام همزه نك کسریله یوق ایلمك معناسنه در یقال اعدمه الله ای جعله عدیما و برنسنه یی بولمامق معناسنه در که اول نسنه اکا یوق اولمقدن عبارتدر تقول اعدمنی الشیء ای لم اجده بونده مسند الیه متکلم اولوب لکن مرجعی بنه شیء اولور واعدام وعدم که عینك ضمیله شاذ اوله رق افعالدن مصدر کلمشدر یوقلغه دوشمك معناسنه در یقال اعدم الرجل اعداما وعدما اذا افتقر شارح دیر که بوترکیب ایسر یوسر ایسارا ویسرا وافحش الخاشا وفحشا قبیلندندر که بویلجه استعمال اولندیلر وفی الحقیقه اسم مصدرلردر مصدر موقعنده مستعمللردر انتهی واعدام منع ایلمك معناسنه مستعملدر یقال اعدم فلانا اذا منعه العدم کتف وزننده فقیر و بی نوایه دینور جمعی عدماء کلور علماء وزننده یقال رجل عدم ای فقیر العدماء حمراء وزننده اوتسز چلاق ارضه وصف اولور یقال ارض عدماء ای بیضاء و باشی آق اولوب سائر یرلری مخالف اولان قیونه دینور یقال شاة عدماء ای بیضاء الرأس وسائرها مخالف له العدام عینك فتحیله تازه خرمادن برنوعدر که مدینه ده جمله نك اواخرنده یتشور العدیم امیر وزننده بون واحمق آدمه دینور ومجنونه اطلاق اولنور معدوم الادراك اولدقلرینه مبنی در وفقیر و بینوایه دینور العدامة سلامه وزننده احمق اولمق معناسنه در یقال عدم الرجل عدامة من الباب الخامس اذا کان عدیما ای احمق الانعدام انفعال وزننده که متکلمون وجد فانعدم عنوانیله ثبت ایدرلر لحن وخطادر شارح دیر که زیرا باب انفعال علاج وتأثیره مختص اولمغله عدم واعدم ماده لرینه مطاوع اولمق ممکن دکلدر علم فانعلم جائز اولمدیغی کبی لکن کرك متکلمون وکرك فقهاء کتابلرنده استعمال ایلملریله صحیحه کبی شایع اولمشدر وخطأ مستعمل صواب مهجوردن اولی وفهمه اقربدر عدامه سحابه وزننده بنوجشم یوردنده برصو آدیدر المعدوم معلوم وزننده موجود مقابلیدر ومنه هو یکسب المعدوم ای مجدود ینال مایحرمه غیره یعنی اول بربخت واقبال صاحبی آدمدر که غیرك محروم اولدیغی نسنه لره نائل اولور مؤلف بونکله اشبو حدیثه اشارت ایلمشدر قال فی النهایة وفی حدیث المبعث قالت له علیه السلام خدیجة انك تکسب المعدوم وتحمل الکل ابن اثیر بومعنادن شقه ایکی معنا دخی بیان ایلمشدر بریسی بودر که ناسك محتاج الیه اولوب برطریقله ظفریاب اولمدقلری شیء معدومی کندیلره کسب واعطا ایدرسن دیمکدر ثانی معدومدن مراد فقیر کسه در که شدت احتیاجدن نفسی معدوم مثابه سنده اولمغله فقیره مال کسب ایدرسن دیمك اولور پس تکسب کلمه سی تاویل اوله کوره مفعول واحده متعدی اولور که معدوم کلمه سیدر وثانی وثالثه کوره مفعولینه متعدی اولور کسبت زیدا مالا دیرلر زیده مال قزانوب اعطا ایلدم معناسنه پس ثانی یه کوره سن ناسه عندلرنده اولان شیء معدومی اعطا ایدرسن دیمك اولور که مفعول اول محذوف اولور وثالثه کوره فقیره مال اعطا ایدرسن دیمك اولور که مفعول ثانی محذوف اولور العذم عینك فتحی وذال معجمه نك سکونیله اصرمق معناسنه در علی قول اویکه ایله درشت درشت نسنه اکل ایلمك معناسنه در یقال عذم الفرس عذما من الباب الثانی اذا عض او اکل بجفاء و برآدمه لوم وعتاب ایلمك معناسنه در یقال عذمه اذا لامه ودفع ایلمك معناسنه در یقال عذم عن نفسه اذا دفع وسوکك سب ودشنام معناسنه در یقال عذمه عذما من الباب الرابع اذا شتمه ومنه یقال هی تعذم زوجها ای تشتمه اذا سألها الوطء فی الدبر العذیمة سفینه وزننده اسمدر لوم وعتاب معناسنه در جمعی عذایم در وعذیمه شول خرما اغاجنه دینور که خرما ویروب لکن چکردکی اولمیه العذام شداد وزننده بره نك اسمیدر برغوث معناسنه جمعی عذم کلور کتب وزننده العذام زنار وزننده حمض انواعندن برشجر آدیدر مفردی عذامه در عذم فتحتینله یمنده بروادی آدیدر وبرنبات آدیدر عذامه سحابه

وزننده

وزننده بررجل آدیدر العذمذم سفرجل وزننده کیل جزاف معناسنه در که آلنه جق نسنه نك مجموعنی بردن سیلوب سپورن اولچکه دینور وموت کثیر معناسنه در که معاذالله متنفس ابقا ایلمیه العرام غراب وزننده عسکرك حدت وشدت وکثرتنه دینور یقال فی هذا الجیش عرام ای حدة وشدة وکثرة وعرام العظم اتی کمیرلمش کمیکه دینور یقال عظم عرام ای عراق وعرام الشجر قبوغی صو یلمس اغاجه دینور وعوسج دیدکلری اغاجك قاولیوب دوشن قبوغنه دینور وعرام الرجل کشینك بدخویلغنه وچتینلکنه وکستاخلکنه دینور یقال به عرام ای شراسة واذی وعرام وعرامه کرامه وزننده مصدر اولور بدخوی و بدمزاج اولوب دائما ناسی قولا وفعلا آزرده ایدر اولمق معناسنه یقال عرم الرجل وعرم عرامة وعراما من الباب الاول والثانی والخامس اذا اشتد واوغلان اله آوجه صغمیوب اوقده صپانده طورمز بوطور وهوایی اولمق یاخود حیز وکستاخ اولمق معناسنه در یقال عرم الصبی علینا وعرم اذا اشر ومرح و بطر اوفسد العارم والعرم کتف وزننده بدخوی وکستاخ معناسنه در و پك بارد کونه اطلاق اولنور یقال یوم عارم ای نهایة فی البرد وعارم منذر بن الاعلم نام کمسه نك فرسی اسمیدر وسجن عارم شول زنداندر که مختار بن عبد الثقفی کوفه یه عزیمتی خلالده برابر کتمسون دیو عبدالله بن الزبیر محمد بن الحنفیه یی انده حبس ایلمشدر العرم عینك فتحیله کمیکك اتنی صویمق معناسنه در یقال عرم العظم عرما من الباب الاول والثانی اذا نزع ماعلیه من لحم وممه ایمك معناسنه در یقال عرم الصبی امه اذا رضعها ودوه اغاج دالارینی اوتلیوب کیرمك معناسنه در یقال عرمت الابل الشجر اذا نالت منه و برآدمه کستاخانه بد معامله ایلمك معناسنه در یقال عرم فلانا اذا اصابه بشراسة وعرم یاغلولغه دینور یقال فیه عرم ای دسم وچوملك ایچره قلان بقیه یه دینور التعرم تفعل وزننده بودخی کمیکك اتنی صویمق معناسنه در یقال تعرّم العظم اذا نزع ماعلیه من لحم العرم فتحتینله کیك وبریان مقوله سنك رایحه سی یالمق معناسنه در یقال عرم العظم عرما من الباب الرابع اذا قتر وعرم برنسنه ده اولان آقلوقاره لو آلاجه لغه دینور علی قول آقلوقاره لو خرده خرده بنکلولکه دینور وقیون قسمنك دوداغنده اولان آقلغه دینور عرمه دخی دینور کاسید کر وعرم اته دینور لحم معناسنه العرمة غرفه وزننده بودخی برنسنه ده اولان آقلوقاره لو آلاجه لغه یاخود آقلوقاره لو خرده خرده بنکلولکه دینور وقیون قسمنك دوداغنده اولان آقلغه دینور الاعرم احمر وزننده عرمه لو قیونه دینور مؤنثی عرماء در یقال ضأن اعرم ونعجة عرماء اذا کان به عرمة جمعی عرم کلور عینك ضمیله وعرم بغرتلق قوشنك یمورطه لرینه دینور آقلوقاره لو خرده خرده بنکلی اولدیغیچون واعرم مطلقا ایکی رنکلو نسنه یه دینور وابرش حیوانه دینور وقیون ایله کچی قارشق سوری یه دینور وختانسز آدمه دینور جمعی عرمان در عینك کسریله وجمع الجمعی عرامین در العرماء حمراء وزننده اعرم لفظندن مؤنثدر وآلاجه حیه یه دینور العرمة فتحاتله طبخ اولنان شیئك رایحه سنه دینور یقال سطعت عرمة الطبیخ ای رایحته ودکوادکدنصکره صاورمق ایچون یغلمش خرمنه دینور وقوم یغلان محله دینور ودهناء نام محله ملاصق بریك یرك اسمیدر که یمامه ترابنده عارض دیدکلری طاغه مقابلدر العرمة فرحه وزننده بعض دره نك اوکنه ارقوری کلان سد و بنده دینور بیلاك کبی جمعی عرم درهاسز یاخود عرم لفظی جمعدر مفردی یوقدر یاخود عرم صویی حبس ایچون درملو ایچره یاپیلان سد و بنده دینور وکوستبك دیدکلری کور صیچانك ارککنه دینور وشدتلو یغموره دینور و بردره نك اسمیدر و بکل فسر قوله تعالی فارسلنا علیهم سیل العرم العرمان عریان وزننده ایچنده یغمور صویی ارکیلوب طوریلان چقوره وخلق اوبه نقره یه دینور مفردی عریم در امیر وزننده بو راده عرم نسخه لری غلطدر کذلك اعرم دخی مفردیدر عرمی والله عینك فتحی والفك قصریله اما والله ترکیبنده لغتدر که حلف وقسم موقعنده ایراد اولنور جرمی والله کبی عرم معناسندن مأخوذ اولمغله اثم وکیکم صو یلسون شویله ایشلمزسم موقعنده در مثلا یقولون عرمی والله لا افعلن کذا عارمه برارض معروفه نك اسمیدر عرمان سحبان وزننده برقبیله پدریدر العریم امیر وزننده آفت وداهیه معناسنه در عارم عرام غراب وزننده وعرام حمام وزننده اسامیدندر عریمه جهینه وزننده بنی فزاره یه مخصوص برقوملق آدیدر التعریم تفعیل وزننده قارشدرمق معناسنه در یقال عرّمه به اذا خلطه العرمرم سفرجل وزننده شدید شیئه دینور وحوق عسکره دینور یقال جیش عرمرم ای کثیر عوارم برنجه الحق طاغلرك وصولرك اسمیدر العرتمة عینك وتای فوقیه نك فتحیله برونك مقدمنه دینور یاخود برونك دیرکیله دودغك ارالغنه دینور یاخود برونك اوکنده اوست دودغك اورته سنده اولان دائره یه دینور ومنه یقال فعله علی عرتمة انفه ای علی رغم انفه العرجوم عصفور وزننده یاوز وشدید

تاقه یه دینور الاعرنجام احرنجام وزننده فاسد وتباه اولمق معناسنه در یقال اعرنجم الشیء اذا فسد
العردمان عنفوان وزننده وجودی تصلق وشدید یاخود بیونی یوغون آدمه دینور یقال رجل عردمان
ای الشدید الجافی او الغلیظ الرقبة العردم جعفر وزننده کمیکلری وسکرلری ایری و جثه سی عظیم اولوب
اتی آزجه اولان آدمه دینور یقال رجل عردم ای ضخم تارّ غلیظ قلیل اللحم ومطلقا شدید انسان وحیوانه دینور
و بیونه دینور یقال هو غلیظ العردم ای العنق العردمة دحرجه وزننده شدّت وصلابت معناسنه در
یقال به عردمة ای شدّة وصلابة العردام قرطاس وزننده اوجنده یوسکل کبی صالقملری اولان شاخه دینور
العرزم زای معجمه ایله جعفر وزننده صیق وطوپاج وشدید اولان انسان وحیوانه دینور و بر رجل علمیدر کوفه ده
جبانهٔ عرزم دیدکلری نمازگاه کا منضافدر عبد الملك بن میسرة العرزمی اورایه نازل اولمشدر واول محدّثدر
وعرزم ارسلانه دینور العرازم علابط وزننده والعرزام قرطاس وزننده والعرزمّ قرشبّ وزننده
بونلرده ارسلانه دینور الاعرنزام احرنجام وزننده برنسنه بوزیلوب طورطوب اولمق معناسنه در یقال
اعرنزم الشیء اذا تجمع وتقبض العرزم زبرج وزننده قوجه حیه یه دینور العرصم جعفر وزننده اکول وانبهان
آدمه دینور وشوخ وشاطروشن آدمه دینور یقال رجل عرصم ای اکول وکذا نشیط العرصمّ قرشبّ وزننده
چلمسز انجه رك آدمه دینور یقال رجل عرصمّ ای الضئیل الجسم وکوده سی دیرنکلو وقویّ وشدید آدمه دیمکله ضدّ
اولور یقال رجل عرصمّ ای قویّ شدید البضعة وارسلانه دینور العرصام قرطاس وزننده والعراصم علابط
وزننده بونلرده ارسلانه دینور العرصوم عصفور وزننده بخیل وناکسه دینور یقال رجل عرصوم ای بخیل
العرهوم عصفور وزننده مناره دینور وخرما صالقمنك صاپنه دینور ووجودی صمصیق طولغون وترونازك
شبنمه دینور کرك انسان وکرك سائر نسنه اولسون العراهم علابط وزننده عرهوم ایله معنای اخیرده
مرادفدر وایری ودیزمان دوه یه دینور مؤنثی عرهمه در علی قول ایکیسیده مؤنثه اطلاق اولنور مذکره اطلاق اولنمز
وارسلانه دینور العرهم جعفر وزننده والعرهمّ قرشبّ وزننده بونلرده ارسلانه العزم عینك فتحی وضمی
وزای معجمه نك سکونیله والمعزم مقعد وزننده والمعزم مجلس وزننده والعزمان عینك ضمیله والعزیم
والعزیمة عینلرك فتحیله برنسنه یی ایشلمکه قطعی ربط قلبله قصد وتوجّه قلمق معناسنه در علی قول
برایشده جدّ وسعی واهتمام ایلمك معناسنه در یقال عزم علی الامر وعزمه عزما وعزما ومعزما ومعزما وعزمانا
وعزیما وعزیمة من الباب الثانی اذا اراد فعله وقطع علیه اوجدّ فی الامر ویقال عزم الامر نفسه ای عزم علیه
و بو مبالغة قلب قبیلندندر کقولهم هلك الرجل وا تماهو اهلاك وعلی لفظیله آند ویرمك معناسنه مستعملدر یقال
عزم علی الرجل اذا اقسم علیه وعزایم اوقومق معناسنه در یقال عزم الراقی اذا قرأ العزائم اولوا العزم رسل کرامدن
شول پیغمبر عالیشانلردر که حضرت حق جلّ وعلانك کندیلردن اخذ عهد ومیثاق ایلدیکی اوامر علیهٔ ربانیه نك
تمشیت واجراسی بابنده عزم وجدّ واهتمام ایلدیلر بعضلر دیدیکه اولو العزم نوح وابراهیم وموسی ومحمد علیهم
الصلوة والسلام در وزمخشری دیدیکه اولو العزم جدّ وثبات صاحبی اولان پیغمبر ذیشانلردن عبارتدر که
احکام الهیه یی تبلیغده جدّ واقدام ایدوب قومنك رنج واذیتلرینه صبر وثبات وتحمل ایلدیلر پس زمخشری یه
کوره ده معدود ومعین اولمز وعند البعض نوح وابراهیم واسحق ویعقوب ویوسف وایوب وداود وعیسی
علیهم السلام در شارح دیرکه وعند البعض آدم وابراهیم وموسی وداود وسلیمان وعیسی ومحمد علیهم الصلوة
والسلامدر العزایم عزیمه نك جمعیدر افسونه دینور رقیه معناسنه کویا که مرضه شفایاب اولمق ایچون یمین
ویریلور یاخود جنجی خواجه لرك زعملرنجه روحانیونه یمین ویریلور و بعضلر دیدیکه عزایم آیات قرآنیه دن
عبارتدر که آفات وامراض اصحابنه شفاء وافاقت رجاسنه قرأت اولنور حقنده اثر وارد اولان خواص آیات
کریمه کبی الاعتزام افتعال وزننده والتعزم تفعل وزننده بونلرده عزم معناسنه در یقال اعتزمه
وعلیه وتعزمه بمعنی عزمه واعتزام سکرتمکده ویوریمکده وسائر عملده فتور ورخاوتسز قصد دائم اوزره اولمق
معناسنه در یقال اعتزم الرجل اذا الزم القصد فی الحضر والمشی وغیره وآت قسمی سکردرکن دیزکنی اسلیوب
دیکنه سردلك ایدوب کندی باشنه کتمك معناسنه مستعملدر یقال اعتزم الفرس اذا مرّ جامحا العوزم
جوهر وزننده کنجلکدن هنوز بقیهٔ قوّت قالمش یاشلو ناقه یه دینور وقوجه قاری یه دینور و بودور خاتونه دینور
العزوم صبور وزننده عوزم ایله ایکی معنای اولده مرادفدر العزام شدّاد وزننده والمعتزم اسم فاعل
بنیه سیله ارسلانه اطلاق اولنور المعزم محدث وزننده افسونکره دینور یقال هو معزم ای الراقی العزیم

امیر وزننده یك سکرتمکه دینور عدو شدید معناسنه بعض نسخه ده تشدید واوایله الغدوّ الشدید عنوانیله اولمغله
اولدخی ممکندر امّ العزم وعزمه وامّ عزمه عینلرك کسریله انسانك دبرینه اطلاق اولنور العزم عینك فتحیله
قوری اوزم جبره سنه دینور جمعی عزم در کتب وزننده العزمیّ یای نسبتله قوری اوزم جبره سی صتان آدمه
دینور وعهد وپیمانه صاحب وفا اولان آدمه دینور یقال رجل عزمیّ ای الموفی بالعهد العزمه غرفه وزننده
برآدمك قوم وقبیله وعشیرت واقرباسنه دینور جمعی عزم کلور صرد وزننده یقال هو من عزمة فلان ای من اسرته
وقبیلته العزم فتحتینله شول آدملره دینور که دوستلقلری منافقانه وهرجایی اولمیوب صحیح وصمیم وصافی اوله
مفردی عازم در یقال هم عزم وهو عازم ای المصحعون للمودّة العزمه تمره وزننده حقّ معناسنه درکه
حقوقك مفردیدر ومنه ما فی حدیث الزکاة عزمة من عزمات الله ای حقّ من حقوقه ای واجب مما اوجبه العزایم
عزیمه نك جمعیدر که افسونه دینور وعزائم الهی باری ذو الجلال حضرتلرینك امر وایجاب ایلدیکی فرائضدن
عبارتدر ومنه حدیث ابن مسعود ان الله یحبّ ان تؤتی رخصه کما یحبّ ان تؤتی عزائمه ای فرائضه التی اوجبها
وامرنا بها العسم فتحتینله الده وایاقده بیلکك اوینناق یرندن روح وقوّت زائل اولمغله قوریوب ال یاخود ایاق
بریکاکری اولمق معناسنه در یقال عسم الرجل عسما من الباب الرابع اذا یبس مفصل رسغه وتعوج منه یده
اوقدمه ویقال فی یده اوقدمه عسم الاعسم صفت مزبوره اوزره اولان کشی یه دینور مؤنثی عسماء در الاعسام
همزه نك کسریله الی قورتمق معناسنه در یقال اعسم یده اذا ایبسها وکوز علتلو اولمغله دائما یاشی آقار اولمق
یاخود چرك وچپاقلو اولمق معناسنه در یقال اعسمت عینه اذا ذرفت او غمصت العسم رسم وزننده طمع ایلمك
معناسنه در یقال عسمه عسما من الباب الثانی اذا طمع ویقال هذا امر لا یعسم فیه ای لا یطمع فی مغالبته
وقهره وعسم وعسوم قعود وزننده کسب ایلمك معناسنه در یقال عسم الرجل عسما وعسوما اذا کسب
وکوز علتلو اولمغله دائما یاشاروب آقق یاخود چرك وچپاق طوتمق یاخود قپاقلری یوموق و یاصیق اولمق
معناسنه در یقال عسمت عینه اذا ذرفت او غمصت او انطبقت اجفانها بعضها علی بعض و برایشده چالشوب دورشمك
معناسنه در یقال عسم فی الامر اذا اجتهد و بی پروالق ایچره هجوم ایله کیریشوب قارشمق معناسنه در یقال عسم
فلان وسط القوم اذا اقتحم حتی خالطهم غیر مکترث فی حرب کان اولا العسوم صبور وزننده والعاسم عیالی ایچون
امك چکوب کسب وکار ایدر اولان آدمه دینور عسومك جمعی عسم در کتب وزننده یقال هو عسوم وعاسم
ای کادّ لعیاله وعسوم اولادی چوق ناقه یه دینور العسوم قعود وزننده آزلغه دینور یقال به عسوم ای قلة
العسمة تمره وزننده جزؤ بجه یه چکه دینور یقال ما ذاق الاعسمة ای اکلة المعسم مجلس وزننده یك ازجه
جرعه یه اطلاق اولنور که اکا طمع اولنمز یقال ما فی قدحك معسم ای مغمز ای مطمع العسمیّ عینك فتحیله
اصلاح امور ومصالح ایدن کار کذار آدمه دینور یقال رجل عسمیّ ای مصلح لاموره وامور ی تعویج ایدن آدمه
دیمکله ضدّ اولور یقال رجل عسمیّ ای معوّج لاموره ودوباره جی فریبا آدمه اطلاق اولنور یقال رجل عسمیّ
ای مخاتل الاعتسام افتعال وزننده اسکی پابوج یاجزمه الوب کیمك معناسنه در یقال اعتسم النعل او الخف اذا
اخذه خلقا فلبسه وقیونلر طوغوردقدنصکره چوبان کلوب قوزولرك هر برنی انالرینه سوق ایلمك معناسنه در یقال
اعتسمت الشاة اذا وضعت واتی الراعی فالقی الی کل واحدة ولدها العسمة فتحاتله والعسوم ضمتینله قوری
اتمك قیرقلرینه دینور العسمان فتحاتله طوار قسمی لنك ایله یلمك معناسنه در یقال عسمت الدابة عسمانا اذا خبت
الاعسام همزه نك فتحیله جسم وخلقت معناسنه مستعملدر عسمه لفظندن جمعدر یقال بعیر حسن الاعسام
ای الجسم والخلقة و بوثوب اخلاق قبیلندندر ذوعیسم حیدر وزننده ابن اغرب درکه اقیال یمندندر بنو عسامه
ثمامه وزننده برقبیله در عاسم برموضعدر علی قول عالج نام موضعده برقوم یغنك آدیدر وعسامه بررجل ادیدر
العسجمة دحرجه وزننده چابکلك معناسنه در یقال به عسجمة ای خفة وسرعة العشم والعشمة عینك
وشین معجمه نك فتحیله طمع معناسنه در یقال به عشم وعشمة ای طمع وعشم وعشوم قعود وزننده قوریمق
معناسنه در یقال عشم الشیء عشما وعشوما من الباب الرابع اذا یبس التعشم تفعل وزننده عشم معناسنه در
یقال تعشم الشیء بمعنی عشم العشمة فتحاتله ضعف وهزالدن وجودی دکنك کبی قوریمش آدمه دینور
یقال رجل عشمة ای الیابس هزالا و پیرفانی یه دینور مذکر ومؤنثه اطلاق اولنور علی قول بلی بوکلش بابجه بابجه
ادیملری صیق اتارق یوریر اولان پیره دینور وقوری اتمکه دینور العیشم حیدر وزننده والعشم فتحتینله قوری
اتمکه وصف اولور یقال خبز عیشم وعشم ای یابس اوفاسد الاعشم احمر وزننده مختلط ایکی لونله ملون

اولان نسنه یه دینور و بك یاشلو علمانده انسانه دینور یقال رجل اعشم اذا كان قدعسا كبرا ورطوبت كورمیوب
دائما توزوطپراقله آلوده اولمق سببیله قورومش اغاجه دینور وشول اغاجه دینور كه قوری یرلری رطبندن اكثر اوله
الغشماء حمراء وزننده شول ارضه دینور كه انده توزدن وطپراقدن قورومش اغا جلر اوله العیشومة عینك
فتحیله سخبر دیدكلری شجره شبیه برشجر آدیدر وصراروب قورومش نباته دینور جمعی عیشوم درهاسن العشم
ضمتیله برجنس اغاجدر مفردی عاشم وعشم در كتف وزننده عشم عینك فتحیله برموضعدر العشم عینك
فتحیله دوه سمورمكه یوزطوتمق معناسنه در یقال عشم بعیرك عشما من الباب الاول اذا اخذفیه السمن عاشم
عالج نام محلده برقوم یغنك آدیدر العشرم جعفر وزننده خشونتلو وشدتلو نسنه یه دینور العشرّم عملس
وزننده شهامتلو نافذ وكار كزار آدمه دینور یقال رجل عشرّم ای شهم ماض وارسلانه دینور و برآدمك اسمیدر
العشارم علابط وزننده ارسلانه دینور العصم عینك فتحی وصادك سكونیله چالشوب كسب وكار ایلمك معناسنه در
یقال عصم الرجل عصما من الباب الثانی اذا اكتسب ومنع ایلمك معناسنه در یقال عصم الشیء اذامنعه ویقال
عصمه الطعام اذامنعه من الجوع وحفظ وصیانت ایلمك معناسنه در یقال عصمه اذاوقاه و برنسنه یه ال ایله یاپشمق
معناسنه در یقال عصم الیه اذا اعتصم به وقربه یه عصام ایلمك معناسنه در یقال عصم القربة اذا جعل لها
عصاما الاعصام همزه نك كسریله بودخی قربه یه عصام قیلمق معناسنه در یقال اعصم القربة بمعنی عصمها
وآتك اوزرنده ثابت ومحكم اوتورامیوب یكیجری اوتور یشی كبی ایرقاشنه یاپشه رق اوتورمق معناسنه در یقال اعصم
الراكب اذالم یثبت علی ظهر الخیل و برآدمه یاپشه جق نسنه دوزوب حاضرلمق معناسنه در یقال اعصم فلانا
اذاهیأ له ما یعتصم به وال ایله یاپشوب صالیورممك اوزره طوتمق معناسنه در یقال اعصم بفلان اذا امسك به وراكب
دوشمیم دیو آتك یلنسنه یاپشوب قاوره مق معناسنه مستعملدر یقال اعصم بالفرس اذا امسك بعرفه كذلك دوه نك
راكبی هاو یدایپلرندن برینه یاپشوب طوتمق معناسنه مستعملدر یقال اعصم بالبعیر اذا امسك بحبل من حباله
العصیم امیروزننده تره دینور عرق معناسنه ودوه اویلغنه یاپشمش وسخ وچركه دینور ودوه نك تویی دوكلدكدنصكره
دیبلرندن سوروب چقان سیاه توپلره دینور وهرشیئك بقیه سنه دینور وخضاب وحنا سقوله سی نسنه لر ئزنده قلان
اثرونشانه سنه دینور العصم عینك ضمیله وضمتینله بودخی برنسنه دن قلان اثر ونشانه دینور یقال ما بقی
من الخضاب الاعصیم وعصم ای بقیة واثر العصمة عینك كسریله اسمدر منع معناسنه در یقال هو فی عصمته
ای فی منعه وقلاده یه دینور عینك ضمیله ده لغتدر جمعی عصم كلور عنب وزننده وجمع الجمعی اعصم در كذلك
جمع الجمعی عصمه كلور عنبه وزننده وصیغهٔ منتهای جموعی اعصام كلور ابوعاصم قاودك كنیه سیدر تقول
اطعمنا اباعاصم ای سویقا واكشی آش تعبیر اولنان طعامك كنیه سیدر یقال اطعمه اباعاصم ای سكباجا الاعتصام
افتعال وزننده برنسنه یه ال ایله یاپشوب طوتمق معناسنه در یقال اعتصم به اذا امسكه بیده وقورنمق معناسنه
مستعملدر یقال اعتصم بالله ای امتنع بلطفه من المعصیة یعنی خدای متعالك لطفنه تمسكله معاصیدن قورینوب
محفوظ اولدی الاعصم احمر وزننده شول جیرانه وآهویه دینور كه ایكی قوللرنده یاخود برنده بیاض اولوب
سائر بدنی سیاه یاخود قزل اوله مؤنثی عصماء در العصم فتحتینله آهو یاطاغ كچیسی اعصم اولمق معناسنه در یقال
عصم الظبی والوعل عصما من الباب الرابع اذا كان اعصم العصمة غرفه وزننده معنای مزبوردن اسمدر
آهونك وجیرانك اعصملغنه دینور العصام كتاب وزننده سرمه یه اطلاق اولنور كوزك نورنی حفظ ایلدیكیچون
یقال فی عینها عصام ای كحل وآت ودوه مقوله سی حیوانك قویرغنك انجه رك یرینه دینور جمعی اعصمه در وعصام
بن شهبر نعمان بن منذرك دربانیدر ومنه قولهم ＊ ماوراءك یاعصام ＊ زمخشری دستقصاده بونی مثل اوله رق ثبت
ایلمشدر برنسنه دن استخبار موقعنده ایراد اولنور مرقوم عصام خسته اولوب وبوقی ارجاف اولنمشیكن افاقت
بولوب نعمان حضورینه كلدكده اكا كلام مزبور ایله استفسار ایلمشدر انتهی ومن الامثال ＊ كن عصامیا ولاتكن عظامیا
بومثلك منشائی ＊ شاعرك اشبو ＊ نفس عصام سودت عصاما ＊ وعلمته الكر والاقداما ＊ بیتیدر مراد عصام خارجیدر
عرب اكا خارجی اطلاق ایتدكلری سابقهٔ دولت وحشمتی یوغیكن كندی كیاست ورشد واقبالیله خروج ایلدیكنه
مبنی در پس بیت مزبورك مفهومی عصام مزبور مقدما اثر سیادتدن بی بهره ایكن نفسنك استعداد
وكیاست ورشادی كندیسنی مركز سیادته ابلاغ ایدوب وكندیسنه كر وحرب واقدامی تعلیم ایلدی
وكن عصامیا ولاتكن عظامیا قولی شرف وشان سنك كندی مكتسبك ومایهٔ ذاتك اولسون عظام
رفات قبیلندن اولان آباء واجداد ایله اولمسون یعنی زاده لكله طفره فروش عزوشرف اولمق معتبر دكلدر

مقبول اولان شرف كسبیدر وعصام هودجك ومحفه نك باغنه دینور وقوغه وقربه ومطهره مقوسینك باغنه دینور
وچوال وغراره مقوله سنك قولپنه دینور جمعی اعصمه وعصم كلور عینك ضمیله وعصام كلور مفردینك لفظی
اوزره دلاص وفلك كبی المعصم منبر وزننده قولده بلازك چكره جك یره دینور علی قول اله دینور جمعی معاصم در
یقال امرأة ریا المعاصم وهی مواضع السوار او الایدی ومعصم چكینك اسمیدر وصاغمق ایچون چاغرمجق كلمه ندن كه
معصم معصم دیو چاغررلر آخرلری ساكن در العصوم صبور وزننده والعیصوم قیصوم وزننده اكول
و پرخوار آدمه دینور العواصم برنیچه بلادیعنی برایالتدر كه شهر انطاكیه آنك قصبه سیدر شارح دیر كه عواصم
حلب اطلاق اولنور كویا كه حلب شهرینك حوالیسنده محافظلریدر عاصم هذیل بلادنده برموضعدر
العاصمیة رأس عین قربنده برقریه در العاصمة مدینه وشهره اطلاق اولنور العصم عینك ضمیله یمنده
بنوزبید جماعتنه مخصوص برحصار آدیدر وهذیل قبیله سی یوردنده برطاغك آدیدر عاصم واعصم ومعتصم
ومستعصم ومعصوم وعصم وعصیم ذبیر وزننده وعصیمه جهینه وزننده اسامیدندر
الغراب الاعصم شول قرغه در كه ایاقلری و برونی قزل اوله یاخود قنادنده آق یلك اوله الاعصام همزه نك فتحیله
كوپك قسمنك بیونلرنده اولان بولارره دینور مفردی عصمه در عینك ضمیله وعصام در عینك كسریله العضم عینك
فتحی وضادك معجمه نك سكونیله یابك قبضه سنه دینور جمعی عضام در عینك كسریله و یا تعبیر اولنان برمقلو اغاجه
دینور كه انكله خرمن صاورلور جمعی اعضمه وعضم كلور عینك ضمیله وآت ودوه قسمنك قویرقلری صوقنه
دینور وطاغ كچیسنه دینور وچفتجیلرك اوجنه صبان دموری چكوردكلری تخته یه دینور كه صبان اكی تعبیر
اولنور وطاغلرده اولان شول طمره وخطه دینور كه طاغك سائرلوننه مخالف اوله العضام عینك كسریله
بودخی آت ودوه قسمنك قویرق صوقلرینه دینور العضوم صبور وزننده طیانقلو صلب ومتین ناقه یه دینور
العیضوم طیفور وزننده اكول واینهان كسیه دینور یقال رجل عیضوم ای اكول وقاوره یوب اصر یجی حیوانه
دینور یقال جمل عیضوم ای عضوض العظم عینك ضمیله آتلمش وحلا چلنمش یو كه دینور صوف منفوش
معناسنه و برموضع آدیدر العطم ضمتینله هلاك اولان نسنه لره دینور مفردی عطیم وعاطم در یقال قوم عطم
ای هلكی العظم عینك كسری وظای معجمه نك فتحیله اولولغه دینور كه اسمدر فارسیده بزركی دینور یقال به
عظم وهو خلاف الصغر وعظم وعظامه كرامه وزننده مصدرلردر اولو اولمق معناسنه یقال عظم الشیء عظما
وعظامة من الباب الخامس ضد صغر العظیم امیر وزننده والعظام غراب وزننده والعظام زنار
وزننده صفتلردر اولو وبزرك نسنه یه دینور التعظیم تفعیل وزننده اولو ایتمك واولو لمق معنالرینه در یقال
عظمه اذا فخمه وكبره ومذبوحی كیك كیك پاره لمق معناسنه در یقال عظم الشاة اذا قطعها عظما عظما
الاعظام همزه نك كسریله بودخی اولو ایلمك واولولمق معناسنه در یقال اعظمه بمعنی عظمه و برنسنه یی
بیوك كورمك و بیوك بیلمك و بیوك طوتمق معناسنه در یقال اعظمه اذا رأه عظیما وكوپكه كیك یدرمك معناسنه در
یقال اعظم الكلب عظما اذا اطعمه ایاه الاستعظام بودخی برنسنه یی بیوك كورمك و بیوك بیلمك و بیوك طوتمق
معناسنه در یقال استعظمه اذا رأه عظیما و برنسنه نك كومنی آلمق معناسنه در یقال استعظم الشیء اذا اخذ
معظمه وتكبر لك ایلمك معناسنه در یقال استعظم فلان اذا تكبر التعظم تفعل وزننده بودخی بیوكلنوب كبر ایلمك
معناسنه در یقال تعظم الرجل اذا تكبر العظم عینك ضمیله اسمدر كبر ونخوت معناسنه در و برنسنه نك
كومنه دینور عینك فتحیله ده لغتدر یقال اخذ عظمه ای معظمه ای اكثره التعاظم تفاعل وزننده برنسنه
عظیم كورنمك معناسنه در یقال تعاظمه اذا اعظم علیه ویقال هو امر لایتعاظمه شیء ای لایعظم شیء بالاضافة الیه
یعنی اول برامر عظیمدر كه اكا نسبتله هیچ برنسنه عظیم اولمز العظمة فتحاتله والعظامة رمانه وزننده
والعظموت جبروت وزننده صیغهٔ مبالغه لردر كبر ونخوت وزهو معناسنه در لكن عظمة باری ذوالجلال
وصف مذكور ایله صفتلنمق جائز دكلدر و بونكله قچن عباددن برینی وصفلنسه حقنده قدح وذمیمه در زیرا
مراد كبر وتجبردر كه صفات شیطانیه دندر واما عظمت ربانی كیف وحد وتمثیل حوصله سنه كنجیده دكلدر همان
عظیم اولدیغنی اعتقاد ایلمك واجبدر والله هو العظیم وله الكبریاء وعظمة اللسان دلك قالین اولان یرندن عبارتدر كه
ایلریسیدر وعظمة الساعد بازونك دیرسك یانده بالق اتی اولان قالین یرندن عبارتدر زیرا ساعد ایكی مقداردر بری
دیرسك یانیدر كه بالق اتی ومسكیرلی ات اولان یریدر و بریسی ال ایاسنك اوته سیدر كه اكا اسله دیرلر العظمیة سفینه
وزننده والمعظمة مكرمه وزننده شدائد ونوازل زماندن نازله شدیده یه اطلاق اولنور یقال نزلت به عظیمة

ومعظمة ای نازلة شدیدة العظم عینك فتحیله کمیکه دینور فارسیده استخوان دیرلر جمعی اعظم درافلس کبی
وعظام درعینك کسریله وعظامة درآخرنده کی هاء تانیث جمع ایچوندر وعظم برموضع آدیدر وعظم الرحل
سمرك ادوات واسبابنسز اخشابندن عبارتدر وعظم الفدان اوجنه ضبان دموری یچوردکلری تخته درکه صبان
اککی تعبیراولنور العظمی غربی وزننده بیاضه مائل کوکرجن قوشنه اطلاق اولنور ذوالعظم کعب بن
نعمان الشیبانی لقبیدر ذوعظم عینك ضمیله خیبرنواحیسندن برناحیه در العظم عزم وزننده کوپکه
کمیك یدرمك معناسنه در یقال عظم الکلب عظما اذا اطعمه العظم العظمة عینك فتحیله برآدمك کمیکنه
اورمق معناسنه در یقال عظم فلانا عظمة اذا ضرب عظامه عظم وضاح باخود عظیم وضاح زبیر وزننده
عربلره مخصوص برلعب آدیدر الاعظامة همزه مکسوره ایله والعظمة غرفه وزننده والعظامة کتابه
وزننده والعظامة رمانه وزننده نسوان عربك بیوك کورنمك ایچون قیچلرینه بغلدقلری بوغچه یه دینور زیرا
بین العرب صغر یلی عورت مقبوله دکلدر عظام قطام وزننده شامده برموضع آدیدر العظمة فرحه وزننده
والمعظومة آلات کبیره دن حظ ایدوب خوشلنور اولان عورته دینور یقال امرأة عظمة ومعظومة ای مشتهیة للایور
العظیمة العظم فتحتینله یولك جاده سنه اطلاق اولنور یقال یذهب من عظم الطریق ای من جادته
المعظوم شول دوه کوشکنه دینور که من بعد اناسنی امسون دیو لساننده اولان کمیکی کسراولنمش اوله العظمات
فتحاتله قومك اشراف وساداتنه اطلاق اولنور یقال هم عظمات القوم ای ساداتهم العظرم زبرج وزننده
خاصة ارسلان نجسنه دینور العظلم زبرج وزننده قراکو کیجه یه دینور یقال جاء فی العظلم ای اللیل المظلم
وبرشجرك عصاره سنه دینور علی قول بر نبات آدیدر که انکله نسنه بویانور یاخود وسمه دیدکلری بدر مفرداتده عظلم
چویت اوتیله مفسردر که چویت آنك عصاره سیدر التعظلم تدحرج وزننده کیجه پك قراکو اولمق معناسنه در
یقال تعظلم اللیل اذا اظلم العظلمة دحرجه وزننده قراکولق ظلمت معناسنه در العظلام قرطاس
وزننده هوا یوزینه چوکن سیسلکه و پوصلغه وطمانلغه دینور العفاهم فایله علابط وزننده توانا وجلد وچالاك
ناقه یه دینور ورفاهیتلو خوش وکوزل دیرلکه دینور یقال له عفاهم ای رفاهیة العیش و پك سکرتمکه دینور
عدوشدید معناسنه العقم عینك ضمی وقافك سکونیله قسیرلق معناسنه در نسوانك رحملرنده برهزمه وعارضه
اولدیغندن حامل اولمازلر یقال بها عقم وهی هزمة تقع فی الرحم فلاتقبل الولد مترجم دیرکه مؤلف سبب عقمی
یالکز رحمه عزوایلمشدر ارکك طرفندن دخی اولور تذکره ده داود یوزقدر اسباب ثبت ایلمشدر فلیراجع وعقم
وصفی دیشی یه مخصوص دکلدر ارککده وصف اولور کما سیذکر نته که عقر دخی بویلجه در العقم فتحتینله
والعقم عینك فتحی وضمیله خاتون قسیرقالمق معناسنه در یقال عقمت المرأة وعقمت وعقمت عقما وعقما
وعقما من الباب الرابع والاول والخامس ویقال عقمت علی المجهول اذا کانت عقیما وعقم عینك فتحیله
متعدی اولور قسیرقیلق معناسنه در یقال عقمها الله عقما من الباب الثانی ای جعلها عقیما وبرآدمك مفاصل
اعضاسی قوریوب عمل وحرکتدن قالمق معناسنه در یقال عقمت مفاصله علی البناء للمفعول اذا یبست وساکت
وخموش اولمق معناسنه در یقال عقم الرجل عقما من الباب الرابع اذا سکت الاعقام همزه نك کسریله بودخی
قسیرقیلق معناسنه در یقال اعقمها الله اذا جعلها عقیما العقیم امیر وزننده والعقیمة هاایله حمل قبول
ایلمیان رحمه دینور یقال رحم عقیم وعقیمة ای معقومة وقسیر قالمش خاتونه وصف اولور جمعی عقائم وعقم
کلور عینك ضمیله یقال امرأة عقیم ای معقوم شارح دیرکه رحم مؤنث اولمغله وصفی تانیثنه نظرا مؤنث ولفظی
اعتباریله مذکر اولور ومرأه وصف خاص اولمغله مذکر اوارد اولور انتهی وعقیم ولدی اولمیان ارکشی یه ده
وصف اولور بونك جمعی عقماء کلور کرماء وزننده وعقام کلور عینك کسریله وعقمی کلور سکری وزننده یقال
رجل عقیم اذا کان لایولد له وعربلرك الملك عقیم قوللری ملك وسلطنت بابنده نسب نافع اولمدیغنه مبنی در
زیراملك وسلطنت طلبی ضمننده اب وولد واخ وعم کبی اقارب قتل واتلاف اولنور وریح عقیم لاقح اولمیان یعنی
سحاب پیدا ایلمامکله سبب عادی امطار اولمیان یله اطلاق اولنور یقال ریح عقیم ای غیر لاقح وحرب عقیم شدید
اولان جنکه اطلاق اولنور کما سیذکر العقام سحاب وزننده بودخی ولدی اولمیان کشی یه دینور وعقیم کبی
حرب وقتاله وصف اولور کما سیذکر و بدخوی آدمه وصف اولور یقال رجل عقام ای سیئ الخلق و بروجهله
برء وافاقت بولنمیان درد وعلته وصف اولور و بونده عینك ضمی افصحدر یقال داء عقام وعقام اذا کان
لایبرأ وکنج اولوب یاوز وشدید اولان ناقه یه دینور یقال ناقة عقام ای بازل شدیدة العقام غراب وزننده عقیم

وعقام

وعقام کبی پك تند وشدید اولان حرب وقتاله وصف اولور که استیصال عسکر ایدر یقال حرب عقیم وعقام وعقام
ای شدیدة وشدت ومختلو کونه وصف اولور یقال یوم عقام ای شدید وعقام برجنس بالق آدیدر وبرنوع
دکز یلانه دینور که اسود اطلاق اولنان قاره یلانی کاه وبیکاه دکزك قیسنه واروب صفیر ایلدکده عقام دکزدن
طشره چقوب برزمان بری برینه صارمشوب قوچشدقدنصکره آیریلوب هر بری برلرینه کیدرلر المعاقم میمك
فتحیله آت قسمنك ارقه کمیکنك مؤخرنده فریده اطلاق اولنان اوکورغه کمیکلری ایله قویرق صوقمی بیننده اولان
قبورغه لره دینور ومعاقم الخیل آتك مفاصلنه دینور مفردلری معقم درمنزل وزننده العقم والعقمة عینلرك
فتحی وکسریله قرمزی بورنجك جاره دینور که نسوان اورتنورلر علی قول مطلقا قرمزی ثوبه دینور وعقمه عینك
کسریله آلاجه قماشه دینور العقمی کردی وزننده شرف وکرم وحسبی قدیم اولان کشی زاده یه دینور یقال
هو عقمی ای القدیم الشرف والکرم وغریب وغامض واستخراجی کوج کلامه دینور بونده کسرایله ده لغتدر یقال
کلام عقمی ای غریب غامض التعاقم تعاقب وزننده ومرادفیدر الاعتقام افتعال وزننده قیویی قازارکن
صویه قریب اولدقده یانده مجددا برکوچك مختصر قیودخی قازمق معناسنه در اوّلکی قیونك صویی آجیمیدر
طتلومیدر بیلمك ایچون اکر طتلو ایسه بقیه سنی دخی حفرایدوب توسیع ایلیه المعاقمة مفاعله وزننده مخاصمه
معناسنه در یقال عاقمه اذا خاصمه التعقیم تفعیل وزننده اسکات ایلمك معناسنه در یقال عقمه
اذا اسکته عقمه تمره وزننده بروادی آدیدر وعقمة القمر آیك عودتندن عبارتدر ظاهرا مطلعدن هر بار طلوعی
اوله جقدر عقامه سحابه وزننده بررجل آدیدر وعبدالله بن محمد بن علی بن ابی عقامه فقهاء شافعیه دندر
العقیم زبیر وزننده ابن زیاددر که تابعیدر عقرمی عقربی وزننده یمنده برموضع آدیدر العکم عینك فتحی
وکافك سکونیله متاعی برثوبله چکوب بغلمق معناسنه در یوك دنکنی شربتلمك کبی یقال عکم المتاع عکما
من الباب الثانی اذا شده بثوب وعکم آدمك بدننده یانك ایچ یوزنه دینور یقال اشتکی عکمه ای داخل جنبه
وبرآدمك زیارتندن ممنوع اولمق معناسنه در یقال عکم الرجل عنه علی المجهول ای صرف عن زیارته ومنتظر
اولمق معناسنه در یقال عکم الیه اذا انتظر وبرکسه اوزره یوریوب حمله ایلمك معناسنه در یقال عکم علیه
اذا کر وبرارض ومحله قصد وتوجه ایلمك معناسنه در یقال عکم الارض کذا اذا امها وکیرولنمك تأخر معناسنه در
یقال ماعکم عن شتمه ای ماتأخر ودوه سموروب کوده سی قات قات یاغ بغلمق معناسنه در یقال عکمت الابل
اذا سمنت وحملت شحما علی شحم الاعکام همزه نك کسریله برآدمه متاعی صاروب بغلمق خصوصنده یاردم
ایلمك معناسنه در یقال اعکمه اذا اعانه علی العکم العکم عینك کسریله متاعی صاروب بغدقلری شربت
مقوله سی باغه دینور ویوك دنکنه دینور جمعی اعکام در ومنه یقال هما عکما عیر ای عدلاه وبرارقه یوکی نسنه یه
دینورکه بوغچه ایدوب صرتنه یوکلنورلر کاره معناسنه فارسیده پشتواره دینور جمعی عکوم کلور وقیو بکره سنه
وچرخنه دینور وشول نهالی مقوله سی چیته دینور که نسوان طائفه سی اکا ذخیره لرنی وضع ایدرلر العکام کتاب
وزننده بودخی متاعی صاروب بغلیجق شربت مقوله سنه دینور جمعی عکم در عینك ضمیله التعکیم تفعیل
وزننده بودخی دوه سموروب قات قات یاغ بغلمق معناسنه در یقال عکمت الابل اذا سمنت وحملت شحما علی شحم
العکمة غرفة وزننده قارن کوشه سنه دینور یقال مابقی فی بطن الدابة عکمة الامتلاءت ای زاویة العکوم
صبور وزننده دونوب صاپه جق یره دینور وبردفعه اوغلان وبردفعه قیز طوغورن خاتونه دینور یقال امرأة عکوم
ای معقاب الاعتکام افتعال وزننده یوك دنکلرنی قالدروب یوکلتمك ایچون برابرلشدرمك معناسنه در یقال
اعتکموا اذا سووا بین الاعدال لیحملوها وطورطوپ برکك معناسنه در یقال اعتکم الشیء اذا ارتکم عکیم
زبیر وزننده بررجل اسمیدر المعکم منبر وزننده کوده سنك اتی صمصیق طقناز آدمه دینور یقال رجل معکم
ای مکتنز اللحم عکرمه زبرجه وزننده معرفه اوله رق یعنی غیر منصرف اوله رق کذلك حرف تعریفله دیشی
کوکرجنه علی قول دیشی قری یه دینور وعکرمه بن حفصة بن قیس عیلان برقبیله پدریدر العکرم زبرج وزننده
کیجه نك سواد وظلمتنه دینور یقال علا عکرم اللیل ای سواده العکارم علابط وزننده بلی قبیله سندن برقبیله در
العلم عینك کسریله بیلمك معناسنه در یقال علمه علما من الباب الرابع اذا عرفه مؤلف بصائرده معرفتی ادراك الشیء
بتفکر وتدبر لاثره عنوانیله تعریف ایدوب وعلمی حق معرفتله تعریف وعلم اعم اولدیغنی تنصیص ایلمشدر وراغبك
بیاننه کوره معرفتك مقابلی انکار وعلمك مقابلی جهل در ومعرفت بالتفکر بیلمك اولمغله یعرفه الله قولی حق تعالی یه
نسبتی جائز اولماز بلکه یعلمه الله دیمك لازمدر زیرا علم برشیئك حقیقتنی بیلمکدن عبارتدر کرك حضوری اولسون

علم الٰهی کبی وکرك حصولی اولسون علم عبادکبی وعلم وجه دقتاوزره بیلمکه ده اطلاق اولنور شعور وفطنت کبی
کاسید کرومؤلفینك اعتقاد جازم ومطابق ایله ده تعریفلری معنای لغویدن مستفاضدر نته که مفردات راغبده
بالاشاره مشرو وحدر انتهی وعلم برآدم فی نفسه بیلور اولمق معناسنه در یقال علم هو فی نفسه اذا کان یعلم شارح دیرکه
مقتضای سباق بودخی سمع بابندن اولمقدر لکن صواب اولان باب خامسدن اولمسیدر زیرا امثال مزبورلازمدر فی نفسه
عالم اولدی معناسنه در چون صفت علم مزاوله وممارسته ذاتنده عزیز اولمغله عالمیت حاصل اولور پس باب رابعدن
باب خامسه منقول اولمش اولور انتهی وعلم شعور وتفطن معناسنه مستعملدر یقال علم به اذا شعر پس بو معناده
باایله صله لنور وبرنسنه یی اتقان واحکام ایلمك معناسنه مستعملدر که علمك لازمیدر یقال علم الامر اذا اتقنه
العالم والعلیم علم ایله متصف ولان کسه در دانا معناسنه جمعی علماء کلور شعراء کبی وعلام کلور جهال کبی
شارح دیرکه علماء عالم وعلیمك جمعیدر وعلام یالکز عالمك جمعیدر عالمده صفت علم ملکه وعزیزه اولمغله باب خامسه
نقل ایله علیم معناسنه اولمغله جمع تکسیری انکله متحد اولدی التعلیم تفعیل وزننده والعلام عینك کسریله
کذاب وزننده اوکرتمك معناسنه در یقال علمه العلم تعلیما وعلاما اذا اصیره یتعلم وسپاهی جنکده کندی کندیسنی
اعلان ایچون برمخصوص دلاورلك نشانی قلمق معناسنه در یقال علم نفسه اذا وسمها بسیماء الحرب الاعلام
همزه نك کسریله بودخی اوکرتمك وبیلدرمك معناسنه در یقال اعلمه العلم بمعنی علمه وجنکده آته ملون یوك
اصمق معناسنه در که مراد آنکله کندی آتی اولدیغی بیلدرمك ایچون علامت قلمقدر یقال اعلم الفرس اذا علق
علیه صوفا ملونا فی الحرب کذلك جنکده کندویه دلاورلك نشانی وضع ایلمك معناسنه در یقال اعلم نفسه اذا
وسمها بسیماء الحرب التعلم تفعل وزننده اوکرتمك معناسنه در که تدریجله بیلور اولمقدن عبارتدر یقال علمه العلم
فتعلمه وبرایشی اتقان واحکام ایلمك معناسنه مستعملدر یقال تعلم الامر اذا اتقنه العلامة شدّاده وزننده والعلام
شداد وزننده والعلام زنار وزننده والتعلمة زبرجه وزننده والتعلامة تانك کسریله زیاده سیله عالم ودانا
آدمه دینور یقال هو علامة وعلام وتعلمة وتعلامة ای عالم جدا شارح دیرکه علامه ده کی هاء توکید
مبالغه ایچوندر کویا که علم ودانشده داهیه اولدیغی اراده یه مبنی در انتهی وعلامة علام علم نسبده ماهر آدمه
دینور یقال هو علامة وعلام ای نسابة المعالمة مفاعله وزننده باب مغالبه ده مستعملدر بیلکجلك خصوصنده
یارشمق معناسنه در یقال عالمه فعلمه کنصره ای غلبه علما العلمة غرفه وزننده والعلم فتحتینله والعلمة فتحاتله
اوست دوداقده اولان یریقلغه علی قول برطرفنده اولان یریقلغه دینور یقال به علمة وعلم وعلمة ای شق فی شفته
العلیاء اوفی احد جانبیها وعلم فتحتینله بو معناده مصدر اولور یقال علم الرجل علما من الباب الرابع اذا کان فی شفته
علمة الاعلم وصفدر اوست دوداغی یاخود برطرفی یریق آدمه دینور نته که افلح آلت دوداغی یریق اولانه دینور
ومنه یقال الاعلم غیر الافلح العلم عینك فتحیله برنسنه یه علامت ونشان ایلمك معناسنه در یقال علمه علما من الباب
الاول والثانی اذا وسمه وبرآدمك اوست دوداغی یارمق ویریق ایلمك معناسنه در یقال علم شفته علما من الباب الثانی
اذا شقها العلامة سحابه وزننده والاعلومة اضحوکه وزننده نشانه معناسنه در علامه نك جمعی علام درهاسز
یقال به علامة الخیر واعلومته ای سمته وعلامه ایکی عرض بینده اولان فصل وسنوره دینور ویوللرده نشان ایچون
منصوب اولان میل ومناره دینورکه سمت ومقصد آنکله معلوم اولور العلم فتحتینله بودخی ایکی ارضی فاصل اولان
سنوره دینور ویوللرده منصوب اولان میل ومناره کبی نشانه دینور واوزون طاغه علی قول مطلقا طاغه دینور جمعی
اعلام وعلام کلور عینك کسریله وثوب وقماشده اولان تمغایه دینورکه نشان ایچون ایدرلر وسنجاغه دینور رایه
معناسنه وبیراغه دینور سنجاق امیر نشانی وبیراق سائر سرکرده نشانی اولدیغیچون وبرقوم وجماعتك سید
وذیشاننه دینور جمعی اعلام کلور المعلم مقعد وزننده مظنه معناسنه در یقال هو معلم الخیر ای مظنته وشول
اثر ونشانه دینورکه آنکله برنسنه یه استدلال اولنور یول نشانی کبی العلامة رمانه وزننده بودخی وسیلة
استدلال اولان اثر ونشانه دینور العلم عینك فتحیله بودخی علم وعلامه معناسنه در العالم لامك فتحیله
مجموع مخلوقاته اطلاق اولنور علی قول بطن فلکك حاوی اولدیغی یعنی زیر فلك قرده موجود اولان جملهٔ جواهر
واعراضه دینور شارح دیرکه فی الاصل مایعلم به الشیء معناسنه در مخلوقاته که ماسوای الهیدر اطلاقی موجدی
اولان ذات اجل واعلایی بیلمکه دلالتده وسیله اولدیغنه مبنی در جمعی عالمون کلور واشبو عالم ایله باسم لفظندن
غیری فاعل وزنی الف ونونله جمعلندیکی غیر واقعدر وجمعیتی انواع واصناف اعتباریله در عالم انسان وعالم آب
وعالم نارکبی یاخود اشرف مخلوقات اولان انسانك تغلیبنه محمولدر التعالم تفاعل وزننده برنسنه یی هرکس

بیلشمك معناسنه در یقال تعالمه الجمیع ای علموه الایام المعلومات ماه ذی الحجه نك ابتدا اون کونندن عبارتدر که
آخری یوم النحردر العلام غراب وزننده والعلام زنار وزننده چاقرطغانه دینور وآتمجه قوشنه دینور وعلام
زنار وزننده قنه یه دینور حناء معناسنه العلامی غرابی وزننده جست وچالاك ورشیدوذکی آدمه دینور یقال
رجل علامی ای خفیف ذکی علام شدادوزننده بررجل اسمیدر العیلم حیدر وزننده دریایه دینور وکرهٔ
ارضی حامل اولان صویه دینورکه مراد کرهٔ ماء اولور کرچه حامل دکلدر لکن اویلجه تخیلدر واتلوجانلوتر
وناز کبدن محبوبه دینور وقوربغه یه دینور وصویی چوق علی قول صویی چوراق قیویه دینور وبررجلك اسمیدر
وارکك صرتلانه دینورکه عیلام دخی دینور العلماء حمراء وزننده زرهه دینور درع معناسنه الاعتلام افتعال
وزننده بیلمك معناسنه در یقال اعتلمه ای علمه وصوآقق معناسنه در یقال اعتلم الماء اذا سال علیم زبیر
وزننده بررجل آدیدر علمین العلماء اوّلده عینك ولامك فتحیله شامده برارضك اسمیدر علم السعد فتحتینله
دومه قربنده برطاغك آدیدر علثم ثای مثلثه ایله جعفر وزننده بررجل آدیدر العلجوم عصفور وزننده خرمالغی
چوق بستانه دینور وارکك قوربغه یه دینور وپك چوق صویه دینور وکیجه نك ظلمتنه دینور ودکزك طالغه سنه
دینور وکنه تعبیر اولنان بوجکه دینو وقره یاغز آهویه دینور وارکك دوه قوشنه دینور وقیون قوچنه دینور
وطاغ کچیسنه دینو وقوجه اکوزه دینور وقازقوشنك ارککنه دینور وبرجنس قوش آدیدر ویاوز وشدید دوه یه
علی قول کزیده واعلاسنه دینور جمعلری علاجیم در العلجم جعفر وزننده اوزون شیئه دینور المعلنجم اسم
فاعل بنیه سیله درطوپ قوم یغنه دینور یقال رمل معلنجم ای متراکم العلذمی ذال معجمه ایله عنقمی وزننده شول
اکول وحریص آدمه دینورکه النه کچدیکی نسنه یی بالتمام اکل ایدر اوله یقال رجل علذمی ای حریص یأکل
ماقدر علیه العلقم قافله جعفر وزننده ابوجهل قاونه دینور حنظل معناسنه ومطلقا آجی وتلخ نسنه یه دینور
وآجی اولان سدر یمشنه دینور نبقة مرة معناسنه وپك آجی صویه دینور یقال شرب علقما وهو اشد الماء مرارة
العلقمة دحرجه وزننده آجی اولمق معناسنه در یقال علقم الشیء اذا کان مرا وطعامه آجی نسنه قاتمغله آجتمق
معناسنه در یقال علقم طعامه اذا امرّه وعلقمه اسامیدندر علقمة الخصی وعلقمة بن عبدة الفحل وعلقمة بن علاثه
شاعرلردر وعلقمه مغربده بربلده آدیدر العلاقة عینك فتحیله بلبیس قربنده برشهر آدیدر علقماء عینك
فتحیله برموضعدر العلکوم عصفور وزننده یاوز وشدید دوه یه وسائر حیوانه دینور مذکر ومؤنثنه دینور العلکم
قنفذ وزننده والعلاکم علابط وزننده والمعلکم مزعفر وزننده علکوم معناسنه در وعلاکم لفظنك جمعی علاکم کلور
عینك فتحیله علکم جعفر وزننده بررجل آدیدر العلکمة دحرجه وزننده دوه نك اورکجی بیوك اولمق
معناسنه در یقال علکم البعیر اذا عظم سنامه العلهم قرشب وزننده والعلهم جردحل وزننده والعلاهم
علابط وزننده پك ایری ودیزمان دوه یه دینور العم عینك فتحی ومیمك تشدیدیله پدرك برادرنه دینورکه عموجه تعبیر
اولنور جمعی اعمام وعمومه کلور عینك ضمیله واعم کلور همزه نك فتحی وعینك ضمیله وجمع الجمعی اعمون کلور اظهار
تضعیفله مؤنثی عمه در تقول هذا عمی ای اخو ابی ویقال هما ابناعم ولا یقال ابناخال وتقول ابناخالة لا ابناعمة زیرا
ایکی برادر یکدیکرك اوغلنه کوره عم اولوب واوغللری بری برینه نسبتله عمزاده لر اولورلر لکن داینك اوغلنه نسبت
داینك قزقرنداشنك اوغلی تیزه زاده اولور کذلك ایکی قزقرنداش یکدیکرك اوغلنه تیزه اولوب واوغللری بری برینه
تیزه زاده اولورلر لکن عمه نك اوغلنه عمه نك قرنداشی اوغلودایی زاده اولور مترجم دیرکه بعض اصولده ابناعمة
صورتی رسم ایلمشلر مثلا زیدك قیز قرنداشی عمرو تزوج وعمروك قیز قرنداشی زید تزوج ایدوب هر برندن اولاد
حاصل اولسه زیدك قیز قرنداشی زیدك اوغلنه وعمروك قیز قرنداشی عمروك اوغلنه عمه اولور وکندیلر ابناعمه
اولورلر بغده کلام منع اطلاقیده دکلدر بلکه منع جوازده دردیو تأویل ایلدیلر شارحك بیاننه کوره عم شمول
معناسندن مأخوذدر که شمول ابوت اوله جقدر انتهی وعم جماعت کثیره یه دینور واوتلغك وچایر مقوله سنك مطلب
مجموعنه دینور وبرموضع آدیدر وحلب ایله انطاکیه بینده برقریه آدیدر عکاشة العمی نام شاعر اورادندر وعمه اوزون
خرما اغاجلرینه دینور بونده ضمله ده لغتدر وبرقبیله پدری اولان مالك بن حنظله نك لقبیدر قبیله خلقنه عمیون
دیرلر وبعضلر دیدیکه عمه نسبتده عمویون دینور فرق ایچون کویا که عمی لفظنه منسوبدر وعم باشه دلبند
صارنمق معناسنه در یقال عم راسه علی المجهول عما ای لفت علیه العمامة العمومة عینك ضمیله مصدردر
عموجه اولمق معناسنه تقول ما کنت عما ولقد عممت عمومة من الباب الرابع ای صرت عما المعم میمك ضمی
وعینك فتحی وکسریله کثیر الاعمام یاخود کریم الاعمام آدمه دینور یقال رجل معم ومعم ای کثیر الاعمام

اوکریمهم التعمم تفعل وزننده برآدمی عمّی دیو چاغرمق وعمی دیمك معناسنه‌در یقال تعممته النساء اذادعونه
عما وباشه صارق صارنمق معناسنه‌در یقال تعمم الرجل اذالبس العمامة الاستعمام برآدمی عمو وجه
ایدنمك معناسنه‌در تقول استعممته اذاتخذته عما وباشه عمامه صارنمق معناسنه‌در یقال استعم الرجل اذالبس
العمامة عمّ عینك کسریله حلب قضاسنده برقریه آدیدر مفتوح العین اولان عم مذکوردکلدر العمامة کتابه
وزننده جنکده باشه کیلان توغلغه یه دینور مغفر معناسنه وزره کلاهنه دینورکه اشق تعبیراولنور بیضه
معناسنه وباشه صاریلان صارغه دینور جمعی عمائم وعمام کلور عینك کسریله وعر بلر فلان امن ورفاه وآسایش
بولدی دیجك برده ارخی عمامته دیرلر زیرا ارخاء عمامه صفا وانبساط هنکامنده اولور وعمامه صال تعبیراولنان
شبئه دینورکه اغاجلری چاتوب بغلدقدنصکره قایق کبی اوستنه بنوب آنکله بحرونهری عبورایدرلر یقال
عبرالنهر علی العمامة وهی عیدان مشدودة یعبرعلیها الاعتمام افتعال وزننده بودخی صارق صارنمق
معناسنه‌در یقال اعتم الرجل اذالبس العمامة وسود کپوکلنمك معناسنه مستعملدر یقال اعتم اللبن اذاارغی
واوت اوزایوب قراروکالنی بولمق معناسنه مستعملدرکه من بعد ذبوله بوزطوتر یقال اعتم النبت اذااکتهل العامّة
تشدیدمیمله یاخود صواب اولان تخفیفله اولمقدر عمامه کبی صاله دینورکه قایق کبی بنوب نهری اوته‌کچرلر قول
اخیره کوره عامه عومدن مأخوذ اولور وعامّه تشدیدایله خاصه مقابلیدر یقال عامّة الناس ضدّ الخاصة
التعمیم تفعیل وزننده برآدمك باشنه عمامه صارمق معناسنه‌در یقال عمم رأسه علی المجهول ای لفت علیه العمامة
وبرکسه قومنه سید ورئیس قلنمق معناسنه‌در زیرا عمامه عربك تاجی منزله‌سنده‌در یقال عمم فلان علی المجهول
اذاسوّد وسود کپوکلنمك معناسنه‌در یقال عمم اللبن اذاارغی العمة عینك کسریله بناء نوعدر صارق
صارنمق هیئت وحالتنه دینورکه صارنش تعبیراولنور یقال هوحسن العمة ای الاعتمام العمیم امیروزننده
کثیر ومجتمع اولان شیئه دینور جمعی عم درکتب وزننده یقال شیٔ عمیم ای کثیرمجتمع وبرموضع آدیدر وکدی
اوتنك قور یسنه دینور وبرقوم وجماعتك صمیم وخالص اولان کشی زاده‌سنه دینور یقال هوعمیم القوم ای صمیمهم
العمم فتحتینله عمیمك معناسی اولندن اسمدر چوقلغه وفراوانلغه دینور یقال فیه عمم ای کثرة واجتماع وانسانك
وسائرك بنیه وخلقتلرنده اولان بیوکلکه وایریلکه دینور ومطلقا تام وعامّ اولان نسنه‌یه دینور یقال امرعمم
ای تام عامّ وخاصه مقابلی اولان عامه‌دن اسم جمع اولور وهرکسه خیر ومنفعتی شامل اولان خیراونفاع آدمه
دینور معمّ کبی کاسیذکر العمیمة سفینه وزننده والعماء جماء وزننده اوزون بویلو بالابلند نسنه‌یه دینور
مذکرنده اعمّ دینور یقال جاریة ونخلة عمیمة وعماء ای طویلة ورجل ونخل اعمّ ای طویل جمعی عمّ درعینك
ضمیله الاعمّ وجه مذکور اوزره عماء لفظنك مذکریدر وقالین شیئه دینور یقال شیٔ اعمّ ای غلیظ الیعموم
یعفور وزننده اوزون اوته دینور یقال نبت یعموم ای طویل العمم ضمتینله عمیم لفظندن جمعدر عامّ وتامّ
وکامل اولان اشیایه دینور ومنه یقال استوی علی عممه ای تمام جسمه وماله وشبابه العموم هجوم وزننده جمله‌یه
شامل اولمق معناسنه‌در یقال عمّ الشیٔ عموما من الباب الاول اذاشمل الجماعة العمّ عینك فتحیله متعدیدر شامل
قلمق معناسنه‌در یقال عمهم بالعطیه عما اذاشملهم المعمّ میمك کسریله عمم کبی هرکسه بروخیری شامل خیراو
نفاع آدمه دینور یقال هوعمم ومعمّ ای خیریعمّ بخیره وعقله العمیة عینك ضمیله وکسریله بیوکلکه دینور یقال
به عمیة ای کبر العماعم جماجم وزننده پراکنده جماعاته دینور العمی عینك ضمیله قمی وزننده عامّ معناسنه‌در
نته که قصری خاص معناسنه‌در یقال رجل عمی ای عامّ وقصری ای خاص المعمم معظم وزننده شول آته
اطلاق اولنورکه صارق صارنمش کبی باشی بیاض اولوب بوینده بیاضلق اولمیه یاخود تمام ناصیه‌سی صقر اولوب
ومنبتنه قدر انمش اوله یقال فرس معمم ای الابیض الهامة دون العنق اوابیضت ناصیته کلها ثم انحدر البیاض
الی منبت الناصیة العمعمة زلزله وزننده برامیرك عسکری آزالدقدنصکره ینه چوغلمق معناسنه‌در یقال
عمعم الرجل اذاکثر جیشه بعدقلة عمی حتی وزننده برخاتونك آدیدر عمان قبان وزننده شامده بربلده آدیدر
معتم مکرم وزننده بررجل آدیدر العندم جعفروزننده ایکی قرداش قانی دیدکلری داروا سمیدر علی قول بقم اسمیدر
العنم فتحتینله جهازه مخصوص برشجر آدیدرکه قزل یمشلری اولور محبوبه‌نك قنه‌لی پرمقلری اوجلرنی اکا تشبیه
ایدرلر علی قول خرنوب شامی اغاجنك داللری اوجلرینه دینور وشول خیوطه دینورکه باغلرده کرویت یاپیلان
آصمه‌لرك قوللری اکا صاریلور ومغیلان اغاجنك تیکننه دینور مفردی عنمه‌در وعنمه وزغ دیدکلری کلردن
برنوعه دینور وبررجل آدیدر الاعنام همزه‌نك کسریله حیوان عنم دیدیکی شجر مزبوری اوتلامق معناسنه‌در

بقال

یقال اعنمت الماشیة اذارعت العنم العنمة تمره وزننده انسانك دوداغنده اولان یاریغه دینور یقال فی شفته عنمة
ای شقة العنمی غربی وزننده کل آل کبی قرمزی وخوب وخوشمنظر چهره محبوبه دینور تقول رأیت غلاماله
وجه عنمی ای حسن احمر العینوم قیصوم وزننده ارکك قوربغه‌یه دینور عینم حیدر وزننده برموضعدر
المعنم معظم وزننده قینالی پرمق اوجنه دینور یقال بنان معنم ای مخضوب العوم نوم وزننده صوده یوزمك
معناسنه‌در یقال عام فی الماء یعوم عوما اذاسبح ودوه‌وکمی بردوزه‌یه یوریوب کتمك معناسنه مستعملدر یقال
عامت الابل والسفینة اذاسارت العومة عینك ضمیله بربوجك آدیدر جمعی عوم‌در صرد وزننده بوبوجك
سباه یوزك قاشنه شبیه اولور دائما صوده یوزوب کزر العام حال وزننده یله دینور فارسیده سال دینور جمعی
اعوام‌در ویقال مرعلیه عام ای سنة ویقال سنون عوّم توکیدا شارح دیرکه عام عومدن مأخوذدر شمس تمام
سنه‌یه دك اون ایکی برجده عوم وسیرایلدیکنه مبنیدر انتهی وعام نهاره اطلاق اولنور شارح دیرکه بوغلطدر
صواب اولان عیام اولمقدر المعاومة مفاعله وزننده اغاج برسنه یمش ویروب برسنه خالی قالمق معناسنه‌در یقال
عاومت النخلة اذاحملت سنة ولم تحمل سنة واجیر وخدمتکاری ییللق ایله طوتمق معناسنه‌در یقال عاوم فلانا
اذاعامله بالعام وشول معاومه‌که حقنده نهی شرعی وارداولمشدر مرادبو سنه‌لك اکینی برآدمك سنه آتیه‌ده حاصل
اوله جق اکینه مقابل بیع ایلمکدر یاخود مدیونك ذمتنده دین متقرر اولمغله مقدار دینی اوزره برازمبلغز یادایدوب
وعده سنی برسنه صکره‌یه تأخیر ایلمکدن عبارتدر مؤلف بونکله اشبوحدیثه اشارت ایلمشدر قال فی النهایة
فی حدیث النبیّ نهی عن المعاومة وهی بیع ثمرالنخل والشجر سنتین وثلاثا فصاعدا وقال فی لسان العرب ان تبیع
زرع عامك بمایخرج من قابل فی ارض المشتری وقال الازهری ان تبیع زرع عامك اوثمرنخلك اوشجرك لعامین
اوثلاثة وقال المؤلف ان تبیع زرع عامك اوان تزید علی الدین شیئا وتؤخره التعویم تفعیل وزننده بودخی اغاج
برسنه میوه‌ویروب برسنه بوش قالمق معناسنه‌در یقال عوّمت النخلة اذاحملت سنة ولم تحمل سنة وبچلش اکین
صاپلرنی طوتام طوتام ایدوب بری برینك اوزرینه قومق معناسنه‌در یقال عوّم الحصد اذاوضعه قبضة قبضة
العامة حاله وزننده صحراده قرشودن ظهورایدن سوارك تپه‌سنه دینورکه ابتدا کوزه کورینور علی قول باشنده
صارق اولمدیغی عامه اطلاق اولنمز وصارلمش صارق طولامنه دینور وطوف معناسنه‌درکه نهرلرده اوزرینه
بنوب صال کبی عبورایتدکلری نسنه‌یه دینورکه برنیجه طولوملری بری برینه چاتوب بندایدرلر ترکیده کلك تعبیراولنور
مؤلف عمم ماده‌سنده بونی صال ایله بیان ایلمشیدی زیرا اصال اغاجلردن وکلك طولوملردن اولور وعامه دفت اولمش
اکین صاپنه دینور جمعی عام‌در عائم بربتك آدیدر عوام غراب وزننده برموضعدر عویم زبیروزننده
اسماندندر عویم بن ساعدة الهذلی وعویم الانصاری صحابه‌لردر العوّام شدّاد وزننده صوده یوزرکبی هموار
یورکك آته اطلاق اولنور یقال فرس عوّام ای سابح وعوّام اصحابدن حضرت زبیرك پدری اسمیدر المستعام
دریاده مرکوب اولان مرکبه دینور کمی وقایق وصال وکلك مقوله سنه شاملدر العیهم حیدر وزننده شدید
نسنه‌یه دینور وچابك وروننده ناقه‌یه دینور وفیل دیدکلری حیوانك ارککنه دینور وبرموضع آدیدر العیهامة
عینك فتحیله بودخی چابك ناقه‌یه دینور العیهمان عینك وهانك فتحیله شول آدمه دینورکه کیجه ایله یوریوب
یول اوزرنده او یوب قالور اوله اویقوجی چولپه شخص اوله جقدر یقال هوعیهمان ای لایدلج وینام علی ظهر الطریق
العیهمی حیدری وزننده ایری واوزون نسنه‌یه دینور یقال رجل عیهمی ای ضخم طویل العیهوم طیفور
وزننده برجنس اغاجك کوکنه دینور وقزل ودوبدوزمصیقل سختیانه دینور وبرموضع آدیدر العیهمة دحرجه
وزننده سرعت ایلمك معناسنه‌در یقال عیهم الرجل اذااسرع عهمه حمزه وزننده بررجل علمیدر العیمة
عینك فتحیله خاصة سوده اولان شهوت وآرزویه دینور تقول بی عیمة ای شهوة الی اللبن وصوسزلغه دینور
یقال به عیمة ای عطش وعیم وعیمه بومعناده مصدراولورلر یقال عام الرجل یعیم ویعام عیما وعیمة من الباب
الثانی والرابع اذاکان به عیمة العیمان عطشان وزننده سوده پك مشتهی آدمه دینور مؤنثی عیمی در ویقال رجل
عیمان ایمان اذاذهبت ابله وماتت امرأته یعنی دوه‌لری هلاك اولوب سوددن محروم قالوب وسود صاغان زوجه‌سی
وفات ایلدکده زیرا بدوی بلرك سود صاغمق وصوکتورمك کبی خدمتلرنی نسوانلری تمشیت ایدرلر الاعامة اقامه
وزننده سوده محتاج قلمق معناسنه‌در وبومعناده لازم اولور یقال اعامه الله ای ترکه بغیرلبن فاعام هوای بقی
بلالبن وبرقومك مواشیلری هلاك اولوب سودلری ازالمق معناسنه‌در یقال اعاموا اذاقل لبنهم العیمة عینك
کسریله مالك یعنی دوه‌نك کزیده واعلارینه دینور یقال اعطاه من العیمة ای من خیار المال الاعتیام افتعال

وزننده مالك كزيده سنى المق معناسنه در يقال اعتام الرجل اذا اخذ العيمة العيام سحاب وزننده نهار معناسنه در
تقول سرنا العيام كله اى النهار المعيم مقيم وزننده اوزون سنه يه دينور كه مراد شدت ومحتلو اولان سنه در يقال عام
معيم اى طويل فصـــــل الغين المعجمة الغتم كتم وزننده هوانك بغايت اسيلكنه دينوركه انسان وحيوانى
بوكالدوبب هلاك ايلمك درجه سنده اوله تقول وقعنا غتم اى شدة الحر يكاد يأخذ بالنفس الغتمة عجمه وزننده
ومراد فيدركه لسانده اولان طوتقنلقدر يقال فيه غتمة اى عجمة فى المنطق الاغتم احمر وزننده لسانده
عجمه اولمغله اصلا بر كلامى فصاحت و بيانله اداية مقتدر اولميان آدمه دينور هنوز لسان ايله الفت ايدن عبيد واماء كبى
جمعى غتم كلور غينك ضميله وغتميه نسبتله غتمى دخى دينور يقال رجل غتمى اى اغتم وغتمى بك قويو اولديغندن
قابه دوكده خاشر ديسى اولميان سوده اطلاق اولنور يقال لبن غتمى اى ثخين لا صوت لصبه حياض غتيم
زبير وزننده اولوم القابندندر يقال وقع فى حياض غتيم اى مات الاغتام همزه نك كسريله برآدمى اوصاندرنجه
قدر زيارتنه ملازمت ايلمك معناسنه در يقال اغتم الزيارة اذا اكثر منها حتى يمل الاغتثام افتعال وزننده تخمه
وامتلا اولمق معناسنه در يقال اغتثم الرجل اذا اتخم الاغثم ثاى مثلثه ايله احمر وزننده بياضى سوادنه غالب
اولان صاچه دينور يقال شعر اغثم اذا اغلب بياضه على سواده الغثمة غرفه وزننده الواندن قرامتق بوزلغه وا كاشبيه
اونه دينور يقال فى لونه غثمة اى ورقة ونحوها الغثم غينك فتحيله برآدمه بردن وافر نفيس واعلا مال ويرمك معناسنه در
يقال غثم له غثما من الباب الاول اذا دفع له دفعة من المال جيدة الغثيمة سفينه وزننده بردرلو طعام آديدركه بدويلر
جكر كه دن يپارلر الغثمة فرحة وزننده شيردان وقرق باير ديدكلرى نسنه يه دينوركه احشاء حيوانيه دندر المغثوم
كنديسنه بعض نسنه قاتلمش نسنه يه دينور يقال شئ مغثوم اى مخلط الغثم غينك ضميله پنيرمايه سى ديدكلرى نسنه دركه
مأكولدر قبات معناسنه كه قبه نك جمعيدر انفحه دخى دينور لكن شارح بو بنده بحث ايله تفسير ايلمشدركه قرق باير
وشيردان ديدكلريدر مؤلفك غثمه يى آنكله بيانى شارحه موافقدر الغيثمة بيطره وزننده شورش وفتنه وقتال
معناسنه در يقال ماهذه الغيثمة اى القتال والاضطراب الغجوم غينك ضميله غموج مقلوبيدركه غمج جمعيدر
طتلو اولميان صويه دينور حنظلة بن مصبح نام شاعرك شعرنده غجوم عنوانده وارد اولمشدر الغذم غينك فتحى
وذال معجمه نك سكونيله غثم معناسنه كه برآدمه دفعة مال نفيس ويرمكدر يقال غذم له من ماله غذما من الباب الاول بمعنى
غثم و برنسنه يى شره وحرصله هارل هارل يمك على قول آدابه يعيوب دوكه رك صاچه رق كستاخانه يمك معناسنه در
يقال غذمه وغذمه غذما من الباب الرابع والاول اذا اكله بنهمة او بجفاء وشدة الاغتذام افتعال وزننده
غذم ايله معناى ثانيده مرادفدر يقال اغتذمه بمعنى غذمه ودوه كوشكى اناسنك سودنى هپ امك معناسنه در
يقال اغتذم الفصيل مافى ضرع امه اذا شرب جميعه المتغذم اسم فاعل بنيه سيله والغذم زفر وزننده اكول
وانبهان آدمه دينوركه صغركبى هرشيئى اكل ايدر الاغذام همزه نك كسريله والغـذمة دحرجه وزننده
بودخى دوه كوشكى اناسنك هپ سودنى امك معناسنه در يقال اغذم الفصيل مافى ضرع امه وغذمه اذا شرب
جميعه الغذامة رمانه وزننده دوه مرعاسندن حمض نوعندن بر نباتدر جمعى غذام در هاسز الغذم فتحتينله
بودخى براوت آديد الغذيمة سفينه وزننده ذكر اولنان اوتى بتورن ارضه دينور وككبش قيويه دينور يقال بئر
غذيمة اى واسعة و بومعنادندركه الق فى غذيمة فلان ماشئت ديرلر الق فى رحب باعه وصدره معناسنه يعنى
بغايت كريم ومتحمل ودريادل اولمغله هرنه تكليف ونياز ايدرسن لطف وتحمل ايدر وغذيمه غذمه معناسنه در
كما سيذكر الغذمة تمره وزننده كلمه معناسنه در تقول ماسمعت منه غذمة اى كلمة ومصدر اولور بغايت سبزه
ونباتى چوق يره اوغرامق معناسنه يقال غذموا بالغذمة غذمة اذا اصابوها الغذمة غرفه وزننده الواندن
قرامتق بوزلغه دينور يقال فى لونه غذمة اى غبرة كدرة و برپاره ماله دينور يقال اعطاه غذمة من المال اى قطعة
منه وچوق سوده دينور بونده فتحاتله ده جائزدر جمعى غذم كلور صرد وزننده وغذم كلور جبل وزننده وغذمه
جارى وچمنى حددن بيرون ارضه دينور غذيمه دخى دينور يقال وقعوا فى غذمة من الارض وغذيمة اى واقعة
منكرة يعنى من البقل والعشب ذوغذم ضمتينله برموضع ياخود برجبل آديدر الغذايم كثرت وجمعيتدن برى برى
اوزرينه قات قات بنكشمش نسنه لره دينور مفردى غذيمه در التغذم تفعل وزننده طعامى داتمق معناسنه در
يقال تغذم الشئ اذا تطعمه الغذرمة دحرجه وزننده برنسنه يى كيل ووزنسز اورانلبوب مارده صاتمق
معناسنه در يقال غذرم الشئ اى غذمره اى باعه جزافا وسوز قارشمق معناسنه در يقال غذرم الكلام اذا
اختلط الغذارم علابط وزننده چوق صويه دينور يقال ماء غذارم اى كثير وكيفما اتفق اولحويه دينور يقال

كيل غذارم اى جزاف التغذرم تدحرج وزننده اصلا ايركليوب وتردد وتلعثم ايليوب همان يمين ايلمك
معناسنه در يقال تغذرم الرجل يمينا اذا حلف بها ولم يتتعتع غرمى سكرى وزننده برموضع آديدر وغرمى حرف
استفتاح اولان اما معناسنه بركلمه دركه يمين معناسنه استعمال اولنور يقال غرمى وجدك كما يقال اما وجدك
نته كه مهمله ايله عرمى وحا ايله حرمى دخى بومعنايه مستعملدر نته كه ماده لرنده ذكر اولندى الغـرمى سكرى
وزننده اشك ايكولى كرانجان عورته دينور يقال امرأة غرمى اى ثقيلة الغرام غينك فتحيله برشيئه پك دوشكونلكه
دينور حرص وولوع معناسنه در يقال به غرام اى ولوع وشر دائم معناسنه در وهلاك معناسنه در وعذاب
معناسنه در قال الشارح ومنه قوله تعالى ان عذابها كان غراما اى دائما او هلاكا المغرم مكرم وزننده دردعشقه
كرفتار اولان آشفته يه دينور يقـال هومغرم اى اسير الحب وثقلت دينه كرفتار اولان آدمه دينور يقال هومغرم
اى اسير الدين و برنسنه يه پك دوشكون حريص اولان آدمه دينور يقال هومغرم به اى مولع قال الشارح يقال
اغرم به على المجهول فهومغرم الغـريم امير وزننده بورجلويه دينور يقـال هوغريم له اى مديون والآجق
صاحبنه ديمكله ضد اولور يقال هوغريمه اى داينه الغرامة سحابه وزننده والغرم قفل وزننده والمغرم
مكرم وزننده اداسى لازم اولان نسنه يه دينور دين وديت كبى يقال عليه غرامة وغرم ومغرم وهومايلزم اداؤها
الاغرام همزه نك كسريله والتغريم تفعيل وزننده بركسه ذمتنده متقرر اولوب اداسى لازم اولان نسنه يى اوتمك
معناسنه در تقول اغرمته وغرمته اذا جعلته مؤديا زمخشرى مقدمة الادبده بتاوان افكندش خواسته راعبارتيله
تفسير ايلمكله آكا مالى اودتدى ديمك اولور ومصباحده اغرمه اذا جعله غارما عبارتيله مرسوم اولمغله آنى مديون
ايتدى ديمك اولور پس بو ايكى معنايه ده وارد اولمش اولور الغرم غينك فتحيله والغرامة سلامه وزننده ذمتنه
اداسى لازم كلان نسنه يى اوده مك معناسنه در يقال غرم الدية غرما وغرامة من الباب الرابع اذا اداها الاغرنشام
شين معجمه ايله احرنجام وزننده برآدمك ضعف وهزالدن كوده سنك اتى صولوب قارنى انجلوب ايچرى چكمك
معناسنه در يقال اغرنشم الرجل اذا ذبل لحمه وخمص بطنه الغرطمانى طاى مهمله ايله عنفوانى وزننده خوب
چهره دلبر دلى قنلويه دينور يقال فتى غرطمانى اى الحسن الوجه الغرقم قافله جعـفر وزننده حشفة ذكره
دينور غوزم كوره وزننده شهرهرات قضاسنده برقريه در الغسم غينك وسينك فتحيله هوا يوزنه عارض
اولان قراكولغه كدلك توز وپوص وطمانلغه دينور تقول ماهذا الغسم اى السواد واختلاط الظلمة والهبوة
والغبرة الغسوم هجوم وزننده كيجه پك قراكو اولمق معناسنه در يقال غسم الليل غسوما من الباب الاول اذا اظلم
الاغسام همزه نك كسريله غسوم معناسنه در يقال اغسم الليل بمعنى غسم الاغسام همزه نك فتحيله والغسم
صرد وزننده بلود پاره لرينه دينور يقال فى السماء اغسام وغسم اى قطع من سحاب الغشم غينك فتحى وشين
معجمه نك سكونيله ظلم ايلمك معناسنه در يقال غشمه الوالى غشما من الباب الاول اذا ظلمه وغشم سراة ارضنده
بر وادى آديدر رودوار صاغ وعليل ديميوب جمله سنه بردن قطران سورمك معناسنه در يقال غشم الابل غشما من الباب
الثانى اذا هنأه يصبه على صحيحه وسقيمه واوطونجى كيجه وقتى ايوسنه وكوتوسنه باقميوب بى تأمل كيفما اتفق اوطون
ايلمك معناسنه مستعملدر يقال غشم الحاطب اذا احتطب ليلا فقطع كل ماقدر عليه بلا نظر وفكر الغشم فتحتينله
اسمدر دوه لرى صحيح وسقيم ديميوب جمله سنى بردن قطرانلمغه دينور غبشم حيدر وزننـده بر رجل آديدر
الغشمشمة والغشمشية فتحاتله جرأت واقدام وشجاعت معناسنه در يقال انه لذو غشمشمة وغشمشمية
اى ذوجـرأة ومضاء المغشم منبر وزننـده والغشمشم سفرجل وزننـده شول دلير ودلاوره دينوركه
بركسه دن استعانت ايتميوب همان كندى باشنه صالدروب قصد ايلديكى نسنه دن هرنقدر مهول وخطرناك
ايسه ده اصلا يوز دوندرمز اوله يقال هومغشم وغشمشم اذا كان يركب رأسه فلا يثنيه عن مراده شئ
الغضرم ضاد معجمه ايله جعفر وزبرج وزنلرنده شول غليظ يره دينوركه طپراغى چوق ويومشق و ياپشقان اوله
وشول اوزلو قزل قورى بالچغه دينوركه جابجا چتلامش اوله على قول كوفكى طاش كبى وكرج كبى يومشق اولوب
يورركن اياق كوميلور اولان يره دينور الغطم هجف وزننده والغطيم قرشب وزننده والغطمطم سفرجل
وزننده عظيم دريايه دينور وغطم درياادل وجوصله دارقلبى ككبش آدمه اطلاق اولنور يقال رجل غطم
اى واسع الاخلاق وجمع كثيره اطلاق اولنور الغلم ميمك تشديديله قويو سوده دينور الغلم فتحتينله والغلمة
غرفه وزننده برآدمك شهوت جماعيه سى غالب اولمق معناسنه در يقال غلم الصوفى غلما وغلمة من البـاب الرابع
اذا غلب شهوة وغلمه خاصة يوغور وآيغر قسمى حشارى اولمق معناسنه در يقال غلم البعير اذا هاج من الغلمة

الاغتلام فتعال وزننده غلم معناسنه در يقال اغتلم الرجل والبعير بمعنى غلم الغلم كتف وزننده والغليم
سكيت وزننده والمغليم منديل وزننده اسم فاعللردر شهوت جماعيه‌سى غالب آدمه دينور مؤنثى غلمه در فرحه
وزننده ومغتلمة ومغلمة ومغليم وغليمة وغليم در سكينه وسكيت وزنلرنده الاغلام همزه‌نك كسريله برنسنه
برآدمى شهوته كتورمك معناسنه در معجون مقوى كبى يقال اغلمه الشئ اذا هيج غلمته الغلام غراب وزننده
بيغى ترلمش چاربروحدينه وارمق اوزره اولان اوغلانه دينور على قول تولدى كوندن جوان اولنجه قدر غلام
اطلاق اولنور ركهولت كرته سنه وارمش آدمه ده دينمكله ضد اولور جمعى اغلمه وغلمه وغلمان كلور غينك
كسريله مؤنثى غلامه در الغلومة والغلومية والغلامية اسملردر غلاملغه دينور الغيلم حيدر وزننده كوز
قيولرده اولان صومنبعنه دينور وجماعه مشتهيه اولان قيزه دينور يقال جارية صارت غيلما اى مغتلمة وقور بغه‌يه
دينور وبرموضع آديدر واركك قبلو بغه‌يه دينور وباشنك اورته‌سى يعنى صاچى چوق دلى قانلويه دينور نفسنه نسبتله
غيلمى دخى دينور وبعضلر يعنى ليث لغوى غيلم مشط ومدرى معنالرينه‌ده كلور ديو ثبت ايلديلر لكن مصحف در
صواب اولان فايله فيلم اولمقدر وغيلم كس وكسه معناسنه مستعمل اولور يقال ما بالدار غيلم اى احد غليم زبير
وزننده ابن سام بن نوح عليه السلام در تغلم تمنع وزننده برارضك اسميدر تغلمان تثنيه اوله رق بر موضع
آديدر الغلصمة غينك وصادك فتحيله باش ايله بيون بيننده اولان اته دينور توركيده سكسن اتى ديرلر سيلرك ضميله
على قول كوچك دل ايله قزل اويكنك قاوشديغى يرده اولان يومريجه‌يه دينور ياخود بوغازدليككباشنه دينور
شوارب وحرقده سيله كه توركيده اوكوك باشى تعبير اولنور ياخود لسانك كوكنه دينور يقال اشتكى غلصمته وهو
اللحم بين الرأس والعنق او الجرة على ملتقى اللهات والمرئ او رأس الحلقوم بشواربه وحرقدته او اصل اللسان
وغلصمه سادة وشرفاء معناسنه مستعملدر وكروه وجماعت معناسنه در ومصدر اولور ذكر اولنان غلصمه‌يى
كسمك معناسنه يقال غلصمه اذا قطع غلصمته وبرآدمك غلصمه‌سندن طوتمق معناسنه در يقال غلصمه
اذا اخذ بغلصمته وشرف وتعين معناسنه مستعملدر يقال هو فى غلصمة من قومه اى فى شرف وعدد يعنى
قومى ايچره صايلور شريف وذيشاندر ذو الغلصمة حرملة بن عبد الله العجلى لقبيدر كه فارس وشاعر در غلصمه‌سى
اوطرزنده بيوك ايدى المغلصمات مدحرجات وزننده مغلصمه‌نك جمعيدر كه بيونى بغلوجاتونه اطلاق اولنور
يقال هن مغلصمات اى مشدودات الاعناق يعنى كردنلرى چوره وكردنبند مقوله‌سى پيرايه ايله بغلو اولان
محبوبه‌لردر الغم والغماء غينلرك فتحى وميملرك تشديديله والغمة غينك ضميله غصه واندوه معناسنه در غم
لفظنك جمعى غموم كلور يقال اخذه الغم والغمام والغمة اى الكرب شارح ديركه غم ماده‌سى ستر وتغطئه
معناسنه موضوعدر حزن واندوه اطلاقى سرور وقلبى ستر ايتديكنه مبنى در انتهى وغم مصدر اولور برآدمى
غصه‌ناك ايلمك معناسنه در يقال غمه غما من الباب الاول اذا احزنه ودابه‌نك اغزنه وبورننه غمامه كچورمك
معناسنه در يقال غم الحمار وغيره اذا القم فمه ومنخريه الغمامة وبرنسنه‌يى اورتوب بورمك معناسنه در يقال
غم الشئ اذا غطاه وكون زياده سيله اسى اولمق معناسنه در تقول غم يومنا اذا اشتد حره وغم بك اسى كونه
اطلاق اولنور كه وصف بالمصدر در يقال يوم غم وليلة غم اى ذو حر وستر معناسندن اوله رق هلال سحاب
رقيق ايله مستور اولمق معناسنه مستعملدر يقال غم الهلال على المجهول اذا حال دونه غيم رقيق وبرخبرك
اورتلو مبهم وسربسته اولمق معناسنه مستعملدر يقال غم الخبر عليه على المجهول اذا استعجم الاغتمام
افتعال وزننده والانغمام انفعال وزننده غصه‌ناك اولمق معناسنه در يقال غمه فاغتم وانغم واغتمام
اوت چوغالوب بوى بلمق معناسنه در يقال اغتم النبت اذا طال وكثر وانغمام اورتنوب بورنمك معناسنه در يقال
غمه اى غطاه فانغم الاغمام همزه‌نك كسريله غمناك ايلمك معناسنه در يقال ما اغمك لى وما اغمك بى وما اغمك
على اى ما احزنك وهوا اك اسى اولمق معناسنه در يقال اغم يومنا اذا اشتد حره وهوا بلودلو اولمق
معناسنه در يقال اغمت السماء اذا صارت ذا غمامة الغام والمغم ميمك ضميله اسم فاعللردر غم كبى
پك اسى وقته دينور يقال يوم غم وغام ومغم اى ذو حر اوذو غم ويقال ليلة غم وغمى كحتى وغمة الغمة
غينك ضميله باشى اورتلو مبهم ايشه دينور يقال امر غمة اى مبهم وطلوم مقوله‌سى نسنه‌نك دبنه دينور المغموم
سحابله مستور هلاله دينور يقال غم الهلال فهو مغموم اذا حال دونه غيم رقيق ومبهم وسربسته خبره دينور
وزكامه اوغرامش آدمه دينور الغمى حتى وزننده ومد ايله والغمى غينك ضميله والغمية غينك ضميله
هواآچقلق اولمامغله هلاك مستورلغنه دينور يقال صمنا للغمى والغماء والغمى والغمية اى صمنا على غير

رؤية الهلال الغمامة سحابه وزننده ومرادفيدر على قول بياض بلوده دينور جمعى غمام وغمايم در وابى داود
الايادى نام كسه‌نك ياخود بعض ملوك آل منذرك فرسى اسميدر وغمام جعفر طيارك قلجى اسميدر المغمم محدث
وزننده صوبى چوق بلوده وكزه دينور يقال غيم وبحر مغمم اى كثير الماء كراع الغميم كافك ضميله وامير
وزننده حرمين بيننده مكه‌يه ايكى قوناق مسافه‌ده بر وادى آديدر غينك ضميله زبير وزننده اولان روايت وهمدن
زيرا زبير وزننده ديار حنظله‌ده بر بشقه وادى آديدر وغميم غينك ضمى وياى مشدده‌نك كسريله بنى سعد
يوردنده برصويك آديدر الغمام غراب وزننده زكام علتنه اطلاق اولنور شامه‌يى سد وستر ايلديكيچون
المغمة اسم فاعل بنيه‌سيله اوتى فراوان يره اطلاق اولنور يقال ارض مغمة اى كثيرة النبات الغمم
فتحتينله جبهه وقفايى صاچ اوروب بورمكه دينور الاغم صاچى اوروب جبهه ووجه وقفاسنى بورمش
آدمه دينور يقال هو اغم الوجه والقفا وقابلايى سحابه دينور كه اصلا فرجه‌سى اولميه يقال سحاب اغم
اى لا فرجة له الغمغمة زلزله وزننده اوكوزلر برنسنه‌دن بلكليوب قورقدقلرى وقتده بوكورشمك
معناسنه در يقال غمغمت الثيران اذا صاتوا عند الذعر وبهادرلر جنكده چيقروب كورلده‌مك معناسنه در
يقال الابطال تغمغم اذا صاتوا عند القتال وسوزى واضح وآشكاره سويلميوب مبهم ومشوش سويلمك معناسنه در
يقال غمغم الكلام اذا لم يبين التغمغم تزلزل وزننده بو دخى سوزى بيان ايده‌ميوب مريل مريل سويلمك
معناسنه در يقال تغمغم الرجل اذا لم يبين كلامه الغميم امير وزننده قويلمق ايچون آتشده ايصدلمش سوده
دينور يقال سقانا غميما اى لبنا قد سخن حتى يغلظ وقورى اوتك آلتنده نابت تازه اوته دينور الغمى ربى وزننده
آفت وداهيه‌يه دينور وبرقريه آديدر وشول امر شديده دينور كه سمت سلوك وتشبثى وجهت سلامتى مشكل ومستور
اوله غينك فتحيله ده لغتدر الغمى غينك فتحى وقصريله جنكده عسكرى بصوب احاطه ايدن توزه وطمانه
وشدت ومحنته اطلاق اولنور الغموم غينك ضميله خرده وخفى اولان يلدزلره اطلاق اولنور غام مفرديدر
المغاممة مفاعله وزننده ايكى آدم برى برنى غمناك ايلمك معناسنه در يقال غاممته اى غممته وغمنى الغمامة
كتابه وزننده شول طوربه مقوله‌سنه دينور كه علفدن منع ايچون آتكله دوه‌نك وسائر طوارك آغزلرنى بورر لر
وناقه‌نك كوزلرنى يا بروتنى بغليه‌جق باغه وصارقيه دينور وچوجغك ختان يرينك دريسنه دينور بونده غينك
ضميله ده لغتدر غنثم قنفذ وزننده ابن توابة الطائى در كه محدثدر الغنم فتحتينله قيون جنسنه موضوع
اسمدر ومؤنثدر لفظندن مفردى يوقدر شاة مفرديدر ذكور واناثدن هر برينه ومختلط اولدقلرنده مجموعنه اطلاق
اولنور جمعى اغنام وغنوم واغانم كلور وتثنيه قلنوب غنمان دينور ايكى سورى اراده سيله يقال راح على فلان
غنمان اى قطيعان شارح ديركه غنم لفظنك مصغرى غنيمه در زيرا شول اسماء جموع كه لفظندن واحدى اولميوب
مطلب وانساندن غيرى ايچون اوله لاجرم اكا تانيث لازمدر وغنم غنيمتدن مأخوذدر آلت دفاعى اولميوب وذاتنده سهل
ورام حيوان اولمغله كويا كه جمله‌يه غنيمت اولور وبو اسم عين اولمغله مصدردن اخذى خلاف مشهوردر المغنمة
مكرمه وزننده والمغنمة معظمه وزننده فراوان قيونه دينور يقال غنم مغنمة ومغنمة اى كثيرة الغنيم امير وزننده
والمغنم مقعد وزننده والغنيمة سفينه وزننده والغنم قفل وزننده دشمندن آلنان طويملق ماله دينور
فئ معناسنه مترجم ديركه مطرزى مغربده فئ وغنيمت ونفل بينلرنى ابو عبيده‌دن روايتله بورسمه فرق ايلمشدر كه
غنيمت اهل شركدن حرب قائم اولديغى حالده عنوة اخذ اولنان ماله دينور بونك حكمى بعد التخميس باقيسى
غانمينه تخصيص اولنور وفئ بعد الحرب ظفرياب اولنان مالدر كه تخميس اولنميوب كافهٔ مسلمينك حقى اولور
ونفل غزاته سهملرندن زائد اعطا اولنان ماله دينور مثلا سرعسكر باشى بكلك مالى قاتلكدر ديو ترخيص ايلسه
غازينك قتل ايلديكى كافرك مالى كنديسنك اولوب سهمنه معدود اولمز پس بو اطلاقات شرعيه‌دن اولور انتهى
مطلب الغنم غينك ضمى وفتحيله والغنم فتحتينله والغنيمة سفينه وزننده والغنمان غينك ضميله دشمندن
طويملق آلمق معناسنه در يقال غنم الغازى غنما وغنما وغنيمة وغنمانا من الباب الرابع اذا اصاب فيئا وغنم غينك
ضميله برنسنه‌يه رنج ومشقتسز نائل اولمق معناسنه مستعملدر يقال غنم الشئ غنما اذا فاز به بلا مشقة وعلى قول
معناى اوله غنم فئ لفظى كبى اسمدر غنيمه معناسنه كه طويملغه دينور وغينك فتحيله مصدردر الغنامى
قصارى وزننده غايت استفاده معناسنه در بو وزنلرده اولان كلمه‌لر ماده‌سنك نهايتنه دلالت ايدر يقال غناماك
ان تفعل كذا اى قصاراك يعنى مبلغ جهدك والذى تغنمه التغنيم تفعيل وزننده برآدمه غنيمت بخش وانعام ايلمك
معناسنه در يقال غنمه كذا انفله اياه الاغتنام افتعال وزننده والتغنم تفعل وزننده برنسنه‌يى غنيمت

بیلمك معناسنه‌در یقال اغتنمه وتغنمه اذا عدّه غنیمة غنام شدّاد وزننده اسمادندر غنام ابو عیاض وغنام بن
اوس البیاضی صحابه لردن وبردوه‌نك اسمیدر غنم غینك فتحیله ابن تغلب بن وائل‌دركه برقبیله پدریدر غنیم
زبیر وزننده ابن قیس‌دركه تابعیدر غنامه سحابه وزننده برخاتونك آدیدر یغنم یمنع وزننده ابن سالم بن
قنبردر وقنبر غلام حضرت حیدردر وعبدالله بن مغنم كه مقعد وزننده‌در صحبتنده اختلاف اولندی غنمان
غینك ضمیله برموضعدر غنمه فتحاتله ابن ثعلبة بن تیم الله‌در الغیهم حیدر وزننده غیهب كبی ظلمت
معناسنه‌در الغیم غینك فتحیله بلوده دینور سحاب معناسنه یقال دون الهلال غیم ای سحاب وغیظ
وكینه معناسنه مستعملدر یقال لفلان فی قلبه غیم ای غیظ ودوه قسمنه مخصوص قلاب مرضی كبی برمرض
آدیدر لكن غیم هلاك ایلمز پك صوسزلقدن یوركی محترق اولور وغیم پك صوصیوب یورلغی یانمق معناسنه‌در
یقال غام الرجل یغیم غیما اذا عطش وحرّ جوفه وهوا بلودلو اولمق معناسنه‌در یقال غامت السماء اذا صارت
فیها سحابة المغیوم غیم علتنه اوغرامش دوه‌یه دینور الغیمان عطشان وزننده صوسزلقدن یوركی یانمش
آدمه دینور مؤنثنده غیمی دینور وغیمان بن خثیل امام مالك حضرتلرینك جدیدر ذوغیمان اذواء تعبیر
اولنان ملوك حمیردن برملك لقبیدر الاغامة اقامه وزننده والاغیام اصلی اوزره والتغییم تفعیل وزننده
والتغیم تفعل وزننده هوا بلودلنمق معناسنه‌در یقال اغامت السماء واغیمت وغیمت وتغیمت بمعنی غامت واغیام
برمحلده مقیم اولمق معناسنه مستعملدر یقال اغیم القوم اذا اقاموا یعنی كالغیم وبرآدمه صوسزلق اوغرامق
معناسنه‌در یقال اغیم القوم اذا اصابهم غیم ای عطش وتغییم كیجه‌نك ظلمتی سیاه بلود كبی بصوب چوكمك
معناسنه مستعملدر یقال اغیم اللیل اذا جاء كالغیم مغامه میمك فتحیله اندلس اولكه‌سنده بربلده آدیدر

فصل الفاء الفأم فانك فتحی وهمزه‌نك سكونیله صویه قانمق معناسنه‌در یقال فأم من الماء فأما
من الباب الثالث اذا روی وحیوان اغزنی اوت ایله طیطلو ایلمك معناسنه خصائصندندر یقال فأم البعیر اذا ملأ
فاه من العشب الفئم فتحتینله فأم ایله معنای ثانیده مرادفدر یقال فئم البعیر فئما من الباب الرابع بمعنی فأم ودوه‌نك
یغرینسی طاولواقدن یاغ تعلمق معناسنه مستعملدر یقال فئم حارك البعیر اذا امتلأ شحما التفأم تفعل وزننده
بودخی حیوان اغزنی اوت ایله طیطلو ایلمك معناسنه‌در یقال تفأم البعیر بمعنی فأم الافآم اكرام وزننده
دوه‌نك سمرینه برمقدار دخی زیاده ایلمكله بولانمق معناسنه‌در یقال افأم القتب اذا وسّعه وزاد فیه التفئیم
تفعیل وزننده افآم معناسنه‌در یقال فأم القتب بمعنی افأمه المفأم مكرم وزننده والمفآم معظم وزننده
توسیع اولنمش سمره دینور الفئوم صرد وزننده پاره پاره وریزه ریزه معناسنه‌در یقال قطعوه فئوما ای قطعا
قطعا الفئام كتاب وزننده جماعت انسانیه دینور لفظندن واحدی یوقدر ومحفه مندرینه دینور
جمعی فؤم كلور كتب وزننده المفأم منبر وزننده والمفآم محراب وزننده یغرینسی شحم ایله طیطلو
اولان دوه‌یه دینور الافجم جمیله احمر وزننده آوردی قالین آدمه دینور یقال رجل افجم ای فی شدقه
غلظ الفحم فانك وحانك فتحیله والفحم لحم وزننده والفحیم امیر وزننده كوره دینور مفردی
فحمه‌در جمعی فحام كلور فانك كسریله وفحوم كلور وفحمة اللیل كیجه‌نك اولی یاخود پك قاره‌نغی یاخود
غروب شمس ایله انسانك اویقویه واردیغی وقتك مابینه اطلاق اولنور وبو یاز كیجه‌لرینه مخصوصدر تقول اتیته
عند فحمة اللیل ای اوله او اشد سواده اوما بین غروب الشمس الی نوم الناس وفحمة السحر شفق صبح وقتندن
عبارتدر كه هنوز سوادی اولو وفحمة بن جبیر نصف اللیله اطلاق اولنو وفحم مصدر اولور فحمة اللیل وقتنده
شراب ایچمك معناسنه یقال فحم الرجل فحما من الباب الثالث اذا شرب فی فحمة العشاء وجوابه مقتدر اولیوب
دمبسته قالمق معناسنه‌در یقال فحم الرجل اذا لم ینطق جوابا الافحام همزه‌نك كسریله فحمة لیل وقتنده یوله
كتمیوب اولوقتی صاوشدرمق معناسنه‌در یقال افحموا عنكم من اللیل ای لاتسیروا فی فحمته بونك بابی سلب
ایچوندر وخصم وكذا مقوله‌سنی عارضنه شاعری شعر انشادندن آلیقومق معناسنه‌در یقال افحم الهم الشاعر اذا
منعه من قول الشعر وشاعری خموش ودمبسته قلمق معناسنه‌در یقال هاجاه فافحمه ای صادفه مفحما یعنی
لایقول الشعر وچوجغی صولغی كسلنجه قدر اغلامق معناسنه‌در یقال افحم الصبی علی المجهول اذا بكی حتی
انقطع نفسه افحام مجادل بوندن مأخوذدر التفحیم تفعیل وزننده بودخی فحمة لیل وقتنده یوله كتمیوب اولوقتی
صاوشدرمق معناسنه‌در بونكده بابی ازاله ایچوندر تقول فحموا عنكم من اللیل ای لاتسیروا فی فحمته وبرنسنه‌یی سیاه
ایلمك معناسنه‌در یقال فحمه اذا سوده الفحوم والفحومة فانك ضمیله پك سیاه اولمق معناسنه‌در یقال فحم الشیء

فحوما

فحوما وفحومة من الباب الخامس اذا اسودّ الفاحم والفحیم امیر وزننده پك سیاه نسنه‌یه دینور یقال شیء
فاحم وفحیم ای اسود وفاحم باغرغان قوچه دینور فحم كبی كاسیذكر وجاری اولمیوب ساكن اولان صویه دینور
یقال ماء فاحم ای ساكن لایجری المفحم مكرم وزننده سوزدن عاجز اولوب خموش اولان آدمه دینور یقال
رجل مفحم ای عیی واشعار سویلمكه مقتدر اولمیان آدمه دینور یقال هو مفحم اذا كان لایقدر ان یقول شعرا
الفحم فانك فتحیله والفحام والفحوم فانك ضمیله چوجق اغلامقدن صولغی كسلمك معناسنه‌در یقال فحم
الصبی فحما وفحاما وفحوما من الباب الثالث والرابع اذا بكی حتی انقطع نفسه ویقال فحم الصبی علی المجهول
وقوچ باغرمق معناسنه‌در یقال فحم الكبش اذا صاح والفحوم قیونك صوینی جاری اولمیوب طورغون اولمق
معناسنه‌در یقال فحمت القلیب فحوما من الباب الاول اذا سكن ماؤها الفحم كتف وزننده فاحم كبی
باغرغان قوچه دینور یقال كبش فاحم وفحم ای صیاح الافتحام افتعال وزننده اخشام وقتی شراب ایچمك
معناسنه‌در یقال افتحم الرجل اذا اغتبق الفخامة خای معجمه ایله كرامه وزننده ایری ودیرمان اولمق معناسنه‌در
یقال فخم الشیء فخامة من الباب الخامس اذا ضخم الفخم ضخم وزننده وصفدر ایری ودیرمان شیئه دینور
یقال شیء فخم ای ضخم وقدر وشانی عظیم آدمه اطلاق اولنور یقال رجل فخم ای عظیم القدر وفصاحت
وبلاغتله ممتاز وذیشان كلامه وصف اولور یقال كلام فخم ای جزل التفخیم تفعیل وزننده تعظیم وتبجیل
معناسنه‌در یقال فخمه اذا عظمه وتفخیم الحروف حرفلری اماله ایلمیوب قبا وقالین تلفظ ایلمكدر یقال فخم
الحروف اذا ترك الامالة فیها شارحك بیاننه كوره تفخیم اهل حجاز واماله بنو تمیم ادالریدر لكن علم تجویدده تفخیم
ترقیق مقابلی اولمق اوزره مشروحدر الفخمیة جهنیه وزننده تعظیم وتكبر واستعلاء معناسنه‌در یقال
ما بهذه الفخمیة ای التعظم والاستعلاء الفیخمان زعفران وزننده شول عظیم الشان آدمه دینور كه رتق
وفتق امور جمهور دست رأی وتدبیرنه مفوض اولمغله جمیع مصالح آنك حل وعقدیله صورت بولوب كندیسز اصلا
برمصلحت قطع وتمشیت اولنمیه یقال رجل فیخمان ای معظم یصدر عن رأیه ولا یقطع امر دونه الفدم فانك فتحی
ودالك سكونیله شول بلید وكند ذهن ونادان وثقیل وچولپه وصالق آدمه دینوركه سوز بیلمدیكندن جماد كبی طوروب
ثقلتدن غیری نسنه بیلمیه یقال هو فدم ای عیی عن الكلام فی ثقل ورخاوة وقلة فهم وغلیظ الوجود تصلق
وبدانداماحمق آدمه دینور جمعلری فدام كلور فانك كسریله مؤنثی فدمه‌در یقال هو فدم ای غلیظ جاف احمق
وپك قویو قرمزی بویانمش اولان علی قول قرمزیلغی شدید اولمیان ثوبه دینور بعض نسخه‌ده مفدم عنواننده
مرسومدر مكرم وزننده ونهایه‌ده دخی اویله‌در ولسان العربده ایكیسی دخی مثبتدر فیقال ثوب فدم ومفدم
ای مشبع حمرة اوما حمرته غیر شدیده وفدم مصدر اولور ابریق وبرداق مقوله‌سنك اغزنه بزدن سوزكی بغلمق معناسنه
یقال فدم فم الابریق فدما وفدم علیه بالفدام من الباب الثانی اذا وضع الفدام علیه الفدامة كرامه وزننده
والفدومة فانك ضمیله یكسه فدم اولمق معناسنه‌در یقال فدم الرجل فدامة وفدومة من الباب الخامس اذا كان
فدما الفدام كتاب وزننده والفدام سحاب وزننده والفدّام شداد وزننده والفدّوم تنور وزننده
شول نسنه‌یه یعنی بزپاره‌سنه دینوركه عجم ومجوس طائفه‌سی صوایچدكلری وقتده ابریق سوزكوسی كبی اغزلرینه
بندایدرلر وبرداق وابریق مقوله‌سنك اغزنه بغلدقلری سوزكویه دینور المفدّم معظم وزننده والمفدم
مكرم وزننده اغزنده سوزكی اولان قابه دینور یقال ابریق مفدّم ومفدم اذا كان علیه مصفاة التفدیم تفعیل
وزننده ابریق مقوله‌سنك اغزنه بزدن سوزكو ایلمك معناسنه‌در تقول فدّمت الابریق اذا جعلت علیه مصفاة
ومجوسی صوایچركن اغزنه سوزكو كبی نسنه طوتمق معناسنه‌در یقال فدّم المجوسی فاه اذا وضع الفدام علیه الفدام
كتاب وزننده غمامه معناسنه‌در كه طواری علفدن منع ایچون اغزنه كچوردكلری طوربه مقوله‌سنه دینور الفدغم
غین معجمه ایله جعفر وزننده هریانی اویغون كوزل تنومند آدمه دینور وخوب ودلبر طولغون یوزه دینور وصویله
قانمش ممتلی سبزه‌یه دینور الفدغمة دحرجه وزننده برآدم طولغون كوزل یوزلو اولمق معناسنه‌در یقال فدغم
الرجل علی المجهول اذا املیء وجهه الفرم والفرمة فانك فتحیله والفرام كتاب وزننده نسوانك فرجلرینی
تضییق ایلدكلری دارویه دینور شاب كبی الفرماء حمراء وزننده والمتفرمة فرجنی علاجله تضییق ایدن
قاری‌یه دینور یقال امرأة فرماء ومستفرمة اذا كانت تضیق فرجها بالفرم ای الدواء الذی یتضیق به الفرج
الفرامة كتابه وزننده والفرام كتاب وزننده نسوانك فرجنه طوندقلری بزپاره‌سنه دینوركه پده بزی تعبیر
اولنور سیلانی منع ایچون طوتنورلر علی قول حیض پچاوره‌سنه دینور الافترام افتعال وزننده خاتون فرامه

طوتمق معناسنه در يقال افترمت المرأة اذا احلت الفرامة فرماء صحراء وزننده كرچه جوهري برموضع
ايله تفسير ايلمش لكن سهودر صواب اولان قافله اولمقدر كذلك استشهاد ايچون انشاد ايلديكى بيتده دخى تصحيف
ايلمشدر شارح ديركه ابن حبيب فايله تنصيص ايلمشدر الافرام همزه نك كسريله طولدرمق معناسنه در يقال
افرم الحوض اذا ملأه الافرم احمر وزننده ديشلرى كدك آدمه دينور يقال رجل افرم اى المتحطم الاسنان
و بر رجل اسميدر كه مصرده برجامع بنا ايلمشدر الافرنجام احرنجام وزننده ات قسمنك يوزى پشوب اوزى هنوز چيك
قالمق معناسنه دركه تاتارى پشمك تعبير اولنور يقال افرنجم اللحم اذا نشيط من اعلاه ولم ينشو الفرزوم
عصفور وزننده شول دكرمى خشبه دينور كه پاپوشچيلر اوزرنده ايش كسرلر كتوك تعبير ايدرلر على قول
قاف ايله در الفرصمة دحرجه وزننده برنسنه يى قيروب كسمك معناسنه در يقال فرصمه اذا كسره وقطعه
و بوالغت روبه نام شاعرك شعرنده وارد اولمشدر الفرضم ضاد معجمه ايله زبرج وزننده باشلو قوجه قيونه دينور
على قول قيريق بوينوزلويه دينور وديشلرى اوفانمش قيونه ده دينور ومهرة بن حيدان قبيله سندن بر بطن اسميدر
قاف ايله قرضم مصحفدر وذهبن نام صحابينك پدرى اسميدر الفرضمى زبرجى وزننده عظيم الهيكل اولوب
يره يك بصان دوه يه دينور الفرطوم عصفور وزننده جزمه نك سيورى بورننه دينور المفرطمة مدحرجه وزننده
بورونى سيورى جزمه لره ومستاره دينور يقال خفاف مفرطمة اى ذات فرطوم الفرطمة دحرجه وزننده
جزمه يه برون يمامق معناسنه در يقال فرطم الخفاف اذا رقعها بالفرطوم ظاهرا سلف پاپوشچيلر برونلو كسمكى بيلميوب
صنكره دن يمارلر اوله مؤلف ديركه جوهرى كرچه بو ماده يى فا ايله رسم ايلدى لكن صواب اولان قاف ايله اولمقدر
الفرقم قافله جعفر وزننده آدمك ذكرى باشنه دينور المفرقم مزعفر وزننده صقالى كچ اغاران قاره قوجه
آدمه دينور كه ذاتنده بدغدا و درشتخوار اوله الفسحم قنفذ وزننده سينه سى قلقان كبى ككبش اولان آدمه دينور
يقال رجل فسحم اى الواسع الصدر وذكر باشنه دينور وفسحم بنت عبد الله بن ابى وفسحم بنت اوس بن خولى
صحابيه لردر وزيد بن الحارث بن فسحم اصحابدندر فسحم بونك والده سيدر الفصم فانك فتحى وصاد مهمله نك
سكونيله قيرمق معناسنه در يقال فصمه فصما من الباب الثانى اذا كسره وبناء يقلمق معناسنه در يقال فصم البيت
على المجهول اذا انهدم الانفصام انفعال وزننده قيرلمق معناسنه در يقال فصمه فانفصم اى كسره فانكسر
و كسلمك معناسنه در يقال انفصم الشئ اذا انقطع التفصم تفعل وزننده بو دخى قيرلمق معناسنه در
يقال تفصم الشئ اذا انكسر الافصام همزه نك كسريله حمى محمومى صالبورملك ياخود يغمور آچلمق معناسنه دركه
قطع معناسنه در يقال افصمت الحمى اوافصم المطر ذا اقلع الفصيم امير وزننده ايرى بالته يه اطلاق اولنور
فاعل معناسنه در يقال فأس فصيم اى ضخمة الافصم قيريق نسنه يه دينور يقال خلخال افصم اى منفصم
الفطم ختم وزننده كسمك معناسنه در يقال فطمه فطما من الباب الثانى اذا قطعه و چوجغى سود امكدن
آيرمق معناسنه دركه سوددن كسمك تعبير اولنور يقال فطم الصبى اذا فصله عن الرضاع المفطوم والفطيم
امير وزننده ممه دن كسلمش صبى يه دينور جمعى فطم كلور كتب وزننده الفطام كتاب وزننده اسمدر
چوجغك سوددن كسلمسنه دينور الفاطم صاحب وزننده ياوريسى برياشنه وارمش ناقه يه دينور يقال ناقة
فاطم اذا بلغ حوارها سنة الافطام همزه نك كسريله قوزينك ممه دن كسلجك وقتى كلوب چاتمق معناسنه در يقال
افطمت السخلة اذا حان ان تفطم الفاطم والمفطومة والفطيم امير وزننده ممه دن كسلمش قوزى يه دينور
فاطمه يكرمى صحابيه اسميدر وشول فواطم كه حديثده يعنى اعطى النبى عليه السلام عليا حلة سيراء وقال شققها
خمرا بين الفواطم حديثنده وارد اولمشدر مراد فاطمة الزهراء و والدهٔ حضرت مرتضى اولان فاطمة بنت اسد
وفاطمه بنت حمزه در ياخود فاطمه بنت عتبة بن ربيعه در وشول فواطم كه توليد حضرت مصطفوى خدمتيله
شرفياب اولديلريدى نفر فاطمه لردر برى قرشيه ايكيسى قيسيه وايكيسى يمانيه و برى ازديه و برى خزاعيه در
الانفطام انفعال وزننده كسلمك معناسنه در يقال فطمه فانفطم اذا قطعه فانقطع و برآدم منهى اولديغى نسنه دن
نهى ومنعى قبول ايلمكله آندن فارغ اولمق معناسنه مستعملدر يقال انفطم عنه اذا انتهى عنه التفاطم تفاعل وزننده
برآدمك ممه دن كسلمش قوزيلرى واوغلاقلرى ينه انالرينه قوششوب اوشمق معناسنه در يقال تفاطم القوم
اذا الهج بهمهم بامهاتها بعد الفطام فطيمه جهينه وزننده برموضع آديدر و براعرابيه اسميدر كه برداستان
صاحبه سيدر الفعامة سلامه وزننده والفعومة عمومه وزننده طپطلو اولمق معناسنه در يقال
فعم الساعد والاناء فعامة وفعومة من الباب الخامس اذا امتلأ وقيزك يالى و بال و اندامى تمام حد كمالى بولوب

بلكلرى و بالدرلرى طولغون اولمق معناسنه مستعملدر يقال فعمت المرأة اذا استوى خلقها وغلظ ساقها
الفعم شكس وزننده وصفدر طلو نسنه يه دينور فعمل دخى دينور لام زياده سيله كه ابلغ اولور يقال اناء فعم اى ممتلى
الفعمة فرحه وزننده معناى ثانيدن وصفدر يال و بالى رسيدهٔ كمال اولوب بلكلرى و بالدرلرى قبق طولمسى كبى
طولغون محبوبه يه دينور الافعام همزه نك كسريله والتفعيم تفعيل وزننده طولدرمق معناسنه در يقال
افعم الاناء وفعمه اذا ملأه وافعام مسك وطيب درون خانه يى رايحهٔ طيبه ايله قپلامق معناسنه مستعملدر يقال
افعم المسك البيت اذا طيبه و برآدمى پرغضب ايلمك معناسنه در ياخود دماغنى رايحهٔ طيبه ايله ابريزايلمك معناسنه در
يقال افعم فلانا اذا اغضبه او ملأ انفه رايحة الفغم فانك فتحيله بو دخى طولدرمق معناسنه در يقال فعم الاناء
وفعمه فعما من الباب الرابع والثالث اذا ملأه وفعم برشجر على قول كل تعبير اولنان چچك اسميدر ورد معناسنه
فعوعم ياخود فعمعم سفرجل وزننده برموضع آديدر الافعيعام اعشيشاب وزننده قاب كركى كبى طلوب
طاشمق معناسنه در يقال افعوعم الاناء والحوض اذا امتلا وفاض الفغم فانك فتحى وغين معجمه نك سكونيله
والفغوم قعود وزننده خوش رايحه دماغى آلوده ايدوب طوتمق معناسنه در يقال فغمه الطيب فغما وفغوما
من الباب الثالث اذا سد خياشيمه كذلك رايحهٔ طيبه سدهٔ بدنيه لرى اچمق معناسنه اولمغله ضد اولور يقال
فغمته الرايحة السدة اذا فتحتها وفغم اوپمك معناسنه در يقال فغم المرأة اذا قبلها وممه امك معناسنه در يقال
فغم الجدى امه اذا رضعها وفغم لسان ايله وخلال ايله ديش ارالقلرندن چقاريلان طعام بقيه سنه دينور
قال الشارح ومنه الحديث كلوا الوغم واطرحوا الفغم الوغم ماتساقط من الطعام والفغم ماتخرجه من خلل اسنانك
المفاغمة مفاعله وزننده بو دخى اوپمك معناسنه در يقال فاغم المرأة اذا قبلها الفغم فتحتينله برنسنه يه پك حرصله
دوشكون اولمق معناسنه در يقال فغم بالشئ فغما من الباب الرابع اذا لهج وحرص ودائمى بريرده مقيم
اولمق معناسنه در يقال فغم بالمكان اذا اقام به ولزمه الافغام همزه نك كسريله طولدرمق معناسنه در
يقال افغم الاناء اذا ملأه و يقال افغم مكانه اذا ملأه بريحه الانفغام انفعال وزننده مزكومدن زكام آچلمق معناسنه در
يقال انفغم الزكام اذا انفرج الفغم فانك ضميله وضمتينله اغزك مجموعنه دينور كه ديشلرى ولسانى وآوردى حاويدر
على قول چكه لر ايله بيله جمادكه دينور ومنه يقال اخذ فلان بفغمه على المجهول اى شق عليه يعنى پك رنج ومشقته
كرفتار اولدى المفغم مكرم وزننده برنسنه يه اغراء وتشويق اولنمغله اكا دوشكون اولان آدمه دينور يقال هو مفغم به
اى مغرى به يعنى حريص عليه الفقم فانك وقافك فتحيله طولمق معناسنه در يقال فقم الاناء فقما من الباب الرابع
اذا امتلأ وفقم وفقم قافك سكونيله برآدمك اوست ديشلرى ايلروجه اولمغله الت ديشلره راست قپانميوب آشورى
اولمق معناسنه در يقال فقم الرجل فقما وفقما من الباب المزبور اذا كانت ثناياه العليا متقدمة فلا يقع على السفلى وفقم
فتحتينله طاشقن سرور ونشاط ايله بوطورلنمق معناسنه در يقال فقم الرجل اذا اشر وبطر و برآدمك مالى توكنمك ياخود
چوغالمق معناسنه اولمغله ضد اولور يقال فقم ماله اذا نفد او كثر وفقم وفقم قافك سكونيله وفقوم قعود
وزننده برماده استقامت اوزره اولميوب كج ومج اولمق معناسنه دركه نتيجه وانجامى راست ودرست كلمز
يقال فقم الامر فقما وفقما وفقوما اذا لم يجر على استواء و برايش عظيم ودشوار اولمق معناسنه در يقال
فقم الامر اذا عظم وفقم فتحتينله يقمق معناسنه در يقال اكل حتى فقم اى بشم الافقم احمر وزننده
اوست ديشلرى ايلروجه اولمغله آلت ديشلرندن آشورى اولان آدمه دينور وافقم بر رجل اديدر وراست
ودرست اولميوب كج ومج اولان ايشه اطلاق اولنور يقال امر افقم اى اعوج الفقامه فخامه وزننده بو دخى
برماده راست ودرست اولميوب كج ومج اولمق معناسنه در يقال فقم الامر فقامة من الباب الخامس اذا لم يجر
على استواء و برماده عظيم اولمق معناسنه در يقال فقم الامر اذا عظم التفاقم تفاعل وزننده بو دخى
برماده بيويوب دشوار اولمق معناسنه در يقال تفاقم الامر اذا عظم الفقم فانك فتحيله وضميله چكه يه دينور
على قول چكه لرك برينه دينور ايكيسنه فقمان دينور وكلب قسمنك بورننك اوجنه دينور ومصدر اولور
برآدمك چكه سندن قاوره يوب طوتمق معناسنه يقال فقمه فقما من الباب الاول اذا اخذ بفقمه وجماع ايلمك
معناسنه در يقال فقم المرأة اذا نكحها التفقم تفعل وزننده بو دخى برآدمك چكه سندن قاوره يوب طوتمق
معناسنه در يقال تفقمه اذا اخذ بفقمه المفاقمة مفاعله وزننده بو دخى جماع ايلمك معناسنه در يقال
فاقم المرأة اذا جامعها الفقم ضمتينله اغزه دينور فم معناسنه فقيم زبير وزننده كنانه قبيله سندن
برجماعتدر نسبتنده فقمى دينور عرنى كبى جماعت مزبوره جاهليه ده اشهر حرمى تاخير ايدن طائفه در

وفقیم دارم قبیله سندن بر جماعتك دخی اسمیدر بونك نسبتنده فقمی دینور قیاس اوزرة الفقم کتف وزننده
دائما خصملرینه غالب اولان شیرمرد آدمه دینور یقال رجل فقم فهم اذا کان یعلو الخصوم فهم کلمه‌سی مزاوجه
ایچوندر نته که لقم لهم دخی دیرلر الفیلم حیدر وزننده عظیم الهیکل آدمه دینور فیل کبی یقال رجل فیلم
ای عظیم وقورقق آدمه دینور یقال رجل فیلم ای جبان وصاچی چوق وکور آدمه دینور وواسع قیویه
دینور وطراغه دینور مشط معناسنه ومبشین صفره‌یه دینور وچوق طورطویه و پوصه‌یه دینور زیت وشیرلغن
طورطوسی کبی الافتلام افتعال وزننده بورن کسمك معناسنه‌در یقال افتلم انفه اذا جدعه التفیلم
تدخرج وزننده اوغلان سموروب ایریلمك معناسنه‌در یقال تفیلم الغلام اذا سمن وضخم الفلقم جعفر وزننده
واسع نسنه‌یه دینور یقال شیء فلقم ای واسع الفلهم جعفر وزننده نسوان فرجنه دینور وواسع قیویه دینور
شارح دیر که فلهم جلاّه مکوکنیه‌ده دینور مؤلف بو معنادن سکوت ایلدی الفم فانك حرکات ثلاثیله اغزه
دینور فارسیده دهن دیرلر وفم اصلده فوه ایدی و بعضا میمی مثلثة مشدد اولور نته که فوه ماده سنده
مشروحدر شارح دیر که تشدید میم اشعاره یعنی ضرورته مخصوصدر وفم دری بی برکره دباغت ایلمکه دینور که
بر آغز دباغت تعبیر اولنور یقال فم من الدباغ ای مرة منه فمّ فانك ضمی ومیم مشدده‌نك فتحیله ثم کلمه سنده
لغتیدر که حرف عطفدر یقال جاء زید فمّ عمرو ای ثم عمرو الفوم فانك ضمیله صرمسغه دینور تقول
اکلت فوما ای ثوما و بغدایه دینور ونخوده دینور واتمکه دینور خبز معناسنه ومطلقا کندیدن اتمك یاپیلان
حبوباته دینور ومطلقا منعقد نسنه‌یه دینور کرك صوغاندن وصرمسقدن وکرك بیوك لقمه‌دن اولسون
الفامیّ فوم صاتیجی آدمه دینور فومیّ کلمه سندن مغیردر یقال هو فامیّ ای بایع الفوم الفیوم تنوز وزننده
مصر دیارنده بر بلده ادیدر افامیه سحابیه وزننده شام اولکه سنده بر بلده ادیدر فامیه عراقده بر قریه
اسمیدر فامین بخارا قضاسنده بر قریه‌در الفومة فانك ضمیله اکین سنبله سنه دینور وایکی پرمق
ارالغنه قصد ریلوب کوتریلان شیئه دینور یقال هو علی قدر فومة وهی ما تحمله بین اصبعیك الفوم صرد
وزننده مهموز اولان فؤم معناسنه‌در که پاره پاره دیمکدر یقال قطعه فوما ای فؤما الفهم وهم وزننده
والفهم فتحتینله والفهامة سلامه وکتابه وزنلرنده والفهامیة فانك فتحیله ویانك تخفیفیله اکلمق معناسنه‌در
فارسیده شناختن مرا دفیدر یقال فهم الکلام فهما وفهما وفهامة وفهامیة من الباب الرابع اذا علمه
وعرفه بالقلب الفهم کتف وزننده تیز فهم اولان فطانتلو آدمه دینور یقال رجل فهم ای سریع الفهم
الاستفهام برنسنه‌یی اکلمق ایستمك معناسنه‌در الافهام همزه‌نك کسریله والتفهیم تفعیل وزننده
اکلتمق معناسنه‌در تقول استفهمنی الشیء فافهمته وفهمته اتاه وانفعال بابندن انفهم عنوانی لحن وخطادر
التفهم تفعل وزننده تدریجله اکلمق معناسنه‌در یقال تفهمه اذا فهمه شیئا بعد شیء فهم سهم وزننده
بر قبیله پدریدر که ابن عمیر بن قیس بن عیلاندر الفیم یانك تشدیدیله کیس وزننده شدید وتوانا آدمه دینور
جمعی فیوم‌در یقال رجل فیم ای شدید الفیمان فانك فتحیله عهد معناسنه‌در پیمان فارسی معربیدر یقال
بیننا فیمان اکیدای عهد فصل القاف القتام تای فوقیه ایله سحاب وزننده توزه دینور یقال ارتفع القتام
ای الغبار القتمة غرفه وزننده الواندن بوزلغه دینور یقال به قتمة ای لون اغبر وقتمه بر کریه الرایحه نباتت ادیدر
القتمة فتحاتله رایحهٔ کریهه‌یه دینور یقال به قتمة ای رایحة کریهة الاقتم والقاتم سیاه نسنه‌یه دینور یقال شیء اقتم
وقاتم ای اسود الاقتمام احمرار وزننده قرارمق معناسنه‌در یقال اقتم الشیء اذا اسودّ القتوم قعود وزننده
توز قالقوب هوایه آغمق معناسنه‌در یقال قتم الغبار قتوما من الباب الاول اذا ارتفع حیاض قتیم زبیر وزننده
اولومدن کنایه‌در حیاض غتیم کبی و بو توز طپراق معناسنه‌در یقال اورده حیاض قتیم ای الموت القثم قافك فتحی
وثای مثلثه‌نك سکونیله بر آدمه دفعة نفیس مال و یرمك معناسنه‌در یقال قثم له من المال قثما من الباب الاول اذا غثم
ومال جمع ایلمك معناسنه‌در یقال قثم المال قثما من الباب الثانی اذا جمع وچقلداق بیلا شدروب مردار ایلمك معناسنه‌در
یقال قثمه بالجعر قثما اذا لطخه به قثم زفر وزننده ابن عباس بن عبد المطلب درکه صحابیدر وقثم قاثم لفظندن
معدولدر کثیر العطاء آدمه دینور یقال هو قثم ای الکثیر العطاء ومحضا طریق بر وخیره صرف وعیالنه
انفاق ایچون کسب وجمع مال ایدن آدمه دینور یقال هو قثم ای جموع للخیر والعیال وطریق شر
ونا مرضی یه صرف ایچون جمع مال ایدن کمسیه‌ده دینکله ضد اولور یقال فلان قثم ای جموع للشر وقثم
ارکك صرتلانك اسمیدر مردارلق معناسنه‌در القثوم صبور وزننده بو دخی خیر وعیال ایچون جمع مال ایدن آدمه

دینور قثام قطام وزننده دیشی صرتلانه دینور وجاریه‌یه اطلاق اولنور که سب وتذلیل ادایدر یا قثام دیرلر
یاذفار کبی وغنیمت کثیره‌یه دینور الاقتثام افتعال وزننده استیصال معناسنه‌در یقال اقتثمه اذا استأصله
وچوق مال آلمق معناسنه‌در یقال اقتثم مالا کثیرا اذا اخذه و برنسنه‌نك جمله‌سنی سیلوب سپوروب المق معناسنه‌در
یقال اقتثم الشیء اذا اجترفه و برکدرمك معناسنه‌در یقال اقتثمه اذا جمعه القثمة غرفه وزننده الواندن
بوزلغه دینور یقال به قثمة ای غبرة ومردارلغه دینور که اسمدر وقثمه وقثم فتحتینله چقلداق بیلا شمغله مردار
اولمق معناسنه‌در یقال قثم الشیء وقثم قثمة وقثما من الباب الرابع والخامس اذا تلطخ بالجعر القثم حسم
وزننده والقثامة قسامه وزننده بوزرنکلی اولمق معناسنه‌در یقال قثم الشیء قثما وقثامة من الباب الخامس
اذا اغبر القحوم حای مهمله ایله قعود وزننده برکمسه اوکنی آردنی فکر وتامل ایدوب کوزتمیه‌رك برایشه صالدرمق
واتیلوب کیرمك معناسنه‌در متهور دلاورلرك بی پروا جنکه کیردکلری کبی یقال قحم فی الامر قحوما من الباب الاول
اذا رمی بنفسه فیه فجأة بلا رویة التقحیم تفعیل وزننده بر آدمی برایشه قحوم ایتدرمك معناسنه‌در تقول قحمته
اذا ادخلته فی الامر من غیر رویة وآت راکبنی یوزی اوزره اتوب یره چالمق معناسنه‌در یقال قحمه الفرس اذا رماه
علی وجهه الاقحام همزه‌نك کسریله بو دخی بر آدمی بی اندیشه برایشه صالدرمق معناسنه‌در تقول اقحمته
بمعنی قحمته وناس قورا قلغه اوغرامغله اوتلوصولو اباداًن محله وارمق معناسنه‌در یقال اقحم اهل البادیة علی المجهول
اذا اجدبوا فخلوا الریف ودابه بی نهره صوقمق معناسنه‌در یقال اقحم فرسه النهر اذا ادخله فیه مترجم دیر که مؤلفینك
حشو کبی زائد کلمه‌یه مقحم تعبیرلری بوندن مأخوذدر الانقحام انفعال وزننده والاقتحام افتعال وزننده
بونلرده بی ملاحظه برایشه صالدیروب کیرمك معناسنه‌در یقال اقحمته فانقحم واقتحم واقتحام برنسنه‌یی حقیر
عدایلمك معناسنه‌در که خوارسمق تعبیر اولنور یقال اقتحمه اذا احتقره و یلدز باتمق معناسنه‌در یقال اقتحم
النجم اذا غاب وهجوم ایلمك معناسنه‌در یقال اقتحم المنزل اذا هجمه و بوغور کندیلکندن ناقه‌یه قصد ایلمك
معناسنه مستعملدر یقال اقتحم الفحل الشول اذا هجمها من غیر ان یرسل فیها القحمة تمره وزننده یمنده
بر بلده‌در القحمة غرفه وزننده اسمدر بی ملاحظه برایشه صالدرشه دینور یقال هو رکب القحمة
ای الاقتحام ومهلکه وخطرناکه دینور یقال هو فی قحمة ای مهلکة وقوراق وقیتلق یله دینور جملری قحم
کلور صرد وزننده یقال وقعوا فی قحمة ای سنة شدیدة وقحط وقحم الطریق یولك صرب وصعوبتلو یرلرینه
دینور یقال رکبوا قحم الطریق ای مصاعبه وقحم الشهر آیك آخراوج کیجه سندن عبارتدر یقال بقی قحم
الشهر ای ثلاث لیال اخره التقحم تفعل وزننده بو دخی آت راکبنی یوزی اوزره اتوب یره چالمق معناسنه‌در
یقال تقحم الفرس براکبه اذا رماه علی وجهه المقحم مکرم وزننده ضعیف و بیمجاله دینور یقال رجل مقحم
ای ضعیف وشول دوه‌یه دینور که برسنه‌ده هم التی وهم یدی یاش دیشلرنی دیشه‌مش اوله که برسنه‌ده ایکی کونه
یاشه دخول وقحوم ایتمش اولور یقال بعیر مقحم اذا اثنی واربع فی سنة فاقحم سنا علی سن و بادیه‌ده نشئت ایدن
بدوی یه دینور القحم قحم وزننده والقحوم صبور وزننده یك یاشلو قوجه‌یه دینور مؤنثی قحمه‌در یقال
رجل قحم وقحوم وامرأة قحمة ای الکبیر السن جدا وقحوم تیز تکرلنوب نزول ایدن چرخه ومقاره‌یه دینور یقال
محالة قحوم ای سریعة الانحدار القحامة قافك فتحیله والقحومة قافك ضمیله معنای اولدن اسملردر یك قوجه لغه
دینور و بونلر فی الاصل مصدرلردر کندیلردن فعل تصرف اولنمدی اسم موضعنده استعمال اولندیلر یقال
به قحامة وقحومة ای کبر سن جدا القحم قافك فتحیله سالك بردوزه‌یه اشدیروب کتمك معناسنه‌در یقال قحم
المفاوز قحما من الباب الثالث اذا طواها و برنسنه‌یه واروب چاتمق معناسنه‌در یقال قحم الیه اذا دنا القاحم
یك سیاه نسنه‌یه دینور یقال اسود قاحم ای فاحم القحام مقدام وزننده همان کندیلکندن ناقه‌یه صالدیریجی
بوغوره دینور الاقحمة نسخه‌لرده همزه‌نك وحانك فتحیله اقحمه ایله مفسر اوله‌رق مرسومدر اقحمه عنوانی ایسه
محلنده ثابت دکلدر شارح دخی تعرض ایلمامشدر مکر که اجوبه وزننده اوله که قحمه‌نك جمعیدر ذرورات وسفوفات
مقوله‌سنه دینور واقحمه لفظی اندن مقلوب اوله احتمالات سائره‌یه ظفریاب اولنمدی قحم لحم وزننده بر رجل
آدیدر قحذم ذال معجمه ایله جعفر وزننده بر رجل اسمیدر قحزم زای معجمه ایله بر رجل آدیدر القحزمة دحرجه
وزننده صرف وتحویل ایلمك معناسنه‌در یقال قحزمه عن الشیء اذا صرفه التقحزم تدحرج وزننده اپلشمك
معناسنه‌در یقال تقحزم فی امره اذا نشب القحخم خای معجمه ایله حیدر وزننده اطرافندن یوکسك ومرتفع
اولان شیئه دینور القحخمان قیحخمان وزننده ومرادفیدر که ذکر اولندی القدم فتحتینله والقدمة غرفه

وزننده سابقه فى الامر معناسنه دركه برخصوصده سائرلرى سبق وتقدملك اثروحالتندن عبارتدر يقال له قدم
وقدمة وقدم فى هذه الخدمة اى سابقة وقدم فتحتيله خيرو بر وحسنه جهتنده درجه ومرتبه صاحبى آدمه دينور
مؤنثى قدمه در يقال هو قدم فى الخير اى له مرتبة فيه واياغه دينور رجل معناسنه وقدم لفظى مؤنثدر جوهرينك
تذكيرايله واحد الاقدام تعبيرى سهودر صواب اولان واحدة الاقدام اولمقدر هايله جمعى اقدام كلور شارح ديركه
عضوتأويليله تذكيرى جائزدر مؤلف لام بابنده رجلى القدم اومن اصل الفخذ الى القدم عبارتيله تعريف ايدوب
بوراده قدمى الرجل عنوانيله تعريفى غريبدر اكثر اهل لغت رجلى قالچه باشندن طبانه قدرو بعضيلرى طبانى دخى
ادخال ايدوب وقدمى يالكز طوپوقدن اشاغى ايله واكثرى طبان ايله تعريف ايلمشلردر نته كه مغربده ومصباحده
مصرحدر وزمخشرى مقدمه ده كف پاى ايله تفسير ايلدى كه اياق آيه سى ديمكدر پس بو دخى طبان اولور بونلره
كوره احدهما اخرده استعمال مجازاولور انتهى وقدم برقبيله آديدر وبرموضع اسميدر وبهادره اطلاق اولنور
مفردوجمعى وتانيث وتذكيرى مساويدر يقال رجل قدم وامرأة قدم من رجال ونساء قدم اذا كانا جريئين ويقال
هم ذووالقدم اى السابقة والتقدم فى الشجاعة واما ماجاء فى الحديث الذى فى صفة النار انه عليه السلام
قال لاتسكن جهنم حتى يضع رب العزة فيها قدمه اى حتى يجعل الله الذين قدمهم لها من الاشرار فهم قدم
الله للنار كما ان الاخيار قدم الله الى الجنة اووضع القدم مثل للردع والقمع اى يأتيها امر بكفها عن طلب المزيد
يعنى بوراده قدمدن مراد تقديم اولنان نسنه اولمغله معنا رب العزه حضرتلرى وفق مرادى اوزره جهنمه تقديم
وادخال ايليه جكى اشرارى بالتمام وضع وادخال ايلمدكچه جهنمك هل من مزيد ديه رك فورت وسورتى ساكن
اولمزو بعضلر ديديكه وضع قدم برنسنه يى قلع وقمع ايلمكدن كنايه اولمغله امر الهى شرفورود ايدوب جهنمى مزيد
طلبندن منع ونهى ايدنجه قدر ساكن اولمز ديمكدر شارح ديركه حديث متشابهاتدن اولمغله اهل تحقيقك بونده
اقاويل كثيره سى واقعدر القدمة غرفه وزننده سابقه فى الامر معناسنه دركه ذكر اولندى واسم اولوردليرلك ودلاورلك
معناسنه يقال به قدمة اى جرأة لقدم عنب وزننده بودخى سابقه فى الامر معناسنه در وقدم وقدامه سلامه وزننده مصدر
اولور برنسنه قديم وديرين اولمق معناسنه كه حادث اولمق مقابليدر يقال قدم الشئ قدامة وقدما من الباب الخامس اذا
تقادم وقدم بو معناده اسم اولور قديملكه دينور يقال به قدم اى ضد حدوث القديم امير وزننده والقدام غراب
وزننده وصفلردر زمان جهتيله اسكى وچوقدنكى نسنه يه دينور ديرين معناسنه كه حادث مقابليدر جمعى قدماء كلور كرماء
وزننده وقدامى كلور قصارى وزننده وقدايم كلور القدم قافك ضميله وضمتيله بودخى دليروبهادره اطلاق اولنور كه
جنكده عسكره تقدم ايده ريقال رجل قدم وقدم اى شجاع وقدم ضمتيله ايلروايلرو تقدم ايلمكه دينور ومنه يقال هو يمشى
القدم اذا مضى فى الحرب يعنى اذا تقدم سائره القدم هدم وزننده والقدوم قعود وزننده تقدم ايلمك معناسنه دركه
بركسنه نك اوكنه كچمكدن عبارتدر يقال قدم القوم قدما وقدوما من الباب الاول اذا تقدمهم وقدم دليرلك
وجرأت ايلمك معناسنه در يقال قدم فلان وقدم قدما من الباب الاول والرابع بمعنى اقدم التقديم تفعيل وزننده
بودخى اوكه كچمك معناسنه دركه نفسنى تقديم ايتمش اولور يقال قدم القوم اى تقدمهم شارح ديركه مصنفينك
مقدمه تعبيرلرنى بعضلرك متقدمه معناسيله تفسيرلرى بوندندر وتقديم برآدمى ايلرى سوروب اوكه كچوردك
معناسنه در تقول قدمته اذا جعلته مقدما وتقديم يمين بعينه يمين ايلمكدن عبارتدركه يمينى حكم اوزره تقديم
ايتمش اولور تقول قدمت يمينا اى حلفت الاستقدام بودخى تقدم معناسنه در يقال استقدم القوم اى تقدمهم
ودلير وكثير الاقدام اولمق معناسنه در يقال استقدم الرجل اذا كان قدوما الاقدام همزه نك كسريله دليرلك
ايلمك معناسنه دركه نفسنى ايلرى كچورمك لازميدر يقال اقدم على الامر اذا شجع وبرآدمى ايلرى كچوردك
معناسنه در تقول اقدمته بمعنى قدمته واقدام يمين تقديم كبى بعينه يمين ايلمكدن عبارتدر تقول اقدمت يمينا
اذا حلفت القدم ضمتيله والقدمية ياى مشدده ايله واليقدمية ياى تحتيه نك فتحى ودالك ضميله والتقدمية
تاى فوقيه نك مفتوحه ايله والتقدمة دالك ضميله ايلرولك معناسنه اولوب بعده جنكده دشمن عسكرينه سائردن
مقدم حمله واقدام ايلمكده استعمال اولندى يقال هو يمشى القدم والقدمية واليقدمية والتقدمية والتقدمة
اذا مضى فى الحرب نهايه ده بونلر تقدم فى الشرف وتبختر معنالريله ده مفسردر المقدام والمقدامة ميملرك كسريله
والقدوم صبور وزننده والقدم كتف وزننده مطلقا دليراولوب پك اقدام صاحبى آدمه دينور التقدم
تفعل وزننده دلير ومقدام اولمق معناسنه در يقال تقدم الرجل اذا كان قدوما واوكه كچمك معناسنه در يقال
تقدم الرجل اذا كان مقدما وبرآدمه برنسنه ايله امر ووصيت ايلمك معناسنه مستعملدركه مصلحت اوزره تقديم

ايلمش اولور يقال تقدم اليه فى كذا اى امر واوصاه به المقدمة محدثه وزننده متقدمه معناسنه مستعملدر نته كه
تصريحى ذكر اولندى بو معنادندركه عسكرك ايلرى كيدن بلوكنه كه چرقجى تعبير اولنور مقدمة الجيش اطلاق اولنور
وامام ثعلب دالك فتحيله روايت ايلدى كه باشبوغ طرفندن تقديم اولنمش اولور تانيثى طائفه وجماعت اعتباريله در يقال
هم مقدمة الجيش ومقدمته على قول ثعلب اى متقدموه ومقدمة الابل سائرناقه لردن مقدم دول طوتوب وانتاج ايدن
ناقه لره اطلاق اولنور ومقدمة الشئ اول نسنه نك اولنه اطلاق اولنور مقدمة الكتاب كبى وآلنده كى پرچه اطلاق اولنور
ناصيه معناسنه وآلنه اطلاق اولنور جبهه معناسنه وصاچى بركونه طرامغه دينور يقال امتشطت المرأة المقدمة
وهى ضرب من الامتشاط القادمة والقدامى قصارى وزننده بونلرده مقدمة الجيش معناسنه در يقال هم قادمة
الجيش وقداماه اى مقدمته وقادمه سمرك اوك قاشنه دينور وبى ضبينه بورنده برصوآديدر مقدم العين محسن
وزننده ومقدم العين معظم وزننده كوزك بروندن طرفه اوجنه دينور كه كوزك پيكارى تعبير اولنور ومقدم الوجه
يوزك منظره يه كلان يرندن عبارتدر جمعى مقاديم كلور ومقدم الرحل ومقدم الرحل كه محسن ومعظم وزنلرنده در
سمرك اوك قاشنه دينور القادم انسانك باشنه اطلاق اولنور كه اعضانك مقدميدر جمعى قوادم در واينكك وناقه نك
كوبكدن طرفه اولان ايكى اوك ممه لرينه قادمان اطلاق اولنور وقادم قدوم آيدن اسم فاعلدر سفردن وطنه
عودت ايدوب كلان آدمه دينور جمعى قدم كلور عنق وزننده وقدام كلور زنار وزننده وقادم الرحل سمرك اوك
قاشنه دينور وبر رجل اسميدر وبركوچك طاغك آديدر القوادم والقدامى حبارى وزننده قوش قنادينك اوك
طرفنده واقع درت على قول اون عدديلكره دينور خوافى مقابليدر مفردى قادمه در المقدام محراب وزننده كثير
الاقدام آدمه دينور كه ذكر اولندى وبرخرمالق آديدر ومقدام بن معدى كرب اصحابندر القدوم هجوم
وزننده والقدمان حرمان وزننده سفردن عودت ايدوب وطنه كلمك معناسنه در يقال قدم من سفره قدوما
وقدمانا من الباب الرابع اذا آب القدوم صبور وزننده دولكرلرك كسر تعبير ايتدكلرى آلته دينور وبو مؤنثدر
جمعى قدايم وقدم كلور ضمتيله وحلب قضاسنده برقريه آديدر ونعمان نام محلده برموضع آديدر ومدينه ده برجبل
آديدر وسراة ديارنده برصرپ يلاك آديدر وبرموضع آديدر كه اوراده حضرت ابراهيم على نبينا وعليه التسليم اختتان
ايلديلر وبعضا دالى مشدد قلنور شارحك بيانه كوره موضع مزبور شام ديارنده در وقدوم دوس بلادنده برطاغده
برصرپ يوقش آديدر ويمنده برحصار آديدر القيدوم قيصوم وزننده والقيدام قيدار وزننده برنسنه نك
صدرينه واولنه دينور يقال قيدوم الشئ وقيدامه اى مقدمه وصدره وقيدوم الجبل طاغك برون كبى ايلرويه چيقان
سبورى اوجنه دينور وقيدوم وقيدام اوكه دينور قدام معناسنه قدام زنار وزننده جهات سته دن اوك جهتنه
دينور وراء مقابليدر وبو مؤنثدر بعضا مذكراولور مصغرى قديديمه وقديديم درهايله وهاسز شارح ديركه بنيه اولى
شاذدر زيرا باعينك مصغرنه هاء لاحق اولمزوحرف مدى متضمن اولمغله فعيعيل اوزره تصغير اولندى انتهى وقدام
جزار معناسنه دركه قربان ذبح ايدن كسه در ظاهر اقربانى ذبح ايدركن اوكنده يانوررا ولمسى باعث اطلاقدر وقدام
قادم لفظندن جمع اولور كه سفردن عودوور ودايدن كسه لره دينور يقال هؤلاء القادمون والقدام اى الآئبون من السفر
وپادشاهه اطلاق اولنور وبرقومك سيدواعيانه كذلك سائردن عاليشان اولان آدمه اطلاق اولنور المقدمة محسنه
وزننده والمقدمة معظمه وزننده مقدم ومقدم كبى سمرك اوك قاشنه دينور القدم قافك فتحيله بركونه قرمزى بزه
دينور قدم زفر وزننده يمنده بركوچك قبيله آديدر وبرموضع اسميدر اندن اعلا برلر چقارثياب قدميه اكا منسوبدر
قدام قطام وزننده عروة بن سنان العبدى وعبدالله بن العجلان النهدى فرسلرينك اسميدر وبرقانجق كلبك آديدر
قدومى هيولى وزننده جزيره ده ياخود بابل ترابنده برموضع آديدر القديم سكيت وزننده والقدام شداد وزننده
قدام كبى پادشاهه اطلاق اولنور وبرقومك سيد وسركرده سنه دينور وناسدن شرف وشانله عالى ومتقدم اولان
آدمه دينور قادم صاحب وزننده مقدام معظم وزننده مقدام مصباح وزننده قدامه ثمامه وزننده اسامئ
ناسدندر وقدامة بن حنظله وابن عبدالله وابن مالك وابن مظعون وابن ملحان صحابه لردر الاقدم ارسلانه
اطلاق اولنور القدمية عربيه وزننده بركونه سختيانه دينور القدمية قافك ودالك ضميله صالنغه دينور يقال
يمشى القدمية اى يتبختر قدومه ضبوره وزننده برصرپ يوقشك آديدر ذواقدام همزه مفتوحه ايله برطاغدر
القدم كتف وزننده والقدمة فرحه وزننده قره طاشلق تپه نك درشت وغليظ اولان يرينه دينور القدحمة
قافك كسريله قمطره وزننده كه صرحت بقدحمة قوللرنده واقعدر وضحت القصة بعد التباس معناسنه در يعنى
ملتبس ومشتبه اولان قصه وواقعه معناسنه استعمال ايدرلر نته كه بو معناده صرحت جدا وبجداء وبجد

وبجدان دخی دیرلر نته که جددماده سنده ذکراولندی صرحت لفظنك فاعلی قصه‌در شارحك بیانته کوره
اصل وضعی تارمار و پراکنده معناسنه‌در . القدم قافك کسری وذال معجمه‌نك فتحیله هجف وزننده سریع
وشدید آدمه دینور وجواد ومعطاء اولان سید وذیشانه دینور یقال رجل قدم ای سید معطاء القذم
زفر وزننده بودخی قذم معناسنه‌در القذم ضمتیله باتمش وبلورسز اولمش قیولره دینور القذم جرم
وزننده برآدمه دفعةً مال نفیس ویرمك معناسنه‌در یقال قذم له من المال قذما من الباب الاول بمعنی قثم له
القذمة غرفه وزننده بر یودم صویه دینور جرعه معناسنه القذم فتحتینله صوبی یودم یودم ایچمك معناسنه‌در
یقال قذم قذمة قذما من الباب الرابع اذا جرع جرعة القرم فتحتینله اته پك اشتهالو آرزومند اولمق معناسنه در
بعده سائرنسنه ده دخی استعمالی شایع وکثیر اولوب حتی معشوق ومحبوبه اولان شوق وآرزوده دخی استعمال
اولندی یقال قرم الی اللحم قرما من الباب الرابع اذا اشتدت شهوته الیه وتقول قرمت الی لقائك قرما اذا اشتقت
الیه القرم قافك فتحی وراءك سکونیله دول ایچون حفظ واختیار اولنان ارکك دوه یه دینور علی قول هنوز اینب
ویولار کچورلمامش ارکك دوه یه دینور جمعی قروم کلور وسید وذیشان آدمه اطلاق اولنور یقال هو قرم
من القروم ای سید الاقرم احمر وزننده قرم ایله معنای اولده مرادفدر وجوهرینك الاقرم فی الحدیث لغة
مجهولة قولی خطادر شارح دیر که مراد اشبو حدیثدر عن دکین بن سعید قال امر النبی علیه السلام عمر ان یزود النعمان
بن مقرن المزنی واصحابه ففتح غرفة له فیها تمر کالبعیر الاقرم ابو عبید دیدیکه اقرم کلمه‌سی بو معناده بنم معلومم دکلدر
بنم معلومم اولان بعیر مقرم اولمقدر پس جوهری ابو عبیدك کلامنه نظر واعتنا ایلمشدر ابو عبید ایسه امام جلیل
الشاندر واقرم اسامیدندر عبد الله یاخود عبید الله بن اقرم اصحابدندر القرم قافك ضمیله بر شجر آدیدر که جوف
بحرده نابت اولور غلظت وبیاضلقده چناره شبیه اولور الاقرام همزه‌نك کسریله ارکك دوه‌یی تغیوب وقوللنموب
همان دول ایچون حفظ وتربیه ایلمك معناسنه در یقال اقرم الفحل اذا جعله قرما القرم صرم وزننده برنسنه‌نك
قبوغنی کیدرمك معناسنه در یقال قرمه قرما من الباب الاول اذا قشره وسوکمك معناسنه در یقال قرم فلانا
اذا سبه واکل ایلمك معناسنه در یقال قرم الطعام اذا اکله وقرم وقروم قعود وزننده ومقرم مقعد وزننده وقرمان
فتحاتله ممه‌دن کسیلوب ابتدا اوت یمکه بشلیان حیوان اوت یمك علی قول فرسز ضعیف ضعیف یمك معناسنه‌در
یقال قرم البعیر قرما وقروما ومقرما وقرمانا من الباب الثانی اذا تناول الحشیش وذلك فی اول اکله او هو اکل ضعیف
وقرم حبس ایلمك معناسنه در یقال قرم فلانا اذا حبسه ودوه‌نك بروندن آیرمیه رق بارزدری کسوب یته برینه
یاپشدره‌ق یاخود بروندن یوقریجه یردن کسمك تاکه یولار کچوره جك یره دوشمکله یولار آنك اوزرینه کاوب رام
ور بونایلیه بعضلر دیدیکه انی نشان وعلامت ایچون ایدرلر واول نشانه‌ده قرم دیرلر یقال قرم البعیر اذا قطع من انفه
جلدة لاتبین وجمعها علیه اوقطع جلده من فوق خطمه لیقع علی الموضع الخطام لیذل او انما یکون هذه للسمة تسمی
بذلك ایضا وقرم قار اوقلری اوزره اولان نشانه دینور القرمة غرفه وزننده وجه مذکور اوزره دوه‌نك بروندن
کسیلان درینك برینه دینور القرام کتاب وزننده قرمه معناسنه در وآل پرده یه ودواغه دینور علی قول
بوکدن الاجه ومنقش ایشلنمش انجه نهالیه دینور که قپولره پرده ایدرلر یاخود بغایت انجه زاره وچارشبه دینور
القرمة تمره وزننده والقرمة والقرامة قافلرك ضمیله بونلرده وجه مذکور اوزره دوه‌نك بروندن کسیلان
درینك برینه دینور وقرمه تمره وزننده قار اوقلری اوزره وضع اولنان نشانه دینور ودوشك چارشفنه دینور
التقرم تفعل وزننده بودخی ممه دن کسیلوب هنوز اوت یمکه بشلیان حیوان اوت یمك یاخود فرسز انجه انجه
یمك معناسنه در یقال تقرم البعیر اذا تناول الحشیش وذلك فی اول اکله او اکل ضعیفا القرماء حمراء
وزننده برونده قرم مذکور اولان ناقه یه دینور یقال ناقة قرماء اذا کان بها قرم التقریم تفعیل وزننده تعلیم
اکل ایلمك معناسنه در یقال قرمه اذا علمه الاکل المقرم منبر وزننده والمقرمة مکنسه وزننده قرام
معناسنه درکه ذکر اولنان پرده یاخود زاردر ودوشك چارشفنه دینور که ایچنه دوشك صاریلور مترجم دیرکه
یوزسیلجك مندیله مقرمه تعبیری میمك کسریله در لسان ناسده میمك فتحیله متداولدر و بو مولددر القرامة ثمامه
وزننده تنوره وفرونه یاپشمش اتمك پارچه سنه دینور یقال ما اطعمنی قرامة وهی ما التزق من الخبز بالتنور وعیب
ونقیصه معناسنه در یقال ما به قرامة ای عیب ودوه‌نك کوکسنده اولان طبق کبی دکرمی مهره یه دینور القرمیة
قافك کسریله دوه‌نك بروندن لغنك دیبنده اولان دوکومه دینو قرمان سلمان وزننده و بعضلرانی مفتوح اولور
روم اولکه سنده بر اقلیم آدیدر حالا اناطولیده قرمان ایالتی اوله جقدر که فتحاتله زبانزده در قرمی جمزی وزننده

ومد ایله یمامه‌ده بنی امرء القیس بن زید مناة جماعتی یوردنده بر موضعدر و بین الحرمین بر موضعك دخی اسمیدر قرمونیه
قافك فتحیله مغربده بر ایالت آدیدر بنو قریم زبیر وزننده بر جماعتدر قارم صاحب وزننده بر رجل آدیدر
الاستقرام ارکك دوه خاصة دول ایچون اتخاذ ایله پرورده اولمق معناسنه در یقال استقرم بکره ای صار قرما
المقرم مکرم وزننده شول ارکك دوه یه دینور که قوللانلیوب همان دول ایچون حفظ و پرورده اوله قرم کبی یقال
فحل مقرم اذا کان لایحمل علیه ولایذلل وانما هو للفحلة مقروم اسامیدندر ربیعة بن مقروم الضبی شعرادندر
قرم ابل وزننده یاخود زبیر وزننده بر بلده معروف آدیدر مراد بحر سیاه ساحلنده قریم اولکه سیدر که
سابقا تاتار خان حکومتکاهی ایدی خلصها الله تعالی عن ید من استولی علیها القردم دال مهمله ایله جعفر وزننده
سوز بیلمز عاجز وثقیل آدمه دینور یقال رجل قردم ای عیی القردمانی قافك فتحی والفك قصریله کرویا اسمیدر که
انیسونه شبیه اولور قرمان کیمونی وطتلوجه اوت تعبیر اولنور علی قول یبانی نوعنه دینور که تیر قفوسی اولور کیك کیمونی
وکیك صرمسی تعبیر اولنور ولغت مز بوره رومیه در القردمانی قافك ضمی ویانك تشدیدیله که منسوبدر خفتان
تعبیر اولنان پموقلی قالین جامه یه دینور که جنکلرده پهلوانلر زره آلتندن کیرلر فارسیده کبر دینور کاف عربینك
فتحی وبانك سکونیله قزاکند دخی دیرلر علی قول بر کونه سلاح اسمیدر که سلفده اکاسرۂ عجم خزینه لرینه وضع
وادخار وحین حاجتده استعمال ایدرلر ایدی یاخود ثوب کردوانی طرزنده قالین زرهه دینور یاخود توغلغه یه
یاخود توغلغه لی زره کلاهنه دینور که اشیق تعبیر اولنور ولفظ مز بور معربدر شارح دیر که اکثر ائمه کرد ماند
فارسیدن معربدر دیدیلر که کافك فتحیله درکردماضیدر ایشلدی معناسنه وماند کذلك ماضیدر قالدی معناسنه
بعد الترکیب معمول متروك معناسنه استعمال اولنه اکاسرۂ عجم خزینه لرینه مخصوصه اطلاق ایلدیلر بعده تعریب
وتخفیفله قردمانی دیدیلر وکردوانی برکسیم لباسدر که قالین اولور اکراده مخصوصدر القردحمة قافك کسری
وفتحی ودال مفتوحه ایله پراکنده وتارمار معناسنه در یقال ذهبوا بقردحمة اوذهبوا قردحمة ای تفرقوا وقردحمه قدحمه
معناسنه درکه ذکر اولندی القرذحمة ذال معجمه ایله قردحمه کبی قدحمه معناسنه در یقال صرحت بقردحمة وبقرذحمة
یعنی قدحمة القرزوم عصفور وزننده فرزوم معناسنه درکه پاپوشجی کتوکنه دینور القرزام قرطاس وزننده
دون وکمتر شاعره دینور قالدرم شاعری کبی یقال شاعر قرزام ای دون المقرزم مزعفر وزننده حقیر ولئیم وفرومایه یه
دینور یقال رجل مقرزم ای حقیر لئیم القرزمه دحرجه وزننده پریشان وقبوله ناشایان شعر تفوه ایلمك معناسنه در
یقال هو یقرزم شعره ای یجئ به ردیئا القرشوم شین معجمه ایله عصفور وزننده والقرشام قرطاس وزننده
والقراشم علابط وزننده بیوك کنه یه دینور قراد عظیم معناسنه وقرشوم بر شجر آدیدر که میمون قسمی انده
ایوا ایدرلر وبعضلر دیدیکه قراشیم خیاشیم وزننده شول کنه لره دینور که رمث دیدکلری اوت نوعندن بر نوع
اوت واردر که ایکی قات طبق طرزنده اولور وانده بر آق بوجك ظهور ایدوب کیده رك کنه اولور مفردی قراشم در
قافك ضمی وفتحیله القرشم اردب وزننده صلب وشدید نسنه یه دینور یقال شئ قرشم ای صلب شدید
وقوجه کله دینور القرشامة قرطاسه وزننده آتمجه قوشنه دینور یقال صاد بالقرشامة ای الباشق
وبر بوجك آدیدر القراشماء قافك ضمیله بر اوتك اسمیدر القرصمة دحرجه وزننده کسوب قیرمق معناسنه‌در
یقال قرصمه اذا کسره وقطعه قرضم ضاد معجمه ایله زبرج وزننده مهرة بن حیدان قبیله سندن بر قبیله پدرینك
آدیدر یاخود فرضم در فا ایله القرضمة دحرجه وزننده برکسه آله بیلدیکی وکوزی کوردیکی نسنه لری المق
معناسنه در یقال هو یقرضم کل شئ ای یأخذه وکسمك معناسنه در یقال قرضمه اذا قطعه قراضم علابط
وزننده مدینه‌ده بر موضع آدیدر القرطم زبرج وزننده اصپور تخمنه دینور قولنج علتنه نافع و بلغم لزجی مسهل
واتسی صوینی تازه صاغلمش سوده دوکك سودی مجمد ومستحلبی ایله باشی وبدنی اوچ دفعه غسل کهله یی و بدنده
اولان خشونتی دافع وچهره‌یی محسن ولبی جماعی مقوی کذلك مستحلبی ایله احتقان بلغمی مسهلدر المقرطمة
مدحرجه وزننده شول جزمه لره دینور که بورنلرینه منقار طرزنده یاما اورلمغله برونی سیوری اوله یقال خفاف مقرطمة
ای مرقعة ملکمة فی جوانبها مفردی مقرطم در جوهرینك بونی فا ایله رسم ایلمسی سهودر شارح دیرکه امام لیث
فا ایله ثبت ایلمشدر القرطمة دحرجه وزننده کسمك معناسنه در یقال قرطمه اذا قطعه قرطمه زبرجه وزننده
اندلسده بر بلده آدیدر وقرطمه کوکرجن قوشنك بورنلری دیبلرنده اولان ایکی نقطه‌نك برینه دینور که دلیك شکلنده
اولور ایکیسنه قرطمتان دینور القرطمان عنفوان وزننده هر طمان اسمیدر که چتالجه وهورله دیدکلری غله در
یاخود جلبان اسمیدر که بورچق دیدکلری غله در القرعامه قافك کسریله کرکی کبی ایریلنوب کمال ومقدارینی

بولمش خرماوسائر اغاجه دینور یقال نخلة وشجرة قرعامة ای ضخمة تامة القرقم زبرج وزننده ذکرك باشنه
دینور حشفه معناسنه المقرقم مزعفر وزننده سودخیره‌سی دیدکلری جوره چوجغه دینورکه بو یومز اولور
فارسیده شیرزده دیرلر که سود اورغونی دیمکدر القرقة دحرجه وزننده چوجغك طعمه‌سنه اهتمام ایلیوب
اولور اولمز نسنه‌یدرمکله بدغدا ایلمك معناسنه‌در یقال قرقم الصبی اذا اساء غذائه القزم قافك وزای معجمه‌نك
فتحیله برکسنه دنیٔ وحقیرالوجود اولمق معناسنه‌درکه دنائت ظاهره و باطنه‌یی جامع اولمقدن عبارتدر علی قول
دواب ومواشی قسمنده قزم خرده وصغیرالجسم اولمق وانسانده اخلاقی بخل ودنائت وارتکاب حقوله‌سی اوصافله
حقیر وکمتر اولمقدن عبارتدر یقال قزم الرجل قزما من الباب الرابع وهوالدناءة والقماءة اوهو صغرالجسم
فی المال وصغر الاخلاق فی الناس وقزم فرومایه وسفله وزدال ناسه دینور فی الاصل مصدر اولمغله مفرد وجمعی
ومذکر ومؤنثی مساویدر وعندالبعض تثنیه ومؤنث وجمعی دخی کلور وصفیت اعتباریله یقال رجل وامرأة
ورجال ونساء قزم ویقال رجلان قزمان وامرأة قزمة ورجال اقزام وقزامی وقزم بضمتین ونساء قزمات
قال الشارح ومنه حدیث علی کرم الله وجهه فی ذم اهل الشام جفاة طغام عبیدا قزام وقزم ایشه یرامز کوتو وکمتر
ماله دینور و برکسنه رذیل وناکس وبدکوهر اولمق معناسنه‌در یقال قزم الرجل قزما من الباب الرابع اذا کان
قزما و بودورلغه دینورکه اسمدر یقال به قزم ای قصر القزم قافك فتحیله والقزم کتف وزننده والقزم
عنق وزننده والقزم جبل وزننده ناکس وبی‌مایه وکمترشخصه دینورکه انسان مولوزی تعبیر اولنور مؤنثی
هایله‌در القزام کتاب وزننده لئیم وناکس کمسه‌لره دینور یقال قوم قزام ای لئام القزام غراب وزننده
الندن برکسه قورتیلوب خلاص اولمز اولان کمسیه دینور مبرم دانجی کبی واولومه اطلاق اولنور القزم کتف
وزننده والقزم جبل وزننده جثه‌سی خرده وجوره اوله‌رق لئیم اولوب اصلا برایشه یرامز اولان کمسیه دینور
جمعی قزم کلور عنق وزننده واقزام کلور القزمة فتحاتله بودور آدمه دینور مذکر ومؤنثه اطلاق اولنور
یقال رجل وامرأة قزمة ای قصیر وقصیرة القزم عزم وزننده عیبلمك معناسنه‌در یقال قزمه قزما من الباب
الاول اذاعابه قزمان ثعبان وزننده ابن الحارث العبسی نام منافق‌درکه فخرعالم صلی الله علیه وسلم حضرتلری
آنك حقنده ان الله لیؤید هذاالدین بالرجل الفاجر بیوردیلر القسم قافك فتحی وسینك سکونیله بولمك
معناسنه‌در یقال قسم المال قسما من الباب الثانی اذاجزأه وحادثهٔ زمان برقوم وجمعیتی بلوك بلوك پراکنده
وپریشان قلمق معناسنه مستعملدر یقال قسم الدهر القوم اذافرقهم وقسم ویرکیه اطلاق اولنور عطاء
معناسنه فی الاصل مصدراولمغله جمعی یوقدر ورأی وفکر واندیشه‌یه اطلاق اولنور ملازمه یاخود سببیت علاقه‌سیله
یقال هوسدیدالقسم ای الرأی وشك وکمان معناسنه مستعملدرکه اندیشه منقسم اولور یقال مافیه قسم
ای شك ویغموره وصویه اطلاق اولنور مقسوم اعتباریله وقدر وتخمین ایلمك معناسنه مستعملدر ملازمه
علاقه‌سیله علی قول برایشی ایشلیوب ایشلمامك بیننده تردده دوشمك معناسنه مستعملدر یقال قسم امره قسما
اذاقدره اولم یدر مایصنع فیه مؤلف اشبوقدر معناسنی تکرار ایلمشدر مکر بری اسمیته محمول اوله وقسم برموضع
آدیدر وخوی وخلق معناسنه‌در ودأب وعادت معناسنه‌در بوایکی معناده کسرایله‌ده لغتدر وقلبه لایح
اولان برخاطره مظنون ایکن بعض امارات ودلائل ایله‌قوت بولوب یقین وحقیقته منقلب اولمغه دینور تقول قلته کذا
بقسم ظنی وهوان یقع فی قلبك الشیٔ فتظنه ثم یقوی ذلك الظن وحصاة القسم شول خرده چقللره دینورکه برقاب
ایچره وضع ایدوب اوزرلرینه آنلری اورتجك قدرصو قویوب اول وضع اوزره هرکسه صوتوزیع ایدرلر و بوعملی سفرده
بولنوب صو قلیل اولان محلده اجرا ایدرلر یقال اقتسموا الماء بحصاة القسم وهی حصاة تلقی فی اناء ثم یصب فیه من الماء
مایغمره التقسیم تفعیل وزننده بودخی بولمك معناسنه‌در یقال قسم المال اذاجزأه ونوائب زمان
بزمره‌یی پراکنده وپریشان قلمق معناسنه مستعملدر یقال قسم دهرالقوم اذافرقهم القسم قافك کسریله
والمقسم منبر وزننده والمقسم مقعد وزننده والاقسومة اضحوکه وزننده حصه ونصیب معناسنه‌در
قسم لفظنك جمعی اقسام وجمع الجمعی اقاسیم کلور تقول اعطیته قسمه ومقسمه ومقسمه واقسومته ای نصیبه
وهذا ینقسم قسمین قوللرنده مصدر اراده اولنورسه قافك فتحیله اولوب وحصه ونصیب یاخود شیٔ
مقسومدن جزؤ مراد اولورسه که اسم اولور قافك کسریله اولور القسیم امیر وزننده بودخی بهره
ونصیب معناسنه‌در جمعی اقسماء کلور نصیب وانصباء کبی وقسیم برنسنه‌یی بولشدیرن آدمه دینور مقاسم
معناسنه‌در جمعی اقسماء وقسماء کلور کرماء وزننده وایکی‌یه تقسیم اولنان نسنه‌نك بربلوکنه دینورکه

احدهما آخره نسبت قسیم در یقال هوقسیمه ای شطره وقسامه‌دن که حسن معناسنه‌در وصیف اولور کوزل وخوب
ودلبر محبوبه دینورکو یا که هراندامنه اجزاء حسن وجمال مقسوم اولمشدر جمعی قسم در قافك ضمیله مؤنثی قسیمه‌در
یقال غلام قسیم ای جمیل الانقسام انفعال وزننده بولنمك معناسنه‌در یقال قسمه فانقسم المقاسمة مفاعله
وزننده بولشمك معناسنه‌در یقال قاسمه الشیٔ اذااخذ کل قسمه القسامة ثمامه وزننده مال صدقه‌یه
اطلاق اولنور بین الفقراء مقسوم اولدیغیچون وتقسیم مال ایدن آدمك کندی ایچون رأس مالدن افراز ایلدیکی
نسنه‌یه دینور قال الشارح ومنه الحدیث ایاکم والقسامة وهی مایعزله القسام لنفسه و بواجرمعیندن بشقه‌اولاندر که
حالاقسمت کاتبلری خلال تحریرده تصادف ایلدکلری بعض نقیس نسنه‌لری اختلاس ایدرلر ایشته اول قسامه‌در
وحرامدرنته که نهایه‌ده مصرح حذرانتهی المقسم معظم وزننده تاسه‌لو آدمه دینورکو یا که قلبی غم وتاسه‌دن
پاره‌پاره اولور یقال رجل مقسم ای مهموم وحسن وجمال صاحبی دلبر محبوبه دینورکو یا که اجزاء جمال هراندامنه
مقسوم‌در یقال هومقسم ای جمیل القسامة سلامه وزننده کوزل اولمق معناسنه‌در اجزاء حسنك هراعضاسنه
مقسوم اولمسی تصوریله قسمدن متصرفدر یقال قسم الغلام قسامة من الباب الخامس اذاکان جمیلا واسم
اولور بین العدو والمسلمین واقع اولان صلح وصلاحه دینورکه هرطرف اندن حصه‌یاب اولور جمعی قسامات کلور
یقال وقع بین العدو والمسلمین قسامة ای هدنة وقسامه شول جماعته دینورکه برنسنه حقنده یمین ایدوب آنی اخذ
ایده‌لر یاخود آنك حقنده شهادت ایده‌لر یقال هم قسامة وهی جماعة یقسمون علی الشیٔ ویأخذونه او یشهدون
مترجم دیرکه مؤلف بونده بك ایجاز ایلدی زیراقسامه حلف معناسنه اولان اقسامدن اسم اوله‌رق مطلق یمین
معناسنه‌در بعده شول یمینه اطلاق اولندیکه اولیاء قتیل اوزره تقسیم اولنور مثلا برقریه ترابنده برکسه‌نك ملکی
اولمیان خالی محلده جریحا برقتیل بولنوب قاتلی نامعلوم اولمغله ورثه‌سی اهالئ قریه‌دن ادعا ایلدکده ولی مقتول
اختیار ایلدیکی اللی آدمه یمین ویروب واکر اللی آدم بولنمزایسه یمین ویریلان کمسه‌لره اللی یمین تمامنه‌دك یمین
تکریر اولنور وبینه‌یه اولمیه‌رق مثلا قریه‌نده عداوتی ظاهر اولان عمرو اوزره بالدلاله دعوا ایلسه‌لر اولیاء قتیل
مطلب اشبو عمرو زیدی قتل ایلدی دیو اللی تمامنه‌دك یمین ایدرلر ایشته بو ایکی صورتده یمین ایدن جماعتده قسامه
اطلاق اولندی اکر مدعیلر یمین ایدرلرسه دیته مستحق اولورلر واکر متهمون یمین ایدرلرسه دیت لازم کلمزنته که
کتب فقهیه‌ده مشروحدر ومنه حکم القاضی بالقسامة انتهی وقسامه حسن وجمال معناسنه اسم اولور
یقال به قسامة ای حسن القسم فتحتینله والمقسم مکرم وزننده یمین بالله معناسنه‌در شارحك بیاننه کوره
قسم اسم ومقسم مخرج کبی مصدردر یقال اقسم بالله قسما ومقسما ای یمینا ومقسم اسم مکان اولور موضع یمین
معناسنه‌در الاقسام همزه‌نك کسریله یمین ایلمك معناسنه‌در یقال اقسم الرجل اذاحلف الاستقسام
برکسه‌دن یمین طلب ایلمك معناسنه‌در یقال استقسمه به اذاطلب عنه القسم شارح واایله وبه نسخه‌سنی تخطئه
ایلمشدر ومؤلف بولشمك معناسندن ساکت اولمشدر التقاسم تفاعل وزننده بری بریله آند لشمق معناسنه‌در
یقال تقاسما اذاتحالفا وبرنسنه‌یی بولشمك معناسنه‌در یقال تقاسما المال اذااقتسما بینهما القسمة قافك
فتحی وسینك کسری وفتحیله بودخی حسن وجمال معناسنه‌در یقال به قسامة وقسمة ای حسن وبوزه
دینور وجه معناسنه علی قول ناظرك نظرنه مقابل کلان یرینه یاخود اوزرنده بنك قیللره یاخود برونه یاروك
ایکی طرفلوسمنه یاخود برونك اورته‌سنه یاخود قاشك اوست طرفنه یاخود یکاقلرك عبان اولان یرلرینه یاخود
ایکی کوزك اراغنه یاخود بوزك یوقری طرفنه یاخود یکاغك یوقری طرفنه یاخود کوز یاشی آقدیغی یره یاخود
ایکی یکاق ایله برونك اراقلرینه دینور وقسمه عطارك طبله‌سنه وقوتوسنه دینور یقال کانه قسمة العطار ای جونته
القسم کتف وزننده والقسمة سفینه وزننده بونلرده عطارك طبله‌سنه وقوتوسنه دینورکه ایچنه طیب
وضع ایدرلر وقسمه چارشویه دینور سوق معناسنه القسومیات قافك فتحیله برموضعدر القسامی سحابی
وزننده شول آدمه دینورکه بزلری ابتدا دوروب وسیله دوروب بوکه تاکه قیورمی آنك اوزرنه مقرر اولوب قالور اوله
ظاهر ابو قاشجیلرده وبزجیلرده اولور یقال طوی القسامی ثیابه وهو من یطویها اول طیها حتی تنکسر
علی طیها شارح دیرکه حسن معناسنه اولان قسامه‌یه منسوبدر زیرا اولکی دوروسی اوزره بوکیلوب قالدقده
بورشیوب کوزل اولور وقسامی شول آته دینورکه برطرفدن بش یاشنه واروب وبرطرفدن رباعیه دیشنی هنوز
براقمغله رباع اوله یقال فرس قسامی ای اقرح من جانب رباع و برفرس معروف اسمیدر وایکی
نسنه بیننده اولان شبهه دینور القسام سحاب وزننده کوزللکه دینور یقال به قسام ای جمال وشدة تلو

ابیلکه علی قول یازکونلرنده نصف نهار اسیلکنك اولنه یاخود کونشك طلوعی وقتنه دینور که اول وقتده کونش
بغایت خوشمنظر اولور. وبنو جعده یه مخصوص برفرس آدیدر قسام قطام اوزننده سوید بن شداد العبشمی
قصبر اغنك اسمیدر الاقاسیم اقسومه نك جمعیدر بین العباد نحن قسمنا اکیلا رندن مقسوم اولان روزی وقسمت
ونصیبلره دینور تقول رضینا اقاسیمنا وهی الحظوظ المقسومة بین العباد قسامه سحابه وزننده اسامیدندر
قسامة بن زهیر وقسامة بن حنظله صحابه لردر قاسم صاحب وزننده اسامیدندر و بش نفر صحابه اسملریدر
قسیم امیر وزننده وقسیم زبیر وزننده بونلرده اسمدر مقسم منبر وزننده بریره نام خاتونك زوجی اسمیدر که
مغیث دیمکله معروفدر قسحم حاء مهمله ایله قنفذ وزننده ابن حذام بن الصدف در و بو فایله قسحم مصحفی
ذکلدر القشم قافك فتحی وشین معجمه نك سکونیله طعام یمك علی قول چوق یمك معناسنه در یقال قشم الطعام
قشما من الباب الاول اذا اکله او اکثر اکله وطعامی اوکورتلیوب خوش ولطیف اولانی اکل ایلمك معناسنه در
یقال قشم الطعام اذا انقی منه الردیء واکل طیبه وخرما یپراغنی زنبیل وحصیر وسبت مقوله سی نسنه اورمك
ایچون یارمق معناسنه در یقال قشم الخوص اذا شققه لیسفه وقشم باغچه یه جاری صو مجراسنه دینور واولمك
معناسنه در یقال قشم الرجل قشما اذا مات و بو معنا کراع لغویدن منقولدر القشم قافك کسریله سرشت
وطبیعت معناسنه در یقال کریم القشم ای الطبیعة ودره ده یاخود باغچه ده اولان طاره جق صو آقندیسنه
دینور یاخود مطلقا صو آقندیسنه دینور جمعی قشوم کلور وجسم و بدن معناسنه در یقال صغیر القشم
ای الجسم وشکل وهیئته دینور و پشوب قرار دلمش اته دینور وایچ یاغنه دینور و برنسنه نك اصل و بنیادنه
دینور یقال قوی القشم ای الاصل القشم فتحتینله وشینك سکونیله شول آق خرما قورغنه دینور که لذیذ اولمغله
هنوز ایریشوب کمالنی بولمزدن مقدم اکل اولنور اوله تقول اکلت قشما وهو البسر الابیض الذی یؤکل قبل ادراکه
وهو حلو صحاح مترجمی بونی آق بغدای ایله ترجمه ایلمکله ظاهرا نسخه سنده بسری مصحفا برّ عنوانده بولمشدر
القشام سحاب وزننده ایشه یرامز اولمغله مطروح اولان یوکه و یپاغی یه دینور القشام غراب وزننده خرما
اغاجنه آفت اصابت ایلمکله قورغی رطب اولمزدن مقدم دوکلمکه دینور یقال اصاب النخل قشام اذا انتفض قبل
استواء بسره ونیسی وصفره مقوله سنده قلان دوکندی طعام بقیه سنه دینور که اکله صلاحیتی اولیه قشامه
دخی دینور و بر رجل آدیدر القشیم امیر وزننده قوری سبزه یه دینور جمعی قشم در قافك ضمیله المقشم مقعد
وزننده قشم کلمه سندن اسم مکاندر موضع اکل معناسنه ومنه یقال ما اصابت الابل منه مقشما ای لم تصب منه مرعی
واولومه دینور که اسم اولور القشعم جعفر وزننده قوجه کشی یه دینور وقوجه کرکس قوشنه دینور وایری
نسنه یه دینور وارسلانه دینور وربیعة بن نزارك که بو قبیله در لقبیدر یاخود بو اردب وزننده در ام قشعم جنك وقتالك
کنیه سیدر واولومك کنیه سیدر یقال حلت به ام قشعم ای المنیة مترجم دیرکه * الی حیث القت رحلها ام قشعم
مصراعنده موت مراددر و داهیه نك کنیه سیدر وصرتلانك واورمجکك کنیه سیدر وقرنجه یواسنه اطلاق اولنور
القشعمان قافك وعینك ضمه وفتحلریله والقشعام قرطاس وزننده بیوك وارکك کرکس قوشنه دینور
القشعامة قرطاسه وزننده قپان وقق تعبیر اولنان دوزاغه دینور یقال نشب العصفور بالقشعامة ای بالفخ
القشعوم زنبور وزننده خرده جثه لو جوره آدمه دینور یقال رجل قشعوم ای الصغیر الجسم وکنه تعبیر اولنان
بوجکه دینور القصم قافك فتحی وصادك سکونیله برنسنه یی قیروب ایرمق علی قول مطلقا قیرمق معناسنه در
هر نقدر ایرلمزسه ده یقال قصمه قصما من الباب الثانی اذا کسره وابانه او کسره وان لم یبن و بر آدم مراد ومقصدینه
وارمقسزین کلدیکی یردن یعنی یولدن کیرو دونمك معناسنه مستعملدر که قطع عزیمت ایدر یقال قصم فلان
اذا رجع من حیث جاء یعنی ولم یتم الی حیث قصد الانقصام انفعال وزننده والتقصم تفعل وزننده برنسنه
قیریلوب آیرلمق معناسنه در یقال قصمه فانقصم وتقصم القصم فتحتینله اوك دیشلر یاریسندن قیرلمغه دینور
وقصم حکرکه یموطه لر بنه دینور مفردی قصمه در الاقصم احمر وزننده اوك دیشلری یاریسندن قیریلوب
کتمش آدمه دینور یقال هو اقصم الثنیة ای منکسرها فهو بین القصم القصماء حمراء وزننده طشره
بوینوزی قیریق اولان کچی یه دینور نته که عضباء ایچ بوینوزی قیریق اولانه دینور جمعی قصم کلور قافك
ضمیله القصم والقصمة قافك حرکات ثلاثه ایله قیرنتی یه واوفاقی یه دینور ومنه الحدیث استغنوا ولو عن قصمة
السواك یعنی ما انکسر منه اذا استیك به یعنی ناسدن استغنا ایده سز هر نقدر طلب وسؤال ایده جککز نسنه مسواك
باشندن ایریلان تللر دخی اولورسه ده انیدخی جر وسؤال داعیه سنده اولمیه سز واشبو قصم وقصمه کلمه لرنده قافك

کسر

کسر وضمی صغانی روایتیدر وفتحی ابن عدیسك باهر نام کتابندن منقولدر وقصمه قافك فتحیله نردبان پایه سنه دینور
یقال هذه الدرجة ثلثون قصمة ای مرقاة القصم کتف وزننده تیز قیریلور اولان نسنه یه دینور کورك کبی
یقال شیء قصم ای سریع الانکسار القصم زفر وزننده اوغرادیغی وطوقندیغی نسنه یی قیروب اوفادر اولان
آدمه دینور یقال رجل قصم اذا کان یحطم ما لقی القصیمة سفینه وزننده ایری مبشه اغاجلری بتورن قومساله دینور
علی قول بری برینه چاتیق صیق مبشه اغاجلغنه دینور جمعی قصیم در وجمع الجمعی قصم در قافك ضمیله وقصایم دخی
وقصیمه برموضع آدیدر قصیم امیر وزننده بین الیمامة والبصره برموضع آدیدر و بشقه برموضع آدیدر که بطن
فلج نام محلدن کیدن یول آنك اورته سندن کچوب کیدر القصم قافك فتحیله اسکی یموغه دینور علی قول اسکی
یموق اغاجنه دینور القصم قافك کسری یاخود فتحیله اوتلانمش اوتك یرده قلان کوکنه دینور جمعی اقصام در
القیصوم طیفور وزننده برنبات آدیدر که ارکك ودیشی نوعلری اولور ترکیده آیو طنه دیرلر دوائی نباتدر بغایت
مرارتلو اولور منفعتی اوجلریله چچکنده در استمه طوتان آدمك بدنی آنکله اوغمق شدت قشعریره یی دافع و بخوری
هوامی طارد وتازه سنك مسحوقنی شرب عسر نفس وعسر بول وحیض وعرق نسأ علتلرینه نافع وسرعت
انبات شعر وقتل دیدان خصوصنده باهر المنافعدر القصلام قرطاس وزننده شول ارکك دوه وسائر حیوانه
دینور که هرشیء اصروب کسر وقطع ایدر اوله القضم قافك فتحی وضاد معجمه نك سکونیله دیشك اوجلریله
نسنه یمك علی قول قوری نسنه یمك معناسنه در که چاتردیلی یاتردیلی اولور قوری سمید وکورك کبی یقال قضم الرجل
قضما من الباب الرابع اذا اکل باطراف اسنانه او اکل یابسا ومنه المثل * یبلغ الخضم بالقضم * ای الشبعة تبلغ بالاکل
باطراف الفم یعنی دیشلرك اوجلریله آزجه آزجه ییه رك شبع حاصل اولور وصول و بلوغی بعید اولان مقصده باجه
باجه تدریجی عزم وتحمل ایله ایریشیلور دیجك محلده ایراد اولنور القضام سحاب وزننده والقضیم امیر
وزننده والمقضم مقعد وزننده والقضمة لقمه وزننده اصروب ییه جك نسنه یه دینور که ینتی تعبیر اولنور
یقال ماذقت قضاما وقضیما ومقضما وقضمة وهو ما یقضم علیه ومقضم مقعد وزننده دیشی اوجلریله نسنه
ییجك محله دینور نته که مخضم اغز طولدیره رق نسنه ییجك محله دینور براعرابی مکه یه کلوب عمزاده سنه مهمان
اولدقده ان هذه بلاد مقضم ولیست بلاد مخضم دیدی مرادی مکه نك زاد وذخیره سنك قلتنی یاخود اهل مکه نك
اصحاب ریاضت اولدقلرینی کنایه در القضم فتحتینله قلجه دینور وقضیم کلمه سندن جمع اولور که اوزرینه کاغد
کبی یازو یازیلان اق ترشیه دینور کاسیدکر وقضم مصدر اولور دیشلر چتلامق یاخود قارروب چوریمکله اوجلری
کدکلنوب اوفانمق معناسنه در یقال قضم الرجل وقضمت اسنانه قضما من الباب الرابع اذا انصدعت او تکسرت
اطرافه وتفللت واسودت الاقضم احمر وزننده والقضم کتف وزننده دیشلری چتلاق یاخود چوریوب
سیاهلنمغله اوجلری فرسوده اولمش آدمه دینور مؤنثی قضماء در ودیشه دخی وصف اولور وقضم کتف وزننده
اغزی صنق کهنه قلجه دینور القضیم امیر وزننده بو دخی اغزی صنق کهنه قلجه دینور یقال سیف قضم
وقضیم ای عتیق متکسر الحد وهکبه یه دینور عیبه معناسنه واق وساده صحیفه یه دینور علی قول نه کونه
دریدن اولورسه اولسون که اکا ازو یاز یلورسلفده انلره یازارلر ایدی یقال رقه علی القضیم ای الصحیفة البیضاء
یعنی من الجلد کاغد کراوای ادیم کان ومبشین صفره یه دینور قضیمه دخی دینور وخیطلری نصمه اولان حصیره دینور
وطوارلر یه سنه دینور که یم تعبیر اولنور یقال قضمت الدابة قضیمها ای شعیرها وکومشه اطلاق اولنور فضه
معناسنه القضام زنار وزننده دوه مرعاسی اولان شور اوتلقدن برنوعك اسمیدر یاخود طحماء دیدکلری بدرویك
بوی سوروب اوزامغله یمشی خفیف وقلیل اولان خرما اغاجنه دینور که قوتی بوینه ویرر جمعی قضاضیم در الاقضام
همزه نك کسریله دوه چکه لرنی دتره دوب اوینا تمق معناسنه در یقال اقضم البعیر اذا قفقف لحییه وزمانه قحط
اولمغله حلبکشان ذخیره یی ازجه کتوردك معناسنه در یقال اقضم القوم اذا امتاروا شیئا قلیلا فی القحط
الاستقضام اقضام ایله معنای اولده مرادفدر یقال استقضم القوم بمعنی اقضموا المقاضمة مفاعله وزننده
برنسنه یی تدریجله ازجه ازجه المق معناسنه در یقال قاضم الشیء اذا اخذه یسیرا بعد شیء ومشتری نسنه یی
بولك بولك المیوب دسته دسته وطوتم طوتم کوره جك مقداری المق معناسنه در یقال قاضمه المشتری اذا اشتراه رزما
رزما دون الاجمال القضعم عین معجمه ایله جعفر وزننده یك باشلو قوجه آدمه دینور القضعم زبرج وزننده
قوجه ناقه یه دینور القطم قطم وزننده برنسنه یی اصرمق علی قول طعمنی یاخود کیفیتنی بیلمك ایچون دیشلرك
اوجلریله آهسته جه طوتوب داتمق معناسنه در یقال قطمه قطما من الباب الثانی اذا عضه او تناوله باطراف

اسنانه فذاقه وكسمك معناسنه در يقال قطمه اذا قطعه القطم فتحتنله برنسنه يه اشتها ايلمك معناسنه در يقال قطم
الفحل الضراب والرجل النكاح او اللحم اوغيره قطما من الباب الرابع اذا اشتهاه القطم كتف وزننده وصفدر برنسنه يه
مشتهى وآرزومند اولان شخصه دينور القطامى قافك فتحى وضمى ويانك تشديديله والقطام سحاب وزننده چاقر
جنسنه دينور على قول اته آشوب دادانمشنه دينور مؤلفك او اللحم منه قولى كتف وزننده در وقطامىّ
كوزى يك كوره كن آدمه دينور يقال رجل قطامىّ اى الحديد البصر وصيد وشكاره طغان كبى
رفع رأس ايدن شخصه دينور ويك كسكين نبيذ وشرابه دينور يقال سقاه قطاميا اى نبيذا شديدا وكلب
قبيله سندن برشاعر لقبيدر اسمى حصين بن جمال وكنيه سى ابو الشرقى ايدى وتغلب قبيله سندن
برشاعرك دخى لقبيدر كه اسمى عمير بن شييم ايدى المقطم منبر وزننده يرتجى قوشك پنجه سنه دينور يقال
اخذه القطام بمقطمه اى بمخلبه المقطم معظم وزننده مصرده قرافه اوزره حواله بر طاغك اسميدر
ابن ام قطام سحاب وزننده سلفده كنده قبيله سنك امیرلرى ايدى القطيم اردبّ وزننده آدمه صاليجى
اركك دوه يه دينور كه آدمجل تعبير اولنور يقال فحل قطيمّ اى صئول قطام قافك فتحى وميمك كسر اوزره
بناسيله برخاتون اسميدر اهل نجد بونى غير منصرف مجراسنه اجرا ايدرلر شارح دير كه اهل حجاز مطلقا
فعال وزننده اولان اسمى كسر اوزره مبنى ايدرلر فاعله دن معدول اولديغيچون وحرف تعريف ادخال
ايلمزلر وجمع قلمزلر اما اهل نجد غير منصرف مجراسنه اجرا ايدرلر عمر كلمه سى كبى يقولون هذا قطام بالرفع مطلب
وبو ذكر اولنان اختلاف آخرنده حرف راء اولمديغى صورتده در قطام ورقاش كبى واكر حضار وجعار
وسفار كبى آخرنده راء اولورسه اهل نجد اهل حجاز ايله متفقلردر قطامه ثمامه وزننده بررجل اديدر
القطيمة سفينه وزننده طعمى بوزلمش سوده دينور واتمك وسائر نسنه قرنديسنه دينور وآوج طلوسى
بغدايه دينور القيعم حيدر وزننده كدى يه دينور سنور معناسنه وقوجمان ايرى دوه يه دينور القعم قافك
فتحيله كدى ماولمق معناسنه در يقال قعم القيعم قعما اذا صاح القعم فتحتنله بعض آدمك قيناقلرنده اولان
اكريلكه ويومريلغه دينوركه طشره چقق اوله رق برطرفه اكرى اولمقدن عبارتدر يقال فى الينيه قعم
اى ميل وارتفاع وبركسه برمرضه اوغرامق معناسنه در يقال قعم الرجل قعما من الباب الرابع اذا
اصابه داء الاقعام همزه نك كسريله بوكسلمك معناسنه در يقال اقعمت الشمس اذا ارتفعت وبرآدمى
يلان صوقوب درساعت هلاك ايلمك معناسنه در يقال اقعمته الحية اذا لسعته فقتلته وبركسيه برعلت
اوغرامق معناسنه در يقال اقعم الرجل على المجهول اذا اصابه داء القعمة غرفه وزننده مالك يعنى
دوه قسمنك كزيده سنه دينور يقال قعمة المال اى خياره القعضم ضاد معجمه ايله جعفر وزننده وزبرج
وزننده ضعيف وزبون آدمه دينور على قول ديشلرى دوكلمش قوجه يه دينور القلم فتحتنله قامشه دينور
على قول يونلمش اولانه دينور حالا يازه جق قلمه قلم اطلاقى بوكه مبنيدر جمعى اقلام در وقلام در قافك
كسريله وبو قطع معناسندن مأخوذدر وقلم يلككسز اوقه اطلاق اولنور زلم معناسنه شارح دير كه
ايكى طرفى اعتباريله قلمان دخى دينور نته كه جلمان ومقراضان ديدكلرى كبى وقلم طول خاتونك طوللغى
زمانك اوزامسنه دينوركه ترو جدن مقطوعه اولور يقال ملتها قلم ايمتها اى طولها وقار اوقنه دينور
المقلمة معظمه وزننده طول خاتونه اطلاق اولنور يقال امرأة مقلمة اى ايم وتقول العرب الف مقلمة اى كتيبة
شاكة السلاح يعنى آلات واسلحه زى تيز برعسكردر كويا كه مجموعى مزراق يمانى كبى يونيلوب تجديد اولنمشدر
القلم صرم وزننده طرنق وقاش مقوله سى سردنسنه يى كسمك معناسنه در يقال قلم الظفر وغيره قلما
من الباب الثانى اذا قطعه التقليم تفعيل وزننده قلم معناسنه در يقال قلمه بمعنى قلمه القلامة ثمامه وزننده
كسنتى يه دينور تقول لم يغن عنى قلامة ظفر وهى ماسقط منه المقالم مظالم وزننده مقلم لفظندن جمعدر كه
كسيجك يره دينور بو جهتله مزراغك بوغو لرينه مقالم اطلاق اولنور كه قارغيده يك ظاهردر يقال
مقالم رمحه كثيرة اى كعوبه المقلم منبر وزننده دوه نك ذكرى غلافنه دينور المقلمة مكنسه وزننده قلمدانه
دينور آلت منزلنه منزّلدر يقال وضع القلم بالمقلمة وهى وعاؤه القلام زنار وزننده قاقلى اسميدر كه حمض
نوعندن دوه اوتى ومسك اوتى ديدكلرى نباتدر الاقليم قنديل وزننده اقاليم سبعه نك مفرديدر كه
يدى اقليم تقدير اولنان كره ارضدن برحصه مقطوعه در فارسيده كشور دينور ومصرده برموضع اديدر
اقليميه ياى مخففه ايله روم ديارنده بربلده اديدر قلمون فتحتنله دمشق ترابنده برموضع اديدر دير القلمون

بلدهٔ فيوم ترابنده برموضعدر ابو قلمون روم قماشلرندن برجنس قماشك اديدر درلو درلو رنكلرده
نمايش ايدر حالا جانفس ديدكلريدر كه جانفزا محرفيدر القالم ظالم وزننده اركك آدمه دينور يقال
هو قالم اى عزب جمعى قلمه در فتحاتله قلميه عربيه وزننده روم ديارنده براولكه اديدر اقليميا همزه نك
كسريله اسم بنت آدم عليه السلام در واقليميا التونك وكومشك دبنه چوكن چوككنه دينوركه سبك
اولندقده بوزينه چقار على قول ذوب اولنوركن چقان دخانه دينور مفرداتده بوكونه مرسومدر كه
اقليميا يونانيده شول نسنه دركه التون وكومش وباقر مقوله سى اجساد منطرقه ذوب اولندقده كپوك
وچكوك كبى فوقنده وتحتنده مجتمع ومنعقد اولور تحتنده اولان دخى كپوك نوعندندر وعلبسى دخى اولوركه نقره ايله
كوزطاشندن دوزيلور ياخود اقليميا التون وكومش جنسى معدندن هنوز ظهور وجسم حجردن مفترق اولدقده
جوهرلرندن حاصل اولان كتوكدر اقلام همزهٔ مفتوحه ايله افريقيه ديارنده بربلده اديدر وفارس اولكه سنده
برطاغك اسميدر القلحوم حاى مهمله ايله زنبور وزننده عظيم الخلقه آدمه دينور يقال رجل قلحوم اى
عظيم الخلق القلحمّ اردبّ وزننده فى نفسه متعظم ومدمغ آدمه دينور وپير وسالخورده آدمه دينور
يقال هو قلحمّ اى متعظم فى نفسه وكذا مسنّ القلحامة قرطاسه وزننده يك ياشلو پیرفانى يه دينور
يقال شيخ قلحامة اى هرم الاقلحمام اقشعرار وزننده يك پيرفانى اولمق معناسنه در يقال اقلحمّ الرجل
اذا هرم القلخم خاى معجمه ايله جردحل وزننده ايرى وذيزمان اركك دوه يه دينور القلذم ذال معجمه ايله
جعفر وزننده بول وصولو فرجه دينور يقال حرّ قلذم اى واسع كثير الماء القلبذم سميدع وزننده
صولى چوق قيويه دينور القلزمة دحرجه وزننده يوتمق معناسنه در يقال قلزمه اذا ابتلعه
ولؤم وخساست معناسنه در يقال به قلزمة اى لؤم وغريو وفرياد معناسنه در يقال ماهذه القلزمة
اى الصخب التقلزم تدحرج وزننده بودخى يوتمق معناسنه در يقال تقلزمه اذا ابتلعه وبركسه
بخل ودنائت وخستنده اولمك معناسنه دركه بخلى اوكنه هلاك اولمقدن عبارتدر يقال تقلزم الرجل اذا مات
بخلا القلزم قنفذ وزننده عمرو بن معدى كربك قلجى اسميدر ومصر ايله مكه بيننده جبل طوره قريب
بربلده اديدر بحر القلزم كه سويس دكزى ديدكلريدر اكا مضافدر زيرا شهر مزبور بحر مسفورك براوجنده
واقعدر ياخود كنديسنه داخل وراكب اولنلرك اكثرينى ابتلاع ايلديكيچون بحر مزبوره قلزم اطلاق
ايلديلر شارح دير كه شهر قلزم حالا خرابه در يرينه سويس بنا اولندى وبحر مرقومده فرعون مع جنوده
غرق اولندى بودخى وجه تسميه اولور القلعم اردب وزننده يك ياشلو پير آدمه دينور يقال شيخ قلعم
اى مسنّ القلعم جعفر وزننده قوجه قارى يه دينور قلعم درهم وزننده بررجل علميدر القلهمة
دحرجه وزننده سرعت ايلمك معناسنه در يقال مرّ فلان يقلهم اى يسرع قلهم جعفر وزننده بررجل
اديدر القلهذم ذال معجمه ايله سفرجل وزننده جست وسبكپا آدمه دينور يقال رجل قلهذم اى خفيف وبحر
عظيمه دينور القلهزم سفرجل وزننده اورته بويلو آدمه دينور على قول باشى وقولقلرى التنده كى سيورى كيكلرى
ايرى ويومرى آدمه دينور وبودور كمسه يه دينور يقال رجل قلهزم اى مربوع او الصخم الرأس واللهزمتين وكذا قصير
وقورمى بقشقلى كوزل انداملى آته دينور القمة قافك كسرى وميمك تشديديله باشك تپه سنه دينور فارسيده
تارك ديرلر يقال ضرب قمة رأسه اى اعلاه وهر شيئك تپه سنه ويوقريسنه اطلاق اولنور وجماعت انسانى يه دينور
واچ ياغنه دينور شحم معناسنه يقال قمة من الناس اى جماعة اكلوا قمة اى شحما وسموزلكه دينور يقال اخذته القمة
اى السمن وجسم وبدنه دينور يقال القى عليه قمته اى بدنه وبويه دينور يقال هو حسن القمة اى القامة القمامة
ثمامه وزننده بودخى جماعت انسانى يه دينور وسپورندى يه دينور جمعى قمام در يقال جمع قمامة البيت اى كناسته
وقمامه برنصرانيه خاتون اسميدر كه قدس شريفده بركليسا بنا ايدوب واسميله مسما اولدى ووقاص بن قمامه
برشاعردر وابو قمامه جبلة بن محمد محدثدر القمة قافك ضميله ارسلانك اغزيله اخذ ايلديكى نسنه يه دينور
القمّ قافك فتحيله سپورمك معناسنه در يقال قمّ البيت قما من الباب الاول اذا كنسه وحيوان يرده اولان
اوتك مجموعنى اوتلمق معناسنه مستعملدر يقال قمت الشاة اذا اكلت ماعلى الارض وانسان صفره ده وسينيده اولان
طعامك جمله سنى سپوروب يمك معناسنه مستعملدر يقال قمّ الرجل اذا اكل ماعلى الخوان وبوغوردوه ناقه لرك
مجموعنه آشوبه دوله قومق معناسنه مستعملدر يقال قمّ الفحل الناقة اذا لقحها كلها وقورمق معناسنه در
يقال قمّ الشئ اذا جف المقمة ميمك كسريله سپورگه يه دينور وچتال طرنقلى حيوانك دودغنه اطلاق اولنور

يردن نسنه‌يى دودقلريله سپوره‌رك آلوب اكل ايتدكلريچون و بومعناده ميمك فتحيله ده جائزدر الاقتمام افتعال وزننده بودخى صفره ده اولان طعاملك مجموعنى سپوروب يمك معناسنه‌در يقال اقتم ماعلى الخوان اذا اكله و برايشه دورشوب چالشمق معناسنه‌در يقال اقتم الشئ اذا عالجه وشاشوب صاپميه‌رق برنسنه‌يه طوغريجه سويكنوب طيانمق معناسنه‌در يقال اقتم الشئ اذا اعتمده فلم يخطئه ويوك دنكى هنوز يره اوتوب قرارلشمقسزين سلكمك معناسنه‌در يقال اقتم العدل اذا انتسفه قبل ان يستقر فى الارض المقم ميمك كسريله صفره‌ده اولان طعامى سپوروب خوره يكورر اولان اكول آدمه دينور يقال رجل مقم اذا كان يأكل ماعلى الخوان الاقمام همزه‌نك كسريله بودخى بوغورناقه‌لرك مجموعنه آشوب دوله قومق معناسنه‌در يقال اقم الفحل الناقة اذا القحها كلها القميم امير وزننده قورى اوت وچاره دينور التقمم تفعل وزننده سپورنديلرى اراشدرمق معناسنه‌در يقال تقمم الرجل اذا تتبع الكناسات و برنسنه‌نك اوزرينه چقمق معناسنه‌در يقال تقمم الشئ اذا تسنمه التقمقم تزلزل وزننده بودخى برنسنه اوزرينه چقمق معناسنه‌در يقال تقمقم الشئ اذا تسنمه وصواپچره طالوب غرق اولنجه‌قدر كتمك معناسنه‌در يقال تقمقم الرجل اذا ذهب فى الماء وغمرحتى غرق و بوغورچوكش ناقه اوزره آشمق معناسنه‌در يقال تقمقم الفحل الناقة اذا علاها باركه ليضربها القمقام قافك فتحى وضميله سيد وعالبشان آدمه دينور يقال رجل قمقام اى سيد وامرعظيم معناسنه‌در يقال وقع فى قمقام من الامراى عظيم ودريايه دينور على قول انكين برينه دينور بوراده تقديم وتاخير واردر زيرا نسخه‌لرده والبحر والعدد الكثير اوعظمه عنواننده مرسومدركه طغيان قلم ناسخدر وعدد كثيره دينور يقال عدد قمقام اى كثير وخرده كنه‌يه وصقرغه‌يه دينور كه طواره ياپشور و برنوع كهله‌يه دينوركه قيللرك ديبلرينه ياپشور مترجم ديركه كتب طبيه‌ده قمقام قرق اياق ديدكلرى بوجك ايله مفسردركه اياقلرى چوق كهله كبى برخرده بوجكدر صباحه صقاله‌اوشوب قيللرك ديبلرينه ياپشورسبى وعلاجى كتب مزبوره‌ده مشروحدر القمقمان قافلرك ضميله والقماقم علابط وزننده بونلرده دريانك انكين برينه دينور القمقمة زلزله وزننده برنسنه‌يى بركدروب برارايه كتورمك معناسنه‌در ياخود بركسيه خرده كنه‌لر مسلط ايلمك معناسنه‌در ومنه يقال قمقم الله عصبه اى جمعه وقبضه اوسلط عليه القردان الصغار معناى اول دخى حق تعالى سكيرلرنى قيوروب بوزسون ديمكدر التقميم تفعيل وزننده برنسنه‌يى قورتمق معناسنه‌در تقول قممته اذا جففته القمقم هدهد وزننده دستى‌يه دينور جره معناسنه ومعروف قابك اسميدركه معربيدركه فارسيدر مراد كوكم تعبير اولنان دستى كبى بيوك قابدركه ابريقك بيوك قرنداشيدر شارح ديركه قمقمه تعبير اولنان شيشه كه كلاب مقوله‌سى قورلر بوندن مستعاردر وقيقم بوغزه اطلاق اولنور حلقوم معناسنه القمقم قافلرك كسريله قوش يلكنه دينور وقورى خرماقورغنه دينور قيقم مضغر بنيه‌سيله برصويك آديدر القيقم حيدر وزننده بوغزينك دليكى كنكبش آدمه دينور يقال رجل قيقم اى واسع الحلق القمة قافك ونونك فتحيله متغيراولمش زيتون ياغى مقوله‌سنك بدوبوزق رايحه‌سنه دينور تقول للزيت قمة اى خبث ريح القمة فرحه وزننده ذكر اولنان بدرايحه نسنه بيلاشمغله قناقوقان اله وصف اولور يقال يده قمة اذا كانت بها قمة القنم فحتينله قربه وطلوم مقوله‌سى بدقوقق معناسنه‌در يقال قنم السقاء قنما من الباب الرابع اذا تمه وجوزايچى فاسداولمق معناسنه‌دركه طشره تركبسنده قاقيرجق تعبير اولنور يقال قنم الجوز اذا افسد ودوه وآت وسائر نسنه اصلاانمغله كوده‌سنه توزچوكوب كيرلنمك معناسنه‌در يقال قنم الابل والفرس ونحوه اذا اصابه الندى فركبه الغبار فاتسخ الاقنوم اسلوب وزننده اصل معناسنه‌در جمعى اقانيم در والفاظ مزبوررو ميدرشارح ديركه نصارانك اقانيم ثلاثه تعبيرلرى اصول ثلاثه ديمكدر بومعنادندر القوم قافك فتحى وواوك سكونيله اسم جمعدر بالمعيه رجال ونساء جماعتنه اطلاق اولنور على قول رجال جماعتنه مخصوصدر ياخود نسوان بالتبعيه داخل اولور وقوم لفظى مذكر ومؤنث اولور جمعى اقوام وجمع الجمعى اقاوم واقاويم واقايم كلوركه واويايه مبدلدر شارح ديركه قوم فى الاصل مصدردر جماعته اطلاقى مبهماته قياملرى نصورينه مبنى در وعند البعض قائم لفظنك جمعيدر زور وزائر وصوم وصائم كبى لكن مؤلفه كوره رهط ونفر كبى اسم جمعدر مفردى رجل وامرأدر وتذكير وتأنيثى جائزدر زيرا واحدى اولميان اسماء جموع انسان ايچون اولورسه تذكير وتأنيثى جائزدر ومصغرنده هرحالده قويم دينور رهيط كبى وعلامت تأنيثى همسان فعلده الحاق اولنور مطلب واكراسماء جموع انسانك غيرى ايچون اولورسه مصغرنده هاء الحاق اولنور مترجم ديركه اشبو كذبت قوم نوح المرسلين كريمه‌سنده صاحب كشاف وقاضى القوم مؤنثة وتصغيرها قويمة عبارتيله ثبت ايلمرليه ظاهرا جماعت معناسنى

اعتبار ايلديلر القوم كذلك نوم وزننده والقومة نومه وزننده والقامة حاله وزننده والقيام كتاب وزننده كه اصلى قوام ايدى اياق اوزره قالقوب طورمق معناسنه‌در يقال قام الرجل يقوم قوما وقومة وقامة وقياما اذا انتصب و برايشه مباشرت ايلمك معناسنه مستعملدر يقال قامت المرأة تنوح اى طفقت و برايش راست ومعتدل اولمق معناسنه‌در يقال قام الامر اذا اعتدل و باء حرفيله قيام اعضاء كه متعدى اولور دردناك ايلمك معناسنه مستعمل اولور تقول قام بى ظهرى اى اوجعنى يعنى وجعندن اوتوره ميوب بنى قالدردى سائر اعضاده دخى بورسمه‌در وارعورتك مؤنت لازمه‌سنى كوروب جمله امورنده اوزرينه ناظر وثابت ومتولى اولمق معناسنه مستعملدر يقال قام الرجل المرأة وعليها اذا مانها وقام بشانها وصوطوكق معناسنه مستعملدر يقال قام الماء اذا جمد ودابه‌نك يورغنلقدن كيده ميوب طوردق معناسنه مستعملدر يقال قامت الدابة اذا وقفت و بازار رايج اولمق معناسنه مستعملدر كه بازار طورمق وقيزشمق تعبير اولنور يقال قامت السوق اذا نفقت بوراده مؤلف ذكر اولنان قيام ظهر مثالنى تكرار ايلمشدر وصاتلق نسنه مشترى اوزره قيمت معلومه قرارداده اولمق معناسنه مستعملدر كه فلانك اوزرنده شو بهايه طوردى تعبير اولنور يقال قامت الامة مأته دينار اذا بلغت قيمتها مؤلف بوراده قيام بشان المرأة معناسنى تكرار ايلمشدر القائم اسم فاعلدر اياقده طوران آدمه دينور جمعى قوم وقيم كلور ركع وزنلرنده وقوام وقيام كلور رمان وزنلرنده وقائم السيف قلجك قبضه‌سنه اطلاق اولنور وقائم برنسنه اوزره ثابت ومداوم اولان آدمه اطلاق اولنور ومنه قول حكيم بن حزام قال بايعت رسول الله صلى الله عليه وسلم ان لااخر الا قائما اى ان لاأموت الاثابتا على الاسلام القوام قتال وزننده مفاعله‌دن مصدردر بركسه ايله بيله‌جه قائم اولمق معناسنه‌در تقول قاومته قواما اذا قمت معه وقوام اسم اولور فى الاصل مصدر ثلاثيدر برايشك و برنسنه‌نك نظامى ومدار ثبات وعمادنه دينوركه اول ايش واول نسنه آنكله صورت وجود وثبات بولور واوى يايه ابدال الله قيام دخى دينور يقال هو قوام ذلك الامر وقيامه اى نظامه وعماده وملاكه القومة نومه وزننده بناء مره در بركره قالقوب طورمق معناسنه‌در ومنه مابين الركعتين قومة اى قيام واحد شارحك بيانته كوره بوراده ركعتيندن مراد ركوع وسجوددر المقام مرام وزننده اسم مكاندر قيامده ايكى اياغك طوردبغى يره دينور يقال لم ينفك عن مقامه اى موضع قدميه واقامه معناسنه مصدر ميمى اولور يقال لامقام لك به اى لااقامة لك الاستقامة راست ومعتدل اولمق معناسنه‌در يقال استقام الامر اذا اعتدل مؤلف بونى تكرار ايلمشدر و برنسنه‌يه بها وقيمت تقدير وتعيين ايلمك معناسنه‌در تقول استقمت السلعة اذا ثمنته بوراده تذكير ضمير مبيع ياخود شئ تصوريله‌در الاقامة همزه‌نك كسريله كه اصلى اقوام ايدى واوك حركه‌سى ماقبلنه نقل اولندقدنصكره واو الفه قلب اولنمغله التقاء ساكنين واقع اولديغندن عند الخليل الف ثانيه وعند الاخفش الف اولى حذف اولنوب محذوفه بدل آخرينه هاء زياده قلندى استقامه كلمه‌سنده دخى بويلجه‌در و بعضا اضافت حالنده هايى حذف اولنور والقامة حاله وزننده كه اسم مصدردر مصدر موقعنه منزلدر بريرده دائمى طورمق معناسنه‌دركه مقيم اولمق تعبير اولنور يقال اقام بالمكان اقامة وقامة اذا دام به و برنسنه‌يى دائم وثابت ايلمك معناسنه‌در يقال اقام الشئ اذا ادامه و برآدمى يرندن اياغه قالدرمق معناسنه‌در يقال اقام فلانا ضد اجلسه واكرى نسنه‌يى طوغرلتمق معناسنه‌در يقال اقام درءه اذا ازال عوجه التقويم تفعيل وزننده بودخى اكرى‌يى طوغرلتمق معناسنه‌در يقال قوم درءه اذا ازال عوجه وعدله مؤلف بونى تكرار ايلمشدر وتقويم برنسنه‌يه قيمت تعيين ايلمك معناسنه‌در تقول قومت السلعة اذا ثمنته المقامة ميمك فتحيله مجلس معناسنه‌در يقال هذا مقامة فلان اى مجلسه وقوم وجماعت معناسنه‌در يقال فيه مقامة اى جماعة المقامة ميمك ضميله مقام كبى اقامه‌دن مصدردر اقامه معناسنه يقال لامقام ولامقامة له اى لا اقامة له وايكيسيده اسم مكان اولورلر يقال هذا مقام الحى ومقامتهم اى موضع اقامتهم القامة حاله وزننده والقيمة والقومة قافلرك فتحيله والقومية قافك ضميله والقوام قافك فتحيله انسانك بوينه دينور قامه‌نك جمعى قامات وقيم كلور عنب وزننده يقال هو طويل القامة والقيمة والقومة والقومية والقوام اى الشطاط وقامه قيودن سوچكمك بكره‌يه دينور جميع اسباب وادواتيله جمعى قيم كلور عنب وزننده ونجد اولكه‌سنده برطاغك آديدر القويم امير وزننده والقوام شداد وزننده قامتى خوب وموزون آدمه دينور قويمك جمعى قوام در جبال كبى يقال هو قويم وقوام اى حسن القامة وقويم طوغرى نسنه‌يه دينور يقال شئ قويم اى مستقيم القيمة قافك كسريله برنسنه‌نك دكرينه وبهاسنه دينور اصلى واودر زيرا بها متاعك مقامنه قائم اولور جمعى قيم كلور عنب وزننده وقيمه ثبات ودوام معناسنه‌در ومنه يقال ماله قيمة اذا لم يدم

علی شیء ماأقرمه طوغریلق معناسندندر فعل تعجبدر و بوشاذدر زیرا تقویم ماده سندن مبنی در مزیددن ایسه
فعل تعجب متصرف اولمز قیاس اولان ماأشدّ تقویمه دیمکدر شارح دیرکه قویم لفظندن اعتبار ایله تجویز ایلدیلر
نته که ماأشدّه ومأفقره دیرلرکه شَتَدّ وافتقر ماده لرندندر لکن شدید وفقیر لفظلرینه اعتبار ایلدیلر القوام
سحاب وزننده عدل معناسنه در وبرآدمك مدار معاشی اولان نسنه یه اطلاق اولنور یقال هو قوامه وهو مایعاش به
القوام غراب وزننده بر مرضدرکه قیون قسمنك ایاقلرینه عارض اولمغله اصلا یاتمیوب دائما ایاقده طورر القومیة
قافك ضمیله بودخی قوام الامر معناسنه درکه برنسنه نك مدار وجود وثباتیدر القائمة طوار قسمنك بر ایاغنه
دینور جمعی قوائم در وکتابدن برورقه یه اطلاق اولنور وقائمة السیف قائم کبی قلجك قبضه سنه اطلاق اولنور
وعین قائمة شول کوزه اطلاق اولنور که کورمسی زائل اولوب لکن حدقه سی صحیح وسالم اوله یقال عین قائمة اذا
کان قد ذهب بصرها والحدقة صحیحة القیوم والقیام قافلرك فتحی و یالرك تشدیدلریله بدأ واوّل وحدوثدن
منزّه ومبرّا ازلیّ وقدیم اولان حضرت رب متعالك اسماء حسناسندندر وقرأ عمر رضی الله عنه الحیّ القیام
وهو لغة شارحك بیاننه کوره قیوم فیعول وقیام فیعال وزننده در اصللری قیووم وقیوام ایدی قال البیضاوی الدائم
القیام بتدبیر الخلق وحفظه وقال ابن الکمال القائم بذاته المقوّم لغیره القویمة جهینة وزننده برساعت زمانی یه
اطلاق اولنور یقال مضت قویمة من نهار ای ساعة القوائم هذیل قبیله سی یوردنده بر نیجه طاغلره اطلاق
اولنور القائم سلفده سرّ من رأی نام قصبه ده برعمارت آدیدر وقائم بامر الله عباسیه دن ابو جعفر عبدالله بن احمد
نام خلیفه نك لقبیدر دقامی حیاری وزننده یمامه ده برقریه در المقوم منبر وزننده صبان قولپنه دینور که چفت
سورن اکا یاپشور المقوّم معظم وزننده قیس بن مکشوح المرادی قلجنك آدیدر الاقتیام افتعال وزننده برون
کسمك معناسنه در یقال اقتام انفه اذا جدعه القهم فتحتینله طعامه اشتهاسز اولمق معناسنه درکه کوکلی
ایستمز اولمقدر یقال قهم الرجل قهما من الباب الرابع اذا قلّ شهوته للطعام بورادە قلت عدمدن کنایه در الاقهام
همزه نك کسریله اغماض ومسامحه ایلمك معناسنه در یقال اقهم فی الشیء اذا اغمض و برنسنه دن ایکرنمك
معناسنه در یقال اقهم عنه اذا کرهه وطعامه اشتهاسز اولمق معناسنه در یقال اقهم عن الطعام اذا لم یشته
وطعامه مشتهی اولمق معناسنه در یقال اقهم الی الطعام اذا اشتهاه و بو رغب ماده سی کبیدرکه عن والی ایله
صله لندقده مقابل معنایه دال اولور وهوا آیاز اولمق معناسنه در یقال اقهمت السماء اذا انقشع الغیم عنها قهم
فهم وزننده ابن جابردرکه همدان قبیله سندن بر بطن پدریدر وعربده بوندن ماعدا قهم ایله مسمّا بطن یوقدر
ماعداسی قایله در وقهم بن هلال بن النهاس ونهاس بن قهم محدّثلردر القهطم زبرج وزننده فرومایه اوله رق
شماطه جی چاغرغان آدمه دینورکه شلتاق تعبیر اولنور یقال رجل قهطم ای لئیم ذو الصخب و بر رجل علمیدر
القهقم اردب وزننده النه کیرن نسنه یی کرداب کبی یوداراولان آدمه دینور یقال رجل قهقم ای الذی یبتلع کلّ
شیء فصل الکاف الکتم کافك وتانك سکونیله والکتمان کافك کسریله برسوزی وخبری کیزلمك
وصقلمق معناسنه در یقال کتم الحدیث کتما وکتمانا من الباب الاول اذا ستره واخفاه وایکی مفعوله تعدیه ایدر
یقال کتمه ایاه اذا ستره التکتیم تفعیل وزننده کتم معناسنه در یقال کتّمه بمعنی کتمه الاکتتام افتعال وزننده کتم
معناسنه در یقال اکتتمه بمعنی کتمه وصرارمق معناسنه در یقال اکتتم الشیء اذا اصفرّ المکاتمة مفاعله وزننده کتم
معناسنه در یقال کاتمه بمعنی کتمه الکتمة کافك کسریله اسمدر خبری صاقلمغه دینور الکتوم صبور وزننده والکتمة
همزه وزننده سرّی پك کتم ایدن آدمه دینور وکتوم شول ناقه یه اطلاق اولنورکه کبه اولمسیکن قویرغنی قالدرمغله
کبه لکنی بیلدرمز اوله جمعی کتم درکتب وزننده وشول یایه دینورکه اغاجنده اصلا چتلاق اثری اولمیوب درست اوله
الکاتم اسم فاعلدر کتم ایدیجی معناسنه در ومکتوم معناسنه استعمال اولنورکه مبالغة کاتم ایله وصفلنور یقال سرّ
کاتم ای مکتوم ودیکیجی یه دینور خارز معناسنه المکتام محراب وزننده بودخی کبه لکنی بیلدرمین کبه ناقه یه دینور الکتوم
قعود وزننده کبه ناقه قویرغنی قالدرمغله کبه لکنی بیلدرمز اولمق معناسنه در یقال کتمت الناقة کتوما من الباب
الاول اذا کانت کتوما و یای کتوم اولمق معناسنه در یقال کتمت القوس اذا صارت کتوما وکتام وکتوم کتاب
وزننده طلومك دیکیشی صیق ومحکم اولمغله اصلا ایچنده کی صزمز اولمق معناسنه در یقال کتم السقاء کتاما وکتوما
اذا امسك اللبن والشراب الکتیم امیر وزننده والکاتم والکاتمة بونلرده اغاجنده چتلاق اولمیوب درست اولان
یایه وصف اولور کتوم کبی یقال قوس کتیم وکتوم وکاتم وکاتمة اذا کانت لاصدع فی نبعها وکتیم صیق
ومحکم طلومه دیکشنه دینورکه اصلا برنسنه صزوب چقمیه یقال خرز السقاء کتیم ای لاینضح و بوکودمز اولان

ارکك دوه یه اطلاق اولنور یقال جمل کتیم ای لایرغو الاکتم احمر وزننده قارنی بیوك علی قول پك طوق
آدمه دینور یقال رجل اکتم ای عظیم البطن اوشبعان الکتم فتحتینله والکتمان کافك ضمیله بر نبات آدیدرکه
قنه یه قاتلوب آنکله صاچ وصقال خضاب اولنور برمدت رنکی ثابت اولوب قالور کوکك مطبوخیله مرکب کبی
یازو یازیلور بو نبات وسمه اوله جقدرکه چویت اوتیدر مکتوم وکتیم امیر وزننده وکتیمة جهینة وزننده
اسامیدندر ومکتوم غنی بن اعصر قبیله سنه مخصوص برآیغرك آدیدر وعبدالله یاخود عمرو بن قیس بن ام مکتوم
المؤذن الاعمی صحابیدر المکتومة برنوع دهن اسمیدرکه ایچنه زعفران یاخود کتم دیدکلری نبات مذکوری
منجمله ترتیب ایدرلر قرمزی اولور ومکتومه زمزم قیوسنك اسمیدر کتمی حبلی وزننده برطاغك آدیدر کتمه
غرفه وزننده برموضعدر تکتم مضارع مؤنث مجهول بنیه سیله برخاتون اسمیدر وزمزم قیوسنك اسمیدر جرهم
وقعه سندنصکره مکتوم قالمشیدی الکتمة تمره وزننده کلمه معناسنه در یقال ماراجعته کتمة ای کلمة کتم صرد
وزننده بربلده آدیدر الکثم کافك فتحی وثای مثلثه نك سکونیله خیار مقوله سی سردجه نسنه یی اغزده اصروب
قوپرمق معناسنه در یقال کثم الخیار ونحوه کثما من الباب الاول اذا ادخله فی فیه فکسره وترکش مقوله سی نسنه یی
سوکوب بوزمق معناسنه در یقال کثم الکنانة اذا نکثها وایز سورمك معناسنه در یقال کثم الاثر اذا اقتصه و برآدمی
برنسنه دن صرف وتحویل ایلمك معناسنه در یقال کثمه عن الامر اذا صرفه و برکدرمك معناسنه در یقال کثم الشیء
اذا جمعه و برنسنه یه پك یقین وارمق معناسنه در یقال کثمه کثما من الباب الرابع اذا دنا منه واویالنوب کیجکمك معناسنه در
یقال کثم الرجل اذا ابطأ الاکثام همزه نك کسریله پك یقلشمق معناسنه در یقال اکثمك الصید ای قاربك وطولدرمق
معناسنه در یقال اکثم القربة اذا ملأها و کیرلنوب صقلنمق معناسنه در یقال اکثم فی بیته اذا تواری الاکثم احمر وزننده
قارنی کنکبش آدمه وپك طوق آدمه دینور نته که تاء ایله اکثم دخی بو معنایه در یقال رجل اکثم ای الوسع البطن
والشبعان وطریق واسعه دینور وایری و یومری فرجه دینور واکثم بن الجون صحابیدر واکثم بن صیفی حکام
عربدندر ویحیی بن اکثم القاضی العلامه معروف ذاتدر مأمون خلیفه متعه یی اباحه ایتمشیکن منع وصرف ایدن
ذاتدر رحمه الله تعالی التکثم تفعل وزننده توقف معناسنه در یقال تکثم الرجل اذا توقف ومتحیر اولمق معناسنه در
یقال تکثم الرجل اذا تحیر واکلوب بوکلمك معناسنه در یقال تکثم اذا انثنی و برنسنه یه پرده لنوب کیزلنمك معناسنه در
یقال تکثم الرجل اذا تواری الانکثام انفعال وزننده محزون اولمق معناسنه در یقال انکثم الرجل اذا حزن المکاثمة
مفاعله وزننده برنسنه یه پك یقلشمق معناسنه در یقال کاثمه اذا قاربه ومخالطه معناسنه در یقال کاثمه اذا خالطه
الکثمة فتحاتله مشروبدن قانمش خاتونه دینور یقال امرأة کثمة ای الریا من شراب وغیره وایری منازه دینور الکاثمة
بودخی ایری منازه دینور یقال کمأة کاثمة وکثمة ای غلیظة الکثم فتحتینله شکار صیادك تولکنه کلمکه دینور
یقال رماه عن کثم ای عن کثب الکنحمة حای مهمله ایله قنفذه وزننده قوری اوتلق اوفندیسنه دینور
یقال کنحمة من درین ای حطام من یبیس وقصه وطوپ قیورجق صقاله دینور الکنحم قنفذ وزننده
صقالی قصه وطوپ وقیورجق اولان آدمه دینور یقال رجل کنحم اللحیة ولحیة کنحمة وهی التی کثفت
وقصرت وجعدت الکنعم جعفر وزننده فرجی ایری و یومری اولان عورته دینور وقبلانه یاخود پارس دیدکلری
جانوره دینور الکنحمة سحمه وزننده اهل یمن لغتنده کوزه دینور عین معناسنه در شارح دیرکه صواب اولان
عنب اولمقدرکه اوزمدر الکنخم خای معجمه ایله حیدر وزننده اولو وعظیم معناسنه در و بونکله ملك
وسلطنت وصفلنور یقال ملك وسلطان کنخم ای عظیم الکخم کافك فتحی وخانك سکونیله برآدمی اوته قاقوب
برندن آیرمق معناسنه در یقال کخمه کخما من الباب الثالث اذا دفعه عن موضعه الکدم هدم وزننده
اغزاوجیله قاوره یوب اصرمق علی قول بردمورنسنه ایله دورتوب برهلمك معناسنه در یقال کدمه کدما من الباب الاول
والثانی اذا عضه بادنی فمه اواثر فیه بحدیدة وآوی سوروب کتمك معناسنه در یقال کدم الصید اذا طرده الکدمة
تمره وزننده بره یه ونشانه دینور یقال فی بدنه کدمة ای وسم واثرة و بدنده یاره وچبان مقوله سی صغالدقدنصکره
قلان یامه یه دینور الکدمة فتحاتله حرکت معناسنه در یقال مابه کدمة ای حرکة الکدمة فرحة وزننده
ایری جثه لو دیشی قیونه دینور یقال نعجة کدمة ای غلیظة الکدمة دجنه وزننده شدید وغلیظ الجثه آدمه دینور
جاموس کبی الکدم غراب وزننده اوتلمش چایر کوکنه دینور یرده قیرلوب اورسلنوب قالمغله یغموری کوردکده
یشروب ظهوره بشلیه ولختیار آدمه دینور و یمنده بر موضع آدیدر کدام شدّاد وزننده ابن بجیلة المازنی درکه
فرسان عربدندر کدام کتاب وزننده کدیم زبیر وزننده مکدم معظم وزننده اسامی رجالدندر المکدم

مقعد وزننده مطلب معناسنه مستعملدر نته كه كدم طلب معناسنه مستعملدر يقال كدم في غير مكدم
اى طلب في غير مطلب يعنى اولميه جق نسنه طلب ايلدى و بومثل سائردر الكدم صرد وزننده بر جنس
چكر كه در كه سياه و باشلرى يشل اولور المكدم معظم وزننده اصر لمغله كوده سى بره لنمش انسان وحيوانه دينور
يقال حمار مكدم اى معضض الاكدام همزه نك كسريله طوتساق كركى كبى محكم بنده چكلمك معناسنه در
يقال اكدم الاسير على المجهول اذا استوثق منه المكادمة مفاعله وزننده بردابه يردن اوتى تمامه اوتلميوب بعض برنى
قوپروب ديشلمك معناسنه در كه كيروسنى بره ليوب براقور يقال الدابة تكادم الحشيش اذا لم تستمكن منه الكدامة
ثمامه وزننده اكل اولنمش نسنه نك بقيه سنه دينور كه مراد ديشلندكدنصكره فلان بقيه در يقال بقيت منه كدامة
وهى بقية الشئ المأكول الكرم فتحتينله نفاست وعزت وشرف معناسنه در كه لؤم وخساست مقابليدر
يقال به كرم اى ضد لؤم مؤلف بصائرده ديديكه كرم ايله حضرت بارى عزشانه صفتلند قده احسان وانعام
ولطفى مراد اولور وانسان وصفلنسه اندن ظاهر اولان اخلاق حميده وافعال پسنديده مراد اولور واثرى
ظهور ايلمدكجه كريم اطلاق اولنمز پس كرم اصول جهتندن اولميوب ذاتى ونفسى اولور و بعضلر ديديكه كرم حريته
مماثلدر لكن حريت محاسن صغيره وكبيره يه اطلاق اولنور وكرم همان محاسن كبيره يه مخصوصدر تجهيز غزاة
ضمننده انفاق مال كبى و بيكسلره دستگير اولمق وضعفايه ترتب ايدن ديت وتكاليفى تحمل ايلمك كبى واشبو
ان اكرمكم عندالله اتقاكم آيت كريمه سنده كمال ورع وتقوى ايله متصف اولنه اكرم اطلاق اولنديغنك وجهى بودركه
كرم افعال محموده دن عبارت اولوب وافعال محموده نك انفس واعزى كنديسيله اشرف وجوه قصد اولنان
فعل اولوب واشرف وجوه كنديسيله وجه ورضاى الهى قصد اولنان وجه اولمغله بركسه محاسن
افعاليله وجه ورضاى الهى يى قاصد وطالب اولسه اول كسنه و كماليله متصف اولسه لاجرم اتقى واكرم اولور
وكاه اولور كه كرم ايله اشياى سائره ده وصفلنور انتهى الكرامة سلامه وزننده والكرم كذلك
فتحتينله والكرمة فتحاتله بركسنه كرم صفتيله متصف اولمق معناسنه در يقال كرم الرجل كرامة وكرما وكرمة
من الباب الخامس اذا كان كريما الكريم امير وزننده والكريمة هايله والكرمة فرحه وزننده والمكرم
والمكرمة ميملرك ضمى ورانك فتحيله والكرام غراب وزننده والكرام والكرامة رمان ورمانه وزنلرنده
صفتلردر كرم ايله متصف آدمه دينور وكريمك جمعى كرماء وكرام كلور كافك كسريله وكرائم كلور غير قياس اوزره
ورمان وزننده كرامك جمعى كرامون كلور شارحك بيانه كوره كريمه لفظنده هاء مبالغه ايچوندر انتهى وكرم
لفظى كه مصدردر مبالغة وصف اولور مفرد وجمعى ومذكر ومؤنثى مساوى اولور يقال رجل وامرأة كرم ورجال
ونساء كرم اى كريم وتقول العرب كرما اى ادام الله كرمالك و بوحمدا وسقيا ماده لرى كبى فعلى مهجورا مضمردر
وكرم ارض طيبه يه وصف اولور يقال ارض كرم اى كريمة طيبة و يقال ارض وارضان وارضون كرم زيرا وجه
مذكور اوزره وصف بالمصدردر وتقول العرب افعل كذا وكرامة لك بالفتح وكرما وكرمة وكرمى وكرمة عين وكرمانا
بضم الكافات ولا يظهرونه فعلا يعنى اكرمك كرامة وكراما دبمنزل مصدر ايله فعلدن استغنا ايدرلر افعل كذا
حرمة وكرامة تقديرنده در يعنى بن بو ايشى محضا سكا حرمة واكراما ايدرم ديمكدر نته كه افعل كذا حبا وكرامة لك
دخى ديرلر ونعم عين ونعمة عين ونعامى عين دخى ديرلر كه سنك كوزلرك آيدين يعنى ممنون ومنبسط اوله جغك ايچون
ايدرم ديمكدر ولا افعل ذلك لاحبا ولا كرامة ولا كراما دخى ديرلر پس افعل كذا تركيبى متكلم مستقبل اولوب فعل
محذوف اكرمك اولور المكرمان ميمك ورانك فتحيله خلق ومشربى واسع متحمل وكريم ورؤف آدمه اطلاق
اولنور يقال يامكرمان لكريم الواسع الخلق و يقال رجل مكرمان المكارمة مفاعله وزننده باب مغالبه ده
مستعملدر كرم بابنده ياريشمق معناسنه در يقال كارمه فكرمه كنصره اى عارضه فى الكرم فغلبه الاكرام
همزه نك كسريله والتكريم تفعيل وزننده حرمت وتعظيم ايلمك معناسنه در يقال اكرمه وكرمه اذا عظمه
ونزهه واكرام اولاد كرام صاحبى اولمق معناسنه در يقال اكرم الرجل اذا اتى باولاد كرام وتكريم السحاب
بلوديك چوق يغمورلو اولمق معناسندن عبارتدر يقال كرم السحاب و يقال كرم السحاب على المجهول
اذا غزر ماؤه الكريم امير وزننده كرملو آدمه دينور كه ذكر اولنور وعفو وسمحى غالب آدمه اطلاق اولنور
يقال رجل كريم اى صفوح وكريم لفظنك تثنيه سنده كريمان دينور عرف شرعده حج وجهاده اطلاق اولنور
ومنه الحديث خير الناس مؤمن بين كريمين اى بين الحج والجهاد او معناه بين فرسين يغزو عليهما او بعيرين
يستقى عليهما وابوان كريمان مؤمنان شارح ديركه كرچه مؤمنان كريمان لفظنى تفسيردر لكن سياقك مقتضاسى

او بين ابوين مؤمنين اولمقدر زيرا نهايه ده بين ابوين مؤمنين او بين اب مؤمن وابن مؤمن عبارتيله مرسومدر
انتهى وشول كريم كه اشبو واعتدنا لها رزقا كريما آيت كريمه سنده واقعدر كثير معناسنه در زيرا رزق كثير
قليلدن اشرفدر وقل لهما قولا كريما آينده واقع كريم سهل وملايم معناسنه در زيرا قول ملايم قول
غليظدن اشرفدر المكرام منعام وزننده پك چوق كرم ايدن آدمه دينور يقال رجل مكرام اى مكرم للناس
الكرامة سلامه وزننده كرم معناسنه دركه ذكر اولندى وعزيزلك معناسنه در تقول له على كرامة اى عزازة
وكرامه كوپ ودستى قپاغنه دينور ومنه حبا وكرامة نته كه حبب ماده سنده بيان اولندى وكرامه شيخ امام بخارى
اولان محمد بن عثمانك جدى اسميدر وكرامه بن ثابت الانصارى صحبتنده اختلاف اولندى وكرامه بلوديك چوق
يغمورلو اولمق معناسنه در يقال كرم السحاب كرامة من الباب الخامس اذا كثر ماؤه وترلا كوبره لنمكله اكينى
نشو ونما لو وبركتلو اولمق معناسنه در يقال كرمت ارضه اذا دملها فزكى زرعها الاستكرام كريم نسنه يى
طلب ايلمك ياخود برنسنه يى كريم بولمق معناسنه در يقال استكرم الشئ اذا طلبه كريما او وجده كريما التكرم
تفعل وزننده والتكارم تفاعل وزننده ناسزا نسنه دن صاقنوب پرهيز ايلمك معناسنه در يقال تكرم عنه وتكارم
عنه اذا تنزه كويا كه شين ونقيصه يى موجب حالاتدن احتراز وتباعد ايله نفسنه اكرام ايدوب مكرم اولدى المكرم
والمكرمة ميملرك فتحى ورانك ضميله والاكرومة اضحوكه وزننده اسملردر فعل كرم معناسنه در عوندن معونه
وعجبدن اعجوبه اسم اولدقلرى كبى شارحك بيانه كوره او لكيلرك جمعى مكارم واكرومه نك اكاريم در ومنه يقال
ان اجل المكارم اجتناب المحارم ومكرمه طپراغى بانى ومنبت اولان ارضه وصف اولور يقال ارض مكرمة اى كريمة
الكرم كافك فتحى ورانك سكونيله ياش اوزمه دينور عنب معناسنه وفى الحديث لاتسموا العنب الكرم فانما الكرم
الرجل المسلم معلوم اوله كه اوزمه كرم اطلاقى شيره سندن اتخاذ اولنان خمر كرم وسخا خصلتنه محرك وسائق
اولديغنه مبنى در فى الاصل وصف اولهرق كرم اطلاق اولنمشيدى فتحتينله بعده تخفيفا رانك اسكان قلندى
قالديكه كرم حقيقى حضرت كريم وهاب جل شانه صفتيدر بعده مؤمن ومسلم صفتيدر وجه مذكور اوزره
مبالغة موصوف مقامنه قائم اولدى پس نبى اكرم صلى الله عليه وسلم حضرتلرينك عنبه كرم تسميه سندن نهى
بيلرى حقيقته محمول اولميوب بلكه وجه آتى يه رمز واشارتدر يعنى كرم ماده سندن مشتق ومأخوذ اولان اسم ايله
اسمى اشبو نوع عنب اسم مزبور ايله تسميه يه لايق دكلدر بلكه اكا مسلم ومتقى ومؤمن قسمى احق واولادر
خصوصا حضرت بارى عزشانه اسميله مشاركته غيرت وعصبيت مقتضاسى بروجهله تأهيل ايلمك روا دكلدر
لاسيما آندن منهى اولان خمر اتخاذ اولنور اولمغله اسم مرقومه بردرلو مناسبت دكلدر بلكه حفنه وحبله وزرجون كبى
اسملر ايله تسميه ايلمك مناسبدر پس كرم ماده سندن مأخوذ اسم احق مسلم ومؤمنه لايقدر وانما الكرم الرجل
المسلم قول شريفى فانما المستحق للاسم المشتق من الكرم المسلم سبكنده در خلاصه سى اطلاقى نهى
اولميوب استحقاقى نهى اولور شارح ديركه بو ماده لرده عنبدن مراد اوزمك اصمه سيدركه تكاك تعبير اولنور وحالا
السنه ناسده كرم اوزم باغنده مستعملدر وكرم قلادة يه دينور يقال جاءت وفى عنقها كرم اى قلادة ومولوزدن
وطاشلردن پاكيزه اولان ارضه اطلاق اولنور و بوغمق تعبير اولنان كردانلقدن برنوعك اسميدر بعضلر ديديكه
بنات كرم بركونه نسوان پيرايه سيدركه جاهليتده اتخاذ واستعمال ايدرلر ايدى جمعى كروم كلور كرم فتحتينله
برموضع آديدر كرمى سكرى وزننده تكريت قضاسنده برقريه آديدر كرمان كافك فتحيله و بعضا
كافى مكسور اولور ياخود كافك كسرى لحن در ايرانده فارس ايله سجستان بيننده راقليم عرفى آديدر وغزنه ايله
مكران قربنده بربلده آديدر وكرمانى بن عمرو كه كافك كسريله در محدثدر الكرمة تمره وزننده برموضع آديدر
وطبس قضاسنده برقريه آديدر وكرمه شول جوز طرزنده دكرميجه كبكه دينور كه قالجه باشنده او يلغك نهايتنده
اولور كرمه غرفه وزننده يمامه ده برناحيه آديدر الكريمة سفينه وزننده آدمك برونه اطلاق اولنور
يقال كريمتك اى انفك ومطلقا شريف اولان عضوه اطلاق اولنور اذن وعين ويد كبى الكريمتان تثنيه
بنيه سيله انسانك ايكى كوزنه اطلاق اولنور كرم جبل وزننده كرام كتاب وزننده كريم حزيز
وزننده كريمه سفينه وزننده كريم زبير وزننده مكرم معظم وزننده مكرم مجمل وزننده اسامى ناسدندر
كرام شداد وزننده بودخى اساميدندر محمد بن كرام كه كراميه طائفه سنك رئيس ومقتداسيدر وانلر مشبهه
طائفه سيدر كه خداى متعال جوهر در عرش اوزره مماس ومستقردر ديرلر تعالى الله عن ذلك علوا كبيرا التكرمة تانك
ورانك فتحى وكسريله تكريم معناسنه دركه تفعيلدن مصدردر شارحك بيانه كوره بو شواذدندر زيرا تفعله وزنى معتله

مخصوصدر و مصاحبه ده تکریمدن اسم اولمق اوزره مرسومدر و تکرمه اسم اولور یصدغه دینور وساده معناسنه کرمیه
صبردیه وزننده برقریه آدیدر کرمینیه فتحتیله و یانك تشدیدیله و تخفیفیله یاخود کرمینه بخارا ایالتنده بر بلده آدیدر
الکرتیم تای فوقیه ایله قندیل وزننده بالته یه دینور یقال کسره بالکرتیم ای بالفأس الکرتوم عصفور وزننده
دوز و یالچین طاشه دینور واطرافندن یوکسك اولان اوزون اوزادی ارضه دینور و بنو عذریه مخصوص بر حره
آدیدر کرثمه کافك وثای مثلثه نك فتحیله ابن جابر بن هراب در که بنی سامة بن لؤی نسبی رجالندندر الکردم
جعفر وزننده بودور آدمه دینور و بهادره دینور یقال هو کردم ای شجاع وکردم بن سفیان وکردم بن ابی السنابل
یاخود کردم بن ابی السائب در وکردم بن قیس صحابه لردر وکردم بن شعبه درید بن الصمه نك قاتلیدر الکردوم
عصفور وزننده بودخی بودوره دینور الکردمة دحرجه وزننده بودور آدمك سکرتمسی کبی سکرتمك علی قول
یریان اوزره ینکج کبی سکرتمك معناسنه در یقال کردم الرجل اذا عدا عدو القصیر او علی جنب واحد وعسکری
برارابه کتورب یصامق معناسنه در یقال کردم القوم اذا جمعهم وعبأهم التکردم تدحرج وزننده برنسنه دن
خوفله سکردوب کتمك معناسنه در یقال تکردم الرجل اذا عدا فزعا الکرزم زای معجمه ایله جعفر وزننده بالته یه
دینور وقصه بورنلی آدمه دینور یقال رجل کرزم ای قصیر الانف و بر رجل آدیدر الکرزیم قندیل وزننده
بودخی بالته یه دینور و بلیهٔ شدیده یه دینور جمعی کرازیم در الکرزم قنفذ وزننده کثیر الاکل کیسه یه دینور یقال
رجل کرزم ای الکثیر الاکل الکرزمة دحرجه وزننده اویله وقتی طعام یمك معناسنه در یقال کرزم الرجل
اذا اکل نصف النهار و کرزمه بر رجل آدیدر الکرسمة دحرجه وزننده باشی یره اکوب ساکت واپسم طورمق
معناسنه در یقال کرسم الرجل اذا ازم واطرق الکرشمة کافك وشین معجمه نك فتحیله یوزه دینور وجه معناسنه
الکرشوم عصفور وزننده چرکین یوزلو آدمه دینور یقال رجل کرشوم ای قبیح الوجه الکرصمة صاد
مهمله ایله دحرجه وزننده جنکده دشمنه مقابل اولوب حمله ایلمك معناسنه در یقال کرصم فلان اذا واجه
القتال وحمل علی العدو الکرکم هدهد وزننده زعفرانه دینور وساقزه دینور واصبور دیدکلری نباته دینور
انلردن برقطعه یه کرکمه دینور هایله الکرکمان عنفوان وزننده رزق وروزی معناسنه در یقال اکل کرکمانه
ای رزقه الکزم زای معجمه ایله عزم وزننده اچلی نسنه یی اوك دیشلر ایله قیروب یمك ایچون یکینی چقرمق
معناسنه در یقال کزم الشیء بمقدم فیه کزما من الباب الاول اذا کسره واستخرج ما فیه لیأکله الکزم کتف
وزننده قورقق آدمه دینور که هر نسنه دن هیبتلنوب خوف ایدر یقال رجل کزم ای هیبان الکزم صرد
وزننده نغر دیدکلری قوش اسمیدر که بلبل قوشیدر الکزم فتحتیله بخل وخست معناسنه در یقال به کزم ای بخل
وشدت اکل معناسنه در و برون قصه لغنه کذلك پرمقلرك قصه لغنه دینور وآتك دودقلری قالین اوله رق قصه
اولمغه دینور ظاهرا بونلر مصدردر الاکزم احمر وزننده وصف مذکور اوزره اولان آته و برونه دینور مؤنثنده
کزماء دینور یقال فرس وانف اکزم وید کزماء ای قصیر واکزم بخیله دینور یقال هو اکزم البنان ای بخیل
الکزوم صبور وزننده قوجه لقدن دیشلری دوکلمش ناقه یه دینور الاکزام همزه نك کسریله انقباض
معناسنه در یقال اکزم الرجل اذا انقبض وطعامی بیقمق درجه سنده چوغه کتمك معناسنه در یقال اکزم
عن الطعام اذا اکثر حتی لا یشتهی التکزیم تفعیل وزننده اباغك پرمقلری طباندن طرفه اکیلوب قیوررق اولمق
معناسنه در یقال فی رجله تکزیم ای تقفیع التکزم تفعل وزننده فا کهه یی قبوغیله یمك معناسنه در یقال
تکزم الفاکهة اذا اکلها من غیر ان یقشرها الکزمة تمره وزننده بدنده صیق وذبرنکلی اولان یاغه دینور
یقال شحمة کزمة ای مکتنزة الکسعوم زنبور وزننده حمیر لغتنده حماره دینور میمی زائده در الکسم
کسب وزننده ومرادفیدر که امك چکوب قزانج ایلمك معناسنه در یقال کسم الرجل لعیاله کسما من الباب الثانی
اذا کسب وجنکی قزشدرمق معناسنه در یقال کسم الحرب اذا اوقدها و برنسنه یی ال ایله خرده خرده
اوفاتمق معناسنه در یقال کسم الشیء اذا فتته وکسم چوق قوری اوتلغه دینور و بر موضع آدیدر الکیسوم
طیفور وزننده والیکسوم یعفور وزننده والاکسوم اسلوب وزننده تاب وطراوتلی یاخود چاری چمنی چوق
وصیق باغچه یه ومرغزاره دینور یقال روضة کیسوم و یکسوم واکسوم ای ندیة او متراکم النبت واکسومك جمعی
اکاسم کلور ابو یکسوم یعفور وزننده قرآنمبینده مذکور اولان فیلك صاحبیدر یعنی ابرهه نك هدم کعبه
قصدیله جلب واستصحاب ایلدیکی فیلك صاحبی اولان کسه در کیسم حیدر وزننده عربدن بر بطن
ریدر زند وخلقنه کیاسم دیرلر حالا منقرضلردر الکسوم صبور وزننده هر امورده ایشلك وکار کذار آدمه دینور که

مصلحت اری تعبیر اولنور یقال رجل کسوم ای ماض فی الامور کشاجم شین معجمه وجیمله علابط وزننده بر رجل
اسمیدر شارح دیر که بو بر شاعرك لقبیدر وهر حرفی بر صنعته دالدر کاف کتابت وشین شعر والف ادب وجیم
نجوم ومیم موسقی یه دالدر مزبور اشبو صنایعی جامع اولدیغندن کشاجم ایله ملقب اولدی وهر کیمده صنایع
مزبوره مجتمع ایسه اکا ده اطلاق اولنور الکشم کافك فتحی وشینك سکونیله پارس دیدکلری جانوره دینور
فهد معناسنه وکشم مصدر اولور بورنی دیبندن کسمك معناسنه یقال کشم انفه کشما من الباب الاول اذا قطعه
باستیصال الاکشم بودخی پارسه دینور وخلقتی ناقص اولان آدمه دینور کذلك حسبنده نقصان اولان آدمه
دینور الکشم فتحتیله برکسه نك خلقتی کذلك حسبی نقصان اولمق معناسنه در یقال کشم الرجل کشما
من الباب الرابع اذا کان فی خلقه نقصان وکذا فی الحسب الکاشم صاحب وزننده انجدان رومی اسمیدر که
خروس کوزی تعبیر اولنان نباتدر الکصوم صاد مهمله ایله قعود وزننده برنسنه دن ارقه و یروب کیرو دونمك
یاخود مقصده وارمیوب همان کلدیکی یردن دونوب کیرو کلمك معناسنه در یقال کصم الرجل کصوما من الباب
الاول اذا ولی وادبر او رجع من حیث جاء ولم یتم الی مقصده الکصم خصم وزننده عنف وشدتله بر آدمی اوته
قاقمق معناسنه در یقال کصم فلانا کصما اذا دفعه بشدة الکظم کافك فتحی وظای معجمه نك سکونیله
اویکه یی اظهار ایلمیوب هضم ایلمك معناسنه در یقال کظم الغیظ کظما من الباب الثانی اذا رده وحبسه
وقاپویی قپامق معناسنه در یقال کظم الباب اذا اغلقه ونهر وخرق و باجه مقوله سنی سد ایلمك معناسنه در
یقال کظم النهر والخوخة اذا سدهما الکظوم قعود وزننده دوه کوییش کتورمکدن فارغ اولمق معناسنه در
یقال کظم البعیر کظوما اذا امسك عن الجرة و برکسه خموش واپسم اولمق معناسنه در یقال کظم الرجل علی المجهول
اذا سکت الکظیم امیر وزننده والمکظوم غمکین آدمه دینور یقال رجل کظیم ومکظوم ای مکروب الکظم
فتحتیله بوغزه دینور علی قول اغزه یاخود بوغز تلغه دینور که صولوغك مخرجیدر یقال اخذ بکظمه وهو الحلق
او الفم او مخرج النفس شارح دیر که خلیل وسائرلك قوللری اوزره کظم ظانك سکونیله مخرج نفسه دینور ظانك
حرکه سی همان بر شعرده واقعدر سائر معنالر بوندن اخذ وتصویغ اولنمشدر الکظم رکع وزننده ساکت واپسم
آدملره دینور کاظمك جمعیدر یقال قوم کظم ای ساکتون الکظامة کتابه وزننده درهنك اغزنه دینور ونسوانك
مثانه سنه دینور وشول قیویه دینور که یاننده اولان قیویه اندن لغم وکاریز ایله صو چکراوله وترازو باشنك حلقه سنه
دینور که کفه لرك ایپلری اکابند اولنور و یایك اوست کوشه سی اوجنه بغلنان تصمه یه دینور که طوبج تعبیر اولنور
وترازونك باشنده اولان مسماره یاخود ذکر اولنان حلقه سنه دینور ودوه نك بورننه بغلدقلری ایپه دینور وشول
سکیره دینور که اوق یلکنه یاخود یلك کچه جك ایچه یرینه صاریلور الکظیمة سفینه وزننده بودخی بری برینه
زیر زمیندن لغم وکاریز چکن قیویه دینور وصو طلومنه دینور الکظام کتاب وزننده برنسنه نك اغزی باغنه دینور
ومنه یقال اخذ بکظام الامر ای بالثقة کاظمه بر موضع آدیدر الکعم کافك فتحی وعینك سکونیله دوه اصرمسون
یاخود نسنه یمسون دیو اغزنی بغلمق معناسنه در یقال کعم البعیر کعما من الباب الثالث اذا شده لئلا یعض
او یأکل وکعم وکعوم قعود وزننده اوپمك معناسنه در یاخود کمال شوق وشرهندن دودقلری اغزنه الهرق
اوپمك معناسنه در یقال کعم المرأة کعما وکعوما اذا قبلها او التقم فاها فی القبلة المکعوم والکعیم اصرمسون
یاخود نسنه یمسون دیو اغزی بغلنمش دوه یه دینور الکعام کتاب وزننده دوه نك اغزنی بغلدقلری باغه دینور
المکاعمة مفاعله وزننده بودخی اوپمك یاخود دودقلرنی اغزنه الهرق اوپمك معناسنه در یقال کاعم المرأة
اذا قبلها او التقم فاها فی القبلة ومحبوبه ایله بر لباس ایچره صارمشوب یاتمق معناسنه در یقال کاعم المرأة اذا ضاجعها
فی ثوب واحد بو ماده نه رعنا شیوه ومعنالری مشتملدر الکعم کافك کسریله سلاحك وسائر نسنه نك قابنه
وغلافنه دینور جمعی کعام در کافك کسریله وکعوم در کافك ضمیله وکعوم الطریق یوللرك اغزلرینه اطلاق
اولنور کیعوم طیفور وزننده بر رجل آدیدر الکعسم جعفر وزننده بیابان اشکنه دینور الکعسوم عصفور
وزننده حمار اهلی یه دینور ایکیسنه کده جمعلری کعاسم وکعاسیم کلور الکعسمة دحرجه وزننده برنسنه دن
ارقه چویروب قاچمق معناسنه در یقال کعسم الرجل اذا ولی هاربا الکلام سحاب وزننده سوزه دینور
قول معناسنه مفید اولسون غیر مفید اولسون علی قول بنفسه مکتفی اولان سوزه دینور که اسنادی متضمن تام
ومفید اولان سوزدن عبارتدر پس قولدن اخص اولور یقال اتی بکلام طیب وهو القول او ما کان مکتفیا بنفسه
مترجم دیر که مصباحده مرسومدر که کلام فی الحقیقه نفس متکلمده قائم معنادر اکا عبارتله دلالت واشارتله

تنبیه اولنور نته که اشبو * ان الکلام لفی الفؤاد وانما * جعل اللسان علی الفؤاد دلیلا * بیتنده مصرحدر ونکری
آنی کلم ماده سیندن مشتقدر که جرح وتأثیر معناسنه در نته که جامی اوائل شرح کافیه ده بسط ایلمشدر الکلام
غراب وزننده طبراغی قالین یره دینور وطبرستان قضاسنده برقریه آدیدر الکلمة کافك فتحی ولامك کسریله
لفظهٔ واحده یه دینور کرك اسم وکرك فعل وحرف اولسون یقال نطق بکلمة فصیحة ای بلفظة وکلمه قصیده یه
اطلاق اولنور کلمه نك جمعی کلم درهاسز الکلمة کافك کسریله بودخی لفظهٔ واحده معناسنه در جمعی کلم در
کسره وکسر کبی الکلمة تمره وزننده بودخی کلمه معناسنه در جمعی کلمات کلور پس اوج لغت اولمشدر
الکلمة الباقیة یعنی اشبو وجعلها کلمة باقیة آیت کریمه سنده واقع کلمهٔ باقیه دن مراد کلمهٔ توحیددر حضرت
باری عزشانه آنی حضرت ابراهیمك اعقابنده ابقا ایلمشدر کلمة الله عیسی علی نبینا وعلیه السلام درکندیلریله
وکلاملریله انتفاع اولندیغی حسبیله اطلاق اولندی یاخود خلقت وفطرتی بلاآب همان کن امر شریفیله
وجود بولدیغنه مبنیدر مترجم دیرکه یاخود کلام الهی ایله اهتدا اولندیغی کبی کندوسیله اهتدا اولندیغنه مبنیدر
مؤلفك ذکر ایلدیکی وجه ثانی یه حضرت آدم ایله وجه ابلغ اوزره اعتراض اولنور بو بابده کتب صوفیه ده وجوه
مقنعه مرسوم اولمغله فلیراجع التکلیم والکلام کذاب وزننده برآدمه سوزسویلمك معناسنه در یقال کلمه تکلیما
وکلاما اذا حدثه ویاره لمق معناسنه در یقال کلمه اذا جرحه التکلم تفعل وزننده بودخی سوزسویلمك معناسنه در
یقال تکلم الرجل اذا تحدث التکالم تفاعل وزننده بعد المفارقه بری بریله جوابلشمق معناسنه در یقال تکالما
اذا تحدثا بعد تهاجر التکلام والتکلامة تالرك کسری وکافلرك سکونیله وکافلرك کسری ولاملرك تشدیدلریله ده
لغتدر والکلمانی سلمانی وزننده ولامك فتحیله ده لغتدر والکلمانی کافك ولام مشدده نك کسریله والکلمانی
کسرتینله ومیمك تشدیدیله و بو ایکی اخیره نك نظیرلری یوقدر جمله سی هر کلامی جید وپاکیزه ومنقح فصیح
وسخنور آدمه دینور بعضلر دیدیکه کلمانی که کسرتینله ومیمك تشدیدیله چوق سوزلو پرکوی آدمه دینور مؤنثی
کلمانیه در الکلم کافك فتحی ولامك سکونیله یاره یه دینور جرح معناسنه در جمعی کلوم در وکلام در کافك
کسریله یقال وضع المرهم علی کلمه ای جرحه وکلم مصدر اولور یاره لمق معناسنه یقال کلمه کلما من الباب الثانی
اذا جرحه المکلوم والکلیم امیر وزننده یاره لو یه دینور یقال هو مکلوم وکلیم ای مجروح الکلثوم ثای مثلثه ایله
زنبور وزننده یوزی وینافلری اتلی وطولغون آدمه دینور یقال رجل کلثوم ای الکثیر لحم الخدین والوجه
وفیل تعبیر اولنان خیوانه دینور علی قول بیوك نوعنه دینور زندفیل معناسنه در وسنجق شقه سنه دینور وکلثوم
بن الحصین وکلثوم بن علقمه وکلثوم بن هدم بن امرئ القیس اصحابندندر مرقوم کلثوم بن هدم انصاردن شول
ذاتدر که فخر عالم صلی الله علیه وسلم حضرتلری مدینه یه هجرت بیوردقلرنده ابتدا اکا نزیل اولوب خانه سنده
درت کون اقامت دنصکره ابو ایوب الانصاری خانه سنه نقل ایلدیلر ام کلثوم بنت رسول الله علیهما السلام در
ورضی الله عنها مترجم دیرکه مؤلف حضرت موسانك همشیره سی اسمی اولان کلثم ذکرندن سکوت ایلدی
جنتده مریم وآسیه کبی آنکده نی تزوجیله فخر عالم علیه السلام موعود اولمشدر نته که جامع الصغیرده مذکوردر
الکلثمة کاف وثانك فتحیله یوزدورك اولمیه رق اتلوجه وطولغونجه اولمغه دینور که محاسندندر یقال فی وجهه کلثمة
وهی اجتماع لحم الوجه بلا جهومة المکلثمة مزعفره وزننده دورك اولمیه رق یوزی اتلوجه وطولغونجه اولان
خاتونه دینور یقال امرأة مکلثمة ای بوجهها کلثمة الکلحم حای مهمله ایله زبرج وزننده طبراغه دینور الکلدم
دال مهمله ایله جعفر وزننده صلابتلو نسنه یه دینور صلب معناسنه در الکلدوم زنبور وزننده بودوره دینور
الکلسمة دحرجه وزننده برآدم ذمتنده اولان حقوقی تکاسلندن ناشی ادا ایلمیوب اوزاتمق معناسنه در یقال
کلسم الرجل اذا تمادی کسلا عن قضاء الحقوق وسرعتله کتمك معناسنه در یقال کلسم الرجل اذا ذهب
فی سرعة وقصد وتوجه ایلمك معناسنه در یقال کلسم الیه اذا قصد الکلشمة کافك وشین معجمه نك فتحیله
قوجه قاری یه دینور یقال تزوج کلشمة ای عجوزا الکلصمة صاد مهمله ایله دحرجه وزننده برنسنه دن خوفله
قاچوب کتمك معناسنه در یقال کلصم الرجل اذا فر هاربا الکم کافك ضمی ومیمك تشدیدیله جامه نك یکنه
دینور فارسیده آستین دیرلر جمعی اکمام وکمه کلور عنبه وزننده مترجم دیرکه ظاهر اسو بوجه نسنه یه ناسك
کمی شکل دیدکلری اشبو کم لباس شکلنه تشبیهه مبنیدر الکم کافك کسریله خرمایمشنك وسائر اغاج چچکنك
اوزرنده اولان قابه دینور که قبجوق تعبیر اولنور جمعی اکمه واکمام وکمام کلور کافك کسریله الکمامة کتابه وزننده
کم معناسنه در الکم کافك ضمیله والکموم عموم وزننده اغاجك چچکلری قبجوقلنمق معناسنه در یقال کمت النخلة

کما وکموما علی المجهول فهی مکموم وتازه دوه یاوریسی قوت بولنجه قدر ماجنك شفقتندن ناشی چول مقوله سیله
اورتیلوب بورنمك معناسنه در یقال کم الفصیل اذا اشفق علیه فستر حتی یقوی التکمی تشفی وزننده غشی
واحاطه اولنمق معناسنه در یقال القوم تکمموا علی المجهول اذا اغمی علیهم وغطوا شارح دیرکه اصلی تکمم ایدی
میم اخیره یایه مبدل اولدی مؤلف بونی معتل بابنده دخی ثبت ایلدی واساسده تکمم عنوانده مرسومدر الاکمام
همزه نك کسریله لباسه یك ایلمك معناسنه در یقال اکم القمیص اذا جعل له کمین واغاجك چچکی قبجوقلنمق
معناسنه در یقال اکمت النخلة اذا اخرجت اکمامها التکمیم تفعیل وزننده اکمام معناسنه در یقال کممت النخلة بمعنی اکمت
الکمام والکمامة کافلرك کسریله دوه اصرمسون دیو اغزینه بغلدقلری باغه دینور الکم کافك فتحیله برنسنه یی
اورتوب بورتمك معناسنه در یقال کم الشیء کما من الباب الاول اذا غطاه و برنسنه نك اغزینی قپاسق معناسنه در یقال
کم الحب اذا سد رأسه وناس برکمك معناسنه در یقال کم الناس اذا اجتمعوا الکمکام ثرثار وزننده بردرلو ساقزه دینور
علی قول بمنه مخصوص ضرودیدکلری شجرك قرفه یعنی قشرینه دینور مفرداتده صمغ ایله مفسردر که حصی لبان
مجرفی عسلبندیدکلری بخور اوله جقدر وکمکام طوپاج کوده لی بودوره دینور مؤنثی کمکامه در الکمة کافك ضمیله
دکرمی اولان باش کسوتنه دینور باشی اورتدیکیچون یقال جاء وفی رأسه کمة ای قلنسوة مدورة التکمکم تزلزل وزننده
ذکر اولنان باش کسوتی کیمك معناسنه در یقال تکمکم الرجل اذا لبس الکمة و بورنمك معناسنه در یقال تکمکم
فی ثیابه اذا تغطی الکمة میمك کسریله مذبه وزننده شول کیسه طرزنده طوربه یه دینور که اشکك اغزینه
کچوردرلر وا کنجلرك سورکوتخته سی دیدکلری آلته دینور که ترلایه تخم صاچدقدنصکره اوزرنی انکله طپراقلیوب
دوزلدرلر الاکمة همزه نك فتحی وکافك کسریله کام لفظنك جمعیدرکه ذکر اولندی بومناسبتله آتلرك یم طوربه لرینه
اطلاق اولنور کم کافك فتحی ومیمك سکونی اوزره بناسیله اسم ناقص مبهمدر ایکی وجه اوزره مستعملدر بری
عددك مقدارندن سؤال ایچون اولور که استفهامیه درنه قدر وقاچ نسنه در معناسنه که فارسیده چندمر ادفیدر
وبری خبریه اولور کثیر معناسنه واستفهامیه اولدقده مابعدنی تمیز تیت اوزره منصوب ایدر مثلا کم رجلا عندك
کبی که سنك یانکده قاچ ادم واردر دیمکدر وخبریه اولدقده رب کلمه سنك عملی کبی یعنی مابعدنی مجرور ایدر کم درهم
انفقت کبی که سن چوق اقچه ویردك دیمکدر وکاه اولور که مابعدی مرفوع اولور کم رجل کریم قد اتانی کبی و بعضلر
دیدیکه کم کلمه سی بسیط دکلدر بلکه کاف تشبیه له ما استفهامیه دن مرکبدر الفی حذف اولندقدنصکره تخفیف
ایچون میمی اسکان اولندی وکم کلمه سی کاه اولور که اسم تام اولور بوصورتده اخری مشدد اولوب منصرف اولور
وهمان مقدار معناسنه اولور تقول اکثر من الکم والکمیة قال الشارح الکمیة المقادیر التی یستفهم عنها بکم والکیفیة
التی یستفهم عنها بکیف الکنة کافك فتحی ونونك سکونیله یاره یه دینور یقال بیده کنة ای جراحة کانم
صاحب وزننده سودانده یعنی زنکی طائفه سندن برصنف آدیدر الکانمی برشاعر مشهوردر طائفهٔ مذکوره دندر
الکوم نوم وزننده جماع ایلمك معناسنه در یقال کام المرأة یکوم کوما اذا نکحها کذلك ایغر قسراغه اشمق
معناسنه در یقال کام الحصان الفرس اذا نزا علیها وکوم نسوانك فرجنه اطلاق اولنور الکومة کافك ضمیله
تپه لی طپراق یغنه دینور التکویم تفعیل وزننده طپراغی کومه کومه یغمق معناسنه در یقال کوم التراب
اذا جعله کومة کومة ای قطعة قطعة ورفع رأسها الکوم کافك ضمیله بر بلوك دوه یه دینور الکوماء حمراء
وزننده اورکچی بیوك ناقه یه دینور الکوم فتحتینله ناقه کوماء اولمق معناسنه در یقال کومت الناقة کوما
من الباب الرابع اذا کانت کوماء الاکوم احمر وزننده یوکسك نسنه یه دینور یقال تل اکوم ای مرتفع الاکومان
تثنیه بنیه سیله انسانك ممه لرینك التی یانلرینه دینور کام فیروز فارس اولکه سنده برموضع آدیدر المکامة میمك
ضمیله جماع اولنمش خاتونه دینور اکوامدن اسم مفعولدر یقال امرأة مکامة ای منکوحة کومه کافك ضمیله
برخاتون اسمیدر الاکتیام افتعال وزننده اایاغك پرمقلرینك اوجلری اوزره اوتورمق معناسنه در یقال اکام
الرجل اذا قعد علی اطراف اصابع الرجل الکیمیاء کافك کسریله اکسیره دینور یاخود شول دارو یه دینور که معدنی یه
یعنی طوز وشاب وتنکار وکهرچله و بوره ونوشادر مقوله سنه حل وترکیبله فلك شمسیده یعنی عملنی التونده یاخود
فلك قمریده یعنی کومشده اجرا ایدر خلاصه سی اجزاسنی حل وعقد ایله ترکیب ایلدکدنصکره انکله باقری التون
یاخود کومش ایدرلر مترجم دیرکه مؤلف اکسیری ماده سنده کیمیا ایله تفسیر ایدوب و بوراده ابتدا کیمیایی اکسیر ایله
بیان ایلدی بعده حرف تردید ایله اختلاف کونه ثبت ایلدی ذیل تردید ایسه اکسیرك معناسیدر وکیمیا عند الاکثر
یونانیدر حیله وحذق ایله ممزوج صنعت معناسنه در معربی مدایله در ومؤلف کیمیاگران اصطلاحیله تفسیر ایلمشدر

زيرا انلر اشياء مذكوره يه مغذى ومعادن سبعه نك هر برينه سياره نك بريله تعبير ايدرلر وعند البعض خيميا معرب يدركه
يه يونانيدر بر الساعه معناسنه در وعلى قول كيميه معربيدر كه عبرانيدر من الله معناسنه درو قالديكه علم جفرك وكيميانك
في نفس الامر صحتنده شبهه يوقدر لكن استخراجلرنده غايت صعوبت وار در ممتنع درجه سنده در عند المحققين
تبديل صورت نوعيه قبيلندندر وصورت نوعيه نك تبدلنى بو حقير مشاهده ايلمشدر برسازلغك باش طرفندن ثلثانه قدر
حيه اولوب هنوز قوبرق طرفى سازاوله رق رأى العين منظورم اولمشدر لكن فن مزبورك استحصالى زهد وورع
ونفوس قدسيه ايله ارتباطه ومكاشفه يه ياخود تعليم استاد كامله موقوفدر يوخسه بيهوده مباشرت محضا سوداى
خام وافناى عمر ومال الدرال كيرى ايله يوز قاره لغندن غيرى مايه سى قالمز حق جل وعلى كسه يى بو مكره مبتلا ايليه
الكهم وهم وزننده شدائد برآدمك كوزنى قورقيدوب جرأت واقدمدن فرومانده ايلمك معناسنه در يقال
كهمته الشدائد كهما من الباب الاول اذا جبنته عن الاقدام الاكهام همزه نك كسريله كوزك نورى ضعيف
وفرسز اولمق معناسنه در يقال اكهم بصره اذا كلّ ورقّ الكهام سحاب وزننده كسمز كور قلجه دينور يقال
سيف كهام اى كليل وتكلمدن عاجز لسانه وصف اولور يقال لسان كهام اى عىّ وكنده واياغى آغر قاران آته
وصف اولور يقال فرس كهام اى بطئ وعملمانده قوجه وافتاده آدمه وصف اولور يقال رجل كهام اى
مسنّ لاغناء عنده ويقال قوم كهام يعنى مفرد وجمعه وصف اولور الكهيم امير وزننده كهام معناسنه در
كيهم خيدر وزننده بر رجل آديدر الكهكم جعفر وزننده بادنجان اسميدر كه معروف سبزه در ويك باشلو قوجه
آدمه دينور وهر نسنه دن هيبتلنوب خوف وتوحش ايدن آدمه دينور كهكامه دخى دينور ثرثار وزننده
الكيم كافك كسريله جبر لغتنده صاحب معناسنه در فصل اللام اللؤم لامك ضمى
وهمزه نك سكونيله بركسه الحق وناكس وفرومايه اولمق معناسنه در يقال لؤم الرجل لؤما من الباب الخامس ضدّ كرم
اللئيم امير وزننده وصفدر ناكس ودنى وفرومايه كسه يه دينور جمعى لئام كلور لامك كسريله ولؤماء كلور كرماء وزننده
ولؤمان كلور لامك ضميله الالأم همزه نك كسريله برادمك لئيم اولادى اولمق ياخود لئيملر خصلتنى اظهار ايلمك
معناسنه در كه لئيملك ايلمكدن عبارتدر يقال الأم الرجل اذا ولد اللئام او اظهر خصالهم وچتلاق نسنه يى
كسندليوب بتشدرمك معناسنه در يقال الأم القمقم اذا شدّ صدوعه واصلاح ايلمك معناسنه در يقال الأم
فلانا اذا اصلحه الملأمان ميمك وهمزه نك فتحيله والملأم مقعد وزننده واللأمان لامك فتحى وضميله
بالطبع لؤم ودنائتله متصف كسيه دينور يقال يا ملأمان ويا ملأم ويا لأمان ولؤمان اى يا لئيم اللأم لامك فتحيله
برآدمى لؤم وخسته نسبت ايلمك معناسنه در كه فلان لئيمدر ديمكدن عبارتدر يقال لأمه لأما من الباب الثانى
اذا نسبه الى اللؤم واوقه لؤام ديدكلرى يلك گچورمك معناسنه در يقال لأم السهم اذا جعل عليه ريشا لؤاما واصلاح
ايلمك معناسنه در يقال لأم فلانا اذا اصلحه ولأم شخص وقالبه دينور وبر رجل اسميدر ولؤأم ديدكلرى يلك گچورلمش
اوقه دينور التلئيم تفعيل وزننده والملاءمة مفاعله وزننده بودخى اصلاح ايلمك معناسنه در يقال لأمه
ولاءمه اذا اصلحه وملاءمه موافقت معناسنه در يقال لاءمه اذا وافقه الالتئام افتعال وزننده والتلأم
تفعل وزننده والتلاءم تفاعل وزننده فاسد نسنه اصلاح اولمق معناسنه در يقال التأم الشئ وتلأم وتلاءم
اذا انصلح الملأم مقعد وزننده والملأم منبر وزننده والملأم مصباح وزننده لئيم اولنلرى معذور طوتوب
يعنى لؤملرنى بر عذر وبهانه ايله اوزرلرندن دفع ايله وقايه ايدر اولان آدمه دينور يقال هو ملأم وملأم وملأم اى
يعذر اللئام اللأمة تمره وزننده زرهه دينور درع معناسنه جمعى لأم كلور تمره كبى ولؤم كلور صرده
كبى الاستلأم لئام اولان قبيله دن تزوج ايلمكله لئيم قاينلر پيدا ايلمك معناسنه در يقال استلأم اصهاره اى اتخذهم
لئاما وتزوج فى اللئام وزره كيمك معناسنه در يقال استلأم الرجل اذا لبس اللأمة وبرادمك لئيم پدرى اولمق معناسنه در
يقال استلأم فلان الأب اى له اب سوء اللؤام غراب وزننده شول قوش يلكنه دينور كه برى برينه ملاءم اوله
يعنى قوش قنادنى دوشوردكده ايچ يوزى او بر يلكك ارقه سنه كلان يلكدر كه صيق ومحكم اولمغله مقبولدر
ولؤام حاجت معناسنه در يقال له لؤام اى حاجة اللئم واللئام لامك كسريله مثل ومانند معناسنه در
جمعى الأم كلور امثال كبى ولئام كلور لامك كسريله كه لئمك جمعيدر يقال هو لئمه ولئامه اى مثله وشبهه ولئم
ناس بينده واقع بارشقلغه وصلح واتفاقه اطلاق اولنور يقال وقع بينهم لئم اى صلح واتفاق وباله دينور عسل
معناسنه اللمة لامك ضمى وميمك تخفيفيله بر نسنه نك مثل ومشاكل وموافقنه دينور ومنه قول عمر رضى الله عنه
وقد زوجت شابة شيخا فقتلته ايها الناس لينكح الرجل لمته من النساء وتنكح المرأة لمتها من الرجال اى شكله ومثله

وبونك

وبونك اصلى لؤم ايدى آخرنده اولان هاء وسطندن محذوف اولان همزه دن عوضدر اللؤمة همزه وزننده
شول كسه يه دينوركه كنديسى خلقه اكرام واحساندن بى بهره اولمغله سائرك لطف واحسانتى استبعاد وجهيله
حكايه ايدر اوله يقال رجل لؤمة اذا كان يحكى مايصنع غيره يعنى انه لئيم لايعطى ويحكى مستبعدا صنيعة الكريم
ولؤمه چفتجيلرك بالجمله آلات وبراغنه دينور صبان ودمورى وسائرى كبى وشول متاع نفيسه دينوركه پك خوب
وفاخر اولمغله غيره نه بخش ونه اعاره اولنور اوله يقال متاع لؤمة اى يبخل به لحسنه الملأم معظم وزننده
زرهلو وجوشنلو آدمه دينور يقال رجل ملأم اى مدرّع اللتم لامك وتانك فتحيله ارقه ده كورك كميكى
سكزيمك معناسنه در تقول لتم كتفى لتما من الباب الرابع اذا اختلج اللتم كتم وزننده برنسنه ايله بهكسه نك
بوغزينه دورتمك معناسنه در يقال لتم منحره لتما من الباب الاول اذا طعنه واورمق معناسنه در يقال لتمه
اذا ضربه واتمق معناسنه در يقال لتم السهم اذا رماه اللتم فتحتينله ياره يه دينور جراحه معناسنه ملتم
منبر وزننده ولتيم امير وزننده ولاتم صاحب وزننده اسامئ ناسدندر ملاتمات ميمك ضمى وتانك كسريله
ازد قبيله سندن منشعب بر قبيله در اهالى سنه نسبلرندن سؤال اولندقده بزلر بنو ملاتم ديرلر ديو جواب ايدرلر
تانك فتحيله پس ملاتم جدلرينك اسمى اولور اللثم لامك فتحى وثاى مثلثه نك سكونيله دوه طبانيله طاشلرى
اوفاتمق معناسنه در معناى آتيدن مأخوذ در يقال لثم البعير الحجارة بخفه لثما من الباب الثانى اذا كسرها
ومشق ايله برآدمك اغزنه يا بورننه اورمق معناسنه در يقال لثم انفه اذا لكمه وخاتون اغزنه يشمق طوتمق
معناسنه در يقال لثمت المرأة اذا شدّت اللثام على فمها ومحبوبه نك اغزنى اوپمك معناسنه در يقال لثم فاها
ولثم لثما من الباب الرابع والثانى اذا قبلها الملثوم طاش كسمكله مجروح اولان طبانه دينور يقال خفّ ملثوم
اى مرثوم اللثام كتاب وزننده نسوانك اغزلرينه طوتندقلرى نقابه دينوركه ياشمق تعبير اولنور يقال جاءت
وعلى فمه لثام اى نقاب الالتثام افتعال وزننده والتلثم تفعل وزننده خاتون ياشمقلنمق معناسنه در يقال
التثمت المرأة وتلثمت اذا شدّت اللثام على فمه اللثمة لامك كسريله بناء نوعدر ياشمق طوتنشنه دينور يقال
هى حسنة اللثمة اى الالتثام اللثيمية حيدريه وزننده خاتون يشمغى چاپك طوتمغه دينور اللجام جميله كتاب
وزننده دابه اغزينه اوزيلان اويانه دينور لكام فارسى معربيدر ولجام بسطام بن قيسك فرسى اسميدر كه بنوالنهيم
جماعتندن اخذ ايلمشيدى ولجام نسوانك حيض بزينه اطلاق اولنور كه آت اويانى كبى چكوب بند ايدرلر
ودوه يه مخصوص بر تمغا آديدر جمعى الجم كلور كتب وزننده والجمه كلور اسمه وزننده وعربلر فلان مصلحتندن
صوسز ويورغون بى تاب وتوان عود وانصراف ايلدى ديجك يرده فلان لفظ لجامه ديرلر نته كه جاء وقد قرض
رباطه ديرلر دامدن خلاص بولان آهو كبى جميع قيوداتى قطع ايدوب كلدى ديجك يرده يقال لفظ فلان لجامه
اى انصرف من حاجته مجهودا من الاعياء والعطش التلجم تفعل وزننده خاتون حيض بزى طوتمق معناسنه در
يقال تلجمت المرأة اذا شدّت فرجها اللجام الالجام همزه نك كسريله آتى اويانلمق ياخود لجام ديدكلرى تمغا ايله
تمغالمك معناسنه در يقال الجم الدابة اذا البسها اللجام اووسمها به وصوايچنده اولان آدمك اغزينه قدر
بوزيوب چقمق معناسنه مستعملدر يقال الجمه الماء اذا بلغ فاه اللجم صرد وزننده بر جانور آديدر على قول
سام ابرص ديدكلرى كلرك اسميدر ياخود قور بغه لره دينور مفردى لجمه در غرفه وزننده اللجم ضمتينله لجم
معناسنه در اللجم فتحتينله واللجام غراب وزننده كنديسندن تشأم اولنان شيئه دينور اللجمة غرفه
وزننده هواء معناسنه در وتپه سى يصى طاغه دينور ودره نك بر ناحيه سنه دينور اللجمة فتحاتله طوارك
چهره سنده او يان اوريلان يره دينور اللجم رجم وزننده اثواب ديكمك معناسنه در يقال لجم الثوب لجما من الباب
الاول اذا خاطه التلجيم تفعيل وزننده بودخى صو اغزه قدر بوريوب چقمق معناسنه در يقال لجمه الماء اذا بلغ فاه
روضة الجام ياخود روضة اجام مدينه منوره قربنده بر مرغزار اسميدر ملجم مكرم وزننده بر رجل آديدر
اللحم لامك فتحى وحاى مهمله نك سكونيله وفتحيله اته دينور فارسيده كوشت دينور جمعى الحم كلور افلس كبى
ولحوم كلور ولحام كلور ولحمان كلور لامك ضميله وهر نسنه نك اوزينه وايچنه اطلاق اولنور يقال لحم الثمر اى لبه
ولحم مصدر اولور برايشى محكم قلمق معناسنه در يقال لحم الامر لحما من الباب الاول اذا احكمه وكمكدن ات صويمق
معناسنه در يقال لحم العظم اذا عرقه وقيومجى قيريق نسنه يى ياپشدرمق معناسنه دركه لحيملك تعبير اولنور يقال
لحم الصائغ الفضة اذا لأمها وبرآدمه ات يدرمك معناسنه در يقال لحمه لحما من الباب الثالث اذا اطعمه اللحم وبر يرده
ايلشوب قالمق معناسنه در يقال لحم الرجل لحما من الباب الرابع اذا نشب فى المكان وقتل اولنمق معناسنه در

يقال لحم الرجل على المجهول اذا قتل اللحمة تمره وزننده ات پارچه سنه دینور لحمدن اخصدر اللحمة غرفه
وزننده خصملعه دینور یقال بینهما لحمة ای قرابة ونسیج والنسان ثوبك ارغاجنه دینور كه ارش مقابلیدر یقال
هذه لحمة الثوب وهی ماسدی به بین سدی الثوب ولحمة البازی طغانه صید ایتدیكی شكاردن و یریلان ات پاره سنه
دینور بو ایكی معناده لامك فتحیله ده جائزدر یقال هذه لحمة البازی ای ما یعطیه مما یصیده ولحمة جلدة الرأس
باش در یسنك ایچ یوزنه دینور كه اته مجاور اولور الملحمة مرحله وزننده عظیم القتال اولان وقعه یه وجنك
وآشوبه دینور یقال وقعت بینهم ملحمة ای وقعة عظیمة القتل اللحم كتف وزننده ارسلانه دینور و كوده سی
اتلو تنومند آدمه دینور وانی پك سووب چوق اكل ایدر اولان آدمه دینور وشول خانه یه اطلاق اولنور كه انده ناسك
فصل وغیبتی چوق واقع اولور اوله و به فسر الحدیث ان الله یبغض البیت اللحم وهو الذی یغتاب فیه الناس كثیرا
ودائما ات اكل ایدر یاخود اتدن پك خوشلنور اولان طغان مقوله سنه دینور یقال باز لحم اذا كان یأكل اللحم
او یشتهیه المستلحم اسم فاعل بنیه سیله ارسلانه دینور اللحیم امیر وزننده بودخی كوده سی اتلو تنومند آدمه
دینور یقال رجل لحم ولحیم ای الكثیر لحم الجسد وات صاحبنه دینور یقال رجل لحیم ای ذو لحم و برنسنه نك
موافق ومشاكلنه دینور یقال هذا لحیم هذا ای وفقه وشكله ومقتوله دینور قتیل معناسنه اللحامة كرامه وزننده
برآدمك كوده سی اتلو اولمق معناسنه در یقال لحم الرجل لحامة من الباب الخامس اذا كان لحیما وات یمكی پك
سور اولمق معناسنه در یقال لحم الرجل اذا كان قرما الی اللحم اللحم فتحتینله لحامه معناسنه در یقال لحم الرجل
لحما من الباب الرابع بمعنی لحم اللاحم صاحب وزننده بودخی شول طغان مقوله سنه دینور كه دائما ات اكل
ایدر اوله یاخود اتدن پك خوشلنور اوله جمعی لواحم در ولاحم ذو لحم معناسنه در نسبت اوزره لابن وتامر كبی
وات یدیرن آدمه دینور یقال رجل لاحم ای ذو لحم وكذا مطعم اللحم الملحم محسن وزننده دائما ناسه ات اطعام ایدر
اولان آدمه دینور یقال رجل ملحم ای مطعم اللحم الملحم مكرم وزننده ات اطعام اولنان آدمه دینور و برجنس
بزه دینور شارحك بیانه كوره ارشی ایپك اولوب ارغاجی ایپك اولمیاندر وملحم صكره دن برقومه ملحق اولان آدمه
دینور یقال هو ملحم بهم ای ملصق اللحام شدّاد وزننده ات صاتیجی یه دینور المتلاحمة حانك كسریله
شول باش یاریغنه دینور كه اته تأثیر ایدوب لكن باش كمیكی اوزره سمحاق دیدیكی یوفقه زاره ایرشمامش اوله یقال
شجة متلاحمة اذا اخذت فی اللحم ولم تبلغ السمحاق وشول خاتونه دینور كه فرجنك ایكی طرفلو اتلری صیق
اولمغله بغایت طاره جق اوله علی قول فرجی بتشك اولانه دینور كه آصلق تعبیر اولنور یقال امرأة متلاحمة
ای ضیقة ملاحم الفرج اورتقاء الالحام همزه نك كسریله برآدم بركسیه قدرت بولوب سب ودشنامله عرض
وناموسنه خلل ویرمك معناسنه در یقال الحم عرض فلان اذا امكنه منه یشتمه وطوار یولده طوروب ضربه
محتاج اولمق معناسنه در یقال الحمت الدابة اذا وقفت ولم تبرح فاحتیجت الی الضرب وجلاه بزه ارغاج آتوب
طوقومق معناسنه در یقال الحم الثوب اذا نسجه ومنه المثل ❊ الحم ما اسدیت ❊ ای تمم ما بدأت یعنی ارش آتدیغك
بزه ارغاج دخی آت كه بر كامل اولسون بو مثل شروع ایتدیكك ایشی ناقص قومیوب اكمال واتمام قیل دیجك یرده
ضرب اولنور والحام برآدمك خانه سنده ات چوق اولمق معناسنه در یقال الحم الرجل اذا كثر فی بیته اللحم واكین
دانه لنمك معناسنه در یقال الحم الزرع اذا صار فیه حب ابو اللحام شدّاد وزننده تغلب قبیله سندن برشاعردر
الاستلحام یول ایزلمك علی قول یولك پك ككبش اولانی ایزلیوب كتمك معناسنه در یقال استلحم الطریق اذا تبعه
او تبع اوسعه و یول بولالمق معناسنه در یقال استلحم الطریق اذا اتسع وجنكده دشمن اورته سنه دوشمك
معناسنه در یقال استلحم الرجل علی المجهول اذا وهق فی القتال الملاحم سینك ضمی وحانك فتحیله پك بوكلمش
ایپه دینور یقال حبل ملاحم ای شدید الفتل نبی الملحمة وفی المرجه وزننده اسماء نبویه دندر علیه الصلوة
والسلام نبی القتال معناسنه در بعضلر نبی الصلاح وتألیف الناس كانه یؤلف امر الامة عبارتیله تفسیر ایلدیلر
معنای اوله كوره قتال مشركینله مأمور پیغمبر در دیمكدر وثانی یه كوره ملحمه كلمه سی احكام واصلاح معناسندن
اعتبارا اولمغله امور واحوال ناسی اصلاح واحكام و بینلرنی تألیف وتأنیس امریله مبعوث پیغمبر دیمك اولور الالتحام
افتعال وزننده یاره اوكولمغله اغزی بتشمك معناسنه در یقال التحم الجرح للبرء اذا التأم وجنك قیزیشوب شدت
بولمق معناسنه در كه لحمه كبی ایكی سپاه بری برینه كیرشمكدن عبارتدر یقال التحمت الحرب اذا اشتدت اللحاسم
لامك فتحی وسینك كسریله طاره جق دره لرك صولری آقه جق یرلرینه دینور لحسم مفردیدر قنفذ وزننده اللخم
لامك فتحی وخای معجمه نك سكونیله كسمك معناسنه در یقال لخمه لخما من الباب الاول اذا قطعه وچهره یه طبانجه

اورمق معناسنه در یقال لخمه اذا لطمه ولخم یمنده برقبیله نك آدیدر ولخم برآدمك یوزی اتلو وقالین اولمق
معناسنه در یقال لخم الرجل لخما من الباب الثالث اذا كثر لحم وجهه وغلظ و بونك فعل وتصرفی مهجور
وغیر مستعملدر اللخم لامك ضمیله ذكر بالقلرندن برجنس بالق اسمیدر كه كوسج دیدكلری بالق اوله جقدر اللخمة
تمره وزننده وجوده عارض اولان فتور وثقلته دینور یقال به لخمة ای ثقل نفس وفترة اللخمة فتحاتله واللخمة
همزه وزننده ثقیل وكرانجان آدمه دینور یقال رجل لخمة ولخمة ای الثقیل الجبس ولخمه فتحاتله طاغك صرتندن
آشان یوقش یوله دینور وجادّه برواذی اسمیدر اللخام كتاب وزننده شمار لنمق معناسنه در یقال لاخمه لخاما
ای لاطمه لطاما شارحك تنصیصی اوزره وكسحاب الفطام نسخه لری غلطدر صواب اولان وككتاب اللطام
اولمقدرتته كه مأخذی اولان محكمه او بلجه مضبوطدر اللخامة سلامه ورننده بودخی برآدمك یوزی اتلو
وغلیظ اولمق معناسنه در یقال لخم الرجل لخامة من الباب الخامس اذا كثر لحم وجهه وغلظ لخم كبی بوندن دخی
امثله مختلفه متصرف دكلدر افعال مهجوره دندر اللخجم جیمله جعفر وزننده قارنی واسع دوه یه دینور وآچق
یوله دینور یقال طریق لخجم ای واضح وفرجی بارد عورته دینور یقال امرأة لخجم ای الباردة الفرج اللدم هدم
وزننده یوزه سله اورمق معناسنه در یقال لدم وجهه لدما من الباب الثانی اذا لطمه و برآدمه بار نسنه یه پاطردیسی
چاطردینی ایشیدیلور آغر نسنه ایله اورمق معناسنه در یقال لدمه بالصخرة اذا ضربه بها و یرتق یماق
معناسنه در یقال لدم الثوب اذا رقعه وقولهم رجل فدم ثدم لدم اتباع اللادم لدم لفظندن اسم فاعلدر
جمعی لدم در فتحتینله خادم وخدم كبی التلدیم تفعیل وزننده بودخی لباس یرتغنی یماق معناسنه در یقال
لدّم الثوب بمعنی لدمه الالتدام افتعال وزننده مضطرب اولمق معناسنه در یقال التدم الرجل اذا اضطرب
ونایحه قاری نوحه ایدركن الریله سینه سنه اورمق معناسنه در یقال التدمت المرأة اذا ضربت صدرها فی النیاحة
التلدّم تفعل وزننده لباس اسكیوب یرتقلمغله مرمتلنمك معناسنه در یقال تلدّم الثوب اذا اخلق واسترقع
ومتعدی اولور كهنه لباسی مرمت ایلمك معناسنه یقال تلدّم ثوبه اذا رقعه اللدیم امیر وزننده اسكی ثوبه
دینور یقال ثوب لدیم ای خلق اللدام كتاب وزننده یامه لره و پینه لره دینور كه آنلرایله یرتق ثوب وجزمه مقوله لری
یمانور شارح دیر كه لدام فی الاصل مصدر اولمغله مفرد وجمعه اطلاق اولنور اللدم فتحتینله قرابتلره اولان حرمتلره
دینور مفردی لادم در قرابتی حرمت یامه كبی بری برینه وصل واصلاح ایلدیكنه مبنی اطلاق ولندی ویقولون الدم
اللدم اذا ارادوا التوكید المحالفة ای حرمتنا حرمتكم وبیتنا بیتكم یعنی عربلر تحالف وتعاهدلری حینده الدم اللدم
دیرلر یمینلرنی وعهدلرنی اكله تاكید ایدرلر عرض وناموسده وسائر امور واحوالده قطعا تكلیف ومغایرتمز یوقدر
بری بریمزله برلكده یز دیمكدر الملدم منبر وزننده والملدام مصباح وزننده چكردك قیره جق طاشه دینور
وملدم وجودی شیشمان احمق ونادان وثقیل آدمه دینور یقال رجل ملدم ای الاحمق الثقیل اللحیم ام ملدم جمی
عارضه سنك كنیه سیدر لطمه دن یاخود یامه كبی یاپشوب ایلشمكدن مأخوذدر یقال اخذته ام ملدم وهی الحمی
الالدام همزه نك كسریله برآدمی تصل ایستمه طوتمق معناسنه در یقال الدمت علیه الحمی اذا دامت اللدمة تمره
وزننده برخبرلكو برلاقردینك اوجنه وكوشه سنه اطلاق اولنور یامه كبی یقال لدمة من خبر ای طرف منه لدمان سلمان
وزننده برمعروف صویك آدیدر ملادم ملازم وزننده بررجل آدیدر اللذم لامك فتحی وذال معجمه نك سكونیله برنسنه دن
عجبه كلمك معناسنه در یقال لذمه الشیء لذما من الباب الرابع اذا اعجبه و بریرده پایدار اولوب طورمق معناسنه در یقال لذم
بالمكان اذا لزمه الالذام الزام وزننده ومرادفیدر یقال الذم فلان بفلان اذا الزمه و برنسنه یه پك دوشكون اولمق
معناسنه در یقال الزم به علی المجهول ای اولع الملذم مكرم وزننده برنسنه یه پك دوشكون آدمه دینور یقال هو
ملذم به ای مولع اللذمة همزه وزننده اصلا خانه سندن طشره چقمیوب دائما خانه نشین اولان آدمه دینور
یقال رجل لذمة ای لا یفارق بیته اللزم لامك فتحی وزای معجمه نك سكونیله واللزوم قعود وزننده واللزام
واللزامة لامك فتحیله واللزمة واللزمان لامك ضمیله برشیء برنسنه دن اصلا منفك اولمیوب آنكله ثابت
ودائم اولمق معناسنه در یقال لزمه لزما ولزوما ولزاما ولزامة ولزمة ولزمانا من الباب الرابع اذا ثبت ودام معه الملازمة
مقاتله وزننده واللزام قتال وزننده لزوم معناسنه در یقال لازمه ملازمة ولزاما بمعنی لزمه الالتزام افتعال وزننده
ملازمه معناسنه در یقال التزمه بمعنی لازمه والزام كلمه سنه مطاوع اولور برنسنه یی كندی اوزرینه لازم
ایدنمك معناسنه یقال الزمه الشیء فالتزمه و برآدمك بوینه صارمشوب در اغوش ایلمك معناسنه مستعملدر
یقال التزمه اذا اعتنقه شارح دیر كه ملتزم كعبهٔ معظمه بوندن مأخوذدر الالزام همزه نك كسریله برنسنه یی

برآدمه لازم قلمق معناسنه‌در يقال الزمه الشئ فالتزمه اللزمة همزه وزننده شول شيئه دينور كه ايلشديكی نسنه‌دن
ياپشقان اوتی كبی ايرلمز اوله يقال هولزمة ای اذا لزم شيئا لايفارقه اللزام كتاب وزننده اولومه اطلاق اولنور
وحساب يوم قيامته اطلاق اولنور و برنسنه‌يه پك لازم وملازم اولانه دينور يقال هولزامة ای ملازمة جدا
وفيصل معناسنه‌در كه ايكی نسنه مباينی فاصل اولاندر ايكی طرفه دخی ملازم اولور اللزم كتف وزننده
بودخی فيصل معناسنه‌در اللازم اسم فاعلدر ومنه ضربة لازم ای لازب وويل الرباجی ياخود بشر بن
عمرو بن اهيب فرسنك اسميدر لزام قطام وزننده لازمه معناسنه‌در يقال سبة لزام ای لازمة وكذا ضربة لزام
الملازم مداوم وزننده ومرادفيدر ومعانق معناسنه‌در الملزم منبر وزننده چنبره ومنكنه تعبير اولنان آلته دينور كه
مجلدلر وقاشيجيلر قوللنورلر فارسيده تخته جامه ديرلر اللزم فتحتينله برنسنه‌يی فصل وتميز ايلمكه دينور
يقال لزمه لزما من الباب الرابع اذا فصله اللسم فتحتينله محضا عجز كلامدن ناشی سكوت ايلمك معناسنه‌در
عقل ورشاد جهتيله اولان سكوته اطلاق اولنمز يقال لسم الرجل لسما من الباب الرابع اذا سكت عيا لاعقلا
الالسام همزه‌نك كسريله برآدمه دليل تلقين ايلمك معناسنه‌در يقال السمه حجته اذا لقنه و برآدمه برنسنه‌يی الزام
ايلمك معناسنه‌در يقال السمه الطريق اذا الزمه اياه و بركيسه برنسنه‌يی طاتدرمق معناسنه‌در يقال ما السمته
ای ما اذقته ونسنه طلب ايلمك معناسنه‌در يقال السم الشئ اذا طلبه الاستلسام بودخی نسنه طلب ايلمك
معناسنه‌در يقال استلسم الشئ اذا طلبه اللسوم لزوم وزننده ومرادفيدر يقال لسمه لسوما من الباب الرابع
ای لزمه لزوما اللسام سحاب وزننده داده‌جق جزؤی نسنه‌يه دينور كه دادملق تعبير اولنور اللسم جسم
وزننده طاتمق معناسنه‌در يقال مالسم لساما ای ماذاق شيئا اللضم لامك فتحی وضاد معجمه‌نك سكونيله
عنف والحاح ايلمك معناسنه‌در يقال لضمه لضما من الباب الثانی اذا عنف عليه والح اللطم لامك فتحی وطانك
سكونيله ال آيه‌سيله برآدمك يوزينه يابدننك صفحه‌سنه شمار اورمق معناسنه‌در يقال لطمه لطما من الباب الثانی
اذا ضربه خده او صفحة جسده بالكف مفتوحة ومنه المثل *لو ذات سوار لطمتنی* يعنی كاشكی بكا طبانجه اولان
قوللری بلازكلی برقادين اوليدی كه مراد اشراف دودماندن برخاتون اوليدی ديمكدر برخاتونه كفؤ وعديلی اولميان
فرومايه‌دن برعورت سله اورمغله كلام مزبوری تفوه ايلدی برآدمه ادانيدن بری اسائت ايدوب ياخود زباندرازلق
ايلدكده ايراد اولنور ولطم ياپشدرمق معناسنه مستعملدر يقال لطمه به ای الصقه الملاطمة مفاعله وزننده
واللطام قتال وزننده بودخی لطم معناسنه‌در يقال لاطمه ملاطمة ولطاما بمعنی لطمه ومشاركت ايچون
اولور الملطمان مقعدان وزننده ملطم لفظندن تثنيه‌در كه اسم مكاندر ايكی يكاغه اطلاق اولنور اللطيم
امير وزننده بريكاغی صقر اولان آته دينور جمعی لطم درلامك ضميله يقال فرس لطيم ای الابيض الملطم وقوشی
آتلرندن طقوزنجی آته دينور كه مجموعی اون اولور ومسك تعبير اولنان عطره دينور ومطلقا نسوانك زلفلرينه
سوردكلری طيب وعطره دينور وبربوغور دوه اسميدر وربيعة بن مكدم وفضالة بن هند الغاضری فرسلرينك
اسميدر ولطيم باباسی واناسی وفات ايلمش اوغلانه دينور ته كه يتيم باباسی وفات ايلمش اولانه وعجی غنی وزننده اناسی
وفات ايلمش اولانه دينور يقال غلام لطيم اذا مات ابواه وغلام يتيم اذا مات ابوه وعجی اذا ماتت امه شارح ديركه
بوراده نسخه‌لر مشوشدر صواب اولان واللطيم من مات ابواه واليتيم من مات ابوه والعجی من ماتت امه عنواننده
اولمقدر ولطيم شول دوه ياوريسنه دينور كه عادت عرب اوزره سهيل يلدزی طوغدقده چوبان آنك ايكی
قولغندن طوتوب سهيل يلدزنه قرشو يونی كوردكمی خدا حقيچون من بعد سكا برقطره سود امزمك يوقدر ديه رك
يوزنه طبانجه اوروب اناسندن آيروب واناسنك پستونمه‌لرنی بند ايليه ومكرر الطيم لطيم قيونی صاغمق ايچون
چاغره جق اصواتندندر اللطيمة سفينه وزننده بودخی مسك تعبير اولنان طيبه دينور ومسك قويلان قابه
ياخود مسك چارشوسنه دينور على قول برمحلدن مسك جلب ايدن قافله‌يه دينور التلطم تفعل وزننده چهره
بوزارمق معناسنه‌در يقال تلطم وجهه اذا اربد التلطيم تفعيل وزننده مكتوبی مهرلمك معناسنه‌در يقال
لطم الكتاب اذا ختمه الملطم معظم وزننده لئيم وناكسه اطلاق اولنور الملطم منبر وزننده هكبه‌يه توز وطپراق
بيلاشمسون ديو آلتنه فرش ايتدكلری مبشنه دينور الالتطام افتعال وزننده بری برينه طبانجه اورشمق
معناسنه‌در يقال التطم القوم اذا لطم بعضهم بعضا ودريانك موجلری بری برينه چارپلق معناسنه مستعملدر
يقال التطمت الامواج اذا ضرب بعضها بعضا اللاطم والملاطم ملازم وزننده اسامی رجالدندر اللعثمة
ثای مثلثه ايله دحرجه وزننده والتلعثم تدحرج وزننده براپشده عجله واقدام ايليوب توقف وتانی قلمق

على

على قول ايركيلوب تامل وتبصر ايلمك معناسنه‌در يقال لعثم فی الامر وتلعثم اذا تمكث فيه وتوقف وتانی اونكص
عنه وتبصر اللعم فتحتينله اغزدن اقان ساليه‌يه دينور اللعذمة ذال معجمه ايله لعثمه وزننده ومرادفيدر
اللعذمی جعفری وزننده حريص آدمه دينور التلعذم تدحرج وزننده نسنه اكل ايلمك معناسنه‌در تقول
ماتلعذمنا شيئا ای ما اكلنا التلعسم تلعثم وزننده ومرادفيدر يقال تلعسم فی امره بمعنی تلعثم اللغام غين معجمه ايله
غراب وزننده دوه‌نك اغزی كپوكنه دينور اللغم رغم وزننده دوه اغزندن كپوك صاچمق معناسنه‌در يقال
لغم الجمل لغما من الباب الثالث اذا رمی بلغامه و برآدمه يقين كرده‌سی اولميه‌رق مشكوك ومبهم برنسنه‌دن
صاليق ويرمك معناسنه‌در يقال لغم فلان اذا اخبر صاحبه بشئ لا عن يقين الملاغم ميمك فتحيله ملغمه‌نك
جمعيدر اغزك چوره‌لرينه اطلاق اولنور كه مواضع لغامدر التلغم تفعل وزننده اغز اطرافنه نسنه
سورنمك معناسنه‌در يقال تلغم بالطيب اذا جعله فی الملاغم وتكلم ايدركن اغزك اطرافنی اوينامق
معناسنه‌در كه مراد اوررالزنی اوينادارق تكلم ايلمكدر يقال تلغموا بالكلام اذا حركوا ملاغمهم به اللغماء
حمراء وزننده چهره‌سی صقر اولان قيونه دينور اللغم فتحتينله آزجه طيب وعطره دينور ولسانك
قصبه وعروقنه دينور ومؤثر ومخدش اولان اراجيف واكاذيبه دينور اللغذمی ذال معجمه ايله جعفری
وزننده والمتلغذم متدحرج وزننده شديد الاكل آدمه دينور اللفام فايله كتاب وزننده بورن اوجنك
اوزرنده اولان نقابه دينور كه مراد بورونه قدر طوتندقلری يشمق اوله جقدر نته كه اغزه قدر طوتيلانه لثام دينور اللفم
لامك فتحيله خاتون لفام طوتمق معناسنه‌در يقال لفمت المرأة لفما من الباب الثانی اذا شدت لفامها وهو ما على طرف
الانف من النقاب وقيزك بورنه كوپه ودوه‌نك بورنسه‌لق كچورمك معناسنه‌در تقول لفمته اذا خزمته التلفم
تفعل وزننده والالتفام افتعال وزننده بودخی خاتون يشمق طوتمق معناسنه‌در يقال تلفمت المرأة والتفمت اذا
شدت نقابها وتلفم برآدم صارغنك اوجنی اغزندن كتوروب يشمق كبی صارنمق معناسنه مستعملدر يقال تلفم
بعمامته اذا تلثم اللقم لامك وقافك فتحيله واللقم صرد وزننده يولك كوم ومعظم يرينه ياخود وسطنه دينور
يقال اخذوا لقم الطريق ولقمه ای معظمه اووسطه اللقم لامك فتحيله سرعتله نسنه يمك معناسنه‌در يقال
لقمه لقما من الباب الرابع اذا اكله سريعا ويولك وسائر نسنه‌نك اغزنی طوتمق معناسنه‌در يقال لقم الطريق
وغيره لقما من الباب الاول اذا سد فمه الالتقام افتعال وزننده يوتمق معناسنه‌در يقال التقمه اذا ابتلعه التلقام
والتلقامة قرطاس وقرطاسه وزنلرنده وكسرتينله وقافك تشديديله لقمه‌يی بيوك قالدبرن آدمه دينور يقال رجل
تلقام وتلقامة وتلقام وتلقامة ای عظيم اللقم اللقمة لامك ضميله وفتحيله يوتمق ايچون تهيئه اولنان طعمه‌يه دينور
اللقيم امير وزننده يوتلمش نسنه‌يه دينور الالقام همزه‌نك كسريله دوه اثنای مشينده ارالق يمك
معناسنه‌در يقال القم البعير اذا عدا فی اثناء مشيه لقيم زبير وزننده ولقمان عثمان وزننده اساميدندر ومعروف
لقمان حكيمك نبوتی بابنده اختلاف اولندی ولقمان بن شبيبة بن معيط اصحابدندر ولقمان بن عامر الحمصی محدثدر
الحنطة اللقيمية زبيريه وزننده برنوع بغدايدر كه اقمه كبی ايری اولور سراة اولكه‌سنده نابت اولور ياخود طائف
قضاسنده لقيم نام قريه‌يه منسوبدر التلقم تفعل وزننده صوكثرتندن ناشی قارنده بری اوته اوينايوب قورلدامق
معناسنه‌در يقال يتلقم الماء فی بطنه ای يتقبقب من كثرته اللكم لامك فتحی وكافك سكونيله يومرق ايله اورمق
معناسنه‌در على قول برآدمك كوكسنه اورمق ياخود اوته قاقمق معناسنه‌در يقال لكمه لكما من الباب الثانی اذا
ضربه باليد مجموعة اولكزه اودفعه الملكمة معظمه وزننده ال ايله ضرب اولنه‌رق ياپلمش اتمك قرصنه دينور
يقال قرصة ملكمة ای مضروبة باليد الملكم منبر وزننده والملكم معظم وزننده واللكام شداد وزننده شول
جزمه‌يه دينور كه بغايت پك ومحكم اولمغله يوررکن طاشلری ريزه ريزه ايدر اوله يقال خف ملكم وملكم ولكام ای
صلب يكسر الحجارة بوراده خف دوه طبانی اولمق دخی جائزدر وملكم معظم وزننده شول جزمه‌يه ده دينور كه
بورنه ياخود برطرفنه زائد يامه اوريلوب اوزادلمش يابيودلمش اوله جبل اللكام غراب ورمان وزنلرنده شامده
برطاغدر كه حاوشيرز وافاميه قصبه‌لرينه مسامت اولوب و براوجی چكيلوب صهيون وشغر و بكاس قصبه‌لرينه
اوغرايوب انطاكيه قضاسنده منتهی اولور ملكوم ميمك فتحيله مكه‌ده برصويك آديدر اللم لامك فتحی وميمك
تشديديله جمع ايلمك معناسنه‌در يقال لم الشئ لما من الباب الاول اذا جمعه ويقال لم الله شعثه ای قارب بين
شتيت اموره يعنی حضرت خدا آنك پريشان اولان امورنی ديرنشدروب مجتمع ايليه كه خير دعادر ويقال ان
دارنا لمومة ای تجمع الناس وتربهم وتصلحهم وقونمق معناسنه‌در يقال لم به اذا نزل الملم ميمك كسريله مجن

وزننده شول خاندانه دینورکه دائما قومنی یاخود عشیرت واقرباسنی باشنه جمع ایدوب اکرام واحسان ایدر اوله
یقال رجل ملمّ اذا كان يجمع القوم اوعشيرته ويقمهم بمعروفه وشئ شديده دینور يقال شئ ملمّ اى شديد الملمّ اسم
فاعل بنیه‌سیله بلوغه یاقلشمش اوغلانه دینور یقال غلام ملمّ اذا قارب البلوغ اللمم فتحتیله دلیلکه دینور
یقال به لمم اى جنون وصغار ذنوب معناسنه‌در شارح دیرکه مؤلف کرچه جنون ایله تفسیر ایلدی لکن ماده
قرب معناسندن اولمغله جنونه قریب یاخود جن طوقنمسنه قریب برحالت ایله تفسیر اولنمق اصوب ایدی پس
بوکه کوره لسانمزده چالق تعبیر اولان حالت اولور وصغار ذنوب معناسی دخی قرب معناسندندر کویا که یاشلو
کناه اولمیوب کناهه قریب برمعنادیمکدر ومنه قوله تعالى الذين يجتنبون كبائر الاثم والفواحش الا اللمم اى صغار
الذنوب وقال الراغب وهو مقاربة المعصية ويعبر به عن الصغيرة ولمم معناى اولده اسم ومصدر اولور ویقال ملموم
اى به لمم الالمام همزه‌نك کسریله ذنوب صغاره مباشرت ایلمك معناسنه‌در یقال الم الرجل اذا باشر اللمم
وقوعمق معناسنه‌در یقال الم به اذا نزل واوغلان بلوغ درجه‌سنه یقلشمق معناسنه‌در یقال الم الغلام اذا
قارب البلوغ وبرنسنه برشیئه یقلشمق معناسنه‌در یقال المت النخلة اذا قاربت الارطاب وافعال مقاربه‌دن کاد
معناسنه استعمال اولنور یقال الم يفعل كذا اى كاد يفعل كذا ومنه الحديث وان مما ينبت الربيع ما يقتل حبطا
او يلم اى يقرب من ذلك الالتمام افتعال وزننده بودخی قونمق معناسنه‌در یقال التم به اذا نزل وزیارت ایلمك
معناسنه‌در یقال التمه اذا زاره الملموم مجنونه دینور وملمّ معناسنه‌در کماسیجیئ اللمة لامك فتحیله جن
طوقنمقدن اولان جارپقلغه دینور یقال اصابته من الجن لمة اى مس اوقليل وشدت معناسنه‌در العين اللامة
بدنظر کوزه دینورکه نیه نظر ایدرسه اصابت ایدر اوله على قول مطلقا شر وفزع ومس ومهول مقوله‌سی
حالتلردن خوف ایدر اولان کوزه دینورکه قاین تعبیر اولنور قال الشارح ومنه حديث الدعاء اعوذ بكلمات الله التامة
من شر كل سامة ومن كل عين لامة اى المصيبة بسوء اوهى كل ما يخاف من فزع وشر وقال فى النهاية اى ذات
لمم ولذلك لم يقل ملمة واصلها من الممت لتزاوج قوله سامة اللمة لامك ضمیله یار وصاحب وهمدمه دینور یاخود
همسفر اولان یار ورفیقه دینور وبرآدمك مونس والوفی اولان نسنه‌یه وکسنه‌یه دینور مفرد وجمعه اطلاق اولنور
تقول هو وهم لمتى اى صاحبى او اصحابى فى السفر ومونسى اللمة لامك کسریله طوقنق ضربندن یایلوب طاغلمش
قازق تپه‌سنه دینور وقواق یومشغندن اشاغی صارقان صاچه دینور جمعی لمم کلور عنب وزننده ولمام کلور
لامك کسریله ذو اللمة عكاشة بن محصن فرسنك اسمیدر رضى الله عنه اللمام كتاب وزننده لمه‌نك جمعیدر لامك
کسریله نزول ونزله معناسنه اسمدر بعده برآدمی کون آشوری زیارتده استعمال اولندی ومنه یقال هو یزورنا
لماما اى غبا الململم مدحرج وزننده قلعه کله‌سی وطوب یوالغی کبی صمصقی یوس یوالق مدوّر نسنه‌یه دینور
ملموم دخی دینور یقال شئ ململم وملموم اى مجتمع مدوّر مضموم الململمة مدحرجه وزننده فیل خرطومنه دینور
یلملم یای تحتیهٔ مفتوحه ایله یاخود الملم که همزه ایله‌در یاخود یرمرم مکه‌یه ایکی مرحله مسافه‌ده برطاغك آدیدرکه
حجاج یمنك میقاتیدر لم لامك فتحیله لمّا لامك فتحی ومیمك تشدیدیله والم والما همزه زیاده‌سیله حروف
جازمه‌در لم کلمه‌سی نفی ماضی ایچون موضوعدر یقال لم يفعل ذلك ولما کلمه‌سی برنیچه معنایه دلالت ایدر اولا حين ووقت
معناسنه اولور تقول لما جاء القوم قاتلناهم اى حين جاء القوم ولم معناسنه اولور اتيتك ولما اصل اليك اى لم اصل اليك
والا معناسنه اولورکه استثنا ایچون اولور تقول سألتك لما فعلت اى الا فعلت ومنه قوله تعالى ان كل نفس لما عليها
حافظ اى ما كل نفس الا عليها حافظ وكذا قوله تعالى وان كل لما جميع لدينا محضرون اى ما كل الا جميع لدينا وقرأة
عبد الله ان كلهم لما كذب الرسل الآية پس جوهرینك لما کلمه‌سی الا معناسنه معروف دکلدر دیو انکاری جید دکلدر
الململوم عصفور وزننده کروه وجماعت معناسنه‌در الم هلم وزننده وآنده لغتدر تقول الم الينا اى هلم کماسیذکر
فى مادته لم لامك کسری ومیمك فتح اوزره بناسیله برحرفدرکه آنکله برنسنه استفهام اولنور اصلی ما
استفهامیه اولوب اوزرینه لام جاره داخل والفی تخفیف اولندی ووقف حالنده آخرینه هاء الحاقیله لمه دخی دیرسن
پس آندن ترکیده نیچون ایله تعبیر اولنور تقول لم ذهبت یعنی نیچون کتدك اللملم فدفد وزننده چوق ویغناق
نسنه‌یه دینور یقال جيش لملم اى كثير مجتمع اللملمة زلزله وزننده برنسنه‌یی یواراق ایلمك معناسنه‌در طوب
یوالغی وکره کبی یقال لملم الحجر اذا اداره اللوم نوم وزننده واللومى قصرایله واللائمة نافله وزننده اسملردر
عذل وعتاب وسرزنش معناسنه‌درکه ترکیده قنامق تعبیر اولنور یقال استحق اللوم واللومى واللائمة اى العذل
ولوم وملام وملامه میملرك فتحیله مصدرلردر قنامق معناسنه‌در یقال لامه على كذا يلومه لوما وملاما وملامة

اذا عذله ولوم قورقویه دینور وکسلمك معناسنه‌در یقال لم به اذا فزع الملیم مکیل وزننده والملوم مقول
وزننده لوم وعتاب اولنمش آدمه ولوم وعتابه مستحق اولانه دینور مترجم دیدکه بونلر اسم مفعولردر اسم فاعل
لائم‌در وبوماده واوی ایکن یائی کبی ملیم کلمك قیاسه مخالفدر شوب ماده‌سندن مشیب کبی شاذدر نته‌که شافیه
شرحنده مشروحدر الالامة اقامه وزننده بودخی لوم ایلمك معناسنه‌در یقال الامه بمعنى لامه ولوم وعتاب
اولنه‌جق ایش ایشلمك معناسنه‌در على قول لوم وعتابه سزا ایش صاحبی اولمق معناسنه‌در یقال الام الرجل
اذا اتى ما يلام عليه اوصار ذا لائمة التلويم تفعیل وزننده پك لوم وسرزنش ایلمك معناسنه‌در یقال لومه اذا
لامه مبالغة ولام حرفی یازمق معناسنه‌در یقال لوم الكاتب لاما اذا كتبها الالتيام افتعال وزننده مطاوعدر
لوم وعتابی قبول ایلمك معناسنه‌در یقال لامه فالتام اى قبل منه اللوم اللوّام زنار وزننده واللوّم واللیم رکع
وزنلرنده لائم لفظندن جمعلردر یقال رجل لائم وقوم لوّام ولوّم وليم اللومة فتحتیله ناسه چوق لوم وعتاب
ایلمکه دینور الملاومة مفاعله وزننده والتلاوم تفاعل وزننده بری برینه لوم وعتاب ایدشمك معناسنه‌در تقول
لاومته اى لمته ولامنى ویقال تلاوموا كذلك الاستلامة لوم وعتابی موجب ایش ایدایلمك معناسنه‌در یقال
استلام الرجل اليهم اذا اتاهم بما يلومونه اللومة لامك ضمیله شول آدمه دینورکه دائما خلقی لوم وسرزنش ایدر
اوله یقال رجل لومة اى ملوم وتوقف وانتظار معناسنه‌در تقول لى فيه لومة اى تلوم اللوءة همزه وزننده
دائما ناسی لوم وتعییر ایدن آدمه دینور یقال رجل لومة اى لوّام اللومة نومه وزننده واللامة موجب لوم اولان
ایشه دینور یقال جاء بلومة ولامة اى ما يلام عليه ولومه کوجع بالنه دینور وقورقویه دینور التلوم تفعل وزننده
برنسنه‌یه منتظر اولوب طورمق معناسنه‌در یقال تلوّم فى الامر اذا تمكث وانتظر بونده تفعل تجنب ایچون اولمغله
ملامتدن اجتنابا عجله ایلمیوب ظهور امره منتظر اولور اللام حال وزننده قورقویه دینور اصلی لوم‌در لامه کبی
یقال به لام ولامة ولوم اى هول وانسانك شخص وقالبنه دینور تقول رايت لامه اى شخصه ویقینلق قرب
معناسنه‌در وشدید شیئه دینور وحروف هجادن برحرفدر اتوز معنایه دلالتله وارد اولور حرف جر اولانی
یکرمی ایکی معنایه کلور ١ لام استحقاق‌در نحو الحمد لله ٢ لام اختصاص‌در نحو المنبر للخطيب ٣ لام تملیك‌در نحو
وهبته لزيد ٤ شبه تملیك‌در کقوله تعالى جعل لكم من انفسكم ازواجا ٥ لام تعلیل‌در کقوله تعالى لتكونوا شهداء
على الناس ومنه ایضا قول امرئ القيس * ويوم عقرت للعذارى مطيتى * اى من اجل العذارى ٦ لام توکید النفى‌در
کقوله تعالى ما كان الله ليطلعكم ٧ الى معناسنه اولور کقوله تعالى بان ربك اوحى لها اى اليها ٨ على معناسنه‌در
کقوله تعالى وان اسأتم فلها اى فعليها ونحو قوله تعالى ويخرون للاذقان اى على الاذقان ٩ فى معناسنه‌در کقوله
ونضع الموازين القسط ليوم القيامة اى فى يوم القيامة ١٠ عند معناسنه‌در کقولهم كتبته لخمس خلون اى عند خمس
مضين او بقين وبوکه لام تاریخ دخی دینور ١١ بعد معناسنه‌در کقوله تعالى اقم الصلوة لدلوك الشمس اى بعده
١٢ مع معناسنه‌در کقول الشاعر * فلما تفرقنا كانى ومالكا لطول اجتماع لم نبت ليلة معا * اى مع طول اجتماع ١٣ حرف
جر اولان من معناسنه‌در کقولهم سمعت له صراخا اى منه ١٤ تبلیغ معناسنه‌در کقولك قلت له اى بلغته ١٥
عن معناسنه‌در کقوله تعالى وقال الذين كفروا للذين امنوا لو كان خيرا ما سبقونا اليه اى عن الذين ١٦ لام صیرورة‌درکه
لام عاقبه ولام مآل دخی دیرلر کقوله تعالى فالتقطه آل فرعون ليكون لهم عدوا وحزنا اى اتماماله وعاقبته ومصيره
العداوة وکقول الشاعر * فللموت تغذوا الوالدات سخالها * كما لخراب الدهر تبنى المساكن * اى عاقبة ذلك ١٧ لام
قسم وتعجب‌در یعنی تعجب معرضنده قسمه دلالت ایدر وبو لام اسم جلاله مخصوصدر کقول الشاعر * لله يبقى على الايام
ذو حيد * ١٨ قسمدن مجرد اولان تعجب‌در ويستعمل فى قولهم لله دره ونداء مقامنده دخی استعمال اولنور کقولك يا للماء
بکسر اللام اى يا قوم للماء ادعوكم وتماشاعرك اشبو * يا للرجال ليوم الاربعاء اما * ينفك يحدث لى بعد النهى طربا
بیتنده واقع لاملر جاره‌در لکن مستغاث به ایله مستغاث له بینلرنی فرق ایچون اولکی لامی مفتوح ایلدیلر ١٩ لام
تعدیه‌در کقولك ما اضرب زيدا لعمرو ٢٠ لام توکیددرکه لام زائده‌در کقوله تعالى نزاعة للشوى ونحو قوله تعالى
يريد الله ليبين لكم ٢١ لام تبیین‌در کقولك سقيا لزيد وقوله تعالى وقالت هيت لك مترجم حقیردرکه مؤلف یکرمی
ایکنجی معنادن سکوت ایلدی ظاهرا قلم نساخدن ساقط اولمشدر ومغنى اللبيب ترتیبی اوزره ذکر ایلمکله آنده لام
الملك اوچنجی رتبه‌ده مثبتدر کقوله تعالى له ما فى السموات وما فى الارض وبصائرده لام الصله دخی مرسومدر
انتهى وجازم اولان لام امردر نحو قوله تعالى فليستجيبوا لى وليؤمنوا بى وعامل اولمیان لام‌لر یدیدر ١ لام ابتدادر کقوله
تعالى وان ربك ليحكم بينهم ٢ لام زائده‌در کقول الشاعر * ام الحليس لعجوز شهربه * ٣ لام جوابدرکه لو ولولا

كلمه لرينه وقسمه جواب واقع اولاندر نحو قوله تعالى لو تزيلوا لعذبنا وقوله تعالى ولولا دفع الله الناس بعضهم
ببعض لفسدت الارض وقوله تعالى تالله لقد آثرك الله علينا ٤ حرف شرط اوزره ايذان ايچون داخل اولان لامدر
يعنى عقبنده كلان جواب قسمه مبنى اولوب شرطه مبنى اولمديغنى اعلام ايچون داخل اولور وا كالام موطئة ولام
مؤذنه دخى ديرلر كقوله تعالى ولئن قوتلوا لا ينصرونهم ٥ لام تعريف بقدر نحو الرجل ٦ اسماء اشارته داخل اولان
لامدر نحو تلك شارح ديركه تلك لفظنده تا هاء معناسنه در ولام ذا معناسنه در وكاف مشار اليهادر مؤنثه
اشارتدر انتهى ٧ جاره اولميان لام تعجبدر كـ قولك لظرف زيد اللامية يمنده برقصبه اسميدر اللهم وهم وزننده
وهانك فتحيله برنسنه يى همان بردفعده يوتمق معناسنه در يقال لهم الشئ لهما من الباب الرابع اذا ابتلعه بمرة
التلهم تفعل وزننده والالتهام افتعال وزننده لهم معناسنه در يقال تلهمه والتهمه بمعنى لهمه والتهام ياورى
اناسنك ممه سنده اولان سودى هپ امك معناسنه در يقال التهم الفصيل ما فى الضرع اذا استوفاه ولون
متغير اولمق معناسنه در يقال التهم لونه على المجهول اذا تغير اللهم كتف وزننده واللهم صرد وزننده
واللهوم صبور وزننده والملهم منبر وزننده اكول وايبنهان آدمه دينور اللهم خدب وزننده پك فكر ورشد
واندیشه صاحبى لبيب ودانا اوله رق كريم وعظيم الكفايه وكثير العطا آدمه دينور جمعى لهمون در يقال هو لهم
اى رغيب الرأى جواد عظيم الكفاية وبحر عظيمه دينور وصويى پاك وبغايت يوكرك آته دينور كذلك صويى پاك
وهر خصوصده سائرى سابق آدمه دينور ولهم بن جلحب جديس قبيله سندن وفى ذاته سابق وجواد بركسه در
اللهمم زبرج وزننده واللهميم قنديل وزننده وضميله لغتدر بونلرده ذكر اولنان لهم معنالرينه در
ام اللهيم زبير وزننده داهيه نك وحمانك واولودك كنيه لريدر خلقى بلع ايتدكلريچون وانلره لهيم دخى
دينور اللهموم عصفور وزننده سودى چوق ناقه يه دينور وواسع يارهيه دينور يقال جرح لهموم اى
واسع بعض نسخه ده خاليه خرج عنوانده مرسوم اولمغله اولدخى ملايمدر ونسوانك فرجنه دينور ويغموري
چوق بلوده دينور وعدد كثيره دينور وعظيم عسكره دينور وكثير الخير آدمه دينور اللهام غراب
وزننده بودخى عظيم عسكره دينور الالهام همزه نك كسريله برنسنه يى يوتدردق معناسنه در
يقال الهمه الشئ اذا ابلعه وخداى متعال بطريق الفيض عبدك قلبنه برنسنه يى القاء وتلقين ايلمك
معناسنه در معناى مزبوردن مأخوذدر يقال الهمه الله خيرا اى لقنه اياه .. الاستلهام خداى متعالدن
مطلوب اولان نسنه يى قلبه الهام ايلمكى نياز ايلمك معناسنه در يقال استلهمه الله الشئ اذا سأله ان يلهمه
اللهم لامك كسريله قوجه اكوزه دينور ومطلقا ياشلو خيوانه دينور جمعى لهوم كلور ملهم مقعد
وزننده خرمانى چوق بر موضع آديدر يوم ملهم بنو تميم ايله حنيفه ميانه نده وقع اولان حرب وقتالدن
عبارتدر اللهمة غرفه وزننده سويقدن برآوج نسنه يه دينوركه برآتملق تعبير اولنور اللهيم ذبير وزننده
واسع تجره يه دينور اللهجم جعفر وزننده بيوك كاسه يه دينور وچكنانمش مسلوك واسع يوله دينور
يقال طريق لهجم اى واسع مذلل التلهجم تدحرج وزننده برنسنه يه دوشكون حريص اولمق معناسنه در
يقال تلهجم به اذا اولع به ويول چكنانمش آچق وبللو وايشلك اولمق معناسنه در يقال تلهجم الطريق
اذا استبان واثر فيه السابلة اللهذم ذال معجمه ايله جعفر وزننده كسكين تمرنه دينور وواسع فرجه دينور
اللهذمة دحرجه وزننده والتلهذم تدحرجه وزننده كسمك معناسنه در يقال لهذمه وتلهذمه
اذا قطعه وتلهذم اكل ايلمك معناسنه در يقال تلهذمه اذا اكله اللهزمتان لامك وزاى معجمه نك
كسريله لهزمه دن تثنيه در قولاق التنده چكه لرك نهايت بولدقلرى يرده اولان ايكى طرفلو سيورى كمكلره
دينوركه قولاق طوزلرينه مجاورلردر جمعى لهازم كلور اللهزمة دحرجه وزننده برآدمك ذكر اولنان
كمكلرنى كسمك معناسنه در يقال لهزمه اذا قطع لهزمتيه وصقاله قيرسمك معناسنه در يقال لهزم
الشيب خديه اذا خالطهما اللهازم لامك فتحيله بنو تيم الله بن ثعلبه نك لقبيدر اللهاسم لامك فتحى وسينك
كسريله طاره جق درهلرك صوآقنديلرينه دينور مفردى لهسم در قنفذ وزننده اللِيم لامك كسريله بارشمغه
دينور صلح معناسنه وبرآدمه قد وقامتده وشكل وشمائلده شبيه اولانه دينور يقال هو لِيمه اى شبهه
فى قدّه وشكله وخلقه لِيمه لامك كسريله ساحل بحر عمانده برقريه آديدر الليمون لامك فتحيله ثمر معروفدر
وكاهيجه نونى ساقط اولوب ليمو ديرلر ا كشى نوعنك طبيعتنده باد زهريت اولمغله سمومك مجموعنه مقاوم
وهر بابده منفعتى عظيم وكثيردر شارحك بيانينه كوره فارسيدن ياخود يونانيدن معربدر فصـــــل

الميم المرهم ميمك وهانك فتحيله معروفدركه ياره اوزره وضع اولنان دواى موكبدر تركيده ام تعبير اولنور
جوهرى بونى رهم ماده سنده ذكر ايلمكله وهم ايلمشدر زيرا عربلر مرهمت الجرح ديرلر اكرميمى زائد اوليدى
البته رهمت الجرح ديرلر ايدى شارح ديركه مؤلف كنديلرى رهم ماده سنده ثبت ومأخذ اشتقاقنى دخى
بيان ايلديلر اللم فتحتيله لئيم ودنى النفس آدمه دينور يقال هو لمّ اى لئيم الموم ميمك ضميله معروفدركه
تركيده دخى موم ديرلر شمع معناسنه صاحب نهايه نك بيانينه كوره فارسيدن معربدر وموم جلاه مكو كنه
دينور وپاپوشجى آلاتندن برآلتدر وبرسام علتنه دينوركه ماده سنده بيان اولندى يقال به موم
اى برسام وبدن صبيانده تكون ايدن پك شديد چيچك عارضه سنه دينور المموم مقول وزننده برسام
علتنه كذلك شديد چيچك علتنه اوغرامش آدمه دينور يقال ميم الرجل موما فهو مموم اذا اصابه برسام
او اشد الجدرى مامه حاله وزننده اسمايدندر كعب بن مامه جواد معروفدر مهيم مريم وزننده كلمه
استفهامدر ماحالك وشانك معناسنه در بعضلر احدثك شئ عبارتيله تفسير ايلديلر يقال مهيم اى ماحالك
وشانك يعنى حال وشعانك نيجه در نه عالمده ونه حالده سن ياخود خانه وعشيرتك نه حالده در ايولر خوشلرميدر
ياخود حوادث دهردن سكا برحادثه ايرشديمى صاغ واسنبسن خلاصه سى حال وكيفيتدن سؤال واستفهامدر
شارح ديركه ابن مالك توضيحده ديديكه مهيم اسم فعل امردر اخبرنى معناسنه در ومبرد كامله ده ما الخبر
عنوانيله تفسير ايلدى وزمخشرى مقدمه ده چه خبر ايله بيان ايلدى وسهيلى ديديكه مهيم لفظى يمانيه در اصلى
مه يامن او يا مقبل ايدى بعده ايجاز وتخفيف ايدوب مهيم ديديلر نته كه اى شئ كلمه سنده ايش ديرلر ومه اسم
فعل امردر بوشله وفراغت ايله معناسنه در وبعضلر اصلى ماهى يامن ايدى ديديلر ضمير مؤنث حال وقصه يه
راجعدر مهما ميمك فتحيله اواخر كتابده حروف لينه بحثنده مرسومدر ميمه ميمك فتحيله اصفهان
ايالتنده برناحيه آديدر الميم كسر ايله حروف معجمدن برحرف معلومدر شارح ديركه لام كبى تمويم فعلندن
تصرف اولنورميتم يازمق معناسنه فصـــــل النون النئيم نسيم وزننده اكلمك ناله وزارى قلمق معناسنه در
على قول صيقدى وايقندى ايله قتى قتى صولومق معناسنه در ياخود ضعيف ضعيف درمانسز سسلمك
معناسنه در يقال نأم الرجل نئيما من الباب الثانى والثالث اذا انّ او هو كالزحير او صوت خفى او ضعيف
وياى چكرمك معناسنه در يقال نأمت القوس اذا صوتت وارسلان كوردنمك معناسنه در يقال
نأم الاسد اذا صات وآهو ملهمك معناسنه در يقال نأم الظبى اذا صوت النأمة نعمه وزننده ومرادفيدر
يقال له نأمة طيبة اى نغمة وسسه دينور يقال سمعت نأمته اى صوته ويقال اسكن الله نأمته مشدده اى
اماته ايكنجيده نامه دخى صوت معناسنه در نته كه ماده سنده مبيندر الانتئام افتعال وزننده فوّاره
كبى برآدمك اغزندن قبيح وناسزا سوزلر بوشانمق معناسنه در يقال انتأم فلان بقول سوء اى انفجر
بالقول القبيح ولفظ مزبور كويا كه نئم فعلندن افتعالدر النثم ثاى مثلثه ايله اثم وزننده والانتثام افتعال
وزننده بد وناسزا سوز سويلمك معناسنه در يقال نثم فلان نثما من الباب الثانى وانتثم اذا تكلم بالقبيح
نجيرم نونك ورانك فتحى وجيمك كسريله بصره ده برمحله آديدر اندن وافر علما ظهور ايلدى النجم نونك
فتحى وجيمك سكونيله يلدزه دينور جمعى انجم وانجام ونجوم ونجم كلور ضمتينله يقال طلع النجم
اى الكوكب ومعرف باللام اوله رق النجم اولكر يلدزينك علميدركه فارسيده پروين دينور يقال كبد النجم
اى الثريا مترجم ديركه اولكر اون بريلدزى مشتملدر آلتيسى مرئيدر يدنجيسيله حدت بصر امتحان اولنور
فخر انام عليه الصلوة والسلام حضرتلرى مجموعنى رؤيت وتعداد ايدرلر ايدى نته كه شفاء شريفده مشروحدر
ونجم ساقى اولميوب قبق وخيار تككى كبى يره يايوان ومنبسط اولان نباته دينور يقال بالارض نجم كثير
اى نبات على غير ساق ومحدود ومعين اولان وقته اطلاق اولنور زيرا عربلر اوقاتى نجم ايله تحديد ايدرلر ونجم
معرف اوله رق بررجل آديدر واصل وبنياد معناسنه در يقال هو من نجم صدق اى من اصل
صدق ووقت معينده ادا اولنه جق علوفه ووظيفه يه اطلاق اولنور التنجم تفعل وزننده سهر
عارضه سندن ياخود عشق دردندن تا بصباح اويويوب يلدزلره باقوب ياتمق معناسنه در كه
بين الشعراء انجم شمار اولمق تعبير اولنور يقال تنجم الرجل اذا رعى النجوم من سهر او عشق المنجم محدث وزننده
والمتنجم والنجام شداد وزننده شول كسه دركه بحسب السير والمواقبت نجومه نظر ايدر اوله يعنى نجومك طلوع

وغروب وسائر اوضاعى فننه آشنا اولمغله احوالنى ضبط وتقويم ايدر اوله منجم باشى افندى معلومدر يقـال هو منجم
ومنجم ونجـام اى ينظر فى النجوم بحسب مواقيتها وسيرها النجوم ظهور وزنـنـده ومرادفيدر يقـال نجم الشئ
نجوما من البـاب الاول اذا ظهر وطلع ونسنه يى جسته جسته ادا ايلمـك معنـاسنه‌در كه وقت مضروب ومعين
معناسندن ياخود وقت معينده ادا اولنه جق وظيفه معناسندن مأخوذدر يقـال نجم المـال اذا اداه نجوما الانجام
همزه نك كسريله ظهور ايلمك معنـاسنه‌در يقال انجم الشئ اذا ظهر وطلع و يغمور وصوغوق وحمى مقوله سى نسنه
مندفع اولمق معنـاسنه‌در يقال انجم المطر وغيره اذا اقلع التنجيم تفعيل وزنـنـده برنسنه يى وقت وقت جسته جسته
ادا ايلمك معناسنه‌در يقـال نجم المـال اذا اداه نجوما النجمة تمره وزنـنـده وفتحـاتله بر نبـات معروفدر على قول
جيمك سـكونيله بشقه وفتحيله بشقه بر نبـاتدر مفرداتده نجمه آيرق ايله مفسردر ذو النجمه جارك لقبيدر نبات
مرقومدن خوشلنديغى ايچون المنجم مقعد وزنـنده معدن معنـاسنه‌در يقـال فلان منجم البـاطل والضلال
اى معدنه وآچق يوله دينـور شاهراه معناسنه المنجم منبر وزنـنـده ترازونك دلنى كچوردكارى ارقورى دموره
دينـور المنجـام مجلسان وزنـنـده والمنجمان منبران وزنـنـده اياغك ايكى يانلرنده اولان سبور بجه كمكلره
دينـور كه ايكى اياق برابر ايله دوزجه كتورلدكده برى برينه مقـابل اولور بو كه كوره مراد هر اياغك طبـانك ايكى
طرفنده اولان كميكلر اولور كه اخمصك اوست وآلت طرفلرنده اولان توسكجه كميكلردر يقـال اشتكى منجماه ومنجماه
وهما عظمان ناتئان من ناحيتى القدم شارحدر كه لسان العربك بيـانته كوره طوبوق كميكى اولور كه يومرى كميكلردر
النجـام كتاب وزنـنده بروادى ياخـود بر موضع آديدر النحم نونك فتحى وحاى مهمله نك سـكونيله والنحيم
امير وزنـنـده والنحمان فتحـاتله بوغز آيرتليوب تنحنح ايلمـك معنـاسنه‌در على قول زحير كبيدر كه صقندى
وايقندى ايله قتى قتى بوغزنى صواودوب خرلداتمقدن عبـارتدر بلغم اخراجيچون ياخـود بوزحيردن زياده در
يقـال نحم الرجل نحما ونحيما ونحمانا من البـاب الثانى اذا تنحنح اوهو كالزحير اوفوقه و پارس ديدكلرى جانور اورمك
معناسـنه‌در يقـال نحم الفهد اذا صوت النحـام شداد وزنـنده چوق تنحنح ايدن آدمه دينور يقـال رجل نحام
اى كثير النحيم وبخيل وجرى يه دينور كنديدن نسنه طلب اولندقده تنحنح ايدر اولديغيچون يقـال رجل نحـام
اى بخيل وارسلانه دينور وسليك بن السلكه نك فرسى آديدر واصحـابدن نعيم بن عبدالله القرشى لقبيدر حقنده
مفخر انام عليه السلام حضرتلرى دخلت الجنة فسمعت نحمة من نعيم بيوردقلريچون تلقيب اولندى نحمه سعله
معنـاسنه‌در كه مراد تنحنح صوتيدر وبعضلر ديديكه مومى اليهك لقبى نحـام در غراب وزنـنده ونحام برفارس يعنى
برجندى اقبيدر نحم فتحتينله نعم كلمه سنـنده لغتدر كه كلمهٔ تصديق در شارحك بيـانته كوره بو لغت سعديه دز
عن لفظنده حن ديدكلرى كبى النحـام غراب وزنـنده اورد كه شبيه بر قوش آديدر مراد آنقط تعبير اولنان قوشدر
جوهرى نونك فتحى وحانك تشديديله تقييد ايلمكله وهم ايلمشدر شارحدر كه سهيلى دخى جوهرى كبى ضبط ايلمشدر
النحم خدب وزنـنـده شدتله تنحنح ايدن كمسه‌در الانتحـام افتعـال وزنـنده اعتزام معناسنه‌در يقـال انتحم
على كذا وكذا اذا اعتزم عليه النخمة نونك فتحى وخاى معجمه نك سكونيله والنخـامة ثمامه وزنـنده اوكسروب
وآخردقده كوكسدن و بوغازدن چقـان بلغمه و بروندن آقان سمو كه دينور نخـاعه معنـاسـنه ونخمه حسن وجمال
معنـاسـنه‌در يقـال له نخمة نجيبة اى حسن النخم نونك فتحى وخانك سكونى وفتحيله ده جائزدر اوكسروب
يا آخرمقله كوكسدن ياخود بوغزدن بلغم دفع ايلمك يا بروندن دفع ايلمك معناسنه‌در يقال نخم الرجل نخما من البـاب الرابع
اذا دفع بشئ من صدره اومن انفه وايرلايوب اوينامق على قول يك كوزل ايرلامق معناسنه در يقال نخم الرجل نخما
من البـاب الاول اذا لعب وغنى اوهو اجود الغنا التنخم تفعل وزنـنده بودخى آخيرمقله بلغم دفع ايلمك معنـاسنه‌در
يقـال تنخم الرجل اذا دفع نشئ من صدره اومن انفه النخوم صبور وزنـنمده مصر اولكه سنده بر سنجاق آديدر
النخم فتحتينله تعب واعيـا معنـاسـنه‌در يقـال به نخم اى اعيـاء شارحك بيـانته كوره مصدر دخى اولور
باب رابعدن الندم فتحتينله والندامة سلامه وزنـنـده پشيمان اولمق معنـاسنه‌در يقـال ندم عليه ندما وندامة
من البـاب الرابع اذا اسف وندم اثر ونشانه دينور التندم تفعل وزنـنده بو دخى پشيمان اولمق معناسنه‌در يقـال
تندم عليه اذا اسف النادم والندمان سكران وزنـنـده پشيمان آدمه دينـور ندمانك جمعى ندامى كلور سكارى
وزنـنـده ونادمك جمعى ندام كلور كتاب وزنـنـده وندام كلور زنار وزنـنده وندمان نديم معنـاسـنه‌در كه همبزم شرابه
اولان آدمه دينـور بونك دخى جمعى ندامى كلور وندام كلور كتاب وزنـنده وكاه اولور كه ندمان نديمدن جمع اولور
النديم امير وزنـنـده والنديمة ها ايله همقدح اولان كمسيه دينور جمعى ندماء كلور كرماء وزنـنـده يقـال هو نديمه

اى منـادمه پس مطلق مصاحبه نديم اطلاقى توسع وجهيله‌در ومحمـد بن حسن بن نديمه ابو بكر الصيدلانى در كه
امام سمعانى شيخيدر المنادمة مفـاعله وزنـنده والندام قتال وزنـنده بر آدمه بزم شرابده همدم اولمق معنـاسنه‌در
يقال نادمه منادمة ونداما اذا جالسه على الشراب الندم نونك فتحيله زيرك ورشيد وظريف آدمه دينـور يقـال
رجل ندم اى كيس ظريف الانتدام افتعـال وزنـنده قولاى وسهولتلو اولمق معنـاسنه‌در يقـال خذ ما انتدم
اى ما تيسر نريمان نونك فتحيله بر رجل عليدر كه اعجميدر نيرمان نونك فتحيله همدان قضـاسنده بر قريه آديدر
النزم عزم وزنـنده يك اصيرمق معنـاسنه‌در يقال نزمه نزما من البـاب الثانى اذا عضه شديدا المنزم منبر وزنـنـده
ديشه دينـورسن معنـاسنه النزيم امير وزنـنده برباغ و برطوتام سبزه يه دينور و بو ماده‌لرى كرچه ابن عباد محيط نام
كتابنده ثبت ايلدى لكن بونلرك مجموعنده صواب اولان باء موحده ايله اولمقـدر النسم فتحتينله نفس الروح
معناسنه‌در كه بدنده جانك صولوغندن عبارتدر حيات وراحتى موجب حالتدر كه مراد صولوق آلوب ويرمكدر تقول
راحة الروح فى نسمها اى فى نفسها ونفس الريح معناسنه‌در كه روزكارك نفسلنوب آهسته وخوش وملايم اسمسندن
عبارتدر جمعى انسـام كلور تقول وجدت نسم الريح اى نفسها و بوزلمش وجاده لقدن چقمش اسكى يوله دينور وسودو
ياغلو زفير قفقوسنه دينور و برجنس قوش آديدر كه تو يلرينك اوزرلرى يشل اولور بغايت سرعتله پرواز ايدر مفردى
نسمه‌در النسمة فتحـاتله نسم ايله معناى اولده مرادفدر كه روحك نفسلنمسندن عبارتدر يقال نسم الروح ونسمته
اى نفسه وانسانه دينور جمعى نسم كلور هـاسز ونسمـات كلور فتحـاتله شارحدر كه نسم ونسمه نفس روح
معنـاسـنه اولوب بعده نفس وروح وذات معناسـنده استعمال اولندى بو ملابسه ايله انسانه دخى اطلاق اولندى
يقال والله بارئ النسمة والنسمـات اى نفس الروح اوالنفوس اوالانسان ونسمة مملوك ومملوكه يه اطلاق اولنور
يقـال اعتق نسمة اى مملوكا اومملوكة ونسمه پك صولمغه دينور كه ضيق نفسدن منبعث اولور كه علتدر يقال
اصابه نسمة اى ربو النسيم امير وزنـنده بودخى روزكارك نفسلنمسنه دينور كه خوش وآهسته وملايم اسمسندن
عبـارتدر تقول وجدت نسيم الريح اى نفسهـا مترجم ديركه نسيم خوش ولطيف روزكارده دخى استعمال
اولنور نته كه صحاحده ومقدمه‌ده مشروحدر كما قال الشاعر * نسيم الصبا بلغ سلامى اليهم * ونسيم ونسم رسم
وزنـنده ونسمان فتحـاتله روزكار اسمك معنـاسـنه‌در يقـال نسمت الريح نسما ونسيما ونسمانا من البـاب الثانى اذا هبت
ونسيم جانه دينـور يقـال فلان ثقيل النسيم اى الروح وتره اطلاق اولنور عرق معنـاسـنه ونسم رسم وزنـنده
دوه طبانيله يره اورمق معنـاسنه‌در يقـال نسم البعير بخفه نسمـا اذا ضرب وبرنسنه متغير اولمق معنـاسنه‌در
يقال نسم الشئ اذا تغير النيسم صيقل وزنـنده بودخى روزكارك نفسلنمسنه دينور وجاده اولميان اسكى يوله دينور
النسامة سلامه وزنـنده يرچيلو مرج اولمق معنـاسنه‌در يقال نسمت الارض نسامة من البـاب الاول اذا نزت النسم
فتحتينله بودخى برنسنه متغير اولمق معنـاسنه‌در يقال نسم الشئ نسما من البـاب الرابع اذا تغير التنسم تفعل وزنـنده
صولوق آلمق معنـاسنه در يقال تنسم الرجل اذا تنفس وروزكار اشتشمـام ايلمـك معنـاسنه در يقـال تنسم النسيم
اذا تشممه و برمكان رايحهٔ طيبه ايله معطر اولمق معنـاسـنه‌در يقـال تنسم المكان بالطيب اذا ارج وتانى وتدريجله
طلب وتحصيل علم ايلمـك معنـاسنه مستعملـدر يقـال تنسم العلم اذا تلطف فى التماسه المنسم مجلس وزنـنده
دوه نك طبانـنـه دينور يقـال منسم البعير اى خفه شـارحك بيـانته كوره بقنه غنه اطـلاق اولنور واثر وعلامت
معناسنه در تقول وجدت منسما من الامر اى علامة ويوله دينور طريق معنـاسـنه وتوجه وسلوك ايده جك سمت
وجهته دينور يقال الى اين منسمـك اى مذهبك ووجهك المنسم محدث وزنـنده محيى النسمـات معناسنه دركه
حقيق حضرت بارئ متعـالدر مجازا مملوك آزاد ايدن ومستحقينه ادرار معـاش ايدن آدملره اطلاق اولنور الاناسم
همزه نك فتحيله ناس معنـاسنه دركويا كه نسمه نك جمعى اولان انسامك جمعيدر التنسيم تفعيل وزنـنـده برايشه
ابتدا ايلمك معنـاسـنه‌در يقـال نسم فى الامر اذا ابتدأ وقول آزاد ايلمكله احيا قلمق معنـاسنه در يقـال نسم النسمة
اى احياها واعتقها الناسم قاسم وزنـنده اولوم حال خستـه يه دينور يقال مريض ناسم اى اشفى على الموت النشم
نونك وشين معجمه نك فتحـيله برجنس اغاج اسمـيدر كه اندن ياى دوزيلور التنشيم تفعيل وزنـنـده ات بوزلمق
معناسـنه در يقـال نشم اللحم اذا تغير و برنسـنه يه شروع وابتدا قلمق معنـاسنه در يقـال نشم فى الامر اذا ابتدأ
و برشر وكريهه يه ايلشوب اوغراشمق معناسنه در يقـال نشم فى الشر اذا اخذ ونشب و يرچيللو اولمق معناسنه‌در
يقال نشمت الارض اذا نزت و بلند وعالى ايلمك معناسنه در يقـال نشم الله ذكره اى رفعه التنشم تفعل وزنـنده
بودخى برايشه بشلامق معنـاسنه در يقـال تنشم فى الامر اذا ابتدأ وتانى وتلطفله عـلم طلب وتحصيل ايلمـك

معناسنه در یقال تنشم العلم اذا تلطف فی التماسه النشم فتحتیله اوکوزآقلو قاره لو بنکلی اولمق معناسنه در
یقال نشم الثور نشما من الباب الرابع اذا کان فیه نقطة بیض وسود النشم کتف وزننده آقلو قاره لو آلاجه اوکوزه
دینور المنشم مجلس وزننده ومقعد وزننده عطر اقسامندن بردرلو خوشبودانه درکه بغایت سنکین اولمغله
ازمسی مشکل اولور بعضلر قرون السنبل ایله تفسیر ایلدیلر که ستم الساعه در فی الحبال هلاك ایدر مفرداتده بیش
اقسامندن اولمق اوزره مرسومدر و بعضا سنبل هندی کوکلرینك ارالقلرنده بولنور ومنشم مکه ده برعطاره
خاتون اسمیدر پدرینه وجیه دیرلرایدی عربلر مقاتله مراد ایتدکلرنده آنك عطریله تعطر ایدوب جنکه توجه
ومباشرت ایدرلرایدی بینلرنده قتال مشتد ومقتول کثیر اولورایدی و بوکیفیتی خاصه سندن عد ایدرلرایدی
بناء علیه * اشأم من عطر منشم بین العرب مثل اولمشدر ومنشم برنوع یمش اسمیدر که سیاه و بدرایحه اولور و برموضع
آدیدر وحب البلسان اسمیدر النصمة نونك وصادك فتحیله صورت معناسنه درکه مراد مشرکلرك پرستش
ایلدکلری صورتدر النضم نونك فتحی وضاد معجمه نك سکونیله اوزلو وطوتقه بغدایه دینور مفردی نضمه در
یقال به نضم کثیر ای حنطة حادرة سمینة النظم نونك فتحی وظای معجمه نك سکونیله دیزمك معناسنه در یقال
نظم اللؤلؤ نظما من الباب الثانی اذا الفه وجمعه فی سلك ونظم منظوم معناسنه کلور که دیزلمش نسنه یه دینور یقال له
نظم ای منظوم وچکرکه سور یسنه دینور وجوزاء صورتنده اوچ کوکبك اسمیدر مترجم دیرکه کتب هیئتده نظام
عنوانیله مرسوم وساج ایاغی شکلنده بری برینه متقارب اوچ خفی کوکب ایله مصوردر ونظم برموضع آدیدر واولکر
دیدکلری طوپ یلدزه اطلاق اولنور ودبران دیدکلری کوکبه دینور ومصدر اولور بالق وکلر قسمی جوفلرنده
انطومتان پیدا ایلمك معناسنه در یقال نظمت السمکة او الضب اذا اتی بانطومتان النظام کتاب وزننده
نظم کبی مصدردر دیزمك معناسنه در یقال نظم اللؤلؤ نظما ونظاما اذا الفه وجمعه فی نظم ونظام دیزی یه
اطلاق اولنور انجو دیزیسی وتسبیح دیزیسی کبی جمعی نظم کلور کتب وزننده و برایشك ثبات وقیامنه مدار وسبب
اولان نسنه یه وحالته اطلاق اولنور جمعی انظمه کلور واناظیم کلور یقال هو نظام امره ای ملاکه وسیرت وهدی
وطریقت معناسنه مستعملدر ودأب وعادت معناسنه مستعملدر ونظاما السمکة انطوشان معناسنه در
کماسیذکر ونظام درطوپ منعقد اولان قوملغه دینور التنظیم تفعیل وزننده بودخی دیزمك معناسنه در یقال
نظم اللؤلؤ بمعنی نظمه و بالق وکلر قسمی قارنلرنده انطومتان پیدا ایلمك معناسنه در یقال نظمت السمکة والضب
بمعنی نظمت الانتظام افتعال وزننده والتنظم تفعل وزننده دیزلمك معناسنه در یقال نظم اللؤلؤ فانتظم
وتنظم وانتظام متعدی اولور مزراغی بریاندن سانجوب اول بریاندن چقرمغله کویا که ایکی یانی حبه دیزر کبی
مزراغه دیزمك یاخود احشاسنی دیزمك معناسنه مستعملدر یقال انتظمه بالرمح اذا اختله النظامان نونك
کسریله والانظامان همزه نك کسریله والانطومتان همزه نك ضمیله بالغك وکلرك قارنلرنده یاغدن ایکی
اوزون رشته درکه قویرقلرندن ناقولقلرینه قدر اوزون اولوب جابجا یمورطه لری انلرده دیزیلی اولور الانظام
همزه نك کسریله بالق وکلر قارنلرنده ذکر اولنان یمورطه دیزیسی پیدا ایلمك معناسنه در یقال انظمت السمکة والضب
بمعنی نظمت الانظام همزه نك فتحیله وجه مذکور اوزره دیزیلی اولان یمورطه لره دینور وطوپلنوب منعقد
اولان قوملغه دینور و بونجق وتسبیح دیزیسنه دینور الناظم والمنظم محدث وزننده والمنظم محسن وزننده
قارننده ذکر اولنان یمورطه دیزیسی پیدا ایدن بالغه وکلره دینور النظیم امیر وزننده شول طاغ ارالغنده
اولان دره یولنه دینور که آنده صره صره صوکولجکلری اوله وشول قیولره دینور که نسق واحد اوزره صره صره
اولوب بری برینه صوکولجکلری اوله و برموضع آدیدر النظیمة سفینه وزننده برموضع آدیدر النظام شداد
وزننده متکلمیندن ابراهیم بن سیار المعتزلی لقبیدر و محمد بن عبدالجبار الشاعر الاندلسی لقبیدر نظام کتاب وزننده
اعشی الهمدانی که اسمی عبدالرحمن بن عبدالله بن الحارثدر جدینك جدی اسمیدر ومزبور اعشی شاعر مشهوردر
النعیم نونك فتحیله والنعمی نونك ضمیله والنعمة نونك کسریله خوش دیرلکه ورفاه وراحته ونظام حال وماله
دینور نعمه کلمه سنك جمعی نعم کلور عنب وزننده وانعم کلور افلس وزننده یقال هو فی نعیم ونعمی ونعمة
ای فی خفض ودعة ومال ونعمه فرح ومسرت معناسنه مستعملدر یقال رأیته فی نعمة ای مسرة و ید بیضاء صالحه یه
دینور نعمی دخی دینور طوبی وزننده یعنی شول خالص وصمیم بخشش واحسان وعطیه یه دینور که نفیس وفراوان
اولمغله نائلی اولان آدمك امور واحوالنه صالح ومفید اولور جمعی انعم کلور ونعم کلور عنب وزننده ونعمات کلور
کسرتیله که اهل حجاز بوکونه اتباع ایدرلر ونعمات کلور عینك فتحیله یقال نال منه النعمة والنعمی ای الید البیضاء

الصالحة مترجم صحاح بونی جوار حدن اولان ید ظن ایلمشدر عربلر صمیم وخالص نسنه یه بیضاء اطلاق ایدرلر التنعم
تفعل وزننده ناز ونعمت ورفاه ومعیشتله خوشدل اولوب پرورشلنمك معناسنه در یقال تنعم الرجل اذا ترفه بوبندن
اسم نعمه در نونك فتحیله و یالن ایاق یوریمك معناسنه در یقال تنعم الرجل اذا مشی حافیا و برمکان مزاجه موافق
وملایم کلمك معناسنه در یقال اتیت ارضهم فتنعمتنی ای وافقتنی و برآدمی بریرده طلب ایدوب اراشدرمق معناسنه در
یقال تنعم فلانا بالمکان اذا طلبه ودابه یی الحاح واقدامله سورمك معناسنه در یقال تنعم الدابة اذا اتخ علیها سوقا دائما
و پیاده یوریوب ایاقلرنی قوللنمق معناسنه در یقال تنعم قدمیه اذا ابتذلهما النعمة نونك فتحیله تنعمك معنای اولندن
اسمدر رفاه وراحتله اولان دیرلکه دینور یقال هو فی النعمة ای الرفاه النعمة نونك کسریله والمنعم مقعد وزننده
مصدرلردر ناز ونعیم ایچره خوشحال اولمق معناسنه در یقال نعم الرجل ونعم نعمة ومنعما من الباب الرابع والاول
والثانی ونعم عیشه اذا رفه و یقال هذا منزل ینعمهم بالحرکات الثلاث و یقال ینعمهم کیکرمهم ای کثیر النعمة موافق
التناعم تفاعل وزننده تنعم وترفه معناسنه در یقال تناعم الرجل بمعنی تنعم المناعمة مفاعله وزننده تنعم معناسنه در
یقال ناعم الرجل اذا تنعم و برآدمی مرفه ومنعم قلمق معناسنه در یقال ناعمه اذا رفهه وایپی محکم بوکك معناسنه در
تقول ناعم حبلك ای احکمه التنعیم تفعیل وزننده برآدمی نعمتلندیروب رفاه وراحتده قلمق معناسنه در یقال نعمه
اذا رفهه و بریره یالین ایاق وارمق معناسنه در یقال نعمهم اذا اتاهم حافیا و برادمك جوابنده نعم دیمك معناسنه در یقال
نعم فلانا اذا قال له نعم وتنعیم مکه یه اوچ یادرت میل مسافه ده برموضع اسمیدر بیت شریفه حلال اولان اطراف محللرك
اقربیدر صاغ طرفنده جبل نعیم وصول جانبنده ناعم نام طاغلر اولمغله تنعیم ایله تسمیه اولندی انده اولان وادینك اسمی
نعمان در الناعمة والمناعمة میمك ضمی وعینك کسریله والمنعمة معظمه وزننده ناز ونعیمله پرورده اولان خوش
عیش وخوش غدا خاتونه دینور یقال جاریة ناعمة ومناعمة ومنعمة ای حسنة العیش والغذاء وناعم ومناعم ومتناعم تروتازه
وهموار ومستقیم نباته دینور یقال نبت ناعم ومناعم ومتناعم ای سواء وناعم نرم ولطیف نسنه یه دینور یقال ثوب ناعم
ای لین وناعمه باغچه یه ودرغزاره دینور روضه معناسنه التنعیمة تای مفتوحه ایله برشجر آدیدر که یپراقلری بغایت
تروتازه ومطرا اولور حالا بودیارلرده کل ابریسیم دیدکلری اوله جقدر المنعم معظم وزننده بودخی نرم ولطیف
ونازك نسنه یه دینور یقال کلام منعم ای لین النعمی بشری وزننده نعمت ونعیم و ید بیضاء صالحه معناسنه درکه
آنفا ذکر اولندیلر ونعامی ونعام معناسنه درکماسیذکر النعماء نونك فتحی ومدایله بودخی نعمه کبی ید بیضاء صالحه
معناسنه درکه تفصیل اولندی الانعام همزه نك کسریله نعمت احسان ایلمك معناسنه در یقال انعم الله النعمة
علیه وانعمه بها ای احسن و برآدمی مسرور وفرحناك ایلمك معناسنه کلور ومنه یقال انعم الله بك عینا ای اقر بك
عین من تحبه او اقر عینك بمن تحبه یعنی سنك دیدارکله سودیکك آدمك کوزنی روشن ایلسون یاخود سنك کوزکی
سودیکك کسه نك دیداریله روشن ایلسون نته که ثلاثیدن و باب رابعدن نعم الله بك عینا ونعمك عینا دخی بو مقامده
ایراد اولنور و بونلرك اعرابلری عنقریب مشروحدر وانعام زیاده قلمق معناسنه مستعملدر یقال انعم ان یحسن
ای زاد و برنسنه ده مبالغه ایلمك معناسنه در امعان کبی یقال انعم فی الامر اذا بالغ و بریره یالین ایاق وارمق معناسنه در
یقال انعمهم اذا اتاهم حافیا و برنسنه یی تروتازه وتاب وطراوتلو قلمق معناسنه مستعملدر ومنه قولهم انعم الله صباحك
ای جعله ذا نعومة ولین وطراءة شارح دیرکه بونده امر صیغه سیله انعم صباحا وانعم مساء وتخفیفله عم صباحا دخی دیرلر
صباحك خیر اولسون مقامنده النعیم امیر وزننده نعمت معناسنه درکه ذکر اولندی ونعیم الهی خدای متعالك
مخلوقه احسان ایلدیکی عطیه دن عبارتدر یقال مازال علیك نعیم الله ای عطیته النعمة نونك ضمیله انعام
کبی کوزی ایدین قلمق معناسنه مستعملدر یقال نعم الله بك عینا ونعمك نعمة من الباب الرابع ای اقر الله بك عین
من تحبه او اقر عینك بمن تحبه و یقال نعم عین ونعمة عین ونعام عین ونعیم عین بفتح النونات ونعمی عین ونعامی
عین ونعام عین ونعم عین ونعمة عین بضم النونات ونعمة عین ونعام عین بکسر النونات ای افعل ذلك انعاما لعینك
واکراما یعنی بن بو ایشی سکا محضا محبت واطاعتمدن ناشی ایشلدم تا که مشاهده ایلدکده دیده لرك روشن اوله
و بونلرك جمله سی مهجورا مضمر اولان فعل ایله منصوبلردر مترجم دیرکه نهایه ده مطرف نعم الله بك عینا ترکیبنی تجویز
ایلیوب انعم الله عینا ترکیبنی تصویب ایلمشدر لکن زمخشری بك لفظنده باء تعدیه وعینا کلمه سنی مفعول اولان مطلب
کافدن تمییز ایلمکله توجیه وتصحیح ایلدی پس معنا نعمك الله عینا دیمکدرکه نعم عینك واقرها سکنده در واقر بك
عین من تحبه معناسنه کوره نعم متعدی اولمغله عینا لفظی مفعولی اولوب وتنوین مضاف الیهدن عوض اولور ووجه
مذکور اوزره بعضا جاری حذف وفعلی ایصال الله نعمك عینا دخی دیرلر وانعم الله بك عینا قولنده معنای اوله کوره

باء حرفی زائده اولور وانعام نعمه داخل اولمق معناسنده کلمکله بو معنا مراد اولورسه باء زائده اولمیوب تعدیه ایچوندر
اولور مطرف ترکیب اولده تمیزی فاعل اوزره منتصب تخیل ایلمکله استنکار ایلمشدر النعم فتحتیله اغاج یشروب
تاب وطراوتلنمك معناسنده در یقال نعم العود نعما من الباب الرابع اذا اخضر ونضر و برآدم خوشدل ومنبسط
اولمق معناسنده در یقال نعمه تنعیما فنعم بذلك نعما ای قال له نعم فسر بذلك النعامة سحابه وزننده دوه قوشنه
دینور مؤنثدر ومذکر اولور نعام اندن اسم جنس در مفرد وجمعه اطلاق اولنور ومنه المثل * انت کصاحبة النعامة
اصلی بودر که نسوان عربدن بری بیکس و بی نوا اولمغله امور وخصوصنی عشیرت وجیرانلری تعهد ایدرلر ایدی
برکون صحراده کشت وکزار ایدرکن بر دوه قوشی کوردیکه صعرور دیدکلری صمغ غلیظی اکل ایلمکله بوغزنده طیقانوب
قالدیغندن حرکته بیمجال اولمش یاتور همان واروب اخذ ویشمغیله براغاجه بند ایلدکدنصکره من بعد برطرفه
نقل وارتحال خصوصنده جیرانمك دوه لرینه احتیاجم قالمدی باروبنکاهمی بوکه تحمیل ایدرم دیه رك ممنونا اوبه یه
کلوب لسان استغنا ایله * من کان یحفنا ویرفنا فلیترك * یعنی بو آنه قدر دوزمی تعهد و بکا عون واحسان ایدنلر
من بعد فراغت ایلسونلر دیو بلند آواز ایله ندا ایلدی بعده چادرنی یقوب اثاث ورثاثنی نه حال ایسه نعامه یی بند ایلدیکی
شجر یانه ایصال ایتدی مکر نعامه بوغزنده قلان غصه یی یودوب و برتقریبله بندندن خلاص اولمش اولمغله شمدی
مزبوره بو حالی کوردکده حیران ونادم و پشیمان اولوب قالدی پیاسه برنجه کیدرکن اوده کی بلعوردن چقدی
هم نعامه دن محروم وهم اهل قبیله نك اعانتندن مأیوس اولدی مثل مزبور اعتماد اولنمیه جق نسنه یه اعتماد ایله
خیبت وخسرانه دوچار اولان کسه حقنده ضرب اولنور مترجم دیرکه راغبك بیاننه کوره دوه یه تشبیهله بو قوشه
نعامه اطلاق ایلدیلر که نعم لفظندن اخذ دوه دن بشقه اولدیغندن تغییر صورتله نعامه دیدیلر ونعامه ونعام بیابانه
دینور وشول اغاجه دینور که قیونك ایکی جانبده اولان میللر اوزره ارقوری قورلر که دولاب اوقی تعبیر اولنور ونعامه
یدی رأس فرس اسمیدر که حارث بن عباد وخالد بن نضلة الاسدی ومرداس بن معاذ الجشمی فرسیدر که بو صمعر نام
قسر اغك دیشی دولیدر وعیینة بن اوس المالکی ومسافع بن عبد العزیز والمنفخر الغبری وقراص الازدی فرسلریدر
ونعامه اباغه یاخود طبانه اطلاق اولنور وطاغ تپه سنده سایبان کبی بنا اولنمش صلاج عقوله سنه دینور که صعود
ایدنلره استراحت ایچون بنا ایدرلر ونعامة الفرس اتك دماغنه یاخود اغزنه دینور و یوله دینور طریق معناسنه
ونفس وذات معناسنه در وفرح وسرور معناسنه در واکرام معناسنه در وچابك ومستعجل اولان یپك وساعی یه
دینور وقیونك ایچنده طومالوب طوران برلو قیابه دینور وبالدرده انجك کمیکنه دینور وظلمت معناسنه در
وجهل ونادانی معناسنه در وبیابانده علامت ایچون نصب اولنان نشانه دینور وقیو اوزره طوروب خلقه صو
چکوب ویرن آدمه دینور ودماغی احاطه ایدن انجه دری یه دینور ونجد اولکه سنده بر موضع ادیدر ونعامه
جماعت انسانی یه دینور ومنه قولهم شالت نعامتهم تته که شول ماده سنده بیان اولندی ونعامه حیره اولکه سنده
حکمران اولنلرك علم مخصوصیدر تبع یمن ونجاشی حبشه کبی وبیهس نام کسه نك لقبیدر وبو نعامه قطری
بن الفجاه لقبیدر ونعامة الضبی اصحابدندر النعم فتحتیله و بعضا عینك اسکانیله دوه وقیون قسمنه دینور
بعضلر دوه یه تخصیص ایلدیلر جمعی انعام کلور وجمع الجمعی اناعیم کلور راغبك بیاننه کوره نعم دوه یه مخصوصدر
زیرا عند العرب اعظم نعمتدر لکن جمعی اولان انعام دوه وصغر وقیون قسمنه اطلاق اولنور لکن ایچلرنده دوه اولمدقجه
اطلاق اولنمز النعام والنعائم نونلرك فتحیله منازل قمردن بر منزل اسمیدر نعامه صورتنده در النعامی قصاری
وزننده جنوب یلنه علی قول جنوب ایله صبا بیننده ن هبوب ایدن یله دینور عربستانده رطوبت وطراوته سبب اولدقلریچون
نعم وبئس کلمه لری که افعال مدح وذم قسمندندر نعم مدح وبئس ذم ایچوندر بونلرده درت لغت وار بری نعم در
نونك فتحی وعینك کسریله که علم وزننده ۲ نعم در کسرتینله ۳ نعم در نونك کسری وعینك سکونیله ٤ نونك فتحی وعینك
سکونیله بئس کلمه سی دخی بو منوال اوزره در و بونلر متصرف دکللردر وعربلر ان فعلت فیها ونعمت دیرلر وقفا ووصلا
آخرنده اولان تاء حرفی ساکنا ثابت اولور زیرا تاء تأنیثدر فیها کلمه سنده ضمیر معین اولان خصلت لفظنه راجعدر
فبالخصلة ونعمت هی سبکنده در وکاه اولور که نعم کلمه سنه ماء لاحق اولوب انکله صله دن اکتفا اولنور و بعضا
عینی مفتوح اولور تقول دققته دقا نعما بکسر النون والعین ای نعم ما دققته مترجم دیرکه نعم الرجل زید ونعم رجلا
زید دیرلر زید ایو کورل کسه در دیمکدر وبئس الرجل زید وبئس رجلا زید دیرلر زید کوتی و یرامز کسه در
دیمکدر واشبو * من توضأ للجمعة فبها ونعمت * حدیثنك تفسیرنده ابن اثیر دیدیکه ونعمت الفعلة والخصلة
هی تقدیرنده در مخصوص بالمدح محذوفدر و باء فبها فعل مضمره متعلق اولمغله فبهذه الخصلة او الفعلة ینال الفضل

سبکنده در وینه ابن اثیر دیدیکه نعما اصلنده نعم ما ایدی ادغام اولنوب نعما دیدیلر بونده اولان ماء کلمه سی
نه موصوله در نه موصوفه در بلکه شیئا تأویلنده اولمغله نعما بالمال قولی نعم شیئا المال تقدیرنده در و باء حرفی زائده در
وزمخشری ان الله نعما یعظکم به آیت کریمه سنك تفسیرنده دیمشدر که نعما کلمه سنده اولان ماء محتملدر که
منصوب اولوب یعظکم کلمه سیله موصوف اولمغله نعم شیئا یعظکم به تقدیرنده اوله یاخود مرفوع اولوب یعظکم
کلمه سنه موصول اوله که یعظکم کندیسنك صله سی اولور پس نعم الشیء الذی یعظکم به تقدیرنده اولور ومخصوص
بالمدح محذوف اولمغله نعما یعظکم به ذاك المأمور به دیمك اولور لکن کتب نحویه ده مقرر در که نعم کلمه سنك فاعلی
مظهر اولدقده البته لام جنس ایله محلی یاخود محلی بلام الجنس اولانه مضاف اولور بو صورتده ماء موصوله نك
مطلب
فاعل اولمسی جائز اولمز مکر که ماء بوراده الذی معناسنه اولوب ومعرف بلام الجنس کبی ابهامی مشتمل اولمغله تاویل
اولنه وابن هشام دیدیکه ماء نکرهٔ تامه وتمیزدر وجمله انك صفتیدر وفاعل مستتردر نعم هو شیئا یعظکم به
تقدیرنده در و بعضلر ماء معرفهٔ موصوله در دیدیلر انتهی النعمان نونك ضمیله قانه دینور دم معناسنه شقایق
النعمان که کلنجك چچکیدر حمرتندن ناشیا کا مضاف اولمشدر یاخود امیر حیره نعمان بن المنذر آنی حمایت ایلمکله
کندیسنه مضاف اولدی معرة النعمان مضرة الثعبان وزننده شام اولکه سنده بر بلده در نعمان بن بشیر رضی الله
عنه خلال سفرده اورایه اوغرادقده اوغلو وفات ایدوب اورایه دفن ایلدکندن کندویه مضاف اولدی النعمانون
اتوز نفر اصحاب کرامدر که هپ نعمان اسمیله در الانعمان همزه نك فتحی وعینك ضمیله ایکی وادیدر یاخود
انعم ایله عاقل دیدکلری طاغلره تغلیبا اطلاق اولنمشدر النعایم نون مفتوحه ایله نواحیء مدینه ده بر موضعدر
نعمایا نونك فتحی وآخرده یای تحتیه ایله بر جبل آدیدر الانعم افلس وزننده عالیهٔ مدینه ده بر موضعدر نعم
نونك ضمیله رحبة بن مالك بن طوق قضاسنده بر موضعدر و برخاتون ودرت موضع اسمیدر برقة نعمی غرفة
ترکی وزننده برق عربدن بر برقه در النعمانیة مصرده بر قریه در وواسط ایله بغداد میاننده بر بلده در بونلرك
هر برنده کل تعبیر اولنان چامورك معدنی واردر وسنجار قضاسنده بر قریه آدیدر نعمان سحبان وزننده جبل
عرفات ارقه سنده بر وادی اسمیدر که نعمان الاراك دیمکله معروفدر آنده مسواك اغاجلری نابت اولور وکوفه
قربنده بر وادی آدیدر وارض شامده نهر فراته قریب بر وادی اسمیدر وتنعیم دیدکلری محلده بر وادی و بشقه ایکی
موضع آدیدر ونعمان بن قراد ویعلی بن النعمان تابعیلردر ناعم صاحب وزننده ومنعم محدث وزننده
ونعمان عثمان وزننده ونعمی حبلی وزننده ونعیم زبیر وزننده وانعم افلس وزننده وتنعم تنصر
وزننده اسامیء رجالدندر ونعیم اون التی نفر صحابه اسمیدر ینعم یمنع وزننده بر قبیله آدیدر نعیمان مصغر
تثنیه سیله اسامیدندر نعیمان بن عمرو اصحاب بدردندر بك مزاح ولطیفه جی خوشطبع اولمغله مفخر انام علیه السلام
حضرتلرنی اکثری خنده ناك ایدرلر ایدی ازجمله برکون امیر عسکر ابو بکر رضی الله عنه حضرتلریله برغزایه یالمعیه
عازم اولوب اثناء راهده اصحابدن سویبط بن حرمله یی مملوکدر دیه رك برتقریبله براعرابی یه اون مهار کنج دیشی
دوه یه بیع وتسلیم ایلدی حضرت ابو بکر استماع ایلدکده دوه لری یدندن اخذ واعرابی یه رد ایله سویبطی تخلیص
ایلدی فخر عالم علیه السلام حضرتلری وسائر اصحاب کرام بو قصه دن وافر زمان خنده ایلدیلر التناعم تفاعل
وزننده بر بطن اسمیدر المنعم عینك ضمیله مؤلفك قاعده سی اوزره میم مفتوح اولور وشارحك تصحیحنه
کوره منبر وزننده در سپور که یه دینور نعم فتحتینله و بعضا عینی مکسور اولور ومعاذ بن زکریا النهروانی نقلی
اوزره نعام که اشباعله در آنده لغتدر بلی کلمه سی کبی حرف جوابدر لکن نعم کلمه سی جواب واجبده مستعملدر ترکیده
اود وفارسیده آری معناسنه در لا ونعم معلومدر شارح دیرکه نعم لفظی حرفدر ملخص استعمالی بودر که
خبردنصکره ذکر اولنورسه تصدیق وافعل ولاتفعل کلماتندنصکره اولورسه وعد واستبهامدنصکره اولورسه
اعلام ایچون اولور نعامك قصارك وزننده ومرادفیدر که نهایت سعی واقدامك دیمك اولور جابجا ذکر
اولنمشدر که بو وزنده اولان ماده لر غایته دلالت ایدر کویا که فعل مزبور نهایت سعی واقدامکله نائل اوله جغك
نعمتدر دیمکی تخییل ایدر یاخود نهایت نعمتك فعل مزبوردر اکر ایشلمزایسك نعمتك ناقص اولمش اولور دیمکدر
یقال نعامك ان تفعل کذا ای قصارك المنعام محراب وزننده مبالغه اوزره انعام واحسان صاحبی آدمه دینور
یقال رجل منعام ای مفضال النغم نونك وغین معجمه نك فتحی و بعضا سکونیله کیزلو سوزه دینور کلام خفی
معناسنه مفردی نغمه در ونغم ونغمه غینلرك سکونیله ایرلامق معناسنه در فارسیده سرایدن مرادفیدر یقال
نغم المطرب فی الغنا ونغم نغما ونغمة من الباب الثانی والاول والرابع اذا تکلم فیه موسقیده اولان نغمه بوندن اسمدر

ونغم مشروبي آزجه ایچمك معناسنه‌در یقال نغم فی الشراب نغما یعنی نغبه النغمة غرفه وزننده برایچیم
صویه وسائر مشروبه دینور جرعه معناسنه جمعی نغم كلور صرد وزننده ویقال نغم نغسا یعنی بك آز اولمغله
برصولوقده ایچدی التنغم تفعل وزننده بودخی ایلامق معناسنه‌در یقال تنغم فی الغنا یعنی نغم النقمة نونك
كسری وفتحیله والنقمة فرحه وزننده عقوبتله اولان جزاء ومكافاته دینور جمعی نقم كلور كلم وزننده ونقم
كلور عنب وزننده ونقمات كلور كلمات وزننده یقال حلت به النقمة والنقمة وهی المكافاة بالعقوبة النقم
نونك فتحیله والتنقام تكلام وزننده عقوبتله جزا ایلمك معناسنه‌در یقال نقم منه ونقم نقما وتنقاما من الباب
الثانی والرابع اذا عاقبه وبر ایشی كریه وناخوش كورمك معناسنه‌در یقال نقم الامر اذا كرهه وتیرتیز اكل ایلمك
معناسنه‌در یقال نقمه اذا اكله سریعا الانتقام افتعال وزننده عقوبتله جزا ایلمك معناسنه‌در كه اخذ كینه ایلمك تعبیر
اولنور یقال انتقم منه اذا عاقبه النقم فتحتینله یولك اورته سنه دینور الناقیة رقاش بنت عامرك لقبیدر ناقم صاحب
وزننده بر بطن پدری اولان عامر بن سعد بن عدی نام كسه‌نك لقبیدر رقاش مزبوره‌نك پدر یدر وناقم عمان شهرنه
مخصوص برجنس خرما اسمیدر نقم نونك ضمیله نمنده برقریه آدیدر النقیمة سفینه وزننده نفس وذات معناسنه‌در
یقال هو میمون النقیمة ای النقیبة شارحك بیاننه كوره اصلی نقیبه‌در نقمی حبلی وزننده برموضع آدیدر نقمی جمزی
وزننده نواحی مدینه‌ده برموضعدر النكمة تمره وزننده عظیم اولان نكبت ومصیبته دینور یقال اصابته النكمة ای النكبة
والمصیبة الفادحة النم نونك فتحی ومیمك تشدیدیله ناس بیننه نقل كلامله فساد القا ایدوب بری برینه دوشورمك
معناسنه‌در كه قوغجیلق ایلمك تعبیر اولنور یقال نم الحدیث نما من الباب الثانی والاول اذا رفعه اشاعة له وافسادا وورش
بین الناس واغری ویلانله سوزی دوروب قوشمق معناسنه مستعملدر یقال نم الكلام اذا زینه بالكذب ومسك
رایحه سی طاغلمق معناسنه مستعملدر یقال نم المسك اذا سطع ونم وصف اولور قوغجی یه دینور جمعی نمون
وانماء كلور مؤنثی نمه‌در النموم صبور وزننده والنمام شداد وزننده والمنم مجن وزننده بونلرده قوغجی یه
دینور نمومك جمعی نم كلور نونك ضمیله النمیمة سفینه وزننده اسمدر قوغجیلغه دینور شارحك بیاننه كوره
نمیم دخی دینور هاسز یقال هو یمشی بالنمیمة ای برفع الحدیث واوق قبورینك سسنه اطلاق اولنور ویازو یازركن
قلمدن مسموع اولان جزردی یه دینور وفسلدی فس فسنه اطلاق اولنور كه ایكی آدم فسلدی ایدركن دودقلرینك
فس فس اوتمسندن عبارتدر النامة میمك تشدیدیله آهسته جه حس وحركت معناسنه‌در یقال به
نامة ای حس وحركة وحیات نفس معناسنه مستعملدر ومنه یقال اسكت الله نامته ای اماته نته كه همزه ایله نأمه
دخی مستعملدر النمام شداد وزننده برخوشبو نبات آدیدر تركیده مارصمه دیرلر ریاحین انواعندندر بول
وحیضی مدر ودرجدن اولمش جنینی وصوغلجانلری مخرج وكهله یی مهلك وسكنجبین ایله برمثقالنی شرب
بالخاصه آری صوقش كسیه نافعدر النمنمة زلزله وزننده یالدزلمق ونقش وتزیین ایلمك معناسنه‌در یقال
نمنمه اذا زخرفه ونقشه وروزكار طپراغك یوزنی یازی یازلمش طرزنده آلای آلای یول یول ایلمك معناسنه‌در یقال
نمنمت الریح التراب اذا خطته وتركت علیه اثرا كالكتابة النمنم والنمنیم نونلرك كسریله روزكارك طپراغك
یوزینه یازی نقشی كبی یول یول بسط ایلدیكی اثرونشانه دینور النمنم هدهد وزننده وفلفل وزننده كه نونلرك
كسریله اولور كنج وتازه كسه لرك طرنقلرنده اولان بیاضه دینور مفردلری نمنمه ونمنمه‌در النمة نونك كسریله
كهله یه علی قول قرنجه یه دینور النمی قمی وزننده خیانت وعیب معناسنه‌در یقال به نمی ای خیانة وعیب
وچكی طاشنه دینور صنجة المیزان معناسنه ودشمنلك عداوت معناسنه‌در وطبیعت وسرشت معناسنه‌در وپوله
ومنقوره دینور كه باقردن اولور علی قول قورشون ایله یاخود باقر ایله مغشوش اولان اقچه یه دینور مفردی نمیه‌در هایله
جمعی نمامی كلور وانسانك اصل ومایه وجوهرنه دینور یقال هو كریم النمی وهو جوهر الانسان واصله وكس
وكسه معناسنه مستعملدر یقال ما بالدار نمی ای احد النمیة ها ایله مؤنثدر كه ذكر اولندی واوكیك قوشنه
دینور فاخته معناسنه النوم لوم وزننده والنیام كتاب وزننده امزغمق یاخود ایومق معناسنه‌در یقال
نام الرجل ینام نوما ونیاما من الباب الرابع اذا نعس اورقد وقیرك بالدری انلو وطولغون اولمغله خلخال چقردامز
اولمق معناسنه مستعملدر یقال نام الخلخال اذا انقطع صوته من امتلاء الساق وپازار كاسد اولمق معناسنه مستعملدر
یقال نامت السوق اذا كسدت ویل دیكمك معناسنه مستعملدر یقال نامت الریح اذا سكنت وآتش سونمك
معناسنه مستعملدر یقال نامت النار اذا همدت ودریا اتمق معناسنه مستعملدر یقال نام البحر اذا هدا وثوب
اسكیمك معناسنه مستعملدر یقال نام الثوب اذا اخلق وبرآدم دركاه حقده تواضع وابتهال ومسكنت عرض ایلمك

معناسنه مستعملدر یقال نام الرجل اذا تواضع لله وحیوان اولمك معناسنه مستعملدر یقال نامت الشاة اذا ماتت
والی حرفیله برنسنه یه یاخود بركسه یه سكون وآرامش وانس واطمینان بولمق معناسنه مستعملدر كه بتون بتون آكا
نفسی یاتوب رام اولمق وآنكله آویتوب قالمقدن عبارتدر یقال نام الیه اذا اسكن واطمأن النیمة نونك كسریله اسمدر
اویقویه دینور وبركیجه‌لك یتشنه جك قوت وغدایه اطلاق اولنور لزوم علاقه سیله یقال ماله نیمة لیلة ای بیتة
النائم اسم فاعلدر جمعی نیام كلور نونك كسریله ونوم ونیم كلور ركع وزنلرنده ونوام ونیام كلور رمان وزنلرنده
ونوم كلور قوم وزننده یاخود بو اسم جمعدر قوم كبی مؤنثی نائمه‌در جمعی نوم در ركع وزننده النووم صبور
وزننده والنومة همزه وزننده والنوم صرد وزننده وصفلردر مبالغه‌یی متضمنلردر مؤنثنده دخی نووم دینور
صبور وزننده الانامة همزه‌نك كسریله والتنویم تفعیل وزننده اویوتمق معناسنه‌در یقال انامه ونومه
اذا ارقده وانامه قتل معناسنه مستعملدر یقال انامه اذا قتله وقحط وشدت ناسی قیروب كچورمك معناسنه مستعملدر
یقال انامت السنة الناس اذا هشمتهم وبرآدمی نائم بولمق معناسنه‌در یقال انام فلانا اذا وجده نائما نومان
سكران وزننده كه وصفدر چوق اویور اولان آدمه دینور وبونك استعمالی ندایه مخصوصیدر یقال یا نومان
ای كثیر النوم المنام والمنامة میملرك فتحیله اسم مكانلردر خوابگاه معناسنه یقال هذا منامه ومنامته
ای موضع نومه ومنامه قطیفه یه اطلاق اولنور تقول رایته یقعد علی المنامة ای القطیفة وسد وسكی تعبیر اولنان
صفه یه اطلاق اولنور خوابگاه اولدیغیچون یقال اتیته وهو قاعد علی المنامة ای الدكان المناومة مفاعله
وزننده باب مغالبه‌ده استعمال اولنور اویقو خصوصنده یارشمق معناسنه تقول ناومنی فنمته نوما من الباب الاول
ای غلبته الاستنامة بودخی برآدمه آلشوب آنكله قرار وآرامش بولمق معناسنه‌در یقال استنام الیه اذا سكن
واطمأن ومواضعه ایله اویور شكلنده اولمق معناسنه‌در یقال استنام الرجل اذا اری النوم من نفسه كاذبا النومة
نونك ضمیله همزه وزننده وصفدر كه ذكر اولندی ومبالغه صیغه سی اولور والنویم امیر وزننده اویقوجی آدمه
دینور ومغفل یاخود بی‌نام ونشان آدمه اطلاق اولنور یقال رجل نومة ونویم ای مغفل او خامل النوم غراب
وزننده اویقو بصمغه واویقو آغرلغنه دینور یقال یأخذه نوام ای یعتریه النوم التناوم تفاعل وزننده
مواضعه اویور شكلنی كوسترمك معناسنه‌در یقال تناوم الرجل اذا اری النوم من نفسه كاذبا التنوم تفعل
وزننده احتلام اولمق معناسنه مستعملدر یقال تنوم الرجل اذا احتلم النائمة اولومه اطلاق اولنور منیه
معناسنه شارح دیر كه بوراده منیه نسخه‌لری محرفدر صواب اولان میته اولمقدر كه اولو دیمك اولور نته كه جثه یه
نامیه اطلاق اولنور ونائمه یلانه اطلاق اولنور حیه معناسنه النیم نونك كسریله بودخی قطیفه یه دینور یقال
نام علی النیم ای القطیفة المستنام میمك ضمیله شول اوتوراقلو یره اطلاق اولنور كه آنده صوایركیلور اوله منیم
منبر وزننده ونامین آمین وزننده برموضع آدیدر النامة حاله وزننده نسوانك فرجنك قاعه سنه یعنی
ساحه سنه دینور كه اوتوراق یریدر نومان سكران وزننده برنبات آدیدر النهم فتحتینله والنهامة سلامه
وزننده پك آج كوزلو لكله اكل وشربه زیاده سیله دوشكون اولوب شبع وغنا كلمز كرسنه‌ده حریص ومشتهی اولمق
معناسنه‌در یقال نهم فی الطعام نهما من الباب الرابع ونهم علی المجهول وهو افراط الشهوة فی الطعام وان لا یمتلی عین
الاكل ولا یشبع وبرنسنه یه پك دوشكون آرزومند اولمق معناسنه‌در یقال نهم بكذا اذا اولع به النهم كتف
وزننده والنهیم امیر وزننده والمنهوم اصلا طویمق بیلمیان آج كوزلو حریص وشرهمند آدمه دینور ومنهوم
برنسنه یه پك دوشكون آرزومند آدمه دینور یقال هو منهوم بكذا ای مولع به النهمة تمره وزننده حاجت معناسنه‌در
یقال قضی نهمته ای حاجته وبرنسنه یه دركار اولان شهوت تامه وهمت بالغه یه دینور یقال استوفی منه نهمته
ای بلوغ همته وشهوته ونأمه معناسنه‌در كه كومور دنمكه دینور یقال سمعت نهمة الاسد والرجل ای نامته ونهم ونهیم
معناسنه‌در كه سیذكر النهم وهم وزننده ضیق نفسله قتی قتی صولومق معناسنه‌در یقال نهم الرجل نهما
من الباب الثانی اذا انحم ونهم ونهیم حیقره رق تهدیدایله زجروآزار ایلمك معناسنه‌در یقال نهمه نهما ونهیما من الباب الثانی
اذا صات علیه وتوعده وزجره ونهم ونهیم ونهمه دوه یه یوریمك ایچون آزار ایله حیقرمق معناسنه‌در یقال
نهم ابله نهما ونهیما ونهمة من الباب الثالث والثانی اذا زجرها بصوت وچقل طاشی مقوله سنی فسكه ایله بركسه یه
آتمق معناسنه‌در یقال نهم بالحصی اذا حذفه المنهام محراب وزننده شول دوه‌در كه زجر ایله منزجر
اولوب كیدر اوله جمعی مناهیم كلور النهام والنهامی نونلرك حركات ثلاثی ویای نسبتله دمورجی یه دینور
حداد معناسنه ودولكره دینور المنهمة مرحله وزننده دولكر ایشلیه جك موضعه دینور النهامی نونك

کسریله بعضلرك قولنه کوره پاپاسه دینور راهب وصاحب دیر معناسنه نونك ضمیله ده لغتدر وسهل وآسان یوله
دینور یقال طریق نهامی ای سهل نهم نونك کسریله ابن ربیعه درکه بر بطن پدریدر نهم نونك ضمیله
برشیطان یاخود مزینه قبیله سنه مخصوص برصنم آدیدر که عبدنهم دیدکلری کسه لری انکله تسمیه ایلدیلر نهم
زفر وزننده ابن عبدالله بن کعب بن ربیعة بن عامر بن صعصعه بر بطندر النهام غراب وزننده بر کونه قوش
آدیدر علی قول بیقوشه دینور وکشیشه دینور راهب معناسنه النهام شدّاد وزننده والنهامة شدّاده وزننده
ارسلانه دینور ونهام آچق وواضح یوله دینور المناهمة مفاعله وزننده بر آدم ایله بیله جه حیقرمق معناسنه در
یقال ناهمه اذا اخذ معه فی النهیم ای الصوت النیم نونك کسریله نعمت تامّه معناسنه در یقال به نیم ای نعمة تامة
وکندیسیله انس وآرام واطمینان اولنان آدمه دینور یقال رجل نیم ای یستنام الیه ویونس به وبر شجر آدیدر که اندن
قواطه وچناق اتخاذ اولنور ویومشق ولطیف وملایم نسنه یه دینور حسی اولسون ثوب کبی ومعنوی اولسون
عیش وزندکانی کبی وییل اسوب اوغرامغله قوملق اوزره ظاهر اولان یول یول طریقه لره دینور واسکی کورکه دینور
یقال جاء وعلیه نیم ای فرو خلق منیون میمك فتحیله مصرده برقصبه اسمیدر تجز النون بعونه تعالی

فصـــل الواو

الوأم قتال وزننده والمواءمة مقاتله وزننده بر آدمه موافقت ایلمك یاخود مباهات
ایلمك معناسنه در یقال واءمه وأما ومواءمة اذا وافقه او باهاه ومنه المثل ❊ لولا الوأم لهلك الانام ❊ وفسر بالمعنیین
الاول ظاهر والثانی لیس یأتون بالجمیل خلقا وانما یفعلونه مباهاة وتشبها یعنی موافقت معناسنه کوره ناسك
بری بریله انس والفتده وسائر معاملاتده موافقتلری اولمسه مصلحتلری مضمحل وکندیلری تلف وپریشان
اولورلر وثانی یه کوره اهل کرم که لطف واحسانی عن طبع ایدرلر وجبلتنده مکارم اولمیلر انلره تشبه وتباهی جهتیله
ایدرلر اکر بو مقوله لر وجه مذکور اوزره تقلید ایله سائره مباهات ایلمسه لر رشك وحسدلرندن هلاك اولورلر
مترجم دیرکه بعض امهاتده فخر ومباهات معناسنه اشبو لولا الوأم لهلك اللئام عنوانیله مرسومدر التوءمان
تای فوقیه مفتوحه ایله ایکیز اولان ایکی ولده دینور هر برینه توءم دینور مؤنثی توءمه در جمعی تواءم در قشعم
وقشاعم کبی وتؤام در غراب وزننده یقال هما توءمان وهذا توءم وهذه توءمة جوهری اشبو توءم ماده سنی تاء
فصلنده ذکر ایلمکله وهم ایلمشدر شارح دیرکه مؤلف بونی تاء فصلنده دخی ذکر ایلدی زیرا بعضلر تانك اصلیه
اولمسنه وبعضلر واودن منقلب زائده اولمسنه ذاهب اولدیلر قول ثانی یه کوره موافقت معناسندن مأخوذ اولور
انتهی وصالح بن نبهان که مولی التوءمه دیمکله معروفدر تابعیندندر وتوءمان برجنس اوت آدیدر که صغیر
وثمری کمونه شبیه اولور الاتآم همزه نك کسریله ایکیز طوغورمق معناسنه در یقال اتأمت المرأة اذا ولدت
اثنین فی بطن المتئم محسن وزننده ایکیز طوغوران خاتونه دینور المتواءم متوافق ومتناسب معناسنه در یقال
غنّی المطرب غناء متواءما ای متوافقا ومتناسبا لم تختلف الحانه الموأم معظم وزننده بیوك باشلو آدمه دینور
یقال رجل موأم ای العظیم الرأس وزشت خلقت وبد منظر آدمه دینور یقال رجل موأم ای مشوه الخلق
التوئیم تفعیل وزننده حق تعالی بر آدمی چرکین وبدخلقت قلمق معناسنه در یقال وأمه الله توئیما ای شوّه
خلقه توءم جوهر وزننده حبش قبائلندن برقبیله آدیدر الوأم واوك فتحی وهمزه نك سکونیله بغایت آتسی
وکرمناك اوه دینور کرك قاره او اولسون وکرك صوبه لی واوجاقلی مقوله سی اولسون یقال بیت وأم ای دفیء
الوأمة فتحاتله شول آدمه دینورکه برایشی ایشلیوب وغیرك ایشلدیکنی حکایه ایدر اوله یعنی سائرده بونی بنم کبی
ایدر یاخود ایتدی دیو نقل ایدر اوله یقال رجل وأمة ای یعمل ویحکی مایصنع غیره الموأمة معظمه وزننده تپه سز
اولان توغلغه یه دینور الوثم واوك فتحی وثای مثلثه نك سکونیله برنسنه یی طوز کبی دوکوب اوفاتمق معناسنه در
یقال وثمه وثما من الباب الثانی اذا کسره ودقه وآت طرنغیله یری اوروب سوکمك معناسنه در یقال وثم الفرس
الارض اذا رجمها بحوافره ووثم ووثام کتاب وزننده ایاغی طاش کسوب قناتمق معناسنه در یقال وثمت الحجارة
رجله وثما ووثاما اذا ادمتها ووثم ووثیمه برکدرمك معناسنه در تقول ثم للوثیمة بالامر ای اجمع اهلها الوثیمة
سفینه وزننده طاشلره دینور حجاره معناسنه واوتلق کومه سنه وبغدای کومه سنه دینور ووثیمة بن موسی
محدثدر الوثیم امیر وزننده کوده سی صمصیق طقناز آدمه دینور یقال رجل وثیم ای المکتنز لحما الوثامه
کرامه وزننده طقناز کوده لو اولمق معناسنه در یقال وثم الرجل وثامة من الباب الخامس اذا کان وثیما المیثم
منبر وزننده متانت واستحکامندن یری شدتله چکنار اولان جزمه یه ودوه طبانینه دینور یقال خف میثم ای شدید الوطیء
وبر رجل آدیدر الوثم فتحتینله آزلق قلت معناسنه در یقال وثمت ارضنا وثما من الباب الرابع اذا قل نباتها

ویقال

ویقال فی التعجب ما اوثمها ای ما اقل رعیها المواثمة مفاعله وزننده ایاقلری بر یره بر کذروب کندوینی آتار کبی
پرتاو ایده رك سکرتمك معناسنه در یقال واثم فی العدو اذا ضابر کانه یرمی بنفسه الوجم جمله کتف وزننده
والواجم صاحب وزننده شدت حزن وغمدن چهره سی منقبض اولوب باشنی یره دیکوب خموش واپسم طوران
آدمه دینور تقول رأیته وهو وجم وواجم ای عبوس مطرق لشدة الحزن الوجم رجم وزننده والوجوم
قعود وزننده غیظ وانفعالدن ناشی سکوت ایدوب طورمق معناسنه در یقال وجم الرجل وجما ووجوما
من الباب الثانی اذا سکت علی غیظ وبرنسنه دن خوشلنمیوب یکرنمك معناسنه در یقال وجم الشیء اذا کرهه
وبر آدمك کوکسنه اورمق معناسنه در یقال وجم فلانا اذا لکزه ووجم چولپه وکمتر آدمه دینور یقال رجل وجم
ای ردیء ویقال هو وجم سوء ای رجل سوء یعنی یرامز وبدکار وبدکردار کسه در ووجم وفتحتینله جابجا تپه لر
اوزره طاشلردن یغلمش اویوغه دینور که یول بیلمك ایچون یاپیلان اویوقلردن اغلظ واطول اولور وبونلر عاد
قومندن قالمشدر جمعی اوجام در بعضلر دیدیکه اوجام شول بناره دینورکه صحرالرده انلر ایله جهت وجانب
ادراك واستدلال اولنور ووجم خوفدن ناشی سکوت ایلمك معناسنه اولور تقول لم اجم عنه ای لم اسکت عنه
فزعا الوجیم امیر وزننده پك اسی کونه دینور یقال یوم وجیم ای شدید الحر الوجمة تمره وزننده
یکرمی درت ساعتده براو یون یمك یمکه دینور وجبه کبی یقال یأکل وجمة ای وجبة وبر موضع آدیدر
الوجمة فتحاتله عارلنه جق صفت وخصلته دینور یقال یتوقی الوجمة ای المسبة الاوجم احمر
وزننده قوملغك کوم وفراوان برینه دینور الوجم فتحتینله بخیل وناکسه دینور یقال رجل
وجم ای بخیل ولئیم وفرومایه اوله رق خفیف الجسم آدمه دینور یقال رجل وجم ای الخفیف الجسم اللئیم
المیجمة مکنسه وزننده طوقمغه دینور کذین معناسنه میجنه دخی دینور مؤلف فارسی ایله تفسیر ایلدی
وکذین کزینك معربیدر الوجیمة سفینه وزننده آفته اوغرامش علف وحبوباته دینور الوحم واوك وحای
مهمله نك فتحیله خاتونلر آش یرمك معناسنه درکه درلو درلو نسنه لره اشتها ایدر کما سیذکر یقال
وحمت الحبلی کرث یورث ووجل یوجل وحما وهو شدة شهوة الحبلی لمأکل ووحم خاتونك آش یردیکی
نسنه یه ده دینور وجماعه ومطلقا هر نسنه یه آرزو واشتهاء ایلمك معناسنه در یقال وحم الجماع وغیره
اذا اشتهی وقوش اوچرکن قنادلری سسلنمکه دینور تقول سمعت وحم الطیر ای خفیفه الوحام کتاب
وسحاب وزنلرنده معنای اولدن اسمدرکه نسوانك آش یرمه حالتنه دینور یقال بها وحام ای شهوة علی الحبل
مترجم دیرکه کتب طبیه ده مشروح اولدیغی اوزره بونك سببی مثلا حامل اولان خاتونك طمثی بدننده قالوب خلط
ردی اولمغله ابتدای حملده مخالف نسنه لر آرزو ایدر کومور وچامور مقوله سنه دخی اشتها ایدر بعده طمث جنینه
غدا اولمغله اول حالت زائل اولور وبو حالت بعض آدملرده دخی اولور کیمی طپراق وکیمی کرمیت یمکه مبتلا
اولور اکا دخی وحام دینور سببی طبیعی معتاده مخالف اخلاط ردیه در الوحمی سکری وزننده آش
یرن کبه خاتونه دینور جمعی وحام کلور واوك کسریله ووحامی کلور سکاری وزننده التوحیم تفعیل وزننده
آش یرن خاتون ایچون عادت عرب اوزره قیون بوغازلیوب کوکلی ایستدیکنی یدرمك معناسنه در تفعیل ازاله
ایچوندر بدویه لر اکثریا آش یرلر ایمش یقال وحم فلانة اذا ذبح لها واطعمها ما تشتهی وقیرلمش اصمه
چبوغندن صو ترشح ایلمك معناسنه در یقال وحم العود اذا انطف منه الماء مکسورا الوحیم وجیم وزننده
ومرادفیدرکه پك اسی کونه دینور یقال یوم وحیم ای وجیم الوخم واوك فتحی وخای معجمه نك سکونیله والوخم
کتف وزننده والوخیم امیر وزننده والوخوم صبور وزننده هضمی کوچ ثقیل وکثیف آدمه دینور جمعی
وخامی کلور سکاری وزننده ووخام کلور واوك کسریله واوخام کلور وخامی ووخام کتف وزننده اولان وخمك
ووخیمك جمعیدر واوخام اولك وثانینك جمعیدر یقال رجل وخم ووخم ووخیم ای ثقیل الوخامة سلامه وزننده
والوخوءة والوخوم واولك ضمیله برکسه ثقیل وناکوار اولمق معناسنه در یقال وخم الرجل وخامة ووخومة
ووخوما من الباب الخامس اذا کان وخیما کذلك طعام هضمی کوچ وثقیل وناکوار اولمق معناسنه در یقال
وخم الطعام اذا کان وخیما الوخام سحاب وزننده والوخوم صبور وزننده والوخمة فرحه وزننده
والوخمة حمزه وزننده والوخیمة سفینه وزننده والموخمة محسنه وزننده والموخمة محمده وزننده هواسی
آغر وفنا اولمغله مرعاسی دوابه برامز اولان ارضه دینور یقال ارض وخام ووخوم ووخمة ووخیمة وموخمة
وموخمة اذا کانت لا ینجع کلأها الوخیم امیر وزننده ثقیل آدمه دینور که ذکر اولندی وثقیل اولمغله مزاجه

صالح وموافق اولمیان طعامه دینور یقال طعام وخیم ای لایوافق التوخم تفعل وزننده والاستیخام
برطعامی ثقیل وناکوار بولمق وثقیل عد ایلمك معناسنه در یقال توخم الطعام واستوخمه اذا لم یستمرئه التخمة
همزه وزننده برعلت آدیدر که ثقیل ونا موافق طعام اکلندن عارض اولور واشعارده خانك سکونیله کلمشدر
لسانمزده تخمه اولمق وامتلا اولمق تعبیر اولنور جمعی تخم کلور صرد وزننده وتخمات کلور بونك اصلی وخمه در
التخم تانك فتحیله اصلی وخم ایدی تخمه اولمق معناسنه در یقال تخم الرجل وتخم تخما من الباب الثانی والرابع
اذا اتخم الاتخام همزه نك وتای مشدده نك کسریله بودخی تخمه وامتلا اولمق معناسنه در یقال اتخم الرجل
بمعنی تخم بونك اصلی اوتخم ایدی الاتخام همزه نك کسریله تخمه ایلمك معناسنه در یقال اتخم فلانا الطعام
اذا اصیره متخما وبونك اصلی اوخم ایدی المتخمة مصنعه وزننده تخمه اولمغه باعث اولان طعامه دینور یقال
هو متخمة ای یتخم منه المواخمة مفاعله وزننده باب مغالبه دندر تخمه اولمقده یارشمق معناسنه در تقول
واخمنی فوخمته کوعدته ای کنت اشد تخمة منه اعراب قسمنك عجایب مباحثه لری اولور الوخم فتحتینله
باسوره شبیه برعلتدر که ناقه نك فرجنده حادث اولور الوخمة فتحاتله وخم علتنه اوغرامش ناقه یه دینور یقال
ناقة وخمة ای بها وخم ودم واوك فتحی وداك سکونیله بر رجل علمیدر وتغلب قبیله سندن بر بطن آدیدر
وجشم بن ودم بن بلی قضاعه نسبنك رجالندندر الوذم واوك وذای معجمه نك فتحیله فضل وزیاده معناسنه در
یقال به وذم ای زیادة وسکیله دینور که بدنده چقار ثؤلول معناسنه در وخایه ایله بیله جه ذکره دینور وشول
سکیل تعبیر اولنان دانه جکلره دینور که ناقه نك رحمنده ظهور ایدوب دوالدن منع ایدر وقوغه نك کوشه لریله
اغاجنك اراغنه بند ایلدکلری تصمه لره دینور و بر رجل آدیدر ومصدر اولور قوغه نك ذکر اولنان تصمه لری
قوپمق معناسنه در یقال وذمت الدلو وذما من الباب الرابع اذا انقطع وذمها الایذام اکرام وزننده قوغه یه
وذم بغلمق معناسنه در یقال اوذم الدلو اذا شدّ ها بالوذمة و برکسه کندی اوزرینه حجی واجب قلمق معناسنه در
یقال اوذم الحج اذا اوجبه علی نفسه الوذمة فتحاتله بغرسغه واشکنبه یه دینور جمعی وذام کلور واوك کسریله
الوذیمة سفینه وزننده بیت الله الحرامه کوندریلان هدیه و برکزاره دینور جمعی وذایم کلور التوذیم تفعیل وزننده
کلبك معلم اولدیغی بیلنمك ایچون بیوننه قایشدن قلاده کچورمك معناسنه در یقال وذم الکلب اذا شدّ فی عنقه
سیرالیعلم انه معلم وزیاده قیلمق معناسنه در یقال وذم علی الخمسین اذا زاد و برنسنه یی قیمه قیمه کسوب طوغرامق
معناسنه در یقال وذم الشیء اذا قطعه تقطیعا لوذماء حمراء وزننده طوغورمز اولان حیوانه دینور عاقر
معناسنه الوذائم منذور اولان امواله دینور تقول مالی وذائم ای کله منذور فی سبیل الله الورم فتحتینله عضو بدنده
برعارضه سببیله تحدث ایدن شیشه دینور یقال بیده ورم ای نتوء وانتفاخ ومصدر اولور شیشمك معناسنه
یقال ورم جلده یرم کورث یرث اذا انتفخ وورم انف طارلمقدن کنایه در یقال ورم انفه اذا غضب ونبات طولغون
و بویلو اولمق معناسنه مستعملدر یقال ورم النبت اذا سمق التورّم تفعل وزننده بودخی اعضا شیشوب
قبارمق معناسنه در یقال تورّم جلده اذا انتفخ التوریم تفعیل وزننده برعضوی اوروب شیشرمك معناسنه در
تقول ورّمته اذا ضربته ذا ورم واو یکه لندرمك معناسنه در تقول ورّمت انفه اذا اغضبته کذلك توریم انف تکبر
وتعظم معناسنه مستعملدر یقال ورّم بانفه اذا شمخ وتکبر الایرام همزه نك کسریله ناقه نك ممه سی شیشمك
معناسنه در یقال اورمت الناقة اذا اورم ضرعها الاورم احمر وزننده ناس معناسنه در علی قول چوق ناسه
دینور وجمعیتلو عظیم عسکره یاخود جراد کبی پك منتشر ومبسوط اولان عسکره دینور اورم الکبری واورم
الصغری واورم البرامکه واورم الجوزاء حلب قضاسنده درت قریه در اورم الجوزاء دیدکلری قریه ده اعاجیب
دهردن بر اعجوبه واردر که اول قریه یه مجاور اولان قریه لردن قریهٔ مزبوره طرفنه کیجه ایچره نظر اولندقده
انده اولان هیکلده آتش شعله سی مشاهده اولنور فقط هیکل مرقومه کلندکده اصلا آتشه وشعله یه
متعلق حالت مشهور اولمز شارح دیر که بونك نظیری العهدة علی الناقل مصرده اولان اهرامك
یوقریسندن نظر اولنسه اشاغیده صف اندره صف قبور مشاهده اولنور واشاغی اندکده قبوردن اثر ونشانه
کورنمز المورّم مجلس وزننده اغزده دیش بته جك یره اطلاق اولنور ابتدا بتمکه بشلدقده ورمناك اولدیغیچون
المورّم معظم وزننده شیشمان آدمه دینور الوزم عزم وزننده بورج اوده مك معناسنه در یقال وزم الدین
یزم وزما اذا قضاه وآزجه نسنه یانه اولقدرجه نسنه جمع ایلمك معناسنه در یقال وزم الرجل اذا جمع قلیلا الی مثله
و برنسنه یه کدك کدمك معناسنه در یقال وزمه اذا ثلمه ومنه یقال وزم فلان فی ماله وزمة علی بناء المفعول

ای ذهب منه شیء کما سیذکر یعنی مالندن برمقدار کتمکله رخنه لندی و یکرمی درت ساعتده بر اویون طعام یمك
معناسنه در یقال یزم الرجل ای یأکل فی الیوم مرة الی غد و رباغ اوتلغه وسبزه یه دینور ومقدار معناسنه در
وزمه کبی وطوشنجل قوشی کندی یواسنده جمع ایلدیکی اته دینور ووقتنده ظهور ایدن شیئه دینور التوزیم
تفعیل وزننده برآدم یکرمی درت ساعتده بر اویون یمکه نفسنی آلشدرمق معناسنه در یقال وزّم نفسه اذا کان
یأکل وزما الوزیمة سفینه وزننده بودخی برباغ سبزه یه دینور الوزیم وزیمه معناسنه در وکلر وچکر که مقوله سنك
بصدرمه سنه دینور که قورویدوب دوکدکدنصکره یاغله خلط ایدوب بدو یلرا کل ایدرلر وتجره ده قلان شوربا
بقیه سنه دینور وهرشیئك بقیه سنه دینور و بریانه وکبابه دینور شواء معناسنه الوزمة تمره وزننده مقدار
معناسنه در وزم کبی یقال قلیل الوزم والوزمة ای المقدار ومنه وزم فلان فی ماله وزمة کما ذکر الوزام کتاب
وزننده سرعت معناسنه در الوزّام شدّاد وزننده کوده سی اتلو ملحم آدمه دینور المتوزّم اسم فاعل بنیه سیله
اپاغنی یره پك بصه رق یورر اولان آدمه دینور الموزّم اسم مفعول بنیه سیله ازضه اطلاق اولنور الوازم صاحب
وزننده ابن ذر الصحابی در الوسم رسم وزننده بدنه باصلمش داغه دینور جمعی وسوم در یقال بجنب الدابة وسم
ای اثر الکی ووسم وسمه وعد وعده وزنلرنده مصدر اولورلر داغلمق وتمغالمق معناسنه یقال وسمه وسما وسمة
من الباب الثانی اذا کواه وسمه نشان ایچون حیوانه باصلمش تمغایه دینور که کوناکون صورت اوزره اولور وسام دخی
دینور کتاب وزننده یقال ماسمة دابتك ووسامها وهو ماوسم به الحیوان من ضروب الصور شارح دیر که کوفیونه
کوره اسم لفظنك اصلی وسم در معنای مزبور دندر المیسم میمك کسریله داغلغی یه دینور جمعی مواسم ومیاسم
کلور یقال وسم دابته بالمیسم ای بالمکواة ومیسم اسم اولور یعنی داغ وتمغانك اسمی اولور ودلبرك چهره سنده
اولان حسن وجمال اثرینه وآننه دینور یقال امرأة ذات میسم ای علیها اثر الجمال واصحابدن مسلم بن خبشه نك اسم
قدیمیدر فخر انام علیه السلام حضرتلری استهجان ایدوب مسلم ایله تسمیه بیوردیلر الموسم مجلس وزننده اسم
زماندر وقت علامت معناسنه در حاجك بهرسنه هنکام اجتماعلرنده غالب اولدی یقال حان موسم الحج ای
مجتمعه التوسیم تفعیل وزننده حاج موسم حجه حاضر اولمق معناسنه در که اول هنکامده مجتمع اولمقدن عبارتدر
یقال وسم الحاج اذا شهد الموسم التوسم تفعل وزننده برنسنه یی علامتلرندن ظن صحیحله ادراك ایلمك
معناسنه در فطانت وفراست کبی یقال توسم الشیء اذا تخیله وتفرسه و اول بهار یغموریله نابت اولان چایر
اراشدرمق معناسنه در یقال توسم الرجل اذا طلب کلأ الوسمی الوسمة تمره وزننده والوسمة فرحه وزننده
چویت یپراغنه دینور ورق النیل معناسنه علی قول برشقه نبات آدیدر که یپراغیله خضاب اولنور وقوت محاله
صاحبیدر الوسامة والوسام واوك فتحیله حسن وجمال وآن صاحبی اولمق معناسنه در یقال وسم الغلام
وسامة ووساما من الباب الخامس اذا کان صاحب الجمال الوسیم امیر وزننده خوب وخوشلقا دلبره دینور جمعی
وسماء کلور کرماء کبی موثی وسیمه در اسماء همزه مفتوحه ایله اسامی نسواندندر ذکر اولنان وسامه دن مأخوذ در
اصلی وسماء ایدی فعلاء وزننده المواسمة مفاعله وزننده باب مغالبه دندر حسن وجمال بابنده یارشمق معناسنه
یقال واسمه فی الحسن فوسمه ای غلبه فیه الوسمی رسمی وزننده اول بهارده یاغان یغموره دینور یری نباتله وسم
ایلدیکیچون یقال اصاب الارض الوسمی ای مطر الربیع الاول الموسومة اول بهار یغموری یاغمش ارضه دینور
یقال ارض موسومة ای اصابها الوسمی موسوم مالك بن الجلاح نام کمسه نك فرسی اسمیدر وموسومه شول
زرهه دینور که اشاغیسندن یوقریسنه قدر کوناکون نقش وزینتله آراسته اوله یقال درع موسومة ای مزینة بالشیة
من اسفلها الوشم واوك فتحی وشین معجمه نك سکونیله بدنده ایکنه ایله آچلان شکله دینور که برعضوی ایکنه لیوب
متار ایلدکدنصکره اوزرینه چویت اکوب کومکوك برشکل ایدرلر ترکیده نعل ودوکون تعبیر اولنور حالا ایکیجریلرك
جماه سنده لازمهٔ ماهیت اولمشدر جمعی وشوم کلور ووشام کلور واوك کسریله یقال بیدها وشم وهو غرز الابرة
فی البدن وذر النیلج علیه ووشم مصدر اولور بدنه نعل کسمك معناسنه یقال وشمتها الواشمة وشما من الباب
الثانی اذا غرزت عضوها بالابرة ثم ذرت علیه النیلج ووشم هنوز اوج کوستروب بتمکه بشلامش نباته اطلاق
اولنور یقال فی الارض وشم من النبات وهو شیء تراه منه اول ماینبت ووشم یمامه قربنده بر بلده آدیدر التوشیم
تفعیل وزننده بودخی نعل کسمك ودوکون آچمق معناسنه در یقال وشمتها الواشمة بمعنی وشمتها الاستیشام
بدنه نعل کسمکی ایستمك معناسنه در یقال استوشم فلان اذا طلب الوشم الوشوم واوك ضمیله برموضع آدیدر
ووشم لفظندن جمعدر که ذکر اولندی بومعنا ایله وشوم المهاة آهو قسمنك قوللرنده اولان خطوطه اطلاق اولنور

ذوالوشوم عبدالله بن عدی البرجمی فرسنك اسميدر الايشام همزه نك كسريله باغك قروغى الاجه انمغنه
بشلمق على قول تمام پشوب اولمق ياخود يومشيوب خوش ولطيف اولمق معناسنه‌در يقال اوشم الكرم
اذا ابتدأ يلون او تم نضجه اولان وطاب وقيزك ممه لرى بلورمك معناسنه‌در يقال اوشمت الجارية اذا بدا ثديها
وصاچ وصقالده قيرچوغالمق معناسنه‌در يقال اوشم الشيب فيه اذا كثر وبر آدمه سب وتعبير ايله عرض وناموسنه
طوقنمق معناسنه‌در يقال اوشم فى عرضه اذا عابه وسبه وطوار هنوز تمكه بشلمش چايرلغه اوغرامق معناسنه‌در
يقال اوشمت الابل اذا صادفت مرعى موشما وشمشك آهسته جه چاقمق معناسنه‌در يقال اوشم البرق اذا لمع
خفيفا وبر ايشه شروع ايلمك معناسنه‌در يقال اوشم فلان يفعل كذا اى طفق وبرشيئه تأمل ايله بقمق
معناسنه‌در يقال اوشم فيه اذا نظر الوشمة تمره وزننده يغمور قطره سنه اطلاق اولنور تقول ما اصابتنا وشمة
اى قطرة مطر وكلمه معناسنه مستعملدر تقول ما عصيته وشمة اى كلمة الوشيمة سفينه وزننده شر وعداوت
معناسنه‌در المتشمة متفقه وزننده * هو اعظم فى نفسه من المتشمة * مثلنك منشايدر واول بر عورتدر كه كنديسنه
كوزل ولطيف كورنمك ايچون مقعدنه نعللر كسمشيدى ومتشمه نك اصلى موتشمه‌در الوصم واوك فتحى وصادك
سكونيله برنسنه‌يى سرعتله بغلمق معناسنه‌در يقال وصمه وصما من الباب الثانى اذا شده بسرعة وبرنسنه‌يى
آيرمقسزين يارمق معناسنه‌در يقال وصم العود اذا صدعه من غير بينونة وعيبناك ايلمك معناسنه‌در يقال وصم
الشيء اذا عابه ووصم شاخده اولان تكمه‌يه دينور يقال فى العود وصم اى عقدة وعار وعيب معناسنه‌در جمعى وصوم
كلور ووصم يمنده برقريه آديدر الوصم فتحتينله خسته لكه دينور يقال اصابه وصم اى مرض التوصيم تفعيل وزننده
دردناك ايلمك معناسنه‌در يقال وصمته الحمى اى آلمته وتوصيم كسل وفتور معناسنه‌در كه وجوده عارض اولور مؤلفك
سبكنه كوره اسم اولور لكن اشبو اصبح ثقيلا موصما حديثى مقتضاسى مصدر اولور التوصم تفعل وزننده دردناك
اولمق معناسنه‌در يقال وصمته الحمى فتوصم اى آلمته فتألم الوصمة تمره وزننده بدنه عارض اولان قيرقلغه وكسل وفترته
دينور تقول عرض لى وصمة اى كسل وفترة الوصيم اميروزننده سرچه پرمقله آدسز پرمغك اراغنه دينور الوضم
واوك وضادمعجمه نك فتحيله ات طپراغه بيلاشمسون ديو آلتنه وضع اولنان تخته وكتوك وحصير مقوله سنه دينوركه
اتى آنك اوزرينه قورلر جمعى اوضام واوضمه كلور ومنه يقولون تركهم لحما على وضم اى اوقعهم فذللهم واوجعهم
يعنى آنلرى پايمال وخاكسار ايلدى زيرا وضم اوزرنده اولان لحم آشكاره ميدانده اولمغله هركسه اخذ ايلمسى آسان اولور
الوضم هضم وزننده اتى ذكر اولنان وضم اوزره قومق معناسنه‌در ياخود اته وضم ياپمق معناسنه‌در يقال وضم اللحم
وضما من الباب الثانى اذا وضعه على الوضم او عمل له وضما الايضام همزه نك كسريله وضم معناسنه‌در
يقال اوضم اللحم بمعنى وضمه ويقال اوضم له الوضيمة سفينه وزننده شول كروه انسانى يه دينوركه ايكيوز
ياخود اوچيوز نفر آدمى مشتمل اوله يقال جاءت وضيمة من الناس اى صرم فيهم مأتا انسان او ثلاثمائة وبرقومه نزيل
ومهمان اولان برمقدارجه جماعته دينور وماتم طعامنه دينور يقال اطعموا الوضيمة اى طعام المأتم وبرقومه
اوتلغه دينور الاستيضام برآدمه ظلم ايلمك معناسنه‌در يقال استوضمه اذا ظلمه التوضم تفعل وزننده
جماع ايلمك معناسنه‌در يقال توضم المرأة اذا جامعها الوطم واوك فتحى وطانك سكونيله اياقله بصوب
چكنامك معناسنه‌در يقال وطمه وطما من الباب الثانى اذا وطئه وپرده‌يى صاليورمك معناسنه‌در يقال وطم الستر
اذا ارخاه الوطمة واوك فتحى وطاى معجمه نك سكونيله تهمت معناسنه الوعم واوك فتحى وعينك سكونيله
طاغده اولان شول طمره دينوركه طاغك سائرلونه مخالف اوله جمعى وعام كلور واوك كسريله ووعم مصدر اولور
كلمهٔ دعا وتحيتدركه خوش وشن وابادان اول ديمكدر يقال وعم الديار ووعمها كوعد وورث وعما اى قال لها
انعمى ومنه قولهم عم صباحا ومساء وظلاما يعنى صباحك واخشامك وكيجه‌ك خير وخوش اولسون شارح ديركه
بعضلر بونى انعم لفظندن مخفف اولمق اوزره بيان ايلديلر الوغم واوك فتحى وغين معجمه نك سكونيله نفس
وذات معناسنه‌در يقال كريم الوغم اى النفس وثقيل وناتراش واحمق آدمه دينور يقال رجل وغم اى ثقيل احمق
وحرب وقتال معناسنه‌در واوج وانتقام معناسنه‌در يقال اخذ وغمه اى ترته ودرونده جايكير اولان حقد وكينه‌يه دينور
يقال فى قلبه له وغم اى حقد ثابت فى صدره وقهر ايلمك معناسنه‌در يقال وغمه وغما من الباب الثانى اذا قهره
وبر آدمه من غير تحقيق برخبر نقل ايلمك معناسنه‌در يقال وغم بالخبر بمعنى لغم الوغم فتحتينله برآدمه كين وعداوت
بغلمق معناسنه‌در وكسمك تعبير اولنان انفعالده دخى مستعملدر يقال وغم عليه وغما من الباب الرابع اذا حقد
التوغم تفعل وزننده خشمه كلمك معناسنه‌در يقال توغم عليه اذا اغتاظ الوقم واوك فتحى وقافك سكونيله

قهر ايلمك معناسنه‌در يقال وقمه وقما من الباب الثانى اذا قهره وبر آدمى تذليل وخاكسار ايلمك ياخود پك چركين
رد ايله رد ايلمك معناسنه‌در يقال وقمه اذا اذله او رده اقبح الرد وبر آدمى پك محزون ايلمك معناسنه‌در يقال وقمه
اذا حزنه اشد الحزن وراكب دابه‌يى توقيف ايچون يولارنى يادزكنى عنف وزور ايله چكمك معناسنه‌در يقال
وقم الدابة اذا جذب عنانها ليقف وتجره نك قنپاسى ديكمك معناسنه‌در يقال وقمت القدر اذا سكن غليانها
ويرچكانوب اوتلرى اوتلنمق معناسنه‌در يقال وقمت الارض على بناء المجهول اذا اكل نباتها ووطئت الوقام
كتاب وزننده قلجه دينور وقامچى‌يه ودكنكه دينور وايپه دينور يقال ربطه بالوقام اى الحبل وضربه بالوقام
اى السيف والسوط والعصا واقم راقم وزننده مدينه‌ده برقله نك اسميدر حرة واقم مرقوم قوله نك برطرفنده واقع
قاره طاشلقدر كه اكا مضاف اولمشدر التوقم تفعل وزننده لسانله قورقتمق زجر وتهدد معناسنه‌در يقال توقمه
اذا تهدده وقصد وتعمد معناسنه‌در يقال توقمه اذا تعمده وبرنسنه‌ده مبالغه ايدوب اوزاتمق معناسنه‌در يقال
توقم فيه اذا اطنب وشكار اولدرمك معناسنه‌در يقال توقم الصيد اذا قتله وبرسوزى كركى كبى اخذ واصغا
ايدوب ازبرلمك معناسنه‌در يقال توقم الكلام اذا تحفظه ووعاه الايقام همزه نك كسريله بو دخى قهر وتذليل
وخاكسار ايلمك معناسنه‌در يقال اوقمه بمعنى وقمه الوكم واوك فتحى وكافك سكونيله وقم كبى طوارلرى چكنيوب
بتون اوتلرنى اوتلمق معناسنه‌در يقال وكمت الارض وكما على المجهول اذا اكل نباتها ووطئت وبر آدمى محزون
وغمناك ايلمك معناسنه‌در يقال وكمه وكما من الباب الثانى اذا حزنه ومقهور وخاكسار ايلمك معناسنه‌در يقال
وكمه اذا قمعه وغمناك اولمق معناسنه‌در يقال وكم الرجل كورث يرث اذا اغتم والسلام عليكم لفظنده كافى مكسور
ايلمك معناسنه مستعملدر يقال هم يكمون السلام اى يقولون السلام عليكم بكسر الكاف عربلر بونكله اعجامه
تعريض ايدرلر الوكمة تمره وزننده برنجى جانور يتاقلرى اولان مبشه‌يه وبوكه دينور غيضة مسبعة معناسنه‌در
بوراده غليظة مشبعه نسخه‌لرى غلط محضدر الولم واوك فتحى ولامك سكونيله وفتحيله قولانه دينور حزام
معناسنه وبوقاغى‌يه دينور يقال فى رجله ولم اى قيد وشول ايپه دينوركه دوه نك كوكس باغندن چكروب ارقورى
براوجنى كتوروب قولانه بندايدرلر تاكه قولان وكوكسلك مضبوط اوله الوليمة سفينه وزننده دوكون طعامنه
دينور على قول مطلقا ضيافت طعامنه دينور تقول شهدت الوليمة اى طعام العرس او هو كل طعام صنع لدعوة
وغيرها الايلام همزه نك كسريله وليمه ترتيب ايلمك معناسنه‌در يقال اولم الرجل اذا صنع الوليمة وبر آدمك
عقل واخلاقى ناقص وپريشان اولميوب تام ومجتمع اولمق معناسنه‌در يقال اولم فلان اذا اجتمع خلقه وعقله بعض
نسخه‌ده خلقه كلمه‌سى خانك فتحيله مضبوط اولمغله اكا كوره خلقت واندامى وعقل وادراكى تام ومضبوط اولمق
ديمك اولور الولمة تمره وزننده برنسنه نك تماميت وجمعيتنه دينور وولمه اندلس ديارنده برحصار آديدر الونيم
واوك فتحيله سينك نجسنه دينور تقول بالثوب ونيم اى خرء الذباب الونمة فتحاتله ونيم معناسنه‌در الونم
واوك فتحى ونونك سكونيله والونيم واوك فتحيله سينك صچمق معناسنه‌در يقال ونم الذباب ونما ووناما من الباب
الثانى اذا سلح الوهم سهم وزننده خطرات قلبدن اولان خاطره‌يه دينوركه قلبه شويله براپش كلمه تعبير اولنور
على قول شك وتردد اولنان نسنه نك مرجوح طرفنه دينوركه راجح طرفى يقيندر جمعى اوهام كلور يقال فى قلبه
وهم وهو من خطرات القلب او مرجوح طرفى المتردد فيه ووهم طريق واسعه دينور وايرى وعظيم الهيكل آدمه
دينور وضخامت وقوت صاحبى اوله‌رق رام وذلول اولان اركك دوه‌يه دينور بونلرك جمعى اوهام ووهوم كلور
ووهم كلور ضمتينله ووهم مصدر اولور قلبه مرادك غيرى عارض اولان خاطره‌يه ياخود مشكوكك طرف مرجوحنه
صاپمق معناسنه‌در يقال وهم فى الشيء وهما من الباب الثانى اذا ذهب وهمه اليه حكمانك وهم وواهمه تعبير ايتدكلرى
قوت دماغيه بوندندر واول خواس طريقلرندن متادى اولميه‌رق محسوساتده موجود اولان معانى جزئيه‌يى ادراك
ايدن قوتدن عبارتدر الوهم فتحتينله حسابده غلط ايلمك معناسنه‌دركه يكلش صايمقدر يقال وهم فى الحساب
وهما من الباب الرابع اذا غلط الايهام همزه نك كسريله حسابده ياكلقله برمقدارنى اسقاط ايلمك معناسنه‌دركه
اكسك حساب ايلمك تعبير اولنور يقال اوهم كذا من الحساب اى اسقط بعضلر ديديكه اوهم ووهم وعد وزننده
ووهم ورث وزننده برمعنايه‌دركه اسقاط فى الحساب معناسنه‌درلر وايهام برآدمى وهم وكمانه دوشورمك معناسنه‌در يقال
اوهمه غيره اذا اوقعه فى الوهم وبركسيه تهمت القا ايلمك معناسنه‌در يقال اوهمه اذا ادخل عليه التهمة التوهم تفعل
وزننده ظن وكمان ايلمك معناسنه‌در يقال توهم كذا اذا ظن التوهيم تفعيل وزننده برآدمى وهمه دوشورمك
معناسنه‌در يقال وهمه اذا اوقعه فى الوهم التهمة تانك ضميله همزه وزننده اسمدر ظن وتوهم اولنان صفت

وخصلته دينور اصلى واوايله وهمه ايدى پس لسان ناسده هانك سكونيله تهمت غلط اولور يقال هو صاحب تهمة وهى
ما يتهم عليه الاتهام اكرام وزننده والاتهام تاى مشدده ايله افتعال وزننده برآدمه تهمت القا ايلمك معناسنه در كه
تهمتلو قلمق تعبير اولنور يقال اتهمه واتهمه اذا ادخل عليه التهمة اتهم لفظنك اصلى اوهم ايدى واتهام افتعال وزننده
بركسه تهمتلو اولمق معناسنه در يقال اتهمه فاتهم المتهم اسم فاعل بنيه سيله والتهيم امير وزننده تهمتلو
آدمه دينور يقال رجل متهم وتهيم اى ذو تهمة مترجم ديركه تهيم كلمه سنك مأخذى كرچه بوراده مثبت اولميوب
لكن ابن كمال شرح مفتاحده ديمشدركه تهمه رطبه وزننده اسمدر وهانك سكونيله مصدردر پس تهيم لفظى
آندن متصرف اولمش اولور الويمة واوك فتحيله تهمت معناسنه در يقال به ويمة اى تهمة وقوعبولغه دينور
تميه معناسنه ووبمه طبرستان ايالتنده بر بلده آديدر واندلس اولكه سنده برسنجاق آديدر ياخود اول ويميه در
فصــــــل الهاء الهبرمة دحرجه وزننده چوق يمك معناسنه در يقال هبرم الرجل اذا اكل كثيرا وچوق
سويلمك معناسنه در يقال يهبرم الكلام اى يكثر الهتم كتم وزننده برآدمك آغزنه اوروب اوك ديشلرنى ديبلرندن
دوشورمك معناسنه در يقال هتم فاه هتما من الباب الثانى اذا القى مقدم اسنانه الاهتام همزه نك كسريله هتم
معناسنه در يقال اهتم فاه بمعنى هتم الهتم فتحتيله اوك ديشلر ديبلرندن قيرلمق معناسنه در يقال هتم الرجل
هتما من الباب الرابع اذا انكسرت ثناياه الاهتم احمر وزننده اوك ديشلرى ديبلرندن قيرلمش آدمه دينور يقال
رجل اهتم اى المنكسرة الثنايا واهتم سنان بن خالدك لقيدر قبيلۀ كلاب وقعه سنده اورلمغله اوك ديشلرى
شكست اولمشيدى الهيتم حيدر وزننده دوه مرعاسندن اولان حمض انواعندن برشجر آديدر هيثم دخى ديرلر
ثاى مثلثه ايله التهتم تفعل وزننده قيرلمق معناسنه در يقال تهتم الشئ اذا تكسر الهتيمة سفينه وزننده حمض
تعبير اولنان شوراوتك خرده سنه دينور هاتم صاحب وزننده وهتيم زبير وزننده اسامئ ناسدندر الهتامة
ثمامه وزننده قيرلمش نسنه نك قيرنتيسنه واوفانتيسنه دينور كساره معناسنه التهتيم تفعيل وزننده برآدمى
ضعيف وبيمجال ايلمك معناسنه در يقال مازال يهتمه بالضرب اى يضعفه التهاتم تفاعل وزننده بربرندن
دعواى باطل ايلمك معناسنه در يقال تهاتما اذا تهاترا الهثم هانك فتحى وثاى مثلثه نك سكونيله برنسنه يى دوكوب
ازمك معناسنه در يقال هثم الشئ هثما من الباب الاول اذا دقه حتى انسحق وبرآدمه كزيده مالدن برمقدارنى
دفعة ويرمك معناسنه در يقال هثم له من ماله اذا اقثم الهيثم حيدر وزننده هيتم ديدكلرى شجر آديدر وكركس
وطوشنجل قوشلرينك ياورپلرينه دينور وقزل قوم نپه سنه دينور ياخود يومشق اولان قوم تپه يه دينور وقاعه ايله
زباله يينده برموضع آديدر وبر رجل آديدر الهثم ضمتيله اوبريلوب دوكيلور اولان قوم يغنلرينه دينور الهثرمة
دحرجه وزننده چوق سويلمك معناسنه در يقال هثرم الكلام اذا اكثره الهجوم قعود وزننده آنسزين
برآدمه صالدروب يتشمك على قول بريره دستورسز كيرمك ياخود كيرمك معناسنه در يقال هجم عليه هجوما
من الباب الاول اذا انتهى اليه بغتة اودخل بغير اذن اودخل وهجوم متعدى اولور يقال هجم فلانا اذا ادخله وبنا
يقلمق معناسنه در يقال هجم البيت اذا انهدم وهجم رجم وزننده وهجوم كوز ايچرى باتمق معناسنه در يقال
هجمت عينه هجما وهجوما اذا غارت ومه ده اولان سودك جمله سنى صاغمق معناسنه در يقال هجم مافى الضرع
اذا حلبه ونسنه ساكن واپسم اولمق معناسنه در يقال هجم الشئ اذا سكن واطرق وهجم طرد ايلمك معناسنه در
يقال هجم فلانا هجما اذا طرده وهجم بيوك كاسه يه دينور فتحتيله ده لغتدر جمعى اهجامدر وفزاره قبيله سى
يوردنده برصو آديدر وهجم تره دينور عرق معناسنه وترلتمك معناسنه مصدر اولور يقال هجمته الهواجراى
اسالت عرقه الاهجام همزه نك كسريله آنسزين برآدمى بريره ادخال ايلمك معناسنه در يقال اهجم فلانا اذا
ادخله يعنى بغتة ومه ده اولان سودى بالجمله صاغمق معناسنه در يقال اهجم مافى الضرع اذا حلبه ودوه لرى
يتاقلرينه كتورمك معناسنه در يقال اهجم الابل اذا اراحها وبرنسنه يى ساكن قلمق معناسنه در يقال اهجم الله
تعالى المرض عنه فهجم اى قلعه وفتر الهجوم صبور وزننده بغتة هجوم ايدر اولان آدمه دينور وشول شديد
روزكاره دينوركه اوغرادنغى خانه لرى وثمام ديدكلرى اوتلرى قلع وبرباد ايدر اوله وابو قتاده حارث بن ربعى رضى
الله عنه حضرتلرينك قلجى آديدر الانهجام انفعال وزننده بودخى بناچوكوب يقلمق معناسنه در يقال انهجم
البيت اذا انهدم ، الاهتجام افتعال وزننده بودخى مه ده اولان سودى هپ صاغمق معناسنه در يقال اهتجم
مافى الضرع اذا حلبه المهجوم ايلرى جوز يلوب ديركلرى برى برينه چاتلمش چادره دينور يقال بيت مهجوم اذا
كان قدحلت اطنابه فانضمت اعمدته الهجيمة سفينه وزننده اويمش سوده دينوركه يوغرد اولور ياخود

بوغرد كبى قويولنمش سوده دينور ياخود يايقده هنوز چالقنمامش اولانه دينور ياخود يايقده چالقنوب كرچه هنوز
يوغرد اولميوب نكن يوغرد اولمغه بشلامش اوله الهجمة تمره وزننده اوتلى قرق عدد اولان دوه سوريسنه
دينور مراد قرقدن اشاغى اولميوب قرق وزياده اوله على قول يتمش ايله يوز مهار مابينى اوله ياخود يتمشدن يوزه
قريب مقداره بالغ اوله وهجمة الشتاء ايام شتانك شدت بردندن عبارتدر وهجمة الصيف يازاياسنك شدت
حر وكرميتندن عبارتدر تقول نحن فى هجمة الشتاء او الصيف اى فى شدة برده اوحره انا هجيمه جهينه
وزننده فرسان عربدن ايكى فارس معروفدر بنو الهجيم زبير وزننده عربدن بربطندر الهيجمان هانك فتحى
وجيمك ضميله بر رجل آديدر الهيجمانة هايله شهدانه انجويه دينور واركك اورمجكه دينور وعنبر بن عمروك قزى
اسميدر هجدم هانك كسرى ودالك فتحيله اجدم كلمه سنده لغتدركه آت قسمنى يوريدوب اشدرمك ايچون
زجر واقدام كلمه سيدر منقولدركه الك اول آته راكب اولان حضرت آدمك اوغلو قابيل ايدى كه قاتل هابيلدر
قصد ايچون هابيل اوزره حمله ايتدكده التنده اولان آته زجر واقدام ايچون هج الدم ديمكله كيده رك تخفيف
اولنوب هجدم ديديلر شارح ديركه اولوقتده لسان سريانى اولمغله هجدم الدم تركيبى مكر حكايه اولوب كيده رك
تخفيف وزجر اداتى اولمش اوله الهجعمة دحرجه وزننده جرأت واقدام معناسنه در يقال به هجعمة اى جرأة
واقدام الهدم هانك فتحى ودالك سكونيله بنايى يقوب ويران ايلمك معناسنه در يقال هدم البناء هدما من الباب
الثانى اذا انقضه وبرآدمك اوروب بلنى قرمق معناسنه مستعملدر يقال ضربه فهدمه اى كسر ظهره وهدم هدر
وباطل اولان دمه اطلاق اولنور مهدوم معناسنه در فتحتيله ده لغتدر يقال دمه هدم اى هدر وكيده باش
چكزنوب يقلمق معناسنه در يقال هدم الرجل على المجهول اذا اخذه الهدام التهديم تفعيل وزننده بنايى
يقمق معناسنه در يقال هدم البناء بمعنى هدمه الهدم هانك كسريله يپرتمش اسكى لباسه دينور على قول يمالى
اولانه ياخود يوكدن اولان اسكى كليم وكچه مقوله سنه مخصوصدر جمعى اهدام كلور وهدم كلور عنب وزننده
وپك قوجه پيرفانى يه اطلاق اولنور واسكى جزمه يه اطلاق اولنور وبر رجل آديدر الهدم كتف وزننده مخنث
وحيز كسيه دينور تقول لاتعاشر فلانا فانه هدم اى مخنث الهدم فتحتيله برارضك آديدر وقيونك اطرافندن يقيلوب
قيوايچره دوشمش طاشلره وطپراقلره دينور وهدم وهدمه فتحاتله مصدر اولور لناقه پك كوسنيك معناسنه شويله كه
هيمان يمحابا يغورك اوكنه چوكر اوله يقال هدمت الناقة هدما وهدمة من الباب الرابع اذا اشتدت ضبعتها الهديم امير وزننده
برده يكجن سنه دن قالمش اوت بقيه سنه دينور الهدمة فرحه وزننده پك كوسنك اولان ناقه يه دينور جمعى هدمى كلور
سكارى وزننده وهدمه كلور قرده وزننده المهدم محسن وزننده هدمه معناسنه در التهدم تفعل وزننده والاهدام
اكرام وزننده بونلرده ناقه پك كوسنمك معناسنه در يقال تهدمت الناقة واهدمت اذا اشتدت ضبعتها وتهدم برآدمه افراطله
خشمه كلوب آلاينده ويره رك تخويف وتهديد ايلمك معناسنه مستعملدر يقال تهدم عليه غضبا اذا توعده الهدام غراب
وزننده كمى ايچره عارض اولان باش دونمسنه دينور يقال اخذنى فى السفينة هدام اى دوار الهدمة تمره وزننده
چسنتى يغموره دينور يقال امطرت السماء هدمة اى مطرة خفيفة وبردن ويريلان بر ملوك دوه يه دينور
المهدومة مطر خفيف ياغمش ارضه دينور يقال ارض مهدومة اى اصابتها الهدمة ذو مهدم منبر ومقعد
وزنلرنده اقيال حميردن اذواء تعبير اولنان ملوكك برينك لقبيدر كذلك حبش ملوكندن برينك لقبيدر
ذو الاهدام همزۀ مفتوحه ايله متوكل بن عياض نام شاعرك لقبيدر ونافع نام كسنه نك لقبيدركه فرزدق نام شاعر
آنى هجو ايلدى التهادم تفاعل وزننده برى بربرندن دعواى باطل ايدشمك معناسنه در يقال تهادموا اذا تهادروا
المتهدمة پك قوجه قارى يه وسائر ديشى حيوانه اطلاق اولنور يقال عجوز وناب متهدمة اى فانية الهندام
هانك فتحيله اندام فارسى معربيدر وفارسيده اندام بدنه واعضانك پراشقلغنه وهيئت اجتماع واطافتنه دينور
المهندم اسم مفعول بنيه سيله هندام مذكوردن متصرفدر مقدارنجه اصلاح اولنوب دوزلمش قوشولمش
پراشغى بولمش نسنه يه دينور يقال شئ مهندم اى مصلح على مقدار ويقال له هندام الهذم هانك فتحى
وذال معجمه نك سكونيله سرعتله كسمك معناسنه در يقال هذمه هذما من الباب الثانى اذا قطعه بسرعة وسرعتله
طعام يمك معناسنه در يقال هذم الطعام اذا اكله بسرعة الهيذام هانك فتحيله اكول آدمه دينور ودلير
وبهادره دينور وبر رجل آديدر الهذام غراب وزننده بودخى بهادره دينور وكسكين قلجه دينور المهذم
منبر وزننده بودخى كسكين قلجه دينور الهيذم حيدر وزننده چابك وچالاك آدمه دينور هذمه هانك ضميله
ابن لاطم دركه مزينه قبيله سنك نسبى رجالندندر هذم فتحتيله ابن عناب دركه طى قبيله سنك نسبى رجالندندر

وسعد بن هذیم که زبیر وزننده برقبیله نك پدریدر اصل پدرینك اسمی زید ایدی لکن هذیم نام برعبد اسودك تربیه سنده
نشو ونما بولمغله کندیده غالب اولدی الهذرمة دحرجه وزننده تیز تیز سویلمك وتیز تیز اوقومق معناسنه در
یقال یهذرم الکلام والقرأة ای یسرع الهذارم والهذارمة هالرك ضمیله تیز تیز سویلیوب وتیز تیز اوقور
اولان آدمه دینور الهذرمی هانك فتحی والفك قصریله که اصلی فعللی وزننده در شماطه جی شلتاق ادبسز
غوغاجی فتنه انکیز عورته دینور یقال انها الهذرمی الصخب ای کثیرة الجلبة والشر والصخب الهدلمة دحرجه
وزننده تیز تیز یوریمك معناسنه در یقال هدلم الرجل اذا مشی فی سرعة الهرم فتحتینله والمهرم والمهرمة
میملرك وهالرك فتحیله پك پیر وسالخورده اولمق معناسنه در یقال هرم الرجل هرما ومهرما ومهرمة من الباب
الرابع اذا بلغ اقصی الکبر الهرم کتف وزننده پك پیر وسالخورده آدمه دینور جمعی هرمون وهرمی کلور قتلی وزننده
مؤنثی هرمه وجمعی هرمات کذلك هرمی کلور الاهرام همزه نك کسریله والتهریم تفعل وزننده پك پیر فانی
ایلمك معناسنه در یقال اهرمه الدهر وهرّمه ای جعله هرما الهرمان هانك ضمیله عقل وهوش معناسنه در
یقال ماله هرمان ای عقل الهرمان هانك ورانك فتحیله که هرم لفظندن تثنیه در مصرده ایکی قدیم بنایه
اطلاق اولنور که انلری حضرت ادریس علی نبینا وعلیه الصلوة والسلام طوفاندن علومی حفظ ووقایه ایچون
بنا ایلدیلر یعنی کتابلرینی انده وضع وحفظ ایلدیلر علی قول سنان بن المشلشل بنا ایلدی یاخود اسلافدن بعض
کمسه لر که مراد سلاطین مصردر بنا ایلدی فن نجوم دلالتیله طوفان نوح علیه السلام ظهورینی ادراك ایلمکله
طب وسحر ونیرنجات وطلسم مقوله سی فنونی انده وقایه یعنی جدارلرینه رسم ایلدی ومصرده بونلردن ماعدا
نیچه اهرام صغار واردر شارح دیر که مشهوری حضرت ادریس بنا کرده سیدر وصابئه طائفه سنك زعمنه کوره
برنده شیث علیه السلام قبری وبرنده اوغلو صابی قبری واردر وفر بلرنده ابو الهول نام شخصك قبری واردر
الحاصل اعجب عجائب برماده در حقیقتی علم اللهه محولدر مترجم دیر که ابن کمال مرحومك تحقیق طلسم بابنده
تالیف ایلدیکی رساله ده بو عبارتله مرسومدر که فاطمیوندن الحاکم بامر الله مصری فتح وتسخیر ایلدکده بعض کنوز
فتح اولوب ایچنده برآدم صورتی بولندیکه آدینه ابو الهول دیرلر ایدی فلاسفهٔ مصردن بری وضع ایدوب طلسمله
مؤکل ارواحی وار ایدی سرقه دن وغائبدن صورسه لر خبر ویرر ایدی ونطق ایدر ایدی حاکم بامر الله امر ایلدی که
کیجه ایله کمسه خانه ودکانی قپامسون آچق براقسون هر کیمك اشیاسی ضایع اولورسه ضامنم دیدی خلق دخی
امتثال ایلدی اول کیجه درتیوز دکاندن متاع ونقود سرقه اولدی یارنکی کون صاحبلری حاکمه کلدیلر اولدخی
ابو الهولی کتوردوب برر برر صوردی قنده کیم الدیغنی وحالا قنده اولدیغنی بالجمله خبر ویردی پس آدملر کوندروب
جمله سنی بولدیلر کتوردوب اشیایی برر برر صاحبلرینه ویردی ودرتیوز سارقی قتل ایتدی بوندنصکره برفرد
اوغریلغه جرأت ایتمیوب دکانلر وخانه وخانلر کیجه کوندز آچق قالوردی حاکم بامر الله فوتندنصکره بعد زمان
براوغری برتقریبله فرصت بولوب ابو الهولی اوغورلیوب پاره لدی بو حکایه یه کوره مؤلفك ذکر ایلدیکی بشقه
اولور ابن هرمه حمزه وزننده قوجه کشینك وقوجه عورتك الصکره اولان ولدینه دینور که اختیار دولی تعبیر
اولنور وبر شاعرك کنیه سیدر بنو هرمه حزم بنی عوال دیدکلری محلده برقبیله در الهرم هانك فتحی ورانك سکونیله
برنبات وبرشجر آدیدر علی قول سمیزاوتنه دینور مفردی هرمه در یوم الهرم ایام عربدن بریوم معروفدر
ذوالهرم طائفه برمارك اسمیدر که عبد المطلبك یاخود ابو سفیانك ایدی الهوارم هانك فتحیله شول دوه لره
دینور که هرم دیدکلری نبات مذکوری اوتلامغله حکه لری التنده اولان تویلری اغارمش اوله یقال ابل هوارم
اذا کانت تأکل الهرمة فتبیض منها عثانینها الهرم کتف وزننده نفس وذات معناسنه در وعقل وخرد
معناسنه در وبودعته نام شاعرك لقبیدر الهرمة فرحه وزننده دیشی ارسلانه دینور التهریم تفعل وزننده
قوجالتمق معناسنه در یقال هرّمه الدهر بمعنی اهرمه وتعظیم وتوقیر ایلمك معناسنه در یقال هرّمه اذا عظمه
وقیمه قیمق معناسنه در یقال هرّم اللحم اذا قطعه قطعا صغارا هرمی حرمی وزننده ابن عبد الله در که
اصحابندندر هرم کتف وزننده اسامیدندر هرم بن خبان وهرم بن حنبش وهرم بن قطبه وابن عبد الله
وابن مسعده صحابه لردر هرم هانك کسریله ابن هنیّ بن بلی در که قضاعه قبیله سنك نسبی رجالندندر هریم
زبیر وزننده ابن سفیان در که محدثدر الهرمی سکری وزننده قوری اوطونه دینور الهروم صبور وزننده
بدخوی وبدکردار اولان خبیثه عورته دینور ذو اهرم احد وزننده بر رجل آدیدر التهارم تفاعل وزننده پیر
اولمیان کمسه مواضعه پیرلك صورتی کوسترمك معناسنه در یقال تهارم الرجل اذا اری انه هرم الهرثمة

ثای مثلثه ایله عرثمه وزننده ومرادفیدر که بورنك ایلریسنه دینور وکلب قسمنك بورنی دلکلرینك ارالغنده اولان
سیاهه دینور وبر رجل آدیدر وارسلانه دینور الهرثم جعفر وزننده والهراثم علابط وزننده بونلرده
ارسلانه دینور الهرشم شین معجمه ایله قرشب وزننده کوفکی طاشنی کبی یومشق وکوشك طاشه دینور وطپراغی
یومشق طاغه دینور الهرشمة هایله سودی چوق قیونه وپنجی یه دینور وپك بره دیمکله معنای اول ایله ضد
اولور الهرطمان عنفوان وزننده حبوباتدن برنوع غله درکه داریه ایله بغدای بیننده متوسط اولور اسهال
وسعاله نافعدر مفرداتده بورچق انواعندن فیك ومردمك وبسیله دیدکلری دانه ایله مفسردر الهزم عزم
وزننده کوده نی یاخود خیار وقاون مقوله سنی ال ایله پك بصوب صقمغله ازوب چقورلدوب برایلمك معناسنه در
یقال هزم الشیء هزما من الباب الثانی اذا غمزه بیده فصارت فیه حفرة وبرآدمه ارقه سندن اورمغله قپاقلری
ازالغی ایچری باتوب کوبکی طشره اوغرامق معناسنه در یقال هزم فلانا اذا ضربه فدخل ما بین ورکیه وخرجت
سرته وبای چکره مك معناسنه در یقال هزمت القوس اذا صوتت وبرآدمك حقنی جورایدوب کسرایلمك
معناسنه مستعملدر یقال هزم له حقه اذا هضمه وعسکری بوزوب صندرمق معناسنه مستعملدر یقال هزم العدو
اذا کسرهم وقلبهم وقیو قازمق معناسنه در یقال هزم البئر اذا حفرها وهزم اوبرق چقوریه دینور ویغمورسز
بوفقه بلوده وصف اولور یقال سحاب هزم ای رقیق بلاماء ومائل قلنمق معناسنه در تقول هزمت علیه علی المجهول
ای عطفت الانهزام انفعال وزننده بر نسنه ال ایله پك باصیلوب صقلمغله ازیلوب چقورلنمق معناسنه در
یقال هزمه فانهزم الهزمة تمره وزننده بر نسنه ده ال ایله بصیلوب صقلمغله پیدا اولان ازکلك چقورینه
دینور جمعی هزم درهاسز وهزوم کلور وهزمه اسامیدندر سهم بن مسافر بن هزمه یمنده بر سپهسالار ایدی
التهزم تفعل وزننده بودخی بای چکره مك معناسنه در یقال تهزمت القوس اذا صوتت ودکنك یاخود سحاب
طراقه ایله چتلامق معناسنه در یقال تهزمت العصا والسحاب اذا تشققت مع صوت مؤلف بونی تکرار ایلمشدر
وطلوم وقربه قوروب بوکلم بوکلم قیرلمق معناسنه در یقال تهزمت القربة اذا یبست وتکسرت الهزیمة
سفینه وزننده والهزیمی خلیفی وزننده اسملردر عسکر بوزغونلغنه دینور یقال وقعت علی الجیش هزیمة
وهزیمی ای انهزام الهزائم عزائم وزننده صوبی چوق قیولره دینور مفردی هزیمه در وآرقوزبون دابه لره دینور
الاهتزام افتعال وزننده بلوذ یغمور دوکرکن طراقه ورعد ایله چتلامق معناسنه در یقال اهتزمت السحابة
بالماء اذا تشققت مع صوت وبوغزلمق معناسنه در یقال اهتزم الشاة اذا ذبحها وبرنسنه یه سرعتله قوشوب کتمك
معناسنه در یقال اهتزمه اذا ابتدره واسرع الیه ومنه المثل * اهتزموا الی ذبیحتکم * ای بادروا الی ذبحها قبل
هزالها یعنی قربانلرکزی ذبح ایلمکده شتاب وسرعت ایلیه سز زیرا طوردقجه مهزول اولور بو مثل فرصتی اغتنام
ایلمك موقعنده ضرب اولنور وآت سکردرکن سکرتمسنك هارلدیسی ظاهر ومسموع اولمق معناسنه در یقال
اهتزم الفرس اذا سمع صوت جریه الهزم فتحتینله بای چکردیسنه وطنقردیسنه دینور الهزیم امیر وزننده
کوك کورلتیسنه دینور رعد معناسنه وسکردرکن آوازی شدتله ظهور ایدن کورلتیلی آته دینور وبلوتدن شدتله
یاریلوب بوشانان صغانقلو متصل یغموره دینور کاسیذکر المتهزم اسم فاعل بنیه سیله بودخی کوك کورلتوسنه
دینور الهزوم صبور وزننده پك چکرده یوب طنقرده یجی یایه دینور یقال قوس هزوم ای مرنة بینة الهزم الهزمة
فرحه وزننده شدتله قینار اولان تنجره یه دینور که هارلدیسی ظهور ایدر یقال قدر هزمة ای شدیدة الغلیان التهزم
کتف وزننده بودخی بلوتدن شدتله چتلایوب بوشانان صاغانقلی یغموره دینور هزیم کبی یقال غیث هزم وهزیم
اذا کان لایستمسك ورام ویواش اته دینور یقال فرس هزم ای طیع الهازمة آفت وداهیه یه دینور هزم زفر
وزننده ام المؤمنین میمونه بنت حارث بن حزن بن بجیرك جدینك جدی اسمیدر بنو الهزم براطن در الهیزم
حیدر وزننده صلب وشدید نسنه یه دینور وبر رجل آدیدر مهزم منبر وزننده ومهزم معظم وزننده ومهزام
مفتاح وزننده وهزام شداد وزننده اسماء رجالدندر التهزوم قعود وزننده فجر طلوعیله ظلمت لیل چتلایوب
اچلمق معناسنه مستعملدر یقال هزم اللیل هزوما اذا انصدع للصبح المهزام مفتاح وزننده شول اغاجه دینور که
اطفاللر انك باشنی یاقوب برین طوتشدروب قاچرورق ملاعبه ایدرلر وآتش قارشدیره جق کوسکویه دینور
وقصه دکنکه دینور هزیم زبیر وزننده یمامه ده نیچه خرمالقلر ونیچه قریه لر اسمیدر وسعد بن لیث القضاعی
لقبیدر وهزیم بن اسعد حضرموت نسبی رجالندندر وذو هزیم یمنده بربلده در الهزوم هانك ضمیله لحیان
قبیله سی بلادندن بربلده در ابو المهزم معظم وزننده یزید یاخود عبد الرحمن بن سفیان در که تابعیدر الهسم

هانك فتحی وسينك سكونيله هشم لفظنده لغتدركه ذكراولنور يقال هسمه هسما لغة فی هشمة الهسم ضمتيله
جسم لفظنده لغتدركه داغ و ياقی اورن كسه لره دينور هوسم جوهروزننده طبرستان ارقه سنده بر بلده در
الهشم هانك فتحی وشين معجمه نك سكونيله قوری نسنه يی اوفادوب خرد ايلمك معناسنه در علی قول قبق كبی
ايچی بوش نسنه يی اوفاتمق ياخود خاصه باشی وكيكی قيروب اوفاتمق معناسنه در ياخود يوزی و برونی ياخود مطلقا
هرنسنه يی اوفاتمق معناسنه در يقال هشمه هشما من الباب الثانی وهو كسر الشیء اليابس اوالاجوف اوكسر
العظام والرأس خاصة اوالوجه والانف اوكل شیء المهشوم والهشيم امير وزننده هشم اولنمش نسنه يه دينور
الانهشام انفعال وزننده برنسنه قيريلوب اوفانمق معناسنه در يقال هشمه فانهشم وحيوان زبونليوب عملمانده
اولمق معناسنه مستعملدر يقال انهشمت الابل اذا خارت وضعفت التهشم تفعل وزننده انهشام معناسنه در
يقال هشمه فتهشم ومتعدی اولور قيروب اوفاتمق معناسنه يقال تهشمه اذا كسره و برآدمه تعظيم واكرام ايلمك
معناسنه مستعملدر يقال تهشم فلانا اذا اكرمه وعظمه وناقه نك ممه سنی صاغمق علی قول بتون آوجله صاغمق
معناسنه در يقال تهشم الناقة اذا حلبها اوهوالحلب بالكف كلها وروزكار قوری اوتلغی خرد خشخاش و برباد
ايلمك معناسنه در يقال تهشمت الريح اليبيس اذا كسرته ورحم وشفقت نياز ايلمك معناسنه در يقال تهشمه اذا
استعطفه و بو معناده متعدی اولور يقال تهشم عليه ای تعطف وحيوان زبونليوب ناتوان اولمق معناسنه در يقال
تهشمت الابل اذا خارت وضعفت الاهتشام افتعال وزننده بودخی صاغمق ياخود پرمقلر ايله صاغيوب بتون آوجله
صاغمق معناسنه در يقال اهتشم الناقة بمعنی تهشمها وبركسه يه هضم نفس ايله اوضاعنه تحمل ايدوب زبونلق
كوسترمك معناسنه در تقول اهتشمت نفسی له ای اهتضمتها له التهشيم تفعيل وزننده بودخی برآدمه تعظيم
واكرام ايلمك معناسنه در يقال هشمه اذا اكرمه وعظمه هاشم صاحب وزننده ابن عبد مناف دركه ابو عبد المطلب در
اسمی عمرو در اك اول تريدی مرقوم هشم ايلديكدن ناشی ملقب اولدی الهاشمة شول باش يارغنه دينوركه
كمكلری اوفاتمش اوله علی قول باشك كميكنی قيروب لكن فراش ديدكلری يوفقه كميكه تأثير وارانه ايلمامش اوله ياخود
كميكلری قيرمغله كميكلر طاغلوب اخراج اولنوب اول يوفقه كميكلردخی ايرلمش اوله يقال شجة هاشمة اذا كانت
هشمت العظم اوهشمت العظم ولم يتباين فراشه اوهشمته فنفش واخرج وتباين فراشه الهشيم مهشوم
معناسنه دركه ذكر اولندی وشول قوری اوتلغه دينوركه پاره لنوب ريزه ريزه اولور اوله علی قول مطلقا قوری
اوتلغه دينور يقال رعت الماشية الهشيم وهو نبت يابس متكسر اويابس كل كلا وهر شيئك قوريسنه دينور
و بدنی ضعيف وزبون وناتوان آدمه اطلاق اولنور يقال رجل هشيم ای الضعيف البدن الهشيمة سفينه وزننده
اغاجلری قورومش ارضه دينور وشول قوری اوطونه دينوركه اوطونجی انی هرنه وجه اوزره اولورسه اخذ ايلمك ممكن اوله
بو معناد ندركه فلان بغايت سخی وكريمدر سائلدن هركز نسنه دريغ ايلمز بای حال اكا احسان ايدرديجك يرده ما هو الا
هشيمة كرم ديرلر الهشم ضمتيله طبراغی كوشك و يومشق طاغلره دينور وسود صاغن كسه لره دينور هاشم مفرديدر
الهشم كتف وزننده جوانمرد آدمه دينور الهشام كتاب وزننده جوانمرلكه دينور يقال به هشام ای جود
وهشام اون بش صحابه اسميدر واتوز محدث آديدر هشيم زبير وزننده ابن بشيردركه محدثدر المهشام مفتاح
وزننده چابك صنوب زبونلين ناقه يه دينور يقال ناقة مهشام ای سريع الهزال الهشمة هانك فتحيله طاغك
يومشق طبراقلی اولوب كوفكی طاشلق اولان يرينك طبراقلری وطاشلری خرد اولوب طاغلمسنه دينور الهشمة
فتحاتله طاغ چكسنه دينور جمعی هشمات كلور هبشم حيدر وزننده ومهشم محدث وزننده اسماء رجالدندر
الهاشمية كوفه ايالتنده بر بلده در سفاح خليفه نك بنا كرده سيدر وری قضاسنده بر بلده در وطريق مكه ده
خزيميه شرقيسنده برصويك اديدر مهشمه معظمه وزننده يمامه ده برقصبه در الهشمشمة سفرجله وزننده
ارسلانه دينور الهصم هانك فتحی وصادك سكونيله قيرمق معناسنه در يقال هصمه هصما
من الباب الثانی اذا كسره الهيصم حيدر وزننده بر نوع طاشدركه بغايت پاك وصلب ودوزاولور اندن حقه اتخاذ اولنور
وقوی وشديد آدمه دينور وارسلانه دينور الهصم صردوزننده والمهصم منبر وزننده والهصام شداد وزننده
والهصمصم غشمشم وزننده بونلرده ارسلانه دينور الهيصمية حيدريه وزننده معتزلی اولان كراميه
طائفه سندن برفرقه دركه محمد بن الهيصم نام كسه نك اتباع واشياعيدر الهضم هانك فتحی وضاد معجمه نك
سكونيله معده ده اولان طعامی سكرتمك معناسنه در يقال هضم الدواء الطعام هضما من الباب الثانی
اذا نهكه مترجم ديركه اساطين اطبا بو ماده دن قوه هاضمه تفريع ايلديلر توضيحی بودركه طبيعت انسانيه ده

يدی قوت تعيين ايلديلر دردی خدام واوچی مخدوم در ديديلر خدام اربعه هاضمه وجاذبه وماسكه ودافعه در
ومخدوم ثلاثه ناميه وغاذيه ومولده در مجموعنه طبايع سبع دينور هاضمه برقوتدركه غدايی برحاله تغيير ايدركه
معتديدن بالفعل برجزء اولمغه صالح اولور وآنك بش مرتبه سی واردرتنه كه محلنده مشروحدر وهضم آنسزين
برآدمه هجوم ايلمك ياخود يوكسك محلدن اوزرينه انسزين انمك معناسنه مستعملدر يقال هضم عليهم اذا هجم
اوهبط و برآدمه حقنی يامالنی غصب ومصادره ايله ظلم ايلمك معناسنه در يقال هضم فلانا اذا ظلمه وغصبه الاهتضام
افتعال وزننده والتهضم تفعل وزننده بونلرده برآدمك مالنی غصبله ظلم ايلمك معناسنه در يقال اهتضمه
وتهضمه اذا ظلمه وغصبه الهضيم امير وزننده مالی مغصوب اولان مظلومه دينور وهضيم شول خاتونه دينوركه
قارنی دوز و بوكورلری لطيف ويانلرينك اتلری آزجه اولمغله نهال سروسهی كبی اوله واكاسوكلون قارنلو تعبير
اولنور واويلسی قارنه ده وصف اولور يقال امرأة هضيم ای اخمص البطن ولطيف الكشح واقل انجفار الجنين
ايچنده كيرشمش اوله ومنه قوله تعالی ونخل طلعها هضيم ای منهضم منضم فی جوف الجف وقامشدن
اولان نای ودودك مقوله سنه دينور مهضومه دخی ديرلر كاسيذكر الهضيمة سفينه وزننده اسمدر غصب
جهتيله اولان ظلم وبيداده دينور الهضام شداد وزننده والهاضوم والهضوم صبور وزننده هاضم طعام
اولان دوايه دينور جوارش معناسنه و بذل وانفاق مال ايدر اولان كريم وجوانمرده دينور وهضوم يد كريمه يه
دخی وصف اولور يقال يد هضوم ای تجود بما لديها جمعی هضم كلور ضمتينله وهضام وهضوم ارسلانه
دينور الاهضم فتحينله برآدم سوكلون قارنلو اوله رق بوكورلری لطيف ويانلرينك اتلری آزجه اولمغله حده دن
چكلمش كبی موزون وسهی اولمق معناسنه در يقال هضم الغلام هضما من الباب الرابع اذا خمص بطنه ولطف
كشحه وقل انجفار جنبيه وآت قسمنده ايكولری طوغری اولوب وقارننك يوقری يانلری ميدانلو اوليوب ايكی طرفلو
بری برينه قاوشق كبی درنكلو اولمق ياخود ايكولری دوز وطوغری اولوب قارننك يوقری يانلری ايچری چكيك اولمقدن
عبارتدر و بو معنايدندر بو صورتده قارنی آزجه واوكی ميدانسز اولور بيلكی قارنلی و بيلكی اوكلی تعبير اولنور
الاهضم احمر وزننده وصف مذكوراوزره اولان آته وآدمه دينور مؤنثنده هضماء وهضيم دينورتنه كه ذكر
اولندی يقال امرأة هضماء وهضيم اذا كانت اخمص البطن والطف الكشح مع قلة انجفار الجنين واهضم
اولان ديشلری غليظ اولان آدمه دينور وهضيم كبی سوكلون قارنه دينور المهضوم بودخی حده دن چكلمش كبی
سوكلون قارنه دينور الهاضم صاحب وزننده كوشكجه نسنه يه دينور يقال شیء هاضم ای فيه رخاوة المهضومة
والمهضمة معظمه وزننده قامشدن اولان نای ودودك مقوله سنه دينور يقال قصبة مهضومة ومهضمة وهضيم
للتی يزمربها الهضم هانك فتحی وكسريله آلچق اوتوراقلی ارضه دينور ودره نك اورته سنه دينور وتبخيراولنه جق
بخوره دينور جمعی اهضام وهضوم كلور اهضام تباله همزه مفتوحه ايله تباله نام شهرك قريه لرينه اطلاق اولنور
بنو مهضمه معظمه وزننده برجماعتدر المهضومة بر نوع طيب اسميدركه مسك و بان ايله تركيب ايدرلر
الهضيمه سفينه وزننده ميت ايچون مرتب اولان طعامه دينور جمعی هضايم كلور عرب بستانده عادتدركه ميت
واقع اولان خانه يه ايكی اوچ كون احبابلر وقومشولر طعام ارسال ايدرلرتنه كه رسول اكرم صلی الله عليه وسلم
حضرتلری جعفر طيارك شهادتی خبری كلدكده خانه سنه طعام كوندرديلر الهضيمه زبيريه وزننده برموضع
اسميدر الاهضام همزه نك كسريله دوه نك قولون ديشلری دوشوب غيری ديشلری بتمك معناسنه در يقال
اهضمت الابل للاجذاع والاسداس اذا ذهبت رواضعها وطلع غيرها هضيم حذيم وزننده بروادی اسميدر
مترجم ديركه مؤلف هطم ماده سندن سكوت ايلدی كه هانك فتحی وطاء مهمله نك سكونيله در سيوطی در نثيرنام
كتابنده ثبت وسرعت هضم ايله تفسير ايلمشدر ونهايه ده دخی بو عبارتله مرسومدر وفی حديث ابی هريرة فی شراب
اهل الجنة اذا شربوا منه هطم طعامهم وقال ابن الاثير الهطم سرعة الهضم واصله الحطم وهو الكسر فقلبت
الحاء هاء پس مؤلف لغت اصليه اولمديغنه بناء ثبت ايلمامش اولور وقال شيخ الاسلام زكريا فی حاشية البيضاوی
الاهطمان قيل هما جبلان الهقم هانك وقافك فتحيله پك آجقمق معناسنه در يقال هقم الرجل هقما من الباب
الرابع اذا اشتد جوعه الهقم كتف وزننده پك آجقمش آدمه دينور الهقم هجف وزننده ا كول آدمه دينور
ودريايه اطلاق اولنور الهيقم حيدر وزننده دكزك كورلتيسنه دينور ولقمه يودركن بوغزدن ظهور ايدن صوتی
حكايه اولور واوزون اركك دوه قوشنه دينور وواسع دكزه دينور التهقم تفعل وزننده قهر وخاكسار ايلمك

مطلب

معناسنه در یقال تهقمه اذاقهره وبیوك بیوك لقمه یوتمق معناسنه در یقال تهقم الطعام اذاابتلعه لقما عظاما
الهیقمانی خیدرانی وزننده یك اوزون آدمه دینور التهکم تفعل وزننده قیو وسائر بنا چوکوب یقلمق
معناسنه در یقال تهکمت البئر ونحوها اذاتهدمت واستهزا ایلمك معناسنه در یقال تهکمه استهزأه وپیدرپی
مزراق دورتمك معناسنه در یقال تهکمه اذاطعنه متدارکا وصالنمق معناسنه در یقال تهکم الرجل اذاتبختر
وبرآدمه بك اویکه لنوب خشمه کلمك معناسنه در یقال تهکم علیه اذااشتد غضبه وفوت اولان نسنه یه پشیمانلق
ایدوب تاسف ایلمك معناسنه در یقال تهکم علی الامر الفائت اذاتندم وطاقت کتورلمیجك درجه ده افراط
اوزره یغمور یاغمق معناسنه در یقال تهکم المطر اذامطر کثیرالایطاق وطرب وتغنی ایلمك معناسنه در یقال
تهکم الرجل اذاتغنی الاهکومة اضحوکه وزننده اسمدر هزل واستهزاء معناسنه در التهکیم تفعیل وزننده
برکسنه ایچون طرب وتغنی ایلمك معناسنه در تقول هکمت له اذاغنیت له المستهکم اسم فاعل بنیه سیله خودبین
ومتکبر آدمه دینور یقال رجل مستهکم ای متکبر الهکم کتف وزننده دائما بیهوده ومالایعنی یه کیریشوب
دورشور اولان شریر وبدکار وهرزه کاره دینور یقال رجل هکم ای شریر مقتحم علی مالایعنیه الهلیم الیم
وزننده یاپشقان شیئه دینور یقال شیء هلیم ای لاصق الهلمان کسریله ومیمك تشدیدیله چوق نسنه یه
دینور اتمك اولسون وسائری اولسون الهیلمان هانك فتحی وضمیله هلمان معناسنه در الهلام غراب وزننده
دریسیله پشمش بوزاغی برانه دینور علی قول اکشی آش دیدکلری طعامك یاغی سوزلمش وتبرید اولنمش صوینه
دینور تحفة المؤمنین ترجمه سنده بوکونه مرسومدر که هلام اغذیه انواعندندر بوزاغی امثالنی صو وطوز ایله
قینادوب صوینی منقاطر اولنجه برمحلده ترك ایدرلر وبحسب الاقتضاء بقول حارّه یاخود بقول بارده یی سرکه ایله
قینادوب سرکه دن چقدقدنصکره لحم مزبوری اول سرکه ایله قینادرلر افعالی اضافه اولنان بقولك مزاجنه
تابعدر الهلم ضمتینله طاغ کیکلرینه دینور که چوپر تعبیر اولنور الهلم قنب وزننده صالق وسلپوك آدمه دینور
مؤنثی هلمه در الاهتلام افتعال وزننده برنسنه یی کیدرمك معناسنه در یقال اهتلم به ای ذهب به هلم هانك
فتحی ولامك ضمی ومیم مشدده نك فتحی اوزره بناسیله اسم فعل امردر بری کل دیمکدر تعال معناسنه در اصلی
هالم ایدی که هاء حرف تنبیه در ولم کلمه سی لم ماده سندن که جمع ایلمك معناسنه در فعل امر اولمغله ضم
نفسك الینا یعنی سن کندیکی بزه بتاشدرکه مراد بزم یانمزه کل دیمك اولور بعده فی الاصل الم اولمق حسبیله لامده
بنه سکون تقدیریله الف حذف اولنوب کلمهٔ بسیطه کبی استعمال اولندی مفرد وجمعی مذکر ومؤنثی مساویدر
وبو حجازیون عندنده در که غیرمتصرفدر وبنو تمیم رد کلمه سنك مجراسنده اجرا ایدرلر هلم وهلما وهلموا وهلمی
وهلممن دیرلر واهل نجد دخی حجازیون کبیدر ولازم ومتعدی اولور هلم الینا وهلم شهداءکم کبی که بروکتورك دیمکدر
وکاه اولور که لامله تعدیه لنوب هلم لك دینور هیت لك کبی ونون مثقله لاحق اولوب هلمن دیرلر ومؤنثنده میم مکسور
وجمعنده مضموم اولور وتثنیه مذکر وتثنیه مؤنثنده هلمان دیرلر وجمع مؤنثنده هلممنان دینور نون اخیره نك تخفیفله
وبرکسه سکا هلم الی کذا وکذا دیسه جوابنده الی م اهلم دیرسن همزه نك وهانك فتحیله یعنی نیزه یه کلهیم دیمکدر اصلی
الی م الم ایدی الی ما الم کلمه سندن مخففدر هاء حالی اوزره ترك اولنور کذلك هلم کذا دیسه لر جوابنده لااهلمه دیرسن
وکاه اولور که یالکز همزه مضموم اولور وبعضا همزه ولام مضموم اولور وبعضا همزه مضموم ولام مکسور اولور
لااعطیکه معناسنه شارح دیرکه لسان العربده مرسوم اولدیغی اوزره هلم کلمه سی عندالبصریین وجه مذکور اوزره هاء
تنبیه ایله لم کلمه سندن مرکبدر وعندالکوفیین هل ایله ام کلمه سندن مرکبدر بعده کلمهٔ مفرده کبی استعمال اولندی اهل
حجاز عندنده اسم فعل امر اولمغله غیرمتصرفدر وتمیم واهل نجد عندنده فعل اولمغله رد کلمه سی کبی متصرفدر هاء
زائده در واهل حجاز عندنده اکانون ثقیله وخفیفه ذن بریسی داخل اولمز لکن تمیم ونجدیون عندنده داخل اولور وهلم
کلمه سی اعط معناسنده کلور ودعوت ایچون استعمال اولنور مثلا برآدمی طعامه دعوت مقرضنده هلم لك دیرلر پس
مؤلفك هلم الی کذا وکذا قولی تعال معناسنه در وهلم کذا قولی اعط معناسنه اولمغله جوابنده لااهلمه دینور لااعطیکه
معناسنه الهلمة دحرجه وزننده والاهلام اکرام وزننده برآدمی هلم دیو یانمه چاغرمق معناسنه در یقال هلم به
واهلم به اذادعاه الهلم فتحتینله هلم لفظنك جوابیدرکه هلم دیو یانمه دعوت ایدن آدمه اطاعتله جوابدر واره یم
وکله یم دیمکدر نعم کبی یقال جاء بهلمه اذااطاعه اهلم آنك وزننده طبرستانده بربلده در الهلدم زبرج
وزننده یماری یللواولان یمالو کلیمه دینور وقالین ویوغون کچه یه دینور یقال بسط له الهلدم ای الکساء
الظاهر الرقاع وکذا اللبد الجافی الغلیظ الهلقم قافله زبرج وزننده یاشلو عورته دینور وقوی وزورمند آدمه

دینور وآوردلری واسع آدمه دینور الهلقم اردب وزننده شول سید وذیشان سرکاره دینور که قومنك دیت
وغرامت وسائر تکالیف شاقه یوکلرنی کندیسی متحمل اولور اوله یقال رجل هلقم ای سید ضخم ذوالحمالات
واکول آدمه دینور الهلقامة قرطاسه وزننده والهلقم علبط وزننده والهلقام قرطاس وزننده بونلرده
اکول آدمه دینور وهلقامه ایری واوزون آدمه دینور وارسلانه دینور وبررجل آدیدر الهم هانك فتحی ومیمك
تشدیدیله حزن واندوه معناسنه در جمعی هموم کلور یقال اخذه هم ای حزن ودرونده عزم وتصمیم اولنان
خصوصه دینور یقال له هم عظیم وهوماهم به فی نفسه بوراده هم به ترکیبی قصد وعزم معناسنه در کرچه
مؤلف بومعنایی بوراده ذکر ایلمدی لکن بصائرده رسم ایلمشدر کمافی قوله تعالی وقد همت به وهم بها الایه
وآندن اسم همه در هانك کسریله جمعی همم در عنب وزننده وهم ومهمه فتحاتله محزون وغمناك ایلمك
معناسنه در یقال همه الامرهما ومهمة من الباب الاول اذاحزنه وهم ارتمك معناسنه در یقال هم الشحم
اذااذابه ویقال هم السقم جسمه ای اذابه واذهب لحمه ومه دن سود صاغمق معناسنه در یقال هم اللبن اذاحلبه
وناقه یه سودینك کثرتی زحمت واضطراب ویرمك معناسنه در یقال هم الغرز الناقة اذاجهدها وحشرات
ارض تعبیر اولنان جانورلر یوزنده کزوب یوریمك معناسنه در یقال همت خشاش الارض هما من الباب الثانی
اذادبت الاهمام همزه نك کسریله بودخی محزون ایلمك معناسنه در یقال اهمه الامر اذاحزنه وپیرفانی اولمق
معناسنه در یقال اهم الشیخ اذاصارهما الاهتمام افتعال وزننده محزون اولمق معناسنه در یقال
اهمه الامر فاهتم ای حزنه فاغتم شارح دیرکه برایشه قیام واقدام ایلمك معناسنه متداول اولان اهتمام بومعنانك
لازمیدر الانهمام انفعال وزننده یاغ مقوله سی نسنه ارمك معناسنه در یقال هم الشحم فانهم ای اذابه فانذاب
وپیرفانی اولمق معناسنه در یقال انهم الشیخ اذاصارهما الهامة میمك تشدیدیله مطلقا دابه یه دینور جمعی هوام
کلور ذکر اولندیغی اوزره دبیب معناسنه اولان هم لفظندندر شارحك بیانه کوره مخوف اولان حشرات
ارضده شایع اولدی کلر ویلان وعقرب کبی نته که سامه ذات اسم اولنلره مخصوصدر التهمم تفعل وزننده
برنسنه یی جستجو ایلمك معناسنه در یقال تهمم الشیء اذاطلبه وتجسسه مؤلف بونی تکرار ایلمشدر وبرآدمك
باشنی بتلمك معناسنه در یقال تهمم رأسه اذافلاه الهاموم ضعف وهزالدن اریمش اولان دوه اورکچنه
دینور الهمام غراب وزننده اورکچدن اریمش یاغه دینور وقاردن اریوب آقان صویه دینور وعظیم الهمه وقوی
العزیمه پادشاهه ووالی یه دینور یقال ملك همام ای عظیم الهمة ونفسنده بهادر اولوب سخی وجوانمرد اولان
سید وذیشان آدمه دینور وبورجاله مخصوص وصفدر جمعی همام کلور کتاب وزننده یقال رجل همام ای سید
شجاع سخی وهمام ارسلانه دینور وزبان بن کعبك فرسی اسمیدر الهمهام ثرثار وزننده بودخی بهادر وسخی
وکریم اولان ذیشان آدمه دینور وارسلانه دینور الهمة هانك کسری وفتحیله ضمیرده فعله چقرلمسی قصد
واراده اولنان خصوصه دینور ومیل طبع وشوق وهوی معناسنه در یقال به همة صادقة وهی ماهم به
من امر لیفعل وکذا الهوی الهم والهمة هانك کسریله پیرفانی یه دینور جمعی اهمام کلور مؤنثی دخی
همه در جمعی همات کلور وهمائم کلور غیرقیاس اوزره الهمومة هانك ضمیله والهمامة سلامه وزننده
مصدرلردر بك پیرفانی اولمق معناسنه در یقال هم الرجل هموما وهمامة اذاصارهما لاهمام حرف نفی ایله
وقطام وزننده لااهم معناسنه در که قصد وعزم ایلم دیمکدر یقال لاهمام ای لااهم بذلك ولاافعله وهمام
کذلك قطام وزننده یهمهم معناسنه مستعملدر که همهمه دن فعل مستقبلدر کما سیذکر یقال جاء زید همام ای یهمهم
شارحك بیانه کوره اشبو همام کلمه سی عزم وقصد معناسنه اولان هم وهمه معناسنه که مصدرلردر اسم فعلدر
پس لاهمام قولی لاهمة دیمکدر اساسده لاهمام لی عبارتیله مرسوم اولمغله مؤلف صله یی ایراد ایلممکله تنقیص
ایلمشدر یاخود قلم ناسخ اسقاطیدر کذلك همهمه دن دخی اسم فعل اولور لکن اصول سائره ده همهام عنوانده
مرسومدر وهمهام قالمدی توکندی معناسنه ده اسم فعل اوله رق مستعملدر کما سیذکر همك هانك فتحی ومیم
مشدده نك ضمیله وهمتك هانك کسریله حسبك وناهیك معناسنه مستعملدر که سکا کفایت ایدر دیمکدر یقال
هذا رجل همك وهمتك من رجل ای حسبك وبونلر اقصی همك وهمتك سکنده لردر الهمیم امیر وزننده
والهمیم تفعیل وزننده اسم اوله رق تمتین کبی ضعیف یغموره دینور یقال فی السماء همیم وتهمیم ای مطرضعیف
وهمیم شول سوده دینور که یاتق طلومنه جمع اولنوب لکن هنوز یوغرد اولمغه شروع اولنه الهموم صبور
وزننده صاغانقلی چوق یغمور ازال ابدن بلوده دینور یقال سحاب هموم ای صبوب للمطر وکوزل ولطیف

يورو يشلو ناقه يه دينور وصو يى چوق قيويه دينور يقال بئر هموم اى الكثيرة الماء ويل اسدكجه برى اوته صالنان
سازلغه وقامشلغه دينور الهمهمة زلزله ورننده سوزى پك يابجه سويلمك معناسنه در شويله كه مخاطب
ايشدوب لكن مأل ومفهومنى فهم ايلميه تركيده مرلدانمق تعبير اولور يقال همهم الكلام اذا اخفاه وچوجغى
اويوتمق ايچون نى چالمق معناسنه در يقال همهمت الطفل اذا نوّمت بصوتها وحزن وغمدن كوكسده صوت
طيقانمغله خيرلدامق معناسنه در يقال يهمهم الزئير اذا ردّد فى صدره من الهمّ وصغر وفيل مقوله سى حيوانلر
كومورد نمك معناسنه در ومطلقا بوغوق وطيقانق سسله سسلمك معناسنه در وبر رجل آديدر الهمهيم
قنديل وزننده والهمهوم عصفور وزننده ارسلانه دينور وهمهيم كوكسده آوازنى ترديد ايدن حماره دينور
الهماهم هانك فتحيله هموم وغموم معناسنه در الهمّام شدّاد وزننده قوغجى يه اطلاق اولنور يقال رجل
همام اى نمّام وهمام اساميدندر همام بن الحارث وابن زيد وابن مالك صحابه لردر واتّام بردك اوچنجى كوننه
اطلاق اولنور كه برودته تصميم كونى اوله جقدر يقال هذا يوم الهمام اى اليوم الثالث من البرد مترجم دير كه همام
عزم معناسنه اولان همّ ماده سندن دخى فعال اولوركما فى الحديث اصدق الاسماء حارث وهمام لانه مامن احد
الا وهو يهمّ بامر الهمامية واسط قضاسنده بر بلده دركه همام الدوله منصور بن دبيس نام كسنه نك بنا كرده سيدر
الهمهامة ثناره ورننده والهمهومة عصفوره وزننده عظيم اولان دوه سوريسنه دينور عكرۂ عظيمه معناسنه
الاستهمام برآدم كندى قومنك مصلحتلرى ضمننده دردومحنته اوغرامق معناسنه در يقال استهمّ فلان اذا اعنى بامر قومه
همهام هانك فتحى وآخرينك كسر اوزره بناسيله برنسنه قالمدى توكندى معناسنه مستعملدر مثلا بر كمسه ابقى شئ
عندك يعنى يانكده برنسنه قالمدمى ديو سؤال ايلسه جوابنده همهام ديرلر لم يبق شئ معناسنه شارح دير كه كلۂ مزبوره
اسم فعلدر الهينمة هانك ونونك فتحى وبينهما يانك سكونيله پك يابجه سسلمك ويابجه سويلمك معناسنه در
يقال هينم الرجل اذا اصات خفيا وهينمه برنوع اوت اديدر الهينم صيقل وزننده يوغه دينور قطن معناسنه
الهينمة هلعه وزننده نسوان عربك تسخير ايچون افسون ايلدكلرى بونجغه دينور وبدخلقت وچركين بودوره
دينور اليهنم فتحتنله خرمايه دينور على قول برجنس خرما اسميدر اليهيوم حيزوم وزننده پك يابجه سويلمكله
فهم اولنميان كلامه دينور يقال نطقه هينوم وهو كلام لايفهم بنوهام قثاء وزننده جن قبائلندن برقبيله در
الهوم قوم وزننده يرك ايچ يوزنه دينور بطنان الارض معناسنه هوم المجوس بردواء معروفدر كه فارسيده
مرانيه ديرلر مثانه ده اولان طاشى مفتت وبولى ادرارده مؤثردر مفرداتده هوم المجوس ساقى بردانه وانجه وقتى وچچكى
صارى وقرشق وياسمينه شبيه وورقى خرده برشجردر ارغوان زردانواعندندر ديو مرسومدر وبعضلر عجم ديارنه
مخصوص بر كونه ياسميندر ديديلر وبرهانده ياسمينه شبيه برشجردر مجوس طائفه سى زمزمه هنكامنده آنك چبوغندن
اللرنده طوتمق آيينلرندن اولمغله كنديلرينه مضاف اولدى ديو مبيندر التهويم تفعيل وزننده والتهوّم تفعل
وزننده اويوقليان آدم باشنى برى اوته صالمق معناسنه در يقال هوّم الرجل وتهوّم اذا هزّ رأسه من النعاس الهوّام
شداد وزننده ارسلانه دينور الهام حال وزننده يمنده برقريه اديدر الهامة خاله وزننده مصرچولنده بركوره
اديدر الهومة حومه وزننده بيابانه دينور الهوام غراب وزننده هيام معناسنه دركه عشق ومحبتك شدتندن
عاشقه عارض اولان آشفته لكه دينور يقال به هوام اى هيام الاهوم اهون وزننده باشى بيوك آدمه دينور يقال
رجل اهوم اى العظيم الهامة مترجم دير كه مولف باش معناسنه اولان هامه يى يائيه اولان هيم ماده سنده رسم ايليوب
بوراده ذكر ايلمامشدر نهايه ده وساژمأخذلرده واويه ده وكيمنده واويه ويائيه ده دخى ذكر ايلمشلر حتى تهويم وتهوّ تحريك
هامه معناسنه اولمق اوزره تصريح ايلمشلر كما فى الاساس هوّموا وتهوّموا اى هزّ وا هامهم من النعاس پس اهوم لفظى
هامه دن اولمش اولور مؤلف تهويم واهوم ماده لرنده كويا كه اشارت ايلمش اولور الهيم هانك فتحيله والهيمان
فتحاتله عاشق اولمق معناسنه در يقال هام الرجل يهيم هيما وهيمانا اذا احب امرأة الهيم هانك كسريله صوسز
دوه لره دينور يقال ابل هيم اى عطاش مفردى اهيم در الهيام رمّان وزننده عشاق معناسنه در مفردى
هائم در وقلبى وسوسه نالت اولنمشلره دينور يقال هو هائم اى موسوس وهم هيام اى موسوسون الهيام سحاب
وزننده شول قومه دينور كه پك يومشق اولمغله اصلا طورميوب دائما اقار اوله ياخود خرده وقورى طپراقلى
قومساله دينور كه رقطره دوشديكى انده يودوب چكراوله وهانك ضميله ده لغتدر الهائم والهيوم صبور وزننده
متحير آدمه دينور يقال رجل هائم وهيوم اى متحير الهيمان عطشان وزننده ومرادفيدر وهيماء مرضنه اوغرامش
دوه يه دينور جمعى هيام دركتاب وزننده الهيام غراب وزننده عشقك شدتندن ناشى عاشقه عارض اولان جنونه

شبيه حالته دينور كه سرسملك آشفته لك تعبير اولنور يقال به هيام وهو كالجنون من العشق الهيماء صحراء وزننده
صوسز چوله وبيابانه اطلاق اولنور وجهت وجانبى بولنميان بيابانه دخى دينور يهماء معناسنه ودوه قسمنه مخصوص
برمرض آديدر كه پك چوقدن ايركيلوب طوران صوايچمكله عارض اولور الهامة حاله وزننده هر شيئك يعنى
هر حيوانك باشنه دينور جمعى هام درهاسز وهامه كيجه قوشلرندن صدى ديدكلرى قوش اسميدر مشهورى بيقوشدر
مترجم دير كه نهايه ده لاعدوى ولاهامة حديثنده هامه دن مراد طائر مزبور اولمق اوزره مشروحدر عرب بلر سلفده
زعم ايدرلر ايديكه انتقامى النميان مقتولك روحى هامه اولوب همبشه اسقونى ديو چاغرر ايمش انتقامى النددقده اوچوب
كيدر ايمش وهامه طيورليلدن برطائر على قول بومه در وعند البعض هر ميتك كيكلرى ياخود روحلرى هامه اولمق
اوزره زعم وانكله تشأم ايدرلر ايمش بعده شرع طرفندن نفى اولندى انتهى وهامه برقومك رئيس وسركارنه اطلاق
اولنور وآته دينور المستهام مستدام وزننده اشفته وحيران كوكله دينور عاشق كوكلى كبى يقال قلب مستهام
اى هائم التهيم تفعل وزننده خوب ولطيف يوريمك معناسنه در يقال فلان يتهيم اى يمشى مشية حسنة
هيماء مصغر بنيه سيله مجاشع قبيله سى يوردنده برصو آديدر قصر ايله ده زبانزده در هيم الله ايم الله وزننده
ومرادفيدر كه قسمه موضوع كلماتدندر هاء همزه دن مبدله در الاهتيام افتعال وزننده برآدم كندى نفسيچون كسب
وكار طريقه لرينه دورشمك معناسنه در يقال هو لايهتام انفسه اى لايحتال الاهيم احمر وزننده نجوى كورنمز
اولان كيجه يه وصف اولور يقال ليل اهيم اى لانجوم فيه فصـــــــــل الياء التحتية اليتم يانك
ضمى وتاى فوقيه نك سكونيله واليتم فتحتنله بالكزلق انفراد معناسنه در يقال به يتم ويتم اى انفراد اصل
موضوع ماده بومعنادرو بعضلر ديديلر كه يتم ويتم برطفلك پدرى وفات ايلمكله پدرسز قالمغه دينور وبو بنى آدمه
مخصوصدر وبهائم وحيواناتده والده سز قالمقدن عبارتدر بعضك بوندن مرادى بومعنايه موضوع اولوب انفراد
معناسى بوندن مأخوذدر ديمكدر خلاصه انسانده يتيملك باباطرفندن وحيوانده اناطرفندن اولور ويتم يانك
ضمى وفتحيله مصدر اولورلر طفل يتيم اولمق معناسنه يقال يتم الصبى ويتم يتما ويتما من الباب الثانى والرابع اذا
فقد اباه اليتيم امير وزننده يالكز فرد ويكانه اولان نسنه يه دينور يقال هو يتيم اى فرد ونظيرى كمياب اولان
نسنه يه اطلاق اولنور يقال شئ يتيم اى عزيز نظيره ويتيم ويتمان سكران وزننده پدرى وفات ايلمش نابالغ
صبى يه دينور بالغ اولدقده اسم يتيم اندن زائل اولور جمعى ايتام ويتامى كلور سكارى وزننده ويتمه كلور فتحاتله
ويتمه كلور مشيخه وزننده يقال طفل يتيم ويتمان اذا لم يبلغ الحلم وقد فقد اباه الايتام همزه نك كسريله خاتونك ولدى
يتيم قالمق معناسنه در يقال ايتمت المرأة اذا صار اولادها يتامى الموتم محسن وزننده اولادى يتيم قالمش خاتونه
دينور جمعى مياتيم در يقال امرأة موتم ونسوة مياتيم اليتم فتحتنله برايشده قصور وفتور اوزره اولمق معناسندر
يقال يتم الرجل يتما من الباب الرابع اذا قصر وفتر وبوالده يورلمغله آغر آغر يورويوب اويالنمق معناسنه در يقال يتم
الرجل اذا اعيا وابطا مؤلف بونى تكرار ايلمشدر اليتم يانك فتحيله همّ وحزن معناسنه در يقال فى قلبه يتم
اى هم اليتائم يا ى تحتيه نك فتحيله باديه ده بيجه قوملقلردر كه برى بريندن منقطع ومنفردلردر على قول وجه مذكور
اوزره بيجه جباله اطلاق اولنور اليتيم تشديد يايله صغير وزننده ياخود بيروز ننده برطاغك آديدر يارم هاجر
وزننده اصفهان قضاسنده برقريه اديدر وبرموضع اخر آديدر نته كه او تمام شعرنده ذكر ايلدى الياسمون سين
مفتوحه ايله معروف چچكدر كه تركيده ياسمين تعبير اولنور انواعى اولور لطيف چچكدر مفردى ياسم در صاحب وزننده
ياخود هاجر وعالم وزننده در وبونك عالمون لفظندن غيرى نظيرى يوقدر وبعضلر عندنده فارسيدن معرب اولمغله
جمع مجراسنه جارى اولمز وياسمينك بياض وصارى نوعى اولور استشمامى بيروسالخورده لره نافع وصداع بلغمى يه
وزكام عارضه سنه مفيد وقورى اولان مسحوقنك ذرورى شعر اسودى مبيض ومسحوق اولان چچكنك صو يندن
بروقيه سنى اوچ كون متواليا شرب رحمدن اقان دمى قطع ايلمكده مجربدر الايلة همزه نك ولامك فتحيله دپرنوب
قلدامغه دينور حركت معناسنه وسسه دينور تقول ماسمعت له ايلة اى صوتا وبو افعله وزننده در فيعله وزننده
دكلدر يعنى زائد اولان همزه سيدر يلملم فتحتنله لم ماده سنده ذكر اولندى اليم يانك فتحى
وميمك تشديديله دريايه دينور بحر معناسنه ويم كلمه سنك نه جمع مكسرى ونه جمع سالمى كلور ويم يبانى كوكرجنه دينور
حمام وحشى معناسنه ويمّ اشترنخعى قلجنك آديدر ونجد اولكه سنده برصو آديدر ويمّ مصدر اولور دريايه القا
اولنمق معناسنه يقال يمّ الرجل على المجهول فهو ميموم اى طرح فى اليم ودكز طاشمغله ساحل دكز ابحره قالق
معناسنه در يقال يمّ الساحل على المجهول اذا غلبه البحر فطمى عليه اليمام سحاب وزننده واليمم فتحتنله

بونلرده یبانی کوکرجینه دینور حمام وحشی معناسنه التیمم تفعل وزننده کرکی کبی قصد وآهنك ایلمك
معناسنه در یقال تیممه اذا توخاه وتعمده اصلی تأمم ایدی یاء همزه دن مبدل اولدی وعرف شرعده آبدست
بدلی وجه مشروع اوزره طهارت شرعیه قلمق معناسنه مستعملدر که یوزی واللری درسکه وارنجه طپراغله
مسح ایلمکدن عبارتدر قصد صعیدی متضمندر یقال تیمم المریض اذا مسح وجهه ویدیه بالتراب التیمیم
تفعیل وزننده بودخی قصد ایلمك معناسنه در یقال یممه اذا قصده وخسته یه تیمم ایتدرمك معناسنه در
یقال یمم المریض للصلاة اذا مسح وجهه ویدیه بالتراب فتیمم هو الیمامة والیمام یانك فتحیله قصد وعمد
معناسنه در ویمامه زرقاء ایله ملقبه شول قیزك اسمیدر که اوچ کونلك مسافه ده اولان نسنه یی کوررایدی کوزی
کوك اولدیغندن زرقاء اطلاق اولنمشیدی * ابصر من زرقاء * مثلنك منشأیدر ویمامه جو دیدکلری اولکه نك
اسمیدر که مدینه ایله مکه نك شرقی وسطندن بصره وکوفه یه اون آلتی مرحله یه دك ارضدن عبارتدر مزبوره یه
منسوب واسمیله مسمادر اولکه مزبور ارض حجازك سائرلرندن ازید واکثر خرمالقلری مشتملدر ومسیلمة الکذاب
اوراده دعوای نبوت ایلدی نسبتنده یمامی دینور ویمام ویمامه اوك جهته دینور امام معناسنه تقول امض
یمامی ویمامتی ای امامی ظاهرا بونلرده دخی یاء همزه دن مبدله در المیمم معظم وزننده همیشه مطالب وآمالنه
ظفریاب اولان آدمه دینور یقال هو میمم ای ظافر بمطالبه یمی حتی وزننده بطیحه ده بر نهرك آدیدر لطیف
ونازك بالقلری اولور الیمة یانك فتحیله برموضع آدیدر بنو یمم عربدن بر بطندر الینم یانك ونونك فتحیله
بزرقطونا اسمیدر که قارنی یارق تخمی دیدکلری دارودر مفردی ینمه در و بر بشقه اوتك دخی اسمیدر که یاره لرده
استعمال اولنور ترکیده قلچ اوتی و یاره اوتی دیدکلریدر الیوم قوم وزننده معروفدر که کون تعبیر اولنور فارسیده
روز دینور جمعی ایام در اصلی ایوام ایدی مؤلفك بصائرده بیاننه کوره یوم طلوع فجردن غروب شمسه قدر
ونهار طلوع شمسدن معتبردر انتهی ویقال یوم ایوم کلیل الیل ویوم یوم ککتف ویوم ووم ککتف ایضا
واو یادن مبدله در ویوم ذوایام ویوم ذوایاویم ای شدید اوآخر یوم فی الشهر یعنی شدت ومحنتلو کون یاخود
سلخ کونی دیمکدر وغربلر ایام الله دیرلر نعم الله معناسنه که حالیت ومحلیت اعتباریله در تقول ذکرهم بایام الله
ای بنعمه تعالی المیاومة مقاتله وزننده والیوام قتال وزننده کونلك ایله معامله ایلمك معناسنه در یقال یاومه میاومة
ویواما اذا عامله بالایام یام حام وزننده یمنده برقبیله آدیدر ونوح علیه السلام حضرتلرینك اوغلنك آدیدر که
طوفانده غرق اولدی یوءم جوءب وزننده حبش قبائلندن برقبیله آدیدر البهم فتحتینله دلولکسه دینور یقال
به یهم ای جنون الابهم اجمر وزننده عقل وفهم وادراکدن بی بهره آدمه دینور یقال رجل ابهم ای لاعقل له
ولافهم وطاینجق دوز ویالچین طاشه دینور وصرپ طاغه دینور وصاغر آدمه دینور یقال هو ایهم ای اصم
وچول صحرایه دینور بریه معناسنه وبهادره دینور واسامیدندر جبلة بن الایهم آخر ملوك غساندر الایهمان تثنیه
بنیه سیله عند اهل البادیه سیل صو ییله اسرمش آدمجل دوه یه اطلاق اولنور وعند الحاضره یعنی اهل امصار عندنده
سیل صو ییله یانقنه اطلاق اولنور یقال اعوذ بالله من الایهمین ای السیل والجمل الهائج الصئول عند اهل البادیة
والسیل والحریق عند الحاضرة الیهماء صحراء وزننده جهت وجانبی بولنمیان بیابانه دینور یقال فلاة یهماء
ای لایهتدی فیها ویك قحط وشدید سنه یه دینور که اصلا فرج وانشراحی نایاب اوله تجز المیم بعون الله الکریم

❀ بـــــاب النون ❀ ❀ فصـــــل الهمزة ❀

الابن همزه نك فتحی وبانك سکونیله تهمت ایلمك معناسنه در یقال ابنه بشیء ابنا من البابین الاول والثانی اذا اتهمه
وبر آدمی یوزینه قرشو عیبلمك معناسنه در یقال ابنه اذا عابه فی وجهه ویاره ده قان طورمقدن قرارمق معناسنه در
یقال ابن الدم فی الجرح اذا اسود المأبون تهمت اولنمش آدمه دینور کرك خیر وکرك شر جهتیله اولسون یقال
هو مأبون بخیر او شر واکر مطلق ذکر اولنورسه شر ایله متهم دیمك اولور یقال هو مأبون ای متهم بشر ظاهرا
خیرده تهمت ظن وکمان معناسنه حمل اولنور التأبین تفعیل وزننده بودخی بر آدمی یوزینه قرشو عیبلمك
معناسنه در یقال ابنه اذا عابه فی وجهه ویشروب یمك ایچون دوه نك طمرندن فصد ایلمك معناسنه در که
اهل بادیه قحط اثنامنده ایدرلر یقال ابن الرجل اذا فصد عرق البعیر لیؤخذ دمه فیشوی ویؤکل ووفات ایلمش
آدمك محاسن اوصافنی یاد ایدرك مدح وثنا ایلمك معناسنه در یقال ابنه اذا مدحه بعد موته وایزه اویمق
معناسنه در یقال ابنه اذا اقتفی اثره وبر نسنه یه منتظر اولمق معناسنه در یقال ابنه اذا ترقبه التأبن تفعل
وزننده بودخی ایزه اویمق معناسنه در یقال تابنه اذا اقتفی اثره الابنة همزه نك ضمیله اغاج دالنده اولان تکمه یه

دینور یقال عود کثیر الابنة ای العقدة وعیب ونقیصه معناسنه در علت معهوده بوندن مأخوذدر یقال
فی حسبه ابنة ای عیب ورجل خصیف معناسنه در که خصافت صاحبی یعنی عقل ورشدی متین ومستحکم آدمه
دینور شارح دیر که خصیفك بورایه مناسبتی یوقدر خیضف اولمق اغلبدر که ضروط دیمکدر انتهی وابنه دوه نك
بوغزنده اولان یومریجه اته دینور وحقد وکینه معناسنه در یقال فی قلبه ابنة ای حقد الابن کتف وزننده
قویو وغلیظ اولان طعام وشرابه دینور الاتّان همزه نك کسری وبانك تشدیدیله برنسنه نك وقتنه علی قول
اوّل هنکامنه دینور یقال اتان الشیء ای حینه اواوّله شارح دیر که وزنی فعالدر بعضلر نونی زیاده یه حمل
ایله وزنی فعلان اولمق اوزره رسم ایلدیلر که اب ماده سندن اولور الابن صاحب وزننده قوری طعامه دینور
یقال طعام آبن ای یابس ابان سحاب وزننده اسامیدندر ابان بن عمر وابن سعید اصحابدندر ونیجه
محدث اسملریدر وابان کلمه سی منصرفدر فعال وزننده در وابان حاجر شرقیسنده برطاغك آدیدر که اننده خرمالق
وصو واردر وبنی فزاره یوردنده برطاغك آدیدر ذوابان برموضعدر ابانان ایکی طاغه اطلاق اولنور برینه
متابع وبرینه ابان دینور بعده تغلیب اولندی الابانة کتابه وزننده برکلمه در که جمیع اصحاب ویاران معناسنه در یقال
جاء فی ابانته ای فی کل اصحابه ابنی همزه نك ضمیله لبنی وزننده برموضعدر ابین زبیر وزننده ابن سفیان دز که
محدثدر دیرابون تنور وزننده یاخود ابیون که افیون وزننده در جزیرهٔ ابن عمرده برمناستردر اکا قریب براوزون
اوزادی عمارت واردر آنده برمزار عظیم اولمغله نوح پیغمبرك علی نبینا وعلیه السلام قبری اولمق اوزره منقولدر
الاتان تای فوقیه ایله سحاب وزننده دیشی اشکه دینور هایله اتانه لغت قلیله در جمعی آتن در همزه نك مدی وتانك ضمیله
عناق واعنق کبی واتن کلور ضمتینله واتن کلور تانك سکونیله ومأتوناء کلور شارحك بیاننه کوره بو اسم جمعدر واتان قیو
باشنده صو چکن آدمك طوردیغی یره دینور بوایکی معناده همزه نك کسریله ده لغتدر ومحفه نك قاعده سنه یعنی دوشکی
اولان اغاجه دینور که تخته لر آنك اوزرینه یاپیلور واتان الضحل دیبی یقین قیونك اغزنده اولان شول قیایه دینور که اوزری
یوصون بغلیوب دوز وطاینجق اوله علی قول صوابجره اولان شول قیایه دینور که نصفی صوابجره ونصفی طشره ده اوله
الاتن همزه نك فتحی وتانك سکونیله والاتون قعود وزننده بر یرده ثابت ومقیم اولمق معناسنه در یقال اتن بالمکان
اتنا واتونا من الباب الثانی اذا اقام وثبت الاتنان فتحاتله آدمی صیق صیق آته رق یوریمك معناسنه در یقال اتن
الرجل اتنانا اذا قارب الخطو الاتون تنور وزننده وبعضا مخفف اولور اتمکچی وکرچی مقوله سنك فرونلرینه
وحمام کلخننه دینور جمعی اتن کلور همزه نك ضمیله واتاتین کلور که مشدده نك جمعیدر الاتن همزه نك فتحیله یتن
معناسنه در که یکی طوغان چوجغك ایاقلری باشندن مقدم ظهور ایلمکه دینور که ترس طوغمقدر نته که ماده سنده
مرسومدر وخاتون چوجغی ترس طوغورمق معناسنه در یقال اتنت المرأة اتنا بمعنی یتنت الاتن ضمتینله
توجه یرلره دینور الایتان اکرام وزننده بودخی چوجغی منکوس طوغورمق معناسنه در یقال آتنت المرأة بمعنی
ایتنت ای ولدت الولد منکوسا وهو ان یخرج رجلاه قبل یدیه الاثین ثای مثلثه ایله امیر وزننده کوکلونسنه یه دینور
یقال شیء اثین ای اصیل اثان سحاب وزننده ابن نعیم در که تابعیدر الاثنة غرفه وزننده صیق وچتلق مغیلان
اغاجلغنه دینورنته که اول رسمه سدر اغاجلغنه عیص دینور جمعی اثن کلور صرد وزننده الاثن ضمتینله بت وصنم
معناسنده اولان وثن لفظندن جمع اولور وثن لفظنك جمعی ضمتینله وثن اولوب بعده واوی همزه یه ابدال اثن دیرلر
ومنه قرأ جماعات من القراء ان یدعون من دونه الا اثنا الایة الاجن جمله صاحب وزننده اون وطعمی متغیر
اولمش صو یه دینور یقال ماء آجن ای المتغیر الطعم واللون الاجن همزه نك فتحی وجیمك سکونیله والاجن
فتحتینله والاجون قعود وزننده صو یك طعم ولونی متغیر اولمق معناسنه در یقال اجن الماء واجن اجنا واجنا
واجونا من الباب الثانی والاول والرابع اذا تغیر طعمه ولونه واجن جرپچی بز جرپمك معناسنه در یقال اجن القصار
الثوب اجنا اذا دقه الاجنه همزه نك حرکات ثلاثه یله وجنه معناسنه در که یکاغه دینور الاجانة همزه نك
کسری وجیمك تشدیدیله والایجانة یای تحتیه ایله والانجانة نونله معروف قابدر جمعی اجاجین در شارحك
بیاننه کوره بیوك طاس وتغار ولکنچه دیدکلری قابلر اوله جقدر زمخشری مقدمه ده یالکز طاس ایله تفسیر ایلدی
وبعض نسخه ده یای تحتیه ایله ایجانه یرنده لامله الجانه مرسومدر جمله سنك اصلی اجانه در تشدید جیمله الاحنة
همزه نك کسری وحای مهمله نك سکونیله حقد وکینه معناسنه در یقال به له احنة ای حقد واویکه یه دینور
غضب معناسنه جمعی احن کلور عنب وزننده الاحن همزه نك فتحیله مصدردر برکسیه حقد وکین بغلمق
معناسنه در یقال احنه احنا من الباب الرابع اذا حقده وطارلمق معناسنه در یقال احن علیه اذا غضب

المواْخنة مفاعله وزننده مخاصمه ومعادات معناسنه‌در يقال آاحنه اذاعاداه الاخنى خاى معجمه ايله عاخنى
وزننده برچشيد چبوقلى الاجه نك اسميدر وآلحق كان بزنه دينور الاخنية صاحبيه وزننده يايلره دينور قسى
معناسنه المؤدن همزهٔ ساكنه ودال مهملهٔ مفتوحه ايله مكرم وزننده بودوره دينور واوايله مودن لفظنده
لغتدر الاذريون همزه نك مدى وذال معجمه نك فتحيله بردرلو صارى چچكدر كه اورته سنده قطيفه خاوى كبى
سياه خاوى اولور تركيده كوچكنه قره كوز وبيوكنه آى چچكى ديرلر مزاجى حار ورطبدر عجملر نظاره سندن پك
خوشلنوب اعتبار ايدرلر وپيراقلرنى خانه لرى ايچره نثر ايدرلر پك خوشبوى اولمز شارحك بياننه كوره آذركون
فارسى معربيدر كه آتش رنكلو ديمكدر الاذن همزه نك كسريله وفتحتيله والاذان والاذانة همزه لرك فتحيله
بيلمك معناسنه‌در يقال اذن بالشئ اذنا واذنا واذانا واذانة من الباب الرابع اذا علم به ومنه قوله تعالى فأذنوا
بحرب من الله اى كونوا على علم ويقال فعله باذنى اى بعلمى واذن واذين امير وزننده برآدمه برنسنه ضمننده
دستور ويرمك معناسنه‌دركه اذن ويرمك تعبير اولنور بوندن اسم اذن در همزهٔ مكسوره ايله دستور واجازه
معناسنه‌در يقال اذن له فى الشئ اذنا واذينا اذا اباحه له الاذين امير وزننده اذن كبى بيلمكه دينور تقول فعله
باذنى واذينى اى بعلمى وقولغه دينور اذن كبى واذين اذان معناسنه‌دركه نماز ايچون نداى معهوددر ومؤذنه دينور
ومحدثيندن محمد بن جعفرك پدرينك جدى اسميدر وبرقومك زعيم ومصلحتكذارينه دينور يقال هو اذين القوم
اى زعيمهم وكفيل معناسنه‌در وشول محله دينوركه هر طرفدن اكا اذان سسى كلور اوله تقول نحن فى مكان اذين
اذا كان يأتيه الاذان من كل ناحية وابن اذين ابو نواسك نديمى ايدى الايذان همزه نك كسريله بيلدرمك معناسنه‌در
يقال آذنه الامر وبالامر اذا اعلمه وبرخوش نسنه برآدمه عجب ويرمك معناسنه‌در يقال آذنه الشئ اذا اعجبه ومنع
ايلمك معناسنه‌در يقال آذنه اذا منعه واوتلر جابجا قورى مغه باشلمق معناسنه مستعملدر كوياكه قوريمغه يوز
طوتديغنى لسان حالله اعلام ايدر يقال آذن العشب اذا بدا يجف فبعضه رطب وبعضه يابس وبركسه نك قولغنه
اورمق معناسنه‌در يقال آذنه اذا اصاب اذنه واذان اوقومق معناسنه‌در يقال آذن المؤذن بمعنى اذن التأذين
تفعيل وزننده چوق اعلام ايلمك معناسنه‌در يقال اذن الامر اذا اكثر اعلامه وبركسه نك قولاغنى بورمق
معناسنه‌در يقال اذن فلانا اذا عرك اذنه وبرآدمه صو مقوله‌سنى شربه ويرميوب شربدن رد ومنع ايلمك
معناسنه‌در بناسى ازاله ايچوندركه سلب اذن ودستور ايدر يقال اذنه اذا رده عن الشرب فلم يسقه واياق
قابنه وسائر نسنه‌يه قولاق چيورمك معناسنه‌در يقال اذن النعل وغيرها اذا جعل لها اذنا وتأذين اسم اولور
اذان معناسنه تقول سمعت تأذينه اى اذانه واذان اوقومق معناسنه‌در يقال اذن المؤذن بالصلاة اذا اعلم بها
الاستيذان دستور ديلمك معناسنه‌در يقال استأذنه اذا طلب منه الاذن الاذن فتحتيله برخوش سوزى
خوشلنوب تعجب ايده‌رك ديكلمك على قول مطلقا ديكلمك معناسنه‌در يقال اذن اليه واذن له اذنا من الباب
الرابع اذا استمع معجبا اوعام ومشامه طعامك رايحه‌سى كلمكله اشتها وآرزو قلمق معناسنه‌در يقال اذن لرايحة
الطعام اذا اشتهاه الاذن همزه نك ضميله والاذن ضمتينله معروفدركه قولغه دينور وبو مؤنثدر جمعى آذان
كلور مدايله وتقول العرب لبست اذنى له اى اعرضت عنه اوتغافلت يعنى بن قولقلرمى آنك جهتندن اورتدم
ديرلر كه آندن اعراض ايتدم ياخود تغافل ايلدم ديمكدن كنايه‌در ويقال جاء فلان ناشرا اذنيه اى طامعا واذن
هر نسنه‌نك ال ايله ياپشه‌جق قبضه‌سنه وقولپنه اطلاق اولنور تقول خذ من اذنه اى مقبضه ويقال اخذ من اذن
الكوز اى عروته واذن بنو بكر بن كلاب يوردنده برطاغك آديدر وسوزى اصغا وقبول ايدن آدمه اطلاق اولنور كه
سوز اسلر وسوز ديكلر آدم تعبير اولنور مفرد وجمعى مساويدر يقال فلان اذن اى مستمع قابل لما يقال له ويقال هم
اذن واذنا القلب تثنيه بنيه‌سيله يورككيوقريسنده اولان ايكى طرفلو ايكى كوچك نسنه‌دن عبارتدر كه
قولقلرى يرنده‌در واذن ياخود ام اذن سماوه‌ترابنده برسياه قيالق آديدركه آندن دكرمن طاشى قطع ايدرلر
ذو الاذنين انس بن مالك رضى الله عنه حضرتلرينك لقبيدر كلمات حضرت نبوى يى كركى كبى استماع وحفظ
ايلديكيچون ملقب اولدى ياخود مزاح ومطايبهٔ نبوى جهتيله ملقب اولدى الاذانى غرابى وزننده والاذن آدم
وزننده قولقلرى بيوك واوزون آدمه دينور يقال رجل اذانى وآذن اى عظيم الاذن طويلها ويقال نعجة اذناء وكبش آذن
اى عظيمة الاذنين الاذن همزه نك فتحى وذالك سكونيله قولغه اورمق ياطوقنمق معناسنه‌در يقال اذنه اذنا
من الباب الاول اذا اصاب اذنه وقولق آغريمق معناسنه‌در يقال اذن الرجل على المجهول اذا اشتكى اذنه اذينة
جهينه وزننده عمالق طائفه‌سندن برپادشاه آديدر وبروادى اسميدر بنو اذن همزهٔ مضمومه ايله بربطن در

اذن الحمار برنباتدركه هاويچ كبى ايرى كوكى اولور حلوا ولمغله اكل اولنور اذان القار مدايله برنباتدر بارد ورطبدر
قاورلمش ارپه اونيله ضمادى كوزده اولان ورمى تحليل ايدر بونى مفرداتده مرزنكوش ايله بيان ايلمشلر واقعا فارسيده
دخى مرزنكوش صيچان قولغى ديمكدر تركيده تحريفله مرجانكوش ديدرلر آذان الجدى لسان الحمل ديدكلرى
نباتدركه سكيرلى يپراق تعبير اولنور آذان العبد چوبان دودكى ديدكلرى نباتدر آذان الفيل قلقاس ديدكلرى
سبزه‌دركه شامده معروفدر آذان الدب بوصيردركه قاطرقويرغى وصغرقويرغى ديدكلرى نباتدر وتركيده
آيوقولغى ديدكلرينه حالبى دينور آذان القسيس قياقر وغندن برنوعدركه قدح مريم وجمعه كوبكى وسقسى
كوزلى ديدكلريدر آذان الارنب خذنى معك اطلاق ايتدكلرى ياپشقان اوتيدركه طوشان قولغى وطول عورت
يپراغى تعبير ايدرلر اذن الشاة بركونه نباتدر مفرداتده لصيق ايله مفسردر الاذان سحاب وزننده اسمدر
وجه معروف اوزره كلمات معهوده ايله جماعت مسلمينى نمازه دعوت ايچون ندايه دينور شارحدركه ايذان
مقامنه قائم اولور اعلام معناسنه وعضباخده تأذيندن اسم اولمق اوزره مرسومدر كلام وجهار تكليم وتجهيردن اسم
اولديغى كبى انتهى واذان اقامه معناسنه‌دركه جماعت امامله فرضه قيام ايچون اقامت كتورمكدن عبارتدر التاذن
تفعل وزننده يمين ايلمك معناسنه‌در يقال تاذن الرجل اذا اقسم وبيلدرمك معناسنه‌در يقال تاذن الامر اذا اعلمه
وامير اولان آدم ناسه اعلا صوتله برماده ضمننده نهى وتهديد ايلمك معناسنه‌در يقال تاذن الامير فى الناس اذا نادى فيهم
يتهدد المئذنة مكنسه وزننده اذان اوقونه‌جق موضعه ياخود مناره‌يه دينور يقال اذن فى الميذنة اى موضع الاذان
او المنارة وصومعه‌يه اطلاق اولنور اذن همزه نك كسرى وذالك فتحيله بركلمه‌دركه جزاء وجوابده ذكر اولنور
ان كان الامر كاذكرت تأويلنده‌در يعنى برآدم آتيك الليلة يعنى بوكيجه سكا كلورم ديسه جوابنده اذن اكرمك
ديرلر كه واقعا ديديككبى كلورسك بنده سكا اكرام ايدرم ديمكدر وكاه اولور كه همزه سنى حذف ايدوب ذن ديرلر
واكر اذن اوزره وقف ايدرسك نوننى الفه تبديله اذا ديرسن الاذن حاجب وزننده ومرادفيدركه سلاطين پرده ارنه
ودربانه دينور الاذنة فتحاتله حبه ودانه نك يپراغنه دينور كرك غلالده وكرك ميوه لرده اولسون كه ابتدا چقان
خرده يپراقلريدر يقال خرجت اذنة الحب اى ورقه وخرده دوه لره وقيونلره اطلاق اولنور وصمانه دينور
تبن معناسنه جمعى اذن درهماستر واذنه سبب اشتها اولان طعام رايحه‌سنه دينور يقال هذا طعام لا اذنة له
اى لاشهوة لريحه واذنه طرسوس قربنده برشهر اديدرحالا الفك مديله ودال مهمله ايله آدنه ديدكلريدر شارحك
بياننه كوره ابو سليم اذنه نام كسنه بنا كرده‌سيدر واذنه مكه قربنده برطاغ آديدر اذين امين وزننده اساميدندر
منصور بن آذين وعلى بن حسن بن آذين محدثلردر اذون صبور وزننده رى قضاسنده برموضعدر الاذنات
فتحاتله جمى فيد نام محلده برقاچ كوچك تپه‌لردر فيد ايله مابينى اون ميل مقداره قريبدر مفردى اذنه‌در المؤدنة
مكرمه وزننده برقوش آديدر وسليمان بن اذنان محدثدر الارن فتحتينله والارين امير وزننده والاران
كتاب وزننده جنبشلنوب نشاطلنمق معناسنه‌در يقال ارن الرجل ارنا وارينا وارانا من الباب الرابع اذا انشط
الارن كتف وزننده والارون صبور وزننده شن وشاد ونشاطمند آدمه دينور وارون آغويه دينور
يقال سقاه ارونا اى سما وفيل بينبسنه دينوركه سم اولمغله اكل ايدن هلاك اولور جمعى ارن در كتب وزننده
وارون طبرستانده بربلده آديدر الاران كتاب وزننده جنازه غسل ايتدكلرى تنه شوى تخته‌سنه على قول
تابوته دينور وقلجه دينور ووحشى جانور يتاغنه دينور جمعى ارندر كتب وزننده وبرموضع اسميدركه
اكا بقر نسبت اولنور وشاة اران اضافتله اركك صغرك لقبيدر اينكى طلب ايدر اولديغيچون وبوشاة غنم ومعز
وبقردن اعم اولان قول ولغته مبنيدر الميران ميرانه وزننده بودخى وحشى جانور يتاغنه دينور جمعى مآرين
كلور مصابيح كبى المواْرنة مقاتله وزننده والاران قتال وزننده فخر ومباهات ايلمك معناسنه‌در
يقال آرنه موآرنة وارانا اذا باهاه وبوغه اينك ايستمك معناسنه‌دركه اينكه قرمسندن عبارتدر يقال ارن الثور البقرة
اذا طلبها الارنة غرفه وزننده تازه چاير پنيرينه دينور يقال اطعمنى ارنة اى جبنا رطبا وايچه جك شرابه دينور
وبرجنس دانه اسميدركه سود ايچره طرح اولندقده قيتلنوب پنير اولور ارانى دخى ديرلر جبارى وزننده كذلك ارين
دخى دينور زبير وزننده واكار بى دخى دينور باى موحده ايله الارن قرن وزننده اصرمق معناسنه‌در يقال
ارنه ارنا من الباب الاول اذا عضه الارين امير وزننده هدر وباطل معناسنه‌در يقال دمه ارين اى هدر
ومكان معناسنه‌در وبرموضع آديدر ارن جبل وزننده بربلده آديدر ارينه جهينه زننده مدينه ده برناحيه
آديدر اربنيه زبيريه وزننده ضريه قربنده غنى قبيله‌سنه مخصوص برصو آديدر ارون صبور وزننده وخيف

الارين امير وزننده وارينة جهينه وزننده برموضعلردر ارن كتف وزننده عميربن جبل البجلى فرسنك
اديدر ارّان شدّاد وزننده اذربيجان اولكه‌سنده براقليم عرقى يعنى برمملكت آديدر وقزوين ايالتنده برقلعه اسميدر
ومضرقبيله‌سى ديارنده مدينهٔ حرّان آديدر الارانية سحابيه وزننده حمض اشجارندن طويل الساق اولان
شجره دينور الاسن صاحب وزننده طعم ولونى متغير اولمش صويه دينور يقال ماء اسن اى آجن الاسن
فتحتينله والاسون قعود وزننده صويك طعم ولونى متغير اولمق معناسنه دريقال اسن الماء واسن اسنا واسونا
من الباب الثانى والاول والرابع اذا تغير طعمه ولونه واسن قيويه كيرن ادم قيونك بدرايحه سندن بايلمق معناسنه در
يقال اسن الرجل اسنا من الباب الرابع اذا دخل البئر فاصابته ريح منتنة فغشى عليه الاسن همزه نك فتحيله برادمك
مقعدنه تپمه اورمق معناسنه در يقال اسن له اسنا من الباب الثانى والاول اذا كسعه برجله و برنسنه‌يى ابقا ايلك
معناسنه در تقول اسنت له اى ابقيت له التاسّن تفعل وزننده كچن اوقاتى تذكر ايلك معناسنه دريقال تاسّن
الرجل اذا تذكر العهد الماضى و برخصوصده اويالنوب اكلمك معناسنه دريقال تاسّن فلان اذا ابطأ واعتلّ
و بركسه پدرينك خويله خويلنمق معناسنه دريقال تاسّن اباه اذا اخذ اخلاقه وصو متغير اولمق معناسنه دريقال
تاسّن الماء اذا تغير الاسن ضمتينله خوى معناسنه دريقال له اسن كريم اى خلق و يمنده بروادى اديدر وقولان واورغان
مقوله سنك برقاتنه دينور و بدنده شحم بقيه سنه يعنى قوت بقيه سنه دينور يقال سمنت ناقته
على اسن اى على بقية شحم جمعى آسان كلور الاسن همزه نك كسريله والاسن عتل وزننده بونلرده شحم وقوت
بقيه سنه دينور الاسينة سفينه وزننده كريش قاتلرندن برقاته دينور جمعى اساين درز وشول يالك قات نصميه
دينور كه برقاج قات ايدوب قولان يادزكين ايدرز مراد بونلركده برقاتيدر اسنى همزه نك كسرى وفتحيله صعيد
مصرده بربلده در مهمات نام كتابك وسائر بعض مؤلفات صاحبى علامه عبد الرحيم بن حسن الاسنائى انفقيه
الشافعى اورادندر الاشنة همزهٔ مضمومه وشين معجمه ايله برنسنه دركه پليد وچام اغاجلرنده تكون ايدوب انلره
صارمشور اغاج كوكندن قاولمش يوفقه قبوغه شبيه و بياض وخوشبوى اولور تركيده اغاج يوصونى تعبير اولنور
اشنى حسنى وزننده صعيد مصرده برقريه در و بونله ايله اسنى دكلدر اشونه همزه نك ضميله اندلسيده
برحصاردر الاشنان همزه نك ضمى وكسريله معروفدر كه چوغان ديدكلرى نباته دينور جرب وحكه علتلرينه
نافع وجالى ومنق ودم حيضى مدرّ ورحمدن جنينى حيا وميتا مسقطدر التاشّن تفعل وزننده اشنان ايله ال يايقمق
معناسنه دريقال تاشّن الرجل اذا غسل يديه بالاشنان و بيعنه نيچه محدثلر منسوبلردر محمد بن احمد بن هلال
الرقى الاشنانى كبى الاصيان مصغر بنيه‌سيله اصيلال كلمه سنده لغتدر كه اصيل كلمه سنك مصغريدر ايكندى ايله
اخشام ارالغى اولان وقته دينور تقول لقيته اصيانا اى اصيلالا اطان ظاى معجمه ايله كتاب وزننده برموضعدر
الافن دفن وزننده وقنسز سود صاغمق معناسنه در و بوحيوانى افساد ايدر يقال افن الناقة افنا من الباب
الثانى اذا حلبها فى غير حينها و ياورى اناسنك ممه سنده اولان سودى هپ تمك معناسنه دريقال افن الفصيل
اذا شرب ما فى الضرع كله وناقه نك سودى آز اولمق معناسنه دريقال افنت الناقة افنا من الباب الرابع اذا قلّ
لبنها وخداى متعال برآدمى مأفون قلمق معناسنه دريقال افنه الله افنا من الباب الثانى اذا جعله مأفونا الافنة
فرحه وزننده سودى آزجه اولان ناقه‌يه دينور المأفون عقل ورأى وادراكى ضعيف وواهى سبكمغز آدمه دينور
يقال رجل مأفون اى الضعيف الرأى والعقل ذكر اولنان افن الفصيل ماده سندندر كويا كه عقل وادراكى
بالكليه منزوع اولمشدر و بيهوده لاف وكذافله تمدّح ايدن فضوله دينور يقال رجل مأفون اى متمدّح بما ليس
عنده وشول طعامه دينور كه ظاهرا پك خوش كورينوب لكن خير وصلاح ومنفعتى اولميه يقال افن الطعام
على المجهول افنا فهو مأفون وهو الذى يعجبك ولا خير فيه الافين امير وزننده بودخى رأى وعقل ورشدى
واهى سبكمغز آدمه دينور ومنه المثل * ان الرقين يغطى افن الافين * يعنى زينت ظاهره احمقك حمقنى
ستر ايدر وافين بيهوده يره لاف وكذافله تمدّح ايدن فضوله دينور وچورك جوزه دينور ودوه كوشكنه دينور
الافن همزه نك فتحى وفانك سكونيله وفتحتينله جوز چورك اولمق معناسنه دريقال افن الجوز افنا من الباب
الرابع اذا صار افينا وافن برنبات آديدر كه افانى دخى دينور سكارى وزننده بونى ايت اوزمى ديدكلرى نباتله بيان
ايدرلر الافّان تشديد فا ايله اتان وزننده ومرادفيدر كه برنسنه نك وقت وزمانه يا خود اوّل هنكامنه دينور يقال اخذه
با فّانه اى باتانه التافّن تفعل وزننده اكسلمك معناسنه دريقال تافّن الشئ اذا تنقص و برآدم متصف اولمديغى
رشد وروية خلقيله تخلق كوستوروب بيهوده زيركلك اظهار ايلك معناسنه دريقال تافّن الرجل اذا تخلق بما ليس

فيه وتدهى و برايشك اونه سنى بوقليوب آراشدرمق معناسنه دريقال تافّن اواخر الامور اذا تتبعها الافنة
حفنه وزننده طاشدن يابلمش اوه دينور جمعى افن در صرد وزننده شارحك بيانه كوره قوش قسمنه مخصوصدر كه
كومس اوله جقدر الايقان ايقان وزننده ومرادفيدر كاسيجئ يقال آافن الامر لغة فى ايقن الاكنة همزه نك
ضميله وكنه معناسنه دركه قوش يواسنه دينور اكينه جهينه وزننده ابن زيد التميمى التابعى در الين امير
وزننده هروقضاسنده برقريه در الامن همزه نك فتحى وميمك سكونيله والامن صاحب وزننده اسملردر
قورقوسزلغه دينوركه درونده خوفدن اثر اولميوب ساكن وآسوده اولمسندن عبارتدر يقال هو فى امن منه وآمن
وهو ضدّ الخوف ظاهرا صاحب وزننده آمن كاهل وحارث كبى اسمدر يا خود مبالغه در وآمن وامان سلام
وزننده وامن فتحتينله وامنة فتحاتله وامن همزه نك كسريله مصدرلردر قورقوسز آسوده اولمق معناسنه در
يقال امن الرجل امنا وامانا وامنا وامنة وامنا من الباب الرابع ضدّ خاف الامن صاحب وزننده والامين
امير وزننده قلبنده خوف واندیشه اولميوب آسوده دل اولان آدمه دينور والامين غدر وخيانت نقيصه سندن
مأمون اولان موثوق ومعتمد آدمه دينور وقوى وزورمند آدمه دينور قوتنه اعتماد اولنديغيچون يقال رجل امين
اى قوى ومؤتمن معناسنه دركه اسم فاعلدر برنسنه‌يى بركسيه اينانوب اعتماد ايدن آدمه دينوركه انك حقنده
صافدل اولور يقال رجل امين اى مؤتمن ومؤتمن معناسنه دركه اسم مفعولدر معتمد عليه آدمه دينور بوصورتده
ضد اولور يقال رجل امين اى مؤتمن وامين اسماء صفات الهيه دن براسم شريفدر شارح ديركه اسم الهى
مؤمن در عبادنى ظلمدن واوليا وسطيعلرنى عذابدن امين ايديجى معناسنه درمكركه بوراده امين آمن معناسنه
اوله كه اسم فاعلدر الامنة همزه وزننده وفتحاتله شول آدمه دينوركه هرخصوصده اكا هركس امن واعتماد ايدر اوله
يقال هو امنة وامنة اى يأمنه كل احد فى كل شئ الامن همزه نك فتحيله برآدمى برنسنه اوزره امين قلمق معناسنه در
يقال امنه على كذا امنا من الباب الرابع اذا جعله امينا عليه وامن دين وخلق وخوى معناسنه مستعملدر ومنه
يقال ما احسن امنك اى دينك وخلقك و بونده فتحتينله ده لغتدر ووثوق واعتماد معناسنه دريقال ما امن ان يجد
صحابة اى ما وثق اوما كاد پس قول ثانى‌يه كوره قرب معناسنه اولور التأمين تفعيل وزننده والائتمان افتعال
وزننده والاستيمان بونلرده برآدمى برنسنه اوزره امين قلمق معناسنه دريقال امنه على كذا وائتمنه واستأمنه بمعنى
امنه عليه شارح ديركه استيمان امان طلب ايلك وامانه داخل اولمق معنالرينده‌ده كلور انتهى وتأمين برآدمى امن
وامان اوزره قلمق وامان ويرمك معناسنه دريقال امنه اذا جعل فى الامن الامانة سلامه وزننده برآدم امين
ومعتمد اولمق معناسنه دريقال امن الرجل امانة من الباب الخامس اذا كان امينا وامانه بومعناده اسم اولور يقال
هو اهل الامانة اى ليس فيه خيانة وامين كسه عهده سنه وديعه قلنان نسنه‌يه دينور يقال ادى امانته اى وديعته
مترجم ديركه هدايه شرحى نهايه‌ده مسطوردركه امانه وديعه‌دن اعم درزيرا مال مضاربه وعاريه و بضاعه ومال
شركت مقوله سنه امانه اطلاق اولنور وديعه اطلاق اولنمز انتهى وقوله تعالى انا عرضنا الامانة على السموات
والارض الايه اى الفرائض المفروضة او النية التى يعتقدها فيما يظهره باللسان من الايمان ويؤديه من جميع
الفرائض فى الظاهر لان الله تعالى ائتمنه عليها ولم يظهرها لاحد من خلقه پس بركسه لساننه اظهار ايلديكى
توحيد وتصديقى قلبنده دخى اضمار واعتقاد ايلسه اماتنى ادا ايلمش اولسور واكر ظاهرده تصديق وتوحيد
ايدوب باطنده تكذيبله نفاق ايدرسه اماتنى حامل اولوب ادا ايلمز اولور مؤلفك بصائرده بيانه كوره بعضلر
اماتنى كلمهٔ توحيد ايله و بعضلر عدالت ايله و بعضلر جروف تهجى ايله و بعضلر عقل ايله تفسير ايلديلر وقول
اخير مرجحدر زيرا معرفت توحيد وسائر آنكله متحصل اولور وحمل ماده سنده مؤلف انساندن مراد كافردر
وحمل امانتدن مراد خيانتدر ديو دقيقه بيان ايلمشيدى و بعضلر عندنده طبيعيه واختياريه‌يه شامل طاعت الهيه‌در
لكن اغلب اولان عقل وتكليفدر واباء وامتناعدن مراد اباء طبيعيدر كه عدم لياقت وقابليتلرندن عبارتدر وحمل انساندن مطلب
مراد نوع انسانك فطرتلرنده مركوز اولان قابليت واستعدادلريدر وظلوم وجهول اولملرى قوّت غضبيه وشهويه‌لرينك
غالب اولمسنه مبنى در قال لسان الغيب * آسمان بار امانت نتوانست كشيد * قرعهٔ عشق بنام من ديوانه زدند * انتهى
الامنة فتحاتله بودخى خيانت مقابليدركه اسمدر يقال به امنة اى ليس فيه خيانة الامان رمان وزننده بودخى
وصفدر امين ومعتمد معناسنه در الايمان همزه نك كسريله برآدمى سويلديكى سوزده تصديق ايلك معناسنه دركه
اينانمق تعبير اولنور كويا كه خلافدن مخاطبى امين ايدر وتصديق شرعيده كندى نفسنى عقابدن امين ايدر
يقال آمن به ايمانا اذا صدّقه ووثوق واعتماد ايلك معناسنه دريقال آمنه اذا وثق به وخضوع ومسكنت

اظهار ایلمك معناسنه‌در یقال آمن له اذا اظهر له الخضوع وشریعتی قبول ایلمك معناسنه مستعملدر یقال
آمن فلان اذا قبل الشریعة وبر آدمی امن وامان اوزره قلمق معناسنه‌در یقال آمنه بمعنی اٰمنه الامن کتف
وزننده نفسنه امین وسالم اولمق ایچون برکسه‌دن استیجار ایله زیر پناهنده اولان آدمه دینور یقال
هو امن له ای مستجیر له لیأمن علی نفسه الامون صبور وزننده بنیه وترکیبی قوند وقویّ وموثوق اولان ناقه‌یه
دینور که فتور وعثار غائله سندن مأمون اولور یقال ناقة امون ای وثیقة الخلق جمعی امن درکتب وزننده
الامن مد ایله احمد وزننده مالك خالص واشرفنه اطلاق اولنور که ابتذالدن امین اولور تقول اعطیته
من آمن مالی ای من خالصه وشریفه آمین همزه‌نك مدّی وقصریله و بعضا ممدودك میمی مشدّد اولور
وامام واحدی بسیط نام تفسیرنده اماله اولنمسنی دخی ذکر ایلدی اسماء الهیه‌دن بر اسم شریفدر علی قول
اسم فعل امردر اللهم استجب معناسنه یاخود کذلك فلیکن معناسنه یاخود کذلك فافعل معناسنه‌در
وعبد الرحمن بن آمین یاخود یامین تابعیدر مترجم دیر که مصباحده مرسومدر که آمین اصل قصر ایله‌در مدّی
اشباعیه‌در زیرا عربی اوزانده فاعیل یوقدر بعده اسم فعل اولوب اللهم استجب معناسنه وضع اولندی وتشدیدی
خطادر وتقول امنت علی الدعاء تامینا اذا قلت عنده آمین وراغب صه ومه کبی اسم فعل اولمسنی تنصیص
ایلدی و بعضلر اسماء الهیه‌دن دیدیلر لکن ابو علیّ القسوی دیدیکه بو قائلك بوندن مرادی امین لفظنده
حق تعالی‌یه راجع ضمیر وار دیمکدر زیرا استجب معناسنه‌در وشیخ رضی دیدیکه آمین قابیل وهابیل کبی اوزان
مطلب — سریانیه‌دندر افعل معناسنه که حق تعالی درگاهنه دعا ونیازدر نته که ابن عباس معناسنی سؤال ایلدکده حضرت
رسول الله علیه الصلوة والسلام بویله بیوردیلر وآخری این وکیف کبی فتح اوزره مبنی اولدی وکاهجه الفی تخفیفا
حذف اولنور کریم وزننده امین اولور وفی الاصل نذیر ونکیر کبی مصدر اولوب صکره اسم فعل اولمق دخی بعید
دکلدر الامّان رمّان وزننده وصفدر که ذکر اولندی وامّی معناسنه‌در که یازو یازمیان ویازو بیلمیان
آدمه دینور شارح دیر که بو امّ مادّه سندندر نته که محلنده ذکر اولندی والامّان اکنجیلره دینور زرّاع معناسنه
المأمونة والمأمن مقعد وزننده عراقده ایکی بلده‌در آمنه صاحبه وزننده بنت وهب درکه نبیّ اکرم
صلی الله علیه وسلم حضرتلرینك والده لرینك اسمیدر و یدی صحابه اسیدر وابو آمنة الفزاری صحابه‌در
یاخود بو ابو یامنه‌در وآمنة بن عبسی فتحاتله امام لیثك کاتبیدر که محدّثدر امین زبیر وزننده اسامیدندر امین
الحرمازی وامین العبسیّ وامین بن عمرو المعافری وابو امین البهرانی وابو امین که صاحب ابی هریره در رواتدندر
الانّ همزه‌نك فتحی ونونك تشدیدیله والانین طنین وزننده والاناٰن غراب وزننده والتأنان تذکار
وزننده دردوالمدن ناشی ایکلمك ونالٰه قلمق معناسنه‌در یقال انّ المریض انا وانینا واناٰنا وتأنانا من الباب الثانی
اذا تأوّه وانّ کلمه‌سی که فعل ماضیدر کان وثبت معناسنه استعمال اولنور ومنه قولهم لا افعله ما انّ فی السماء
نجم ای ما کان و بو امثالدن اولمغله متصرف دکلدر وانّ کذلك مصدر دردو کمك معناسنه‌در یقال انّ الماء انا اذا اصبه
الاناٰن غراب وزننده والانّان شدّاد وزننده والانّة همزه وزننده چوق ایکلیوب نالان اولان آدمه دینور
یقال رجل انان واناٰن وانّة ای کثیر الانین مؤنثی انانه‌در الآنّة همزه‌نك مدّیله قیون قسمنه اطلاق اولنور نته که
حانّه ناقه قسمنه اطلاق اولنور و بعضلر جاریه ایله تفسیر ایلدیلر تعب خدمتدن نالان اولدیغیچون یقال ماله حانّة
ولا آنّة ای ناقة وشاة او ناقة وامة انّ صرد وزننده کوکرجنه شبیه بر قوش اسیدر صوتندن ناله وانین تخیل
اولنور کویا که اوه اوه دیو اوتر المئنّة مطنّه وزننده لایق وجسبان معناسنه‌در یاخود مخلقه معناسنه‌در که
محل لیاقت دیمکدر یقال انه لمئنّة ان یکون کذا ای خلیق او مخلقة و بوکلمه تحقیق اولان انّ کلمه سندن
متصرف مفعله‌در جدیر بان یقال فیه انه کذا سبکنده‌در کذلك انه مئنّة للخیر دیرلر که حقّنده انه لخیر دیمکه محل
وسزا کسه‌در دیمکدر و بو انّ کلمه سندن مأخوذ دکلدر زیرا انّ حرفدر بلکه ترکیب مذکورك معناسندن
مأخوذدر التانّی تفعل وزننده والتانین تفعیل وزننده جهد ایله بر آدمی خوشنود ایلمك معناسنه‌در
بناسی ازاله ایچوندر تقول تأنّنته وانّنته اذا ترضّیته بئر انی حتی وزننده یاخود هنا وزننده یاخود انی که
بنی وزننده‌در بنوقریظه قیولرندن برقیودر انی حتی وزننده حیث وکیف واین معنالرینه‌در وحرف شرط
اولور تقول انی تکن اکن انّ همزه‌نك کسریله ونونك تشدیدیله وانّ همزه‌نك فتحیله حروف مشبهه بالفعل
اقسامندندر اسملرنی نصب وخبرلرنی رفع ایدرلر وکاه اولور که انّ که همزه‌نك کسریله‌در اسمنی وخبرنی معا
نصب ایدر کقول الشاعر * اذا اسودّ جنح اللیل فلتأت ولتکن * خطاك خفافا انّ حرّاسنا اسدا * ابورادده حرّاس

اسمی واسدا خبریدر ایکیسیده منصوبدر وفی الحدیث انّ قعر جهنّم سبعین خریفا وکاه اولور که کندیدنصکره
واقع اولان مبتدا خبریت اوزره مرفوع اولوب اسمی ضمیر شان محذوف اولور کقوله علیه السلام انّ من اشدّ
الناس عذابا یوم القیامة المصوّرون والاصل انه ومکسوره ایله خبر تأکید اولنور وکاهجه تخفیف اولنور انّ
دینور بوصورتده قلیلا اعمال وکثیرا اهمال اولنور وعند الکوفیین تخفیفی جائز دکلدر ومکسور اولان انّ نعم
معناسنه حرف جواب اولور کقول الشاعر * بکرت علیّ عواذلی یلحیننی والومهنه * ویقلن شیب قد علاك
وقد کبرت فقلت انه * ای نعم وان مادّه‌سنك همزه‌سی طقوز موضعده مکسور ۱ اولور لفظا یاخود معنا ابتداء کلامده
واقع اولدقده نحو ان زیدا قائم ۲ حرف تنبیه اولان الا کلمه سندنصکره نحو الا ان زیدا قائم ۳ اسم موصوله صله واقع
اولورسه نحو کقوله تعالی وآتیناه من الکنوز ما ان مفاتحه لتنوء بالعصبة ٤ قسمه جواب اولورسه کرك اسم
وخبرنده لام اولسون کرك اولمسون نحو والله انه لقائم وانه قائم ۵ قول مادّه سیله محکی یعنی مقول قول اولورسه نحو قال الله
انی منزلها علیکم و بعضلر بوصورتده مفتوح اولمسنه ذاهب اولدیلر وامام فراء عندنده قول مادّه سندن حکایه
اولورسه مکسور وتفسیر اولورسه مفتوح اولور ٦ واو حالیه‌دنصکره اولورسه نحو جاء زید وانّ یده علی رأسه ۸ اسم
عیندن خبر اولورسه نحو زید انه ذاهب وامام فرّاء بو قوله مخالفت ایلدی ۷ لام معلقه‌دن مقدّم اولورسه کقوله
تعالی والله یعلم انك لرسوله ۹ حیث کلمه سندنصکره اولورسه نحو اجلس حیث انّ زیدا جالس وفتح ان مادّه‌سنك
مابعدنی تأویل بالمصدر قلمق لازم کلورسه همزه‌سی مفتوح اولور و بو لو کلمه سندنصکره اولدقده اولور نحو لو
انك قائم لقمت ومفتوح اولان انّ مکسوره‌نك فرعیدر پس مکسور اولان انما کلمه‌سی کبی انما دخی حصر معناسنی
مفید اولور یعنی حکمی مذکور ایچون اثبات وماعدادن نفیی افاده ایدر واشبو قل انما یوحی الیّ انما الهکم
اله واحد کریمه سنده ایکی نوع دخی مجتمع اولدی اولکی انما کلمه‌سی که مکسوره‌در قصر الصفة
علی الموصوف اولوب وایکنجی انما که مفتوحه‌در قصر الموصوف علی الصفه ایچوندر که اله صفت وحدته
مقصوردر و بعض نحویونك معنای حصر همان مکسوره‌یه منحصردر دیملری مردوددر ومفتوح اولان
انّ لعلّ معناسنه حرف ترجّی اولور کقولك ائت السوق انك تشتری لحما ای لعلك تشتری قیل ومنه قرأة
من قرأ وما یشعرکم انها اذا جاءت لا یؤمنون آیت مرقومه‌ده ماء کلمه‌سی استفهامیه‌در مبتدادر ویشعرکم
خبریدر ایکی مفعوله متعدیدر چونکه مشرکلر اقتراح ایتدیکمز آیت نازل اولورسه البته ایمان ایدرز دیو ایمان
غلیظه ایلملریله مؤمنون آیات مرقومه نزولنی تمنی ایلدیلر تا که ایمان ایلیه‌لر اکا مبنی حق جلّ وعلا بیور دیلر که
آیات مقترحه‌لری نازل اولدقده ایمان ایلیه جکلرنی سزه نه شیء اعلام ایلدی پس حسب الظاهر مناسب اولان
ایمانلرنی انکاردر یوخسه عدم ایمانلرنی انکار دکلدر اکا بناء بعضلر لاء حرفنی زائد اعتبار ایلدیلر
و بعضلر لعلّ معناسنه‌در دیدیلر لکن صاحب کشاف استفهام نفی معناسنه اولمغله عدم
عملرنی اخبار درمعناسزلر واقعده وعلم الهیده اولانی وانلرك ایمان کتورمیه جکلرنی بیلمزسز
دیمکدر ان همزه‌نك کسری ونونك سکونیله بش کونه مستعملدر ۱ شرطیه اولور کقوله تعالی ان ینتهوا
یغفر لهم وکقوله تعالی وان تعودوا نعد و بعضا لاء نافیه‌یه مقارن اولمغله نون لامه قلب اولنوب
الا دیرلر خفف الفهم اونلر بونی الاّء استثنائیه ظن ایدرلر کقوله تعالی الاّ تنصروه فقد نصره الله وقوله تعالی
الا تنفروا یعذبکم ۲ نافیه اولور ماء معناسنه بوصورتده بعضا جملهٔ اسمیه‌یه داخل اولور کقوله تعالی ان الکافرون
الا فی غرور ای ما الکافرون و بعضا جملهٔ فعلیه‌یه داخل اولور کقوله تعالی ان اردنا الا الحسنی ای ما اردنا پس
نحاتدن بعضلرك ان کلمه‌سی لاء استثنائیه ولما کلمه‌لرندن مقدم واقع اولمدقجه نافیه اولمز دیوب واشبو ان کل نفس
لما علیها حافظ کریمه سیله استدلاللری اشبو ان عندکم من سلطان کریمه سیله و قل ان ادری اقریب ما توعدون
کریمه سیله مردود اولور ۳ مشدّده اولان انّ کلمه سندن مخفف اولور بوصورتده جملتین یعنی بعضا جملهٔ اسمیه
و بعضا فعلیه اوزره داخل اولور جملهٔ اسمیه‌یه داخل اولدقده اعمال واهمال عن العمل اولور یعنی بصریون
عندنده عامل اولور نحو قوله تعالی وان کلا لما لیوفینهم علی قرأة الحرمین وابی بکر وکوفیون عندنده عملی جائز
دکلدر نحو قوله تعالی وان کلّ لما جمیع لدینا محضرون وجملهٔ فعلیه‌یه داخل اولدقده اهمالی یعنی عدم اعمالی
واجب اولور نحو قوله تعالی وان کانت لکبیرة وشول یرده که ذکر اولنان ان کلمه سندنصکره لام مفتوحه واقع
اوله آنك اصلی لامحاله مشدده اولان انّ کلمه‌سیدر ٤ زائد اولور کقول الشاعر ما ان اتیت بشیء انت تکرهه ۵
بعضا قد معناسنه اولور که تحقیق ایچون اولور قیل منه قوله تعالی ان نفعت الذکری ای قد نفعت وقوله تعالی

واتقوا الله ان كنتم مؤمنين وقوله تعالى لتدخلن المسجد الحرام ان شاء الله آمنين وكذلك قول الشاعر * اتغضب
ان اذنا قتيبة حزتا * اى قد حزتا و بونده بشقه مطلقا محقق الوقوع اولان فعل موقعلرينك جمله سنده قد معناسنه
اولور وعند البعض بونلرماولدر مؤلف اذ معناسنده كلديكندن ساكت اولمشدر ان همزه نك فتحى ونونك
سكونيله اسم اولور وحرف اولور اسم اولانى ايكى نوعدر بعض نحاتك قولنده ضمير متكلم اولور مثلا ان فعلت ديرلر
بن ايشلدم معناسنه واكثر عندنده وصل حالنده نونك فتحيله در و وقف حالنده الف الحاقيله انا ديرلر وضمير مخاطب
اولور انت انت وانتما وانتم وانتن كبى كه عند الجمهور ضمير ان لفظيدر تاء حرف خطابدر شئ واحد كبى قلنمشدر
وحرف اولان ان كلمه سى درت نوع اوزره در اولا مصدريت حرفى اولوب فعل مضارعى نصب ايدر و بوايكى
محلده واقع اولور اولا ابتداء كلامده واقع ومدخولى مصدر ايله ماول اولمغله مبتدا حكمنده اولوب محلا مرفوع
اولور كقوله تعالى وان تصوموا خير لكم اى صومكم ثانيا يقيندن بشقه معنايه دال اولان بركلمه دن صكره واقع
اولور كذلك محلا مرفوع اولور كقوله تعالى الم يأن للذين آمنوا ان تخشع قلوبهم پس بوراده فاعل اولمغله محلا
مرفوع اولور خشوع قلوبهم تاويلنده در وكاه اولور كه محلا منصوب اولور كقوله تعالى وما كان هذا القرآن ان يفترى
الايه بوراده كان كلمه سندن خبر اولمغله محلا منصوبدر و بعضا محلا مجرور اولور كقوله تعالى من قبل ان يأتى احدكم
الموت بوراده قبل كلمه سنه مضاف اليه اولمغله محلا مجروردر وكاه اولور كه ذكر اولنان ان كلمه سى داخل اولديغى
فعل مضارعى جزم ايدر كقول الشاعر * اذا ما غدونا قال ولدان اهلنا * تعالوا الى ان يأتنا الصيد نحطب * و بعضا
داخل اولديغى فعل مضارع مرفوع اولور كقراءة ابن محيصن لمن اراد ان يتم الرضاعة برفع الميم وهى من الشواذ
و بعضا مشدده اولان ان كلمه سندن مخفف اولور كقوله تعالى علم ان سيكون منكم مرضى ومفسره اولور نحو قوله
تعالى فاوحينا اليه ان اصنع الفلك يعنى اصنع و بعضا زائد اولوب همان تاكيدى مفيد اولور نحو قوله تعالى ولما ان جاءت
رسلنا وان كلمه سى شرطيه اولور مكسوره كبى بو صورتده نفى ايچون اولور مكسوره كبى واذ معناسنه اولور
قيل ومنه قوله تعالى بل عجبوا ان جاءهم منذر منهم اى اذ جاءهم ولئلا معناسنه اولور قيل ومنه يبين الله لكم ان تضلوا
اى لئلا تضلوا لكن صواب اولان بوراده ان مصدريه در در كراهة ان تضلوا تاويلنده در الاون عون وزننده
راحت وخصور وآرام معناسنه در يقال هو على اون اى دعة وسكينة ورفق وسهولت ايلمك معناسنه در
يقال آن على نفسه يؤدن اونا اذا رفق وآهسته وآغر آغر يورمك معناسنه در تقول امش على الاون اى رويدا
وتقول انت اون اونا واون خورجك وهكبه نك بر كوزينه دينور يقال وضعه فى اون الخرج اى احد جانبيه و بر موضع
آديدر الاين صاحب وزننده رفاه وراحت وحضور صاحبى آدمه دينور يقال رجل آين اى رافه وادع بونك
مؤنثى آينه در كه جمعى اواين وآينات كلور ومنه يقال بيننا و بين مكه ثلاث ليال اوائن اى روافه وعشر ليال
آينات اى وادعات يعنى مكه ايله بزم مابينمز راحت اوچ ياخود اون مرحله در التأوين تفعيل وزننده اشك يوب
ايچوب قارنى يوك دنكى كبى طلوب قبارمق معناسنه در يقال اون الحمار اذا اكل وشرب حتى امتلأ بطنه فصار
كالعدل و بر آدم حد ومقدارندن تجاوز ايلميوب حالنجه تأنى ومسكنت اوزره حركت ايلمك معناسنه در رفق
وسهولت معناسندندر تقول اون على قدرك اى اتئد على نحوك التاون تفعل وزننده تأوين ايله ولده مرادفدر
يقال تاون الحمار بمعنى اون الاوان سحاب وكتاب وزنلرنده وقت وحين معناسنه در جمعى آونه در زمان وازمنه
كبى و بعضا آونه نك واوى يايه مبدل اولور كسره ايچون ومنه يقال فلان يصنعه آونة وآينة اذا كان يصنعه مرارا
ويدعه مرارا يعنى بر كره ايشلر و بر كره ترك ايدر كه وقت وقت ايشلر ديمكدر نته كه احيانا ايشلر تعبير اولنور واوان
قلو بغه لره دينور سلاحف معناسنه مفردى مسموع دكلدر ذواوان مدينه ده بر موضعدر واوان دخى بر موضعدر
الايوان همزه نك كسريله بيوك صفه يه دينور كه ازج ديدكلرى كمر لو طولانى بنا كبى اولور جمعى ايوانات كلور
واواوين كلور واوان دخى دينور باسر كتاب وزننده بونك جمعى اون كلور همزه نك ضميله وايوان آتك او يانه دينور كه
باشنه كچوردكلرى بدر اويان و باشلق تعبير اولنور بونك جمعى يوانات در مترجم ديركه اويان لفظى ايوان محرفى اولمق
ملحوظدر ذوايوان اقيال يمندن بر ينك لقبيدر اوانى سكارى وزننده بغداد قضاسنده بر قريه در اعلامدن
يحيى بن الحسين ويحيى بن عبد الله الاوانيان اورادندر ونواحى موصلده بر قريه آديدر اواين همزه نك فتحيله
بر بلده آديدر الاهان كتاب وزننده خرما سلقمنك چو بنه دينور عرجون معناسنه الاهن هاجر وزننده حاضر
وموجود اولان مال قديمه دينور يقال اعطاه من آهن ماله اى من تلاده وحاضره شارح ديركه صواب اولان
صاحب وزننده اولمقدر عاهن لفظندن مبدلدر الاين زين وزننده يورلمق ورنج وزحمت چكمك معناسنه در

شارحك بيانه كوره عند الاكثر مختصر فدر فيقال آن الرجل يئين اينا اذا اعيى و يلانه دينور حيه معناسنه
ورجل معناسنه در مقتضاى ماده اياق معناسى اولمقدر ونسخه لرك مقتضاى ضبطى اركشى ديمكدر و بو كلمش
يو كه دينور رجل معناسنه ووقت معناسنه در يقال جاء فى اين غير منقسم اى حين ومصدر اولور برنسنه نك
وقتى كلوب چاتمق معناسنه يقال آن آنه يئين اينا اى حان وقته ويقال آن اينك ويكسر الياء وآن آنك
بمد الالف يعنى بقلب الياء الفا اى حان حينك اين كيف وزننده مكاندن سئواله دلالت ايدر يعنى ظرف
مكاندر استفهامى متضمندر يقال اين زيد اى فى اى مكان تقول فى جوابه فى الدار بوندن تركيده قنده
ونيرده ايله تعبير اولنور ايان همزه نك فتحى وكسرى و يانك تشديديله زماندن سئواله دلالت ايدر كه ظرف
زماندر نه وقتده ديمكدر يقال ايان ترجع اى اى حين واحمد بن محمد بن ايان الدشتى محدث متاخردر
الآن حال وزننده ايچنده حاضر اولديغك وقتك اسميدر ظرف غير ممكن در معرفه واقع اولمشدر و بوكه الف ولام
تعريف ايچون داخل اولمدى زيرا موضوعى اولان وقت حاضرده مشاركى يوقدر كه تعيينى موجب اوله پس النجم
والذى كبى اولور يقال الآن انك اى هذا الوقت وقتك وكاه اولور كه لامى مفتوح قيلوب تخفيفا همزه لرى حذف
ايدرلر كقول الشاعر * فبح لان منها بالذى انت بائح * شارحك بيانه كوره حرف تعريف عهد حضورى ايچوندر الآن
ديمك شمديكى وقتده ديمكدر مترجم ديركه لفظه جلاله ده اولان الف ولام دخى قبيل اولدن اولمق اسلمدر زيرا حق
جل وعلا اعرف المعارفدر فصل الباء التبأن تفعل وزننده ايزه او يمق معناسنه در تقول تبأنت
الطريق والاثر اذا اتبعتهما البينى بانك فتحيله كه بين لفظنه منسوبدر محدثيندن محمد بن بشر بن بكير البينى نسبتيدر
شارحك بيانه كوره بين باذغيس ايله سرخس بيننده بر قصبه در بتان غراب وزننده طريثيث اعمالندن بر قريه در
ابو الفضل البتانى الفقيه الزاهد آندندر بتان بانك كسرى ياخود فتحى وتانك تشديديله حران قضاسنده بر قريه در
احمد بن جابر البتانى المنجم اورادندندر ومحمد بن المهنا ابن البانى كه تاى مكسوره ونون مشدده ايله در بعض محدثيندن
سماع حديث ايلدى مؤلف نسبتندن سكوت ايلمشدر البثنة بانك فتحى وكسرى وثاى مثلثه نك سكونيله دوز
وملايم ارضه دينور وقمغه دينور زبده معناسنه وبدنى پالوده كبى تر وترم ونازك دلبر محبوبه يه دينور يقال جارية
بثنة اى حسناء بضة وناز ونعيم ايچره خوشحالله وتاب وطراوه دينور يقال هو فى بثنة اى نعمة فى نعمة و بثنه
دمشق قضاسنده بر قريه آديدر البثنية غربيه وزننده بر جنس اعلا بغدايه دينور كه قريه مذكوره ده حاصل
اولور وملايم قوملغه دينور جمعى بثن در عنب وزننده البثن ضمتيله باغچه لره ومرغزارلره دينور بثينه جهينه
وزننده عذره قبيله سندن بر خاتون آديدر كه جميل نام شاعرك محبوبه سى ايدى و بصره ايله بحرين بيننده بر موضع
آديدر ابو بثينه بر شاعردر بثيون صهيون وزننده مصرده بر بلده در بثان رمان وزننده اسمادندر يوسف
بن بثان محدث مصريدر البحون حاى مهمله ايله جعفر وزننده برى اوزرينه يغلمش قوم يعنه دينور وسرعتله
آديمى صيق صيق آتارق يورر اولان آدمه دينور يقال رجل بحون اذا كان يقارب فى مشيه و يسرع و بر نوع خرما
اسميدر و بر رجل آديدر البحونة ها ايله بودور خاتونه دينور وقارنلو قربه يه دينور و بر رجل آديدر البحانه بانك
فتحيله بيوك قوصره سپدنه دينور وآتشدن صحرايان بيوك قغلجمه دينور البحناء صحراء وزننده بودخى بيوك
قوصره سپدنه دينور بحنه جهينه وزننده اسمادندر عبد الله بن بحينه صحابه در بحينه مزبورك والده سيدر
پدرى مالك بن مالكدر البحثنة ثاى مثلثه ايله دحرجه وزننده بر خصوصده آغر وكوشك دبرنمك معناسنه در
يقال بحثن فى الامر اذا تراخى فيه البخن بانك فتحى وخاى معجمه نك سكونيله يك اوزون آدمه دينور الابخنان اقشعرار
وزننده والابخنان ادهيام وزننده اولمك معناسنه در يقال ابخأن الرجل وابخان اذا مات وابخنان ادهيام
وزننده ناقه سودنى صاغان آدمه آپشنى آيروب كرمك معناسنه در يقال ابخانت الناقة اذا تمددت للحالب الابخنان
اسوداد وزننده او يومق معناسنه در يقال ابخن الرجل اذا نام وآياقده ديكيلوب طورمق معناسنه اولمغله ضد اولور
يقال ابخن الرجل اذا انتصب قائما وناقه سودنى صاغان آدمه كرلمك معناسنه در يقال ابخنت الناقة اذا تمددت
للحالب البخدن دال مهمله ايله جعفر وزننده وجودى نرم ونازك قيزه دينور و بر خاتون اسميدر البدن فتحتيله
باشدن والاردن واياقلردن ماعدا كوده يه دينور على قول عضو معناسنه در ياخود ذبح اولنمش دوه نك كوده سنه
مخصوصدر كه سائرده مجازا اولور يقال هو ضعيف البدن وهو من الجسد ما سوى الرأس والشوى والعضو اوخاص
باعضاء الجزور و بدن ياشلو پير آدمه اطلاق اولنور يقال رجل بدن اى مسن وقصه زرهه اطلاق اولنور يقال
جاء وعليه بدن اى درع قصيرة بدن لفظنك جمعى ابدان در وقوچه طاغ كچيسى تكه سنه دينور بونك جمعى

ابدن كلور افلس وزننده وبدن برآدمك جسم وتبسنه اطلاق اولنور يقال فلان كريم البدن اى النسب والحسب البادن صاحب وزننده والبدين امير وزننده والمبدّن معظم وزننده ايرى كوده‌لو تومند آدمه دينور مؤنثده كذلك بادن وبادنه وبدين دينور جمعى بدن كلور كتب وزننده وبدّن كلور ركع وزننده البدن بانك فتحى وضمى ودالك سكونيله والبدان والبدانة بارك فتحيله تومند اولمق معناسنه‌در يقال بدنت المرأة وبدنت بدنا وبدانا وبدانة من الباب الخامس والاول اذا كانت بادنة التبدين تفعيل وزننده پير وضعيف اولمق معناسنه‌در يقال بدّن الرجل تبدينا اذا اسنّ وضعف وزره كيدرمك معناسنه‌در يقال بدّن فلانا اذا البسه درعا المبدان محراب وزننده شول دابه‌يه دينوركه آز علف وتيمار ايله چابك سمور وب قوتلنور اوله يقال فرس مبدان اى شكور سريع السمن البدنة فتحيله شول ابل وبقره‌يه دينوركه قربان ايلمك ايچون مكه‌يه هدى اولنور وبو غنم جنسندن اضحيه كبيدر يعنى قربانلق قيونه اضحيه اطلاق اولندبغى كبى مكه‌يه هدى اولنان قربانلق دوه‌يه وصغره بدنه اطلاق اولنور مذكر ومؤنثى مساويدر جمعى بدن كلور كتب وزننده وجه تسميه ضخامتيدر بادن هاجر وزننده بخارى قضاسنده برقريه آديدر ابوعبدالله البادنىّ الشاعر المجوّد اورادندر البأذنة ذال معجمه ايله دحرجه وزننده برآدم بيلديكى نسنه‌يى انكار واصرار ايله تشدّد ايليوب مسكنت وخضوع ايله اقرار ايلمك معناسنه‌در يقال بأذن الامر اذا اعترف الامر واقرّبه واستخذى اشبو بأذنه ماده‌سى مهموزا اولمغله اوّل فصلده ذكر اولنمق حقيق ايدى لكن اهل لغت بوراده ذكر ايلملريله آنلره اقتفا اولندى باذان الفارسىّ شادان وزننده كه يمنده ابناء تعبير اولنان فارسى الاصل كسه‌لردن ايدى زمان حضرت مصطفويده شرفياب اسلام اولدى مقدّمى كسرى طرفندن يمنده والى ايدى البرنىّ شرقى وزننده برجنس معروف خرما اسميدر انواعنك بهتريدر برنيك فارسى معربيدر ابو واعلا ميوه ديمكدر وعلىّ بن عبدالرحمن بن الاشقر البرنى وستّ الادب بنت المظفر بن البرنى رواة حديثدندر البرنيه شرقيه وزننده ساقسيدن دوزلمش بركونه قابه دينور مقدّمة الادبده بيوك كوپ ايله مفسردر وهنوز پليج اولان خروسه دينور جمعى براتى كلور يبرين ياى تحتيه ايله ياخود ابرين همزه ايله احساء نام موضع قرشوسنده برمحل آديدر ابرينه همزه‌نك فتحى وكسريله مروقضاسنده برقريه آديدر برين زبير وزننده ابن عبدالله ابوهند الدارى دركه اصحابدندر البرثن ثاى مثلثه ايله قنفذ وزننده انسانك پرمقلريله كفنه دينوركه پنجه تعبير اولنور كذلك ارسلان پنجه‌سنه دينور على قول مطلقا يرتجى جانورك چناغنه دينوركه انسانك پرمقلرى مثابه‌سنده‌در وبرثن برقبيله آديدر وعبدالرحمن بن ام برثن تابعيدر برثن الاسد مرثد بن علس نام كسه‌نك قلجى اسميدر وبرثن دوه‌يه مخصوص بركونه تمغا اسميدر برثان دخى دينور قرطاس وزننده البرذون ذال معجمه ايله جردحل وزننده دابه‌يه دينوركه انواعنه شاملدر مؤنثى برذونه وجمعى براذين‌در شارح ديركه جميع امهاتده برذون اسب تركى ايله مبين‌دركه سمر باركيرى اوله جقدر المبرذن اسم فاعل بنيه‌سيله برذون صاحبنه دينور البرذنة دحرجه وزننده برآدمى قهر وغلبه ايله خاكسار ايلمك معناسنه‌در يقال برذنه اذا قهره وغلب عليه وجوابدن عاجز ومبسّه اولمق معناسنه‌در يقال برذن الرجل اذا اعيا عن الجواب وبرذون كبى يوريمك معناسنه‌در يقال برذن الرجل اذا مشى مشى البرذون البرزين قنديل وزننده شول مشربه‌يه دينوركه ايذ ظهور ايدن خرما طوغورجغنك قشرندن اتخاذ ايدرلر البراشن شين معجمه ايله علابط وزننده كوزنى بلردوب ديكه‌ديكه بقان آدمه دينور يقال رجل براشن اذا كان يمدّ نظره ويحدّه برشان برهان وزننده برقبيله آديدر البرطنة برطمه وزننده ومرادفيدركه برنوع لعب اسميدر البرهان بانك ضميله دليل وحجت معناسنه‌در يقال جاء بالبرهان اى الحجة شارح ديركه برهان عند البعض زمان ومدّت معناسنه اولان برهه‌دن مأخوذدر ثبات واستمرارى متضمن اولديغيچون پس نونى زائده‌در وعند البعض بره ماده‌سندندركه صحت بعد العلة وقطع معنالرينه‌در وعند الزمخشرى برهرهه ماده‌سندندركه مرأة بيضابه دينور وضوح وانكشافى متضمن اولديغيچون نته‌كه سلطان زيت معناسنه اولان سليط لفظندن مأخوذدر انارة واضاءه مناسبتيله انتهى وبرهان اسامبدندر برهان بن سليمان السمرقندى محدثدندر وبرهان نحاتدن عمرو بن مسعودك جدى اسميدر البرهنه دحرجه وزننده برماده‌يه دليل وبرهان اقامه ايلمك معناسنه‌در يقال برهن عليه اذا اقام عليه البرهان شارح ديركه زمخشرينك اساسده بياننه كوره برهن عنوانى مولددر صواب اولان ابره اولمقدر جاء بالبرهان معناسنه ابن برهان سلمان وزننده عبدالواحد النحوى وحسين بن عمر المحدث كنيه‌لريدر واحمد بن على بن برهان الفقيه امام غزالى اصحابندندر عامى اولان آدمك مذهب واحد ايله تقيد اولمسى لازم اولمديغنه ذاهب اولوب وبونى امام نووى ترجيح ايلدى وبرهان مشايخ وصلحادن محمد بن على الدينورى لقبيدر

البزيون زاى معجمه ايله جردحل وزننده والبزيون عصفور وزننده انجه ديبايه دينور سندس معناسنه المبازنة مفاعله وزننده اظهار حق ايلمك معناسنه‌در يقال بازن بالحق اى جاء به الابزن همزه‌نك حركات ثلاثى وزايك فتحيله ايچنده اغتسال اولنان حوضه دينور وكاهجه باقردن بيوك قزغان طرزنده دوزوب ايچنده اغتسال ايدرلر مترجم ديركه آبزن معربيدركه فارسيدر ادم بو بنجه واندن قصه جه دموردن ياخود باقردن مصنوع تابوت شكلنده برظرفدركه اوزرنده قپاغى اولور طبيبلر خسته‌يى انك ايچنه ياتوروب باشنى اول دلكدن طشره چقاررلر واوزرينه مطبوخلر واقتضاسنه كوره ادويه حاره ايله قينامش صودوكوب غسل وتيمار ايدرلر بعده مطلقا كوچك حوضه دخى اطلاق اولنور انتهى واهل مكه صفا يانده اولان چشمه‌نك صويى كلوب بركديكى محله بازان اطلاق ايدرلر كويا كه آبزان ديمكى مراد ايدرلر كه مقصودلرى آبزن ديمكدر پس بازان آبزن محرفى اولان آبزان محرفى اولور ومحل مرقوم حوضه شبيه اولمغله آبزن اطلاق اولنمشدر وبعض علماء عصر لحن مزبورى بعض كتابلرنده تصحيح ايله وعين بازان من عيون مكة عبارتيله ثبت ايلدكلرى منظورمز اولدقده ماده‌ء مرقومه‌دن محرف اولديغنى كنديلره تنبيه ايلديكمزده متنبه اولديلر شارح ديركه مؤلفك تقرير ايلديكى صفايه متصل نردبان ايله اينيلور مجراى عيندر بازان نام اميرك بنا كرده‌سى اولمق اوزره مشهوردر الابزين همزه‌نك كسريله ابزيم وزننده ومرادفيدركه كمر وقولان مقوله‌سنك طوقه‌سنه دينور جمعى ابازين‌در بزين زبير وزننده اساميدندر هشام بن بزين محدثدندر بزان غراب وزننده اصفهان قضاسنده برقريه‌در محدثيندن مطهر بن عبدالواحد وابوالفرج البزانيان آندندر ابزون اسلوب وزننده برشاعر عمانى اسميدر بزانه ثمامه وزننده اسفرائن قضاسنده برقريه‌در بزيان عثمان وزننده مروشهرنده برمحله‌در بسن بانك وسينك فتحيله حسن كلمه‌سنه اتباعا ذكر اولنور يقال حسن بسن الابسان همزه‌نك كسريله برادمك خويى وطبيعتى كوزل اولمق معناسنه‌در يقال ابسن الرجل اذا احسنت سجيته شارح ديركه اشبو سجيته نسخه‌لرى غلطدر صواب اولان سحنته اولمقدركه برآدمك صورت واسلوب وقيافتى كوزل اولمق ديمكدر واقعا اصول سائره‌ده شارحك قولنه موافق مثبتدر الباسنة صاحبه وزننده چفتجيلرك صبان دمورينه دينور واهل صنعتك الات وادواتنه دينوركه اوادانلق تعبير اولنور وكتان طرانيسندن طوقنمش قالين بيوك چواله دينور جمعى يأسن درمحاسن وزننده باسيان سينك كسريله خوزستانده بربلده‌در بيسان سلمان وزننده شام ديارنده برقريه‌در نته كه سين بابنده ذكر اولندى البستان بانك ضميله بوستان فارسى معربيدركه قفو محلى ديمكدر جمعى بساتين وبساتون‌در ويوسف بن عبدالخالق البستانى تحديث ايلمشدر وبستان ابن عامر مكه قربنده برموضعدركه نخلهء عمانيه ايله نخلهء شاميه‌نك موقع اجتماعيدر وبستان ابراهيم قبيلهء اسد بلادنده برموضعدر وبستان المستاة بغداد دار الخلافه‌سنده برباغچه‌در باشان شين معجمه ايله هرات قضاسنده برقريه‌در باشتان نيسابورده برقريه‌در بشتنه بانك فتحيله اندلسده قرطبه قضاسنده برقريه‌در محدثيندن ابن البشتنى هشام بن محمد اورادندر بصان صاد مهمله ايله غراب وزننده وبصان رمان وزننده شهر ربيع الاخرك اسم قديميدر جمعى بصانات وابصنه كلور بصنى فتحتينله وتشديد نونله برقريه‌در آنده اعلا پرده‌لر ونها ليلر ايشلنور ستور بصنيه معروفدر البطن بانك فتحيله بدنده قارنه دينور فارسيده شكم ديرلر وبو مذكردر جمعى ابطن وبطون وبطنان كلور بانك ضميله يقال اعتلّ بطنه وهو خلاف الظهر وبطن قبيله‌دن كوچك اولان اوبه‌يه دينور على قول فخذدن كوچك وعماره‌دن بيوك اولانه دينور بونك جمعى ابطن وبطون‌در وبطن هرنسنه‌نك ايچريسنه دينور يقال بطن الشئ اى جوفه وقوشك يلكنك اوزون اولان شقنه دينوركه ديوشورد كده ايچروده قالور جمعى بطنان‌در وبطن يكرمى موضع آديدر ومصدر اولور قارنه اورمق معناسنه يقال بطنه وبطن له بطنا من الباب الاول اذا ضرب بطنه وبطن وبطون قعود وزننده كيزلو اولمق معناسنه‌در يقال بطن الشئ بطنا وبطونا اذا خفى وبرنسنه‌يى بيلمك معناسنه مستعملدركه ايچ يوزنه مطلع اولمقدن عبارتدر يقال بطن خبره اذا علمه وبرادمك امور واسرارنه داخل ومحرم خواصندن اولمق معناسنه مستعملدر يقال بطن من فلان اذا صار من خواصه ذوالبطن نجس ورجيعه اطلاق اولنور يقال القى ذا بطنه اى رجيعه وقارنده اولان ولده اطلاق اولنور يقال القت المرأة ذا بطنها اى ولدت ويقال القت الدجاجة ذا بطنها اى باضت وامثالدندركه ✱الذئب يغبط بذى بطنه ديرلر زيرا قورد قسمى دائما انسان ومواشى قسمنه شوق وجلادتله سكردوب هجوم ايدر اولمغله هرنقدر آج اولورسه‌ده طوق ظن اولنور بو مثل ايچ يوزى مكدر ومنكوب ايكن ظاهر حالنك تجملنه نظر ارشك وغبطه اولنان كسه حقنده ايراد اولنور البطن كتف وزننده بك زنكين بوطور وطاشقين آدمه دينور يقال رجل بطن اى اشر متموّل وقارنندن غيرى‌يه همتى اولميان عبد البطن

آدمه دینور علی قول طویمق بیلیان آکول واینهانه دینور یقال رجل بطن اذا کان همه بطنه اوهوالرغیب لاینتهی
من الاکل المبطان محراب وزننده بودخی طویمق بیلیان آدمه دینور البطین امیروزننده بیوك قارنلو آدمه
دینور یقال رجل بطین ای عظیم البطن وایراق یره دینور یقال مکان بطین ای بعید ومحمد بن الولید بن عبد الملك بن
مروانك فرسی ادیدر و برخارجی لقبیدر ومسلم بن ابی عمران نام محدثك جلیلك لقبیدر البطانة کرامه وزننده برادم
بیوك قارنلو اولمق معناسنه در یقال بطن الرجل بطانة من الباب الخامس اذا کان بطینا شارح دیرکه
بطانه اکول اولمق معناسنده کلور و بوندن اسم بطنه در بانك کسریله که کثرت اکل معناسنه در ومنه المثل
البطنة تذهب الفطنة ❊ المبطن معظم وزننده قارنی چلیمسز آج آرق اولان آدمه دینور که سوکلون قارنلو تعبیر اولنور
بناسی ازاله ایچوندر یقال رجل مبطن ای ضامر البطن وصرتی وقارنی بیاض اولان آته دینور کویا که صرتیله
قارننه بیاض آستر چکلمش اوله و بو بطانه دندر یقال فرس مبطن ای ابیض الظهر والبطن المبطون
قارن آغریسنه اوغرامش آدمه دینور البطن فتحتیله قارن اغریسنه دینور یقال بطن الرجل علی بناء المجهول
اذا اشتکی بطنه فهو مبطون و یقال اصابه البطن ای داء البطن التبطین تفعیل وزننده برآدمك قارننه اورمق
معناسنه در یقال بطنه اذا ضرب بطنه وجامه یه آستار چکمك معناسنه در یقال بطن الثوب اذا جعل له بطانة ودوه یه
قولان چکمك معناسنه در یقال بطن البعیر اذا شدّ بطانه وتراش اولدقدنصکره صقالك چکه واکك آلتلرندن
استره ایله یاخود مقراض ایله المق معناسنه درکه تکمیل محاسن در یقال بطن لحیته اذا اخذ شعرها من تحت الذقن
والحنك شارح دیرکه بوراده لاء نافیه ادخالیله ان لایؤخذ نسخه لری غلطدر واقعانهایه ده وسائر امهاتده ان یؤخذ
عنواننده مرسومدر الباطن کزلونسنه یه دینور جمعی بواطن در شارح دیرکه اسماء حسنادن اولان باطن
اسم شریفی همین ظاهر اسم شریفیله مزدوجا ذکر اولنور اول وآخر ومقدم ومؤخر کبی ادراك ابصاردن محجوب
معناسنه در مترجم دیرکه شاکر احمد پاشا جوزی بالخیر اسماء حسنا شرحنده بورسمه نظم و بیان ایلمشدر

نور الظاهر ایتسه داده بروز — اوله الباطن اسمی فیض افزون
ذات پاکی بیلندی بالا ثار — محتجبدر ولی عن الابصار
صنعی اولمش همیشه ذاتنه دال — معرفت کنه ذاتی امر محال
ظاهر عند مؤمن عبده — باطن عن منافق جحده

الاستبطان برآدمك داخل امورنه مطلع وواقف اولمق معناسنه در یقال استبطن امره اذا وقف علی دخلته
البطانة کتابه وزننده راز وسریره یه اطلاق ولنور یقال هو یعرف بطانته ای سریرته و برقضا وکوره نك و برمملکتك
وسطنه دینور وبرآدمك امور واحوالنه محرم وهمراز اولان خاصه وهمدمنه دینور یقال هو بطانته ای الداخل الولیجة
من خواصه ولباسك آستارنه دینور یقال بطن ثوبه ببطانة حسنة وهی خلاف الظهارة و بطانه خارج مدینه ده
برموضع آدیدر الابطان همزه نك کسریله جامه یه استار چکورمك معناسنه در یقال ابطن الثوب اذا جعل له بطانة
ودوه یه قولان چکمك معناسنه در یقال ابطن البعیر اذ شدّ بطانه الباطن کزلویه دینور که ذکر اولندی
وبرنسنه نك ایچ یوزنه دینور وچقور یره دینور جمعی ابطنه در وجمع کثرتی بطنان در بانك ضمیله وغلیظ یرده اولان
صو آقندیسنه دینور جمعی بطنان در بطان کتاب وزننده برچرکین کچی آدیدر و برفرس اسمیدر ابو البطین
دخی دیرلر ایدی ایکیسیده محمد بن ولیدك ایدی و بطان دوه نك سمرنه چکیلان قولانه دینور جمعی ابطنة و بطن
کلور بانك ضمیله و بطان شقوق ایله تغلیبه مینانده برموضع آدیدر وهذیل بلادنده برموضع آدیدر و یمنده
بربلده آدیدر عریض البطان رفاه ووسعتله خوشحال وآسوده بال اولان آدمه اطلاق اولنور زیرا تاولو سموز
دوه نك قولانی عریض وکبیر اولور یقال فلان عریض البطان ای رخی البال البطنة بانك کسریله مال واقبال
طولغنلغی سببیله افراط اوزره فرح ومسرت طاشغنلغنه اطلاق اولنور معنای آتیدن مأخوذ در یقال نزت به
البطنة ای البطر والاشر وامتلاء طعامه دینور یقال اخذته البطنة ای الکظة بطین زبیر وزننده برشاعر در
ومنازل قمردن برمنزل آدیدر ساج ایاغی شکلنده مثلث اوچ خرده کوکبدن عبارتدر که حمل صورتنك بطننده
واقعدر ذو البطین اسامة بن زیدك لقبیدر رضی الله عنه الباطنة ساحل بحر عمانده برقریه در و بصره ده
وکوفه ده خانه لرك وچارشولرك جمعتکاهلرینه باطنه اطلاق ایدرلر مراد شهرك داخلی وکوم اولان یریدرنته که
خارجنه ضاحیه اطلاق ایدرلر البعکنة بانك وکافك فتحیله یوریمسی کوج اولان صرپ قومساله دینور
یقال رملة بعکنة ای تشتد علی الماشی بغدان بغداد لفظنده لغت سابغه درنته که ماده سنده بیان اولندی

التبغدن تدحرج وزننده بغداد شهرنه داخل اولمق معناسنه در یقال تبغدن الرجل اذا دخل بغدان الابقان
قافله اکرام وزننده برآدم خصب ورفاه ووسعت حال اوزره اولمق معناسنه در یقال ابقن الرجل اذا اخصب جنابه
واحمد بن بقنه که بانك وقافك ونون مشدده نك فتحیله در اندلسده علو بوندن بنوحمود دولتنك وزیری ایدی المبکونة
ملعونه وزننده خوار وذلیله عورته دینور البلان شدّاد وزننده که حمامه دینور بلل ماده سنده ذکر اولندی
البلسن قنفذ وزننده مرجمکه دینور عدس کبی وحبوباتدن بر بشقه غله اسمیدر که مرجمکه شبیه اولور مفردی
بلسنه در البلسان فتحاتله پلسنك اغاجنه دینور بلس ماده سنده ذکر اولندی بلقین بانك ضمی وقافك کسریله
وغرنیق وزننده مصرده برقریه در علامة الدنیا صاحب عمر بن رسلان الفقیه الشافعی البلقینی اورادندر
البلهنیة بانك ضمی ولامك فتحی ونونك کسریله رفاهیت ووسعت معیشت ونظام حال معناسنه در یقال هو
فی بلهنیة من العیش ای سعة ورفاهیة مؤلف بونی بله ماده سنده دخی ذکر ایلمشدر البنة بانك ونون مشدده نك
فتحیله خوش وکوزل رایحه یه دینور وبد ومنتن رایحه یه ده دینور جمعی بنان درکتاب وزننده تقول شممت منه
بنة طیبة وبنة منتنة ای رایحة وآهو قسمنك خاصة قیغنك رایحه سنه دینور وبنة الجهنی صحابه در یاخود بو بای
تحتیه ایله در و بنه کابل قضاسنده برموضع آدیدر و بغداد قضاسنده برقریه در واندلسده برحصن آدیدر المبن
ابنان لفظندن اسم فاعلدر قیغلری رایحه سی اولان آهو بتاغنه دینور یقال کناس مبن ای ذو بنة بنه بانك
ضمیله محدثیندن ایوب بن سلیمان الرازی جدینك اسمیدر البن بانك فتحیله بریرده مقیم اولمق معناسنه در یقال
بن بالمکان بنا من الباب الثانی اذا اقام به الابنان همزه نك کسریله بن معناسنه در یقال ابن بالمکان بمعنی
بن البنان سحاب وزننده پرمقلره علی قول اوجلرینه دینور مفردی بنانه در یقال بنانها مخضبة ای اصابعها
او اطرافها و بنو اسد یوردنده برصویك و برطاغك آدیدر ونجدده برموضع آدیدر بنان غراب وزننده
برموضعدر ومحدثیندن برجماعت اسمیدر بنان شدّاد وزننده اسامیدندر بنار بن بنان محدثدر یاخود بو بای
تحتیه ایله در وحرب بن بنان و بنان بن یعقوب الکندی محدثلردر یاخود بوتای فوقیه ایله در البنانة سحابه
وزننده بنان مفردیدرکه ذکر اولندی و برموضعك و برقصرك اسمیدر البنانة ثمامه وزننده چایری وچنی چوق
مرغزاره دینور وعرب دن برجماعت اسمیدر محدثیندن ثابت البنانی انلره منسوبدر و بصره ده برمحله آدیدر سعد
بن لوی بن غالبك ام ولدی اولان بنانه یه منسوبدر وثابت مرقوم اوراده دخی ساکن اولمشدر التبنین تفعیل
وزننده قیونی بیانه صالیورمیوب بسی یه بغلمق معناسنه در یقال بنن الشاة اذا ارتبطها لیسمنها البنین امیر وزننده ٢
صاحب تمکین عاقل ودانا واهل ثبات آدمه دینور یقال رجل بنین ای متثبت عاقل وعبد الغنی بن بنین محدثدر
البنی قمی وزننده برنوع بالق آدیدر نیل نهرنده اولور وموسی بن هارون نام محدثك و بشقه برآدمك لقبلریدر
کویا که بن لفظنه منسوبدر البن بانك ضمیله برنسنه درکه مربی دیدکلری ترشی کبی طعام یدرمك ایچون اتخاذ
اولنور که مراد بردرلو صلاطه یاخود ترشی اوله جقدر شارح دیرکه حکیم داودك بیاننه کوره بن یمن دیارنه مخصوص
برشجرك ثمریدر بندق مقداری دانه لری اولور قبوغی صو یلدقده یاریسندن ایکی پاره اولور تجفیف رطوبات وسعال
و بلغمی ونزلانی ازاله وفتح سده ایچون مجربدر حالا قهوه اغاجی دیدکلریدر که ثمرینه قهوه اطلاق اولنور ظهوری
قریب العهد اولمغله مؤلفك عصرنده متعارف دکل ایدی وحالا عربستانده دوکلمش قهوه یه بن اطلاق ایدرلر اوائلده
اهل یمن آنك یپراغندن ودانه لرندن ترشی وصلاطه مقوله سی یپارلر ایدی مترجم دیرکه کاتب چلبی مرحوم جهان
نماده تفصیلا ذکر ایلمشدر و بن اسامیدندر ابو القاسم بن البن واحمد بن علی البن محدثلردر البن بانك کسریله
بدنده قات قات سموزلك اثرینه وقوتنه دینور ومنه یقال بن علی بن ای طرق علی طرق ای قوة من الشحم والسمن
علی قوة ومتعفن و بدبوی محله دینور یقال مکان بن ای المنتن الرایحة بن بانك فتحی ونون مخففه نك سکونیله بل
کلمه سنده لغتدر که اضراب ایچوندر البنبان ثرثار وزننده ایشه دینور عمل معناسنه وکوتو وکم سوزه دینور یقال
انی بالبنبان ای المنطق الردیء ونیم یوردنده برصو آدیدر بنین زبیر وزننده ابن ابراهیم القرشی درکه محدثدر
البون عون وزننده یمن اولکه سنده ایکی مملکت آدیدر برینه بون اعلا و برینه بون اسفل دیرلر قرآنمبینده مذکور
اولان بئر معطله وقصر مشیدك هر بری برنده واقعدر و بوندن مصدر اولور فضل ومزیت جهتیله آخره راجح
وغالب اولمق معناسنه یقال بانه یبونه بونا مثل بانه یبینه بینا ای طاله فی الفضل والمزیة البون بانك ضمی وفتحیله
ایکی نسنه اراسنده اولان مسافه یه دینور یقال بینهما بون بعید ای مسافة بعیدة و بلاد مزینه ده برموضع آدیدر
و یمنده بربلده وهرات قضاسنده برقریه آدیدر تل بونی شوری وزننده کوفه ده برقریه در البوان بانك ضمی

وكسريله چادرك وآلاچغك ديركه دينور جمعى ابونه درا جوبه وزننده و بونكاور بانك ضميله و بونكلور صرد
وزننده باته دانه وزننده بنت بهز بن حكيم دركه برداستانلو خاتوندر وعمرو بن بانه المغنى نوادر وغرائب صاحبى
بركسه ايدى البونه بانك فتحيله كوچك قيز جغزه دينور بنت صغيره معناسنه بونه بانك ضميله افريقيه ده
بربلده در شارح الموطأ مردان بن محمد البونى وشيخ الطريقه احمد بن على البونى اورادندر و بروادى آديدر ووليد
بن اتان بن بونه محدثدر وعبدالملك بن بونه كه بانك ونونك ضميله در برشيخ اندلسيدر ابن دحيه آندن روايت حديث
ايلدى بوانه ثمامه وزننده ينبع وراسنده برياصتم طاغك آديدر وبنوجشم يوردنده برصو آديدر و بنوعقيل
يوردنده دخى برصو آديدر شعب بوان شداد وزننده فارس اولكه سنده برموضع آديدر كه جنان اربع دنيويه نك
بريدر ديكرلرى غوطهٔ دمشق وسغد سمرقند وابلهٔ بصره در بوانات بانك ضميله يننه فارس ديارنده برموضعدر
البان حال وزننده مصرده برقريه در ونيسابورده برقريه در و برشجر اسميدر كه ثمرينك دانه لرى اولور آندن لطيف
دهن اتخاذ اولنور بو شجر باديه اشجارندندر وعربستان بلادنده دخى باغچه لرده يتشدرمشلردر دوز وطوغرى
وورقى سكود ورقنه شبيه اولور دانه سنه حب البان وفستق الهاويه وفارسيده تخم غاليه ديرلر وشجرنه تركيده
سورقون اغاجى و بن اغاجى ديرلر شعراى عرب قد محبوبى اكا تشبيه ايدرلر دانه سنى سركه ايله طلا برش ونمش وكلف
وحصف و بهق وجرب وسعفه وتقشر جلد عارضه سنه نافع وسركه ايله شرب جكرك وطحالك صلابتنه
مفيددر و برمثقالنى شرب خاصة قئ بلغمى يه مؤثردر ذوالبان برموضع آديدر و برجبل اسميدر ابوان همزه
مفتوحه ايله دمياط قضاسنده برقريه در وصعيد ديارنده ايكى قريه در البوين زبير وزننده برموضعدر بانويه
نونك ضميله عبدالباقى نام امام نحوينك پدرى اسميدر وطاهر بن ابى بكر نام محدثك جدى اسميدر البيهن حيدر
وزننده نسترن اسميدر كه مصركلى ديدكلرى آق ولطيف چچكدر البهنانة بانك فتحيله طيبة النفس والرايحه
اولان على قول تكلمده وسائر عملده نرم وملايم ورفق ولطافت اوزره اولان خاتونه دينور وسبكروح ودائماشن
وخندان اولان خاتونه دينور يقال امرأة بهنانة اى الطيبة النفس والريحة واللينة فى عملها ومنطقها او كذا الضحاكة
الخفيفة الروح بهان قطام وزننده برعورت اسميدر الباهين برنوع خرما اسميدر ياخود برجنس خرما اغاجيدر كه
هردم بهاردر هرموسمده يكى چچكلرى وجابجا مبسره ومرطبه ومثمره دالرى اكسك اولمز البهونية بهمنيه
وزننده كرمانيه ايله عربيه بيننده اولان دوه يه دينوركه مراد بو ايكى جنسدن متولد اولاندر بختى تعبير اولنوركه بخت
نصره منسوبدر البهكن جعفر وزننده تروتازه وناز كبدن جوانه دينور مؤنثى بهكنه در وشبابه دخى وصف
اولور يقال غلام وشاب بهكن وجارية بهكنة اى غض ويقال شباب بهكن التبهكن تدحرج وزننده قيچى
بيوك قارى بهكنه روشيله يوريمك معناسنه در يقال تبهكنت العجزاء فى مشيتها اذا مشت مشية البهكنة
البهمن جعفر وزننده برنبات كوكيدركه غليظ طورب كوكنه شبيه واكثرى اكرى اولور احمر نوعى اولور كه قزل
بهمن ديرلر وآق نوعى اولور كه آق بهمن تعبير اولنور عشابلر قطع وتجفيف ايدرلر خفقان بارده نافع وقلبى بغايت
مقوى وتقويت جماعده مؤثردر وبهمن بر رجل اسميدر كه مراد قدماى ملوك ايراندن برينك اسميدر كه بهمن
بن اسفنديار بن كشتاسب در بهمنماه شهور فارسيه دن اون برنجى آيك اسميدر كه او نكبسى فرور دينماه ٢
ارديبهشتماه ٣ خردادماه ٤ تيرماه ٥ مردادماه ٦ شهريورماه ٨ مهرماه ٧ آبانماه ٩ آذرماه ١٠ ديماه ١١ بهمنماه ١٢
اسفندارمذماه اوله جقدر البين زين وزننده اضداددندر جدالق فرقت معناسنه در يقال وقع بينهم بين
اى فرقة ووصلت معناسنه در يقال تقطع بينهما اى وصلهما واسم اولور نته كه شمدى ذكر اولندى وظرف
متمكن اولور يعنى ظرف مبهم اولوب ايكى يه وزياده يه ياخود بونلرك نائبنه اضافتله معناسى متبين اولور قال الشارح
قوله تعالى لقد تقطع بينكم على قرأة الرفع فهو الاسم بمعنى الاصل وعلى قرأة النصب فهو ظرف وبين ايراقلغه
دينور يقال بينهما بين اى بعد وايكى نسنه اراغنده اولان خلل ووسطه دينوركه اراق تعبير اولنور مثلا جلس
بين القوم ديرلر جلس وسطهم معناسنه ولقيه بعيدات بين ديرلر بعيدات مصغر بنيه سيله و بين كلمه سنه مضاف
اوله رق احيانا معناسنه دركه ملاقاتك اراغى برزمان آچقدنصكره ملاقى اولوب بعده ينه آچوب صكره ينه
ملاقى اولدى ديمكدر و بين و بينونه كينونه وزننده مفارقت معناسنه در يقال بانوا بينا و بينونة من الباب الثانى
اذا فارقوا و بين و بيئونه و بيون قعود وزننده جدا اولمق معناسنه در يقال بان الشئ بينا و بينونة و بيونا اذا انقطع
ويقال بانت المرأة عن الرجل اذا انفصلت عنه بطلاق البين بای مکسوره ایله ناحيه معناسنه در وايكى ارض
اراغنده اولان فصل وسنوره دينور وغليظ يوكسك يره دينور وكوز ايرمى مسافه يه دينور وبجران قربنده

برموضع آديدر وحيره قربنده ومدينه قربنده برموضع آديدر وفيروزآباد فارس قضاسنده برقريه آديدر و بغداد ايله
دفاع اراغنده برنهر آديدر الابانة اقامه وزننده كسمك معناسنه در يقال ابانه اذا قطعه و برنسنه يى واضح وعيان
قلمق معناسنه در تقول ابنت الشئ اذا اوضحته وواضح وعيان اولمق معناسنه در يقال ابان الشئ اذا اتضح
وآيرمق معناسنه در يقال ضربه فابان رأسه من جسده اى فصله وقيزنى قوجه يه ويرمك معناسنه دركه پدرى
خانه سندن فصل وابعاد ايدر يقال ابان بنته اذا زوجها البائن عقد جديده احتياج وجهيله
مطلقه اولان خاتونه دينور يقال امرأة بائن اى منفصلة عن زوجها بطلاق وشول آدمه دينوركه
سودنى صاغه جغى حيوانك صولندن كلوب صاغمغه بشلار اوله نته كه معلى صاغندن كلان آدمه دينور
وكريشدن پك ايراق يعنى پك ميدانلو اولان يايه دينور بائنه دخى دينور يقال قوس بائن و بائنة اذا بانت
عن وترها كثيرا ودنى ايراق اولان ككبش قيويه دينور البائنة تطليقه يه صفت اولور هاسر وصف اولمز شول
طلاقه دينوركه زوج استرجاع مطلقه يه مالك اوله ميوب عقد جديده محتاج اوله يقال تطليقة بائنة اى ذات بينونة
وبوعبثه راضيه قبيلندندر البيان عيان وزننده بللو وواضح وآشكاره اولمق معناسنه در يقال بان الشئ يبين بيانا
اذا اتضح و بو معناده متعدى اولور تقول بنت الشئ ابين اى اضحته وعرفته وذكاء وفطنته مقارن برمعنا
ومقصودى افصاح واظهار ايلمك معناسنه در تقول فهمت الكلام بيانه اى افصاحه مع ذكاء شارحك بيانته
كوره بيان وضوح وظهور معناسنه اسم دخى اولور البين سيد وزننده وصفدر واضح وآشكاره نسنه يه دينور
جمعى ابيناء كلور هين واهيناء كبى وفصيح وسخنور آدمه دينور جمعى ابيناء وابيان و بيناء كلور كرماء وزننده يقال
رجل بين اى فصيح التبيين تفعيل وزننده بو دخى واضح وآشكاره اولمق وواضح وآشكاره قلمق معنالرينه لازم
ومتعدى اولور تقول بينته اى اوضحته و بين الشئ اذا اتضح و برآدم قيزنى قوجه يه ويرمك معناسنه در يقال
بين بنتها اذا زوجها واغاجك هنوز يپراقلرى بلورمك معناسنه مستعملدر يقال بين الشجر اذا ابدا ورقه وظهر اول
ماينبت وحيوانك بوينوزى توموب ظهور ايلمك معناسنه مستعملدر يقال بين القرن اذا نجم التبين تفعل
وزننده والاستبانة بونلرده واضح وعيان قلمق و واضح وعيان اولمق معنالرينه متعدى ولازم اولور يقال تبينته
واستبنته اى اوضحته وتبين الشئ واستبان اذا اتضح التبيان تانك كسرى وفتحيله بيان كبى مصدردر واضح
وآشكاره قلمق معناسنه در و بونده تانك كسرى شاذدر زيرا مصادر تانك فتحيله تفعال اوزره كلور يقال بان الشئ
بيانا وتبيانا اذا اوضحه المبين ميمك ضميله معين وزننده والمبين محسن وزننده ابانه برأسدن اسم فاعلدر
المباينة مفاعله وزننده جدا اولمق معناسنه در يقال باينه اذا هاجره التباين تفاعل وزننده آيرلشمق
معناسنه در يقال تباينا اى تهاجرا البيون صبور وزننده بائن كبى ديبى درين ككبش قيويه دينور يقال بئر بائن
و بيون اى البعيدة القعر الواسعة غراب البين عربلر بونكله فراق وهجرانه تطير ايدرلر مراد آلا قرغه در ياخود
بورنى واياقلرى قزل اولان قرغه دركه اكين قرغه سى ديدكلريدر اما سياه قرغه يه كه قوزغون ديدكلريدر اكا
حاتم اطلاق ايدرلر قطعى فراقى حتم وايجاب ايدر زعمنده اولدقلرى چون بين بين مكرر انو نلرك فتح اوزره بنالريله
ايو ايله كوتى اراسنده ميانه اولان نسنه ديمكدر يقال هذا الشئ بين بين اى بين الجيد والردئ بونلر ايكى اسم
اولوب بعده اسم واحد قيلنوب وآخرلرى فتح اوزره مبنى اولدى وهمزهٔ بين بين ديدكلرى همزهٔ مخففه
اوله جقدر يعنى همزه نك حركه سنه موافق وملايم اولان حرف علت بيننده قلنمشدر مثلا اكر همزه مفتوح ايسه
همزه ايله الف بيننده تلفظ اولنور سأل كبى واكر مكسور ايسه همزه ايله ياء بيننده اولنور سئم كبى واكر مضموم
ايسه همزه ايله واو ميانده اولنور لؤم كبى شارح ديركه همزهٔ بين بين قطعا ابتداده واقع اولمز زيرا ساكن كبى
ضعيفدر وضعفندن ناشى بين بين اطلاق اولندى بينا الف مقصوره ايله اصلى بين ايدى نونك فتحيله اشباع
اولنمغله الف تحدث ايلدى و بينما كلمه سى كه ماء زياده اولنمشدر ايكيسيده كلمات ابتدادندر يقال بينا نحن كذا
و بينما نحن كذا اذ حدث كذا يعنى بر اول اثناده ايكن ناكاه شويله برايش ظهور ايلدى اصمعى ديديكه بينا كلمه سنك
موضعنه بين لفظى وضع اولنمق صحيح اولور سه مابعدى مجرور اولور كقول الشاعر * بينا تعنقه الكماة وروغه
يوما اتيح له جرئ سلفع * واصمعيدن ماعدا نحاة بينا و بينما كلمه لرينك مابعدلرنى مبتدا وخبر اولمق اوزره مرفوع
قلديلر الكواكب البيانيات بانك فتحيله شول كوكبلردركه منازلدن اولمامغله انلره شمس وقمر نازل اولمزلر قطب
وجدى وفرقدان كبى بيانه شداد وزننده اسمادندر ابو على بن بيان صاحب كرامات زاهد معروفدر
بيانه جبانه وزننده مغربده برقريه در حافظ المسند قاسم بن اصبغ البيانى اورادندر ومحمد بن سليمان المقرى اول

قریه‌نك بلده سنه منسو بدر كه مراكشی در بیان سحاب وزننده اندلسده بطلیوس قضاسنده برموضعدر
و یوسف بن المبارك بن البینی كه بانك كسریله درمحدثدر بینون جیحون وزننده یمنده برحصن آدیدر بینونه
بحرین قضاسنده برقریه‌در وبینونة الدنیا و بینونة القصوی بنی سعد شقنده ایكی قریه‌در بینه قینه وزننده
بین الحرمین وادی الرویثه ده برموضعدر كثیر نام شاعرآنی اشبو *الاسوق لما هیجتك المنازل* بحیث التقت من بینتین
العیاطل* بیتیله مدح وثنا ایلمشدر وتثنیه اعتبار ایلمشدر طرفانی تصوریله نجز بعونه تعالی فصــــل التاء
التاءن تای فوقیه وهمزه ایله تفاعل وزننده حیله وخدعه ایلمك معناسنه در تاون كبی یقال تاءن الرجل الصید
تاءنا وتاون تاونا اذا خدعه واحتاله یعنی جاءه من هنامرة ومن هنامرة التبن تانك كسریله وفتحیله صمانه
دینور وشریف وجوانمرد اولان ذیشان آدمه دینور یقال هوتبن ای سید سمح وشریف وساعدن قورده دینور
وشول بیوك كاسه‌یه دینور كه یكرمی آدمه كفایت ایدر اوله یقال شرب تبنا من اللبن وهوقدح یروی العشرین
التبن تانك فتحیله طواره صمان ویرمك معناسنه در یقال تبن الدابة تبنا من الباب الثانی اذا اطعمها التبن التبن
فتحتینله والتبانة سلامه وزننده رشد وفطانتلو زیرك اولمق معناسنه در كه دقایق اموره اطلاعه قدرتدن
عبارتدر یقال تبن الرجل تبنا وتبانا من الباب الرابع اذا فطن التبن كتف وزننده خرده‌بین زیرك ودانا آدمه
دینور یقال رجل تبن ای فطن دقیق النظر والیه هرنسنه‌یی اوینار اولان آدمه دینور یقال رجل تبن ای یعبث
كل شیء التتبین تفعیل وزننده بودخی فطانتلو زیرك وخرده‌بین اولمق معناسنه در یقال تبن الرجل بمعنی تبن
التبان شداد وزننده صمان صاتیجی‌یه دینور وموسی بن ابی عثمان التبان واسمعیل بن الاسود التبان محدثلردر
التبان رمان وزننده عورت مغلظه‌یی ستر ایده جك كوچك سراویله دینوركه تحریفله طومان وایچ طون تعبیر
اولنور یقال صلی فی تبان ای سراویل صغیر یستر العورة المغلظة مترجم دیركه معربادنده تنبان فارسی معربی اولمق
اوزره مرسومدر بدنی حفظ ایدیجی معناسنه اولوب بعده سراویل مزبورده علم اولدی ومحمد بن تبان محدثدر
الاتبان تای مشدده ایله افتعال وزننده ایاغه طومان كیمك معناسنه در یقال اتبن الرجل اذا لبس التبان
تبان غراب وزننده یاخود رمان وزننده تانك كسریله ده زبانزده در تبع الحمیری لقبیدر اكا اسعد تبان دخی دیرلر
ایدی بیت شریفی ابتدا اكسا ایدن بودر وحسین بن علی بن تبان التبانی كه غراب وزننده در محدثدر بونی نونله تنان
ضبط ایدنلر وهم ایلدیلر توبن فوعل وزننده نسف قضاسنده برقریه‌در علامه ابوبكر بن محمد بن احمد ولقمان
بن عیسی وجعفر بن محمد المحدثون التوبنیون اورادندر تبنین تانك فتحیله بربلده‌در محدثندن ایوب بن
ابی بكر بن خطباء التبنینی آندندر ترن زفر وزننده یمندن برموضعدر الترنی حبلی وزننده فاحشه
دیمكدر عربلر سب ودشنام موقعنده جواری قسینه وفاحشه‌یه ترنی وحرامزاده‌یه ابن ترنی تعبیر ایدرلر
وبو رنو ماده سندن مأخوذ اولمق جائزدر زیرا رنت المرأة دیرلر مجهول بنیه سیله ادیم النظر الیها معناسنه
مؤلف بونی رنو ماده سنده دخی ثبت ایلدی ولسان العربده بعضلر وزنی فعلی دیدیلر فاجره معناسنه
وبعضلر تفعل دیدیلر فعل مستقبل مجهول اولوب بعده فاجره ده علم اولمشدر التقن تانك وقافك فتحیله
كیره دینور یقال فی ثوبه تقن ای وسخ الاتقان همزه‌نك كسریله برنسنه‌یی محكم واستوار ایلمك معناسنه در یقال
اتقن الامر اذا احكمه التقن تانك كسریله سرشت وطبیعت معناسنه در یقال الكرم من تقنه ای طبیعته
واوز واستاذ آدمه آدینور یقال هو تقن ای حاذق وسلفده برتیرانداز ادیدر كه تیراندازلغی ضرب مثلدر
شارح دیركه مستقصاده ارمی من ابن تقن عنوانیله در اسمی عمرو اولمق اوزره مرسومدر وتقن قیونك دبنده
قلان متعفن قاره باجغه دینور وآرقلرك وجدوللرك وصو آقندیلرینك دیبلرینه چوكن باجغه دینور التتقین
تفعیل وزننده چامورلو صو ایله ترلا صوارمق معناسنه در یقال تقنوا ارضهم اذا سقوها بالماء الخاثر لتجود
تاكرنی ضمتینله ونونك تشدیدی وقصر ایله اندلسده برقریه‌در التلنة ضمتینله وفتح تایله ده لغتدر اكلنوب
قالمغه دینور لبث معناسنه وحاجت معناسنه در تقول به تلنتی ای حاجتی التلون والتلونة تارك ضمیله
ثلنه معناسنه در تلان تانك ونونك فتحیله الآن معناسنه در شارحك بیاننه كوره اصلی الآن ایدی
تخفیف اولنوب لان اولدی همزه بدلی تاء ادخال اولندی التن تانك كسری ونونك تشدیدیله مثل وقرن وهمتا
معناسنه در یقال فلان تن فلان ای مثله وقرنه التنین امیر وزننده تن معناسنه در الاتنان همزه‌نك
كسریله بعید اولمق معناسنه در یقال اتن الرجل اذا ابعد ومرض چوجغی بیوتمیوب خیره جوره قومق
معناسنه در یقال اتن المرض الصبی اذا قصعه فلایشب تنه جنه وزننده اسمادندر طلحه بن ابراهیم بن

تنه محدثدر التنین سكیت وزننده اژدهایه دینور یقال رأیت فی البادیة تنینا ای حیة عظیمة وفلكده
اژدها شكلنده شول بیاض خفی شكله اطلاق اولنور كه جسدی بروج سته‌ده وقویرغی یدنجی برجده‌در وقویرغی
انجه وسیاه وبوكلمدر وشكل مزبور كواكب سیاره تنقلی كبی تنقل ایدر فارسیده اكا هشتنبر دیرلر جوهری فلكده
برموضع اولمق اوزره تفسیر ایلمكله وهم ایلمشدر لكن مؤلف دخی بیانده اكمال ایلمامشدر زیرا كتب ریاضیاتده
مشروح اولدیغی اوزره تنین فلك رأس وذنب عقده‌لری اولان مدار وممره اطلاق اولنور كه مابینلری التیشر برج
اعتبار اولنمشدر وشمس وقمر اول عقده‌تینده دقیقهٔ واحده‌ده مجتمع اولسه‌لر كسوف وخسوف واقع اولور
ورأسندن اعتبار ایله ذنب یدنجی برجه منتهیدر بوندن بشقه قطب شمالی‌یه طولنمش براژدها صورتی دخی
واردر لكن مراد صورت اولدر وتنین ابراهیم بن المهدی لقبیدر پك سموز اولمغله ملقب اولمشیدی واقبال
یمندن شرحبیل بن عمروك قلجی اسمیدر التبنان تانك كسریله ساعدن قورده دینور وبرنسنه‌نك اورنكنه
دینور یقال هو علی تینانه ای مثاله ظاهرا بونك اصلی تنان در تشدید ایله دنار ودینار كبی المتانه
تشدید نونله مفاعله وزننده مقایسه معناسنه در یقال تانه بینهما اذا قایس التنتنة زلزله وزننده
برآدم اسكی یاران واصدقاسنی ترك ایدوب سائر یار وهمدم اولمق معناسنه در یقال تنتن الرجل اذا ترك
اصدقاءه وصاحب غیرهم التون تانك ضمیله چوچقلرك پچاوره‌دن یایدقلری طوپه دینوركه انكله اوینارلر
وخراسانده بربلده‌در كه قاین قربنده‌در اعلامدن اسمعیل بن ابی سعد التونی واحمد بن محمد بن احمد التونی
اورادندر تونه سلفده دمیاط قربنده برجزیره ایدی حالا صو بصمغله مغموردر اعلامدن عمر بن احمد وعمرو
بن علی وسالم بن عبد الله وعبد المؤمن بن خلف التونیون اورادندر التتاون تفاعل وزننده مهموز
اولان تتاءن معناسنه در كه ذكر اولندی یقال تتاون الصید بمعنی تتاءن الاتون كلخنه دینورتته كه
اتن ماده سنده ذكر اولندی التهن فتحتینله اویومق معناسنه در یقال تهن الرجل تهنا من الباب الرابع
اذا نام التهن كتف وزننده اسم فاعلدر نائم معناسنه در یقال هو تهن ای نائم التین تانك كسریله
معروفدر كه انجیره دینور كالنی بولمش تازه انجیر بالجمله فاكهه‌لرك احمد واطیبیدر غداسی كثیر ونفخ وریحی قلیل
وجاذب ومحلل وسدهٔ كبد وطحالی مفتح وملیندر ومواد عفنه‌یی طرف جلده دافع اولمغله اكثاری مولد كهله در
وتین شامده برطاغك ادیدر كذلك شامده برمسجدك اسمیدر وغطفان یوردنده برطاغك ادیدر ودمشق
شهرینك اسمیدر طور تیناء تانك فتحی وكسریله والفك مدی وقصریله طور سینا لفظنده لغتدر التینة
تانك كسریله دبر ومقعده دینور وبرصو ادیدر وعیسی بن اسمعیل نام محدثك لقبیدر التیان شداد وزننده انجیر
صاتیجی‌یه دینور ادبادن كتاب الموعب صاحبی تمام بن غالب بن عمر والتیانی اكا منسوبدر التینان تانك
كسریله بنی نعامه دیارنده ایكی طاغه اطلاق اولنور وتینان مفرد اوله رق قورده دینور ذئب كبی تته كه
تن ماده سنده ذكر اولندی تینات تانك كسریله بحرشامده برلیمان ادیدر فصــــل الثاء المثلثة
الثاءن همزه ایله والثاون واو ایله تفاعل وزننده تثاءن وتثاون كبی حیله وخدعه ایلمك معناسنه در
یقال تثاءن الصید وتثاون بمعنی تثاءن وتثاون الثبن غین وزننده والثبان كتاب وزننده ثوبك اوجنی
قیوروب دیكمك معناسنه در كه اوزون اولدقده ایدرز علی قول برنسنه‌یی برظرفه یاخود اولدا تكنه قویوب
قوجاقده كوتروب كتمك معناسنه در یقال ثبن الثوب ثبنا وثبانا من الباب الثانی اذا اثنی طرفه وخاطه او یقال
ثبن الشیء اذا جعله فی الوعاء وحمله بین یدیه وكذا اذا لفق علیه حجزة سراویله من قدام التثبین تفعل وزننده
ثبن معناسنه در الثبین امیر وزننده والثبان كتاب وزننده والثبنة غرفه وزننده ایچنه نسنه
قویوب كوترمك ایچون اتكك بوكیلان یرینه دینور الاثبان همزه‌نك كسریله ایچنه نسنه قویوب كوترمك
ایچون اتكی ظرف كبی بوكمك معناسنه در تقول اثبنت فی ثوبی اذا جعلت فیه ثبنا المثبنة مرحله وزننده
نسوانك آینه وسائر ادواتی وضع ایده جكی طوربه‌یه دینور ثبنه فرحه وزننده برموضعدر سعید بن ثبان كه
رمان وزننده‌در محدثدر الثتن ثانك وتانك فتحیله اتبوزیلوب قوقمق معناسنه در یقال ثتن اللحم
ثتنا من الباب الرابع اذا انتن ودیش اتلری سولپومك معناسنه در كه اول وقت بد رایحه پیدا ایدر یقال ثتنت
اللثة اذا استرخت الثتنة فرحه وزننده سولپومش دیش اتنه دینور یقال لثة ثتنة ای مسترخیة الثجن
ثانك فتحی وجیمك سكونیله وفتحیله پك ودرشت وصرپ اولان یوله دینور یقال اخذوا فی ثجن ای فی طریق
فی غلظ وحزونة الثخونة ثانك وخای معجمه‌نك ضمیله والثخانة سلامه وزننده والثخن عنب

وزننده برنسنه قالین ویك وصیق اولمق معناسنه‌در یقال ثخن الشیء ثخونة وثخانة وثخامن الباب الخامس
اذا غلظ وصلب الثخین امیر وزننده وصفدر قالین ویك وصمصق نسنه‌یه دینور وحلیم ومتحمل آدمه اطلاق
اولنور یقال رجل ثخین ای حلیم الاثخان همزه‌نك کسریله دشمنك جرح وقتلنده افراط ایلمك
معناسنه‌در یقال اثخن فی العدو اذا بالغ فیهم الجراحة ومنه قوله تعالی حتی اذا اثخنتموهم ای غلبتموهم
وکثر فیهم الجراح وبر آدمی پك دوکمکله سست وبیمجال ایلمك معناسنه‌در یقال اثخنه اذا اوهنه
الاستثخان بر آدمی اویقو بصمق معناسنه‌در یقال استثخن منه النوم ای غلبه المثخنة مکرمه وزننده
ایری کوده‌لو عورته دینور یقال امرأة مثخنة ای ضخمة الثدن فتحتیله اتك رایحه‌سی بوزلمق معناسنه‌در یقال
ثدن اللحم ثدنا من الباب الرابع اذا تغیرت رایحته وبر آدمك وجودنه ات بصوب ششمانلق کلمکله آغرلشمق
معناسنه‌در یقال ثدن فلان اذا کثر لحمه وثقل الثدن کتف وزننده والمثدن معظم وزننده ملحم
اولمغله بدنی ثقیل اولمش آدمه دینور التثدین تفعیل وزننده بو دخی بر آدم ملحم اولمغله وجودی آغرلشمق
معناسنه‌در یقال ثدن الرجل علی المجهول اذا کثر لحمه وثقل الثدنة فرحه وزننده
والمثدنة مکرمه وزننده خلقتنده نقصان اولان عورته دینور یقال امرأة ثدنة ومثدنة
ای ناقصة الخلق المثدنة معظمه وزننده چرکین وبدهیئت وجهیله ملحمه اولان عورته دینور یقال امرأة
مثدنة ای لحمة فی سماجة المثدن معظم وزننده خلقتنده نقصان اولان آدمه دینور وفی حدیث ذی الثدیة
انه مثدن الید ای مخدجها مقلوب من مثند مرسوم ذوالثدیه امام علی کرم الله وجهه اوزرینه خروج ایدن خوارجك
رئیسلری ایدی اسمی ترمله ایدی قولی پك قصه اولوب همان ثدی مقدارنده اولمغله ذوالثدیه ایله ملقب اولمشیدی
نبی اکرم صلی الله علیه وسلم حضرتلری مرسومك خروج ایدوب وطعمهٔ ذوالفقار اوله‌جغنی جناب مرتضایه اعلام
ایلمشلر ایدی واقعا تحکیم ماده‌سنده بغی وخروج ایدوب دلالت ذوالفقار ایله عازم دارالبوار اولدی حدیث
مرقومده واقع مثدن مثند لفظندن مقلوبدر که ثندوه‌دن مأخوذدر وثندوه ارکك آدم ممه‌سنه دینور شارح دیرکه
بعض محدثین مقلوب اولمدیغنه ذاهب اولدیلر زیرا مثدن وجه مذکور اوزره ناقص الخلقه دیمکدر مسفورایسه
ناقص الید ایدی وبوراده ذی الیدین نسخه‌لری غلط محض‌در الثرن فتحتیله بر آدم دوستلرینه رنج وآزار ایدر
اولمق معناسنه‌در یقال ثرن الرجل ثرنا من الباب الرابع اذا آذی صدیقه وجاره الثفنة فرحه وزننده دوه‌نك
چوکدکده یره کلان اعضاسنه دینور کوکسی ودیزلری واو یلقلری دیبلری کبی جمعی ثفنات کلور وثفنة الانسان
آدمك دیزنه دینور که ساقی ایله فخذی قاوشوب برکدیکی یردن عبارتدر مؤلف الرکبة ومجمع الساق والفخذ عبارتیله
ایراد ایلمکله ومجمع قولی عطف تفسیردر زیرا رکبه‌نی ماده‌سنده اختلاف اوزره تعریف ایلدی وثفنة الخیل آت قسمنك
بجاقلرنده او یلقلرینك ایچ طرفندن قاوشدیغی یره دینور وصاییه دینور عدد معناسنه وکروه وجماعت انسانی
معناسنه‌در یقال جاءت ثفنة من الناس ای جماعة وسپدك وقوصره‌نك اساغیلرندن ایکی کوشه‌لرینه دینور
وشول ناقه‌یه دینور که سودنی صاغان آدمه ثفنه‌لریله اوروب چارپه اوله الثفن فتحتیله بر مرض آدیدر که دوه‌نك
ثفنه‌لرنده تحدث ایدر ومسلم بن ثفنه یاخود ابن شعبه محدثدر المثفان محراب وزننده شول ارکك دوه‌یه دینور که
ثفنه‌سی یانلرینه وقارننه طوقنور اوله یقال جمل مثفان اذا اصابت ثفنته جنبه وبطنه الثفن ثانك فتحی وفانك
سکونیله اوته قاقمق معناسنه‌در یقال ثفنه ثفنا من الباب الثانی اذا دفعه وبر آدمه تابع اولمق علی قول اکسه‌سندن
کلمك معناسنه‌در یقال ثفنه اذا تبعه اواتاه من خلفه ودوه بر آدمی ثفنه‌لریله اوروب چارپمق معناسنه‌در یقال
ثفنت الناقة اذا ضربت بثفناتها الثفن فتحتیله ال کثرت عملدن درشتلنوب غلظت پیدا ایلمك معناسنه‌در
یقال ثفنت یده ثفنا من الباب الرابع اذا غلظت من العمل الاثفان همزه‌نك کسریله کثرت عمل ال غلیظ ایدوب
ناسورلندرمق معناسنه‌در یقال اثفن یده العمل اذا اغلظها ذوالثفنات فانك کسریله علی بن الحسین بن علی
لقبیدرکه زین العابدین حضرتلریدر وعضلر عندنده علی بن عبدالله بن العباس لقبیدرکه خلفای عباسیه‌نك
پدرلریدر بشیوز کوك زیتون اغاجی اولوب کل یوم هر برینك آلتنده ایکی رکعت نماز قلمق عادتی اولمغله سجده
اعضاسی دوه‌نك دوشی کبی غلیظ ودرشت اولمشیدی کذلك رئیس خوارج اولان عبدالله بن وهب لقبیدر طول
سجود آنك ثفناتنده تأثیر ایلمکله ناسورلندرمشیدی المثافنة مفاعله وزننده بر آدمله دائما همنشین اولمق
معناسنه‌در یقال ثافنه اذا جالسه ولازمه المثافن ملازم وزننده والمثفن محسن وزننده بر آدمه دائما همنشین
اولان کمسنه‌یه دینور الثکنة غرفه وزننده قلاده‌یه دینور وسنجاغه دینور وقبر ومزاره دینور وبرده اولان چقور

آتش اوجاغنه دینور وبرنسنه‌یی سترایده‌جك قدر چقوره دینور وکوکرجین سوریسنه دینور وقلبده منوی اولان
نیته دینور کرك ایمان وکرك کفر جهتندن اولسون ودوه‌نك بوینه تعلیق ایلدکلری آلاجه بولك پاره‌سنه دینور
وسرعسکر سنجاغی آلتنه دینور که عسکرك جمعیتکاهلریدر هرنقدر آنده بیراق وسنجاق دخی یوغیسه‌ده صورت
ثانیه‌ده سرعسکرك چوره ودائره‌سی اولور جمعی ثکن درصرد وزننده قال الشارح ومنه الحدیث یحشر الناس
علی ثکنهم وهو جمع الثکنة ای الرایة ای علی ماماتوا علیه وادخلوا فی قبورهم من الخیر والشر او الثکنة
مرکز الاجناد ومجتمعهم علی لواء صاحبهم ثکن فتحتیله برطاغك آدیدر الاثکون اسلوب وزننده خرما
سالقمنك چوپنه دینور علی قول سالقمنه دینور الثمن ثانك ضمیله وضمتیله والثمین امیر وزننده برنسنه‌نك
سکز جزؤندن بر جزؤنه دینور علی قول کسورك یعنی اجزاء ثمانیه‌نك هر بر کسرینه مطرد اطلاق اولنور ثمن لفظنك
جمعی اثمان کلور یقال هذا ثمن ذاك وثمنه وثمینه ای جزؤ من ثمانیة او یطرد ذلك فی هذه الکسور مترجم دیرکه
سکزنجی‌یه ثامن دینور اشبو آحاد اعدادی نسب اوزره درلر مثلا ثامن ذی ثمان دیمکدر وتاسع که طقوزنجی دیمکدر
ذی تسع وعاشر که اونجیدر ذی عشر دیمکدر الثمن ثانك فتحیله برنسنه‌نك سکزده برنی آلمق معناسنه‌در یقال
ثمنهم ثمنا من الباب الاول اذا اخذ ثمن مالهم وبرجماعتك سکزنجیسی اولمق معناسنه‌در یقال ثمنهم ثمنا من الباب
الثانی اذا کان ثامنهم الثمانی یمانی وزننده سکز عددك اسمیدر وبو منسوب دکلدر یعنی الفی یاء نسبتدن بدل دکلدر
علی قول فی الاصل ثمن لفظنه منسوبدر که وجه مرقوم اوزره یدی عددی سکز ایدن جزؤدن عبارتدرکه ثمانك
مطلب
ثمنیدر تغییر نسب طریقه‌سیله اولنی مفتوح ایدوب ویای نسبتك برنی حذف واننك بدلنه الف الحاق ایلدیلرتته که
یمنه نسبتده یمانی دیوب وتیرهٔ مذکوره اوزره قیلدیلر پس ثمانك یایی عند الاضافه ثابت اولور قاضی کلمه‌سنك یایی ثابت
اولدیغی کبی تقول ثمانی نسوة وثمانی مائة کما تقول قاضی عبدالله ورفع وجر حالتلرنده مع التنوین ساقط ونصب
حالنده ثابت ومنصرف اولور واما اعشی نام شاعرك * فلقد شربت ثمانیا وثمانیا * وثمان عشرة واثنتین واربعا
بیتنده که ثمان عشرة واقع اولمشدر حق ثمانی عشرة اولمقدر یانك حذف اولندیغی طوال الایدلغی اوزره‌درکه حق
طوال الایدی اولمقدر المثمن معظم وزننده سکز رکنلو وسکز کوشه‌لو نسنه‌یه دینور یقال شکل مثمن اذا جعل له
ثمانیة ارکان ومسموم آدمه دینور یقال رجل مثمن ای مسموم ومحموم کمسنه‌یه دینور یقال رجل مثمن ای محموم
الثمن ثانك کسریله سکز کونده بر کره صوار یلان دوه‌نك سکزنجی کوننه دینور که اولکون صواریلور الاثمان
همزه‌نك کسریله بر آدمك دوه‌سی سکز کونده بر صوایچمك معناسنه‌در یقال اثمن الرجل اذا وردت ابله ثمنا
وبرجماعت سکز نفر اولمق معناسنه‌در یقال اثمن القوم اذا صاروا ثمانیة واشترا اولنان متاعك بهاسنی ویرمك
معناسنه‌در یقال اثمنه سلعته واثمن له اذا اعطاه ثمنها الثمن فتحتیله برنسنه‌نك قیمتنه وبهاسنه دینور جمعی
اثمان واثمن کلور یقال اعطی ثمنه وهو ما استحق به ذلك الشیء الثمانون سکسان عددك اسمیدر ومنه المثل
احمق من صاحب ضأن ثمانین * اصلی بودرکه براعرابی کسرای عجمه برخصوص ضمننده مژده ایلمکله اولدخی
مقابلنده بندن نه دیلرسك حاصلدر دیو ترخیص ایلدکده سکسان عدد قیون التماس ایلدیکنه مبنی حمقنده ضرب
مثل اولدی وثمانین بربلده آدیدرکه نوح علیه السلام بنا ایلدی قچن سفینه‌دن خروج ایلدکلرنده سکسان
نفر آدم مستصحبلری اولمغله آنی بنا وابوا ایلدیلر عمر بن ثابت الثمانینی النحوی اورایه منسوبدر ثمینه سفینه وزننده
بربلده یاخود برارض اسمیدر جوهری ثمانیه ایله رسم ایلمکله سهو ایلمشدر الثمانی ثانك فتحیله براوتك اسمیدر
وبریرده سکز صخرهٔ عظیمه آدیدرکه ثمانی ایله معروفدر المثامن میمك فتحیله بنی ظالم بن نمیر یوردنده برموضع آدیدر
الثن ثانك کسری ونونك تشدیدیله شول قوری اوتلغه دینور که کرتندن بری بری اوزره بنکشیوب متراکم اوله علی قول
قرارمش اغاجدالرینه دینور سبز واتدن وساترا وتلقلردن قرارمش اولانه اطلاق اولنمز الثنان کتاب وزننده بری برینه
صارمشمش ضیق وفراوان نباته دینور ثنان غراب وزننده بر موضعدر الثنة ثانك ضمیله قاسیغه دینور عانه معناسنه
علی قول قاسیق ایله کوبکك بینده اولان بوفقه‌دری‌یه دینور وآت قسمنك بلکاربنك اکسه‌سنده اولان صچاق کبی تویه
دینور جمعی ثنن درصرد وزننده الاثنان همزه‌نك کسریله برنسنه چوریوب پرپمك معناسنه‌در یقال اثن الهرم اذا بلی
الثوینا هو ینا وزننده اتمك اچیلان خمیر بولغی آلتنه صاچدقلری اونه دینور تخته‌یه یاپشمسون ایچون صاچرلر
ترکیده اوروه تعبیر اولنور یقال یلزم الثوینا الخباز وهو الدقیق یفرش تحت الفرزدق اذا اطلم التثاون تفاعل وزننده
تثاءن کبی الدانمق وحیله وخدعه ایتمك معناسنه‌در یقال تثاون الصید بمعنی تثاءن الثین ثانك کسریله دریادن
انجو چقاران طائفه‌یه دینور یقال هو ثین ای مستخرج الدرة من البحر وانجو لیجی استاذه دینور یقال فلان ثین

اى مثقب اللؤلؤ تجزه بعونه تعالى فصــــــــــــــل الجيم الجؤنة جيمك ضمى وهمزه نك سكونيله
عطارسپدنه وطبله سنه دينور كه اوزرى ينه مبشين قپلايوب ايچنه اشيأ قورلر و بو مهموز الاصل در ابن قرقول روايتى
اوزره همزه سى تليين اولنوب جونه دخى دينور جمعى جون در صرد وزننده الجبن جيمك ضمى وضمتيله والجبن
عتل وزننده معروفدر كه پنيره دينور كه سوددن چالنور محدثيندن احمد بن موسى واسحق بن ابراهيم الجبنيان بيعنه
منسو بلردر واما محمد بن احمد الجبنى دمشق شهرنده سوق الجبن ديدكلرى چارشويه منسو بدر انده اولان مسجدك
امامى ايدى التجبن تفعل وزننده سود پنيركبى پك غليظ اولمق معناسنه در يقال تجبن اللبن اذا صار كالجبن الجبان
سحاب وزننده والجبان شداد وزننده والجبين امير وزننده قورقق بى زهره آدمه دينور جبان كلمه سنك كه
سحاب وزننده در جمعى جبناء كلور كرماء وزننده مؤنثى جبان وجبانه وجبن در هاسز وهايله يقال رجل جبان
وجبان وجبين وامرأة جبان وجبانة وجبين اى هيوب للاشياء لايقدر عليها وعربلر فلان بغايت كريم وجوانمرد
ادمدر ديجك يرده هو جبان الكلب ديرلر زيرا مهمانلرك كثرت تواردندن انيس اولمغله اصلا اوريميوب خموش طورلر
الجبانة سلامة وزننده والجبن جيمك ضميله والجبن ضمتيله برادم قورقق و بى زهره اولمق معناسنه در
يقال جبن الرجل جبانة وجبنا وجبنا من الباب الخامس اذا كان جبانا الاجبان همزه نك كسريله برآدمى
قورقق بولمق معناسنه در ياخود قورقق صايمق معناسنه در يقال اجبنه اذا وجده جبانا اوحسبه جبانا الاجتبان
افتعال وزننده اجبان معناسنه در يقال اجتبنه بمعنى اجبنه وسودى پنير چالمق معناسنه در يقال اجتبن اللبن
اذا اتخذه جبنا التجبين تفعيل وزننده برآدمى قورققلغه نسبت ايلمك معناسنه در يقال هو يجبن على المجهول
اى يرمى بالجبن الجبينان جيمك فتحى وتثنيه بنيه سيله جبهه نك ايكى اوجلرينه دينور كه ايكى طرفندن جبهه يى
تقويس ايده رك قاشلر ايله باشده قيل بتديكى يرك مابيندن عبارتدر انك ماوراسنه صدغ دينور كه طولون تعبير اولنور
على قول ناصيه حذاسندن جبهه نك اوزرنده قيل بتمكه بشليان يردن اعتبار ايله برطولوندن او برطولونه وارنجه يرك
هر اوجنه جبين دينور جمعى اجبن واجبنه وجبن كلور ضمتيله الجبان شداد وزننده والجبانة شداده وزننده
مقبره يه دينور وصحرايه دينور وطپراغى صوى منبت ارضه على قول بو كسكيجه دوزوهموره يره دينور مترجم ديركه
اشبو جبانه كلمه سنده تاء وحدتيه در امام خليل عندنده قطع معناسنه اولان جب وجوب ماده سندن مأخوذ فعلان
وزننده در صحراء و بيابانه موضوعدر خاليت ومحليت علاقه سيله مقبره يه ده اطلاق اولنور حالا صحراده اولان
نماز كاه عيد وموتايه ده اطلاق بوملابسه ايله در وسائرلرينك عندنده اشبو جبن ماده سندن فعال وزننده در كه نسب
اوزره در جبون صبور وزننده يمنده برقريه آديدر جبان سحاب وزننده خوارزم ايالتنده برقريه در جابان
ابو ميمون در كه صحابه در الجحن جيمك وحاى مهمله نك فتحيله چوجغك غداسى بدوناخوش اولمق معناسنه در
يقال جحن الصبى جحنا من الباب الرابع اذا ساء غذاؤه الجحن كتف وزننده غداسى ناخوش صبى يه دينور و بيومز
اولان جوره سوداورغونى اوغلانه دينور وضعيف وخرده نباته دينور وكنه تعبير اولنان بوجكه دينور قراد
معناسنه الاجحان همزه نك كسريله چوجغك غداسنى ناخوش قلمق معناسنه در كه يرامز نسنه لر ايله بسلمكدن
عبارتدر يقال اجحن الصبى اذا اساء غذائه وفقر وفاقه دن ياخود بخل وخستدن ناشى اهل وعيالنك نفقه ومعاشنى
مضايقه ايله كورمك معناسنه در يقال اجحن الرجل اذ ضيق على عياله فقرا او بخلا الجحن جيمك فتحيله اجحان ايله
معناى ثانيده مرادفدر يقال جحن الرجل جحنا من الباب الثالث بمعنى اجحن التجحين تفعيل وزننده بودخى جحن
معناسنه در يقال جحن الرجل بمعنى جحن جحوان سلمان وزننده بر رجل اديدر المجحن مكرم وزننده بودخى بو يسز
ضعيف اوته دينور الجحنة غرفه وزننده بودخى كنه يه دينور قراد معناسنه الجحناء مصغر بنيه سيله دائمى كركلو
نسنه يه دينور ومنه يقال بجحناء القلب ولو بجاوه اى مالزمه ولو بجاء كه جمله در حوج ماده سنده ذكر اولنمشدر
جيحون جيمك فتحيله نهر خوارزم در كه آمويه ديدكلرى نهر عظيمدر اوته يقاسنه ماوراء النهر اطلاق اولنور جيحان
جيمك فتحيله شام ايله روم اولكه سى بيننده بر نهردر و بو جهان معربيدر حالا جهان صويى تعبير ايتدكلرى نهردر كه
آدنه قربندن جريان ايدر الجخنة جيمك وخاى معجمه نك ضمى وتشديد نونله جماع حالنده بدلك ايتمكله حظ اولنيان
عورته دينور يقال امرأة جخنة اى رديئة عند الجماع الجدن فتحتينله كوزل سسه دينور حسن صوت معناسنه
ويمنده براوه ياخود برده ياخود برموضع اديدر ذوجدن يمنده حميرملوكندن برينك لقبيدر كه اول علس بن يشرح بن
حارث بن صيفى بن سباء در ملكه ملكت سبا اولان بلقيسك جديدر بغايت حسن صوته مالك ايدى ويمنده ابتدا
طرب وتغنى ابدن بودر جدان شداد وزننده ابن جديله در كه ربيعه دن بر بطن پدريدر الاجدان همزه نك

كسريله

كسريله بعد الفقر زنكين اولمق معناسنه در يقال اجدن الرجل اذا استغنى بعد فقر الجذن جيمك كسرى وذال
معجمه نك سكونيله جذل معناسنه دركه اغاج طومروغنه وكتوكه دينور و بر نسنه نك كوكنه واصلنه دينور يقال جذنه
قوى اى اصله جوذنه جوهره وزننده ابو الطفل الصحابى معتقه سنك آديدر على قول اسمى جونه در ذال سيز
وجوذان ياخود ابن جوذان صحابه در الجرون قعود وزننده برايشه دائما ورزش وادمان ايله رسوخ بولوب مهارت
پيدا ايلمك معناسنه در يقال جرن فلان جرونا من الباب الاول اذا تعود الامر ومرن وثوب مقوله سى كثرت استعمالدن
فرسوده اولمق معناسنه در يقال جرن الثوب والدرع اذا انسحق ولان واون او كتمك معناسنه در يقال جرن الحب
اذا طحنه الجارن يلان ياور يسنه دينور وايشلك قديم يوله دينور يقال طريق جارن اى دارس الجرن جيمك
ضميله خرمن يرينه دينور وطاشدن اويولمش بيوك ديبك شكلنده قورنه يه ومصلق ديدكلرى اويمه يه دينور كه اندن
ابدست النور حمام قورنه سنه عربستانده جرن اطلاقى بوندندر تقول توضأت من الجرن وهو حجر منقور يتوضأ منه
ومحدثيندن عمرو بن العلاء اليشكرى لقبيدر الجرين اميروزننده بودخى خرمن يرينه واو كودلمش اونه دينور نه كونه
غله نك اولورسه اولسون المجرن منبروزننده بودخى خرمن يرينه دينور و پك اكول آدمه دينور يقال رجل مجرن اى
اكول جدا الاجران همزه نك كسريله خرمانى خرمن يرنده بركدرمك معناسنه در يقال اجرن التمر اذا جمعه فى الجرين
الجران كتاب وزننده دوه نك بيوننك اوكنده بوغزلنه جق يردن بوغزى چقورينه قدر يره دينور جمعى جرن در
كتب وزننده وجران العود عينك فتحيله نمر قبيله سندن برشاعرك لقبيدر اسمى عامر بن حارثدر جوهرى اسمنى مستورد
اولمق اوزره رسم ايلمكله غلط ايلدى وباعث تلقيبى تحت نكاحنده اولان ايكى خاتونه اشبو * خذا حذرا جارتى فاننى
رايت جران العود قد كاد يصلح * بيتنى انشاد ايلديكيدر يعنى مزبور عود ديديكى ياشلو قوجه دوه نك بوغزى
دريسندن قامچى اتخاذ ايلمشيدى نسوانلرنى ضرب وتاديب ايچون وبيت مزبورك مفهومى زوجه لرنى تهديدى حاويدر
الاجتران افتعال وزننده خرما ياخود غله ايچون جرين اتخاذ ايلمك معناسنه در يقال اجترن الرجل اذا اتخذ
جرينا جيرون جيحون وزننده دمشق شهرنده برموضع آديدر الجريان جيمك كسريله جريال وزننده
ومراد فيدر كه قرمزى بو يه يه دينور المجرن معظم وزننده پك چوق قوللنلمق ايله سردلكى كيدوب ملايم
اولمش قامچى يه دينور يقال سوط مجرن اذا كان قدمرن قده ولان الاجرعنان اقشعرار وزننده ارجعنان
لفظندن مقلوب واول معنايه در كاسيذكر يقال اجرعن وهو قلب ارجعن جازان زاى معجمه ايله بر وادى
آديدر الجزن جيمك فتحيله طومروغه وايرى يارمه يه دينور يقال حطب جزن اى جزل جمعى اجزن كلور
الجسنة جيمك ضمى وسينك سكونيله برنوع بالق آديدر كه چتال بوينوزلى اولور الجسان رمان وزننده
دف چالان چنكيلره دينور مفردى جاسن در يقال هم جسان اى الضاربون الدفوف الاجسئنان اقشعرار
وزننده برنسنه طاش كبى پك وسخت اولمق معناسنه در يقال اجسأن الشئ اذا صلب الجوشن شين معجمه ايله
جوهر وزننده كوكسه دينور يقال ضرب جوشنه اى صدره وجنك اسبابندن زرهه دينور يقال خرج وعليه
جوشن اى درع مترجم حقيردر كه فارسيده جوشن زره طرزنده بركونه كيم آديدر كرچه زره طرزنده اولور لكن
زره يالكز حلقه لردن اولور اما جوشن حلقه حلقه اولوب ارالقلرينه اوفق اوفق تنكه لر نصب اولنور انتهى
محدثيندن عبد الوهاب بن رواج ابن الجوشنى جوشن عملنه منسو بدر وقدمادن قاسم بن ربيعه الجوشنى جدى
اولان جوشنه منسو بدر وعيينة بن عبد الرحمن بن جوشن الجوشنى الغطفانى محدثدر وجوشن الليل كيجه نك
وسطنه ياخود صدرينه واولنه اطلاق اولنور يقال مضى جوشن الليل اى وسطه اوصدره المجشونة ايشى چوق
اولوب اصلا ايشسز كوجسز طورمز اولان شن وشير مرد خاتونه دينور يقال هى مجشونة اى الكثيرة العمل
النشيطة الجشنة جيمك ضميله والجشنة دجنه وزننده برقوش آديدر ذو الجوشن شرحبيل بن قرط الاعور
الصحابى لقبيدر ابتداء عربده جوشن تلبس ايدن مرقومدر اكابناء انكله ملقب اولدى ياخود كوكسى پك يومرى
اولديغندن ياخود كسراى عجم كنديسنه جوشن اعطا ايلديكندن ملقب اولدى الجعن جيمك فتحى وعينك
سكونيله بدن سولپوكلنوب دريسى بورشوب بورترمق معناسنه در و بوندن فعل تصرفى مهجور در جعونه
لفظى كه جيمك وعينك فتحيله بر رجل اسميدر آندن مأخوذ در وجعونه سموز بودوره دينور يقال رجل جعونة
اى قصير سمين بعض نسخه ده بونلر صبوره وزننده مضبوطدر الاجعان همزه نك كسريله كوده نك اتى
قاتيلنوب غليظ اولمق معناسنه در يقال اجعن الرجل اذا تعلج لحمه واشتد الجعثن جيمك وثاى مثلثه نك كسريله
صليان ديدكلرى اوتك كوكلرينه دينور وفرزدق نام شاعرك قيز قرنداشى اسميدر التجعثن تدحرج وزننده

برنسنه بورشوب درطوب اولمق معناسنه در یقال تجعثن الشیء اذا تقبض وتجمع المجعثن مزغفر وزننده
کوده سی دیزنکلی طوباج آدمه دینور یقال رجل مجعثن الخلق ای مجتمعه الجعاثن علابط وزننده یمنده
برقبیله در الجفن جیمك فتحی وفانك سكونیله كوز قپاغنه دینور جمعی اجفن واجفان وجفون كلور وقلج قیننه
دینور بونده جیمك كسریله ده لغتدر یقال وضع السیف فی جفنه ای فی غمده واضمه نك كوكنه علی قول چبوقلرینه
دینور یاخود برنوع اوزم اسمیدر وجفن برآدم نفسنی مدانس ورذائلدن تنزیه وتصفیه ایلمك معناسنه در یقال جفن
نفسه جفنا من الباب الاول اذا ظلفها من المدانس وجفن برجنس خوشبو شجر آدیدر وطائفده برموضع آدیدر
ودوه یی بوغزلیوب اتی چناقلر ایچره ناسه اطعام ایلمك معناسنه در یقال جفن الناقة اذا نحرها واطعم لحمها
فی الجفان الجفنه تمره وزننده كریم وجوانمرد آدمه دینور یقال هو جفنة ای كریم وكوچك قیویه دینور وچناغه وقواطه یه
دینور قصعه معناسنه جمعی جفان در جیمك كسریله وجفنات در فتحاتله وجفنه یمنده برقبیله آدیدر التجفین
تفعیل وزننده والاجفان همزه نك كسریله چوق جماع ایلمك معناسنه در یقال جفن الرجل واجفن اذا جامع
كثیرا جفینه جهینه وزننده برخمار یعنی میخانه جی آدمك اسمیدر *عند جفینة الخبر الیقین* مثلنك منشأیدر
و بونده جهینه دیمك صحیح دكلدر و بعضلر عندنده صحیحدر زیرا اصلی بودر كه كلاب قبیله سندن حصین بن عمر
وابن معاویة بن عمرو بنی جهینه دن اخنس نام كمسنه ایله كشت وكذار ایدرك برمحله نزول ایلدیلر ایكیسی دخی فتاك
اولمغله جهنی حصین كلابی یی قتل ومالنی اخذ ایلدی حصینك صخره نام قزقرنداشی هرموسم عربده قرنداشنه
ندبه ایدوب كریه وزاری ایدر ایدی علی العاده برموسمده دخی كریه وافغان ایدركن اخنس كوش ایتدكده اشبو
تسائل عن حصین كل ركب*وعند جهینة الخبر الیقین*بیتنی انشاد ایلمكله كلام مزبور مثل اولدی جلن
فتحتیله ایكی قنادلو قاپونك بریسنك اورتیلوركن ظهور ایدن صوتندن حكایه در نته كه بلق دیكر قنادینك
صوتندن حكایه در پس جلنبلق ایكیسنك بردن قپاندیغنك صوتلرندن حكایه اولور الجلحن خای مهمله ایله
زبرج وزننده والجلحان قرطاس وزننده پك بخیل وناكس شخصه دینور یقال رجل جلحن وجلحان
ای ضیق بخیل الجمان غراب وزننده انجویه دینور علی قول انجوشكلنده كومشدن دوزلمش ذكمه یه وقوزه یه
دینور مفردی جمانه در یقال سال العرق من وجهه كالجمان ای اللؤلؤ اوهنوات اشكال اللؤلؤ من فضة ونسوان
عرب زینتلرندن بركونه زینته دینوركه شختیانی آت پچدسی كبی دیلم دیلم ترشه ایلدكدنصكره حصیر كبی نسج ایدوب
والوان بوجقلر استوار ایدوب حمائل كبی طاقنورلر و بلارینه كرایدوب قوشانورلر واوزری كومشلنمش یاخود
كومش ایله یالدزلنمش بونجغه دینور وبارگك دوه نك آدیدر و برطاغك اسمیدر واحمد بن محمد بن جمان محدثدر
جمانه ثمامه وزننده برخاتون آدیدر و برقوملق آدیدر وطفیل بن مالكك فرسی اسمیدر الجمن جیمك ضمیله
والجمن ضمتیله یمامه شقنده برطاغك آدیدر جمین قبیط وزننده ابو الحارث المدینی اسمیدر كه محدثدر كرچه بونی
محدثون نونله ضبط ایلدیلر لكن صواب اولان زای معجمه ایله جمیزا ولمقدر حتی ابو بكر بن مقسم اشبو*ان اباالحارث
جمیزا*قد اوتی الحكمة والمیزا*انشیده سنده تصریح ایلدی جهان عثمان وزننده تابعیندن برمحدث اسمیدر
الجن جیمك فتحی ونونك تشدیدیله والجنون قعود وزننده برنسنه یی ستر ونهان ایلمك معناسنه در یقال
جنه اللیل وجن علیه جنا وجنونا من الباب الاول اذا ستره وكل ما ستر عنك فقد جن عنك مؤلفك بصائرده
بیاننه كوره جن ماده سی ستر معناسنه موضوع اولوب معانی سائره آندن منشعبدر وجن رحمده جنین مستور
اولمق معناسنه در یقال جن الجنین فی الرحم جنا من الباب الثانی اذا استتر وجن وجنون دلورمك معناسنه در كه
عقل مستور اولور یقال جن الرجل جنا وجنونا علی المجهول اذا صار مجنونا وجن جیمك كسریله وجنون وجنان
كتاب وزننده كیجه مظلم اولمق یاخود قراكو قاوشمق معناسنه در یقال جن اللیل جنا وجنونا وجنانا اذا اظلم
او اختلطت ظلمته ویقال واراه جن اللیل وجنونه وجنانه ای ظلمته او اختلاط ظلمته وجنون برك اوتلری بالجمله چچك
آچمق معناسنه در یقال جنت الارض علی المجهول اذا اخرجت زهرها ونورها الاجنان همزه نك كسریله
بو دخی قراكولق بصوب برنسنه یی ستر ایلمك معناسنه در یقال اجنه اللیل اذا ستره ومیتی تكفین ایلمك معناسنه در
یقال اجن المیت اذا كفنه و پنهان اولمق معناسنه در یقال اجن عنه اذا استتر و برآدمی دلو ایلمك معناسنه در
یقال اجنه الله فهو مجنون فلا تقل مجن كما یقال احبه فهو محبوب وكبه خاتون جنینی رحمده ستر وقبض ایلمك
معناسنه در یقال اجنت الحامل الجنین ای ستره فی الرحم الجن جیمك كسریله كیجه نك ظلمته یاخود اختلاطنه
دینوركه ذكر اولندی وجن الناس وجنان الناس كه سحاب وزننده در مجتمع ناسك كوم وفراوان اولان یرینه

دینور داخل اولانی ستر ایلدیكیچون تقول لقیته فی جن الناس وجنانهم ای معظمهم وجن ملائكه یه اطلاق
اولنور مستور اولدقلریچون جنه دخی دینور مؤلف بصائرده دیدیكه جن حقنده ایكی كونه مقاله واردر بریسی
بودر كه جن مطلقا حواسك مجموعندن مستتر اولان روحانیونه اطلاق اولنور كه انس مقابلی اولور بوصورتده
ملائكه وشیاطین داخل اولور پس ملائكه ایله جن بیننده عموم وخصوص مطلق واردر هر ملائكه جندر
مطلب وهر جن ملائكه دكلدر ثانی روحانیونك بعضنه اطلاق اولنور زیرا روحانیون اوچ قسمدر اخیاردر كه ملائكه در
واشراردر كه شیاطیندر واوساطدر كه اخیار واشراری مشتملدر جن طائفه سیدر پس بوراده مؤلف قول اول
اوزره تفسیر ایلدی مترجم دیر كه اشبو جن مبحثنك تفصیلی بدر الدین السبكی مرحومك آكام المرجان فی احكام الجان
نام كتابنده مسطوردر انتهی وجن برنسنه نك تازه لكی ونو ظهورلغی هنكامنه اطلاق اولنور زیرا حسن وبداعتی
حالتی اولمغله قلوبی مفتون ایدر یقال جن الشباب وغیره ای اوله وحدثانه وجن النبت نبات قسمنك چچكلرندن
عبارتدر یقال اعجبنی جن النبت ای زهره ونوره وعربلر لا جن بهذا الامر دیرلر لا خفاء فیه معناسنه الجنن فتحتینله
قبر ومزاره كذلك كفنه ومیته اطلاق اولنور ستر معناسندن مأخوذلردر جمعلری اجنان در الجنان سحاب
وزننده ثوب ولباسه اطلاق اولنور وجودی ستر ایلدیكیچون وكیجه یه اطلاق اولنور یاخود قراكولغنه دینور
و برنسنه نك ایچر یسنه دینوركه كوزه كورنمز یقال هو فی جنانه ای جوفه شارح دیر كه بوراده نسخه لرده وجوف
مالم تر عبارتیله در كه مرئی اولمیان شیئك جوفی دیمك اولور وصف مذكور ایسه جوفك ملایمیدر مكر ما تفضی
معرفة عامه اعتباریله الشیء معناسنه حمل ایله وجوف الشیء الذی لم تر سبكنده اوله كه عدم رؤیت جوفك صفتی
اولور یاخود اضافة الشیء الی صفته قبیلندن تكلف اولنه وجنان برطاغك آدیدر وحریم خانه یه دینور وبوركه
وقلبه علی قول محل سر اولان كوكله دینور یقال فلان ضعیف الجنان ای القلب اوهو روعه وجنان اطلاق اولنور
روح معناسنه جمعی اجنان كلور جنان شداد وزننده اسامیدندر عبدالله بن محمد بن الجنان محدثدر
وابو الولید بن الجنان ادیب ومتصوفدر جنان كتاب وزننده برمحبوبه قیزك اسمیدر كه ابو نواس الحكمی
اشعارنده انكله تشبیب ایدر ایدی ورقه ده برموضع آدیدر وباب الجنان حلب شهرنده برمحله در ومحمد بن
احمد السمسار ونوح بن محمد الجنانیان محدثلردر وجنان جنت لفظندن جمع اولور وعمرو بن خلف بن جنان
مقرئ ومحدثدر الاستجنان كیزلنمك معناسنه در یقال استجن الرجل اذا استتر ودلورمك معناسنه در
یقال استجن فلان علی المجهول اذا صار مجنونا وبرآدمی شوق وجنبش وطربه كتورمك معناسنه در یقال استجنه
اذا استطربه الجنین امیر وزننده رحمده اولان ولده دینور بمعنی مفعولدر جمعی اجنه واجنن كلور اجله واقلس
وزنلرنده ومطلقا مستور ونهان اولان شیئه دینور یقال شیء جنین ای مستور المجن والمجنة میملرك كسری
وجیملرك فتحیله والجان والجنانة جیملرك ضمیله قلقانه دینور ترس معناسنه ساتر اولدیغیچون وتقول العرب
قلب فلان مجنه ای اسقط الحیاء وفعل ماشاء اوملك امره واستبد به یعنی حیا وحجابی برطرف ایدوب بی پروا دیلدیكنی
ایشلر اولدی یاخود زمام اموری یدغیرده ایكن شمدی خود بخود امورنی قبضه اراده واستقلالنه آلدی دیجك یرده
ایراد اولنور ومجن وشاح معناسنه در كه نسوان عرب زینتلرندندر الجنة جیمك ضمیله برنسنه یی ستر ووقایه ایدن
شیئه دینور یقال هو جنة له ای بقیه وشول مقرمه ومندیل مقوله سنه دینور كه نسوان آنكله صرتندن ماعدا
اوكنی واكسه سنی وبوزنی وكوكسنك ایكی یانلرنی بوریوب اورترلر و برقع كبی آنده ایكی كوزلك اولور الجنی
جیمك كسریله جن یاخود جنه لفظنه منسوب دیمكدر شارحك بیاننه كوره مراد جن صنفندن یاخود جماعتدن
واحد دیمكدر كه روم ورومی كبی اولور یقال رأیت جنیا ای واحدا من الجن او الجنة وعبدالسلام بن عمر
وابو یوسف الجنیان روایت حدیث ایلدیلر الجنة جیمك كسریله جن صنفنك طائفه وجماعتنه دینور یقال
هو من الجنة ای من طائفة الجن پس جن لفظندن اخص اولور تاء وحدت جنسیه یه دال اولور وجنه جنوندن
اسم اولور دلیلك معناسنه یقال به جنة ای جنون وجنه جن كبی ملائكه یه اطلاق اولنور المجنة میمك وجیمك
فتحیله طائفه جن مقری ارضه دینور یقال ارض مجنة ای كثیرة الجن ومكه قربنده برموضع آدیدر بعضا میمی
مكسور اولور ودلیلك جنون معناسنه در یقال به مجنة ای جنون التجنن تفعل وزننده والتجان تشدیدنونله
تفاعل وزننده دلورمك معناسنه در یقال تجنن زید وتجان اذا صار مجنونا وتجنن یرك نباتی بالجمله چچك آچمق
معناسنه در و بوتحرج وتأثم بابندندر یقال تجننت الارض اذا اخرجت زهرها ونورها وتجنن وتجانن دلی اولمیان
آدم مصنع دلولك صورتی كوسترمك معناسنه در یقال تجنن علی فلان وتجانن اذا اری من نفسه الجنون

المجنون دلویه دینور دیوانه معناسینه یقال اجنه الله فهو مجنون کما ذکر لکن ثلاثی مجهولدن واردا اولمغله بو شاذ
اولمامق مطرده در الجانّ تشدید نونله جنّ لفظندن اسم جمعدر لکن زمخشری نك مقدّمه ده و مؤلفك بصائرده
بیاننه کوره جانّ ابو الجنّ درتنسه که ادم ابو البشردر و بعضلر عندنده جانّ برقوم مخصوصدر انساندن مقدّم
خلق اولندیلر وجان برنوع حیه اسمیدر که کوزلری سیاه اولور اکثری خانه لرده دور ایدر و برکسه یی آز رده ایلمز
المجنونة یك اوزون خرما اغاجنه اطلاق اولنور یقال نخلة مجنونة ای طویلة الجنة جیمك فتحیله خرما و سائر
اشجاری مشتمل باغچه یه دینور اشجار وظلالیله ارضی ستر ایلدیکیچون جمعی جنان در کتاب وزننده تقول
دخلنا الجنة وهی حدیقة ذات النخل والشجر الجنبنة سفینه وزننده طیلسان شکلنده کارلری زنجفلو برکونه
ثوبه دینورکه نسوان عرب التلبس ایدرلر الجنن ضمتینله اصلی جنون ایدی که دلیلکه دینور تخفیفا واوی
حذف اولنمشدر جنونه خروبه وزننده محدّثیندن یوسف بن یعقوب الکنانی لقبیدر جنون خروب وزننده
اسمادندر جنون الموصلی غسان بن ربیعه دن روایت حدیث ایلدی اجنك همزه نك فتحی وجیمك کسریله
من اجل انك معناسنه در یعنی ترکیب مذکوردن مختصردر و بله کلمه سی کبی یقال من اجنك کذا ای من اجل انك
کذا الجناجن زلازل وزننده کوکسده اولان قبورغه لره دینور مفردی جنجن و جنجنه در جیملرك کسری و فتحیله
وجنجون در جیمك ضمیله المنجنون والمنجنین میملرك فتحیله صودولابنه دینور که طوار ایله یاخود صو ایله دونوب
صو چکیلور باغچه لرده و نهرلرده اولان دولاب اوله جقدر و بو مؤنثدر مترجم دیرکه بونی زمخشری خرمن دوکجك
چرخ ایله بیان ایلمشدر وشافیه شرحنده جار یردی وزنی فنعلول وفنعلیل یاخود فعللون وفعلليل اولدیغنی تفصیل
ومعرّب اولمسنی تصریح ایلمشدر وتانیثی ظاهرا آلت تاویلنه مبنی در جنبنه جهینه وزننده عقیق مدینه ده
برموضعدر و نجد دیارنده ضریه ایله حزن بنی یربوع بیننده برمرغزار آدیدر ووادی القری ایله تبوك بیننده برموضع
آدیدر الجنبنات دار الخلافة بغدادده برموضع آدیدر ابو جنه جیمك کسریله اسد قبیله سندن برشاعردرکه
ذو الرمه نام شاعرك دایسی ایدی ذو المجنین میمك کسریله عتبة الهذلی لقبیدر دائما ایکی قالقان طاشر ایدی
المتجنه متفنه وزننده شول ارضه دینور که اوتلغی کور وفراوان اولمغله هر بلوکی برسمته ذاهب اولمغله کویا که
تجنن ایلمشدر یقال ارض متجنة اذا کانت کثر عشبها حتی ذهب کل مذهب بیت جن جیمك کسریله جبل الثلج
تحتنده برقریه آدیدر نسبتنده جنّانی دینور جیمك کسریله الجون جیمك فتحیله شدّت خضرتندن قرامتق
اولان یك قویو یشل اوته دینور وقرمزی نسنه یه دینور وآق نسنه یه دینور وقاره نسنه یه دینور وکوندوزه دینور
نهار معناسنه جمعی جون در جیمك ضمیله وجون یاغزآته ودوه یه دینور ومروان بن زنباع العبسی
وحارث بن ابی شمر الغسانی وحسیل الضبی وقتب بن سلیط النهدی ومالك بن نویرة الیربوعی وامرئ القیس
بن حجر وعلقمة بن عدی ومعاویة بن عمرو بن الحارث فرسلرینك اسمیدر وجون بن قتاده اصحابدن
یاخود تابعیندندر وجون مصدر اولور قارارمق معناسنه یقال جان وجهه یجون جونا اذا اسودّ الجوان جیمك
فتحی وتثنیه بنیه سیله یایك ایکی کوشه سنه دینور یقال جونا القوس ای طرفاه وابو عمران عبد الملك بن حبیب الجونی
واوغلی عوید محدّثلردر الجونة تمره وزننده کونشه دینور یقال طلعت الجونة ای الشمس وقرمزی نسنه یه
دینور وکوموره دینور ومکه ایله طائف بیننده برقریه آدیدر الجونة جیمك ضمیله آت قسمنده اولان یاغزلغه دینور
وعطارطبله سنه دینور بونك اصلی ۰۴۰ وزدر جمعی جون کلور صرد وزننده وکوچك طاغه دینور الجونی
کردیّ وزننده برنوع بغرتلق قوشنه دینورکه قارنی وقنادلری سیاه اولور التجوّن تفعل وزننده عروس قپوسنی
شطارت ایچون کرج بقوله سیله اغارتمق معناسنه در کذلك میت قپوسنی ماتم ایچون قرارتمق معناسنه درکه
عادت عربدندر یقال تجوّن باب العروس اذا ابیضه وتجوّن باب المیت اذا اسوّده جوین زبیر وزننده خراسان
اولکه سنده برایالت آدیدر وسرخس قضاسنده برقریه در الجوناء حمراء وزننده کونشه دینور شمس معناسنه
یقال طلعت الجوناء ای الشمس وتجربه یه دینور وسیاه تویلو ناقه یه دینور ذکر اولنان جون لفظندن ماخوذدر
المجوجن مجوهر وزننده قوقش صویه دینور یقال ماء مجوجن ای منتن جوان غراب وزننده وجوین زبیر
وزننده اسامیدندر الجونین جیمك ونونك فتحیله بحرین قضاسنده برقریه در الجوانة شدّاده وزننده دبره
دینور است معناسنه جاوان اکراددن براویماق آدیدر حلهٔ مزیدیه ده متمکن اولورلر فقهادن محمد بن
علیّ الجوانی انلردندر جهینه مصغر بنیه سیله برقبیله آدیدر * وعند جهینة الخبر الیقین * مثلی جفن ماده سنده
ذکر اولندی وجهینه طبرستان اولکه سنده برقلعه در وموصل قضاسنده برقریه در تصانیف کثیره صاحبی

حسین بن نصر بن محمد الجهینی اورادندر الجهنة غرفه وزننده اواخرلیلك ابتداسنه دینور جهمه معناسنه
الجهانة ثمامه وزننده تازه قیزه دینور یقال جاریة جهانة ای شابة الجهن جیمك فتحیله یوزك اتی غلیظ
اولمغه دینور الجهن جیمك ضمیله دکز قیبسنه براوق آتمی مسافه قدر قریب اولان کورفزه دینور که ساحل متصل
اولمیه واکر متصل اولورسه شعب دینور الجهون قعود وزننده برنسنه قریب اولمق معناسنه در یقال جهن
الشیء جهونا من الباب الاول اذا قرب ودنا جیهان جیمك فتحیله بررجل آدیدر نهر جیهان بحن ماده سنده
ذکر اولندی جیّان شدّادوزننده اندلسده بر بلده در قدماء اعلامدن ابن مالك وابو حیان اوراددندر ایکنسیده
امام العربیه در وابو حیان بعضا پدرینك جدّی اولان حیانه نسبت اولنور که حای مهمله ایله در وجیّان
اصفهان قضاسنده برقریه در طلحة بن الاعلم الحنفی اندندر وموسی بن محمد بن جیّان ومحمد بن خلف بن جیّان
محدّثلردر تجز بعونه تعالی فصــــل الحاء المهملة الحبن فتحتینله برمرضدر که انسانك قارنده عارض
اولمغله قارن شیشوب قبارز بین الاطباء استسقا دیدکلری علتدر یقال به حبن وهو داء فی البطن یعظم منه الحبن
حانك فتحی وبانك سکونیله وفتحیله استسقا علتنه مبتلا اولمق معناسنه در یقال حبن الرجل علی المجهول
وحبن حبنا وحبنا من الباب الرابع اذا اصابه حبن وحبن برغضب اولمق معناسنه مستعملدر یقال حبن علیه
حبنا اذا امتلأ غضبا الاحبن احمر وزننده استسقا علتنه اوغرامش آدمه دینور مؤنثی حبناء در الحبن
حانك کسریله میمون دیدکلری جانوره دینور و برکونه قبارجق اسمیدر که قان چبانی کبی بدنده ظهور ایدر
ومطلقا بدنده ظهور ایدوب شیشوب ایرنلنن سیوبلجه و یاره مقوله سنه دینور وقان چبانه دینور جمعی حبون کلور
الحبنة حانك کسریله بودخی سیوبلجه و یاره مقوله سنه دینور وقان چبانه دینور الحبن حانك فتحیله شجر
دفلی اسمیدر که آغو اغاجی دیدکلریدر خلق اکا زقوم اغاجی دیرلر الحبین امیر وزننده بودخی شجر مزبوره
دینور الحبناء حمراء وزننده بیوك قارنلو عورته دینور یقال امرأة حبناء ای الضخمة البطن ومغیره ویزید
وصخر نام برادرلرك والده لری اسمیدر که اوچیده شاعر ایدی پدرلری عمرو بن ربیعه در ویمور طلمز اولان کوکرچینه
دینور بجمعی حبن در حانك ضمیله واتلو طوپاچ ایاغه وصف اولور حبینه جهینة وزننده وام حبین زبیر
وزننده برجنس جانوره دینور ترکیده کرتنکله دیدکلریدر که کلره شبیه وایری وقارنی بیوك اولور دائما باشنی یوقری
قالدیره رق کیدر طاشلق یرلرده ومقبره لرده کثیر اولور وام حبین لفظی معرفه در بعضا لام تعریف داخل اولور
لکن بعد الحذف شاذ اولمق اوزره نکره اولمز المحبئن مطمئن وزننده طارغین آدمه دینور یقال رجل محبئن
ای غضبان حبونن سفرجل وزننده بررجل علمیدر وبروادی اسمیدر حبونه سموره وزننده قاسم البرزالی
نام محدثك جدّی اسمیدر وعبد الواحد بن حسن بن حبین که زبیر وزننده در محدثدر علی قول نونله حنین در
الحتن حانك فتحی وکسری وتانك سکونیله مثل وهمتا معناسنه در یقال هو حتنه ای مثله وقرنه ویقال هما حتنان
ای سیان فی الرمی پس اوق آتشمقده اولان برابرلکده استعمال غالب اولمشدر وباطل و بیهوده معناسنه در یقال
اتی بالحتن ای الباطل الحتن فتحتینله طاغلرك اوجلرینه دینور وحتن مصدر اولور برنسنه سخت وشدید
اولمق معناسنه یقال حتن الحر حتنا من الباب الرابع اذا اشتد الحاتن شول کونه دینور که اوّل وآخری اسیلکده
یکسان اوله یقال یوم حاتن اذا استوی اوّله وآخره حرا المحتتن اسم فاعل بنیه سیله هربری پس برابر اولان دوز
وهموار نسنه یه دینور یقال شیء محتتن ای مستو لا یخالف بعضه بعضا الحتناء حمراء وزننده تو یسز قولاق
دوه یه دینور الحتنان حانك ضمیله حتال وزننده ومراد فیدر که ضروری وناچار معناسنه در یقال ماله عنه
حتنان ای حتال ای بدّ وفراق الحتنی جمزی وزننده آتیلان اوقلرك یکسان اولمغنه دینور یقال وقعت النبل حتنی
ای متساویة الاحتان همزه نك کسریله اوق اتان آدمك هب آتدیغی اوقلر بریره اوغرامق معناسنه در
یقال احتن الرجل اذا وقعت سهامه فی موضع واحد التحاتن تفاعل وزننده برابرلشمك معناسنه در یقال
تحاتنوا فی الامر اذا تساووا حوتنان حانك فتحیله بربلده آدیدر حثن حانك وثای مثلثه نك ضمیله هذیل بلادنده
برموضع آدیدر الحجن حانك فتحی وجیمك سکونیله اغاجی اکوب بوکمك معناسنه در یقال حجن العود حجنا من الباب
الاول اذا عطفه و برآدمی برایشدن چویروب آلیقومق معناسنه در یقال حجن فلانا عن الشیء اذا صدّه وصرفه
وچوکانله برنسنه یی کندیسنه طوغری چکمك معناسنه در باغچوانلرك ککه ایله اغاجك دالنی چکدکلری کبی یقال حجنه
اذا جذبه بالمحجن التحجین تفعیل وزننده بودخی اغاجی اکوب بوکمك معناسنه در یقال حجن العود اذا عطفه وتحجین
دوه یه مخصوص برکونه تمغا اسمیدر که اکریجه اولور الاحتجان افتعال وزننده برنسنه یی محجن ایله برویه چکمك

معناسندەدر يقال احتجنه اذا جذبه بالمحجن ومالى قبض وتملكله درعهده ايلمك معناسنه مستعملدر يقال احتجن المال اذاضمه واحتواه الحجن فتحتيله اكريلكه دينور يقال به حجن اى اعوجاج وبرنسنه يه بخل وضنت ايلمك معناسنه‌در يقال حجن عليه وبه حجنا من الباب الرابع اذاضن ومقيم اولمق معناسنه‌در يقال حجن بالدار اذااقام وحجن كنه تعبير اولنان بوجكه دينور وطوارقسمنه عارض اولان كوترملكه دينور يقال فى دابته حجن اى زمن الحجنة غرفه وزننده بودخى اكريلكه دينور يقال به حجنة اى اعوجاج وحجنة الثمام بيان داريسى ديدكلرى اوتك بپراغنه اطلاق اولنور وبونده فتحاتله ده زبانزده‌در وحجنة المغزل ايكك باشنده اولان اكريجه دموره دينور التحجن تفعل وزننده اكيلك معناسنه‌در يقال تحجن الشئ اذااعوج المحجن منبر وزننده والمحجنة مكنسه وزننده چوكانه وباغبچوانلرك ككه تعبيرايتدكلرى اوجى اكرى اغاجه دينور ومطلقا اكرى نسنه يه دينور ومحجن بن الادرع ومحجن بن ابى محجن اصحابدندر الحجناء حمراء وزننده معاوية البكائى فرسنك اسميدر وبراوجى اشاغى جبهه يه طوغرى مائل اولان قولاغه دينور على قول هر برينك براوجلرى جبهه يه طوغرى برى برينه مقابل مائل اولانه دينور يقال اذن حجناء اى المائلة احد طرفيها قبل الجبهة سفلا او التى اقبلت اطراف احداهما على الاخرى قبل الجبهة الاحجن احمر وزننده والحجن كتف وزننده اوجلرى بوكلم بوكلم صارقق وقيورجق صاچه دينور يقال شعر احجن وحجن اى متسلسل مسترسل رجل جعد الاطراف وحجن كنه ديدكلرى بوجكه دينور الاحجان همزه‌نك كسريله ثمام ديدكلرى اوتك يپراغى ظهور ايلمك معناسنه‌در يقال احجن الثمام اذا خرجت حجنته الحجون صبور وزننده تنبل وكاهل آدمه دينور يقال رجل حجون اى كسلان ومعلاة مكه‌ده برطاغك آديدر وبرموضعك اسميدر وحجون شول غزوه يه دينوركه خصم طرفنى اغفال ايچون ابتدا اصل مقصود اولان جهتى اضمار وسائر سمتى اظهار ايلدكدنصكره بغتة جهت مقصوده تحول وعزم اولنه على قول بعيد وطويل اولان غزوه يه اطلاق اولنور يقال فلان يغزو الغزوة الحجون وهى كل غزوة يظهر غيرها ثم يخالف الى ذلك الموضع او هى البعيدة الطويلة حجين زبير وزننده ابن المثنى دركه محدثدر احجن احمر وزننده اسامیدندر لهب بن احجن برقبيله دركه فن عيافه ايله معروفلردر الحوجن جوهر وزننده قرمزى كله دينور ورد احمر معناسنه حوجم دخى دينور حجين حانك فتحيله ابن المرقع دركه صحابه‌در حجينه جهينه وزننده اسمادندر حجشنة حانك وشين معجمه‌نك فتحيله محدثيندن يحيى بن الفضل الموصلى جده‌سنك اسميدر الحذن حانك ضمى وذال معجمه‌نك سكونيله طون اوجقورلغنه دينور حجزه معناسنه الحذنة عتلة وزننده بودوره دينور وقولاغى كوچك آدمه دينور يقال رجل حذنة اى الصغير الاذن وشول دوه يه دينوركه كوچكدن قعده اتخاذ اولنغله ادوات واثقال تحميل ايده‌رك قوللانلمغله اوركجى اريوب باصق قالوب وقارنى ضخامت پيدا ايلمكله طوباچ قالمش اوله وبمامه قربنده برموضع اديدر الحذنتان عتلتان وزننده انسانك ايكى قيناقلرينه دينور وايكى خايه‌لره دينور وايكى قولاغه دينور الحران حانك كسرى وضميله دابه حرون اولمق معناسنه‌دركه اشدرمك وسكرتمك مراد اولندقده خيرجينلق واونكولك ايدوب اشيوب وسكرتميوب كيرى كيرى كتمك وسكرتدركن همان طورى ويرمكدن عبارتدركه تحريفله هارنلق تعبير اولنور وبوذات الحافر اولانه مخصوصدر آت وقاطر كبى يقال حرنت الدابة وحرنت حرانا وحرانا من الباب الاول والخامس اذا استدر جريها وقفت بوراده اذا استدر لفظى مجهول صيغه سيله‌در وبايع ومشتريدن هربرى متاعك بهاسنده نه اشاغى انمك ونه يوقارى چقمق معناسنه مستعملدر يقال حرن فى البيع اذا لم يزد ولم ينقص ويموق آتمق معناسنه‌در يقال حرن القطن حرانا من الباب الاول اذا ندفه الحرون صبور وزننده وصفدر هارنلق ايدن دابه يه دينور وشول شكاره دينوركه اصلا طاغك طوزوسندن آيرلمز اوله ومسلم بن عمرو الباهلى ياخود شقيق بن جرير الباهلى فرسنك اسميدر وحبيب بن المهلب نام كمسنه‌نك لقبيدر المحارين ميمك فتحيله كومج باللرينه دينور وبال كومجنه ياپشوب آريلمسيان آريلره دينور تا كه بال صاغان النده اولان اغاجله كنديسنى قوپروب دفع ايليه ويموق چكردكلرينه دينور مفردى محران‌در مفتاح وزننده حران شداد وزننده مصيصى برشاعردر وشام ديارنده بربلده‌در نسبتنده حرانى دينور نون زياده سيله حرانى دينمز هرنقدر قياس ايسه ده بنوحرنه كسرتيله وتشديد نونله بربطن‌در خرين زبير وزننده بررجل اسميدر الحردون داله جردحل وزننده حرذون لفظنده لغتدر ذال معجمه ايله الحرذون ذال معجمه ايله حرذون دركه اركك كلره دينور ياخود بشقه برجانورك اديدر مفرداتده حرذون

سنرياى اوله رق تركيده كرتنكله ديدكلرى جانور ايله مفسردر الحراسن حانك فتحى وسينك كسريله برنوع بالق اسميدر الحراسين حانك فتحيله آرق وزبون دوه‌لره دينور مفردى يوقدر وقوراق قيتلق سنه‌لره دينور الحزن حانك فتحى وزاى معجمه‌نك سكونيله وفتحتيله غم واندوهه دينور جمعى احزان‌در يقال اخذه حزن وحزن اى هم وحانك ضميله حزن مصدر اولور برآدمى غمكين ايلمك معناسنه يقال حزنه الامر حزنا من الباب الاول اذا جعله حزينا وحزن فتحتيله كذلك مصدر اولور غمكين اولمق معناسنه يقال حزن الرجل حزنا من الباب الرابع اذا صار حزينا التحزن تفعل وزننده والتحازن تفاعل وزننده والاحتزان افتعال وزننده بونلرده غمناك اولمق معناسنه‌در يقال تحزن الرجل وتحازن واحتزن اذا صار حزينا وتحزن برآدمه برنسنه ضمننده آجيوب دردناك اولمق معناسنه‌در يقال تحزن عليه اذا توجع الحزنان سكران وزننده والمحزان محراب وزننده باب رابعدن اسم فاعللردر غمكين آدمه دينور الاحزان همزه‌نك كسريله بودخى بركسه يى غمكين قلمق معناسنه‌در يقال احزنه اذا جعله حزينا بعضلر ديديكه احزنه جعله حزينا معناسنه‌در وحزنه حزنا جعل فيه الحزن معناسنه‌در تمكين وتقريرى متضمندر واحزان غليظ ودرشت وسرديره اوغرامق معناسنه‌در يقال احزن الرجل اذا صار فى الحزن المحزون والحزين امير وزننده والحزن كتف وندس وزنلرنده كه باب اولدن وصفلردر والمحزن مكرم وزننده كه احزاندن اسم مفعولدر غمكين آدمه دينور اوللرك جمعى حزان كلور كرام وزننده وحزناء كلور كرماء وزننده عام الحزن حانك ضميله ام المؤمنين خديجة الكبرى رضى الله عنها ايله عم النبى عليه السلام ابوطالبك وفات ايلدكلرى سنه‌در عليه السلام حضرتلرى پك محزون اولمغله اطلاق ايلديلر الحزانة ثمامه وزننده سلفده عرب طائفه سى عجم اوزره ابتدا قدوملرنده حسب الشرط والمعاهده مستحق اولدقلرى سابقه يه دينوركه خانه ومزرعه وترلا مقوله سى املاكدن عبارت ايدى بيلرنده بووجه اوزره قرار داده اولمشيدى حزونة ارضدن مأخوذدر وحزانه برآدمك اهل وعيالنه دينور لوازم واموريچون متحزن ومتضجر اولديغى تصورينه مبنى‌در ومنه فلان لايبالى اذ اشبعت خزانته ان تجوع حزانته الحزون صبور وزننده بدخوى قيونه دينور الحزن والحزنة حالرك فتحى وزالرك سكونيله سرد وغليظ يره دينور يقال ارض حزن وحزنة اى غليظة خلاف سهلة وحزن غسان قبيله‌سندن برجماعتدر وبلاد عربه اطلاق اولنوركه عربستان تعبير اولنور على قول بلاد عربده ايكى حزن نام محل واردر برى زباله ايله نجد بيننده اولان ارضدر وبرى بنى يربوع يوردنده برموضعدركه دوز اوه‌لرى ونيچه مرغزارلرى مشتملدر ومنه قولهم من تربع الحزن وتشتى الصمان وتقيظ الشرف فقد اخصب يعنى برآدم بهار موسمنده حزن وقيش فصلنده صمان ويازاتامنده شرف نام محللرده آرام ايلسه اصلا جدب وقلتدن آزرده اولميوب خصب ورخا ايله امرار اثام ايدر وحزن بن ابى وهب اصحابدندر الحزن صرد وزننده درشت وغليظ طاغلره دينور مفردى حزنه‌در صبره وصبركبى وبرطاغك اسميدر حزين امير وزننده نجد ديارنده برصويك اديدر وبررجل اسميدر حزان سحاب وزننده وحزانه ثمامه وزننده وحزين زبير وزننده اساميدندر التحزين تفعيل وزننده رقت صوتله قرآن كريم اوقومق معناسنه‌دركه قلوبه مؤثر اولور حزين حزين اوقومق تعبير اولنور يقال هو يقرأ بالتحزين اى يرقق صوته الحسن حانك ضميله كوزللكه دينور جمعى محاسن كلور غير قياس اوزره يقال بوجهه حسن اى جمال وحسن مصدر اولور كوزل اولمق معناسنه يقال حسن الغلام وحسن حسنا من الباب الخامس والاول اذا كان جميلا الحاسن والحسن فتحتيله والحسين اميروزننده والحسان غراب وزننده والحسان رمان وزننده اسم فاعللردر كوزل نسنه يه دينور حاسن باب اولدندر ذوحسن معناسنه‌در حسن وحسين كلمه‌لرينك جمعى حسان كلور حانك كسريله ورمان وزننك حسانون كلور مؤنثى حسنه وحسناء وحسانه‌در رمانه وزننده وحسنه وحسناء كلمه‌لرينك جمعى حسان وحسانه‌نك جمعى حسانات كلور ولاتقل رجل احسن فى مقابلة امرأة حسناء يعنى كرچه حسناء كلمه‌سنك حسب القياس مذكرى احسن اولمقدر لكن مهجوردرنته كه امرد كلمه‌سنك مؤنثى مرداء ايكن مهجور اولمشدر ولهذا امرأة حسناء ديرلر مقابلنده رجل احسن ديمزلر وغلام امرد ديرلر مقابلنده جارية مرداء ديمزلر بلكه افعل تفضيل اراده سيله هو الاحسن ديرلر جمعى احاسن‌در ومنه احاسن القوم اى حسانهم الحسنى بشرى وزننده اسمدر كوزللكه دينوركه ابو عمل وخصلتدن عبارتدر يقال فيه الحسنى اى ضد السوءى مؤلف بصائرده حسن وحسنه وحسنى بيننلرينى شووجهله فرق

ایلمشدرکه حسن اعیان واحداثه شاملدر وحسنه وصف اولورسه کذلك اعیان واحداثه شـامل اولوب واکر
اسم اولورسه همان احداثه اطلاق اولنور اعیانه اطلاق اولنمز انتهی وحسنی عاقبت حسنه معناسنه‌در ودیدار
الهی ایله شرفیاب اولمق نعمتنه دینور یقال یسرنا الله الحسنی ای العاقبة الحسنة والنظر الی الله تعالی واعدا
اوزره فوز وظفر معناسنه مستعملدر وشهادت نعمتنه اطلاق اولنور ومنه قوله تعالی هـل تربصون الا احدی
الحسنیین الایة وحسنی لفظنك جمعی حسنیات وحسن کلور صرد وزننده المحاسن میمك فتحیله غیرقیاس
اوزره حسن لفظنك جمعیدر که ذکراولندی کویا که مفردی محسن تخیل اولنمشدر ومحاسن محسن لفظندن که
مقعد وزننده اسم مکاندر جمع اولور وجود انسانیده موقع حسن وجمال اولان یرلره دینور وعند البعض بو معناده
مفردی یوقدر یقال انظر الی محاسن بدنه ای المواضع الحسنة احسن معظم وزننده کوز للمش معناسنه‌درکه
مراد حسن اوزره مجبول دیمکدر یقال وجه محسن ای حسن التحسین تفعیل وزننده کوزل قیلمق معناسنه‌در
یقال حسنه الله ای جعله حسنا الاحسان همزه‌نك کسریله ایولك ایلمك و برنسنه‌یی ایو وکوزل ایلمك
معناسنه‌در یقال احسنه ضد اساءه و برنسنه‌یی ایو وکرکی کبی بیلمك معناسنه‌در یقال هو یحسن الشیء ای
یعلمه وحسن دیدکلری بوکسك قوم یغنی اوزره اوتورمق معناسنه‌در یقال احسن الرجل اذا جلس علی الحسن
المحسن والمحسان دائما ناسه ایولك ایدن آدمه دینور الحسنة فتحاتله ایوآکه وایو حالته وایو نسنه‌یه دینور
نته که آنفا فرق و بیان اولندی یقال فیه حسنة ای ضد سیئة جمعی حسنات کلور وحسنه برخاتون اسمیدر
واصطخر قضاسنده برقریه آدیدر وطریق یمنده صعده وعثر بیلرنده نیچه طاغلره اطلاق اولنور واجا نام جبلك
بر رکننه دینور الحسینی مصغر بنیه‌سیله والفك قصری ومدیله قصاری معناسنه مستعملدر که نهایت جهد
ومبلغ مساعی دیمکدر یقال حسیناه ان یفعل ذلك ای قصاراه بومقوله ترکیب کثیردر نته که یوقریلرده ماده لرنده
ثبت اولندی هر برماده‌نك نهایت اعتباریله معناری ملحوظ اولور مثلا بوماده‌ده حسن والطفك درجهٔ غایتی
شویله ایلمکدر اکر ایلمز ایسه بد وفنا اولوردیمك اولور الاستحسان بکنمك و پسند ایلمك معناسنه‌در یقال استحسنه
اذاعده حسنا الحسن فتحتینله والحسین مصغر بنیه‌سیله ایکی جبل یاخود ایکی اوزون قومسال آدیدر
حسن دیدکلرینك یاننده بسطام بن قیس مدفوندر جمع اولندقده تغلیبا حسنان دینور وحسن وحسین طیٔ
قبیله‌سندن ایکی بطن‌در وآسماء رجالندندرلر وحسن فتحتینله مطلقا ذاتنده حسنله متصف خوب و پسندیده
شیئه دینور واندلسده برحصار آدیدر ویمامه‌ده برقریه‌در وبرخوشمنظر شجر آدیدرکه الاء دیدکلری شجر اوله جقدر
وقولده دیرسکدن اوته جه‌ده اولان قرجه کیکنه دینور بونده ضمله‌ده لغتدر و بوکسك قوم یغنیٔ دینور الحسنة
حانك کسریله طاغك برجانبندن طومالوب چقان بوکسك یرینه دینور جمعی حسن کلور عنب وزننده حسبنه
خدیجه وزننده وحسینه جهینه وزننده ومحاسن مزاحم وزننده ومحسن معظم وزننده ومحسن معلن
وزننده وحسین امیر وزننده اسامیدندر وحسنه جهینه وزننده عبدالملك بن مروانك مرحله‌سی اولان خاتونك
اسمیدر وحسینة بن المعرور تحدیث ایلدی احسان همزهٔ مفتوحه ایله عدن قربنده براسکله آدیدر الحسنی
عربی وزننده معدن نقره قربنده برقیو آدیدر ومأمون خلیفه‌نك وزیری اولان حسن بن سهلك قصری آدیدر
الحسنیة عربیه وزننده موصل ایالتنده بربلده آدیدر الحسناء مصغر بنیه‌سیله برشجردرکه قصه‌یبراقلری اولور
الاحاسن یمامه‌ده بیچه طاغلره اطلاق اولنور التحاسین تحسین لفظندن جمعدرکه تفعیل وزننده اسمدر کوزل
اولان شیئه دینور ومنه کتاب التحاسین خلاف المشق یعنی سرعت وقلت مبالاتله یازلمیوب تأنی ورعایتله نظام
وقاعده اوزره یازیلان یاز و درخطاط یازولری کبی حسنون حانك فتحی وضمیله مقری اولان نمارك اسمیدر
هبیره‌نك اصحابندندر وحسنون البناء وحسنون بن الصیقل المصری وابو نصر بن حسنون وابو الحسن که
حانك ضمیله طاوس بن احمددر محدثلردر وام الحسین کال بنت الحافظ عبدالله بن احمد السمرقندی وام الحسن
کریمه بنت احمد الاصبهانیه محدثلردر وحسن که ضمله‌در امام احمدك ام ولدیدر وحسن بن عمر وطی قبیله‌سی
رجالندندر وبرادری حسن که حانك فتحی وسینك سکونیله درفردلردر یعنی همنامه‌لری یوقدر حشنن شین
معجمه ایله جندب وزننده یعقوب بن اسحق بن محمد بن حشنن الخراسانی نام محدثك پدرینك جدی اسمیدر الحشن
فتحتینله سود زفیرندن اولان کیره دینور تقول بیدی حشن ای وسخ من دسم اللبن ومصدر اولور طلومه خیلی
مدت سودقونوب ارالقده تطهیرا ولنمدیغندن چرکلنوب بدرایحه بغلمق معناسنه یقال حشن السقاء حشنا
من الباب الرابع اذا کثر استعماله بحقن اللبن فیه فاروح ولزق به وسخه الاحشان همزه‌نك کسریله طلومه وافر

سود قویوب ارالقده تطهیر ایلمامکله چرکلندروب قوقتمق معناسنه‌در یقال احشن السقاء اذا اکثر استعماله
بحقن اللبن فیه فاروح ولزق به وسخه الحشنة حانك کسریله حقد وکینه معناسنه‌در یقال به لفلان حشنة
ای حقد المحاشنة مفاعله وزننده بری برینه سوکمك معناسنه‌در یقال حاشنه اذا سابه التحشن تفعل
وزننده امك چکوب کسب وکار ایلمك معناسنه‌در یقال تحشن الرجل اذا اکتسب المحشئن مطمئن
وزننده طارغین آدمه دینور یقال رجل محشئن ای غضبان الحصانة کرامه وزننده بناء ومکان پك صرپ
اولمق معناسنه‌در شویله که اکا التجا ایدنه ال ایرشمیوب امین وآسوده اوله یقال حصن البناء والمکان
حصانة من الباب الخامس اذا منع الحصین امیر وزننده صرپ ومنیع محله وبنایه دینور یقال مکان
حصین وقلعة حصینة ای منیع ومحکم ومتین زرهه اطلاق اولنور وجودك حصنی اولدیغیچون یقال درع
حصین وحصینة ای محکمة الاحصان همزه‌نك کسریله برمکانی قلعه کبی صرپ ومنیع قلمق معناسنه‌در یقال
حصنه اذا جعله حصینا وزوج زوجه سنی نامحرمدن حفظ وصیانت ایلمك معناسنه‌در یقال احصن البعل زوجتها
اذا عصمها ویقال احصنه فلانا التزوج اذا عصمه وخاتون کندیسی حرامدن صاقنمق معناسنه‌درکه نفسنی
حفظ ایتمش اولور یقال احصنت المرأة اذا عفت وتزوج ایلمك معناسنه مستعملدر یقال احصن الرجل او المرأة
اذا تزوج التحصین تفعیل وزننده بودخی بربناء ومکانی صرپ ومنیع ایلمك معناسنه‌در یقال حصنه بمعنی
حصنه وزوجه‌یی حرامدن حفظ ایلمك معناسنه‌در یقال حصنها البعل اذا عصمها الحصن حانك کسریله
شول صرپ ومنیع ومحکم موضعه دینور که درونه وصول قابل اولمیه جمعی حصون کلور واحصان کلور وحصنه
کلور عنبه وزننده وحصن یکی آیه اطلاق اولنور هلال معناسنه بوراده هـلاك نسخه‌لری غلطدر وسلاحه
اطلاق اولنور یقال جاء وعلیه حصنه ای سلاحه وحصن یکرمی برموضع اسمیدر وبنو حصن فزاره‌دن برجماعتدر
وحصن اسماء رجالندندر الحصان سحاب وزننده نامحرمدن پرهیز اوزره اولان خاتونه دینور یاخود متزوجه‌یه
دینور که عفت لازمیدر جمعی حصن کلور ضمتینله وحصانات کلور حانك فتحیله یقال امرأة حصان ای عفیفة
او متزوجة وحصان شهدانه انجویه اطلاق اولنور الحصن حانك حرکات ثلاثیله خاتون عفیفه و پاکدامن
اولمق معناسنه‌در یقال حصنت المرأة حصنا من الباب الخامس اذا کان حصانا الحاصن والحاصنة والحصناء
حمراء وزننده عفیفه و پرهیزکار خاتونه دینور جمعی حواصن وحاصنات کلور المحصنة اسم فاعل بنیه‌سیله
والمحصنة اسم مفعول بنیه‌سیله عفیفه و پرهیزکار خاتونه دینور اول نفسنی احصان ایلدیکیچون وثانی زوج احصان
ایلدیکیچوندر علی قول متزوجه‌یه یاخود حامله اطلاق اولنور تزوج وحمل حالتلری دخی سبب احصان‌در الحواصن
کبه خاتونلره دینور مفردی حاصنه‌در یقال نسوة حواصن ای حبالی المحصن مکرم وزننده حرامدن نفسی
محفوظ اولان کشی‌یه دینور ومتزوج کشی‌یه دینور وبو مسهب ماده‌سی کبی نوادردندر الحصان کتاب وزننده
آیغره دینور کویا که راکبنه حصن اولور علی قول شول آیغره دینور که پك صوی وکریم اولمغله نطفه‌سی صیانت
اولنوب هر آته چکلمز اوله جمعی حصن درکتب وزننده یقال رکب الحصان وهو الفرس الذکر او الکریم المصون
بمائه التحصن تفعل وزننده آت نطفه‌سی مصون صوی آیغر اولمق معناسنه‌در یقال تحصن الفرس اذا صار
حصانا بین التحصن والتحصین المحصن منبر وزننده کلیده اطلاق اولنور قفل معناسنه وزنبیله اطلاق اولنور
یقال وضعه فی المحصن ای الزبیل ومحصن بن وحوح اصحابندندر ابو الحصن حانك کسریله وابو الحصین
زبیر وزننده تلکی‌یه اطلاق اولنور که کنیه‌سیدر ثعلب معناسنه ابو الحصین امیر وزننده عثمان بن عاصمك
کنیه‌سیدرکه تابعیدر وابو الحصین عبدالله بن احمد امام نسأی شیخیدر وابو الحصین الوادعی ومحمد بن اسحق بن
ابی حصین محدثلردر حصن حانك کسریله وحصین زبیر وزننده وحصین امیر وزننده اسامیٔ
رجالدندر الحصانیات حانك فتحیله قوشلره اطلاق اولنور الاحصنة اجوبه وزننده اوق تمرنلرینه دینور
حصنان حانك کسریله بربلده آدیدر ووادی لیه نام محلده برقلعه آدیدر نسبتنده حصنی دینور حصنانی دیمز
نونلرك اجتماعی استثقال ایتدکلریچون الحضن حانك فتحی وضاد معجمه‌نك سکونیله انسانك قولتغی آلتندن
بوکوره وارنجه قدر یره دینور علی قول کوکس وایکی بازو ایله ما بینلرندن عبارتدرکه قوجاق تعبیر اولنور یقال
اخذ الصبی فی حضنه وهو مادون الابط الی الکشح او الصدر والعضدان وما بینهما و برنسنه‌نك جانب وناحیه‌سنه
دینور جمعی احضان‌در یقال اعنش الطائر فی حضن الاکمة ای فی جانبها وناحیتها وصرتلان اینه دینور
وجار الضبع معناسنه وحضن الجبل طاغك چوره‌سنه دینور که یوره تعبیر اولنور علی قول دیبنه دینور یقال

ضادالصيد فى حضن الجبل وهومااطـافبه اواصله و بوايكى معنـاده حانك ضميله ده لغتدر . الحضن فتحتيله
فيل كبكنه دينور عاج معناسنه ونجدولايتنده برطاغك آديدر ومنه المثل ❊ انجد من رأى حضنا ❊ يعنى حضن نام
طاغى كورن مسافر نجداولـكه سنه كلمش اولور وحضن تغلب قبيله سندن منشعب برقبيله آديدر . الاعز الحضنية
ذكراولنان حضن ديدكلـرى جبله ياخودقبيلهيه منسوب كيلر ديمكدر بك سياه ياخود بك قزل تو يلواولور الحضن
حانك فتحى وضادك سكونيله والحضانة كتابه وزننده چوجغى قوجاغه آلمق ياخود بسلمك معنـاسنه در يقـال
حضن الصبى حضنا وحضانة من البـاب الاول اذاجعله فى حضنه اوربّاه وحضن وحضان وحضانه كتاب
وكتابه وزنلرنده وحضون قعود وزننده قوش يمورطه لرى قنـادلرى آلتنه آلوب بصمق معناسـنه در يقـال حضن
الطائربيضه حضنـا وحضاناوحضانة وحضونا اذارثم عليه للتفريخ وحضن احسانى بركسه دن آخره صرف
ايلمك معناسنه دركه اكاويرميوب غيره ويرمكدن عبـارتدر وبوناحيه معناسندن مأخوذدر يقال حضن معروفه
عن جيرانه اذا كفه وصرفه وحضن وحضـانه سحابه وزننـده برآدم بركسـه يى برنسـه دن برطرف ايدوب آنده
كنديسى مستقلّ اولمق معنـاسـنه در يقـال حضن فلاناعن كذا حضناوحضـانة اذانحاه عنه واستبدّ به دونه
وبرآدمى ايشندن آليقومق معناسنه در يقال حضنه عن حاجته اذاحبسه ومنعه الاحتضان افتعال وزننده بودخى
چوجغى قوجاغه المق ياخود بسلمك معنسه در يقـال احتضن الصبى بمعنى حضنه وبركسه يى ايشندن آليقومق
معناسنه در يقال احتضنه عن حاجته اذاحبسه ومنعه المحضن مقعد وزنـنده والمحضن منزل وزننده قوشك
يمورطه بصه جق موضعه دينوركه فوللق تعبيراولنور الحاضنة اطفالى تربيه ايدن دايه خاتونه دينور نته كه رجالدن
اولانه لالا تعبيراولنور مؤلف لفظ فارسيله تفسير ايلمشدر وحاضنه قصه صالقملى خرماغاجنه دينور على قول
صالقملرى ظهور وقيجوقلرندن آيرلمش اوله رق چوپلرى قصه اولانه دينور الحضون صبور وزننده برممه سى
ديكرندن بيوك اولان قيونه وناقه يه وعورته دينور وخايه سنك برى آخرندن بيوك اولان كشى يه دينور ودوداغنك بريسى
ديكرندن بيوك اولان فرجه دينور الحضان كتاب وزننده قيون وناقه وعورت حضون اولمق معناسنه در يقال حضنت
حضانامن الباب الخامس اذاكانت حضونا الاحضان همزه نك كسريله برآدمى خوارلمق وخوار كورمك معناسنه در
يقال احضنه واحضن به اى ازرى به و برآدمك حقنى ايلمك معناسنه دركه قوتغه چالوب كوترمكدن عبارتدر يقال
احضن بحقى اى ذهب به الحواضن حاضنه نك جمعيدركه ذكراولندى ويقـال للاثافى سفع حواضن اى جوانم
سفع لفظنه كه دمورساج اياقلرينه دينور حواضن لفظنى وصف ايدرلر جوانم معناسنى مراد ايدرلر كوله وآتشه
كوكس ويروب طورديغيچون المحضنة مكنسه وزننده ساقسيدن دوزلمش ديى يقين يابو نجه چناغه دينور كه
آنده كوكرجين بصدررلر بونه ده فوللق تعبير اولنور حضين زبير وزننـده اسمادندر ابوساسان حضين بن المنذر
تابعيدر الحضنة غرفه وزننده اسمدر يمورطه باصقلغنه دينور بوملابسه ايله مظلوملغه ومغدورلغه اطلاق اولنور
ومنه يقـال اصبح فلان بحضنة سوء اذااصابته هضيمة فلم ينتصر يعنى ظلم اصابت ايدوب انتقامنى آلمدى الحفن
حانك فتحى وفانك سكونيله برنسـه يى پرسنلر بتنك اولديغى حالده ايكى آوجله آلمق على قول ايكى ال ايله كـنديسنه
طوغرى صيروب چكمك معنـاسنه در يقـال حفن الشئ حفنـا من البـاب الاول اذااخذه براحتيه والاصـابع
مضمومـة اوجرفـه بكلتـا اليدين وآرجه عطيه ويرمك معنـاسـنه در يقـال حفنـه اذااعطـاه قليـلا
الحفن فتحتيله اياقلرنى طپراق صـاوررگبى دونده رك يوريمكه دينور الحفنة حانك ضمى وفتحيله برآوج طلو
نسنه يه دينور يقال اعطاه حفنة منه اى ملء الكف شارح ديركه ملء الكفين اولمق لازمدر وحفنه چقوره اطـلاق
اولنور وقيـارده اولان خلق اويمه يه دينوركه صواير كيلور جمعى حفن در صرد وزنـنده الاحتفان افتعـال
وزننده برآدم ايكى الني بركسه نك ديزلرينك ايچ يوزينه صوقوب قالدروب كوترمك معنـاسنه در يقـال احتفن فلا
اذاجعل يديه تحت ركبتيه واخذه بما بضه ثم احتمله واغاجى يردن چكوب قوپرمق معناسنه در يقال احتفن الشجر
اذااقتلعه من الارض و برنسنه يى كندى نفسيچون المق معناسـنه در يقال احتفن الشئ اذااخذه لنفسه المحفن
منبروزننده آوجيله برنسنه يى چوق اخذايدراولان آدمه دينور الحفآن شدّاد وزنـنده حفت ماده سنده ذكر
اولندى حفينه جهينه وزننده كه ❊ وعند جفينة الخبراليقين ❊ مثلنك منشأيدر جهين ماده سنده كذران ايلدى
شارح ديركه بونده اوچ كونه اختلاف واردر نته كه مؤلف ذكر ايلدى بنوحفين زبير وزنـنده بر بطن در
حفيتن سميدع وزننده برارض اسميدر الحقن حانك فتحى وقافك سكونيـله آليقومق معناسـنه در يقـال حقنه
حقنا من البـاب الثانى والاول اذاحبسه وقتل اولنه جق آدمـك دمنى اراقه ايلميوب قتلدن آزاده قلمق معنـاسـنه

مستعملدركه اهدارمقابليدر يقـال حقن دم فلان اذاانقذه من القتل و ياغنى چقرمق ايچون سودى طلومه قومق
معنـاسنه دركه مرادتازه سنى اسكسى اوزره طلومده بركدرمكدر نا كه تمـام اولدقده يابوب ياغنى چقاررلر يقـال
حقن اللبن فى السقاء اذاصبه ليخرج زبدته المحقون والحقين امير وزننده آليقونمش محبوس معناسنه در الاحتقان
افتعال وزننده بودخى حبس ايلمك معناسـنه در يقال احتقنه اذاحبسه و برآدمك بولى محتبس اولمغله حقنه استعمال
ايلمك معناسـنه در يقال احتقن المريض اذااحتبس بوله فاستعمل الحقنة شارح ديركه فى الاصل بول احتباسنده
استعمال اولنور ايدى بعده انقباضده دخى اطباء استعمال ايلديلر و باغچه نك اطراف وجوانبى مرتفع اولمغله ايچريسنه
حواله ومشرف اولمق معناسنه در يقـال احتقنت الروضة اذااشرفت جوانبها على سرارها الحقنة تمره وزننده
بروجعدركه بطن انسانه عارض اولور جمعى احقـاندر شـارحك بيـانه كوره ريحك ياخود طبيعتك انقباضندن
متحدث وجع اوله جقدر الحقنة غرفه وزنـنده فى الاصل احتباس بول ايچون بعده انقبـاض ايچون اسفلدن
استعمال اولنان دوايه دينور لسانمزده دخى حقنه تعبيراولنور وآلتنه شرنقـه تعبيراولنور الحاقنة معده يه دينور
وبدنده بيون چنبريله كوپريجك كمكلرينك ارالغنه ياخود قارنك اشاغيسنه دينور ومنه المثل ❊ لالحقن حواقـنك
بذواقنك ❊ حواقن حاقنه نك وذواقن ذاقنه نك جمعيدر ذاقنه تحت ذقنه ديمكله سنك حاقنه لركى ذاقنه لركه
ياپشدررم ديمكدر قهر وغلبه ايله تهديد موقعنده ايراداولنور المحقن منبر وزنـنده سود مجتمع اولان طلومه دينور
وطلومك اغزنه وضع ايتدكلرى خونى يه دينوركه انكله طلومه سود قورلر المحقـان محراب وزنـنده شول آدمه
دينـوركه دائمـا حبس بول ايدوب تبوّل ايلدكـده ميراب كبى آكثارايدراوله اصطلاح تزده اكاسقاء تعبيراولنور
نته كه آخرشقنه حمـال تعبيراولنـور يقـال رجل محقـان اذاكان يحقن البول فاذابال اكثر الاحقـان همزه نك
كسريله طلومده سودك انواعنى بركدرمك معنـاسنه درتاكه اسكيسى تازه سنه قاتمغله خوش اوله يقـال احقن الرجل
اذاجمع انواع اللبن حتى يطيب الحاقن شـول يكى آيه دينـوركه ارقه سى اشاغى يه طوغرى ياتق واوجلرى
يوقرى سمته مائل اوله يقـال طلع الهلال حاقنـا وهوالذى ارتفع طرفاه واستلق ظهره وحاقن طلومه سود جمع
ايدن آدمه دينور ومنه المثل ❊ انامنه كحاقن الاهالة ❊ اى حاذق به يعنى بن اوخصوصده استاذ وحاذقم ديجك يرده ايراد
اولنور زيراطلومك ياغنى طلومه چكن كمسه كركى كبى برودت بولديغى تيقن ايلمدكجه چكمز زيراتنى اولـورسه
طلوم محترق اولور الحلان رمّان وزنـنده لام بابنده ذكراولندى الحلزون حانك ولامك فتحى وزاى معجمه نك
ضميله مرعالرده اولور برنوع بوجك اسميدر صدف انواعندندر قبوقلو سموكلو بوجك ديدكلرى بدر معده يه پك صالحدر
وقدوزكلب طلاديغى يره نافع واورام مزمنه يى تحليل وجراحاتى اوكولتمق بابنده مفيددر وصدف محروقى جرب
وبهق علتلرنى دافع واسنـانى جالى وضمـادى باطن لحمدن تيكنلرى جاذب وسركه ايله جبهه واصداغه طلا رعافى
قاطعدر الحلقـانة والحلقـان حارك ضميله كوتمكه بشلامش خرماقورغنه دينور ياخود ثلثانى رطب اولمشنه
دينور يقال بدى فى النخل حلقـانة وحلقان وهوالبسر بدى فيه النضج او بلغ الارطاب ثلثيه الحلقمة دحرجه
وزنـنده خرماقورغى خلقـان اولمق معناسنه در يقـال حلقن البسر اذاصار حلقانا بعضلرنونك زيادهسنه ذاهب
اولديلر حمدونه حانك فتحيله هارون رشيدك دخترى اسميدر وحمدونة بن ابى ليلى محدثدر الحمن والحمـان
حارك فتحيله كنه تعبيراولنـان بوجكك خرده نوعنه دينور مفردلرى حمنه وحمنانه در وحمنـان طائف اوزمندن
برنوع اوزمه دينوركه قومله اوزمى كبى پك خرده اولور على قول ايرى اوزم دانه لرى ارالغنده اولان خرده دانه يه دينور
المحمنة مقعده وزننده والمحمنة محسنه وزننده خرده كنه سى چوق يره دينور يقال ارض محمنة ومحمنة اى كثيرة الحمن
حمن قردد وزنـنده ابن عوف دركه صحابيدر وسمـاك بن مخرمة بن حمين كه زبير وزنـنده در كوفه ده برمسجد بنا
ايلمشدر معروفدر حمنه طلحه وزننده اسماء نسواندندر حمنة بن المعذبه شول جاريه دركه شرفياب اسلام اولوب
لكن بركافرك تحت تملكنده اولمغله اسلامه كلديكيچون دائما اشكنجه وتعذيب ايدرايدى ابو بكر الصديق رضى الله
عنه واقف اولدقده اشترا واعتاق ايلديلر نته كه بلال رضى الله عنه حضرتلرنى دخى او يلجه ايلديلر وحمنه بنت
جحش وحمنه بنت ابى سفيـان صحـابيه لردر حمينه جهينه وزنـنده بنت طلحه دركه صحـابيه در الحوادين
حانك فتحيله ضرب اولميان پك وغليظ پاره دينور مفردى حومانه در ومنه حومانة الدرّاج كه برموضعدر الحومان
حانك فتحيله باديه يه مخصوص برنبـات آديدر الحنين انين وزنـنده شوق وآرزو معنـاسنه در آنانك ولدنه اولان
شوق وآرزوسى كبى يقـال به حنين اليه اى شوق وشدت بكاء وطرب واشتيـاق معناسـنه در يعنى شدّت آرزو
واشتيـاقدن ناشى پك اغلمق على قول خزندن ياخود فرحدن ناشى ناله وزارى قلمق معنـاسنه در ناقه نك ياور يسندن

جدا اولدقده شوقله رقتلو حزين ناله ايلديكى كبى يقال حن الرجل حنينا من الباب الثانى اذا استطرب اى اشتاق
ويقال ماهذا الحنين اى شدة البكاء والطرب اوصوت الطرب عن حزن اوفرح وحنين ياى چكرمك معناسنه
مستعملدر يقال حنت القوس اذا صوتت الحانّ حنيندن اسم فاعلدر مشتاق وآرزومند معناسنه در الاستحنان
بودخى مشتاق وآرزومند اولمق معناسنه در يقال استحن اليه اذا تشوق التحانّ تشديد نونله استحنان معناسنه در
يقال تحانّ اليه اذا اشتاق الحانة والمستحن ناقه يه اطلاق اولنور الحنّانة شدّاده وزننده يايه اطلاق اولنور قوس
معناسنه على قول يك طنقرد ايجى يايه دينور وشول خاتونه دينور كه اوّلكى زوجنى حنين وتحزن ايده رك يادوتأسف ايدر
اوله قال الشارح ومنه الحديث لاتتزوجن حنانة ولامنانة فالحنانة هى التى كان لها زوج قبل فتذكره بالحنين
والتحزن الحنان سحاب وزننده رحمت ورأفت معناسنه در يقال حن عليه حنانا اذا رحم عليه ورزق وروزى
معناسنه در وبركت معناسنه در وهيبت ووقار معناسنه در ورقت قلب معناسه در وشر طويل معناسنه در حنان الله
آخرك نصبيله معاذالله معناسنه مستعملدر محذوف الفعل مصدر در اسئل حنان الله سبكنده در كه بوعملدن
حق تعالانك رحمتيله بعيد ومحفوظ اولمغى نياز ايدرم ديمكدر حنانيك تثنيه بنيه سيله لبيك وسعديك كبى تكرارى
متضمندر بكامرة بعداخرى يعنى دائما رحم ورأفت قيل معنادرسنه يقال حنانيك اى تحنن على مرة بعداخرى
وحنانا بعد حنان الحنّان شدّاد وزننده برشيئه يك شوق وحنين ايدن آدمه دينور يقال هوحنان اليه اى يشوق
اليه وحنان عظيم الرحمه اولان حق جل وعلا حضرتلرينك اسماء حسناسندندر رحيم معناسنه در شارح ديركه
بوحنين مادّه سندن دكلدر بلكه حنان ماده سندندر كه رحمت معناسنه در فالله حنان اى رحيم و بعضيلر ديديكه
حنان كنديدن اعراض ايد نه اقبال وتلطف ايديجى ديمكدر وحنان شول اوقه دينور كه پرمق اراغنده فيرفير
دوندرلدكده فيرلديسى ظهور ايدر اوله وآچق وواضح يوله دينور شاهراه معناسنه وجهينه قبيله سندن
برشاعر اسميدر وعربده برفرس معروف آديدر واسد بن نواسك لقبيدر وشول دوه يه دينور كه يك سرعتندن حنين
وناله ايده رك كيدر اوله يقال خمس حنان اى بائص له حنين من سرعته ابرق الحنان برموضعدر ومحمد بن ابراهيم
بن سهل الحنانى محدثدر الحانّ حانك كسرى ونونك تشديله حناء لفظنده لغتدر كه قنه يه دينور الجنّ حانك
كسريله جن طائفه سندن برقبيله وجماعت اسميدر اصلا بياضى اولميان سياه كلب آنلردندر على قول جن
طائفه سنك ضعفاسنه دينور ياخود كلبلرينه دينور ياخود انس ايله جن بيننده برجنس مخلوق اسميدر
قال الشارح فى النهاية وفى حديث على رضى الله عنه ان هذه الكلاب التى لها اربعة اعين من الحن وهم حى
من الجن منهم الكلاب السود البهم اوسفلة الجن وضعفاؤهم اوكلابهم اوخلق بين الجن والانس الحنّ حانك
فتحيله مهر بانلق ايلمك معناسنه در على قول جنون معناسنه در ومنع وصرف ايلمك معناسنه مصدر در
تقول حن عنى شرك حنا من الباب الاول اى كفه واصرفه ويقال حنه حنا اذا صده وصرفه بنوحن حانك
ضميله عذره قبيله سندن برجماعتدر الحنة حانك كسريله وفتحيله دلولكه دينور يقال به حنة اى جنة المحنون
مصروع ياخود مجنون معناسنه در حن ديدكلرى جن طائفه سى طوقنمش ديمك اولور يقال رجل محنون
اى مصروع اومجنون التحنن تفعل وزننده ترحم وتعطف معناسنه در يقال تحنن عليه اذا ترحم حنه
حاى مفتوحه ايله والدۀ حضرت عيسى اولان مريم جنابلرينك والده سى اسميدر وحنة الرجل كشينك زوجه سنه
اطلاق اولنور يقال هى حنته اى زوجته وحنة البعير دوه نك بوكورمسندن عبارتدر وحنه عمرو صحابى والده سنك
اسميدر وجد بن عبدالله نام معبرك جدى اسميدر ومحمد بن ابى القاسم بن على نام محدثك جدى اسميدر
وهبة الله بن محمد بن هبة الله نام محدثك جدى اسميدر الحنون صبور وزننده شول يله دينور كه اسركن
ناقه كبى صزليه رق اسراوله يقال ريح حنون اى لها حنين كالابل وشول ثيبه خاتونه دينور كه اوّلكى زوجندن
قالمش ولدنى كوروب كوزتسون ديواره وارمش اوله يقال امرأة حنون اى متزوجة رقة على ولدها ليقوم الزوج بهم
الحنون تنور وزننده قنه چچكنه دينور فاغيه معناسنه على قول هر شجرك چچكنه دينور التحنين تفعيل وزننده
اغاج چچك آچمق معناسنه در يقال حنت الشجرة اذا نورت وجنكده همتاسى اوزره حمله ايتمشيكن قورقوب
كيرو قاچمق معناسنه در يقال حمل فحنن اى هلل وكذب يعنى رجع وجبن حنونه تنوره وزننده يوسف بن يعقوبك
لقبيدر كه زغبه دن روايت حديث ايلدى واما على بن حسين بن حنويه باى تحتيه ايله در عمرويه كبى الاحنان
همزه نك كسريله باى طنقردتمق معناسنه در يقال احن القوس اذا صوتها وخطا ايلمك معناسنه در يقال احن
الرجل اذا اخطأ جنين زبير وزننده طائف ايله مكه بيننده برموضع اسميدر اكر آنكله موضع مراد اولورسه

منصرف وبقعه مراد اولورسه ممنوع اولور وبر رجل آديدر وحنين برچزمه جى اسميدر رجع بخفى حنين مثلنك
منشأيدر براعرابى مزبوره كلوب برچفت چزمه يه مشترى اولوب بازار اشدقده يك ناقص بها ويرمكله منفعل اولدى
پس اعرابى يه فندو ومكيده قصديله چزمه نك برتكنى كذر كاهى اولان طريقه تعليق ايدوب برتكنى دخى برمقدارجه
ايلرويه القا ايلدى اعرابى يوردنه طوغرى عزيمتله اوّلكى تكنى كوردكده حنينك چزمه سنه عجب مشابهدر
برتكى دخى اولسيدى آلوردم ديه رك مرور ايدوب كتدى وقتا كه ايلرويه واردقده اول برتكى دخى كورمكله غنيمت
بيلوب همان دوه سنى اورايه بند وعودت ايلدى حنين ايسه كمينده تلكى كبى مترصد ايدى همان صحرا يوب دوه يه
سوار وبرطرفه ايلغار ايلدى بوجانبدن اعرابى چزمه يى آلوب كيرو كلدكده كورديكه دوه كوردكى يدن چكسون
جراسنى مثلى رونمون در پس چزمه لرى آلوب پياده جه خائبا قبيله سنه رجوع وبوقصه شيوع بولمغله * رجع
بخفى حنين * كلامى مثل اولدى حاجتندن تهى دست عودت ايدن كمسه حقنده ضرب اولنور ومحمد بن الحسين
واسحق بن ابراهيم الحنينيان محدثلردر حنين امير وزننده وحنين سكيت وزننده وحرف تعريفله در سلفده
جمادى الاول وجمادى الاخرى آيلرينك اسملريدر اوّل اوّلك وثانى ثانينك اسميدر جمعى احنه كلور وحنون كلور
وحنائن كلور يحنه يانك ضمى وحانك ونون مشدده نك فتحيله ابن رؤبه دركه ايله نام بلده نك ملكيدر نبى اكرم
صلى الله عليه وسلم حضرتلرى انكله اهل جربا واهل اذرح اوزره مصالحه ايلديلر يعنى ايله وجربا واذرح
اهاليسى سنه ده برمقدار مال ويرمك اوزره عقد صلح ايلدى الحنحنة زلزله وزننده رحم واشفاق ايلمك
معناسنه در يقال حنحن عليه اذا اشفق الحنن فتحتينله بوق بوجكنه دينور جعل معناسنه حن حانك ضميله
عذره قبيله سندن برجماعت آديدر حنانه سحابه وزننده برچوبان آديدر حنباء حانك فتحيله شامده برموضع
آديدر حنا حانك كسرى ونونك شده سيله اسمادندر على بن احمد بن حنا واحمد بن محمد بن احمد بن حنى كه
حانك ونونك تشديديله در محدثلردر بنوحنا كتاب مصردندر التحوّن تفعل وزننده ذليل وخاكسار اولمق
معناسنه در يقال تحوّن الرجل اذا ذل وهلك حونه طلحه وزننده دميه بنت سابطك لقبيدر الحين
حانك كسريله دهر وزمان معناسنه در على قول وقت مبهم يعنى مطلقا وقت معناسنه دركه جميع ازمانه صالح اولور
كرك طويل وكرك قصير اولسون كرك سنه وكرك ازيد اولسون على قول قرق سنه مدته مخصوصدر ياخود يدى
ياخود ايكى سنه يه ياخود التى آيه ياخود ايكى آيه مخصوصدر ياخود هر صباح واخشامه اطلاق اولنور ويوم قيامته
اطلاق اولنور ساعه كبى واجل ومدت معناسنه در وقوله تعالى فتول عنهم حتى حين اى حتى تنقضى المدة التى
امهلوها جمعى احيان وجمع الجمعى احايين كلور وقوله لات حين اى ليس حين مؤلف تاء بابنده بونى تفصيل ايلدى
خلاصه سى بونده اوچ مذهب واردر برى لات فعل ماضى در نقص معناسنه در ثانى اصلى ليس ايدى هانك
مطلب كسريله علم وزننده ياء الفه قلب اولندقدنصكره سين تايه ابدال اولندى ثالث لاء نافيه وتاء تانيث ايچون تاء ثمت كبى
ياخود لاء نافيه وتاء حين لفظنك اولنه زياده قلنمشدر زيرا امامده يعنى مصحف حضرت عثمانده متصلا مرسومدر
وحين لفظنه اختصاصى قولنى شيخ رضى رد ايلمشدر وعربلر ايكى وقتك بيننى يعنى برنسنه نك اولديغى وقتله بيانى
وقتنك بيننى تبعيد مراد ايتدكلرنده حين كلمه سنى اذكلمه سنه مضاف ايدوب حينئذ ديرلر التحيين تفعيل وزننده
وقت تعيين ايلمك معناسنه در يقال حينه اذا جعل له حينا كذلك ناقه يى بركون بركيجه ده صاغمق ايچون توقيت
ايلمك معناسنه در يقال حين الناقة اذا جعل لها فى كل يوم وليلة وقتا يحلبها وحق تعالى برآدمى رشاد واستقامتدن
بى بهره قلمق معناسنه در يقال حينه الله اذا لم يوفقه للرشاد التحين تفعل وزننده بودخى ناقه يى صاغمق ايچون
توقيت ايلمك معناسنه در يقال تحين الناقة بمعنى حينها وبرآدم رشاد وتوفيقدن محروم اولمق معناسنه در يقال
حينه الله فتحين الحين والحينة حانك كسريله اسملردر ناقه يى بركون وبركيجه ده بروقت معينده صاغمغه دينور
يقال كم حينة ناقتك اى متى وقت حلبها ويقال كم حينتها اى كم حلابها وحينه بركون وبركيجه ده برآيون طعام يمكه دينور
حانك فتحيله ده لغتدر يقال هو يأكل الحينة اى مرة فى اليوم والليلة وحين معناسنه دركه وقت ديمكدر لكن بواخصدر
يقال ماالقاه الا الحينة بعد الحينة اى الحين بعد الحين الحين زين وزننده والحينونة كينونه وزننده برشيئك وقتى
كلوب چاتمق معناسنه در يقال حان حينه يحين حينا وحينونة اذا اقرب وآن واكينك سنبله سى قوريمق معناسنه دركه
حصادى قريب اولور يقال حان السنبل اذا يبس وهلاك اولمق معناسنه در يقال حان فلان اذا هلك ويقال الدين
حين اى هلاك ومحنت وبليه معناسنه در يقال وقع فى الحين اى المحنة ورشاد وتوفيقدن بى بهره اولمق معناسنه در
يقال حان الرجل اذا لم يوفق للرشاد وبوهلاك معنوى ومحنت باطنيدر المحاينة مفاعله وزننده وقت تحديديله

معامله قلمق معناسنه‌در نته كه ساعته معامله‌یه مساوعه‌یه دینور یقال عامله محاینة مثل مساوعة الاحیان همزه‌نك كسریله بر مدت اقامت وآرام ایلمك معناسنه در یقال احین فلان بالمكان اذا اقام به یعنی حینًا وناقه‌نك صاغمسی وقتی یاخود بوكلتمسی وقتی كلوب چاتمق معناسنه در یقال احینت الابل اذا حان لها ان تحلب او یعكم علیها و برآدمه قصد وطلب ایلدیكی نسنه‌نك حصولی یقلشمق معناسنه در یقال احین القوم اذا حان لهم ما حاولوه الاحانة اقامه وزننده هلاك ایلمك معناسنه در یقال احانه الله اذا اهلكه الحائن احمق وبیغز آدمه دینور یقال رجل حائن ای احمق الحائنة مهلك اولان حادثه ونازله‌یه دینور جمعی حوائن در یقال نزلت بهم حائنة ای نازلة مهلكة الحانوت حنت ماده سنده مسبوقدر الحانیة بادهیه دینور خمر معناسنه الحانة میخانه‌یه دینور یقال رأیته فی الحانة یشرب الحانیة ای فی موضع بیع الخمر یشرب الخمر مترجم دیر كه مطرزی مقامهٔ غوطیه شرحنده دیدیكه حانه حیندن مأخوذدر هلاك معناسنه ومیخانه مهلكهٔ عرض ومال اولمغله بونكله تسمیه اولندی انكیچون خمره حانیه دیدیلر ونسبتنده حانوی دخی دیدیلر حینی ضیزی وزننده بر بلده‌ادیدر المحیان مقیاس وزننده میقات مرادفیدر كه وقت وحین معناسنه در یقال حان محیانة ای حینه حیان شداد وزننده اسمادندر عبدالله بن محمد بن جعفر بن حیان الحیانی كه محدثدر جدینه منسوبدر كذلك حافظ ابو الشیخ عبدالله بن محمد بن جعفر بن حیان الحیانی الاصفهانی تصانیف كثیره صاحبیدر و بونك حفیدی محمد بن عبدالرزاق الحیانی وعبیدالله بن هارون الحیانی محدثلردر وابو حیان النحوی متاخریندندر تجز بتوفیقه تعالی

فصـــــل الخاء المعجمه

الخبن غبن وزننده والخبان كتاب وزننده اوزون لباس مقوله سنی قاصمق معناسنه در یقال خبن الثوب وغیره خبنا وخبانا من الباب الثانی اذا عطفه وخاطه لیقصر وذخیره‌یی خط اندیشه سنه مبنی صقلمق معناسنه در یقال خبن الطعام اذا غیبه وخباه للشدة وخبن اهل عروض اصطلاحنده ایكنجی حرفی اسقاط ایلمكدن عبارتدر مثلا مستفعلن جزؤندن سینی اسقاط ایلمك كبی مفاعلن جزؤنه منقول اولور معنای اولدن مأخوذدر لكن كتب عروضده سبب خفیفك ثانیسنه مخصوص اولمق اوزره مثبتدر الخبنة غرفه وزننده قوجاقده كوتوربلان نسنه‌یه دینور یقال اكل واتخذ خبنة وهی ما تحمل فی الحضن و برموضع آدیدر الخبنات فتحاتله خبنات معناسنه در كه غدر وفسادات دیمكدر یقال انه لذو خبنات ای خنبات الخبون صبور وزننده اولومه اطلاق اولنور نابدید ایلدیكیچون یقال خبنته خبون ای غیبه منیة یعنی مات كما یقال شعبته شعوب الخبن خانك ضمیله طلوملك ودغارجغك اغزیله ایپ چوره‌جك قواینك ارالغنه دینور الحبن عتل وزننده والمخبئن مطمئن وزننده طقناز وطوپاچ كوده‌لو آدمه دینور الخابن قاتی وشدید نسنه‌یه دینور ودرونده وقتی ایچون بیلان سوز تهیئه وكتم ایدن كسیه دینور یقال رجل خابن اذا كان یخبن الكذب ویعده الاخبان همزه‌نك كسریله سراویل قیور جغنده نسنه كیزلمك معناسنه در مراد لباس اتكنی قیوروب ایچنده نسنه بوكمكدر یقال اخبن الرجل اذا خبأ فی خبنة سراویله شیئا خبان غراب وزننده یمنده بر وادی آدیدر الخبعثنة ثای مثلثه ایله قذعمله وزننده یومری كوده‌لو شدید آدمه دینور وارسلانه دینور خبعثن دخی دینور قذعمل وزننده وخبعثن صیقی وطقناز انسان وحیوانه دینور الخبعثن سفرجل وزننده ارسلانه دینور الختن خانك فتحی وتانك سكونیله اوغلانی وقیزی سنت ایلمك معناسنه در یقال ختن الولد ختنا من الباب الثانی والاول اذا قطع غرلته و كسمك معناسنه در یقال ختن الشیء اذا قطعه الختین والمختون سنت اولمش اوغلانه دینور قیزه كذلك ختین وهاء ایله مختونه دینور الختان كتاب وزننده والختانه كتابه وزننده اسملردر یقال كافی ختان فلان وختانته وختان ذكرده سنت موضعنده اطلاق اولنور ومنه الحدیث اذا التقى الختانان فقد وجب الغسل ای موضع الختن وختانه سنجیلك حرفته دینور الختن فتحتینله برآدمك كویكوسنه دینور داماد معناسنه علی قول برآدمك زوجه‌سی طرفندن اولان خصمنه دینور قاین اتا وقاین كبی جمعی اختان مؤنثی ختنه‌در یقال هذا ختن فلان ای صهره او هو كل من كان من قبل المرأة كالاب والاخ مؤلف صهری داماد ایله وانشته ایله بیان ایلمشیدی وختن محدثیندن محمد بن الحسن الاسترابادی لقبیدر فقهاء شافعیه‌دن ابو بكر الاسمعیلی ختنی اولمغله او یلجه متعارف اولدی الختون والختونة خانك ضمیله مصاهره معناسنه در یقال بینهما ختون وختونة ای مصاهرة واولنمك معناسنه در یقال ختن فلان ختونا وختونة اذا تزوج المخاتنة مفاعله وزننده بركسیه قیز ویروب قیز آلمغله خصملق پیدا ایلمك معناسنه در یقال خاتنه اذا تزوج الیه بوراده تزوج اصهر وصاهر معناسی متضمن اولمغله الی ایله صله‌لندی ختن زفر وزننده بر بلده‌در متأخریندن علی بن محمد الختنی اورادندر بو بلده تركستان بلادندندر الختنة فتحاتله قاین اتایه دینور یقال هذه ختنة فلان ای ام زوجته الخاتون كلمهٔ عجمیه‌دن

مرأهٔ شریفه دیمكدر تركیده قادین اندن محرفدر الخدن خانك كسریله والخدین امیر وزننده برآدمك یار وصاحبنه دینور تقول هو خدنی وخدینی ای صاحبی و بركسیه ظاهری و باطنی هر امورنده همدم وغمكسار اولان آدمه دینور یقال هو خدنه وخدینه ای یخادنه فی كل امره ظاهر و باطن الخدنة همزه وزننده چوق دوست طوتان آدمه دینور یقال رجل خدنة ای یخادن الناس كثیرا خدان شداد وزننده ابن عامردر كه اسد بن خزیمه نسبنك رجالندندر الخدعونة عصفوره وزننده قبق تعبیر اولنان سبزه‌دن بردیله و برقطعه‌یه دینور الخذنتان خانك وذال معجمه‌نك ضمی ونون مشدده‌نك فتحیله انسانك ایكی قیاغنه یاخود ایكی خایه‌سنه یاخود ایكی قواغنه دینور حای مهمله‌ده لغتدر الخذانیة خانك ضمی ویانك تخفیفیله ایری كوده‌لو جلد وتوانا اركك دوه‌یه دینور یقال جمل خذانیة ای ضخم جلد خربان سحبان وزننده كلمهٔ فارسیه‌در حافظ الحمار دیمكدر كه اشكجی دیمك اولور بونكله بعض كسه‌لر مسمی ومشتهر اولدیلر ازجمله خربان بن عبیدالله والسری بن سهل بن خربان وقاضی احمد بن اسحق بن خربان محدثلردر خرشنه شین معجمه ایله خردله وزننده روم دیارنده بر بلده‌در طراز المذهب نام كتاب تعریبنده حالا اناطولیده بلدهٔ اماسیه اولمق اوزره مرسومدر بانیسی اولان خرشنة بن روم بن سام بن نوح علیه السلام ایله مسمادر وآكا سلفده سیف الدولهٔ حمدانی غزا ایتمكله متنبی برقصیده ایله وصف ایلمشدر بو بیتلر آندندر

حتى اقام على ارباض خرشنة تشقى به الروم والصلبان والبیع
للسبی ما نكحوا والقتل ما ولدوا والنهب ما جمعوا والنار ما زرعوا

الخراطین خانك فتحیله یرصوغلجانی و یر بغرسغی دیدكلری اوزون قورتجغزلردر كه چامورلرده اولور مدر ومحلل ومثانه‌ده اولان طاشلری مفتت و یرقان علتنه نافعدر الخزن خانك فتحی وزای معجمه‌نك سكونیله مالی برمكان محرزده حفظ ایلمك معناسنه در یقال خزن المال خزنا من الباب الاول اذا احرزه وخزن وخزون قعود وزننده ات بوزلمق معناسنه در یقال خزن اللحم خزنا وخزونا اذا تغیر شارح دیر كه بو ماده خارك معنای لازمیدر ومصاحده خنزماده سندن مقلوب اولمق اوزره مرسومدر الاختزان افتعال وزننده بو دخی مالی دكان محرزده حفظ ایلمك معناسنه در یقال اختزن المال اذا احرزه و بولك یقین اولانینه سلوك ایلمك معناسنه در كویا كه اقرب نی احرازایدر یقال اختزن طریقا اذا اخذ اقربه الخزن فتحتینله والخزانة سلامه وزننده بونلرده ات بوزلمق معناسنه در یقال خزن اللحم خزنا وخزن خزانة من الباب الرابع والخامس اذا تغیر الخزین امیر وزننده بوزلمش اته دینور یقال لحم خزین ای متغیر الخزانة كتابه وزننده اسمدر خازنلكه دینور ومال مخزون وضع اولنان مكانه دینور كه لسانمزده خزینه تعبیر اولنور و بونده خاء مفتوح اولمز مؤلف ولا یفتح قولیله تعبیر لطیف ایلمشدر یقال خزن المال فی الخزانة ای مكان الخزن وانسانك كوكلنه اطلاق اولنور یقال اجعله فی خزانتك ای قلبك المخزن مقعد وزننده بو دخی مال خزینه سنه دینور تركیده مغازه مخزن محرفیدر الخزان شداد وزننده والخازن لسانه اطلاق اولنور خزینه‌دار ضمائر قلبیه اولدیغنه مبنی در یقال احفظ خزانك وخازنك ای لسانك وخزان شول تازه خرمایه دینور كه آفتدن ایچریسی قرارمش اوله المخازن مخزنك جمعیدر ومخازن منزل مقصوده اقرب اولان یوللره اطلاق اولنور یقال اخذ وامخازن الطریق ای مخاصره الاخزان همزه‌نك كسریله بعد الفقر زنكین اولمق معناسنه در یقال اخزن الرجل اذا استغنى بعد فقر وعلی بن احمد واحمد بن موسى الخازنیان محدثلردر الاخسان همزه‌نك كسریله بركسه عزیز ایكن ذلیل اولمق معناسنه در یقال اخسن الرجل اذا ذل بعد عز الخشن كتف وزننده والاخشن احمر وزننده وصفلردر سرد ودرشت نسنه‌یه دینور جمعی خشاندر كتاب وزننده مؤنثی خشنه وخشناء در یقال شیء خشن واخشن ای اخرش الخشانة سلامه وزننده والخشن خانك فتحیله والمخشنة مرحله وزننده والخشونة خانك ضمیله والخشنة غرفه وزننده برنسنه سرد ودرشت اولمق معناسنه در یقال خشن الشیء خشانة وخشنا ومخشنة وخشونة وخشنة من الباب الخامس ضد لان وتقول العرب هو خشن الجانب واخشنه وذو خشنة وخشونة ای صعب لا یطاق یعنی فلان كس یاخود فلان آت ضبط وتحملی محال درجه‌سنده سرد وسركشدرنته كه مقابلنده سهل العطف ولین الجانب تعبیر اولنور الاخشیشان اعشیشاب وزننده والتخشن تفعل وزننده برنسنه پك سرد ودرشت اولمق یاخود سرد لباس كیمك یاخود سرد سویلر اولمق یاخود بلغور و بولماج مقوله سی خشونتلو دیرلكله كچنمك معناسنه در یقال اخشوشن الشیء والرجل وتخشن اذا اشتدت خشونته او لبس الخشن او تكلم به او عاش عیشا خشنا بونلرك مجموعنده اخشیشان ماده سنی ابلغدر واوكله سی تنویع ایچوندر المخاشنة مفاعله

وزنده برآدم ایله سبرد معامله ایلك معناسنه در یقال خاشنه ضدّ لاینه الاستخشان برنسنه یی درشت بولمق
معناسنه در یقال استخشنه اذا وجده خشنا التخشین تفعیل وزننده برآدمی کوجندروب اویکه لندرمك
معناسنه مستعملدر یقال خشن صدره اذا اوغره الخشناء حمراء وزننده بر نوع سبزه در که پك یشل واله کرچه
سردجه طوقنوپ لکن اغزده ملایم وسموزاوتی کبی لزوجتلی اولور وخشناء جابجا کیکلری چیقق زبون وآرق
ناقه یه وصف اولور وخشناء بنت وبره کلب بن وبره نك همشیره سیدر ویات ویراقلری کثیر اولان عسکره اطلاق
اولنور یقال کتیبة خشناء ای کثیرة السلاح وابو الخشناء عباد بن خسبب کنیه سیدر که اهل اخبار دندر
المخشنة سموزلکی چرکین وتصلق اولان ناقه یه دینور یقال ناقة مخشنة ای دمیمة الطرق الاخشن احمر وزننده
دمیم الحال یعنی حال ومعاش جهتی ناملایم وصعو بتلو آدمه اطلاق اولنور یقال رجل اخشن ای دمیم الحال
واخشن سدوس قبیله سندن بر تابعی اسمیدر که موثوق در وادهم بن محرز الشاعر الفارسی التابعی جدینك
اسمیدر خشین زبیر وزننده اسامیدندر جابر بن خشین فزاره نسبنك رجالندندر وخشین بن النمر قضاعه
نسبنك رجالندندر که ابو ثعلبة الخشنی رهطیدر ومحمد بن عبد السلام ومصعب بن محمد بن مسعود وپدری شارح
کتاب سیبویه وخسن بن یحیی ومسلمة بن علی الشامیان الخشنیون اعلام ومحدثیندر وابو خشینة الزیادی که جهینه
وزننده در وابو خشینه حاجب بن عمر ومحدثلردر مخاشن مجاور وزننده وخسن کنف وزننده وخشان
شدّاد وزننده وبونده خانی مکسوره ایدرلر اسامیٔ رجالندندر الخصین امیر وزننده کوچك بالته یه دینور
وبو مؤنثدر مذکر دخی اولور جمعی خصن در کتب وزننده واخصن دراجبل وزننده یقال ضربه بالخصین
ای بالفاس الصغیرة فأس لفظی مؤنثدر الخضن خانك فتحی وضاد معجمه نك سکونیله برآدم دابه سنه طارلغله
اویکه سندن اوزرینه هجوم ایدوب بدنندن اصرمق معناسنه در یقال خضن الناقة خضنا من الباب الاول
اذا حمل علیها وعض من بدنها وبرآدمدن انسانیت منصرف اولمق معناسنه در یقال خضنت عنه المروة
علی المجهول اذا صرفت المحضن منبر وزننده دابه قسمنك اوزرینه پك وارمغله ذلول ومهز ول ایدر اولان آدمه
دینور المخاضنة مفاعله وزننده زنان طائفه سیله لاغ وملاعبه ایلك معناسنه در یقال بات یخاضنها
ای یغازلها وبری برینه فحش سویلك معناسنه در یقال خاضنوا اذا تراموا بقول الفحش الخفن خانك فتحی
وفانك سکونیله قارن سولپومك معناسنه در یقال خفن بطنه خفنا من الباب الاول اذا استرخی الخیفان
کیوان وزننده چکرکه یه دینور الخفاان خفاان وزننده ومرادفیدر که ذوه قوشنك یاوریسنه دینور
خاقان قافله بر رجل علمیدر وترکستان پادشاهلرینك علم مخصوصیدر قیصر روم ور ای هند کبی
التخقین تفعیل وزننده خاقاندن متصر فدر ترك طائفه سی برآدمی خاقان نصب ایلمك معناسنه در
یقال خقنه الترك علی انفسهم ای ملکوه ور أسوه الخمن امن وزننده برنسنه حقنده ظن وحدس ایله
یاخود وهم ایله سوز سویلك معناسنه در که اوراتلمق تعبیر اولنور مثلا برنسنه نك طولی اندازه ایله معلوم دکل
ایکن ظن وقیاسله اتوز انداز ه در دیمك کبی یقال خمن الشیٔ خمنا من الباب الاول اذا قال فیه بالحدس او الوهم
التخمین تفعیل وزننده خمن معناسنه در یقال خمن الشیٔ بمعنی خمنه الخمان شدّاد وزننده فرسز ضعیف
مزراغه دینور یقال رمح خمان وقناة خمانة ای ضعیف وناسك سفله وفرومایه مقوله سنه دینور یقال هم خمان
الناس ای خشارتهم وردیئهم الخامن خامل وزننده ومرادفیدر که بی نام ونشان آدمه دینور یقال هو خامن الذکر
ای خامله الحمن فتحتینله جیفه مقوله سنك بدرایحه سنه دینور یقال فیه خمن ای نتن خمان کتاب وزننده
بلاد قضاعه ده بر نیجه طاغلره اطلاق اولنور الخن خانك فتحی ونونك تشدیدیله کسمك معناسنه در یقال خن
الجذع خنا من الباب الاول اذا قطعه وبرآدمك مالنی المق معناسنه در یقال خن ماله اذا اخذه وقابدن برنسنه یی
آزجه آزجه چقرمق معناسنه در یقال خن الجلة اذا استخرج منها شیئا بعد شیٔ وبرآدمك حریمنی وخانمانی
پایمال ایلك معناسنه در یقال خن القوم اذا وطیٔ مخنتهم المخنة محبه وزننده برآدمك حریمنه دینور ودره نك
طاره جق وقصیق یرینه دینور واوچورم صوآقندیسندن درده صودو کیلجك یره دینور وبولك آغزنه دینور
وخانه وسرایك وسطنه دینور وواوکنه وحولو یه دینور وبونه علی قول اوجنه دینور وکوکزدن سویلیشه دینور
یقال یتکلم بالمخنة ای بالغنة واچق یوله دینور یقال اخذوا فی مخنة ای محجة بینة ومرعانك کزیده یرینه دینور
ونسنه یبجك یره دینورومنه یقال فلان مخنة لفلان ای مأکلة له خنه خانك فتحیله اخت یحیی بن اکثم درکه محمد
بن نصر المروزی نام فقیهك خلیله سیدر الخنة خانك ضمیله سنك موضعنده کسیجك دری یه دینور غرله معناسنه

وکزدن سویلکه دینور غنه معناسنه علی قول غنه یه شبیه یاخود اندن زیاده یاخود اندن اقبح وجهله سویلکه دینور
الاخن فتحتینله کزدن سویلین آدمه دینور جمعی خن در خانك ضمیله الخنین انین وزننده کزدن اغلمق
یاخود کزدن کولمك کبی اغلمق یاخود کولمك معناسنه در یقال خن الرجل خنینا من الباب الثانی اذا بکی او ضحك
کالبکاء او الضحك فی الانف المخن میمك کسریله مسن وزننده اوزون آدمه دینور وبو مخن مصحفی دکلدر مخن میمك
فتحیله مخن معناسنه در الخنان سحاب وزننده رفاه ووسعت معاش معناسنه در یقال عیشه بالخنان ای بالرفاهیة
الخنان کتاب وزننده چوجق سنتنه دینور ختان معناسنه الخنان غراب وزننده بر مرضدر که قوش قسمنك
بوغزنده حادث اولور کذلك بر مرض آدیدر که کوزده عارض اولوردو ویه عارض اولان زکام علتنه دینور وزمن الخنان
عند العرب بر زمان معروفدر که منذر بن ماء السماء دورنده علت مرقومه دن قتی وافر دوه لر هلاك اولمشدر الخنخنة
زلزله وزننده کلامی کزدن خمخم ایده رك مبهمجه سویلك معناسنده در یقال خنخن الرجل اذا لم یبن فی کلام
فتخنخن فی خیاشیمه الخن خانك کسریله بوش کمی یه دینور یقال رکبوا الخن ای السفینة الفارغة الاخنان
همزه نك کسریله مجنون ایلك معناسنه در یقال اخنه الله ای اجنه فهو مخنون وبو غیر قیاس اوزره در الخنة
خانك ضمیله جمه وزننده ایری کوده لی قوجه اوکوزه دینور المخنة مجنه وزننده والمخنة محدثه وزننده خصب
ورخا اوزره اولان سنه یه دینور یقال سنة مخنة ومخنة ای مخصبة الاستخنان تعفن ایلمك معناسنه در یقال
استخنت البئر اذا انتنت الخون عون وزننده والخیانة کتابه وزننده والخانة والمخانة مقاله وزننده امانته غدر
ایلك معناسنه در یقال خانه یخونه خونا وخیانة وخانة ومخانة اذا اؤتمن فلم ینصح ویقال خانه العهد والامانة ای
فی العهد والامانة وخون ضعف معناسنه در یقال فی ظهره خون ای ضعف وفرسز باقق معناسنه در یقال
خان الرجل اذا نظره فترة الاختیان افتعال وزننده بودخی امانت وعهده غدر ایلك معناسنه در یقال اختانه
بمعنی خانه مفردات راغبده اختیان خیانته قصد ومراوده ایتمك معناسنه مرسومدر الخائن والخائنة بونده
تا مبالغه ایچوندر والخوّون صبور وزننده والخوّان شدّاد وزننده خیانه دن اسم فاعللردر خائن لفظنك جمعی
خانه کلور وخونه کلور فتحاتله وخوّان کلور رمان وزننده التخوین تفعیل وزننده برآدمی خیانته نسبت ایلمك
معناسنه در که فلان خائندر دیمکدن عبارتدر یقال خونه اذا نسبه الی الخیانة وبرنسنه یی اکسلتمك معناسنه مستعملدر
یقال خونه وخون منه اذا انقصه وبرنسنه یی کوروب کوزتمك معناسنه در کویا که خیانتدن محفوظ ایدر بناسی
ازاله ایچوندر یقال خونه اذا تعهده التخون تفعل وزننده بودخی برنسنه یی اکسلتمك معناسنه در یقال تخونه
اذا انقصه وبرنسنه یی کوروب کوزتمك معناسنه در بناسی تجنب ایچوندر یقال تخونه اذا تعهده خائن العین
ارسلانه اطلاق اولنور فتور ایله نظر ایلدیکیچون خائنة الاعین نامحرمه اجرزدن اوغورلین باقغه دینور یاخود
ریبه وخیانت نظریله باقغه دینور قال الشارح ومنه قوله تعالی یعلم خائنة الاعین الآیة وهی مایسارق من النظر
الی مالایحل او ان ینظر بریبة بیضاوی النظرة الخائنة او خیانة الاعین عبارتیله تفسیر ایلمکله اسناد مجازی اولور
زیرا فی الحقیقه خائن ناظر در و ثانی یه کوره خائنه کلمه سی مصدر اولور عافیه وکاذبه کبی الخوان غراب وزننده والخوان
کتاب وزننده سینی یه وتبسی یه وسفره یه دینور که اوزرینه طعام وضع واکل اولنور اخوان دخی لغتدر همزه مکسوره
ایله ومنه الحدیث ای حدیث الدابة حتی ان اهل الاخوان لیجتمعون فیقول هذا یامؤمن وهذا یاکافر وخوان
کلمه سنك جمعی اخونه وخون کلور خانك ضمیله شارحك بیاننه کوره فارسیدن معربدر الخوان شدّاد ورمان
وزنلرنده سلفده شهر ربیع الاول اسمیدر جمعی اخونه در الخوانة شدّاده وزننده دبر ومقعده اطلاق اولنور خون
خانك ضمیله اسامیدندر عصام بن خون واحمد بن خون محدثلردر خیوان ایوان وزننده یمنده بر بلده در خین
خانك کسریله ایرانده بر بلده در الخان دکانه دینور حانوت معناسنه یاخود دکان صاحبنه دینور وتجار ساکن
اولدیغی محله دینور که لسانمزده دخی خان تعبیر اولنور شارحك بیاننه کوره بونلر فارسیدن معربلردر نته که اوه خانه
دیرلر خینین خانك فتحیله طوس قضاسنده بر قریه در مظفر بن منصور نام فقیه وادیب اورادندر فصل
الدال الدبنة دالك ضمیله بیوك لقمه یه دینور یقال اخذ دبنة ای لقمة کبیرة الدبن دالك کسریله قیون اغیلنه
دینور التدثین ثای مثلثه ایله تفعیل وزننده قوش یقین یقین یرلره تیز تیز قونارق اوچوب کتمك معناسنه در یاره لو
قوش کبی یقال دثن الطائر اذا طار واسرع السقوط فی موضع متقاربة واغاجده یوه ایدنمك معناسنه در یقال
دثن الطائر فی الشجر اذا اتخذ عشا الدثنة تمره وزننده ازجه صو یه دینور دثنه فرحه وزننده اصحابدن
زید جنابلرینك پدری اسمیدر دثین امیر وزننده بر طاغ آدید الدثینة جهینه یاخود سفینه وزننده بنی سیار

بن عمر وجماعتی بورده برموضع یاخود برصو اسمیدر مقدّما اسمی دفینه اولمغله تشأم ایدوب دثینه دیدیلر الدجن
دالك فتحی وجیمك سكونیله قاره بلود طمان كبی یر یوزنی یاخود افاق واقطاری طوتوب قبلامق معناسنه در یقال
نحن فی دجن منذ ایام وهو الباس الغیم الارض اواقطار السماء ودجن چوق یغموره دینور جمعی ادجان كلور
ودجون ودجن كلور ضمتینله ودجان كلور ومن الاول یقال یوم دجن علی الاضافته ویوم دجن
علی النعت وكذلك لیلة دجن ولیلة دجن ویقال یوم ولیلة دجنة كحزقة كماسیذكر
الادجان همزه نك كسریله ذكر اولنان قبلایی بلودلی یاخود چوق یغمورلی كونه كیرمك معناسنه در یقال
ادجن القوم اذا دخلوا فی الدجن و یغمور وحما مقوله سی عارضه دائمی اولمق معناسنه در یقال ادجن المطر
والحمی اذا داما و بلود متصل یغمور یاغدرمق معناسنه در یقال ادجنت السماء اذا دام مطرها وكون قبلایی
طومانلو و بلوتلو اولمق معناسنه در یقال ادجن الیوم اذا صار ذا دجن الادجیجان اعشیشاب وزننده بو دخی
كون قبلایی طومانلو و بلودلو اولمق معناسنه در یقال ادجوجن الیوم بمعنی ادجن الدجنّ عتلّ وزننده
والدجنة حزقه وزننده ودالك كسریله ده جائزدر قرا كو الغه دینور ظلمت معناسنه وشول قبلایی سحابه دینور كه
مظلم اولوب یغموری اولمیه دجنه نك جمعی دجنّ در عتلّ كبی وعند البعض دجنه هاله ظلمته ودجنّ قبلایی سحابه
دینور یاخود دجنه مظلم سحابه دینور نونك تخفیفیله ده جائزدر وقات قات قاره بلودك آفاق واطرافی قپلامسنه
دینور تقول وقعنا فی دجنة منذ ایام وهی الباس الغیم وتكاثفه المدجان محراب وزننده قرا كو كیجه یه دینور یقال
لیلة مدجان ای مظلمة الدجون قعود وزننده بر یرده مقیم اولمق معناسنه در یقال دجن بالمكان دجونا من الباب
الاول اذا اقام وقوش وقیون وسائر حیوان اوه آلشمق معناسنه در كه ایكدی اولمق تعبیر اولنور یقال دجنت الحمام
والشاة وغیرهما اذا الفت البیوت الداجن اوه آلشق ایكدی حیوانه دینور جمعی دواجن در اسم منزلنه منزّلدر
ودولابه قوشیلان اركك دوه یه دینور دجون دخی دینور صبور وزننده یقال جمل داجن ودجون ای سان المدجونة
دولاب چكمكه آلشدرلمش ناقه یه دینور الدجّانة جبانه وزننده والدیدجان دیدبان وزننده متاع یوكلنور اولان
دوه یه دینور الدجنة همجنه وزننده پك چركین سیاهلغه دینور یقال به دجنة ای اقبح السواد الادجن احمر
وزننده وصفدر پك چركین سیاهه دینور مؤنثی دجناء در یقال رجل ادجن وامرأة دجناء ای اقبح سوادا المداجنة
مفاعله وزننده مداهنه ایلمك معناسنه در یقال داجنه اذا داهنه الداجنة آفاق واقطاری مستوعب اولان
یغموره دینور دیمه كبی یقال مطرة داجنة ای مطبقة داجون رمله قضاسنده برقریه در ابو بكر المفری اورادندر
ابو دجانه ثمامه وزننده سماك بن حرسه نك كنیه سیدر كه صحابیدر دجنی دالك ضمی یاخود كسری وقصر ایله
و بعضا مدّ ایله شول ارضك اسمیدر كه حضرت آدم علی نبینا وعلیه السلام آنك ترابندن خلق اولندی علی قول
حای مهمله ایله در قال الشارح ومنه الحدیث خلق الله آدم من دجنی ومسح ظهره بنعمان السحاب وهی ارض
بین مكة والطائف دجین زبیر وزننده ابن ثابت در كه كنیه سی ابو الغصن ولقبی جحی در هدی وزننده یاخود
جحی بشقه كسه در وجحی عربك نصر الدین خواجه سیدر لطائفی پك چوقدر الدحن دالك وحای مهمله نك
فتحیله برآدم طوماج قارنلو بودور اولمق معناسنه در یقال دحن الرجل دحنا من الباب الرابع اذا عظم بطنه فی قصر
الدحن كتف وزننده والدحونة دالك كسریله قثوله وزننده والدحنه خدبه وزننده والدحنة كسرتیله
طوماج قارنلو بودوره دینور ودحنه خدبه وزننده تومسك یره دینور ودحن كتف وزننده دو باره جی متلاعب
خبیث و بدكاره دینور یقال رجل دحن ای خب خبیث دحنه حمزه وزننده احمر نام شاعرك جدّی اسمیدر
دحین زبیر وزننده ابن ربیب در كه تابعیدر دحنی دجنی وزننده آنفا دجن ماده سنده ذكر اولدی الدخن
دالك ضمی وخای معجمه نك سكونیله حبّ جاورس اسمیدر كه قره جه داری وصورت داریسی دیدكلری خرده
داری یه دینور بعض دیارده اكا جیم مضمومه ایله جوازداری تعبیر ایدرلر علی قول آندن خرده واملس بر كونه غله در
بارد و یابس وقابضدر الدخان غراب وزننده والدخن جبل وزننده والدخّان رمّان وزننده تتونه دینور عثان
معناسنه جمعی ادخنه ودواخن ودواخین كلور ابنا دخان غنی و باهله قبیله لرینه اطلاق اولنور الدخن فتحتینله
طعامه تتون سیمكله طعمی تتونسی اولمق معناسنه در یقال دخن الطعام دخنا من الباب الرابع اذا اصابه دخان فاخذ
ریحه و ركسه بدخوی وتیره درون اولمق معناسنه در یقال دخن خلقه اذا ساء وخبث و ونسنه نك اونی
قرامتق بوز اولمق معناسنه در یقال دخن الشیء اذا صار ادخن ودخن دروننده اولان حقد وكینه یه اطلاق اولنور
یقال به لفلان دخن ای حقد و بدخو یلغه اطلاق اولنور یقال به دخن ای سوء الخلق وتقول العرب هدنة

علی دخن ای سكون لعلة لا للصلح یعنی مصالحه صورتنده برشی اركه صمیمی مصافات دكلدر كه بعض غرض
وعلت ضمننده منعقد اولمشدر ودخن قلجك ناملو سنده اولان جوهره اطلاق اولنور فرند السیف معناسنه
وعقل ودین وحسبده اولان تغیره اطلاق اولنور یقال فی عقله اودینه اوحسبه دخن ای تغیر ویانان آتش ایچره
اوطون آتمغله شعله سی تباه اولوب توتمك معناسنه در یقال دخنت النار دخنا من الباب المزبور اذا القی علیها
حطب فافسدت یهیج لها دخان ونبات یاخود دابه نك لونی قرامتق بوز اولمق معناسنه در یقال دخن النبت
والدابة اذا صارت الوانهما كدرة فی سواد الدواخن اوجاقلرده وكلخنلرده اولان باجه لره دینور كه تتون اورادن
طشره خروج ایدر تتونلك و بخاری تعبیر اولنور داخنه مفردیدر الدخنة غرفه وزننده الواندن قرامتق بوزلغه
دینور یقال به دخنة ای كدرة فی سواد واوطه لری توتسیله كلری توتسی یه دینور الادخن احمر وزننده لونی
قرامتق بوز اولان نسنه یه دینور دخناء مؤنثیدر الدخنان سخنان وزننده ومرادفیدر كه پك آتشی كونه وصف
اولور یقال یوم دخنان ای سخنان الدخناء حمراء وزننده یاخود دخنان ثعبان وزننده بر كونه سرچه قوشنه
دینور كه قرامتق بوز اولانیدر ابو دخنة غرفه وزننده برقوشدر المدخنة مكنسه وزننده مجمره یه دینور یقال
طیبه بالمدخنة ای بالمجمرة الدخن دالك فتحیله والدخون قعود وزننده آتش توتمك معناسنه در یقال
دخنت النار دخنا ودخونا من الباب الثالث والاول اذا ارتفع دخانها ودخون هوایه توز آغمق معناسنه مستعملدر
یقال دخن الغبار دخونا اذا سطع الادخان همزه نك كسریله والتدخین تفعیل وزننده والادّخان تشدید داله
افتعال وزننده بونلرده آتش توتمك معناسنه در یقال ادخنت النار ودخّنت وادّخنت اذا ارتفع دخانها وادّخان
افتعال وزننده اكینك دانه لری پكشمك معناسنه در یقال ادّخن الزرع اذا اشتدّ حبة الدخنة دالك ضمیله
بو دخی لونك ودابه نك لونی قرامتق بوز اولمق معناسنه در یقال دخن النبت والدابة دخنة من الباب الخامس اذا
صارت الوانهما كدرة فی سواد دخین زبیر وزننده ابن عامر در كه تابعیدر الدخشن شین معجمه ایله جعفر وزننده
یومری كوده لو یاوز اركك دوه یه دینور وقالین كوده لو آدمه دینور دخشن قنفذ وزننده بر رجل آدیدر الددن
داللرك فتحیله لعب ولهو معناسنه در نته كه ددّ وددا قفا وزننده ودیدا ودیدان كه فتحاتله در بو معنایه در نته كه
دال بابنده ذكر اولندی الددان سحاب وزننده اصلا خیر ومنفعته یرامیان جماد مقوله سی شخصه دینور یقال رجل
ددان ای لا غناء عنده یعنی لا منفعة منه لاحد و كسمز قلجه دینور و پك كسیجی قلجه دیمكله ضد اولور الدیدن والدیدان
والدیددان داللرك فتحیله آیین وعادته دینور یقال ذلك دیدنه ودیدانه ودیددانه ان یفعل كذا ای عادته الدیدبون حیزبون
وزننده بای موحده بابنده مذكوردر جوهری وهمندن ناشی بوراده ذكر ایلدی الدرن فتحتینله دغر بده بر برزمینده
برطاغك آدیدر وكیر و پاسه دینور یاخود مصدردر كیرلنمك معناسنه در یقال درن الثوب درنا من الباب الرابع اذا وسخ
و بیلاشمق معناسنه در یقال درنت یده بالشیء اذا تلطخت الادران همزه نك كسریله بو دخی كیرلنمك معناسنه در
یقال ادرن الثوب بمعنی درن و بو معناده متعدی اولور تقول ادرنت الثوب ودوه درین دیدكلری اوت قوری یسنی اوتلامق
معناسنه در یقال ادرنت الابل اذا رعت الدرین الدرن كتف وزننده كیرلو نسنه یه دینور المدران محراب وزننده پك
كیرلو نسنه یه دینور مذكر ومؤنثه اطلاق اولنور الدرین امیر وزننده والدرانة ثمامه وزننده چوروب ریزه ریزه اولمش
اوتلق قوری سنه دینور كرك حمض وشجر وكرك چایر وسبزه اولسون المدران محراب وزننده دائما درین دیدكلری اوتلق
قوری سنی اوتلیان كیكه دینور یقال ظبی مدران اذا كان یأكل الدرین المدرن محسن وزننده قوری اوطونه دینور یقال
حطب مدرن ای یابس الادرون فرعون وزننده طوار یملكنه دینور معلف معناسنه وطویله اینه دینور كه
طوار بغلنور آری دخی دینور وكیر و پاسه دینور ووطن معناسنه در واصل و بنیاد معناسنه در الدران سحاب
وزننده تلكی یه دینور درنی بشری وزننده برموضع آدیدر دالك فتحیله ده زبانزده در نسبتنده درنی دینور ودرنی
بنت عبعبه برشاعره در ام درن فتحتینله دنیانك كنیه سیدر ام درین امیر وزننده قوراق یرك كنیه سیدر ارض
مجدبه معناسنه دارین رانك كسریله بحرین ترابنده برموضعدر مسك داری اكا منسوبدر اسكله اولمغله اورادن
چقدیغندن نسبت اولنور درینه جهینه وزننده براحمق آدمك اسمیدر وثقة الدوله علی بن محمد الدرینی
دمشقده مدرسه ثقتیه واقفیدر كه تحدیث وروایت ایلدی دزّانه رمّانه وزننده برخاتون اسمیدر الدرن كتف
وزننده كیرلو پاسلو نسنه یه دینور كه ذكر اولندی بو معناده ندر كه عرب لر فلانك اللری دائما خیر واحسانه ملاصقدر
دیجك یرده یداه درنتان بالخیر وایدیهم دران وهو درن الیدین دیرلر زیرا ویریلان اقچه نك البته اله كیری بلاشور
الدرانة دالك فتحیله دربان كلمه سنك جمعیدر كه فارسیدن معربدر قپوجی یه دینور بوّاب معناسنه الدرجة

دحرجه وزننده ناقه ولدندن نفرت ايتدكدنصكره ياقلمق معناسنه در يقال درجنت الناقة على ولدها اذا رئمته بعدنفار الدرخبين خاى معجمه ايله شرحبيل وزننده آفت وداهيه معناسنه در وبطء الحركه آدمه دينور نته كه ميله درخمين دخى بو معناره در الدراقن قافلة علابط وزننده وبعضا رايى مشدد اولور قبسى وزردالو ديدكلرى ميوه يه دينور مشمش معناسنه زرد الونك چكردكى آجى اولور وشفتالو يه دينور خوخ معناسنه وبولغت شاميه در مفرداتده دراقن ديدكلرى بركونه شفتالو دراقن معربى اولمق اوزره فرسودن الدشن دالك فتحى وشين معجمه نك سكونيله وبزمك معناسنه در يقال دشن الشئ دشنا من الباب الاول اذا اعطى التدشن تفعل وزننده آلمق معناسنه در يقال تدشن الشئ اذا اخذه داشان بربلده آديدر الداشن صاحب وزننده دشن كلمه سندن معربدر بونكله هنوز تلبس اولنمامش يكى لباس وهنوز مسكون اولمامش يكى خانه مراد ايدرلر مترجم ديركه ظاهرا فارسيدن معرب اولمق كركدر زيرا دشن فارسيده اهل بازارك ابتدا بازارلغنه دينوركه استفتاح محرفى سفته تعبير ايدرلر پس معناى مزبوردن بوندن مأخوذ اولور دشنى سكرى وزننده مصر اولكه سندن صعيد اعلا قضاسنده بربلده در فقيه ومتقى احمد بن عبدالرحمن الدشناوى اورادندر الدعن دالك فتحيله شول چيت تعبير اولنان نسنه يه دينوركه خرما چبقلرنى شريت ايله اوروب حصير شكلنده ايدرلر اوزرينه خرما سررلر الدعن كتف وزننده والمدعن مكرم وزننده بدخوى وبدغدا آدمه دينور الدعن خدب وزننده ماجن ولاابالى آدمه دينور جمعى دعنه در عنبه وزننده الدعانة سحابه وزننده بر آدم لاابالى اولمق معناسنه در يقال دعن الرجل دعانة من الباب الثالث اذا مجن مادعنه فعل تعجبدر نه عجب ماجن ولاابالى در ديمكدر دعان سحاب وزننده مدينه ايله ينبع بيننده بر وادى اسميدر الدعكن جعفر وزننده خوشخوى وملايم مشرب چلبى آدمه دينور يقال هو دعكن اى دمث حسن الخلق وقوتلانمش ايشلك بازكيره دينور الدعكنة هاءله بنيه سى متين طيانقلى سموز ناقه يه دينور دالك كسريله ده جائزدر الدعكنة اردبه وزننده بومرى فرجه دينور الدغن دالك فتحى وغين معجمه نك سكونيله كون قبلايى قره بلودلو اولمق معناسنه در يقال دغن يومنا دغنا بمعنى دجن الدغنة دجنة وزننده ومرادفيدر وام ربيع بن رفيع اسميدر كه ابو بكر رضى الله عنه حضرتلرنى اجاره وانقاذ ايلدى على قول بوكلمه وزننده ياخود حزمه وزننده در لكن صحيح اولان اولكيدر محدثلر لحن ايدرلر دغانين دالك فتحيله عمرو بن كلاب بلادنده نجه هضباته اطلاق اولنور دوغان سحبان وزننده راس عين قضاسنده بر قريه در دغينه جهينه وزننده احمق كسيه علمدركه هر احمق آدمه اطلاق اولنور ياخود بر بون وسبكمغز خاتونك اسميدر كه معروفه در وعبدالله بن محمد كه ابو الهيثم شيخيدر وابراهيم بن احمد الداغونيان محدثلردر شارح ديركه اهل مروخر من عربه سى صتان آدمه داغونى اطلاق ايدرلر الدفن دالك فتحى وفاءنك سكونيله برنسنه يى يره كومك معناسنه در يقال دفنه فى التراب دفنا من الباب الثانى اذا ستره وواراه فيه ودوه لر كندى باشلرينه برسمتى طوتوب كتمك معناسنه در يقال دفنت الابل اذا سارت على وجهها وناقه دائما صويه كلدكده دوه لرك اورته برنده اولمق معناسنه در يقال دفنت الناقة اذا كانت دفونا الادفان دال مشدده ايله افتعال وزننده نوه دخى برنسنه يى كومك معناسنه در يقال ادفنه بمعنى دفنه وقول قسمى بيع اولنه جغى شهره وصولدن اقدم قاچوب كتمك معناسنه در يقال ادفن العبد اذا ابق قبل وصول المصر الذى يباع فيه الاندفان انفعال وزننده والتدفن تفعل وزننده دفن اولنمق معناسنه در يقال دفنه فاندفن وتدفن الدفن دالك كسريله بر موضعدر الدفين امير وزننده دفن اولنمش نسنه يه دينور مدفون كبى جمعى ادفان ودفناء كلور كرماء كبى وطپراق بوريوب اورتمكله بلورسز اولمش قيويه وخوضه وپيكاره دينور ومستوره خاتونه اطلاق اولنور دفينه كبى يقال امرأة دفين ودفينة اى مستورة جمعى دفنى كلور سكرى وزننده ودفاين كلور وداء دفين شول مرضه دينوركه مستتر ايكن ظاهر اولمغله آندن بدنه فساد ودرد والم تحدث ايليه دفن دخى دينور دالك كسريله يقال فيه داء دفين ودفن وهو الذى ظهر بعد خفاء فنشأ منه شر وعر المدفان محراب وزننده والدفان كتاب وزننده دفين كبى طپراق بوريمكله بلورسز اولمش قيويه واشميه دينور يقال ركية دفين ومدفان ودفان اى مندفنة الدفينة سفينه وزننده دفن اولنمش نسنه يه دينور تاء اسميه در ويرايچنه كومولمش ماله دينور كنز معناسنه جمعى دفاين در يقال وجد فلان دفينة اى كنزا ودفينه بر موضع آديدر وبنو سليم يوردنده بر منزل آديدر المدفان محراب وزننده والدفون صبور وزننده والمدفين شول دوه يه وآدمه دينوركه افنديسندن فرار ايدن قول كبى لاحاجة كندى باشنه برسمتى طوتوب كيدر اوله نته كه دفن فعلى اولمغله ذكر اولندى ومدفان چوزيمش طلومه دينور ودفون شول قوله دينوركه بيع

اولنه جغى شهره وصولدن مقدم فرار ايلمش اوله وشول ناقه يه دينوركه صويه كلدكده سورينك اورته سنده كلمك عادتى اوله يقال ناقة دفون اذا كانت عادتها ان تكون وسط الابل اذا وردت دوفن جوهر وزننده بركشينك وبر خاتونك اسملريدر التدافن تفاعل وزننده برى برندن اسرار واحوالرنى صقلمق معناسنه در يقال تدافنوا اذا تكاتموا الدفنى عربى وزننده برچشيد چبوقلى الاجه قماشك اسميدر الدفن شكس وزننده بى نام ونشان آدمه اطلاق اولنور يقال رجل دفن اى خامل دافنة الجذم جيمك كسريله پك ياشلولغندن ديشلرى بتون فرسوده اولمش قوجه اكوزه دينور جذم جيمك كسريله اصل معناسنه در يقال بقرة دافنة الجذم وهى التى انسحقت ضراسها هرما الدافناء مد ايله برايشلك ايج يوزنه دينور يقال دافناء الامر اى داخله الدقن دالك فتحى وقافك سكونيله برآدمك چكه سنه اوردق معناسنه در يقال دقن فى لحى الرجل من الباب الاول اذا ضرب فيه وبر آدمه برنسنه يى ويرميوب محروم ايلمك معناسنه مستعملدر يقال دقن فى لحيه اذا منعه وحرمه الدكنة غرفه وزننده سياهه مائل رنكه دينوركه توتون رنكلى اولقدر قراشق تعبير اولنور بعض دياره قهوه رنكى تعبير ايدرلر يقال به دكنة اى لونه الى السواد الدكن فتحتيله برنسنه قراشق رنكلى اولمق معناسنه در يقال دكن الشئ دكنا من الباب الرابع اذا كان مائلا الى السواد الادكن احمر وزننده قراشق نسنه يه دينور الدكن دالك فتحيله برمتاعى برى برى اوزره استف ايلمك معناسنه در يقال دكن المتاع دكنا من الباب الاول اذا نضد بعضه على بعض التدكين دكن معناسنه در يقال دكنه بمعنى دكنه الدكان رمان وزننده حانوت معناسنه در تركيده دخى دكان دينور وبو فارسيدن معربدر جمعى دكاكين در شارح ديركه بعضلر دك وبعضلر دكن ماده سندن اخذ ايله عربيتنه ذاهب اولديلر نته كه مؤلف دكك ماده سنده دخى ذكر ايلدى فى الاصل دكان قپو اراغنده سكى وسد تعبير اولنان نشيمنه دينور بعده چارشو دكانلرينه اطلاق اولندى الدكناء حمراء وزننده بيروكشنش وزعفران مقوله سى حوايجى چوق تريده دينور يقال ثريدة دكناء اى كثير الابازير الدكيناء عفيراء وزننده حشراتدن برجانورجك اديدر دوكن جوهر وزننده ودكين زبير وزننده اساميدندر الادلهنان ادلهمام وزننده ومرادفيدركه قوجالمق معناسنه در يقال ادلهن الرجل اذا كبر وشاخ مؤلف كرچه لغة فى ادلهم عنوانيله رسم ايدوب لكن ادلهمامك بو معنايه ورودنى ذكر ايلمامكله ظاهرا احق عباره ولغة فى ادلهم اولوب نسخه لردن واسقط اولمشدر الدمن دالك كسريله قالب قالب كچه لنمش كوبره يه وفشقيه ودوه قيغنه دينور يقال فى دمنته دمن كثير اى سرقين متلبد وبعر ودمن برنسنه يه مداومت ايدن آدمه دينور ادماندن مأخوذ در دمنه دخى دينور بو جهتدن دائما مالنى تقيد ايدوب رعايت وتيمارنده مداومت ايدن آدمه دمن مال ودمنة مال اطلاق ايدرلر يقال هو دمن مال ودمنة مال اى سائسه التدمين تفعيل وزننده مواشى بريرى كوبره لك وفشقيلق ايلمك معناسنه در يقال دمنت الماشية المكان اذا بعرت فيه وبر آدمه برخصوص ضمننده رخصت ويرمك معناسنه در يقال دمنه اذا رخص له وملازمت ايلمك معناسنه در يقال دمن بابه اذا لزمه المتدمن فشقيلق مكانه دينور الدمنة دالك كسريله داردن وناسدن باقى قالمش آثار ونشانه يه دينور ويورد يرينه دينور يقال وقفوا على دمنة وهى البقعة التى سودها اهلها ودرونده مضمر اولان حقد وكينه قديميه اطلاق اولنور يقال فى قلبه دمنة اى حقد قديم وخانه يه قريب موضعه اطلاق اولنور كه خانه نك سپورنديسى مقوله سى فضلاتى القا اولنور كه سپورنديلك تعبير اولنور مزبله معناسنه نهايه ده اياكم وخضراء الدمن حديثنده مرسومدر خضراء الدمن سپورنديلك فلبزى ديمكدر فرومايه نسبدن نشئت ايلمش كوزل عورتدن كنايه دركه تحذير بيورلمشدر ودمنه دائما ماله رعايت وتقيد ايدن آدمه دينوركه ذكر اولندى جمعى دمن كلور هاسنى ودمن كلور عنب وزننده وكتاب كليله ودمنه بركتابدركه حكماى هند وضع وتاليف ايلمشدر حالا همايوننامه ديدكلرى كتاب آنك ترجمه سيدر الدمن دالك فتحيله درونده بر آدمه مدت مديده كين طوتمق معناسنه در يقال دمن عليه دمنا من الباب الرابع اذا ضغن ابدا وخرما اغاجى چوريوب قرارمق معناسنه در يقال دمنت النخلة اذا عفنت واسودت وترلايى كوبره لمك معناسنه در يقال دمن الارض دمنا من الباب الاول اذا دملها الدمان سحاب وزننده كوله دينور رماد معناسنه وفشقيه وكبره يه دينور وخرما اغاجنك چوريوب قرارمسنه دينور يقال بالنخلة دمان اى عفن واسوداد وترلايى كوبره لين آدمه دينور يقال هو دمان اى يسرقن الارض الادمان فتحاتله ابن قطاع روايتى اوزره بو دخى خرما اغاجنك چوريوب قرارمسنه وچوركلكنه وسياهلغنه دينور الادمان همزه نك

کسریله برنسنه یه مداومت ایلمك معناسنه در یقال ادمن الشیء اذا ادامه   الدمینی سمیهی وزننده عرب
طوشانك اینه دینور   مدمّن معظم وزننده برموضع آدیدر   الدمّون تنور وزننده چرکین وقبیح نسنه یه
دینور و برموضع آدیدر   دمینه جهینه وزننده اسمادندر عبدالله بن دمینه برشاعردر   دامان عراقده
برقریه در تفاحی کثیر اولور   دمامین دالك فتحیله صعید مصرده برقریه در   الادمان همزه نك فتحیله اوتلق ایله
شجر بیننده اولان اشجاردن برشجر آدیدر وخرما اغاجنه مخصوص برآفت اسمیدر   دومین دالك فتحی ومیمك
کسری و بعضا فتحیله حمص قربنده برقریه آدیدر   الدنّ دالك فتحی ونونك تشدیدیله بیوك کوپه دینور راقود
عظیم معناسنه علی قول دستیدن اوزون وسوبو اولانه دینور یاخود شول دستیدن کوچك کوپه دینور که دیبی
سیوری اولمغله چقوره اوتورتمدقجه طورمز اوله یقال وضعه فی الدن ای الراقود العظیم او اطول من الحب
او اصغر له عسعس لا یقعد الا ان یحفر له ودنّ اسامیدندر راشد بن دنّ بن معبد تابعیدر   الدنان تثنیه بنیه سیله
ایکی جبل معروفدر   الدّنن فتحتینله ارقه بوکری قنبور اولمق معناسنه در یقال به دنن ای انحناء فی ظهره و بیون
کوکسه یاپشق وایچری کچمش طرزنده قصه اولمق معناسنه در و بوچار پا قسمنده معایبدندر یقال به دنن ای دنوّ
وتطامن فی الصدر والعنق ودنن بر بلده آدیدر   الادنّ وصفدر دنن صفتیله متصف اولان شخصه دینور دنّاء
مؤنثیدر وآلچق اوه دینور که چوکك طرزنده اولور یقال بیت ادنّ ای متطامن   الدندنة زلزله وزننده سینك
وآری قسمی وزوزدامق معناسنه در یقال بدندن الذباب والزنبور ای یصوت وتقول اقلقنی دندنة الذباب ای صوته
وسوزی آچق وواضح ایلمامك وجه اوزره تکلم ایلمك معناسنه در وزوزدی کبی کوموردنمك تعبیر اولنور یقال
دندن الرجل ای نغم ومافهم منه کلام ومافهمت دندنته وهی هینمة الکلام   الدنین انین وزننده بودخی
کوموردنمك معناسنه در یقال دنّ الرجل دنینا اذا نغم ولا یفهم منه کلام   الدندن زبرج وزننده دندنه
ودنین معناسنه اسمدر وچوریوب قرارمش اوته وشجره دینور وصلیان دیدکلری اوتك کوکنه دینور   الادنان
همزه نك کسریله مقیم اولمق مناسنه در یقال ادنّ بالمکان اذا اقام   الدنّ دالك فتحیله   والتدنین تفعیل
وزننده بونلرده سینك وآری وزوزدامق معناسنه در یقال دنّ الذباب دنّا ودنّن تدنینا اذا صوّت وطنّ   الدنّة
دالك کسریله قرنجه یه شبیه بر بوجك آدیدر   الدنادن دالك فتحیله اوزون لباسك یره قریب صارقان
اتکلری اوجلرینه دینور ذلاذل معناسنه در   دنین زبیر وزننده اسمادندر ظالم بن دنین ماویه نام خاتونك
پدریدر که بنی دارم بن مالك بن حنظله اولان عبدالله ومجاشع وسدوس نام کسه لرك والده سیدر   الدنیة کوپه
منسوب دیمکدر بو مناسبتله سلفده قاضی افندیلرك قلنسوه لرینه اطلاق اولنور حالا متعارف اولان عرف
وکوچك تپه لو دیدکلرینه اطلاقی ملایمدر   دون دالك ضمیله فوق کلمه سنك نقیضیدر غایت مرتبه دن برو دیمکدر که
آندن اشاغیجه تعبیر اولنور یقال هو دونه ضدّ فوقه مؤلفك بصائرده بیاننه کوره عندالبعض دنوّ مقلوبیدر
ودون ظرف اولور اقرب معناسنه کلدیکی کبی ذکر اولنان معناسنه کلور یقال مشی دونه ای امامه وآکسه معناسنه
اولور یقال قعد دونه ای وراءه وفوق معناسنه کلمکله اوّل ایله ضد اولور وغیر معناسنه کلور قیل ومنه
الحدیث لیس فیما دون خمس اواق صدقة ای فی غیر خمس اواق قیل ومنه الحدیث اجاز الخلع دون عقاص رأسها
ای بما سوی عقاص رأسها او معناه بکل شیء حتی عقاص رأسها یعنی مختلعه اولان خاتون افتدای مال ایلدکده
زوج عقاص رأسندن ماعداسنه مالك اولور ایکنجی یه کوره عقاص رأسنده مالك اولور دیمك اولور پس عقاصدن
مراد صاچ اولمغله صاچ باغنه ده مالك اولور دیمك اولور بو که کوره دون فوق وعلی معناسنه اولور   ودون شریف
معناسنه کلور یقال شیء دون ای شریف وخسیس وکتر معناسنه اولمغله ضدّ اولور یقال شیء دون ای خسیس
وامر معناسنه اولور که مراد امر حاضردر اسم فعل اولور خذ معناسنه یقال دونك الدرهم ای خذه ووعید
معناسنه در یقال دون صراعی وادن دونك دیرلر ای اقترب منی ودون کلمه سی اوزره حرف جرّ اولان من داخل
اولور وقلیلا باء جاره دخی داخل اولور یقال من دونه و بدونه واقرب معناسنه اولور که ظرف اولور یقال هذا دونه
ای اقرب منه وقبل معناسنه اولور ومنه قولهم دون النهر جماعة ای قبل ان یصل الیه   وحقیر وساقط معناسنه اولور
یقال هذا رجل من دون ای من حقیر ساقط ولا یقال رجل دون   ودون کلمه سندن فعل متصرف اولمامغله
فعل تعجب اوله رق ما ادونه دیمك جائز دکلدر وکاف خطابله دونك اغراء معناسنه در یقال دونکه ای الزمه فاحفظه
مترجم درکه بعض محققین دیدیلر که دون کلمه سی فی الاصل ادنی مکان من الشیء معناسنه موضوعدر یقال هذا
دون ذاك اذا کان احط منه قلیلا   وتدوین کتاب بوندن مأخوذدر زیرا بعض ورقه بعضه تقریب اولنور ویقال

دونك هذا ای خذه من ادنی مکان منك بعده اتساع اولنوب احوال ورتبه لرده استعاره اولندی   ودون دینور
قضاسنده برقریه آدیدر وهمدان قضاسنده برقریه در بعضا آنك نسبتنده قاف زیاده ایدوب دونقی دینور عمیر بن
مرداس الدونقی اکا منسوبدر   دوین دالك ضمی وواوك کسریله نیسابور قضاسنده برقریه در وارمینیه اولکه سنده
بر بلده آدیدر محدثیندن نصرالله بن منصور وعبدالله بن رزین اورادندر   دوان غراب وزننده عمان قضاسنده
بر ناحیه در   دوّان شداد وزننده فارس اولکه سنده برموضعدر   الدودن علبط وزننده قرداش قانی دیدکلری
دارویه دینور   الدون عون وزننده برکسه خسیس یاخود ضعیف اولمق معناسنه در یقال دان الرجل یدون دونا
اذا صار دونا خسیسا او ضعیفا   الادانة اقامه وزننده دون معناسنه در یقال ادین الرجل ادانة علی المجهول
بمعنی دان   الدیوان دالك کسریله وفتحیله اهل جیش واهل عطیه نك اسم ورسم وعلوفه ووظایفلرینه متعلق
دفاتر وصحایفك مجتمعنه اطلاق اولنور اسلامده ابتدا آنی حضرت عمر رضی الله عنه وضع ایلدی جمعی دواوین
ودیاوین کلور شارح دیرکه مؤلف مجتمع الصحف والکتاب یکتب فیه اهل الجیش واهل العطیة عبارتیله تفسیر
ایلمکله مراد عسکری وعلوفه خوارلرك اسامیلری تحریر اولنان اوراق ودفاترك وتحریر ایدن کاتبلرك جمعیتگاهی
اولان مکان اولور زیرا مجتمع لفظی اسم مکاندر وکتاب کتبه نك جمعیدر فعال وزننده کتاب دکلدر لکن امهات
سائره ده ابتدا جمع اولنان اوراقه موضوع اولمق اوزره مرسومدر زیرا ابتدا تسمیه ایدن نوشروان در برکون زمرهٔ
کتاب قرارگاهی اولان قلمه کلوب بونلرك سرعتله حساب وکتابلرنی تماشا ایلدکده استعجاب واستعظامله
این کار دیوانست یعنی بو امر عظیم طوق انساندن خارج اولوب همان جن طائفه سنك کاریدر دیمکله من بعد
لفظ مزبور یازدقلری جریده ده قرارداده اولدی واسلامده حضرت عمر صیانة لبیت المال وضع ایلدی بعده
دفتر مرقوم ترتیب اولنان موضعده اطلاق اولندی که حالا دفترخانه تعبیر اولنور وتوسیعله دعاوی دیکلنوب احکام
اجرا اولنان محضر پادشاهان وامرایه ده اطلاق اولندی ودیوان اشعار دخی اجتماع ملابسه سنه مبنیدر وقالدیکه
اشبو دیوان کلمه سنك بعضلر وجه مذکور اوزره معرّب بلکنه ذاهب اولوب وآندن تدوین وتدوّن فعللری متصرّف
اولدی دیدیلر و بعضلر عربیتنه ذاهب واصلی دوّان در دیدیلر واو مشدّده ایله نته که دینار ودیباج کلمه لرنده دخی
بو کونه مقالات جاریدر بناء علیه جمعنده دواوین ودیاوین دیدیلر زیرا اصلی واوی و یائی اولدیغی مختلف فیهدر
یاخود کسره ایچون واو یایه منقلب اولمغله جمعك بری اصله و بری فرعه کوره اولور مترجم دیرکه ظن ایدرمکه اشبو
دیوان لفظی الفاظ متوارده دندر یعنی هم فارسی هم عربیدر زیرا نوشروان زماننده اقدم شعراء جاهلیه نك
وسائرلرینك کلامنده واقع اولدیغی کورلمشدر ومأخذلك دخی قابلیت تامه سی واردر نته که مقدمجه بیان اولندی
پس ابتدا دفاتر مجتمعه ده بعده محلنده مستعمل اولور که دیوان یری دیمك اولور خذ ماصفی   التدوین تفعیل
وزننده دفترلری برآرایه برکدرمك معناسنه در یقال دوّن الدیوان اذا جمعه   التدوّن تفعّل وزننده وجه کمال
اوزره زنکین اولمق معناسنه در جمعیت معناسندن متصوّردر یقال تدوّن الرجل اذا استغنی غنی تاما   الدهن
دالك فتحی وهانك سکونیله برآدمه منافقانه معامله ایلمك معناسنه مستعملدر حسب الصوره اظهار ملایمتدن
عبارتدر یقال دهن فلانا دهنا من الباب الاول اذا نافقه   و برنسنه یی یاغلمق معناسنه در یقال دهن رأسه وغیره
دهنا ودهنة اذا بله   ودهن یری اصلده جق مقدار یغموره اطلاق اولنور دالك ضمیله ده جائزدر جمعی دهان در
کتاب وزننده   ودکنکله اورمق معناسنه مستعملدر یقال دهن فلانا اذا ضربه بالعصا   ویغمور یری اصلاتمق
معناسنه مستعملدر یقال دهن المطر الارض اذا بلها   الدهن دالك ضمیله سورینه جك یاغه دینور اندن بر پارچه
دهنه دینور جمعی ادهان ودهان کلور کتاب وزننده   وعربلر هو طیب الدهنة دیرلر طیب الرایحه معناسنه که
لازمی مراد اولور   الادّهان تشدید داله افتعال وزننده یاغ سورنمك معناسنه در یقال ادّهن الرجل
اذا اطلی بالدهن   المدهن میمك وهانك ضمیله یاغدانه و یاغ شیشه سنه دینور و بو شذوذ اوزره کلان اسم آلتدندر
مکحل ومسعط کبی   ومدهن صوار یکیلجك موضعه یاخود سیل صویی حفر ایلدیکی چقوره اطلاق اولنور یقال
ما وردت الا المدهن ای مستنقع الماء او کل موضع حفره سیل   ومنه حدیث طهفة النهدی نشف المدهن و یبس
الجعثن جوهری ومنه حدیث الزهری عنوانیله امام زهری یه اسناد ایلمکله تصحیف قبیح ارتکاب ایلدی شارح
دیرکه حدیث کریمه طهفه نکدر لکن زهری تخریج ایلمشدر   الداهن والدهین امیر وزننده یاغ سورلمش
صقاله وصف اولور نسب اوزره وصف خاصدر یقال لحیة داهن ودهین ای مدهونة   ودهین سودی آز ناقه یه
اطلاق اولنور یقال ناقة دهین ای قلیلة اللبن   المداهنة مفاعله وزننده برآدمه درونده اولان فتنه نك

خلافنی اظهار يله معامله ايلمك معناسنه در كه منافقانه اظهار خلوص و محبت ايلمكدن عبارتدر يقال داهنه
اذا اظهره خلاف ما اضمر والداعمق وغش ايلمك معناسنه در يقال داهنه اذا غشه الادهان همزه نك كسريله
بودخی مداهنه معناسنه در يقال ادهنه بمعنی داهنه وابقاء معناسنه در كه بقيه دندر تقول لاتدهن عليه
ای لاتبق عليه ويقال ما ادهنت الاعلی نفسك ای ما ابقيت بوراده نونله نقاء نسخه لری غلطدر الدهناء حمراء
وسكری وزنلرنده نجدا و لكه سنده تميم قبيله سنه مخصوص بر موضع آديدر وبصره ده دار الاماره نك اسميدر
وينبع اوكنده بر موضع آديدر نسبتنده دهنی ودهناوی دينور ومسحل نام كسنه نك قيزی اسميدر كه مالك بن سعد بن
زيد مناة اوغللرينك بريسيدر مز بوره عجاج نام شاعرك زوجه سيدر وبر نوع قزل اوك آديدر بنودهن
دال مضمومه ايله بر جماعتدر معاوية بن عمار بن معاوية الدهنی نام محدث انلره منسوبدر بنو داهن صاحب
وزننده بر جماعتدر دهنه دالك كسريله ازد قبيله سندن بر بطندر حكيم بن سعد وخالد بن زياد الدهنيان
انلردندر الدهانة والدهان دالك كسريله ناقه نك سودی آز جه اولمق معناسنه در يقال دهنت الناقة ودهنت
ودهنت دهانة ودهانا من الباب الاول والرابع والخامس اذا كانت دهينا الدهان كتاب وزننده قرمزی
سختيانه دينور قال الشارح ومنه قوله تعالی فكانت وردة كالدهان قيل هو الاديم الاحمر وقيل دردی الزيت ودهان
طايغجق يره دينور كه اياق قايوب كيدر كويا كه ياغلنمش اولور يقال مكان دهان ای زلق المدهن معظم وزننده
ظاهر حاللرنده غنا ونعمت و يسار نشانه سی اولان آدمه اطلاق اولنور يقال قوم مدهنون اذا كانت عليهم آثار النعم
الدهن دالك كسريله قاتل سباع اولان شجره دينور آغو غاجی كبی مفردی دهنه در دهنی ضمتينله غبی
وزننده سواد عراقده بر موضعدر الدهدن دالك ضميله اردن وزننده باطل وبيهوده معناسنه در دهدر
كلمه سنده لغتدر الدهدن جعفر وزننده ناس وخلق معناسنه در يقال ما ادری هو من ای الناس والخلق
الدهقان دالك كسری وضميله حدت ونفوذ ايله تصرف امور بابنده قوی وتوانا آدمه دينور يقال هو دهقان
ای قوی علی التصرف مع حدة وبازركانه دينور يقال هو دهقان ای تاجر وعجم فلاحلرينك مصلحتكذارلری
اولان كتخدا وبوی بكی وتيمار سپاهيسی وزعامت صاحبی واغا مقوله سی رئيسلرينه دينور يقال جاءنی دهقان ای زعيم
فلاحی العجم وبو عربده شيخ قبيله منزلنده در عرب فلاحلرينك زعيملرينه اطلاق اولنمز وسنجاق بكنه
دينور يقال هو دهقان ای رئيس الاقليم جمعی دهاقنه ودهاقين كلور وبو معربدر يعنی دهخان فارسيدن معربدر كه
كوی بكی ديمكدر بعده توسيعله ذكر اولنان اشخاصده اطلاق اولندی شارح دير كه عربلر بو اسمدن استنكاف
ايدوب بونكله علوج وفرومايه مقوله سنه تسميه وتعبير ايلملريله كتب فقهيه ده قذف عدادندن اولديغی اكا سبيدر
وبعضلر عندنده قذف دكلدر انتهی ودهقان مؤنثی دهقانه در اندعقنة دحرجه وزننده اسمدر دهقانلغه
دينور ومصدر اولور برآدمی دهقان نصب ايلمك معناسنه يقال دهقنوه اذا جعلوه دهقانا التدهقن
تدحرج وزننده دهقان اولمق معناسنه در يقال تدهقن الرجل اذا صار دهقانا لوی الدهقان
لامك كسريله نجد اولكه سنده بر موضعدر دهمن جعفر وزننده فرس قديم طائفه سنك شاهلرينه
علم مخصوص ايدی قيل يمن كبی نته كه فرس حديث پادشاهلرينه شاه اطلاق اولنور الدين عين وزننده
والدينة دالك كسريله مدتلو ووعده و بورجه دينور نته كه وعده سز اولانه قرض دينور يقال عليه دين
ودينة وهو ماله اجل وما لا اجل له فقرض ودين اولومه اطلاق اولنور يقال قضی دينه ای مات وحاضر
اولميان شيئه اطلاق اولنور دين لفظنك جمعی ادين وديون كلور ودين مصدر اولور وعده او ياخود وعده سز
اودنج ويرمك واودنج المق معنالرينه تقول دنته ادينه دينا اذا اعطيته الی اجل او اقرضته ويقال دان
افلان دينا اذا اخذ الدين وعوض وجزا ايلمك معناسنه در تقول دنته ادينه دينا اذا جازيته بونده دالك
كسريله ده لغتدر الداين والمدين مكيل وزننده والمديون والمدان مجاب وزننده ودالی مشدد
اولور اودنج آلمش بورجلويه ياخود بورجی چوق آدمه دينور يقال رجل دائن ومدين ومديون ومدان ای عليه
دين او كثير شارح دير كه داين بورج ويرن آدمه ده دينور نته كه فعللری ذكر اولندی الادانة اقامه وزننده
اودنج بورج ويرمك معناسنه در تقول ادنته اذا اعطيته الی اجل او اقرضته و بورج آلمق معناسنه در يقال
ادان الرجل اذا اخذ دينا الادّيان تشديد داله افتعال وزننده والاستدانة والتدين تفعل وزننده بورج
ايدنمك معناسنه در يقال ادّان الرجل واستدان وتدين اذا اخذ دينا المدان مفتاح وزننده ناسه چوق
چوق اودنج ويرن آدمه دينور يقال رجل مديان اذا كان يقرض كثيرا و چوق چوق اودنج آلور اولان آدمه ديمكله

ضد اولور يقال رجل مديان اذا كان يستقرض كثيرا وكذا يقال امرأة مديان جمعلری مداين در المداينة
مفاعله وزننده اودنجلشمك معناسنه در تقول داينته ای اقرضنی واقرضته الدين دالك كسريله جزاء وعوض
معناسنه در ومنه يوم الدين ای يوم الجزاء واسلام معناسنه در تقول دنت دينا ای اسلمت ودأب وعادت معناسنه در
ودائمی ياغان يغموره دينور وطاعت معناسنه در وذل وانقياد معناسنه در وداء ومرض معناسنه در وحساب
معناسنه در وقهر وغلبه واستعلاء معناسنه در وسلطان وملك معناسنه مصدر در يقال يدين امره ای يملكه
وحكم وفرمان معناسنه در وسيرت وطريقت معناسنه در وتدبير معناسنه در وتوحيد معناسنه در ومطلقا
حق تعالی دركاهنه قوللق اداسنه وسيله ومدار اولان عبادتك اسميدر وملت وشريعت معناسنه در وورع وتقوی
معناسنه در ومعصيت معناسنه در واكراه معناسنه در ودائما مخصوص بر يره ياغان يغموره دينور كويا كه
اورايه ياغمغی عادت ايلمشدر وحال معناسنه در يقال سأله عن دينه ای عن حاله وقضاء معناسنه در لكن حكم
وقضاء بر معنايه اولمغله مؤلف تكرار ايلمشدر وخدمت معناسنه در تقول دنته ادينه ای خدمته واحسان
معناسنه در يقال دنته ای احسنت اليه ومالك اولمق معناسنه در بودخی مكرردر تقول دنته ای ملكته ومنه المدينة
للمصر وعزيز اولمق معناسنه در يقال دان الرجل اذا عز وذليل اولمق معناسنه در يقال دان الرجل اذا ذل
واطاعت ايلمك معناسنه در يقال دان الرجل اذا اطاع وعصيان ايلمك معناسنه در يقال دان الرجل اذا عصی
وبر نسنه يی معتاد ايلمك معناسنه در كرك خير وكرك شر اولسون يقال دان الرجل اذا اعتاد خيرا او شرا وبرآدمه
مرض اصابت ايلمك معناسنه در يقال دان الرجل اذا اصابه الداء وبرآدمی خوشلنمديغی نسنه يه حمل وسوق
ايلمك معناسنه در يقال دان فلانا اذا حمله علی ما يكره ورام وذلول قلمق معناسنه در يقال دانه اذا اذله
وفی الحديث كان صلی الله عليه وسلم علی دين قومه ای علی ما بقی فيهم من ارث ابراهيم واسمعيل عليهما السلام فی حجهم
ومناكحهم وبيوعهم واساليبهم واما التوحيد فانهم كانوا قد بدلوه والنبی عليه السلام لم يكن الا عليه يعنی حديث
مرقومده واقع دينه دن مراد شرك اولميوب بلكه شريعت ابراهيم واسماعيلدن باقی قلان حج ونكاح وبيع وشرا
وسائر بعض احكامدر كه زمان سعادته قدر عربلر خصوصا قريش طائفه سی اولمقوله احكاملره اعتنا واهتمام
ايدرلر ايدی فخر عالم عليه السلام حضرتلرينه احكام مزبوره مجددا شريعت اولمق اوزره ابقا وتقرير اولندی
وعربلر توحيدی كرچه شركه تبديل ايدوب لكن نبی اكرم حضرتلری فطرت ازليه لری اوزره موحد ايدی
شارح دير كه بعضلر دين مذكوری عادت وشان معناسنه حمل ايلمكله مراد كرم وشجاعت مقوله سی اخلاق
وعادات ديمك اولور الدينة دالك كسريله بودخی دائمی ياغان ياخود ملايم ياغان يغموره دينور المدين مكيل
وزننده قوله اطلاق اولنور عبد معناسنه نته كه جاريه يه مدينه دينور عمل وخدمت كنديلری ذليل ايلديكيچون
ومدينه شهر وبلده يه دينور مصر معناسنه ملك معناسنه اولان دينه دن مأخوذدر وتقول العرب انا ابن مدينتها ای عالم بها
يعنی بن اول قصه يی كركی كبی بيلورم بنم علی الكمال معلومدر نته كه انا ابن بجدتها دخی بو موقعده مستعملدر التديين
تفعيل وزننده برآدمی دين وملتنه حواله ايلمك معناسنه در يقال دينه اذا وكله الی دينه دايان يمنده بر حصن آديدر
الادّيان ادخار وزننده كه افتعالدر بر نسنه يی بورجه صاتون المق و بورجه صاتمق معنالرينه اولمغله ضد اولور
يقال ادّان المتاع اذا اشتراه بالدين او باعه بالدين وفی الحديث عن عمر رضی الله عنه انه قال لاسيفع جهينة ادّان
معرضا ويروی ادّان وكلاهما بمعنی اشتری بالدين معرضا عن الاداء او معناه دائن كل من اعترض له وبو حديث
عرض ماده سنده اشباع اولندی الديّان منان وزننده قهار معناسنه در وهو من صفته تعالی وقاضی وحاكم
معناسنه در وسايس وراعی معناسنه در ومحاسب ومجازی معناسنه در كه بر فردك عملی ضايع قلميوب خيرا وشرا
حساب ومجازات ايدر وهو من صفته تعالی فصل الذال المعجمة الذؤنون زنبور وزننده بر نبات آديدر
التذأنن تدحرج وزننده ذؤنون نباتی ديرمك معناسنه در يقال خرجوا يتذأننون ای يجنون الذؤنون الذبنة
ذالك ضميله صوسزلقدن دوداقلرك قوروب تپسرمسنه دينور ذبله لفظنده لغتدر يقال بشفتيه ذبنة ای ذبلة
من العطش الاذعان اكرام وزننده خضوع وسرفرو قلمق معناسنه در يقال اذعن له اذا خضع واقرار ايلمك
معناسنه در يقال اذعن بحقه اذا اقر واطاعتده سرعت وشتاب ايلمك معناسنه در يقال اذعن الرجل اذا اسرع
فی الطاعة ورام ومنقاد اولمق معناسنه در يقال اذعن له اذا انقاد الذعن فتحتينله بودخی انقياد ايلمك معناسنه در
يقال ذعن له ذعنا من الباب الرابع اذا انقاد المذعان باشی الده رام ومنقاد اولان ناقه يه دينور يقال ناقة مذعان
ای منقادة سلسة الرأس وعربلرك رأيتهم مذعانين ای متابعين قوللرنده صواب اولان باء موحده ايله اولمقدر نته كه

ذعب ماده سنده بيان اولندى الذقن ذالك كسرى وقافك سكونيله بك پير فانى يه دينور يقال رجل ذقن
اى شيخ هم الذقن فتحتينله اغزك اشاغى طرفندن ايكى چكه كميكلرينك قاوشديغى يره دينور كه اكك تعبيراولنور
ذالك كسريله ده جائزدر و بومذكردر جمعى اذقان در ومنه المثل *مثقل استعان بذقنه* اصلى بودر كه يوكى آغر اولان
دوه اككنى يره قيوب اكاطيانمدقچه قالقمغه قادر اولمامغله كوياكه اككندن استعانه ايدر بومثل بركسنه كنديدن دون
اولان كسنه دن برخصوص ضمننده استعانه ايلدكده ايراد اولنور الذاقنة صاحبه وزننده ذقنك التنه دينور كه
صقاق تعبيراولنور على قول بوغز باشنه ياخود اوجنده اولان يومر يجه يه ياخود بيون چنبرينه ياخود كوبكدن
اشاغيجه قارن يوره سنه ياخود بوغز چقورنه ياخود قارنك اوست طرفنه دينور جمعى ذواقن در ومنه المثل
لألحقن حواقنك بذواقنك نته كه حقن ذيلنده ذكر اولندى الذقن ذالك فتحيله برآدمك قفاسنه شماراورمق
ياخود اككنه اورمق معناسنه در يقال ذقنه ذقنا من الباب الاول اذاقفده اوضرب ذقنه وچكه يى برنسنه
اوزره طيامق معناسنه در يقال ذقن على يده اوعلى عصاه اذاوضع ذقنه عليها التذقين تفعيل وزننده بودخى
چكه يى برنسنه يه طيامق معناسنه در يقال ذقن على يده اوعلى عصاه بمعنى ذقن الذقون صبور وزننده يورركن
اككنى صارقيدراولان ناقه يه دينور يقال ناقة ذقون اذاكانت ترخى ذقنها فى السير وكارى اكرى ديكلمش برطرفه
طوغرى ياتيق اولان قوغه يه وصف اولور يقال دلوذقون اذاخرزتها جاءت شفتها مائلة الذقن فتحتينله
قوغه ذقون اولمق معناسنه در يقال ذقنت الدلوذقنا من الباب الرابع اذاصارت ذقونا ذقان كتاب وزننده
برطاغك آديدر ذاقن صاحب وزننده حلب قضاسنده برقريه آديدر ذاقنه صاحبه وزننده برموضعدر
المذاقنة مفاعله وزننده برآدمى صقشدرمق معناسنه در يقال ذاقنه اذاضايقه الذقناء حمراء وزننده اوزون
اككلو خاتونه دينور وفرجى اكرى اولانه دينور يقال امرأة ذقناء اى الطويلة الذقن وكذا المائلة الجهاز جمعى
ذقن در ذالك ضميله الاذقن احمر وزننده اوزون اككلو كشى يه دينور ذيمون ليمون وزننده بخاراشهرنه ايكى بچق
فرسخ مسافه ده برقريه آديدر فقهادن ابو محمد حكيم بن محمد الذيمونى اورادندر الذنين والذنان امير وغراب
وزنلرنده غليظ اولميان سموكه على قول بروندن صوكبى سيلان ايدن طورى سموكه دينور ياخود عامدر كرك يرده
وثوبده وكرك سيلانده وكرك غليظ ورقيق اولسون ذنين دينور تقول امسح الذنين والذنان وهو رقيق المخاط
اوماسال من الانف رقيقا اوعام فيهما الذنن فتحتينله برشخصك بورنى سموكلو اولمق معناسنه در يقال ذنن
الرجل ذننا من الباب الرابع اذاصار يسيل ذنانه وذنين وذنن سموك آقق معناسنه در يقال ذن المخاط ذنيناوذننا
من الباب الثانى اذاسال وتقول العرب انه ليذن اى ضعيف هالك هرما اومرضا اويمشى مشية ضعيفة يعنى فلان
بك پيرلكدن ياخود مرضدن ناشى اولو محل رتبه سنده ضعيف وناتوان در ديجك يرده ياخود ضعيف وآهسته
ومحالسز يورويشله يورر ديجك يرده تفوه اولنور سيلان مخاطه تشبيهله در كذلك فلان حاجت ومطلوبنى
حصولپذير ايدنجه قدر اولبابده رفق وسهولتله سعى وتردد ايلدى ديجك يرده مازال فلان يذن فى تلك الحاجة
حتى انجهادير التذنين تفعيل وزننده بودخى بروندن سموك آقق معناسنه در يقال ذنن المخاط اذاسال
الاذنن فتحتينله دائما بورنك صويى آقان آدمه دينور يقال رجل اذنن اذاكان يسيل منخراه الذناء حمراء وزننده
اذنن لفظندن مؤنثدر ودائما حيضى سيلان اوزره اولان خاتونه دينور يقال امرأة ذناء اذاكانت لاينقطع حيضها
الذنانى حبارى وزننده خاصة دوه قسمنك سموكنه دينور زنانى كلمه سنده لغتدر ياخود صواب اولان ذالله
اولمقدر الذنانة ثمامه وزننده حاجت معناسنه در يقال به ذنانة اى حاجة وبرضعيف نسنه نك بقيه سنه دينور
يقال مافيه الاذنانة وهى بقية الشئ الضعيف الذناذل ذلاذل وزننده ومرادفيدر كه لباسك يره يقين اتكلرى اوجلرينه
دينور المذانة تشديد نونله مفاعله وزننده برآدمى كنديدن برحاجت ايستمك ايچون آراشدرمق معناسنه در يقال
هويذانه على حاجة اى يطلب اليه يسأله اياها الذان حال وزننده عيب معناسنه در يقال مافيه ذان اى
عيب التذون تفعل وزننده حال ومال وثروت ويسار صاحبى اولمق معناسنه در يقال تذون الرجل اذاكان
ذاغنى ونعمة الذهن ذالك كسريله فهم وعقل معنالرينه در يقال هو من اهل الذهن اى الفهم والعقل وقوت
محافظه معناسنه در يقال به ذهن اى حفظ القلب وفطنت وذكا وسرعت انتقال معناسنه در فتحتينله ده
جائزدر يقال هو من اهل الاذهان اى الفطنة وقوت وزور وتوانايى معناسنه در يقال فى بدنه ذهن اى قوة وشحم
جمعلرى اذهان كلور ومصدر اولور عن ايله صله لنور برآدمك قلبنى اشغال له برنسنه يى اونتدرمق معناسنه در تقول
ذهننى عنه ذهنا اى انسانى والهانى الاذهان همزه نك كسريله والاستذهان ذهن معناسنه در تقول اذهننى

عنه واستذهننى بمعنى ذهننى المذاهنة مفاعله وزننده باب مغالبه ده مستعملدر فطانت وذكاء بابنده يارشمق
معناسنه در تقول ذاهننى فذهنته اى فاطننى فكنت اجود منه ذهنا ذهن ذالك ضميله ابن كعب دركه مدحج
قبيله سندن بربطن در ذهبن باى موحده ايله جعفر وزننده ابن قرضم دركه صحابه در الذين ذالك كسريله
عيب معناسنه در يقال مابه ذين اى عيب فصل الراء رأن رانك وهمزه نك ونون مشدده نك فتحيله
رعن معناسنه دركه حرف ترجى اولان لعل لفظنده لغتدر يقال رأنه ورعنه بمعنى لعله وبونضر بن شميل
روايتيدركه امام خليلدن نقل ايلمشدر الربون رانك فتحيله والاربان والاربون همزه لرك ضميله بيع وشرا
تقرري ايچون بروجه پيشين ويريلان برمقدار اقچه يه دينوركه خلق بيع ويردم تعبير ايدرلر من بعد عقد منفسخ اولمز
عربون دخى بومعنايه در الاربان همزه نك كسريله برنسنه اشتراسنده ربون ويرمك معناسنه در يقال اربنته
اذااعطيته ربونا المرتبن اسم فاعل بنيه سيله بريوكسك محل اوزره مرتفع اولان آدمه دينور ارتبان ارتفاع
معناسنه در الربان رمان وزننده اجأ نام جبل اركاننده بر ركن اسميدر وربان كمى يى يوريدن آدمه دينور
يقال هو ربان السفينة وهو من يجريها مترجم ديركه بو بحر قلزم اصطلاحيدركه بحرمزبورده شاب تعبيراولنان
جزنابت اولمغله آنده كمى يورتمك بغايت دشوار اولديغندن اول طاشلرى وكمينك يولنى كركى كبى بيلن آدمه ربان
اطلاق ايدرلر هركمى يه بر ربان آلورلر دائما اول كمينك قچنده اوتوروب دريادة كوزه دوب طورر دومنجى آنك اشارتنه
تابع اولور يمينك وشمالك وعلى وجهك ديو اقتضاسنه كوره چاغرر دومنجى دخى مقتضاسى اوزره عمل ايدر
بورئيسدن بشقه وجه مرقوم اوزره بركسنه درنته كه مشهود مز اولمشدر ومؤلف بونى رتب ماده سنده رئيس
ملاحين ايله تفسير ايلمكله تربيه واصلاحدن مأخوذ اولديغى تلميح ايلمشيدى بوراده دخى ذكرى ظاهرا اختلافه
مبنى دركه ربون ماده سندن اولور زيرا مرقومى كميجى اجرت غاليه ايله استيجار ايدرلر الترتن تفعل وزننده
ربانلق ايلمك معناسنه در يقال ترتن الرجل اذاصار ربانا الربانية رمانيه وزننده بنى كلب بن يربوع
جماعتنه مخصوص برصو آديدر ربان كتاب وزننده جرم قبيله سندن بررجل آديدر عربده بوندن غيرى
راء مهمله ايله بركسنه يوقدر ماعداسى زاى معجمه ايله در رين فتحتينله اسمادندر على بن رين الطبرى كتاب الامثال
وسائر بعض مؤلفات صاحبيدر اربونه همزه نك ضميله مغربده بربلده در الراين صاحب وزننده ران معناسنه در
موضع الران موضع الران ديمكدر نته كه رين ماده سنده ذكر اولنور تراتقين تاى فوقيه نك فتحيله بلاد عجمده
برقصبه اسميدر كه كرد را يالتنك قاعده سيدر الرتن رانك فتحى وتانك سكونيله خميره يغ ياغى قاتمق معناسنه در
يقال رتن الشحم بالعجين رتنا من الباب الاول اذا خلط به المرتنة مكنسه وزننده والمرتنة معظمه وزننده
خميرى ايچ ياغيله پورده صمونه دينور الراتين برنوع صمغ اسميدر كه باقرجيلر وقزانجيلر قاب لحملدكده قوللنورلر
چام اغاجنك صمغى اوله جقدر كه بنفسه منجمد اولوب لكن سيال اولورا كازفت رطب ديرلر ياخود صلب وسخت
اولورا كارجنه ديدلر وياطبخله منعقد اولور يونانيده اكافلقونيا وتركيده چام ساقزى ديرلر رتن فتحتينله ابن كربال
بن رتن البترندى ديدكلرى كسه دركه اصحاب كرامدن دكلدر بلكه بركذاب شخصدر كه التيوز تاريخ دنصكره
هندستانده ظهور ايدوب اصحابدن اولمق اوزره ادعا ايدوب وتصديق اولنمدى يعنى نيجه سبكتكين غزان دخى
تصديق ايلديلر ونيجه احاديث روايت ايلديكه مزبورك اصحاب ا... ابندن مسموعز اولدى مرقوم كوياكه اصحابدن
قالوب التيوزدن زياده معمر اولمشدر السنة هنديان بيغرانده حالا بابارتن هندى ديو متداول اولان شخص بو اوله جقدر
وبترندباى موحده مكسوره وتاء فوقيه ساكنه ايله هندستانده بربلده در بوراده بعض نسخه ده قيل ليس بصحابى
عنوانده مرسوم اولمغله اول رسمه نسخه لر غير معتبردر اصل نسخه صحيحه لرده قيل لفظى يوقدر كلام بخصوصه
مؤلفكدر وبوماده ده خيليجه استقراء اولندى خلاصه سى مؤلف شخص مزبورى منكردر صحيح اصابه فى السماء
الصحابه نام كتابه وبالجمله موضوعاته وكتب سائره يه مراجعت اولندى ميزان نام كتابده دجاجله دن اولمق اوزره
مثبوتدر سيوطى وشهاب وصفاتى وسائر اعلام دخى بوبابده متفقلردر زيرا اخر صحابه ابو الطفيل رضى الله عنه
اولديغى جمله عندنده ثابتدر اول شخص دخى اصحابدن اوليدى كتب سير واحاديثده البته مرسوم اولور ايدى
وجامى مرحومك نفحاتده بطريق الحكايه نقل ايدوب واحتمالو تعبيراتله يانلرى احتجاجه بروجهله صالح اولميوب مطلب
وعلاء الدولة سمنانى يه اولطرفدن واصل اولان وديعه قرنا بعد قرن اولمق محتملدركه تبابعه دن برينك مدينه ده
طرف رسالتپناهى يه بالتوصيه وديعه لرينك وصولى كبى برمعنا اولور وطراز المجالس نام كتابده شهاب معمر موصلى يى
دخى انكار وتزييف ايلمشدر والحاصل رتن ماده سنده دوران ايدن احاديث خالص موضوعدر اصلا اعتماد اولنمه

وقيل نسخه سنه كورده بالجمله كـلام مقول قائل اولمغله بنه مؤلف طرفندن ادّعاء واقرار مسلوبدر. مولانا جامي
حضرتلري زعم عنوانيله كذلك كانه وصل عبارتيله وعلاء الدولة السمنـاني هذا المشط من امشاطه عليه السلام
وصل الى هذا الضعيف من صاحبه عليه السلام وهذه الخرقة وصلت من ابي الرضا رتن الى هذا الضعيف عبارتيله
رسم ايلمكله بو كلاملرده مزبورك قضيهٔ صحبتنه قطعي دلالت اولمديغي بديهيدر وصاحب قاموسك بعض مروياتي
استمـاعي تقبلني مستلزم دكلدر والحـاصل صاحب قاموسه تصديق اسنادي محض افزادر خصوصا صاحب
شريعت عليه الصلوة والسلام حضرتلري آخر سال انتقاللرنده بعد صلوة العشـاء الاخيره اصحاب كرامه توجيه
خطابله بيوردقلري اشبو ارأيتكم ليلتكم هذه فان على رأس مائة منها لايبقى احد من المؤمنين حديثي كذلك مامن
نفس منفوسة يأتي عليها مائة سنة وهي حية حديثي موجبنجه اول كوندن حسـابله يوزسنه يه قدر قرن مرقومدن
بر متنفس قالميه جغي مقرردر وغرائبدندركه شخص مزبوري كتابلرنده ثبت ايدنلر اسـامئ مختلفه ايله رسم ايلمشلر
كيمي رتن بن كربال وكيمي ابو الرضا كنيه سي ورتن اسمي وكيمي رتن لقب وسـاهول بن جلديو بن مهاد اسمي وكيمي
رتن بن ماهوك بن خليد اسميله وكيمي راتونا وكيمي نوندادا اسميله يازمشلر خلاصه كتب سير وتواريخ واحاديثك برنده
بونك اسم ورسمي يوقدر وقالديكي ظن غالبم بودركه مزبور اسم بي مسمـا اولوب بعض دشمن دين ومذهب مكر
ودسيسه سيدر هذا ماظهر لنـا في هذا الباب وادي راتونا تاي مضمومه ايله مدينه ايله قبا بيننده بر واديدر الرثان
ثاي مثلثه ايله سحـاب وزننده پيدر پي تقاطر ايدن يغمور قطراتنه دينـور كه ماينلري كاهجه ساكن ومنفصل اوله
يقـال بمطر الرثان اي القطار المتابعة من المطر بينهن سكون المرثنة معظمه وزننـده والمرثونة رثان ياغمش
ارضه دينور يقـال ارض مرثنة ومرثونة اذا اصابها رثان الترثن تفعل وزننده خاتون قزلجه كبي يوزينه زعفران
سورنمك معناسـنه در يقـال ترثنت المرأة اذا طلت وجهها بغمرة الارثعنان عين مهمله ايله اقشعرار وزننده يغمور
ارالق ويرميوب عموم اوزره متصل وفراوان ياغمق معنـاسنه در يقال ارثعن المطر اذا ثبت وحاد وصاچ اشـاغي يه
صارقق معنـاسـنه در يقـال ارثعن الشعر اذا تسدل وبركسه سلپوكلنوب ضعف ورخاوت پيدا ايلمك معناسنه در
يقـال ارثعن فلان اذا ضعف واسترخى الرجون قعود وزننده بر يرده مقيم اولمق معنـاسنه در يقـال رجن بالمكان
رجونا من الباب الاول اذا اقام ودابه اوه آلشمق معنـاسنه در يقـال رجنت الابل وغيرها ورجنت رجونا
من الباب الاول والرابع والخامس اذا الفت يعني البيوت وطوارى مرعايه صاليوريلميوب خانه ده حبس ايله كمتر علف
يدرمك ياخود خانه ده اليقويوب علفله بسلمك معناسنه در يقـال رجن دابته اذا حبسها واسـاء علفها اوحبسها
في المنزل على العلف وطوار كنديسي خانه ده بسلنور اولمق معنـاسنه در يقـال رجنت الدابة رجونا من الباب الرابع
اذا احتبست في المنزل على العلف واوتانمق معنـاسـنه در يقـال رجن فلانا اذا استحى منه الترجين تفعيل وزننـده
بودخي طوارى مرعايه صالميوب اوده بسلمك معناسنه در يقـال رجن الدابة اذا حبسها في المنزل على العلف الارتجان
افتعال وزننده بر آدمك ايشي شوريده ونامنتظم اولمق معنـاسـنه در معناى آتيدندر يقـال ارتجن امرهم اذا اختلط
وكره ياغي صزدرلدقده صفوت بولميوب طوپ طوپ اوله رق فاسد وتبـاه اولمق معناسنه در يقال ارتجن الزبد اذا
طبخ فلم يصف وفسد وارتكم ومقيم اولمق معنـاسنه در يقـال ارتجن بالمكان اذا اقام الرجين امير وزننـده زهر
قاتله دينور يقـال سقاه رجينا اي سما قاتلا الرجينة سفينه وزننده جماعت معنـاسنه در المرجونة قفه يه دينوركه
ايچنه نسنه قورلر تحريفله كوفه تعبير اولنـان ظرفدر رجان شدّاد وزننده نجد اولكه سنده بر وادي آديدر وفارس
مملكتنده بر بلده آديدر اكا ارجان دخي ديرلر همزه وراء مشدده مفتوحتيله احمد بن الحسن واحمد بن ايوب وعبد الله
بن محمد بن شعيب وبرادري احمد الرجانيون المحدثون اورادندر رجينه جهينه وزننده مغربده بر موضعدر الارجحنان
اقشعرار وزننده بر طرفه ميل ايدوب اغمق معنـاسنه در يقال ارجحن الشي اذا مال واوينـايوب حركته كلمك معناسنه در
يقـال ارجحن الشيء اذا اهتز وبر نسنه بردن دوشمك معنـاسنه در يقـال ارجحن الشيء اذا وقع بمرة وبردن سراب
اوينـايوب قالقمق معنـاسـنه در يقـال ارجحن السراب اذا ارتفع المرجحن مطمئن وزننده آغر نسنه يه دينور
يقـال جيش مرجحن اي ثقيل ويقال رحى مرجحنة اي ثقيلة الارجعنان ارجحنـان وزننـده وجميع معنـالرنده
مرادفيدر رخان خاي معجمه ايله سحـاب وزننـده مروقضاسنده بر قريه در حسن بن قاسم الرخاني المحدث اورايه
منسوبدر الاردن رانك ضميله لباس يكنك دبنه دينوركه قولتق طرفيدر جمعي اردان در يقـال وسع الخياط ردن
ثوبه اي اصلكمه الردان همزه نك كسريله والتردين تفعيل وزننده لباسه ردن ياپمق معنـاسـنه در يقال اردن
القميص وردنه اذا جعل له ردنا المردن محسن وزننده قرا كويه اطلاق اولنور يقال لبل مردن اي مظلم وبدر الجدلو

متعفن نسنه يه دينور يقـال عرق مردن اي منتن المردن منبر وزننده ايپلك اكيره جك ايكه دينور مغزل معنـاسنه
الردن فتحتينله بر نسنه بوريشوب بوزلمك معناسنه در يقال ردن جلده ردنا من البـاب الرابع اذا تقبض وتشنج وردن
يكي طوغان ولد ايله چقان اش وصولك تعبير ايتدكلري نسنه يه دينور واكيرلمش ايپلكه دينـور وخز ديدكلري قاشه
دينور كه صوقيونك يوكندن نسج اولنور الردن رانك فتحيله سلاح قغشديسنه دينور تقول سمعت ردن السلاح
اي صوت وقعه بعضه على بعض وتوتدرمك معناسنه در يقـال ردن النار ردنا من البـاب الثاني اذا دخنه ومتاعي
بري بري اوزره استف ايلمك معنـاسنه در يقـال ردن المتاع اذا نضده الرادن صاحب وزننده زعفرانه دينـور
الاردن احمر وزننده خز ديدكلري قاشدن برجشيد قاش آديدر الاردن همزه نك ودالك ضمه لري ونونك تشديديله
امر غمغمه دينور تقول اخذني اردن ثقيل اي نعاس بوراده وتشديد الدال نسخه سي غلطدر واردن شـام اولكه سنده
بر مملكت اديدر عبادة بن نسي وحكم بن عبد الله وسائر بعض اعلام اورادندر الرادني صاحبي وزننـده صارمتق
قرمزي نسنه يه دينور الماكبي يقال احمر رادني اذا خالطت حمرته صفرة ردين زبير وزننده بشر بن عمرو بن مرثدك
فرسي اديدر الرودنه دحرجه وزننـده پك يورلوب بيتاب اولمق معنـاسنه در يقال رودن الرجل اذا اعيا الارتدان
افتعال وزننده ايپلك اكيرمك ايچون ايك ايدنمك معناسنه در يقـال ارتدنت المرأة اذا اتخذت مردنا المردون اكلنمش
نسنه يه دينور يقـال غزل مردون اي موصول رديني زبيري وزننده بر رجل اسميدر شارح ديركه رمح رديني رديـنه
نام بر خاتونه نسبت اولنوركه زوجيله رماح تقويم ايدرايدي رذان ذال معجمه ايله سحـاب وزننـده ايرانده نسـانام
شهر قضاسنده بر قريه آديدر راذان بر موضعدر ابن راذان عبد الله بن محمددركه قرّاء زمره سندندر وبو فرددر
يعني بو كنيه ده غيري يوقدر الروذنة رودنه وزننده ومرادفيدركه ذكر اولندي الراذنات ذالك كسريله شهرك
رستـاقلرينه دينور الرزن رانك فتحي وزاي معجمه نك سكونيله شول يوكسك يره دينوركه اوتوراقلي وچقورسي
اولمغله يغمور صوبي اقيوب اركيلور اوله جمعي رزون ورزان كلور كتاب وزننده الرزن رانك كسريله ناحيه وجانب
معنـاسـنه در الرزنة رانك كسريله صواير كيلجك يره دينور جمعي رزان در جبال كبي الرزانة كرامه وزننده اغر
اولمق معنـاسنه در يقـال رزن الشيء والرجل رزانة من البـاب الخامس اذا وقر الرزين امير وزننده آغر نسنه يه
ووقار وتمكين صـاحبي آدمه دينور مؤنثي رزان در سحـاب وزننده ورزين اسمادندر الرزن وزن وزننده بر نسنه نك
اغرلغني بيلمك ايچون ال ايله يوقري قالدرمق معناسنه دركه ال طارتيسي تعبير اولنور يقال رزنه رزنا من البـاب الاول
اذا رفعه لينظر ما ثقله واقامت ايلمك معناسنه در يقال رزن بالمكان اذا اقام الارزن احمر وزننده بر شجر اسميدركه
پك سخت وصلب اولور بو شجر آجي بادم اغاجي اوله جقدر وارزن ارمينيه اولكه سنده بر بلده آديدركه ارزن الروم
ديمكله معروفـدر حالا ارضروم ديدكلري بلده در محدثيندن عـبد الله بن حديد الارزني اكا منسوبدر كذلك
ارمينيه ده بر شهر آخر اسمـيدر كه خلاط قربنده در وحالا خرابه در ودشت الارزن شيراز ايله كازرون بيننده بر عظيم
اوه نك اسميدر الروزنة جوهر وزننده پنجره يه دينور يقـال فتح بالبيت روزنة اي كوّة الترزن تفعل وزننـده
اظهار وقار ايلمك معناسـنه در يقـال ترزن الرجل اذا توقر ارزنجان همزهٔ مفتوحه ايله روم اولكه سنده بر بلده
آديدر حالا ارضروم سمتنده معموردر ارزنان همزه نك فتحيله اصفهان قضاسنده بر قريه در الترازن تفاعل
وزننده ايكي نسنه بري برينه مقـابل اولمق معناسنه در يقال الجبلان يترازنان اي يتناوحان المرازنة مفاعله وزننده
دوستلق ايلمك معناسنه در ومنه يقال هو مرازنه اي مخالّه الرسن فتحتينله ايپه دينور حبل معناسنه وطوارك بروني
اوزرينه چكوردكلري يولاره دينور جمعي ارسان وارسن كلور احبل وزننده شارح ديركه فارسيده دخي رسن ايپه دينور
توافق قبيلندن اولمق اغلبدر وبعضلر تعريبنه ذاهب اولديلر الرسن رانك فتحيله طواره يولار قلمق معناسنه در
رسن الدابة رسنا من البـاب الثـاني والاول اذا جعل لها رسنا الارسان همزه نك كسريله رسن معناسنه در بعضلر
ديديكه رسن دابه يي ايپله بغلمق وارسان يولار قلمق معناسنه در يقال ارسن الدابة اذا جعل لها رسنا ويقال رسن الدابة
اذا شدها برسن المرسن مجلس وزننده والمرسن مقعد وزننده برونه اطلاق اولنور يقال ما احسن مرسنه ومرسنه
اي انفه رسن رانك فتحيله اساميدندر رسن بن عمرو طي قبيله سي رجالندندر ورسن بن عامر ازد قبيله سندندر
وحارث بن ابي رسن فتحتينله در الارسان همزه نك فتحيله درشت وصلب اولان ارضلره دينور الراسن ياسم
وزننده لفظ فارسيدر عربيده قنس ديدكلري نباته دينوركه تركيده آندز ديدكلريدر نته كه قنس ماده سنده ذكر اولندي
رسنن جعفر وزننـده حما ايله حمص بيننده بر بلده در محدثيندن عيسى بن سليم الرسنني اورادندر الراشن شين
معجمه ايله صاحب وزننده سفره ده كي طعامي سپوري اكل ايدر اولان اينهانه دينور يقال رجل راشن اي مقم بوراده

مقیم نسخه لری غلطدر وشاکردلره ویریلان شربتلك تعبیراتدکلری بخشنه دینورکه فارسیده شاکردانه دیرلر
یقال اعطاه راشنا وهومایرضخ لتلمیذ الصانع وطال قاوغه دینور کاسه لیس معناسنه یقال هوراشن لهم ای طفیلی
وعبدالله بن محمد الراشنیّ الادیب حریرینك شاکردی ایدی الرشن رانك فتحیله والرشون قعود وزننده
برکسه طفیلی اولمق معناسنه‌در یقال رشن فلان رشنا ورشونا من الباب الاول اذا تطفل وکلب باشنی قابه صوقوب
یلامق معناسنه در یقال رشن الکلب فی الاناء اذا ادخل رأسه فیه ورشن نهروجدولدن صوآلاجق کدکه دینور
کذلك لیمانه دینور فتحتینله ده لغتدر رشین زبیر وزننده جرجانده برقریه در اعلامدن ادریس بن ابراهیم
الرشینیّ الجرجانی آندندر الروشن جوهر وزننده پنجره یه دینور یقال فتح بالبیت روشنا ای کوّة شارح دیرکه
روزن وروشن فارسیدن معربلردر الرشون صبور وزننده خانه‌ده محبوس اولمیوب دائما اوتلیوب کزن قیونلره دینور
یقال غنم رشون ای رتاع الرصن رانك فتحی وصادك سکونیله برنسنه یی اکمال واتمام ایلمك معناسنه در یقال
رصنه رصنا من الباب الاول اذا اکمله وسوکمك معناسنه در یقال رصنه بلسانه اذا شتمه الارصان همزه نك
کسریله برنسنه یی محکم واستوار ایلمك معناسنه در یقال ارصنه اذا احکمه الرصانة سلامه وزننده برنسنه محکم
واستوار اولمق معناسنه در یقال رصن الشیء رصانة من الباب الخامس اذا استحکم الرصین امیر وزننده محکم
واستوار اولان نسنه یه دینور یقال شیء رصین ای محکم ویاروهمد منك ایشنی کورمکه ساعی ومساعد اولان
اهل مرؤته دینور یقال هو رصین ای حفیّ بحاجة صاحبه ووجع ودرد والمی اولان آدمه دینور یقال هو رصین
ای موجع متألم ورصینا الفرس آت قسمنك دیزلرنده اولان سکرلرك که پاچه سیله قوللری بیننده پرمق پرمق مرکبدر
اوجلرینه دینور الترصین تفعیل وزننده برنسنه یی وجه تحقیق اوزره بیلمك معناسنه در یقال رصن الشیء
معرفة اذا اغلبه وقال فی الاساس تقول رصن لی هذا الخبر ای حققه المرصون نعل کسلمش یاتمغا اورلمش عضوه
دینور یقال ساعد مرصون ای موسوم المرصن منبر وزننده داغلغی یه دینور که انکله دوابه داغ وتمغا باصیلور
ارصان همزه نك فتحیله بالحارث بن کعب یوردنده برموضعدر المرضون ضاد معجمه ایله قالدرم طاشی کبی بری برینه
بناشدریلوب صره صره دیزلمش بناء وسائر نسنه یه دینور یقال شیء مرضون ای شبه منضود من حجارة
ونحوها یضم بعضها الی بعض فی بناء وغیره الرطانة سحابه وکتابه وزنلرنده عربی لساندن غیری اسانله تکلم
ایلمك معناسنه در یقال رطن له رطانة من الباب الاول اذا تکلم بالعجمیة المراطنة مفاعله وزننده بودخی
برآدمه عربیدن بشقه لسانله تکلم ایلمك معناسنه در یقال راطنه اذا کلمه بالعجمیة التراطن تفاعل وزننده
عربیدن غیری لسانله سویلشمك معناسنه در یقال تراطنوا اذا تکلموا بالعجمیة الرطینا مصغر بنیه سی وطانك
تشدیدی و بعضا تخفیفیله سوزه دینور یقال مارطیناك هذه ای ما کلامك نهایه ده کنایه ایله اولان و بعض کسه‌لر
بیننده خاصة مصنوع اولان سوزه دخی اطلاق اولنور که سائرلر آنی فهم ایلمزلر الرطانة شدّاده وزننده والرطون
صبور وزننده بری برینه یولداش اوله رق چوق اولوب وصاحبلری یانلرنده کثرت اوزره اولان دوه زمره دینور
بر محلدن متفرق دوه جیلر جمعیتله برسمته کیدرکن استصحابلرنده اولان چوق دوه لر اوله جقدر الرعشن شین
معجمه ایله جعفر وزننده قورقق جبان معناسنه در نونی زائددر وجست وچابك دوه قوشنه ودوه یه دینور مؤنثی
رعشنه در ومراد قبیله سنه مخصوص برفرس آدیدر الرعشنة بنوابی بکر بن کلابدن شعبه اولان بنوعمرو بن قریط
جماعتی یوردنده برصوآدیدر ملك حمیر اولان رعشن اسمیله مسمادر الارعن احمر وزننده نه سویلدیکنی بیلمز
بون وصالق وچولپه آدمه دینور مؤنثی رعناء در یقال رجل ارعن وامرأة رعناء ای الاهوج فی منطقه الاحمق
المسترخی مؤلف بصائرده دیدیکه بو ماده انف الجبل معناسنه اولان رعن لفظندن مأخوذدر که برطرفه میل
وتعوّجی اولور واشبو لاتقولوا راعنا آیت کریمه سنده که راعنا لفظندن نهی متضمندر یهود طائفه سی
پیغمبرکز بن علیه السلام حضرتلرینه احتفظنا دیجك یرده راعنا دیرلر ایدیکه مراعاتدن امردر خبیثلر تلوین خفی ایله
الفی اخفا ایده رك رعناء دیرایدی که مرادلری ارعنك تأنیثیله حاشا ازدراء وتهکم ایدی حق جلّ وعلی حبیبی صیانة
اول ملعونلرك مرادلرنی اعلامله زجرونهی ایلدی وراعن شول عسکره دینورکه طاغك برونی کبی برسمته طوغری
طاشقین فضله سی اوله یقال جیش ارعن ای له فضول الرعونة عمومه وزننده والرعن فتحتینله برآدم
بون وصالق وچولپه اولمق معناسنه در یقال رعن الرجل ورعن ورعن رعونة ورعنا من الباب الاول والرابع
والخامس اذا کان ارعن مارعنه فعل تعجبدر نعجب چولپه واحمق آدمدر دیمکدر الرعن رانك فتحیله
کونش دماغه تاثیر ایلکله آدم سست اولوب بایلمق معناسنه در یقال رعنته الشمس رعنا من الباب الاول

اذا آلمت دماغه فاسترخی لذلك وغشی علیه ورعن طاغك ایلری یسندن برون کبی چقان سیوری یه دینور جمعی رعون
ورعان کلور رانك کسریله واوزون اورادی طاغه دینور وحجازده برموضع آدیدر و بحرینده برموضع آدیدر وطریق
حجاج بصره ده حفر ابی موسی قربنده برموضع آدیدر ذورعین زبیر وزننده حمیر ملوکندن برینك لقبیدر ورعین
ملك من بورك بنا کرده سی برحصن یاخود اول حصنك محلی اولان طاغك آدیدر و یمنده برناحیه اسمیدر الرعین
امیر وزننده رعیل معناسنه درکه برمقدار جه آت سوریسنه دینور الرعون صبور وزننده سخت وشدید
نسنه یه دینور یقال شیء رعون ای شدید وکیجه نك قرا کولغنه دینور یقال خرجوا فی رعون اللیل ای فی ظلمته
و بر یرده قرار ایلمز اولان کثیر الحرکه آدمه دینور یقال رجل رعون ای کثیر الحرکة رعنّ رانك وعینك ونون
مشدده نك فتحیله حرف ترجی اولان لعلّ کلمه سندن لغتدر یقال رعنّ زیدا قائم ای لعلّ زیدا الرعناء حمراء
وزننده ارعن کلمه سنك مؤنثیدر بون وکوشك وصالق خاتونه دینور یقال امرأة رعناء ای هوجاء فی منطقه حمقاء
مسترخیة لسان شعراده محبوبه یی رعناء ایله توصیف استرخادن ناشی نهال تازه کبی تمایلی اعتباریله در ورعناء
بصره شهرینك لقبیدر طاغك انفنه تشبیها زیرا جزیرة العربدن اوته یه یاخود عراقدن برویه تقدم ایلمشدر
وطائفه بردرلو اوزم اسمیدر الرغن رانك فتحی وغین معجمه نك سکونیله برسوزی دیکلیوب قبول ایلمك
معناسنه درکه سوزاسلمك تعبیر اولنور یقال رغن الیه رغنا من الباب الثالث اذا اصغی الیه قابلا وصغا وحضور ایله
یوب ایچمك معناسنه در یقال فلان یرغن ای یأکل ویشرب فی نعمة وطمع ایلمك معناسندر یقال رغن فیه
اذا طمع الارغان همزه نك کسریله بودخی سوزاسلمك معناسنه در یقال ارغن الیه بمعنی رغن و برآدمی طمعه
دوشورمك معناسنه در یقال ارغنه اذا اطمعه و رایشی قولایلق معناسنه در یقال ارغن الامر اذا هوّنه الرغنه
تمره وزننده یوریمسی آسان دوز وملایم یره دینور یقال ارض رغنة ای سهلة رغنّ رانك وغینك ونون مشدده نك
فتحیله رعنّ کبی لعلّ لفظنده لغتدر که حرف ترجیدر یقال رغنك تکرمنی ای لعلك مرغینان میمك فتحی
وغینك کسریله ماوراء النهرده بربلده در صاحب الهدایه امام علی بن محمد المرغینانی اندندر الرفن رانك فتحی
وفانك سکونیله بمورطه یه دینور بیض معناسنه شارح دیرکه بو نسخه لر غلطدر صواب اولان نبض اولمقدر نون
مفتوحه وباء ساکنه ایله الرفنّ خدبّ وزننده اوزون قویرقلی آته دینور یقال فرس رفنّ ای الطویل الذنب
الرافنة پك طاشقین ناز وشیوه ایله خرامان اولان نکاره دینور یقال امرأة رافنة ای متبخترة فی بطر الرفان کتاب
وزننده خرده قطره لو یغموره دینور یقال امطر السحاب رفانا ای رذاذا الرفانیة طمانینه وزننده پك خوش
دیرلکه دینور یقال هو فی رفانینة ای فی غضارة العیش الارفینان اطمینان وزننده برکسه توحشله قاچوب
کتدکدنصکره سکونت وآرام بولمق معناسنه در یقال ارفأنّ الرجل اذا نفر ثم سکن وسست وضعیف
اولمق معناسنه در یقال ارفأنّ الرجل اذا ضعف واسترخی و برآدمك اویکه سی صاوشمق معناسنه در یقال
ارفأنّ غضبه اذا زال الرفهنیة بلهنیه وزننده وسعت عیش ورفاه وحضور معناسنه در یقال هو فی رفهنیة
ای سعة العیش ورفاغیة الرقون قافله صبور وزننده والرقان کتاب وزننده والارقان همزهٔ مکسوره ایله
قنه یه دینور حناء معناسنه وزعفرانه دینور الترقن تفعل ونده خاتون قنه یاقمق کذلك زعفران سورنمك
معنالرینه در یقال ترقنت المرأة اذا اختضبت بالرقون ای الحناء والزعفران الارقان همزه نك کسریله صاچه
وصقاله قنه یاقمق یاخود زعفران سورمك معناسنه در یقال ارقن لحیته اذا خضبها بالرقون وطعامی یاغه قاندرمق
معناسنه در یقال ارقن الطعام اذا روّاه بالدسم وزعفران سورنمك معناسنه در یقال ارقن الرجل اذا تضمخ
بالزعفران الترقین تفعیل وزننده بودخی صاچه یاصقاله قنه یاقمق وزعفران سورمك معناسنه در یقال رقن
لحیته اذا خضبها بالرقون ونقاش مقوله سی نقشنه یه نشان قومق معناسنه در یقال رقنه بمعنی رقمه وکتابده
سطرلری صیق صیق یازمق معناسنه در یقال رقن الکتاب اذا قارب بین سطوره ویازویه متبین اولمق ایچون
نقطه وحرکه وضع ایلمك معناسنه در یقال رقن الخط اذا نقطه واعجمه ویازویی کوزل ومزین یازمق معناسنه در
یقال رقن الکتاب اذا حسنه وزینه وحساب دفترنده بعض محلی قاره لمق معناسنه در تا که اول صحیفه مسوده اولوب
مبیضه اولمدیغی معلوم اوله اسامی رسید ایلمك کبی نته که ترقیم دخی بو معنایه در حالا اقلامده قیدنی ترقین ایلمك تعبیری
بو معنادندر و بو خضاب معناسندن مأخوذدر یقال رقن موضعا فی الحساب اذا سوّده ائلا یتوهم انه بیض
المرقون مرقوم وزننده ومرادفیدر یقال کتاب مرقون ای مرقوم الرقین امیر وزننده اقچه یه اطلاق اولنور
تقول اعطانی رقینا کثیرا ای درهما الراقنة بشره سی رنکین ودلبر خاتونه دینور یقال امرأة راقنة ای الحسنة

اللون ودائماقنه باقنور اولان خاتونه دینور یقال امرأة راقنة ای مخضبة الرقن فحتینله خاصة قرتال یمورطه‌سنه
دینور الارتقان افتعال وزننده زعفران سورنمك معناسنه در یقال ارتقن فلان اذا تضمخ بالزعفران الركون
قعود وزننده برنسنه یه صمیمی میل ایلمك معناسنه در یقال ركن الیه وركن ركونا من الباب الاول والرابع والثالث
اذامال الیه وسكن شارح دیر كه باب ثالث تداخل لغتین بابندندر یاخود شاذ در الركن رانك ضمیله برنسنه نك
پك قوی ومحكم اولان جانبنه وكوشه وضلعنه دینور یقال ظهره فی ركن وهو الجانب الاقوی و بمامه ده برموضع
آدیدر وامر عظیم معناسنه در ومدار قوت اولان نسنه یه اطلاق اولنور ملك ومال وعسكر ومتعلقات كبی یقال له
ركن شدید وهو مایقوی به من ملك وجند وعز ومنعه وحشم وشوكته اطلاق اولنور یقال له ركن ای عز ومنعة
الركن رانك فحتیله والركین زبیر وزننده پك ایری فاره یه دینور التركن تفعل وزننده برآدم قوت وشدت بولمق
معناسنه در یقال تركن الرجل اذا اشتد ووقار وتمكین پیدا ایلمك معناسنه در یقال تركن فلان اذا توقر المركن
منبر وزننده معروف قابه دینور كه لكن تعبیر اولنیان قابدر تغاره دخی دینور الركین امیر وزننده هر جانبی عالی
وسبر بلند اولان طاغه دینور یقال جبل ركین ای العالی الاركان ووقار وتمكین صاحبی آدمه دینور یقال رجل
ركین ای رزین الركانة سلامه وزننده والركانیة رفاهیه وزننده والركونة عمومه وزننده وقار وتمكین صاحبی
اولمق معناسنه در یقال ركن الرجل ركانة وركانیة وركونة من الباب الخامس اذا رزن ووقر الاركون اسلوب وزننده
ذیشان اولان بوی بكنه وكوی اغاسنه دینور ركانه ثمامه وزننده ابن عبد یزید در كه صحابیدر بغایت زورمند ایدی نبی
اكرم علیه السلام حضرتلری انكله مصارعه ایدوب ایكی دفعه غالب اولدیلر وركانة المصری الكندی كه پدری
نامعلومدر صحبتنده اختلاف اولندی ركان غراب وزننده وركین زبیر وزننده اسامیدندر الرمان زنار وزننده
فواكهدن ناره دینور كه معروفدر مفردی رمانه در اوج نوع اولور طتلو واكشی ومز اولور كه طتلو ایله اكشی بیننده
اولور میخوش ولوفان تعبیر اولنور طتلوسی طبیعتی وسعالی ملین در واكشی نوعی علی العكس در ولوفان نوعی التهاب
معده یه ووجع فؤاده نافعدر ونارك الما كبی التی كونه طعمی وار در ورقت ولطافتدن وسرعت انحلالندن فی ذاته بغایت
ممدوح میوه در شارح دیر كه بعضلر نونك اصلیه اولمسنه ذاهب اولدی كه وزنی فعال اولور لكن مأخذنی بیان ایلمدیلر
واما م خلیل نونك زیاده سنه ذاهب اولدی كه رم ماده سندندر جمع معناسنه در وزنی فعلان در رمان السعالی
سبنك فحتیله آق خشخاشه دینور یاخود اندن بر قسمدر رمان الانهار هیوفاریقون دیدكلری دارونك نوع كبیرنه
دینور تركیده قلج اوتی ویاره اوتی وقیون قران دیدكلری نباتدر كه هوفاریقون دخی دیرلر الرمانتان هجر قربنده
برموضع آدیدر قصر الرمان واسط شهرنده برموضعدر محدثیندن ابو هاشم یحیی بن دینار وعلی بن عیسی النحوی
وصدقه وحسن بن مصنور وعبد الكریم بن محمد وطلحة بن عبد السلام ومحمد بن ابراهیم الرمانیون اورایه منسوبلردر
المرمنة مرحله وزننده نارلغه دینور رمان شداد وزننده ابن كعب در كه مدحج قبیله سندندر ورمان بن معاویه
سكون قبیله سندندر ورمان طی قبیله سی دیارنده برطاغك آدیدر ارمینیه همزه نك كسری ویای اخیره نك
تخفیفی وقلیلا تشدیدیله روم اولكه سنده برمملكت آدیدر یاخود درت اقلیمدن یعنی اولكه دن عبارتدر یاخود
بری برینه متصل درت مملكتدر كه هر برینه ارمینیه دیرلر نسبتنده ارمنی دینور همزه نك ومیمك فحتیله كه تغییر نسب
قبیلندندر كتب جغرافیا بیانلری اوزره ارمینیه جد قدیملری اولان ارمن بن لیطی بن یونانه منسوبلردر وارمن
ولایتی ایكی قسمدر صغری وكبری وارمینیهٔ صغری آدنه ومرعش ایالتندن عبارتدر وكبری وان وقارص وارضروم
ایالتلرندن كنایتدر رومین رانك ضمیله ورامین حامیم وزننده اسامیدندر عبد الوهاب بن محمد بن رومین
شیخ ابو اسحق الشیرازی شیخیدر وحسن بن الحسین بن رامین فقهادندر الارمعنان اطمینان وزننده كوز یاشی
اقمق معناسنه در یقال ارمعن دمعه اذا سال الرنة رانك ونون مشدده نك فحتیله سسه دینور تقول سمعت له
رنة ای صوتا الرنین انین وزننده حیقرمق معناسنه در یقال رن الرجل رنینا من الباب الثانی اذا صاح وبرآدمك
سوزنه قولق طتوب دیكلمك معناسنه در یقال رن الیه اذا اصغی ویای چكره مك معناسنه در یقال رنت القوس
اذا صوتت شارح دیر كه معنای اخیر افعال بابندن اولمق اصوبدر الارنان همزه نك كسریله رنین ایله ایكی معناده
مرادفدر یقال ارن الرجل اذا صاح وارن الیه اذا اصغی الرنی رانك ضمی والفك قصریله رنی وزننده مطلقا
مخلوق قسمنه اطلاق اولنور تقول ما ادری هو من ای الرنی ای الخلق ورنی ماه جمادی الاخره نك اسم قدیمیدر
المرنة اسم فاعل عنوانیله والمرنان محراب وزننده یایه اطلاق اولنور الرن فحتینله برجانور جكدر كه قبش
مویمنده صویا چره آواز ایدر رنان غراب وزننده اصفهان قضاسنده برقریه در احمد بن محمد بن احمد بن هالة المقری

اورادندر رنجان سلمان وزننده مغربده بر بلده در جیم بابنده دخی ذكر اولندی الرون عون وزننده ترلاده دونم
باشنه دینور الرون رانك ضمیله قاتیلق شدت معناسنه در جمعی روون در یقال فیه رون ای شدة الرونة رای
مضمومه ایله برنسنه نك كوم اولان یرینه دینور دریا انكینی كبی یقال رونة الشیء ای معظمه الارونان همزه نك
وواوك فحتیله سسه دینور صوت معناسنه وشدید ودشوار اولان كونه دینور یقال یوم ارونان منعوتا ومضافا
ای صعب وسهولتلو وحضور وراحتلو كونه دیمكله ضد اولور یقال یوم ارونان ای سهل ولیلة ارونانة فیهما راون
هاجر وزننده طخارستان مملكتنده بر بلده در المرون مقول وزننده مغلوب ومقهور معناسنه در یقال هو
مرونبه ای مغلوب مقهور روین زبیر وزننده اسمادندر محمد بن روین شعبه دن تحدیث ایلدی راوان بجازده
برقریه یاخود بر وادی اسمیدر ریون دیدن وزننده ارباع قضای نیسابوردن بر بعك اسمیدر الرهن رانك
فتحی وهانك سكونیله بركسه دن استدانه یاخود استعاره اولنان نسنه نك یرینه وضع اولنان شیئه دینور كه فارسیده
كرو وتركیده طوتو تعبیر اولنور و بو فی الاصل مصدردر جمعی رهان ورهون ورهن كلور ضمتینله ورهین كلور عبد
وعبید كبی تقول استدنت منه ووضعت كابی رهنا وهو ما وضع عند الناس لینوب مناب ما اخذ منه ورهن مصدرا
مستعمل اولور كه اصلی اوزره در برآدمك یانه برنسنه یی طوتو قومق معناسنه یقال رهنه الشیء ورهن عنده الشیء
رهنا من الباب الثالث اذا جعله رهنا وحبس ایلمك معناسنه در تقول رهنته لسانی ای حبسته ولایقال ارهنته
بالهمزة كویا كه لسانی اول كسیه رهن ایلشدر كه مراد آندن كف لسان ایتمكدر وثابت و پایدار اولمق معناسنه در
یقال رهن بالمكان اذا ثبت ودائم اولمق معناسنه در یقال رهن الشیء اذا دام ودائم قلمق معناسنه در یقال رهنه
اذا ادامه الارهان همزه نك كسریله بو دخی برنسنه یی بركسه یانه رهن قومق معناسنه در یقال ارهنه الشیء
اذا جعله رهنا عنده وضعیف وزبون قلمق معناسنه در یقال ارهنه اذا اضعفه و برنسنه نك بهاسنی پیشین ویرمك
معناسنه در یقال ارهنه اذا اسلفه و برمتاعك بهاسنی آرتروب آغر بهایه چقرمق معناسنه در یقال ارهن فی السلعة
اذا غالی بها ودائم قلمق معناسنه در یقال ارهن الطعام لهم وكذا الشراب والمال اذا ادامه وجنازه یی قبره قومق
معناسنه مستعملدر یقال ارهن المیت القبر اذا ضمنه ایاه و برآدمه رهن قومق ایچون برنسنه ویرمك معناسنه در
یقال ارهن فلانا ثوبا اذا دفعه الیه لیرهنه ومباحثه ده اوكدل قومق معناسنه در یقال ارهن ولده به ای اخطرهم به
خطرا بوراده ولد واوك ضمیله در الارتهان افتعال وزننده بركسه دن برنسنه یی رهن طریقیله آلمق معناسنه در
یقال ارتهن الشیء منه اذا اخذه رهنا الرهین امیر وزننده والمرتهن اسم مفعول بنیه سیله برنسنه مقابلی
آلیقونیلان شیئه دینور المراهنة مقاتله وزننده والرهان قتال وزننده بركسه ایله برماده ضمننده بحث ایدوب
اوكدل قومق معناسنه در یقال راهنه مراهنة ورهانا اذا خاطره واوكدل ایله آت یارشمق معناسنه در یقال راهنه
علی الخیل اذا سابقه ویقال سبق یوم الرهان الراهن حاضر وآماده معناسنه در یقال هو راهن ای معد
وزبون ومهزول معناسنه در یقال صار راهنا ای مهزولا الرهون قعود وزننده مهزول اولمق معناسنه در
یقال رهن الرجل رهونا من الباب الثالث اذا صار راهنا الراهنة آت قسمنك كوبكی دائره سنك یوره سنه دینور
الراهون هندستانده برطاغدر كه مهبط آدم علیه السلام در سرندیب جزیره سنده در رهنان
سلمان وزننده برموضعدر رهسان عثمان وزننده برموضعدر رهنه غرفه وزننده كرمان قضاسنده
برقریه در رهین امیر وزننده حارث بن علقمه نك لقبیدر ونضر بن الرهین اتباع تابعیندندر الرهن رانك
كسریله مالی كركی كبی كوروب كوزه دوب تیمار ورعایتنده اهتمام ایدن آدمه دینور یقال هو رهن ماله ای ازاؤه
رهینه سفینه وزننده برموضعدر ورهین كلمه سنك مؤنثیدر مرهونه معناسنه جمعی رهاین در الارهون
اسلوب وزننده حائض قیزه دینور یقال جاریة ارهون ای حائض الرهدن رانك حركات ثلاثی ودالك فحتیله
سرچه یه شبیه برقوشدر كه مكهٔ مكرمه یه مخصوصدر رهدنه ورهدنه دخی دینور طرطبه وزننده ورهدون دینور
زنبور وزننده جمعی رهادن كلور ورهدن قورقق آدمه واحمق آدمه اطلاق اولنور الرهدنة دحرجه وزننده
برایشده آغردیرنوب كیجكمك معناسنه در یقال رهدن الرجل اذا ابطأ و یوریمكده بری اوته چوریوب اویالنمق
معناسنه در یقال رهدن فی المشی اذا استدار فیه و برنسنه یه طوتلمق معناسنه در یقال رهدن الرجل اذا احتبس
الرهدون زنبور وزننده رهدن دیدیكی قوشه دینور و یلانجی یه دینور یقال رجل رهدون ای كذاب الرین
زین وزننده برنسنه اوزره چوكوب كركی كبی باصوب قابلیان كیرو پاسه دینور یقال غلب علیه الرین ای الطبع
والدنس ورین وریون قعود وزننده قلبی كاه وقسوت بصمق معناسنه مستعملدر یقال ران ذنبه علی قلبه یرین

زبناور بوناا ذاغلب علیه بومناسبتله مطلقاغالب اولمق معناسنده ده مستعملدر یقال رانك الشیءوران علیك
ای غلبك وکوکل بولانوب غثیان کلمك معناسنه در یقال رانت النفس اذاخبثت وغثت وخروج وخلاصی
قدرتدن خارج بورطه وثقلته دوشمك معناسنه در یقال رین به علی المجهول اذاوقع فیمالایستطیع الخروج منه
الارانة اقامه وزننده قومك حیوانلری قیرلمق معناسنه در یقال اران القوم اذاهلکت ماشیتهم المرینون
میمك ضمیله حیوانلری قیرلمش قوم وجماعته دینور رایان جازده وزننده وهمدان قضاسنده برقریه واعلم
قضاسنده برقریه آدلریدر الرینة تمره وزننده خمره اطلاق ولنور عقله غالب اولدیغیچون جمعی رینات کلور
الران حال وزننده جزمه کبی براباق قابیدر لکن بونك طبانی اولمز وجزمه دن اوزون اولور شارحك تحقیقنه کوره
فارسیدن مأخوذدرکه بوطلق و پوطور تعبیرایتدکلریدرکه بالدره چکیلور وران اذربیجان اولکه سیله همسنور
برایالت آدیدر و بواران دیدکلرندن بشقه در ابو الفضل احمدبن الحسن وولیدبن کثیر الرانیان اورایه منسوبلردر
رویان رانك ضمیله طبرستانده بربلده در بحرالمذهب وسائر مؤلفات صاحبی امام ابو المحاسن عبدالواحد
بن اسمعیل الرویانی اکا منسوبدر وری شهرنده برمحله وحلب قضاسنده برقریه آدیدر نجز بعونه تعالی
فصــــــــل الزای الزؤان زانك حرکات ثلاثیله قره موق تعبیر اولنان سیاهجه دانه درکه بغدایه قارشور
وبو بغدای آزنتبسیدر دلوجه دن بشقه در الزئی زانك کسریله بوجو وفنو تعبیر اولنان ایاقلری قصه وخرده
کریکه دینور برنوعنه ده ماصتی تعبیرایدرلر الازأنی احمری وزننده والیزأنی یعملی وزننده یزنی کلمه سنده
لغتدرکه یزن دیدکلری محله منسوب مزراق دیمکدر یقال رمح ازأنی ویزأنی ای یزنی الزبن غبن وزننده اوته قاقق
دفع معناسنه در یقال زبنه زبنا من الباب الثانی اذادفعه ویمشی هنوز اغاجنده ایکن مثلا براوچلك یاخود
ایکی وزیاده اوچلك یمش مقابلی صاتمق معناسنه در یقال زبن الثمر اذاباعه علی شجر بتمر کیلا وزبن شول خانه یه
دینورکه بیوت سائره دن آلارغه ده اوله کویاکه مدفوعدر یقال بیت زبن ای متنح عن البیوت الزبن زانك
کسریله کرکلو وحاجت معناسنه در یقال اخذ زبنه من المال ای حاجته الزبن فتحتینله شول برده دینورکه
اوطه نك یاخود چادرك بچیی اوزره اوله جله دیدکلری سرا پردهء زفاف کبی وناحیه معناسنه در یقال قعد فی زبن
ای فی ناحیه الزبنّ عتلّ وزننده شدیدالدفع انسان وحیوانه دینور یقال رجل و بعیر زبنّ ای شدیدالدفع
الزبون صبور وزننده دائما سودنی صاغانی تپه ایله دفع ایدن ناقه یه دینور یقال ناقة زبون ای دفوع وحرب
زبون شول جنکه واوغراشه اطلاق اولنورکه بغایت وفرت وازدحام اوزره اولمغله عسکر بری برنی اوته دفع
ایدراوله یقال حرب زبون اذا کانت یدفع بعض الجیش بعضا کثرة مترجم حقیردیرکه اهل ادبك خطاب زبون
تعبیرلری بومعنادندرکه مطلقا خطاب شاننده اولان کسه یه برصیغهء مخاطبه ایله خطابدن عبارتدرکه
میدانه خطاب ایلمك تعبیر اولنور صیغه خاص ومخاطب عامدر مثلا اشبو *فی عسکر حین تلقاه وفی حشم
مصراعنده واقع خطاب کبی کذلك لسانمزده پك ضعیف وناتوانه زبون تعبیری دخی بوندن مأخوذدرکویاکه مطلب
کال ضعفندن ناشی رغبتدن مدفوع اولور انتهی وزبون شاشقین وغبی ونادان آدمه دینور وبومولددر یقال
رجل زبون ای غبی خریف وشول قیویه دینورکه کازنده صوچکن کسه نك طوره جق طاشی کیروجه اوله
الزبنة خرقه وزننده ناقه نك ایاغنه اطلاق اولنور سود صغانی انکله دفع ایلدیکیچون یقال زبنته برجلیها
ای برجلیها المزابنة مفاعله وزننده مدافعه معناسنه در یقال زابنه اذادافعه واغاجنده اولان تازه خرمایی
برآدمه برمقدارخرمایه مقابل بیع ایلمك معناسنه در یقال نهی عن المزابنة وهی بیع الرطب فی رؤس النخل بالتمر
وبوندن نهی صادر اولدی زیرا غبن وجهالتی متضمن اولمغله مخاصمه ومدافعه یه مؤدی اولور وامام مالك
عندنده بیع مزابنه مطلقا کیلی یاعددی یاخود وزنی نامعلوم اولان نسنه یی اوراندن شوقدر مکیل یاشوقدر
معدود یاموزون نسنه یه صاتمقدن عبارتدر مثلا کیلسز برکومه حنطه یی اون کیله حنطه یه صاتمق کبی یاخود
معلوم اولان نسنه یی ینه جنسندن مجهول اولان نسنه یه صاتمقدن عبارتدر مثلا اون کیل بغدایی برآدمك کیلی
نامعلوم برکومه بغدایئه صاتمق کبی یاخود مجهولی ینه جنسندن اولان مجهوله صاتمقدن عبارتدر وعندالبعض
مزابنه بیع مغابنه دن عبارتدرکه غبن جائز اولمیان جنسده بری برنی الداتمق وجهیله اولان بازارلقدر جمله سنده
دفع معناسندن مأخوذدر الزابنة بعض دره لرده اولان شول تپه یه و بایره دینورکه دره نك اوکنه کلمکله آندن
وسمته مندفع ومنحرف اولنور الزبنیة زانك کسریله هبریه وزننده انس وجن طائفه سنك متمرد اولانه دینور
یقال هوزبنیة ای متمرد من الجن اوالانس ویاوز وشدید شخصه دینور وضابط وسرهنك مقوله سنه دینور

شرطی

شرطی معناسنه حالا سکبان باشی و بوستانجی باشی وتفکجی باشی وعسس باشی وسائرلری کبی جمعی زبانیه کلور
علی قول مفردی زبنی درزانك کسری و یانك تشدیدیله زبانیهء ملائکه بومعنادندر اهل جهنمی جهنمه دفع
ایتدکلریچون الزبین سکین وزننده پك سرعتله بول وغائطی دفع ایدن کسه یه دینور یاخود زوراکی صقنوب
حبس ایدراولان کسه یه دینور یقال رجل زبین ای مدافع الاخبثین اومسکهما علی کره الزبانیان تثنیه بنیه سیله که
زبانی مفردیدر حباری وزننده عقربك قویرغنده اولان چتاله دینورکه آنکله لدغ ایدر یقال ضربت العقرب
بزباناها وهی قرناها وزبانی منازل قمردن برمنزل اسمیدرکه عقرب صورتنك قویروغنده واقع ایکی پارلاق
کوکبدن عبارتدر قویرق اعتباریله مفرد اطلاق ایلدیلر الزبونة زانك فتحی وضمی وبانك تشدیدیله بیونه
اطلاق اولنور عنق معناسنه بنو زبینه سفینه وزننده برجماعتدر نسبتنده زبانی دینور تخفیفیله غیرقیاس
اوزره زیرا قیاس اولان زبنی دیمکدر وابو الزبان الزبانی که سحاب وزننده در محدثدر وزبان بن مرة
ازد قبیله سی رجالندندر وزبان ابن امرء القیس در زبان شداد وزننده ابو عمرو بن العلاء المازنی النحوی
اللغوی لقبیدر وزبان بن قائد ومحمد بن زبان بن حبیب واحمد بن سلیمان بن زبان رواتدندر الازبان انفعال
وزننده الارغه اولمق معناسنه در یقال ازبنوا اذاتنحوا الزبن کتف وزننده شدیدالدفع شخصه دینور
زبران فتحاتله زبرماده سنده ذکر اولندیکه برقریه در الزجنة تمره وزننده برسوزه دینور تقول
ماسمعت له زجنة ای کلمة ونبسة الزحن زانك فتحی وحای مهمله نك سکونیله کیجکمك معناسنه در
یقال زحن الرجل زحنا من الباب الثالث اذاابطأ و برکسه یی یرندن ایروب برطرف ایلمك معناسنه در یقال
زحن فلانا عن المکان اذاازاله التزحن تفعل وزننده بودخی اکلنوب کیجکمك معناسنه در یقال
تزحن الرجل اذاابطأ وبرنسنه یی خوشلنمیه رق زوراکی ایشلمك معناسنه در یقال تزحن
الشراب وعلیه اذاتکاره علیه بلاشهوه الزحنة زجه وزننده شدیداتسی یه دینور تقول یومنا هذا زحنة
ای حر شدید و بارخانه لریله وجملهء حدم وحشملریله کاربانه دینور یقال جاءت زحنة عظیمة وهی القافلة بثقلها
وتباعها الزحنة غرفه وزننده دره نك بورغاج برینه دینور وزحنة بن عبدالله شول کسه درکه مرج الرهط
وقعه سنده ضحاك بن قیسی قتل ایلدی الزحنة همزه وزننده بودورعورته دینورنته که مذکرنده زحن دینور
صرد وزننده الزیحنة زانك وحانك ونون مشدده نك فتحیله سیفنه وزننده مصلحت کورمکده آغر
حرکت ایدوب اویالنور واظهار کسل ایدراولان آدمه دینور یقال هوزیحنة ای متباطیء عند حاجة تطلب الیه
زرین زانك فتحی وراء مشدده نك کسریله محدث ایندن احمدالرملی لقبیدر وعبدالله بن زرین الدوینی ابو لقمه نك
شیخیدر واشبو زرین کلمه سی فارسیدن معربدر التوندن دوزلمش نسنه یه دینور زرالتونه دینور و یاء نسبت ونون
تاکید نسبت ایچوندر المزرئنة مطمئنه وزننده بارده معناسنه در یقال غداة مزرئنة ای باردة الزرجون
فتحتینله حلزون وزننده شرابه دینور خمر معناسنه واوزم اصمه سنه وتکاکه دینور کرم معناسنه علی قول
چبوغنه دینور و بردراوقرمزی بویه اسمیدرکه سلوکن دیدکلری بو یه اوله جقدر مترجم حقیر دیرکه معرباتده
بوزرکون فارسی معربی اولمق اوزره مرسومدرکه التون رنکلی دیمکدر وغریبدرکه مؤلف زرج ماده سنده ثبت
وجوهری یی توهیم ایتمشیکن کندیلری دخی بوراده رسم ایلدی الزرجنة دحرجه وزننده شرکاء بری بریله
حصه لشوب چقشمق معناسنه در یقال زرجنوا اذاتخارجوا و برآدمی الداوب دك وفند ایلمك معناسنه در
یقال زرجنه اذاخبه وخدعه الزرفین زانك ضمی وکسریله قاپو حلقه سنه دینورکه قاپونك چرچوپه سنه
قاقوب انکله قاپویی قپارلر واکا کلید کچوررلر وحالا انکله قاپودق ایدرلر علی قول عامدر یعنی مطلقا قاپو حلقه سنه
ورزه یه وصندق وسپت مقوله سنك اول رسمه حلقه لرینه دینور و بومعربدر یعنی فارسیدن معربدرکه فارسیده
ضمله زرفین وزفرین دیرلر الزرفنة دحرجه وزننده محبوبه زلفنی حلقه حلقه ایلمك معناسنه در یقال
زرفت صدغیه اذاجعلتهما کالزرفین الزطی عربی وزننده عبدالله بن محمدبن الفرج الزطی المکی المحدثدر
شارحك بیاننه کوره زطن برقریه در ابوزعنه حمزه وزننده عامر بن کعب یاخود عبدالله بن عمرو کنیه سیدرکه
اصحاب بدردندر وشاعردر الزاغونی غین معجمه ایله علی بن عبید الله الزاغونی درکه حنبلی المذهب محدثدر
وزاغون بغداد قضاسنده برقریه در ومحمدبن عبدالعزیز الزغینی که جوینی وزننده در فقهادن احکام القضاة
نام کتابك مؤلفیدر الزفن دفن وزننده رقص ایلمك معناسنه در یقال زفن الغلام زفنا من الباب الثانی اذارقص
الزفن زانك کسریله سواحلده دریانك حرورطوبتندن توقی ایچون سطوح بیوت اوزره یاپوب ایچنده آرام

ایلدکلری سایبان وتلوار وصلاج مقوله‌سنه‌دینور یقال رایته یقعد فی زفن وهی ظلة یتخذونها فوق سطوحهم
تقیهم من حر البحر ونداه وبدو یلرك وقرو یلرك چیت تعبیر ایلدکلری نسنه یه دینور که خرما چبوقلرینی بری
برینه بناشدروب قنب ایله بری برینه بند ایلمکله حصیر طرزنده اولور خیمه نشینلرا کثری سکود وسائر اغاج
چبوقلرندن ایدرلر چادرك برطرفنه پرده کبی چویروب اکسه سنی کیلار وخزینه ایدرلر الزفون زبون وزننده
وبرادفیدر که تپه کن ناقه یه دینور علی قول اغسق اولانه دینور که رقص معناسندن اولور یقال ناقة زفون
ای ربون اوعرجاء الزیزفون حیزبون وزننده رونده وچابك ناقه یه دینور یقال ناقة زیزفون ای سریعة
الزیفن حضجر وزننده والزیفن سیفن وزننده طویل وشدید آدمه دینور زیفن حیدر وزننده
وروفن جوهر وزننده اسامیدندر الزافنة صاحبه وزننده اغسق ناقدیه دینور یقال ناقة زافنة ای عرجاء
وزوجنی هروجهله جماعه اغناء واستیفا ایدین خاتونه دینور یقال امرأة زافنة ای تکفی زوجهامؤنة الجماع
الزقن زایك فتحی وقافك سکونیله یوك کوترمك معناسنه‌در یقال زقن الحمل زقنا من الباب الاول اذاحمله الازقان
همزه نك کسریله برآدمه برنسنه یی یوکلتمکده اعانت ایلمك معناسنه در یقال ازقنه اذااعانه علی الحمل الزکن
فتحتینله اکلیوب بیلمك معناسنه‌در یقال زکنه زکنامن الباب الرابع اذاعلمه وفهمه وفراستله ظن وکمان ایلمك
معناسنه‌در یقال زکنه اذاتفرسه وظنه بعضلر دیدیکه زکن یقین وتحقیق منزله‌سنده اولان ظن صادقه دینور
وعند البعض طرف ظنه اطلاق اولنور که تمام ظن اولمیوب اندن برطرف وبرکوشه جکدن عبارتدر که خیاللق
تعبیر اولنور فیقال زکنه ای ظنه یقینا اوهوطرف من الظن الازکان همزه نك کسریله بودخی اکلیوب بیلمك
معناسنه دریقال ازکنه اذاعلمه وفهمه وا کلادوب بیلدرمك معناسنه دریقال ازکنه الشیء اذاعلمه وافهمه
وظن وکمان ایلدیکی نسنه‌ده مصیب اولمق معناسنه دریقال ازکن الشیء اذاظن فیه فاصاب الزکانة کرامه
وزننده والزکانیة رفاهیه وزننده معنای اخیردن اسملردر فراست صائبه وظن صادق معناسنه‌در
المزاکنة مفاعله وزننده مقاربه معناسنه دریقال هذاجبش یزاکن الفا ای یقاربه ویقال بنوفلان یزاکنون
بنی فلان ای یدانونهم ویقاربونهم الزکن صرد وزننده قوت حافظه صاحبی آدمه دینور که ایشتدیکنی حفظ
وضبط ایدر یقال هوزکن ای حافظ ضابط التزکین تفعیل وزننده دزوندن برکسه حقنده قارشق شبهه
وظن وکمان ایلمك معناسنه دریقال زکن علیه اذاشبه ولبس وظن زاکان عربدن برقبیله درکه قزوین
شهرنده ساکن اولورلر الزمن فتحتینله والزمان سحاب وزننده عصر ودهر معناسنه‌درکه وقتك قلیل
وکثیرنه اطلاق اولنور اسملردر جمعی ازمان وازمنه وازمن کلور افلس کبی مصغرنده زمین دینور ومنه یقال
لقیته ذات الزمین یرید به تراخی الوقت یعنی چوقدن اکا برسهلجه وقتده بولشدم ایدی دیمکدر شارح دیرکه
مؤلفك واسمان قولی عطف تفسیردر وزمن زماندن مخففدر وبرسنه درت زماندن عبارتدر اول ربیع درکه
عرب اکاربیع وسائر ناس خریف دیرلر که کوزفصلیدر پس عربلرك ربیعی کوزفصلی اولور شمسك میزان برجنه
حلولی وقتدن معتبردر ثانی شتاء موسمیدر که شمسك جدی برجنه حلولندن معتبردر ثالث صیف فصلیدرکه
عندالناس ربیعدر شمسك رأس حمله حلولندن معتبردر رابع قیظدرکه عند الناس صیف دینور شمسك رأس
سرطانه حلولندن معتبردر المزامنة مفاعله وزننده زمان قولیله معامله ایلمك معناسنه درکه مثلا برمدت
خدمته بارشمقدن عبارتدر یقال عامله مزامنة مثل شاهره مشاهرة الزمانة سلامه وزننده عشق ومحبت
معناسنه اسمدر ممتد اولدیغیچون اطلاق اولندی یقال به زمانة ای حب وآفت وعاهه معناسنه‌در شارحك
بیاننه کوره ذی روح قسمنه عارض اولان کوترملك آفتندن عبارتدر امتداد معناسندندر الزمن فتحتینله
والزمنة غرفه وزننده والزمانة سلامه وزننده ذکر اولنان آفته اوغرامق یعنی کوترم اولمق معناسنه در
یقال زمن الرجل زمنا وزمنة وزمانة من الباب الرابع اذا اصابته الزمانة الزمن کتف وزننده والزمین
امیر وزننده کوترم کسیه دینور جمعلری زمنون وزمنی کلور مرضی کبی الزمنة فتحاتله زمان معناسنه‌در
تقول مالقیته مذ زمنة ای زمان الازمان همزه نك کسریله برنسنه اوزره زمان کچمك معناسنه درکه کهنه
وقدیم اولمقدن عبارتدر یقال ازمن الشیء اذااتی علیه الزمان زمان زایك کسری ومیمك تشدیدیله فند الزمانی
دیدکلری شاعرك جدی اسمیدرکه برقبیله پدریدر وفند مزبورك اسمی سهل بن شیبان بن ربیعة بن
زمان بن مالك بن صعب بن علی بن بکر بن وائل در وجوهری زمان بن تیم الله بن ثعلبه‌در دیمسی سهودر
وتابعیندن عبدالله بن معبد واسمعیل بن عباد ومحمد بن یحیی بن فیاض المحدثون الزمانیون آنلردندر زمانه سحابه

وزننده اسمادندر وثیر بن المنذر بن حیك بن زمانه واحمد بن ابراهیم بن زمانه محدثلردر الزن زایك فتحی ونونك
تشدیدیله برآدمك کوده سنك سکیری قوریمق معناسنه‌در یقال زن عصبه زنا من الباب الاول اذایبس وبرآدمه
برنسنه ایله کمان ایلمك معناسنه‌در کرك خیرایله وکرك شرایله اولسون یقال زن فلانا بخیراوشراذاظنه به الازنان
همزه نك کسریله بودخی برآدمه کمان ایلمك معناسنه در یقال ازنه به اذاظنه وبرآدمی برنسنه ایله متهم قلمق
معناسنه‌در تقول ازننته بکذا ای اتهمته به الزنن فتحتینله پك طاره جق یرده واقع آزجه صویه دینور علی قول
شول قیو واشمه مقوله‌سنه دینور که صویی وارمیدر یوقیدر معلوم اولمیه وبومفرد وجمعه وصف اولور یقال ماء
ومیاه زنن ای قلیل ضیق اوظنون لایدری افیه ماء ام لا الزن زایك کسریله ماش دیدکلری غله یه یاخود چوداره
دینور دوسرمه معناسنه التزنین تفعیل وزننده دائما زن دیدکلری غله اکل ایلمك معناسنه‌در یقال زنن الرجل
اذادام اکل الزن زنین زبیر وزننده ابن کعبدر که بربطندر ومحمود بن زنین برمعروف کمسه‌در الزنة زایك کسریله
یغمورایله صوار یلان بغدای مقابلی اولان بغدایه دینور که آقارصوایله صوار یلان اولور یقال حنطة زنة ای
خلاف العذی الزنانی قصرایله زبانا وزننده دوه قسمنك برونلرندن سمولك کبی آقان طوری صویه دینور الزنان
سحاب وزننده والزناء تخفیف ومدایله قصه کوالکه یه دینور یقال ظل زنان وزناء ای قصیر الزنانی سحابی
وزننده کندی نفسندن غیری یه همت وکفایتی اولمیان آدمه دینور که همان همتی کندی نفسنه منحصر اوله یقال
رجل زنانی ای یکفی نفسه لاغیر ابوزنه زایك کسریله میمون دیدکلری جانورك کنیه‌سیدر زندنه زایك ودالك
فتحیله بخاری قضاسنده برقریه درمحدثلردن محمد بن احمد بن غارم اورادندر یاخود زنده منسوبدر زندنه یه دکلدر
وزندنه اوراده برقریه در وابوحامد احمد بن موسی ومحمد بن سعید المحدثان ومحمد بن محمد که مقریء ماوراءالنهردر
اورادندر الزون زایك ضمیله بته دینور صنم معناسنه ومطلقا مشرکلرك پرستش ایلدکلری نسنه‌یه دینور کونش
ونار وکاو وسائر نسنه‌لر کبی وبودورآدمه دینور زایك فتحیله ده لغتدر وبتخانه یه دینور یقال دخلوا فی الزون ای
بیت الاصنام الزون خدب وزننده بودور کشی یه دینور مؤنثی زونه در الزوان زایك حرکات ثلاثیله زوأن
معناسنه درکه ذکر اولندی الزونة زایك ضمیله زیب وزینت معناسنه در وعاقله ورشیده خاتونه دینور
الزان حال وزننده بیقمغه دینور یقال اخذه الزان ای البشم بوراده نونله نشم نسخه‌سی غلطدر زوین زبیر
وزننده اسمادندر هبة‌الله بن زوین فقیه اسکندرانیدر الزینة زایك کسریله والزیان کتاب وزننده بزه‌نوب
طونانجق نسنه یه دینور پیرایه معناسنه یقال اخذ زینته وزیانه وهی مایتزین به وزینه بروادی اسمیدر وحسن
بن علی الحفار نام محدثك جدی اسمیدر کذلك محمد بن حسین الاصفهانی نام محدثك جدی اسمیدر یوم الزینة
بیرام کونیدر یاخود مصرده یوم کسر الخلیج اسمیدر نهر نیل اون التی ذراعه بالغ اولدقده وسط مصرده واقع خلیج
کسراولنمغله اول کون بیرام کبی ناس دوزنوب قوشنوب اظهار سرور وصفا ایدرلر دار الزینة یمنده عدن قربنده
برموضعدر وزینة بنت النعمان محدثه ایمشدر الزین عین وزننده برکه دینور جمعی ازیاندر ومصدر اولور
بزه‌مك معناسنه یقال زانه یزینه زینا ضد شانه وزین بن شعیب المغافری محدثدر وحافظ ابوعبدالله بن واصل
بن عبد الشکور بن زین الزینی وپدری محدثلردر وسنقر الزینی محدث معروفدرکه آنك اصحابندن روایتمز ولدی
الازانة اقامه وزننده والازیان اصلی اوزره والتزیین تفعیل وزننده بزه‌مك وطونانمق معناسنه‌در یقال
ازانه وازینه وزینه اذاجعله مزینا وازیان بزنمك وطونانمق معناسنه‌در یقال ازین الرجل بمعنی تزین التزین
تفعل وزننده والازدیان افتعال وزننده بزنمك معناسنه‌در یقال زینه فتزین وازدان ویقال ازین بکسر الهمزة
وفتح الزای والیاء المشددتین بونك اصلی تزین ایدی تاء ساکن قیلنوب زایه ادغام واولنه همزه ادخال اولندی
الازیینان احمیرار وزننده والازینان احمرار وزننده کرکی کبی دوزنوب قوشنمق معنالرینه‌در یقال ازیان الرجل
وازین مبالغة زیان شداد وزننده اسمادندر منصور بن نجم بن زیان محدثدر الزانة حاله وزننده تخمه وامتلاء
معناسنه‌در یقال اخذته الزانة ای التخمة الزیان سحاب وزننده خوب منظراولان شیئه دینور یقال قمر زیان
ای حسن الزاین صاحب وزننده دائما زیب وآرایشلو اولان محبوبه یه دینور صفات خاصه قبیلندندر یقال
امرأة زاین ای متزینة زینت ظاهره نسوان اوصاغندن اولمغله صفت مخصوصه قلنمشدر فصل السین
المهملة سبن فتحتینله بغداد ایالتنده برقصبه‌در ثیاب سبنیه اورایه منسوبدر واول برچشید سپاه بجاردر که نسوان
قوللنورلر لیث لغوی ثیاب من کتان بیض عبارتیله تفسیر ایلمکله سهو ایلدی وابوبرده دیدیکه ثیاب سبنیه دیدکلری
ثیاب قسیه درکه حریردن منسوج اولوب وآنده جابجا ترنج صورتلری منقوشدر ابوجعفر واحد بن اسمعیل

السبنیان محدثلردر الاسبان همزه نك كسریله دائما ثوب سبنی كیمك معناسنه‌در یقال اسبن الرجل اذادام
علی لبس السبنیه سبنیه سبقنه وزننده وآنده لغتدر كماسیذكر الاسبان همزهٔ مفتوحه ایله نسوانك انجه ونازك
اولان باش اورتولرینه دینور سبن مفردیدر فتحتینله الاستن والاستان همزه لرك فتحیله چوریمش آغاج كوكلرینه
دینور مفردی استنه‌در واستن شول كوم وطوب اغاجلغه دینور كه كیرودن بقان آدم اشخاص ناس طوره یورقیاس
ایدرلر الاستان همزه نك كسریله سنهٔ جدیده یه داخل اولمق معناسنه‌در یقال استن الرجل اذادخل فی السنة
وبواسنت ماده سندن مقلوبدر الاستان همزهٔ مضمومه ایله بغداد قضاسنده درت قصادر بری اعلی العال بری
اعلی بری اوسط بری اسفل در هبةالله بن عبدالصمد الاستانی المحدث آنلرك برندندر السجن سینك فتحی وجیمك
سكونیله حبس ایتمك معناسنه‌در یقال سجنه سجنا من الباب الاول اذاحبسه ودرونده غم واندوهی اظهار ایلیوب
كتم ایلمك معناسنه مستعملدر یقال سجن الهم اذالم یبثه السجن سینك كسریله زندانه دینور یقال رأیته
فی السجن ای المحبس السجان شداد وزننده زندانجی یه دینور السجین امیر وزننده محبوس آدمه دینور جمعی
سجناء كلور كرماء وزننده وسجنی كلور سكری وزننده مؤنثی كذلك سجین در وسجینه ومسجونه در جمعی سجنی
كلور سكری وزننده وسجائن كلور السجین سكین وزننده دائم اولان شیئه اطلاق اولنور یقال شیء سجین ای دائم
وسخت وشدید اولان نسنه یه اطلاق اولنور یقال ضرب سجین ای شدید وبر موضع اسمیدر كه فجارك كتابی یعنی دفتر
اعمالی آنده موضوعدر وجهنمده بر وادی اسمیدر اعاذنا الله منها وعند البعض ارض سابعه ده بر حجر اسمیدر
جمله سی سجن وحبس معناسنه‌در وسجین آشكاره معناسنه‌در یقال جاء سجینا ای علانیة ودبنك یوره سنه چقور
قازلمش خرما اغاجنه دینور سلتین كبی التسجین تفعیل وزننده برنسنه یی كركی كبی یارمق معناسنه‌در یقال سجنه اذا
شقفه وخرما اغاجنك دبنك چوره سنی چقورلو ایلمك معناسنه‌در یقال سجن النخل اذاجعلها اسلتیا السحنة والسحناء
سینلرك فتحی وحارك سكونیله وفتحاتله بشرهٔ بدنك تروتازه لكنه وبرك سمن كبی ملایمتنه ونازكلكنه دینور یقال
اعجبنی سحنة بشرته وسحناؤه ای لینه ونعمته وهیئت واسلوب معناسنه‌در كه تركیٔ قدیمده قیلق تعبیر اولنور
یقال هو حسن السحنة والسحناء ای الهیئة ورنك واون معناسنه‌در یقال ما احسن سحنته وسحناته ای لونه
المسحن مجلس وزننده منظری خوش ویاپوسی وهیئت وصورتی كوزل آته دینور یقال جاء الفرس مسحنا ای حسن
الحال مؤنثی مسحنه در التسحن تفعل وزننده برنسنه نك هیئت واسلوبنه دقت ایلمك معناسنه‌در یقال
تسحن المال اذانظر الی سحناته المساحنة مفاعله وزننده تسحن معناسنه‌در یقال ساحن المال بمعنی تسحنه
وملاقات معناسنه‌در یقال ساحنه اذالاقاه وبركسه ایله حسن معاشرت وزندكانی ایلمك معناسنه‌در یقال ساحنه
اذاخالطه وعاشره بوجه حسن المسحنة مكنسه وزننده عطارلرك داروازه جك سماق طاشلرینه دینور
صلایه معناسنه وطاش قیره جق كلنكه دینور السحن سینك فتحیله اغاجی یومشتق ایچون ال ایله اوغمق معناسنه‌در
یقال سحن الخشبة سحنا من الباب الثالث اذادلكها حتی تلین وطاش قیرمق معناسنه‌در یقال سحن الحجر
اذاكسره وسحن بك جمعیتلو كونه دینور یقال یوم سحن ای یوم جمع كثیر السحن سینك كسریله كنف
وحمایه وپناه معناسنه‌در یقال هو فی سحنه ای كنفه سحنه ثمره وزننده همدان قربنده بر قریه در المساحن
میمك فتحیله التون وكومش حجرلرینه دینور كه معدندن چقان جوهرلو فلز اتدن عبارتدر شارح دیر كه كرچه
نسخه‌لرده حجارة الذهب والفضه عبارتیله مرسوم اولوب لكن صواب اولان حجارة تدق بها حجارة الذهب
والفضة اولمقدر مفردی مسحنه در مكنسه وزننده ومساحن بوفقه بیلكی طاشلرینه دینور كه قلج وبچاق
دمورلری بیلنور السخن سینك ضمی وخای معجمه نك سكونیله اسی نسنه یه دینور یقال ماء سخن ای حار
سخن وصف اولور السخونة والسخنة والسخن سینلرك ضمیله والسخانة كرامه وزننده والسخن
فتحتینله برنسنه اسی وقیزغین اولمق معناسنه‌در یقال سخن الشیء وسخن وسخن سخونة وسخنة وسخنا وسخانة
وسخنا من الباب الاول والخامس والرابع اذاكان حارا الاسخان همزه نك كسریله برنسنه یی قیزدرمق
معناسنه‌در یقال اسخنه اذاحره واسخان عین اغلامقدن كنایه‌در یقال اسخن الله عینه وبعینه ای ابكاه
بوندن مراد حزن واندوهله دعادر زیرا حزن واندوهدن نبع ایدن كوز یاشی حار اولورنته كه سروردن نشئت ایدن
یاش بارد اولور انكیچون سرور ایله دعاده اقر الله عینه دیرلر بونلرده علاقه ملازمه‌در پس بركسنه مسرور اولسه
قرة العین وغمناك اولسه سخین العین اطلاق اولنور التسخین تفعیل وزننده بودخی اسیتمق وقیزدرمق
معناسنه‌در یقال سخنه بمعنی اسخنه السخین امیر وزننده والسخین سكین وزننده والمسخن

معظم وزننده والسخاخین سینك ضمیله فعاعیل وزننده كه بوندن غیری یوقدر اصمش نسنه یه دینور یقال
ماء سخین وسخین ومسخن وسخاخین ای حار ویقال هو سخین العین ضد قریر العین كما ذكر وضرب سخین
شول شدید ومولم ضربه اطلاق اولنور كه طوقندیغی یری آتش كبی قزغین ایدر یقال ضرب سخین ای مولم حار
الساخن صاحب وزننده والسخنان سلمان وزننده وفتحاتله جائزدر والسخن سینك ضمیله والسخنان
عثمان وزننده اسی كونه وصف اولور یقال یوم ساخن وسخنان وسخن وسخنان ای حار یقال لیلة ساخنة وسخنة
وسخنة وسخنانة ای حارة السخنة سینك حركات ثلاثی وخانك سكونیله وفتحاتله والسخن سینك فتحیله
والسخونة سینك ضمیله حمی یاخود قیزدرمه عارضه سنه دینور یقال تجد فی نفسك سخنة وسخنا وسخونة ای حمی
اوحرا السخنة غرفه وزننده اسمدر قیزغنلغه دینور وسخنة العین حزن وغمدن كنایه‌در كه قرة العین مقابلیدر
یقال هذه سخنة لعینه نقیض قرتها السخن فتحتینله والسخون قعود وزننده والسخنة غرفه وزننده
كوز سخین اولمق معناسنه‌در كه صاحبی غمكین اولمقدن كنایه‌در یقال سخنت عینه سخنا وسخونا وسخنة من الباب
الرابع نقیض قرت السخون صبور وزننده قزدرلمش چوربایه دینور یقال مرق سخون اذا كان یسخن
السخینة سفینه وزننده بولماج تعبیر اولنان طعامه دینور كه اوندن یاپیلور وسخینه قریش قبیله سنك لقبیدر
بولماجی چوق پشوردكلرندن ناشی وسائر عربلر آنلری بوجهتدن تعییب ایدرلرایدی المسخنة مكنسه وزننده
كشكول طرزنده اولان چوملكه دینور كه آنده طعام اصیدیلور التساخین تماثیل وزننده قزغانلره دینور مراجل
معناسنه وچزمه‌لره دینور خفاف معناسنه وطیلسان طرزنده بركونه باش اورتولرینه دینور كه سلفده علماء
وموابذه شال كبی باشلرینه بورنورلرایدی وبونك مفردی یوقدر علی قول مفردی تسخن وتسخان‌در السخاخین
سلاطین وزننده اكیجلرك بیل تعبیر ایتدكلری آلتلره دینور مفردی سخین در سكین وزننده جوهرینك توهمی كبی
امیر وزننده دكلدر وقصابلر بچاقلرینه دینور یاخود عام ومطلقدر وسخین سكین وزننده آتش كوركنك
ال ایاپنه جق صاپنه دینور سخینه جهینه وزننده عرض ایله تدمر بیننده بر بلده‌در عامه سخنه دیرلر الاسخنة
همزه نك كسریله ابرده نك مقابلیدر وابرده بر علتدر كه برودت ورطوبتدن انسانك جوفنه عارض اولور اسخنه حرارت
ویبوستدن عارض علتدر كه حما انواعندندر السدین امیر وزننده ایچ یاغنه دینور شحم معناسنه وقانه دینور
ویوكه ویپاغیه دینور وپرده یه دینور السدان سحاب وزننده والسدن جبل وزننده بونلرده پرده یه دینور
یقال ارخی السدین والسدان والسدن ای الستر السدن سینك فتحیله والسدانة سلامه وزننده كعبهٔ معظمه یه
یاخود بتخانه یه خدمت ایلمك معناسنه‌در یقال سدن الرجل سدنا وسدانة من الباب الاول اذاخدم الكعبة او بیت
الصنم وپرده دارلق وقاپوجیلق ایلمك معناسنه‌در یقال سدن الرجل اذاعمل الحجابة وسدن لباسی اشاغی
صالیورمك معناسنه‌در یقال سدن ثوبه سدنا من الباب الثانی والاول اذاارسله السادن كعبهٔ معظمه نك یاخود
بتخانه نك خادمنه دینور جمعی سدنه‌در فتحاتله السار بان رانك سكونیله راوی اشعار متنبی اولان علی بن ایوب بن
حسن الشیعی القمی جدینك اسمیدر ساربان لفظ فارسیدر دوه‌جی دیمكدر السرجین والسرقین سینلرك
كسریله فشقی یه دینور زبل معناسنه وبونلر سركین فارسی معربیدر كه سین مفتوحه ایله‌در السوسن جوهر
وزننده معروف چچك اسمیدر بری وبستانی اولور بستانی نوعی ایكی قسمدر بری ابیض‌در كه آزاد اطلاق ایدرلر ودیكری
آسمانكون یعنی كوك اولور اكا ایرسا دیرلر استسقایه نافع ومواد غلیظه یی ملطفدر وآزاد دیدكلری لطیف ودماغه عارض
اولان علل بارده یه نافع ودماغده مجتمع اولان ریاح غلیظه یی محللدر وكوكی جلاء ومحلل ویپراغی ضماداسی صو
یاقش عضوه وهوام وحشرات خاصة عقرب لسعنه مفیددر وسوسن كلمه سنك مفردی سوسنه‌در تركیده تحریفله
صوصام تعبیر ایدرلر زنبق بونك آق نوعیدر ومفرداتده ایرسا كوك سوسنك كوكیله مفسردر كه خلق اكا منكشه كوكی
تعبیر ایدرلر سسنویه عمرویه وزننده اسامیدندر ابو القاسم محسن بن محمد بن المحسن بن سسنویه محدثدر سستان
دستان وزننده ایرانده ملوك بنی بویه نك نسلری رجالندندر الاسطوانة همزه نك وطانك ضمیله بناء دیركنه واباغنه
دینور ساریه معناسنه وزنی افعواله‌در یاخود فعلوانه‌در وبواستون فارسی معربیدر ودابه قسمنك اباغنه
اطلاق اولنور وذكره اطلاق اولنور جمعی اساطین‌در ومنه اساطین مسطنة ای موطدة محكمة
الاسطوان افعوان وزننده اوزون بیونلو یاخود یوكسك یاپیلوارك دوه یه دینور یقال جمل اسطوان
ای الطویل العنق او المرتفع واسطوان روم اولكه سنده برسرحدك اسمیدر شارحك بیاننه كوره شام سرحدی
اوله جقدر الساطن صاحب وزننده خبیث وبدكاره دینور یقال رجل ساطن ای خبیث الاسطان سحبان

وزنده سطل دیدكلری باقرقابه دینور نون لام بدلیدر یعنی اصلی اسطالدر واسطان ارمینیه دن خلاط قضاسنده
برقلعه ادیدر السعن سبنك فتحیله چرویش یاغنه دینور وصرف، وخالص شرابه دینور ومنه یقال یوم سعن
مضافا ای شراب صرف السعن سبنك ضمتیله شول طلومه دینور كه اورته سندن كسوب طوربه شكلنده ایدرلر
واكا نبیذ اصلادرلر وكاهجه قوغه كبی انكله صو چكرلر وكاه اولوركه نسوانا كا یموق وایپلك مقوله سی اشیالرنی
وضع ایدرلر جمعی سعنه كلور قرده وزنده السعنة تمره وزننده مبارك وقوتلو یاخود اوغورسزه دینور یقال
هو سعنة ای میمونة اومشؤمة و بررجلك اسمیدر وناچیز نسنه یه دینور یقال ماله سعنة ولامعنة ای شیء ابن سعنه
شعرادندر السعنة غرفه وزننده زفن معناسنه دركه سطوحلرده اتخاذ اولنان سایبانه دینور علی قول مطلقا
كولكه لكه دینور سایبان معناسنه صلاچ وخیمه وسائرلری كبی و بررجل آدیدر وقوغه نك اغزنه اوزاندقلری اغاجه
دینور اكرایكی دانه اولورسه كه صلیب شكلنده اولور عرقوتان دیرلر ودوه نك صارقق اولان اوست دوداغنه دینور
وزید بن سعنه یهودی در شارح دیركه اصحابدن اولمشدر الاسعان همزه نك كسریله كولكه لك ایدنمك
معناسنه در یقال اسعن الرجل اذا اتخذ مظلة السعانین سبنك فتحیله نصاری طائفه سنك بر پصقلیه لریدر كه
فصح دیدكلری بیوك پصقلیه دن بر هفته مقدم اولور خاچلریله صحرایه خروج ایدرلر شارح دیركه سریانیدن
معربدر وشرط حضرت فاروق اوزره ممنوعلردر المسعن معظم وزننده ایكی قطعه مبشیندن دوزلمش قوغه یه
دینور التسعن تفعل وزننده دوه یك تاولنمق معناسنه در یقال تسعن الجمل اذا امتلأ سمنا الاسغان غین
معجمه ایله اسباب وزننده مكثر غداره دینور مفردی سغن در سبب وزننده یقال یتعیشون بالاسغان ای الاغذیة
الردیئة اسفراین همزه نك ویای تحتیه نك كسریله خراسان اولكه سنده بر بلده آدیدر السفن دفن وزننده
برنسنه نك قبوغنی صویمق معناسنه در یقال سفن الشیء سفنا من الباب الثانی اذا قشره سفینه بوندن
مأخوذ در ویل یریوزنی صیرمق معناسنه در یقال سفنت الریح وسفنت سفنا من الباب الاول والرابع اذا هبت
علی وجه الارض السفینة دفینه وزننده كمی یه دینور صویك یوزنی قشر ایلمكله اطلاق اولندی فعیله بمعنی
فاعله در جمعی سفاین وسفن كلور ضمتیله وسفین كلور امیر وزننده السفان شداد وزننده كمی یاپانه دینور
مرانقوز تعبیر اولنور السفانة كتابه وزننده مرانقوزلغه دینور السفن فتحتینله یك سرد دری یه دینور
كلر دریسی كبی ونسنه یونوب یومشده جق طاشه یاخود مطلقا نسنه یونه جق آلته دینور كسركبی وشول
دور پوكبی سرد بالق یاكلر وتمساح دریسنه دینور كه اوقلری یوندقدنصكره آنی سوروب ناهموار یرلرنی و یونوق
اثرلرنی كیدروب دوز ومصیقل ایدرلر المسفن منبر وزننده یوندجی نسنه یونجق آلته دینور كسركبی السفون
صبور وزننده یریوزنی صیروب سپورن یله دینور یقال ریح سفون اذا كان تقشر وجه الارض السافنة سفون
معناسنه در جمعی سوافن در السافن ارقه نك ایچ یوزنده براوزون طمردركه یورك آصلدیغی طمرا كا متصلدر
السفانة شداده وزننده شهدانه انجویه دینور یقال یتلألؤ كالسفانة ای اللؤلؤة وحاتم طایی قزینك اسمیدر
سیفنه سینك كسری وفاء ونون مشدده نك فتحیله مصردیارنه مخصوص برقوش آدیدر هرقنقی اغاجه قونسه
مجموع اوراقنی اكل ایدر وسیفنه محدثیندن ابراهیم بن حسین بن دیزیل الهمدانی لقبیدر قنقی محدثه تردد ایلسه
آنك محفوظ ومكتوبی اولان بالجمله احادیثی اخذ وكتب ایلمكله ملقب اولدی سفان شداد وزننده نصیبین ایله
جزیرهٔ ابن عمر بیننده بر ناحیه آدیدر ونجیب بن میمون الواسطی السفانی محدثدر سفین امیر وزننده سمرقنده
بر موضع آدیدر سفینه دفینه وزننده نبی اكرم صلی الله علیه وسلم حضرتلرینك یاخود ام سلمه جنابلرینك
كوله سی لقبیدر كه اسمی مهران ایدی سفیان عثمان وزننده یاء بابنده مذكوردر الاسقان قافله اكرام وزننده
قلجه كركی كبی جلاویرمك معناسنه در یقال اسقن الرجل اذا تم جلاء سیفه الاسقان همزه نك فتحیله چلیمسز
انجه بوكورله دینور خواصر ضامره معناسنه السكون قعود وزننده قرار وآرام ایلمك معناسنه دركه تركیده
دیكلمك تعبیر اولنور كه بعد الحركه اولور یقال سكن المتحرك سكونا من الباب الاول اذا قر و برمحلده مستقر اولمق
معناسنه مستعملدر یقال سكن داره اذا استوطنه ومسكین اولمق معناسنه در یقال سكن الرجل اذا اصار
مسكینا التسكین تفعیل وزننده متحرك نسنه یی ایسم وساكن قلمق معناسنه در تقول سكنته اذا جعلته قارا
ودائما سكین دیدكلری جست ورونده حماره بنمك معناسنه در یقال سكن الرجل اذا دام علی ركوب السكین
وآتشده قارغی طوغرلتمق معناسنه در یقال سكن الصعدة اذا قومها بالنار الاسكان همزه نك كسریله برآدمی
برمحلده ساكن و برقرار قلمق معناسنه در یقال اسكنه الدار اذا جعله ساكنا فیها و برآدمی فقر وفاقه حركتدن

آلیقومق معناسنه در یقال اسكنه الفقر ای قلل حركته علی قول مسكین بوندن مأخوذدر كاسیذكر و برآدمی
مسكین قلمق معناسنه در یقال اسكنه الله ای جعله مسكینا وصكره دن مسكین اولمق معناسنه در یقال ما كان
مسكینا وانما اسكن السكن فتحتینله والسكنی بشری وزننده اسكاندن اسملردر تقول دربلی فلانا سكنا
وسكنی وسكن آتشه اطلاق اولنور ومدار سكون وآرام اولان نسنه یه دینور خانه واهل وعیال كبی یقال هو
سكن له وهو ما یسكن الیه و بر رجل آدیدر بعضا كافی اسكان اولنور وسكن رحمت و بركت معناسنه مستعملدر
یقال هو سكن لهم ای رحمة و بركة المسكن مقعد ومجلس وزنلرنده اسم مكاندر خانه ومنزله دینور یقال
هذا مسكنهم ای منزلهم ومسكن منزل وزننده كوفه ده برموضع آدیدر اسكن سبنك فتحی وكافك سكونیله
برخانه ده ساكن اولان اشخاصه دینور كه اسم جمعدر یاخود ساكنك جمعیدر یقال هم سكن الدار ای اهلها
المسكین میمك كسریله وفتحیله اصلا برنسنه یه مالك اولمیان فقیره دینور علی قول كفایت مقداری نسنه سی
اولمیانه دینور یقال رجل مسكین و یفتح میمه ای شیء له اوله مالا یكفیه او یقال من اسكنه الفقر اذا قلل حركته
شارح دیركه مسكین میمك كسریله در وبنی اسد لغتنده میم مفتوحدر و بو سكوندن مأخوذدر تعیش ضمننده ناسه
سكون واستیناسلری تصورینه مبنی در یاخود اسكان فقردن مأخوذدركه تقلیل حركه یعنی اعدام حركه معناسنه در
ومسكین ایله فقیر بیننی فرق ایدرلر عند البعض مؤلفك اول تعریفی اوزره دركه فقیرك حالی مسكیندن احسن در
وعند الاصمعی علی العكس در انتهی ومسكین ذلیل ومقهور معناسنه در یقال هو مسكین ای ذلیل وضعیف
معناسنه در جمعی مساكین در ومسكینون در مؤنثی كذلك مسكین ومسكینه در جمعی مسكینات در مؤلف
فقر ماده سنده زیاده جه اشباع ایلمشدر التسكن تفعل وزننده والتمسكن تمنطق وزننده مسكین اولمق
معناسنه در یقال تسكن الرجل وتمسكن اذا صار مسكینا السكنة فرحه وزننده بیونده باشك قرار
ایلدیكی یره دینور كه باشك كرسیسیدر وسكنه مسكن معناسنه در جمعی سكنات كلور مكنه ومكنات كبی
ومنه الحدیث انه علیه السلام قال یوم الفتح استقروا علی سكناتكم فقد انقطعت الهجرة ای علی مساكنكم
المسكنة مرحمه وزننده اسمدر مسكینلكه دینور كه فقر وذل وضعفدن عبارتدر المسكن محسن وزننده مسكنت
صاحبنه دینور یقال اصبحوا مسكنین ای ذوی مسكنة السكونة عمومه وزننده مسكین اولمق معناسنه در یقال
سكن الرجل وسكن سكونة من الباب الخامس والاول اذا صار مسكینا السكین والسكینة سینك كسری وكافك
تشدیدیله معروفدر كه بچاغه دینور فارسیده كارد دینور مذبوحی حركتدن اسكان ایلدیكیچون اطلاق اولنمشدر
سكین لفظی مذكر ومؤنث اولور السكان شداد وزننده والسكاكینی سبنك فتحیله بچاقچی یه دینور یقال
فلان سكان وسكاكینی ای صانع السكین شارح دیركه سكاكین سكینك جمعیدر ابن سیده دیدیكه بو نسبت
مولده در زیرا جمعه نسبت اولندقده قیاس اولان مفردینه رد اولنمقدر السكینة سفینه وزننده والسكینة سینك
كسری وكافك تشدیدیله وقار وطمانینت وتمكین معناسنه در وقریء بهما قوله تعالی وقال لهم نبیهم ان آیة
ملكه ان یأتیكم التابوت فیه سكینة من ربكم الایة ای فیه ما تسكنون به اذا اتاكم او هی شیء كان له رأس كرأس
الهر من زبرجد ویاقوت وجناحان یعنی بعضلر دیدیكه بوراده سكینه دن مراد برنسنه دركه زبرجددن
ویاقوتدن یدقدرته مصنوعدر كدی باشی كبی باشی وقنادلری وارایدی قچن صیحه ایلدكده اعدالرینه فوز وظفر
بولمغه دلیل اولمغله اضطراب درونلری آرام وسكونته محول اولورایدی المسكینة میمك كسریله مدینهٔ منوره نك
اسمیدر شارح دیركه ظاهرا رحمت و بركت معناسندندر الاستكان افتعال وزننده ذل وخضوع وتواضع قلمق
معناسنه در یقال استكان الرجل اذا خضع وذل و بو مسكنتدن مأخوذ افتعالدر كافك فتحه سی اشباع اولنمشدر
مؤلف بونكله كون یاخود كین ماده سندن استفعالدر قولنی رد ایلمشدر السكین زبیر وزننده برجاعندر وجست
ورونده حماره دینور یقال رأیته راكبا علی السكین ای الحمار الخفیف السریع بونك مؤنثی سكینه در وسكینه تسلط
الهیله نمرودك انفنه كیروب آزرده ایدن سیوری سینكك اسمیدر و برصحابی آدیدر وحسین بن علی رضی الله عنهما
حضرتلرینك دخترلری اسمیدر طرهٔ سكینیه اكا منسوبدر جبهه لرنده طره لری وار ایدی شارح دیركه سكینه
جنابلرینك والده سی رباب بن امرء القیس ایدی كربلا وقعه سنده حاضره ایدی بعده مدینه یه كلوب حزن
واندوهله آنده وفات ایلدی ونجبه محدثه خاتونلرك اسمیدر سكینه سینك فتحی وكاف مشدده نك كسریله اسمادندر
علی بن الحسین بن سكینه ومبارك بن احمد بن حسین بن سكینه ومبارك بن مبارك بن حسن بن حسین بن سكینه
محدثلردر ابو سكینه سفینه وزننده زیاد بن مالكدر كه محدث وفرددر الساكن طائف قربنده برقریه یاخود

بر وادی اسمیدر واحد بن محمد بن ساکن الزنجانی ومحمد بن عبدالله بن ساکن البیکندی محدثلردر سواکن مکهٔ مکرّمه قربنده برکوزل جزیره اسمیدر جدّه ایله حبشه بیننده واقعدر الاسکان همزه نك فتحیله اقوات واغذیه معناسنه مستعملدر مفردی سکن درفتحتینله ساکن وساکنه ومسکن مقعد وزننده ومسکن محسن وزننده اسامیدندر مسکین بودخی اسماءندر مسکین الدارمی شاعر مجیددر ودرع بن یسکن که ینصر وزننده درتابعیدر سکی سبنك فتحیله یاخود زبیر وزننده در صحبتنده اختلاف اولندی مؤلف عجیبدر که سکان السفینه دن ذهول ایلمشدر که زمان وزننده در کمینك دومننه دینورکمی اضطرابدن ساکن ایلدیکیچون السلعنة دحرجه وزننده شدتله یلمك معناسنه در یقال سلعن فی عدوه اذا عدا شدیدا السلاتین سبنك کسریله شول خرما آغاجنه دینورکه صو واصل اولمامغله صویی جذب ایچون دبنه چقور قازلمش اوله سمعون حلزون وزننده ابوالقاسم احمد بن عبدالودود بن علی بن سمعون الهلالی الاندلسی نام شاعرك پدرینك جدّی اسمیدر سمحون حای مهمله ایله صعفوق وزننده که وزن نادردر ابوبکر الاندلسی الادیب النحوی پدرینك اسمیدر السمانة سلامه وزننده والسمن عنب وزننده سمورمك معناسنه در یقال سمن الرجل سمانة وسمنا من الباب الرابع اذا کثر لحمه وشحمه السامن والسمین امیر وزننده سموز شخصه دینور سمینك جمعی سمان در سبنك کسریله وسامن صاقی یاغی چوق آدمه دینور یقال هم سامنون ای کثیر والسمن المسمن محسن وزننده خلقی ومادرزاد سموزه دینور یقال هو سامن ای سمین خلقة الاسمان همزه نك کسریله خلقی سموز اولمق معناسنه در یقال اسمن الرجل اذا کان مسمنا وسموز حیوانه مالك اولمق یاخود سموز حیوان اشترا ایلمك یاخود برآدمه سموز حیوان بخش ایلمك معناسنه در یقال اسمن الرجل اذا ملك سمینا او اشتراه اووهبه وبرآدمك حیوانلری سمورمك معناسنه در یقال اسمن الرجل اذا سمنت ماشیته وطعامه یاغ قاتمق ویاغ ایله پشورمك معناسنه در یقال اسمن الطعام اذا عمله بالسمن وبرآدمك یاغی چوق اولمق معناسنه در یقال اسمن القوم اذا کثر سمنهم التسمین تفعیل وزننده سمورتمك معناسنه در یقال سمنه اذا صیره سمینا وطعامی یاغله طبخ ایلمك معناسنه در یقال سمن الطعام اذا عمله بالسمن وصوغوتمق معناسنه در یقال سمنه اذا برّده المسمنة مکرمه وزننده خلقی سموز خاتونه دینور یقال امرأة مسمنة ای سمینة خلقة المسمّنة معظمه وزننده ادویه ایله صکره دن سمورمش خاتونه دینور یقال امرأة مسمّنة ای سمینة بالادویة الاستسمان برکسنه دن کندیسنه یاغ بخش اولنمغی ایستمك معناسنه در یقال استسمن الرجل اذا طلب ان یوهب له السمن وبرآدمی سموز بولمق معناسنه در یاخود سموز عدّ ایلمك معناسنه در یقال استسمن فلانا اذا وجده سمینا او عدّه سمینا المسمنة میملرك فتحیله سمورمکه باعث اولان نسنه یه دینور سموزلك اوتی کبی یقال طعام مسمنة ای یسمن السمینة سفینه وزننده اصلا طاش ومولوز اثری اولمیان صاف طپراقلو یره اطلاق اولنور یقال ارض سمینة ای تربة لاحجر فیها السمن سبنك فتحیله کره یاغندن حاصل اولان یاغه دینورکه صاف یاغ تعبیر اولنور سمومك جمله سنه مقاوم وقروح خبیثه دن وسحج منق ومجموع اورامی منضج وطلاسی چهره دن کلف ونمش عارضه لرینی مزیلدر جمعی اسمن در فلس وافلس وزننده وسمون وسمنان در سبنلرك ضمیله وسمن مصدر اولور طعامی صاف یاغله ترتیب ایلمك معناسنه یقال سمن الطعام سمنا من الباب الاول اذا عمله بالسمن وبرآدمه صاف یاغ یدرمك معناسنه در یقال سمن القوم اذا اطعمهم سمنا وفتیان بن احمد بن سمنیه ابن نقطه نك شیخیدر السمانی حباری وزننده برقوش آدیدر مفرد وجمعه اطلاق اولنور یاخود مفردی سماناة در بوقوش ترکیده بلوه قوشی دیدکلریدر که پك یاغلو اولور بلدرجینه سلوی دیرلر وکا قتیل الرعد دخی دیرلر رعد آوازیله هلاك اولورلر اکثری سواحلده اولنور السمان شدّاد وزننده بویه لرك نقش وزینتی آچق ایچون ورونق ویرمك ایچون سوریلان روغنلره دینورکه نقاشلر قوللنورلر السمنیة سبنك ضمیله عرنیه وزننده هندستانده برطائفه درکه دهری وحلولی وتناسخ مذهبنده درلر شارح دیرکه سومنات نام بلده یه منسوبلردر غیر قیاس اوزره السمنة غرفه وزننده برنوع نباتدرکه نجوم صیف تربیه سیله نابت وهردم بهار اولور بونباتك فلفل کبی دانه لری اولورکه حب السمنه دیرلر عجملر نقل خواجه دیرلر وترکیده بیان شهدانه سی تعبیر اولنور نسوان سمورمك ایچون اکل ایدرلر وسمنه مطلقا سمورمك ایچون تناول اولنان دارویه دینور یقال تعالجت فلانة بالسمنة ای دواء السمن وبرموضع ادیدر وبخاری قضاسنده برقریه آدیدر فقهادن محمد بن علی بن عبدالملك آندندر وزبیر بن محمد العمری المقری لقبیدر سمنان سلمان وزننده برموضعدر سمنان سبنك کسریله بربلده در سمنان ثعبان وزننده برطاغ دیدر سامان اسماء اعجامدندر سامان بن عبدالله الملك السامانی محدثدر وری قضاسنده برقریه در واصفهانده برمحله در محدثیندن احمد بن علی الصحاف اورادندر الملوك السامانیة ایرانده سلفده برخاندان سلطنت ایدیلر سامان بن حیا نام جدلرینه منسوبلردر

سمن سبنك ضمیله برموضعدر سمینة جهینه وزننده بناج نام محلدن بصره یه کیدنلرك ابتدا قوناقلری اولان موضعك اسمیدر الاسمان همزه نك فتحیله کهنه ازارلره دینور یقال جاؤا وعلیهم الاسمان ای الازر الخلقان سامین همدان قضاسنده برقریه آدیدر سمین سبنك کسریله بربلده در سمین امیر وزننده عبدالله بن عمرو بن ثعلبه نك لقبیدر چوق برادرلری واعمام واقرباری اولمغله ملقب اولدی السن سبنك کسری ونونك تشدیدیله دیشه دینور ضرس معناسنه جمعی اسنان واسنه کلور واسن کلور ضمتینله شارح دیرکه سن ایله ضرس مترادفدر وضرسی آزی دیشنده استعمال عرفیدر وسن لفظی مؤنثدر مصغری سنینه در وسن بیان اکوزینه دینور ومدینه ده برجبل آدیدر وری شهرنده برموضع آدیدر ونهر دجله اوزره بربلده در فقهادن عبدالله بن علی السنی اورادندر ورها ایله آمد بیننده بربلده در وسن القلم قلمك اوجنده یونیلان یرینه اطلاق اولنور شقك ایکی طرفیدر یقال اطل سن قلمك وهو مکان البری منه واکل شدید معناسنه مستعملدر وقرن وهمتا معناسنه مستعملدر دیشلرك بربرینه موافقتی تصورینه مبنی در یقال هو سنه ای قرنه وصرمساق دیشنه اطلاق اولنور شارح دیرکه تای وحدت داخل اولوب واحدینه سنه دینور واوراق وبچق دیشلرینه اطلاق اولنور ومقدار عمر معناسنه مستعملدرکه یاش تعبیر اولنور یقال کم سنك ای مقدار عمرك وسن کلمه سی کرك دیش وکرك انسان وحیوانده عمر معناسنه اولسون مؤنثدر جمعی اسنان کلور مترجم دیرکه ابن اثیرك بیانی کوره عمر معناسنده مدت اعتباریله در واکا سن اطلاقی طول وامتداد تصورینه یاخود حیوانك عمری سنیله معلوم اولدیغنه مبنی در وسن برآدمك یاشداشنه اطلاق اولنور یقال هو سنه ای لدته وتربه وارقه ده قبورغه کمکلرینك اوجلرینه اطلاق اولنور وفی المثل ❊ وقع فلان فی سن رأسه ❊ ای عدد شعره من الخیر او فی ماشاء واحتکم یعنی باشنك قیللری عددنجه خیر ونعمته اوغرادی یاخود مرامنه نائل اولوب دلخواهی اوزره سراسر آنده تصرف ایلدی دیمکدر بوده ایراد اولنور شارح دیرکه بومثل وجد فلان کلأ سنا وانبطأ سنه قولندن مأخوذدرکه کثرتدن کنایه در ووقع فی سن رأسه عنوانده دخی مرویدر ذوالسن ابن وثن البجلی لقبیدر آرتق دیشی اولمغله ملقب اولدی وذوالسن ابن الصوان بن عبد شمس لقبیدر الاسنان همزه نك کسریله پروسالخورده اولمق معناسنه در یقال اسن الرجل اذا کبرت سنه وانسان وحیوانك دیشی بتمك معناسنه در یقال اسن الصبی اذا نبتت سنه ودیشی بتورمك یعنی دیشلندرمك معناسنه در یقال اسن الله سنه ای انبته وخاصة ناقه قسمنك سکز یاش دیشی بتمك معناسنه در یقال اسن سدیس الناقة اذا نبتت الاستنان بودخی یاشلو پیر اولمق معناسنه در یقال استسن الرجل اذا کبرت سنه ویوله سلوك ایلمك معناسنه در یقال استسن الطریقة اذا سارها ویول ایشلك اولمق معناسنه در یقال استسنت الطریق اذا صارت مسنسنا الاسن همزه نك وسبنك فتحیله افعل تفضیلدر سائردن یاشلو اولانه دینور یقال هو اسن منه ای اکبر سنا السنین والسنینة سبنلرك فتحیله سن کبی بونلرده برآدمك یاشداشنه دینور یقال هو سنه وسنینه وسنینته ای لدته وتربه وسنین بیلنمش بچاق مقوله سنه دینور وطاش قازندقده دوکیلان اون کبی قازندی یه دینور وبالجمله اوتی اوتلانمش یره دینور یقال ارض سنین اذا اکل نباتها وسنینه اوزون اوزادی یوکسك قوم یغننه دینور جمعی سنائن در ویله اطلاق اولنور ریح معناسنه السن سبنك فتحیله بچاق مقوله سنی بیلکی طاشنه سوروب بیلمك معناسنه در یقال سن السکین سنا من الباب الاول اذا احده وصقله ومزراغه تمرین کورمك معناسنه در یقال سن الرمح اذا رکب فیه سنانه ودیشه مسواك سورمك معناسنه در یقال سن الاضراس اذا سوکها وسرعتله طوار سورمك معناسنه در یقال سن الابل اذا ساقها سریعا وبرایشی ایضاح وبیان ایلمك معناسنه در یقال سن الامر اذا بینه وچاموردن سقسی دوزمك معناسنه در یقال سن الطین اذا عمله فخارا ومزراق تمرینیله برکسنه یه دورتمك علی قول دیشلریله اصرمق یاخود برینك دیشلرینی قیرمق معناسنه در یقال سن فلانا اذا طعنه بالسنان او عضه بالاسنان او کسر اسنانه وبرشخصی یوزی اوزره قپایوب یقمق معناسنه در یقال سن الفحل الناقة اذا کبها علی وجهها وطواری اوتلاغه صالیورمك علی قول طواری کرکی کبی کوروب کوزه دوب رعایت وتیمارینه اهتمام ایله کوده سنی مهره لنمش نسنه کبی مجلا وهموار قلمق معناسنه در یقال سن المال اذا ارسله فی المرعی او احسن القیام علیها حتی کانه صقلها وتصویر ایلمك معناسنه در یقال سن الشیء اذا صوره وزره کوبك آنکلرینی اشاغی صالیورمك معناسنه در یاخود کندی اوزرینه صودوکمك معناسنه در یقال سن علیه الدرع او الماء اذا صبه وبریوله سلوك ایلمك معناسنه در یقال سن الطریقة اذا سارها وارضك بالجمله اوتلری اوتلانمق معناسنه درکه یرلری دیش دیش اولور یقال سنت الارض علی المجهول اذا صارت سنینا المسنون بودخی بیلنمش بچاق

مقوله سنه دینور واوزرندن عمرلر کچمش بللمش نسنه یه دینور ومنه قوله تعالی من حمأ مسنون ای منتن یعنی معناسی
لازمی مراد اولمش اولور ومسنون الوجه چلمپسز جه دلبر اوله رق چکمه یوزلو آدمه دینور یاخود چهره سی
وبرونی نوعاسو یوجه اولانه دینور یقال رجل مسنون الوجه ای مملسه حسنه سهله اوفی وجهه وانفه طول
وسنون مالك بن العجلان الانصاری قلجنك اسمیدر التسنین تفعیل وزننده بودخی بچاق مقوله سنی بیلك
معناسنه در یقال سنن السکین اذا احده وصقله وسوزه تاب وطراوت وزونق ویرمك معناسنه در یقال سنن
المنطق اذا حسنه وبرکسیه مزراق طوغرلتمق معناسنه در یقال سنن رمحه الیه اذا سدده وطعامه اشتها ویرمك
معناسنه در تقول سننی هذا الشیء ای شهی الی الطعام المسن سینك کسری وسینك فتحیله کندیسیله یاخود
اوزرنده نسنه بیلنور اولان شیئه دینور که بیلکو وکوسره تعبیر اولنور الاستنان افتعال وزننده مسواکلمك
معناسنه در یقال استن الرجل اذا استاك وآت شوق وجنبشه کلوب اوینامق معناسنه در یقال استن الفرس
اذا قمص وبیابانده سراب اوینایوب ایلدرامق معناسنه در یقال استن السراب اذا اضطرب السنون صبور وزننده
دیشلری مسواکلیجك شیئه دینور شارح دیرکه اصل دیشه سورلکله علاج ایده جك شیئه دینور السنة سینك
فتحیله دیشی آیو یه ودیشی پارسه دینور وسنه اسامیدندر سنه بن مسلم البطین وابو عثمان بن سنه محدثلردر
وسنان بن سنه وعبدالرحمن بن سنه اصحابدندر السنة سینك کسریله ایکی اغزلی بالته یه دینور السنة سینك ضمیله
یوزه دینور وجه معناسنه یاخود یوزك کوریتن یرینه یاخود دائره سنه دینور یاخود صورت وچهره یه یاخود جبین ایله
جبهه یه دینور وسیرت وطریقت معناسنه در یقال له سنة حسنة ای سیرة وطریقة وطبیعت وجبلت معناسنه در
یقال هو کریم السنة ای الطبیعة وسنة الله تعالی حکمه وامره ونهیه یعنی سنت الهی طریقهٔ حکم وامر ونهیدن
عبارتدر وقوله تعالی الا ان تأتیهم سنة الاولین ای معاینة العذاب زیرا عذاب املرك طریقه مسلوکه لریدر وسنة
مدینه یه مخصوص برکونه خرما آدیدر السنن سینك حرکات ثلاثی ونونك فتحیله وضمتیله که درت لغتدر یولك
طوغریسنه دینور یقال الزم سنن الطریق وسننه ای نهجه وجهته وسنن فتحتیله مکرردر کن ریح اوته صیچرایوب
اویناراولان دوه یه دینور السنائن سینك فتحیله سنینه نك جمعیدر طریقهٔ واحده معناسنه در ومنه یقال لجاءت
الریح سنائن ای علی طریقة واحدة بوراده مواقع اعتباریله جمع اولدی المسانة تشدید نونله مفاعله وزننده
والسنان قتال وزننده یوغوردوه ناقه یی آشمغه چوکرتمك ایچون اغزیله قاوره یه رق اکسه سنه دوشوب قوغمق
معناسنه در یقال الفحل یسان الناقة مسانا وسنانا ای یکدمها ویطردها حتی ینوخها ایستفدها المسنونة اوتی
اوتلانمش ارضه دینور سنین زبیر وزننده اسمادندر سنینه جهینه وزننده بنت مخنف اسمیدرکه صحابیه در
وام سلمه جنابلرینك کوله سی اسمیدر المسان میمك فتحیله یاشلو قوجه دینور یقال ابل مسان ای کبار
السنسن زبرج وزننده صوسزلغه دینور عطش معناسنه وبکره نك وقیو چرخنك تکرلکلرنده اولان دیش
دیش کرتك یرلرینه دینور وارقه ده اکورغه کیکلرینك اوجلرینه دینور سنسنه دخی دینور وکوکسده قبورغه
کیکلرینك اوجلرینه دینور یاخود کوکسه کلان ایکو کیکلرینك اوجلرینه دینور سنسن هدهد وزننده
ابو سفیان بن علاء نام کمسه نك که عمرو بن علانك برادریدر لقبیدر وبرشاعر اسمیدر وحسین بن محمد نام شاعرك
جدی اسمیدر السنان کتاب وزننده مزراق تمرنه دینور جمعی اسنه کلور وعربلر فلان آدمه مزراق قوللنمق
مسخردر مرادیدوب نشانلدیغی یره تمرنی طعن وانفاذ ایدر دیجك یرده هو اطوع السنان دیرلر تطاوعه السنان
کیف شاء معناسنه وسنان سینکره دینور ذبان معناسنه ومنه ❋ ومابین عینیه ونیم سنان ❋ ای الذبان وسنان
اسمادندر سنان بن سنه که ذکر اولندی وسنان بن ابی سنان وابن طهیر وابن عبدالله وابن عمر وابن وبره
وابن سلمه وابن سمعله وابن تیم وابن ثعلبه وابن روح اصحابدندر وحصن سنان روم دیارنده برحصار در
اسمیدرکه اصحابدندر وسنین بن واقد کذلك اصحابدندر اسنان عثمان وزننده هرات قضاسنده برقریه در
سنبنا سینك فتحیله کوفه قضاسنده برقریه آدیدر السنانی سینك فتحیله بنی وقاص یوردنده برصو آدیدر
المستسن اسم فاعل بنیه سیله والمستسن اسم مفعول بنیه سیله طریق مسلوکه دینور المسن مضطر
وزننده ارسلانه دینور ذو السنینه جهینه وزننده حبیب بن عتبة التغلبی لقبیدر اغزنده ارتق دیشی اولمغله
ملقب اولدی اسد السنة سینك ضمیله اسد بن موسی نام محدثك لقبیدر السنیون سینك ضمیله محدثیندن
برجماعتدرکه احمد بن محمد بن اسحق ابن السنی که تصانیف کثیره صاحبیدر وعلاء بن عمرو ویحیی بن زکریا

السنی ومنهاج مؤلفی احمد بن علی بن منصور وبونلردن بشقه نیجه ذواتدر التسان تشدید نونله تفاعل وزننده
بوغورلری برنی قاوره یوب یه لمك معناسنه در یقال تسانت الفحول اذا تکادمت سنین امیر وزننده عوف
بن عبد دیارنده بربلده در التسون تفعل وزننده قارن سولپوکلمك معناسنه در یقال تسون بطنه اذا استرخی
سون زفر وزننده اسامیدندر فضل بن محمد بن سون محدثدر سوان غراب وزننده برموضعدر اسوان
همزه نك ضمی وفتحیله یاخود سمعانی فتحله تقییدنده غلط ایلدی صعید مصرده برقریه آدیدر محدثیندن فقیر
بن موسی آندندر سونایا سینك ضمیله بغداد قضاسنده برقریه ایدی صکره بلاد بغداده ادخال اولندی
الاسهان همزه نك فتحیله یومشق قوملقلره دینور یقال نزلوا بالاسهان ای الرمال اللینة السین کسر سینله
حروف صفیردن برحرف مهموس در صاد حرفندن اطباق ایله وزای معجمه دن همس ایله فرق اولنور وکاه جه بعض
کلمه اوزره زیاده قلنور وکندیدن تا حرفی بدل اولور الناس والنات والسکین والتکین کبی وسین برطاغك آدیدر
واصفهان قضاسنده برقریه در ابو منصور المحمد ان بن زکریا وابن شکرویه السینیان ابن خرشید قوله نام
محدثدن سماع حدیث ایلدی وقوله قاف مضمومه ایله ابن خرشیدك لقبیدر ومحمد بن عبدالله بن سین محدثدر
یسن که قرآن مبینده واقعدر یا انسان یاخود یا سید دیمکدرکه اکتفا اولنمشدر سینا سینك کسری والفك
قصریله حکمای اسلامیه دن شیخ الفلاسفه ابو علی الحسین بن عبدالله ك جدی اسمیدر سیناء مدایله برحجر
معروف اسمیدر سینان سینك کسریله مرو قضاسنده برقریه در ومحمد بن المغیره نام محدثك جدی اسمیدر
کذلك امام طبرانی اصحابندن علی بن محمد بن عبدالله ك جدی اسمیدر طور سینین وطور سینا سینلرك کسری
وفتحیله ومدایله وطور سینی قصرایله شامده اولکه سنده برطاغك آدیدر سینینیه ایکی نون واوج یا ایله برشجر
آدیدر جمعی سینین در شارح دیرکه عند البعض طور لفظی بوکه مضافدر فصـــــل الشین المعجمة
الشأن شینك فتحی وهمزه نك سکونیله خطب وامر وحال معناسنه در جمعی شئوندر وشأندر کتاب وزننده
تقول ماشأنك ای امرك وحالك وخطبك شارح دیرکه همزه الفه قلبله شان السنه ده متد اولدر وشأن کوزه یاش
کلجك مجرایه دینورکه باشدن قاشه طوغری کلان طمردن عبارتدر جمعی اشؤن کلور افلس کبی رشؤن کلور یقال
فاض شأنه وهو مجری الدمع الی العین وبعض طاغلرده واقع شول طمره دینورکه آنده نبع دیدکلری یای اغاجی نابت
اولور وباش کیکلرینك جانبسنه دینور موصل قبائل الرأس معناسنه کتب تشریحده باش بش کیکی محتویدر
وآنلره شؤن اطلاق اولنور دیو مشروحدر وبعض طاغك طپراغنده اولان شول طمره دینورکه اورایه خرما اغاجی
غرس اولنور جمعی شؤن کلور وشأن مصدر اولور برآدمك حالن وشاتی بیلمك علی قول قایرمق معناسنه در یقال
ماشأن شأنه شأنا من الباب الثالث ای ماشعر به اولم یکترث له وقصد معناسنه در یقال شأن شأنه ای قصد
قصده وبرآدم دائما صنعتی اولمق اوزره کوزل ایش ایشلمك معناسنه در یقال شأن شأنه اذا عمل مایحسنه
وبرآدمك حالن وکیفیتندن خبر طوتمق معناسنه در تقول لاشأنن خبرهم ای لاخبرنهم وبرکسه نك ایشنی تباه
ایلمك معناسنه در تقول لاشأنن شأنهم ای لأفسدنهم ای امرهم وشان صاحبی اولمق معناسنه در یقال شأن
فلان بعدك ای صارله شأن الاشتئان افتعال وزننده قصد ایلمك معناسنه در یقال اشتأن فلانا اذا قصده
الشابن صاحب وزننده اتنه طلو ترو تازه کیدن تازه جوانه دینور یقال غلام شابن ای ناعم تار الشبن غبن وزننده
اوغلان شابن اولمق معناسنه در یقال شبن الغلام شبنا من الباب الاول اذا صار شابنا وقریب اولمق
معناسنه در یقال شبن الشیء اذا دنا شبانه سحابه وزننده بررجل آدیدر شبانه ثمامه وزننده اسمادندر
احمد بن الفضل بن شبانة الهمدانی الکاتب وعبدالرحمن بن محمد بن شبانه که فن حدیثده جزؤ صاحبیدر وعلی
بن عبدالملك بن شبانه محدثلردر ابن شبان شداد وزننده عبدالعزیز بن محمد العطار درکه امام بخاریدن سماع
حدیث ایلمشدر وشبان که رمان وزننده در ابن جسر بن فرقددر یاخود اسمی جعفر وشبان لقبیدر ضعفادندر
واحمد بن الحسین البغدادی که شبوخدندرکه شبان دیمکله عریفدر اشبونه همزه نك ضمیله مغربده بربلده در
الشبانی غرابی وزننده والاشبانی عثمانی وزننده چیل چهره لو آدمه دینورکه چهره سی وصقالی قزل اولور
الشتن شینك فتحی وتانك سکونیله بزطوقومق معناسنه در یقال شتن الثوب شتنا من الباب الاول اذا نسجه
وحاکه الشاتن والشتون صبور وزننده جلاهه دینور وشتون ملایم اولان ثوبه دینور یقال ثوب شتون ای لین
اشتون همزهٔ مضمومه ایله اندلسده برحصن آدیدر وانطاکیه قربنده برموضعدر شتان سحاب وزننده
مکه ده کدا وکدا بینده برطاغك آدیدر اول قصرایله ثانی مدایله درنته که کدی ماده سنده مرسومدر شتن الکف

شبنك فتحيله شثن الكف معناسنه دركه غليظ الكف ديمكدر شثانه رمانه وزننده اسمادندر محمد بن ابى
المظفر بن شثانه محدث وفرددر شثنى جمزى وزننده مصرده برقريه در اشتيخن همزه نك وتانك كسرى وخاى
معجمه نك فتحيله سمرقند قضاسنده برقضا آديدر محدثيندن محمد بن احمد بن متة الاشتيخنى اكا منسوبدر الشثن
شبنك وثاى مثلثه نك فتحيله والشثونة عمومه وزننده ال ايرى وقالين اولمق معناسنه در يقال شثنت كفه وشثنت
شثنا وشثونة من الباب الرابع والخامس اذا خشنت وغلظت ودوه تيكن اوتلامغله دوداقلرنده غلظت پيدا اولمق
معناسنه در يقال شثن البعير اذا غلظت مشافره من رعى الشوك الشثن شبنك فتحى وثانك سكونيله ايرى وقالين
عضوه دينور يقال هو شثن الاصابع اى غليظ الشجن فتحتينله همّ وحزن واندوهه دينور يقال به شجن اى همّ
وحزن وصوقيشديرمه كبى بربرينه كيرشمش چتلق اغاج داللرينه دينور ومطلقا هر نسنه نك شعبه وشاخنه دينور
ومنه الحديث ذو شجون كاسيذ كر وبنيه وتركيبى درنكاو اولان ناقه يه دينور وحاجت ومهمّه يه دينور جمعلرى
شجون واشجان كلور ومنه الحديث ذو شجون اى فنون واغراض و بو شعبه معناسندندر كه ذكر اولندى بو مثلك
اصلى بودر كه ضبه نام بر كسنه نك سعد وسعيد نام ايكى اوغلى وارايدى بركون دوه لرنى آرامق قصديله هر برى برجانبه
عزيمت ايدوب بعد وقت سعد عودت ايدوب سعيد نابديد اولوب واصلا بر سمتدن بر خبرى ظهور ايلمامكله پدرى
نااميد اولدى برمدتدنصكره ضبه آخر قبيله دن حارث نام كسنه ايله باديه ده كشت وكذار ايده رك بر موضعه ورود
و برمقدار آنده قعود ايدوب اثناى صحبتده حارث ديديكه فلان وقتده بن بو راده شو صورت وقيافتده برجوانى قتل
وساز وسلبنى استلاب ايلمشيدم حاليا شو قلج آنكدر ديو درميان اولان قلجى ابراز ايلمكله ضبه اوصاف مسروده دن
وقلجدن قتل ايلديكى اوغلى سعيد اولديغنى تيقن ايلدكده همان الحديث ذو شجون ديه رك تيغ مزبور ايله حارثى
قتل وقصاص ايلدى بر قصه ايله قصۀ اخرايه استدلال اولندقده ضرب اولنور الشجنة شبنك حركات ثلاثى
وجيمك سكونيله بودخى هر نسنه نك دال و بداغنه وفرع وشعبه سنه دينور يقال بينهما شجنة رحم اى شعبة رحم
الشجن رجم وزننده برآدمى برمهمّ وحاجت آليقومق معناسنه در يقال شجنته الحاجة شجنا من الباب الاول
اذا حبسته وشجن وشجون قعود وزننده برآدمى محزون وغمناك ايلمك معناسنه در يقال شجن الامر فلانا شجنا
وشجونا اذا احزنه وشجن دره ايچره ياخود دره نك بوقريسنده اولان يوله دينور جمعى شجوندر الاشجان
همزه نك كسريله بودخى محزون ايلمك معناسنه در يقال اشجنه الامر اذا احزنه وآصمه جابجا صالقملو اولمق
معناسنه در يقال اشجن الكرم اذا صار ذا شجنة التشجن فتحتينله والشجون قعود وزننده محزون اولمق
معناسنه در يقال اشجنه فشجن هو وشجن شجنا وشجونا من الباب الرابع والخامس اذا حزن الشجنة شبنك
كسريله آصمه ده وتكاكده اولان جابجا اوزم صالقملرينه دينور وطاغده اولان چتلاغه دينور و بر موضع آديدر
وشجنة ابن عطارد بن عوف بن زيد مناة اسميدر التشجن تفعل وزننده برنسنه يى خاطره كتوروب ياد ايلمك
معناسنه در يقال تشجن الامر اذا تذكره واغاجلر بربرينه كيريشوب صارمشق چتاق اولمق معناسنه در يقال
تشجن الشجر اذا التف الشاجنة بودخى دره ايچره ياخود دره نك بوقريسنده اولان يوله دينور جمعى شواجن در
وشواجن ديار ضبه دن بر بيوك دره نك اسميدر الشحن شبنك فتحى وحاى مهمله نك سكونيله طولدرمق معناسنه در
يقال شحن السفينة شحنا من الباب الثالث اذا ملأها وشكار سورد كبى برنسنه يى اكسه سندن سوروب كوترمك
معناسنه در يقال شحنه اذا طرده وشله وابعده وعسكر ايله شهرى طيطلو ايلمك معناسنه مستعملدر يقال
شحن المدينة بالخيل اذا ملأها وتازى شكارى صيد ايليه رك اوزون اوزادى قوغمق معناسنه در يقال شحنت
الكلاب وشحنت شحنا من الباب الاول والرابع والثانى اذا ابعدت الطرد ولم تصد شيئا الاشحان همزه نك
كسريله بودخى طولدرمق معناسنه در يقال اشحن المدينة اذا ملأها واغلمغه حاضرلنوب ياتمق معناسنه در
يقال اشحن الصبى اذا تهيأ للبكاء وقلجى قننه صوقمق معناسنه در يقال اشحن السيف اذا اغمده وقلجى
قيندن صيرمق معناسنه اولمغله ضد اولور يقال اشحن السيف اذا سله و بركسيه اوق آتمغه ياتمق معناسنه در يقال
اشحن له بسهم اذا استعد له برميه الشحنة شبنك كسريله طواره بركون بركيجه يته جك قدر علفه دينور وشهرلرده
صو باشى تعبير اولنان ضابطه دينور كه طرف سلطاندن منصوب وشهرك ضبط ور بطى خصوصنه كافى اولور
يقال هو شحنة البلد وهو من فيه الكفاية لضبط البلد من جهة السلطان ظاهرا طرد ودفع معناسندندر حالا
لسان عوامده شبنك فتحيله متداولدر وشحنه خصومت وعداوت معناسنه در و برطويله ته دينور الشحناء صحراء
وزننده بودخى خصومت وعداوت معناسنه در يقال بينهما شحنة وشحناء اى عداوة المشاحنة مفاعله وزننده

مباغضه معناسنه در يقال شاحنه اذا باغضه المشاحن اسم فاعل بنيه سيله بغض وعداوتى قوى اولان آدمه
دينور وشول مشاحن كه حديثده يعنى اشبو * يطلع الله ليلة النصف من شعبان فيغفر لجميع خلقه الا لمشرك
او مشاحن * حديثنده واقعدر مراد اهل بدعت وتارك جماعت ومفارق امت اولان كمسه در كويا كه امت وجماعته
بغض وعداوت ايدر الشاحن صاحب وزننده مشحون معناسنه دركه طلوكيه دينور فاعل بمعنى مفعولدر
كاتم كبى كه مكتوم معناسنه در يقال مركب شاحن اى مشحون الشحن فتحتينله حقد وكين بغلمق معناسنه در
يقال شحن عليه شحنا من الباب الرابع اذا حقد عليه المشحئن مشمعل وزننده دائما طارغين اولوب هر نسنه يه
طاريلور اولان آدمه دينور يقال رجل مشحئن اى متغضب الشيحون خاى معجمه ايله جيحون وزننده شيخ
معناسنه دركه پير وسالخورده آدمه دينور المشحئن مشحئن وزننده وآنده لغتدر كه ذكر اولندى الشدون
قعود وزننده آهو ياوريسى وقوزى واوغلاق وآت وصغر ياوريلرى قوتلنوب انالرندن مستغنى بشقه باشلرينه
اولمق معناسنه در يقال شدن الظبى وجميع ولد الظلف والخف والحافر شدونا من الباب الاول اذا قوى واستغنى
عن امه الاشدان همزه نك كسريله آهو وسائر حيوان ياوريسى كنديدن مستغنى اولوب بشقه باشنه اولمق
معناسنه در يقال اشدنت الظبية اذا شدن ولدها المشدن محسن وزننده ياوريسى قوتلنوب يشقه باشنه
اولمش آهويه وسائر حيوانه دينور جمعى مشادن ومشادين كلور المشدونة يكى يتشمش قيزه دينور يقال جارية
مشدونة اى عاتق الشدنيات فتحاتله شول دوه لردر كه يمنده شدن نام موضعه ياخود شدن نام بوغوره منسو بلردر
الشذن شبنك فتحيله برشجردر كه ياسمينه شبيه چچكى اولور شذونه شبنك فتحى وذال معجمه نك ضميله اندلسده
بربلده در ابو عبدالله محمد بن خلصة النحوى آندندر الشاذكونة ذال معجمۀ مفتوحه ايله بركونه بصمه نهالى
وپرده يه دينور كه يمنده معمول اولور ابو ايوب الحافظ الشاذكونى بيعنه منسوبدر زيرا پدرى آنكله تجارت ايدرايدى
شارحك بيانه كوره شادكونه فارسى معربيدر الشرن شبنك فتحى ورانك سكونيله قياچلامق معناسنه در يقال
شرنت الصخرة شرنا من الباب الرابع اذا انشق ويقال فى الصخرة شرن اى شق شرن فتحتينله طبرستانده
بربلده در الشوران شبنك ضميله قرطم اسميدر كه اصپور تخميدر ياخود اصپورك كنديسنه دينور ومحمد بن
عبدالله الشاريان محدثدر الشزن شبنك وزاى معجمه نك فتحيله يالن اياق يوريمكدن ناشى بك يوريلوب فرومانده
اولمق معناسنه در يقال شزن الرجل شزنا من الباب الاول اذا عيى شديدا من الحفا وشزن وشزونه عمومه
وزننده برنسنه قاتى وسرد وقالين اولمق معناسنه در يقال شزن الشئ شزنا وشزونة اذا اشتد وغلظ ويقال به شزن
وشزونة اى شدة وغلظة وشزن قاتى و پك وسرد يره دينور يقال نزلوا شزنا من الارض اى غلظا وچتين خويلو
چپارز مزاجلو آدمه دينور يقال رجل شزن اى عسر الخلق وشدت وضايقه اوزره اولان ديرلكه دينور
يقال هو فى شزن من العيش اى شظف وناحيه وجانب معناسنه در واراقلغه دينور يقال بينهما شزن اى بعد
وشوق ونشاطه كلوب جنبش پيدا ايلمك معناسنه در يقال شزن الرجل شزنا من الباب الرابع اذا نشط الشزن
ضمتينله بودخى جانب وناحيه معناسنه در وآشق تعبير اولنان كميكه دينور كه چوجقلر اوينارلر الشزن شبنك
فتحيله بودخى آشيغه دينور جوهرى بونلرك برنى ذكر ايدوب لكن تقييد ايلمامشدر التشزن تفعل وزننده
برنسنه شدت بولوب قاتيلنمق معناسنه در يقال تشزن الشئ اذا اشتد وخصومت ايچون ياغيرى برماده
ايچون برآدمك قرشوسنه خشونتله ديكيلوب طورمق معناسنه در يقال تشزن له اذا انتصب له فى الخصومة
وغيرها وتشزن وتشزن برآدمى يره چالمق معناسنه در يقال تشزن صاحبه تشزنا وتشزينا اذا صرعه
شارح ديركه مصدر ثانى كه تفعيل وزننده در غير قياس اوزره در ونظيره قوله تعالى وتبتل اليه تبتيلا لكن
بو احتباك قبيلندن اولمق اغلبدر وتشزن حيوانى بوغزلمق ايچون ياتورمق معناسنه در يقال تشزن الشاة
اذا اضجعها ليذبحها الشزنة ثمره وزننده بخيله وناكس عورته دينور يقال امرأة شزنة اى بخيلة شستان شبنك
كسريله اسم الجميدر على بن ابى سعيد بن شستان محدثدر ششانه كتابه وزننده اندلسده شهر بطليوس اعمالندن
برقضا اسميدر الشاصونة صاد مهمله ايله چينيدن وساقسيدن اولان قابه دينور مرطبانى وفغفور وازنيق
طبقلرى كبى جمعى شواصين در شارح ديركه بوسقسونيه معربيدر وشاصونه بر رجل آديدر الشطن فتحتينله
اوزون ايپه واورغانه دينور على قول عامدر كرك اوزون وكرك قصه اولسون جمعى اشطان كلور يقال بيده شطن
اى حبل طويل او عام الشطن شبنك فتحيله ايپ ايله چكوب بغلمق معناسنه در يقال شطنه شطنا من الباب
الاول اذا شده بالشطن و برآدمك نيت ومقصدنه مخالفت ايلمك معناسنه در يقال شطن صاحبه اذا خالفه

عن نيته ووجهه و وارضه داخل اولمق معناسنه دركرك مقيم اولسون وكرك مسافر اولسون يقال شطن الارض
اذا دخلها اتما راسخا او وغلا الشطون صبور وزننده ديبى درين قيويه دينور على قول اشاغيسى طار
و يوقريسى بول اولوب ايكى طرفدن ايكى ايپ ايله چكيلور اولانه دينور يقال بئر شطون اى بعيدة الغور او التى
تنزع بحبلين من جانبيها وهى متسعة الاعلى ضيقة الاسفل وايراق نسنه يه دينور يقال غزوة و نية شطون اى بعيدة
الشاطن صاحب وزننده خبيث وبدكاره دينور يقال رجل شاطن اى خبيث الشيطان جيحان وزننده
معلومدركه فارسيده ديو دينور مؤلفك بصائرده بياننه كوره شيطان ماده سنده ايكى قول واردر برى بعد
معناسنه اولان شطوندن مأخوذدر بعيدعن الحق ياخود بعيدعن الرحمه اولديغيچون اطلاق اولندى بو صورتده نونى
اصليه اولوب وزنى فيعال اولور قول ثانى شيط ماده سندن مأخوذدركه احتراق معناسنه در ابليس قوت ناريه دن مخلوق
اولديغيچون اطلاق اولندى بو صورتده وزنى فعلان ونونى زائد اولور وبر قول دخى واردركه هلاك معناسنه اولان مطلب
شيطدن مأخوذدر نته كه مؤلف ماده سنده اشعار ايلدى اسم اصليسى عزازيل ايدى وشيطان مطلقا آزغين
عتو وتمرد صاحبى شخصه دينور كرك انس وكرك جن اولسون وعند البعض شيطان بردابه يعنى برجانور اسميدر
وحيه يه دينور بركونه خفيفة الجسم حيه اوله جقدر و بردرلو داغ وتمغا اسميدركه دوه قسمنك قالچه سى باشندن
ديكنه اوزيلغى اوزرندن سكيره قدر باصيلور وشيطان الطاق باب قافده ذكر اولندى وشيطان الفلا فاى مفتوحه
ايله چول شيطانى ديمكدركه مراد صوسزلقدر يقال اخذه شيطان الفلا اى العطش الشيطنة دحرجه
وزننده والتشيطن تدحرج وزننده شيطانلق ايلك معناسنه دركه شيطان عملى كبى عمل ايلمكدن عبارتدر
يقال شيطن الرجل وتشيطن اذا فعل فعل الشيطان المشيطنة مدحرجه وزننده شيطان ديدكلرى تمغاى
مذكوره دينور المشاطن اسم فاعل بنيه سيله قيودن قوغه يى ايپله چكن آدمه دينور رؤس الشياطين برجنس
اوتك آديدركه پك قبيح اولور شطنان فتحاتله بر وادى اسميدر شطون شينك ضميله برموضع آديدر شعثن
ثاى مثلثه ايله جعفر وزننده ابورويح ذؤيب نام صحابينك پدرى اسميدر الشعن فتحتينله قورى اوتلقدن
طاغيلوب دوكيلان ييراغه دينور الاشعان همزه نك كسريله برآدمك خصومتله آلنده اولان صاچه يابشمق
معناسنه در يقال اشعن الرجل اذا ناصى عدوه المشعون پريشان وژوليده صاچه دينور يقال شعر مشعون
اى مشعث ومجنون لفظنه اتباع اولور يقال مجنون مشعون اى اتباع الاشعينان احميرار وزننده برآدمك
صاچى قارشمورش پريشان اولمق معناسنه در يقال اشعان شعره اذا تشعث المشعان محراب وزننده صاچى
طاغنق و پريشان آدمه دينور يقال رجل مشعان الرأس اى ثائره اشعثه الشغنة غين معجمه ايله غرفه وزننده
برآرقه يوكنه دينور كاره معناسنه وتازه چبوغه دينور جمعى شغن در صرد وزننده الشغرنة شغربه وزننده
ومراد فيدركه كورشجى خصمنى صرمه يه كتوروب يقمق معناسنه در يقال شغرنه بمعنى شغربه الشفن شينك
فتحى وفانك سكونيله عاقل وزيرك واهل فطانت آدمه دينور يقال هو شفن اى كيس عاقل و برآدمك ميراثنى كوزه دن
يعنى وفاتيله ميراثنه منتظر اولان آدمه دينور يقال هو شفن له اى رقيب ميراثه وانتظار معناسنه در الشفن كتف
وزننده بو دخى عاقل وزيرك آدمه دينور الشفون قعود وزننده برآدمه كوزقويرغيله بقمق على قول اعراض
وجهيله بقمق ياخود كوزنى قالدروب متعجب كبى بقمق ياخود خوشلنميوب كراهت نظريله بقمق معناسنه در يقال
شفنه وشفنه شفونا من الباب الثالث والرابع اذا نظر اليه بمؤخر عينيه اونظر فى اعراض اورفع طرفه ناظرا اليه
كالمتعجب اوكاره الشافن والشفون صبور وزننده وجه مذكور اوزره نظر ايدون آدمه دينور الشفتنة
دخرجه وزننده جماع ايلك معناسنه در يقال شفتن المرأة اذا جامعها الاشقان قافله اكرام وزننده برآدمك مالى
آزالمق معناسنه در يقال اشقن الرجل اذا قل ماله وآز عطيه ويرمك معناسنه در يقال اشقن العطية اذا قللها
اشقونة عمومه وزننده عطيه آز اولمق معناسنه در يقال اشقن العطية فشقنت شقونة من الباب الخامس اى قلت
الشقن شينك فتحيله والشقن كتف وزننده والشقين امير وزننده آز جه نسنه يه دينور يقال شى شقن
وشقن وشقين اى قليل وعباس بن احمد بن محمد واسلم بن الفضل الشقانيان كه شدادين وزننده محدثلردر
مشكدانه ميمك ضميله عبدالله بن عامر نام محدثك لقبيدر طيب الرائحه اولمغله ملقب اولدى شلوبين فتحتينله
ياخود شلوبينه هايله مغربده بربلده در ابوعلى الشلوبينى النحوى اكا منسوبدر شمن فتحتينله ايرانده استراباد
قضاسنده برقريه در ابوعلى حسين بن جعفر الشمنى اورادندر شمونت شينك وميم مشدده نك فتحيله اندلسده
بربلده در اشمونين همزه مضمومه وتثنيه صيغه سيله صعيد اوسط قضاسنده بربلده آديدر اشمون جريس

همزه مضمومه ومصغر بنيه سيله مصرده شطنوف نام قريه نحتنده برقريه آديدر الشن شينك فتحى ونونك
تشديديله طاغتمق معناسنه در يقال شن الماء على الشراب شنا من الباب الاول اذا فرقه ودشمن اوزره
هر طرفدن چاپل ايله اوشوتى ايتدرمك معناسنه مستعملدر يقال شن الغارة عليهم اذا صبها من كل وجه
وشن اسكى كوچك قربه يه دينور رشنه دخى دينور رها ايله جمعى شنان كلور شينك كسريله وحفص
بن عمر بن مرة الشنى صحابيدر وعقبة بن خالد وعمر بن الوليد وصلت بن حبيب التابعى الشنيون محدثلردر
وشن بن اقصى برجماعتك پدريدر ومنه المثل * وافق شن طبقة * مثل مزبور طبق ماده سنده بيان اولندى
واعور شنى نام شاعر اول جماعتدندر الاشنان همزه نك كسريله بودخى طاغتمق معناسنه در يقال اشن الغارة
بمعنى شنها وقربه اسكيمك معناسنه در يقال اشنت القربة اذا اخلقت الشنين امير وزننده صوطملامق
معناسنه در يقال انقطع شنين الماء اى قطرانه واوزرينه صوقونمش سوده دينور كرك تازه وكرك طلومده اسكى
اولسون الشنانة ثمامه وزننده طاملیان صويه دينور الشنان غراب وزننده صاچندى صويه دينور يقال
ماء شنان اى متفرق وصوغوق صويه دينور يقال ماء شنان اى بارد الشنة شينك فتحيله بودخى كوچك اسكى
قربه يه دينور ووهب بن خالد الجاهلى لقبيدر ذوالشنة وهب بن خالد نام رهزن لقبيدر دائما رهزنلك ايدر ايدى
وياننده براسكى قربه طاشر ايدى الشنان سحاب وزننده شنأن كلمه سنده لغتدركه بغض معناسنه در شنان
كتاب وزننده شام ترابنده بر وادى آديدر الشنون صبور وزننده سموزه دينور يقال رجل شنون اى سمين وارق
ومهزوله ديمكله ضد اولور يقال رجل شنون اى مهزول وآج وجايع معناسنه در ونه سموز ونه زبون اولان اركك
دوه يه دينور يقال جمل شنون اى بين المهزول والسمين التشان تشديد نونله تفاعل وزننده امتزاج ايلمك
معناسنه در يقال تشانا اذا امتزجا ودرى بوز يلوب بورشمق معناسنه در يقال تشان الجلد اذا انشنج وقربه
اسكيمك معناسنه در يقال تشانت القربة اذا اخلقت التشنن تفعل وزننده بو دخى درى بوزيلوب بورشمق
معناسنه در يقال تشنن الجلد اذا انشنج وقربه اسكيمك معناسنه در يقال تشننت القربة اذا اخلقت الاستشنان
ارقليوب زبونلق معناسنه در يقال استشن الرجل اذا هزل وسوده پك آرزومند اولمق معناسنه در يقال استشن
الى اللبن اذا عام وقربه اسكيمك معناسنه در يقال استشنت القربة اذا اخلقت شبنة جهينه وزننده عقيل
قبيله سندن بربطن در وسقلاب نام قارئ مصرى پدرينك اسميدر شنا شينك كسريله الا وزننده اهوازده
برموضع آديدر الشنشنة زبرجه وزننده برچيم اته دينور على قول برپاره اته دينور تقول اكلت شنشنة من اللحم
اى مضغة اى قطعة منه وطبيعت ودأب وعادت معناسنه در يقال فيه من ابيه شنشنة اى طبيعة وعادة قال الشارح
ومنه المثل * شنشنة اعرفها من اخزم * الشونة شينك فتحيله شاشقين و بون عورته دينور يقال امرأة شونة
اى حمقاء ولغت مصريه ده غله انبارنه دينور يقال بنى شونة اى مخزن غلة وغزا وجهاد ايچون دكزده طوتامش
كمى يه دينور كه طونانمه تعبير اولنور يقال جهزوا شونة كثيرة اى مراكبا معدة للجهاد فى البحر التشون تفعل
وزننده برآدمك عقلى خفيف اولمق معناسنه در يقال تشون الرجل اذا خف عقله الشون عون وزننده برآدمك
باشنده شأن ديديكى چاتى يى آچمق معناسنه دركه شارحك بيانى اوزره بعض آدمك دماغى اوزره بوجلك تحدث
ايلمكله اولبابده حاذق كسه اولور كه سهولتله دماغك اوزرنى كه شأن ديدكلريدر آچوب اول بوجكى برتقريبله
اخراج ايدر يقال هو يشون الرؤس اى يفرج شؤنها الشاهين جوارحدن بو اسمله معروف قوش اسميدر
شارحك بياننه كوره فارسيدر فى الاصل شاهلره مخصوص اولمغله آنلره نسبت اولنمشدر جمعنده شواهين وشياهين
دينور وشاهين ترازو قولنه دينور عمود الميزان معناسنه مترجم ديركه بو نده دخى فارسيدر نته كه ترازو دلچكنده
دينور الشين زين وزننده ومخالفيدركه برنسنه يى لكه ليوب معيوب ايلمك معناسنه در يقال شانه يشينه شينا
ضد زانه الشين كسر شينله حروف مهموسه دن برحرفدر تفشى وتفشيه صفتلرندن بهره دار يعنى تلفظده انتشارى
اولوب وقف حالنده جريان صوتى متضمندر ومخرجى شجريعنى مفرج فمدركه مخرج جيم جوارنده در التشيين
تفعيل وزننده شين حرفى يازمق معناسنه در يقال شين شينا حسنة اذا كتبها وشين اسماء ندر شاذ بن شن محدثدر
وادريس بن بسام الشينى برشاعر اندلسى در المشاين ميمك فتحيله معايب ومقابح معناسنه در ظاهرا غيرقياسدر
اوزره شين لفظنك جمعيدر حسن ومحاسن كبى شانه مصرده برقريه آديدر فصـــــل الصاد الصبن غبن
وزننده منع وصرف ايلمك معناسنه در يقال صبن الهدية عنا صبنا من الباب الثانى اذا كفها ومنعها وآشق ايله
قمار اوينيان آشيقلرى ويرد وطوبله اوينيان زارلرى مرامى اوزره دوزلدوب آتمق معناسنه در تا كه دلخواهى اوزره

اوتوره یقال صبن القامر الکعبتین اذا سوّاهما فی کفه فضرب بهما الصبناء حمراء وزننده ذکر اولنان وجه اوزره
قاراوینیان آدمك النه دینور که مقامر بنه غدر ایدوب غلبه ایلمك ایچون بر تقریبله بر طرفه اکوب اماله ایلیه الصابون
هارون وزننده معروفدر طبیعتی حار و یابس ومفرّح بدندر مترجم دیر که مصباحده صرف ومنع معناسنه اولان
صبن مذکوردن فاعول اولمق اوزره مرسومدر که مبالغه در زیرا بدندن اوساخی منع وازاله ایدر فارسیده اکا رهود
دینور الصابونی مصرده بر قریه در ابن الصابونی ادبادندر صبون حیحون وزننده بر موضعدر الاصطبان
افتعال وزننده والانصبان انفعال وزننده بر نسنه دن منصرف اولمق معناسنه در یقال اصطبن عنه وانصبن
اذا انصرف اصبهان اصفهان شهریدر صاد بابنده ذکر اولندی الصوتن تای فوقیه ایله علط وزننده وتانك
فتحیله ده لغتدر وکلام عربده بونك نظیری یوقدر بخیل ولئیمه دینور الصحن لحن وزننده اورمق معناسنه در
یقال صحنه صحنا من الباب الثالث اذا ضربه وناس بینی اصلاحله خوشحال ایلمك معناسنه در یقال صحن بینهم
اذا اصلح وصحن دیدکلری قاب ایله نسنه ویرمك معناسنه در یقال صحنه اذا اعطاه شیئا فی صحن ودیلنمك
معناسنه در یقال صحن الرجل اذا سئل وصحن آت وقاتر طرنغنك جوفنه دینور که کوچك طبق طرزنده اولور
وبیوك کاسه یه دینور حالا صحن اطلاق اولنان قاب بو معنادندر تقول اکلنا من الصحن ای العس العظیم وخانه نك
اورته یرینه دینور یقال قعد فی صحن الدار ای وسطها وزیل تعبیر اولنان سازك یرینه دینور ایکیسنه
صحنان دینور باقردن اولوب بری برینه چالارلر اکثری وزراء مهترلری نوبت ارالغنده ضرب ایدرلر الصحناة
والصحناءة قصر ومد ایله وصادلرك فتحیله وکسریله ترکیده صلا ئوره دیدکلری یدر که خرده بالقلری طوزلیوب کوپه
طولدررلر منفسخ اولنجه ترك ایدوب بعده چالقیوب وسوزوب استعمال ایدرلر طعامه مشهی ومعده یی مصلحدر یقال
اطعمهم الصحناة والصحناءة وهی ادام یتخذ من السمك الصغار المصحفة مکنسه وزننده یصی چناق طرزنده
بر کونه قابه دینور الصحنة غرفه وزننده حره دیدکلری قاره طاشلق تپه لرده اولان دوزجه یره دینور الصحون
صبور وزننده تپه کین ناقه یه دینور یقال ناقة صحون ای رموح الصحناء حمراء وزننده قولغك
ایچ یوزینك دبنه دینور که بصتمجه اولور الصیدن صیقل وزننده صرتلانه دینور وصیق طوقمش کلیمه وکچه یه
دینور و پادشاهه دینور وتلکی یه دینور ثعلب معناسنه و بر نوع کوچك جانور اسمیدر که یر آلتنده کندی ایچون
یوه یاپوب وآنی نابدید ایدر الصیدنانی یای مشدده ایله بودخی تلکی یه وذکر اولنان جانورجکه دینور وچرچی یه
وتحفجی یه دینور صیدلانی کبی الصعون اردب وزننده انجه بوینلو وکوچك باشلو دوه قوشنه دینور علی قول
مطلقدر مؤنثی صعونه در الاصعان همزه نك کسریله بر آدمك باشی کوچك وعقلی اکسك اولمق معناسنه در
یقال اصعن الرجل اذا اصغر رأسه ونقص عقله الاصعنبان احمرار وزننده بر نسنه انجه واطیف ونازك اولمق
معناسنه در یقال اصعن الشیء اذا دق واطف المصعنة محمرّه وزننده یوفقه واطیف اولان قولغه دینور
یقال اذن مصعنة ای مؤللة الصغانة غین معجمه ایله سحابه وزننده چغانه فارسی معربیدر که ترکیده دخی
چغانه دیرلر معروف سازدر حالا بو دیارلرده متروکدر صغانیان صادك فتحیله ماوراء النهرده بر بیوك ولایتدر
تصانیف کثیره صاحبی امام وحافظ اللغه حسن بن محمد بن حسن الصاغانی اوزایه منسوبدر نسبتنده صغانی
وصاغانی دینور وصغانیان چغانیان معربیدر واسحق بن ابراهیم بن صیغون الصیغونی زاهد ومحدثدر الصفن
صادك فتحی وفانك سکونیله وفتحیله خایه نك قابنه دینور که طوربه سیدر وطعام ییه جك سفره یه دینور
واسرمش دوه نك اغزندن چقان قزل داغارجغه دینور شقشقه معناسنه الصفنة تمره وزننده صفن ایله
ایکی معنای اخیرده مرادفدر وچوبان چانطه سنه دینور الصفن صادك ضمیله مطهره شکلنده دریدن
دوزلمش ابریغه دینور که انکله ابدست آلنور وچوبان چانطه سنه دینور که دریدن دوزوب ایچنه زاد وادوانی وضع ایدر
التصافن تفاعل وزننده صو یی حصه حصه بولشمك معناسنه در یقال تصافنوا الماء اذا اقتسموه بالحصص
الصفون قعود وزننده آتك اوچ اناغی اوزره طوروب دردنجی طرنغی دیکمك معناسنه در یقال صفن
الفرس صفونا من الباب الثانی اذا قام علی ثلاث قوائم وطرف حافر الرابعة وبر آدم ایاقلرینی بر آرایه کتوروب صف
ایلمك معناسنه در یقال صفن الرجل اذا صفّ قدمیه وبر نسنه یی یره اورمق معناسنه در یقال صفن به الارض
اذا ضربه الصفن فتحتینله سنبله سی اولان اکینه دینور وشول یوه یه واینه دینور که آری مقوله سی حیوانلر
اوتلقلردن ویبراقلردن کندیلر ایچون یاخود یاورولر ایچون اتخاذ ایدرلر التصفین تفعیل وزننده آری مقوله سی
حیوان صفن ایدمك معناسنه در یقال صفن الزنبور اذا اتخذ الصفن صفینه فتحاتله مدینه ده بر موضعدر

صفینه جهینه وزننده بنو سلیم دیارنده عالیه نام محلده بر بلده آدیدر الصافن صاحب وزننده مالك بن
حریم الهمدانی فرسنك اسمیدر مؤلف صافن تعبیر اولنان طمردن سکوت ایلدی واول بوطك ایچ یوزندن
کیدن طمردر که ایچ یوزده کی طوپوغك اورته سندن ظاهر اولور صفین سجین وزننده رقه قربنده
نهر فرات کنارنده بر موضع اسمیدر که آنده امام بالحق امیر المؤمنین کرّم الله وجهه ومعاویة بن ابی سفیان بیننده
وقعهٔ عظیمهٔ مشهوره واقع اولدی هجرتك اوتوزیدنجی سنه سنك ماه صفری غره سنده وقوع بولمغله من بعد
ناس صفرده سفردن احتراز ایدر اولدیلر مترجم دیر که مصباحك بیاننه کوره اشبو صفین کلمه سی صف ماده سندن
فعلین در که نونی زائده در یاخود صفون ماده سندن فعیل در که نونی اصلیه در پس بونده دخی امثالی کبی
ایکی کونه اعراب جاری اولور بری نونك ماقبلنده اولوب نون جمع سلامت کبی دائما مفتوح اولور صفین وصفون
دینور وبری نون حرف اعراب اولور الصن صادك کسری ونونك تشدیدیله دوه سدکنه دینور بول الابل
معناسنه شارح دیر که بو نسخه لر غلطدر صواب اولان بول الوبر اولمقدر که آطه طوشاننك سدکی اولور ادویه یه
خلط ایدرلر وصن برد عجوز کونلرندن اوّلکی کونك اسمیدر وسپت طرزنده بر کونه کلاتره دینور که قپاقلی اولور
ایچنه اتمك قورلر الصنة صادك کسریله والصنان غراب وزننده قولتق رایحه سنه دینور که بد ومنتن اولور
یقال ازال صنته وصنانه بالحمام ای ذفر ابطه الاصنان همزه نك کسریله بر آدمك قولتغی بد قوقمق معناسنه در
یقال اصن الرجل اذا صار ذا صنان وکبر ونخوتدن برونی هوایه قالدرمق معناسنه در یقال اصن فلان اذا شمخ
بانفه تکبرا و یکه لنوب طارلمق معناسنه در یقال اصن علیه اذا غضب وناقه کبه اولمغله بوغوره استکبار ایلمك
معناسنه در یقال اصنت الناقة اذا حملت فاستکبرت علی الفحل وصو متغیر اولمق معناسنه در یقال اصن الماء
اذا تغیر و بر نسنه اوزره اصرار ایلمك معناسنه در یقال اصن علی الامر اذا اصرّ وقسراغك قارننده قوالون
یومکله اناسنك قارننه ایلشوب باشیله اکسه سنه طوغری قاقشدرمق معناسنه در یقال اصنت الفرس اذا نشب
ولدها فی بطنها فدفع برأسه فی خورانها الاصن اصمّ وزننده متغافل آدمه دینور یقال رجل اصن ای متغافل
الصنان شدّاد وزننده بهادر آدمه دینور یقال رجل صنان ای شجاع صنبن سکین وزننده کوفه ده
بر موضع آدیدر الصون عون وزننده والصیان والصیانة کتاب وکتابه وزنلرنده حفظ ونکاه ایلمك
معناسنه در یقال صانه یصونه صونا وصیانا وصیانة اذا حفظه وآتك ایاغی طاشر قدن یاخود نعلسز اولدیغندن
طرنغی آزرده اولمغله طرنغنك اوجیله بصمق معناسنه در یقال صان الفرس اذا قام علی طرف حافره من وجی او حفی
المصون مقول وزننده والمصوون اصلی اوزره اسم مفعولدر محفوظ معناسنه در پس بونده اعلال وعدم
اعلال جائزدر الاصطیان افتعال وزننده بودخی حفظ ایلمك معناسنه در یقال اصطانه اذا صانه الصوان
والصیان صادك حرکات ثلاثیله جامدانه دینور که ایچنده ملبوسات حفظ اولنور ایکنجیده یاء کسره یه مجاورتله در
یقال جعل الثوب فی صوانه وصیانه وهو ما یصان فیه الصوانة شدّاده وزننده دبر ومقعده اطلاق اولنور
اکثری ضرطه یی صقلدیغی ایچون وبر نوع طاش اسمیدر که قاتی ومحکم اولور جمعی صوّان در شارحك بیاننه کوره
چاقق طاشی اوله جقدر الصین صادك کسریله کوفه ده بر موضع آدیدر واسکندریه ده بر موضع آدیدر
وکسکر نام محلده ایکی موضع آدیدر وشرق جهتنده بر مملکت آدیدر اوانیٔ صینیه که چینی طبقلر ومرطبانیلر در
اورایه منسوبدر شارحك بیاننه کوره چین اولکه سیدر که صین آندن معربدر فغفور چینی معروفدر وحالا لفظ
فارسیله سینی تعبیر ایتدیکمز تبسی یه تعریبله صینی دیدکلری دخی اورایه نسبتله در المصوان محراب وزننده
یای غلافنه دینور الصبنیة صادك کسریله واسط عراق آلتنده بر بلده آدیدر الصونة تمره وزننده قوطویه
دینور یقال وضعه بالصونة ای العتیدة فصل الضاد المعجمة الضائن همزه نك کسریله ضعیف
وزبونه دینور یقال رجل ضائن ای ضعیف وسلپوك قارنلی آدمه دینور یقال رجل ضائن ای مسترخی البطن
وطعامی قلیل کوزل بدنلو آدمه دینور یقال هو ضائن ای الحسن الجسم القلیل الطعم وآق ویصی قوملغه دینور
وقیون قسمنه دینور جمعی ضأن کلور ضادك فتحی وهمزه نك سکونیله رکب وراکب کبی وفتحتینله جائزدر همزه
ایچون وضئین کلور امیر وزننده قاطن وقطین کبی مؤنثی ضائنه در جمعی ضوائن در مترجم دیر که مؤلفك بیانی
اخفش قولی اوزره در که ضأن ضائنك جمعیدر معز وماعز کبی وسیبویه کوره ضأن ومعز اسم جنسلردر
الاضأن همزه نك کسریله بر آدمك قیونی چوق اولمق معناسنه در یقال اضأن الرجل اذا اکثر ضأنه وقیونلری
کچیلردن سچوب آیرمق معناسنه در تقول اضأن ضأنك ای اعزلها من المعز الضنی ضادك کسریله یایق تعبیر

ایتدکلری بیوك طلومه دینور که ایچنه یوغورد قیوب یاغی چقمق ایچون چالقارلر الضأنة تمره وزننده
سکیردن اولان بروندەلغه دینور که دوه نك برونه پچروب بولاری اكابند ایدرلر الضبن ضادك كسريله شول پك يره
دینوزكه قازمقدن خلق عاجز اوله وبدنده قولتق ايله بوكورك ارالغنه دینور یقال احتمله فی ضبنه وهو
مابين الابط والكشح الضبن غبن وزننده شول يوفقه صويه دینور كه اصلاً آرتمز اوله كاسيدكر وضبن
مصدر اولور منع وصرف ايلمك معناسنه دركه مهمله ايله صبن لفظنده لغتدر یقال ضبن الهدية ضبنا
من الباب الاوّل اذاكفها ومنعها ويوكی قولتق ايله بوكورارالغنه چالوب كوترمك معناسنه در ومنه اول الحمل
الابط ثم الضبن ثم الحضن يعنی مراتب حملك اولی يوكی قولتغه چالوب كوترمكدر زيرا اول وهلهده حاملك
قوّت ونشاطی يرنده اولور بعده كيده رك فتوركلمكله اشاغيجه انوب صكره دخی اشاغی يه صير يلور
الضبن كتف وزننده والمضبون بونلرده اصلا آرتمز اولان يوفقجه صويه دینور یقال ماء
ضبن وضبن ومضبون ای مشفوف لافضل فيه ومضبون كوترمه دینور یقال رجل مضبون ای زمن
الضبن فتحتبنله اكسكلكه دینور یقال به ضبن ای وكس الضبنة ضادك حركات ثلاثيله والضبنة
فرحه وزننده برآدمك اهل وعيالنه دینور ويولداشنه قطعا نفع ومددی اولميان ايشه يرامز يولداشه دينوكه
آغرلقدن غيری منفعتی اولميه یقال هو ضبنة وضبنة ای لاغناء فيه ولاكفاية من الرفقاء الاضبان همزه نك
كسريله كوترم قلمق معناسنه در یقال اضبنه الداء اذاازمنه وبرنسنه يی قولتقله بوكورارالغنه چالوب كوترمك
معناسنه در یقال اضبن الشیء اذاجعله فی ضبنه ومجلسده برآدمی يانك آلتنه آلوب صقشدرمق معناسنه در
یقال اضبن فلانا اذاضيق عليه يعنی يان جعله تحت جنبه ضبينه سفينه وزننده بربطن پدر بدر بنوضابن
وبنومضابن ايكی قبيله در الاصطبان افتعال وزننده بودخی برنسنه يی قولتقله بوكورارالغنه چالوب
كوتورمك معناسنه در یقال اصطبنه اذاجعله فی ضبنه الاضبان همزهٔ مفتوحه ايله يرتجی جانورلری چوق
اورمانلره ومحلره دینور یقال زلوافی الاضبان ای المسابع لكثيرة السباع وبونك مفردی ضبن در فتحتينله الضجن
فتحتينله برطاغك آديدر ضجنان سكران وزننده مكه قربنده برطاغدر وباديه ده بشقه برطاغك آديدر الضحن
ضادك وحای مهمله نك فتحيله بربلده آديدر وبوابن سيده دن منقولدر واستشهاد ايچون جوهرينك جمله ضحن
ماده سنده ايراد ايلديكی بيتی انشاد ايلكله احدهمانك قولی مصحفدر الضدن ضادك فتحی ودالك سكونيله
برنسنه يی اصلاح وتسهيل ايلمك معناسنه در یقال ضدنه ضدنا من الباب الثانی اذااصلحه وسهله ضدنی سكری
وزننده بر موضعدر ضدوان وضديان سلمان وزنلرنده ايكی طاغلردر نونلری زائد اولمغله معتل بابنده اعاده
اولنور الضيزن زای معجمه ايله حيدر وزننده حافظ وامين ومعتمد عليه آدمه دینور یقال رجل ضيزن ای حافظ
ثقة وكشينك اولاد وعيالنه دینور یقال هم ضيزنه ای اولاده وعياله كذلك شريكلرينه دینور وجلد وچالاك
ساقی يه دینور ومطربازه دینور یقال هوضيزن ای بندارخزان وبكره نك اورته سنده اولان اغاجلهٔ ساعد
ديدكلری اغاج ارالغنه استوار اولنان باقر پاره سنه دینور وشول ناخلف اوغلانه دینور كه پدرينك ديكر زوجه سی
بابنده پدرينه مزاحم ايليه يعنی اناالغنه خيانتله قصد ايدر اوله یقال هو ضيزن ابيه اذاكان يزاحمه فی امرأته
وقيودن صوچكن آدمه مزاحم ايدن كمسه يه دینور وبرصنم آديدر الضيزان بيطار وزننده اصلا قسراغه
اشمامش آته دینور الضزن ضادك فتحی وزايك سكونيله برآدمك رضا واراده سی اولميه رق النده اولان نسنه يی
چكوب آلمق معناسنه در یقال ضزنه ضزنا من الباب الاوّل والثانی اذااخذ علی مافی يده دون ماير يده بوراده
اخذ كلمه سی علی ايله صله لنمق استيلاء معناسنه ياخود مستوليا تقديرينه مبنی در التضازن تفاعل وزننده بری
برينك الندهاولان نسنه يی آلمق بابنده طوتشوب اوغراشمق معناسنه در یقال تضازنا اذاتعاطيا فتغالبا
الضيطنة دحرجه وزننده والضيطان فتحاتله ششمان آدم اموزلرنی وكوده سنی اوينداده رق يوريمك
معناسنه در یقال ضيطن الرجل ضيطنة وضيطانا اذامشی فحرك منكبيه وجسده مع كثرة لحم الضيطن
والضيطان وصف مذكور اوزره اولان آدمه دینور الضغن ضادك كسری وغين معجمه نك سكونيله ناحيه
معناسنه در یقال قعد فی ضغن ای ناحية وطاغ قولتغنه دینور كه قويتوسی اوله جقدر ابط الجبل معناسنه در
شارح ابط الجبل نسخه سنی تخطئه ايلمشدر وميل وشوق وآرزو معناسنه در یقال به له ضغن ای ميل وشوق
وحقد وكينه معناسنه در الضغينة سفينه وزننده بودخی حقد وكينه معناسنه در یقال فی صدره ضغن
وضيغنة ای حقد الضغن فتحتينله درونده كين بغلمق معناسنه در یقال ضغن عليه ضغنا من الباب الرابع

اذاحقد وميل ايلمك معناسنه در یقال ضغن الی الدنيا اذامال التضاغن تفاعل وزننده والاضطغان
افتعال وزننده يری برينه درونلرنده كين طوتمق معناسنه در یقال تضاغنوا واضطغنوا اذاانطووا علی الاحقاد
واضطغان برنسنه يی قولتق آلتنه آلمق معناسنه در یقال اضطغنه اذااخذه تحت حضنه الضاغن
صاحب وزننده شول آته دینور كه ضرب اولنمدقجه مقدورنی ابراز ايلمز اوله یقال فرس ضاغن اذاكان مايعطی
جريه الابالضرب الضغنة فرحه وزننده اكری قارغی يه دینور یقال قناة ضغنة ای عوجاء الضغنبی ضادك
فتحيله ارسلانه دینور الضفن دفن وزننده برجماعته همنشين اولمغه كلمك معناسنه در یقال ضفن اليهم
ضفنا من الباب الثانی اذااتاهم يجلس اليهم وچقرمق معناسنه در یقال ضفن بغائطه اذارمی به وايش
بتورمك معناسنه در یقال ضفن بحاجته اذاقضی وجماع ايلمك معناسنه در یقال ضفن المرأة اذاجامعها
ودوه اياغيله يری چارپمق معناسنه در یقال ضفن البعير برجله اذاخبط وناقه اوزره يوغوری حمل واغرا ايلمك
معناسنه در یقال ضفن الشیء علی ناقته اذاحمله عليها وبرآدمك قيچنه اياغيله اورمق معناسنه در یقال ضفن
فلانا اذاضرب برجله علی عجزه وبرنسنه يی يره اورمق معناسنه در یقال ضفن به الارض اذاضرب بها وناقه يی
صاغمق ايچون ممه لرنی ال ايله برارايه كتوروب طوپلمق معناسنه در یقال ضفن ضرع الناقة اذاضمه للحلب
الاضطفان افتعال وزننده بركمسه كندی اياغيله اكسه سنی اورمق معناسنه در یقال اضطفن الرجل اذاضرب
بقدمه مؤخر نفسه الضفن هجف وزننده والضفن طمر وزننده بودوره دینور وكی ارسلانی كبی جثه سی
بيوك احمق ونادانه دینور التضافن تفاعل وزننده يارد ملشمق معناسنه در یقال تضافنوا عليه اذاتعاونوا
الضيفن حيدر وزننده كه طال قاوغه دینور فاء بابنده ذكر اولندی زيرا نونی زائده دركه ضيفك تابعی اولديغنه
ياخود ضيفدن فضله اولديغنه اشارتدر شارح ديركه بعضلر معنای اولدن اخذ ايلكله نونی اصليه اولور الضمان
امان وزننده والضمن امن وزننده كفيل اولمق معناسنه در یقال ضمن الشیء وبالشیء ضمانا وضمنا من الباب
الرابع اذاكفله وكوترم اولمق معناسنه مستعملدر كفيل عهده يه ملازم اولديغی كبی كوترم دخی مكاننه ملازم اولور
یقال ضمن الرجل اذاصار زمنا الضامن والضمين امير وزننده كفيل اولان آدمه دینور ضامن ذوضمان
معناسنه در یقال هوضامنه وضمينه ای كفيله التضمين تفعيل وزننده برنسنه يی بركمسه يه الزام له مديون ايلمك
معناسنه در تقول ضمنته الشیء اذاغرمته شارح ديركه اودتمك معناسی بونك لازميدر وبرنسنه يی برظرف ايچره
قومق معناسنه در یقال ضمن الشیء فی الوعاء اذاجعله فيه التضمن تفعل وزننده تضمينه مطاوعدركه
تضمينی قبول ايلمك معناسنه در تقول ضمنته الشیء فتضمنه عنی ای غرمته فالتزمه وبرنسنه يی حاوی ومشتمل اولمق
معناسنه در تقول فهمت ماتضمنه كتابك ای مااشتمل عليه المضمن معظم وزننده اهل بديع اصلاحنده شول شعره
اطلاق اولنور كه اكا غيرك شعرندن بربيت الحاق اولنمش اوله لكن مشهور دكل ايسه تنبيهی لازمدر لكن مصراع
واحد ايله تضمين جائزدر یقال شعر مضمن اذاضمن به بيت من الاخر كذلك شول بيته اطلاق اولنور كه معنا
ومفهومنك تمامی مابعدينه موقوف ومرهون اوله مترجم ديركه عائشه باعونيه نك اشبوقطعهٔ دلاراسی كبی

كأنما الخال تحت القرط فی عنق | بدالنا من محياً جل من خلقا
نجم بدی فی عمود الصبح مستترا | تحت الثريا قبيل الشمس فاحترقا

ومضمن برآخر آواز دخی قوشلمينجه وقوف ممكن اولميان آوازه يه اطلاق اولنور یقال صوت مضمن ای لايستطاع
الوقوف عليه حتی يوصل بآخر الضمن ضادك كسريله برنسنه نك داخلنه اطلاق اولنور ومنه ضمن الكتاب
ای طيه الضمنة غرفه وزننده مرض وعلته اطلاق اولنور یقال به ضمنة ای مرض وكوترملكه دینور یقال به
ضمنة ای زمنة الضمن كتف وزننده عاشق وآشفته يه دینور یقال رجل ضمن ای عاشق وكوترمه دینور جمعی ضمنی
كلور مرضی كبی ومنه قول عبدالله بن عمرو بن العاص من اكتتب ضمنا بعثه الله ضمنا يوم القيامة ای من كتب نفسه
فی ديوان الضمنی والزمنی يعنی برآدم جهاده كيتمامك ايچون كنديسنی كوترم دفترينه قيد ايتدرسه حق جل وعلا
آنی يوم قيامتده كوترم اوله رق بعث ايدر وضمن بدننده كسر ونقصان كبی علته مبتلا آدمه دینور یقال رجل ضمن
ای مبتلی فی جسده الضمن فتحتينله والضمان والضمانة سحاب وسحابه وزننده بونلرده اسملردر كوترملكه
دینور المضمون معلول معناسنه در ومنه یقال هو مضمون اليد ای مخبونها وباباك صلبنده اولان ذريته اطلاق
اولنور جمعی مضامين در نته كه آناك صدرنده اولان ذريتلره ملاقيح دینور قال الشارح وفی الحديث انه نهی عن
بيع المضامين وهی مافی اصلاب الفحول ومضمون بررجل اسميدر الضامنة شهرلر وكويلر ايچره نابت اولان خرما

آغاجلرینه دینور علی قول حصارك ایچنده اولوب دائرا مادار حصار آنلری دیوار بستان کبی احاطه ایلمش اوله
بونده ضامنه مضمونه معناسنه‌در الضَّنِن فتحتینله دلیر و بهادره دینور یقال رجل ضنن ای شجاع الضَّنین
امیر وزننده بخیل آدمه دینور الضَّنانة سلامه وزننده والضِّنّ ضادك کسریله بخل ایلمك معناسنه‌در که
بوندن لسانمزده اسرکمك ایله تعبیر اولنور مثلا اهل علمك برآدمه کتاب ویرممسی کبی و برنفیس نسنه‌یی سائردن
دریغ ایدوب ویرمکه قیامه یوب کندی آلیقومق کبی یقال ضنّ بالشیء ضنانة وضنا من الباب الرابع والثانی اذا
بخل به وضِنّ ضادك کسریله برآدمه خاص اولان نسنه‌یه دینور کویا که آنی غیره فدا ایلمکه بخل ایدر مضنون
معناسنه‌در تقول هوضنی ای خاص بی الضَّنائن ضِنبه‌نك جمعیدر که برکسیه مخصوص قلنمش نسنه‌یه
دینور ومنه ضنائن الله ای خواص خلقه مؤلف بونکله اشبو حدیثه اشارت ایلمشدر قال النبی علیه السلام ان لله
ضنائن من خلقه یحییهم فی عافیة ویمیتهم فی عافیة المَضِنّة میمك فتحی وضادك فتحیله وکسریله محل بخل ودریغ
اولان شیئه دینور یقال هذا علق مضنة ای نفیس یضن به ضِنّة ضادك کسریله عربدن بش قبیله آدیدر ضنة
بن سعد قضاعه‌ده وابن عبد عذره‌ده وابن الحلاف اسدبن خزیمه‌ده وابن العاص ازدده وابن عبدالله بنونمیرده درکه
مراد قبائل مرقومه درونده خارجدن ملحق برقبیله‌در جوهرینك قبیلهٔ واحده‌یه تخصیصی قصوری متضمندر
المضنون غالیه‌یه دینور که قلیه مسك تعبیر اولنان عطردر غالیه اسمنی ابتدا حضرت معاویه وضع ایلدی المضنونة
آب زمزمك اسمیدر الضَّنان شدّاد وزننده ابن المنان درکه شعرادندر الاضطنان افتعال وزننده بخیل اولمق
معناسنه‌در یقال اضطنّ الرجل اذا بخل الضَّون عون وزننده پنیرمایه‌سنه دینور انفحه معناسنه الضَّونة
تمره وزننده کوچك قیزجغزه دینور صبیهٔ صغیره معناسنه و برآدمك اولادی چوق اولمق معناسنه‌در یقال ضان
الرجل یضون ضونة اذا کثر ولده التضون تفعل وزننده بو دخی برآدمك اولادی چوق اولمق معناسنه‌در یقال
تضوّن الرجل اذا کثر ولده الضَّانة حاله وزننده دوه‌نك برونه سچور دکلری بوندرغه دینور بره معناسنه الضَّیون
حیدر وزننده ارکك کدی‌یه دینور جمعی ضیاون در ضِین ضادك کسریله یمنده شهر صنعاء ترابنده بربیوك
طاغك آدیدر فصل الطاء الطبن طانك فتحی وبانك سکونیله وفتحیله ناسدن جمع کثیره دینور یقال جاء
طبن من الناس ای جمع کثیر وطبن طانك حرکات ثلاثیله وصرد وزننده برکونه لعب اسمیدر که فارسیده اکاسدره
دینور ترکیده طوقورجون دیدکلری او یو ندر عربیده قرق دخی دینور وکرکس ویرتجی جانور طوتمق ایچون
قپانه ودوزاغه قودقلری جیفه‌یه دینور الطُّبن طانك ضمیله طبوره یاخود لاغوته‌یه دینور تقول رأیته یضرب
الطبن ای الطنبور اوالعود الطِّبنة غرفه وزننده طبن آوازنه دینور الطِّبنة طانك کسریله زیرکلکه دینور فطنه
معناسنه جمعی طِبَن در عنب وزننده یقال هو اهل الطبنة ای الفطنة الطَّبَن فتحتینله والطَّبانة سلامه وزننده
والطَّبانیة کراهیه وزننده والطبونة عمومه وزننده فهم وادراك ایلمك معناسنه‌در یقال طبن له وطبن طبنا
وطبانة وطبانیة وطبونة من الباب الرابع والثانی اذا فطن له الطَّبِن کتف وزننده والطابن صاحب وزننده
فطانتلو مدرك آدمه دینور الطَّبن غبن وزننده آتشی سویمسون دیو کومك معناسنه‌در یقال طبن النار طبنا
من الباب الثانی اذا دفنها لئلا تطفأ وناس معناسنه مستعملدر که مراد مجهول الحال کسه دیمکدر یقال ما ادری
ای الطبن هو ای ای الناس الطابون آتش کومدکلری یره دینور المطابنة مفاعله وزننده چقوری اشاغیلتمق
معناسنه‌در تقول طابن هذه الحفیرة ای طأمنها وطأطأها وموافقت معناسنه‌در یقال طابنه اذا وافقه الاطبینان
اطمینان وزننده ومرادفیدر که تماد قرار لشمق معناسنه‌در یقال اطبأنّ بالمکان اذا اطمأنّ طوبانیه طانك ضمیله
فلسطین سنجاغنده برقلعه‌در الطَّحن طانك فتحی وثای مثلثه‌نك سکونیله طرب ونغمه وآهنکه دینور الطَّحِن
طانك فتحی وجیمك سکونیله تاوه‌ده نسنه قاورمق معناسنه‌در یقال طجن الشیء طجنا من الباب اولال اذا قلاه
المُطَجَّن معظم وزننده تاوه‌ده قاورلمش نسنه‌یه دینور الطاجن صاحب وزننده والطیجن حیدر وزننده
تاوه‌یه دینور ایکیسیده معرّبدر یعنی تابهٔ فارسی معرّبیدر الطَّحن طانك فتحی وحای مهمله‌نك سکونیله اون
اکوتمك معناسنه‌در یقال طحن البرّ طحنا من الباب الثالث اذا جعله دقیقا ویلان دکرمی قیورلمق معناسنه‌در
یقال طحنت الافعی اذا استدارت الطحین تفعیل وزننده بو دخی اوکوتمك معناسنه‌در یقال طحن البرّ یعنی
طحنه المطحان محراب وزننده دکرمی قیورلوب کومج اولان یلانه دینور الطِّحن طانك کسریله اونه دینور
دقیق معناسنه ومنه المثل * اسمع جعجعة ولااری طحنا * یعنی دکرمنك کورلتیسنی ایشیده یورم اما اوتی کوره میورم
دیمکدر برنسنه‌یی ویرمکه وعد ایدوب ویرمین کسه حقنده ضرب اولنور الطَّحن صرد وزننده بودور آدمه

دینور و بر بوجك آدیدر والیث عفرین دیدکلری جانوره دینور که عفر ماده‌سنده بیان اولندی الطَّاحونة دکرمنه
دینور الطَّواحن آزی دیشلره اطلاق اولنور مفردی طاحنه درغریبدر که مؤلف سین بابنده ضرس لفظنی
سن ایله تفسیر ایدوب بوراده طواحنی اضراس ایله تفسیر ایلدی اصول سائره‌ده طواحنی ضواحکدن اونه آلتلو
اوستلو اون ایکی آزی دیشلر ایله مبین در الطَّحون صبور وزننده اوجیوز مقدار قیونلره دینور و پك چوق
عسکره دینور یقال کتیبة طحون ای عظیمة وجنك وقتاله دینور وچوق دوه‌لره دینور بونلرك جمله‌سی اوغرادقلری
نسنه‌لری طحن ایلدیکیچون الطَّحّانة شدّاده وزننده بو دخی چوق دوه‌لره دینور الطَّاحن صاحب وزننده
خرمن دوکمك ایچون بری برینه چاتدقلری اوکوزلردن خرمن اورته‌سنده دائر اولانه دینور الطَّحّان شدّاد
وزننده دکرمنجی‌یه دینورا کراشبو طحن ماده‌سندن مأخوذ اولورسه منصرف اولور که وزنی فعال اولور واکر
بسط معناسنه اولان طح ماده‌سندن اولورسه غیر منصرف اولور که وزنی فعلان اولور مترجم دیرکه اهل مغرب
اصطلاحنده بزونکه طحان اطلاق اولنور کویا که ایکی طاش بینی حبه اوزره جمع ایدرنته که آکا مسمار المقراض
دخی اطلاق اولنور که مقص پرچینی دیمکدر الطَّحّانة کتابه وزننده دکرمنجیلك حرفته دینور یقال یدیر معیشة
عیاله بالطحانة ای بحرفة الطحن الطُّرن طانك ضمیله حریرلباسه وتفتکدن منسوج شالی وصوف مقوله‌سنه دینور
یقال جاء وعلیه طرن ای خزّ الطَّارونی ذکر اولنان لباسدن برجنس اسمیدر الطَّرینة دحرجه وزننده مستلکدن
شوریده اولمق معناسنه‌در یقال طرین الشرب اذا اختلطوا من السکر بوراده شرب کلمه‌سی شین مفتوحه ایله شاربدن
اسم جمعدر الطِّرین درهم وزننده صویق جانوره دینور شه که غرین سیل صویی کتوردیکی چاموره دینور
یومعنادندر که فلان پك او یکه‌لنوب خشم وغضب ایتدی دیجك یرده اتی بالطرین والغرین دیرلر طریانه طانك
ونونك کسریله مغربده بربلده آدیدر اطرون اسلوب وزننده فلسطین ایالتنده بربلده‌در طرون صبور وزننده
ارمینیه اولکه‌سنده بر موضعدر طورین طانك ضمیله ری قضاسنده برقریه آدیدر طرکونه طانك وراء مشدده‌نك
فتحی وکافك ضمیله اندلسده بربلده در ومغربده بر موضع آدیدر طبسانیة طانك فتحیله اشبیلیه ایالتنده بربلده
آدیدر طس حم کلمه‌سی کبی سور قرآنیه‌دندر جمعنده همان ذوات طس دینور طواسین دیمك جائز دکلدر
الطَّعن لعن وزننده دورتمك وسانجمق معناسنه‌در یقال طعنه بالرمح طعنا من الباب الثالث والاول اذا ضربه
ووخزه وطعن وطعنان فتحاتله برکسه‌یی زبان درازلقله قدح وتعییب ایلمك معناسنه مستعملدر یقال طعن فیه
بالقول طعنا وطعنانا اذا قدحه وعابه وبریه کتمك معناسنه مستعملدر یقال طعن فی المفازة اذا ذهب وبتون کیجه
اکلنیوب کتمك معناسنه مستعملدر یقال طعن اللیل اذا سارفیه کله وآتك دیزکننی اوزادوب کرکی کبی اشدرمك
معناسنه مستعملدر یقال طعن الفرس فی العنان اذا مدّه وتبسط فی السیر و برکسه مطعون اولمق معناسنه‌در یقال
طعن الرجل علی المجهول اذا اصابه الطاعون المطعون والطعین امیر وزننده مزراق مقوله‌سیله دورتلمش
کسه‌یه دینور طعینك جمعی طعن کلور طانك ضمیله المطعان والمطعن محراب ومنبر وزنلرنده عدویه کثیر
الطعن اولان مزراق صاحبنه دینور جمعلری مطاعین ومطاعن کلور التطاعن تفاعل وزننده والطعنان
کسرتینله ونونك تشدیدیله والاطّعان تشدید طایله افتعال وزننده واطعان قتال وزننده مزراق دورتشمك
معناسنه‌در یقال تطاعنوا فی الحرب تطاعنا وطعنانا واطّعنوا اطّعانا وطاعنوا طعانا اذا طعن بعضهم بعضا
الطاعون وباء علتنه دینور جمعی طواعین کلور مترجم دیرکه طاعون مبالغه‌در زیرا اکا وخز الجن اطلاق اولنور
بوحادثه اکثریا وباء زماننده ظهور ایدر قانونده وتذکره‌ده اسباب وادویه‌سی مفصلا مشروحدر مریضك
نفسندن احتراز ایتمك واجبه‌دندر وباذن الله تعالی ساریدر الطَّعِثة طانك وثای مثلثه‌نك فتحیله بدخوی
وبدمشرب عورته دینور یقال هی طعثة ای السیئة الخلق وچوق قیونلره دینور یقال غنم طعثة ای کثیره
الطَّفن طانك فتحی وفانك سکونیله اولمك معناسنه‌در یقال طفن الرجل طفنا من الباب الاول اذا مات وحبس ایلمك
معناسنه‌در یقال طفنه اذا حبسه الطَّفانیة علانیه وزننده شتم ودشنام کلماتندندر رجال ونسوانه تفوه اولنور
کویا که قرین موت اوله‌سن دیو آزارلمقدن کنایه‌در یقال علاه بالطفانیة ای بالشتم الطَّفانین طانك فتحیله یلان
سوزه دینور و بیهوده ولاطائل سوزه دینور یقال اتی بالطفانین ای الکذب ومالا خیر فیه من الکلام وآلیقومغه
دینور حبس معناسنه وتخلف ایلمکه دینور بونلرك جمله‌سنده اسمدر الاطفینان اطمینان وزننده ومرادفیدر که
قرارلشمق معناسنه‌در یقال اطفأنّ بالمکان اذا اطمأنّ وبرکسه خوشخوی اولمق معناسنه‌در یقال اطفأنّ الرجل
اذا حسن خلقه الطَّمِن امن وزننده صفت مشبهه‌در ساکن وآرمیده معناسنه‌در جمعی طمون‌در طانك ضمیله

يقال ازعج فصار طمنا اى ساكنا المطمئن مشمعل وزننده بودخى سكون وآرام اوزره اولان آدمه دينور مترجم ديركه نفس مطمئنه بومعنادندر كه عين اليقين مرتبه سيدر بعده راضيه ومرضيه در ابتدا اماره در بعده ملهمه در كه علم اليقين مرتبه سيدر علماء ظاهرك غايت سلوكلرى بومرتبه در و بوروئيا مرتبه سيدر بوندنصكره جميع اطوارده حل مشكلاته قادر مرشد كاملك ارشاديله مطمئنه رتبه سنه ترقى اولور كه راضيه ومرضيه آنك صفاتندندر و بوراده ظلمت شك ووهم وخيال مضمحل اولور و بونك نهايتنده رجوع قهقرى متصور دكلدر اذلاريب للراسخ ولارجوع للواصل الاطمينان اشمعلال وزننده ساكن وبرقرار اولمق معناسنه در يقال اطمأن بالمكان اذا قر وسكن واطمينان وطمانينه طانك ضميله بركسيه ياخود برنسنه يه اعتماد وربط قلب ايدوب آنكله آرام وسكونت بولمق معناسنه مستعملدر يقال اطمأن الى كذا اطمينانا وطمانينة اذا سكن اليه ووثق به فهو مطمئن وذاك مطمأن وتصغيره طميئن شارح ديركه طمانينه اسم ايكن مؤلف مصدر موضعنده استعمال ايلدى يقال فيه طمانينة اى سكون وقرار الطمأنة دحرجه وزننده برنسنه يى قرارلشدروب اوتوراقلى ايلمك معناسنه در يقال طمأن ظهره بمعنى طأمنه ومزعج ومضطرب ايكن ساكن وآرميده اولمق معناسنه در يقال طمأن من الامر اذا سكن مصباحده مرسومدر كه اشبو اطمأن بابنده اصل اولان الفلة اولمقدر احمار واسواد كبى لكن ساكنيندن اجتنابله على غير القياس مهموز ايديلر وعند البعض اصلى همزه متقدمه ايله اولوب على غير قياس همزه يى ميمدن تأخير ايلديلر بدليل قولهم طأمن الرجل ظهره پس طمأنه طأمنه دن مقلوب اولور و بعضا تسهيل همزه ايله طامن دخى ديرلر طمين سكين وزننده روم ديارنده بر بلده در الطن طانك فتحى ونونك شده سيله بر نوع تازه خرما اسميدر كه قزل وپك طتلو اولور الطن طانك ضميله انسانك وسائر حيوانك بدننه دينور جمعى اطنان وطنان كلور طانك كسريله ويوكى يوكلنديكدنصكره ايكى دنكى ارالغنه وضع اولنان برمقدارجه يوكه دينور كه فارسى لفظله سربار تعبير اولنور يقال وضع بين العدلين طنا اى علاوة وقامش دمدلرينه دينور مفردى طنه در يقال اخذ طنا من القصب اى حزمة الطنين امير وزننده سينك وزردينسه ولكن مقوله سنك چكرديسنه دينور يقال كلامه كطنين الذباب او الطست اى صوته ووزردهمق وچكرهمك معناسنه مصدر اولور يقال طن الذباب والطست طنينا من الباب الاول اذا صوت قصيده طنانه بوندندر كه هر محلده وهر دياره شهرت وآوازه صاحبيدر واولمك معناسنه مستعملدر يقال طن الرجل اذا مات الطنطنة زلزله وزننده بودخى وزردهمق وچكرهمك معناسنه در لكن مكررا اولمغله زياده يى متضمن اولديغى غيرمستبردر ويزويز اوتمك وچيك چيك چكرهمك تعبير اولنور يقال طنطن الذباب او الطست اذا صوت ويقال طنت الاذن وطنطنت وطنطنة طنبور مقوله سى سازك وغيرينك طنقرديسنى حكايه اولور تقول سمعت طنطنة الطنبور وهى حكاية صوته التطنين تفعيل وزننده طنين معناسنه در يقال طنن الذباب بمعنى طن الاطنان همزه نك كسريله چكرتمك معناسنه در يقال اطن الطست اذا صوته و بركيكلى عضوى قطع ايلمك معناسنه مستعملدر زيرا اوردقده ابتدا چكرديسى ظهور ايدر پس ملازمه علاقه سنه ياخود استعاره يه مبنى اولور يقال اطن ساقه اذا قطعها الطنى طانك ضميله تنومند آدمه دينور يقال رجل طنى اى جسيم الطنطان سلسال وزننده غريو وفرياد معناسنه در يقال رجل ذوطنطان اى ذوصخب طوانه ثمامه وزننده بر موضع آديدر الطين طانك كسريله بالچغه دينور كه معروفدر فارسيده كاف مكسوره ايله كل ديرلر الطينة ها ايله بالچقدن بر پارهيه دينور يقال جعل عليه طينة الختم وهى قطعة منه ودمياط قربنده بر بلده آديدر وخلقت وجبلت وسرشت معناسنه مستعملدر يقال له طينة طيبة اى خلقة وجبلة الطين زين وزننده بالچغى كوزل يوغورمق معناسنه در يقال طان الطيان يطون طينا اذا حسن عمل الطين و بالچقله مكتوب مهرلمك معناسنه در كه حالا لوك موميله مهرلنور سلفده بالچقله مهرلنور ايدى يقال طان كتابه اذا ختمه بالطين التطين تفعل وزننده بالچغه بيلاشمق معناسنه در يقال تطين الرجل اذا تلطخ بالطين الطيانة كتابه وزننده چامورجيلق صنعتنه دينور يقال هو ماهر فى طيانته اى صنعة الطين التطيين تفعيل وزننده چامور صيوامق معناسنه در يقال طين السطح اذا طلاه بالطين المطين امير وزننده چامور صيوانمش طام ياديواره دينور پس بو غير قياس اوزره اولور يقال طين السطح فهو مطين لكن امهات سائره ده ثلاثيدن دخى مصوغ اولمق اوزره مرسومدر الطان حال وزننده چامورلى يره دينور يقال مكان طان اى كثير الطين بونك اصلى طائن اولوب قلب وحذف اولنمشدر مطين محدث وزننده محمد بن عبدالله الحافظ لقبيدر صباوتنده چامورا كلنه مولع اولمغله ملقب اولمشدر فلسطين كه شامده برايالتدر طاء بابنده ذكر اولندى مؤلف بوراده ايراديله جوهرى يه تعريض ايلمشدر

فصل الظاء المعجمة

ظران كتاب وزننده بر موضع آديدر الظعن ظانك فتحى وعينك سكونيله وفتحتينله برسمته كوچوب كتمك معناسنه در يقال ظعن الرجل ظعنا من الباب الثالث اذا سار الاظعان همزه نك كسريله كوچورمك معناسنه در يقال اظعنه اذا سيره الظعينة سفينه وزننده هودجه ومحفه يه دينور ايچنده نسوان اولسون كرك اولمسون جمعى ظعن در ظانك ضميله وظعن در ضمتينله وظعائن در واظعان در يقال شد الظعينة على الجمل اى الهودج وظعينه محفه نشين اولان خاتونه اطلاق اولنور يقال فى الهودج ظعينة اى امرأة مادامت فيه الاظعان تشديد ظا ايله افتعال وزننده محفه يه بنمك معناسنه در تقول اظعنت الظعينة اذا ركبته الظعون صبور وزننده شول دوه يه دينور كه كوچ مقوله سى اعمال ايچون قوللنلوب ويوك يوكلنور اوله يقال له ظعون اى بعير يعتمل ويحمل عليه الظعان كتاب وزننده محفه بغليه جق ايپه دينور مظعون اسمادندر عثمان بن مظعون اصحاب كرامدن مدينه ده ك اول وفات ايدن ذاتدر ذوالظعينه جهينه وزننده بر موضعدر ظاعنه ابن مر در كه بر قبيله پدريدر الظن ظانك فتحى ونونك تشديديله اعتقاد غير جازمك وجود وعدمى بيننده راجح اولان تردده دينور كه فارسيده كمان وتركيده صانمه وسزمه تعبير اولنور جمعى ظنون واظانين كلور تقول هو عندظنى كذا وهو التردد الراجح بين طرفى الاعتقاد الغير الجازم و بعضا علم ويقين موضعنه وضع واستعمال اولنور يقال قاله عن ظن اى عن علم شارح ديركه فى الاصل ظن مصدردر اسم اوله رق دخى مستعملدر يقال ظنه ظنا من الباب الاول مؤلف بصائرده ديديكه ظن مجرد اماره دن حاصل علمدن عبارتدر تقوى بولدقده علم ويقينه مؤدى اولور و پك ضعيف اولدقده توهم حدنى تجاوز ايلمز و قوتى صورتنده ياخود قوى صورتيله متصور اولدقده تحقيقه دال اولان مثقله ياخود مخففه ان كلمه سنه مقارنا استعمال اولنور وضعيف اولدقده شكه دال اولان ان مكسوره ايله استعمال اولنور انتهى الظنه ظانك كسريله تهمت معناسنه در جمعى ظنن در عنب وزننده يقال فيه ظنة اى تهمة الظنين امير وزننده تهمت اولنان آدمه دينور يقال رجل ظنين اى متهم الاظنان همزه نك كسريله برآدمه تهمت ايلمك معناسنه در يقال اظنه اذا اتهمه و برآدمى عرضه تهمت قلمق معناسنه دركه كندييسنه كلان تهمته آنى قرشوطوب آنى تهمتلو چقرمقدن عبارتدر تقول اظننته اى عرضته للتهمة الاظنان تشديد ظا ايله افتعال وزننده برآدمى تهمتلو قلمق معناسنه در ومنه قول ابن سيرين لم يكن على كرم الله وجهه يظن فى قتل عثمان رضى الله عنه بتشديد الظاء وعلى زنة المجهول اصلى يظتن ايدى تاء طايه قلب اولندقدنصكره ظا يه نقل وادغام اولندى بوراده يفتعل من تظنن نسخه لرى غلطدر صواب اولان من الظن اولمقدر التظنى تدنى وزننده ظن وكمان قوللنمق معناسنه در يقال لبس الامر بالتظنى وهو اعمال الظن بونك اصلى تظنن ايدى نون اخيره يايه قلب اولندى الظنون صبور وزننده ضعيف و بيمجال آدمه اطلاق اولنور يقال رجل ظنون اى ضعيف وحيله ورأى وتدبيرى قليل آدمه اطلاق اولنور يقال رجل ظنون اى القليل الحيلة وشول خاتونه دينور كه شان وشرفى اولمغله هركس تزوجنه خواهشكر اوله يقال امرأة ظنون اى لها شرف تتزوج وشول قيويه اطلاق اولنور كه صويى وارميدر يوقيدر معلوم اولميه يقال بئر ظنون اى لا يدرى افيها ماء ام لا وصويى آزجه اولان قيويه اطلاق اولنور يقال بئر ظنون اى القليلة الماء وشول بورجه اطلاق اولنور كه آلان آدم ادا ايدرمى يوخسه ايتمزمى معلوم اولميه يقال دين ظنون اذا كان لا يدرى ايقضيه آخذه ام لا المظنة ميمك فتحى وظانك كسريله اسم مكاندر برنسنه نك آنده اولمسى ظن اولنان محله دينور يقال هو مظنة للخير اى موضع يظن فيه وجوده مترجم ديركه قياس اولان ظانك فتحيله اولمقدر ابن اثيرك قولى اوزره ظانك كسرى آخرنده كى هاء ايچوندر بعضلر ديديلر كه بو مقوله اسم مكانه تاء الحاق بقعه اراده سنه ياخود مبالغه يه محمولدر لكن بونلر سماعيدر نته كه شافيه شروحنده مشروحدر

فصل العين المهملة

العبن عينك فتحى وبانك سكونيله جسم خشن وغليظ اولمق معناسنه در يقال عبن جسمه عبنا من الباب الاول اذا غلظ وخشن العبن ضمتينله اتلو جانلو ياقشقلو كوزل آدملره دينور يقال رجل عبن اى سمان ملاح شارح ديركه ظاهرا مفردى اعبن در العبن فتحتينله ونونك تشديديله والعبنى الف مقصوره ايله ايرى وجثه لو اولان كركس قوشنه واركك دوه يه دينور ثانينك مؤنثنده عبناة وجمعنده عبنيات دينور الاعبان همزه نك كسريله بيوك جثه لو دوه ايدنمك معناسنه در يقال اعبن الرجل اذا اتخذ جملا عبنى العبنة عرفه وزننده دوه قسمنده اولان قوت وزوره دينور كرك جمل وكرك ناقه اولسون العتن عينك وتانك فوقيه نك ضميله ياوز وقوى وشديد آدملره دينور مفردى عتون وعاتن در يقال رجل عتون وعاتن اى شديد العتن عينك فتحيله برآدمى عنف وزور ايله قاقيورمك معناسنه در يقال عتنه الى السجن عتنا من الباب الثانى

والاول اذا دفعه شديدا عنيفا الاعتان همزه نك كسريله بورجلويه يك شدت وتقاضا ايله رنجيده ايلمك معناسنه در
يقال اعتن على غريمه اذا آذاه وتشدد ده عتان كتاب وزننده خيبر قرشوسنده برصو آديدر العثن عينك كسرى
وثاى مثلثه نك سكونيله برنوع بيراق اسميدركه تازه ايكن مواشى قسمى رعى ايدرلر ودواب و مواشى يه كركى كبى
تقيد وتيمار ايله اصلاح ايدن آدمه دينور يقال هو عثن مال اى مصلحه وسايسه وقيون بوكنه دينور عهن معناسنه
العثن فتحتينله كوچك بته دينور صنم صغير معناسنه جمعى اعثاندر وتتونه دينور يقال بالنار عثن اى دخان
العثان غراب وزننده بودخى تتونه دينور جمعى عواثن كلور غير قياس اوزره وتوزه دينور غبار معناسنه
وبرموضع آديدر العثن كتف وزننده تتون چالمغله طعمى بوزلمش طعامه دينور يقال طعام عثن اى فاسد لدخان
خالطه المعثون بودخى عثن معناسنه در يقال طعام معثون اى عثن العثن عينك فتحيله والعثان
والعثون عينلرك ضميله آتشك تتونى توتمك معناسنه در يقال عثنت النار عثنا وعثونا من الباب الاول
اذا دخنت وطاغك تپه سنه طوغرى آغمق معناسنه مستعملدر يقال عثن فى الجبل اذا صعد التعثين تفعيل وزننده
بودخى آتشك تتونى توتمك معناسنه در يقال عثنت النار بمعنى عثنت وناس بيننه فتنه وشورش القاسيله افساد
ايلمك معناسنه مستعملدر يقال عثن عليهم اذا وقع بينهم التخليط واثار الفساد ولباسى بخورايله تو تسولمك
معناسنه در يقال عثن الثوب اذا بخره بالبخور العثن فتحتينله معطر اولمق معناسنه در يقال عثن الثوب عثنا
من الباب الرابع اذا عبق عثانه ثمامه وزننده جذيمه قبيله سى يورديده برصو آديدر العثنون عصفور وزننده
صقاله دينور على قول صقال باشنه ياخود ذقنده وذقن آلتنده بتوب اشاغى يه طوغرى صارقانه دينور ياخود اوزنلغنه
دينور يقال اللحيى عثنونه اى لحيته اوهو مافضل منها بعد العارضين اومانبت على الذقن وتحته سفلا اوهو طولها
ودوه نك چكه مى آلتنده صارقان اوزون قيللره دينور وعثنون الريح وعثنون المطر روزكارك و يغمورك اوللرينه
اطلاق اولنور ياخود مطلقا يغموره ياخود سماء وارض بيننده اولان يغموره اطلاق اولنور جمعى عثانين در
العوائن علابط وزننده بك تويلو ارسلانه دينور المعثن معظم وزننده قباصقاللو آدمه دينور يقال رجل معثن
اى الضخم العثنون العجن عينك فتحى وجيمك سكونيله يوغورمق معناسنه در يقال عجنه عجنا من الباب
الاول والثانى اذا اعتمد عليه بجمع كفه يغمزه وبرآدمك عجانسنه اورمق معناسنه در يقال عجنه اذا ضرب
عجانه ودوه اللرنى يره اوره رق يوريمك معناسنه مستعملدر و بوسائر دابه لرده دخى اولور يقال عجنت الناقة
اذا ضربت الارض بيديها فى سيرها وقوجه آدم يردن قالقاركن اللرنى يره طيامق معناسنه مستعملدر
يقال عجن فلانا اذا نهض معتمدا على الارض كبرا الاعتجان افتعال وزننده بودخى يوغورمق
معناسنه در يقال اعتجنه بمعنى عجنه المعجون والعجين امير وزننده يوغورلمش نسنه يه دينور خمير كبى
وعجين حيز ومخنث شخصه على قول رخاوتلو رجل ومرأه يه اطلاق اولنور عجينه دخى دينور جمعى عجن در
كتب وزننده العجينة سفينه وزننده بودخى مخنثه دينور يقال رجل عجين وعجينة اى مخنث واحمق و بمعز
آدمه دينور وجماعت معناسنه در ياخود جماعتدن چوق كمسه لره دينور ام عجينه قرتال قوشنك كنيه سيدر
ابو عجينه وابن ابى عجينه محدثلردر العجان شداد وزننده بودخى احمق آدمه دينور المتعجنة اسم فاعل
بنيه سيله جماعته دينور وبك سموز ناقه يه دينور العجناء حمراء وزننده سودى آز ناقه يه دينور وبك سموز ناقه يه
دينور على قول بك سموز اكندن ممه لرى صارقوب وامزكلرى برى برينه قاوشوب يوقرى چكلمش اوله وشول
ناقه يه دينوركه فرجنك ايچنده شيش اولمغله مانع لقاح اوله العجنة فرحه وزننده بودخى فرجنك ايچنده
شيش اولان ناقه يه دينور العجن فتحتينله ناقه عجنه اولمق معناسنه در يقال عجنت الناقة عجنا من الباب الرابع
اذا صارت عجنة العجان كتاب وزننده بيونه دينور عنق معناسنه ودبره دينور است معناسنه واكلك التنه دينوركه
صقاق تعبير اولنور وخايه دن دبره طوغرى ممدود اولان سكيره دينور العاجنة بمحلك وسطنه دينور يقال
قعد فى عاجنة المكان اى وسطه الاعجان همزه نك كسريله بك تاولو ناقه يه بنمك معناسنه در يقال اعجن الرجل
اذا ركب الناقة السمينة وبرآدمك خايه دن دبره طوغرى ممدود اولان سكرى شيشمك معناسنه در يقال اعجن
الرجل اذا ورم عجانه المتعجن اسم فاعل صيغه سيله والعجن كتف وزننده صمصق طقناز كوده لو تاولو
دوه يه دينور العاجن صاحب وزننده رحمنده اصلا ولد قرار ايتمز اولان ناقه يه دينور يقال ناقة عاجن اى لايقر
الولد فى بطنها العجاهن علابط وزننده كرپى يه دينور قنفذ معناسنه ومجهول النسب آدمه دينور يقال هو
عجاهن اى لبس بصريح النسب وكو يكو صاغدبجنه دينور كو يكوز فاقحانه يه كيرد كدنصكره عجاهن اطلاق

اولنمز وكو يكوايله كلين بيننده اولان ايلچى يه دينور مؤنثى عجاهنه در وخادم وخدمتكاره دينور وآشجى يه دينور
طباخ معناسنه جمعى عجاهنه در عينك فتحيله التعجهن تدحرج وزننده كلين ايله كو يكو ارالغنه ايلچى
وميانجى اولان كسه زفافه قدر كلين طرفنه تردد وملازمت ايلمك معناسنه در يقال تعجهن فلان اذا لزم العروس
حتى بنى عليها العجاهنة علابطه وزننده ماشطه قادينه دينور العدن عينك فتحى ودالك سكونيله والعدون
قعود وزننده بريرده اقامت وتمكن ايلمك معناسنه در يقال عدن بالبلد عدنا وعدونا من الباب الثانى والاول اذا اقام به
ومنه جنات عدن اى جنات اقامة لمكان الخلود ودوه لر حمض ديدكلرى اوتدن خوشلنوب وكنديسنه كركى كبى
سيكوب يرامغله دائما آنى اوتلامق معناسنه در يقال عدنت الابل فى الحمض اى استمرته ونمت عليه ولزمته
فهى عادن وترلايى كوبره لمك معناسنه در يقال عدن الارض عدنا من الباب الثانى اذا زبلها واغاجى بالته
مقوله سى نسنه اورمغله افساد و برباد ايلمك معناسنه در يقال عدن الشجرة اذا افسدها بالفاس ونحوها
ويردن طاش قوپرمق معناسنه در يقال عدن الحجر اذا قلعه العادن شول دوه لره دينوركه حمض ديدكلرى
شورا وتلق كند يسنه يرامغله خوشلنوب دائما آنى اوتلر اوله لر پس عادن وصف خاص كبى اولور التعدين
تفعيل وزننده بودخى ترلايى كوبره لمك معناسنه در يقال عدن الارض اذا زبلها وقازمه ايله يرقازمق معناسنه در
يقال عدن بالمعدن الارض اذا ضرب بهابه وشارب طلوم كبى طپطلو اولمق معناسنه در يقال عدن الشارب اذا امتلأ
المعدن مجلس وزننده جوف ارضده حاصل اولان آلتون وكومش مقوله سى جواهر ارضيه نك منبت ومحلنه دينوركه
فارسيده كان دينور اهل معدن آنده دائما اقامت ايلديكيچون ياخود حق جل وعلا جواهرمز بوره يى آنده اثبات
وتمكين ايلديكيچون اطلاق اولندى وهر نسنه نك مكان اصلنه دينور ومنه يقال فلان فى معدن الخير والكرم اى مكان
اصله المعدن منبر وزننده بيوك قازمه يه دينور صاقور معناسنه عدن سحاب وزننده برموضع آديدر ودكز
يالبسنه دينور ساحل بحر معناسنه واردمق قيبسنه دينور ويدى سنه مدته دينور يقال مكثوا عدانا اى سبع
سنين بين العرب يدى عدد كامل اولمغله هر خصوصده اكا اعتنا ايدرلر بوراده بر محلده متلابدى سنه اقامت اولندقده
اول محل كندوسنه منتسب اولمق اعتبار يله در وآندن مدت وزمانه منشعب اولمشدر العدانة سحابه وزننده
جماعت معناسنه در جمعى عدانات در يقال جاءت عدانة من الناس اى جماعة وقوغه نك اشاغيسنه ديكيلن
درى پارچه سنه دينور جمعى عداين در العيدان عينك فتحيله دال بابنده ذكر اولندى عدنان سلمان وزننده
ابو معد دركه برقبيله عظيمه پدريدر العدينة سفينه وزننده بودخى قوغه نك اشاغيسنه ديكيلن درى پاره سنه
دينور بونكده جمعى عدائن در المعدن معظم وزننده اشاغيسنه عدينه ديكلمش قوغه يه دينور يقال غرب
معدن اذا خرز به العدينة المعدن محدث وزننده معدنك طاشنى طپراغنى سوكوب فلزات تفحص وطلب ايدن
آدمه دينوركه معدنجى تعبير اولنور معدن امينده اطلاق ملحوظدر يقال هو معدن اى مخرج الصخر من المعدن
يبتغى فيه الذهب ونحوه العدودنى سفرجلى وزننده چاپك ياخود ياوز ياخود عدودن نام يغوره ياخود عدودن
نام ارضه منسوب دوه يه دينور عدن ابين بدن احد وزننده يمن دكزنده بر جزيره در امراى حميردن ابين نام كمسه
آنده اقامت ايلمكله مضاف اولمشدر عدن لاعه اكا قريب بر قصبه در عدنه فتحاتله بر بده ناحيه سنده بر موضعدر
وبر رجل آديدر عدنه غرفه وزننده ملل قر بنده بر بيلان آديدر عدان سحاب وزننده وعدينه جهينه وزننده
اسماء نسواندندر العيدنة دحرجه وزننده خرما اغاجى بك اوزون اولمق معناسنه در يقال عيدنت النخلة
اذا صارت عيدانة اى طويلة مؤلف عيدانه يى عود ماده سنده ثبت ايلمشيدى بوراده دخى ذكرى لفظنه نظر ايله
تصريفنه مبنى در العذانة ذال معجمه ايله سحابه وزننده دبر ومقعده دينور العرن فتحتينله والعرنة غرفه
وزننده والعران كتاب وزننده بچلغان ديدكلرى علته دينوركه دابه قسمنك اياقلر ينك اكسه لرنده ظهور ايلمكله
تويلرى كيدوب چتلاقلر و يارهلر پيدا اولور على قول شول ناسوردر كه آت قسمنك بلكجه لرنده حادث اولور بو آت
قسمنك انجكنده اولان مهره اوله جقدر يقال فى رجل الفرس عرن وعرنة وعران وهو داء يأخذ فى آخر رجل الدابة
يذهب الشعر و يشقق فى ايديها وارجلها اوجسوة تحدث فى رسغ رجله العرن فتحتينله دابه بچلغان اولمق
معناسنه در يقال عرنت الدابة عرنا من الباب الرابع اذا اصابته عرنة العرنة فرحه وزننده والعرون صبور
وزننده بچلغان اولمش دابه يه دينور العران كتاب وزننده دوه نك بروننه چكورد كلرى برونده لغه دينور وعران مصدر
اولور برآدمك دار ووطنى بعيد اولمق معناسنه يقال عرنت الدار عرانا من الباب الرابع اذا بعدت و بعيد معناسنه
وصف بالمصدر اولور كما سيذكر و بكره وچرخ اوقنه دينور و بعد معناسنه در يقال بينهما عران اى بعد وصرتلان

ایلنه دینور وقرن وهمتا معناسنه در یقال هولبس بعرانه ای قرنه وحرب وقتال معناسنه در یقال رقع بینهم عران
ای قتال بونده مفاعله بابندن مصدر اولمق دخی محتملدر واکسره دینور مسمار معناسنه العرن قرن وزننده
دوه نك برونه بورنده زق چیقورمق معناسنه در یقال عرن البعیر عرنا من الباب الثانی والاول اذا وضع فی انفه
العران ودوه نك برونی برونده رقدن اغریمق معناسنه در یقال عرن البعیر علی المجهول اذا شکی انفه من العران
و برنسنه یی ادمان ومعتاد ایدنمك معناسنه در یقال عرن علی الشیء عرنا من الباب الاول اذا مرن واوقك تمرن کچه جك
یرینه سکیر صاپلمق معناسنه در یقال عرن السهم اذا رصفه العرین امیر وزننده ارسلان یتاغنه دینور یقال کالاسد
فی عرینه ای مأواه وصرتلان وقوردو یلان اینلرینه دینور عرینه دخی دینور جمعی عرن کلور کتب وزننده و پك
قوری قبشه اغاجلغنه دینور که دیزه دریه اوله وچتلق اغاجلغه دینور وات دینور لحم معناسنه وعر بدن بربطن
اسمیدر واوکیك قوشنك اوتمسنه دینور وخانه نك وشهرك یورهسنه دینور یقال نزلوا فی عرین الدار
اوالبلد ای فنائه وتیکنه دینور شوك معناسنه و برمعدن اسمیدر وجانورك پاره پاره ایلدیکی لاشه یه دینور
وعز ومنعه معناسنه مستعملدر یقال لایصل احد الی عرینه ای عزه وکلر یواسنه دینور العارنة بودخی
دیار بعیده یه دینور یقال دیار عران وعارنة ای بعیدة العرنین عینك کسریله برونه دینور علی قول برون کیکنك
پك اولان یرینه دینور یقال هواشم العرنین ای الانف اوهو ما صلب من عظمه ایکنجی یه کوره تمام انفده استعمالی
مجاز اولور وعرنین هر شیئك اول وابتداسنه دینور وقومك سید وشریف وذیشانلرینه اطلاق اولنور جمعلری
عرانین در یقال هو عرنین قومه ای سیدهم وشریفهم العرانیة علابطه وزننده سیل صوینك اوزون اوزادی
مدینه دینور ودریانك اورته سنه وانکین یرینه دینور عرانیه عینك فتحیله ابن جشم درکه بلقین قبیله سی
رجالندندر و بلقین بنو القین مخففیدر العرن فتحتینله اتك اله بیلاشمش زفرینه دینور وقاون وقارپوز رایحه سنه
دینور بوراده بعض نسخه ده طبیخ عنوانده مرسومدرکه سکین وزننده دربطیخ معناسنه در و بعضده امیر وزننده
مضبوطدرکه منصفدن برنوعدر وکرپچه وآلچی یه ده دینور پس بونلرك رایحه سنه اطلاق اولنور وعرن عینك
کسریله بو معنایه در وغرن تتونه دینور دخان معناسنه و برشجر آدیدرکه بیراغیله دری دباغت اولنور و پشمش
اته دینور العرن عینك کسریله بودخی قاون وقرپوز رایحه سنه دینور العرن کتف وزننده شول کسیه
دینورکه قاراوینیانلرك یانه ملازمتیله قار قربانندن اکل ایدنجه قدر وعدی بن امیة الضبی یاخود عمیر بن
جبل البجلی فرسنك اسمیدر المعرن معظم وزننده تمرنی مسماراله برچینلمش مزراغه دینور یقال رمح معرن
اذا سمر سنانه بالعران عرینه جهینه وزننده برقبیله در عرنیون المرتدون آنلره منسو بلردر العرنة عینك کسریله
عرن نام شجرك یره اولان طمرلرینه دینورکه اطرافه مبسوط اولور علی قول طمخ دیدکلری شجرك خشبنه دینور
وکندیسیله برکورشجی مقاومته قادر اولمیان پهلوانه دینور یقال هو عرنة ای صریع لایطاق المعرون عرن
دیدیکی خشب ایله دباغت اولنمش دری یه دینور عرنان عینك کسریله برطاغك آدیدر الاعران همزه نك
کسریله دائما اتیمك معناسنه در یقال اعرن الرجل اذا دام علی اکل اللحم و برآدمك کوشکرینك بجاقلری
بچلغان کبی جابجا چتلامق معناسنه در یقال اعرن الرجل اذا تشققت سیقان فصلانه و برآدمك دوه لری بچیك
اولمق معناسنه در یقال اعرن الرجل اذا وقعت الحکة فی ابله عرانه ثمامه وزننده اسمادندر حیقان بن
عرانه درکاه حضرت مصطفویه ورود ایلدی بطن عرنه همزه وزننده عرفاتده برموضعدر موقف حوزه سندن
دکلدر العارن ارسلانه دینور معرون وعرین زبیر وزننده وعران رمان وزننده اسامیدندر العربون
عصفور وزننده والعربون حلزون وزننده والعربان قربان وزننده عقد واحکام بیع ایچون ویریلان برمقدارجه
پیشین اقچه یه دینور عامه ترکیده پی تعبیر اولنور که پیش مخففیدر یقال اعطی عربون السلعة وعربونها وعربانها
وهو ما عقد به البیع مؤلف بونی عرب ماده سنده دخی ثبت ایلدی ظاهرا نونك اصلی وزیاده سی مختلف فیهدر صاحب
نهایه نونك زیاده لکنه ذاهبدر عربون غیرك مداخله سنه مانع اولدیغیچون معامله معقوده یی اعراب واظهار
واصلاح ایلدیکنه مبنیدر دیدی وا کار بون واربان دخی دینور عامه اربون دیرلر العربنة دحرجه وزننده مشتری
بایعه نسنه اشتراسنده عربون ویرمك معناسنه در یقال عربنه اذا اعطاه العربون العرتن تای فوقیه ایله
جعفر وزننده والعرتن فتحاتله ونونك ضمیله ده که بونك اصلی عرنتن ایدی قرنفل وزننده یاخود جحنفل وزننده
یاخود تانك حرکات ثلاثیله ده لغتدر والعرتون حلزون وزننده برشجر اسمیدرکه آنکله دباغت اولنور المعرتن
مزعفر وزننده عرتن اغاجیله دباغت اولنمش دری یه دینور یقال ادیم معرتن ای مدبوغ بالعرتن عرینات مصغر
صیغه

صیغه سیله برموضع آدیدر العرجون زنبور وزننده خرما سالقمنه دینور علی قول قوریوب اکیلدیکی حاله
مخصوصدر یاخود سالقمك دبنه دینور شارحك بیانی اوزره بوخرما اغاجنده طوردیغی یرده اکیلور وخرما سالقمی
قطع اولندقده اغاج باشنده قوریوب قالور یاخود صاپنه وچوپنه دینور ومنارنوعندن طوملان دیدکلری نباته شبیه
برنبات آدیدر جمعلری عراجین در العرجنة دحرجه وزننده حایك ثوبه عرجون صورتنی نقش وتصویر ایلمك
معناسنه در یقال عرجن الثوب اذا صور فیه صور العراجین و برآدمه عرجون ایله اورمق معناسنه در یقال عرجن
فلانا اذا ضربه بالعراجین و برنسنه یه قان یازعفران یاقنه سورمك معناسنه در یقال عرجنه اذا اطلاه بالدم او بالزعفران
او بالخضاب العرهون زنبور وزننده منارنوعندن طوملان دیدکلری نباته دینورکه نصفی یورطه شکلنده
اولور جمعی عراهین در العراهن علابط وزننده ایری و بومری کوده لو دوه یه دینور الاعزان زای معجمه ایله
اکرام وزننده برنسنه یی بولشوب هرکس حصه سنی آلمق معناسنه در یقال اعزن فلانا اذا قاسمه فی النصب
فاخذ کل نصیبه العسن عینك فتحی وسینك سکونیله برکسه نك صاچی خوب ودلکش و بدنی بیاض اوله رق
قامتی بلند اولمغه دینورکه وصف محابیدر یقال به عسن ای طول مع حسن الشعر والبیاض وعسن برموضع آدیدر
العسن عینك کسریله مثل ونظیر معناسنه در یقال ماله عسن ای مثل ونظیر وایج یاغنه دینور بونده حرکات
ثلاثیله لغتدر العسن عینك ضمیله سموزلکه دینور العسن ضمتینله وفتحتینله علف طواره یرامغه دینور وفتحتینله
مصدر اولور علف طواره یرامق معناسنه یقال عسن فی الدابة الکلأ عسنا من الباب الرابع اذا نجع العسن کتف
وزننده آزجه علفله تاولنور اولان دابه یه دینور یقال دابة عسن ای شکور الاعسان همزه مفتوحه ایله آثار وعلایم
معناسنه در واعسان الابل دوه نك یصی کورك ککلرینه دینور واعسان الارض قطع اولنان اوطونك یرنده
قلان اومچه لرینه وکتوکلرینه دینور التعسن تفعل وزننده برآدم پدرینه چکمك معناسنه در یقال تعسن
الغلام اباه اذا اشبهه و برشیئك اثر وعلامتنی اراشدرمق معناسنه در یقال تعسن الشیء اذا طلب اثره و یر برمقدارجه
اوت بتورمك معناسنه در یقال تعسنت الارض اذا انبتت شیئا من النبات الاعسان همزه نك کسریله بودخی
یر برمقدارجه اوت تورمك معناسنه در یقال اعسنت الارض بمعنی تعسنت التعسین تفعیل وزننده قوراقلق
حالت حیوانلرك کوده لرنی صندروب زبونلتمق معناسنه در بابی ازاله ایچوندر یقال عسن الجدب الابل اذا خفف
لحمها العوسن جوهر وزننده برطرفه وربجه اولان اوزون شیئه دینور یقال شیء عوسن ای طویل فیه جنأ
العبسان شیبان وزننده برشیئك عهده سندن کلان زورمند آدمه دینور ومنه یقال ماهو من عبسانه ای من رجاله
الاستعسان دوه آزجه علف اکل ایدر اولمق معناسنه در یقال استعسن البعیر اذا اکل قلیلا العشن عینك
فتحی وشین معجمه نك سکونیله والتعشین تفعیل وزننده والاعتشان افتعال وزننده برآدم کندی قریحه سندن
برنسنه حقنده شویله دریو تخمینله حکم ایلمك معناسنه در یقال عشن الرجل فیه عشنا من الباب الاول وعشن
واعتشن اذا قال برأیه وخمن واعتشان خرما اغاجنك کسلمش بداق دیبلرندن بشاق اراشدرمق معناسنه در یقال
اعتشن النخلة اذا تتبع کرابتها و برکسه اوزره بیوجه جدال ایچون کدی کبی آتلمق معناسنه در یقال اعتشن فلانا
اذا واثبه بغیر حق العشانة ثمامه وزننده خرما لقاطه سنه دینور وخرما بداغنك دبنه دینورکه بداق باشی
اوله جقدر عشان دخی دینور غراب وزننده ابو عشانه عرب کنیه لرندندر التعشن تفعل وزننده بودخی خرما
اغاجنك بداق دیبلرندن بشاق اراشدرمق معناسنه در یقال تعشن النخلة اذا تتبع کرابتها العشوزن
زای معجمه ایله سفرجل وزننده چتین وچیره شك وچپارز نسنه یه دینور یقال شیء عشوزن ای عسر ملتو وخوی
ومشربی شدید وتند آدمه دینور عشزن دخی دینور واو بدلی نونله یقال رجل عشوزن وعشزن ای شدید الخلق
وصلابتلو انسان وحیوانه دینور مؤنثی عشوزنه در جمعی عشازن وعشاوز کلور العشزنة دحرجه وزننده
بنازلق واونکولك ایلمك معناسنه در یقال عشزن فلان فی الامر اذا خاف الاعصان صاد مهمله ایله اکرام
وزننده برایش صرپ وکج ومج اولمق معناسنه درکه انحلالی دشوار اولور یقال اعصن الامر اذا اعوج وعسر
العطن فتحتینله حوض یوره سنده اولان دوه یتاغنه دینورنته که سائر محلده اولانه مراح ومأوی دینور یقال
اناخت الابل بالعطن وهو وطنها ومبرکها حول الحوض کذلك حوض یوره سنده قیون وکچی یتاغنه دینور جمعی
اعطان در ومنه تقول العرب ضربوا بعطن ای رووا ثم اقاموا علی الماء یعنی صویه کرکی کبی کندیلری ودابه لری
قاندقدنصکره تکرار صوابجکه قیام وتوجه ایتدیلر شارح دیرکه کلام مزبور امثالدندر ناسك کثرت واتساعی
ضمننده ضرب اولنور کما فی النهایة فی حدیث الرؤیا ضرب الناس بعطن ضرب مثلا لاتساع الناس فی زمن عمر

رضی الله عنه ومافتح علیهم من الامصار وعربلر فلان خاندان وصاحب ثروت وسامان وسخی وکریم وصاحب
احساندر دیجك یرده فلان رحب العطن دیرلر که کنایه در یقال هو رحب العطن ای کثیر المال واسع الرحل رحب
الذرع وعطن مصدر اولور دری دباغتده علی حاله ترك اولنمغله چوریوب قوقق معناسنه در علی قول تویی
یولنمق ایچون اوزرینه صوسپوب سپیده یاتورمغله یومشمق معناسنه در یقال عطن الجلد عطنا من الباب
الرابع اذا وضع فی الدباغ وترك فافسد وانتن او نضح علیه الماء فدفنه فاسترخی شعره لینتف المعطن مجلس وزننده
بودخی صوقر بنده اولان دوه یتاغنه دینور جمعی معاطن کلور التعطین تفعیل وزننده عطن ایتمك معناسنه در
یقال عطن الرجل للابل اذا اتخذ العطن ودوه صویه قاندقدنصکره صویوره سنده چوکمك معناسنه در یقال
عطنت الابل اذا رویت ثم برکت ودری بی سپیده چوق یاتورمغله چوریدوب قوقمق یاخود تویلری یومشبوب
یولنمق ایچون اوزرینه صوسپوب یه کوتمك معناسنه در یقال عطن الجلد بمعنی عطنه عطنا کما سیذکر العطون
قعود وزننده بودخی دوه صویه قاندقدنصکره صویوره سنده یاتمق معناسنه در یقال عطنت الابل عطونا
من الباب الاول والثانی اذا رویت ثم برکت وناقه صو ایچدکدنصکره اسکی یتاغنه کتمك علی قول ابتدا ایچمامکله
عطنه ردّ ایدوب برمقدار انتظاردنصکره دفعهٔ ثانیه ده صویه عرض اولنمق یاخود صویه قاندقدنصکره
چوکرتمك معناسنه در یقال عطنت الناقة عطونا وهو ان تراح بعد شربها اوردها الی العطن لینتظر بها لانها
لم تشرب اولا ثم یعرض علیها الماء ثانیا او هو ان تروی ثم تبرك العاطنة صویی ایچدکدنصکره صویوره سنده
یتان ناقه یه دینور جمعی عواطن وعطون کلور عینك ضمیله الاعطان همزه نك کسریله برکسه دوه لری صویه
کلوب ایچمدکلر ایچون یاخود برکره ایچمکله تکرار ایچمك ایچون صویك یوره سنده یاتروب آلیقومق معناسنه در
یقال اعطن الابل اذا احبسها عند الماء فبرکت بعد الورد وبرآدمك دوه لری صویوره سنده اولان یتاغه یاتمق
معناسنه در یقال اعطن القوم اذا عطنت ابلهم العطنة فتحاتله معنای اولدن اسمدر دوه صویه کلدکدنصکره
یتاغه یاتمغه دینور العطان رمان وزننده والعطون جلوس وزننده والعطنة فتحاتله معاطنه نازل اولان
جماعته دینور یقال قوم عطان وعطون وعطنة اذا نزلوا فی المعاطن الانعطان انفعال وزننده دری دباغتده
چوق یاتمغله چوریوب قوقمق معناسنه در یاخود تویی یولنمق ایچون اوزرینه صوسپوب سپیده یاتورلمغله
یومشمق معناسنه در یقال انعطن الجلد بمعنی عطن اعطن عینك فتحیله تعطین الجلد معناسنه در که ذکر
اولندی یقال عطن الجلد عطنا من الباب الثانی والاول بمعنی عطنه المعطون والعطین امیر وزننده وصف
مذکور اوزره اولان دری یه دینور وعطین وعطینه وجودی بدرایحه اولان کسیه دینور یقال رجل عطین
وعطینة ای منتن العطان کتاب وزننده هنوز دباغت اولنمامش دری یه قوقسون دیو اکدکلری فشقی یه یاخود
طوز ه دینور شهر لرده کرجلیوب یاخود طوزلرل عاطنه بحریمنده براسکله آدیدر العفن دفن وزننده طاغه
وباره آغمق معناسنه در یقال عفن فی الجبل عفنا من الباب الاول اذا صعد واتی آز یدوب قوقمق معناسنه در
یقال عفن اللحم اذا غیره العفن کتف وزننده والمعفون بوزیلوب قوقمش اته دینور وعفن چوریمش نسنه یه
دینور التعفین بودخی اتی آز یدوب قوقمق معناسنه در یقال عفن اللحم بمعنی عفنه العفن فتحتیله والعفونة
عمومه وزننده برنسنه رطوبتدن یاخود سائر عارضه دن بیریوب چوریمك معناسنه در یقال عفن الحبل عفنا
وعفونة من الباب الرابع اذا فسد فتفتت عند مسه التعفن تفعل وزننده عفونه معناسنه در یقال تعفن الحبل
بمعنی عفن عفان شدّاد وزننده بررجل آدیدر وبو غیر منصرفدر زیرا عفن ماده سندن فعال در ومنصرف اولور
اکر عفت ماده سندن فعلان اعتبار اولنور ایسه وعفان سنداولکه سنده برکورفز اسمیدر الاعفان همزه نك
کسریله برآدمك سختیانی انباشته ده چوریوب دلیك دلیك اولمق معناسنه در یقال اعفن الرجل اذا تثقب ادیمه
العفاهن علابط وزننده جلادت وحدتلو توانا ناقه یه دینور عفنه قافله حمزه وزننده اران ایالتنده برقلعه در
عقیون صهیون وزننده عرش اعظم تحتنده ریحدن بر بحر آدیدر آنده ریحدن مخلوق ملائکهٔ کرام وار در که
اللرنده ریحدن مخلوق مزراقلر طوتوب دائما عرشه نظر ایدرلر وتسبیحلری سبحان ربّنا الاعلی کلمهٔ شریفه سیدر
مترجم دیرکه بوماده یی وافر تتبع ایلدم لکن سائر محلده ظفریاب اولمدم ظاهرا ارتفاع معناسنه اولان عقو یاخود
عقی ماده سندن اولمق کرکدر سبحان الله ومایعلم جنوده الا الله العقیان عینك کسریله معتل بابنده مرسومدر
العکنة غرفه وزننده پك سموزلکدن قارن اتنده حاصل اولان بیوه وبوکندی یه دینور جمعی عکن در صرد وزننده
یقال بطن ذو عکن وهی ما انطوی وتثنی من لحم سمنا التعکن تفعل وزننده پك سموزلکدن قارن اتلری بیولنوب

بوکوم بوکوم اولمق معناسنه در یقال تعکن بطنه اذا صار ذاعکن العکناء حمراء وزننده والمعکنة معظمه
وزننده سموزلکدن قارنی اتلرنده بیولر وبوکوملر پیدا اولمش قیزه دینور یقال جاریة عکناء ومعکنة اذا تعکن بطنها
وعکناء ممه لرینك ایچکلری غلیظ اولان ناقه یه دینور العکنان عینك فتحی وکافك سکونیله وفتحیله چوق دوه لره
دینور العکان کتاب وزننده بیونه دینور عنق معناسنه العلن فتحتیله والعلانیه کراهیه وزننده برنسنه
ظاهر وآشکاره اولمق معناسنه در که سرّ واسرار مقابلیدر راغبك بیاننه کوره اکثری معانی ومعقولاتده مستعملدر
یقال علن الامر وعلن وعلن علنا وعلانیة من الباب الاول والثانی والخامس والرابع اذا ظهر الاعتلان افتعال
وزننده بودخی آشکاره اولمق وآشکاره یه چقمق معناسنه در یقال اعتلن الامر اذا ظهر الاعلان همزه نك کسریله
رایشی آشکاره قلمق معناسنه در که کیزلمك مقابلیدر تقول اعلنت الامر وبالامر اذا اظهرته وبرایشی آچقدن
ایشلمك معناسنه در یقال اعلن بالعداوة اذا جاهر التعلین تفعیل وزننده بودخی برایشی آشکاره قلمق معناسنه در
یقال علن الامر اذا اظهره العلان جدال وزننده والمعالنة مجادله وزننده بودخی برایشی آچغه چقردق وآچقدن
ایشلمك معناسنه در یقال عالن بالعداوة علانا ومعالنة اذا جاهر وبرنسنه یی برکسیه اعلان واظهار ایلمك معناسنه در
یقال عالنه الامر اذا اعلنه الیه العلنة همزه وزننده اصلا کتم سرّ ایلمز اولان آدمه دینور یقال فلان علنة
ای لا یکتم سرّا العلانیة کراهیه وزننده مصدر در که ذکر اولندی وشول آدمه دینور که دائما جمیع ایشی
پس پرده دن اولمیوب عیان وآشکاره اولور اوله جمعی علانین کلور یقال رجل علانیة ای ظاهر امره
واکا علانیّ دخی دینور سحابی وزننده جمعی علانیون کلور العلوان عینك ضمیله عنوان معناسنه در که
سرنامهٔ مکتوبدر اجمالا درون مکتوبی اظهار ایدر یقال علوان الکتاب کذا ای عنوانه علان کتاب وزننده
شهر صنعاء قربنده برحصار آدیدر علانه جبانه وزننده ذمار قربنده برحصار آدیدر العلجن جعفر وزننده
طقناز کوده لو ناقه یه دینور بونك نونی زائد اولمغله جیم بابنده ذکر اولندی . العلجون عصفور وزننده یاوز ناقه یه
دینور یقال ناقة علجون ای شدیدة العمن عینك فتحی ومیمك سکونیله بریرده اقامت ایلمك معناسنه در یقال
عمن بالمکان وعمن عمنا من الباب الثانی والرابع اذا اقام العمینة سفینه وزننده دوز وملایم ارضه دینور یقال
ارض عمینة ای سهلة عمان غراب وزننده بررجل آدیدر ویمن اولکه سنده بربلده آدیدر منصرف وممنوع
اولور عمان شدّاد وزننده شام دیارنده بربلده آدیدر که بلقاء ناحیه سنده در الاعمان همزه نك کسریله
والتعمین برکسه عمان شهرینه قصد وتوجه ایلمك معناسنه در یاخود اکا داخل اولمق معناسنه در یقال اعمن
الرجل وعمن اذا توجه الی عمان او دخله واعمان دائمی بریرده مقیم اولمق معناسنه در یقال اعمن الرجل اذا دام
علی المقام العمن ضمتیله بریرده مقیم اولان کسه لره دینور مفردی عمون در صبور کبی العمانیة غرابیه وزننده
بصره ده برجنس خرما اغاجیدر که باز وقیش باشندن چچکی اکسك اولیوب وهمیشه دالرینك کیمی چچکلی وکیمی تازه
اولمش خرمالو اولور العنّ عینك فتحی ونونك تشدیدیله والعنن فتحتیله والعنون قعود وزننده برآدمك
اوکنه آرقوری برایش ظهور ایلمك معناسنه در مثلا برایشه مشتغل ایکن ناکهانی برایش دخی آچلمق کبی یقال
عنّ له الشیء عنا وعننا وعنونا من الباب الثانی والاول اذا ظهر امامه واعترض وعنّ فتحتیله معنای مزبوردن
اسم اولور وعنّ تشدید نونله برکسه حقنده عنین اولمسیله حکم اولنمق یاخود سحر ایله بغلو اولمق معناسنه در یقال
عنّ فلان علی المجهول اذا حکم القاضی علیه بالعنانة او منع عن المرأة بالسحر بوندن اسم عنه در عینك ضمیله
ومکتوبه عنوان یازمق معناسنه در یقال عنّ الکتاب اذا کتب عنوانه وآتك اویانه دیزکین یکورمك معناسنه در
تقول عننت اللجام اذا جعلت له عنانا ودیزکینی چکمکله آتی آلیقومق معناسنه در تقول عننت الفرس اذا حبسته
بالعنان وسوکمك معناسنه در تقول عننت فلانا اذا سببته الاعتنان افتعال وزننده بودخی برآدمك اوکنه ارقوری
برایش چقه کلمك معناسنه در که اوکنه کرلمك تعبیر اولنور یقال اعتنّ له الشیء اذا ظهر امامه واعترض وبرآدمك
حال وشانی وکار وکرداری بیانه چقمق معناسنه در وبو عنوان ماده سندندر یقال اعتنّ ماعندهم ای اعلم
بخبرهم العنان کتاب وزننده بودخی معنای اولدن اسمدر عنّ کبی که برنسنه برآدمك اوکنه ارقوریدن کرلمکه
دینور وآتك دیزکننه دینور جمعی اعنه در وعنن در ضمتیله آتك کم کبی اغزینه کیرمیوب ایکی طرفنده آرقوری
معترض اولدیغیچون یقال جعل اللجام عنانا وهو السیر الذی تمسك به الدابة وتقول العرب رجل طرف العنان
ای خفیف یعنی جست وچالاکدر بوراده طرف کتف وزننده که برکسه نك صحبتنده ثابت اولمیان آدمه دینور
وعنان مفاعله دن مصدر اولور معارضه معناسنه یقال عانّه عنانا ومعانّة اذا عارضه وشرکة العنان شول

شركته اطلاق اولنور كه ايكى آدم بر مخصوص مالده مشترك اولوب سائر مالرنده مشترك اولميه لر كويا كه اول مالى اوكلرينه ارقورى كلمكله اشترا وعقد شركت ايلديلر على قول بركسه برماله مشترى ايكن آنك اوكنه كريلوب بونده بنى دخى شريك ايله ديمكله عقد اولنان شركتدن عبارتدر و بو صورت مشترئ مز بور مال مرقومه كسب استحقاق ايلمزدن مقدم اولور و بعضلر ديديكه شركت عنان شركتده برابر اولمقدن عبارتدر يعنى ايكى طرفك سرمايه سى مساوى اولمقدر كه اول ميدانه نمقدار اقچه وضع ايلمش ايسه ديكرى دخى اولقدر وضع ايلمك وجهيله معقود اولان شركت اولور و بو عنان فرسدن مأخوذ در زيرا ديزكنك ايكى طاقى دخى بس برابر اولور يقال بينهما شركة عنان وهى ان يكون فى شئ خاص دون سائر مالهما اوهو ان يعارض رجلا فى الشرا فيقول اشركنى معك وذلك قبل ان يستوجب العلق اوهو ان يكونا سواء فى الشركة ملا خسرو درر ده سائردن احسن تعريف و بيان ايلمشدر فليراجع وعنان انسانك صرتنده بل طرفنده اوزون طمره دينور ايكى طرفنده اولانه عنانا المتن دينور و برموضع و برخاتون اسميدر العنون صبور وزننده دائما سائر دابه لردن ايلروده كيدر اولان دابه يه دينور كه پيشاهنك محرفى پيشنك تعبير اولنور يقال دابة عنون اى متقدمة فى السير المعن ميمك كسريله مسن وزننده شول فضول وكستاخه دينور كه دائما بيهوده ووظيفه سندن خارج اقوال وافعاله كيريشوب اولور اولمز ايشلره تعرض وتصدى ايدراوله مؤنثى معنه در يقال رجل معن اذا كان يدخل فيما لا يعنيه و يعرض فى كل شئ وخطيب عربه دينوركه عربلرك خواجه لريدر يقال هو معن اى خطيب المعنون مجنون وزننده ومرادفيدر يقال رجل معنون اى مجنون العنانى قصارى وزننده ومرادفيدر كه غايت ومبلغ ديمكدر يقال عنانك ان تفعل كذا اى قصارك و بو اعتراض معناسندندر العنين امير وزننده شول آدمه دينوركه قوت ماسكه سى اولمامغله ريح بطننى طوتمز اوله يقال رجل عنين اى لا يقدر على حبس ريح بطنه العنين سكين وزننده سست اندام اولمغله جماعه قادر اوليان آدمه دينور ياخود نسوانى يعنى جماعى قطعا اراده واشتها ايلمز اوله يقال رجل عنين اى لا يأتى النساء عجزا او لا يريدهن صاحب مصباحك بياننه كوره مؤنثده دخى اولور عنينه دينور هايله يقال امرأة عنينة اى لا تشتهى الرجال وصاحب مغربك بياننه كوره عنين كلمه سى عن الابل ماده سندندر كه حظيره ده حبس ايلمك معناسنه در ياخود اعتراض معناسندندر زيرا ادخال ايده ميوب ايكى طرفه اعتراض ايدر مترجم ديركه عن الفرس باللجام ماده سندن اولمق معناى ثانى يه ده ملايم اولور وقالديكه ففهمانك عن امرأة دون اخرى قوللرى معناى ثانى اوزره محرر جدر وكتب فقهيه ده عنين تعميم اولنمشدر كه اتيان نسايه مطلقا مقتدر اوليامندن عبارتدر كرك ذكرى قائم اولسون وكرك اولسون وكرك ثيبه واصل اولوب بكره اولمسون وكرك بعض نسايه واصل اولوب بعضه اولمسون وكرك مرضدن وضعفدن وكبر وشيخوختدن وكرك سحر وعقددن اولسون العنانة سحابه وزننده والتعنين تفعيل وزننده والعنينة كسرتينله ونونك تخفيفى وتشديديله والتعنينة تاى مفتوحه ايله اسملردر عنينلكه دينور وتعنين مصدر اولور بركسه حقنده قاضى عنين اولمق اوزره حكم ايلك معناسنه در على قول سحر ايله بغلو اولمق معناسنه در يقال عنن الرجل عن امرأته على المجهول اذا حكم القاضى عليه بالعنانة اومنع عنها بالسحر ومكتوبه عنوان يازمق معناسنه در يقال عنن الكتاب وعناه اذا كتب عنوانه وآت اويانه ديزكين كچورمك معناسنه در تقول عننت اللجام اذا جعلت له عنانا الاعنان همزه نك كسريله بو دخى برآدمه عنين اولمق اوزره حكم ايلمك ياخود سحر ايله بغلو اولمق معناسنه در يقال اعن الرجل عن امرأته على المجهول بمعنى عن وآت اويانه ديزكين كچورمك معناسنه در تقول اعننت اللجام اذا جعلت له عنانا وديزكنى چكمكله آتى آليقومق معناسنه در تقول اعننت الفرس اى حبسته بالعنان العنة عينك ضميله اسمدر مؤلفك سوقنه كوره عن عن امرأته وعن واعن بضمهن اى حكم القاضى عليه بذلك اومنع عن النساء بالسحر قولنك معناسندن اسمدر لكن متبادرى ترديد ثانيدن اولمقدر كه بغلولق تعبير اولنور ومغربك ومصباحك بيانلرينه كوره عنانه وعنينه كبى مطلق عنينلكدن اسم اولوب ولغت مرزوله در ارجح اولان ذكر اولنانلردر وعنه غاجدن وچايدن اولان آغيله دينور كرك دوه وكرك قيون آغيلى اولسون جمعى عنن در صرد وزننده وعنان كلور جبال وزننده وآتش اوزره تجره اوتورتدقلرى نسنه يه دينور ساج اياغى كبى وقدان القدر معناسنه شارح ديركه و قدان واو مكسوره ايله ديكدان فارسى معربيدر وعنه ايپه دينور حبل معناسنه و يمنده بر ولايت آديدر و بر رجل اسميدر وعنه برآدمك اوكنه آرقورى چقوب كريلن شيئه دينور ومنه يقال اعطيته عين عنة اى خاصة من بين اصحابه يعنى فلانه ياران ورفقاسندن مخصص اوله رق نسنه ويردم كويا كه عطيه مز بوره يه شخص مرقوم بالكزجه معترض اولمشدر بوراده عين عنه

مطلب

لفظى مضافدر وعنه كلمه سى غير منصرفدر و بعضا منصرف اولور پس اعطيته اياه كائنا عين عنة سكيننده حال اولور كذلك فلانى ارامقسزين بو ساعتده ناكهانى كوردم ديجك يرده رأيته عين عنة ديرلر رأيته اعتراضا فى الساعة معناسنه وذاتى معلوم اوليان برنسنه يه ناكهانى تعرض ايدوب صتاشدم ديجك يرده اعننت بعنة لا ادرى ماهى ديرلر تعرضت لشئ لا اعرفه معناسنه العنان سحاب وزننده بلوده دينور ياخود صوپى وارايكن ياغدرميان بلوده دينور مفردى عنانه در هواده اعتراضنه مبنى در يقال ظهرت فى السماء عنان اى سحاب اوهى التى تمسك الماء وبنى عامر ديارنده بر وادى اسميدر اوست طرفى بنوجعده نك واشاغى طرفى بنوقشيرك يوردلريدر وابو عنان وحفص بن عنان تابعيلردر مؤلف عنانيه ديدكلرى طائفه يهودك ذكرندن سكوت ايلدى و بو مصباح منيرده مشروحدر الاعنان همزه مفتوحه ايله اغاجلرك اوجلرينه دينور يقال اعنان الشجر اى اطرافها واعنان الشياطين شيطانلرك طباع واخلاقلرندن عبارتدر يقال فيهم اعنان الشياطين اى اخلاقها مترجم ديركه نهايه ده بو عباره ايله مرسومدر وفى الحديث سئل عن الابل فقال اعنان الشياطين الاعنان النواحى كانه قال انها لكثرة آفاتها كانها من نواحى الشياطين فى اخلاقها وطبايعها پس نواحى معناسندن اولور واعنان السماء نواحى وآفاق واطراف آسماندن عبارتدر يقال اعنان السماء اى نواحيها بونلرك جمعى عنن در فتحتينله وعنان السماء عينك كسريله فلكه نظر ايتدكده ناظره ظاهر ومرئى اولان يرينه دينور يقال بلغ عنان السماء وهو مابدا لك منها اذا نظرتها وعنان الدار خانه نك برجانبنه دينور العنوان والعنيان عينلرك ضميله وكسريله مكتوب وكتابك سرنامه وديباجه سنه دينور مكتوبه بر طرفندن عن واعتراض ايلديكيچون اطلاق اولنمشدى اصلى عنان ايدى رمان وزننده نونلرك كثرتندن بريسى واوه و ياءيه منقلب اولدى بناء عليه تصريفى اصل وفرع اوزره مصوغ اولور مؤلف بونلرى عنو وعنى ماده لرنده دخى ذكر ايلمكله ظاهرا اقواله مبنى در وعنوان برنسنه نك ظهور نه كند يسيله استدلال اولنان شيئه دينور ومنه يقال الظاهر عنوان الباطن اى يستدل بظاهر حال المرء على ظهور حال باطنه العنونة دحرجه وزننده كتابه عنوان يازمق معناسنه در يقال عنون الكتاب اذا كتب عنوانه ويقال عنه وعناه بقلب النون ياء كما ذكر العنعنة زلزله وزننده تميم قبيله سنك تكلمده همزه يى عين حرفنه ابدال ايلملرندن عبارتدر مثلا انّ يرنده عنّ ديدكلرى كبى يقال يعنعن تميم اى يبدلون العين من الهمزة مؤلف عنعنه حديثدن سكوت ايلمشدر و بو سولنمدكلدر زيرا عربدن مسموعدر العانّ تشديد نونله اوزون طاغه دينور يقال جبل عان اى طويل عن عينك ضميله برقبيله و برموضع اسملريدر العنان شدّاد وزننده خير ومنفعت خصوصنده بطائت اوزره اولان آدمه دينور يقال هو عنان عن الخير اى بطئ منه المعننة معظمه وزننده اندامى صيق ودبرنكلى خاتونه دينور يقال جارية معننة الخلق اى مطويته عن عينك فتحى ونونك سكونيله اوج وجه اوزره استعمال اولنور وجه اول حرف جر اولور اون معنايه دلالت ايدر ١ مجاوزه ايچوندر نحو سافر عن البلد اى تجاوز عنه ٢ بدل معناسنه اولور كقوله تعالى لا تجزى نفس عن نفس شيئا اى بدل نفس ٣ استعلاء ايچون اولور كقوله تعالى فانما يبخل عن نفسه اى على نفسه ٤ تعليل ايچون اولور كقوله تعالى وما كان استغفار ابراهيم لابيه الاعن موعدة اى لموعدة ٥ بعد كلمه سنه مرادف اولور كقوله تعالى عما قليل ليصبحن نادمين اى بعد قليل ٦ ظرفيت ايچون اولور كقول الشاعر * ولا تك عن حمل الرباعة وانيا * اى ولا تك فى حمل الرباعة زيراونى ماده سى اشبو ولا تنيا فى ذكرى آيتنده فى ايله صله لنمغله مصراع مرقومده كى دخى اكا حمل اولنمشدر ٧ حرف جر اولان من معناسنه اولور نحو قوله تعالى وهو الذى يقبل التوبة عن عباده اى من عباده ٨ باء جاره معناسنه اولور نحو قوله تعالى وما ينطق عن الهوى اى بالهوى ٩ استعانه ايچون اولور كقولك رميت السهم عن القوس اى بها و بو معنا ابن مالك قوليدر ١٠ زائد اولور محذوف اولان آخر عن كلمه سندن عوض ايچون ايراد اولنور كقول الشاعر * اتجزع ان نفس اتاها حمامها * فهلا التى عن بين جنبيك تدفع * اى تدفع عن التى بين جنبيك عن كلمه سى اسم موصولك اولندن حذف اولنمغله ذيلنده عن تعويضا زياده اولندى وجه ثانى مصدريه اولور و بو عنعنه تميم اداسنده اولور كه ذكر اولندى يعنى اوزره ان موقعنده عن ايله تلفظ ايدرلر نحو اعجبنى عن تفعل بمعنى ان تفعل وجه ثالث اسم اولور جانب معناسنه كقول الشاعر من عن يمينى مرة وامامى وكقوله على عن يمينى مرت الطير سنحا العون عينك فتحى وواوك سكونيله ظهير ومددكاره دينور مفرد وجمعى ومذكر ومؤنثى برابردر جمع مكسرى اعوان كلور يقال هو وهى وهم عونه واعوانه اى ظهيره و بو فى الاصل مصدردر وعون اعانه دن اسم اولور ياردم ومدد معناسنه ومصدر اولور

خاتون عوان اولمق معناسنه يقال عانت المرأة تعون عونا اذا صارت عوانا كما سيذكر العوين امير وزننده اسم
جمعدر ظهير ومددكار جماعته دينور الاستعانة ياردم طلب ايلمك معناسنه در تقول استعنته وبه اذا طلبت
منه العون وقاسيق قيللى تراش ايلمك معناسنه در يقال استعان الرجل اذا حلق العانة الاعانة همزه نك كسريله
ياردم ايلمك معناسنه در تقول استعنته فاعانني المعانة ميمك فتحيله والمعونة ميمك فتحى وواوك ضميله
مكرمه كبى والمعونة مقوله وزننده والمعون مقول وزننده عون كبى بونلرده اسملردر ياردم ومدد معناسنه در
يقال ماعنده لنا عون ومعانة ومعونة ومعونة ومعون اى اعانة شارح ديركه عند الفراء معون معونه دن جمعدر
التعوين تفعيل وزننده بودخى ياردم ايلمك معناسنه در تقول عوّنني بمعنى اعانني وخاتون عوان اولمق معناسنه در
يقال عوّنت المرأة اذا صارت عوانا وحمار ديشى يه چوق آشمق معناسنه در يقال عوّن الحمار اذا اكثر
بوكه لعانته وبر آدمك حصه ونصيبنه دخول ايلمك معناسنه دركه حصه سنه اورتق اولمقدن عبارتدر يقال
عوّن فلانا اذا دخل عليه فى نصيبه التعاون تفاعل وزننده والاعتوان افتعال وزننده يارنملشمق
معناسنه در يقال تعاونوا واعتونوا اذا اعان بعضهم بعضا اعتون كلمه سى تعاون معناسنه اولمغله واوى اعلال
اولنمدى المعاونة مقاتله وزننده والعوان قتال وزننده بركسيه ياردم ايلمك معناسنه در يقال عاونه
معاونة وعوانا اى اعانه المعوان محراب وزننده ناسه كوزل ياردم ايدن ياخود چوق ياردم ايدن آدمه دينور
يقال هو معوان اى الحسن المعونة او كثيرها العوان سحاب وزننده شول جنكه دينوركه مقدم بردفعه
دخى اوغراش اولمش اوله كه مراد دفعۀ ثانيه اولان جنك وقتال دركويا كه دفعۀ اولى بكر اولور يقال وقعت
بينهم حرب عوان وهى من الحروب التى قوتل فيها مرة وشول صغر اينكنه وقسراغه دينوركه بطن بكردن صكره
طوغورمش اوله كه مراد ابتدا طوغورمش اولاندركه اورته ياشلو اولور يقال بقرة وفرس عوان اذا كانت نتجت
بعد بطنها البكر وتحت زوجده اولان خاتونه دينوركه بودخى اورته ياشلو اولور جمعى عون كلور عينك ضميله
قال الشارح ومنه المثل ❊لا تعلم العوان الخمر❊ يعنى اورته ياشلو خاتونه خمار بورنمكى تعليم ايتمه اول مستغنيه در وعوان
ساحل بحريمنده بربلده آديدر ويغمور ياغمش يره دينور العوانة سحابه وزننده يك اوزون خرما اغاجنه دينور
وكرپيدن كوچك برجانور آديدر وقومساللرده اولان برقور بجغز اسميدر وعرمه نام محلده برصو آديدر العانة
قاسيق اشكه دينور اتان معناسنه وبيان اشكى سوريسنه دينور جمعى عون كلور عينك ضميله وقاسيقده بتن
قيللره دينور يقال حلق العانة اى شعر الركب شارح ديركه قاسيغده اطلاق اولنور حتى بعضلر بونى حقيقت
عد ايتمشدر وعانه عونه تقديرنده دركه واو مفتوحه ايله در وعانه نهر فرات اوزره برقصبه آديدر جرعانيه اكا منسوبلردر
وعانه برنيچه يلاق كواكبه اطلاق اولنوركه سعودك اشاغى طرفنده واقعلردر ابوعون عينك مضمومه ايله
خرمانك وطوزك كنيه لريدر بئر معونه عينك ضميله مدينه قربنده برقيو آديدر عوائث علابط وزننده
برطاغك آديدر المتعاونة اسم فاعل بنيه سيله دوتلمش عورته دينور يقال امرأة متعاونة اى طاعنة
فى السن عون صون وزننده عوانه سحابه وزننده معين امير وزننده معين
مبين وزننده اسامئ رجالدندر العهنة عينك ضمى وهانك سكونيله تازه چبوغك اكيلوب بوكلمسنه على قول
آيرليه رق قيرلمسنه دينور و بو اسمدر العهن عهد وزننده تازه چبوق اكيلوب بوكلمك ياخود آيرليه رق قيرلمق
معناسنه در يقال عهن القضيب عهنا من الباب الثانى اذا انثنى او انكسر بلا بينونة و بريرده اقامت ايلمك معناسنه در يقال
عهن بالمكان عهنا من الباب الاول اذا اقام وخروج ايلمك معناسنه اولمغله ضد اولور يقال عهن منه اذا خرج
وبرايشده جدّ وجهد ايلمك معناسنه در يقال عهن فى العمل اذا جدّ وعهد معناسنه در يقال عهن الرجل
اذا عهد وتعجيل ايلمك معناسنه در يقال عهن له مراده اذا عجله له وخرمانك داللرى قورومق معناسنه در يقال
عهنت السعف اذا يبست العهنة عينك كسريله برشجردركه قرمزى چچكلرى اولور باديه اشجارندندر وعهنه
عهن لفظندن اخص دركه قيون يوكنه على قول الوان بوياغش يوكه دينور پس عهنه آندن برقطعه يه اطلاق
اولنور جمعى عهون در يقال بيده عهن اى صوف او مصبوغ الوانا وعهنه احنه لفظنده لغتدركه حقد وكينه يه
دينور يقال فى صدره عهنة اى احنة العاهن فقير وكدايه دينور يقال رجل عاهن اى فقير وقديمى اولان ماله
دينور يقال له عاهن اى مال تالد وحاضر معناسنه در يقال شئ عاهن اى حاضر ومقيم وثابت معناسنه در
يقال هو بالمكان عاهن اى مقيم ثابت واوشكن وتنبل صالق سولپوك آدمه دينور يقال رجل عاهن اى مسترخ
كسلان وعواهن لفظندن مفرد اولوركه خرما بينبسنه يقين يرلرده نابت خرما داللرينه دينور وناقه نك رحمنده

اولان طمرلره دينور وانسانك اعضاء كاسبه سنه دينور جوارح معناسنه ذكر اولنان شاخ معناسندندر وتقول العرب
رمى فلان الكلام على عواهنه اى لم يبال اصاب ام اخطأ يعنى سوزى اصابت وخطاسندن مبالات ايتميدرك تفوّه
ايلدى وبو تعجيل ياخود حاضر معناسندن مأخوذدر تعهن تانك حركات ثلاثى وهانك كسريله حجازده برموضع
آديدر العيهون طيفور وزننده برخوشبو نبات آديدر العهن عينك كسريله يوكه ياخود رنكارنك بوياغوسنه
دينوركه ذكر اولندى ودواب ومواشى يى كوزل كوزه دوب تيمار وتقيدنه اهتمام ايدن آدمه دينور عهد معناسندندر
يقال هو عهن مال اى حسن القيام عليه عاهان ابن كعب دركه شاعردر العهان كتاب وزننده خرماسا اقمنك
دبنه دينور بنو عهينه جهينه وزننده سلفده برقبيله دركه حالا منقرضلردر العين عينك فتحيله وكسريله كوره
دينور فارسيده چشم دينور وبو مؤنثدر جمعى اعيان واعين وعيون كلور كلور وجمع الجمعى اعينات كلور رأيته بعينى
اى بباصرتى مترجم ديركه مقدمۀ زمخشريده مشروح اولديغى اوزره عين لفظى الفاظ مشتركه نك اشهرى
ومعنا جهتندن اكثريدر ومدلولى اولان معنالرك بعضى موضوع له حقيقى وبعضى مجازيدر وباصره تأويليله
مؤنثدر وراغبك بيانه كوره معانئ سائره برمناسبتله مستعار درمثلا اشرف اعضا اولديغندن كندودن صاحب
فضل ومزيت نسنه لر استعاره اولنور وجزء اعظم اولديغندن نفس وذات معناسنه استعمال اولنور وعين اهل
بلده دينور فتحتيله ده لغتدر يقال بلد قليل العين اى اهله وخانه جماعتنه دينور يقال ما بالدار عين اى اهلها ومصدر
اولور كوزد كورمك معناسنه يقال عانه يعينه عينا اذا اصابه بعينه وبعض كوزده اولان اصابت خاصه سنه دينوركه
هرنيه نظر ايلسه اصابت ايدر يقال به عين اى اصابة فى عينه وانسانه دينور ومنه يقال ما بالدار عين اى احد
وحجازده هذيل قبيله سنه مخصوص بربلده آديدر وجاسوسه دينور يقال بعث عينا اى جاسوسا وبو عورته فرج
ومركوبه ظهر اطلاقى كبيدر وعين وعينان فتحاتله مصدر اولورلر صو آقمق معناسنه يقال عان الماء عينا وعينانا
اذا جرى وعين شول يوفقه درى پارچه سنه دينوركه كاكره ورنبورك يوالغنى اكا صاروب آتارلر وجماعت وكروه
معناسنه در فتحتينله ده جائزدر يقال جاءت عين من الناس اى جماعة وحاسۀ بصره دينوركه كوزده اولان
كوريجيلك قوتيدر قواى خمسۀ ظاهره نك بريدر يقال هو قوى العين اى حاسة بصره قوية وحاضر وموجود
اولان شيئه دينور يقال هو عين اى حاضر وحقيقت قبله يه دينوركه نمازده اوريه توجه اولنور وحروف
هجادن برحرفدركه حروف حلقيه دندر ومجهوره دندر الذى التلفظ اظهارنده اهتمام اولنمق مناسبدر لكن مؤدئ
استكراه اوله جق دكلو مبالغه اولنمامق لازمدر مترجم ديركه دقايق ادبيه دندركه حروف هجادن تنها ياخود كلمه نك
ابتداسنده يازيلان عين ايكى قسمدر برينه عين نعلى وبرينه صادى ديرلركه بوصورتلرده در ع ع وعين بتراء
ديدكلرى دخى صورت ثانيه دركه همزه شكلى اولور وعين برنسنه نك كزيده وافضلنه دينور يقال هذا عين المال
اى خياره وبعض درپلرده اولان كوز كوز يوفقه دائره لره دينوركه دريده عيب عد اولنور وكوزجى يه وبكجى يه
دينور يقال هو عين اى ديدبان وسكه لو آلتونه دينور يقال عندى عين اى دينار وسكه سز آلتونه ده دينور
ذهب معناسنه وبرنسنه نك ذات ونفس وحقيقتنه دينور يقال عين الشئ اى ذاته ونفسه مؤلف بونى تكرار
ايلمشدر وربا معناسنه دركه منهيات معامله دندر ميل ميزان معناسندندر وبرقوم وقبيله نك سيد وذيشاننه
دينور يقال هو عين القوم اى سيدهم بو معنا زير حكومتنده اولنلرى كوروب كوزتديكيچون ياخود آنلره نسبت
كوز كبى اشرف اولديغيچوندر وقبله طرفندن ظهور ايدن سحابه دينور على قول عراق اولكه سنك قبله سى
طرفندن ياخود عراقك صاغ جانبندن ظهور ايدن سحابه مخصوصدر وبو جزيرة العرب قطرينه نسبتله در
بيلنرنده سحاب مذكور عادتا ممطر اولور وعين كونشه على قول شعاع وپرتوينه دينور دائما معاينه ياخود افضل
كواكب ياخود ذات النور اولديغنه مبنى در تقول حجبت بصرى عن الرؤية عين اى شمس او شعاعها وبرقوش
آديدر وحاضر ونقد اولان ماله دينور مال عتيد معناسنه وعيب معناسنه در بودخى ميل ميزان ياخود عيب
جلد معناسندندر يقال ما به عين اى عيب وهذيل بلادنده برموضعدر وشام ديارنده جبل اللكام تحتنده برقريه
آديدر وبمنده سنجان ولايتنده برقريه آديدر وبرقومك كبيرنه دينورنته كه ذكر اولندى وكونكلردن جريان ايدن
صويك منبعنه دينور مصلق وحوض كبى ونيجه كون متصل ياغان يغموره دينور واشمه وقيو مقوله سنك صولرى
نبع ايلديكى يره دينوركه قيو كوزى تعبير اولنور يقال انقطعت عين الركية اى مفجر مائها وبركسنه نك نظر كاهنه
دينور بو تعبير لسانمزده دخى زبانزده در كوزمدن آيرلمه دينور ومنه قوله تعالى فأتوا به على اعين الناس اى بمنظرهم
وترازونك بركفه سنك برطرفه مائل لغنه دينور كويا كه كوزك برطرفه طوغرى اكريجه نظرى ياخود اصابت عين

تأثیری تصوّرینه مبنی در یقال فی هذا المیزان عین ای میل وناحیه معناسنه‌در ویدی دیناردن نصف دانق
مقداره دینور ونظر معناسنه‌در تقول عینی لك دائما ای نظری ودیز کوزنه دینور نقرة الرکبه معناسنه واعیان
کلمه‌سندن مفرداولور که لاب وام قرنداشلردن برینه دینور متعدّ دینه بنو الاعیان دینور نفس وکزیده معناسندندر
اشبو اخوته معاینه دینور کاسیذکر یقال هم بنو الاعیان ای الاخوة من اب وامّ وپیکاره دینور که فارسیده چشمه
دینور ینبوع الماء معناسنه جمعی اعین وعیون کلور صدیق العین کوزقرشوسنده ایکن ریاء اظهار صداقت
ایدن بیوفا وهرجایی‌یه اطلاق اولنور یقان هو صدیق عین ای مادمت تراه وعربلر نظرت البلاد بعین او بعینین
دیرلر بلادك اوتلری بتون ظاهر اولدقده معلوم اوله که منازلدن جبهه ساقط اولدقده عربلر نظرت الارض باحدی
عینیها دیرلر وصرفه ساقط اولدقده نظرت بعینیها جمیعا دیرلر که اول هنکامده تمام ربیع حکم ایدوب چایر کمال
اوزره نابت اولور کلام مزبور تعبیر مذکوره مبنی در کذلك عربلر برآدمه سن بنم یانمده محفوظ ومکرّمسن دیجك یرده
انت علی عینی دیرلر نته که بالکزجه مکرّمسن دیجك یرده انت علی رأسی دیرلر قال الراغب قوله تعالی ولتصنع
علی عینی ای بکلأتی وحفظی ویقال فلان بعینی ای احفظه واراعی ومنه یقال للراعی للشیء عین وشول کمسه که
همان کوزقرشوسنده ایکن ریاء قولکبی خدمت وعبودیت ایدراوله اکا عبد عین اطلاق ایدرلر یقال هو عبد عین
ای کالعبد مادام تراه کذلك عربلر صنع ذلك علی عین وعلی عینین وعلی عمد عین وعمد عینین دیرلر اول ایشی
جدّ ویقینه مقارن عن قصد ایشلدی معناسنه وها هو عرض عین دیرلر قریب معناسنه که ایشته اول کوزکك
اوکنده کرلمش طوریور دیمکدر کذلك هو منی عین عنة دیرلر معنای مزبورده وبو اضافتله در وعنه کلمه‌سنك
انصرافی وعدم انصرافیله نته که عنّ ماده‌سنده بیان اولندی ولقیته اوّل عین دیرلر یعنی اکالك اوّل بولشدم
دیمکدر که الك اوّل آنی کوردم تعبیر اولنور ونعم الله بك عینا دیرلر انعمها معناسنه که سنك دیدارتابدار کله حق تعالی
کوزمزی روشن ایلیه دیمکدر نته که نعم ماده‌سنده بیان اولندی رأس عین یاخود رأس العین حرّان ایله نصیبین
بیننده بر بلده‌در نسبتنده رسعنی دینور جعفری وزننده مؤلف عینتاب نام بلده‌نك که اسم اصلیسی عین‌در سکوت
ایلمشدر نسبتنده عینی دینور نته که شارح بخاری علّامه عینی اورایه منسوبدر عین شمس مصرده برقریه آدیدر
عین صید صاد مفتوحه ایله وعین تمر وعین اُبی حتی وزننده بر موضعلردر المعاینة مفاعله
وزننده بنو الاعیان وجهیله اولان قرنداشلق معناسنه‌در یقال بینهم معاینة ای اخوة من جهة
بنی الاعیان وبو معناده مصدر اولور وبرنسنه‌یی بی‌شائبهٔ شكّ وشبهه آشکاره‌جه کورمك
معناسنه‌در یقال عاینه معاینة اذا رأه عیانا المعیان محراب وزننده والعیون صبور وزننده
کوزی پك دکن آدمه دینورکه بدنظر تعبیر اولنور یقال رجل معیان وعیون ای شدید الاصابة بالعین
وعیون لفظنك جمعی عین کلور عینك کسریله وعین کلور کتب وزننده ما اعینه عانه یعینه صیغه سندن
فعل تعجبدر تعجب اول بدنظر کمسه‌در دیمکدر التعین تفعل وزننده برنسنه‌یه کوزدکورمك ایچون دیکه دیکه
نظر ایلمك معناسنه‌در یقال تعین الابل اذا استشرفها لیعینها شارح دیر که مؤلف بو معنایی تکرار ایلمشدر زیرا ختام
ماده‌ده تعین الرجل اذا تشوّه وتأنی لیصیب شیئا بعینه عبارتیله ده ذکر ایلمشدر که برنسنه‌یه کوزدکورمك ایچون
تحسدا بدنظر ایلمك معناسنه‌در وبعض نسخه ده تشوّس وتأنّی عنوانیله مرسومدر که کوزدکورمك ایچون دقت
وتأنّی ایله کوز قویرغیله باقشدرمق دیمك اولور وبرکسه‌یی یاخود برنسنه‌یی یقین وتحقیق وجهیله کورمك
معناسنه‌در یقال تعین فلانا اذا رأه یقینا وبرکسه‌یه برنسنه بعینه لازم اولمق معناسنه درکه اکا تعین اولمق
تعبیر اولنور یقال تعین علیه الشیء اذا لزمه بعینه الاعتیان افتعال وزننده بودخی برنسنه‌یه کوزدکورمك ایچون
دیکه دیکه باقمق معناسنه‌در یقال اعتان الابل اذا استشرفها لیعینها وجاسوسلق ایلمك معناسنه‌در یقال
بعثنا عینا یعتاننا ویعتان لنا ای یأتینا بالخبر الاعانة همزه‌نك کسریله بودخی برنسنه‌یه کوزدکورمك ایچون
دقتله باقمق معناسنه‌در یقال اعان الابل بمعنی اعتانها العیان عینك کسریله مفاعله دن مصدر در برکسه‌یی
یابرنسنه‌یی شبهه سز آچقدن کورمك معناسنه‌در ومنه یقال لقیه عیانا ای معاینة لم یشك فی رؤیته اتاه وعیان
اسم اولور چفتجی ادواتندن بر دمور آلته دینورکه صبان اوقنك طوقی اوله جقدر جمعی اعینه وعین کلور ضمتینله
ابناعیان ایکی قوشدر که اعراب آنلری زجر ایله تفأل وتطیر ایدرلر کویا که توقع ایتدکلرینی آنلرك حرکتلریله
مشاهده ایدرلر علی قول ایکی جزکیدن عبارتدر که عیافت اربابی آنلری یر یوزینه جزدقدنصکره ابناعیان اسرعا
البیان دیرلر وقیچن قاراوینیان کمسه‌نك اوبونی راست کلوب فائز اولسه جری ابناعیان دیرلر کویا که فوزوطعامی

مشاهده ایدر العین فتحتینله والعینة عینك کسریله برآدم جاموس کوزلی وآهو کوزلی اولمق معناسنه درکه
کوزی دائره لو وسیاهی عظیم اولمقدن عبارتدر یقال عین الرجل عینا وعینة من الباب الرابع اذا عظم سواد
عینه فی سعة الاعین احمر وزننده معنای مزبوردن وصفدر که جاموس کوزلو آدمه دینور عیناء مؤنثیدر واعین
یبان اوکوزینك ارککنه دینور وبو بالغلبه اسم اولمغله توصیفله ثور اعین دیمك جائز دکلدر جمعلری عین در عینك
کسریله واعین اسمادندر عبدالله بن اعین محدّثدر التعیین تفعیل وزننده عین حرفی یازمق معناسنه‌در یقال
عین العین اذا کتبها وبرمتاعی عینه وجهیله یعنی ویره‌سی‌یه آلمق یاخود صاتمق معناسنه‌در یقال عین الرجل
اذا اخذ بالعینة اواعطی بها کاسیذکر واغاج تازه‌لنوب چچکلری آچمق معناسنه‌در یقال عین الشجر اذا نضر
ونوّر وتاجر مالنی برآدمه عینه وجهیله صاتمق معناسنه‌درکه متاعنی اول آدمه اجل معلوم وعده‌سیله بربهایه
صاتوب بعده آندن متاع مزبوری فی الحال ناقص بهایه اشترا ایلمکدن عبارتدر که اول آدمی زیاده‌یه مدیون ایدر
یقال عین التاجر اذا باع سلعته بثمن الی اجل ثم اشتراها منه باقلّ من ذلك الثمن ومیانه ده جنك پیدا ایلمك
معناسنه درکه اظهار حرب ایتمش اولور یقال عین الحرب بیننا اذا ادارها وانجودلمك معناسنه درکه انجویه کوز
ایتمش اولور یقال عین اللؤلؤة اذا ثقبها وبرآدمك مثالب ومعایبنی یوزینه قرشو سویلمك معناسنه‌در یقال عین فلانا
اذا اخبره بمساویه فی وجهه وقربه‌نك دیکش یرلری طوتیلوب صو ترشح ایلمسون ایچون ایچنه صوقومق معناسنه‌در
یقال عین القربة اذا صبّ فیها الماء لتنسدّ عیون الخرز بوراده تفعیل ازاله ایچوندر العین عینك کسریله یبان
اوکوزلرینه دینور مفردی اعین درکه ذکر اولندی عیون البقر عینك ضمیله بردرلو سیاه اوزم اسمیدرکه ایری اولور
کذلك برنوع سیاه اریك اسمیدر بونلر اسلامبولده دخی متداولدر المعین معظم وزننده شول قماشه دینور که آنده
جاموس کوزی کبی چارکوشه‌یه یقین خرده نقشلر اوله وکوزلرینك اراغی سیاه اولان اکوزه دینور وبر معروف
ارککك اکوزك آدیدر العیانة کتابه وزننده جاسوسلق ایلمك معناسنه‌در تقول بعثنا عینا یعیننا عیانة ای یأتینا
بالخبر المعتان معتاد وزننده بدویلرك اوتلاقجیبسنه دینور یقال هو معتان ای رائد القوم المعیون والمعین
مکیل وزننده یریوزنده آشکاره جریان ایدن صویه دینور یقال ماء معیون ومعین ای ظاهر جار علی وجه الارض
بونلر سابق الذکر عین وعینان ماده‌سندندرلر نته که میمی الاصل اولان معین دخی بو معنایه در العین کیس
وزننده یانك فتحیله ده جائزدر والمتعین اسم فاعل بنیه‌سیله صویی ترشح ایدن طلومه دینور علی قول یکیسنه
دینور یقال سقاء عین ومتعین اذا کان یسیل ماؤه اوجدید العینة عینك کسریله برنسنه‌یی ویره‌سی‌یه آلمغه
دینورکه اسمدر یقال اخذه بالعینة ای بالسلف وبیع العینة قریبا تعیین ماده‌سنده بیان اولندیغی اوزره برمالی
برآدمه وعده سیله بربهایه صاتوب مجلس مزبورده ینه بایع اندن ناقص نقد بهاایله اشترا ایلمکدن عبارتدر مثلا
برآدمه بشیوز غروش اقتضا ایلمکله بازرکانه عرض مرام ایلدکده اولدخی مثلا درتیوز غروش قیمتلو متاعنی اوج
ماه وعده ایله مزبوره التیوز غروشه بیع وتسلیم ایلدکدنصکره در ساعت نقدا اقچه ایله بشیوز غروشه آندن اشترا
ایلمك کبی شارح دیرکه بو معامله ربا اولمغله منهیدر وبو نقد حاضر معناسنه اولان یاخود ربا معناسنه اولان عیندن
مأخوذدر کتب فقهیه‌ده طرق سائره‌سی واحکامی مبسوطدر خصوصا تاتارخانیه‌ده حیلهٔ شرعیه‌لری
مشروحدر وبو مسئله ایچون رسالهٔ مخصوصه‌لر تألیف اولنمشدر وعینه مالك کزیده وافضلنه دینور یقال
اعطاه عینة المال ای خیاره وحرب وقتالك ماده‌سنه دینور وابنك وقیون مقوله‌سنك کوزلرینك چوره‌سنه
دینور وثوب عینه مضاف اوله رق خوشنظر قماشه دینور المعان مکان وزننده قوناغه دینور عادتا محل عین
اولدیغنه مبنی در یقال نزلوا معانا طیبا ای منزلا وحجاج شام ایچون برمخصوص قوناق آدیدر که حالا بیوك قریه در
عینون جیحون وزننده برقریه آدیدر عینونی دخی دیرلر عینین عینك کسری وفتحیله وتثنیه بنیه‌سیله احد طاغنك
اتصالنده برطاغك آدیدر احد وقعه‌سنده ابلیس لعین اکا چقوب الا انّ محمدا قد قتل دیو ندا ایله شورشفکن مبانهٔ
اهل اسلام اولمشیدی وعینین عینك فتحیله بحرین قضاسنده برقریه آدیدر خلید عینین دیدکلری کمسه اکا
مضافدر عنان عینك فتحیله برموضع آدیدر عیان حیان وزننده بربلده آدیدر عیانه کتابه وزننده برموضع
آدیدر العیون عینك ضمیله اندلسده بربلده آدیدر وبحرینده برقریه اسمیدر اعین احمد وزننده عیانه تمامه
وزننده یمنده ایکی حصار آدیدر المعینة میمك فتحیله برقریه آدیدر العیناء خضراء وزننده ومراد فیدر عین
جاموسه تشبیهله درز یراعربلر پك سوادی خضرت ایله تعبیر ایدرلر یقال ارض عیناء ای خضراء وپك بیر عکله
بریلق در جدسنده اولان قربه‌یه دینور واهل عروض اصطلاحنده نافذه اولان قافیه‌یه دینورکه نفاذ دن

مأخوذدرکه اضمارایچون هاء وصلك حرکه سنه دینورنته که ماده سنده بیان اولندی یقال قافیة عیناء ای نافذة وعیناء برقیوآدیدر وقصرایله عینی جبل ثبیرك قله سنه دینورلکن صواب اولان معجمه ایله اولمقدر ذوالعین اصحابدن قتادة بن نعمان لقبیدر برغزوه ده کوزینه زخم اصابت ایلمکله کوزی طشره اوغرایوب یوزینه سیلان ایلمشیدی صاحب المعجزات علیه افضل الصلوات حضرتلری ید مؤیدلریله یرینه رد ومسح ایلدکلرنده دیکر کوزندن اصح وانور اولدی ذوالعینین معاویة بن مالك نام شاعر وفارسك لقبیدر ذوالعیینین مصغرتثنیه بنیه سیله جاسوسه اطلاق اولنور ابوعینان نهاربن توسعد نام شاعرك جدی کنیه سیدر ابن معین مکیل وزننده معن ماده سنده مذکوردر فصـــل الغین المعجمة الغبن غینك فتحی وبانك سکونیله والغبن فتحتینله برنسنه یی اونتمق یاخود غفلت ایلمك یاخود غلط ایلمك معناسنه در یقال غبن الشیء وفیه غبنا وغبنا من الباب الرابع اذانسیه اواغفله اوغلط فیه وغبن فتحتینله وغبانه غباوه وزننده برادمك رأی واندیشه سی سست وضعیف اولمق معناسنه در یقال غبن رأیه غبانة وغبنا اذاضعف ورایه کلمه سی منصوبدر مترجم دیرکه بوترکیب سفه نفسه و بطرعیشه قبیلندندر یعنی فی الاصل سفهت نفسه و بطرعیشه وغبن رأیه اولوب وقتاکه افعال مرقومه رجاله تحویل واسناد اولنمغله مابعدلری منصوب اولدی زیراافعال مابعدلرینه واقع اولدی پس تفعیل بابندن سفه نفسه وغبن رأیه تقدیرنده اولدیلر و بوبصریون وکسائی قوللریدر و بونلرك عندنده منصوب مذکوری تقدیم جائزدر نته که غلامه ضرب زید دیرلر وعندالفراء مثلا سفه نفسه ترکیبنده وقتاکه فعل نفسدن صاحبنه تحویل اولنمغله مابعدی مفسر مجراسنه جاری اولدی تاکه سفاهت آنده اولدیغنه دلالت ایلیه پس بونك حکمی سفه زید نفسا دیمك ایدی زیرامفسر نکره اولور لکن بواضافتی اوزره ترك اولنوب نکره کبی منصوب اوله رق ترك اولندی نکره یه تشبیهـا و بوصورتده تقدیمی جائزدکلدر و بعضلر غبن فی رأیه قولیله تاویل ایلدیلر و بعضلر نوادردن اوله رق تمیزبنته ذاهب اولدیلر وغبن فتحتینله ضعف ونسیان معنالرینه اسم اولور یقال به غبن ای ضعف ویقال غلبه الغبن ای النسیان الغبین امیروزننده والمغبون رأی وفکر واندیشه سی سست وضعیف اولان آدمه دینور الغبن غینك فتحیله وبانك سکونی وفتحیله برآدمی معامله ده آلداتمق معناسنه در یقال غبنه فی البیع غبنا وغبنا من الباب الثانی اذاخدعه بعضلر دیدیکه سکونله غبن معامله ده خدعه یه وفتحتینله ضعف رأی واندیشه یه مخصوصدر المغبون معامله ده آلداتمش آدمه دینور یقال غبن الرجل فی البیع علی المجهول فهو مغبون ای مخدوع بومعناده غبینه سفینه وزننده اسمدر معامله ده الداتمغه دینور یقال لحقته فی تجارته غبینة وغبن برنسنه یی ابوجه بیلیوب حقیقت حالندن غافل اولمق معناسنه در یقال غبنوا خبرالناقة وغبنوا غبنا من الباب الاول والرابع اذالم یعلموا علمها واوزون جامه یی قیوروب قاصمق معناسنه در یقال غبن الثوب اذاعطف التغابن تفاعل وزننده بری برنی آلداتمق معناسنه در یقال تغابنوا اذاغبن بعضهم بعضا بوملابسه ایله یوم قیامته یوم التغابن اطلاق اولندی کویا که اهل جنت رابح اولمغله خاسر اولان اهل جهنمه غبن ایلمش اولورلر و بوماده اشتراکه موضوع اولمغله اهل جهنم طرفی تهکمه محمول اولور مؤلف بصائرده وجوه عدیده دخی بیان ایلمشدر المغبن منزل وزننده بدنده اولان قصق یرینه دینور قولتق ایچی وقاسیق کبی جمعی مغابن در غبن الثوب ماده سندندر الاغتبان افتعال وزننده برنسنه یی قولتق وقاسیق کبی قصق یرده کیزلمك معناسنه در یقال اغتبن الشیء اذااختبأه فی المغبن اغبن احمد وزننده اسمادندر مالك بن اغبن جهینه قبیله سندن برکسه در الغابن صاحب وزننده کار وعملدن سست وفاتر آدمه دینور یقال هوغابن ای فاترعن العمل الغدن فتحتینله والغدنة غرفه وزننده والغدنّة حزقه وزننده تازه لك وترلك وتاب وطراوت معناسنه در یقال به غدن وغدنة وغدنّة ای نعمة ولینة وغدن اویقویه دینـور وامرغنمغه دینور یقال غلبه الغدن ای النوم وکذاالنعاس وکوشکلکه وسستلکه دینـور تقول اخذنی غدن ای استرخاء وفترة وغدنّه حزقه وزننده قواق التنده چکه نك نهایت بولدیغی یرده اولان کیکلرده واقع یومر بجه اجکزه دینور المغدودن اغدیداندن اسم فاعل اولمق اوزره برطرفه طوغری یومشقلغندن مائل اولمش تازه نهاله دینور یقال غصن مغدودن ای الناعم المثنی وتروتازه جوانه دینوریقال شابّ مغدودن ای ناعم مترجم دیرکه صحاحده وسائرده اغدیدان صاچ اوزایوب کمالنی بولمق ونبات زیاده سیله تاب وطراوت بولوب یم یشل اولمق معنالرینه ده مرسومدر الغدانی غرابی وزننده مغدودن معناسنه در التغدّن تفعل وزننده تازه نهال برطرفه اکیلوب بوکلمك معناسنه در یقال تغدّن الغصن اذاتمایل وتعطف الغدان کتاب وزننده شول چبوغه دینورکه بریره اوزادوب اوزرینه اثواب آتارلر غدانه

ثمامه وزننده و بنوغدن غینك ضمیله ایکی جماعت آدیدر الغدودنیّ سفرجلیّ وزننده جست وسریع معناسنه در الغدفن سجل وزننده غدفل کلمه سنده لغتدرکه تامّ وسابغ نسنه یه دینور سائرمعنالری ماده سنده ذکراولندی الغرین صریم وزننده والغرین حذیم وزننده طرین معناسنه درکه صویق بالچغه دینور ومنه یقال اتی بالغرین والغرین اذاغضب و بونلك حمق معناسنه در وکپوکه دینورزید معناسنه وسیل صویی کتورب بریرده قلان چاموره دینورکرك یاش وکرك قوری اولسون الغرن فتحتینله برقوش علی قول طوشنجل قوشنك اسمیدر یاخودا کاشبیه برقوشدر جمعی اغران کلور وعندالبعض غرن ینکجه دینور غران غراب وزننده برموضع آدیدر الغرن کتف وزننده ضعیف وزبونه دینور الغرن فتحتینله خمیرتکنه ایچره قوریوب قالمق معناسنه در یقال غرن العجین علی القروغرنا من الباب الرابع اذایبس غزنة غینك فتحی وزای معجمه نك سکونیله کابل جوارنده بربلده آدیدرکه بالجمله بلادك اتزه واوسعیدر سلطان محمود غزنوینك پایتختی ایدی غزنیان غینك ونونك فتحیله ماوراء النهرده برقریه آدیدر الغسن غینك فتحی وسینك سکونیله آغزده نسنه چیکنمك معناسنه در یقال غسن الشیء غسنا من الباب الاوّل اذامضغه الغسن غینك ضمیله ضعیف وزبونه دینور الغسنة غرفه وزننده والغسناة فسطاط وزننده صاچ بلوکنه دینور جمعی غسن کلور صرد وزننده یقال غسنة من الشعر وغسناة ای خصلة الغسان کتاب وزننده پوسکیدن یاپلمش قفتانه دینورکه صبیان اعراب کیرلر الغسان غراب وزننده نهایت قلب وغایت نفس معناسنه در تقول لقدعلمت انّ ذلك من غسان قلبك ای اقصی قلبك وغایة نفسك الغسان شدّاد وزننده والغبسان کبسان وزننده جوانلق هنکامنك حدّت وقوّتی حالتنه دینورکه صعب وثقیل ایشلرك مدار اقتداریدر بوعلاقه ایله برآدمه سن اوایشك آدمیسی دکلسن دیجك یرده ماانت من غسانه وغبسانه دیرلر لست من رجاله معناسنه وغسّان برصو اسمیدرکه ازد قبیله سندن برطائفه نازل اولمغله اول صویه نسبتله آنلره غسّان اطلاق اولندی بنو جفنه دیدکلری آل ملوك آنلردندر و بعضلر عندنده غسّان مخصوص برقبیله نك اسمیدر الغسانیّ یای نسبتله پك کوزل ودلبر آدمه دینور طراوت شبابه منسوبدر یقال هوغسانیّ ای جمیل جدّا الاغسان همزه نك فتحیله انسانك اخلاق وسجیه لرینه دینور یقال فلان علی اغسان من ابیه ای علی خلائق واسکی اثوابه دینور یقال ثیاب اغسان ای اخلاق الغبسانة کبسانه وزننده تروتازه وناز کیدن محبوبه یه دینور یقال جاریة غبسانة ای ناعمة الغشن غینك فتحی وشین معجمه نك سکونیله دکنکله یاخود قلجله اورمق معناسنه در یقال غشنه غشنا من الباب الثانی اذاضربه بالعصا اوبالسیف الغشانة ثمامه وزننده خرما کسلدکدنصکره دالرك دیبلرنده قلان بشاغه دینور التغشن تفعل وزننده صویك اوزرینه طوار فشقسی چوککله مردارلنمق معناسنه در یقال تغشن الماء اذارکبه البعر فی غدیر ونحوه الغصن غینك ضمی وصادك سکونیله اغاجك دالنه وشاخنه دینور انجه سنه وقالیننه اطلاق اولنور کوچکنه غصنه دینورکه مخصصدر جمعی غصون وغصنه کلور عنبه وزننده واغصان کلور الغصن غینك فتحیله اغاجك دالنی برآدم کندویه طوغری چکمك معناسنه در یقال غصن الغصن غصنا من الباب الثانی اذامدّه الیه و برنسنه یی اخذایلمك یاخود قطع ایلمك معناسنه در یقال غصن الشیء اذااخذه اوقطعه و برآدمی ایشندن منع وصرف ایلمك معناسنه در یقال غصن فلا ناعن حاجته اذاثناه وکفه ذوالغصن بنوسلیم حرّه سنده بروادی اسمیدر ابوالغصن دجین بن ثابت بن دجین نام کسه نك کنیه سیدر جحی نام کسه نك کنیه سی دکلدرنته که جوهری اویلجه وهم ایلمشدر و بعضلر کنیه سیدر دیدیلر شارح دیرکه بوصورتده جوهری یه اسناد وهم غرائبدندر مع ذلك جحی ماده سنده بوقوله مناقض ثبت ایلمشدر وجحی عربلرك نصرالدین خواجه سیدر الاغصان همزه نك کسریله والتغصین تفعیل وزننده اوزم سالقمنك دانه لری بیومك معناسنه در یقال اغصن العنقود وغصن اذاکبرحبه الاغصن احمروزننده قویرغنده صقراولان اکوزه دینـور یقال ثوراغصن اذاکان فی ذنبه بیاض غصن غینك ضمیله وغصین زبیروزننده اسامیٔ ناسدندر الغضن غینك فتحی وضاد معجمه نك سکونیله برآدمی ایشندن آلیقومق معناسنه در یقال غضنه غضنا من الباب الثانی والاوّل اذاحبسه وعاقه وناقه ناتمام یاوری دوشورمك معناسنه در یقال غضنت الناقة بولدهـا اذاالقته لغیرتمام وغضن اثوابده ودری وزره مقوله سنده اولان بوکلمه و بوکندی یه دینورشکن معناسنه فتحتینله ده جائزدر جمعی غضون کلور یقال غضن الثوب والدرع وغضونه وهو التثنی والتکسر وغضون الاذن قولقده اولان بوکلمه وقیورملره دینـور وغضن رنج وعناء وتعب معناسنه در تقول لقیت منه غضنا ای عناء

وتعبا التغضين تفعيل وزننده بودخی ناقه ناتمام یاوری دوشورمك معناسنه‌در يقال غضنت الناقة بمعنی غضنت الغضان كتاب وزننده معنای مزبوردن اسمدر ناقه‌نك ناتمام یاوری دوشورمسنه دینور المغاضنة مفاعله وزننده بركسیه اشارت عممنده كوز قیمق معناسنه‌در يقال غاضن عينه اذا كاسرها وقال فی الاساس غاضن المرأة اذا غازلها بمكاسرة العينين الاغضن احمر وزننده خلقی ومادرزاد اوله‌رق دائما كوزنی قیپان آدمه دینور كه قیپق كوزلو تعبیر اولنور یاخود بر آدمه عداوت یاكبر ونخوت جهتیله كوزنی چوق قیپان آدمه دینور يقال رجل اغضن ای كاسر عينه خلقة او عداوة او كبرا الغلن غینك فتحی ولامك سكونیله اوغلانك دلوقنلولغی جایك ظهوریله آزوقتده یال و بال صاحبی اولمق معناسنه‌در يقال غلن الشباب غلنا من الباب الاول اذا غلا الغلوان ضمتیله یكتلك وسائر نسنه‌نك اوائل هنكامنه دینور كه آتش كبی تند وتیزلكی وقتیدر يقال غلوان الشباب والامر ای غلوائه الغمن غینك فتحی ومیمك سكونیله دری بی یومشیوب تویی یولنمق ایچون كرجلیوب بره كوممك معناسنه‌در كذلك خرما قورغنی نضج بولمق ایچون طپراغه كومك یابرنسنه ایله اورتوب باصدرمق معناسنه‌در يقال غمن الجلد اوالبسر غمنا من الباب الاول اذا غمله و برآدمی ترلتمك ایچون اوزرنی اثوابله بورمك معناسنه‌در يقال غمن فلانا اذا القی عليه ثيابه ليعرق الغمين امیر وزننده یره كوملمش دری یه وخرما قورغنه دینور الغمنة غرفه وزننده اسفیداج اسمیدر كه استوبج دیدكلریدر وقزلجه یه دینور كه نسوان یوزلرینه سوروب رنكامیز ایدرلر الانغمان انفعال وزننده یرآلتنده نهان ونابدید اولمق معناسنه‌در يقال غمن فی الارض علی المجهول فانغمن ای ادخل فيها فتغيب بنو الغمنی بشری وزننده حیره مملكتنده برجماعتدر الغنة غینك ضمی ونونك تشدیدیله كگزدن كلان صوته دینور كه تكلمده كوچك دلدن بروكگزه چكیلوب كلن صوتدن عبارتدر بعض كسه ده خلقی اولور ومنه يقال النون اشد غنة وهو جريان الكلام فی اللهاة یعنی صوت من قبل الخياشيم مؤلفك تعریفی مسامحه‌یه مبنیدر ویزید بن الاعور طاشلرك آوازه سنده یعنی چینلسنده دخی استعمال ایلدی مراد اشبو بیتنده استعمال ایلدیكیدر اذا علا صوانه ارنا ※ يرمعها والجندل الاغنا ※ مترجم دیر كه غنه اهل تجوید عندنده صفات حروفدندر بعضلرك حرفدن عدی مجازدر زیرا ادغام ایكی یه منقسمدر اولكیسی ادغام بلاغنه‌در كه تنوین ونون ساكنه لامه ورایه ادغام اولندقده غنه سز قرأت اولنور من لدنه ومن رب رحيم كبی ایكنجیسی ادغام مع الغنه‌در كه تنوین ونون ساكنه ینمو حرفلرندن برینه ادغام اولندقده غنه ایله قرأت اولنور لكن خلف یاء وواوده غنه ایلمز الغن غینك فتحیله كگزدن سویلر اولمق معناسنه‌در يقال غن الرجل غنا من الباب الرابع اذا تكلم من قبل الخيشوم و برمحلك اغاجلری چوق اولمق معناسنه‌در كه سبنك آوازه لرینك كثرتی مستلزمدر يقال غن الوادی اذا كثر شجره وخرما اغاجی یتشمك معناسنه‌در يقال غن النخل اذا ادرك الاغن كگزدن سویلیان آدمه دینور يقال رجل اغن ای يتكلم من خياشيمه وحزین حزین رقتله كگزندن ملراولان آهویه دینور يقال ظبی اغن اذا كان يخرج صوته من خياشيمه وجوهرینك طیره وصفله طیر اغن عبارتی غلطدر مترجم دیر كه ظاهرا طغیان قلم ناسخدر كه ظبی یرینه طیر یازمشدر واغن نبوت ادعا ایدن طلیحه‌نك هوادارلرندن برشخص ایدی الاغنان همزه‌نك كسریله غن ایله ایكی معنای اخیرده مرادفدر يقال اغن الوادی والنخل بمعنی غن وسبنك وزردامق معناسنه‌در يقال اغن الذباب اذا صوت و برآدمك شجرینك دالارینی یشرتمك یعنی نعمتنی وسازوسامان ودولتنی مطرا وفراوان ایلمك معناسنه مستعملدر زیرا داللر مطرا اولنجه روزكار اسدكده غنه‌دن خالی اولمز يقال اغن الله غصنه ای جعله ناضرا وطلوم طولمق معناسنه مستعملدر كه غنه یی موجبدر يقال اغن السقاء اذا امتلأ التغنين تفعيل وزننده برآدمی كگزدن سویلرقیلمق معناسنه‌در كه دماغنه ضرراصابتندن نشئت ایدر يقال غننه اذا جعله اغن الغناء ضراء وزننده اغن لفظندن مؤنثدر واهل وسكان وعمارت وبنیانی فراوان وشن وآبادان قریه یه اطلاق اولنور يقال قرية غناء ای جمة الأهل والبنيان وچایری وچمنی وافر باغچه یه ومرغزاره دینور یاخود چایرلری واوتلقلری پك صیق وصارمشق اولمغله یل اوغرادقده خاشردیسی اولیوب ضرلیوب هارلدركبی آوازایلیه يقال روضة غناء ای الكثيرة العشب او تمر الريح فيها غير صافية الصوت لكثافة عشبها الغنان غراب وزننده سبنك وزردیسنه دینور يقال اقلقنی غنان الذباب ای صوته التغون تفعل وزننده معاصی وآثامه اصرار وتهالك ایلمك معناسنه‌در يقال تغون الرجل اذا اصر علی المعاصی وجنك وقتاله اقدام ایلمك معناسنه‌در يقال تغون فی الحرب اذا اقدم ظاهرا ثلاثیسی مهجوردر الغين عين وزننده حروف هجادن برحرفدر مجهوره‌دن وحروف مستعلیه‌دندر مخرجی اعلای حلقدندر تلفظنده افراطه مؤدی غرغره واخفایه منتهی اولور وجهله تحقیق مخرجنده اهمال اولنمامق

مناسبدر بلكه بیان واظهارنده وخای معجمه مقوله‌سی حرفدن تمییز وتخلیصنده اهتمام ودقت اولنمق لازمدر وحرف مذكور زائد وحرف سائره بدل واقع اولمز وغين مصدر اولور صوصمق معناسنه تقول غنت اغين غينا اذا عطشت و پك صوسزلقدن یورك یانمق معناسنه‌در يقال غانت الابل ای غاست وغین بلوده دینور غیم معناسنه واورتمك وقپلامق معناسنه‌در ومنه يقال غين علی قلبه علی المجهول غينا ای تغشته الشهوة او غطی عليه والبس اوغشی عليه او احاط به الرين وكوكل بولانوب غثیان كلمك معناسنه‌در يقال غانت نفسی ای غثت الغينة تمره وزننده بارض اسمیدر وصوسز یرده اولان اغاجلغه وقورولغه دینور اكرصولو یرده اولورسه غیضه دینور وشامده ویمامه‌ده برموضع آدیدر الغينة غینك كسریله یاره‌دن اقان صاری صویه دینور كذلك میتدن وجیفه‌دن اقان صاری صویه دینور الغيناء حمراء وزننده یپراقلری فراوان اولان تاب وطراوتلو اغاجه دینور يقال شجرة غيناء ای خضراء و برقیو آدیدر الغينى الف مقصوره ایله ثبیرنام طاغك قله‌سنه دینور وثبیر نامنده یدی طاغ اولمغله غینی آنلرك بریسنك اسمیدر الاغيان همزه‌نك كسریله اصلی اوزره بودخی اورتمك وقپلامق معناسنه‌در يقال اغين علی قلبه علی بناء المفعول بمعنی غين قال الشارح ومنه الحديث انه ليغان علی قلبی حتی استغفر الله فی اليوم سبعين مرة بوراده غين قلب شریفلری بعضا حسب البشریه امور دنیویه‌یه اشتغالدن كنایه‌در زیرا قلب انورلری مدام استغراق اوزره اولورایدی احیانا بعض مهم اولان امر دنیوی‌یه انصرافی پاسلنمق ایله تعبیر بیوردیلر الاغانة اقامه وزننده بلود هوایوزنی بتون بورمك معناسنه‌در يقال اغان الغين السماء ای البسها الغانة یای كبریشنك اوجنده اولان حلقه‌یه دینور ومغربده بربلده آدیدر فرغانه فانك فتحیله عجم بلادندن بربلده‌در الغين غینك كسریله برموضع آدیدر هواسی وخیم اولمغله حماسی پك چوق اولور هركیم اورایه وضع قدم ایلسه همان عارض اولمغله پك انیس وهمدم حقنده ※ آنس من حمى الغين ※ مثل اولمشدر الاغين احمر وزننده اوزون نسنه‌یه دینور يقال شیء اغين ای طويل ذوغان یمنده برواده آدیدر

فصل الفاء

الفتن فانك فتحی وتای فوقینك سكونیله فن وحال وكونه معناسنه‌در ومنه قولهم العيش فتنان ای لونان حلو ومر یعنی انسانك دیرلكی ایكی كونه‌در كه رفاه وحلاوت وشدت ومرارت اوزره اولور وفتن مصدر اولور برنسنه‌یی آتشله یاقمق معناسنه‌در ومنه قوله تعالى يوم هم على النار يفتنون ای يحرقون بالنار وفتن وفتون قعود وزننده برنسنه قلبه خوش وپسندیده كلمكله پك پسند وعجب ایلمك معناسنه‌در كه عشق ومحبته اكا كرفتار اولمغه مؤدی اولور حسن دلبر كبی يقال فتنه فتنا وفتونا من الباب الثانی اذا اعجبه وفتن برآدمی فتنه‌یه اوغراتمق معناسنه‌در يقال فتنه اذا اوقعه فی الفتنة فهو مفتون وفتنه‌یه اوغرامق معناسنه لازم اولور يقال فتن الرجل اذا وقع فی الفتنة وفتون بركسنه زن پرست اولمغله وصلتلری داعیه سندن دوشمك معناسنه‌در يقال فتن الرجل الی النساء فتونا وفتن اليهن علی المجهول ای اراد الفجور بهن الفتنة فانك كسریله والمفتون مصدر اوله‌رق صنامق معناسنه‌در يقال فتنه فتنة ومفتونا اذا اخبره ومنه قوله تعالى بأيكم المفتون ای الخبرة وفتنه برخوش نسنه‌یی پسند وعجب ایلمكه دینور كه اسمدر وآزغنلغه دینور ضلال وكمراهی معناسنه يقال وقع فی الفتنة ای الضلال وكناه واثم معناسنه‌در وكفر معناسنه‌در ورسوایلغه دینور فضیحه معناسنه وعذاب معناسنه‌در و بوطه ده آلتونی وكومشی ارتمك معناسنه‌در تا كه جیدی كمترندن متمیز اوله يقال فتن الذهب والفضة فتنة اذا اذابه و برآدمی آزدرمق معناسنه‌در يقال فتنه اذا اضله ودلیلكه دینور جنون معناسنه ومحنت و بلیه یه دینور ومنه اعوذ بالله من فتنة القبر ای محنته و بلائه ومال واولاده اطلاق اولنور لقوله تعالى انما اموالكم واولادكم فتنة الاية و بین الناس واقع اولان اختلاف آراء وشورش وشقاق وغوغایه اطلاق اولنور يقال وقع بينهم الفتنة ای الاختلاف فی الآراء المفتون مصدردركه ذكر اولندی واسم مفعول اولور فتنه‌یه اوغرادلمش آدمه دینور يقال هو مفتون ای اوقعوه فی الفتنة ومجنونه اطلاق اولنور يقال رجل مفتون ای مجنون الافتان همزه‌نك كسریله بودخی برنسنه كوزه وكوكله عجیب كلمكله پسند ایدوب خوشلنمق معناسنه‌در يقال افتنه اذا اعجبه و برآدمی فتنه‌یه اوغراتمق معناسنه‌در يقال افتنه اذا اوقعه فی الفتنة وهو مفتن ككرم التفتين تفعيل وزننده بودخی فتنه‌یه دوشورمك معناسنه‌در يقال فتنه بمعنى افتنه الافتتان افتعال وزننده برآدمی فتنه‌یه اوغراتمق وفتنه‌یه اوغرامق معنالرینه متعدی ولازم اولور يقال افتتن فلان اذا اوقعه فی الفتنة ويقال افتتن فلان اذا وقع فی الفتنة الفتين امیر وزننده قاره طاشلق طپراغی سیاه ارضه دینور كویا كه محترق كبی اولور اذابة ذهب معناسندن مأخوذدر جمعی فتن در كتب وزننده الفتان شداد وزننده والفاتن اوغری‌یه دینور يقال رجل فتان وفاتن ای لص وشيطانه دینور وفتان

قیومجی‌یه دینور اذابهٔ ذهب ایلدیکیچون یقال هوفتان ای صائغ الفتانان تثنیه صیغه سیله درهم ودیناره
اطلاق اولنور ومنه الناس عبید الفتانین ای الدرهم والدینار ومنکر ونکیره اطلاق اولنور الفیتن حیدر وزننده
دولکره دینور که نجار معناسنه فاتون فرعونك اتمکجی باشیسی اولان کسنه‌در که حضرت موسی علیه السلام
آنی قتل ایلدی عصا ایله ضرب وقتل ایلدیکی شخص اوله جقدر الفتان عدنان وزننده که فن وحال معناسنه
اولان فتن لفظندن تثنیه در صباح واخشامه اطلاق اولنور تقول ابلانا کر الفتنین ای الغدوة والعشی الفتان
کتاب وزننده پالان اوزره اورتدکلری مشین پالان اورتوسنه دینور فاتی صاحب وزننده فتین زبیر وزننده
اسماء رجالدندر الفیجن جمیله حیدر وزننده سذاب اسمیدر که تحریفله سدف تعبیر اولنان چکدر الافجان
همزه‌نك کسریله دائما فیجن یمك معناسنه در یقال افجن الرجل اذا دام علی اکل الفیجن الفدن فتحتیله
برکونه قرمزی بویه اسمیدر وکرجله صیوانمش کوشکه دینور تقول رایته بالفدن ای القصر المشید فدین زبیر
وزننده نهر خابور کنارنده برقریه در الفدان شداد وزننده والفدان سحاب وزننده اکوزه دینور ثور
معناسنه علی قول چفت سورمك ایچون بیوندرغه قوشلمش ایکی اکوزه بردن دینور بالکز بریسنه فدان دینمز
وعند البعض اول ایکی چفت اوکوزینك آلات وادواتنه دینور بیوندرق وسائری کبی جمعی فدادین در شارح دیرکه
مخففك جمعی افدنه در وحالا اهل مصر لساننده فدان در تیوز قصبه مقداری ترلایه اطلاق اولنور هر قصبه
التی ذراعله برذراعك ثلثانی مقداردن عبارتدر وکسیملری فدان باشنه مقنن در الفداون حداون
وزننده دال بابنده ذکر اولندی یاخود فدادین اصحابنه دینور فلاحون وحراثون اوله جقدر تنه که جمال اصحابنه
جمالون دینور پس نسب اوزره اولور التفدین تفعیل وزننده دوه یی تاولندرمق معناسنه در که قصر مشید
شکلنده قلق اولور یقال فدن الابل اذا سمنها وبنایی اوزاتمق یعنی اوزون یاپمق معناسنه در یقال فدن البناء
اذا طوله الفربیون فانك فتحی وبانك کسریله بردار واسمیدر که ملطف وعرق نسأ وبرد الکلی وقولنج علتلرینه
نافع وحشرات صوقسنه وکلب دیوانه جراحتنه مفید ورحمدن اسقاط جنین واسهال بلغم لزج خصوصنده
مؤثردر بودارو فرفیون دیدکلری صمغ اوله جقدر الفرن فانك ضمیله اتمك پشوردکلری اوجاغه دینور که لسانمزده
فرون تعبیر اولنور الفرنی کردی وزننده قالین اولوب دکرمی اولان اتمکه دینور که طشره لرده تنور اتمکی تعبیر
اولنور علی قول صومون اتمکنه دینور که اطرافی اورته سنه طوغری دیرنکلی اولوب پشدکدنصکره صافی یاغله
یاخود سود وشکر ایله تعبیه اولنور که کوزل بوغچه اولور وفرنی قالین جثه لو آدمه دینور وبیوك کوپکه دینور یقال
کلب فرنی ای ضخم الفارنة اتمکجی‌یه دینور که فرونده اتمك پشورر افرن احمد وزننده ویفرن یمنع
وزننده مغربده بر برطائفه سندن برقبیله آدیدر فرنه غرفه وزننده اسمادندر محمد بن ابراهیم بن فرنه محدثدر فرن
فانك فتحیله بودخی اسمادندر محمد بن فرن محدثدر فران شداد وزننده مغربده برواسع مملکت آدیدر وفران بن بلی
قضاعه قبیله سنك نسبی رجالندندر فاران حجازده برنیچه جبالدر که توراتده مذکورلردر محدثیندن بکر بن القاسم
الفارانی اکا منسوبدر مؤلفك توراتده مذکوردر دیکندن مراد اشبو منطوق شریفدر جاء الله من جبل سیناء واشرق
من جبل ساعین واستعلن من جبال فاران ومعه جماعة من جبال فاران بوراده جاء الله قولی جاء امر الله تقدیرنده درکه
موسی علیه السلامه آنده توراة انزالیله امر وشرعنك ورودندن عبارتدر وجبل ساعین رومده برطاغك آدیدر
آندن اشراقی عیسی علیه السلامه انجیل انزالندن کنایتدر وجبال فاران استعلانی فرقانی انزالندن وآنده حضرت
محمد علیه الصلوة والسلامك بعثتندن عبارتدر پس توراتده حضرت محمدك ظهور شرعندن کمال ظهوری مشعر
اولان استعلان ایله تعبیر وتبشیر اولندی افران همزهٔ مفتوحه ایله نسف قضاسنده برقریه آدیدر فریانان
فانك کسریله مرو قضاسنده برقریه‌در فرین سکین وزننده برموضعدر فرین زبیر وزننده شامده برقریه‌در
فران سحاب وزننده بنی سلیم یوردنده برصودر الفرنأة دحرجه وزننده برنسنه‌یی پاره لیوب ریزه ریزه
قیه ایلمك معناسنه‌در یقال فرنأه اذا فرسه وقطعه الفرتنة دحرجه وزننده سوزی متصل ومنتظم سویلیوب
دلوك بلوك وقارشق سویلمك معناسنه‌در یقال فرتن الرجل اذا شقق کلامه فاهتمش فیه وآدیملری صیق صیق
آتارق یوریمك معناسنه‌در یقال فرتن الرجل اذا تقارب مشیه الفرتنی فانك وتانك فتحی وقصر ایله صرتلان
انیکنه دینور وحرف تعریفدن مجرد اوله‌رق روسبوعورته وجاریه قسمنه اطلاق اولنور وبرخاتون اسمیدر
ومرو الرود شهرنده برقصرك اسمیدر الفرجون برذون وزننده قشاغی‌یه دینور که آنکله دابه قاشرلر محسنه
معناسنه الفرجنة دحرجه وزننده قشاغی ایله دابه‌یی قشاغلمق معناسنه‌در یقال فرجن الدابة اذا حسها

بالفرجون فرزان فای مکسوره ایله فرزین فارسی معربیدر که شطرنج آلاتندن فرز تعبیر اولنان آلتدر جمعی
فرازین در الفرسن زبرج وزننده دوه قسمنك طبانه دینور که طوارك حافری منزلنده‌در فارسیده سول
دینور فتحتیله الفراسن علابط وزننده ارسلانه دینور المفرسن مزعفر وزننده اتلو یوزلو آدمه دینور یقال
رجل مفرسن الوجه ای کثیر لحمه الفراسیون فای مفتوحه ایله کراث جبلی اسمیدر که بیان پراصه سیدر ترکیده
ایت سیکی تعبیر ایدرلر جلاء واخلاط غلیظه‌یی مذیب وبولی مدر وسده‌لری مفتح وکلب دیوانه اصردیغی یره
نافعدر الفرعون برذون وزننده تمساح دیدکلری جانوره دینور فارسیده نهنك دیرلر وحرف تعریفدن
مجرد اوله‌رق ولید بن مصعب نام ملك مصرك لقبیدر که حضرت موسی علیه السلام آنك موساسیدر وفرعون
خضر علیه السلامك پدری یاخود اوغلونك اسمیدر وبونی نقاش وتاج القراء علیهما الرحمه کندی تفسیرلرنده
حکایت ایلدیلر وفرعون مطلقا مملکت مصرده پادشاه اولان کسنه‌نك لقبیدر قیصر روم وشاه ایران کبی هر پادشاه
مصره لقب ایدی وبعضلر دیدیکه فرعون عتو وطغیان صاحبی متمرد ومتشدد آدمه دینور وبونده ایکی لغت
دخی واردر بری زنبور وزننده وبری فانك ضمی وعینك فتحیله در شارحك بیاننه کوره فرعون لفظی قبطیه یاخود
عبریه‌در عرب اخذ ایلمشدر مترجم دیرکه فرعون لغت عبریه‌ده متعصب ومتکبر معناسنه‌در جمعی فراعنه‌در
التفرعن تدحرج وزننده فرعوندن متصرف‌در فراعنه اخلاقیله تخلق ایلمك معناسنه‌در که تمرد وتجبر وتکبر ایلکدر
فرعونلك ایلمك تعبیر اولنور یقال تفرعن الرجل اذا تخلق باخلاق الفراعنة الفرعنة دحرجه وزننده
غایة الغایه زیرکلکه وآفت ذهن اولمغه دینور یقال به فرعنة ای دهاء ونکر فرغانه فای مفتوحه ایله مغربده
بربلده‌در شارح دیرکه مؤلف بونی غین ماده سنده نجمستانده بربلده‌در وغانه مغربده بربلده دیو ثبت ایلمشیدی
بوراده غلط قلم نساخدر فارفاءان سازسامان وزننده اصفهان قضاسنده برقریه‌در محدثیندن برجماعت اکا
منسوبلردر فسکن زبرج وزننده اسعرد نام بلده قربنده برقریه آدیدر الفشن فانك فتحی وشین معجمه‌نك سکونیله
مصرده برقریه آدیدر فشنه ثمره وزننده بخارا قضاسنده برقریه‌در فاشان مرو قضاسنده برقریه‌در فبشون
جیحون وزننده برنهر اسمیدر افشین همزهٔ مفتوحه ایله اسم اعجمیدر فطراسالیون فای مضمومه وسین
ویای تحتیه ایله یونانیده کرفس جبلی تخمنه دینور الفطنة فانك کسریله حذق معناسنه‌در که مراد ذهنك
تعلق ایلدیکی نسنه‌یی ادراك خصوصنده جودت استعداددر یعنی ذهنی پك وتیز اولمغله هر نه‌شیئه توجه ومباشرت
ایلسه جبلی وخلقی آنی فهم وادراك ایلمك وجهیله اولان اوزلق وحذق ومهارتدر تجربه وتکرار وجهیله اولان
حذق وفهم دکلدر پس غباوت مقابلی اولور یقال به فطنة ای حذق الفطن فانك حرکات ثلاثی وطانك
سکونیله والفطن فتحتیله والفطن ضمتیله والفطونة عمومه وزننده والفطانة کرامه وزننده والفطانیة
رفاهیه وزننده وجه مذکور اوزره برنسنه‌یی فهم وادراك ایلمك معناسنه‌در یقال فطن به والیه وله وفطن وفطن
فطنا مثلثة الفاء وفطنا وفطونة وفطانة وفطانیة من الباب الرابع والاول والخامس اذا حذق وفهم
شارح دیرکه باب خامسدن جبلی فطانتلو اولمق معناسنه‌در مؤلف مسامحه ایلمشدر الفاطن والفطین
امیر وزننده والفطون صبور وزننده والفطن کتف وزننده والفطن ندس وزننده والفطن عدل
وزننده وصفلردر سرعت دراك وانتقالی اولان زیرك وذهین آدمه دینور فطین کلمه سنك جمعی فطن کلور مؤنثنده
فطنه دینور فرحه وزننده المفاطنة مفاعله وزننده برآدمه تفهیم ایچون سوزی دونه دونه سویلمك معناسنه‌در یقال
فاطنه فی الکلام اذا راجعه التفطین آکلاتمق معناسنه‌در یقال فطنه الکلام اذا فهمه فعن فتحتیله یمنده
برقریه‌در بنی زبید حصنلرندندر التفکن تفعل وزننده تعجب معناسنه‌در یقال تفکن الرجل اذا تعجب وتفکر
معناسنه‌در یقال تفکن الرجل اذا تفکر وپشیمانلق ایلمك معناسنه‌در یقال تفکن علیه اذا تندم ونیل وظفری
ملحوظ ومظنون اولان نسنه‌نك فوتنه آجیوب یانمق معناسنه‌در یقال تفکن علی شیء ای تأسف وتلهف علی فوته
بعد ان ظن الظفر به الفکنة غرفه وزننده اسمدر پشیمانلغه دینور یقال اخذه الفکنة ای الندامة الفکن
فانك فتحیله یلان سوز اوزره عناد واصرار ایلمك معناسنه‌در یقال فکن فی الکذب فکنا من الباب الاول
اذا لج ومضی فلان وفلانة فانك ضمیله وحرف تعریفدن مجرد اوله‌رق محدث عنه اولان بنی آدمك اسمندن
کنایه‌لردر مذکردن فلان ومؤنثدن فلانه ایله کنایه اولنور یقال رأیت فلان اوفلانة کنایة عن اسمهما وحرف
تعریفله سائر حیوان وبهایمدن کنایه اولنور یقال رکبت الفلان وحلبت الفلانة شارح دیرکه فلان لفظی اعلامدن
کنایه‌در نته که هن کلمه‌سیله که هاء مفتوحه ایله‌در اجناسدن کذلك کم وکذا اعداددن وکیت وذیت احادیثدن کنایه

اولور انتهى و بعضا برآدمى ندا ايلدكده يافل ديرلر بلاتنوين رفعله وتثنيه ده يافلان وجمعنده يافلون ديرلر ومفرد
مؤنثنده يافلة وتثنيه سنده يافلتان وجمعنده يافلات ديرلر وسيبويه اشعاردن ماعدا محلده يافل ديوب يافلان ديمكى اراده دن
منع ورد ايلدى و بعضا مفرد مؤنثنده يافلاة دخى ديرلر و يافل دخى ديرلر لامك نصبيله كه يافلة ديمكدر هاء حذف
اولندى شارح ديركه وجه مذكور اوزره يافل كلمه سى عند المبرد يافلاندن مرخم دكلدر بلكه على حدة كلمة
مخصوصه در وسيبويه ديديكه كذلك مرخم دكلدر بلكه باب ندا ده صيغة مرتجله در و بعضلرينك غيرنده استعمال
اولنور و بنواسد مفرد وتثنيه وجمع ومذكر ومؤنثده لفظ واحد ايله استعمال ايدرلر و بنواسددن ماعدا عربلر تثنيه وجمع
وتذكير وتانيثله استعمال ايدرلر الفن فانك فتحى ونونك تشديديله حال وضرب وصف ركونه معناسنه در بوندن درلو
وچشيد مقوله سيله تعبير اولنور جمعى افنان وفنون كلور وافنانك جمع الجمعى افانين در يقال فن منه اى حال وضرب منه
ومصدر اولور طرد ايلمك معناسنه در يقال فن الابل فنا من الباب الاول اذا طرده وبرآدمى معامله ده الدانمق معناسنه در كه
فند ايلمك تعبير اولنور يقال فن فلانا فى البيع اذا غبنه ومديون دينى اوزاتمق معناسنه در يقال فن دينه اذا مطله
وربح وعناء وزحمت معناسنه در تقول لقيت منه فنا اى عناء وتزيين ايلمك معناسنه در يقال فنه اذا زينه
لافنون اسلوب وزننده بودخى حال ونوع وكونه معناسنه در جمعى افانين در يقال احذ فى افانين الكلام
اى اضرابه و يلانه دينور حيه معناسنه وصالق وسلپوك قوجه قارى يه دينور وطلقاقوجه قارى يه دينور
وبرى برينه صارمشمش صيق دلّلره دينور يقال شجرة بها افنون كثير اى غصن ملتف وصاچه وپريشان سوزه
دينور يقال يتكلم افنونا كالمجنون اى كلاما مثبجا وآت وناقه قسمنك قارشق وشوريده سكرتمسنه دينوركه كاه
يواش وكاه شدتلو قارمه قارش اولور يقال يجرى الفرس او الناقة افنونا اى جريا مختلطا وآفت وداهيه يه دينور
وافنون الشباب جوانلغك اوائل هنكامنه دينور وافنون السحاب بلودك اول نشئت وظهورندن عبارتدر وافنون
صريم بن معشر التغلبى نام شاعرك لقبيدر الافتنان افتعال وزننده كونا كون سوز سويلمك ايشلمق معناسنه در
يقال افتن الرجل اذا اخذ فى فنون من القول شارح ديركه تفنن دخى بومعنايه در يقال افتن فى الحديث وتفنن
التفنين تفعيل وزننده ناسى عرب وعجم وروم وارنبودكبى هرجنسدن جمع وترتيب ايلمك معناسنه در يقال فنن
الناس اذا جعلهم فنونا و برنسنه يه آخر نسنه لر قاتوب قارشدرمق معناسنه در يقال فنن الشئ بالشئ اذا خلطه
وتفنين قماشده كندى جنسندن اولميان يعنى ماده سنه مخالف درلو درلو چيزلره دينوركه تمتين كبى اسمدر
يقال ثوب ذو تفنين اى طرائق ليست من جنسه ولباس قسمى برتغى اولمه رق اسكيمكه ياخود بعض يرى يوفقه
و بعض يرى قالين وصيق اوله رق طوقنمق وجهيله اولان اختلافه دينوركه بونده دخى اسمدر يقال ثوب به تفنين
اى بلى بلا تشقق اوهواختلاف نسجه برقة مكان وكثافة مكان الفنن فتحتينله اغاجك تازه دالنه دينور
جمعى افنان وجمع الجمعى افانين در يقال شجرة كثيرة الفنن اى الغصن الفناء فانك فتحى ونونك تشديديله
والفنواء حمراء وزننده داللرى چوق اغاجه دينور يقال شجرة فناء وفنواء اى كثيرة الافنان و بونلر غير قياس
اوزره دركه نونلر مقلو بدر مؤلف بونى معتل بابنده دخى ذكر ايلمشدر الفينان كيسان وزننده اغاج داللرى كبى
كونا كون شعبه لرى وفروعلرى اولان صاچه دينور يقال شعر فينان اى له افنان الفينانة هايله كورصاچلو
خاتونه دينور يقال امرأة فينانة اى كثيرة الشعر الفنين اميرو زننده بركونه ورملو وجعدركه دوه نك قولتغنده
تحدث ايدر واول دوه يه دخى فنين ديرلر ونجد ترابنده بروادى ومرو قضاسنده برقريه آديدر المفنون فنين ديدكلرى
درده مبتلا دوه يه دينور الفنان شداد وزننده درلو درلو سكردن يبان اشكنه دينور المفن ميمك كسريله
مسن وزننده شول آدمه دينوركه دائما عجائب وغرائب اقوال وافعال پيدا ايدر اوله مؤنثى مفنه در يقال رجل
مفن اذا كان يأتى بالعجائب الفنة فانك فتحيله ساعت زمانى يه دينوركه التمش دقيقه مقدر وزمانك اوجنه
دينوروقت وآن معناسنه اولورنته كه فينه دخى دينور شارح ديركه همزه ايله فيئه دخى بومعنايه در الفنة فانك
ضميله فراوان چاره دينور يقال مرعى فيه فنة اى كلأ كثير المفنة معظمه وزننده بدخوى قوجه قارى يه
دينور يقال تزوج فلان امرأة مفنة اى عجوزا سيئة الخلق وشول ناقه يه دينوركه عشراء ظن اولنمشيكن كشاف ايله
حالى متبين يعنى عشراء اولمديغى منكشف اوله وعشراء اون آيلق كبه يه وكشاف كتاب وزننده حامل ناقه يه بوغور
آشمغه دينور الفن فانك كسريله علم لفظنه مضاف اوله رق مستعمل اولور شول عالمه اطلاق اولنوركه
هرفننه اتقان ومتانتله انتسابى اولوب وهر برنى كما ينبغى اخذ وضبط ايلمش اولمغله موقعلرنده اصول وقواعدى
اوزره كوزل قيام واجرا ايدر اوله يقال فلان فن علم اى حسن القيام به احمد بن ابى فنن كه فتحتيله در

شعرادندر

شعرادندر وابو عثمان الفنبنى كه سكينى وزننده در محدثدر الفنفنة طنطنه وزننده چوبان ياخود دوه صاحبى
اوشنديكندن وكاهللكندن تقيد ايلميوب دوه لرى صحرايه پراكنده وپريشان ايلمك معناسنه در يقال فنفن الرجل ابله
اذا فرقها كسلا وتوانيا الاستفنان آتى درلو درلو اشدروب يورتمك معناسنه در يقال استفن فرسه اذا حمله
على فنون من المشى الفيلكون حيزبون وزننده بردى اسميدركه حصير اوتى وقوغه لق ديدكلريدر وقار
اسميدركه قاره ساقز ديدكلريدر آسى صولر ايله يردن قيناويوب چقر على قول زفت اسميدركه اركك صنوبر
اغاجندن سيلان ايدن رطوبتدر فندين فانك ضمى ودالك كسريله مرو قضاسنده برقريه در فقهادن محمد بن
سليمان الفنديني اورايه منسوبدر التفون تفعل وزننده برنسنه بركتلنوب كركى كبى نشو ونما بولمق معناسنه در
يقال تفون النشئ اذا صار ذا بركة وحسن نماء الفاوانيا نون مكسوره ايله عود الصليب اسميدركه شقايق
كوكيدر قيرلدقده داخلنده ايكى خط صليبى ظاهر اولور حار وملطف ومدررو برون قانى قاطع ونقرس وصرع
علتلرينه تعليق اولنسه دخى نافعدر الفين زين وزننده كلمك معناسنه در يقال فان الرجل يفين فينا اذا جاء
الفينان كيسان وزننده بنوضبه يه مخصوص برفرس آديدر وصاچى يا قشقلو اوزون اولان آدمه دينور
مؤنثى فينانه در نته كه فنن ماده سنده ذكر اولندى يقال رجل فينان اى الحسن الشعر الطويله شارح ديركه فنن
لفظندن اعتبار اولنورسه نكره ومعرفه حالتلرنده منصرف اولور واكر فينه دن كه وقت معناسنه در اخذ اولنور ايسه
فعلان بابنه الحاقله نكره حالتنده منصرف ومعرفه حالتنده غير منصرف اولور افيان همزه مفتوحه ايله اسمادندر
عنث بن افيان معد بن عدنان قبيله سى رجالندندر الفينة فانك فتحيله ساعت زمانى يه دينور ووقت وهنكام
معناسنه در ومنه تقول لقيته الفينة بعد الفينة اى الحين بعد الحين وكاه اولوركه حرف تعريف محذوف اولور يقال
لقيته فينة بعد فينة الافيون همزه مفتوحه ايله خشخاش مصرى اسودك منجمد اولمش لبنيدركه بو اسمله
متعارفدر بالجمله اورام حاره يه وخاصة كوزده اولان ورم حاره نافع ومخدر وقليلى مفيد ومنوم وكثيرى سم قاتلدر
شارح ديركه اپيون فارسى معربيدر عند البعض يونانيدر پك اويوديجى ومسبت معناسنه در فصل القاف
القبون قعود وزننده برسمته كتمك معناسنه در يقال قبن الرجل قبونا من الباب الثانى اذا ذهب فى الارض
الاقبان همزه نك كسريله دشمندن منهزم اولمق ياخود برنسنه دن خوف واندیشه سى اولميوب امين اوله رق سرعتله
يلمك معناسنه در يقال اقبن الرجل اذا انهزم من العدو او اسرع فى عدوه آمنا القبين اميرو زننده امور ومصالحنده
جست وچالاك ومقدام اولان آدمه دينور يقال رجل قبين اى منكمش فى اموره وچابك وروندہ انسان وحيوانه دينور
يقال رجل قبين اى سريع المقبئن مطمئن وزننده كرپى كبى بوزبلوب بورشور اولان نسنه يه دينور القبان
شداد وزننده بيوك ترازويه دينوركه لسانمزده قبان تعبير اولنور تخفيفله مترجم ديركه برهانك بياننه كوره كپان فارسى
معربيدر يقال وزنه بالقبان اى القسطاس ومنه المثل المولد ※ الدنيا قبان ※ نحن مع الرجحان ※ وامين ومعتمد
عليه آدمه اطلاق اولنور يقال هو قبان اى امين وآذربيجان مملكتنده بربلده آديدر وعبد الله بن احمد نام
محدثك جدى لقبيدر حمارقبان باى موحده بابنده ذكر اولندى كه دوه جك واشك قوردى
ويراشجيكى ديدكلرى اوزون اياقلى بوجكدر قبين باى مشدده ايله وتصغير ايله عراقده برقريه آديدر القبنة
غرفه وزننده امور ومصالحده چالاكلكه دينور يقال به قبنة اى اسراع فى الحوائج قابون دمشق قضاسنده برقريه در
القتن قافك وتاى فوقيه نك فتحيله ال اياسى قدر بريصى بالق آديدر القتين امير وزننده قيناامش آق ابيكه
دينوركه خاملغى كتمش اولور وعورته على قول كوزلنه دينور يقال تزوج قتينا اى امرأة او جميلة و بووصف خاص
منزلنده در وار كشى يه دينور على قول كوزه خوار ذليل كشى يه دينور بومعناده ضد اولور ومزراغه دينور واجه
مزراق يلماننه دينور وكنه ديدكلرى بوجكه دينور قراد معناسنه و پك آز اكل طعام ايدن آدمه دينور يقال رجل
قتين اى لا اطعم له يعنى قليل الاكل قال الشارح وفى النهاية قال رجل يارسول الله تزوجت فلانة فقال بخ تزوجت بكرا
قتينا يقال امرأة قتين اذا كانت قليلة الطعم بضم الطاء ويحتمل ان يراد بذلك قلة الجماع پس مؤلفك رجله
تخصيصى بلا مخصص اولور ولا اطعم له قولى پك قلتدن كنايه اولور القتانة كرامه وزننده برآدم قليل الطعام
اولمق معناسنه در يقال قتن الرجل قتانة من الباب الخامس اذا كان قتينا الاقتان همزه نك كسريله قتانه
معناسنه در يقال اقتن الرجل بمعنى قتن وكنه ديديكى بوجكى اولدرمك معناسنه در يقال اقتن الرجل اذا قتل
القردان ووجود آرق ونحيف وزار اولمق معناسنه در يقال اقتن الرجل اذا انحل جسمه المقتئن مطمئن وزننده
والمقتن معتل وزننده عمود كبى ديكلوب طوران نسنه يه دينور القاتن قاتم وزننده ومراد قيدركه بوزه مائل

قرامتق نسنه‌یه دینور یقال اسود قاتن ای قاتم القتون قعود وزننده مسكك رطوبتی چكیلوب قوبقوری اولمق معناسنه‌در یقال قتن المسك قتونا من الباب الاول اذا یبس وزالت ندوته القتان سحاب یاخود غیاب وزننده توزه دینور غبار معناسنه القحزنة حای مهمله وزای معجمه ایله دحرجه وزننده بركسه‌یی دكنكله اوروب یقمق معناسنه‌در یقال قحزنه اذا ضربه حتی وقع وقحزنه دكنكه دینور علی قول صوپه‌یه وطوپقه‌یه دینور جمعی قحازن‌در یقال ضربه بالقحزنة ای العصا او الهراوة التقحزن تدحرج وزننده بركسه اوریلوب یقلمق معناسنه‌در یقال قحزنه فتقحزن القحزنات قافك وزایك فتحه‌لریله منذر بن ماء السماء نام امیرك قلجلری اسمیدر القدن قافك فتحی ودالك سكونیله یتشمك كفایت وحسب معناسنه‌در شارح دیر كه مثلا قدنی دیرلر حسبی ویكفینی معناسنه لكن بونده بعضلر قدن اسم واحددر یای متكلمه مضافدر و بعضا نونی حذف ایدوب قدی دیرلر وعند البعض قدنی مركبدر نون وقایه‌در و بو كه كوره اسم فعل اولورتة كه مؤلف قد ماده‌سنده ذكر ایلدی قدونین قافك فتحی ودالك ضمیله بلاد رومده برموضع اسمیدر الاقذان ذال معجمه ایله اكرام وزننده بركسه عیوب كثیره پیدا ایلمك معناسنه‌در یقال اقذن الرجل اذا اتی بعیوب كثیرة القرن قافك فتحی ورانك سكونیله بوینوزه دینور روق معناسنه وانسانك باشنده حیوانك بوینوز بته‌جك یرینه دینور كه مراد باشك ایكی طرفلو تپه‌سیدر علی قول باشك یوقریسنه دینور جمعی قرون‌در یقال ضرب علی قرن رأسه وهو موضع روق الحیوان من رأس الانسان او الجانب الاعلی وذؤابه معناسنه‌در كه اركك قسمنك پرچیدر علی قول نسوان كیسوسنه دینور وصاچ بلوكنه دینور خصله معناسنه وطاغ طوروسنه دینور جمعی قران‌در جبال وزننده وقرن الجراد چكركه‌نك باشنده اولان ایكی تویك برینه دینور ایكیسنه قرنان دینور ومحفه اورتوسنه دینور و بیابانك اوّلنه دینور تقول وصلنا الی قرن الفلاة ای اوّلها وقرن الشمس كونشك ناحیه‌سنه دینور كه دائرهٔ قرصنك كناریدر علی قول اعلاسنه دینور كه طلوع ایتدكده ال اوّل ظهور ایدن جزؤندن عبارتدر حاجب دخی اطلاق اولنور وعند البعض پرتو وشعاعنك اوّلنه دینور كه ابتدا ظاهر ومستفیض اولور یقال طلع قرن الشمس ای ناحیتها او اعلاها او اوّل شعاعها وقرن القوم اول قوم وجماعتك سید وسركرده‌سنه اطلاق اولنور یقال هو قرن قومه ای سیدهم وقرن الكلأ چایرك ایو سنه یاخود صوكه قلانئه یاخود هنوز پایمال اولمامش اوجنه وكوشه‌سنه دینور تقول رعیته من قرن الكلأ ای خیره او آخره او انفه الذی لم یوطأ وآت قسمنك برباش سكرتمسنه دینور یقال عدا الفرس قرنا او قرنین ای طلقا او طلقین ویغمورك بردن صاغانقلی یاغمسنه دینور كه بوره و بوغناق تعبیر اولنور و برآدمك یاشداشنه دینور تقول هو قرنی ای لدتی ویقال هو علی قرنی ای علی سنی وعمری وزماندن قرق سنه مدته دینور علی قول اون سنه یاخود یكرمی سنه یاخود اوتوز یا التمش یاخود یتمش یاسكسان یاخود یوز یكرمی سنه‌یه دینور قول اوّل یعنی اخیردن قول اوّل كه یوز سنه مدتدر اصحّ واصوبدر زیرا نبی اكرم علیه الصلوة والسلام حضرتلری برغلام حقنده عش قرنا عبارتیله دعا ایلملریله اول غلام یوز سنه معمر اولدی وقرن شول امّت وجماعته دینور كه اول طبقه بالجمله آخرته كیدوب آنلردن فرد واحد قالمامش اوله كه برقرن كچدی تعبیر اولنور یقال كان فی القرن الاول وهو كل امّة هلكت فلم یبق منها احد وزماندن وقت وهنكامه دینور یقال كان كذا فی قرن من القرون ای وقت من الزمان واغاج قبوغندن بوكلمش ایپه دینور یقال ربطه بقرن ای بحبل مفتول من لحاء الشجر وقیون یوكندن بوریلوب بوكلمش بربلوك بوكندی‌یه دینور وقوملغك اشاغی طرفنه دینور و بعض نسوانك فرجنده اولان كوچك آصلغه دینور كه دبه اولان آدمك دبه‌لكی كبی خلقی برشیدر یقال بالمرأة قرن ای عفلة صغیرة مؤلفك صغیره ایله وصفندن كبیر اولانئه اطلاق اولنمدیغی مستبانِدر و بونك تفصیلی عفل ماده‌سنده مرور ایلدی وقرن كوچك طاغه دینور علی قول سائر طاغلردن بشقه‌جه قطعه‌یه دینور جمعی قرون وقران كلور جبال وزننده وقلجك وتمرنك اغزنه دینور یقال قرن السیف والنصل ای حدّهما وبدندن بردن تربوشانمغه دینور ومنه یقال حلبنا الفرس قرنا او قرنین ای عرقا او عرقین وزمان واحد اهلنه دینور كه برزمان آدملری اوله جقدر كه مدّت حسبیله متقاربلردر یقال ذهب القرن الذی انت منهم وكنت غریبا وهو اهل زمان واحد وبرامّت وجماعت انقضاسندن صكره كلان امّت وجماعته دینور یقال قرن بعد قرن ای امّة بعد امّة وشول میله دینور كه طاشدن قیونك اغزنه یاتوب اوزرینه بكره‌نك وچرخك اوقنی وضع ایدرلر ایكی طرفلو اولمغله ایكیسنه قرنان دینور واول میللر اغاجدن اولورسه دعامه دیرلر وكوزه برمیل یعنی بردفعه سرمه چكمه دینور تقول ماجعلت فی عینی قرنا من كحل ای میلا واحدا وبركره معناسنه‌در كه فارسیده یكباره دینور تقول اتیته قرنا ای مرّة واحدة وقرن عرفات اوزره

چكلمش

چكلمش برطاغك آدیدر ودوز وطاینجق یكرنك طاشه دینور سماقی كبی وحجاج نجدك میقاتی آدیدر كه طائف یاننده برقریه‌در علی قول آنده وادینك بكله وتمامه اسمیدر جوهری بونی فتحتینله رسمنده واویس القرنی جنابلرنی اورایه نسبت ایلمسنده غلط ایلدی زیرا اویس القرنی قرن بن ردمان بن ناحیة بن مراد نام كمسیه منسوبدر كه اجدادینك برسیدرینه فتحتینله در وتثنیه صیغه‌سیله قرنان قطب شمالی یاننده جدّی نام كوكب حذاسنده ایكی كوكبه اطلاق اولنور وقرن مصدر اولور برنسنه‌یی برنسنه‌یه یناشدروب بتشدرمك معناسنه‌در یقال قرنه به قرنا اذا شدّه الیه ووصله وایكی دوه‌یی برایپه دیزمك معناسنه‌در كه بیوندرق كبی ایكیسنك بیونینه بغلیوب یناشدرمقدن عبارتدر یقال قرن البعیرین اذا جمعهما فی حبل وقرن ارض تهامه‌ده برقریه آدیدر و بغداد قضاسنده قطربلّ ایله مزرقه بیننده برقریه آدیدر خالد بن زید نام محدّث اكا منسوبدر ومصرده برقریه وافریقیه‌ده برطاغك اسملریدر وقرن باعر وقرن عشار وقرن الناعی وقرن بقل یمنده برر حصن اسملریدر وقرن البوباة بانك فتحیله روادی اسمیدر كه سرات اولكه‌سندن بروجكیلوب كلور وقرن غزال برمعروف صرپ یوقشك آدیدر وقرن الذهاب برموضعدر وقرن الشیطان وقرنا الشیطان كه تثنیه صیغه‌سیله‌در رأی وتسویلنه اتباع ایدن امته اطلاق اولنور یاخود قوّت وانتشاریندن یاخود تسلط واستیلاسندن كنایه‌در شارح دیر كه مؤلف بونكله اشبو الشمس تطلع بین قرنی الشیطان حدیثنه تلمیح ایلمشدر بوراده قرندن مراد باشك تپه‌سنك برطرفیدر كه ایكی طرفنه قرنان دینور شمسك طلوعی هنكامنده آلتنه كیروب شمسی اول حذاده طوتمغله آفتاب پرست اولنلرك سجودی كندیسنه منقلب اولور یاخود قوتندن كنایه‌در كه كون طوغدیغی كبی حركته كلوب ناسه تسلط ایدرلر زیرا كیجه لرده معامله قالمامغله اولقدر حركت وانتشارلری اولمز یاخود مراد اولین وآخرین حزب وامتیدر و بونلرك مجموعی تمثیل جهتیله‌در ذوالقرنین تثنیه صیغه‌سیله اسكندر رومی لقبیدر باعث تلقیبی بودر كه مشار الیه مؤمن اولمغله قومنی ایمانه دعوت ایلدكده تمرد لرندن باشنك برقرننه یعنی بریاننه اوروب هلاك ایلدیلر بعده حق تعالی احیا ایدوب ینه مسفورلری ایمانه دعوت ایلدی بودفعه دخی باشنك اول برقرننه اوروب هلاك ایلدیلر حق جل وعلا ینه احیا ایلدی بو جهتدن ذوالقرنین ایله ملقب اولدی و بعضلر دیدیلر كه ارضك ایكی قرننه یعنی ایكی قطرندن عبارت اولان مغرب ومشرقه سیر وسفر ایدوب بالغ وواصل اولمغله ملقب اولدی علی قول باشنك ایكی طرفنده اورلمش كیسولری اولمغله ذوالقرنین اطلاق اولندی مترجم حقیر دیر كه اشبو اسكندر ماده‌سی راء مهمله باننده اسكندر ماده‌سنده وجه تحقیق اوزره بسط اولنمغله صحت وحقیقتی آنده مرسوم ومبیندر وذوالقرنین امراء عربدن منذر بن ماء السماء لقبیدر آنكدخی باشنك ایكی طرفنده اورلمش صارقق زلفلری اولمغله ملقب اولمشیدی كذلك علی بن ابی طالب كرّم الله وجهه حضرتلرینك لقبیدر حقنده فخر انام علیه الصلوة والسلام حضرتلری ان لك فی الجنة بیتا ویروی كنزا وانك لذوقرنیها بیورملریله ملقب اولمشدر یعنی یاعلی سنك ایچون جنتده برسرای عظیم یاخود بركنز جسیم حاضر ومهیا اولنوب وجنتك ایكی طرفنك وملك اعظمنك صاحبی اولدیغك جهتدن ذوالقرنین جمیع ارضی نه كونه سیر وسیاحت ایلدیسه سندخی ملك جنتك مجموعنده دلخواهك اوزره كشت وكذار ایلیه جكسین بوندن مراد جمله‌دن ازید واوفر حق تعالی كندیلرینه ملك جنتی احسان ایلیه جكنی بیاندر و بعضلر دیدیكه ذوقرنی الامة‌نا و یلنده‌در كه الامة لفظی اضمار اولنمشدر هرنقدر تقدم ذكری یوغیسه‌ده پس بو حتی توارت بالحجاب آیتی قبیلندن اولور كه شمس مراددر پس معنا یاعلی سن بو امتك ذوالقرنینی سن مترجم دیر كه بو معنانك تحتنده اسرار كثیرهٔ علیه مندرجدر انت منی بمنزلة هارون من موسی سرّینه اقربدر ماكل یعلم یقال وفیه قال النبی علیه السلام له كرّم الله وجهه انا وانت ابوا هذه الامة بناء علیه لسان حقیقتده حضرت مرتضایه آدم الاولیاء وهارون الاصفیاء وذوالقرنین الاتقیاء اطلاق اولنور یاخود بوراده قرن متفرد اولان طاغ معناسنه اولمغله ذوجبلین دیمك اولور كه حسن وحسین جنابلرندن كنایه‌در كه الی یوم القیام نسب وسببلرینك بقاء ودوامنه وشریعت مطهره‌نك آنلر ایله قیامنه اشارتدر كما قال علیه السلام كلّ نسب وسبب ینقطع بالموت الاسببی ونسبی یاخود باشنك ایكی قرننده واقع اولان یاره‌لره اشارتدر كه برنی عمرو بن ودّ اوروب دیكرنی ابن ملجم لعین اورمغله زخمناك ایلدیلر واصح اقوال بودر قرن الثمام بقله‌یه شبیه برنباتدر ذات القرنین مدینه قربنده ایكی طاغ ارالغنده برموضعدر القرن امیر وزننده بودخی برآدمك یاشداشنه دینور یقال هو قرینه ای لدته وچفت اكوزی كبی بری برینه یناشدرلوب قوشلمش دوه‌نك هربرینه دینور وبرآدمك وبرنسنه‌نك مقارننه دینور جمعی قرناء كلور كرماء كبی یقال هو قرینه

ای مقارنه و برآدمك همیشه یارومصاحبنه وهمدمنه دینور یقال هوقرینه ای مصاحبه وهر بنی آدمه مقرون
اولان شیطانه دینورکه اصلا آندن مفارقت ایلمز وزید الخیل الطائی قلجنك اسمیدر وقرین بن سهیل بن قرین
کندیسی و پدری محدثلردر وعلی بن قرین ضعیف الروایه در وقرین انسانك نفس ناطقه سنه اطلاق اولنور
کاسیذکر القرینان تثنیه صیغه سیله ابو بکرایله طلحه یه اطلاق اولنور رضی الله عنهما زیرا طلحه نك برادری
عثمان ایکیسنی اخذ ایدوب برایپه بند ایلمشیدی القرنة غرفه وزننده قلجك وتمرنك اغزنه دینور و برنسنه نك
تومرب چقان اوجنه دینور مثلا قرنة الجبل طاغك طوما لوب چقان سیور یسنه اطلاق اولنور وقرنة السهم
اوقك سیوری اوجنه دینور ظاهرا احام قرنه سی بو معنادندر ورحمك باشنه یاخود کوشه سنه یاخود شعبه سنه
دینورکه ایکی شعبه سی اولور خایه کبی یاخود رحمك تومسك یرینه دینور القرن قافك کسریله برآدمك شجاعتده
کفؤ وهمتاسی اولان کسیه دینور علی قول هر بابده کفؤ وهمتاسی اولانه دینور یقال هوقرنه ای کفؤه فی الشجاعة
اوعام القرن فتحتینله اوق قبورنه دینور جعبه معناسنه وقلجه دینور وسهم عربی یه دینور نبل معناسنه وایکی
دوه یی عربه اکوزلی کبی بری برینه چاتدقلری ایپه دینور کذلك آخردوه یه چاتلمش دوه یه دینور قرین کبی وسلب
تعبیر اولنان اغاج قبوغندن بوکلمش شول ایپه دینورکه چفت اکوزینك بردن بیونلرینه کچروب بری برینه چاتارلر
بعده بیوندرق کچررلر حالا بو سمتلرده قایشدن ایدرلر که زیوله تعبیر اولنور وقرن اویس القرنی جنابلرینك جدی
اسمیدر کما کامنسوبدر نته که ذکر اولندی وقرن مصدر اولور برکسه چاتق قاشلی اولمق معناسنه در یقال قرن
الرجل قرنا من الباب الرابع اذا کان مقرون الحاجبین الاقرن احمر وزننده چاتق قاشلی کشی یه دینور یقال
رجل اقرن ای مقرون الحاجبین و بو ینوزلو قوچه دینور القران کتاب وزننده بودخی چفت اکوزلرینك
بیونلرینه کچوردکلری زیوله یه دینور ومصدر اولور حج ایله عمره یی جمع ایلمك معناسنه که نیت واحده وتلبیة
واحده واحرام وسعی وطواف واحده ایله جمع ایلمکدن عبارتدر حج افراد مقابلیدر یقال قرن بین الحج والعمرة
قرانا من الباب الاول اذا جمع و یقال اقرن فی لغیة کاسیذکر وخرما قورغی ابسار ایله ارطاب بینی جمع ایلمك
معناسنه مستعملدر که برطرفی هنوز قورق و برطرفی اولمش اولور الاجه تعبیر اولنور واول خرمایه قارن دینور یقال
قرن البسر اذا جمع بین الابسار والارطاب وایکی خرمایی یشاشدروب برلقمه ایلمك معناسنه درکه برنیچه کسه لر
حاضر اولدقلری حالده خرما اکلنه مباشرت ایلسه لر بر بریمك لازمدر ایکیشر ایکیشر اکل ایلمك رفیقلری اذن
ویرمدکجه نهی در یقال قرن الرجل اذا جمع بین التمرتین فی الاکل وقران شول اوقلره دینورکه بری برینه مساوی
اولوب و براوجینك ایشی اوله بونك مفردی قرین در وقران مفاعله دن مصدر اولور مقارنه معناسنه برآدمه
یا برنسنه یه یار وهمدم ومصاحب اولمق معناسنه در یقال قارنه مقارنة وقرانا اذا صاحبه الاقران همزه نك
کسریله بودخی حج ایله عمره یی جمع ایلمك معناسنه در و بو لغت ردیه در افصح اولان ثلاثیدن قران اولمقدر که ذکر
اولندی یقال اقرن الحاج اذا جمع بین الحج والعمرة وایکی اوقی برابرلشدروب بردن آتمق معناسنه در یقال اقرن
الرجل اذا رمی بسهمین وکوزل یورو یشلو ناقه یه بنمك معناسنه در یقال اقرن الرجل اذا رکب ناقة حسنة المشی
وقرون دیدکلری ناقه یی صاغمق معناسنه در یقال اقرن الرجل اذا حلب الناقة القرون و بو ینوزلو قوچ
قربان ایلمك معناسنه در یقال اقرن فلان اذا ضحی بکبش اقرن و برنسنه یه کوج یتمك معناسنه در یقال
اقرن للامر اذا اطاقه وقوی علیه وضعیف و بیمجال اولمق معناسنه اولمغله ضد اولور یقال اقرن عن الامر
اذا ضعف و یولدن صاپمق معناسنه در یقال اقرن عن الطریق اذا عدل و برآدمك مواشیسی فراوان اولوب
یاور ومعینی اولمامغله چفتلکی امورنی اداره دن عاجز اولمق معناسنه در یقال اقرن الرجل اذا عجز عن امر ضیعته
یعنی من کثرة ماشیته ولا معین له و برکسه چفتلکی امورنی اداره یه مقتدر اولمق معناسنه اولمغله ضد اولور یقال
اقرن فلان اذا اطاق امر ضیعته وخرمایی ایکیشر تناول ایلمك معناسنه در یقال اقرن الرجل اذا جمع بین
رطبتین یعنی فی الاکل وطمرده قان چوغالمق معناسنه در یقال اقرن الدم فی العرق اذا کثر وچبان دشلمك
اوزره اولمق معناسنه در یقال اقرن الدمل اذا حان ان تفقؤه واوکنده کیدن آدمه طوقنمامق ایچون مزراغك باشنی
یوقری طوتمق معناسنه در یقال اقرن فلان اذا رفع رأس رمحه لئلا یصیب من امامه وترکش صاتمق معناسند در
یقال اقرن الرجل اذا باع الجعبة وایپ صاتمق معناسنه در یقال اقرن اذا باع الحبل وایکی طوتساغی برایپه
دیزوب کتورمك معناسنه در یقال اقرن الرجل اذا جاء باسیرین فی حبل وهر کیجه هر کوزه برمیل سرمه چکمك
معناسنه در یقال اقرن فلان اذا اکتحل کل لیلة میلا و بلود متصل یغمور یاغدرمق معناسنه در یقال اقرنت

السماء اذا دامت فلم تقلع واولکر ارتفاع بولمق معناسنه در یقال اقرنت الثریا اذا ارتفعت القرانی حباری
وزننده بودخی قرین ومقارن معناسنه در یقال هو قراناه ای مقارنه القرینة سفینه وزننده صمان
نام محلده برمرغزار آدیدر ونفس ناطقه یه اطلاق اولنور کاسیذکر و برموضع اسمیدر القرون صبور وزننده
والقرونة هاءیله بونلرده نفس ناطقه در یقال اسمحت قرینه وقرینته وقرونه وقرونته ای نفسه وقرون تیز ترلیان
دابه یه دینور علی قول ایاقلرنی الری بصدیغی یره بصان دابه یه دینور یقال دابة قرون ای تعرق سریعا او یقع
حوافر رجلیه مواقع یدیه وشول ناقه یه دینورکه چوکدکده دیزلرنی بری برینه یناشدرر اوله وشول ناقه یه دینورکه
ایکی ایلروده اولان ممه لری کیروده اولان ممه لرینه پك قریب اوله وخرمایی ایکیشر ایکیشر یاخود ایکی لقمه یی بردن
قالدروب اکل ایدن کسیه دینور یقال رجل قرون ای جامع بین تمرتین او لقمتین فی الاکل الاستقران بودخی
برنسنه یه کوج یتمك معناسنه در یقال استقرن للامر اذا اطاقه وقوی علیه وطمرده قان چوغالمق معناسند در
یقال استقرن الدم فی العرق اذا کثر القرنان قافك فتحیله وصفدر دیوث وقلتبانه دینورکه سائرلرآنك
قرینه سنده یعنی زوجه سنده قرین ومشارك اولورلر یاخود برایپه بغلنمش ایکی حیوانه یاخود ایکی بو ینوزلو
اوکوزه تشبیهله در یقال رجل قرنان ای دیوث مشارك فی قرینته القارون وج اسمیدر که اکیر تعبیر اولنان
کوك کدر ادویه دندر وقارون حرف تعریف یقدن مجرد اوله رق سلفده عتاة ومتمردیندن برکسه نك اسمیدرکه
اعجمیدر السنه ده ضرب مثلدر مرسوم حضرت موسی علیه السلام قومندن واقرباسندن ایدی پك فقیر اولمغله
حضرت موسی دعاسیله ثروت وغناسیه بالغ اولدقده عتو وطغیان ایلمکله حضرت موسی دعاسیله کندیسی ومال
واشیاسی منخسف اولدی القرینین امیرین وزننده نواحی یمامه ده ایکی طاغدر و بادیهٔ شامده برموضعدر
ومرو الشاهجان قضاسنده برقریه در فقهاء شافعیه دن ابو المظفر محمد بن الحسن القرینینی اکامنسوبدر
ذوالقرینتین تانبثله او یلغك ایچ یوزنده اولان سکیره دینور جمعنده ذوات القرائن دینور القرتان قافك ضمیله
یمن حذاسنده واقع ساحل بحر هندستانده برطاغك آدیدر قرین زبیر وزننده طائف قضاسنده برقریه در
واسماندندر قرین بن عمر وقرین بن ابراهیم یاخود ابن عامر بن سعد بن ابی وقاص وموسی بن جعفر بن قرین محدثلردر
قرون بقر قافك ضمیله بنی عامر دیارنده برموضعدر القران شداد وزننده شیشه یه دینور قاروره معناسنه
قران رمان وزننده یمامه ده برقریه آدیدر و بر رجل اسمیدر المقرنة معظمه وزننده بری برینه قریب خرده
طاغلره دینور مقرن محدث وزننده اسماندندر عبدالله وعبدالرحمن وعقیل ومعقل ونعمان وسوید وسنان
اولاد مقرن اصحابندندر که یدیسی دخی برادرلردر القرائن بری برینك یماجنده اولان خانه لره و یوردلره دینور
قرینه نك جمعیدر یقال دور قرائن اذا کانت یستقبل بعضها بعضا القرنوة قافك فتحی ونونك ضمیله هرنوه
دیدکلری نباته دینورکه قلنبك تعبیراتیدکلریدر یاخود بشقه برنبات آدیدر واشو قرنوه وهرنوه کلمه لرینك
عرقوه وعنصوه وترقوه وثندوه کلمه لرندن غیری نظیرلری یوقدر القرنوی والمقرنی معظمی وزننده قرنوه
نباتیله مدبوغ اولان دری یه دینور یقال سقاء قرنوی ومقرنی ای مدبوغ بالقرنوة القرناء حمراء وزننده
شول یلانه دینورکه باشنده بو ینوز طرزنده ایکی یومریجه ات اولور واکثری انکرك قسمنده اولور بو ینوزلو یلان
تعبیر اولنور یقال حیة قرناء ای لها کالحمتین فی رأسها القیروان قافك وراناك فتحیله سواری جماعتنه دینور
جماعت خیل معناسنه وکاربانه دینور قفل معناسنه وچوق وعظیم عسکره وآلایه دینور ومغربده بربلده آدیدر
شارح دیرکه قیروان کاربان فارسی معربیدر اقرن همزه نك فتحی ورانك ضمیله رومده برموضع آدیدر القریناء
حمیراء وزننده بوکرلجه یه دینور لوبیا معناسنه المقرون اهل عروض اصطلاحنده اسباب شعردن
اوج حرکه بعده ساکن اولان جزؤه دینور متفاعلن جزؤندن متفا ومفاعلتن جزؤندن علتن کبی اهل عروض
اکا وتد مقرون اطلاق ایدرلر ایکی سببه یعنی برسبب ثقیل ایله برسبب خفیفه مقارن اولمشدر القرناء کرماء وزننده سور
قرآنیه دن شول سوره لره دینورکه نمازك هر رکعتنده فاتحه یه ضم ایله قراءت اولنه القرانیا قافك فتحیله
برشجر جبلی اسمیدرکه زیتونه شبیه یمشی اولور ترکیده قزلجق اغاجی دیدکلریدرکه یمشنه قزلجق تعبیر اولنور
قابض ومجفف وجراحات کاری مدمل وصغارنه مضاده در المقرن منبر وزننده چفت اکوزینه کچوردکلری
بیوندرغه دینور القرصعنة جردحله وزننده شویکه ابراهیم اسمیدرکه پیغمبر تیکنی دیرلر انواع عدیده سی واردر
برنوعنك ساقی اوزون ومنبسط وسوسن بری لونده شبیه اولور سبنك طردی ایچون قبولره تعلیق ایدرلر و برقسمی
آق و یپراقلری کثیر و تیکنلری تیز و بعینه اوزون کنکره شبیه اولور قدس شریف ترابنده چوق اولور وجع

ظهری ایچون مجرّبدر آق نوعنه ترکده دوه الماسی تعبیر اولنور الفرطعن جردحل وزننده بون واحمق آدمه دینور الفرطعة جردحله وزننده ناچیز شیئه دینور یقال ماعلیه قرطعنة ای شیء الاقزان زای معجمه ایله اکرام وزننده برآدمك انجك کمیکنی اوروب قیرمق معناسنه در یقال اقزن ساقه اذا کسرها قزوین قاف مفتوحه وواو مکسوره ایله ایرانده بلاد جبلدن بر بلده آدیدر دیلم ایله همسنوردر قزوینك دینور قضاسنده برقریه آدیدر الاقسان همزه نك کسریله بك چوق ایش ایشلمکدن یاصوچکمدن ال ناسورلنمق معناسنه در یقال اقسن الرجل اذا اصلبت یده علی العمل والسقی الاقسینان اطمینان وزننده والقسانینة طمانینه وزننده اغاج قوریوب قصقی اولمق معناسنه در یقال اقسأن العود اقسینانا وقسانینة اذا اشتدّ وعسا بورداده قسانینه اسم ایکن مصدر موقعنده استعمال اولنمشدر و برآدم پك پیر اولمغله بدنی دکنك کبی قوبقوری اولمق معناسنه در یقال اقسأنّ الرجل اذا کبر وعسا ودائما ایش اوزره اولمق معناسنه در یقال اقسأنّ فی العمل اذا مضی و کیجه پك قرا کو اولمق معناسنه در یقال اقسأنّ اللیل اذا اشتدّ ظلامه قوسینیا قافك ضمی ونونك کسری و یانك تشدیدیله مصر ایله اسکندریه بیننده برقضا اسمیدر القسطینة زنجبیله وزننده ذکرك باشنه دینور قسطنطینیه شهر اسلامبولدر قسط ماده سنده بیان اولندی القشوان شین معجمه ایله ثعبان وزننده کوده سی اتسزجه اولان چلمسز آدمه دینور یقال رجل قشوان ای القلیل اللحم القشوینة جعفریه وزننده دریسی یوفقه واغری طاره جق دوه لره دینور قشن قافك کسریله ساحل بحریمنده برقریه آدیدر قاشان ایرانده شهر قم قربنده بر بلده در صاحب اللباب سینك اهمالیله لغت اولدیغنی حکایه ایلدی القطون قعود وزننده بر یرده مقیم اولمق معناسنه در یقال قطن بالمکان قطونا من الباب الاوّل اذا اقام و برآدمه خدمت ایلمك معناسنه در یقال قطن فلانا اذا خدمه القاطن اسم فاعلدر بر یرده مقیم اولان کشی یه دینور جمعی قطان در رمان وزننده وقاطنه درکه اسم جمع اوله جقدر وقطین در غارب وغریب کبی القطن قافك ضمیله والقطن ضمتینله والقطنّ عتلّ وزننده معروفدر که پموغه دینور فارسیده پنبه دینور و بعضا اغاجی بیوکلنوب و یکرمی سنه باقی قالور بحازده پموق اغاجی سکود اغاجی قدر مشهود مزاولمشدر بیراغنك مطبوخی ضماد وجع مفاصل حارّه و بارده یه نافع وچکردکی ملین ومسخن وجماعی مقوی وسعاله مفید در القطنة هایله قطندن اخص در برپاره پموغه دینور الیقطین یای تحتیه نك فتحیله مطلقا ساقی اولمیان نباته دینور قبق وقاون وخیار تکا کلری کبی الیقطینة هایله تازه قباغه دینور یقال اکلنا یقطینة ای قرعة رطبة القطنیة قافك ضمی وکسریله ثیابه دینور پموقدن اتخاذ اولند یغیچون وغلال وحبوباته دینور که تخل تعبیر اولنور علی قول بغدایدن واربه دن وقوری اوزمدن وخرمادن ماعدایه اطلاق اولنور عدس وخلر وماش کبی یاخود مطلقا طبخ اولنان حبوباته دینور وامام شافعی دیدیکه قطنیه عدس وخلر وبقله و بوکرجه ونخوددن عبارتدر جمعی قطانی کلور سحابی وزننده و بعضلر عندنده قطانی صیفیه اولان سبزه وغلالدن عبارتدر قال الشارح ومنه الحدیث ان عمر رضی الله عنه کان یأخذ من القطنیة عشرا وهی حبوب الارض اوماسوی الحنطة والشعیر والزبیب والتمر اوهی الحبوب التی تطبخ الشافعی العدس والخلر والفول والدجر والحمص اوهی الخلف وخضر الصیف القطین امیر وزننده برآدمك جاریه لرینه وحشم احرارینه و حشم مملوکلرینه وخدم واتباع ومتعلقاتنه واوجماعتنه دینور مفرد وجمعی مساویدر علی قول جمعی قطن در کتب وزننده یقال هواوهم قطین فلان وهی الاماء والحشم الاحرار والحشم الممالیك والخدم والاتباع واهل الدار القطان قافك کسریله هودج ومحفه اغاجلرینه دینور جمعی قطن در کتب وزننده قطانه غرفه وزننده اعلادن ابو العلاء ثابت بن کعبك اسمنه اضافتله لقبیدرکه ثابت قطنه درلر سمرقند وقعه سنده کوزی زخمدار اولمغله پموقله بندایلدیککدن ملقب اولدی شارح ابو العلاء بن کعب بن ثابت نسخه سنی تخطئه ایلمشدر و بوترکیب بعینه زیدبطه وقبس قفه قبیلندندر القیطون جیحون وزننده خزینه اوطه سنه وکیلاره دینور یقال وضعه فی القیطون ای المخدع القطن فتحتینله بدن انسانده ایکی قیناق چاتیسنك ارالغنه دینور یقال ضربه علی القطن ای مابین الورکین وقوش قسمنك قویرغك دبنه دینور و بنو اسد یوردنده رطاغك آدیدر وقطن بل اکیلوب بوکلمك معناسنه در یقال قطن ظهره قطنا من الباب الرابع اذا انحنی وقطن بن نسیر وابن ابراهیم وابن قبیصه وقطن بن کعب وقطن بن وهب محدّثلردر الاقطن احمر وزننده معنای مزبوردن وصفدر یای کبی اکیلوب دوتا اولمش آرقه یه دینور یقال ظهر اقطن ای منحن القطنة قافك کسریله والقطنة فرحه وزننده اشکنبه یاننده اولان شیردانه دینور که فارسیده هزارتو

وترکیده فرق باز تعبیر اولنور عامه عرب اکا رمانه دیرلر القطانة سحابه وزننده تجره یه دینور وآق دکزده واقع صقلیه جزیره سنده که سجلیه آطه سیدر بر بلده آدیدر الاقطانتان همزه مفتوحه ایله برموضعدر قطین زبیر وزننده یمنده سنجار مملکتنده برقصبه آدیدر قعین زبیر وزننده اسد قبیله سندن بر بطندر القیعون جیحون وزننده بر نبات آدیدر القعن قافك فتحیله خمیر تکنه سنه دینور واشراف کوفه دن حلاج بن علاج نام کسنه نك جدی اسمیدر القعن فتحتینله برون پك قصه اولمق معناسنه در و برونده اولان پك قصه لغه دینور که اسم اولور یقال قعن انفه قعنا من الباب الثالث اذا قصر و یقال فی انفه قعن ای قصر فاحش و برون اوجی قالقیق اولمغه دیمکله ضدّ اولور قعان دخی بو معنایه در سحاب وزننده یقال فی انفه قعن وقعان ای ارتفاع فی ارنبته و پاچه لر آچیق وآپشیق اولمغه دینور یقال رجل به قعن ای انفحاج فی رجله الاقعطنان اقشعرار وزننده یورغلقدن ناشی صولیوب خشلیه رق صولوق کسلمك معناسنه در یقال اقعطنّ الرجل اذا انقطع نفسه من بهر القفن دفن وزننده دکنکله یاقامچی ایله اورمق معناسنه در یقال قفنه قفنا من الباب الاول اذا ضربه بالعصا اوالسوط وجنك وقتال معناسنه در یقال وقع بینهم قفن ای قتال و برآدمك قفاسنه اورمق معناسنه در یقال قفنه اذا ضرب قفاه وقیونی اکسه سندن بوغزلمق معناسنه در یقال قفن الشاة اذا ذبحها من قفاها وکلب قاب قجاق یلامق معناسنه در یقال قفن الکلب الاناء اذا ولغ القفون قعود وزننده اولمك معناسنه در یقال قفن الرجل قفونا من الباب الثانی اذا مات الاقتفان افتعال وزننده بودخی قیونی اکسه سندن بوغزلمق معناسنه در یقال اقتفن الشاة بمعنی قفنها وقیونی بوغزندن بوغزلیوب باشنی کوده سندن آیرمق معناسنه در یقال اقتفن الشاة اذا ذبحها من قبل وجهها فابان الرأس القفن فتحتینله وکاهجه نونی مشدد اولور قفا معناسنه در یقال ضرب قفنه وقفنه ای قفاه القفن خدب وزننده وجودی تصلق ناتراش آدمه دینور یقال رجل قفن ای جاف التقفین تفعیل وزننده باشی کسوب بدندن آیرمق معناسنه در یقال قفن رأسه اذا قطعه القفان شدّاد وزننده برنسنه نك هر احوالنه اطلاع ایچون آردنی واوته سنی کرکی کبی آلوب اراشدرمغه اطلاق اولنور یقال هو علی قفانه ای جماعه واستقصاء عمله شارح دیرکه مؤلف بونی قفف ماده سنده دخی ذکر ایلمکله بورادده جماعته نسخه سی غلطدر و بوقفن ماده سندن مأخوذدرکه قفا معناسنه در بوجهته برنسنه نك یارکسه نك اکسه سنه دوشوب احوال واوضاعنی استقصا ایدن آدمه دینور پس معنای مزبورده استعمالی مبالغة اولور و بعضلر نونی زائده عدّ ایلدیلر نته که مؤلف اکا رعایتله ده فاء بابنده دخی ذکر ایلدی و بعضلر قبان لفظندن معربدر دیدیلر زیرا فلان قفان علی فلان دیرلر یحفظ امره و یحاسبه معناسنه انتهی وقفان قبانه دینور که بیوك ترازودر وامین ومعتمد علیه آدمه اطلاق اولنور یقال هو قفان ای امین قلنه فتحاتله وتشدید نونله اندلسده بر بلده آدیدر قلونیه قافك فتحی ولامك ضمیله روم دیارنده بر بلده آدیدر حالا قانونیه دیدکلری اوله جقدر قالون لفظ رومیدر ابو وجید معناسنه در قرّاء زمره سندن امام نافعك راویسی اولان ابو موسی عیسی بن مینا انکله ملقب اولمشدر القمین امین وزننده جست وچالاك معناسنه در یقال رجل قمین ای سریع وجام کلحنه دینور و برنسنه یه براشق ومناسب ولایق اولان شیئه دینور قمن دخی دینور کتف وزننده یقال هو قمین له وقمن ای جدیر وخلیق القمن جبل وزننده بودخی لایق وجدیر معناسنه در و بو فی الاصل مصدر اولمغله تثنیه وجمعلنمز و برنسنه نك راست جهت وطریقنه اطلاق اولنور تقول جئت بالحدیث علی قمنه ای علی سننه و یقین وقریب معناسنه در القمانة قافك فتحیله کنه تعبیر اولنان بوجکك یکی طوغمش خرده سنه دینور بعده جنانه بعده قراد بعده حلمه دیرلر المقمئن مطمئن وزننده منقبض معناسنه در یقال شیء مقمئن ای منقبض التقمن تفعل وزننده برکسه دن موافقت طلب ایلمك معناسنه در تقول تقمنت موافقتك اذا توخیتها القمنة فرحه وزننده بد ومنتن قوقو یه دینور یقال رائحة قمنة ای منتنة قمن عنب وزننده مصرده برقریه آدیدر قمونیه قافك فتحیله افریقیه ده بر بلده در قمیون لیمون وزننده فلسطین قضاسنده برحصن آدیدر القنّ قافك فتحی ونونك تشدیدیله اخبار تتبع ایلمك معناسنه در یقال هو یقنّ الاخبار قنا من الباب الاوّل ای یتتبعها وکوز ایله او یکا بو یکا باقوب نسنه اراشدرمق معناسنه در یقال قنّ الشیء اذا تفقد بالبصر ودکنکله اورمق معناسنه در یقال قنه بالعصا اذا ضربه بها القنّ قافك ضمیله کوچك طاغه دینور وکوملك وسائر لباس یکنه دینور القنّ قافك کسریله کندی وابوینی مملوك اولان قوله دینور عبد وامه دن تولد ایدن کوله کبی مفرد وجمعی برابردر علی قول جمعی اقنان واقنه در و بعضلر دیدیکه قنّ عبودتی خالص اولان

قوله دينور يعني مدبر ومكاتب اولميانلر على قول مالكنك خانه سنده طوغوب مالكي آني عندندن اخراجه
قادر اولميه مترجم ديركه شبوقن ماده سي ذكرى آتي قنة الجبل ماده سندن مأخوذ در كشبنك كويا كه برقاني
اولادي و برقاني مماليكيدر لكن مماليك طشره قاپيدرته كه رقيق رقت وضعفدن مأخوذ در و بو في الاصل
مصدر در مهجور التصرف بقدر آنكچون مفرد وجمعي وتذكير و تأنيثي مساويدر وعند البعض وصفيتي تصوريله
متصرف اولور وقن عبددن اخص در اشبو عبوديه ده برقاچ قسم واردر بري مطلقا عبد وامه اولقدر و بري مطلب
عبد مملكه دركه تغلبا اخذ وسبي اولنان حر الاصل در و بري مقرف دركه پدري عبد ومادري آزاده اوله و بري
هجين دركه مادري امه و پدري آزاده اوله و بري اذرع دركه پدري عربي ومادري مواليدن اوله و بري فلنقس دركه
پدري مواليدن ومادري عربيدن اوله و بري مكركس دركه والده سي سلسله سي جمله امه اوله و بري محبوس دركه
پدرينك والده سي ومادرينك والده سي امه اوله و بونلرك كيمنده مؤلف ترديد ايله رسم ايلمشدر القنونة قافك
ضميله والقنانة كتابه وزننده وجه مذكور اوزره قوللغه دينور يقال عبد قن وعبد قن بالاضافة و بالوصف
وهو عبد ملك وابواه اوهو الخالص العبودة بين القنونة والقنانة اوالذي ولد عندك ولا تستطيع اخراجه عنك
القنة قافك كسريله بوكلش ايپك برقاتنه دينور على قول ليفدن بوكلش ايپه مخصوصدر وقنه بردار وي دوايي
اسميدر كه فارسيده بيرزد دينور تركيده قاصني ديدكلري صمغدر مدر ورياحي محلل ومخرج و بورغنلق وكزاز
وصرع وصداع وسدر عارضه لرينه نافع وچوريمش ديش اغريسنه وقولاق اغريسنه واختناق رحم خصوصنه
مفيد وسهام مسمومه نك وسموم سائره نك ترياقيدر ودخاني خانه دن طرد هوام وحشرات باينده عجيب الاثردر
القنة قافك ضميله كوچك طاغه دينور وطاغك قله سنه وتپه سنه دينور يقال الانوق تبيض في قنة الجبل
اي قلته وشول قاره طاغه دينور كه تپه سي هوايه طوغري سيوريلوب اوزانمش اوله على قول صرپ اولميوب
وهر طرفي دوز وهموار اولان ياصتم طاغه دينور جمعي قنن كلور صرد وزننده وقنان كلور جبال وزننده وقنون
كلور و حومانة الدراج نام موضع قربنده بر موضع آديدر الاقتنان افتعال وزننده ديكيلوب طورمق معناسنه در يقال
اقتن الشيء اذا انتصب وقول ايدنمك معناسنه در يقال اقتن الرجل اذا اتخذ قنا وساكت واپسم اولمق معناسنه در
يقال اقتن الرجل اذا اسكت الاقتنان اطميان وزننده بودخي ديكيلوب طورمق معناسنه در يقال اقتأن الشيء
اذا انتصب القنان غراب وزننده قولتق رايحه سنه دينور صنان معناسنه ولباس يكنه دينور القنوان
عنوان وزننده بودخي يكه دينور كم معناسنه يقال قنان القميص وقنوانه اي كمه قنان سحاب وزننده
حضرت موسى و حضرت خضر عليهما السلام قصه سنده سفينة نلري غصبا اخذ ايدر اولان پادشاهك اسميدر
على قول اسمي هدد بن بدد ايدي صرد وزننده وقنان اسد قبيله سي يوردنده بر طاغك آديدر ابو قنان بر عابد
وزاهد كنيه سيدر القنين سكين وزننده طنبوره يه دينور وروم خلقنه مخصوص بر لعب اسميدر آنكله مقامره
ايدرلر ابن القني قافك ضميله بر محدثدر القانون هر نسنه نك مقياسنه دينوركه آنكله قياس واندازه اولنور
جمعي قوانين كلور يقال قانونه كذا اي مقياسه شارحك بيانه كوره سريانيدر قاعده كليه معناسي بوندن
ماخوذ در و قانون دمشق ايله بعلبك بيننده بر موضع آديدر مترجم ديركه برساز عجيبك دخي اسميدر القناقن
علابط وزننده اجراي قنوات صنعتنده بصير واستاذ اولان آدمه دينوركه اصطلاحمزده صويولجي تعبير اولنور
جمعي قناقن در قاف اولانك فتحيله يقال هو قناقن اي البصير بالماء في حفر القني القنقن زبرج وزننده بر كونه صدف
بحري اسميدر و بر جنس ايري بان صيچانه دينور واستاد قولاغوزه دينور يقال هو قنقن اي دليل هاد الاستقنان بر آدم
سودلرني ايچمك ايچون قيونلر ايله وچيلر ايله بر يرده اقامت ايلمك معناسنه در يقال استقن الرجل اذا اقام مع غنمه يشرب
البانها واستقلال واستبداد معناسنه در يقال استقن بالامر اذا استقل القنن فحتينله يولك طوغري بلغنه
وجهت راستنه دينور يقال اخذ في قنن الطريق اي سننه القنينة سكينه وزننده شراب وضع اولنان شيشه يه
دينور فارسيده مينا دينور يقال شرب بالقنينة وهي اناء زجاج للشراب بعض نسخه ده ما يجعل فيه الشراب
عبارتيله مرسوم اولمغله اكا كوره مطلق اولور القنانة قافك كسري ونونك تشديديله سواد عراقده بر نهر اسميدر
قنوني هيولي وزننده سراة اولكه سنده بر وادي اسميدر قنينه جهينه وزننده دمشق قضاسنده بر قريه آديدر
القنونة قافك فتحيله قيرق قابلره يامه اوره جق دمور ياخود باقر تنكه پاره سنه دينور التقون تفعل وزننده
بر آدمه لسانيله تعدي ايدوب دلازارلق ايلمك معناسنه در يقال تقون فلانا اذا تعدى عليه بلسان و بر آدمي كال
اوزره مدح وستايش ايلمك معناسنه در يقال تقون فلانا اذا مدحه تاما قونيه قافك ضمي ونونك كسري و يانك

تخفيفيله روم اولكه سنده بر بلده جليله اسميدر كه حالا اناطوليده قونيه ديدكلري شهر عظيمدر قيوان كيوان
وزننده يمنده خولان قبيله سنه مخصوص بر بلده در قون عون وزننده قوين زبير وزننده بر موضع آديدر
القين عين وزننده دمورجي يه دينور جمعي اقيان وقيون كلور يقال هو قين اي حداد ومصدر اولور دمورجيلك
ايلمك معناسنه در يقال قان القين الحديد يقين قينا اذا سواه و پراكنده نسنه يي بركدرمك معناسنه در يقال قان الشيء
اذا لمه وقاب وقچاغي مرمت واصلاح ايلمك معناسنه در شارحك بيانه كوره معناي اصلي بودر يقال قان الاناء
اذا اصلحه و يراتمق معناسنه در يقال قان الله فلانا على كذا اذا خلقه وقين قوله دينور بونك جمعي قيان كلور جبال
وزننده يقال له قين اي عبد شارحك بيانه كوره مؤنثي قينه در و يمنده عثر نام بلده قرالرندن بر قريه آديدر بنات قين
بر صو آديدر بلقين بانك فتحيله بنو اسد قبيله سندن بر جماعتدر اصلي بنو القين ايدي بلحارث و بلعنبر كبي نسبتنده
قيني دينور بلقيني جائز دكلدر بلقينه بانك ضمي وقافك كسريله مصرده بر قريه در مؤلف بوني باء فصلنده دخي
ذكر ايلمشدر آنكچون بعض نسخه دن ساقطدر التقين تزين وزننده ومرادفيدر يقال تقينت المرأة اذا تزينت
القينة قافك فتحيله چنكي جاريه يه دينور على قول اعمدر نته كه ذكر اولندي يقال له قينة اي امة مغنية اواعم ودبره
ياخود دبره بقين اولان اكورغه كيكنه ياخود ايكي اوماجه باشي بيننه ياخود اوراده اولان چقوره دينور كه پوچ تعبير اولنور
وقينة الفرس آتك صغريسيله غراب ديدكلري عضوي بيننده اولان چقورجه يوه دينور وغراب صاغ اوجه ايله
صول اوجه نك قاوشديغي يردر وقينه ماشطه يه دينور يقال هي قينة اي ماشطة القينان قافك فتحيله چار ياقسمنك
اياقلرنده بوقاغي كچه جك يرلرينه دينوركه بوقاغيلق تعبير اولنور على قول دوه قسمنه مخصوصدر وقينان ابن انوش
بن شيث بن آدم عليه السلام در وسرخس قضاسنده بر قريه آديدر قاين خاين وزننده ايزانده بر بلده اديدر وآدم
عليه السلام اوغللرندن برينك آديدر القان حال وزننده بر جنس شجر آديدر كه آندن ياي دوزرلر تركيده قين
اغاجي ديدكلريدر و يمنده بر بلده آديدر قينيه قافك فتحيله دمشق قربنده باب صغير قرشوسنده سلفده بر قريه ايدي
حالا يري بساتين اولمشدر الاقتئنان اطميان وزننده نباتات تاب وطراوت ورونق بولمق معناسنه در
يقال اقتأن النبت اذا حسن و باغچه تمام چچكلر آچوب زيب وزينت بولمق معناسنه در يقال اقتأنت الروضة
اذا اخذت زخرفها التقيين تفعيل وزننده بزه مك وطوناتمق معناسنه در يقال قين الجارية اذا زينها
فصـــــل الكاف الكأن شأن وزننده شدت بولمق معناسنه در تقول كأنت كأنا من الباب الثالث اي
اشتددت الكبن غبن وزننده والكبون قعود وزننده بردوزه يه آهسته ملايمتله سكرتمك على قول كندي
كنديسني صاليويرميوب قصه قصه سكرتمك معناسنه در يقال كبن الفرس كبنا وكبونا من الباب الثاني اذا عدا
في استرسال اوقصر في عدوه وثوبك كنارني ايچ طرفنه قيوروب پرواز ديكمك معناسنه در يقال كبن الثوب كبنا
من الباب الاول والثاني اذا ثناه الى داخل ثم خاطه و بر نسنه يي كف ومنع ايلمك معناسنه در يقال كبن هديته
اذا كفها شارح ديركه بوراده هدبه نسخه لري غلطدر صحيح اولان هديه دركه ارمغانه دينور قال الازهري كل
كبن كف وكبن احساني قومشولردن دريغ ايدوب اجانبه ايثار ايلمك معناسنه در يقال كبن فلان اذا صرف
معروفه عن جاره الى غيرهم و بر نسنه دن قيچنلوب عدول ايلمك معناسنه در يقال كبن عن الشيء اذا كع
وعدل و بر آدمك اوست والت اوك ديشلري آغزينك ايچنه طوغري كيروب ياتق اولمق معناسنه در يقال كبن
الرجل اذا دخلت ثناياه من فوق واسفل غار الفم و يره سينوب ياپشمق معناسنه در يقال كبن الظبي اذا لطأ
بالارض وكبن الدلو قوغه نك ايچنه بوكيلوب ديكلمش پروازنه دينور وكبون سكون معناسنه در يقال كبن الشيء
كبونا اذا سكن الكبن والكبنة عتل وعتله وزنلرنده منقبض ترش رو بخيل وناكسه دينور على قول بخللدن ناشي
يانينده اولانه ياخود كلان سائله نسنه و يرمامك ايچون باشني يره ديكوب كوزني يوقاري قالدرمز اولان ناكسه دينور
يقال رجل كبن وكبنة اي لئيم اولا يرفع طرفه بخلا المكبونة شول آته دينور كه قوللري قصه وقارني ككبش
وككلري انجه وخرده اوله مكبون دخي دينور جمعي مكابين در وايوه كن خاتونه دينور يقال امرأة مكبونة اي عجلة
الاكبنان اطميان وزننده بوزيلوب بورتلمق معناسنه در يقال اكبأن الرجل اذا انقبض المكبون مكبونه ديديكي
آته دينور كه ذكر اولندي و پرمقلري ايري آدمه دينور يقال رجل مكبون الاصابع اي شثنها وكبان ديديكي علته
مبتلا دوه يه دينور يقال بعير مكبون اذا اصابه الكبان الكبان غراب وزننده يمن اهاليسنه مخصوص بر درلو
طعامدر كه مصر بغداينددن ترتيب ايدرلر ودوه يه مخصوص بر مرض آديدر الكبنة غرفه وزننده بر كونه لعب
اسميدر الكبنة وجنه وزننده قوري اتمكه دينور الاكبان همزه نك كسريله كف لسان ايلمك معناسنه در يقال

اكبن لسانه عند اذا كفه المكتن مكرم وزننده محكم ومتين شيئه دينور يقـال رجل مكين الفقار اى محكمه الكتن
كافك وتاى فوقيه‌نك فتحيله اوچاقلرده و بعض محللرده اولان تتون بيلاشغنه واثرينه دينور كه ايس و مجسمنه
قورم تعبير اولنور يقال به كتن اى لطخ الدخان و بعض دودقده اولان مورلغه دينور يقال بشفته كتن اى سواد و برنسنه
لزوجتلو و يلشك اولمق معناسنه‌در يقال كتن الشئ كتنا من الباب الرابع اذا تلزج وخرما اغاجنك ديبلرنده اولان طبراغه
دينور وكير و پاسه دينور يقال بثوبه كتن اى درن ووسخ و بو معنالرك مجموعنده مصدر اولور يقال كتن الدخان بالبيت
كتنا من الباب الرابع اذا لطخ به و يقـال كتن ثوبه اذا درن ووسخ الكتن كافك كسريله والكتن كتف وزننده
چناغه دينور الكتان شدّاد وزننده معروفدر كه لسانمزده دخى كتان تعبير اولنور آندن نسج اولنمش ثياب حرّ
و برد و يبوستده معتدلدر بدنه ياپشمز وآنده كهله چوق توتلنمز وكتان صو يوزنده اولان يوصونه دينور وصو
يوزنده اولان سبلنتى يه وخار وخاشاكه على قول كپوكنه دينور الكتان رمّان وزننده بركونه قزل بوجك اسميدركه
آرى كبى صوقوجى اولور شارح ديركه بنده سبورى سينكه دينور ظاهـرا قزل نوعيدر كتانه ثمامه وزننده
مدينه ده برناحيه آديدر الكتنة كافك كسريله برجنس خوشبو شجر آديدر المكتئن مطمئن وزننده وضدّيدركه
مضطرب و بيقرار اولان كسـيه ونسنه يه دينور يقال شئ مكتئن ضدّ مطمئن الاكتان همزه‌نك كسريله
ياپشدرمق معناسنه‌در يقال اكتنه به اذا الصقه به الكثنة ثاى مثلثه ايله غرفه وزننده مـرسين وسكود
چبوقلرندن اورلمش يصى طبق طرزنده سپده دينوركه اوزرينه كوناكون چچكلر ديزرلر على قول شول نوردجه‌يه
يعنى انجه قامشدن وتازه و يپراقلى چبوقلردن اورلمش قفس طرزنده سپده دينوركه ايچنه شكوفه وضع ايدرلر حالا
چچك جيلرك سپدى اوله جقدر و بو فى الاصل لسان نبطيده كثنا اولمغله تعريبيله كثنه ديديلر ونوردجه نورده‌
فارسى معرّبى دركه نوردن لفظندن اسم مفعولدر دورلمش بوكلمش نسـنه يه دينور الكدن فتحتينله كتن وزننده
ومرادفيدركه دوداق مورارمق معناسنه‌در يقال كدن مشفر الابل كدنا من الباب الرابع اذا كتن اى اسودّ من رعى
النبات و بغـدايچق اوتنك يوقريلرى اوتلنوب ديبلرى قالمق معناسنه‌در يقال كدن الصليان اذا رعيت فروعه
وبقيت اصوله الكدنة كافك كسريله دوه اورگنه دينور ووجودده اولان لحم وشحم وقوّته دينور يقـال انه
لذو كدنة اى ذو شحم ولحم وقوّة بوراده قوم نسخه لرى غلط محض در الكدن كتف وزننده وجودى لحم وشحم
وقوّت صاحبى آدمه دينور مؤنثى كدنه در يقال رجل كدن وامرأة كدنة اى ذو لحم وشحم وقوّه المكدنة مكرمه
وزننده تاواو ناقه يه دينور يقال ناقة مكدنة اى ذات كدنة الكدن كافك فتحيله وكسريله خانه ده نسوان قسمى
پرده ايتمك ايچون چكيلان زاره دينور على قول هودجده ومحفه ده نسوانك دوشندكلرى بزونهالى مقوله نسـنه
دينور ونسوانه مخصوص محفـه كبى بركونه مركب آديدر و پالانه دينور رحل معناسـنه وكوندن دوزلمش هاونه
دينوركه ايچنده نسـنه دوكرلر اعراب ادواتندر جمعى كدون در الكدانة سحابه وزننده آت ودوه قسمنده اولان
هجنه معناسـنه دركه باباطرفى عربى يعنى صوى اولوپ وآناطرفى صوى اولمامقدن عبارتدر يقـال به كدانة اى
هجنة الكودن جوهر وزننده والكودنى ياى نسبتله شول آته دينوركه باباسى عربى وآناسى بوز آت اوله يقال
فرس كودن وكودنى اى هجين وفيل ديدكلرى حيوانه دينور وقاتره دينور بغل معناسـنه وسمر باركيرنه واشكنسر
كند آته دينور يقال له كودن اى برذون الكدن كافك فتحيله ثوبى قوشاق كبى قوشانمق معناسنه در يقال
كدن بثوبه كدنا من البـاب الاول اذا انتطق به وشدّه به الكدن فتحتينله حوضك وقيونك ديبلرنده قلان چاموره
دينوركدر معناسـنه الكدان كتّاب وزننده دوه‌نك باشـنه بند ايتدكلرى ايپك فضله شعبه سـنه دينوركه
آنيدخى دوه‌نك باشـنك برطرفنه چكوب بند ايلمكله دوه‌يى ضبط وامسـاك ايدرلر مؤلف ايجاز ايلمكله شارح
بو وجهله بيـان ايلمسدر و بوراده ثاى مثلثه ايله شعثه نسخه لرى غلطدر الكديون فرعون وزنـنده
زيتون ياغى طورطوسيله يوغرلمش انجه طپراغه دينوركه آنكله پاسلو زرهلرك پاسنى آچوب جلاو يررلر الكران
كتاب وزننده سازقسمندن لاغوته يه دينور عود معناسنه على قول زيل ديدكلرينه دينور صنج معناسـنه و باديه ده
برموضع آديدر كران غراب وزننده دارابجرد نام بلده قربنده بر بلده آيدر كران شدّاد وزننده اصفهانده برمحله
آديدر وتورانده شهر تبت قربنده بر بلده آديدر ومغربده برحصن آديدر كرين كافك ضمى ورانك كسريله خراسانده
طبس ناحيه سـنده برقريه‌در كريون عذيوط وزننده اسكندريه قربنده برقريه‌در الكرينة سفينه وزنـنده
چنكى عورته دينور جمعى كران دركافك كسريله يقـال امرأة كرينة اى مغنية الكرزن جعـفر وزبرج وزنلرده
والكرزين بقطين وزنـنده بيوك بالته يه دينور كارزن رانك سكونى وزانك فتحيله سمرقند قضاسـنده برقريه در

محدثيندن ابو جعـفر محمد بن موسى بن رجا الكارزنى اكا منسوبدر كارزين كرز ماده سـنده ذكر اولـندى
الكرسـنة كافك وسينك فتحى ونونك تشديديله برنوع شجر اسميدركه صغـير اولور وغلاف ايچره ثمرلرى اولور
مصدّع ومسهل ودمى ظاهر جلده جاذب ودواب قسمنى مسمن وسعـاله نافع وشراله يوغورلمشنى ديوانه كلب
اصرديغى و يلان صوقديغى وانسان اصرديغى بره ضماد نافعـدر بعض نسخه‌ده الكرسـنة نبت وهو الكشنى
عبارتيله مرسومدر ومفرداتده كرسـنه تركيده بورچق وفارسـيده كشـنه وكاودانه ديدكلرى غله ايله مبين در
ومؤلفك عنقريب الكشنى الكرسـنة تعبيرى بونى مؤيد در الكركدّن كافلرك ودال مشدّده‌نك فتحيله وعامه
نونى مشدّد ايدرلر برجنس جانور اسميدركه فيلى بوينوزنه آلوب كوترر بو جانور هندستانده اولور باشنك وسطنده
قالين وسـيورى بر بوينوزى اولور بعض هند تجارلرنده كورلمشدر كرزنه زاى معجمه ايله وزنه وزننده محدثيندن
محمد بن داود الرازى لقبيدر الكشنى بشرى وزننده كرسنه اسميدركه فارسيده كسنه وتركيده بورچق ديدكلرى
غله در كشانيه كافك ضميله بر بلده آديدر ظاهرا روم ايلنده كشان ديدكلريدر اكشونيه همزه‌نك فتحيله مغربده
بر بلده در الكشخان خاى معجمه ايله سلمان وزننده برقومك رئيس وسركارنه دينور يقال هو كشخان القوم اى رئيسهم
مؤلف كشخ ماده سنده بشقه معنايه ده ذكر ايلدى پس آنده نونى زائد اولور الكشخنة دحرجه وزننده برآدمه
كشخان ديمك معناسـنه‌در يقال كشخنه اذا قال له يا كشخان التكشيخ تفعيل وزننده كشخنه معناسـنه‌در يقال
كشخنه بمعنى كشخنه اسميهنه كافك ضمى وشينك سكونى وميمك كسرى وقلب لافتحى وهاء مفتوحه ايله شهر
مرو قضاسـنده برقصبه در ادبادن محمد بن مكى بن زراع ومحدّثاتدن كريمـه بنت احمد اكا منسوبلردر احاديث
شرحلرنده كشميهنى متداولدر الاكعان همزه‌نك كسريله برآدمك جنبش ونشاطنه فتوركلمك معناسـنه‌در يقال
اكعن الرجل اذا افتر نشاطه ذو كنعان ملوك يمنده برينك لقبيدر اون اندازه مقدارى قامتى واراidى غريبدركه
مؤلف كنعـانك اسم ابن نوح عليه السلام اولديغى كه غرق اولمشدر كذلك اسم ولايت حضرت يعقوب عليه
السلام اولديغنى اهمال ايلمشدر كعانه ثمامه وزننده برخاتون اسميدر الكفن دفن وزننده اتمكى پشمك ايچون كوله
كومك معناسـنه‌در يقال كفن الخبزة فى الملة كفنا من الباب الثانى اذا واراها بها و يوك اكيرمك معناسـنه‌در يقال
كفن الصوف اذا غزله وميته كفن صارمق معناسـنه‌در يقال كفن الميت اذا البسه الكفن وكفن طوزسز طعامه
دينور يقـال طعام كفن اى لا ملح فيه التكفين تفعيل وزننده بودخى ميته كفن صارمق معناسـنه‌در يقال كفن
الميت بمعنى كفنه الكفن فتحتينله ميته صاريلان ثوبه دينور ستر ومواراة معناسـنه‌در جمعى اكفان در المكفن
محدّث وزننده طوزى وسودى وسائر قاتغى اوليان آدمه دينور يقال هم مكفنون اى ليس لهم ملح ولا لبن ولا ادم
المكتفن ميمك ضمى وفانك فتحيـله اسم مكاندر جماع هنكامنده چوكوب اوتورديغك موقعـه دينور الاكتفان
افتعال وزننده جماع ايلمك معناسـنه‌در معناى اولدن مأخوذدر يقال اكتفن المرأة اذا نكحها الكفنة غرفه وزننده
طپراغى پاك ومنبت ترلايه دينوركه هرنه زرع اولنسه انبات ايدر اوله الكفنة ثمره وزننده برشجر آيدر جوهرى ضمله
تقييد ايلمكله غلط ايلدى كلان سحاب وزنـنده غطفان قبيله‌سى يوردنده برقومسال آديدر كلين كافك
كسريله رى ايالتنده برقصبه در فقهاى شـيعه دن محمد بن يعقوب الكلينى اكا منسوبدر الكمون قعود وزننده
پوصولنوب كيزلنمك معناسـنه‌در يقال كمن الرجل وكمن كمونا من الباب الاول والرابع اذا استخفى و برآدمك كوزنده
كمنه ديديكى عارضه ظهور ايلمك معناسـنه‌در يقال كمن الرجل كمونا من الباب الرابع ويقال كمن على المجهول اذا
اصابته كمنة الاكمان همزه‌نك كسريله برنسـنه‌يى كيزلمك معناسـنه‌در يقال اكمنه اذا اخفاه الكمين امير
وزننده جنك هنكامنده پوصويه كيرلنمش عسكره دينور يقال قوم كمين وهم الذين يكمنون فى الحرب قوم لفظنك
تذكير وتانيثى ماده سـنده ذكر اولندى وكمين كلمه‌سى فتحتينله كمن لفظندن جمع اولمق دخى محتملدر قطن وقطين
كبى وفارسيده پوصويه كمين دينور عربيده دخى تجوّزا ممكندر وسرّ لميه رلك برايشه داخل اولان آدمه دينور يقال
هو فى ذلك الامر كمين وهو الدخل فى الامر لا يفطن له الكمنة غرفه وزنـنده كوزه عارض اولان طمانلغه دينور
على قول قزل بجيكه دينوركه كوز علتلرندندر يقال اصابت عينه كمنة اى ظلمة فى البصر او جرب وحمرة فيها
الكمون صبور وزنـنده شول ناقه يه دينوركه قويرغنى اصلا قالدرمق حسـبيله كبه لكنى بلوردوب بيلدرمز اوله
يقال ناقة كمون اى كتوم اللقاح لم تشل ذنبها اذا القحت الكمون تنوّر وزننده معروف دانه اسميدركه تحريفله
كيون تعبير ايتدكلريدر بول ولبنى مدرّ ومحرّك جشـا وهاضم ورياحى طارد وطوزايله ممضوغنى ابتلاع اغزدن
آقان سالياري قاطعدر وكمّون حلوانيسون ديدكلرى دانه‌در وكمّون حبشى چورك اوتنه شبيه دانه‌دركه تركيده كفه

کیونی دیدکلری بدر وکوّن ارمنی کراویادر که قرمان کیونی دیدکلری بدر وکوّن بری کون اسود درکه کون کرمانی
دیدکلری بدر المکمن مقعد وزننده کیزلنه جك یره دینورکه پوصو تعبیر اولنور دارة مکمن برموضع آدیدر الاکتمان
افتعال وزننده کیزلنمك معناسنه در یقال اکتمن الرجل اذا اختفى مکمن الجماء معیقل وزننده عقیق مدینه ده
برموضعدر الکنّ کافك کسری ونونك تشدیدیله برنسنه نك ایچنده ستر وحفظ اولندیغی وقایه ومحفظه یه
کذلك برشیئك پرده لنوب کیزلنه جکی ستره یه دینور واوه واوطه یه اطلاق اولنور جمعی اکنان واکنه کلور اجله وزننده
الکنة والکنان کافلرك کسریله بونلرده برنسنه نك پرده لنوب کیزلنه جکی ستره یه دینور الکنّ کافك فتحیله
والکنون قعود وزننده برنسنه یی ستر وپنهان ایلمك معناسنه در یقال کنه کنا وکنونا من الباب الاول اذا ستره
الاکنان همزه نك کسریله والتکنین تفعیل وزننده والاکتنان افتعال وزننده بونلرده ستر وپنهان ایلمك
معناسنه در یقال اکنه وکننه واکتنه اذا ستره واکتنان کیزلنوب صقلنمق معناسنه در یقال اکتن الرجل اذا استتر
واغارمق معناسنه در یقال اکتن الشیء اذا ابیضّ ذکری آتی کنه دندر الاستکنان بودخی کیزلنوب صقلنمق
معناسنه در یقال استکنّ الرجل اذا استتر اکنة کافك ضمیله بعض خانه نك دیوارندن جناح طرزنده چقمه
شهنشین مقوله سنه دینور علی قول قاپو اوزرنده یاپدقاری صچاغه وصوندرمه یه دینور یاخود قاپو اوزرنده
یاپدقلری کولکه لکه دینور یاخود کیلاره دینور یاخود اوارده رف ومصندره وشیروان مقوله سنه دینور جمعی
کنان در جبال وزننده وعربدن برقبیله آدیدر نسبتنده کنی وکنی دینور کافك کسری وضمیله لجی ولجی
دیدکلری کبی مضمومه تغییر نسبت قبیلندن اولور مترجم دیر که ائمه نحاتدن ابن جنی کنی معربیدر الکنة کافك
فتحیله برآدمك اوغلنك زوجه سنه دینور که کلین تعبیر اولنور یاخود قرنداش خاتوننه دینور ینکه تعبیر اولنور جمعی
کنائن در ستر بلیغ ایله مستور اولدقلرینه مبنی در وکنه فارس اولکه سنده برموضع آدیدر الکنة کافك کسریله آقلغه
دینور یقال به کنة ای بیاض الکنانة کافك کسریله دریدن اولوب اصلا آغاجی اولمیان اوق قبورنه دینور علی قول
برعکس اولاننه دینور یقال نثر کنانته وهی جعبة من جلد لا خشب فیها او بالعکس وکنانة بن خزیمه برقبیله پدریدر
المستکنة اسم فاعل بنیه سیله درونده مضمر اولان حقد وکینه یه دینور الکانون والکانونة آتش اوجاغنه
دینور برودتی یاخود آتشی ستر ایلدیکنه مبنی در وکانون قلب شتاده ایکی شهر رومی اسمیدر که کانون اول
وکانون ثانی تعبیر اولنور شارح دیر که عند البعض کانون لفظ سریانیدر قیش موسمنه دینور
وعند البعض عربیدر ثقیل معناسندن مأخوذدر وکانون ثقیل وکرانجان آدمه دینور یقال رجل کانون
ای ثقیل ناس کندوبی کورنجه ثقلتندن اختفا ایتدکلرینه مبنیدر یاخود اوجاق علوی کبی چالدیغی تصور ایله در
مکنونه زمزم قیوسنك اسمیدر سلفده مدفون اولدیغنه مبنی کنّ کاف مفتوحه ایله برطاغك آدیدر وقطران
ناحیه سنده برقریه اسمیدر کنن فتحتیله صنعاء یمن ترابنده برطاغك آدیدر کنبنه سفینه وزننده یمنده برقریه
آدیدر الکنکنة زلزله وزننده برنسنه دن قورقوب قاچمق معناسنه در یقال کنکن الرجل اذا هرب وتنبلکدن
دائما اوده اوتورمق معناسنه در یقال کنکن الرجل اذا کسل وقعد فی البیت کنون صبور وزننده سمرقند
شهرنده برمحله در الکون عون وزننده والکینونة صیروره وزننده که دیمومه کبی مخففا واو یایه مبدلدرکه
وزنی فعلوله اولور یاخود اصلی کیونونه در فیعلوله وزننده واو یایه قلب وادغام وتخفیف اولنمشدر اولمق حدیثه
معناسنه در که برنسنه نك حدوث ووقوعندن عبارتدر فارسیده بودن مرادفیدر یقال کان الشیء یکون کونا وکینونة
اذا حدث نحو بونا کانامه اطلاق ایدرلر که وجدو وقع وثبت وحدث معناسنه در اکری احداثه داخل اولور
لنکته ذواته ده داخل اولور وکان کلمه سی که فعل ماضیدر اکر مجرد زمان ماضیدن عبارت اولورسه فعل ناقص
اولمغله خبره محتاج اولور فاعلی اسمیت اوزره رفع ومفعولی خبریت اوزره نصب ایدر وبونك مصدری کون وکیان
وکینونه در یقال کان زید قائما ای وقع منه القیام فی الماضی وانقطع مترجم دیر که شیخ رضی بیاننه کوره فعل ناقص
اولان کانك لفظی البته مصدر اولان کون مطلقه یعنی مطلقا حصوله وخبری کون مخصوصه دلالت ایدر وافعال ناقصه
بخشنده نفس کلماتی اولمغله مراجعت واستفاده اولنه واکر برنسنه نك وقوع وحدوثندن عبارت اولورسه خبره
محتاج اولمز وسیبویه کان کلمه سنی فعل متعدی یه تمثیل ایله کاهم کلامنی تجویز ایلدی که کنا لهم معناسنه در وعربلر
کنت الغزل دیرلر غزلته معناسنه بوراده کان غزل معناسنه در نته که شیخ رضی دخی ثبت ایتمشدر وبونده وسائرنده
مجازدر وکان کلمه سی بعضا زائد اولور یقال نزل فلان علی کان ختنه ای علی ختنه وتکفل وتعهد معناسنه اولور
یقال کان علیه کونا وکیانا ای تکفل به ویقال کنت الکوفة ای بالکوفة ویقال منازل اقفرت کان لم یکنها احد

ای

مطلب

ای لم یکن بها وبونلر حذف وایصال قبیلندندر وکان کلمه سی تامه اولور ثبت معناسنه ومنه کان الله ولاشیء معه
وهر شیئك ثبوتی مقتضاسی اوزره اولمغله خدای متعالك ثبوتی ازلیتدن عبارتدر مترجم دیر که اهل تحقیق
دیدیلر که شان ربانیه ده کون ماضی ایله تعبیر زماندن خالی اخبار محضدر زیرا حق جل وعلی زماندن منزهدر فنه
قوله تعالی وکان الله علیما حکیما پس بو مقوله تعبیرات بطریق التجرید معنای ماضوی یی اسقاطله معنای
اخباری اثباته محمولدر وبونك نظیری ومن آیاته یریکم البرق آیتیدر که هیئتی اسقاطله حدثی اثباتدن عبارتدر
تسمع بالمعیدی کلامی دخی بو قبیلدندر حتی سیبویه دن منقولدر که کان کلمه سی همان وجود وتحقیقه دلالت ایدر
انتهی وکان کلمه سی حدث معناسنه اولور نته که ذکر اولندی کقول الشاعر * اذا کان الشتاء فادفئونی * ای اذا حدث
الشتاء وحضر معناسنه اولور کقوله تعالی وان کان ذو عسرة فنظرة الی میسرة ووقع معناسنه اولور کقوله
ماشاء الله کان ومالم یشأ لم یکن واقام معناسنه اولور کقول الشاعر * کانوا وکنا فما ندری علی مهل * وصار معناسنه
اولور که فعل ناقص اولور کقوله تعالی وکان من الکافرین واستقبال معناسنه اولور یعنی مستقبلده استعمال
اولنور کقوله تعالی ویخافون یوما کان شره مستطیرا ومضی منقطع معناسنه اولور که تامه اولور نته که ذکر
اولندی کقوله تعالی وکان فی المدینة تسعة رهط الایه وحال معناسنه اولور کقوله تعالی کنتم خیر امة
اخرجت للناس بونلرك جمله سی مجازدر وعربلر بغض وعداوت ایتدکلری دشمنلری حقنده لا کان ولا یکون دیرلر
لا خلق ولا تحرك معناسنه که موتندن کنایه در الکائنة حادثه معناسنه در یقال کانت کائنة عظیمة ای حادثة
التکوین تفعیل وزننده احداث معناسنه در که اولدرمق تعبیر اولنور یقال کوّنه ای احدثه ووار ایلمك معناسنه در
یقال کوّن الله الاشیاء ای اوجدها صفت تکوین بوندندر المکان والمکانة میملرك فتحیله اسم مکانلردر محل کون
وحصول معناسنه در جمعی امکنه واماکن کلور ومکانه پایه ومنزلت معناسنه مستعملدر مرتبه ومنزله وموقع کبی
یقال رفیع المکانة ای المنزلة وضمیرده منوی ومقصود اولان جهته اطلاق اولنور مکینه دخی بو معنایه در تقول
مضبت مکانتی ومکینتی ای طیتی مؤلف لفظنه نظر ایله سکانی مکن ماده سنده دخی ثبت ایلمشدر الکنتی کردی
وزننده والکنتنی نون زیاده سیله والکونی عونی وزننده معمر وسالخورده آدمه اطلاق اولنور کویا که کنت
فی شبابی کذا اوفی زمان کذا وکان هو فیه کذا قوللرینه منسوبلردر یقال هو کنتی وکنتنی وکونی ای الکبیر العمر
الاکتیان افتعال وزننده کفیل اولمق معناسنه در یقال اکتان علیه اذا تکفل به کیوان ایوان وزننده زحل
یلدزینك اسمیدر غیر منصرفدر لفظ اعجمیدر سمع الکیان جمع القیان وزننده عجم طائفه سنك برکتابلری اسمیدر
مترجم حقیر دیر که عبدالقادر بغدادی علیه الرحمه دیدیکه کیان فرس قدیم لساننده عناصر وطبایع معناسنه در
وسمع الکیان سینك فتحی وکسریله مضاف اولرق برکتاب اسمیدر که ارسطوتالیسك تألیفیدر مبادی علم طبیعی یی مشتملدر

مطلب

اجسام بیننده مشترك اولان احوالك طبایعندن بحث ایدر وامام جوالیقی ادب الکاتب نام کتابك خطبه سی شرحنده
دیدیکه سمع الکیان ارسطو مؤلفاتندن برکتابدر کیان سریانیده طبیعت معناسنه در وعند الحکماء طبیعت اجسامی
مواضعنه صرف وتحریك ایدن معنادن عبارتدر مجسدی سمت اسفله وناری سمت علوی یه تحریك ایدن معنا کبی
وسمع شین معجمه ایله صبت معناسنه در کتاب مزبور مبادی علم طبیعی اولمق حسبیله متعلم علم مزبوردن ابتدا
کوشزدی اولمغله تسمیه ایلمشدر بعده تعریب ایدوب مهمله ایله سمع الکیان دیدیلر الاستکانة استقامه وزننده
خضوع وتواضع ایلمك معناسنه در یقال استکان له اذا خضع مؤلف بونی سکن ماده سنده افتعال اولمق اوزره
رسم وبوراده کوندن استفعال عد ایلمشدر اختلافه مبنی در شارح دیر که بعضلر کین ماده سندن اولدیغنه ذاهب
اولمشدر کوندن اولدیغی غریبدر مکر تکلف اولنه التکوّن تفعل وزننده درتمك معناسنه مستعملدر یقال
تکوّن الشیء اذا تحرك الکهانة کافك فتحیله غایبدن خبرویرمك معناسنه در که فالجیلق ایلمك وباقیجیلق
ایلمك تعبیر اولنور یقال کهن له الرجل وکهن کهانة من الباب الاول والخامس اذا قضی له بالغیب التکهن تفعل
وزننده والتکهین تفعیل وزننده که تفعل بابندن نادر اولرق مصدردر بودخی کاهنلك ایلمك معناسنه در یقال
تکهن الرجل تکهنا وتکهینا بمعنی کهن الکاهن فالجی یه وباقیجی یه دینور جمعی کهنه کلور فتحاتله وکهان کلور
رمان وزننده وکاهن برآدمك امور وحوائجنی رؤیت وادارة ایدن کمسه یه دینور کتخدا کبی یقال هو کاهن له ای یقوم
بامره فی حاجته ویسعی الکهانة کتابه وزننده کاهنلك حرفتنه دینور شارح دیر که سلفده عربلرده کاهنلر اولور
ایدی شق وسطیح نام اشخاص کبی شیاطین آسمانه عروجدن ممنوع اولمامغله بعض حوادث واخباری
فرشته لردن استراق ایدوب آنلره نقل ایلملریله اخبار ایدرلر ایدی بعده فخر انام علیها الصلوة والسلام حضرتلری

ظهورلرنده ممنوع اولديلر و بعضلر جن طائفه‌سندن خدّام ادّعا ايدرلر جن ايسه غيبی بيلمز لا يعلم الغيب الا الله
المكاهنة عفاعله وزننده بركسيه مساعده واعانت ايلمك معناسنه‌در يقال كاهنه اذا حاباه الكاهنان ايكی قبيله‌در
الكين زين وزننده تواضع وخضوع ايلمك معناسنه‌در كين آيدن مأخوذدر يقال كان له يكين كينا اذا خضع وكين
نسوان فرجنك داخلنده اولان اته دينور علی قول چكردكك اطرافنده اولان پروزلر كبی پورتك پورتك خرده
بزجكزلره دينور ياخود لحم زائدنه دينور جمعی كيون كلور الاكتيان افتعال وزننده محزون اولمق معناسنه‌در يقال
اكتان الرجل اذا حزن الكينة تمره وزننده سدراغاجنك يمشنه دينور كه عربستان كراسی تعبير اولنور وكفالت
معناسنه‌در الكينة كافك كسريله آدمی ذليل وخاكسار ايدن شدّت ومحنته دينور يقال وقع فی كينة
ای شدّة مذلّة وحالت معناسنه‌در يقال بات فلان بكينة سوء ای بحالة سوء كأين كافك وهمزه‌نك فتحی
ويای مشدده‌نك كسريله وكاين كاعن وزننده لغتدركم معناسنه‌در خبرده واستفهامده و بو كاف تشبيهله
منوّن اولان ای كلمه‌سندن مركبدر اكا بناء نون اوزره وقف اولنمسی جائزدر شارح ديركه مصحف عثمانيده نونله
مرسومدر وكم كلمه‌سنه بش حالده موافق اولور كه ابهام وتمييزه احتياج ومبنی اولمق وصدر كلامده لازم اولمق
و بعضا افادۀ تنكير و بعضا استفهام حالتلريدر وحالت اخيره نادردر وابی بن كعب ابن مسعود حضرتلرينه كأين
تقرأ سورة الاحزاب آية يعنی سورۀ احزابی قاچ آيت عدّ ايدرسن ديو سؤال ايلدكده جوابنده ثلاثا وسبعين ديدی
وكم لفظنه بش اموردە مخالف اولور اوّل كأين مركبدر وكم قول صحيح اوزره بسيطدر ثانی كأين كلمه‌سنك مميزی
اكثری من ايله مجرور اولور حتی ابن عصفور لزوميله حكم ايلدی ثالثا كأين لفظی عندالجمهور استفهاميه اولمز
رابعا مجرور اوله‌رق واقع اولمز بعضلر تجويز ايلديلر كقولك بكأين تبيع هذا خامسا بونك خبری مفرد اوله‌رق
واقع اولمز المكتان مفتاب وزننده كفيل معناسنه‌در يقال هو مكتان له ای كفيل الاكانة اقامه وزننده
ذليل وخاكسار ايلمك معناسنه‌در يقال اكانه الله اذا اخضعه وادخل عليه الذلّ فصـــــــل اللام اللبن
غبن وزننده چوق يمك معناسنه‌در يقال لبن الرجل لبنا من الباب الثانی اذا اكل كثيرا و پك اوره‌رق معناسنه‌در
يقال لبنه اذا ضربه شديدا و برآدمه سود ايچورمك معناسنه‌در يقال لبنه لبنا من الباب الثانی والاول اذا سقاه
اللبن لبن لامك ضميله برطاغ آديدر لبن لامك كسريله طريق يمن اوزره حدود حرمدن برحد وسنورك
اسميدر اللبن كتف وزننده كرپچه دينور چامور دن كسوب ياپو پيارلر واحدی لبنه‌در بونده لامك كسريله
ابل كبی وكسرتينله ده جائزدر وشول مجلسه دينور كه آنده امور مهمه‌لر رؤيت اولنمش اوله قاضی محكمه‌سی كبی يقال
مجلس لبن ای تقضی فيه اللبانة وسودی پك سون آدمه دينور يقال هولبن ای محبّ اللبن التلبين تفعيل وزننده
كرپچ كسمك معناسنه‌در يقال لبن الرجل اذا تخذ اللبن وتلبين تلبينه ديديكی طعامه دينوركه سيذكر اللبون
صبور وزننده بودخی سودی پك سون آدمه دينور وسودی چوق اولان حيوانه دينور علی قول سودی مجتمع اولمق
ايچون صاغلميوب ممه‌سنده ترك وابقا اولنمش حيوانه دينور و بعضلر ديديكه لبون ولبونه مطلقا سودلو حيوانه
دينور كرك چوق وكرك آز اولسون جمعی لبان ولبن كلور لاملرك كسريله ولبن كلور لامك ضميله ولباين كلور يقال
ناقة لبون ای ذات لبن يعنی كثيرا اوترك فی ضرعها واللبون واللبونة ذات اللبن غزيرة كانت او بكية ابن لبون شول
اركك دوه ياوريسنه دينور كه ايكی ياشنی طولدرمش اوله علی قول اوچنجی‌يه كيرمش اوله مؤنثی ابنة لبون در اناسی
غيری ياوری طوغورمغله ذات اللبن اولديغنه مبنی در بنات لبون عرفط اغاجنك خرده‌لرينه دينور اللبنة
فرحه وزننده واللبينة سفينه وزننده والملبن محسن وزننده والملبنة محسنه وزننده بونلرده سودلو حيوانه
دينور ياخود سودی بركك ايچون صاغلميوب ممه‌سنده ترك وابقا اولنمشه دينور الملبنة مرحله وزننده شول اوته
دينوركه اوتليان حيوانك سودی فراوان اولور اوله يقال عشب ملبنة ای تغزر عنه البان الماشية الملبون
شول آدمه دينوركه سودی پك چوق ايچمكله دماغنه تاثير ايدوب سرخوش اوله بو كيفيت دوه سودنه مخصوصدر
وسودايله پرورده آته دينور لبين دخی دينور امير وزننده يقال فرس ملبون ولبين ای المغذّی باللبن الالبان همزه‌نك
كسريله برآدمك سودی چوق اولمق معناسنه‌در يقال البن القوم اذا كثر لبنهم فهم لابنون وحيوانك ممه‌سنه
سود كلمك معناسنه‌در يقال البنت الناقة اذا نزل اللبن فی ضرعها وتلبينه ديديكی طعام ترتيب ايلمك معناسنه‌در
يقال البن الرجل اذا اتخذ التلبينة اللبن فتحتينله سوده دينور فارسيده شير ديرلر ولبن الشجر اغاجلردن حاصل
اولان صويه اطلاق اولنور اللابن صاحب وزننده نسب اوزره در سودی چوق كسه‌يه دينور يقال قوم لابنون
ای كثير اللبن الاستلبان سود طلب ايلمك معناسنه‌در يقال استلبن القوم اذا طلبوا اللبن بنات لبن حيوانده

اولان شول بغرسقلره دينوركه سود آنلرده حادث اولور الملبن منبر وزننده سود سوزه‌جك سوزكی‌يه دينور وسود
صاغاجق قابه دينوركه كوللك تعبير اولنور وكرپچ كسجك قالبه دينور علی قول كرپچ طاشيجق تنبكره‌يه دينور
الملبنة مكنسه وزننده قاشيغه دينور ملعقه معناسنه التلبين والتلبينة تارك فتحيله بردرلو بولماج آشنه
دينوركه اون كپكنی سودايله و بال ايله آميخته ايدوب ترتيب ايدرلر اللوابن حيوانك ممه‌لرينه اطلاق اولنور الالتبان
افتعال وزننده سود امّمك معناسنه‌در يقال التبن الرضيع اذا ارتضع اللبان كتاب وزننده امّمكه دينور رضاع
معناسنه ومنه يقال هو اخوه بلبان امّه قال الشارح ويقال بلبن امه اللبان غراب وزننده كندر اسميدركه
كوللك تعبير اولنان صمغدر كه ادويه‌دندر وچام اغاجنه دينور وشول حاجته دينوركه فقر واحتياج جهتندن
اولميوب مهمه ومصلحت جهتندن اوله بونده مفردی لبانه‌در يقال قضی فلان لبانته ای حاجته المهمة اللبان
سحاب وزننده كوكسه دينور صدر معناسنه علی قول اورته‌سنه ياخود ايكی ممه‌نك اراالغنه دينور ياخود آت وقاطر
مقوله‌سی بتون طرنقلی دابه‌نك خاصة كوكسنه دينور اللبن كتف وزننده واللبين امير وزننده واللبنة
لامك كسريله لباسك قولتغنه ديكيلان پارچه‌يه دينوركه خشتك واكندرك تعبير اولنور اللبنة غرفه وزننده
لقمه‌يه ياخود بيوكنه دينور البان همزۀ مفتوحه‌ايله برطاغك آديدر وحجازده برقريه آديدر وقدس ايله نابلس
بيننده برموضع آديدر لبنان لامك ضميله شامده برطاغك آديدر حالا قرقلرطاغی ديدكلريدركه عبادتگاه اوليای
كرامدر اللبيان مصغر بنيه‌سيله برموضع آديدر لبون صبور وزننده بربلده‌در لبنه غرفه وزننده
افريقيه‌ده برقريه‌در يلابن يای تحتيۀ مفتوحه‌ايله حرۀ بنی سليم ايله جبال تهامه ايله بيننده بروادی اسميدر
ياخود اسمی يلبن در جعفر وزننده اطرافی اعتباريله جمعلنمشدر لبنی بشری وزننده برخاتون اسميدر
وبرفرسك آديدر وبرشجر اسميدركه عسل قوامنده بنفسه سيلان ايدر صمغی اولورته كه عسل ماده‌سنده بيان
اولندی كه تحريفله عسلبند ديدكلری بخوردر اللبنانية عثمانيه وزننده حاجت عظيمه‌يه دينور لبينی مصغر
بنيه‌سيله برخاتون آديدر وابليس ملعونك قيزی اسميدر واقيس نام كسه‌نك قيزی اسميدر وزفر بن خبيس بن الحذاء
الكلبی فرسنك اسميدر التلبن تفعل وزننده اكلنوب قالمق معناسنه‌در يقال تلبن الرجل اذا تمكث وتلدن
ابولبين زبير وزننده ذكرك كنيه‌سيدر صو بی سيلان ايلديكی تصورينه مبنی در اللتن تای فوقيه ايله كتف وزننده
طتلو نسنه‌يه دينور يقال هو لتن ای حلو اللتنة دجنه وزننده كرپی‌يه دينور قنفذ معناسنه ومنه يقال
متی لم تقض التلنة اخذتنا اللتنة وتلنه حاجت معناسنه‌در اللجن لامك فتحی وجيمك سكونيله يلادق معناسنه‌در
يقال لجنه لجنا من الباب الاول اذا لحسه ودوه‌يه يدرمك ايچون اغاجك يپراقلرنی سلكوب اونه ياخود ارپه‌يه
قارشدرمق معناسنه‌در يقال لجن الورق اذا خبطه وخلطه بدقيق اوشعير التلجين تفعيل وزننده بودخی
لجن ورق معناسنه‌در يقال لجن الورق بمعنی لجنه اللجن فتحتينله سلكوب اونه ياخود ارپه‌يه قارشدرلمش
يپراغه دينوركه دوه‌يه علف ايدرلر اللجن كتف وزننده كيرلو پاسلو نسنه‌يه دينور يقال شیء لجن
ای وسخ التلجن تفعل وزننده برنسنه يلمشك اولمق معناسنه‌در يقال تلجن الشیء اذا تلزج وبرآدمك
باشی يايقنوب ايوجه پاك اولمامغله كيرلوجه قالمق معناسنه‌در يقال تلجن رأسه اذا غسله فلم ينقه اللجان
كتاب وزننده واللجون قعود وزننده دوه حرونلق ايلمك معناسنه‌در يقال لجن البعير لجانا ولجونا
من الباب الاول اذا حرن واغر آغر كندو كاهل يوريمك معناسنه‌در يقال لجن فی المشی اذا ثقل
اللجون صبور وزننده حرون دوه‌يه دينور مذكر ومؤنثه وصف اولور يقال ناقة وجمل لجون ای حرون
اللجين زبير وزننده كوشه دينور يقال عنده لجين ای فضة اللجين امير وزننده دوه‌نك اغزی كپوكنه
دينور اللجنة تمره وزننده شول جماعته دينوركه برخصوص ضمننده مجتمع اولوب واكا رضا داده اوله‌لر
اللجن فتحتينله برنسنه‌يه ايلشمك معناسنه‌در يقال لحن به لجنا من الباب الرابع اذا علق اللحن لامك فتحی
وحای مهمله‌نك سكونيله مصوغ وموضوع اولان صوته دينوركه خواننده آوازه سبدر تركيده ازكی تعبير اولنور
جمعی الحان ولحون كلور يقال قرأ بالحان ولحون وهی من الاصوات المصوغة الموضوعة ولحن لغت ولسان
معناسنه‌در يقال هذا لحن قريش ای لغتهم قال الشارح ومنه قول عمر رضی الله عنه تعلموا الفرائض والسنة
واللحن ای اللغة وقرأتده خطا ايلمك معناسنه‌در كرك اعرابنده وكرك سائرنده اولسون يقال لحن القاریء فی قراءته
لحنا من الباب الثالث اذا اخطأ ومخاطبدن ماعداكسه فهم ايلمك وجه اوزره رمز والغاز وابهامله سوز سويلمك
معناسنه‌در يقال لحن له اذا قال له قولا يفهمه عنه ويخفی علی غيره وميل ايلمك معناسنه‌در يقال لحن اليه اذا مال

وفهم ايلمك معناسنه در يقال لحن قوله ولحنه لحنا من الباب الرابع والثالث اذافهمه ولحن كلامك فحوا ومعنا
ومفهومنه دينور تقول فهمت من لحن قوله اى فحواه ومعناه التلحين تفعيل وزننده نغمه وازكى ايله اجراى
مقام ايدەرك اوقومق معناسنه در يقال لحن فى قرأته اذاطرّب فيها وبرآدمى خطايه نسبت ايلمك معناسنه دركه
خطا ايتدى ديمكدن عبارتدر يقال لحنه اذاخطأه اللحن فتحتبله واللحون قعود وزننده واللحانية
كراهيه وزننده بونلرده لحن كبى قرأتده خطا ايلمك معناسنه در يقال لحن فى القرأة لحنا كماذكر ولحنا ولحونا ولحانية
اذااخطأ اللاحن واللحان شدّاد وزننده واللحانة شدّاده وزننده قرأتده خطا ايدن آدمه دينور
ولاحن كلامك مباديسندن عواقبنى ادراك ايدراولان زيرك وخرده بين آدمه دينور فهم معناسندندر يقال هو
لاحن اى عالم بعواقب الكلام اللحنة همزه وزننده دائما قرأتده خطا ايدن آدمه دينور وناسى چوق تخطئه
وتلحين ايدن حرفكيره دينور يقال رجل لحنة اذا كان يلحن الناس اللحنة غرفه وزننده چوق تلحين وتخطئه
اولنان آدمه دينور يقال رجل لحنة اذا كان يلحنه الناس الالحان همزه نك كسريله برآدمه برسوز تفهيم ايلمك
معناسنه در يقال الحنه القول اذا افهمه اياه فلحنه اللحن فتحتبله بركسه برماده ضمننده سرد ايلديكى دليل
وبرهانه كركى كبى عارف ومتبصر ودانا اولمق معناسنه در يقال لحن الرجل لحنا من الباب الرابع اذافطن لحجته
وانتبه الملاحنة مفاعله وزننده برآدمه برنسنه يى اكلتمق معناسنه در يقال لاحنهم اى فاطنهم اللخن لامك
فتحى وخاى معجمه نك سكونيله سنت اولمامش چوجغك سنت در يسنك ايچ يوزنده اولان بياضنه دينور كذلك حمار
قسمنك ذكرنده اولان برص كبى صقرلغه دينور اللخنة تمره وزننده كورلنكيكنك اشاغيجه سنده اولان يومريجه
اتچكزه دينور اللخن فتحتبله برنسنه بد قوقمق معناسنه در يقال لخن السقاء لخنا من الباب الرابع اذا انتن
وجوز فاسد اولمق معناسنه در يقال لخنت الجوزة اذافسدت وفرجك وقواتق ايچلرينك بدقوقسنه دينور وچركين
سوزسويلمك معناسنه مستعملدر يقال لخن الرجل اذاتكلم بقبيح ويقال ماهذا اللخن بفيك الطيب اى قبح الكلام
الالخن احمر وزننده ختان اولمامش آدمه دينور مؤنثى لخناء درحمراء وزننده يقال رجل الخن وامة لخناء اى لم
يختنا اللدن لامك فتحى ودالك سكونيله يومشق وملايم نسنه يه دينور مؤنثى لدنه در جمعى لدان كلور لامك كسريله
ولدن كلور لاسك ضميله يقال غصن لدن وقناة لدنة اى لين اللدانة لامك فتحيله واللدونة لامك ضميله
برنسنه ذاتى يومشق اولمق معناسنه در يقال لدن الشئ لدانة ولدونة من الباب الخامس اذا كان لدنا التلدين
تفعيل وزننده يومشتمق معناسنه در يقال لدنه اذالينه لدن لامك فتحى ودالك ضمى ونونك سكون اوزره
بناسيله عندكلمه سى كبى ظرف زمان وظرف مكان اولور وبونده اون برلغت دخى واردر لدن لامك فتحى ودالك
سكونيله ولدن كتف وزننده ولدن لامك ضميله ولدن جبر وزننده ولد لامك فتحيله كم وزننده ولد
لامك ضميله ولدا لامك فتحى وتنوينله ولدن ضمتينله ولد كذلك ضمتينله ولدى لامك فتحى والفك قصريله در
ولدى كلمه سنك هل استفهاميه معناسنه ورودى دخى مسموع اولمشدر مؤلف كرچه لدن ايله لدى كلمه سنى برعدّ
ايلدى لكن شيخ رضى فرق ايدوب ديديكه لدن كلمه سى زمان ومكانك اول وابتداسندن معتبردر انكيچون اكثرى
حرف جرّ اولان من كلمه سنه مقارن اولور ولدى كلمه سنده ابتدا معناسى لازم دكلدر وعند كلمه سى من حيث التصرف
اعمدر ولدن كلمه سى مابعدنى اضافتله جرّ ايدر لكن غدوة كلمه سنى نصب ايدر اللدن ندس وزننده شول بغدايه
دينوركه صوى اولماغله اتمكى وطبخى ايو اولميه يقال طعام لدن اى غير جيد الخبز والطبخ اللدنة دجنه وزننده
ولامك فتحيله لغتدر حاجت ومهمه معناسنه در يقال لى عنده لدنة اى حاجة التلدّن تفعل وزننده اكلنوب
قالمق معناسنه در يقال تلدّن الرجل اذا تمكث واويالنوب كيجكمك معناسنه در يقال تلدّن عليه اذا تلكأ
التلدين تفعيل وزننده برنسنه يى اصلتمق معناسنه در يقال لدّن ثوبه اذانداه اللاذن ذال معجمه نك فتحيله
لادن تعبير اولنان رطوبتدر صرمشق نوعندن قسوس ديدكلرى نبات اوزره تكون ايلمكله آنى اوتليان كچيلرك
تويلرينه ويوستلرينه ياپشور وآنلرى صيروب آلورلر تويلرينه ياپشنلرى افضلدر وطرنقلرينه ياپشنلرى قوم وطپراقله
آلوده اولمغله كدراولور طبيعتى مسخن وملين وسدّه لرى وطمرلرك اغزلرنى مفتح وبول وابن وحيضى مدرّ ونزله
وسعال ووجع اذنه نافعدر شارحك بيانه كوره لادن فارسى معربيدر اللزن لامك فتحى وزاى معجمه نك سكونيله
واللزن فتحتبله ناس ازدحام ايدوب صقشمق معناسنه در يقال لزن القوم ولزن لزنا ولزنا من الباب الاول والرابع
اذاتزاحموا ولزن شكس وزننده غلبه لك وصقشمه يره دينور اللزن كتف وزننده والملزون بونلرده
غلبه لك صقشمه يره دينور ومنه يقال مشرب لزن ولزن وملزون اى مزدحم عليه التلازن تفاعل وزننده بودخى

ازدحام ايدوب صقشمق معناسنه در يقال تلازنوا اذاتزاحموا اللزنة تمره وزننده واللزنة فرحه وزننده
واللزنة لامك كسريله جوع ياخود غم ومحنت سببيله تنك وتاراولان كيجه يه وصف اولور على قول يك صوغوق
كيجه يه وصف اولور يقال ليلة لزنة ولزنة ولزنة اى ضيقة او باردة ولزنه تمره وزننده قيتلق وقوراق سنه يه وصف
اولور يقال سنة لزنة اى شديدة ضيقة وشدّت ومحنته اطلاق اولنور جمعى لزن كلور لامك ضميله الالزن احمر
وزننده يك شدتلو ومحنتلو زمانه وصف اولور يقال زمان الزن اى الشديد الكلب اللسان كتاب وزننده دله دينور
مقول معناسنه فارسيده زبان ديرلر مذكر در مؤنث دخى اولور تأنيثى جارحه ياخود آلت قول اولديغى تصوريله در
جمعى السنه كلور اشربه كبى والسن كلور افلس كبى ولسن كلور لامك ضمى وسينك سكونيله كه ضمتينيدن مخففدر
وقولهم فلان ينطق بلسان الله اى بحجته وكلامه ولسان لغت معناسنه مستعملدر يقال لكل قوم لسان اى لغة
وكوندريلان خبره اطلاق اولنور تقول اتانى منه لسان اى رسالة ولسان القوم جمله طرفندن متكلم اولان آدمه
اطلاق اولنور يقال هولسان قومه اى المتكلم عنهم وظهر كوفه ده برارضك اسميدر ومنقر قبيله سندن
برشاعر وفارس آديدر ولسان الميزان ترازودلنه اطلاق اولنور يقال استوى لسان الميزان اى عذبته
ولسان النار آتشك شعله سنك اوجنه دينوركه زبانه تعبير اولنور لسان الحمل سكيرلى يبراق
تعبير اولنان نبات آديدركه كوكى اغزده چينمك وجع اسنانه نافع ويبراغى قابض ومجفف
وضمادى قروح خبيثه يه وداء الفيل علتنه ونار فارسى يه يعنى يانى قاره وشير پنجه عارضه لرينه ونمله وقورداشنى
علتلرنه وسيلان دمك قطعى خصوصنده وكلب ديوانه اصرديغى يره وآتش يانغنه وخنازير يه يعنى سراجه علتنه
وكوجك دلده اولان اورامه وسائر علل وعوارضه مفيددر لسان الثور بو اسمله معروف نباتدر بالخاصه مفرّحدر
وملين وخلط صفرايى مخرج وخفقانه نافعدر لسان العصافير دردار اغاجنك يعنى قاره اغاج ديدكلرى شجرك
ثمريدر تركيده قوش دلى ديرلر بلده اولان اوجاعه وخفقانه نافع ومثانه ده اولان طاشلرى مفتت ومخرجدر لكن
مفرداتده لسان العصا فيرديدكى ثمرك شجرى ديش بداق ديدكلرى اولمق اوزره مرسوم در كه شجر درداردن بشقه
ياخود اندن برنوعدر لسان الكلب برنباتدر كه تخمى انجه وجرتمه مائل اولور وكوكى آق وسبجملر كبى بريرينه
مشتبك شعبه لرى اولور يارەلرى مدمل وطحاله نافعدر بو نبات بين الاطباء بو اسمله معر وفدر وفرنك طبيبلرى
اكاسنا ولوزا تعبير ايدرلر لسان السبع ارسلان دلى ديدكلرى نباتدر مطبوخى مثانه ده وبوكركده اولان طاشلرى
مفتت ومخرجدر الالسان همزه نك كسريله برادمك سوزنى آخره ابلاغ ايلمك معناسنه در يقال السنه قوله اى ابلغه
وبرادم ياورييسى هلاك اولمش ناقه يه ياقغله سودوبرمك ايچون كندى دوه سنك ياورييسنى آخره عاريت ويرمك
معناسنه در يقال السنه فصيلا اى اعاره اياه ليلقيه على ناقته فتدرّ عليه فيحلبها كويا كه كندى دوه سنك ياورييسنك
لسانى اعاره ايتمش اولور وبرآدمه برخبرى ابلاغ ايچون ايلچى كوندرمك معناسنه در تقول السنى فلانا والسن لى
فلانا كذا وكذا اى ابلغلى اللسن لامك كسريله سوزه دينور كلام معناسنه ولغت معناسنه در يقال لكل قوم
لسن اى لغة ولسان معناسنه در يقال فصيح اللسن اى اللسان اللسن فتحتبله فصيح اولمق معناسنه در يقال
لسن الرجل لسنا من الباب الرابع اذافصح اللسن كتف وزننده والالسن احمر وزننده فصيح اولان آدمه دينور
ولسن اوجى لسان شكلنده سيورى اولان نسنه يه دينور طوطى بورنى مست وپاپوش كبى اللسن لامك فتحى
وسينك سكونيله برآدمى ديلمك معناسنه دركه ذكر بالسوء ايلمكدن عبارتدر يقال لسنه لسنا من الباب الاول اذا اخذه
بلسانه وبركسيه مكالمه ومحاورده غالب اولمق معناسنه در يقال لسنه لسنا اذاغلبه فى الملاسنة اى المناطقة ومحو به نك
ديلنى اغزه آلوب امك معناسنه در يقال لسن الجارية اذا تناول لسانها ترشفا وعقرب صوقمق معناسنه در يقال
لسنته العقرب اذا لدغته وپاپوجك كوكسنى مخروطى ايدوب بورنى طوطى بورنى كبى انجه وسيورى ياپمق معناسنه دركه
لسان شكلنده اولور يقال لسن النعل اذا خرط صدرها ودقق اعلاها الملسن معظم وزننده اوجى لسان شكلنده
مخروطى اولان نسنه يه دينور طوطى بورنى مست وپاپوج كبى ومنه يقال نعل ملسنة اى جعل طرفها كطرف اللسان
الملسون كذاب ودروغجى ادمه دينور كويا كه كندوسنه هردرلو لسان ويرلمش اولور يقال رجل ملسون اى كذاب
التلسن تفعل وزننده دوه كوشكى آخرك ناقه سنه ياقلمق معناسنه در يقال تلسن الفصيل اذا السنه صاحبه كما ذكر
وآتش شعله لنوب زبانه پيدا ايلمك معناسنه در يقال تلسن الجمر اذا ارتفعت شعلته اللسان زنار وزننده براوت
اديدر لسنونه لامك فتحيله برموضع اديدر الملسن منبر وزننده شول طاشه دينوركه صرتلان طوتمق ايچون
ياپدقلرى قوليه نك قپوسى اوزره صنعتله وضع ايدرلر وقوليه نك نهايتنه طعمه وضع اولنمغله صرطلان كيروب

ول طعمه‌یی الدقده قپان کبی اول طاش اتوب قپویی سدّ ایدر . المتلسنة اسم فاعل بنیه سیله خلیه دیدکلری ناقه‌یه
دینور وخلیه شول نافه در که آخر ناقه ایله‌ولد واحد اوزره یاقلمش اوله بوراده حلبه نسخه‌لری غلطدر الملسنة
معظمه وزننده لسان شکلنده مخروطی اولوب لطافتله بورنی سیوریجه اولان پابوجه دینور یقال نعل ملسنة
ای فیها طول ولطافة کهیئة اللسان وایاغی ندامل‌لو موزون خاتونه دینور یقال امرأة ملسنة القدمین ای لطیفتها اللعن
لامک فتحی وعینک سکونیله طرد وابعاد ایلمک معناسنه‌در یقال لعنه لعنا من الباب الثالث اذا طرده وابعده شارح دیرکه
خدای متعال طرفندن اولورسه دنیاده خیر وتوفیقدن قطع وآخرتده لطف ورحمتدن ابعاد مراد اولور وخلق
طرفندن اولورسه سبّ ونفرین موقعنده اولور انتهی وعربلر زمان جاهلیتده ملوکه دعا ایلدکده ابیت اللعن دیرلر
ابیت کلمه سی مجهول ومخاطب ماضیدر یعنی جنابکدن لعن ونفرینی موجب حالات صادر اولمیه دیمکدر اللعین
امیر وزننده والملعون مطرود معناسنه‌در جمعی ملاعین کلور شارح دیرکه بو وزندن واردا اسمایه تشبیهله وزن
مزبور اوزره جمعلنمشدر انتهی ولعین نبسوانه‌ده وصف اولور اگر موصوف ذکر اولنورسه واگر ذکر اولنمزسه
لعینه دینور هایله یقال هی لعینة وامرأة لعین وشول کمسیه دینورکه هرکس اکا لعن ونفرین ایدر اوله شیطان کبی
یقال رجل لعین ای یلعنه کل واحد وشیطانه اطلاق اولنور وصف غالبدر وممسوخ اولانه دینور اسرائیلیه‌ده اولان
ممسوخلر کبی وسبّ وشتم اولنمش ادمه دینور یقال هو لعین ای مشتوم ومزرعه‌لرده جانورلر اورکتمک ایچون آدم صورتنده
یاپدقلری اوبوغه دینور فزاعه معناسنه وخزی وهلاکه اوغرامش ادمه دینور یقال رجل لعین ای مخزی مهلك
اللعان واللعانیة واللعنة لاملرک فتحیله اسملردر نفرین معناسنه‌درکه مطرودیتدن عبارتدر اللعنة لامک
ضمیله شول کمسیه دینورکه اکا هرکس لعن ونفرین ایدر اوله یقال هو لعنة ای یلعنه الناس اللعنة همزه وزننده
شول ادمه دینورکه ناسه چوق لعن ایدر اوله یقال رجل لعنة ای الکثیر اللعن للناس الملعن معظم وزننده بودخی
شول ادمه دینورکه اکا هرکس لعن ونفرین ایدر اوله التلاعن تفاعل وزننده سوکشمک معناسنه‌در یقال تلاعنا
اذا تشاتما وبری برینه لاابالیانه معامله ایلمک معناسنه‌در کرك قولا وکرك فعلا اولسون یقال تلاعنوا اذا تماجنوا ولعن
ایدشمک معناسنه‌در یقال تلاعنا اذا لعن کل واحد منهما علی الاخر الالتعان افتعال وزننده برکسه کندی نفسنه
بددعا ایلمکله انصاف ایلمک معناسنه‌درکه اگر جرم بندن صادر اولدیسه اوزریمه لعنت اولسون دیو کندی نفسنه
بددعا ایلمکدن عبارتدر یقال التعن الرجل اذا انصف فی الدعاء علی نفسه وبو باب ملاعنه‌ده اولور که مثلا
زوج التعان ایلدکده زوجه دخی التعان ایدر ولهذا یقال قد التعن الزوج ولم تلتعن المرأة وملاعنه
معناسنه‌در یقال التعنا اذا لاعنا الملاعنة مفاعله وزننده واللعان قتال وزننده بری برینه لعن ایلمک
معناسنه‌در ومنه یقال لاعن فلان امرأة ملاعنة ولعانا وتلاعنا والتعنا اذا لعن بعض بعضا ویقال لاعن
الحاکم بینهما اذا حکم شارحك بیانی اوزره اشبو لعان مباهله اوله جقدرکه برکسه زوجه سی حقنده برآخر کسه ایله
فجور ایلدی دیو قذف ایلسه حاکم انلر بینده ملاعنه ایله حکم ایدر زیرا اثباتی درت شاهده محتاجدر الملاعن
میمك فتحیله دفع طبیعی ایده جك موضعلره اطلاق اولنور مفردی ملعنه‌درکه لعن ونفرینه باعث اولان ماده‌یه
دینور قارعه‌ٔ طریق وظل شجر وجانب نهر کبی محللره تغوط ایلمك ناسك سبّ ولعننه مؤدّی اولور التلعین
تعذیب معناسنه‌در یقال لعنه ای عذّبه اللعین امیر وزننده منقر قبیله سندن ابو الاکیدر مبارك بن زمعه نام شاعردر
اللغن لامك فتحی وغین معجمه‌نك سکونیله جوانلق حالتنك حدّتی وهواسنه دینورکه دلوقانلولق تعبیر اولنور
یقال فعله بلغن الشباب ای بشرّته اللغن لامك ضمیله قولغك ایچ یوزنده اولان کمرتلکه دینور وچکه ایله
بیون بیننده اولان یومر یجه اته دینور اللغنون لامك ضمیله بودخی چکه ایله بیون بیننده یومریجه اته دینور وکگزه
دینور خیشوم معناسنه اللغن لامك فتحیله برادمك تکلم ایلدیکی اصل لغتدن نشقه لغت ولسانه دینور یقال
جئت بلغن غیرك اذا انکرت ماتکلم به من اللغة لغنّ لعلّ وزننده واندن لغتدر که کلمهٔ ترجیدر یقال لغنك بمعنی
لعلك الالغنان اطمینان وزننده اوتلر اوزایوب بری برینه صارمشمق معناسنه‌در یقال الغان النبت اذا التف
وطال اللغنون ثای مثلثه ایله زنبور وزننده کگزه دینور خیشوم معناسنه‌در جمعی لغاثین‌در علی قول بولغنون
مصحفیدر اللقن لامك فتحی وقافك سکونیله واللقنه تمره وزننده واللقانة واللقانیة سحابه وکراهیه
وزنلرنده سرعت فهم معناسنه‌درکه برنسنه‌یی فی الحال فهم وادراك ایلمکدن عبارتدر کرك شفاها اولان کلامدن
وکرك مکتوبدن اولسون یقال لقنه لقنا ولقنة ولقانة ولقانیة من الباب الرابع اذا فهمه سریعا ولقانة ولقانیه
اسم اولورلر یقال به لقانة ولقانیة ای سرعة الفهم اللقن کتف وزننده سریع الفهم ادمه دینور الالقان

همزه‌نك

همزه‌نك کسریله کلامی عجله ایله تیز حفظ واز بر ایلمك معناسنه‌در یقال القن الکلام اذا حفظه بالعجلة التلقین
برسوزی برادمه سویلیوب اکلتمق معناسنه‌در یقال لقنه الکلام اذا قال له وفهمه یعنی اول کمسیه کلامی شووجهله
القا ایلدیکه اول کمسه انی فهم ایدوب ولسانه اجرا ایلدی بو معنادن اصطلاحمزده اغزینه دل ویرمك تعبیر اولنور
اللقن لامك کسریله کنف ورکن معناسنه‌در یقال هذا لقنه ای کنفه ورکنه ملقن مقعد وزننده برموضعدر
لقان غراب وزننده بربلده‌ادیدر اللواقن لامك فتحیله قارنك اشاغی طرفنه دینور اسفل البطن معناسنه لقنه
لقمه وزننده اندلسده ایکی حصن آدیدر برینه لقنة الکبری وبرینه لقنة الصغری دیرلر اللکن فتحتینله واللکنة
غرفه وزننده واللکونة واللکنونة لامك ضمیله برآدمك لساننده عجمه اولمغله عربیتی فصاحت وطلاقتله
تمام ادا ایلمکدن عاجز اولمق معناسنه‌در اسانمزده بوندن پلتك اولمق وپلتکلك ایله تعبیر اولنور که لساننده عجمه‌دن
آغراق اولمغله حروفی اداده زحمتکش اولور یقال لکن الرجل لکنا ولکنة ولکونة ولکنونة من الباب الرابع اذا کان
لایقیم العربیة لعجمة لسانه الالکن احمر وزننده پلتك آدمه دینور لکان غراب وزننده برموضع ادیدر لکن
جبل وزننده ظرف معلوم اسمیدرکه ترکیده کاف عجمی ایله لکن تعبیر اولنان قابدر ابدست لگنی کبی لکنّ نون
مشدده ایله حروف مشبهه بالفعل اقسامندندر اسمنی نصب وخبرنی رفع ایدر واستدراك معناسنی متضمندر یعنی
مابعدنه برحکم اثبات ایدرکه ماقبلنه مخالف اولور فلهذا کندیدن مقدم برکلام لازمدرکه مابعدنه مناقض یاخود
مضادّ اوله وبعضلر دیدیکه بعضا استدراك ایچون وبعضا توکید ایچون اولور وبعضلر ان کلمه سی کبی دائما توکید
ایچون اولوب وتوکیده معنای استدراك قرین ومصاحب اولور وعند البصریین بسیطه‌در وامام فراء عندنده
لکن انّ کلمه لرندن مرکبدرکه لکن مخففه وانّ مشدّده‌در شارح دیرکه عند الغیر اصلی لاکانّ ایدی تخفیف ایچون
همزه‌نك حرکه‌سی کافه بعد النقل همزه اجتماع ساکنین ایچون حذف اولنمشدر وکاهی اولور که اسمی حذف اولنور کقوله
فلو کنت ضبیا عرفت قرابتی * ولکنّ زنجیّ عظیم المشافر * ولکن کلمه‌سی که نونك تخفیف وسکونیله درثقیله‌دن
مخففه‌در وبو حرف ابتدادر اصلا برنسنه‌ده عمل ایلمز اما اخفش ایله یونس عندلرنده عامل اولور واگر کندید نصکره
جمله کلورسه حرف ابتدا اولوب مجرد استدراك معناسنی افاده ایدر بو صورتده عاطفه اولمز نحو قوله تعالی ولکن
کانوا هم الظالمین واگر کندید نصکره مفرد ذکر اولنورسه عاطفه اولور وبو ایکی شرطله مشروطدر بری کندیدن
مقدم نفی یاخود نهی ذکر اولنمقدر نحو ما رأیت زیدا لکن عمرا وبریسی واوه مقارن اولما مقدر وبعض نحویون
دیدیلرکه مفرد ایله اولدقده البته واوه مقارنتی لازمدر لن لامك فتحی ونونك سکونیله حرف ناصبدر نفی استقباله
دلالت ایدر وبونك اصلی لا اولوب الفی نونه ابدال اولنمش دکلدر اما فراء عندنده اویله‌در کذلك اصلی لاان اولوب
تخفیف ایچون همزه واجتماع ساکنین ایچون الف حذف اولنمش دکلدر فاما خلیل وکسائی عندلرنده اویله‌در
ولن کلمه‌سی نفیك توکیدنه وتأبیدنه دال دکلدر لکن زمخشری بونلره مخالفت ایلدی وایکی دعواسی دخی بلا دلیلدر
زیرا اگر تأبیده دلالت ایلمش اولسه اشبو فلن اکلم الیوم انسیا کریمه سنده منفیسی اولان تکلیم یوم ایله مقید اولمز ایدی
واشبو ولن یتمنوه ابدا کریمه سنده ابد لفظی تکرار اولمق اقتضا ایدر ایدی اصل اولان ایسه عدم تکرار اردر ولن کلمه سی
دعا ایچون کلور کقوله * لن تزالوا کذلکم ثم لا * زلت لکم خلودا الجبال * قیل ومنه قوله تعالی قال رب بما انعمت علیّ فلن
اکون ظهیرا للمجرمین وکاه اولورکه لن کلمه سنه قسم الفا اولنور یعنی قسمه جواب موقعنده ایراد اولنور کقول
ابی طالب * والله لن یصلوا الیك بجمعهم * حتی اوسد فی التراب دفینا * وبعضا داخل اولدیغی فعلی جزم ایدر کقول
الشاعر * فلن یحل للعینین بعدك منظر * بونلرك تفصیللری مغنی اللبیبده مشروحدر اللون کون وزننده برنسنه‌یی
آخردن فصل وتمییز ایدن شیئه وحالته دینور یقال له لون کذا وهو ما فصل بین الشیء وبین غیره پس بو معنای
آتیدن اعم اولور ونوع وصنف وچشید معناسنه اولور ومنه یقال اتی بالوان من الاحادیث ای انواع وجسده
مختص اولان هیئت وصفته دینورکه فارسیده بوندن رنك وترکیده توی ودرلو ایله تعبیر اولنور سواد کبی یقال لونه
سواد او حمرة ای هیئته ووصفه ودقل دیدکلری برجنس خرما اغاجنه دینور علی قول جماعته دینور بونده مفردی
لونه‌در لامك ضمیله ولینه‌در لامك کسریله که اصلی لونه ایدی ولینه کلمه‌سی لین اوزره جمعلنور ولین لیان اوزره جمعلنور
ذئب وذئاب کبی المتلون تلوّندن اسم فاعلدر رنکدن رنکه کیرن شیئه دینور بوقلمون کبی وخلق وطور واحد اوزره
ثابت اولمیان ادمه اطلاق اولنور یقال رجل متلون ای لایثبت علی خلق اللان همزه‌ٔ مفتوحه ایله ارمینیه طرفنده
برمملکت وبرطائفه اسمیدر حالا طاغستان تعبیر اولنان مملکت اوله جقدر دارا الملکی قویموق نام قصبه‌در بونده
الفی عینه تبدیل ایله علان دیمك لحن عامه‌در وابو عبد الله اللانی معلم الامراء دربغویدن روایت ایلدی الالونان

اسوداد وزننده رنكلنمك معناسنه در يقال الونّ الشي بمعنى تلون لوين زبير وزننده ولون كون وزننده محمد
بن سليمان نام حافظك لقبلريدر اللهنه لامك ضميله سفردن كلان ادمك احباب واقربايه اهدا ايلديكى ارمغانه
دينوريقال اتى فلان بلهنة وهى مايهديه المسافر وقهوه آلتى تعبير اولنان مختصرجه طعامه دينور يقال اطعمنا
اللهنة اى اللمجة التلهين تفعيل وزننده والالهان همزه نك كسريله مسافر سفردن كلدكده ارمغان ويرمك
معناسنه در يقال لهنهم ولهن لهم تلهينا والهنهم الهانا اى اهدى لهم شيئا عند قدومه من سفره وتلهين برادمه
ماحضرى قهوه التى يدرمك معناسنه در يقال لهنهم ولهن لهم اذا اطعمهم اللهنة لهنك لامك فتحى وهانك
كسرى ونونك تشديديله بر كلمه دركه تاكيد ايچون استعمال اولنور بونك اصلى لانك ايدى همزه هايه ابدال اولندى
نته كه اياك كلمه سنده هياك ديرلر واداة تاكيد اولان لام وان كلمه سنك بينى جمع اولمسى ان كلمه سنك همزه سى هايه
ابدال اولنمغله ان لفظى زائل وكلمهٔ اخرى مشابه سنده اولديغنه مبنى در الهان عطشان وزننده يمنده
برايالت اديدر ونواحىٔ مدينه ده بنى قريظه يوردنده برموضع اديدر اللين لامك كسريله واللبان لامك فتحيله
برنسنه يومشق اولمق معناسنه در يقال لان الشيء يلين لينا وليانا ضد خشن التلين تفعل وزننده يومشمق معناسنه در
يقال تلين الشيء ضد تخشن ويلتاقلنمق معناسنه مستعملدر يقال تلين له اذا تملق له اللين سيد وزننده
واللين يانك تخفيفيله وصفدر ميت وميت كبى يومشق نسنه يه دينور على قول مخفف مدح مقامنه مخصوصدر
جمعى لينون والينياء كلور افعلاء وزننده وعربلر فلان ملايم مشرب وسهل العطف وتعصب وتمرد شائبه سندن
آزاده ديمجك يرده فلان لين الجانب ديرلر وهين لين ديرلر تشديد وتخفيفله سهل وآسان وملايم ديمجك يرده بونك
جمعى الينياء كلور التلين تفعيل وزننده والالانة اقامه وزننده يومشتمق معناسنه در يقال لينه والانه
اذا صيره لينا الليان سحاب وزننده حضور وراحتله اولان بول ديرلكه دينور يقال هو فى ليان من العيش
اى رخاء الاستلانة برنسنه يى ملايم كورمك ياخود ملايم بولمق معناسنه در يقال استلان الشيء اذا رآه لينا اووجده
لينا الملينة مرحله وزننده يومشقلغه دينور اصل ملينه ملايملغه باعث اولان خصلت معناسنه در يقال انه
لذو ملينة اى لين الجانب الملاينة مفاعله وزننده والليان قتال وزننده بركمسيه ملايمتله معامله ايلمك
معناسنه در يقال لاينه ملاينة وليانا اذا لان له اللينة لامك فتحيله قولتق يصدغى طرزنده بركونه يصدغه
دينوركه پك يومشق اولور قوش تويندن اولان يوز يصديغى كبى لينه لامك كسريله مكهٔ مكرمه يولنده برصو
اسميدركه حضرت سليمان على نبينا وعليه السلام حفر ايلمشدر ابولينه لامك كسريله نضر بن مطرق
كنيه سيدركه كوفى وضعيف الحديث در اللين لام مكسوره ايله مروقضاسنده برقريه در محمد بن نصر المحدث
اورادندر وموصل ايله نصيبين بيننده برقريه در وبلاد غربده برموضعدر ملیانه ميم مكسوره ايله مغربده
بربلده در باب ليون صبور وزننده مصرده برقريه ياخود برمحله آديدر فصـــــــــل الميم المأنة ميمك
فتحى وهمزه نك سكونيله بدنده كوبكك يوره سيله بيله جه كو بكه دينور يقال اصاب مأنته وهى السرة وماحولها
و بوكوره دينو رياخود كوبك ايله قاسيق بيننده اولان يوفقه درينك ايچ يوزينه ياپشيق ياغه دينور جمعى مأنات
ومؤون كلور ميمك وهمزه نك ضميله شارح بومعنا لرده حرف ترديد ايله اولان نسخه لرى رد ايلمشدر المأن
شأن وزننده برآدمك مأنه ديديكى عضوينه كورنه اورمق معناسنه در يقال مأنه مأنا من الباب الثالث اذا اصاب
مأنته و برنسنه دن صقنمق معناسنه در يقال مأنه اذا اتقاه وحذره و برآدمك زاد وزواده سنى درعهده ايدوب متحمل
اولمق معناسنه در يقال مأن القوم اذا احتمل مؤنتهم وكاه اولور كه بومهموز اولميه رق استعمال اولنور يقال مانهم
يمونهم كما سيأتى ومبالات ايلمك معناسنه در تقول ما مأنت مأنه اى لم اكترث له اولم اشعر به اوما تهيأت له ولا اخذت
عدته واهبته يعنى آنك طرفنى اصلا قارمدم ياخود هيچ امالهٔ شعور ايلمدم ياخود آنك ايچون حاضرلنوب اسباب
وادواته تشبث ايلمدم و بومجاز در فى الاصل حال وشانى التزام وامور لازمه سنى درعهده ايلمك معناسنه در
ومأن برنسنه يى رنج وامك چكوب طلب ايلمك معناسنه در تقول ما مأنته اى ما طلبته ولا اطلت التعب فيه ومأن
چقنجيلرك صبان اوقى ديدكلرى اغاجه دينوركه اوجنه صبان دمورنى كچروب ترلايى نطس ايدرلر ومأن حال وشأن
معناسنه مستعملدر ومنه يقال امأن مأنك واشأن شأنك اى افعل ما تحسنه المؤنة معونه وزننده برآدمك
سد رمق ايده جك قوت وزادنه دينور يقال مؤنته قليلة اى قوته المئنة ميمك فتحى وهمزه نك كسرى ونونك
تشديديله كه حديثده يعنى اشبو عن ابن مسعود رضى الله عنهما ان طول الصلوة وقصر الخطبة مئنة من فقه
الرجل حديثنده وارد اولمشدر علامت معناسنه در على قول ان كلمه سندن كه تحقيق ايچوندر اخذ وتصرف

اولمشدر

اولمشدر وزنى مفعله در نته كه معساة كلمه سى عسى ماده سندن مأخوذ ومتصرفدر پس هو مئنة لكذا تركيبى مخلقة
ومجدرة ان يقال فيه انه كذا تأويلنده اولور اصمعى ديديكه بونده حق اولان مئنه اولمقدر فعيله وزننده كه اين
ماده سندن اولور تمام محلى وموقعى ديمك اولور وابوزيد ديديكه بو مئنه درتاى فوقيه ايله كه اتّ يأتّ ماده سندن
مفعله در غلبه با لحجة معناسنه در وبعضلر ديديكه فعله وزننده دركه فاى مفتوحه ولام مشدده ايله در
مأنه يمأنه ماده سندن مأخوذدركه برآدمك مؤنتنه تحمل وقيام ايلمك معناسنه در مترجم ديركه اكثر اهل تحقيق
عندنده ان كلمه سندن مأخوذ اسم مكاندر فى الحقيقه اول ايشك اهلى ومحلى ديمكدر قال فى الاساس فلان مئنة
للخير ومعساة من ان وعسى اى هو موضع لان يقال فيه انه لخير بالتشديد وعسى ان يفعل خيرا وعربلر جوامددن
واصواتدن اخذ وتصرف ايلدكلرى كبى حروفدن دخى ايدرلر المماءنة مفاعله وزننده برنسنه ضمننده كركى كبى
فكر وملاحظه ايلمك معناسنه در يقال ماءن فى الامر مماءنة اذا روّأ التماءن تفاعل وزننده برنسنه چوقدنبرى
اولمق معناسنه در يقال تماءن الشيء اذا قدم التمئنة تكرمه وزننده حاضرلمق معناسنه در يقال مأن الشيء
تمئنة اذا هيأها وفكر واند يشه وملاحظه ايلمك معناسنه در يقال مأن فى الامر اذا فكر ونظر المماءنة مرحله
وزننده مخلقه معناسنه دركه محل لياقت ديمكدر يقال هو ممأنة لكذا اى مخلقة المتن ميمك فتحى وتاى فوقيه نك
سكونيله جماع ايلمك معناسنه در يقال متن المرأة متنا من الباب الاول اذا نكحها ويمين ايلمك معناسنه در يقال
متن الرجل اذا حلف واورمق على قول پك اورمق معناسنه در يقال متنه اذا ضربه اوشديدا وبرسمته كتمك
معناسنه در يقال متن فلان اذا ذهب فى الارض وبرنسنه يى سوندروب اوزاتمق معناسنه در يقال متن الشيء اذا مده
ومتن طبراغى پك ويوكسكجه ارضه دينوركه صرت تعبير اولنور متنه دخى دينور يقال نزلوا فى متن من الارض
ومتنة وهى ما صلبت منها وارتفعت متن كتاب ومتن نهار مقوله سى بوندن مأخوذدر ومتن السهم اوقك يلكندن
وسطنه وارنجه قدر يرندن عبارتدر ومتن صلب وقوى وطيانقان آدمه دينور يقال رجل متن اى صلب ومتنا
الظهر تثنيه صيغه سيله ايكى طرفلو ارقه كميكلرنى قاپليان عضولردركه ارقه نك ايكى پچه سندن عبارتدر صرت
تعبير اولنور اموز باشلرندن قالچه باشلرينه وارنجه صاغلو صوللو صرتلردن عبارتدر بومعناده مذكر ومؤنث اولور
ومتن كذلك مصدر اولور قوچ قسمنى انه مك معناسنه يقال متن الكبش متنا من الباب الاول اذا شق صفنه واستخرج
بيضه بعروقها و برآدمك صرتنه اورمق معناسنه در يقال متن فلانا اذا ضرب متنه و برآدمى بركون تمام كزدروب
يورتمك معناسنه در يقال متن به اذا سار به يومه اجمع المتانة سلامه وزننده برنسنه صلب ومحكم اولمق معناسنه در
يقال متن الشيء متانة من الباب الخامس اذا صلب قال فى النهاية ومنه فى اسماء الله تعالى المتين هو القوى الشديد
الذى لا يلحقه فى افعاله مشقة ولا كلفة ولا تعب الامتان همزه نك كسريله بودخى بركمسه نك صرتنه اورمق
معناسنه در يقال امتن فلانا اذا ضرب متنه المتون قعود وزننده اقامت ايلمك معناسنه در يقال متن بالمكان متونا
من الباب الاول اذا اقام التمتين تفعيل وزننده اسمدر چادر ايپنه دينور جمعى تماتين كلور فى الاصل تمتان كبى
مصدر اولوب كثرت استعمال الله اسم منزلنده اولمشدر واصلى اوزره مصدر استعمال اولنور چادر قورمق معناسنه
يقال متن الخيمة اذا ضربها بالخيوطها ومسابقه ايلديكى آدمه سن شومقدار ايلروجه دن قوشمغه آهنك ايله بن سكا
يورادن قوشوب يتشورم ديمك معناسنه در يقال متن لمن سابقه اذا قال له تقدمنى الى موضع كذا ثم الحقك وقاره
چادرك شقه لرى ارالقلرينك ارقه سنه قيلدن اورلمش صرتلر تعبيه ايلمك معناسنه دركه آغرشق ايلمك
تعبير اولنور تا كه دركلرك اوجلرى اورالرى خرق ايلميه يقال متن البيت اذا جعل مابين طرائقه متنا من شعر
لئلا يخرقه اطراف الاعمدة ويايه كريش صارمق معناسنه در يقال متن القوس اذا شده بالعقب وطلومى
رب ايله محكم قلمق معناسنه در يقال متن السقاء اذا شده بالرب التمتان تمثال وزننده بودخى چادر ايپنه دينور
المماتنة مفاعله وزننده بوربجى اداده تأخير ايلمك معناسنه دركه اول بابده تصلب ايدر يقال ماتنه
حقه اذا ماطله وايراغه سكرتمك بابنده يارشمق معناسنه دركه اول خصوصده متانت مباحثه سى ايدر يقال ماتنه
اذا باعده فى الغاية المثانة ثاى مثلثه ايله سحابه وزننده ايچروده بول طوردنغى يره دينوركه فارسيده آبدان
وتركيده قاوق تعبير اولنور ونسوانك داخل فرجنده ولدكلجك يوله دينور يقال اشتكى مثانته وهى موضع البول
وموضع الولد بوراده نسخهٔ صحيحه بورسمه در وموضع ولددن مراد رحم دكلدر بلكه طريق رحمدركه فرج
داخلدن عبارتدر زيرا بعض اصول سائره نك بيانلرينه كوره مثانه ثنه دن مأخوذ دركه قاسيق ايله كوبك
ميانه دينور ومثانه موضع مذكورده در اصلى مثنه ايدى تخفيفا نون الفه قلب اولندى وداخل فرجده ايكى

ثقبه واردر اعلاسی مثانه یه منتهی اولور که آندن بول منصب اولور واسفلی رحمه مفضی اولور که آندن دم خروج
یدر ومثانه یه بول کلیتاندن کلور قالدیکه مثانه نك اصلی مثنه اولوب نونی الفه قلب اولنمسی مطرده در نته که
امن کلمه سنك نون ثانیه سی الفه قلبله منا دینور لکن قاموس وصحاح وسائر کتب معتبره ده میم بابنده ثبت اولنمغله
ظاهر الفظی اعتبارنه مبنی در شارح دیر که رجالك مثانه سی معاء مستقیم فوقنده اولوب ونسوانك رحملری
فوقنده اولور ورحم معاء مستقیم فوقنده اولور المثن میمك فتحیله برآدمك مثانه سنه اورمق یاطوقنمق
معناسنه در یقال مثنه مثنا من الباب الثانی والاول اذا اصاب مثانته و برآدمی برماده ایله رنج وزحمته براقمق
معناسنه در یقال مثنه بالامر اذا غمه به المثن فتحتینله برکسه سدکنی طوتمز اولمق معناسنه در یقال مثن
الرجل مثنا من الباب الرابع اذا کان لایستمسك بوله وخاتونك لحم زائدی اوزون اولمق معناسنه در یقال مثنت
المرأة اذا بظرت الامثن احمر وزننده سدکنی طوتمز اولان آدمه دینور مثناء مؤنثیدر حمراء وزننده یقال رجل
امثن وامرأة مثناء ای لایستمسك بوله المثن کتف وزننده والممثون مثانه علتنه مبتلا آدمه دینور یقال رجل
مثن وممثون ای یشتکی مثانته المجون جمیله قعود وزننده برنسنه نك پك وصلب وغلیظ اولمق معناسنه در یقال
مجن الشیء مجونا من الباب الاول اذا صلب وغلظ ذکری آتی ماجن بوندن مأخوذ در ومجون ومجانه امانه
وزننده ومجن میمك ضمیله برکسه قلت حیادن ناشی قول وفعلنده بی باك ولاابالی اولمق معناسنه در کویا که پك یوزلو
اولمغله اصلا اوتانوب قایرمز اولور یقال مجن الرجل مجونا ومجانة ومجنا اذا کان لایبالی قولا وفعلا الماجن قول
وفعلنده بی باك ولاابالی اولان کمسه یه دینور یقال رجل ماجن ای لایبالی قولا وفعلا مغنیء ماجن بو معناندر الممجن
معظم وزننده اوزون اوزادی چکلمش ایراق یوله دینور یقال طریق ممجن ای ممدود المجان شداد وزننده
بدلسز وعوضسز اولان نسنه یه دینور که مفت وباد هوا تعبیر اولنور یقال اخذه مجانا ای بلا بدل وکثیر وکافی
وواسع نسنه یه یقال ماء مجان ای کثیر کاف واسع المماجن ملازم وزننده شول ناقه یه دینور که اکا چوق بوغورلر
آشوب لکن دول طوتمز اوله المجن میمك کسریله قلقانه دینور جنه دن مأخوذ اولمغله جنن ماده سنده ذکر
اولندی مجانه میمك فتحی ونونك تشدیدیله افریقیه ده بر بلده آدیدر ماجشون جیمك ضمی وکسریله وشین
معجمه ایله بر محدث علمیدر که ابو سلمه یوسف بن یعقوب در و بو ماه کون فارسی معربیدر که آی چهرلو وآی رنکلو
دیمکدر الماجشونیة مدینه ده بر موضعدر المنجنون میمك فتحیله والمنجنین صو دولابنه دینور باغچه لرده کی
دولاب کبی علی قول بیوك بکره یه وچرخه دینور که آنکله صو چکلور یقال دارت المنجنون والمنجنین ای الدولاب
اوالمحالة یعنی علیها ودهر وزمانه اطلاق اولنور جمعی مناجین کلور زمخشری مقدمة الادبده بونی خرمن
عربه سیله و بعضلر قاکلی دیدکلری عربه ایله بیان ایلدیلر و بو ماده دخی منجنیق ماده سی کبی اختلافات اوزره
دائردر واشبو منجنون ومنجنین کلمه لرینك وزنلری وتعریب واصالتلری وسائر حاللری چاربردی مرحومك شافیه
شرحنده مفصلا مشروحدر فلیراجع المحن صحن وزننده اورمق معناسنه در یقال محنه محنا من الباب
الثالث اذا ضربه وصنه مق معناسنه در یقال محنه اذا اختبره ولباسی اسکیدنجه قدر کیمك معناسنه مستعملدر
یقال محن الثوب اذا لبسه حتی اخلقه و برآدمه برنسنه ویرمك معناسنه در یقال محنه شیئا اذا اعطاه وجماع ایلمك
معناسنه در یقال محن جاریته اذا نکحها وقیونك دبندن چامور وطپراق چقرمق معناسنه در یقال محن البئر
اذا اخرج ترابها وطینها ودری یی یومشتمق معناسنه در علی قول صویمق معناسنه در یقال محن الادیم اذا لینه
اوقشره ومحن یومشق وملایم نسنه یه دینور یقال شیء محن ای لین و برکون تمامه یوله کتمك یاخود صباحدن
اخشامه دك برایش اوزره اولمق معناسنه در یقال کان فی محن وهوان یأدب یومه اجمع فی المشی اوغیره الامتحان
افتعال وزننده صنه مق آزمودن معناسنه در یقال امتحن فلانا اذا اختبره و برنسنه نك حقیقتنه اطلاع
ایچون دقت وامعان ایله تأمل ایلمك معناسنه در یقال امتحن القوم اذا نظر فیه ودبر وقوله تعالی اولئك الذین
امتحن الله قلوبهم للتقوی الآیه ای شرحها ووسعها شارح دیر که زمخشری اساسده دیدیکه محن الادیم دیرلر
مده حتی وسعه معناسنه یعنی مشینی چکوب سوندرمکله اجزاسنی توسیع ایلدی معناسنه که بو دخی مجازدر
وآیت مرقومه بوندن مأخوذ در المحنة میمك کسریله اسمدر صنامغه دینور آزمایش معناسنه پس بلاء کبی غم
ورنج ومصیبتده مجازا اولور التمحین تفعیل وزننده دری یی یومشتمق یاخود صویمق معناسنه در یقال محّن
الادیم اذا لینه اوقشره المخونة معونه وزننده برنسنه نك نقصان بولرق محو وزائل اولمسنه دینور محق ونحس
معناسنه در شارح دیر که بو تخوّن ماده سندن اولمق اغلبدر المخن میمك فتحی وخای معجمه نك سکونیله جماع

ایلك

ایلمك معناسنه در یقال مخن المرأة مخنا من الباب الاول اذا جامعها وقیودن صو چکمك معناسنه در یقال
مخن البئر اذا نزع الماء من البئر واغلمق معناسنه در یقال مخن الرجل اذا بکی و برنسنه نك قبوغنی صویمق
معناسنه در یقال مخن العود اذا قشره ومخن طبیعتنده زهو وخفت اولان قصه جه آدمه دینور مؤنثی مخنه در یقال
رجل مخن اذا کان الی القصر وفیه زهو وخفة واوزون آدمه دینمکله ضد اولور یقال رجل مخن ای طویل المحن
هجف وزننده بو دخی اوزون آدمه دینور الممخن معظم وزننده شول یوله دینور که چوق چکنمکله دوزلنوب
سهولت بولمش اوله یقال طریق ممخن اذا وطئ حتی سهل ماخوان خانك ضمیله مرو قضاسنده بر قریه آدیدر
فقهادن محمد بن عبد الرزاق الماخوانی اکا منسوبدر المدون قعود وزننده مقیم اولمق معناسنه در یقال مدن
بالمکان مدونا من الباب الاول اذا اقام و بو مهجور اولان افعالدندر که بو معناده صیغه وتصریفی متروکدر
دع وذر کبی مدینه بوندن مأخوذدر وشهره کلمك معناسنه در یقال مدن الرجل اذا اتی المدینة المدینة میمك
فتحی ودالك کسریله شهره دینور جمعی مدائن کلور ومدن کلور میمك ضمی ودالك سکونیله ومدن کلور ضمتینله
مترجم دیر که مؤلفك یبنی فی اصطمة ارض قولی قید اتفاقیدر یاخود اکثره محمولدر وزمخشری بلده یی کوچك
شهره ومدینه یی بیوك شهره تخصیص ایلمشدر ومصباحده مسطور اولدیغی اوزره میمك اصالتنه کوره که بر وجه
مذکور اقامت معناسندن وزنی فعیله در جمعی اولان مدائن لفظنده که وزنی فعائل در همزه رسم اولنور واطاعت
وملك معناسندن مأخوذ در دینلره کوره وزنی مفعله اولمغله مدائن مفاعل اولور همزه رسم اولنمز زیرا یای تحتیه
حرکه جهتنده اصل اولمغله البته یایه رد اولنور معائش کلمه سی دخی بو قیاس اوزره درو مدینه جاریه قسمنه اطلاق
اولنور شارح دیر که مؤلف بونی دین ماده سنده ذکر ایلدی ومدینه اون التی شهر و بلده اسمیدر اشهری مدینة
الرسول علیه الصلوة والسلام درا کا نسبتده مدنی دینور حنفی کبی ومدینهٔ منصور ومدینهٔ اصفهان کبی سائر مدینه لره
نسبتده مدینی دینور که بدوی مقابلیدر علی قول مطلقا شهرلره منسوب اولان اکر انسان اولورسه مدنی وقوش
وسائر حیوان اولورسه مدینی دیرلر وعربلر هو ابن مدینتها دیرلر ابن بجدتها معناسنه که اول قصه نك بو آدم کرکی کبی
دانا وخبیریدر دیمکدر تقول انا ابن مدینتها ای ابن بجدتها التمدین تفعیل وزننده شهر بنیاد ایلمك معناسنه در
یقال مدّن المدائن اذا مصرها مدین جعفر وزننده شعیب علیه السلام حضرتلرینك ساکن اولدقلری
قصبه در که بحر قلزم جوارنده در شارح دیر که مدین بن ابراهیم علیه السلام اسمیله مسمادر المدائن میمك
فتحیله مدینهٔ کسرای عجمدر که بغداد قربنده در نوشروان بناسیدر بیوك اولدیغندن جمع صیغه سیله
تسمیه اولنمشدر حالا خرابه در ایوان کسری آنده ایدی المدان سحاب وزننده بر صنم اسمیدر المدین امیر وزننده
ارسلانه دینور المیدان مید ماده سنده ذکر اولندی امدین تدحرج وزننده متنعم اولمق معناسنه در یقال تمدین
الرجل اذا تنعم المرانة امانه وزننده والمرونة والمرون میملرك ضمیله برنسنه پکلکده یومشق اولمق معناسنه در که
پك نسنه یومشغرق اولمق تعبیر اولنور قارغینك وویندك التونك و برون اوجنك وملایم درینك و یوزك یومشقلغی کبی
یقال مرن الشیء مرانة ومرونة ومرونا من الباب الاول اذا لان فی صلابة و یوزپك اولمق معناسنه مستعملدر که
اوتانمز وعارلنمز اولمقدن کنایه در یقال مرن وجهه علی هذا الامر اذا صلب ومرون ومرانه برنسنه یه ادمان ایلمك
معناسنه در یقال مرن علی الشیء مرونا ومرانة اذا تعوّده التمرین تفعیل وزننده پك نسنه یی یومشتمق
معناسنه در یقال مرّنه اذا لینه و یره اورمق معناسنه در یقال مرّن به الارض اذا ضرب بها و برآدمی برنسنه یه
ادمان ایتدرمك معناسنه در یقال مرّن فلانا علیه اذا دربه المارن یومشغرق اولان پك مزراغه دینور یقال
رمح مارن ای صلب لین و برونه علی قول برونك اوجنه یاخود یومشغنه دینور که قصبه دن فضله اولان یردر یقال
قطع مارنه ای انفه او طرفه او ما لان منه و یومشق مزراغه ده دینور بو اولکیدن بشقه در الممرّن معظم وزننده
پك یوزلو آدمه دینور که اوتانمز وعارلنمزدن کنایه در فارسیده شوخ دینور یقال انه لممرّن الوجه ای صلبه المرن رن
وزننده دوه نك اياقلری طاشرقغله طبانه یقین یرلرنی یاغلمق معناسنه در یقال مرن بعیره مرنا اذا دهن اسفل قوائمه
من حفائه و برآدمی یره اورمق معناسنه در یقال مرن به الارض اذا ضرب بها ومرن برجشید ثیاب آدیدر بو راده
نبات نسخه سی غلطدر و یومشدلمش مشینه وسختیانه دینور وکورکه دینور فراء معناسنه وجانب معناسنه در
یقال هو فی مرن منه ای جانب وکسوه معناسنه در یقال جاء وما علیه مرن ای کسوة وورکی یه دینور عطاء
معناسنه ودشمندن قاچمق معناسنه در یقال مرن فلان عن عدوه مرنا اذا فرّ منه المرّان زنار وزننده یومشغرق
اولان پك ومتین مزراقلره دینور که خیزران کبی اکیلوب بوکیلور مفردی مرّانه در یقال تطاعنوا بالمرّان ای الرماح

الصلبة اللدنة ومرّان برشجر آديدر تركيده يسان قزلجق اغاجى وجفت اغاجى ديدكلريدر وعمير بن ذى مرّان
صحابه‌در وذهل بن مرّان بنى جعفى قبيله‌سندندر المرن كتف وزننده عادت وآيين معناسنه‌در يقال مازال
ذلك مرنه اى عادته وغريو وفرياد وغوغا وقتاله دينور يقال ماهذا المرن اى الصخب والقتال المرن فتحتيله
باغچه بكچيلرينك اغاج باشنده داللرارلغنده ياپدقلرى تخته دينوركه اوزرنده نوم وآرام ايدرلر مرانه سحابه وزننده
برموضعدر و برناقه اسميدر التمرّن تفعل وزننده فضيلت وظرافت تصلّق معناسنه‌در يقال تمرّن فلان
اذا تفضل وتظرّف وبرنسنه‌يه هميشه ادمان ايدر اولمق معناسنه‌در يقال مرّنه فتمرّن اى درّبه فتدرّب
امران الذراع همزه‌نك فتحيله قولده اولان سكيرلره دينور ابومرينا چليپا وزننده بربالغه اطلاق اولنور
بولسانمزده مورينه ديدكلرى بالق اوله جقدر بنومرينا اهل حيره‌دن برجماعتدر الممارنة مفاعله وزننده
والمران قتال وزننده ناقه ابتدا كبه كورينوب بعده بوش چقمق على قول بوغورلر هرچند كنديسنه چوق
آشوب لكن اصلا كبه قالمامق ياخود تكرار اشمد فحجه كبه قالمز اولمق معناسنه‌در يقال مارنت الناقة ممارنة
ومرانا اذا ظهر لهم انها لاقح ولم تكن اوالتى يكثر ضرابها ثم لاتلقح اوالتى لاتلقح يكرّ عليها الفحل الممارن ذكر
اولنان ناقه‌يه دينور مرّان شدّاد وزننده مكه قربنده برقريه‌در مرّين ميمك ضمى وراء مشدده‌نك كسريله
مصرده برقريه در مرين زبير وزننده مرو قضاسنده برقريه‌در التمارن تفاعل وزننده ناقه‌نك سودى
صوغشمق معناسنه‌در يقال تمارنت الناقة اذا انقطع لبنها المزن ميمك فتحى وزاى معجمه‌نك سكونيله والمزون
قعود وزننده برطرفه باقيه‌رق همان برسمته طوغرى اوق كبى سرعتله آلوب يوروبى ويرمك معناسنه‌در يقال مزن
الرجل مزنا ومزونا من الباب الاول اذا مضى مسرعا لوجهه وذهب و برآدمك چهره‌سى روشن اولمق معناسنه‌در
يقال مزن الرجل اذا اضاء وجهه وطولدرمق معناسنه‌در يقال مزن القربة اذا ملأها و برآدمى مدح وستايش
ايلمك معناسنه‌در يقال مزن فلانا اذا مدحه و برآدمى آخره تفضيل وترجيح ايلمك ياخود سلطان وامير حضورنده
غائبده اولان برآدمى مدح وثنا ايلمك معناسنه‌در يقال مزن فلانا اذا فضله اوقرظه من ورائه عند ذى سلطان
ودشمندن قاچمق معناسنه‌در يقال هذا يوم مزن اى يوم فرار من العدوّ التمزّن تفعل وزننده بودخى برطرفه نظر
وعدول ايلميه‌رك همان سرعتله طوغريجه كتمك معناسنه‌در يقال تمزّن الرجل اذا مضى مسرعا لوجهه وذهب
و برنسنه‌يه ادمان ومداومت ايلمك معناسنه‌در يقال تمزّن عليه بمعنى تمرّن وسخاوت صاتمق معناسنه‌در يقال
تمزّن فلان اذا تسخى وفضل وظرافت تصلّق معناسنه‌در يقال تمزّن فلان اذا تفضل وتظرّف وحوزه‌ء
قدرتندن زياده ايله لاف وكذاف ايلمك معناسنه‌در يقال تمزّن الرجل اذا اظهر اكثر مما عنده التمزين تفعيل
وزننده طولدرمق معناسنه در يقال مزّن القربة اذا ملأها و برآدمى آخره تفضيل وترجيح ايلمك معناسنه‌در يقال
مزّنه اذا فضله ومدح وستايش ايلمك معناسنه‌در يقال مزّنه اذا مدحه المزن ميمك ضميله بلوده دينور على قول
آق بلوده ياخود يغمورلى بلوده دينور آندن برقطعه‌يه مزنه دينور يقال فى السماء مزن اى سحاب اوابيضه وذوالماء
ومزن برخاتون آديدر وسمرقند قضاسنده برقريه آديدر وكاهجه مزنه دخى ديرلر وديلم مملكتنده بربلده آديدر المزن
فتحتينله عادت وآيين معناسنه‌در يقال كان مزنه كذا اى عادته وطريقه واسلوب معناسنه‌در يقال مزنه كذا
اى حاله وبو مهمله ايله مرن كلمه‌سندن مصحف دكلدر المازن صاحب وزننده قرنجه يمورطه‌سنه دينور وبرقبيله‌نك
پدرى اسميدر وبرصو آديدر المزنة غرفه وزننده بلودپاره‌سنه دينوركه ذكر اولندى بوجهتله بلود ارالغندن
جقوب كورينن هلاله ابن مزنه اطلاق اولنور ومزنه يغموره دينور مزون صبور وزننده ارض عمان اسميدر
مزينه جهينه وزننده برقبيله‌در نسبتنده مزنى دينور ميمك ضمى وزايك فتحيله المسن ميمك فتحى وسينك سكونيله
قامچى ايله اورمق معناسنه‌در على قول شين معجمه ايله‌در المسن فتحتينله لاابالىانه اولمق معناسنه‌در يقال مسن
الرجل مسنا من الباب الرابع اذا مجن المبسون جيحون وزننده سروسهى كبى قدّى موزون وچهره‌سى دلبر
خوشلقا اوغلانه دينور ومبسون وماسن صاحب وزننده اسامئ ناسدندر المبسوسن ميمك فتحيله برنسنه‌دركه
نسوان صاچلرنى غسل ايده‌جكلرى شبئك ايچنه قاتوب قارشدررلر شارح ديركه فى الاصل فارسى اوله‌رق مى
ايله سوسن لفظندن مركبدر كه سوسن شرابى اوله جقدر كل صوبى كبى باشلرنى ياپقدقلرى نسنه‌يه قارشدررلر خوشبو
اولديغچون مسبنان ميمك فتحيله قهستان قضاسنده برقريه‌در مشكدانه ميمك كسريله وشين معجمه ايله لفظ
فارسيدر مسك قابى ومسك قتوسى ديمكدر محدثيندن حافظ عبدالله بن عمر بن ابان بك خوشبوى وخوشخوى اولمغله
آنكله ملقب اولدى المشن ميمك فتحى وشين معجمه‌نك سكونيله قامچى ايله اورمق مسن معناسنه‌در يقال مشنه مشنا

من الباب

من الباب الثانى بمعنى مشنه اى ضربه بالسوط وطرملامق معناسنه‌در يقال مشن وجهه اذا خدشه وجماع ايلمك
معناسنه‌در يقال مشن المرأة اذا جامعها وخشونتلو نسنه ايله ال سيلمك معناسنه‌در يقال مشن يده اذا مسحها بالخشن وقلجله
چاوب يجروبه ايشلميوب همان دريى صيرمق معناسنه‌در يقال مشن فلانا بالسيف اذا ضربه به ضربا قدقشر جلده
وجزؤى نسنه ال ويرمك معناسنه‌در كه دريى صيرمق معناسندن مأخوذدر كما سيذكر ومه‌ده اولان سودى هپ
صاغمق معناسنه‌در يقال مشن الناقة اذا حلب مافى ضرعها الامتشان افتعال وزننده برنسنه‌دن برپاره كسوب ايروب
آلمق معناسنه‌در يقال امتشنه اذا اقتطعه وقاپمق معناسنه‌در يقال امتشنه اذا اختلسه وقلج صيرمق معناسنه‌در يقال
امتشن السيف اذا استله ومه‌ده اولان سودى هپ صاغمق معناسنه‌در يقال امتشن الناقة اذا حلب مافى ضرعها
ودسترس اولديغى نسنه‌يى اخذ ايلمك معناسنه‌در تقول امتشن منه ماشن لك اى خذ ما وجدت كما ذكر
المشنة تمره وزننده ككيش اولوب درينلكى اولميان ياره‌يه دينور برنسنه‌يه سورنمكله ياخود قلج صيرمقله پيدا
اولان بيوجك صيرق اوله جقدر يقال اصابته مشنة اى جرح له سعة ولا غورله التمشين تفعيل وزننده ناقه
سودنى زوراكى ويرمك معناسنه‌در يقال مشنت الناقة اذا درّت كارهة الموشان والمشان ميملرك ضميله
والمشان كتاب وزننده برجنس خرمادركه جمله سنك اطيبى در قال الشارح ومنه المثل ✽ بعلة الورشان تأكل رطب
المشان ✽ مشان سحاب وزننده بصره قضاسنده برقريه‌در مشان كتاب وزننده برطاغك آديدر ومشان خبيث
وخونخوار قورده دينور وسليطه وبدزبان عورته دينور يقال امرأة مشان اى سليطة المعن ميمك فتحى وعينك
سكونيله اوزون نسنه‌يه دينور يقال شئ معن اى طويل وقصه نسنه‌يه دينور يقال شئ معن اى قصير وآزجه
نسنه‌يه دينور قليل معناسنه وچوق نسنه‌يه دينور يقال شئ معن اى كثير وناچيز نسنه‌يه دينور يقال اعطاه
معنا اى هينا يسيرا وحق اقرار ايلمك معناسنه‌در يقال معن فلان بحقه معنا من الباب الاول اذا اقرّ وذلّ وحقارت
معناسنه‌در يقال ماهذا المعن اى الذلّ شارحك بيانه كوره بوراده والاقرار بالذل نسخه‌سى غلطدر وانكار
وجحود معناسنه‌در يقال معن بحقه اذا جحده وكفران نعم معناسنه‌در يقال هو يمعن للنعم اى يكفر ومعن سختيانه
دينور وبر يوزنده ظاهر وآشكاره جريان ايدن صويه دينور يقال ماء معن اى ظاهر ومعن بن زائده كرماى عربدندر
جود وسخا ايله ضرب مثلدر حاتم كبى ومعن مطلقا كندوسيله انتفاع اولنان نسنه‌يه دينور ومصدر اولور آت پك
ايراق سكرتمك معناسنه يقال معن الفرس معنا من الباب الثالث اذا تباعد يعنى عاديا وصويى آقتمق معناسنه‌در
يقال معن الماء اذا اساله ونبات كركى كبى صويه قانوب تاب وطراوتله يتشمك معناسنه‌در يقال معن النبت اذا اروى
وبلغ الماعون عطيه واحسانه دينور يقال هو يمنع الماعون اى المعروف ويغموره دينور وصويه دينور ومطلقا
كنديسيله انتفاع اولنه جق شيئه دينور ياخود قومشودن واحبابدن عاريت آلنمق شاندن اولان شيئه دينور
خردوات خانه كبى كه بالته وكسر وتجره وقوغه وچناق وسفره مقوله‌سى نسنه‌لردن عبارتدر يقال هو يعين
فى ماعونه وهو كلّ ماانتفع به اوكلّ مايستعار من فاس وقدوم ونحوه وماعون طاعت وانقياد معناسنه‌در يقال
يمنع ماعونه اى انقياده وطاعته وزكاته دينور يقال اعطى ماعونه اى زكوته وطالبدن منع اولنان يعنى نفاستى
سببيله بركسنه‌يه ويرلمز اولان نسنه‌يه دينور يقال هو ماعون اى يمنع عن الطالب وطالبدن منع اولنميان يعنى
مبتذل اولمغله كسه‌دن دريغ اولنمز اولان شيئه ديمكله ضد اولور يقال هو ماعون اى لايمنع عن الطالب وماعون
حيوانك عهده‌ء اقتدارنده اولان يورويشه اطلاق اولنور يقال ضرب الناقة حتى اعطت ماعونها اى بذلت سيرها
الامعان همزه‌نك كسريله پك ايراق سكرتمك معناسنه‌در يقال امعن الفرس اذا تباعد وبرخصوصده حدّى متجاوز
اولمق اوزره مبالغه واجتهاد ايلمك معناسنه‌در يقال امعن فى الامر اذا ابعد امعان نظر بوندندر وكار بوسنك
الك اوته سنه وارمق معناسنه‌دركه بولنميوب ناپديد اولور يقال امعن الضبّ فى جحره اذا غاب فى اقصاه وبرآدمك
مالى چوغلمق معناسنه‌در يقال امعن الرجل اذا كثر ماله ومالى آزالمق معناسنه اولمغله ضدّ اولور يقال امعن الرجل
اذا قلّ ماله وبرآدمك حقنى آلوب كتمك معناسنه‌در يقال امعن بحقه اى ذهب به وبرآدمك حقنى اقرار ايلمك
معناسنه اولمغله ضدّ اولور يقال امعن بحقه اذا اقرّ به وصو آقمق معناسنه‌در يقال امعن الماء اذا جرى معين
امير وزننده بمنده بربلده در ويحيى نام امام وحافظك پدرى اسميدر الممعون شول مرعايه دينوركه آنده آب
روان اوله يقال كلاء ممعون اذا جرى فيه الماء المعان مكان وزننده يورده وقوناق يرينه دينور يقال نزلوا فى معان
لطيف اى مباءة ومنزل ومعان حجاج شام طريقنده برموضع آديدر حالا برقريه درنه كه عون ماده‌سنده دخى
ذكر اولندى معان غراب وزننده بررجل آديدر المعنان ميمك ضميله دره لرده اولان صو آقنديلرينه دينور

المكن میمك فتحی وكافك سكونیله والمكن كنف وزننده كلر وچكر كه مقوله‌سی جانورلرك یمورطه لرینه دینور
ومكن كافك سكونیله ذكر اولنان جانور یمورطلمق معناسنه‌در یقال مكنت الضبة او الجرادة مكنا من الباب الرابع
اذا باضت المكون صبور وزننده یمورطیان كلر وچكر كه مقوله‌سنه دینور الامكان همزه‌نك كسریله بودخی
كلر وچكر كه مقوله‌سی یمورطلمق معناسنه‌در یقال امكنت الضبة اذا باضت فهی ممكن وبرآدمی برنسنه‌یه
قادر قلمق معناسنه‌در تقول امكنته من الشیٔ ای اقدرته شارح دیركه امكان بركسه‌یه برنسنه مقدور اولمق
معناسنده ده استعمال اولنوركه ممكن اولمق تعبیر اولنور ومنه یقال فلان لا یمكنه النهوض ای لا یقدر علیه المتمكن
محسن وزننده یمورطه لو كلر مقوله‌سنه دینور وشول وادی‌یه دینوركه آنده مكنان دیدیكی اوت بتراوله المكنات
میمك فتحی وكافك كسری وضمیله مكنه ومكنه لفظلرندن جمعدركه كلر وچكر كه مقوله‌سنك یمورطه‌سنه دینور
قوش یمورطه‌سنده ده اطلاق اولنور ومنه الحدیث اقروا الطیر علی مكناتها بكسر الكاف وضمها ای بیضها المكانة
امانه وزننده والمكینة سفینه وزننده وقار وزانه معناسنه‌دركه خفیف ولیوب انكراو اولمقدن عبارتدر تقول
امش علی مكانتك ومكینتك ای علی التؤدة والهینة ومكانه برآدم سلطان ووالی عندنده رتبه وحیثیت صاحبی اولمق
معناسنه‌در واول رتبه وحیثیته دخی دینور یقال مكن فلان عند السلطان مكانة من الباب الخامس اذا صار
ذا منزلة ویقال له عند السلطان مكانة ای منزلة المكین امیر وزننده پادشاه ووالی یاننده رتبه ومنزلت صاحبی
آدمه دینور جمعی مكناء كلور قرناء وزننده مؤلف بونلری كون ماده‌سنده دخی ذكر ایلمشدر اختلافه بناء التمكن
تفعل وزننده برآدم سلطان یاننده رتبه وپایه صاحبی اولمق معناسنه‌در یقال تمكن الرجل اذا صار مكینا عند
السلطان وبرنسنه‌یه مقتدر اولمق معناسنه‌در تقول امكنته من الشیٔ فتمكن ای قدرته فاقتدر مصباحك
بیاننه كوره بوندن اسم مكنه‌در غرفه وزننده وقالدیكه وجوب وامتناع مقابلی ولان امكان بو معنادندر مكانه دن
دخی اولمق قابلدر الاسم المتمكن اسم فاعل بنیه‌سیله نحویون عندنده حركات ثلاثی یعنی رفع ونصب وجر
حركه‌لرنی قبول ایدن اسمه اطلاق اولنور زید كبی یقال جاءنی زید ورأیت زیدا ومررت بزید اشبو اسم معربه متمكن
اطلاقی اسمیتده تمكنند مبنی در المكان میمك فتحیله جای وموضع معناسنه‌در جمعی امكنه واماكن كلوركه جمع الجمعی
اوله جقدر مؤلف بونی دخی كون ماده‌سنده ذكر ایلدی المكنان میمك فتحیله بر نوع نبات آدیدر مواشی مرعاسندندر
ابومكین امیر وزننده تابعیندن نوح بن ربیعه‌نك كنیه‌سیدر التمكین برآدمی برشیئه مقتدر قلمق معناسنه‌در
الاستمكان برنسنه‌یه اقتدار پیدا ایلمك معناسنه‌در تقول مكنته من الشیٔ فاستمكن ای اقدرته المن میمك فتحی ونونك
تشدیدیله والمنینی خلیفی وزننده نعمت ویرمك معناسنه‌در یقال من علیه منا ومنینی من الباب الاول اذا انعم وبرآدمه ایولك
ایلمك معناسنه‌در یقال من علیه ای اصطنع عنده صنیعة ومن ومنه میمك كسریله برآدمه ایتدیكی ایولكی ولطف
واحسانی تعدید ایله باشنه قاقمق معناسنه‌دركه تحمیل منت وامتنان ایلمك تعبیر اولنور یقال من علیه منا ومنه اذا امتن
شارح دیركه منه لفظی بو معنادن اسم دخی اولور احسانی باشه قاقمغه دینور ونعمت واحسانه ده اطلاق اولنور ومن كسمك
معناسنه‌در یقال من الشیٔ اذا قطعه وطواری یوروب یتاب ایلمك معناسنه‌در یقال من الناقة اذا حسرها ویول
یوریمسی آدمی پك اتعاب ایلمكله قوتی كیدروب ضعیف وبیمجال قلمق معناسنه‌در یقال من السیر فلانا اذا اضعفه
واعیاه وذهب بمنته ای بقوته وبرنسنه‌یی اكسلتمك معناسنه‌در یقال من الشیٔ اذا انقصه ومن مطلقا هوادن
نازل اولان شول طل ورطوبته دینوركه طاشلره واغاجلر اوزره نازل اووب بال قوامنده منعقد وشیرین وصمغ
هیئتنده خشكین اولور شیرخشت وترنجبین كبی وبو بابده معروف اولان شجر بلوط اوزره نازل اولاندر معتدل
ورطوبتدن عارض اولان سعاله وصدره وآق جكره نافعدر معلوم اوله كه من دیدكاری رطوبت تركیده قدرت
حلواسی دیدكلریدركه برقاح نوع اولور بریسی ترنجبین‌دركه بیاض اولور وبونك شهدانه اولانه من افرنجی دینوركه
اطباء استعمال ایدرلر وبعضا فرنكلر تربیه ایله بیاض بنیرشكری طرزنده ایدرلر آنكچون من افرنجی دیرلر وبعضا
طبله كارلر قدرت حلواسی دیو یشله مائل اولانی صتارلر طشره ولایتلرده اكا كزبی تعبیر ایدرلر وبال صره
تعبیر اولنان نوعنه فارسیده شیرخشك ومعربنده شیرخشت دیرلر انتهی ومن شول آدمه دینوركه آنی بركسه ادعا
ایلیه شارح دیركه بو نسخه‌لر غلطدر صواب اولان والممن الذی لم یدعه اب اولمقدر نته كه محكمده بو رسمه
مرسومدر وممن میم اولانك ضمی وثانیه‌نك كسریله‌در پس صوبی ونسبی معلوم اولمیان آرالق دولی یاخود لقطه
مقوله‌سی شخص اولوركه بركسه بو بنم والدمدر دیو ادعا المز وبو قطع معناسندندر ومن بردرلو كیل یاخود
میزان علی قول ایكی رطل مقداره دینوركه لسانمزده بطمان تعبیر اولنور نته كه منادخی دینور قفا وزننده جمعی

جمعی امنان كلور ومنا لفظنك جمعی امناء كلور احشاء وزننده وبو معتلدر الامتنان افتعال وزننده برآدم
بركسه‌یه ایتدیكی احسانی ذكر وتعداد ایله باشنه قاقمق معناسنه‌در یقال امتن علیه اذا عدله ما فعله من الصنایع
وبرآدمك عندنده بغایت فاخر ونفیس اولان نسنه‌سنه نائل اولمق معناسنه‌در تقول امتننته اذا بلغت ممنونه
الامنان همزه‌نك كسریله بودخی ضعیف وبیمجال قلمق معناسنه‌در یقال امنه ای اضعفه وذهب بمنته ای قوته
التمنن تفعل وزننده امنان معناسنه‌در یقال تمننه السیر اذا اضعفه وذهب بقوته المنة میمك ضمیله زور وقوته
دینور یقال ابس لقلبه منة ای قوة منه میمك فتحیله اسماء نسواندندر المنون صبور وزننده دهر وزمانه
اطلاق اولنور قطع معناسندندر یقال دار علیهم المنون ای الدهر ریب المنون حوادث دهردن عبارتدر
واولومه اطلاق اولنور یقال منه المنون ای الموت وبرآدمه نسنه ویردكده یاخود برایولك ایلدكده امتنان ایدن
كمسه‌یه دینور منونه دخی دینور یقال رجل منون ومنونة ای الكثیر الامتنان ومنون شول خاتونه دینوركه مال وغناسی
ایچون تزوج اولنمغله هر بار قوجه‌سنه امتناندن خالی اولمز كاسیلز كر ومنونه لور محكه دینور المنانة شداده وزننده
بودخی مالی ایچون تزوج اولنمش خاتونه دینوركه دائما زوجنه امتنان اوزره اولور یقال امرأة منون ومنانة اذا كانت
تزوجت لمالها فهی تمن علی زوجها قال الشارح ومنه الحدیث لا تتزوجن جنانة ولا منانة المنین امیر وزننده
توزه دینور غبار معناسنه وضعیفه دینور وضعیف وناتوان آدمه دینور یقال رجل منین ای ضعیف
وقوی وزورمند آدمه دیمكله ضد اولور یقال رجل منین ای قوی ومنین شام دیارنده جبل سنیر اعمالندن
برقریه آدیدر بو راده سنین نسخه‌لری غلطدر مترجم دیركه شارح تاریخ عتبی اولان منینی اكا منسوبدر الممنون
بودخی ضعیف آدمه وقوی آدمه دینور وبرآدمك عندنده نهایت درجه‌ده فاخر ومعتبر اولان شیئه دینور ومحسوب
وموزون نسنه‌یه دینور ومقطوع معناسنه‌در ومنه قوله تعالی فلهم اجر غیر ممنون ای غیر محسوب ولا مقطوع
المننة عنبه وزننده اور محكه دینور ودیشی كرپی‌یه دینور الممانة تشدید نونله مفاعله وزننده بركسه‌نك
ایشنی بتورمكده تردد ایلمك معناسنه‌در تقول ماننته ای ترددت فی قضاء حاجته الممنان میم اولانك ضمی وثانیه‌نك
كسریله لیل ونهاره اطلاق اولنور منین زبیر وزننده ومینان شداد وزننده اسامیدندر وابو عبد الله بن
منی كه میمك فتحی ونون مشدده‌نك كسریله درلغویدر منینا زلیخا وزننده بررجلك لقبیدر المنان میمك فتحی
ونونك تشدیدیله عبادته ابتدای امردن اعطا وانعام ایدن معطی حقیقی جل شانه حضرتلرینك اسماء حسناسندندر
من میمك فتحی ونونك سكونی اوزره بناسیله اسمدر الذی معناسنه‌در والفاظ عمومدن اولمغله بعاد وطولده
متناهی كلام كثیردن مغنی‌در زیرا من یقم اقم معه دیدیكك حینده مقصودك افاده اولنمغله جمیع ناسك ذكرندن
كافی ووافی اولدی اكر بویله دیمسك ان یقم زید او عمرو او بكر او خالد الی غیرذالك عبارتیله هركسی تعداد ایده‌رك
عاجز ودمبسته قاله جغك دركار وافاده غرضه طریق بولمق متعذر اولورایدی زیرا تسلسل كبی الی غیر النهایه
چكلمكله جزاء تكلمه وقت بولنمز وبو كلمه‌سی استفهام محض ایچون اولور وحكایه صورتنده تثنیه وجمعلنوب
منان ومنون دینور وذوی العقوله مخصوص اولمغله من عندك دیدیكك حینده من الناس قولندن مستغنی اولنور
وشرطیه اولور نحو قوله تعالی من یعمل سوء یجز به الایه وموصوله اولورنته كه ذكر اولندی ونكره موصوفه اولور
كقول بشیر الانصاری * فكفی بنا فضلا علی من غیرنا * حب النبی محمد ایانا * ونكره تامه اولور نحو مررت بمن محسن
ای بانسان محسن من میمك كسریله حرف جردر غالبا اما كنده ابتداء غایت ایچون اولور وسائر معنالری اكا راجعدر
نحو قوله تعالی انه من سلیمان الایه بونده مكان منزلته تنزیل اولندی ونحو قوله تعالی من المسجد الحرام ای ابتداء
اسرائه من المسجد الحرام وفی الحدیث فطرنا من الجمعة الی الجمعة بونده زمانده ابتداء غایت ایچوندر وتبعیض
ایچون اولور كقوله تعالی منهم من یكلم الله وبیان جنس ایچون اولور وبونده اكثری ما ومهما كلمه‌لرندن صكره واقع اولور
زیرا بونلر ابهام خصوصنده مفرط وموغلدر كقوله تعالی ما یفتح الله للناس من رحمة فلا ممسك لها وقوله تعالی مهما
تأتنا به من آیة وتعلیل ایچون اولور كقوله تعالی مما خطایاهم اغرقوا وبدل وعوض ایچون اولور كقوله تعالی
ارضیتم بالحیوة الدنیا من الاخرة وكما فی القنوت لا ینفع ذا الجد منك الجد ای لا ینفع ذا الحظ حظه من الدنیا بدلك ای بدل
طاعتك او بدل حظك وغایت معناسنه اولور نحو قولك رأیته من ذلك الموضع زیرا بونده موضع مذكوری رؤیته غایت
یعنی ابتداء وانتهاء رؤیته محل قلندی وتنصیص علی العموم معناسنه اولوركه زائده‌ما اولور نحو ما جاءنی من رجل
وتوكید عموم ایچون اولور بونده دخی زائده‌در نحو ما جاءنی من احد وفصل معناسنه اولور بو صورتده ایكی متضادك
ایكنجیسنه داخل اولور كقوله تعالی والله یعلم المفسد من المصلح وباء جاره‌یه مرادف اولور كقوله تعالی ینظرون

الیك من طرف خفی ای بطرف خفی وعن کلمه‌سنه مرادف اولور کقوله تعالی فویل للقاسیة قلوبهم من ذکر الله
ای عن ذکره وفی کلمه‌سنه مرادف اولور کقوله تعالی ارونی ماذا خلقوا من الارض ای فی الارض وقوله تعالی
اذا نودی للصلوة من یوم الجمعة وعند کلمه‌سنه مرادف اولور کقوله تعالی لن تغنی عنهم اموالهم ولا اولادهم من الله
شیئا ای عند الله وعلی کلمه‌سنه مرادف اولور کقوله تعالی ونصرناه من القوم ای علی القوم مترجم حقیر دیر که مؤلف
نوراده اون درت معنا ذکر ایلدی کتب نحویه‌ده زیاده مذکوردر ازجمله ربما معناسنه اولور وصله اولور لام زائده
معناسنه ومذ معناسنه وباء قسم معناسنه اولور التموّن تفعل وزننده برکسه اهل وعیالنه چوق نفقه ومؤنت
کورمك معناسنه‌در یقال تموّن الرجل اذا اکثر النفقة علی عیاله المون عون وزننده برآدمك مؤنتنی
رؤیت واداره ایلمك معناسنه‌در یقال مانه یمونه مونا اذا قام بکفایته وبونده مهموز دخی لغتدر نته که ذکر اولندی
الممون مقول وزننده مؤنی کورلمش آدمه دینور المهنة میمك کسری وفتحی وهانك سکونیله والمهنة فتحاتله
والمهنة کلمه وزننده عمل وصنعت وخدمتده اوزلغه وچیره دستلکه دینور یقال هو حسن المهنة والمهنة والمهنة
ای الحذق بالخدمة والعمل المهن رهن وزننده والمهنة میمك فتحی وکسریله برآدمه خدمت ایلمك معناسنه‌در
یقال مهنه مهنا ومهنة من الباب الثالث اذا خدمه وبرآدمی یا حیوانی اوروب دوکمکله رنجیده ودردناك ایلمك
معناسنه‌در یقال مهنه اذا ضربه وجهده وناقه‌یی صوودن عودتده صاغمق معناسنه‌در یقال مهن الابل اذا
حلبها عند الصدر ولباسی یریوزنده چکوب سوریمك معناسنه‌در یقال مهن الثوب اذا جذبه ای جره وجماع
ایلمك معناسنه‌در یقال مهن المرأة اذا جامعها الامتهان افتعال وزننده برکسه‌یی پارتسنه‌یی خدمته وایشه
قوللنوب مبتذل ایلمك معناسنه‌در وبو معناده لازم اولور یقال امتهنه ای استعمله للمهنة فامتهن هو المهین امیر
وزننده خوار وحقیر معناسنه‌در یقال رجل مهین ای حقیر وضعیف وزبون معناسنه‌در یقال هو مهین ای
ضعیف وآزنسنه‌یه دینور یقال اعطاه شیئا مهینا ای قلیلا ودادی آزنمش سوده دینور ورأی وفکر وتدبیر
وتمییزی آزجه سبکمغز آدمه دینور یقال رجل مهین ای قلیل الرأی والتمییز ودولی طوتمز اولان ارکك حیوانه
دینور جمعی مهناء کلور امراء وزننده المهانة سلامة وزننده معانیء مذکوره‌دن مصدردر یقال مهن مهانة
من الباب الخامس اذا کان مهینا الماهن صاحب وزننده کوله‌یه اطلاق اولنور عبد معناسنه وخدمتکاره دینور
یقال هو ماهنه ای عبده او خادمه میهنة میمك کسریله خابران ایالتنده برقصبه آدیدر المین زین وزننده یلان
سویلمك معناسنه‌در یقال مان الرجل یمین مینا اذا کذب واکین اکمك ایچون تربایی نطس ایلمك معناسنه‌در
یقال مان الارض اذا شقها للزراعة المائن والمیون صبور وزننده والمیان شداد وزننده یلانجی‌یه دینور کذاب
معناسنه المیناء میمك کسریله صرچه قسمنك جوهرینه دینور جوهر الزجاج معناسنه مترجم دیر که مینا بینا
وزننده فارسیده شیشه‌یه وصرچه‌یه ولسانمزده مینه تعبیر ایلدیکمز لاجوردی صرچه‌یه دینمکله ظاهرا
فارسیدن معرب ظن اولنور مینی میمك کسری وقصریله برموضع آدیدر واسکله‌یه دینور مرسی معناسنه
میانه کتابه وزننده اذربیجان اولکه‌سنده بربلده‌در نسبتنده میانجی دینور که میانج میانه معربیدر المان حال
وزننده صبان دموریه دینور سنه معناسنه میان میمك کسریله هرات قضاسنده برقریه آدیدر المتماین
اسم فاعل بنیه‌سیله یلانجی آدمه دینور بوملابسه ایله دوستلغی صدق وصمیمی اوزره اولمیوب مغشوش اولان
کمسنه‌یه متماین الود اطلاق اولنور یقال رجل متماین الود ای مغشوش تجز بحمده تعالی فصـــــل النون
المنن معظم وزننده بعض دانه‌لری اکل اولنمش اولان اوزم سالقمنه دینور یقال عنقود منن ای اکل بعض
ماعلیه من العنب النتن نونك فتحی وتانك سکونیله بد قوقویه دینور یقال به نتن ای ضد فوح ونتن ونتانه سلامه
وزننده مصدرلردر برنسنه بد قوقمق معناسنه‌در جیفه کبی یقال نتن الشیء ونتن نتنا ونتانة من الباب الخامس
والثانی ضد فاح الانتان همزه‌نك کسریله بو دخی بد قوقمق معناسنه‌در یقال انتن الشیء بمعنی نتن المنتن
محسن وزننده والمنتن میمك وتانك کسریله که میمك ضمه‌سی تانك کسره‌سنه تابع اولمشدر والمنتن میمك وتانك
ضمه‌سیله که تاء میمه تابع اولمشدر والمنتین قندیل وزننده متعفن وبدبوی نسنه‌یه دینور الینتون یعفور
وزننده بربد رائحه نباته دینور ترکیده دریاس دیدکلری صمغك شجریدر التنتین تفعیل وزننده برنسنه‌یی
قوقودوب بدرائحه قلمق معناسنه‌در یقال نتنه اذا جعله منتنا المناتین میمك فتحیله منتن لفظندن جمعدر
بدرائحه‌لو نسنه‌لره دینور ومنه یقال قوم مناتین انتان همزه مفتوحه ایله طائف قربنده برموضعدر آنده
هوازن وثقیف قبیله‌لری بیننده بروقعه اولمشدر نحن نونك فتحی وحاء مهمله‌نك سکونی ونون اخیره‌نك

ضم اوزره بناسیله ضمیر متکلم مع الغیردر بر دیمکدر آنکله نفسلریندن مخبر اولان تثنیه وجمع اراده اولنور وعند
البعض ضمیر متکلم وحده اولان انا کلمه‌سنك من غیر لفظها جمعیدر اجتماع ساکنین محذوری ایچون آخری تحریك
اولندی وحرکات سائره بیننده ضمه اختیار اولندیغنك وجهی بودر که چون ضمه جمعه دلالت ایدوب جمع مضمره
ایسه واو ومیم دلالت ایدر فعلوا وانتم کبی واو ایسه ضمه‌نك جنسندندر پس مجانست ایچون ضمه ایله تحریك ایلدیلر
نقنه نونك وقافك ونون مشدده‌نك فتحیله ابوجعفر احمدك که اندلسده بنو حمود جماعتندن علویون دولتنك
وزیریدر پدری اسمیدر نوقان نونك ضمیله طوس ایالتنده بربلده‌در محمد بن ابی علی بن ابی نصر وابو المکارم فضل الله
بن الحافظ ابی سعید وناصر بن اسمعیل ومحمد بن المنتصر وعلی بن ناصر بن محمد الفقهاء النوقانیون اکا منسوبلردر
النن نون اولانك فتحی وثانیه‌نك تشدیدیله ضعیف صاچلره دینور ومحمد بن عبدالله بن النن محدثیندن برذاتدر که
آنك مجازندن برلر روایت حدیث ایدرز النون حرف زیاده‌دندر واشعارده نن عنوانیله تفوه اولنمق ضرورته
مبنی جائزدر ونون یازو یازه‌جق دویده دینور دواة معناسنه وبالغه دینور حوت معناسنه جمعی نینان درنونك
مطلب کسریله وانوان درمترجم دیر که صحیح بخاریده مسطور اولان حدیث طویل ذیلنده یهودینك الاخبرك بادام
اهل الجنة قال بلی قال بالام ونون قولنده بالام عبرانیدر اوکوزه دینور ونوندن مراد بالقدر ونون قلجك اغزنه
اطلاق اولنور شفرة السیف معناسنه ذوالنون یونس پیغمبر علی نبینا وعلیه السلام حضرتلرینك لقب
شریفلریدر وعربدن برآدمك قلجی اسمیدر که بالق هیئتنده مصنوع ایدی ذوالنونین تثنیه بنیه‌سیله معقل
بن خویلد نام کمسنه‌نك قلجی اسمیدر نونه نونك ضمیله بنت امیه‌درکه ابوسفیان بن حربك عمه‌سی ایدی ونونه
کلمهٔ صواب معناسنه‌در یقال قال نونة ای کلمة من الصواب وبربالغه دینور سمکه معناسنه که نوندن مفرددر
وکوچك چوجغك ذقنده اولان چقورجغه دینور تقول سوّد نونة هذا الصبی لئلا تصیبه العین ای النقرة فی ذقنه
نائن صاحب وزننده اصفهان قربنده بربلده‌در احمد بن عبد الهادی وعلی بن احمد المحدثان النائنیان
اورادندرلر نینان نونك کسریله حجازده برموضعدر نینی نون مکسوره ایله تینی وزننده برنهر اسمیدر نینوی نون
اولانك کسری وثانیه‌نك فتحیله کوفه‌ده برموضع آدیدر وموصل قضاسنده برقریه آدیدر که یونس علیه السلامك
قریه‌سیدر تجز بحمده تعالی فصـــــل الواو الوأن واوك فتحی وهمزه‌نك سکونیله یصی کوده‌لو آدمه دینور علی قول
مطلقا انلو ویصی نسنه‌یه دینور مؤنثی وأنه‌در الوبنة واوك فتحی وبانك سکونیله اذی ورنجش معناسنه‌در یقال
وقع فی الوبنة ای الاذی وآجلغه دینور یقال اخذه الوبنة ای الجوعة الوابن صاحب وزننده کس وکسه
معناسنه مستعملدر یقال مافی الدار وابن ای احد الوتنة واوك فتحی وتانك سکونیله مخالفت معناسنه‌در یقال
بینهما وتنة ای مخالفة الواتن صاحب وزننده برنده ثابت ودائم اولان شیئه دینور یقال هو واتن فیه ای ثابت دائم
ویریوزنده دائمی جاری اولان صویه وصف اولور یقال ماء واتن ای معین دائم الوتین امیر وزننده یورك
طمرنه دینور که کسلدکده صاحبی هلاك اولور جمعی وتن کلور واوك ضمیله واوتنه کلور اجوبه وزننده وبودوام
معناسندندر الوتن واوك فتحیله برآدمك یورك طمرنه اورمق معناسنه‌در یقال وتنه وتنا من الباب الثانی اذا اصاب
وتینه الوتون قعود وزننده والوتنة وعده وزننده برنسنه اصلا منقطع اولمیوب دائمی اولمق معناسنه‌در
یقال وتن الماء وتونا ووتنة اذا دام ولم ینقطع الاستبتان حیوان سمورمك معناسنه‌در یقال استوتن المال
اذا سمن الاستیثان ثای مثلثه ایله بودخی حیوان سمورمك معناسنه‌در یقال استوثن المال اذا سمن وبرنسنه
بقیه قالمق معناسنه‌در یقال استوثن الشیء اذا بقی وقوی اولمق معناسنه‌در یقال استوثن الشیء اذا قوی وبرنسنه‌یی
چوغالتمق معناسنه‌در یقال استوثن من المال اذا استکثر وخرما اغاجلری ایریلی اوفقلی ایکی بلوك اولمق
معناسنه‌در یقال استوثنت النخل اذا صارت فرقتین صغارا وکبارا ودوه‌لرك ناوریلری کندیلرایله بیله‌جه
نشئت ایلمك معناسنه‌در یقال استوثنت الابل اذا نشأت اولادها معها الوثن فتحتینله بته دینور صنم
معناسنه جمعی وثن کلور ضمتینله واوثان کلور یقال کأنه وثن من الاوثان ای صنم شارح دیر که
بعضلر بونی حجاره واخشاب مقوله سندن مصنوعه تخصیص ایدرلر الواثن واتن وزننده ومرادفیدر که ثابت
وپایدار اولان نسنه‌یه دینور یقال ماء واثن ای واتن صنم معناسی بوندن مأخوذدر الموثونة ذلیله اولان عورته
دینور الایثان همزه‌نك کسریله برآدمه پك چوق عطیه ویرمك معناسنه‌در یقال اوثن زید اذا اجزل عطیته
ومالی چوغالتمق معناسنه‌در یقال اوثن من المال اذا اکثر منه الوجن واوك فتحی وجیمك سکونیله آتمق
معناسنه‌در یقال وجن به وجنا من الباب الثانی اذا رمی به وبرنسنه‌یی یره اورمق معناسنه‌در یقال وجن به الارض

اذا ضربهابه ودوكك معناسنه در وچزيمك يقال وجن القصار الثوب اذا دقه الوجين امير وزننده دره نك
وچايك قيسنه دينور يقال رأيته يقعد على وجين الوادى اى شطه وبار طرزنده طپراغى پك اولوب آنده يوريمسى
صرپ وچتين اولميان يوكسكجه صرت يره دينور الوجناء حمراء وزننده متين وشديد ناقه يه دينور وجين
معناسندن مأخوذدر يقال ناقة وجناء اى شديدة الوجنة واوك حركات ثلاثيله والوجنة فتحاتله والاجنة همزه نك
حركات ثلاثى وجيمك سكونيله كه همزه واودن بدلدر انسانك يوزنده يومر بجه اولان موضعه دينور كه يناق تعبير
اولنور فارسيده رخسار دينور الميجنة ميمك كسريله طوقمغه دينور مدقه معناسنه جمعى مواجن كلور
التوجن تفعل وزننده خضوع ومسكنت ايلمك معناسنه در يقال توجن الرجل اذا ذل وخضع الاوجن
احمد وزننده غليظ اولان طاعه دينور الموجونة شرمنده وخجله عورته دينور يقال امرأة موجونة اى خجلة
التوجين تفعيل وزننده دوكك دق معناسنه در ومنه يقال ما ادرى اى من وجن الجلد هو اى اى الناس
اساسده زمخشرى ديديكه تقول العرب وجن الدباغ الجلد اى ضربه ودققه ليلين يعنى دباغ درى يى يومشتمق
ايچون دق ايلدى بو معنادندر كه عربلر ما ادرى اى من وجن الجلد هو ديرلر اى الخلق هو معناسنه يعنى بو باب
كنايه دندر كه تحقير موقعنده استعمال اولنور بن آنك نه كونه مخلوق اولديغنى بيلميورم ديمجك يرده ايراد اولنور زيرا
دباغت حرفتى بغايت آلچق وكريهدر التوحن حاى مهمله ايله تفعل وزننده قارن بيومك معناسنه در يقال
توحن الرجل اذا عظم بطنه وذل وهلاك معناسنه در يقال توحن الرجل اذا ذل وهلك الوحنة تمره وزننده
صبريجق چاموره دينور الوحن فتحتينله بركسيه دروننده كيرلنوب كين طوتمق معناسنه در يقال وحن عليه وحنا
من الباب الرابع اذا احن الوخنة واوك فتحى وخاى معجمه نك سكونيله فساد معناسنه در يقال به وخنة اى فساد التوخن
تفعل وزننده خيره ياخود شره قصد ايلمك معناسنه در يقال توخن الى خير او شر اذا قصد الودن واوك فتحى ودالك
سكونيله والودان كتاب وزننده برنسنه يى صويه باصوب اصلتمق معناسنه در يقال ودن الشىء ودنا وودانا من الباب الثانى
اذا بله ونقعه وكلين اولان باتونك جهاز ومهماتنى كوزلجه كورمك معناسنه در يقال ودن العروس اذا احسن
القيام عليها وودن برنسنه يى قصالتمق معناسنه در يقال ودن الشىء ودنا اذا قصره واورمق معناسنه در يقال
ودنه بالعصا اذا ضربه بها شارح ديركه اساسده ميدان لفظى بو معنادن مأخوذ اولمق اوزره مرسومدر وودن
خاتون خيره جوره چوجق طوغورمق معناسنه در يقال ودنت المرأة ودنا من الباب الرابع اذا ولدت ولدا ضاويا
الودين امير وزننده والمودون صويه باصيلوب اصلنمش نسنه يه دينور ومودون بيونى وكورك وكوكس كمكلرى
وقبورغه لرى وقوللرى قصه ويغرنيسى طار خلقتى ناقص آدمه دينور مؤنثى مودونة در يقال رجل مودون
اى القصير العنق والالواح واليدين الناقص الخلق الضيق المنكبين ومودونه قصه بيونلو كوچك جثه لو طقناز
طوپاچ عورته دينور كه سپورنديجى كفه سى كبى برمعنا اولور يقال امرأة مودونة اى دخلة قصيرة العنق صغيرة الجثة
ومودون خيره جوره چوچغه دينور يقال ولد مودون اى ضاو التودين تفعيل وزننده بودخى برنسنه يى صويه
اصلتمق معناسنه در يقال ودنه اذا بله ونقعه وبرنسنه يى قصلتمق معناسنه در يقال ودن الشىء اذا قصره
الاتدان اتفاق وزننده بودخى برنسنه يى صويه باصوب اصلتمق معناسنه در واصلنمق معناسنه اولمغله
متعدى ولازم اولور يقال اتدن الجلد فاتدن هواى نقعه فانتقع الايدان همزه نك كسريله بودخى برنسنه يى
قصلتمق معناسنه در يقال اودن الشىء اذا قصره وعورت خيره جوره ولد طوغورمق معناسنه در يقال
اودنت امرأة اذا ولدت ولدا ضاويا الاودن احمر وزننده تروتازه وملايم نسنه يه دينور يقال غصن اودن اى ناعم
واودن مرعش ايله فرات بيننده برقريه آديدر اودنه همزه نك فتحيله بخارى قضاسنده برقصبه در داود
بن محمد المحدث الاودنى اورادندر التودن تفعل وزننده درى يومشمق معناسنه در يقال تودن الجلد اذا لان
المودن مكرم وزننده خيره جوره ولده دينور التوذن ذال معجمه ايله تفعل وزننده صرف وتحويل معناسنه در
يقال توذنه اذا صرفه وبرنسنه يى عجبلمك معناسنه در يقال توذنه اذا اعجبه واذنان ذال مكسوره ايله
اصفهان قضاسنده برقريه در التورن تفعل وزننده چوق باغ سورنوب دائما ناز ونعيم اوزره اولمق معناسنه در
يقال تورن فلان اى يتدهن كثيرا ويتنعم واران تبريز قضاسنده برقريه آديدر الورانية علانيه وزننده دبره
دينور است معناسنه وزنه تمره وزننده سلفه ذى القعده آينك اسميدر الوزن واوك فتحى وزاى معجمه نك
سكونيله والزنة عده وزننده طارتمق معناسنه در يقال وزنه يزنه وزنا وزنة اذا راز ثقله وخفته ووزن
برنسنه يى طارتجق شيئه دينور مثقال معناسنه در جمعى اوزان كلور وبرآدمك قالدره ميه جغى

خرما كومه سنه دينوركه هجر ديارى دنكندن نصف ياثلث دنك مقدارى اولور جمعى وزون
كلور ووزن بريلدز اسميدر كه سهيل يلدزندن مقدم طلوع ايلمكله خلق آنى سهيل يلدزى ظن ايدرلر
ووزن الجبل وزنة الجبل طاغك يماجنه اطلاق اولنور يقال نزلوا وزن الجبل وزنته اى حذائه ووزن شبيب بن
ديسم نام كسنه نك فرسى اسميدر ووزن برنسنه يى اورانلمق خرص وتخمين معناسنه مستعملدر يقال وزن تمر النخلة
اذا خرصها وحزرها ووزن موزون ياخود وازن معناسنده در كه نسب اوزره در يقال درهم وزن اى موزون
اووازن وبرنسنه نك قرشوسنه اطلاق اولنور كاسيجىء واصطلاح ادبيه ده بحره موافق شعر نظم وتقطيع ايلمك
معناسنه در يقال وزن الشعر اذا قطعه ونظمه موافقا للميزان ووزن انسانك عقل ورشد واندیشه سنه اطلاق
اولنور ومنه يقال فلان راجح الوزن اى كامل العقل والراى الوزنة تمره وزننده رشد ودرايتى اولان بودود
عورته دينور موزونه دخى دينور يقال امرأة وزنة وموزونة اى عاقلة وزن سبعه بر رجلك لقبيدر الوزنة
واوك كسريله بناء نوعدر يقال انه لحسن الوزنة اى الوزن الميزان ميمك كسريله ترازويه دينور كه آلت وزندر
وعربلر كوندزاورتانوب يار يلندى ديمجك يرده استقام ميزان النهار ديرلر وميزان عدل وداد معناسنه مستعملدر
قال الشارح ومنه قوله تعالى الا تطغوا فى الميزان قيل اراد بالميزان العدل ومقدار معناسنه مستعملدر يقال
ميزانه كذا اى مقداره الموازنة مفاعله وزننده برنسنه يه برابر اولمق معناسنه در يقال وازنه اذا عادله وقرشو
قرشويه اولمق معناسنه در يقال وازنه اذا قابله وحاذاه وبرآدمك صنيعه سنه مكافات ايلمك معناسنه در يقال وازن
فلانا اذا كافاه على فعاله الوزان والوزانة واوك كسريله وزن وزنه كبى برنسنه نك يماجى اولان شيئه دينور
يقال هو وزنه وزنته نصبا على الظرف وبوزانه وبوزانته اى قبالته الوزن واوك كسريله بودخى طارتلمش ياخود
طارتيسى تام اقچه يه دينور واومفتوحه كبى يقال هذا درهم وزنا ووزن اى موزون اووازن الاتزان اتفاق
وزننده طارتلمق معناسنه در يقال وزنت له الدراهم فاتزنت واقچه يى نقد آلمق معناسنه در يقال اتزن الدراهم
اذا انتقدها وشعر تقطيعه موافق موزون اولمق معناسنه در يقال وزن الشعر فاتزن وبرنسنه شىء آخر ايله برابر
وهمسنك اولمق معناسنه در يقال اتزن العدل اذا اعتدل بالاخر الاوزن سائردن قوى وانكرلو اولان شيئه
دينور يقال هو اوزن من غيره اى اقوى وامكن وسائردن وجاهتلو اولان آدمه دينور يقال هو اوزن القوم
اى اوجههم الوزين امير وزننده اصيل وثابت معناسنه مستعملدر يقال هو وزين الرأى اى اصيله
واون كبى مطحون اولمش ابو جهل قريوزنه دينور التوازن تفاعل وزننده برابرلشمك معناسنه در يقال توازنا
اذا اتزنا اى تساويا الوزانة امانه وزننده برآدمك راى وفكر وملاحظه سى قوى واصيل اولمق معناسنه در يقال
وزن الرجل وزانة من الباب الخامس اذا كان اصيل الراى موزن مخزن وزننده برموضعدر التوزين تفعيل
وزننده برنسنه يه ربط قلب ايدوب ذهننده آنى قرارداده قلمق معناسنه در يقال وزن نفسه على كذا اى
وطنها عليه الايزان همزه نك كسريله توزين معناسنه در يقال اوزن نفسه على كذا بمعنى وزنها الوسن
واوك وسينك فتحيله والوسنة هايله والوسنة تمره وزننده والسنة عده وزننده اويقو آغرلغنه دينوركه
دماغه عارض اولور هنوز قلبه وكوزه عروض ايلمز اكن كوز آغرلشوب سوزلمكه بشلر فارسيده پينكى وتركيده اويوقلمه
وپينكلمه واهل كيف اصطلاحنده شكر ايله تعبير اولنور على قول اويقونك اولنه دينوركه همان بين النوم
واليقظه حالتيدر وعند البعض امزغمغه دينوركه قلبه وآندن برمقدارجه كوزه عارض اولور پس اويقونك درت
مرتبه سى اولور واصح اولان قول اولدر وبو نوم حدندن خارجدر يقال اخذه الوسن والوسنة والوسنة والسنة
اى ثقله او اول النوم او النعاس وبو معناده مصدر اولورلر يقال وسن الرجل وسنا ووسنة ووسنة وسنة من الباب الرابع
اذا اخذه ثقلة النوم او اوله او النعاس ووسن مدت مديده اغزى آچلمامش قيونك بد وتيز رايحه سندن بايلمق
معناسنه در يقال وسن الرجل اذا غشى عليه من نتن البئر نته كه اسن دخى بو معنايه در وسنه غفلت معناسنه
مستعملدركه معناى لازميدر يقال هو فى سنة اى غفلة ووسن حاجت معناسنه مستعملدر جمعى اوسان كلور
تقول ماهو من همى ولامن وسنى اى من حاجتى ويقال قضت الابل اوسانها من الماء اى اوطارها وحاجاتها
الوسن كتف وزننده والوسنان عطشان وزننده والميسان ميزان وزننده چوق اويوقليوب پينكلر
اولان آدمه دينور مؤنثى وسنه در فرحه وزننده ووسنى درسكرى وزننده وميسان در يقال رجل وسن ووسنان
وميسان وامرأة وسنة ووسنى وميسان اذا كثر نعاسه بو نلر اسم فاعللردر مبالغه ايچون دخى مستعمللردر پس كوزنده
نعاس اولوب اويوقليان آدمه ودائما بو وصف اوزره اولان آدمه اطلاق اولنور الاستيسان اويوقلمق معناسنه در

یقال استوسن الرجل بمعنی وسن الایسان همزه نك كسریله اغزی آچلمدق قیونك بخاری آدمی بخود ایلمك
معناسنه در یقال اوسنته البئر اذا جعلته مغشیا علیه ورؤیا كورمك معناسنه مستعملدر یقال رزق فلان مالم
یوسن به فی نومه یعنی فی رؤیاه التوسن تفعل وزننده یوغورناقه یی او یقوده یقالیوب آشمق معناسنه در یقال
توسن الفحل الناقة اذا اتاها وهی نائمة وكذا الرجل المرأة الموسنة محسنه وزننده اغزی اچلمدق قیویه دینور كه
بخاری آدمی بخود ایلیه میسان میم مفتوحه ایله برموضع آدیدر الوسنی عربی وزننده چوق اویوقلیوب
ینكلر اولان آدمه دینور برشخواركبی یقال رجل وسنی ای كثیر النعاس الموسونة تنبل عورته دینور یقال
امرأة موسونة ای كسلی میسانة الضحی میمك كسریله دائما قوشلق وقتی اویور اولان خاتونه دینور كه حقلرنده
مدیحه در زیرا كیجه چوق اویومیوب ایش كوررا ولمغله قوشلق اكال ایدر كذلك بعد الزوال اخشامه متعلق امور
وقتی اولمغله مقدم اویوب اول هنكامده اویومز خصوصا قیلوله یه ده مراعات ایدر یقال فلانة میسانة الضحی
مدح فی حقهن الوشن واوك وشین معجمه نك فتحیله یوكسكجه وتومسكجه ارضه دینور وكوده سی قالین دوه یه
دینور الاوشن احمر وزننده برآدمك خاكبسنه ودائما ملازمنه دینور كه همیشه اكا ترددایدوب انكله همنشین
اولوب طعامنی بیله جه تناول ایدراوله جقدر یقال هو اوشن لفلان ای یأتیه و یقعدمعه و یأكل
طعامه الوشنان واوك حركات ثلاثیله اشنان لفظنده لغتدر كه چوغانه دینور التوشن تفعل وزننده
صو چكیلوب آزالمق معناسنه در یقال توشن الماء اذا قل الوصنة واوك فتحی وصادك سكونیله كوچك
پچاوره یه دینور یقال مسحه بالوصنة ای الخرقة الصغیرة الوضن واوك فتحی وضاد معجمه نك سكونیله برشیئك
اجزاسنی یوكوب بری برینك اوزرینه قاتلمق یاخود برنسنه یی استف ایلمك معناسنه در یقال وضن الشیء وضنا من الباب
الثانی اذا ثنی بعضه علی بعض وضاعفه اونضده وقولان طوقومق معناسنه در یقال وضن النسع اذا نسجه الموضون
والوضین امیروزننده بری بری اوزره یوكیلوب قاتلمش یاخود استف اولمش نسنه یه دینور ووضین ترشه دن یاخود
قیلدن طوقنمش یصی قولانه دینور علی قول مبشبندن اولانه مخصوصدر جمعی وضن كلور واوك ضمیله وعربلر
دابه یك آرقلیوب زبون اولدی دیجك یرده قلق وضین الدابة دیرلر الموضونة اورلمش زرهه دینور علی قول صیق
حلقه لو اولانه یاخود ایكیشر ایكیشر حلقه ایله نسج اولنمشنه یاخود جواهر ایله منسوج اولانه دینور یقال درع
موضونة ای منسوجة اوالمقاربة النسج اوالمنسوجة حلقتین حلقتین اوبالجواهر التوضن تفعل وزننده تذلل معناسنه در
یقال توضن الرجل له اذا تذلل له الاتضان اتفاق وزننده برنسنه یه متصل اولمق معناسنه در یقال اتضن به
اذا اتصل به المیضانة میمك كسریله كوفه تعبیر اولنان قابه دینور یقال نقله بالمیضانة ای القفة المیضنة مكنسه
وزننده چوال طرزنده برقابدر كه خرما یپراغندن منسوج اولور جمعی مواضین در الوطن فتحتینله وطانك سكونیله
انسانك اقامتكاهی اولان منزله دینور كه یورد تعبیر اولنور یقال كل محب وطنه ای منزل اقامته كذلك صغروقیون
مقوله سنك آغیلنه وآخورینه اطلاق اولنور جمعی اوطان كلور الوطن واوك فتحی وطانك سكونیله یورده مقیم
اولمق معناسنه در یقال وطن بالوطن و بالمكان وطنا من الباب الثانی اذا اقام به الایطان همزه نك كسریله
وطن معناسنه در یقال اوطن به بمعنی وطن و بریری یورد ایدنمك معناسنه در یقال اوطنه اذا اتخذه وطنا التوطین
تفعیل وزننده بودخی بریری یورد ایدنمك معناسنه در یقال وطنه بمعنی اوطنه وتوطین النفس برنسنه یه صمیمی
ربط قلب ایدوب آنی قرارداده قلمق معناسنه در یقال وطن نفسه علیه اذا مهدها التوطن تفعل وزننده
بریره وطن طوتمق معناسنه در بو علاقه ایله توطن النفس برنسنه یه قلب یاتوب یرلشمك معناسنه در یقال توطنت
نفسه علیه اذا تمهدت الاستیطان بودخی بریره وطن ایدنمك معناسنه در یقال استوطن المكان اذا اتخذه وطنا
المواطن میمك فتحیله موطن كلمه سنك جمعیدر كه وطن طوتیلان محله دینور ومواطن مكه موقف یرلرندن عبارتدر
یقال اذا اتیت مكة فوقفت فی تلك المواطن فادع لنا ای مواقفها ومواطن الحرب جنك محللرندن عبارتدر جنكاه
معناسنه یقال هذه مواطن الحرب ای مشاهدها المیطان میزان وزننده برنسنه نك غایتنه دینور وشول یره دینور كه
قوشی آتلری اورادن تعیین وارسال ایدرلر كویا كه آتلر ایچون توطن ایده جك مقامدر واول مسافه نك غایتنه كه
آتلرك سكرتمسی آنده منتهی اولور میداء ومیاء دینور واول ایكی موضعك ماینه میدان دینور تقول ارسل الخیل
من المیطان ای من حیث یوطن لترسل منه الخیل فی السباق المواطنة مفاعله وزننده موافقت معناسنه در
یقال واطنه علی الامر اذا وافقه الوعنة واوك فتحی وعینك سكونیله بك یره دینور یقال ارض وعنة ای صلبة
وعندالبعض اصلا نبات انبات ایتمز اولان آق و پور ارضه دینور واكا وعن دخی دینور جمعی وعان در واوك

كسریله ووعنه قرنجه یوواسنك اثر ونشانه دینور وطاغلرك یوزنده اولان یول یول طمرلره دینور كه شجر نبع
انبات ایدن طمرلره شبیه اولور الوعن واوك فتحیله وعنه ایله معناء اولده مرادفدر وصغنه جق یره دینور ملجأ
معناسنه التوعن تفعل وزننده حیوان نهایت رتبه سموروب تاولنمق معناسنه در یقال توعنت الابل والغنم
اذا بلغت غایة السمن و برنسنه یی استیعاب ایلمك معناسنه در یقال توعن الشیء اذا استوعبه الوغنة واوك
فتحی وغین معجمه نك سكونیله ایچریسی ككبش دستیه دینور التوغن تفعل وزننده جنكده اقدام ایلمك معناسنه در
یقال توغن فی الحرب اذا اقدم الوفنة واوك فتحی وفانك سكونیله آزلغه دینور یقال به وفنة ای قلة التوفن تفعل
وزننده آزالوب اكسلمك معناسنه در یقال توفن الشیء اذا انقص وقل التوقن قافله توقل وزننده ومرادفیدر كه
دیك یوقری طاغه آغمق معناسنه در یقال توقن الوعل فی الجبل اذا توقل الایقان همزه نك كسریله بوه دن
كوكرجین آولمق معناسنه در یقال اوقن الرجل اذا اصطاد الحمام من محاضنها الموقونة پاكدامن پرهیزكار
ومخدره قیزه دینور یقال جاریة موقونة ای مصونة مخدرة الوقنة غرفه وزننده طاغلرده اولان قوش دونكنه
دینور و یرده اولان چقوره دینور علی قول بعض بایرلك صیرتلرنده چقور طرزنده اولان اینكبه یرلره دینور جمعی
وقنات كلورنته كه اقنه دخی بومعنایه در جمعی اقنات كلور شارح دیر كه مبدله در الوكن واوك فتحیله والوكنة
واوك حركات ثلاثیله والوكنة ضمتینله والموكن والموكنة منزل ومنزله وزنلرنده قوش یوه سنه دینور
یقال الطائر فی وكنه ووكنته وموكنه وموكنته ای فی عشه ووكن لفظنك جمعی اوكن ووكن كلور واوك ضمیله
ووكون كلور ووكن مصدر اولور یك یوریمك معناسنه یقال وكن الرجل وكنا من الباب الثانی اذا سار شدیدا واتورمق
معناسنه در یقال وكن الرجل اذا جلس وقوش یمورطه بصمق معناسنه در یقال وكن الطائر بیضه وعلیه اذا حضنه
الواكنة یمورطه ده یتان قوشلره دینور یقال حمایم واكنة ای حاضنة وواكنه برقلعه آدیدر التوكن تفعل
وزننده یرلشمك معناسنه در یقال توكن الرجل اذا تمكن التوآن تفعل وزننده ماتم ومصیبت دمنده فریاد وفغان
ایلمك معناسنه در یقال توكن الرجل اذا رفع صوته بالصیاح عند المصائب التوتن تفعل وزننده برآدمك
اولادی چوغالمق معناسنه در یقال توتن الرجل اذا كثر ولده الونّ واوك فتحی ونونك تشدیدیله زبونلق
ضعف معناسنه در وساز اقسامندن چارپاره یه دینور كه چنكیلر وكوچكلر پرمقلریله چالارلر یقال یرقص بالون
ای الصنج الذی یضرب بالاصابع وونّ قهستان ایالتنده برقریه آدیدر حسین الفرضی الونی اكا منسوبدر
الوهن واوك فتحی وهانك سكونیله وفتحیله برآدم كار وعملده كوشك وسست وضعیف اولمق معناسنه در اسم اوله رق
دخی استعمال اولنور یقال وهن الرجل كوعد ووهن كورث ووهن ككرم وهنا اذا ضعف فی العمل ویقال فیه
وهن ای ضعف فی العمل وضعیف ایلمك معناسنه متعدی اولور یقال وهنه اذا اضعفه ووهن كوده سی قالین
قصه آدمه دینور یقال رجل وهن ای قصیر غلیظ وكیجه یاریسی مقدارنه یاخود كیجه یاریسندن برساعت صكره جه
وقته دینور نته كه موهن دخی بومعنایه در مجلس وزننده یقال مضی وهن وموهن من اللیل ای نحو من نصف اللیل
او بعد ساعة منه ووهن وقت مزبوره كیرمك معناسنه در یقال وهن الرجل اذا دخل فی ساعة الوهن الایهان
همزه نك كسریله بودخی وقت مذكوره كیرمك معناسنه در یقال اوهن الرجل اذا دخل فی ساعة الوهن وبرآدمی
سست وضعیف قلمق معناسنه در یقال اوهنه اذا اضعفه التوهین تفعیل وزننده بودخی برآدمی سست وضعیف
قلمق معناسنه در یقال وهنه اذا اضعفه الواهن هانك كسریله والموهون سست وضعیف آدمه دینور
یقال رجل واهن وموهون وامرأة واهنة وموهونة ای ضعیف جمعی وهن كلور واوك ضمیله الوهنانة واوك
فتحیله ایش ایشلمكه بابنده تنبل اولان عورته دینور یقال امرأة وهنانة ای فیها فتور عند القیام الواهنة بر كونه ریح
اسمیدر كه انسان پیر اولدقده اموزلرنده یاخود بازولرنده یاخود اخدعین دیدكلری طمرلرده حادث اولور ناسك
ریح طیار دیدكلری ریحدر وقصه ایكویه دینور كه اكا شاغی ایكو اوله جقدر علی قول قفاده اولان اكورغه كیكنه
دینور وبازویه دینور وواهنة الفرس آتك كوكسنك اول ایكوسنه دینور الوهین امیر وزننده شول كمسه یه
دینور كه ارغادلر اوزره ناظر اولوب آنلری ایشلمكه سوق واغرا ایدر اوله بناء امینی اوله جقدر الوین این وزننده
سیاه اوزمه دینور وینی سكری وزننده برموضع آدیدر فصل الهاء الهبون بای موحده ایله
صبور وزننده اوربجكه دینور یقال نسجت علیه الهبون ای العنكبوت الهتن نتن وزننده والهتون قعود
وزننده والهتنان فتحاتله والتهتان تذكار وزننده یغمور بردن دوكلمك معناسنه در علی قول بوهطل
دیدكلری یغموردن زیاده اولور كه بوره اولور یاخود متصل اولمق اوزره ضعیف یاغمق یاخود برساعت كسیلوب

ضكره بنه یاغمق اوزره یاغمق معناسنه‌در یقال هتنت السماء هتنا وهتونا وهتنانا وتهتانا من الباب الثانی اذا انصبت اوهوفوق الهطل او الضعیف الدائم او مطر ساعة ثم یفتر ثم یعود التهاتن تفاعل وزننده هتن معناسنه‌در یقال تهاتنت السماء بمعنی هتنت الهاتن صاحب وزننده والهتون صبور وزننده وجه‌مذکور اوزره تقاطر ایدن سحابه دینور هتون لفظنك جمعی هتن کلور کتب وزننده وهاتنك جمعی هتن کلور رکع وزننده الهتمة دحرجه وزننده چوق سویلك معناسنه‌در یقال همتن الرجل اذا اکثر الکلام الهجنة غرفه وزننده کلامی معیوب ایدن عیب ومحذوره دینور یقال فی هذا الکلام هجنة وهی مایعیبه وعلمده هجنه علمك اضاعتندن عبارتدر یقال احفظ علمك عن الهجنة ای الاضاعة وهجنه مصدر اولور هجین اولمق معناسنه کما سیذکر الهجین امیر وزننده لئیم وفرومایه‌یه دینور یقال هو هجین ای لئیم و پدری عربی ووالده‌سی جاریه اولان علی قول پدری جهتی والده‌سی جهتندن خیر واصیل اولان آدمه دینور جمعی هجن کلور هانك ضمیله وهجناء کلور امراء وزننده وهجنان کلور بطنان وزننده ومهاجین ومهاجنه کلور شارحك بیاننه کوره بونلر محاسن وملامح قبیلندندر مؤنثی هجینه‌در جمعی هجن کلور هانك ضمیله وهجاین کلور وهجان کلور هانك کسریله یقال هو هجین وهی هجینة ای عربی ولد من امة اومن ابوه خیر من امه شارح دیر که بو جنسه عربك هجین اطلاقی روم وصقالبه جنسنك بیاضلغنه قصد ایله‌در وهجین صوبی وجنسی کریم اولمیان یعنی اصطلاحمزده کحیل اولمیان آته و بارکیره دینور یقال فرس و برذونة هجین ای غیر عتیق ونه سود ونه آغوز اولان میانه قویوسوده اطلاق اولنور یقال لبن هجین ای لاصریح ولالبأ الهجنة هانك ضمیله والهجانة امانه وزننده والهجونة عمومه وزننده هجین اولمق معناسنه‌در یقال هجن الرجل هجنة وهجانة وهجونة من الباب الخامس اذا کان هجینا الهجان کتاب وزننده کزیده شیئه دینور ومنه قول علی کرم الله وجهه هذا جنای وهجانه فیه ای خیاره وخالصه وجنا اغاجدن دوشور یلان میوه‌یه دینور و بو ضرب امثالدندر تمامی * اذ کل جان یده الی فیه * قولیدر منشأی بودر که جذیمة الابرش نام امیرك همشیره زاده‌سی عمرو هنوز طفل ایکن اترابندن نیچه اطفال ایله منار دوشورمکه چقوب رفیقلری ایو منار بولدقلرنده اکل ایدوب عمرو طایسی ایچون جیبنده حفظ ایدر ایدی بعد العود رفیقلری تهی دست وعمرو جیبنده کنی چقروب کلام مزبوری ایراد ایده‌رك طایسنه عرض ایلدی وامام علی یونی غزوه‌نك برنده فیء مسلمیندن اصلا برنسنه‌یه وضع ید ایلمدیکنی بیان ضمننده ایراد ایلمشدر وهجان آق تویلو اطیف جمل وناقه‌یه دینور که مایه تعبیر اولنور یقال جمل هجان ای ابیض وناقة هجان ای بیضاء وصوبی وجنسی پاك دوه‌یه دینور بونده مذکر ومؤنث ومفرد وجمعی برابردر یقال جمل هجان وناقه هجان وابل هجان ویقال هجاین ای کرام وحسیب وکریم الاصل آدمه دینور یقال رجل هجان ای حسیب وطپراغی پاك وصوی یره دینور یقال ارض هجان ای کریمة الهجانة کتابه وزننده اسمدر حسیب واصیل اولمغه دینور یقال هو هجان ای بین الهجانة حسیب الهاجن صاحب وزننده برچاقشده آتشی چقمز اولان چقماغه دینور یقال زند هاجن اذا کان لایوری بقدحة واحدة وقبل البلوغ اره ویرلمش صغیره‌یه دینور ووقتندن اول کبه قالمش کچی جثه‌یه دینور که پیچنه طوتمش اولور علی قول مطلقا پیچنه طوتمش حیوانه دینور یقال عناق هاجن اذا کانت حملت قبل بلوغ السفاد اوهو کل ما حملت قبل بلوغها الهاجنة والمتهجنة شول خرما اغاجنه دینور که هنوز خرده وصغیر ایکن یمش طوتمش اوله الهجن هانك فتحیله معانیء مذکوره دن مصدردر یقال هجن الزند وغیره هجنا من الباب الثانی والاول المهجنة مشیخه وزننده والمهجنی مرحبا وزننده والمهجنی میمك فتحی وجیمك ضمی والفلك قصر ومدیله بی خیر ومنفعت قوم وجماعته وصف اولور المهجنة معظمه وزننده شول ناقه‌یه دینور که بغایت صوبی پاك اولمغله صوبی معلوم اولان کندی بلادی بوغورلرندن غیری‌یه چکلمه یقال ناقة مهجنة ای ممنوعة الا من فحول بلادها لعتقها وهنوز یمش طوتمش تازه خرما اغاجنه دینور الاهجان همزه‌نك کسریله برآدمك صوی دوه‌لری چوق اولمق معناسنه‌در یقال اهجن الرجل اذا کثر هجانه ایله وبوغور بنت لبون اولان ناقه‌یه آشمغله که قاوب طوغورمق معناسنه‌در یقال اهجن الجمل الناقة اذا ضربها وهی بنت لبون فلقحت ونتجت واوغلانی وقیزی کوچك ایکن اولندرمك معناسنه‌دن یقال اهجنوهم اذا زوجوهم صغارا التهجین تفعیل وزننده تقبیح معناسنه‌در یقال هجنه اذا قبحه الاستهجان برنسنه‌یی قبیح کورمك معناسنه‌در تقول انا استهجن فعلك ای استقبحه ویقال هذا مما یستهجن ذکره وفیه هجنة ای قبحة الاهتجان افتعال وزننده قیز صغیره ایکن ازه ویریلوب وطیء اولنمق معناسنه‌در یقال اهتجنت الجاریة علی المجهول اذا وطئت صغیرة الاهیجنة مصغر بنیه‌سیله شول اوغلانلره دینور که هنوز صغار ایکن

کندی امثاللری صغائر ترویج اولنمش اوله یقال غلمة اهیجنة ای اهلهم زوجوهم صغارا الصغائر الهدون قعود وزننده دیکمك وساکن واپسم اولمق معناسنه‌در یقال هدن الشیء هدونا من الباب الثانی اذا سکن الهدن عدن وزننده ساکن واپسم قلمق معناسنه‌در یقال هدنه هدنا اذا اسکنه وچوجغی آوتمق معناسنه‌در یقال هدن الصبی اذا ارضاه و برنسنه‌یی یره کومك معناسنه‌در یقال هدن الشیء اذا دفنه وقتل ایلمك معناسنه‌در یقال هدن فلانا اذا قتله التهدین تفعیل وزننده بودخی چوجغی آوتمق معناسنه‌در یقال هدن الصبی اذا ارضاه و برآدمی بر یرده اویالیوب اکلندرمك معناسنه‌در یقال هدنه اذا ثبطه وسکنه الهدنة تمره وزننده چسندی یغموره دینور یقال مطرت هدنة ای مطر ضعیف قلیل الهدنة غرفه وزننده اسمدر بارشغه دینور یقال وقعت بینهم هدنة ای صلح وراحت وسکون وآسایش معناسنه‌در کما سیذکر المهادنة مفاعله وزننده مصالحه معناسنه‌در یقال هادنه اذا صالحه المهدنة مرحله وزننده بودخی راحت وسکون وحضور معناسنه‌در یقال هو علی هدنة ای دعة وسکون التهادن تفاعل وزننده ایش یولنه کیروب راست ودرست اولمق معناسنه‌در یقال تهادن الامر اذا استقام الهیدان میدان وزننده قورقق آدمه دینور یقال رجل هیدان ای جبان وبخیل ونادان آدمه دینور الهدان کتاب وزننده احمق وثقیل وکرانجان آدمه دینور یقال رجل هدان ای احمق ثقیل الهدن هانك کسریله اجوزلق خصب معناسنه‌در وبحرین قضاسنده برموضع آدیدر الانهدان انفعال وزننده برکسه عزیمتندن فاتر اولمق معناسنه‌در یقال انهدن الرجل عن عزمه اذا فتر الاهدان همزه‌نك کسریله آتی پراندرمق معناسنه‌در یقال اهدن الخیل اذا اضمرها المهدن محسن وزننده شول آته دینور که عهده‌ء اقتدارنده اولان سکرتمك مایه‌سنی کتم ایدوب هنوز اظهار ایلمامش اوله یقال فرس مهدن اذا کان قد کتم جریا لم یظهره الهیرون زیتون وزننده برجنس خرما اسمیدر هارون اسم اعجمیدر یعنی بر پیغمبر ذیشان اسمیدر که حضرت موسی‌نك لاتم برادر پدر علیهما السلام شارح دیر که عبرانیه‌ده هارون محب ودوست دیمکدر هاران ابن تارح در که حضرت ابراهیمك برادری وحضرت لوطك پدریدر علیهما السلام الهرنوی هانك ونونك فتحی وقصر ایله یاخود هرتوه ترقوه وزننده یاخود هرنوی یای مشدده ایله برنوع نبات اسمیدر علی قول قرنوه‌در که قرن ماده سنده ذکر اولندی یاخود فلیفله درکه بیبردن اصغر دانه‌لردر وجع حلق وتلیین بطن ایچون نافعدر مفرداتده شجر عودك ثمریله و بعضنده قلبك ایله مبیندر الهرشن شین معجمه ایله زبرج وزننده آوردلری ککبش آدمه دینور یقال رجل هرشن ای الواسع الشدقین الهوزن زای معجمه ایله جوهر وزننده توزه دینور غبار معناسنه و برقوش آدیدر و برجماعتك پدری اسمیدر هوازن های مفتوحه ایله برقبیله آدیدر التهکن تفعل وزننده پشیمانلق ایلمك معناسنه‌در یقال تهکن علیه اذا تندم الهلیون بردون وزننده برنبات معلوم اسمیدر ترکیده قوش قونمز دیدکلری نباتدر حار ورطب وجماعی مقوی‌در هلینیه جهینیه وزننده برخاتون اسمیدر الهیمنة بیطره وزننده برآدم دعا ایلدکده نصکره آمین دیمك معناسنه‌در یقال هیمن الرجل اذا امن ای قال آمین شارح دیر که بونك اصلی امن تأمینا ایدی میم مشدده‌نك بریسی یایه منقلب وهمزه دخی هایه مبدل اولدی وهیمنه قوش قسمی یاوریسی اوزره قناد قاقوب پرواز لمق معناسنه‌در یقال هیمن الطائر علی فراخه اذا رفرف و برنسنه اوزره حافظ ونکهبان اولمق معناسنه‌در یقال هیمن علی کذا اذا صار رقیبا علیه وحافظا المهیمن میم اولانك ضمی وثانیه‌نك کسری وفتحیله اسماء حسنادن براسم شریفدر مؤمن معناسنه که غیری خوف وخشیتدن امین وآزاده ایدیجی دیمکدر و بونك اصلی مأمن ایدی که همزتیله ایماندن اسم فاعلدر همزه‌ء ثانیه یایه قلب اولنقدنصکره همزه‌ء اولی هایه ابدال اولندی و بعضلر عندنده امین معناسنه‌در که اصلی مؤتمن در ایتماندن مفتعل در وعلی قول مؤتمن معناسنه‌دن که معتمد وزننده یاخود شاهد معناسنه‌در شارح دیر که هیمنة طائردن مأخوذدر که مرجعی قیام علی الشیء معناسنه‌در بناء علیه بیضاوی الرقیب الحافظ لکل شیء عبارتیله تفسیر ایلمشدر الهمیان هانك کسریله اوچقوره دینورکه معناسنه وقوشغه دینور منطقه معناسنه ودغارجغه دینور که ایچنه زاد وزواده قیوبله چلارلر جمعی همایین کلور یقال همیان الحجر وهمایین حجر وهو کیس للنفقة یشد فی الوسط وهمیان بن قحافة السعدی شاعر مشهوردر و بونده هاء مضمومه ایله زبان زده‌در یاخود تثلیثی جائزدر همانه هانك ضمیله بغداد قضاسنده برقریه آدیدر همینه جهینه وزننده بنت خلف درکه صحابیه‌در الهن هانك فتحی ونونك تشدیدیله والهنین انین وزننده اغلمق معناسنه‌در یقال هن الرجل هنا وهنینا من الباب الثانی اذا بکی و برنسنه‌یه آرزو واشتیاق ایله رقت

ایدوب چگرنمك معناسنه در یقال هن الیه اذا حن الهانة نون مشدده ایله والهنانة ثمامه وزننده کوزك
ایچنده سیاهنك الی یانده اولان یاغه دینور وکیکده قالمش ایلك بقیه سنه دینور ودوه قسمنك بدننده اولان سموزلك
وتاب وقوت مایه سنه دینور الاهنان همزه نك کسریله دوه یی قوتلندروب تاولندرمق معناسنه در یقال
اهن الله الجمل ای صیره قویا المهنون قوتلنوب طاولنمش ارکك دوه یه دینور یقال اهنه الله فهو مهنون
و بو غیر قیاس اوزره در احمه الله فهو محموم قبیلدندر الهنة عنبه وزننده کرپی دیدکاری جانوردن برنوع آدیدر
هونین هاء مضمومه ایله بر بلده آدیدر هنن هانك فتحی ونون مشدده نك کسریله یمنده بر قریه در الهن هانك فتحی
ونونك تخفیفیله نسوان فرجنه دینور و بونك اصلی عند البعض هن ایدی نونك تشدیدیله ومصغرنده هنین دینور
مؤلف بونی هنو ماده سنده دخی رسم ایلمشدر هاهنا هانك ضمی ونونك تخفیفیله وهاهنا هانك ضمی ونونك
تشدیدیله وهہنا الفك حذفی ونونك تشدیدیله ظرف مکاندر یقال تنح هاهنا وهاهنا وهہنا ای ابعد قلیلا
یعنی شور اجغه واردیمکدر هاء حرف تنبیهدر وبعضلر دیدیکه سودیکك آدمه هہنا وهنا دینور هالرك ضمی
ونونلرك تخفیفیله که قربه اشارتدر شورا جغه کل دیمکدر وحظ ایتدیکك کسیه هہنا وهنا دینور هالرك فتحی
ونونلرك تشدیدیله که بعیده اشارتدر اوته یه واردیمکدر و بو معتل بابنده دخی مذکوردر الهنزمن نون وزای
معجمه ایله جردحل وزننده جماعت انسانی یه دینور که بر محلده مجتمع وهمنشین اوله لر و بو فارسی هنجمن یاخود
انجمن معربیدر که مجمع ناس معناسنه در الهون هانك ضمیله والهوان سحاب وزننده والمهانة امانه
وزننده خوار وذلیل اولمق معناسنه در یقال هان الرجل یهون هونا وهوانا ومهانة اذا ذل وهون ومهانه خزی
وفضیحه وخاکساری معناسنه در یقال وقع فی الهون والمهانة ای الخزی وهون اسمادندر هون بن خزیمة بن
مدرکه بر قبیله پدریدر وهون مطلقا خلق ومخلوق معناسنه مستعملدر تقول ما ادری ای الهون هو ای ای الخلق
الهون عون وزننده برنسنه سهل وآسان اولمق معناسنه در یقال هان علیه الامر یهون هونا اذا سهل ووقار
وتانی وسکینه معناسنه در ومنه تقول امش علی هونك ای علی رسلك وحقیر وکمقدر اولان نسنه یه دینور یقال شیء
هون ای حقیر الهین والهین میت ومیت وزنلرنده قولای وآسان نسنه یه دینور یقال امر هین وهین ای سهل
ثانی اولدن مخففدر ووقار وسکونت وتانی اوزره اولان لنکر او آدمه دینور بعضلر دیدیکه تشدید ایله هواندن
مأخوذدر که ذات معناسنه در وتخفیفله لین وسکون معناسندندر یقال رجل هین وهین ای ساکن متئد او المشدد
من الهوان والمخفف من اللین و بونك اصلی سید کبی هیون ایدی الاهون اسهل وزننده بك سهل وآسان
نسنه یه دینور جمعی اهوناء کلور انصباء کبی یقال هو اهون علیه ای اسهل و بو اسم فاعلدر التهوین تفعیل
وزننده برنسنه یی سهل وآسان قلمق معناسنه در یقال هونه الله ای سهله وتخفیف معناسنه در یقال هونه
اذا خففه و برنسنه یی استحقار ایلمك معناسنه در یقال هون الشیء اذا اهانه الاهانة همزه نك کسریله
والاستهانة والتهاون تفاعل وزننده بونلرده برنسنه یی حقیر کورمك معناسنه در یقال اهان الشیء
واستهان به وتهاون به اذا استحقره الهونة هانك فتحی وضمیله تانی ووقار اوزره اولان آغر دشر بلو خاتونه
دینور که هون مؤنثیدر یقال امرأة هونة ای متئدة الهینة هانك کسریله هون کبی معتدلانه وقار وسکونت
وآهستکی معناسنه در اصلی هونه ایدی ومنه تقول امش علی هینتك وهونك ای علی رسلك الاهون احمد وزننده
بر رجل اسمیدر وسلفده یوم اثنین اسمیدر که دوشنبه کوننك آدیدر الهاون واولك فتحیله والهاون واولك ضمیله
والهاوون طاووس وزننده معروف ظرفدر که ایچنده فلفل مقوله سی نسنه دق وسحق اولنور لسانمزده دخی
هاون تعبیر اولنور شارحك بیاننه کوره فارسیدن معربدر لکن توافق لغتین اولمق اغلبدر واصلاری هاوون ایدی
فاعول وزننده المهاونة مفاعله وزننده رفق وسهولتله معامله ایلمك معناسنه در یقال هو یهاون نفسه
ای یرفق بها المهوئن مطمئن وزننده وهمزه نك فتحیله جائزدر مکان بعید معناسنه در علی قول او برق یره دینور
الاهوینان اطمینان وزننده صحراء و بیابان ککبش اوله رق او توراقلو الحق اولمق معناسنه در یقال اهوأنت
المفازة اذا اطمأنت فی سعة فصل الیاء التحتیه الیتن یانك فتحی وتای فوقیه نك سکونیله چوجق
طوغرکن ایاقلری اللرندن اول چقمغه دینور که ترس طوغمق تعبیر اولنور نته که همزه ایله اتن دخی بو معنایه در یقالی
خرج الولد یتنا وهو ان تخرج رجلا المولود قبل یدیه الایتان همزه نك کسریله والتبتین تفعیل وزننده خاتون
چوجغی ترس طوغورمق معناسنه در یقال ایتنت المرأة الولد ویتنه اذا ولدته یتنا الموتن محسن وزننده والموتنة
محسنه وزننده چوجغی ترس طوغورن خاتونه دینور المیتون ترس طوغمش ولده دینور و بو شاذ در قیاس اولان

مؤتن اولمقدر مکرم وزننده زیرا فعلی ایتاندر الیرون صبور وزننده فیل دیدکاری حیوانك دماغنه دینور که زهر
قاتلدر ودابه قسمنك ترینه دینور وارکك حیوانك منیسنه دینور یزن یانك وزای معجمه نك فتحیله بر وادی اسمیدر
و بو علمیت ووزن فعل علتلریله غیر منصرفدر زیرا اصلی یزأن ایدی همزه ایله ومنه رمح یزأنی وحمیر قبیله سندن
بر بطن اسمیدر ابو الخیر مرثد التابعی وابو التقی هشام بن عبد الملك المحدث انلردندر ذو یزن ملوك حمیردن
بر ملك لقبیدر یزن دیدکاری وادی مذکوری حمایت ایلدیکیچون ملقب اولمشدر الیسن فتحتینله اسن
معناسنه در که آچلمدق قیونك بخارندن ورایحه سی تأثیرندن بیخود اولمقدن عبارتدر یقال یسن الرجل یسنا
من الباب الرابع بمعنی اسن یاسین اسمدر سین ماده سنده ذکر اولندی الیفن یانك وفانك فتحیله پك یاشلو پیر
وسالخورده آدمه دینور یقال رجل یفن ای شیخ کبیر ودرت یاشنه کرمش صغر طانه سنه دینور و بر موضع آدیدر
وهر فنونه آکاه وماهر آدمه دینور جمعی یفن در یانك ضمیله یقال هو یفن ای متفنن الیفنة فتحاتله صغر اینکنه
علی قول کبه اولانه دینور الیقن یانك فتحی وقافك سکونیله وفتحیله برنسنه یی شبهه سز حقیقت وجهیله
بیلمك معناسنه در که کرچکدن بیلمك تعبیر اولنور یقال یقن فلان الامر یقنا و یقنا من الباب الرابع اذا علمه وتحققه
شارح دیر که مصباحك بیاننه کوره نظر واستدلالدن حاصل علم وادراك اولمغله علم باری تعالی یه اطلاق اولنمز
و بو معرفتك فوقنده اولمغله معرفة الیقین تعبیر اولنمز و یقن فتحتینله یقین معناسنه در ازاحه شك و کماندن
عبارتدر مراد شك وتردد مقابلیدر یقال علمه یقنا ای لبس فیه شك الایقان همزه نك کسریله والتیقن تفعل
وزننده والاستیقان بونلرده برنسنه یی تحقیق وجهیله بی شبهه بیلمك معناسنه در یقال ایقنه وایقن به و یتقنه
واستیقنه واستیقن به اذا علمه وتحققه الیقن یانك فتحی وقافك حرکات ثلاثیله والیقنة فتحاتله شول آدمه دینور که
هر ایشتدیکی نسنه یی ایقان ایدر اوله المیقان محراب وزننده بودخی یقنه معناسنه در مؤنثی میقانه در شذوذ
اوزره یقال رجل یقن مثلثة القاف و یقنة ومیقان اذا کان لا یسمع شیئا الا ایقنه الیقین یانك فتحیله برنسنه یی شك
وشبهه سز اعتقاد صحیحله بیلمه یه دینور که علمك صفاتندندر فی الاصل مصدر یاخود اسم فاعلدر مبالغة وصف
واطلاق اولنمشدر یقال علمه یقینا وعلم یقین وعلم الیقین ای لبس فیه شك واولومه اطلاق اولنور وهاشم بن یقین
محدثدر یاقین قدس قضاسنده بر قریه آدیدر الیفن نجل وزننده برنسنه یه پك دوشکون حریص اولان
آدمه دینور یقال رجل یقن به ای مولع به ذو یقن فتحتینله بر صو آدیدر الیمن یانك ضمی ومیمك سکونیله
والمیمنة میسره وزننده برکت معناسنه در که قوتلو وفرخنده اولمقدن عبارتدر نحس وشؤم مقابلیدر یقال یمن
فلان علی قومه کعلم ویمن کعنی یعنی مجهولا ویمن کجعل ویمن ککرم یمنا ومیمنة اذا کان مبارکا المیمون والایمن
همزه نك ومیمك فتحیله والیامن صاحب وزننده والیمین امیر وزننده قوتلو وفرخنده نسنه یه دینور ایمن
لفظنك جمعی ایامن کلور ومیمونك جمعی میامین کلور التیمن تفعل وزننده برنسنه ایله تبرك ایلمك معناسنه در که
آنکله قوتلولنمق وآنی قوتلو عد واعتبار ایلمکدن عبارتدر یقال تیمن به اذا تبرك به واولمك معناسنه مستعملدر
قبرده صاغ جانبه یاتمق تصورینه مبنی در یقال تیمن فلان اذا مات ومیتی قبرده صاغ یانبه یاتورمق معناسنه در
یقال تیمن بالمیت اذا وضعه فی قبره علی جنبه الایمن و یمن مملکتنه نسبت ادعا ایلمك معناسنه در که بن یمنلویم دیمکدن
عبارتدر یقال تیمن الرجل اذا انتسب الی الیمن مترجم دیر که تیمن برایشه صاغ طرفیله وصاغ طرفندن بشلمق
معناسنه در ومنه الحدیث انه علیه السلام یحب التیمن فی جمع امره ما استطاع کذا فی النهایة الاستیمان بودخی
برنسنه ایله تبرك ایلمك معناسنه در یقال استیمن به اذا تبرك به و برآدمه یمین ویرمك معناسنه در یقال استیمنه
اذا استحلفه ایمن الیمین اضمن الضمین وزننده زیاده سیله یمن و برکتلو وقوتلو معناسنه در فضل ومبالغه یی
متضمندر ومنه یقال قدم علی ایمن الیمین ای الیمن الیمین امیر وزننده صاغ اله دینور یسار مقابلیدر جمعی ایمن
کلور افلس وزننده وایمان کلور وایامن کلور که ایمندن جمع الجمعدر وایامین کلور که ایماندن جمع الجمعدر و یمین خیر
و برکت معناسنه مستعملدر زیرا عربلر خیر و برکتی یمینه نسبت ایدرلر یقال هو من اهل الیمین ای البرکة و یقال به
یمین ای برکة وزور وقوت معناسنه مستعملدر زیرا صاغ صولدن قوتلو اولور قال الشارح ومنه قوله تعالی فراغ
علیهم ضربا بالیمین ای بقوة وقوله تعالی کنتم تأتوننا عن الیمین ای تخدعوننا باقوی الاسباب او معناه تأتوننا
من قبل الشهوة پس معنای اوله کوره قوتدن کنایه اولور وثانی یه کوره یمین طرفندن مأخوذ اولور زیرا صاغ جانب
جکر موضعی اولوب وجکر اراده وشهوت منبعی ومظنه سیدر نته که یورك صول طرفده اولوب وآنده اول کیفیت
شائبه سی اولمز و یمین آند وقسم معناسنه در و بو مؤنثدر جمعی ایمن کلور افلس وزننده وایمان کلور سلفده

عربلر عهد وحلف خصوصنده صاغ النی رفیقنك صاغ النه ضرب ومسح ایلدکلری علاقه سیله خلف وقسمه
یمین اطلاق اولندی الیمن یانك فتحی ومیمك سکونیله صاغ جانبه کتمك معناسنه در حرف باء ایله متعدی
اولور یقال یمن به یمن ویامن بقلب الیاء الفا یمنا من الباب الرابع اذا ذهب به ذات الیمین و برآدمك یا برنسنه نك
صاغ طرفندن کلمك معناسنه در یقال یمنه ویمنه یمنا من الباب الثالث والرابع اذا جاء عن یمینه مؤلف کنعه
عنوانیله تقیید ایلمکله عادتی اوزره باب ثالثدن اولور که شرطی مفقود در المیامنة مفاعله وزننده بودخی صاغ
طرفه کتمك معناسنه در یقال یامن الرجل اذا ذهب ذات الیمین ویقال یامن به اذا ذهب به ذات الیمین و یمن مملکتنه
کلمك معناسنه در یقال یامن الرجل اذا اتی الیمن التیمین تفعیل وزننده والتیامن تفاعل وزننده بونلرده صاغ طرفه
کتمك معناسنه در یقال یمن فلان وتیامن اذا ذهب ذات الیمین وتیمن تهنئه وتبریك معناسنه در یقال یمن علیه
ای برك الیمنه یانك فتحیله والیمن فتحتینله صاغ جانبه دینور یسره و یسار مقابلیدر بونلرده تذکیر جانب وتأنیث
ناحیه اعتباریله در یقال اخذ یمنة و یمنا ای ناحیة یمین و یمن فتحتینله بلاد غوردن قبلهٔ مکرمه نك صاغ طرفنده اولان
مملکت معروفه اسمیدر وهو یمنی و یمانی و یمان وقوم یمانیة و یمانون مثل ثمانیة وثمانون وامرأة یمانیة شارح دیرکه
عند البعض الف تثقیل یادن عوض اولمغله البته یای مخففه ایله یمانی دیمك لازمدر و بونده حذف یا ایله یمان دخی
دینور وعند البعض الف تأکید نسبت ایچون داخل اولمغله ینه یاء مثقلا باقی اولور و بونده قیاس یمنی دیمکدر غیر
قیاس اوزره الفی یادن عوض ایلدیلر بعضلر الفك قبل الیاء دخولنی اعتباریله تثقیلی انکار ایلدیلر و بعضلر بعد
النسبة دخولنی اعتبار ایلملریله حذفنی تجویز ایلدیلر الایمان همزه نك کسریله یمن اولکه سنه کلمك معناسنه در
یقال ایمن الرجل اذا اتی الیمن التیمنی تانك ومیمك فتحی و یانك تشدیدیله یمن اولکه سنك افق واطرافنه اطلاق
اولنور شارح دیرکه لسان العربده یای نسبتسز مرسومدر ونسبتی تیمنی اولمق اوزره مرقومدر الایمن همزه نك
ومیمك فتحیله ایشی صاغ الیله طوتان آدمه دینور یقال رجل ایمن اذا کان یصنع بیمناه و برموضع اسمیدر ایمن الله
همزه نك فتحی ومیمك ونونك ضمیله وایم الله نونك حذفیله و بونلرده همزه لرك کسریله ز بازده در وایمن الله
همزه نك ومیمك فتحیله و بعضا همزه نك کسریله وایم الله همزه نك ومیمك کسریله و بعضلر بونلرك همزه لری
همزهٔ وصل اولدیغنه ذاهب اولدیلر وهیم الله هانك فتحی ومیمك ضمیله وام الله همزه نك فتحی ومیمك حرکات
ثلاثیله وام الله همزه نك کسری ومیمك ضمی وفتحیله ومن الله میمك ضمی ونونك کسریله ومن الله میمك
ونونك حرکات ثلاثلریله وم الله میمك حرکات ثلاثیله ولیم الله لامك فتحیله که ابتدائیه در ولیمن الله کذلك
لام مفتوحه ایله بونلرك مجموعی قسم موضعنه اسملردر ایمن الله قسمی تقدیرنده در سائرلری آندن مختصر ومخففدر
شارحك بیاننه کوره ایمن کلمه سنك همزه سی عند البصریین وصلدر برکت معناسنه اولان یمندن مأخوددر
وعند الکوفیین همزهٔ قطعدر زیرا یمینك جمعیدر ایمن اذرح وزننده بر رجل اسمیدر بنیامین اسرافیل وزننده
یوسف علیه السلامك برادری اسمیدر ابن یامین دیمك غلطدر وحذیفة بن الیمان اصحابدندر یمن یانك ضمیله
و یمن فتحتینله ویامن صاحب وزننده ویامین اسماء رجالدندر و یمن یانك ضمیله برصو آدیدر المیمون برنهر
اسمیدر وذکره اطلاق اولنور ومیمون بن خالد الحضرمی برکسه درکه برکسه یه اکا نسبت اولنور یمین زبیر وزننده
برحصن آدیدر الیمانیة رفاهیه وزننده برنوع آرپه اسمیدر که سنبله سی قزل اولور المیمن معظم وزننده یك اوغورلو
خجسته آدمه دینور که دائما یمن و برکت پیدا ایدراوله یقال رجل میمن ای یأتی بالیمن والبرکة الیمنة غرفه وزننده
برچشید یمن قماشنك اسمیدر ینه یانك ونون مشدده نك فتحیله ابو عبد الرحمن الحمراوی اسمیدر که مصر
فتحنده حاضر اولمشدر مصرده حمام ینه اکا مضافدر وعبد العزیز بن ابراهیم بن ینه روایت حدیث ایلدی
یون یانك وواوك فتحیله یمنده برقریه آدیدر یوان سحاب وزننده باب اصفهان یاننده برقریه در یونان
یانك ضمیله بعلبك قضاسنده برقریه در و برذعه ایله بیلقان بیننده برقریه در الیونانیون سلفده برقوم وطائفه
ایدی که حالا منقرض اولدیلر شارحك بیاننه کوره یونان بن یافث بن نوح علیه السلام نسلندن ایدی
یونان زمین آنلره مضافدر یین یانك فتحیله ضاحك وضو تخك نام جبللر بیننده برصو یا بر وادی اسمیدر

❊ بـــاب الهاء ❊ فصـــل الهمزة ❊

الابه همزه نك فتحی و بانك سکونیله وفتحیله برنسنه یی فهم وتعقل ایلمك علی قول اونودلمشیکن تذکر ایله درخاطر
ایلمك معناسنه در یقال ابه له وبه وابه له وبه ابها وابها من الباب الثالث والرابع اذا فطن اونسیه ثم تفطن له
ویقال هو لا یؤبه له ای لا یلتفت یعنی اول نسنه ناچیزلکندن ناشی التفات واحتفاله لایق دکلدر و بوملازمت

علاقه سیله مجازدر التأبیه تفعیل وزننده برنسنه یی برآدمه تنبیه وتفهیم ایلمك معناسنه در تقول ابهته ای
نبهته وفطنته و برآدمه برنسنه ایله بدکمان اولوب متهم قلمق معناسنه در یقول ابهته بکذا ای ازننته الابهة
سکره وزننده عظمت و بهجت ومهابت ووجاهت معناسنه در یقال ماعلیه ابهة الملك ای عظمته و بهجته
وکبر ونخوت معناسنه در یقال هو ذو ابهة ای کبر ونخوة التأبه تفعل وزننده تکبر ایلمك معناسنه در یقال تأبه
الرجل اذا تکبر وعلو جناب سببیله برنسنه دن تنزه وتعظم ایلمك معناسنه در و بوعن حرفیله صله لنور یقال
تابه عن کذا اذا تنزه وتعظم الابة فتحتینله وهانك تشدیدیله که بوغوق سسلی آدمه دینور ابح معناسنه در موضع
ذکری بهه ماده سیدر جوهری وهمندن ناشی بوراده ایراد ایلدی شارح دیرکه جوهری بهه ماده سنده دخی
ذکر ایلمشدر بوراده ذکری اختلاف قولینه مبنی در التأته تفعل وزننده تعته معناسنه در که معتوه وفرتوت
اولمقدن عبارتدر فرتو تلنمك تعبیر اولنور یقال تأته الشیخ ای تعته الاده فتحتینله برجماعتك میانه لرنده اولان ماده
رأی واحد اوزره مجتمع وقرارداده اولمق حالتنه دینور الازهوة نون وزای معجمه ایله قندأوه وزننده کبر وعجب
رخود بینلکه دینور یقال به ازهوة ای کبر وعجب شارح دیرکه بوزهو ماده سندن اولمغله موضع ذکری اورادر
الافه همزه نك فتحی وقافك سکونیله طاعت معناسنه در قاه لفظندن مقلوبدر الالاهة کتابه وزننده والالوهة
عمومه وزننده والالوهیة عبودیه وزننده قوللق ایلمك عبادت معناسنه در یقال اله الرجل الاهة والوهة والوهیة
من الباب الرابع اذا عبد عبادة ومنه لفظ الجلالة یعنی مستجمع جمیع صفات اولان اسم جلاله بوماده دن مأخوذدرکه
اصلی اله ایدی منکرا فعال وزننده مألوه معناسنه درکه معبود دیمکدر کتاب مکتوب و بساط مبسوط معناسنه
اولدیغی کبی ولفظهٔ جلاله حقنده علماء کرامك یکرمی اقوال مختلفه لری واردر واله وجه مذکور اوزره معبود
معناسنه اولمغله بت پرستلرك معبود اتخاذ ایلدکلری اصنام باطله کندی عند واعتقادلرنده اله اولور والاهه کتابه
وزننده اسم اولور الهانیة کبی که همزه نك ضمیله در معبودلق معناسنه که تکریلق تعبیر اولنور یقال الصنم اله عند
متخذیه بین الالاهة والالهانیة شارح دیرکه حضرت واجب الوجود جل شانه ذات اجل واعلاسنده عقول
وافهام واوهام متحیر اولدیغی کبی ذات اعظمنه دال اولان اسم شریفنده دخی متحیر اولدیلر لکن اصح اقوال علم
وغیر مشتق اولمسیدر مترجم حقیر دیرکه اللهم لفظنده بعض اهل تحقیق دیدیلر که عند البصریین اصلی یاالله
اولوب کثرت استعمالدن ناشی حرف نداء حذف وآخرینه ایکی میم تعویض وادغام اولندی میمك تعویضنك وجهی
بودرکه میم حروف غنه دندر و یاء حرفی اسکان اولندقده میم کبی مخرجی خیشومه قریب اولور زیرا میمدن و یادن
مطلب خیشومده برصوت حاصل اولور که اکا غنه دیرلر پس بیئلرنده مناسبت اولمش اولور ومحذوف یاء ایله الف اولمغله
آنلردن ایکی میم تعویض اولندی وتبرکا باسمه تعالی میم آخره الحاق اولندی میم مشدده نك اوله
ادخالی متعذردر مکر تخفیف اولنه اوصورتده ایسه محذور نفی لازم کلور ومیم تعویضی یمندن حمیر قبیله سی لغتنده
حرف تعریفدرنته که طاب الهواء ترکیبنده طابم هوا دیرلر کلمهٔ نداء ایسه تعیینه بلکه مع القصد تعریفه دلالت ایدر
نته که صاحب لباب تنصیص ایلمشدر پس بومناسبته مبنی میم اختیار اولندی وتکراری مؤدی اولدیغیچون ال
تعویض اولنمدی و بعض محققیندن منقولدرکه اللهم لفظی مجتمع دعادر زیرا لفظهٔ جلاله اسم جامع اولدیغندن
بشقه میم حرفی واو کبی اداة جمع در پس بونکله دعا ایلمك جمیع اسماء الهیه ایله دعا ایلمك اولور کذلك حساب
جمل کبیر اوزره میم لفظی یعنی زبر و بینات اعتباریله طقسان عدده دلالت ایدر وسطنده اولان یا ابجد حسابیله
اوندر وقرأنده مبین اسماء حسنی یوزدرکه یوزنجی اسم جامعدر بو جهتله ینه جمعیتی متحقق اولور ولفظهٔ جلاله نك
تفصیل مباحثی بحر العلوم نام تفسیرده ونواهد سیوطیده واوئل بیضاویده مبسوطدر الالاهة کتابه وزننده
جزیره ده برموضع آدیدر و یلانه دینور حیه معناسنه و بتلره دینور اصنام معناسنه و یکی آیه دینور هلال معناسنه
وکونشه اطلاق اولنور و بونده همزه نك حرکات ثلاثیله زبازده در الالیهة سفینه وزننده بودخی کونشه
اطلاق اولنور التأله تفعل وزننده قوللغه دورشمك معناسنه در یقال تأله الرجل اذا تعبد وتنسك التالیه
تفعیل وزننده برآدمه قوللق ایتدرمك معناسنه در یقال أله فلانا اذا عبده الاله فتحتینله حیران اولمق
معناسنه در یقال اله الرجل الها من الباب الرابع اذا تحیر و برآدمك یا برنسنه نك حسرتنه یاخود محنته صبر
وتحمل ایلیوب یك جزع واضطراب ایلمك معناسنه در یقال اله علی فلان اذا اشتد جزعه علیه وخوفدن
ناشی برکسیه پناه کتوروب صغنمق معناسنه در یقال اله الیه اذا فزع الیه ولاذ الاله همزه نك فتحی ولامك
سکونیله برآدمه یاورلك ایدوب برحادثه دن تخلیص وتأمین ایلمك معناسنه در یقال الهه الها من الباب الاول

اذا انسيه يقال امه الشئ امها من الباب الرابع معناسنه‌در فتحتيله اوتمق الامّة اذا اجاره وآمّتـه
واقرار ايلمك معناسنه‌در يقال امه الرجل اذا اعترف الامه همزه‌نك فتحى وميمك سكونيله عهد و پيمان ايلمك
معناسنه‌در يقال امه اليه امها من الباب الاول اذا عهد وقيون قسمى اميهه ديدكلرى علته اوغرامق معناسنه‌در يقال
امهت الغنم على المجهول وامهت امها من الباب الرابع اذا اصابتها الاميهة الاميهة سفينه وزننده قيون قسمنه عارض
اولان جدرى علتنه دينور كه كوده‌سنده سرتاپا سيوجه‌لر ظهور ايدر واميهه امه كبى مصدر اولور قيون قسمى علت
مذكوره‌يه مبتلا اولمق معناسنه يقال امهت الغنم امها واميهة اذا اصابتها الاميهة واول علته اوغرامش قيونه
دخى اميهه دينور المأموهة والمؤمّهة معظمه وزننده بونلرده اميهه معناسنه‌در المأموه عقل وادراكنه
خلل كلمش آدمه دينور يقال أمه الرجل على المجهول فهو مأموه اى لبس معه عقله الامّهة همزهٔ مضمومه ايله
قبّره وزننده انايه دينور مادر معناسنه‌در كه امّ دخى دينور على قول امّهه ذوات عقولدن اولميانه مخصوصدر جمعى
امّهات كلور مترجم ديركه مصباحك بيانه كوره امّ ماده‌سنده درت لغت مستقله واردر برى امّ در همزه‌نك ضميله
ثانى امّ در همزه‌نك كسريله ثالث امّه در رابع امّهه‌در پس امّات وامّهات مخصوص لغتلردر اولمغله احدهما آخرك
اصلى دكلدر بو جهتله حذف وزياده دعواسنه حاجت يوقدر التأمّه تفعل وزننده برآدم برخاتونى انالق ايدنمك
معناسنه‌در يقال تامّه امّا اذا اتخذها الانه همزه‌نك فتحى ونونك سكونيله والانوه قعود وزننده ثقلت
وتعبدن تلشى هارهار صولمق معناسنه‌در يقال انه الرجل انها وانوها من الباب الثانى اذا انح وحسد ايلمك
معناسنه‌در يقال انه فلانا اذا حسده الانه عجل وزننده حاسد كسيه دينور يقال رجل انه اى حاسد اوه جبر
وحيث واين وزنلرنده وآه همزه‌نك مدّى وهانك كسريله واوّه همزه‌نك فتحى وواو مشدده‌نك كسريله واو
همزه‌نك فتحى و بلاهاء واو مشدده‌نك كسريله كه هاء محذوفدر واوّه همزه‌نك وواو مشدده‌نك فتحى وهانك سكونيله
وآووه طالوت وزننده وآه الفك مدّى وهانك منوّنا كسريله وآو همزه‌نك مدى وواوك منوّنا و بلاتنوين
كسريله واوتاه همزه‌نك وواو مشدده‌نك فتحى وتاء زياده‌سيله واوّياه همزه‌نك مدّى وواوك فتحى وياء مشدده
زياده‌سيله كه مجموعى اون اوچ لغتدر بر كلمه‌در كه شكايت وتوجع عندنده يعنى غم واندوهدن شكايت وقتنده كذلك
خسته اولدقده ياخود بر عضو درداك اولوب آغريدقده تفوّه اولنور اكا تمزده آه ايله واوه ايله واوف ايله تعبير اولنور
الاوه همزه‌نك فتحى وواوك سكونيله والتاويه تفعيل وزننده والتأوّه تفعل وزننده آه ايلمك واوه ديمك معناسنه‌در
يقال آه الرجل يؤوه اوها واوّه وتاوّه اذا قال اوّه وهى كلمة يقال عند الشكاية والتوجع الاوّاه شدّاد وزننده علم
يقين صاحبى آدمه اطلاق اولنور ياخود اجابت دعايه موقن اولانه ياخود كثير الدعاء اولان متضرع آدمه ياخود قلبى
يوفقه صاحب رحم ورقت آدمه ياخود فقيه وعالم آدمه اطلاق اولنور ياخود مؤمن ديمكدر و بو لغت حبشه‌در
يقال رجل اوّاه اى موقن اوموقن الدعاء اجابته او كثير الدعاء اوالرحيم الرقيق اوالفقيه اوالمؤمن شارح ديركه اوّاه
چوق آه ايدن كسيه دينور معانئ مزبوره‌ده مجازا مستعملدر ملازمه علاقه‌سيله الاهة حاله وزننده قبرادق
عارضه‌سنه دينور حصبه معناسنه‌نته كه چچك عارضه‌سنه ماهه دينور الآهّة همزه‌نك وهاء مشدده‌نك فتحيله
محزونلغه دينور تحزّن معناسنه‌در الأهّ همزه‌نك فتحى وهانك تشديديله والاهّة كذلك همزه وهاء مشدده ايله
درد ياخود غم وحزن سببيله آه واه ايلمك معناسنه‌در يقال اهّ الكئيب اهّا واهّة من الباب الاول اذا توجع فقال آه
اوهاه التأهيه تفعيل وزننده والتاهّه تفعل وزننده اهّه معناسنه‌در يقال اهّه الرجل وتاهّه بمعنى اهّ ايه
همزه‌نك وهانك كسر اوزره بناسيله وايه همزه‌نك كسرى وهانك فتح اوزره بناسيله وايه همزه‌نك كسرى
وهانك منونا كسريله اسم فعل امردر استزاده واستنطاق ايچوندر يعنى بركسنه‌دن ايشلديكى ايشك ياخود
سويلديكى سوزك زياده ايلمسنى طلب ايچوندر برازدخى ايشله و برازدخى سويله ديمكدر حالا برآدم بردلنشين سوز
سويلدكده مخاطبه خوش كلمكله تمام اقبال ايدوب اتوها اتوها ديه‌رك استزاده ايدر زاينته اتوها قوللرايه محرفيدر
اشبو ايه كلمه‌سى كه كسر وفتح اوزره مبنى درا كر مابعدينه موصول اولورسه منوّن اولوب ايه حدّثنا دينور وتكلمه
خوش وساكت اول ديمك مراد اولورسه ايها دينور هانك نصبيله وايه دينور هانك فتحيله مترجم حقيرديركه بوماده
فى الاصل اصنواتدندر مصدره انتقال ايلمشدر ايها وويها وواها كبى كه منصوبلردر و كمى مصدردن اسم فعله
انتقال ايلمشه‌ر ايه كبى تفصيلى شيخ رضى شرحنده مبسوطدر ايه همزه‌نك كسرى وهانك سكونيله كلمهٔ زجردر
حسبك معناسنه يعنى تكلم ايدن كسيه بوقدرجه سوز يتشور فارغ وساكت اول ديمكله امردر التأييه تفعيل
وزننده برآدمه حيقروب ندا ايلمك معناسنه‌در كه بروكل ديو چاغرمقدن عبارتدر يقال ايّه بالبعير اذا صاح به وناداه

و برآدمه يا ايّها الرجل يعنى اى كشى ديو خطاب ياخود ندا ايلمك معناسنه‌در يقال ايّه بفلان اذا قال له يا ايّها الرجل
ايهان همزه‌نك فتحيله ونونك فتحيله وكسريله جائزدر وايها نونك حذفيله وايهات تاى فوقيه ايله هيهات
كلمه‌سنده لغتدر كه استبعاد ايچون اسم فعل ماضيدر يك ايراقلشدى قنده ونيره‌ده ديمكدر ايهك و يهك وزننده
ومرادفيدر كماسيذكر فصـــــل البـاء البأه بانك فتحى وهمزه‌نك سكونيله برنسنه‌يى تيز فهم وادراك
ايلمك معناسنه‌در تقول ما بأهت له بأها من الباب الثالث اى ما فطنت بجيه جميله زبير وزننده اسمادندر
بجيه بن على بن بجيه الطبرى محدثدر البده بانك فتحى ودالك سكونيله برآدمى برايش ايله قرشولق معناسنه‌در كه
آكا قرشو كتورمكدن عبارتدر يقال بدهه بامر بدها من الباب الثالث اذا استقبله به و برنسنه آنسزين اولمق
معناسنه‌در يقال بدهه امر اذا فجئه وبده وبداهه بانك فتحى وضميله وبديهه سفينه وزننده هرنسنه‌نك اوّل
وابتداسنه دينور يقال بده الشئ و بداهته وبديهته اى اوّله ويقال لك البديهة اى لك ان تبدأ و برنسنه‌نك
آنسزين ظهور ايلمسنه دينور وفى صفته عليه السلام من رآه بديهة هابه اى مفاجأة وفلان سليم الطبع وتيز فهم
اولمغله همان ابتداى وهله‌ده رأيى مصيب اولور ديجك يرده هو ذو بديهة ديرلر وفلان حاضر جواب اولمغله من غير
تفكر و بلا توقف همان جواب و يردى ديجك يرده اجاب على البديهة ديرلر و يقـال هذا معلوم فى بداية العقول
يعنى بو خصوص اعمال فكره محتاج كلدر بونى هر كس ابتداى امرده فهم وادراك ايدر بو راده بدايه بديهه‌نك جمعيدر
وآنسزين ظهور ايلمك باعث اعجاب اولمق مناسبتيله بديعه وعجيبه معناسنه‌ده استعمال اولنور ومنه يقال له بدايه
فى الكلام والشعر والجراب اى بدايع وعجايب فيه المبادهة مجادله وزننده والبداه جدال وزننده برآدمه ناكهانى
برايش پيدا و عارض اولمق معناسنه‌در يقال بادهه امر اى فاجأه و يقال بادهه بامر اى فاجأه به الابتداه
افتعال وزننده من غير فكر ولا توقف حاضر جوابلق وجهيله شعر وخطبه مقوله‌سى تاليف وتكلم ايلمك
معناسنه‌در يقال ابتده الخطبة اذا ابتدأها وارتجلها التباده تفاعل وزننده بودخى على الفور برنسنه
اظهار ايدشمك معناسنه‌در يقال هم يتبادهون الخطب اى يرتجلونها ابرقوه سقنقور وزننده بركوه فارسى معربيدر كه
ناحية الجبل معناسنه‌در كه طاغ يوره‌سى ديمكدر بونكله فارس اولكه‌سنده برشهر تسميه اولندى ابو القاسم احمد بن
على الوزير الابرقوهى اكا منسوبدر مزبور آل بويه‌دن بهاء الدين نام شاهك وزيرى ايدى وابرقوه نيسابوره
التى مرحله مسافه‌ده برقصبه آديدر البرهة بانك فتحى وضمى ورانك سكونيله زمان طويل معناسنه‌در
على قول اعمدر تقول اقمت عنده برهة من الدهر اى زمانا طويلا او اعم ابرهه همزه‌نك ورانك فتحيله ابن الحارث‌در كه
تبع يمن‌در يعنى ملوك يمندندر وابرهة بن الصباح قرآن مبينده مذكور اولان فيل صاحبيدر كه تخريب كعبه ايچون
قصد ايلمشيدى البرهرهه سفرجله وزننده بدنى سمن كبى آق اولان تازه خاتونه دينور يقال امرأة برهرهة
اى بيضاء شابة و بغايت تروناز كبدن محبوبه‌يه ياخود ترلكدن ونرم ونزاكتدن بدنى پالوده كبى ديترراولانه دينور يقال
امرأة برهرهة اى ناعمة اوالتى ترعد رطوبة وقال الشارح وفى حديث المبعث فشق عن قلبه وجئ بطست رهرهة
فالمراد بالرهرهة الطست الواسع قريب القعر يعنى بونده بعضلر برهرهه لفظنك باء حرفنى كلمه‌دن ظن ايلملريله
اشتباه ايتديلر اول ايسه كلمه‌دن دكلدر البره فتحتيله وجودا تلو جانلو اولمغه دينور يقال به‌ره اى ترارة برهوت
رهبوت وزننده و بانك ضميله سبروت وزننده برقيو ياخود بروادى ياخود بربلده آديدر شارح ديركه حضرموت
اولكه‌سنده واقعدر اشهر اولان برقيودر كه مقرّ ارواح كفار اولديغى مرويدر مؤلف بونى تاى فوقيه بابنده دخى
ذكر ايلدى و بعضلر بونى رهو ماده‌سندن اخذ ايلمشدر البره بانك فتحى ورانك سكونيله برآدمك وجودى
عليل ومتغير اولدقدنصكره بنه افاقت تامه بولوب تندرست اولمق معناسنه‌در يقال بره الرجل برها من الباب الرابع
اذا ثاب جسمه بعد علة و برآدمك تنى بياض اولمق معناسنه‌در يقال بره الرجل اذا ابيض جسمه الابره احمر
وزننده بياض كوده‌لو كشى‌يه دينور مؤنثى برهاء در حمراء وزننده الابراه همزه‌نك كسريله دليل و برهان ايراد
واقامت ايلمك معناسنه‌در على قول عجايب نسنه‌لر ايراد ايله ناسه غالب اولمق معناسنه‌در يقال ابره الرجل اذا
اتى بالبرهان او اتى بالعجائب وغلب النـاس شارح ديركه زمخشرينك قولنه كوره برهان لفظنك نونى زائده در
مرأة بيضاء معناسنه اولان برهره ماده‌سندن مأخوذدر فعلنده ابره ابراها دينور نته كه مؤلف دخى ايراد ايلدى برهن
برهنة تركيبى مولّددر ومؤلف بونى نون ماده‌سنده دخى ثبت ايلدى البريه زبير وزننده ابراهيم كلمه‌سنك مصغريدر كه
ترخيم اوزره‌در نهر بريه بصره‌ده برايرمق آديدر البله فتحتيله والبلاهة سفاهه وزننده مطلقا غافل
على قول شرّ و شور جهتندن غافل اولان ياخود خير وشرّى ونيك و بدى تميزه قدرتى اوليان احمق آدمه

دینورکه ترکیده بون واغوز وساده دل وفارسیده کالیوه دینور یقال بله الرجل بلها و بلاهة من الباب الرابع فهو ابله
ای غافل اوعن الشر اواحمق لاتمیز له ومنه تقول العرب عیش ابله وشباب ابله ای ناعم کان صاحبه غافل عن
الطوارق یعنی حوادث واکداردن بی دغدغه وسالم عیش وشبابدر صاحبی اصلا اولسمته امالهٔ ذهن ایلمز ویقال
ابله میت الداء ای من شره میت یعنی خیره مجبول اولوب اصلا شروشور ومضرت سمتی خاطرینه خطور ایلمز کذلك
مذاق امور دنیویه یه قلیل الفطنه اولوب اخلاق وشمائلی خوب و پسندیده اولان کسه حقنده ایراد اولنور
وسلامت صدری غالب آدمه دخی اطلاق اولنور که نه سویلسه لر تصدیق ایدوب وهرکسه حسن ظن اوزره
اولوب صفحهٔ درونی نقش خدعه وتلوینا تدن سیم صافی کبی ساده وسالم اولان حقنده دخی ایراد اولنور قال
الشارح وبه فسر الحدیث اکثر اهل الجنة البله البله فتحتینله والبلاهة سفاهه وزننده وجه مذکور
اوزره مصدرلردر برآدم ابله اولمق معناسنه در یقال بله الرجل بلها و بلاهة من الباب الرابع اذا کان ابله و برماده یه
دلیل و برهان ایرادندن عاجز اولمق معناسنه در یقال بله الرجل اذا عی عن حجة التبله تفعل وزننده بودخی
ابله اولمق معناسنه در یقال تبله الرجل بمعنی بله وصورتا بلاهت کوسترمك معناسنه در یقال تبله فلان اذا
استعمل البله ویتك اراشدرمق معناسنه در یقال تبله الرجل اذا تطلب الضالة ویولی بیلمیان کسه اربابندن
سؤال وتحری ایلمیه رك یواسز کتمك معناسنه در یقال فلان یتبله اذا تعسف طریقا علی غیر هدایة ولامسئلة
التباله تفاعل وزننده بودخی صورتا ابلهلك کوسترمك معناسنه در یقال تباله الرجل اذا استعمل البله البلهاء
حمراء وزننده شول ناقه یه اطلاق اولنور که قوت وتمکین وجلادتی اولمغله اصلا برنسنه دن قوجنوب اورکمز اوله
کویاکه حماقتی اولمغله اولمقوله نسنه لری ادراك ایلمز اولور یقال ناقة بلهاء ای لاتنحاش من شیء مکانة ورزانة و بلهاء
بر معروف ناقه اسمیدر وشول خاتونه اطلاق اولنور که صویی وقلبی پاك و پاکیزه اولمغله هرنه سو یلسلر اینانوب
الدانور اوله یقال امرأة بلهاء ای کریمة مزیرة غریرة مغفلة الابلاه همزه نك کسریله برآدمی ابله بولمق معناسنه در
یقال ابله فلانا اذا اصادفه ابله بله کیف وزننده اسم فعل امردر دع واترك معناسنه یقال بله ما اضمرت ای دعه
وکاهجه مصدر منزلنده مستعمل اولور ترك معناسنه وکیف معناسنه اسم اولور واسم فعل اولدیغنه کوره مابعدی
منصوب اولور یقال بله زیدا ای اترکه ومصدر صورتنه کوره مابعدی اضافتله مجرور اولور یقال بله زید
ای الزم ترك زید وکیف کلمه سنه مرادف اولدقده مابعدی مرفوع اولور واولکی وواچنجی صورتلرده بله لفظنك
فتحه سی بناء یعنی آخری فتح اوزره مبنی اولور وایکنجی صورتده اعرابدر زیرا مصدردر وفی تفسیر سورة السجدة
من صحیح البخاری اعددت لعبادی الصالحین مالا عین رأت ولا اذن سمعت ولا خطر علی قلب بشر ذخرا من بله
مااطلعتم علیه الحدیث بوندهمعانی ثلاثهٔ مذکوره دن خارج اوله رق من کلمه سیله معرب ومجرور واقع اولدی
وبعضلر بوراده غیر کلمه سیله تفسیر ایلدیلر وبو تفسیر بله کلمه سنی استثناء کلماتندن عد ایدنلرك قولنه موافقدر
واجل معناسنه کلورکه حرف جوابدر شارح دیرکه نهایه ده بو حدیث من کلمه سندن مجردا مرقومدر دع واترك
معناسیله مفسردر مابلهك بافتحی ولامك سکونیله ماباك وماشانك معناسنه مستعملدر شارح بیاننه کوره
کیف معناسندندر تقول مابلهك ای مابالك البلهنیة بانك ضمی ولامك فتحی ونونك کسریله وسعت معاش
ورخاء ورفاه حال معناسنه در قال الشارح ومن سجعات الاساس لازلت ملقی تهنیه مبقی فی بلهنیه ای الرخاء وسعة
العیش بنها بانك کسری والفك قصریله فسطاط مصره التی فرسخ مسافه ده برقریه در بغایت اعلا عسلی اولور
عسل بنها مشهوردر البوهة بانك ضمیله تولك چقرطغانه دینور بوه دخی دینور یقال جاء ویده بوهة و بوه
ای صقر سقط ریشه وخیره جوره اوله رق بغایت خفیف یل قوان آدمه دینور واحمق و بیغز کسیه دینور
ودیشی بایقوشه دینور ودیو یت ایچره قونیلان لیفدیه دینورکه دیدلمش یوکدن اولور حالا لیفدن وابریشمدن ایدرلر
وهواده روزکارا وکنده اوجوب کزن قوش تویلرینه دینور البوه بانك ضمیله بودخی توله مش چقره دینور
وارکك بایقوشه علی قول بیوك اولانه دینور وبایقوشه شبیه بشقه برقوش آدیدر البوه والبیه بارك فتحیله که
واوی و یائیدر برنسنه یه آکاه ومتنبه اولمق معناسنه در یقال باه للشیء یبوه و یباه بوها و بیها من الباب الاول
والرابع اذا تنبه له و بوه لعن ونفرین معناسنه در یقال علی ابلیس بوه الله ای لعنه وجماع ایلمك معناسنه در یقال
باه امرأة اذا جامعها وفهم وادراك ایلمك معناسنه در تقول مابهت له بضم الباء وکسرها یعنی من الباب الاول
والثانی ای مافطنت له الباه جاه وزننده اسمدر جماع معناسنه در یقال یستعمل المعجون للباه ای للجماع الباهة
خاله وزننده عرصه ومیدان معناسنه در باحه کبی البائهة ز بون وآرق قیونه دینور اصلی باوهه درواوایله

یقال شاة مائهة ای مهزولة البه بانك فتحی وهانك تشدیدیله برآدمك پادشاه وامیر یاننده قدر ومنصب
و پایه سی عالی وعظیم اولمق معناسنه در یقال بهّ الرجل بها من الباب الاول اذا نبل وزاد فی جاهه عند السلطان
التبهبه تزلزل وزننده شرف وشان ورتبه وعنوان صاحبی اولمق معناسنه در یقال تبهبه القوم اذا تشرفوا وتعظموا
الابهّ ابحّ وزننده ومرادفیدرکه بوغوق سسلی آدمه دینور یقال رجل ابهّ ای ابحّ البهبهیّ فدفدیّ وزننده
جسامتلو تنومند آدمه دینور البهباه بجباح وزننده ومرادفیدرکه اسرمش دوه نك کوکره مسنه دینور البهبهة
زلزله وزننده اسرمش دوه حیقره رق کوکره مك معناسنه در یقال بهبه الجمل اذا هدر رفیعا به به مکررا بارك فتحی
وهانك سکونیله برکلمه درکه برنسنه یی استعظام حالنده تفوه اولنور علی قول بخ بخ معناسنه درکه برنسنه یی پك بکنوب
پسند ایلدکده سویلنور که لسانمزده پای فارسیله په په دینور ومنه الحدیث بهبه انك لضخم شارح دیرکه موقعك
معنای ثانی یه مساعده سی بعیددر بویه زبیر وزننده وبانك ضمی وواوك سکونی و یانك فتحیله زبازده در ملوك
عجمك پدرلرینك اسمیدر مراد آل بویه دیدکلری ملوکك جد اعلالری اوله جقدر البیه بانك فتحی و یانك سکونیله
برنسنه یه آکاه ومتفطن اولمق معناسنه در وبو واویه ویائیه درتنه که ذکر اولندی یقال باه له یباه بیها
من الباب الرابع اذا تنبه له ابن بابیه یانك کسریله یاخود ابن بابا محدثیندندر تجز بعونه تعالی فصل
التاء التجه تانك فتحی وجیمك سکونیله یونلمك اتجاه معناسنه در یقال تجه له تجها من الباب الاول لغة
فی اتجه وبونده کویاکه واوی اوتمغله لفظندن بنا قلدیلر موضعی وجه ماده سی اولمغله انشاالله تعالی اوراده
اعاده اولنور شارح دیرکه بو اخذ واتخذ ماده سی قبیلندندر الترهة قبرة وزننده والتره سکر وزننده باطل
و بیهوده معناسنه در یقال جاء بالترهة والتره ای الباطل وترهه جاده دن آیرلمش انجه وطار یوله دینورکه
چغیر تعبیر اولنور یقال اخذ الترهة وهی الطریق الصغیرة المتشعبة من الجادة وآفت ودآهیه یه دینور وروزکاره
دینور ریح معناسنه و بلوده دینور سحاب معناسنه ودوز اوه یه دینور صحصح معناسنه وبرکوچك جانور اسمیدرکه
قومسالرده اولور جمعی ترهات وترار یه کلور تای مفتوحه ایله و بعضلر دیدیکه ترهات که ترهه نك جمعیدر
فی الاصل اوتسز صوسز قیر بیابانلره دینوب بعده بیهوده واباطیل ایچون استعاره اولندی کذلك بیهوده وعبث
وهرزه کلماته اطلاق اولنور کلمات مجانین کبی یقال انی بالترهات ای الاباطیل والاقاویل الخالیة من الطائل التره تانك
فتحی ورانك سکونیله ترهاته اوغرامق معناسنه در یقال تره الرجل ترها من الباب الرابع اذا وقع فی الترهات التفه
تانك وفانك فتحیله والتفوه قعود وزننده برنسنه نك ناچیز اولمق معناسنه در یقال تفه الشیء تفها وتفوها من الباب
الرابع اذا قل وخس وتفوه برکسه احمق و بیغز اولمق معناسنه در یقال تفه فلان اذا حمق وآریق وزبون اولمق
معناسنه در یقال تفه الرجل وتفه تفوها من الباب الاول والرابع اذا غث وفی حدیث عبدالله بن مسعود القرآن
لایتفه ولایتشان ای لایغث ولایخلق بوراده یتشان کلمه سی تشانه کلمه سندن که اصلی تشان ایدی مستقبل اولمغله
معنای حدیث قرآن مبین مرور زمان ایله نه ضعیف وحقیر اولور ونه اسکی قربه کبی کهنه لنوب فرسوده اولور الی یوم
القیامة نسق واحد اوزره باقی اولور التفهة فرحه وزننده شول اطعمه یه دینورکه آنلرده حلاوت وحموضت ومرارت
طعمی اولمیه که طاتسز تعبیر اولنور ولهذا بعضلر اتمکی واتی اطعمهٔ تفهه جمله سندن عد ایلدیلر مترجم حقیردیرکه
شیخ قانونده بووجه اوزره بیان ایلدی که اطباء طعومی ایکی قسمه تقسیم ایلدیلر بری طعوم بسیطه در و بری مرکبه در
بسیطه طقوز نوعدر لکن لایق اولان تفه که طاتسزلقدر یعنی طعمدن عاری ولمقدر طعومده داخل اولمامقدر
صو یك طعمی اولمدیغی کبی اول غدانك دخی طعمی اولمز وطعم بالفعل و بالقوه اولورد مورده و باقرده بالقوه در
کرچه ظاهرا تفهه دندر لکن بعض اجزا ایله ذوب وتحلیل اولنسه طعمی حس اولنور پس عند الاطباء طعوم
سکز کونه در ١ حلاوت ٢ مرارت ٣ حرافت ٤ ملوحت ٥ حموضت ٦ عفوصت ٧ قبض ٨ دسومت در بو صورتده
مؤلفك بیانی اکتفاء قبیلندن اولور وتفهه نك مفردی تفه در کتف وزننده مصدردر تفه در فتحتینله یقال
تفه الطعام تفها فهو تفه واطعمة تفهة ابن تافه صاحب وزننده محدثدر المتفهه مکرمه وزننده یواش رام
وذلول ناقه یه دینور یقال ناقة متفهة ای ذلول التفه تانك ضمیله ثبه وزننده قاره قولاق تعبیر اولنان جانوره
دینور فارسیده سیاهکوش دیرلر التله فتحتینله تلف اولمق معناسنه در یقال تله الشیء تلها من الباب الرابع
اذا تلف وواله وحیران اولمق معناسنه در یقال تله الرجل اذا حار واونتمق معناسنه در یقال تله کذا وتله عنه
ای انسیه الاتلاه همزه نك کسریله تلف ایلمك معناسنه در یقال اتلهه المراض اذا اتلفه المتلوه والتاله
صاحب وزننده تلفکرده یاخود حیران وآشفته دیمکدر ومنه یقال رجل متلوه العقل وتالهه ای ذاهبة تاله نسب

اوزره‌در التمه فتحتينله والتماهة سفاهه وزننده طعام بوز بلوب قوقمق معناسنه در يقال تمه الطعام
تمها وتماهة من الباب الرابع اذا تغير ريحه وطعمه المتماه محراب وزننده شول قيونه دينوركه سودى صاغيلورکن
همان بد رايحه پيدا يدراوله يقال شاة متماه اذا كان يتغير لبنها ريثما يحلب التهتهة زلزله وزننده لساننده
اولان پپه ييلكه دينور يقال بلسانه تهتهة اى لكنة وتكرار بتكرار باطل وبيهوده نسنه لرده بولنمق معناسنه در
يقال تهته الرجل اذا ردّد فى الباطل التهاته دفاتر وزننده باطل وبيهوده نسنه لره دينور يقال وقعوا
فى التهاته اى الاباطيل ته‌ته مكررا تالرك ضمى وهالرك سكونيله دوه قسمنه مخصوص زجر وآزار اصواتندندر
حالا لسانمزده تقبيح وتأسف موقعنده توه توه ديديكمز بوندن مأخوذدر وبونكله كوپك قسمنى دخى يانلرينه
چاغررلر ولساننده پپه ييلك اولان آدمك سويلبشنى دخى حكايه اولور التوه تانك فتحى وضميله هلاك وبرباد
ونابود اولمق معناسنه در يقال تاه الرجل يتوه توها اذا هلك وذهب وكبر وتعظم معناسنه در يقال تاه الرجل
اذا تكبر وبر آدمك عقلى سراسمه ومضطرب اولمق معناسنه در يقال تاه فلان اذا اضطرب عقله التتويه
تفعيل وزننده هلاك ايلمك معناسنه در يقال توّهه اذا اهلكه التوه تانك ضميله هالك معناسنه در جمعى اتواه
واتاويه دركه جمع الجمع در ماأتوهه فعل تعجبدر ماأتيهه معناسنه نه عجب كبر وتعظم صاحبيدر ديمكدر التيه
تانك كسريله كبر وصلف معناسنه در يقال تاه الرجل يتيه تيها اذا اصلف وتكبر ويقال به تيه اى كبر وصلف
وتيه بيابانه دينور جمعى اتياه كلور وجمع الجمعى اتاويه كلور يقال اخذوا فى تيه اى مفازة ويول آزمغه دينور يقال
وقعوا فى تيه اى ضلال وتيهاء ومتيهه معناسنه كلور كاسيذكر التايه صاحب وزننده والتياه شدّاد وزننده
والتيهان سكران وزننده والتيهان تانك فتحى وياى مشدده نك كسريله مدمّغ ومتكبر كسيه دينور وتياه وتيهان
سكران وزننده يول آزوب كمراه اولان آدمه دينور ماأتيهه فعل تعجبدر ماأتوهه معناسنه التيه تانك فتحى
وكسريله والتيهان فتحاتله يول آزمق معناسنه در يقال تاه الرجل يتيه تيها وتيهانا اذا ضلّ وبر نسنه يه
متصل بردوزه يه باقمق سببيله كوز يوريلوب طونقلمق معناسنه در يقال تاه بصره اذا تاف التيهاء حمراء وزننده
والمتيهة سفينه وزننده وميمك ضميله لغتدر والمتيهة مرحله وزننده والمتيه مقعد وزننده تيه كبى اوجى
بوجاغى ويولى ونشانى اولميان بيابانه دينوركه اكا واقع اولنلر يول ايز بولميوب حيران وسرگردان اولورلر يقال
ارض تيه وتيهاء ومتيهة ومتيهة ومتيه اى مضلة التتييه تفعيل وزننده تضييع معناسنه در يقال تيهه اذا ضيعه

فصل الثاء المثلثة

الثاهة حاله وزننده كوچك دله دينور لهاة معناسنه على قول ديش اتنه دينور لثه
معناسنه التهتهة زلزله وزننده قاراريمك معناسنه در يقال ثهثه الثلج اذا ذاب

فصل الجيم

الجبهة
جيمك فتحى وبانك سكونيله انسانك يوزندن سجده حالتنده يره كلان موضعه على قول ايكى قاشك ارالغى برابرندن
يوقرى ناصيه يه قدر اولان يره دينور تركيده آلن وفارسيده پيشان دينور يقال جبهة ذات بهجة وهو موضع السجود
من الوجه او مستوى مابين الحاجبين الى الناصية وجبهه برقوم وجماعتك سيدو ذيشاننه اطلاق اولنور وجه كبى
يقال هو جبهة قومه اى سيدهم ومنازل قمردن برمنزل اسميدر بو اسد صورتنك جبهه سيدر كه درت كوكبدن
عبارتدر وجبهه آت نوعنه دينور قال الشارح ومنه الحديث ليس فى الجبهة صدقة اى الخيل وبونك مفردى يوقدر
وشول آدملره اطلاق اولنوركه حسبى خلقك ديت ودين كبى دائما تكاليف ومؤنتلرنى اداره وتمشيته مجبول اولمغله
آنلردن برى هر كيمه توجه ايلسه خائب وصفر اليد اعاده وارسالرندن استحيا اولنه يقال هم جبهة اى ساعون فى حمال
ومغرم فلا يأتون احدا الا استحيى من ردّهم ومذلت وخاكسارى معناسنه مستعملدر يقال اتى منه جبهة اى مذلة
وبر صنم اسميدر وآيه اطلاق اولنور قمر معناسنه الاجبه اشبه وزننده ارسلانه دينور وجبهه سى خوب ولطيف
اوله رق واسع اولان آدمه دينور على قول يومرى جبهه لو كسيه دينور مؤنثى جبهاءدر يقال رجل اجبه وامرأة
جبهاء اى الواسع الجبهة الحسنها او الشاخصها الجبه فتحتينله اسمدر ككبش آلنلولق ياخود يومرى آلنلولغه دينور
الجبه جيمك فتحيله بر آدمك جبهه سنه اورمق معناسنه در يقال جبهه جبها من الباب الثالث اذا ضرب جبهته
وبر آدمى ردّ ايلمك ياخود بر خوشلنمديغى نسنه سويلمك ياخود ايشلمك معناسنه در يقال جبهه اذا ردّه اولقيه
بمكروه وعربلر فلان صويه واروب لكن صو چكيجك ياخود صو آله جق آلات وادواتى اولمامغله همان صويك
يوزنه باقوب اوتوردى ديجك يرده جبه فلان الماء ديرلر ورد الماء ولا آلة سقى فلم يكن منه الا النظر الى وجه الماء معناسنه
كذلك يقولون جبه الشتاء القوم اى جاءهم ولم يتهيأ واله يعنى كندبلره قيش توجه ايدوب بصدى لكن اصلا لوازم
ومهماتندن برنسنه تدارك وتهيئه ايلمامشلر ايدى وبونلر مواجهه معنالرندن مأخوذلردر الجابه صاحب

وزننده

وزننده برسمته كيدن آدمه يوزى ياخود جبهه سى قرشو كلان قوشه ياخود وحشى جانوره دينوركه عربلر آندن تشأم
وتطير ايدرلر الجبه سكر وزننده جباء معناسنه دركه رمان وزننده درقورقق آدمه دينور يقال رجل جبه اى جباء
الاجتباه افتعال وزننده صويى يابر آخر نسنه يى بكنميوب وخوشلنمديغندن يكرنه‌رك وايچنه سيكميه‌رك تناول
ايلمك معناسنه در يقال اجبه الماء وغيره اذا انكره ولم يستمرئه التجبيه تفعيل وزننده زانى وزانيه نك يوزلرنى
قاره لدقدن صكره بردوه يه ياخود اشكه آرقه ارقه يه اوله رق بندروب برسواى ايلمك معناسنه در وبونده قياس اولان
يوز يوزه اولمقدر زيرا جبهه دن مأخوذدر ظاهرا بابى ازاله يه محمولدر ياخود تماشاچيلرك يوزلرينه مقابل اولديغنه
مبنى در يقال فضحوهما بالتجبيه وهو ان يحمّم وجوه الزانيين ويحملا على بعير او حمار ويخالف بين وجوههما
وبر آدمى باش اشاغى ترس چويرمك معناسنه دركه اشكنجه وعقاب حالاتندندر يقال جبهه اذا نكس رأسه
ومحتملدركه معناى اول بوندن مأخوذ اوله زيرا اول حالتده اولان كمسه البته خجالتدن سربكون اولور ياخود
اصابت مكروه معناسنه اولان جبهه دن مأخوذ اوله كه جبهه جبها ديرلر اصابه بمكروه معناسنه‌در كه بيان اولندى
المجدوه برنسنه دن خوفله متحير اولمش آدمه دينور تقول رأيته مجدوها اى مشدوها فزعا مصدرى اولان جدّه شده
معناسنه در التجريه تفعيل وزننده برايشى اعلان ايلمك معناسنه در يقال جرّه الامر تجريها اذا اعلنه
الجراهية كراهيه وزننده ناسك غريو وهنكامه وفريادنه دينور يقال ماهذه الجراهية اى الجلبة وجراهية
الامور مواد واموردك خطب وعظامندن عبارتدر يقال تعهد جراهية الامور اى عظامها وجراهية الخيل
آت قسمنك كزيده لرينه اطلاق اولنور وجراهيه ظاهر وعلانيه معناسنه در يقال لقيه جراهية اى ظاهرا بارزا
التجرّه تفعل وزننده برايشى آچقلنمق معناسنه در يقال تجرّه الامر اذا انكشف الجرهة ثمره وزننده جانب
معناسنه در الجرهة فتحاتله قمع واحده ده اولان چتال خرما قورقلرينه دينور جره عنب وزننده فارس
اولكه سنده بر بلده در الجلهة جيمك فتحيله دكرمى بيولك قيايه دينور وقوم وقبيله نك محله سنه ويورديرلرينه دينور
ودره نك برجانبنه دينور يقال نزلوا فى جلهتى الوادى اى ناحيتيه وباشك اوكنده اولان قيللرك دوكيلوب يرينك
آچيق وطاز قالمسنه دينور يقال به جلهة اى انحسار الشعر عن مقدّم الرأس الجله فتحتينله باشك اوكنده اولان
قيللر دوكيلوب يرى آچيق وطاز قالمق معناسنه در يقال جله الرجل جلها من الباب الرابع اذا انحسر شعره
من مقدّم رأسه شارح ديركه جله صلعك مقدميدر جلح كبى الجله جيمك فتحى ولامك سكونيله خرده چقل
طاشلرينى يرندن بوطرف ايلمك معناسنه در يقال جله الحصى عن المكان جلها من الباب الثالث اذا نحاه وبر آدمى
بر امر شديددن ردّ ومنع ايلمك معناسنه در يقال جله فلانا اذا ردّه عن امر شديد وبر نسنه يى كشف
وابراز ايلمك معناسنه در يقال جله الشئ اذا كشفه وجبهه دن منديلى چوزميوب همان طولاميله قالدرمق
معناسنه در يقال جله العمامة اذا رفعها مع طيها عن جبينه الجليهة سفينه وزننده چقللرى ومولوزلرى
آيرلنوب بر طرف اولمش يره دينور وسود ايله پرورده اولمش خرما خوراكنه دينوركه مسمن در المجلوه قاپوسز
وپرده سز اوه دينوركه آچقده اولور يقال بيت مجلوه اى لا باب فيه ولا ستر الاجله احمر وزننده شول آدمه
دينوركه جبهه سى پك بيوك اولمغله قيل بتن يرلرى پك كيروده آلارغه اوله يقال رجل اجله اى الضخم الجبهة المتاخر
منابت الشعر وبو ينوزسز اكوزه دينوركه كورك تعبير اولنور الجنهى جيمك ضميله عرنى وزننده خيزران
ديدكلرى اغاجه دينوركه تحريفله هزاران تعبير اولنور على قول عسطوس اسميدركه خيزرانه شبيه براغاجدر المجنه
معظم وزننده شجرمز بوردن دوزلمش نسنه يه دينور يقال طبق مجنه اى معمول بالجنهى الجاه والجاهة قدر
ومنزلت ومنصب معناسنه در يقال له جاه عظيم وجاهة اى قدر ومنزلة شارح ديركه جاه وجه مقلوبيدر نته كه مؤلفك
بو ماده ده ووجه ماده سنده دخى تعبيراتندن منفهم اولور الجوه جيمك فتحيله بر آدمى خوشلنمديغى بر نسنه ايله
قرشولمق معناسنه در يقال جاه فلانا بمكروه يجوهه جوها اذا جبهه به الجوه جيمك ضميله والجيه جيمك فتحيله وجه
معناسنه در يقال نظر بجوه سوء وبجيه سوء اى بوجه سوء وبو وجه ماده سنده دخى مرسومدر بونلرده آندن مقلوبلردر
جاه جاه هالرك كسرا وزره بناسيله وتنوينله وسكونله مستعملدر كذلك جوه جوه جيملرك ضمى وكسر اوزره بنا ايله خاصة
اركك دوه سورمكه مخصوص اصواتندندر ناقه ده تفوّه اولنمز الجهجهة زلزله وزننده يرتجى جانورى كنديدن منع ايچون
حيقرمق معناسنه در يقال جهجه الرجل بالسبع اذا صاح به ليكفه الجهة جيمك فتحى وهانك تشديديله بر آدمى
بد معامله ايله ردّ ايلمك معناسنه در يقال جهه جها من الباب الاول اذا ردّه قبيحا الجهجاه جيملرك فتحيله ارسلانه
دينور جهجاه جيمك فتحيله غفار قبيله سندن بر كسه دركه حضرت عثمان رضى الله عنه اوزره خروج ايدنلردن ايدى

حضرت عثمان خطبه قرائت ایدرایکن همان اوزرینه هجوم ایدوب مؤیدلرنده اولان عصای مصطفوی یی
اخذ ودیزینه طوتوب شکست ایلمشیدی لکن چوق کچمیوب دیزنده آکله مرضی ظهورایلدی وجهجاه بوندن
بشقه برکسه درکه عنقریب دنیایه مالك اولور و بونده فتحتینله جهه وهاسز جهجاعنوانلرنده دخی مرویدر
مجموعی صحیح مسلمده مثبوتدر مؤلف بونکله اشبو حدیثه اشارت ایلمشدر لاتذهب اللیالی حتی یملك رجل
یقال له الجهجاه فصــــــل الحاء المهملة الحیه حانك فتحی و یانك سکونی وهانك کسریله قیون سوره جك
اصواتندر حیه خانك فتحی وهانك سکونیله حارسوره جك اصواتندر فصــــــل الدال الدبه فتحتینله
پك قومسال یره دینـور التدبیه تفعیل وزننده ذکر اولنان قومساله اوغرامق معناسنه در یقـال دبّه الرجل
اذاوقع فی الدبه وطریق خیره ملازمت ایلمك معناسنه در یقـال دبّه الرجل اذالزم الدبه الدبه ضردوزننده
طریق خیره دینـور دباهه سحابه وزننده سوادعراقده برقریه در الدجیه زبیروزننده آوجی کوملتبسنه دینور
لتدجیه توجیه وزننده آوجی کوملتبسنده یاتمق معناسنه در یقـال دجّه الرجل اذانام فی الدجیه الدره دالك
فتحی ورانك سکونیله برکسه اوزره آنسزین چقوب صالدرمق معناسنه در یقال دره علیهم درها من البـاب الثالث
ذ هجم وطلع و برکسه دن برنسنه یی دفع ایدوب صاوومق معنـاسنه در یقال دره عنهم ولهم اذادفع شارحك بیانه
کوره بوماده درء ماده سندن مبدلدر الدارهات ناکهانی ظهور وهجوم ایدن حادثات کونیه یه اطلاق اولنور
یقال نزلت علیهم الدارهات ای هواجم الدهر المدره منبروزننـده شول سید وذی شانه دینور که خصومت
وقتـال حالتلرنده یدا ولسانا قومنك مقـدم و پیشواسی اوله یقـال هومدره القوم وهوالسید الشریف والمقدم
فی اللسان والید عندالخصومة التدره تانك ضمی ورانك فتحیله دفع ومدافعه معناسنه در یقـال هوذوتدره القوم
ای الدافع عنهم التدریه تفعیل وزنـنده زیاده اولمق معناسنه در یقال درّه علی کذا اذانیف وبیلمامك ایچون
تبدیل قیافت ایلمك معنـاسنه در یقال درّه فلان فلا نا اذا تنکرله الدرهرهة سفرجله وزننده پك تابان یلدزه
دینـور یقـال کوکبة درهرهة ای وقادة الدافه فانك کسریله غریب آدمه دینـور هادف کبی یقال هو دافة
هادف ای غریب الدکه دالك فتحی وکافك سکونیله خرمطنه سی اولان کسه اغزینك رایحه سی بیلمامك ایچون
استشمام ایدن آدمك بورنه طوغری هوه دیمك معنـاسنه در یقال دکه فی وجهه دکها من البـاب الثالث اذانکه
الدله دالك فتحی ولامك سکونیله وفتحیله والدلوه قعود وزننده غم وغصه وعشق مقوله سی عارضه دن کوکل
آشفته وعقل زائل و پریشان اولمق معناسنه در کندوینی آلدرمق تعبیر اولنور یقـال دله فلان دلهـا ودلوها
من البـاب الرابع اذاذهب فؤاده من همّ ونحوه التدلیه تفعیل وزنـنده غم وغصه یاخود عشق برآدمی بیهوش
ومدهوش ایلمك معناسنه در التدله تفعل وزننده تفعیلدن مطـاوعدر یقـال دلهه العشق فتدله ای ولهه
فتوله المدله معظم وزنـنده غم وغصه دن یاخود عشقدن کوکلی وعقلی آشفته وزائل اولمش آدمه دینـور
علی قول سهو کسه دینور یقـال رجل مدله ای الساهی القلب الذاهب العقل من عشق ونحوه اومن لایحفظ
مافعل اوفعل به الدله والدالهة لاملرك کسریله عقلی بوفقه سرسمجه سبکمغز آدمه دینـور یقـال رجل
داله ودالهة ای الضعیف النفس ابومدله محدث وزنـنده محدث وتابعیدر الدله فتحتینله حیران اولمق
معنـاسنه در علی قول غمدن یاعشقدن آشفته ومجنون اولمق معنـاسنه در یقال دله الرجل دلها من الباب الرابع
اذاتحیراوجن عشقااوغما الدله دالك فتحی ولامك سکونیله برنسنه دن فارغ القلب اولمق معنـاسـنه در یقال
دله عنه دلها من البـاب الثالث اذاسلاوده ضایع وهدر و باطل معناسـنه در یقـال ذهب دمه دلهاای هدرا
الدمه فتحتینله قوملق یك اسّی اولمق معناسنه در یقـال دمه الرمل دمها من البـاب الرابع اذااشتدّ حرّه ودمه
صبیان عربه مخصوص برلعب آدیدر الادمیماه اعشیشاب وزنـنده اسیلکك شدتندن آدم قینامق درجه سنه
کلمك معنـاسنه در یقال ادمومه الرجل ای کاد یغلی من شدّة الحرّ و بایلمق معناسنه در یقـال ادمومه فلان اذاغشی
علیه الدهدهة زلزله وزننده یوارلمق معنـاسنه در یقال دهدهه الرجل الحجر اذادحرجه نته که معتلّ اوله رق که
هاء ثانیه یایه مقلوب اولور بومعنـایه در ودهدهه برنسنه یی بری برینك اوزرینه ترسنی چویروب قومق معناسنه در
یقـال دهدهه الشیء اذاقلب بعضه علی بعض ودهدهه اسم اولور یوز عدددن زیاده جه دوه لره دینـور التدهده
تزلزل وزنـنده یوالنمق معنـاسند در یقال دهدهه الحجرفتدهده ای دحرجه فتدحرج و تونده دخی هانی یایه قلبله
تدهدی دینـور یقال دهدی الحجرفتدهدی الدهداه سلسال وزننده خلقی خرده دوه یه دینـورجمعی دهاده
کلور الدهدهان داللرك فتحیله والدهیدهان مصغر بنیه سیله بونلرده یوز عدد دخی زیاده جه دوه لره دینور

ا لاده فلاده داللرك فتحی وهالرك جریله برکلمه درکه بوماده شمدی اولمزسه من بعد اولمز دیمکدر و بوضرو بدندر
یقولون الاده فلاده ای ان لم یکن هذا الامر الان فلایکون بعد الان یعنی بووقتده ال ویرن فرصتی غنیمت بیلمز ایسن
بونصکره ظفر یاب اوله مزسن موقعنده ایراد اولنور مترجم دیرکه کتب امثالده بیان اولندیغی اوزره بوراده ده کلمه سی
لفظ فارسیدر دالك فتحی وکسریله لغتدر عطاء معنـاسـنه درکذلك ضرب معنـاسـند ده کلوروداللك فتحیله
امرمعروف ونهی منکر معناسـنه ده کلورعرب اخذ واستعمال ایلدیلر عطاء معناسنه اولدیغی صورتده بوآدمك
یابونسنه نك لایق ومستحق اولد یغی جزاسنی ویرمزسن بردخی بواوب و یره مزسن وضرب معناسند اولد یغی
صورتده اکر بودفعه بونی ضرب ایلمزسن بردخی ایده مزسن وامرمعروف معنـاسـندن دخی بوکونه درو الاکلمه سنك مطلب
اصلی ان لاایدی قالدیکه سیوطینك اشباه ونظائر نحویه سنده مرسومدر که بوراده ده لفظی عربیـدر زیاد هی
کلمه سی که زکی وزنـنده دردهاء ماده سندن اسم فاعلدر یقـال دهی دهیافهوده وداه ای فطن وترکیب مزبور
ان لم تکن دهیافی هذه المـادة اوالساعة فلا تکون ابدا یعنی بوخصوصده یاخود بوساعتده رشد وفطنتله داهیانه
حرکت ایلمز ایسك بردخی محـال بوله مزسن وقیاستة قدردهاتدن معدود اوله مزسن دیمك اولور ودهی کلمه سنده
امثالده جاری اولان تخفیف اجاری اولمش اولور ومثل مزبوری ابتدا تکلم ایدن سطیح نام کاهندر بعده موقعنه کوره
ایراد ایلدیلر ودهی کلمه سنك حق منصوب اولق ایکن یایی اسکان ایلدکاری امثال منظوم منزله سنه منزل اولدیغنه
مبنی در والحاصل بوراده ده کلمه سی اسم فاعلدر ومعربدر مبنی دکلدر وتنوینی تنوین صرفدر تنکیر دکلدر
ومثاله الاخر مثلا ان یقول الانسان لصاحبه وقدامکنه الفرصة فی طلب الثار الاده فلاده ای ان لاتطلب ثارك الان
فلا تطلبه ابدا الدهدوه دالك ضمیله والدهدوّة داللرك ضمی وواوك تشدیدیله والدهدیة دالك ضمی
وثانیه نك کسری و یانك تشدیدی وتخفیفیله بوق بوجکنك یوارلدیغی یوارلغه دینور التدوه تفعل وزننده بوزلمق
معناسنه در یقال تدوّه الشیء اذاتغیر و برامرعظیمه بیمحابا اصالدرمق معناسنه در یقـال تدوه الامر اذاقتحم دوه
دالك فتحی وضمیله بهار وقتنده طوغمش دوه کوشکنی چاغره جق اصواتندر داه داه هالرك کسری وسکونیـله
ده ده داللرك ضمی وهالرك سکونیله ناقه یی یاوریسی یاننه چاغره جق صوتدر التدویه تفعیل وزننده یاوریسنك یاننه
کلمك ایچون ناقه یی داه داه یاخودده دیو چاغرمق معناسنه در یقال دوّه بالناقة اذاد عاهافقال داه داه اوده ده لتجیء
الی ولدها فصــــــل الذال المعجمة الذمه فتحتینله مهمله اولان دمه کلمه سنك جمیع معنـالرنده مرادفدر
الذه ذالك فتحی وهـانك تشدیدیله دکاء قلب وشدّت فطنت معناسـنه در تقول عجبت من ذه ذهنه ای ذکاء
قلبه وشدة فطنته فصــــــل الراء الرجه وجه وزننده برنسنه یی دیش ایله یاپشوب طوتمق معناسـنه در
یقال رجه الشیء رجها من الباب الثانی اذاتشبث به باسنانه وصارصیلوب ارغمق معناسـنه در یقال به رجه ای
تزعزع الارجاه همزه نك کسریله برایشی وقتندن تأخیرایلمك معناسـنه در یقال ارجه الامر اذااخره عن وقته
مترجم دیرکه بونك اصل وفصلنه واختـلاف قرائتنه دائر بیضاوینك قالوا ارجه اخاه کریمه سی تفسیرنده تحقیق
اولمغله مراجعت اولنه الردهة تمره وزننده بعض بایر وطاغ صرتلرنده وقیالرده اولان خلق اویمه چقوره دینور
جمعی رده کلور هـاسز ورداه کلور رانك کسریله ورده کلور سکر وزننده ورده خشونتلی سرد تپه کبی تومسکه
دینور جمعی رده کلور فتحتینله واطرافنده اولان خانه لردن بیوك اولان خانه یه دینور وصو ایچره اولان قیایه دینور
وقارصوینه دینور وجابجا صالقم صچاق اولمش کهنه لباسه دینور یقـال جاء وعلیه ردهة ای ثوب خلق مسلسل
و بشر بن ابی حازم نام کسه نك مدفنی اولان یرك اسمیـدر الرده رانك فتحی ودالك سکونیله برکسـیه طاش آتمق
معناسنه در یقال رده بحجرردها من الباب الثالث اذارماه به واوی بیوك یاپمق معناسـنه در یقال رده البیت اذا
عظمه وکبره و برکسه سـائرله کرم وشجاعت مقوله سی اوصافله اولونوب عالی اولمق معناسـنه در یقال رده
فلان اذاسادالقوم بشجاعة وکرم ونحوهما الرده نجل وزننده شول صلب ومتین لجوج ومتعصب آدمه دینور که
برکسـنه بروجهله مغلوب اولمزاوله یقال رجل رده ای صلب متین لجوج لایغلب الرفاهه سفـاهه وزننده
والرفاهیة کراهیه وزننده والرفهنیة بلهینه وزنـنده وجه معاش وسعت وسهولت وحضور ولطافت اوزره
اولمغه دینور یقـال هوفی رفاهة ورفاهیة ورفهنیة من العیش وهورغد الخصب ولین العیش ورفاهه ورفاهیه
مصدر اولورلر یقال رفه عیشه رفاهة ورفاهیة من البـاب الخامس اذارغد ولان واخصب الرفبه امیر وزننده
والرافه صاحب وزننده معاشی سهل وواسع اولان آدمه دینور ارفهان سکران وزننده والمترفه متعظم وزننده
نعمت ووسعت معیشته مظهر اولمغله دائمـا حضور وآسایش اوزره اولان آدمه دینور یقال رجل رفهان ومترفه

ای مستریح متنعم الارفاه همزه‌نك كسریله برآدمی رفاه وراحته مظهر قلمق معناسنه‌در یقال ارفههم الله ای
جعلهم رفهاء ودوه‌لری كندیلرینك دیلدكلری وقتده صویه كتورمك معناسنه‌در تقول ارفهت الابل ای
اوردتها متی شاءت وبرآدمك ماشیه‌لری خواهشكار اولدقلری وقتده صویه كلور اولمق معناسنه‌در یقال ارفه
القوم اذا ارفهت ماشیتهم ودواب ومواشی صویه قریب محلده اكلنمك معناسنه‌در یقال ارفه المال اذا اقام
قریبا من الماء وبرآدم هركون صاچنه صقا لنه دهن سورنمك معناسنه‌در یقال ارفه الرجل اذا ادّهن كلّ یوم
ودائما نفس اطعمه واشربه اكل وتناول ایدر اولمق معناسنه‌در یقال ارفه الرجل اذا ادام علی اكل النعیم وراحت
وحضور ایلمك معناسنه‌در یقال ارفه فلان اذا استراح الترفیه تفعیل وزننده بودخی برآدمی نظام حال ورفاه
وحضوره نائل قلمق معناسنه‌در یقال رفههم الله بمعنی ارفههم وبرآدم دوه‌لری خواهشكر اولدقلری حینده صویه
كتورمك معناسنه‌در ارفاه كبی تقول رفهت الابل بمعنی ارفهتها وبرآدمه برخصوصده مهل ویرمكله تنفیس
وتفریح ایلمك معناسنه‌در تقول رفّه عنی ای نفس یعنی كنت فی ضیق فنفس عنی الرفه رانك فتحیله وكسریله
والرفوه قعود وزننده برآدمك دیرلكی نرم وسهل وواسع اولمق معناسنه‌در یقال رفه الرجل رفها ورفوها من الباب
الثالث اذا لان عیشه ودوه‌لر هركون دیلدكلری وقتده صویه كلمك معناسنه‌در یقال رفهت الابل اذا وردت
الماء متی شاءت الروافه روایح وزننده هركون ایستدكلری وقتده صویه كلور اولان دوه‌لره دینور مفردی
رافهه‌در الاستراه بودخی راحت وحضور اوزره اولمق معناسنه‌در یقال استرفه الرجل عندنا ای استراح
الرفه صرد وزننده صمانه دینور تبن معناسنه الرفه رانك كسریله خرده خرما اغاجلرینه دینور الرفهة فتحاتله
رأفت ومرحمت معناسنه‌در یقال به رفهة ای رأفة ومنه یقال هو رافه به ای راحم الرافهة مسافه‌سی قریب
اولمغله اثنای سفرده آهسته‌جه یوریان كیجه‌یه وصف اولور یقال لیلة رافهة ولیال روافه ای لینة السیر بو تركیب
واللیل اذا یسر كریمه‌سی قبیلندندر كه اسناد مجازیدر الرهرهة زلزله وزننده بشره‌نك وسائر نسنه‌نك رنكی
حسن رونق ولطافتله موج ولمعان ایلمك معناسنه‌در یقال فی لون بشرته رهرهة وهو حسن بصیص لون البشرة
ونحوه وجود وكرمدن ناشی مائدهٔ طعامی توسیع ایلمك معناسنه‌در یقال رهره فلان مائدته اذا وسعها كرما
الترهره تزلزل وزننده برآدمك بدنی ترلكدن وپرورش وزاكتدن برك سمن كبی بیاض اولمق معناسنه‌در یقال
ترهره جسمه اذا ابیضّ من النعمة وبیابانده سراب پیدرپی لمعان ایلمك معناسنه‌در یقال ترهره السراب اذا تتابع
لمعانه الرهراه رحراح وزننده والرهروه عصفور وزننده والرهره فدفد وزننده برك سمن كبی تروتازه وبیاض
اولان بدنه دینور یقال جسم رهراه ورهروه ورهره ای ناعم ابیض ورهّ رانك فتحی وهانك تشدیدیله ورهره
ورهراه دیبی چقور اولمیان یایوان لكنه دینور یقال طست رهّ ورهره ورهراه ای واسع قریب القعر الروه رانك فتحی
وواوك سكونیله والرواه غراب وزننده صویر بورنده بری اوته او ینایوب چالقنمق معناسنه‌در یقال راه الماء
روها ورواها اذا اضطرب علی وجه الارض ویقال ما اعجب رواه الماء ای اضطرابه علی وجه الارض الریه رانك
فتحی ویانك سكونیله بری اوته اولطه چالمق معناسنه‌در یقال راه الرجل یریه ریها اذا جاء وذهب الترّیه تفعل
وزننده بادیه‌ده سراب بری اوته یلدرامق معناسنه‌در یقال تریه السراب اذا ترتّع المریه محمد وزننده مرتع
معناسنه‌دركه بری اوته یلدرایان سرابه دینور فصل الزای المعجمة الزله زانك فتحی ولامك سكونیله
چچكلرك حسن ورونقند وتاب وطراوتیه دینور یقال فی الریحان زله طیّب وهو نوره وحسنه وقیو آغزنده
اولان بیوك طاشه دینوركه صوچكن كسه آنك اوزرینه بصوب طورر وتحیّر معناسنه‌در یقال به زله ای تحیر
الزله فتحتینله نفس ناطقه‌یه عارض اولان صقندی‌یه وغم وتاسه‌یه دینور تقول اخذنی زله وهو ما یصل
الی النفس من غمّ وهمّ الزمه فتحتینله ذمه كلمه سنده لغتدر كه ذكر اولندی زاه جاه وزننده نیسابور قریه‌سنده بر قریه‌در
الزهزاه سلسال وزننده حسن منظره وملاحت ولطافته مالك اولمیه رق ادا ورفتار اوزره اولان یاقشقسزه دینور
یقال هو زهزاه ای مختال فی غیر مرأة فصل السین المهملة السبه فتحتینله یك پیرلكدن ناشی مذركه مختل
اولمغله عقل وادراك زائل اولمق معناسنه‌در المسبوه والمسبه معظم وزننده یك پیرلكدن عقل وادراكی زائل اولمش
فرتوت قوجه‌یه دینور یقال سبه الرجل علی المجهول وسبه فهو مسبوه ومسبه ای ذاهب العقل من الهرم ومسبه
طلاقت لسان صاحبی سخنور آدمه دینور یقال رجل مسبه ای طلیق اللسان السباهی یمانی وزننده بودخی پیرلكدن
عقل وشعوری زائل فرتوت قوجه‌یه دینور یقال شیخ سباه ای ذاهب العقل من الهرم وسباهیه معناسنه‌در
وسباه سحاب وزننده یك كراه آدمه دینور مضلل معناسنه السبه كتف وزننده والسباهی یمانی وزننده

والسباهیة كراهیه وزننده متكبر كسیه دینور یقال رجل سبه وسباه وسباهیة ای متكبر السباه غراب وزننده
سكته علتنه دینوركه انسانه عارض اولور یقال اصابه السباه ای السكتة بو علت اطبانك سبات دیدكلری اوله جقدر
لكن كتب طبیه‌ده سبات ایله سكته‌یی فرق ایلمشلردر فلیراجع السته سینك فتحی وتانك سكونیله وفتحیله
است معناسنه‌دركه دبره دینور جمعی استاه كلور شارح دیر كه است لفظنك اصلی سته ایدی مصغری ستیه‌در
وتقول العرب كان ذلك علی است الدهر ای علی وجهه یعنی از قدیم زمان او یلجه اولوب كلمكده در بو راده وجه
قدمدن كنایه‌دركه زمانك اكسه سندن یعنی اوته سندندر واو یله دیمكدر وقولهم یا ابن استها كنایة عن احماض ابیه امه
یعنی برآدمك اناسنی پدری دبرندن تصرف ایلدكندن كنایه‌دركه اداء سبّ واقذار در وفلانی فقیر وبینوا براقوب كلدم
دیجك یرده تركته باست الارض دیرلر وسنك ایچون عون ویاور بوقدر دیجك یرده مالك است مع استك دیرلر مالك ظهر
تركیبی كبی وفلاندن قطعا خوشلنمدیغم كریهه‌یه اوغرادم دیجك یرده لقیت منه است الكلبة دیرلر وبرجماعتك عجزندن
كنایه ایدوب انتم اضیق استا من ان تفعلوه دیرلر السه سینك فتحی وضمی وهانك تخفیفیله انسانك قیچنه دینور عجز
معناسنه كه فارسیده سرون دینور علی قول حلقهٔ دبره دینور مصباحك بیاننه كوره بونك اصلی سته ایدی
تاء حذف اولندی وبعضا هانی حذف ایدوب ست دیرلر وبونلر ید ودم اعرابیله معرب اولورلر وبعضلر عندنده وصل
حالنده تاء فوقیه ایله ووقف حالنده هاء ایله تلفظ اولنور الستّه فتحتینله انسانك مقعدی كیكنه دینور الاسته
اجمروزننده والستاهی غرابی وزننده قیچی بیوك آدمه دینور استه كلمه سنك جمعی سته كلور كتب وزننده وستهان
كلور عثمان وزننده ولوطی‌یه اطلاق اولنور السته كتف وزننده والستهم زرقم وزننده بو لمرده لوطی‌یه دینور
یقال رجل استه وستاهی وسته وستهم ای طالب الاست السته سینك فتحی وتانك سكونیله برآدمك ارتنه دوشوب
كیتمك معناسنه‌در یقال ستهه ستها من الباب الثالث اذا تبعه من خلفه وبرآدمك مقعدنه اورمق معناسنه‌در
یقال ستهه اذا ضرب استه السبهی حیدری وزننده دائما ناسك اكثر وسنده كیدر اولان آدمه دینور یقال
هو سبهی اذا كان یمشی آخر القوم ابدا السفه فتحتینله والسفاه سحاب وزننده والسفاهة سحابه وزننده عقل
وادراك خفیف اولمق علی قول نقیضیدر كه عقل وادراكدن بی‌بهره اولمقدن عبارتدر یاخود جهل ونادانی معناسنه‌در
یقال فیه سفه وسفاه وسفاهة ای خفة الحلم او نقیضه او الجهل وبونلر مصدر اولورلر سفیه اولمق
معناسنه یقال سفه الرجل سفها وسفاها وسفاهة من الباب الرابع فهو سفیه ویقال سفه نفسه ورأیه مثلثة یعنی
من الباب الرابع والاول والخامس اذا حمله علی السفه او نسبه الی السفه واهلكه یعنی فلان فلانی سفاهته اوغراتدی
یاخود سفاهته نسبت ایلدی شارح دیر كه بو راده مؤلف مسامحه ایلمشدر زیرا مثال مذ بور متعدی اولمغله باب خامسدن
وارد اولمز زیرا نفسه ورأیه مفعول وضمیرلر شخص آخره راجعدر وثعلب ومبرد عندلرنده باب رابعدن متعدی وخامسدن
لازمدر وعربلرك سفه نفسه ورأیه قوللری كه رشد امره وغبن رأیه وبطر عیشه والم بطنه كبی ضمیر مثلا زیده راجعدر
اصلی سفهت نفس زید ورشد امر زید ایدی وقتا كه فعل تحویل اولنوب زیده صفت قلندی ایسه ما بعدلری
منصوب اولدی فعل آنلرك اوزرینه واقع اولدیغیچون زیرا بو صورتده تفعیل بابندن سفه نفسه حكمنده اولمشدر
وبو بصریون وكسائی مذهبیدر وبونلرك عندنده منصوب مذكورك تقدمی جائزدر وفرّاء دیدیكه وقتا كه فعل
نفسدن صاحبنه تحویل اولندقده ما بعدی مفسر مجراسنه جاری اولدی تا كه سفاهت انده اولدیغنه دلالت ایلیه
وبونك حكمی سفه زید نفسا دیمك ایدی زیرا مفسر نكره اولور لكن بو اضافتی ترك اولنوب نكره كبی منصوب ایله
ترك اولندی نكره‌یه تشبیها وعند الفرّاء بونك تقدیمی جائز دكلدر زیرا مفسر تقدیم اولنمز ووجه مذكور اوزره
باب خامسدن همان سفیه اولمق معناسنه اولوب وسفه نفسه ورأیه قوللرنده باب اول ورابعه منحصر اولمغله مؤلفك
تثلیث عنوانی موقع مسامحه‌در لكن كشافك ومن یرغب عن ملة ابرهیم الا من سفه نفسه كریمه سنده خلاصهٔ مقالنه كوره
سفه كلمه سی متعدیدر استحقار واستخفاف معناسنه‌در كه ملت ابراهیمیه دن عاقل اولان اعراض ایلمز بلكه نفسنه اهانت
وتحقیر ایدن اعراض ایدر دیمكدر وبعضلر عندنده جهل معناسنی متضمن اولمغله انك كبی متعدی اولدی پس
سفه نفسه قولی عقلی خفیف اولدیغندن نفسنی بیلدی دیمك اولورو بعضلر عندنده لازمدر ونفسه قولی شذوذا اوزره
تمیزدر زیرا معرفه درنكره اولمق اكثردر وعند البعض نزع خافض اوزره منصوبدر سفه فی نفسه تقدیرنده واشبو سفه
وسفاهه ماده‌سی اصل بدنده اولان خفیفلكه دینور بعده نقصان عقل سبیله نفس انسانیده اولان خفتده استعمال
اولندی انتهی وسفه وسفاهت مزراق دورتیلان زخمدن قان چابك ظهور ایلمك معناسنه مستعملدر یقال سفهت
لطعنة اذا اسرع منها الدم وخفت ومشروبی چوق ایچوب لكن قانموب اویلجه قالمق معناسنه مستعملدر یقال

سفه الشراب اذا اكثر منه فلم يروو بلمامك جهالت معناسنه مستعملدرنته كه اوّل ماده ده ترديد ايله ذكر اولندى
و بو معناده انجق على ايله صله لنوركو ياكه جهالتدن ناشى نسنه اوزره سفاهت ايتمش اولور ياخود سفاهت عقلى
سببيله اول نسنه اوزره جهالتله ركوب واستيلا ايتمش اولور يقال سفه علينا وسفه سفها وسفاهة من الباب الرابع
والخامس اذا جهل ومشرو بى قراردن خارج ايچمك معناسنه مستعملدر يقال سفه الشراب سفها اذا اسرف فيه
و برنسنه ايله مشغول قلمق ياخود برنسنه يه اشتغال ايلمك معناسنه درتقول سفهت وسفهت سفها من الباب الرابع
والثالث اى شغلت اوتشغلت و برآدم كندى حصه سنى اونتمق معناسنه درتقول سفهت نصيبى اذا نسيته التسافه
تفاعل وزننده بودخى بلمامك جهل معناسنه در يقال تسافه زيد اذا جهل السفيه امير وزننده وصفدر سبكمغز
وخفيف العقل آدمه دينور وجاهل ونادانه اطلاق اولنور جمعى سفهاء كلور وسفاه كلور سبنك كسريله مؤنثى سفيهه در
جمعى سفيهات وسفايه كلور وسفه كلورر كع وزننده وسفاه كلور سبنك كسريله وسفيه ابوجه نسج اولنمامش كوشك
بزه وصف اولور يقال ثوب سفيه اى لهله سخيف ويقال زمام سفيه اى مضطرب ويقال ناقة سفيهة الزمام اى
مضطربته التسفيه تفعيل وزننده برآدمى سفيه قلمق ياخود سفيهدر ديمك معناسنه در يقال سفه فلانا اذا جعله
سفيها اونسبه الى السفه التسفه تفعل وزننده برآدمى حيله وخدعه ايله الدايوب مالنى آلمق معناسنه در يقال تسفه
فلانا عن ماله اذا خدعه عنه و يل اغاجك دالرنى اكنك معناسنه مستعملدر يقال تسفهت الريح الغصون اذا امالتها
المسافهه مفاعله وزننده سوكشمك معناسنه در يقال سافهه اذا شاتمه ومنه المثل *سفيه لم يجد مسافها* وشراب
كو بنى يانه قو يوب دمبدم آندن ايچمك معناسنه مستعملدر يقال سافه الدن اذا قاعده فشرب منه ساعة بعد
ساعة وشربده حدى تجاوز ايلمك معناسنه در يقال سافه الشرب اذا اسرف فيه وطوار سير شديد ايله متصل يولده
كتمك معناسنه مستعملدر يقال سافهت الناقة الطريق اذا لازمته بسير شديد السفه سبنك فتحى وفانك سكونيله
برآدمه سافهه بابنده غالب اولمق معناسنه در يقال سفه صاحبه سفها من الباب الاول اذا غلبه فى المسافهة و برآدمى
سفيه قلمق معناسنه در يقال سفهه سفها من الباب الرابع اذا جعله سفيها المسفهة مرحله وزننده چوق
صو ايچمكه مؤدى اولان طعامه دينور يقال طعام مسفهة اى يبعث على كثرة شرب الماء المسفه مكرم
وزننده صو ايله مملو اولان دريه دينور يقال وادمسفه اى مملوء السموه قعود وزننده سكر تمكده قطعا يورلمق
بيلميوب بردوزه يه بل كبى قوشوب كتمك معناسنه در يقال سمه الفرس سموها من الباب الثالث اذا جرى جريا لايعرف
الاعياء ومدهوش ومتحير اولمق معناسنه در كه سمه اولمق تعبير اولنور ظاهر السا نمرده سمه بوندندر يقال سمه الرجل
اذا دهش السامه صاحب وزننده سكر تمكدن اصلا تعب وفتور كلمز اولان حيوانه دينور جمعى سمه كلورركع
وزننده السمهى سبنك ضمى وميم مشدده نك فتحى والفك قصريله هوايه دينور كه عناصر دندر وكونشك شعاعنده
هواده ايپلك ايپلك تخيل اولنان نسنه يه دينور مخاط الشيطان معناسنه كه شيطان اورمجكى تعبير اولنور وكذب ودروغ
معناسنه در و بيهوده و باطل نسنه يه دينور ومنه يقال ذهبت ابله السمهى اذا تفرّقت فى كل وجه يعنى دوه لر تارمار
اولوب هر برى برطرفه كتدى السميهاء مصغر بنيه سيله بودخى هو يه دينور السميهى مصغر بنيه سيله
وميمك تشديد وتخفيفيله والسميهاء كذلك تشديد وتخفيفله بو لرده كذب و بيهوده و باطله دينور السمه
سكر وزننده بودخى كذب و باطل نسنه يه دينور وسمه سامه لفظندن جمع اولور صالمه اولمغله اطرافه پراكنده
اولان دوه لره دينور السمهة سكره وزننده صفره طرزنده نسنه دركه خرما يپراغندن نسج اولنور تراكه
لساننده تپير تعبير اولنور كه طبله شكلنده اولور التسميه تفعيل وزننده دوه يى صالمه ومسيب قلمق معناسنه در
يقال سمه الابل اذا اهملها المسمه معظم وزننده عقل وشعورى زائل اولمش سمه كسيده دينور يقال رجل
مسمه العقل اى ذاهبه السنه سبنك ونونك فتحيله يله دينور عام معناسنه كه فارسيده سال ديرلر جمعى سنون
كلوركه جمع مذكر سالم در وسنهات وسنوات كلور فتحاتله شارح ديركه بونده ايكى قول واردر بر قول هائيدر كه
اصلى سنهه در و برى واو يدركه اصلى سنوه در سنهات هائينك وسنوات واوينك جمعيدرنته كه مؤلف معتل بابنده
دخى رسم ايلمشدر و بو مقوله غير عاقل جبرا لنقصان اللفظ جمع عاقل ايله جمعلنور وسورۀ كهف تفسيرنده اكامتعلق
كلام نفيس اولمغله مراجعت اولنه وسنه قوراقلغه وقيتلغه اطلاق اولنور يعنى آنده غالب استعمالدر دابه فرسده
ومال دوه ده غالب اولديغى كبى بونكده جمعى سنين وسنوات كلور اعراب قحط وجدب اولان نسنه يى چوق ذكر
ايدوب بلكه عندلرنده تاريخ عد ايتملريله استعمال غالب اولمشدر يقال وقعوا فى سنة اى جدب وقوراق يره اطلاق
اولنور يقال اقاموا فى سنة اى ارض مجدبة السنيه زبير وزننده سنه نك مصغريدر تعظيم ايچون مستعملدر

جمعى سنيات كلور ياى مشدده ايله يقال وقعوا فى السنيات البيض شارح ديركه بو جمع واوينك جمعيدر واو يايه
قلب اولنمشدر هائينك جمعى سنيهات كلور پك قيتلق وقوراق سنه لره اطلاق اولنور والسنيات البيض هى
سنوات اشتددن على اهل المدينة قحط يوسف كبى برقاچ سنه شديد قيتلق اولمشيدى المسانهة مفاعله وزننده
والسناه قتال وزننده يللق ايله معامله ايلمك معناسنه در خدمتكارى يللق بازاريله طوتمق كبى يقال سانهه
مسانهة وسناها اذا عامله بالسنة وكذا يقال ساناه مساناة ايكنجى واوى قوانه مبنى در واغاج قسمى برسنه ميوه
ويروب برسنه و يرمز اولمق معناسنه در يقال سانهت النخلة اذا حملت سنة دون سنة السنهاء حمراء وزننده
برسنه ميوه طوتوب برسنه طوتمز اولان خرما اغاجنه دينور التسنه تفعل وزننده اتمك وسائر نسنه كوفلنوب
چكلنمك معناسنه دركه اكثرى چوق طورمقدن اولور اصل برنسنه نك اوزرندن يل چكوب يللمق معناسنه اولمغله
تغير وتكرجى مستلزمدر يقال تسنه الخبز وغيره اذا تكرج السنه كتف وزننده اوزرندن يللر چكمش نسنه يه
دينوركه يللمش تعبير اولنور يقال طعام سنه اى اتت عليه السنون المتسنه اسم فاعل بنيه سيله كوفلنوب
چكلنمش نسنه يه دينور يقال خبز متسنه اى متكرج سهنساه سبنك كسرى وهانك ضميله وسهنساه
كسرتيله وايكيسنده دخى هاى اخيره نك ضميله وكسريله الصكره معناسنه درتقول افعل هذا سهنساه وسهنساه
اى آخر كل شئ سوهاى سبنك ضميله ارض مصرده اخميم ناحيه سنده برقريه در فصل الشين المعجمة
الشبه شبنك كسريله والشبه فتحتينله والشبيه امير وزننده مثل ونظير معناسنه در جمعلرى اشباه كلور
ومشابه كلور محاسن كبى غير قياس اوزره يقال ماله شبه وشبه وشبيه اى مثل المشابهة مفاعله وزننده والاشباه
همزه نك كسريله برنسنه يه بكزمك معناسنه در يقال شابهه واشبهه اذا ماثله وعربلر فلان ضعيف وعاجز اولدى
ديجك يرده اشبه فلان امه ديرلر عجز وضعف معناسنه التشابه تفاعل وزننده والاشتباه افتعال وزننده
برى برينه ملتبس اولمق درجه ده بكزه يشمك معناسنه در يقال تشابها واشتبها اى اشبه كل منهما الاخر حتى التبسا
التشبيه تفعيل وزننده بكزتمك معناسنه در يقال شبهه اياه و به اذا مثله وتلبيس وتخليط ايلمك معناسنه مستعملدر كه
بيلنمز ايلمكدن عبارتدر يقال شبه عليه الامر اذا لبس عليه المشتبهة مختلفه وزننده والمشبهة معظمه
وزننده برى برينه ملتبس اولمغله مشكل اولان نسنه لره دينور يقال امور مشتبهة ومشبهة اى مشكلة يعنى
ملتبسة بعضها بعضا الشبهة غرفه وزننده التباس معناسنه در يقال امر فيه شبهة اى التباس ومثل
ومانند معناسنه در يقال به شبهة اى مثل المتشابه متخالف وزننده محكم مقابلدر ومنه فى القرآن المحكم
والمتشابه مؤلف حكم ماده سنده سورۀ محكمه يى وآيت محكمه يى بيان ايلمشدر و بصائرده خلاصة بيانى
بودركه متشابه شول كلمه وكلام قرآنيدركه غيره مشابهتى سببيله تفسيرى مشكل اوله اولدخى يا لفظ حيثيتيله ياخود
معنا حيثيتيله اولور وعند الفقهاء متشابه ظاهرى مقصودى منبئ ومعلم اولميان كلمه وكلامدن عبارتدر و بونك
حقيقتى بودركه آيات قرآنيه برى برينه نسبتله اوچ صنفدر برى مطلقا محكم در و برى مطلقا متشابه در و برى
من وجه محكم ومن وجه متشابه در ومتشابه دخى اوچ ضرب اوزره در برى من جهة اللفظ و برى من جهة المعنى و برى
من جهة اللفظ والمعنى در ومن جهة اللفظ اولان ايكى نوعدر برى الفاظ مفرده يه راجعدر يا غرابتى جهتندن اب مطلب
كلمه سى كبى يا مشاركت فى اللفظ جهتندن يد وعين كبى و برى جمله كلام مركبه راجعدر بودخى اوچ نوعدر برى
اختصار كلامدن ناشيدر نحو قوله تعالى الم والمص ونحو قوله تعالى وان خفتم الا تقسطوا فى اليتامى فانكحوا
ماطاب لكم من النساء و برى بسط كلامدن ناشيدر كقوله تعالى ليس كمثله شئ زيرا ليس مثله شئ دينلسه
مراد سامعه اظهر اولور و برى نظم وسوق كلامدن ناشيدر كقوله تعالى انزل على عبده الكتاب ولم يجعل له
عوجا قيما زيرا الكتاب قيما تقديرنده در ومن جهة المعنى اولان متشابه اوصاف الهيه واوصاف روز قيامتدر زيرا
صفات مرقومه نفوس انسانيه ده صورتپذير اولمز ومن جهة اللفظ والمعنى متشابه بش كونه در اوّل كميت جهتندندر
عموم وخصوص كبى ثانى كيفيت جهتيله در وجوب وندب كبى نحو قوله تعالى فانكحوا ماطاب لكم ثالث زمان
جهتيله در ناسخ ومنسوخ كبى رابع مكان نزول وسبب نزول كبى خامس برفعلك صحت وفسادنه مشروط اولان شرط
جهتيله در نمازك ونكاحك شروطى كبى انتهى الشبه والشبهان حركاتله وشبنلرك كسريله صارى باقره دينور
نحاس اصفر معناسنه كه تركيده برنج تعبير ايدكلريدر جمعى اشباه كلور الشباه سحاب وزننده ترويه شبيه برنباتدر
الشبه والشبهان فتحاتله بريكنلو نباتدر آديدر قرمزى ولطيف چچكى وشهدانج طرزنده دانه لرى اولور حشرات
صوقان آدمه ترياق حكمنده در وسعاله ومثانه دن طاشلرى پاره ليوب اخراج ايلمكده وقبض خصوصنده بيعديلدر

الشبه ضمتبنله برشجر یاخود شجر ثمام اسمیدر یاخود ثمام اسمیدر که مارصمه تعبیر اولنان ریحاندر الشده شبنك
فتحی ودالك سكونیله یارمق معناسنه در یقال شده رأسه شدها من الباب الثالث اذا شدخه ومدهوش قلمق معناسنه در
یقال شده فلانا اذا ادهشه ویقال شده الرجل علی المجهول اذا دهش ومشغول قلمق معناسنه در یقال شده فلان ای شغل
ومتحیر قلمق معناسنه در یقال شده الرجل اذا حیر الاشداه همزه نك كسریله برآدمی مدهوش وحیران قلمق معناسنه در
یقال اشدهه ای ادهشه المشاده میمك فتحیله مشدهه نك جمعیدر كه مشغله معناسنه در یقال هو فی مشاده
ای مشاغل الشده شبنك فتحی ودالك سكونیله وفتحیله اسمدر دهشت وشغل معنالرینه در الانشداه انفعال
وزننده متحیر اولمق معناسنه در یقال انشده الرجل اذا تحیر الشداه غراب وزننده اسمدر حیرت معناسنه
الشره فتحتینله برآدم برنسنه یه پك دوشكون حریص اولمق معناسنه در یقال شره الرجل شرها من الباب
الرابع اذا غلب حرصه الشره كتف وزننده والشرهان سكران وزننده برنسنه یه حرصی غالب آدمه
دینور یقال هو شره علی الطعام وشرهان ای الغالب الحرص اهیا اشراهیا اولده همزه نك كسری وهانك
سكونیله وثانیده همزه نك وشبنك فتحیله كلمهٔ یونانیه در اسماء حسنادندر الازلی الذی لم یزل معناسنه در یونانی اولمق
حسبیله كرچه بو كتاب آنك موضع ذكری دكلدر لكن ناس غلط ایدوب احبار یهود زعملری اوزره اهیا دیرلر همزه نك
فتحیله وشراهیا دیرلر همزه نك اسقاطیله الشفه شبك فتحی وفانك سكونیله برآدمی مشغول قلمق معناسنه در یقال
شفهه شفها من الباب الثالث اذا شغله وسؤالده ابرام ایلمكله مسئول عنه اولانك یاننده بولنانی بالجمله آلمق
معناسنه در یقال شفهه اذا الح علیه فی المسئلة حتی انفد ماعنده ومنه یقال كاد العیال یشفهون مالی ای یفنونه
بوراده بعض نسخه ده حرف تردید ایله رسم اولنمغله بو ایكی معنا اختلافه مبنی اولور لكن شارح استقلال نسخه سنی
ترجیح ایتمشدر وشفه برآدمك دودغنه اورمق معناسنه در یقال شفهه اذا ضرب شفته وطعامك اكل ایدنلری
چوق اولمق معناسنه در یقال شفه الطعام علی المجهول اذا كثر آكلوه وبرآدمك سائللری كثیر اولمق معناسنه در
یقال شفه زید اذا كثر سائلوه ویقال شفه المال اذا كثر طالبوه المشفوه شول كسه در كه ناسك كندیدن
جر وسؤالی چوق اولمغله مالكی قالمامش اوله وشول طعامه اطلاق اولنور كه آنده تناول ایدن چوق اوله یقال
طعام مشفوه اذا كثرت علیه الایدی وقلیل اولان نسنه یه دینور یقال اموالنا مشفوهة ای قلیلة الشفه شبنك
فتحی وكسری وفانك فتحیله انسانك دودغنه دینور اصلی شفهه در كه هاء اللام در تثنیه سنده شفتان وجمعنده
شفاه دینور شبنك كسریله وشفوات كلور فتحاتله وبو شفه كلمه سنی معتل زعم ایدنلرك قولنه مبنیدر وعربلر رجل
خفیف الشفه دیرلر ملحف یعنی سؤالده ملح ومبرم كسه در دیمكدر كذلك قلیل السؤالدر دیجك یرده دخی مستعمل
اولمغله ضد اولور وكاه اولور كه ذكر جمیل موقعنده استعمال ایدرلر یقال له فینا شفة حسنة ای ذكر جمیل
ویقال ما احسن شفة الناس علیك ای ثناؤهم بنت الشفه كلمه یه اطلاق اولنور تقول ما سمعت منه بنت شفة ای كلمة
الشفاهی غرابی وزننده بیوك دودقلی آدمه دینور یقال رجل شفاهی ای العظیم الشفة وبو تغییر نسب
قبیلندندر المشافهة مفاعله وزننده بركسه ایله دودق دودغه سویلشمك معناسنه در یقال شافهه ای ادنی
شفته من شفته یعنی تكلمه وبرنسنه یه یاقلشمق معناسنه مستعملدر یقال شافه البلد والامر اذا دنا الشافه صاحب
وزننده صوسزه دینور یقال هو شافه ای عطشان الحروف الشفهیة بفم حرفلریدر كه باء وفاء ومیم حرفلریدن
عبارتدر كه مخرجلری شفه در مؤلفك بفم كلمه سیله تفسیری لطافتی متضمندر الاشفی اعلی وزننده دودقلری
بری برینه قاوشمیوب آیرق اولان آدمه دینور یقال رجل اشفی ای لا تنضم شفتاه التشفیه قافله تفعیل وزننده
خرما قوزغی قیرارمغه بشلمق معناسنه در یقال شفه النخل بمعنی شقح بوراده شقحها نسخه سی غلطدر المشاكهة
مشابهه وزننده والشكاه شباه وزننده ومرادفلریدر كه بكزه مك معناسنه در یقال شاكهه مشاكهة وشكاها
اذا شابهه وشاكله وقاربه التشاكه تشابه وزننده ومرادفیدر كه بری برینه بكزه مك معناسنه در یقال تشاكها
اذا تشابها الاشكاه همزه نك فتحیله برنسنه مشكل اولمق معناسنه در یقال اشكه الامر اذا اشكل اشنه قنفذ
وزننده اصفهان قربنده برقریه آدیدر الشوه والشوهة شبنلرك فتحی وواولرك سكونیله یوز چركین وبد اولمق
معناسنه در یقال شاه وجهه یشوه شوها وشوهة اذا قبح وبرآدمی بلكلدوب قورقتمق معناسنه در یقال شاه
فلانا اذا افزعه وكوزدكورمك معناسنه در یقال شاه فلانا اذا اصابه بالعین وحسد ایلمك معناسنه در یقال شاه
فلانا اذا حسده وبرنسنه یی كوكل یك خواهش وآرزو قلمق معناسنه در یقال شاهت نفسه الی كذا ای طمحت
الشوه فتحتینله برآدم بدچهره اولمق معناسنه در یقال شوه الرجل ووجهه شوها من الباب الرابع اذا قبح وبیون

اوزون اولمق معناسنه در یقال شوهت عنقه اذا طالت وبیون قصه اولمق معناسنه اولمغله ضد اولور یقال شوهت
عنقه اذا قصرت الاشوه احمر وزننده وصفدر بدچهره كشی یه دینور وكبر وادا صاحبی شخصه دینور یقال
رجل اشوه ای مختال التشویه تفعیل وزننده چركین یوزلو قلمق معناسنه در یقال شوهه الله ای قبح وجهه
وكوزدكورمك معناسنه در تقول لا تشوه علی ای لا تصبنی بعین الشوهاء حمراء وزننده بدچهره عورته
دینور یقال امرأة شوهاء ای قبیحة الوجه عابسة وكوزل یوزلو دلبر خاتونه دینمكله ضد اولور طول كردن اعتباریله در
یقال امرأة شوهاء ای جمیلة واغورسز بداختر عورته دینور یقال هی شوهاء ای مشؤومة وكریملو اوسلكلو آته
دینور علی قول آوردلری وبرونی دالكلری پك ككبش اولانه دینور وبو اوصاف جیده دندر واغزی كوچك
اولانه دینمكله ضد اولور وایكی فرس اسمیدر المشوه معظم وزننده شكل وقیافتی چركین تصلق وبداندام
آدمه دینور یقال رجل مشوه ای القبیح الشكل الشایه صاحب وزننده والشاه جاه وزننده شاهیندن مقلوب
ومختصردر تیز نظر آدمه دینور یقال رجل شایه البصر وشاه البصر ای حدیده الشاه جاه وزننده قیونه دینور مفرددر
مذكر ومؤنثنه اطلاق اولنور علی قول قیونه وكچی یه وآهو یه وصغره ودوه قوشنه وحمار وحشی یه شاملدر وعورته
اطلاق اولنور جمعی شاء كلور كه همزه ایله در اصلی شاه ایدی وشیاه وشواه كلور شینلرك كسریله وشاوه كلور همزه نك
فتحیله وشوی وشیه كلور عنب وزنلرنده وشیه كلورسید وزننده شارح دیر كه بونك اصلی شاهه وآنك اصلی شوهه در
مصغری شویهه در عدد صورتنده مثلا ثلاث شیاه دینور عشره یه قدر وعشره یی تجاوز ایتدكده تا ایله تلفظ اولنور وقیون
كثیرا ولدقده هذه شاة كثیرة دینور قصر عنق معناسندن مأخوذدر المشاهة مسافه وزننده قیونلو یره دینور علی قول
قیونی چوق یره دینور یقال ارض مشاهة ای ذات شاء او كثیرتها الشاوی والشاهی قیونی اولان آدمه دینور یقال
رجل شاوی وشاهی ای صاحب شاء التشوه تفعل وزننده قیون یاخود آهو یاخود حمار وحش صید ایلمك
معناسنه در یقال تشوه شاة اذا اصطادها وبیلنمامك ایچون تبدیل قیافت ایلمك معناسنه در یقال تشوه له
اذا تنكر الشوهة شبنك ضمیله ایراقلق بعد معناسنه در ابوشاه صحابهٔ كرامدندر وشاه الكرمانی اولیاء اللهدندر
منع وصرفی جائزدر ممنوعیتی علمیت وعجمیه یه مبنیدر ابوشاهین محدثدر الشیه شبنك فتحی ویانك سكونیله
كوزدكورمك معناسنه در یقال شاهه یشیهه شیها اذا عانه الشیوه صبور وزننده بدنظر آدمه دینور كه نیه نظر
ایلسه اصابت ایدر یقال هو شیوه من اشیه الناس ای عیون مترجم دیر كه بو مقوله شخصی كورد كده همان یوزینه قرشو
اخفا ایله معوذتین سوره سنی تلاوت ایدهلر فصـــــــل الصاد اصبهان شهر اصفهاندر اصص
ماده سنده ذكر اولندی الصته صادك فتحی وتانك سكونیله والتصنیه تفعیل وزننده تذلیل ایلمك معناسنه در
یقال صتهه صتها من الباب الثالث وصتهه تصنیها اذا ذلله صه صادك فتحی وهانك سكونیله وهانك منونا
كسریله متكلمه كلمهٔ زجردر یعنی تكلم ایدن آدمه زجر وآزار ایله صوص وخموش اول معناسنه در یقال تكلم فلان
فقلت صه وهی كلمة زجر للمتكلم ای اسكت مترجم دیر كه مه كبی صه دخی فی الاصل مصدر مقامنه قائم صوت اولوب بعده
اسم فعل امر اولمشدر تنكیری مصدر اصلیتی اعتباریله در شیخ رضی اسماء افعال بابنده تحقیق انیق ایلمشدر الصهصهة
زلزله وزننده متكلمی صه صه دیوب صوصدرمق معناسنه در یقال صهصه بهم ای اسكتهم فقال لهم صه صه
فصـــــــل الضاد المعجمة الضه ضادك فتحی وهانك تشدیدیله برنسنه یه بكزه مك معناسنه در یقال ضهه
ضها من الباب الاول اذا شاكله وشابهه لغة فی ضاهاه فصـــــــل الطاء الطله صرد وزننده ناچیز
بوفقه بلود پاره سنه دینور یقال ما فی السماء طله وهو مارق من السحاب الطلهة غرفه وزننده مال بقیه سنه
دینور یقال بقیت طلهة من المال ای بقیة منه الطله طانك فتحیله دائما دیار بدیار رنج وتعب چكوب سیر
وسیاحت ایلمك معناسنه در یقال طله الرجل فی البلاد طلها من الباب الاول اذا ذهب ودب دبیبا فی دؤوب
الاطله اطلس وزننده برمقدار اوت بقیه سی قالمش یره دینور جمعی طله كلور طانك ضمیله یقال واد اطله ای اطلس
شارح اذا بقی فیه شئ من الكلا عنوانیله تفسیر ایدوب لكن مؤلف اطلس ایله كه نباتدن مجرد دیمكدر تفسیر
ایلمكله احالهٔ باطله در دیو تعریض ایلمشدر الاطلاه همزه نك كسریله اطلاع وزننده ومرادفیدر یقال اطله
ای اطلع المطمه معظم وزننده اوزادلمش نسنه یه دینور یقال شئ مطمه ای مطول پس تطمیه تطویل
معناسنه اولور الطهطاه جهجاه وزننده كنج وآوسته لكلی تا ولو طولغون آته دینور طه بل وزننده فعل
امردر اطمئن معناسنه كه مطمئن اول دیمكدر علی قول لغت حبشه ده یا رجل معناسنه در وطانك وهانك
فتحه لرنی اشباعله قرأت ایدنه كوره حروف هجادن ایكی حرف اولور كه بری طاء وبری هاء در مؤلف بونكله

طه سوره سنك اوّلنده اولان طه كلمه سنه اشارت ايلمشدركه بعضلر بل وزننده قرأت ايلدي اكا كوره اصلي طاء
كلمه سيدركه وطئ لفظندن امر حاضردر همزه هايه قلب اولنمشدر فخر عالم عليه السلام حضرتلري تهجد
نمازنده براياق اوزره قائم اولمغله ايكي اياقلرني يردن بصوب اطمينان اوزره اوللري بابنده امر اولنمشدر ياخود طه
كلمه سي لغت حبشه ده يارجل ديمكدر طه سوره سي اوّلنده مفسرينك وجوه عديده سي اولمغله مراجعت اولنه
الطهاطه طاي اولاك فتحيله آتلرك كورلتيسنه واصوات وغريو وفريادنه دينور تقول دهشتنا طهاطه الخيل
اي اصواتها فصـــــل العين العته عينك فتحي وتانك سكونيله والعته والعتاه عينلرك ضميله برآدمك عقلنه
نقصان كلمك معناسنه دركه اكثري پك پيرلكدن اولور تركيده بونامق تعبيراولنور علي قول عقل وشعوري مفقود وزائل
اولمق ياخود سمه وندهوش اولمق معناسنه دريقال عته الرجل علي المجهول عتها وعتها وعتاها فهو معتوه اي نقص
عقله اوفقد اودهش وعلم تحصيلنه پك دوشكون اولمق معناسنه در يقال عته في العلم اذا اولع به وحرص عليه وبرآدمك
كلامني هركسه نقل وحكايه ايلمكله آني آزرده قلمغه متهالك اولمق معناسنه در يقال عته فلان اذا اولع بايذائه
ومحاكاة كلامه المعتوه عقلنه عته كلش آدمه دينوركه بونامش تعبيراولنور فارسيده فرتوت دينور العتيه
امير وزننده برآدمك سوزلرني دائما هركسه نقل وحكايه ايله آزرده ايلمكه متوغل اولان آدمه دينور جمعي عتهاء
كلور امراء وزننده بوراده بعض نسخه ده اسم فاعل عاته عنوانده مرسومدر لاين كبي لكن مصباحده باب
رابعدن دخي مرسوم اولمغله عته نسخه سي اكا مبني اولور العتاهة سحابه وزننده معناي مزبوردن اسمدر
التعته تفعل وزننده تجاهل وتغافل معناسنه در يقال تعته عنه اذا تجاهل وتغافل وتنظف وتنزه معناسنه در
يقال تعته عنه اذا تنظف ودلورمك معناسنه در يقال تعته الرجل اذا تجنن وحمق ورعونت ايلمك معناسنه در
يقال تعته فيه اذا ترعن ولباس ومأكل خصوصنده دقت ومبالغه ايلمك معناسنه در يقال يتعته فلان اي يبالغ
في الملبس والمأكل المعته معظم وزننده اخلاق واطواري معتدل اولان عاقل آدمه دينور يقال رجل معته
اي عاقل معتدل الخلق واخلاق واوضاعي شوريده و پريشان اولان مجنونه ديمكله ضد اولور يقال رجل معته
اي مجنون مضطرب الخلق ابو العتاهيه كراهيه وزننده ابو اسحق اسمعيل بن القاسم بن سود نام شاعرك لقبيدر
جوهرينك وهمي كبي كنيه سي دكلدر شارح ديركه بوراده اب صاحب معناسنه در قالديكه كنيه تعظيمه دال
اولمغله مؤلف رد ايلمشدر لكن جوهري ظاهري اعتبار ايتمشدر وعتاهيه ضلال الناس معناسنه دركه ناسك
پك ضالّ وكمراهي ديمكدر واحمق معناسنه درعينك ضميله ده جائزدر نته كه عتاهه دخي بومعنايه در سحابه
وزننده شارح ديركه بونلر في الاصل مصدرلر در ضلال وحمق معناسنه وعتاهيه اسمادندر العنته قنفذ
وزننده والعنتهي قنفذي وزننده برخصوصده پك مبالغه واقدام ايدر اولان آدمه دينور يقال رجل عنته
وعنتهي اي مبالغ في الامر جدّا التنجيه تفعيل وزننده ايكي نسنه يه كوز دكرمكله بري برندن آيرمق معناسنه در
يقال نجّه بينهما تنجيها اذا عاينهما ففرّق بينهما التنجه تفعل وزننده تجاهل معناسنه در يقال تنجه عنه اذا تجاهل
وبرخصوص طولاشقلنوب چپارزلنمق معناسنه در يقال تنجه الامر اذا التوى العنجهي قنفذي وزننده
خودبين ومتكبر آدمه دينور العنجهية قنفذيه وزننده جهل وحمق وكبر وعظمت معنالرينه در العنجهانية
قنفذانيه وزننده وتخفيفله جائزدر عنجهيه معناسنه در يقال به عنجهية وعنجهانية اي جهل وحمق وكذا كبر
وعظمة العيده حيدر وزننده بدخو يلغه دينور يقال به عيده اي سوء خلق وبدخوي دوه يه وسائر حيوانه
دينور يقال بعير عيده اي سيء الخلق وعزيز النفس اوله رق اندامي ياقشقسز آدمه دينور العيدهة والعيدهية
عينلري ودالك فتحيله بونلر ده بدخو يلغه دينور العيداه عينلرك فتحيله بودخي بدخوي دوه يه وسائر حيوانه
دينور العرهون زنبور وزننده برنبات آديدر جمعي عراهين در وبونون بابنده دخي ذكر اولندي العزه عينك
كسري وزاي معجمه نك سكونيله والعزه كتف وزننده والعزهي عينك كسري واللك قصريله والدي التنكير
تنوينله والعزهاة مشكاة وزننده والعزهاء عينك كسري ومدّ ايله والعزهيّ ياي مشدده ايله والعنزهو
قندأو وزننده والعنزهوة قندأوه وزننده والعنزهاني قنفذاني وزننده ساز وسوز وموسيقي ولهو ولعب والفت
نسوان مقوله سي حالاتدن متشوّق اولميان شخصه دينوركه يدماغ وخشك طبع و بد مزاج اولمقدن نشئت ايدر
علي قول لئيم وفرومايه كسيه دينور ياخود ياران وهمدمنه بغض وكينه سني كتم ايلمز اولان آدمه دينور جمعي عزاه
كلور عينك كسريله وعزهون كلور عينك كسر بله بونلر يالكز عزه كلمه سنك جمعيدر العزهاة سعلاة وزننده
شول عورته دينوركه كرچه باشي يولمش اولوب لكن هنوز عشقبازلق هواسنده اوله يقال امرأة عزهاة وهي مرأة

اسنت ونفسها تنازعها الي الصبي العضاهة عينك كسريله پك اولو اغاجه دينور علي قول خمط ديدكلري برته
اغاجنه ياخود مطلقا تيكنلو اغاجه دينور مبشه اغاجي ومغيلان اغاجي كبي ياخود آنلرك واو واوزون اولاننه دينور
جمعي عضاه كلور وعضون كلور عينلرك كسريله وعضوات كلور عينك كسري وضادك فتحيله مترجم حقير ديركه
بونك اصلي عضهه درشفه نك اصلي شفهه اولديغي كبي هاء حذف اولندي وعند البعض آخري واو در عضوات
اكا مبني در وجمع سلامتي سنون كبي ذوات التاء اولان مفردينك محذوفنه جبر ايچوندر العضه عنب وزننده
والعضهة عنبه وزننده عضاهه معناسنه در وعضه كذب و بهتان وسحر وافسون معنالرينه در جمعي عضون
كلور نته كه متعل بابنده مذكوردر العضوي عربي وزننده والعضهي عنبي وزننده والعضاهي كتابي
وزننده ذكر اولنان شجر اوتليان اركك دوه يه دينور يقال بعير عضوي وعضهي وعضاهي وناقة
عاضهة وعاضه اي يرعي العضاهة بونلر اختلاف مذكوره مبني در العضهة فرحه وزننده والعضيهة سفينه
وزننده والمعضهة محسنه وزننده عضاهه سي چوق يره دينور يقال ارض عضهة وعضيهة ومعضهة
اي كثيرة العضاهة الاعضاه همزه نك كسريله يرك عضاهه سي چوق اولمق معناسنه در يقال اعضهت
الارض اذا صارت عضهة وبرآدمك دوه سي عضاهه اوتلمق معناسنه در يقال اعضه القوم اذا اكلت ابلهم العضاه
وافك وافترا ايلمك معناسنه در يقال اعضه فلان اذا جاء بالافك والبهتان العضه عينك فتحي وضادك
سكوني وفتحيله والعضيهة بديهه وزننده والعضهة عينك كسريله يلان سويلمك معناسنه در يقال عضه
الرجل عضها وعضيهة وعضهة من الباب الثالث اذا كذب وسحر ايلمك معناسنه در يقال عضه الرجل اذا سحر
وقوغجيلق ايلمك معناسنه در يقال عضه فلان اذا نمّ ودوه شجر عضاهه اوتلامق معناسنه در يقال عضه
البعير اذا اكل العضاه و برآدمه بهتان ايلمك معناسنه در يقال عضه فلانا اذا بهته وقال فيه مالم يكن وشجر عضاه
كسمك معناسنه در يقال عضه العضاه اذا قطعها العضه فتحتينله افك وافترا ايدا ايلمك معناسنه در يقال
عضه الرجل عضها دوه قسمي عضاهه اوتلامقدن دردناك اولمق من الباب الرابع اذا جاء بالافك والبهتان التعضيه
تفعيل وزننده بودخي شجر عضاه كسمك معناسنه در يقال عضه العضاه اذا قطعها العاضه والعاضهة
ضادلرك كسريله صوقديغي آنده هلاك ايدن قتال يلانه وصف اولور يقال حية عاضه وعاضهة اذا كانت تقتل
من ساعتها وعاضه جادويه دينور يقال هو عاضه اي ساحر العفوه فايله قعود وزننده ناس تجمع ايدوب
كثرتدن هربري قبلايوب طوتمق معناسنه در يقال عفه القوم عفوها من الباب الثالث اذا اطبقوا العفاهية
علابطه وزننده اري وضخا متلونسنه يه دينور العله فتحتينله ملامته اوغرامق معناسنه در يقال عله الرجل
علها من الباب الرابع اذا وقع في الملامة ومخمورلق رنجيله بيحضور اولمق معناسنه دركه كيفي كيجدكدنصكره صداع
وثقلته دوشمكدن عبارتدر يقال عله الشارب اذا وقع في اذي الخمار بوراده ادني الحمار نسخه لري غلطدر
واجفمق معناسنه در يقال عله الرجل اذا جاع و برنسنه يه منهمك اولوب بيزارلق ايلمك معناسنه در يقال عله فلان
اذا انهمك ومدهوش ومتحيراولمق معناسنه در يقال عله الرجل اذا تحير ودهش وخوف وفزع واضطرابدن ناشي
بيقرار اولوب بري اوته اولطه چالمق معناسنه در يقال عله الرجل اذا جاء وذهب فزعا وخبيث النفس اولمق معناسنه دركه
مردانه وشبر مردا اولمامقدن عبارتدر يقال عله فلان اذا خبث نفسا وآت اويانلو اوله رق شوقله جنبش ونشاطه كلمك
معناسنه در عله الفرس اذا نشط في اللجام العلهان سكران وزننده ذكر اولنان عله صفتلريله متصف آدمه
وآته دينور مؤنثنده علهي دينور سكري وزننده جمعي علاه كلور رجال وزننده وعلاهي كلور سكاري وزننده
وعلهان اركك دوه قوشنه دينور العاله صاحب وزننده خفت طبعي اولان عورته دينور يقال امرأة عاله
اي طياشة پس وصف خاص قبيلندن اولور وديشي دوه قوشنه دينور بوماده ده عاله مذكره وصف اولوب طياشه
مبالغه يه دال اولمق ونعامه دن مفرد مراد اولمق دخي محتملدر العلهان فتحاتله ابو مليك عبدالله بن ابي الحارث
فرسنك اسميدر العلهاء حمراء وزننده زره قفتانه دينوركه ايكي بزك اراغنه دوه يپاغيسني يموق كبي
قيوب قبامه طرزنده ديكدكدنصكره زره التندن كيرلرتا كه زره بدني آزرده ايلميه وبرفرس اسميدر العمه فتحتينله
والعموه والعموهة عينلرك ضميله والعمهان فتحاتله ضلال وطغيان وكمراهيده متردد وسركشته اولمق
معناسنه در يقال عمه الرجل وعمه عمها وعموها وعموهة وعمهانا من الباب الثالث والرابع اذا كان مترددا
في الضلال ومنازعه ومجادله ده ياخود سلوك ايده جكي طريق ومسلك خصوصنده حيران وسركردان اولمق
معناسنه در علي قول دليل وحجت بلمامك معناسنه دركه دعواسنه اتيان دليل وحجته مقتدر اولميوب عاجز وفرومانده

اولمقدن عبارتدر يقال عمه الرجل وعمه اذا تحير فى منازعة اوطريق اوان لا يعرف الحجة مترجم دير كه زمخشرى
ديديكه عمه كرچه عمى كبيدر لكن عمى بصرو بصيرته عام وعمه بصيرته مخصوصدر وعمه فتحتيله صحرا و بيابانه
نشانه سز وعلامتسز اولمق معناسنه دركه اندن سمت وكار بولمق مشكل اولور يقال عمهت الارض عمها من الباب
الرابع اذا صارت لا اعلام بها التعامه تفاعل وزننده عمه وعمه معناسنه در يقال تعامه الرجل بمعنى عمه العمه
كتف وزننده والعامه صاحب وزننده متحير ومتردد اولان آدمه دينور جمعى عمهون كلور وعامهك جمعى
عمه كلور ركع وزننده العمهاء حمراء وزننده شول رضه دينور كه آنده يول وسمت بوله جق نشانه وعلامت اولميه
يقال ارض عمهاء اى لا اعلام بها العمهى والعميهى عينلرك ضمى وميملرك تشديدى والفلزك قصريله
نابود ونابديد لكه اطلاق اولنور ومنه يقال ذهبت ابله العمهى والعميهى اى لم يدر اين ذهبت التعميه تفعيل
وزننده برآدمه پس پرده دن كيرلو جه ظلم ايلمك معناسنه در تقول عمهت فى ظلمه اى ظلمته بغير جلية العاهة حاله
وزننده آفت معناسنه در يقال اصابته العاهة اى الافة العووه قعود وزننده برنسنه يه آفت ايرشمك
معناسنه در يقال عاه المال يعيه عووها اذا اصابته العاهة مصباحده باب رابعدن مصوغدر المعيوهة آفته
اوغرامش يره دينور يقال ارض معيوهة اى ذات عاهة الاعاهة اقامه وزننده والتعويه تفعيل وزننده
برآدمك مواشيسنه ياخود مزروعنه آفت اوغرامق معناسنه در يقال اعاه القوم وعوهوا اذا اصابت ماشيتهم
او زرعهم العاهة وتعويه يولجى كيجه آخرنده قونمق معناسنه در يقال عوهوا اذا عرسوا و برده محتبس اولوب
قالمق معناسنه در يقال عوه فلان اذا احتبس فى مكان ومركب صو پاسنى عوه عوه ديو چاغرمق معناسنه در
يقال عوه الجحش اذا دعاه بقوله عوه عوه العائهة نائبه وزننده حيقرمغه وچاغرمغه دينور صياح معناسنه
عاه عاه هالرك كسريله وعيه عيه عينلرك وهالرك كسريله كيدن دوه يى طوردرمق ايچون چاغره جق صوتدن
حكايه در العه عنك فتحى وهانك تشديديله مكابر وبحيا آدمه دينور يقال رجل عه اى القليل الحياء المكابر
عه عه فدفد وزننده كيدن دوه يى آزار ايله طوردره جق صوتدن حكايه در العهعهته زلزله وزننده كيدن دوه يى
طوردرمق ايچون عه عه ديمك معناسنه در يقال عهعه بالابل اذا زجرها بقوله عه عه ليحتبس فصــــــــل
الفاء الفراهه كراهه وزننده والفراهية كراهيه وزننده حاذق وماهر اولمق معناسنه دركرك عمل وصنعتده
انسان اولسون وكرك يوريمكده واشكنلكده سائر حيوان اولسون يقال فره فراهة وفراهية من الباب الخامس
اذا حذق الفروهة عمومه وزننده اسمدر اوزلق حذق معناسنه در الفاره صاحب وزننده اوزوحاذق آدمه دينور جمعى
فره كلور ركع وزننده وفرهه كلور سفره وزننده شارحك بيانه كوره بو نوادر دندر زيرا باب
خامسدندر الفارهة كوزل قيزه اطلاق اولنور يقال جارية فارهة اى مليحة وچنكى عورته دينور قينه معناسنه شارح
دير كه فى الاصل وصف اولوب بعده غالب اولدى وشدتله اكل طعام ايدن عورته دينور يقال امرأة فارهة اى شديدة
الاكل الافراه همزه نك كسريله حيوان اشكين يورر دول طوغورر اولمق معناسنه در يقال افرهت الناقة اذا كانت
تنتج الفره وخدمتده وايشده كوجده جست وچيره قول وخدمتكار ايدنمك معناسنه در يقال افره فلان اذا اتخذ غلاما
فارها المفره محسن وزننده والمفرهة محسنه وزننده فاره دول طوغورر اولان ناقه يه دينور يقال ناقة مفره
ومفرهة اذا كانت تنتج الفره التفريه تفعيل وزننده بودخى ناقه اشكين دول طوغورمق معناسنه در يقال
فرهت الناقة بمعنى افرهت الفره فتحتيله افراط سرور ونشاطدن بوطور اولمق معناسنه در يقال فره الرجل
فرها من الباب الرابع اذا اشر وبطر الاستفراه صو يى پاك جواد وفاره آتلر بسليوب يتشدرمك معناسنه در
يقال هو يستفره الافراس اى يستكرمها ابن فيره فانك كسرى وراء مشدده نك ضميله ابو القاسم الشاطبى در
رحمه الله واول قاسم بن فيره بن خلف بن احمد الشاطبى دركه قرائده منظومه شاطبيه نك ناظميدر وفيره مغرب
لساننده جديد معناسنه دركه يكى يه دينور فراهه سحابه وزننده سبستان ايالتنده برقصبه آديدر الفطه
فانك وطاى مهمله نك فتحيله آدمك ارقه سى ككبش وميدانلو اولمق معناسنه در يقال فى ظهره فطه اى سعة
ويقال فطه الرجل وظهره فطها الفقه فانك كسريله برنسنه يى ذهن وفطنتله كركى كبى آكليوب بيلمك
معناسنه در بعده شرف وسيادتى ايچون علم دين وشريعتده علم غالب اولدى كه علم فقه ايله متعارف اولان
علم شريف اوله جقدر شارح دير كه مؤلفك سوقنه كوره اصول وفروع وتفسير وحديث داخلدر وبو بابده حنفيه ايله
شافعيه بينلرنده اختلاف واردر ومؤلف شافعيدر وابن اثيرك بيانه كوره مرتبه ثانيه ده علم فروع وفتوايه
مخصوصدر وفقه بالكزجه اكلمق فهم معناسنه در يقال فقه الشئ فقها من الباب الرابع اذا فهمه الفقاهة

كرامه وزننده والفقه فتحتيله فقيه اولمق يعنى علم شريعته عالم اولمق معناسنه در يقال فقه الرجل وفقه
فقاهة وفقها من الباب الخامس والرابع اذا كان فقيها ويقال للشاهد كيف فقاهتك لما اشهدناك ولا يقال
فى غيره او يقال فيما ذكر الزمخشرى الفقيه امير وزننده والفقه ندس وزننده باب مذكورلردن وصفلردر
جمعى فقهاء كلور علماء وزننده مؤنثلرى فقيهه وفقهه در جمعى فقهاء وفقايه كلور فرائض وزننده وفقيه شول
آيغره و بوغوره اطلاق اولنور كه كبه اولان ايله كبه اولميوب كوسنك اولانى تميز ايلمكده حاذق اوله يقال فحل فقيه
اى طب بالضراب يعنى حاذق بذاوت الضبع وذوات الحمل التفقه تفعل وزننده بودخى اكلمق معناسنه در يقال تفقه
كلامى اذا فهمه شارح دير كه تفقه تحصيل فقه ايلمك معناسنه ده كلور التفقيه تفعيل وزننده والافقاه
همزه نك كسريله اوكرتمك تعليم معناسنه در يقال فقهه الشئ وافقهه اذا علمه المفاقهة مفاعله وزننده باب
مغالبه ده مستعملدر بركسنه ايله علم ودانش بابنده يارشمق معناسنه در يقال فاقهه ففقه اى باحثه فى العلم فغلبه
فيه المستفقهة اسم فاعل بنيه سيله شول خاتوندر كه نايحه نك كفته لرينه قرشو كندى دخى نظيره لر ايراد ايدر اوله
مزبوره نك كلامنى فهم ايلمكله جواب ايرادندن ناشى اطلاق اولندى يقال امرأة مستفقهة اذا كانت تجاوبها
الفاكهة كاف مكسوره ايله يمشه دينور ثمر معناسنه مراد ياش يمشدر هرنه اولورسه اولسون مطلقدر واشبو
فيها فاكهة ونخل ورمان آيت كريمه سيله بالاستدلال خرما وعنب ورمانى اخراج ايدنلرك قولى باطل ومردوددر
وبو بحثى ابن اللامع المعلم العجاب نام كتابمده مبسوطا بيان ايلدم يقال اكلوا الفاكهة وهى الثمر كله شارحك
بيانه كوره جمعى فواكه در وبو بابده حنفيه ايله شافعيه بينلرنده اختلاف واردر وفاكهه يك لطيف وموزون
خرما اغاجنه اطلاق اولنور يقال نخلة فاكهة اى معجبة وبر رجل اسميدر وحلوايه اطلاق اولنور تقول اكلنا
فاكهة اى حلواء الفاكهانى ياى نسبتله ياش يمش صاتجيسنه دينور يقال هو فاكهانى اى بايع الفاكهة
بوراده الف ونون تعبير نسبت اداتيدر الفكه نجل وزننده دائما فاكهه اكل ايدر اولان آدمه دينور الفاكه
صاحب وزننده فاكهه صاحبنه دينور التفكيه تفعيل وزننده برآدمه فاكهه كتورمك معناسنه در يقال فكه
القوم اذا اتاهم بالفاكهة ولطيف وخوش آينده سوزلر سويلمك معناسنه در يقال فكه الاحباب بملح الكلام
اذا اطرفهم بها الفكيهة سفينه وزننده والفكاهة ثمامه وزننده لطيفه يه وخوش آينده كلامه دينور مزاح كبى
تقول ما كان ذلك منى الا فكيهة وفكاهة اى مزاحا وملاحة الفكه فتحتيله والفكاهة كرامه وزننده برآدم
خوشطبع وبشوش ولطيفه كوى اولمق معناسنه در يقال فكه الرجل فكها وفكاهة من الباب الرابع اذا كان فكها
وبرنسنه يك خوشنه كلوب پسند وتعجب قلمق معناسنه در يقال فكه منه اذا تعجب الفكه كتف وزننده
والفاكه صاحب وزننده خوش منش وكشاده طبع وخندان وبشوش آدمه دينور ياخود مزاح ولطيفه ايله خلقى دائما
خنده ناك ايدن مضحك وطرفه كوى آدمه دينور يقال رجل فكه وفاكه اى طيب النفس ضحوك او يحدث صحبه
فيضحكهم وفكه دائما ناسى فصل وغيبتله ذوقلنوب صفالنور اولان شخصه اطلاق اولنور يقال هو فكه باعراض
الناس اى يتلذذ باغتيابهم التفكه تفعل وزننده برنسنه دن يك خوشلنوب پسندينه كلمكله تعجب ايلمك معناسنه در
يقال تفكه منه اذا تعجب وپك نادم وپشيمان اولمق معناسنه در يقال تفكه الرجل اذا تندم وتمتع وانتفاع ايلمك
معناسنه در يقال تفكه به اذا تمتع وفاكهه يمك معناسنه در يقال تفكه الرجل اذا اكل الفاكهة وفاكهه دن
پرهيز ايلمك معناسنه اولمغله ضد اولور وتأثم كبى يقال تفكه فلان اذا تجنب عن الفاكهة
وقوله تعالى فظلتم تفكهون تعجبون اى تجعلون فاكهتكم قولكم انا لمغرمون اوتفكه هنا بمعنى القى الفاكهة عن نفسه
قاله ابن عطيه پس قول ثانى يه كوره تجنب بابندن اولور شارح دير كه بعضلر تندم ايله تفسير ايلديلر التفاكه
تفاعل وزننده مزاح ولطيفه ايدشمك معناسنه در يقال تفاكهوا اى تمازحوا المفاكهة مفاعله وزننده برآدمه
لاغ ومزاح ايلمك معناسنه در يقال فاكهه اذا مازحه الافكوهة اضحوكه وزننده اعجوبه معناسنه در يقال
اتى بافكوهة اى باعجوبة المفكه محسن وزننده والمفكهة محسنه وزننده سودى بوغورد كبى قيو اولان ناقه يه
دينور يقال ناقة مفكه ومفكهة اى خاثرة اللبن فاكهه صاحبه وزننده وفكيهة جهينه وزننده ايكى خاتون
آديدر ابو فكيهه اصحاب كرامدندر الفاه حال وزننده والفوه فانك ضميله والفيه فانك كسريله والفوهة
فاى مضمومه ايله كه اخص در والفم دم وزننده جمله سى برابردر كه آغزه دينور فارسيده دهان ديرلر جمعلرى
افواه كلور وافمام كلور احوال واكمام وزنلرنده واشبو افمام لفظنك واحدى يعنى جوهر ماده ولفظندن مفردى
يوقدر زيرا اصلى فوه ايدى فوز وزننده سنه لفظندن هاء حذف اولنديغى كبى بوندن دخى حذف اولنوب فوقالمغله

واو متحرك اوله رق طرفده واقع وماقبلی مفتوح اولدیغیچون الفه قلب اولنوب فاقالدی ومطرده درکه اسمك ماده سی
احدهما تنوین اوله رق ایکی حرفدن عبارت اولمق صحیح دکلدر بناء علیه کندیسنه مشاکل وجلد اولان میمه
ابدال اولندی زیرا ایکیسیده شفهیه دن اولدیغندن بشفه میم حرفنده واوك امتدادنه شبیه ادا ایدرکن اغزه
طوغری بر بوشجه امتداد حالتی ظاهر اولدیغندن واوه ملایم ومناسبدر وتثنیه سنده فمان وفموان وفمیان دخی
دیدیلر لکن ایکی صیغهٔ اخیره شاذلردر مترجم حقیردیرکه اشبو فم ماده سی کتب نحویه ده بر مادهٔ عظیمه در اسماء
ستهٔ بحثنده واقیه ده وخصوصا شیخ رضی شرحنده مفصلدر خلاصه سی بودرکه فوه کلمه سیکه قوم وزننده در مطلب
آخرنده اولان هاء کندوده شدت صوت اولمیوب خفی اولدیغیچون حرف علت کبی حذف اولنمغله فوقالدی وواو
حرف اعراب اولدیغیچون تحریك اولنمغله البته الفه قلب اولنمق لازم کلدی بو صورتده عصا ورحا کلمه لری کبی اکا
دخی تنوین لاحق اولمق مقتضی اولور پس اجتماع ساکنین ایچون الفك حذفی ایجاب ایتمکله اسم معرب حرف
واحد اوزره قالور بناء علیه کندی کبی شفوی اولوب ومن غیر استثقال حرکاته متحمل حرف جلد اولان میمه
بدالله فم دیدیلر لفظنه نظرا بعضلر جمعنده افمام دیدیلر لکن فی الحقیقه افمامك مفردی فوه درهایله افواه
کبی وه مصغری فویهه در واشعاره ده تثنیه سنده فموان وفمیان کلمشدرکه نادردر ومؤلفك تلوینات ذکری فوه ماده سنده
حوال ثلاث اعتبارنه مبنی در زیرا اعرابی عین کلمه در وبو بابده شیخ رضی تحقیق وتفصیل ایلمکله مراجعتی
بانده یی متضمندر وسورهٔ رعدده فاه کلمه سنك صلهٔ ضمیری خصوصی مادهٔ مخصوصه درکه ابن کثیر
صله ایتمشدر فلینظر الفوه فتحتینله برآدمك اغزی بیوك اولمق علی قول اولك دیشلری اوزون اوله رق
اغزی یایوان اولمغله دود قدن طشره چقق اولمق معناسنه در یقال به فوه وهی سعة الفم او ان تخرج
الاسنان من الشفتین مع طولها الافوه احمر وزننده وصف مذکر اوزره اولان کشی یه دینور
مؤنثنده فوهاء دینور یقال فوه الرجل فوها من الباب الرابع فهو افوه وهی فوهاء وافوه ازد قبیله سندن برشاعردر
الفوهاء حمراء وزننده افوهك مؤنثیدر واغزی بول قیویه دینور یقال بئر فوهاء ای واسعة الفم وشول بکره یه
اطلاق اولنور که دیش طرزنده اولان کرتك اوجلری اوزون وآره لقلری میدانلو اوله واغزی یایوان مزراق یاره سنه
وصف اولور یقال محالة فوهاء وطعنة فوهاء ای واسعة التفویه تفعیل وزننده برآدمك آغزینی ککیش قلمق
معناسنه در یقال فوهه الله ای جعله افوه الفوه فوز وزننده سوزسویلمك معناسنه در یقال فاه یفوه فوها اذا
نطق التفوه تفعل وزننده بودخی سوزسویلمك معناسنه در یقال تفوه بکلمة اذا نطق وبرمکانك آغزینه کیرمك
معناسنه در مثلا دره نك اغزینه کیرمك کبی یقال تفوه المکان اذا دخل فی فوهته المفوه معظم وزننده والفیه
کبس وزننده سوز بیلور ناطقه پرداز فصیح ومتکلم آدمه دینور علی قول طویمق بیلمز اکول وشدید الاکل شخصه
دینور یقال رجل مفوه وفیه ای منطیق اونهم شدید الاکل ومفوه ذکری آتی افواه قاتلمغله پك مطیب اولمش طیبه
دینمکله بو علاقه ایله مطلقا مطیب نسنه یه وصف اولور ومنه یقال شراب مفوه ای مطیب وکذا یقال منطیق
مفوه ومنطق مفوه ای بلیغ طیب الاستفاهة والاستفاه برکسه مقدما قلیل الاکل یاخود قلیل الشرب ایکن
صکره کثرت اوزره اولمق علی قول صو یاخود شربت ایچمکله صوسزلغی تسکین ایلمك معناسنه در یقال
استفاه الرجل استفاهة واستفاها اذا اشتد اکله اوشربه بعد قلة اوسکن عطشه بالشرب الافواه همزه نك
فتحیله فوه آتی جمعیدر طعامه لذت ایچون قاتدقلری فلفل وکمون مقوله سی نسنه لره دینور توابل معناسنه وطیب
قاتقبسنه دینورکه طیبه قاتمغله رایحه سنی خوش ایده جك نسنه لردن عبارتدر فارسیده طیب افراز دیرلر
یقال عنده افواه الطیب ای نوافجه والوان وکوناکون شکوفه لره اطلاق اولنور یقال جاء وبیده افواه النور ای
الوانه وضروبه ومطلقا هر شیئك انواع واصنافنه اطلاق اولنور یقال قد اصاب المال من افواه البقل ای اصنافه
وانواعه وافواه لفظنك مفردی فوه در فانك ضمیله سوق وزننده وجمع الجمعی افاویه کلور وافواه ذکر اولندیغی
اوزره آغز معناسنه اولان فوه لفظنك جمعیدرکه آغزلر دیمکدر بو مناسبتله برنسنه نك اوائلنه اطلاق اولنورنته که
ارجل اواخرنه اطلاق اولنور ومنه یقال دخلوا فی افواه البلد ای اوائله وخرجوا من ارجله ای اواخره وعربلر
برآدم برخوش کلام یاخود بر برجسته شعر سویلسه دعا مقامنده لافض فوه دیرلر لافض ثغره دیمکدر حالبت
ومحلت علاقه سیله یعنی دیشلری رخنه دار اولمسون دائما بو یلجه درست سوزلر سویلسون دیمکدرکه مرجعی
طول عمرینه دعادر وتقول العرب مات لفیه ای لوجهه ویقال سقط لفیه ای لوجهه بو نلرده لام علی معناسنه درکه
آغزی اوزره یعنی یوزی اوزره قپانوب دوشدی پس علاقه جزئیت وکلیت اولور ویقال او وجدت الیه

فاکرش ای ادنی طریق یعنی اکا اشکنبه آغزی قدر یولجغزده بولورایسك همان توقف ایلیوب اقتحام ایله
دیمکدر وبومثل کرش ماده سنده دخی کذران ایلدی ویقال فاها لفیك ای جعل الله فم الداهیة بفمك بو مثل
بد دعا موقعنده ایراد اولنور فاها ضمیری داهیه یه راجعدر منون دکلدر افعالی مضمر اولان مصادر مجراسنه اجرا
اولنمشدر مراد بلیه وداهیه دائما سکا قرین ومقابل اولسون دیمکدر ویقال سقی فلان ابله علی افواهها ای نزع لها
الماء وهی تشرب یعنی دوه لره مقدما حوضده صو احضار ایلیوب بقیه یی ایچمکه بشلدقلرنده قبودن صو چکمکه
مبادرت ایلدی که اولوقتده النده اولان قوغه یه وقابه اوشوتی ایدرلر ویقال جر فلان ابله علی افواهها ای ترکها
ترعی وتسیر یعنی دوه لری مسبب ایلمکله کندی باشلرینه کزوب اوتلر اولدیلر المفاهاة والمفاوهة مفاعله وزنلرنده
ضرب نطق ومقال بابنده مفاخره ومباحثه ایلمك معناسنه درکه مراد سوزده یارشمقدر یقال فاهاه مفاهاة
وفاوهه مفاوهة اذا ناطقه وفاخره صیغهٔ اولی مقلوبه در الفوهة قبره وزننده برکسه حقنده سویلنن سوزه
اطلاق اولنور ومنه یقال ان رد الفوهة شدید ای القالة واهل اسلام بری برنی فصل وغیبتله کسوب بچوب
ناموسلرینه خلل ویرمکه اطلاق اولنور یقال لاینبغی المسلمین الفوهة ای نقطیع بعضهم بعضا بالغیبة وشول
سوده دینورکه طعمی بوزیلوب لکن هنوز فی الجمله تازه سود حلاوتی قالمش اوله ویول وصوقاق ودره مقوله سنك
آغزلرینه اطلاق اولنور نته که فوهه دخی دینور فانك ضمیله یقال فوهة السکة والطریق والوادی وفوهتها ای
فمها وبرنسنه نك اولنه اطلاق اولنور جمعی فوهات وفوایه کلور التفاوه تفاعل وزننده سویلشمك معناسنه در
یقال تفاوهوا اذا تکلموا الفیه سید وزننده که ذکر اولندی والمستفیه مستفید وزننده اکول وپرخور شخصه
دینور یقال رجل فیه ومستفیه ای اکول الفوه سکر وزننده برجنس انجه اوزون کوك اسمیدرکه آنکله نسنه لر
بویانور ترکیده قزل بویه وقزل کوك دیرلر بو یاجیلر قوللنورلر کبد وطحال وعرق النسا وقالجه وبل آغریلرینه
نافع وبغایت مدر وسرکه ایله معجونی طلا برص علتنی مزیلدر المفوه والمفوی معظم وزنلرنده فوه ایله
بویانمش نسنه یه دینور یقال ثوب مفوه ومفوی ای صبغ به صیغهٔ ثانیه معتل قولنه مبنی درنته که معتل بابنده
دخی مرسومدر الفهة فانك وهای مشدده نك فتحیله والفههة کراهه وزننده والفهفهة زلزله وزننده
اسملردر عجزلکه وفرومانده لکه دینور یقال به فهة وفهاهة وفهفهة ای عی مترجم دیرکه فهه زله وسقطه
معناسنده استعمال اولنورکه عجزك لازمیدر تقول مارأیت منه فهة ای زلة وسقطة الفهه فتحتینله عاجز
وفرومانده اولمق معناسنه در یقال فهه الرجل فهها من الباب الرابع اذا عیی واونمق معناسنه در یقال فهه
الشیء اذا نسیه الافهاه همزه نك کسریله والتفهیه تفعیل وزننده عاجز قلمق معناسنه در یقال افهه الله
وفهههه ای جعله عییا الفه فانك فتحی وهانك تشدیدیله والفهیه امیر وزننده والفهفه فدفد وزننده عاجز
وکلیل وفرومانده یه دینور یقال هو فه وفهیه وفهفه ای عی الفهفاه ثرثار وزننده دواب ومواشی یی کوزل تیمار
وتقید ورعایت ایدن آدمه دینور یقال هو فهفاه علی المال ای حسن القیام به فصل القاف القره فتحتینله
بدنه عارض اولان صارمتق کیرلولك عارضه سنه دینورکه دیشلره عارض اولان قلح طرزنده اولور صفرانك رقیق
بخاری بدنه یاپشقدن نشئت ایدر یقال بجسده قره وهو کالقلح فی الاسنان ویقال قره الرجل قرها من الباب الرابع
اذا اصابه کالقلح فی الاسنان وکوده نك دریسی تمرکی عارضه سنك کثرتندن جابجا چیك یرلری کبی او یلوم او یلوم
اولمق معناسنه در یقال قره بدنه اذا تثقب جلده من کثرة القوباء وبدن شدت ضربدن ناشی بره لنوب
کوکرمك یاخود دریلری صیرلمق معناسنه در یقال قره بدنه اذا اسود اوتقشر من شدة الضرب الاقره احمر وزننده
معنای اولدن وصفدر بدننده دیش صاری بلغی کبی عارضه ظهور ایلمش آدمه دینور قرهاء مؤنثیدر القله فتحتینله
قره وزننده وجمیع معنالرنده مرادفیدر قلهی جمزی یاخود سکری وزننده مدینه یه قریب برموضع آدیدر قلهیا
فتحاتله ویای مشدده ایله مرحیا وبردیا وزننده واکا قلهی دخی دینور قافك ولام مشدده نك کسریله سعد بن ابی
وقاص رضی الله عنه حضرتلرینه مخصوص براغم اسمیدر حضرت عثمان وقعه سنده برکسه یی کوروب واکا دائر
برکلام ایشتمامك ایچون انده اختفا وانزوا ایلدیلر قلهاة قافك فتحیله ساحل بحر عمانده بربلده در القمه
فتحتینله طعامه اشتها از اولمق معناسنه در یقال فیه الیوم قمه ای قلة شهوة الطعام القمه سکر وزننده برسمته
طوغری ذاهب اولان دوه لره علی قول باشلرینی یوقری طتوب بردن کیدن دوه لره دینور قامه مفردیدر صاحب وزننده
التقمه تفعل وزننده کتدیکنی بیلممك وجه اوزره سرسری کتمك معناسنه در یقال خرج فلان یتقمه ای لایدری
این یتوجه القاه حال وزننده طاعت وفرمانبری معناسنه در یقال هو اهل قاه ای طاعة وجاه ومنزلت معناسنه در

یقال له عند فلان قاه ای جاه وطعام اکلنه دعوت اولندقده اجابتده سرعت وشتاب حالتنه دینور یقال له قاه ای سرعة اجابة فی الاکل و بوماده یائیه در یعنی اجوف یائیدر اصلی قیه ایدی یاء الفه منقلب اولمشدر وقاه وسعت ورفاه اوزره اولان دیرلکه دینور یقال انه لفی عیش قاه ای رفیه . القاهی یای مشدده ایله رفاه حال ومال ومنال صاحبی آدمه دینور یقال هو قاهی ای مخصب القوهة قاف مضمومه ایله شول سوده دینور که بر مقدارجه متغیر اولوب لکن انده هنوز تازه سود حلاوتی قالمش اوله شارح دیر که فا ایله فوهه دخی بو معنایه در که ذکر اولندی القوهی کوهی وزننده بر جنس بیاض ثوب اسمیدر قوهستانه منسوبدر قوهستان قاف مضمومه ایله نیسابور ایله هرات بیننده بر ولایت آدیدر قصبه سی قاین وطبس نام بلده لردر و بر موضع اسمیدر وکرمان ایالتنده جیرفت قربنده بر بلده آدیدر ثوب قوهی اکا منسوبدر یاخود مطلقا ثوب مزبوره شبیه اولان ثوبه قوهی اطلاق اولنور هر نقدر انده نسج اولنمز ایسه ده شارح دیر که بو کوهستان معربیدر وقهستان اندن مختصردر التقویه تفعیل وزننده بلند آواز ایله حیقرمق معناسنه در یقال قوه الرجل اذا صرخ وشکاری دوزاق سمتنه سورب قوللامق معناسنه در که سسلیه رك ایدرلر یقال قوه الصائد الصید اذا حاشه الی مکان التقاوه تفاعل وزننده ایکی کمسه بری برینه چاغره رق بیلشمك معناسنه در کویا که بینلرنده علامت اولان آواز ایله چاغرشوب بلبشورلر یقال هما یتقاوهان ای یصرخان فیتعارفان کانهما یصیحان بصوت هو امارة بینهما الاستقواه برکسه دن برنسنه یی ایستمك معناسنه در یقال استقوهه ایاه ای سأله ذلك الایقاه همزه نك کسریله والاستیقاه اطاعت ایلمك معناسنه در یقال ایقه فلانا واستیقه اذا اطاعه اشبو استیقه کلمه سی مقلوبدر یاء قاف اوزره تقدیم اولنمشدر القهقهة زلزله وزننده ترجیع وتکرار ایله کولمك علی قول پك کولمك معناسنه در که مراد قه قه دیو آواز ایله کولمکدر یقال قهقه الرجل اذا رجع فی ضحکه او اشتد ضحکه و پك تلاش وشدتله یوریمك معناسنه در یقال قهقه فی السیر بمعنی هقهق شارح دیر که بونده مقلوب اولمق محتملدر القه قافك فتحی وهانك تشدیدیله قهقهه معناسنه در که وجه مذکور اوزره کولمکدر علی قول بر کره قه دیو کولمکدر ترجیع وتکرار ایدرسه قهقهه دینور یقال قه الرجل بمعنی قهقه او یقال قه اذا قال فی ضحکه قه واذا کرر قهقه وقه قهقهه ایله کولمکك اسمی اولور یقال هو فی ره وقه ای فی سعة وضحك القهقاه ثرثا وزننده بغایت جد وشدت اوزره یورین دوه یه دینور یقال قرب قهقاه ای جاد

فصـــــل الکاف

الکده کافك فتحی ودالك سکونیله بدنده طاش وسائر نسنه نك شدتله طوقنمسندن عارض اولان بره و یاره وصیرق مقوله سی اثره دینور جمعی کدوه کلور کافك ضمیله یقال به کده ای صك من حجر ونحوه اثرا شدیدا و بو معناده مصدر اولور یقال کذهه کدها من الباب الثالث اذا صکه وقیرمق معناسنه در یقال کده الشیء اذا کسره وصاچی طراق ایله طرایوب یایمق معناسنه در یقال کده شعره اذا فرقه بالمشط وغالب اولمق معناسنه در یقال کده علیه اذا غلبه و برتیجی جانوره زجر وآزار ایله باغرمق معناسنه در یقال کده السباع اذا صاح بها للزجر و بو معناده اسم اولور که اول صوته دینور کافك ضمیله ده لغتدر التکدیه تفعیل وزننده کده معناسنه در یقال کده بمعنی کده التکده تفعل وزننده قیرلمق معناسنه در یقال سقط فتکده ای تکسر المکدوه مغموم واند وهناك معناسنه در یقال هو مکدوه ای مغموم الکره کافك فتحی وضمیله اباء ومشقت معناسنه در که نفسه اباء وامتناع ایلدیکی یعنی ایستمیه رك خوشلنمیه رق خارجدن عارض اولان رنج ومشقتدن عبارتدر که زورا کی تعبیر اولنور یقال قام علی کره وکره ای علی اباء ومشقة و بعضلر عندنده کافك ضمیله برکسه کندی نفسنی جبر واکراهله خوشلنمیه رق متحمل اولدیغی نسنه یه دینور وکافك فتحیله غیرك تکلیف وجبریله متحمل اولدیغی نسنه یه دینور شارح دیر که بعض امهاتده اباء ومشقتك هر بری مخصوص معنا اولمق اوزره بیان اولنوب لکن اصولی ایکیسی بر معنا اولمقدر ومؤلفك بصائرده بیاننه کوره کره ایکی نوعدر بریسی من حیث الطبع خوشلانمامق و بریسی من حیث العقل یاخود من حیث الشرع خوشلانمقدر فلهذا شیء واحد خصوصنده انی اریده واکرهه دیمك صحیح اولور یعنی کوکلم آنی اراده وطلب ایدر لکن مثلا من حیث العقل او من حیث الشرع اندن خوشلنموب اباء وامتناع ایدرم دیمکدر وقوله تعالى کتب علیکم القتال وهو کره لکم ای تکرهونه من حیث الطبع انتهی الکره کافك فتحی وضمیله والکراهة کرامه وزننده والکراهیة کافك فتحیله والمکرهة مرحله وزننده ومکرمه وزننده لغتدر برنسنه طبعه ناخوش ونا ملایم اولمغله خوشلنموب ایکرنمك معناسنه در یقال کرهه کرها وکرها وکراهة وکراهیة ومکرهة ومکرهة من الباب الرابع وکره کافك فتحیله مکروه معناسنه در کاسیئ کره و باشی پك دوه یه دینور یقال جمل کره ای شدید وکراهه برنسنه صکردن کریه وناخوش اولمق معناسنه در یقال ما کان کریها فکره کراهة من الباب الخامس التکره تفعل وزننده برنسنه یی کریه کوروب

ایکرنمك معناسنه در یقال تکره الشیء اذا کرهه وخوشلنمدیغی کسیه چهره سنی اکوب طارغنلق کوستورمك معناسنه در یقال تکرهه اذا تسخطه و یقال فعله علی تکره یعنی اول ایشی سومیه رك وخوشلنمیه رق زورا کی ایشلدی التکریه تفعیل وزننده برنسنه یی برکسیه سودرمیوب کریه کوستورمك معناسنه در یقال کرهه الیه اذا صیره کریها الکره خجل وزننده والکریه امیر وزننده مکروه معناسنه در یقال امر کره وکریه ای مکروه وکریه ارسلانه اطلاق اولنور الکراهین کافك فتحیله کراهیة لفظنده لغتدر تقول اتیتك کراهین ان تغضب یعنی طارلمغك عند مده ناخوش اولمغله طارلمیه سن دیو سکا کلدم الکرهة فرحه وزننده پك یره دینور یقال ارض کرهة ای غلیظة صلبة الکریهة سفینه وزننده جنك وقتاله یاخود جنکده اولان شدته دینور یقال شهدت الکریهة ای الحرب او الشدة فی الحرب ومصیبت ونازله یه اطلاق اولنور یقال نزلت علیهم کریهة ای نازلة وشول جنجه و بادره یه دینور که اندن نفسه اکراهلق حالتی عارض اولور یقال کریهته ای بادرته التی تکره منه ذوالکریهة دموری اعلا کسکین قلیجه دینور که قطعا برنسنه دن روکردان اولمیه تقول ضربته بذی الکریهة ای بالسیف الصارم الذی لا ینبو عن شیء الکرهاء صحراء وزننده وکافك ضمی والفك قصریله لغتدر قفا چقوری نك اوست یاننه دینور و باشله بیله جه یوزه دینور المکروهة شدت معناسنه مستعملدر یقال رجل ذو مکروهة ای شدة التکاره تفاعل وزننده برنسنه دن خوشلنموب ایکرنمك معناسنه در یقال فعله علی تکاره وتکارها الاستکراه برایشی جبر واکراهله ایشلمك معناسنه در یقال استکرهت فلانة علی المجهول ای غصبت نفسها یعنی فلان خاتون مجبورة زنا اولندی و برنسنه یی کریه کورمك معناسنه در یقال استکره القافیة بمعنی کرهها الکرایه کرایم وزننده کریهه نك جمعیدر والمکاره مکروهك جمعیدر محن وشدائده اطلاق اولنور یقال دونه کرایه الدهر ومکارهه ای شدائده الکافه صاحب وزننده سر عسکره دینور یقال هو کافه ای رئیس العسکر الکمه فتحتینله اتادن طوغمه کور اولمق علی قول مطلقا کور اولمق معناسنه در یقال کمه الرجل کمها من الباب الرابع اذا عمی او عام وشبکور اولمق معناسنه در که کوندز کوروب کیجه کورمز اولمقدن عبارتدر یقال کمه الرجل اذا صار اعشی وکوزه طمان چوکوب طمانلو اولمق معناسنه در یقال کمه بصره اذا اعترته ظلمة تطمس علیه وکونشك شعاعی بخاردن سبسلنوب فرسز اولمق معناسنه مستعملدر یقال کمه النهار اذا اعترضت فی شمسه غبرة و بر آدمك لونی متغیر اولمق معناسنه مستعملدر یقال کمه فلان اذا تغیر لونه و بر آدمك عقلی زائل اولمق معناسنه مستعملدر یقال کمه فلان اذا زال عقله الکمه کافك ضمیله بر جنس بالق آدیدر المکمه معظم وزننده اتادن طوغمه کوزلری قپانق اولان آدمه دینور که ممسوح العینین اولور یقال هو مکمه العینین ای لم تفتح عیناه الکامه صاحب وزننده شول آدمه دینور که باشن آلوب کوزلمه دن سرسری کیده وقنده کتدیکنی بیلمیه یقال هو کامه اذا کان رکب رأسه ولا یدری این یتوجه المتکمه اسم فاعل بنیه سیله کامه معناسنه در یقال خرج کامها ومتکمها ای رکب رأسه ولا یدری این یتوجه الکمهی عمیهی وزننده ومرادفیدر که نابدید لکه دینور یقال ذهبت ابله کمیهی ای عمیهی الاکمه احمر وزننده اتادن کوزسز طوغان آدمه دینور وشول چاپلغه واوتلاغه اطلاق اولنور که پك فراوان اولمغله نه طرفنه توجه اولنه جغی معلوم اولمیه یقال کلأ اکمه ای کثیر لا یدری این یتوجه له لکثرته الکنه کافك ضمی ونونك سکونیله برنسنه نك جوهر وحقیقتنه دینور یقال سله عن کنه الامر ای عن جوهره وحقیقته و برنسنه نك قعر وغایت وانجامنه دینور یقال لا یعرف کنهه ای غایته و برشیئك قدر ومقدارنه دینور یقال فعل فوق کنهه استحقاقه ای قدر استحقاقه و برنسنه نك وقت وهنکامنه دینور تقول اتیته فی غیر کنهه ای فی غیر وقته و برنسنه نك سمت ووجهنه دینور یقال هو فی کنهه ای فی وجهه الاکتناه افتعال وزننده والاکناه اکرام وزننده برنسنه نك اصل وحقیقتنه یاخود غایتنه بالغ اولمق معناسنه در یقال اکتنه الشیء واکنهه اذا بلغ کنهه الکنهان کنعان وزننده بر نباتدر که ورقی لون وحدتده ساقراغاجی ورقنه شبیه اولور خاصه سندندر که اولدیغی محلدن عقرب قسمی مطرود اولور ورقنی اکل کبد وطحال ودماغی و بدنی مسخن در الکنهة کافك وهاء مشدده نك فتحیله کوده سی ایری باشلو قوجان ناقه یه دینور وقوجه قاری یه دینور و باشلو ناقه یه دینور کرك آرق وکرك سمیز اولسون الکنهوه قعود وزننده پك قوجامق معناسنه در یقال کنه الرجل کنهوها من الباب الثانی اذا هرم الکه کافك فتحی وهانك تشدیدیله بر آدمك یوزنه نفسلنوب هوه دیمك معناسنه در یقال که السکران کها اذا استنکه فکه فی وجهك ای تنفس الکهکهة زلزله وزننده حرارت معناسنه در وکهکهة الاسد ارسلان آوازینی حکایه در تقول سمعت کهکهة الاسد ای صوته واوشومش کمسنه اصیمق ایچون آوجنی هوهلمق معناسنه در

يقال كهكه المقرور في يده اذا تنفس فيها اذا خصرت وكهكهة البعير اسرمش دوه نك هديرى صوتندن حكايه در
واو لكى معنا لرده و بو معناده مصدر اولور الكهكاهة ثرثاره وزننده هر نسنه دن هيبتلنوب اوركر اولان بى زهره
آدمه دينور يقال رجل كهكاهة اى متهيب واتلو جانلو سمور قيزه دينور يقال جارية كهكاهة اى سمينة الكوه
فتحتينله متحير اولمق معناسنه در يقال كوه الرجل كوها من الباب الرابع اذا تحير التكوه تفعل وزننده برآدمك
امور ومشاغلى كثرت ووسعتدن طاغنق اولمق معناسنه دركه هر طرفدن كنديسنى احاطه ايليه يقال تكوهت
عليه اموره اذا تفرقت واتسعت الكوه كافك فتحى وواوك سكونيله برآدمك اغزنى قوقلمق معناسنه در
تقول كهته اكوهه كوها اذا استنكهته الكيه سيد وزننده شول آدمه دينور كه خصوص ومصلحتنده مدار
اوله جق بر حيله وطريق اوجنه دسترس اولميوب عاجز وقاصر اوله ياخود مدير ومتصرف اولميه يقال رجل كيه
اى برم بحيلته لا يتوجه له اوس لا متصرف له الكيه كافك فتحيله كوه كبى برآدمك اغزنى قوقلمق معناسنه در تقول
كهته اكيهه كيها اذا استنكهته فصـــل اللام اللتاه تاى فوقيه ايله سحاب وزننده بوغزده اولان كوچك
دله دينور لهاة معناسنه شارح دير كه مقلوب اولمق محتملدر اللطه لامك فتحى وطانك سكونيله ال اياسيله اورمق
معناسنه در يقال لطه فلانا لطها من الباب الثانى اذا ضربه بباطن كفه اللهّ لامك فتحى وهانك تشديديله
صاچى پرداخت ايله اندام و يروب خوشنما ايلمك معناسنه در يقال له الشعر لهاً من الباب الاول اذا رققه وحسنه
اللهلهة زلزله وزننده جلاه بزى كوشك و بازارى طوقومق معناسنه در يقال لهله الثوب اى هلهله التلهله
تزلزل وزننده مچارك آزجه سنى اراشدرمق معناسنه در يقال تلهله الكلأ اذا تتبع قليله اللهلهة قنفذه وزننده
شول واسع اوه يه دينور كه انده دائما سراب لمعان ايدر اوله تركيده ايلغملى اوه تعبير اولنور جمعى لهاله كلور تقول
قطعنا اللهلهة وهى الارض الواسعة التى يطرد فيها السراب اللوهة لامك فتحيله سراب ايلدرامسنه دينور
تقول اعجبنى لوهة السراب اى بريقه اللوه لوح وزننده واللوهان فتحاتله باديه ده سراب اوينايوب
ايلدرامق معناسنه در يقال لاه السراب يلوه لوها ولوهانا اذا اضطرب وبرق ويراتمق معناسنه در يقال
لاه الله الخلق اى خلقهم التلوه تفعل وزننده بودخى سراب اوينايوب ايلدرامق معناسنه در يقال تلوه السراب
اذا اضطرب وبرق اللووهة عموه وزننده اسمدر سرابك اوينايوب ايلدرايشنه دينور اللاهة حاله
وزننده يلانه دينور حيه معناسنه بعضلر عندنده لات ديدكلرى صنمه لات ايله تسميه سى بوندندر كه اصلى
لاهه ايدى هاء حذف اولندى الليه لامك فتحيله تستر ايلمك معناسنه در يقال لاه الرجل يليه ليها اذا تستر
سيبويه عليه الرحمه لفظه جلاله نك بو ماده دن اشتقاقنى تجويز ايلدى و بلند وعالى اولمق معناسنه در يقال لاه الشىء
اذا علا وارتفع كونشه صاحبه وزننده آلهه اطلاقى بو معنادندر لاهوت هاى مضمومه ايله اكر كلام عربدن
ايسه فعلوت وزننده در رغبوت كبى ذكر اولنان لاه ماده سندن مأخوذدر مترجم دير كه طراز المذهب بيانته كوره
اشبو لاهوت لفظى عبرانيدر الله ديمكدر نته كه ناسوت انسان ديمكدر بعده عرب دخى اخذ وتكلم ايلديلر
وعند البعض ينه عبرانيدر خالق معناسنه در وناسوت مخلوق معناسنه در و بعضا لاهوت روحه وناسوت بدنه
اطلاق اولنور و بعضا لاهوت عالم علوى يه وناسوت عالم سفلى يه اطلاق اولنور ولاهوت سببه وناسوت مسببه
اطلاق اولنور وكندى شيخى اولان شمس الدين هنديدن نقلى اوزره لاهوت ايله بعضا مطلق لطائف وناسوت ايله
مطلق كثائف مراد اولور و بو تعبير اطلاقات مذكوره نك مجموعنه شاملدر اللات ذات وزننده ثقيف قبيله سنه
مخصوص بر صنمك اسميدر نته كه لتت ماده سنده بيان اولندى فصـــل الميم المته ميمك فتحى وتاى
فوقيه نك سكونيله قيودن قوغه ايله صو چكمك معناسنه در يقال مته الدلو متها من الباب الثالث اذا متحها
التماته تفاعل وزننده ايراقلشمق معناسنه در يقال تماتهوا اذا تباعدوا التمته تمدح وزننده ومرادفيدر كه
اوكونمك معناسنه در يقال تمته الرجل اذا تمدح و بيهوده يره خلقدن كندى ايچون مدح وثنا طلب ايدر اولمق
معناسنه در يقال فلان يتمته اى يطلب الثناء بما ليس فيه ومجون ولاابالك اظهار ايلمك معناسنه در يقال تمته
الرجل اذا تمجن شارح دير كه تمجن نسخه لرى غلطدر صواب اولان تحمق عنوانده اولمقدر ومتحير اولمق
معناسنه در يقال تمته الرجل اذا تحير و بر نسنه ده افراط ومبالغه ايلمك معناسنه در يقال تمته فيه اذا بالغ و بطالت
وغوايته دورشمك معناسنه در يقال ماهذا التمته اى البطالة والغواية المته فتحتينله بودخى بطالت وغوايته
دورشمك معناسنه در يقال مته الرجل متها من الباب الرابع اذا عالج البطالة والغواية المده مدح وزننده
ومرادفيدر كه اوكمك معناسنه در يقال مده فلانا مدها من الباب الثالث بمعنى مدحه التمده تمدح وزننده

ومراد

ومرادفيدر يقال تمده الرجل اذا تمدح المادّه مادح وزننده ومرادفيدر جمعى مدّه كلور ركع وزننده المره
فتحتينله كوز سورمه سز قالمق على قول سرمه يى ترك ايلمكله كوز فاسد وتباه اولمق ياخود سرمه سزلكدن ايچنك
چوره سى آغارمق معناسنه در يقال مرهت عينه مرها من الباب الرابع اذا خلت من الكحل او فسدت لتركه
او ابيضت حماليقها الامره احمر وزننده كوزى وصف مذكور اوزره اولان كشى يه دينور مرهاء مؤنثيدر المرهة
غرفه وزننده شول آقلغه دينور كه اكا اصلا رنك آخر قارشمامش اوله قار و پنبه كبى يقال به مرهة اى بياض لا يخالطه
غيره ومنه سراب امره ويغمور صويى ايركيلور اولان مصنعه وچقور مقوله سى يره دينور ومرهه بر بطن پدرينك
اسميدر مراهه ثمامه وزننده برخاتون آديدر مريهه جهينه وزننده برقبيله والده سيدر المره نجل وزننده
يوركى دردلو آدمه اطلاق اولنور يقال رجل مره الفؤاد اى سقيمه المماره ممازحه وزننده ومرادفيدر كه ارشمك
ولاغ ولطيفه ايدشمك معناسنه در يقال مازهه اذا مازحه المزه مزح وزننده ومرادفيدر كه برآدمه لاغ ولطيفه
ايلمك معناسنه در يقال مزهه اذا مزحه المطه مطح وزننده برسمته كتمك معناسنه در يقال مطه فى الارض
مطها من الباب الاول اذا ذهب فيها الممطه معظم وزننده ممدّه معناسنه دركه ممدح ديمكدر المقه ميمك
وقافك فتحيله كوكچل آقلغه دينور كه لون مذمومدر يقال به مقه اى بياض فى زرقة ومره معناسنه دركه سرمه سى
بوشلنمش كوز چوره سنك چركين آقلغى كبى آقلقدن عبارتدر الامقه احمر وزننده معناى مذكوردن وصفدر
مقهاء مؤنثيدر وايراق معناسنه در يقال مكان امقه اى بعيد وطپراغنده اصلا اوت و آغاج قسمى نابت اولميان
قيره دينور يقال مكان امقه اى لا ينبت فيه نبت ولا شجر وشول آدمه دينور كه كوزينك كرپكلرى پك آز اولمغله
كنارلرى و يوره لرى قزل قزل اوله يقال رجل امقه اى المحمر المأقى والجفون من قلة الاهداب المليه مليح وزننده
ومرادفيدر كه كوزل ديمكدر يقال غلام مليه اى مليح الاملاه همزه نك كسريله مبالغه وجهله ايراد عذر ايلمك
معناسنه در تقول املهت اى اعذرت و بالغت الممتله اسم فاعل بنيه سيله زائل العقل آدمه دينور يقال رجل
ممتله العقل اى ذاهبه المهّ ميمك فتحى وهانك تشديديله دوه لرى رفق وسهولتله قوللنمق معناسنه در يقال مهّ
الابل مهاً من الباب الاول اذا رفق بها المهه فتحتينله يوشق وملايم اولمق معناسنه در يقال مهه الشىء مهها
من الباب الرابع اذا لان ورفق وتأنى ايله يابچه يورويشه دينور وسهل ويسير اولان شيئه دينور مهاه
ومهاهه كبى كما سيذكر وامل ورجاء معناسنه در يقال ما فيه مهه اى رجاء ومهل معناسنه در يقال اخذ منه
مهها اى مهلا المهاه سحاب وزننده حسن ورونق وتاب وطراوت معناسنه در يقال به مهاه اى طراوة وحسن
وحسن ورونقلو زيبا نسنه يه دينور يقال شىء مهاه اى حسن ورفق وسهولتلو يورويشه دينور يقال سير
مهه ومهاه اى رفيق واميد ورجاء معناسنه در مهه كبى ومنه يقال او كان فى الامر مهه ومهاه لطلبته ويسير
وآسان شيئه دينور مهاهه دخى دينور ومنه المثل ❊ كل شىء مهه ومهاه ومهاهة ما خلا النساء وذكرهن ❊ اى
يسير سهل بونك مفهومنده اوچ احتمال واردر ايكيسى نسوانك مديحه سنه و بريسى ذميمه سنه متعلقدر احتمال
اول بودر كه مرد اولان آدمك يانده هر نسنه سهل وآسان اولمغله جمله سنه تحمل ايدر لكن حرمنه متعلق كلماته
جبننددن ناشى بر وجهله هضم وتحمل ايلمك ممكن دكلدر ثانى مهه ومهاه كلمه لرى بوراده حقير و باطل و بيهوده
معناسنه مستعمل اولمغله هر نسنه نك ذكرى بيهوده در لكن نسوان قسمنى ذكر ايلمك موجب تلذذ وصفادر
ديمكدر بودخى سهل و يسير معناسنه ندر ثالث مهه ومهاه قصد ورشاد معناسنه محمول اولمغله كه حسن ورونق
معناسندن مأخوذدر هر شيئه تعرض وتصدى ايلمك رشد وفلاحدن معدود اولوب لكن نسوان ذكرينه تصدى
ايلمك مردانه بردرلو سزا دكلدر ديمكدر النساء كلمه سى استثنا اوزره منصوبدر والنساء وذكرهن قولى اعجبنى زيد
وكرمه قبيلندندر المهمه والمهمهة ميمك فتحيله كنارلرى ايراق برّيه و بيابانه دينور يقال قطعوا مهمها ومهمهة
اى مفازة بعيدة وشن وآبادان اولميان خالى وتنها ارضه دينور جمعلرى مهامه كلور مه ميمك فتحى وهانك سكونيله
اسم فعل امردر اكفف معناسنه دركه بونى ايتمه وايلمه و بوندن فراغت قيل ديمكدر فارسيده مكن مرادفيدر
و بو زجر موقعنده سويلنور تأكيدا اولندقده تكرار ايله مه مه ديرلر المهمهة زلزله وزننده برايشى ترك ايلمك ضمننده
برآدمه مه مه ديمك معناسنه در يقال مهمه فلانا اذا قال له مه مه اى اكفف ومطلقا منع معناسنه مستعملدر
يقال مهمهه عن السفر اذا منعه التمهمه تزلزل وزننده برنسنه دن وازكلوب فراغت قلمق معناسنه در يقال
تمهمه عنه اذا كف وارتدع الماء همزه ايله حال وزننده والماه جاه وزننده والماءة حاله وزننده كه واحددر
صويه دينور آب معناسنه وماء كلمه سنك همزه سى هادن منقلبه در و بعض عربدن اسقنى ما عنوانده كه قصر ايله در

مسموع اولدی جمع قلتی امواه وجمع کثرتی میاه کلور ومصغرنده مویه دینور ومویهه دینور که ماءه مصغریدر
شارح دیر که مصباحك بیاننه کوره ماء کلمه سنك اصلی موه ایدی واو الفه قلب اولندی ایکی حرف خفیف مجتمع اولمغله
هاء همزه یه ابدال اولندی الف مقدما اعلال اولندیغندن اول ابدال اولنمیدی زیرا حرف واحد ایکی دفعه
اعلال اولنمز وجمعنده امواه دیدکلری کبی امواء دخی دیرلر همزه ایله ونسبتنده مائی وماوی دیرلر همزه یی واوه قلب ایله
الماویة تشدید یا ایله آینه یه اطلاق اولنور جمعی ماوی در یقال جاءت وبیده ماویة ای مرآة وبو فارسیده
زجاجه آبکینه دیدکلری کیدر مترجم صحاحك مرآة کلمه سنی عورت معناسنه حملی وتوجیهی غرائبدندر وماویه
بر خاتونك اسمیدر المَوه موج وزننده والمیه میمك فتحی ویانك سکونیله والمووه فعوده وزننده والماهة
والمیهة میمك فتحیله قیو واشمه وایازمه مقوله سی برچوق صولو اولمق معناسنه در یقال ماهت الرکیة تماه وتموه
وتمیه موها ومیها وموؤها وماهة ومیهة من الباب الرابع والاول والثانی اذا کثر ماؤها وکمی یه صو کیرمکله صولنمق
معناسنه در یقال ماهت السفینة اذا دخلها الماء وموه قارشدرمق معناسنه در یقال ماه الشیء بالشیء یموه موها
اذا خلطه به وصو ایچورمك معناسنه در تقول مهت الرجل بکسر المیم من الباب الرابع وبضمها من الاول ای سقیته الماء
المیهة کیسه وزننده صویی چوق اشمه یه وقیویه دینور یقال رکیة میهة ای کثیرة الماء الماهة حاله وزننده
میهه معناسنه در وچیچك عارضه سنه دینور یقال ظهر بدنه ماهة ای جدری الامیه والاموه افضل وزننده
افعل تفضیلدر صاسی آرتدن صویی اکثر اولان نسنه یه دینور یقال هذه الرکیة امیه وامْوه مما کانت اکثر ماء الاماهة
والامواه همزه نك کسریله قیو قزان کمسه صویه ایرشمك معناسنه در یقال حفر البئر فاماه وامواه ای بلغ الماء مؤلف
بونی ایکی دفعه تکرار ایلمشدر واماهه صوارمق معناسنه در یقال اماهوا دوابهم ای سقوها مؤلف بونیدخی تکرار
ایلمشدر وحوضه صو برکدرمك معناسنه در یقال اماهوا حوضهم اذا جعلوا فیه الماء وقلیچ وبچاق ناملوسنی صوارمق
معناسنه در یقال اماه السکین اذا سقاه کما یقال امهی السکین وقرشدرمق معناسنه در یقال اماه الشیء
اذا خلطه وبلود چوق یغمور دوکمك معناسنه در یقال اماهت السماء اذا اسالت ماء کثیرا وارکك دیشینك رحمنه
القاء نطفه ایلمك معناسنه در یقال اماه الفحل اذا القی ماءه فی رحم الانثی ویرده صو ترشح ایلمکله صیرتدیلی اولمق
معناسنه در یقال اماهت الارض اذا نزت ومرکب غلیظ اولمغله ترقیق ایچون حقه یه صو قودق معناسنه در یقال
اماه الدواة اذا اصب فیها الماء التمویه تفعیل وزننده برصولو اولمق معناسنه در یقال موه الموضع اذا صار ذا ماء
وبرنسنه یه چوق صو قومغله صولو ایلمك معناسنه در یقال موه القدر اذا اکثر ماءها وبرکمسه سؤالنه مخالف
خبر اخبار ایلمك معناسنه مستعملدر یقال موه الخبر علیه اذا اخبره بخلاف ماسأله وباقر ودمور مقوله سنی
یالدزلمق معناسنه در یقال موه النحاس او الحدید اذا طلاه بفضة اوذهب ماه الفؤاد وماهیء الفؤاد قورقق
آدمه اطلاق اولنور کویا که یورکی صو ایچره اولمغله دائما لرزه ناك اولور علی قول بلید وکندذهن آدمه اطلاق اولنور
کویا که صو کبی قلبی نقش ادراکدن صافی وساده در بوراده ماهیء لفظی مائه مقلوبیدر وماه مائه مختصریدر یقال
هو ماه الفؤاد وماهیء الفؤاد ای جبان او بلید الموهة والمواهة میملرك ضمیله تاب ورونق ولطافت معناسنه در
یقال ما احسن موهة وجهه ومواهته ای ماؤه ورونقه وحسن وجمال معناسنه در تقول الجبنی موهته ومواهته
ای حسنه ومحبوبك چهرسنده اولان آب وتابه دینور یقال ما احسن موهة وجهه ومواهته ای حسنه وترقرق الماء
فی وجهه الماه حال وزننده برایالتك قصبه سنه دینور یقال ماه البلد ای قصبته الماهان تثنیه بنیه سیله
دینور ایله نهاوند نام بلده لره اطلاق اولنور که بری ماه الکوفه وبری ماه البصره در معلوم اوله که ماه پهلوی لسانده
شهر وبلده یه دینور وقتا که حذیفه همدان ولایتنی فتح وتسخیر ایدوب اندن نهاوند شهرینه کلدی اول زمان نهاوندك
مختصر شهر اولمغله عسکری احاطه ایلمدیکندن امر ایلدی کوفه عسکری شهر دینوره کیدوب وبصره سپاهی
نهاوند ایچره قالدی چونکه شهره ماه اطلاق اولنمغله دینوره ماه کوفه ونهاونده ماه بصره دیدیلر بناء علیه
بین العرب دینور ونهاونده ماهان اطلاق اولنور وماه دینار ایکی بلده آدیدر وماهان بر رجل اسمیدر ولفظ
مزبور عربی اولدیغی صورتده هوم یاخود هیم ماده لرندن مأخوذ اولور بو تقدیرجه لعفان اولور لامك عین
اوزره تقدیمیله یاخود وهم ماده سندن مأخوذ اولمغله وزنی لفعان اولور فانك عین اوزره تقدیمیله یاخود همی ماده سندن
مأخوذ اولمغله وزنی علفان اولور یاخود مه ماده سندن مأخوذ اولمغله وزنی عفلان اولور یاخود یهم ماده سندن
مأخوذ اولمغله وزنی لاعاف اولور یاخود مهین ماده سندن مأخوذ اولمغله وزنی عافال اولور یاخود منه ماده سندن
اولمغله فالاع اولور یاخود نمه ماده سندن اولمغله وزنی عالاف اولور وعند البعض وزنی فعلان در المیه میمك

فتحیله

فتحیله برنسنه یی یالدزلمق معناسنه در یقال ماه السیف یمیه میها اذا طلاه بماء الذهب واشمه وقیو مقوله سنك
صویی چوغلمق معناسنه در یقال ماهت الرکیة تمیه لغة فی ماهت تموه

فصل النون

النبه نونك ضمیله فطنت وذکا معناسنه در یقال ماله نبه ای فطنة واویقودن اویانمغه دینور که اسمدر وبو معناده مصدر
اولور یقال نبه من نومه نبها من الباب الرابع اذا قام منه الانباه همزه نك کسریله اویقودن اویاندرمق معناسنه در
یقال انبهه فلانا من النوم اذا اقامه منه وبرآدمك حاجتنی اونتمق معناسنه در یقال انبه حاجته اذا نسیها همزه سی سلب
ایچوندر التنبیه تفعیل وزننده بودخی اویاندرمق معناسنه در یقال نبهه من نومه ای اقامه وخامل وبکنام
کمسنه یی شان وشهرت ویرمکله عزیز ونامدار ایلمك معناسنه در یقال نبه باسمه ای نوه به التنبه تفعل وزننده
والانتباه افتعال وزننده مطاوعلردر اویانمق معناسنه در یقال انبهه ونبهه فتنبه وانتبه ای استیقظ المنبهة
مرحله وزننده برآدمی برشیئه آگاه ایلمکه باعث اولان نسنه یه دینور یقال هذا منبهة علی کذا ای مشعر به
وبرکسه نك قدروشاننی اشعار ایله بین الناس منقبتنی عالی قلمغه باعث اولان شیئه دینور یقال هو منبهة لفلان ای مشعر
لقدره ومعلله اوله کوره نبهدن وثانی یه کوره نباهتدن مفعله در النبه فتحتینله سرعتله فهم وادراك ایلمك
معناسنه در یقال مانبه له نبها من الباب الرابع ای مافطن بوندن اسم نبه در نونك ضمیله نته که ذکر اولندی ونبه شول
یتکه وکمکرده یه دینور که علی الغفله بولنمش اوله یقال جاء وبیده نبه ای ضالة وجدت علی غفلة وحالا موجود نسنه یه
دیمکله ضد اولور ومشهور ومتعارف نسنه یه دینور یقال شیء نبه ای مشهور وشرف وشان صاحبی آدمه دینور
وبو معناده اسم جمع اولور یاخود فی الاصل مصدر اولمغله مفرد وجمعی برابردر یقال رجل نبه وقوم نبه ای شریف
وشرفاء النبیه نجل وزننده بودخی مشهور نسنه یه دینور النباهة کرامه وزننده شرف وشان وشهرت صاحبی
اولمق معناسنه در یقال نبه الرجل ونبه ونبه نباهة من الباب الاول والرابع والخامس اذا شرف واشبو تثلیث باب
ابن طریف روایتیدر النابه صاحب وزننده والنبیه امیر وزننده شریف ونامدار آدمه دینور که خامل مقابلیدر ونابه
عظیم وجلیل اولان شیئه دینور یقال امر نابه اعظیم المنبوه الاسم معروف الاسم دیمکدر یعنی نامدار اولان آدمه دینور
یقال رجل منبوه الاسم ای معروفه المنبهة شارحك تصحیحی اوزره مکرمه وزننده که انباهدن اسم مفعولدر
اونودلمش حاجته دینور پس بوراده کمحسنه نسخه سی غلطدر یقال حاجة منبهة ای منسیة النباه سحاب وزننده
بلند ورفیع نسنه یه دینور یقال بناء وعز نباه ای رفیع نبهان سلمان وزننده برجماعتك پدری اسمیدر نابه صاحب
وزننده ونبیه زبیر وزننده ومنبه محدث وزننده ونبیه امیر وزننده ومنبه محسن وزننده اسامیء ناسدندر
النجه نجد وزننده برحاجت ضمننده برآدمه کلان کمسه یی خوشلنمدیغی کریه وطوریه کلام ایله مقابله ایدوب
حاجتنی رد ایلمك علی قول پك چرکین وناسزا وجهله رد ایلمك معناسنه در یقال نجهه نجها من الباب الثالث
اذا استقبله بما یکره ورده عن حاجته اوهو اقبح الرد وبرکسه اوزره ناکهانی چقه کلمك معناسنه در یقال نجه
علی القوم اذا اطلع وبرشهر وارضه واروب آندن خوشلنمیوب طبعنه ناملایم کلمك معناسنه در یقال نجه بلد کذا
اذا دخله فکرهه التنجه تفعل وزننده نجه ایله معنای اولده مرادفدر یقال تنجه فلانا بمعنی نجهه نجه الطیر
وجه الخیر وزننده مصر ایله ارض تیه میاننده برموضع آدیدر النده نونك فتحی ودالك سکونیله دوه یی حیقره رق
آزار وطرد ایلمك معناسنه در یقال نده البعیر ندها من الباب الثالث اذا زجره وطرده بالصیاح وطوپلنمش دوه لری
سوروب کوترمك یاخود کندی طوبلیوب سورمك معناسنه در یقال نده الابل اذا ساقها مجتمعة اوساقها وجمعها
الندهة نونك فتحی وضمیله چوق دواب ومواشی یه دینور علی قول قیوندن یکرمی ودوه دن یوز مقدار واقچه
مقوله سندن بیك مقداره دینور الانتداه افتعال وزننده والاستنداه برایش یولنه کیروب طوغریلمق
معناسنه در یقال انتده الامر واستنده اذا ائتلأب التنزه زای معجمه ایله تفعل وزننده ایراقلشمق معناسنه در
یقال تنزه عنه اذا تباعد وخلقك تنزه کلمه سنی باغ وباغچه وبساتینه تفرج ایچون چقمق معناسنده استعمال
ایلملری غلط قبیحدر شارح دیر که بو قولده مؤلف ابن السکیته تابع اولمشدر لکن خرجنا نتنزه عبارتی قساوت
شهردن تباعد ایچون باغ وسبزه زاره چقدق دیمکله تعبیر مرقوم غلطدن سالمدر النزهة غرفه وزننده اسمدر
ایراقلق بعد معناسنه در مؤلف بونی تکرار ایلمشدر النزه کتف وزننده والنزیه امیر وزننده شول مکانه دینور که
صو بتاغی مرج وچیل یرلردن وشنلك لازمه سی سینکلردن ودکز رطوبتندن وفساد هوادن وخامتدن بعید اوله که
بو مقوله یرلر وبای مستوجب اولور مؤنثی نزهه ونزیهه در یقال مکان نزه ونزیه وارض نزهة ونزیهة ای بعید عن الریف
وعمق المیاه وذبان القری وومد البحر وفساد الهوی النزاهه کرامه وزننده والنزاهیة کراهیه وزننده

برمكان وارض نزيه ونزيهه اولمق معناسنه در يقال نزه المكان نزاهة ونزاهية من الباب الخامس اذا كان نزيها
وبركسه مطلقا كريه وناخوش نسنه لردن بعيد اولمق معناسنه در يقال نزه الرجل اذا تباعد عن كل مكروه
النزيه امير وزننده مكاره وناسزا لردن بعيد وسالم اولان آدمه دينور كرك حسى وكرك معنوى اولسون
نزه الخلق نونك فتحى وزايك سكونى وكسريله ونازه النفس حشم نشين طائفه سندن شول عفيف ومتكرم
وطيب النفس آدمه دينوركه يالكز جه قونوب كوچوب نفسنى ومتعلقاتى ومال ومواشيسنى بيوت سائره يه
قارشدرمزاوله جمعى نزهاء كلور كرماء وزننده ونزهون كلورونزاه كلور صاحب وصحاب كبى يقال رجل نزه الخلق
ونازه النفس اى عفيف متكرم يحل وحده ولا يخالط البيوت بنفسه ولا ماله النزه نجد وزننده والنزاهة كرامه
وزننده ذكر اولنان نزه الخلق ونازه النفس معنالرندن اسملردر ونزه مصدر اولوردواب ومواشى يى صولو يرلردن
بعيد ايلك معناسنه در تقول نزهت ابلى نزها اذا باعدتها عن المياه التنزيه تفعيل وزننده بركسه نفسنى قبايحدن
بعيد وبرطرف ايلك معناسنه در يقال نزه نفسه عن القبيح اذا نحاها المنفوه منفور وزننده والنافه
صاحب وزننده قورقق وضعيف القلب آدمه دينور يقال رجل منفوه ونافه اى ضعيف الفؤاد جبان
النفوه قعود وزننده قورقق وبى زهره اولمق معناسنه در يقال ما كان نافها فنفه نفوها من الباب الثالث وسركش
ايكن يواشيوب رام وذلول اولمق معناسنه در يقال نفه الجمل اذا ذل بعد صعوبة النفه نونك فتحى وفانك سكونيله
يوريلوب عاجز ودرمانده اولمق معناسنه در يقال نفهت نفسه نفها من الباب الرابع اذا اعيت وكلت الانفاه
همزه نك كسريله طوارى يوروب بيتاب ايلك معناسنه در يقال انفه ناقته اذا كلها واعياها وبركسيه آزجه مال ويرمك
معناسنه در يقال انفه له من ماله اى اقل له منه التنفيه تفعيل وزننده بودخى يوروب بيتاب ايلك معناسنه در
يقال نفه ناقته بمعنى انفه الاستنفاه دكانوب راحت اولمق معناسنه در يقال استنفه الرجل اذا استراح
النقه نونك وقافك فتحيله والنقوه قعود وزننده خسته لكدن يكيجه صحت بولوب لكن هنوز ضعيفجه وناتوانجه
اولمق معناسنه در على قول كلى افاقت بولمق معناسنه در يقال نقه المريض من مرضه ونقه نقها ونقوها
من الباب الرابع والثالث اذا صح وفيه ضعف اوافاق وفهم ايلك معناسنه در يقال نقه الحديث اذا فهمه الناقه
صاحب وزننده خسته لكدن هنوز افاقت بولمش آدمه دينوركه عروق واعصابنده هنوز سستلك اوله جمعى
نقه كلور ركع وزننده وفهيم وسريع الانتقال آدمه دينور النقه كتف وزننده بودخى فطن وفهيم آدمه دينور
الاستنقاه فهم ايلك معناسنه در يقال استنقه الحديث اذا فهمه الانتقاه افتعال وزننده بركلام وخبرى
كركى كبى فهم ايلكله شفاى صدر حاصل قلمق معناسنه در تقول انتقهت من الحديث اى اشتفيت النكه
نونك فتحى وكافك سكونيله برآدم بركسه نك بورننه اغزى رايحه سنى اشمام ايجون تنفس ايدوب هوه ديمك ياخود
نفسنى آنك بورننه طوغرى اخراج ايلك معناسنه در يقال نكه له وعليه نكها من الباب الثانى والثالث اذا تنفس
على انفه اواخرج نفسه الى انف آخر وكونشك حرارتى مشتد اولمق معناسنه در يقال نكهت الشمس اذا اشتد
حرها وبرآدمك اغزنى قوقلمق معناسنه در يقال نكهه ونكهه نكها من الباب الرابع والثالث اذا شم ريح فمه
الاستنكاه بودخى اغز قوقلمق معناسنه در يقال استنكهه اذا شم ريح فمه النكه سكر وزننده يك سوريلوب
درمانده اولمش دوه لره دينور يقال ابل نكه اى نفه النمه فتحتينله حيرته شبيه برحالتدركه مراد سمه اولمقدر يقال
نمه الرجل نمها من الباب الرابع وهو شبه الحيرة النهنهة زلزله وزننده زجر ومنع ايلك معناسنه در يقال نهنه فلانا
عن الامر اذا كفه وزجره وبونك اصلى نهه ايدى هاء وسطانى نونه ابدال اولندى التنهنه تزلزل وزننده مطاوعدر
ممنوع اولديغى نسنه دن كيروطورمق معناسنه در يقال نهنه فلانا فتنهنه اى كفه فكف النهنه فدفد وزننده يوفقه جه
طوقنمش بزه دينور يقال ثوب نهنه اى الرقيق النسج النوه نوم وزننده يوكسلك معناسنه در يقال ناه الشئ ينوه نوها
اذا ارتفع وبايقوش باشنى يوقرى قالدروب اوتمك معناسنه در يقال ناهت الهامة اذا رفعت رأسها فصرخت
وبرنسنه دن كوكل چكوب اباؤ ترك ايلك معناسنه در يقال ناهت نفسه عن الشئ تنوه وتناه نوها من الباب الاول
والرابع اذا انتهت وابت وتركت ونفس ناطقه قوى اولمق معناسنه در يقال ناهت نفسه اذا قويت وحيوانى يارمجه
طويورمق معناسنه در يقال ناه البقل الدواب اذا مجدها وهو دون الشبع ونوه نونك فتحى وضميله انتهاء معناسنه دركه
اسميدر برنسنه دن نهيى قبول ايله فراغتدن عبارتدر يقال ماله نوه منه اى انتهاء التنويه تفعيل وزننده برآدمى
بلند آواز ايله چاغرمق معناسنه در يقال نوهه ونوه به اذا دعاه يعنى برفع الصوت وبرآدمى مدح وتعظيم ومناقبنى
تشهير ايله بلند قدرونامدار ايلك معناسنه در يقال نوه فلانا اذا رفعه يعنى بالتعريف والتطيير النوهة تمره

وزننده

وزننده وجبه كبيدركه يكرمى درت ساعتده بر اويون طعام ايلمكه دينور النواهة نواحه وزننده مرادفيدركه
ميت آغنجيسى اولان عورته دينور يقال هى نواهة اى نواحة النوه سكر وزننده نوح معناسنه دركه ناجحك
جمعيدر نيه نيل وزننده سجستان ايله اسفراين بيننده بربلده در النايه صاحب وزننده بلند ورفيع اولان
شيئه دينور يقال شئ نايه اى مشرف رفيع النيه نونك فتحيله يوكسك اولمق معناسنه در يقال ناه الشئ يناه نيها
من الباب الرابع اذا ارتفع وبرنسنه عجيب اولمق معناسنه در يقال ناه الشئ اذا اعجب الناهة حاله وزننده
كه اصلى نائهه در بعد القلب همزه حذف اولنمشدر برنسنه دن فراغت ايدن نفس انسانى يه دينور يقال نفس ناهة
عن الشئ اى منتهية فصـــــــــل الواو الوبه واوك فتحى وبانك سكونيله فهم وفطنت معناسنه در
يقال وبه له ووبه وبها من الباب الثالث والرابع اذا فطن وكبر ايلمك معناسنه در يقال وبه له اذا تكبر وقايرمق معناسنه در
يقال هولا يوبه له وبه اى لا يبالى به الايباه همزه نك كسريله بودخى فهم ودرك ايلك معناسنه در يقال اوبه له اذا فطن
الوجه واوك فتحى وجيمك سكونيله هرنسنه نك قرشوسنه كلان وقرشوسنده اولان شيئه دينور جمعى اوجه ووجوه
واجوه كلور همزه نك ضميله كه واودن مبدله در مؤلفك بصائرده بياننه كوره وجه لفظى يوزه موضوعدر فارسيده
روى دينور ظاهر بدنده ابتدا ناظرك قرشوسنه كلديكى علاقه سيله واعضاء سائره دن اشرف اولمق مناسبتيله بعده
انسانك مطلقا قرشوسنه كلان نسنه ده وهرشيئك اشرفنده ومبدأنده استعمال اولندى وبعضا وجه ايله ذات دخى
اراده اولنور وشارحك نسخه سنده الوجه م اى معروف ومستقبل كل شئ عنوانيله مرسومدركه وجه يوزه دينور
وهرنسنه نك قرشوسنده اولانه دينور ديمك اولور ووجه برنسنه نك نفس وذاتنه اطلاق اولنور يقال وجه الشئ
اى نفسه ووجه الدهر اول الدهر ديمكدر ووجه النجم ناظره طوغرى ظاهر اولان سمتيدر ووجه الكلام سبيل
مقصود كلامدن عبارتدر تقول وجدت وجه كلامه اى السبيل المقصود منه ووجه القوم منعين وذيشانلرندن عبارتدر
جمعى وجوه كلور يقال هم وجوه القوم اى اعيانهم وساداتهم ووجه حرمت وجاه معناسنه در جاه وجه مقلوبيدر
وسمت وجهت معناسنه در وجهت لفظنك اصلى وجه ايدى وعد وعده كبى وجهت عند البعض اسم مكاندر
توجه اولنه جق سمت ومكانه دينور ومصدر اوله رق دخى استعمال اولنور ووجه آزجه صويه دينور بونده فتحتينله ده
لغتدر يقال وجدنا وجها من الماء اى قليلا ومصدر اولور يوزه اورمق معناسنه يقال وجهه وجها من الباب الثانى
اذا ضرب وجهه وبرآدمه وجاهت وشرافتده غالب اولمق معناسنه در تقول وجهته عند الناس اجهه اى صرت
اوجه منه الوجيه امير وزننده بودخى برقومك سيد وذيشاننه دينور جمعى وجهاء كلور امراء وزننده يقال هو وجيه
القوم اى سيدهم ومطلقا جاه وقدر ومنزلت صاحبى آدمه دينور يقال هو وجيه اى ذو الجاه وبر بوينجق اديدركه
بين العرب معروفدر شارح ديركه حضور سلاطينه دخول ايدن كمسه لرانى يوزلرينه سورر لرنزد شاهيده وجاهتلو
اولمق ايجون ووجيه شول آت قولوننه دينوركه طوغركن ايكى اللرى برابرجه خروج ايلمش اوله ووجيه ايكى معروف
آتلرك اسميدر الوجيهة سفينه وزننده بودخى ذكر اولنان بوينجغه دينور الجهة جيمك حركات ثلاثيله
والوجهة واوك كسرى وضميله جانب وسمت وناحيه معناسنه دركه توجه اولنور جمعى جهات كلور يقال توجه
جهة كذا ووجهة كذا اى الى جانب وناحية مترجم ديركه اشبو جهة ووجهه اسملردر اصللرى وجه ايدى مصدر
اولان وعد كلمه سنه قياسله واوى حذف وتاء تعويض اولندى واسم اولمق حسبيله بعضا واوى دخى ابقا اولنور
لده وولده كبى اصلنه تنبيه ايجون لكن عوض ايله معوض عنه جمع اولمغله تابى وحدته حمل اولنور الموجوه موجود
وزننده ضرب فى الوجه معناسندن اسم مفعولدر مضروب الوجه معناسنه در التوجيه تفعيل وزننده برآدمى
برسمته كوندرمك معناسنه در يقال وجهه فى حاجة اذا ارسله وبرآدمى وجيه وذيشان قلمق معناسنه در يقال وجهه
الامير اذا شرف ويغمور يرك بالجمله اجزاء وجوانبنه برقورى يرقومق وجهيله ياغمق معناسنه در يقال وجهت المطرة
الارض اذا اصيرتها وجها واحدا كما يقال تركت المطرة الارض فردا واحدا وفدانلرى شمال طرفنه مائل اوله رق ديكوب
بعده بادشمال انلرى طوغرلتمق معناسنه مستعملدر يقال وجهت النخلة الشمال اذا غرسها فامالها قبل الشمال
فاقامتها الشمال وآت قولونى ايكى اللرى بيله جه خروج ايده رك طوغمق معناسنه دركه اوقولونه وجيه دينوركه ذكر
اولندى وتوجيه القوام صدف كيبدركه او يلقلرى برى برينه يك قريب يعنى صتانى صيق اولوب طرنقلرى ارالقلرى
ميدانلو اوله رق بلكلرى بوروق وملتوى اولمقدن عبارتدر على قول توجيه آتك اللرينك ايج يوزلرنده عجاتيان ديدكلرى
سكيرلرى وطرنقلرى برى برينه يقين اوله رق بلكلرى طشره طرفه بوروق اولمقدن عبارتدركه اوكونه آته ايت اللى
تعبير اولنور وتوجيه عروضيون عرفنده قافيه مقيده ده واقع روى حرفندن مقدم اولان حرفه اطلاق اولنور عند

مطلب

البعض حرف مزبوره يي مضموم ياخود مفتوح ايلمكه دينور مكسور اولدقده سناد اطلاق اولنور شارح ديركه شروح
خزرجيه ده قول مؤلفه مخالف تعريف اولنمشدر وتوجيه برسمته يونلمك توجه معناسنه كلور يقال وجهت اليك
اي توجهت و برنسنه يي برسمته چويرمك معناسنه در ومنه المثل *وجه الحجر وجهة ما له* اي دبر الامر على وجهه
يعني طاشي جهتلرندن برجهته چويرديمكدر في الاصل طاش ايله كاركيربنا ايدن آدمه خطابدر كه طاشي النه الوب
بركره يرينه وضع ايدر لكن موافق كلمزا كا ديرلر كه طاشي چويرا كراو يمزسه بنه چويرالبته برمناسب جهتنه مصادف
اولورسن بو مثل برامره برجهتدن تدبير ممكن اولمديغي صورتده برغيري جهتدن تدبير لازمدر ديجك يرده ضرب اولنور
وكلام مرقومده جهة كلمه سي منصوبدر رفعله ده مرويدر نصبي ظرفيت اوزره درورفعي فله وجهة تقديرنده اولور
وماء كلمه سي ابهاميه در الايجاه همزه نك كسريله بودخي برآدمي شرف ووجاهت صاحبي قلمق معناسنه در يقال
اوجهه الامير اذا شرفه و برآدمي وجيه وشريف بولمق معناسنه در يقال اوجه فلانا اذا صادفه وجيها الوجاه
والتجاه واوك وتانك حركات ثلاثيله برنسته نك قرشوسنه ويماجنه دينور تقول قعدت وجاهك
وتجاهك اي تلقاء وجهك شارحك بياني اوزره تاء واودن مبدله در الوجاه قتال وزننده والمواجهة
مقاتله وزننده يوز يوزه اولمق معناسنه در يقال لقيه وجاها وموا جهة اي قابل وجهه ويقال واجهه
ذا قابله بوجهه ووجاه برنسنه نك مقدارنه اطلاق اولنور يقال هم وجاه الف اي زهاؤه التواجه تفاعل
وزننده قرشو قرشويه اولمق معناسنه در يقال تواجها اذا تقابلا الموجه معظم وزننده جاه وحرمت
صاحبي آدمه دينور يقال هو موجه اي ذوجاه وايكي يوزلو كليم مقوله سنه دينور يقال كساء موجه اي
ذوالوجهين وكوكسنده وارقه سنده بوكريسي اولان قنبوره دينور يقال احدب موجه اي له حدبتان في ظهره
وفي صدره الوجيهة سفينه وزننده بودخي ايكي يوزلو كليم مقوله سنه دينور ووجيه ديدكلري مهره يه دينور
نه كه ذكر اولندي بنو وجيهه بربطن آديدر التوجه تفعل وزننده برنسنه يه طوغري يونلمك معناسنه در
يقال توجه اليه اذا اقبل وعسكر بوزلمق معناسنه در يقال توجه الجيش اذا انهزم وپك پيرفاني اولمق
معناسنه در يقال توجه الشيخ اذا ولى وكبر الوجه ندس وزننده وجيه وشريف آدمه دينور يقال رجل وجه
اي وجيه الاتجاه همزه نك وتاء مشدده نك كسريله يونلمك معناسنه در تقول اتجهت اليك اتجه اتجاها بمعنى
توجهت بونك اصلي اوتجه ايدي ويقال بالثلاثي تجهت تجها الاويجه همزه نك ضميله اوجه لفظندن مصغردر
بوزجكزلر ديمكدر ومنه يقال نظروا الى تاويجه سوء الوده واوك فتحي ودالك سكونيله برآدمي برايشدن رد
وصرف ايلمك معناسنه در يقال ودهه عن الامر ودها من الباب الثاني اذا صده الايداه همزه نك كسريله
دوه لره حيقرمق معناسنه در يقال اوده بالابل اذا صاح بها الودهاء حمراء وزننده بدني سمن كبي آق اولوب
بغايت لطيف وخوشلقا محبوبه يه دينور يقال امرأة ودهاء اي الحسنة اللون في بياض الاستيداه دوه لر
طوپلنوب سورلمك معناسنه در يقال استيدهت الابل اذا اجتمعت وانساقت ودشمن مغلوب ومنقاد اولمق
معناسنه در يقال استيده الخصم اذا انقاد وغلب كما يقال استودة فيهما اي بالياء والواو ويايش يولنه كيروب راست
ودرست اولمق معناسنه در يقال استيده الامر اذا اتلأب وبرآدمي تخفيف واستحقار ايلمك معناسنه در يقال
استيده فلانا اذا استخفه الورة فتحتينله احمق اولمق معناسنه در يقال وره الرجل ورها من الباب الرابع اذا حمق
وروزكار چوق اسمك معناسنه در يقال ورهت الريح اذا كثر هبوبها وخاتون پك سموز وقوتلو اولمق معناسنه در
يقال ورهت المرأة ورها من الباب السادس اذا كثر شحمها الاوره احمر وزننده احمق آدمه دينور الورهاء حمراء
وزننده مونثيدر و يغموري چوق بلوده دينور كما سيذكر ورابطه ونظامسز دلوجه اسن يله دينور يقال ريح
ورهاء اذا كانت في هبوبها مجرفة وبرقسراغك اسميدر الورهة فرحه وزننده كوده سي سموز وقوتلو خاتونه
دينور ويغموري فراوان بلوده دينور ورهاء كبي يقال سحابة ورهة وورهاء اي كثيرة المطر الوارهة واسع سراي
وخانه واوه يه دينور يقال دار وارهة اي واسعة التوره تفعل وزننده برايشي عجمي كونه نامنتظم ايشلمك
معناسنه در يقال توره في عمله اذا لم يكن فيه حذق الورهرهة سفرجله وزننده شاشقين عورته دينور الواقه
قافله وزننده نصاري كليساسنده ومناسترنده قيم اولان كشي يه دينور يقال نصراني واقه اي قيم البيعة
و بينلرنده حكم يعني كتخدا اي امورا اولان شخصه دينور الوفاهة كتابه وزننده كليسا قيملكنه دينور الوفهية
واوك وفانك فتحيله كليسا قيملكي پايه سنه دينور الوفه رفه وزننده نصراني كليسا قيمي اولمق معناسنه در يقال
وفه النصراني وفها من الباب الثالث اذا صار وافها الواقه قافله وافه وزننده والوقاه غراب وزننده بونلرده

كليسا قيمنه دينور الوقاهية سحابيه وزننده كليسا قيملكنه دينور الوقه وقع وزننده طاعت معناسنه در تقول
وقهت له وقها من الباب السادس اي اطعت له الايقاه همزه نك كسريله والاستيقاه بونلرده اطاعت
معناسنه در تقول ايقهت له واستيقهت اي اطعت له الاتقاه اتخاذ وزننده برنسنه دن منتهي اولوب فراغت
كلمك معناسنه در يقال اتقه عنه اذا انتهى و برآدمك سوزني اسلوب اطاعت وامتثال ايلمك معناسنه در يقال
اتقه له اذا اطاعه وسمع منه الوله فتحتينله حزن ووجد على قول افراط حزن سببيله عقل كيدوب شبقته
وسرسم اولمق معناسنه در يقال وله الرجل ووله ولها من الباب السادس والرابع والثاني اذا حزن اوذهب عقله
حزنا ومتحيرا اولمق معناسنه در يقال وله الرجل اذا تحير وقورقمق معناسنه در يقال وله منه اذا خاف الولهان
سكران وزننده والواله والاله همزه ايله كه واودن مبدله در صاحب وزنلرنده كه نسب اوزره درولِه كلمش كشي يه
دينور مؤنثلرنده ولهى دينور سكرى وزننده وواله ووالهة دخي دينور وولهان برشيطان آديدر كه بدآست آلان كمسه يه
مسلط اولوب صويي اسراف ايلمكه اغرا ايدر تقول استعذ بالله من الولهان وهو شيطان يغري بكثرة صب الماء
في الوضوء التوله تفعل وزننده والاتلاه اتخاذ وزننده واله وسرسم وحيران اولمق معناسنه در يقال توله
الرجل واتله بمعنى وله واتلاه برآدمك عقلني زائل ايدوب شبقته وسراسيمه قلمق معناسنه در يقال اتلهه النبيذ اي
ذهب بعقله الميلاه ميلاد وزننده شول خاتونه وسائر حيوانه دينور كه ولد مفقودنه بغايت حزن ووجد ايدر اوله
يقال امرأة ميلاه اي شديدة الحزن والجزع على ولدها وشديد روزكاره دينور كه صرلر يقال ريح ميلاه اي
شديدة وشول ناقه يه دينور كه ارككني استصحاب وانس ايلمكله يانندن كتدكده وجد وحنين ايدر اوله الايلاه
همزه نك كسريله واله وحيران قلمق معناسنه در يقال اوله المرأة الوجد والحزن اذا جعلها والهة الموله مكرم وزننده
اورمجكه دينور عنكبوت معناسنه وبيابانه صالنمش صويه دينور الموله معظم وزننده بودخي بيابانه صاليورلمش صويه
دينور يقال ماء موله ومولَّه اي مرسل في الصحراء الميله منبر وزننده برّيه وبيابانه اطلاق اونور يقال ولهوا في الميله
اي الفلاة الوليهة سفينه وزننده برموضع آديدر التوله ضمتينله ولام مشدده نك كسريله هلاك وتلف موقعنده
مستعملدر ومنه يقال وقع في وادي توله اي في الهلاك وبو تهلك وامثالي كبي في الاصل فعل مستقبل اولوب بعده
موقعده مستعمل اولدي نته كه محللرنده بالدفعات بيان اولندي الومه فتحتينله پك اسي اولمق معناسنه در يقال ومه
النهار ومها من الباب الرابع اذا اشتد حره الومهة تمره وزننده مطلقا تاوه يه قيوب اريده جك نسنه يه دينور
ياغ كبي واهاله نصب وتنوينله وتنوينسز كلمة تعجبدر برنسنه نك خوبلغندن وخوشلغندن تعجب محلنده
استعمال اولنور فارسيده خوشا مرادفيدر يقال واهاله ما اطيبه يعني نه عجب كوزل نسنه در و برنسنه يه تلهف وتاسف
مقامنده دخي استعمال اولنور كه واه واه يازق ديمك اولور شارح ديركه تنويني صورتنده كويا كه استطابة ديمكدر
وعدم تنويني صورتنده كويا كه الاستطابة ديمكدر پس تنوين علم تنكير وتركي علم تعريف اولور وبو مقوله كلمات في الاصل
اسماء اصوات اولوب بعده مصدر مقامنه قائم اولور وكندي معنالري اوزره فعل تقدير اولنور وكاه اولور كه مصدره
نقل اولنميوب صوت اوله رق مستعمل اولور اف وغاق وواه كبي الوهوهة زلزله وزننده كوپك قيمي يانق يانق
اولومق معناسنه در يقال وهوه الكلب اذا جزع فرتده واركك اشك ديشيسنك چوره سنده شفقت جهتيله سسلنمك
معناسنه در يقال وهوه العير اذا صوت حول اتنه شفقة وخاتون وجد وحزن حالتنده حيقرمق معناسنه در
يقال وهوهت المرأة اذا صاحت في الحزن ووهوهه آت قسمنك كشنمسي صوكنده بوغزنده تردد ايدن صوته دينور كه
هيهردي تعبير اولنور الوهوه فدفد وزننده والوهواه ثرثار وزننده اوبناق وشوقلو شاطر آته دينور يقال فرس
وهوه ووهواه اي نشيط حديد الموهوهة اسم فاعل بنيه سيله بدني طواغونلغندن دردتر اولان عورته دينور
يقال امرأة موهوهة اذا كانت ترعد من الامتلاء الوه واوك فتحي وهانك تشديديله حزن ووجد معناسنه درکه
برنسنه يه آجيمق موقعنده استعمال اولنور واه ديمك اولور واف كلمه سي كبي كلمة تكره واستقذار اولور كه برنسنه يي
مردار سنوب استكراه ايلدكده سويلنور يقال وه من هذا وه مثل اف اف ويه واوك فتحي ويانك وهانك
سكونيله وهانك كسريله وويها نصب وتنوينله اغرا وتحريض مقامنده استعمال اولنور كه اصواتدندر تيز اول
وچابك اول ديمكدر مفرد وجمع ومذكر ومؤنثه ايراد اولنور وكاه اولور كه ويه كلمه سي كلمة اخرانك آخرينه
تركيب اولنوب برآدمه تسميه قلنور سيبويه ونفطويه كبي بونلرده جريان ايدن لغات سبب ماده سنده مرور ايلدي
لكن مؤلف اوراده اكا تصدي ايلمدي بونلرده ويه كلمه سي كه اصواتدندر بعد التركيب اسم واحد قلندقده آخري
كسر اوزره مبني قلندي غاق كبي اصواته شبيه اولديغيچون وبو خمسة عشر تركيبنه مخالف در وحالت تنكيرده منون

مطلب

قلنور وشول كسه كه هذاسبـويه ورأيت سيبويه ديو غير منصرف اعرابی كبی معرب ايدرآنی تثنیه وجمع قیلوب
سیبویهان وسیبویهون دیر ومعرب قلیان تثنیه سنده ذواسیبویه وكلاهماسیبویه وجمعنده ذووسیبویه وكلهم سیبویه
دیدیلرنته كه مؤلف علیه الرحمه تحفة الابیه نام رساله سنده راهویه ماده سنده بو رسمه تحقیق ایلدی
فصـــــــل الهاء الهوهة هانك ضمیله قورقق آدمه دینور یقال رجل هوهة ای جبان هه هاى
اولانك فتحی وثانیه نك سكونیله اصواتدندر برنسنه یی برآدمك خاطرینه كتورمك ایچون سویلنور یقال هه ای تذكره
ووعید وتهدید محلنده استعمال اولنور هاه هاى ثانیه نك سكونیله بودخی كلمهٔ وعید وتهدیددر وضاحكك
ضحكندن حكایه اولور یقال ضحك فلان فقال هاه هاه الهة هاى اولانك فتحی وثانیه نك تشدیدیله والهههة
سویلركن لسان پلتكلنوب طوتقون طوتقون سویلك معناسنه در یقال هه الرجل هها وهههة اذاتثغ واحتبس
لسانه الهیه هانك فتحی ویانك سكونیله شول كسه در كه اوستی باشی كیرلو ومردار اولمغله سورنوب تلویث
ایلسون دیو اوته دفع وابعاد اولنور اوله یقال هو هیه اذا كان یحیی لدنس ثیابه هیاه سحاب وزننده
شیاطین اسماسندندر هیهات هانك فتحیله وایهات های همزه یه ابدالله وهیهان وایهان تاء بدلی نونلرایله
وهایهات وهایهان الف زیاده سیله وآیهات وآیهان الف ممدوده لرایله و بونلرك هر برینك آخری مثلثا
مبنی ومعرب اوله رق وهیهاه هاء اوزره وقفله وایها تاسز ونونسز وایأت هالری همزه لره قلبله بونلرك
مجموعی اللی برلغت اولور هر بری بعد معناسنه در یعنی اسم فعل ماضیدر پك ایراق اولدی دیمكدر قالدیكه سكز
اولكی لغتلری مثلثا مبنی اوله رق اوچه ضرب اولندقده یكرمی درت حاصل اولور كذلك معرب اوله رق اوچه
ضرب اولندقده یكرمی درت اولمغله مجموعی قرق سكز اولور اوج اخیر دخی ضم اولندقده اللی برلغت اولور
مترجم دیر كه شیخ رضی كاف خطابله هیهاك لغتنی زیاده ایلمشدر والحاصل كرچه اسم فعل ماضیدر اكن لسانمزده
پك دور ادور موقعنده ضرب اولنور هیه هیه مكررا هاى اول وثانیه نك كسریله بركلمه در كه طرد اولنه جق نسنه
ایچون یعنی برناخوش نسنه یی بركسه نك طرد وطرح ایلسنی امر ایچون تفوه اولنور یقال هیه هیه ای اطرده كذلك
برسوزی دخی زیاده جه سویلكی طلب ایچون استعمال اولنور شارحك بیاننه كوره اصلی ایه ایدی اكر كلام معهود
ایسه بغیر تنوین ایه وهیه دینور شومعهود سوزدن برازدخی سویله دیمكدر واكر غیر معهود ایسه منونا ایه وهیه
دینور واكر لاقردیی فراغت ایله دیمك مراد اولورسه نصبله هیها دینور فصـــــــل الباء یاه یاه هالرك سكونی وكسریله
وتنوینله جائزدر ویاهیاه هاى اولانك فتحیله بركلمه در كه برآدمی یابرحیوانی ایراقدن یانه چاغردقده استعمال اولنور
اقبل معناسنه و بونلرده مفرد وجمع ومذكر ومؤنث برابردر زیرا اصواتدندر و بعض لغتده تثنیه وجمعلنور تقول
للاثنین یاهیاهان وللجمع یاهیاهون وللمؤنث یاهیاة بفتح الاخر وللاثنتین یاهیاهتان وللجمع یاهیاهات اقبلن
الیهیهة زلزله وزننده بركسه یی یابرحیوانی یاه یاه دیو یانه چاغرمق معناسنه در یقال یهیه بالابل اذاقال لها یاه یاه
بالادن بروذكر اولنان مواد اصواتدندر كیمی اصلی اوزره وكیمی اسم فعل اولمق اوزره مستعملدر تفصیللری كتب
نحویه ده مبسوطدر تجزت الهاء بعون الله ذی المنن والالاء وصلی الله علی سیدنا محمد وعلی آله وصحبه النبلاء الكرماء

❋ بـــــــاب الواو والیاء ❋ فصـــــــل الهمزه ❋

الیاء الاباء والاباءة همزه لرك كسریله برنسنه یی كریه كوروب ایكرنمك معناسنه در یقال ابی الشیء یأباه ویأبیه
اباء واباءة من الباب الثالث والثانی اذا كرهه شارح دیر كه باب ثالث شذوده مبنی در و باب ثانی قیاس اوزره در ومؤلف
كره ماده سنی اباء ایله تفسیر وامهات سائره ده بونلری فرق ایلدیلر اباء امتناع معناسنه مفسردر كه كرهك لازمیدر
وراغبك بیاننه كوره اباء شدة امتناع معناسنه موضوع اولمغله امتناع اعم اولور الایباء ایفاء وزننده برآدمی
برنسنه دن اباء ایتدرمك معناسنه در تقول آبیته اباه اذا جعلته یمتنع عنه ویقولون بحر لایؤبی ای لایجعلك تأباه
ای لاینقطع یعنی بربحردر كه سنی كندیدن امتناع ایتدرمز كه مراد وفرتندن ناشی اصلا منقطع اولمز دیمكدر الابیة
سنیه وزننده شول دابه یه دینور كه دائما صویی قوقلیوب ایكرنمكله ایچمكدن امتناع ایدر اوله یقال دابة ابیة اذا كانت
تعاف الماء واحتشام علف ایسمز اولان دابه یه دینور قال الشارح ومنه المثل ❋ العاشیة تهیج الابیة ❋ یعنی احتشام
علف تناول ایدن حیوان تناول ایتمیلری تشویق وتحریك ایلمكله انلرده تبعیت ایلمكه بشلرلر غیرك عملندن شوق
وحركته كلوب كندی دخی اول عمله مبادرت ایدن كسه حقنده ضرب اولنور وابیه هرنقدر ضراب اولنسه كبه
قالمز اولان ناقه یه دینور المأباة مرحله وزننده شول صویه دینور كه اوصافی ناخوش اولمغله دوه لرك اباء
وامتناعلرینه باعث اوله یعنی اندن ایكرنوب ایچمیه لر یقال ماء مأباة اذا كان یأباه الابل الأباء همزه نك ضمیله

طعامدن دنسمكه دینور یقال اخذه اباء عن الطعام ای كراهة و بوعلت عدادنده اولمغله اسماء علل اوزانندده
مصوغ اولمشدر الابی داعی وزننده ناخوش نسنه دن هر زمان اباء وامتناع ایدیجی آدمه دینور جمعی آبین واباة كلور
دعاة كبی وابی كلور همزه نك ضمی و بانك كسری و یانك تشدیدیله واباء كلور زمان وزننده وابی ارسلانه اطلاق
اولنور وآبی اللحم الغفاری اصحابدن برذاتدر ات قسمندن خوشلنموب اكل ایلمدیكندن ملقب اولمشیدی الابی
غنی وزننده ناخوش نسنه لردن بالطبع اباء وامتناع ایدر اولان آدمه دینور جمعی ابیون كلور یقال رجل ابی من قوم
ابیین ومحمد بن یعقوب بن ابی محدثدر الأبا همزه نك كسری والفك قصریله هون طعامدن طویمقسزین
چكلمك معناسنه در تقول ابیت من الطعام ابا من الباب الرابع اذا انتهیت عنه من غیر شبع الایان فعلانله
طعامدن چوق ایكرنور اولان علی قول افعال دنیه وخسیسه دن بالطبع اباء وامتناع ایدر اولان عالیجناب آدمه
دینور یقال رجل ایان ای یأبی الطعام اوالدنیة جمعی ایان كلور همزه نك كسریله الابا همزه نك فتحی والفك
قصریله دوه یاوریسی سوددن یقوب دنسمك معناسنه در یقال ابی الفصیل ابا من الباب الرابع وابی
علی المجهول اذاسنق من اللبن واخذه اباء وكچی بیان چپسنك بولنی قوقلمق سببیله خسته اولمق معناسنه در
یقال ابی العنز اذاشم بول الاروی شارح دیر كه بو خواصدندر بعضا قیون قسمنه ده عارض اولور
الابوء احمر وزننده بیان كچیسنك بولنی قوقلمق سببیله خسته اولان كچی یه دینور الاباء سحاب
وزننده بردیه یعنی حصیر دوزدكلری سازلغه دینور یاخود خاصة حلفاء اسمیدر كه قندره دیدكلری
سازلق مبشه سنه دینور پك صیق و پاپشقان اولمغله ایچنه سلوك ابدنلری منع واباایدر و قامشه دینور
قصب معناسنه مفردلری اباءه در و بومهموز اولمغله همزه بابنده ذكر اولندی ابی حتی وزننده
ابن جعفر البجیرمی در كه ضعیف الروایه محدثدر ومدینه ده بنو قریضه یوردنده برقبو اسمیدر وكوفه ایله قصر بنی
مقاتل بیننده برنهر آدیدر ملوك نبطیه دن ابی بن الصامغان حفر ایتدردی كذلك بطیحه واسطده برنهرك اسمیدر
الاباء شداد وزننده ابن ابی در كه محدثدر وابی مصغر بنیه سیله در الابیه همزه نك ضمی و باء مشدده نك
كسریله كبر وعظمت معناسنه در یقال به ابیة ای كبر وعظمة الابیة همزه نك كسریله طوارك سودی ممه ایچره
كیرو چكیلوب كتمكه دینور الوواى الابا همزه نك فتحی والفك قصریله اب لفظنده لغتدر كه بابایه دینور
فارسیده پدر دیرلر واب لفظنك اصلی ابو ایدی حركاتله واو حذف اولنمشدر جمعی آباء كلور همزه نك مدیله وابون
كلور شارح دیر كه راغبك بیاننه كوره مقصور اولان ابا لفظنك دخی اصلی ابو ایدی قفا كلمه سی كه استعمال
ایلدیلر و مصباحك بیاننه كوره بالغته كوره هذا اباه ورأیت اباه ومررت باباه دینور و بعض لغتده واو محذوفدن
تشدید عوض اولوب هوالاب دیرلر ولغت قلیله ده مطلقا نقص لازم اولمغله دم و ید كبی استعمال اولنور فتقول
جاءنی ابه ورأیت ابه ومررت بابه ولغت مشهوره ده یانك غیری یه مضاف اولدقده حروفله معرب اولور فتقول هذا
ابوه ورأیت اباه ومررت بابیه مترجم دیر كه عربلرك لله ابوك قوللری كه بالتعجب مدح موقعنده مستعملدر ابن اثیرك
بیاننه كوره ابوك لله خالصا سیكنده در كه بیت الله وناقة الله كبی تشریف وتعظیمی متضمندر سنك كبی نجیب ولد
اتیان ایلدیكیچون پدرك تشریف وتعظیمه احقدر دیمك اولور و بعضلر لله جزاء ایلك سیكیله تاویل ایلدیلر و نب
صاحب معناسنه استعمال اولنور كیدلردها وذیغی كبی الابوة ضمتیله واونك تشدیدیله برآدمك اولادی ظهور
ایلمكله بابا اولمق معناسنه در تقول ابوت وابیت ابوة من الباب الاول ای صرت ابا شارح دیر كه صیغهٔ ثانیه ده
یاء واودن مبدله در الاباوة همزه نك كسریله برطفله بركسه بابالق اولمق معناسنه در تقول ابوته اباوة ای صرت له
ابا الابواء همزه نك كسریله اسمدر بابالق معناسنه در التابی تجلی وزننده برآدمی بابا ایدنمك معناسنه در
یقال تاباه اذاتخذه ابا یاابت ویاابت تانك كسری وفتحیله ویاابه رفع هاایله یاابی دیمكدر تاء وهاء یای متكلمدن
عوضدر مترجم دیر كه شیخ رضی دیدیكه بوراده یانك خاصة تای فوقیه یه ابدالی تاء فوقیه بعض مواضعده تفخیمه
دال اولدیغنه مبنی در علامه ونسابه كلمه لرنده اولدیغی كبی واب وام ایسه موقع تعظیم وتوقیردر وها ایله یاابه قولنده
ضمه وهاء سكته كبی وقف دخی جائزدر وتای فوقیه نك ضمیله ده جائزدر یاابته ویااباه ندبه موقعنده مستعملدر
لاب لك همزه نك حذفیله كه اصلی لااب لك در ولااباك ولاابالك لاسیز ولا ابك ولااب لك بونلرك مجموعی
لفظده خبر ومعناده لامحاله دعادر پدری اولوب اولمیان حقنده دخی تفوه اولنور بس مثل مجراسنده جاری
اولمشدر شارحك بیاننه كوره دعا و بد دعا اولور دعا اولدیغی صورتده حق تعالی سنی سائرلك اعانتنه محتاج ایلسون
دیمك اولور و بد دعا موقعنده امور كه معین وكافی اولور آدمك اولموب بیكس قاله سن دیمك اولور وذم معرضنده دخی

ایراد اولنور سنك كبی شخص انسان صلبندن كلمز بلكه بهایم صلبندن حاصل اولور دیمك اولور یاخود بدرلك
نامعلومدر ولد حرامسن دیمك اولور ومدح ضمننده دخی ایراد اولنور سن بشردن خارج فرشته كبی آدمسن یاخود
امور كده معین وكافی یه محتاج دكلسن دیمك اولور وحث واغرا مقامنده استعمال اولنور كه كندی امور كده بالنفس
سعی واهتمام قیل سنك پدر كبی قوام ادور وكفایت مصالحكه ساعی یار ویاورك یوقدر دیمك اولور وعربلر ابو المرأة
دیرلر زوج المرأة معناسنی مراد ایدرلر كه تربیه معناسندن مجازاولور شارح دیركه تكمله ده بعض لغتده اب زوج
معناسنه اولمق اوزره مرسوم اولمغله اكا كوره مجاز اولمز الابوة ضمتیله ولابوة هایله اسم مصدراولورلر بابالق
معناسنه یعنی تضایف اوزره استعمال اولنورلر ابوة وبنوة تعبیر اولنور یقال بینهما ابوة وبنوة شارح دیركه
ابوة عمومه وخؤوله كبی جمع اوله رق دخی مستعمل اولور بابی بانك كسریله پدرم سكا فدا اولسون دیمكدر باء حرف
جردر تفدیه معناسنه در محذوفه متعلقدر ومحذوف عند البعض اسم اولمغله انت مفدی بابی تقدیرنده در وعند
البعض فعل اولمغله فدیتك بابی تقدیرنده اولور كثرت استعمالدن تخفیف اولنمشدر و یابی الفه قلبله با با دخی دینور
یاربلی كبی التأبیة تربیه وزننده برآدمه بابی دیو تفدیة پدر ایلمك معناسنه دركه محاورات عربدندر تقول ابیته
ای قلت له بابی الابواء همزه نك فتحیله ودال قربنده بر موضع آدیدر ابوی جمزی وزننده وابوی سكری
وزننده بر موضع اسملریدر الواوی الاتو همزه نك فتحی وتانك سكونیله طوغری وهموار یوریمكه دینور یقال اتا
فی السیر یأتو اتوا اذا استقام فیه وسرعت معناسنه در یقال اتا الرجل اذا اسرع وطریقه واسلوب معناسنه در
یقال هو علی اتو سدید ای طریقة سدیدة واولومه دینور موت معناسنه و بلاء معناسنه در ومرض شدید معناسنه در
وشخص عظیم معناسنه در وویركی یه دینور عطاء معناسنه واتو واتاء كتاب وزننده اغاجك چیچكی طوءور جقلنوب
یمشی بلورمك علی قول اغاجك صلاحیتی ظاهر اولمق یاخود چوق یمش طوتمق معناسنه در یقال اتت النخلة
والشجرة اتوا واتاء اذا اطلع ثمرها او بدا صلاحها او كثر حملها واتوكلك مجیء معناسنه در یائیه ده لغتدر تقول
اتوته ای اتیته الاتاوة كتابه وزننده رشوت و یرمك معناسنه در تقول اتوته اتاوة اذا رشوته واتاوه اسم اولور خراج
معناسنه كه ارض خراجیه دن آلنان مالدر یقال ادی اتاوة ارضه ای خراجها ورشوت و برطیله دینور عند البعض
صوضمننده و یریلان رشوته مخصصدر جمعی اتاوی كلور سكاری وزننده واتی كلور عروه وعری كبی و بونادردر
الاتاء همزه نك كسریله اتو معناسنه دركه ذكر اولندی واسم اولور اغاج محصولنه دینور یقال كثر اتاء شجره وهو
مایخرج من اكاله وبركتلو وبرایع ونشو ونما بولق معناسنه در یقال انت الماشیة اتاء اذا نمت الاتاوی
والاتی همزه لرك حركات ثلاثیله شول جدوله دینور كه بركسه آنی نهردن آیروب كندی ترلاو باغچه سنه
كتورمش اوله وعند البعض سیل غریبه دینور كه قندن كلدیكی نامعلوم اولوب علی الغفله كلمش اوله وغریب
كسیه ده دینور الیائی الاتی همزه نك فتحی وتانك سكونیله والاتیان والاتیانة همزه لرك كسریله والمأتاة
میمك فتحیله والاتی همزه نك ضمی وكسری وتانك كسریله كلمك مجیء معناسنه در تقول اتیته اتیا واتیانا
واتیانة ومأتاة واتیا اذا جئته شارح دیركه اشبو اتی كلمه سی جاء كبی لازم ومتعدی اولور وقوله تعالی ولایفلح
الساحر حیث اتی ای حیث كان و یقولون اتی الامر ای فعله و بونلره لازمه یاخود سبب عادی علاقه سیله در
یقال اتی علیه الدهر ای اهلكه و یقال اتی فلان علی المجهول ای اشرف علیه العدو یعنی كندیسنه دشمنی
غالب ومستولی اولدی الایتاء ایفاء وزننده سوق ایلمك معناسنه در یقال آتی الیه الشیء ایتاء اذا ساقه
وویرمك معناسنه در یقال آتی فلانا شیئا اذا اعطاه ایاه وعوض ومكافات ایلمك معناسنه در یقال آتی فلانا
اذا جازاه المیتاء محراب وزننده پك ایشلك آجق شاهراهه دینور كه هر كس سلوك ایدوب اصلا خالی قالمز اوله یقال
طریق میتاء ای عامر واضح ونیجه یوللر قاوشوب جمع اولدیغی محله دینور یقال صادفته فی المیتاء ای مجتمع الطریق
و یماج ومقابل معناسنه مستعملدر یقال فی میتائه ای تلقائه وداثما عوض ومكافات ایدر اولان آدمه دینور یقال
رجل میتاء ای مجاز ودائم العطا آدمه دینور یقال هو میتاء ای معطاء المأتی مرمی وزننده والمأتاة میمك
فتحیله كه اسم مكانلردر برایشه تشبث ودخول ایده جك سمت وجهته اطلاق اولنور یقال اتی الامر من مأتیه
ومأتاته ای من جهته التی یؤتی منه الاتی غنی وزننده والاتاء سماء وزننده نهره دوشمش خار وخاشاك و براق
مقوله سنه دینور جمعی اتاء كلور واتی كلور همزه نك ضمیله عتی وزننده واتی واتاوی سیل غریبه دینور
تثبه كه واو یه ده دخی ذكر اولندی الاتیة غنیه وزننده والاتیة همزه نك وتای مشدده نك كسریله یاره نك
مادة سنه وهجرانه دینور یقال قطعت اتیة الجرح واتیته ای مادته ومایأتی منه الاستیتاء ناقه كوسیمك

معناسنه در یقال استأتت الناقة اذا ارادت الفحل وكیجیكوب اكلنان آدمك كلمسنی طلب ایلمك معناسنه در
یقال استأتی زید فلانا اذا استبطأه وسأله الاتیان التاتی تابی وزننده برایشه حكیمانه سهولتله سمت موافقندن
تشبث ایلمك معناسنه در یقال تاتی للامر اذا ترفق واتی من جهته و برنسنه قیافت بولوب آماده اولمق معناسنه در
یقال تاتی الامر اذا تهیأ التأتیة تأدیه وزننده والتاتی یاء واحده ایله كه اصلی تأتی ایدی یائیله كه تفعیل
وزننده در برنسنه نك كلجك طریقنی اصلاح وتسهیل قلمق معناسنه در تقول اتیت الماء تأتیة وتأتیا اذا سهلت
سبیله اتی حتی وزننده وآنده لغتدر یعنی تخفیفا همزه یه مبدلدر یقال جاء الحجاج اتی المشاة ای حتی المشاة
الواو الاثو همزه نك فتحی وثای مثلثه نك سكونیله والاثاوة كتابه وزننده برآدمی امیر وسلطانه غمز وسعایت
ایلمك معناسنه در علی قول مطلقا غماز لق ایلمك معناسنه در یقال اثوت به وعلیه یا رجل اثوا واثاوة من الباب
الاول ای وشیت به عند سلطان اومطلقا الیاء الاثی همزه نك فتحی وثانك سكونیله والاثایة كتابه وزننده
اثو واثاوه معناسنه دركه واویه و یائیه در تقول اثیت به وعلیه اثیا واثایة بمعنی اثوت اثوا اثایه همزه نك حركات ثلاثیله
بین الحرمین بر موضع آدیدر كه انده مسجد نبوی واردر علی قول عرج نام محل قربنده برقیو اسمیدر كه اوزرنده
مسجد نبوی بنا اولنمشدر المؤاثی مرابی وزننده خصومت وجدل بابنده قوی آدمه دینور یقال رجل مؤاث
ای مخاصم وشی وغمز معناسندندر المؤتی مرتشی وزننده شول اكول شخصه دینور كه چوق طعام اكل ایلمكله
چوق صوصیوب واصلا قانمز اوله الاثاء همزه نك كسریله طاشلره دینور حجاره معناسنه المأثیة میمك فتحی
و یانك تخفیفیله والمأثاة مأتاة وزننده غمز وسعایه معناسنه در یقال ما ترك فلان المأثیة والمأثاة ای السعایة
الیاء اجاجا همزه لرك فتحیله دیشی قیون قسمنی چاغره جق اصواتندندر و بونك اصلی اجی اولمغله یائیه در
الواو الاخیة خاء معجمه ایله ابیه وزننده وهمزه نك مدیله و بعضیانك تخفیفیله طوار بغلیه جق طویله ایپنه دینور كه
دیواره براغاج یعنی قازق قاقوب یاخود یره قاقوب اكا براوزون ایپ بغلیوب ایكی طرفنی یره كومدكدنصكره براوجنی
حلقه طرزنده قیلوب اكا دابه بندایدرلر جمعی اخایا كلور خطیه وخطایا كبی واواخی كلور واخیه بلیه وزننده
چادر ایپنه دینور طنب معناسنه وحرمت وذمت معناسنه مستعملدر یقال له عنده اخیة ای حرمة وذمة
و بونك اصلی آخویه در فاعوله وزننده التأخیة تأدیه وزننده دواته طویله ایپی یاپمق معناسنه در تقول اخیت
للدابة اذا عملت لها اخیة الاخ همزه نك فتحی وخانك تخفیفیله والاخ تشدید خایله كه واو محذوفه دن بدلدر
والاخا قصر ایله كه قفا لفظی كبی مستعملدر والاخو دلو وزننده كه اصلی اوزره در والاخو همزه نك فتحی
وخانك ضمیله قرنداشه دینور فارسیده برادر دینور و برآدمك یار وصدیقنه اطلاق اولنور یقال هو اخوه ای صدیقه
وصاحبه جمعلری اخون كلور وآخاء كلور آباء وزننده واخوان كلور همزه نك كسریله واخوان كلور همزه نك ضمیله
واخوه كلور همزه نك كسریله واخوه كلور همزه نك ضمیله واخوة واخو كلور ضمتینله وواوك تشدیدیله الاخت
همزه نك ضمیله قز قرنداشه دینور بونده كی تاء تأنیث ایچون دكلدر واودن بدلدر علامت تانیث اولدیغیچون
تعویض اولندی وهمزه نك ضمی واو محذوفه دلالت ایلمك ایچون واخ كلمه سنك و بونك وامثالنك تحقیق
اعرابلری شروح كافیه ده خصوصا اشباه ونظائر سیوطیده مبسوطدر واشبو اخ ماده سی ذكر اولنان اخیه
ماده سندن مأخوذدر اختك جمعی اخوات كلور فتحاتله وعربلر تركته باخ الخیر دیرلر بشر معناسنی مراد ایدرلر شر لفظنی
لسانه آلمامق ایچوندر كه بزم اصطلاحمزده یوق دیجك یرده خیر تعبیر اولنور و یقولون لا اخالك بفلان ای لیس لك
باخ الاخوة ضمتینله وواوك تشدیدیله قرنداشلق معناسنه در تقول ما كنت اخا ولقد اخوت اخوة ای صرت اخا
الاتخاء ایفاء وزننده والتاخی تابی وزننده بونلرده قرنداش اولمق معناسنه در تقول آخیت وتاخیت له
ای صرت له اخا وتاخی برنسنه نك لایق اولانی طلب وتحری ایلمك معناسنه در تقول تاخیت الشیء اذا تحریته
و برآدمی قرنداش ایدنمك یاخود قرنداش دیو چاغرمق معناسنه در تقول تاخیته اخا ای اتخذته اودعوته اخا
المواخاة مكافاة وزننده والاخاء والاخاوة همزه لرك كسریله والوخاء وشاح وزننده بركسه ایله قرنداشلق
ایلمك معناسنه در یقال آخاه مواخاة واخاء واخاوة ووخاء وقولهم واخاه لغة ضعیفة بمعنی تاخیته اخیان
مصغر بنیه سیله علیان وزننده بری برینه متصل ایكی طاغك اسمیدر الواو الاداوة همزه نك كسریله مطهره یه
دینور كه معروف صوقابیدر جمعی اداوی كلور فتاوی وزننده یقال جاء و بیده اداوة ای مطهرة الادو ضمتینله
عتو وزننده یمش اولمق معناسنه در یقال ادت الثمرة تادو ادوا اذا اینعت ونضجت الادو همزه نك فتحیله
برآدمه فند ایدوب آلدانمق معناسنه در تقول ادوت له آدو ادوا اذا ختلته الاداة همزه نك فتحیله آلت معناسنه در

جنك ایچون سیف وکتابت ایچون قلم کبی که اوادانلق تعبیر اولنور و بونك اصلی ادوه ایدی جمعی ادوات کلور
فتحاتله یقال اخذ للحرب اداته ای آلته التادی تفاعل وزننده آلات اتخاذ ایدوب یراقلمق معناسنه در یقال
تادی الرجل ای اخذ للدهر اداته الباء التأدیة تفعله وزننده برنسنه بی برینه طبشرمق معناسنه در یقال
اداه الی محله اذا اوصله الیه واوده مك معناسنه در یقال اداه ای قضاه الاداء سحاب وزننده اسمدر برنسنه بی
محلنه طبشرمغه واوده مکه دینور الادی الفك مدیله که افضل وزننده در غیره نسبتله اماتتی دائما ادا ایدن
آدمه دینور یقال هو آدی للامانة من غیره شارح دیرکه اشبو آدی کلمه سی که افعل تفضیلدر اسم مصدر اولان ادا
ماده سندن اولمغله غریبدر الادیّ همزه نك ضمی ودالك کسریله عتیّ وزننده سود یوغردچالنمغله ق و یلوب
او یمق معناسنه در یقال ادی اللبن ادیا من الباب الثانی اذا اختر لیروب و برنسنه جوغالمق معناسنه در یقال ادی الشیء
اذا کثر وطلوم یایق اولوب یاغنی چقرمق ایچون ایچنده سود چالقمغه قابل اولمق معناسنه در یقال ادی السقاء
اذا امکن لیمخض الایداء همزه نك کسریله برکسه دن جور وستم کورن آدمك خصوصنده تقویت واعانت
ایلك معناسنه در یقال آداه ایداء علی فلان ای اعداه واعانه وقوی اولمق معناسنه در یقال آدی الرجل
اذا اقوی وسفر ایچون آماده اولمق معناسنه در یقال آدی الرجل للسفر اذا تهیأ وناس برمحلده کثرت بولوب خصب
وعمران اوزره اولمق معناسنه در یقال آدی القوم اذا کثر واباالموضع واخصبوا ومال پك اوره یوب توره مکله صاحبنی
بصمق معناسنه در یقال آدی المال صاحبه اذا کثر علیه فغلبه الاستیداء استعداء وزننده ومرادفیدر که برکسه نك
ظلم وستمندن ناشی برآدمدن استعانه ایلك معناسنه در یقال استأدی علیه اذا استعدی و برآدمك مالنی مصادره
ایلك یعنی جریمه طریقیله آلمق معناسنه در یقال استأدی فلانا مالا اذا صادره واخذه منه المؤدی مفتی وزننده
ایداء مذکوردن اسم فاعلدر قویّ وتوانا معناسنه در یقال هو مؤد علی هذا الامر ای قویّ الادیّ رضیّ وزننده
کوچك قابه وکوچك طلومه دینور علی قول اورته جه اولانه دینور وجست وچالاك وشیرمرد آدمه دینور یقال
رجل ادیّ ای خفیف مشمر وآزجه ماله دینور یقال مال ادیّ ای قلیل وککبش لباسه دینور نته که یدی دخی
دینور الادّ ید وزننده وآنده لغتدر اصلی ادو ایدی ومنه یقال قطع الله ادیه ای یدیه شارح دیرکه همزه یایه
مبدلدر الادی همزه نك فتحی ودالك سکونیله برآدمه رنك ایدوب الداتمق معناسنه در ادوکبی
تقول ادیت له ادیا اذا ختلته پس واوه ویائیه در التادی تابیّ وزننده اوده مك معناسنه در تقول تادیت له من حقه
ای قضیته ادیّ همزه مضمومه ایله سمیّ وزننده معاذ بن جبل رضی الله عنه حضرتنك جدی اسمیدر ادیه
سمیه وزننده اسمادندر عروة بن ادیه شاعردر ومالك بن ادی همزه نك فتحی ودال مشدده نك کسریله تابعیندندر
الیاء الاذی ذال معجمه ایله صفا وزننده برمقدارجه آزرده اولمق معناسنه در که انجمك تعبیر اولنور یقال اذی
الرجل به اذی من الباب الرابع اذا وصل الیه المکروه الیسیر التاذی تابیّ وزننده بو دخی انجمك معناسنه در
یقال تاذی به بمعنی اذی الاذیة بلیه وزننده والاذاة اداة وزننده اسملردر مکروه یسیره دینور که انجمه ورنجش
وآزار تعبیر اولنور یقال وصل الیه منه اذیة واذاة ای مکروه یسیر الاذیّ غنیّ وزننده ویانك تخفیفله لغتدر
بمعنی مفعول اولور شدید التاذی اولان آدمه دینور هرنسنه دن وآزجه نسنه دن پك انجنور اولان کسه دن
عبارتدر یقال هو اذیّ ای شدید التاذی و بمعنی فاعل اولور خلق پك رنجیده ایدر اولان کسیه دینمکله ضد اولور
یقال رجل اذیّ ای شدید الایذاء الاذیّ همزه نك مدیّ ویانك تشدیدیله طالغه یه اطلاق اولنور رکابّ دریایه اذا
ورنجش ایلدیکندن ناشی پس آذی فاعل الاذی دیمك اولور یقال التطم آذیّ البحر ای موجه شارحك بیاننه کوره
فی الاصل فاعول وزننده آذوی ایدی بعده موجده علم اولدی تشدید وتخفیفله جمعی اواذی کلور واقعا راغب
دخی مفرداتده ومنه الاذیّ وهو الموج المؤذی الرکاب البحر عبارتیله اسم فاعل اولدیغنی تصریح ایلمشدر الاذی
صناوزننده برآدمی انجتمك معناسنه در شارحك بیاننه کوره مؤلفك بوندن مرادی اذی لفظی متعدی دخی اولور
لکن بو معناده فعلی مهجوردر که عربلر بونده استعمال ایلدیلر اکابناء مؤلف دخی والاذی فعل الاذا عنواننده
ایراد ایدوب تصویغ وتمثیل ایلمامشدر عادتی اوزره ایجاز وابهام ایلمشدر پس متعدی اولان مذکور اذی کلمه سنی
افعال بابنده استعمال ایدوب لغت راجحده اصل مصدرنی ترك ایلدیلر نته که بالاده امثالی مرور ایلدی واذی کبی اسم
مصدر اولان اذاة و بلیه وزننده اذیه کلمه لرنی دخی افعالدن مصدر مقامنه اقامه ایلدیلر که انجتمك ورنجیده ایتمك
معناسنه در یقال آذی صاحبه اذی واذاة واذیة ولاتقل ایذاء پس بوراده اصح اولان نسخه والاذی بوزن
القفا فعل الاذا عنواننده اولمقدر که فعل فانك کسریله در یعنی فی الاصل باب اولدندر لکن وجه مذکور اوزره

تصرفی مهجوردر و بونك ذیلنده وآذی صاحبه اذی واذاة واذیة عبارتیله اولمقدر بو نسخه دن ماعدا نسخه لره
قطعا التفات اولنمیه ومؤلف دخی بصائرده کانه اسم مصدر قیدیله تقیید ایلمکله عربلر ایذاء لفظنی اسم مصدر
موقعنده وذکر اولنان صیغه لری مصدر موقعنده ایراد ایلمشلر و بونك امثالی کثیردر اطاع طاعة وصلی صلوة کبی
الاذیة فرحه وزننده شول ناقه یه دینور که باعث اضطراب اوله جق وجع ومرضی یوغیکن خلقة بالطبع بریرده
آرام وقرار ایلیوب دائما حرکت واضطراب ایدر اوله مذکرنده اذی دینور کتف وزننده یقال ناقة اذیة و بعیر اذ
ای لاتقرّ فی مکان بلا وجع ولامرض بل خلقة الیاء الارة عده وزننده اصلی اری اولمغله هاء یادن عوضدر آتشه
دینور یاخود آتش موضعنه دینور که اوجاق اوله جقدر یاخود آتشك شدتله اولان علوینه دینور و یصدرمه یه دینور
یقال اطعمنا ارة ای قدیدا ومعتقر معناسنه در که دابه نك صرتنده اولان یاغر وجدا و یرینه دینور وعلاج ودوا
اولنه جق آغرقلی یره دینور معالج معناسنه وسرکه ایله قینادلمش یصدرمیه دینور که زاد سفر ایدرلر جمعی ارون
کلور عزون کبی الاری جری وزننده تجره ده طبخ اولنان طعامك صوسزلقدن دیبی یانوب سیاه دری شکلنده
یاپشوب قالمق معناسنه در یقال ارت القدر اریا من الباب الثانی اذا لزق باسفلها شبه الجلدة السوداء من الاحتراق کما
یقال اریت القدر اریا من الباب الرابع وطوار کندی آخورلرینه ملازمت ایلك معناسنه در یقال ارت الدابة
مربطها اذا لزمته ویل اسوب چار یغله صو بی و یغموری سرپوب صاوروب دوکمك معناسنه در یقال ارت
الریح الماء اذا اصبته وآری بال یاپمق معناسنه در یقال ارت النحل اذا عملت العسل مترجم دیرکه ترکیده آری یه
آری اطلاقی ظاهرا بو معناجه عربیدن مأخوذ کبی برمعنا اولمق ملایمدر که اسم فاعل اولور و برآدمه درونده کینه
وعداوت بغلمق معناسنه در تقول اری صدره علیّ ای اغتاظ ویقال اری صدره من الباب الرابع وطوارلر بری
برینه آلشمغله بردن چوقشوب برآخورده علف یمك معناسنه در یقال ارت الدابة الی الدابة اذا انضمت والفت
معها معلفا واحدا واری چوملك دبنه یاپشمش طعامه دینور که چوملك یانغی تعبیر اولنور تقول اطعمنا اریا وهو
ما لزق باسفل القدر و باله دینور عسل معناسنه یاخود آری قسمنك چچکلردن آلوب جوفلرنده کتوروب قوانه وضع
ایلدکلری بال ماده سنه دینور یاخود کومج اطرافنه یاپشان بال بیلاشغنه دینور قال فی الاساس خیره کالاری
وشیره کالشری ای کالعسل والحنظل واری السحابه بلودك یغمور دوکسنه دینور واری الریح روزکارك بلود
اجداث وسوق ایلسندن عبارتدر واری چه وشبنم تعبیر اولنان رطوبته دینور که نبات واشجار اوزره دوشر
واکل اولنان طعام بیلاشغنه دینور التاری تحرّی وزننده بو دخی آری بال یاپمق معناسنه در یقال تارت النحل اذا
عملت العسل وتخلف ایلك معناسنه در یقال تاری عنه اذا تخلف و بریرده طوتیلوب اکلنوب قالمق معناسنه در
یقال تاری بالمکان اذا احتبس ولایق اولانی طلب وتحری ایلك معناسنه در یقال تاری الشیء اذا تحری الائتراء
افتعال وزننده بو دخی آری بال یاپمق معناسنه در یقال ائترت النحل اذا عملت العسل و بریرده اکلنوب قالمق
معناسنه در یقال ائتری بالمکان اذا احتبس الایراء همزه نك کسریله طوارلری بری برینه آلشدروب برآخورده
امتزاج اوزره علف اکل ایدر قلمق معناسنه در تقول آریت الدابة ایراء اذا جعلتها تأری الآریّ عاریّ وزننده
ویانك تشدیدیله لغتدر آت طوله سنه دینور آخیه معناسنه اصلی آروی ایدی فاعول وزننده التأریة تأدیه
وزننده آتلره طوله دوزمك معناسنه در تقول اریت الدابة وللدابة اذا جعلت لها آریة و برنسنه یی کرکی کبی
یرلشدروب ثابت و پایدار قلمق معناسنه در تقول اریت الشیء اذا اثبته ومکنته وآتشی بو یودوب کرکی کبی
یالکندرمق یاخود آتشه اوجاق ترتیب ایلك معناسنه در تقول اریت النار اذا اعظمتها ورفعتها اوجعلت لها ارة
وتوریه معناسنه درکه برنسنه دن آخر ایله کنایه ایلکدن عبارتدر تقول اریت عن الامر ای وریت الواو الازو
همزه نك فتحی وزای معجمه نك سکونیله کولکه چکیلوب قصالمق معناسنه در یقال ازی الظل یأزوا زوا اذا قلص
الیاء الازی همزه نك فتحی وزایك سکونیله والازیّ همزه مضمومه ایله عتیّ وزننده برنسنه بر ارایه کلوب
بری برینه منضم اولمق معناسنه در یقال ازی الیه یأزی ازیا وازیا اذا انضم و بری برینه یناشدروب منضم قلمق
معناسنه در یقال ازاه الیه اذا ضمه وازیّ عتیّ وزننده وازی جدی وزننده کولکه چکیلوب قصالمق معناسنه در
یقال ازی الظل ازیا من الباب المزبور وازی ازیا من الباب الرابع اذا قلص وازی جدی وزننده برآدمی فندایله
فرینته ایلك ایچون امنیتی اولان سمتدن کلمك معناسنه در یقال ازی له ازیا اذا اتاه من وجه مأمنه لیختله و برآدمی
مشقت عظیمه یه اوغرادوب بیتاب ایلك معناسنه در یقال ازاه ازیا اذا اجهده ومالی اکسلتمك معناسنه در یقال
ازی ماله اذا انقصه الایزاء همزه نك کسریله بو دخی برآدمی مشقته اوغرادوب بیتاب ایلك معناسنه در

يقال آزاه ابزاء اذا اجهده وبرآدمك كنديسنه ايتديكی جميله واحسان مقابلنده آندن زياده مكافات ايلمك معناسنه‌دركه ازاء ماده سندندر يقال آزى على صنيعه اذا افضل يعنى اضعف عليه وتفضل وبركسه‌دن هيبتلنوب خوف وانديشه ايلمك معناسنه‌در يقال آزى عن فلان اذاهابه وبرنسنه‌يه مقابل اولمق معناسنه‌در يقال آزى الشیء اذا حاذاه وبركسه ايله معارضه ومقاومت ايلمك معناسنه‌در يقال آزى فلانا اذا جاراه المأزو مفرّو وزننده كه ازى ماده سندن اسم مفعولدر پس غير قياس اوزره اولور والمؤزى مكرم وزننده كه ابزاء ماده سندندر مشقته كرفتار اولمغله بيتاب اولمش آدمه دينور الازى غازى وزننده پك اسى كونه دينور يقال يوم آزى شديد الحرّ التأزى تفاعل وزننده ناس برى برينه صيقيلنوب چاتقين اولمق معناسنه‌در على قول جلوس حالنه مخصوصدر كه صيق وياناشق اوتورشمق معناسنه‌در يقال تازى القوم اذا تدانوا اوخاصّ بالجلوس الازاء همزه‌نك كسريله عيش وزندكانی‌يه سبب اولان شيئه دينور ياخود معيشتك زياده ورفاه ووسعتنه سبب اولانه دينور يقال يحتال فی ازاء العيش ای فی سببه اوهو ماسبب من رغده وفضله وازاء الحرب جنكده مقيم وثابت اولان مردانه آدمه دينور يقال هوازاء الحرب ای مقيمها وازاء المال دوابّ ومواشی قسمنی اركك كبی رعايت وتقيدنده اهتمامله كوروب كوزه‌دن آدمه دينور يقال هوازاء المال ای سايسها وقيوايله صوينی چكوب دوكدكلری حوضك وقورنه‌نك بيننده اولان قالدرمك مجموعنه دينور علی قول حوضك صوينی اقامق ايچون اغزنه وضع اولنان طاش ياپوستكی ياپلاس مقوله‌سنه ياخود حوضه صودوكيلجك محله دينور وازاء برآدمك كفؤ وهمتاسنه دينور بونده مفرد وجمع مساويدر يقال هم ازاؤهم ای اقرانهم شارح ديركه اصل ازاء برنسنه‌نك يماجنه ومقابلنه دينور معانیء سائره بوندن منشعبدر الموازاة مفاعله وزننده برآدمه مقاومه ومجارات ايلمك معناسنه‌در واو همزه‌دن مبدلدر يقال وازاه اذا جاراه التازى تانی وزننده برنسنه‌دن قچلنوب دونمك معناسنه‌در يقال تازى عنه اذا انكص واوق نشانه صاپلنوب لكن اشلميوب دتريه‌رك طورمق معناسنه‌در يقال تازى القدح اذا اصاب الرمية فاهتز فيها وحوضه ازاء مذكور ياپمق معناسنه‌در يقال تازى الحوض اذا جعل له ازاء التازية تاديه وزننده بودخی حوضه ازاء قلمق معناسنه‌در يقال ازّى الحوض اذا جعل له ازاء الواو الاسو همزه‌نك فتحی وسينك سكونيله والاسا بقا وزننده ياره‌يه علاج وتيمار ايلمك معناسنه‌در يقال اسى الجرح يأسوا اسوا واسى اذا داواه وناس ماينی اصلاح ايلمك معناسنه مستعملدر يقال اسى بين القوم اذا اصلحهم الاسوّ عدوّ وزننده والاساء اراء وزننده ياره‌يه علاج اولنه‌جق دوا ومرهمه دينور جمعی آسيه كلور عدوّ وعاديه كبی الاسى قاسی وزننده طبيب وجراحه دينور جمعی اساة كلور قاضی وقضاة كبی واساء كلور همزه‌نك كسريله ظباء كبی الاسى علی وزننده تيمار اولنان ياره‌يه دينور مأسوّ معناسنه كه فعيل بمعنی مفعولدر الاسوة همزه‌نك كسری وضميله پيشوا ومقتدی اولان آدمه دينور يقال هواسوة القوم ای قدوتهم وبرآدمك يار وغمكسارنه دينوركه دردوندن آنكله تسليت واستشفا بولور طبيب معنوی مقامنده‌در جمعی اسى كلور همزه‌نك كسری وضمی والفك قصريله التأسية تأديه وزننده غمناك اولان آدمی تسليت‌له صبره ارشاد ايلمك معناسنه‌در التاسی تانی وزننده تأسيه‌نك مطاوعيدر يقال اساه فتأسى ای عزاه فتعزى الايتساء افتعال وزننده برآدمی كنديسنه مقتدا قيلوب اكا اويمق معناسنه‌در يقال ائتسى به اذا جعله اسوة الاسواء همزه كسريله برآدمی برآخره اسوه ومقتدا قلمق معناسنه‌در تقول اسويته به اذا جعلته له اسوة المواساة مفاعله وزننده برآدمه امداد ماليه ايله غمكسارلق ايلمك معناسنه‌در علی قول كفاف خصوصنه خاصدر يعنی برآدمك مالی انجق كنديسنه يتشجك مقدار ايكن مضايقه‌ده اولان كسيه اول مالدن امداد ايلمكه مخصوصدر يوخسه كفافدن فضله اولان مالدن امداده مواساة اطلاق اولنمز يقال اساه بماله مواساة اذا اناله منه وجعله فيه اسوة اولا يكون ذلك الامن كفاف فان كان من فضله فليس بمواساة التاسی تفاعل وزننده برى برينه مواسات ايلمك معناسنه‌در يقال تأسى القوم اذا آسى بعضهم بعضا الاسى بقا وزننده حزن وتاسه معناسنه‌در يقال دفع اساه ای حزنه الاسوان سكران وزننده حزين وغمكينه دينور يقال هواسوان ای حزين الاساوة همزه‌نك ضميله طبيبلغه دينور يقال هويعرف الاساوة ای الطب اسوان عثمان وزننده صعيد ايلنده بربلده آديدر الياء الاسى همزه‌نك فتحی والفك قصريله محزون اولمق معناسنه‌در تقول اسيت عليه اسى من الباب الرابع اذا حزنت الاسی عاصی وزننده والاسيان اسوان وزننده محزون وغمناك آدمه دينور مؤنثلرى آسيه واسيانه‌در جمعلرى اسيانون واسيانات واسايا واسايون واسيات كلور همزه‌نك فتحی وسينك سكونی ويای مفتوحه ايله واسيه محكم واستوار اولان بنايه دينور ها مبالغه ايچوندر يقال بناء اسية ای محكم وطباغه وديركه واياق تعبير اولنان ستونه دينور جمعی

رواسی‌در يقال بناء ثابتة الرواسی ای الدعائم والسوارى وسنجی خاتونه دينور يقال هی آسية ای خاتنة شارح ديركه بوواوی اولمق اغلبدر وآسيه بنت مزاحم فرعونك زوجه‌سيدركه حضرت موسی مربيه‌سيدر وآسيه اخت الحافظ الضياء المقدسی محدثه‌در الاسی همزه‌نك فتحی وسينك سكونيله برآدمه خاصه‌ات بقيه‌سی ايلقومق معناسنه‌در تقول اسيت له من اللحم اسيا اذا ابقيت له خاصة الاسی غنی وزننده خانه‌يی كوچوردكده يرنده قلان خرت ومرت مقوله‌سنه دينور الياء الاشى همزه‌نك فتحی وشين معجمه‌نك سكونيله يلان سوز پيدا ايلمك معناسنه‌در يقال اشى الكلام اشيا من الباب الثانی اذا اختلقه ومضطر وناچار اولمق معناسنه‌در يقال اشى اليه اشيا من الباب الرابع اذا اضطرّ اليه الاشاء همزه‌نك فتحی والفك مديله خرده خرما اغاجلرينه دينور علی قول عامدر مفردى اشاءه‌در مؤلف همزه بابنده جوهرى‌يی توهيم ايلمشيدی اشاء كتاب وزننده برطاغك آديدر وادی اشیّ سمیّ وزننده مغربده برموضعدر وادی الاشائی همزه‌نك فتحيله برموضعدر اشى ناشی وزننده برموضعدر الاشى همزه‌نك فتحی وشينك سكونيله آت قسمنك جبهه‌سنده اولان بياضه دينور غرّه معناسنه اشاءه سحابه وزننده حضرموت ايلنده برطائفه آديدر الايشاء همزه‌نك كسريله بدنده قيرلمش كميكی اوكلتمق معناسنه‌در يقال اشى الدواء العظم اذا ابرأه آشى همزه‌نك مدى والفك قصريله داود پيغمبر علی نبينا وعليه السلام حضرتلرينك پدرلرى اسميدر مؤلف بصائرده همزهٔ مكسوره ويای تحتيهٔ ساكنه ايله تقييد ايلمكله بو روايه مخالف اولور الياء الاصيه ناصيه وزننده عربلرك خرمادن ترتيب ايلدكلری بولماج آشنه دينور ومنفك اولميان داهيه‌يه دينور يقال داهية اصية ای لازمة وآصره معناسنه‌دركه چادرك اسفلنه بند ايلدكلری قصه ايپه دينور قازقلرى اكا بغلرلر ايصر دخی ديرلر الاياصی قلب اوزره جمعيدر اياصر معناسنه‌در التأصية تاديه وزننده برنسنه صرپلنوب چتينلمك معناسنه‌در يقال اصّى الامر علی المجهول تاصية اذا تعسر الاصى همزه‌نك فتحی وصادك سكونيله دوه‌نك اوركجی قات قات باغ بغليوب سموزلكی بلورمك معناسنه‌در يقال اصى السنام اصيا من الباب الرابع اذا تظاهر شحمه ابن اصى عاصی وزننده برقوش كينه‌سيدر شارحك بيانه كوره چيلق قوشيدر الواو الاصو همزه‌نك فتحی وصادك سكونيله اوت چوغلوب برى برينه يناشوب صقالمق معناسنه‌در يقال اصى النبت يأصوا صوا اذا اتصل وكثر الواو الاضاة ضاد معجمه ايله حصاة وزننده سيل صويندن وسائردن كلوب اركيلان كولجكه دينور جمعی اضوات كلور فتحاتله واضيات كلور واوی يايه ابدال‌له واضا كلور قصريله واضاء كلور همزه‌نك كسريله واضوان كلور سنه وسنون كبی الاضاء كتاب وزننده قاون وقرپوز بستاننه دينور مبطخه معناسنه وخلاف هندی ديدكلری شجرك قورولغنه واورمانه دينور ظاهرا خلاف بلخی اوله‌جقدر الياء الاغاء وعاء وزننده وآنده لغتدركه نسنه قوبجق قابه دينور الياء الاواغی غين معجمه ايله اوانی وزننده آغيه لفظندن جمعدركه باغيه وزننده درترلانك دونم باشلرنده وبستانك تخته باشلرنده صوصاليويره‌جك يره وكدكه دينور الياء الافا عصا وزننده هوادده بلود پارچه‌لرينه دينور نه رسمه اولورسه اولسون يعنی كرك بيوك وكوچك وكرك يوفقه وقالين اولسون مفردى افاة‌در عصاة كبی ويغموری بوشالمغله برسمته چكيلوب كيدن بلوده دخی دينور افیّ عتیّ وزننده برموضعدر آفی همزه‌نك مديله كه فعل ماضيدر اوفی معناسنه‌در يعنی اصلی اوفی ايدی كما سيذكر الياء الافی همزه‌نك فتحی وقافك سكونيله علت ومرضدن ناشی طعام وشراب ناخوش كلوب دتسمك معناسنه‌در يقال افی الرجل اقيا من الباب الثانی اذا اكره الطعام والشراب لعلة الاقاء وقاء وزننده وآنده لغتدركه اصلی وقاء ايدی برنسنه‌يی حفظ ايده‌جك ظرفه دينور الياء الاكی همزه‌نك فتحی وكافك سكونيله بركسه بورجلوسندن مطلوبنی شهودايله قوی ومحكم قلمق معناسنه‌در يقال اكى الرجل اكيا من الباب الثانی اذا استوثق من غريمه بالشهود وبو همزه بابنده دخی مرور ايلدی الاكاء وكاء وزننده وآنده لغتدركه اصلی وكاء ايدی قربه‌نك اغزی باغنه دينور الواو الالاء سحاب وزننده برجنس آجی شجردركه هردم بهاردر مفردى الاءه‌در والاء در جمعی كبی مؤلف بونی همزه بابنده دخی ذكر ايلدی كه سرح اغاجی ديدكلريدر المألو مرجوّ وزننده والمألی مرمیّ وزننده شجر مزبور ثمريله دباغت اولنمش درى‌يه دينور يقال سقاء مألو ومألی اذا دبغ بالالاء ای بثمره الالو همزه‌نك فتحی ولامك سكونيله والالوّ علوّ وزننده والالیّ عتیّ وزننده والالی صلا وزننده برخصوصده بطائت ايدوب سعی واهتمامده دريغ وتقصير ايلمك معناسنه‌در يقال الى يألو الوا والوّا والياوالى اذا قصر وابطأ وكبر ودماغ ايلمك معناسنه‌در يقال الى الرجل اذا تكبر وبرنسنه‌يه مقتدر اولمق معناسنه‌در تقول ما الوته ای ما استطعته والو والوّ علو وزننده

ترك ايلمك معناسنه در تقول ماالوت الشئ الوا والوّا اى ماتركته والوعطيه و بخششه دينور الايتلاء افتعال
وزننده بودخی برخصوصده توانی وتقصير ايلمك معناسنه در يقال ائتلى فيه اذا اقصر وابطأ و يمين ايلمك معناسنه در
يقال ايتلى الرجل اذا اقسم ومقتدر اولمق معناسنه در ومنه حديث منكر ونكير لادريت ولا ائتليت وروى
ولا اليت بو كه كوره اليت دريت كلمه سنه اتباع اولور وروى لادريت ولا اتليت اى لا اتلت ابلك بو كه كوره تلا ماده سندن
افعالدر كه بدعا اولور دوه لرك اوره يوب دوللو دوشلو اولمسون ديمكدر الالية بليه وزننده اسمدر تقصير
ودريغ معناسنه وفعيله اولور كه مقصره خاتونه دينور بمعنى فاعله در ومنه المثل ❊ الاخطية فلا الية ❊ اى ان لم
احظ فلا ازال اطلب ذلك واجهد نفسى فيه وبوان لا اكون حظية فلا اكون الية تقديرنده در يعنى الحالة هذه
بن قدر واعتبار صاحبی دكل ايسم قدر واعتبار بولمق طلبنده اصلا فتور وتقصير ايليوب بولنجه يه دك سعى
وهمت ايدرم ديمكدر مترجم دير كه مستقصاده بيان اولنديغى اوزره حظيه زوجى يانده قدر واعتبارى اولان خاتونه
دينور واليه مقصره يه دينور اصلى بودر كه بر كسنه بر خاتون تزوج ايدوب واول خاتون كنديسنه لازم ولايق اولوب
وازواج يانندده موجب قدر وحرمت اوله جق امور وخدماتده اصلا تهاون وتقصيرانى يوغيكن زوجى عندنده
بى عزت اولمغله بر كون زوجنه كلام مزبورى ايراد ايلدى كه ان لاتك حظية عندك فانا الالية تقديرنده در كان بوراده
تامه اولمغله ان لا توجد عندك حظية سبكنده اولور ومجمع الامثال صاحبى حظيه واليه كلمه لرنى نصبله ضبط
ايلمكله ان لا اكن حظية عندك فلا اكن الية تقديرنده اولور خلقدن غرض ومطلوبه نائل اولمق ايچون مداراة
وحسن معامله ايلمك بابنده ضرب اولنور واليه آندو يمين معناسنه كلور الالوة همزه نك حركات ثلاثى ولامك
سكونيله والاليا همزه نك فتحى وياتك تشديديله كه اصلى اليه در بونلرده آند و يمين معناسنه در يقال عليه
الية فى كذا والوة واليا اى يمين الايلا همزه نك كسريله يمين ايلمك معناسنه در يقال آلى ايلاء اذا اقسم
شارح دير كه بعده ايلاء عرف شرعده مانع جماع زوجه اولان يمينه مخصوص اولدى نته كه كيفيات واحكامى
كتب فقهيه ده مشروحدر وايلاء بر محل قيون وكچى قيغلغى اولمق معناسنه در يقال الى المكان اذا صار
ذا بعر الغنم التالى تفعل وزننده بودخی يمين ايلمك معناسنه در يقال تالى الرجل اذا اقسم الالوة همزه نك
فتحيله غلوه وزننده ومراد فيدر كه اوق آتمى مسافه يه دينور يقال بينهما الوة اى غلوة ووسعت ورفاهيته دينور
سبغه معناسنه وعود اغاجنه دينور كه تبخير وتبخر اولنور يقال استجمر بالالوة اى العود الذى يتبخر به الالوة
والالو ضمتينله وتشديد واوايله والالية كسرتينله بونلرده عود اغاجنه دينور جمعلرى الاويه در اثافيه وزننده
الياء الالية همزه نك فتحى ولامك سكونيله انسان وحيوانك قيچنه وصغريسنه دينور عجيزه معناسنه در كه انسانك
قيچى وقيناغى وقيونك قويروغى وسائر حيوانك صغريسى اولور على قول محل مزبورده متراكب اولان شحم
ولحمدن عبارتدر جمعى اليات كلور والايا كلور يقال لها الية عظيمة اى عجيزة اوهى ماركب العجز من شحم اولحم
ولا تقل الية بكسر الهمزة ولالية بكسر اللام وتشديد الياء واليه برصو آديدر الالى همزه نك فتحى ولامك سكونيله
انسان وحيوانك قيچى وقويرغى بيوك اولمق معناسنه در يقال الى الكبش والمرأة اليا من الباب الرابع اذا عظمت
اليته الاليان عطشان وزننده وفتحاتله والالى عصا وزننده والالى عالى وزننده والالى همزه نك مدى
والفك قصريله كه افعل وزننده در بيوك قويرقلو قوچه دينور مؤنثى اليانه واليا كلور عطشى وزننده كذلك رجل
ومرأه يه وصف اولور يقال كبش ورجل اليان والا وآل وآلى ونعجة وامرأة اليانة واليا اى عظيمة الالية جمعى
الى كلور همزه نك ضمى ولامك سكونيله ومؤنثك جمعى دخی الى در واليانه نك جمعى اليانات كلور والايا كلور وآلاء
كلور مدايله و بو مقصور اولان الى كلمه سنك جمعيدر مؤلف تشويش ايلمشدر واليه باش پرمغك دبنده بلكجه يه
طوغرى اولان اتجكزه دينور كه قويرغى منزلنده در و بالدر اتنه دينور كه بالدرده اولان بالق اتيدر حماة الساق
معناسنه واليه آجلغه دينور مجاعه معناسنه وايچ ياغى پارچه سنه دينور وباديه ده برصو آديدر الالية
همزه نك كسريله يكا معناسنه در يقال جاء من اليته اى من قبله وجانبه الالاء همزه نك مديله نعم معناسنه در كه
نعمتك جمعيدر مفردى الى در همزه نك كسريله ولامك سكونيله والى در همزه نك فتحى ولامك سكونيله والودر
دلو وزننده والى در رحى وزننده والى در همزه نك كسريله معا وزننده يقال كثيرة الالاء اى النعم الالىّ غنىّ
وزننده چوق يمين ايدن آدمه دينور يقال رجل الىّ اى الكثير الايمان اليه غرفه وزننده مغربده ايكى بلده
اسميدر اليتان همزه نك فتحى وتثنيه بنيه سيله حوءب نام محلده ايكى بار آديدر آليه عاليه وزننده بر موضع آديدر
الواو الامة فتحتينله مملوكه يه دينور كه فارسيده كنيزك ولسانمزده جاريه واصل تركيده قرنق تعبير اولنور

يقال له امة مليحة اى مملوكة وامه لفظنك اصلى اموة ايدى فتحاتله ياخود اموة ايدى ثمره وزننده جمعى اموات
كلور فتحاتله واماء كلور دماء وزننده وآمى كلور قاضى وزننده كه اصلى آمو ايدى افعل وزننده واموان كلور همزه نك
حركات ثلاثى وميمك سكونيله وامه بنت خالد وامه بنت خليفه وامه بنت الفارسى كه حضرت سلمان در وامه بنت
ابى الحكم صحابيه لردر التامى تابى وزننده بر آدم جاريه ايدنمك معناسنه در يقال تامى فلان امة اذا اتخذها
الاستيماء بودخی جاريه ايدنمك معناسنه در يقال استامى الرجل اذا اتخذ امة التأمية تربيه وزننده اسير
ايلديكى ياخود بولديغى قيزى جاريه قلمق معناسنه در يقال امّى الجارية اذا جعلها امة الاموة اخوه وزننده
قيز جاريه اولمق معناسنه در يقال امت الجارية كرمت واميت كسمعت واموت ككرمت اموة من الباب الثانى والرابع
والخامس اذا صارت امة الاماء كتاب وزننده كدى ماولمق معناسنه در يقال امت السنور تأمو اماء اذا صاحت
بنو اميه همزه نك ضمى وميمك وياى مشدده نك فتحيله قريشدن بر قبيله در اميه امه كلمه سنك مصغريدر نسبتنده
اموى دينور همزه نك ضمى وميمك فتحيله كه قياس اوزره در واموى دينور همزه نك وميمك فتحيله تخفيف ايچون
وميى دينور عقيلى ونميرى مجراسنه اجرا ايله و بعضلرك علقمة بن عبيد ومالك بن سبيع الامويان كه حركاتله در
اموه نام بلده يه منسوبلردر ديدكلرى كلام منظور فيهدر زيرا امه نام جدلرينه منسوبلردر اَمّا همزه نك فتحى وميمك
تشديديله ميم بابنده ذكر اولندى اما همزه نك فتحى وميمك تخفيفيله بر كلمه در كه مابعدنده وارد اولان كلامك ثبوت
وتحقيقنه دلالت ايدر يقال اما ان زيدا عاقل اى انه عاقل على الحقيقه خفى اولميه كه كتب نحويه ده مشروح
اولديغى اوزره اما كلمه سى الا كبى حرف استفتاحدر تنبيه ايچوندر كه مابعدنك تحقق وثبوتنى افاده ايدر لسانمزده
آكاه اول ديمكله تعبير اولنور واكثرى قسمه مقارن استعمال اولنور كقوله ❊ اما والذى ابكى واضحك والذى ❊ وكاه مطلب
اولور كه قبل القسم همزه سى هايه ياخود عينه ابدال اولنه هما وعما دينور و بعضا الفلرى حذف اولنوب هم وعم
دخی دينور كذلك اما كلمه سى حقا ياخود همزه استفهامله احقا معناسنه اولور كه همزه استفهام اقرارى
اولمغله راست وثابتدر وواقعدر ديمك اولور وعند البعض حقا معناسنه موضوعدر وعلى قول همزه ايله ماء لفظندن
مركبدر كه شئ معناسنه در وعرض ايچون استعمال اولنور نحو اما تعطف پس وجه مذكور اوزره الفك حذفيله
استعمالى سايغ اولمغله حريرينك درة ده هم فعلت وهم خرجت قولنى تغليط ايلمسى نابجادرنته كه شهاب
تصريح ايلمشدر ومنه ماوقع فى صحيح البخارى فى كتاب الحج هم هذا الحديث حديث مالك الواو الانو همزه نك
كسريله كيجه دن برساعته دينور يقال مضى انو من الليل اى ساعة الياء الانى همزه نك فتحى ونونك سكونيله
والانا زنا وزننده والاناء سحاب وزننده برنسنه نك وقتى كلوب چاتمق معناسنه در يقال انى الشئ يأنى انيا
وانا واناء اذا حان و برنسنه كمالنى بولوب يتشمك معناسنه در على قول نباتات قسمنك يتشمسنه مخصوصدر يقال
انى الشئ اذا ادرك اوخاص بالنبات وصونهايت درجه ده قزغين اولمق معناسنه در يقال انى الحميم اذا انتهى حره
وانى تانى ايلمك معناسنه در يقال انى الرجل انيا من الباب الرابع بمعنى تانى وانى وهن معناسنه در كه كيجه دن
نصف مقدارى ساعتدر على قول مطلقا كيجه دن بر وقت وساعته دينور انو كبى همزه نك كسريله ده لغتدر جمعى
آناء كلور مدايله الانى غنى وزننده وقتى كلوب چاتمش نسنه يه دينور يقال هو انى اى حان وقته وكيجكوب
متأخر اولان شيئه دينور الاناء سحاب وزننده اسمدر برنسنه نك وقتى كلوب چاتمسنه و برنسنه نك كمالنى بولوب
يتشمسنه دينور همزه نك كسريله ده لغتدر ومنه بلغ هذا الشئ اناه واناه اى غايته او نضجه وادراكه الاناء كتاب
وزننده معروفدر كه قابه قاجاغه دينور صحن وطاس وتجره ولكن وكاسه كبى جمعى آنيه كلور زانيه اوزننده
وجمع الجمعى اوانى كلور الانى زانى وزننده نهايت درجه ده قزغين اولان صويه دينور يقال حميم آن اى انتهى حره
وحليم ورفيق ومتانى آدمه دينور يقال رجل آن اى كثير الحلم الاناة قناة وزننده والانى على وزننده حلم ورفق
ووقار وتمكين معناسنه در يقال انه لذو اناة وانا اى حلم ووقار واناة شول خاتونه دينور كه بر ايشه يرندن كسل وفتور ايله
قالقر اوله يقال امرأة اناة اى فيها فتور عند القيام التانى تابى وزننده والاستيناء بر ايشده عجله وخفت
ايليوب ثبات وتمكينله طوتمق معناسنه در وقت معناسنه اولان انى ماده سندن اولمغله كويا كه ايشك وقتى
ايرشمدكجه مباشرت ايلمز يقال تانى فى الامر واستأنى اذا تثبت فيه الانى همزه نك ضميله جثى وزننده والانى
رضى وزننده كيجكوب كيرو لنمك معناسنه در يقال انى الرجل انيا وانى انا من الباب الثانى والرابع اذا تاخر وابطأ
التأنية تربيه وزننده بودخی كيجكوب كيرو لنمك معناسنه در يقال انى الرجل تانية بمعنى انى الايناء همزه نك
كسريله برنسنه يى كيجكدروب تاخير ايلمك معناسنه در تقول آنيته ايناء اذا ابطأته واخرته الانا زنا وزننده

والانى همزه نك كسرى ونونك سكونيله بونلرده انى معناسنه دركه كيجه دن بروقت وساعته دينور الانى الى
وزننده كوندزك مجموعنه دينور جمعى آناء كلور همزه نك مدّيله وانى كلور همزه نك ضمى ونونك كسريله وانى كلور
همزه نك كسريله انا هنا وزننده ياخود حتى وزننده ياخود نون مشدده نك كسريله مدينه ده بر قريه بورنده
برقيو آديدر وانا هنا وزننده حجاج مصر يولنده بروادى آديدر الواو الاوة همزه نك ضمى وواوك تشديديله
آفت وداهيه يه دينور جمعى او وكلور صره وزننده الياء الاوىّ همزه نك ضمى وكسرى وواوك كسرى
ويانك تشديديله يورده قونوب ساكن اولمق معناسنه در تقول اويت منزلى واليه اويا من الباب الثانى اى نزلته
وسكنته و بو معناده متعدى اولور تقول اويته منزلى واليه اى انزلته التأوية تأديه وزننده بودخى اوىّ معناسنه لازم
ومتعدى اولور تقول اويت منزلى واليه واويته منزلى واليه اذا انزلته التأوّى تأنى وزننده بودخى يورده قونوب
آرام ايلمك معناسنه در تقول تاويت منزلى واليه بمعنى اويت وقوشلر برارايه بركمك معناسنه در يقال تاوّت الطير
اذا تجمعت الائتواء اتخاذ وزننده والايتواء اصلى اوزره بونلرده يورده قونوب ساكن اولمق معناسنه در
تقول ائتويت منزلى واتتويت بمعنى اويت وايتواء بر آدمه آجيوب رحم ورقت ايلمك معناسنه مستعملدر يقال
ائتوى له اذا رق له ورثى الايواء همزه نك كسريله بر آدمى يورده قوندروب آرام ايتدرمك معناسنه در تقول آويته
منزلى اذا انزلته المأوى ميمك وواوك فتحيله والمأوى واوك كسريله والمأواة مرماة وزننده يورده دينور
يقال هو مأوى المحاويج ومأويها ومأواتها اى مكانها التأوى تفاعل وزننده بودخى قوشلر برارايه بركمك
معناسنه در يقال تأوت الطير اذا تجمعت الاوىّ جثى وزننده بركش قوشلره دينور يقال طير اوىّ اى متاويات
الاوية همزه نك فتحى وواوك سكونيله والاية همزه نك كسرى ويانك تشديديله والمأوية منزله وزننده
والمأواة مرماة وزننده بر آدمك حالنه آجيوب رحم ورقت ايلمك معناسنه در يقال اوى له اوية واية ومأوية
ومأواة من الباب الثانى اذا رق له ورثى ابن آوى چقال تعبير اولنان جانورك كنيه سيدر جمعى بنات آوى كلور
وبو افضل وزننده درو ابن عرس وابن لبون كبى جمعى تايله در اوه ساوه وزننده رى قربنده برشهر اسميدر
آبه دخى ديرلر او همزه نك فتحيله حروف عاطفه دندر شك ايچون وتخيير ايچون وابهام ايچون وواو كبى مطلقا
جمع ايچون استعمال اولنور وتقسيم معناسنه دلالت ايدر وتقريب ايچون اولور كقولك ما ادرى اسلم اوودّع
فيه اشارة الى تقريب زمان اللقاء والى معناسنه كلور واباحت ايچون اولور واستثناء معناسنه كلور الا كبى بونك
مابعدنده مذكور اولان فعل مضارع مقدر ان ناصبه ايله منصوب اولور كقوله * وكنت اذا غمزت قناة قوم * كسرت
كعوبها او تستقيما * اى الا ان تستقيم وشرطيه اوله رق كلور ان معناسنه نحو لاضربنه عاش او مات اى ان عاش
بعد الضرب وان مات وتبعيض معناسنه اولور كقوله تعالى وقالوا كونوا هودا او نصارى واضراب
ايچون اولور بل معناسنه كقوله تعالى او يزيدون اى بل يزيدون وحتى معناسنه قلنور نحو لاضربنك او تقوم
اى حتى تقوم وان معناسنه اولور همزه نك فتحيله واو كلمه سى اسم قلندقده واوى مشدد كلنور يقال دع الاوّ جانبا
يعنى شو اولا قرديسنى برطرفه براق و بو كلام افعل كذا او كذا ديو احتماله سويلين آدمه ايراد اولنور
آ آ حروف هجادن بر حرفدر مدّ وقصر اولنور مدّ ايله بعيده وقصر ايله قريبه ندا اولور يقال آزيد اى ازيد
بونلرك تفصيلى حروف لينه بابنده در الياء الاهى همزه نك فتحى وهانك سكونيله قهقهه ايله كولمك معناسنه در
يقال اهى الرجل اهيا من الباب الثانى اذا قهقه فى ضحكه الياء الاية حاله وزننده علامت ونشان
معناسنه در يقال به آية كذا اى علامته و برنسنه نك شخص وقالبنه دينور تقول رايت آية رجل اى شخصه
و بونك وزنى فعله در كه اصلى اويه ايدى ياخود فعله در فتحاتله ياخود فاعله در كه اصلى آيية ايدى لامى زائل اولدى
جمعى آيات وآى كلور هاسز وآياى كلور يا ايله وجمع الجمعى آياء كلور وآيه عبرت معناسنه كلور بونك جمعى آى كلور
هاسز و اماره معناسنه در كه برنسنه يه دلالت ايدوب يقين افاده ايدن شئ وحال وكيفيتدن عبارتدر يقال
عرفته من آيته اى من امارته وآية القران كتاب كريمدن متصل المعنى كلام شريفه اطلاق اولنور انقطاعنه قدر كه
جمله منزلنده اولور مؤلف بصائرده ديديكه ايت قرأتيه حروف وكلامدن شول طائفه در كه افاده معنا ايله
منقطع ومنفرد اولنجه قدر متصل ومربوط اوله وايت فى الاصل علامت وعجب وجماعت وعبرت معنالرينه اولمغله
هر برندن اخذى صحيحدر انتهى وآيت كلمه سى افعاله مضاف اولان اسمادندر زيرا معنابى وقت معناسنه مقاربدر
مترجم حقيردر كه مغنى اللبيبده مرسوم اولديغى اوزره جمله يه سكز كلمه مضاف واقع اولور برى اسماء زماندر
كرك ظروف وكرك اسماء اولسون وبرى حيث كلمه سيدر وبرى آيت كلمه سيدر كه علامت معناسنه در و بو فعلى

متصرف اولان جمله فعليه يه جوازا مضاف اولور كرك مثبت وكرك ما ايله منفى اولسون كقوله * باية تقدمون
الخيل شعثا * و بو سيبويه قوليدر وابو الفتح همان مفرده اضافتنى حصر ايلدى نحو قوله تعالى ان آية ملكه ان يأتيهم
التابوت وشعرمذكورى باية ما تقدمون ايله تأويل ايلدى الاياء همزه نك كسريله كونشك حسن ورونقنه
ديتور حروف لينه ماده سنده مرسومدر التايى تفاعل وزننده والتاييى تابى وزننده بر آدمك برنسنه نك
شخصنه قصد وتوجه قلمق معناسنه در تقول تاييته وتاييته اذا قصدت شخصه وتعمدته وتايى تاييى وزننده
بر محلده مكث وتوقف ايلمك معناسنه در يقال تايى بالمكان اذا تلبث عليه ورفق وتانى ايلمك معناسنه در يقال
تايى فى الامر اذا تانى المأيىّ مأتىّ وزننده نباتاتى طواره يرامز اولان يره دينور يقال موضع مأيىّ الكل اى وخيمه
اىّ همزه نك فتحى ويانك تشديديله حرف استفهامدر انكله ذوى العقولدن وغيريدن سؤال اولنور تركيده
اندن نه وقنقى ايله فارسيده چه وكدام ايله تعبير اولنور مثلا اى شئ فارسيده چه چيزاست وتركيده نه نسنه دروأى
رجل فارسيده كدام مرد وتركيده قنقى آدم وايهما شو ايكى آدمدن قنقيسى وايهما شو ايكى خاتوندن قنقيسى
ديمكدر وعربلرك ايش قوللرى اى شئ مختصريدر واى كلمه سى مبنيدر و بعضا مخفف اولور كقوله * تنظرت نسرا
والسماكين ايهما * على من الغيث استهلت مواطره * وكاه اولور كه اشبو اى كلمه سنه كاف داخل اولوب تكثير عدده
نقل اولنور كم خبريه معناسنه وتنوينى نون شكلنده رسم اولنور و بونده بش لغت جاريدر ١ كاين كعين وزننده ٢ وكيئن
همزه يى يايه ايدالله ٣ كاين كاعن وزننده ٤ كاى رمى وزننده ٥ كأى عم وزننده وتقول كاين رجلا لقيت يعنى مابعدى
تميزيت اوزره منصوب اولور وتقول كاين من رجل لقيت يعنى من جاره داخل اولور واى اسم اولور معرف باللام
اولان منادايه انكله توصل اولنور يعنى اسم مفرد مبهم اولمغله كنديسنه حرف تنبيه اولان هاء كلمه سنى اصافتله
حرف ندا ايله منادى بينته توسيط اولنور يقال ياايها الرجل بورا ده الرجل كلمه سى صفتدر و مرفوعدر وكاه اولور كه
صفت مذكوره منصوب اولور يقال ياايها الرجل اقبل اى كى وزننده ايكى وجه اوزره مستعملدر اول نداء
قريب ايچون اولور نحو اى زيد اقبل ثانى تفسير وعباره ايچون اولور نحو عندى عسجد اى ذهب اى همزه نك
كسرومديله نعم معناسنه دركه حرف جوابدر ويمينه متصل اولور يقال اى والله وكاه اولور كه همزه سى
هايه ايدال اولنوب هى ديرلر ابن ايا رياوزننده محدثيندندر ايا همزه نك فتحى ويانك تخفيفيله حروف
ندادندر هيا كلمه سى كبى انكله قريب و بعيده ندا اولنور فصل الباء الواو البأو بانك فتحى
والفك مدى وقصريله بر آدم بالاپروازلق ايدوب فخر ومباهات ايلمك معناسنه در يقال بأى الرجل يبأى
كسعى يسعى و بأى يبأو كدعا يدعو والاخير قليل بأوا و بأواء اذا فخر ويقال بأى بنفسه اى رفعها وفخر بها ودابه
سكرتمكده بك جدّ وجهد ايلمكله سائرلرندن سابق وغالب وعالى اولمق معناسنه در يقال بأت الناقة اذا جهدت
فى عدوها وتسامت وتعالت الياء الباى رمى وزننده بأ مذكورده لغتدر تقول بأيت ابأى بأيا بالغة فى البأو كلمه
الواو البتو بانك فتحى وتانك سكونيله بريرده مقيم اولمق معناسنه در يقال بتا بالمكان يبتو بتوا اذا اقام به الواو
البثا ثاى مثلثه ايله عصا وزننده ارض سهله يه دينور مفردى بثاءه در على قول برموضع آديدر البثى الى وزننده
كوله دينور رماد معناسنه مفردى بثه در باى مكسوره ايله و بونك اصلى بوثه ايدى واو حذف اولندى البثىّ تشديد
يايله علىّ وزننده ناسى دائما مدح وثنا ايدر اولان آدمه دينور وكثير الحشم كمسيه دينور يقال هو بثىّ اى الكثير المدح
للناس وكذا الكثير الحشم البثو بتو وزننده ترلمك معناسنه در يقال بثا الرجل يبثو بثوا اذا عرق الياء بجاوة
زغاوه وزننده زنكبار دن نوبه طائفه سنك ارض ومملكتنك اسميدر انده اعلا ناقه لر ظهور ايدر نوق بجاويات
اورايه منسوبدر جوهرى برقبيله ايله تفسير ايلمكله وهم ايلدى بجايه بانك كسريله مغربده بر بلده آديدر و
بجيه سميه وزننده بر خاتوندر كه شيبة الحجبى جنابلرندن روايت حديث ايدوب وكنديدن ثابت الشمالى روايت ايلدى
الياء الابحا حاى مهمله ايله ابرأ وزننده انقطاع معناسنه در تقول ابحت على دابتى اى انقطعت و البخو
بانك فتحى وخانك سكونيله كوشك وصالق نسنه يه دينور يقال شئ بخو اى رخو وكثر خرماره دينور مفردى
بخوه در تمره كبى و بخو مصدر اولور اويكه وطارغنلق گچوب ساكن اولمق معناسنه در يقال بخا غضبه يبخو
بخوا اذا سكن وفترته كه بوخ دخى بو معنايه در يقال باخ غضبه بوخا اذا سكن و البدو بانك فتحى ودالك سكونيله
والبدوّ علوّ وزننده والبداء سحاب وزننده والبداءة سحابه وزننده نسنه ظاهر اولمق معناسنه در يقال
بدى الامر يبدو بدوا وبدوّا و بداء وبداءة اذا ظهر و بدو بانك فتحيله و بداء و بداء ه بر ماده ضمننده بر آدمك
ذهننده بر رأى وملاحظه پيدا اولمق معناسنه در يقال بدا له فى الامر بدوا و بداء و بداءة اى نشأ له فيه رأى

وبدو اسم اولور رأی واندیشه معناسنه جمعی بدوات کلور فتحاتله یقال هو ذو بدوات ای آراء وبدو بداوه
معناسنه‌در کاسیذکر وصحرایه چقمق معناسنه در یقال بدا القوم بدوا اذا خرجوا الی البادیة بوراده قصر ایله
بدا نسخه‌سی غلطدر وقضای حاجت ایلمك معناسنه مستعملدر زیرا خیمه نشین طائفه‌سی اولردن طشره
صحرایه چقرلر یقال بدا الرجل اذا انجی فظهر نجوه من دبره الابداء همزه‌نك کسریله برنسنه‌یی اظهار ایلمك
معناسنه در تقول ابدیته اذا اظهرته وقضای حاجت ایلمك معناسنه در یقال ابدی الرجل اذا انجی البداوة
سحابه وزننده برنسنه‌نك اك اوّل ظاهر وپیدا اولانه دینور یقال بداوة الشیء ای اوّل ما یبدو ومنه وبداوه صحرا
نشینلکه دینور تقول مالك والبداوة ای خلاف الحضر البادی ظاهر معناسنه در یقال بادی الرأی ای ظاهره
یعنی من غیر تعمق بادی بدیّ غنیّ وزننده وبادی بد وبادی بدا عصا وزننده اوّل کل شیٔ معناسنه‌در وبونك
اصلی مهموزدر نته که همزه بابنده ذکر اولندی ویحیی بن ایوب بن بادی واحمد بن علیّ بن البادی ولاتقل البادا
محدثلردر البدو ندو وزننده والبادیة عادیه وزننده والباداة والبداوة بانك کسریله والبداوة سحابه
وزننده صحرایه دینورکه حضر مقابلیدر نسبتنده بداوی دینور سحاوی وزننده وبداوی دینور کتابی وزننده
ونادر اوله‌رق بدویّ دینور عربیّ وزننده صحرانشین دیمکدر وبداوه وبداوه صحرانشینلکه دینور یقال هم اهل
البداوة والبداوة خلاف الحضارة التبدّی تفعل وزننده بادیه نشین اولمق معناسنه در یقال تبدّی الرجل
اذا اقام بالبادیة التبادی تفاعل وزننده اهل بادیه‌یه بکزنمك معناسنه در یقال تبادی الرجل اذا تشبه باهل
البادیة وبری برینه اظهار عداوت ایلمك معناسنه در یقال تبادوا بالعداوة اذا جاهروا بها البدی بانك ضمیله
هدی وزننده والبدّی غزّی وزننده بادی کلمه‌سنك جمعلریدرکه بادیه نشینلره دینور یقال قوم بدی وبدّی
ای بادون البدوة تمره وزننده دره‌نك برقیسنه دینور ایکیسنه بدوتان دینور یقال نزلوا بدوتی الوادی ای جانبیه
البدا عصا وزننده دبردن چقان نجاسته دینور وبدا الانسان آدمك بدننده اولان اك واوپناق یرینه دینور
مفصل معناسنه جمعی ابدأ کلور همزه‌نك فتحیله البدی رضی وزننده ووادی البدی رضی وزننده وبدوه تمره
وزننده وبدا عصا وزننده ودارة بدوتین برر موضعدر المباداة معاداة وزننده آچقدن عداوت اظهار ایلمك
معناسنه در یقال بادی فلان بالعداوة اذا جاهر بها البداة قناة وزننده مناره دینور کمأة معناسنه وبرکونه
طپراغه دینور البدا رضا وزننده پر منارلو اولمق معناسنه در یقال بدیت الارض بدی من الباب الرابع اذا صارت
ذات بداة ویرطپراقلو اولمق معناسنه در یقال بدیت الارض اذا صارت ذات بداة بادیه آسیه وزننده بنت
غیلان الثقفیه‌درکه صحابیه در علی قول نونله بادنه در الیاء البدی بانك فتحی ودالك سکونیله برشیئه بشلمق
معناسنه در تقول بدیت بالشیء بفتح الدال وبدیت به بکسرها ای ابتدأت الواو البذیّ ذال معجمه ایله رضیّ
وزننده فحش سوزلو بد زبان دلی زغیر کسه‌یه دینور مؤنثی بذیّه در یقال رجل بذیّ وامرأة بذیّة ای فاحش
البذا سحاب وزننده والبذاءة سحابه وزننده برکسه بدکوی وبد زبان اولمق معناسنه در یقال بذؤ الرجل بذاء
وبذاءة من الخامس اذا کان بذیّا وبذاء سحاب وزننده فحش وقبیح سوزه دینور یقال جاء بالبذاء ای بالکلام القبیح
البذو بدو وزننده برآدمه بد وفحش سویلمك معناسنه در تقول بذوت علیهم بذوا من الباب الاول ای تکلمت
بالفحش الابذاء همزه‌نك کسریله بذو معناسنه در تقول ابذیت بمعنی بذوت بذوه تمره وزننده ابوسواحك
فرسی اسمیدر جوهری بونده واستشهاد ایلدیکی بیتده ایکیشر غلط ایلدی اولا ماده‌یی بذو عنواننده رسم
ایلدی که هاسزدر ثانیا ابوسراجه نسبت ایلدیکه ابوسواحدر وبیتده واقع فان ظلماك لفظنك کافنی فتحه ایله
ضبط ایلدیکه مکسوردر وفا ظلم کلمه‌سنی یا سز ثبت ایلدی ابذی ابزی وزننده ابن عدی بن تجیب در وحسن
بن محمد بن باذی محدثدر بذیّه علیه وزننده ابن عیاض در الواو البرة بانك ضمیله ثبه وزننده خلخاله دینور جمعی
برات وبرین کلور بالرك ضمیله وبرین کلور بانك کسریله یقال جائت وفی رجلها برة ای خلخال ودوه‌نك بورننه
یاخود بورننك انه کچوریلان حلقه‌یه دینورکه برونسه‌لق تعبیر اولنور یقال جعل بانف الجمل برة وهی حلقة فی انفه
اوفی لحمة انفه وبونك اصلی بروه در عروه کبی البرو سرو وزننده برونسه‌لق دوزمك معناسنه در ومنه یقال برة
مبروّة ای معمولة وخلق ایلمك معناسنه در یقال براه الله یبروه بروا ای خلق ودوه‌نك بورننه برونسه‌لق کچورمك
معناسنه در تقول بروت الابل اذا جعلت فی انفها برة واغاج وقلم مقوله‌سنی یونمق معناسنه در تقول بروت السهم
والعود والقلم اذا نحتها البرّاء شدّاد وزننده برونسه‌لق بیان استاذه دینور الابراء همزه‌نك کسریله بودخی
دوه‌نك بورننه برونسه‌لق کچورمك معناسنه در تقول ابریت الناقة اذا جعلت فی انفها برة المبراة میمك ضمیله برونه

برونسه‌لق کچورلمش ناقه‌یه دینور الیاء البری برو وزننده بودخی آغاج یونمق معناسنه‌در یقال بری السهم یبری
بریا اذا نحته وزبون ومهزول قلمق معناسنه مستعملدر یقال براه السفر اذا هزله الابتراء افتعال وزننده بودخی آغاج یونمق
معناسنه‌در یقال ابتری السهم بمعنی براه الانبراء انفعال وزننده آغاج یونلمق معناسنه‌در یقال انبری السهم اذا انحت
وبرآدمك اوکنه آرقوری کلوب معترض اولمق معناسنه‌در یقال انبری له اذا اعترض البریّ رضیّ وزننده یونلمش
نسنه‌یه دینور علی قول هر یری حقی اوزره یونلمش نسنه‌یه دینور یقال سهم بریّ ای مبریّ او کامل البری البرّاء شداد
وزننده اوق وآغاج یونجی‌یه دینور وبراء اعلامدن ابو العالیه‌نك وابو معشرك لقبلریدر البراة بانك فتحی ورانك تشدیدیله
والمبراة مسحاة وزننده بای یونجق بچاغه دینور شارح دیرکه دورپویه اطلاقی بوجهتدندر البراء غراب وزننده والبرایة
ثمامه وزننده یونیلان آغاج یونقه‌سنه وطلاشنه دینور نحاته معناسنه وبرایه دوه‌نك بدننده اولان شحم ولحمه علی قول
ضعف وفتور کلمیوب سیر وحرکتنده باقی اولان قوتنه اطلاق اولنور کویا که سفر یونقه سیدر یقال ناقة ذات
برایة ای ذات شحم ولحم او بقاء علی السیر البرا عصا وزننده طپراغه دینور الباریّ بای مشدده ایله که
حصیره دینور بوریاده سنده مرسومدر بری عصا وزننده برموضعدر التبریّ تانیّ وزننده تعرض ایلمك
معناسنه در تقول تبریت لمعروفه ای تعرضت المباراة مجاراة وزننده برآدمه معارضه ایلمك معناسنه‌درکه
آنك ایشلدیکی کبی ایشلمکدن عبارتدر یقال باراه اذا عارضه وشریك ایله یاخود زوجه ایله صلحا مفارقت ایلمك
معناسنه‌در یقال باری امرأته اذا صالحها علی الفراق التباری تفاعل وزننده برخصوصده معارضه ایدشمك
معناسنه در یقال تباریا اذا تعارضا البریة بلیه وزننده که مخلوق معناسنه‌در همزه بابنده مرور ایلدی یعنی
اصلی بریئه‌در همزه ایله لکن مؤلف اوراده تصریح ایلمدی الابراء همزه‌نك کسریله برنسنه‌یه طپراق اصابت ایلمك
معناسنه‌درکه مراد طپراقلو وطپراقله آلوده اولمقدر یقال ابری الشیء اذا اصابه البراء ای التراب وشکر قامشلغنه
اوغرامق معناسنه در یقال ابری الرجل اذا صادف قصب السکر ابن باری شعرادندر الواو البزو بانك فتحی
وزای معجمه‌نك سکونیله برنسنه‌نك عدل وهمتاسنه دینور یقال هو بزوه ای عدله ومصدر اولور برآدمه تغلبله
حواله وشر کیر اولمق معناسنه یقال بزی علیه یبزو بزوا اذا تطاول علیه وآشوب داغمق معناسنه در یقال
بزی به اذا انانس وبرآدمه خشمله حمله ایدوب اخذ وقهر ایلمك معناسنه‌در یقال بزی فلان الرجل اذا قهره وبطش به
وبرکسه ابزی اولمق معناسنه در کاسیذکر یقال بزی الرجل اذا کان ابزی البازی بادی وزننده صقور
جنسندندرکه ترکیده طغان تعبیر اولنان آلیجی قوشدر جمعی بوازی وبزاة کلور قضاة وزننده وابوز کلور
افلس وزننده وبؤوز کلور ضمتینله وبیزان کلور کویا که برایبزو ماده‌سندندرکه قهر واخذ وبطش معنالرندندر
ومؤلف زای معجمه ماده‌سنده بازعنواننده دخی رسم ایلدی که اجوف واوی اولور غریبدرکه فارسیده دخی بازدیرلر
الابزاء همزه‌نك کسریله بودخی برآدمی عنف وخشمله اخذ وقهر ایلمك معناسنه‌در یقال ابزی به اذا قهره
وبطش به وبرکسه صغریسنی طشره طوماللتمق معناسنه‌درکه مراد یوررکن طومالده‌رق یورمکدر یقال ابزی
الرجل اذا رفع عجزه یعنی فی المشی وامزرمك معناسنه‌در یقال ابزت الصبیّ اذا ارضعته البزا عصا وزننده قیچه
قریب ارقه اکیلوب بوکری اولمغه یاخود ارقه‌نك اورته‌سی مقعد اوزره حواله اولمغه یاخود کوکس طشره چقوب
ارقه ایچرو کیرمکه یاخود صغری طشره‌یه طوغری طومالق اولمغه دینور البزو بدو وزننده برکسه وصف
مذکور اوزره اولمق معناسنه در یقال بزی الرجل وبزا بزوا من الباب الرابع والاول اذا کان به بزا ای انحناء الظهر
عند العجز او اشراف وسط الظهر علی الاست او خروج الصدر ودخول الظهر او ان یتأخر العجز ویخرج الابزی
اعلی وزننده صفت مذکوره اوزره اولان کشی‌یه دینور مؤنثنده بزواء دینور التبازی تفاعل وزننده برکسه
صغریسنی یوقری طوماللتمق معناسنه‌در یقال تبازی الرجل اذا رفع عجزه وآدیملری سیرك سیرك آته‌رق یورمك
معناسنه در یقال تبازی الرجل اذا وسع الخطو وعهده‌سنده اولمیان ایله اظهار تکثر ایدوب لاف وکذاف ایلمك
معناسنه در یقال تبازی فلان اذا تکثر بما لیس عنده بزوان سلمان وزننده بر رجل آدیدر وعباس بن بزوان
محدث معروفدر وفضیل بن بزوان زهاددندر حجاج قتل ایلدی البزواء صحراء وزننده بین الحرمین بر ارضك
آدیدر البزیّ ولیّ وزننده رضیع معناسنه‌در تقول هو بزیّ ای رضیعی ابزی اعمی وزننده اسماددندر عبد الرحمن
بن ابزی تابعیدر وابراهیم بن باز محدثدر الیاء بسیان بای مضمومه ایله برطاغك آدیدر الواو البشو بانك فتحی
وشین معجمه‌نك سکونیله خوشخوی اولمق معناسنه در یقال بشا الرجل بشوا من الباب الاول اذا حسن خلقه
الواو البصو بانك فتحیله مدیونك ما ملکنی بالجمله استقصا ایدوب آلمق معناسنه‌در یقال بصا یبصوا بصو

اذا استقصى على غريمه البصاء بانك كسريله خايه لرى كركى كبى چقروب خادم ايلمك معناسنه در يقال خصاه
وبصاه بصاء اذا استقصى فى الخصاء و يقال خصاه الله وبصاه ولصاه و يقال هو خصى بصى البصوة ثمره
وزننده كول ايچره اولان فعلجم وقور مقوله سنه دينور يقال مافى الرماد بصوة اى شررة ولاجمرة و برموضع آديدر
البياء بضى ضاد معجمه ايله رنى وزننده وهدى وزننده بلاد بجيله ده برقريه ياخود بروادى اسميدر البياء الباطية
باديه وزننده ناجود اسميدركه بيوك خمر كاسه سنه دينور حالا السنه مزده باطيه تعبير اولنان قاب آندن مأخوذدر
فارسيده ساتكنى ديرلر وحكى سيبويه البطية بالكسر ولا اعلم بموضعها الا ان يكون ابطيت لغة فى ابطأت بو عبارهنه
مؤلفك تشويشله اشكاللرى جمله سندندر زيرا برمقتضاى سياق ماقبلنه متصل ظن اولنور مع هذا اويله دكلدر
بلكه كلام مستأنفدر مرادى بودركه سيبويه بطيه عنوانـده بركلمه حكايت ايلمشدر لكن معناى موضوعى معلوم
دكلدر انجق ابطيت كلمه سى ابطأت لفظنده لغت اولمسنه محمولدر ديمشدر يعنى بطيه بطأه لفظنده لغتدر وبونى
كرچه بعض امهاتده رد ايدرلر لكن سيبويه حكايت ايلكله البته مسموعدر شارح ديركه باطيه باديه فارسى معربيدر
الواو البظو ظاى معجمه ايله علو وزننده بدنده ات قاتلنوب صيق وطقناز اولمق معناسنه در يقال بظا لحمه يبظو
بظوا اذا اكتنز وتراكب البظا بانك ضميله بدنده قات قات يغيلان اته دينور وعربلرك حظيت المرأة و بظيت قوللرى
اتباع وجهيله در الواو البعو بانك فتحيله جرم وجنايت ايلمك معناسنه در يقال بعا الرجل بعوا من الباب
الثالث والاول والثانى اذا جنى واجرم باب ثانيدن اولديغنه كوره واوى و يائى اولور وعاريت نسنه آلمق على قول
شكار ايچون عاريت تازى آلمق ياخود مسابقه ايچون عاريت آت آلمق معناسنه در يقال بعا الشئ اذا اخذ عارية
او استعار كلبا يصيد به اوفرسا يسابق عليه و برآدمه قارده غالب كلوب اوكدنى آلمق معناسنه در يقال بعاه اذا قمره
و صاب منه و كوزد كورمك معناسنه در يقال بعاه بالعين اذا اصابه بها و برآدمه شر سورمك وشر كيرلك ايلمك
معناسنه در يقال بعا عليهم شرا اى ساقه الاستبعاء بعو ايله معناى ثانيده مرادفدر يقال استبعى الرجل بمعنى
بعا الابعاء همزه نك كسريله برآدمه آت اعاره ايلمك معناسنه در يقال ابعاه فرسا اذا اخبله الواو البغو
بانك فتحى وغين معجمه نك سكونيله برشيئه نه كونه نسنه در ديو باقمق معناسنه در يقال بغا الشئ يبغو بغوا اذا انظر
اليه كيف هو و بغو عرفط وسلم ديدكلرى ميشه اغاجلرينك چچكلرندن چقان نسنه يه دينور البغوة ثمره وزننده
اغاجدن هنوز ياروب چقان آق طورمورجق چچكه دينور وخامجه ميوه يه دينور يقال اجتنى البغوة اى الثمرة
قبل النضاج بغوان باء مفتوحه ايله نيسابور قضاسنده برقريه آديدر البغوى بانك وغينك فتحيله
امام حسين بن مسعود الفراء عليه الرحمه دركه بغشور نام بلده يه منسوبدرتـه كه ماده سنده ذكر اولندى
الياء البغاء بانك ضميله والبغا بانك ضمى والفك قصريله والبغية بانك ضميله والبغية
بانك كسريله طلب ايلمك معناسنه در تقول بغيته ابغيه بغاء و بغا و بغية و بغية
اذا طلبته و يقال بغاه الشئ اذا طلبه له الابتغاء افتعال وزننده بو دخى طلب ايلمك معناسنه در تقول ابتغيته
اذا طلبته التبغى تفعل وزننده والاستبغاء بونلرده طلب ايلمك معناسنه در تقول تبغيته واستبغيته اذا طلبته
واستبغاء بركمسه دن كندى ايچون برنسنه طلب ايلمسنى ايستمك معناسنه در يقال استبغى القوم فبغوه و بغوا له اى طلبوا له
البغية رضيه وزننده والبغية بانك كسرى وضميله حاجت ومطلوبه دينور تقول عنده بغيتى وبغيتى اى طلبتى
ورضيه وزننده جستجو اولنان نسنه يه دينور تقول عند فلان بغيتى اى ضالتى المبغية الابغاء همزه نك
كسريله بركمسه ايچون برنسنه طلب ايلمك ياخود مطلوبى خصوصنده اعانت ايلمك معناسنه در يقال ابغاه الشئ
اذا طلبه له او اعانه عليه الباغى طالب معناسنه در جمعى بغاة كلور قضاة كبى و بغيان كلور راعى ورعيان
كبى و باغى دولى طوتمز اولان اركك دوه يه دينور يقال جمل باغ اذا كان لا يلقح الانبغاء انفعال وزننده برنسنه
قولايلنوب سهولت بولمق معناسنه در يقال انبغى الشئ اذا تيسر وتسهل ومنه يقال ما انبغى لك ان تفعل
وما ابتغى وما ينبغى لك وما يبتغى لك اى لا يتيسر ولا يصح يعنى فعل مذكورسكا مطاوع اولمز ايكنجى مثاللر افتعالدندر
خلاصه سى سنك شانك آندن اعلا اولمغله ايده يم ديو قصد ايلسك بـه ايده مزسن بعده بو مناسبتله لياقت معناسنده
استعمال اولندى كه ماينبغى مايليق معناسنه اولدى مؤلف بصائرده ديديكه ابتدا اشبو بغى ماده سى متحرى اولان
نسنه ده تجاوز اقتصادى طلب ايلمكه موضوعدر كرك تجاوز ايلسون كرك ايلمسون پس بو تجاوز بعضا كميت
اولان مقدارده و بعضا كيفيت اولان وصفده معتبر اولور فتقول بغيت الشئ اذا طلبت اكثر ما يجب و كذلك ابتغيت
فجور معناسنه اولان بغى دخى تجاوزدن مأخوذدر و بغى ايكى كونه در محمود ومذموم اولور اكثر محلده مطلب

مذمومدر

مذمومدر و ينبغى كلمه سنده بغى كلمه سنك مطاوعيدر مثلا ينبغى لك ان يكون كذا قوللرنده ايكى وجه اوزره
مستعملدر برى منسخر للفعل اولمقدر نحو النار ينبغى ان تحرق الثوب و برى استيهال معناسنه اولمقدر يقال فلان
ينبغى ان يعطى لكرمه پس لياقت معناسنه استعمالى بوندندر واشبو وما علمناه الشعر وما ينبغى له الآيه كريمه سى
وجه اولدندركه لا يتسخر له الشعر ولا يتسهل له معناسنه در زيرا لسان مصطفوى عليه السلام اصلا قرض
شعره جارى ومطاوع اولمزايدى ومصباحده مرسومدركه ينبغى ان يكون كذا قولى يندب ندبا مؤكدا ان يحسن تركه
معناسنه در ماضيسنك استعمالى مهجوردر و بونى افعال غير متصرفه دن عد ايلديلر وكسائيدن محكيدركه
عربدن ماينبغى لك ان يكون قولى ما يستقيم ياخود ما يحسن معناسنه مسموعيدر والحاصل ملازمه علاقه سيله
لياقت معناسنه مستعملدر البغاية بانك ضميله طلب وكسب معناسنه در يقال انه لذو بغاية اى كسوب
البغى بانك فتحى وغينك سكونيله عورت روسبى اولوب زنا ايلمك معناسنه در يقال بغى الامة بغيا اذا عهرت
فهى بغى و بغو و برآدمه تغلبله ظلم وستم ايلمك معناسنه در يقال بغى عليه اذا علاه وظلمه وحقدن عدول
سركشلك ايلمك معناسنه در يقال بغى فلان اذا عدل عن الحق واستطال و يلان سويلمك معناسنه در يقال
بغى الرجل اذا كذب وايكى طرفه صالنه رق سرعتله يوريمك معناسنه در يقال بغى فى مشيته اذا اختال واسرع
و برنسنه يه نه لكنى بيلمك ايچون باقمق معناسنه در يقال بغى الشئ اذا نظر اليه كيف هو و برنسنه يه منتظر
اولوب كوزتمك معناسنه در يقال بغى الشئ اذا رقبه وانتظره و بلود شدتله ياغدرمق معناسنه در يقال بغت
السماء اذا اشتد مطرها و بغى چوق يغموره اطلاق اولنور يقال دفعنا بغى السماء خلفنا وهو المطر الكثير المباغاة
والبغاء مفاعله وزننده بو دخى عورت زنا ايلمك معناسنه در يقال باغت الامة مباغاة و بغاء اذا عهرت البغى
رضى وزننده والبغو عدو وزننده زنا كار عورته دينور يقال المرأة بغى و بغو اى عاهرة شارح ديركه اصلرى
بغوى ايدى وعند الاخفش بغى فعيلدر وصيغه اخيره غير قياس اوزره در و بغى مطلقا جاريه يه اطلاق اولنور
اصلى اعتباريله على قول حره فاجره يه دينور شارح ديركه امه يه بغى اطلاقى جاهليتده بغى وزنايه مساعاتلرينه
مبنى در يقال جاءت بغى اى امة او حرة فاجرة الاستبغاء بركمسه دن حصول مطلوب ضمننده استعانت ايلمك
معناسنه در يقال استبغى القوم فبغوه اى استعانهم على طلبه فاعانوهم و بركمسه ايچون برنسنه طلبنده اولمق
معناسنه در يقال استبغى القوم له الشئ اذا طلبوه له الفئة الباغية امام عادلك طاعتندن خروج ايدن طائفه دن
عبارتدر يقال هم فئة باغية اى خارجة عن طاعة الامام العادل البغايا سرايا وزننده عسكرك چرقه جيلرينه
اطلاق اولنوركه عسكردن ايلرو چه كيدرلر مفردى بغيه در يقال اقبلت البغايا اى الطلايع تكون قبل ورود الجيش
المبتغى اسم فاعل بنيه سيله ارسلانه اطلاق اولنور الواو البقاوة شقاوه وزننده برنسنه يه بقمق معناسنه در يقال
بقاه بعينه يبقوه بقاوة اذا نظر اليه و برنسنه يه منتظر اولمق معناسنه در تقول بقوته اذا انتظرته و بقو و بقاوه
حفظ ايلمك معناسنه مستعملدر تقول ابقه بقوتك مالك اى احفظه حفظك مالك يعنى مالكى كوزه دوب حفظ
ايلديكك كبى آنده حفظ ايله الياء البقاء بانك فتحيله والبقى بانك فتحى وقافك سكونيله برنسنه نك زمان وجودى
حالت اولى اوزره ممتد ومستمر اولمق معناسنه در يقال بقى الشئ بقاء و بقى بقيا من الباب الرابع والثانى ضد فنى
و بقى بانك فتحى وقافك سكونيله برنسنه يه كوزديكوب مترقب اولمق على قول برنسنه يه باقمق معناسنه در يقال
بقاه بقيا اذا رصده اونظر اليه بو معناده واويه و يائيه در الابقاء همزه نك كسريله والتبقية تكمله وزننده
والتبقى تفعل وزننده برنسنه يى باقى قلمق معناسنه در يقال ابقاه و بقاه وتبقاه اذا جعله باقيا وابقاء ميانه يى افساد
خصوصنده افراط ومبالغه ايلميوب صلاحدن بقيه قومق معناسنه مستعملدر تقول ابقيت بيننا اى لم ابالغ
فى افساده الاستبقاء ابقاء معناسنه در يقال استبقاه بمعنى ابقاه واسير ومجرمى قتل ايلميوب ديرى ترك ايلمك
معناسنه دركه جانى آليقومقدن عبارتدر يقال استبقاه اذا استحياه يعنى عفا عنه فلم يقتله و برنسنه نك
برمقدارنى آرتروب كيرويه آليقومق معناسنه در يقال استبقى من الشئ اذا ترك بعضه البقوى تقوى وزننده
والبقوى والبقيا بشرى وزنلرنده والبقية بليه وزننده اسملردر برنسنه دن كيرو قالمش شيئه دينور تقول ما لى
عليه بقوى و بقوى و بقيا و بقية وقوله تعالى بقية الله خير اى طاعة الله او انتظار ثوابه او الحالة الباقية لكم
من الخير او ما ابقى لكم من الحلال پس تفسيراوله كوره عند الله ابقا اولنان طاعات وعبادات ديمك اولور وثانى يه كوره
انتظار معناسندن اولور وقوله تعالى والو بقية ينهون اى ابقاء او فهم تفسيراوله كوره مصدر ياخود اسم مصدر
اولور ثانى يه كوره اسم اولور وفهم ورأى وعقل خصائل باقيه دندر و بقيه فساد طارى اولان ميانه ده باقى

صلاحه دینور وبقیه بن الولید محدث ضعیفدر وبقیه وبقاء ایکی رجل اسملریدر الباقیة اسم فاعل مؤنثیدر
وکاه اولورکه مصدر موضعنه وضع اولنور واقیه کبی شارح دیرکه مؤلفك تعبیرنه کوره اصل مصدردکلدر
ومنه قوله تعالی فهل تری لهم من باقیه ای بقاء وقیل من جماعة باقیة الباقیات الصالحات یعنی والباقیات
الصالحات خیر عند ربك ثوابا کریمه‌سنده مراد مطلقا اعمال صالحه درکه اجر وثوابی عندالله تعالی
باقیدر وبعضلر سبحان الله والحمدلله ولا اله الا الله والله اکبر کلماتیله وبعضلر بش وقت نمازایله تفسیر ایلدیلر
المبقیات اسم فاعل بنیه‌سیله شول آتلردرکه سائر آتلرك سکرتملری منقطع اولوب نهایته واردقده هنوز بونلرك
سکرتمك مایه‌سندن بقیه‌لری قاله یقال رکبوا المبقیات وهی الخیل التی یبقی جریها بعد انقطاع جری الخیل
بقی تقی وزننده ابن مخلددرکه حافظ اندلس‌در الیاء البکاء بانك ضمی والفك مدیله والبکا قصرایله آغلمق
معناسنه‌در یقال بکی الرجل یبکی بکاء وبکا اذا اسال الدمع من عینه حزنا ویقال بکاه بکاء ای بکی علیه ورثاه
شارح دیرکه بعضلر ممدوده‌یی صوته ومقصوره‌یی سیلان دمعه تخصیص ایلدیلر وبکا آهنك وتغنی ایلمك معناسنه
اولملغله ضد اولور یقال بکی الرجل اذا غنی الباکی شاکی وزننده اسم فاعلدر جمعی بکاة کلور قضاة کبی وبکی
کلور بانك ضمی وکافك کسریله که اصلی بکوی ایدی ساجد وسجود کبی التبکاء تانك فتحی وکسریله مصدردر
آغلمق علی قول چوق آغلمق معناسنه یقال بکی تبکاء بمعنی بکاء او کثیرا الابکاء همزه‌نك کسریله آغلتمق
معناسنه‌در یقال ابکاه اذا فعل به مایوجب بکاءه التبکیة تأدیه وزننده برکسنه‌یی میت اوزره آغلمغه قندرمق
معناسنه‌در یقال بکاه علی المیت اذا هیجه للبکاء علیه ومیت اوزره مرثیه ایله آغلمق معناسنه‌در یقال بکاه ای
بکی علیه ورثاه کما یقال بکاه وبکی علیه بکاء البکا عصا وزننده بر نبات آدیدر بکاة مفردیدر نته که همزه بابنده
دخی ذکر اولندی البکی رضی وزننده کثیر البکاء آدمه دینور یقال رجل بکی ای کثیر البکاء التباکی تفاعل
وزننده کوجله مصنع بکا ایدر اولمق معناسنه‌در یقال تباکی الواعظ اذا تکلف البکاء البکاء کتان وزننده مکه‌ده
بر طاغك آدیدر یا کویه مجمده بربلده آدیدر دربنداعماندندر الیاء البلی بانك کسری والفك قصریله
والبلاء بانك فتحی والفك مدیله اسکیمك معناسنه‌در یقال بلی الثوب بلا وبلاء من الباب الرابع اذا خلق الابلاء
همزه‌نك کسریله اسکیتمك معناسنه‌در یقال ابلی الثوب اذا اخلقه التبلیة تادیه وزننده بودخی اسکیتمك
معناسنه‌در یقال بلی الثوب اذا اخلقه البلی والبلو بانك کسریله اسکی نسنه‌یه دینور بومناسبتله بلی الاسفار
وبلو الاسفار شول آدمه اطلاق اولنور که آنی محن ومشاق اسفار وتجارب دهر دوان پیر ایدوب فرسوده قلمش اوله
یقال فلان بلی اسفار وبلوها ای بلاه الهم والسفر والتجارب وداغما شر وشور ایله اوغراشمغله شر ایشلرده قوی
وتوانا کسنه‌یه بلی الشر وبلو الشر اطلاق اولنور یقال هو بلی شر وبلوه ای قوی علیه مبتلی به ودواب ومواشی
قسمنی کرکی کبی رعایت وتیمارنده مقیم اولانه بلی المال وبلو المال اطلاق اولنور جمعی ابلاء کلور یقال هو بلی وبلو
من ابلاء المال ای قیم علیه ذو بلی حتی وزننده وذو بلا الا وزننده وذو بلی رضی وزننده وذو بلی کسرتینله
وذو بلیان فتحاتله وذو بلیان کسرتینله ویانك تشدیدیله بعید ونابود ونابدید اوله جق محلده مستعملدر یقال
هو بذی بلی وبذی بلا وبلی وبلی وبلیان وبلیان اذا بعد عنك حتی لا تعرف موضعه مؤلف بونی بلل ماده‌سنده
دخی ذکر ایلدی ذهاب معناسنه اولان بل ماده‌سندن ماخوذدر یاخود بعدك علمدر بورادہ بلا ماده‌سندن اولور
البلیة غنیه وزننده شول ناقه‌درکه جاهلیتده مرد اولان صاحبنك قبری یاننده بغلیوب آب وعلفنی ویرمکله
اجلقدن هلاك اولورایدی کویا که قیامتده صاحبی آنك اوزرنده حشر اولور زعم ایدرلرایدی البلی جری وزننده
ناقه بلیه اولمق معناسنه‌در یقال بلیت الناقة علی المجهول بلیا اذا جعلت بلیة بلی رضی وزننده بر معروف
قبیله آدیدر نسبتنده بلوی دینور فتحتینله علوی کبی بلیانه بانك فتحیله مغربده بربلده آدیدر الواو الابتلاء
افتعال وزننده برنسنه‌نك حالنی بیلمك ایچون صنه یوب امتحان ایلمك معناسنه‌در تقول ابتلیته اذا اختبرته مؤلفك
بصائرده بیاننه کوره واویه اولان بلو ماده‌سی دخی اسکیمك معناسنه موضوعدر واختبار معناسی کویا که کثرت
اختبار ایله اول نسنه‌یی اسکیتمش اولور وغم ومصیبته بلاء اطلاقی وجودی کویا که اسکیدوب پیر ایدر اولمق
تصوریله‌در وتکلیف واحکامك بلاء ایله تسمیه‌سی اوج وجهه مبنی‌دربری بالجمله تکالیف البته ابدانه محنت
ومشقت اولمغله کویا که وجودلری فرسوده ایدر ثانی تکالیف اختبار اندر ثالث حق تعالی حضرتلرینك عبادی
اختبازی کاه مسار ایله اولور شکر ایلملری مصلحتیچون وکاه مضار ایله اولور صبر ایلملر ایچون بو جهتله محنت
ومنحت بلاء اولمش اولور زیرا محنت صبری ومنحت شکری مقتضیدر وصبرك حقوقنه قیام ایلمك شکرك حقوقنه

مطلب

قیام

قیام ایلمکدن ایسردر پس منحت اعظم بلائین اولمشدر ولهذا قال عمر رضی الله عنه بلینا بالضراء فصبرنا وبلینا
بالسراء فلم نصبر وقال علی کرم الله وجهه من وسع علیه دنیاه فلم یعلم انه قد مکر به فهو مخدوع عن عقله وقال
تعالی ولنبلونکم بالشر والخیر فتنة وقالدیکه اختبار معناسنه اولان بلو وابتلاء ایکی کونه اولنور بری معلومك
اولمیان حال وکیفیتنی ادراك ووقوف ایچون امتحان اولنور وبری جودت ورداءتنی خارجه اخراج ایچون اولور
وکاهیجه ایکیسنه ده مبنی اولور پس ابتلای الهی شق ثانی‌یه مبنیدر وابتلاء استخبار معناسنه مستعملدر تقول
ابتلیت الرجل اذا استخبرته واختیار وانتخاب معناسنه‌در تقول ابتلیته ای اخترته بوراده اختبرته نسخه‌لری
غلطدر ومنه حدیث حذیفة لتبتلن لها اماما ای لتختارن لها اماما کما فی النهایة وبرنسنه‌یی بیلمك ضمننده
برکسه‌دن یمین طلب ایلمك معناسنه‌در یقال ابتلاه اذا استحلفه واستعرفه الابلاء همزه‌نك کسریله اخبار ایلمك
معناسنه‌در تقول ابلیته فابلانی ای استخبرته فاخبرنی وبرآدمه عذر بلیغ ومقنع ایراد ایلمك معناسنه‌در یقال
ابلاه عذرا ای اداه الیه فقبله وبرآدمه یمین ویرمك معناسنه‌در یقال ابلاه اذا احلفه ویمین ایلمك معناسنه اولمغله
متعدی ولازم اولور یقال ابلی الرجل اذا احلف البلو بانك فتحیله والبلاء سحاب وزننده بودخی امتحان ایلمك
معناسنه‌در تقول بلوته ابلوه بلوا وبلاء اذا امتحنته البلوی دعوی وزننده والبلیة غنیه وزننده والبلوة
بانك کسریله اسملردر ماده امتحان اولان تکلیف ومحنته دینور البلاء سحاب وزننده مصدردرکه ذکر اولندی
واسم اولور غم واندوهه اطلاق اولنور کویا که جسمی اسکیدوب فرسوده ایدر اولدیغیچون یقال اصابه بلاء ای غم
وتکلیف شرعی‌یه اطلاق اولنور ابدانه محنت ومشقت اولدیغیچون یاخود اختبار الهی اولدیغیچون وبلاء الهی منحت
ومحنت جهتلریله اولورنته که ذکر اولندی بلاء قطام وزننده بلاء ومحنتك اسمیدر یقال نزلت بلاء علی الکفار ای البلاء
البالة والبال والبلاء بانك کسریله والمبالاة مساواة وزننده قایرمق معناسنه‌در تقول ما بالیه بالة وبالا وبلاء ومبالاة
ای ما اکترث ویقال لم ابال بکسر اللام ولم ابل بضم الهمزة وفتح الباء وجزم اللام ولم ابل بکسر اللام صیغه اولاده یالکز
یاء اسقاط اولنوب لام حالی اوزره قالدی وثانیه‌ده اجتماع ساکنین ایچون الف حذف اولندی زیرا آخرندن یا سقط اولمغله
لام آخر حروف منزلنه تنزیل اولنوب نون یکن حکمنده اولدی شارح دیرکه باله وبال کلمه‌لری باب مذکوردن غیر
قیاس اوزره مصدرلردر یاخود اسم مصدرلردر باله‌نك اصلی بالیه‌در عافاه عافیه کبی وبال کلمه‌سی باله‌دن مرخمدر
الابلاء همزه‌نك فتحیله برموضع آدیدر بلی بانك فتحی والفك قصریله جواب استفهامدر نفی وجحد ایچون معقود در
مخاطبه ایراد اولنان قولی یعنی سؤالی ایجاب ایدر زیرا مفادی ترك نفی‌در فاذا قیل ما قام زید وقلت فی الجواب بلی فمعناه
اثبات القیام واذا قیل لیس کان کذا وقلت بلی فمعناه التقریر والاثبات ولا تکون الا بعد نفی الابلیلاء اعشیشاب
وزننده اوت اوزایوب دوه اوتلامغه قابل وقادر اولمق معناسنه‌در یقال ابلولی العشب اذا طال وتمکنت له الابل
ذو بلی ربی وزننده لام ماده‌سنده بیان اولندی الیاء البنی بانك فتحی ونونك سکونیله والبناء بانك کسریله
والبنیان بانك ضمیله والبنیة بانك کسریله والبنایة کتابه وزننده یاپو یاپمق معناسنه‌در یقال بنی البیت بنیا
وبناء وبنیانا وبنیة وبنایة من الباب الثانی نقیض هدم وبناء یاپلمش یاپویه دینور جمعی ابنیه وجمع الجمعی ابنیات
کلور یقال بنی بناء حسنا ای مبنیا وبناء الکلمه نحویون عندنده بناء کلمه‌نك آخری لا لعامل سکون وحرکه دن
ضرب واحد یعنی حالت واحده اوزره لازم وثابت اولمقدن عبارتدر مقابلنه اعراب اطلاق اولنور وبناء برآدمه
ایولك واحسان ایلمك معناسنه مستعملدر یقال بنی الرجل اذا اصطنعه وزوجه ایله زفاف ایلمك معناسنه مستعملدر
یقال بنی علی اهله وباهله اذا زفها شارح دیرکه عادت عرب بودرکه داماد عروسه داخل اوله جغی کیجه جبلك
طرزنده برسراپرده قوریلوب آنك ایچنده دخول ایدر بومناسبتله زفافدن وجماعدن کنایه ایدرلر وبناء وجودی
سموردوب قوتلندرمك معناسنه مستعملدر یقال بنی الطعام بدنه ای سمنه ولحما ابنته وبانك بغری کریشه یك یقین
متصل درجه‌سنده اولمق معناسنه‌در یقال بنت القوس علی وترها اذا الصقت الابتناء افتعال وزننده بودخی
یاپو یاپمق معناسنه‌در یقال ابتناه بمعنی بناه وزوجه ایله زفاف ایلمك معناسنه‌در یقال ابتنی علی اهله اذا زفها
التبنیة تأدیه وزننده بودخی بناء یاپمق معناسنه‌در یقال بناه بمعنی بناه البنیة بانك کسری وضمیله یاپلمش
یاپویه دینور جمعی بنی کلور بانك کسری والفك قصریله وبنی کلور بانك ضمی والفك قصریله البنایة کتابه
وزننده مصدردرکه ذکر اولندی ومصدر واسم اوله رق مجد وشرف معناسنه مستعملدر یقال له بنایة
ای شرف الابناء همزه‌نك کسریله برآدمه بناء وعمارت ویرمك یاخود خانه یاپجق نسنه ویرمك معناسنه‌در
طاش وکراسته کبی تقول ابنیته اذا اعطیته بناء او ما یبنی به دارا البانی اسم فاعلدر ومحمد بن اسحق البانی

قالوندن استماع قرأت ایلدی البانیة شول یایه دینور که بغری کریشنه پك یقین اوله یا ناة دخی دینور که یاء الفه مقلوبدر و باناة شول تیرانداز دینور که اوقی اتارکن یایك کریشی اوزره اکیلوب آوریلور اوله یقال رجل باناة ای منحن علی الوتراذارمی البنیة غنیه وزننده کعبهٔ معظمه یه اطلاق اولنور مجد وشرفندن ناشی که بنایه دن مأخوذدر المبناة میمك فتحی وکسریله مبشبندن اولان صفره کبی سرکی یه دینور مقعد وسجاده وصفره مقوله سنه شاملدر نطع معناسنه وپرده یه دینور ستر معناسنه وهکبه یه دینور عیبه معناسنه البوانی بواقی وزننده کوکس قبورغه لرینه دینور وناقه نك ایاقلرینه اطلاق اولنور ومنه یقال القت بوانیه ای اقام وثبت بناة اللحم بانك فتحی وتای مربوطه ایله کوده سی اتلوسموز قیزه دینور یقال جاریة بناة اللحم ای مبنیة بوراده تای طویله ایله بنات نسخه لری غلطدر زیرا بناة لفظ مفرده در مبنیه معناسنه بنی علی وزننده مصرده بر بلده آدیدر تبنی مستقبل مؤنث مجهول صیغه سیله شامده برموضع آدیدر الابن همزه نك کسریله ولده دینور که مراد اوغلدر اصلی بنی یاخود بنوایدی فتحتبنله یاء وواو حذف اولندی جمعی ابناء کلور اسباب وزننده مؤلفك بصائرده بیاننه کوره ابن کلمه سی بناء ماده سندندر زیرا ابن پدرك بنا ایلدیکی عمارتدر فلهذا برنسنه جهتندن حاصل اولان شیئه یاخود تربیه سیله یاخود تفقد یا کثرت خدمتی یاخود آنك امرنده کثرت قیامی اولسه بالاضافه ابن اطلاق اولنور مثلا ابن الحرب وابن السبیل کبی ومصاحده مرسومدر که ابن کلمه سنك اصلی بنوایدی فتحتبنله یاخود بنو ایدی بانك کسریله وبو قول تغییر جهتندن اقل وایسردر مؤنثنده ابنه وفی لغة بنت دینور وکسائی قولی اوزره بنت لفظنك صورت کتابتنه اتباعا تاء اوزره وقف اولنور واول اصلنده هاءدر زیرا کلمه معنای تأنیثی متضمندر ودرّه ده مرقومدر که بنت واخت کلمه لرینك تالری اصلیه در وصل ووقف حالتلرنده ثابت اولور علی الحقیقه تانیث ایچون دکلدر زیرا تای تأنیثك ماقبلی الف اولمدیغی صورتده دائما مفتوح اولور فاطمه وشجره کبی ومؤلف بوراده قریبا ذکرایدر البنوة ابوّه وزننده اسمدر اوغللق معناسنه در یقال بینهما ابوّة وبنوّة یعنی بیلرنده باباللق واوغللق واردر یابنیّ بانك ضمی ونونك فتحی ویای مشدده نك کسریله وفتحیله لغتلردر یاابت ویاابت کبی وبو ابن کلمه سنك مصغریدر یای متکلمه مضافدر اصلی بنیو یاخود بنیی ایدی وابناء کلمه سی که ابن لفظنك جمعیدر مطلق اوله رق سلفده برطائفه یه اطلاق اولنور ایدیکه اصللری عجمدن اولوب یمن مملکتنده ساکن اولدیلر نوشروان آنلری طرفندن والئ یمن اولان سیف ذی یزن امدادنه کوندروب اوراده اقامت وکیده رك تاهل وتوطن ایلدیلر نسبتلرنده ابناوی دینور ومفردنه ردّ ایله بنویّ دینور عربیّ وزننده وابن کلمه سنه هاء الحاق ایدوب ابنة دیرلر که مؤنث اولور قیزه دینور دختر معناسنه واما بنت کلمه سی ابن کلمه سی اوزره مبنی دکلدر بلکه علی حدة صفتدر ابتدا الحاق ایچون آخربنه یای تحتیه کتوریلوب بعده تایه ابدال اولندی نسبتنده بنتیّ دینور وبنوی دخی دینور فتحتبنله الابنم همزه نك کسریله اصلی ابن در میم زائده در وابن کبی همزه سی وصلیه در ومنه قوله حسان رضی الله عنه ❊ ولدنا بنی العنقاء وابنی محرق ❊ فاکرم بنا خالا واکرم بنا ابنما ❊ ای ابنا مترجم حقیردیرکه جریری درّه ده بورسمه تحریر ایلمشلردر که بعضلر ابن کلمه سنك همزه سنی هرمحلده حذف ایلمرله غلط ایدرلر زیرا همزهٔ مرقومه نك حذفی همان بین العلمین صفت وقوعنه منحصردر کرك اسم وکرك کنیه ولقب اولسون زیرا صفتك موصوفه شدت اتصالندن ناشی جزء اعتباریله کلمهٔ واحده منزلنده اولمشدر بناء علیه ماقبلنده واقع اسمدن تنوینی حذف ایدوب مثلا رامهرمز و بعلبك دیرلر پس موطن مزبوردن ماعدا محلده همزه نك اثباتی لازمدر که اول بش محلدن عبارتدر اوّل ابن کلمه سی ضمیره متصل اولمقدر کقولك هذا زید ابنك ثانی پدرینك غیره مضاف اولمقدر کقولك المعتضد بالله ابن اخی المعتمد بالله ثالث اب اعلایه منسوب اولمقدر کقولك ابو الحسن ابن المهدی بالله رابع خبر واقع اولمقدر نحو ان کعبا ابن لویّ خامس استفهامده واقع اولمقدر نحو هل تمیم ابن مرّ وشارحی شهابك بیانه کوره بعضلر کنیه ولقب موقعلرنده حذف ایلمزلر مکرکه اشتهاری آنلر ایله اوله وبعضلر سطرك اوکنده واقع اولورسه ده حذف ایلمزلر لکن بومرجوحدر انتهی التبنیّ تانی وزننده بناء ماده سندندر بیت مبنیّ یاپوسنده اولمق معناسنه در ومنه حدیث بادیة بنت غیلان اذا جلست تبنت ای صارت کالبیت المبنیّ یعنی وجودی سموز وفلانه سی کبیر اولمغله پاچه لری کروب اوتوردقده قبه چادری یاپوسنده اولور وتبنی برآدمی اوغول ایدنمك معناسنه در یقال تبناه اذا اتخذه ابنا البنات بانك فتحیله بنت لفظندن جمعدر قیزلر دیمکدر وبنات اطفالك یاپوب اوینادقلری صورتلره دینور که قوقله وببك تعبیر ایدرلر بنیات الطریق مصغر بنیه سیله ترهات معناسنه در که جادّه دن منشعب خرده یوللردن عبارتدر قال الشارح

مطلب

مطلب

ومنه

ومنه المثل ❊ دع عنك بنیات الطریق ❊ ای علیك بمعظم الامر ودع الروغات الواو البوّ بانك فتحی وواوك تشدیدیله دوه کوشکنه دینور که مراد هنوز سود امن یاوریسیدر وصمان ایله یاخود قتیق ایله طولمش دوه یاوریسی صورتنه دینور که ناقه نك یاوریسی هلاك اولدقده اناسی سودویرمز اولمغله اول یاورینك دریسنی یوزوب صمان یاقتیق ایله طولدروب بعینه یاوری صورتنده پیارلر اناسی یاوریسنی ظن ایدوب اکا یاقلمغله سودنی ادرار ایدر وبوّ کوله دینور رماد معناسنه وبون واحمق آدمه دینور بویّ دخی دینور مؤنثی بوّه در البیّ طیّ وزننده برآدمك ایشنه او یکمك معناسنه در یقال بوی یبوی بیا اذا حاکی غیره فی فعله البوباة بای موحده ایله مرماة وزننده بیابانه دینور مفازه معناسنه وبرموضع آدیدر ابواء کبی بویّ سمیّ وزننده وبویان بانك ضمیله اسامئ ناسدندر بوی ماضی صیغه سیله رمی وزننده بجیله یوردنده بروادی آدیدر بای خال وزننده اسمادندر بای بن جعفر بن بای فقیه ومحدّثدر بویه فوفل وزننده محدثیندن برجماعت اسمیدر بریسی عمرو بن بویه در الواو البهو بانك فتحی وهانك سکونیله اولرك اوکنده اولان بشقه جاوه دینور شهرخانه لرنده سلاملق اوطه سی اولور یقال قعدوا فی البهو وهو البیت المقدم امام البیوت وسرداب کبی یرآلتنده اتخاذ اوالنان کگبش اکوز یتاغنه دینور جمعی ابهاء کلور وبهوّ کلور ضمتبنله وواوك تشدیدیله وبهیّ کلورعتیّ وزننده اصللری بهوی ایدی ومیدانلو کگبش ارضه دینور ومطلقا واسع نسنه یه دینور وبدنده کوکسك ایچنه علی قول ممه لر ایله بوغز چقورینك طولانی ارالغنه دینور ومطلقا حاملك یعنی کبه نك قارننده بین الورکین ولدیتاغنه دینور جمعی ابهاء کلور وابهی کلور افعل وزننده که اصلی ابهو ایدی وبهی کلور بانك ضمی وهانك کسریله وبهی کلور بانك کسریله مؤلف ومقیل الولد بین الورکین من الحامل عبارتیله ثبت ایلکله بورحم اولمیوب رحمك اوکی یعنی فرج ایله رحم مابینی اولور مهبل دیدکلری کبی وبرمقتضای مادّه محلّ مزبور رحمك سلاملق اوطه سی اولور لکن اورانك مقیل ولد اولمسی ناملایمدر ایچق مقیل قیلوله دن اولمغله مکث جزؤی تصورینه مبنی اوله فلینظر الباهی ساهی وزننده خالی ومعطل اولان خانه یه دینور یقال بیت باه ای خال معطل الابهاء همزه نك کسریله اوی خالی ومعطل قلمق معناسنه در البهی نهی وزننده اوخالی ومعطل اولمق معناسنه در یقال ابهی البیت ابهاء فبهی بهیا من الباب الرابع ای اخلاه وعطله فتخلی وتعطل البهیّ غنیّ وزننده محدثیندر عروه دن روایت ایلدی البهاء بانك فتحیله کوزل اولمق معناسنه در یقال بهوالغلام وبهی وبها بهاء من الباب الخامس والرابع والثانی والثالث اذا حسن واسم اوله رق مستعملدر تقول قد ملأ عینی بهاؤه ای حسنه وسود کپوکنك ایشلادسنه دینور یقال ما الضف بهاء رغوة اللبن ای وبیصه المباهاة مساواة وزننده حسن وبهاء خصوصنده مفاخره ایدوب یارشمق معناسنه در تقول باهیته مباهاة فبهوته ای غلبته بالحسن الابهاء همزه نك کسریله قابی بوشالتمق معناسنه در یقال ابهی الاناء اذا فرغه وآتلری چاپولدن فارغ ومعطل قلمق معناسنه مستعملدر یقال ابهی الخیل اذا عطلها عن الغزو وکوزل یوزلو اولمق معناسنه در یقال ابهی الرجل اذا حسن وجهه التبهیة تادیه وزننده اوی ککبش یاپمق معناسنه در یقال بهی البیت اذا وسعه وعمله الباهیة اغزی ککبش قیویه دینور یقال بئر باهیة ای واسعة الفم التباهی تفاعل وزننده تفاخر معناسنه در یقال تباهوا اذا تفاخروا بهیه سمیه وزننده تابعیه در روایت حدیث ایلدی البیّ عیّ وزننده وابن بی وابن بیان شداد وزننده خسیس ودنی وکم مایه شخصه دینور یقال هو بی وابن بی وابن بیان ای خسیس وبونلر معنای آتیدندر هیّ بن بیّ آدم علیه السلام اولادندن ایدی وقتا که سائر اولادلری ربع مسکوندن برطرفه متفرق اولدقلرنده اولدخی برجانبه عازم اولوب لکن نابدید اولمغله من بعد نام ونشانی محسوس اولمدی شارح دیرکه بومناسبتله عربلر کنام وبیقدر اولان کسه ده استعمال ایلدیلر ویوسف بن هلال بن بیه کدمیه وزننده درمحدثدر بیاك الله بانك فتحی ویانك تشدیدیله که تفعیلدن ماضی ودعادر اضحکك الله معناسنه درکه حق تعالی دائما سنی خندان وشادان قلسون دیمکدر یاخود قربك یاخود جاء بك معناسنه درکه حق تعالی دائما سنی مطلوبکه قاوشدرسن دیمکدر یاخود بوأك معناسنه درکه سنی منازل رفیعه یه یاخود مأوای جنته اسکان ایلسون دیمکدر حیاك لفظنه ازدواج ایچون واوی یایه وهمزه سی الفه قلب اولنمشدر وعند البعض حیاك لفظنه اتباعدر زیراعربلر مزدوجا حیاك الله وبیاك دیرلر وبوقول موجه دکلدر وحیاك لفظی تحیتدندر سلم الله علیك معناسنه در قال الشارح وفی النهایة فی حدیث آدم علیه السلام انه استحرم بعد قتل ابنه مائة سنة فلم یضحك حتی جاءه جبریل علیه السلام فقال حیاك الله وبیاك قیل هو اتباع لحیاك وقیل معناه اضحکك وقیل عجل لك ما تحب وقیل اعتمدك بالملك وقیل تعمدك بالتحیة وقیل اصله بوأك مهموزا فخفف وقلب ای اسکنك

منز لا فی الجنة وهیاك له قالدیکه مؤلف اتبـاع قولنی واوك وجودینه مبنی تزییف ایلدی لکن اتباعك حرف واوایله
ورودی جائزدر پس بیا کلمه سی معنـایه دال اولدیغی صورتده تبیئه‌دن اولور وزمخشری مقدمه‌ده حیاك الله وبیاك
قولنی خدای تراحیات دهاد وبرکات دهاد عبـارتیله تفسیر ایلمکله حق تعالی سکاحیات وبرکات ویرسون دیمك
اولور ومحمد بن عبدالجبار بن بیـا شیخ سلفی دروابن بای محدثدر التبیی تفعیل وزننده برنسنه‌یی بیان وایضاح
ایلمك تبیین معناسنه‌در تقول بییت الشیء اذابینته و برنسنه‌یه قصد ایلمك معناسنه‌در تقول بییت الشیء اذاتعمدته
فصـــــــــل التاء الفوقیة الیاء التأی سعی وزننده سبق وتقدم ایلمك معناسنه‌در یقال تأی فلا نا تأیا
من الباب الثالث اذاسبقه الواو التبو تانك فتحی وبانك سکونیله دشمنه غزا وچاپول ایدوب غنیمته نائل اولمق
معناسنه‌در یقـال تبا الرجل یتبوتبوا اذاغزا وغنم الواو تواالفسیلة تای اولانك فتحی وثانیه‌نك سکونیله والف
تثنیه ایله خرمافدانلرینك تپه‌سنده ایکی طرفلوذوابه‌لره یعنی زلف طرزنده خرده داللره دینـور بورادە‌تواالقلنسوه
نسخه‌لری غلطدر الیاء التی ثای مثلثه ایله ظبی وزننده مقل دید کلری یمشدن مرتب سویقه دینور وخرمانك
قبوغنه دینورثاةدخی دینور حصاةوزننده الیاء التاحی حای مهمله ایله ساهی وزننده بغچوانه دینور خادم البستان
معناسنه الیاء التری تانك فتحی ورانك سکونیله برایشی بردن طونمیوب شیئا بعد شیء طوتمق معناسنه در یقال تری
فیه تریا من البـاب الثالث اذاتراخی الاتراء همزه نك کسریله آرالرنی آچه‌رق اعمال متابعه ایشلمك معناسنه‌در
یقـال اتری الرجـل اذاعمل اعمالا متواترة بین کل عملین فترة الواو المتاساة مواساة وزننـده برآدمی استخفافله
آزرده ایلمك معناسـنه در یقال تاساه اذاآذاه واستخف به الواو التطو خطووزننـده ظلم وجور ایلمك
معناسـنه‌در یقال تطـاه یتطوه تطوااذا ظلمه وجار علیه الیـاء التعی سعی وزننده سکرتمك معناسنه در
یقـال تعی الرجـل تعیا من البـاب الثالث اذاعـدا الواو التغو تانك فتحی وغـین معجمه نك سکونیـله
قـیز کولمسنی سترایله پصدرمغه اقدام ایدوب لکن ضبط ایده میوب تغ تغ دیه رك کولمك معنـاسـنه در
یقال تغت الجاریة الضحك تغوا من الباب الثا لث اذا ارادت ان تخفیه ویغالبها التغی الی وزننده ضحك
عالی معنـاسنه‌در التفه صرد وزننده تفف ماده سنده بیان اولندی الواو التلو سموّوزنـنده برکسیه
اویوب آردنجه کتمك معنـاسـنه درتقول تلوته تلوا اذاتبعته ویقال تلیته کرمیته شارحك بیاننه کوره بولاد ریت
ولا تلیت کلامنده ازدواجه محمولدروترك ایلمك معناسنه اولمغله ضداولورتقول تلوته وتلوت عنه‌ای ترکته وبرآدمی
مخذول ایلمك معناسـنه‌در تقول تلوته وتلوت عنه اذاخذلته التلیـة تأدیه وزنـنده بودخی برکسیه تابع اولمق
معناسـنه‌درتقول تلیته اذاتبعته وفریضه دنصکره نافله قلمق معناسـنه مستعملدرکه فریضه‌یه نافله‌یی اتبـاع
ایلمش اولوریقال تلی صلا ته‌ای اتبع المکتوبة تطوعا وبرکسه نذرنی ادا ایلمك معناسنه در یقال تلی الرجل اذاقضی
نذره وحیـاتدن اخرمق معنا سـنه دریقال تلی الرجـل اذاصار باخرمق من عمره التلاوة کتابه وزنـنده
قرأن کریم اوقومق علی قول اعم درهرکلامی اوقومق معناسندر تبعیت معناسـنه درتقول تلوت القرأن اوکل
کلام تلاوة اذا قرأته التتالی تفاعل وزننده نسنه پیدرپی اولمق معناسـنه دریقـال تتالت الامور اذا تلی
بعض بعضا الاتلاء همزه نك کسریله برنسـنه یی اخره تابع قلمق معنا سـنه درتقول اتلیته ایاه اذا اتبعته
وبرکسیه برنسنه یی احاله وتفویض ایلمك معنـا سنه درتقول اتلیته علیه اذا احلته وبرآدمه عهد وامان ویرمك
معناسـنه‌درتقول اتلیته ذمة ای اعطیته ایاها مؤلف بونی تکرار ایلمشدر ومدیون ذمتنده مطلوبدن برمقدارنی
الیقومق معناسـنه‌درتقول اتلیت حق عنده اذا ابقیت منه بقیة وبرآدمه سهم جوار ویرمك معناسـنه درتقول
اتلیته سهما ای اعطیته لیستجیر به عربك عادتی بودرکه برکسه برینك جوارواماننده اولوب براخرسمته عزم ایلدکده
اندن معلم واسمی مرسوم اوق استصحاب ایدرجوارنده اولدیغنه نشان اولمغله اثناء راهده تعرضدن امین اولور
واتلاء ناقه‌نك ولدی اردنه دوشمك معناسنه‌در یقـال اتلت الناقة اذاتلاها ولدها الاستتلاء برکسه یی برنسنه‌یه
تابع اولمق ایچون چاغروب ایستمك معناسـنه‌دریقـال استتلاه الشیء اذا دعاه لی تلوه التلوّ عدوّوزنـنده
دائماغیره اتباع ایدن آدمه دینور یقال رجل تلوّ ای لایزال متبعا التلو تانك کسریله برنسنه نك او یونتبسنه دینور
یقال هوتلوه اذاکان یتلوه وبلند ورفیع نسنه‌یه دینور یقـال انه تلوالقدر ای رفیعه وشول دوه یاوریسنه دینورکه
سوددن کسیلوب کرکی کبی بیودکدنصکره بنه اناسـنك اردنه دوشوب کزراوله جمعی اتلاء کلور واشك وقاطر
صو یاسنه دینور یقـال رأیته یجرتلوا ای ولدا لحمار اوالبغل مؤنثی تلوه درو تلو اجفارحدّ نی کچمش اوغلاغه
دینورکه ترکیده چبش تعبیر اولنور وکوزاوا تلندن مقدم طوغمش قیونه دینـورکه طوقلی تعبیر اولنور التلو تانك

فتحیله قاطرصو یاسی المق معنـاسنه دریقال تلاالرجل تلوا اذا اشتری تلوا ای ولدالبغل التلی غنی وزننده
چوق یمین ایدن آدمه دینور یقال رجل تلیّ ای کثیرالایمان ومالی چوق ثروتلوآدمه دینور یقال رجل تلی ای الکثیر
المال التلیة بقیه وزننده ومراد فیدرکرك دین وکرك سائرنسـنه اولسون التلاوة ثمامه وزننده بودخی بقیه
معنـاسـنه‌دریقال فیه تلیة وتلاوة ای بقیة التلاء سحاب وزنـنده عهدوذمت وامان معنـاسـنه‌در یقال
اعطاه تلاء ای ذمة وجوار اوشول اوقه دینورکه عادت عرب اوزره برآدمه امان ویروب زیرجایته الان کمسه‌نك
انده اسمی مرسوم اوله تاکه اول آدم بریره کتدکده اول اوقی استصحاب ایدوب کوسترمکله تعرضدن مأمون اوله
بینلرنده اکاسهم الجوار تعبیر ایدرلر التلی رضا وزننده برنسنه‌دن برمقدار بقیه قالمق معنـاسـنه دریقـال تلی
من الشهر کذا تلامن البـاب الرابع اذابقی التتلی تجلی وزنـنده برنسنه‌نك اردنه دوشوب کرکی کبی اراشـدرمق
معنـاسنه‌دریقال تتلاه اذاتتبعه التوالی تالی وتالیه نك جمعیدر برنسنه نك کیروسـنه ودینه اطلاق اولنور
وتوالی الخیل اتلرك صغریلرینه یاخود قوبرقلریله اردایاقلرینه اطلاق اولنور وتوالی الظعن حشم نشین کوچلرینك
اردلرنده کلنلره اطلاق اولنور تلوی فعوّل وزنـنده که تشدید واوایله دربرطرزه کوچك سفینه اسمیدر
شارحك بیاننه کوره بیوك کیلرك اکسه‌لرنده اولان صندل اوله جقدر التلیان ترّهات وزنـنده برصویك آدیدر
المتالی میمك فتحیله بهاره کلدکجه طوغورمز اولان ناقه‌لره دینور ظاهرا مفردی متلاء دریقـال ابلهم متال ای لم
تنتج حتی صافت و ی التناوة والتنایة کتابه وزنـنده اهل علم اولان کمسه مذاکره ومدارسه‌یی ترك واهمال
ایلمکه دینـور قال الشارح کان حمید بن هلال من العلماء فاضرت به التناوة ای ترك المذاکرة وهجران المدارسة
الواو التهو سهو وزنـنده غافل اولمق معنا سـنه‌در یقال تها الرجل یتهو تهوا اذا غفل التهواء تانك کسریله
کیجه‌دن بربلوکه دینور یقـال مضی تهواء من اللیل ای طائفة منه تهیه سعیه وزنـنده اسم نبت الجون درکه
روایت حدیث ایلدی الوو التوّ تانك فتحی وواوك تشدیدیله فرد ویکا معنـا سنه درکه تك دیمکدر یقـال هو
توّ ای فرد وبرقات ایپه دینور جمعی اتواء کلورو منه یقال کان الحبل توّا فصار زوّا و بیك نفر سواری‌یه اطلاق اولنور
یقال وجه الامیرمن خیله بتوای بالف ودنیا وآخرت شغلندن فارغ وتهی بیکار وتهکاره دینـور یقـال رجل توای
فارغ عن شغل الدارین ودیکیلوب طوران بناء وعمارته دینورو بولده قطعـا توقف ایلمیوب بریره دوس طوغری
اوق کبی کلان آدمه دینورا کرنوعا ابرکیلوب سکته ایدرسه اطلاق اولنمز یقـال جاء فلان توا ای قاصدا لایعرجه
شیء التوة هایله ساعت زمانی معناسنه‌در یقـال مضت توة من النهار ای ساعة الواو التوی هوی وزنـنده
هلاك اولمق معنـاسنه در یقـال توی المال توی من البـاب الرابع اذا هلك الاتواء همزه نك کسریله هلاك
ایلمك معناسنه‌در یقـال اتواه الله ای اهلکه الثوی غنیّ وزننده هلاك وتلف اولمش نسنه‌یه دینـور وبرمحلده
مقیم اولان آدمه دینور التوا رضا وزنـنده برکونه تمغادرکه دوه‌نك قالچه سنه وبیوننه صلیب شکلنده باصیلور
توی سمیّ وزنـنده همدان اعمالندن برموضعدر احمد وعبدالله ابنا الحسین التویـان المحدثان اورادندر وتی
وتاء حرفلری حروف لینه بابنده مرسومدر التایة طایه وزنـنده وجمیع معنـالرنده مراد فیدرکماسیذکر
فصـــــــــل الثاء المثلثة الثأی سعی وزنـنده والثأی ثری وزنـنده برنسنه یی افسـاد ایلمك
معنـا سنه‌در یقال ثأی الشی وثأه ثأیا وثأی من البـاب الثالث اذاافسده وجرح وقتل وضرب مقوله‌سیله خاصة
فساده ویرمك معنـاسنه دریقـال ثأی بینهم ای افسـده بالجرح والقتل ونحوه وبومعنـالرده اسم اولوریقـال
هو یرأب الثأی والثأی ای یصلح الفسا دویقـال عظم الثأی بینهم ای جراحات وقتل وضرب وقربه ومطهره
مقوله سـنك دیکشنی سوکك علی قول دیکرکـن بیرنی قالین قوللنوب دیکجك ترشه‌یی یاخود اپی انجه ایلمك
معنـا سنه درکه بدجه دیکش اولوریقـال ثأی الادیم وثأه اذاخرم خرزه اوهوان یغلظ اشفـاه ویدق السیر
وضعف ورکاکت معنالرینه‌دریقال به ثأی وثأی ای ضعف ورکاکة وثأی ثری وهواوزنـنده یاره اثرینه ونشانـنه دینور
الاثأء همزه نك کسریله جرح وقتل ایلمك معناسـنه‌در یقال اثأی فیهم اذاقتل وجرح الثأوة تمره وزنـنده پك
یاشلو دیشی قیونه دینور وآرق وزبون قیونه دینور وچوق نسـنه‌دن قالمش آزجه بقیه‌یه دینور یقال عنده ثأوة
ای بقیة قلیلة من کثیر الیاء الثبیة تأدیه وزنـنده برکدرمك معناسـنه‌در یقـال ثبی الشیء اذا جمعه وبرنسـنه‌یه
مداومت ایلمك معناسـنه‌در یقال ثبی علی الامر اذادام علیه وحال حیاتده اولان آدمه مدح وثنا ایلمك معناسـنه‌در
یقال ثبّی علی زید اذامدحه واثنی علیه وبرنسنه‌یی اصلاح ایلمك معناسـنه‌در یقال ثبی الشیء اذا اصلحه وآرترمق
معناسـنه‌در یقال ثبی الشیء اذازاده واتمام واکمال ایلمك معناسـنه‌در یقال ثبی الشیء اذا اتمه وتعظیم معناسـنه‌در

يقال ثباه اذا عظمه وبركسه پدرينك سيرت وطريقتنى التزام ايلمك معناسنه‌در يقال ثبى فلان سيرة ابيه اذا سار
بسيرته وبرآدم كندى حال ضرورت واحتياجندن شكايت ايلمك معناسنه‌در يقال لايزال يثبى فلان اى يشكو
من حاله واحتياجه وبركسه‌نك ظلمندن والى وحاكمه استعدا واستغاثه ايلمك معناسنه‌در يقال ثبى على فلان
اذا استعدى عليه وشئ‌ى جمع ايلمك معناسنه‌در يقال ثبى الشئ اذا جمعه وخيرى جمع ايلمك معناسنه اولمغله
ضد اولور يقال ثبى الخير اذا جمعه الثبة ثانك ضمى وبانك تخفيفله حوضك وسطنه دينور وجماعت معناسنه‌در
على قول بربلوك سواريلره دينور جمع ثبات وثبون كلور ثانك ضميله يقال نفروا الى العدو ثبات وثبين اى جماعات
اوهى العصبة من الفرسان شارحك بيانه كوره اصلى ثبى ايدى الاثبية اثفيه وزننده بودخى جماعت معناسنه‌در
يقال عنده اثبية من الخيل اى جماعة وعمرو بن ثبى كه سمى وزننده در اصحابدندر الياء الثى تاى فوقيه ايله ثرى
وزننده ياخود ظبى وزننده خرمانك قبوغنه ياخود كترينه ودوكنديسنه وطلاشنه دينور وصمان قرنتيلرينه
وطلاش وخاشاكنه دينور وغراره وچواله باصوب طولدردقلرى صمان قرنتيلرينه وسائر خار وخاشاك مقوله‌سنه
دينوركه بوكك‌التنه بسط ايدرلر الواو الثجو ثانك فتحى وجيمك سكونيله طنيوب ساكت اولمق معناسنه‌در
يقال ثجا زيد يثجو ثجوا اذا اسكت ومتاعنى هركسه تفريق ايلمك معناسنه‌در يقال ثجا متاعه اذا ثلثله وفرقه
الاثجاء همزه‌نك كسريله اسكات ايلمك معناسنه‌در يقال اثجاه اذا اسكته الواو الثدواء صحراء وزننده برموضع
آديدر الياء الثدى ثانك فتحى وكسرى ودالك سكونيله والثدى ثرى وزننده خاصة نسوان قسمنك ممه‌سنه
دينور على قول اعم دركه ار وعورتك ممه‌سنه شاملدر وبو مذكر ومؤنث اولور جمعى اثدى كلور همزه‌نك فتحى
ودالك كسريله وثدى كلور ثانك ضمى ودالك كسريله حلى وزننده اصلى ثدوى ايدى ذوالثدية مصغر بنيه سيله
سميه وزننده اميرالمؤمنين امام على المرتضى كرم الله وجهه اوزره خروج ايدن خارجيلرك رئيس وكبيرى اولان
حرقوص بن زهير نام شخصك لقبيدر على قول ذواليدية درياى تحتيه ايله شارح ديركه الى پك قصه اولوب قولى
اوليوب همان ممه باشى كبى بلكجه دن عبارت اولمغله ذوالثدية ايله ملقب اولمشدر وذوالثدية فرسان قريشدن
عمرو بن ودك لقبيدركه خندق وقعه‌سنده صدمۀ تيغ حيدر كرّار ايله غلطيده حفرۀ بوار اولدى الثدياء حمراء
وزننده بيوك ممه‌لى خاتونه دينور يقال امرأة ثدياء اى عظيمة الثدى الثدى هوا وزننده اصلانمق معناسنه‌در
يقال ثدى الشئ ثدى من الباب الرابع اذا ابتل الثدو بدو وزننده اصلانمق معناسنه‌در يقال ثداه يثدوه ثدوا
اذا بله الثدية سميه وزننده شول طوربه‌يه دينوركه سواريلر آتك اكچنه اوق ادواتى اولان سكير ويلك مقوله‌سى
وضع وتركى‌يه بند ايدرلر التثدية تأديه وزننده غدالندرمك معناسنه‌در يقال ثدّاه اذا غذّاه الواو الثروة
ثانك فتحى وراءنك سكونيله چوقلغه دينور كرك ناس وكرك مال جهتيله اولسون يقال انه لذو ثروة اى كثرة
من الناس اوالمال وقرايله ثريانك التقاء واجتماعى اولان كيجه‌يه دينور يقال هذه ليلة ثروة اى يلتقى القمر والثريا
فيها المثراة مرماة وزننده مالك تكثر وتوفرينه باعث اولان شيئه دينور يقال هذا مثراة للمال اى مكثرة له الثراء
بهاء وزننده ناس ياخود مال زياده لنوب چوغلمق معناسنه‌در يقال ثرا القوم اوالمال يثرو ثراء اذا كثر ونمى وبر
آدمك سائره نسبت مالى اكثر اولمق معناسنه‌در يقال ثرا بنو فلان بنى فلان اذا كانوا اكثر منهم مالا الثرى هوى
وزننده برآدمك مالى چوق اولمق معناسنه‌در يقال ثرى الرجل ثرى من الباب الرابع اذا كثر ماله الاثراء همزه‌نك
كسريله بودخى مالى چوق اولمق معناسنه‌در يقال اثرى فلان اذا كثر ماله الثرى غنى وزننده چوق ماله دينور
يقال مال ثرى اى كثير وثرى واثرى احوى وزننده مالى چوق آدمه دينور يقال رجل ثرى واثرى اى كثير المال
الثروان سكران وزننده چوق وفراوان نسنه‌يه دينور يقال شئ ثروان اى غزير كثير وثروان بر رجل آديدر
الثروى سكرى وزننده زنكين خاتونه دينور يقال امرأة ثروى اى متموّلة الثريا ثانك ضميله ثروى لفظندن
مصغردركه اصلى ثريوا در وثريا النجم اسميدركه فارسيده پروين وتركيده اولكر ديدكلرى طوپ كواكبدن عبارتدر
منازل قمردندر محلى ضيق اولوب كواكبى كثير اولديغندن اطلاق اولندى پس تصغيرى محلى اعتباريله اولور والنجم
معرّفا آنك علم غالبيدر يقال طلعت الثريا اى النجم شارح ديركه يكرمى درت كوكب اولمق اوزره مرويدر وثريا
مكه‌ده برقيو اسميدر وثريا ابن احمد الالهانى محدثدر وثريا بغدادده مقتضد خليفه بنا كرده‌سى ابنيه‌دن عبارت
بر عمارت آديدر ومحارب قبيله‌سى يورد لرنده برازصولرك آديدر الياء الثرى ثانك فتحى والفك قصريله نم وندى
معناسنه‌در ونمناك طپراغه دينور على قول شول طپراغه دينوركه اصلندقده ساقزلنوب ياپشقان چامور اولميه
وخير وحسنه معناسنه‌در يقال هو ذو ثرى اى ذو خير وارضه دينور تثنيه سنده ثريان وثروان دينور فتحاتله

جمعى اثراء كلور وثرى مصدر اولور بركركى قوريوب پكشدكدنصكره اصلنوب يومشمق معناسنه‌در يقال
ثريت الارض ثرى من الباب الرابع اذا نديت ولانت بعد الجدوبة واليبس الثرية غنيه وزننده والثرياء حمراء
وزننده وصف مذكور اوزره اولان ارضه دينور وثرياء اصلندقده ساقزلنوب ياپشقان چامور اولميان طپراغه دينور
ثرى كبى الاثراء همزه‌نك كسريله يرك نمناك طپراغى چوق اولمق معناسنه‌در يقال اثرت الارض اذا كثر ثراها التثرية
تأديه وزننده طپراغى اصلتمق معناسنه‌در يقال ثرى التربة اذا بلها ويوغورد كشنه صودوكوب ازمك معناسنه‌در يقال
ثرى الاقط اذا صب عليه الماء ثم لته ويرى صوله‌مق معناسنه‌در يقال ثرى المكان اذا رشه وبرآدم اللرنى يردن قالدرميوب
يره ياپشوب طورمق معناسنه‌در يقال ثرى فلان اذا لزم يديه الثرى الثريان فتحاتله ثرى لفظندن تثنيه دركه ذكر
اولندى بو معنادندركه يغمور قعرزمينه تأثير ايدوب تانمناك طپراغه بالغ اولدى ديجك يرده التقى الثريان ديرلر
خصب ورخاء موقعنده وبين الرجلين سرعت اتفاق معرضنده ايراد اولنور وبراعرابى عريان بدنى اوزره ساده
بركورك تلبس ايلمكله التقى الثريان ديدى كه قاسيغى قيللريله كوركك تويلرينك برى برينه قاوشديغندن كنايه ايلدى
ابوثريه سميه ياخود غنيه وزنلرنده اصحابدن سبرة بن معبد الجهنى كنيه‌سيدر الواو الثطو ثانك فتحى وطانك
سكونيله آديم آتمق معناسنه‌در يقال ثطا الرجل يثطو ثطوا اذا خطا وچقرمق معناسنه‌در يقال ثطا بسلحه
اذا رمى به الثطاة حصاة وزننده بربوجك آديدر الثطى ثانك فتحى والفك قصريله پك احمقلغه دينور يقال
به ثطى اى افراط الحمق الثطى غنى وزننده پك احمق آدمه دينور يقال رجل ثطى اى بين الثطى الثطى ثانك ضمى
وقصريله اورمجكره دينور عناكب معناسنه الاثطاء افتعال وزننده كوشيوب سست ومسترخى اولمق
معناسنه‌در يقال اثطى الرجل اذا استرخى الياء الثاعى ساعى وزننده دائما اهل عرضلره قذف واتهام
ايدن شخصه دينور ثعى مصدريدر يقال رجل ثاع اى قاذف الواو الثعو ثانك فتحيله برجنس خرما آديدر
على قول ايرى اولانه ياخود يومشمش قوروغنه دينوركه اولمغه يوزطوتمش اولور معوكه سنده لغتدر الياء الثغية
ثانك فتحى وغين معجمه‌نك سكونيله قبيله‌يه مستولى اولان جوع وفقر حالته دينور يقال اصاب الحى ثغية اى جوع
وافتقار الواو الثغا ثانك ضمى والفك قصريله قيون وكچى وآهو مقوله‌سنك وضع وولادت هنكامنده آوازلرينه
دينور وبعض قيون قسمنك دوداغنده اولان بريغده دينور وثغاء مصدر اولور قيون وكچى مقوله‌سى مله‌مك
معناسنه يقال ثغت الشاة يثغو ثغاء اذا صوتت الثاغية قيونه دينور ومنه ماله ثاغية ولاراغية اى شاة ولاناقة
الاثغاء همزه‌نك كسريله برآدمه قيون ويرمك معناسنه‌در تقول اتيته فما اثغى اى ما اعطى شاة وقيونى
ياكچى‌يى ملتمك معناسنه‌در يقال اثغى شاته اذا حملها على الثغاء الواو الاثفية همزه‌نك ضمى وكسرى وفانك
كسرى وياءنك تشديديله اوجاق طاشنه دينوركه اوج دانه‌سى برى برينه چاتوب اوزرلرينه تنجره وضع ايدرلر
وبونى صحرالرده ايدرلر حالا شهرلرده دموردن اولوركه ساج اياغى تعبير اولنور اول طاشك هر برينه واول دمورك
هر اياغنه اثفيه دينور اصل صاج اياغنه منصب دينور مجازا اثفيه ده اطلاق اولنور جمعى اثافى واثافى كلور همزه‌لرك
فتحى وياءنك تشديد وتخفيفيله وعربلرك رماه الله بثالثة الاثافى قوللرنده ثالثه‌دن مراد طاغ وقيا اولوب آنلر ايله
داهيه‌دن كنايه ايلرلر يله رماه الله بداهية ديمكدر زيرا ايكى طاش چاتوب تنجره‌نك برطرفنى بربوكسك يره ياخود برقيا
كوشه‌سنه وضع ايدرلر استحكام ايچون وكالثالثة الاثافى تعبير ايدرلر التأثيف تفعيل وزننده والايثاف همزه‌نك
كسريله والاثفاء اجرأ وزننده والتثفية تربيه وزننده تنجره‌يى اوجاق طاشلرى ياخود ساج اياغى اوزره قومق
معناسنه‌در يقال اثف القدر وآثفها واثفاها وثفاها اذا جعلها على الاثافى مؤلف ايكى اولكى صيغه‌لرى
استطرادا ذكر ايلمشدرتنه كه فاء بابنده بو ماده‌لرى بيان ايلديلر واثفاء بركسه اوج خاتون آلوب اوجاق طاشى
ايلمك معناسنه مستعملدر يقال اثفى الرجل اذا تزوج بثلاث نسوة المؤثفاة ميمك ضميله اوجاق طاشلرى اوزره
بندرلمش تنجره‌يه دينور الاثفيه همزه‌نك كسريله جماعت انسانى‌يه دينور الثفو والثفى ثالرك فتحى وفالرك
سكونيله بركسيه تابع اولمق معناسنه‌در يقال ثفاه يثفوه ويثفيه ثفوا وثفيا اذا تبعه وثفى طرد ايلمك معناسنه‌در
تقول ثفيت القوم اذا طردتهم التثفى تشفى وزننده برآدمى كم مايه‌لك وبدكهرلك جبلتى مأثر ومكارمدن قاصر
ايلمك معناسنه‌در يقال ثفى فلانا عرق سوء اذا قصر به عن المكارم المثفاة ميمك كسريله بركونه تمغادركه
ساج اياغى شكلنده اولور واوچ ارى وفات ايلمش عورته دينور يقال امرأة مثفاة اذا كانت قد دفنت ثلاثة ازواج
وچوق ارى وفات ايلمش عورته دخى دينور المثفى ميمك كسريله مثفاة لفظنك مذكريدر اثيفيه بلهنيه وزننده
يمامه‌ده برقريه‌در ذواثيفيه عقيق مدينه‌ده برموضعدر الواو الثقوة ثانك ضمى وقافك سكونيله اوسكوره

تعبیراولنان قابه دینور سکرجه معناسنه جمعی ثفوات کلور خطوات وزننده الثنی ثانك فتحی ونونك سکونیله
برنسنه یی قاتنه قیوروب بوکك معناسنه در یقال ثنی الشیٔ یثنی ثنیا من الباب الثانی اذارد بعضه علی بعض
وایکنجی اولمق معناسنه در تقول هذاواحد فاثنه ای کن ثانیه وتقول العرب هولایثنی ولایثلث ای کبیرلایقدر
ان ینهض لافی مرة ولافی مرتین ولافی الثالثة یعنی پك ملحم وتنومند اولمغله اوتوردیغی یردن بروایکی واوچ کره
دیرنشیله اياغه قالقمغه قادراولمز التثنی تأبی وزننده والانثناء انفعال وزننده والاثتناء اعشباب وزننده
والاثناء همزه نك وثاء مشدده نك کسریله که اصلی أثتناء ایدی افتعال وزننده تاء مهموسه لکده ثایه مناسب
اولمغله ثایه قلب وادغام اولندی مجموعی برنسنه قاتنمه کیلوب بوکلك معناسنه در یقال ثنی الشیٔ واثنی واثنونی
وانی اذاانعطف الاثناء همزه نك فتحیله ثنی لفظنك که ثای مکسوره ایله در جمعیدر برنسنه نك قاتنه دینور یقال
اثناء الشیٔ ای قواه وطاقاته وثنی الحیه یلانك قیورلوب جورکلمنسنه دینور یاخود قیورمنه و بوکومنه دینور وثنی
الوادی دره نك بورغاجنه دینور جمعی اثناء کلور یقال اخذوافی ثنی الوادی ای فی منعطفه وثنی الناقة ایکنجی
قارنده طوغوردیغی ولده دینور کذلك اول ناقه یه ده ثنی دینور و برقوم وجماعتك اصل سید وسر کارندن دونجه
اولان سوزصاحبنه دینور کتخدا کبی یقال هوثنی القوم ای بعد السید وثنی اللیل کیجه نك برساعتنه یاخود
مطلق وقتنه اطلاق اولنور یقال مضی ثنی من اللیل ای ساعة اووقت المثانی معانی وزننده مثناة کلمه سنك
جمعیدر که ثنی کبی برنسنه نك قاتنه دینور یقال مثانی الشیٔ ای قواه وطاقاته ومثانی قرآن کریمك مجموعنه اطلاق
اولنور آیت رحمت آیت عذابه مقترن اولدیغیچون یاخود مرة بعد مرة تثنیه وتکرار اولنان آیته دینور رحمن سوره سنده
اولان آیت مکرره کبی یاخود مراد سوره فاتحه در نمازك رکعتلرنده تکرار اولندیغیچون یاخود سوره بقره دن
سوره براءه یه وارنجه سوره لردن عبارتدر یاخود مطلقا طولدن وایکیوز آیتدن آزاولوب سوره مفصله دن زیاده
اولان سوره در یاخود سوره حج ونمل وقصص وعنکبوت ونور وانفال ومریم وروم ویس وفرقان وحجر ورعد
وسباء وملائکه وابراهیم وص ومحمد ولقمان وغرف وزخرف ومؤمن وسجده واحقاف وجاثیه ودخان واحزاب
سوره لرندن عبارتدر ومثانی العود طنبورلرك ولاغوته نك ایکنجی تللرینه دینور مفردی مثنی در لکن مشهوراولان
ایکی تللی طنبوره دینور بلغاری ورضوه کبی ومثانی الوادی دره نك بوکلم و بورغاجلرینه دینور ومثانی الدابه
طوارك دیز سکلریله دیزلرندن عبارتدر بوکلدکلری سببیله الثانیة شول قیونه دینور که من غیر علة یوتنی اکوب
بوکراوله یقال شاة ثانیة ای بینة الثنی عنقها لغیر علة الاثنان همزه نك کسریله واحدك ایکنجی قاتیدر که ایکی
تعبیراولنور مؤنثی ثنتان درواثنان کلمه سنك اصلی ثنی ایدر ثانك کسریله زیرا جمعیده اثناء دینور ابن وابناء کبی
التثنیة تربیه وزننده برنسنه یی ایکی قلمق معناسنه در یقال ثناه ای جعله اثنین مترجم حقیردیرکه فن صرفده تثنیه بوندن
مأخوذدر بومناسبتله اشبونفیسه ادبیه قید اولندی معلوم اوله که شعراء عرب اشعارلرنده اکثرتثنیه وترمیسیله خطاب
ایدرلر * قفانبك من ذکری حبیب ومنزل * وقال تزجرانی یاابن عفان انزجر * مصرعلرنده اولدیغی کبی بعضلر
اکثرمصاحب ایکی اولمق وجهیله توجیه ایدرلر لکن سمع قبوله احری اولان بودرکه بومحللرده مراد تثنیه افعال مع وحدة
الفاعل در ظاهرده فاعله منقولدر یعنی مراد تکریر بنادر مع وحدة المنادی که تثنیه منادایه نقل اولنمشدر تأکید
وکمال اعتناء فائده سنه مبنی در پس قفانبك قولی سن طور سن طور بن بکا ایده یم بن دیمکدرکه بوتجوز صیغه مع الغیر
اولان نبك کلمه سنده دخی جاریدر وساٸر نون جماعتله مؤدی اولان محللرده بونکته یه دقت اولنه ثنا ثانك فتحیله
این احمددرکه محدثدر مثنی معنا وزننده وثناء غراب وزننده اثنین اثنین وثنتین ثنتین معنالرینه در یعنی اثنین اثنین
وثنتین ثنتین کلمه لرندن معدوللردر ایکیشر ایکیشر دیمکدر یقال جاؤا مثنی وجاءت ثناء ای اثنین اثنین وثنتین ثنتین
الاثنان همزه نك کسریله والثنی الی وزننده هفته کونلرندن بازار ایرتسی کوننك اسمیدر جمعی اثناء واثانین
کلور وبعض اشعارده بغیرلام یوم اثنین عنوانده واردا ولمشدر شارح دیرکه مؤلفك الاثنان عنوانده ایرادی حالت
رفع اولدیغنه بناء دریوخسه زبانزد اولان یوم الاثنین وکثرت استعماله اثنین در الاثنوی همزه نك کسریله
دائما بالکرجه بازار ایرتسی کونی صائم اولان آدمه دینور یقال هواثنوی ای یصوم الاثنین دائما وحده الثنی الی
وزننده برایشی ایکی دفعه اشلمکه دینور ومنه الحدیث لاثنی فی الصدقة ای لاتؤخذ مرتین فی عام اولاتؤخذ
ناقتان مکان واحدة اولارجوع فیها وثنی رئیس وسرکاردن برمرتبه دون اولان صاحب کلام قومه دینور وبوکدن
وقیلدن ایکی قات بوکلمش ایپه دینور مثنی الایادی معنی المبادی وزننده برآدمه احسانی بریاخود زیاده
اوله رق اعاده وتکرار ایلمکه دینور علی قول شول حصه لره دینورکه قاراجون دنج اولان ذوه دن فضله کلدکده

کرمادن بری انی اشتراوقاردن خارج اولنلری اطعام ایدر المثناة میمك فتحی وکسریله یوك وقیل مقوله سندن
یوکلمش ایپه دینور وکتاب اللهك غیری کتابدن استکتاب واستنساخ اولنمش کلامه دینور کویا که کتاب اللهدن استکتاب
اولنان مبدأ و بومثناة اعتبار اولنور وعند البعض شول دوزجه کتابه دینور که موسی علی نبینا وعلیه السلام دنصکره
احبار بنی اسرائیل بیلنلرنده عندلرندن وضع وترتیب ایدوب دلخواهلری اوزره دیلدکلری نسنه یی تحلیل وتحریم
ایلدیلر علی قول غناء وطرب ونغمه یه اطلاق اولنور یاخود فارسیده دوبیتی دیدکلری شعردن عبارتدر که حالا مثنوی
تعبیر اولنور قال الشارح ومنه حدیث ابن عمر رضی الله عنه ومن اشراط الساعة ان یقرأ فیما بینهم بالمثناة لیس احد
یغیرها الثنایة والثناء هالرك کسریله بونلرده یوکدن وقیلدن بوکلمش ایپه دینور الثنیان بنیان وزننده بودخی
ایکنجی مرتبه ده اولان سوزصاحبنه دینور جمعی ثنیه در ثای مکسوره ایله ورأی وعقل وتدبیردن عاری آدمه دینور
ورأی فاسده دینور الثنی هدی وزننده بودخی ایکنجی رئیسه دینور الثنیة بلیه وزننده یوقشه دینور علی
قول یوقشده اولان یوله یاخود طاغه یاخود طاغده اولان یوله یاخود طاغه صعود ایده جك یوله دینور ترکیده بلاك
تعبیر اولنور کاف عجمی ایله یقال سلکوا ثنیة ای عقبة او طریقها او الجبل او الطریقة فیه او الیه شارح دیرکه مقتضای
ماده اوزره اکری و کری اولان یوقش اولمقدر وثنیه شول ذواته اطلاق اولنور که حق جل وعلا انلری صعقه دن
استثنا ایلمشدر مؤلفك مرادی حدیث آتیدر روی عن کعب انه قال الشهداء ثنیة الله فی الخلق کأنه تأول قوله تعالی
ونفخ فی الصور فصعق من فی السموات ومن فی الارض الا ماشاء الله فالذین استثناهم الله من الصعق الشهداء
لانهم عند ربهم احیاء یرزقون کذا فی النهایة وثنیه استثناء معناسنه در یقال حلف یمینا لیس فیها ثنیة ای استثناء
ودرت اولدیشلرك هر برینه دینور که ایکیسی اشاغیده وایکیسی یوقریده اولور جمعی ثنایا کلور وشول ناقه یه دینور که
ایکنجی یاشنه وارمش اوله مذکرنده ثنی دینور غنی وزننده ودرت یاشنه کیرمش قسراغه دینور وکذلك مؤنثی ثنی در
واوچ یاشنه کیرمش قیون وکچی وصغره دینور حیوانات مذکوره سن مز بورده ثنیه لرنی القا ایلدیکیچون اطلاق اولنور
وخرما لق بازارندن استثناء اولنمش خرما اغاجنه دینور مراد برخرمالق بیع وایجار اولندقده ایچندن کندی نفسیچون
افراز اولنان اغاجدر الثنیا والثنوی بشری وزنلرنده والثنیة غرفه وزننده مذبوح اولان دوه نك باشنه
وایاقلرینه اطلاق اولنور ذابح انلری کندی نفسیچون استثنا ایدر اولدیغنه مبنی وثنیا اسم اولور استثنا اولنان
شیئه دینور المثناة معلاة وزننده برموضعدر مثنی معنی وزننده بررجل آدیدر الاثناء همزه نك کسریله
دوه ثنی اولمق معناسنه در که التی یاشنه وارمقدن عبارتدر یقال اثنی البعیر اذا صار ثنیا وبرآدمی وصف ایلمك معناسنه در
مدحله یاخود ذم ایله یاخود مدحه خاصدر کما سیذکر یقال اثنی علیه اذا وصفه بمدح او ذم او خاص بالمدح الثناء
ثانك فتحیله والتثنیة تأدیه وزننده اسملردر برآدمی مدح یاخود ذم جهتیله وصف ایلمکه دینور علی قول مدح
جهتنه خاص در یقال طیره بالثناء والتثنیة ای الوصف بمدح وذم او خاص بالمدح بورادہ تثنیه اسم درو مصدر اوله رق
استعمال اولنور یقال ثنی علیه بمعنی اثنی الثناء کتاب وزننده فناء معناسنه در که خانه نك حولوسنه و یوره سنه
دینور ودوه نك دیزی باغنه دینور و بو ابن سیده دن منقولدر مترجم دیرکه صاحب صباحك بیاننه کوره ثنیا بشری وزننده
وثنوی فتحتینله وقصر ایله استثناء لفظندن اسملردر واستثناء عطف الحبل معناسندن استفعالدرعن حرفیله در
وصرف معناسنه استعمال اولنور پس تحویل بومعنادن اخذ ایلمشلردرکه عاملی مستثنادن صرف وتحویلدن عبارتدر
وبعض عبارده مثنویه تعبیری وارد اولمغله استثناء معناسنه در الواو التهو سهو وزننده احمق اولمق معناسنه در
یقال ثها الرجل یثهو ثهوا اذا حمق المثاهاة مباهاة وزننده مقاوله معناسنه در یقال ثاهاه اذا قاوله الیاء
الثواء یانك فتحیله والثوی عتی وزننده بریرده چوق زمان مکث واقامت ایلمك علی قول قونمق معناسنه در
یقال ثوی المکان وبالمکان یثوی ثواء وثویا اذا اطال الاقامة به او نزل وقبره قونمق معناسنه در یقال ثوی المیت علی
المجهول اذا قبر الاثواء همزه نك کسریله ثواء معناسنه در یقال اثوی المکان بمعنی ثوی به و برآدمی بریرده مقیم ایلمك
معناسنه در تقول اثویته فیه اذا الزمته الثواء فیه و برآدمی مهمان ایدنمك معناسنه در تقول اثویته اذا اضفته التثویة
تسویه وزننده بودخی برآدمی بریرده مقیم قلمق معناسنه در تقول ثویته اذا الزمته الثواء واولمك معناسنه مستعملدر
یقال ثوی فلان اذا مات المثوی مأوی وزننده منزل معناسنه در جمعی مثاوی در یقال نزلوا مثوی
مبارکا ای منزلا ابو المثوی قوناق صاحبنه دینور رب المنزل معناسنه ومهمانه دینور ضیف معناسنه
الثوی غنی وزننده مهمان ایچون تهیئه وترتیب اولنان اوه واوطه یه دینور یقال انزلوه ثویا ای بیتا مهیأ للضیف
ومهمانه دینور یقال هوثویه ای ضیفه واسیر وکرفتاره دینور وحرمین شریفینك برنده مجاور اولان آدمه

دینور الثویة غنیه وزننده برموضع آدیدر وکشبنك خاتوننه دینور یقال هذه ثوية فلان ای مرأته وثویه وثایه یوللرده نشان ایچون منصوب اولان شول میله دینور که قاعد کمسه‌نك قدی مقدارنجه اوله وثایه اوبه دن بعید اولان دوه یتاغنه دینور یاخود اوبه‌نك یوزه سنده اولانه دینور الثوة کوه وزننده بودخی قاعد آدمك قدی مقدارنده اولان میله دینور وخرث مرت خانه اسبابنه دینور جمعی ثوی کلور هدی وزننده وبعضلر دیدیکه ثوه وثوی جچی وزننده یومق طرزنده شول پچاوره یو الغنه دینور که اوزرنده یایق یایدقلری قازغك اوزینه قورلرتا که طلوم دلتوب پرتلیه و بعضلر عندنده ثوه طبراغی قالین هوبك یره دینورکه بعضا اوزینه طاشدن ایوق نصب ایدرلر یول بیلنمکه علامت اولمق ایچون و بعضلر دیدیکه ثوه شول پلاس و پچاور مقوله سنه دینورکه یایق ایتدکلری طلومی یردن حفظ ایچون آلتنه قورلر الثاوة ثایه معناسنه درکه اوبه‌دن بعید یاخود اوبه‌نك چوره سنده اولان دوه یتاغنه دینور ثاءه حاله وزننده برموضعدر الثاء جروف هجاد ندر الثاویة ثاء حرفنده اولان قافیه در یقال قافیة ثاویة ای علی حرف الثاء الیاء الثیة ثبه وزننده قیون یتاغنه دینور آغیل وما ندره کبی

فصـــــــــل الجیم

الیاء الجأی قصر ایله جوی وزننده والجئة ثبه وزننده والجؤوة جعوه وزننده آت ودوه الواننددن برکونه لوندر که قیرمزی یه مائل بوزلقدر علی قول بولانق اشقرلقدرکه دمورپاسی لوننده اولور یقال جئی الفرس وجأی جأی وجئة وجؤوة من الباب الرابع والثالث وهو غبرة فی حمرة اوکدرة فی صدءة الاجئواء ارعواء وزننده بودخی آت ودوه لون مذکور اوزره اولمق معناسنه در یقال اجئوی الفرس بمعنی جیء الاجوی احوی وزننده صفتدر لون مذکور اوزره اولان آته دینور مؤنثنده جأوی دینور سکری وزننده الجؤوة جعوه وزننده طبراغی قراشق ارض غلیظه یه دینور الواو الجأی جیمك فتحی وهمزه‌نك سکونیله لباسی دیکوب اصلاح ایلمك معناسنه در یقال جأی الثوب جأوا من الباب الثالث اذاخاطه واصلحه ومواشی یی حفظ ایلمك معناسنه در یقال جأی الغنم اذاحفظها و برنسنه یی اورتوب بوریمك معناسنه در یقال جأی الشیء اذاغطاه وکتم وستر ایلمك معناسنه در یقال جأی الشیء اذا کتمه وستره وآلیقومق معناسنه در یقال جأه اذا حبسه ومنه یقال احمق لایجأی مرغه ای لایحبس لعابه یعنی اغزینك سالیاسنی طوتمیوب دائما آقیدر و بوضرو بدندرکتم راز ایلمین کمسه حقنده ضرب اولنور ومنع ایلمك معناسنه در یقال جأه اذامنعه شارحك بیانه کوره مسح نسخه سی غلطدر و پرتق یمامق معناسنه در یقال جأی السقاء اذارقعه الجأوة کتابه وزننده اچنه تنجره وضع اولنان ظرفه دینور یاخود اوزرینه تنجره قونیلان نسنه یه دینور کرك دریدن وکرك سائردن اولسون الجأء کتاب وزننده والجواء والجیاوة جیملرك کسریله بونلرده جأوه معناسنه در المجئی مرمی وزننده شول طلومه دینورکه بعض یری ازیلوب یاخود برتلمش اولمغله ایچ یوزندن وطشره سندن قرشولقلی یاماداورلمش اوله یقال سقاء مجئی اذا کان قدقوبل بین رقعتین من وجهیه جؤه تبه وزننده یمنده برقریه آدیدر جؤیه سمیه وزننده بر رجل اسمیدر الجأوة فروه وزننده قیتلغه دینور یقال اصابتهم جأوة ای قحط ی و الجبایة والجباوة کتابه وزنلرنده متفرق نسنه یی دیروب برکدرمك معناسنه در یقال جبی الخراج یجبی کرمی یرمی وجبی یجبو کدعا یدعو جبایة وجباوة من الباب الثانی والاول اذاجمعه بوراده کسعی یسعی نسخه سی غلطدر الجبا جیمك حرکات ثلاثی والقك قصریله والجبی جیمك فتحیله ناسی کذلك حوضه صویی اورادن بورادن کتوروب برکدرمك معناسنه در یقال جبی القوم ومنهم وجبی الماء فی الحوض جبا مثلثة وجبیا اذاجمعه مؤلفك سوقنه کوره جبایه وجباوه خراج ووظایف مقوله سنده مستعملدر الجبی عصا وزننده قیوقاز یلجق مکانه دینور وقیونك کنارنه دینور ودوه‌لری سق ایدن کمسه قیویه برکون مقدم کلوب دوه‌لر ایچون حوضده برکدردیکی صویه دینورکه ایرتسی کون دوه‌لری کتوروب سق ایدر یقال اسق ابلی من جبا حوضك بوراده مؤلف مسامحه ایلمشدر الجابیة بیوك حوضه دینور یقال جفنة کالجابیة وهی الحوض الضخم وجاعت معناسنه در ودمشق قضاسنده برقریه آدیدر باب الجابیه دمشق دروازه‌لرندن بریسیدرکه قریهٔ مرقومه سمتنه کشاده در الجابی چکرکه یه اطلاق اولنور اوقاف جابیلری چکرکه‌دن مضردر الجبایا عطایا وزننده شول اشمه‌لره دینورکه قازلدقدنصکره ایچنه باغ چبوقلری نصب اولنه الاجتباء افتعال وزننده اورنه یلمك معناسنه در یقال اجتباه اذااختاره التجبیة تأدیه وزننده برکسه اللرنی رکوع هیئتنده دیزلرینه قومق علی قول سجود هیئتنده یره قومق یاخود یوزی اوزره یره قپانمق معناسنه در یقال جبی الرجل اذاوضع یدیه علی رکبتیه اوعلی الارض اوانکب علی وجهه ورکوع ایدن آدمك هیئتی اوزره اباغه قالقمق معناسنه درکه اللرنی دیزلرینه قیوب اکیله رك قالقمقدر زیرا حالت مزبوره ده اعضاسنی جمع ایتمش اولور

قال الشارح وفی حدیث عبدالله بن مسعود انه ذکر القیامة قال ویجبون تجبیة رجل واحد قیاما لرب العالمین وهی ان یقوم قیام الراکع الاجباء همزه‌نك کسریله دوه صاحبی زکات آلمغه مباشر اولان کمسه‌دن دوه‌لرنی قاچروب ناپدید ایلمك معناسنه در یقال اجبی ابله اذاغا بها عن المصدق واکینك صلاحی ظاهر اولمزدن مقدم صاتمق معناسنه در یقال اجبی زرعه اذاباعه قبل بدو صلاحه الواو الجبوة جیمك کسریله والجبا جیمك کسری والفك قصریله والجباوة والجبایة کتابه وزننده والجبا عصا وزننده بونلرده دیروب برکدرمك معناسنه در واویه ویائیه در یقال جبا المال یجبوکدعا یدعو وجبا یجبی کرمی یرمی جبوة وجبا وجباوة وجبایة وجبا من الباب الاول والثانی اذاجمعه شارح دیرکه بوراده کسعی یسعی نسخه‌لری غلطدر یاخود اصلی مهموز دیبین قوله مبنی درکه باب ثالثدن اولور الجابوة والجبوة والجباة والجبا جیملرك کسریله والجباوة سحابه وزننده حوضده برکدرلمش دیرتی صویه دینور الجبا عصا وزننده حوضه دینور علی قول قیوکنارنده صوچکن آدمك طوره جغی موقعه دینور وقیونك یوره سنه وچوره سنه دینور جمعی اجباء کلور ومحمد بن ابراهیم الجابی محدثدر وعلی بن الجابی الخطیب مقریء ومتاخرینددر الواو الجثوة جیمك فتحی وثای مثلثه‌نك سکونیله برآرایه برکلمش طاشلغه دینور وجسد وبدنه دینور و برآتش کوزینه دینور یقال اخذ جثوة من النار ای جذوة و برنسنه‌نك اورته سنه دینور یقال جثوته ای وسطه جمعلری جثی کلور جیمك ضمی وکسریله جثی الحرم جیمك ضمی وکسریله که جثوهٔ مذکوره‌نك جمعیدر حرم شریف حدودنده تعیین سنور ایچون برکدروب یغدقلری طاشلغه دینور یاخود شول دیکلمش بتلره دینورکه جاهلیتده آنلر اوزره قربان ذبح اولنورایدی بوراده جوهری وهم ایلدی یعنی حجارهٔ جمراتله بیان ایلدی الجثو علو وزننده والجثی عتی وزننده دیز اوزره اوتورمق معناسنه درکه دیز چوکمك تعبیر اولنور علی قول اایاق پرمقلرینك اوجلری اوزره طورمق معناسنه در یقال جثا الرجل یجثو ویجثی جثوا وجثیا من الباب الاول والثانی اذاجلس علی رکبتیه اوقام علی اطراف اصابعه پس بو واویه ویائیه اولور الاجثاء همزه‌نك کسریله برآدمی دیزچوکرتمك معناسنه در یقال اجثاه غیره اذا اقعده جثوا الجاثی اسم فاعلدر جمعی جثی کلور جیمك ضمی وکسریله که مصدر بنیه‌سنده در اصلی جثوی ایدی جلوس کبی المجاثاة مباهاة وزننده برکسه ایله دیز دیزه ویروب اوتورمق معناسنه در تقول جاثیت رکبتی الی رکبته التجاثی تفاعل وزننده بریرینه مقابل دیزچوکوب اوتورشمق معناسنه در یقال تجاثوا علی الرکب اذاتقاعدوا جثیا الجثاء سحاب وغراب وزنلرنده شخص وقالبه دینور تقول رایت جثاءه وجثاءه ای شخصه وعوض وجزاء معناسنه در یقال هذا جثاؤه ای جزاؤه و برنسنه‌نك مقدارنه دینور یقال هو جثاء الف ای زهاؤه جثی سمی وزننده برطاغك آدیدر الجثو والجثی سرو ورمی وزنلرنده برکدرمك معناسنه در تقول جثوت الابل جثوا وجثیتها جثیا اذاجمعتها الواو الجحو جیمك فتحی وحای مهمله‌نك سکونیله برنسنه یی دبندن بودامق معناسنه در یقال جحاه یجحوه جحوا اذااستأصله و بریرده مقیم اولمق معناسنه در یقال جحا بالمکان اذاقام به ویوریمك معناسنه در یقال جحا الرجل اذامشی وآدیم آتمق معناسنه در یقال جحا الرجل اذاخطا الاجتحاء افتعال وزننده بودخی برنسنه یی دبندن بودامق معناسنه در یقال اجتحاه اذااستأصله جحوان سلمان وزننده بر رجل آدیدر جحی جیمك ضمیله هدی وزننده ابو الغصن دجین بن ثابت لقبیدر جوهری وهمندن ناشی اسمی اولمق اوزره رسم ایلدی ومؤلف دجن وغصن ماده‌لرنده غریب ذکر ایلمشدر مترجم دیرکه حقیردیرکه اشبو جحی عربك فی المثل نصرالدین خواجه‌لریدر ساده دل برذاتدر کتب ادبیه ده قتی وافر داستانی مسطوردر ازجمله برتلاده برکون بری اوته برنسنه جستجو ایدرکن برکسه سببندن سؤال ایلدکده کچن هفته بوتلایه برمقدار اقچه دفن ایلمشیدم حالا بولمیورم دیدی اول کمسه آیا برنشان ایلمدمکی دیدکده بلی اول کون اوزرنده برسیاه سحاب قطعه سی اولمغله آنی نشان اتخشیدم دیو جواب ایلدی الجحوة خطوه وزننده ومراد فیدرکه بناء مرّه در واسم اولورکه برآدیمه دینور و یوزه دینور وجه معناسنه الجاحی الی اوزچیره دست آدمه دینور یقال رجل جاح ای مثاقف وتعدیل ارکان اوزره کوزل نماز قیلان آدمه دینور یقال هو جاح ای الحسن الصلوة الوو الجخو جیمك فتحی وخای معجمه نك سکونیله کوده نك دریسی ککبش اولمق علی قول سولپوك وصارقق اولمق معناسنه در یقال ببدنه جخو ای سعة الجلد اواسترخاء و اویلقلر چلیمسز اتسزجه اولمق معناسنه در یقال بفخذیه جخو ای قلة لحم وجخو دسنی و بردق مقوله سنی یوزی قویی چویرمك معناسنه در تقول جخوت الکوز جخوا اذا کببته الاجخی احوی وزننده کوده سنده جخو اولان کشی یه دینور مؤنثی جخواء در التجخیة تادیه وزننده مصلی سجده ده قوللرنی آچوب قارنی یردن میدانلو ایلمك معناسنه در یقال جخی المصلی اذاخوی فی سجوده یعنی مد ضبعیه وتجافی

عن الارض وميل ايلمك معناسنه در يقال جخى الليل اذا مال و پيراكدن بل بوكلمك معناسنه در يقال جخى
الشيخ اذا انحنى ومنه الحديث كالكوز مجخيا يعنى فى وصف القلوب اى قلب مائل منحن شبه القلب الذى لايعى
خيرا بالكوز المائل المنحنى الذى لايثبت فيه شئ بوراده جوهرى وهمندن ناشى ومنه قول حذيفة عنوانده ايراد
ايلدى لكن نهايه ده دخى حذيفه يه مسنددركه راوى حذيفه اولور التجخى تفعل وزننده كه اصلى تجخوايدى
بخوردان اوزره اكيلوب بخور لنمق معناسنه در يقال تجخى على المجمرة اذا تبخر ودستى مقوله سى يوزى قويى
دورلمك معناسنه در يقال تجخى الكوز اذا انكب الواو الجدا عصا وزننده والجدوى جفوى وزننده
هر يرى احاطه ايدن يغموره دينور على قول منتهاسى معلوم اوليانه دينور يقال وقع الجدا و الجدوى اى المطر
العام اوالذى لايعرف اقصاه وعطيه و بخششه دينور يقال قل جداه وجدواه اى عطيته وجدوى كلمه سنك
تثنيه سنده جدوان دينور وجديان دينوركه نادر در فتحاتله الجدو جيمك فتحيله بخشش و يرمك معناسنه در
يقال جدى عليه يجدو جدوا اذا اعطاه الجدوى و برآدمدن برحاجت ايستمك معناسنه در يقال جداه
اذا سأله حاجة الاجداء همزه نك كسريله بودخى عطيه و يرمك معناسنه در يقال اجداه اى اعطاه
عطية الجادى والمجتدى طالب عطيه يه دينور يقال رجل جاد ومجتداى طالب الجدوى الاجتداء افتعال
وزننده برآدمدن حاجت ايستمك معناسنه در يقال اجتداه اذا سأله حاجة جدا الدهر عصا وزننده مطر عام
معناسندن مأخوذ شمول واستيعاب معناسنه مستعملدر ومنه يقال لاافعل ذلك جدا الدهر اى آخره يعنى ابدا
وخير واسع معناسنه مستعملدر يقال به خير جدا اى واسع الياء الجدى جيمك فتحى ودالك سكونيله اركك
اوغلاغه دينور جمعى اجدى كلور وجداء وجديان كلور جيملرك كسريله شارح ديركه مؤنثى عناق در وجدى
بركوكب آديدركه قطب شمالى يوره سنده بنات نعش ايله بيله جه دوران ايدر شارح ديركه اكا جديلو جدى ديرلر
مصغر بنيه سيله برج جدى ايله فرق ايچون وجدى دلو برجنه متصل اولان برجك آديدر و بين العرب بومتعارف
دكلدر الجدية رميه وزننده والجدية تمره وزننده ايرم ديدكارى ايچى طلوچه ليجه نسنه دركه آت ايرينك
ودابه سمرينك آلتنه قورلر جمعى جديات كلور بلبات وزننده بونى كرچه تركى لغتلرده ايرم و اكره ديه رك بيان ايدرلر
لكن بوعرب وتركانه مخصوصدر فارسيده كفجك دينور وجدية رميه وزننده اوزون اوزادى اقان قانه دينور وناحيه
معناسنه در ومسك قطعه سنه دينور وانسان چهره سنك رنكنه دينور جدية سميه وزننده برطاغك آديدر
الجادى والجاديا زعفرانه دينور وجادى خمر و باده يه دينور الاجداء همزه نك كسريله ياره دن قان اقمق
معناسنه در يقال اجدى الجرح اذا سال الجدى جيمك فتحيله بركسه دن بخشش طلب ايلمك معناسنه در يقال
جديته جديا اى طلبت جدواه الجداية جيمك فتحى وكسريله آهو ياوريسنه دينور غزاله معناسنه جدى
سمى وزننده ابن اجطب دركه حيى بن احطبك برادريدر وجدى بن بحتر شعرادندر الجداء غراب وزننده
برعددى عدد آخره ضربدن حاصل اولان مبلغ حسابه دينور مثلا اوچى اوچه ضربدن حاصل اولان طقوز كبى
يقال ثلاثة فى ثلاثة جداء ذلك تسعة الواو الجذو جيمك فتحى وذال معجمه نك سكونيله والجذو سمو وزننده
اياق اوزره ثابت اولوب طورمق معناسنه در يقال جذا الرجل يجذو جذوا وجذوا اذا ثبت قائما وديزچوكوب
اوتورمق على قول اياق پرمقلرينك اوجلرى اوزره بصوب طورمق معناسنه در يقال جذا الرجل اذا جثا اوقام
على اطراف اصابعه وطواره كنه وصاقرغه ياپشوب قالمق معناسنه در يقال جذا القراد فى جنب البعير اذا الصق به
ولزمه و اوركچ پك ياغلو اولمق معناسنه در يقال جذا السنام اذا حمل الشحم الاجذاء همزه نك كسريله
بودخى اياق اوزره ميل كبى ثابت اولوب طورمق معناسنه در يقال اجذى الرجل اذا ثبت قائما و بركسه كوزنى
اوكنه ديكوب باقه رق طورمق معناسنه در يقال اجذى طرفه اذا نصبه ورمى به امامه ودوه كوشكنك اوركچى
پك ياغلو اولمق معناسنه در يقال اجذى الفصيل اذا حمل فى سنامه شحما الجواذى جيمك فتحيله شول دوه لره
دينوركه منبسط يوريوب طرنقلرى اوجنه بصه رق ديكنه يورر اوله لر مفردى جاذى وجاذيه در الجذوة جيمك
حركات ثلاثيله بيوك آتشدن آلنان آتش پاره سنه دينور قبسه معناسنه وآتش كوزنه دينور وجذمه معناسنه دركه
آتشلو كوسكو اوله جقدر بعد الالتهاب قلان آتشلو اوطون خرده سندن عبارتدر جمعى جذى كلور جيمك ضمى
وكسرى والفك قصريله و جذاء كلور جبال وزننده يقال اتى بجذوة اى قبسة من النار والجمرة والجذمة
الجذاة حصاة وزننده ايرى اغاج اوميچه سنه وكتوكنه دينور جمعى جذاء كلور جبال وزننده و بر موضع
آديدر الجاذى قولاجى قصه آدمه دينور يقال رجل جاذ اى قصير الباع المجذاع محراب وزننده

مطراق تعبير اولنان دست چوبه دركه اعراب طائفه سى انكله لعب ايدوب ولدى الحاجه سلاح ايدرلر وقوش
منقارنه دينور المجذوذى اجذيذاء ماده سندن اسم فاعلدر منزلدن ياخود بولده بارخانه دن اصلا مفارقت
ايليوب دائما اوراده طوران آدمه دينور يقال هو مجذوذ اذا كان يلازم المنزل والرحل الياء الجذى جيمك
فتحيله والاجذاء همزه نك كسريله منع ايلمك معناسنه در تقول جذيته عنه واجذيته اذا منعته الجذية
جيمك كسريله اغاج اوميچه سنه دينور الجذى جيمك كسريله برنسنه نك كوكنه واصلنه دينور التجاذى
تفاعل وزننده صيرلمق معناسنه در يقال تجاذى السيف اذا انسل التجذى تفعل وزننده اركك كوكرجين
ديشيسنك اطرافنده اوته رك وقويرغنى برسوره رك طولانوب دونمك معناسنه در يقال الحمام يتجذى بالحمامة
اى يمسح الارض بذنبه اذا هدر الواو الجرو جيمك حركات ثلاثى ورانك سكونيله هر نسنه نك كوچكنه دينور
حتى حنظل و بطيخ مقوله سنك دخى كوچكنه دينور جمعى اجرى كلور همزه نك فتحى ورانك كسريله وجراء كلور
جيمك كسريله يقال جرو الحنظل والبطيخ ونحوه وكل شئ للصغير منه وجرو كذلك مثلثة كلب وارسلان انيكلرينه
دينور جمعى اجرى واجريه واجراء وجراء كلور و بعض اغاجك ونباتك شاخلرى اوجلرنده اولان تخم كيسه سنه
دينور بقله خلافى طرزنده اولور وهنوز يتشمش ميوه يه دينور ودوه نك اوركچنه عارض اولان ورمه كذلك بوغزنده
ظهور ايدن ورمه دينور وعبيدالله بن محمد النحوى جدينك اسميدر المجرى والمجرية اسم فاعل بنيه لريله ياوريلى
كوپكه دينور يقال كلبة مجرو ومجرية اى ذات جرو الجروة جيمك كسريله قصه و بودورناقه يه دينور وايكى
قسراغك آديدر بنوجروه بربطن در جرو جيمك كسريله وجرى سمى وزننده وجريه سميه وزننده
اسامى ندر الياء الجرى جيمك فتحى ورانك سكونيله والجريان فتحاتله والجرية جيمك كسريله آقمق
معناسنه در يقال جرى الماء ونحوه يجرى جريا وجريانا وجرية اذا سال مؤلفك بصائرده بياننه كوره جرى ماده سى
سرعتله مرور وكذران ايلمكه موضوعدر معانى سائره آندن مأخوذدر وجرى وجراء جيمك كسريله آت وسائر دابه
سكرتمك معناسنه در يقال جرى الفرس ونحوه جريا وجراء الاجراء همزه نك كسريله صويى آقتمق معناسنه در
يقال اجرى الماء اذا اساله وآتى سكرتدرمك معناسنه در يقال اجرى الفرس اجراء و برخصوص ضمننده وكيل
كوندرمك معناسنه در يقال اجرى الرجل اذا ارسل وكيلا ونبات اوجلرنده تخم كيسه لرى ظهور ايدوب تحملمق
معناسنه در يقال اجرت البقلة اذا صارت لها اجراء المجاراة مباهاة وزننده والجراء جدال وزننده بركسه ايله
يوريمك وسكرتمك بابنده يارشمق معناسنه در يقال جاراه مجاراة وجراء اذا جرى معه الاجريا همزه نك كسريله
جرى وجريان معناسنه اسمدر بعض نسخه ده اجرى عنوانده مرسومدر كه همزه مكسوره و ياى مشدده ايله در
بودخى صحيحدر الجارية كونشه اطلاق اولنور سير وجريانندن ناشى وسفينه يه اطلاق اولنور كه صفت غالبه در
وهر بار حضرت پروردكارك عز شانه عبادنه ادرار وانعام ايلديكى رزق و نعمته اطلاق اولنور وتازه وكنج عورته
دينور جمعلرى جوارى در شارح ديركه تارة قيزه جاريه اطلاقى خدمت وعملده جست وجريانلرينه مبنى در بعده
مطلقا كنيزكده استعمال اولندى الجراية والجراء والجرا قصر ايله والجرائية جيملرى فتحيله والجراء
جيمك كسريله نسوانده جاريه لكه دينور المجرى مأوى وزننده اهل عروض اصطلاحنده روى حرفنك
حركه سنه اطلاق اولنور اعراب و بناء حركاتنك محل جريانى اولديغيچون المجارى ميمك فتحيله عند النحويين
كلمه لرك اواخرنه اطلاق اولنور المجرى ميمك ضمى وراك فتحيله افعال بابندن مصدر ميمى در المجرى ميمك
ورانك فتحيله ثلاثيدن مصدر ميمى در ومنهما قوله تعالى بسم الله مجراها الاية بالضم والفتح جارية اسامى
رجالدندر جارية بن قدامه ويزيد بن جارية صحيحين رجالندندر الاجريا همزه نك ورانك كسرى و يانك تشديدى
والفك قصرى و بعضا مديله والجرياء سمياء وزننده والاجرية همزه نك ورانك كسريله آدمك دائما عزم
وسلوك وجريان ايلديكى سمت وجهته دينور يقال جرى على اجرياه واجريائه وجرياه واجريته اى على الوجه الذى
يأخذ فيه و يجرى عليه وخلق وسجيه وطبيعت معناسنه در يقال اجرياه وجرياه واجريته كذا اى خلقه وطبيعته
الجرى غنى وزننده وكيل معناسنه در مؤكلنك مجراسنه جاريدر مفرد وجمعى ومذكر ومؤنثى برابردر وايلچى يه
اطلاق اولنور يقال هو جرى اى رسول واجير ومزدوره اطلاق اولنور وكفيل وضامن معناسنه در يقال هو
جرى له اى ضامن الجراية جيمك فتحى وكسريله وكاله معناسنه در يقال ارسله بالجراية اى بالوكالة التجرية
تأديه وزننده وكيل يولمق معناسنه در يقال جرى فلان فلانا اى ارسله وكيلا الجرى ذمى وزننده برجنس
معروف بالق آديدر تركيده يلان بالغى ديدكلريدر مارماهى معناسنه صلور دخى دينور الجرية ذميه وزننده

قورسغه دينور حوصله معناسنه كه مجرای طعامدر من جرائ جيمك كسری والنك سكونی وقصر ومدّی ورانك
تخفيفی وتشديديله من اجلك معناسنه مستعملدر كه سندن اوتوری وسنكچون ابله تعبير اولنور فارسيده از برای تو
مرادفيدر تقول فعلته من جراك ومن جرّاك ومن جرائك ای من اجلك بونك تخفيفی جريان ماده سندندر
وتشديدی جرّ ماده سندندرتسه كه ماده سنده بيان اولندی وحبيبه بنت ابی مجرّاه كه ميمك ضمی وفتحيله در
صحابيه در ياخود زای معجمه وهمزه ايله در الياء الجزاء زای معجمه ايله وفاء وزننده والجازية مكافاة علی الشیٔ
معناسنه اسملردر كه برنسنه يه مقابل عوضدن عبارتدر يقال هذا جزاء مافعلت وجازيته ای مكافاته وجزاء
مصدر اولور مكافات ايلمك معناسنه يقال جزاه به وعليه يجزی جزاء اذا كافاه وكافی اولمق معناسنه در يقال جزی
الشیٔ اذا كفی واوده مك معناسنه در يقال جزی عنه اذا قضی المجازة مكافاة وزننده والجزاء جدال وزننده
بودخی بركسيه عوض ومكافات ايلمك معناسنه در يقال جازاه مجازاة وجزاء اذا كافاه التجازی تفاعل وزننده
بورجلو يه ثقلت ايدوب دينی طلب ايلمك معناسنه در كه تقاضا ايلمك تعبير اولنور يقال تجازی دينه وبدينه اذا تقاضاه
الاجتزاء افتعال وزننده بركسه دن عوض وجزاء طلب ايلمك معناسنه در يقال اجتزاه اذا طلب منه الجزاء
الاجزاء همزه نك كسريله برنسنه آخرك مقامنه كفايتدن قاصر اولمق وجهله قائم اولمق معناسنه در يقال
اجزی كذا عن كذا ای قام مقامه ولم يكفه وفلان اكا فلان كسه نك غنا وكفايتنی ويردی يعنی اكا تمام وجهله
بدل اولدی موقعنده اجزی عنه مجزی فلان ومجزاته ديرلر وبو مهموزده لغتدرتند كه همزه ده ذكر اولندی واجزاء
بچاغه صاپ كچورمك معناسنه در يقال اجزی السكين بمعنی اجزأه يعنی بودخی مهموزده لغتدر الجزية
جيمك كسريله خراج ارضه دينور كه ارض خراجيه دن آلنان ماله دينور يقال ادی جزية ارضه ای خراجه وذمی
طائفه سندن آلنان باش خرجنه دينور جمعی جزا كلور جيمك كسری وزايك فتحيله وجزی كلور جيمك كسری وزايك
سكونيله وجزاء كلور جبال كبی شارحك بيانه كوره جزا ماده سندندر لكن معربانده جزيه كزيت فارسی معربی
اولمق اوزره مشروحدر جزی جيمك كسريله وجزی سمیّ وزننده وجزی علیّ وزننده اساميدندر
الجازی برفرس اسميدر ومحمد بن علی بن محمد بن جازية الاخری محدثيندندر وآخری همزه نك مدّی وخانك ضميله
دهستان قضاسنده آخره نام قريه يه منسوبدر الواوی الجسوّ علوّ وزننده برنسنه پك وقصقتی اولمق
معناسنه در طاش كبی يقال جسا الشیٔ يجسو جسوّا اذا صلب المجاساة معاداة وزننده ومرادفيدر يقال
جاساه اذا عاداه الواوی الجشو جيمك فتحی وشين معجمه نك سكونيله خفيف يايه دينور كه كاده تعبير اولنور جشیٔ
كلمه سنده كه مهموزدر لغتدر جمعی جشوات كلور فتحاتله الواوی الجعو جيمك فتحيله ال ايله بركدر يلوب كومه
اولمش فشقی وسپورندی ومولوز مقوله سنه دينور الجعة هبه وزننده آرپه بوزه سنه وارپه نبيذنه دينور كه ارپه
صوبی تعبير ايتدكلری مسكردر يقال شرب الجعة ای نبيذ الشعير الجاعية بون وساده دل عورته دينور يقال امرأة
جاعية ای جعقاء الواوی الجفاء وفا وزننده بركسه يا برنسنه يرنده طورميوب برطرفه ايرلمق معناسنه در يقال
جفا الشیٔ يجفو جفاء اذا لم يلزم مكانه وبرنسنه آغر كلمك معناسنده در يقال جفا عليه كذا اذا ثقل وجفو وجفاء
وجفا قصر ايله بركسه يی اعراض ياخود طرد ياخود غيری وجهله آزرده ايلمك معناسنه در يقال جفاه جفوا
وجفاء وجفا وهو نقيض الصلة الجفوة جيمك فتحی وكسريله اسمدر جفاء وآزاره دينور يقال فيه جفوة
ای جفاء واكر مجفو ايسه يعنی كنديسنه جفا اولنمش ايسه يه جفوة دينور وجفو وجفاء بركسه مالنه ملازمت
ايليوب اهمال ايلمك معناسنه در يقال جفا ماله اذا لم يلازمه وآتك ايرنی اوزرندن قالدرمق معناسنه در يقال
جفا السرج عن فرسه اذا رفعه التجافی تفاعل وزننده بودخی برنسنه يا بركسه محلنده طورميوب برطرفه
آيرلمق معناسنه در يقال تجافی الشیٔ اذا لم يلزم مكانه الاجتفاء افتعال وزننده برنسنه يی يرندن آيرمق معناسنه در
تقول اجتفيته اذا ازلته عن مكانه الاجفاء همزه نك كسريله بودخی آتك ايرنی صرتندن قالدرمق معناسنه در
يقال اجفی السرج عن فرسه اذا رفعه وطواری اتعاب ايدوب اوتلامغه مانع اولمق معناسنه در يقال اجفی الماشية
اذا اتعبها ولم يدع تأكل الجافی قبا وقالين نسنه يه دينور يقال شیٔ جاف ای غليظ وتصلق ووجودی قبا
وياقشقسز آدمه جافی الخلقه اطلاق اولنور وغليظ الطبع نادان ودرشت كسيه جافی الخلق اطلاق اولنور يقال
رجل جافی الخلقة والخلق ای كزّ غليظ الاستجفاء برنسنه يی قبا سنوب غليظ عدّ ايلمك معناسنه در يقال
استجفی الفراش وغيره اذا عدّه جافيا البائی الجفی جيمك فتحی وفانك سكونيله يره يقمق معناسنه در تقول جفيته
اجفيه اذا صرعته الجفاية ثمامه وزننده بوش كمی يه دينور المجفی مرمیّ وزننده جفا اولنمش آزرده كسيه

دينور كه واويه ويائيه اولور يقال رجل مجفیّ ای مجفوّ الواوی الجلو جيمك فتحی ولامك سكونيله والجلاء صلاء
وزننده بركسه وطنندن وخانماندن آواره اولمق معناسنه در يقال جلا القوم عن الموضع ومن الموضع يجلو جلوا
وجلاء اذا تفرقوا وبو معناده متعدی اولور يقال جلاه الجدب اذا طرده مؤلفك بصائرده بيانه كوره جلو ماده سی
كشف ظاهر معناسنه در يقال جلا النحل جلاء اذا دخن عليها البشتار العسل الاجلاء همزه نك كسريله
بودخی خانماندن دور وآواره اولمق معناسنه در يقال اجلی القوم عن الموضع اذا تفرقوا بعضلر ديديكه بركسه
خوفدن ناشی ترك ديار ايتديسه ثلاثی صيغه سيله جلا الرجل ديرلر وقيتلقدن وقورقلقدن ناشی ايسه اجلی دينور
واجلاء متعدی اولور بركسه يی خانماندن آواره قلمق معناسنه يقال اجلاه عن موضعه اذا فرقه وسرغته
بوريمك وسكرتمك معناسنه در يقال اجلی يعدو ای اسرع شارحك بيانی اوزره باء موحده ايله بعد واسرع
نسخه لری غلطدر لكن مقتضای مادّه بعيد اولمق معناسی دخی بعيد دكلدر الاجتلاء افتعال وزننده بودخی
برآدمی خانماندن آواره قلمق معناسنه در يقال اجتلا عن موضعه اذا فرقه وكلينی تليله پوليله تزيين ايدوب داماده
عرض ايلمك معناسنه در يقال اجتلی العروس علی بعلها اذا عرضها عليه مجلوة وبرنسنه يه نظر ايلمك
معناسنه در يقال اجتلاه اذا نظر اليه الجلو جيمك فتحی ولامك سكونيله والجلاء جيمك كسريله قلج وآينه
مقوله سنك پاسنی آچوب مصيقل ايلمك معناسنه در يقال جلا السيف والمرأة جلوا وجلاء اذا صقلهما وبرآدمك
غم وقساوتی ازاله قلمق معناسنه مستعملدر يقال جلا الهم عنه اذا اذهبه وبرنسنه يی كشف وعيان قلمق
معناسنه در يقال جلا فلانا الامر وجلا عنه اذا كشفه واكندن لباسنی چقروب براقمق معناسنه در يقال جلا
بثوبه اذا رمی به وعالی اولمق معناسنه در يقال جلا الشیٔ اذا علا وجلوه جيمك حركات ثلاثيله وجلاء كتاب وزننده
كلينی تللی پوللی زينتله آراسته ايدوب داماده عرض ايلمك معناسنه در يقال جلا العروس علی بعلها جلوة مثلثة
وجلاء اذا عرضها عليه مجلوة وزفاف هنكامنده كلينه يوز كورملكی ويرمك معناسنه در يقال جلا العروس
زوجها وصيفة اوغيرها اذا اعطاها اياها فی ذلك الوقت ای العرض والزفاف الجلوة جيمك كسريله دامادك
عروسه ويرديكی يوز كورملكنه دينور التجلية تأديه وزننده برنسنه يی كشف وعيان ايلمك معناسنه در يقال
جلی فلانا الامر اذا كشفه عنه وكلينه كيردكده يوز كورملكی ويرمك معناسنه در يقال جلی العروس زوجها
وصيفة اوغيرها اذا اعطاها اياها فی الزفاف وبرنسنه يه شاهين شكاره نظر ايدركبی نظر صالمق معناسنه در يقال
جلی ببصره اذا رمی به وتجليه وتجلی تشديديله طغان كندی باشنی قالدروب شكاره باقمق معناسنه در كه بو حالت
شكاره آلشدقده اولور يقال جلی البازی تجلية وتجليا اذا رفع رأسه ثم نظر الانجلاء انفعال وزننده والتجلی
تفعل وزننده برنسنه آچلوب روشن وعيان اولمق معناسنه در يقال انجلی الامر وتجلی اذا انكشف الجلاء سماء
وزننده روشن وبديهی نسنه يه دينور يقال شیٔ جلاء ای جلیّ وبياض نهاره اطلاق اولنور تقول اقت عنده
جلاء يومی ای بياضه الجلاء كتاب وزننده سرمه يه دينور كحل معناسنه علی قول بركونه مخصوص سرمه نك
آديدر يقال اكتحل بالجلاء ای بالكحل اوهو كحل خاصّ وبرآدمك سبب تعين وتوقيری اولان لقب لطيفه
اطلاق اولنور يقال ماجلاؤه ای بماذا نخاطب من القاب الحسنة الجلا عصا وزننده باشك اوكنده
قيل اولميوب طاز اولمق علی قول باشك نصف مقداری طاز اولمق معناسنه در عند البعض بو صلع حالتندن
دون اولمقدر يقال جلی الرجل جلا من الباب الرابع وهو انحسار مقدّم الشعر اونصف الرأس اوهو دون
الصلع الاجلی اعلی وزننده باشی جلا وصفيله موصوف اولان آدمه دينور وباشنده اصلا قبل اثری
اولميه رق طاز اوله رق خوب چهره وخوشلقا آدمه دينور يقال رجل اجلی ای الحسن الوجه ازرع الجلواء
حمراء وزننده اجلی لفظندن مؤنثدر وككبش وميدانلو اولان جبهه يه اطلاق اولنور يقال جبهة جلواء ای واسعة
وآچقلق آيازهوايه وصف اولور يقال سماء جلواء ای مصحية ابن جلا عصا وزننده وابن اجلی اعلی وزننده
شرف جهتيله عياری معلوم وامر وحال وشانی واضح وروشن آدمه اطلاق اولنور تقول انا ابن جلا وابن اجلی ای
الواضح الامر وابن جلا بر رجل معروفدر شارح ديركه علی طريق الحكايه فعل ماضيدر ياخود انا ابن الذی يقال له جلا
الامور وكشفها سبكنده در ومنه قول سحيم * انا ابن جلا وطلاّع الثنايا * متی اضع العمامة تعرفونی * اجلی اعلی
وزننده برموضعدر جلوی سكری وزننده برقريه در وبرنجه قسر اقلرك اسميدر الجلیّ غنیّ وزننده واضح وروشن
معناسنه در يقال امر جلیّ ای واضح من اجلاك همزه نك فتحی وكسريله من اجلك معناسنه در كه سندن اوتوری
ديمكدر الجالية اهل ذمت طائفه سنه اطلاق اولنور زيرا حضرت عمر رضی الله عنه انلری جزيرة العربدن طرد

واجلا ايلديلر بعده مطلقا ذتمانده استعمال اولندی الاجليلاء اعشيشاب وزننده بر بلده دن بلدهٔ اخرايه
خروج وعزم ايلمك معناسنه در يقال اجلولى الرجل اذا خرج من بلد الى بلد جلوان سلمان زننده اسامیدندر
محمد بن جلوان وجلوان بن سمره محدثلردر جيمك كسريله ده زبانزده در ابن الجلا جيمك فتحى ولامك تشديدى
وقصريله كبار صوفيه دن بر ذات شريفدر اليائى الجلى جيمك كسريله عذى وزننده خانه ايچنه يالكز طامدن
اولان باجه يه دينور اكثرى كوى اولرنده اولور الجلى جيمك فتحى ولامك سكونيله برنسنه يه جلا و برمك معناسنه در
تقول جليت الفضة جليا اى جلوتها يائيه وواويه در التجلية تأديه وزننده اظهار ايلمك معناسنه در يقال ان الله
يجلى الساعة اى يظهرها التجلى تفعل وزننده يوكسكه چقمق معناسنه در يقال تجلى مكان كذا اذا علاه و برنسنه يه
يوقرى وحواله اولان سمتدن باقمق معناسنه در يقال تجلى الشئ اذا نظر اليه مشرفا المجلى مصلى وزننده يارشه
قوشيلان قوشى اتلرينك جمله سندن ايلرو كلان اته دينور ساڑدن اقدم كندى كديسنى اظهار ايلديكيچون الواوى
الجماء جيمك فتحى وميمك تخفيفيله سحاب وزننده والجماءة سحابه وزننده وجيملرك ضميله برنسنه نك شخص وحجم وقالبنه
دينور شارح ديركه مؤلف كرچه بو ماده نك واويه ويائيه لكنه اشارت ايلمدى لكن ابن سيده واويه لكنى ترجيح ايلدى
الجما جيمك فتحى وضمى والفك قصريله طوماج يومرى يه دينور وعورتك ممه سنه عارض اولان شيشه دينور و ير يوزنده
سوه لوب طوران طاشه دينور و برنسنه نك مقدارنه دينور وهر شيئك صرتنه وارقه سنه دينور وجما الجنين وغيره
قارنده ياوريتك وسائر نسنه نك طو پلنوب برى اوته قلمدانوب اوتا مسندن عبارتدر و بدنه عارض اولان شيشه وقبارغه
وعقده يه دينور التجمى تجلى وزننده ناس برارايه كلوب درطوپ بركمك معناسنه در يقال تجمى القوم اذا اجتمع
بعضهم الى بعض اليائى الجناية كتابه وزننده بركسه حقنده صوچ ايتمك معناسنه در نفسنه واعضاسنه
ومالنه ضرر وزيان ايلمك كبى يقال جنى الذنب عليه يجنيه جناية اذا جرّه عليه و بو معناى اتيدن مأخوذدر الجنى
جيمك فتحى ونونك سكونيله اغاجدن ميوه ديرمك معناسنه در يقال جنى الثمرة جنيا اذا تناولها من شجرتها الجانى
صوچلو آدمه دينور واغاجدن ميوه ديرن كسيه دينور جمعى جناة كلور قضاة كبى وجناء كلوررمان كبى واجناء كلور
و بو نادردر و يقال جنى الثمرة له وجناه اياها الجنى عصا وزننده والجناة حصاة وزننده دیوشوريلن
ميوه يه دينور وجنى التونه اطلاق اولنور معدندن ديوشورلديكيچون وقاطر بوجغنه اطلاق اولنور ودع معناسنه
وتازه خرمايه دينور و باله دينور عسل معناسنه جمعى اجناء كلور الاجتناء افتعال وزننده والتجنى تفعل وزننده
بونلرده اغاجدن ميوه ديرمك معناسنه در يقال اجتنى الثمرة وتجناها اذا تناولها من شجرتها وتقول اجتنيناماء
المطراى وردناه وتجنى برآدمه صوچ آتمق معناسنه در يقال تجنى عليه اذا ادعى ذنبا لم يفعله الاجناء همزه نك كسريله
اغاجك ميوه سى يتشمك معناسنه در يقال اجنى الشجر اذا ادرك و يرك چاير و يرالماسى مقوله دوشور يلجك نسنه لرى
يتشوب چوغالمق معناسنه در يقال اجنت الارض اذا كثر جناها الجنى غنى وزننده هنوز تازه دوشورلمش
ميوه يه دينور يقال ثمر جنى اى جنى من ساعة الجنية غنيه وزننده صوقيونى يوكندن منسوج شاله ورداية دينور يقال
جاء وفى كتفه جنية اى رداء من حز واحمد بن عيسى بن جنيه محدثدر تجنى تسعى وزننده بر بلده آديدر تجنى
مجهول بنيه سيله تجنى الوهبانيه ايله معروفه محدثه ومعمره درو بعضلرك عقبة طائفه تجنى اطلاقى لحن وخطادر صواب
اولان دجنى اولمقدر دالله نته كه دجن ماده سنده ذكر اولندى الجوانى جوانب معناسنه در يقال جاؤا
من جوانيهم اى جوانبهم مترجم ديركه بو ثعالب وثعالى قبيلندن اولمق ملحوظدر الواوى الجنواء حمراء وزننده
جنأ معناسنه دركه بو يوزلرى ديبلرندن كتمش قيونه دينور الاجنى احوى وزننده اموزلرى كوكسنه دوشمش آدمه
دينور يقال اجنى اى بين الجناء لغة فى المهموز الواوى الجو جيمك فتحى وواوك تشديديله هواء معناسنه دركه
ارض ايله سما ارالغندن عبارتدر يقال يطير الريش فى الجو اى الهواء والحق واو برق يره دينور جوه دخى ديرلر جمعى
جواء كلور جبال كبى واوك واوطه نك ايچريسنه دينور كه بوش اولور جوانى دخى دينور برانى كبى يقال جو البيت
وجوانيه اى داخله وجو فى الاصل بما ماولكه سنه دينورو بشقه اون اوچ موضع آديدر الجوجاة جيمك فتحيله دوه
قسمنى چاغرمقدن حكايه دراصلى جوجوه ايدى الجوة قبه وزننده طلو مه اور يلان يا مه يه دينور وقالبجه اولان
ارض قطعه سنه دينورو طاغلرده و يك يرلرده اولان او يمه ودايك مقوله سنه دينورو حمرته شبيه رنكه دينوركه دمور پاسنك
لونى كبى اولور تركيده قوكور تعبير اولنور التجويه تأديه وزننده طلو مه يا مه اورمق معناسنه در يقال جوى السقاء
اذا رقعه بالجوة اليائى الجوى هوى وزننده درونده پنهان اولان عشق ومحبته دينور يقال به جوى اى هوى
باطن وحزن واندوهه دينور يقال اصابه جوى اى حزن ومنتن و بدرايحه صويه دينور يقال ماء جوى اى منتن

و بو وصف بالمصدردر ووجد وعشقك شدتنه وقلبك حرقتنه دينور وسل مرضنه دينور كه ورم تعبير اولنور واوزون
اوزادی اوكلمز خسته لكه دينورو بر مرض اسميدر كه انسانك صدرنه عارض اولور هضم طعامه كلى مانع اولور معده
اغريسى كبى وجوى بو معنالرده مصدر اولور يقال جوى الرجل من الباب الرابع اذا اصابه الجوى وجوى ذكر اولنان
عارضه لردن برينه اوغرامش آدمه دينور مبالغة وصف بالمصدردر كاسيذكر و برنسنه دن ايكرنمك معناسنه در يقال
جويه جوى اذا كرهه و بريرك هواسى مزاجنه ناخوش اولمغله اندن دلكير اولمق معناسنه يقال جويت نفسه من البلد
وعنه اذا لم يوافقها الجوى غنى وزننده جوى عارضه لرندن برينه اوغرامش آدمه دينور يقال رجل جوى وجوى اذا
اصابه الجوى والاخير وصف بالمصدر الاجتواء افتعال وزننده بودخى برنسنه دن خوشلنميوب ايكرنمك معناسنه در
يقال اجتواه اذا كرهه الجوية فرحه وزننده والجوية غنيه وزننده هواسى ناخوش وخيم ومزاجه ناموافق ارضه
دينور يقال ارض جوية وجوية اى غير موافقة الجواء كتاب وزننده ناقه نك فرجنى ديكمكه دينور كه صويى پاك
اولانى ديكرلرو بطن ارضه دينور وواسع دره يه دينورو صمان نام محلده بر موضع اديدر وحمى ضريه ده بر صويك اسميدر
وشول چانطه يه دينور كه چورب طرزنده اولوب چوبانلر اكا يبه جكلرنى قورلر و يمامه ده بر موضع وعبس ديارنده
بر وادى آديدر وتنجره اوتوراغنه دينور اكثرى پچاوره يى حلقه ايدوب تنجره يى آنك اوزرينه وضع ايدرلر الجواة
والجياء والجياءة والجياوة جيملرك كسريله بونلرده تنجره اوتوراغنه دينور المجاواة مباهاة وزننده دوه يى صويه
چاغرمق معناسنه در يقال جاوى بالابل اذا دعاها بالماء جياوه كتابه وزننده بر بطن در الجوى غنى وزننده
ضيق صدر علتنه اوغرامغله لسانى آغر لشمش آدمه دينور الجوى جيمك فتحى وواوك كسرى و يانك تخفيفيله
منتن و بدرايحه صويه دينور الجية جيمك كسرى و يانك تشديديله متغير اولمش صويه دينور وصو مجتمع اولان
موضعه ياخود صويى منتن اولان اشمه يه دينور الاجواء همزه نك كسريله چوملكى ظرفنه تعليق ايلمك معناسنه در
لطيفـه تقول اجويت القدر اذا علقتها على وطأتها الواوى الجهوة جيم مفتوحه ايله آچق دبره دينور جهواء دخى دينور
حمراء وسكرى وزنلرنده مترجم ديركه اساسده مرسومدر كه كچى يه ديمشلركه ياعنز قد اقبل القر يعنى موسم برد
وشتاء كليور محافظهٔ وجودك ايچون نه عدّه اعداد ايلدك كچى بونى ايشتدكده ياويلى مالى سلاح الاست
جهوى والذنب الوى فاين المأوى يعنى قويرغم اكرى وكوتم آچق صغنه جق يرنيره در وجهوه تپه يه دينور اكه
معناسنه و يك قوجه دوه يه دينور قحمه معناسنه الاجهاء همزه نك كسريله هوا آچلوب آيازلنمق معناسنه در
يقال اجهت السماء اذا انكشفت واصحت و يول آچق وواضح اولمق معناسنه در يقال اجهت الطرق اذا وضحت
وخاتون چوجغه قالمامغله زوجنى اولاددن محروم ايلمك معناسنه در معناى آتيدن مأخوذدر يقال اجهت فلانة
على زوجها اذا لم تحبل و بخل ايلمك معناسنه در يقال اجهى فلان علينا اى بخل الجهى جيمك كسرى والفك
قصريله خانه خراب اولمق معناسنه در يقال جهى البيت جها من الباب الرابع اذا اخرب الجاهى خراب
خانه يه دينور وآشكاره معناسنه در تقول اتيته جاهيا اى علانية المجهى ميمك ضمى وهانك كسريله اوستى آچق
آلاچغه ودريم اوينه دينور يقال خباء مجه اى بلاستر عليه الاجهى احوى وزننده باشى طاس كونى كل آدمه
دينور يقال رجل اجهى اى اصلع التجهية تأديه وزننده ياره يى بوللتمق معناسنه در يقال جهى الشجة اذا
وسعها المجاهاة مباهاة وزننده مفاخره معناسنه در يقال جاهاه اذا فاخره اليائى الجيا والجياوة والجية
جيملرك كسريله جوى ماده سنده ذكر اولنديلر جى جيمك كسرى و يانك تشديديله بر وادى اسميدر جى جيمك
فتحيله سلفده اصفهان شهرينك لقبيدر ياخود اصفهان قضاسنده بر قريه آديدر جوهرى شاعرك اشبو
دراهم زائفات ضرب جيات قولنده غلط فاحش ايدوب ديديكه ضرب جيات ضرب اصبهان ديمكدر زيرا جى
اصفهانك لقبيدر اجزاء اعتباريله جمعلنمشدر پس صواب اولان ضرب جيات اولمقدر كه ضرب جى لفظنك
جمعيدر قالب وردىء اقچه يه دينور نته كه جيم ماده سنده بيان اولندى المجاياة مباهاة وزننده مقابله معناسنه در
يقال جاياه اذا قابله و بو مهموزده لغتدر فصل الحاء المهملة الواوى الحبو سمو وزننده يكين اولمق
معناسنه در يقال حبا الشئ يحبو حبوا اذا دنا و بدنده كركك كمكلرى اوزايوب ايكى طرفلو برى برينه يقلشمق
معناسنه در يقال حبت الشراسيف اذا طالت فدنانت وايكو ككلرى ارقه يه ياپشمق معناسنه در يقال حبت
الاضلاع الى الصلب اذا اتصلت وصو آقنديلرى برى برينه چاتقين اولمق معناسنه در يقال حبا المسيل اذا دنا
بعضه من بعض و بركسه يلان كبى اللرى وقارنى اوزره سورينه رك يورمك معناسنه در يقال حبا الرجل اذا
مشى على يديه و بطنه الحبو سهو وزننده معصوم كوكسنى قالدروب ديبى اوزره سورينه رك يورمك معناسنه در

يقال حبا الصبيّ حبوا اذا مشى على استه واشرف بصدره وكمى آقوب كتمك معناسنه‌در يقال حبت السفينة
اذا جرت وبرنسنه‌يى حمايت ايدوب قوريمق معناسنه‌در يقال حبا ما حوله اذا حماه ومنعه ودواب ومواشى
كمال ضعف وهزالندن ناشى يرندن قلداميوب طورغون اولمق معناسنه‌در يقال حبا المال اذا رزم فلم يتحرك هزالا
وبركسه‌نك برنسنه آرقوريدن اوكنه كلمك معناسنه‌در يقال حبا الشئ له اذا اعترض وبرآدمه عوض وامتنانسز
عطيه ويرمك معناسنه‌در على قول عامدر يقال حبا فلانا اذا اعطاه بلا جزاء ومنّ اوعامّ وبرنسنه ويرميوب
محروم ايلمك معناسنه اولمغله ضدّ اولور يقال حبا فلانا اذا منعه التحبية تأديه وزننده بودخى بركسه‌يى يا برنسنه‌يى
قوريمق معناسنه‌در يقال حبّاه اذا حماه ومنعه الحابى والحبى غنىّ وزننده برنسنه‌نك يا بركسه‌نك آرقوريدن
اوكنه كلوب معترض اولان شيئه دينور وحابى اموزلرى قالقق وچقق اولمغله بيوننك ايكى طرفنه سمرقاشى كبى
حواله اولان آدمه دينور يقال رجل حاب اى المرتفع المنكبين الى العنق ويراوزرندن چاووب قايدقدنصكره نشانه
اصابت ايدن اوقه دينور يقال سهم حاب اى يزحف الى الهدف وبرنبات آديدر الحباء كتاب وزننده والحبوة
حانك حركات ثلاثيله اسملردر عوض وامتنانسز اولان ويركى‌يه دينور الحابية شول قومساله دينوركه حابى
ديدكلرى نبات آنده نابت اوله الاحتباء افتعال وزننده برآدم ثوبنه صارنوب بورنمك على قول دلبند وكر
مقوله‌سيله صرتنى وبالدرلرنى صاروپ طوپلامق معناسنه‌دركه درويشان اصطلاحنده كمنده كيرمك تعبير اولنور
يقال احتبى بالثوب اذا اشتمل به اوجمع بين ظهره وساقيه بعمامة ونحوها الحبوة حانك فتحى وضميله والحبية
حانك كسريله والحباء حا كسرى وضميله احتباء لفظندن اسملردر هيئت مزبوره اوزره اوتورشه دينور المحاباة
مباهاة وزننده والحباء جدال وزننده بركسه‌يه ميل وتوجه ايدوب بالاختصاص مساعده ونصرت ايلمك
معناسنه‌در يقال حاباه محاباة وحباء اذا نصره واختصه ومال اليه شارح ديركه محاباة فى البيع كه مسامحه ومساهله
معناسنه مستعملدر بوندن مأخوذدر ولسانمزده بى محابا شويله ايتدم تعبيرى محاباة محرّفيدركه مسامحه معناسنه‌در
الحبىّ غنىّ وزننده وحانك ضميله شول سحابه دينوركه هنوز يوقرى چقميوب افقدن ارقورى ارض اوزره
حواله اوله على قول برى برى اوزره قاتلنمش اولانه دينور يقال سقاكم الحبىّ وهو السحاب المشرف من الافق
على الارض اوالذى بعضه فوق بعض الاحباء همزه‌نك كسريله اوق طوغرى نشانه وارميوب بروجهيه دوشمك
معناسنه‌در يقال رمى فاحبى اذا وقع سهمه دون الغرض الحبة ثبه وزننده اوزم دانه سنه دينور جمعى حبى كلورهدى
وزننده الواوى الحتو حانك فتحى وتاى فوقيه‌نك سكونيله پك سكرتمك معناسنه‌در يقال حتا الرجل يحتو حتوا اذا عدا شديدا
وكليم مقوله‌سنك اطرافنده اولان صچاغى صكره دن پايشدروب محكم ديكمك معناسنه‌در تقول حتوت هدب الكساء
اذا كففته ملزقا به اليائى الحتىّ غنىّ وزننده مقل قاويدنه دينور ومقل ديدكلرى يمشه ياخود كتر ينه ياخود قور يمشنه
دينور وزنبيل اوره‌جك اسبابه ياخود هنوز زنبيل اولميان حصيرنه دينور وخرمانك يرده يازنبيلده قلان قبوق
ودوكندى مقوله‌سى خاشاكنه دينور وسپورنديه دينور وآرى كوجنده قلان بالسز قبوق وخشير مقوله سنه دينور
الحاتى كثير الشرب آدمه دينور يقال رجل حات اى كثير الشرب الحتى رمى وزننده برنسنه‌يى محكم ديكمك معناسنه‌در
تقول حتبته اذا خطته واحكمته وبوكك معناسنه‌در تقول حتيت الحبل اذا فتلته الاحتاء همزه‌نك كسريله
حتى معنالرينه‌در تقول احتيته بمعنى حتيته المحتات ميمك ضميله دير نكلو ومحكم نسنه‌يه دينور ومنه يقال
فرس محتات الخلق اى موثقه يو الحثو والحثى حانك فتحى وثانك سكونيله طپراق سرپمك معناسنه‌در
يقال حثى التراب عليه يحثوه ويحثيه حثوا وحثيا اذا رماه ولازم اولور يقال حثى التراب عليه فحثا التراب نفسه يحثو
ويحثى حثوا وحثيا وحثى بركسه‌نك كندى النه قالدروب آلديغى نسنه‌يه دينوركه مرادبر آوج نسنه اوله جقدر
غرفه كبى شارح ديركه جمعى حثيات كلور فتحاتله ومنه فى حديث الغسل كان يحثى على رأسه ثلاث حثيات
اى ثلاث غرف وحثو برآدمه براز چيز نسنه ويرمك معناسنه‌در تقول حثوت له اذا اعطيته يسيرا الحثى ثرى وزننده
صاچلمش طپراقلره دينور وخرمانك يرده يازنبيلده قلان قبوق مقوله‌سى خشيرلرينه دينور مفردى حثاة‌در
حصاة كبى وصمانه على قول خرده‌لرينه ياخود اوفنتيلرينه ياخود خاصة دانه‌دن آيرلمشنه دينوركه تازه‌سى
اوله جقدر الحثواء حمراء وزننده طپراقلو يره دينور يقال ارض حثواء اى كثيرة التراب الحاثياء نافقاء وزننده
ومرادفيدركه ترلا صچاننك يوه سنه ياخود يوه سنك اغزينه اياغيله چقروب يغديغى طپراغه دينور الاحثاء
همزه‌نك كسريله برنسنه‌يى طپراق كبى خرد خشخاش ايلمك معناسنه‌در يقال احثت الخيل البلاد اذا دقتها ويقال
احاثتها احاثة الواوى الحجى الى وزننده عقل وهوش معناسنه‌در وفهم وفطنت معناسنه‌در يقال هو

من اهل الرأى والحجى اى العقل والفطنة ومقدار معناسنه‌در جمعى احجاء كلور الحجى عصا وزننده ناحيه
معناسنه‌در جمعى احجاء كلور ويغمور قطره‌لرندن صو يك يوزنده پيدا اولان قبارجقلره دينور مفردى حجاة‌در
حصاة كبى ومجوس طائفه‌سنك زمزمه‌لرينه دينوركه ماده سنده بيان اولندى ومصدر اولور برنسنه‌يه اصلا
منفك اولمامق وجه اوزره دوشكون حريص اولمق معناسنه‌در يقال حجى به حجى من الباب الرابع اذا اولع به ولزمه
وسكرتمك معناسنه اولمغله ضد اولور يقال حجى الرجل اذا عدا لكن ضديتى منظور فيهدر وحجى وصف اولور
جدير ورَوا معناسنه كاسيذكر الحجاء كتاب وزننده بودخى مجوس زمزمه سنه دينور ومفاعله‌دن مصدر اولور
كاسيذكر التحجى تفعل وزننده مجوس طائفه سى زمزمه ايلمك معناسنه‌در يقال تحجى المجوسىّ اذا زمزم
وبريرده مقيم اولمق معناسنه‌در يقال تحجى بالمكان اذا اقام به المحجية محسنه وزننده معناسى لفظنه مخالف
اولان كلمه‌يه دينور يقال كلمة محجية اى مخالفة المعنى للفظ الاحجية همزه‌نك ضمى وجيمك كسرى وياتك تشديديله
والاحجوة واو مشدده ايله بودخى محجيه معناسنه‌در فارسيده لغز وچيستان وتركيده بيلمجه ويا كلمتاج تعبير اولنور
يقال القى اليه احجية واحجوة اى مخالفة المعنى للفظ فعجز عنها مقامات حريريه‌ده مخصوص مقامه‌در المحاجاة
مباهاة وزننده والحجاء جدال وزننده لغز سويلشمك معناسنه‌در باب مغالبه‌ده مستعملدر احجيه سويلشمكده
ذهن وفطانته يارشمق اولور تقول حاجيته محاجاة وحجاء فحجوته اى فاطنته فغلبته الحجوى فعوى وزننده
والحجيا مصغر بنيه‌سيله اسملردر الحجو حانك فتحى وجيمك سكونيله اقامت ايلمك معناسنه‌در يقال حجا بالمكان
حجوا اذا اقام وبرنسنه‌يى اسركيوب ضنت ايلمك معناسنه‌در يقال حجا بالشئ اذا ضن به وبلكى‌يى سوروب ايلتمك
معناسنه‌در يقال حجت الريح السفينة اذا ساقتها وحفظ راز ايلمك معناسنه‌در احجيه بوندن مأخوذدر يقال
حجا السر اذا حفظه ويغور بوكورمكله ناقه آنك آوازنى ايشتدكده بيلوب اكا منصرف اولمق معناسنه‌در يقال
حجا الفحل الشول اذا هدر فعرفت هديره فانصرفت اليه وطورمق معناسنه‌در يقال حجا الرجل اذا وقف ومنع
ايلمك معناسنه‌در يقال حجاه اذا منعه وبرنسنه‌يى تيقن ايليه‌رك ظن ايله شويله‌در ادعا ايلمك معناسنه‌در يقال
حجا الامر اذا ظنه فادعاه ظانا ولم يستيقنه وجزاء ومكافات ايلمك معناسنه‌در يقال حجا القوم اذا جزاهم الحجىّ
غنىّ وزننده والحجى فتى وزننده برنسنه‌يه ياراشق ولايق وروا اولان شيئه دينور يقال هو حجىّ به وحج بالتخفيف
اصله حجى وحجى اى جدير به المحجاة ميمك فتحيله برشيئك ياقشغنه باعث اولان نسنه‌يه دينور يقال انه لمحجاة
اى مجدرة ما احجاه واحج به همزه‌نك فتحى وجيمك كسريله فعل تعجبلردر عجب ونه عجب لايق وياراشقلردر
ديمكدر المحجى مفتى وزننده بخيل آدمه دينور يقال انه لمحج اى شحيح ابو حجيه سميه وزننده اجلح بن
عبد الله بن حجيه‌نك كنيه سيدركه محدثدر وحجيه بن عدى تابعيدر الحجاء قتال وزننده معاركه ومقاتله معناسنه‌در
يقال حاجاه حجاء اذا عاركه احجاء همزه مفتوحه ايله برموضعدر الواوى الحدو حانك فتحى ودالك سكونيله
والحداء غراب وزننده والحداء كتاب وزننده دوه‌يى زجر ايله سورمك معناسنه‌در يقال حدا الابل وبها
حدوا وحداء وحداء اذا زجرها وساقها شارح ديركه بو ماده دوه‌يى نغمه وترانه ايله تشويق ايده‌رك سورمكه
مخصوصدر مترجم ديركه واقعا جميع امهاتده بورسمه مرسومدر بو صورتده مؤلفك اذا زجرها قولى اولى راء مهمله
وآخرى زاى معجمه اولوركه تقديم معجمه ايله تحريف نساخدن اولور ياخود زجر صوت معناسنه اولور ومعناى
مذكورده حدا الفطنك اصلى ومنشأى دى ماده سنده مرسومدر وحدو تابع اولمق معناسنه‌در يقال حدا الليل النهار
اى تبعه الاحتداء افتعال وزننده بودخى تابع اولمق معناسنه‌در يقال احتداه اذا تبعه التحادى تفاعل
وزننده دوه‌لر برى برنى سوروب كوترمك معناسنه‌در يقال تحادت الابل اذا ساق بعضها بعضا الحادى والحدّاء
كتان وزننده نغمه ايله دوه سوريجيسنه دينور الاحدية والاحدوة احجيه واحجوه وزنلرنده بركونه دوه سورمكه
دينور يقال بينهم احدية واحدوة اى نوع من الحداء زمخشرى حدا كلمه سنى آغنى ايله سورمكه تخصيص ايلمكله
احديه واحدوه‌يى اغنيه وترانه ايله بيان ايلدى الحوادى هوادى وزننده اياقلره اطلاق اولنور اللره تالى وتابع
اولدقلريچون الحدواء صحراء وزننده پو يراز يلنه دينور سوق سحاب ايلديكيچون وبرموضع اسميدر حدودى
شروري وزننده برموضع آديدر مترجم ديركه حادى عشر لفظنده حادى كلمه سنك اصلى واحد اولوب رفع التباس
ايچون واواخره نقل ويايه قلب وعينى دخى تقديم اولنمغله وزنى عالف اولدى اليائى الحدى عصا وزننده بركيمه
يرندن اصلا ايرلميوب دائما آنده اولمق معناسنه‌در يقال حدى بالمكان حدى من الباب الرابع اذا لزمه فلم يبرح
ومنه يقال لا افعله حدى الدهر اى ابدا حدىّ سمىّ وزننده بر رجل اسميدر الاحداء همزه‌نك كسريله

برنسنه‌یی عن قصد ایلمك معناسنه‌در یقال احدی الشیء اذا تعمده التحدی تفعل وزننده احداء معناسنه‌در
یقال تحداه اذا تعمده و برکسه ایله تغلب بابنده معارضه ومنازعه ایلمك معناسنه‌در یقال تحدّی فلانا اذا نازعه
و باراه الحدیّا مصغر بنیه‌سیله اسمدر مغالبه اوزره معارضه ونزاعه دینور یقال ما یحدّی حدیّاه ای منازعته
ومباراته وحدیّا الناس واحد الناس دیمکدر زیرا اکری بین القوم حادی برشخص اولور وحدیّا معارض ومنازعه
اطلاق اولنور ومنه یقال انا حدیّاك ابرزلی وحدك یعنی سنك معارضك بنم میدانمه یالکزجه خروج ایله که باش باشه
اوغراشه‌لم الواوی الحذو حانك فتحی وذال معجمه‌نك سکونیله والحذاء کتاب وزننده ایاق قابنك برتکنی آخرینکنه
اولچوب اندازه‌سنه کسمك معناسنه‌در یقال حذا النعل بالنعل یحذو حذوا وحذاء اذا قدّرها وقطعها ورنسنه‌یی برنسنه‌یه
اویدرمق معناسنه‌در که اول یچمده واول کسیمده قلمقدن عبارتدر یقال حذا النعل بالنعل والقذة بالقذة اذا قدّرهما علیهما
و برآدمه ایاق قابی کیدرمك معناسنه‌در یقال حذا الرجل نعلا اذا البسه ایاها و برآدمك بعینه ایشی کبی ایشلمك
معناسنه‌در یقال حذا حذو زید اذا فعل فعله وطپراق صاچمق معناسنه‌در یقال حذا التراب فی وجوههم
اذا حثاه وسرکه وشراب کبی حدّتلو نسنه دلی اصروب اکجمك معناسنه‌در یقال حذا الشراب لسانه اذا قرصه
و برآدمه نسنه ویرمك معناسنه‌در یقال حذا زیدا اذا اعطاه وحذو یماج وقرشو معناسنه‌در کاسیذکر
الاحذاء همزه‌نك کسریله بو دخی ایاق قابی کیدرمك معناسنه‌در یقال احذاه النعل اذا البسه ایاها الحذوة
حانك کسریله عطیه وجائزه‌یه دینور تقول هذه حذوته ای عطیته وات پارچه‌سنه دینور یقال بیده حذوة
من اللحم ای قطعة منه ویماج ومقابل معناسنه‌در کاسیذکر المحاذاة مباهاة وزننده برآدمك قرشوسنه
چکوب اکا مقابل اولمق معناسنه‌در یقال حاذاه ای آزاه الحذاء کتاب وزننده بو دخی قرشو ومقابل معناسنه‌در
یقال هو حذاك وحذوتك وحذتك ومحاذاك وتقول داری حذوة داره وحذتها وحذوها مرفوعا ومنصوبا ای
ازاؤها الاحتذاء افتعال وزننده برکسه‌نك اورنکنه موافق ایش ایشلمك معناسنه‌در که ایشلدیکی ایش آنك
ایشنه اویمقدن عبارتدر یقال احتذی مثاله اذا اقتدی به الیائی الحذیّة غنیه وزننده مکه قربنده برهضبه
آدیدر الحذیّا مصغر بنیه‌سیله مژدکانی ویریلان شیئه دینور ومنه المثل * اخذه بین الحذیّا والخلسة * ای بین
الهبة والاستلاب یعنی آنی فلاندن هدیه ایله اختطاف بیننده اخذ ایلدی که کوکللو کوکلسز یاری رضاء و یاری
زور بازو ایله آلدی دیمکدر وحذیّا مال غنایمدن اولان حصه وقسمته دینور وقرشو ومقابل معناسنه‌در یقال هو
حذیّاك ای بازائك الحذی عذی وزننده برشجر آدیدر الحذایة ثمامه وزننده والحذیا حانك ضمیله والحذیّة
غنیه وزننده بونلرده مال غنیمتدن اولان قسمت وحصه‌یه دینور الاحذاء همزه‌نك کسریله برآدمه مال غنیمتدن
حصه ویرمك معناسنه‌در یقال احذی فلانا اذا اعطاه حذیة من الغنیمة الحذی حانك فتحیله سرکه وشراب
وبیات سود مقوله‌سی حدّتلو نسنه دلی اصروب آجشدرمق معناسنه‌در پس واوی ویائی اولور یقال حذی
اللبن وغیره لسانه یحذیه حذیا اذا قرصه ودرینك یرتغی چوغلتمق معناسنه‌در یقال حذی الاهاب اذا خرقه
فاکثر وکسمك معناسنه‌در یقال حذی یده اذا قطعها و برآدمی لسانه کتوروب دیلمك معناسنه‌در یقال حذی
فلانا بلسانه اذا وقع فیه المحذاء محراب وزننده دائما ناسی هدف تیر زبان ایدوب دیلمك عادتی اولان کسنه‌یه دینور
یقال رجل محذاء اذا کان یحذی الناس الحذیة حانك کسریله طولانی کسلمش نسنه‌یه دینور علی قول کسیلن
کوچك پارچه‌یه دینور و برنسنه‌نك یانده اولان نسنه‌یه اطلاق اولنور کویا که ایکی پارچه منزلنده اولور
ومنه یقال جاء احذیتین ای کل منهما الی جنب الآخر مؤلف حذیه‌نك معنای آتیسندن سکوت ایلدی قال
فی النهایة وفی الحدیث ان الهدهد ذهب الی خازن البحر فاستعار منه الحذیة فجاء بها فالقاها علی الزجاجة ففلقها
وقیل هی الماس لکن الماس بحردن ظهور ایتمز الحذاء کتاب وزننده اوزم کسیمی وقتنه دینور قطاف معناسنه
الحیذوان حانك فتحی وذالك ضمیله ورشان اسمیدر که مؤلفه کوره قری جنسندن ساق حرّ دیدکلری قوشدر
التحاذی تفاعل وزننده برنسنه‌یی بولاشمق معناسنه‌در یقال تحاذی القوم فیما بینهم الماء اذا اقتسموا الواوی
الحروة حانك کسریله غیظ وغضب یاخود وجعدن ناشی بوغزده وصدرده و باشده عارض اولان یانقلغه
وآچشقلغه دینور تقول عرض لی حروة وهی حرقة فی الحلق والصدر والرأس من الغیظ والوجع وخردلك
طعمنده اولان یاقیجیلغه واصریجیلغه دینور که لسانه ملاقی اولدقده اجزاسنی بری برندن تفریقله اصروب یاقمقدن
عبارتدر نته که حراوه دخی بو معنایه‌در کتابه وزننده یقال فیه حروة وهی حرافة فی طعم الخردل واتی وتیز
بد رایحه‌یه دینور یقال ما هذه الحروة ای الرایحة الکریهة معحدة بو الحاریة جاریه وزننده شول انکرك یلانه

دینور که پك چوق یشامغله جثه‌سی اکسیلوب همان باشی وصولومسی وزهری قالمش اوله یقال رماه الله بالحاریة
وهی الافعی التی کبرت ونقص جسمها ولم یبق الا رأسها ونفسها وسمها الحرا والحراة حانك فتحیله ناحیه
معناسنه‌در وقوش سسنه دینور علی قول عامدر وآهو یتاغنه دینور وقوش یمورطلیه‌جق یره دینور که فوللق
تعبیر اولنور جمعی احراء کلور وحراة آتشك یالکلنمسنه وطوتشمسنه دینور یقال حراة النار ای التهابها وحرا
لایق وخلیق معناسنه‌در ومنه قولهم بالحرا ان یکون ذاك وانه لحرا بکذا ای خلیق و بونك تثنیه وجمعی کلمز
زیرا فی الاصل مصدردر الحریّ غنیّ وزننده بو دخی روا ولایق معناسنه‌در یقال انه لحریّ بکذا وحرمخففا
ای خلیق الحری والمحراة میملرك فتحیله برنسنه‌نك یاقشغی اوزره ایشلمسنه محل لیاقت اولان آدمه دینور
یقال انه لمحری ان یفعل ولمحراة ای مخلقة و بو مبخله ومجبنه قبیلندن دخی اولور احر به وما احراه فعل
تعجبلردر تعجب وتعجب اکا لایقدر دیمکدر یقال احر به وما احراه ای ما اجدره التحری تفعل وزننده برنسنه‌یه
صمیمی قصد وعزم ایلمك معناسنه‌در یقال تحرّاه اذا تعمده واستعماله الیق وجمبان اولان نسنه‌یی طلب
ایلمك معناسنه‌در یقال تحرّی الرجل اذا طلب ما هو احری بالاستعمال و برمکانده تمکن ایلمك معناسنه‌در یقال
تحرّی بالمکان اذا تمکث به الحری جری وزننده اکسلمك معناسنه‌در یقال حری الشیء یحری حریا اذا نقص
الاحراء همزه‌نك کسریله اکسلتمك معناسنه‌در یقال احراه الزمان اذا انقصه حراء کتاب وزننده وحری
علی وزننده و بو قاضی عیاضدن منقولدر مکه‌ده برطاغك آدیدر که آنده اولان غارده مفخر عالم صلی الله علیه وسلم
حضرتلری قبل البعثه تنهاجه طاعت وعبادت ایدرلر ایدی واشبو حراء کلمه‌سی مذکر ومؤنث ومنصرف وغیر
منصرف اولور الواوی حزوی زای معجمه ایله قصوی وزننده وحزواء حمراء وزننده وحزاء سحاب
وزننده وحزوری شروری وزننده برموضع اسملریدر المحزوزی احزیزاء ماده‌سندن اسم فاعل اوله رق
میل کبی دیکیلوب طوران علی قول بری اوته او بنایوب مضطرب اولان یاخود منکسر اولان شیئه دینور یقال
شیء محزوزای منتصب اوقلق اومنکسر الحزو حانك فتحیله قوشی برندن اوچورمغله تفأل وتکهن ایلمك
معناسنه‌در یقال حزا الاعرابی یحزو حزوا اذا زجر وتکهن التحزّو تفعل وزننده حزو معناسنه‌در یقال
تحزّی بمعنی حزا الیائی الحزی رمی وزننده حزو معناسنه‌در یقال حزی یحزی حزیا لغة فی حزا حزوا التحزی
تفعل وزننده حزی معناسنه‌در یقال تحزّی بمعنی حزی التحزیة تأدیه وزننده آغاجده اولان خرمالری تقدیر
وتخمین ایلمك معناسنه‌در یقال حزّی النخل تحزیة اذا خرصها وقوشی برندن قالدرمغله فال طوتمق معناسنه‌در یقال
حزّی الطیر اذا زجرها وساقها وسراب برنسنه‌نك شخصنی قالقتمق معناسنه‌در که اول هیئتده تخیل اولنور یقال حزّی
السراب الشخص اذا رفعه الحزا عصا وسماء وزنلرنده برنبات آدیدر مفردی حزاة وحزاءه‌در جوهری غلط ایدوب
خای معجمه ایله ثبت ایلدی بو نبات برّی و بستانی اولور بریسنه یبان کرفسی و یبانی دره اوتی دیرلر بستانیسنه دلوجه کشنج
دیرلر فارسیده دینارویه وآهو دوستك دیدکلری بودر الاحزاء همزه‌نك کسریله برنسنه‌دن هیبتلنمك معناسنه‌در یقال
احزی منه اذا هاب و برمتاعك بهاسنی مشتری‌یه کوجلتمك معناسنه‌در که زیاده‌یه چقرمغله دشوار ایلمکدن عبارتدر یقال
احزی علیه فی السلعة اذا عسر و برنسنه‌یه کسب شعور ایلمك معناسنه‌در یقال احزی به اذا علم به ومشرف ومرتفع
اولمق معناسنه‌در یقال احزی الشیء اذا اشرف وارتفع حزاء کتان وزننده برموضعدر الواوی الحسو حانك فتحی
وسینك سکونیله قوش قسمی صو ایچمك معناسنه‌در یقال حسا الطائر الماء یحسو حسوا ولا تقل شرب یعنی قوشك صو
ایچمسنده حسو استعمال اولنور شرب ماده‌سی استعمال اولنمز زیرا حسو ازجه ازجه ایچمکه مخصوصدر بو معناده‌در که
حسو الطیر قصیر وقلیل نسنه‌دن کنایه اولنور یقال یوم کحسو الطیر ای قصیر وحسو تدریجله ایچمك معناسنه‌در
یقال حسا زید المرق اذا شربه شیئا بعد شیء وحسو ایچیله‌جك شوربا مقوله‌سنه دینور که تدریجله ایچیلور کاسیذکر
التحسی تفعل وزننده والاحتساء افتعال وزننده بونلرده شوربا مقوله‌سی ایچمك معناسنه‌در یقال تحسی
المرق واحتساه بمعنی حساه الاحساء همزه‌نك کسریله والتحسیة تادیه وزننده برآدمه شوربا مقوله‌سی
ایچورمك معناسنه‌در تقول احسیته المرق وحسیته اذا اشربته الحسیّة غنیه وزننده والحسا عصا وزننده
والحسو دلو وزننده که ذکر اولندی والحسوّ عدوّ وزننده اسملردر ایچیلجك شوربا مقوله‌سنه دینور وحسوّ
عدوّ وزننده شوربا مقوله‌سنی چوق ایچن آدمه دینور یقال رجل حسوّ ای الکثیر التحسی الحسوة غرفه وزننده
برایچیم ایچیلجك نسنه‌یه دینور جمعی احسیه واحسوه وجمع الجمعی احاسی کلور تقول سقانا حسوة ای الشیء القلیل
من الحسا وحسوه نباء مرّه اولور لکن حانك فتحیله افصحدر الیائی الحسی حانك فتحی وکسری وسینك

سكونيله والحسى الى وزننده صوايركيلجك دوزجه وملا يمجه يره دينورعلى قول شول غليظ يره دينوركه اوستى
قوملق اولديغندن يغمورصو يني چكمبوب امساكله بركدرمكله انده اشمه لرقاز يلوب قوغه ايله صويندن الند قده
بنه يرينه اطرافندن ترشحله جمع اولوراوله جمعى احساء وحساء كلورحانك كسريله كه اشمه يرلرى ديمك اولورهديه
اشمه سى كبى الاحتساء افتعال وزننده والتحسية تاديه وزننده اشمه قازمق معناسنه در يقال احتسى
حسى اذا احتفره واحتساء برآدمك مافى الضميرنى يوقلمق معناسنه مستعملدر يقال احتسى مافى نفسه اذا اختبره
الحسا عصا وزننده بودخى برآدمك مافى الضميرنى يوقلمق معناسنه در يقال حسى مافى نفسه حسا من الباب
الرابع اذا اختبره الحساء كتاب وزننده برموضعدر احساء همزه نك فتحيله برقاج موضعلردر احساء بنى سعد
هجر حذاسنده بر بلده دركه احساء القرامطه در ياخود اندن بشقه واحساء حرشاف بحرين ساحلنده بر بلده در
واحساء بنى وهب فرعا ايله واقصه بيننده طقوز بيوك قيوآديدر واحساء قبيله ٔ غنى يوردنده برصوآديدر و يمامه ده
برصوآديده وجديله يوردنده برصوآديدر المحساة محراب وزننده دولابله صوچكن آكوزه دينور الواوى الحشو
حانك فتحى وشين معجمه نك سكونيله خلق خرده دوه لره دينور يقال اعطاه من حشو الابل اى صغارها ومقتضاى
حالدن زائد سوزلره دينوركه كلام اثنالرينه تخليل ايدرلر مفهوم ومآلدن خارج نسنه ومثلا ديدكلرى كبى يقال كثير
الحشوفى كلامه اى فضل كلامه وآدمك نفس وذاتنه اطلاق اولنور يقال حشوالرجل اى نفسه ومصدراولور
يصدق ومندرمقوله سنى قيتق و پموق مقوله سيله طولدرمق معناسنه يقال حشا الوسادة حشوا اذا ملأها و يصدق
ومندرمقوله سنك ايچنه طولدردقلرى نسنه يه دينورقيتق و پموق كبى و برآدمك اعضاء داخليه سنه طوقنمق
معناسنه در يقال حشاه حشوا اذا اصاب حشاه الحاشية بودخى خرده دوه لره دينور الحشية غنيه وزننده
ايچى پنبه ايله ياخود يوك ايله طولمش فراشه دينور يقال طرح له حشية وهى الفراش المحشو وقوالتق يصديغنه دينور
بعضلرديديكه شول يوز يصديغى طرزنده كوچك يصديغه دينوركه عرب نسوانلرى سمزكورينمك ديو بدنه
و بوكورلرينه ياخود بيوك كورنسون ديو صغريسنه استوار ايدرلر المحشى منبر وزننده بودخى اول يصديغه
دينور الاحتشاء افتعال وزننده خاتون ذكراولنان يصديغى كوترنمك معناسنه در يقال احتشت المرأة الحشية
اذالبستها و برنسنه كركى كبى طولمق معناسنه در يقال احتشى الشئ اذا امتلأ وحايض حيض بزى طوتنمق
معناسنه در يقال احتشت المستحاضة اذا حشت نفسها بالمفارم المحاشاة مباهاة وزننده برآدمه خرده دوه و يرمك
معناسنه در يقال اتاه فما جله ولا حاشاه اى ما اعطاه جليلة ولا حاشية الحشا عصا وزننده اعضاء داخله دينور
بغرسق و بوكرك وجكركبى جمعى احشاء كلور يقال اخرج القصاب حشا الشاة اى مافى بطنها المحشى مقعد
وزننده قارنده طعام واره جق موضعه دينورمراد حيوانده اشكنبه نك ايچى وانسانده بغرسق اوله جقدر كه ثفل
موضعلريدر الحشوة حانك ضمى وكسريله يرده ايشه يرامايان چالى وچرپى وخاروخاشاك مقوله سنه دينور يقال
ما اكثر حشوة ارضه اى حشوها ودغلها الحشاة حصاة وزننده طبراغى سياه منفعتسز ارضه دينور يقال ارض
حشاة اى سوداء لاخير فيها اليائى الحشى عصا وزننده قارنده حجاب كبددن ماعدا اجزاء جوفيه يه دينوركه جكر
و بوكرك واشكنبه وسائريدر على قول بان طرفنك نهايتنده اولان آرد ايكولر ايله كه اوكسوز ايكو تعبير اولنور يوج
مابيننده اولان مهماته دينور مراد بوش بوكور ايله پوج مابيننده اولنلردر ياخود ظاهر بطنه دينور وحضن وحصاره
دينور بعض نسخه ده حضن عنواننده اولمغله قوجاق اولور لكن شارحك نسخه سنده خصر اولمغله بل ديمك اولور
و بورلمق ياخود علت سببيله هارهار خشليوب صولومغه دينور يقال حشى الرجل حشا من الباب الرابع اذا اخذه
الربو وطولومده سود قار تمقلنوب درى كبى طلومك ايچ يوزينه ياپشمغله كنديسى بدرايحه بغليوب طلومى وايچنه
قونان سودى قوقتمق معنا سنه در يقال حشى السقاء اذا صارله من اللبن كالجلد من باطن فلصق به فلا يعدم ان ينتن
فيروح وحشا برنسنه نك يوره سنه وكنف وناحيه سنه دينور تقول انا فى حشاه اى فى كنفه وناحيته و مدينه قربنده
برموضع آديدر الحشى غنى وزننده والحشيان سكران وزننده ها رهار خشليوب صولو يان كشى يه دينور
مؤنثى حشيه وحشياء در يقال هو حش وحشيان وهى حشية وحشيا اذا اخذه الربو وحشى غنى وزننده كوكى
چوريوب تباه اولمش ياخود قورمش اوتلغه دينور الحاشية برنسنه نك كنارنه و پروازنه دينور يقال حاشية الثوب
وغيره اى جانبه و برآدمك اهل ومتعلقاتنه اطلاق اولنور يقال هومن حاشيته اى من اهله وخاصته و برنسنه نك
يوره سنه وكنف وظل وحمايه سنه اطلاق اولنور يقال هؤلاء حاشيته بالنصب اى فى ناحيته وظله المحاشاة مباهاة
وزننده برنسنه يى ميانه دن اخراج واستثنا ايلمك معناسنه در يقال حاشا منهم فلانا اذا استثناه منهم و بوكار و پرواز

معناسنه اولان حاشيه ماده سندندر كويا كه انى حاشيه عد ايلمشدر التحشى تفعل وزننده محاشاة معناسنه در
يقال تحشاه بمعنى حاشاه و برآدمى برنسنه دن تبرئه ضمننده حاشا فلان ديمك معنا سنه در يقال تحشى الرجل اذا قال
حاشا فلان وشرم وحيا جهتيله برنسنه دن يا بركسه دن استنكاف ايلمك معناسنه در يقال تحشى من فلان اذا تذمم حاشا
الفك قصريله حتى كلمه سى كبى مابعدنى مجرور ايدر يعنى حروف جاره دندر استثناء ايچوندر وحاشاك وحاشالك
بمعنى واحدر بلرك حاشالله و يانك حذفيله حاشالله قوللرى معاذالله معناسنه دركه تبرئه ضمننده ايراد اولنور يقال
حاشالله وحاش لله اى معاذالله شارح ديركه مغنى اللبيبده حاشا كلمه سى اوج وجه اوزره مستعمل اولديغى مرسومدر
الحاشبة ابن المخاض ايله ابن اللبون مراد اولنور ابن مخاض بر ياشنده وابن لبون ايكى ياشنده اولان دوه در يو الحصا
عصا وزننده اوفه جق طاشلره دينوركه چقل تعبير اولنور مفردى حصاة در جمعى حصيات كلور فتحاتله
وحصى كلور حانك ضمى وكسرى وصادك كسريله وحصا صايى يه دينور عدد معناسنه در على قول عدد
كثيره دينور تقول لم ارمنهم اكثر حصا اى عددا اوهوالكثير وحصا مصدر اولور برنسنه ده اثر قلمق
معنا سنه يقال حصى الشئ حصا من الباب الرابع اذا اثرفيه و يرك چاقللى چوق اولمق معناسنه در
يقال حصبت الارض اذا كثر حصاها الحصى رمى وزننده برآدمى چاقل ايله اورمق معنا سنه در
تقول حصبته حصيا اذا ضربته بالحصاة المحصاة مرماة وزننده چاقللو يره دينور يقال ارض محصاة
اى كثيرة الحصى الاحصاء همزه نك كسريله برنسنه يى صايمق معناسنه در ياخود از بر ايلمك ياخود فهم وادراك
ايلمك معناسنه دركه مراد بو ايكى معناده دخى استعمال اولنور يقال احصى الشئ اذا عده اوحفظه اوعقله
الحصاة حانك فتحيله مثانه ده طاش پيدا اولمغه دينوركه علتدر بول مشتد ومتحجر اولديغندن ناشيدر يقال
حصى الرجل على المجهول فهو محصى كتب طبيه ده مرسومدركه كاهجه انسانك بوكركلرنده وقاوقنده طاش
وقوم تحدث ايدر سبب ماديسى ماده ٔ غليظه در وسبب فاعلى برحرارت غريبه دركه ماده نك رقيقنى افنا ايدوب
غليظنى متحجر اولديغى حالده باقى قالور وحصاة رأى ورشد ودرايت معناسنه در يقال فلان ذوحصاة اى رأى
الحصى غنى وزننده عقل ورشدى وافر آدمه دينور يقال هوحصى اى وافر العقل الحصو حانك فتحيله
قارن سانجبسنه دينور يقال اضطرب من الحصو اى المغص فى البطن ومنع ايلمك معنا سنه در يقال حصاه
حصوا اذا منعه التحصية تأديه وزننده برنسنه يى حفظ ووقايه ايلمك معناسنه در يقال حصاه اذا وقاه التحصى
تفعل وزننده صاقنمق معنا سنه در يقال تحصى الرجل اذا توقى الحصوان فتحاتله يمنده برموضعدر الواوى
الحضو حانك فتحى وضاد معجمه نك سكونيله آتش قرار قدنصكره اوچروب ايشتمق معناسنه در يقال حضا النار
حضوا اذا حرك جمرها بعدما همد المحضاء محراب وزننده والمحضاة مكنسه وزننده آتش اوچره جك
كوسكويه دينور يقال سعر النار بالمحضاء والمحضأة اى حركها بعود تحرك به النار المحضى منبر وزننده برداغه
دينور كوز معناسنه الواوى الحطو خطو وزننده برنسنه يى صارصوب ارغلامق معناسنه در يقال حطاه
حطوا اذا حركه كه مزعزعا الحطا قفا وزننده ابرى كهله يه دينور الحظواء حمراء وزننده قزل تو يلو قيونه
دينور الاحطيطاء اعشيشاب وزننده شيشوب قبارمق معناسنه در يقال احطوطى الشئ اذا انتفخ
الواوى الحظوة حانك ضمى وكسرى وظاى معجمه نك سكونيله والحظة عده وزننده قدر ومكانت واعتبار
معناسنه در يقال ماله حظوة عنده اى مكانة ورزق وقسمت جهتندن اولان حظ و بهره يه دينور جمعى
حظى كلور حانك كسرى والفك قصريله وحظاء كلور مدايله وحظوه وحظه مصدر اولور بركمسه يانند ه
عزتلو حرمتلو اولمق معناسنه يقال حظى كل من الزوجين عند صاحبه حظوة وحظة من الباب الرابع
اذا صار ذامكانة الاحتظاء افتعال وزننده حظوه معناسنه در يقال احتظى بمعنى حظى الحظية غنيه وزننده
زوجى يانند ه وقع وقدر وحرمتى اولان خاتونه دينور ومنه المثل * الاحظية فلا الية * تته كه الى ماده سنده بيان اولندى
الحظوة حانك فتحى وضميله شول كوچك اوقه دينوركه اطفال انكله مشق وملاعبه ايدرلر واغاج كوكلرندن
سوروب چقان تازه وملايم فليزه دينور جمعى حظاء كلور حانك كسريله وحظوات كلور فتحاتله الحظيات
مصغر بنيه سيله حظيه نك جمعيدر كه حظوه نك مصغريدر ذكر اولنان كوچك اوقه دينور ومنه المثل * احدى
حظيات لقمان * يعنى لقمان بن عاد حظياتندن بريدر بومثل شرته معروف اولان كمسه دن احيانا براپولك صادر
اولدقده ضرب اولنور الحظيا مصغر بنيه سيله يابجه يابجه يورو يشه دينور يقال يمشى الحظيا وهو مشى رويد
الحظو حانك فتحيله يابجه يابجه رفق وتأنيله يورمك معنا سنه در يقال حظا الرجل حظوا اذا مشى الحظيا وهو

مشی روید الیائی حظی سمی وزننده برجل آدیدر الحظی علی وزننده کهله‌ره دینور مفردی
حظاة‌در الحظی الی وزننده حظو بهره معناسنه در حظو کبی جمعی احظی وجمع الجمعی احاظی کلور
الواوی الحفا جفا وزننده یالین‌یوریمکدن انسانك ودوه وسائر دوابك ایاقلری آشوب فرسوده اولمق معناسنه‌در
علی قول یالین‌ایاق یوریمك معناسنه‌در یقال حفی الرجل والابل حفا من الباب الرابع اذا رقت قدمه من کثرة المشی
اوهو المشی بلاخف ولانعل الحفی غنی وزننده والحافی اسم فاعلردر برآدمه مبالغه وجه اوزره نوازش
واکرام ایدوب واکا اظهار بشر وسرور ایدر اولان آدمه دینور یقال رجل حفی وحاف ای یبالغ فی الاکرام
ویظهر السرور والفرح وحقنده همت ایلمك ایچون برآدمك حالنی پك سؤال واستقصا ایدر اولان آدمه دینور
وحفی علمی استقصاء وجهیله تعلم وتحصیل ایدن عالمه دینور یقال هو عالم حفی اذا کان قد تعلم باستقصاء وسؤالده
الحاح وابرام ایدن کمسیه دینور جمعی حفواء کلور حنفاء وزننده یقال رجل حفی ای ملح فی سؤاله الحفوة حانك
ضمی وکسریله والحفیة والحفایة حانك کسریله اسملردر یالین‌یوریمکدن ایاق یبریوب آشنمغه یاخود ایاغك یالیکنلغنه
دینور الاحتفاء افتعال وزننده یالین‌ایاق یوریمك معناسنه‌در یقال احتفی الرجل اذا مشی حافیا واوتی یردن
چکوب قوپرمق معناسنه‌در یقال احتفی البقل اذا اقتلعه من الارض وبو مهموزده لغتدر وبرآدمك اکرام
وتلطیفنده اظهار بشر وسرور ایده‌رك مبالغه ایلمك معناسنه‌در یقال احتفی به اذا بالغ فی اکرامه واظهر السرور
والفرح وبرآدمك حالندن لطف جهتیله پك سؤال ایلمك معناسنه‌در یقال احتفی به اذا اکثر السؤال عن حاله الحفاوة
حانك فتحی وکسریله والحفایة حانك کسریله والتحفایة تانك کسریله برآدمه اظهار بشر وسرور ایده‌رك پك
چوق نوازش واکرام ایلمك ومهربانلق ایتمك معناسنه‌در یقال حفی به حفاوة وحفایة وتحفایة من الباب الرابع
اذا بالغ فی اکرامه واظهر السرور والفرح وبرآدمك لطف جهتیله حالندن چوق صورشدرمق معناسنه‌در
یقال حفی به اذا اکثر السؤال عن حاله الحفو عفو وزننده اکرام ایلمك معناسنه‌در یقال حفا الله به حفوا اذا اکرمه
وبرنسنه ویرمك معناسنه‌در یقال حفار یدفلانا اذا اعطاه وویرمیوب محروم ایلمك معناسنه اولمغله ضد اولور
یقال حفا فلانا اذا منعه وبغی افراط وجه اوزره قرقمق معناسنه‌در یقال حفا شاربه اذا بالغ فی اخذه الاحفاء
همزه‌نك کسریله بودخی بیغی دبنه وارنجه قرقمق معناسنه‌در یقال احفی شاربه اذا بالغ فی اخذه ودونه دونه سؤال
ایلمك معناسنه‌در یقال احفی السؤال اذا ردده وبرآدمه برخصوصده لاذن کبی یاپشوب نهایت مرتبه‌ده الحاح
وابرام ایلمك معناسنه‌در یقال احفی فلان زیدا اذا الح علیه وبرح به فی الالحاح وبرآدمی برخبر طویمق خصوصنه
حمل وحواله قلمق معناسنه‌در تقول احفیته ای حملته علی ان یبحث عن الخبر وبرآدمی خوارلمق معناسنه‌در تقول
احفیت به اذا ازریته المحافاة مکافاة وزننده کلامده منازعه ایلمك معناسنه‌در یقال حافاه اذا نازعه فی الکلام
الحفاوة حانك فتحیله الحاح وابرام ایلمك معناسنه‌در ومنه المثل ✻مأربة لاحفاوة✻ یعنی مرام عرض حاجتدر
یوخسه ابرام والحاح دکلدر الاستحفاء استخبار معناسنه‌در یقال استحفاه اذا استخبره حفاء کساء وزننده
برطاغك آدیدر الحافی قاضی وحاکمه اطلاق اولنور یقال هو حاف ای قاض التحافی تفاعل وزننده خصم ایله والی
وقاضی حضورنده مرافعه ایلمك معناسنه‌در تقول تحافینا الی السلطان ای ترافعنا التحفی تفعل وزننده برآدمی اغفال ایله
غفلتنی اغتنام ایلمك معناسنه‌در یقال تحفاه اذا اهتبله وچالشمق معناسنه‌در یقال تحفی فی الامر اذا اجتهد الحفیا حانك
فتحی والفك مدی وقصریله ویانك تقدیمیله زبازده درمدینه‌ده برموضع آدیدر الواوی الحقو حانك فتحی وقافك سکونیله
بدنده بوکوره دینور یقال اصاب حقوه وحقوته ای کشحه وفوطه‌یه دینور ازرمعناسنه علی قول فوطه بغلیجق
یره دینورکه بل اوله جقدر بونده حانك کسریله ده وحقوه ده لغتدر جمعی احق کلور قافك کسریله واحقاء کلور
وحقی کلور حانك ضمی وقافك کسریله وحقاء کلور جبال کبی وحقو مصدر اولور برآدمك بوکورنه یاخود بلنه
اورمق معناسنه‌در یقال حقاه حقوا اذا اصاب حقوه وحقو سیل صوینی چقه مزاولان غلیظ ومرتفع یره
دینورکه بل وبیلان تعبیر اولنور جمعی حقاء کلور حانك کسریله وحقو السهم اوقك یلك یکیه جك یرندن عبارتدر
یقال سهم دقیق الحقو وهو موضع الریش وحقو الثنیة یوقشده اولان یولك ایکی بوکوریدرکه ایکی جانبی اوله جقدر
یقال اخذوا من حقوی الثنیة ای جانبیها الحقی شقی وزننده بوکورنه اورلمش آدمه دینور الحقا عصا وزننده
بوکور آغریمق معناسنه‌در یقال حقی الرجل علی المجهول حقا فهو محقو ومحقی ای شکی حقوه وات یمکدن قارن
آغریمق معناسنه‌درکه کیجی اتی یمکدن قارنده وجع وسلاح عارض اولمقدر یقال حقی الرجل علی المجهول فهو
محقو ومحقی اذا اصابه الحقوة الحقوة حقو کبی فوطه‌یه یاخود بله دینور وآت یمکدن قارنه عارض اولان آغری‌یه

دینور یقال اصابه الحقوة ای الوجع فی البطن من اکل اللحم وبرعلت آدیدرکه دوه قسمنه عارض اولور آق جکرده
پیدا اولمغله دوه‌نك جوفنده سانجی پیدا اولوب کویا که احشاسی کسیلوب طوغرنور الحقا حانك کسریله بودخی
ات یمکدن قارنده حادث اولان وجعه دینورکه یورك بورندیسی عارض اولور وبرموضع آدیدر وحقو کبی ازاره یاخود بله
دینور الواوی الحکایة کتابه وزننده برسوزی وخبری نقل وروایت ایلمك معناسنه‌در تقول حکوت الحدیث
احکوه حکایة اذا نقلته وبومشابهت معناسندن مأخوذدر اصلی حکاوه‌درکه واویدر الیائی الحکایة کتابه
وزننده یائیدر ذکر اولنان واوی معناسنه‌در تقول حکیت الحدیث احکیه حکایة اذا نقلته وبرنسنه‌یه بکزه‌مك
معناسنه‌در تقول حکیت فلانا اذا شابهته وبرکمسنه‌یه فعلا یاخود قولا تقلید ایلمك معناسنه‌در تقول حکیت
فلانا اذا فعلت مثل فعله اوقلت مثل قوله سواء وبرکمسنه‌دن برکلام نقل ایلمك معناسنه‌در تقول حکیت عنه
الکلام اذا نقلته بونکله معنای اولك فرقی واردر ودوکمی چکوب محکم ایلمك معناسنه‌در تقول حکیت العقدة
اذا شددتها المحاکاة مباهاة وزننده بودخی بکزه‌مك معناسنه‌در تقول حاکیته اذا شابهته وبرکمسنه‌یه تقلید ایلمك
معناسنه‌در تقول حاکیته اذا فعلت مثل فعله اوقوله سواء الاحکاء همزه‌نك کسریله بودخی دوکمی چکوب
بکشدرمك معناسنه‌در تقول احکیت العقدة اذا شددتها وغالب اولمق معناسنه‌در یقال احکی علیهم اذا اربی
الحکی غنی وزننده قوغجی عورته دینور یقال امرأة حکی ای نمامة نسوان خصائصندن اولمغله حکی عنواننده
مستعملدر الاحتکاء افتعال وزننده برنسنه قویلشوب متین واستوار اولمق معناسنه‌در تقول احتکی امری
ای استحکم الواوی الحلو حانك ضمی ولامك سکونیله طتلو نسنه‌یه دینورکه آجی مقابلیدر فارسیده شیرین
دینور یقال هو حلو ای لبس بمر وحلو الرجال خوشطبع وشیرین سخن وخفیف الروح اولمغله هرکسك عندنده
معتبر ومحبوب اولوب الفتندن فاکهه کبی استلذاذ اولنور اوله جمعی حلوون کلور مؤنثی حلوه‌در جمعی حلوات کلور
یقال رجل حلو وامرأة حلوة ای یستخف ویستحلی الحلاوة عداوه وزننده والحلو حانك فتحیله والحلوان
حانك ضمیله طتلو وشیرین اولمق معناسنه‌در یقال حلی الشیء وحلا وحلو حلاوة وحلوا وحلوانا من الباب الرابع
والاول والخامس اذا کان حلوا وبرنسنه‌یی طتلو عد ایلمك معناسنه‌در یقال حلی الشیء حلاوة من الباب الرابع
اذا عده حلوا وبرنسنه کوزه وکوکله خوش کلمك معناسنه‌در تقول حلی الشیء بعینی وقلبی وحلا حلاوة وحلوانا
من الباب الرابع والاول اذا اعجبك بعضلر دیدیکه باب اولدن فمده یعنی برنسنه آغزه طتلو کلکده وباب رابعدن
عینده کوزه طتلو وخوش کورنمکده مستعملدر فیقال حلا فی الفم وحلی فی العین وبرکسنه‌دن خیر ومنفعته نائل
اولمق معناسنه مستعملدر یقال حلی منه بخیر وحلا منه من البابین المزبورین اذا اصاب منه خیرا وحلو حانك
فتحیله برنسنه‌یی طتلو وشیرین ایلمك معناسنه‌در یقال حلا الشیء یحلوه حلوا اذا جعله حلوا وبرآدمه برنسنه ویرمك
معناسنه‌در یقال حلا الشیء اذا اعطاه ایاه وحلو وحلوان حانك ضمیله برکسنه قزنی یاقزقرنداشنی مهر مسمی ایله
حین تزویجده مهر مزبوردن برمقدار نسنه کندیسنه عائد اولمق اوزره تزویج ایلمك معناسنه‌درکه بو وضع ومهری
کندیسی اخذ ایلمك بین العرب ذمیمه‌در یقال حلا فلان فلانا حلوا وحلوانا اذا زوجه ابنته اواخته بمهر مسمی
علی ان یجعل له من المهر شیئا مسمی شارح دیرکه تمام مهری کندی آلمقده دخی مستعملدر وحلوان اسم اولور دلال
اجرتنه وفالجی وکاهن اجرتنه دینور وخاتونك مهرینه یاخود شیرینلك ویدیلك تعبیر اولنان عطیه‌یه دینورکه
داماد طرفندن ویریلور ورشوت کونه ویریلان نسنه‌یه دینور وعوض وجزاء معناسنه‌در ومنه تقول
لاحلونك حلوانك ای لاجزینك جزاك الاحلیلاء اعشیشاب وزننده برنسنه طتلو اولمق معناسنه‌در یقال
احلولی الشیء اذا حلی وبرنسنه‌یی طتلو عد ایلمك معناسنه‌در یقال احلولاه بمعنی استحلاه شارح دیرکه افعیعال
بابنده بوندن واعروری کلمه‌سندن غیری متعدی کلمامشدر الاستحلاء بودخی برنسنه‌یی شیرین عد ایلمك
معناسنه‌در یقال استحلاه اذا عده حلوا التحلی تفعل وزننده استحلاء معناسنه‌در یقال تحلاه اذا عده حلوا
الحلی غنی وزننده خوش وشیرین سوزه دینور یقال قول حلی ای یحلولی فی الفم التحلیة تأدیه وزننده
برنسنه‌یی طتلو ایلمك معناسنه‌در یقال حلاه تحلیة اذا جعله حلوا وکاه اولورکه حلأت السویق دیرلر مهموز
اوله‌رق وبو غیر قیاسیدر الحلو عدو وزننده بودخی خوشطبع وحلو الالفه آدمه دینور یقال رجل حلو ای
حلو حلوه غرفه وزننده برقسراغك آدیدر الحلواء حانك فتحی والفك مدی وقصریله معروفدرکه حلوا ایله
یعنی شکر وعسل مقوله‌سی طتلو ایله مرتب اولان طعامه دینور رشیدیه ومأمونیه کبی وطتلو وشیرین فاکهه‌یه
دینور الحلوة عدوه وزننده والحلیة غنیه وزننده منظره‌سی پك خوش وشیرین ودلنشین ناقه‌یه وصف اولور

يقـال ناقة حلوة وحلية اى تامة الحلاوة الاحلاء همزه نك كسريله طتلو سوز سويلمك معناسـنه مستعملدر
ومنه يقـال فلان ماىمرّ وما يحلى اى مايتكلم بمرّ ولا حلو وطتلو خوش ايش ايشلمك معناسنه مستعملدر يقال مايمرّ
وما يحلى اى لا يفعل مرّا ولا حلوا واكر بركرّه آجى و بركرّه طتلو اولمق حالتنى كه تلوّن مقتضاسيدر آندن نفى ايلمكه
قصد ايدرسن مايمرّ ومايحلو ديرسن ثلاثى صيغه سيله واحلاء برنسنه يى شيرين بولمق ياخود شيرين قلمق معناسنه در يقال
احليته اذا وجدته اوجعلته حلوا الحلاوة سحابه وثمامه وزنلرنده والحلاءة همزه ايله واحلواء صحراء وزننده
والحلاوآء حانك فتحيله والحلاوآء حانك ضميله قفانك اورته سنه دينور جمعى حلاوى كلور صحارى وزننده الحلو
حانك كسريله جلاّ هلرك كوچك طراغنه دينوركه مراد تفه اوله جقدر الحلاوة سحابه وزننده شول ارضه دينوركه
آنده ذكور بقل وسبزوات نابت اوله الحلاوى قصارى وزننده برنوع خرده شجر اسميدر و برتيكنلو اوتك آديدر جمعى
حلاوى كلور مفردى كبى وحلاويات كلور حانك ضمى وواوك فتحيله المحالاة مباهاة وزننده بركسه ايله مطايبه وملاطفه
ايلمك معناسنه در يقال حاليته اذا طايبته حلوان عثمان وزننده ايكى بلده آديدر وايكى قريه اسمدر وحلوان بن عمران بن
الحاف بن قضاعه بركسه دركه ذرّيتندن نيجه صحابهٔ كرام وجوده كلديلر و بو بانئ حلوان عراقدرز يرا حلوانك برى
شامده و برى عراقده در الحلاة حانك كسريله مدينه قربنده برطاغك آديدر حلوه غرفه وزننده حجازده برقيو اسميدر
الحلا قفا وزننده شول دواء ودارويه دينوركه لدى الاستعمال صو ايله اصلتمق ياصو ايله ايچمك شانندن اوله الحلاء
شداد وزننده ابو الحسين الحلاء على بن عبيد الله بن وصيف در رؤساى طائفهٔ اماميه دندر وشمس الائمه عبد العزيز
بن احمد الحلوانى كه امام مشرق وقدوهٔ حنفيه در و حلوائى سلمانى وزنـنده در نسبتى حلاويه در و نون بدلى همزه ايله
الحلوائى دخى جائزدر وابو المعالى عبد الله بن احمد الحلوانى فقهاء شافعيه دندر مترجم حقيردير كه شهاب شرح درّه ده
بونى تخطئه ايدوب ديديكه اكر حـلاوه يه نسبت اولنسه لامحاله حلاوى ديمك لازمدر پس حلوانى حلواء لفظنه
منسوبدر اليائى الحلى حانك فتحى ولامك سكونيله زيب و زينته دينوركه دوز كون تعبير اولنور كرك التون وكمش
كبى معدنياتدن دوزلمش اولسون وكرك الماس و ياقوت مقوله سى جوهر اولسون جمعى حلى كلور حانك ضميله دلى كبى
بعضلر ديديكه حلى كلمه سى جمعدر مفردى حليه در تمر و تمره كبى وحلى مصدر اولور خاتون دوز كونه مالك اولمق ياخود
دوزنمك و بزنمك ياخود دوز كونلو اولمق معناسنه در يقال حليت المرأة حليا من البـاب الرابع اذا استفادت حليا
اولبسته او صارت ذات حلى وقولهم حلى فى عينى قيل من الحلى يعنى اشبو حلى ماده سندند رحلاوتدن دكلدر الحلية
حانك كسريله بو دخى دوز كونه و پيرايه يه دينور حلى معنـاسنه جمعى حلى كلور حانك كسرى واللك قصريله وحلى
كلور حانك ضميـله وحلى السيف وحلاة السيف كه حارك ضميله در بوندندر كه قلجك بالچا غنده وبيا منده اولان
زيب وزينتلردن عبارتدر وحليه خلقت وصورت وصفت معنالرينه مستعملدر يقال هو كريم الحلية اى الخلقة وتقول
عرفته من حليته اى صورته وصفته الحالى والحالية زيب وارايشلو خاتونه دينور يقـال امرأة حال وحالية
اى ذات زينة التحلية تاديه وزننده خاتونى طوناتمق معنـاسنه در على قول خاتونه دوز كون ايدنمك ياخود انى
اوصاف جميله ايله وصف وثنا قلمق معناسـنه در يقال حلى المرأة اذا البسها حليا او اتخذه لها او وصفها ونعتها حليه
ثمره وزننده اوج موضع اسميدر احلياء همزه مكسوره ايله برموضع آديدر الحلى غنى وزننده نصى ديديكلرى
اوت قوريسـنك اغارمشنه دينور مفردى حليه در الحليا حبا وزننده برنبات آديدر و برطعام اعراب آديدر
الواوى الحمو دلو وزننده خاتونك زوجنك پدرينه دينوركه قاين آتا تعبير اولنور ومطلقا زوج طرفندن اولان خصمه
وقريبه دينور زوجك پدرى و برادرى كبى مؤنثنده حماة دينـور و بونده درت لغت دخى واردر حمو ابو كبى وحما قفا كبى
وحم اب كبى وحمء همزه ايله يقال حمو المرأة وحموها وحماها وحمها وحمؤها اى ابو زوجها ومن كان من قبله والانثى حماة
بوراده انثى قاين انا و كورمجه كبى وحمو الرجل كشينك زوجه سنك پدر يدر كه قاين اتاسيدر ياخود زوجه سنك برادرينه
ياخود عموجه سنه دينور يقال حمو الرجل اى ابو امرأته او اخوها او عمها و بعضلر ديديكه احماء زوجه طرفندن اولان
قريبه مختص درنته كه اختان زوج طرفندن اولانه مخصوص در مؤلف همزه ماده سنده دخى ذكر ايلدى شارح ديركه
اشبو حمو ماده سى حمايه دن ياخود حرارت معنـاسندن مأخوذ در شفقت قلبيه لرى تصوريله وحمو حرّ و كرميت
معناسنه در يقال اشتدّ حمو الشمس اى حرها الحماة حصاة وزننده بالدرده اولان بالق اتنه دينوركه بالدر آتى تعبير
اولنور جمعى حموات كلور فتحاتله اليائى الحمى حانك فتحى وميمك سكونيله والحماية كتاب وزننده والمحمية
منزله وزننده برنسنه دن موذياتى منع ايله حفظ ايلمك معناسنه دركه قوريمق تعبير اولنور يقال حمى الشىء يحميه حميا وحماية
ومحمية اذا منعه ودفع عنه وحمى وحميه غنيه وزنـنده وحمايه كتابه وزننده وحموه ثمره وزننده اوتلاغى قوريوب قورى

قلمق معنا سـنه در يقـال حمى الحمى حميا وحمية وحماية وحموة اذا منعه وخسته يه مضر نسنه لردن پرهيز ايتدرمك
معناسنه در يقال حمى المريض مايضره اذا منعه اياه بونده ايكى مفعوله متعديدر الحمى رضى وزننده قوريلمش نسنه يه
دينور قورى تعبير اولنور يقال كلأ حمى اى محمى الاحتماء افتعال وزننده خسته مضر نسنه لردن پرهيز ايلمك معناسنه در
يقال حمى المريض فاحتمى التحمى تفعل وزننده قورنمق معنـاسنه در يقـال تحمى من ذلك اذا امتنع الحمى
غنى وزننده مضر نسنه لردن پرهيز ايتدرلمش خسته يه دينور يقال مريض حمى اى ممنوع ممايضره ومطلقا قورنمش
نسنه يه دينور واصلا بركسنه نك ظلم و شتمنى واوضاع بارده سنى محتمل اولميان ابىّ النفس آدمه دينور يقال رجل حمى
اى لايحتمل الضيم الحمى الى وزننده وكسـاء وزننده والحمية حانك كسريله برنسنه دن حمايت اولنان شيئه
دينور قورى كبى الحامية اصحاب ورفقاسنى حمايت ايدر اولان آدمه دينورهاء مبالغه ايچوندر يقال رجل حامية اى
يحمى اصحابه وحاميه جماعته وصف اولور نفسلرنى حمايه ايلدكلرى ايچون وتقول العرب هو على حامية القوم اى آخر
من يحميهم فى مضيهم يعنى منهزم اولان عسكرك اكسه سندن استيلا ايدن دوشمندن حمايه ايدنلرك آخريدر على اثر
حامية القوم تقديرنده در و يقال مضيت عـلى حاميتى اى على وجهى كويا كه طوغرى مقصدينك جهتى كنديسنى
جهات غيرسديده دن حمايه ايلمك تصورينه مبنى در وحاميه ساج اياغنه اطلاق اولنور حرارت اعتباريله وقويينك
ايچنى اوره جك طاشلره اطلاق اولنور حمايه دن مأخوذ در جمعى حوامى كلور وحوامى آت وقاطر طرنقلرينك صاغ
وصول يانلرينه اطلاق اولنور الاحماء همزه نك كسريله برمكانى سائردن قوريوب قورى ايلمك على قول قورى
اوله رق بولمق معنا سـنه در يقـال احمى المكان اذا جعله حمى لايقرب او وجـده حمى و برنسـنه يى قيزغين ايلمك
معناسنه در يقـال احمى الله النار اى جعلها حامية و برنسنه يى اتشده قيزدرمق معنـاسنه در يقال احمى المسمار اذا
اسخنه الحمية غنيه وزننده والمحمية منزله وزننده غيرت وناموسدن ناشى برنسنه دن عار واستنكاف ايلمك
معناسنه در يقـال حمى من الشىء حمية ومحمية من الباب الرابع اذا انف منه الحمى حانك فتحى وميمك سكونيله
والحمى عتى وزننده والحمو سمو وزننده پك قيزغين اولمق معنا سنه در يقال حميت الشمس حميا وحميا وحموا
اذا اشتد حرها وحمى وحمو سمو وزننده برنسنه اتشده قيزمق معناسنه در يقال حمى المسمار حميا وحموا اذا سخن
الحمى رضا وزننده حرارتدن ترلمك معنـاسنه در يقـال حمى الفرس اذا سخن وعرق الحمة ثبه وزننده اغويه
دينور سمّ معنـاسنه على قول آرى و يلان وعقرب مقوله سنك ايكنه لرينه وصوقه جق نسنه لرينه دينور جمعى حمات
وحمى كلور حارك ضميله و پك صووغه دينور تقول اخذنا حمة البرد اى شدّته و ابو حمة محمد بن يوسف الزبيدى محدث
مشهور در حمة العقرب برقليجك لقبيدر الحميا ثريا وزننده خشم وغضبك اولنه وهيجاننه دينوركه شدّتى حالتيدر
تقول لاتكلمه فى حميا غضبه اى فى شدّته واوّله وحميا الكأس خمرك سورت وشدّتنه ياخود اسكارى ياخود تمام باشه
ودماغه استيلا ايلديكى حالته دينوركه كنديسنى الدرديغى كيفيتدر يقـال فرعته حميا الكأس اى سورتهـا او شدّتها
او اسكارها او اخذها بالرأس وهر نسـنه نك شدّتنه اطلاق اولنور وحميا شباب جوانلق چاغنك اوائلنه وجنبش
ونشاطى هنكامنه دينوركه تمام مست سرانداز كبى شدّت وحدّتى كيفيتندن عبارتدر يقال هو فى حميا الشباب اى اوّله
ونشاطه الحامى شول بوغوره دينوركه ناقه يه چوق چكلمكله على قول صلبندن اون بطن ولد كلمكله ركوب
واستعمالدن آزاده اولوب وواردىغى مياه ومراعيدن اصـلا ممنوع اولميه بو جهتله كويا كه ظهرنى حمايه ايدر يقـال
فحل حام اذا كان قد ضرب الضراب المعدود او نتجت من صلبه عشرة ابطن ثم حام حمى ظهره فيترك فلا ينتفع
منه بشىء ولا يمنع من ماء ولا مرعى حامى الحميا ثريا وزنـنـده شول آدمه دينوركه كندى حوزه سنى
و يوره سنى وجوار وجانبنى حمايه ايدر اوله يقال هو حامى الحميا اى يحمى حوزته وما وليه الاحمياء اعشيشاب وزننده
برنسنه ليل وسحاب كبى قرارمق معناسـنه در يقـال احمومى الشىء اذا اسودّ كالليل والسحاب المحاماة مباهاة
وزننده والحماء كساء وزننده بركسيه نكهبانلق ايدوب موذياتدن حفظ وحمايه ايلمك معناسـنه در تقول حاميت
عنه محاماة وحماء اذا منعت عنه ومهمان ايچون تجمعله لوازم واكرامنه مبالات واهتمام قلمق معناسـنه در تقول
حاميت على ضيفى اذا احتفلت له حمان فتحاتله برطـاغك آديدر حماة حصاة وزنـنـده شام ديارنده بر بلده
آديدر كه حمص شهرنه قريبدر الحامى والمحمى اسم مفعول بنيه سيله ارسلانه اطلاق اولنور حما والله اما والله
معناسنه در التحامى تفاعل وزننده صقنمق معناسنه در يقـال تحاماه الناس اى توقوه واجتنبوه ابو حميه غنيه
وزنـنـده محمد بن احمد الحافظ دركه محدّثدر الواوى الخنزقو حانك كسرى ونونك سكونيله جردحل وزننده
والخنزقوة جردحله وزنـنـده بودوره دينور يقـال رجل خنزقو وخنزقوة اى قصير الواوى الحنو حانك فتحى

ونونك سكونيله برنسنه یی اكوپ ایكی قات ایلمك معناسنه در یقال حناه یحنوه حنوا اذا عطفه و بورمق معناسنه در
یقال حنایده اذا لواها و یای دوزمك معناسنه مستعملدر یقال حنا الحنیة اذا صنعها التحنیة تأدیه وزننده
بودخی ایكی بوكوب اكمك معناسنه در یقال حنى الشئ اذا عطفه الانحناء انفعال وزننده والتحنی تفعل وزننده
ایكی قات اكلمك معناسنه در یقال حناه فانحنی وتحنی ای انعطف الحنیة غنیه وزننده یایه اطلاق اولنور جمعی حنی در
غنی وزننده وحنایا كلور الحنو علو وزننده بركسیه شفقت ومهربانلق ایلمك معناسنه در یقال حنت المرأة علی
ولدها حنوا اذا عطفت الاحناء همزه نك كسریله بودخی حنو معناسنه در یقال احنت المرأة بمعنی حنت الحانیة
ارككه یك قیرمش قیونه دینور و بلا علة بیوتی بوكر اولان قیونه دینور وحانوت ودكان معناسنه در المحنیة
محمده وزننده والمحنوة نونك ضمیله والمحناة مسعاة وزننده درهنك بورغاج وطولامبه سنه دینور یقال محنیة الوادی
ومحنوته ومحناته ای منعرجه واكری بوكری یره دینور ودوه در یسندن دوزلمش سود كولكنه دینور یقال سقانا اللبن بالمحنیة
ای بالعلبة التی تتخذ من جلود الابل بونك طریقی بودر كه دوه نك برمقدار دریسنی طور به طرزنده بوكوب ایچنه قوم
طولدرد قدنصكره بر محله آصارلر قوریوب چناق طرزنده علبه اولور الحنو حانك كسریله وفتحیله بدنده اكری
اولان عضوه دینور قاش كمیكی وچكه وایكو كمكلری كبی وسائر نسنه دن اولان شبئه دینوردخی اكری بوكری بایر وقوملق
كبی وهر اكری اغاجه دینور ایرقلطاغی كبی جمعی احناء وحنی كلور كسرتینله وحنی كلور حانك ضمیله الحنوان تثنیه
بنیه سیله تسكره تعبیر اولنان آلته دینور كه مادسی ایكی اكری اغاجدر اوزرلرینه شبیكه استوار ایدوب انكله جنج
بغدای نقل ایدرلر الاحناء همزه نك فتحیله حنو لفظنك جمعیدر اكری بوكری اولان نسنه لره دینور واحناء الامور
چیره شك وچپارز اموردن عبارتدر یقال هو یصلح احناء الامور ای متشابهها الحوانی ایكو كمكلرینك جمله سندن
اطول اولنلرینه دینور كه هر طرفده ایكیشر دانه اولور الحنایة حمایه وزننده اسمدر ایكی قات اكر یلكه دینور یقال به
حنایة ای انحناء الحنواء حمراء وزننده بوكری ناقه یه دینور یقال ناقة حنواء ای حدباء الحانوت والحانیة
والحاناة دكانه دینور الحانیة تشدید یایله خمره یاخود خمارونه یعنی میخانه جیلره دینور اوّل حانه یه ثانی حانیه یه
نسبتدر مؤلف بونلری موضع ذكری بور ادر دیه رك حنت ماده سنده رسم ایلمشیدی الحنوة تمره وزننده
برنبات آدیدر كه سهل یرلرده نابت اولور علی قول آذریون برّی در وفسلكنه دینور و برفرس آدیدر الحنیا ن
غنیان وزننده ایكی وادی یه اطلاق اولنور حنوقراقر صنو علابط وزننده برموضع آدیدر الیائی الحنایه كنایه
وزننده بورمق معناسنه در یقال حنی یده یحنیها حنایة اذا لواها و برنسنه یی اكوب ایكی قات ایلمك معناسنه در
یقال حنی العود والظهر اذا عطفهما واغاجك قبوغنی صویمق معناسنه در یقال حنی العود اذا قشره التحنیة
تأدیه وزننده بودخی اكوب ایكی قات ایلمك معناسنه در یقال حنی العود اذا عطفه الحنی حانك كسریله
سماوه ده برموضعدر حنیّ سمی وزننده مكه قربنده برموضعدر وجابر نام شاعرك پدری اسمیدر حانی جانی
وزننده دیار بكر ایالتنده بر بلده در اعلامدن عبد الصمد بن عبد الرحمن الحانیّ اكا منسوبدر وغیر قیاس اوزره
نسبتنده حنویّ دخی دینور حنفی وزننده الواوی الحوّة جانك ضمی وواوك تشدیدیله الواندن خضرته مائل
اولان سواد علی قول سواده مائل اولان حمرتدر كه قرامتق قرمز یدر آت قسمنده طوری تعبیر اولنور یقال به حوّة
ای سواد الی الخضرة او حمرة الی السواد وحوّة الوادی دره نك برجانبنه اطلاق اولنور یقال قعد حوّة الوادی
ای جانبها الحوی صفا وزننده برنسنه حوّهٔ مذكوره لوننده اولمق معناسنه در یقال حوی الشئ حوی من الباب
الرابع اذا كان به حوّة الاحویواء احمیرار وزننده بودخی حوّه رنكنده اولمق معناسنه در یقال احواوی
احویواء ویقال احووی یحووی احوواء ویقال احووّی یحووّی احوّواء بتشدید الواو اذا كان به حوّة صیغهٔ
ثانیه احمرار بابندندر وثالثه احمیرار بابندندر واحویواء واحووّاء تشدید ایله یرسبز واتله یم یشل اولمق معناسنه در
یقال احواوت الارض واحووّت اذا اخضرّت الاحوی احری وزننده لون مرقوم اوزره اولمق یعنی یشله مائل
سیاه یاخود قرامتق قرمزی اولمق معناسنه در وسیاه نسنه یه دینور یقال شئ احوی ای اسود ویك قوی یشل
نباته دینور كه شدتندن سیاهه مائل اوله یقال نبات احوی ای ضارب الی السواد لشدة خضرته وقتیبة
بن ضرارك فرسی اسمیدر الحواء شدّاد وزننده قرامتق قرمزی دوداغه وصف اولور یقال شفة حوّاء ای حمراء
الی السواد وبرقاج قسر اقلرك آدیدر وحواء زوج آدم علیهما السلام اسمیدر كه جملهٔ افراد انسانینك امّ محترمه سیدر
مترجم دیر كه پس قصر ایله حوّی غلط اولور وحوّاء ذكر اولنان لون حوّه دن مأخوذ اولمش اولور آدم لفظنی ادمه دن
مأخوذ دیدكلری كبی و بعضلر جانب معناسنه اولان حوّه دن مأخوذ دیدیلر حضرت آدمك برجانبندن كه مراد ضلع

مطلب — ایسر یدر مخلوق اولدیغنه مبنی در و بعضلر حیّ ماده سندندر دیدیلر ومعلوم اوله كه مقصود اولان تناسل ازدواجه
وازدواج محبته دائردر هر كسك كندی اجزاسنه میل ومحبتی اجنبی یه اولاندن آرتقدر اگر حوّا آدمدن اخذ اولنمسیدی
رجالدن نسیه میل وازدواج بولنمیوب عرق تناسل منقطع اولور ایدی واكری ایكو كیكندن وصولدن خلق اولندیغنك
اثرلری ظاهردر حو حانك ضمیله چكی قسمنه مخصوص زجر وآزار كلماتندندر الحوحاة حانك فتحیله چكیلره حو.
دیو حیقرمق معناسنه در یقال حوحی بالمعزی حوحاة اذا زجر وقال حو الحوّاءة رمّانه وزننده یره یاپشق اولان
نباته دینور ودائما خانه سنه ملازم اولوب طشره چقمز آدمه دینور یقال رجل حوّاءة ای لازم فی بیته الحوّ
حانك فتحی وواوك تشدیدیله ظاهر وآشكاره نسنه یه دینور ومنه یقال فلان لا یعرف الحوّ من اللوّ ای البین من الخفی
كما یقال لا یعرف الحی من اللیّ كما سیذكر الحی حانك فتحی ویانك تشدیدیله والحوایة سحابه وزننده
برنسنه یی جمع واحراز ایلمك معناسنه در یقال حواه یحویه حیا وحوایة اذا جمعه واحرزه الاحتواء افتعال
وزننده حوایه معناسنه در یقال احتواه واحتوی علیه اذا جمعه واحرزه التحوی تفعل وزننده برنسنه
دوشور یلوب قیورلمق وچور كلمك معناسنه در یلان كبی یقال تحوّت الحیة اذا تلوت و بوز یلوب بورشمق
معناسنه در یقال تحوی الشئ اذا انقبض الحیة حانك فتحیله یلانه دینور فارسیده ماردیرلر بعضلر عندنده ذكر
اولنان قیورلمق وچور كلمك معناسندندر وعند البعض حیات ماده سندندر كه طول حیاتندن ناشی اطلاق اولندی
الحوی غنیّ وزننده برنسنه یه بعد الاستحقاق مالك اولان آدمه دینور وحوض صغیره دینور الحویّة غنیه وزننده
برنسنه نك یلان قیورمی كبی قبور یلوب چور كلمسنه دینور كه معنای مصدری یاخود اسمدر و بطنده قیورم وطولاشق
اولان بغرسغه دینور دواره ولفایف و بنات اللبن كبی كه معاء مستقیم و معاء صائم مقابلیدر جمعی حوایا كلور
یقال شحمت حوایا الجزور جمع حویّة وهو ما تحوّی من الامعاء وشول كلیمه و پلاسه دینور كه حلقه كبی ایدوب
ایچنی طولدردقدنصكره دوه نك اوركچنه چب چوره اورترلر و بركوچك قوش آدیدر الحاویة والحاویاء بونلرده
حویّه كبی ذكر اولنان بغرسغه دینور التحویة تأدیه وزننده برنسنه یی بوزمك معناسنه در یقال حوّاه اذا قبضه الحواة
حصاة وزننده والحواء هواء وزننده سسه دینور صوت معناسنه الحاء حروف هجادن برحرفدر حروف لینه
ماده سنده مذكوردر حیوه تمره وزننده بر رجل اسمیدر حوی ماده سندن مقلوبدر الحواء كتاب وزننده
والمحوی معلی وزننده بادیه نشینلرده بری بری نه متقارب طوپ اولره دینور كه اوبه تعبیر اولنور یقال قعدوا فی الحواء
والمحوی وهی جماعة البیوت المتدانیة حوتی سمیّ وزننده اسامیدندر نوح بن عمرو بن حوتی محدثدر بقیه نام
محدث ضعیفدن روایت ایلدی الیائی الحیّ حانك كسری ویانك تشدیدیله والحیوان فتحاتله والحیاة
حانك فتحیله والحیوة واوك سكونیله یعنی یانك فتحیله كه واو الف بدلیدر لام فعل دكلدر اهل یمن صلاة وزكاة وحیاة
مقوله سنده واو ایله رسم ایدرلر مصحف امامده دخی واو ایله مرسومدر همان اوچ محلده الف ایله مرسومدر بونلرك
مجموعیده دیر یلكه دینور كه موت مقابلیدر یقال به حیّ وحیوان وحیاة وحیوة ای نقیض الموت شارح دیر كه
مطلب — حیوان كلمه سنك اصلی حییان ایدی یاء ثانیه واوه ابدال اولندی و بو حیاتدن ابلغدر زیرا فعلان بناسی لوازم حیاتدن
اولان حركت واضطرابی متضمندر وحیوان مبالغة ذو حیاتده استعمال اولنور كه جانلو دیمكدر لكن بونده یایی
اسكان ایدرلر الفه قلب اولنمق تحاشیسنه مبنی و بونلر مصدر اوله رق دخی استعمال اولنورلر اصل مصدری حیاء درهٔ
وفاء كبی یقال حیی یحیی حیاء من الباب الرابع ویقال حیّ یحیّ بالادغام ویقال یحیی بالفك نقیض مات وحیا
طیب وحلال رزقه اطلاق اولنور لكن بونده طیبه ایله اتصاف لازمدر یقال وفقه الله حیاة طیبة ای رزقا حلالا
وعند البعض حیاة طیبه دن مراد جنتدر الحیّ حانك فتحی ویانك تشدیدیله حیاتدن وصفدر دیری یه دینور زنده
معناسنه جمعی احیاء كلور یقال هو حیّ ای ضدّ المیت ونسوان قسمنك فرجنه اطلاق اولنور وآچق وایشلك
یوله اطلاق اولنور یقال طریق حیّ ای بین ویقال حیّ الطریق حیا اذا استبان الحایی حیات بولیجی دیمكدر كه
حدثه دلالت ایدر ومنه یقال ضرب ضربة لبس بحای منها ای لبس یحیی یعنی فلان بركونه ضرب اوندیكه اول
ضربه دن حیات بولوب دیری قالمسی متصور دكلدر و بو عربلرك لا تأكل كذا فانك مارض قوللری كبیدر كه تمرض
معناسنه استقبالیدر یعنی اول نسنه یی اكل ایلمه كه آندن خسته اولورسن دیمكدر الاحیاء همزه نك كسریله
دیرلتمك ودری قلمق معناسنه در یقال احیاه ای جعله حیا و بریری تازه ومطر اچیار او چنلو بولمق معناسنه در
یقال احیینا الارض ای وجدناها حیة وناقه نك ولدی حیاتده اولمق معناسنه در یقال احیت الناقة اذا حیی
ولدها وقومك مواشیلری زنده اولمق یاخود حاللری حسن ونظام اوزره اولمق یاخود شن وآباد اولوب صولو یره

داخل اولمق معناسنه در یقال احیی القوم اذاحییت ماشیتهم او حسنت حالها اوصاروا فی الخصب الاستحیاء
برآدمی قتل ایتیوب دیری قومق معناسنه در یقال استحیاه ای استبقاه یعنی ترکه حیا قیل ومنه قوله تعالی ان الله
لایستحیی ان یضرب مثلا ای لاینبغی و برکسه دن اوتنمق معناسنه در یقال استحیی منه بیائین واستحی منه
بیاء واحدة واستحاه بمعنی حیی حیاء لغت اولی اهل حجازك وثانیسی تمیمك لغتیدر پس حرف جر ایله وحرف
جرسز دخی تعدیه ایدر الحیة حی کلمه سنك مؤنثیدر خصب ورخا وزره اولان اوتلو صولوشن وآباد ارضه اطلاق
اولنور یقال ارض حیة ای مخصبة غضة النبات وحیه یلانه دینور فارسیده مار دیرلر مترجم دیر که موت طبیعیسی
اولمادیغله اطلاق اولندی یاخود حوی ماده سندندر نته که ذکر اولندی و بونك مذکرنده حی دینمز التباس ایچون
جمعی حیات وحیوات کلور فتحاتله وفلان خبیث وداهی وآفتدر دیجك یرده فلان حیة الوادی او الارض او البلد
او الحماط دیرلر که او کلمه سی تنویع ایچوندر وحیة الوادی ارسلانه اطلاق اولنور وحیه قطب شمالی جنبنده فرقدان
ایله بنات نعش میاننده نیجه کوکبك یعنی کواکب عدیده دن مخیل صورتك اسمیدر که بعینه یلان صورتیدر
و بو حیة الهواء اطلاق ایتدکلری اوله جقدر الحیوان فتحاتله جنس الحی یعنی دیری جانلو اولان مخلوقاتك
جنسیدر که جمیع انواعنه شاملدر جسم نامی وحساس ومتحرك بالارادهدن عبارتدر اصلی حییان ایدی که مصدردر
یاء ثانیه واوه قلب اولندی شارح دیر که یانك اسکانیله حیوان تلفظی حسب القاعده یانك الفه ابدالندن تحفظه
مبنی در اشبو حیوان وجولان کلمه لرینك حرکه لفظلری مسما لرینك حرکتلرینه تنبیهی اشعار ایچوندر خلاصه
حیوان لفظی فی الاصل اسم یاخود مصدر اولوب بعده جنس مذکورده غالب اولدی المحایاة مباهاة وزننده
چوجغه غدا ویرمك معناسنه در یقال حایا الصبی اذاغذاه الحی حانك فتحیله دیری یه دینور که ذکر اولندی
و بطون عربدن بر بطنه اطلاق اولنور که قبیله دن قلیل اولان جماعتدر جمعی احیاء کلور بنوحی حانك فتحیله
و بنوحی حانك کسریله عربدن ایکی بطندر وحی حق وثابت معناسنه مستعملدر نته که لی باطل معناسنه در
ومنه المثل * هولایعرف الحی من اللی * کما یقال الحو من اللو * ای الحق من الباطل اولایعرف الحویة من اللویة
ای ماتحوی من الامعاء من فتل الحبل یعنی بعضلر بونی واو یلردیدیلر نته که ذکر اولندی وحی برقبیله اسمیدر
نسبتنده حیوی دینور وحیی دینور حرکاتله الحیا حانك فتحی والفك قصریله خصب ورفاه ورخا معناسنه در
یقال ارض بها حیا ای خصب و یغموره دینور یقال وقع فی الارض الحیا ای المطر بونده مد ایله ده لغتدر و برخاتون
اسمیدر الحیاء حانك فتحی والفك مدیله توبه ورجوع معناسنه در یقال حیی منه حیاء من الباب الرابع اذاتاب
واوتانمق شرم معناسنه در یقال حیی منه اذا احتشم مترجم حقیر دیر که زمخشری ومطرزی دیدیلر که حیاء
واستحیاء ماده سی حیاتدن مأخوذدر یقال حیی الرجل کما یقال نسی وحشی وحیاء لوم وتعییب وذم اولنه جق
اوضاعدن احتراز سببیله حیات انسانه عارض اولان تغیر وانکساردن عبارتدر وکما یقال نسی وحشی قولی یعنی
نسی الرجل دیرلر نسا طمری آغریسه وحشی الرجل دیرلر حشا یعنی اجزاء جوفیه سی آغریسه دیمك اولمغله حیی
کلمه سی دخی حالت مزبوره دن ناشی وضع حیاتی متغیر اولدی دیمکدر که اندن اوتانمق ایله تعبیر اولنور وسید شریف
دیدیکه حیاء ایکی نوع اولور نفسانی که حضرت خدا آنی نفوسده خلق وایداع ایلمشدر یعنی فطری اولور عند الناس
کشف عورتدن حیاء کبی وایمانی اولور که مؤمن اولان کسه نك خوفا من الله تعالی معاصیدن امتناع ایلمسندن
عبارتدر انتهی وحیاء خف وظلف صاحبی یعنی دوه قسمنك وچتال طرنقلو حیوانك و یرتجی جانورلرك فرجنه دینور
و بونده قلیلا الفی قصر اولنور جمعی احیاء واحییه کلور وحی کلور حانك فتحی وکسریله الاستحیاء بودخی اوتانمق
معناسنه در یقال استحیی منه واستحیی منه واستحاه بمعنی و بو ثلاثیدن ابلغدر الحیی غنی وزننده الطبع اوتانجی
یرده وحیاء صاحبی آدمه دینور یقال انه حیی ای ذوحیاء التحیة تقیه وزننده سلام معناسنه در که برآدمه سلام
علیکم دیمکدن عبارتدر یقال حیاه تحیة ای سلمه سلاما مؤلف بصائرده دیدیکه فی الاصل تحیه برآدمه حیاك الله دیو دعا
ایلمك معناسنه در که عمرك الله واحیاك دیمکدر بعده ماده تحیه اولان سلام مقوله سی دعاده استعمال اولندی بو جهتدن
جمعنده تحیات وتحایا دینور وتحیه بقاء وملك معنالرینه کذلك برآدمه بقاء ایله وملك ایله دعا ایلمك معنالرینه استعمال اولنور
ومنه التحیة لله ای البقاء او الملك پس بو راده اسم موقعنده در ویقال حیاك الله تحیة ای ابقاك اوملكك وتحیه
برنسنه یه یك یقلشمق معناسنه مستعملدر کو یا که کاسلام ویردکی اولور یقال حیا الخمسین اذا دنا منه مترجم دیر که
تحیه نك نسبتنده تحوی دینور اجتماع یاآت ایچون یانك بری واوه قلب اولنوب وکلمه رمیه ماده سنه اجرا اولندی
المحیا میمك ضمیله حیا وزننده یوزك مجموعنه دینور که طلعت تعبیر اولنور علی قول یوزك اصل ماده سنده دینور

مطلب

یقال فلان طلق المحیا وهی جماعة الوجه او حره الحیوت تنور وزننده ارکك یلانه دینور الحواء کتان وزننده
والحاوی یلان طوتجی یه دینور یقال رجل حواء وحاو ای یجمع الحیات محیاة میم مفتوحه ایله برموضعدر
حیه حانك فتحیله وحیوان کیوان وزننده وحییه غنیه وزننده وحیویه شبویه وزننده وحیون تنور
وزننده اسامی رجالدندر ابو تحیا تانك کسریله اصحابدندر نبی اکرم علیه السلام حضرتلری دجالك کوزنی
آنك کوزینه بکزه دیرلر ایدی وابو تحیا تابعیندن ایکی ذاتلردر ومعاویة بن ابی تحیا تابعیدر وحماد بن تحیی مجهول
مخاطب بنیه سیله محدثدر ومحمد بن محمد بن تحیا که محیا وزننده درفقهادندر تحیه تقیه وزننده اسماء نسواندندر
تحیة الراسبیه وتحیة بنت سلیمان محدثه لردر ویعقوب بن اسحق بن تحیه یزید بن هارونهدن روایت حدیث ایلدی
ذو الحیاة برقلج آدیدر المحاباة مفاعله وزننده آتشی اوفلیوب اویاندرمق معناسنه در تقول حاییت النار اذا
احییتها حی حانك و یاء مشدده نك فتحی اوزره بناسیله اسم فعل امردر هلم واقبل معناسنه که تیز بری کل دیمکدر
فارسیده فراز آی مرادفیدر یقال حی علی الصلاة ای هلم واقبل الیها واشبو حی کلمه سنی حرف تحضیض اولان
هلا وهل ایله ده ترکیب ایدوب حی هلا علی کذا والی کذا دیرلر وحی هلا دخی دیرلر تنوینله وحیهل دخی دیرلر خمسة
عشر کبی وحیهل دیرلر صه ومه وزننده که یانك ولامك سکونلریله در وحیهل دیرلر یانك فتحی وهانك سکونیله بونلرده
حی کلمه سی وجه مذکور اوزره اعجل واسرع معناسنه وهلا صله معناسنه در که وصلدن امردر آنی تیز یتشدر
دیمك اولور یاخود حی کلمه سی هلم یعنی کل وهلا کلمه سی حثیثا معناسنه اولمغله کوره یم سنی تیز وچابك کل دیمك اولور که
حث واغرایی متضمندر یاخود هلا اسرع معناسنه اولمغله تیز کل دیمك اولور یاخود هلا اسکن معناسنه اولمغله
اسرع عند ذکره واسکن حتی ینقضی سکنده اولو وحی هلا بفلان دیرلر تنوینله علیك به وادعه معناسنه
واکر تنوینله حیهلا دینورسه کو یا که حثا دیمش اولور که منکردر واکر بلا تنوین حیهلا دینورسه الحث دیمش اولور که
معرفدر بونده تنوینی نکره لکه وترکنی معرفه لکه علم ایلدیلر کذلك بو قبیلدن اولان جمیع مبنیاتده حال بو یلجه در که
آنده تنکیر اعتقاد اولنورسه تنوین وتعریف اعتقاد اولنورسه ترك اولنور وحثا قولی احثث حثا تقدیرنده در والحث
قولی الزم الحث تأویلنده در التحایی تانك فتحی و یانك کسریله منازل قمردن هنعه نك حذاسنده اوچ کوکبه
اطلاق اولنور تحیاة مفردیدر مؤلف هنعه ماده سنده بونلری منزل عد ایلمشیدی ذوالحیه حانك فتحیله برپادشاه
لقبیدر که بیك سنه پادشاهلق ایلمشیدی الاحیاء همزه نك فتحیله برصویك اسمیدر تسییر نبوی علیه السلام ایله
عبیدة بن الحارث اورایه غزا ایلدی ومصره قریب برموضعدر بنو خزرجه مضافدر حیویه عمرویه وزننده
اسمادندر ابو عمر محمد بن العباس بن زکریا بن حیویه محدثدر وامام الحرمین عبد الملك بن عبد الله بن یوسف بن
حیویه الجوینی علامه معروفدر حییه سمیه وزننده عمرو بن شعیب بن عبد الله بن عمرو بن العاص والده سیدر
ومعمر بن ابی حییه محدثدر وصالح بن حیوان وحیوان بن خالد محدثلردر علی قول ایکیسیده مجمه ایله در وسعد الله
بن نصر الحیوانی که فتحاتله در واوغلو محمد و برادرزاده سی عبد الحق محدثلردر مترجم حقیر دیر که مؤلف اسم اولان
یحیی ماده سندن بو راده سکوت ایلدی لکن بصائرده دیدیکه یحیی کلمه سی یفعل وزننده اسمدر قبل الوجود ابن
زکریا علیهما السلام تسمیه اولندی وحیات ماده سندن مأخوذدر شیخوخت والدین زماننده تولد ایدوب
اکثری اولمقوله مولود معمر اولمدیغندن والدینه اطمئنان قلب ایچون حق جل وعلا آنکله تسمیه ایلدی وفی ذاته
حیات جسمانی وروحانی یی حائز ذات شریف ایدی واسؤلة الحکم نام کتابده بورسمه مرسومدر که یوم قیامتده یحیی
علیه السلام النده بر بچاق ظهور وحضرت جبریل کبش املح صورتنده متمثل اولان موتی یاتروب یالکزجه
حضرت یحیی ذبح ایده جکدر بوسر الهی یه مبنی نشئت اولاده یحیا ایله تسمیه اولندی وکندیده سر قوت حیات
دخی ظاهر اولمشیدی زیرا بعد شهادته دملری سنین وفیره غلیان اوزره اولوب تا که بخت نصر کلوب مذبحلرنده
یتمش بیك یهود قتل ایتدکجه سکون بولمدی وغلیان دم قوت حیاتدن ناشی اولدیغی مسلمدر فصل الخاء
المعجمة الواوی الخبو خانك فتحی و بانك سکونیله والخبو سمو وزننده آتش سونمك معناسنه در یقال خبت
النار تخبو خبوا وخبوا اذا اسکنت وطفئت ویقال خبت الحرب والحدة والغضب اذاسکنت الاخباء همزه نك
کسریله آتشی سویندرمك معناسنه در تقول اخبأت النار اذا اطفأتها الیائی الخباء کساء وزننده دوه تویندن
یاقیون یوکندن اولان ایودن یاخود قیلدن اولان اوه وچادره دینور که بادیه نشین طائفه سنه مخصوصدر خرکاه
معناسنه ترکیده قاره او وآلاچق وکچه دن اولورسه دریم اوی تعبیر اولنور یقال هو من اهل الخباء وهو من الابنیة
یکون من و بر او صوف او شعر وسنبله ده دانه نك غلافنه دینور ومستدیر الشکل برنیچه طوپ کواکبه اطلاق اولنور

مطلب

بو کواکب سعد الاخبیه دیدکلری یدی رکه منازل قمردندر درت کوکبدن عبارتدر اوچی خباء شکلنده در وخباء باغ
برداغنه اطلاق اولنور که بعینه خباء شکلنده اولور عربلره مخصوصدر الاخباء همزه نك کسریله والتخبی تفعل
وزننده والتخبیة تفعله وزننده آلاچق ایشلمك معناسنه‌در تقول اخبیت خباء وتخبیته وخبیته اذاعملته والاچق
قورمق معناسنه‌در تقول اخبیت خباء وتخبیته وخبیته اذانصبته الاستخباء آلاچق قوروب ایچنه کیرمك
معناسنه‌در تقول استخبیت الخباء اذانصبته ودخلته خبی غنیّ وزننده کوفه ایله شام بیننده برموضع آدیدر وذی قار
قربنده برموضع آدیدر و بادیه ده مروت نام وادی ایله جرادنام صوینك ملتقاسنده ایکی خبراء یعنی شجرلکدر
انبات ایدراوه اسمیدر الواوی الختو خانك فتحی وتای فوقیه نك سکونیله حزن وغمدن یاخوفدن یاخسته لکدن
ناشی ملول ومنکسر اولوب ضعف ومسکنت اظهار ایلمك معناسنه‌در یقال ختا الرجل یختو ختوا اذا انکسر من
حزن اوفزع اومرض فتخشع وثوبك صچاغنی و پوسکلنی بوکمك معناسنه‌در یقال ختا الثوب اذا فتل هدبه و بر
آدمی برایشدن کیرو طوردرمق معناسنه‌در یقال ختا فلانا اذا کفه عن الامر الاختتاء افتعال وزننده ختو ایله
معنای اولده مرادفدر یقال اختتی الرجل بمعنی ختا المختوّ معفوّ وزننده صچاغی و پوسکلی بوکلمش ثوبه دینور
یقال ثوب مختوّ ای المفتول الهدب الاختاء همزه نك کسریله متاعی رایج اولمامغله بردن صاتمیوب جسته جسته
صاتمق معناسنه‌در یقال اختی متاعه اذاباعه کسراثوبا ثوبا المختتی اختتاء ماده سندن اسم فاعلدر ناقص
نسنه یه دینور الیائی الخاتیة طوشنجل قوشنه دینور الاختتاء افتعال وزننده خوفدن ناشی بکز کچمك
معناسنه‌در یقال اختتی الرجل اذا تغیر لونه من مخافة سلطان ونحوه الواوی الختوة خانك فتحی وثای مثلثه نك
سکونیله سلپوك وصارقق اولان بطنك اسفلنه دینور الختواء حمراء وزننده بطندن آشاغیسی سلپوك وصارقق
اولان خاتونه دینور و بور جال حقنده وصف اولمز یقال امرأة ختواء اذاکان اسفل بطنها مسترخیا الیائی الخثی
خانك فتحی وثانك سکونیله صغر یاخود فیل قسمی تزکلك معناسنه‌در یقال خثی البقر اوالفیل یخثی خثیا اذا رمی بذی
بطنه الخثی خانك کسریله صغر وفیل تزکنه دینور جمعی اخثاء وخثیّ کلور کسرتینله و یانك تشدیدیله وخثی کلور
خانك ضمی وثانك کسریله الاخثاء همزه نك کسریله تزك یاقق معناسنه‌در یقال اخثی الرجل اذا اوقد الاخثاء
المخثاء میمك کسریله بال صاغان آدمك طوربه سنه دینور الواوی الحجوجی خانك وجیملرك فتحی والفك قصری
ومدّیله آیاقلری اوزون آدمه دینور علی قول بویی اوزون وجثه سی وکمیکلری ایری فیل هیئت آدمه دینور وکاه
اولور که بوقیافتله جبان وبی زهره اولور یعنی طول قامت وضخامت قیافت لازمهٔ شجاعت دکلدر الحجوجاة
متصل اسن یله دینور یقال ریح خجوجاة ای دائمة الهبوب الیائی الخجی خانك فتحی والفك قصریله اوتانمق
معناسنه‌در یقال خجی الرجل خجی من الباب الرابع اذا استحیی الاخجاء همزه نك کسریله چوق جماع ایلمك معناسنه‌در
یقال اخجی الرجل اذا جامع کثیرا الاخجی احوی وزننده شول عورته دینور که فرجی پك صواو وفاسد وواسع
وغور وقعری بعید اوله یقال امرأة اخجی ای الکثیرة الماء الفاسدة القعور البعیدة المسبار وآپشق آدمه دینور
یقال رجل اخجی ای افحج الحجاة حصاة وزننده مرداره دینور وآحمق وکتر کمسیه دینور جمعی خجی
کلور یقال ماهو الاخجاة من الخجی ای قذر لئیم الخجواء حمراء وزننده فرجی واسع عورته دینور الخجی خانك
فتحی وجیمك سکونیله ایاقله طپراغی توز یده رق یوریمك معناسنه‌در یقال خجا برجله اذانسف بها التراب فی مشیه
الیائی الخدی خانك فتحی ودالك سکونیله والخدیان فتحاتله دابه آدیملرنی سیرك وککیش اتارق بسرعتله
یوریمك معناسنه‌در علی قول بودوه ایله آته مخصوص برکونه یوریمکدن عبارتدر وعند البعض حمارك مربوط
اولدیغی اوزون طوله واورك ایپی ایله یانوب آغندیغی برك ارالغنده قوشوب یلسنه موضوعدر یقال خدی البعیر
والفرس یخدی خدیا وخدیانا اذا اسرع وزج بقوائمه اوهوضرب من سیرهما اوهوعدوالحمار مابین آریه ومتمرغه
الخدا عصا وزننده طوارقشقیلریله جه چقان قورتجغزه دینور خداء مدّ ایله برموضع آدیدر الاخداء
همزه نك کسریله آزجه آزجه یوریمك معناسنه‌در یقال اخدی الرجل اذا مشی قلیلا قلیلا الواوی الخذو
خانك فتحی وذال معجمه نك سکونیله برنسنه صالقی وسلپوك اولمق معناسنه‌در یقال خذا الشیء یخذو خذوا اذا استرخی
و بدنك اتی صمصق طقناز اولمق معناسنه‌در یقال خذا لحمه اذا اکتنز الخذواء حمراء وزننده والخذاویة
علانیة وزننده صالق ودوشوك اوله رق ایشتمسی خفیف اولان قولغه دینور یقال اذن خذواء وخذاویة
ای بینة الخذاخفیفة السمع بوراده خذا عصا وزننده اسمدر صالقیلغه دینور وخذواء قولغی دوشوك وصالق
دیشی اشکه دینور یقال اتان خذواء ای مسترخیة الاذن وایکی قسراغك اسمیدر الخذوات فتحاتله برموضع

آدیدر

آدیدر الیائی الخذی عصا وزننده قولق دبندن صالق اولمغله یوزه طوغری دوشوك اولمق معناسنه‌در بو حالت
انسانده وآتده واشکده دخی اولور خلقة یاخود برحادثه سببیله اولور خلقة قولغی اول کونه اولان آته کوکج قولقلو
تعبیر اولنور یقال خذیت اذنه خذا من الباب الرابع اذا استرخت من اصلها وانکسرت مقبلة علی الوجه
الخذیّ سمیّ وزننده حمار القابندندر وعبدالله بن خذیان که عثمان وزننده در مورخیندندر الواوی الخروة
عروه وزننده خرت لفظنده لغتدر که بالته نك صاپ کچوره جك دلیکنه دینور جمعی خرات کلور شارح دیرکه
تکمله ده واوسز الخرة عنواننده مرسومدر جمع صیغه سنه ده بوملایمدر زیرا اصلی خرو اولور الخراتان خانك
فتحیله ایکی کوکبه اطلاق اولنور هر برینه خراة دیرلر بو کوکبلر اسد صورتنك یغرینسنده واقعدر الواوی الخزو
خانك فتحی وزای معجمه نك سکونیله بر آدمه غالب اولمغله زیر حکمنه آلوب قهر وضبط ایلمك معناسنه‌در یقال
خزاه یخزوه خزوا اذا ساسه وقهره ومالك اولمق معناسنه‌در یقال خزاه اذا ملکه و بر آدمی هوا وهوسندن
طوردروب کچورمك معناسنه‌در یقال خزا فلانا اذا کفه عن هواه وعجمی دابه یه باش اوکرتمك معناسنه‌در یقال
خزا الدابة اذا راضها وعداوت ایلمك معناسنه‌در یقال خزا فلانا اذا عاداه وسودامسون دیو دوه کوشکنك
دلنی یارمق معناسنه‌در یقال خزا الفصیل اذا شق لسانه الیائی الخزی خانك کسریله والخزا عصا
وزننده برکسه بر بلیه ورسوایغله اوغرامغله بین الناس خوار وذلیل اولمق معناسنه‌در یقال خزی الرجل خزیا
وخزا من الباب الرابع اذا وقع فی بلیة وشهرة فذل بذلك الاخزواء ارعواء وزننده بودخی خزی معناسنه‌در یقال
اخزوی الرجل بمعنی خزی الاخزاء همزه نك کسریله رسوای ایلمك معناسنه‌در یقال اخزاه الله ای افضحه
ومن کلام العرب لمن اتی بمستحسن ماله اخزاه الله وزبماحذ فوا ماله فیقال اخزاه الله بوراده ماء کلمه سی تعجب
ایچوندر وکلام مذکور قاتله الله وتربت یداه قوللری کبی معناسی ملحوظ اولمیان دعادر و یقال کلام مخزتی ای یستحسن
فیقال لصاحبه اخزاه الله عربلرك بورسمه تعبیرلری یعنی مثلا قاتله الله ما اشجعه واخزاه الله ما اشعره کلاملری
فلان شجاعتده وشعرده شول مبلغه بالغدرکه حاسدلری آنك حقنده وجه مذکور اوزره بددعا ایلمکه مجبور اولورلر
الخزیة خانك فتحی وکسریله یقال اصابته خزیة ای بلیة الخزایة کرامه وزننده والخزی عصا وزننده
اوتانمق معناسنه‌در یقال خزی الرجل منه خزایة وخزی من الباب الرابع اذا استحیی منه الخزیان سکران وزننده
وصفدر شرمنده وحیادار آدمه دینور مؤنثی خزیاء وجمعی خزایا کلور المخازاة مباهاة وزننده باب مغالبه ده
مستعملدر برکسه ایله بری برینه اهانت وتفضیح ایلمکه دورشوب یارشمق معناسنه‌در تقول خازانی فلان فخزیته
ای کنت اشد خزیا منه وجوهری بوراده الخزاء نبت عنوانیله ذکر ایلمکله غلط ایلدی زیرا اول حای مهمله ایله درکه
ذکر اولندی الواوی الخسا عصا وزننده عدددن فرد معناسنه‌درکه تك تعبیر اولنور جمعی اخاسی کلور
غیر قیاس اوزره یقال خسا اوزکا ای فردا وزوجا شارح دیرکه اشبو خسا وزکا لفظلری عند الاکثر منصرفلردر
وعند ابن الانباری منصرف ایدنلر نکره ایدوب ومنصرف اتمینلر مثنی وثلاث منزلنده اعتبار ایدرلر المخاساة
مباهاة وزننده جوز ایله تکمی چفتمی اوینامق معناسنه‌درکه چوجقلر اوینارلر یقال خاساه اذا لاعبه بالجوز فردا
اوزوجا الاخساء همزه نك کسریله والتخسیة تفعله وزننده مخاساة معناسنه‌در الیائی الخسیّ غنیّ
وزننده قیون یو کندن طوقنمش کلیم وکچه وآلاچق مقوله سنه دینور التخاسی تفاعل وزننده خرده چاقل
طاشلری آتشمق معناسنه‌در یقال تخاسوا اذا تراموا بالحصی الواوی الخشو حشو وزننده ایشه یرامیان کتر خرمایه
دینور وخشو مصدر اولور اغاج کتر خرما طوتمق معناسنه یقال خشت النخلة تخشو خشوا اذا اثمرت الخشو
ای الحشف الخشا عصا وزننده صوغوق چالمغله سیمسیاه اولمش اکینه دینور الیائی الخشی خانك فتحی
وکسری وشینك سکونیله والخشیة والخشاة خارك فتحیله والمخشاة مرماة وزننده والمخشیة منزله وزننده
والخشیان فتحاتله والتخشی تفعل وزننده قورقمق معناسنه‌در یقال خشیه خشیا وخشیة وخشاة ومخشاة
ومخشیة وخشیانا من الباب الرابع وتخشاه اذا خافه مؤلفك بصائرده بیاننه کوره بوماده تعظیمه ممتزج خوف معناسنه
موضوعدر ناسك پادشاه ووالی وأب مقوله سندن خوفی کبی واکثری قورقدیغی نسنه‌یه عن علم واقع اولور الخاشی
والخشی غنی وزننده والخشیان سکران وزننده اسم فاعللردر یقال رجل خاش وخش وخشیان مؤنثنده
خشیاء دینور جمعلری خشایا کلور التخشیة تأدیه وزننده قورقتمق معناسنه‌در یقال خشاه اذا خوّفه
المخاشاة باب مغالبه ده مستعملدر خوف بابنده یارشمق معناسنه‌در تقول خاشانی فخشیته ای کنت اشد
خشیة منه الاخشی احری وزننده اسم تفضیلدر پك مخوف یره دینور و بو غیر قیاس اوزره‌در احب کلمه سی

كبي يقال هذا المكان اخشى اى اخوف الخشيّ غنيّ وزننده قورى اوته دينور الخشاء سماء وزننده يك
وپور يره دينور كه اصلا نباتى اولميه اليائى الخصى والخصية خانك ضمى وكسرى وصادلرك سكونيله اعضاء
تناسلدندر كه خايه وطشق تعبيراولنور تثنيه لرنده خصيان وخصيتان دينور جمعى خصى كلور مديه ومدى كبي
الخصاء خانك كسريله خايه لرى چقرمق معناسنه دركه انسانده خادم ايلمك وحيوانده انه مك تعبيراولنور
يقال خصاه يخصيه خصاء اذاسل خصيبه الخصىّ غنيّ وزننده والمخصىّ مرمىّ وزننده خايه لرى چقارلمشه
دينور كه انسانده خادم وآتده اكديج وخروسده املق تعبيراولنور خصىّ كلمه سنك جمعى خصيان وخصيه كلور
خانك كسريله مترجم حقيردير كه ابن سيناقانونده جالينوسدن نقل ايلمشدر كه خصى بش كونه اولور خصيه سى
وقضيبى معا قطع اولنور ياخود يالكز خصيه سى ياخود يالكز قضيبى قطع اولنور ياخود فخذى شق اولنوب
قضيبى اول شقه ادخال اولنوب اوزرى ديكيلور وتبوّل ايچون كره طشره ده قالور ياخود برمنوال محرّر كوبكى مطلب
التنده قضيبى ستراولنور پس بووجهك ايكى اولكى صورتلرنده نسلى منقطع اولور انتهى وخصىّ غنيّ وزننده اصطلاح
شعراده شول شعر وقصيده يه دينور كه انده تغزل وتشبيب واقع اولميه يقال شعر خصىّ اى لم يتغزل فيه و برموضع
وايكى فرس اسميدر الخصى خانك فتحى وصادلك كسرى و يانك تخفيفيله خايه لرى اغريان آدمه دينور يقال رجل
خص اى المشتكى خصاه الخصية غرفه وزننده قولقده اولديغى حالده كوپه يه اطلاق اولنور ابن خصيه خانك
كسريله محدّثدر الاخصاء همزه نك كسريله طالب همان فنّ واحد تعلم ايلمك معناسنه در يقال اخصى
الطالب اذاتعلم علماواحدا الواوى الخضا ضاد معجمه ايله عصاوزننده ياش نسنه پاره لنوب خردخشخاش اولمق
معناسنه در يقال خضا الشئ يخضو خضوا اذاتفتت وانفضخ وهورطب الواوى الخطو خانك فتحى وطانك
سكونيله آديم اتمق معناسنه در يقال خطا الرجل يخطو خطوا اذا مشى مؤلف لازميله تفسيرايلدى الاختطاء
افتعال وزننده خطو معناسنه در يقال اختطى الرجل و يقال اختاط وهذه مقلوبة من اختطى بمعنى خطا
و برنسنه يى اتلايوب كچمك معناسنه در التخطى تفعل وزننده بودخى برنسنه يى اتلايوب كچمك معناسنه در
يقال تخطى الناس واختطاهم اى ركبهم وجاوزهم يعنى ناسى بصوب اتليه رق كچدى نته كه جامعلرده اولك صف
مفتونلرى ايدرلر و يقال تخطى رقاب الناس الخطواة خانك ضمى وفتحيله ادمه دينور جمعى خطا كلور خانك ضمى
والفك قصريله وخطوات كلور ضمتينله يقال هوفسيح الخطوة وهي مابين القدمين وخطوه خانك فتحيله بناء مرّه
اولور براديم اتمق معناسنه در جمعى خطوات كلور فتحاتله الواوى الخظو ظاى معجمه ايله سموّ وزننده بدنك اتى
صمصقى طقناز اولمق معناسنه در يقال خظا لحمه يخظو خظوا اذا اكتنز و متعدى اولور وجودى ايرى وتنومند قلمق
معناسنه يقال خظاه الله اى اضخمه واعظمه الاخظاء همزه نك كسريله بودخى خظو معناسنه در يقال
اخظاه الله بمعنى خظاه الخظوان فتحاتله كوده سنك اتى چوق وصيقى اولوب برى برى اوزره قاتلنوب قتر لنمش
آدمه دينور اليائى الخظى عصا وزننده بودخى كوده نك اتى صمصقى طقناز اولمق معناسنه در يقال خظى
لحمه خظا من الباب الرابع اذا اكتنز الخظى خانك فتحى وظانك كسريله كوده سنك اتى صمصقى طقناز كشى يه
دينور مؤنثى خظيه در يقال فرس خظ بظ وامرأة خظية بظية بوراده بظى كلمه لرى تأكيددر الاخظاء همزه نك
كسريله سمورمك معناسنه در يقال اخظى الرجل اذاسمن وسمورتمك معناسنه در يقال اخظاه اذاسمنه الواوى
الخفو عفو وزننده والخفوّ سموّ وزننده شمشك پارلدامق معناسنه در يقال خفا البرق يخفو خفوا وخفوّا اذالمع
وظاهر اولمق معناسنه در يقال خفا الشئ اذاظهر الخفوة خانك كسريله خفيه معناسنه دركه كيزلولكه دينور
يقال يأكله خفوة اى خفية اليائى الخفى خانك فتحى وفانك سكونيله والخفى خانك ضمى وفانك كسريله
برنسنه يى ظاهر وعيان ايلمك معناسنه در يقال خفاه يخفيه خفيا وخفيا اذا اظهره و برنسنه يى طشره چقرمق
معناسنه در يقال خفاه اذا استخرجه وكيزلمك معناسنه در يقال خفاه اذاستره و كتمه پس اضداد دن اولور
الاختفاء افتعال وزننده بودخى برنسنه يى ظاهر واشكاره ايلمك معناسنه در يقال اختفاه اذا اظهره و پنهان اولمق
معناسنه در يقال اختفى منه اذا استتر وتوارى واختفاء دم بلنميه رك برآدمى قتل ايلمكدن عبارتدر يقال اختفى دم
فلان اذاقتله من غيران يعلم به الخفاء وفاء وزننده برنسنه كيزلو اولمق معناسنه در يقال خفى عليه الامر خفاء
من الباب الرابع اذالم يظهر وتقول العرب برح الخفاء اى وضح الامر يعنى ايش اشكاره يه چقدى بوراده خفاء مخفى
معناسنه اولمغله صار المكتوم فى براح اى ظاهر من الارض سبكنده اولور كه كيزلو ايش اچغه چقدى ديمك اولور

ياخود برح زال معناسنه وخفاء كندى معناسنه اولمغله زال الخفاء سبكنده اولور الخافى والخفى غنى وزننده
خفاماده سندن اسم فاعلدر كيزلو ونهان شيئه دينور يقال شئ خاف وخفى اذالم يظهر الاخفاء همزه نك كسريله
كيزلمك معناسنه در يقال اخفاه اذاستره و كتمه وكيزلنمك معناسنه در يقال اخفى زيد اذا استتر الخافية دائما
اعمال واوضاعى مستور ومكتوم اولان آدمه دينور كه قارا وزره كز وبن ايزى بللو اولمز يقال هوخافية اى ضد العلانية
وكيزلو نسنه يه وسر نهانه دينور هاء مبالغه ايچوندر نته كه خافى وخفاد خى دينور عصا وزننده يقال شئ خافية وخاف
وخفا اى خفىّ وخافى وخافيه وخافياء مدّ ايله جن وپرى يه دينور جمعى خوافى كلور وخافيه جن طائفه سى قرار كاهى
اولان يره دينور پريكاه معناسنه يقال ارض خافية اذا كانت بها جن الخفية خانك ضمى وكسريله كيزلنوب صقلنمق
معناسنه در تقول خفيت له خفية من الباب الرابع اذا اختفيت الخفوة خانك كسريله كيزلوكه دينور ومنه يقال
يأكله خفية اى يسرقه الاستخفاء كيزلنوب صقلنمق معناسنه در يقال استخفى الرجل اذا استتر وتوارى
النون الخفيه صرفيون اصطلاحنده نون خفيفه يه اطلاق اولنور كه ثقيله مقابليدر الاخفية اخبيه وزننده
خفاء كلمه سندن كه خانك كسريله در جعدر اغاج چچكنك قبجوغنه دينور يقال ظهرت اخفية النور اى اكمته واخفية
الكرا كوزلره اطلاق اولنور كه او يقو كساء لريدر الخوافى خانك فتحيله قوشك شول يلكلرينه دينور كه قنادلرنى
قصوب يومدقده كيزلنوب كورنميه لر على قول مناكب ديدكلرى يلكلردن صكره اولان درت يلكلره دينور ياخود
اوكده اولان يدى يلكلردن صكره كى يدى يلكلردن عبارتدر الخفاء كساء وزننده ومرادفيدر كه كليمه دينور بعض
نسنه لرك اوزرينه اورتلكله ماتحتنى سترايلديكيچون جمعى اخفيه در نته كه ذكراولندى الخفية غنيه وزننده دبى
بقين قيويه واشميه يه دينور يقال حفر خفية اى ركية واغاجلرى صيق چتلق وجاتقين اورمانه دينور و برآدمده جن
طوقنمق اثرينه دينور چالقلق وسر سملك حالتلرى كبي يقال به خفية اى لمم الخفيان تثنيه نبيه سيله برآدمك اوازيله
يرده اولان ايزنه اطلاق اولنور ومنه قولهم اذاحسن من المرأة خفياها حسن سائرها يعنى صوتها واثر وطئها الارض
معلومدر كه صوتك حسن ولطافتى اهل ادب وحيا اولمسنه وايزك حسن ولطافتى سهولت ونزاكتله يورمسنه دلالت
ايدر المختفى اسم فاعل نبيه سيله كفن صويجى يه دينور استخراج معناسنه در يقال اخذوا مختفيا اى نباشا اليائى
الاخفاء قافله اخفاء وزننده فرجى بول عورتله جماع ايلمك معناسنه در يقال اخفى الرجل اذا جامع واسعة من النساء
الواوى الخلو سموّ وزننده والخلاء وفاء وزننده بوش وتهى اولمق معناسنه در يقال خلا المكان يخلو خلوّا وخلاء
اذا فرغ. شنلكسز تنها وخالى يره اوغرامق معناسنه در يقال خلا الرجل اذا وقع فى موضع خال لا يزاحم فيه وحاضر
اطعمه نك مجموعندن اكل ايلميوب بعضنه قصر ايلمك معناسنه مستعملدر يقال خلا على بعض الطعام اذا اقتصر عليه
وخلوّ مكان وقات ايلمكدن كنايه اولور يقال خلا مكان فلان اى مات وخلوّ وخلاء برنسنه زمان ماضيده صاوشوب
كچمك معناسنه مستعملدر يقال خلا الشئ اذا مضى وعن و من حرفلريله برنسنه دن تبرّى ايلمك معناسنه مستعملدر
يقال خلا عن الامر ومنه اذا تبرأ و برنسنه يى بوشليوب صاليو برمك معناسنه در يقال خلا عن الشئ اذا ارسله
وباء حرفيله برآدمى مسخره لغه آلمق معناسنه در يقال خلا به اذا سخر منه وخلوّ خالى لفظندن جمع اولور ساجد
وسجود كبي يقال جاؤنى خلوّ زيد اى خلوّ هم منه يعنى خالين عنه الاخلاء همزه نك كسريله بودخى بوش وتهى
اولمق معناسنه در يقال اخلى المكان بمعنى خلا و يرى خالى قلمق ياخود خالى بولمق معناسنه در يقال اخلى
المكان اذا جعله خاليا ووجده خاليا و بركسه ايله خلوت ايلمك معناسنه در يقال اخلاه واخلا به بمعنى خلا به خلوة
وشنلكسز تنها يرده اولمق معناسنه در يقال اخلى الرجل اذا وقع فى موضع خال لا يزاحم فيه و برآدمى بركسه ايله
خلوتده بولمق معناسنه در يقال اخلاه معه اى وجدهما خلوين الاستخلاء بودخى خالى اولمق معناسنه در
يقال استخلى المكان اذا فرغ و بركسه دن خلوت طلب ايلمك معناسنه در يقال استخلى الملك وبه فاخلاه وبه
وخلوت اولمق معناسنه در يقال استخلى بالملك بمعنى خلا به الخلو خانك فتحيله والخلاء بلاء وزننده والخلوة
سلوه وزننده بركسه ايله يالكز قالمق معناسنه دركه خلوت ايلمك تعبيراولنور يقال استخلى الملك فخلا به واليه ومعه
خلوا وخلاء وخلوة اى سأله ان يجتمع به فى خلوة ففعل الخلاء صلاء وزننده مصدردركه ذكراولندى وشنلكسز
خالى يره دينور يقال مكان خلاء اى مافيه احد ومنه المثل * خلاؤك اقنى لحيائك * اى منزلك اذا خلوت فيه الزم
لحيائك بوراده اقنى كلمه سى الزم معناسنه در وحاصل معنا سن كندى منزلنده منزوى اولديغكده ناسك شتركزيه
اوضاعى وسائر كونه معاملاتى سببيله عارض اولان غضبدن ناشى موجب شرم وحيا اوله جق رنج وعارضه دن
سالم اولورسن ديمكدر اختلاط ناسك مذموميتى معرضنده ايراد اولنور وخلاء برئ معناسنه مستعملدر يقال

هوخلاء عنه اى برئ وبمشابه اطلاق اولنور يقال مافى داره خلاء اى متوضأ وبوش يره دينوركه اصلا آنده برنسنه اولميه الخلو خانك كسريله خالى وتنها معناسنه در تقول وجدتهما خلوين اى خاليين وفارغ وبى قيد وغائله آدمه دينور مؤنثى خلوه در خلو دخى دينور هاسز جمعى اخلاء كلور الخلى غنى وزننده بودخى فارغ وبى هم وغائله آدمه دينور جمعى خليون واخلياء كلور يقال هو خلى اى فارغ واركن آدمه اطلاق اولنور يقال هو خلى اى لازوجة له وآرى قوانسنه دينور خليه كبى الخالى بوش وتهى معناسنه درواركن آدمه دينور وآرى قوانه دينور وارسز عورته دينور جمعى اخلاء كلور التخلية تأديه وزننده والتخلى تفعل وزننده والمخالاة مبالاة وزننده برنسنه يى ترك وفراغت قلمق معناسنه دركه بوشلامق تعبيراولنور يقال خلى الامر وعن الامر وتخلى منه وعنه وخالاه اذاتركه الخلية غنيه وزننده بودخى آرى قوانه دينور ياخود چاموردن دوزلمش راقودشكلنده نسنه يه دينوركه تركيده بتك تعبير اولنور آنده دخى آرى قسمى ايوايدر ياخود اغاجدن اويمه اولانه دينور ياخود خرمه ديدكلرى شجرك اوبجه طرفنه دينوركه بعينه راقودشكلنده وايچى اوزسز قاووق اولمغله آنده آريلر يوه ايدوب بال ياپارلر بونلرك مجموعى قوان اوله جقدر وخليه همان سودنى صاغمق ايچون استعمال الدن تخليه اولنمش ناقه يه دينور ياخود ساترك كوشكنه يافلمش ناقه يه دينور ياخود ولدندن مهجور اولمغله سائرك ولدنه ياقيلوب لكن امزرميه رك سودى صاغيلان ناقه يه دينور ياخود شول ناقه يه دينوركه ياورى طوغوروب كنديسى بك صو يى پاك اولمغله سودى فراوان اولديغندن آلتندن ولدى آلنوب سائرناقه يه نقل وكنديسى همان صاغمال اوله رق ترك واخلا اولنه ياخود شول ناقه يه دينوركه ايكى ياخود اوج ناقه ايله ولد واحده ياقيلوب اول سببله سودى ادرارايدوب لكن ولدى آنلرك يالكز بريسى امزرمكله صاحبخانه ديكرلرنى صاغمق ايچون تفرغ ايده لر واياغنك باغى بوشاندر يلوب صاليورلمش ناقه يه دينور وبيوك كمى يه دينوركه قليون تعبيراولنور على قول ملا حلرك صنعى اولميه رق برأسه يورين كمى يه دينور ياخود آردنده يدك صندلى اولان كمى يه دينور وخليه طلاق مرأه دن كنايه اولور يعنى الفاظ كنائيه دندر زوج زوجه سنه انت خلية ديوب وانكله طلاقه نيت ايلسه مطلقه اولور خلا عدا وزننده حروف استثنادندر يقال جاء نى القوم خلازيد شارح ديركه عندالبعض حرف جردر وعندالبعض مصدر مضافدر وبعضلر فعل تصوير ايلمكله مابعدى منصوب اولور الخلاوة خانك فتحيله تجيب قبيله سندن بر بطن دركه پدرلرى خلاوه نام كمسه ايدى ومنه المثل *انامنه فالج بن خلاوة* اى خلاء برئ اصلى بودركه انبس نام كمسه اسيرلرى قتل ايدركن مزبور فالجه سنده انبسه معاونت قيل نه طوره يورسن ديدكلرنده انابرئ من ذلك ديو اظهار تبرى ايلمكله من بعد بن اول ماده دن برئ و بعيدم ديجك يرده انامنه فالج بن خلاوة مثل اولدى محمد ثبندن مالك بن عبدالله بن سيف الخلاوى اول بطندندر البائى الخلا عصاوزننده تازه اوتره دينور خلاة مفرديدر على قول يرندن بچيلوب ياخود قوپارلمش تازه اوته دينور جمعى اخلاء كلور المخلاة مصباح وزننده ايچنه بچلمش اوتلق وضع اولنان ظرفه دينوركه طوربه تعبيراولنور آلت منزلنه تنزيل اولنمشدر الاخلاء همزه نك كسريله خداى متعال تازه اوت بتورمك معناسنه در يقال اخلى الله الماشيه اذاانبت لها الخلا و يرتازه اوتلو اولمق معناسنه در يقال اخلت الارض اذا كثرخلاها الخلى رمى وزننده تازه اوت بچمك ياخود چكوب قوپرمق معناسنه در يقال خلافلان الخلا خليا اذاجزه اونزعه و يقال خلا الماشية اذاجزلها خلاوآتك آغزنه كم اورمق معناسنه مستعملدر يقال خلا الفرس اذاالقى فى فيه اللجام وآتك آغزندن كمى چقرمق معناسنه در يقال خلا اللجام عن فيه اذانزعه وتنجره نك آلتنه اوطون صوقمق ياخود تنجره ايچره اَت قومق معناسنه در يقال خلا القدراذاالقى تحتها حطبا اوطرح فيها لحما وطواره يم ايچون طوربه يه اربه قومق معناسنه در يقال خلا الشعيرفى المخلاة اذاجعه فيها الاختلاء افتعال وزننده بودخى تازه اوت بچمك ياخود قوپرمق معناسنه در يقال اختلى الخلا اذاجزه اونزعه المختلى ممتلى وزننده ارسلانه دينور المخالاة مبالاة وزننده بركسه ايله كورش طوتمق على قول دك وفندايله آلداتمق معناسنه در يقال خالاه اذاصارعه اوخادعه الاخليلاء اعشيشاب وزننده دائماسودايچراولمق معناسنه در يقال اخلولى الرجل اذادام على شرب اللبن الواوى الخمو خانك فتحى وميمك سكونيله سودبوغردكبى قاتيلنمق معناسنه در يقال خما اللبن يخمو خموا اذااشتد الواوى الخموة خانك فتحيله نجاسته دينور عذره معناسنه وسازلقدن ياپلمش آلاچق وهوغ ديدكلرى اعراب اولرينك باجه لرينه وفرجه لرينه دينور الخنو خانك فتحى ونونك سكونيله فاحش سوزسويلمك معناسنه در يقال خنا الرجل يخنو خنوا اذاافحش يعنى فى منطقه اليائى الخنا عصاوزننده بودخى هرزه وفاحش سوز سويلمك معناسنه در يقال خنى الرجل خنا من الباب الرابع اذاافحش وخنا آفات ونوائب معناسنه در مفردى

خناة در يقال اصابته خنا الدهراى آفاته الاخناء همزه نك كسريله بودخى فاحش سوز سويلمك معناسنه در يقال اخنى الرجل اذاافحش وعلى ايله اهلاك معناسنه در يقال اخنى عليهم اذااهلكهم و چكركه يمورطلبوب كومك معناسنه در يقال اخنى الجراداذاكثر بيضه و اوتلاغك چايرلرى چوغالمق معناسنه در يقال اخنى المرعى اذاكثرنباته و برنسنه اوزرندن زمان مديد كچمك معناسنه در يقال اخنى الدهر عليه اذاطال الخنى خانك فتحى ونونك سكونيله كسمك معناسنه در تقول خنبت الجذع خنيا من الباب الثانى اذاقطعته خنيه خانك كسريله قسطنطينيه نواحيسنده برموضعدر الواوى الخو خانك فتحى وواوك تشديديله آجلغه دينور جوع معناسنه تقول اخذنى الخو اى الجوع ونجدده برقوم تپه سنك آديدر وواسع دره يه دينور يقال واد خو اى واسع ويوم خو بين العرب معروفدركه اوراده بنواسد بنى يربوع اوزره هجوم وشبخون ايلديلر الخوة خانك ضميله ارض خاليه يه دينور اليائى الخواء هواء وزننده خانه چوكوب خراب اولمق معناسنه در يقال خوت الدار تخوى خواء اذاتهدمت وخواء خوايه معناسنه دركه سيدكر وايكى نسنه ارالغنده اولان بوشلغه دينورايكى طاغ وايكى ديوار ارالغى كبى يقال بينهما خواء اى هواء وخواء وخوى عصا وزننده پيدرپى آج قالمق معناسنه دركه معده بوش قالور يقال خوى الرجل يخوى خوى وخواء اذاتتابع عليه الجوع وخاتون طوغورمغله قارنى بوش قالمق معناسنه در يقال خوت المرأة تخوى خواء من الباب الثانى ويقال خويت خواء من الباب الرابع اذاولدت فخلت بطنها الخو خانك فتحى وواوك تشديديله بودخى خانه يقلمق معناسنه در يقال خوت الدار بتشديد الواو يعنى من الواوى خوا اذاتهدمت وخو باله دينور عسل معناسنه خانك ضميله ده لغتدر ومطره دال اولان كوكب امطارايلميه رك نوء وسقوط ايلمك معناسنه در زيراعرب بلرمطرى نوء كواكبه اسناد ايدرلر يقال خوت النجوم خوا اى امحلت فلم تمطر الخيا عصا وزننده والخوى غنى وزننده والخواء هواء وزننده والخواية سحابه وزننده خانه اهل وسكانندن خالى قلمق معناسنه در يقال خويت الدار خيا وخويا وخواء وخواية من الباب الرابع اذاخلت من اهلها وخيا يغموره دال اولان كوكب امطارايلميه رك نوء وسقوط ايلمكله قوراقلق پيدا ايلمك معناسنه در يقال خوت النجوم خيا من الباب الثانى اذاامحلت فلم تمطر الخاوية شنلكسريره دينور يقال ارض خاوية اى خالية من اهلها الخوا عصا وهواء وزنلرنده آدمك جوفى طعامدن خالى قالمق معناسنه در يقال خوى الرجل يخوى خوا وخواء اذاخلاجوفه من الطعام وخوا برون قانه دينور رعاف معناسنه و پيدرپى آج قالمق معناسنه دركه ذكراولندى وچاقمقدن آتش چقميوب كوراولمق معناسنه در يقال خوى الزند اذالم يور وثابت وپايداراولان شيئه دينور وايكى طاغ ارالغنده اولان بوش ودرين يره دينور وبومشق طپراقلو يره دينور الاخواء همزه نك كسريله چقماق آتشسز اولمق معناسنه در يقال اخوى الزند اذالم يور ومطره دال اولان كوكب يغمورسز نوء وسقوط ايلمك معناسنه در يقال اخوت النجوم اذاامحلت فلم تمطر و برآدمك جمله وارنى آلمق معناسنه در يقال اخوى ماعنده فلان اذااخذكل شئ منه وآجقمق معناسنه در يقال اخوى الرجل اذاجاع وطوارپك سموروب تاولنمق معناسنه در يقال اخوى المال اذابلغ غاية السمن الخوى هوى وزننده والخواية سحابه وزننده برنسنه يى قاپمق معناسنه در يقال خوى الشئ خوى وخواية اذااختطفه وخاتون طوغورمغله قارنى بوش قالمق معناسنه در يقال خوت المرأة اذاولدت فخلابطنها كذلك حين ولادتده برنسنه اكل ايلمامكله معده سى بوش قالمق معناسنه در يقال خوت المرأة اذالم تأكل عندالولادة فخلابطنها الخوية غنيه وزننده طوغوران خاتونه يدردكلرى لوغسه طعامنه دينور التخوية تأديه وزننده لوغسه طعامى ياپمق معناسنه در يقال خوى المرأة وخوى لها اذاعمل لها خوية ومصلى سجده حالتنده قارنى يردن ميد آلوب وبازولرنى يانلرندن آچق وآيرق ايلمك معناسنه مستعمل شرعيدرنته كه نسوان بونك عكسنى ايدرلركه احتفاز دينور يقال خوى المصلى فى سجوده اذاتجافى وفرج مابين عضديه وجنبيه وطوارپك سموروب تاولنمق معناسنه در يقال خوى المال اذابلغ غاية السمن وباديه نشينلر برعلت مخصوصه يه كرفتاراولان خاتون ايچون تنوركبى برچقور قازوب ايچنه آتش ياقدقدنصكره اول خاتونى آنده اوتورتمق معناسنه در اعراب تيمارندندر ريح وفالج ونقرس مقوله سى علتلره بورسمه علاج ايدرلر تقول خويت المرأة اذاحفرت حفيرة فاوقدت فيها ثم اقعدتها فيها لداء بها الخواة حصاة وزننده دواب وانعامك ممرلريله قبل طرفنك ارالقرى آيرلديغى يره دينوركه بوش بوكورسمتى اوله جقدر والفك مديله جائزدر الخواية سحابه وزننده مزراق واوق تمرنلرينك قوانلرينه دينور يقال خوا السنان اى جنته وخواية الرجل آدمك جوفنك ككبش اولان يرندن عبارتدر وخواية الخيل آت قسمنك سكردركن

قارننده ظهور ایدن چغلدی یه وهارلدی یه اطلاق اولنور خوایه ثمامه وزننده ری قضاسنده برموضع آدیدر
یوم خوی حانك فتحی وضمی والفك قصریله ایام وقایع عربدن بوم معروفدر الاختواء افتعال وزننده برآدم
یریری کندیسنه مقاطعه ایدنمك معناسنه در یقال اختوی البلد اذا اقتطعها وطوارك اللریله آیاقلری بینه یعنی
بوکورینه دورتشدرمك معناسنه در یقال اختوی الفرس اذا طعن فی خوائه و بیهوش اولمق معناسنه در یقال
اختوی فلان اذا ذهب عقله و برآدمك بالجمله وارنی آلمق معناسنه در یقال اختوی ماعند فلان اذا اخذ کل شیء
منه وجانور قسمی اوغلاق و بوزاغی مقوله سنی اوغورلاین قاپوب اکل ایلمك معناسنه در یقال اختوی السبع
ولد البقرة اذا استرقه واکله الخی حانك فتحی و یانك تشدیدیله برنسنه یه قصد وآهنك ایلمك معناسنه در یقال
خواه یخویه خیا اذا قصده خوی سمی وزننده اذربیجان اولکه سنده بر بلده در بو بلده حالا خای مضمومه ایله
خوی دیدکلریدر محدثیندن محمد بن عبدالله واحمد بن الخلیل که قاضی دمشق ایدی وابو قاضیء دمشق شهاب
الدین محمد وطبیب معاذ بن عبدان الخوییون اوردآندندر خیوان کیوان وزننده محدثیندن برجماعت اسملریدر
وخالد بن علقمة الخیوانی امام ثوری شیخیدر فصــــل الدال الواوی الدأو دالك فتحی وهمزه نك سکونیله
قوردشکارایده جکی صید ایچون مکر وخدعه ایله تنکولك ایلمك معناسنه در یقال دأی الذئب للصید دأوا وهو
شبه الختل والمراوغة الیائی الدأی رأی وزننده والدأی عتی وزننده والدءی کسرتیله یغرینده
وارقه ده اولان اکورغه ککلرینه دینور علی قول کوکس قبورغه سنده اولان غراضیفه یعنی کرتلك دیدکلری
یومشق ککلره دینور یاخود کوکس ایله یانلرك قاوشدیغی یرلرده اولان ایکو ککلرینه دینور بعضلر عندنده دأیات که
دأی لفظندن جمعدر کوردکده اولان التی عدد قبورغه یه دینور که هرطرفده اوچر دانه اولور ودأی سعی وزننده
مصدر اولور فند ودك وحیله ایلمك معناسنه تقول دأیت للشیء دأیا من الباب الثالث اذا ختلت ابن دأیه ثمره
وزننده وهمزه نك الفه قلبیله قرغه نك کنیه سیدر و بو حیله معناسندندر یاخود دابه نك دأی دیدکلری عضو
مذکوری یاغر اولدقده اورایه مسلط اولدیغنه مبنی در شارح دیرکه همزه سی الفه قلبله ابن دابه دخی دیرلر الیائی
الدبی فتحی والفك قصریله یابجه یابجه یوریمکه دینور یقال یمشی الدبا ای الروید وخرده چکرکه یه دینور
وعربلره مخصوص برپازار اسمیدرکه پنایرلرندندر المدبیة محسنه وزننده خرده چکرکه سی وقرنجه سی
چوق یره دینور یقال ارض مدبیة ای کثیرة الدبی المدبیة مرمیه وزننده والمدبوة مدعوه وزننده شول
یردرکه آنك نباتنی خرده چکرکه لر یمش اوله یقال ارض مدبیة ومدبوة اذا اصارت قد اکلت الدبی نبتها
الادباء همزه نك کسریله عرفج نام شجردن خرده چکرکه شکلنده نسنه بلورمك معناسنه درکه یمشی یرنده در
یقال ادبی العرفج اذا خرج منه مثل الدبا دبی سمی وزننده دهناء نام محلده برموضعدر چکرکه یتاغیدر
دبی دبی اولده دالك فتحی والفك قصریله وثانی سمی وزننده ودبی دبیین ثانیده تثنیه بنیه سیله
کلمهٔ مرکبه در وفرت وکثرت موقعنده استعمال اولنورز یرا دبی چکرکه یه دینور ودبی موضع مزبورك اسمیدرکه چکرکه
یتاغیدر وتثنیه تکراری متضمندر کویا که موضع مزبورك چکرکه لری عددجه کثیر دیمکدر ومنه یقال جاء بدبی دبی
وبدبی دبیین ای بمال کثیر بونده جوهری غلط ایدوب د بی دبی عنواننده ثبت ایلدی ابودبیه سمیه وزننده برشاعردر
الدباء رمان وزننده قباغه دینور باء موحده بابنده ذکر اولندی جوهری وهمندن بوراده ذکر ایلدی التدبیة تأدیه
وزننده کار ایشلمك معناسنه در یقال دباه اذا اصنعه الواوی الدجو دالك فتحی وجیمك سکونیله والدجو علو
وزننده قرا کو اولمق معناسنه در یقال دجا اللیل دجوا ودجوا اذا اظلم وکچینك تویلری دیدیلوب آچلمامق اوزره
بری برینه ایلشوب قات قات بکه لنمك معناسنه مستعملدر یقال دجا شعر الماعز اذا البس بعضه بعضا ولم ینتفش
وجماع ایلمك معناسنه مستعملدر یقال دجا فلان اذا جامع ولباس طار وقصه اولمیوب بول واوزون ووافی اولمق
معناسنه مستعملدر کویا که بتون بدنی قابلامغله ظلمت کبی ستر ایلمش اولور یقال دجا الثوب اذا سبغ الادجاء
همزه نك کسریله والتدجی تفعل وزننده والادجیجاء اعشیشاب وزننده بونلر دخی قرا کو اولمق معناسنه در
یقال ادجی اللیل وتدجی وادجوجی اذا اظلم الداجیة مظلم کیجه یه دینور یقال لیلة داجیة ای مظلمة ووافیه
وکامله معناسنه مستعملدر یقال نعمة داجیة ای سابغة الدیاجی دالك فتحیله کیجه لرك زیاده ظلمتلرینه دینور کویا که
دیجاة کلمه سنك جمعیدر الدجواء حمراء وزننده تو یلری اوزون وفراوان کچی یه دینور که مجسم سیاه کورینور
یقال عنز دجواء ای سابغة الشعر الدجة ثبه وزننده لقمه طوتان اوچ پرمغه دینور که حالا لقمه طوتراوله وقفتانك
دوکه سنه دینورکه یقاده و یکده اولور جمعی دجاة کلور ودجی کلور دالك ضمی والفك قصریله المداجاة مباهاة

وزننده

وزننده مدارا ایلمك معناسنه درکویا که مدارا سبیله دروننده اولان کینه وعداوتی ستر ایدر یقال داجاه اذا داراه
و برآدمی بین الشدة والرخاء منع ایلمك معناسنه در یقال داجاه اذا منعه بین الشدة والرخاء الیائی الدجیه غرفه
وزننده آوجی کوملتبسنه دینور یقال یقعد الصائد فی دجیته ای قترته ودجیة القوس شول ایکی پرمق قدر قایشه دینور که
یای اصه جق نصمه نك اوجنه چکر بلور ودجیه قرا کولغه دینور ظلمت معناسنه جمعی دجی کلور دالك ضمی والفك
قصریله الدجی غنی وزننده قرا کو کیجه یه دینور یقال لیل دجی ای داج المداجاة مباهاة وزننده دروننده
اولان عداوتی ستر ایلمك معناسنه در یقال داجاه اذا ساتره بالعداوة الواوی الدحو دالك فتحی وحای مهمله نك
سکونیله برنسنه یی دوشیوب یایمق معناسنه در یقال دحا الله الارض یدحوها ویدحاها دحوا من الباب الاول والثالث
اذا بسطها وجماع ایلمك معناسنه مستعملدر یقال دحا المرأة اذا جامعها وقارنی یوبوب اشاغی یه طوغری صارقق
معناسنه در یقال دحا البطن اذا عظم واسترسل الی اسفل الادحواء ارعواء وزننده برنسنه یایلوب دوشنمك
معناسنه در یقال ادحوی الشیء اذا انبسط الادحی همزه نك فتحی وکسریله والادحیة اضحیه وزننده
والادحوة همزه نك وحانك ضمیله قومسالده دوه قوشنك یمورطه چقاردیغی یره دینور الیائی الدحی وحی وزننده
بو دخی برنسنه یی دوشیوب یایمق معناسنه در یقال دحیت الشیء ادحاه دحیا من الباب الثالث ای بسطته ودوه
سورمك معناسنه در یقال دحیت الابل اذا سقتها الادحی همزه نك ضمی وکسریله ادحوة معناسنه درکه
دوه قوشی یوه سنه دینور و منازل قمردن برمنزل آدیدر منزل مزبور حالا بلده ایله متعارف اولان منزلدر دحی سمی
وزننده عربدن بر بطن آدیدر دحیة غنی وزننده برموضع آدیدر الدحیة دالك کسریله سرعسکره دینور
یقال هو دحیة الجند ای رئیسهم ودحیة بن خلیفة الکلبی صحابه در طلحه وزننده دخی ز بازنده در الدحیة دالك فتحیله
دیشی میمونه دینور ودحیة ابن معاویة بن بکر بن هوازندر المدحاة مسحاة وزننده شول عربه طرزنده تخته دن
دوزلمش برنسنه یه دینورکه اکا کوچك چوچقلری یانوروب یوریدرلر اوکنه کلان طپراغی وچقلری کوریوب
صیراره رق یوریوب کیدر بو چوجق عربه سی اوله جقدر التدحی تفعل وزننده دوشنوب یایلمق معناسنه در
یقال تدحی الشیء اذا تبسط الیائی الدخا خامجه ایله عصا وزننده قرا کولغه دینور ظلمت معناسنه الدخیاء
حمراء وزننده قرا کو کیجه یه دینور یقال لیلة دخیاء ای ظلماء الواوی الددا قفا وزننده لهو ولعب معناسنه در
نته که ددودن دخی بو معنایه در یقال هو فی الددا والددو والددن ای اللهو واللعب الواوی الدرون دالك فتحیله
صرتلانك دیشی قوردن اوریسنه دینور الیائی الدری والدریة دالك فتحی وکسریله والدریان دالك
کسریله والدریان فتحاتله والدرایة کتابه وزننده والدری حلی وزننده بیلمك معناسنه در علی قول حیله ایله
بر تقریب بیلمك معناسنه در تقول دریته وبه ادری دریا ودریة ودریانا ودریانا ودرایة ودریا اذا علمته او بضرب
من الحیلة شارح دیرکه درایت ایله خدای متعال وصفلنمز ودری فندودوبازه ایله الداتمق معناسنه در یقال دری الصید
دریا اذا ختله و مدری ایله باش قاشیمق معناسنه در یقال دری رأسه اذا حکه بالمدری الادراء همزه نك کسریله
بیلدرمك معناسنه در یقال ادراه به اذا اعلمه التدری تفعل وزننده والادراء دال مشدده ایله افتعال وزننده
مکر وفریله الداتمق معناسنه در یقال تدری الصید وادراه اذا ختله و خاتون صاچنی طرایوب صالیورمك
معناسنه در یقال ادرت المرأة وتدرت اذا سرحت شعرها المدری میمك کسریله طراغه دینور مشط معناسنه
شارح دیرکه امهات سائره ده مدری شول دموردن دوزلمش پنجه شکلنده کوچك پرمقلی قاشیغه دینورکه انکله عورتلر
باشلرنی قاشیوب صاچلرنی دوزلدرلر انتهی ومدری طو پلووصانجق تعبیر اولنان دمور وآلتون ایکنه یه دینورکه خاتونلر
انکله صاچلرنی دوزلدرلر فارسیده سرخاره دینور حالا مسموع عمزه کوره اسلامبول خانملری مجوهر ایکنه تعبیر ایتدکلریدر
ومدری بوینوزه دینور قرن معناسنه جمعی مداری کلور مجاری کبی ومداری کلور میمك ورانك فتحیله المدراة میمك
کسریله والمدریة منزله وزننده مدری معناسنه در الدریة غنیه وزننده جندیلرك مشق وتعلیم طعن ایچون
مزراغی اتوب دلیکندن چکوردکلری حلقه یه دینور مؤلف همزه بابنده دخی ذکر ایلدی مدری مجری وزننده بجیله
قبیله سنه مخصوص برقریه آدیدر الواوی الدسوة دالك فتحی وسینك سکونیله برنسنه نشو ونما بولمیوب موزه
و بودور اولمق معناسنه در یقال دسا الشیء یدسو دسوة نقیض زکا یعنی کوکیرلنمك معناسنه در یقال دسا الرجل اذا
استخفی الداسی معنای اولدن اسم فاعلدر نشو ونما بولمیوب موزه و بودور قالمش نسنه یه دینور یقال هو داس لازاك
الیائی الدسی دالك فتحی وسینك سکونیله دسوه معناسنه در یقال دسی یدسی دسیا ضد زکا التدسیة تأدیه وزننده
برآدمی اغوا وافساد ایله کراه ایلمك معناسنه در یقال دساه اذا اغواه وافسده مؤلف دس ماده سنده دخی ذکر ایلدی

واوراده و بصائرده بیانه کوره اصلی دسس اولوب سین ثانیه یایه مقلوب اولمق اغلبدر وتدسیه کیزلو خبر کوترمك
معناسنه‌در یقال دسّی عنه حدیثا اذا احمله الواوی دستوی دالك وتانك وواوك فتحیله بجمه بر معروف قصبه آدیدر
الواوی الدشو دالك فتحی وشین معجمه نك سکونیله جنکه طالمق معناسنه‌در یقال دشا فلان یدشو دشوا اذا غاص
فی الحرب الواوی الدعاء دالك ضمیله رغبت الی الله تعالی معناسنه درکه نیاز وابتهال الله حق تعالی
درکاهندن خیر ورحمت رجاسندن عبارتدر الدعوی فتوی وزننده دعاء معناسنه‌در تقول دعوت الله ادعوه
دعاء ودعوی ای رغبت الیه یعنی ابتهلت الیه بالسؤال ورغبت فیما عنده من الخیر مؤلف بصائرده دیدیکه اشبو
دعاء ودعوی ماده سی اصل نداء یعنی برآدمی چاغرمق معناسنه موضوعدر لکن نداء اکثری حرف ندایه مقرون
اولور ومنادانك اسمك انضمامنه حاجت اولمیه‌رق ودعاء بهمه حال مدعوك اسمنه مصحوب اولور یااحمد کبی وبعضا
احدهما آخرك مقامنه قائم اولور ودعاء الی الله تعالی نیاز وسؤال الله درکاه الهیدن خیر واحسانی رجا ایلمکدن مطلب
عبارتدر و بعضا تسمیهٔ اسم معناسنه استعمال اولنور ودعاء لام ایله صله لنورسه خیر وعلی ایله صله لنورسه
شر ومضرت یعنی بددعاء اولور انتهی وتقول العرب دعاه الله بمکروه ای انزله به بوراده معنای لازمی مراد در
بددعاء برکسه‌یی برنسنه‌یه سوق ایتمك معناسنه مستعملدر یقال دعاه الی الامر اذا ساقه و برآدمی بر اسمله تسمیه ایلمك
معناسنه‌در یقال دعوته زیدا و بزید ای سمیته به وحیوانك ممه‌سنده داعیه یعنی سود بقیه‌سی الیقومق معناسنه در
یقال دعا فی الضرع اذا ابقی الداعیة فیه ودعوی اسم اولور کاسیذکر الدعاءة دالك فتحی وعینك تشدیدیله
سبابه پرمغنه اطلاق اولنور یقال یشیر بدعاءته ای بسبابته الدعوة دالك فتحیله اسمدر چاغرمغه دینور
ومنه تقول هو منی دعوة الرجل ای قدر ما بینی و بینه ذلك بوراده دعوة لفظی ظرفیت اوزره منصوب اولمغله فلان ایله
ما بینمز برآدمك چاغروب سسی یتشه‌جك مسافه مقدارنجه دیمك اولور ورفعله اولنجه مضاف تقدیر اولنور و یقال
لهم الدعوة علی غیرهم ای یبدأ بهم فی الدعاء یعنی آنلر دعوت اولنمقده سائرلره تقدیم اولنوب کندیلردن بدء اولنور
پس بوراده ملازمه یاخود اطلاق وتقیید علاقه سیله دعوت تقدیم معناسنده استعمال اولندی ودعوت ادّعا
ماده سندن اسم اولور کاسیذکر وعهد و پیمان معناسنه مستعملدر یقال بینهما دعوة ای حلف وخاصة برآدمی
طعام وضیافته چاغرمق معناسنه در دالك ضمیله ده لغتدر مدعاة دخی بو معنایه در تقول دعوته دعوة ومدعاة
اذا طلبته لیأکل عندك وضیافت معناسنده مستعملدر تقول کنا فی دعوة فلان ومدعاته ای فی طعامه التداعی
تفاعل وزننده ناس برکك معناسنه در بری برلرنی دعوتك لازمیدر یقال تداعی القوم علیه اذا تجمعوا وهر طرفدن
دشمنلر قصد وتوجه ایلمك معناسنه در یقال تداعی العدو اذا اقبل و بنانك اجزاسی سوکیلوب یقلمغه بشلمق
معناسنه درکویا که خراب اولمق ایچون بری برنی دعوت ایدرلر یقال تداعت الحیطان اذا انقاضت الداعی
اسم فاعلدر دعوت ایدیجی‌یه و برآدمی برنسنه‌یه سوق وتشویق ایدیجی‌یه دینور ومنه ان النبی علیه الصلوة والسلام
داعی الله کاقال تعالی وداعیا الی الله باذنه الآیة ای الی توحیده وما یقرب منه وداعی مؤذنه اطلاق اولنور الداعیة
جنکده کامنده آتلرك باك وفریادلرینه اطلاق اولنور وداعیة اللبن ممه‌ده ابقا اولنان سود بقیه سنه دینور کویا که
کیر وسنده اولان سودی دعوت وجذب ایدر الادّعاء دال مشدده ایله افتعال وزننده برنسنه حقنده بندر دیو
زعم ایلمك معناسنه درکرك حق وکرك باطل اولسون اصطلاحمزده دعوی ایلمك تعبیر اولنور یقال ادّعی فلان
کذا ای زعم انه له حقا او باطلا الدعوة والدعاوة دالك فتحیله ادّعاء معناسندن اسملردر دالك کسریله ده
لغتلردر برنسنه حقنده بندر دیو زعم ایلمکه دینور واول زعم ایلدیکی مطلبه دعوی اطلاق اولنور فتوی کبی
الفی تأنیث ایچوندر زیرا اصلی دعوه ایدی یقال بینهما دعوی باطلة و یقال دعوی باطل نظرا الی لفظه شارح دیرکه
جمعی دعاوی در واوك فتحیله فتاوی کبی وسیبویه واوك کسرنی ترجیح ایلدی الدعوة دالك کسریله نسب
خصوصنده ادّعا ایلمکه مخصوصدر یعنی فلان بنم پدرمدر یاخود اوغلمدر دیو ادّعا ایلمکه خاصدر تقول دعوته
بابن زید دعوة و بو معناده اسم اوله‌رق استعمال اولنور یقال بینهما دعوة ای ادّعاء فی النسب الدعیّ غنی وزننده
اوغلغه دینور یقال هو دعیّ لك اذا کنت قد تبنیته ونسب جهتنده متهم اولان آدمه دینور یقال هو دعیّ ای متهم
فی نسبه الادعاء همزه نك کسریله برآدمی پدر ینك غیری‌یه منسوب قلمق معناسنه‌درکه بو فلانك اوغلیدر کلدر
بنم یا فلانك اوغلیدر دیمك کبی یقال ادعاه اذا صیره یدعی الی غیر ابیه الادعیة اضحیه وزننده والادعوة
ادحوه وزننده ماله التداعی اولان شئه دینور مثلا لغز واحجیه کبی که بری برنی آنی بیلمکه دعوت ایدرلر یقال بینهم
ادعیة وادعوة وهی ما یتداعون به المداعاة مباهاة وزننده بیلمجه ولغز سویلشمك معناسنه در یقال داعاه اذا حاجاه

وبنایی هر طرفدن هدم ایلمك معناسنه در تقول داعینا الحایط ای هدمناه دواعی الدهر زمانك صروف
وتقلباتنه اطلاق اولنور بر بادنغه داعیه اولدیغیچون یقال اصابتهم دواعی الدهر ای صروفه الدعوتی ترکی
وزننده شخص وکسه معناسنه مستعملدر یقال بالمکان دعوی ای احد و بو دعوت معناسندندر لیس فیه
من تدعوه یعنی آنده برچاغروب جواب و یره‌جك کسه یوقدر سبکنده در ونفی مقامنده مخصوصدر الاندعاء
انفعال وزننده دعوته اجابت ایلمك معناسنه در یقال اندعی لدعوته اذا اجاب الیائی دعیت ادعی دعاء لغة
فی دعوت ادعو دعاء یعنی دعاء ماده سی واویه و یائیه‌در الواوی الدغوة دالك فتحی وغین معجمه نك سکونیله کوتو
خویه دینور جمعی دغوات کلور یقال به دغوة ای خلق ردیء الیائی الدغیة دغوه وزننده ومرادفیدر
جمعی دغیات کلور دغه ثبه وزننده عجل قبیله سندن بر خاتونك آدیدر حمقله ضرب مثل اولوب احمق من دغة
دیرلر اصلی دغی یاخود دغو ایدی هاء حرف علتدن عوض اولدی مستقصاده مرسومدر که مزبوره نك اسمی
مادیة در دغه لقبیدر قصه سندن بریسی بودرکه اولمغله وقت ولادتی حلول ایلدیکی کون او بدن چقوب بری اوته
کز نور ایکن وضع بوریمی حادث اولمغله ادراك ایده میوب اسهال طبیعی ملاحظه سیله بر چقوره نزول ووضع ولد
ایلدی آنی دخی درك ایده میوب غائط ظنیله ضرّه سنه کلوب یا هنتاه هل یفتح الجعر فاه یعنی غائط اغزنی
اچارمی دیو سؤال ایلدکده ضرّه سی تفطن ایدوب واروب ولدی اخذ ایلدی الواوی الدفو عفو
وزننده مجروحی اکلندرمیوب علی الفور قتل ایدوب خلاصلمق معناسنه در تقول دفوت الجریح دفوا
ای اجهزت علیه مترجم صحاح زیغ ایلمشدر الادفاء همزه نك کسریله دفو معناسنه‌در تقول ادفیت الجریح
یعنی دفوت وایصندرمق معناسنه‌در تقول ادفیته لغة فی ادفأته بالهمزة وکیکك بوینوزی اکسه سنه طوغری
یك اوزایوب کوتنه قدر وارمق معناسنه‌در یقال اوفی الظبی اذا طال قرناه حتی کادان یبلغا استه الادفی
احری وزننده بلی اکلمش دوتاقد آدمه دینور یقال رجل ادفی ای منحن الدفواء حمراء وزننده بورنی اکری
طوشنجل قوشنه دینور یقال عقاب دفواء ای معوجة المنقار واوزون بوینلو ناقه‌یه دینور یقال ناقة دفواء
ای الطویلة العنق التدافی تفاعل وزننده تدارك معناسنه در یقال تدافاه اذا تدارکه وتداول معناسنه در یقال
تدافوه ای تداولوه ودوه قسمی آدیملرنی سیرك آتارق یورومك معناسنه‌در یقال تدافی البعیر اذا اسار سیرا
متجافیا الاستدفاء ایصنمق معناسنه‌در تقول استدفیت به لغة فی استدفأت بالهمزة ادفو همزه نك ضمیله
اسکندریه قربنده بر قریه آدیدر وصعید مصرده اسوان ایله اسنی بیننده بر بلده اسمیدر اعلامدن محمد بن
علی النحوی اورادندر قرق جلده بر تفسیر شریف تألیف ایلمشدر الیائی الدقا قافله عصا وزننده دوه یاوریسی
سودی چوق امکله ایچریسی بوزیلوب یورکی سورمك معناسنه در یقال دقی الفصیل دقا من الباب الرابع
اذا اکثر من اللبن ففسد بطنه فسلح الدقی کتف وزننده وصف مذکور اوزره اولان دوه یاوریسنه دینور مؤنثی
دقیه در فرحه وزننده الدقوان سکران وزننده دقی معناسنه‌در مؤنثی دقوی در سکری کبی الواوی الدلو
دالك فتحی ولامك سکونیله معلومدرکه قوغه‌یه دینور و بو مؤنثدر بعضا مذکر اولور جمعی ادلی ودلاء کلور کتاب وزننده
ودلی کلور دالك ضمی ولامك کسریله ودلی کلور کسرتینله ودلی کلور قصر ایله علی وزننده ودلو فلکده بر برجك
آدیدرکه کواکبدن دلو صورتی مشتملدر ودوه‌یه مخصوص بر کونه تمغا اسمیدرکه دلو صورتنده اولور وآفت
وداهیه‌یه اطلاق اولنور ودلو مصدر اولور قیویه قوغه صارقتمق معناسنه تقول دلوت الدلو دلوا اذا ارسلتها
فی البئر وقیودن قوغه‌یی چکمك معناسنه‌در یقال دلا الدلو اذا جبذها لیخرجها ودوه‌یی سهولتله آهسته‌جه
یورتمك معناسنه‌در تقول دلوت الناقة اذا سیرتها رویدا و برآدمه رفق وملایمتله معامله ایلمك معناسنه‌در
تقول دلوت فلانا اذا رفقت به الدلاة حصاة وزننده کوچك قوغه‌یه دینور الادلاء همزه نك کسریله قیویه
قوغه صارقتمق معناسنه‌در تقول ادلیت اذا ارسلت الدلو الی البئر وحیوان تبول ایچون یاخود ضراب ایچون
آلتنی صالندرمق معناسنه مستعملدر یقال ادلی الفرس وغیره اذا اخرج جردانه لیبول او یضرب و برآدمك
حقنده بد وناسزا سوز سویلمك معناسنه مستعملدر یقال ادلی فلان فی فلان اذا قال قبیحا وتوسل معناسنه
مستعملدر یقال ادلی برحمه ای توسل بقرابته و برماده ضمننده دلیل وحجت احضار ایلمك معناسنه مستعملدر
یقال ادلی بحجته ای احضرها یعنی احضار حجتله مدعاسنه واصل اولدی و برآدمه رشوت کونه مال دفع واعطا
ایلمك معناسنه مستعملدر یقال ادلی الیه بمال اذا دفعه ومنه قوله تعالی وتدلوا بها الی الحکام ای تدفعونها الیهم
رشوة الدالیة طوار دوندردیکی بیوك دولابه دینور منجنون معناسنه وصو دوندردیکی بیوك دولابه دخی دینور

ناعوره معناسنه ودالیه برنسنه درکه خرما پیراغندن اتخاذ اولنوب براوزون صریغك اوجنه بند واستوار ایدرلر
مؤلف ایجاز مخل اوزره تعبیر ایلمشدر بوندن مراد طولمبه اوله جقدر که اعراب طائفه سی خرما پیراغندن یاخنه دن
اتخاذ ایدرلر حالا بورالرده یاقردن وتنکه دن اتخاذ ایدرلر ودالیه قوغدا ایله یاخود طوار دولابیله سقی اولنان ترلایه
دینور فاعله بمعنی مفعوله در یقال ارض دالیة ای تسقی بدلو او منجنون الدوالی عوالی وزننده برنوع سیاه اوزمدر که
پك سیاه اولمیوب قرامتق اولور مؤلف دول ماد سنده بونی عنب طائفی ایله بیان ایلدی وشول خرما قورغنه
دینور که آغاجندن کسوب بر یره آصلمش اولمغله برمدت طوره رق اولدقده اکل ایدرلر التدلی تفعل وزننده تدلل
معناسنه درکه نازلنمق وانبساط کوسترمکدن عبارتدر یقال تدلی علیه اذا تدلل وصالنوب صارقق معناسنه در
یقال تدلی من الشجر اذا تعلق المدالاة مباهاة وزننده برآدمه رفق وسهولتله معامله ایلمك معناسنه در تقول
دالیته اذا رفقت به الیائی الدلا عصا وزننده متحیر اولمق معناسنه در یقال دلی الرجل دلا من الباب الرابع اذا تحیر
التدلی تفعل وزننده قریب اولمق معناسنه در یقال تدلی به اذا قرب وتواضع ایلمك معناسنه در یقال تدلی له
اذا تواضع المدالاة مبالاة وزننده مدارا ایلمك معناسنه در تقول دالیته اذا داریته پس واوی ویائی اولور بوراده
واوایله داوته نسخه سی غلطدر الیائی الدم دالك فتحی ومیمك تخفیفیله معلومدر که قانه دینور فارسیده خون دیرلر
اصلی دمی ایدی فتحتینله وتثنیه سنده دمان واصلی اوزره دمیان دخی دینور جمعی دماء کلور دالك کسریله ودمی
کلورغی وزننده شارح دیرکه عند البعض اصلی دمی ایدی میمك سکونیله وعند البعض واویدر وبعضا آخرنی
میمه قلب وادغامله دم دخی دیرلر اندمة فتحتینله تخصیص ایچوندر برپارچه قانه دینور علی قول دم لفظنده لغتدر یقال
دم ودمة ودم کدی یه دینور سنور معناسنه دم الغزلان برنوع نبات آدیدر دم الاخوین ایکی قرداش قانی دیدکلری
دارو در فارسیده خون سیاوشان دیرلر الدمی عصا وزننده قانه مق معناسنه در یقال دمی الجرح دمی
من الباب الرابع اذا خرج منه دم الادماء همزه نك کسریله والتدمیة تفعله وزننده قاناتمق معناسنه در تقول
ادمیت الجرح ودمیته اذا اخرجت منه الدم وتدمیه برآدمه تسهیل طریق ایلمك معناسنه مستعملدر تقول دمیت له
اذا سهلت له سبیلا وطرقته وتقریب ایلمك معناسنه در تقول دمیت له کذا اذا قربت له وظاهر اولمق معناسنه در
تقول دمیت له اذا ظهرت ویقال خذ ما دمی لك ای ما ظهر الدامی قانیان عضوه دینور نسبت اوزره در بوجهتله
فقیر وبینوا آدمه دامی الشفه اطلاق اولنور شدت غم وکدرندن کویا که دوداغی چتلیوب خون آلود صورتنده اولور
یقال هو دامی الشفة ای فقیر بنات دم برنبات معروف آدیدر الدمیة غرفه وزننده مرمردن تراشیده صورته
دینور علی قول عام در یقال هو کالدمیة وهی الصورة المنقشة من الرخام اوعام وبته دینور صنم معناسنه جمعی
دمی کلور دالك ضمی والفك قصریله المدمی معظم وزننده قان بیلاشمش اوقه دینور یقال سهم مدمی اذا کان
علیه حمرة الدم وآت وسائر نسنه نك پك قزل اولانه اطلاق اولنور یقال فرس مدمی ای شدید الحمرة وکذا غیره
المستدمی اسم فاعل بنیه سیله غریمندن مطلوبنی سهولتله استخراج ایدن آدمه اطلاق اولنور یقال رجل
مستدم اذا کان یستخرج من غریمه دینه بالرفق وبرونی قانامغله باشنی یره اکش آدمه دینور الدامیة شول باش
یاریغنه دینور که قان ظهور ایدوب لکن سیلان ایلمیه یقال شجة دامیة اذا کانت تدمی ولا تسیل الدامیاء مد ایله
خیر وبرکت معناسنه در یقال ترکهم فی الدامیاء ای فی الخیر والبرکة الواوی الدنو علو وزننده والدناوة
سحابه وزننده یقین اولمق معناسنه در یقال دنا الیه ومنه وله یدنو دنوا ودناوة اذا قرب الادناء همزه نك کسریله
بودخی قریب اولمق معناسنه در یقال ادنی منه اذا قرب ویقین قلمق معناسنه در یقال ادناه اذا قربه ومضایقه
اوزره چکنمك معناسنه در یقال ادنی الرجل اذا عاش عیشا ضیقا التدنیة تأدیه وزننده یقین قلمق معناسنه در
یقال دناه اذا قربه وبرنسنه نك صغیر وکبیرنی تتبع ایلمك معناسنه در یقال دنی فی الامور اذا تتبع صغیرها وکبیرها
الاستدناء برآدمك قریب اولمسنی ایستمك معناسنه در یقال استدناه اذا طلب منه الدنو الدناوة دالك فتحیله
مصدر درکه ذکر اولندی وخصملق معناسنه مستعملدر یقال بینهما دناوة ای قرابة وقربی الدنیا دالك ضمیله آخرت
مقابلیدر که بو جهانه دینور وبعضا آخرینه تنوین الحاق اولنور جمعی دنی کلور صغر وصغری وکبر وکبری کبی
شارح دیرکه دنیا کلمه سی ادنی کلمه سنك مؤنثیدر بو عالمه دنیا اطلاقی آخرته نسبتله اقرب اولدیغنه مبنی در وتأنیثی
مخلوقات اعتباریله در واوی الاصل اولوب واوی یایه منقلب اولمشدر حرف تعریفی ازاله اولنوب منکر اولدقده
آخرینه تنوین الحاق اولنور فیقال ماله دنیا ولا آخرة ودرة الغواصده مشروحدر که دنیا کلمه سنه تنوین ادخالیله مطلب
هذه دنیا منعبة دیمك اوهامندر زیرا دنیا کلمه سی واول وزنده اولان کلمه لر کرك معرفه وکرك نکره حالتلرنده قطعا

منصرف ومنون اولمق صحیح دکلدر زیرا دنیا کلمه سنده الف مقصوره تأنیث ایچوندر قالدیکه الفله مؤنث اولان
کلمه کرك معرفه وکرك نکره حالتلرنده ممنوع عن الصرف اولوب لکن هاء ایله مؤنث اولان منصرف اولدیغنك
باعثی بودرکه الف ایله مؤنث اولان کلمه الفه موضوع اولدیغندن ناشی اقوی اولوب هاء تانیث ایسه کلمه یه صکره دن
عارض اولمغله اضعف اولدیغندن الف تانیث علتین مقامنه قائم اولدی انتهی ویقال هو ابن عمی او ابن خالتی او ابن
عمتی او ابن خالتی او ابن اخی او ابن اختی دنیة ودنیا بکسر الدال فیهما منونتین ودنیا بضم الدال غیر منونة ای لحا یعنی
فلان بنم بی واسطه متصل وملاصق فلا نزاده مدر شارح دیرکه داللرك کسریله دنیه ودنی اسملردر قرابه
معناسنه در ودنیا کلمه سی که دالك ضمیله در حالیت اوزره منصوبلردر یاء مناسبتیله دالی مکسور دخی اولور زیرا
بینلرنده کی نون خفیه در وبونلر فی الاصل مصدرلردر بناسبی دانیا سبکنده در وابن اعرابی دیدیکه بوراده دنیا
کلمه سی منصرفدر وبو ماده دن غیری الف تانیثی اولان کلمه نك انصرافی معلوم دکلدر المداناة مباهاة وزننده
اپاغه بوقاغو یی صقشدرمق معناسنه مستعملدر تقول دانیت القید اذا ضیقته المدنیة محسنه وزننده والمدنی
محسن وزننده طوغورمسی پك یقین حیوانه دینور یقال ناقة مدنیة ومدن اذا دنی نتاجها الدنی غنی وزننده
ساقط وضعیف اولوب اصلا ایشه یرامیان آدمه دینور یقال رجل دنی ای ساقط ضعیف شارحك بیاننه کوره
مهموزده لغتدر الدنا عصا وزننده والدنایة سحابه وزننده برکسه دنی وبی مایه اولمق معناسنه در یقال
ما کان دنیا ولقد دنی دنا ودنایة من الباب الرابع اذا صار دنیا ودنا عصا وزننده برموضع آدیدر الادنیان ایکی
معروف دره یه اطلاق اولنور الادنی احری وزننده اقرب معناسنه در ومنه تقول لقیته ادنی دنی وادنی دنا ای اول
شیء یعنی جمله دن اقدم ابتداء وهله ده اکا بولشدم بوراده دنی جنی وزننده ودنا عصا وزننده در قریب وقرب
معنالرینه در التدنی تفعل وزننده برنسنه یه آزجه آزجه واروب یقلشمق معناسنه در یقال تدنی الیه اذا دناه
قلیلا قلیلا التدانی تفاعل وزننده بری برینه یقلشمق معناسنه در یقال تدانوا اذا دنا بعضهم من بعض دانیه
جانیه وزننده مغربده بربلده در اندن نیجه علماء ظهور ایلدی ابو عمرو المقری الدانی انلردندر الیائی الدواء دالك
حرکات ثلاثی والفك مدیله علاج ودرمان ایچون اولان نسنه یه دینور یقال داواه بالدواء مثلثة وهی ما داوی به
الدوا عصا وزننده خسته اولمق معناسنه در یقال دوی الرجل دوا من الباب الرابع اذا مرض وخسته یه اطلاق
اولنور وصف بالمصدر در الدوی کتف وزننده خسته یه دینور یقال رجل دو ویقال دوی علی المصدر
وصیغه ثانیه ده مفرد وجمع وتذکیر وتانیث برابر اولور ودوی احمق آدمه اطلاق اولنور واصلا یرندن ایرلمز اولان
آدمه اطلاق اولنور یقال رجل دوای لازم مکانه الدویة غنیه وزننده دالك ضمیله ده جائزدر هواسی مزاجه
اویمیان وخامتلو یره دینور یقال ارض دویة ای غیر موافقة الدواة حصاة وزننده یازو یازه جق آلت معروفدر که
دیویت تعبیر اولنور جمعی دوی کلور نوات ونوی کبی ودوی کلورعتی وزننده مترجم حقیر دیرکه شهاب درة
شرحنده دیدیکه دیویت ایشلین آدمه دواتی دیمك لحندر اصوب اولان دووی دیمکدر زیرا تأنیث نسبت حالنده
حذف اولنور نته که فاطمه یه نسبتده فاطمی ومکه یه نسبتده مکی دینور زیرا اسم مسماسندن منسوبه نقل اولندقده
صفات عدادینه ملتحق اولمغله مذکر ومؤنث اولمق صحیح اولور پس مؤنث اولان منسوبه ده ایکی علامت تانیث مطلب
جمع اولمق کراهتنه وتاء تانیثك حشو کلمه اولمق هجنتنه مبنی تاء مزبوره یی حذف ایدرلر انتهی ودواة ابو جهل
قربوزینك واوزمك وقاون وقرپوزك قبوغنه دینور ذال معجمه ده لغتدر الدوایة ثمامه وکتابه وزنلرنده هریسه
وچورپا وات صوبی وسود مقوله سنه روزکار طوقندقده یوزنده بورطه زاری کبی یوفقه جه پیدا اولان یوزینه
وقیمغنه دینور ودوایة الاسنان دیشلرك یوزنده حادث اولان یشلکه دینور طرامه کبی الداوی یوزنده ذکر
اولنان یوفقه جه قیمق حاصل اولان سود وچورپا مقوله سنه دینور یقال لبن داو ای ذو دوایة التدویة تأدیه
وزننده سود وچورپا مقوله سنك یوزی دوایه طوتمق معناسنه در یقال دوی اللبن اذا رکبته الدوایة وبرآدمه
دوایه ویرمك معناسنه در تقول دویته اذا اعطیته الدوایة کذلك صویك یوزنده دوایه کبی یل صاورندیسی پیدا
اولمق معناسنه در یقال دوی الماء اذا علاه مما تسفیه الریح واسرمش دوه کوکره یوب کورلده مك معناسنه در
یقال دوی الفحل اذا سمع لهدیره دوی الادواء تشدید دال ایله افتعال وزننده سودیوزنی آلوب اکل ایلمك معناسنه در
تقول دویته الدوایة فادواها ای اخذها فاکلها المداوی والمدوی مقوی وزننده چوق طعامه دینور یقال
طعام داو ومدوای کثیر ومدوی کورلدیلی بلوده دینور یقال سحاب مدوای مرعد واورتیلی مستور ایشه دینور یقال
امر مدوای مغطی الدوی غنی وزننده والذوی عتی وزننده والدووی فتحتینله ناس وکس وکسه

معناسنه مستعملدر فشلدی یه یاخود دوه یه یعنی صحرایه منسوبدر یقال مابالدار دوی ودوی ودووی ای احد
ودوی غنی وزننده اسن یلاك فشلدیسنه دینور کذلك آری قسمنك وقوشلرك کورلدیسنه وفشلدیسنه دینور
یقال للریح والنحل والطائر دوی ای حفیف المداواة مباهاة وزننده خسته یه علاج وتیمار ایلمك معناسنه در
تقول داویت المریض اذا عالجته وخسته یه خدمت ایدوب دردنی چکمك معناسنه در تقول داویت المریض
اذا عانیته الادواء همزه نك کسریله برآدمی خسته قلمق معناسنه در تقول ادویته اذا امرضته ویقال هو
یدوی ویداوی ای یمرض ویعالج وخسته یه همدم اولمق معناسنه در یقال ادوی فلان اذا صحب مریضا الواوی
الدو جو وزننده والدوية یای نسبتله که نفسنه منسوبدر والداوية واوالی الفه مقلوبدر بونده یانك
تخفیفیله ده جائزدر بریه وبیابانه دینور یقال خرجوا الی الدو والدوية والداوية ای الفلاة ودو بر بلده آدیدر
التدوية تفعله وزننده بیابانه کتمك معناسنه در یقال دوی الرجل اذا اخذ فی الدو الدوة هایله برموضعدر
الدوداة دالك فتحیله ایپ صالنجغك کوده یه تأثیر ایدن برینه واثرینه دینور البائی الدهی دالك فتحی وهانك
سکونیله والدهاء بهاء وزننده غایة الغایه زیرکلك وجودت رأی وحسن فکرودقت تدبیر معناسنه در یقال به
دهی ودهاء ای نکروجودة رأی وارب ودهی ودهاء ودهاءه مصدراولورلر برکسه یك زیرك وجودت رأی وحسن
فکروتدبیر صاحبی اولمق معناسنه که جن فکرلو اولمق تعبیر اولنور یقال دهی الرجل دهیا ودهاء ودهاءة من الباب الرابع
اذا کان داهیا ودهی برآدمی داهیه لکه نسبت ایلمك علی قول نقیصه عزو واسنادیله عیبلمك یاخود برداهیه یه
اوغراتمق معناسنه در یقال دهاه دهیا اذا نسبه الی الدهاء اوعابه وتنقصه اواصابه بداهیة الداهی والدهی
کتف وزننده والداهية هاء مبالغه ایچوندر جن فکرلو آفت ذهن آدمه دینور جمعی دهاة کلور قضاة کبی ودهون
کلور بودهی کلمه سنك جمعیدر اصلی دهیون ایدی التدهی تفعل وزننده جن فکرلو آدم کبی ایش ایشلمك معناسنه در
یقال تدهی فلان اذا فعل فعل الدهاة التدهية تأدیه وزننده بودخی دهی معناسنه در یقال دهی فلانا بمعنی
دهاه الداهية پك زیرك جن فکرلو آدمه دینورکه ذکر اولندی وداهیه امر عظیمه اطلاق اولنور حادثه ونازله
عظیمه کبی که آفت تعبیر اولنور یقال اصابته داهیة ای امر عظیم الدهی غنی وزننده عاقل ومتبصر آدمه
دینور جمعی ادهیه ودهواء کلور کرماء وزننده یقال رجل دهی ودهاء ای عاقل المداهی اسم فاعل بنیه سیله
ارسلانه دینور الواوی الدهواء حمراء وزننده والدهوية دالك ضمیله تأکید ایچون داهیه لفظنه صفت
اولورلر که دهیاء دخی وصف اولور یقال داهية دهواء ودهوية ای شدیدة جدا یوم دهو زهو وزننده ایام
عربدن بر یوم معروفدر البائی دی دی دالرك فتحی ویالرك سکونیله نغمات دوه سورمنك اصل ومنشأی اولان
کلمه در فی الاصل غنا ونغمات دوه سورمك یوغیدی وقتا که براعرابی غلامنك النی اصروب زنجدار ایلمکله غلام
مز بوردی دی یعنی یایدی یایدی دیه رك فریاد وفغانله کتدکده ایلروده اولان دوه لر غلامك آوازمذکورنی ایشتمکله
شوقلنوب دلخواه اوزره اشوب یوریمکه بشلدیلر اعرابی بو حالی کوردکده غلامه نوازش واکساء ایدوب دائما دوه لرك
اکسه سنده بو کونه آوازه یه مداومت ایلمسی ضمننده توصیه ایلدی من بعد دوه لری اول رسمه صونله وکیده رك
نغماتله سوق ایدر اولدیلر زیرا دوه قسمی آوازه ونغماتدن پك محظوظ ومنشوق اولورلر فصل الذال المعجمة
الذأو ذالك فتحی وهمزه نك سکونیله دوه یی پك سوروب قوغه رق کوترمك معناسنه در یقال ذأی الابل ذأوا
من الباب الثالث اذا طردها وساقها وجماع ایلمك معناسنه در یقال ذأی المرأة اذا نکحها واوت صولمق معناسنه در
یقال ذأی البقل اذا ذوی الذأوة تمره وزننده آریق وزبون قیونه دینور یقال شاة ذأوة ای مهزولة البائی
ذبیان ذالك ضمی وکسریله برقبیله در نابغه ایله ملقب زیاد بن معاویه نام شاعر اکا منسوبدر شارح دیرکه ذبیان
دوه نك کوده سنده قلان توی بقیه سنه دینور الواوی الذحو حای مهمله ایله دحو وزننده دوه یی پك شدتله
سورمك علی قول اوکنه قاتوب قوغه رق کوترمك معناسنه در یقال ذحا الابل یذحاها ویذحوها ذحوا
من الباب الثالث والاول اذا ساقها عنیفا اوطردها وجماع ایلمك معناسنه در یقال ذحا المرأة اذا جامعها وتیز تیز یوریمك
معناسنه در یقال ذحا الرجل اذا اسرع البائی الذحی وحی وزننده یپاغی بی طوقمقله چرپمك معناسنه در یقال
ذحی الصوف یذحیه ذحیا اذا طرقه بالمطرقة وآچقده اولان آدمه یل طوقمق معناسنه در یقال ذحتهم الریح
ای اصابتهم ولیس لهم منها ستر المذحاة مرماة وزننده اغاج قسمندن عاری اولان ارضه دینور یقال ارض مذحاة
ای لاشجر بها الواوی الذرو ذالك فتحی ورانك سکونیله یل برنسنه یی توزیدوب ایلتمك معناسنه در یقال
ذرت الریح الشیء تذروه ذروا اذا اطارته واذهبته وبو معناده لازم اولور توزمق معناسنه یقال ذرا الشیء اذا طار

فی الهواء وصاورمق معناسنه در یقال ذرا الحنطة اذا نقاها فی الریح وقیرمق معناسنه در یقال ذرا الشیء اذا کسره
وسرعتله کتمك معناسنه در یقال ذرا الظبی اذا اسرع وآغزدن دیشلر دوشوب دوکلمك معناسنه در یقال ذرا
فوه ای اسنانه اذا سقط الاذراء همزه نك کسریله والتذرية تأدیه وزننده بودخی یل برنسنه یی توزتمق معناسنه در
یقال اذرته الریح وذرته اذا اطارته واذهبته وتذریه برآدمی مدح وثنا ایلمك معناسنه مستعملدر که اصطلاحجه
اوچورمق تعبیر اولنور تقول ذریته اذا امدحته ومعدن ترابنده التون اراشدرمق معناسنه مستعملدر تقول ذریت
تراب المعدن اذا طلبت ذهبه التذری تفعل وزننده صاورلمق معناسنه در یقال ذرا الحنطة فتذرت وبرنسنه نك
یوقری یسنه چقمق معناسنه در تقول تذریت الذروة اذا علوتها الذراوة ثمامه وزننده قورییمش اوتلق اوفندبسنك
توزندیسنه دینور که یل اوکنده توزوب صاورلور یقال مواعیده کذراوة النبت وهی مارفت من یابسه
فطارت به الریح وصاورلورکن یره دوکیلن غله دوکندیسنه دینور وسطلقاروزکار نوزیدوب اوچوردیغی
توزندی یه واوچوروندی یه دینور الذری هدی وزننده بودخی توزندی یه واوچوروندی یه دینور الذروة
ذالك ضمی وکسریله برنسنه نك یوقریسنه دینور یقال هو فی ذروة الشرف ای اعلاه المدروان میمك کسریله
آدمك ایکی قیاغنك اوجلرینه دینور مفردی یوقدر علی قول مذری مفردیدر ومذروان الرأس باشك ایکی
طرفنه اطلاق اولنور ومذروان القوس یایك یوقری واشاغی باشلرندن کیریش اوجلری یکوره جك یرلره دینور که
ایکی اوجلری اوله جقدر ومنه یقال جاء فلان ینفض مذرویه ای باغیا متهددا یعنی بغی وتعدی قصدیله تهدید
ایلیه رك کلدی وبو معنای اولدن ومعنای اخیردن محتملدر الاستذراء پکی کوسنمك معناسنه در یقال
استذرت المعزی اذا اشتهت الفحل الذرة ثبه وزننده معروف غله اسمیدر که مصر بغدایی دیدکلریدر اصلی
ذروایدی هاء واودن عوضدر ابوالذری سعی وزننده خالد بن عبد الرحمن الافریقی کنیه سیدر وعلی بن
ذری الحضرمی وانعم بن ذری الشعبانی محدثلردر بئر ذروان سحبان وزننده مدینه ده برقیو آدیدر علی قول
ذواروان دیرلر یاخود ذروان در فتحاتله البائی الذاغبة غین معجمه ایله شاشقین وچولپه نادان عورته دینور
یقال امرأة ذاغبة ای مضاغة رعناء الواوی الاذفی قافله احری وزننده قولقلری وبورنی صاقی یسلوك آته
دینور مؤنثی ذفواء در یقال فرس اذفی ای الرخو الاذن والانف الواوی الذکو علو وزننده والذکا عصا
وزننده والذکاء بهاء وزننده وبو زمخشریدن منقولدر آتش پك علولنمك معناسنه در یقال ذکت النار تذکو
ذکوا وذکا وذکاء اذا اشتد لهبها الاستذکاء ذکو معناسنه در یقال استذکت النار بمعنی ذکت الاذکاء همزه نك
کسریله آتشی یاقوب علولندرمك معناسنه در یقال اذکی النار اذا اوقدها التذکية تفعله وزننده اذکاء
معناسنه در یقال ذکی النار بمعنی اذکاها وبوغزلمق معناسنه در یقال ذکی الذبیحة اذا ذبحها وپیر وسالخورده
اولمق معناسنه در عادتا تجاربله صاحب ذکاء اولدقلری تصورینه مبنی در یقال ذکی الرجل اذا اسن وبدن الذکية
غنیه وزننده علولنمش مشتعل آدمه دینور الذکوة والذکية تمره وزنلرنده آتش طوتشدیره جق طورغه
دینور یقال ذکی النار بالذکوة والذکية وهی ماذکاها به وشعله لو آتش کوزنه دینور الذکا عصا وزننده بودخی
شعله لو پرلاق آتش کوزینه دینور وذکا وذکاة هایله بوغزلمق معناسنه در یقال ذکا الذبیحة ذکا وذکاة اذا ذبحها
الذکاء وفاء وزننده برکسه تیزفهم وزیرك اولمق معناسنه در یقال ذکی الرجل وذکی وذکو ذکاء
من الباب الرابع والثالث والخامس اذا کان سریع الفطنة وذکاء سن وسال وعمر معناسنه در یقال
بلغت الدابة الذکاء اذا اسنت الذکی غنی وزننده ذکاء وذهن وفطنت صاحبی آدمه دینور وبوغزلنمش
قربانه دینور ذکاء غراب وزننده کونش اسماسندندر وبو معرفه درلا ینصرفدر حرف تعریف داخل اولمز
یقال طلعت ذکاء ای الشمس ابن ذکاء صباح وقتنك کنیه سیدر یقال ظهر ابن ذکاء ای الصبح المذکی
میمك فتحیله شول آتلره دینورکه قروحنی یعنی دیشلری کاله واردیغی هنکامی بریاخود ایکی یاش پکمش اوله لر
مذکی مفردیدر مخلف وزننده یقال خیل مذاك اذا اتت علیها بعد قروحها سنة اوسنتان الذکی غنی وزننده
والذاکی والذکية غنیه وزننده پك تیز رایحه لو مسکه وصف اولور یقال مسك ذکی وذاك وذکية ای ساطع
ریحه شارح دیرکه مسك وعنبر کلمه لرینك تذکیر وتأنیثلری جائزدر ظاهرا تأنیثلری شمامه اعتباریله در المذکية
محسنه وزننده مرة بعد اخری یاغدیران بلوده دینور یقال سحابة مذکية اذا امطرت مرة بعد اخری الذکوان
ذالك فتحی وواوك کسریله ذکوانه کلمه سنك جمعیدر کوچك سرح آغاجلرینه دینور ظاهرا پك متوقد اولدیغیچون
ابن ذکوان سلمان وزننده ائمة قرأتدن ابن عامرك راویسیدر ذکوه تمره وزننده بادیه ده بر ارسلان یتاغی یرلك

آدیدر الیائی الاذیلاء اعشیشاب وزننده بربره کیرلوجه کتمك معناسنه‌در یقال اذلولی الرجل اذا انطلق
فی استخفاء ورام ومنقاد اولمق معناسنه‌در یقال اذلولی الرجل اذا ذل وانقاد وشکسته خاطر اولمق معناسنه‌در
یقال اذلولی فلان اذ انکسر قلبه وآلت تناسل فرسزجه قالقمق معناسنه‌در تریاکی آلتی کبی یقال اذلولی الذکر
اذا قام مسترخیا الذاولی سفرجل وزننده ذلیل ورام اولمش آدمه دینور یقال رجل ذنولی ای مذلول التذلی
تفعل وزننده تواضع ایلمك معناسنه‌در یقال تذلی له اذا تواضع الذلی سعی وزننده آغاجدن میوه دیرمك
معناسنه‌در یقال دلی الرطب ذلیا من الباب الثالث اذا جناه الاذلاء همزه‌نك کسریله برکسه ایله بیله جه آغاجدن
میوه دیرمك معناسنه‌در یقال ذلی الرطب فاذلی معه شارح فاذلی نسخه‌سنی تغلیط و بو نسخه‌یی تصویب ایلمشدر
الیائی الدماء وفاء وزننده دپرنمك و قلداتق معناسنه‌در یقال ذمی الشئ ذماء من الباب الرابع اذا تحرك وذماء
اولو مجل وجودده فلان بقیهٔ روحه یاخود قوت قلبه دینور یقال مابقی منه الاذماء ای بقیة نفس او قوة القلب
و بدنده همان بقیهٔ روح یاخود قوت قلب قالمق معناسنه مصدر اولور یقال ذمی المذبوح ذماء من الباب الثانی
اذا بقی منه الذماء الذامی والمذماة مرماة وزننده زخدار اولمش صیده دینور الذمیان فحالته سرعتله یوریمك
معناسنه‌در یقال ذمی الرجل ذمیانا من الباب الثانی اذا اسرع الذمی رمی وزننده برآدمی برنسنه‌نك رایحه‌سی
آزرده قلمق معناسنه‌در یقال ذمته ریحته ذمیا ای آذته الاستذماء برآدمك وارنی آراشدروب آلمق معناسنه‌در
تقول استذمیت ماعنده اذا تتبعته واخذته الاذماء همزه‌نك کسریله اوردیغی نسنه‌یی بقیهٔ جانله ترك ایلمك
معناسنه‌در یقال اذماه اذا وقذه وترکه برمقه الذمی عصا وزننده رایحهٔ منکره‌یه دینور الواوی الذهو لهو
وزننده کبر ایلمك معناسنه‌در یقال ذها الرجل یذهو ذهوا اذا تکبر الیائی الذوی غنی وزننده اوت صولمق
معناسنه‌در یقال ذوی البقل وذوی ذویا من الباب الثانی والرابع اذا ذبل الاذواء همزه‌نك کسریله اوتی
صولدرمق معناسنه‌در یقال اذواه الحر اذا ذبله الذواة حصاة وزننده بغدایك واوزم وقاون وقرپوز
مقوله‌سنك قبوغنه دینور الذوی الی وزننده خرده وجوره قیونلره دینور ذاتك ذالك وزننده وآنده لغتدرکه
اسم اشارتدر یقال ذاتك الرجل ای ذلك و بونك تفصیلی اشاغیده مبسوطدر فصـــــل الراء الیائی الرؤیة
رانك ضمی و همزه‌نك سکونیله کوزایله کورمکه کذلك قلبله کورمکه یعنی عقل ایله مشاهده رتبه‌سنده بیلمکه
دینورکه اسمدر اولکیدن بصرایله ثانیدن بصیرت ایله تعبیر اولنور یقال شهدله عن رؤیة وهی النظر بالعین
وبالقلب شارحك بیاننه کوره جمعی رؤی کلور مدیه ومدی کبی مؤلفك اطلاقنه کوره مشترك اولور لکن عینده
حقیقت وقلبده مجازدر ورؤیه ورأی رانك فتحی وهمزه‌نك سکونیله وراءه راعه وزننده ورأیه ضربه وزننده
ورئیان رانك کسریله مصدرلردر کورمك و بیلمك معناسنه‌در تقول رأیته رؤیة ورأیا وراءة ورأیة ورئیانا
من الباب الثالث اذا نظرته بالعین وبالقلب مؤلفك بصائرده بیاننه کوره رؤیت شئ مرئی‌یی ادراکدن عبارتدر
واول قوای نفسیه حسبیله برقاچ کونه اولور اولا حاسهٔ بصریه وآنك مجراسنه جاری اولانله اولور رأیت زیدا کبی
وقل اعملوا فسیری الله عملکم الآیة کریمه‌سی کبی زیرا حق تعالی‌یه حاسه اسنادی صحیح دکلدر ثانیا وهم وتخیل ایله
ادراك اولنور نحو رأی ان زیدا منطلق ثالثا تفکر ایله ادراك اولنور کقوله تعالی انی اری مالا یرون الآیه رابعا عقل ایله
ادراك اولنور وعلی ذلك قوله تعالی ما کذب الفؤاد ما رأی الآیه ورؤیت بصریه مراد اولورسه مفعول واحده
تعدیه ایدر نحو رأی زیدا وعلم معناسی اراده اولنورسه مفعولینه تعدیه ایدر نحو رأیت زیدا عالما انتهی وفی الحدیث
ارأیتك وارأیتکما وارأیتکم وهی کلمة تقول العرب بمعنی اخبرنی واخبرانی واخبرونی وکذلك الم تر الی کذا کلمة تقال
عند التعجب یعنی ارأیت کلمه‌سی کلام عربده اخبرنی معناسنه استعمال اولنور ذهنك لفظ مزبوردن معنای
مرقومه انتقالی رؤیت اخبارك سببا قواسی اولدیغنه مبنی اولمغله اطلاق سبب وارادهٔ مسبب وجهیله رؤیت
اطلاق واخبار اراده اولندی وهمزهٔ استفهام که طلب فهم ایچون موضوعدر آنکله امر بالاخبار مراد اولندی
طلبه دلالتده مشترك اولدقلری ایچون پس ارأیت کلمه‌سی اخبرنی کلمه‌سندن ذکر السبب وارادة المسبب وجهیله
مجاز مرسل اولور وطلب فهمه موضوع اولان اداة اطلاق اولنوب طلبه موضوع اولان صیغهٔ امر اراده اولنمشدر
صیغهٔ مزبوره اداة مرقومه‌یه تشبیها خلاصه‌سی ارأیت کلمه‌سی مجاز مرسله مبنی استعاره اولور وتاء دائما مفتوح اولور
وکافك اعرابدن محلی یوقدر مجرد خطاب ایچوندر احوال مخاطبه دلالت ایلمکله تثنیه وجمعنده وتذکیر وتأنیثنده
متغیر اولور والم تر قوللری تعجب معناسنده مثل مجراسنه اجرا اولندی برقصه‌یی کوروب وکورمین واشیدوب
وایشتمین کسه‌یه خطاب اولور و بو بالتعجب تقریری مفیددر زیرا استفهام انکار وقوعی ایچون اولوب نفی‌یی نفی

مطلب

اثبات

اثبات اولمغله نفی اولان رؤیتی تقریر ایدر و بوندن تعجب متولد اولور بو جهتله معنیین مجاز بین بینی جمع لازم کلمز
هرنقدر مؤلفه کوره جائز ایسه ده واشبو رأی ماده‌سی الی ایله صله لندقده اعتباره مؤدی نظر معناسنی مقتضی اولور
دیدکلری وجه مذکور اوزره تعجب معناسنه اشارتدر الارتئاء افتعال وزننده بو دخی کورمك معناسنه‌در تقول
ارتأیته بمعنی رأیته و برماده ضمننده رأی وتدبیر ایلمك ایچون فکر وملاحظه ایلمك معناسنه‌در یقال ارتأینا فی الامر
ای نظرناه الاسترآء استفعال وزننده بو دخی کورمك معناسنه‌در تقول استرأیته بمعنی رأیته و برآدمك
دیدارنی یعنی کورمسنی استدعا ایلمك معناسنه‌در یقال استرأه اذا استدعی رؤیته و برکسه‌دن بالاستشاره
رأی طلب ایلمك معناسنه‌در تقول استرأیته اذا استشرته الرئة نیه وزننده کورمکه دینور اسمدر تقول
الحمد لله علی رئیتك ای رؤیتك شارحك بیاننه کوره بونك اصلی رؤیه ایدی همزه ابدال صحیحله واوه ابدال و بعده
یایه قلب وادغام اولنوب یایه مجاورت سببیله راء مکسور اولدی الرءآء شداد وزننده کثیر الرؤیه اولان
یعنی کوره کن بینا آدمه دینور یقال هو رءآء ای کثیر الرؤیة الرؤی رانك ضمی همزه‌نك کسریله صلی
وزننده والرآء غراب وزننده والمرأه مرماة وزننده انسانده نظر تعلق ایده جك یره دینور منظر معناسنه علی
قول رؤی ورؤآء حسن منظر معناسنه اولوب ومرأة علی الاطلاق منظر معناسنه‌در یقال هو حسن الرؤی
والرؤآء والمرأة ای المنظر او الاولی حسن النظر والثالث علی الاطلاق الترئیة تفعله وزننده اسمدر بهجت
وبها وحسن منظر معناسنه‌در وترئیه مصدر اولور ریاء ایلمك معناسنه تقول رأیته ترئیة ای رائیته رئاء
و برآدمه بقمق ایچون آینه عرض ایلمك علی قول اکا آینه طوتمق معناسنه‌در تقول رأیته اذا عرضت المرأة علیه
او جلستها له لینظر فیها الاراءة والاراء همزه‌لرك کسریله کوسترمك معناسنه‌در تقول اریته ایاه اراءة واراء
ای جعلته ینظر فیه اشبو اری کلمه‌سی فی الاصل ارائی ایدی یانك ماقبلی مفتوح اولمغله الفه قلب اولنوب ارائی
اولدقدنصکره همزه‌سی تلیین وحرکه‌سی رایه نقل اولنوب اجتماع ساکنین اولمغله همزه حذف اولندی وتقول
العرب اری الله بفلان ای اری الناس به العذاب والهلاك یعنی حق تعالی فلانی بلیه و عقوبته کرفتار ایدوب ناسه
عذاب وهلاك عبرتلرنی انکله کوستورسون که انك مبتلا اولدیغی عقوباتی ناسه مدار اعتبار ایتسون دیمکدر و بو مثلدر
المرآة مباها وزننده والرئاء قتال وزننده برکسه ناسه کندی متصف ومتخلق اولدیغی فعل وکردارینك خلافنی
کوستورمك معناسنه‌درکه ریا ایلمك و کوستورش ایلمك تعبیر اولنور تقول رائیته مرأة ورئاء ای اریته علی خلاف
ماانا علیه و برآدمی قرشوسنه کچوب کورمك معناسنه‌در تقول رائیته ای قابلته فرأیته و برکسه ایله مشاوره ایلمك
معناسنه‌در تقول رائیته اذا شاورته المرآة مسحاة وزننده اینه‌یه دینور شارح دیرکه اصلی مرآیه ایدی مفعله وزننده
اسم الت واسم مکان دخی اولور جمعی مرآی کلور جواری وغواشی کبی ومرایا کلمسی قیاسدن خارجدر لکن
درة شرحنده شهاب سماعا وقیاسا ورودنی تصریح ایلمشدر الترائی تفاعل وزننده اینه‌یه بقمق معناسنه‌در
تقول ترأیت فی المرآة ای نظرت فیها و بری برنی کورمك وکورشمك معناسنه‌در یقال ترأوا اذا رأی بعضهم بعضا ومنه
الحدیث انا بریء من کل مسلم مع مشرك قیل لم یا رسول الله قال لا ترأی ناراهما ای لا یتجاور المسلم والمشرك بل یتباعد
عنه منزله بحیث لو اوقدنارا مارآها یعنی مطلقا اهل اسلامك مشرکینله مجاورت ومقاربتلرندن نهیی متضمندر یعنی
اتشلری بری برنی کوره جك قدر مسافه‌ده تقرب ایلمیوب بلکه انلردن تباعد ایلسونلر زیرا مشرکین عهدوا ماندن
متبرادر واهل اسلامك دلالتی طرف رحمانه وانلرك دلالتی جانب شیطانه اولور پس ترائی بوراده تعاین وتقابل معناسنه
اولمش اولور وترأی اصلده تترأی ایدی تالرك بری تخفیفا حذف اولندی شارح دیرکه ابو الهیثم علیه الرحمه لا یتسم المسلم
بسمة المشرك ولا یتشبه به عبارتیله تفسیر ایلدی یعنی مسلم اولان کسه مشرکلرك اشکالیله متشکل واخلاقلریله متخلق
اولمسون انتهی وترائی برماده ضمننده فکر واندیشه وملاحظه ایلمك معناسنه‌در تقول ترأینا فی الامر ای نظرناه
وخرما قورغنده رنکلر کورنمك معناسنه‌درکه بکلشمکله صاری وقرمزی رنکلر ظاهر اولور یقال ترأی النخل
اذا ظهرت الوان بسره وکورنمك ایچون برآدمك اوکنه ارقری کلمك معناسنه‌در یقال ترأی لی ای تصدی لاراه
الترأی تفعل وزننده آینه‌یه بقمق معناسنه‌در تقول ترأیت فی المرآة اذا نظرت فیها و برکسیه کورنمك ایچون تعرض
ایلمك معناسنه‌در یقال ترأی لی ای تصدی لاراه الرؤیا رانك ضمی وهمزه‌نك سکونیله دوشه دینورکه اویقو
ایچره کوریلور جمعی رؤی کلورهدی وزننده تقول رأیت رؤیا حسنة وهی ما رأیته فی منامك شارح دیرکه وزنی
فعلی در الفی تأنیث اولمغله غیر منصرفدر وتأنیثی صورت اعتباریله‌در یاخود اصلی رؤیه ایدی ورؤیا رؤی معناسنه‌در
کاسیذکر مترجم حقیر دیرکه رؤیا ماده‌سنه بو مقامده اهل تحقیق مقاله‌سنك خلاصه‌سی قید و بیان اولنمق مناسب

کورلدی معلوم اوله که نفس ناطقه حین نوم ابدانیده حواس خمس ظاهره یه اشتغالندن منقطع و برمقدار فراغ
وکسب راحت ایتدکده مناسبت اصلیه سی سبیله عالم ملکوته که عالم شهادتده ما کان ومایکون بالجمله صور معانی ایله اول
عالمده بلکه جمیع مبادی عالیه و ملکیه سماویه ده علی طریق الازدحام موجود و منقوش اولوب شیئا فشیئا علی حسب
التقدیر والاراده بو عالمده جلوه کر ظهور اولور تعلق واتصال ایله انده عقل فعال یعنی روح القدسدن تلقف معنوی روحانیله
مرتسمات و منتقشات مذکوره دن بعض نقوش و مرسوماتله منتقش اولوب نساج المعانی وحیاك الصور اولان قوت
متخیله دائما نسج معانی وحیاکت صور شاندن اولمغله اول معانی ونقوشی کندویه منا سب بر رقالبه افراغ ایدراندن
اول صور وقوالب افق متخیله دن حس مشترکه منحدر اوانده مشاهد ومحسوس اولوراندن خزانهٔ صور محسوسات مطلب
اولان قوت خیالیه ده محفوظ و مستقر اولور رؤیای صادقه بوندن عبارتدر پس متخیله نك معنایه الباس ایلدیکی
صورتك ملبوسنه شدت مناسبتی اولور ایسه اول رؤیا تعبیره محتاج اولمز اکر ضعف متخیله سبیله مناسبت بعید اولور ایسه
تعبیره محتاج اولور زیرا انتقالات وقهقری وغیرها متوقف اولور وکاه اولور که صلاح وصفوت باطن سبیله رائی اهلی
واولادی اولدیغی بلده یه بلکه مصالح ناس احوالنه اطلاعه اهتمام ایدرسه آکاندن بعض اشیاء لایح اولور واولیاء اللهه
حین مراقبه ده حاصل اولان تلقف اخبار علویه وکشف اسرار ملکوتیه اشبو کیفیت اوزره افاضه اولنور اما بعض
اسباب بدنیه و بواعث طبیعیه وعلل واخلاط امزجه ایله تخیلات منامیه اضغاث احلام اولوب تعبیر وتأویله کلمز
اولور واغلب واکثر منامات اضغاث احلام مقوله سندندر وکیفیت مذکوره اوزره رؤیای صادقه یك عزیزه در
وقال النبی علیه الصلوة والسلام رؤیا المسلم جزء من ست وار بعین جزء من النبوة الرأی غنی وزننده وراءك کسریله
لغتدرجنی یه و پری یه دینور که حسن صورتله انسانه ظاهر اولمغله آدم اکا عاشق وآشفته اولور علی قول راءك کسریله
پری طائفه سنك دلبرلرینه دینور ورأی بیوك یلانه اطلاق اولنور و بیع ایچون نشر و بسط اولنمش ثوبه وقماشه اطلاق
اولنور که مشتریلر رؤیت ایدرلر المرآی مرعا وزننده کوریلجك یره دینور که اسم مکاندر نته که مسمع سس ایشیدیلجك
یره دینور تقول هو منی مرأی ومسمع بالرفع والنصب ای بحیث اراه واسمعه یعنی فلان بکا دیداری کوریلجك وسسی
ایشیدیلجك یرده درشارح دیر که عند سیبویه بوظروف مخصوصه دندر غیر مخصوصه مجراسنه اجرا اولنمشدر الرئاء
کتاب وزننده برنسنه نك کورنشنك وکوستورشنك مقدارنه دینور یقال هم رئاء الف ای زهاؤه فی رأی العین
الرؤی والرؤیا راءك ضمی وفتحیله مرئی معناسنه اسم اولمرله شخص معناسنه مستعملدر ومنه یقال جاء حین
جن رؤی ورؤیا ای حین اختلط الظلام فلم یتراءوا الرأی راءك فتحیله اعتقاد معناسنه اسمدر جمعی اراء کلور
همزه نك مدیله وارء کلور که اولدن مقلوبدر وارأی کلور ارعی وزننده ورتی ورتی کلور راءك کسری وفتحیله ورئی
کلوغی وزننده تقول هو رأیی کذا ای فی اعتقادی المرأة مسعاة وزننده برنسنه یی باقشدران آدمه و برنسنه نك
باقشغنه باعث اولانه دینور یقال هو مرأة بکذا ای مخلقة الارأی احری وزننده یك لایق وروا معناسنه در
تقول انا ارأی ان افعل ذلك ای اخلق الرئة عده وزننده جانلو قسمنك نفس وریح وهواء موضعنه دینور که
آق جکردر فارسیده شش ترکیده اویکن دیرلر جمعی رئات ورئون کلور شارحك بیاننه کوره اصلی رئی ایدی الرأی
سعی وزننده برآدمك آق جکرنه اورمق یاطوقنمق معناسنه در یقال رأه رأیا اذا اصاب رئته ویره سنجق دیکمك
معناسنه در یقال رأی الرایة اذا رکزها فی الارض وچقماغی چاقمق معناسنه در که لازم ومطاوع اولور یقال رأی
الزند فرأی هوای اوقده فوقد الارءاء اکرام وزننده سنجق دیکمك معناسنه در یقال ارأی الرایة اذا رکزها
فی الارض و برکسه عقل وتدبیر صاحبی اولمق معناسنه در یقال ارأی زید اذا صار ذا عقل و برکسه نك چهره
وقیافتنده اثر حماقت ظاهر اولمق معناسنه در یقال ارأی الرجل اذا تبینت الحماقة فی وجهه بو جهتله اضداددن
اولور واینینه یه بقمق معناسنه در یقال ارأی زید اذا نظر فی المرآة و برنسنه یه کر پکلرنی چوق قیپه رق نظر ایلمك معناسنه
در یقال ارأی الرجل اذا حرك جفنیه عند النظر و برکسه نك بر طائفه سندن مألوف ومحبوبی اولمق معناسنه در یقال
ارأی فلان اذا صار له رئی من الجن وریاء وسمعه قصدیله عمل ایلمك معناسنه در که مرایلق ایلمك تعبیر اولنور یقال
ارأی الواعظ اذا عمل ریاء وسمعة و برآدمك اق جکری اغریمق معناسنه در یقال ارأی الرجل اذا اشتکی رئته و بعض
فقهانك رأینه تابع اولمق معناسنه مستعملدر یقال ارأی فلان اذا تبع رأی بعض الفقهاء وچوق رؤیا کورر اولمق
معناسنه در یقال ارأی الرجل اذا اکثر رؤاه ودوه نك برونی بوغزینه طوغری کمیجه دوشوك اولمق معناسنه در یقال
ارأی البعیر اذا انکب خطمه علی حلقه وحافر وسبع جنسلرندن ماعدا حیوانك ممه لرنده کبه لك علامتی ظاهر
اولمق معناسنه در که ممه لری بیو یوب سود لنمکه بشلر یقال ارأت الحامل من غیر الحافر والسبع اذا روئی فی ضرعها

الجمل

الحمل واستبین المرءی میمك ضمیله مضئ وزننده برونی اوزون اولوب اشاغی بوغزینه طوغری کمی شکلله دوشوك
اولان دوه کلمه سنه وصف اولور یقال رأس مرءی ای طویل الخطم فیه تصویب المرئی والمرئیة اسم فاعل بنیه لریله
ممه لرنده اثر حمل ظاهر اولمش حیوانه دینور حافر ایله سبع جنسلرندن ماعدا لاترما ولم ترما واوترما فی الاصل
مضارع مخاطبلردر وما کلمه لری لغودر اداة استثناء اولان لاسیما معناسنه مستعملدر که خصوصا دیمکدر یقال انه
لخبیث لاترما ولم ترما واوترما ای لاسیما صیغهٔ اخیره ده اولفظی احدا مرین ایچون اولمغله نفی معناسنده مستعملدر
ذوالرأی عباس بن عبد المطلب وحباب بن منزر الانصاری لقبلریدر ربیعة الرأی امام مالکك شیخیدر
هلال الرأی اعیان حنفیه دندر اصحاب الرأی اصحاب قیاسدر که برماده یه متعلق حدیث واثره
ظفریاب اولمیجق رأی وقیاسله حکم ایلدیلر سرّ من رأی که قصبهٔ معروفه در سرماده سنده بیان اولندی
الواوی الربو علو وزننده والرباء کتاب وزننده برنسنه نما بولوب آرتمق معناسنه در یقال
ربا الشیء یربو ربوا ورباء اذا زاد ونما و یوکسك یره چقمق معناسنه در یقال ربا الرابیة اذا علاها و برنسنه
شیشوب قبارمق معناسنه در یقال ربا السویق اذا اصب علیه الماء فانتفخ الارباء همزه نك کسریله برنسنه یی
نما اندروب آرترمق معناسنه در تقول اربیته اذا نمیته وزدته الربو راءك فتحیله یورغنلقدن یاعلتدن ناشی
هارهار صولیوب خشلمغه وخشلدی یه دینور ومصدر اولور یورغنلقدن یاقورقودن شیشوب شدتله هارهار
صولیوب خشلمق معناسنه در یقال ربا الفرس ربوا اذا انتفخ من عدو اوفزع واخذه الربو ای الانبهار وربو
یوکسك تپه یه دینور کاسیذکر وربو وربو علو وزننده بسلنوب نشو ونما بولمق معناسنه در تقول ربوت
فی حجره ربوا وربوا ای نشأت الربا راءك کسری والفك قصریله عینه معناسنه در که معامله ده اولان قدر
مشروعدن متجاوز فضل وزیاده یه دینور اقچه ربحی کبی تثنیه سنده ربوان وربیان دخی دینور راءك کسریله
تخفیفا واو یایه قلب اولندی المربی اسم فاعل بنیه سیله رباخوار آدمه دینور الربوة والرباوة راءك حرکات
ثلاثیله والرابیة والرباة حصاة وزننده ربوکبی یوکسك تپه یه دینور یقال رباء ربوا وربوة ورباوة ورابیة ورباة
ای ما ارتفع من الارض ورابیه شدیده وزائده معناسنه مستعملدر ومنه قوله تعالی فاخذهم اخذة رابیة
ای شدیدة زائدة الرباء سحاب وزننده والربی عتی وزننده بودخی بسلنوب نشو ونما بولمق معناسنه در
تقول ربیت فی حجره رباء وربیا من الباب الرابع اذا نشأت التربیة تأدیه وزننده بسلمك معناسنه در تقول
ربیته اذا غدوته و بورغون وطوتقون حیوانی صولو قلندرمق معناسنه در که بابی ازاله ایچوندر ربوی یعنی صولومه
عارضه سنی ازاله ایدر تقول ربیت عن خناقه اذا نفسته التربی تفعل وزننده بودخی بسلمك معناسنه در یقال
تربیته بمعنی ربیته المربی معظم وزننده رب ایله برورده اولمش نسنه یه دینور مربب دخی بو معنایه در یقال
زنجبیل مربی ومربب ای معمول بالرب الرباء سماء وزننده جمیله ولطف ومنت معناسنه در یقال لفلان
علی فلان رباء ای طول ومنة وفضل الاربیة اثفیه وزننده اویلغك کوکنه دینور که قاحه باشی اوله جقدر
یاخود اویلغك یوقریسیله اسفل بطنك ارالغنه دینور که تومسکجه لحمه دن عبارتدر ایکی طرفلو اولور ایکیسنه
اربیتان دینور و برآدمك آل واقرباسنه دینور اهل بیتی وابن عمی کبی یقال جاء فی اربیته وهی اهل بیته و بنوعمه
الربوة راءك کسریله والربة ثبه وزننده اون بیك اقچه یه اطلاق اولنور یقال عنده ربوة وربة ای عشرة
آلاف درهم الربو راءك فتحیله جماعت معناسنه مستعملدر جمعی ارباء کلور الربیة راءك ضمیله زبیه
وزننده حشرات ارضدن برجانور در وکدی یه دینور شنور معناسنه الاربیان همزه نك کسریله برجنس
بالق آدیدر بیاض قور تجغزه شبیه اولور بونی مفرد انده استقوزایله و بعضلرنکه وکرویت دیدکلریله بیان ایلدیلر المراباة
مباهاة وزننده مدارا ایلمك معناسنه در تقول رابیته اذا داریته الربی هدی وزننده برموضع آدیدر الواوی الرتو
راءك فتحی وتاء فوقیه نك سکونیله برنسنه یی محکم بغلمق معناسنه در یقال رتاه یرتوه رتوا اذا شده وکوشتمك
معناسنه اولمغله ضد اولور یقال رتاه ای ارخاه وقلبه قوت ویرمك معناسنه در یقال رتا القلب اذا قواه وقبودن
قوغه یی آهسته جه چکمك معناسنه در یقال رتا الدلو اذا جذبها رفیقا ورتو ورتو علو وزننده باشله اشاوت
ایلمك معناسنه در یقال رتا برأسه رتوا ورتوا اذا اشار ورتو برنسنه یی برنسنه یه بناشدرمق معناسنه در یقال
رتاه الیه اذا ضمه وآدیملمق وآدیم آتمق معناسنه در یقال رتا الرجل اذا خطا و برآدمك قولی ازیلوب خرد اولمق
معناسنه در یقال رتی فی ذرعه علی المجهول ای فت فی عضده الرتوة خطوه وزننده ومرادفیدر که آدیمه دینور
تقول دنوت منه رتوة ای خطوة و یوکسك یاروتپه مقوله سنه دینور وزماندن ادنی ساعته دینور که دقیقه

اوله جقدر تقول قعدت عنده رتوة اى سويعة من الزمان ودعوت وضيافت معناسنه در وقطره يه دينور يقال
سقانى رتوة من المال اى قطرة واوق آتمى مسافه يه ياخود برميل قدر على قول كوز ايريمى مسافه يه دينور يقال بينهم
رتوة اى رمية سهم اونحو ميل اومدى البصر الراتى علومده متبحر وفاضل اولان عالم ربانى يه دينور شدّ واحكام
معناسنه در يقال هورات اى عالم ربانى متبحر الواوى الرتو رانك فتحى وتاى مثلثه نك سكونيله ربثه معناسنه در كه
اكنى سود اوزره تازه سود صاغلغله اولان يوغرده دينور ومصدر اولور ميته مرثيه ايلمك يعنى محاسننى تعداد ايده رك
آجيوب اغلمق معناسنه در تقول رثوت الميت بمعنى رثأته پس مهموزده لغت اولور نته كه يائيه ده دخى لغتدر
وبرقصه يى ولاقردى يى از بر ايلمك على قول ذكر ايلمك معناسنه در تقول رثوت الحديث اذا حفظته اوذكرته
اليائى الرثية ثمره وزننده مفاصلده واللرده واياقلرده حادث اولان درد ووجعه دينور على قول اياقلرده اولان شيشه
وورمه دينور ياخود پيرلكدن ياخود درد وعلتدن ناشى حركت وانبعاثه مانع اولان عارضه يه دينور يقال به رثية
اى وجع المفاصل واليدين والرجلين اوورم فى القوائم اومنعه الالتفات من كبر اووجع وضعف وزبونى معناسنه در
يقال به رثية اى ضعف وحمق معناسنه در الرثية غنيه وزننده بودخى ضعف وحمق معنالرينه در الرثا عصا
وزننده معانىٔ مذكوره دن مصدرلردر يقال رثى الرجل رثا من الباب الرابع اذا كان به رثية الرثى سعى وزننده
والرثاء والرثاية كتاب وكتابه وزنلرنده والمرثاة مرماة وزننده والمرثية منزله وزننده ميتك محاسننى تعداد
ايده رك آجيوب اغلمق معناسنه در تقول رثيت الميت رثيا ورثاء ورثاية ومرثاة ومرثية من الباب الثانى اى بكيته
وعددت محاسنه كما تقول رثوته رثوا كذلك ميت حقنده مرثيه نظم ايلمك معناسنه در تقول رثيت الميت اذا نظمت
فيه شعرا ورثى برآدمه آجيوب رحم ورقت ايلمك معناسنه در يقال رثى له اذا رحمه ورق له ورثاية كتابه وزننده
بركسه دن برلاقردى وبرخبر ذكر ايلمك معناسنه در تقول رثيت حديثا عنه رثاية اذا ذكرته عنه واز بر ايلمك
معناسنه در تقول رثيت حديثا اذا حفظته الترثية تاديه وزننده والترثى تفعل وزننده بونلرده ميتك محاسننى
ذكر وتعداد ايده رك بكا ايلمك معناسنه در تقول رثيت الميت وترثيته بمعنى رثيته الرثاءة والرثاية شدّ اده وزنلرنده
ميت اوزره نوحه ايديجى قارى يه دينور كه آغيجى تعبير اولنور عربستان توره سندندر يقال امرأة رثاءة ورثاية
اى نواحة الواوى الرجاء وفاء وزننده والرجو رانك فتحيله والرجاة والمرجاة ميمك فتحيله والرجاوة
سحابه وزننده والرجاءة همزه ايله اومق واميد ايلمك معناسنه در يقال رجاه يرجوه رجاء ورجوا ورجاة
ومرجاة ورجاوة ورجاءة ضد يأس الترجى تفعل وزننده والارتجاء افتعال وزننده والترجية تفعله
وزننده بونلرده اومق معناسنه در يقال ترجاه وارتجاه ورجاه بمعنى رجاه وارتجاء خوف معناسنه
مستعملدر يقال ارتجاه اذا خافه شارح ديركه ثلاثى اولان رجاء ماده سى دخى خوف معناسنه مستعمل اولور
تلازم علاقه سيله وبونلردن اسم رجاء درمدّ ايله الرجا عصا وزننده ناحيه وجانب معناسنه در على قول
قيونك خاصة برناحيه سنه دينور مدّ ايله ده لغتدر تثنيه سى رجوان وجمعى ارجاء كلور ومنه المثل * رمى به الرجوان
اى استهين به كانه رمى به يعنى فلان خوار ومهان اولسون كويا كه قيودن قوغه چقركن ايكى طرفه
چارپلديغى كبى اولدخى او يلجه ذلّ ومحنت واستهانته دوچار اولسون ديمكدر بوراده استهزاء نسخه سى
غلطدر ورجا سرخس قضاسنده برقريه آديدر ووجره نام محلده برموضع آديدر ورجا مصدر اولور تكلم ايدن كسنه
كلامدن منقطع اولمق معناسنه در يقال رجى الرجل رجا من الباب الرابع اذا انقطع من الكلام وسويلركن حصر
اولمق معناسنه در يقال رجى عليه على المجهول اذا ارتج عليه الارجاء همزه نك كسريله قيويه كار ياپمق
معناسنه در يقال ارجى البئر اذا جعل لها رجا وصياد شكاردن خائب اولمق معناسنه در يقال ارجى الصيد
اذا لم يصب منه شيئا وتأخير ايلمك معناسنه در يقال ارجى الامر اذا اخره مهموزده لغتدر وكبه حيوانك طوغورمسى
يك كلوب چاتمق معناسنه در يقال ارجأت الحامل اذا دنت ان يخرج ولدها الارجوان عنفوان وزننده
قرمزى نسنه يه دينور يقال قطيفة ارجوان اى احمر ويقال احمر ارجوانى اى قانى بونده تأكيد ومبالغه ايچون
نفسنه نسبت اولندى وقرمزى ثوبه دينور يقال جاء وعليه ارجوان اى ثوب احمر وقرمزى بويه يه دينور
وقرمز بلغه دينور حمرت معناسنه ونشاستج اسميدر كه لطايف الوان حمرتندندر آندن اشاغيسى بهرمان دركه
قنه بوياسيدر صارى يه مائل آچق قرمزى اوله جقدر بوراده نشاستج بغداى اوزندن معمول نشاسته معربى
دكلدر بلكه بنه معربدر لكن الواندن عامهٔ عربك نشاء تعبير ايتدكلرى لون مز بوردر كه لسانمزده پنبه وكلنبه — مطلب
تعبير اولنان خوشنما قرمز يلقدر شارح ديركه ارجوان ارغوان فارسى معربيدر المرجية محسنه وزننده

باب همزه ده ذكر اولندى كه فرقهٔ معروفه در عملى رتبه ده نيتدن واعتقاددن تأخير ايلديلر واذا اصفت الرجل به
قلت هو مرج ومرجى واذا نسبت قلت هو مرجى ومرجائى پس معتل ومهموز اولور ومرجيه ومرجى وضع حملى يك
قريب اولان حامله دينور الارجية اثفيه وزننده تأخير اولنان نسنه يه دينور رجاء كتان وزننده بنى غنى
جماعتندن بر صحابيهٔ بصريه در ابن سيرين آندن تقديم ثلاثة من الولد متنيله اولان حديث شريفى روايت ايلدى
وحديث مذكور مسندده مقيددر الواوى الرحى حاى مهمله ايله عصا وزننده دكرمنه دينور آسيا معناسنه
وبو مؤنثدر تثنيه سى رحوان دركه ايكى حجردر ويائيه دخى اولمغله رحيان دينور فتحاتله جمعى ارحى كلور همزه نك
فتحى وحانك كسريله وارحاء كلور وارحىّ كلور همزه نك ضميله ورحىّ ورحىّ كلور رانك ضمى وكسريله
وارحيه كلور كه نادردر كويا كه جمع الجمعدر الرحو رانك فتحيله دكرمن ياپمق على قول دكرمن دوندرمك
معناسنه در تقول رحوت الرحى رحوا اذا عملتها اوادرتها ويلان قيورلوب دكرمن طاشى هيئتنده چوركلنمك
معناسنه در يقال رحبت الحية اذا استدارت الترحى تفعل وزننده بودخى يلان چوركلنمك معناسنه در يقال
ترحت الحية بمعنى رحت اليائى الرحى عصا وزننده دكرمنه دينور واويه ويائيه در جمعلرى وتثنيه لرى آنفا
ذكر اولندى ورحى الحرب معظم ومزدحم اولان جنكاهه اطلاق اولنور نته كه مرحى الحرب دخى اطلاق اولنور
زيرا دوران حرب اوراده اولور واولكى مبالغه يه محمولدر ورحى كوكسه اطلاق اولنور ودوه نك كوكسنده اولان دكرمى
مهره يه اطلاق اولنور وشول اطرافندن يوكسك سدّ وسكى طرزنده ارضه دينور كه بر ميل مقدارى دائره سى اولوب
ودكرمى ويندورا اوله يقال نزلوا فى رحى من الارض وهى قطعة من النجفة مشرفة تعظم نحو ميل ورحى القوم برقوم
وجماعتك مدار امورى اولان سيد واعيانلرينه اطلاق اولنور وبرآدمك جماعت عيال ومتعلقاتنه اطلاق اولنور
وآزى ديشنه اطلاق اولنور يقال طحنه بارحائه اى باضراسه وسائردن مستغنى ومستقل اولان قبيله يه اطلاق اولنور
يقال هؤلاء رحى اى قبيلة مستقلة واسفناخ ديدكلرى سبزه يه دينور ودوه وفيل قسمنك طبانلرينه اطلاق اولنور
وازد حاملو دوه سور يسنه دينور جمعلرى ارحاء كلور وبرفرسك اسميدر وعمامه ايله بصره بيننده برطاغك آديدر
وسجستانده برموضع آديدر فحولدن محمد بن احمد بن ابراهيم اورادندر ورحى بطان بانك كسريله باديه ده برارضك آديدر
رحى البطريق بغداد ده برموضعدر رحى جابر بلاد عربده برموضعدر رحى عماره كوفه ده برموضعدر
رحى المثل بشقه برموضعدر واحمد بن العباس الرحى محدثدر الرحى رانك فتحى وحانك سكونيله رحو معناسنه دركه
دكرمن دوزمك ياخود دكرمن دوندرمك معناسنه در تقول رحيت الرحى اذا عملتها اوادرتها وبونادردر ويلان
قيورلوب چوركلنمك معناسنه در يقال رحيت الحية اذا استدارت المرحى محدث وزننده دكردن دوزيجى يه
ودكرمنجى يه دينور ابورحى سمىّ وزننده احمد بن خنبش كنيه سيدر كه محدثدر رحبه سميه وزننده
جحفه قربنده برقيو آديدر الارحاء همزه نك فتحيله واسط قضاسنده برقريه در على بن ابى الكرم المحدث الارحائى
اورادندر الواوى الرخو رانك حركات ثلاثى وخانك سكونيله سست وسلبوك وكوشك نسنه يه دينور مؤنثى
رخوه در يقال شئ رخو اى هش الرخاء والرخاوة رانك فتحيله والرخوة رانك كسريله برنسنه كوشك
وسلپوك اولمق معناسنه در يقال رخو الشئ ورخى به رخاء ورخاوة ورخوة من الباب الخامس والرابع اذا كان
هشا ورخاء برآدمك معاشى وسعت اوزره اولمق معناسنه در يقال رخو الرجل ورخا ورخى رخاء من الباب الخامس
والاول والثالث اذا وسع عيشه ويقال هو فى رخاء من العيش اى فى سعة الاسترخاء بودخى برنسنه صالق
وسلپوك اولمق معناسنه در يقال استرخى الشئ بمعنى رخى الارخاء همزه نك كسريله برنسنه يى كوشك ياپمق
وكوشتمك معناسنه در يقال ارخى الرباط اذا جعله رخوا وارخاء عمامه خوف واندیشه وخلجاندن امين ومطمئن
القلب اولمقدن كنايه در زيرا شدت هنكامنده عمامه ارخا اولنمز يقال ارخى فلان عمامته اذا امن واطمأنّ ومرعاده آت
هرطرفه دلخواه اوزره اوتلامق ايچون طويله سنى اوزاتمق معناسنه مستعملدر يقال ارخى الفرس وللفرس
اذا اطوله من حبله وبوباش ايپنى وديزكننى كوشدوب اوزاتمقده دخى استعمال اولنور كه ارخاء عنان ايلمك تعبير اولنور
وپرده يى اشاغى صالبورمك معناسنه در يقال ارخى الستر اذا اسدله وطوار يك يك يلمك على قول تقريب ديدكلرى
نعللمقدن زياده جه يلمك معناسنه در كه لنك ايلمك تعبير اولنور يقال ارخى الفرس اذا عدا شديدا اوفوق التقريب
وطوارى ارخاء ايله يلدرمك معناسنه در يقال ارخى دابته اذا سار بها بالارخاء وناقه نك قالچه اتلرى صالق اولمق
معناسنه در يقال ارخت الناقة اذا استرخى صلاها المراخاة مباهاة وزننده برنسنه يى كوشتمك معناسنه در
يقال راخاه اذا جعله رخوا وخاتونك طوغورمسى يقلشمق معناسنه در يقال راخت المرأة اذا حان ولادها وبرنسنه دن

مباعدت ايلمك معناسنه در يقال راخاه اذا باعده الرخوة رانك كسرى وضميله اسمدر سستلكه و كوشكلكه
دينور يقال فيه رخوة اى استرخاء الحروف الرخوة اهل تصريف عرفنده لم يرعونا حرفلرندن كه سكز حرفدر
ماعدا حروفه اطلاق اولنور يقال فيه حرف من الحروف الرخوة وهى سوى لم يرعونا شارح ديركه مؤلفك بيانته
كوره اشبو سكز حرفدن ماعدايه حروف رخوه دينور كه حروف شديده مقابلى اوله جقدر لكن بو راده سبق قلم
واقع اولمشدر زيرا محلنده مبين دركه حروف يا شديده يا رخوه اولور ياخود ايكيسنك بيننده اولور كه اكا حروف
بينه ديرلر مؤلفك ذكر ايتديكى حروف لينه درحتى محكمده حروف رخوه اون اوج حرف اولمق اوزره مرسومدركه
ثاى مثلثه وحاء وخاء وذال معجمه وزاى معجمه وظاى معجمه وصاد وضاد وغين معجمه وفاء وسين وشين وهاء حرفلرندن
عبارتدر واقعا شافيه ده وتجويد كتابلرنده شارحه موافق مثبت و بو وجه اوزره مشروحدر كه حروف شديده
شول حرفلردركه وقف واسكان اولندقده مخرجده منقبض اولوب صوتك جريانى منحصر اوله واول سكز
حرفدن عبارتدر كه اجدك قطبت كلمه لرى حاويدر مثلا جيم اوزره الف مكسوره ادخال اولنوب اج دينسه صوت
جارى اولميوب منحصر اولور وحروف رخوه بونك مقابليدر و بونلرك بيننده براز حروف واردر كه انلره حروف لينه
اطلاق اولنور بين الجرى والانحصار اولور و بونلرى لم يرعونا كلمه سى جامعدر بو صورتده مؤلفك بياننده طغيان قلم واقعدر ‏ مطلب
الرخاء رانك ضميله ملايم اسن يله دينور يقال ريح رخاء اى لينة الهبوب الراخى والرخىّ غنىّ
وزننده ديراكى وسعت ورفاه اوزره اولان خوشحال آدمه دينور يقال رجل راخ ورخىّ اى واسع العيش التراخى
تفاعل وزننده كيرو چكلمك معناسنه در يقال تراخى عنه اذا تقاعس و كيجكمك معناسنه در يقال تراخى السماء
اذا ابطأ المطر المرخاء محراب وزننده ارخاء ديدكلرى ذكر اولنان يلمك ايله يلوب سكردر اولان آته دينور
مرخيه محسنه وزننده شعرادن جامع بن مالك بن شداد لقبيدر الارخية اثفيه وزننده صاليور يلمش نسنه يه
دينور پرده كبى الواو الردو عدو وزننده برآدمه طاش آتمق معناسنه در يقال رداه بحجر يردوه ردوا اذا رماه به
وردى لفظنده لغتدر كما سيذكر اليائى الردى سعى وزننده والرديان فتحاتله آت قسمى يرى طرنغيله
تپوب چاله رق اشكين وآتشلو يوريمك على قول يورغه يوريمك معناسنه در يقال ردى الفرس رديا ورديانا اذا رجم
الارض بحوافرها وهو بين العدو والمشى وقرغه سكه رك يوريمك معناسنه در يقال ردى الغراب اذا حجل وانسان
برآياغله سكمك معناسنه در يقال ردت الجارية اذا رفعت رجلا ومشت على اخرى تلعب وقيرمق معناسنه در
يقال ردى الشئ اذا كسره وآرتمق معناسنه در يقال ردت غنمه اذا زادت و برآدمه يان باشى كلوب طوقنمق
وچارپمق معناسنه در يقال ردى فلانا اذا صدمه و برآدمه طاش آتمق معناسنه در يقال رداه بحجر اذا رماه به
وكتمك معناسنه در يقال ردى فلان اذا ذهب واشاغى دوشمك معناسنه در يقال ردى فى البئر اذا سقط الارداء
همزه نك كسريله آتى اشكين ياخود يورغه يورتمك معناسنه در تقول ارديت الفرس اذا مشيت به رديانا وارتمق
معناسنه در يقال اردت غنمه اذا زادت واشاغى يه دوشورمك معناسنه در يقال ارداه اذا اسقطه وهلاك ايلمك
معناسنه در يقال ارداه اى اهلكه المردى منبر وزننده بركسيه آتيلان طاشه دينور آلت مبزلنده در ياخود
آلت اهلاك اولديغى تصوريله در التردى تفعل وزننده اشاغى يه دوشمك معناسنه در يقال تردى فى البئر
اذا سقط فيها وخاتون وشاح طاقمق معناسنه در يقال تردت الجارية اذا توشحت وشال ورداء اورتمك معناسنه در
يقال تردت الجارية اذا لبست الرداء التردية تأديه وزننده اشاغى يه دوشورمك معناسنه در يقال ردّاه فى البئر
اذا اسقطه فيها الردى عصا وزننده هلاك اولمق معناسنه در يقال ردى فلان ردى من الباب الرابع اذا هلك
الرداء رانك كسريله ملحفة معروفه در كه باشه و بلدن يوقرى يه بورينه جك چار وشال وفوطه مقوله سنه دينور
ازار مقابليدر كه بلدن اشاغى يه طوتنه جق فوطه مقوله سندن و پشتمالدن عبارتدر رداءه دخى دينور هايله يقال
جاء وعليه الرداء والرداءة اى نقيض الازار وقلچه و يايه اطلاق اولنور وعقل ومدركه يه اطلاق اولنور وجهل ونادانى
معناسنه مستعملدر ساتر اولديغيچون يقال به رداء اى جهل ومطلقا آدمه زين ورونق ايراث ايدن نسنه يه اطلاق
اولنور علم وعقل وسخا كبى كذلك آدمه شين ونقيصه ويرن نسنه يه اطلاق اولنور جهل وحمق و بخل كبى بو جهتله
اضداددن اولور و بو رجه اطلاق اولنور رقبه يه لازم اولديغيچون يقال خلص من الرداء اى الدين ووشاح
ديدكلرى زينت نسوانه دينور ومعناى اولدندركه فلان كثير المعروف وواسع الاحسان دركه ديجك يرده هو غمر الرداء
ديرلر زيرا رداء واسع سائرى دخى احاطه ايدوب زير حمايته اخذ ايدر وفلان قليل العيال وخفيف الدين ديجك يرده
هو خفيف الرداء ديرلر زيرا عيال ايله دين رقبه ده ملتزملردر الارتداء افتعال وزننده بو دخى ردا ايتمك معناسنه در

يقال ارتدت المرأة بمعنى لبست المراداة مباهاة وزننده بركسه دن برنسنه طلب ايلمك معناسنه در يقال راداه
اذا راوده ومدارا ايلمك معناسنه در يقال راداه اى داراه وطاش آتمق معناسنه در يقال رادى عن القوم اى رمى
عنهم بالحجارة الردى كنف وزننده هلاك اولان آدمه دينور مؤنثى رديه در فرحه وزننده المردىّ ميمك
ضمى و يانك تشديديله شول اوزون صريغه دينور كه ملاحلر كمى يى وقايغى صيغ يردن وكناردن آنكله دفع ايدرلر
كوندرا غاجى تعبير اولنور جمعى مرادى كلور ميمك فتحى ودالك كسريله يقال دفع السفينة بالمردى وهى خشبة
تدفع بها السفينة الرادى ارسلانه دينور الرداءة كتابه وزننده والمرداة ميمك كسريله بونلرده رداء
معناسنه دركه بلدن يوقرى اورتونجك جار مقوله سيدر المرادى مبادى وزننده كه مرداة كلمه سنك جمعيدر
لزر معناسنه دركه ازارك جمعيدر مؤلف بو راده تشويش ايلمشدر ومرادى دومنك وفيلك اياقلرينه اطلاق اولنور
المرداة حصاة وزننده قيايه دينور صخره معناسنه جمعى ردى كلور حصى وزننده الواوى الرذىّ
ذال معجمه ايله غنىّ وزننده شول آدمه دينوركه مرض وعلت آنى بصوب مغلوب وناتوان ايلمش اوله يقال رجل
رذىّ اذا اثقله المرض ومطلقا ضعيف وزبون انسان وحيوانه دينور مؤنثى رذيه در جمعى رذايا ورذاة كلور قضاة
وزننده الرذاوة سخاوه وزننده ضعيف وزبون اولمق معناسنه در يقال رذى الرجل رذاوة من الباب الرابع
اذا صار رذيا الارذاء همزه نك كسريله ضعيف وزبون قلمق معناسنه در تقول ارذيته اذا جعلته رذيا و برآدمك
آتلرى يادوه لرى ضعيف اولمق معناسنه در يقال ارذى فلان اذا صارت خيله وابله رذايا و برآدمه ضعيف وزبون
حيوانلر ويرمك معناسنه در يقال ارذى فلانا اذا اعطاه رذية و بركسه دابه سنى سفرده زبون ومهزول ايلمكله
همپالرندن كيروقومق معناسنه در يقال ارذى ناقته اى خلفها وهزلها راذان اصفهانده برموضع آديدر
اصلى روذان ايدى واو الفه مقلوبدر الواو رزا على وزننده امام جامع اصفهان اولان ابو الخير محمد بن احمدك
جدى اسميدر اليائى الرزى رانك فتحى وزايك سكونيله برآدمك برّ واحسانى قبول ايلمك معناسنه در يقال
رزى فلانا رزيا اذا قبل برّه الارزاء همزه نك كسريله بركسيه ارقه ويوب صغنمق معناسنه در يقال ارزى اليه
اذا استند والتجأ الواو الرسو حسو وزننده والرسوّ علو وزننده ثابت و پايدار اولمق معناسنه در يقال رسا الشئ
يرسو رسوا ورسوّا اذا ثبت وكمى دمورا وسنده طورمق معناسنه در يقال رست السفينة اذا وقفت على الانجر
و برنسنه يه نيت ايلمك معناسنه در يقال رسا الصوم اذا نواه ورسو حسو وزننده برخبرك ولاقردينك اوجنى ذكر ايلمك
معناسنه در يقال رساله رسوا من الحديث اذا ذكر طرفا منه و برآدمه اسناد ايله اندن برحديث وخبر نقل وروايت
ايلمك معناسنه در يقال رساعنه حديثا اذا رفعه وحدثه به عنه وچكيلجك ناقه لر پراكنده اولمغله ارقه لرندن بوغور
حيقروب جمله سنى طوردرمق ورام ايلمك معناسنه مستعملدر يقال رسا الفحل بشوله اذا تفرقت عنه فهدر بها فراعت
اليه وسكنت الارساء همزه نك كسريله بو دخى برنسنه ثابت و پايدار اولمق معناسنه در يقال ارسى الشئ اذا ثبت
وكمى يى دمور اوزره طوردرمق معناسنه در تقول ارسيت السفينة اذا وقفتها على الانجر المرساة محراب وزننده كمى
دمورينه دينور كه دريايه آتوب آنكله كمى يى طوردررلر انجر معناسنه كه لنكر معربيدر الرسوة ثمره وزننده دستينج
معناسنه دركه نسوانك انجودن و بونجقدن دزوب قوللرينه بلازك طرزنده كچوردكلرى قول باغنه دينور المرسى مكرم
وزننده كه افعال بابندن مصدر ميمى دركمى يى طوردرمق معناسنه درتنه كه مجرى دخى آنك كبى مصدردر آقتمق معناسنه
درومنه قوله تعالى بسم الله مجريها ومرسيها بضم الميمين وقد نفتح ميماهما من جرت ورست يعنى ميملرى مفتوح
قرأت اولندقده ثلاثيدن مصدر اولورلر آقق وطورمق معنالرينه وقرئ مجريها ومرسيها نعتالله تعالى يعنى اسم
فاعل بنيه سيله ده قرأت اولنملريله بو صورتده حق تعالى يه صفت اولور اجرا وارساء ايديجى معنالرينه وقوله تعالى
يسئلونك عن الساعة ايان مرسيها اى متى وقوعها يعنى ثبوتها المراسى ميمك فتحيله مرساة كلمه سنك جمعيدر كه
اكى دمورينه دينور ومنه يقال القت السحاب مراسيها اى استقرت وجادت يعنى بلود هوا يوزنده كركى كبى چوكوب
طباق وشمول اوزره ياغدرمغه بشلدى المراساة مباهاة وزننده بركسه ايله صوده يوزشمك معناسنه در يقال راساه
اذا سابحه الرسىّ غنىّ وزننده چادرك وآلاچغك وسطنده ثابت اولان ديركه دينور كه آنك اوزرينه قوريلور
وخيرده ياخود شرده ثابت ومقيم اولان آدمه دينور يقال هو رسىّ فى الخير او الشر اى ثابت مرسيه محسنه
وزننده مغربده بربلده در الراسية شول قرغايه دينوركه بيوكلكندن ناشى يرندن قلداميوب ثابت و برقرار اوله يقال
قدر راسية اى لا تبرح مكانها لعظمها الواوى الرشوة رانك حركات ثلاثى وشين معجمه نك سكونيله جعل
معناسنه دركه برآدمه عملى مقابلنده ويريلان اجرته واياق تريته دينور جمعى رشى كلور رانك ضمى والفك قصريله

ورشی کلور رانك کسری والفك قصریله شارح دیرکه بوراده جعل مخصص عرفیدرکه حاکمه یاغیری یه کندی
مقصودینه ایصال ضمننده ویریلان برطیلدن عبارتدر حبل معناسنه اولان رشا ماده سندن مأخوذدر یقال
اعطاه الرشوة ای الجعل الرشو رانك فتحیله برآدمه رشوت ویرمك معناسنه در یقال رشاه یرشوه رشوا
اذا اعطاه الرشوة الارتشاء افتعال وزننده رشوت آلمق معناسنه در یقال رشاه فارتشی ای اخذ الرشوة الاسترشاء
رشوت ایستمك معناسنه در یقال استرشی الحاکم اذا طلب الرشوة ودوه یاوریسی بیوتی اوزادوب اناسندن امزمك
ایستمك معناسنه در یقال استرشی الفصیل اذا طلب الرضاع الارشاء همزه نك کسریله دوه یاوریسی اناسنه
اوزادوب امزرتمك معناسنه در تقول ارشت الفصیل اذا ارضعته وکیدرکن توقف ایدن دوه یاوریسنك یاخود
دوه نك صغر یسنی قاشیه رق ارشه ارشه دیه رك یورتمك معناسنه در اکارشی دینور کاسیذ کر وبرآدمك دم ودیتنده
شریك اولمق معناسنه در یقال ارشی القوم فی دمه اذا اشرکوا وبرآدمه سلاح چکمك معناسنه در مزراق
طوغرلتمق کبی یقال ارشوا بسلاحهم فیه اذا اشرعوه فیه وابو جهل قرپوزینك فلیزلری ایپ کبی اوزامق
معناسنه در یقال ارشی الحنظل اذا امتدت اغصانه وقوغه یه ایپ بغلمق معناسنه در یقال ارشی الدلو
اذا جعل لها رشاء المراشاة مباهاة وزننده مساعده ومسامحه معناسنه در یقال راشاه اذا حاباه وبرآدمه شرتی
دفع ایچون برازمال ویرمك معناسنه در یقال راشاه اذا صانعه الترشی تفعل وزننده ملایمت ایلمك معناسنه در
یقال ترشاه اذا لاینه الرشاء کساء وزننده والترشاء تانك کسریله ایپه دینور حبل معناسنه جمعی ارشیه کلور
ومنازل قمردن برمنزل آدیدر وارشیة الیقطین وارشیة الحنظل قباق وابو جهل قرپوزی تکا کلرنده انجه ایپ کبی
صوروب اورانان فلیزلره اطلاق اولنور الرشاة حصاة وزننده براوتك آدیدر جمعی رشی کلور حصی وزننده
الرشی غنی وزننده شول دوه کوشکنه یاخود دوه یه دینور که کیدرکن توقف ایلمکله چوبان اکا همزه لرك ضمیله ارشه
ارشه یاخود همزه لرك فتحیله ارشه ارشه دیو حیقره رق یانه واروب الیله صغریسنی قاشید قده سکردوب
کیدر اوله بوراده ارشه کلمه لری امر حاضر اولملریله کویا که تمام یاخود امر ردیمکله تأنیثی متضمن اولمغین کلام
مزبوره آلتشملر المسترشی اسم فاعل بنیه سیله رشوت طالبنه دینور ومنه یقال انك لمسترش لفلان مطیع له تابع
لمسرته الواو الرصو رانك فتحی وصادك سکونیله برنسنه یی محکم واستوار ایلمك معناسنه در یقال رصاه یرصوه
رصوا اذا احکمه واتقنه الارصاء همزه نك کسریله برکسه یرندن اصلا منفك اولمیوب دائما اوراده برقرار اولمق
معناسنه در یقال ارصی بالمکان اذا لزمه لایبرح الواو الرضا رانك کسری وضمی والفك قصریله والرضوان
رانك کسری وضمیله والمرضاة مرماة وزننده خشنود اولمق معناسنه در یقال رضی عنه وعلیه رضا ورضوانا
ومرضاة من الباب الرابع ضد سخط شارح دیرکه مصباحده بنفسه متعدی اوله رق رضیت الشیء وباء حرفیله
اخترته لفظیله مفسر اولوب وعن وعلی ایله تعدیه سی لغت حجاز اولمق اوزره مرسومدر وعلی ایله تعدیه سی اقبال
معناسنی متضمن اولوب یاخود نقیضی اولان سخط اوزره محمولدر وبو ماده واوی ایکن یایه قلب اولنمشدر انتهی
ورضا برنسنه یی پسند واختیار ایلمك معناسنه در بونده بنفسه وباء حرفیله استعمال اولنور تقول رضیته به
ورضیت به اذا اخترته ورضا مرضی معناسنه کلور که مبالغة وصف اولور یقال رجل رضا ای مرضی الراضی
اسم فاعلدر جمعی رضاة در قضاة کبی الرضی غنی وزننده بودخی اسم فاعلدر خشنود دیمکدر جمعی ارضیاء
ورضاة کلور ورضون کلور اصلی رضیون ایدی یقال هو راض من رضاة ورضی من ارضیاء ورضاة ورض من رضین
ورضی ضامن وکفیله اطلاق اولنور ودوست ومحب معناسنه اولور وتابعیه دن شنبه نام محدثه نك پدری اسمیدر وعلی
بن موسی بن جعفر بن محمد بن علی المرتضانك لقبیدر کذلك جعفر بن دبوقا المقری لقبیدر الارضاء همزه نك کسریله
راضی قلمق معناسنه در وبرآدمه راضی وخشنود ایده جك نسنه ویرمك معناسنه در یقال ارضاه اذا اعطاه
مایرضیه الاسترضاء والترضی تفعل وزننده برآدمك رضاسنی طلب ایلمك معناسنه در یقال استرضاه
وترضاه اذا طلب رضاه واسترضاء برکسه دن کندوبی راضی ایلمکی طلب ایلمك معناسنه در یقال استرضاه اذا طلب
ان یرضیه المرضو مدعو وزننده که اصلی اوزره در والمرضی مرعی وزننده پسندیده ومختار اولان شیئه
دینور الارتضاء افتعال وزننده بودخی پسند واختیار ایلمك معناسنه در یقال ارتضاه لصحبته وخدمته
اذا اختاره ورآه اهلا التراضی تفاعل وزننده بری برندن راضی اولمق معناسنه در یقال تراضوا اذا رضی
بعض عن بعض ویقال تراضیاه اذا وقع به التراضی الرضوة رانك کسریله اسمدر خشنودلغه دینور تقول مافعلته
الا عن رضوة فلان ای عن رضاه الرضاء قتال وزننده مفاعله دن مصدردر یقال راضاه مراضاة ورضاء

وقصر

وقصر ایله ثلاثیدن مصدردرکه ذکر اولندی وجنس یاخود نوع اراده سنه مبنی تثنیه اولنوب رضوان ورضیان
دینور الراضیة اسم فاعلدر موصوف اعتباریله مؤنثدر مرضیه معناسنه مستعملدر کما فی قوله تعالی فی عیشة
راضیه ای مرضیة وقالوا رضیت معیشة علی المجهول فهی راضیة ولا یقال رضیت علی المعلوم المراضاة مباهاة
وزننده باب مغالبه ده استعمال اولنور خشنود ایلمکده یارشمق معناسنه در تقول راضانی فرضوته ای غلبته
فی الرضا رضی رانك ضمیله سدی وزننده ابن زاهر المرادی در وعبد رضی الخولانی مظهر صحبت حضرت
نبوی اولدی ورضی جاهلیه ده ربیعه قبیله سنه مخصوص بتخانه آدیدر رضوی سکری وزننده
برفرس آدیدر ومدینه ده برطاغك اسمیدر وبربلده آدیدر رضوان رانك کسریله برطاغك آدیدر وخزینه دار
جنتك اسمیدر الواو الرطو خطو وزننده جماع ایلمك معناسنه در یقال رطا المرأة رطوا اذا جامعها
الیائی الرطی رطو وزننده ومرادفیدر یقال رطی المرأة رطیا من الباب الرابع اذا جامعها الارطی همزه مفتوحه
ایله که برشجر آدیدر رطء ماده سنده بیان اولندی الراطیة والرواطی ایکی موضعدر الواو الرعو والرعوة
رانك حرکات ثلاثیله والرعوی رانك فتحی وضمی والفك قصریله والرعیا رانك ضمیله اسملردر جهالتدن
حسن وجهله رجوع ایدوب کیرو چکلمکه دینور یقال فلان حسن الرعو والرعوة مثلثة والرعوی والرعیا ای النزوع
عن الجهل وحسن الرجوع عنه شارح دیرکه رعو ورعوه مصدر ورعوی ورعیا اسملردر یقال رعا یرعو رعوا ورعوة
وهو حسن الرعوی والرعیا الارعواء همزه نك کسریله جهالتدن حسن وجهله رجوع ایدوب کیرو چکلمك
معناسنه در یقال ارعوی الرجل عن الجهل ای رجع وکف شارح دیرکه ارعوی کلمه سی فی الاصل ارعو وایدی
افعلل وزننده که احمرار بابندندر بعد الاعلال افعول اولدی وباب مزبوردن ورودی نادردر وبونده ادغام
اولنمدیغی اعلال ادغام اوزره مقدم اولدیغنه مبنی دردیرا اعلال اواخر کلمه نك وادغام اواسطك عارضه سیدر
واواخر محل تغییر اولمغله اعلالی اولی واسبق دریس واو ثانیه خامسه ده واقع اولدیغندن یایه قلب اولنوب ارعوی
اولدی نته که اقتوی دخی بو منوالده در الیائی الرعی رانك کسریله حیوان اوتلایجق چایره دینور جمعی ارعاء کلور
یقال اخرج المواشی الی الرعی ای الکلاء الرعی رانك فتحیله والرعایة کتابه وزننده والمرعی مرمی وزننده
اوتلامق معناسنه مصدرلردر یقال رعت الماشیة الرعی رعیا ورعایة ومرعی اذا سرحتها ومتعدی اولور اوتارمق
معناسنه یقال رعی الماشیة اذا اسرحها وکواکبه نظر ایده رك غروبنه منتظر اولمق معناسنه مستعملدر یقال
رعی النجوم اذا راقبها وانتظر مغیبها وحفظ ونکاه ایلمك معناسنه در یقال رعی امره اذا حفظه المرعی میمك
فتحیله مصدر میمیدر که ذکر اولندی واوتلایجق اوته دینور یقال رعت الماشیة المرعی ای الرعی واسم مکان اولور
چایرلغه واوتلاغه دینور چراگاه معناسنه نته که مرعاة دخی دینور الراعی طوار اوتاریجی یه دینور که چوبان تعبیر
اولنور وبرقوم وبرشهر وولایت اوزره والی اولان آدمه اطلاق اولنور که تحت ایالتنده اولنلرك حفظ ورعایتی ذمت
همتنه منوط اولور جمعی رعاة کلور قضاة کبی ورعیان کلور رانك ضمیله ورعاء کلور رانك ضمی وکسریله یقال هو
راعیهم ای والی امورهم وراعی برشاعرك لقبیدر الرعیه غنیه وزننده اوتلیان ماشیه یه دینور یقال له رعیة ای ماشیة
راعیة ومرعیه ومحفوظه معناسنه در ووالی زیردستنده اولان عامه ناسه دینور قال الشارح ومنه الحدیث * کلکم راع
وکلکم مسؤل عن رعیته * الترعیة تانك حرکات ثلاثی ویانك تشدیدی وبعضا تخفیفیله والترعایة تانك کسریله
والتراعیة تانك ضمی وکسری ویانك تخفیفیله والترعی تانك کسریله دوه لری خوش وکوزل رعی ایدن یاخود کندینك
وآباء واجدادینك کار وپیشه سی چوبانلق اولان چوبانه دینور یقال رجل ترعیة وترعایة ورعیة وترعی اذا کان تجید
رعیة الابل او صناعته وصناعة آبائه رعایة الابل الرعاوی سکاری وزننده ورانك ضمیله ده شول دوه لردرکه اوبه نك
چوره سنده اوتلیوب بعید سمتلره کیتمز اوله لر المراعاة مباهاة وزننده برآدمی برکسه احسان ایده رك کوزه دوب حفظ
ونکاه ایلمك معناسنه درکه حقنه حرمت ورعایت ایلمك تعبیر اولنور تقول راعیته اذا لاحظته محسنا الیه ومنه مراعاة
الحقوق وبراشك عاقبتی نیه منجر اولور دیو کوزتمك معناسنه در تقول راعیت الامر اذا نظرت الی م یصیر بوراده
مکلمه سی ما مخففه در وحیوانلر بری بریله برابرجه اوتارمق معناسنه در یقال راعی الحمار الحمر اذا رعی معها وکواکبه
نظر ایده رك غروبنه منتظر اولمق معناسنه در یقال راعی النجوم اذا راقبها وانتظر مغیبها وبرنسنه یی حفظ ونکاه
ایلمك معناسنه در یقال راعی امره اذا حفظه وبریرده اوتلاق چوق اولمق معناسنه در یقال راعت الارض
اذا کثر فیها المرعی وبرآدمك سوزنه قولاق طوتمق معناسنه در تقول راعنی سمعك ای استمع مقالتی
الرعیا والرعوی رانك ضمی وفتحیله اسملردر حفظ ونکاه معناسنه الاسترعاء برکسه دن برنسنه یی

مطلب

حفظ وحمایه ایلمکی استمك معناسنه در یقال استرعاه ایاه اذا استحفظه الارتعاء افتعال وزننده
والترعی تفعل وزننده اوتلامق معناسنه در یقال ارتعت الماشیة وترعت بمعنی رعت الارعاء همزه نك
کسریله اوتارمق معناسنه در یقال ارعی الماشیة بمعنی رعاها وبرآدمه بریری اوتلاق تعیین ایلمك معناسنه در
یقال ارعاه المکان اذا جعله له مرعی وبریرك مرعاسی چوق اولمق معناسنه در یقال ارعت الارض اذا کثر رعیها
وبرآدمك سوزینه قولاق طوتمق معناسنه در مراعاة کبی تقول ارعنی سمعك ای استمع مقالتی وبرآدمه عفو ومرحمت
ایلمك معناسنه در تقول ارعیت علیه ای ابقیت علیه وترحمته الرعیة رانك کسریله اسمدر اوتلامغه دینور
وشول تولایه دینور که ایچنده جابجا یومری طاشلر اولمغله صیان یوریمسنه مانع اوله وسحیم قبیله سندن برصحابی
اسمیدر یاخود سمیه وزننده در الرعایا برایا وزننده والرعاویة رانك فتحی ویانك تشدیدیله مرعاده اوتلیان مواشی یه
دینور هر کیمك اولورسه اولسون الارعاویة همزه نك فتحیله مرعاده اوتلیان شول مواشی یه دینور که خاصة
سلطان ووالی وحاکمك اوله راعی البستان وراعیة الاتن ایکی جنس چکرکه لردر راعیة الخیل برقوشدر
الارعوة همزه نك وعینك ضمیله پیوند رغه دینور راعیة الشیب ورواعی الشیب پیرلك حالتنك اوائلنه
اطلاق اولنور الواوی الرغاء غین معجمه ایله ثغاء وزننده دوه وصرتلان ودوه قوشی بوکورمك وباغرمق
معناسنه در نته که ثغاء غنم وظباء مقوله سنه مخصوصدر یقال رغا البعیر والضبع والنعام یرغو رغاء اذا صوتت
فضجت وفریاد ایله اغلمق معناسنه مستعملدر یقال رغا الصبی اذا بکی اشد البکاء الرغو عدو وزننده چوق
باغروب بوکوریجی ناقه یه دینور که باغرغان تعبیر اولنور یقال ناقة رغو ای کثیرة الرغاء الارغاء همزه نك
کسریله دوه یی باغرتمق معناسنه در تقول ارغیت الناقة اذا حملتها علی الرغاء وسود کپوکلنمك معناسنه در یقال
ارغی اللبن اذا صارت له رغوة کذلك تبول ایدن آدمك بولی کپوکلنمك معناسنه در یقال ارغی البائل اذا صارت
لبوله رغوة وبرآدمه ناقه ویرمك معناسنه در تقول اتیته فما اثغی ومارغی ای لم یعط شاة ولاناقة التراغی تفاعل
وزننده هرطرفدن باغرشمق معناسنه در یقال تراغوا اذا رغا واحد ههنا وواحد ههنا الرغوة رانك حرکات
ثلاثیله والرغاوة والرغایة رالرك ضمیله وکسریله سودك یوزینه کلان کپوکه دینور الارتغاء افتعال وزننده
سودك کپوکنی الوب ایچمك معناسنه در یقال ارتغی الرغوة اذا اخذها واحتساها الرغو رانك فتحیله
سود کپوکلنمك معناسنه در یقال رغا اللبن یرغو رغوا اذا صارت له رغوة المراغی میمك فتحیله سودلری
پك کپوکلنور اولان ناقه لره دینور یقال ابل مراغی اذا کانت لالبانها رغوة کثیرة وبو مرغیه نك جمعیدر محسنه
وزننده المرغاة مسحاة وزننده شول قاشیق مقوله سنه دینور که آنکله سودك یوزندن کپوك وقیمق
اخذ اولنه الترغیة تفعله وزننده سودی کپوکلندرمك معناسنه در بو مناسبتله برآدمی طارلتمق معناسنه
مستعملدر یقال رغاه اذا اغضبه الرغاء شداد وزننده برقوش آدیدر الرغوة تمره وزننده قیایه
دینور صخره معناسنه الرغو رانك ضمیله برفرس اسمیدر المرغی محدث وزننده معنا ومفهومی
خوشجه ظاهر ومتبین اولمیان پروزلی کلامه اطلاق اولنور یقال کلام مرغ اذا لم یفصح معناه رغوان سلمان
وزننده مجاشع بن دارمك لقبیدر فصاحتندن ناشی ملقب اولدی زیرا جهارت صوت وفصاحتله تکلم ایدرایدی
بحرة الرغاء بانك فتحیله طائف ترانده لیه نام وادیده برموضع آدیدر آنده مسجد حضرت نبوی اولمغله حالا
زیارتگاه ومتبرکدر الواوی الرفو عفو وزننده یرتق ثوبی یماوب اوکارمق معناسنه در یقال رفا الثوب یرفو
رفوا اذا اصلحه وبرآدمی خوفدن امین ایلمك معناسنه مستعملدر یقال رفا فلانا اذا اسکنه من الرعب الرفاء کساء
وزننده امتزاج واتفاق معناسنه در ومنه قولهم فی الدعاء للمتزوج بالرفاء والبنین ای بالالتحام والاتفاق یعنی بری
بریکزایله دائما امتزاج ومعاشرت اوزره دوللودوشلو اوله سز الترفیة تفعله وزننده متزوجه بالرفاء والبنین دیو
دعا ایلمك معناسنه در تقول رفیته ای قلت له بالرفاء والبنین رفی مصغر بنیه سیله اسمادندر حیی بن رفی
برمعروف کسه ایدی الارفی احوی وزننده قولقلری صالیق ودوشوك اوله رق بیوك اولان کشی یه دینور
مؤنثی رفواء در یقال رجل ارفی ای العظیم الاذنین فی استرخاء الارفی ترکی وزننده کیك سودینه علی قول خالص
وخوش سوده دینور الواوی الرقو والرقوة رانك فتحی وقافك سکونیله شول قومسال قطعه سنه دینور که
دعص دیدکلری اوزون ودکرمی قومسال قطعه سندن زیاده جه اوله الترقوة تانك فتحی وقافك ضمیله کوکسك
یوقرسنده بوغزك اوکنده اولان کیکه دینور که صولوغك ترقی ایده جکی موقعدر ترکیده بیون حلقه سی وبیون
چنبری تعبیر اولنور فارسیده چنبر گردن دینور الیائی الرقی رانك فتحی وقافك سکونیله ورقی عتی وزننده

بوقری

یوقری چقمق معناسنه در یقال رقی الیه رقیا ورقیا من الباب الرابع اذا صعد وافسون ایلمك معناسنه در
یقال رقاه رقیا ورقیا من الباب الثانی اذا نفث فی عوذته الارتقاء افتعال وزننده والترقی تفعل وزننده یوقری
چقمق معناسنه در یقال ارتقی الجبل وترقاه اذا صعد شارح دیر که بوماده بنفسه والی ایله وفی ایله استعمال اولنور
المرقاة میمك فتحیله وکسریله نردبانه دینور یقال ترقی الیه بالمرقاة ای الدرجة شارح دیر که موضع رقی اعتباریله
میمی مفتوح وآلت اعتباریله مکسور اولور الترقیة تفعله وزننده یوقری یه چقرمق معناسنه در ومنه یقال رقی
علیه کلاما اذا رفعه الرقیة غرفه وزننده افسونه دینور جمعی رقی کلور مدی ومدیه کبی یقال هو نافع الرقیة
ای العوذة ورقیه مصدر اولور رقی ورق کبی افسون ایلمك معناسنه یقال رقاه رقیا ورقیا ورقیة اذا نفث فی عوذته
الرقاء شداد وزننده افسونجی یه دینور مرقیا الانف میمك وقافك فتحی وتثنیه بنیه سیله برونك ایکی کنارینه
اطلاق اولنور رقیه سمیه وزننده اسماء نسواندندر جمعی رقیاتدر وعبیدالله بن قیس الرقیات که شاعر
مشهوردر اکا اضافتی اتفاقی رقیه نام ازواج عدیده تزوج ایلدیکنه مبنیدر یاخود رقیه نام جدات متعدده سی
یاخود اول اسمده نیچه معشوقه لری اولدیغیچوندر بوراده جوهری وهم ایلمشدر یعنی عبیدالله کلمه سنی مکبر ارسم
ایلمشدر ورقیه بنت النبی علیه الصلوة والسلام درکه حضرت عثمان تزوج ایلدی وایکی صحابیه اسمیدر
رقی سمی وزننده برموضع آدیدر وعبدالله بن شفی بن رقی اصحابدندر الواوی الرکوة رانك حرکات ثلاثیله
کوچك قایغه دینور زورق صغیر معناسنه شارح دیر که امهات سائره ده کوندن وسختیاندن دوزلمش کوچك
صوقابیله مفسردر که ترکیده قلاز ومطهره دیدکلری اوله جقدر ورکوه عواصرك یعنی اوزم صقه جق منکنه نك
وطاشلرك آلتلرینه وضع اولنان رقعه یه وتکنه یه دینور ومنه المثل * صارت القوس رکوة * مثل مزبور دولت ادباره یوز
طوتوب احوال منقلب اولدقده ضرب اولنور ورکوه نسوانك فرجنه اطلاق اولنور جمعی رکاء کلور رانك کسریله
ورکوات کلور فتحاتله الرکیة غنیه وزننده قیویه دینور بئر معناسنه جمعی رکی کلور عتی وزننده ورکایا کلور
الرکو زکو وزننده یری قازمق معناسنه در یقال رکا الارض رکوا اذا حفرها واصلاح ایلمك معناسنه در یقال
رکا الامر اذا اصلحه وبرکسه حقنده بدسویلیوب قدح وفصل ایلمك معناسنه در یقال رکا علیه اذا اثنی علیه قبیحا
وتأخیر ایلمك معناسنه در یقال رکا الشیء اذا اخره ومقیم اولمق معناسنه در یقال رکا بالمکان اذا اقام وبرنسنه یی
چکوب محکم بغلمق معناسنه در یقال رکاه اذا شده وطوار قراردن زیاده یوك یوکلتمك معناسنه در یقال رکا البعیر
اذا ضاعفه الارکاء همزه نك کسریله بودخی برکسه حقنده بدسویلمك معناسنه در یقال ارکا علیه
اذا اثنی قبیحا وتأخیر ایلمك معناسنه در یقال ارکی الامر اذا اخره وصغنمق معناسنه در یقال ارکی الیه اذا لجأ
وبرآدمه اسناد مالم یفعل ایله افترا ایلمك معناسنه در یقال ارکی علیه الذنب اذا ورك وعسکر تهیئه ایلمك
معناسنه در یقال ارکی لهم جندا اذا هیأهم المرکو مدعو وزننده حوض کبیره دینور وبوکسك دیوارلو
کوچك حوضه دینور المراکی والمرتکی اسم فاعل بنیه لریله دائم وثابت اولان نسنه یه دینور یقال شیء
راك ومرتك ای دائم وثابت ومرتکی اعتماد ایدیجی معناسنه در که ارتکاء اعتماد معناسنه در تقول انا مرتك علیه
ای معول بصیغة اسم الفاعل المرتکی اسم مفعول بنیه سیله معتمد ومعول معناسنه در یقال ماله مرتکی
الاعلیك ای معتمد المراکیة میمك ضمیله حمض دیدکلری دوه مرعاسندن برشجردر جمعی مراکی کلور الرکاء
شداد وزننده بروادی اسمیدر الیائی الرکی غنی وزننده ضعیف وزبون معناسنه در یقال رجل رکی
ای ضعیف الارکی احری وزننده افعل تفضیلدر پك ضعیف نسنه یه دینور یقال هذا الامر ارکی من ذلك
ای اهون واضعف الیائی الرمی رانك فتحی ومیمك سکونیله والرمایة کتابه وزننده آتمق معناسنه در یقال
رماه وبه یرمیه رمیا ورمایة اذا القاه ویقال رمی السهم عن القوس وعلی القوس ولایقال رمی بالقوس زیرا باء رمی
اولنه جق نسنه یه داخل اولور پس الدن یایی رمی ایدرسه اول وقتده رمی بالقوس دینور ورمی برنسنه اوزره زیاده
اولمق معناسنه مستعملدر کویا که اول نسنه یی آتوب کچمش اولور یقال رمی علی الخمسین اذا زاد ویقال له
علیه رمی ای فضل وزیادة ونصرت ایلمك معناسنه مستعملدر کویا که بروبه نصرتله اعدایی رمی ایدر یقال
رمی الله له ای نصره وقولهم رمی الله فی یده وانفه وغیرذلك دعاء علیه یعنی کلام مذکور بد دعادر حق تعالی آنك
الینه یابروننه یاخود سائر عضوینه علت القا ایلسون دیمکدر الارماء همزه نك کسریله آتمق معناسنه در
مؤلف بونی تکرار ایلمشدر یقال ارماه بمعنی رماه وزیاده اولمق معناسنه در یقال ارمی علی الخمسین ای زاد
واخراج عن الارض معناسنه مستعملدر یقال ارمت به البلاد ای اخرجته الارتماء افتعال وزننده آتلق

معنـاسـنه دریقـال رماه فارمی ومشارکت ایچون اولور آتشمق معناسنه تقول ارتمینا ای ترامینا المراماة
مباهاة وزننده والرماء قتال وزننده والترماء تانك فتحیله آتشمق معناسنه درتقول رامیته مراماة ورماء
الترامی تفاعل وزننـده بودخی آتشمق معنـاسنه درتقول ترامینا یعنی رامینا وتراخی معنـاسنه مستعملدر یقال
ترامی الامر ای تراخی و برایش برحالته وارمق معناسـنه مستعملدر کو یا که تقـدیر آنی اول حالته رمی ایلمشدر
یقال ترامی امره الی الظفر اوالخذ لان ای صارالیه و بلود بری برینه منضم اولوب صقشمق معناسـنه مستعملدر
یقال ترامی السحاب اذاانضم بعضه الی بعض واخراج عن الارض معناسـنه مستعملدر یقـال ترامت به البلاد
ای اخرجته المرماة مسحاة وزنـنده کوچك وضعیف اوقه عـلی قول تعلیم اوقنه دینـور وچتال طرنقلی
حیوانك طرنغنه دینـورظلف معناسـنه وقیون قسمنك طرنقلری ارالغنده اولان خرده مهره کبی نسنه یه دینور
بونده میمك فتحیله دهلغتدر الرمیّ غنیّ وزنـنده کوچك بلود پارهلرینه دینـورعـلی قول یغمورینك قطرهلری
ایری وطلودانه لری کبی شـدید الوقع اولان بلوده دینـورجمعی ارماء کلور وارمیه کلور ورمایا کلو ر ارمیـا
همزه نك ومیمك کسریله بر پیغمبر ذیشان اسمیدرعلی نبینا وعلیه السلام بنی اسرائیل پیغمبرلرندن ایدی
بعض مورّخین بیـانلرینـه کوره یوزسنه اماته اولنوب بعده احیا اولنـان مشارالیه حضرتلریدر الرماء
سمـاء وزنـنده زیادهمعناسـنه در یقـال فیه رماء ای ربا الرمیاّ عمیاوزنـنده آتشمق مراماة معناسـنه در
شـارح دیرکه ابن اثیر بونی خصیصی کبی مصدردر مبالغه ایچوندر دیو بیـان ایلمشدر الرمی الی وزننده اطفالك
اتدقلری طـاشك کیدرکن سسنه دینـورکه فکلدی تعبیر اولنور المرتمی اسم فاعل بنیهسـیله دشمن طرفنه
ارسال اولنـان جاسوسه وانجه قراغوله دینور یقال هومرتم لنا ای طلیعة الرمة ثبه وزنـنده بردره اسمیدر رمیّ
سمیّ وزننده برموضعدر رمیـان رانك ومیم مشدده نك کسریله برموضعدر الواوی الرنوّ دنوّ وزنـنـده والرنا
عصـاوزننده اصلا کوز قیپه رق برنسنهیه کوزدیکوب خیلی زمان بقمق معناسنه در یقـال رناه والیه یرنورنوّا ورنا
اذاادام النظرالیه بسکون الطرف وقلب و بصرمشغول وهوی وهوس غالب اولهرق لهو ولعب ایلمك معناسنهدر
یقـال رناالرجل اذالهی مع شغل قلب وغلبة هوی و برنسنهدن طر بناك اولمق معناسنهدر یقال رناالرجل اذاطرب
الرنا عصـاوزننده مصدردرکه ذکراولندی وشول خوب ودلبر نسنهیه دینورکه خو بلغندن ناشی اکا هرکس
کوز دیکوب نظرایدراوله یقـال شیٔ رناوهومایرنی الیه لحسنه الرناء رانك ضمیله صوت وآوازهیه دینور وطرب
وسرود وتغنی معنـالرینهدر الارناء همزه نك کسریله برخوش دلکش نسنه برآدمی متعجب ایلکله کندیسنه
چوق بقدرمغه مجبور ایلمك معناسنه دریقال ارناه الحسن ای اعجبه وحمله علی الرنوّ الترنیة تفعله وزنـنده
ارناء معناسـنهدر یقـال رناه الحسن بمعنی ارناه و برآدمی طر بناك ایلمك معنـاسنهدر یقال رناه اذاطر به وتغنی ونغمات
ایلمك معنـاسنهدر یقال رنی الرجل اذاغنیّ وحنین ایدوب اوزلمك معنـاسنهدر یقال رنی الیه اذاحن الرنوّ عدوّ
وزنـنده برنسنه دن پك خوشلنمغله اکا بقوب طوران آدمه دینـور ومنه یقـال هو رنو فلانة ای یرنو الی حدیثها
و یعجب به ترنی کبری وزنـنده زانیه عورته علم اولمشدر ومنه یقـال یاابن ترنی ای ابن الزانیة شـارح دیرکه بورنو
ماده سندن مؤنث مضـارع مجهول اولوب بعده زانیهده غالب اولدی زیرامنظورهٔ زنپارکان در وترنی برقوسمالك
آدیدر تانك فتحیله ده زبانزدهدر الرنوناة رانك ونونك فتحیله بادهکشانك مخصوص اولان پیالهٔ عشرتلرینـه
دینورکه دائمـا انکله نوش ایدرلر جمعی رنونیات کلور یقـال یشرب بالرنوناة وهی الکأس الدائمة عـلی الشرب
بوراده شرب شبنك فتحیله درشار بك جمعیدر المراناة مباهاةوزنـنده مدارا قلمق معنـاسنهدر یقال راناه اذاداراه
الرنوة شهوه وزنندهارغاجه دینورکه ارش مقـابلیدرلحمه معناسنه جمعی رنوات کلور فتحاتله الترنی تفعل وزننده
برآدم محبوبنه دائمی بقوب طورمق معناسنه در یقـال ترنی الرجل اذاادام النظر الی محبوبه الیائی الرتی رانك
کسری و یانك تشدیدیله والرتی رانك فتحیله والروا رضـاوزننده ایچوب قانمق معناسنهدریقـال روی من الماء
واللبن ریاوریاورواومن الباب الرابع اذاشرب وشبع واغاج صویه قانوب تاب وطراوتلنمك معناسنهدریقال روی الشجر
اذاتنعم التروی تفعل وزنـنده بودخی قانمق معناسـنه دریقـال تروی الرجل والشجر من المـاء بمعنی روی
وحدیث وکلام نقل ایلمك معنـاسـنه دریقال تروّی الحدیث اذانقله وتفکرایلمك معنـاسنهدر یقال تروی الرجل
اذاتفکر ومفـاصل اعضاء صویه قانمش فدان کبی اعتدال وجهیله قالینلشوب قوند وقوی اولمق معنـاسنهدر
یقـال تروت مفاصله اذا اعتدلت وغلظت الارتواء افتعـال وزننده بودخی قانمق ومفاصل اعضاء اعتدالله
تاب وقوّت بولوب قالینلشمق معنـاسنهدر وایپ بوکلمك معناسـنهدر یقـال ژوی الحبل فارتوی ای فتله فانفتل

الرّی رانك کسریله مصـدر اولد یغی کبی اسم دخی اولور قانمغه دینـور الارواء همزه نك کسریله قاندرمق
معنـاسنهدر تقول اروانی ای جعلنی ریّاناو برآدمه حدیث وشعر مقوله سی روایت ایتدرمك معنـاسنهدر یقال اروبته
الشعرای حملته علی روایته الرّیان شدّاد وزنـنده صویه قانمش سیراب معناسنه صفتدر مؤنثی ریّادر قصرایله
جمعی رواء کلور رانك کسریله وجبل الریان طیٔ قبیله سی بلادنده برطـاغدرآندن همیشه صوسیلان ایلمکله
اطلاق اولندی و بوندن بشقه بلادمذ کورهده برسیـاه وعظیم طاغك آدیدر وریان نسـأ قضـاسنده برقریه آدیدر
محدّثیندن محمدبن احمدبن ابی عون اورادندر بونی یانك تخفیفیله ضبط ایدنلر غلط ایلدیلر ومدینه ده برقله آدیدر
وحمی ضریهده بردره آدیدر ودیار بنی عامرده برطـاغك آدیدر و یمامهده برقریه و بغدادده برمحـله آدیدر اعلامدن
ابن التلّ دیمکله معروف هبة الله بن الحسین وعـبدالله بن معـالی اورادندر ومعدن بنی سلیم قر بنـده برموضعدر
وریّان الراسبیّ و ریّان بن مسلم وحجاج بن ریّان وعمر بن یوسف بن ریّان محدّثلردر وریّان ایله مسمّا اولنلر اکثری
مذ کورلردن ماعدا معمّرلردر الرویّ غنیّ وزنـنده والروی الی وزننده والرواء سمـاء وزنـنـده قاندریجی
چوق صو یه دینور یقـال ماء رویّ وروی ورواء ای کثیر مرو الراویة زاویه وزنـنـده صوطاشید قلری طلومه
اطلاق اولنور معنـای ثانیدن مستعار دریقـال عنده راو یة من الماء وهی المزادة فیهـا الماء ودولابه قوشدقلری
وارقهسنده صوطاشیدقلری دوه وقاتر وحمار مقوله سنه دینـورکه سقاطواری اوله جقدر یقـال له راو یة یستق
علیهـا وهو بعیراو بغل اوحمار یستق علیه بوندهها دابه اعتبار یلهدر یاخودنقلیهدر وراویه همیشه حدیث یاشعر
روایت ایدن آدمه دینـور بوروایتدرهاء مبالغه ایچوندر یقـال هوراو یة فلان ای یروی الحدیث اوالشعرمنه
الروایة کتابه وزنـنـده حدیث یاخود شعر حمل ونقل ایلمك معناسـنهدر یقال روی الحدیث یرویه روایة اذا حمله
ونقله وایپ بوکمك معناسـنهدر یقال روی الحبل اذافتله و برآدمه صوکتورمك معناسـنهدر یقال روی علی اهله
ولهم اذااتاهم بالمـاء ودوه راکبی دوشمسون دیو سمره بغلمق معناسنهدر یقـال روی علی الرجل اذاشدّه علی البعیر
لئلایسقط وناس ایچون قیودن صوچکمك معناسـنه در یقال روی القوم اذا استق لهم الترویة تفعله وزننده
برآدمه حدیث یاشعر یاقصه روایت ایتدرمك معناسـنهدر تقول رویته الشعر اذاحملته علی روایته و برنسنه ده
کرکی کبی دوشونمك معناسـنه در تقول رویت فی الامر اذانظرت وفکرت الرویة غنیه وزنـنـده اسمدر
فکر واندیشه یه دینور یقـال هوسدیدالرو یة ای الفکر یوم الترو یة تفعله وزنـنـده ثامن ذی الحجهدرکه عرفه
کوننـدن مقدم اولان کوندر حجاج اول کون منایه عزیمت ایدوب انده صوا ولمـامغله کندیلری ودابه لری کرکی کبی
صویه قاندردقلریچون اطلاق اولندی یاخود حضرت ابراهیم علی نبینا وعلیه التسلیم رؤیای ذبحی اول کیجه
کورمکله یوم مزبورده رؤیای مرقومه یی تروی وتفکر ایلدی فرداسی رحمانی اولدیغنی بیلوب یوم عاشرده امرذبحه
مباشرت ایلدی مؤلف نزاکتله یوم عرفهنك دخی وجه تسمیه سنه تلمیح ایلمشدر الرویّ غنیّ وزنـنده اهل عروض
اصطلاحنده قافیه حرفنه دینورکه قافیهنك مبناسی اولان حرفدن عبـارتدر مثلا قصیدهٔ لامیه یاخودرائیه کبی که
رویّ لام یاخود راء حرفیدر تفکر معنـاسندن یاخود رواء ایله ربط ایلمك معناسندن مأخوذدر وروی شول سحابه
دینور که قطرهلری طلودانهلری کبی ایری اوله وقاندریجی ایچمکه دینـور یقال شربهرویا ای شربا تامّا الراوی
آت اوزره کرکی کبی طوران راکبه دینـور کو یا که رواء ایله مربوطدر یقـال هوراو ای یقوم عـلی الخـیل الریّا
رانك فتحی و یانك تشدیدیله ریان مؤنثیدرکه ذکراولـندی وخوش رایحهیه دینـور یقـال له ریّا ای ریح طیبة
کو یا که طیبدن قانمش اولور و بوصفت غالبـهدر الارو یة همـزه نك ضمی وکسری وواولك کسری و یانك
تشدیدیله طـاغ کچیسنك که جـیران تعـبیر اولنور دیشیسنه دینـور جمع قلتی اراوی کلور افاعیل وزنـنده
یقـال ثلاث اراوی الی العشر وجمـع کـثرتی اروی کلور افعـل وزنـنده و بونلر غـیر قیـاس اوزرهدر زیرا
قیـاس برعکس اولمقدر عـلی قول اروی اسم جمعدر المروی مقعد وزنـنده بادیهده برموضع آدیدر
الرواء سمـاء وزنـنده بئرزمزم اسمیدر الرواء کساء وزنـنده شول ایپه وشریده دینورکه انکله دوه نك اوزرینه
یوك چکوب بند ایدرلر جمعی ارویه کلور المروی منبر وزننده رواء معناسنه در جمعی مروی کلور یقال شدّ الحمل
علی البعیر بالرواء والمروی وهوالحبل یشدّ به المتـاع علیه الروّ رانك فتحی وواولك تشدیدیله اوجوزلغه وآباد انلغه
دینـور یقـال بالبلد روّ ای خصب اروی احری وزنـنده مروقضاسنده برقریهدر نسبتده اروایّ دینور غیرقیاس
اوزره وطریق مکه ده برصویك آدیدرکه حاجر قربنده در رواوه ثمامه وزنـنده مدینه قربنده برموضعدر الرویثة
سمیه وزنـنده برصویك آدیدر المروّی معظم وزنـنـده برموضعدر الیـائی الریّ رانك فتحیله ایرانده بلدهٔ

معروفه‌در نسبتنده رازی دینور مترجم حقیردیرکه برهان قاطع ترجمه مزده بونك وجهی مشروحدر الرّتی رانك
کسریله خوب چهره یه ودلبرمنظره وقیافته دینور یقال له رتی ای منظرحسن الرایة سنجاغه دینور جمعی
رایات ورای کلور یقال قدموا الرایة ای العلم مؤلف وسائرلری بونی اشبو حسن منظر معناسندن اخذایلدیلر
لکن راغب مفرداتده الرایة العلامة المنصوبة للرؤیة عبارتیله بیان ایلمکله رؤیت ماده سندن اعتبار ایلمشدر
ایکیسیده موجهدر ورایة قلاده یه دینورکه کردانلقدر علی قول قاچقن قول بوینبه کچوریلان دمور طوقه دینور
وهذیل قبیله سنه مخصوص بربلده آدیدر ودمشق قضاسنده بربلده آدیدر الآراء همزه نك کسریله سنجاق
دیکمك معناسنه در تقول ارأیت الرایة اذا رکزتها ریّا وریّة رانك فتحیله ایکی موضعلردر داریّا راء بابنده
ذکراولندی الواوی الرهو سهو وزننده پاچه لری آیرمق معناسنه در که آیشی اچمق تعبیراولنور یقال رها
بین رجلیه یرهو رهوا اذا فتح وسهولتله آهسته جه یوریمك معناسنه در یقال رها الرجل اذا سار سهلا و یوکسك یره
دینور بارکبی یقال مکان رهو ای مرتفع والحق یره دیمکله ضداولور نته که رهوه دخی بومعناره در ارض اعتباریله
ورهو فرجی واسع عورته دینور وطورنا قوشنه دینور وجماعت انسانی یه دینور وقوش قنادلرنی آچوب یایمق
معناسنه در یقال رها الطائر جناحیه اذا نشره وسکون بولمق معناسنه در یقال رها البحر اذا سکن الرهواء
حمراء وزننده والرهاء سماء وزننده بونلرده فرجی ککبش عورته دینور رهوکبی یقال امرأة رهو ورهواء و رهاء
ای الواسعة الهن ورهاء واسع ومیدانلو یره دینور یقال موضع رهاء ای واسع ومدحج قبیله سندن برجماعت
آدیدر مالك بن مراره وزید بن شجرة الصحابیان ومحدثیندن عمیرة بن عبدالمؤمن الرهاویون انلردندر الارهاء
همزه نك کسریله فرجی بول عورت تزوج ایلمك معناسنه در یقال ارهی الرجل اذا تزوج واسعة وداءما طورنا
اتی یمك معناسنه در یقال ارهی الرجل اذا دام علی اکل الکرکی ووسعتلو یره اوغرامق معناسنه در یقال ارهی
فلان اذا صادف موضعا رهاء و برآدمه داءما مأکولات ومشروبات و یرمك معناسنه در یقال ارهی لهم الطعام
والشراب اذا ادامه ورفق وسهولتله معامله ایلمك معناسنه در تقول اره علی نفسك ای ارفق بها وتقول ما رهیت
الآعلی نفسك ای مارفقت الراهیة بال آریسنه دینور طیرانده سکونته بناء التراهی تفاعل وزننده بری برینه
وداع ایلمك معناسنه در یقال تراهیا اذا توادعا المراهاة مباهاة وزننده مقاربه معناسنه در یقال راهاه
اذا قاربه و برآدمی بونسمك معناسنه در یقال راهاه اذا حامقه المرهاة محراب وزننده جست وچالاك قسراغه
دینور جمعی مراهی کلور یقال فرس مرهاة ای سریعة رهواء صهباء وزننده برموضعدر رها هدی
وزننده بربلده آدیدر فرات قربنده رقه ایالتنك قاعده سیدر اعلامدن زید بن ابی انیسه و یزید بن سنان وحافظ
عبدالقادر الرهاویون اورادندر الراهی رفاه وحضور اوزره اولان دیرلکه دینور یقال عیش راه ای رافه الرهیة
غنیه وزننده بردرلو طعامدر تازه بغدای سنبله سنی الده اوغوب فریك ایلدکدنصکره دوکوب سوداله طبخ ایدرلر
سود اوفریك لاپه سی اولور الارتهاء افتعال وزننده اختلاط معناسنه در یقال ارتهوا اذا اختلطوا ورهیه
دیدکلری طعام من بوری یایمق معناسنه در یقال ارتهوا اذا اتخذوا الرهیة فصــــل الزای المعجمه
الزأی زانك فتحی وهمزه نك سکونیله تکبرلك ایلمك معناسنه در یقال زأی الرجل زأیا من الباب الثالث
اذا تکبر الازآء اکرام وزننده قارن طعامله طولوب آغرلنمغله صاحبنی حرکتدن آلیقومق معناسنه در یقال
ازأه بطنه اذا امتلأ فلم یتحرك اليائی الزبی زانك فتحیله برنسنه یی یوکلتمك معناسنه در یقال زباه یزبیه زبیا
اذا حمله وسوروب کوترمك معناسنه در یقال زباه اذا ساقه و برآدمه برشر وکریهه ایرشدرمك معناسنه در
یقال زباه بشر ای دهاه الازدباء فی الاصل افتعال وزننده بودخی برنسنه یی یوکلنوب کتورمك معناسنه در
یقال ازدباه اذا حمله وسوروب ایلتمك معناسنه در یقال ازدباه اذا ساقه التزبیة تأدیه وزننده بودخی سوروب ایلتمك
معناسنه در یقال زبّاه اذا ساقه وصو باصمیان یوکسك تپه‌یه قورتمق ایچون ات سرمك معناسنه در یقال زبّی اللحم
اذا نشره فی الزبیة وارسلان صید ایتمك ایچون زبیه قازمق معناسنه در یقال زبی الزبیة اذا حفرها التزبی
تفعل وزننده بودخی زبیه قازمق معناسنه در یقال تزبی الزبیة اذا حفرها الزبیة غرفه وزننده شول یوکسك
تپه‌یه دینورکه اکا سل صویی چقوب بصمز اوله یقال قعد فی زبیة ای رابیة لا یعلوها ماء جمعی زبی کلور هدی
وزننده وارسلان صیدایده جك چقوره دینور یوکسك یرلرده قازلدیغیچون قال الشارح ومنه المثل * بلغ السیل الزبی
ای اشتد الامر الازبی ترکی وزننده سرعت ونشاط معناسنه در ورکونه بورویشه دینور وامرعظیم معناسنه در
کذلك شرعظیم معناسنه در جمعی ازابی کلور الزابیان فراتك اشاغی طرفنده ایکی نهرلردر زابان دخی دینور

بونهرلر موصل ایله تکریت بیننده درکه زاب صویی تعبیر ایدرلر بری زاب صغیر و بری کبیردر التزابی تفاعل
وزننده کرینه رك آغر آغر یوریمك معناسنه در یقال هو یتزابی ای یمشی فی تمدد و بطء و کبرایتمك معناسنه در
یقال تزابی الرجل اذا تکبر زبیه تمره وزننده بروادی آدیدر زبیبا زانك و بای اولانك کسریله ابوطاهر السلفی
شیخی محمد بن علی بن ابی طالبك پدرینك جدی اسمیدر الواوی الزجو زانك فتحی وجیمك سکونیله برنسنه یی
اوته دفع ایده رك سوروب کوترمك معناسنه در یقال زجاه زجوا اذا ساقه ودفعه وزجو وزجوّ علوّ وزننده وزجاء
سحاب وزننده برایش یولنه کیروب راست وآسان اولمق معناسنه در یقال زجا الامر زجوا وزجوّا وزجاء اذا تیسر
واستقام وزجاء جبایت خراج سهل وآسانلق بولمق معناسنه در یقال زجا الخراج زجاء اذا تیسر جبایته و برآدمك
کولمسی کسیلمك معناسنه در یقال زجا فلان اذا انقطع ضحکه التزجیة تأدیه وزننده والازجاء همزه نك
کسریله بونلرده دفع ایده رك سوروب ایلتمك معناسنه در یقال زجّاه وازجاه بمعنی زجاه المزجاة میمك ضمیله
مزجی لفظنك مؤنثیدرکه شئ قلیل معناسنه در یاخود تام الصلاح اولمیان نسنه یه دینورکه بین الجید والردئ
اوله جقدر یقال بضاعة مزجاة ای قلیلة اولم یتم صلاحها شارح دیرکه فی الاصل دفع وسوق یسیر اولان نسنه یه
کذلك خسیسندن ناشی عرض اولنان آدملرك قبول ایلمیوب دفع ایلدکلری نسنه یه دینور الزجاء سحاب
وزننده مصدردرکه ذکراولندی و برایشده نافذ اولمق معناسنه در یقال زجا فی الامر زجاء اذا نفذ و یقال هو
ازجی منه بهذا الامر ای اشد نفاذا فیه منه الزواجی یمنده مهجم ناحیه سنده برقریه در اليائی زخیّ خای
معجمه ایله سمیّ وزننده عنبر قبیله سندن برصحابیدرکه فرط بن عبد مناف نسلندندر فخرعالم علیه السلام حضرتلری
آنك باشنی صیغیوب حقنده خیر وبرکتله دعا ایلدیلر الواوی المزداة مرماة وزننده چوجقلرك جوزاویونده
جوزآتدقلری چقوره دینور الزدو زانك فتحیله چوجقلر چقوره جوزآتمه اویونی اوینامق معناسنه در یقال
زدا الصبی الجوز وبه زدوا اذا لعب ورمی به فی المزداة الزدوّ علوّ وزننده برنسنه یه طوغری الداوزاتمق معناسنه در
یقال زدا یده الی الشئ اذا مدها الیه الازداء همزه نك کسریله برکسیه ایولك واحسان ایلمك معناسنه در یقال ازدی
فلان اذا صنع معروفا واحمد بن مزدی که مکرم وزننده در محدثدر واکامسندی دخی دیرلر اليائی الزری زانك
فتحیله والزرایة کتابه وزننده والمزریة محمده وزننده والزریان زانك ضمیله برآدمه عیب وعتاب ایلمك
معناسنه در یقال زری علیه زریا وزرایة ومزریة وزریانا اذا عابه وعاتبه الازراء همزه نك کسریله بودخی برآدمه
عیب وعتاب ایلمك معناسنه در لکن بوقلیل الاستعمالدر یقال ازری علیه بمعنی زری علیه و برآدمی برعیب
ونقیصه اسنادیله آلوده ایلمك یاخود بین الناس مشتبه الحال ایلمك ایچون اکا رماده صوقشدرمق معناسنه در مثلا
سوء ظنی یاخود التباس واشتباهی مستلزم برایشه بیلاشدرمق کبی یقال ازری باخیه اذا ادخل علیه عیبا او امرا یرید
ان یلبس علیه به و برایشده تهاون وتقصیر قلمق معناسنه در یقال ازری بالامر اذا تهاون المزراء محراب وزننده
داءما ناسی تعییب ایدر اولان آدمه دینور یقال رجل مزراء اذا کان یزری یعنی یعیب علی الناس الزرتی غنیّ وزننده
نه بیوك ونه کوچك طلومه دینور یقال سقاء زرتی ای بین الصغیر والکبیر المزدری والمستزری اسم
فاعل بنیه سیله داءما ناسی خوارلیوب احتقار ایدن آدمه دینور یقال هو مزدر ومستزر ای محتقر ومزدری
ارسلانه اطلاق اولنور الواوی ززا زای معجمه ایله عصا وزننده محدثیندن محمد بن محمود بن ابراهیم بن نبا
الفارقانی جدینك جدی اسمیدر کذلك محدثیندن ابو الخیرك پدری اسمیدر الواوی الزعو زانك فتحیله عدل
وداد ایلمك معناسنه در یقال زعا الوالی زعوا اذا عدل واقسط الواوی الزغو زعو وزننده چوجق اغلمق
معناسنه در یقال زغا الصبی زغوا اذا بکی الزاغیة ارلر اوزره کورلیوب دوشن فاجره قاری یه دینور یقال امرأة
زاغیة ای هلوك الزغا هدی وزننده قاره عربلرك بدنلری رایحه سنه دینور زغاوه ثمامه وزننده زنکی عربلردن
برجنس آدیدر زغوان سلمان وزننده برطاغك آدیدر اليائی الزفی زانك فتحیله والزفیان فتحاتله یل سحابی
سوروب کوترمك معناسنه در یقال زفت الریح السحاب زفیا وزفیانا اذا طردته واستخفته و یای چکره یوب
طنقرده مق معناسنه در یقال زفت القوس اذا صوتت وسراب شخص متخیلی قالقتمق معناسنه در یقال زفی
السراب الآل اذا رفعه الازفاء همزه نك کسریله برنسنه یی محلندن محل آخره نقل ایلمك معناسنه در یقال
ازفاه اذا نقله من مکان الی آخر الزفیان فتحاتله بو دور عورته دینور وایکی شاعرك لقبیدر واوقی پك سرعتله
چقان یایه دینور المزفی مرمی وزننده قورقودلمش آدمه دینور مفزع معناسنه در المتزفی متزوی وزننده
مزفی معناسنه در الواوی الزقو زانك فتحی وقافك سکونیله والزقاء زانك ضمیله بیقوش اوتمك معناسنه در

يقـال زقا الصديزقو زقوا وزقاء اذا صاح الیائی الزقی زاینك فتحیله زقو معناسـنه در یقـال زقی الصدا زقیا اذا صاح الزقیة تمره وزننده حیقرمغه وفریاده دینور یقال زقی زقیة ای صیحة الزقیة غرفه وزنـنـده اقچه وسائرنسـنه کومه سـنه دینور یقـال عنده زقیة من الدراهم ای کومة الزواقی زاینك فتحیله خروسلره دینور مفردی زاقیه در ومنه یقـال هو اثقل من الزواقی زیرا کیجه‌لر انجمن اولوب مسامره یه مستغرق ایکن خروس اوتدکده صباح یقینلغنه دال اولمغله صحبتی قطع وهرکس خانه‌لرینه پراکنده اولمغین آنی ثقلت عد ایدرلر زقوقی نجوبجی وزننده فارس ایله کرمان بیننده برموضع آدیدر زقا عصا وزننده برصو آدیدر الواوی الزکاء زاینك فتحیله والزکو علو وزننده نشو ونما بولمق معناسنه در یقال زکی الشیء یزکو زکاء وزکوا اذا نمی وبرکسه اهل صلاح اولمق معناسنه در یقـال زکی الرجل اذا صلح ومتنعم اولمق معنـاسنه در یقال زکا فلان اذا تنعم الازکاء همزه‌نك کسریله بودخی نمابولمق معناسـنه در یقـال ازکی الزرع اذا نمی ونمـا بولدرمق معناسـنه در یقـال ازکاه الله تعالی ای انماه التزکیة تفعله وزننده بودخی نمابولدرمق معناسـنه در یقـال زکاه الله تعالی بمعنی ازکاه الزکی غنی وزنـنـده زکاء ماده سـندن وصفدر جمعی ازکیاء کلور الزکوة حصاة وزنـنـده هرنسـنه نك خالص وپاکیزه سـنه دینور صفوه معناسـنه در وکشینك کندی مالندن اخراج وانفـاق ایلدیکی مقدار معینه اطلاق شرعیدر که مالنی تطهیر ایچون افراز ایدر یقال اعطی زکاة ماله وهی ما اخرجه منه لیطهره به شارح دیرکه زکاة لفظنك اصلی فعله در صدقه وزننده طهارت ونماء وبرکت معنالرینه اولوب بعده مال مرقومده استعمال اولندی الزکا عصاوزنـنـده عدددن جفت معناسـنه درکه تك مقابلیدر یقـال اخسا ام زکا ای فرد ام شفع الیائی الزکا زاینك فتحی والفك قصریله بودخی برنسنه نمـابولوب آرتمق معناسـنه در یقـال زکی المـال زکا من الباب الرابع اذا نمی وزاد وصوصه مق معناسـنه در یقـال زکی الرجـل اذا عطش الترکی تفعل وزنـنـده بودخی نمابولمق معناسنه در یقال ترکی المـال اذا نمی وزاد زکیه غنیه وزنـنـده بصره ایله واسط بیننده برقریه آدیدر الیائی الزلیة جنیه وزننده زیلو معربیدر که ترکیده زیلی دیدکلری قالین شطرنجی کلیمه دینور بریوزی صچاقلی اولور حالا احرام دیدکلری اول نوعدندر جمعی زلالی کلور الواوی الزنو علو وزنـنـده طارلمق معناسـنه در یقـال زنا الموضع یزنو زنو اذا ضاق وبو معموزده لغتدر التزنیة تادیه وزننده طارالتمق معناسنه در یقـال زنی علیه اذا ضیق الزنی غنی وزنـنـده طارنسنه یه دینور یقـال وعاء زنی ای ضیق الیائی الزنا زاینك کسری والفك قصریله والزناء مد ایله حرام فرج تصرف ایلمك معناسـنه در یقـال زنی الرجـل زنا وزناء اذا فجر المزاناة مباهاة وزننده والزناء قتال وزننده بونلرده زنا ایلمك معناسنه در یقال زانا الفـاجر مزاناة وزناء بمعنی زنی وبرآدمی زانیدر دیمك معناسـنه در یقـال زانا فلانا اذا نسـبه الی الزنا الزنیة زاینك فتحی وکسریله زناء معناسـنه اسمدر یقـال هو ابن زنیة ای ابن زنا بنوزنیه زاینك کسریله عربدن برجماعتدر وزنیه زاینك فتحی وکسریله برآدمك الك صکره متولد اولان ولدینه دینور یقـال هو ولده زنیة ای آخر ولده الزوانی یمامه ده اوچ قاره طاشلق تپه نك آدیدر الواوی الزی زاینك فتحی ویانك تشدیدیله والزوی عتی وزننده برنسـنه یی یرندن ایروب آلارغه ایلمك معنـاسنه در یقـال زواه زیا وزویا اذا نحاه وکتم راز ایلمك معناسـنه در یقـال زواسره عنه اذا طواه وبرنسـنه یی دوروب دوشورمك معنـاسنه در یقـال زوا الشیء اذا جمعه وقبضه الانزواء انفعـال وزنـنـده برنسنه یرندن برطرف اولمق معناسـنه در یقـال زواه فانزوی ای نحاه فانتحی وزاویه نشین اولمق معناسـنه در یقال انزوی الرجل اذا صار فی الزاویة الزاویة یانك تخفیفیله کوشه یه دینور جمعی زوایا کلور یقـال قعد فی زاویة البیت ای رکننه وبصره ده برقریه آدیدر آنده حجاج ایله عبدالرحمن بن الاشعث بیننده بروقعه اولدی وواسط قضاسنده برقریه آدیدر ومدینه قربنده برموضع آدیدرکه آنده انس بن مالك حضرتلرینك قصری واردر واندلس اولکه سنده برموضع آدیدر وموصل قضاسنده برقریه آدیدر الزوزاة زاینك فتحیله ارقه‌یی دیکوب طوغری طوتدیغی حالده آدیملری صیق صیق آتارق یوریمك معناسـنه در یقـال زوزی المال زوزاة اذا نصب ظهره وقارب الخطو وطرد ایلمك معناسنه در یقال زوزی بفلان اذا طرده الزوزیة علبطه وزننده که بیوك چوملکه دینور مهموز اولمغله همزه بابنده ذکر اولندی جوهری وهمندن ناشی بوراده ثبت ایلمشدر الزای حروف هجادندر مد اولندقده بعد الالف همزه ایله رسم اولنور جوهری بونده وهم ایلدی یعنی مد وقصر صورتلرنده همان یا ایله رسم اولنوردیدی وبونده بش لغت واردر زای که یا ایله در زاء که همزه ایله در زی طی وزنـنـده در زی تحفیف یا ایله کی وزننده در زأ تنوینله در جمعی ازواء وازیاء وازوی وازی کلورکه افعل وزننده در الزو بو وزنـنـده قرینان معناسـنه درکه

بری برینه قوشلمش ایکی نسـنه دن عبارتدر چفته تعبیر اولنور ومطلقـا زوج یعنی چفت معنـاسنه در نته که تو فرد معناسنه در یقال جاء زوا ای زوجا کما یقال جاء توا ای فردا ومتوکل خلیفه یاپدردیغی برکونه سفینه اسمی ایدی که چفته یوررایدی جوهرینك وهمی کبی عراقده برطاغك آدی دکلدر وجوهری یی بحترینك اشبو * ولا جبلا کالزو یوقف تارة * وینقادا تماقدته بزمام * بیتی تغربو ایلدی زواوه ثمامه وزننده مغربده بربلده در الزویة سمیه وزننده عبس قبیله سی بلادنده برموضع آدیدر الازواء همزه‌نك کسریله برکسه یاننده برآدم ایله چفته کلمك معناسنه در یقال ازوی الرجل اذا جاء ومعه آخر الیائی الزی زاینك کسری ویانك تشدیدیله هیئت وقیافت معناسنه در جمعی ازیاء کلور تقول رأیته بزی حسن ای هیئة التزی تفعل وزنـنـده برقیافتله قیافتلنمك معناسـنه در یقـال تزیا الرجل اذا تهیا التزیة تزیه وزننده قیافتلندرمك معناسنه در تقول زیته ای هیئته الواوی الزهو زاینك فتحی وهانك سکونیله کوزل منظره یه وخوب ودلبر چهره یه دینور تقول رایت غلاما له زهو ای منظر حسن وبو وصف بالمصدردر وتاب وطراوتلو نباته دینور یقال نبات زهو ای ناضر ونباتك چچکنه دینور وزهو وزهو علو وزننده وزهاء عطاء وزنـنـده چچکلر جواهر کبی رونق بولوب تاب وطراوتلنمك معناسنه در یقـال زهانور النبت یزهو زهوا وزهوا وزهاء اذا زهر واشرق وزهو باطل وبیهوده یه دینور یقـال هو زهو ای باطل ویلان سویلمك معناسـنه در یقال زها زهوا اذا کذب واستخفـاف معناسنه در یقـال زهاه اذا استخفه وشبملو نباتی یل بری اوته اوینامق معناسنه در یقـال زهت الریح النبات اذا هزته غب الندی والاجه لنمش خرماقورغنه دینورنته که زهو دخی دینور زاینك ضمیله یقـال اذا ظهرت الحمرة والصفرة فی النخـل قدظهر فیه الزهو ای البسر الملون وکبر وپندار وفخر وتعظم معناسنه در یقال زهی الرجل علی المجهول بکذا یزهی به زهوا اذا تاه وتکبر وزها یزهو کدعا یدعو علی المعلوم قلیلة ویقـال زهاه الکبر اذا جعـله معجبـا بنفسه واغاج اوزامق معناسـنه در یقـال زها النخل اذا طـال وخرماقورغی صـاری وقرمزی الاجه لنمق معناسـنه در یقال زها البسر اذا تلون واوغلان بیو یوب بال وبال صاحبی اولمق معناسـنه در یقال زها الغلام اذا اشب وحیوانك ولادتی یقلشمغله ممه‌سی بیومك معنـاسـنه در یقال زهت الشاة اذا اضرعت ودوه صولند قدنصکره برکون یاایکی کون متصـل یوریمك معناسـنه در یقال زهت الابل اذا سارت بعد الورد لیلة اولیلتین وبو معنـاده متعدی اولور تقول زهوت الابل اذا سرت به زهوا ودوه کذلك صولندقدنصکره اوتلاق طلبنه کتمـك معناسنه در یقـال زهت الابل اذا مرت فی طلب المرعی بعدان شربت وچراغی شعله لندرمك معناسـنه در یقال زهـا السراج اذا اضـاءه وقلجی پارلداتمق معناسـنه در یقـال زهـا بالسیف اذا لمع به ودکنکله اورمق معناسنه در یقال زهـاه بالعصا اذا ضربه بها وتقدیر وتخمین ایلمك معناسنه در یقال زهاه بمائة رطل اذا خرزه الازهـاء همزه‌نك کسریله بودخی استخفاف معناسنه در یقال ازهاه اذا استخفه وکبر وفخر وتعظم ایلمك معنـاسـنه در یقال ازهی الرجل اذا تاه وتکبر واغاج اوزامق معناسنه در یقال ازهی النخل اذا طال وخرماقورغی الاجه لنمق معناسنه در یقال ازهی البسر اذا تلون التزهیة تادیه وزننده بودخی خرماقورغی الاجه لنمق معناسـنه در یقـال ازهی البسر اذا تلون الزهـاء زاینك ضمیله مقـدار معناسنه در یقال زهاء مائة ای قدرهـا وخرزها الزهـا هدی وزننده زینت ورونق ونمـایشی خوب وتابدار نسنه لره دینـور ومنه یقال زها الدنیـا ای زینتهـا وانیاقهـا الانزهو قندأو وزننده خودبین ومدمغ ومتکبر شخصه دینور یقال رجل ازهو ای متکبر زهـا هدی وزنـنـده برموضعدر زهوه ثمره وزننده احمد بن بدرك معتقه سیدرکه راویة حدیثدر

فصـــــل السین الواوی السأو سینك فتحی وهمزه‌نك سکونیله یورده دینور وطن معناسـنه در وبرنسنه یه قصد وشوق پك زیاده وقوی اولمق معناسنه در ومنه یقـال انه لذو سأو ای بعید الهم ونیت وطیت معناسنه درکه برنسنه یه اراده وعزم ایلمکدن عبـارتدر یقـال ساه سأوا من البـاب الثالث اذا نواه بوراده ظای معجمه ونونله الظنة نسخه‌لری غلطدر صوابی الطیة ولمقدر وسأو وسوء معناسنه در مقلوبدر یقال سأءه سأوا کرماه رمیا ای ساءه سوء ابوراده ساءه ساءة نسخه‌لری غلطدر وسأو سکرتمك معناسنه در یقـال سأی الرجل اذا عدا وسأو وسأی برنی چکوب سوندرمکله یرتمق معناسنه در یقـال سأی الثوب سأوا وسأیا اذا مده فانشق ومیانه ناسی افساد ایلمك معناسنه در یقـال سأی بینهم اذا افسد السئة سینك حرکات ثلاثیله سیه لفظنده لغتدر که یایك کوشه سنه دینور وبو ابن مالکدن منقولدر الاساء اکرام وزننده یایه کوشه دوزمك معناسنه در تقول اسأیت القوس اذا عملت لها سأة الیائی السبی سینك فتحی ویانك سکونیله والسباء سینك کسریله اسیر ایلمك معناسنه در یقال سبی العدو سبیا وسباء اذا اسره وصاتمق ایچون برشهردن شهر آخره خمر ایلتمك معنـاسـنه در یقال سبی الخمر اذا حملها من بلد الی بلد

جزهری بونك مصدرینی یازمز سباء عنوانده قصر ایلمكله وهم ایلدی وبر آدمی وطنندن ابعاد ایدوب غربته
دوشورمك معناسنه در یقال سبی الله فلانا ای غربه وابعده وقیوقازوب صویه ایرشمك معناسنه در یقال
سبی الماء اذا حفر حتی ادركه وسبی اسیر اولان آدمه دینور كه وصف بالمصدردر جمعی سبی كلور عتی وزننده یقال
جاؤا بسبی كثیر ای مایسبی وسبی نسوان طائفه سنه اطلاق اولنور اسم فاعل معناسنه زیرا افئدهٔ رجالی اسر وبند ایدرلر
واسم مفعول معناسنه اولور زیرا كندیلری اسر واستملاك اولنورلر وبو اكثره مبنیدر بو معنا اعتباریله رجاله اطلاق اولنمز
وسبی الحیه یلانقاوینه دینور كه صویلمش دریسیدر مسبی معناسنه در الاستباء افتعال وزننده بودخی اسیر ایلمك
معناسنه در یقال استباه اذا اسره السبی غنی وزننده اسیر اولان آدمه دینور مذكر ومؤنثه اطلاق اولنور
جمعی سبایا كلور یقال غلام وجاریة سبی ای مأسور وبریردن آخر یره سیل صویی كوتردیكی چالی چرپی وخار
وخاشاك مقوله سنه دینور وسبی الحیه یلانقاوینه دینور السبیة غنیة وزننده بر بلده دن بر بلده یه صاتمق ایچون
كوترلمش باده یه دینور السابیاء مد ایله یكی طوغان ولد ایله بیله جه چقان دری یه دینور كه اش تعبیر اولنور
علی قول یوزنده قابلوچقان یوفقه دری یه دینور كه فی الحال آنی صویوب المزلرسه چوجق دمبسته اولوب هلاك اولور
ومال كثیره دینور كه مراد مواشی قسمیدر وحیوانك دوللرینه دینور نتاج ایچون اتخاذ اولنان دوه لره دینور ولاصحابنك
ایندن چقروب یغدیغی طپراغه دینور ودوللری چوق قیون وكچی سوریلرینه دینور الاسابی همزه نك فتحیله
آقانك اوزون اوزون طریقه لرینه دینور مفردی اسباءه در همزه نك كسریله سبیه غنیه وزننده دهناء نام محلده
بر قوم سال آدیدر وسبیه غواصك دریادن اخراج ایلدیكی انجویه دینور سبیه سینك كسریله دمنه وزننده وتمره
وزننده رمله قضاسنده بر قریه آدیدر محدثیندن ابو القاسم عبد الرحمن بن محمد وابو طالب السبیان آندندر
السباء سما وزننده وعصا وزننده بودخی سیلندی اغاج وچالی چرپی مقوله سنه دینور وسبا یمنده بر جماعت آدیدر
مؤلف باب همزه ده جبل وزننده تقیید ایلدی ومنه المثل * ذهبوا ایدی سبا * وایادی سبا * ای متفرقین یعنی تارمار
اولوب هر بری بر طرفه پراكنده اولدیلر باب همزه ده تفصیل اولنمشدر شارح دیر كه ایدی سبا وایادی سبا كلمه لری
مركبدر معدی كرب كبی دائما حال واقع اولدیغندن نكره اولمغله منصرفدر وایدی وایادیدن مراد نفسلریدر
نته كه وجه ایله ده نفس مراد اولور یاخود بوراده ید طریق معناسنه در یقال اخذ فلان ید بحر ای طریق بحر
وبو طریقدن لسانمزده بینه مجاز اوله رق قول ایله تعبیر اولنور كه اول قولدن كتدی دینور پس اهل سبا پراكنده
اولوب هر بری بر قوله كتمكله تفرقوا ایدی سبا قولی تفرقوا آخذین طرقا مختلفة سبكنده اولور وعند البعض
یددن مراد نعمتدر زیرا تفرقلری سببیله نعمت وسامانلری دخی تارمار اولدی یاخود ید فرقه دن كنایه در پس تفرقوا
تفرق فرق سبا دیمك اولور وبعضلر دیدیكه عن اصل قبیلهٔ سبا ید واحده یعنی جمله سی یكدل یكجهت اولوب
وقتا كه متفرق اولدقده ایادی مختلفه اولدیلر التسابی تفاعل وزننده ایكی عسكر بری برینی سبی واسیر ایلمك
معناسنه در یقال تسابوا اذا سبی بعضهم بعضا الواوی الستا عصا وزننده بزك ارشنه دینور كه ارغاج
مقابلیدر سدی لفظنده لغتدر ومعروف واحسان معناسنه در یقال نال منه الستا ای المعروف الاستی تركی
وزننده بودخی بزك ارشنه دینور وارشلنمش بزه دینور ثوب مسدی معناسنه الاستاء همزه نك كسریله بزی
ارشلمك معناسنه در یقال استی الثوب اذا اسداه الستو سهو وزننده سرعتله كتمك معناسنه در یقال
ستا الرجل یستو ستوا اذا اسرع المساتاة مباهاة وزننده بركسه ایله شفلقه دیدكلری اویون اوینامق معناسنه در
یقال ساتاه اذا لعب معه الشفلقة وشفلقه بر آدمك اكسه سندن كلوب مقعدینه تپه اورمغه دینور الاستیتاء ناقه
كوسنید كندن سست اندام اولمق معناسنه در یقال استاتت الناقة اذا استرخت من الضبعة الواوی السجو
علو وزننده بر نسنه قرارینی بولمغله طوروب دیكمك معناسنه در یقال سجا البحر یسجو سجوا اذا سكن ودام
ومنه البحر الساجی والطرف الساجی ای الساكن وناقه اوزون اوزادی ناله وحنین ایلمك معناسنه در یقال
سجت الناقة اذا مدت حنینها الاسجاء همزه نك كسریله ناقه نك سودی فراوان اولمق معناسنه در یقال
اسجت الناقة اذا غزر لبنها المساجاة مباهاة وزننده مس ایلمك معناسنه در یقال ساجاه اذا مسه ویقال اتانا
بالطعام فساجیناه یعنی بزه طعام كتوردی لكن اكا المزی طوقندرمدق وبر نسنه یه دورشمك معناسنه در یقال
ساجاه اذا عالجه السجواء حمراء وزننده كوزلری فاتر اولان خاتونه دینور یقال امرأة سجواء الطرف ای ساجیته
وصاغیلوركن تلاش ایلیوب سكون وآرام اوزره اولان ناقه یه دینور یقال ناقة سجواء اذا حلبت سكنت التسجیة
تأدیه وزننده میتك اوزرینی ثوب ایله اورتوب بورتمك معناسنه در یقال سجی المیت اذا غطاه شارح دیر كه تسجیه

سجا اللیل ماده سندندر نته كه خلق معناسنه اولان سجیه دخی سكوندن مأخوذدر كه نفس انسانیده ثابت وساكن
اولان ملكه دن عبارتدر مؤلف بونی اهمال ایلدی یو السحی وحی وزننده یر یوزندن چپا ایله باخق صیرمق
معناسنه در یقال سحا الطین یسحیه ویسحوه ویسحاه سحیا من الباب الثانی والاول والثالث اذا قشره وجرفه
ومكتوبی سحاءه ایله بغلمق معناسنه در یقال سحا الكتاب اذا شده بسحاءة واوجاقدن آتش قورینی كوركله كورمك
معناسنه در یقال سحا الجمر اذا جرفه وتراش ایلمك معناسنه در یقال سحا الشعر اذا حلقه المسحاة میمك كسریله
باخق صیره جق آلته دینور كه چپا تعبیر اولنور السحاء كتان وزننده چپادوزیجی یه دینور السحایة كتابه
وزننده چپا جیلغه دینور ورنسه نك صیردیسنه دینور وسحایة القرطاس وسحاوه وسحاءه كاغدك یوزندن
صیردقلری یوفقه ترشه كبی صیرندی یه دینور كه انكله مكتوبی بند ایدرلر جمعی اسحیه كلور وسحابه ام الرأس اسمیدر كه
بیت الدماغ در قحف سطحی منزلنده در ودرت كبكی واردر كه جدران اربعه سیدر وبر كبك دخی واردر كه اساس
منزلنده در واكا سحاءه دخی دینور همزه ایله وسحابه سحاب قطعه سنه دینور الساحیة اوغرادیغی یرلری
صیروب كوترر اولان سیل صوینه دینور وشدید الوقع اولان یغموره دینور یقال مطرة ساحیة ای الشدیدة الوقع
التسحیة تأدیه وزننده كاغد ترشه سیله مكتوبی بغلمق معناسنه در یقال سحی الكتاب اذا شده بالسحایة
الاستحاء افتعال وزننده تراش ایلمك معناسنه در یقال استحی الشعر اذا حلقه الساحاة حصاة وزننده
ناحیه معناسنه در وبر تیكنلو اغاجك آدیدر ویراسه قوشنه دینور جمعی سحا كلور وساحاة ساحهٔ دار معناسنه در
شارح دیر كه مقلوبدر الاسحاء همزه نك كسریله بر آدمك یاننده مكتوب بغلیه جق كاغد ترشه لری چوق
اولمق معناسنه در یقال اسحی الرجل اذا كثر عنده الاسحیة الاسحوان عنفوان وزننده اوزون بویلو خوب
ودلبر آدمه دینور وكثیر الاكل كسیه دینور یقال رجل اسحوان ای جمیل طویل وكذا كثیر الاكل سحاء كساء
وزننده بر جنس تیكنلو اوتك آدیدر كه بال آریسنك اندن آلوب یاپدیغی بال پك لذیذ اولور الاسحیة اضحیه
وزننده ات تكه لرینك یوزلرنده اولان قبوق كبی یوفقه زاره دینور الیائی السخی خای معجمه ایله غنی
وزننده جوانمرد آدمه دینور جمعی اسخیاء وسخواء كلور كرماء وزننده مؤنثی سخیه در جمعی سخیات وسخایا
كلور یقال رجل سخی ای جواد وسخی كثرت تعبدن اباغی آغسق دوه یه اطلاق اولنور كما سیذكر السخا عطاء
وزننده والسخا عصا وزننده والسخوة سموه وزننده والسخو علو وزننده جوانمردلك ایلمك
وجوانمرد اولمق معناسنه در یقال سخی الرجل وسخا وسخو وسخی سخاء وسخا وسخوة وسخوا من الباب الثالث
والاول والخامس والرابع ویقال سخا بكذا ای جاد التسخی تفعل وزننده كوجله زوراكی اظهار سخاء ایلمك
معناسنه در یقال تسخی الرجل اذا تكلف السخاء السخو والسخی سینلرك فتحیله تجره آلتنه آتش
ایشلیه جك یر دوزلتمك معناسنه در كه كوسكی ایله كوللرینی یا اوزرنده اولان اوطونلری ایكی طرفه چكوب یول كبی
آچقدن عبارتدر تا كه وسعتلنوب آتش میدانه چقمغله تجره یه تأثیر ایلیه یقال سخا النار وسخی سخوا وسخیا
من الباب الاول والثالث اذا جعل لها مذهبا تحت القدر ویقال سخا القدر اذا جعل للنار تحتها مذهبا وساكن
واپسم اولمق معناسنه در یقال سخا فلان اذا سكن من حركته السخاءة سحابه وزننده بر كونه نبات مأكول
آدیدر جمعی سخاء در السخا عصا وزننده دوه شدت تعبدن آغسیوب یاتی چكركی یورر اولمق معناسنه در كه
یكه لمك تعبیر اولنور یقال سخی البعیر سخا من الباب الرابع اذا اصابه ظلع فهو سخ علی النقص وسخی كغنی
السخاویة سحابیه وزننده ملایم طپراقلو یره دینور علی قول ككبش یره دینور جمعی سخاوی كلور هاسز
السخواء حمراء وزننده سخاویه معناسنه در جمعی سخاوی كلور صحاری وصحاری وزنلرنده سخا
عصا وزننده مصر اولكه سنده بر ایالت آدیدر ابو الحسن علی بن محمد السخاوی المقری المشهور آندندر واكا
اعلام عدیده منسوبلردر الیائی السدا عصا وزننده ثوبك ارشنه دینور كه ارغاج مقابلیدر یقال هذا الثوب
سداه حریر وهو مامدته وكیجه لرده نبات اوزره دوشن شبنمه دینور ویشل خرما قروغنه دینور بونده مد ایله ده
لغتدر وبال كوبجنه دینور واحسان ومعروف معناسنه در یقال نال سداه ای معروفه وصالمه كیدن مسیب
ومهمل دوه یه دینور بونده سینك ضمیله اكثردر یقال ابل سدی وسدی ای مهملة ایكیسنده دخی مفرد وجمعی
برابردر الاسدی تركی وزننده وهمزه نك فتحیله ده بودخی ثوبك ارشنه دینور تار معناسنه وارشلنمش بزه دینور
السداة حصاة وزننده بودخی ارشه دینور الاسداء همزه نك كسریله جلاه بزه ارش یاپمق معناسنه در
یقال اسدی الثوب اذا اقام سداه ودوه یی وسائر مسیب ومهمل ایلمك معناسنه در یقال اسداه اذا اهمله

ومیانه‌ لری اصلاح ایلمك معناسنه مستعملدر یقال اسدی بینهما اذا اصلح واحسان ایلمك معناسنه‌در
یقال اسدی الیه اذا احسن وخرماسالقملرینك چوپلری صالقیلمق معناسنه‌در یقال اسدی النخل اذا اسدی
بسره السادی مهمل ومسبب دوه‌یه دینور وسادس معناسنه‌در كه التنجی دیمكدر سین یایه مبدلدر التسدیه
تأدیه وزننده بودخی ثوبه ارش یایمق معناسنه‌در یقال سدّی الثوب اذا اقام سداه واحسان ایلمك معناسنه‌در
یقال سدّی الیه اذا احسن التسدّی تفعل وزننده بودخی ثوبه ارش یایمق معناسنه‌در یقال تسدّی الثوب
بمعنی سدّاه السدو سینك فتحیله برنسنه‌یه طوغری ال اوزاتمق معناسنه‌در یقال سدا بیده نحو الشیٔ یسدو
سدوا اذا مدّها وچوچقلر چقوره جوز آتمه اویونی اوینامق معناسنه‌در یقال سدا الصبی بالجوز اذا لعب وبو
زای معجمه ایله زدو ماده‌سنده لغتدر ودوه یوروركن آدیملرینی سیرك سیرك آتمق معناسنه‌در یقال سدت الناقة اذا
اتسع خطوها الاستداء افتعال وزننده برنسنه‌یه طوغری ال اوزاتمق معناسنه‌در یقال استدی بیده
نحو الشیٔ اذا مدّها وچوچقلر چقوره جوز آتمه اویونی اوینامق معناسنه‌در یقال استدی الصبی بالجوز اذا
لعب به وترلمك معناسنه‌در یقال استدی الفرس اذا عرق السوادی یورركن آدیملرینی سیرك سیرك آتان ناقه‌لره
دینور التسدّی تفعل وزننده برنسنه‌نك اوستنه چقمق معناسنه‌در یقال تسدّاه اذا ركبه وعلاه وبركسیه
تابع اولمق معناسنه‌در یقال تسدّاه اذا تبعه السدی عصا وزننده خرما قروغنك قیجوقلری یاخود سالقملرینك
چوپلری صالق اولمق معناسنه‌در یقال سدی البسر سدی من الباب الرابع اذا استرخت ثغاریقه السدی
سینك فتحی ودالك كسریله قیجوغی یاخود سالقملرینك چوپلری صالق اولان خرما قروغنه دینور سدّی حتی
وزننده زبید قربنده برموضعدر السدیا حیا وزننده زبید قربنده بربلده‌در نسبنده سدوتی دینور حركاتله
غیرقیاس اوزره آندن اعلا نار چقمغله رمّان سدوتی معروفدر الیائی السری سینك ضمیله هدی وزننده عامة
لیلده یوله كیتمكه دینور كه اسمدر كرك اوّل واوسط وكرك آخرنده اولسون وبو مؤنثدر مذكر دخی اولور تقول
اعجبتنی واعجبنی سراه ای سیره عامة اللیل شارح دیر كه اشبو سری وهدی وزننده مصدرنادردر زیرا بو جمع
بنیه‌سیدر حتی بنو اسد بونلری جمع قیاسیله مؤنث استعمال ایلدیلر انتهی وسری ومسری میمك فتحیله وسریة
سینك فتحی وضمی ورانك سكونیله وسرایة كتابه وزننده مصدرلردر كیجه یوله كتمك معناسنه‌در یقال سری
الرجل یسری سری ومسری وسریة وسریة وسرایة اذا سار عامة اللیل وباء حرفیله متعدی اولور یقال
سری به اذا اسراه وآغاج كوكسنك طمرلری یرآلتنه سوروب كتمك معناسنه‌در یقال سری عرق الشجر اذا دب
تحت الارض وطوارك آقه‌سنه متاع آتمق معناسنه‌در یقال سری متاعه اذا القاه علی ظهر دابته الاسراء
همزه‌نك كسریله بودخی كیجه یوریمك ویوله كتمك معناسنه‌در یقال اسری الرجل بمعنی سری وبو معناده
متعدی اولور وباء حرفیله ده متعدی اولور یقال اسراه واسری به اذا سیره باللیل وقوله تعالی سبحان الذی اسری
بعبده لیلا الایة تأكید اومعناه سیره یعنی وجه مذكور اوزره كیجه وقتی یورتمك معناسنه اولمغله لیلا كلمه‌سی تأكید
ایچون اولور كه تجوزدن مناص در یاخود تجریده محمول اولمغله مطلقا تسییر معناسنه اولوب لیلا كلمه‌سی بیان
وقت ایچون ایراد اولنمش اولور مؤلف بصائرده دیدیكه بعضلر بونی سراة ماده‌سندن تصریف ایلدیلر وسراة
ارض واسعه‌یه دینور ایمدی اسری بعبده قولی ذهب به فی سراة الارض تأویلنده اولور وزمخشری تنوینی تقلیله
حمل ایلمكله بعض لیلده اسرا اولدیغی تلمیح ایچون ایراد اولدیغنه ذاهب اولدی وسرا سراة نام بلاده وارمق
معناسنه‌در یقال اسری الرجل اذا صار الی السراة الاستراء افتعال وزننده بودخی كیجه كتمك معناسنه‌در
یقال استری بمعنی سری السرّاء شدّاد وزننده اكثری كیجه كیدن آدمه دینور یقال رجل سرّاء ای الكثیر السری
الساریة كیجه ایله كلان سحابه دینور جمعی سواری كلور ودیركه دینور اسطوانه معناسنه دركه جامعلرده
ودیوانخانه‌لرده اولان ایاقلردن وچادرلرده وسائرده دیكیلی اولان دیركلردن عبارتدر رفعت معناسندندر وطبرستان
ایالتنده بربلده آدیدر بند ار بن قلیل الزاهد السروی اكا منسوبدر وساریة بن زنیم شول ذاتدر كه حضرت فاروق
رضی الله عنه طرفندن عجم اوزره سرعسكر اولمغله نهاوند صحراسنده محاربه‌یه مشتغل ایكن لشكر عجمدن برفرقه
اوغورلنوب برجانبده حواله اولان طاغك آرقه‌سنده دركین اولدیلر تا كه عسكر اسلام جنكه مستغرق ایكن
ناكهانی ورالرندن هجومله پریشانلق ایراث ایلیه‌لر اول هنگامده حضرت فاروق مدینه‌ده مسجد شریفده
منبر اوزره جمعه خطبه‌سی قرأت ایدرلر ایدی ارائت ربانیه‌له حالت مزبوره آیینه كبی نظرگاهنده متمثل اولدقده
همان اثنای خطبه‌ده یاساریة الجبل الجبل دیو ندا واغراء ایلمكله اسماع الهیه‌له ساریه ندای فاروقی استماع وطاغ

طرفنه التفات ایتدكده كیفیت مزبوره‌یه مطلع اولوب درحال تداركنه قیاملة مكرلرندن سالم اولدیلر وهو می الیه
ساریه بغایت دونده وچالاك ایدی وساریة بن عمر والحنفی حنیفه قبیله‌سندندر خالد بن ولید رضی الله عنه
اصحابندندر وساریة بن مسلمة بن عبید الحنفی كذلك حضرت خالد اصحابندندر السریة غنیه وزننده
دشمن اوزره تسییر اولنان شول عسكره دینور كه اقلی بش نفر واكثری اوچیوز یاخود درتیوز اوله مترجم دیر كه فعیله
بمعنی فاعله در كیجه وقتنده راهی اولدقلری ایچون اطلاق اولنور كه اصطلاحمزده چته تعبیر اولنور یاخود سریّه
گزیده وخلاصه معناسنه‌در خیل مذكور البته گزیده ومنتخب اولور وسریه كوچك ومدوّر اولان تمرنه دینور
التسریة تأدیه وزننده عسكردن سریّه افراز وترتیب ایدوب اعدا اوزره شبخون ایچون یوللامق معناسنه‌در
یقال سرّی قائد الجیش اذا جرّد السریة السریّ غنیّ وزننده خرمالغه جاری اولان جدوله دینور جمعی
اسریه وسریان كلور سینك ضمیله وسریّ الزاهد السقطی صالح معروفدر وسریّ نامنده اعلامدن برجماعت
كلمشدر سریّ سمیّ وزننده بودخی اسمادندر غنم بن سری خزرج نسبی رجالندندر طلحة بن البراء الصحابی
آنك نسلندندر وبنو حنیفه‌ده دخی سریّ اسمنده برآدم كلمشدر سراء سماء وزننده برشجر آدیدر مفردی سراءة در
السراة حصاة وزننده هرنسنه‌نك یوقریسنه دینور تقول علوت سراته ای اعلاه ومنه سراة النهار والجبل
ای اعلاه وسراة قبائل عدیده‌یه مضاف اوله‌رق برموضع آدیدر سراة بجیله وسراة زهران وسراة عنز وسراة
الحجر وسراة بنی القرن وسراة بنی شبابه وسراة المغافر كه نیچه قراء وجبالی محتویدر وسراة الكراع كه بودخی
قرای متعدده‌یه مشتملدر وسراة بنی سیف وسراة ختلان وسراة الهان وسراة المصانع وسراة قدم كه ضمتیله در
وسراة هتوم وسراة الطائف كه بونك غور واسفل طرفی مكه ونجد وعالی طرفی دیار هوازندر جمله‌سی بر برموضعدر
سریا سینك كسریله بصره‌ده برقریه‌در سریاقوس سین مكسوره وقاف مضمومه ایله مصرده برقریه‌در السریّة
سمیه وزننده شامده برقریه‌در الساری برموضعدر وارسلانه اطلاق اولنور المساری والمستری اسم فاعل
وزنلرنده بونلرده ارسلانه دینور الواوی السرو سینك فتحی ورانك سكونیله بو اسمله معروف شجر اسمیدر مؤلف
عرعری بونكله تفسیر ایلمشیدی وسرو طاغك قالین ویومری یریله دره‌نك مابینی اولان یره دینور كه طاغك بوكری
اوله جقدر ونبات ایچره اولور بركونه قورتجغزه دینور وحمیر قبیله سنك قرار كاهلری اولان یوردك آدیدر وبرنیچه
مواضع اسمیدر كه آنفا سراة عنوانیله ذكر اولندی وسرو اسمادندر محمد بن سرو احادیث موضوعه وضع ایدر برشخص
ایدی وسرو مصدر اولور چكركه یمورطلمق معناسنه یقال سرت الجرادة تسرو سروا اذا باضت وبو مهموزده
لغتدر وبرنسنه‌یی برآدم كندی اوزرندن برطرف ایدوب آتمق معناسنه‌در لباسنی اكنندن چقروب آتمق كبی
یقال سرا الثوب عنه اذا القاه وبركسنه شرف واصالتله مرؤتمند اولمق معناسنه‌در وبونده اسم دخی اولور
كما سیذكر السراوة سماحه وزننده والسرو سینك فتحیله والسرا عصا وزننده والسراء عطاء وزننده
برآدم شرف اصالتله مرؤتمند اولمق معناسنه‌در یقال سرو الرجل وسرا وسری سراوة وسروا وسرا وسراء
من الباب الخامس والاول والرابع اذا كان ذا مروءة فی شرف السریّ غنیّ وزننده شرف واصالتله مرؤتمند آدمه
دینور جمعی اسریاء وسرواء كلور كرماء كبی وسری كلور هدی كبی آندن اسم جمع سراة لفظیدر سینك فتحیله
بونك جمعی سروات كلور فتحاتله مؤنثی سریّه‌در جمعی سریّات وسرایا كلور الاسراء همزه‌نك كسریله
والتسریة تأدیه وزننده بونلرده برنسنه‌یی برآدم كندی اوزرندن برطرف ایدوب آتمق معناسنه‌در یقال اسری
الثوب عنه وسرّاه اذا القاه عنه وتسریه غم وغصه‌یی برطرف ایلمك معناسنه مستعملدر یقال سرّی عنه الهمّ
علی المجهول اذا انكشف الانسراء انفعال وزننده بودخی غم وغصه برطرف اولمق معناسنه‌در یقال انسری
عنه الهمّ اذا انكشف التسرّی تفعل وزننده كوجه‌لزوراكی مروتمندلك ایلمك علی قول اوطه‌لق جاریه ایدنمك
معناسنه‌در یقال تسرّی الرجل اذا تكلف السرو واتخذ سریّة مؤلف بونی سرر ماده‌سنده بیان ایلمشدر كه
سریّه سینك ضمیله اوطه‌لق جاریه‌یه دینور سرّ لفظنه منسوبدر كه جماعدن كنایه‌در تغییر نسب قبیلندندر
وتسرّی بوندن تفعلدر اصلی تسرّر ایدی راء ثالثه یایه ابدال اولندی السروة سینك حركات ثلاثیله قصه
وخرده اوقه دینور علی قول تمرنی یصی واوزون اولانه دینور یقال رماه بالسروة مثلثة ای بالسهم الصغیر
القصیر اوهو عریض النصل وطویله السراة حصاة وزننده صرته وارقه‌یه دینور ظهر معناسنه جمعی
سروات در فتحاتله وسراة النهار ارتفاع بولدیغی وقتدن عبارتدر كه قوشلق زمانیدر تقول حئته سراة النهار
ای ارتفاعه وسراة الطریق یولك صرتندن عبارتدر یقال اخذوا سراة الطریق ای متنه السرو سینك كسریله

دمياط قربنده بر بلده در و بلخ قضاسنده برقريه در سروان سلمان وزننده سجستان قضاسنده برقريه در
الاسراء افتعال وزننده اختيار ايلمك معناسنه در تقول استريتهم اى اخترتهم و برنسنه نك كزيده ومختارنى اخذ
ايلمك معناسنه در يقال استرى الموت الحى اى اختار سراتهم اسرايل همزه نك كسرى وياى تحتيه ايله
واسرائيل همزه يله واسرئين واسرئين نون ايله اسمدر يعنى اسم عجمه در كه يعقوب عليه السلامك لقبيدر
على قول اسميدر شارح دير كه بو لفظ عبرانيدر صفوة الله ياخود عبدالله ديمكدر حضرت يعقوبك اسمى ياخود
لقبيدر و بونده اسرال دخى لغتدر ميكال كبى الواوى المساساة مباهاة وزننده برآدمه توبيخ وتعيير وسرزنش
ايلمك معناسنه در يقال ساساه اذا عيره و وبخه الواوى السطو والسطوة سينلرك فتحيله بركسه اوزره
صيچرايوب حمله ايلمك على قول خشم وشدتله قاوره يوب اخذ وقهر ايلمك معناسنه در يقال سطا عليه وبه
يسطو سطوا وسطوة اذا صال اوقهره بالبطش وصو چوغالوب طاشمق معناسنه مستعملدر يقال سطا الماء
اذا كثر وزخر وطعام طاتمق و يمك معناسنه مستعملدر اناوزتمق تصوريله يقال سطا الطعام اذا ذاقه وآت
آدملرنى سيرك وميدانلو آته رق يورمك معناسنه در يقال سطا الفرس اذا ابعد الخطو وناقه يه صو يسز بوغور
آشمغله اولمنى بى اخراج ايچون الني ناقه نك فرجنه ادخال ايلمك معناسنه در يقال سطا الراعى على الناقة اذا ادخل
يده فى رحمها ليخرج مافيها من ماء الفحل وآت ديزكنى اسليوب كندى باشنه كتمك معناسنه در يقال سطا الفرس
اذا ركب رأسه المساطاة مباهاة وزننده بركسه يه تشديد ايلمك معناسنه در يقال ساطاه اذا اشتد عليه
الساطى آدملرنى سيرك وميدانلو آتان آته دينور يقال فرس ساط اى البعيد الخطو وسكردركن قويرغنى علم كبى
يوقرى ديكن آته دينور يقال فرس ساط اذا كان يرفع ذنبه فى حضره وغلبۀ شهوتدن وحرصندن ناشى برناقه
سور يسندن اول برسورى يه عزم وهجوم ايدن بوغوره دينور واوزون نسنه يه دينور اليائى السعى رعى وزننده
قصد ايلمك معناسنه در يقال سعى اليه سعيا من الباب الثالث اذا قصد مؤلفك بصائرده بيانه كوره سعى مشى
سريع معناسنه موضوعدر معانئ سائره آندن متفرعدر وايش ايشلمك معناسنه در يقال سعى فلان اذا عمل
و يوريمك معناسنه در يقال سعى الرجل اذا مشى و يلمك معناسنه در يقال سعى الرجل اذا عدا و برآدمى غمز ايدوب
قوغلمق معناسنه در يقال سعى به اذا نم به شارح دير كه بونده سعايه متعارفدر وكسب ايلمك معناسنه در يقال
سعى على عياله اذا كسب لهم وجاريه روسبولغه يلمك معناسنه در يقال سعت الامة اذا بغت شارح دير كه بومعنا
خصائصدندر حره ده استعمال اولنمز السعاية كتابه وزننده زكات وميرى تحصيلنه مباشر اولمق معناسنه در
يقال سعى المصدق سعاية اذا باشر عمل الصدقات وسعايه استسعا اولنان عبدك مكلف اولديغى كسبه ومبلغه
دينور شارح دير كه بو فى الاصل مصدردر عبد رقبه سنى تخليص ايچون كسب ايلمك معناسنه در المساعاة مباهاة
وزننده جاريه يى زنا ايچون طلب وتكليف ايلمك معناسنه در يقال ساعى الامة اذا طلبها للبغاء الاسعاء
همزه نك كسريله برآدمى اهل كسب ايلمك معناسه در يقال اسعاه اذا جعله يسعى اى يكسب و برآدمك حاجتنى روا
قلمق معناسنه در همزه سى ازاله ايچوندر يقال اسعوا به اذا اطلبوه المسعاة ميمك فتحيله انواع مجد وشرفه
مقارن مكرمت ومعلاة وفضل ومزيته دينور جمعى مساعى كلور يقال هو اهل المسعاة اى المكرمة والمعلاة فى انواع
المجد جوهرى فى الكرم يرنده فى الكلام عنوانيله ثبت ايلمكله غلط ايلدى شارح دير كه نسخ مصححۀ صحاحده باجمله
فى الكرم عنوانيله مثبتدر الاستسعاء برآدم رقبه سنك بعضى معتق اولان قوانى تخليص تمام رقبه ايلمك ايچون مكاتب
كبى كسب وكار ايلمسنى طلب وتكليف قلمق معناسنه در يقال استسعى العبد اذا كلفه من العمل ما يؤدى به عن نفسه
اذا اعتق بعضه ليعتق به ما بقى بوندن اسم سعايه در نته كه ذكر اولندى سعيا يحيا وزننده ابن امصادر كه انبياء
بنى اسرائيلدن بر پيغمبردر عيسى عليه السلامك ورود و بعثتلرنى تبشير ايلمشدر شين معجمه ايله ده لغتدر شارح دير كه
معجمه ايله اعرفدر و بر موضع آديدر السعوة سينك كسريله والسعواء سينك فتحى وضميله ساعت معناسنه در كه
وقت وزماندن بر جزؤدر يقال سعوة من الليل وسعواء اى ساعة وسعوه بى پرده و بى حيا وسليطه و بد زبان
عورته دينور السعوة تمره وزننده مومه دينور شمعه معناسنه و بر رجل آديدر الساعى بر خصوصه والى
ومباشر ياخود بر قوم وجماعت اوزره والى اولان آدمه دينور يقال هو ساع على امر او على قوم اى وال و يهود
ونصارانك سركرده لرينه وقوجه باشلرينه وجماعت باشلرينه دينور يقال هو ساعى اليهود والنصارى
اى رئيسهم السعاة سينك فتحيله تصرف وتقلب معناسنه در يقال ما يجدى فيه سعاته اى تصرفه وتقلبه
سعيه تمره وزننده ديشى كچينك عليدر صاغلمغه چاغرلدقده سعى ايلديكيچون السعاوى غرابى وزننده

سهر وسفره صبور ومتحمل آدمه دينور يقال رجل سعاوى اى صبور على السهر والسفر اليائى الساغية
لاغيه وزننده لذيذ وخوشكوار مشروبه دينور يقال شربة ساغية اى لذيذة شارح دير كه سايغه دن مقلوبدر
اليائى السفى سينك فتحى وفانك سكونيله يل طپراق صاورمق ياخود توز يدوب كوترمك معناسنه در يقال
سفت الريح التراب تسفيه سفيا اذا ذرته او حملته الاسفاء همزه نك كسريله سفى معناسنه در يقال اسفت الريح
التراب بمعنى سفته واوتك قلچقلرى دوكلمك معناسنه در يقال اسفت البهمى اذا اسقطت سفاها بونك بابى ازاله
ايچوندر واكين سنبله سنك اوجلرى سرتلنوب قلچقلنمق معناسنه در يقال اسفى الزرع اذا اخشن اطراف سنبله وطپراق
طاشيمق معناسنه در يقال اسفى فلان اذا نقل التراب وآياغى چابك ورونده قاطر ايدنمك معناسنه در يقال اسفى الرجل
اذا اتخذ بغلة سفواء وطوار زبونلمق معناسنه در يقال اسفت الناقة اذا هزلت و برآدمه خفيفلك وشنفه لك ايتدرمك
معناسنه در يقال اسفى فلانا اذا حمله على الطيش والخفة و برآدمه كوتيلك ايلمك معناسنه در يقال اسفى به اذا اساء به
وسفيه اولمق معناسنه در يقال اسفى الرجل اذا اسفه السافى والسفى غنى وزننده صاورپلان طپراغه دينور
وسفى سفيه آدمه دينور السافياء مد ايله توزه دينور غبار معناسنه على قول طپراغى توز يدوب كوترن يله
دينور السفا عصا وزننده آتك آلننده اولان پرچمى از اولمق معناسنه در يقال سفى الفرس سفا من الباب الرابع
اذا خفت ناصيته وسفا طپراغه دينور وز بونلغه وآريقلغه دينور يقال به سفا اى هزال واوجلرى تيكنلو
اولان شجره دينور سفاة مفرديدر وسفا بركسه سفيه اولق معناسنه در يقال سفى الرجل سفا من الباب الرابع
اذا سفه وال چتلامق معناسنه در يقال سفيت يده اذا تشققت الاسفى احمر وزننده آلننك پرچمى آزجه اولان
آته دينور يقال فرس اسفى اى خفيف الناصية السفواء حمراء وزننده جست ورونده قاطره دينور يقال
بغلة سفواء اى سريعة السفاء سماء وزننده ناقه نك سودى كسلمكه دينور السفاء كساء وزننده دواء
معناسنه در يقال به سفاؤه اى دواؤه سفيان سينك حركات ثلاثيله اسامئ رجالدندر سفيان سينك كسرى
ياخود فتحيله هراة قضاسنده برقريه در فحول دن احمد بن محمد بن اسمعيل بن الصباح السفيانى اكا منسوبدر
سفوان فتحاتله بصره ده بر موضعدر المساناة مباهاة وزننده برينه سفيهانه وضع ومعامله ايلمك معناسنه در
يقال سافاه اذا سافهه وخسته يه مداواة ايلمك معناسنه در يقال سافاه اذا داواه المسفى اسم فاعل بنيه سيله
قوغجى يه اطلاق اولنور يقال رجل مسف اى نمام سفوى جزى وزننده بر موضعدر الاستفاء افتعال وزننده
يوز دوندرمك معناسنه در يقال استفى وجهه اذا اصطرفه اليائى السقى سينك فتحى وقافك سكونيله والسقية
تأديه وزننده والاسقاء همزه نك كسريله صوارمق وصو ايچورمك معناسنه در يقال سقاه سقيا وسقاه
تسقية واسقاه اسقاء يعنى بعضلر بونلرى فرق ايدوب ديديلر كه سقى وتسقيه صو ايچورمكه واسقاء صويه دلالت
ايلمكه مخصوصدر تقول سقاه سقيا وسقاه تسقية وهما بالشفة واسقاه اسقاء اذا دله على الماء و بعضلر ديديكه
اسقاء صوارمق معناسنه در تقول اسقى ماشيته وارضه اى سقاهما وعند البعض سقى واسقا بركسه يه تناول ايچون
صو تعيين ايلمك معناسنه در يقال سقاه واسقاه اذا جعل له ماء ويقال سقاه الله الغيث اى انزله له ويقال سقى
زيد عمرا اى اغتابه يعنى عمروى فصل وغيبت ايلدى بو تعبير برنم اصطلاح جزده دخى زبانزده در و يقال
اسقاه الله الغيث واسقى زيد عمرا ويقال سقى قلبه عداوة على المجهول اى اشرب وتسقيه برآدمه سقاك الله ياخود
سقياك ديو دعا ايلمك معناسنه در كه استنزال رحمتدر يقال سقاه اى قال له سقاك الله او سقياك و يقال فيه
اسقاه واسقاء برآدمه صو طلومى و يرمك ياخود طلوم ياپمق ايچون درى و يرمك معناسنه در يقال اسقاه اذا وهب له
سقاء معمولا او اهابا ليتخذه سقاء الساقى صواريجى يه دينور جمعى سقى كلور عتى وزننده وسقاء كلور
رمان وزننده السقاء كتان وزننده مبالغه در جمعى سقاؤن در مؤنثى سقاءه در همزه ايله وسقايه در يا ايله السقى
سعى وزننده دمشق توابعنده بر موضعدر السقى سينك كسريله كند يسيله سقى اولنان صويه دينور
مؤلف بصائرده صودن اولان حصه ايله تفسير ايلمكله مرجعلرى بردر تقول كم سقى ارضك وهو ما يسقى به وصوايله
صواريلان اكينه دينور مسقوى كبى يقال زرعه سقى اى مستق ومادۀ علت استسقا اولان صويه دينور كه
مستسقى اولانك بطننده مجتمع اولور بونده سينك فتحيله ده لغتدر و يكى طوغان ولدك باشنده بيله چقان بوققه
درى يه دينور كه ايچنده صارى صو اولور انى شق وطرح ايدرلر و بو صوك تعبير ايتدكلريدر المسقوى ميمك
فتحيله بودخى آقار صو ايله صواريلان اكينه دينور كويا كه مسقى لفظنه منسوبدر يقال زرع مسقوى اى مستق
الاستسقاء برآدمك قارننده سقى ديدكلرى ذكر اولنان صو بركتكله مستسقى اولمق معناسنه در يقال استسقى الرجل

اذا اجتمع فی بطنه السقی کتب طبیه ده مشروحدر که استسقاء علتی مادهٔ بارده دن اولور انواعی اوجدر بری زقی
وبری طبلی و بری لحمیدر واستسقاء برآدمدن ایچه جك صوایستمك معناسنه در یقال استسقی منه اذا طلب
سقیا ای مایشرب وعمل ایله قوصمق معناسنه در یقال استسقی الرجل اذا تقیأ الاستقاء افتعال وزننده
بو دخی برآدمدن ایچه جك صوایستمك معناسنه در یقال استقی منه بمعنی استسقی وعمل وتکلفله قوصمق
معناسنه در یقال استقی الرجل اذا تقیأ وسمورمك معناسنه در یقال استقی الرجل اذا سمن السقایة
سینك کسری وضمیله والمسقاة میمك فتحی وکسریله صوایچه جك موضعه دینور صواد وچشمه وحوض کبی
وسقایه صو ایچه جك قابه دینور مشربه معناسنه السقاء کساء وزننده طلومه دینور که طوقلی قیوندر یسندن
دوز یلور اکاصو وسود قورلر جمعی اسقیه واسقیات واساقی کلور السقیا بشری وزننده اسمدر صواردغه
دینور السقی غنی وزننده یغمورینك قطره لری ایری اولان بلوده دینور جمعی اسقیه کلور وحصیر اوتی
وقوغه اق دیدکلری سازلغه دینور بردی معناسنه وخرما اغاجنه اطلاق اولنور الساقیة نهر صغیره دینور که
ترلا و باغچه صواردقلری جدولدر السقیاء سینك ضمیله یمنده بر بلده در ومدینه ایله وادی الصفراء بیننده
برموضعدر سقیه سمیه وزننده سلفده مکه ده برقیو آدیدر التسق تفعل وزننده دوه حوذان دیدکلری
اوتك تازه سنی اوتلامغله سمورمك معناسنه در یقال تسقت الابل الحوذان اذا اکلته رطبا فسمنت علیه وصوانوب
کرکی کبی ایچنه سینمکله ایوجه قانمق معناسنه در یقال تسق الشیء اذا قبل السقی وتروی الواوی المساکاة
مباهاة وزننده برکسیه مطالبه ضمننده تقاضا وتضییق ایلمك معناسنه در یقال ساکاه اذا ضیق علیه فی المطالبة
الواوی السلو سینك فتحی ولامك سکونیله والسلو علو وزننده والسلوان سینك ضمیله والسلی
عتی وزننده برنسنه یی اونودوب آندن قلبی فارغ وآزاده اولمق معناسنه در یقال سلاه وسلا عنه وسلیه سلوا وسلوا
وسلوانا وسلیا من الباب الاول والرابع اذا نسیه یعنی وفرغ وذهل عن ذکره مؤلفك بصائرده بیاننه کوره سلو ماده سی
برنسنه نك محبتی کوکلدن زائل اولمق معناسنه موضوعدر پس اونوتمق معنای لازمی اولور الاسلاء همزه نك
کسریله برآدمه برنسنه یی اونوتدروب آندن آزاده دل ایلمك معناسنه در یقال اسلاه عنه اذا جعله ینسلیا عنه و برنجی
جانورلردن مأمون اولمق معناسنه در یقال اسلی القوم اذا امنوا السبع التسلی تفعل وزننده اسلاء لفظندن
مطاوعدر متسلی اولمق معناسنه در مثلا غمناك اولان آدمه بعض نصح یاتبشیر کونه تلطیف وتطییب ایلمکله
مطمئن القلب اولمق کبی یقال اسلاه عنه فتسلی السلوة سینك فتحی وضمیله اسمدر برنسنه دن آزاده لکه
وفراغت خاطره دینور السلوانة سینك ضمیله باله دینور عسل معناسنه ونسوان عربك تسخیر ایچون قوللندقلری
بونجغه دینور بونده سینك فتحیله ده لغتدر وشول بونجغه ده دینور که آنی قوم ایچره دفن ایدوب سیاهلندقده
چقاروب صوایله ازدکدنصکره عاشقه ایچورمکله درد عشقدن متسلی اولورلر السلوی بلوی وزننده
بو دخی باله دینور عسل معناسنه وبرقوش آدیدر سلواة مفردیدر مترجم دیر که بوقوش ترکیده بلوه دیدکلری
قوشدر که بلدرجینه شبیه اولور بنی اسرائیله سوق وترزیق اولنان بوقوشلردر یك وحشی اولورلر که بوقطعه ده
تلمیح اولنمشدر *من آل اسرائیل علقته* قابلنی بالصد والتیه *قد انزل السلوی علی قلبه* ونزل المن
علی فیه *وسلوی مطلقا قلبی فارغ ومتسلی ایدن شیئه دینور السلوان سینك ضمیله سلوانه
دیدکلری ذکر اولنان بونجغه دینور بعضلر دیدیکه سلوان متسلی اولمق ایچون ایچیلان صویه دینور یاخود
شول طپراغه دینور که میتك قبرندن آلنوب صوایله قارشدردقدنصکره عاشقه ایچورلر آنك خاصه سیله
اول بیچاره نك کوکلنده اولان عشق زائل اولور یاخود شول دوایه دینور که غمکین اولان آدمه ایچورلدکده تفریح
ایدر اوله وسلوان سلیم قبیله سی یوردنده بروادی اسمیدر وقدس شریفده برچشمه آدیدر که بك عجیبه درکونده همان
بریا ایکی کره جریان ایدر ناس انکله تبرك ایدرلر مسلیه محسنه وزننده بربطن پدرینك اسمیدر ومسلیه بن هزان
اصحابندندر السلی سمی وزننده ولامك کسریله ده بادیه ده بروادی آدیدر الاستلاء افتعال وزننده طوار سمورمك
معناسنه در یقال استلت الشاة اذا سمنت الیائی السلا عصا وزننده شول یوفقه دری یه دینور که بطن مادرده
ولد آنده تولد ایدر واکثری بیله جه چقار اکر طوغدیغی انده یوزندن صیروب النمزایسه ولد هلاك اولور انسانده
ومواشیده اولانه اطلاق اولنور ترکیده اش وصوك تعبیر ایدرلر جمعی اسلاء کلور ومنه المثل *وقعوا فی سلا جمل
ای امر صعب یعنی برمشکل حاله دوچار اولدقده ضرب اولنور زیرا ارکك دوه اول دری اولمز وکذا یقال انقطع
السلا فی البطن کما یقال بلغ السکین العظم یعنی بودخی مثلدر برایش نهایت درجه ده دشوار اولدقده ایراد اولنور

وسلا

وسلا مغربده بر بلده آدیدر نسبتنده سلاوی دینور وسلا مصدر اولور رحمده ذکر اولنان دری پاره لنمق معناسنه در
یقال سلیت الشاة سلا من الباب الرابع اذا انقطع سلاها السلیا سکری وزننده قارننده سلا دیدیکی دری پاره لنمش
قیونه دینور التسلیة تأدیه وزننده خاتونك یاحیوانك طوغوردقدنصکره صولق تعبیر اولنان مذکور دری یی چکوب
چقرمق معناسنه در یقال سلی المرأة اوالشاة اذا نزع سلاها الاستلاء افتعال وزننده عورت یاحیوان
طوغوردقدنصکره صوکنی طشره طرح ایلمك معناسنه در یقال استلت الناقة اذا طرحت سلاها الواوی السمو
علو وزننده یوکسلمك معناسنه در یقال سما الشیء یسمو سموا اذا ارتفع وباء حرفیله متعدی اولور یوکسلتمك معناسنه یقال
سما به ای اعلاه ویقال سما الی الشیء ای رفع من بعد فاستبنته یعنی ایراقدن فلان نسنه بکا رفع واشخاص اولنمغله آنی
کرکی کبی ادراك ایلدم وسمو شکاره چقمق معناسنه در یقال سما القوم اذا خرجوا للصید الاسماء همزه نك کسریله
یوکسلتمك معناسنه در یقال اسماه اذا اعلاه واسم وضع ایلمك معناسنه در یقال اسماه ایاه واسمی به اذا جعله
اسماله السماة قضاة وزننده شکاره چقان صیادلره دینور صفت غالبه در سامی مفردیدر السماوة سینك
فتحیله ارکك دیشی اوزره آشمق معناسنه در یقال سما الفحل سماوة اذا تطاول علی شوله وسماوة البیت اوك چارداغنه
وشروانه دینور وبرنسنه نك شخص وقالبنه دینور تقول رأیت سماوته ای شخصه وسماوه کوفه ایله شام بیننده
برموضعدر وبو عواصمدن دکلدر جوهری عواصمدن دیمکله وهم ایلدی شارح دیر که برسماوه دخی واردر که
عواصمدندر السماء سینك فتحیله معلومدر که کوکه دینور فارسیده آسمان درلر مؤنثدر ومذکر اولور شارح دیر که
نخل وشجر وسماء وارض کبی اسم جنس واسم جنس مجراسنه جاری اولان کلمه لر که واحد وجمعه اطلاق اولنور
تذکیر وتأنیثلری جائزدر وسماء هر نسنه نك سقفنه اطلاق اولنور تقول اصلح سماء بیتك ای سقفه کذلك رواق بیته
اطلاق اولنور وبرفرس آدیدر واتك صرتنه اطلاق اولنور یقال فرس رفیع السماء ای الظهر وبلوده اطلاق اولنور
یقال امطرت السماء ای السحاب ویغموره علی قول جید وشاملنه اطلاق اولنور جمعی اسمیه وسموات وسمی کلور
عتی وزننده وسما کلور سینك کسری والفك قصریله ماء السماء ملوك عراقدن بنوماء السماء دیدکلری
جماعتك والده لری اسمیدر که نعمانك والده سی اوله جقدر مزبوره نك بوندن غیری اسمی یوقدر بعضلر ماویه اسمی
وماء السماء لقبیدر دیمکله مؤلف سلب ایلدی بغایت دلبر وصافی منظر اولمغله اطلاق ایلمشلر ایدی المسماة
میمك کسریله چوربه دینور که ایاغه کیلور الاستماء افتعال وزننده صیاد ایاغنه چورب کیمك علی قول
آهو صیدینه چقمقله حرارضدن ایاغنی وقایه ایچون برآدمدن چورب استعاره ایلمك معناسنه در یقال استمی الصائد
اذا لبس المسماة او استعارها الصید الظبا فی الحر وآهو صیدینك هنکامی اولیان سهیل یلدزی طلوعی وقتنده
آهو صیدینه چقمق معناسنه در یقال استمی الصائد الظبا اذا طلبها فی غیرانها عند مطلع سهیل وبرادمك
زیارتنه قصد وتوجه ایلمك علی قول برکسه دن خیر نشانه لری تفرس ایلمك معناسنه در تقول استمیته اذا تعمدته
بالزیارة او توسمت فیه الخیر الاسم همزه نك کسری وضمیله والسم والسما سینلرك حرکات ثلاثی والفك قصریله که
مجموعی سکز لغتدر برنسنه نك علامت ونشانه سنه دینور علو معناسندن مأخوذدر یقال اسمه کذا وسمه وسماه ای علامته
وجوهر وعرضدن هر نسنه نك ازاسنه موضوع اولان لفظه دینور یکدیکردن فصل وتمییز ایچون فارسیده نام وترکیده
آد تعبیر اولنور جمعی اسماء واسماوات وجمع الجمعی اسامی کلور یانك اثباتی ونقصیله شارح دیر که بونلرك اصللری
سمو ایدی که علو معناسنه در مؤلفك علامتله تفسیری ینه علو معناسندن مأخوذدر وبصریون وکوفیون بینلرنده
اولان اختلاف معلومدر التسمیة تأدیه وزننده برشیئه اسم وضع ایلمك معناسنه در یقال سماه فلانا وسمی به
اذا جعله اسماله السمو سینك فتحیله بو دخی آدقومق معناسنه در یقال سماه اباه وسمی به یسمو سموا بمعنی سماه
والاول یعنی سماه بالتخفیف عن ثعلب لم یحکه غیره السمی غنی وزننده همنام معناسنه در که اداش تعبیر اولنور
یقال هو سمیك وهو من اسمه اسمك ومانند ونظیره اطلاق اولنور یقال هو سمیه ای نظیره التسمی تفعل وزننده
برادایله آدلنمق معناسنه در یقال سماه بکذا فتسمی به وبرکسیه یاخود برقبیله یه منتسب اولمق معناسنه در یقال
تسمی بالقوم والیهم اذا انتسب بهم المساماة مباهاة وزننده علوشان جهتیله مفاخره ایلمك معناسنه در یقال
ساماه اذا فاخره ویارشمق معناسنه در یقال ساماه اذا باراه التسامی تفاعل وزننده بری برلریله یارشمق معناسنه در
یقال تساموا اذا تباروا السما هدی وزننده برآدمك خیر وجمیله جهتیله اولان نام وآوازه وشهرتنه دینور یقال
شاع سماه ای صوته فی الخیر سمیه سینك ضمیله برجبل آدیدر وعمار بن یاسر حضرتلرینك والده لری اسمیدر
رضی الله عنهما الیائی سمی سینك ضمیله بروادی یاخود بر بلده آدیدر ابن جنی دیدیکه کلام عربده بوندن غیری

میمی لفظنك استعمالی معلوم دکلدر الیائی السنا عصا وزننده شمشکك آیدینلغنه و پارلدیسنه دینور تقول رایت سنا البرق ای ضوءه و برجنس نبات اسمیدر که صفراء وسوداء و بلغمی مسهلدر سناء دخی دینور مداله بو نبات مناء مکی دیدکلری نباتدر که مسهل معروفدر و برنوعی دخی واردر که روم دیارنده نابت اولمغله سناء رومی دیرلر وسنا برچسیده حریر ولباس آدیدر ونجد اوکه سنده بر وادی آدیدر وسنا بنت اسماء بن الصلت کرچه امهات المؤمنین رشته سنه کشیده اولنوب لکن قبل الدخول وفات ایلدی السناء عطاء وزننده یوکسلمك معناسنه در یقال سنی الشیء سناء من الباب الرابع اذا صار ذا سناء و یقال به سناء ای رفعة ابدمر السنائی برشاعر محسن در متأخریندندر و بو فرس شاعرلرندن سنائی دیدکلری شاعرك غیریدر واحمد بن ابی بکر السنوی حرکاتله محدثدر و بو عصوی وزننده در الاسناء همزه نك کسریله یوقری قالدرمق و یوکسلمك معناسنه در یقال اسناه اذا رفعه و شمشکك شعاعی خانه دن ایچری یه کیرمك یاخود یره وزره دوشمك یاخود سحاب ایچره یوریوب اوینامق معناسنه در یقال اسنی البرق اذا دخل سناه البیت اووقع علی الارض اوطار فی السحاب و برسنه بر یرده مکث ایلمك معناسنه در یقال اسنی القوم اذا لبثوا سنة یعنی فی وضع النسبیة تأدیه وزننده برنسنه یی قولایلیوب فتح ایلمك معناسنه در یقال سناه اذا سهله و فتحه المساناة مباهاة وزننده برکسنه ایله مداراو حسن زندکانی ایلمکله خشنود ایلمك معناسنه در یقال ساناه اذا راضاه وداراه وحسن معاشرته التسنی تفعل وزننده بوزلمق معناسنه در یقال تسنی الشیء اذا تغیر شارح دیر که بعضلر بو معناده اصلی تسنن اولمغه ذاهبدر که نون ثانیه یایه قلب اولنمشدر وتسنی برکسنه امورنده سهولت بولمق معناسنه در که سهولتله حصولپذیر اولمقدن عبارتدر یقال تسنی زید اذا تسهل فی اموره و یوکسکه چقمق معناسنه در یقال تسنی الرجل اذا رقی رقیة و برآدمی کوجله خشنود ایلمك معناسنه در یقال تسنی فلانا اذا ترضاه وارککك دیشی یه آشمق معناسنه در یقال تسنی البعیر الناقة اذا تسداها لیضربها المسناة میمك ضمی ونونك تشدیدیله صوبندینه دینور که سد تعبیر اولنور یقال عقد وامسناة للماء ای عرما ترفیع معناسندن مأخوذدر السانیة ادواتیله برابر اوله رق بیوك قوغه یه دینور وصوچکمك ایچون دولابه قوشیلان ناقه یه دینور السنو سینك فتحیله والسناوة سماحه وزننده دولابه قوشیلان ناقه ترلاصوارمق معناسنه در یقال سنت السانیة تسنو سنوا وسناوة اذا سقت الارض وآتشك شعله سی یوکسلمك معناسنه در یقال سنت النار اذا علی ضوءها وشمشك چاقمق معناسنه در یقال سنا البرق اذا اضاء وقیودن صوچکمك معناسنه در یقال القوم یسنون لانفسهم اذا استقوا وآچمق معناسنه در یقال سنوت الباب ای فتحته المسنوة والمسنیة میملرك فتحیله سانیه ایله سقی اولنان ارضه دینور ثانیده واو یایه مقلوبدر السنایة کتابه وزننده برنسنه نك کوتریسنه دینور یقال اخذه بسنایته ای کله السنة سینك ونونك فتحیله یله دینور که فارسیده سال دیرلر یقال مضت سنة ای عام شارح دیر که مؤلف بونی هاء بابنده دخی ذکر ایلدی زیرا بعضلر هائی و بعضلر یائی و بعضلر واوی اولمسنه ذاهبلردر هائی اولدیغنه کوره اصلی سنهه درکه جبهه وزننده در هاء خذف اولنمشدر زیرا عرب بلر سنهت النخلة دیرلر خرما اغاجی اسکیوب اوزرندن زمان مرور ایلسه و یائی اولدیغنه کوره سانیه ماده سندن ماخوذ اولورکه دولابله قیوچوره سنده دونه رك صوچکن ناقه یه دینور یل دخی دائرا اولمغله اطلاق اولندی یاخود رفعت معناسندن مأخوذ در مخلوق اوزره دائرا اولدیغنه مبنی در و واوی اولدیغنه کوره عنقریب مذکوردر الاسنات اکرام وزننده ناس قیتلغه اوغرامق معناسنه در زیرا قیتلغه سنه اطلاق اولنور یقال استنوا اذا اصابتهم الجدوبة فرق ایچون واو تایه منقلب اولدی السنی سینك فتحی و نونك سکونیله سنوکبی آچمق معناسنه در تقول سنیت الباب سنیا اذا فتحته پس واوی و یائی اولور السنایا سینك فتحی وقصر ایله شریف ورفیع الشان آدمه دینور و بو مفرددر یقال رجل سنایا ای شریف اسنا همزهٔ مکسوره ایله که صعید ده بر بلده در نون بابنده ذکر اولندی الواوی السنة فتحتینله یله دینور عام معناسنه جمعی سنون کلور سینك کسریله وسنوات کلور فتحاتله وسنهات کلور هایله نته که آنفا مأخذلری بیان اولندی وسنه قوراقلغه وقیتلغه اطلاق اولنور یقال اصابتهم سنة ای قحط وجدب وقوراق یره دینور ارض مجدبه معناسنه جمعی سنون کلور الاسنات اکرام وزننده قیتلغه وقوراقلغه دوشمك معناسنه در یقال استنوا اذا اصابتهم الجدوبة المساناة مباهاة وزننده والسناء قتال وزننده یللق ایله معامله ایلمك معناسنه در یقال ساناه مساناة وسناء اذا استأجره للسنة السنواء حمراء وزننده شدتلو و محنتلو سنه یه وصف اولور یقال سنة سنواء ای شدیدة السنا عصا وزننده بر نباتدر نته که یائیده ذکر اولندی الواوی السواء سینك فتحی والفك مدیله اسمدر عدل وداد معناسنه در قال الشارح ومنه قوله تعالی فانبذ الیهم علی سواء ای عدل من الحکم ووسط معناسنه در یقال مکان سواء

ای وسط بین الحدین وغیر معناسنه در یقال جاؤا سواء فلان ای غیره وهر طرفی برابر دوز ومستوی معناسنه در یقال مکان سواء ای مستو و ثوب سواء ای مستو عرضه وطوله شارح دیر که سواء کلمه سی فی الاصل مصدردر بعده وصف وظرف اوله رق استعمال اولندی وسواء الجبل طاغك ذروه سنه اطلاق اولنور یقال قعد فی سواء الجبل ای ذروته وسواء النهار کوندزك تمام نصفی زمانندن عبارتدر تقول لقیته سواء النهار ای منتصفه و بر موضع آدیدر و یمنده صبر نام طاغك باشنده بر یلانقه آدیدر وسواء بن الحارث وسواء بن خالد صحابیلردر وسواء مثل ومانند معناسنه در جمعی اسواء کلور وسواسیه وسواسی وسواسوه کلور سینلرك فتحی وثانیه لرك کسریله شارح دیر که بونلر نوادردندر و بعضلر بونلرك اسم جمع اولملرینه ذاهب اولدیلر انتهی وکاه اولور که سواء کلمه سی ایکی نسنه نك وجودنی اقتضاء وطلب ایدر بینلرنده استواء حالتنی تحقیق و بیان ایچون ومنه یقال سواء زید وعمرو ای ذو سواء بورادہ سواء کلمه سی ذو سواء ایله ماؤل اوله رق مقدم خبردر نته که عدل زید وعمرو دیرلر ذو عدل معناسنه و بو اعتبار سواء و عدل کلمه لرینك مصدریتلرینه مبنی در زیرا مصدرك مابعدنده فاعل مرفوعی ذکر اولنمز مکر وجه مذکور اوزره حذف واضمار ایله موصوفیت اوزره جاری اوله وتقول مررت برجل سواء والعدم کما سیذکر لیلة السواء آیك اون دردنجی یاخود اون اوچنجی کیجه سنه اطلاق اولنور زیرا آی اول کیجه لرده مستوی اولور السوی سینك کسری وضمی والفك قصریله بونلرده سواء کبی عدل و وسط و غیر معنالرینه در و برابر ومستوی معناسنه در سواء کبی ومنه یقال مررت برجل سواء کما ذکر وسواء بکسر السین والمد وسوی بالکسر وسوی بالضم والعدم ای مستو وجوده وعدمه شارح دیر که بونلر مصدریت اوزره منصوبلردر استواء هو وعدمه سبکنده در وصفیت اولمق اوزره مرفوع اولورلر که مستویا و یلنده اولورلر انتهی وقوله تعالی لا نخلفه نحن ولا انت مکانا سوی الایه قرئ بالکسر والضم ای معلما وتقدیره ذا معلم یعنی میعاد مزجمله یه معلوم اوله جق علامتله معلم اولان بر مکان اولسون که آنده بزم ساحرلرمز ایله جمع اوله سن شارح دیر که کویا که جمله بیننده مستوی اولمش اولور وراغب مستوطرفاه عبارتیله تفسیر ایلدی وکشاف منصفا بیننا و بینك عبارتیله بیان ایلدیکه ایکی طرفك مسافه سنه نصف و وسط اولان مکان اولورکه طرفینه بعد وقرب جهتیله متفاوت اولمیه الاستواء افتعال وزننده ایکی نسنه بری برینه مماثل اولمق معناسنه درکه کمیتده یا کیفیتده برابر اولمقدن عبارتدر یقال استویا اذا تماثلا واعتدال معناسنه درکه برطرفده تفاوت اولمیوب مستقیم اولمقدن عبارتدر یقال استوی الشیء اذا اعتدل و برآدمك جوانلغی کماله وارمق معناسنه درکه تمام یکیت اولمقدن عبارتدر یاخود قرق یاشنه واروب قرارنی بولمق معناسنه در یقال استوی الرجل اذا بلغ اشده او اربعین سنة وقوله تعالی ثم استوی الی السماء ای صعد او عمد الیها او قصد او اقبل علیها او استولی یعنی الی کلمه سیله صله لنورسه معانیٔ مذکوره یه دلالت ایدر اعمدی معنای شریف بودرکه حق جل وعلی ارضی خلق ایلدکدنصکره امر عالیسی تسویهٔ سماء خصوصنه صعود ایلدی یاخود ارادهٔ علیه سی آنك تسویه وتدبیرینه تعلق ایلدی یاخود ارالقده سائر تکوین تخلل ایلمیوب طوغری آنك تسویه وتنظیمنه قصد ومباشرت ایلدی یاخود آنك تسویه سنه توجه ایلدی یاخود اکا مستولی ومتصرف اولدی مؤلف بصائرده دیدیکه استواء ماده سی الی ایله صله لنورسه برنسنه یه بالذات یاخود بالتدبیر منتهی اولمق معناسنی اقتضا ایدر آیت مرقومه شق ثانیدندر وکشافك بیاننه کوره مجاز بمرتبتین اوزره مرتب استعاره اولور وثم کلمه سی تراخی فی الرتبه معناسنه در انتهی وتقول العرب استوت به الارض ای هلك فیها بورادہ باء علی یاخود مع معناسنه در بونك مآلی اصطلاحمزده خاك ایله یکسان اولدی تعبیرنه اقربدر التساوی تفاعل وزننده بودخی بری برینه مماثل اولمق معناسنه درکه بس برابر اولمق تعبیر اولنور یقال تساویا اذا تماثلا التسویة تفعله وزننده ایکی نسنه یی بری برینه برابر ایلمك معناسنه در تقول سویته به وسویت بینهما اذا عدلت و برنسنه یی دوز وهموار ایلمك معناسنه درکه دوزلتمك تعبیر اولنور ومنه یقال سویت علیه الارض علی المجهول اذا هلك فیها و برشیئی طوغرلتمق معناسنه در یقال سواه اذا جعله سویا المساواة مباهاة وزننده برنسنه یی برنسنه یه برابرلشدرمك معناسنه در تقول ساویته به وساویت بینهما بمعنی سویت و برنسنه برنسنه یه کمیتده یا کیفیتده معادل اولمق معناسنه در یقال هو لا یساوی شیئا ای لا یعادله بو معنادن اصطلاحمزده شو برشیء دکمز ایله تعبیر اولنور مثلا هذا لا یساوی درهما دیرلر شونك قیمتی براقچه یه معادل اولمز که براقچه یی دکمز دیمکدر وقولهم لا یسوی کیرضی قلیل یعنی لغت قلیله ده ثلاثی اوله رق باب رابعدن دخی بو معناده وارد اولدی الاسواء همزه نك کسریله بو دخی برشیئی آخره معادل ایلمك معناسنه در تقول اسویته بمعنی سویته به و برنسنه یی دوز وطوغری قلمق وطوغرلتمق

معناسنه در يقال اسواه اذا جعله سويا وبركسه خلق وطبيعتده پدرينه چكمك معناسنه در يقال اسوى فلان اذا كان خلقه
وخلق والده سواء وحدثلك معناسنه مستعملدر يقال اسوى الرجل اذا احدث وخوار وذليل اولمق معناسنه در يقال
اسوى الرجل اذا اخرى وذكرى تمامافرجه صوقمق معناسنه در يقال اسوى فى المرأة اذا اوعب شارح ديركه بو اوچ معنا
مهموز اولان سوءدن متصرفدر وبرنسنه يى غفلت سبيله ترك واسقاط ايلمك معناسنه در يقال اسوى حرفا من القرأن
اى اسقط وترك واغفل السواآن سينك فتحيله سواء كلمه سنك تثنيه سيدر جمعى اسواء كلور ايكيسى بس برابرلردر
ديمكدر يقال هماسواآن اى مثلان السى سينك كسريله بودخى مثل ومساوى معناسنه در تثنيه سى سيان در يقال
ماهوبسى لك اى مثلا وهماسيان اى مثلان جمعى اسواء كلور ويقال لبست المرأة لك بسى وماهن لك باسواء اى بمثل
ولاامثال بونك اصلى سوى ايدى واو يايه ابدال اولندى وسى دوز وهرطرفى برابرنسنه يه دينور يقال مكان سى اى مستو
يعنى طرفاها فى المسافة ودوز اوه يه اطلاق اولنور فلاة معناسنه وبرموضع آديدر وتقول العرب وقع فى سى رأسه
وفى سواء رأسه بفتح السين فى الاخير وكسرها اى حكمه من الخير اوفى قدر مايضربه رأسه اوفى عدد شعره مؤلف
بومثلى سن ماده سنده وقع فى سن رأسه اى عدد شعره من الخير اوفيما شاء واحتكم عبارتيله ده ذكر ايلمشيدى شارح ديركه
مستقصاده ايكى وجهله محرردر فى سن رأسه عبارتنه كوره كثير وواسع معناسنه مستعمل اولان سن لفظندن مصوغدر
لانهم يقولون وجد فلان كلأ سنا اى كثيرا واسعا وفى سى رأسه وسواء رأسه عبارتنه كوره برابر ومماثل معناسندن
مسبوكدر خلاصه سى باشى برابرنجه نعمت ورفاه شامله يه مالك وآنده دلخواهى اوزره متصرف اولدى ديمكدر
ياخود يردن باشى بورى يه جك قدر نعمت واسعه يه نائل اولدى ديمكدر كه سرتاپا نعمته مستغرق اولدى تعبير اولنور
ياخود باشنك قيللرى عددينه مساوى نعمته فائز اولدى ديمكدر كه كثرتدن كنايه در لاسيما سينك كسرى و ياى
مشدده نك نصبيله كه جاءنى القوم لاسيما زيد قولنده واقعدر لامثل زيد كيدر ماكلمه سى لغو وزائددر ومابعدنده كى
زيد لفظنك رفعى جائزدر دع ما زيد قولنده كى كبى وكاه اولوركه يايى تخفيف ايدوب لاسيما ديرلر ولاسى لما فلان
ولاسيك مافلان ولاسية فلان ولاسيك اذا فعلت ذاك ولاسى لمن فعل ذلك دخى ديرلر شارح ديركه لاء كلمه سى نفى
جنس ايچوندر سى كلمه سى اسميدر وبو تركيب استثناء موقعنده مستعملدر يعنى مابعدنى ماقبلنه ترجيح ايچون مسوق
اولمغله مساواتدن تفضيله اخراج اولنمش كبى اولور آندن لسانمزده خصوصا ايله تعبير اولنور مثلا تستحب الصدقة
مطلب — فى شهر رمضان لاسيما فى العشر الاواخر ديدكده اعطاء صدقه نك عشر اواخرده استحبابى آكد وافضل اولديغى
متبين اولور پس ماقبلنه مساواتدن مخرج اولور بو تقديرجه حرف تفسير استعمال اولنمز ومابعدنده كلان اسمك
اعرابنده جر ومطلقا رفع ونكره اولورسه نصب حالاتى جائزدر جر حالتنده ماكلمه سى زائد اعتبار اولنوب سى
كلمه سى مابعدينه مصاف قلنور نته كه ايما الاجلين قول شريفنده ما زائده در ورفع حالتنده ماء موصوله ياخود
بوصوفه اعتبار واسم مزبوره برمبتداء تقديرا اولنور مثلا لاسيما يوم تركيبى لامثل الذى هو يوم ياخود لامثل شئ هو
يوم تقديرنده اولور ونصب حالتنده تميزيت اوزره منصوبدر سائر تراكيب مسروده بوندن استنباط اولنور وتفصيلى
مغنى اللبيبده مشروحدر السوى غنى وزننده دوز وطوغرى نسنه يه دينور وطرفينى مساوى مكانه دينور
سى كبى يقال مكان سوى وسى اى مستو يعنى طرفاه فى المسافة التسوى تفعل وزننده دوزلنمك و برابرلنمك
معنالرينه در ومنه يقال تسوت به الارض اى هلك كما يقال استوت به الارض باء حرفى على ياخود مع معناسنه در
السوية غنيه وزننده برابرلك استواء موقعنده مستعملدر يقال هم على سوية اى استواء بوراده سويه مقدر
موصوفه وصفدر خصلة وقسمة وهيئت كبى برمناسب موصوف مقدردر وسويه باركير سمرينه شبيه برنسنه دركه
اكا جوارى وفقراء مقوله سى راكب اولور على قول ثمام اوتنك قيتقلريله طوقلمش منديره دينور كه دابه نك صرتنه
پالان كبى وضع ايدوب اوزرينه بنرلر ابوسويه صحابيدر وعبيد بن سوية بن ابى سوية الانصارى كه انصاردن
برينك معتقيدر وعبدالملك بن ابى سويه سهل بن خليفه وحاد بن شاكر بن سويه كه امام بخاريدن صحيح بخارى
راويسيدر محدثلردر سبويه عمرويه وزننده اساميدندر محمد بن على بن محمد بن سبويه المؤدب وعلى بن احمد
بن محمد بن سبويه محدثلردر السوية سميه وزننده برخاتون آديدر السوى عصا وزننده طوغرى وقصد
معناسنه در تقول قصدت سواه اى قصدت قصده السايه تسويه ماده سندن فعله دركه اصلى سويه ايدى
طوغرلمش ودوزلنمش يوله دينور و برآدمى فريفته ومفتون ايلمك ايچون تسويه وتنظيم اولنمش سوزه اطلاق اولنور
تقول ضرب لى سايه اى هيألى كلمة وسايه مكه قضاسنده برقريه ياخود بين الحرمين بروادى اسميدر ساوه عجمده
برشهر معروفدر السوى هدى وزننده سواء كلمه سندن فعلى در حبلى وزننده ومنه قوله تعالى من اصحاب

الصراط السوى وهو فعلى من السواء وعلى تليين السوءى والابدال قول اوله كوره سوءى كلمه سندن كه سيئه
معناسنه در مخفف اولور الواوى السهو لهو وزننده والسهو علو وزننده برآدمك قلبى بشقه يره كتمكله
برخصوصى غفلت ايدوب اونتمق معناسنه در يقال سها فى الامر يسهو سهوا وسهوا اذا نسيه وغفل عنه وذهب
قلبه الى غيره شارح ديركه سهو فى حرفيله صله لنورسه عن غير علم ترك وعن ايله صله لنورسه عن علم ترك معناسنه در
وتقول العرب حملت المرأة سهوا اى حبلت على حيض كويا كه آنده وصف غالب اولمشدر وسهو سكون وملايمت
معناسنه در ومنه تقول افعله سهوا رهوا اى عفوا بلا تقاض ويقال مال لايسهى ولاينهى اى لاتبلغ غايته يعنى
كثرت ووفرتندن نهايتنه بالغ اولنمز درجه سنده در وبو سكون وآرام معناسندن ماخوذدر وسهو سهل وملايم آدمه
وايشه دينور يقال رجل سهو وامر سهو اى سهل وخوشكوار صويه اطلاق اولنور يقال ماء سهو اى زلال وياواش
وملايم اركك دوه يه دينور مؤنثى سهوه در يقال جمل سهو وناقة سهوة اى وطئ السهاوة سماحه وزننده
دوه رام وملايم وخوب روش اولمق معناسنه در يقال سهو البعير سهاوة من الباب الخامس اذا كان سهوا السهوة
سينك فتحيله سهوك مؤنثيدركه ذكر اولندى وكباده تعبير اولنان ملايم ياه دينور يقال قوس سهوة اى مؤاتية وقبايه
دينور صحره معناسنه وصفه وايوانه على قول ايكى اوطه ارالغنده اولان كيلاره ياخزينه اوطه سنه دينور ياخود رف
ومصندره وشروان مقوله سنه دينوركه اكا بعض حوايج وضع اولنور ياخود كوچك خزينه اوطه سى شكلنده
اوطه يه دينور ياخود درت ياووچ اغاجلردن چاتمه تخته پوشه دينوركه اوزرينه امتعه بيت مقوله سى نسنه لر وضع
اولنور وكندوج اسميدركه طشره ديارلرده صرپون وبتك تعبير ايتدكلرى بيوك ظرفدر فيچى ومابخنه طرزنده
اولور تخته انباره دخى دينور واوطه نك باجه سنه وپنجره سنه دينور وعروسك جهاز او بنه ياخود اول شكلده
اولان اوه دينور وحولوى خانه اوكنه چكيلان ستره يه دينور جمعلرى سهاء كلور سينك كسريله وبر زمينده
بر بلده آديدر و برموضع آديدر الساهى والسهوان سكران وزننده اسم فاعللردر سهو ايديجى آدمه دينور
ثانيه ابلغدر كه اونوتغان كمسنه ديمكدر وسهوان وسهى سينك كسريله وضميله وسهى سمى وزننده برموضع آديدر
سهيه سميه وزننده اسماندندر ارطاة بن سهيه فارس وشاعردر الاسهاء همزه نك فتحيله الوان معناسنه دركه
كونا كون ديمكدر مفردى يوقدر الاسهاء همزه نك كسريله سهوه ديدكلرى ذكر اولنان اوطه ياپمق معناسنه در
يقال سهى الرجل اذا بنى السهوة السهواء صحراء وزننده برقصراغك آديدر وكيجه دن برساعته دينور يقال
مضت سهواء من الليل اى ساعة المساهاة مباهاة وزننده الفت ومعاشرتده پك استقصا ايليوب مسامحه
وملايمتله معامله ايلمك معناسنه در يقال ساهاه فى العشرة اى ترك الاستقصاء يعنى خالقه وساهله السهاء
سينك ضميله بنات نعش صغرى ايچره بركوكب خفى اسميدر نته كه قود ماده سنده بيان اولندى اليائى السية
سينك كسرى وياى مخففه نك فتحيله يايك ايكى باشلرنده اولان اكرى يره دينور كه كوشه كمان تعبير اولنور جمعى
سيات كلور شارح ديركه بونك آخرنده اولان هاء واودن عوضدر عجبدر كه مؤلف بونى يائى علامتيله معلم ايلمدى
لاسيما سوى ماده سنده ذكر اولندى زيرا واو يدر مؤلف بونكله جوهرى يه حرف انداز تعريض اولمشدر
فصل الشين المعجمة الواوى الشأو شينك فتحى وهمزه نك سكونيله سبق وتقدم ايلمك معناسنه در
تقول شأوت القوم شأوا اذا سبقتهم وامد وغايت معناسنه در يقال بعيد الشأو اى الامد والغاية وناقه نك
تولارينه دينور وقيغنه دينور بعر الناقه معناسنه وقازيلان قيودن طپراق چكوب چقرمق معناسنه در يقال
شأوت من البئر شأوا اذا نزعت منها التراب وقيودن چقان طپراغه ده اطلاق اولنور يقال نزع من البئر شأوا كثيرا
اى ترابا وزنبيله دينور يقال نقل التراب بالشأو اى الزنبيل المشأة مسحاة وزننده بودخى زنبيله دينور قيودن آنكله
طپراق اخراج اولنديغيچون التشائى تفاعل وزننده ايراقلشمق معناسنه در يقال تشاءى مابينهما اذا تباعد
وتارمار اولمق معناسنه در يقال تشاءى القوم اذا تفرقوا المشاءاة مباهاة وزننده بركسه ايله مسابقه ايلمك على قول
سبق ايلمك معناسنه دركه واحد ايچون اولور يقال شاءاه اى سابقه اوسبقه الاشتئاء افتعال وزننده استماع
معناسنه در يقال اشتأى الرجل اذا استمع وسبق ايلمك معناسنه در يقال اشتأاه اذا سبقه الواوى الشبو
شينك فتحى وبانك سكونيله يوكسك اولمق معناسنه در يقال شبا الشئ شبوا اذا علا وبكز بوزلدقدنصكره
برينه كلوب روشن اولمق معناسنه در يقال شبا وجهه اذا اضاء بعد تغير وآت شاخلنمق معناسنه در يقال
شبا الفرس اذا قام على رجليه وآتش ياقمق معناسنه در يقال شبا النار اذا اوقدها الشباة حصاة وزننده
هنوز طوغمش عقربه دينور على قول صارى عقربه دينور يقال كانه شباة وهى العقرب ساعة تولد اوعقرب

صفراء و بزکه کر یلور اولان کسکین آته دینور وشاخلنور اولان آته دینور وعقربك نشترینه دینور که آنکله چلار وهر شیئك کسکین اوجنه وکارینه دینور یقال کانه شباة السنان ای حدّه وشباة النعل آیاق قابنك بورنلرینك اوجنه دینور جمعی شبا کلور حصا کبی وشبوات کلور فتحاتله الاشباء همزه نك کسریله و یرمك معناسنه در یقال اشباه اذا اعطاه وبرکسه یی اسرکیوب مهربانلق ایلمك معناسنه در یقال اشباه اذا اشبله ای اشفق و برآدمك رشید وعاقل اوغلی اولمق معناسنه در یقال شبي الرجل اذا ولدله ولد کیس ودفع ایلمك معناسنه در یقال اشباه اذا دفعه و برآدمی برقیویه یاخود برکریهه یه القا ایلمك معناسنه در یقال اشبي فلانا اذا القاه فی بئر اومکروه و برآدمه اعزاز وتکریم ایلمك معناسنه اولمغله ضد اولور یقال اشبي فلانا اذا اکرمه واعزّه وآغاج بوی بلنوب تاب وطراوتله دالری کور وبری برینه صارمشق اولمق معناسنه در یقال اشبي الشجر اذا طال والتفّ نعمه و بر آدمك اولادی کندیسنه چکوب بکزه مك معناسنه در یقال اشبي زیدا اولاده اذا اشبهوه المشبي اسم مفعول بنیه سیله والمشبي اسم فاعل بنیه سیله رشید وزیرك ولد صاحبی آدمه دینور یقال رجل مشبي ومشب اذا ولدله ولد کیس الشبا عصا وزننده یوصونه دینور طحلب معناسنه ومدینه ده بر وادی آدیدر شبوه تمره وزننده عقربك ایکنه سنه دینور معرفه وغیر منصرف قدر وحرف تعریف دخی داخل اولور و برقبیله پدرینك آدیدر وبادیه ده بر موضع و یمنده بر حصار آدیدر ومأرب ایله حضرموت بیننده بر بلده آدیدر که لحج نام بلده یه قریبدر الواوی الشتاء کساء وزننده والشتاة فصول اربعه دن قیش فصلنه دینور وشتاء کلمه سی شتوه لفظنك جمعیدر کلبه وکلاب کبی علی قول ایکیسی دخی مفرددر جمعلری شتیّ کلور عتیّ وزننده واشتیه کلور ابنیه وزننده وشتاء طلو یه دینور که کوکدن یاغار وقیتلغه وقوراقلغه دینور المشتاء والمشتاة میملرك فتحیله اسم مکانلردر قیش اوطه سنه وقشلاغه دینور شارح دیر که بونلر اسم زمان ومصدر میمی دخی اولور الشتوی شینك فتحی وتانك سکونیله والشتوی فتحتیله اسم منسوبلردر یقال مکان شتوی وشتوی ای منسوب الی الشتاء وشتوی فتحتیله خاصة قیش یغمورینه دینور که شتیّ دخی دینور غنیّ وزننده یقال کثر الشتوی والشتیّ ای مطر الشتاء الشتو شینك فتحیله بریرده قیشلامق معناسنه در یقال شتا بالبلد یشتو شتوا اذا اقام به شتاء وخاصه قیش ایامنده قوراقلغه اوغرامق معناسنه در یقال شتا القوم اذا اجدبوا فی الشتاء وقیش پك صوغوق اولمق معناسنه در یقال شتا الشتاء اذا برد التشتیة تأدیه وزننده والتشتي تفعل وزننده بونلرده بریرده قشلمق معناسنه در یقال شتي بالبلد وتشتي اذا اقام به شتاء الاشتاء اعطاء وزننده بودخی قیش موسمنده قوراقلغه دوشمك معناسنه در یقال اشتي القوم اذا اجدبوا فی الشتاء وقیشه کیرمك معناسنه در یقال اشتي القوم اذا دخلوا فی الشتاء الشاتی قیشلو کونه دینور یقال یوم شات وغداة شاتیة ای ذو شتاء المشاتاة مباهاة وزننده قیش ایامی قولیله معامله ایلمك معناسنه در یقال شاتاه اذا عامله شتاء الشتا عصا وزننده سرد وخشونتلو یره دینور ودره نك کوکسنه دینور الواوی الشتا ثای مثلثه ایله حصا وزننده شتاء کبی دره نك کوکسنه دینور و بو شتا مصحفی دکلدر یقال نزلوا شتا الوادی وشثاه ای صدره الواوی الشجو شینك فتحی وجیمك سکونیله برآدمی غمناك ایلمك معناسنه در یقال شجاه شجوا اذا حزنه وطربناك ونشاطمند ایلمك معناسنه اولمغله ضد اولور یقال شجاه اذا طرّبه وناس ارالغنه شقاق واختلاف دوشورمك معناسنه در یقال شجی بینهم اذا شجر وشجو حاجت ومهمه یه دینور یقال له شجو ای حاجة الاشجاء همزه نك کسریله بودخی برآدمی محزون ایلمك ومنشرح وطربناك ایلمك معنالرینه در یقال اشجاه اذا حزنه ویقال اشجاه اذا طرّبه و برآدمی مغلوب ومقهور ایلمك معناسنه در یقال اشجاه اذا قهره وغلبه و برآدمی برغم واندوهه اوغراتمق معناسنه در یقال اشجاه اذا اوقعه فی حزن الشجا عصا وزننده بوغزه طوران کمیك مقوله سنه دینور یقال نشب فی حلقه شجا وهو ما اعترض فیه من عظم ونحوه وشجا مصدر اولور برآدمك بوغزینه برنسنه طورمق معناسنه در یقال شجی به شجی من الباب الرابع اذا اعترض فی حلقه شجی و برآدمك بورجلوسی صاو یلوب کتمك معناسنه در یقال شجی به الغریم عنه اذا ذهب الشجي غنيّ وزننده مشغول ومهموم آدمه دینور بعض اشعارده تشدیدیله وارد اولدی یقال رجل شجیّ وشج ای مشغول الشجواء حمراء وزننده سلوکی صرپ وکوچ صحرایه دینور یقال مفازة شجواء ای صعبة الشیجوجی سفرجل وزننده ومدایله لغتدر پك اوزون آدمه علی قول کیکلری ایری اوله رق اوزون آدمه دینور یاخود اوزون ایاقلو یه یاخود بلدن یوقریسی اوزون واایاقلری قصه اولانه دینور واری وتنومند آته دینور وصقصغان قوشنه دینور مؤنثی شیجوجاة در وشیجوجی وشیجوجاة دائمی اسن یله دینور شجا عصا وزننده وشجوه تمره وزننده ایکی وادی آدیدر

التشاجي تفاعل وزننده خاتون زوجنه اظهار حزن وملالتله تمنع ایلمك معناسنه در یقال تشاجت المرأة علی زوجها اذا تمنعت وتحازنت الشاجي ابن سعد العشیرة در وشاجي ابن النمر الحضرمي جاهلیدر شجيّ غنيّ وزننده وشجیه غنیه وزننده ایکی موضعلردر الواوی الشحو محو وزننده اغز آچمق معناسنه در یقال شحا الرجل شحوا اذا افتح فاه واغز آچلمق معناسنه در یقال شحا فوه اذا انفتح الاشحاء همزه نك کسریله بودخی اغز آچمق معناسنه در یقال اشحي الرجل اذا افتح الشحوة خطوه وزننده ومرادفیدر که آدیمه دینور یقال بعید الشحوة ای الخطوه التشحي تفعل وزننده برآدمه زباندرازلقله آلابنده و یرمك معناسنه در یقال تشحی علیه اذا بسط لسانه فیه الشواحي آغزلرنی آچان آته وصف اولور یقال خیل شواحی ای فاتحات افواهها مفردی شاحیه در الشحا عصا وزننده ککبش نسنه یه دینور یقال شیء شحا ای واسع و برصو یك آدیدر الشحواء حمراء وزننده واسع قیو یه دینور یقال بئر شحواء ای واسعة الیائی الشحي شینك فتحی وحانك سکونیله شحو کلمه سنده لغتدر یقال شحی فمه شحا من الباب الرابع لغة فی شحا شحوا الواوی الشخا خای معجمه ایله عصا وزننده چوراق یره دینور سبخه معناسنه الواوی الشدو عدو وزننده دوه سورمك معناسنه در یقال شدا الابل شدوا اذا ساقها ونغماتله شعر اوقومق یاخود ایرلمق معناسنه در یقال شدا الشعر اذا غنی به او ترنم وموسقیده بر بیت یا ایکی بیت اوقومق معناسنه در تقسیم وموال ومغنی کبی یقال شدا الرجل اذا غنی بیتا او بیتین بالغناء وادب ودانشدن حصه منداولمق معناسنه مستعملدر یقال شدا فلان اذا اخذ طرفا من الادب و برنسنه جانبنه قصد وتوجه قلمق معناسنه در یقال شدا شدوه ای نحا نحوه و برنسنه یی برنسنه یه بکزتمك معناسنه در یقال شدا فلانا فلانا اذا شبهها ایاه وشدو چوق نسنه دن برمقداره دینور یقال اخذ شدوا من المال ای قلیلا منه الشادی شدو لفظندن اسم فاعلدر الشدا عصا وزننده وجودده قلان قوت بقیه سنه وحصه سنه دینور وهر نسنه نك کسکین اولان کارینه واوجنه دینور واسیلکه دینور یقال یوما شدا شدید ای حرّ وایوزلغه دینور یقال اخذه الشدی ای الجرب الاشداء همزه نك کسریله موسقیده ماهر اصول آشنا خواننده اولمق معناسنه در یقال اشدی فلان اذا صار ناجما مجیدا شدوان سلمان وزننده بر موضعدر الواوی الشذو شینك فتحی وذال معجمه نك سکونیله مسکه دینور علی قول رایحه سنه یاخود لوننه دینور ومصدر اولور برآدمی رنجیده ایلمك معناسنه در یقال شذاه یشذوه شذوا ای اذاه ومسك سورنمك معناسنه در یقال شذا الرجل اذا تطیب بالمسك الشذا عصا وزننده بر شجر اسمیدر که آندن مسواك اتخاذ اولنور وایوزلغه دینور یقال اخذه الشذا ای الجرب وطوزه دینور ملح معناسنه ورایحه نك پك ایتیلکنه وتیزلکنه دینور شارح دیر که تیز رایحه ده دخی استعمال اولنور و برکونه سفینه اسمیدر وایت سینکنه دینور ذباب الکلب معناسنه علی قول مطلقا سینکه دینور ورنج واذی معناسنه در تقول لقیت منه الشذی ای الاذی وشذا بصره قضاسنده برقریه آدیدر احمد بن نصر الشذائیّ المقرئ وابو الطیب محمد بن احمد الشذائي الکاتب اورادندر وشذا اغاج پاره لرینه دینور یقال شذا العود ای کسره شارح دیر که شذاة مفردیدر الشذاة حصاة وزننده بدنده قلان قوت بقیه سنه دینور واسکی و پیرك نسنه یه دینور بعض نسخه ده السیء الخلق عنواننده اولمغله بدخوی آدم دیمك اولور الاشذاء همزه نك کسریله برنسنه یی برطرف ایدوب الارغه قیلق معناسنه در یقال اشذاه عنه اذا نحاه واقصاه التشذیة تأدیه وزننده برنسنه یی تحصیل شعور ایدوب آخره افهام ایلمك معناسنه در یقال شذّی بالخبر اذا علم به فافهمه شاذی اسمادندر یوسف بن ایوب بن شاذی سلطان صلاح الدین اسمیدر که کندیلری واقاربی محدّث اولمغله تحدیث ایلدیلر مشار الیه پادشاه مملکت مصر ایدی غزا وجهاد ایله مشهور صلحاء امتدن ومحدّثیندن ایدی رحمة الله تعالی علیه ومحمد بن شاذی بخاری محدّثدر الیائی الشراء شینك کسری والفك مدیله وقصریله برنسنه یی صاتون آلمق معناسنه در یقال شراه یشریه شراء وشری اذا ملکه بالبیع وصاتمق معناسنه اولمغله ضدّ اولور یقال شراه اذا باعه و برنسنه یی سرمك معناسنه در یقال شری اللحم والثوب والاقط اذا شرّرها و برکسه یی هزل وسخریه ایلمك علی قول خوارلیوب تذلیل وارغام ایلمك معناسنه در یقال شری فلانا اذا سخر به اوارغمه وشراء نفس عسکرك اوکنه چکوب آنلرك طرفندن مقاتله ایلمك یاخود قومی طرفندن سلطانه یاخود والی یه واروب آنلرك امور ومصلحتلرنی عرض وتنظیم ایلمکدن عبارتدر یقال شری بنفسه عن القوم اذا تقدّم بین ایدیهم فقاتل عنهم اوالی السلطان فتکلم عنهم وشرا برآدمی قورداشنی دیدکلری کیجیکه اوغراتمق معناسنه در یقال شری الله فلانا اذا اصابه بعلة الشری الاشتراء افتعال وزننده بودخی صاتون آلمق وصاتمق معنالرینه در یقال اشتراه اذا ملکه بالبیع ویقال اشتراه اذا باعه ومطلقا برنسنه یی

ترك ايدوب برآخر نسنه يه تمسك ايلمك معناسنه مستعملدر تمنى ترك ايدوب ومحنه رغبت وتمسك ايدن مشترى كبى
و بو باء مقابله ايله استعمال اولنور ومنه قوله تعالى اولئك الذين اشتروا الضلالة بالهدى الايه اى تركوا الهدى
وتمسكوا بالضلالة يعنى بالقوه ايدىٔ استحصال ارنده اولان هدايى ترك ايدوب ضلالتى اختيار ايلديلر الشرى عصا
وزننده قورداشنى ديدكلرى كيجيك زحمته دينور انسابدننده اكثرى دفعةً حادث اولور برمرضدر خرده خرده
وقزل قزل سوزشلى بثره لردر ودردى كيجه لر زياده ومشتد اولور سببى اتسى بخاردر كه بدنده دفعةً ثوران ايدر
يقال اصابه الشرى اى بثور صغار حمر حكاً كه مكربةٌ وشرى مصدر اولور ناس بيننده شر وفتنه شراره لنمك
معناسنه در يقال شرى الشر بينهم شرى اذا استطار قورداشنى اولمق معناسندن ماخوذ در وشمشك چاقق
معناسنه در يقال شرى البرق اذا لمع وخشمه كلمك معناسنه در يقال شرى الرجل اذا غضب واونكولك
و يناز لق ايلمك معناسنه در يقال شرى الرجل اذا لج وقورداشنى يه اوغرامق معناسنه در يقال شرى جلده
اذا خرج عليه الشرى وآت اشوب يوريمكده فتورسز مبالغه واقدام ايلمك معناسنه در يقال شرى الفرس
اى سيره اذا بالغ فيه المشاراة مباهاة وزننده والشراء قتال وزننده مبايعه معناسنه در يقال شاراه مشاراة
وشراء اذا بايعه ومجادله معناسنه در يقال هو يشاريه اى يجادله بونك اصل يشارره ايدى راى ثانيه يايه منقلب
اولدى الشروى جدوى وزننده مثل ومانند معناسنه در يقال ماله شروى اى مثل الاشراء همزه نك
كسريله بودخى شمشك پارلدامق معناسنه در يقال اشرى البرق اذا لمع وطولدرمق معناسنه در يقال اشرى
لحوض اذا ملاء ه و برنسنه يى برطرفه اكك معناسنه در يقال اشراه اذا اماله واغاج يمشنك طمورجقلرى
آچوب يارلمق معناسنه در يقال اشرى الحمل اذا تفلقت عقيقته وناس بينبه شورش القاسيله برى برينه دوشورمك
معناسنه در يقال اشرى بينهم اذا اغرى الاستشراء بودخى يناز لق واونكولك ايلمك معناسنه در يقال
استشرى الرجل اذا لج و برماده عظيم اولمق معناسنه در يقال استشرت الامور اذا تفاقمت وعظمت الشراة
عصاة وزننده خوارج طائفه سنه اطلاق اولنور لج وعناد معناسنه اولان شرى ماده سندن مأخوذدر زيرا لج
وتعندلرندن ناشى خروج ايلديلر يوخسه شرينا انفسنا فى الطاعة ماده سندن مأخوذ دكلدر جوهرى اويله ديمكله
وهم ايلدى شارى مفرديدر شارح ديركه جوهرى بو قولنده ائمهٔ كثيره يه اقتدا ايلمشدر حتى ابن اثير ديديكه آنلره شراة
اطلاقى دنيا مقابلى آخرت اشترا ايلدك ديو زعملرينه مبنى در انتهى الشرى شبنك فتحى ورانك كسر ومديله قورداشنى يه
اوغرامش آدمه دينور يقال رجل شراى اصابه الشرا الشرى غنى وزننده شول آته دينوركه اشوب يوريمسنده
قطعاً فاتر اولميوب اقدام ومبالغه اوزره اوله يقال فرس شرى اذا كان يبالغ فى سيره الشرى شبنك فتحيله
ابو جهل قربوزينه دينور على قول تكا كنه دينور وچكرد كدن يتشمش خرما اغاجنه دينور الشرى على
وزننده والشراة حصاة وزننده مالك يعنى مواشى قسمنك رذال وكمترينه دينور يقال اخذ الشرى
والشراة من المال اى رذاله ومالك كزيده ونفيسنه ديمكله ضد اولور يقال بقى عنده الشرى والشراة
اى خيار المال جوهرى بونى شبنك فتحى وراتك سكونيله ضبط ايلمكله وهم ايلدى وشرى طاغه دينور و يوله
دينور طريق معناسنه وسلمى نام طاغده بر بولك آديدركه ارسلانى پك چوقدر ونجده طى قبيله سى يوردنده
برطاغك آديدر وتهامه ده برطاغ اسميدركه يرتجى جانورلرى كثيردر وكبكب ايله نعمان بيننده بروادى اسميدركه
عرفاته برمرحله در وشرى ومد ايله شراء ناحيه معناسنه در جمعى اشراء كلور ذوالشرى عصا وزننده دوس
قبيله سنه مخصوص برصنم آديدر الشريان شبنك فتحى وكسريله برشجر آديدركه اندن ياى دوز يلور
وشريان شرايين لفظندن مفرد اولور كه بدنده اولان نبض طمرلرينه دينور عروق نابضه معناسنه در
بين الاطباء عروق ضوارب تعبير اولنور يقال انقطعت شرايينه وهى العروق النابضة مترجم ديركه كتب
تشريحده مشروح اولديغى اوزره شرايين بدنده نابض ومتحرك اولان طمرلردركه سواكن واورده مقابلدر
اصلى يونانيده متحرك بالحياة معناسنه اولان اورطا تعبير ايتدكلرى برقالين طمردركه يسار قلب جهتندن نابتدر
ايكى قسم اولور برقسمى بدنك نصف اعلاسنه و برقسمى نصف اسفلنه متوجه وشعبهٔ كثيره ايله متشعب اولور
الشرية غنيه وزننده طريقه واسلوب معناسنه در يقال هو على شرية حسنة اى طريقة وسرشت وطبيعت
معناسنه در يقال كريم الشرية اى الطبيعة ودائما قيز طوغوررا ولان خاتونه دينور يقال امرأة شرية اذا كانت
يلدن الاناث المشترى اسم فاعل بنيه سيله برقوش آديدر وسياره دن بركوكب معروف اسميدر كه فلك ساد سده
مركوزدر فارسيده برجيس ديرلر بهاء وسعادتى كويا كه كندى ايچون اشتراء واختيار ايلمشدر الاشتراء

اعشباب وزننده مضطرب اولمق معناسنه در يقال اشرورى الرجل اذا اضطرب الشراء سماء وزننده
برطاغك آديدر شراء قطام وزننده برموضع آديدر الشروان فتحاتله كه تثنيه در ايكى طاغه
اطلاق اولنور الشراة حصاة وزننده دمشق ايله مدينه بيننده برموضع آديدر على بن مسلم واحمد بن محمود
الشرويان المحدثان اورايه منسوبدر شريان سلمان وزننده بروادى اسميدر التشرى تفعل وزننده پراكنده
اولمق معناسنه در يقال تشرى الشئ اذا تفرق الشرو شبنك فتحى وكسريله باله دينور عسل معناسنه
الواوى الشزو شبنك فتحى وزاى معجمه نك سكونيله مرتفع اولمق معناسنه در يقال شزا الشئ شزوا اذا ارتفع
الواوى الشصو علو وزننده كوز بلرمك معناسنه در يقال شصا بصره شصوا اذا شخص و بلود يوكسلمك
معناسنه در يقال شصا السحاب اذا ارتفع وقربه كركى كبى طولمغله بجاقلرى يوقرى قالقمق معناسنه در يقال
شصت القربة اذا امتلئت ماء فارتفعت قوائمها الاشصاء همزه نك كسريله كوزى بلرتمك معناسنه در يقال
اشصى بصره اذا اشخصه الشاصلى باقلى وزننده لام بابنده ذكر اولندى جوهرى وهمنه مبنى بوراده ثبت
ايلدى الشصو حشو وزننده قاتيلق شدت معناسنه در يقال به شصواى شدة اليائى الشصى شبنك
ضميله صلى وزننده ميت شبشوب اللرى واياقلرى يوقرى ديكلمك معناسنه در يقال شصى الميت وشصا
شصيا من الباب الرابع والاول اذا ارتفعت يداه ورجلاه اليائى شطاة حصاة وزننده مصرده برقريه آديدر
جوهرى وهمندن ناشى هاسز رسم ايلدى شارح ديركه محكمده هاسز مرسومدر الشطى غنى وزننده ترلادن
اولك تعبير اولنان قطعديه دينور دره معناسنه جمعى شطيان كلور شبنك كسريله الانشطاء انفعال وزننده
منشعب اولمق معناسنه در يقال انشطى منه الشئ اذا انشعب التشطية تفعله وزننده قزبايك دريسنى
يوزوب اتى طاغتمق معناسنه در تقول شطينا الجزور اى سلخناها وفرقنا لحمها وتنقيص ايلمك معناسنه در يقال
تقول شطينا الطعام اى زرأناه الشطى شبنك ضميله شصى وزننده ومرادفيدركه ميتك اللرى واياقلرى
يوقرى ديكلمك معناسنه در يقال شطى الميت شطيا من الباب الرابع بمعنى شصى الواوى الشطو خطو
وزننده جانب وناحيه معناسنه در يقال قعد شطوا لوادى اى جانبه وناحيته اليائى الشظا ظاى معجمه ايله
عصا وزننده بدنده ديزه ياپشق على قول قوله ياپشق ياخود انجكه ياپشق اولان انجه رك كميكه دينور ياخود
انجكده اولان خرده سكيرلره دينور وشظا القوم برقومك اتباع عندن وعهد واماله صكره دن دخيل ولاحق
اولنلرندن عبارتدر يقال هم شظا القوم اى اتباعهم والدخلاء عليهم وترلاده آقدرمه اوزره اولان تكرار
آقدرمه يه دينور تانهايتنه وارنجه كه بردونم سورد كدن صكره اوزرينه تكرار بردونم نطسدن عبارتدر ومصدر
اولور بدنده سكير چتلامق معناسنه در يقال شظى عصبه شظا من الباب الرابع اذا انشق وشظا برطاغك آديدر
وشظا ديدكلرى ذكر اولنان كميك چتلايوب يارلمق معناسنه در يقال شظى الفرس شظى من الباب المزبور
اذا فلق شظاه التشظى تفعل وزننده سكير چتلايوب تصمه تصمه اولمق معناسنه در يقال تشظى العصب
اذا انشق واغاج پاره لنوب قيميق قيميق اولمق معناسنه در يقال تشظى العود اذا تطاير شظايا الشظية غنيه وزننده
پايه دينور قوس معناسنه وانجك كميكنه دينور ومطلقا برنسنه دن قوپمش پاره يه دينور اغاج قيميغى كبى جمعى
شظايا وشظى كلور عنى وزننده وطاغدن قوپوب آيريلان پارچه يه دينور يقال سقطت شظية من الجبل اى فندرة
الشنظية شبنك وظانك كسريله بودخى طاغدن آيريلان پارچه يه دينور الاشظاء همزه نك كسريله برآدمك
شظا ديدكلرى ذكر اولنان كميكنه اورمق معناسنه در يقال اشظاه اذا اصاب شظاه وادى الشظا
عصا وزننده برمعروف دره آديدر التشظية تفعله وزننده طاغتمق معناسنه در يقال شظاه اذا فرقه
شظى غنى وزننده برموضع آديدر الشظى صلى وزننده ميت شبشوب اللرى واياقلرى يوقرى ديكيلمك
معناسنه در يقال شظى الميت شظيا من الباب الرابع بمعنى شصى الشنظاة شبنك فتحيله طاغك كنكره
شكلنده اولان تپه سنه دينور الواوى الاشعاء همزه نك كسريله برنسنه يه اهتمام ايلمك معناسنه در يقال
اشعى به اذا اهتم وشبخون عسكرنى كه چاپول تعبير اولنور دشمن اوزره هرطرفدن حواله ايلمك معناسنه در يقال
اشعى القوم الغارة اذا اشعلوها يعنى بثوها وفرقوها الشعواء حمراء وزننده دشمن اوزره هرطرفدن حواله
اولوب هجوم ايدن چاپوله دينور يقال غارة شعواء اى متفرقة ودالرى هرطرفه طاغنق اغاجه دينور يقال شجرة
شعواء اى منتشرة الاغصان و برناقه اسميدر الشاعى ايراق نسنه يه دينور يقال مكان شاع اى بعيد ومقسوم
ومحدود اولميان حصه يه دينور يقال نصيب شاع اى شايع الشواعى شاعيه نك جمعيدر كه پراكنده يه دينور

يقال جاءت الخيل شواعى اى متفرقة الشعو شبنك فتحيله قيل اورپرمك معناسنه در يقال شعا شعره شعوا
اذا انتفش الشعى هدى وزننده طاغنق صاچ بلوكلرينه دينور مفردى شعوه در الشعوانة شبنك فتحيله
پريشان صاچدن قولغه طوغرى صارقان بلوكنه دينور و برخاتون آديدر شعيا يحيا وزننده سعى ماده سنده
ذكر اولندى كه بر پيغمبر عالیشان آديدر شعيه حمزه وزننده ياخود سميه وزننده بنت حبيب ياخود بنت حبس در كه
رواة حديث سلسله سندندر وسميه وزننده بنت الجلندى در كه پدرندن اولدخى انس حضرتلرندن روايت حديث
ايلديلر الواوى الشغا غين معجمه ايله عصا وزننده ديشلرك اختلافنه دينور كه كيمى اوزون وكيمى قصه وكيمى
ايچرويه باتيق وكيمى طشره يه چقق اولمسندن عبارتدر يقال فى اسنانه شغا وهو اختلاف نبتتها بالطول
والقصر والدخول والخروج وشغا وشغو علو وزننده مصدر اولور ديشلر نظامسز اولمق معناسنه
يقال شغت سنه وشغيت شغوا وشغا من الباب الاول والرابع اذا اختلف نبتتها وشغا اسم اولور طمله طمله ايشه مكه
دينور تقطير يول معناسنه نته كه شغيه دخى بو معنايه در تمره وزننده الشغياء والشغواء حمراء وزننده
نظامسز اولان ديشلره دينور يقال سن شغياء وشغواء اى مختلفة النبتة وشغواء طوشنجل قوشنه دينور اوست
منقارى آلتندن اوزون اولديغيچون التشغية تفعله وزننده طمله طمله وآزجه آزجه ايشمك معناسنه در وكاهى
بو علتدن ناشى اولور يقال شغى الرجل اذا بال تقطيرا الاشغاء همزه نك كسريله برخصوصده ناسه مخالفت ايلمك
معناسنه در يقال اشغوا به اذا خالفوا الناس فى امره الياىء الشفاء كساء وزننده دواء وعلاج معناسنه در
تسميه بالمصدردر جمعى اشفيه وجمع الجمعى اشاف كلور يقال فيه شفاء اى دواء مؤلفك بصائرده بيانه كوره
بو ماده شين مفتوحه ايله كنار معناسنه اولان شفا ماده سندن مأخوذدر كه عافيت وسلامت كنارينه وارمق معناسنه
اولوب بعده عافيتده مستعمل اولدى وشفاء خسته يى صاغلتمق معناسنه در يقال شفاه الله من مرضه يشفيه
شفاء اى برأه شارح ديركه خسته صاغلمق معناسنه ده كلور يقال شفى المريض على المجهول اذا برأ وشفاء خسته
ايچون عافيت ايسته‌مك معناسنه در يقال شفاه اذا طلب له الشفاء وكونش باتمق معناسنه در يقال شفت الشمس اذا غربت
وشفاء اسامى ناسدندر الاشفاء همزه نك كسريله بودخى خسته ايچون شفا ايسته‌مك معناسنه در يقال اشفاه اذا طلب له
الشفاء وبرنسنه يه پك قريب اولمق معناسنه در كنار معناسنه اولان شفا لفظندن اولمغله كويا كه اول نسنه نك
كنارينه چاتوب آكا حواله اولور يقال اشفى عليه اذا اشرف وخسته يه شفاء ويره جك نسنه ويرمك معناسنه در يقال
اشفى الشىء المريض اذا اعطاه يستشفى به الشفا عصا وزننده بودخى كونش باتمق معناسنه در يقال شفيت
الشمس شفا من الباب الرابع اذا غربت وشفا شىء قليله دينور يقال مابقى منه الاشفا اى قليل وهلالك
عند الغروب خيال كبى بقيه سنه دينور وهر شيئك اوجنه وكنارينه دينور يقال مابقى من الشىء الاشفا اى حرف
الاشتفاء افتعال وزننده شفا بولمق معناسنه در يقال اشتفى بكذا اذا نال به الشفاء التشفى تفعل وزننده بودخى
شفا بولمق معناسنه در يقال تشفى بكذا بمعنى اشتفى وغيظى اولان كسه دن اخذ انتقام ايلمكله يوركى صوغومق
معناسنه مستعملدر يقال تشفى من غيظه اذا برىء منه الاشفياء همزه نك فتحيله برتپه نك اسميدر الاشفى
همزه نك كسرى والفك قصريله نسنه دلجك آلته دينور يقال ثقبه بالاشفى اى المثقب وپاپوشجيلر الاتندن بر تعبير
اولنان آلته دينور وبومذكر ومؤنث دخى اولور يقال خرزه بالاشفى اى السراد الواوى الشفو عفو وزننده
كونش غروبه يقلشوب صالنمق معناسنه در يقال شفت الشمس تشفو شفوا اذا قاربت الغروب ويكى آى طوغمق
معناسنه در يقال شفا الهلال اذا طلع وبرنسنه ظاهر وعيان اولمق معناسنه در يقال شفا الشخص اذا ظهر
وهيثم بن شف كه عم وزننده در يعنى ابن شفى دركه عمى وزننده در محدثدر بونى بعض محدثين رضا وبعضى سمى
وزننده رسم وضبط ايلمكله لحن ايلديلر وشفى بن مانع كه سمى وزننده بودخى محدثدر الشفه فتحيله دوداغه دينور
بونك نقصانى واو ياخود هاء در يعنى اصلى شفو ياخود شفهه در نته كه هاء بابنده ذكر اولندى الواوى الشقا قافله
عصا وزننده ووفاء وزننده شدت وعسرت معناسنه در يقال هو فى شقا وشقاء اى شدة وعسرة مؤلفك بصائرده
بيانه كوره شقا سعادت مقابليدر كه بدبختلك ديمكدر شدت وعسرت ومحنت معناى لازميدر الشقاوة سماحه
وزننده والشقا عصا وزننده والشقاء بقاء وزننده والشقوة شبنك فتحى وكسريله بدبخت اولمق
معناسنه در يقال شقى الرجل شقاوة وشقا وشقاء وشقوة من الباب الرابع ضد سعد وبو معناده متعدى اولور
يقال شقاه الله تعالى الاشقاء همزه نك كسريله بودخى مدبر وبدبخت ايلمك معناسنه در يقال اشقاه الله ضد اسعده
وضاج وصقال طرامق معناسنه در يقال اشقى الرجل اذا سرح بالمشقا المشقا ميمك كسريله طراغه دينور مشط

معناسنه مهموزده لغتدر المشاقاة مباهاة وزننده بركسه ايله جنك مقوله سى شدتلو ايشه دور شمك معناسنه در يقال
شاقاه اذا عالجه فى الحرب ونحوها وباب مغالبه ده استعمال اولنور كه برتعب ومحنتلو ايشه دورشوب زحمتنه تحمل ايلمك
بابنده يارشمق معناسنه در يقال شاقاه اى غالبه فى الشقاء فشقاه يشقوه اى غلبه الشاقى هوايه طوغرى اوزون اولوب ديك
يوقرى يالم اولان طاغه دينور كه صعودى قابل اولميه جمعى شواقى كلور الواوى الشكوى شبنك ضمى والفك
قصريله وتنوينله ده جائزدر والشكاة شبنك كسريله والشكاوة شبنك فتحيله والشكية غنيه وزننده والشكاية
حكايه وزننده بركسه ضعف حالنى اخبار ايلمك معناسنه در يقال شكا امره الى الله يشكو شكوى وشكاة وشكاوة
وشكية وشكاية اذا اخبره بضعف حاله ويقال شكا فلانا عنه اذا اخبره بسوء فعله به مؤلفك بصائرده بيانه كوره
بو ماده نك اصلى ذكرى آتى شكوه ديدكلرى صوقابنك اغزنى آچمق معناسنه اولمغله اظهار بث وحزن واخبار
ضعف وحال معناسنده مستعاردر التشكى تفعل وزننده بودخى شكايت ايلمك معناسنه در يقال تشكى اليه بمعنى
شكا وياتيق ايلمك ايچون شكوه ديدكلرى طلوم ايدنمك معناسنه در يقال تشكت المرأة اذا اتخذت الشكوة لمخض اللبن
الاشتكاء افتعال وزننده تشكى معنالرينه در التشاكى تفاعل وزننده برى برينه حاللرندن شكايت ايلمك معناسنه در
يقال تشاكوا اذا شكى بعضهم الى بعض الشكو شبنك فتحيله والشكوى حلوى وزننده والشكواء مداءله
والشكاة حصاة وزننده والشكاء عطا وزننده خسته لكه دينور مرض معناسنه وشكو وشكاة وشكوى
مصدر اولور برادمى مرض دردناك ايلمك معناسنه يقال شكاه المرض شكوا وشكاة وشكوى الشكى غنى وزننده
شكايت اولنان درد ومرض وعارضه يه دينور يقال شكيه كذا اى مشكوه ودردناك اولانه دينور يقال هو شكى
اى موجع وبرمقدارجه خسته و بيمزاج اولانه دينور يقال هو شكى اذا كان مرض اقل مرض واهونه الشاكى بودخى
اهونجه بيمزاج اولانه دينور وارسلانه دينور وشاكى السلاح آلات واسلحه سى حدتلو وشوكتلو آدمه دينور كه كسكين
يراقلو تعبير اولنور مؤلف بونى شوك ماده سنده ذكر ايلمشدر كه مقلوبدر الاشكاء همزه نك كسريله برادمى برنسنه دن
شكايت ايدر بولمق معناسنه در يقال اشكى فلانا اذا وجده شاكيا وبرادمك شكايت ايلديكى كسه دن اول آدمك
خشنود اوله جق نسنه سنى اخذ ورد ايلمك معناسنه در مال مغصوبنى ودادو انتقامنى المق كبى يقال اشكى فلانا من فلان
اذا اخذ له منه ما رضيه وبرآدمك رنج وشكايتنى زياده قلمق معناسنه در يقال اشكى فلانا اذا زاده اذى وشكاية
وبرآدمك شكايتنى ازاله قلمق معناسنه اولمغله ضد اولور يقال اشكى فلانا اذا ازال شكايته واتهام معناسنه مستعملدر
يقال هو يشكى بكذا على المجهول اى يتهم به الشكوة خطوه وزننده تو يسز مشيندن ياخود كوندن اولان طلومه
دينور كه صوو سود قورلر جمعى شكوات كلور فتحاتله وشكاء كلور شبنك كسريله التشكية تأديه وزننده ياتيق ايلمك
ايچون شكوه ايدنمك معناسنه در يقال شكت النساء اذا اتخذت الشكوة لمخض اللبن وبركسه نك ماده شكايتى اولان
كيفيتدن فراغتله تطييب وخوشدل ايلمك معناسنه در يقال شكى شاكيه اذا كف عنه وطيب نفسه الشكو خطو
وزننده كوچك بشلواركك دوه يه دينور وبر بطن پدرينك آديدر المشكاة مصباح وزننده ايچنه چراغ وضع ايلمك
ايچون ديوارده اولان ديبسز باجه يه وحجره يه دينور يقال كانه مصباح فى مشكاة وهى كوة غير نافذة الشكى
شبنك ضمى وكافك تشديديله لجام عسره دينور شكك ماده سنده ذكر اولندى جوهرينك بوراده ذكرى وهمدن
ناشيدر شكى حتى وزننده ارمينيه ده برقريه در اندن اعلا لجاملر وپوستلر چقار اليائى الشكى شبنك فتحى
وكافك سكونيله شكو ماده سنده لغتدر يقال شكيت اليه بمعنى شكوت الشكية رميه وزننده بقيه معناسنه در يقال
بقيت منه شكية اى بقية الواوى الشلو شبنك كسريله عضو معناسنه در يقال قطع شلوا منه اى عضوا
وبرنسنه نك جسد وكالبدينه دينور وشول دريسى يوزلمش مذبوحه دينور كه اتنك برمقدارى اكل اولنوب بقيه سى
قالمش اوله جمعى اشلاء كلور الشلا عصا وزننده بودخى برنسنه نك جسدينه دينور الاشلاء همزه نك كسريله
بانه كتورمك ايچون دابه يه طوربه سى كوستورمك معناسنه در يقال اشلى دابته اذا اراها المخلاة لتأتيه وصاغمق
ايچون حيوانى چاغرمق معناسنه در يقال اشلى الناقة اذا دعاها للحلب الاستشلاء طارلمق معناسنه در
يقال استشلى الرجل اذا غضب وكندويى برمضايقه دن ياهلاكدن تخليص ايچون برآدمى بانه چاغرمق معناسنه در
يقال استشلى غيره اذا دعاه لينجيه من ضيق اوهلاك وقورتارمق معناسنه در يقال استشلاه اذا استنقذه الاشتلاء
افتعال وزننده بودخى برمضايقه دن استخلاص ايچون برآدمى چاغرمق معناسنه در يقال اشتلاه اذا دعاه لينجيه
من ضيق اوهلاك المشلى معظم وزننده وجودى چلسز آدمه دينور يقال رجل مشلى اى قضيف الشلو
شبنك فتحى ولامك سكونيله سير ايلمك معناسنه در يقال شلا الرجل شلوا اذا سار وبرنسنه يى يوقرى قالدرمق

معناسنه‌در يقال شلا شيئا اذارفعه الشلية بقيه وزننده‌ات پارچه سنه دينور يقال اطعمه شلية من اللحم
اى قدرة رمان بقيه سنه دينور يقال سلية من المان اى بقية الاشلاء همزه نك فتحيله شلوكلمه سنك جمعيدر كه
عضو معناسنه در واشلاء اللجام آت اويانك باشلق وديزكين قايشلرينه دينور يقال قام باشلاء اللجام اى سيوره
على قول شول كاره دينوركه زمان وافردنبرو قوللنلمغله دمورى آشنوب بوفقلنمش اوله الواوى الشمو علو
وزننده برآدمك امروشانى عالى اولمق معناسنه در يقال شما الرجل يشمو شموا اذاعلا امره السما عصا وزننده
شمع معناسنه دركه مومه دينور اليائى شايا قصريله كوفه ده برناحيه آديدر الشوانى باب همزه ده ذكر
اولندى الواوى شوه شينك فتحى ونونك ضمى وواوك تشديديله شوءه لفظنده لغتدركه برقبيله آديدر نسبتنده
شنوى دينور عربى وزننده المشنو مدعو وزننده والمشنى مرمى وزننده مشنوء معناسنه‌دركه مبغوض ديمكدر
نته كه باب همزه ده ذكراولندى اليائى الشى شينك فتحى وياتك تشديله اتى كباب وبريان ايلمك معناسنه‌در يقال
شوى اللحم شيه شيا اذاجعله شواء وصوبى اصمق معناسنه در يقال شوى الماء اذاسخنه الاشتواء افتعال
وزننده والانشواء انفعال وزننده ات بريان اولمق معناسنه در يقال شوى اللحم فاشتوى وانشوى الشواء
شينك كسرى وضميله والشوى غنى وزننده كبابه وبريانه دينور التشويه تفعله وزننده برآدمه كبابلق
وبريانلق ات ويرمك معناسنه در يقال شوّاهم اذااعطاهم لحما يشوون منه وبرآدمك اوله جك يرى اولميان
عضوينه اورمق معناسنه در يقال شوّاه اذااصاب شواه لامقتله وبرآدمه بريان يدرمك معناسنه در يقال شوّاهم
اذااطعمهم الشواء الاشواء همزه نك كسريله بودخى برآدمه كبابلق وبريانلق ات ويرمك معناسنه در يقال
اشواهم اذااعطاهم لحما يشوون منه وتازه بغداى سنبله سى فريك اولوب اوتلمكه كلمك معناسنه در يقال اشوى
القمح اذاافرك وصلح ان يشوى واوله جك اولميان عضوه اورمق معناسنه در يقال اشواه اذااصاب شواه لامقتله
واكل اولنان طعامدن بقيه آليقومق معناسنه در يقال اشوى الرجل اذاابقى من عشائه بقية ومالك كمترنى كسب
وادخار ايلمك معناسنه در يقال اشوى الرجل اذااقتنى رذال المال وبرآدمه بريان يدرمك معناسنه در يقال
اشواهم اذااطعمهم شواء وخرماداللرى صراروب قور يمغه يوزطوتمق معناسنه‌در يقال اشوى السعف اذااصفر
لليبوس الشواية ثمامه وزننده كبابلق وبريانلق كسلمش اته دينور الشوى عصا وزننده ناچيز نسنه يه دينور
يقال هو شوى اى هين حقير ومالك كوتيسنه ركزينه دينور والمره واياقلره واطراف بدنه دينور وباشك كاسه سنه
دينور يقال اصاب شواه اى قحف رأسه وبدنده مقتل اولميان عضوه دينوركه اورلدقده صاحبى هلاك اولمز اولان
عضودن عبارتدر يقال اصاب شواه وهو ماكان غيرمقتل المشوى ميمك ضميله مهدى وزننده شول رميه يه
دينوركه كنديسنه آتيلان طاش طوقنميوب خطا ايلمش اوله الشواية شينك حركات ثلاثيله هلاك اولمش قومك ياخود
مالك بقيه سنه دينور جمعى شوايا كلور وشواية الابل وشواية الغنم دوه‌نك وقيونك كوتو وكمتراولانه دينور وشواية الخبز
اتمكك قرصنه دينور الشوية غنيه وزننده بودخى هلاك اولمش قومك يامالك بقيه سنه دينور الشوى غنى
وزننده والشية عده وزننده قيونه دينور شاء معناسنه الشاوى قيون صاحبنه دينور الشاوية قوريمش
داله دينور يقال سعفة شاوية اى يابسة الشيى والشوى غنى وزنلرنده عيى وعوى كلمه‌لرينه اتباع اولورلركه پك
عاجزديمك اولور يقال هو عيى شيى وعوى شوى ويقال ماعياه وماشياه وماشواه فى التعجب ويقال جاء
بالعى والشى كل ذلك اتباع الشاة عورته اطلاق اولنور وفلكده برقاچ خرده كواكبه دينوركه قرجه ايله جدى
بيننده واقعلردر وبيان اوكوزينك اركگنه دينور الشى شينك فتحيله برموضعدر الشيان شينك فتحى وياتك
تشديديله ايكى قرداش قانى ديدكلرى دارويه دينور ودوراندیش آدمه دينور يقال رجل شيان اى بعيدالنظر
الشوشاء شينك فتحيله روننده وچابك ناقه يه دينور يو الشهوة شينك فتحيله برنسنه يى سووب اكا ميل ورغبت
ايلمك معناسنه‌در يقال شهيه وشهاه شهوة من الباب الرابع والاول اذااحبه ورغب فيه الاشتهاء افتعال
وزننده والتشهى تفعل وزننده بونلرده شهوه معناسنه در يقال اشتهاه وتشهاه بمعنى شهيه وتشهى بركمسه‌دن
برنسنه‌يى پيدر پى آرزو وطلب ايلمك معناسنه در يقال تشهى على فلان كذا اذااقترح شهوة بعدشهوة الشهى
غنى وزننده والشهوان عطشان وزننده والشهوانى ياى نسبتله شديدالشهوه آدمه دينور مؤنثى شهوى در
سكرى كبى جمعى شهاوى كلور سكارى وزننده الاشهاء همزه نك كسريله برآدمه آرزوايتديكنى ويرمك
معناسنه در يقال اشهاه اذااعطاه مايشتهيه وبرنسنه يه كوزدكورمك معناسنه در يقال اشهاه اذااصابه بعين
شاهى البصر حديدالنظر آدمه دينور يقال رجل شاهى البصراى حديده موسى شهوات برشاعرمعروفدر

المشاهاة مباهاة وزننده برنسنه يه بكزه مك معناسنه در يقال شاهاه اذاشابهه اليائى شياء كساء وزننده بخارا
قضاسنده برقريه در ابونعيم عبدالصمد بن على الشيائى كه فقهادندر اورادندر بونده قياس اولان شيوى اولمقدر
شارح ديركه مقصود اوليدى قياس اويلجه ايدى والله اعلم فصـــــل الصاد اليائى الصئى صادك حركات
ثلاثى وياتك تشديديه قوش ياوريسى وفاره وحبه وهرّه ويربوع مقوله سى جانور سسلنمك واوتمك معناسنه در
يقال صأى الفرخ صئيا من الباب الثالث اذاصاح ومنه يقال جاء بماصأى وصمت اى بالمال الناطق والصامت
الاصأاء اعطاء وزننده ذكر اولنان جانور مقوله سنى سسلندرمك معناسنه در تقول اصأيته اذاصوتته الصأاة
حصاة وزننده والصاءة ساعه وزننده ولد طوغدقده صولك تعبير اولنان دغارجقده اولان مردارصويه دينور
الواوى الصبوة حبوه وزننده دلى قانلولغه دينوركه اول هنگامده باشده اولان هواوهوس وجاهللق ولهوواعب
ومسلك شيوه سندن عبارتدر يقال به صبوة اى جهلة الفتوة الصبو صادك فتحى وباتك سكونيله والصبو علو
وزننده والصبا رضا وزننده والصباء عطاء وزننده دلوقانلولق هواوهوسنه ميل ايلمك معناسنه در يقال صبا
الرجل يصبو صبوا وصبوا وصبا وصباء اذامال الى جهلة الفتوة الصبى غنى وزننده هنوز سوددن كسلمامش
اوغلانه دينور يقال معه صبى وهومن لم يفطم بعد وكوزك بيكنه اطلاق اولنور وقولق يومشغنك آلتى ياننده اولان
كميكه دينور وقلجك اغزنه دينور على قول اغزينك اورتاسنده سوه لن تومسكه دينور واياغك اوجنه دينور يقال به
وجع فى صبى قدمه اى راس قدمه وچكه كمكلرينك اوجلرينه دينور جمعى اصبيه كلور واصبى كلور وصبوه كلور
صادك كسريله وصبيه كلور صادك فتحى وباتك سكونيله وصبيه كلور صادك كسريله وصبوان وصبيان كلور
صادلرك كسرى وضميله الصباء سخاء وزننده برآدم چوجقلق ايلمك معناسنه در يقال صبى الرجل صباء من الباب
الرابع اذافعل فعل الصبى وعاشق وآشفته اولمق معناسنه در يقال صبى الى المرأة اذاحن اليها الصبوة صادك
فتحيله والصبوة ضمله والصبو علو وزننده بونلرده عاشق وآشفته اولمق معناسنه در يقال صبا الى المرأة تصبو
صبوة وصبوة وصبوا من الباب الاول اذاحن اليها وخرما اغاجى بعيد اولان اركك خرما اغاجنه طوغرى ميل وتوجه
ايلمك معناسنه مستعملدركه ديشى خرما اغاجنه مخصوصدر يقال صبت النخلة اذامالت الى الفحال البعيد منها
وصبو علو وزننده اوتليان حيوان باشنى يك اكوب اوتلاديغى چايره طيامق معناسنه در يقال صبت الراعية صبوا
اى امالت رأسها فوضعته فى المرعى وصبايلى اسمك معناسنه دركه سيذكر الاصباء همزه نك كسريله محبوبه
بانوزند وست چلبى يه عشقبازلق ايلمكله آنى كنديسنه مائل وهوادار ايلمك معناسنه در يقال اصبت المرأة فلانا
اذاشاقته ودعته الى الصبا فحن اليها وصبايلنه كيرمك معناسنه در يقال اصبى القوم اذادخلوا فى الصباء التصبى
تفعل وزننده اصباء ايله معناى اولده مرادفدر يقال تصبته المرأة بمعنى اصبته وخاتونى وعده وفريبله كنديسنه
مفتون قلمق معناسنه در يقال تصباها اذاخدعها وفتنها التصابى تفاعل وزننده تصبى ايله معناى ثانيده
مرادفدر يقال تصاباها بمعنى تصباها المصاباة مباهاة وزننده مزراغى ساپجمق ايچون اشاغى يه طوغرى اكمك
معناسنه در يقال صابارمحه اذااماله للطعن وبركسه انشاد ايلديكى شعرك بيتنى كج ونا موزون اوقومق معناسنه‌در
يقال صابا البيت اى انشده فلم يقمه وكلامى اسلوب ومساقندن خارج كج ومج سوق ايلمك معناسنه در يقال صابا
الكلام اذالم يجره على وجهه ومطلقا برنسنه يى برطرفه مائل قلمق معناسنه در يقال صابا البانى بناءه اذااماله
ودوه صوايچركن دوداغنى دويرمك معناسنه در يقال صابا البعيرمشافره اذاقلبها عندالشرب وقلجى قيننه ترس
صوقمق معناسنه در يقال صابا السيف اذااغمده مقلوبا الصبا صادك فتحى والفك قصريله روزكار اقسامندن
شول روزكاره دينوركه مطلع ثريا ايله بنات نعش بيننده‌ن هبوب ايدر اوله تثنيه سنده صبوان وصبيان ديرلر فتحاتله
وتثنيه سى مرتين اعتباريله در جمعى صبوات كلور فتحاتله واصباء كلور يقال هبت الصبا وهى ريح مهبها من مطلع
الثريا الى بنات نعش شارح ديركه قبله يه مائل ومستقبل اولديغيچون اطلاق اولندى وارياح اربعه نك تفصيللرى
بوقريده بالدفعات تحرير اولندى وصبا وصبو علو وزننده صبايلى اسمك معناسنه‌در يقال صبت الصبا تصبوا
صبا وصبوا اذاهبت وصبايلى طوقنمق معناسنه در يقال صبى القوم على المجهول اذااصابتهم الصبا المصابية
اسم فاعل بنيه سيله داهيه يه دينور يقال اصابته مصابية اى داهية المصبية محسنه وزننده والمصبى محسن
وزننده چوجقلو خاتونه دينور يقال امرأة مصبية ومصب اى ذات صبى الصابية شول اكرى يله دينوركه
صبا ايله شمال كرته سنك بيننده اولان كرته‌دن هبوب ايليه يقال هبت صابية وهى النكيباء تجرى بين الصبا والشمال
صبى سمى وزننده ابن معبددركه تابعيدر وصبى بن اشعث اتباع تابعيندندر ام صبيه سميه وزننده صحابيه

چهنیه دراسمی خوله در الواوی الصتو صادك فتحی ونانك سكونیله قالقیه رق وآتیله رق یوریمك معناسنه در
یقال صتا الرجل یصتو صتوا اذا مشی مشیا فیه وثب الواوی الصحو محو وزننده كوك یوزندن بولود كتمك
معناسنه درکه هوا آیاز اولمق تعبیر اولنور یقال صحت السماء صحوا اذا ذهب الغیم عنها وسرخوش آیلمق معناسنه در
یقال صحا السكران اذا ذهب سكره ولهو وهوا و باطلی ترك ایلك معناسنه دركه كندیسنه كلمك تعبیر اولنور یقال
صحا فلان اذا ترك الصبا وصحوا ایاز معناسنه كلور كه وصف بالمصدردر یقال یوم صحو وسماء صحو الصحا عصا
وزننده كون وهوا آیاز اولمق معناسنه در یقال صحی الیوم والسماء صحا من الباب الرابع اذا صار صحوا وسرخوش
وعاشق آیلمق معناسنه در یقال صحی السكران والمشتاق اذا افاق الاصحاء همزه نك كسریله صحا معناسنه در
یقال اصحی الیوم والسماء والسكران اذا كان صحوا المصحاة مسحاة وزننده صوایچه جك اناء معروف آدیدر
بعضلر طاس ایله و بعضلر جام ایله بیان ایلدیلر الواوی الصخو خای معجمه ایله صحو وزننده آتش قورنی
قارشدروب آچمق معناسنه در یقال صخا النار صخوا اذا فتح عینها الصخا عصا وزننده كیرلنمك معناسنه در
یقال صخی الثوب صخا من الباب الرابع اذا اتسخ ودرن الصخاة حصاة وزننده اسمدر كیر و پاسه دینور یقال به
صخاة ای درن و براوتك آدیدر الصخی كتف وزننده وصفدر كیرلو نسنه یه دینور یقال ثوب صخ ای درن الیائی
الصدی عصا وزننده بدنی لطیف خوش اندام آدمه دینور یقال رجل صدی ای اللطیف الجسد ومیت اولان جسد
آدمی به دینور و باشك ایچنده اولان حشو واجزاسنه دینور و بینی یه دینور دماغ معناسنه و برقوش آدیدر كه كیجه لر اوتوب
واورادن اوره یه صیچرایوب اوچار وزعم جاهلیه اوزره برقوشك دخی اسمیدر كه مقتولك قبرده اعضاسی چوریدكده
باشندن خروج وظهور ایدر بوقوش بایقوش اوله جقدر كما سیذكر وصدی برنسنه یه تصدی و تعرض ایدن
آدمك فعلنه دینور كه اسم اولور تعرض معناسنه تقول منعت صداه ای تعرضه ودواب ومواشی قسمنك مصالحنه وتیمار
ورعایتی خصوصنه عارف وآگاه اولان آدمه دینور یقال هو صدی ای عالم بمصلحة المال وصوسزلغه دینور
وصوصمق معناسنه در یقال صدی الرجل صدی من الباب الرابع اذا عطش وصدا چاغرلدقده طاغ وكنبد
مقوله سندن منعكس اولان آوازه دینور كه یانقو تعبیر اولنور تقول سمعت صدی وهو ما یرده الجبل علی المصوت ومنه
یقال اصم الله صداه ای اهلكه زیرا آوازی منقطع اولمغله صدا دخی منعكس اولمز وصدی اركك بیقوشه دینور
یقال طار صدی ای ذكر البوم و برجنس اوزون وسیاه بالق آدیدر الصدی كتف وزننده والصادی
والصدیان سكران وزننده وصفلردر صوسزه دینور مؤنثی صدیاء وصادیه در یقال رجل صد وصاد وصدیان
ای عطشان الصوادی صادیه نك جمعیدر واوزون خرما اغاجلرینه دینور التصدیة تفعله وزننده ال قاقق
تصفیق معناسنه در یاخود صد كلمه سندن كه اعراض معناسنه در تفعله در كه دال ثانیه یایه مقلوب اولور یقال صدی
بیدیه تصدیة اذا صفق او هو تفعلة من الصد مؤلف بونكله وما كان صلوتهم عند البیت الا مكاء وتصدیه الایة
كریمه سنه تلمیح ایلمشدر بوراده تصدیه ال قاقمق معناسنه در یاخود صد ماده سندن تفعله در زیرا آنلر
اسلامدن صد واعراض ایدرلر المصاداة مباهاة وزننده مدارا ایلمك معناسنه در یقال صاداه اذا داجاه وداراه
واورتمك معناسنه در یقال صاداه اذا ساتره ومعارضه ایلمك معناسنه در یقال صاداه اذا عارضه الصدو عدو
وزننده ال قاقمق معناسنه در یقال صدا بیدیه صدوا اذا صفق التصدی تفعل وزننده تعرض ایلمك معناسنه در
كویا كه صدای جبل كبی مقابله ایدر یقال تصدی له اذا تعرض الاصداء همزه نك كسریله اولمك معناسنه در
همزه سی سلبیه اولمغله كویا كه صداسنی ازاله ایلمش اولور یقال اصدی فلان اذا مات وطاغ وقبه مقوله سی یانقولنمق
معناسنه در یقال اصدی الجبل اذا اجاب بالصدا صدیان سلمان وزننده برموضعدر صدی سمی وزننده برصویك
وبرفرسك اسملریدر وصدی بن عجلان اصحابدندر الصدی صادك ضمی یانك تخفیفیله ابو موسی الاشعری
رضی الله عنه قلیجنك آدیدر الیائی الصری جری وزننده كسمك معناسنه در یقال صراه یصریه صریا اذا قطعه
ودفع ایلمك معناسنه در یقال صراه اذا دفعه ومنع ایلمك معناسنه در یقال صراه اذا منعه وصاقلمق معناسنه در
یقال صراه اذا حفظه و برآدمك ایشنی تماما بتوزمك كفایه معناسنه در یقال صراه اذا كفاه ووقایه وصیانت ایلمك
معناسنه در یقال صراه اذا وقاه وجماعدن امتناعله نطفه یی صلبنده آلیقومق معناسنه در یقال صری ماءه
اذا حبسه فی ظهره بامتناعه عن النكاح وتقدم ایلمك معناسنه در یقال صری القوم اذا تقدمهم وتاخر ایلمك
معناسنه اولمغله ضد اولور یقال صری عنهم اذا تاخر و یوكسك اولمق معناسنه در یقال صری الشیء اذا علا
واشاغی والچق اولمق معناسنه اولمغله ضد اولور یقال صری الشیء اذا سفل و برنسنه یی ایكی قات ایكمك

معناسنه

معناسنه در یقال صراه اذا عطفه و برآدمی برمهلكه دن قورتارمق معناسنه در یقال صری انسانا اذا نجاه
من هلكة ومحبوس قالمق معناسنه در یقال صری فلان فی ید فلان اذا بقی محبوسا وفصل خصومت ایلمك معناسنه در
یقال صری بینهم اذا فصل الصرا عصا وزننده چوق طورمغله دادی بوزلمش سوده دینور وصف بالمصدر در
تقول سقانا صری وهو اللبن المتغیر و برنسنه نك بقیه سنه دینور الصریاء حمراء وزننده ممه سنده سود یغلمش ناقه یه
دینور جمعی صریا كلور غیر قیاس اوزره یقال ناقة صریاء ای محفلة الصرایة سحابه وزننده ابو جهل قرپوزینه
دینور وابو جهل قرپوزینك صولری بركدیكی یره دینور جمعی صراء كلور صادك كسریله الصاری كمی ملاحنه
دینور كه لوند اوله جقدر جمعی صراء كلورر تمان كبی وصراری وجمع الجمع صرار یون كلور وكمی اورته سنده
معترض اولان خشبه یه دینور شارح دیر كه ابن اثیر كمینك سرن دیدكلری دیركیله بیان ایلدی الصراة حصاة وزننده
عراقده برنهر آدیدر وممه سنده سود یغلمش حیوانه دینور الصری غنی وزننده پدرینك زوجه سنده جرأت واقدام
ایدر اولان ناخلف حرامزاده یه دینور قطع معناسنه در یقال هو صری ای مقدم علی امرأة ابیه الصری ربی
وزننده والمصراة معراة وزننده ممه سنده سودی یغلمش قیونه دینور یقال اتی بالصری والمصراة ای الشاة المحفلة
و بو عن قصد برقاچ كون صاغمامغله سودی یغلمش اولاندر الاصراء همزه نك كسریله صراة دیدكلری حیوان
مذكوری صاغمق معناسنه در یقال اصری الرجل اذا باع الصراة الصاریة شول قیویه دینور كه صویی مدت
مدیده دنبر وقالمغله بوزلمش اوله یقال بئر صاریة ای البعیدة العهد بالماء الاجنة الصری علی وزننده ولی وزننده
برپرده چوقدن ایركیلوب قالمش صویه دینور یقال ماء صری وصری اذا طال مكثه الواوی الصرو صادك
فتحیله باقق معناسنه در یقال صرا الیه صروا اذا نظر الصروة صادك كسریله خرده نبات نوعندن برنباتدر
الواوی الصعو صادك فتحی وعینك سكونیله سرچه جثه سندن بركوچك قوشك آدیدر تركیده قوی‌رق صلان
و یوندقوشی دیدكلری در مؤنثی صعوه در جمعی صعوات كلور فتحاتله وصعاء كلور صادك كسریله وصعوه ده هاء وحدت
دخی حمل اولنور وصعو مصدر اولور برنسنه اوفق وكوچك اولمق معناسنه در یقال صعا الشیء صعوا من الباب
الثالث اذا دق وصغر الصعوة تمره وزننده خرده باشلو ناقه یه دینور یقال ناقة صعوة ای صغیرة الرأس وابن ابی
الصعوه محدثدر الواوی الصغو صادك فتحی وغین معجمه نك سكونیله میل ایلمك معناسنه در یقال صغا الیه
یصغو وصغی یصغی صغوا من الباب الاول والثالث اذا مال وكونش غروبه دورلمك معناسنه مستعملدر
یقال صغت الشمس اذا مالت للغروب الصغا عصا وزننده والصغی عتی وزننده بو دخی میل ایلمك معناسنه در
علی قول برآدمك طمباغیله دوداقلرینك بریسی بریكا آكیلمك معناسنه در یقال صغی الرجل صغا وصغیا من الباب
الرابع اذا مال او مال حنكه واحدی شفتیه و یقال صغاه معك ای میله معك الاصغی احوی وزننده طمباغیله
دوداغنك بریسی بریكا اكری اولان آدمه دینور الصغواء حمراء وزننده والصغوة صادك فتحیله والصغوة
صادك كسریله غروبه میل ایلمش كونشه دینور الصاغیة حسب الحاجه بركسه طرفنه میل وتوجه ایله وارد
اولان جماعته دینور یقال هم صاغیتك ای الذین یمیلون الیك فی حاجتهم الاصغاء همزه نك كسریله سوز دیكلمك
معناسنه در كه برآدمك سوزینه اماله كوش ایدر یقال اصغی الی حدیثه اذا استمع و برآدمك سوزنی ایشتمك ایچون
قولاق طوتمق معناسنه در یقال اصغی الیه اذا مال بسمعه و برنسنه یی بریكا اكمك معناسنه در یقال اصغی الاناء
اذا اماله واكسلتمك معناسنه در یقال اصغی الشیء اذا انقصه وناقه سوز دیكلر شكلنده باشنی پالانه طوغری اكمك
معناسنه در یقال اصغت الناقة اذا امالت برأسها الی الرحل كالمستمع شیئا الصغو صادك كسریله كیجه نك
وچومچه نك جوفنه دینور وصغو البئر قویینك جانب وناحیه سندن عبارتدر وصغو الدلو قوغه نك كنارنده اولان
قیورمه و بو كلمه اطلاق اولنور الاصاغی بربلده آدیدر الیائی الصغا عصا وزننده والصغی عتی وزننده
واو یه ده لغتدر یقال صغی الیه صغا وصغیا من الباب الرابع اذا مال واستمع الواوی الصفو عفو وزننده
والصفاء وفاء وزننده والصفو علو وزننده برنسنه بولانق اولمیوب طوری اولمق معناسنه در یقال صفا الماء
یصفو صفوا وصفاء وصفو انقیض كدر وهوا یوزی ایاز اولمق معناسنه مستعملدر یقال صفا الجو اذا لم یك فیه لطخة
غیم وناقه نك سودی فراوان اولمق معناسنه در یقال صفت الناقة صفوا و یقال صفوت الناقة صفاوة من الباب
الخامس اذا صارت غزیرة اللبن الصفوة صادك حركات ثلاثیله والصفو هاسز برنسنه نك پاكیزه
وخالصنه دینور یقال اخذ صفوة الشیء وصفوه ای ما صفا منه الصافی والصفوان سكران وزننده خالص
و پاكیزه نسنه یه دینور و بلودسز و بخار وكدرسز سرین وخالص آیاز كونه وصف اولور یقال یوم صاف

وصفوان ای بارد بلاغیم وکدز الاستصفاء برنسنه نك خالص وكزیده سنی اخذ واختیار ایلمك معناسنه در یقال
استصفاه اذا اخذ صفوه واختاره وبرنسنه یی پاكیزه وخالص عد ایلمك معناسنه در یقال استصفاه اذا عده صفیا
وبرآدمك جمله مالنی اخذ ایلمك معناسنه مستعملدر یقال استصفی ماله اذا اخذ كله الاصطفاء افتعال وزننده
بودخی برنسنه نك كزیده وپاكیزه سنی اخذ واختیار ایلمك معناسنه در یقال اصطفاه اذا اخذ صفوه
واختاره المصافاة مباهاة وزننده بركسه ایله خالص دوستلق ایلمك معناسنه در یقال صافاه
اذا صدقه الاخاء الاصفاء همزه نك كسریله مصافاة معناسنه در یقال اصفاه بمعنی صافاه وبرنسنه دن
خالی اولمق معناسنه مستعملدر یقال اصفی من المال والادب اذا خلا ونسوان كثرت مجامعتله رجلك
نطفهٔ صلبیه سنی بتورمك معناسنه مستعملدر یقال اصفی الرجل اذا انفدت النساء ماء صلبه وبرآدمی برخصوصه
اختیار ایلمك معناسنه در یقال اصفی فلانا بكذا اذا آثره به وشاعرك قوت قریحه سی تمام اولوب شعر سویلیه مز
اولمق معناسنه مستعملدر یقال اصفی الشاعر اذا اصار لم یقل شعرا وطاوق یمورطه دن كسلمك معناسنه مستعملدر
یقال اصفت الدجاجة اذا انقطع بیضها الصفی غنی وزننده خالص وصافی دوسته دینور یقال هو صفیه
ای جبیه المصافی وسر عسكرك مال غنیمتدن قبل القسمه كندی نفسیچون اختیار وتخصیص ایلدیكی ماله دینور
یقال اخذ الرئیس صفیه من المغنم وهو ما اختارمنه لنفسه قبل القسمة وهر شیئك خالص وكزیده سنه دینور
وسودی چوق ناقه یه دینور جمعی صفایا كلور ومیوه سی چوق خرما اغاجنه دینور یقال نخل صفی ونخلة صفیة
ای الكثیر الحمل المصفی معظم وزننده اسماء ندر محمد بن المصفی ثقاتدندر الصفاة حصاة وزننده اصلا نسنه
انبات ایلمز اولان ایری ویالچین دوز طاشه دینور جمعی صفوات كلور فتحاتله وصفا كلور حصا وزننده وجمع الجمعی
اصفاء كلور وصفی كلور صادك ضمی وفانك كسریله وصفی كلور صادك كسریله الصفواء حمراء وزننده
والصفوانة صادك فتحیله بونلرده یوزی دوزایری یالم طاشه دینور جمعی صفوان كلور هاسر وفتحاتله جائزدر
الصفا عصا وزننده مشاعر مكهٔ مكرمه دندندر كه ابو قبیس جبلنه متصل برجبل صغیردر آنك صرتنده بر بیوجك
خانه بنا واستقرار ایلمشیدم وبحرین ترابنده برنهرك آدیدر المصفاة مسحاة وزننده سوزكی یه دینور تقول
صفیت الشراب بالمصفاة ای بالراووق صفیه سمیه وزننده ایام بردك ابتدا كوننه دینور وایكنجی كوننه صفوان
دیرلر اول كونلرده هوا آیاز اولدیغیچون وصفیه برصویك آدیدر صفایه ثمامه وزننده برموضع آدیدر صفوی
جمزی وزننده برموضع آدیدر الواوی الصكو صادك فتحی وكافك سكونیله برنسنه دن ایرلمامق اوزره ملازم
وملاصق اولمق معناسنه در یقال صكاه یصكوه صكوا اذا لزمه الیائی الصلی صادك فتحی ولامك سكونیله
اتی بریان ایلمك معناسنه در علی قول برنسنه یی احراق ایچون آتشه آتمق معناسنه در یقال صلی اللحم یصلیه
صلیا اذا شواه او یقال صلی الشئ اذا القاه فی النار للاحراق وبرنسنه یی آتشده اصتمق معناسنه در یقال صلی یده
بالنار اذا سخنها وبرآدمه مدارا ایلمك یاخود رنك وفند وخدعه ایلمك معناسنه در یقال صلی فلانا اذا داراه اوختله
وخدعه وبرنسنه یی آتشه صوقوب انده مكث ایتدرمك معناسنه در یقال صلاه النار اذا ادخله ایاها واثواه فیها
الاصلاء همزه نك كسریله برنسنه یی یاقمق ایچون آتشه القا ایلمك معناسنه در یقال اصلاه اذا القاه فی النار
للاحراق وبرنسنه یی آتشه ادخال ایدوب آنده مكث ایتدرمك معناسنه در یقال اصلاه النار اذا ادخله ایاها
واثواه فیها التصلیة تفعله وزننده بودخی برنسنه یی یاقمق ایچون آتشه القا ایلمك معناسنه در یقال صلاه
اذا القاه فی النار للاحراق ودكنك معوله سی نسنه یی آتشله یومشدوب طوغرلتمق معناسنه در یقال صلی عصاه
علی النار اذا لوحه الصلی عتی وزنند والصلی كسرتیله والصلا صادك فتحی وكسری والفك قصریله
آتشك شدت حرندن كوینوب آزرده وزحتكش اولمق معناسنه در یقال صلی النار صلیا وصلیا وصلا وصلا
من الباب الرابع اذا قاسی حرها التصلی تفعل وزننده صلی معناسنه در یقال تصلی النار بمعنی صلی ودكنك
معوله سنی آتشله یومشدوب طوغرلتمق معناسنه در یقال تصلی عصاه علی النار اذا لوحه الصلاء كساء
وزننده بریانه دینور تقول اطعمنا الصلاء ای الشواء وآتش طوترغنه دینور وقود معناسنه علی قول آتشه دینور
الصلا علی وزننده بودخی طوترغه یاخود آتشه دینور الاصطلاء افتعال وزننده آتشده ایصنمق
معناسنه در یقال اصطلی بالنار اذا استدفی المصلاة میمك فتحیله صلیان دیدیكی نبات چوق اولان یره دینور
وصلیان لام بابنده ذكر اولندی الصلایة سحابه وزننده وهمزه ایله صلاءه دخی لغتدر جبهه یه دینور وبر رجل
آدیدر وعطارلرك دسته سنك وسماقی تعبیر ایتدكلری طاشه دینور كه اوزرنده طیب ازرلر جمعی صلی وصلی كلور

صادك ضمی وكسری ولامك كسریله الواوی الصلا عضا وزننده انسانك صرتنك وسطنه دینور علی قول
چارپا قسمنك وسط ظهرینه دینور یاخود چارپانك او یلقلرندن اشاغی یه متحدر اولان یره دینور كه یانجق تعبیر اولنور
یاخود دبریله قویرغی ارالغنه دینور كه قوسقون یری اوله جقدر یاخود قویرغك صاغ وصول طرفلرندن هر برینه
دینور ایكی طرفنه صلوان دینور كه تثنیه در جمعی صلوات كلور فتحاتله واصلاء كلور الصلو صادك فتحیله
برآدمك یاخود چارپا قسمنك صلا دیدكلری موضع مزبورینه اورمق یاطوقنمق معناسنه در تقول صلوته صلوا
اذا اصبت صلاه الاصلاء همزه نك كسریله قسراغك طوغورمسی یقلشمغله صلا دیدیكی موضعی
صالقیلنمق معناسه در یقال اصلت الفرس اذا استرخت صلاها لقرب نتاجها الصلا عصا وزننده اصلاء
معناسنه در یقال صلیت الفرس صلا من الباب الرابع بمعنی اصلت الصلاة زكاة وزننده دعاء معناسنه در
ورحمت واستغفار معنالرینه در شارحك بیاننه كوره دعاء معناسنده حقیقتدر وبو اسمدر مصدر تفعیل موقعنده مطلب
استعمال اولنور یقال صلی صلوة اذا دعا ورحمت واستغفار معنالرنده مجاز لزومیدر كه حق تعالایه مسند اولورسه
رحمت وملائكه یه مسند اولورسه استغفار معناسی اراده اولور مؤلف شافعی اولمغله اشترا كه ذاهبدر انتهی وطرف
الهیدن رسول حقنده صادر اولورسه حسن الثناء علی الرسول معناسی مراد اولور وركوع وسجودی مشتمل اولان
عبادت مخصوصه یه دینور كه نماز تعبیر اولنور دعایی مشتمل اولدیغیچون تسمیه اولندی وبونده دخی اسمدر
موضع مصدره وضع اولنور یقال صلی صلوة ولایقال صلی تصلیة شارح دیر كه صلوة علی النبی موقعنده
تصلیه مستعملدر نماز معناسنده التباس محذور ایچون مستعمل دكلدر ومغرب صاحبی دیدیكه صلاة نماز معناسنده
حقیقتدر صلا ماده سندندر كه آتك یانجغنه دینور مصلی ركوع وسجود حاللرنده اورالرنی تحریك ایلدیكی مطلب
تصوریله در وعند البعض مصلی دیدكلری ایكنجی قوشی آتنه تشبیه اولنمشدر كه باشی اوكده كی آتك صلالرنده
اولور ودعاء معناسنده استعمالی اعظم اجزاء صلاة اولدیغنه مبنیدر وراغبك بیاننه كوره تصلیه دن مأخوذدر كه
بناسی ازاله ایچوندر ازالهٔ توقد نار معناسنه در كویا كه مصلی كندی نفسندن نماز ایله ازالهٔ حرق نار ایدر كتب
تفاسیرده وجوه عدیده دخی مشروحدر خصوصا سورهٔ بقره ده كشاف اشباع ایلمشدر ولامنك تخفیفی وبعده
واورسمی شافیه شروحنده مشروحدر التصلیة تفعله وزننده قوشی آتلرینك بریسی الك ایلرووده كلان آتك
اردنده كلمك معناسنه در كه باشی كویا كه آنك صلا دیدكلری موضعنه كلور یقال صلی الفرس تصلیة اذا تلا
السابق پس ایكنجی كلان قوشی آتنه مصلی اطلاق اولنور وآیغراشك دیشی اشكلری اوكنه قاتوب قووه رق
یوله صوقمق معناسنه در یقال صلی الحمار اتنه اذا طردها وقحمها الطریق بوراده وقحمها الطریق تركیبی
تمیمدر الصلوات صلاة لفظندن جمعدر كه نمازه دینور ویهود كنیسه لرینه دینور كه هاوره تعبیر اولنور بونكده
مفردی صلوة در موضع عبادت عبادتله مسما اولمشدر بونك اصلی صلوتا ایدی كه عبرانیدر صادك فتحی ولامك ضمیله
شارح دیر كه اصل صلوثا ایدی كه ثای مثلثه ایله در موضع نماز دیمكدر بوجهتله صلاة آندن معرب یاخود مترادف
اولور الیائی الصمیان فتحاتله صحرایوب آتلمق معناسنه در یقال صمی الرجل یصمی صمیانا اذا تفلت ووثب
بوراده تقلب نسخه لری كه قاف وبای موحده ایله در غلطدر وسرعتله كتمك معناسنه در یقال صمی الرجل
اذا اسرع وصمیان صادق الحمله آدمه دینور كه دشمن اوزره تهور ایله ارسلان كبی بی پروا حمله ایدن بهادردن
عبارتدر وصف بالمصدردر یقال رجل صمیان ای الصادق الحملة وبرنسنه یه برآدمی حمل وسوق ایلمك معناسنه در
تقول ما اصماك علیه ای ما حملك علیه الاصماء همزه نك كسریله بودخی سرعتله كتمك معناسنه در یقال اصمی الرجل
اذا اسرع وصیدی اوروب قلدامیه رق همان اولدیغی یرده اولدرمك معناسنه در یقال اصمی الصید اذا رماه فقتله
مكانه وآت قسمی دیزكنی قاوره یوب اسلیه رك كندی باشنه زوراكی كتمك معناسنه در یقال اصمی الفرس علی اللجامه
اذا عض ومضی الصمی صادك فتحی ومیمك سكونیله صید اوریلوب همان اولدیغی یرده اولمك معناسنه در یقال
صمی الصید یصمی صمیا اذا مات مكانه وبرآدمه برماده عارض اولمق معناسنه در یقال صمی الامر فلانا اذا حل به
الانصماء انفعال وزننده دوكلمك معناسنه در یقال انصمی علیه اذا انصب الواوی الصنو صادك فتحی ونونك سكونیله
ایكی طاغ ارالغنده اولان چتلق اغاجلره دینور عود خبس معناسنه علی قول ایكی طاغ ارالغنده جاری اولان
آزجه صویه دینور یاخود ایكی طاغ ارالغنده اولان قیایه دینور جمعی صنو كلور ضمتینله نحو ونحو كبی
الصنو صادك كسریله دیواری اورلماش معطل ایشلمز قیویه دینور وبنو ثعلبه یورنده براسكی قیونك آدیدر
وبرآدمك اوزقرنداشنه دینور یقال هو صنوه ای اخوه الشقیق وبرآدمك اوغلنه دینور یقال هو صنوه ای ابنه

وعوجه‌سنه دینور جمعی اصناء کلور وصنوان کلور صادك کسریله مؤنثی صنوه در وخرما اغاجنك برکوکدن چقان
ایکی یا اوچ باز یاده فداتلرینك هرچتالنه دینور صادك ضمیله ده لغتدر علی قول مطلقا شجرده اعم در ایکی چتالنه
صنوان وصنیان دینور صادك حرکات ثلاثیله شارح دیرکه جمعنده دخی صنوان دینور فرقی اعراب بالحرکه ایله
متحقق اولور انتهی وصنوان شول ایکی قیو یه دینورکه بری برینه بك یقین اوله علی قول ایکیسنك صویی برکوزدن
نبع ایدر اوله یقال رکیتان صنوان ای متجاورتان او تنبعان من عین واحد الصانی خدمته مداوم آدمه دینور
یقال هو صانیه ای ملازم لخدمته الصناء کساء وزننده وقصرایله جائز در کوله دینور رماد معناسنه التصنی
تفعل وزننده والاصناء اکرام وزننده کال حرص وشرهدن اوجاقده تنجره دبنه اوتوروب آشچی ایله بیله جه
کباب وبریان ایده رك کوله بیلنمك معناسنه در یقال تصنی الرجل واصنی اذا قعد عند القدر شرها یکبب ویشوی
حتی یصیبه الصناء الصنیّ سمیّ وزننده شول کوچك اشمه یه دینورکه ناچیز اولدیغندن اکا کمسه میل وورود
ایلیه یقال بالارض صنیّ ای حسی صغیر لایرده احد الصنایة کتابه وزننده کوتری وهب معناسنه در یقال اخذه
بصنایته ای بجمیعه الواوی الصوّة صادك ضمی وواوك تشدیدیله برنجی جانور جماعتنه دینور ویوللرده
علامت ونشان ایچون وضع ونصب اولنان طاشدن نشانه یه دینور یقال بالطریق صوّة ای حجر یکون علامة
بالطریق ودوزکارك قارشق اسدیکی یره دینور ویقوش سسنه دینور تقول سمعت صوّة الصدی ای صوته وغلیظ
ومرتفع اولان یاره دینور جمعلری صوی کلور هدی وزننده وجمع الجمعی اصواء کلور ذات الصوی هدی وزننده
برموضع آدیدر الصوّ صادك فتحیله بوش وخالی نسنه یه دینور یقال شیٔ صوّ ای فارغ الصوی هدی وزننده
برنسنه‌نك تروتازه لکنه وآب وتاب ورونقنه دینور یقال اخذه بصواه ای بطرائته الیائی الصاوی واوك
کسریله قوری نسنه یه دینور یقال شیٔ صاو ای یابس الصویّ عتیّ وزننده قورمق معناسنه در یقال
صوت النخلة صوتا اذا یبست الصوا عصا وزننده صوی معناسنه در یقال صویت النخلة صوی بمعنی صوت
وقوی وتوانا اولمق معناسنه در یقال صوی الرجل اذا قوی الصاویة والصویة غنیه وزننده قورمش
خرما اغاجنه دینور الاصواء همزه‌نك کسریله والتصویة تأدیه وزننده بونلرده قورمق معناسنه در یقال
صوت النخلة وصوّت اذا یبست وتصویه حیوان سموروب طاولنسون دیو سودنی صاغمیوب او یلجه ترك ایلمك
کذلك بوغور دیشی یه آشمق خصوصنده شوقلو وقوا ملو بولنمق ایچون استعمالدن و باغلیوب حبس ایلمکدن
معاف ایلمك معناسنه در یقال صوّی الناقة اذا لم یحلبها لتسمن وکذا یقال صوی الفحل اذا لم یحمل علیه ولم یعقد
فیه حبل لیکون انشط واقوی للضراب الواوی الصهوة قهوه وزننده آت قسمنك صرتنك ایکی یاننه دینورکه
تکلتبنك قنادلری آتلرك اوزینه کلوب قپانور علی قول فارسك اوتوره جق یرینه دینورکه تمام ارقه‌سی اولور یقال
استوی علی صهوة الفرس وهی ما اسهل من ناحیتی سراة الفرس او مقعد الفارس منه ودوه اورکجنك کیرو یاننه
دینورکه اورایه رکوب اولنور جمعی صهوات کلور فتحاتله وصهاء کلور صادك کسریله وتپه‌نك اوستنده اولان
قله یه وبرجه دینور وشول اوتوراقلی الحق یره دینورکه کراه اولان دوه‌لر اورایه قصد وایوا ایدرلر وطاغلرده اولان
مغاره وکسمه لك مقوله سنه دینورکه آنده یغمور صولری ایرکیلور جمعی صهاء کلور صادك کسریله الاصهاء
همزه‌نك کسریله اعراب طائفه‌سی خسته چوجغی صاقی یاغله یاغلیوب کونشه قرشو اوتورتمق معناسنه در
یقال اصهی الصبیّ اذا دهنه بالسمن ووضعه فی الشمس من مرض یصیبه وآتك صهوه‌سی آغریمق معناسنه در
یقال اصهی الفرس اذا اشتکی صهوته المصاهاة مباهاة وزننده آتك یا دوه‌نك صهوه‌سنه بنمك معناسنه در
یقال صاها الفرس او البعیر اذا رکب صهوته الصهی نهی وزننده برآدمك مالی چوغلمق معناسنه در یقال
صهی الرجل صهیا من الباب الثالث اذا کثر ماله وبرآدم یاره لنوب یاره‌سی صولنمق معناسنه در یقال صهی الرجل
اذا اصابه جرح فندی الصها عصا وزننده بودخی یاره صولنمق معناسنه در یقال صهی الرجل صها بمعنی صهی
صهیا صهیون برذون وزننده بیت المقدس اسمیدر یاخود اوراده برموضع آدیدر علی قول روم دیارنده برموضعدر
کتب جغرافیاده بیت مقدس ترابنده حضرت داود علیه السلام مدفنی اولان موضعله مرسومدر ودروازهٔ صهیون
اول سمته مقابلدر صهیّ سمیّ وزننده نمر بن تولب نام کمسه‌نك فرسی اسمیدر فصـــــل الضاد المعجمة
الیائی الضأی ضادك فتحی وهمزه‌نك سکونیله وجود خیره وجوره اولمق معناسنه در یقال ضأی الرجل
ضأیا من الباب الثالث اذا دقّ جسمه الواوی الضبو ضادك فتحی وبانك سکونیله برنسنه‌یی آتش پك چالوب
کویندرمك معناسنه در یقال ضبته النار تضبو ضبوا اذا غیرته وشوته وصغنمق معناسنه در یقال ضبا الیه اذا لجأ

المضباة میمك ضمیله که اسم مفعولدر کولده پشمش اتمکه دینور خبز الملة معناسنه الضابی کوله دینور رماد
معناسنه الاضباء همزه‌نك کسریله امساك معناسنه در یقال اضباه اذا امسکه ویوقری قالدرمق معناسنه در
یقال اضبی الشیٔ اذا رفعه وبرکسه خیره وجوره اولمق معناسنه در یقال اضبی الغلام اذا اضوی وبرنسنه‌یه ظفریاب
اولمق ایچون اوزرینه حواله ومشرف اولمق معناسنه در یقال اضبی علیه اذا اشرف لیظفر به وسفرده تجارتدن
مأمول اولان ربح وفائده‌دن خائب ومحروم اولمق معناسنه در یقال اضبی بهم السفر اذا اخلفهم فیما رجوا من ربح
الواوی الضحو والضحوة ضادك فتحی وحاءك سکونیله والضحیة عشیه وزننده ارتفاع نهار معناسنه در
بعده حلول وظرفیت علاقه‌سیله اولوقته اطلاق اولندی که کنج قوشلق تعبیر اولنور شمسك هنوز افقدن قالقوب
یکیجه یایلدیغی وقتدرکه صلوة اشراق هنکامیدر آندنصکره ضحی اطلاق اولنور ضادك ضمی والفك قصریله که
قبا قوشلق تعبیر اولنور وآندنصکره ضحاء اطلاق اولنور ضادك فتحی والفك مدّیله که نصف نهاره قریب وقتدن
عبارتدر اصطلاحجزده قوجه قوشلق تعبیر اولنور وضحی لفظی که ضادك ضمی والفك مدیله‌در مؤنث ومذکر
اولور ومصغرنده ضحیّ دینور هاسز تقول جئته ضحوا وضحوة وضحیة ای ارتفاع النهار یعنی وقته وتقول جئته
ضحی ای فویق الضحو وتقول جئته ضحاء اذا کرب انتصاف النهار شارح دیرکه بونلر فی الاصل وجه مذکور
اوزره ارتفاع نهارك اسمی اولوب بعده وقتلرنده استعمال اولندیلر بروز وظهور معناسندن مأخوذ در وضحی
لفظنك بعضلر فی الاصل ضحوه لفظندن جمع اولوب بعده مفرد کبی مستعمل اولمسنه ذاهب اولدیلر
اکا مبنی مؤنثدر دیدیلر وبعضلر عن اصل مفرد اولمسنه ذاهب اولمغله مذکردر دیدیلر پس مصغرنده هاء
ادخال ایلمدیلر ومؤنثلکنه ذاهب اولنلر استعمالنه نظرا یاخود ضحوه‌نك مصغرینه التباس حذرندن
بنه مصغرنده هاء ادخال ایلمدیلر واشبو ضحوه وضحیه وضحی ماده‌لری همین ظرفیت اوزره استعمال اولنورلر
واکر ایچنده بولندیغك یومك ضحوه‌سی مراد اولورسه تنوین ادخال اولنمز مثلا لقیته ضحوة وضحی دینور واکر
غیر معین نهارك ضحوه‌سی مراد اولورسه منصرف اولور انتهی وضحوه ضحی موقعنده دخی استعمال اولنور تقول
اتیتك ضحوة ای ضحی شارح دیرکه بو ابن بری روایتیدر وضحی ضادك ضمی والفك قصریله کونشه اطلاق
اولنور یقال ارتفعت الضحی ای الشمس ووضوح وبیان معناسنه مستعملدر یقال ما لکلامه ضحی ای بیان
الاضحاء همزه‌نك کسریله قوشلق وقتنه وارمق معناسنه در یقال اضحی الرجل اذا صار فی الضحی واظهار
ایلمك معناسنه در یقال اضحی الشیٔ اذا اظهره وقوشلق وقتنده ایش ایشلمك معناسنه در یقال اضحی یفعل
کذا ای صار فاعله فی الضحی المضاحاة مباهاة وزننده برآدمه یا برمحله قوشلق وقتنده کلمك معناسنه در یقال
ضاحاه اذا اتاه فی الضحی التضحی تفعل وزننده قوشلق طعام ایلمك معناسنه در یقال تضحی الرجل اذا
اکل فی الضحی التضحیة تفعل وزننده برآدمه قوشلق طعام یدرمك معناسنه در تقول ضحیته اذا اطعمته
فی الضحوة وقوشلق وقتی قربان کسمك معناسنه در تقول ضحیت بالشاة اذا ذبحتها فی الضحی وقوشلق وقتی
حیوان اوتارمق معناسنه در تقول ضحیت الغنم اذا رعیتها فی الضحی الاضحیة همزه‌نك ضمی وکسری ویانك
تشدیدیله والضحیة غنیه وزننده قوشلق وقتی ذبح اولنان قیونه دینور اضحیه‌نك جمعی اضاحیّ وضحیه‌نك
جمعی ضحایا کلور الاضحاة ارطاة وزننده بودخی اضحیه معناسنه در جمعی اضحی کلور ارطی کبی قربان بیرامی
کوننه یوم اضحی اطلاقی بو معنایه مبنیدر زیرا اکثری قوشلق وقتنده ذبح قرابین ایدرلر شارح دیرکه بعده توسعله
یوم مذکورك وقت مطلقنده ذبح اولنانه اطلاق اولنور واضحیه‌نك وزنی افعوله در الضاحیة قوشلق وقتی
صوایچن ماشیه یه اطلاق اولنور وضاحیة البصره بطن ماده‌سنده ذکر اولندی وضاحیه بارزه وظاهره
معناسنه در جمعی ضواحی کلور بو معنادندر که انسانك کورکلری واموزلری کبی کونشه کلن یرلرینه ضواحی اطلاق
اولنور یقال شکت ضواحیه ای ما برز منه للشمس کالکتفین والمنکبین وضواحی الحوض نواحیٔ حوضدن عبارتدر
وضواحی الروم اقلیم رومك ایچروسنده وقولتقلرنده اولمیوب ظاهر وبارز اولان بلادندن عبارتدر وضواحی
سموات وافلاکه اطلاق اولنور وضاحیه آشکاره معناسنه در یقال فعله ضاحیة ای علانیة الضحو سهو وزننده
والضحوّ علوّ وزننده والضحیّ غنیّ وزننده کونشه چقمق معناسنه در یقال ضحا الرجل یضحو ضحوا
وضحوّا وضحیا اذا برز للشمس وضحو صحو وزننده وضحی عتیّ برنسنه‌یه کونش طوقنمق وکونش طوقنور اولمق
معناسنه در یقال ضحا الشیٔ وضحی ضحوا وضحیا من الباب الثالث والرابع اذا اصابته الشمس وضحوّ علوّ
وزننده برنسنه بللو وآشکاره اولمق معناسنه در یقال ضحا الطریق ضحوا اذا بدا وظهر وضحو الظل موتدن

مطلب

كنايه در زيرا آدمك كولكه‌سى شمس اولدقده محو اولور يقال ضحا ظله اذا مات المضحاة ميمك فتحيله كونى وچوغاچ
تعبير اولنان يره دينوركه دائما كونشلك اولور يقال ارض مضحاة اى لاتكاد تغيب عنها الشمس الضحياء حمراء
وزننده والاضحيانة والاضحية همزه لرك كسريله روشن وتابان كيجه‌يه وصف اولور يقال ليلة ضحياء واضحيانة
واضحية اى مضيئة ويقال يوم اضحيان اى مضئ بوراده ضحياة نسخه‌لرى غلطدر وضحياء برقسراغك
آديدر ودمورى قيرآته اطلاق اولنور مذكرنده اضحى دينور يقال حصان اضحى اى اشهب وفرس ضحياء اى
شهباء وضحياء شول خاتونه دينوركه قاسقلرنده اصلا قيل بتيوب كومش كبى ساده اوله يقال مرأة ضحياء اذا كانت
لاينبت شعرعانتها وعمرو بن عامرك قسراغى آديدر القلة الضحيانة كونشه قرشو كونى قله‌يه اطلاق اولنور يقال
قلة ضحيانة اى بارزة للشمس قله‌دن مراد طاغك الك تپه‌سيدر الضاحى بردره وبرقوملق اسميدر الضحيان
سلمان وزننده حضرموتدن مكه‌يه يولنده برموضع آديدر ومدينه‌ده احيحة بن الجلاح نام كمسه‌يه مخصوص برقله‌نك
آديدر الضحى غنى وزننده يمنده برموضعدر الضحيان سكران وزننده دائما قوشلق وقتى طعام ايدن آدمه
دينور مؤنثى ضحيانه‌در يقال رجل ضحيان اذا كان يأكل فى الضحى المتضحى والمستضحى والمضطحى
اسم فاعل بنيه‌لريله قوشلق وقتنه داخل اولان آدمه دينور الاضحيان همزه‌نك كسريله اقحوانه شبيه
برنبات آديدر اليائى الضاخية خاى معجمه‌ايله داهيه معناسنه‌در يقال اصابته ضاخية اى داهية اليائى
الضدى عصا وزننده طارلمق معناسنه‌در يقال ضدى عليه ضدى من الباب الرابع اذا غضب الضوادى
بد وقبيح سوزلره دينور ياخود آونج سوزلره دينوركه نفس الامرده تحقيق اولميوب همان برآدمى آويدوب اشغال
ايچون مزاجه مطابق سويلنان سوزلردن عبارتدر مفردى ضاديه‌در يقال اتى بالضوادى اى الكلام القبيح اوما
يتعلل به ولايحقق له فعل الاضداء همزه‌نك كسريله برقابى طاشنجه قدر طولدرمق معناسنه‌در يقال
اضدى الاناء اذاملأه فاترعه المضاداة مباهاة وزننده برآدمه ضد اولوب دشمنلك ايلمك مضادة معناسنه‌در
يقال ضاداه اى ضاده ويقال انه لصاحب ضدى اى ضد الواوى ضدوان فتحاتله ايكى طاغك آديدر
اليائى الضرى عصا وزننده والضراوة عداوه وزننده والضرى رمى وزننده والضراءة سحابه وزننده
دداندمق معناسنه‌در يقال ضرى به ضرى وضراوة وضريا وضراوة من الباب الرابع اذا لهج به وتازى قسمى
آوه اوكره‌نوب باوليمق معناسنه‌در يقال ضرى الكلب بالصيد ضرى وضراء بالكسر والفتح اذا تعوّد به
التضرية تفعله وزننده برآدمى برنسنه‌يه آلشدروب دداندرمق معناسنه‌در يقال ضرّاه به اذا الهجه به وعوّده
وتضرية الغرارة خرارك جوانب واقطارنى بوككدن عبارتدر يقال ضرّى الغرارة اذا فتل قطرها الاضراء
همزه‌نك كسريله بودخى برنسنه‌يه آلشدروب دداندرمق معناسنه‌در يقال اضراه به بمعنى ضرّاه وذكرى آتى
ضرتى ديدكلرى نبيذ ايچمك معناسنه‌در يقال اضرى الرجل اذا شرب الضرتى الضرتى غنى وزننده
قانى طورميان طمره دينور يقال عرق ضرتى اى لايكاد ينقطع دمه وآوه باوليوب اوكرنمش تازى اتيكنه دينور
وبردرلو نبيذ اسميدركه خرمانك قزارمش وصرارمش قورقلرنى اصلدوب بعده صوينى سدر يمشنك اوزرينه
دوكوب بريده برمدت حفظ وابقا ايلدكدنصكره چقاروب استعمال ايدرلر الضرو علو وزننده طمردن
لاينقطع قان ظهور ايلمك معناسنه‌در يقال ضرا العرق يضرو ضروّا اذا بدا منه الدم يعنى لايكاد ينقطع الضرو
ضادك كسريله بودخى آوه باوليوب دداندمش تازى اتيكنه دينور يقال جرو ضرو اى ضار بالصيد وشجر كمكام
اسميدر جوهرى آنك صمغيله تفسير ايلمكله غلط ايلدى شجر مزبور شجر يمانيدركه حصى لبان ديدكلرى بخور
آنك صمغيدر وساقزلق آغاجنك يمشنه دينوركه چتلنبك تعبير اولنور بونده ضادك فتحيله ده لغتدر ونعوذ
بالله تعالى مرض جذام بيلاشغنه دينور يقال به ضرو من الجذام اى اطخ منه الضارى قانى طورميان طمره دينور وآوه
باوليوب دداندمش تازى‌يه دينور وشول طلومه دينوركه ايچنه خيلى مدتدنبرو ياغ قونه‌رق اسكيمكله قونان ياغك دادى
خوش وكوزل اولور اوله يقال سقاء ضار بالسمن اذا كان يعتق فيه ويجود طعمه الضرى رمى وزننده سيلان ايلمك
معناسنه‌در يقال ضرى الشئ ضريا اذا سال الضراء وفاء وزننده كيزلنمكه دينور يقال انه ليمشى الضراء اى
بالاستخفاء وذره‌ده اولان چتلق وصيق آغاج قورواغنه دينور على قول شول دوزاوه‌يه دينوركه آنده برمقدار آغاجلق
اولوب واوراده يرتجى جانورلر ايوا ايدرلر اوله ضريه غنيه وزننده بصره ايله مكه بيننده برقريه آديدر الاضرياء
جوهرى بوراده ذكر ايلمكله غلط ايلدى صواب اولان ظاى معجمه ايله اولمقدر الواوى الضعو ضادك فتحى
وعين مهمله‌نك سكونيله كيزلنوب صقلنمق معناسنه‌در يقال ضعا الرجل ضعوا اذا اختبأ واستتر الضعة

فتحتيله

فتحتبله باديه ده برشجر آديدر نسبتنده ضعوتى دينور فتحتبله الواوى الضغو ضادك فتحى وغين معجمه‌نك سكونيله
تذال وخضوع وسرفرو قلمق معناسنه‌در يقال ضغا اليه ضغوا اذا استخذى وقاراويونده خيانت ايلمك
معناسنه‌در يقال ضغا المقامر اذا خان وضغو وضغاء غراب وزننده كدى وطاوشان وتلكى مقوله‌سى چاغردمق
معناسنه‌در يقال ضغا السنور ونحوه ضغوا وضغاء اذا صاح الاضغاء همزه‌نك كسريله كدى مقوله‌سى حيوانى
چاغرتمق معناسنه‌در يقال اضغاه اذا حمله على الضغاء الواوى الضفو عفو وزننده برنسنه وافى وكامل اولمق
معناسنه‌در يقال ضفا الثوب ضفوا اذا سبغ وفراوان اولمق معناسنه‌در يقال ضفا الشئ اذا كثر وحوض ابريز
اولمق معناسنه‌در يقال ضفا الحوض اذا فاض من امتلائه الضافى وافى وواسع اولان نسنه‌در يقال ثوب
ضاف اى سابغ الضفا عصا وزننده جانب معناسنه‌در ضفوان تثنيه‌سيدر فتحاتله يقال قعد فى ضفاه اى
فى جانبه الضفوة تمر وزننده وسعت ورفاه اوزره اولان ديرلكه دينور يقال هو فى ضفوة من العيش اى بلهنية
اليائى الضلى رمى وزننده هلاك اولمق معناسنه‌در يقال ضلى الرجل ضليا من الباب الثانى اذا هلك التضلى
تفعل وزننده اهل ضلالتى اختيار ايدوب انلره قرين وهمدم اولمق معناسنه‌در يقال تضلى فلان اذا لزم الضلال
واختارهم شارح ديركه اصلى تضلل ايدى اليائى الضمى رمى وزننده ظلم ايلمك معناسنه‌در يقال ضماه ضميا
من الباب الثانى اذا ظلمه شارح ديركه كويا كه ضيم مقلوبيدر اليائى الضناء وفاء وزننده والضنا عصا وزننده
خاتونك اولادى چوق اولمق معناسنه‌در يقال ضنت المرأة ضناء وضنا من الباب الثانى ويقال ضنيت ضنا من الرابع
اذا كثر ولدها وبرآدمك برنسنه‌سى نما وبركتلنوب آرتمق معناسنه‌در يقال ضنا نصيبه اذا ترتع وزاد الواوى
الضنو ضادك فتحى وكسريله ولد معناسنه‌در يقال له ضنو كثير اى ولد الضنا عصا وزننده بركسه بركونه
شديد ومشتبه ومزمن درد ومرضه اوغرايوب خسته اولمق معناسنه‌دركه هرچند افاقت بولدى ظن اولنسه
ينه نكس ايدوب على حاله دردناك اوله يقال ضنى الرجل ضنا من الباب الرابع اذا مرض مرضا مخامرا كلما ظن برئ
نكس الضنى حرى وزننده والضنى ياى مخففه‌ايله حرى وزننده وجه مذكور اوزره اولان خسته‌يه دينور
يقال هو ضنى وضن الاضناء همزه‌نك كسريله برآدمى ذكر اولنان خسته‌لك بصمق معناسنه‌در يقال اضناه
المرض اذا اثقله المضاناة مباهاة وزننده رنج وزحمت چكمك معناسنه‌در يقال ضاناه اذا عاناه ابوضنى سمى
وزننده سعيد بن ضنى نام محدثك كنيه‌سيدر اليائى الضوى هوى وزننده بركسه خلقة ياهزالا انجه وچلمسره
خيره وآريق اولمق معناسنه‌دركه چوپدن چلبى تعبير اولنور يقال ضوى الرجل ضوى من الباب الرابع اذا دق
عظمه وقل جسمه خلقة اوهزالا الضاوى تشديد ياايله خيره وچلمسر آدمه دينور مؤنثى ضاويه‌در بونك اصلى
فاعول ايدى يقال غلام ضاوى وجارية ضاوية اى دقيق العظم قليل الجسم الاضواء همزه‌نك كسريله انجه
وآرق اولمق معناسنه‌در يقال اضوى الرجل اذا دق وبرآدمى يادابه‌يى ضعيف وزبون قلمق معناسنه‌در يقال
اضواه اذا اضعفه وخاتون خيره وجوره ولد طوغورمق معناسنه‌در يقال اضوت المرأة اذا ولدت ضاويا وبرآدمك
حقنى اكسلتمك معناسنه مستعملدر يقال اضوى حقه اذا انقصه اياه وبرايشى محكم ايليوب كوشك وواهى طوتمق
وواهى قلمق معناسنه‌در يقال اضوى الامر اذا لم يحكمه الضى تشديد ياايله عى وزننده والضوى غنى وزننده
بركسه‌يه صغنوب اكا منضم وملتحق اولمق معناسنه‌در يقال ضوى اليه ضيا وضويا من الباب الثانى اذا انضم
اليه ولجأ وبريره كيجه وقتنده كلمك معناسنه‌در يقال ضوى الرحل اذا اتى ليلا وخبر صورمق معناسنه‌در يقال
ضوى الى خبره اذا سأل الضاوى كيجه وقتنده كلان آدمه دينور يقال جاء ضاو اى طارق وبرفرس آديدر
الضواة حصاة وزننده قولق يومشغنك آلتنده ظهور ايدن اور تعبير ايتدكلرى يومرى‌يه دينور برديدكلرى
يومريدن بيوجك اولور وشول خرده خرده سيور يجه سبوجه‌لره دينوركه طوغوران ناقه‌نك هنوز ولد چقمزدن
مقدمجه فرجنده ظهور ايدر الواوى الضوة ضادك وواو مشدده‌نك فتحيله والضوضاة غريو وفرياده
وجعلق‌يه دينور تقول سمعت ضوة القوم وضوضاتهم اى جلبتهم الضواضى علابط وزننده ايرى ويومرى
نسنه‌يه دينور الضويضية مصغر بنيه‌سيله والضواضية علابطه وزننده داهيه‌يه دينور وضويضيه
اسرمش دوه‌يه دينور الواوى الضهوة قهوه وزننده صوبركه‌سنه دينور جمعى اضهاء كلور تقول نزلنا عند
الضهوة اى بركة الماء الضهواء حمراء وزننده هنوز ممه‌لرى قالقوب بلورمامش قيزه دينور يقال جارية ضهواء
اى لم تنهد اليائى الضهياء ضادك فتحى والفك مدى وقصريله اصلا حائض وحامل اولمزاولان خاتونه دينور
على قول حائض اولوب لكن حامل اولميه‌كه قسير تعبير اولنور ياخود ممه‌لرى بلورمز اولانه دينوركه اركك

ممه‌سی کبی اوله یقال امرأة ضهیاء وضهیی ای لاتحیض ولاتحمل اوتحیض ولاتحمل اولاینبت ثدیاها شارح دیرکه
ارکنه مضاهاتندن ناشی تصرف اولنمشدر وضهیاء اصلا نبات بتورمز اولان یوریره دینور یقال ارض ضهیاء ای
لاتنبت ومغیلان کبی برنوع مبسه آغاجنك اسمیدر الضها عصا وزننده خاتون ضهیاء اولمق معناسنه‌در یقال
ضهیت المرأة ضها من الباب الرابع اذا کانت ضهیاء الاضهاء همزه‌نك کسریله دوه‌یی ضهیاء دیدکلری ذکر اولنان
آغاجلنده اوتارمق معناسنه‌در یقال اضهی الرجل اذا رعی ابله فی الضهیاء وضهیاء خاتون آلمق معناسنه‌در یقال
اضهی الرجل اذا تزوج بضهیاء المضاهاة مباهاة وزننده برنسنه‌یه شبیه ومشاکل اولمق معناسنه‌در یقال
ضاهاه اذا شاکله الضهی غنیّ وزننده شبیه ومانند معناسنه‌در یقال هو ضهیك ای شبیهك فصل
الطاء الواوی الطأة طعاة وحصاة وزننده قاره بالچغه دینور حمئه معناسنه الطووی والطووتی طانك
ضمیله طوعی وزننده والطاوتی والطأوتی جهنیّ وزننده احد وکسه معناسنه‌در یقال مابها تدار طوءتی
وطوووتی وطاوتی وطأوتی ای احد مؤلف بونی همزه بابنده رسم وذهاب معناسندن اشعار ایلمشیدی الیائی
الطبی طانك فتحی وبانك سکونیله برآدمی برنسنه‌دن صرف وتحویل ایلمك معناسنه‌در تقول طبیته عنه طبیا
اذا صرفته ودعوت ایلمك معناسنه‌در تقول طبیته الیه اذا دعوته ویدکلمك معناسنه‌در تقول طبیته اذا قدته
الاطباء همزه‌نك کسریله بودخی دعوت ایلمك معناسنه‌در تقول اطبیته الیه اذا دعوته الطبی طانك کسری
وضمی وبانك سکونیله خف وظلف وحافر صاحبی حیوانلرك ویرتجی جانورلرك ممه‌لرینك امزکلرینه دینورکه
سود مثانه‌سیدر جمعی اطباء کلور ومنه المثل ❊ جاوز الحزام الطبیین ❊ یعنی قولان صیریلوب اینه‌رك ایکی
ممه‌لری بیله تجاوز ایلدی ناقه حدّ ووسعندن خارج یوریوب فرومانده اولمغله قارنی اچرو چکوب وقولان صیریلوب
اینه‌رك ممه‌لرنی تجاوز ایلمش اولور برماده‌ده مشکل ومشتدّ اولوب اولبابده رنج ومحنت حدّی تجاوز ایلدکده
ضرب اولنور الطبا عصا وزننده طوارك ممه‌سی صارقوب سلپوکلمك معناسنه‌در یقال طبیت الناقة طبا من الباب الرابع
اذا استرخی طبیها الطبیة فرحه وزننده والطبواء حمراء وزننده ممه‌لری صالق وسلپوك حیوانه دینور ذوالطبیین
طانك ضمیله که تثنیه‌در وثیل بن عمرو نام شاعرك لقبیدر الطبیّ غنیّ وزننده شول ممه‌یه دینورکه سهولتله صاغیلوب
چوق سود ویرر اوله یقال خلف طبیّ ای مجیب الواوی الطبو حبو وزننده دعوت ایلمك معناسنه‌در یقال طباه
یطبوه طبوا اذا دعاه الاطباء همزه‌نك وطای مشدده‌نك کسریله که افتعال وزننده‌در بودخی دعوت ایلمك معناسنه‌در
یقال اطباه اذا دعاه وبرکسه ایله دوستلق ایدوب اول تقربیله قتل ایلمك معناسنه‌در یقال اطّبی القوم فلانا اذا خالوه
وقتلوه الواوی الطتو طانك فتحی وتای فوقیه‌نك سکونیله کتمك معناسنه‌در یقال طتا الرجل طتوا من الباب
الاول اذا ذهب الواوی الطثو طانك فتحی وثای مثلثه‌نك سکونیله چلیك چوماق اوینامق معناسنه‌در یقال
طثا الصبیّ طثوا اذا لعب بالقلة الطثی طانك ضمی والفك قصریله خرده خرده آغاج پاره‌لرینه دینور چلیك کبی
مفردی طثیه‌در غرفه وزننده الواوی الطحو دحو وزننده دوشیوب یایمق معناسنه‌در یقال طحاه یطحاه طحوا
من الباب الثالث اذا بسطه ودوشنوب یایلمق معناسنه لازم اولور یقال طحا الشیء اذا انبسط ویان اوزره اوزانوب
یاتمق معناسنه‌در یقال طحا الرجل اذا اضطجع وبریره کیتمك معناسنه‌در یقال طحا به اذا ذهب فی الارض
وبو معناده باء حرفیله متعدی اولور یقال طحا به قلبه ای ذهب به فی کل شیء یعنی خاطره قلبی انی بر یرده قرار کیر
ایلیوب اورادن اورایه نقل ومضطرب ایلدی وطحو بعید اولمق معناسنه‌در یقال طحا الرجل طحوا من الباب
الاول اذا بعد وهلاك اولمق معناسنه‌در یقال طحا الرجل اذا هلك وبرآدمی یوزی اوزره یقمق معناسنه‌در یقال
طحا فلان اذا القی انسانا علی وجهه الطحا عصا وزننده دوشکلی دوزیره دینور ارض منبسطه معناسنه وطحا
قصرایله ومدّایله مصر اولکه‌سنده درت قریه آدیدر شارح دیرکه امام طحاوی اورادندر الطاحی جمع عظیم
معناسنه‌در وبوکسك نسنه‌یه دینور یقال سحاب طاح ای مرتفع ویریوزینه یایلمش نسنه‌یه دینور یقال شیء طاح
ای منبسط وکثرتندن ناشی هر نسنه‌یی طولدیران شیئه دینور یقال جیش طاح اذا ملأ کل شیء الطاحیة
والمطحیة والمطحوة میملرك فتحیله بیوك ویایوان سایبانه دینور یقال مظلة طاحیة ومطحیة ومطحوة
ای عظیمة المطحیة محدثه وزننده شول سبزه ونباته دینورکه ساقی اولمامغله یریوزینه منبسط اوله قزنوز وقباق کبی
یقال بقلة مطحیة ای نابتة علی وجه الارض الطحیة تمره وزننده برمقدار بلود پارچه‌جه‌سنه دینور یقال مافی السماء
طحیة من سحاب ای قطعة منه الیائی الطخیة خای معجمه ایله طحیه وزننده ومرادفیدر که برمقدارجه بلود
پاره‌سنه دینور یقال مافی السماء طخیة من السحاب ای قطعة الطخاء سماء وزننده یوکسك بلوده دینور

یقال سحاب طخاء ای مرتفع وقلبه عارض اولان صقندی‌یه وتاسه‌یه دینور یقال بقلبی طخاء ای کرب الطخیا
حمراء وزننده قرا کوکیجه‌یه دینور یقال لیلة طخیاء ای مظلمة ومأل ومفهومی فهم اولنمیان مشتبه سوزلره دینور
یقال کلمات طخیاء ای لاتفهم الطاخی پك قراویه دینور یقال ظلام طاخ ای شدید الطخیة طانك فتحیله
احمق آدمه دینور جمعی طخیون‌در وقرا کولغه دینور ظلمت معناسنه وبونده طانك حرکات ثلاثیله لغتدر طاخیه
داهیه وزننده حضرت سلیمان علیه السلام ایله تکلم ایدن قرنجه‌نك آدیدر شارح دیرکه نهایه‌ده عیجلوف اسمیله
مرسومدر ومؤلف فاء بابنده کذلك عیجلوف اولمق اوزره ثبت ایلدی الطخیّ سمیّ وزننده خروسه دینور
دیك معناسنه الواوی الطخوة تمره وزننده یوفقه بلود پاره‌سنه دینور یقال بدن فی السماء طخیة ای سحابة
رقیقة الواوی الطادیة غادیه وزننده ثابت وقدیم اولان نسنه‌یه دینور یقال عادة طادیة ای ثابتة قدیمة الواوی
الطروّ علوّ وزننده بر بعید یردن ناکهانی چقه کلمك معناسنه‌در یقال طرا علیهم طروّا اذا اتی من مکان بعید شارح
دیرکه مهموزده لغتدر الطرا عصا وزننده ماده‌سی جبلت ارضدن اولمیان نسنه‌یه دینورکه طپراق وقوم وطاش
جنسندن اولمیان نسنه‌دن عبارتدر وبحد وحساب اولان اصناف مخلوقاته دینور یقال هم اکثر من الطرا وهی
مالایحصی عدده من صنوف الخلق الطریّ غنیّ وزننده تروتازه شیئه دینور یقال شیء طریّ ای غض الطراوة
حلاوه وزننده والطراءة همزه ایله والطراء وفاء وزننده والطراة حصاة وزننده برنسنه تروتازه اولمق معناسنه‌در
یقال طرو الغصن وطری طراوة وطراءة وطراء وطراة من الباب الخامس والرابع اذا صار طریا التطریة تفعله
وزننده برنسنه‌یی تروتازه قلمق معناسنه‌در یقال طرّاه اذا جعله طریا وعطر وطیب مقوله‌سنه بعض خوشبو نسنه قاتوب
قوامه کتورمك معناسنه‌در یقال طری الطیب اذا افتقه باخلاط وخلطه وکذا الطعام اذا خلطه بالافاویه الاطراء
همزه‌نك کسریله برآدمه حسن مدح وثنا ایلمك معناسنه‌در یقال اطراه اذا احسن الثناء علیه الاطریة همزه‌نك
ورانك کسریله رشته چورباسنه دینور که بودیارده شعیریه چورباسی تعبیر ایدرلر تقول اطعمنا اطریة
وهو طعام کالخیوط من الدقیق الاطریراء اعشیشاب وزننده کثرت اکلدن تخمه وامتلا اولوب قارن شیشمك
معناسنه‌در یقال اطروری الرجل اذا اتخم وانتفخ بطنه الاطروان عنفوان وزننده جوانلق هنکامنك اوائل چاغنه
دینور تمام داوقانلو اولق سرخوشلغندن عبارتدر یقال فعله فی اطروان شبابه ای اوله وغلوائه الیائی الطرا طانك
فتحی والفك قصریله بونلمك علی قول مرور ایلمك معناسنه‌در یقال طری الیه طری من الباب الرابع اذا اقبل اومرّ
الطرینة غنیه وزننده یمنده برقریه آدیدر الیائی الطسا عصا وزننده یاغلو طعامی چوق یمکدن معده بوزیلوب
امتلاء اولمق معناسنه‌در یقال طسی الرجل طسا من الباب الرابع اذا غلب الدسم علی قلبه فاتخم الواوی الطسو
حسو وزننده طسا معناسنه‌در یقال طسا الرجل یطسو طسوا بمعنی اطسی الواوی الطاعیة ساعیه وزننده
جکری مرضلو خاتونه دینور یقال امرأة طاعیة ای العلیلة الکبد الیائی الطغی طانك فتحی وغین معجمه‌نك
سکونیله والطغیان طانك ضمی وکسریله برنسنه حدّ ومقدارنی تجاوز ایلمك معناسنه‌درکه آزمق وازغون
اولمق تعبیر اولنور یقال طغی الشیء طغیا وطغیانا من الباب الرابع اذا جاوز القدر وپك یوکسلمك معناسنه مستعملدر
یقال طغی السحاب اذا ارتفع وکافر کفرنده پك ازغونلق ایلمك معناسنه‌در فرعون ونمرود کبی یقال طغی الکافر
اذا غلا فی الکفر وظلم ومعاصیده افراط ایلمك معناسنه‌در یقال طغی الرجل اذا اسرف فی المعاصی والظلم وصو
چوغالوب طاشقین اولمق معناسنه‌در یقال طغی الماء اذا ارتفع ومزاجده قان غلبه ایلمك معناسنه مستعملدر یقال
طغی به الدم اذا تبیغ وصغیر قسمی بوکورمك معناسنه‌در یقال طغیت البقرة اذا صاحت طغا طانك فتحیله
بیان اکوزینك علمیدر الطغا طانك ضمیله سسه دینور صوت معناسنه الطغیة تمره وزننده هرنسنه‌دن
نبذه ومقداره دینور یقال طغیة منه ای نبذة منه وطاغك صرب یرینه دینور ویالچین قیایه دینور الطاغیة
جبار وعنید کسیه دینور هاء مبالغه ایچوندر یقال هو طاغیة ای جبار واحمق اولوب متکبر اولان شخصه دینور
یقال رجل طاغیة ای احمق متکبر وصاعقه‌یه اطلاق اولنور یقال نزلت الطاغیة ای الصاعقة وسلفده روم قراللرینه
اطلاق اولنور ایدی کثرت طغیانلرندن ناشی الواوی الطغوی بشری وزننده لکن شارحك بیانه کوره علق
وزننده‌در والطغوان طانك ضمیله بودخی حدّ واندازه‌یی تجاوز ایدوب افراطه کتمك معناسنه‌در یائیده لغتدر
یقال طغا یطغو طغوی وطغوانا من الباب الاول بمعنی طغی یطغی الطغوی طانك فتحی والفك قصریله معنای
مذکوردن اسمدر آزغونلغه دینور ومنه قوله تعالی کذبت ثمود بطغواها الطاغوت جالوت وزننده که قرآن
مبیننده واقعدر مرادلات وعزی دیدکلری صنملردر وزعمجه غیبدن خبر ویرن کاهنه وشیطانه

وهرضلالت وغوايت رئيسنه وصنمره ومطلقا معبود باطله ومردهٔ اهل كتابه اطلاق اولنور مفرد وجمعی مساويدر جمعی طواغيت كلور وطواغی كلور فی الاصل تاء زائد اولديغيچون و بو طغوت ماده سندن فلعوت در فائك ولامك فتحيله صلی طغيوت ايدی فعلوت وزننده يانك بقاسنی محافظه ايچون عين اوزره تقديم اولندقدنصكره يانك تحركنه مبنی الفه قلب اولنمغله كه وزنی فلعوت اولدی و بعضلر ديديكه يؤمنون بالجبت والطاغوت الاية كريمه سنده جبتدن مراد حيی بن احطب وطاغوتدن مراد كعب بن اشرف نام يهوديلردر الاطغاء همزه نك كسريله برآدمی طاغی قلمق معناسنه در يقال اطغاه اذا جعله طاغيا الطغوة ثمره وزننده مكان مرتفعه دينور تقول رأيته فی طغوة ای مكان مرتفع الواوی الطسو عفو وزننده والطفو علو وزننده برنسنه باتميوب صوينك يوزينه چقمق معناسنه در يقال طفا الشیء فوق الماء طفوا وطفوا اذا علا واغاج اوزره يپراق بلورمك معناسنه مستعملدر يقال طفت الخوصة فوق الشجر اذا ظهرت وحيوان تپه نك اوزرينه چقمق معناسنه مستعملدر يقال طفا الثور اذا علا الاكم وآهو يك سكرتمك معناسنه مستعملدر يقال طفا الظبی اذا اشتد عدوه واولمك معناسنه مستعملدر يقال طفا فلان اذا مات و برايشه كيرمك معناسنه در يقال طفا فی الامر اذا دخل فيه الطفاوة ثمامه وزننده كونشك وآيك اغيللرينه دينور يقال طفاوة القمرين ای دارتهما وتنجره ايچره صوينك يوزينه چقان كپوكنه وكفنه دينور وقيس غيلان قبيله سندن برجماعتك آديدر مترجم حقيردركه راسب قبيله سيله طفاوه قبيله سی برآدمك كنديلره انتسابی خصوصنده هبنقه يه اختصام ايلملريله هبنقه بو آدمی دريايه القا ايده لم اكر دبنه باتوب كيدرسه راسب قبيله سندندر واكر يوزينه چقرسه طفاوه دندر ديو حكومت عدل اظهار ايلمشدر الطنوة ثمره وزننده پك انجه اوته دينور الطاف برفرس آديدر الطفية غرفه وزننده مقل اغاجنك يپراغنه دينور و بركونه حيه يه دينوركه پك خبيث وقتال اولور ارقه سنده مقل يپراغی طرزنده ايكی جزكيسی اولور الواوی الطقو طانك فتحی وقافك سكونيله تيز تيز يوريمك معناسنه در يقال طقا الرجل طقوا اذا مشی سريعا الواوی الطلاوة طانك حركات ثلاثيله حسن و بهجت وقبول معناسنه دركه برنسنه نك حسن ورونق و بهجتندن ناشی مقبول ومحبوب القلوب اولمسندن عبارتدر يقال ماعلی وجهه حلاوة وفی كلامه طلاوة ای حسن و بهجة وقبول وجادولغه دينور سحر معناسنه وسودك وقانك يوزلرنده ظهور ايدن يوفقه جه زاره دينور و بعد الطعام آغزده قلان طعام بقيه سنه دينور و برعارضه دن ياخود خسته لكدن ناشی اغزده پيدا اولان غليظ سالياره دينوركه بيلاشق كبی اغزك ايچنه ياپشق اولور تركيده ياز تعبير اولنور وكيچكمك معناسنه در يقال طلا الرجل طلاوة اذا ابطأ الطلا عصا وزننده والطلوان طانك ضميله وفتحاتله لغتدر بونلرده آغزده حادث اولان غليظ سالياره دينور وطلا هنوز طوغمش آهو ياوريسنه دينور يقال رايت ظبيا وعنده طلا ای ولده ساعة يولد ومطلقا كوچك نسنه يه دينور جمعی اطلاء وطلاء كلور طانك كسريله وطلی كلور عتی وزننده وطليان كلور طانك ضميله وكسريله الطلواء غلواء وزننده انتظار معناسنه در تقول ماهذا الطلواء ای الانتظار و كيچكمك ابطاء معناسنه در الطلو طانك كسريله لطيف الجسم اولان قانصه يعنی صياده دينوركه هريره وهر دليكه كيروب وصيده قرالتبسی خيال كبی اولور وقورده دينور ذئب معناسنه الطلو طانك فتحيله بودخی كوچك اولان شبئه دينور كرك حيواندن و كرك سائر نسنه دن اولسون الطلوة غرفه وزننده صباح وقتك آيدنلغنه دينور يقال بدت طلوة الصبح ای بياضه الطلوة طانك كسريله وحشی جانورلرك ياوريسنه دينور اليائی الطلی طانك فتحی ولامك سكونيله وشبئه برنسنه يی صوايوب سورمك معناسنه در يقال طلی البعير الهناء يطليه طليا اذا لطخه به وقوزی مقوله سنك اياغنی بغلمق معناسنه دركه كوكنمك تعبير اولنور تقول طليت الطلی اذا ربطته وحبسته التطلية تفعله وزننده بودخی برشيئه برنسنه صوامق معناسنه در يقال طلی البعير الهناء ذا لطخه به وخسته يی كوروب كوزدوب خدمت وتيمار ايلمك معناسنه در يقال طلی فلانا اذا مرضه و برآدمه سوكمك معناسنه مستعملدر يقال طلاه اذا شتمه وموسقی اوقومق معناسنه مستعملدركه قلوبه طرب ونشاط طلا ايدر يقال طلی فلان اذا غنی الاطلاء همزه نك وطای مشدده نك كسريله افتعال وزننده برنسنه يی سورنمك معناسنه در طيب ودواء سورنمك كبی يقال اطلی به اذا اطلاه عليه التطلی تفعل وزننده اطلاء معناسنه در يقال تطلی به بمعنی اطلی ودائما لهو وطرب وهوايه دوشمك معناسنه در يقال تطلی فلان اذا لزم اللهو والطرب الطلياء حمراء وزننده قطران سورلمش ناقه يه دينور يقال ناقة طلياء ای مطلية واويوز ناقه يه اطلاق اولنور قطران سورلمك شانندن اولديغنه مبنی يقال ناقة طلياء ای جرباء ونسوانك حيض بزلرينه دينور يقال هو

لطيفه

اقذر

اقذر من الطلياء ای خرقة العارك الطلاء كساء وزننده سور يلجك قطرانه دينور يقال طلی البعير بالطلاء ای الهناء ومطلقا سوره جك وسورينه جك نسنه يه دينور صيواو بالدز وعطر كبی وخمره و باده يه اطلاق اولنور التون يالدزينه تشبيهله يقال سقاه الطلاء ای الخمر ومنصف تعبير اولنان اوزم شيره سنك قويولمشنه دينوركه مثلث تعبير ايتدكلری اولور ومنصف نصفی قالنجه قاينادلمش اولان شيره در شارح ديركه بعضلر بونی فارسيدن معرب اولان ميفختج ايله بيان ايلديلركه تركيده ناردنك ديدكلری اوله جقدر علی كلا التقديرين حلالدر وخمره اطلاقی مجازدر انتهی وطلاء سوككه دينور شتم معناسنه وقوز ينك اياغی باغنه دينوركه كوكن تعبير اولنور الطلاء طانك ضميله قان اوزره انجه زاركبی پيدا اولان قبوغه دينور الطلاء طانك ضمی ولامك تشديديله مكاء وزننده قانه دينور دم معناسنه الطلا عصا وزننده شخص وقالب معناسنه در تقول رأيت طلاه ای شخصه وقطران سورلمش دوه يه دينور وشديد المرض خسته آدمه دينور وظلف وخف صاحبی حيوانك ياوريسنه دينور جمعی اطلاء كلور تثنيه سی طليان در فتحاتله وهوا وهوس معناسنه در يقال قضی طلاه ای هواه الطلا رضا وزننده لذت معناسنه در يقال مافيه طلا ای لذة الطلا طانك ضميله طليه لفظندن كه غرفه وزننده در ياخود طلاة لفظندن كه طانك ضميله در جمعدر بيونه دينور عنق معناسنه علی قول بيونك كوكنه دينور يقال ضربوا طلاهم ای عنقهم او اصولها المطلی منبر وزننده برموضع آديدر المطلی مهنی وزننده آغر خسته يه دينور يقال مريض مطلی ای مدنف وخلاصی مأمول اولميان محبوسه دينور يقال محبوس مطلی ای لايرجی خلاصه الطلی ربی وزننده برايچم سوده دينور الاطلاء همزه نك كسريله هوا وهوسه ميل ايلمك معناسنه در ومنه الحديث ماطلی نبی قط ای ما مال الی هواه شارح ديركه بو ميل عنق معناسندن مأخوذ در واو مجلن كسه نك بيونی اكيلوب دوشمك معناسنه در يقال اطلی الرجل اذا مالت عنقه للموت الطلياء طانك فتحی ولامك كسری و يانك تشديديله او يوزلغه دينور يقال اخذه الطلياء ای الجرب وتمركی يه شبيه بركونه قرحه اسميدر مفردات طبيه نك بيانلرينه كوره بدنه يايلم اولان تمركی اوله جقدر الطالی يوصونلو صويه دينور يقال منهل طال ای مطحلب وقرا كوكيجه يه دينور يقال ليل طال ای مظلم المطلا ميمك كسری والفك قصری ومديله طاره جق سيل صوی يولنه دينور علی قول غضا ديدكلری اشجار انبات ايدن دوز ويومشق ارضه دينور المطالی ميمك فتحيله وحشی جانورلرك ياوريلرنی بسلدكلری مواضعه دينور مطلاء مفرديدر ميمك كسريله الطلی غنی وزننده كوچك قوزی يه و اوغلاغه دينور جمعی طليان كلور طانك ضميله اليائی الطمی طانك فتحی وميمك سكونيله صوچوغالوب يوقری قالقمق معناسنه در يقال طمی الماء طميا من الباب الثانی اذا علا ونبات بويلنوب اوزامق معناسنه در يقال طمی النبت اذا طال و برآدمك همتی عالی اولمق معناسنه مستعملدر يقال طمت همته اذا علت ونهر ياخود بحر طلوب طاشقين اولمق معناسنه در يقال طمی البحر اذا امتلأ الواوی الطمو علو وزننده يائيده لغتدر يقال طما يطمو طموا لغة فی طمی يطمی فی الكل طمويه عمويه وزننده مصرده ايكی قريه در طميه غنيه وزننده باديه ده برطاغ آديدر ونيل مصر ساحلنده برموضع آديدر اليائی الطنی طانك فتحی والفك قصريله تهمت معناسنه در يقال رماه بالطنی ای التهمة وصوغومش اوجاق كولنه دينور وخسته لكه دينور مرض معناسنه وصو يوزنده اولان يوصونه دينور وشجرصا تون المق ياخود خاصة خرما اغاجنده اولان خرمايی صاتمق معناسنه در يقال طنی فلان طنا من الباب الرابع اذا شری الشجر او هو بيع ثمر النخل خاصة وزنا وفجور ايلمك معناسنه در يقال طنی الی المرأة اذا فجر بها وزنا وفجورده مستمر اولمق معناسنه در يقال طنی فی فجوره اذا مضی وصوسزلقدن ياعلتدن طلاق واو يكن صول طرفدن پهلويه ياپشمق معناسنه در يقال طنی زيد اذا لزق طحاله وريته بالاضلاع من الجانب الايسر بوراده جانب ايسر قيدی بيان منزلنده در وطنا وصف بالمصدر اولور صوسزلقدن ياعلتدن طلاغی واو يكنی پهلوسنه ياپشمش آدمه دينور وذكری آتی اطناء حيه ماده سندن اسم اولور الطنا رضا وزننده عقرب صوقسندن افاقت بولمق معناسنه در يقال طنی اللديغ من لدغ العقرب طنا من لباب الرابع اذا عوفی الطنی طانك كسری ونونك سكونيله حسی وزننده فجور وزنا معناسنه در يقال هو من اهل الطنی ای الفجور و باديه ده برمعروف صو آديدر الطنو طانك ضميله بودخی فجور وزنا معناسنه در الاطناء همزه نك كسريله زنا وفجورده مستمر اولوب كتمك معناسنه در يقال اطنی الرجل اذا مضی فی الفجور وصوسزلقدن ياخود علتدن طلاق وآق جكر پهلويه ياپشمق معناسنه در يقال اطنی زيد اذا لزق طحاله وريته

بالاصلاع من الجانب الايسر واغاج صاتمق ياخود اغاجده اولان خرمالری صاتمق معناسنه در تقول اطنبت الشجر
اوثمر النخل اذا بعتهما واغاجی یاخود خرمالری صاتون المق معناسنه اولمغله ضد اولور تقول اطنبت الشجر اوثمر النخل
اذا اشتریتهما و برکسه نك اولیه جك عضوینه اورمق یاطوقنمق معناسنه در تقول اطنبت فلانا اذا اصبته فی غیر المقتل
وتهمته وسوء ظنه میل ایلمك معناسنه در یقال اطنی زید اذا مال الی التهمة والریبة و یتاغه آغوب کسل وفتوردن
او یومق معناسنه در یقال اطنی الرجل اذا مال الی الطنو فنام کسلا و حیه صوقدیغی آدمی علی الفور هلاك ایلیوب
ابقا ایلمك معناسنه در ومنه قولهم حیة لاتطنی ای لایبقی لدیغها شارح دیرکه مؤلف بوماده لری همزه بابنده دخی
ذکر ایلدی طنأ بقیة روحه دیمکله آندن مأخوذدر یاخود اولیه جك یره اورمق یاخود طلاقی پهلویه یاپشدرمق
معناسندن اولور که صوقدیغی کسه نك طلاغنی پهلویه یاپشدرمغه میدان و یرمزدیمك اولور وابن اعرابی دیدیکه
اطناه المرض دیرلر علت برآدمی هلاك ایلیوب بقیهٔ قوت ابقا ایلسه پس بوندن اخذی اظهردر الطنی عمی وزننده
وصفدر صوسزلقدن یاعلتدن طلاغی وآق جکری پهلوسنه یاپشمش آدمه دینور نته که طنا دخی دینور که وصف
بالمصدر در یقال رجل طن وطنا ای اللازق طحاله وریته باضلاعه التطنیة تفعله وزننده طلاغی واویکنی
پهلوسنه یاپشمش آدمه معالجه وتدبیر ایلمك معناسنه در یقال طنی الطنی یطنیة اذا عالجه من طناه ودوه نك
بوکوردن طرفه یاتی داغلمق معناسنه در یقال طنی البعیر اذا کواه فی جنبه الطناة زناة وزننده ومرادفیدر که
زانی وفاجرلره دینور طانی مفردیدر یقال هم طناة ای زناة الطنو طانك کسریله دوشکه دینور بساط معناسنه
الیائی الطی طانك فتحی و یانك تشدیدیله برنسنه یی دورمك معناسنه در یقال طوی الصحیفة طیا من الباب الثانی
نقیض نشرها بونك اصلی طوی ایدی و برلاقردی یی یاخبری کتم ایلمك معناسنه مستعملدر یقال طوی الحدیث
اذا کتمه وطی کشح برآدمدن کلی اعراض ومفارقت ایلمکدن کنایه در تقول طوی کشحه عنی ای اعرض عنی مهاجرا
وجماعتك یاننه اوتورمق یاخود آنلره کلمك یاخود آنلری یخوب کتمك معناسنه مستعملدر کویا که آنلری دورمش اولور
یقال طوی القوم اذا جلس عندهم اواتاهم اوجازهم کذلك طی کشح علی الامر برایشی اخفاء واضمار ایلمکدن
کنایه اولور یقال طوی کشحه علی امر اذا اخفاه وطی بلاد ومسافه قطع وکذرانندن کنایه در یقال طوی البلاد
اذا قطعها وطی البعد تقریبدن کنایه در یقال طوی الله البعد لنا ای قربه وطی عن قصد آج طورمق معناسنه در
یقال طوی الرجل اذا تعمد الجوع الاطواء همزه نك وطای مشدده نك کسریله افتعال وزننده والانطواء
انفعال وزننده دورلمك معناسنه در یقال طوی الصحیفة فاطوت وانطوت الطیة طانك کسریله نیه وزننده
بناء نوعدر برکونه دورمك ودورلمك معناسنه در که آندن ترکیده دوروش ایله ودورلش ایله تعبیر اولنور یقال
انه لحسن الطیة وضمیر ونیت معناسنه در که سر ومقصد اوزره مطوی اولور یقال له طیة بعیدة ای ضمیر ونیة
الاطواء همزه نك فتحیله ناقه نك اورکنده اولان اوزون اوزون یاغدن بوکوملره و یبولره دینور که سموزلکدن
پیدا اولور و عمامه ده برقریه آدیدر المطاوی میمك فتحیله مطوی کلمه سنك که مقعد وزننده در جمعیدر قیورملره
وبوکوملره دینور یقال مطاوی الحیة والامعاء والشحم والبطن والثوب ای اطواءها طوی طانك ضمی
وکسری والفك قصریله وتنوینله جائزدر شامده اوکه سنده بر وادی اسمیدر شارح دیرکه انك بانواد لمقدس طوی
کریمه سی انکله مفسردر انصرافی وادی اعتباریله وعدم انصرافی بقعه اعتباریله در یاخود طاوی لفظندن
معدولدر ذوطوی طانك حرکات ثلاثیله والفك قصریله وتنوینله ده جائزدر مکه قربنده برموضع آدیدر حالا
زاهر ایله متعارفدر الطوی غنی وزننده ذوطوی نام بقعهٔ مذکوره ده برقیو آدیدر وطوی بربوغچه یه دینور
یقال اتانا بطوی ای بحزمة من البز و کیجه دن برساعته دینور یقال مضی طوی من اللیل ای ساعة الطویة
غنیه وزننده ضمیر قلبه ونیته اطلاق اولنور یقال له طویة شاسعة ای ضمیر ونیة بعیدة وقیویه اطلاق اولنور دیواری
طاشله اورلدیکیچون الطایة طامه دینور سطح معناسنه وخرماسره جك یره دینور وقه مسالده اولان بیوك
قیایه دینور الطیان ریان وزننده پك آج آدمه دینور یقال رجل طیان ای لم یأکل شیئا الطوی هوی وزننده
آجقمق معناسنه در یقال طوی الرجل طوی من الباب الرابع اذا جاع الطاوی والطوی عمی وزننده معنای
مذکوردن اسم فاعللر در آج آدمه دینور یقال هو طاو وطوای جایع مؤنثلری طیا کلور سکری وزننده وطاویه کلور
الاطواء همزه نك کسریله بو دخی آج اولمق معناسنه در یقال اطوی الرجل اذا جاع الطوا عصا وزننده صو
طلومنه اطلاق اولنور سقاء معناسنه الواوی الطهو سهو وزننده والطهو علو وزننده والطهی عتی وزننده
والطهایة سماحه وزننده اتی ایوجه پشورمکه یاخود قاورمغه و بریان ایلمکه صواشوب دورشمك معناسنه در یقال

طها

طها اللحم یطهوه و یطهاه طهوا وطهوا وطهیا وطهایة من الباب الاول والثالث اذا عالجه بالطبخ اوالشی
وطهو ایشه دینور کار وعمل معناسنه تقول کان طهوی کذا ای عملی و بو فی الاصل مصدردر و برسمته کتمك معناسنه در
یقال طها الرجل طهوا اذا ذهب فی الارض الطاهی آشجی یه دینور وکابجی یه و بریانجی یه دینور واتمکجی یه دینور
ومطلقا طبخ طعام ایله اوغراشیجی کسه یه دینور پاچه جی و بورکجی وسائرکبی جمعی طهاة کلور قضاة کبی
وطهی کلور عتی وزننده الطهاوة طفاوه وزننده سودك وقانك یوزلرنده پیدا اولان بوفقه جه زاره دینور
طهیة سمیه وزننده برقبیله آدیدر نسبتنده طهوتی دینور طانك ضمی وفتحی وهانك سکونیله وکاه اولورکه ایکی
صورتده دخی هایی مفتوح اولور الطهاء طخاء وزننده ومرادفیدرکه یوکسك سحابه دینور الطهی هدی وزننده
کناهه دینور ذنب معناسنه یقال ماطهاه ای ذنبه وجرمه و پشمش طعامه دینور تقول اتانا بالطهی ای بالطبیخ
الطهی علی وزننده صمان خرده لرینه دینور الطهیان فتحاتله طاغك قله سنه دینور و برطاغك آدیدر
و براده معناسنه درکه اکه لنن نسنه نك دوکیلان خرده لرینه دینور اکنتی تعبیر اولنور شارح دیرکه بوبراده در
جبانه وزننده که صو یی صوغوده جق قابه دینور قارلق کبی الاطهاء همزه نك کسریله برکسه کار وصنعتنده
اوز واستاذ اولمق معناسنه در یقال اطهی الرجل اذا حذق فی صناعته الطهیاء صحراء وزننده ناس معناسنه در
تقول مادری ای الطهیاء هو ای ای الناس ظاهر اجماعتله مأولدر فصـــــــل الظاء المعجمة الواوی
الظبة ظانك ضمیله ثبه وزننده قلجك وخنجرك آغزینه وتمرنك اوجنه دینورکه اوراز یله قطع واعمال اولنور چالم یری
تعبیر اولنور جمعی اظبی کلور همزه نك فتحی و بانك کسریله وظبات کلور ظانك ضمیله وظبون کلور ظانك ضمی
وکسریله وظبی کلور هدی وزننده یقال ضربه بظبة السیف اوالسنان ای حده الیائی الظبی ظانك فتحی
و بانك سکونیله کیك تعبیر اولنان حیوانه دینور جمعی اظبی کلور همزه نك فتحی و باکسریله وظبیات کلور فتحاتله وظباء کلور
ظانك کسریله وظبی کلور عتی وزننده وظبی بر وادی اسمیدر و بعض عربه مخصوص تمغا ونشان اسمیدر
و بررجلك وموضعك اسملریدر مترجم دیرکه بین العرب *به داء ظبی* مثلدر فلانك اصلا دردی یوقدر دیجك یرده
ضرب اولنور زیرا آهو قسمنك مرض موتدن غیری مرضی اولمز کذلك دشمنك محنتنه متعلق کلام ایشیدلدکده
لابظبی دیرلر اکا اصابت ایدن حادثه کندوسنه لازم ومؤثر اولسون دیمکدر لاکان بمثل الظبی فی سلامته منه
تقدیرنده در حاصلی شماتت موقعنده ضرب اولنور الظبیة هایله دیشی کیکه دینور وشاة وبقره یه دخی
اطلاق اولنور ونسوان فرجنه دینور شارح دیرکه مؤلف بوراده خبط ایلدی زیرا محکمده وفرج المرأة والشاة
والبقرة عنوانیله ذکر اولنمشدر که شاة وبقره لفظلری مرأه اوزره معطوف اولمریله عورتك وقیونك واینکك
فرجلرینه دخی دینور دیمکدر و بونلری ابن اعرابی نقل وامام فرّایی ردایلدی زیرا فرّاء یالکز کلبك فرجنه
تخصیص ایلمشیدی نته که جوهری تصریح ایلدی و بومعنا ذکری آتی دغارجق معناسندن مستعاردر انتهی
وظبیه دغارجغه دینور علی قول کوچکنه دینور یقال وضعه فی ظبیة ای جراب اوالصغیر منه ودره نك بوغاز
وبوکلم یرینه دینور وظبیه بربلید وکند ذهن کسه نك آدیدر واوج رأس قسراغك آدیدر وایکی صویك وایکی
موضعك اسملریدر الظباء علاء وزننده ومرج الظباء کساء وزننده وعرق الظبیة غرفه وزننده وظبی
ربی وزننده وظبی دلی وزننده برموضعلردر الیائی الظاری اصریجی نسنه یه دینور یقال هو ظار ای عاض
الظری جری وزننده اقق معناسنه در یقال ظری الماء ظریا من الباب الثانی اذا جری و پك اسهاله اوغرامق
معناسنه در یقال ظری بطنه اذا لم یتمالك لینا الظری عصا وزننده زیرك ودانا اولمق معناسنه در یقال ظری
الرجل ظرا من الباب الرابع اذا کاس ای صار کیسا الظروری سفرجل وزننده زیرك وفهیم آدمه دینور یقال
رجل ظروری ای کیس الاظریراء اعشیشاب وزننده برآدمك قارنی شیشمك یاخود پك امتلا اولمق یاخود پك یاغلو
یمکله معده سی فاسد اولمق معناسنه در یقال اظروری الرجل اذا انتفخ بطنه اوصار ذا بطنة اوغلب علی قلبه
الدسم الیائی الظاعیة ساعیه وزننده دایه وحاضنه یه دینور که طایه قادین اوله جقدر یقال هی ظاعیة له ای
دایة وحاضنة الیائی التظلی تفعل وزننده دائما سایه وآسایشده اولمق معناسنه در یقال تظلی الرجل اذا لزم
الظلال والدعة شارحك بیاننه کوره اصلی تظلل ایدی الیائی الظمیاء حمراء وزننده سیاه تویلو ناقه یه دینور
یقال ناقة ظمیاء ای سوداء وتپسرمش دوداغه دینور که قانی چکلمکله سلپوکنوب قرامتق اوله کرك خلقی وکرك
عارضی اولسون یقال شفة ظمیاء ای ذابلة فی سمرة وقپاقلری یوفقه جه اولان کوزه دینور یقال عین ظمیاء ای الرقیقة
الجفن وچلیسز بالدره دینور یقال ساق ظمیاء ای قلیلة اللحم وقانی آزجه وزونقسز اولان دیشه تنه دینور یقال

لثه ظمياء اى القليلة الدم المظمى مرمى وزننده يغمور صويله سقى اولنان اكينه دينور يقال زرع مظمى اذا
كان سقته السماء الواوى التظنى تفعل وزننده ظن وكمان ايتمك معناسنه در يقال تظنى الرجل كذا اذا ظن
شارحك بياننه كوره اصلى تظنن ايدى اليائى الاظواء اغواء وزننده احمق اولمق معناسنه در يقال اظوى
الرجل اذا حمق اليائى الظاء حروف هجادن برحرفدر كه لسان عربه مخصوصدر الظية ظانك كسرى
وياءنك تخفيفيله هنوز چتلايوب اجزاسى طاغلمغه بشلامش لاشه دينور الظيان ريان وزننده والظى ظانك
فتحيله باله دينور تقول اكلت ظيانا وظيا اى عسلا وظيان يبان ياسميننه دينور كه لبلابه شبيه و برى برينه طولاشق
وچچكى بغايت خوشبو اولور و بشقه بر نبات دخى اسميدر كه يپراغيله درى دباغت ايدرلر المظين والمظيا
مهيا وزننده والمظوى مقوى وزننده ظيان ديدكلرى نبات مزبور يپراغيله دباغت اولنمش درى يه دينور يقال
اديم مظين ومظيا ومظوى اى دبغ بالظيان اشبو ظيان كلمه سنده الف ونون زائددر صيغه اولى لفظى اوزره در
واصلى اجوف واويدر المظياة والمظواة ميلرك فتحيله ظيان نام نباتى چوق يره دينور يقال ارض مظياة
ومظواة اى الكثيرة الظيان فصـــــــل العين المهملة الواوى العبو عينك فتحى وبانك سكونيله چهره
روشن وتابدار اولمق معناسنه در يقال عبا الرجل يعبو عبوا اذا اضاء وجهه ومتاعى براو برنده يصامق معناسنه در
يقال عبا المتاع اذا هيأه فى مواضعه العابية قمرچهره دلبر قيزه دينور يقال جارية عابية اى حسناء اليائى العباية
والعباءة سماحة وزنلرنده تركيده آبا تعبير اولنان ايبدن منسوج قبا كسوه يه دينور روستايى مقوله سى كيوب
ودوشنورلر جمعى عباء در مفرده دخى اطلاق اولنو يقال جاء وعليه عباية وعباءة وهى ضرب من الاكسية
وعبايه برقسراغك آديدر وتصلق و ياقشقسز قبا وغليظ وثقيل كسيه اطلاق اولنو يقال هو عباء اى
جاف ثقيل بو معناده قصرى افصحدر مؤلف بنه الجاز واخلال ايلمشدر وعباية بن رفاعة تابعيدر عبيه سميه
وزننده برصويك و برخاتونك اسميدر التعبية تأديه وزننده عسكرى براو برنده يصامق معناسنده در يقال عبى
الجيش اذا هيأه فى مواضعه العبى غنى وزننده قربان يابنه دينور يقال اعطى عبيك من الجزور اى نصيبك
التعابى تفاعل وزننده بركسنه برقومه وديكر كسنه بر آخر قومه ميل ايدوب يصانمق معناسنه دركه ايكى طائفه ضيافت
طعامى ترتيب ايدوب هر برى مزبورلردن بريسى ايچون اطعام ايلمكله مزبورلر دخى كندى طرفدارلرى جانبنه
ميل والتحاق ايلملرندن عبارتدر بو حالت عادات عربدندر يقال وقع بينهم التعابى وهو ان يميل رجل مع قوم
والاخر مع آخرين وذلك اذا اصنعوا طعاما فيخبز احد الفريقين لهذا والاخر لاخر الواوى العتو علو وزننده
والعتى عينك ضمى وتانك كسريله والعتى كسرتينله حدى متجاوز سركشلكله تكبر ايلمك معناسنه در يقال عتا
الرجل عتوا وعتيا من الباب الاول اذا استكبر وجاوز الحد وعتى عينك ضمى وفتحيله پك قوجامق معناسنه
مستعملدر يقال عتا الشيخ عتيا اذا كبر وولى العاتى والعتى غنى وزننده حدى متجاوز علو واستكبار ايدن
آدمه دينور عاتى لفظنك جمعى عتى كلور عينك ضمى وتانك كسريله اصلى عتوى ايدى عتى حتى وزننده وآنده
لغتدر شارحك بياننه كوره هذيل وثقيف لغتلريدر كه عن مخلنده حتى ديرلر اليائى العتى عصا وزننده
عتو لفظنده لغتدر تقول عتيت يافلان عتا من الباب الرابع بمعنى عتوت التعتى تفعل وزننده عتو معناسنه در
تقول تعتيت بمعنى عتيت عتى سمى وزننده ابن ضمره در كه تابعيدر الاعتاء همزه نك فتحيله مفسد وفتنه كار
كسنه لره دينور يقال هم اعتاء اى دعار ونعتى مفرديدر غنى وزننده الواوى العثوة ثاى مثلثه ايله ثمره وزننده
اموز باشنه قدر نازل اولان اوزون صاچه دينور جمعى عثى كلور ربوه وربى كبى العثى عينك ضمى وثانك كسريله
والعثى كسرتينله والعثيان فتحاتله والعثو سمو وزننده فساد ايتمك وفساد اوزره اولمق معناسنه در يقال عثى
الرجل وعثى وعثا عثيا وعثيا وعثيانا وعثوا من الباب الثانى والثالث والرابع والاول اذا افسد الاعثى احوى
وزننده قرامتق رنكه دينور يقال لونه اعثى اى ضارب الى السواد وقرامتق آدمه دينور يقال رجل اعثى اى يضرب
لونه الى السواد واحمق آدمه دينور و بدنى قيللو آدمه دينور يقال رجل اعثى اى الكثير الشعر واركك صرتلانه دينور
العثواء حمراء وزننده ديشى صرتلانه دينور العثى عينك ضمى والقك قصريله عثوه نك جمعيدر كه غرفه
وزننـده در فى الاصل تو يلره وقيللره دينور بعده هنوز قينايوب چقان خرده اوتلرده استعمال اولندى ومنه يقال
شاب عثى الارض اذا هاج نبتها الواوى العجوة عينك فتحى وجيمك سكونيله والده ولدينك رضاعنى وقتلرندن
تأخير ايلمك معناسنه دركه مدت فصالدن زياده امزرمكدن عبارتدر شارحك بياننه كوره بو اسمدر پس مؤلفك
العجوة والمعاجاة قولى مسامحه اولور يقال ارضعته عجوة وهى ان تؤخر الام رضاع الولد عن مواقيته العجو عجو

وزننده معناى مذكوردن مصدردر يقال عجت الام الولد تعجوه عجوا اذا اخرت رضاعه عن مواقيته ودوه بوكورمك
معناسنه در يقال عجا البعير اذا رغا واغز آچمق معناسنه در يقال عجا فاه اذا فتحه و بركسه يوزنى كوزنى اكوب
بورترمق معناسنه در تعبس ايلمك تعبير اولنور يقال عجا وجهه اذا زواه واماله ودوه بدخوى اولمق وسر كشلنمك
معناسنده در يقال عجا البعير اذا شرس خلقه المعاجاة مناجاة وزننده بو دخى والده ولدك رضاعنى وقتلرندن تأخير
ايلمك معناسنه در يقال عاجته امه بمعنى عجته العجى عينك ضميله صلى وزننده رضاعى وقتندن تأخير اولنمش
معصومه دينور مؤنثى عجيه در جمعى عجايا كلور عينك ضمى وفتحيله العجى غنى وزننده اناسز قالمش دوه
ياورسنه كذلك اناسز قالمش معصومه دينور التعجية تفعله وزننده بو دخى تعبس ايلمك معناسنه در يقال عجى
وجهه اذا زواه واماله العجاوة والعجاية ثمامه وزنلرنده والعجوة ثمره وزننده حجازده تمر محشى يه دينور كه
خشف ديدكلرى فنا و كتر اولان خرمادن عبارتدر ومدينه ده برجنس خرما اسميدر شارحك بياننه كوره پك اعلا اولور
بصره ده اولان شهريز كبى لسانمزده اكا بالحق خرما تعبير اولنور العجى هدى وزننده شول يابس دريلره دينور كه
ضرورت تامه وقتنده بدويلر انى طبخ واكل ايدرلر مفردى عجيه در غرفه وزننده العجوة غرفه وزننده آناسز
قلان معصومه بدل اوله رق تغديه ايچون ايچوردكلرى سوده دينور العجاوة عينك ضمى وكسريله عجوه معناسنه در
اليائى العجاية ثمامه وزننده حيوان قسمنك قوللرنده بيلكنه متصل يرلرنده واقع شول طوب سكيره دينوركه آنده
بوزك قاشى طرزنده اكلر ومهره لر اولور على قول مطلقا قوللرنده واياقلرنده اولان سكيره دينور ياخود آت وصغير
قسمنك قوللرينك ايچ يوزلرنده اولان انجك سكيرينه دينور جمعى عجى كلور هدى وزننده وعجى كاورعتى وزننده
وعجايا كلور الواوى العدو عينك فتحى ودالك سكونيله والعدوان فتحاتله والتعداء تذكار وزننده والعدا
عصا وزننده سكرتمك معناسنه در يقال عدا الرجل يعدو عدوا وعدوانا وتعداء وعدا اذا احضر العدوان
فتحاتله كه وصف بالمصدردر والعداء شداد وزننده پك سكردجى يه دينوركه يوكرك تعبير اولنور يقال فرس
عدوان وعداء اى شديد العدو وخاصة قورد قسمنه وصف اولور يقال ذئب عدوان اى عاد مؤلفك بصائرده
بياننه كوره اشبو عدو ماده سى تجاوز ومنافات التيام معناسنه موضوعدر كاه اولور كه حالت مذكوره قلبا اعتبار
اولنور كه آندن عداوت ومعادات ايله تعبير اولنور و بعضا مشى ايله اعتبار اولنور كه آندن عدو ايله يعنى سكرتمك ايله
تعبير اولنور وكاه اولور كه اخلال بالعداله ايله اعتبار اولنور كه آندن عدوان ايله يعنى ظلم ايله تعبير اولنور وكاه حجه مقر
ومكان ايله اعتبار اولنور كه آندن عدواء ايله يعنى اوتوراقلى اولميوب ناملايم اولمغله تعبير اولنور الحاصل معانىء سائره
آندن متفرعدر التعادى تفاعل وزننده سكرتمك خصوصنده يارشمق معناسنه در يقال تعادوا اذا تباروا
فى العدو وتعادى تعداء كلمه سندن جمع اولور كه امكنهٔ غير متساويه يه يعنى دوز واوتوراقلى اولميوب چاقر چقور
اولان يره دينوركه آنلرده راحتله اوتورلميه قال الشارح ومنه الحديث وفى المسجد جراثيم وتعاد اى امكنة مختلفة
غير مستوية وتعادى مصدر اولور برمحل دوز واوتوراقلو اولميوب ناهموار اولمق معناسنه در يقال تعادى المكان
اذا تفاوت ولم يستو وايراقلشمق معناسنه در يقال تعادى الرجل اذا تباعد وناس بيننده فساد واختلاف تحدث
ايلمك معناسنه در يقال تعادى ما بينهم اذا اختلف و برى برينه دشمنلك ايلمك معناسنه يقال تعادى القوم
اذا عادى بعضهم بعضا الاعداء همزه نك كسريله سكرتدرمك معناسنه در يقال اعداه غيره اذا حمله على الحضر
و برآدمه ظلم ايلمك معناسنه در يقال اعدى عليه اذا ظلمه وسرايت ايتدرمك معناسنه در يقال اعدى الامر
اذا جاوز غيره اليه ومظلوم ومغلوبه امداد ونصرت ايلمك معناسنه در يقال اعدى زيدا على فلان اذا نصره واعانه
وقواه العداء كساء وزننده وسماء وزننده بر باش سكرتمكه دينور يقال عدا عداء اى طلقا واحدا وعداء كساء
وزننده شول يوفقه طبق طرزنده طاشه دينور كه قپاق كبى آنكله نسنه قپايوب اورترلر العدى غنى وزننده برقومدن
شول جماعته دينور كه دائما حرب وقتاله سكرديشوب هجوم ايدرلر قومك برى هاى آدملرى اوله جقدر على قول
پيادكاندن دشمن اوزره الك اول حمله وهجوم ايدن كسه لره دينور شارحك بياننه كوره بو عادى كلمه سندن اسم جمعدر
غازى وغزى كبى يقال هم عدى القوم اى يعدون لقتال اوهو من يحمل من الرجالة وعدى برقبيله اسميدر نسبتنده
عدوى دينور حنفى وزننده وعدتى دينور حنيفى كبى العادية عدى ايله ايكى معناى اوللرده مراد فدر على قول
عدى پيادكانه وعاديه سوارلره مخصوصدر وعاديه ايراقلغه دينور يقال بينهما عادية اى بعد و برآدمى برنسنه دن
صرف ايدن مشغله يه دينور جمعى عوادى كلور يقال صرفته عن كذا عواد اى صوارف ودائما حمض ديدكلرى
شور اوت اوتليان دوه لره دينور العدو بدو وزننده والعدو غلو وزننده والعداء عطا وزننده والعدوان

عينك ضمى وكسريله والعدوى بشرى وزننده برآدمه ظلم ايلمك معناسنه در يقال عدا عليه عدوا وعدوّا
وعداء وعدوانا وعدوى اذا ظلمه وعداء عطاء وزننده وعدوان عينك ضمى وفتحيله نسنه اوغورلمق معناسنه در
يقال عدا اللص على القماش عداء وعدوانا وعدوانا اذا سرقه وعدو بدوو زننده وعدوان عينك ضميله برآدمى
برنسنه دن صرف ايدوب چويرمك وچورمك معناسنه در يقال عداه عن الامر عدوا وعدوانا اذا صرفه وشغله
وبركسنه اوزره صچرايوب آتلمق معناسنه در يقال عدا عليه اذا وثب وبرايشى ترك ايدوب آندن كچمك معناسنه در
يقال عدا الامر وعنه اذا جاوزه وتركه التعدّى تفعل وزننده بركسيه ظلم ايلمك معناسنه در يقال تعدّى عليه اذا ظلمه
وبرنسنه يى ترك ايدوب اندن كچمك معناسنه در يقال تعداه اذا جاوزه وتركه وبركسنه خمردن مغنى واكابدل اولمق
اوزره ايچه جك سود بولمق معناسنه در يقال تعدى القوم اذا وجدوا لبنا فاغناهم عن الخمر ظاهرا سودك اغناسى
اعرابيلره همان ايچه جك اولمقده ر ياخود دوه سودينك اسكارينه مبنى در كذلك طوارلره علف اشتراسندن مغنى
اولنلاغه ظفرياب اولمق معناسنه در يقال تعدوا اذا وجدوا مرعى فاغناهم عن شراء العلف وتزويج اولنان
خاتونك مهرنى اخذ ايلمك معناسنه در يقال تعدّى مهر فلانة اذا اخذه الاعتداء افتعال وزننده بودخى ظلم
ايلمك معناسنه در يقال اعتدى عليه اذا ظلمه المعدوّ والمعدّى مرمى وزننده كه على ايله مستعمللردر نايده
خفت ايچون واو يايه مقلوب در كنديسنه ظلم اولنمش مظلومه دينور يقال هو معدوّ عليه ومعدّى عليه اى ظلم
العدوى جدوى وزننده فساد معناسنه در يقال به عدوى اى فساد وسارى اولان اوبوزلق مقوله سى علته
دينور يقال لاتقربه منه فان به عدوى وهو مايعدى من جرب اوغيره واوبوزلق مقوله سى علتك آخره سرايتنه دينور كه
اسمدر قال الشارح ومنه الحديث لاعدوى ولاصفر وهو مجاورة الجرب وغيره من صاحبه الى غيره التعدية تفعله
وزننده برآدمى برنسنه دن آخره صرف ايدوب چويرمك معناسنه در يقال عدّاه عن الامر اذا صرفه وشغله
وبرنسنه يى غيره صاوشدرمق معناسنه در يقال عدّاه اذا جازه وانفذه فى غيره العداء سماء وزننده ايراقلغه
دينور يقال بينهما عداء اى بعد وبرنسنه يه هر جهتله موافق ومنقاد اولان شيئه دينور كماسيذكر العدواء غلواء
وزننده بودخى ايراقلق معناسنه در يقال فرقهم عدواء الدار اى بعدها وبرآدمى برنسنه دن ردّ وصرف ايدن شغل
ومانعه دينور وطپراغى پك وقورى ارضه دينور يقال ارض عدواء اى يابسة صلبة وشول مركوبه دينور كه
ارقه سنده طاقى ناهموار اولمغله راكبى راحت واطمينان اوزره اوتوره ميه العدى الى وزننده متباعدون معناسنه در
مفردى عدوّدر فعول وزننده يقال هم العدى اى المتباعدون وغرباء واجانبه دينور ودشمنلره دينور اعداء كبى بوراده
كافله كالاعداء نسخه لرى غلطدر صواب اولان والاعداء اولمقدر شارح ديركه بوندن غيرى نعوتده فعل وزننده
جمع يوقدر وعدى مفرد اوله رق ناحيه معناسنه در عينك فتحيله ده لغتدر جمعى اعداء كلور وبرنسنه يه طولا
وعرضا موافق اولان شيئه دينور كماسيذكر ودره نك قيسنه دينور يقال قعد عدى الوادى اى شاطئه وسرير وبناء
مقوله سنده ايكى تخته ارالغنه صوقشدر يلان تخته يه دينور وشول يوفقه طبق شكلنده طاشلره دينور كه قپاق كبى
برنسنه اوزره قپايوب اورترلر مفردى عدوه در جرو وزننده العدوة غرفه وزننده ايراق مكانه دينور يقال هو
فى عدوة اى مكان متباعد وعدوه عينك حركات ثلاثيله دره نك قيسنه دينور يقال عدوة الوادى مثلثة اى شاطئه
الاستعداء بركسه دن برمظلوم استغاثه واستمداد ايلمك معناسنه در يقال استعداه اذا استغاثه واستنصره
المعاداة مباهاة وزننده والعداء قتال وزننده برسكرديمده ايكى شكارى پيدرپى صيد ايلمك معناسنه در يقال
عادى بين الصيدين معاداة وعداء اذا والى وتابع فى طلق واحد وبركسيه دشمنلك ايلمك معناسنه در يقال عاداه
اى خاصمه وصاچدن باصقالدن برازنى آلمق ياخود يوقرى قالدرمق معناسنه در يقال عادى شعره اذا اخذ منه
اورفعه العدو عينك كسريله والعدوة عينك كسرى وضميله برنسنه نك طولا وعرضا موافقنه دينور
يقال هذه الدار عداء تلك الدار بالفتح وعداها بالكسر والقصر كما ذكر وعدوها وعدوتها اى طوارها وعدوه
عينك كسرى وضميله مكان مرتفعه دينور جمعى عداء كلور عينك كسريله وعديات كلور فتحاتله العدوّ عينك
فتحيله دشمنه دينور مفرد وجمعى ومذكر ومؤنثى برابردر وبعضا تثنيه وجمع وهاء ايله مؤنث اولور جمعى اعداء
وجمع الجمعى اعادى كلور شارح ديركه بونك حالى ضدّى اولان صديق ماده سنه مقيس درتنه كه محلنده بيان اولندى
يقال هووهم وهى عدوّة ويقال هى عدوته العدى عينك ضمى وكسرى والفك قصريله عدوّ لفظندن
اسم جمعدر يقال هو عدوّة ضدّ صديقه ويقال هى وهما وهم عدوّة ويقال هى عدوته وهما عدوّان وعدوّتان
وهم اعداء ويقال هم عداة وعداه وهو اسم الجمع العداوة حلاوه وزننده معاداتدن اسمدر دشمنلكه دينور

يقال بينهما عداوة اى خصومة العادى دشمنه دينور جمعى عداة كلور قضاة وزننده وارسلانه اطلاق اولنور
العدى عصا وزننده برآدمى سوميوب بغض ايلمك معناسنه در تقول عديت له عدى من الباب الرابع اذا ابغضته
العوادى عاديه نك جمعيدر حمض ديدكلرى شوراوت اوتليان دوه لره دينور يقال ابل عادية وعواد اذا كانت
ترعى الحمض بنوعدا الى وزننده برجماعتدر نسبتنده عداوى دينور كه شاذدر عدوان سلمان وزننده برقبيله در
بنوعدّاء شدّاد وزننده برقبيله در معدى كرب ميمك فتحى ودالك كسرى وبعضا فتحيله اسمادندر ياء بابنده
دخى ذكر اولندى عدا عينك فتحى والفك قصرى وآخرك بناسيله برفعلدر كه انكله استثناء اولنور ماء حرفيله
وآندن مجردا استعمال اولنور تقول جاء نى القوم ماعدا زيدا ويقال عدا زيدا شارح ديركه عدا كلمه سنك مابعدى
كنديسيله منصوب اولوب فاعلى تحتنده مضمر اولور واتفاق نحويين اوزره ايكى وجهله استعمال اولنور اوّلا
مطلب
حرف جر اولوب مستثنايى جرّ ايدر ثانيا فعل متعدّى اولوب مستثنانى نصب ايدر وماء كلمه سى على قول زائده وعلى رأى
مصدريه در العدوية عربيه وزننده موسم بهار چكدكدنصكره صيف هنكامنده نابت اولان نباتاته دينور
وقرق كونلك قوزيلره دينور على قول بونده معجمه ايله در ومصرقربنده برقريه آديدر عديّه سميه وزننده برخاتونك
وبرقبيله نك وبرپارك اسميدر عدوه تمره وزننده برموضعدر العاديان تثنيه بنيه سيله تختنك ايكى يوزينه
دينور عادى مفرديدر العوادى ايرى اغاجلرك ديبلرينه غرس اولنمش اوزم تكاكنه دينور مفردى عاديه در
وعاديه مكلم الذئب اهبان رضى الله عنه حضرتلرينك والده سى اسميدر العدّاء شدّاد وزننده ابن خالددر كه
صحابيدر الواوى العذو عينك فتحى وذال معجمه نك سكونيله بربرك هواسى خوش ومزاجه موافق اولمق معناسنه در
يقال عذا البلد يعذو عذوا اذا طاب هواءه العذاة حصاة وزننده والعذية فرحه وزننده انهار وبحوردن ومرجلردن
وچوراقلردن ووخامتى موجب حالات سائره دن بعيد اولوب هواسى پك صاغ وطپراغى خوش وپاكيزه ارضه دينور
عذاة لفظنك جمعى عذوات كلور يقال ارض عذاة وعذية اى طيبة بعيدة من الماء والوخم العذاوة طراوه وزننده
والعذى عصا وزننده برمحل پك عذاة اولمق معناسنه در يقال عذوت الارض عذاوة وعذيت عذى من الباب
الخامس والرابع اذا كانت احسن العذاة اليائى العذى عينك كسرى وفتحيله شول اكينه دينور كه آنى همان يغمور
سقى ايدر اوله يقال زرع عذى اى لايسقيه الا المطر وبرموضع آديدر وچوراق واكشى اوت اولميان يره دينور الاستعذاء
برمكانك هواسى خوش ولطيف ومزاجه موافق اولمغله بركسه اندن خوشلنمق معناسنه در تقول استعذيت المكان
اى وافقنى واستطبته العواذى والعاذية والعذوية عربيه وزننده شول دوه لره دينور كه شوراوتلرى اولميان
مرعاده اوتلر اوله يقال ابل عواذ وعاذية وعذوية اذا كانت فى مرعى لاحمض فيه الواوى العرو عينك فتحى
وراءنك سكونيله برآدمه بركسنه جرّ ومأمول ضمننده كابوس كبى كلوب بصمق معناسنه در يقال عراه يعروه عروا اذا غشيه
طالبا معروفه وبرنسنه يى صاتدقدنصكره اكا تأسفله ملول وغمكين اولمق معناسنه در اول نسنه نك نفاستى حسبيله
قلبى اكا متعلق اولديغندن ناشى اولور عروءآتيه دن مأخوذ در يقال عرى فلان الى الشئ على المجهول اذا باعه
ثم استوحش اليه واسمه علتنك ابتدا دترتمسى ظهورنده اوشوتمك معناسنه در يقال عرى الرجل على المجهول
اذا اصابته العرواء كماسيذكر الاعتراء افتعال وزننده عروايله معناى اولده مرادفدر يقال اعتراه اذا غشيه طالبا
معروفه الاعراء همزه نك كسريله بركسه ياروهمدمنى ترك واهمال ايلمك معناسنه دركويا كه عراء ديدكلرى
مكان خاليده تنها براقوب كتمش اولور يقال اعروا صاحبهم اذا تركوه العرواء غلواء وزننده اسمه علتنك ابتدا
دترتمسى ظهورنده عارض اولان اوشوتمك حالتنه دينور كه مقدمه سيدر يقال اخذته العرواء اى قرّة الحمى ومسها
فى اول رعدتها ويقال عرى الرجل على المجهول فهو معروّ اذا اصابته العرواء وعرواء الاسد ارسلانك حسّ
وحركتنه اطلاق اولنور وكونشك صراروب طولنمغه يوزطوتديغى زمانله كيجه نك مابينه دينور كه اول هنكامده
يوپراغلى كبى سرين روزكار اسراوله ومنه يقال اهلك والعرواء وهى مابين اصفرار الشمس الى الليل اذا هاجت ريح
عريّة العروة غرفه وزننده قوغه وبردق مقوله سنك قولپنه دينور تقول استمسك بعروة الدلو والكوز
اى مقبضها وعروة الثوب لباسك ايليكنه دينور كه تكمه كچريلور وعروة الفرج نسوان فرجنك طشره يوزندن
ايكى طرفلو شول انجه رك اوزونجه اتلرك هر برينه دينور كه جناح كبى ايكى جانبده ثقبه دن اشاغى يه طوغرى
اوزانمش اولور ظاهرا مزكلى ابريغك قولپلرى متابه سنده در وعروه مغيلان كبى ايرى ميشه اغاجى بلوكنه كذلك
شوراوتلوق بلوكنه دينور كه قوراق يللرده رعى اولنور مواشينك غلقه سيدر وعروه ارسلانه دينور وشول چتاق
واورمان اغاجلغه دينور كه ايچنده دوه لر قشليوب وآندن اكل وتعيش ايده لر وشتاء ايامنده يپراقلرى خزان اولميان

هردم تازه اغاجه دینور یقال فی ارض کذا عروة ای شجر لایسقط ورقه فی الشتاء شارحك بیاننه كوره بونكله صبور
كسه دن كنایه یدرلر وعروه نفیس وفاخر ماله اطلاق اولنور فرس كریم كبی یقال لفلان عروة من المال ای النفیس
وشهرك یورهلرینه وحوالیسنه دینور تقول رعینا عروة البلد ای حوالیه ابو عروه مكه قضاسنده برقریه دره
ور آدمك كنیه سیدر كه بغایت شدید الصوت نعره زن ایدی ارسلانه حیقردقده درساعت ارسلانك زهره سی
چاك اولوب هلاك اولور ایدی خلق اول ارسلانك قارنتی یاروب فی الواقع یورکی یرندن قوپمش بولورلر ایدی وفیه قال
النابغة الجعدی * زجر ابی عروة السباع اذا * اشفق ان یختلطن بالغنم * ارجر زجر ابی عروة تقدیرنده در العری
عینك ضمی وكسری ورانك سكونیله بودخی اثوابده اولان ایلیكه دینور و برنسنه نك قولپنه دینور المعرّی معظم
وزننده ایكی جانبنده عروه سی اولان فرجه دینور العریّة غنیه وزننده صوغوق وسردیله دینور یقال ریح عریّة
وعریّ ای باردة بوراده تذكیری شمال اعتباریله در العرو عینك كسریله ناحیه وجانب معناسنه در و برایشی
وقتیله طوتوب اهتمام ایلمز اولان آدمه دینور جمعی اعراء كلور یقال هو عرو ای لایهتم بالامر عروی سكری
وزننده برموضع و بررجل و برباصتم طاغك آدیدر عروان سلمان وزننده بررجل و برموضع اسملریدر ابن عروان
برطاغه اطلاق اولنور التعریة تفعله وزننده برنسنه یه قولپ طاقمق وقولپ یاپمق معناسنه در یقال عری
المزادة اذا اتخذ لها عروة الاعروان عنفوان وزننده برنبات آدیدر الیائی العری عینك ضمیله جبلاقلغه
دینور اسمدر لبس مقابلیدر فارسیده برهنكی دینور یقال ما احسن عریها ولبسها وعری وعریه مصدر اولور
صویونوب جبلاق اولمق معناسنه یقال عری الرجل من ثیابه عریا وعریة من الباب الرابع نقیض لبس
وعری جبلاق آته دینور یقال فرس عری ای بلاسرج التعرّی تفعل وزننده بودخی صویونوب جبلاق اولمق
معناسنه در یقال تعرّی من ثیابه بمعنی عری الاعراء همزه نك كسریله برآدمی صویمق معناسنه در یقال
اعراه الثوب ومن الثوب ضد البسه ومیدان كبی ستره سز آچق صحرا وعرصه ده كتمك معناسنه در كذلك آنده آرام
واقامت ایلك معناسنه در یقال اعری الرجل اذا سار فی العراء ویقال اعری الرجل اذا اقام فی العراء واغاجك
برسنه لك خرماسنی محتاجه بغشلمق معناسنه در كه اول سنه اغاج آنده عاریت اولور یقال اعراه النخلة اذا وهبه
ثمرة عامها التعریة تفعله وزننده بودخی صویوب جبلاق اتمق معناسنه در یقال عرّاه بمعنی اعراه العریان
عینك ضمیله والعاری جبلاق كسه یه دینور برهنه معناسنه عریان لفظنك جمعنده عریانون ومؤنثنده عریانه
دینور وعاری لفظنك جمعنده عراة ومؤنثنده عاریه دینور وعریان ایاقلری اوزونجه اوسته لكلی چمرك آته اطلاق
اولنور یقال فرس عریان ای مقلص طویل و بر رجل اسمیدر ومدینه ده برقله آدیدر وسهل ومنقاد اولان قوم
یغنه یاخود اصلا نبات انبات ایتمز اولان نه دینور النذیر العریان خثعم قبیله سندن برآدمك لقبیدر شارح دیركه
ذوالخلصه وقعه سنده عوف بن عامر آنی صویوب الرنی قطع واول قیافتله قومنه اعاده ایلدی من بعد مطلقا
برامر هولناك ظهورندن تنبیه وتخویف ایدن كسه ده مثل اولدی وعند البعض برقومك جاسوس ودیدبانی دائما
بریوكسك محلده آرام وجوانب اربعه یه حواله نظر ایدوب برطرفدن اعدانك ظهورنی كوردكده همان صویونوب
ثوبیله كندی قومنه الماع واشارت ایلمكله تنبیه وانذار ایدر اولدیغندن اكا نذیر عریان اطلاق اولنوب كیده رك
مطلقا منذر بلیغده استعمال اولندی العریة عینك ضمی وكسریله والمعرّی والمعرّاة میملرك ضمی ورالرك
تشدیدیله بناء نوعلردر صویقنلق وصویونش حالتلرینه دینور یقال جاریة حسنة العریه والمعرّی والمعرّاة
ای المجرّد شارح دیركه نسخه لرده كرچه معری ومعراة واقعدركه مرمی ومرماة وزنلرنده در لكن محكمده وسائرده
تفعیلدن اولمق اوزره مرسومدر المعاری میمك فتحیله انسانده دائما آچق ومرئی اولان اعضایه اطلاق اولنور وجه
ویدین ورجلین كبی معری مفردیدر میمك فتحیله یقال ما احسن معاری هذه المرأة وهی حیث یری كالوجه
والیدین والرجلین واصلا نبات انبات ایلمز اولان مواضعه اطلاق اولنور ودوشكلره اطلاق اولنور الاعریراء
اعشیشاب وزننده بریره یالكزجه تك وتنها كتمك معناسنه در یقال اعروری الرجل اذا سار فی الارض وحده و برامر
قبیح ارتكاب ایلك معناسنه در یقال اعروری امرا قبیحا اذا اتاه ای ركبه وجبلاق آته بنمك معناسنه در یقال
اعروری فرسا اذا ركبه عریانا شارح دیركه افعیعال بابندن متعدی اوله رق بونكله احلیلاء ماده سندن
غیری یوقدر المعرّی معظم وزننده نحویون اصطلاحنده عامل لفظیدن مجرّد اولان اسمه اطلاق اولنور
مبتدا كبی واهل عروض عرقنده شول شعره اطلاق اولنور كه ترفیل واذاله واسباغ علتلرندن سالم اوله
العراء سماء وزننده میدان كبی قطعا ستره سی اولمیان آچق عرصه وفضایه دینور تقول رأیته فی العراء

ای الفضاء لایستتر فیه بشیء جمعی اعراء كلور فارسیده اكا هامون دیرلر العری عصا وزننده ناحیه
معناسنه در وسرای میدانه وخانه نك بنادن خالی اولان حولوسنه ویوره سنه دینور جناب معناسنه در
العراة حصاة وزننده بودخی عری معناسنه در وشدت برد معناسنه در یقال اخذته العراة ای شدة البرد
العریّة غنیه وزننده یپراقدن ومیوه دن مجرّد جبلاق خرما اغاجنه دینور یقال نخلة عریّة ای معرّاة
ومیوه سی اكل اولنمغله خالی قالمش اغاجه دینور یقال نخلة عریّة اذا كانت اكل ما علیها و بركسه خرماغنی بیع
وایجار ایدركن عقد و پازاردن طشره قویوب افراز واستثنا ایلدیكی اغاجه ده دینور یقال بقیت له عریّة وهی
ما عزل عن المساومة عند بیع النخل وزنبیله دینور مكتل معناسنه وریح بارده یه دینور عری دخی دینور یقال
ریح عریّة وعریّ ای بارده الاستعراء اغاجدن تازه خرما دیوشوروب یمك معناسنه در یقال استعری الناس
اذا اكلوا الرطب المعاراة مباهاة وزننده جبلاق آته بنمك معناسنه در تقول نحن نعاری ای نركب الخیل اعراء
العری جری وزننده عطیه واحسان جرو مأمولیله برآدمه كلمك معناسنه در عرو كبی تقول عریته عریا
اذا غشیته كعروته عروا الووا العزة عده وزننده جمهور وكروه ناسه دینور جمعی عزون كلور عینك كسریله
یقال جاءت عزة من الناس ای عصبة ورایت حوله عزین ای جماعات شارح دیركه اصلی عزو ایدی واو حذف
اولنوب هاء عوض اولدی نسبت معناسندن مأخوذ درمفردنده اولان حذف نقیصه سنی جبر ایچون جمع عاقل ایله
جمعلندی العزو عینك فتحی وزایك سكونیله برآدمی بركسیه یا برقبیله یه نسبت ایلمك معناسنه در یقال عزاه
الی ابیه عزوا اذا نسبه الیه و بركسه كندیسی برینه نسبتلمك معناسنه در یقال عزا الرجل الی فلان ولفلان
اذا انتسب الیه صدقا او كذبا الاعتزاء افتعال وزننده والتعزی تفعل وزننده بونلرده بركسیه یا برقبیله یه
نسبتلمك معناسنه در یقال اعتزی الیه وله وتعزی اذا انتسب له صدقا او كذبا العزوة والعزیة عینلرك
كسریله بناء نوعلردر بركسیه یا برقبیله یه نسبتلمك حالتندن وهیئتندن عبارتدر یقال انه لحسن العزوة والعزیة
ای الانتساب عزوی جدوی وزننده وتعزی تای مفتوحه ایله ایكی كلمه دركه استعطاف محلنده ایراد اولنور
عزومذ كوردن مأخوذ اولمغله كویا كه بن سنكم وسكا منتسبم لطف واحسان ایله دیمك اولور شارح دیركه بونلر
اهل شحر تعبیراتندندر مثلا سائرك نحن لعمری لقد كان كذا وكذا دیدكلری یرده انلر عزوی وتعزی لقد كان كذا وكذا
دیدلرا اكا كوره تلطف ونوازش مقامنده اولور عزویت عفریت وزننده برموضع آدیدر بنو عزوان سلمان
وزننده جن طائفه سندن برجماعتدر الیائی العزاء سماء وزننده والتعزوة تانك فتحی وزایك ضمیله
اسملردر صبر وشكیب معناسنه در كه بر بلا وقوعنده جزع وفزع وشكایت ایلیوب فرج ومكافاته انتظار ایله تحمل
ایدوب قاتلمقدن عبارتدر علی قول مطلق اولیوب حسن صبر وتحمل مقبول معناسنه در یقال به عزاء وتعزوة
ای صبر او حسن الصبر وعزاء صبر وتحمل ایلمك معناسنه مصدر اولور یقال عزی فلان عزی من الباب الرابع اذا صبر
علی ما نابه العزی كتف وزننده صبور ومتحمل آدمه دینور یقال هو عزی ای صبور التعزیة تفعله وزننده
برآدمی مصیبت وقوعنده صبر وتحمله ترغیب واغرا ایلمك معناسنه در یقال عزّاه اذا صبره وقال فی المصباح تقول
عزّیته ای قلت له احسن الله عزاءك ای رزقك الله الصبر الحسن التعازی تفاعل وزننده بری برنی صبرایتدرمك
معناسنه در یقال تعازوا ای عزّی بعضهم بعضا العزی عینك فتحیله برآدمی برینه نسبت ایلمك معناسنه در
عزو كبی پس واوی ویائی اولور یقال عزاه الیه یعزیه عزیا بمعنی عزاه عزوا الاعتزاء افتعال وزننده خلال
جنك وقتالده برقوم وقبیله یه انتسابنی ادّعا ایلمك معناسنه دركه یا لفلان ویا لبنی فلان دیو منتسب اولدیغی قومه فریاد
ایلمكدن عبارتدر یقال كان له اعتزاء ای ادّعاء وشعار فی الحرب یعزی یرضی وزننده كلمه تلطف ونوازشدر لعمری
موقعنده ایراد اولنور یقال یعزی ما كان كذا كقولك لعمرك ما كان كذا انبه كه انفا تعزی عنوانیله ده ذكر اولندی
شارحك بیاننه كوره بنو مهره تعبیراتندندر وبونلر حشوّیات كلامدندر الواوی العسو عینك فتحی وسینك
سكونیله والعسوّ علوّ وزننده والعسیّ عتیّ وزننده والعساء سماء وزننده والعسا عصا وزننده
پك قوجالمق معناسنه در یقال عسا الشیخ یعسو عسوا وعسوّا وعسیا وعساء من الباب الاول ویقال عسی عسا
من الباب الرابع اذا كبر وعساء وعسوّ علوّ وزننده اوت قارتلنوب قوپقوری اولمق معناسنه در یقال عسا
النبت عساء وعسوّا اذا اغلظ ویبس وكیجه پك قرا كولق چوكمك معناسنه در یقال عسا اللیل اذا اشتدت ظلمته
العسو عینك فتحی وسینك سكونیله مومه دینور شمع معناسنه ابو العسا عصا وزننده بررجل در الیائی عسی عدی
وزننده مطلقا فعلدر یاخود مطلقا حرفدر امر محبوبده ترجی وامر مكروهده حذر واشفاق معنالرینه دلالت ایدر

معنيين مذكورين اشبو عسى ان تكرهوا شيئا فهو خير لكم وعسى ان تحبوا شيئا فهو شر لكم كريمه سنده مجتمع اولديلر وعسى كلمه سى شك و يقين معنالرينه استعمال ولنور وكاهجه كاد كلمه سنه مشابه استعمال اولنوب مابعدنده اولان فعل بلا ان ذكر اولنور تقول عسى زيد ينطلق وعسى بارى تعالى طرفندن ايجاب ايچوندر واشبو *عسى الغوير ابؤسا* مثلنده كان كلمه سى منزلنده دركه ابؤسا لفظى خبر موضعنه وضع اولندى الحاصل عسى كلمه سى افعال مقاربه دندر اوله كه وشايدكه ومكركه واولوركه كركدر معنالرينه كلور كه هر برى وجه مذكور اوزره محلنده مرعيدر ممكن الحصول اولان ماده ده بازده در طمع وحذرى مشتمل ورجاو يقينه دال اولوب لكن ليت معناسنه تمنى ايچون استعمالى غالبدر وقرآن كريمده من طرف البارى اولورسه يقين وجوبى ايچوندر انجق عسى ربه ان طلقكن ان يبدله ازواجا كريمه سنده شذوذ اوزره در وتفصيلاتى مغنى اللبيبده مشروحه در وقوله تعالى فهل عسيتم الاية اى هل انتم قريب من الفرار كشافك بيانه كوره جبن وفرارلرى درجهٔ تحقيقده متوقع اولمغله هل ايله متوقع مز بوردن استفهام اولوب واستفهامده تثبيت وتقريرى متضمندر العسا عصا وزننده اوت قوريوب قاتيلنمق معناسنه در يقال عسى النبات عسا من الباب الرابع بمعنى عسا عسوا العاسى خرما اغاجنه دينور وجوهرى بوراده عسا كلمه سنى خرما قورغيله بيان ايلمكله غلط ايلدى صواب اولان غين معجمه ايله در المعسية محسنه وزننده شول ناقه دركه سودى اولوب اولمديغى مشكوك اوله يقال ناقة معسية اذا كانت تشك ابها لبن ام لا المعساة مرماة وزننده برادروا وجسبان معناسنه در مذكر ومؤنث ومفرد وجمعى برابردر يقال انه لمعساة بكذا اى مخلقة به اعس به همزه نك فتحى وسينك كسريله فعل تعجبدر اخلق به معناسنه دركه عجب براشقلو ورواوجسباندر ديمكدر يقال اعس به اى اخلق به العسى غنى وزننده والعسى كتف وزننده برنسنه يه ياقيشيجى شيئه دينور يقال هو عسى به وعس اى خليق ويقال بالعسى ان تفعل اى بالحرى المعساء مكسال وزننده بلوغه تقرب ايلمش قيزه دينور يقال جارية معساء اى مراهقة الواو العشا عصا وزننده والعشاوة عداوه وزننده كيجه ده وكوندزده كوز طومانلو اولمغه دينور كه باصره سى ضعيف وقاصر اولمغله منظره سى قرانتق اولور على قول كورلكه دينور يقال فى عينه عشا وعشاوة اى سوء البصر بالليل والنهار او العمى وعشا مصدر اولور برادمك كوزى طومانلو ياخود كور اولمق معناسنه در يقال عشى الرجل عشا من الباب الرابع وعشا يعشو عشوا من الاول اذا ساء بصره او عمى شارح ديركه امهات سائره ده اشبو عشاء ماده سنى كوندوز كوروب كيجه كورممك ايله بيان ايدرلركه شبكورلق وطاوق قراكوسى تعبير اولنور العشى كتف وزننده والاعشى احمر وزننده وصفلردر عشاء علتنه مبتلا آدمه دينور مؤنثى عشواء در يقال رجل عش منقوصا واعشى ورجلان اعشيان وامرأة عشواء وعشواوان واعشى ايله جاهليتده واسلامده شعراى عديده ملقب اولدى ازجمله اعشى باهله كه اسمى عامردر جاهليدر واعشى بنى نهشل كه اسمى اسود بن يعفردر واعشى همدان كه اسمى عبدالرحمن در واعشى بنى ابى ربيعه واعشى طرود واعشى بنى الحرماز و بنى اسد وعكل كه اسمى كهمس در واعشى بن معروف كه اسمى خيثمه در و بنى عقيل و بنى مالك و بنى عوف كه اسمى ضابئ ايدى و بنى ضوزه كه اسمى عبدالله در و بنى جلان كه اسمى سلمه در و بنى قيس كه ابو بصيردر والاعشى التغلبى كه اسمى نعمان ايدى و بونلردن ماعدا نيجه اعشى ايله ملقبلر واردر جمعى عشى كلور حمر وزننده التعشيه تفعله وزننده كيجه آتش ياقوب ايشغيله قوش آولمق معناسنه در زيرا ايشقدن قوش قسمنك كوزلرى خيره لنور يقال عشى الطير اذا اوقدلها نارا لتعشى فتصاد و برآدمه اخشام طعامى يدرمك معناسنه در يقال عشاه اذا اطعمه العشاء و كيجه وقتنده حيوان اوتارمق معناسنه در يقال عشى الابل اذا رعاها ليلا و برايشى تأنى ورفق وملايمتله طوتمق معناسنه در يقال عشى عنه اذا رفق به شارح ديركه نته كه ضحى عنه تضحيه دخى بو معنايه در تضحية الابل وتعشية الابل عن الورد ماده سندن مأخوذدر زيرا دوه لرى صباح واخشام صويه كتوروب كوتررايكن آهسته آهسته رعى ايده رك كوترملريله من بعد تضحيه وتعشيه مطلق رفق وسهولت معامله سنده مستعمل اولدى حتى *ضح رويدا وعش رويدا* امثاللرى دخى بوندن مأخوذدر ترفق فى الامر ولا تعجل معناسنه در التعاشى تفاعل وزننده تجاهل معناسنه مستعملدر يقال تعاشى عنه اذا تجاهل العشواء حمراء وزننده اعشى مؤنثيدركه ذكر اولندى وشول ناقه يه دينوركه اوكنده اولان نسنه لرى كورممكله كورلمه دن اللريله اورايه برايه بصوب چاله رق يورر اوله ومنه المثل *خبطه خبط عشواء* اى ركبه على غير بصيرة وقرا كويه دينور ظلمت معناسنه تقول لقيته فى عشواء العتمة اى فى ظلمتها و برجنس خرمانك ياخود اغاجنك آديدر العشو حشو وزننده والعشو علو وزننده ايراقدن كورديكى آتشه ياچراغه استضاءه قصديله توجه ايلمك معناسنه در

يقال

يقال عشا النار واليها يعشو عشوا وعشوا اى رآها ليلا من بعيد فقصدها مستضيئا وعشو وعشى عينلرك فتحى وشينلرك سكونيله برآدمه اخشام يمكى يدرمك معناسنه در يقال عشاه يعشوه عشوا و يعشيه عشيا اذا اطعمه العشاء وعشو حيوانى كيجه اوتارمق معناسنه در يقال عشا الابل عشوا اذا رعاها ليلا وكوزى طومانلو آدمك طوتديغى كبى طوتمق واول كونه عمل وحركت ايتمك معناسنه در يقال عشا الرجل اذا فعل فعل الاعشى الاعتشاء افتعال وزننده بو دخى كيجه وقتى ايراقدن كورينن آتشه استضائه ايچون قصد وتوجه ايلمك معناسنه در يقال اعتشى النار و بالنار اذا رآها ليلا من بعيد فقصدها مستضيئا وعشاء وقتنده كتمك معناسنه در يقال اعتشى الرجل اذا سار وقت العشاء العشوة عينك ضمى وكسريله كيجه وقتى ايراقدن كورينن آتشه دينوركه استضائه ايچون اكا قصد وتوجه اولنه وبيان و بصيرتسز وهدايتسز كور كبى كورلمه دن برامر ملتبسه صاتشمغه دينور بونده عينك حركات ثلاثيله لغتدر يقال ركب فلان عشوة اى باشر امرا على غير بيان العشوة عينك فتحيله قرا كولغه دينور ظلمت معناسنه على قول كيجه نك اولندن ربعنه دك كچن زمانه دينور العشاء كساء وزننده كيجه قرا كولغنك اولنه دينوركه صولر قرارديغى وقتدر على قول اخشام نمازندن يتسو وقتنه قدر زمانه دينور ياخود زوال شمسدن ارته طلوع فجره اينجه اولان زماندن عبارتدر تقول جئته عشاء اى اول الظلام اومن المغرب الى العتمة اومن زوال الشمس الى طلوع الفجر العشى والعشية غنى وغنيه وزنلرنده آخر نهاره دينور جمعلرى عشايا وعشيات كلور يقال رعى الابل عشيا وعشية اى آخر النهار و بلوده دينور سحاب معناسنه العشيشة جهينه وزننده والعشيشان والعشيان عينلرك ضميله والعشيشيه جويريه وزننده والعشيشات والعشيشيات كه جمله سى مصغر بنيه سيله در عشيشه وعشيشيه عشيه كلمه سنك خلاف قياس اوزره مصغرلريدر وصيغ اخيره جمعلريدر ياء وسطى شينه مقلوبه در ونونله عشيان مغربان كلمه سنه نظيردر تقول لقيته عشيشة وعشيشانا وعشيانا وعشيشية وعشيشات وعشيشيات العشى عينك كسريله والعشاء سماء وزننده اخشام طعامنه دينور جمعى اعشيه وعشى كلور عتى وزننده يقال اكل العشى والعشاء اى طعام العشى صلاتا العشى تثنيه بنيه سيله زكاتا الغنى وزننده اويله ايله ايكندى نمازندن عبارتدر العشاءان عينك كسريله اخشام ايله يتسو وقتلرندن عبارتدر التعشى تفعل وزننده اخشام طعامى يمك معناسنه در يقال تعشى الرجل اذا اكل العشاء العشيان سكران وزننده والمتعشى دائما اخشام وقتى طعام اكل ايدن آدمه دينور الاعشاء همزه نك كسريله برآدمه اخشام طعامى يدرمك معناسنه در يقال اعشاه اذا اطعمه العشاء ويرمك معناسنه مستعملدر يقال اعشاه اذا اعطاه العواشى حواشى وزننده دائما كيجه وقتنده اوتليان دوه وقيون مقوله لرينه دينور مفردى عاشيه در العشى غنى وزننده شول دوه دركه اخشام علفنى چابك بتورميوب اوزون اوزادى اكل ايدر اوله مؤنثى عشيه در العشا عصا وزننده ظلم ايلمك معناسنه در يقال عشى عليه عشا من الباب الرابع اذا ظلمه ومواشى كيجه اوتلامق معناسنه در يقال عشيت الابل اذا تعشت العاشية كيجه وقتى اوتليان ماشيه يه دينوركه ذكر اولندى العشوان عينك ضميله برجنس خرمانك ياخود اغاجنك آديدر عشواء كبى الاستعشاء برآدمى حيران بولمق معناسنه در يقال استعشاه اذا وجده حائرا و آتش ياچراغ ومشعل شعله سيله كوز اوكنى كوروب يوله كتمك معناسنه در يقال استعشى نارا اذا اهتدى بها العشو عينك كسريله شول چناغه دينوركه قيون وكچى مقوله سنك اوتلاقدن دونشلرنده ياخود صكره جه اكا صاغوب ايچرلر الواوى العصا عينك فتحى والفك قصريله دكنكه دينور مؤنث سماعيدر جمعى اعصى كلور همزه نك فتحى وصادك كسريله واعصاء كلور وعصى كلور عتى وزننده وعصى كلور كسرتينله وعربلر القاء عصا ايله مسافرك يرينه واروب آرام واقامت ايلمسندن ياخود قازقلرى يرلو يرينه قاقوب چادرنى قورسقدن كنايه ايدرلر يقولون القى عصاه اى بلغ موضعه واقام او اثبت اوتاده ثم خيم كذلك لين العصا ايله برآدمك شديد ومتهور اولميوب ملايم طبع وسهل العطف وحسن السياسة اولمسندن كنايه ايدرلر يقال هو لين العصا اى رفيق حسن السياسة وفلان چوبان يافلان دوه جى رعى وسوقنده عنف وشدتله طوتميوب حيوانى آزجه وخفيفجه ضرب وملايمتله معامله ايدر ديجك يرده هو ضعيف العصا ديرلر وشق عصا ايله جماعت مسلمينه مخالفت مراد ايدرلر يقال هو قد شق عصا المسلمين اى خالف جماعتهم وفلان كسمه لر دائما خلق دكنكله دوكرلر ديجك يرده هم عبيد العصا ديرلر وعصا مصدر اولور اله دكنك آلمق معناسنه يقال عصى الرجل عصا من الباب الرابع اذا اخذ العصا وقلجى دكنك كبى آلمق ياخود دكنكله اورور كبى قلجله اورمق معناسنه در يقال عصى بسيفه اذا اخذه اخذ العصا اوضرب به ضربها ويقال عصا بسيفه يعصو عصا بمعناه اوتقول عصوت

بالسيف وعصبت بالعصا او عكسه او كلاهما في كليهما هر حالده يائى دكلدر الفى واودن مقلوبدر وعصا لسانه اطلاق اولنور
وانجق كيكه اطلاق اولنور كه قلم ودودك تعبير اولنور وعصانجه فرملك اسمبدر وجماعت اسلامه اطلاق اولنور
نته كه ذكر الندى ونسوانك باشلرنى اورتدكلرى اورتويه دينور وجذيمة الابرش نام كسه نك قسراغى اسميدر
اناسنك آدى عصيه ايدى سميه وزننده ومنه المثل * ان العصا من العصية * اى بعض الامر من بعض العصو
عينك فتحى وصادك سكونيله دكنكله اورمق معناسنه در يقال عصاه يعصوه عصوا اذا ضربه بالعصا ويارهيى
صاروب بغلمق معناسنه در تقول عصوت الجرح اذا شددته وناسى برخيره ياخود شره دائر ماده ضمننده بركدرمك
معناسنه در تقول عصوت القوم اذا جمعتهم على خير او شر الاعتصاء افتعال وزننده اغاجدن عصا كسمك
معناسنه در يقال اعتصى الشجرة اذا قطع منها عصا المعاصاة مباهاة وزننده باب مغالبه ده مستعملدر
دكنكله اورشمق معناسنه در تقول عاصانى فعصوته اى ضاربنى بالعصا فغلبته التعصية تفعله وزننده برآدمه
عصا ويرمكله عصالندرمك معناسنه در يقال عصاه العصا اذا اعطاه اياها الاعصاء همزه نك كسريله باغ
آصمه سى چبوقلر ويرمك معناسنه در يقال عصى الكرم اذا خرج عيدانه ولم يثمر العاصى كسلدكده قانى طورمز اولان
طمره دينور شارح ديركه بو ماده ونهر آتى عصيان ماده سنه متعلق اولمغله مؤلف تحليل ايلمشدر وعاصى نهر حماة
لقبيدركه حالا عاصى صويى ديمكله متعارفدر اسمى ميماس در ومقلوبدركه جميع انهار قبله طرفنه جارى ونهر مزبور
شمال طرفنه جارى اولوب وبر محلده دولابسز سقى اراضى ايلمديكندن كويا كه عصيان ايدر اولمغله عاصى ايله
ملقب اولدى العصوة عينك ضمى وفتحى وصادك ضميله والعنصية زبرجه وزننده صاچ بلوكه دينور نته كه
عنص ماده سنده بيان اولندى اليائى العصيان عينك كسريله والعصى عينك فتحى وصادك سكونيله
والمعصية منزله وزننده بركسه امره انقياد ايلموب اطاعتسز اولمق معناسنه دركه عاصى اولمق تعبير اولنور يقال
عصاه يعصيه عصيانا وعصيا ومعصية اذا خرج عن طاعته وخالف امره المعاصاة مباهاة وزننده عصيان
معناسنه در يقال عاصاه بمعنى عصاه العاصى والعصى غنى وزننده امره مخالفت ايديجى نافرمان كسيه دينور
الاعتصاء افتعال وزننده ميوه چكردكى پكشمك معناسنه در يقال اعتصت النواة اذا اشتدت ابن ابى عاصيه
ارشاعردر التعصى تفعل وزننده برايش كوجلمك معناسنه دركويا كه عصيان ايدر يقال تعصى الامر اذا اعتاص
عصيه سميه وزننده بربطن در الواوى العضو عينك ضمى وكسرى وضاد معجمه نك سكونيله بدندن برجزؤه
وبرپارهيه دينوركه كيكله بيله جه لحم وافردن عبارتدر فارسيده اندام دينور جمعى اعضاء كلور يقال قطع عضوا
من بدنه وهو كل لحم وافر بعظمه التعضية تفعله وزننده برنسنه يى پاره لمق معناسنه در يقال عضى الشاة اذا
جزأها وبرنسنه يى بلوك بلوك طاغتمق معناسنه در يقال عضى القوم اذا فرقه العضو عينك فتحى وضادك
سكونيله تعضيه معنا رينه در يقال عضا الشاة يعضوها عضوا اذا جزأها ويقال عضا الشئ اذا فرقه العضة
عدوه وزننده تفريق اولنان نسنه دن بربلوكه دينور فرقه معناسنه وبرپارهيه دينور قطعه معناسنه ويلانه دينور
كذب معناسنه جمعى عضون كلور عزون كبى يقال جعلوه عضين اى مفرقة وعضون عضه لفظندن
جمع اولوركه هايله در جادولغه دينور نته كه هاء ماده سنده ذكر اولندى العضو سمو وزننده بركسه ملبوسات
ومأكولاتده خوشحال اولوب ساز وسامان صاحبى اولمق معناسنه دركه اجزاى رفاهى تام اولمقدن عبارتدر
العاضى عضو مذكور ايله متصف اولان آدمه دينور يقال رجل عاض اى بين العضو اى كاس طعم مكتف الواوى
العطو خطو وزننده برنسنه يه ال صونوب آلمق معناسنه در يقال عطا الشئ واليه يعطو عطوا اذا تناوله
وميوه كبى يوقريده اولان نسنه يه طوغرى باشى والرى قالدروب اوزاتمق معناسنه در يقال عطا اليه رأسه ويديه
اذا رفعه العطو عينك حركات ثلاثى وطانك سكونيله والعطو عدو وزننده دائما آغاجك دالرندن ويپراقلرندن
قوپروب يمك ايچون بيوتى سوندروب اوزانور اولان آهويه وصف اولور يقال ظبى عطو مثلثة وعطو اذا كان
يتطاول الشجر ليتناول منه العطا عصا وزننده وبعضا ممدود اولور بخشش معناسنه دركه ويركى تعبير اولنور
يقال هو اهل العطا والعطاء اى نول السمح وبخشش طريقيله ويريلان ويركى يه دينور جمعى اعطيه وجمع الجمعى
اعطيات كلور يقال كثير العطا وهو ما يعطى العطية غنيه وزننده بودخى ويريلان ويركى يه دينور المعطاء
محراب وزننده ويركيسى چوق آدمه دينور مذكر ومؤنثه وصف اولور جمعى معاطى كلور ميمك فتحى وياءنك تخفيفيله
ومعاطى كلور يانك تشديديله يقال رجل وامرأة معطاء اى كثير العطاء الاستعطاء برآدمدن عطيه ايستمك
معناسنه در يقال استعطى الرجل اذا سأل العطا التعطى تفعل وزننده استعطاء معناسنه در يقال تعطاه اذا

سأله

سأله العطاء وبرايشه صتاشوب اكا شروع ايلمك معناسنه در يقال تعطى الامر اذا ركبه وايومك معناسنه در
يقال تعطى الرجل اذا تعجل الاعطاء همزه نك كسريله ويرمك معناسنه در يقال اعطاه شيئا اذا ناوله اتاه
وانقياد ايلمك معناسنه در يقال اعطى فلانا اذا انقاد شارح ديركه بونده رأس ايله ويد ايله استعمال اولنور يقال
اعطى رأسه اويده اذا انقاد المعاطاة مباهاة وزننده والعطاء قتال وزننده ويرمك معناسنه در يقال عاطاه
معاطاة وعطاء بمعنى اعطاه ومعاطاة الصبى اوغلان بشقه جه كسب وكار ايله قزانج ايدوب پدر ومادركبى
اقرباسنك مؤنتلرنى رؤيت واداى خدمت ايلمسندن عبارتدر نته كه تعطيه دخى بو معناده مستعملدر ومنه
تقول يعاطينى الصبى ويعطينى اى ينصفنى ويخدمنى التعاطى تفاعل وزننده برنسنه يه ال صونوب آلمق
معناسنه در يقال تعاطاه اذا تناوله وخاصة حق ولايق اولميان نسنه يه ال اوزاتمق معناسنه در يقال فلان
يتعاطى اى يتناول ما لا يحق وبرنسنه يى آلمق خصوصنده هر برى ال صونوب نزاع ايدشمك معناسنه در يقال
يتعاطون الكأس اى يتنازعون فى اخذها وبرنسنه يى آلمق ايچون آياغك پرمقلرى اوزره قالقوب اكا طوغرى اللرى
اوزاتمق معناسنه در ومنه قوله تعالى فتعاطى فعقر اى قام على اطراف اصابع الرجلين ثم رفع يديه فضربها وبرايشه
صتاشوب مشتغل اولمق معناسنه در تعطى كبى على قول تعاطى رفعتده يعنى بين الناس موجب عز ورفعت
اوله جق حالتله اوغراشمغه وتعطى مذموم وقبيح ماده ايله اوغراشمغه مخصوصدر يقال فلان يتعاطى الامر
اى يركبه ويخوض فيه كالتعطى او التعاطى فى الرفعة والتعطى فى القبيح وتعاطى الصبى اوغلان
بشقه جه كسب وكار ايله قزانج ايدوب پدر ومادركبى اقرباسنك مؤنتلرنى رؤيت ودلخواهلرنى كنديلره ايصال
واعطا ايلمك معناسنه در بعض نسخه ده بو معنا معاطاة وبعضده تعاطى ايله مرسومدر يقال الصبى يتعاطى
اهله اى يعمل لهم ويناولهم ما ارادوا وتعاطى باب مغالبه ده استعمال اولنور ويركى بابنده يارشمق معناسنه
تقول تعاطيناه فعطوته اى غلبته فى المعاطاة التعطية تأديه وزننده معاطاة كبى خدمت ايلمك معناسنه مستعملدر
يقول هو يعاطينى ويعطينى اى ينصفنى ويخدمنى وايودرمك معناسنه در تقول عطيته اذا عجلته العطوى سكرى
وزننده كاده كبى قوللنمسى سهل اولان ملايم يايه دينور يقال قوس عطوى اى سهلة عظاء وعظيه اسمادندر
الواوى العظو عينك فتحى وظاى معجمه نك سكونيله برآدمى برمحنته كرفتار ايلمكله مغموم وبدحال ايلمك معناسنه در
يقال عظاه يعظوه عظوا اذا ساءه وبرآدمى على الغفله تسميم ايلمك معناسنه در يقال عظاه اذا اغتاله فسقاه
سما وبرآدمى خيردن صرف ايلمك معناسنه در يقال عظاه اذا صرفه عن الخير وبرآدمى غيبت ايلمك ياخود
حقنده زباندرازلقله ناسزا ديلمك معناسنه در يقال عظاه اذا اغتابه او تناوله بلسانه اليائى العنظوان عنفوان
وزننده بركونه اوتلقدركه پك آجى اولور بونى آجى چوغان ايله بيان ايلمشدر العظا عطا وزننده دوه عنظوان
اوتلامغله قارنى شيشمك معناسنه در يقال عظى الجمل عظا من الباب الرابع اذا انتفخ بطنه من اكل العنظوان
العظاية سحابه وزننده سام ابرص ديدكلرى كرتنكله يه شبيه برجانور آديدر جمعى عظاء كلور مد ايله بو جانور
كرتنكله نوعندن يلانه آغوورن ديدكلريدر العظى كتف وزننده والعظيان عطشان وزننده شول دوه دركه
عنظوان اوتلامغله قارنى شيشمش اوله الواوى العفو عينك فتحى وفانك سكونيله محو وطمس معناسنه در قال
المؤلف العفو عفو الله عز وجل عن خلقه والصفح وترك عقوبة المستحق يعنى عفو كامل واعظم انجق عفو الهيدركه
عقوبته مستحق اولان جانى وعاصى ومذنب قوللرينك محض فضل وكرميله كناهلرنى محو وعقابنى ترك وتجاوز
ايلمكدن عبارتدر يقال عفا الله عنه يعفو عفوا وعفا له ذنبه وعن ذنبه اى صفح ولم يعاقبه شارح ديركه
عفو ماده سى عند الراغب برنسنه نك اخذ وتناولنه قصد ايلمك معناسنه موضوعدر يقال عفاه اذا قصده
متناولا ما عنده ويقال عفت الريح الدار اى قصدتها متناولة آثارها ويقال عفا النبت والشعر اذا قصد تناول
الزيادة وتقول عفوت عنك كانك قصدت ازالة ذنبه صارفا عنه فالمعفو متروك فى الحقيقة وعن متعلق بمضمر وعند
ابن الاثير عفو ماده سى محو وطمس معناسنه موضوعدر على كلا التقديرين معانئ سائره آنلردن متفرعدر ومطلوب
اهم انجق عفو وصفح ربانى اولمغله مؤلف تقديم واداء ايله قصر ايلدى انتهى وعفو برنسنه نك اثر ووجودنى بالكليه
ازاله ونابود ايلمك معناسنه در يقال عفت الريح الدار اذا درستها ومحتها وامحا معناسنه دركه ميم مشدده ايله افتعالدر
محو ومضمحل اولمق معناسنه در يقال عفا الاثر اذا امحى واضمحل وعفو پك حلال وطيب اولان ماله اطلاق اولنور
كويا كه مشتبهى ترك ومحو اولنمشدر وبو وصف بالمصدردر تقول هذا من عفو مالى اى احله واطيبه وبرنسنه نك
پك ايوسنه وكزيده وانفسنه دينور يقال اعطاه عفو المال اى خياره واجوده وفضل واحسان ومعروف معناسنه در

وعفو الماء شاربه دن یعنی نهرومنهل مقوله سی کارنده صو ایچن جماعتدن آرتوب قلان صو فضله سنه دینور یقال
سقاه من عفو الماء ای مافضل من الشاربة وعفو البلاد شول ارضدن عبارتدر که آنده برکسه نك ملکیت جهتیله
اثر وعلاقه سی اولمیوب خدایی اوله یقال اقطع له عفوا من الارض وهی مالا اثر لاحد فیها املاك وعفو اشك صو پهسنه دینور
ولد حماره معناسه بونده عینك حرکات ثلاثیله جائزدر جمعی عفوه کلور عنبه وزننده وعفاء کلور عینك کسریله وعفو
کذلك مصدر اولور دواب ومواشی اوتی یقین یردن اوتلامق معناسنه در یقال عفت الابل المرعی اذا تناولته قریبا یقیننده
کثیر اولدیغندن ایراغی ترك ایلمشدر ودوه نك تویلری چوغالوب اوزامغله صغری طرفنی بوریمك معناسنه در یقال
عفا شعر البعیر اذا اکثر وطال فغطی دبره وصو یی بولاندروب سکدیر ایدن نسنه قارشدرمیوب طوری وصافی اولمق
معناسنه در یقال عفا الماء اذا لم یطأه مایکدره وزائد وفاضل اولمق معناسنه در یقال عفا علیه فی العلم ای زاد
واوت فراوان اولمغله یرك یوزنی بوریوب اورتمك معناسنه در یقال عفت الارض اذا غطاها النبات وقیونك یوکی
چوغالمغله قیرقق معناسنه در یقال عفا الصوف اذا جزه وبرکسه دن طلب وسؤال ایتمك کسرتین و برپلان شبثه
دینور تقول اعطیته عفوا ای بغیر مسئلة العفا عصا وزننده برکسه نك تملك جهتیله اثر ومدخلی اولمیان یره
دینور و شك صو پهسنه دینور جحش کبی العفوة ثمره وزننده دیته دینور خونبها معناسنه اولیای مقتولدن
اتکلد کویا که عفو حاصل اولور یقال اعطی له عفوة ای دیة وعفوة القدر عینك حرکات ثلاثیله تنجره نك قینارکن
یوزینه کلان کفنه وکپوکنه دینور العفو عدو وزننده کثیر العفو دیمکدر یقال رجل عفو عن الذنب ای عاف
الاعفاء همزه نك کسریله برآدمی برخصوصدن بری ومعاف ایلمك معناسنه در یقال اعفاه عن الامر اذا برأه
ودوه نك تویی قرقیوب چوغلمغله چاق صاغریسنی بوریوب اورتدرمك معناسنه در تقول اعفیت شعر الجمل
اذا کثرته فطال وغطی دبره ونفقه دن زائد اولان مالی محتاجلره بذل وانفاق ایلمك معناسنه در یقال اعفی الرجل
اذا انفق العفو من ماله ای الفضلة وبرنسنه یی چوغلتمق معناسنه در یقال اعفی اللحیة اذا وفرها و برآدمی صحت
وعافیتده قلمق معناسنه در یقال اعفاه بمعنی عافاه کما سیذکر التعفیة تفعله وزننده بودخی دوه نك تویی قرقامغله
اوزایوب وچوغالوب صغریسنی بوریمك معناسنه در یقال عفی الجمل بمعنی اعفاه وتعفیة الخبال برفوملك بالجمله
هلاك وانقراضندن عبارتدر یقال عفی علیهم الخبال ای ماتوا عربلر عفی علی اثره دیرلر ایزنی ترابله محو ونابدید
ایتدی معناسنه درکه بونده علی ایله استعمال ایدر و بوراده خبال سحاب وزننده هلاك وجن وجنون معنالرینه
محتملدر العفاء سماء وزننده محو وهلاك اولمق معناسنه در یقال عفا اثره عفاء اذا هلك انعفی برنسنه یی
طلب وجستجو ایدن آدمه دینور کرك احسان وکرك مرعی اولسون یقال هو عافیه ای رائد وصویه کلان آدمه دینور
یقال عفا الماء اذا ورد علیه فهو عاف وصاحبی یاخود صقالی اوزون آدمه دینور یقال رجل عاف ای الطویل
الشعر وعاریت آلنان چوملك دبنده چوملك صاحبنه رد وایثار اولنان چورباوات صو یی بقیه سنه دینور یقال
رده عافی القدر وهو مایرد فیها من مرقة اذا استعیرت وصهمانه دینور یقال هو عافیه ای ضیفه ومطلقا فضل وکرم
یاخود رزق ومؤنث طالبنه دینور یقال جاء عافیا ای طالب فضل اورزق المعتفی مختفی وزننده بودخی فضل وکرم
یاخود رزق ومؤنث طالبنه دینور العفاء سماء وزننده طپراغه دینور وکوزك سیاهنه عارض اولان آقلغه دینور که
علتدر وعفاء وعفو سمو وزننده خراب ومضمحل اولمق معناسنه در یقال عفت الدار عفاء وعفوا اذا درست وعفاء
یغموره دینور التعفی تفعل وزننده بودخی خراب ویباب ومضمحل اولمق معناسنه در یقال تعفی الشیء اذا درس
العفاء کساء وزننده دوه قوشنده اولان چوق تویلره دینور و بدنده اوزون وفراوان قیللره دینور وسحاب یوزنده
اثواب پروزی شکلنده مرئی اولان نسنه لره دینور ابو العفاء حمارك کنیه سیدر الاستعفاء برآدم کندیسنه
تکلیف وسپارش اولنان خصوص وخدمتدن معاف اولمغی ایستمك معناسنه در یقال استعفاه منه اذا طلب العفو
منه عن تکلیفه ودوه قسمی قوری اوتلغی دوداغیله اوکورتلیه رك اوتلامق معناسنه در یقال استعفت الابل الیبس
اذا اخذته بمشافرها مستصفیة الاعتفاء افتعال وزننده استعفا ایله معنای ثانیده مرادفدر یقال اعتفت الابل
الیبس بمعنی استعفته العفاوة عینك حرکات ثلاثیله چولمك قینارکن یوزینه کلان کفه وکپوکه دینور المعافیة
کوده سی اتلو وسموز ناقه یه دینور جمعی عافیات کلور یقال ناقة عافیة اللحم ای کثیرته وعافیه اسم اولور صحت
وسلامته دینور وثلاثیدن مصدر اولوب مفاعله بابنده استعمال اولنور معافات وعفاء کبی که قتال وزننده در کما سیذکر
المعفی محدث وزننده شول کسه درکه برآدم ایله یار وهمدم ورفیق اولوب قطعا آنك معروف واحسانه تعرض
وجر ومنفعت قیدینه تصدی ایلمیه یقال هو معف له ای یصحبه ولا یتعرض لمعروفه العافیة وافیه وزننده فی الاصل

اسمدر حق تعالی قولندن امراض و بلایایی دفع وحفظ ایلمکله حاصل اولان صحت وسلامته دینور یقال جعله الله
فی عافیة ای صحة وسلامة وعافیه مفاعله دن مصدر ثالث اوله رق شذوذ اوزره مستعمل اولور یعنی مصدر موقعنده
استعمال اولنور شارح دیر که عند البعض عافیه ناشئه کبی مصدر ثلاثیدر المعافاة مکافاة وزننده والعفاء
قتال وزننده والعافیة نادر اوله رق حق جل وعلا قولنه علل و بلایادن صحت وسلامت و یرمك معناسنه در
یقال عافاه الله من المکروه معافاة وعفاء وعافیة ای وهب له العافیة من العلل والبلایا وحق جل سبحانه برقولنی
ناسدن وناسی اول قولندن عافیتده قلمق معناسنه درکه ناسك کندودن اذا وثقلت وتسلطنی وکندینك ناسه
احتیاج وتعرض ومراجعتنی صرفله اول قولنی آسوده وآزاده ایلمکدن عبارتدر یقال عافاه الله ای جعله من الناس
والناس منه فی عافیة الواوی العقوة عینك فتحیله برشجر آدیدر وعقوه خانه نك ومحله نك یوره سنه وچوره سنه
دینور جمعی عقاء کلور عینك کسریله تقول رأیته یدور فی عقوة الدار او المحلة ای ماحولها العقاة حصاة
وزننده عقوه معناسنه در العقو عفو وزننده قیو قازوب برطرفندن صو چقرمق معناسنه در یقال
عقا الرجل عقوا اذا حفر البئر فانبط من جانبها و یوقری آغوب یوکسلمك معناسنه در یقال عقا العلم اذا علا
وارتفع و برنسنه دن خوشلنمیوب ایکرنمك معناسنه در یقال عقا الامر یعقوو یعقی من الباب الاول والثانی اذا کرهه
الاعتقاء افتعال وزننده بودخی قیو قازوب برطرفندن صو چقرمق معناسنه در یقال اعتقی الرجل بمعنی عقا
المعقی محدث وزننده بر یوکسك نسنه اوزرنده جولان ایدن شخصه دینور عقاب کبی که یوکسك طاغلرك
حوالیسنده چور ینوب دوران ایدر الیائی العقی عینك کسریله هنوز تولد ایدن چوجغك قارنندن چقان
فضله یه دینور جمعی اعقاء کلور العقی عینك فتحی وقافك سکونیله هنوز تولد ایدن چوجغك فضله سنی
اخراج ایلیه جك نسنه ایچورمك معناسنه در عربلر بال ایچورورلر یقال عقاه یعقیه عقیا اذا سقاه التعقیة تفعله
وزننده عقی معناسنه در یقال عقاه بمعنی عقاه وهوایه طوغری اوق آتمق معناسنه در یقال عقی بسهمه
اذا رمی به فی الهواء وقوش هوا لنوب یوکسلمك معناسنه در یقال عقی الطائر اذا ارتفع فی طیرانه و بریردن
کتورلمك معناسنه درکه کلان کسیه ازدراء موقعنده ایراد اولنور معنای اولدن مأخوذ در یقال من این
عقیت علی المجهول ای اتیت العقیان عینك کسریله شول جنس التونه دینور که یردن نبات کبی نابت اولور
فارسیده زر رسته دیرلر یقال بنو فلان عقیان الذهب وهو ذهب ینبت الاعقاء همزه نك کسریله برنسنه آجی
یاخود پك آجی اولمق معناسنه در یقال اعقی الشیء اذا صار مرا او اشتدت مرارته و برنسنه یی آجیلغندن ناشی
اغزدن چیقروب آتمق معناسنه در یقال اعقی الشیء اذا ازاله من فیه الاعتقاء افتعال وزننده تعقیه ایله
معنای اخیرده مراد فدر تقول من این اعتقیت علی المجهول ای اتیت الواوی العکوة عروه وتمره وزنلرنده
کوچك چوجغك ذقنده اولان چقورجغه دینور نونه معناسنه واورته یه دینور یقال عکوة الدار ای وسطها
ودلك دبنه وکوکنه دینور اصل اللسان معناسنه وقویرق صوقنه دینور یقال فرس شدید العکوة ای اصل الذنب
وسکیردن یاپلش طوره یه وطوماغه دینور که سکیری اوزونلغنه یاروب هرطرفنی اوروب طوره ایدرلر و بدنده حجزه
غلیظه یه یعنی اوچقور کلان یوغون یره دینور که مراد قولتق آلتیدر ترکیده سیدلك تعبیر اولنور وهر شیئك کوم
وغلیظ اولان یرینه دینور جمعی عکا کلور عینك ضمی والفك قصریله وعکاء کلور کساء وزننده عکوه ثمره
وزننده برشاعر تمیمی اسمیدر العکو عفو وزننده آتك قویرغنی قویرق صوقنه طوغری قیوروب دوکمك معناسنه در
یقال عکا ذنب الفرس عکوا اذا عطفه الی العکوة وعقده وطونك وشلوارك اوچقورلغنی قالین و بیوك ایلمك
معناسنه در یقال عکا بازاره اذا اعظم حجزته وغلظها ودوه سموروب تومند اولمق معناسنه در یقال عکت الابل
اذا غلظت وسمنت ودبردن فضله نك برمقداری چیقوب و برمقداری چیقمیوب قالمق معناسنه در یقال عکا بخرئه
اذا اخرج بعض و بقی بعض وتتون هوایه آغمق معناسنه در یقال عکا الدخان اذا تصعد و بوغور ناقه یی کبه قلمق
معناسنه در یقال عکا الفحل الناقة اذا لقحها و برآدمه مهر بانلق ایلمك معناسنه در یقال عکا علی قومه اذا عطف
واسیری یا مجرمی بنده چکمك معناسنه در یقال عکا فلانا فی الحدید اذا قیده وشده المعکاء محراب وزننده
سموز دوه لره دینور یاخود شول چوق دوه لره دینور که کثرت وازدحامدن باشلری بری برینك قویرق صوقلرینه
کیرشمش اوله یقال ابل معکاء ای سمینة او کثیرة رأس ذا عند عکوة ذا الاعکی اعلی وزننده ایکی یانلری
یوغون وقویرق صوقی پك وقاتی اولان دوه یه دینور العکواء حمراء وزننده قویرغی آق وسائر برلری سیاه اولان
دیشی قیونه دینور و بودیشی قیونه مخصوصدر یقال شاة عکواء ای بیضاء الذنب وسائرها اسود التعکیة تفعله

وزننده قلجك قبضه سنه ياخود مزراغك تمرنى يانه ياش سكير صارمق معناسنه در يقال عكى على سيفه ورمحه
اذاشد عليهما علباء رطبا العكى غنى وزننده طلوم ايچره اويمش قويوسوده دينوركه يوغورد اوله جقدر
اليائى العكى عينك فتحى وكافك سكونيله طونك پاشلوارك اوچقورلغنى قالين ايلمك معناسنه در يقال عكى
بازاره عكيا اذااغلظ بمقعده واولمك معناسنه در يقال عكى زيد اذامات التعكية تفعله وزننده والاعكاء
همزه نك كسريله بونلرده اوچقورلغى قالين ايلمك معناسنه در يقال عكى بازاره واعكى اذااغلظ بمقعده واعكاء
برآدمى بنده چكمك معناسنه در يقال اعكاه اذااوثقه فى الحديد العكا عينك ضمى والفك قصريله عكوه نك
جمعيدر كه غرفه وزننده در مؤلف معناسندن سكوت ايلمكله شارح ديركه بواكيرلوب هنوز يومق اولمامش ايپلك
كلته سنه دينور العاكى ميته دينور وعكوه ديدكلرى ذكر اولنان ايپلك صاتجى يه دينور وسويق مقل اكلنه
دوشكون آدمه دينور العكى غنى وزننده مقل ديدكلرى يمشك قاودينه دينور الواوى العلو عينك حركات
ثلاثى ولامك سكونيله والعلاوة ثمامه وزننده والعالية برنسنه نك يوقريسنه دينور تپه باشى كبى يقال علوالشئ
مثلثة وعلاوته وعاليته اى ارفعه وعاليه مزراغك وقارغينك يوقريسنه كه اوست طرفيدر على قول اوجنه
ياخود تمرن طرفندن نصفنه دينور يقال ماعالية القناة كسافلتها اى اعلاها اورأسها اونصفها الذى
يلى السنان وعاليه نجد اولكه سنك مافوقيله ارض تهامه يه وماوراء مكه يه وارنجه قدر مشتمل اولديغى ارضه
دينور كه ارض حجاز اولور وظاهر مدينه ده نيچه قريه لره اطلاق اولنور مجموعنه عوالى دينور نسبتنده عالى
ديرلر وغير قياس اوزره علوى دينور عينك ضميله العلو سمو وزننده برنسنه يوكسك و بلند اولمق
معناسنه در يقال علاالشئ يعلوعلوا اذا ارتفع ويقال علا النهار اذا ارتفع و برشيئك يوقريسنه چقمق
معناسنه در يقال علاه وبه اذاصعده ودابه يه بنمك معناسنه در يقال علاالدابة اذاركبها وقدر وشان وشرف
صاحبى اولمق معناسنه در يقال علا فى المكارم اذاشرف وباء حرفيله يوكسلتمك و يوكسك ايلمك معناسنه
اولور يقال علابه اذاجعله عاليا العلى غنى وزننده اسم فاعلدر يوكسك و بلند نسنه يه دينور وشديد
وقوى آدمه اطلاق اولنور بومعنا اعتباريله بعض كسه لره تسميه اولندى على المرتضى كبى كرم الله وجهه
العلاء عطاء وزننده بودخى يوكسك و بلند اولمق معناسنه در يقال على الشئ علاء من الباب الرابع اذا ارتفع
وشرف وشان جهتيله بلند مرتبه اولمق معناسنه در يقال على فى المكارم اذاشرف التعلى تفعل وزننده بودخى
يوكسك اولمق معناسنه در يقال تعلى الشئ بمعنى علا وتدريجله يوكسلمك معناسنه در يقال تعلى الرجل اذاعلا
فى مهلة وخاتون نفاسدن ياخود مرضدن سلامت بولمق معناسنه مستعملدر كه قالقمق تعبير اولنور يقال تعلت
المرأة من نفاسها اومن مرضها اذاسلمت الاستعلاء برنسنه نك يوقريسنه اغمق معناسنه در يقال استعلاه
اذاصعده و يوكسلمك معناسنه در يقال استعلى النهار اذا ارتفع الاعليلاء اعشيشاب وزننده بودخى برشيئك
يوقريسنه چقمق معناسنه در يقال اعلولاه اذاصعده الاعلاء همزه نك كسريله بودخى برنسنه نك يوقريسنه
چقمق معناسنه در يقال اعلاه اذاصعده و برنسنه يى يوكسلتمك معناسنه در يقال اعلاه اذا جعله عاليا وعن حرفيله
برنسنه دن نزول ايلمك معناسنه اولور يقال اعلى عن الدابة اذانزل عنها وعاليه ديدكلرى ارض مذكوره يه كلمك
معناسنه در يقال اعلى الرجل اذا اتى العالية التعلية تفعله وزننده بودخى برنسنه نك يوقريسنه چقمق
معناسنه در يقال علاه اذاصعده و برنسنه يى يوكسلتمك معناسنه در يقال علاه اذاجعله عاليا وعن حرفيله
برنسنه يى يوقريدن اندرمك معناسنه در يقال على المتاع عن الدابة اذانزله ومكتوبه سرنامه يازمق معناسنه در
يقال على الكتاب اذاعنونه كما يقال علونه علونة وعلوانا المعالاة مبالاة وزننده بودخى برنسنه نك يوقريسنه
چقمق معناسنه در يقال عالاه وبه اذاصعده وعاليه ديدكلرى ارض مذكوره يه كلمك معناسنه در يقال عالى الرجل
اذا اتى العالية و برخبرى فاش ايلمك معناسنه در يقال عالوا انعيه اذااظهروه وعلى حرفيله برنسنه يى برينه
يوكلتمك معناسنه اولور تقول عاله على بالامر اى احمله على الحروف المستعلية اهل تجويد عرفنده يدى حرفدن
عبارتدركه صاد مهمله وغين معجمه وقاف وضاد معجمه وخاى معجمه وطاء وظاء حرفلريدر مجموعى صفق
ضغط خظ كلمه لرى جامعه در بونلرك كيمنده لسان يوقرى طماغه استعلاء كيمنده ادا ايدركن صوت علو جهتندن
خروج ايلمكله مستعليه اطلاق اولندى العلاء سماء وزننده مصدردر كه ذكر اولندى واسم اولور يوكسكلكه
دينور يقال فيه علاء اى رفعة و بر رجل آديدر ومدينه ده برموضع اسميدر سكة العلاء بخارا شهرنده برصوقاقدر
الاعتلاء افتعال وزننده يوكسلمك معناسنه در يقال اعتلى النهار اذا ارتفع العالى باب اولدن اسم فاعلدر

يوكسك نسنه يه دينور وعربلر شرف وشان صاحبى آدمه عالى الكعب اطلاق ايدرلر يقولون رجل عالى الكعب
اى شريف شارح ديركه كعب قارغينك بوغومنه دينوركه ماده سندن عالى اولور بووجهله كنايه ايدرلر ياخود كعب
رجلدندر كه مراد اياقدر امتياز وتفوق جهتيله اهل صدر اولور المعلاة مرماة وزننده كسب شرف معناسنه در
شارح ديركه بومعناده مصدر ميمى واسم اولور واسم مكان اولور ومجبنه ومبخله كبى باعث معناسنه اولور جمعى
معالى كلور ومنه معالى الامور اى مكسب الشرف ومعلاة مكه مكرمه نك مقبره سى اسميدر كه حجون نام محلده واقعدر
مكه نك اوست طرفنده در بونده معلاة اسم مكاندر وعمامه ده برقريه آديدر وبدر قربنده برموضع اسميدر العلية
والعلى عينلرك كسريله اجله واشراف ناسه دينور على كلمه سنك جمعلريدر كه غنى وزننده يقال هم علية الناس
وعليه اى جلتهم العلاوة كتابه وزننده باشك يوقريسنه دينور على قول بيونك يوقريسنه دينور يقال ضرب
علاوته اى اعلى رأسه اوعنقه ودابه يه محمول اولان ايكى دنكك ارالغنه زائد اوله رق وضع اولنان نسنه يه دينور فارسى
اداايله سربار تعبير اولنور يقال لاتضع العلاوة بين العدلين وهى ماوضع بين العدلين ومطلقا برنسنه اوزره زياده
قلنان شيئه دينور يقال اعطاه الف دينارا ودينارعلاوة و برقسراغك اديدر العلياء صحراء وزننده كوكه
اطلاق اولنور سماء معناسنه شارحك بيانه كوره اسمدر صفت دكلدر وطاغك تپه سنه دينور ومكان عالى يه دينور
يقال رأيته يقعد فى العلياء اى المكان العالى ومطلقا برنسنه دن عالى اولان شيئه دينور وفعلة عاليه معناسنه دركه
شرف ور فعتى متضمن عملدن عبارتدر شارح ابن اثيردن نقل ايدركه حضرت عباسك نعت شريف نبويده نظم
وانشاد ايلديكى اشبو * حتى احتوى بيتك المهيمن من * خندف علياء تحتها النطق * بيتنده واقع علياء كلمه سى مكان
مرتفع معناسنه در اعلى كلمه سنك مؤنثى دكلدر زيرا منكرا ايراد اولنمشدر فعلاء افعل ايسه البته معرف اولمق لازمدر
انتهى عليا مضر عينك ضمى والفك قصريله قبيله مضرك اعلاسنه اطلاق اولنوركه عند البعض قريش
قبيله سيدر ماعداسنه سفلى مضر تعبير اولنور وعليا الفظى على كلمه سنك مؤنثيدر جمعى على كلور كبرى وكبر كبى
العليان عينك كسريله ايرى وتنومند انسان وحيوانه دينور واوزون نسنه يه دينور طويل معناسنه وكالاومتاعه
دينور ويوكسك ناقه يه دينور وآواز بلنده دينور يقال له عليان اى صوت جهير واركك صرتلانه دينور العليان
عينك ولام مشدده نك كسريله بودخى يوكسك ناقه يه وآواز بلنده دينور العلوان عينك ضميله مكتوبك سرنامه سنه
ودبياجه سنه دينور يقال كتب علوان الكتاب اى عنوانه العلاية سحابه وزننده برموضع آديدر ويوكسك
محله دينور العلى ظبى وزننده بودخى يوكسك محله دينور العلاة حصاة وزننده دمورجيلرك اورس تعبير
ايتدكلرى دموره دينور سندان معناسنه واوزرنده كش يايدقلرى يصى طاشه دينور يوغردى اوزرينه شروب
قوريدوب كش پيارلر وكولك طرزنده بركونه قابه دينور كديره قويوب اطرافنى صغيرتز كلريله بسليوب اكاسود
صاغارلر ويوكسك ناقه يه دينور و برقسراغك و برطاغك اسمليدر عليون عينك ولام مشدده نك كسريله
على كلمه سنك جمعيدر كه عينك ولام مشدده نك كسرى ويانك تشديديله در سماء سابعه ده برموضع اسميدركه
مطلب
ارواح مؤمنين اورايه صعود ايدرلر مؤلف بصائرده بومعنايى بيان ايتمشدر كه عليون على قول اشرف
مواضع جنانك اسميدرنته كه سجين اشر مواضع نيرانك اسميدر وعند البعض اهل وسكانك اسميدر و بوعزيديه
اقربدر زيرا جمع مزبورنا طقينه مخصوصدر وعلى انك مفرديدر بطيخ كبى وابن اثيرك بيانه كوره سماء
سابعه نك ياخود حفظه ملائكه سنك ديوانلرى اسميدر كه اعمال صالحين اورايه رفع اولنور ياخود اعلاى امكنه
واشرف مراتب ديمكدركه مراد دار آخرتده دركاه رضايه اقرب اولان درجاتدر وعليون كلمه سى حروف وحركاتله معرب
اولور قنسرين كبى وعند البعض وجه مذكور اوزره جمعدر ياخود مفردى يوقدر ياخو مفرددر جمعى يوقدر يعلى
يرضى وزننده كه فعل مستقبلدر اسماندندر يعلى بن اميه صحابيدر معلى معظم وزننده اسماندندر معلى بن اسد
صحابيدر يعلى يانك كسرى والفك قصريله برخاتون اسميدر وعبيد بن يعلى تابعيدر العلو عينك فتحى
ولامك سكونيله قهر وغلبه معناسنه در يقال اخذه علوا اى عنوة التعالى تفاعل وزننده يوكسلمك
معناسنه در يقال تعالى الرجل اذا ارتفع بونك امر حاضرنده تعال ديرسن لامك فتحيله اعل معناسنه ومفرد
مؤنثنده تعالى وجمعنده تعالين ديرسن مترجم ديركه فى الاصل تعال كلمه سى تعالى ماده سندن امر اولمغله آنكله اسفلده
مطلب
اولان آدمك يوقرى چقمسى ضمننده ندا اولنور ايدى كه آنكله يوقرى كل تعبير اولنور بعده كثرت استعماله مطلقا هلم
يعنى كل معناسنده استعمال ايلديلر كرك مدعو اولان كسه اعلاده وكرك اسفلده اولسون وكرك برابرده اولسون
پس معناى خاصى عامده استعمال ايلديلر وكاه جمع مذكر سالمده مجانست واوملايسه سيله لامى مضموم اولور

وبه قرأ الحسن البصرى قل يا اهل الكتاب تعالوا ومؤنثنده يايه مجانسته مسكور اولور انتهى العل عينك فتحى
ولامك كسرى وضميله اسمدر فوق معناسنه علا لفظندن مقصوردر تقول اتيته من عل بكسر اللام وضمها
اى من فوق وكاه اولوركه الفله من علا دخى ديرلر من عال دخى بو معنايه در تقول اتيته من عل ومن علا ومن عال
اى من فوق شارح ديركه كسره تخفيفا حالى اوزره ابقايه وضمه غايات الحاقه مبنى در تفصيلى مغنى اللبيبده مذكوردر
العلية عينك ضمى وكسرى ولام مكسورهنك وياتك تشديدليه چارطاق تعبير اولنان يوكسك اوطه يه دينور
جمعى علالى كلور تقول قعدنا فى العلية اى الغرفة المعلى معظم وزننده قاراوقلرينك يدنجيسنك اسميدر واسعر
نام كسهنك فرسى اسميدر جوهرى محدث وزننده تقييد ايلمكله وهم ايلدى المعلى محدث وزننده شول آدمه
دينوركه دائما سوادى حيوانك صاغ طرفندن كلوب صاغار اوله وبر فرسك آديدر يعيلى مصغر بنيه سيله بر رجل
آديدر المعتلى ممتلى وزننده ارسلانه دينور علىّ سمى وزننده اساميدندر على بن رباح محدثدر عليان
سلمان وزننده وعليان مصغر بنيه سيله محدثلردر و ابراهيم بن علبه كدسميه وزننده در محدثدر العلى هدى
وزننده وادى القرى ناحيه سنده بر ماده آديدر وديار غطفانده بر موضعدر وديار كلابده برنيجه قيو آديدر
كورة العلاتين عينك فتحى وتثنيه بنيه سيله حمص ايالتنده برقضا آديدر العلواء حمراء وزننده قصة عاليه
معناسنه در تقول سمعنا منه علواء اى قصة عالية وبرخاتون وايكى قسراق اسملريدر العلىّ كسرتينله وياتك
تشديديله يوكسلكه دينور يقال به علىّ اى علو اليائى العلى عينك فتحى ولامك سكونيله والعلى عى وزننده
بوقرى يه آغمق معناسنه در يقال على السطح يعليه عليا وعليا اذا صعده على عينك فتحى والفك قصريله
حرفدر يعنى حروف جاره دندر سيبويهدن اسميتى مروى يدر طقوز معنايه دلالت ايدر ۱ حسى ومعنوى استعلاء
وتفرق ايچون اولوركه غالبا مجرورينه استعلايه دلالت ايدر نحو قوله تعالى وعليها وعلى الفلك تحملون وبعضا
مجرورينك مقابلنه مستعلى اولور نحو قوله تعالى اواجد على النار هدى اى على المكان الذى هو قريب
من النار هاديا يدلنى على الطريق واستعلاء معنوى ايچون اولور نحو عليه دين ۲ مصاحبت ايچون كلور مع كلمه سى
كبى نحو قوله تعالى واتى المال على حبه اى مع حبه ۳ مجاوزه ايچوندر عن كبى كقول الشاعر * اذا رضيت على
بنو قشير * لعمر الله اعجبنى رضاها * اى رضيت عنى ٤ تعليل ايچوندر لام كبى نحو قوله تعالى ولتكبروا الله
على ماهداكم يعنى لهدايته اياكم ٥ ظرفيت ايچوندر نحو قوله تعالى ودخل المدينة على حين غفلة اى فى حين
غفلة ٦ حرف جر اولان من معناسنه در نحو قوله تعالى واذا كالوا على الناس اى من الناس ۷ باء جاره معناسنه در
نحو قوله تعالى حقيق على ان لااقول على الله الا الحق اى بان لا اقول وبو قراءت مخصوصه در ۸ زائده اولوب
محذوف اولان على كلمه سندن عوض اولور كقول الشاعر * ان الكريم وابيك يعتمل * ان لم تجد يوما على من يتكل
اى من يتكل عليه فحذف عليه وزاد على قبل الموصول عوضا ۹ استدراك ايچوندركه لكن معناسنه اولور نحو
قولهم فلان جهنمى على انه لاييأس من رحمة الله وعلى كلمه سى اسم اولور فوقيق معناسنه دركه فوق مصغريدر
يوقريجه ديمك اولور كقول الشاعر * غدت من عليه بعدما تم ظمؤها * عليك اسم فعل امردر الزم معناسنه دركه
ملازمت ومداومت ايله ديمكدر تقول عليك زيدا اى الزمه وعليك الامر وبالامر يعنى شو ايش اوزره اول وشو ايشه
ملازمت واهتمام ايله مترجم ديركه شيخ رضى بيانته كوره اصلى وجب عليك ايدى مثلا عليك زيدا قولى فى الاصل
وجب عليك اخذ زيد ايدى سرعت ايچون اختصار ايلديلر اليك وامامك ودونك قوللرى دخى بونك كبيدر اليائى
العمى عصا وزننده بر آدمك صكره دن كوزلرى بتون كور ونابينا اولمق معناسنه در يقال عمى الرجل عمى من الباب
الرابع اذا ذهب بصره كلمه شارح ديركه ايكى كوزك كور اولمسنه خاصدر بر كوزده استعمال اولنمز وكوزده دخى
وصف اولور يقال عميت عيناه انتهى وعمى قلب كور اولمق معناسنه ده مستعملدركه مراد جهل وبلادت وقساوتدر
يقال عمى الرجل اذا ذهب بصر قلبه وبو معناده افعال بابندن وارد اولمزته كه معناى اولده وارد اولور كما سيذكر
وعمى قد و قامته دينور واوزونلغه دينور يقال ما احسن عماه اى قامته او طوله وتوزه دينور غبار معناسنه الاعمياء
همزه نك وميمك كسريله بو دخى كور اولمق معناسنه در يقال اعماى يعماى اعمياء بمعنى عمى شارحك بيانته كوره
بو افعيلال بابندندر احيرار كبى اصلى اعمايى ايدى ادهام صيغه سنه احتذاء قصديله لفظ صحيح مخرجنه اخراج
اولنوب ياى ثانيه الفه قلب اولنمغله اعمايا اعمياء اولدى كرچه اعمايا كلمه سنده دندانه ياء اولى مرسوم اولنوب لكن
تلفظده مثبت اولور ومصدرنده ياى اولايى اسقاط ايلديلر اشهيباب كلمه سنده اشهباب ديدكلرى كبى وبعضا ياى
مشدده ايدوب اعماى يعماى دخى ديرلر ادهام يدهام كبى وبو احيرار بابندن دخى اولور كه اعماى يعماى دينور اصلى

اعمايى ايدى شذوذا اوزره ياء اولى الفه قلب اولندى طايه وغايه كلمه لرى كبى وافعيلال مراد اولندقده يالرادغام اولنوب
اعماى دينور التعمى تفعل وزننده بو دخى كور اولمق معناسنه در يقال تعمى الرجل بمعنى عمى الاعمى
احمر وزننده والعمى كتف وزننده بصرسز كور آدمه وبصيرتسز يعنى قلب كوزى كور آدمه دينوركه مراد
جاهل ونادان در اعمى لفظنك جمعى عمى وعميان كلور عينلرك ضمى وميملرك سكونيله وعماة كلور رماة وزننده
بوكويا كه عامى كلمه سنك جمعيدر مؤنثى عمياء در حمراء وزننده وعميه در فرحه وزننده كه عمى مؤنثيدر التعمية
تفعله وزننده كور ايلمك معناسنه در يقال عماه اى صيره اعمى وبرنسنه يى كيزلمك ستر واخفاء معناسنه مستعملدر
يقال عمى معنى البيت اذا اخفاه اشعارده معما بوندن مأخوذ در ما اعماه فعل تعجبدر عماى بصيرتدن مصوغدر
نه عجب كوردل بى بصيرت جاهل ونادان در ديمكدر تعجب كوردل اولمسنه مصروفدر زيرا عين ظاهر يده ازدياد
عما متصور دكلدر التعامى تفاعل وزننده تصنعله كورلك كوسترمك معناسنه در يقال تعامى الرجل اذا اظهر العما
العماء سماء وزننده والعماية سحابه وزننده والعمية غنيه وسميه وزنلرنده غوايت ولجاج معناسنه در يقال
فلان فى عماء وعماية وعمية اى فى غواية ولجاج العمية عينك كسرى وضمى وميمك وياتك تشديدلريله كبر
وتعظم ياخود ضلال وكراهى معناسنه در وبو عمى لفظندن فعيله در يقال ماهذه العمية اى الكبر او الضلال
العميا رميا وزننده فى الاصل مصدر در رميا وخصيصا كبى كور اولمق وبرنسنه مستور ومشتبه اولمق معنالرينه در
بعده اسم موقعنده استعمال اولندى ومنه يقال قتل فلان عميا اى لم يدر من قتله قال الشارح وفى النهاية العميا فعيلا
من العمى كالرميا من الرمى والخصيصا من التخصص وهى مصادر ومنه حديث من قتل فى عميا فى رمى يكون
بينهم فهو خطأ والمعنى ان يوجد بينهم قتيل يعمى امره ولايتبين قاتله فحكمه حكم قتل الخطأ يجب فيه الدية پس
بوراده قتل عميا قارشقلقده اوق اصابتيله مقتول اولمقدر الاعماء همزه نك فتحيله جاهل ونادانلره دينور اعمى
كلمه سنك جمعيدر يقال هم اعماء اى جهال شارح ديركه مؤلفك سياقى ايكى وجهله غلطى مشتملدر اولا محكمده
منصوص اولديغى اوزره اعماء مجاهل معناسنه دركه ميمك فتحيله در مجهول ونا معلوم نسنه لردن عبارتدر ثانيا
مفردى اعمى دكلدر بلكه عمى كلمه سيدر كتف وزننده كه بمعنى مفعولدر انتهى واعماء شول اراضى يه اطلاق
اولنوركه آنده قطعا آبادانلق وشنلك وعمارت اثرى اوليه يقال رمى بهم فى الاعماء وهى اغفال الارض التى لاعمارة بها
واوزون بويلو آدملره دينور المعامى ميمك فتحيله بو دخى اثر عمارتدن خالى اولان بور اراضى يه دينور شارحك بيانه كوره
غير قياس اوزره عمى كلمه سندن جمعدر قياس اولان معميه اولمق ايدى العامية مبالغة اعماء كلمه سنى تأكيد ايچون
ايراد اولنور كرك جهال وكرك سائر معانى يه اولسون يقال اعماء عامية مبالغة اى متناهية فيه وعامية سودى بك آز
اولان خاتونه دينوركه مراد ممه سى كور اولان خاتوندر يقال امرأة عامية اى بكاءة صكة عمى صادك وكافك
مشددهنك فتحيله وعمى سمى وزننده وبعض اشعارده عينك ضمى وميمك سكونيله وارد اولدى وصكة اعمى عنوانيله ده
وارد اولمشدر نصف نهارك بك اسيلكى وقتك اسميدركه كونشك اسيسى وجودى آتش علوى كبى چالوب ياقديغى
وقتدن عبارتدر ياخود عمى اولوقتده اولان بعينه اسيلكك اسميدر صكه كلمه سى چالوب چارپمق معناسنه در وعمى
اعمى لفظندن مرخما مصغردر تعظيم ايچوندر كونشك حرى كوزده فرقوب كوز باقمقدن قالديغى تصوريله
اولوقته ياخود اسيلكنه اطلاق اولندى وعند البعض عمى جاهليه ده عدوان قبيله سندن بركسنه آديدركه فتيه
اولمغله اثناى حجده حجاجه مناسك حجه متعلق افتا ايدر ايدى برسنه على العاده قافله ايله كلور ايكن مكه يه ايكى
مرحله مسافه ده برقوناغه نزول ايلديلر واول كون اتفاقى هوا پك اسى ايدى رفقاسنه توجه ايدوب هركيمكه يارين
بو ساعته قدر اداى عمره ايليوب محرم اولديغى حالده قالورسه سنه آتيه يه دك اداى عمره ايده ميوب اوبلجه حرام
اوله رق قالور ديدكده اهل قافله بالجمله صحرايوب اول آتشناك وقتده مكه جانبنه عزم وشتاب ايلديلر اول ايكى
مرحله يى جد تام ايله قطع ايدوب زمان يسيرده مكه يه واصل اولديلر وعند البعض عمى عمالقه دن بر امير آديدر وقت
هاجره ده برقوم اوزره چاپول ايدوب جمله سنى استيصال ايلمكله وقت مزبور اكا مضاف ومنسوب اولدى وجهينده
دخى اضافت ادنا مناسبت ايچوندر وصكه لفظى همبشه ظرفيت اوزره منصوبدر تقول لقيته اواتانا زيد صكة
عمى اى فى اشد الهاجرة حرا العماء سماء وزننده يوكسك سحابه دينور ياخود صيق وقالين وكثيف اولانه
ياخود ممطر اولانه ياخود يوفقه ياسياه يابياض ياخود افراغ مطر ايلمش خالى سحابه دينور يقال فى السماء عماء
وهو السحاب المرتفع او الكثيف او الممطر او الرقيق او الاسود او الابيض او الذى هراق ماءه الغمى عينك فتحى
وميمك سكونيله آقمق معناسنه در يقال عمى الماء عميا من الباب الثانى اذا سال وطالعه خار وخاشاكى طشره

آتمق معناسنه در يقال عمى الموج اذا رمى بالقذر ودوه اسر يوب اغزينك كپوككنى تپه سنه طوغرى ياخود
نيره يه اولورسه آتوب صاچمق معناسنه در يقال عمى البعير بلغامه اذا هدر فرمى على هامته اوآباكان الاعتماء
افتعال وزننده برنسنه يى اختيار ايلمك معناسنه در يقال اعتماه اذا اختاره وقصد ايلمك معناسنه در يقال اعتماه
اذا قصده العمية عينك كسريله اختيار معناسنه اولان اعتماء ماده سندن اسمدر اختيار معناسنه در الاعميان
تثنيه بنيه سيله سيل وحريق ياخود سيل وليل ياخود سيل ايله اسرمش دوه يه اطلاق اولنور ومنه اعوذ بالله
من الاعمين اى السيل والحريق اوالسيل والليل اوالسيل والجمل الهائج العمى ربى وزننده اولو مجل آدملره
اطلاق اولنور كويا كه عامى لفظندن جمعدر كه اولوب وديرى فاله جنى مشتبه در يقال تركناهم عمى اى اشرفوا
على الموت عمايه سحابه وزننده برطاغك آديدر جريرشعرنده تثنيه صيغه سيله ايراد ايلمسدر كه اتصالنده اولان
جل آخره تغليب ايتمشدر عما عينك فتحى وميمك تخفيفيله اما معناسنه در كه حرف استفتاحدر يقال عما والله
كان كذا لغة فى اما الاعماء همزه نك كسريله برآدمى اعمى بولمق معناسنه در يقال اعماه اذا وجده اعمى الواوى
العمو عينك فتحى وميمك سكونيله ضلال معناسنه در يقال هو فى عموا اى ضلال وذلت وخضوع معناسنه در
جمعى اعماء كلور الواوى العنو علو وزننده والعناء عطاء وزننده اسير اولمق معناسنه در تقول عنوت فيهم
عنوا وعناء اى صرت اسيرا فيهم ويقال عنيت فيهم عنا من الباب الرابع اى صرت اسيرا فيهم وتذلل وخضوع
وسرفرو قلمق معناسنه در تقول عنوت له اذا خضعت وبرنسنه يى آچقه چقروب آشكاره قلمق معناسنه در
تقول عنوت الشئ اذا ابديته وباء حرفيله اخراج معناسنه اولور تقول عنوت به اذا اخرجته وارض نبات بتورمك
معناسنه در يقال عنت الارض بالنبات اذا اظهرته وكلب برنسنه يى كلوب قوقلمق معناسنه در يقال عنا الكلب
للشئ اذا اتاه فشمه وقربه نك ديكش ارالقلرى سيرك اولمغله صويى طشره صيزدرمق معناسنه مستعملدر يقال
عنت القربة بماء كثير اى لم تحفظه فظهر وبرآدمه بعض امور وحوادث حادث اولمق معناسنه در يقال عنت به
الامور اذا نزلت وبرنسنه برآدمى رنج وزحمته اوغراتمق معناسنه در يقال عنا الامر عليه اذا شق العنا عصا
وزننده بودخى اسيرلكه دوشمك معناسنه در تقول عنيت فيهم عنا من الباب الرابع اذا صرت فيهم اسيرا الاعناء
همزه نك كسريله برآدمى ذلول وفرمانبر ايلمك معناسنه در تقول اعنيته اذا اخضعته وبربنات اظهار ايلمك معناسنه در
يقال اعنت الارض النبات اذا اظهرته العنوة خطوه وزننده اسمدر اسيرلكه دينور وخوارلغه وفرمانبرلكه دينور
وقهر واستيلاء معناسنه در يقال فتحت هذه البلدة عنوة اى قهرا ومحبت ومودت معناسنه كلكله ضد اولور تقول
بقلبى له عنوة اى مودة العونى نسوانه اطلاق اولنور زيرا طائفهٔ نسوان طرف رجالدن ظلم وجفا كوروب
بركسه دن مظهر داد ونصرت اولمزلر شارح ديركه ابن اثيرك بيانته كوره تحت ايدئ رجالده اسير ومقهور اولدقلرينه
مبنى مترجم ديركه وجهين مذكورين صدور اسلامه نسبته در بوخسه زمانه نسوانى خصوصا استنبول جادولرينك
بيچاره رجاله استيلالرى قلمه كلور معنا اولمديغى هويدادر التعنية تأديه وزننده حبس ايلمك معناسنه در يقال
عناه اذا حبسه وتعنيه اسم اولور دوه قبغيله آغشته اولمش بولاندن مركب علاجه دينور كه كركى كبى مزج ايدوب
كونشده عقد ايلدكدنصكره اويوز وچيك اولمش دوه يه طلا ايدرلر وتعنيه بو معناده مصدر اولور اويوز وچيك
اولمش دوه يه علاج مزبورى سورمك معناسنه در يقال عنا البعير اذا طلاه بالتعنية العنية غنيه وزننده بودخى
تعنيه كبى ذكر اولنان علاجه دينور الاعناء همزه نك فتحيله جوانب ونواحى معناسنه در يقال اعناء السماء
اى نواحيها وكذا اعناء البلاد وقبائل مختلفه دن مجتمع جماعته دينور مفردلرى عنودر عينك كسريله العانى اسير
وكرفتاره دينور يقال هو عان اى اسير ودم سائله دينور العنوان عينك ضميله مكتوبك نشان وعلامتنه دينور كه
مراد سرنامه ودیباجه سيدر المعنا معظم وزننده عنوان معناسنه در العنونة عنعنه وزننده مكتوبه
عنوان يازمق معناسنه در تقول عنونته اذا وسمته شارح ديركه مؤلف بونلرى نون بابندن وجوهيله بيان ايلمشدر
اليائى العناية كتابه وزننده والعناية سحابه وزننده والعنى عتى وزننده برآدمه برزحمتلو نسنه مهم اولمق
معناسنه در يقال عناه الامر يعنيه ويعنوه عناية وعناية وعنيا اذا اهمه وبرامر مهمه اوغرايوب اكا مشغول اولمق
معناسنه در يقال عنى فلان على المجهول عناية ويقال عنى بحاجة عنا من الباب الرابع اذا اهمته واشتغل بها وباب
رابعدن ورودى قليلدر الاعتناء افتعال وزننده برزحمتلو ايشه اهتمام ايلمك معناسنه در يقال اعتنى بالامر اذا اهتم به
للعنى كتف وزننده برايشه اوغرامقله رنج وتعب چكن آدمه دينور العنى عينك فتحى ونونك سكونيله برآدمه
بر تعبلو ايش پيدا اولمق معناسنه در يقال عنى الامر له يعنى عنيا اذا حدث ونزل وطعام وشراب خوشكوار

اولمغله

اولمغله مزاجه موافق اولوب سيمك معناسنه در يقال عنى فيه الاكل اذا نجع وبراوت بتورمك معناسنه در
يقال عنت الارض بالنبات اذا اظهرته وعنى وعنايه اراده وقصد ايلمك معناسنه در يقال عنى بالقول كذا عنيا
وعناية اذا اراد العنا عصا وزننده بودخى طعام وشراب خوشكوار اولمغله مزاجه يرامق معناسنه در يقال
عنى فيه الاكل عنا من الباب الرابع اذا نجع واسيرلكه كرفتار اولمق معناسنه در يقال عنى الرجل اذا نشب
فى الاسار المعنى مأوى وزننده والمعنى مرمى وزننده والمعناة مرماة وزننده والمعنية مرميه وزننده
كلمه وكلامك مدلولنه دينور كه متضمن اولدقلرى امر مقصوددر قصد واراده معناسندندر خلاصه سى ازاسنه
الفاظ وضع اولنان صورت ذهنيه دن عبارتدر مفهوم اندن اعمدر العناء عطاء وزننده رنج وزحمت چكمك
معناسنه در يقال عنى الرجل عناء من الباب الرابع اذا نصب التعنى تفعل وزننده بودخى رنج وزحمت چكمك
معناسنه در يقال تعنى الرجل اذا نصب وبرتعب ومحنلو ايشك زحمتنى ارتكاب ايدوب اوزرينه المق معناسنه در
يقال تعنى العنية اذا تجشمها الاعناء همزه نك كسريله والتعنية تاديه وزننده برآدمى زحمته اوغراتمق
معناسنه در يقال اعناه وعناه اذا انصبه وكتابه عنوان يازمق معناسنه در يقال اعنى الكتاب وعناه اذا عنونه
ويقال عنه بالنون العنية تمره وزننده اسمدر رنج ومشقت معناسنه در يقال به عنية اى عناء العانى والمعنى
محدث وزننده عناء كلمه سنى مبالغة تاكيد اولورلر زحمت ومشقت ديمك اولور يقال عناء عان ومعن مبالغة
المعاناة مباهاة وزننده مشاجره ومنازعه معناسنه در يقال عاناه اذا شاجره وبرنسنه نك رنج وزحمتنى چكمك
معناسنه در يقال عاناه اى قاساه ومال اوزره دائما تقيد ونظارتله رعايت وتيمارنده اهتمام ايلمك معناسنه در يقال
هم مايعانون مالهم اى مايقومون عليها المعنى معظم وزننده برفرس اسميدر الواوى العى عينك فتحى وياتك
تشديديله كه اصلى عوى ايدى والعواء عينك ضمى والفك مديله والعوة عينك فتحى وواوك تشديديله
والعوية غنيه وزننده كلب وقورد مقوله سى اغزينى برطرفه چويروب اورمك على قول صوتنى آچقليه رق اوزاتمق
معناسنه دركه اولومق تعبير اولنور يقال عوى الكلب يعوى عيا وعواء وعوة وعوية من الباب الثانى اذا لوى
خطمه وصوت اومد صوته ولم يفصح وبرنسنه يى برطرفه بوروب بوكمك معناسنه در يقال عوى الشئ اذا عطفه
وبركسه مثلا اوتوز ياش كبى تمامى قوت كرته سنه كلوب بازولرى كركى كبى قوى اولمغله اخرك پنجه سنى بورمق معناسنه
مستعملدر يقال عوى الرجل اذا بلغ ثلثين سنة فقويت يده فعوى يدغيره وبرنسنه يى ايكى قات ايتمك معناسنه در
يقال عوى البرة والقوس اذا عطفها وعن حرفيله رد وصرف معناسنه مستعمل اولور يقال عوى عن الرجل
اذا كذب ورد يعنى فلان حقنده غيبت ايدن كسه يى تكذيب ايدوب اول تهمتى فلان اوزرندن رد ايلدى وبرجماعتى
فتنه وغوغايه چاغرمق معناسنه مستعملدر يقال عوى القوم الى الفتنة اذا دعاهم الاعتواء افتعال وزننده
بودخى كلب اورمك ياخو اولومق معناسنه در يقال اعتوى الكلب بمعنى عوى وبرنسنه يى بوروب بوكمك
معناسنه در يقال اعتوى الشئ اذا عطفه التعوية تأديه وزننده بودخى برنسنه يى ايكى قات ايتمك معناسنه در
يقال عوى البرة والقوس اذا عطفها الانعواء انفعال وزننده برنسنه ايكى قات اكلمك معناسنه در يقال عوى القوس
فانعوت العواء شد اوزننده وقصر ايله كلبه دينور ودبره ومقعده اطلاق اولنور ومنازل قمردن برمنزلك اديدر
بش ياخود درت كوكبدن عبارتدر كه كتابت الف صورتنده واقع اولمشلردر واكاورك الاسد دخى ديرلر بوصورت
صور شماليه دندر برالنى آسمانه طوغرى اوزادوب برآدمى چاغررشكلنده بركسه صورتى اوله جقدر كواكب مزبوره طرف
اسفلنده مركوزدر شارح ديركه اساسك بيانته كوره منزل مزبور برودت هوا موسمنك عقبنده طلوع ايلمكله كويا كه
بردى طردوتبعيد ايده رك اكسه سندن چاغروب كيدراولديغى باعث تسميه در انكيچون طاردة البرد دخى ديرلر وعواء
قوجه ناقه يه دينور العوة عينك ضمى وفتحيله بودخى است ومقعده دينور الاستعواء دادخواه اولمق
معناسنه در يقال استعواهم اذا استغاثهم المعاوية ميمك ضميله اركك قيزمش قانجق كلبه دينور يقال عوت المعاوية
اى الكلبة المستحرمة وتلكى انيكنه دينور وحرف تعريفسز اساميدندر معاوية بن ابى سفيان صحابيدر ومعاويه نك
مصغرنده معيوه ومعيه دينور يانك تشديديله ومعيية دينور ياء ثلاث ايله ابو معاويه پارس ديدكلرى جانورك
كنيه سيدر معويه ميمك فتحيله منزله وزننده ابن امرء القيس بن ثعلبه دركه قضاعه دن بربطن پدريدر عا
قصر ايله وعو عينك فتحى وواوك سكونيله وعاى سكون يا ايله قيون سوره جك صوتدن حكايه در المعاعاة
مباهاة وزننده الفاظ مذكوره ايله قيون سورمك معناسنه در يقال عاعى الراعى اذا زجر الضأن فقال عا وعى او عاى
شارح ديركه بو عين ماده سنه متعلقدر العوعاة والعيعاة والعيعاء دحرجه وزنلرنده بونلرده معاعاة معناسنه در

يقال عوعى يعوى عوعاة وعيعى يعيعى عيعاة وعيعاء بمعنى عاعى معاعاة المعاواة مباهاة وزننده بركسنيه حيقرمق
معناسنه دريقال عاواهم اذاصا يحهم عوّه عينك فتحيله بررجل آديدر اعواء همزه نك فتحيله وعوىّ سمى
وزننده ايكى موضعلردر التعاوى تفاعل وزننده تاس هرطرفدن كلوب بركمك معناسنه در يقال تعاووا عليه اذا اجتمعوا
الواوى العهو عينك كسريله اشك صويه سنه دينور جحش معناسنه وجنسى پاك واندامى معتدل ياقشقلو ياوز
وقوتلودوه يه دينور الاعهاء همزه نك كسريله برادمك مالنه آفت ايرشمك معناسنه دريقال اعهى الرجل
اذاوقعت فى ماله العاهة اليائى العىّ عينك فتحى ويانك تشديديله والعياء عطاء وزننده بركسه مراد ايلديكى
برايشك يولنى بيله ميوب و بوله ميوب آپشوب قالمق ياخود مباشرت ايلديكى ايشه كمال ومتانت ويره ميوب عاجز
ودرمانده اولمق معناسنه در يقال عىّ الرجل بالادغام وفكه عيا وعياء من الباب الرابع اذا لم يهتدلوجه مراده
اوعجز منه ولم يطق احكامه وجهل معناسنه مستعملدر تقول عيته اذاجهلته العيان ريان وزننده والعياياء
عينك فتحيله والعىّ طىّ وزننده والعيى فعيل وزننده وجه مذكور اوزره برنسنه دن عاجز ودرمانده آدمه
دينور وعىّ وعيى كلمه لرينك جمعلرنده اعياء واعييا دينور التعايى تفاعل وزننده والاستعياء والتعيى
تفعل وزننده عىّ وعياء معناسنه در يقال تعايا الرجل واستعيى وتعيى بمعنى عيى العىّ عينك كسريله تكلمدن
عجزايله حصر اولمق معناسنه در يقال عيى فى المنطق عيا من الباب الرابع اذا حصر الاعياء همزه نك كسريله
يوريلوب درمانده اولمق معناسنه در يقال اعيى الماشى اذا كلّ ويوروب درمانده قلمق معناسنه در يقال اعيى
السير البعير اذا كله وعاجز ايلمك معناسنه در يقال اعياه الداء اذا عجزه المعايا والمعايى ميملرك فتحيله معيى كلمه سنك
جمعلريدر كه يورغون ودرمانده لر ديمكدر يقال ابل معايا ومعاى اى معيية العياء سحاب وزننده والعياياء عينك فتحيله
شول بوغوره دينور كه ناقه يه چكلدكده كاركذارلق مصلحتنى بيليوب عجميلك ايليه ياخود اصلا ناقه يه چكلمامش اوله
كذلك بنى آدمده دخى استعمال اولنور يقال فحل عياء وعياياء اذا كان لا يهتدى للضراب اوالذى لم يضرب قط وكذا
الرجل جمعلرى اعياء كلور عياياء كلمه سنك جمعى حذف زائد اوزره مبنى در وعياء سحاب وزننده علاجيذير اولميان مرضه
دينور يقال داء عياء اى لايبرأ منه و بو وصف بالمصدردر المعاياة مباهاة وزننده والتعيية تفعله وزننده تعميه
ولغز كبى فهم واستخراجندن عاجز اوله جق كلام ايراد ايلمك معناسنه در يقال عايا الرجل وعيى اذا اتى بكلام لا يهتدى له
الاعيية اثفيه وزننده لغز ومعما كبى فهم واستخراجندن عاجز اوله جق كلامه دينور بنوعياء سماء وزننده
جرم قبيله سندن برجماعتدر عيعايه عينك فتحيله عدوان قبيله سندن برجماعتدر المعيى معظم وزننده
برموضعدر عيايه سحابه وزننده برجماعتدر العىّ طىّ وزننده ابن عدناندر كه معد نام كمسه نك
برادرى ايدى فصـــــــل الغين المعجمة اليائى الغبية غينك فتحى ويانك سكونيله آزجه يغموره دينور
على قول بردن صاغانقلى ياغان يغموره دينور تقول اخذتنا غبية اى مطرة غير كثيرة اوالدفعة الشديدة ومتتابعا
دوكيلان چوق صويه دينور ومتتابعا اوريلان قامچى يه دينور بونلرك مجموعنده اسمدر واسم مصدردخى اولور
وغبية التراب طبراغك هوايه توزوب چقان توزينه دينور وغبيه نابديد لكه دينور غيبت معناسنه در يقال جاؤا
على غبية الشمس اى غيبتها الغبا عصا وزننده بودخى هوايه آغوب چقان توزه دينور الغبياء حمراء وزننده
صرمشق چتلق اغاجلره دينور يقال شجرة غبياء اى ملتفة و يقال غصن اغبى التغبية تأديه وزننده اورتمك
معناسنه در يقال غباه اذاستره و باشدن صاچك مجموعنى كسمك معناسنه در يقال غبى الشعر اذا قصره واستأصله
الواوى الغبا عصا وزننده والغباوة عداوه وزننده بركسه كند ذهن و بليد اولمغله فهم وفطنتدن قاصر
اولمق معناسنه در يقال غبى الرجل الشئ وعنه غبا وغباوة من الباب الرابع اذا لم يفطن له و برنسنه مستور ومخفى
اولمق معناسنه در يقال غبى الشئ منه اذا خفى الغبىّ غنىّ وزننده ذهنى آغر بلادتلو آدمه دينور كه زكى
وزيرك مقابليدر الغبوة خطوه وزننده والغبوة فتوّه وزننده والغبىّ صلىّ وزننده غفلت معناسنه در
يقال فيه غبوة وغبوة وغبىّ اى غفلة الغباء سماء وزننده كيرلوجه ارضه دينور اليائى الغاتية تاى فوقيه ايله
عاتيه وزننده بونواوغوزخاتونه دينور يقال امرأة غاتية اى بلهاء الواوى الغثاء ثاى مثلثه ايله غراب وزننده
والغثاء زنار وزننده صويوزنده اولان وسيل صويى كتورديكى خار وخاشاك و كپوكه وسيل صوينه قارشمش يپراق
مقوله سنه دينور قال فى الاساس يقال فلان ماله غثاء وغثاء وعمله هباء وسعيه جفاء الغثو حشو وزننده برده غثاء
چوغالمق معناسنه در يقال غثا الوادى يغثو غثوا اذا كثر فيه الغثاء اليائى الغثى غثو وزننده ومرادفيدر يقال
غثى الوادى يغثى غثيا بمعنى غثا غثوا وسيل صويى مرعايى بوزوب برى برينه قاتمغله حلاوتنى كيدرمك معناسنه در

يقال غثى السيل المرتع اذا جمع بعضه الى بعض واذهب حلاوته وخلط كلام ايلمك معناسنه در يقال غثى الكلام
غثيا من الباب الثانى والرابع اذا خلطه ودوابّ ومواشى بى ياخودناسى برى برينه قاتوب هرج ومرج ايلمك معناسنه در
يقال غثى المال اوالناس اذا خبطهم وضرب فيهم وغثى وغثيان فتحاتله كوكل بولانمق معناسنه دركه قئ
مقدمه سيدر يقال غثت النفس غثيا وغثيانا اذا خبثت وهوا يوزى بولانوب بولوتلنمق معناسنه در يقال
غثت السماء بالسحاب اذا غيمت الاغثاء همزه نك كسريله بودخى سيل صويى مرعايى بوزوب برى برينه قاتمق
معناسنه در يقال اغثى السيل المرتع بمعنى غثى الغثا عصا وزننده پريوزنده نبات چوغلمق معناسنه در يقال
غثيت الارض بالنبات غثا من الباب الرابع اذا كثر فيها الاغثى اقصى وزننده ارسلانه دينور الواوى الغدوة
غينك ضمى ودالك سكونيله صباحك اوّل وقتنه دينور بكره معناسنه فارسيده بامداد وتركيده اركن
تعبير اولنور على قول صلوة فجر ايله طلوع شمس بيننده اولان وقته دينور تقول اتيته غدوة اى بكرة اومابين
صلوة الفجر وطلوع الشمس شارح ديركه غدوه و بكره كلمه لريله اكر اچنده اولديغك كونك صباحى مراد اولور ايسه
منوّن اولمز واكر نكره مراد اولور سه منوّن اولورلر وغدوه لفظنك جمعى غدى كلورمديه ومدى كبى الغداة
حصاة وزننده والغدية غنيه وزننده بونلرده غدوه معناسنه در غداة كلمه سنك جمعى غدوات كلور فتحاتله
وغديه نك جمعى غديات كلور وغدايا كلور وغدوّ كلور ضمتينله وواوك تشديديله وعندالبعض غدايا غديه نك جمعى
دكلدر بلكه عشايا كلمه سنه مزاوجه وجهيله استعمال اولنور پس قائل مزبور غداة كلمه سندن جمع اولديغنه ذاهب
اولمشدر الغدوّ سموّ وزننده والغدوة غرفه وزننده بر يره صباح وقتى كلمك وصباح وقتى كتمك و برايشه صباح
وقتى مباشرت ايلمك معناسنه در يقال غدا عليه غدوّا وغدوة اذا بكر عليه شارح ديركه بعده توسعه اولنوب وقتدن
تجريد ايله راح كبى افعال ناقصه يه ملحق اولمشدر صار معناسنه مستعملدر الاغتداء افتعال وزننده غدوّ
معناسنه در يقال اغتدى عليه بمعنى غدا عليه المغاداة مفاعله وزننده بركسيه اركندن وارمق و برايشى
اركندن ايشلمك معناسنه در يقال غاداه وغادى الامر اذا باكره الغد غينك فتحى ودالك تخفيفيله ايرته كونه دينور كه
يارين دخى تعبير اولنور فارسيده فردا دينور و بونك اصلى غدو ايدى بلاعوض واوحذف اولندى نسبتنده غدىّ
وغدوىّ دينور اثبات واو ايله الغادية صباح وقتنده پيدا اولان بلوده ياخود يغموره دينور الغداء سماء وزننده
صباح طعامنك اسميدر جمعى اغديه در تقول اطعمنا غداء اى طعام الغدوة التغدى تفعل وزننده صباح
طعامى يمك معناسنه در يقال تغدى الرجل اذا اكل الغداء الغدا عصا وزننده تغدّى معناسنه در يقال
غدى الرجل غدا من الباب الرابع بمعنى تغدى التغدية تأديه وزننده صباح طعامى يدرمك معناسنه در تقول
غديته اذا اطعمته الغداء الغديان سكران وزننده دائما اركن طعام اكل ايدن آدمه دينور مؤنثى غدياء در
ابو الغاديه يسار بن سعدركه صحابيدر الغادى ارسلانه اطلاق اولنور الغدّاء شدّاد وزننده ابن كعب دركه
اعيان عربدندر المغدى ميمك ودالك فتحيله اسم مكاندر مؤنثى مغداة در شول يره دينور كه قوم اندن صباح وقتنده
رحلت ايده لر كذلك وقت مرقومده رحلت اولنان يره دينور نته كه مراح ومراحه بونك مقابليدر بو مناسبتله مطلقا
منشأ ومصيره استعمال اولنديلر بعده بر ولدك پدرينه مشابهت كامله سنده استعمال ايلديلر زيرا پدر اولادك اصلى
ومنشأى ونسب واخلاق وشمائلده بالنسبه مرجع ومصيريدر بو جهتله مجاز بمرتبتين اولور ومنه يقال ماترك فلان
من ابيه مغدى ومغداة ولا مراحا ومراحة اى شبها يعنى كويا كه جمله سنى اخذ واستيفا ايلمشدر الغدوىّ عربىّ
وزننده كه حيوان قارننده اولان ياورى يه دينور على قول قيون قسمنه مخصوصدر ياخود فحلك طوتدرديغى دوله
مقابل بيع اولنان دوه يه وسائر حيوانه دينور ياخود قوچك طوتدرديغى دوله مقابل بيع اولنان قيونه دينور
مؤلفك بما يباع اوان يتباع قوللرى مسامحه اوزره در ولفظ مزبور كلمه نسبت اولمغله كويا كه آنلر فردا به منسوبلردر
الواوى الغذىّ ذال معجمه ايله غنىّ وزننده والغذوىّ عربىّ وزننده غدوىّ معناسنه در بو صورتده غذايه
منسوب اولور وغذىّ تازه قوزويه دينور جمعى غذاء كلور غينك كسريله الغذاء كساء وزننده مأكولات
ومشروباتدن بدنك نماء وقوامنه مدار اولان شيئه دينور يقال اعطاه غذاء وهو ما به نماء الجسم وقوامه الغذو
عزو وزننده بركسيه غذاء ويرمك معناسنه در يقال غذاه يغذوه غذوا اذا اعطاه الغذاء واركك دوه افشانى كسه رك
ايشه مك معناسنه مستعملدر يقال غذا الجمل بوله و ببوله اذا قطع ودوه نك افشانى كسيله كسيله كلمك معناسنه در
يقال غذا بول الجمل اذا انقطع وآقمق معناسنه در يقال غذا الشئ اى سال وتيز تيز يورمك معناسنه در يقال غذا الرجل
اذا اسرع وطمردن قان روان اولمق معناسنه در يقال غذا العرق اذا سال دما التغذية تفعله وزننده بودخى غذا ندرمك

معناسنه‌در یقال غدی بمعنی غذاه و بسلمك معناسنه مستعملدر یقال غذاه اذا رباه ودوه کسه‌رك ایشه‌مك معناسنه‌در
یقال غدی الجمل بوله اذا قطعه وطمردن قان آقق معناسنه در یقال غذی العرق اذا سال دما الاغتذاء افتعال
وزننده والتغذی تفعل وزننده غدالنمك معناسنه در یقال غذاه فاغتذی وتغذی الغذا عصا وزننده
ارکك دوه‌نك بولنه دیرلر الغذوان فتحاتله شوقلو وجنبشلو اویناق بوکرك آته دینور و بدزبان وفاحش ودلازار
آدمه دینور مؤنثی غذوانه در و بصره ایله مدینه بیننده برصوبك آدیدر الاستغذاء برآدمی یره چاوب خاکسار ایلمك
معناسنه‌در یقال استغذاه اذا صرعه فشدخه صرعه الغاذیة بدنده برطمرك آدیدر الغاذی غدالندریجی
و بسلیجی معنالرینه‌در بو مناسبتله دواب ومواشی یی کوزل بسلیوب رعایت وتیمار ایدن حاذق آدمه اطلاق اولنور یقال
هو غاری مال ای مصلحه وسائسه البائی الغذی غذو وزننده ومرادفیدر تقول غذیته غذیا من الباب الثانی
بمعنی غذوته جوهری یائیدن دخی کلدیکنی بیلمامکله انکار ایلدی الواوی الغرو غینك فتحی ورانك سکونیله
برنسنه برنسنه‌یه بوس بتون محکمجه یاپشوب قبلامق معناسنه در یقال غرا السمن قلبه یغرو غروا اذا لزق به
وغطاه و برنسنه‌یی توتقال ایله یاپشدرمق معناسنه در یقال غری الجلد به اذا الصقه بالغراء وغرو عجب معناسنه‌در که
تعجبیدن نه که غروی دخی بو معنایه در دعوی وزننده یقال لاغرو من کذا ولاغروی ای لاعجب الغرا عصا
وزننده والغراء کساء وزننده برنسنه‌در که کندیسیله برنسنه طلا اولنور یاخود آخر نسنه‌یه یاپشدر یلور بعضلر
دیدیکه برنسنه‌در که بالغك قارندن ظهور ایدر آنکله نسنه یاپشدر یلور بونلر ترکیده طوتقال دیدکلر یدر که ایکی
درلو اولور بردراوسی غرا الجلود دیدکلر یدر که حیوانك جلدنی مهری اولنجه تکرار تکرار طبخ وتصفیه دنصکره
انعقاد ایدر تبه سنه کانجه بری برینه ضربله حاصل اولان طوتقالدر و بریسی غرا السمك دیدکلر یدر که بالق
طوتقالی دیرلر خنزیر البحر دیدکلری اوزون برونلو بالغك وامثالنك جوفنده اولور منجمدر طوبتدر وغرا عصا
وزننده کوچك بوزاغی‌یه دینور ومطلقا تازه ولده دینور وآریق ومهزول انسانه وحیوانه دینور غراة دخی دینور
جمعی اغراء کلور وغرا کوزللکه دینور یقال به غرا ای حسن الغراء کساء وزننده طوتقاله دینور که ذکر اولندی
ودابه‌سی اولمیان آدمه دینور یقال رجل غراء ای لادابة له المغروة مقروه وزننده والمغریة مرمیه وزننده
طوتقال ایله یاپشدرلمش یایه دینور یقال قوس مغروة ومغریة ای ملصقة بالغراء الغرا عصا وزننده والغراء سما
وزننده برنسنه‌یه پك حرصله دوشکون اولمق معناسنه در یقال غری به غرا وغراء من الباب الرابع اذا اولع ومایه
وماده اولان آیازمه و پیکار مقوله سنك صوینی صوغومق معناسنه در یقال غری العد اذا برد ماؤه بوراده عد
عینك کسریله در الاغراء همزه‌نك کسریله بودخی برنسنه‌یه دوشکون اولمق معناسنه در یقال اغری به
علی المجهول اذا اولع و برآدمی برنسنه‌یه ترغیب وتحریصله قندرمق معناسنه در یقال اغری فلانا به اذا اولعه وناس
ارالغنه فتنه واختلال القاسیله بری برینه قشقرتمق معناسنه در یقال اغری بینهم العداوة ای القاها کانه الزقها بهم
الغروی دعوی وزننده اسمدر برنسنه‌یه دوشکونلکه دینور التغریة تفعله وزننده بودخی برنسنه‌یه پك حرصله
دوشکون اولمق معناسنه در یقال غری به علی المجهول ای اولع وصوامق معناسنه در یقال غراه به اذا طلاه
الغری غنی وزننده کوزله دینور یقال رجل وشیء غری ای حسن ورسم وطرح و بناسی خوب واطیف بنا
وعمارته دینور الغریان تثنیه بنیه‌سیله کوفه ده ایکی بناء مشهوردر ماده مرقومه دن مأخوذدر المغاراة مباهاة
وزننده والغراء قتال وزننده ایکی نسنه بیننه فاصله ویرمیوب بری برینه اولاشدرمق و بناشدرمق معناسنه در
یقال غاری بین الشیئین اذا ولی و برکسه ایله اونکولك ایدوب لج وجدال ایلمك معناسنه در یقال غاری فلانا
اذا لاجه الغراوی رغامی وزننده کپوکه دینور رغوه معناسنه جمعی رغاوی درانك فتحیله غریة غنیه وزننده
برموضع آدیدر غریه سمیه وزننده غنی قبیله‌سی یورنده برصو آدیدر غری سمی وزننده اجأ نام جبل قربنده
برصو آدیدر الواوی الغزو غینك فتحی وزای معجمه‌نك سکونیله برنسنه‌یی اراده وطلب ایلمك معناسنه در یقال
غزاه یغزوه غزوا اذا اراده وطلبه وقصد ایلمك معناسنه در یقال غزاه اذا قصده وتقول غزوی کذا ای قصدی
ودشمنله جنك وقتال ایلمکه کتمك معناسنه‌در یقال غزا العدو اذا سار الی قتالهم وانتهابهم الغزوان فتحاتله
والغزاوة عداوه وزننده بونلرده دشمن اوزره جنك وقتال ایلمکه کتمك معناسنه در یقال غزا العدو غزوا
وغزوانا وغزاوة اذا سار الی قتالهم وانتهابهم الغازی غزو ایدن آدمه دینور جمعی غزی کلور غینك ضمی وزای
مشدده‌نك فتحیله وغزی کلور دلی وزننده الغزی غنی وزننده اسم جمعدر الاغتزاء افتعال وزننده بودخی
قصد ایلمك معناسنه در یقال اغتزاه اذا قصده و برآدمی سائر همدم واصحابلری بیندن اختیار واختصاص

معناسنه‌در

معناسنه در یقال اغتزی بفلان اذا اختص به من بین اصحابه الاغزاء همزه‌نك کسریله برآدمی غزایه حمل
ایلمك معناسنه‌در که غزا ایتدرمکدن عبارتدر یقال اغزاه اذا حمله علی الغزو ومدیونه ذمتنده اولان دین ومطلوبی
تعجیل ایلمیوب تاخیر وامهال ایلمك معناسنه‌در یقال اغزاه اذا امهله واخر ماله علیه من الدین وناقه‌نك دول طوتمسی
چپارزلنمق معناسنه در یقال اغزت الناقة اذا عسر لقاحها وخاتونك اری غزایه کتمك معناسنه‌در یقال اغزت
المرأة اذا غزا بعلها التغزیة تفعله وزننده بودخی برآدمی غزا ایتدرمك معناسنه در یقال غزاه اذا حمله
علی الغزو المغزی مجرا وزننده اسم مکاندر مقصد ومرام معناسنه در یقال مغزی الکلام ای مقصده المغازی
میمك فتحیله غزاة قسمنك مناقب وداستانلرینه دینور سیر وشهنامه کبی ومنه کتاب المغازی ای مناقب الغزاة
شارح دیرکه بونك مفردی بوقدر یاخود مغزی یاخود مغزاة کلمه‌لریدر المغزیة محسنه وزننده کبه ناقه‌یه دینور که
مدت حملندن برسنه اوزره برآی کچمش اوله کداونآوج آیه بالغ اولور یقال ناقة مغزیة ای زادت علی السنة
شهرا فی الحمل غزوان سلمان وزننده هرات شهرنده برمحله آدیدر وطائفده برجبل آدیدر و بررجل اسمیدر غازیه
وغزیة غنیه وزننده وغزیه سمیه وزننده وغزی سمی وزننده اسامیدندر ابن غزو دلو وزننده محدثدر
وربیعة بن الغازی تابعیدر الواوی الغسو علو وزننده کیجه قرا کو اولمق معناسنه در یقال غسا اللیل یغسو
غسوا اذا اظلم الاغساء همزه‌نك کسریله غسو معناسنه در یقال اغسی اللیل بمعنی غسی الغساة حصاة
وزننده خرمانك هنوز قورغنه دینور که اوچنجی مرتبه سیدر بلح معناسنه جمعی غسا کلور وغسیات کلور فتحاتله
الغسوة ثمره وزننده سدر اغاجنك یمشنه دینور نبقه معناسنه درکه عربستان خرمانی دیدکلریدر الغسا
عصا وزننده بودخی کیجه قرا کو اولمق معناسنه در یقال غسی اللیل غسا من الباب الرابع اذا اظلم الاغساء
همزه‌نك کسریله کیجه‌نك ظلمتی قبلایوب بوریمك معناسنه در یقال اغساه اللیل اذا البسه ظلامه الواوی
الغشی غینك فتحی وشین معجمه‌نك سکونیله والغشیان فتحاتله بیخود اولمق معناسنه درکه بایلمق تعبیر اولنور
یقال غشی علیه غشیا وغشیانا علی بناء المجهول اذا اغمی و بوستر وغطاء معناسندن مأخوذدر شارح دیرکه
اکثر لغویین غشی ایله اغماء بینی فرق ایدرلر و اقعا کتب طبیه ده دخی بو وجهله مشروحدر که غشی
برحالتدر که قلبك ضعفدن وروح حیوانینك داخله حرکتی یاخود محتقن اولمسی حسبیله بالکلیه قلبه اجتماعندن
ناشی قلب تنفس ایده مدیکندن حس وحرکتك معطل اولمسیدر یاخود روح قلیل ورقیق اولمغله معدن روح
اولان قلبده موجود اولان روحدن فضله اولمامغله سائر اعضایه توزیع اولمدیغندن حس وحرکت معطل اولور
یاخود سببی برودتك شدتی و یا حرارتك حدتی اولورا کا بایغنلق تعبیر اولنور واغماء بطون دماغ بارد وغلیظ بلغم ایله
ممتلی اولدیغندن روحك مجرالرنده روحك نفوذینی مانع سده کامله سببیله اعضانك حس وحرکتدن قالوب
معطل اولمسندن عبارتدر بوکه اوغونمق تعبیر اولنور المغشی علیه مرمی وزننده بایلمش آدمه دینور که بایغین
تعبیر اولنور الغشیة خطوه وزننده اسمدر بایغنلغه دینور الغشوة والغشاوة غینلرك حرکات ثلاثیله
والغاشیة والغشیة غرفه وزننده والغشایة ثمامه وزننده والغشایة کتابه وزننده اورتویه دینور یقال
علی بصره وقلبه غشوة وغشاوة مثلثتین وغاشیة وغشیة وغشایة وغشایة ای غطاء الغواشی غاشیه‌نك
جمعیدر کما سیذکر التغشیة تفعله وزننده اورتمك معناسنه‌در یقال غشی الله علی بصره ای غطاه الاغشاء
همزه‌نك کسریله تغشیه معناسنه‌در یقال اغشی الله علی بصره ای غطاه وتغشیه واغشاء برنسنه‌یی شیء
آخر ایله بوریمك معناسنه‌در تقول اغشیته وایاه وغشیته اذا اغطیته مثال اولرده مجاز و بونلرده حقیقتدر
الغشاوة عداوه وزننده برنسنه برشیئی بوریمك معناسنه‌در یقال غشیه الامر غشاوة من الباب الرابع اذا غطاه
التغشی تفعل وزننده بودخی بوریمك معناسنه‌در یقال تغشاه الامر اذا تغطاه الغاشیة برنسنه‌یی اورتوب
بورین شیئه دینور تأنیثی موصوف اعتباریله یاخود مبالغه‌یه محمولدر جمعی غواشی کلور ومنه قوله تعالی ومن
فوقهم غواش ای اغماء ای اغطیة آت قسمنك اکری اورتوسنه که فارسیده زین‌پوش دیرلر غاشیه دیدکلری
بو معنادندر وغاشیه قیامته اطلاق اولنور ومنه قوله تعالی هل اتاك حدیث الغاشیة ای القیامة ونار جهنمه
اطلاق اولنور و بورکی احاطه ایدن انجه زاره دینور که انخلاعنده صاحبی هلاك اولور قبض القلب معناسنه‌در
فارسیده پوشش دل دیرلر وقلج قیننك اغزندن اشاغیده دیلك تعبیر اولنان یرینه قدر صاریلان صغری
دریسنه دینور علی قول قبضه‌سنه صاریلان قالین دری‌یه دینور و انسان وحیوانك جوفنده عارض اولان
ایج مرضنه دینور وکابوس کبی آدمه مستولی اولان جرارله وسائلره اطلاق اولنور یقال غشیت علیه الغاشیة

مطلب

اى السؤال وجعيتله زيارته كلان يارانه اطلاف اولنور ودوه پالاننك آرد قاشنده اولان دموره دينور الغشاء كساء
وزننده اورتويه و پرده‌يه دينور ومنه غشاء القلب والسرج والسيف وغيره اى ماتغشاه الغشواء حمراء وزننده
برمعروف قسراغك آديدر وشول كچى‌يه دينوركه سائر بدنى بتون سياه اولوب يوزى قبلايى بياض اوله الاغشى
غشواء لفظنك مذكريدر وصف مذكور اوزره اولان اركك آته ده وصف اولور الغشو حشو وزننده سدر
آغاجنك يمشنه دينور نبق معناسنه وغشو مصدر اولور بركسيه همان چيقه كلمك معناسنه يقال غشاه يغشوه
غشوا اذا اتاه الغشيان فتحاتله فاميله يادكنكله پيدرپى ضرب ايلمك معناسنه‌در يقال غشيه بالسوط
غشيانا من الباب الرابع اذا ضربه وبركسيه چيقه كلمك معناسنه‌در يقال غشى فلانا اذا اتاه وجماع ايلمك معناسنه
مستعملدر يقال غشى فلانة اذا جامعها الاستغشاء اورتنوب بورنمك معناسنه‌در يقال استغشى ثوبه وبثوبه
اذا تغطى به كيلا يسمع ولا يرى بوراده كيلا يسمع قولى تميم‌در غشى سمى وزننده برموضعدر اليائى الغضاة ضاد
معجمه ايله حصاة وزننده برشجر معروف آديدر جمعى غضا كلور ومنه ذئب غضا بو شجر باديه اشجارندندر فارسيده
تاغ وتركيده داغدغان وسكسك آغاجى ديرلر بغايت متين اولور آتشى نيچه كون سونميوب طورر بين العرب نار
الغضا متعارفدر واول آغاجلقده توره‌يوب ايو ايدن قورد قسمى بغايت خبيث ومغتال اولمغله * ذئب غضا واخبث
من ذئب الغضا * مثل اعرابندندر وعربلر بعض حيوانى بعض امكنه ومراعى‌يه مضاف ايدرلر زيرا امكنه واغذيه‌نك
طباعلرنده تأثيرلرى اولديغندن كويا كه آنكله نشأت ايلمشلردر وغضانى كلابه مخصوص برارضك آديدر ونجد
اولكه‌سنده بروادى آديدر واورمانه دينور اهل الغضا اهل نجددر زيرا شجر غضا آنده چوق اولور ذئاب الغضا
بنوكعب بن مالك بن حنظله جماعتيدركه پك خبيث وبدكار اولور الغضياء حمراء وزننده شجر غضا
چوق اولان يره دينور يقال ارض غضياء اى كثيرة الغضا وغضياء مد وقصر ايله شجر غضا اورمانه وقور يلغنه دينور
الغاضى شجر غضا اوتلايجى دوه‌يه دينور يقال بعير غاض اذا كان يأكل الغضا ويقال ابل غاضية وغواض
وغاضى ديرنكلو وجعيتى منتظم تام ووافرشيئه دينور يقال شئ غاض اى حسن الغضو جام وافر ونظام حال
وجعيت وسامان وثروت صاحبى آدمه دينور يقال رجل غاض اى حسن الغضو كاس طاعم مكفى الغضى
كتف وزننده شول دوه‌دركه شجر غضا اوتلامغله قارن آغريسنه اوغرامش اوله يقال بعير غض اذا اشتكى بطنه
من اكل الغضا ويقال ابل غضية وغضايا الغضا عصا وزننده دوه شجر غضا اوتلامقدن قارن آغريسنه
اوغرامق معناسنه‌در يقال غضيت الابل غضا من الباب الرابع اذا اشتكى بطنها من اكل الغضا غضيا سلمى
وزننده يوز عدد دوه‌نك علميدر غير منصرفدر غضيان سكران وزننده برموضعدر الغاضية مظلمه معناسنه‌در
يقال ليلة غاضية اى مظلمة ومضيئه معناسنه اولمغله ضد اولور يقال ليلة غاضية اى مضيئة ونار عظيمه‌يه
اطلاق اولنور يقال نار غاضية اى عظيمة التغاضى تفاعل وزننده تغافل معناسنه‌در يقال تغاضى عنه اذا
تغافل شارح ديركه اصلى تغاضض دخى اولور الاغضاء همزه‌نك كسريله كوز قپاقلرنى قيمق معناسنه‌در يقال
اغضى الرجل اذا ادنى الجفون وبرنسنه حقنده طنميوب ايسم اولمق معناسنه‌در يقال اغضى على الشئ اذا سكت
وكيجه قراكومق ياخود ظلمتله هرشيئى قبلايوب بورمك معناسنه‌در يقال اغضى الليل اذا اظلم اوالبس ظلامه
كل شئ وبرنسنه‌يى كورمزدن كلمك ياخود كورديكى كبى كورمزلك صورتيله اوته‌يه باقيويرمك معناسنه‌دركه
مسامحه ايلمكدن عبارتدر يقال اغضى عنه طرفه اذا سدّه اوصدّه الغضو غينك فتحى وضادك سكونيله بودخى
كيجه قراكومق ياخود ظلمتله هرشيئى قبلامق معناسنه‌در يقال غضا الليل يغضو غضوا اذا اظلم اوالبس ظلامه
كل شئ الغضيانة سكرانه وزننده جنسى پاك اصيل دوه بلوكنه دينور الغضو سمو وزننده برنسنه ديرنكلو
ومنتظم ووافر ووافى اولمق معناسنه‌در يقال غضا الشئ يغضو غضوا اذا كان جاما وافرا اليائى الغطى غينك
فتحى وضمى وطانك سكونيله يكتلك حالتى درجه كماله وازوب تمام يكيت اولمق معناسنه‌در يقال غطى الشباب غطيا
من الباب الثانى اذا امتلأ وبورمكده تمام دوشنوب بردوزه‌يه اشوب كتمك معناسنه‌در يقال غطت الناقة اذا ذهبت
فى سيرها وكيجه مظلم اولمق معناسنه‌در يقال غطى الليل اذا اظلم وآغاجك دالّرى اوزاتوب يريوزينه دوشمك
معناسنه‌در يقال غطت الشجرة اذا طالت اغصانها وانبسطت على الارض وكيجه ظلمتيله برنسنه‌يى قبلايوب بورمك
معناسنه‌در يقال غطى الليل فلانا اى البسه ظلمته وبرنسنه‌نك اوزرنى اورتو ايله اورتمك ياقپاقله قپامق معناسنه‌در يقال
غطى الشئ وعليه اذا ستره وعلاه الاغطاء همزه‌نك كسريله بودخى آغاجك دالّرى اوزانوب يريوزينه دوشمك
معناسنه‌در يقال اغطت الشجرة اذا طالت اغصانها وانبسطت على الارض وبرنسنه‌نك اوزرنى اورتمك معناسنه‌در

يقال اغطى الشئ وعليه اذا ستره وعلاه التغطية تفعله وزننده كيجه ظلمتله برنسنه‌يى قبلامق معناسنه‌در يقال غطى
الليل فلانا اذا البسه ظلمته وبرشيئك اوزرنى پوشيده ايله اورتمك معناسنه‌در يقال غطاه اذا ستره وعلاه
الاغتطاء افتعال وزننده اورتنمك معناسنه‌در يقال اغتطى به اذا تغطى الواوى الغطو خطو وزننده والغطو
سمو وزننده كيجه مظلم اولمق معناسنه‌در يقال غطا الليل غطوا وغطوا اذا اظلم وبحر ونهر مقوله‌سنك صويى
چوغالوب قالقمق معناسنه‌در يقال غطا الماء اذا ارتفع واورتمك معناسنه‌دركه واوى ويائيدر يقال غطاه اذا
واراه وستره الغطاء كساء وزننده اورتويه دينور يقال ماله وطاء وغطاء اى ما يتغطى به الغطاية كتابه وزننده
عرب نسوانينك كوملك اوزرندن كيدكلرى زيبون مقوله‌سنه دينوركه آنكله تغطى ايدرلر الاعطاء همزه‌نك
كسريله باغ آصمه‌سنه صويورمك معناسنه‌در يقال اغطى الكرم اذا جرى فيه الماء الغطوان فتحاتله برآدمك
اتباع واعوان ومتعلقاتى مقوله‌سى جمع كثرتنه دينور يقال انه لذو غطوان اى ذو منعة وكثرة الواوى الغفو
والغفوة والغفية غينلرك فتحى وفالرك سكونلريله تومسك ومرتفع يره دينوركه اورايى صو بصمز زبيه معناسنه
الغفو عفو وزننده والغفو سمو وزننده اويومق ياخود اويوقلمق معناسنه‌در يقال غفا الرجل غفوا وغفوا اذا
نام اونعس وبرنسنه صويك دبنه باتميوب يوزينه چقمق معناسنه‌در يقال غفا الشئ اذا طفا على الماء الاغفاء
همزه‌نك كسريله بودخى اويومق ياخود امزكمق معناسنه‌در يقال اغفى الرجل اذا نام اونعس اليائى الغفا عصا
وزننده بغداى ايچندن آيرتلنوب آتيله‌جق بيكانه نسنه‌يه دينور قره‌موق ودلوجه وصمان كبى الغفى غينك
فتحى وفانك سكونيله بغداى ايچندن غفاديدكلرى بيكانه لرى آيرتليوب اوكورتلمك معناسنه‌در يقال غفى الطعام
غفيا من الباب الثانى اذا نقاه من الغفا الاغفاء همزه‌نك كسريله غفى معناسنه‌ده يقال اغفى الطعام بمعنى غفاه
وبغداى كتيكلى اولمق معناسنه‌در يقال اغفى الطعام اذا كثرت نخالته وخرمنده صمان اوزره ياتوب اويومق
معناسنه‌در يقال اغفى الرجل اذا نام على الغفا اى التبن فى بيدره الغفاء غثاء وزننده ومرادفيدركه
سيليندى‌يه دينور وتوز كبى خرما قورغنه عارض اولور برآفت اسميدركه قورغى كويمز اولور وبغداى ايچره اولان
ويرنده قلان صمان وكسمك خرده‌لرينه والندى وچاقندى مقوله‌سنه دينور كذلك دوه‌لر ايچندن آيرتلنوب
سچيلان كيزلرينه دينور الانغفاء انفعال وزننده قيرلمق معناسنه‌در يقال انغفى الشئ اذا انكسر الغفاءة ثمامه
وزننده كوزك سياهنه عارض اولان آقلغه دينور يقال اصابت عينه غفاءة اى بياض على حدقتها الغفية غفله
وزننده امزكمق معناسنه‌در يقال غفى الرجل غفية من الباب الرابع اذا نعس وزبيه معناسنه‌دركه صو بصمز اولان
تپه‌سى يره دينور الواوى الغلاء سماء وزننده نرخ زياده بهايه چقمق معناسنه‌در يقال غلا السعر يغلو غلاء
ضد رخص مؤلفك بصائرده بيانه كوره غلو وغلا ماده‌سى برنسنه حدّى صاوشمق معناسنه موضوعدر
مصدرى نرخده اولورسه غلاء وقدر ومنزلت مقوله‌سنده اولورسه غلو ورمى سهامده غلو كلور سمو وزننده
ومعانئ سائره آندن متفرعدر انتهى وغلاء اوقى پك ايراق كيدن تيرانداز‌ه دينور يقال رجل غلاء اى بعيد الغلو بالسهم
الغالى والغلى غنى وزننده بهالو نسنه‌يه دينور نسب اوزره دركه تقول بعته بالغالى والغلى اى بالغلاء يعنى
بالسعر الغالى الاغلاء همزه‌نك كسريله نرخى زياده بهايه چقرمق معناسنه‌در يقال اغلى الله السعر اى جعله غاليا
واوتلقلرپك بويلنوب برى برينه صارمشمق معناسنه‌در يقال اغلى النبت اذا التف وعظم وبناتك داللرى قوتلنوب
اوزامق ايچون يپراقلرنى صيروب تخفيف ايلمك معناسنه‌در يقال اغلى الكرم اذا خففه من ورقه المغالاة مباهاة
وزننده صاتلق نسنه‌يى حدّندن زياده بها ايله بازار ايلمك معناسنه‌در يقال غالاه وبه اذا سامه فابعط واوقى
پك ايراغه آتمق ايچون اللرنى يوقرى طوتمق معناسنه‌در يقال غالى السهم وبه مغالاة وغلاء اذا رفع يديه لاقصى
الغاية الغلو سمو وزننده برنسنه حدّى تجاوز ايلمك معناسنه‌در يقال غلا فى الامر يغلو غلوا اذا جاوز حدّه
وغلو غينك فتحيله وغلو سمو وزننده اوقى ايراغه آتمق ايچون اللرنى يوقرى طوتمق معناسنه‌در يقال غلا بالسهم
غلوا وغلوا اذا رفع يديه لاقصى الغاية وغلو سمو وزننده اوق حدّ ومقداردن ازيد ايراغه كتمك معناسنه‌در
يقال غلا السهم اذا ارتفع فى ذهابه وجاوز المدى واوتلرپك بويلنوب برى برينه صارمشمق معناسنه‌در يقال غلا
النبت اذا التف وعظم الغلوة ثمره وزننده اوق آتمى مسافه‌يه دينور جمعى غلوات كلور فتحاتله وغلاء كلور
غينك كسريله ومنه المثل * جرى المذكيات غلاء * بوراده مذكيات مذكيه‌نك جمعيدركه بش ياشنى كچمش
آتلره دينور يعنى سن مذكوره‌ده اولان آتلر ميدانلو اولور جذع كبى ميدانى طار اولمز بو مثل ميدان فضيلتده اقرانته
فائق اولانه كسنه‌نه وقعنده ايراد اولنور المغلا منبر وزننده ايراغه كيدن اوقه دينوركه منزل اوقى تعبير ايتديكلرى‌در

الغلواء نفساء وزننده ولامك سكونيله ده لغتدر حدّى صاو شمغه دينور تقول خفض من غلوائك اى من غلوك
ودلو قانلولغك سرعتله كلوب باصمش اوائل هنكامنه دينور يقال فعل ذلك فى غلواء شبابه اى فى اوّله وسرعته
الغلوان غينك ضميله غلواء معناسنه در يقال غلوان الشباب اى غلواؤه الغالى سموزاته دينور يقال لحم غال
اى سمين الغلاء سماء وزننده خرده بالغه دينور جمعى اغليه كلور الغلوى سكرى وزننده غاليه يه دينور كه
طيب معروفدر كاسيذكر وجوهرى برفرسك اسمى اولمق اوزره ده ثبت ايلمكله غلط ايلدى زيرا اول مهمله ايله
علوى در شارح ديركه جوهرى دخى مهمله ايله محلنده رسم ايلمشدر التغالى تفاعل وزننده نبات بويلنوب
اوزامق معناسنه در يقال تغالى النبت اذا ارتفع وطوار قسمى زبونليوب اتى كيتمك معناسنه در يقال تغالى لحم
الناقة اذا ذهب واوتلر اوزايوب برى برينه صرمشمق معناسنه در يقال تغالى النبت اذا التفّ وعظم الاغلولاء
اعشيشاب وزننده بو دخى اوتلر اوزايوب برى برينه صرمشمق معناسنه در يقال اغلولى النبت بمعنى تغالى الاغتلاء
افتعال وزننده سرعتله يوريمك معناسنه در يقال اغتلى البعير اذا اسرع اليائى الغلى غينك فتحى ولامك
سكونيله والغليان فتحاتله قينامق معناسنه در يقال غلت القدر غليا وغليانا من الباب الثانى اذا جاشت
الاغلاء همزه نك كسريله والتغلية تفعله وزننده قيناتمق معناسنه در يقال اغلى القدر وغلاها
اذا جاش بها وتغليه برآدمه ايراقدن اشارتله سلام ويرمك معناسنه در يقال غلاه اذا سلّم من بعد
واشار به الغالية طيب معروف آديدر تركيده تحريفله قليه مسك ديرلر مركبات قديمه دندر ابتدا آنى
ايجاد ايدن جالينوس در اصل ماده سى مسك وعنبر وبان ياغى وعسلبند وخوشبو مقطر صولردر قيمتلو اولمسى
وجه تسميه در التغلى تفعل وزننده غاليه سورنمك معناسنه در يقال تغلى الرجل اذا تحلق بالغالية الغلانية
علانيه وزننده برنسنه ده حدّى تجاوز ايلمكه دينور نونى زائده در تغالى معناسنه در يقال باعه غلانية اى بالتغالى
الواوى الغمو غينك فتحى وميمك سكونيله سقف بيتى چامور وتخته وآغاج مقوله سيله اورتمك معناسنه در يقال
غما البيت يغمو غموا اذا غطاه بالطين والخشب اليائى الغمى غمو وزننده اوغونمق معناسنه در يقال غمى
على المريض على المجهول اى غشى عليه ثم افاق الاغماء همزه نك كسريله غمى معناسنه در يقال اغمى على المريض
على المجهول بمعنى غمى عليه وبتون كون هوا قبلانى بلوتلو اولمق معناسنه در تقول اغمى يومنا على المجهول ايضا
اذا دام غيمه واخشام هلالك اوكنه بلود كلمكله كورنمز اولمق معناسنه در يقال اغميت ليلتنا على المجهول اى غمّ هلالها
الغما قفا وزننده اوغونمش آدمه دينور يقال رجل غما اى مغمى عليه بونك مفرد وجمعى وتثنيه سى مساويدر
ياخود تثنيه سنده غميان دينور فتحاتله وجمعنده اغماء دينور وغما وغماء كساء وزننده خانه نك تاوانه دينور ياخود
طام اوزره اورتدكلرى طبراق وتخته وطوغله مقوله سنه دينور بونك تثنيه سنده غميان وغموان وجمعنده اغميه
وغماء دينور وغما آتى ترلتمك ايچون صرتنه چكدكلرى چول وپلاس مقوله سنه دينور وغما هواده بلود اولمغله
هلال مستور اولمغه دينور كاسيذكر الغمى غينك فتحى وميمك سكونيله سقف خانه يى اورتمك معناسنه در
تقول غميت البيت غميا من الباب الثانى اذا غطيته وهوا بلوتلى اولمغله هلال كورنمز اولمق معناسنه در ومنه يقال
فى السماء غمى وغما اذا غمّ عليهم الهلال وبونلر غم ماده سندن دكلدر برأسه لغتلردر غما غينك فتحيله اما
لفظنده لغتدر كه حرف استفتاحدر يقال غما والله اى اما والله الغاميا قاصعاء وزننده ترلا فاره سى يوه لرندن
برينك اسميدر الواوى الغنوة غرفه وزننده زنكينلكه دينور كه غيره محتاج اولمامقدن عبارتدر تقول لى
عنه غنوة اى غنى اليائى الغنا غينك كسرى والفك قصريله بركيمسه تاهل ايلمك معناسنه در معناى آتيه دندر
زيرا اول سببله نامحرمدن اكتفا اولنور يقال غنى الرجل غنا من الباب الرابع اذا تزوج وزنكين اولمق معناسنه در
وبونده غين مفتوح اولدقده الفى ممدود اولور يقال غنى فلان غنا وغناء ضد فقر وكفايت واكتفاء معناسنه در
كاسيذكر وخاتون غانيه اولمق معناسنه در يقال غنيت المرأة اذا صارت غانية وبر محلده مقيم اولمق معناسنه دركه
محال سائره دن مستغنى اولور يقال غنى بالمكان اذا اقام به وديرلك سورمك معناسنه در يقال غنى فلان اذا عاش
وملاقى اولمق معناسنه در يقال غنى به اذا لقى وبرآدمك دوستلغنده على الدوام طورمق معناسنه در تقول
غنيت لك منى بالمودة اى بقيت واولمق كون معناسنه مستعملدر كه مجاز مرسل تبعى اولور تقول غنيت دارنا تهامة
اى كانت فيها الاستغناء والاغتناء افتعال وزننده بونلرده زنكين اولمق معناسنه در يقال استغنى الرجل
واغتنى بمعنى غنى واستغناء زنكينلك ايستمك معناسنه در يقال استغنى الله تعالى اى سأله ان يغنيه التغانى
تفاعل وزننده بو دخى زنكين اولمق معناسنه در يقال تغانى زيد بمعنى غنى وبرى برندن مستغنى وبى نياز اولمق

معنا

معناسنه در يقال تغانى القوم اذا استغنى بعضهم عن بعض التغنى تفعل وزننده بو دخى زنكين اولمق معناسنه در
يقال تغنى الرجل بمعنى غنى وايرلامق معناسنه در يقال تغنى بالشعر اذا صوّت به وشاعر قصيده سنده بر دلبر ايله
تغزل ايلمك معناسنه در يقال تغنى بالمرأة اذا تغزّل بها وشاعر برآدمى شعر ايله مدح ياخود هجو ايلمك معناسنه در
يقال تغنى بزيد اذا مدحه او هجاه التغنية تفعله وزننده برآدمى زنكين قلمق معناسنه در يقال غناه الله تعالى
اى جعله غنيا وايرلامق معناسنه در يقال غناه الشعر وبه اذا تغنى به وشاعر شعرنده دلبر ايله تغزّل ايلمك معناسنه در
يقال غنى الشاعر بالمرأة اذا تغزّل بها وشعرده برآدمى مدح ياخود هجو ايلمك معناسنه در يقال غنى بزيد اذا مدحه
او هجاه وقوش لطيف ودلنشين آواز ايله اوتمك معناسنه در يقال غنى الحمام اذا صوّت الاغناء همزه نك كسريله
زنكين ايلمك معناسنه در يقال اغناه الله تعالى اى جعله غنيا وبرنسنه يه كفايت ايدوب يرنى طوتمق معناسنه
مستعملدر كاسيذكر الغنية غينك ضمى وكسريله والغنوة كه واويدر والغنيان غينلرك ضميله زنكينلكه
دينوركه اسملردر يقال له غنية وغنوة وغنيان اى غنى وغنيه وغنيان غينلرك ضميله كفايت معناسنه دركه بى نياز
اولمقدن عبارتدر كاسيذكر المغنى مرمى وزننده بو دخى كفايت معناسنه در يقال ماله عنه غنى ولا مغنى ولا غنية
ولا غنيان اى ماله بدّ يعنى فلانك آندن كفايت واستغناسى يوقدر بهمه حال اكا محتاج وناچاردر ومغنى اسم مكان اولور
شول منزله دينوركه آنده اهل وسكانى اقامت ايلدكدنصكره كوچوب كتمشلر اوله على قول عامدر يعنى مطلقا منزل
معناسنه در يقال خلا مغناهم وهو المنزل الذى غنى به اهله ثم ظعنوا عنه او عامّ ومغنى مئنه معناسنه در كاسيذكر
الغنىّ وفىّ وزننده والغانى زنكين آدمه دينور يقال رجل غنىّ وغان اى ذو الوفر وغنىّ غطفان قبيله سندن
بر جماعتدر الغانية شول خاتونه دينوركه ناس كنديسنى طلب ورغبت ايدوب كنديسى كمسه يه طالبه وخواهشكر
اولميه على قول بك دلبر وحسنداراولمغله رونق حسن وجماليله زيب وزيندن احتياجسز اوله ياخود ابوينى
خانه سنده اقامت ايدوب سائر محله نقل وتبعيدى واقع اولميه ياخود شول تازه محبوبه يه دينوركه عفيفه وپاكدامن اوله
كرك ذات الزوج اولسون كرك اولمسون جمعى غوانى كلور يقال امرأة غانية اى التى تطلب ولا تطلب او الغنية بحسنها
عن الزينة او التى غنيت ببيت ابويها ولم يقع عليها سباء او الشابة العفيفة ذات زوج ام لا الغناء سحاب وزننده
والمغنى والمغناة ميملرك فتحى وضميله كفايت معناسنه دركه برنسنه نك يرنى طوتمقدن عبارتدر يقال اغنى عنه
غناء فلان ومغناه ومغناته اى ناب عنه واجزأ مجزأه ويقال مافيه غناء ذلك اى اقامته والاضطلاع به يعنى بونده
آنك يرنى طوتمق حالتى وانكله حاصل اولان تقوى يوقدر الغنيان غينك ضميله برنسنه سبيله سائردن مستغنى
واحتياجسز اولمق معناسنه در يقال غنيت المرأة بزوجها غنيانا من الباب الرابع اذا استغنت به الغناء كسا
وزننده طربناك اوله جق آوازه دينوركه خواننده آوازى اوله جقدر تركيده ايرتعبير اولنور فارسيده سرود دينور
تقول سمعت غناءه اى صوته المطرب الغناء سماء وزننده برقوملق آديدر الاغنية اثفيه وزننده وياءك تخفيفيله
لغتدر خواننده نك تغنى ايلديكى بركونه نغمه وآهنكه دينور مثلا شرقى وتقسيم وقوشمه ومعنى كبى يقال بينهم
اغنية اى نوع من الغناء وبونده همزه نك كسريله ده جائزدر الاغناء همزه نك فتحيله كلينلرك جهازلرينه دينور
يقال نقلوا اغناء العروس اى املاكها الغنا عصا وزننده مغنى كبى مئنه معناسنه دركه برنسنه نك موضع
كفايتندن عبارتدر يقال مكان كذا غنا من فلان ومغنى منه اى مئنة منه غنيه وغنىّ سميه وسمىّ وزنلرنده
اساميدندر الواوى الغى غينك فتحى وياءك تشديديله آزغون وكمراه اولمق معناسنه در يقال غوى الرجل غيا
من الباب الثانى اذا ضلّ ومتعدى اولور يقال غواه غيره اذا اضله وغىّ جهنمده بردره نك ياخود برنهرك اسميدر
اعاذنا الله من ذلك قال الشارح ومنه قوله تعالى فسوف يلقون غيا وهو واد فى جهنم او نهر الغواية سحابه
وزننده بو دخى آزغون وكمراه اولمق معناسنه در يقال غوى الرجل غواية من الباب الرابع اذا ضلّ بونده كتابه
وزننده جائز دكلدر الغاوى والغوىّ غنىّ وزننده والغيان ريان وزننده وصفلردر آزغون وكمراه آدمه دينور
وقوله تعالى والشعراء يتبعهم الغاوون اى الشياطين او من ضلّ من الناس او الذين يحبون الشاعر اذا هجا قوما او يحبوه
لمدحه اياهم بما ليس فيهم وغاوى كوچك باشه اطلاق اولنور كويا كه اعتدالدن صاپمشدر يقال رأس غاو
اى صغير وچكركده يه اطلاق اولنور الاغواء همزه نك كسريله والتغوية تفعله وزننده برآدمى آزدروب آزغون
قلمق معناسنه در يقال اغواه وغوّاه اذا اضله وتغويه سودى چالوب يوغرد ايلمك معناسنه مستعملدر
تقول غويت اللبن اذا صيرته رائبا المغوّاة ميمك ضمى وواوك تشديديله آزه جق يره دينور مضله معناسنه
جمعى مغوّيات كلور يقال وقعوا فى مغوّيات اى مضلات المغواة مهواة وزننده مغوّات معناسنه در يقال ارض

مغواةای مضلة الاغوية اثفیه وزننده مهلکه معناسنه در یقال وقع فی اغویةای مهلکة وارسلان صیدی
ایچون قازلش چقوره دینور زبیه معناسنه التغاوی بری برینه معاونتله برکسه اوزرینه اوشوتی ایدوب قتل
ایلمك معناسنه در علی قول شورادن بورادن چوقشوب اوزرینه اوشوتی ایلمك معناسنه در هر نقدر قتل ایلمزلر ایسه ده
یقال تغاووا علیه اذا تعاونوا علیه فقتلوا اوجاؤا من ههنا وههنا وان لم یقتلوه الغوی عصا وزننده دوه یاوریسی
سوددن تخمه اولمق یاخود ممانعتمکدن ممنوع اولمغله پك آرقلیوب اولو مجل اولمق معناسنه در یقال غوی الفصیل
وغوی غوی من الباب الرابع والثانی اذا بشم من اللبن اومنع الرضاع فهزل وکاد یهلك الغوی کتف وزننده
معنای مزبوردن اسم فاعلدر الغیة غینك فتحی وکسریله زنیه معناسنه در که رشده مقابلیدر حرامزاده
دیمکدر یقال ولد غیةای زنیة غوی غنی وزننده وغویه غنیه وزننده وغویه سمیه وزننده اسمادندر
بنوغیان حیان وزننده برجماعت ایدی که درگاه حضرت مصطفوی یه وافد اکلدیلر کنیه لرنی رسول انام علیه
السلام حضرتلری تبدیل ایدوب بنورشدان اطلاق ایلدیلر الغوغاء غینك فتحیله چکرکه یه دینور واجناس
مختلفه دن ناس کثیره دینور مؤلف بونی غین ماده سنده ثبت ایلمشدر الغاغة بودخی اجناس مختلفه دن مجتمع
ناس کثیره دینور و برنبات آدیدر غاوه برطاغك آدیدر الغوی عصا وزننده والغوی غنی وزننده والمغوی
محسن وزننده یالکزجه نك وتنها آدمه دینور تقول بت غوی وغو یاومغو یا ای مخلیا مغویه معصیه وزننده اجرم
بن باهش لقبیدر ابومغویه محسنه وزننده اصحابدن عبدالعزی کنیه سیدر که بعد الاسلام رسول انام علیه السلام
عبدالرحمن ایله تسمیه بیوردیلر الغاویة طلوصوطلومنه دینور راویه معناسنه الانغواء انفعال وزننده هوا
وهوسه اویوب ضلالته دوشمك معناسنه در یقال انغوی الرجل اذا انهوی ومال الیائی الغبایة سحابه وزننده
پرتوشمسك آیدینلغنه وضیاسنه دینور نفس پرتودکلدر وقیونك دبنه دینور یقال وقع فی غبایة البئرای قعرها
وانسان اوزره مطلقا کولکه ایدن نسنه یه دینور سحاب وسایبان کبی و یمامه ده برموضع آدیدر المغاباة مباهاة
وزننده برنسنه اوزره کولکه صالمق معناسنه در یقال غایا القوم فوق رأسه بالسیف ای اظلوابه الغایة نهایت
وانجام معناسنه در یقال بلغ الغایةای المدی وسنجاغه دینور رایه معناسنه جمعی غای در التغیة تفعله
وزننده والاغیاء همزه نك کسریله سنجاق دیکمك معناسنه در تقول غیبت الغایة واغیتها اذا نصبتها
واغیاء هوا بوزننده بلود سایبان کبی طورمق معناسنه در یقال اغیی السحاب اذا اقام فصـــــل الفاء
الواوی الفأو فانك فتحی وهمزه نك سکونیله برنسنه یی اوروب یارمق معناسنه در نته که فأی دخی بو معنایه در که
واوی و یائی اولور یقال فأی رأس فلان فأوا وفأیا من الباب الثالث اذا ضربه وشقه وفأو ایکی طاغ ارالغنده
اولان آیریغه دینور وایکی قاره طاشلق تپه ارالغنده اولان دوزجه وملایم یره دینور ودکرمیجه قوملق قطعه سنه
دینور وطاغ ارالقلرنده حولوکبی محاط اولان دوز واوتوراقلی پاکیزه دینور وصعید ایلنده برقریه آدیدر وفأو کیجه یه
دینور واخشامه دینور ودوچ ناحیه سنده برموضع آدیدر ودره نك شول صنق طاره جق یرینه دینورکه اورته سی
یایوانلق اوله ترکیده اوبوز تعبیر اولنور ومهره تحته سی کبی پك دوز و یالم یره دینور الافاء همزه نك کسریله فأو
دیدیکی موضع مزبوره اوغرامق معناسنه در علی قول باشی موضحه اوله رق یارلمق معناسنه در یقال افأی
الرجل اذا وقع فی الفأو اوشج موضحة الانفیاء انفعال وزننده آچلمق معناسنه در یقال انفأی الشیء اذا انفتح
وایکی نسنه نك ارالغی آیریلوب آچلمق معناسنه در یقال انفأی ما بینهما اذا انفرج و برنسنه چتلامق و یارلمق
معناسنه در یقال انفأی الشیء اذا انصدع الفئة عده وزننده جماعت وکروه معناسنه در جمعی فئات
وفئون کلور مؤلف همزه بابنده دخی ثبت ایلمشدر آنده رجوع معناسندندر و بونده شق معناسندندر الفأوی
سکری وزننده ذکر باشنه دینور فیشه معناسنه الفأیة شول یوکسك یره دینورکه صحرا کبی دوبدوز اوله
الیائی الفتاء سماء وزننده دلوقانلو یکیت اولمق معناسنه در یقال فتی الغلام فتاء من الباب الرابع اذا شب شبابا
الفتا عصا وزننده دلوقانلو جوانه دینور یقال هوفتی ای شاب وسخی وکریم وجوانمرد آدمه اطلاق اولنور تثنیه سنده
فتیان وفتوان دینور جمعی فتیان وفتوه کلور فانك کسریله وفتو کلور ضمتینله وفتی کلور عصی وزننده مؤنثنده
فتاة دینور جمعی فتیات کلور فتحاتله الفتی غنی وزننده هرحیوانك کنجنه دینور مؤنثی فتیه وجمعی فتاء کلور
کساء وزننده یقال ثورفتی ای شاب التفتیة تفعله وزننده براوغلانی چوجقلق اوضاعندن منع ایله یکیتلك
کرته سنده معامله ایلمك وا کامن بعد یکیت اولدك مثلا سکا من بعد چوجقلق وضعی عیبدر کبی سوزدیمك
معناسنه در تقول فتیت البنت اذا منعت من اللعب مع الصبیان التفتی تفعل وزننده تفتیه دن مطاوعدر یقال

فتیت البنت فتفتت الفتیان فتحاتله که فتا لفظندن تثنیه در لیل ونهاره اطلاق اولنور تقول ما افعله ما کر الفتیان
ای اللیل والنهار الافتاء همزه نك کسریله برآدمه برمشکل خصوصی بیان واظهار ایلمك معناسنه در یقال
افتاه فی الامر اذا ابانه له مفتی افندینك افتاسی بو معنادندر الفتیا والفتوی فانك ضمی وفتحیله اسملردر سائلك
مشکلی حل و بیان ضمننده اولان سؤالنك جوابنه دینور بعده فقیهك مسئله جوابنده غالب اولدی یقال هو
من اهل الفتیا والفتوی وهو ما افتی به الفقیه شارحك بیانی اوزره بونلر فتی ماده سندندر که شاب قوی معناسنه در
زیرا فتوی برحادثه نك جوابندن یاخود برحکمی احداثدن یاخود برمشکلی حل و بیان وتقویتدن عبارتدر
وفتوی لفظنك جمعی فتاوی کلور واوك کسریله وواوك فتحیله ده جائزدر الفتیان فانك کسریله بجیله دن
برقبیله در ربیعة الفتیانی که اصحاب مرتضویدندر آنلردندر الفتوة ابوه وزننده کرم ومروت وجوانمردی
معناسنه در یقال هو من اهل الفتوةای الکرم مؤلف بصائرده بونی حق اوزره بسط ایلمشدر رحمه الله التفتی
تفعل وزننده والتفاتی تفاعل وزننده برآدم فتوت صاحبی اولمق معناسنه در یقال تفتی الرجل وتفاتی اذا کان
اهل الفتوة المفاتاة مباهاة وزننده فتوت بابنده یارشمق معناسنه درباب مغالبه دندر تقول فاتونی ففتوتهم
ای غلبتهم فی الفتوة الفتی سمی وزننده اهل عشیرتك پیاله سنه دینور المفتی محسن وزننده هشام بن هبیره یه
مخصوص براوچلك آدیدر الفتن عده وزننده بیوك صو دستپسنه دینور جره معناسنه جمعی فتون کلور فانك
کسریله الواوی الافثاء ثای مثلثه ایله افتاء وزننده یورلوب قالمق معناسنه در یقال عدا الرجل حتی
افثی ای اعیی الواوی الفجوة فانك فتحی وجیمك سکونیله ایکی نسنه نك ارالق یرینه دینورکه آچق اولور یقال
بینهما فجوةای فرجة وککیش ومیدانلو یره دینور تقول بینی وبینه فجوةای ارض متسعة واوحولوسنه دینور یقال
فجوة الدار ای ساحتها ودابه قسمنك صاغ طرنغیله صول طرنغنك ارالغنه دینورکرك طورر کن وکرك یورده
ایرنده اولسون جمعی فجوات کلور فتحاتله وفجاء کلور کساء وزننده الفجواء حمراء وزننده بودخی میدانلو
ککیش ارضه دینور وکریشی بغرندن آچق ومیدانلو یایه دینور یقال قوس فجواء ای البعید وترها عن کبدها
وافجی کلمه سندن مؤنث اولور الفجو زجو وزننده برنسنه یی آچمق معناسنه در یقال فجا بابه یفجو فجوا اذا فتحه
و یایك کریشی بغرندن آچق ومیدانلو قلمق معناسنه در یقال فجا قوسه اذا رفع وترها عن کبدها الانفجاء
انفعال وزننده آچلمق معناسنه در یقال فجابابه فانفجی ای انفتح الفجا عصا وزننده یایك کریشی بغرندن میدانلو
اولمق معناسنه در یقال فجیت القوس فجا من الباب الرابع اذا بعد وترها عن کبدها و برآدمك او یلقلرینك
یادیزلرینك یابالدرلرینك آرالقلری میدانلو وآچق اولمق معناسنه در یقال فجی الرجل اذا تباعد ما بین فخذیه
اورکبتیه اوساقیه وعند البعض دوه نك آرد سکیرلری بری برندن میدانلو اولمق معناسنه در یقال فجی البعیر
اذا تباعد ما بین عرقوبیه وناقه پك بیوك قارنلو اولمق معناسنه در یقال فجیت الناقة اذا اعظم بطنها الافجی
احمر وزننده وصف مذکور اوزره اولان آدمه ودوه یه دینور مؤنثی فجواء در التفجیة تفعله وزننده مستور نسنه یی
کشف وعیان ایلمك معناسنه در یقال فجاه اذا کشفه و برنسنه یی آلارغه ایلمك معناسنه در یقال فجاه عنه
اذا نحاه الافجاء همزه نك کسریله اهل وعیالی طرفنه نفقه خصوصنی توسیع ایلمك معناسنه در یقال افجی
زید اذا وسع النفقة علی عیاله الواوی الفحا حای مهمله ایله عصا وزننده وفانك کسریله ده لغتدر بزر
معناسنه در که حوایج دیکدر طعامك طبخنه مباشرتده لذیذ وخوشبو اولمق ایچون تجره یه قونیلان بیرودار چین
وقرنفل امثالی نسنه لردن عبارتدر فارسیده افرازدیك دیرلر علی قول آنلرك یابس اولاننه مخصوصدر جمعی
افحاء کلور تقول اکثر افحاء قدرك ای ابازیرها اوهی الیابسة منها الفحواء صحراء وزننده نحا معناسنه در وفحواء
فحوی الکلام معناسنه در کما سیذکر التفحیة تفعله وزننده تجره یه حوایجی چوقجه قومق معناسنه در یقال
فحی القدر اذا اکثر ابازیرها و برکلامله برمعنای مفهومه ذاهب وراجع اولمق معناسنه در یقال فحی بکلامه الی کذا
اذا ذهب الفحوة تمره وزننده کوچ بالنه دینورکه برقطعه سیدر تقول اکلنا فحوة ای شهدة الفحوی دعوی
وزننده والفحواء صحراء وزننده والفحواء علواء وزننده برکلامك ذهن ذاهب اوله جق معنا ومذهبنه دینور که
سیاق وسباقندن یاقرائن سائره دن فهم وانتقال اولنه جق مدلول ومألندن عبارتدر تقول عرفت ذلك من فحوی
کلامه وفحوائه وفحوائه ای من معناه ومذهبه الفحیة جریه وزننده والفحیة رکیه وزننده طوری چوربایه دینور یاخود
اعمدر الیائی الفداء الفدی فانك کسری وفتحی والفك قصریله بدل و یروب اسیر وکرفتار
مقوله سنی قورترمق معناسنه در که یکیدن اشترا ایلمك منزلنده در یقال فداه یفدیه فداء وفدی اذا اعطی شیئا

فانقذه الافتداء افتعال وزننده والمفاداة مباهاة وزننده فداء معناسنه در يقال افتدى به وفاداه بمعنى فداه الفداء كساء وزننده والفدى على وزننده والفدى الى وزننده والفدية فتيه وزننده شول بدلدر كه آنكله اسير ياخود بر آدمك برماده دن كندى نفسى تخليص اولنمق ايچون اعطا اولنه وكفارت فديه سى معروفدر وعربلر فديه لفظى هديه كلمه سنه تزويج وارداف ايدرلر يقولون خذ على هديتك وفديتك اى فيما كنت فيه يعنى طربقت قديمك وبو انديغك حال اوزره اول ديمكدر التفدية تفعله وزننده بر آدمه سكا نفسم فدا اولسون ديمك معناسنه در يقال فداه اذا قال له جعلت فداك الافداء همزه نك كسريله اسير طرفندن عرض اولنان فديه يى قبول ايلمك معناسنه در يقال افداه الاسير اذا قبل منه فديته وچوجغى الده آويدوب اويناتمق معناسنه در زيرا فدى لك ابى وامى ديه رك اوينادرلر يقال افدى فلان اذا رقص صبيه وخرمايه انبار يابمق ياخود صاتمق معناسنه در يقال افدى فلان اذا جعل لتمره انبارا او باع التمر وبر آدم تنومند اولمق معناسنه در يقال افدى الرجل اذا عظم بدنه كويا كه انبار كبى اولمش اولور الفداء سماء وزننده برشيئك قالينلغنه وحجمنه دينور يقال فداؤه غليظ اى حجمه وغلال انبارينه دينور على قول غله ياخود كومه سنه دينور التفادى تفاعل وزننده بركسه دن صاقنوب قورنمق معناسنه در يقال تفادى عنه اذا تحامى الواوى الفروة فانك فتحى ورانك سكونيله لبس معروفه دينور كه تركيده كورك وفارسيده پوستين ديرلر سمور وتلكى پوستلرندن اولور وخاصة باشك دريسنه دينور يقال سلخ فروة رأسه اى جلدته واصلا نبات اثرى اولميان قيريه دينور وغنا وثروت وسامان معناسنه مستعملدر يقال انه لذو فروة اى ثروة وغنا قال الشارح وفى النهاية فى حديث على كرم الله وجهه قال اللهم انى قد مللتهم وملونى وسئمتهم وسئمونى فسلط عليهم فتى ثقيف الذيال المنان يلبس فروتها ويأكل خضرتها اى يتمتع بنعمتها لبسا واكلا يقال فلان ذو فروة وثروة بمعنى والضمير للدنيا واراد بالفتى الثقفى الحجاج بن يوسف وانه ولد فى السنة التى دعا فيها على رضى الله عنه بهذه الدعوة شارح ديركه بو وجهله حجاجك اهل عراق وحجازه استيلاسى تسليط من الله اولمشدر وفروه بر رجل آديدر وبريده مجتمع بر بلوك قورى اوتلغه دينور وكوچك يكلى جبه يه دينور كه مراد حشم نشينلرك كبه تعبير ايلدكلرى لباسلريدر دوه يوكندن ييارلر كذلك دوه يوكندن يابلمش يارم اين كليمه دينور انيدخى چوبان مقوله سى اوسته كينورلر ودلنجى طوبره سنه دينور وباشه كيان كسوته وتاجه دينور ونسوانك باش اورتولرينه دينور ذوالفروة دلنجى يه اطلاق اولنور ذوالفروين تثنيه صيغه سيله شامده بر طاغدر ساق الفروين نجدده بر طاغدر المفراة ميمك ضمى ورانك تشديديله كورك قبلانمش جبه يه دينور يقال جبة مفراة اى عليها فروة الافتراء افتعال وزننده ارقه يه كورك كيمك معناسنه در يقال افترى فروا اذا لبسه ذوالفرية سميه وزننده برفارس وبرشاعر كنيه لريدر فروان مران وزننده بر رجل آديدر فارياتان مرو قضاسنده بر قريه در محمد بن تميم واحمد بن حكيم المحدثان اورادندر فراوه سحابه وزننده خراسانده بر بلده در اليائى الفرى جرى وزننده برنسنه يى يارمق معناسنه در كرك فاسد وكرك صالح اولسون يعنى كرك افساد وكرك اصلاح ايچون اولسون يقال فراه يفريه فريا اذا شقه فاسدا او صالحا ويلان سوز پيدا ايلمك معناسنه در يقال فرى الكذب اذا اختلقه وقربه وطلوم مقوله سى نسنه يى كسوب بچوب يكيدن دوزمك معناسنه در يقال فرى المزادة اذا خلقها وصنعها وقطع مسافه ايلمك معناسنه مستعملدر يقال فرى الارض اذا سارها وقطعها التفرية تفعله وزننده والافراء همزه نك بونلرده يارمق معناسنه در يقال فراه وافراه اذا شقه فاسدا او صالحا وافراء برنسنه يى اوكارمق ياخود اوكارمسيله امر ايلمك معناسنه در يقال افراه اذا اصلحه او امر باصلاحه وبر آدمه لوم وتوبيخ ايلمك معناسنه در يقال افرى فلانا اذا لامه الافتراء افتعال وزننده يلان سوز پيدا ايلمك معناسنه در يقال افترى الكذب اذا اختلقه الفرا عصا وزننده حيران ومدهوش اولمق معناسنه در يقال فرى الرجل فرى اذا تحير ودهش الفرية مريه وزننده افتراء معناسندن اسمدر كذب واسناد مالم يكن معناسنه در ومنه يقال هذه فرية بلا مرية الفرية تمره وزننده غوغا وشماطه يه وجغلتى يه دينور تقول ماهذه الفرية اى الجلبة الفرى غنى وزننده يكيدن دوزيلوب اختراع اولنمش نسنه يه دينور على قول امر عظيمه دينور يقال امر فرى اى مختلق مصنوع او عظيم وپك پسنديده وعجيب نسنه يه دينور ومنه يقال هو يفرى الفرى اى يأتى بالعجب فى عمله وككبش قوغه يه دينور فريه دخى دينور يقال دلو فرى وفرية اى واسعة وهنوز صاغلمش سوده دينور يقال لبن فرى اى حليب ساعة يحلب التفرى تفعل وزننده يارلمق معناسنه در يقال تفرى الشئ اذا انشق وبردن صوقيناپوب چقمق معناسنه در يقال تفرت العين اذا انبجست فريه سميه وزننده ابن ماطل در كه تابعيدر الواوى الفسو حبو وزننده والفساء غراب وزننده صوتسز

آهسته جه يللنمك معناسنه در يقال فسا الرجل يفسو فسوا وفساء اذا اخرج ريحا بلا صوت الفساء كتان وزننده والفسو عدو وزننده چوق يللنجى آدمه دينور الفاسياء والفاسية اوصورغان بوجكنه دينور خنفساء معناسنه فسوات الضباع فتحاتله برجنس منتاردر بغايت بدبوى اولور الفسو فانك فتحيله عبد القيس قبيله سندن بر جماعتك لقبيدر كه * احب صفقة من شيخ مهر * مثلنك منشأيدر اصلى بودر كه جماعت مزبوره لقب مرقومدن بك عار ايدرلر اولمرتبه ايدرلردن زيد بن سلامه بركون يمن قماشلرندن بردحبره نام قماشدن الته ايكى طاقه آلوب سوق عكاظ ديدكلرى بنازده قيام وعلى ملأ الناس بو قماشلرى آلوب بزدن بو لقبى رفع ايدن كيمدر ديو ندا ايلدكده مهو قبيله سندن عبد الله بن بيدرة بن مهو اول قماشلرى اخذ وتلبس ايلدكدنصكره وصف مسفور ايله كندى متصف اولمق ايچون اول جمع كثير ميانده ضرطه چكه رك جولان ايلدى فسا عصا وزننده فارس اولكه سنده بر بلده در ابو على النحوى الفسوى آندندر وفساساريه ديدكلرى ثياب دخى اكا منسوبدر وبو نسبت غير قياس اوزره در ابن فسوه تمره وزننده برشاعردر الفسا عصا وزننده مهموزده لغتدر كه ماده سنده بيان اولندى الواوى الفشو حشو وزننده والفشو علو وزننده والفشى صلى وزننده راز وخبر خلق ايچره يايلوب شايع اولمق معناسنه در يقال فشا خبره وعرفه وفضله فشوا وفشوا وفشيا اذا نتشر الافشاء همزه نك كسريله راز وخبر مقوله سنى شايع ايلمك معناسنه در يقال افشى الخبر اذا نشره وبر آدمك فواشى وسوايمى فراوان اولمق معناسنه در يقال افشى زيد اذا كثرت فواشيه الفواشى حواشى وزننده پراكنده ومنتشر دواب ومواشى يه دينور كه يابانده اوتليان قيون وبچى ودوه مقوله سندن عبارتدر مفردى فاشيه در التفشى تفعل وزننده برنسنه چوغالوب يايلمق معناسنه در يقال تفشاهم المرض وبهم اى كثر فيهم ويارهنك ايچى بولالمق معناسنه در يقال تفشت القرحة اذا اتسعت الفشاء سماء وزننده دواب ومواشى چوق دوول دوش پيدا ايدوب كثير وفراوان اولمق معناسنه در يقال فشى المال فشاء اذا تناسل وكثر الفشيان فانك فتحى وشينك سكونيله انسانه عارض اولان غشيه حالتنه دينور كه فارسيده تاسا ولسا نمرده تاسه دينور قلبه عارض اولان اندوه وغمدن عبارتدر اليائى الفصى فانك فتحى وصادك سكونيله برنسنه يى برنسنه دن آيرمق معناسنه در يقال فصا الشئ من الشئ يفصيه فصيا اذا فصله الفصية فصله وزننده حرارت وبرودت زمانلرى بيننده اولان ارالغه اطلاق اولنور برمعتدلانه سكته اولور روز قاسمدنصكره جه اولان اعتدال كبى يقال قد ادركت الفصية وهى سكتة ما بين الحر والبرد ويقال يوم فصية وليلة فصية بالنعت وبالاضافة الافصاء همزه نك كسريله بر حالتدن قورتيلوب چقمق معناسنه در يقال افصى الرجل اذا تخلص من خير او شر وقيش وياز موسملرى صاووشمق ياخود سكونت بولمقله اعتداله وارمق معناسنه در يقال افصى عنا الشتاء او الحر اذا ذهبا او سقطا ويغمور چكوب هوا آچلمق معناسنه در يقال افصى المطر اذا اقلع وصياد دوزاغنه شكار ايلشميوب خالى قالمق معناسنه در يقال افصى الصائد اذا لم ينشب بحبالته صيد التفصى تفعل وزننده برنسنه دن آيريلوب قورتلمق معناسنه در يقال تفصى الرجل منه اذا تخلص الفصية رميه وزننده والفصية غنيه وزننده تفصى معناسندن اسملردر برنسنه دن صيرلوب قورتلمغه دينور التفصية تفعله وزننده برنسنه دن بر آدمى آيروب قورترمق معناسنه در تقول فصيته عنه اذا خلصته الانفصاء انفعال وزننده تفصيه نك مطاوعيدر تقول فصيته عنه فانفصى افصى اعلى وزننده بر جماعت آديدر بنو فصيه سميه وزننده بر بطندر الفصا عصا وزننده قورى اوزم دانه لرينه دينور مفردى فصاة در الواوى الفضاء قضاء وزننده والفضو علو وزننده بر كنكش اولمق معناسنه در يقال فضا المكان يفضو فضاء وفضوا اذا اتسع والجه يى كيسه لنوب ميدانده قومق معناسنه در يقال فضى دراهمه اذا لم يجعلها فى صرة الفضا فصا وزننده وصر ادفيدر كه قورى اوزم دانه لرينه دينور وبرى برينه قاتيلوب قارشمش نسنه يه دينور بال وطحين وموز ويبب كبى وتركنده بالكرجه اولان اوقه دينور يقال سهم فضا اى واحد ومنه تقول بقيت فضا اى وحدى الفضاء سماء وزننده ساحه وميدانه دينور وككنش آچق صحرايه دينور ومدينه ده بر موضع آديدر الفضاء كساء وزننده ير يوزنده جارى اولان صويه دينور يقال بالارض فضاء اى الماء يجرى على الارض الافضاء همزه نك كسريله جماع ايدركن ازالقده اولان ذارى خرق ايلمكله خاتونك ايكى دليكنى بر ايلمك معناسنه در توسيعله برنسنه يى فضا كبى ايلمك معناسندن مأخوذ در يقال افضى المرأة اذا جعل مسلكيها واحدا وخاتونله جماع ايلمك ياخود آنكله خلوت ايلمك معناسنه در كرك جماع ايلسون وكرك ايلمسون يقال افضى الى المرأة اذا جامعها او خلا بها جامع ام لا وسجود حالتنده الى آيه مبنى يره مس ايلمك معناسنه مستعملدر يقال افضى

الشـاجدیده الی الارض اذاسهابراحته فی سجوده المفضـاة میمك ضمیله ایکی دلیکی براولمش خاتونه دینور یقال
امرأةمفضاةای جعل مسلـکها واحدا فضا عصا وزننده اسمادندر محمد وخالدابنافضا ایکیسیده معبراندی
الواوی القطو خطو وزننده دابه‌یی عنف وشدتله سورمك معناسنه‌در یقال قطا الدابة قطوا اذا ساقها
شدیدا الیائی الافظاء ظای معجمه ایله اعطاء وزننده بدخوی اولمق معناسنه‌در یقال افظی الرجل اذاساء خلقه
الفظـا عصا وزننده بطن مادرده یاوری یتاغنه دینور رحم معناسنه الیائی الافعـاء همزه‌نك فتحیله روایح
طیبه‌یه دینور الفاعی اسرمش دوه کبی اغزی کپوریجی خشمناك آدمه دینور یقال رجل فاع ای غضبان مزبد
الفاعیة نمامه اسمیدرکه مارصمه تعبیراولنان چچکه دینور وقنه چچکنه دینـور الافعی اعلی وزننده بنوك‌لاب
یورندنه بریصتم طاعك آدیدر و برجنس خبیث حیه آدیدر ترکیده انکرك دیدکلریدر و بو وصف واسم اولور
وصفیته کوره غیرمنصرف واسم اعتبار اولندقـده منصرف اولور اروی وارملی کبی جمعی افاعی کلور الافعو
همزه‌نك وعینك فتحیله افعی معنـاسنه‌در المفعاة مرماة وزننده انکرك یلانی کـثیر اولان یره دینور یقـال ارض
مفعاةای کـثیرة الافعی المفعاة میمك ضمی وعینك تشدیدیله دوه‌یه مخصوص برکونه تمغا اسمیدرکه افعی شکلنـده
اولور المفعی معظم وزننده مفعاة دیدیکی تمغا باصلمش ارکك دوه‌یه دینور یقال جمل مفعی ای وسم بالمفعاة التفعی
تفعل وزننده برکسنه افعی کبی موذی وخبیث اولمق معناسنه‌در یقال تفعی الرجل اذاصار کالافعی افاعیه علابطه
وزننده مناده بردره آدیدر الافاعی همزه‌نك فتحیله افعی لفظنـك جمعیدر وحالبی دیدیکی نبـات کوکـنك
برآلتـه منشعب اولان طمرلرینه دینور بوراده من الحـالبین نسخه‌اری غلطدر الواوی الفغـا غین معجمه
ایله عصاوزننده غفا کلمه‌سیله که غینك تقدیمیله‌در جملهٔ معناده مرادفدر که ذکراولندی وکولکه دینور علبه معناسنه
وآغاجدن دوزلمش قوطویه دینـور وحنـاغه وقواطه‌یه دینور واغزبرطرفه اکریجه اولمغه واول کونه اکریلکه
دینـور یقال فی فه فغـا ای میل الفـاغیة قنه چچکـنه دینور علی قول قنه نبـاتنك چبوغی یره مقلو یاغرس
اولندقده اصل قنه چچکـندن الطف وخوشمنظر برکونه چچك ویرمکله فاغیه اول چچکه دینـور الافغاء همزه‌نك
کسریله قنه نبـاتی چچك ویرمك معناسنه‌در یقال افغی نبات الحناء اذاخرجت فاغیته و برکسه دائمافاسـداولمش
خرما قورغی یمك معناسنه‌در یقـال افغی الرجل اذادام علی اکل الفغا وخرما اغاجی فاسد ومتغیراولمق معناسنه‌در
یقـال افغت النخلة اذافسدت و برآدم زنکین ایکن فقیراولمق معناسـنه در یقال افغی الرجل اذا افتقر بعد غنی
وکوزل ایکن چرکین اولمق معنـاسنه‌در یقال افغی فـلان اذاسمج بعدحسن ومطیع ایکن عاصی وسرکش اولمق
معناسـنه در یقـال افغی الرجل اذاعصی بعدطـاعة و برآدمی طارلتمق معناسنه‌در یقـال افغاه اذا اغضبه
الغفواء لحواء وزنـنده اسمـادندر علقمة بن الفغواء یاخود ابن ابی الفغوادر که صحـابیدر الفغو لغو وزننده
برنسنه فاش وشـایع اولمق معناسنه‌در یقال فغا الشیء فغوا اذافشی واکین قوریمق معناسنه‌در یقال فغا الزرع اذایبس
الواوی الفقو فانك فتحی وقافك سکونیله برآدمك ارینه‌او یوب کیتمك واریزنی سورمك معناسنه‌در تقول فقوت اثره
فقوا یعنی قفوت شارحك بیـانـنه کوره مقلوبدر وفقو برموضع آدیدر الفقـا عصا وزنـنده برصویك آدیدر
الفقوة غرفه وزننده اوقك کزینه دینور جمعی فقی کلور مدیه ومدی کبی یقـال کسر فقوة السهم ای فوقه الیائی
الفقی فقو وزنـنـده یمـامه‌ده بروادی اسمیدر فقی سمی وزننده یمامه‌ده بنوالعنبر جمـاعتنه مخصوص نخچه
چفتلك وخرمالق آدیدر الواوی الفلو فانك فتحی ولامك سکونیله والفلاء عطاء وزنـنـده جوجغی یاخود سائر
یاوری یی ممه‌دن چکوب آیرمق علی قول ممه‌دن کسمك معناسنه‌در یقال فلا الصبی والمهر یفلوفلوا وفلاء اذاعزله
عن الرضاع اوفطمه وقلجله چالمق معناسـنه‌در یقال فلاه بالسیف اذاضربه‌به وسیر وسفر ایلمك معناسنه دریقال
فلا زید اذاسافر و بعدالجهاله عاقل وهشیار اولمق معناسـنه در یقـال فلا الرجل اذاعقل بعدجهل الافلاء
همزه‌نك کسریله فلوایله معنـای اولده مرادفدر یقال افلی الصبی والمهر یعنی فلاه واسنسز شنلـکسز بیابانه
وارمق یاخود اورایه داخل اولمق معنـاسنه‌در یقـال افلی زید اذاصار الی الفلاة اودخلهـا وخاتونك جوجغی
یاآتك قولونی سوددن کسلمك کرته‌سنه کلمك معناسنه در یقـال افلت المرأة اوالفرس اذابلغ ولدها ان یفطم الافتلاء
افتعـال وزننده بودخی فلوایله معنای اولده مرادفدر یقال افتلی الصبی اذافطمه ومواشی‌یه بریرك نبـاتنی اوتارمق
معناسنه‌در یقال یفتلون المکان ای یرعونه الفلو فانك کسریله والفلو عدو وزننده والفلو سمو وزنـنده ممه‌دن
کسلمش اشك صویه سنه‌وآت قولونه دینور علی قول بریاشنه وارمش اولانه دینور جمعی افلاء کلور وفلاوی کلور
سکاری وزنـنده الفلاة حصاة وزنـنـده شنلـکسز بیابانه دینور که چول تعبیر اولنور علی قول اصلا صواثری

اولمیان

اولمیـان بیابانه دینور یاخود شول بیابانه دینور که براوجندن براوجنه اقلی ذوه قسمی دردنجی کون واشك وقیون وکچی
قسمی یدنجی کون بالغ اولور اوله یاخود کـکبش صحرایه دینور که اوه تعبیراولنور جمعی فلا کلور حصا کبی وفلوات
کلور فتحـاتله وفلی کلور صلی وزننده وفلی کلور کسرتینله وجمع الجمعی افلاء کلور یقال اخذوا الفلاة ای القفر
اوالمفـازة لاماء فیها اواقلها للابل ربع وللحمیر والغنم غب اوالصحراء الواسعة مؤلفـك بوراده ربع قولی رانك
کسریله‌درکه دوه دوردنجی کون وارمقدر وغب قولی دخی غینك کسریله‌درکه یدنجی کون وارمقدن عبارتدر فلا
عصا وزنـنده طوسده برموضع آدیدر الیائی الفلی فانك فتحی ولامك سکونیله قلجله چالمق معناسنه‌در یقال فلاه
بالسیف یفلیه فلیا یعنی فلاه یفلوه فلوا و برآدمك باشنی بتلمك معنـاسنه در یقـال فلی رأسه اذابحثه عن القمل
و برکلامی تدبر وملاحظه ایله معنا ومفادنی استخراج ایلمك معناسنه مستعملدر یقال فلی الشعر اذاتدبره واستخرج
معانیه و برآدمك عقل ورشد وعرفانی یوقلیوب میزانه آلمق معناسنه‌در یقـال فلی فلانا فی عقـله اذارازه التفلیة
تفعله وزنـنده بودخی باش بتلمك معناسنه‌در یقال فلی رأسه بمعنی فلاه الفلایة کتابه وزننده اسمـدر باش بتلمکه
دینـور الاستفلاء والتفالی تفاعل وزننده برکسه کـندی باشی بتلمك ایستمك معناسنه‌در یقال استفلی الرجل
رأسه وتفالی اذااشتهی ان یفلی رأسه الفلا عصـاوزننده کسلمك معناسنه‌در یقال فلی الشیء فلامن البـاب الرابع
اذا انقطع فلی حتی وزننده برطـاغ آدیدر فالیة الافاعی شر وشور وفتنه‌نك اوائلنه اطلاق اولنور اصلی
بودرکه برجنس خنفساء واردرکه آلاجه و بنکلی اولور دائماعقربلرایله و یلانلرایله الفت ایدوب یرده اولورلر عربلر
اکافالیة الافاعی دیرلر زیرابرد لیکدن چقدقده اکسه‌سندن یلان یاعقرب ظهورینی اشعار ایدر بوجهتله شر وشور
وفتنه‌نك اوائلنه اطلاق ایلدیلر بحث عن القمل معناسنه‌در الیائی فامیه یاخود افامیه که علابطه وزننده در
شـام اولـکه‌سنده بربلده ووواسط قضاسنده برقریه‌در الیائی الفناء سنـاء وزننده برنسنه یوق اولمق معناسنه‌در
یقال فنی الشیء وفنی فنـاء من البـاب الرابع والثالث اذاعدم شارح دیرکه عدم ایله تفسیری تفسیر بالاعم در زیرا فنـاء
بقـاء مقابلیدر وفناء یك قوجالمق معناسنه مستعملدر یقال فنی فلان اذاهرم الافناء همزه‌نك کسریله برنسنه‌یی
یوق ایلمك معناسنه‌در یقـال افناه اذا اعدمه الفانی یك قوجه وسالخورده پیره دینور یقـال شیخ فان ای کبیر
التفـانی تفاعل وزننده بری برنی افناء ایلمك معناسـنه‌در یقال تفانوا اذا افنی بعضهم بعضا الفناء کساء وزننده
خانه‌نك اوکنـده اولان آچق حولو یه ویوره‌یه دینور حدود اوراده توکـندیکیچون اطلاق اولندی واوکـندن
مرادهرطرفندن اولان اوکیدرکه یوره تعبیراولنور یقال فناء الدار لصاحبها وهی ما اتسع من امامها جمعی افنیه
وفنی کلور صلی وزننده المفاناة مباهاة وزننده مدارا ایلمك معناسنه‌در یقال فاناه اذاداراه المفناة مرماة وزننده
نازل اولانلرك مزاجلرینه موافق اولان خصب ورخا وخوش هوا ارضه دینور یقال ارض مفنـاة ای موافقة لنا زلیها
الافانی افاعی وزننده برجنس نباتدر مفردی افانیه‌در ثمانیة وزننده مترجم دیرکه مؤلف افناء لفظندن که همزه
مفتوحه ایله‌در ذهول ایلدی ابن اثیرك بیانـنه کوره مفردی فنودر فانك کسریله و بوعندالبعض فناء دارماده سندندر
وافناء کمنـام وخامل و بی نشان آدملره دینور یقال هومن افنـاء النـاس اذالم یعلم الواوی الفناة حصـاة وزننده
صغره دینور بقره معناسنه جمعی فنوات کلور فتحاتله وعنب الثعلب آدیدرکه ایت اوزمی دیدکلری نبـاتدر جمعی
فنـا کلور حصـا کبی وجذیمـه‌یه مخصوص برصوآدیدر الافنی اعلی وزننده اوزون صاچه دینور یقـال
شعر افنی ای فینـان الفنـواء حمراء وزننده صـاچی کور واوزون خاتونه دینور یقـال امرأة فنواء ای اثیثة
الشعر وکـکبش کولکه‌لو آغاجه دینور یقـال شجرة فنواءای واسعة الظل و بونده قیـاس اولان فنـاء اولمقدر
شداد وزننده زیرا ماده سی نونیه‌در قنا عصا وزننده نجده برطاغدر الواوی الفوة فانك ضمی وواوك
تشدیدیله قوه وزننده قزل بویه و بویاجیلر کوکی تعبیراولنان کوك اسمیدرکه بویاجیلر قوللنورلر وادویه‌دندر رحمدن
جنینلری مسقط وحیض و بولی مدر ومفتح وجلاءو بشره‌یی تمرکی و برص و بهق مقوله‌سی عارضه‌دن منقی ومطهردر
ومصر دیارنده بربلده آدیدر المفوی معظم وزننده فوه ایله بویانمش ثوبه دینور یقال ثوب مفوی ای صبغ بالفوة
المفواة میمك ضمی وواوك تشدیدیله فوه منبتی اولان یره دینور یقال ارض مفواةای کثیرة الفوة الفو فانك ضمی
وواوك سکونیله بردارو اسمیـدرکه ادویه‌دندر مدرو ذات الجنب وداء الثعلب علتلرینه نافعدر بونی مفرداتده بیان
سنبلی دیدکلریله بیـان ایدرلر فاو صعید ایلنده برقریه‌درکه قاف ایله قاو دیدکلری قریه جداسنده‌در وطائفده
برناحیه آدیدر الواوی الفهو سهو وزننده ومرادفیدرکه غفلت سببیله خطـا ایلمکدر تقول فهوت عنه فهوا
من الباب الاول اذاسهوت الافهاء همزه‌نك کسریله برکسه ضعیف الرأی وسخیف العقل اولمق معناسنه در

يقال افهى الرجل اذا قال رأيه اليائى فى فانك كسر وفتحيله حروف جارّه دندر ظرفيت معناسنه مستعمل اولور
كرك زمانى اولسون نحو قوله تعالى فى ايام معدودات الاية وكرك مكانى اولسون نحو قوله تعالى وانتم عاكفون
فى المساجد ومصاحبت ايچون اولور نحو قوله تعالى ادخلوا فى امم وتعليل ايچون اولور نحو قوله تعالى فيما افضتم
فيه اى لاجل ما افضتم واستعلاء ايچون اولور نحو قوله تعالى ولاصلبنكم فى جذوع النخل اى عليها وباء
جارّه يه مرادف اولور نحو قوتعالى يذرأكم فيه اى به والى حرفنه مرادف اولور نحو قوله تعالى فردوا ايديهم
فى افواههم اى اليها ومن جارّه يه مرادف اولور نحو قوله تعالى فى تسع آيات اى من تسع آيات ومع معناسنه اولور
نحو قوله تعالى وجعل القمر فيهن نورا اى معهن ومقايسه ايچون اولور كه مفصول سابقله فاصل لاحق بيننه دخول ايدر
نحو قوله تعالى وما متاع الحياة الدنيا فى الاخرة الا قليل وتاكيد ايچون اولور كه بغير تعويض زائددر نحو قوله تعالى
اركبوا فيها وتعويض ايچون اولور كه محذوف اولان فى كلمه سندن عوض اوله رق زائددر كقولك ضربت فيمن رغبت
اى ضربت من رغبت فيه يافيا لاسيما وزننده كه فى كلمه سى ياى متكلمه داخلدر مقام تعجبده مستعملدر شارح دير كه
يافى مالى ويا شئ مالى وياهىّ مالى ديرلر مهموز وغير مهموز اوله رق ياعجبا مالى تاويلنده درلرما كلمه سى تعجب ايچوندر
عجبا بوندن بكانه حاصل اوله جقدر ديمكدر وجمله سى رفع موضعنده در بعضلر ما احسن هذا ايله تاويل ايلديلر
وابو عبيد شئ فائته تاسف وتلهف معرضنده استعمال اولنور لر ديدى كه ايواه عجبا بكا نولور اوله ديمك اولور ومؤلف
مهموزه ده دخى ذكر ايلدى وبونلر ده يا حرف ندادر فايا منيج ايالتنده بر قصبا آديدر محدثيندن رافع بن عبد الله
الفايابى اورايه منسوبدر فصل القاف اليائى القأى قافك فتحى وهمزه نك سكونيله مديون دائننه
ذمتنده اولان حق ومطلوبنى اقرار ايلمك معناسنه در يقال قأى الرجل قأيا من الباب الثالث اذا اقر لخصمه
بحق الواوى القبو حبو وزننده برنسنه يى پرمقله بركدرمك معناسنه در يقال قباه يقبوه قبوا اذا جمعه باصابعه
وبنايى يوكسك يابمق معناسنه در يقال قبا البناء اذا رفعه وخاصة تابت زعفران ديروب ديوشورمك معناسنه در
يقال قبا الزعفران اذا جناه القبا عصا وزننده بر نبات آديدر وقبا برنسنه يى اكوب مقوّس قلمق معناسنه در
يقال قبا الشئ قبا اذا قوّسه القبوة غرفه وزننده ايكى دوداغك برى برينه قاوشمسنه دينور القباء سماء وزننده
قفتان وقپامه تعبير اولنان لباسه دينور قبوه ماده سندندر جمعى اقبيه در التقبية تربيه وزننده متاع مقوله سنى
يرلو يرينه يصامق معناسنه در يقال قبى المتاع اذا عباه وبر آدمك مصلحتى خصوصنده حق اوزره طوتميوب جور وتعدّى
ايلمك معناسنه در يقال قبّى عليه اذا عدا عليه فى امره وبر دن ياقباشدن قفتان بچمك معناسنه در يقال قبى الثوب
اذا جعل منه قباء الاقتباء افتعال وزننده بودخى متاعى يرلو يرينه يصامق معناسنه در يقال اقتبى المتاع اذا عباه
التقبى تفعل وزننده قفتان كيمك معناسنه در يقال تقبّى الرجل القباء اذا لبسه وبر آدمه اكسه طرفندن كلمك
معناسنه در يقال تقبى زيدا اذا اتاه من قفاه وبرنسنه قبه كبى چوره سى قاوشق يوكسك اولمق معناسنه در يقال
تقبى الشئ اذا صار كالقبة القابية دائما منتدن اصبور ديروب ديوشور يجى عورته دينور يقال امرأة قابية
اذا كانت تلقط العصفر وتجمعه القاباء لئيم وناكس وفرومايه يه دينور بنو قاباء شرب خمر ايچون انجمن اولمش
عياش يارانه اطلاق اولنور يقال هم بنو قاباء اى المجتمعون لشرب الخمر قباء قافك ضمى والفك مدّى وقصريله
مدينه يه قريب بر موضع اسميدر كه مسجد قباء انده مؤسسدر مدينه يه ايكى ميل مسافه ده جنوب طرفنده واقعدر وقباء
لفظى مؤنثدر مذكر دخى اولور مكان اعتباريله ومكه ايله بصره بيننده دخى بر موضع آديدر وقصريله قبا فرغانه ده بر بلده
آديدر الانقباء انفعال وزننده كيزلنمك معناسنه در يقال انقبى عنا فلان اذا استخفى القبى قافك كسريله والقباء
كساء وزننده قاب معناسنه در كه يايك بغر يله كوشه سى ارالغى اولان مقداردن عبارتدر يقال بينهما قبى قوسين
وقباء قوسين اى قاب قوسين المقبى مرمى وزننده كثرت لحم وشحمدن شيشمش قبارمش انسان وحيوانه دينور
القباية سحابه وزننده چول بيابانه دينور مفازه معناسنه الواوى القتو قافك فتحى وتانك سكونيله والقتا قافك
حركات ثلاثيله والفك قصريله والمقتا ميمك فتحى والفك قصريله ملوك وكباره كوزل خدمت ايلمك معناسنه در
يقال قتا الملوك يقتو قتوا وقتا مثلثة ومقتى اذا احسن الخدمة لهم القتوة خطوه وزننده قوغجيلغه دينور نميمه
معناسنه المقتوون ميمك فتحيله والمقاتوة والمقاتية ميملرك فتحيله خدمتكارلره دينور مفردلرى مقتوى
ومقتا كلمه لريدر ياخود مقتوين در ميمك فتحى وواوك كسرى وبعضا فتحيله وايكى صورتده دخى صيغهٔ اخيره غير
منصرفدر مفرد وجمعى ومذكر ومؤنثى مساويدر وعلى قول ميمى اصليه در مقت ماده سندن ماخوذدر كه خدمت
معناسنه در شارح دير كه مقت ماده سنده مؤلف خدمت معناسنه كلديكنى ذكر ايلمدى الاقتواء ارعواء وزننده

برادمى خدمتكار ايدنمك معناسنه در يقال اقتواه اذا استخدمه وبو شاذدر زيرا افعلال بابى البته لازمدر متعدى
دكلدر اصلى اقتووايدى الواوى القثو قافك فتحى وثاى مثلثه نك سكونيله برنسنه يى بركدرمك معناسنه در يقال قثا
المال يقثوه قثوا اذا جمعه وخيار ياخود آجور يمك معناسنه در يقال قثا الرجل اذا اكل القثد او الكربرة الاقتثاء
افتعال وزننده بودخى بركدرمك معناسنه در يقال اقتثى المال اذا جمعه القثوى سكرى وزننده اسمدر بركمكه دينور
القثا عصا وزننده خيار ولهنه مقوله سى سسلونسنه يمك معناسنه در يقال قثا الرجل قثا اذا اكل ماله صوت
تحت الاضراس اليائى القثى قثو وزننده ومرادفيدر يقال قثى يقثى قثيا لغة فى قثا يقثو قثوا الواوى الاقحوان
همزه نك وحاى مهمله نك ضميله والقحوان همزه سز عثمان وزننده بابونج اسميدر كه پاپاديه در جمعى اقاحى كلور
ياى مشدده ايله واقاحى كلور يانك تخفيفيله المقحو مدعو وزننده والمقحى مرمى وزننده پاپاديه قونمش تركيب
ودوايه دينور يقال دواء مقحو ومقحى اذا كان فيه الاقحوان الاقحوانة همزه نك ضميله مكه قربنده بر موضع اديدر
وشامده بر موضع آديدر وبصره ايله نباح ارالغنده بر موضعدر الاقاحى اقحواندن جمعدر كه ذكر اولندى بو مناسبتله
برنسنه نك هنوز نمايان اولان اثار اوائلنه ودلائلنه اطلاق اولنور كويا كه پاپاديه كبى علامتلرى بلورمش اولور ومنه
تقول رايت اقاحى امره اى تباشيره القحو محو وزننده برنسنه يى تماما صيروب آلمق معناسنه در يقال
قحا المال قحوا اذا اخذه يعنى اجتفه الاقتحاء افتعال وزننده قحو معناسنه در يقال اقتحاه بمعنى قحاه
المقحاة مسحاة وزننده چپاديكلرى آلته دينور يقال قحاه بالمقحاة اى بالمجرفة يو التقحية خاى معجمه ايله
تفعله وزننده قبيح وجهله فخ ديو آغزدن بلغم توكورمك معناسنه در كه آخرمق تعبير اولنور يقال قخى الرجل
اذا تنخع تنخعا قبيحا اليائى القدوة قافك حركات ثلاثى ودالك سكونيله والقدة عده وزننده اردنجه اويوب
كيده جك نسنه يه دينور كرك حسى وكرى معنوى اولسون اسوه كبى تقول لى بك قدوة مثلثة وقدة وانت لى قدوة
وقدة وهو ماتسننت به واقتديت به فارسيده اكا پيشرو وپيشوا ديرلر الاقتداء افتعال وزننده برآدمه اويمق
معناسنه در يقال اقتدى به اذا استن به التقدى تفعل وزننده دابه اصلا يولك طوغريسندن صاپميوب راكبنى
طوغريسنه كوروب كتمك معناسنه در يقال تقدّت به دابته اذا لزمت به سنن الطريق ودابه نك راكبى دخى وجه
مذكور اوزره كتمك معناسنه در يقال تقدّى الراكب على الدابة اذا الزم سنن الطريق القدىّ غنى وزننده
والقدى عمى وزننده دادى وقوقوسى خوش ولطيف اولان طعامه دينور يقال طعام قدىّ وقداى طيب الطعم
والريح القدى عصا وزننده والقداوة عداوه وزننده طعام لذتلو وخوش قوقولى اولمق معناسنه در
يقال قدى الطعام قدى وقداوة من الباب الرابع اذا صار قديّا القدو عدو وزننده قداوه معناسنه در يقال قدا
الطعام يقدو قدوا بمعنى قدى وقريب اولمق معناسنه در يقال قدا الرجل اذا قرب وسفردن كلمك معناسنه در
يقال قدا فلان اذا اقدم من السفر ما اقداه فعل تعجبدر نه كوزل لذتلو ورايحه سى خوش طعام ديمكدر يقال
ما اقدى طعام فلان اى ما اطيبه الاقداء همزه نك كسريله پير فانى اولوب موت هنكامنه يقلشمق معناسنه در
يقال اقدى الرجل اذا اسنّ وبلغ الموت وبر آدم خير ومبرّات جهتنده ودين ومذهبده مستقيم اولمق معناسنه در
يقال اقدى فلان اى استقام فى الخير وفى طريق الدين ومسك مقوله سى عطرك رايحه سى يايلمق معناسنه در
يقال اقدى المسك اذا فاحت رايحته وسفردن كلمك معناسنه در يقال اقدى فلان اذا اقدم من السفر القدو
قافك كسريله شول كوكه دينور كه آندن نيجه طمرلر وفروع وشعبه لر سوروب يايلمش اوله يقال له قدو وهو الاصل
الذى يتشعب منه الفروع القدوى دعوى وزننده اسمدر طوغريلغه دينور يقال به قدوى اى استقامة اليائى
القادية شول قوم وجماعته دينور كه باديه ده قورا قلق اولمغله بالجمله كوچلريله سوروب آباد انلغه كلور اوله القدى
قافك فتحيله هدى وزننده قاديه ديدكلرى جماعت مذكوره برمحله كلمك معناسنه در يقال قدت قادية تقدى قديا
اى جاء قوم قدا لحموا من البادية القديان فتحاتله سرعتله يوريمك معناسنه در يقال قدى الفرس قديانا
اذا اسرع القدة عده وزننده برجنس حبه آديدر جمعى قدات كلور قافك كسريله القدية قافك كسريله
هديه وزننده ومرادفيدر كه بر آدمك سالك اولديغى سيرت واسلوبه وبولنديغى وضع وحالته دينور تقول خذ
فى قديتك وهديتك اى فيما كنت فيه بوراده غنية وزننده اولان نسخه لر غلطدر القدا قافك كسرى والفك
قصريله مقدار معناسنه در يقال قدا رمح اى قيده المقاداة مباهاة وزننده بركسه يه معارضه ايدوب يارشمق
معناسنه در يقال لايقاديه احد اى لايباريه المتقدى متصدّى وزننده ارسلانه دينور وصالنى صالنى يورر اولان
آدمه دينور متبختر معناسنه در القتداوة قافك كسريله قدأ ماده سنده كه مهموزدر ذكر اولندى اليائى

القذى ذال معجمه ایله عصاوزننده انسانك كوزینه ومشروباته دوشن خار وخاشاكه وچرك مقوله سنه دینور یقال
وقع فی عینه وفی الشراب قذی وهو مایقع فی العین وفی الشراب من الوسخ ونحوه وناقه وقیون مقوله سی
حیواندن طوغورمزدن اوّلجه وصكره جه ظهور ایدن قان وچركاب مقوله سنه دینور وقذیان معناسنه مصدر
اولور كاسیذ كر القذی الی وزننده اون كبی یك خرده طپراغه دینور جمعی اقذاء كلور وقذی كلور صلی وزننده
القذی عصا وزننده والقذیان فتحاتله برآدمك كوزینه چور چوب مقوله سی دوشمك معناسنه در یقال قذیت
عینه قذی وقذیانا من الباب الرابع اذا وقع فیها القذی وقذی وقذیان وقذی رمی وزننده وقذی عتی وزننده كوزه مسند
اولور كه كوز كندی بچیه دوشن چرك وچپاق مقوله سنی چپالیه رق طشره آتمق معناسنه در یقال قذت عینه
قدیا وقدیانا وقذیا وقذی من الباب الثانی اذ قذفت بالغمص والرمص وعربلر فلان ذل وظلم وحقارتی هضم
ایدوب مدافعه ومجادله ایلمیوب ساكت وایسم اولوردیجك یرده هو یغضی علی القذی دیرلر اصل معناسی كوزینه
دوشن چور چوب ایچنده اوله رق كوزنی قپایوب بومردیمكدر القذیة غنیه وزننده والقدیة قافك كسریله
والمقدیة مرمیه وزننده خار وخاشاك دوشمش كوزه دینور التقذیة تفعله وزننده والاقذاء همزه نك كسریله
كوزه خار وخاشاك آتمق معناسنه در یقال قذی عینه واقذی عینه اذا القی فیها القذی وكوزدن خار وخاشاك
چقرمق معناسنه در یقال قذی عینه واقذی اذا اخرج القذی منها معنای ثانیه یه كوره بنالری سلب ایچوندر
ومؤلفك اواخرجه قولنده اولفظی تنویع ایچوندر بوجهتله ضد اولور القاذیة جماعت ناس معناسنه در كه
مراد قوراقلق سببله بالجمله آبادانلغه ورود ایدن جماعتدر قادیه كبی القذی رمی وزننده قوراقلق سببیله قوم
وجماعت آبادانلغه كلمك معناسنه در یقال قذت قاذیة قذیا اذا اقدمت جماعة وقزغین دیشی حیوان اركك طلبنده
حرارت شهوتندن ناشی رحمندن مذی طرزنده بیاض نسنه اخراج ایلمك معناسنه در یقال قذت الشاة اذا القت
بیاضا من رحمها حین ترید الفحل وبو نسنه اركك حیواندن ظهور ایدرسه تمذی ودیشیدن ظهور ایدرسه تقذی
اطلاق اولنور كه مذی منزلنده در المقاذاة مباهاة وزننده مجازات معناسنه در یقال قاذاه اذا جازاه الاقتذاء
افتعال وزننده قوش قسمی كوزلرنی یدر پی آچوب قپامق معناسنه در یقال الطیر یقتذی ای ینظر ثم یغمض
الیائی القریة قافك فتحی وكسری ورانك سكونیله مصر جامعه دینور نسبتنده قرئی دینور یاایله وقروی دینور
كروی وزنلرنده در جمعی قری كلور قافك ضمی والفك قصریله وبو جمع شواذ صیغه سندندر ونسبتی دخی
نوادردندر مؤلفك بصائرده بیاننه كوره قریه ناسك اجتماع ایلدكلری موضعدن عبارتدر بوجهتله شهردن
وكویدن اعم اولور لكن عرفا كویده استعمالی شایعدر واول مجتمع اولان ناسه ده اطلاق اولنور حالیت ومحلیت
اعتباریله وابن جنی دیدیكه واسئل القریة التی كافیه الایة كریمه سی اتساع وتشبیه وتوكید حالاتی متضمندر
اما اتساعك تحقیقی سؤال لفظنك فی الحقیقه مسؤل عنه اولمغه صلاحیتی اولمیان شیئه القا اولندیغنه مبنی در وتشبیه
مسؤلیته صلاحی اولمیان نسنه صلاحیتی اولانه تشبیه اولنمشدر كه كثرت تجاورت سببیله حالت مرقومه نك وجودنی
ادعایه مبنی در وتوكید حالتی تصحیح خبرك نهایت درجه سنی ایذان واشعاره مبنی در زیرا بو برماده در كه اهل جوابك مطلب
بیاندن فضله عادتا متكاء ولیان جمادات دخی مسؤلك صحتنی بیان واجابت ایدردیمك اولور القریتین تثنیه بنیه سیله
ایكی قریه دیمكدر واشبو علی رجل من القریتین عظیم آیت كریمه سنده مراد مكه ایله طائف در مكه تغلیب
اولنمشدر واكثری لفظ مرقوم یا ایله قریتین عنواننده متلفظدر یعنی الفله قریتان عنواننده كه حالت رفعیدر
قلیلدر وقریه مكه ایله بصره بیننده بناج قربنده بركویك آدیدر وحمص قضاسنده بركوی آدیدر ویمامه ده
برموضعدر قریة النمل قرنجه یواسنه اطلاق اولنور قریة الانصار مدینهٔ منوره در الاقراء همزه نك
كسریله دائما قریه ده اولمق معناسنه در یقال اقری الرجل اذا لزم القریة وبركسه دن ضیافت
طلب ایلمك معناسنه در كه اول كسه یی قاری یعنی مضیف قلمش اولور یقال اقری الرجل اذا طلب ضیافة
القاری قریه ده ساكن آدمه دینور یقال هو قار ای ساكن القریة القاریة والقاراة حاضره جامعه
معناسنه در كه جماعت صفتیدر نته كه بادیه دخی بویله در وقاریه مزراغك اسفل طرفنه علی قول یلمانلو اولان
یوقری طرفنه دینور كه اوره جق اوجی اولور وقلجك اغزنه دینور یقال ضربه بقاریة السیف ای بحده القری
جری وزننده والقری عصا وزننده بركدرمك معناسنه در ذكر اولنان قریه بو معنادندر یقال قری الماء
فی الحوض قریا وقری من الباب الثانی اذا جمعه وكویش كتورن حیوان كویشنی آوردینه بركدروب یغمق معناسنه در
یقال قری البعیر وكل ما اجتر اذا جمع جرته فی شدقه ودوه نك دیشلری آغریغله آوردی شیشمك معناسنه در یقال

قرت الناقة اذا ورم شدقاها من وجع الاسنان وبلاد وقصباتی تتبع ایده رك كزمك معناسنه در یقال قری البلاد
اذا تتبعها یخرج من ارض الی ارض واوقومق معناسنه در كه مهموزده لغتدر تقول قریت الصحیفة لغة فی قرأتها
فهی مقریة القرا رضا وزننده والقراء سحاب وزننده برآدمی مهمان ایدوب ضیافت ایلمك معناسنه در یقال
قری الضیف قری وقراء من الباب الثانی اذا اضافه الاقتراء افتعال وزننده بودخی برآدمی مهمان ایدینوب ضیافت
ایلمك معناسنه در یقال اقتری الضیف اذا اضافه وبلاد وقصباتی تتبع ایده رك كزمك معناسنه در یقال اقتری
البلاد اذا تتبعها یخرج من ارض الی ارض وبركسه دن ضیافت ایستمك معناسنه در یقال اقتری الرجل اذا طلب
ضیافة الاستقراء بودخی بلاد وقصباتی تتبع ایده رك كزمك معناسنه در یقال استقری البلاد اذا تتبعها یخرج
من ارض الی ارض شارح دیر كه بعده مطلق تتبع معناسنده استعمال اولندی واستقراء ضیافت ایستمك معناسنه در
یقال استقری زید اذا طلب ضیافة المقری والمقراة مجری ومجراة وزنلرنده صو بركدیكی یره دینور حوض وبركه
وصهریج كبی القری غنی وزننده بوكسكدن اولان صواقندیسنه دینور علی قول بوكسكدن باغچه یه آقوب
دوكلدیكی یره دینور جمعی اقریه كلور وقربان كلور قافك ضمیله وهنوز یایقده یایلمامش قوبوسوده دینور
قری الجبل بروادی آدیدر القریان تثنیه بنیه سیله بر موضع اسمیدر المقری منبر وزننده والمقراء معطاء وزننده
خاندان ومهماندوست آدمه دینور مؤنثلری مقراة ومقراء كلور كه مذكری كبیدر ومقراة مسافره طعام وضع ایدوب
ضیافت ایده جك بیوك چناغه وقواطه یه دینور تقول اطعمنا بالمقراة وهی قصعة یقری بها ومقراة لفظنك جمعی
مقاری كلور ومقاری تنجره لره اطلاق اولنور یقال اخرج الطعام بالمقاری ای القدور القریة غنیه وزننده
عصایه دینور وقرنجه یواسنه دینور قریه كبی وشول دیركلره واغاجلره دینور كه كرتكلری اولمغله اوورتدكلرنده سقفه
اوزاتدقدنصكره آنلرك اوزرندن سقف اغاجلرنی اوزادوب اوجلرنی اول كرتكلره وضع واستوار ایدرلر وكیده سرن
دیر كنك تپه سنده اولان آرقوری اغاجه دینور كه بابافنقو تعبیر اولنور قابیه دیدكلری یلكن آندن آچلور وبعضلر
عندنده محففه نك اوستنده اولان اغاجه دینور قریة سمیه وزننده بغداده اوچ موضعك آدیدر المقریة مرمیه
وزننده قرأت اولنان صحیفه یه دینور مقروءه معناسنه القاریة یانك تشدیدیله برقوش آدیدر كه عربلر آنی
كوردكده یغمور ظهوریله استبشار ایدرلر كویا كه یغمور طرفندن ایلچی یاخود مقدمهٔ سحابدر جمعی قواری كلور
بونی یشل صغرجق قوشیله بیان ایدرلر كه آری قوشی وچكركه قوشی دخی دیرلر فارسیده سارسبز دیرلر الواوی
القرو قافك فتحی ورانك سكونیله برنسنه یه طوغری قصد ایلمك معناسنه در یقال قرا الیه قروا من الباب الاول
اذا قصده وبرنسنه نك آردینه دوشوب آراشدرمق معناسنه در یقال قرا الامر اذا تتبعه ودورتمك معناسنه در
یقال قراه بارمح اذا طعنه به وقرو نهر طرزنده اوزون حوضه دینور كه آنده دوه لر صولنور وشول اوزون اوزادی ارضه
دینور كه یوریمكله قطعی قابل اولمز درجه ده اوله جمعی قری كلور علو وزننده تقول وقعنا فی قرو ای ارض لاتكاد
تقطع وقرو اسلوب وطریقت معناسنه مستعملدر كه ذكر اولنان معنالردن مأخوذدر ومنه تقول تركتهم قروا
واحدا ای علی طریقة واحدة وشیره مقوله سی نسنه صقه جق منكنه اولوغنه واوله سنه دینور كه شیره اوراذن
جریان ایدر انبیق بوغزی كبی وخرما كتوكندن دوزلمش تكنه وباطیه وفچی طرزنده قابه دینور كه نبیذ ایچون
ایچنه خرما اوزم باصیلور علی قول اول كتوكدن دوزلمش لكن وطاس وبرداق مقوله سی مشربه یه دینور كه آنكله
شرب اولنور وكوچك كاسه یه یاخود مطلقا كوچك قابه دینور وكلب یلاغنه دینور مبلغه معناسنه بونده قافك
حركات ثلاثیله ده لغتدر جمعلری اقراء واقری واقروه وقری كلور صلی وزننده ویل یاصو یاخود بغرسقلر تمكله
دریسی قوغه كبی بیوك اولمش خایه یه دینوركه دبه تعبیر اولنور قروه دخی دینور هایله مؤلفك وجوهر بنك بوراده
تعریفلری مسامحه اوزره در القروانی قافك فتحی ورانك سكونیله خایه سی دبه اولان آدمه دینور قری قافك
ضمیله فعلی وزننده بادیه ده برصو آدیدر القرا عصا وزننده والقروان قافك فتحیله ارقه یه دینور ظهر معناسنه
وقراقباغه دینور كه سبز واتندر قرع معناسنه القرواء صحراء وزننده اوزون اور كجلو ناقه یه دینور یقال ناقة قرواء
ای طویلة السنام وبونك مذكری یوقدر جمل اقری دینمز وقرواء توره ودأب وعادت معناسنه در یقال علی قرواء
حسنة ای علی عادة حسنة ودبر ومقعده دینور القروری جوجی وزننده طریق كوفه ده برموضعدر الاقراء
همزه نك كسریله برآدمك ارقه سی اغریمق معناسنه در یقال اقری الرجل اذا اشتكی قراه ای ظهره وضیافت ایستمك
معناسنه در یقال اقری الرجل اذا طلب القری ای الضیافة شارح دیر كه بونده واوی ویائی مشوش اولمشدر ودائما آتك
صرتنی چوللو طوردرمق معناسنه در یقال اقری الجل علی الفرس اذا الزمه مقری سكری وزننده دمشق

قضاسنده برقریه در مقری حبلی وزننده نو به مملکتنده بر بلده در مقریه مجمیه وزننده یمنده برحصن آدیدر
المقاری میمك فتحیله بوکسك تپه لرك باشلرینه دینور مقری مفردیدر سکری وزننده القیروان قافك وراتك
فتحیله قافله وکاربانه دینور و بوکاروان فارسی معربیدر ومغربده بر بلده آدیدر المقروة مدعوه وزننده شول
دیشی قیونه دینور که کندی ممه سنی امسون دیو باشنه اغاجدن دوزلمه باشلق کچورلمش اوله یقال شاة مقروة
اذا جعل رأسها فی خشبة لئلا ترضع نفسها المقروری اسم فاعل بنیه سیله اوزون ارقه لو حیوانه دینور
القروة فروه وزننده دبه اولان خایه یه دینور که ذکر اولندی و باشك تپه سنك اوجنه دینور یقال ضرب
قروة رأسه ای طرفه الاستقراء بدنده چبان ماده لنوب یعنی چرکلنوب ایرینلنمك معناسنه در یقال
استقری الدمل اذا صارت فیه المدة الواوی القزو قافك فتحی وزای معجمه نك سکونیله مکروه ومردار
نسنه لردن وآلوده لکدن صاقنوب نظافت اوزره اولمق معناسنه در یقال به قزو ای تقزز ودکنك
اوجیله یری دورتشدرمك معناسنه در که اکثری براندیشه وملاحظه ضمننده ایدرلر یقال قزا بعصاه الارض
یقزو قزوا اذا نکتها بها وقزه دیدکلری اویون اوینامق معناسنه در یقال قزا الرجل اذا لعب بالقزة
الاقزاء همزه نك کسریله بین الناس استواء واستقامتله معروف ایکن برعیب ونقیصه ایله آلوده اولمق
معناسنه در یقال اقزی فلان اذا تلطخ بعیب بعد استواء القزة ثبه وزننده یلانه دینور حیه
معناسنه علی قول برجنس یلانه دینور که قویرقسز واکری بوکری اولور جمعی قزاة کلور قضاة وزننده
وبین العرب برلعب آدیدر الیائی القزی قافك کسریله لقب معناسنه در یقال بئس القزی هذا ای اللقب
التقزیة تفعله وزننده برکسه یی یره چالوب اولدرمك معناسنه در یقال قزاه اذا صرعه وقتله الواوی القسو
والقسوة قافلرك فتحی وسینلرك سکونیله والقساوة عداوه وزننده والقساء قضاء وزننده برنسنه طاش کبی
پك وقاتی اولمق معناسنه در یقال قسا قلبه یقسو قسوا وقسوة وقساوة وقساء اذا صلب وغلظ واقچه قلب
وزیوف اولمق معناسنه مستعملدر یقال قسا الدرهم اذا زاف القسی غنی وزننده طاش کبی پك وقاتی اولان
نسنه یه دینور وزیوف اقچه یه دینور جمعی قسیان کلور صبیان کبی واسیدن یاصوغوقدن یاخود قحط
مقوله سی حالاتدن ناشی سخت وشدید زمانه وصف اولور یقال یوم وقرب وعام قسی ای شدید من حر او برد او قحط
ونحوه وقسی بن منبه ابو قبیله اولان ثقیفك برآدیدر ذو قسی یمندن بصره یولنك آدیدر المقساة مرماة وزننده
قسوت قلبه باعث اولان نسنه یه دینور یقال الذنب مقساة للقلب ای یقسیه المقاساة مباهاة وزننده برنسنه نك
شدت وزحمتنی چکمك معناسنه در یقال قاساه اذا کابده قسا عصا وزننده مصرده برقریه در وتمیم قبیله سی
یورنده برقاره تپه آدیدر بونده مد ایله ده زبانزده در قساء غراب وزننده برطاغك آدیدر الاقساء همزه نك
کسریله برنسنه یی پکلندروب قایلندرمق معناسنه در یقال اقساه اذا صلبه وغلظه وقساء دیدیکی طاغده
ساکن اولمق معناسنه در یقال اقسی الرجل اذا سکن قساء قساء کساء وزننده برموضعدر الاقسیان احران
وزننده برنبات آدیدر و بر رجل علمیدر قسیان علیان وزننده بر وادی یاخود بر صحرا آدیدر قسیان عثمان
وزننده عقیقده برموضع آدیدر الواوی القشو حشو وزننده اغاجك یپراغنی وقبوغنی صیروب صویمق
معناسنه در یقال قشا العود یقشو قشوا اذا قشره وخرطه وبرنسنه یی سیلمك معناسنه در یقال قشا الوجه
اذا مسحه ویلانك قاونی صویمق معناسنه در یقال قشا الحیة اذا نزع عنها لباسها وحیه لفظی مذکر ومؤنث اولور
التقشیة تفعله وزننده بودخی یلانی قاولتمق معناسنه در یقال قشی الحیة اذا نزع لباسها عنها وبرآدمی ایشندن
چویرمك معناسنه در یقال قشاه عن حاجته اذا رده المقشی معظم وزننده والمقشو مدعو وزننده قبوغی
صویلمش نسنه یه دینور یقال عدس مقشی ومقشو ای مقشر القشوة خطوه وزننده شول سپده وکفه یه
دینور که خرما یپراغندن اوزیلوب نسوان آنك ایچنه عطریات وایپلك وبموق مقوله سی ادواتلرنی وضع وحفظ
ایدرلر جمعی قشوات کلور فتحاتله وقشاء کلور کساء وزننده القشاء غراب وزننده توکرکه دینور بزاق معناسنه
الاقشاء همزه نك کسریله زنکین ایکن فقیر اولمق معناسنه در یقال اقشی الرجل اذا افتقر بعد غنی القاشی کمتر
وکوتی پوله ومنقوره دینور القشی غنی وزننده کچمز قلب اقچه یه دینور یقال درهم قشی ای قسی القشاوة
ثمامه وزننده بر یوزنده اوزون اوزادی چکلمش سنور وسد وبند مقوله سنه دینور وبجده برصو آدیدر القشوان
سکران وزننده جوره وخرده آدمه دینور مؤنثی قشوانه در یقال رجل قشوان ای دقیق الواوی القصو قصد
وزننده والقصو علو وزننده والقصا عصا وزننده والقصاء سخاء وزننده بعید اولمق معناسنه در یقال

قصا عنه یقصو قصوا وقصوا وقصی وقصاء اذا بعد ویقال قصی عنه قصا من الباب الرابع القصی غنی
وزننده والقاصی بعید اولان شیئه دینور جمعلری اقصاء کلور نصیر وانصار وشاهد واشهاد کبی القصوی
والقصیا بشری وزنلرنده غایة بعیده یه دینور مذکری اقصی در یقال مکان اقصی وغایة قصوی وقصیا ای
بعیدة شارحك بیاننه کوره قصوی اهل عالیه وقصیا اهل نجد لغتیدر وقصوی الوادی دره نك اوجنه دینور که نهایتیدر
الاقصاء همزه نك کسریله بعید ایلمك معناسنه در یقال اقصاه اذا ابعده وکریم ونفیس ناقه لری اکتساب واتخاذ
ایلمك معناسنه در یقال اقصی الرجل اذا اقتنی القصیة وعسکرك چوره سنی ویوره سنی کوروب کوزه دوب
محافظه ایلمك معناسنه در یقال اقصی فلان اذا حفظ قصا العسکر المقاصاة مباهاة وزننده باب مغالبه ده
مستعملدر مباعده بابنده یارشمق معناسنه در تقول قصانی فقصوته ای باعدنی فغلبته القصا عصا وزننده
وسماء وزننده خانه نك یورسنه وحوالوسنه دینور یقال نزل فی قصا الدار وقصائه ای فنائه ونسب بعید
معناسنه در یقال هو منه بالقصا ای بعید النسب وناحیه معناسنه در یقال هو فی قصاه ای فی ناحیته ومنه
تقول حطنی القصا ای تباعد عنی یعنی بندن آلارغه اول بوراده حط کلمه سی حیاطه دن امردر و یقال حاطهم
القصا اذا کان فی ناحیتهم وقصا نافه نك وقیونك قولقلری اوجلرنده اولان جزئیجه کسکلکه دینور القصو
قصد وزننده ناقه نك یاخود قیونك قولقلری اوجنی جزئیجه کسمك معناسنه در یقال قصا الناقة والشاة قصوا
من الباب الاول اذا قطع طرف اذنها قلیلا التقصیة تفعله وزننده قصو معناسنه در یقال قصی الناقة والشاة
بمعنی قصاها وطرنق کسمك معناسنه در یقال قصی الاظفار اذا قصها القصواء حمراء وزننده والمقصوة
مدعوه وزننده والمقصاة میمك ضمیله قولاقلرینك اوجلری برمقدارجه کسلمش ناقه یه یاخود قیونه دینور الاقصی
اعلی وزننده والمقصو مدعو وزننده والمقصی معظم وزننده قصواء ومقصوه ومقصاة لفظلرندن مذکرلردر
یقال جمل وکبش اقصی ومقصو ومقصی القصیة غنیه وزننده استعمالدن معاف اولمش جنسی پاك نفیس
وکریم ناقه یه دینور که صاحبی استعماله قیه مز یقال ناقة قصیة ای کریمة نجیبة مبعدة عن الاستعمال وچوق
قوللنلوب اورسلنمش ناقه یه دخی کله ضد اولور یقال ناقة قصیة ای رذلة جمعی قصایا کلور القاصیة ناحیة
معناسنه در یقال هو فی قاصیة البلد ای ناحیته وپك قوجه دیشی قیونه دینور یقال نعجة قاصیة ای هرمة
الاستقصاء والتقصی تفعل وزننده برنسنه نك نهایتنه بالغ اولمق معناسنه در یقال استقصی فی المسئلة وتقصی
اذا بلغ الغایة شارح دیرکه بونك سببی طالب ایچونده کلمکله برشیئك اوته سنی آراشدرمق وآراشدیره رق اوته سنه
بالغ اولمق معناسنه در قصی سمی وزننده ابن کلاب درکه عمود نسب حضرت مصطفوی علیه السلام
جمله سندن جد خامسلریدر اسمی زید یاخود مجمع درکه محدث وزننده در نسبتنده قصوی دینور یازك برنی
حذف و برنی الفه قلب ایتدنصکره واوه قلب ایلدیلر وقصی یمنده برصرب عقبه آدیدر القصوه ثمره وزننده
دوه قسمنك قولغنك اوجنه باصیلان تمغایه دینور قصوان عثمان وزننده وسلمان وزننده برموضع آدیدر مترجم دیرکه
مؤلف اسم ناقة حضرت رسول الله علیه الصلوة والسلام اولان قصوی ماده سندن ذهول ایلدی وبوعند
البعض بشری وزننده وعند البعض حمراء وزننده در الیائی القضاء سخاء وعصا وزنلرنده
حکم معناسنه درکه اسمدر یقال طلب قضائه وقضاه ای حکمه شارحك بیاننه کوره جمعی اقضیه در واصل
قضاء قطع وفصل معناسنه اولوب معانیء سائره آندن متفرعدر انتهی القضی قافك فتحی وضادك سکونیله
والقضاء سخاء وزننده والقضیة عطیه وزننده مصدرلردر حکم ایلمك معناسنه در یقال قضی علیه یقضی قضیا
وقضاء وقضیة من الباب الثانی اذا حکم علیه وقضیه اسم اولور حکومت معناسنه جمعی قضایادر فعالی وزننده که
مقصوردر و بونك اصلی فعائل در قلب مکانله فعالی اولمشدر وقضاء صنع وکار معناسنه مستعملدر یقال قضی
الشیء اذا صنعه وبرنسنه یی برآدمه لازم قلمق حتم وایجاب معناسنه در یقال قضاه علیه اذا حتمه علیه واوجبه
وبیان ایلمك معناسنه در ومنه قوله تعالی من قبل ان یقضی الیك وحیه ای یبین الیك وموت معناسنه مستعملدر
یقال قضی الرجل اذا مات کویا که امردنیاسنی فصل وقطع ایلدی وکذا یقال قضی نحبه اذا مات بوراده نحب
نذر معناسنه اخذ اولنورسه عهده سنده نذرکبی لازم اولان موتی ادا ایلدی دیمك اولور وعلی ایله صله لنورسه
قتل معناسنه اولور یقال ضربه فقضی علیه اذا قتله کویا که انك ایشنی فصل وقطع ایدوب فارغ اولمش اولور
وبرمأموله دلخواه اوزره نائل اولوب آنی کاله یتشدرمك معناسنه در یقال قضی وطره اذا اتمه وبلغه وعهد وپیمانی
متضمن وصیت ایلمك معناسنه در یقال قضی علیه عهدا اذا اوصاه وانفاذ عهد ایلمك معناسنه در یقال قضی

الیه عهدا اذا انفذه و برامر وخبری محلنه ایرشدرمك معناسنه در یقال قضی الیه اذا انهاه ومنه قوله تعالی
وقضینا الیه ذلك الامر ای انهیناه الیه وابلغناه ذلك واوده مك اداء معناسنه در یقال قضی غریمه دینه اذا اداه
شارح دیرکه اداء معناسنده عند البعض حقیقت وعند البعض مجازدر لکن راغبك بیاننه کوره مجازدر و بنده راغب
دیدیکه قضاء ماده سی فصل الامر معناسنه موضوعدرکه برنسنه یی فصل وقطع ایلمکدن عبارتدر کرك قولا وکرك
فعلا اولسون و بونلرك هر بری الهی وبشری اولور وقالدیکه قضاء وقدر بحثنده قضاء قدردن اخصدر زیرا
قدر تقدیر وقضاء تفصیل وقطع ایلمکدر و بعضلر دیدیکه قدرکیل ایچون تهیئه واعداد اولنان نسنه دن وقضاء
آنی اولچمکدن عبارتدر بو جهتدن شامده طاعون اولدیغی حضرت عمر رضی الله عنه ایشدنکده کیرو سمت
آخره منصرف اولمغله ابو عبیده رضی الله عنه * اتفر من القضاء * دیدکده حضرت عمر * افر من قضاء الله تعالی
الی قدره * دیدی که قدر مادام قضاء صورتنی بولمدقچه دفع الهی مرجودر خلاصه سی قدر دیوان دولت علیه ده
دفتر اجمال وقضاء آنك توزیع وتقسیمی منزلنده اولور وابن اثیر دیدیکه قضاء وقدر متلازملردر احدهما آخردن
منفك اولمز زیرا قدر اساس وقضاء بناء منزلنده در و بو بحثك تفصیلی کتب کلامیه ده در القاضیة اولومه اطلاق
اولنور یقال اتت علیه القاضیة ای الموت بو راده تانیث منیه اعتباریله در امر حیاتی قاطع وفاصل اولدیغیچون
اطلاق اولنور یاخود لازم معناسنده محمولدر وقاضیه دیت وفریضهٔ زکات خصوصلرنده جائزه وریجه اولان
دوه لره دینور یقال ابل قاضیة ای جائزة فی الدیة وفریضة الصدقة القضی غنی وزننده بودخی اولومه
اطلاق اولنور مقضی معناسنه در وسریع القضاء اولان آدمه دینور کرك بورج وکرك حکومت خصوصنده اولسون
یقال رجل قضی ای سریع القضاء یکون فی الدین والحکومة انقضیة تفعله وزننده والقضاء کذاب وزننده
بودخی برنسنه یه مأمولی اوزره نائل اولوب اتمام واکمال ایلمك معناسنه در یقال قضی وطره اذا اتمه و بلغه و برآدمی
قاضی نصب ایلمك معناسنه در یقال قضاه السلطان اذا جعله قاضیا الاستقضاء برکسه کندی ماده سنه
برآدمك حکم وفصل ایلمسنی طلب ایلمك معناسنه در یقال استقضی فلانا اذا طلب الیه ان یقضیه بو راده طلب مراجعت
معناسنی متضمندر و برکسه قاضی تعیین اولنمق معناسنه در یقال استقضی فلان علی بناء المفعول ای صیر قاضیا
التقاضی تفاعل وزننده برکسه مدیوننده ن حقنی قبض ایلمك معناسنه در یقال تقاضاه الدین اذا قبضه منه
لکن امهات سائره ده تقاضی طلب دین معناسنه ده سرسومدرکه تقاضا ایتمك تعبیر اولنور یقال تقاضیته دینی ای طلبته
القضاة قافك ضمیله شول یوفقه زاره دینورکه حین ولادتده معصومك یوزنده قابلو ظهور ایدر القضة عده وزننده
برجنس نباتدر جمعی قضی اکلور قافك کسری والفك قصریله وقضات کلور التقضی تفعل وزننده برنسنه نك
اونه سی کسیلوب بتمك معناسنه در یقال تقضی الشیء اذا فنی وانصرم وقوش هوادن سوزیلوب اینمك معناسنه در
یقال تقضی البازی اذا انقض شارحك بیاننه کوره بو معناده اصلی تقضض ایدی الانقضاء انفعال وزننده
بودخی برنسنه نك آردی کسیلوب یوق اولمق معناسنه در یقال انقضی الشیء اذا فنی وانصرم القاضی حاکم
افندیدر قضاة جمعیدرکه اصلی قضیه در وقاتل معناسنه مستعملدرکه مقتولك ایشنی بتوررر یقال سم قاض
ای قاتل قاتلك قاضی یه ملایمی موقعنده در القضاء شداد وزننده متین ومحکم زرهه دینور القضا عصا
وزننده قوری اوزم چکردکنه دینور عنجد معناسنه قضاء سماء وزننده اسامیدندر الیائی القطا عصا وزننده
برکونه مرض ایدرکه انسان وحیوانك صغری طرفلرنده ظهور ایدر التقطی تفعل وزننده قوغه نك طولمغله
قیودن یاپچه یاپچه چکیلوب چقمق معناسنه در تقطت الدلو اذا خرجت من البئر قلیلا قلیلا لملئها انقطیات
فتحاتله قطوات لفظنده لغتدرکه قطاة لفظندن جمعدر قطیات سمیات وزننده بر وادی ادیدر قطیه غنیه
وزننده مصر یوانده برقریه آدیدر قطیا ایله معروفدرکه تخفیفله والفله در القطیا قافك فتحی و یانك تشدیدیله
کنار صبی اسمیدرکه نارجیل اغاجنك لیفندن بوکلش ایپه دینور بونکله برآدم مسمی اولورسه یایی مخفف اولور
الواوی القطو خطو وزننده آغر وآهسته یوریمك معناسنه در یقال قطا الرجل یقطو قطوا اذا ثقل مشیه
و بغرتلق قوشی قطا قطا دیو اوتمك معناسنه در یقال قطت القطاة اذا صوتت وجدها قطا قطا بو راده وجدها
قولی قید وقوعیدر وآدملری صیق صیق اتارق یوریمك معناسنه در یقال قطا الماشی اذا قارب فی مشیه الاقطیطاء
بودخی آدملری صیق صیق آتارق یوریمك معناسنه در یقال اقطوطی الرجل اذا قارب فی مشیه القطوان
سلمان وزننده وفتحاتله والقطوطی حجوجی وزننده آدیملرنی صیق صیق اتارق یوروز اولان شخصه دینور
وقطوطی برموضع آدیدر بونك وزنی فعوعل یاخود فعلعل در وایاقلری اوزون اولوب ادیملرنی صیق صیق اتارق

یورین آدمه ده دینور القطاة حصاة وزننده بدنده صغری یه دینور و بو حلرك ارالغنه علی قول دایه نك اردینه
دینور که ر آکیك اکسه سنه بنن آدمك اوتوردیغی یردن عبارتدر و بغرتلق قوشنه دینور جمعی قطا کلور وقطوات
کلور حرکاتله التقطی تبطی وزننده ومرادفیدرکه او یالنوب کیچکمك معناسنه در یقال تقطی الرجل اذا تبطی
و برآدمه فندورنك ایدوب الدانمق معناسنه در یقال تقطی لاصحابه اذا ختلهم و برکسه دن یوز دوندروب اعراض
ایلمك معناسنه در یقال تقطی بوجهه عنه اذا اصدف وطوارك آردینه بنمك معناسنه در یقال تقطی الفرس اذا رکب
قطاتها قطیه سمیه وزننده مروان بن الحکم الاموی زوجه سنك آدیدر روض القطا برموضعدر قطوان
حرکاتله کوفه ده برموضعدر اکسیهٔ قطوانیة اورایه منسوبدر القطا عصا وزننده قیون قسمنه مخصوص برمرض
آدیدر القطیة فرحه وزننده قطا علتنه اوغرامش قیونه دینور یقال شاة قطیة اذا کان بها قطا الواوی القعو
قافك فتحی وعینك سکونیله بکره یه دینورکه تحریفله مقاره دیدکلری قیوچرخیدر علی قول اغاج مقوله سندن اولانه
دینور یاخود دموردن اولان بکره اوقنه دینورکه تکرلك اکا کچور یلوب اوزرنده دوران ایدر القعوان تثنیه
بنیه سیله شول ایکی طرفلو تخته یه دینورکه بکره نك ایکی جانبنده قابلو اولوب بکره انلرك ارالقلرنده اولور علی قول
شول ایکی دموره دینورکه تکرلك انلرك ارالغنده دوران ایدر قعو کلمه سنك جمعی قعی کلور صلی وزننده القعو
جعو وزننده والقعو علو وزننده ارکك دیشی یه کرکمك معناسنه در کرك جماع ایلسون وکرك ایلمسون یقال
قعا الفحل الناقة قعوا وقعوا اذا ارسل نفسه علیها ضرب ام لا وقوش چفتلشمك معناسنه در یقال قعا الطائر اذا سفد
قعوا العجیزتین قیناقلری چلیمسز یاخود بومری اولان آدمه دینور یقال رجل قعوا العجیزتین ای ارسح
اوغلیظهما اوناتهما غیر منبسطهما الاقتعاء افتعال وزننده بودخی ارکك دیشی یه کرکمك معناسنه در یقال اقتعی
الفحل الناقة بمعنی قعاها القعواء حمراء وزننده اوفق وجوره عورته دینور یاخود انجه بجاقلو اولانه دینور
الاقعاء همزه نك کسریله برنسنه یه سو یکنوب طیانه رق اوتورمق معناسنه در یقال اقعی فی جلوسه اذا تساند
الی ماوراءه وکلب انجکلری ده یکوب دیزیره قو یوب اوتورمق معناسنه در که چوملك تعبیر اولنور یقال اقعی الکلب
اذا جلس علی استه وراکب آتی اوکجه سی اوزره چویروب دوندرمك معناسنه در یقال اقعی فرسه
اذا رده القهقری و برآدمك بروتی قعا صفتیله متصف اولمق معناسنه در کاسیذکر یقال اقعی
انفه اذا کان به قعا القعا عصا وزننده برونك یومشغی قصبه یه طوغری حواله اولمق
معناسنه درکه اوراسی قالقق اولوب قصبه قصه وباصیق اولمغله اوزرینه دوربلوب طیانمش کبی اولور یقال
قعی الرجل قعا من الباب الرابع اذا اشرفت ارنبة انفه ثم اقعت نحو القصبة الاقعی اعلی وزننده برونی وصف
مذکور اوزره اولان کشی یه دینور قعواء مؤنثیدر الواوی القفا فاله عصا وزننده بیونك آردینه دینور که اکسه تعبیر
اولنور فارسیده خیره دینور و بو مؤنث ومذکر اولور و بعضا ممدود اولور جمعی اقفی واقفیه واقفاء کلور وقفی
کلور صلی وزننده وقفی کلور کسرتیله وقفین کلور قافك ضمیله وتقول العرب لا افعله قفا الدهر ای طوله یعنی ابد
الدهر یعنی زمانك اکسه سنی آنجه قدر آنی ایتمم دیمکدر و یقال رد فلان قفا وعلی قفاه ای هرم یعنی پیرفانی
اولوب عدم طرفنه توجه ایلدی القافیة قفا معناسنه در یقال ضرب علی قافیته ای علی قفاه وقافیه اهل عروض
عندنده بیتك آخر کلمه سنه علی قول بیتك آخرنده اولان حرف ساکندن مقدمجه اولان ساکنه وارنجه
حروفله اول اولکی ساکندن مقدم اولان حرف متحرکك حرکه سنه اطلاق اولنور وعند البعض قصیده نك
مبنی علیهاسی اولان حرفه اطلاق اولنور قول اول اخفش مذهبیدر وقول ثانی خلیل مذهبیدر مثلا * عفت الدیار
محلها فمقامها * مصراعنده مقامها کلمه سنده اولان قافك فتحه سندن آخری اولان الفه وارنجه که الف دخی داخلدر
عند الخلیل قافیه بودر مؤلفك آخر حرف قولی من آخر حرف سکنده در و بلیه کلمه سنك فاعل ضمیری آخر حرف
ساکنه ومفعول ضمیری اول ساکنه راجعدر وقول ثالث قطرب مذهبیدر وخلیله کوره قافیه برکلمه یا ایکی یاخود
برکلمه نك بعضی یاخود برکلمه ایله کلمهٔ اخرانك بعضی دخی اولور القفو عفو وزننده والقفو علو وزننده برآدمك
اردینه دوشوب کتمك معناسنه در تقول قفوته اقفوه قفوا وقفوا اذا تبعته و برآدمك قفاسنه اورمق معناسنه در
تقول قفوته اذا ضربت قفاه و برآدمه آچقدن فجور وناسزا اسنادیله سب وقذف ایلمك معناسنه مستعملدرکه شتم
وتعرضله اردینه دشمکدن عبارتدر تقول قفوته ای قذفته بالفجور صریحا او رمیته بامر قبیح و برآدمی برخصوصده
سائرندن مختص وممتاز ایلمك معناسنه درکه آغرلمق تعبیر اولنور تقول قفوت فلانا بامر اذا آثرته به وقفو اثر برآدمی
محو ومضمحل ایلمکدن کنایه اولور یقال قفا الله اثره ای عفاه التقفی تفعل وزننده بودخی برآدمی اردینه

دوشوب كتمك معناسنه در تقول تقفيته اذا تبعته و برآدمك دكنكله اكسه سنه و بيونی كوكنه اورشدرمق
معناسنه در يقال تقفاه بالعصا اذا ضرب قفاه بها و برآدمه پك اكرام وتلطف ايلمك معناسنه در يقال
تقفى به اذا تحفى الاقتفاء افتعال وزننده بودخی برآدمك اردينه دوشوب كتمك معناسنه دركه پيرولك ايلمك تعبير
اولنور تقول اقتفيته اذا تبعته و برآدمی برخصوصله آغرلمق معناسنه در تقول اقتفيته بامر اذا اثرته و برنسنه يی
كندی نفسنه مخصوص ايدنمك معناسنه در يقال اقتفى به اذا اختص يعنی خص نفسه به واختيار ايلمك معناسنه در
يقال اقتفى الشیء اذا اختاره شارحك بيانه كوره بوندن اسم قفوه در قافك كسريله صفوه ومختار معناسنه در
تقول هو قفوتی ای صفوتی وخيرتی القفوه قافك كسريله والقفی عتی وزننده اسملردر آچقدن برآدمه اسناد
تهمتله سوككه و بد سويلكه دينور وقفوه كاهه دينور ذنب معناسنه ياخود برآدمی ديلمكه دينور كرك واقع وكرك غير
واقع اولسون يقال بئس القفوة ای الذنب اوهوان تقول للانسان مافيه ومالبس فيه الاقفاء همزه نك كسريله
بودخی برآدمی برخصوصله ممتاز ايدوب آغرلمق معناسنه در تقول اقفيته بامر اذا اثرته به و برآدمی آخر اوزره تفضيل
وترجيح ايلمك معناسنه در يقال اقفاه عليه اذا فضله و برنسنه يی آخره تخصيص ايلمك معناسنه در يقال
اقفاه به اذا خصه ومهمانه اكرام اولنه جق طعام اكل ايلمك معناسنه در يقال اقفى الضيف اوالرجل اذا اكل القفی
الاستقفاء بودخی برآدمك دكنكله اكسه سنه اورشدرمق معناسنه در يقال استقفاه بالعصا اذا ضرب قفاه بها
القفية غنيه وزننده والمقفية مرميه وزننده اكسه سندن ذبح اولنمش قيونه دينور يقال شاة قفية ومقفية
ای ذبحت من قفاها وقفيه سائر اوزره باعث فضل وتفوق اولان مزيت وفضيلته دينور يقال له قفية ای مزية
علی الغير و برآدمك اردنده باقی فلان خلفنه وقفادارينه دينور قفی كبی كاسيذكر التقفية تفعله وزننده
بركسنه يی برآدمك آردنجه يوللامق معناسنه دركه اكا قفادار ايلمك تعبير اولنور تقول قفيته زيدا و بزيد اذا اتبعته
اياه القفی عنی وزننده بودخی برآدمك خلفنه وقفادارينه دينور يقال هو قفيهم وقفيتهم ای الخلف منهم
و يك رحم وشفقتلو مكرم ومهربان آمه دينور تقول انا قفی به ای حفی ومهمان مكرمه دينور يقال هو قفی ای ضيف
مكرم ومهمانه اكرام اولنه جق طعامه دينور يقال هيأ للضيف قفيا وهو مايكرم الضيف به من الطعام واخوان
واحبابدن بركزيده ومختار اولان يارہ دينور ياخود متهم ومعيوب اولانه ديمكله ضد اولور يقال هو قفی ای خيرة
من الاخوان اومتهم منهم القفاوة حفاوه وزننده ومرادفيدركه اسمدر مهر بانلغه دينور التقافی تفاعل وزننده
برآدمه بهتان ايلمك معناسنه در يقال تقافاه اذا بهته القفا عصا وزننده ياخود قفا آدم برطاغك آديدر القفو
عفو وزننده برموضعدر ويغمور ياغاركن توزان توزندی يه دينور القفية غرفه وزننده صيادلك تپه لرده قازديغی
چقوره دينوركه سباع اكا دوشمكله صيد اولنور عويف القوافی مصغر بنيه سيله برشاعردر اسمی عويف اولوب
اشبو *سأكذب من قدكان يزعم انني * اذا قلت قولا لا اجيد القوافيا * بيتی سبب اضافتی اولديغی الواوی القلو
قافك كسری ولامك سكونيله ينی نسنه يه دينور يقال شیء قلو ای خفيف وكنج اشكه دينور يقال ركب قلوا
ای حمارا فتيا القلوة قافك كسريله شول دابه يه دينوركه پك اشكين ورونده اولمغله يولده راكبی دائما رفقايه
تقديم ايدراوله يقال ركب فلان قلوة ای دابة تتقدم بصاحبها القلة ثبه وزننده والقلی رضا وزننده
والمقلی منبر وزننده چوجقلرك چليك چوماق اوينادقلری اغاجلره دينور قله چليك ومقلی چوماقدر قله لفظنك
جمعی قلات وقلون كلور قافلرك ضميله وقلون كلور قافك كسريله شارحديركه كرچه نسخه لرده والقلی عنوانده در
لكن صواب اولان والمقلی والمقلاء اولمقدن منبر ومحراب وزنلرنده القلو دلو وزننده چوجقلر چليك چوماق
اوينامق معناسنه در يقال قلا القلة و بالقلة اذا رمی بها ودوه يی عنف وشدتله سورمك معناسنه در يقال
قلا الابل اذا ساقها شديدا وتاوه ده ات قاورمق معناسنه در يقال قلا اللحم اذا انضجه فی المقلی القلی رضا
وزننده والقلاء عطاء وزننده برآدمه بغض ايلمك معناسنه در يقال قلا زيدا يقلوه قلا وقلاء اذا ابغضه
و بو باب ثانيدن دخی كلوركاسيذكر الاقليلاء برمحل آخره كوچمك معناسنه در يقال اقلولی الرجل اذا رحل
وتاوه يه دوشمش بالق كبی مضطرب وبيقرار اولمق معناسنه در يقال اقلولی الرجل اذا اقلق وتجافی عن محله
و رايشده صيغنوب جست وچابك سرعت واقدام ايلمك معناسنه در يقال اقلولی الرجل اذا انكمش وطاغك
الـتپه سنه چقوب يوكسلمك معناسنه در يقال اقلولی الجبل اذا صعد اعلاه فاشرف وقوش اغاجك الك باشنه
قونمق معناسنه در يقال اقلولی الطائر اذا وقع اعلا الشجر القلولی خجوجی وزننده پك يوكسك اوچان
قوشه دينور اليائی القلا رضا وزننده والقلاء عطاء وزننده والمقلية محمدة وزننده برنسنه دن هركز

خوشلنميوب وسومديكندن بغض وتنفر ايدوب ترك ايلمك معناسنه در يقال قلاه يقليه وقليه يقلاه قلا وقلاء
ومقلية من الباب الثانی والرابع اذا ابغضه وكرهه غاية الكراهة فتركه و بغضلر عندنده باب ثانيدن ترك وهجر ايلمك
معناسنه مخصوصدر فيقال قلاه يقليه اذا هجره وقليه يقلاه اذا ابغضه مترجم ديركه اشبو وجدت الناس اخبر
تقله حديثنده ابن اثير ديديكه تقله كلمه سی كه مستقبل مخاطيدر ايكی بابدن دخی ممكندر واخبر كلمه سی امردر تقله مطلب
جزاسيدر وكرچه لفظا امردر لكن معنا خبردر وهاء تقله سكته در مفهومی ناسك ايچ يوزنی اراشدروب
بطانه لرندن خبردار اولان كسه البته ناسه بغض ايدوب ترك ايدر يعنی سلام ويره جك آدم بوله مز پس ناسك ايچ
يوزنی اراشدرميوب همان الصورة بالصورة معامله ايلمك لازمدرنته كه تجسس نص قرآنله دخی منهيدر و بو متضايفاتدندر
زيرا انكدخی ايچ يوزينه باقلسه نه درلو قماشی ظهور ايدر وقلا وقلاء تاوه ده نسنه قاورمق معناسنه در
يقال قلاه اذا انضجه فی المقلی قاورمه يه قليه ديدكلری بو معنادندر وقلا وقلاء برآدمك باشنه اورمق معناسنه در
يقال قلا فلانا اذا ضرب رأسه المقلی منبر وزننده تاوه يه دينور القلاء شداد وزننده تاوه جی يه دينور
وقاورمه جی يه دينور القلاءة شداده وزننده تاوه دوزيلان كارخانه يه دينور القلی قافك كسری ولامك سكونيله
والقلی الی وزننده والقلو صنو وزننده اشنان اخضر ورمث ومرام مقوله سی اكشيجه وشورا وتلرك محرقندن
دوزيلور برنسنه دركه تركيده قليه طاشی ديرلر صابونك جزؤ اعظميدر صوده حل ايدوب تصفيه دنصكره
آتشده عقد ايتدكلری طوزه ملح القلی ديرلر قالی قلا قافك فتحيله برموضع آديدر كاتب چلبی مرحومك جهاننمانام
كتابنده ارض روم شهرينك نام قديمی اولمق اوزره مرسومدر وشارحك بيانته كوره فی الاصل ايكی اسمدر نسبتنده
قالی دينور القلا قافك ضمی والفك قصريله طاغلرك الـتپه لرينه دينور مفردی قله در ثبه وزننده وانسانك
دخی تپه لرينه دينور مقلاء القنيص ميمك كسريله بركلب معلم اسمدر اليائی المقاماة مباهاة وزننده موافقت
معناسنه در تقول مايقامينی الشیء ای مايوافقنی و بو ابو عبيده دن مرويدر الواوی القنوة قافك كسری
وضميله قزانجه دينور اسمدر يقال طيب القنوة ای الكسبة و برآدمك تجارت ايچون اولميوب خاصة نفسيچون اتخاذ
ايلديكی ثابت ماله وسرمايه يه دينور يقال غنمه قنوة ای خالصة له ثابتة عليه القنو قافك فتحی ونونك سكونيله
والقنوان قافك ضميله والقنو علو وزننده كسب ايلمك معناسنه در تقول قنوته قنوا وقنوانا وقنوا اذا كسبته
وهمان صاغلمق ايچون قيون وكچی ايدنمك معناسنه در يقال قنا العنز اذا اتخذها للحلب الاقتناء افتعال وزننده
امك چكوب كسب وكار ايلمك معناسنه در تقول اقتنيته اذا كسبته ودائما حياء اوزره اولمق معناسنه در يقال
اقتنی الحياء اذا لزمه القنی غنی وزننده شول حيوانه دينوركه تجارت ايچون اولميوب همان دوللرنی آلمق ايچون
ياخود صاغلمق ايچون اتخاذ اولنمش اوله يقال عنده قنی من الغنم ای مايتخذ منها لولد اولبن القنو حنو وزننده
بودخی حيا وحجابه مداوم اولمق معناسنه در يقال قنی الحياء وقنا قنوا من الباب الرابع والثانی اذا لزمه الاقناء
همزه نك كسريله بودخی حيايه ملازم اولمق معناسنه در يقال اقنی الحياء اذا لزمه وهو ادن يغمور ديكوب بلود
آچلمق معناسنه در يقال اقنت السماء اذا اقلع مطرها التقنية تفعله وزننده بودخی حيايه ملازم اولمق معناسنه در
يقال قنی الحياء اذا لزمه القنا عصا وزننده بورنك يوقريسی يوكسكجه واورته سی نوعا قالق واوجی كه بومشغيدر
اويغون وطلوجه اولمق معناسنه دركه طوغان برونلو اولمق وقوج برونلو اولمق وچكمه برونلو اولمق تعبير اولنور
اورته سنده اولان قالقلق سمر كبی اولوب ياقشقلو ونازكانه اولور و بو آت قسمنده عيب وصقر و بازی قسمنده
مديحه در علی قول اورته سی فی الجمله تومسكجه اوله رق دليكلری نوعا طارجه اولمقدن عبارتدر يقال فی انفه قنی
وهو ارتفاع اعلاه واحديداب وسطه وسبوغ طرفه اونتو وسط القصبة وضيق المنخرين الاقنی احمر وزننده
وصفدر طوغان برونلو آدمه دينور مؤنثی قنواء در يقال رجل اقنی وامرأة قنواء ای بانفه قنی القناة حصاة وزننده
قارغی يه دينوررمح معناسنه جمعی قنوات كلور حركاته وقنا كلور حصا كبی وقنی كلور صلی وزننده وقنيات كلور
حركاته وطوغری دكنكه دينور ياخود اكری دخی اولورسه اطلاق اولنور ويرده صواجرا ايده جك كاريزه وكنكه
دينور جمعی قنی كلور صلی وزننده القناء شداد وزننده والمقنی محسن وزننده قارغی صاحبنه دينور وقناء
ومقنی كه محدث وزننده در صويولجی يه دينوركه صو علمندن خبيرا اولور ومنه يقال الهدهد قناء الارض ومقنيها
ای عالم بمواضع الماء منها القنو قافك كسری وضميله والقناء كساء وسماء وزنلرنده خرما سالقمنه دينور جمعی
اقناء كلور وقنيان وقنوان كلور قافلرك حركات ثلاثيله يقال معه قنو وقناء من التمر ای كباسة المقناة مرماة
وزننده والمقنوة مكرمه وزننده دائما كونشلك اولان يره دينوركه كونی تعبير اولنور مضحاة معناسنه در شارح ديركه

صحاحده ولسان العربده ضبط المصحاة ايله مفسر ومهموز وغير مهموز اوله رق ثبت اولمغله ظاهرا بوراده سقطة ناسخ واقعدر اكا كوره قوتي يره ديمك اولور ومؤلف همزه بابنده دخي قوتي بر ايله بيان ايلمشدر وذكري آتي قناء واقناء ماده لري دخي بوني مؤيد اولور التقني تفعل وزننده بركسه نفقه ومعاشنده تصرف واكتفا ايلمكله برمقدارجه آرتروب ادخار ايلمك معناسنه در يقال تقنى الرجل اذا اكتفى بنفقته ففضلت فضلة فادخرها قنوّه فتوّه وزننده روم ديارنده بر بلده آديدر قناء غراب وزننده برصو آديدر قنى الى وزننده صعيد ايلنده بر بلده در فنى على وزننده يمنده برموضعدر قنى عمى وزننده ساحل بحر هنده ده ميفع قربنده برقريه در القنو قافك فتحي ونونك سكونيله براتمق معناسنه در يقال قناه الله قنوا اى خلقه القنوّ علوّ وزننده سياهلغه دينور يقال به قنوّ اى سواد القنى كتف وزننده رايحه سي آزمش مشكه وطلومه دينور يقال سقاء غن اى متغير الريح قنوان حركاتله ايكي طاغلردر القناء سماء وزننده والاقناءة همزه مفتوحه ايله ديوارك كولكه دوشن جانبنه دينور كه قوتي طرفيدر تقول رايته يقعد فى قناء الحايط واقنائته اى جانبه الذى يفئ عليه الفئ اليائى القنية قافك كسري وضميله قزانجه دينور جمعي قنى كلور قافك كسري وضمي والفك قصريله يقال هذه قنيته اى ما اكتسبه القنى قافك فتحي ونونك سكونيله والقنيان قافك كسري وضميله كسب وكار ايدوب مال قزانمق معناسنه در يقال قنى المال قنيا وقنيانا من الباب الثاني اذا اكتسبه القنا رضا وزننده ومرادفيدر يقال قني عنه قنا من الباب الرابع اذا رضى التقنية تفعله وزننده والاقناء همزه نك كسريله راضي وخشنود ايلمك معناسنه در يقال قناه الله واقناه اى ارضاه واقناء صيد صيادك تولكنه كلمك معناسنه در يقال اقناه الصيد واقنى له اذا امكنه المقاناة مباهاة وزننده برنسنه يي آخره قاتمق معناسنه در يقال قاناه اذا خلطه وبرنسنه يه اويمق معناسنه در يقال قاناه اذا وافقه القانى بك قرمزي يه دينور وبونده صواب اولان همزه ايله اولمقدر جوهري وهمدن ناشي بوراده ذكر ايلدي شارح ديركه جوهري مهموزده دخي ذكر ايلدي وبوراده اعاده سي اختلافه مبني در الواوى القوّة قافك ضمي وواوك تشديديله زور معناسنه دركه ضعف مقابليدر جمعي قوى كلور قافك ضمي وكسري والفك قصريله القواية كتابه وزننده قوّة معناسنه در يقال به قوّة وقواية ضد الضعف وبونلر مصدر اولور لركوجلو وزورلو وتوانا اولمق معناسنه يقال قوى الرجل قوّة وقواية من الباب الرابع ضد ضعف القوى غنىّ وزننده كوجلو زورمند آدمه وحيوانه دينور التقوّى تفعل وزننده والاقتواء افتعال وزننده قوتلنمك معناسنه در يقال تقوّى الرجل واقتوى اذا قوى واقتواء برنسنه يي كندى نفسنه مخصوص ايتمك معناسنه در يقال اقتواه اذا اختصه لنفسه وخشم وعتاب ايلمك معناسنه در يقال اقتوى عليه اذا عاتب التقوية تفعله وزننده قوتلندرمك معناسنه در يقال قوّاه الله اى جعله قويا وبرنسنه ايله متهم قلمق معناسنه در يقال هو يقوّى بذلك على المجهول اى يرمى به المقوى محسن وزننده زورمند وتوانا آته دينور يقال فرس مقو اى قوى ودابه سي توانا وزورمند اولان آدمه دينور يقال فلان قوى مقو اى قوى فى نفسه ودابته القوى قافك ضميله هدى وزننده كه قوه نك جمعيدر عقل وهوشه اطلاق اولنور كه قوت قلبيه دن عبارتدر يقال له قوة سديدة اى عقل شارح ديركه اهل حكمتك قواى ظاهره وباطنه تعبيراتي بوندن مأخوذ در وقوة قاتلنمش ايپ وايپلك مقوله سنك قاتنه دينور تقول زدقوة فى قوة الحبل اى طاقا القوى عمى وزننده قاتلري مختلف اولان ايپه دينور يقال حبل قو اى مختلف القوى الاقواء همزه نك كسريله زنكين اولمق معناسنه دركه قوت ماليه پيدا ايلمكدن عبارتدر يقال اقوى الرجل اذا استغنى وفقير اولمق معناسنه اولمغله ضد اولور يقال اقوى زيد اذا افتقر مترجم ديركه بونده بابى ازاله يه حمل اولنور لكن راغبك بيانه كوره ذكري آتي قىّ وقواء ماده سندندر كه قيريره قونمق معناسنه در بوندن اقتفار تصور اولنمشدر تتمه كه اتراب وارمال دخي بوميزانده در واقواء ايپ مقوله سني قاتلمق معناسنه در يقال اقوى الحبل اذا جعل بعضه اغلظ من بعض واهل عروض اصطلاحنده اقواء شاعر شعرينك قافيه لرينك حركه لرني بري برينه مخالف ايلمكدن عبارتدر كه بربيتك اعرابي مرفوع وآخرك مجرور ايلمكله اولور واما نصبله اقواء قليلدر يقال اقوى الشاعر الشعر اذا خالف قوافيه برفع بيت وجر آخر واوتدن وصودن خالى اولان قيريره قونمق معناسنه در يقال اقوى الرجل اذا نزل فى القواء وخانه شنلكدن خالى اولمق معناسنه در يقال اقوت الدار اذا خلت التقاوى تفاعل وزننده بين الشركاء برمالى مزايده ايدوب نهايت بهاسنه يتشدرمك معناسنه در يقال تقاووه بينهم اذا تزايدوه وكيجه آج ياتمق معناسنه در يقال تقاوى الرجل اذا بات على القوى القوى هوى وزننده آجلغه دينور جوع

معناسنه در القىّ قافك كسريله اوتسز صوسز قيريره دينور القواء كساء وزننده والقواية سحابه وزننده قىّ معناسنه در القوى هوى وزننده خانه خالى اولمق معناسنه در يقال قويت الدار قوى من الباب الرابع اذا خلت وبك آجقمق معناسنه در يقال قوى الرجل اذا جاع شديدا وبغمور محتبس اولمق معناسنه در يقال قوى المطر اذا احتبس قوّه كوّه وزننده برجل آديدر القواء سماء وزننده آجلغه دينور يقال بات القواء اى جايعا المقاواة مباهاة وزننده بركسه ايله زور وقوت بابنده يارشمق معناسنه در باب مغالبه دندر تقول قاويته فقويته اى غلبته فى القوى وبرآدمه برنسنه ويرمك معناسنه دركه قوت ماليه يه مظهر ايلر يقال قاواه اذا اعطاه القاوى اخذ ايديجي يه دينور يقال هو قاو اى آخذ القاوية يمورطه يه دينور ويغمورسز سنه يه وصف اولور يقال سنة قاوية اى قليلة المطر وبرچمزار آديدر القوى سمى وزننده قاويه دبدكلري چمزاره قريب بروادى آديدر ويمورطه دن چيقان پليجه دينور قاوه صعيد ايلنده برقريه در القيقاء قافك كسريله ثلثله كبي بركونه مشربه آديدر وارض غليظه يه دينور القوقاة قافك فتحيله والقيقاء قافك كسريله حيقرمق معناسنه در يقال قوقى الرجل قوقاة وقيقاء اذا صاح اليائى القهى هوا وزننده برنسنه دن يكرنمك معناسنه در يقال قهى من الطعام قهى من الباب الرابع اذا اجتواه الاقهاء همزه نك كسريله قهى معناسنه در يقال اقهى من الطعام اذا اجتواه الفاهى خصب ونعمت كثيره ايله قونوب كوچن آدمه دينور وحديد الفؤاد جست وچالاك آدمه دينور الواوى القهوة شهوة وزننده باده يه دينور يقال شرب القهوة اى الخمر مترجم ديركه شاربنك طعامدن اشتهاسني قاطع اولديغيچون اطلاق اولندى وحالا متعارف اولان مشروبه قهوه اطلاقى اهل كيف تسميه سيدر بوملا بسه ايله صوفيلر بوندن تنزه ايتمك لازميدر برصوفى وار ايدى يدنجي جدي قاضى اولمش برطالبك يدندن صو ايچمز ايدى بونك اجدادنده قاضى وار ايدى ديو تنزه ابدر ايدى وانكنارك ابتدا نشأتى فرنكستاندن ايدى ديو اصلا انكنار يمز ايدى وصول اليه سلام ومرحبا ايدنه انفعال ايدوب اجابت ايلمز ايدى زيرا صول ال جاى عورت مخصوصندن اولمغله بنى كمال تحقير ايدردير ايدى وقهوه كركى كبي طوقلغه دينور يقال به قهوة اى شبعة محكمة وخالص سوده دينور ورايحه معناسنه در يقال له قهوة طيبة اى رايحة القهة عده وزننده بودخي خالص سوده دينور القهون. سلمان وزننده ايرى بوينوزلو قوجه قيون قوچنه دينور الاقهاء همزه نك كسريله دائما قهوه يعني خمر ايچر اولمق معناسنه در يقال اقهى الرجل اذا دام على شرب القهوة وسلطان ووالى يه اطاعت ايلمك معناسنه در يقال اقهى الرجل اذا اطاع السلطان الواوى قيوان كيوان وزننده يمنده برموضعدر كه بلاد حولانده در فصل الكاف اليائى الكأى سعى وزننده برآدمى بدسوز ايله رنجيده ايلمك معناسنه در يقال كأى فلانا كأيا من الباب الثالث اذا وجعه بالكلام الاكأء همزه نك كسريله برنسنه دن خوشلنميوب ايكرنمك معناسنه در يقال اكأى عنه اذا اكرهه الواوى الكبو حبو وزننده والكبوّ سموّ وزننده سورچوب يوز اوزره يره قپانمق معناسنه در يقال كبا الرجل يكبو كبوا وكبوّا اذا انكب على وجهه وچقماقدن آتش چقميوب آتشسز اولمق معناسنه مستعملدر يقال كبا الزند اذا لم يور واوجاقده آتش قورى يغلوب تولمك معناسنه در يقال كبا الجمر اذا ارتفع وآت قسمى صولوديغى ياصولغانلغى بلورتميوب ايچر يسندن آلمق معناسنه در يقال كبا الفرس اذا كتم الربو وبرنسنه يى باش اشاغى چويروب ايچنده اولانى دوكمك معناسنه در يقال كبا الكوز اذا صب مافيه ونبات صولمق معناسنه مستعملدر يقال كبا النبت اذا ذوى وهوايه توز آغمق معناسنه در يقال كبا الغبار اذا علا الاكباء همزه نك كسريله بودخي چقماقدن آتش چقميوب آتشسز اولمق معناسنه در يقال اكبى الزند اذا لم يور وچهره يى بوزمق معناسنه در يقال اكبى وجهه اذا غيره الكبوة خطوه وزننده اسمدر سورچوب يوز اوزره قپانمغه دينور ومنه *لكل جواد كبوة* اى انكباب وكبو ماده سنك سائر معنالرندن دخي اسمدر وبرنسنه يه توز چوكديكندن آنك توزلولغنه دينور يقال به كبوة اى غبرة وبرآدمدن برناخوش وضع وحالت كورلديكندن ياخود ايشيدلديكندن ناشى ايركيلوب طورمغه دينور تقول سألته فما كانت له كبوة اى وقفة الكبا الى وزننده سپورنديلكه دينور كه كومه اولور كاسه معناسنه در تثنيه سنده كبوان دينور كافك كسري وبانك فتحيله جمعي اكباء كلور قال الشارح وفى النهاية كان قبر عثمان بن مظعون عند كبا بنى عمرو بن عوف اى كناستهم بوراده بايله كباسه نسخه لرى غلطدر وقال فى الاساس كبوت البيت اذا كنسته الكبة ثبه وزننده بودخي سپورندي كومه سنه دينور جمعي كبون كلور اصلى كبوة در عرفه وزننده الكباء كتناء وزننده عود اغاجنه دينور كه بخور

لطيفـــه

اولنور ياخود آتدن برنوعدر جمعى كبى كلور مدى وزننده الكباء غراب وزننده • والكابى يوكسك ومرتفع
نسنه يه دينور ومنه يقال هو كابى الرماداى عظيم، يعنى اوجاغنده كوللرى خرمن كبى عظيم ومرتفعدر كه خاندان
ومكرم ومضياف ديمكدن كنايه در وهيثم بن كابى محدثدر الكباء سماء زننده • يردن صيرزوب چقان صيرتدى يه
دينور ومهتابدن هر يره يايلوب شامل اولان پرتو وشعاعه دينور الكبوة غرفه وزننده بخوردانه دينور مجمره
معناسنه التكبى تفعل وزننده والاكتباء افتعال وزننده تبخر ايچون بخوردان اوزره يقالرى آچوب قپامق
معناسنه در يقال تكبى على المجمرة واكتبى اذا اكب عليها بثوبه التكبة تفعله وزننده آتش قورلرنى كول ايله
اورتوب باصرمق معناسنه در يقال كبى النار اذا القى عليها رمادا الواوى الكتو كتم وزننده آدملرى صيق
صيق اتارق يوريمك معناسنه در يقال كتا الرجل كتوا اذا قارب الخطو الاكتاء همزه نك كسريله دوشمن
اوزره غالب اولمق معناسنه در يقال اكتى الرجل اذا علا على عدوه اليائى الاكتباء احليلاء وزننده
بركسنه پك غصبه كلوب پرخشم وغيظ اولمق معناسنه در يقال اكتوتى الرجل اذا امتلأ غيظا ولسان
پپه يى اولمق معناسنه در يقال اكتوتى زيد اذا تتعتع وافراط اوزره كندى نفسنى وصف ومدح ايدوب
اوكمك معناسنه در يقال اكتوتى الرجل اذا بالغ فى صفة نفسه الواوى الكثو كافك ضمى وثاى مثلثه نك سكونيله
طپراق يغنديسنه دينور و برمقدارجه سوده دينور و بغرتلق قوشنه دينور كثوه غرفه وزننده برموضع آديدر
الكثا عصا وزننده والكثاة حصاة وزننده ايهقان اسميدر كه صوتره سى وصو كردمه سى ديدكلرى نباتدر
جمعى كثى كلور كافك ضمى والفك قصريله على قول ايكده اغاجنه شبيه برجنس اغاجك آديدر كثه ثبه وزننده
يردايالتنك قاعدة الملكى اولان شهرك آديدر اصلى كثوه در اليائى الكحى محووزننده فاسد وتباه اولمق معناسنه در
يقال كحى الشئ يكحيا من الباب الثانى اذا افسد بوراده همزه ايله افسد نسخه سى غلطدر اليائى الكدية كافك
ضميله والكادية دهر وزمانك شدت ومحنته دينور يقال اصابته الكدية والكادية اى شدة الدهر وكديه
پك وقاتى اولان ارضه دينور و پك صلابتلو بيوك ياپجين قيايه دينور ومتحجر باجخغه دينور كه طاش ايله حجر بيننده
ميانه اوله كريچ كبى وآزجه آزجه بركدر يلوب كومه لنمش غله وطپراق كومه سنه دينور يقال قعد على كدية
من الطعام او التراب اى ما جمع منهما بوراده او شراب نسخه سى غلطدر الكداية ثمامه وزننده والكداة
حصاة وزننده بونلرده آزجه آزجه بركش غله وطپراق كومه سنه دينور الاكداء همزه نك كسريله برحفرايدن
كسمه پك وقاتى يره وارمق معناسنه در يقال حفر الحافر فاكدى اى صادف الكدية اى الارض الغليظة ونسنه
ايستديكى كسمه نك يدعطاسنى ارض مذكوره كبى پك وخيرسز بولمق معناسنه مستعملدر يقال سأله فاكدى
اى وجده مثل الكدية و برنسنه يى ويرميوب بخل ايلمك على قول خيرواحسانى پك آزجه اولمق ياخود برآدمه عطايى
تقليل ايلمك معناسنه در كه بوراده تقليل قطعدن كنايه در يقال اكدى الرجل اذا بخل اوقل خيره اوقلل عطائه
ومعدنده جوهره دائرنسنه تكوّن ايليوب خالى اولمق معناسنه در يقال اكدى المعدن اذا لم يتكون به جوهر الكدى
غنى وزننده والكدى عمى وزننده ققوسز مسكه دينور يقال مسك كدى وكداى لا رائحة له المكدية محسنه
وزننده آصلق خاتونه دينور يقال امرأة مكدية اى رتقاء الكدى جدى وزننده بو دخى بخل ايلمك معناسنه در
يقال كدى الرجل كديا من الباب الثانى اذا بخل و برآدمى عزيمتندن مشغول ايدوب آليقومق معناسنه در يقال كداه
كديا من الباب الثانى اذا حبسه وشغله وطرملق معناسنه در يقال كدى وجهه اذا خدشه وكدو وكدوّ علوّ وزننده
براوتى كيجكدرمك معناسنه در يقال كدت الارض كدوا وكدوّا اذا ابطأ نباتها واكينك بتشى كتر و بدحال اولمق
معناسنه در يقال كدا الزرع اذا ساءت نبتته الكدى كافك ضمى والفك قصريله كديه نك جمعيدر كه ارض
صلبه يه دينور بو معنادندر كه كلر قسمنده ضباب الكدى اطلاق اولنور اللريله پك يرلرى حفر ايدر اولديغيچون الكداء
كساء وزننده برآدمدن احسانى قطع ومنع ايلمك معناسنه در يقال كدا خيره عنه كداء اذا منعه وقطعه كداء
سماء وزننده جبل عرفات اسميدر واعلاى مكه ده برجبل آديدر كه سيد الانام عليه السلام حضرتلرى يوم فتحده مكه يه
اورادن داخل اولديلر كدى سمى وزننده اسفل مكه ده برجبل آديدر رسول اكرم عليه السلام حضرتلرى عودتده
اورادن خروج ايلديلر وعرفات قربنده دخى برجبل آديدر كدى قرى وزننده مكه نك مسفله سنده طريق يمن
اوزره برجبل آديدر كدى منقوص اوله رق فتاوزننده طائف يولنده اولان يوقشك آديدر متاخرون بونلرك
تعيينلرى خصوصنده بورسمه تفصيلده غلط ايدوب اوتوزدن زياده اقوال اختلاف ايلديلر الكدى عصا
وزننده خرما اصلادلمش سوده دينور كه تسمين بدن ايچون قيز جغزلر ايچرلر وكدى مصدر اولور برآدمك بوغرينه

نسنه

نسنه طيقانمغله دمبسته اولمق معناسنه يقال كدى بالعظم كدى من الباب الرابع اذا غص ودوه كوشكى صاغلمش
سود ايچمكله ايچريسى بوزلمق معناسنه در يقال كدى الفصيل اذا شرب اللبن ففسد جوفه الواوى كدا
كافك فتحى والفك قصريله بركلمه در كه آنكله شى دن يعنى نسنه دن كنايه اولنور كرك عدد ومقدار وكرك افعال
واقوال اولسون كاف تشبيهله اسم اشارت اولان ذا كلمه سندن مركبدر تركيده آندن شويلجه و بويلجه ايله تعبير اولنور
الكاذى برنوع دهن آديدر و برجنس خوشبوى نبات آديدر مفرداتده بو كونه مرسومدر كه كاذى بلاديمنده
نابت برجنس شجردر خرما آغاجنه شبيه وكچى بوينوزى چكردكنه مشابه غلاف ايچره ثمرى اولور وچچكى خرما چچكى
طرزنده وبغايت خوش رائحه اولور مقطر صويى اولور كه مكه دن حاج صو يبنى كتوررلر كادى صويى معروفدر وباغنى
چقاررلر كه دهن الكاذى ديرلر وكاذى قرمزى نسنه يه دينور اليائى الكرى عصا وزننده اويقو
معناسنه در يقال كرى الرجل كرى من الباب الرابع اذا نعس شارح دير كه نومده دخى استعمال اولنور الكرى
عمى وزننده والكريان سكران وزننده والكرى غنى وزننده اويقو يه وارمش آدمه دينور
اوّلك مؤنثى كريه در الكرى جرى وزننده پك سكرتمك معناسنه در يقال كرى الرجل كريا من الباب الثانى
اذا عدا شديدا و يكيدن نهر قازمق معناسنه در يقال كرى النهر اذا استحدث حفره ودوه سكردركن اياقلرنى
ايچرويه طوغرى دويروب دوندرمك معناسنه در يقال كرت الناقة برجليها اذا قلبتهما فى العدو الاكراء
همزه نك كسريله آرتمق معناسنه در يقال اكرى الشئ اذا زاد وا كسلك معناسنه اولمغله ضد اولور يقال اكرى
الشئ اذا نقص وعبادت ربانى ايچون كيجه اويوميوب اويانق طورمق معناسنه در بناسى ازاله ايچوندر يقال اكرى
الرجل اذا اسهر فى طاعة الله تعالى و برنسنه يى تاخير ايلمك معناسنه در يقال اكرى العشاء اذا اخره و برنسنه يى
اوزاتمق واوزون اوزادى سوردرمك معناسنه در يقال اكرى الحديث اذا اطاله وداّبه وخانه مقوله سنى كرايه ويرمك
معناسنه در تقول اكرانى دابته اى آجرنى الكرى غنى وزننده برنسنه يى كرايه ويرن آدمه دينور يقال
هو كرى اى مكار فعيل بمعنى مفعلدر ومرعانوعندن برنبات آديدر مفردى كريه در وچوق شيئه دينور يقال شئ
كرى اى كثير الكرويا فتحتينله وقصر ايله ومدّ ايله تخم معروف اسميدر كه فارسيده زيره رومى وتركيده قرمان
كمونى ديدكلريدر كموندن اطول اولور و بو فعوللى وزننده در الكروة والكراء كافك كسريله مستأجرك
ويرديكى اجرته وبدل ايجاره دينور شارح دير كه كراء مفاعله دن مأخوذدر المكاراة مباهاة وزننده والكراء
قتال وزننده خانه ودكان وداّبه مقوله سنى كرايه ويرمك معناسنه در يقال كاراه مكاراة وكراء اذا آجره الاكتراء
افتعال وزننده نسنه يى كرا ايله طوتمق معناسنه در يقال كاراه فاكتراه الكروة والكرو كافلرك فتحى
وضميله اسملردر كرا جيلغه دينور المكارى مجادل وزننده خانه وداّبه مقوله سنى دائما كرايه ويرن آدمه دينور
جمعى مكارون كلور اصلى مكاريون ايدى شارحك بيانه كوره بوراده وجمع لمكارى اكرياء ومكارون نسخه لرى
غلطدر صواب اولان اكرياء كرى لفظنك جمعيدر كه ذكر اولندى الكرو سرو وزننده يرقازمق معناسنه در
يقال كرا الارض يكرو كروا اذا حفرها وقيونك ديوارلرنى آغاجلردن چاتوب طاش كبى اورمك معناسنه در يقال
كرا البئر اذا طواها بالشجر و برنسنه يى بالدفعات تكرار واعاده ايلمك معناسنه در يقال كرا الامر اذا اعاده مرارا
وتيز تيز يوريمك معناسنه در يقال كرت الدابة اذا اسرعت وطوپ اوينامق معناسنه در يقال كرا بالكرة
اذا لعب بها و يقال كرى يكرى كريا من الباب الثانى الكرا عصا وزننده برآدمك آپشى آيرق اولمق معناسنه در
ياخود بالدرلرى انجه وقوللرى ايرى اولمق معناسنه در يقال كرى الرجل كرا من الباب الرابع اذا فحج اوهى دقة
الساقين وضخم الذراعين الكروان سلمان وزننده طوس قضاسنده برقريه آديدر وككلك قوشنك اركنه
دينور رجل وقبج معناسنه در مؤنثى كروانه در جمعى كراوين وكروان كلور كافك كسريله وارككنه كرا دخى
دينور عصا وزننده ومنه المثل * اطرق كرا اطرق كرا * ان النعامة فى القرى * بغاثكم فى ارضنا * استنسرا استنسرا
بو مثل برآدمى نرم وخوش آمدسوزلر ايله منافع ارائت ايده رك اغفال ايله مقصود اولان غائله يه دوشورمك موقعنده
ضرب اولنور لكن امهلت سائره ده كرا وكروان طوى قوشى نوعندن چاغرغان طوى ديدكلريله مبين در كروان
قوشى دخى ديرلر الكرى غنى وزننده مكارى معناسنه در كه كراجى كمسه در الكرة ثبه وزننده يوالغه دينور
چوكان طوپى كبى جمعى كرين وكرين كلور كافك ضمى وكسريله وكرى كلور كافك ضمى والفك قصريله وكرات
كلور كافك ضميله شارح دير كه كره نك جمعنده عامه نك اكره ديدكلرى غلطدر كراء سماء وزننده برموضع
آديدر كه طائف يولنده اولان صرپ عقبه اكا مضاف اولور التكرى تفعل وزننده اويومق معناسنه در يقال

تكرّى الرجل اذانام اليائى الكرى كافك فتحى ورای معجمه‌نك سكونيله لطف وكرم مأمول ايدن آدمه فضل
واحسان ايلمك معناسنه‌در يقال كرى فلان كريا من الباب الثانى اذا افضل على معتفيه بوراده قاف ايله معتقيه
نسخه‌لرى غلطدر الواوى الكسوة غرفه وزننده دمشق قضاسنده برقريه آديدر وكسوه ارقه‌يه كيلجك كبسى‌يه
دينور كافك كسريله ده لغتدر جمعى كسى كلور كافك ضمى والفك قصريله وكساء كلور كافك كسريله يقال له
كسوة اى ثوب الكسا عصا وزننده لباس كيمك معناسنه‌در يقال كسى الرجل كسا من الباب الرابع اذا لبس
الكسوة الاكتساء افتعال وزننده بودخى لباس كيمك معناسنه‌در يقال اكتسى فلان بمعنى كسى الكسو
حسو وزننده برآدمه لباس كيدرمك معناسنه‌در يقال كساه الثوب كسوا اذا البسه اياه الكاسى كسوتلو آدمه
دينور نسب اوزره‌در يقال رجل كاس اى ذو كسوة مترجم دير كه زمخشرى اساسنده اشبو باب رابعدن كاسى اسم فاعل
اولمق اوزره تنصيص ايلمشدر نته كه حالى كلمه‌سى دخى باب رابعدندر يقال حلى فهو حال پس نسب اوزره اولميوب
وسائر تاويله ده حاجت يوقدر وبو ماده شافيه ده وچاربردى شرحنده مشروحدر الكساء كافك كسريله
معلومدر كه كليمه دينور كه كسوه‌يتدر جمعى اكسيه‌در الكساء سماء وزننده مجد وشرف ورفعت معناسنه مستعملدر
يقال به كساء اى مجد وشرف ورفعة الاكسى اعلى وزننده افعل تفضيلدر غيردن اكثر وازيد كسوه كبر اولان ياخود
كسوه ويراولان آدمه دينور يقال هو اكسى منه اى اكثر اكتساء منه او اكثر منه عطاء للكسوة المكاساة
مباهاة وزننده مفاخره معناسه‌در ظاهرا كسوت خصوصنده اولمقدر يقال كاساه اذا فاخره الكسى كافك
ضمى وسينك سكونيله هرنسنه‌نك كيروسنه خصوصا بدنده صغرينك كيروسنه دينور جمعى اكساء كلور يقال ضربه
كسى عجزه اى مؤخره ومنه يقال ركب اكساءه اى سقط على قفاه يعنى قفاسى اوزره دوشدى كويا كه كندى دبنه بنمش
اولور شارح دير كه همزه ده دخى مرسوم اولمغله لغتدر وآنده همزه‌سز مثبتدر بوراده جمع عنوانى مبالغه‌يه محمولدر
كويا كه هر اعضاسى يره كلمش اولور الواوى الكشو حشو وزننده برنسنه‌يى ديش ايله اصيروب قوپرمق معناسنه‌در
تقول كشوته كشوا اذا عضضته فانتزعته بفيك اليائى الكشية غرفه وزننده كلر ديدكلرى جانورك قارننده اولان
ياغه دينور كه ايكى يانلرنده اوزون اوزادى اولور على قول قويرغنك دبنه وكوكنه دينور يقال اكل كشية الضب
وهى شحمة بطنه او اصل ذنبه ومنه المثل * اطعم اخاك كشية الضب * بو مثل برآدمى بركسه ايله مواسات ومعاشرته
اغراء وتشويق ايلمك موقعنده ايراد اولنور وبعضلر عندنده هزل واستهزاء محلنده ضرب اولنور قول اوّل معناى
اوّله كوره‌در زيراكه كراولنان ياغ عند الاعراب معتبردر وثانى معناى ثانى‌يه كوره‌در نته كه اطعم اخاك من عقنقل الضب
دخى ديرلر اليائى الكصى كافك فتحى وصادك سكونيله بركسه عاليقدر ايكن دون ويقدر اولمق معناسنه‌در
يقال كصى الرجل يكصى كصيا اذا اخس بعد رفعة الواوى الكظو ظاى معجمه ايله حظو وزننده بدنك اتى
صمصيق طقناز اولمق معناسنه‌در يقال كظا لحمه كظوا اذا اشتد ويقال خظا بظا كظا اتباع للصلب المكتنز
الكاظية قوپقورى قاتى ارضه دينور يقال ارض كاظية اى يابسة التكظى تفعل وزننده بدن سمور مكله لحم
وشحمى شبشوب قبارمق معناسنه‌در يقال تكظى لحمه سمنا اذا ارتفع الواوى الكعو كافك فتحى وعينك
سكونيله بركسه قورقق ويوركسز اولمق معناسنه‌در يقال كعا الرجل كعوا اذا جبن الاكعاء همزه‌نك فتحيله
قورقق آدملره دينور مفردى كاعى در وكاعى دائما دشمندن منهزم اولان ثبات وشهامتسز بى جوهر آدمه دينور
اليائى الكاغى غين معجمه ايله كاعى معناسنه‌در اليائى الكفاية كتابه وزننده برنسنه‌يى بركسنه‌يه
يتشدرمك ويتشور ايلمك معناسنه‌در كه آنكله غيردن مستغنى ايلمكدن عبارتدر فارسيده بسيده كردن دينور يقال
كفا مؤنته يكفيه كفاية اذا اجعلها كافية له وبرنسنه برآدمه يتشور اولمق معناسنه‌در كه سائره احتياجى قالمز اولور
تقول كفاك الشئ اذا حصل به الاستغناء عن غيره پس فعل مزبور ايكى مفعوله متعدى اولدقده جعل معناسنى
تضمينله مهمنى يتشدردى معناسنه اولور وبرمفعوله متعدى اولدقده كفايت ووفا ايلدى يعنى يترو يتشور اولدى
معناسنه اولور وقوله تعالى وكفى بالله وكيلا يعنى كارساز اولان حضرت خداى متعال كافيدر يعنى ايش
بتورمكه يتشور غيردن استمداده حاجت يوقدر الاكتفاء افتعال وزننده بركسه برنسنه‌يى كنديسنه كفايت
ايدر قيلمق معناسنه‌در كه آنكله قناعت ايدوب سائردن مستغنى اولمقدن عبارتدر تقول اكتفيت به اى جعلته كافيا لى
الاستكفاء برآدمدن برنسنه ايله قناعت ايدوب چكنمك طلب ايلمك معناسنه‌در تقول استكفيته الشئ فكفانيه
الكافى والكفى غنى وزننده نسنه ايله كفايت ايدیجى آدمه وبرآدمك مؤنته ومهمنه كفايت ايدیجى آدمه
دينور يقال رجل كاف وكفى مثل سالم وسليم ويقال هذا رجل كافيك من رجل اى كفاك به ومثل ناهيك من رجل

وجا

وجازيك يعنى بو برآدمدر كه سكا سائردن كفايت ايدر سنك بالكزجه مهمكى بتوروب غيره محتاج ايلمز رجل كافى
يكفيك من رجل آخر سبكنده‌در الكفى كافك حركات ثلاثى وفانك سكونيله كفايت ايدن شيئه دينور يقال
هو كفيك من رجل اى حسبك وبونك مفرد وجمعى ومذكر ومؤنثى مساويدر الكفية غرفه وزننده يتيشه‌جك
ويتيشه‌جك قوت وتوشه وغدايه دينور جمعى كفى كلور مديه ومدى كبى تقول قنعت بالكفية اى القوت التكفى تفعل
وزننده نبات بويلنوب اوزامق معناسنه‌در يقال تكفى النبات اذا طال الكفى غنى وزننده بغموره اطلاق اولنور
بيع الكفاية عند الفقهاء مال مشترا بهاسنى مديون آخر ذمتنده اولان مطلوبه تقاص وحواله ايلمكدن عبارتدر
مثلا بنم زيد ذمتنده بش غروشم اولوب عمرودن بش غروشلق برنسنه اشترا ايلسم نقد ويرميوب زيد ذمتنده
اولان بش غروشمه تقاص وحواله ايلمك كبى يقال جرى بينهما بيع الكفاية وهو ان يكون مثلا لى على رجل خمسة دراهم
واشترى منك شيئا بخمسة فاقول خذها منه الواوى الكفو كافك ضميله والكفى هدى وزننده كفؤ كلمه‌سنده
لغتدر كه مثل ومانند معناسنه‌در اليائى الكليتان كافك ضميله كه تثنيه‌در مفردى كليه وكلوه‌در غرفه وزننده
جوف حيوانيده احشاء تعبير اولنان اجزاى باطنه‌دن بوكرك ديدكلرى عضوه دينور ايكى طرفلو بوكورلره
قريب ارقه كيكسنه ياپشق ايكى دانه لحمه‌در ايچ ياغندن ايكى دانه ايچه ظرف ايچره صارلمش اولور واول ظرفلره بوكرك
ياغى تعبير اولنور جمعى كليات وكلى كلور كافك ضمى والفك قصريله وكلية القوس يايك ايكى طرفلو كوشه‌لرينك
ارقه طرفندن بغرينك مابينه دينور كه قبضه‌نك ايكى طرفلو انجه‌رك يريدر على قول اصمق ايچون باغ بندايده‌جك
يرينه دينور ياخود قبضه‌دن اوچ قارش بريه قدر يرينه دينور وكلية السحاب بلودك اشاغى طرفنه دينور كه اتكلرينه
طوغرى يريدر وكلية المزاده طلومك ودغارجغك قوابى الته ديكلمش تيريزشكلنده دكرميجه كون پارچه‌سنه دينور
الكلى كافك فتحى ولامك سكونيله برآدمك بوكرى اوستنه اورمق ياطوقنمق معناسنه‌در كه بوكركنى رنجيده ايدر
تقول كليته كليا من الباب الثانى اذا اصبت كليته الكلى عصا وزننده برآدمك بوكركى اغريمق معناسنه‌در
تقول كليته كليا فكلى كلا من الباب الرابع اذا المت كليته الاكتلاء افتعال وزننده بودخى برادمك بوكركى اغريمق
معناسنه‌در يقال اكتلى الرجل اذا المت كليته الكلى كافك ضمى والفك قصريله كليه‌نك جمعدر كه ذكر اولندى
ومنه يقال غنم حمراء الكلى اى مهازيل زيرا حيوانك بوكركلرينك قزل اولمسى ارق اولمسندن كنايه‌در زيرا سموز
اولدقده قرامتق مور اولور وكذا يقال لقيته بشحم كلاه اى بجد ثانه ونشاطه زيرا تازه‌لك وطراوت هنكامنده
بوكركلر چرب وسموز وياغلو اولور وكلا الوادى دره‌نك اطراف وجوانبنه اطلاق اولنور كلية سميه وزننده برموضع ايدر
التكلية تفعله وزننده برادم پنهان اوله‌جق موضعى اولان محله كلمك معناسنه‌در يقال كلى الرجل اذا اتى مكانا فيه
مستتر كليان عليان وزننده برموضعدر الواوى كلا كافك كسرى ولامك تخفيفيله بركلمه‌در كه تثنيه‌يه دلالت
ايلمك ايچون موضوعدر وقطعا اضافتدن منقطع اولمز دائما مضاف اولور مؤنثنده كلتا دينور كه اولدخى حكم مزبور
اوزره‌در يقال جاءنى كلا الرجلين وكلتا المرأتين وتقول جاءنى الرجلان كلاهما وامرأتان كلتاهما يعنى ايكيسى بيله كلديلر
پس ايكى عددى مؤكد اولور نته كه كل كلمه‌سى جمعى مؤكد اولور مترجم دير كه مصباحده مشروح اولديغى اوزره كلا
كلمه‌سنك لفظى مفرد ومعناسى تثنيه‌در ودائما تثنيه‌يه مضاف اولور يقال قام كلا الرجلين ومضمره مضاف اولسه الفى يايه
منقلب اولور تقول رايت كليهما وعودت ضميرده افصح اولان ضمير مفرد اولمقدر نحو كلاهما قام وقوله تعالى كلتا الجنتين آتت
اكلها والمعنى كل واحدة منهما آتت اكلها وضميرى تثنيه اوله‌رق ايراد ايلمك دخى جائزدر تقول كلاهما قاما بوصورتده
الفى لام كلمه اولمغله اسم متمكن اولديغندن منوّن اولورنته كه مقصور اولنلر منوّن اولورلر معا وعصا كلمه‌لرى كبى مطلب
الفى واودن عوضدر وعند البعض اسم منقوصدر الفى تثنيه ايچوندر بدل واودكلدر بوصورتده منون اولمز وكلتا كلمه‌سى
مؤنث ايچوندر تاسى زائده والفى لام كلمه اولمغله فعلى وزننده‌در بوجهتله منون اولور وعلى قول تاء لام كلمه اولان واودن
بدل والفى تانيث ايچون اولمغله فعلى وزننده‌در بوصورتده منون اولمز الحاصل لفظين مزبورين بوكرك اسمى اولان
كلوه‌دن مأخوذدر حيوانده البته ايكيشر اولمغله اكا بنى تثنيه‌يه موضوع اولدى تنصيص وتاكيدى افاده ايدرلر
كلوه كافك كسريله زنكبار ده بربلده اديدر اليائى الكمى كافك فتحى وميمك سكونيله برنسنه‌يى طميوب كتم
وستر ايلمك معناسنه‌در يقال كمى شهادته كميا من الباب الثانى اذا كتمها شارحك بيانه كوره خصا نصدن
دكلدر وجبه جوشن ومغفر ايله وجودى بوريوب كيزلمك معناسنه‌در يقال كمى نفسه اذا سترها بالدرع
والبيضة الاكماء همزه‌نك كسريله بودخى كمى معناسنه‌در يقال اكمى شهادته اذا كتمها وعسكرك بهادرنى
قتل ايلمك معناسنه‌در يقال اكمى فلان اذا قتل كمى العسكر وعيون ناسدن برادم منزلنى ستر ايلمك معناسنه در يقال

اكمى الرجل اذا استر منزله من العيون وبرايشه صيمى عزم وقصد ايلمك معناسنه در يقال اكمى على الامر
اذا عزم عليه الكمى غنى وزننده دلير وبهادره دينور ياخود كيملى سلاحپوش آدمه دينور جمعى كماه كلور
قضاة وزننده واكماء كلور يقال هو كمى اى شجاع اولابس السلاح المتكمى اسم فاعل بنيه سيله بودخى كيملى
سلاحپوشه دينور التكمى تفعل وزننده عسكرك دلاورلرى مقتول اولمق معناسنه در يقال تكمى الجيش
على المجهول اذا اقتل كميهم وبرنسنه يى كوروب كوزتمك معناسنه مستعملدر يقال تكمى الشئ اذا تعهده وستر
ايلمك معناسنه در يقال تكماه اذا ستره الكمياء سيمياء وزننده معلومدر مؤلف بونى ميم بابنده دخى ذكر ايلدى
پس مقتضاى سوقى عربى اولوب ستر معناسنه اولان كم ماده سندن ياخود كمى ماده سندن اولمقدر لكن درة الانوار نام
كتابده عبرانيدن معرب ومركب اولمق اوزره مرسومدر اصلى كيم وياه ايدى كيم ملك معناسنه در كه كتف وزننده در وياه
اسماء ربانيه دندر معناسى ياملك يا الله ديمكدر صنعت مزبوره يى اعمالده مالك الملك جل شانه حضرتلرينك اعانه وافاضهٔ مطلب
قدسيه سنه محتاج اولمغله دائما تعبير مذكور ايله استفاضه اولنديغندن كيده رك مزج ايله انده علم غالب اولدى
وزسالهٔ مولدده يونانى اولوب حيله وحذق معناسنه اولمق اوزره مشروحدر وعند البعض خيمياء يونانيدن معربدر
برء الساعه معناسنه در الواوى الكموى سكرى وزننده پك روشن ونورانى مهتاب كيجه يه دينور يقال ليلة كموى
اى قمراء مضيئة اليائى الكناية كتابه وزننده برآخر نسنه يه استدلال اولنه جق بر كلام سويلمك معناسنه در
رفث وغائط كبى كه رفث فحش معناسنه اولمغله جماعه وغائط چقور يره ديمكله فضلهٔ طبيعى يه اطلاق اولنور على قول
كنايه برنسنه يى تكلم ايدوب غيرى نسنه يى اراده ايلمك معناسنه در ياخود بر لفظله تكلم ايلمك معناسنه دركه آنى حقيقت
ومجاز طرفلرى متجاذب اوله يعنى حقيقتنى ومجازنى اراده ممكن اوله مثلا طويل النجاد قولنده فى الحقيقه قلجى
باغنك اوزونلغى مراد اولمق كذلك بوينك اوزونلغى مراد اولمق ممكندر يقال كنى به عن كذا يكنى ويكنو كناية
اذا تكلم بما يستدل به عليه اوهو ان تتكلم بشئ وانت تريد غيره او بلفظ يجاذبه جانبا حقيقة ومجاز الكنية كافك
كسرى وضميله برآدمه اب وام وابن وبنت كلمه لرينك برنى مضاف ايده رك تسميه ايلمك معناسنه دركه انكله اسمندن توريه
ايلمش اولور يقال كنى زيدا اباعمرو وبابى عمرو كنية وكنية اى سماه به كنيه وكنوه كلمه لرى كه كافلرك ضمى وكسريله در
اسملردر اب وام وابن وبنت ايله مصدر اولان اسمه دينور يقال ابو عمرو كنيته وكنيته الاكناء همزه نك كسريله
والتكنية تفعله وزننده بونلرده برآدمه كنيه وضع ايلمك معناسنه در يقال اكناه ابافلان وبابى فلان وكناه ابافلان وبابى
فلان بمعنى كناه الكنى غنى وزننده بركسه ايله كنيه ده موافق اولانه دينور كه همكنيه تعبير اولنور يقال هو كنيه اى كنيته
كنبته تكنى مضارع مؤنث مجهول صيغه سيله برخاتون آديدر اليائى الكى كافك فتحى ويانك تشديديله داغلمق
مقوله سيله داغلمق وداغ بصمق معناسنه در يقال كواه يكويه كيا اذا احرق جلده بحديدة ونحوها المكواة محراب وزننده
داغ بصه جق داغلغى يه دينور الكية كافك فتحيله داغ اوريلان يره دينور الكاوياء بركونه داغ وتمغا بصه جق
آلته دينور معلوم اوله كه حالا بعض عوارض ايچون بدنده آچدقلرى ياقى يه كى اطلاقى تشبيه جهتيله در الاكتوا افتعال
وزننده داغلنمق معناسنه در يقال اكتوى الرجل اذا استعمل الكى فى بدنه وبيهوده لاف وكذاف ايلمك معناسنه
مستعملدر يقال اكتوى فلان اذا تمدح بما ليس فيه الاستكواء بركسه دن كنديسنى داغلمق ايستمك معناسنه در يقال
استكواه اذا طلب منه الكى الكواء شداد وزننده خبيث وبدزبان ودائما ناسه سوكوب صوار اولان هرزه
كاره دينور كه لسانيله خلقك جكرينه داغ اورر يقال رجل كواء اى خبيث شتام ابو الكواء كتان وزننده
عرب كنيه لرندندر المكاواة مكافاة وزننده سوكشمك معناسنه در يقال كاواه اذا شاتمه الواوى
الكوة كافك فتحى وضمى وواوك تشديديله والكو هاسز خانه نك ديوارنده اولان باجه يه ودلكه دينور
وعند البعض بيوكنه كو دينور هاسز وكوچكنه كوه دينور جمعى كوى كلور مديه كبى وكواء كلور غراب وزننده
يقال وضع فى الحائط كوة وكوا اى خرقا شارح ديركه كوه بو صورتده آيدنلق ايچون اولان باجه ايله حجره دن
اعمدر اولور التكوى تفعل وزننده كوه كبى طاره جق يره كيرمكله طوزطوپ بوز يلوب قصلمق معناسنه در يقال
تكوى الرجل اذا دخل مكانا ضيقا فتقبض فيه وفراش ايچره خاتونك قولتغنه صوقلوب جسدينك حرارتيله
اصنمق معناسنه در يقال تكوى بامرأته اذا تدفأ واصطلى بحر جسدها كوتى سمى وزننده بر كوكب آديدر
كاوان بصره دكزنده برآطه آديدر اليائى الكهاة والكهاء كافلرك فتحيله پك طاولو سموز ناقه يه دينور على قول
ياشنى بولمق كرته سنه وارمش ايرى وقوجامانه ياخود ممه لرينك امزكلرينك دريلرى ككبش اولانه دينور
الاكهى احمر وزننده چهره سنده كلف ديدكلرى قره جه لكه لرى اولان آدمه دينور يقال رجل اكهى اى

الاكلف الوجه واغرى قوقان آدمه دينور كه علتدر يقال رجل اكهى اى البخر ويكباره اولوب اصلا ياريغى
وچتلاغى اولميان طاشه دينور وضعيف وبوركسر قورقق آدمه دينور يقال رجل اكهى اى ضعيف جبان
الكهى كافك ضميله هدى وزننده بركسه اكهى اولمق معناسنه در يقال كهى الرجل كهى من الباب الرابع اذا
كان اكهى الاكهاء همزه نك فتحيله عظيم القدر آدملره دينور المكاهاة مكافاة وزننده مفاخره معناسنه در
يقال كاهاه اذا فاخره الاكتهاء افتعال وزننده برنسنه يى برآدمه مشافهة صورمق معناسنه در تقول اكتهيك
بمسئلة اى اشافهك الاكهاء همزه نك كسريله برنسنه دن يقوب اوصانمق معناسنه در يقال اكهى عن
الطعام اذا امتنع عنه وصوغوق كونده پرمقلرك اوجلرنى آغزيله هاوليوب اصتمق معناسنه در يقال اكهى الرجل
اذا اسخن اطراف اصابعه بنفس فصـــــل اللام اليائى اللأى لامك فتحى وهمزه نك سكونيله كيجكوب
قالمق معناسنه در يقال لأى الرجل لأيا من الباب الثالث اذا ابطأ واحتبس وشدت ومحنت معناسنه در اللأى
لعا وزننده واللأواء صحراء وزننده بونلرده شدت ومحنت معناسنه در يقال تركته فى لأى ولأيا ولأواء اى
فى شدة ولئا لعا وزننده يبان اكوزينه دينور ياخود اهلى اولان صغره دينور جمعى الئاء كلور العاع وزننده مؤنثنده
لئاة دينور يقال عنده لئا اى الثور الوحشى اوالبقرة ولأى لعى وزننده قلقانه دينور ترس معناسنه ومدينه ده
بر موضع آديدر واوراده بر بشقه موضعك دخى آديدر وبر رجل آديدر مصغرنده لؤى دينور ومنه لؤى بن غالب
بن فهر الالأء اكرام وزننده شدت ومحنته اوغرامق معناسنه در يقال الأى الرجل اذا وقع فى اللأواء الالتئاء
افتعال وزننده مفلس اولمق معناسنه در يقال التأى الرجل اذا افلس واو يالنوب كيجكمك معناسنه در يقال
التأى الرجل اذا ابطأ التلبية تفعله وزننده كه حج اثناسنده لبيك ديمك معناسنه در لبب ماده سنده ذكر اولندى
اليائى اللبى لامك فتحى وبانك سكونيله طعامى چوق يمك معناسنه در يقال لبى من الطعام لبيا من الباب الرابع
اذا اكثر منه اللباية ثمامه وزننده شجر اوطى اسميدر كه ساقزلق اغاجيدر لبى مصغر بنيه سيله ابن ابادركه
على وزننده در ولابى بن بور صحابيلردر لبى حتى وزننده ولامك حركات ثلاثيله بر موضعدر الواوى اللبوة عدوة
وزننده ابن عبد القيس دركه بر قبيله پدريدر وكاهجه همزه ايله مذكور اولور لبوان سلمان وزننده برطاغك اديدر
اللبوة عنوه وزننده واللبوة لامك كسريله واللبوة سمره وزننده واللباة فتاه وزننده واللبة فتحاتله واللب
لامك فتحيله كه ايكيسيده مخففدر ديشى ارسلانه دينور مؤلف بونلرى همزه بابنده دخى ايراد ايلدى شارح ديركه لبوه
كلمه سنده كى هاء تاكيد تأنيث ايچوندر ناقه ونعجه ده اولديغى كبى زيرا بونلرك لفظلرندن مذكر يوقدر كه هاء تذكير
وتأنيثى فارق اوله اليائى التى همزه نك ولام مشدده نك فتحيله واللاتى لامك اشباعيله واللت تانك كسريله كه
مخففدر واللت تانك سكونيله كه درت لغت اولمشدر اسم موصول اولان الذى كلمه سنك صيغه سنك غيريدن
مؤنثلريدر پس التى اول خاتون كه والتان اول ايكى خاتون كه ديمك اولور اللاتى تانك كسر ومديله واللات
تانك كسريله كه مخففدر واللواتى بايله واللوات تانك كسريله واللائى همزه ايله واللاى همزه سز بايله واللاء
ياسز همزه ايله واللوا تاسز وهمزه سز وياسز واللاءات لامك والفك مديله كه مجموعى سكز لغتدر التى كلمه سنك
جمعلريدر وتثنيه سنده اللتان دينور نون مخففه نك كسريله واللتان دينور نون مشدده ايله واللتا دينور نونسز ومصغرنده
اللتيا دينور لامك وتانك فتحى ويانك تشديديله واللتيا دينور لامك ضمى وتانك فتحيله واللتيان والتى كلمه لرى
داهيه اسماسندندر يقال وقع فلان فى اللتيا والتى اى فى الداهية مترجم حقيردر كه حريرى دره ده اللتيا كلمه سنك
ضمنى تلحين وتغليط ايلمشدر زيرا ضمهٔ تصغير مبهماتدن خارج اولوب قياس مستمكنات اوزره جارى اولديغندن
بشقه آخرينه زياده قلنان ياء اولنك ضمه سندن عوضدر پس الذى والتى كلمه لرينك مصغرلرنده اللذيا واللتيا
دينور لاملرك فتحى ويالرك تشديديله وكتاب مذكور شرحنده شهاب ديديكه تسهيلده مشروحدر كه عربلرك
بعد اللتيا والتى قوللرى بعد الخطة الصغيرة والكبيرة سبكنده دركويا كه آنى احاطه دن عباره قاصر اولمغله صله سى
حذف اولندى وعند البعض اللتيا خطهٔ كبيره دن والتى صغيره دن عبارتدر تصغيرى تعظيم ايچوندر ومجمع الامثالده
مرسومدر كه كلام مزبور ايله عربلر كمال شدت ومحنتدن كنايه ايدرلر وبو مناسبتله داهيه ده علم غالب اولدى نهايت
التى غايته بالغ اولميان واللتيا متناهيه اولان داهيه دن عبارتدر والحاصل بعد الخطة التى بلغت النهاية سبكنده در
اليائى اللثى ثاى مثلثه ايله لعى وزننده برنسنه دركه باديه اشجارندن سمره اغاجندن ساقط اولور كه مراد آندن
صمغ كبى سيلان ايدر برنسنه در منجمد اولدقده اكاصعرور ديرلر ويكشمامش سيلان ايدن صو يق ساقزه دينور
ولثى مصدر اولور سمره آغاجندن شئ مذكور وساقزلق آغاجندن صويق ساقز ظهور ايلمك معناسنه يقال لثيت مطلب

الشجرة لثا من الباب الرابع اذا اخرج منها اللثى واغاجه چه دوشمكله ياشارمق معناسنه‌در يقال لثبت الشجرة اذا
نديت ولثى هوادن دوشن چه تعبير ايدكلرى رطوبته دينور ياخود آنك كبى خفيفجه رطوبته دينور وصويه ياخود
قانه بصمغله آياق فابى نمناك اولمق معناسنه‌در يقال لثى خفه لثا اذا ندى من الوطء فى ماء اودم وبرنسنه‌يه سود
زفيرى بيلاشمق معناسنه‌در يقال اثبت يده اذا زجت من دسم اللبن وآزجه صوايچمك معناسنه‌در يقال لثى
الرجل اذا شرب الماء قليلا وتجره نك بيلاشغنى كركى كبى بيلامق معناسنه‌در يقال لثى القدر اذا لحسها شديدا
اللثية فرحه وزننده لثى ديديكى رطوبتى سيلان ايدن سمره آغاجنه دينور ولثيه ولثياء حمراء وزننده شول
خاتونه دينور كه دائما فرجى وسائر بدنى ترايوب ياشارراوله كه ذميمه در يقال امرأة لثية ولثياء اذا كانت يعرق
قبلها وجسدها الالثاء همزه نك كسريله بودخى سمره آغاجندن لثى ديديكى نسنه ظهور ايلمك معناسنه‌در
يقال الثت السمرة بمعنى لثبت وبرآدمه لثى ديديكى نسنه يدرمك معناسنه‌در يقال الثاه اذا اطعمه اللثى الالتثاء افتعال
وزننده سمره آغاجندن لثى ديديكى نسنه دروب ديوشورمك معناسنه‌در التلثى تفعل وزننده التثاء معناسنه‌در
تقول خرجنا نلتثى وتلثى اى نأخذ اللثى اللمى غنى وزننده لثى اكلنه دوشكون آدمه دينور اللثاة لامك فتحيله لهاة
معناسنه‌در كه بوغزده كوچك دل تعبير اولنان ات پاره سنه دينور وبر شجر آديدر اللثة عده وزننده لثاة
معناسنه‌در شارح ديركه مؤلف ديش اتنه اطلاق اولنان لثه دن سكوت ايلمشدر واول يائيدر اصلى لثى ايدى
الواوى الالتحاء افتعال وزننده برآدم اجنبى قومه نسبت ادعا ايلمك معناسنه‌در يقال التحى الى غير قومه
اى ادعى الواوى اللحو محو وزننده برادمه سوكمك معناسنه‌در يقال لحاه يلحوه لحوا اذا شتمه واغاجك
قبوغنى صويمق معناسنه‌در يقال لحا الشجرة اذا قشرها الالتحاء افتعال وزننده بودخى اغاجك قبوغنى
صويمق معناسنه‌در يقال التحى الشجرة بمعنى لحاها اليائى اللحية لامك كسريله صقاله دينوركه حلية چهره
انسانيدر جمعى لحى كلور لامك كسرى والفك قصريله ولحى كلور لامك ضميله ذروه وذرى كبى ونسبتنده لحوى
دينور لامك كسرى وحائك فتحيله ومنه قولهم من طالت لحيته قصرت قطنته وهى شعر الخدين والذقن مترجم
ديركه بولحاء معناسندن كه قبوغه دينور مأخوذدر زيرا چهره نك قبوغى منزلنده‌در الالحى احمر وزننده واللحيانى
لامك كسريله اوزون صقاللو ياخود قباصقاللو آدمه دينور يقال رجل الحى ولحيانى اى طويل اللحية او عظيمها
اللحى لامك فتحى وحائك سكونيله چكه كميكنه دينوركه صقال بتن موضعدر تثنيه‌سى لحيان‌در وجمع قلتى الحى
كلور همزه نك فتحى وحائك كسريله وجمع كثرتى لحى كلور لامك ضمى وحائك كسريله يقال هما لحيان وثلاثة
الح والكثير لحى اللحيان لامك كسريله وشل معناسنه‌دركه يردن وقيادن ترشح ايدن صوصزنديسنه دينور
وسيل صوبى ياردبغى خندقه ويارهٔ دينور وقباصقاللو آدمه دينور لحيانى كبى وبرقبيله پدرينك اسميدر اللحاء
كساء وزننده اغاجك قبوغنه دينور يقال لحاء الشجر اى قشره اللحى وحى وزننده اغاجك قبوغنى صويمق
معناسنه‌در تقول لحيت الشجر لحيا من الباب الثالث اذا قشرته وبرآدمه لوم وتوبيخ ايلمك معناسنه مستعملدر
تقول لحيت فلانا اذا لمته ولعن ونفرين ايلمك معناسنه مستعملدر يقال لحاه الله فلانا اى قبحه ولعنه الملحى
مرمى وزننده لوم وتوبيخ اولنمش آدمه دينور الملاحاة مباهاة وزننده واللحاء جدال وزننده منازعه
ومجادله ايلمك معناسنه‌در يقال لاحاه ملاحاة ولحاء اذا نازعه الالحاء همزه نك كسريله برآدم لوم وتعييرى موجب
بروضع وحركت ايلمك معناسنه‌در يقال الحى فلان اذا اتى ما يلحى عليه اى يلام واغاجك قبوغى صويلمق وقتى
كلوب چاتمق معناسنه‌در يقال الحى العود اى آن له ان يقشر لحى هدى وزننده وغراب وزننده مدينه ده
بروادى اسميدر لحيان عثمان وزننده ايكى وادى اسميدر لحيان سلمان وزننده امير حيره اولان نعمان بن منذرك
حيره ده برقصر معلاسى اسميدر ذولحيان اسعد بن عوفك لقبيدر ذو اللحية ايكى كمسه نك لقبيدر لحية التيس
تكه صقالى ديدكلرى نباتدر اليائى اللخى خاى معجمه ايله عصا وزننده پك چوق هرزه وبيهوده سوز سويلمك
معناسنه‌در يقال لخى الرجل لخى من الباب الرابع اذا كثر كلامه فى الباطل ولخى برونه دار ودوبجك آلته دينور هونى
كبى على قول هونى طرزنده مخصوص برآلتدر كه برحنس در ياجانورينك در يسندن دوزوب انكله برونه انفيه كبى
دارو چكرلر سماء وزننده دخى لغتدر الملخى منبر وزننده بودخى لخى ديديكى آلته دينور الالخى احمر وزننده
هرزه كوى مالايعنى سويليجى يكشاق آدمه دينور مؤنثى لخواء در وديزلرينك بريسى آخرندن بيوك اولان دوه‌يه دينور
بونكده مؤنثى لخواء در ولخواء فرجى واسع خاتونه دينور يقال امرأة لخواء اى الواسعة الجهاز واوست برونى التندن
وزون اولان طوشنجل قوشنه دينور اللخى رمى وزننده برآدمه مال ويرمك معناسنه‌در تقول لخيته لخيا

من الباب الثانى اى اعطيته مالى وبرآدمك برونه انفيه كبى دارو چكدرمك ياخود اغزينه اغزاوتى دوكمك معناسنه‌در
تقول لخيته اى سعطته او اوجرته الدواء الالخاء همزه نك كسريله لخى معنا زينه‌در تقول الخيته بمعنى لخيته الالتخاء
افتعال وزننده دوه‌نك كوكسى دريسندن صريملق چقرمق معناسنه‌در يقال التخى صدر البعير اذا اقد منه سيرا وصوده
اصلنمش اتمك يمك معناسنه‌در التخى الصبى اذا اكل خبزا مبلولا الملاخاة مباهاة وزننده واللخاء قتال وزننده
بركمسه ايله صميمى دوستلشمق معناسنه‌در يقال لاخاه ملاخاة ولخاء اذا صادقه ومعاهده ايدوب آندلشمق معناسنه‌در
يقال لاخاه اذا حالفه وبرآدمك دلخواهى اوزره معامله ايله مدارا وموافقت ايلمك معناسنه‌در يقال لاخاه اذا صانعه
وبرآدمى برنسنه اوزره قشقرتمق معناسنه‌در يقال لاخاه عليه اذا حرشه وبرآدمى غمز وسعايت ايلمك معناسنه اولمغله
معناى اول ايله ضد اولور يقال لاخى به اذا وشى اللخى عمى وزننده الخى كبى برديزى اخرندن بيوك اولان دوه‌يه
دينور يقال بعير لخ والخى اذا كانت احدى ركبتيه اعظم من الاخرى اللخاء غداء وزننده اسمدر صوده اصلنمش
اتمكه دينور الواوى اللخو لامك فتحى وخائك سكونيله لخى كبى برونه دارو چكدرمك معناسنه‌در تقول لخوته
لخوا اذا سعطته لخوه طلحه وزننده ابن جشم بن مالك دركه معروفدر اليائى لدى عصا وزننده لدن
كلمه‌سنده لغتدر كه ماده سنده بيان اولندى اللدة عده وزننده ياشداشه دينور جمعى لدات كلور يقال هو لدته
اى تربه وبو معتل اولمغله محل ذكرى بو مقامدر جوهرى ولد ماده سنده ذكر ايلمكله وهم ايلدى شارح ديركه مؤلف
دخى ولد ماده سنده ذكر ايلدى الالداء همزه نك كسريله برآدمك ياشداشلرى چوق اولمق معناسنه‌در يقال
الدى الرجل اذا كثرت لداته اليائى الذى لامك فتحى وذال معجمه نك كسريله اسم موصولدر كنديسيله معارفى
جمله‌لر ايله صفتلمغه توصل اولنمق ايچون مصوغ وموضوعدر صله سز تمام اولمز وبونده بش لغت دخى وار در
اللذ ذالك كسريله كه مخففدر واللذ ذالك سكونيله واللذى يای مشدده نك ضمى وكسريله والذى
محذوف اللام ومخفف الياء اوله رق كه بش ومجموعى التى لغتدر تثنيه سنده اللذان دينور واللذا دينور نونك
اسقاطيله كه مفردنده ذالك سكونيله اولانكدر جمعى الذين كلور احوال ثلاثه ده واللذى كلور مفردى كبى مترجم
حقير ديركه كتب نحويه ده مبين اولديغى اوزره الذى كلمه سى كه اسم موصولدر معرفه‌يى جمله ايله توصيف ايلمكه
وصلت اولمق ايچون موضوعدر زيرا جمله فى ذاتها نكره اولمغله معرفه‌يه صفت وقوعى صحيح اولمز پس موصولك
دخوليله كسب تعريف ايلدكده توصيفى صحيح اولور مؤنثنده التى دينوركه ذكر اولندى مثلا جاءنى الذى قلته
تركيبى شول سنك سويلديكك آدم بكا كلدى ديمكدر وبونده وجه مذكور اوزره التى كونه لغت وار كثرت تداولندن
مطلب ناشى وصله سيله مستطال اولمق حسبيله تخفيف وبلكه تخفيف خصوصنده مبالغه اولنوب ياسى وحركه‌سى ولامى
بيله قصر اولندى بلكه يالكز الف ولامله ده اكتفا اولنور اسم فاعلده واسم مفعولده اولديغى كبى وعند اهل
التحقيق الذين كلمه‌سى الذى لفظندن جمع مصحح دكلدر زيرا الذى كلمه‌سى مفرد وجماعته متناول معناى جنسى‌يه
دال اولمغله الذين كلمه‌سنك مفردى دكلدر بلكه الذى ذو زياده دريعنى فقط عدد وكثرت ضمننده تحقق
حيثيتيله جنسه دلالتى اراده اولندقده آخرينه نون زياده ايدرلر بوصورتده فرد ياخود فردان اراده سنه
صلاحيتى قالمز بلكه كنديسيله جماعت مراد اولمغه متعين اولور كويا كه لام استغراقله محلى جنس منزلنده
اولور وبنى عقيل لغتنده حالت رفعده واو ايله اللذون دينور انتهى اللذا عصا وزننده بر يرده دائمى
مقيم اولمق معناسنه‌در يقال لذى بالمكان لذا من الباب الرابع اذا اسد لك الواوى اللسو حسو وزننده
طعامى كستاخانه پك پك يمك معناسنه‌در يقال لسا الرجل يلسو لسوا اذا اكل اكلا شديدا الواوى اللشو
حشو وزننده بركمسه عاليقدر ايكن ذليل وكقدر اولمق معناسنه‌در يقال لشا فلان لشوا اذا خس بعد رفعة
اللشى غنى وزننده صاغمال حيوانى چوق ادمه دينور يقال رجل لشى اى كثير الحلب الواوى اللصو لامك فتحى
وصادك سكونيله مظنه تهمت اولان آدمه يناشمق معناسنه‌در يقال لصاه واليه لصوا اذا انضم اليه لريبة وبرخاتونه
اسناد تهمت فجور ايلمك معناسنه‌در يقال لصا المرأة اذا قذفها اليائى اللصى لصو وزننده ومرافيدر يقال لصى
اليه ولصى لصيا من الباب الثانى والرابع اذا انضم اليه لريبة اللصى غنى وزننده خصى لفظنه اتباع اولور يقال
خصى بصى لصى اتباع الواوى اللضو لامك فتحى وضاد معجمه نك سكونيله قولاغوز لقده اوزلق ايلمك معناسنه‌در
يقال لضا الرجل لضوا اذا حذق الدلالة اليائى اللطاة حصاة وزننده ارض معناسنه‌در وموضع معناسنه‌در
وجبهه‌يه على قول وسطنه دينور وبرآدمك قربنده اولان اوغريلره دينور الملطاة مصباح وزننده سمحاق ديدكلرى
باش يارىغنه دينوركه جراحتله كميك بيننده بريوفقه جدار قالمش اوله الملطية محسنه وزننده ملطاة معناسنه‌در

اللطی لامك فتحی وطانك سكونيله يره ياپشوب قالمق معناسنه در يقال لطی الرجل لطيا من الباب الثالث اذا لزق
بالارض اللطا عصا وزننده بر آدمی ثقلتله بصدرمق معناسنه در تقول لطينی فلان لطا من الباب الرابع
ای اثقلنی و بر آدمه بر نسنه ضمننده كمان ايلمك معناسنه در تقول لطيته بذلك ای ظننت عنده ذلك التلطی تفعل
وزننده دشمنك غفلتله فرصتنی كوزتمك ياخود عند الاعداء بر جهتله مطالبه سی اولمغله بر مقدار مالرنی اخذ ايله سبق
ايلمك معناسنه در يقال تلطی علی العدو اذا انتظر غرتهم او كان له عندهم طلبة فاخذ من مالهم شيئا فسبق به
الواوی اللطو خطو وزننده بر عارضه سببيله بر بيوك قيايه ياخود بر مغاره يه صغنمق معناسنه در يقال لطا الرجل
يلطو لطوا اذا التجأ الی صخرة او غار اليائی اللظی ظای معجمه ايله فتی وزننده آتش ياخود يالكنه و علوينه دينور
يقال ما اشد اللظی ای النار او لهيبها و لظی جهنم اسماسندندر و معرفه در پس علميت و تأنيثله غير منصرفدر
و مصدر اولور آتش علولنمك معناسنه در يقال لظيت النار لظی من الباب الرابع اذا تلهبت الالتظا والتلظی
بونلرده لظی معناسنه در يقال التظت النار و تلظت بمعنی لظيت التلظية تفعله وزننده آتشی علولندرمك
معناسنه در يقال لظی النار اذا الهبها ذو لظی بر موضعدر الواوی اللعو لامك فتحی وعينك سكونيله بدخوی
آدمه دينور يقال رجل لعو ای السيئ الخلق و چولپه وهمج كسيه دينور يقال هو لعو ای فسل و پك حريص وعبد
النفس آدمه دينور مؤنثی لعوه در و جمعی لعاء كلور لامك كسريله اللعا عصا وزننده بودخی پك شره وحريص
اولان آج كوزلو آدمه دينور اللعوة تمره وزننده ممه باشلرينك چوره لرنده اولان سياه چورتی يه دينور غرفه وزننده
دخی لغتدر ديشی كلبه دينور اللعاة حصاة وزننده بودخی ديشی كلبه دينور ذو لعوه تمره وزننده ملوك حميردن كه
اذواء تعبير اولنور بر ملك لقبيدر و بشقه بر آدمك لقبيدر اللاعی سهلجه نسنه دن بلكلیوب قورقان يوركسز آدمه
دينور يقال رجل لاع ای يفزعه ادنی شیء التلعی تفعل وزننده بال مقوله سی نسنه قوامه كلمك معناسنه در يقال
تلعی العسل اذا تعقد و بركسه اول بهارده ظهور ايدن اوتلق ديروب ديوشورمك معناسنه در يقال تلعی اللعاع
اذا خرج يأخذه الالعاء همزه نك فتحيله پرديق كككرينه دينور سلاميات معناسنه اللاعية سودلكن انواعندن
صاری سودلكن و يالق سودلكی ديدكلری نباته دينور كه طاغ طورولرنده نابت اولور صاری چچكلری اولوب
شاخلری سود ايله مملو اولور تخمی صويه القا ايلدكده اكل ايدن بالقلر بيخود اولوب صويك يوزينه چقرلر و ورق
مدقوقنی شرب زياده سيله مسهلدر وسودی مقيی كذلك بلغم وصفراء اسهالده يعديلدر مترجم ديركه مؤلف
كرچه لعالك تركيبنی عين ماده سنده ذكر ايلدی لكن اصل وفصلنی بيان ايلمدی تركيب مزبوری عربلر برادمك
اياغی سورچسه اكا دعا مقامنده ايراد ايدرلر كه بريرك رنجيده اولميه رق درست قالقه سن ديمكدر نته كه لعالك دخی ديرلر كه مطلب
اكتفا اولنمشدر ظاهر العالك تركيبنك اصلی لعالك ايدی كه لعالك تنعش صحيحا وسالما تركيبندن مختصردر شيخ
رضی زياده جه تفصيل ايلمشدر فليراجع الواوی اللغة لامك ضمی وغين معجمه نك فتحيله شول اصواتدن
عبارتدر كه آنلر ايله هر قوم وطائفه يعنی هر صنف انسانی غرض ومراملرندن تعبير ايدرلر عربی وفارسی وتركی كبی
جمعی لغات ولغون كلور لاملرك ضميله يقال لغة العرب افصح اللغات وهی اصوات يعبر بها كل قوم عن اغراضهم
مؤلفك جمع بنيه سيله تعريفی انواع واصناف اعتبارينه مبنيدر و بو تكلم وتلفظ معناسندن مأخوذدر اصل فعل
وزننده در كه لغو ايدی ثبه كلمه سی كبی هاء واودن عوضدر شارح ديركه اصل لغو قوش جولديسنه موضوعدر بعده
مفهومسز بيهوده كلامده استعمال اولندی صكره توسيعله مطلق كلامده مستعمل اولدی هر قومك كندی
لسانلری اوزره اولان كلامه لغه اطلاقی معنای موضوعندن ياخود ذكر اولنان معنای مجازندن مأخوذدر اللغو
لامك فتحی وعينك سكونيله تكلم ايلمك معناسنه در يقال لغا الرجل يلغو لغوا اذا تكلم وتوميد اولمق معناسنه در يقال
لغا الرجل اذا خاب و تربدی ياغه كركی كبی قاندروب طويورمق معناسنه در يقال لغا ثريدته اذا روّاها بالدسم ولغو
معتد به اولميان هرزه و بيهوده نسنه يه دينور افعال واقوالدن اعمدر لغی ولغوی كبی كاسيذكر و بيع و شرا مقوله سی
معامله ده معتد بها اولمامغله مهمل وساقط اولان قيونه دينور وقوله تعالی لا يؤاخذكم الله باللغو فی ايمانكم الاية
ای لا يؤاخذكم بالاثم فی الحلف اذا كفرتم يعنی كفارتی و بريلان يمينك و بالی ساقط اولمغله دفتر حقوقه قيد اولنميوب
هدر وساقط اولديغندن حق جل وعلا اول حانی مؤاخذه وعقاب ايلمز لكن مؤلف بصائرده بو معنايی صيغه
تمريض ايله ذكر ايدوب و يمين لغوی عقد قلب تعلق ايلميه رك يعنی اثنای كلامده من غير فكر ولا روية سبق لسان
ايدن يمين ايله تعريف ايلدی خلال كلامده لا والله و بلی والله ديدكلری كبی وجوهری لغو كلمه سنی كلب اورمك
معناسيله ده تفسير و بر بيتله استشهاد ايلمكله بو تعبيری باطلدر بيت مرقومده واقع كلاب لفظندن مراد ابن ربيعة

بن عامردر بو خسه كلبك جمعی دكلدر و بيت مرقوم بودر * وقلنا الدليل اقم اليهم * فلا تعی لغيرهم كلاب * الالغاء
همزه نك كسريله بر آدمی خائب و نوميد قلمق معناسنه در يقال الغاه اذا خيبه پس ابطال ايلمك معناسی بوندن
مأخوذ اولور اللغی فتی وزننده لغو كبی بيهوده و بمعنی سقط ولا طائل نسنه يه دينور لغوی دخی دينور كاسيذكر
و مصدر اولور خطا ايلمك معناسنه كما سيجیء و بر نسنه يه پك دوشكون حريص اولمق معناسنه در يقال لغی به لغا
من الباب الرابع اذا لهج به و صويی پك چوق ايچوب هنوز قانميوب صوسزجه قالمق معناسنه در يقال لغی بالماء
اذا اكثر منه وهو لا يروی مع ذلك اللغوی سكری وزننده بودخی بيهوده وساقط و بمعنی نسنه يه دينور يقال تكلم
باللغو واللغی واللغوی او اشتغل به ای بالسقط وما لا يعتد به من كلام ونحوه ولغوی بغرتلق قوشلرينك فرياد
و شماطه لرينه دينور تقول سمعت لغوی القطا ای لغطها اللغا عصا وزننده واللاغية والملغاة مرماة وزننده
خطا ايلمك معناسنه در يقال لغی فی قوله ولغی لغا ولاغية وملغاة من الباب الثالث والاول والرابع اذا اخطأ
ولاغيه فاحش سوزه دينور يقال كلمة لاغية ای فاحشة الاستلغاء لغت استماع ايلمك معناسنه در تقول استلغ
العرب ای استمع لغاتهم من غير مسئلة پس سببی طلب ايچون اولمز الواوی اللفاء فا ايله سماء وزننده طپراغه دينور
و يريوزنده اولان مولوز و ايشه يرامز دوكنتی و قرنتی مقوله سنه دينور و مطلقا ناچيز نسنه يه دينور ضايع ايدن آجيز
و بولانلر سونمز بيوفا احباب زمانه كبی ومنه يقال رضی مع الوفاء باللفاء وهو التراب والقماش علی وجه الارض وكل
خسيس يسير حقير مؤلف بونی باب همزه ده دخی بكت ايلدی الالفاء همزه نك كسريله بولمق معناسنه در يقال
الفاه اذا وجده التلافی تفاعل وزننده قصوری ياخود فوت اولنان نسنه يی صكره دن تدارك ايلمك معناسنه در
يقال تلافاه اذا تداركه اليائی اللقاء قافله كتاب وزننده واللقائة واللقاية كتابه وزنلرنده واللقی كسرتيله
واللقيان واللقيانة لاملرك كسريله واللقی صلی وزننده واللقيان لامك ضميله واللقية غرفه وزننده
واللقی لامك ضميله هدی وزننده واللقاة سماحه وزننده بر آدمه قرشو راست كلوب قاوشوب كورمك معناسنه در كه
بولشمق تعبير اولنور يقال لقيه لقاء ولقاءة ولقاية ولقيا ولقيانا ولقيانة ولقيا ولقيانا ولقية ولقی ولقاة من الباب
الرابع اذا رأه وشارحك مفردات راغبده بياننه كوره مقابلة الشیء ومصادفته معناسنه موضوع اولمغله بر نسنه يه
قرشو راست كلوب كورمك معناسنه در و بعضا بو مفهوم ايكی يه تحليل اولنور كه يالكز قرشو راست كلمك
معناسنه اولور و يالكز كورمك معناسنه اولور بوراده مؤلف شق ثانی ايله تفسير ايلدی التلقی تفعل وزننده
والالتقاء افتعال وزننده بونلرده بر نسنه يه قرشو تصادف ايدوب كورمك معناسنه در يقال تلقاه والتقاه بمعنی
لقيه والتقاء مشاركت ايچون اولور تقول التقينا ای لاقينا و تلقی بر نسنه يی قرشويه آلمق وقرشولمق معناسنه
اولمغله قبول ايلمك معناسنده استعمال اولنور ومنه يقال تلقت المرأة اذا علقت التلقاء تانك كسريله اسمدر
كورشمكه و بولشمغه دينور كه فارسيده ديدار دينور و بونك تبيان لفظندن غيری نظيری يوقدر شارح ديركه
مؤلفك كلامی مشوشدر زيرا تبيان كلمه سی مصدردر وتلقاء كندی بياننه كوره اسمدر انتهی وتلقاء توسعله ظرف
مكان اولور جهت لقاء ومقابله معناسنه و بو جهتله ظرفيت اوزره منصوب اولور يقال توجه تلقاء النار وتلقاء
فلان ای حذائه التلاقی تفاعل وزننده بری برينه قرشو كلوب كورشمك و بولشمق معناسنه در تقول تلاقينا
بمعنی التقينا يوم التلاقی قيامت كوننده عبارتدر اسلاف واخلاف واهل ارض وسماء بری برينه ملاقی اولورلر
اللقی غنی وزننده قرشو راست كلنوب كورشلمش كسيه دينور كه هر برينه نسبتله لقی دينور وايكی نسنه لقيان دينور
يقال هو لقيه ای ملتقاه وهما لقيان و لقی شقی لفظنه اتباع اولور يقال شقی لقی اتباع الالقی فتی وزننده والملقی
مكرم وزننده والملقی معظم وزننده والملقی مرمی وزننده واللقاء شدا وزننده بونلرك جمله سی خيرده وشرده
مستعمللردر لكن شرده استعماللری اكثردر يعنی بونلر خيره ياخود دائما شره قاوشوب كنديسنه دائما شر
وكريهه تصادف ايدن آدمه اطلاق اولنور يقال رجل لقی وملقی وملقی وملقی ولقاء فی الخير والشر وهو اكثر
وفی الاساس فلان ملقی ای ممتحن لا يزال يلقاه مكروه الملاقاة مباهاة وزننده واللقاء قتال وزننده بر آدمه
قاوشوب بولشمق معناسنه در يقال لاقاه ملاقاة ولقاء اذا قابله وصادفه الالاقی همزه مفتوحه ايله شدائد ومحن
معناسنه در يقال لقی منه الالاقی ای الشدائد مفردی القيه در اثفيه وزننده الملاقی ميمك فتحيله رحمك اغزنده
اولان شعبه لره دينور ملق وملقاة مفرديدر ميملرك فتحيله شعبه لر ديديكی ظاهرا فوهات عروق اولان نقره لر
اولمه جقدر المتلقی اسم فاعل صيغه سيله رحمی نطفه يی قبولله كبه قلان خاتونه دينور الالقاء همزه نك كسريله
بر نسنه يی نظر كاهه براقمق معناسنه اولوب بعده مطلقا براقمقده مستعمل اولدی يقال القاه الی الارض اذا طرحه

التلقية تفعله وزننده القاء معناسنه در يقال لقاه الشئ بمعنى القاه اليه ومنه قوله تعالى وانك لتلقى القرآن
من لدن حكيم حميد اى يلقى اليك وحيا من الله تعالى اللقى فتى وزننده حقارت وذلتندن اعتبار اولنميوب طرح
واسقاط اولنان نسنه يه دينور جمعى القاء كلور اللقاة حصاة وزننده يولك وسطنه اطلاق اولنور يقال القاه
فى لقاة الطريق اى وسطه الالقية همزه نك ضميله اغنيه وزننده محاجات ايچون ميدانه القا اولنان كلامه دينور كه
بيلمجه ولغز تعبير اولنور فارسيده چيستان دينور يقال القى اليهم القية وهى ما القى من الاحاجى الملقى مسعى وزننده
طاغلرده جيران قسمنك مقام ومأوا ريه دينور الاستلقاء ارقه اوزره ياتوب اويومق معناسنه در كه هر نسنه
يوزينه قرشو كلور يقال استلقى على قفاه اذا نام مؤلف بونى سلق ماده سنده افتعلاء وزننده اولمق اوزره رسم
ايلمشيدى الواوى اللقوة تمره وزننده انسانك يوزينه عارض اولور بر علت آديدر يعنى يوزى واغزى اكيلور
جسمانى وروحانى علاجلر ايله طوغريلور ريحك مدخلى عناصر سائره يه غلبه ايلدكده قسمت عادله ده عدم تساوى
ايله حادث اولور الملقو مدعو وزننده لقوه علتنه اوغرامش آدمه دينور يقال لقى الرجل على المجهول فهو
ملقو اى اصابته اللقوة اللقوة لامك فتحى وكسريله شول خاتونه وناقه يه دينور كه نطفه يى قبول واستمسا كله
تيز كبه قالور اوله وديشى طوشنجل قوشنه ياخود چايلك وچالاق اولانه دينور جمعى لقاء كلور لامك كسريله والقاء كلور
ذو اللقوة بوغدانه دن عقاب نام كسنه لقبيدر اللقو لامك فتحى وقافك سكونيله برآدمى لقوه علتنه اوغراتمق
معناسنه در تقول لقوته لقوا اى اجريت عليه اللقوة اليائى اللكا عصا وزننده برنسنه يه پك دوشكون
حريص اولمق معناسنه در على قول برنسنه يه مداوم اولمق معناسنه در يقال لكى به لكا من الباب الرابع
اذا اولع به اولازمه اللاكى لائك معناسنه در كه اولكدن مأخوذدر چيمك معناسنه در شارحك بيانه كوره مقلوبدر
الواوى اللمو لامك فتحى وميمك سكونيله برنسنه نك مجموعنى بردن صيروب آلمق معناسنه در يقال لما الشئ يلمو لموا
اذا اخذه باجمعه اللمة لامك ضميله اوچدن اون نفره وارنجه جماعت انسانيه دينور و برآدمك ياشداشنه دينور
يقال هو لمته اى تربه وشكله واسوه ومقتدا معناسنه در يقال هو لمته اى اسوته اليائى اللمى لامك حركات ثلاثى
والفك قصريله دوداقده اولان اسمرلكه دينور كه عند العرب مديحه در يقال بشفته لمى اى السمرة اللما عصا
وزننده واللمى صلى وزننده برآدم اسمر دوداقلى اولمق معناسنه در يقال لمى الغلام لما ولمايا من الباب الرابع
والثانى اذا اسودت شفته الالمى احمر وزننده اسمر دوداقلى آدمه دينور لمياء مؤنثيدر وقارغبسى متين ومحكم
وقبوغى پك سمر تلومزراغه دينور يقال رمح المى اى شديد سمرة الليط صلب وقويو كولكه يه وصف اولور قرامتق
اولديغيچون يقال ظل المى اى كثيف وقويو كولكدلى اغاجه وصف اولور يقال شجر المى اى كثيف الظل
وانجو كبى اغزى يارى وديشلرى آب وتاب ايله رونقلو اولان محبوبه اطلاق اولنور يقال غلام المى اى البارد الريق
الالتماء افتعال وزننده لون متغير اولمق معناسنه در يقال التمى لونه على المجهول اى التمع التلمى تفعل وزننده
تلؤماده سنده كه مهموز در لغتدر برنسنه يى قبلايوب بورمك معناسنه در يقال تلمت به الارض اذا اشتملت
الالماء همزه نك كسريله برنسنه يى اوغرى چالوب كوترمك معناسنه در بودخى مهموزده لغتدر يقال المى
عليه اللص اى ذهب به خفية اليائى اللى لامك فتحى وياتك تشديديله واللوى عتى وزننده ايپ مقوله سنى
بوروب بوكمك معناسنه در يقال لوى الحبل ليا ولويا من الباب الثانى اذا فتله وثناه واوغلان يكرمى ياشنه وارديق
معناسنه در كويا كه كمال قوته وارمغله سائرلك قوللرنى بوكر اولور يقال لوى الغلام اذا بلغ عشرين و برايشده سرعت
واقدام ايليوب تكاسل ايلمك معناسنه مستعملدر يقال لوى عن الامر اذا تثاقل ولى وليان بيان وزننده بركسنه دن
برلافردى يى يا برخبرى بيلدرمك ايچون بوكوب قيورمقله كتم واخفا ايلمك معناسنه مستعملدر تقول لوى عنى امره ليا
وليانا اى طواه ولى برنسنه يه پك ميل واقبال ايلمك ياخود منتظر اولمق معناسنه در يقال لوى عليه اذا عطف او انتظر
وباشى برطرفه طوغرى چويروب اماله قلمق معناسنه در يقال لوى برأسه اذا امال به ودوه قويرغنى برى اوته
صالوب اويناتمق معناسنه در يقال لوت الناقة بذنبها اذا حركت و برآدمى سائر اوزره ترجيح واختيار ايلمك
معناسنه در يقال لوى فلانا على فلان اذا اثره الالتواء افتعال وزننده ايپ مقوله سى نسنه بوريلوب بوكلمك
معناسنه در يقال لوى الحبل فالتوى و برايشده اغردرنوب تكاسل ايلمك معناسنه در يقال التوى عن الامر
اذا تثاقل و برنسنه اكرى بوكرى اولمق معناسنه در يقال التوى الرمل اذا اعوج و برطرفه اكيلوب مائل
اولمق معناسنه در يقال التوى الشئ اذا انعطف التلوى تفعل وزننده التوا معنا رينه در يقال تلوى الشئ بمعنى
التوى وشمشك طوغريلغنه چاقيوب بورغا جنه چاقمق معناسنه مستعملدر يقال تلوى البرق فى السحاب

اذا اضطرب على غير جهة اللية لامك وياى مشدده نك فتحيله لى ماده سندن بناء مره در بركره بورمق وبوكمك
معناسنه در جمعى لوى كلور رضا وزننده الالواء همزه نك كسريله بودخى باشى برطرفه چويروب اكمك معناسنه در
يقال الوى برأسه اذا امال ودوه قويرغنى برى اوته صالوب اويناتمق معناسنه در يقال الوت الناقة بذنبها
اذا حركت ولوى ديديكى ذكرى اتى قوملغه وارمق معناسنه در تقول الوينا اى صرنا الى لوى الرمل و بركسه نك ترلاده
اولان اكيننك دانه لرى ازطوتمغله خفيف اولمق معناسنه مستعملدر يقال الوى الرجل اذا خف زرعه وبيراق شقه سى
ديكمك معناسنه در يقال الوى فلان اذا خاط لواء الامير وچوق تمنى ايدر اولمق معناسنه در بونده اوكلمه سندن
متصرفدر كه تمنى ايچوندر يقال الوى زيد اذا اكثر التمنى ولوى ديدكلر طعام يمك معناسنه در يقال الوى الرجل اذا اكل اللوية
وال ايله ياثوب ايله اشارت ايلمك معناسنه در يقال الوى بثوبه اذا اشار واوت صولمق معناسنه در يقال الوى البقل اذا ذوى
و برادمك حقنى انكار ايلمك معناسنه در يقال الوى بحقه اذا جحده اياه و برنسنه يى الوب ايلتمك معناسنه در يقال
الوى به اى ذهب به وسائره تغلبله برنسنه يى كندى نفسنه تخصيص واثيار ايلمك معناسنه در يقال الوى بما فى الاناء
اذا استاثر به وغلب على غيره و برنسنه يى قاپوب نابديد ايلمك معناسنه در يقال الوى به العقاب اذا طارت به وهلاك
ايلمك معناسنه در يقال الوى بهم الدهر و برآدمك كلامنى مقصودى اولميان سمته چويرمك معناسنه مستعملدر يقال
الوى بكلامه اذا خالف به عن جهته ورفع لواء ايلمك معناسنه در يقال الوى اللواء اذا رفعه ويرك اوتلغى قوريمق
ياصولمق معناسنه در يقال الوى النبت اذا اصار لويا اللوى عصا وزننده برنسنه اكرى اولمق معناسنه در يقال لوى
القدح لوى من الباب الرابع اذا اعوج واوت قوريمق ياخود صولمق معناسنه در يقال لوى النبت اذا اصار لويا
ومعده آغريمق معناسنه در كه امتلادن بوروتى ايله تحدث ايدر يقال لوى الرجل اذا وجعت معدته لوى اى وجع وارقه
بوكرى اولمق معناسنه در يقال لوى ظهره اذا اعوج ولوى اللاتى معناسنه در كه اسم موصول مؤنث اولان التى كلمه سنك
جمعيدر شارح ديديكه اصلى اللواتى ايدى تاء وياء اسقاط اولندقدنصكره ياايله رسم اولندى اللوى عمى وزننده
اكرى نسنه يه دينور يقال قدح لو ورمل لواى معوج ومعده آغريسنه اوغرامش ادمه دينور وصرتى بوكرى اولان
اته دينور اللوى الى وزننده بوكرى و بورغاج قوملغه دينور ياخود توكنوب اوته سى منقطع اولانه دينور جمعى الواء
والويه كلور اللواء كساء وزننده حيه قيورلوب چوركلمك معناسنه در يقال لوت الحية لواء اذا انطوت واواء
مفاعله دن مصدر اولور يلانلر برى اوزره صاريلوب قيورلمق معناسنه يقال لاوت الحية الحية لواء اذا التوت
عليها ولواء بيراغه دينور علم معناسنه لواى دخى لغتدر جمعى الويه وجمع الجمع الويات كلور شارحك بيانه كوره
لواء سر عسكر بيراغنه دينور كه علم وسنجاق اوله جقدر ورايه سائر بيراغه دينور ولواء اشبو لوى ماده سندندر كه
شقه سى صاريلوب دور يلور ورايه رؤيت ماده سندندر واحدهما اخرده استعمال اولنور وعلم ايكسينه ده شاملدر
زيرا علامتدندر وفى المثل * بعثوا بالسواء واللواء * اى بعثوا ايستغيثون احشام واعراب طائفه سى بردشمن استيلا سنده
قبائل سائره يه سياه بيراقلر ارساليله استغاثه واستمداد ايدرلر الالوى احمر وزننده اكرى نسنه يه دينور جمعى لى كلور
لامك ضميله بونده يايه مجاورتله قياس اولان لام مكسورا ولمقدر يقال قرن الوى اى معوج و بعيد ومجهول اولان يوله اطلاق
اولنور يقال طريق الوى اى بعيد مجهول وشديد الخصومه مجادل چپارزايلشكن ادمه اطلاق اولنور يقال رجل
الوى اى الشديد الخصومة الجدل وناسدن كناره كيراولوب دائما تنها ومنفرد ادمه دينور موثى لياء در يقال رجل
الوى اى منفرد معتزل والوى برشجر آديدر اللى طى وزننده واللى واللیان لامك كسريله بورجى ادا ايليوب
عوق وتاخير ايلمك معناسنه در يقال لواه دينه وبدينه ليا وليا وليانا اذا مطله و برآدمك حقنى انكار ايلمك معناسنه در
يقال لواه بحقه اذا جحده اياه اللوى غنى وزننده قورى اوتلغه على قول تازه ايله قورى بيننده اولانه دينور كه
صولمغه يوزطوتمش اولور اللوى سمى وزننده بودخى الوى ديديكى شجر مرقومه دينور اللوية غنيه وزننده
برادمك كيزليوب صقلديغى شيئه دينور جمعى لوايا كلور اللواء شداد وزننده برقوشك اسميدر اللاوياء برنبات
اديدر دوداغلغى يه دينور كه انكله داغ وتمغا باصيلور اللوى لامك ضمى والفك قصريله باطل و بيهوده اولان
اقوال وافعاله دينور يقال جاء باللوى اى الاباطيل اللاؤن لامك مدى وهمزه نك ضميله واللاؤو نونك حذفيله
الذين معناسنه در كه اسم موصول جمعيدر يعنى الذين كلمه سنك من غير لفظها جمعيدر حالت رفعى واوايله ونصب
وجرى يا ايله در اللوة لامك وواو مشدده نك فتحيله چركينلكه وبدچهره لكه دينور يقال به لوة اى شوهة اللوة
لامك ضميله واللية لامك كسريله عود اغاجنه دينور كه تبخير اولنور اللياء شداد وزننده صودن بعيد اولان
ارضه دينور يقال ارض لياء اى بعيدة عن الماء جوهرى بونى يانك تخفيفى والفك قصريله قيد ايلمكله غلط ايلدى

لو ته سمیه وزننده مکه یه قریب بستان ابن عامر سمتنده برموضع آدیدر لیه لامك كسریله حجازده ثقیف
قبیله سی یوردنده بر وادی ادیدر علی قول طائف ترابنده برطاغدر که اوست طرفی ثقیف یوردی واسفلی نضر
بن معاویه یوردی داخلندندر ولیه قرابات معناسنه‌در که بر آدمك پك یقین خصملرینه واقربالرینه دینور که بری برینه
صارلمش اولور الاواء همزه‌نك فتحیله لوی کله سنك جمعیدر که بورمه و بورغاج نسنه‌یه دینور ومنه الواء الوادی
ای احناؤه والواء البلاد اراضی و بلادك نواحی واطرافندن عبارتدر اللوایة لامك كسریله شول دکنکه دینور یوك
دنكنك اغزینه کچریلوب تحمیل اولندقده ایپلری اکا طاقوب صرارلر التلاوی تفاعل وزننده ناس برنسنه
اوزره چوقشوب برکك معناسنه‌در یقال تلاووا علیه اذا اجتمعوا اللولاة دحرجه وزننده برنسنه‌دن
یوز چویروب قاچمق معناسنه‌در تقول لولیت مدبرا ای ولیت اللات حال وزننده ثقیف قبیله سنك صنمی
اسمیدر و بونك اصلی فعله‌در فتحاتله عطف ومیلان معناسنه‌در مشرکون اکا مائل ایدیلر و بو ابو علی فارسی
روایتیدر و بو ماده لاه ولت ماده‌لرنده دخی ذکر اولندی زج لاوه زانك ضمیله ضریه ناحیه سنده برموضع ادیدر الواوی
اللهو سهو وزننده اوینامق معناسنه‌در یقال لها یلهو لهوا اذا لعب شارح دیرکه اصل لهو انسانی مهم
ومایعنیدن صرف ایدن نسنه ایله مشغول اولمق معناسنه‌در که لعب اندن اخص‌در ولهو ولهوّ سموّ وزننده
برنسنه‌دن پك خوشلنمغله اکا مفتون اولوب دائما آنکله اوینوب قالمق معناسنه‌در یقال لهت المرأة بحدیث
الرجل لهوا ولهوّا اذا انست به واعجبها الالتهاء افتعال وزننده بودخی برنسنه ایله اوینامق معناسنه‌در یقال
التهی الرجل بمعنی لها الالهاء همزه‌نك كسریله برآدمی لعب مقوله‌سی بیهوده نسنه اشغال ایلمك معناسنه‌در
یقال الهاه اللعب اذا اشغله مؤلف بونی تکرار ایلمشدر و برنسنه‌یی عجزدن ناشی ترك ایلمك معناسنه‌در و بعضلر
عندنده ساز ونغمات وآهنك استماعنه مشغول اولمق معناسنه‌در یقال الهی الشیء اذا ترکه عجزا او یقال الهی
الرجل اذا اشتغل بسماع الغناء الملاهی مناهی وزننده لهو ولعب آلاتنه دینور سازنده و بازنده طاقمی کبی یقال
عنده الملاهی ای آلات اللهو شارحك بیاننه کوره مفردی ملهی وملهاة‌در التلاهی تفاعل وزننده آلات لهو ایله
اوغراشوب واوینامق معناسنه‌در یقال تلاهی بالملاهی اذا اشتغل بها وتلاعب الالهوّة والالهیة الفوّة والفیه
وزننده والتلهیة تکرمه وزننده اویونجغه دینور یقال بینهم الهوّة والهیة ای ما یتلاهی به اللهوة شهوه
وزننده واللهو هاسر کندیسیله ملهو ومشغول اولنان عورته دینور اکبر ما لا یعنیدندر اللهوة غرفه وتمره
وزنلرنده دکرمن چکرکن اوکتمك ایچون بوغزینه قویلان غله‌یه دینور و بخششه دینور علی قول افضل واجزل
اولانه دینور لهیه دخی دینور بابله یقال اعطاه لهوة ولهیة ای عطیة او افضلها واجزلها و برآوج طلوسی ماله
دینور یاخود خاصة بیك دانه آلتونه واقچه‌یه دینور تقول اعطانی لهوة ای حفنة من المال والفا من الدنانیر والدراهم
لاغیر اللهی عصا وزننده برنسنه‌یی مفتونلق درجه سنده سومك معناسنه‌در یقال لهی به لها من الباب
الرابع اذا احبه و برنسنه‌دن بتون بتون کچمك معناسنه‌در یقال لهی عنه اذا سلا وغفل وترك ذکره اللهی
غنی وزننده واللهیان لحیان وزننده بودخی برنسنه‌دن بتون بتون کچمك وفراغت ایلمك معناسنه‌در یقال
لها عنه یلهو لهیا ولهیانا بمعنی لهی عنه التلهی تفعل وزننده بودخی برنسنه‌دن ظاهری و باطنی کچمك
معناسنه‌در یقال تلهی عنه بمعنی لهی عنه اللهاة حصاة وزننده بوغزده کوچك دل تعبیر اولنان ات پارچه‌سنه
دینور علی قول سقف فمدن لسانك توکندیکی یردن که لسانك دیبیدر بوركك نهایتنه وارنجه محلدن عبارتدر جمعی
لهوات ولهیات کلور فتحاتله ولهیّ ولُهیّ کلور لامك ضمی وکسری و یانك تشدیدیله ولهاء کلور سحاب وزننده
ولهاء کلور کتاب وزننده یقال اشتکت لهاته وهی اللحمة المشرفة علی الحلق او هی ما بین منقطع اصل اللسان
الی منقطع القلب من اعلی الفم مترجم دیرکه متنبی شاعرك اشبو * لولا مفارقة الاحباب ما وجدت * لها المنایا الی ارواحنا
سبلا * بیتنی احاجیدن عد ایلمشلردر یعنی لها کلمه سنده عقد مقاله ایلمشلر کیمی ها یی ضمیر اعتبار ومرجعنده
توقف ایدوب وکیمی ارواحه ارجاع ایلدیلرکه ما وجدت المنیة الی ارواحنا سبلا لها سبکنده اعتبار ایلدیلر وکیمی مطلب
لهاة لفظنك جمعی اولان لها عنوانده تفوه ایلدیلرکه کوچك دله دیرلر بو حصله خاطره کلمجك توجیه دکلدر لکن
بونلرك اقربی لهی عنوانیله اولمقدرکه لاهی لفظنك جمعیدر ساقی سقاة وقاضی قضاة وماشی مشاة کبی ولاهی
لاعب معناسنه‌در امواج ورياح ومنایا مقوله‌سنه حرکت ومزاوله اراده‌سیله لعب ولهو اطلاقی جادهٔ اهل
بیاندر یقال تلاعبت بنا الامواج وتلاعبت الریاح وتلاعبت المنایا بینهم و بعض نسخه‌ده مصراع مزبور ید المنایا
الی ارواحنا عباره‌سیله مرسومدر اللهواء صحراء وزننده برموضعدر لهوه طلحه وزننده برخاتون آدیدر

اللهاء زهاء وزننده ومرادفیدر که مقدار معناسنه‌در یقال لهاء مائة ای زهاؤها الملاهاة مباهاة وزننده
برنسنه‌یه یقلشمق معناسنه‌در یقال لاهاه اذا قاربه ومنازعه معناسنه‌در یقال لاهاه اذا نازعه و برنسنه‌یه
واروب چاتمق معناسنه‌در یقال لاهاه اذا داناه ومعصوم یمه‌دن کسلمك وقتنه کلمك معناسنه‌در یقال لاهی
الغلام الفطام اذا دنا منه اللاهون لاهی کلمه سنك جمعیدرکه اشبو سألت ربی ان لا یعذب اللاهین من ذریة
البشر فاعطانیهم حدیثنده واقعدر مراد برجنحه وکناهی عن قصد ایشلیوب بلکه نسیان یاخود سهو وغفلت
یاخود خطاء طریقیله ایشلیلردر یاخود اصلا کسب ذنوب ایلمامش اطفال زمره سیدر حق تعالی آنلری تعذیب
ایلمامك بابنده رجای مصطفوی یه مساعده ووعد ایلدیلر لهیا لامك فتحیله باب دمشق شامده برموضع اسمیدر
الیائی اللیاء کساء وزننده نخود مقدارنده برنسنه اسمیدرکه پك بیاض اولور آنکله سیمین محبوبه‌لر صفتلنور شارحك
بیاننه کوره حجازه مخصوص‌در همزه بابنده دخی ذکر اولندی ولیاء برجنس بالق اسمیدرکه دریسندن اعلاقلقان
دوزیلور وصودن بعید اولان ارضه دینور اللیاء شدّاد وزننده بودخی صودن بعید اولان ارضه دینور جوهری
مقصورا ثبت ایلمکله وهم ایلدی لیه لامك كسریله که بر وادی اسمیدر لوی ماده سنده بیان اولندی الیا
همزه‌نك كسریله که بیت مقدسك اسمیدر ایل ماده سنده ذکر اولندی فصل المیم الواوی المأو
میمك فتحی وهمزه‌نك سکونیله طلوم وقوغه وسائر دری مقوله‌سنی توسیع ایچون چکوب سوندرمك معناسنه‌در
تقول مأوت السقاء والدلو مأوا من الباب الاول اذا مددته لیتسع التمأی تفعل وزننده مأو ماده سندن مطاوعدر
تقول مأوت السقاء فتمأی ای اتسع و بین الناس شر وشور وفتنه یایلمق معناسنه‌در یقال تمأی الشر بینهم اذا
فشا المأوة تمره وزننده آجیق واو برق ارضه دینور جمعی مأو کلور المواء غراب وزننده کدی ماولمق معناسنه‌در
یقال مأی السنور یمؤ مواء اذا صاح المأواء لأواء وزننده شدت ومحنت معناسنه‌در یقال اصابته المأواء ای
الشدة ذوالمأوین تثنیه بنیه سیله برموضع آدیدر الیائی المأی نأی وزننده برنسنه خصوصنده پك تعمق
ومبالغه واستقصا ایلمك معناسنه‌در یقال مأی فیه مأیا من الباب الثالث اذا بالغ وتعمق وآغاج چچکلنمك یاخود
یپراقلنمق معناسنه‌در یقال مأی الشجر اذا طلع او اورق وناس بینه القای فساد ایلمك معناسنه‌در یقال مأی
بینهم اذا افسد و برکسه برجماعتی کندیسیله کامل یوز نفره ابلاغ ایلمك معناسنه‌در که یوزنجیسی اولور یقال
مأی القوم اذا تمهم بنفسه مائة الممئیون مرمیون وزننده برآدمك زیاده سیله تمام یوز نفر اولمش جماعته دینور
التمأی تفعل وزننده طلوم ودری مقوله‌سی چکیلوب سوندرلمکله بولالمق معناسنه‌در واویه ده لغتدر یقال
تمأی السقاء اذا توسع وامتد المأة ماعه وزننده قوججی عورته دینور یقال امرأة ماءة ای نمامة بونده قیاس اولان
مأة اولمقدر معاة وزننده پس مقلوب اولور المائة میمك كسری وهمزه‌نك فتحیله یوز عددك اسمیدر فارسیده
صد مرادفیدر فی ذاته اسم ایکن کلمهٔ اخرایه صفت واقع اولور تقول مررت برجل مائة ابله و بونده مائة لفظی
مجروردر لکن وصف بالجمله اولمغله قیاس اولان مرفوع اولمقدر ومائة لفظنك جمعی مأت کلور ومئون کلور که
جمع مذکر سالم صورتنده‌در ومئ کلور میمك كسریله معی وزننده شارح دیرکه سیبویه جمع اخیری انکار
ایلدی زیرا مفردی اجحافله بنات حرفین اوزره کلمه جمعلنمز انتهی واکر عدد ایکیوز اولورسه مأتین دینور
واوچیوز ایسه ثلاثمائة دینورکه ادنای عددی مفرده مضاف ایدرلر مفرد مزبور معنای جمعیته دال اولدیغیچون
و بو شاذدر وقیاس اوزره ثلاثمأت وثلاث مئین دخی دینور لکن قول اول اکثردر ومائة لفظنك نسبتنده مئوی دینور
میمك كسری وهمزه‌نك فتحیله شارح دیرکه مائة لفظی مأیت الجلد ای مددته معناسندن مأخوذدر زیرا یوز عدد
امتداد ایله آحاد وعشراتدن متوسع ومزداد اولور ومرکبات عددیه‌ده همیشه اول اولان عدد اکثر اولان عدد اوزره تقدیم
اولنور احد عشر وتسعة عشر وسبعة عشر وعشرون کبی واوندن یوقری اون طقوزه وارنجه عددین بینده ملحوظ
مطلب اولان واو عاطفه ساقط اولور بعده یوزه وارنجه واو ملفوظ اولور آندنصکره اوچیوزدن طقوز یوزه دك اقل اکثر اوزره
تقدیم اولنور زیرا آنلرده اقل اکثرك مقدارینی بیان ایچوندر مثلا ثلثمائة لفظنده اولان ثلاث قاچیوز اولدیغنی تعیین ایدر
و ثلاثمائه‌دن تسعمائه‌یه وارنجه ممیزی شذوذ اوزره مفرد اولور احد عشره‌یه وثلاث عشره‌یه تشبیهله زیرا تسعة عشره
وارنجه آنلرك ممیزلری مفرد اولور و بونده قیاس اولان ممیزی جمع اولمق ایدی زیرا ثلاثه‌نك عشره‌یه وارنجه ممیزی
جمع صیغه‌سیله اولور ثلاثة رجال کبی وعصام علیه الرحمه دیدیکه مطلقا عدد کم مقوله‌سندن اولمغله اعراض
جمله‌سندندر بعده الفاظ عدد ایله معدوداتدن تعبیر غالب اولمغله آنلره اسماء مشتقه معناسی اولان معنای وصف
طاری اولدی مثلا ثلاثة رجال ترکیبی معدودة بهذا العدد سبکنده درنهایت معنای وصفیتك غلبه سی سببیله

غا لبا موصوفلرینه تابع اولمیه رق استعمال ولنور الاماء همزه نك كسریله برنسنه یوزاعدد اولمق
معناسنه در یقال اما ئ القوم اذا صار واماته و برنسنه یی یوزعدده ابلاغ ایلمك معناسنه در تقول اما یت القوم
اذا تممتهم ما ئة الممئوں معطون وزننده یوزنفره بالغ اولمش جماعته دینور اصلی ممأوون ایدی المماءاة
مماشاة وزننده یوزعدد اوزره معامله ایلمك معناسنه در یقال شارطه مماءاة ای علی مأة كما یقال شارطه مؤالفة
ای علی الف الواو المتو میمك فتحی وتانك سكونیله بك سرعتله یوریمك معناسنه در تقول متوت فی الارض
متوالغة فی مطوت و برنسنه یی چكوب سوندرمك معناسنه در تقول متوت الحبل اذا مددته التمتی تفعل وزننده
یایی اوزا توب كرمكله چكمك معناسنه در یقال تمتی فی نزع القوس اذا مد الصلب الامتاء همزه نك كسریله
بدوجركین یوریمك معناسنه در كه مراد قوللرنی آچوب كرینه رك یوریمكدر یقال امتی الرجل اذا مشی مشیة قبیحة
و برآدمك رزق ومعاشی كثیر وممتد اولمق معناسنه در یقال امتی الرجل اذا امتد رزقه وكثر ابن ماتی محد ثیندن
علی بن عبد الرحمن كنیه سیدر متی میمك فتحی والفك قصریله حروف لینه ده مذكوردر الیائی المتی متو وزننده
وآنده لغتدر كه ذكر اولندی تقول متیته متیا من الباب الثانی لغة فی متوته الواوی المحو صحو وزننده برنسنه نك
اثرنی ازاله ایلمك معناسنه در كه بتون بتون نابدید ایلمكدن عبارتدر یقال محاه یمحوه ویمحاه محوا من الباب الاول
والثالث اذا اذهب اثره و بو معناده لازم اولور یقال محا الشیء اذا ذهب اثره ومحو قمرك یوزنده مرئی اولان سیاهلق
صورتنه اطلاق ولنور كه اثر محو ومسحة جبریل علیه السلام در الامحاء همزه نك ومیم مشدده نك كسریله كه
اصلی انمحاء ایدی انفعال وزننده والامتحاء افتعال وزننده برنسنه محو ونابود اولمق معناسنه در وصیغهٔ اخیره
قلیل الاستعمالدر یقال امحی الشیء وامتحی اذا ذهب اثره المحوة تمره وزننده یغموره اطلاق اولنور كه قحط
ویبوستی ازاله ومحو ایدر یقال اصابت الارض محوة ای مطرة تمحو الجدب وعار وناموسه دینور وساعت زمانیه یه
اطلاق ولنور ومحوه لامسز معرفه اوله رق ریح دبور اسمیدر كه باطی یلیدر یقال هبت محوة ای الدبور شارح دیركه
اساسده ریح شمال ایله مفسردر زیرا سحابی محو وازاله ایدر ومحوه بر موضع آدیدر الماحی اسماء حضرت
نبویه دندر علیه السلام زیرا حضرت باری عزشانه ذات رسالت آیاتلریله آثار كفر وضلالتی جهاندن محو ونابدید
ایلمشدر وسیله محو اولدقلری باعث تسمیه در الممحاة محراب وزننده شول بچاوره و برمقوله سنه دینور كه آنكله
منی وا كا شبیه نسنه لر محو اولنور كه سیلكی بچاوره سی تعبیر اولنور الیائی المحی محو وزننده وآنده لغتدر
یقال محاه یمحیه محیا من البابین المزبورین لغة فی محاه الممحی مرمی وزننده والممحو مدعو وزننده اسم
مفعولدر محو ونابود اولمش نسنه یه دینور الیائی التمخی خای معجمه ایله تفعل وزننده برنسنه دن اجتناب ایدوب
تبری ایلمك معناسنه در تقول تمخیت منه ای تبرأت وتحرجت وعذر وبهانه ایراد ایلمك معناسنه در تقول تمخیت
الیه ای اعتذرت وكیكدن ایلك صوروب چقرمق معناسنه در تقول تمخیت العظم ای مخخته شارحك بیانه كوره
اصلی تمخخ ایدی خای اخیره یایه قلب اولندی الامخاء همزه نك كسریله بودخی اعتذار ایلمك معناسنه در تقول
امخیت الیه ای اعتذرت مخا عصا وزننده ساحل بحر یمنده برقصبه آدیدر حالا بندر مخا دیدكلری بلده دركه
تجار موقعیدر التمخیة تفعله وزننده برآدمی برماده دن بری و بعید ایلمك معناسنه در تقول مخیته عن الامر
اذا اقصبته عنه الیائی المدی فتی وزننده والمدیة غرفه وزننده والمیداء میمك كسریله غایت وانجام
معناسنه در یقال بلغ مدی الحیاة ومدیتها ومیدائها ای غایتها وتقول هومنی مدی البصر ای منتهاه بوندن
لسانمزده كوزایرمی ایله تعبیر اولنور ولا تقل مد البصر شارح دیركه مؤلف مد ماده سنده مد البصر ایله تعبیر ایلمكله
بوراده نهیی اكا مناقضدر لكن جوازی لغت مرجوحه اولمق كركدر ومدی ماده سی مسافه معناسنه موضوع
اولوب بعده غایتده مستعمل اولدی ومدی صو یوزنده اولان یوصونه دینور عرمض معناسنه المدیة میمك
حركات ثلاثیله بچاغه دینور شفره معناسنه جمعی مدی كلور میمك كسری وضمی والفك قصریله و یایك بغرینه
دینور یقال مدیة القوس ای كبدها الامدی احمر وزننده بك ایراق وپك میدانلو نسنه یه دینور بو مناسبتله
عزت وقدر ورفعتده غایت درجه ده اولان آدمه اطلاق اولنور یقال فلان امدی العرب ای ابعدهم غایة فی العز
المدی غنی وزننده اطرافنه طاش نصب اولنمامش حوضه دینور وحوض ایاغندن آقوب ایركیلان مردار
ونایاك صو یه دینور وشول كوچك آرقه وجدوله دینور كه اكا سمتنده اولان قیودن فضله صو آقار اوله المدی
میمك ضمیله هدی وزننده شام ومصر دیارلرینه مخصوص بركونه اولچك آدیدر و بو مد دیدكلری اولچك
غیریدر جمعی امداء كلور شارحك بیانه كوره اون بش مكوك آلور بر اولچكدر الامداء همزه نك كسریله

برآدم یاشنی بولوب قوجا لمق معناسنه در یقال امدی الرجل اذا اسن وسودی چوق ایچمك معناسنه در یقال
امدی الرجل اذا اكثر من شرب اللبن و برآدمه برنسنه ضمننده مهلت ویروب میدانی اوزاتمق معناسنه در تقول
امدیته ای املیت له المماداة مباهاة وزننده بودخی مهلت ویرمك معناسنه در تقول مادیته ای املیت له مدایه
سحابه وزننده بر موضع آدیدر ابن مدی فتی وزننده بر وادی یه اطلاق اولنور المیداء میمك كسریله غایت
معناسنه دركه ذكر اولندی و برنسنه نك بماجنه وقرشوسنه دینور تقول میداء داری میداء داره ای حذاؤه
الیائی المذی میمك فتحی وذال معجمه نك سكونیله والمذی غنی وزننده والمذی عمی وزننده رجالدن نسا ایله
ملاعبه وتقبیل اثناسنده ظهور ایدن قویو جه صو جغزه دینور تقول خرج منی المذی والمذی والمذی وهو ما یخرج
منك عند الملاعبة والتقبیل ومذی میمك فتحی وذالك سكونیله حوض لوله سندن آقان صو یه دینور المذیة غنیه
وزننده برشاعرك والده سی لقبیدر كه شاعر مزبور انكله تعییر وازدراء اولنور ایدی ومذیه آیینه یه دینور مذیه دخی
دینور تمره وزننده جمعی مذیات كلور ومذاء كلور میمك كسریله یقال نظر فی المذیة والمذیة ای المرأة الامذاء
امضاء وزننده بركسه عیالی طرفنه پزونكلك ایلمك معناسنه در یقال امذی الرجل اذا قاد علی اهله
وشرابه چوق صو قاتمقله طوری و یوفقه ایلمك معناسنه در یقال امذی شرابه اذا زاد فی مزجه وآتی اوتلاغه
صالیورمك معناسنه در یقال امذی الفرس اذا ارسله یرعی وآتك دیزكنی كوشدوب اوزرینه آتمق معناسنه در
تقول امذ بعنان فرسك ای اتركه المذی میمك فتحی وذالك سكونیله والتمذیة تفعله وزننده
بونلرده آتی مرعایه صالیورمك معناسنه در یقال مذی الفرس یمذیه مذیا ومذاه تمذیة اذا ارسله یرعی
المذاء كساء وزننده رجال ونسایی بر یره كتوروب بری بریله ملاعبه ایتدرمك معناسنه دركه اول سببله طرفین
شهوتنه كلوب مذیلری ظهور ایدر یاخود پزونكلك ایلمك معناسنه در و بو مفاعله دن مصدر در مماذاة دخی بو معنایه در
یقال ماذی فلان مذاء ومماذاة اذا جمع الرجال والنساء وتركهم یلاعب بعضهم بعضا اوهو الدیاثة بوراده كسماء
نسخه سی غلطدر الماذی یاله دینور عسل معناسنه ومطلقا دموردن اولان سلاحه دینور یقال جاء وعلیه ماذی
ای سلاح من حدید الماذیة خوشكوار اولان یعنی ایچملی خمره دینور یقال خمر ماذیة ای سهلة وملایم زرهه دینور كه
صرد اولمیه یاخود بیاض اولانه دینور الماذیانات ذالك كسری وفتحیله صو مجرالرینه دینور مفردی ماذیانه در
علی قول صو آقندیلرینك ایكی طرفلو قیلرنده بتمش چایره وچمنه دینور یاخود باغچه صواردقلری دولابلرك یوره زنده
نابت اولانه دینور الواوی المرو میمك فتحی ورانك سكونیله برجنس آق و براق چقماق طاشنه دینور كه
فرنك طاشی دیدكلریدر اكثری تفنك چقماقلرینه او یدررلر علی قول بغایت پك ومتین طاشه دینور مفردی مروه در
یقال ارض بها مرو وهی حجارة بیض براقة توری النار او اصلب الحجارة ومرو برشجر آدیدر مفرداتده مرو انواع
ریاحینه اطلاق اولنور اسم جنس منزلنده اولمق اوزره مرسوم در مطلق ذكر اولندقده مرماحور مراد اولور كه
قوجه یاریوزی دیدكلریدر ومرو فارس اولكه سنده بربلده آدیدر نسبتنده مروی دینور ومروی دینور عربی
وزننده ومروزی دینور زای معجمه زیاده سیله كه غیر قیاس اوزره در شارح دیركه انسان قسمیله سائر نسنه نك بینی
فرق ایچون ارتكاب ایلدیلر انسانك نسبتنده مروزی دینور زایله وثوب مقوله سی اشیاء نسبتنده مروی دینور
المروة تمره وزننده مكهٔ مكرمه ده برجبل آدیدر كه صفا دیدكلری جبلك برادریدر مرو دیدكلری طاشله مسمادر مروان
سلمان وزننده بررحل آدیدر المروراة مخوجاة وزننده قیر وجبلاق ارضه دینور جمعی مروری ومرورات كلور
ومراری كلور ومروراة مخصوص برارضك اسمیدر المری جری وزننده سود ویرمك ایچون ناقه نك ممه سنی صغمه دق
معناسنه در یقال مری الناقة مریا من الباب الثانی اذا مسح ضرعها لتدر و برنسنه یی خارجه چقرتمق
معناسنه در یقال مری الشیء اذا استخرجه و برآدمك حقنی انكار ایلمك معناسنه در یقال مری حقه اذا جحده
واورمق معناسنه در یقال مری فلانا مائة سوط اذا ضربه وآت قسمنك برالی یابرآیاغی قیریق یاخود آغسق
شكلنده یری سورشدرمك معناسنه دركه مراد اوچ ایاغی اوزره طوروب بریله یری قازوب سورشدرمكدر اكثری
یم وصو وقتنده ایدرلر یقال مری الفرس اذا جعل یمسح الارض ویجرها بیده اورجله من كسر اوظلع الامراء
همزه نك كسریله ممه سی صغانان ناقه سود ادرار ایلمك معناسنه در یقال مری الناقة فامرت ای درلبنها المریة
میمك ضمی وكسریله ناقه نك ممه سی صغانمغله ادرار ایلدیكی سوده دینور تقول اخذت مریة الناقة ای ما حلب
منها بالمری ومریه میمك كسری وضمیله شك وشبهه معناسنه در یقال هذه فریة بلا مریة ای بلا شك وجدل
ونزاع معناسنه در یقال ما فیه مریة ای جدل الامتراء افتعال وزننده بودخی برنسنه یی یردن چقرتمق

معناسنه‌در یقال امتراه اذا استخرجه وبرنسنه ده شك وتردد ایلمك معناسنه‌در یقال امترى فيه اذا شك المرى غنى وزننده بك سودلو ناقه‌یه دینور. علی قول شول ناقه‌یه دینور که یاور یسر قالمغله سودی ممه‌سنی صغمقله کلور اوله یقال ناقة مرى اى غزيرة اللبن اولا ولدلها فهى تدر بالمرى على يد الحالب الممرى محسن وزننده شول ناقه‌یه دینورکه پوغورك منبسی بالجمله رحمنه جذب وجمع ایدوب طشره صالیور مزاوله ویولنده راست ودرست اولان ایشه دینور یقال امر ممرای مستقیم المماراة مباهاة وزننده والمراء جدال وزننده مجادله ومنازعه ایلمك معناسنه‌در یقال ماراه مماراة ومراء اذا جادله التمارى تفاعل وزننده شك وتردد ایلمك معناسنه‌در یقال تمارى فيه اذا شك المارية یای مشدده ایله تویلری دوبدوز وهموار بغرتلق قوشنه دینور وبدنی سیم صافی کبی آق وبراق اولان محبوبه‌یه دینور یقال امرأة مارية اى بيضاء براقة المارى تویلری آق ودوبدز یالم بوزاغی‌یه دینور دیشیسنه ماریه دینور وقلملی کوچك کلیمه وجاجیمه دینور وقیودن صوچکن آدمك بلنه طوتندیغی قلملی پشتماله دینور وبغرتلق قوشنك آوجبسنه دینور ویوج طرفنه قدر اسکیوب بیریمش ثوبه دینور الممرية محسنه وزننده والمارية صاحبه وزننده آق ودوز تویلو بوزاغیسی اولان اینکه دینور ظاهر لسان عوامده دیشی قیونه ماریه تعبیری بوندندر وماریه بنت ارقم یاخود بنت ظالم برخاتوندر که * خذه ولو بقرطى مارية * مثلنك منشأیدر اصلی بودر که ماریهٔ مرقومه ملوك کنده اولادندن اولمغله قولغنه طاقندیغی کوپه‌لرده ایکیوز دینار یاخود قرق بیك آلتون قیمتلو برجوهو نفیس یاخود کوکرجین یمورطه‌سی قدر ایکی شهدانه انجو وارایدی که مثلی مرئی دکل ایدی نفسنه اشارایله اول کوپه‌لری کعبهٔ معظمه‌یه اهدا ایلمکله خازن خزانهٔ کعبه دخی آلوب بیت شریف ایچره تعلیق ایلدی من بعد برنسنه‌یه ترغیب وعلى اى حال احراز واستحصالی خصوصنه اغرا وتشویق ضمننده کلام مزبور مثل اولدی بقرطى ماریه ترکیبنده باء حرفی مقابله معناسنه اولمغله سن آنی اخذ وتحصیل ایله اکر مقابلنده ماریه‌نك کوپه‌لرنی دخی ویرمك اقتضا ایدرسه ده دیمکدر المرية غنيه وزننده اندلس دیارنده بربلده‌در وینه دیار مزبوره ده برموضع آدیدر وواسط ایله بصره اراسنده برقریه آدیدر المرايا میمك فتحیله حیوانده سود طمرلرینه دینورکه ممه‌یه سودانلردن کلور مرى مفردیدر غنى وزننده التمرى تفعل وزننده برنمك وطونغق معناسنه‌در یقال تمرى به اذا ترّين الواوى المزية زای معجمه ایله غنيه وزننده فضیلت معناسنه‌درکه سائراوزره تحقق ایدن مایهٔ رجحاندر خلاصه‌سی بعض آدمك مخصص وممتاز اولدیغی نعمت غیر متعدیه‌در علم وسماحت وشجاعت کبی یقال له على فلان مزية اى فضيلة شارح دیرکه بوندن فعل ثلاثی متصرف دکلدر المازية مزيه معناسنه‌در اليائى المزى میمك فتحی وزایك سکونیله کبر ایلمك معناسنه‌در یقال مزى الرجل يمزى مزيا اذا تكبر المزاة قضاة وزننده جبابره‌یه دینور مازى مفردیدر یقال اکثر القضاة مزاة اى جبابرة المزى غنى وزننده ظریف وشوخ مشرب نازك آدمه دینور یقال رجل مزى اى ظريف التمزية تفعله وزننده مدح ایلمك معناسنه‌در یقال مزّاه اذا مدحه المازى والمتمازى ناسدن کارکسوب آلارغه وبرطرف اولان آدمه دینور تقول قعد فلان عنى مازيا ومتمازيا اى مخالفا بعيدا الواوى المسو حسو وزننده صوبی پاك حیوانه بیکانه ارکك آشمغله صاحبی فرجنه النی صوقوب رحمندن منی‌یی چقروب پاکلمك معناسنه‌در تقول مسوت على الناقه مسوا اذا ادخلت يدك فى حيائها فنقيته واشك خیرچینلق ایلمك معناسنه‌در یقال مسا الحمار اذا حرن المساء سماء وزننده اخشام وقتنه دینورکه ظهردن صلاة مغربه قدر وقتدن عبارتدر تقول اتيته مساء وهو ضد الصباح وتقول اتيته مساء امس کما سیذکر ویقال اتى صباح مساء وصباح مساء بالاضافة یعنی مرکب اوله‌رق اتى صباح مساء دیرلرکه واو عاطفه‌یی متضمندر صباحا ومساء معناسنه‌درکه اکابن هرصباح وهراخشام کلدم دیمکدر وبووقعوافى حيص بيص ويوم يوم قبیلندندر واضافتله صباح مساء دخی جائزدر مترجم حقیردیرکه حریری دره ده دیدیکه بعضلر زید یأتينا صباح مساء دیرلر اضافتله وصباح مساء دیرلر اضافتسز وبونلرك بینلرنی فرق ایلمزلر حال بوکه بینلرنده فرق واردر زیرا قول اوله کوره یاتينا فى صباح مساء سبکنده اولمغله اخشامك صباحنده یعنی همان صباح دمنده کلور دیمك اولور وثانی‌یه کوره یاتی فى الصباح والمساء سبکنده اولمغله هرصباح وهر اخشام کلور دیمکدر بونك اصلی یاتينا صباحا ومساء ایدی واو عاطفه حذف اولنوب بعد التركيب احد عشر کبی فتح اوزره مبنی اولدی انتهى وعربلر برکسه‌دن تطیر وتشأم ایلدکده اول کسه‌یه قرشو مساؤالله لامساؤك دیرلر مساء کلمه‌لرینك رفع ونصبلریله لنا مساؤالله ونرجو مساء الله تقدیرنده‌در زیرا عربلر اخشامله شر وویل وکدردن کنایه ایدرلر نته که صباحله خیر وسروردن کنایه ایدرلر الامساء همزه‌نك کسریله اخشاملق واخشامه

مطلب

قالمق معناسنه‌در یقال امسى زيد ضد اصبح الممسى مکرم وزننده امساء بابندن مصدر میمیدر یقال امسى امساء وممسى ضد اصبح المسى میمك کسری وضمیله امساء ماده‌سندن اسمدر اخشاملغه دینور نته که صبح اصباحدن اسمدر الامسية اثفيه وزننده اخشام چاتدیغی وقته دینور اصبوحه مقابلیدر ومنه یقال اتيته مساء امس ومسيه وامسيته اى امس عند المساء المسيانات میمك ضمیله مسیان کلمه‌سنك جمعیدرکه مساء مصغریدر یقال جاء مسيانات اى مغيربانات وبو دائما ظرف اوله‌رق مستعمل اولور التمسية تفعله وزننده برآدمه کیف امسيت یعنی بو اخشامه‌یادك نه حالده ایدك یاخود مساك الله بالخير یعنی حق تعالی اخشامکی خیر ایلسون دیمك معناسنه‌در تقول مسيته اى قلت له كيف امسيت او مساك الله بالخير الامتساء افتعال وزننده برنسنه‌نك جمله‌سنی بردن صیروب آلمق معناسنه‌در یقال امتسى ما عنده اذا اخذ كله اليائى المسى میمك فتحی وسینك سکونیله مسو لفظنده لغتدرکه ناقه‌نك یاقسراغك رحمی بیکانه منیدن پاکلمك معناسنه‌در یقال مسى الناقة والفرس مسيا من الباب الثانى اذا نقى رحمها وهوانك اسیلکی طواری زبونلتمق معناسنه‌در یقال مسى الحر المال اذا هزله ویاپچه یاپچه یوریوب کتمك معناسنه‌در یقال مسى السير اذا رفق به وبرنسنه‌یی ال ایله صغمق معناسنه‌در یقال مسى الشئ اذا مسحه بيده وبرنسنه‌یی صیروب چقرمق معناسنه‌در قیندن قلچ صیرمق کبی یقال مساه اذا استله الماسى شول متمرد آدمه دینورکه برفردك نصح وپندینه التفات واصغا ایلمز اوله یقال رجل ماس اذا كان لا يلتفت الى موعظة احد الامتساء افتعال وزننده صوصه‌مق معناسنه‌در یقال امتسى الرجل اذا اعطش التمسى تفعل وزننده والتماسى تفاعل وزننده برنسنه بندبند کسیلوب پارچه پارچه اولمق معناسنه‌در یقال تمسى الشئ وتماسى اذا تقطع وتماسى دواهى معناسنه‌در مفردی یوقدر یقال اصابتهم التماسى اى الدواهى مسينا خصيصا وزننده پر قسطنطینه‌ده بربلده آدیدر شارح دیرکه قسطنطنیه ایله ادرنه بیننده‌درکه روم ایلی طرفنده اولور لکن مشهور اولان مسینه‌که تخفیفله در بحرسفید اقصاسنده برجزیره‌در جائزدرکه سلفده بو اسمده اوراده دخی برشهر اولمش اوله اليائى المشى میمك فتحی وشین معجمه‌نك سکونیله یوریمك معناسنه‌در یقال مشى الرجل يمشى مشيا اذا مر وبرآدمك ماشیه‌سی چوغلمق معناسنه‌در یقال مشى فلان اذا كثرت ماشيته وطوغری یول بولمق وطوغری یوله کتمك معناسنه‌در یقال مشى الرجل اذا اهتدى ومنه قوله تعالى نورا تمشون به اى تهتدون به المشية میمك کسریله اسمدر یوریمکه ویورویشه دینور وبنا نوع اولور یقال مشى مشية حسنة التمشية تفعله وزننده بودخی یوریمك معناسنه‌در یقال مشى الرجل اذا مر الامشاء همزه‌نك کسریله برآدمك ماشیه‌سی چوق اولمق معناسنه‌در یقال امشى زيد اذا كثرت ماشيته کذلك برآدك ماشیه‌لرینك دوللری دوشلری فراوان اولمق معناسنه‌در یقال امشى القوم اذا كثرت اولاد ماشيتهم التمشاء تانك کسریله ثلاثیدن مصدردر یوریمك معناسنه یقال مشى زيد مشيا وتمشاء اذا مر المشاء شداد وزننده قوغجی‌یه اطلاق اولنور یقال مشاء اى نمام المشاة میمك ضمیله ماشى کلمه‌سنك جمعیدر غماز وساعی‌یه دینور یقال هم مشاة اى وشاة الماشية دوه وقیون وکچی قسمنه اطلاق اولنور جمعی مواشی کلور یقال له ماشية كثيرة وهى الابل والغنم وماشیه اولادی کثیر اولان خاتونه وسائر حیوانه دینور یقال امرأة ماشية اى كثيرة الولد المشاء سخاء وزننده برخاتونك یاحیوانك اولادی کثیر اولمق معناسنه‌در یقال مشت المرأة مشاء اذا كثرت اولادها الامتشاء افتعال وزننده برآدمك ماشیه‌سی کثیر الاولاد اولق معناسنه‌در یقال امتشى القوم اذا امشى الواوى المشو حشو وزننده والمشو عدو وزننده والمشى غنى وزننده والمشاء سماء وزننده مسهل دارویه دینور راوند وسنامکی کبی یقال شرب مشوا ومشوا ومشيا ومشاء اى دواء مسهلا الاستمشاء مسهل دوا استعمال ایلمك معناسنه‌در یقال استمشى الرجل اذا شرب المشى الامشاء همزه‌نك کسریله مسهل دار ویورکی سوردرمك معناسنه‌در یقال امشاه الدواء اذا اطلق بطنه بیت خلایه ممشا اطلاقی بوندندر ومسهل ایچمش آدمك یورکی سورمك معناسنه‌در یقال امشى الرجل اذا ارتجى دواؤه المشا عصا وزننده سبزواندن ها ویجه دینور على قول اکا شبیه برنباتدر الواوى المصواء صحراء وزننده دبر ومقعده دینور واویلقلری اتسز وچلیمز عورته دینور یقال امرأة مصواء اى لا لحم على فخذيها المصاية ثمامه وزننده کوچك شیشه‌یه دینور قارورهٔ صغیره معناسنه اليائى المضى ضاد معجمه ایله عتى وزننده والمضو سمو وزننده کچوب کتمك معناسنه‌درکه فارسیده کذشتن مرادفیدر زمانك کچوب کتمسی کبی یقال مضى الشئ يمضى مضيا ومضوا اذا خلا ومضاء سخاء وزننده ومضو سمو وزننده

برنسنه‌نك اوته سنه کچمك معناسنه‌در که اوته ایشلمك تعبیر اولنور يقال مضى فى الامر مضاء ومضوا اذا نفذ فيه ومضو سبيل اولمقدن كنايه در يقال مضى فلان سبيله اذا مات ومضاء اوريلان نسنه‌يه قلج ايشلوب كسمك معناسنه‌در يقال مضى السيف فى الضريبة مضاء اذا قطع وايشلتمك انفاذ معناسنه‌در تقول مضيت على يعنى اذا اجزته المضو عليه انفاذ ايله قرار داده اولمش ايشه دينور يقال امر ممضو عليه اى نفذ الامضاء همزه‌نك كسريله بودخى ايشلدوب اوته كچورمك معناسنه‌در يقال امضاه اذا انفذه و برنسنه‌يى اتمام واجرا قلمق معناسنه مستعملدر تقول امضيت يعنى اذا اجزته توقيع يرنده امضاى صكوك ومكاتب بوندندر ومرسوم اولانه ده امضاء اطلاقى بمضى معناسيله مأولدر المضواء غلواء وزننده ايلرو كچمكه دينور تقدم معناسنه در ابو المضاء سماء وزننده آت قسمنك كنيه‌سيدر والمضاء الغايشى تابعيندندر الماضى قلجه وارسلانه اطلاق اولنور الواوى المطو خطو وزننده يك جد وجهد ايدوب سرعتله يوريمك معناسنه‌در يقال مطا الرجل مطوا اذا جدّ فى السير واسرع وصالقمدن خرما قوپروب يمك معناسنه‌در يقال مطا الرجل اذا اكل الرطب من الكباسة ودوست صميمى ايله يار وهمدم اولمق معناسنه‌در يقال مطا زيد اذا صاحب صديقا وكوزلرى آچمق معناسنه‌در يقال مطا الرجل اذا فتح عينيه وبرنسنه‌يى چكوب اوزاتمق وكرمك معناسنه در اپى چكوب كرمك كبى ومنه يقال مطا بالقوم اذا مدّ بهم فى السير وجماع ايلمك معناسنه‌در يقال مطا المرأة اذا نكحها التمطى تفعل وزننده كرنمك وسونوب اوزانمق معناسنه‌در ومنه يقال تمطى النهار وغيره اذا امتدّ وطال المطواء غلواء وزننده اسمدر كرنمكه وسونوب اوزانمغه دينور المطا عصا وزننده كرنمك معناسنه‌در يقال مطى الرجل مطا من الباب الرابع بمعنى تمطى وسطا ارقه‌يه دينور ظهر معناسنه جمعى امطاء كلور يقال ركب مطا الدابة اى ظهرها وخرما سالقمنه دينور المطية غنية وزننده كرينه‌رك وسونوب اوزانه‌رق يوريين دابهٔ مركوبه‌يه دينور جمعى مطايا كلور ومطى كلورها سز شارح ديركه بعده مطلقا ركوب اولنه جق دابه ده استعمال اولندى الامتطاء افتعال وزننده بر دابه‌يى مطيه ايدنمك معناسنه‌در يقال امتطى الدابة اذا جعلها مطية الامطاء همزه‌نك كسريله امتطاء معناسنه در يقال امطى الدابة بمعنى امتطاها المطو ميمك فتحى وكسريله اكين دمدى بغليجق خرما جريدينه دينور كه اورته سندن ايكى ديلوب انكله دمدى بند ايدرلر وخرما سالقمنه دينور جمعى مطاء كلور ميمك كسريله وامطاء كلور ومطى كلور غنى وزننده كه شارحك بياننه كوره اسم جمعدر الامطى تركى وزننده بركونه صمغ مأكول اسميدر واوزون بويلو وزون آدمه دينور المطوة تمره وزننده ساعت ووقت معناسنه‌در يقال مضت من الليل مطوة اى ساعة المطو ميمك كسريله مثل ونظير معناسنه‌در وبر آدمك يار وهمدمنه دينور يقال هو مطوه اى صاحبه ومصر بغدادينك سنبله سنه دينور الواوى المعو ميمك فتحى وعينك سكونيله اولمش تازه خرمايه دينور على قول اولمق رتبه‌سنه وارمشنه دينور تقول اطعمنا المعو اى الرطب او البسر عمه الارطاب ودوه‌نك آلت دوداغنده اولان بريغه وشكافه دينور المعاء غراب وزننده كدى پك پك ماولمق معناسنه‌در يقال معا السنور يمعو معاء اذا صوّت التمعى تفعل وزننده برنسنه سونوب اوزانمق معناسنه‌در يقال تمعى السقاء اذا تمدد و بين الناس شرّ وشور وفتنه يايلمق معناسنه‌در يقال تمعى الشرّ اذا فشا اليائى المعى ميمك فتحى والفك قصريله ولمعى رضا وزننده اعفاج بطندن بغرسغه دينور فارسيده روده دينور بعضا مؤنث اولور جمعى امعاء كلور وتقول العرب هم مثل المعى والكرش اى اخصبوا او حسنت حالهم يعنى خصب ورخاده اولوب حسن حال ونظام ورفاه صاحبلريدر ديمكدر زيرا بغرسق واشكنبه مادامكه درون بطنده اولديجه تر و تازه ومطرّا واحداث دهردن امين اولورلر ومعا الى وزننده شول انكبه صو آقديسنه دينوركه بناء دستكى كبى بوكسك اقندى‌يه متصل اوله يعنى ارانقلرى ديوار فشابه سنده اوله زيرا اول كونه آقنديلر بغرسقلر صورتنده اولور دره ابا قلرنده وصف مذكور اوزره اولان آقنديلره امعاء الوادى اطلاق ايدرلر كه اولوق اولوق آقنديلردن عبارتدر وعند البعض ايكى قطعه يك وقاتى يرلر ارالغنده اولان يوميشق يره دينور معى الفار برجنس كتر خرمايه دينور الماعى يوميشق وسهل وملايم طعامه دينور الماعية پاره پاره ودريزه دريزه اولمق شانندن اولان نسنه‌يه دينور مدمد مه معناسنه هاء تانيث موصوف ياخود مبالغه ايچوندر معى ميمك وزننده بر موضعدر الواوى المغاء غين معجمه ايله غراب وزننده كدى ماولمق معناسنه‌در يقال مغا السنور يمغو مغاء اذا صاح اليائى المغى ميمك فتحى وغينك سكونيله كونده ومبشينده اولان بو مشقلغه وكوشكلكه دينور وهزلى ياجد وتحقيق وجهله بركسه‌يى متصف اولمديغى محاسن ايله وصف ايلمكه دينور تقول ماهذا المغى

وهو

وهو ان يقول فيه ماليس فيه اماهازلا او جادا اوسوز سويلمك معناسنه‌در تقول مغيت مغيا من الباب الثالث اى نغيت التمغى تفعل وزننده مپشين وسختيان مقوله سى كوشوب يومشمق معناسنه‌در يقال تمغى الادم اذا استرخى الماغية دائما ناسه سوء ظن اوزره اولان افترا جى آدمه دينور يقال رجل ماغية اى مريبة الواوى المقو ميمك فتحى وقافك سكونيله دوه ياوريسى اناسنى شدتله امك معناسنه‌در يقال مقا الفصيل امه مقوا اذا رضعها شديدا و برنسنه‌نك كيرو پاسنى آچوب جلا ويرمك معناسنه‌در يقال مقا السيف والسن ونحوه اذا جلاه ومقو ومقوه ومقاوه كه ميمك ضميله در برنسنه‌يى صقنوب صيانت ايلمك معناسنه‌در تقول امقه مقوك ومقوتك ومقاوتك مالك اى صنه صيانتك مالك شارحك بياننه كوره مقاوه اسم مصدردر اليائى المقى مقو وزننده وآنده لغتدر تقول مقيت اسنانى مقيا لغة فى مقوت وتقول امقه مقيتك مالك اى صنه صيانتك مالك المقبة تمره وزننده كوزك پيكارينه دينور ماق معناسنه الواوى المكو ميمك فتحى وكافك سكونيله والمكاء غراب وزننده دودقله اصلق چالمق معناسنه‌در على قول پرمقلرى حلقه كبى مشبك ايلكله بورى طرزنده ايدوب اوفورمكله اوتدرمك معناسنه‌در كه اكثرى چوبان وقوشچى مقوله سى ايدرلر اكادخى اصلق وصصلق تعبير اولنور يقال مكا الرجل مكوا ومكاء اذا صفر بفيه اوشبك باصابعه ونفخ فيها وضرطه لمق معناسنه مستعملدر و بو مكشوف ومفتوح اولان مقعدله ياخود دابه قسمنك ضرطه‌سنه مخصوصدر يقال مكيت استه اذا نفخت ولا يكون الا وهى مكشوفة مفتوحة او خاصة بالدابة ومكو تلكى وطاوشان مقوله سى وحوشك اينه دينور المكوة ميمك كسريله استه ومقعده دينور المكا عصا وزننده بودخى تلكى وطاوشان مقوله سى وحوشك اينه دينور وجبل نعمان اوزره مشرف بر جبل آديدر المكاء زنار وزننده چوبان آلداتيجى ديدكلرى قوشه دينور كه دائما صفير ايدر جمعى مكاكى كلور ميمك فتحيله التمكى تفعل وزننده ترلوب اصلنمق معناسنه‌در يقال تمكى الفرس اذا ابتل بالعرق وآت ديرليله كوزنى قاشيمق معناسنه‌در يقال تمكى الفرس اذا حك عينه بركبته المكا عصا وزننده ال كثرت عملدن ناسور لنمق معناسنه‌در يقال مكيت يده مكا من الباب الرابع اذا مجلت من العمل ميكائيل ميمك كسريله ارزاق اوزره موكل اولان فرشته‌نك اسميدر عليه السلام و بونده ميكال ولام بدلى نونله ميكائين دخى لغتدر شارحك بياننه كوره عبد الله ديمكدر وميكائيل بر رجل آديدر مكوه تمره وزننده بحر عمانده بر جبل آديدر الواوى الملو ميمك فتحى ولامك سكونيله شدتله يوريمك ياخود يلمك معناسنه در يقال ملا البعير ملوا اذا سار شديدا او عدا التملية تفعله وزننده بر آدمى برنسنه ايله متمتع ايدوب مدت مديده انكله بهره‌ياب ايلمك معناسنه‌در تقول ملاك الله حبيبك اى متعك به واعاشك معه طويلا وحق تعالى بر آدمى طول عمر ايله بهره‌مند و برخوردار ايلمك معناسنه‌در يقال ملاه الله عمره اى اطاله ومتعه به الملى عنى وزننده عيش وحيات معناسنه‌در التملى تفعل وزننده طول عمر ايله بهره‌مند و برخوردار اولمق معناسنه‌در يقال تملى فلان عمره وملية اى استمتع منه الاملاء همزه‌نك كسريله بودخى حق تعالى بر قولى طول عمر وعافيتله بهره‌مند و برخوردار قلمق معناسنه‌در يقال املاه الله عمره اى اطاله ومتعه به ومدتنى امهال الله اوزاتمق معناسنه‌در تقول امليت له فى غيه اذا اطلت ودوه‌نك اياغى باغنى اوزادوب ميدانلو قلمق معناسنه‌در تقول امليت البعير اذا وسعت له فى قيده واملال معناسنه‌در كه بر آدم تقرير و بر آخر كسه يازمقدن ياخود نسخه‌يه نظر ايدوب عن ظهر القلب يازمقدن عبارتدر تقول امليت الكتاب اى املته وامهال وتأخير ايلمك معناسنه‌در يقال املى الله للظالم اى امهله الملاوة والملوة ميملرك حركات ثلاثى واخيره تمره وزننده زماندن برمدته دينور تقول اقمت عنده ملاوة من الدهر وملوة اى برهة الملى غنى وزننده زماندن مدت مديده‌يه دينور يقال اقام به مليا من الدهر اى هويا ونهاردن ساعت طويله‌يه دينور يقال مضى ملى من النهار اى ساعة طويلة الملا عصا وزننده صحراء معناسنه‌در الملوان فتحاتله كه تثنيه‌در ليل ونهاره على قول ليل ونهارك ايكى طرفنه اطلاق اولنور كه اول وآخرلرندن عبارتدر مفردى ملادر عصا وزننده صحرا معناسنه‌در تقول لا افعله ما اختلف الملوان اى الليل والنهار او طرفاهما الاستملاء بر آدمك املا ايلمسنى ايستمك معناسنه‌در يقال استملاه اذا سأله الاملاء الملاة قناة وزننده شول چول بيابانه دينوركه بغايت اسى اولوب چابجا سراب لمعان ايدر اوله جمعى ملا كلور حصا كبى اليائى المنى ميمك فتحى ونونك سكونيله تقدير ايلمك معناسنه‌در يقال مناه الله منيا من الباب الثانى اى قدره شارح ديركه بو ماده تقدير معناسنه موضوعدر معانئ سائره بر شعبه ايله اندن متفرعدر انتهى و برنسنه ايله مبتلا قلمق معناسنه‌در يقال مناه الله به اذا ابتلاه به و يوقلوب صنه‌مق معناسنه در يقال مناه اذا اختبره و برنسنه‌يه مبتلا اولمق معناسنه‌در يقال منى بكذا على المجهول اى ابتلى به مؤلف بونى تكرار ايلمشدر و برنسنه‌يه موفق

اولمق معناسنه در يقال مني لكذا على المجهول اى وفق له و انزال مني ايلمك معناسنه در يقال منا الرجل اذا انزل المنى
المنا عصا وزننده. والمنية عنيه وزننده اولومه دينور كه اجل مقدوردر جمعى منايا كلور ومنا قدر الهى يه
دينور تقول انا راض بمنا الله اى بقدره وقصد وآرزو معناسنه دركه ايستك وخواهش تعبير اولنور يقال له منا
اى قصد المنى غنى وزننده والمنى الى وزننده والمنية رميه وزننده مادهٔ توليد اولان صويه دينور اركك
وديشينك صويندن اعم در آندن حيوان تقدير وتصوير اولنور ومنى لفظنك جمعى منى كلور قفل وزننده بريد
و بردكبى الامناء همزه نك كسريله منى انزال ايلمك معناسنه در يقال امنى الرجل اذا انزل المنى ومكه ده منا
ديدكلرى محله كلمك معناسنه در على قول منا يه قونمق معناسنه در يقال امنى الحاج اذا اتى منا او نزلها وناقه
ممنيه اولمق معناسنه در يقال امنت الناقة اذا صارت ممنية التمنية تفعله وزننده بودخى انزال منى ايلمك
معناسنه در يقال منى الرجل اذا انزل المنى و برآدمى برنسنه به اومدرمق معناسنه در يقال مناه اياه و به اى جعل له
امنيته الاستمناء برآدم كنديدن منى خروجنى ايستمك معناسنه در تجلق كبى يقال استمنى الرجل اذا طلب خروج
المنى وناقه ممنيه ميدر دكلميدر يوقليوب دنه مك معناسنه در تقول استمنيت الناقة اى اختبرتها ممنية هى ام لا منى
الى وزننده مكه قضاسنده برقريه آديدر غير منصرف ومنصرف اولور محل مزبورده دماء ذبايح امناء واراقه
اولنديغى باعث تسميه در وابن عباس رضى الله عنهما حضرتلرندن مرويدركه محل مزبورده جبريل امين آدم
عليهما السلام حضرتلرندن مفارقت ايليه جكلرى هنكامده حضرت آدمه تمن يعنى دركاه الهيدن برامنيه تمنى
ونياز ايله ديدكده حضرت آدم دخى جنتى تمنى ايدرم ديمكله امنيه وتمنى ماده سندن منا ايله مسمى اولدى شارح ديركه
ظاهرا مكالمهٔ مزبوره لسان عربى ايله واقع اولمشدر ومنا نجد اولكه سنده برموضع آخر اسميدر وضريه قربنده
برصو آديدر الامتناء افتعال وزننده منا نام محل مزبوره وارمق ياخود اوراية قونمق معناسنه در يقال امتنى
الحاج اذا اتى منى او نزلها التمنى تفعل وزننده برنسنه يى ديلك واو تمق معناسنه دركه تقدير معناسندن مأخوذدر
آرزو ايلديكى نسنه يى نفس ومتخيله ده تقدير وتصويردن عبارتدر يقال تمنى الشئ اذا اراده و يلان سويلك
معناسنه مستعملدر يقال تمنى الرجل اذا كذب واوقومق معناسنه مستعملدر يقال تمنى الكتاب اذا قرأه و يلاندن
دوزمه لاقردى چقرمق معناسنه در يقال تمنى الحديث اذا اخترعه وافتعله المنية ميمك ضمى وكسريله والامنية
انفيه وزننده اومولان وتمنى اولنان آرزو ومقصوده دينور ومنيه كذلك ميمك ضميله وكسريله ومنوه غرفه وزننده
ناقه نك چكلدكدنصكره حامل اولوب اولمديغى ظاهر اولنجه قدر ممتد اولان ايامه اطلاق اولنور مثلا گنج بوغوز
مقدم كبه اولمامش گنج ناقه يه اشديغى كوندن اون كونه وارنجه قدر ايامدن عبارتدر ومنية الثنى يعنى التى ياشنه
كيرن بوغورك منيه سى اون بش كونه قدر در بومدتلر انقضاسنده ناقه نك حملى وعدم حملى متبين اولور الممنى
محسن وزننده والممنية محسنه وزننده هنوز ذكر اولنان منيه ايچره اولان ناقه يه دينور كه حملى وعدم حملى متبين
دكلدر المماناة مباهاة وزننده مجازاة معناسنه در على قول برنسنه يى برآدمه لازم قلمق الزام وايجاب معناسنه در
يقال ماناه اذا جازاه او الزمه و كيجكدرمك معناسنه در يقال ماناه اذا ماطله ومدارا قلمق معناسنه در يقال ماناه
اذا داراه وراكب اكسه سنه بنمك معناسنه در يقال ماناه اذا عاقبه فى الركوب تمنى تجلى وزننده بين الحرمين
بر بلده آديدر الواوى المنا عصا وزننده والمناة حصاة وزننده بركونه اولچك على قول بركونه طارتى اسميدركه
تركيده بطمان تعبير اولنور تثنيه سنده منوان ومنيان دينور فتحاتله ياء خفت ايچون متعاقب اولمشدر جمعى امناء
كلور وامنى كلور همزه نك فتحى ونونك كسريله ومنى كلور عتى وزننده ومنى كلور كسرتينله شارح ديركه مؤلف
بونى من ماده سنده دخى ذكر وتفصيل ايلدى المنو جنو وزننده منى كبى برآدمى برنسنه ايله مبتلا قلمق
معناسنه در يقال مناه يمنوه منوا اذا ابتلاه و يوقليوب دنه مك معناسنه در يقال مناه اذا اختبره المنوة قنوه
وزننده آرزو وامنيه معناسنه در المنا عصا وزننده برنسنه نك بماجنه وتمام قرشوسنه دينور تقول دارى
مناداره اى حذاها مناة قناة وزننده حجازده برموضع آديدر و برصنم اسميدر مد ايله ده زبانزده در الممناة مرماة
وزننده طبراغى سياه ارضه دينور الممانى ميمك ضميله ديوث وقلتبانه دينور يقال هو ممان اى ديوث
مانى الموسوس اشعار رقيقه صاحبى برشاعر لقبيدر ومانى برزنديق آديدر اكا اقتدا ايدن بى مذهبلره مانويه اطلاق
اولنور شارح ديركه شرق جانبنده ظهور ايلمشدر فاعل خير نور وفاعل شر ظلام اولمسنه ذاهب ايدى نته كه
متنبى اشبو بيتنده اشارت ايلمشدر * وكم لظلام الليل عندى من يد * تخبر ان المانوية تكذب * التمانى تفاعل وزننده
برمق حسابيله توزيع وتقسيم ايلمك معناسنه در يقال تمانى القوم اذا عاملوا بالمخارجة الواوى المومأ والمومأة

ميلرك فتحيله بيابانه دينور فلاة معناسنه در جمعى موامى كلور الموم ميمك ضمى ومديله بركونه دوايى دار واسميدر كه
وجع مفاصله وكبده شربا وطلاء نافعدر وعسر بول ومثانه ورحم اوجاعنه وساقجو ونفخ ريح عارضه لرينه
مفيددر بودار وسنبل جبلى وسنبل الاسد يدكلرى كوكدر وعند البعض بان ها و يجيدر الواوى المهو سهو
وزننده تازه خرمايه دينور رطب معناسنه والبجويه دينور لؤلؤ معناسنه و برجنس آق چاقل طاشنه دينور
مفرداتك بيانه كوره روم ديارندن وصعيد نواحيسندن ظهور ايدر الماس كبى آق وشفاف اولور فرنك طاشى
تعبير ايدرلر بعض بچاق قبضه سى وظروف يپارلر و بو حجر سلوانك غيريدر ومهو طلو يه دينور كه كوكدن ياغار
برد معناسنه و بوفقه جه نازك قلجه دينور على قول جوهرلو تابدار اولانه دينور وعبد القيس قبيله سندن برجماعتك
بدرى آديدر وطوروجه اولان سوده دينور ومهو مصدر اولور پك اورمق معناسنه در يقال مهاه مهوا اذا ضربه شديدا
الامهاء همزه نك كسريله ياغ وسود وشربت مقوله سنه چوق صوقاتمغله پك طورى قلمق معناسنه در يقال امهى السمن
والشراب اذا اكثر ماءه ودمور آلتى صواروب كسكينلتمك معناسنه در يقال امهى الحديدة اذا احدها وسقاها الماء
وطوارك اياغى كوستكنى يا ايپنى اوزاتمق معناسنه در يقال امهى الفرس اذا طول رسنه المهاوة حلاوه وزننده ياغ
ياسود مقوله سى چوق صوقاتلمغله پك طورى اولمق معناسنه در يقال مهو السمن مهاوة من الباب الخامس اذا صار مهوا
فهو مهو كما ذكر المهى نهى وزننده اسمدر اتك كوستكنى اوزاتمغه دينور ومهى مصدر اولور يالدزلمق معناسنه در
يقال مهى الشئ يمهاه ويمهيه مهيا من الباب الثالث والثانى اذا موهه بونلرده حرف حلق ايچون ياء معاقب
اولمشدر المهاة حصاة وزننده كونشه دينور يقال طلعت المهاة اى الشمس و بيان صغر ينه دينور كه قولان
تعبير اولنور كاوكوهى معناسنه و بلوره دينور كه صرچه جنسندندر جمعى مها كلور حصا وزننده ومهوات
ومهيات كلور فتحاتله المهاة ميمك ضميله اركك حيوانك نطفه سنه دينور جمعى مهى كلور ميمك ضميله هدى وزننده
الممهاء محراب وزننده سودى طورى و يوفقه اولان ناقه يه دينور يقال ناقة ممهاء اى رقيقة اللبن المهاء سخاء
وزننده بعض اوقده اولان اكر يلكه دينور كه طوغرى اولميوب برطرفه قاچق اولمسيدر يقال فى القدح مهاء اى اود
اليائى المهى نهى وزننده بچاغك اغزينى يوفقلدوب كسكينلتمك معناسنه در يقال مهى الشفرة مهيا
من الباب الثانى اذا رققها الامهاء همزه نك كسريله والامتهاء افتعال وزننده مهى معناسنه در يقال
امهى الشفرة وامتهاها بمعنى مهاها الممهى منبر وزننده عبس قبيله سى يوردنده برصوادر الاستمهاء جنكده
دشمنك طابورنى خرق وهزم ايلمك معناسنه در ومنه هم يستمهون فى البهم اى يخرقون الصفوف فى الحروب
فلا يقدر عليهم شارح ديركه مؤلف بو ماده ده پك ايجاز ايلمشدر لسان العربده ذكر اولنديغى اوزره استمهاء آت قسمنك
عهدهٔ اقتدارنده اولان سكرتمكى استخراج ايلمك معناسنه در يقال استمهى الفرس اذا استخرج ما عنده من الجرى پس
مؤلفك اكتفا ايلديكى كلام كه عدى بن الرقاع نام شاعرك اشبو * هم يستجيبون للداعى ويكرههم * حد الخميس
ويستمهون فى البهم * بيتندن مقتصردر يعنى مشار اليه اولان جماعت بغايت بهادر و دلاور اولمغله جنكلرده
دشمنك طابورلرنى خرق وهزم ايدوب وكسه انلرك اخذ وقتللرينه قادر اولمزلر پس معناى مزبورلردن مأخوذلردر
وبهم بانك ضميله عسكره دينور اليائى ميه ومى ميلرك فتحى وياءلرك تشديدلريله اسماء نسواندندر ميا ميمك
فتحى ويانك تشديديله بنت اد بن اود نام خاتوندركه فارقين ديدكلرى بلده نك بانيه سيدر اسمى مضاف اولوب
ميافارقين ايله مشتهر اولمشدر فصل النون اليائى النأى رأى وزننده برنسنه دن بعيد اولمق
معناسنه در يقال نأيته وعنه نأيا من الباب الثالث اى بعدت والاچق ياخود چادر اطرافنه مانع سيل اولمق ايچون
خرق قازمق معناسنه در يقال نأى النؤى للخيمة اذا عمله لها ووجه مذكور اوزره چادر اطرافنده قازلمش خرقه
دخى نأى دينور كما سيذكر الانآء اكرام وزننده بعيد ايلمك معناسنه در تقول انأيته عنه اذا ابعدته وچادر چوره سنه
خرق قازمق معناسنه در يقال انأى الخيمة اذا عمل لها نؤيا وتقول انأيت النؤى اذا عملته الانتاء افتعال وزننده
تبعيد اولنمق معناسنه در تقول انأيته فانتأى اى ابعدته فبعد وچادر چوره سنه خرق ايلمك معناسنه در تقول انتأيت
النؤى اذا عملته التناءى تفاعل وزننده ايراقلشمق معناسنه در يقال تناءوا عنه اذا تباعدوا المنتأى منتها
وزننده موضع بعيده دينور النأى نونك فتحى وهمزه نك سكونيله والنؤى نونك ضميله والنئى نونك كسريله
والنوى هدى وزننده شول خرقه دينوركه الاچق وچادر ايچلرينه صو كيرممك ايچون اطرافنه قازلمش اوله جمعى انآء
كلور ابار وزننده وانأى كلور همزه نك فتحى ونونك سكونيله ونؤى كلور صلى وزننده ونئى كلور كسرتينله بونلر مجموعنك
جمعيدر الواوى النأو نأى وزننده وانده لغتدر كه بعيد اولمق معناسنه در تقول نأوت عنه نأوا ولغة فى نأيت

الواوی النبوّ علوّ وزننده والنبیّ عتیّ وزننده والنبوة خطوه وزننده کوز بر نسنه‌دن یاتمق وچونکلمك
معناسنه‌در که پك قور فنج یاخود مردار وکریه اولدیغندیاصره نفوذ ومستقر اولمیوب یانمقدن عبارتدرتنه که دشمن
یوزینه‌باقق حالتنده اولور یقال نبا بصره نبوّا ونبیا ونبوة اذا تجافی قال الشارح وفی النهایة وفی حدیث الاحنف
قدمنا علی عمر مع وفد فنبت عیناه عنهم ووقعت علی ای تجافی فی نظره ولم ینظر الیهم وقلج اور یلان نسنه‌یه ایشلمیوب
کیروصیچرامق وکیرو دونمك معناسنه در یقال نبا السیف عن الضریبة اذا کلّ وارتدّ عنها ولم یمض وبرکسه
یا برنسنه یك چرکین وبدصورت اولمغله کوز آندن منصرف اولمق معناسنه مستعملدر یقال نبت صورته ای قبحت
فلم تقبلها العین وبر یرك هواسی مزاجه اویمز اولمق معناسنه مستعملدر یقال نبا منزله به اذا لم یوافقه وبرادمك یتاغی
اویغون اولمامغله آرام وراحت ایده میوب بری اوته مضطرب وبیقرار اولمق معناسنه مستعملدر یقال نبا جنبه
عن الفراش اذا لم یطمئن علیه واوق نشانه‌یه واره مز اولمق معناسنه‌در یقال نبا السهم عن الهدف اذا قصر
النابیة شول یایه دینور که کریشندن میدانلو اوله یقال قوس نابیة اذا نبت عن وترها النبیّ غنی وزننده یوله دینور یقال
اخذ نبیا سدیدا ای طریقا النبیة غنیه وزننده خرما یپراغندن اورلمش سفره‌یه دینور وبو فارسیدر معربنده
نفیه دینور فایله تنه که نفف ماده سنده ذکر اولندی ترکیده اکانپیر تعبیر اولنور طبله طرزنده اولور النباوة
سحابه وزننده والنبوة ثمره وزننده والنبیّ غنیّ وزننده یوکسك ارضه دینور ونباوه طائفده برموضع ادیدر
شارح دیر که بونلر همزه بابنده دخی ذکر اولندی النباوة کتابه وزننده اسمدر یوکسکلکه دینور نابی اسماندندر
نابی بن ظبیان محدثدر واصحابدن عقبة بن عامرك جدّی وثعلبة بن عنمة بن عدی نام صحابه‌نك جدّ والدی اسملریدر
نبیّ سمی وزننده ابن هرمز الباهلی درکه تابعیدر دوالنبوان فتحاتله ودیعة بن مرثد نام کسه‌نك لقبیدر
النبوان فتحاتله برصویك ادیدر الانباء همزه‌نك کسریله خبر ویرمك معناسنه‌در مهموزده لغتدر تقول انبیته
لغة فی انبأته وابو البیان نبا ابن محمد بن محفوظ که عصا وزننده درطریق بیانیون سلاکنك شیخیدر الواوی
النتو تای فوقیه ایله علوّ وزننده عضو بدن شیشوب قبارمق معناسنه در یقال نتا العضو نتوا اذا ورم اصل برنسنه
توموب طوملق معناسنه در بدنده هنوز چقمغه بشلیان چبانك توموب طوملسی کبی تنه که مهموزده لغتدر
النوتاة فتحاتله بو دور آدمه دینور جمعی نواتی کلور الناتی شیشوب قبارمش عضوه دینور یقال عضو نات
ای ورم الانتاء همزه‌نك کسریله کیرولنمك معناسنه‌در یقال انتی الرجل اذا تأخر وبر آدمك اوروب برونی ازمکله
شیشوب قبارتمق معناسنه‌در یقال انتی فلان اذا کسر انف انسان فورمه ویقال انتأه وبرادمه شکل وشمائلده
وخلق ومشربده اویغون اولمق معناسنه در یقال انتی فلانا اذا وافق شکله وخلقه التنتی تفعل وزننده سرعتله
برتاوایدوب آتلمق معناسنه در یقال تنتی علیه اذا تنزی الاستنتاء چبان کرکی کبی چرکله طلوب قالقوب
طوملق معناسنه‌در یقال استنتی الدمّل اذا استقرن الیائی النواتی نونك فتحیله نوتی کلمه سنك جمعیدرکه
کمی طایفه سنه وخدمتجی نفرینه دینورکه اوند تعبیر اولنور ملاحون معناسنه درمؤلف بونی نوت ماده سنده
دخی ذکر ایلدی الواوی النثو نونك فتحی وثای مثلثه‌نك سکونیله برلاقردی یی هر کسه سویلیوب فاش وشایع
قلمق معناسنه درکه دللره داستان ایلمك تعبیر اولنور یقال نثا الحدیث ینثونثوا اذا احدّث به واشاعه
وبر نسنه یی طاغیدوب یایمق معناسنه در یقال نثا الشیء اذا فرّقه واذاعه الثنا عصا
وزننده براد مك یاد واخبار اولنان وصف حالنه اطلاق اولنور کرك کوزل وکرك قبیح اولسون
یقال هو حسن الثنا وهو ما اخبرت عن الرجل من حسن اوسیئ النثی غنیّ وزننده قیودن صو چکرکن ایپدن
صاچیلان صو صا چندیسنه دینور التناثی تفاعل وزننده برازکسه‌لر بینلرنده برآدمی یا برنسنه یی ذکر و یاد
ایدشمك معناسنه‌در یقال تناثوه ای تذاکروه الیائی النثی نثو وزننده وآنده لغتدر که ذکر اولندی تقول نثیت
الحدیث نثیا من الباب الثانی لغة فی نثوت الانثاء همزه‌نك کسریله برآدمی فصل وغیبت ایلمك معناسنه‌در یقال
انثی زیدا اذا اغتاب وبرنسنه‌دن عار وجنابله استنکاف ایلمك معناسنه‌در یقال انثی عن الشیء اذا انف منه الواوی
النجو نونك فتحی وجیمك سکونیله والنجاء والنجاة والنجایة نونلرك فتحیله قورتلمق معناسنه در یقال
نجا منه ینجو نجوا ونجاء ونجاة ونجایة اذا خلص منه مترجم دیرکه راغبك بیاننه کوره بو ماده انفصال من الشیء معناسنه
موضوعدر ونجو اغاجی کسمك معناسنه‌در یقال نجا الشجرة نجوا اذا قطعها ونجو ونجا عصا وزننده دری یی
یوزمك معناسنه‌در یقال نجا الجلد نجوا ونجا اذا کشطه ونجو ونجا یوزلمش دری یه دینور یقال عنده نجو ونجا
ای جلد منجوّ ونجو حدثلمك معناسنه‌در یقال نجا الصبیّ اذا احدث ونجو مطلقا بطندن خروج ایدن شیئه

دینور کرك نجس وکرك ریح اولسون ونجوی معناسنه کلور کاسیذ کر ویغموری دوکلمکله بوش قالمش سحابه دینور
وبرآدمه یاخود برنسنه‌یه کوز دکوزمك ایچون بد نظر ایلمك معناسنه‌در یقال نجا الفلان اذا نشوه له لیصیبه بالعین
وبطندن حدث چقمق معناسنه‌در یقال نجا الحدث اذا اخرج التنجیة تفعله وزننده قورتلمق معناسنه‌در یقال
نجی منه اذا خلص وقورترمق معناسنه در یقال نجاه الله ای خلصه الاستنجاء بودخی قورتلمق معناسنه‌در یقال
استنجی منه اذا خلص واغاج کسمك معناسنه‌در یقال استنجی الشجرة اذا قطعها وبرکسه برآدمدن کندی حاجت
ومقصودنی استحصال ایلمك معناسنه در یقال استنجی منه حاجته ای تخلصها وقضای حاجتدنصکره موضع
طهارتی صو ایله یایقمق یاخود طاشله سیلمك معناسنه در یقال استنجی الرجل اذا اغتسل بالماء من النجو
او تمسح بالحجر مترجم دیرکه مصباحك بیاننه کوره بو معنا قطع شجر معناسنه اولان استنجاء ماده سندن یاخود التقاط
رطب معناسندن مأخوذدر وراغب تحرّی ازالة النجو وطلب نجوة لالقاء الاذی عباره‌لریله تفسیر ایلمکله اوله کوره
اعتاب واستعتاب قبیلندن اولور یعنی مزید فیهی طلب ایچون اولور اعتاب کلمه سنك همزه‌سی سلب ایچون اولدیغی
کبی بونك مزیدی اولان انجاء کلمه سنك دخی سلب ایچون اولمغله استنجاء ازالة نجو طلب ایلمك معناسنه اولور
وتردید ثانی‌یه کوره تستر ایچون نجوه یعنی یوکسکجه یر ارامق معناسنه اولوب بعده معنای مذکورده متعارف اولمش
اولور تنه که تغوّط ابتدا غائط یعنی چقور جه یر ارامق معناسنه‌در لکن وجه اوّل اوجهدر وجوه سائره مجاز اولمغله
استخلاص معناسندن مأخوذ دیمك آنلردن اقربدر انتهی واستنجاء تازه خرمایه ایرشمك یاخود تازه خرما یمك
معناسنه‌در یقال استنجی القوم اذا اصابوا الرطب او اکلوه ومطلقا آغاجدن یمش دیرمك معناسنه در یقال
استنجی الجناء اذا اجتناه الانجاء همزه‌نك کسریله قورترمق معناسنه‌در یقال انجاه الله منه ای خلصه
واغاج کسمك معناسنه در یقال انجی الشجرة اذا قطعها ودری صویمق معناسنه‌در یقال انجی الجلد اذا کشطه
وبلود یاغدردقدنصکره کلدیکی سمته دونوب کتمك معناسنه‌در یقال انجت السحابة اذا ولت ای ادبرت بعد
ما امطرت وآغاجك میوه سنك دیرمه زمانی حلول ایلمك معناسنه‌در یقال انجت النخلة اذا اجنت وبرنسنه‌یی کشف
واظهار ایلمك معناسنه‌در یقال انجی الشیء اذا کشفه الانتجاء افتعال وزننده برآدمدن برکسه حاجتنی استحصال
ایلمك معناسنه‌در یقال انتجی منه حاجته اذا تخلصها وبرآدمی سرداش ایلمکله تخصیص واختیار ایلمك
معناسنه‌در یقال انتجاه اذا خصه بمناجاته ومرتفع یره اوتورمق معناسنه‌در یقال انتجی الرجل اذا قعد علی نجوة
وفسلدشمك معناسنه‌در که مشارکت ایچوندر یقال انتجی القوم اذا تساروا النجا عصا وزننده والنجوة
ثمره وزننده والمنجا مرمی وزننده توسك ویوکسك یره دینور کویا که سیل صو یندن نجاته باعثدر یقال نزلوا وراء
النجا والنجوة والمنجا ای ما ارتفع من الارض ونجا دکنکه دینور عصا معناسنه ودکنك دوزه‌جك صریق
مقوله‌سی اغاجه دینور الناجیة والنجیة غنیه وزننده یك چابك ورونده ناقه‌یه دینور یقال ناقة ناجیة ونجیة
ای سریعة وبونکله ارکك دوه صفتلنمز وعند البعض صفتلنور یقال بعیر ناج ونجیّ ای سریع النجو نجم وزننده
والنجوی دعوی وزننده برآدمه سرّ اسوز سویلمك معناسنه‌در که فسلده‌مك تعبیر اولنور یقال نجاه نجوا ونجوی
اذا ساره وبرآدمك اغزنی قوقلمق معناسنه‌در یقال نجاه اذا نکهه ونجوی اسم اولور نجا کبی فسلدی‌یه دینور یقال
بینهم نجا ونجوی ای تسار وفسلدی ایدن کسه‌لره دینور که وصف بالمصدر اولور یقال هم نجوی ای المسارون شارح
دیرکه مفرد وجمعه اطلاق اولنور المناجاة مباهاة وزننده والنجاء جدال وزننده برکسه‌یه فسلده‌مك
معناسنه‌در یقال ناجاه مناجاة ونجاء اذا ساره شارح دیرکه نیاز درکاه الهی‌یه مناجات اطلاقی اخفاء جهتیله
اولدیغنه مبنیدر التناجی تفاعل وزننده فسلدشمك معناسنه‌در یقال تناجی القوم اذا تساروا النجیّ
غنیّ وزننده فسلدی‌یه دینور وبرآدمله فسلدی ایدنه دینور که سرداش وهمراز اوله جقدر جمعی انجیه کلور یقال
هو نجیه ای یساره نجی هدی وزننده ساحل بحر زنکبارده بر بلده آدیدر النجاءك النجاءك نونلرك فتحی
والفلرك مدیله وقصریله اسرع اسرع معناسنه‌در که امر حاضرلردر چابك اول چابك اول دیمکدر وبواغراء
بابندندر فعلی وجوبا محذوفدر الزم النجاء سبکنده‌در تخصیص خطاب ایچون کاف لاحق اولدی ذلك وهنالك
کافلری کبی اعرابدن محلی یوقدر خلاصه‌سی چابك اول قورتلمغه باق دیمکدر قورتلمغك ملزومی اولان سرعت
معناسنه استعمال اولنمشدر یقال النجاءك النجاءك بالمدّ والقصر ای اسرع اسرع النجاة حصاة وزننده
قورتلمق معناسنه‌درکه ذکر اولندی وحرص معناسنه در یقال به نجاة ای حرص وحسد معناسنه در
ظاهرا بونلر قذره معناسندن مأخوذدر ونجاة منشاره دینور کأه معناسنه التنجی تفعل وزننده مرتفعجه

مطلب

یاراشدرمق معاسنه‌در یقال نجی الرجل اذا التمس نجوه من الارض و برآدمه یا برنسنه‌یه کوز دکورمك ایچون
بدنظر ایلمك معناسنه‌در یقال نجی لفلان اذا تشوه له لیصیبه بالعین النجاوة سحابه وزننده وسعتلو میدانلو
ارضه دینور تقول بینهما نجاوة من الارض ای سعة النجواء علواء وزننده که جوهری غلط ایدوب کرنمك معناسیله
تفسیر ایلمشدر صواب اولان حای مهمله ایله اولمقدر نجی رضی وزننده برموضع آدیدر المنجی مرمی وزننده
بر قلجك اسمیدر و بر رجل آدیدر ناجیه بنو اسد یوردنده برصو آدیدر و بصره‌ده برموضع آدیدر نجی سمی
وزننده بر رجل آدیدر النجوة حرف تعریفله ثمره وزننده بحرین قضاسنده برقریه آدیدر ونجوه حرف تعریفسز
بر رجل آدیدر الناجی ابو المتوکل علی بن داود و ابو الصدیق بکر بن عمر وراوی حسن بصری اولان ابو عبیده
وریحان بن سعید نام محدثلرك لقبلریدر و علی بن نجا الواعظ الحنبلی که اعلامدندر ابن نجیه دیمکله معروفدر که سمیه
وزننده دد نجیه غنیه وزننده ابن ثواب الاصفهانی درکه محدثدر الواوی النحو محو وزننده یوله دینور یقال
اخذ نحوا ای طریقا و جهت معناسنه‌در یقال هو علی نحوه ای جهته جمعی انحاء ونحو کلور عتل وزننده و قصد معناسنه
کلور بو معناده ظرف و اسم اولور تقول نحوت نحوه ای قصدت قصده و تقول نحوی الیه ای قصدی ومنه نحو العربیة
یعنی علم نحو اطلاق اولنان فن معهود اشبو قصد معناسندندر زیرا انکله کلام عرب بینك سمت ومنهاجی ادراك اولنور بونك
جمعی نحو کلور عتل وزننده و نحیه کلور دلیه وزننده و قصد و عزم ایلمك معناسنه مصدر اولور یقال نحاه ینحوه و ینحاه نحوا
من الباب الاول والثالث اذا قصده و برکسه بریانی اوزره میل ایدوب آغمق یاخود اوق اتان کسه یایی چکرکن برسمته
طوغری اکیلوب آورلمق معناسنه‌در یقال نحا الرجل اذا مال علی احد شقیه او انحنی فی قوسه و برنسنه‌یی برطرفه صرف
ایلمك معناسنه‌در یقال نحاه اذا صرفه و برنسنه‌یه کوز دوندروب باقمق معناسنه‌در یقال نحا الیه بصره ینحاه و ینحوه
اذا رده الانحاء افتعال وزننده بودخی برسمته و برنسنه‌یه قصد و عزیمت ایلمك معناسنه‌در یقال انتحاه اذا قصده
و برنسنه‌یه سویکنوب طیانمق معناسنه‌در یقال انتحی له اذا اعتمد ودوه قسمی کدیز کین آت کبی صول طرفه
طوغری یاتوب چوکه‌رك یوریمك معناسنه‌در یقال انتحی البعیر اذا اعتمد فی سیره علی ایسره الناحی نسبت
اوزره اسم فاعلدر علم نحوه منتسب اولان آدمه دینور جمعی نحاة کلور قضاة وزننده یقال رجل ناح من قوم نحاة
ای نحوی الانحاء همزه‌نك کسریله برکسیه یا برنسنه‌یه قصد و توجه قلمق معناسنه‌در یقال انحی علیه
ضربا اذا اقبل و برنسنه‌دن صرف بصر قلمق معناسنه‌در یقال انحی بصره عنه اذا عدله ودوه یوریرکن صول
طرفنه طوغری یمانه رق وسویکنه‌رك یوریمك معناسنه‌در یقال انحی البعیر اذا اعتمد فی سیره علی ایسره
النحواء علواء وزننده تره دوب کرنمکه دینورکه اسیتمه مقدمه‌سیدر یقال اخذته النحواء ای الرعدة والتمطی
بنو نحو ازد قبیله‌سندن برجماعتدر الیائی النحی نونك کسریله طلومه دینور زق معناسنه علی قول خاصة
یاغ طلومنه دینور نته که نحی دخی دینور وحی وزننده و نحادخی دینور قتا وزننده یقال جعله فی نحی وفی نحی
وفی نحا ای فی زق او هو ما کان للسمن خاصة مترجم دیرکه مؤلف *اشغل من ذات النحیین* مثلندن ذهول ایلدی
اصلی بودرکه تیم الله بن ثعلبه قبیله‌سندن برخاتون زمان جاهلیتده ایکی طلوم ایله بر بازارك الارغه محلنده یاغ بیع
ایدر ایدی خوات بن جبیر الانصاری یاغ آلمق صورتیله یاننه کلوب چاشنیلرینه باقمق ایچون طلومك برینك اغزینی
چوزدردی آنك چاشنیسنی کوردکدنصکره دیکر طلومه دخی اغزینی چوزدروب کوبا که آنکده چاشنیسنه
باقدی خاتون یاغ آقسون دیو ایکی الیله ایکی طلومك اغزینی طوتدقده همان خوات خاتونك اکسه سنه چوب
ایکبسیده طونسیز اولمغله بنفقه داد وستده مباشرت ایلدی خاتون دفع صددنده اولسه یاغ کیدرنه یاپسون
بالضروره بو بازارلغه قائل اولدی من بعد بغایت مشغول اولان کسه حقنده *اشغل من ذات النحیین* مثل اولدی
بعده زمان خوات اسلامه کلمکله سرور انام علیه الصلوة والسلام حضرتلری مادهٔ مزبوره ضمننده خوات ایله
ملاطفه بیوررلر ایدی ونحی نونك کسریله طبراق دستیه دینورکه یایق ایدوب ایچنده سود یایلور و برنوع تازه
خرما اسمیدر وانلو تمرنلو اوقه دینور جمعلری انحاء کلور ونحی کلور عتی وزننده ونحاء کلور نونك کسریله
النحی وحی وزننده یایقده یاغی چقمق ایچون سودی چالقیوب یایمق معناسنه‌در یقال نحی اللبن ینحیه و ینحاه
نحیا من الباب الثانی والثالث اذا مخضه و برنسنه‌یی یرندن الارغه قلمق معناسنه‌در یقال نحی الشیء اذا ازاله
و برنسنه جانبنه امالهٔ نظر ایلمك معناسنه‌در یقال نحی بصره الیه اذا صرفه التنحیة تفعله وزننده بودخی
برنسنه‌یی یرندن آیروب الارغه قلمق معناسنه‌در یقال نحاه اذا ازاله التنحی تفعل وزننده الارغه اولمق معناسنه‌در
یقال نحاه فتنحی ای ازاله فزال الناحیة والناحاة جانب معناسنه‌درکه قرارکاهدن الارغه جه اولان سمتدن

عبارتدر یقال قعد فی ناحیته وناحاته ای جانبه النحی غنی وزننده الارغه‌ده کیدن دوه‌لره دینور یقال ابل نحی
ای متنحیة المنحاة مرماة وزننده بوغاج صو آقندیسنه دینور و دولاب طوارینك یولنه دینورکه صو چکرکن
اورادن تردد ایلدر اهل المنحاة نسب جهتیله بری برینه بعید اولان جماعته اطلاق اولنور المنحاة مرمی ضمیله
ایری و بیوك یایه دینور یقال قوس منحاة ای ضخمة و بیوك اوزنکلو دوه‌لره دینور الانحاء همزه‌نك کسریله برنسنه‌یی
برکسه جانبنه اماله و توجیه ایلمك معناسنه‌در ومنه یقال انحی له السلاح اذا ضربه به الانتحاء افتعال وزننده
برایشه چالشوب چبالق معناسنه‌در یقال انتحی فی الامر اذا جد و برنسنه‌یه سویکنوب طیانمق معناسنه‌در
یقال انتحی فی الشیء اذا اعتمد علیه النحیة غنیه وزننده قصد معناسنه اولان نحودن فعیله بمعنی مفعوله‌درکه
هرنسنه‌نك قصد ایده جکی شیئه دیمکدر ومنه یقال هو نحیة القوارع ای الشدائد تنحیه یعنی فلان شدائد ومحن
روزکارك تختهٔ تعلیم کبی مقصدی و توجهکاهیدر اصلا کندیدن دور ومنفك اولمز الواوی النحوة نخای نجمه ایله
خطوه وزننده برکسه بیوکلنوب خود بینلك و تعظم و افتخار ایلمك معناسنه‌در یقال نحا الرجل ینحو نحوة و یقال
نحی الرجل علی المجهول اذا افتخر و تعظم و برآدمی مدح ایلمك معناسنه‌در یقال نحا فلانا اذا مدحه الانتحاء
افتعال وزننده بودخی تعظم و افتخار ایلمك معناسنه‌در یقال انتحی الرجل اذا افتخر و تعظم الانحاء همزه‌نك
کسریله برآدمك کبر و نخوتی زیاده اولمق معناسنه‌در یقال انحی الرجل اذا ازادت نخوته یو الندو حدو وزننده
ناس برآرایه کلوب برکمك معناسنه‌در یقال ندا القوم یندو ندوا اذا اجتمعوا و برنسنه طاغلمق معناسنه‌در یقال
ندا الشیء اذا تفرق و ناس مجلس مشورت کبی جمعیتکاهه حاضر اولمق معناسنه‌در یقال ندا القوم اذا حضروا
الندی ودوه قسمی اکشی اوتلاقدن طتلو اوتلاغه چقمق معناسنه‌در یقال ندت الابل اذا خرجت من الحمض
الی الخلة و برنسنه‌یه بکزه‌نوب خلق وخلق جهتیله اکا چکمك معناسنه مستعملدر یقال ناقة تندو الی نوق کرام
ای تنزع الانتداء افتعال وزننده والتنادی تفاعل وزننده بودخی ناس برآرایه کلوب برکمك معناسنه‌در
یقال انتدی القوم وتنادوا اذا اجتمعوا وتنادی بری برینه چاغرمق معناسنه‌درکه نداء ماده سندندر یقال تنادوا
اذا نادی بعضهم بعضا و مجلس قوروب عقد انجمن ایلمك معناسنه‌در یقال تنادی القوم اذا تجالسوا فی النادی
التندیة تفعله وزننده دوه‌لری اکشی اوتلاقدن طتلو اوتلاغه چقرمق معناسنه‌در تقول ندیت الابل اذا اخرجتها
من الحمض الی الخلة و عند البعض دوه‌لری صویه کتوروب برمقدار ایچدکدنصکره برازاوتاروب بعده ینه صویه کوترمك
معناسنه‌در یقال ندی الابل اذا اوردها فشربت قلیلا ثم رعاها قلیلا ثم ردها الی الماء و برنسنه‌یی تمناك ایلمك
معناسنه‌در تقول ندیت الشیء اذا بللته المندی مکرم وزننده آت ودوه قسمك وجه مذکور اوزره ایکی
صوارمق بینده اوتاردقلری اوتلاغه دینور تقول هذا مندی خیلنا ای موضع تندیتها النوادی اورکك دوه‌لره
دینور یقال ابل نواد ای شاردة و نوادی النوی خرما چکردکلری دوه‌یه علف ایچون قیروب ازدکلرنده صچرایان
صچراندیلرینه دینور الندوة تمره وزننده عقد مجلس ایدن جماعته دینور وندوه ناسك کوندز مجتمع اولدقلری
مجلس و انجمنه دینور علی قول ناس مجتمع اولدقلری حالده اطلاق اولنور قالقوب طاغلدقلرنده اطلاق اولنمز
نته که ندی ونادی دخی بو معنایه‌در کاسیذکر دار الندوة مکه‌ده برخانهٔ معلومه‌در یعنی قصی بنا ایلدیکی خانه‌درکه
قریش آنده دائما مجتمع اولوب مشاوره ایدرلر ایدی المناداة مباهاة وزننده برکسه ایله انجمن اولوب همنشین
اولمق معناسنه‌در و عند البعض مفاخره معناسنه‌در یقال ناداه اذا جالسه او فاخره و برکسه رازینی اظهار
ایلمك معناسنه‌در یقال نادی بسره ای اظهره و یول بلوروب آچغه چقمق معناسنه مستعملدر یقال نادی له
الطریق اذا ظهر و برنسنه‌یی کوروب بیلمك معناسنه‌در یقال نادی الشیء اذا رآه و علمه و برآدمی چاغرمق
معناسنه‌در تقول نادیته وبه ای صحت به الندی غنی وزننده والنادی والندوة ثمره وزننده والمنتدی
ملتقا وزننده ناسك کوندز برکدکلری مجلس و انجمنه دینور علی قول مجتمع اولدقلری حالده اطلاق اولنور تفرقلرنده
اطلاق اولنمز تقول حضرنا ندیهم ونادیهم وندوتهم ومنتداهم ای مجلسهم نهارا او هو المجلس ماداموا مجتمعین
فیه وتقول العرب ماینداهم النادی ای مایسعهم یعنی جماعت پك چوق اولمغله مجلس آنلری احاطه ایلمز التندی
تفعل وزننده برآدم جوانمردلك ایدوب برکسنیه احسان و انعام ایلمك معناسنه‌در معنای آتیدن مأخوذدر
یقال تندی الرجل اذا تسخی وافضل الانداء اکرام وزننده تندی معناسنه‌در یقال اندی فلان
یعنی تندی و برنسنه‌یی نمناك ایلمك معناسنه‌در تقول اندیته اذا جعلته ندیا و برکسنه کثیر العطاء اولمق
یاخود خوش آواز اولمق معناسنه‌در یقال اندی الرجل اذا کثر عطاءه او حسن صوته الندی عصا وزننده

يرده اولان باش طپراغه دینور ثری معناسنه وات یاغنه دینور شحم معناسنه و یغموره دینور و یاشلغه دینور
یقال به ندی ای بلل وچایره دینور کلأ معناسنه و بخور کبی خوشبو برنسنه یه دینورکه انکله تطیب
اولنور و غایت ومدی معناسنه در جمعی اندیه وانداء کلور   الندیّ   غنیّ وزننده اصلاق نسنه یه دینور
بو مناسبتله سخیّ وکریم آدمه ندیّ الکف اطلاق اولنور یقال هوندیّ الکف ای سخیّ و بلند آواز اولوب سسی
مسافهٔ بعیده یه بالغ اولان آدمه ندیّ الصوت اطلاق اولنور یقال هوندیّ الصوت ای بعیده   المندیة   محسنه
وزننده شول سوزه اطلاق اولنور که مخاطب اولان آدمك شرم وحیادن آلنی ترلر اوله یقال کلمة مندیة ای یندی بها
الجبین   النداء   نونك ضمی وکسریله سسه دینور صوت معناسنه   الندی   فتا وزننده سس ایراق کتمك
معناسنه در یقال ندی الصوت ندی من الباب الرابع اذابعد   النادیة   صودن بعید اولان خرمالغه دینور
یقال نخل نادیة ای بعیدة عن الماء   الندءتان   تمرتان وزننده نده کلمه سنك تثنیه سیدر آت قسمنك یان باشلرینك
ایکی طرفلرینه قریب اولان یرلرینه دینور   الممندیات   محسنات وزننده آدمی رسوا ومفتضح ایدن اقوال وافعاله
اطلاق اولنور که شرمنده لکدن جبهه یی ترلدر اوله یقال افعال اواقوال مندیات ای مخزیات   الندی   عصا وزننده
برنسنه یاشاروب نمناك اولمق معناسنه در یقال ندی الشیء ندی من الباب الرابع اذابل   الندی   عمی وزننده
اصلا نمش نمناك شیئه دینور   النوادی   حوادث روزکاره اطلاق اولنور یقال اصابتهم النوادی ای الحوادث
النادیات   برنسنه نك اوائلنه اطلاق اولنور یقال بدت نادیاته ای اوائله   الواوی   النزوة   مروه وزننده
برجنس آق و یوفقه طاش اسمیدر که بعضا اندن چقماق دوزیلور   الواوی   النزو   نونك فتحی وزای معجمه نك
سکونیله   والنزاء   غراب وزننده   والنزوّ   علوّ وزننده   والنزوان   فتحاتله صچرامق واطلامق معناسنه در
یقال نزاعلیه ینزو نزوا ونزاء ونزوّا ونزوانا اذا وثب علیه وکوکل برنسنه یه چکمك معناسنه مستعملدر یقال نزا به
قلبه اذا طمح واشك قسمی حشار یلقدن بری اوته شاطر کبی قالقمق معناسنه مستعملدر یقال نزت الحمر اذا وثبت
من المراح ای مرحت فوثبت وتجربه ده طعام قینامق معناسنه مستعملدر یقال نزا الطعام اذا غلا   التنزیة
تفعله وزننده صچرامق وآشمق معناسنه در یقال نزی علیه بمعنی نزا وتنزیه وتنزی هاسز متعدی اولور
صچراتمق وآشورمق معناسنه یقال نزاه تنزیة وتنزیا اذا وثب به   الانزاء   همزه نك کسریله بودخی صچراتمق
وآشورمق معناسنه در یقال انزاه بمعنی نزّاه   النزوان   فتحاتله صچرامق معناسنه در که ذکر اولندی و برنسنه
شیء آخردن صیرلوب قورتلمق معناسنه در یقال نزاعنه نزوانا اذا انفلت بوراده قاف وبا ایله تقلب نسخه سی غلطدر
وحدت وسورت معناسنه در یقال به نزوان ای سورة   النزیّ   غنیّ وزننده   والنزاء   شداد وزننده
والمتنزی   متنزه وزننده شرّ وشور وقتنه خصوصنده جسور وشیرمرد وجست وچالاك اولان آدمه اطلاق اولنور
یقال انه لنزیّ الی الشرّ ونزّاء ومتنزّ ای سوّار الیه   النازیة   تیزلك حدت معناسنه در یقال فی طبعه نازیة ای حدة
وهفوه و بادره یه اطلاق اولنور یقال صدرت منه نازیة ای بادرة ودبی چقور چناغه وکاسه یه دینور و بین الحرمین
صفراء نام محل قربنده بر پیکار آدیدر   النزیة   غنیه وزننده بودخی دبی چقور چناغه وکاسه یه دینور یقال
قصعة نازیة ونزیة ای قعیرة   النزاء   سماء وزننده   والنزاء   کساء وزننده ارکك حیوان دیشی یه آشمق
معناسنه در یقال نزا الفحل علی الناقة نزاء ونزاء اذا سفد   التنزی   تفعل وزننده برنسنه یه سرعتله صچرایوب
آتلمق معناسنه در یقال تنزی علیه اذا توثب وتسرّع   النزو   حذو وزننده جراحتدن قان بك چوق آقغله بخود
اولمق معناسنه در یقال نزی الرجل علی المجهول نزوا ای نزف شارح دیرکه بوراده قاف ایله نزق نسخه سی
غلطدر ومنه فی النهایة وفی حدیث ابی عامر الاشعری انه رمی بسهم فی رکبته فنزی منه فمات یقال
اصابه جرح فنزی منه فمات وذلك اذا اصابته جراحة فجری دمه ولم ینقطع   النزوة   تمره وزننده قصه وبودور
نسنه یه دینور ونزوه عمان ترابنده بر طاغك آدیدر   النزیة   غنیه وزننده سحابه دینور   الواوی   النسوة   نونك
کسری وضمی وسینك سکونیله   والنساء   والنسوان   والنسون   نونلرك کسریله مرأة کلمه سنك من غیر لفظها
جمعلریدر نسبتنده نسوی دینور نونك کسری وسینك سکونیله   النسوة   خطوه وزننده بر ایش ایشلین کمسه
ایشی ترك ایلمك معناسنه در یقال نساعمله ینسوه نسوة اذا ترکه ونسوه بر ابجم سوده دینور تقول سقانی نسوة
من اللبن ای جرعة منه مترجم دیرکه نسوه ماده سی بوندن مأخوذ اولمق اغلب ملحوظدر زیرا عرب قسمی بالطبع
زند وست اولوب وعندلرنده سود الطف اغذیه بلکه غذای مخصوص اولدیغی معلومدر بو ملابسه تصوریله اخذ
واطلاق ایلدیلر قریبدر   نسا   عصا وزننده فارس اولکه سنده بر بلده آدیدر وسرخس قضاسنده بر قریه آدیدر

وکرمان

وکرمان وهمدان قضالرنده بر قریه آدیدر ونسا بوط طمرینه دینورکه طپوغه قدرممتد اولور هرقانجه ده بردانه اولور
تثنیه سنده نسوان ونسیان دینور فتحاتله امام زجاج علیه الرحمه دیدیکه بونده عرق النسا دیمك جائز دکلدر زیرا
شیء کندی نفسنه مضاف اولمز شارح دیرکه عامك خاصه یه اضافتنه حمل ایله جائزدر یوم الاحد وشجر الاراك
دیدکلری کبی یاخود مسمانك اسمنه اضافتی یاخود اختلاف حسبیله شیئك کندی نفسنه اضافتی قبیلندن اولور
الیائی   النسی   والنسیان   والنسایة   والنساوة   نونلرك کسریله   والنسوة   خطوه وزننده اونتمق معناسنه در یقال
نسیه نسیا ونسیانا ونسایة ونساوة من الباب الرابع ضدّ حفظه مؤلفك بصائرده بیاننه کوره نسیان ماده سی برادم
کندیسنه استیداع اولنان نسنه نك ضبطنی ترك ایلمکدن عبارتدر اولدخی اول آدمك ضعف قلبندن یعنی
حافظه سی ضعیف اولدیغندن یاخود غفلتندن نشأت ایدر یاخود عن قصد قلبندن ذکری ساقط اولور حقنده
ذم الهی مترتب اولان قسم اخیردر   الانساء   همزه نك کسریله اونتدرمق معناسنه در یقال انساه ایاه
النسی   نونك کسریله وفتحیله اونودیلوب فراموش اولنمش نسنه یه دینور یقال هونسیه ای منسی ونسوانك
بیانه آتدقلری حیض بچاوره سنه دینور یقال القاه کالنسی وهوماتلقاه المرأة من خرق اعتلا لها   النسیّ   غنیّ
وزننده بین القوم معدود ومعتبر اولمیان آدمه دینور یقال هو نسیّ ای لایعدّ فی القوم وقوّت حافظه سی
اولمامغله کثیر النسیان اولان آدمه دینورکه اونوتغان تعبیر اولنور   النسیان   سکران وزننده بودخی اونوتغان
آدمه دینور یقال رجل نسیّ ونسیان ای کثیر النسیان   النسی   نونك فتحی وسینك سکونیله بر آدمك نسا دیدکلری
ذکر اولنان بوط طمرینه اورمق معناسنه در یقال نسیه نسیا من الباب الرابع اذا ضرب نساه   النسا   عصا وزننده
بر آدمك بوط طمری اغریمق معناسنه در یقال نسی الرجل نسا من الباب الرابع اذا شکا نساه   الانسی   احوی وزننده
بوط طمری آغرر اولان کشی یه دینور نسیاء مؤنثیدر حمراء وزننده   الانسیّ   همزه نك فتحی وسینك کسریله
ساق سفلاده یعنی انجکك اشاغیسنده بر طمر آدیدر بو طمر عامه نك عرق الانثی دیدکلری طمر اوله احقدر   الیائی
النشوة   نونك حرکات ثلاثی وشین معجمه نك سکونیله خوشبو نسنه قوقلمق معناسنه در علی قول اعمدر یقال نشی ریحا
طیبة او عام نشوة مثلثة من الباب الرابع اذا شمها و برخبری ایو جه طویوب حقیقتنه واقف اولمق معناسنه مستعملدر
یقال نشی الخبر اذا علمه وسرخوش اولمق معناسنه در یقال نشی من الشراب اذا سکر و برنسنه یی مرة بعد اخری معاودت
وتکرار قلمق معناسنه در که مراد اعتیاد ایلمکدر یقال نشی بالشیء اذا عاوده مرة بعد اخری ومواشی مغیلان کبی ایری
میشه اغاجلرینك نشوه لرندن اوتلامقله خسته اولمق معناسنه در یقال نشی المال اذا اخذه داء من نشوة الغضا
الاستنشاء   بودخی خوش رایحه قوقلمق یاخود مطلقا رایحه قوقلمق معناسنه در یقال استنشی ریحا طیبة
اوعام اذا شمها   الانتشاء   افتعال وزننده   والتنشی   تفعل وزننده استنشاء معناسنه در یقال انتشی وتنشی بمعنی
استنشی ومست وسرخوش المق معناسنه در یقال انتشی الرجل وتنشی اذا سکر   النشوة   تمره وزننده مغیلان کبی
ایری میشه اغاجلرندن الك اوّل چچك طرزنده ظهور ایدر برنسنه یه دینور ورایحه یه دینور یقال اخذ نشوته
ای رایحته وسرخوشلغه دینور یقال به نشوة ای سکرة و برسنه لك اغاج قاونی دیدکلری میوه یه دینور یقال اترجة
نشوة ای لستها   الانشاء   همزه نك کسریله مواشی مغیلان کبی ایری میشه اغاجنك نشوه سی بولمق معناسنه در یقال
انشی البعیر اذا وجد نشوة الغضاة   النشیة   غنیه وزننده رایحه یه دینور   النشوان   والنشیان   سکران وزنلرنده
سرخوشه دینور یقال رجل نشوان ونشیان ای سکران و برخبرك ابتدا ظهورنده جستجو ایدر اولان آدمه دینور
یقال هونشیان بالاخبار ای یتخبر الاخبار اوّل ورودها   النشوة   نونك کسریله خبر طویمغه دینور   النشا
عصا و بعضا سماء وزنلرنده نشاستج اسمیدرکه ترکیده نشاسته تعبیر ایتدکلریدر بغدایك اوزندن یاپیلور اشبو نشا
کلمه سنك اصلی نشا استج ایدی که نشاسته فارسی معربیدر تخفیفا شطر کلمه حذف اولندی محدثیندن محمد بن حبیب
النشائی نشا عملنه منسوبدر   نشوی   سکری وزننده اذربیجان اولکه سنده بر بلده درکا نخجوان ونخشوان ونغشوان
دیمك جائز دکلدر بو بلده حالا شروان طرفنده نخجوان دیدکلری اوله جقدر   النشاة   حصاة وزننده نشوه سی
اولان میشه اغاجنه یاخود رایحه لو اولان اغاجه دینور جمعی نشا کلور حصا کبی   الواوی   الناصیة   والناصاة
باشك اوك طرفنده قیل بتدیکی یرك نهایت بولدیغی محله دینورکه آلین تعبیر اولنور وقصاص الشعر معناسنه در مؤلفك
کوره قصاص الشعر باشك اوکندن واکسه سندن قبل تمیمی نهایت بولان موضعدر شهرتنه مبنی اوك طرفی
متبادردر وشارحك بیاننه کوره اوراده اولان پرچه وکاکله ناصیه اطلاقی مجازدر حالیت ومحلیت علاقه سنه
مبنیدر   النصو   نونك فتحی وصادك سکونیله برادمك النده اولان پرچه یاپشوب قاورمق یاخود پرچنی چکمك

معناسنه‌در يقال نصاه نصوا اذا قبض ناصيته او مدبها و بيابان بيابانه متصل اولمق معناسنه‌در يقال نصت المفازة بالمفازة اذا اتصلت و بدندن ابساسى صو يوب چقرمق معناسنه‌در يقال نصا الثوب اذا كشفه ونصو بانجو يه شبيه وجعه دينور كه جوف انسانى يه عارض اولور الانتصاء همزه‌نك كسريله بو دخى بر آدمك آلنى قاوره‌يوب چكمك معناسنه‌در يقال انتصاه اذا قبض بناصيته المناصاة مباهاة وزننده والنصاء جدال وزننده برى برينك آلنلرى پرچمى قاوره‌يوب چكشدرمك معناسنه‌در تقول ناصيته مناصاة ونصاء اى نصوته ونصانى المنتصى منتقى وزننده برى برينه متصل اولان ايكى دره‌نك اوست طرفنه دينور كه برى برينه قاوشدقلرى محلدر و بر موضع آديدر الناصية مرعانك ايلرى و يوقرى طرفنده اوتليان دوه‌لره دينور يقال ابل ناصية اى ارتفعت فى المرعى نصا كساء وزننده بر موضعدر النواصى ناصيه‌نك جمعيدر كه آلنه دينور بو مناسبتله اشرافه اطلاق اولنور نته كه ذناب اسافل ناسه اطلاق اولنور يقال هم نواصى القوم اى اشرافهم اليائى النصية غنية وزننده ناسك كزيده و خيارينه دينور جمعى نصى و انصاء وانا صى كلور الانصاء همزه‌نك كسريله بر يرده نصى ديدكلرى اوت چوق اولمق معناسنه‌در يقال انصت الارض اذا كثر نصيها شارح ديركه نصى كلمه‌سنك تعريفى نسخه‌لردن ساقط اولمشدر ونصى غنى وزننده افضل مرعادر تازه سنه نصى و صليان واغارده قده طريفه و يوغونلنوب قارتلندقده حلى دينور تركيده بغدايجق اوتى واشك كنكرى و دجك اوتى تعبير اولنور الانتصاء افتعال وزننده اورنديلك اختيار معناسنه‌در يقال انتصاه اذا اختاره وطاغ ياخود ارض اوزون اوزادى يوكسك اولمق معناسنه‌در يقال انتصى الجبل والارض اذا طالا وارتفعا التنصى تفعل وزننده بر نسنه‌يه ياپشمق معناسنه‌در يقال تنصى الشئ به اذا اتصل و بر قومك اشرافزاده‌سنى تزوج ايلمك معناسنه‌در يقال تنصى بنى فلان اذا تزوج فى نواصيهم الواوى النضو نونك فتحى وضاد معجمه‌نك سكونيله ارقه‌دن لباس صويوب چيلاتمق معناسنه‌در يقال نضاه من ثوبه نضوا اذا جرده وسائره سبق و تقدم ايلمك معناسنه مستعملدر كويا كه آنلرك ايچندن كندى نفسنى تجريد ايدر يقال نضا الفرس اذا سبق غيره و قيندن قلجى صيرمق معناسنه‌در يقال نضا السيف اذا سله و قطع مسافه ايلمك معناسنه‌در يقال نضا البلاد اذا قطعها و نضو و نضو علو وزننده الده و اياقده و باشده و صقالده اولان خضابك رنكى زائل اولق معناسنه‌در على قول باش ايله صقالده اولان خضابه مخصوصدر يقال نضا الخضاب نضوا ونضوا اذا ذهب لونه يكون فى اليد والرجل والرأس واللحية او يخصهما و بدنده اولان ورم ساكن اولمق معناسنه‌در يقال نضا البدن اذا سكن ورمه و صو نشف ايلمك معناسنه‌در يقال نضا الماء اذا نشف الانتضاء افتعال وزننده بو دخى قيندن قلج صيرمق معناسنه‌در يقال انتضى السيف اذا سله ولباسى اسكتمك معناسنه‌در يقال انتضى الثوب اذا ابلاه النضو نونك كسريله آت او يانك باشلقسز يالكزجه كينه دينور واريق ومهزول اولان حيوانه دينور يقال ركب نضوا اى مهزولا من الابل وغيرها مؤنثى نضوه‌در جمعى انضاء كلور وانجه اوقه دينور قدح رقيق معناسنه وچوق قوللنلوب آشنغله كهنه وفاسد اولمش اوقه دينور وكهنه لباسه دينور النضى غنى وزننده آريق ومهزول حيوانه دينور يقال بعير نضى اى مهزول وتمر نسز يلكسز اوقه دينور ومزراغك ال ايله طوتجق يرندن يوقريسنه دينور ياخود بيونك باشندن طرفه يوقريسنه دينور ياخود كيكنه ياخود چكنى ايله قولاق ارالغنه دينور ونضى اكاهل يغربنده اولان و كورغه كيكلرينه دينور وانسانك آلت تناسلنه دينور الانضاء همزه‌نك كسريله دابه‌يى مهزول ايلمك معناسنه‌در يقال انضى بعيره اذا هزله و بر آدمه مهزول حيوان و يرمك معناسنه‌در يقال انضاه اذا اعطاه مهزولا ولباسى اسكتمك معناسنه‌در يقال انضى الثوب اذا ابلاه اليائى النضى نضو وزننده قيندن قلج صيرمق معناسنه‌در يقال نضيت الثوب نضيا لغة فى نضوته ولباسى اسكتمك معناسنه‌در تقول نضيت الثوب اذا ابليته الانضاء همزه‌نك كسريله والانتضاء افتعال وزننده بونلر دخى لباسى اسكتمك معناسنه‌در تقول انضيت الثوب وانتضيته اذا ابليته المنتضى منتقى وزننده بر موضع آديدر الواوى النطو خطو وزننده بر نسنه‌يى چكوب سوندرمك معناسنه‌در يقال نطا الحبل ينطو نطوا اذا مده و بعيد اولمق معناسنه‌در يقال نطا المنزل اذا بعد و بر نسنه‌يى طمنوب ايسم اولمق معناسنه‌در يقال نطا عنه اذا سكت و نسج اولنه‌جق بزه ايلكى ارش ايلمك معناسنه‌در يقال نطا الغزل اذا اسداه النطاة حصاة وزننده خرما قورغنك دينده اولان قبجوغه دينور ياخود خرما سالقمنه دينور جمعى انطاء كلور ونطاة خيبر ايالتنه دينور على قول آنده بر چشمه‌نك ياخود بر قلعه‌نك آديدر ياخود خاصة خيبرك حماى عارضه سنه دينور الانطاء اعطاء وزننده ومرادفيدر كه ويرمك معناسنه‌در يقال انطاه اى اعطاه التناطى تفاعل وزننده برى برنى سبق ايچون سكردشمك معناسنه‌در يقال تناطى القوم

اذا تسابقوا و بركسه ايله برنسنه ضمننده دورشوب اوغراشمق وصواشمق معناسنه‌در يقال تناطى فلانا اذا مارسه وبرى بريله سوزده كشاكش اوزره اولمق معناسنه‌در يقال تناطى الكلام اذا تعاطاه وتجاذبه المناطاة مباهاة وزننده برى بريله نزاع وتطاول ايلمك معناسنه‌در يقال ناطاه اذا نازعه وطاوله وايكى خاتون اوتوروب ثوبه ارش ايلمك ايچون برى برينه ايپلك يومغى آتمق معناسنه‌در تقول رايت مناطاتهما وهى ان تجلس المرأتان فترمى كل واحدة الى صاحبها كبة غزل حتى تسديا الثوب واشبو مناطاة برنسج ايدركن اولور الواوى النعو نونك فتحى وعينك سكونيله اوست دوداغك برون التنده اولان دكرمى يوه دينور ودوه قسمنك اوست درداغنده اولان يريغه دينور وآت قسمنك طرنغنك كيروسنده اولان قيناغك يار يغنه كذلك طرنغنك كيروسنده اولان يار يغه دينور وتازه خرمايه دينور نعوه تمره وزننده بر موضعدر النعاء دعاء وزننده كدى ماولمق معناسنه‌در يقال نعا السنور نعاء اذا صات نعوان سلمان وزننده بر واديك اسميدر اليائى النعى سعى وزننده والنعى غنى وزننده والنعيان غفران وزننده بر آدمك وفات ايلديكى خبر و يرمك معناسنه‌در يقال نعاه له ينعيه نعيا ونعيا ونعيانا اذا اخبره بموته و بر آدمك ذنوب وقبايحنى اظهار واشاعه ايلمك معناسنه مستعملدر يقال هو ينعى على زيد ذنوبه اى يظهرها ويشهرها النعى غنى وزننده موت خبرنى اعلام ايدن آدمه دينور عربده مخصوص ناعى اولور يقال هو نعى اى ناع ونعى بمعنى مفعول اولور موتى خبرى اعلام اولنمش آدمه دينور يقال هو نعى اى منعى الاستنعاء دوه سائرلرى صاوشمق ياخود اوركوب كيرو دونمك ياخود سكرده‌رك راكبى ياصاحبنى آلوب قاچمق ياخود دوه‌لر پراكنده وتارمار اولمق معناسنه‌در يقال استنعت الناقة اذا تقدمت اوتراجعت نافرة او عدت بصاحبها اوتفرقت وانتشرت وقيون قسمنك اوكنه كچوب آردنجه كلسون ديو چاغرمق معناسنه‌در يقال استنعى الرجل الغنم اذا دعاها لتتبعه التناعى تفاعل وزننده ناس جنكده برى برنى اغراء وتشديد ايچون برى برينه مقتوللرينك خبرنى بيلدرشمك معناسنه‌در يقال تناعى القوم اذا نعوا قتلاهم ليحرض بعضهم بعضا المنعى والمنعاة ميملرك فتحيله موت خبرينه دينور نعاء قطام وزننده اسم فعل امردر نعى ايله يعنى فلانك موتى خبرنى هركسه اعلام واظهار ايله ديمكدر تقول نعاء فلانا اى انعه واظهر خبر موته شارح ديركه عرب مراسمندندركه بر ذيشان كسه وفات ايلدكده برى سوار اولوب بين القبائل وبين القوم نعى واعلان ايده‌رك دوراپدر اليائى النغى غين معجمه ايله بغى وزننده فهم اولنه‌جق سوز سويلمك معناسنه‌در يقال نغى اليه ينغى نغيا اذا تكلم بكلام يفهم الانغاء اصغاء وزننده نغى معناسنه‌در يقال انغى الرجل بمعنى نغى النغية نغمه وزننده ومرادفيدر كه برخوش آينده ولطيف سوزه دينور تقول سمعت نغية اى نغمته وتازه ايشيديلن خبره دينور هنوز صحت وحقيقتى ثبات وتمكين بولمقسزين تقول سمعت نغية وهى اول الخبر قبل ان يستثبته المناغاة مباهاة وزننده برنسنه‌يه بك يقلشوب چاتمق معناسنه‌در يقال ناغاه اذا داناه و يارشمق معناسنه‌در يقال ناغاه اذا باراه ومحبوبه ايله لاغ ولطيفه ايلمك معناسنه‌در يقال ناغى المرأة اذا غازلها نغيا يحيا وزننده انبار قضاسنده بر قريه آديدر وواسط ايله بصره بيننده بر قريه آديدر الواوى النغوة نغيه وزننده ومرادفيدر كه ذكر اولندى النغو نغى وزننده وآنده لغتدر تقول نغوت لغة فى نغيت اليائى النفى نونك فتحى وفانك سكونيله برنسنه‌يى يرندن آيرمق معناسنه‌در يقال نفاه ينفيه نفيا اذا نحاه و يقال نفاه ينفوه نفوا وهذا مروى عن ابى حيان ونفى لازم اولور يرندن آيرلمق معناسنه يقال نفاه فنفى متعد ولازم وسيل صوينى سيلنتى يى كوتروب ايلتمك معناسنه مستعملدر يقال نفى السيل الغثاء اذا حمله وانكار ايلمك معناسنه‌در يقال نفى الشئ اذا جحده ونفى ونفيان فتحاتله يل طپراق توزتمق معناسنه‌در يقال نفت الريح التراب نفيا ونفيانا اذا اطارته واو كورتلمك ايچون اقچه‌يى ال ايله صاورمق معناسنه‌در يقال نفى الدراهم اذا اثارها للانتقاء و بلود يغمور فشقرتمق معناسنه‌در يقال نفت السحابة ماءها اذا مجته الانتفاء افتعال وزننده برنسنه يرندن آيريلوب آلارغه اولمق معناسنه‌در يقال انتفى منه اذا تنحى النفى غنى وزننده نفى اولنمش منفى معناسنه‌در عربلرك ابن نفى اطلاق ايلملرى بوندندركه پدرى براوغلدن بيزار اولمغله بو بنم اوغلم دكلدر ديو جحد وسلب ايلديكى اوغلانه اطلاق اولنور يقال هو ابن نفى اى نفاه ابوه ونفى چولمك قيناركن طشره آتديغى كفه وكپوكه دينور يقال نفى القدر اى ما جفأت به عند الغليان ونفى الماء سرپلان صويك سرپنديسنه دينور يقال هذا نفى الماء اى ما تطاير منه عن الرشاء ونفى الحوافر دابه يورركن آياغى آلتندن قابوب كيدن طاش وموللوز مقوله‌سنه دينور ونفى خرما يپراغندن اورلمش قلقانه دينور ونفى الريح اشجار ديبلرنده روزكارك صاوروب يغديغى طپراغه دينور وعسكر عظيم ايچندن كاركسوب كيرولتى يلدكاره دينور ونفى وعيد معناسنه مستعملدر تقول اتانا نفيكم اى

وعيدكم النفيان فتحاتله بودخی اشجار ديبلرينه روزكارك صاورو ب سورديكی طپراغه دينور النداية نونك فتحی
وضميله والنفاة حصاة وزننده والنفوة تمره وزننده والنفية غنيه وزننده والنفاء سماء وزننده والنفاوة
ثمامه وزننده برنسنه نك كيرويه قلان بكترينه وكوسنه دينور خرمن ارضيه سی كبی ونفيه تمره وزننده ونفيه
غنيه وزننده خرما يپراغندن اورلمش سفره يه دينوركه اوزرينه كش يايمق ايچون يوغرد سربلور الواوی النفو
نی وزننده وانده لغتدر وبو ارتشاف نام كتابدن منقولدركه ابو حيان قوليدر يقال نفاه ينفوه نفوا لغة فی نفاه ينفيه
نفيا الواوی النقاوة والنقاء والنقاءة نونلرك فتحيله والنقاوة والنقاية نونلرك ضميله برنسنه پاك وپاكيزه
اولمق معناسنه‌در يقال نقی الشیء نقاوة ونقاء ونقاءة ونقاوة ونقاية من الباب الرابع اذا نظفت النقی غنی وزننده
پاك وپاكيزه نسنه يه دينور جمعی نقاء كلور نونك كسريله ونقواء كلور نقباء وزننده و بونادردر يقال هو نقی ای
نظيف الانقاء همزه نك كسريله برنسنه يی پاك وپاكيزه قلمق معناسنه‌در يقال انقاه ای نظفه وحيوان ايلك
باغليوب سمورمك معناسنه‌در يقال انقت الابل اذا سمنت وغله كركی كبی اوزلنوب قالنلشمق معناسنه‌در يقال
انقی البر اذا سمن التنقی تفعل وزننده والانتقاء افتعال وزننده برنسنه يی اورنديلك معناسنه‌در يقال تنقاه
وانتقاه اذا اختاره النقوة والنقاوة والنقاة نونلرك فتحيله والنقاية والنقاوة نونلرك ضميله اسم اولورلر
برنسنه نك كزيده ومختارينه اطلاق اولنورلر ونقاوه لفظنك كه نونك ضميله‌در جمعی نقی كلور هدی وزننده
ونقاء كلور مد ايله ونقايه كلمه سنك كه بونده نونك ضميله‌در جمعی نقايا كلور نونك فتحيله ونقاء كلور نونك ضميله
ومد ايله يقال هو نقوته ونقاوته ونقاته ونقايته ونقاوته ای خياره ونقاوة الطعام ونقاية الطعام نونلرك
فتحی وضميله‌در بغدايی آيرتليوب پاك ايدركن بيانه آتدقلری دلوجه وچاودار وساير فضلات مقوله‌سی نسنه‌دن
عبارتدر النقاء عصا وزننده صرتی اوركج كبی بوكری اولان يومشق قوم يغننه دينور تثنيه سنده نقوان
ونقيان دينور فتحاتله جمعی انقاء ونقی كلور صلی وزننده بنات النقا برجانوردر جكدر قومسالرده اولور
وا كا شحمة النقا دخی ديرلر النقو حقو وزننده والنقا عصا وزننده قول كميكنه دينور علی
قول مطلقا ايلكلی كميكه دينور جمعی انقاء كلور النقی نونك كسريله ايليكه دينور مخ معناسنه
يقال اخرج نقيه ای مخه الانقی احوی وزننده وجودنده ايلكلی كميكلری انجه اولان آدمه دينور نقواء مؤنثيدر
يقال رجل انقی وامرأة نقواء ای دقيقا القصب النقة ثقه وزننده واكا مزاوجة ذكر اولنور يقال ثقة نقة
اتباع النقاوة ثمامه وزننده بركونه نباتدركه صابون كبی آنكله اثواب غسل اولنور جمعی نقاوی كلور نونك ضميله
البائی النقية تمره وزننده برسوزه دينور يقال مافاه بنقية ای بكلمة النقی غنی وزننده خاص اوندن ياپلمش
بياض اتمكه دينور حواری معناسنه المنقی معظم وزننده يوله دينور طريق معناسنه ومدينه ايله جبل احد
بيننده برموضع آديدر نقيا نونك كسريله انبارده برقريه آديدر يحيی بن معين الحافظ النقياوی اورادندر بانقيا
نونك كسريله كوفه قضاسنده برقريه‌در النقاء لقاء وزننده ومراد فيدركه بولشمق معناسنه‌در تقول
نقيته نقاء ای لقيته لقاء اليائی النكاية كتابه وزننده اعدايی قيروب كچورمك معناسنه‌در يقال نكی العدو
وفيه نكاية من الباب الثانی اذا قتل وجرح وخام چبانك باشنی قوپروب دشمك معناسنه‌در يقال نكی القرحة
اذا نكأها وتقول العرب هنبت ولاتنك ای لانكيت ولاجعلت منكيا وبو تركيب دعادر ولاتنك كلمه سی مجهولدر
ناقص اولمغله آخری منقوصدر همبشه اعداء اوزره غالب ومظفر اولوب اصلا منكوب ومخذول اولميه سن ديمكدر
ومنكی كلمه سی نكايه دن مرمی وزننده‌در الواوی النمو علو وزننده برنسنه بركتلنوب آرتمق معناسنه‌در يقال نما
الشیء ينمو نموا اذا ازداد واله وصقاله ياقيلان خضابك رنكی قو يولنمق معناسنه‌در يقال نما الخضاب اذا ازداد حمرة
وسوادا اليائی النمی رمی وزننده والنمی عتی وزننده والنماء سخاء وزننده والنمية عطيه وزننده نمو
كلمه سنده لغتدر يقال نمی الشیء ينمی نميا ونميا ونماء ونمية اذا ازداد وطوتغی چوغالتمغله آتشی يك علولندرمك معناسنه
مستعملدر يقال نمی النار اذا رفعها واشبع وقودها وسمورمك معناسنه‌در يقال نمی الرجل اذا سمن ونهر
وبحرك صويی قباروب قالقمق معناسنه‌در يقال نمی الماء اذا طما وبرآدمه بركلام وخبر رفع واسناد اولنمق
معناسنه‌در يقال نمی اليه الحديث اذا ارتفع اليه وبو معناده متعدی اولور تقول نميت الحديث اليه اذا رفعته وعزوته
الانماء همزه نك كسريله بودخی برنسنه آرتمق معناسنه‌در يقال انمی الشیء اذا ازداد وآرترمق معناسنه‌در يقال
انماه اذا زاده وبرسوزی نميمه وجهيله اشاعه وابلاغ ايلمك معناسنه‌در يقال انمی الحديث اذا اذاعه علی وجه
النميمة وشكاری كورميه‌رك اولدرمك معناسنه‌دركه ضرب ايدن كمسه نك اوكندن فرار ونظركاهندن غائب

اولدقدنصكره اولمكدن عبارتدر يقال انمی الصيد اذا رماه فاصابه ثم ذهب عنه فمات التنمية تفعله وزننده بودخی
برنسنه بركتلنوب ارتمق معناسنه‌در يقال نمی الشیء اذا ازاد وبرخبر وكلامی برآدمه عزو واسناد ايلمك معناسنه‌در
تقول نميت اليه الحديث اذا رفعته اليه وعزوته الانتماء افتعال وزننده برآدم بركمسيه كنديسنی نسبت ايلمك انتساب
معناسنه دركه نسبتلنمك تعبير اولنور يقال انتمی اليه اذا انتسب وقوش برمحلدن قالقوب آخر محله قونمق معناسنه‌در
يقال انتمی البازی اذا ارتفع من موضعه الی آخر التنمی تفعل وزننده بودخی قوش برندن قالقوب بشقه يره
قونمق معناسنه‌در يقال تنمی البازی بمعنی انتمی النامية قوت نماء صاحبيدركه آرتوب بيومك شاننده اولان
نسنه لردر مراد مخلوق الهيدر قال الشارح ومنه الحديث لاتمثلوا بنامية الله ای الخلق ونامية الكرم آصمه نك
صالقملو اولان چبوغنه اطلاق اولنور ونامية برمعروف صويك آديدر الانمی تركی وزننده ايچی صمانله
طولدرلمش غلاف مقوله‌سنه دينور بصدق ودوه هاويدی وسائری كبی بورادده خبشه وحسيه نسخه‌لری غلطدر
صواب اولان حشيه دركه حشودن مأخوذدر النماة حصاة وزننده اوفق قرنجه‌يه دينور جمعی نمی كلور حصا
وزننده الناميان ايكی شاعره اطلاق اولنور بری مصيصه‌لو وبری غزه لودر النمية غنيه وزننده ايلك
اكيرن كمسه نك چقرقدن صيرديغی بری برينه مقابل ايكی ايلك قلبدركه اوزرلرينه ايلك صارلمغله يومق اولورلر
النمی عتی وزننده نم ماده سنده ذكر اولندی كه لغت روميه‌ده فلس معناسنه‌دركه پوله ومنقوره دينور اليائی
ننا عصا وزننده ابو بكر محمد بن محمود الاصفهانی نام فقيه ومحدثك پدری اسميدر اليائی النية نونك كسری
ويانك تشديدی وتخفيفيله برنسنه‌يه قصد وعزم ايلمك معناسنه دركه اكا مباشرته عقد قلب ايلمكدن عبارتدر
يقال نوی الشیء ينويه نية ونية اذا قصده وبرنسنه‌يی ضايع ايلميوب حفظ وصيانت ايلمك معناسنه مستعملدر
لزوم علاقه سيله يقال نوی الله فلانا ای حفظه ونيه عزم وتوجه اولنان سمت ومرامه دينوركرك سفر وكرك عمل
وحاجت مقوله سی اولسون يقال نوی نية ای قصد الوجه الذی يذهب فيه وايراق اولمق بعد معناسنه‌در
كما سيذكر الانتواء افتعال وزننده بودخی برنسنه‌يه عزم وقصد ايلمك معناسنه‌در يقال انتواه اذا قصده
التنوی تفعل وزننده انتوا معناسنه‌در يقال تنواه اذا قصده النوی عصا وزننده بودخی عزم وقصد
اولنان سمت وجهت ومرامه دينور يقال نوی نوی بعيدة ای جهة يذهب فيها وايراق اولمق معناسنه‌در نيه كبی
يقال نوی عنه نية ونوی اذا بعد ونوی خانه وسرايه اطلاق اولنور وبرمكاندن مكان آخره نقل وتحول ايلمك
معناسنه‌در يقال نوی من مكان الی آخر اذا تحول ونواة لفظندن جمع اولوركه چكرد كه دينور جمع الجمعی انواء
كلور ونوی كلور عتی وزننده ونوی كلور كسرتينله ونوی قيرلری ختان ايدن سنجی‌يه دينور وشام ديارنده برقريه
آديدر شيخ الاسلام ابو زكريا يحيی النووی قدس الله روحه اورادندر وسمرقند قضاسنده برقريه آديدر ونوی
مصدر اولور چكردك آتمق معناسنه يقال نوی الرجل نوی اذا القی النواة الانواء همزه نك كسريله ايراقلشمق
معناسنه‌در ياخود كثير الاسفار اولمق معناسنه‌در يقال انوی الرجل اذا تباعد او كثرت اسفاره وبرآدمك ايشنی
بتورمك معناسنه‌در يقال انوی حاجته اذا قضاها وخرما قورغی وساير ميوه چكردك بغلمق معناسنه‌در يقال
انوت البسرة اذا عقدت نواها وچكردك آتمق معناسنه‌در يقال انوی الرجل اذا القی النواة وناقه‌يی طاولندرمق
معناسنه‌در يقال انوی الناقة السمن اذا جعلها ناوية التنوية تفعله وزننده بودخی برآدمك ايشنی بتورمك
معناسنه‌در يقال نوی حاجته اذا قضاها وميوه قسمی چكردك بغلمق معناسنه‌در يقال نوت البسرة اذا عقدت
نواها وچكردك آتمق معناسنه‌در يقال نوی الرجل اذا القی النواة النواة حصاة وزننده چكردكه دينوركه
ذكر اولندی واعداددن يكرمی علی قول اون عدده دينور يقال اخذ منه نواة ای عشرين او عشرة وبر اوقيه
التونه دينور علی قول درت دانه مسكوك التونه دينور ياخود بش درهم وزننده ياخود اوچ درهم وزننده ياخود اوچ
بچق درهم وزننده اولانه دينور يقال تزوجها علی نواة من ذهب ای علی اوقية من ذهب اوهی اربعة دنانير اوما زنته
خمسة دراهم او ثلاثة دراهم او ثلاثة ونصف شارح ديركه بو معنا چكردك معناسندن مأخوذدر ونهايه‌ده بش درهم
قيمتنده اولان التونله ده مفسردر بونوی فتا وزننده برقبيله‌در ناو حال وزننده برقلعه آديدر النی نونك فتحيله
ايچ باغنه دينور شحم معناسنه نيأن ريان وزننده برموضعدر التووية عربيه وزننده دائما خرما چكردكی اكل ايدن
دوه‌لره دينور يقال ابل نووية ای تأكل النوی الاستنواء بودخی چكردك آتمق معناسنه‌در يقال استنوی الرجل اذا القی
النوی النی طی وزننده والنواية نونك فتحی وكسريله ناقه سمورمك معناسنه‌در يقال نوت الناقة تنوی نيا ونواية
اذا سمنت الناوية والناوی سمز وطاولی ناقه‌يه دينور وصف خاصدر جمعی نواء كلور نونك كسريله النی

نونك كسریله معنای مزبوردن اسمدر ناقه نك سموزلكنه دینور یقال بالناقة نیّ ای سمن ی النهی نونك
فتحی وهانك سكونیله برآدمی برنسنه دن منع ویساق ایلمك معناسنه در كه امر مقابلیدر یقال نهاه عنه ینهاه
نهیا من الباب الثالث ضدّ امره الانتهاء افتعال وزننده مطاوعدر كه یساغی اسلیوب كیر وطورمق
معناسنه در یقال نهاه عنه فانتهی و برنسنه غایته وارمق معناسنه در كه تجاوز ایلمیوب اوراده طورمقدن عبارتدر
یقال انتهی الشیء اذا بلغ نهایته وبرآدمه برخبر یتشمك معناسنه در یقال الیك انهی المثل فانتهی ای بلغ التناهی
تفاعل وزننده بودخی یساغی قبولله كیروطورمق معناسنه در یقال نهاه فتناهی وبرنسنه نهایت بولمق معناسنه در
یقال تناهی الشیء اذا بلغ نهایته النهوّ عدوّ وزننده منكراتدن دائما ناسی زجر ومنع ایدن آدمه دینور یقال هو
نهوّ عن المنكر امور بالمعروف النهیة غرفة وزننده اسمدر برنسنه دن كیروطوردمغه دینور كه یساق تعبیر اولنور
وبرنسنه نك غایت وانجامنه دینور یقال بلغ الشیء نهیته ای غایته وآخره ویره قاقیلان قازغك باشنده اولان
كرتكه دینور كه اكا ایب چكریلور وعقل ومدركه یه دینور صاحبنی قبایحدن نهی ایلدیكیچون جمعی نهی كلور
مدیه ومدی كبی ونهی هدی كبی مفرد اولور یقال هو ذو النهیة والنهی وهم اولو النهی ای العقل والعقول
النهایة والنهاء نونلرك كسریله بونلرده برشیئك غایت وآخرینه دینور یقال بلغ نهیته ونهایته ونهاءه ای غایته
وآخره ونهایه بسرك دوه نك بوننه چكورد كلری اغاجك اوجنه دینور وشول تخته یه دینور كه قرشو لقلی
دوزوب اوزرنده دابه یه یوك تحمیل اولنور ایكی طرفنده اولا نه حاملتان وعاضدتان دخی دیرلر ونهاء پك كوچك یغموز
كوكنكنه دینور ونهاء النهار كوندزك كمال ارتفاعندن عبارتدر كه مراد نصف نهاره قریبدر ونهاء الماء صوبك
كركی كبی قباروب قالقمسندن عبارتدر ونهاء صرچه یه دینور زجاج معناسنه على قول صرچه دن دوزلمش شیشه
وبرداق مقوله سنه دینور بونده قصر ایله ده لغتدر مفردی نهاءه درهایله وبرنوع آق طاش اسمیدر كه مرمردن یومشق
اولور وبادیه ده بر دوایی نبات آدیدر وبرجنس بونجق آدیدر التنهیة تفعله وزننده برنسنه نهایته ایرمك معناسنه در یقال
نهی الشیء اذا بلغ نهایته وبرآدمه برسوزی وبرخبری یتشدرمك معناسنه در یقال نهی الیه الخبر اذا بلغه وتنهیه
اسم اولور دره نك صویی منتهی اولدیغی یره دینور الانهاء همزه نك كسریله برآدمه برسوزی وخبری یتشدرمك
معناسنه در تقول الیك انهی المثل ونهی كما ذكر ای بلغه ویقال انتهی الیه المثل ونهی وانهی مجهولاً ونهی كسعی
قلیلة یعنی بو ماده دن سوز یتشمك معناسنه مجهول استعمال اولنور لكن معلوم اوله رق ورودی لغت نادره در وانهاء
صو كولنه كلمك معناسنه در یقال انهی الرجل اذا اتی نهیا ای غدیرا وبرنسنه یی برینه ابلاغ ایلمك معناسنه در یقال
انهی الشیء اذا ابلغه النهی نونك كسری وفتحی وهانك سكونیله صو كولنه دینور غدیر معناسنه یاخود كوله
شبیه یره دینور كه انده صو ایركیلور جمعی انهی كلور همزه نك فتحی وهانك كسریله وانهاء كلور ونهی كلور صلی
وزننده ونهاء كلور كساء وزننده التنهاء تانك فتحیله دره نك صویی منتهی اولدیغی یره دینور تنهیه كبی النهیة
نونك كسریله والنهیة غنیه وزننده نهایت درجه ده سموز وطاولی ناقه یه دینور یقال ناقة نهیة ونهیة اذا بلغت
غایة السمن المنهاة مرماة وزننده عاقل آدمه دینور نفسنی وسائری قبایحدن نهی ومنعه باعث اولدیغیچون
یقال رجل منهاة ای عاقل النهاوة حلاوة وزننده بركسه عاقل وهوشمند اولمق معناسنه در یقال نهو الرجل
نهاوة من الباب الخامس اذا كان منهاة النهیّ غنیّ وزننده عاقل آدمه دینور جمعی انهیاء كلور النهی عمی
وزننده بودخی پك عاقل آدمه دینور جمعی نهون كلور عمون وزننده كه اعلال اولنمشدر یقال هو نهی من قوم
انهیاء ونه من نهین ویقال نه بالكسر على الاتباع ای متناهی العقل هذا نهیك من رجل وناهیك من رجل
ونهاك من رجل مجموعی حسبك معناسنه در تقول نهیك من رجل وناهیك منه ونهاك منه ای حسبك یعنی فلان
برغایتده در كه سكا هر وجهله كافی ووافی اولمغله سنی سائره طلب ومراجعتدن لسان حالله نهی ومنع ایدر مثال اول
مبالغة وصف بالمصدر در شارح دیر كه مثال اولده مفرد وجمع ومذكر ومؤنث مساویدر ومثال ثانی كه اسم فاعلدر
وثالث كه فعل ماضی در انلرده مرعیدر وثانی حالیت اوزره منصوبدر نهاة حصاة وزننده برفرس آدیدر نهیه
سمیه وزننده اسد بن عبد العزی نام كسنه نك ام ولدی اسمیدر كه حضرت خدیجه نك جده سیدر كذلك
عمر بن الخطاب رضی الله عنه حضرتلرینك ام ولدی اسمیدر النهی فتا وزننده ترك حاجت ایلمك معناسنه در
كویا كه كندی نفسی جهتندن نهی اولنمشدر یقال طلب حاجته حتی نهی عنها نهیا من الباب الرابع ویقال انهی
عنها ای تركها ظفر بها اولم یظفر نهیا نونك كسریله ونهیا فتحاتله برصو آدیدر النهاء نونك ضمیله زهاء
وزننده ومرادفیدر كه مقدار معناسنه در یقال نهاء مأة ای زهاؤها دی ونهیا نونك كسریله مصرده برقریه در

تنهی یا هدی وزننده بحرین قضاسنده برقریه در التنهاة تانك كسریله طپراق وچامور مقوله سندن یاپمه صو
بندینه دینور كه آنكله سمت آخره صرف اولنور فصل الواو والیاء الوای رأی وزننده وعد ایلمك
معناسنه در یقال وأی الشیء وأیا من الباب الثانی اذا وعده وبرنسنه یی درعهده ایلمك معناسنه در یقال وأه
اذا ضمنه ووأی ناسدن عدد كثیره دینور ووهم وظن معناسنه در تقول فی وأیی كذا ای فی وهمی وظنی الوئی
فتا وزننده یاوز وجسیم وچالاك دابه یه دینور وبان اشكنه دینور وءاة مؤنثیدر فتاة كبی الوئیة غنیه وزننده
انجویه دینور درّه معناسنه وكلّش تجره یه وچناغه دینور وأیه دخی دینور تمره وزننده یقال قدر وقصعة وئیة
ووأیة ای واسعة وبیوك چواله دینور وبیوك قارنلو ناقه یه دینور وامور بیتی كورل اداره وحفظ ایدن كاركذار قادینه
دینور یقال امرأة وئیة ای حافظة لبیتها الاتاء اتكاء وزننده برآدمك وعدینی قبول ایلمك معناسنه در یقال
اتأی الرجل اذا اتعد الاستیثاء برآدمدن وعده ایستمك معناسنه در یقال استوأه ای استوعده التواءی
تفاعل وزننده بركك معناسنه در یقال تواءی القوم اذا اجتمعوا الیائی الوتی واوك فتحی وتانك سكونیله
كوجكلره دینور جیئات معناسنه مفردی وتیه در الیائی الوثی ثای مثلثه ایله حسبه وزننده وثأ معناسنه در كه
مفاصلده اولان وجعه دینور تركیده صرزی تعبیر اولنور یقال فی مفاصله وثی ای وثأ الموثیة مرمیه وزننده برعضو
ومفصلنده صرزی پیدا اولمش آدمه دینور یقال وثیت یده علی المجهول فهی موثیة ای موثوءة بها وثی الوثی
واوك ضمیله هدی وزننده وثی لفظندن جمعدر صرزیلر دیمكدر الایثاء همزه نك كسریله برآدمك مركوبی اولان
حیوان یاخود كمی صنوب برباد اولمق معناسنه در یقال اوثی الرجل اذا انكسر به مركبه من حیوان او سفینة
المیثاة میمك كسریله دمور چومغه وكرزه دینور یقال ضربه بالمیثاة ای بالمرزبة الیائی الوجی عصا وزننده
ایاق یاطرنق یالین یورمكدن یاخود طاشلق سرد یرده یوز یمكدن آشنوب فرسوده اولمق یاخود آتدن اشدّ
اولان حالته اوغرامق معناسنه در كه طاش رققدن درنلری صویلوب اتلری پاره پاره اولمقدن عبارتدر
یقال وجی الماشی وجا من الباب الرابع اذا حفی او اشدّ منه ویقال اصابه الوجی الوجی عمی وزننده
والوجی غنی وزننده ایاغی طاشرققله آشنوب یپرنمش آدمه دینور مؤنثی وجیاء در حمراء كبی
التوجی تفعل وزننده بودخی ایاق آشنوب یپرنمك معناسنه در یقال توجی الفرس بمعنی وجی الایجاء همزه نك
كسریله اتی طاشرقدوب آشندرمق معناسنه در تقول اوجیته ای جعلته وجیا وویرمك معناسنه در یقال
اوجاه اذا اعطاه وبخل ایلمك معناسنه اولمغله ضد اولور یقال اوجی الرجل علی اذا بخل واوجیه صاتمق
معناسنه در یقال اوجی فلان اذا باع الاوجیة وصیاد آو بولمیوب خائب دونمك معناسنه در یقال اوجی الصائد
اذا اخفق وآتك طرنقلری پك كورلنوب كندا اولمغله باصدیغی یره تأثیر ایلمیوب قازمقدن قالمق معناسنه در یقال
اوجی الحافر اذا انتهی الی صلابة ولم ینبط وبرنسنه دن فارغ اولوب كیرو چكلمك معناسنه در یقال اوجی عن كذا
اذا اضرب وانتزع وبرآدمی ایسه برامر خیر ومنفعتسز بولمق معناسنه در تقول سألناه فاوجیناه ای وجدناه
وجیا الوجی واوك فتحی وجیمك سكونیله بودخی بركسنه یی خیر ومنفعتسز بولمق معناسنه در تقول سألناه
فوجیناه وجیا من الباب الثانی ای وجدناه وجیا وانه ءنك خصی معناسنه در تقول وجیته اذا خصیته الاوجیة
اودیه وزننده وجاء لفظندن كه كساء وزننده در جمعدر كوچك آرقه یوكلرینه دینور عكوم صغار معناسنه
الوجیّ غنی وزننده خیر ومنفعتسز نجادات قبیلندن اولان كسیه دینور یقال رجل وجیّ ای لاخیر عنده میجی
عیسی وزننده نعمان بن مقرن الصحابی جدینك اسمیدر الیائی الوحی واوك فتحی وحای مهمله نك سكونیله
اشارت ایلمك معناسنه در یقال وحی الیه یحی وحیا اذا اشار مؤلفك بصائرده بیاننه كوره اشارت سریعه معناسنه
موضوعدر ومعنای مرقوم على وجه الرمز والتعریض كلامله وتركیبدن مجرد صوتیله وبعض جوارحله بالاشاره
حاصل اولور وكتابله ده صورت بولور بو جهتله بونلرك هر برنده استعمال اولنور وبصائرده بوندن بشقه نفایس
دخی اولمغله راغب اولنلر مراجعت ایدرلر انتهی ووحی یازو یازمق معناسنه در تقول وحیت الكتاب اذا كتبته
ویازلمش نامه وكتابه اطلاق اولنور والچی كوندرمك معناسنه در یقال وحی الیه اذا ارسل الیه رسولا والهام
معناسنه در یقال وحی الله فی قلبه كذا ای الهمه وكیزلوجه سوز سویلمك معناسنه در یقال وحی الیه اذا كلمه
خفیا ومطلقا برآخر آدمه القا اولنان كلامه دینور وصوت وآوازه دینور كرك انسانك وكرك سائرك اولسون جمعی
وحیّ كلور حلی وزننده ووحی سرعت ایلمك معناسنه در یقال وحی الرجل وحیا اذا اسرع الوحا عصا وزننده
والوحاة حصاة وزننده بونلرده صوت وآوازه دینور ووحا برقومك سیدی وذبیانه دینور یقال هو وحا القوم ای

سيدهم و آتشه دينور وفرشته يه دينورمك معناسنه . وعجله واسراع معناسنه در بونده مد ايله ده لغتدر
ومنه قولهم الوحا الوحا اى العجلة والاسراع وبو فعل مضمر ايله اغراء اوزره منصوبدر ويقال وحى يحى وحا
ووحاء اذا اسرع الايحاء همزه نك كسريله برآدمه بركسنه يى يابرنسنه يى كوندرمك معناسنه در يقال اوحى اليه
اذا بعثه والهام معناسنه در يقال اوحى الله اليه اى الهمه وقلبه خوف واندیشه دوشوب خوفناك اولمق
معناسنه در يقال اوحت نفسه اى وقع فيها خوف التوحى تفعل وزننده سرعت ايلمك معناسنه در يقال
توحى الرجل اذا اسرع الوحى غنى وزننده تيز وسرعتلو چابك معناسنه در يقال شئ وحى اى عجل مسرع
الاستيحاء برآدمى بريره كوندرمك ايچون چاغروب آنى تحريك وتشويق ايلمك معناسنه در يقال استوحاه اذا
حركه ودعاه ليرسله و برنسنه نك فهم وادراكنى طلب ايلمك معناسنه در يقال استوحاه اذا استفهمه التوحيه
تفعله وزننده بركيمسه يه تعجيل ايلمك معناسنه در يقال وحاه اذا عجله اليائى الوخى واوك فتحى وخاى معجمه نك
سكونيله قصد ايلمك معناسنه در يقال وخاه يخيه وخيا اذا قصده ومعتمد يوله دينوركه هر كس قصد ايدر يقال
اخذ وخيا اى طريقا معتمدا وقاصد معناسنه دركه قصد واعتدالى اولان يوله دينور جمعى وخى كلور عتى وزننده
ووحى كلور كسرتيله ووخى معتدل يورمك معناسنه در يقال وخى الرجل يخى وخيا اذا سار قصدا التوخية
تفعل وزننده برآدمى برايشه توجيه وتعيين ايلمك معناسنه در يقال وخاه للامر اذا وجهه له و برنسنه يى تحرى
قلمق معناسنه در يقال وخى رضاه اذا تحرى الاستيخاء استخبار معناسنه در يقال استوخى القوم اذا استخبرهم
التوخى تفعل وزننده تحرى قلمق معناسنه در يقال توخى رضاه اذا تحراه اليائى الدية دالك كسرى و يانك
تخفيفيله مقتول ايچون ويريلان خونبهايه دينوركه قان بهاسيدر جمعى ديات كلور يقال ادى دية القتيل اى حقه
شارحك بيانه كوره فى الاصل مصدردر اصلى ودى ايدى آخرنده كى هاء واو محذوفه دن عوضدر الودى
وعد وزننده والدية عده وزننده مقتول ايچون وارثنه قان بهاسى ويرمك معناسنه در يقال ودى القتيل يديه
وديا ودية اذا اعطى ديته و برايشى يقلشدرمق معناسنه در يقال ودى الامر اذا قربه و بوغورقشانمق ايچون
باديشى يه آشمق ايچون آلتنى صارقتمق معناسنه در يقال ودى البعير اذا ادلى ليبول اوليضرب وودى بعد البول
ذكردن چقان قويوجه لزوجتلو صوجغزه دينور ودى دخى دينور غنى وزننده كما سيذكر يقال الودى لا يوجب
الغسل وهو ما يخرج بعد البول ومصدر اولور برآدمدن ودى كلمك معناسنه يقال ودى الرجل وديا اذا اخرج منه
الودى الوادى طاغلر وتپه لر و بايرلر ارالقلرنده اولان آچق وآيرق يره دينوركه دره تعبير اولنور جمعى اوداء
واودية واوداة واودايه كلور شارح ديركه ودى ماده سندندركه سيلان معناسنه در ماء مذكوردن مأخوذدر
الايداء همزه نك كسريله هلاك اولمق معناسنه در يقال اودى الرجل اذا هلك و برآدمى اعدام ونابديد ايلمك
معناسنه در يقال اودى به الموت اذا ذهب به و بركسه سلاح ويراغه مستغرق اولمق معناسنه در يقال اودى
الرجل اذا تكفر بالسلاح و برآدمك ذكرندن بعد البول ودى كلمك معناسنه در يقال اودى الرجل بمعنى ودى
الاستيداء برآدمك حقنى اقرار ايلمك معناسنه در تقول استودى بحقى اى اقربه الودى فتى وزننده هلاك
معناسنه در يقال اصابه الودى اى الهلاك الودى غنى وزننده كوچك كوچك خرما فدانلرينه دينور مفردى
وديه در و بعد البول ذكردن چقان لزوجتلو صوجغزه دينورنته كه ودى ودخى دينوركه ذكر اولندى التودية
تفعله وزننده ذكردن ودى چقمق معناسنه در يقال ودى الرجل اذا اخرج منه الودى وتودية اسم اولور شول اغاج
پاره سنه دينوركه سودى آقسون ديو ناقه نك ممه سنى آنكله صاروب بند ايدرلر جمعى توادى كلور و بودور
كشى يه دينور يقال رجل تودية اى قصير المودى محسن وزننده ارسلانه دينور اليائى الوذى واوك فتحى وذال
معجمه نك سكونيله طرملمق معناسنه در يقال وذى وجهه يذيه وذيا اذا خدشه الوذية تمره وزننده آغرى يه
وصيزى يه دينور يقال اخذته وذية اى وجع ومرض وآزجه صويه دينور وعيب ونقيصه يه دينور يقال مافيه وذية
اى عيب الوذاة حصاة وزننده متأذى ورنجيده اولنه جق نسنه يه دينور يقال اصابته وذاة اى ما يتاذى به اليائى
الورى واوك فتحى وراك سكونيله انسان وحيوانك ورمدن يا برمرضدن ناشى جوفلده حادث اولان ارينه وچركه دينور
ياخود شول شديد ياره يه دينوركه ايچروده حادث اولوب قانى واديرى قوصمغه مؤدى اوله يقال فى جوفه ورى
اى قيح فى الجوف او قرح شديد يقاء منه القيح وورى مصدر اولور آدمك ايچريسنى ياره دن حادث اولان
ارين برباد ايلمك معناسنه در يقال ورى القيح جوفه يرى وريا اذا افسده و برآدمك آق جكرينه اورمق معناسنه در
يقال ورى فلان فلانا اذا اصاب ريته ووري وريه عده وزننده آتش يانوب علولنمك معناسنه در يقال ورت النار

وريا وريه اذا اتقدت ودوه سموروب ياغ وايليك بغلمق معناسنه در يقال ورت الابل اذا سمنت فكثر شحمها ونقيها
وورى وورى عتى وزننده وريه عده وزننده چقماقدن آتش چقمق معناسنه در يقال ورى الزند ووري وريا وورتا
ورية من الباب الثانى والرابع اذا خرجت ناره وكوده نك ايليكى صمصق طولغون اولمق معناسنه در يقال ورى
المخ وريا من الباب الرابع اذا اكتنز الايراء همزه نك كسريله دوه يى سموزلك ياغلندروب ايلكلندرمك معناسنه در
يقال اورا الابل السمن اذا اكثر شحمها ونقيها وچقماقدن آتش چقرتمق معناسنه در تقول اوريت الزند
اذا اخرجت ناره الوارية آق جكره عارض اولان علته دينور و بوريه لفظندن مأخوذدكلدر زيرا رئة مهموز العين در
يقال اصابته وارية اى داء فى رئته الوارى والورى غنى وزننده سموز وطولغون ايح ياغنه دينور ووارى آتشلو
چقماغه دينور يقال زند وار اى تخرج منه النار وتيز رايحه لو پك اعلا مسكه دينور يقال مسك وار اى رفيع جدا
التورية تفعله وزننده چقماقدن آتش چيقرمق معناسنه در تقول وريت الزند اذا اخرجت ناره و برنسنه يى اورتوب
كيزلمك معناسنه در يقال ورى الشئ اذا اخفاه و برلاقردى يى و برخبرى اظهار وتصريح ايليوب پرده خفاده
قومق معناسنه در يقال ورى الخبر اذا جعله وراءه و برنسنه يى مراد ايدوب ظاهرده غيرى اظهار ايلمك معناسنه در
مثلا برلفظ ذكر ايلسه كه ايكى معنايه دلالتى اولوب برى قريب و برى بعيد اوله قرينه خفيه يه اعتمادا معناى بعيد مراد
ايلمك كبى يقال ورى عن كذا اى اراده واظهر غيره و برادمه نصرت ايدوب طرفنه متوجه اولان حوادث
ومظالم مقوله سى حالاتى اندن دفع ايلمك معناسنه در يقال ورى عنه اذا نصره ودفعه بوراده باى موحده ايله بصره
نسخه لرى غلطدر الاستيراء چقماقدن آتش چقرمق معناسنه در يقال استوريت الزند بمعنى اوريت الورية
تمره وزننده والرية عده وزننده قاوه وسائر آتش طوتمغه دينور پچاوره و يموق واوطون خرده لرى كبى تقول هل
عندك ورية وورية اى ماتورى به من خرقة او حطبة التوراة ثانك فتحيله معناى مزبوردن تفعله دركتب اربعه دن موسى
عليه السلام حضرتلرينه نازل اولان كتاب اسميدر توريه زند ماده سندن مأخوذ اسمدر سبب ضياء ونور اولديغيچون
اطلاق اولندى مترجم ديركه اكثر علماء عبرانيدن معرب اولمسنه ذاهبلردر نور وضياء معناسنه در وكوفيون عربى اولوب
وزنى تفعله اولديغنه ذاهبلردر ورى زند ماده سندندر تخفيف ايچون رانك كسره سى فتحه يه تبديل والفه قلب اولندى
و بصريون عندنده وزنى فوعله در وتأنيثى موماة كلمه سنه نظير اولديغنه مبنى درحالا يهودلر سفر توراة ديرلر ثانك
ضميله بووجهله عبرانى الاصل اولمق غالبدر المواراة مباهاة وزننده بودخى برنسنه يى اورتوب كيزلمك معناسنه در
يقال واراه اذا اخفاه التوارى تفاعل وزننده كيزلنمك معناسنه در يقال توارى الرجل اذا استتر التريه غنيه
وزننده حائض خاتونك تطهر ايچون اغتسال ايلدبكى وقتده كورديكى بولانقجه صويه دينوركه صفرتدن وكدرتدن
اقل وخفى اولور يقال قالت رايت تريه وهى ماتراه الحائض عند الاغتسال وهو الشئ الخفى اليسير اقل من الصفرة
والكدرة الورى فتا وزننده خلق ومخلوق معناسنه در تقول ما ادرى اى الورى هو اى اى الخلق مؤلفك
بصائرده بيانه كوره ستر واخفاء معناسنه دركه وجه ارضى ستر ايلدكلرى علاقه سيله در بو جهتله كچمش
وكلجك خلقه اطلاق اولنميوب برعصر وقرنده اولانه اطلاق اولنور وراء واوك حركات ثلاثيله مبنى اوله رق والوراء
معرفه اوله رق ظروفدندر اكسه جهته واوك جهته اطلاق اولنمغله اضداددندر يقال هو وراءك اى خلفك
او قدامك على قول اضداددن دكلدر زيرا ايكيسى برمعنايه در يعنى فى الاصل وراء مصدر اولوب ستر معناسنه اولمغله
بردفعه ساتريت مراد اولوب فاعله مضاف اولورا كسه معناسنه اولور مثلا زيد وراء بكر مثالنده بكر ساتر اولمغله زيد بكرك
اكسه سنده اولور كذلك بكر وراء زيد مثالنده زيد مستور اولمغله بكر زيدك اوكنده اولور بو جهتله امر نسبى
اولديغندن اضداددن معدود دكلدر پس فى الحقيقه سندن متوارى اولان جهت اولور ووراء برادمك ولد ولدينه
اطلاق اولنور ولد اولك آردنده اولمغله اطلاق اولندى يقال هو ابنه من الوراء اى ولد ولده الواوى الوزى واوك
فتحى وزانك سكونيله برنسنه طوپلنمق معناسنه در يقال وزى الشئ وزيا اذا اجتمع الايزاء همزه نك كسريله
ارقه يى برنسنه يه طيامق معناسنه در يقال اوزى ظهره اذا اسنده وخانه ديوارينك چوره سنى چامورلمق معناسنه در
يقال اوزى لداره اذا جعل حول حيطانها الطين الاستيزاء برنسنه يه ارقه ويرمك معناسنه در يقال استوزى
فى الجبل اذا اسندفيه الوزى فتا وزننده ياوز وطاش دوكن جلادشكه دينور وكوده سى صمصق طقناز وطوباج
بودوره دينور المستوزى اسم فاعل بنيه سيله ميل كبى ديم ديك نسنه يه وشخصه دينور يقال شئ مستوز اى منتصب
وخودراى آدمه دينوركه هميشه كندى رأيله عامل اولوب اخرك رأى وتدبيرنه مراجعت ايلمز اوله يقال رجل مستوز
اى مستبد برأيه اليائى الايساء همزه نك كسريله تراش ايلمك معناسنه در يقال اوسى رأسه اذا حلقه وكسمك

معناسنه در يقال اوساه اذا قطعه الموسى ميمك ضمى والفك قصريله استره يه دينور كه انكله اش تراش اولنور
يقال اوسى رأسه بالموسى وهو مايحلق به بونك وزنى امام فراء قولنجه فعلى در شارح دير كه امام فرايه كوره ميمى اصليه
اولوب ومؤنث اولور تفصيلى موس ماده سنده مرور ايلدى وموسى بن ربيعه بوزنده بر حفر اسميدر وموسى القونس
جنكده باشه كيلان توغلغه نك كاريته دينور كه استره كبى كسكين اولور بندر موسى بحر هند اسكله سنده بر موضعدر
المواساة مباهاة وزننده برادمه ايرو غمكسارلق ايلمك معناسنه در يقال واساه لغة فى آساه وهى لغة رديئة الاستيساء
برادمدن يارلق وغمكسارلق ايستمك معناسنه در تقول استوسيته اذا قلت له واسنى والصواب ان يقال استأسيته
واأسيته اليائى الوشى واوك فتحى وشين معجمه نك سكونيله بز وقماش مقوله سنك نقشنه والاجه سنه دينور هر نه رنكدن
اولورسه اولسون تقول اعجبنى وشى هذا الثوب اى نقشه شارحك بيانه كوره الاجه ثوبه دخى دينور ووشى السيف
قلجك صو يندە اولان جوهر ينه دينور يقال ما احسن وشى السيف اى فرنده ووشى وشيه عده وزننده مصدر اولورلر
ثوب وقماش مقوله سنى آلاجه ايلمك معناسنه در كه كوزل نقش ونكار ايله نقشليوب مزين وخوشمنظر ايلمكدن عبارتدر
يقال وشى الثوب يشيه وشيا وشية حسنة من الباب الثانى اذا نمنمه ونقشه وحسنه وسوزه دوزمه يلانلر ياقشدرمق
معناسنه مستعملدر يقال وشى الكلام اذا كذب فيه ووشى ووشايه كتابه وزننده غمز وسعايت ايلمك معناسنه
مستعملدر يقال وشى به الى السلطان وشيا ووشاية اذا نم عليه وسعى به و برادمك نسل وذريتى چوغالمق معناسنه
مستعملدر كه زينت دنيايه باعثدر يقال وشى بنو فلان اذا كثروا ووشى ذهبتى اولان فلز معدنه اطلاق اولنور يقال
بجربه وشى اى من معدن فيه ذهب وشيه عده وزننده برنسنه نك لوننده دينور كه مراد اصل لوننه قارشق لونى
اوله جقدر كه الاجه تعبير اولنور يقال ما احسن شية هذا الفرس اى لونه يعنى زائدا عليه قال الشارح ومنه قوله تعالى
لاشية فيها اى لبس فيها لون يخالف سائر لونها ويقولون الليل طويل لااش شبته اى لااسهره للفكر
وتدبير ما اريدان ادبره يعنى كرچه كيجه اوزوندر لكن بنم آنده رأى وتدبيرم مقصود اولاز ماده ايچون اعمال فكر
واشغال ذهن واانديشه ايلمك ضمننده اويقودن قالوب تعب سهرى تحمل وارتكاب ايلمم شارحك بيانه كوره
لا آش كلمه سى همزه نك مديله اولديغنه كوره افعال ياخود مفاعله بابندن نفس متكلم مستقبل ومنقوص اللام در
نقش ايلمك ياخود نقشنى چقرمق معناسنه در وقصرينه كوره ثلاثيدن اولور كه نقش ايلمك معناسنه در كه
ايكبسيده كيجه ايچره دمبدم تفكر وملاحظه ايلمك ديمكدر كويا كه اويقوسزلقده اعمال فكر ايله كيجه يى آلاجه ليوب
نقش ايدوب ونقشنى ايشلر اولور وقالديكه مفاعله دن اولديغنه كوره اصلى واشاه اولوب واساه كبى واو همزه يه
مبدل اولور ومؤلفك ولا تعرف صيغة اش ولا وجه تصريفها قولنده اش كلمه سى همزه مكسوره وشين مفتوحه ايله
كويا كه امر بنيه سنده در نه صيغه سنك وجهى ونه معناى مثله التيامى معلوم دكلدر وبعضلر كلام مزبورى دعا
موقعنه حمل ايلمكله حق تعالى اول ماده ايچون بنى كيجه لر اويقوسزلق زحمتنه كرفتار ايليه ديمك اولور الاشى
همزه نك ضميله صلى وزننده آت قسمنك آلنده اولان غره يه دينور كه صباح الخير تعبير اولنور يقال فرس به اشى
اى فى جبهته غرة كذلك آتك اياغنده سكيل تعبير اولنان بياضه دينور يقال فرس حسن الاشى اى التحجيل
بونك اصلى وشى ايدى التوشى تفعل وزننده صاچ وصقال جابجا قيرسر يمكله آلاجه لنمق معناسنه در يقال
توشى فيه الشيب اذا ظهر كالشية الايشاء همزه نك كسريله يرك ابتدا نباتلرى جابجا نقوش كبى ظهور ايلمك
معناسنه در يقال اوشت الارض اذا خرج اول نبتها وخرما اغاجنك قوزقلرى اولوب تازه خرمالرى كورنمكه بشلمق
معناسنه در يقال اوشت النخلة اذا رؤى اول رطبها و برآدمك مالى چوغلمق معناسنه در يقال اوشى الرجل اذا كثر
ماله و بركلامك يا بر شعرك معنا ومفهومنى استخراج ايلمك معناسنه در يقال اوشى الرجل اذا استخرج معنى كلام
اوشعر ومعدنده بر مقدار جه التون بولنمق معناسنه در يقال اوشى المعدن اذا وجد فيه يسير من ذهب و برنسنه يى
يايجه يايجه سهولتله چكوب چقرمق معناسنه در يقال اوشى الشئ اذا استخرجه برفق وآتى بك قوشدرمغله وسعنده
اولان بوكركلك مايه سنى ظاهره چقرتمق معناسنه در يقال اوشى فرسه اذا اخرج ما عنده من الجرى و برنسنه يى
بيلمك معناسنه در يقال اوشى الشئ اذا علمه وميدانده اولان نسنه دن بر مقدارنى اخذ ايلمك معناسنه در يقال
اوشى فى الدراهم اذا اخذ منها وعلاج ودواء خسته يى صاغلتمق معناسنه در يقال اوشى الدواء المريض اذا برأه
الوشاء سماء وزننده كثرت مال معناسنه اولان ايشاء ماده سندن اسمدر چوق ماله ومالك چوقلغنه دينور
الاستيشاء بودخى آتى بك سكرتمكله عهده سنده اولان بوكركلك مايه سنى ظاهره چقرتمق معناسنه در يقال
استوشى الفرس بمعنى اوشاه و برآدمى بر محله ارسال ايچون چاغروب تحريك واغرا قلمق معناسنه در يقال استوشاه

اذا دعاه وحركه ليرسله الوشاة قضاة وزننده وشى لفظندن جمعدر ضرب بخانه ده آلتون ضرب ايدنلره دينور كه
سكه زن تعبير اولنور يقال هم وشاة اى الضرابون للذهب وواشى كثير الولد آدمه دينور مؤنثى واشيه در وجلاهه
دينور حائك معناسنه الايتشاء افتعال وزننده بدنده قيريق كميك اوكلمق معناسنه در يقال ايتشى العظم
اذا برأ من كسر كان به اليائى الوصى واوك فتحى وصادك سكونيله بركسه طاليقدر ايكن يست پايه اولمق
معناسنه در يقال وصى الرجل يصى وصيا من الباب الثانى اذا خس بعد رفعة وخفيف الطبع ايكن آغرلنوب
وقار وتمكين صاحبى اولمق معناسنه در يقال وصى الرجل اذا رزن بعد خفة و برنسنه شئ آخره متصل اولمق
معناسنه در يقال وصى الشئ به اذا اتصل به و برنسنه يى شئ آخره وصل ايلمك معناسنه در يقال وصى الشئ به
اذا وصله به ووصى ووصى صلى وزننده ووصاء ووصباءه واوك فتحيله يرك اوتلرى بربرينه بتشك اولمق
معناسنه در يقال وصيت الارض وصيا ووصيا ووصاء ووصاءة اذا اتصل نباتها الايصاء همزه نك كسريله
والتوصية تفعله وزننده برنسنه نك ايشلمسنى برآدمه سپارشله درعهده ايتدرمك معناسنه در يقال اوصاه
ووصاه اى عهد اليه شارح دير كه ايصاء وتوصية شرعى بوندن مأخوذ در اتصال معناسندن متفرعدر
مؤلف قصر وايجاز ايلمشدر زيرا عهد لفظنى ماده سنده وصيه ايله و بوراده وصيه يى عهد ايله تفسير ايلدى اصل
ايصاء لغتده بركسه كندى غيبتنده برآخر آدمدن برايشك ايشلمسنى طلب ايلمكه دينور وشرعده بعد وفاته
ايشلمسنى طلبدن عبارتدر واشبو ايصاء ماده سى لام ايله مستعمل اولور مثلا اوصى فلان لفلان بكذا ديرلر ملكه له
بعد موته معناسنه در كه فلان ايچون شو مالى وصى نصب ايلديكى كسيه وصيت ايلدى ديمكدر والى ايله مستعمل
اولور مثلا اوصى فلان الى فلان جعله وصياله يتصرف فى ماله واطفاله بعد موته معناسنه كه فلانى مطلقا مالنه
وصى نصب ايلدى ديمكدر الوصاة حصاة وزننده والوصاية واوك فتحى وكسريله والوصية غنيه
وزننده اسملردر برنسنه نك ايشلمسنى برآدمه بركسنه نك ايلديكى سپارشه واصمر بجه دينور تقول قبل وصاتى ووصايتى
ووصيتى كذلك وصيه ميتك وصيت ايلديكى ماله دينور يقال هذا وصيته اى الموصى به ووصاة ووصيه بوتجه
مقوله سنى صاروب بغلدقلرى خرما الريفنه دينور وصاة لفظنك جمعى وصا كلور حصا كبى ووصيه نك جمعى
وصى كلور الوصى غنى وزننده نسنه وصيت ايدن آدمه دينور يقال هو وصى له اى الموصى وكنديسنه نسنه
وصيت اولنمش آدمه دينور يقال قبل الوصى وصاته اى الموصى بونك مؤنثنده دخى وصى دينور كه اسميتى مراد
اولور وكيل كبى جمعى اوصياء كلور على قول تثنيه وجمعى كلمز الايصاء وصى نصب ايلمك ونسنه وصيت
ايلمك معناسنه در كه ذكر اولندى وقوله تعالى يوصيكم الله فى اولادكم اى يفرض عليكم زيرا خداى متعال
طرفندن وصيت امر وايجابدر شارح دير كه وصيه ماده سى وجه مشروح اوزره اصمرلمق معناسنه در ومجازا
استعطاف وامر معنالرينه استعمال اولنور شارع طرفندن وارد اولدقده البته امر وايجاب معناسنه اولور
نته كه معناى طلبى متضمن اولان جميع اخبار صيغه لرى امر معناسنه در مثلا لقد فاز من اتقى ورحم الله من شغله
عيبه عن عيوب الناس جمله لرى كبى التواصى تفاعل وزننده بربرينه وصيت ايلمك معناسنه در يقال تواصوا
اذا اوصى بعضهم بعضا وقوله تعالى اتواصوا به الاية اى اوصى به اولهم آخرهم بوراده الف استفهاميه در توبيخ
وتقريعى متضمندر يوصى يانك وواوك وصاد مشدده نك فتحى والفك قصريله بر قوش آديدر بعضلر عندنده
آتماجه قوشيدر اليائى الوعى رعى وزننده برنسنه يى صاقلمق وسوزى ازبرلمك معناسنه در كه قلبده صاقلمقدن
عبارتدر يقال وعى الشئ والكلام وعيا من الباب الثانى اذا حفظه و بركدرمك معناسنه در يقال وعاه اذا جمعه وبدنده
صنيق كميك اكريجه اوكولوب بتشمك معناسنه در يقال وعى العظم اذا برأ على عثم ووعى جراحتدن اقان ارينه وصارى
صويه دينور يقال سال منه الوعى اى القيح والمدة وغريو وفرياده وجغلتى يه دينور على قول كلاب قسمنك
شماطه لرينه مخصوصدر وخلو وافتراق معناسنددر كه نفيه مخصوص اولمغله ضرورى ونا چاردمك اولور تقول مالى
عنه وعى اى بد وقدرت وتماسك معناسنه در يقال لا وعى لك عن ذلك اى لا تماسك دونه الوعى فتا وزننده بودخى
شماطه يه وغريو وغوغايه دينور الايعاء همزه نك كسريله بودخى حفظ ايلمك معناسنه در يقال اوعاه اذا حفظه
و بركدرمك معناسنه در يقال اوعاه اذا جمعه وانفاق خصوصنده بخل وتضييق ايلمك معناسنه مستعملدر
فى الاصل برنسنه يى برقاب ايچره قويوب صاقلمق معناسنه اولمغله معناى مزبوره آندن مأخوذدر يقال اوعاه واوعى
عليه اذا قتر عليه ومنه الحديث لا توعى فيوعى الله عليك يعنى قال النبى عليه السلام لاسماء لا توعى فيوعى الله

مطلب

عليك اى لاتجمعى وتشحى بالنفقة فيشح عليك ويجازى بتضييق رزقك وايعاء بركسه نك بروتى استيصال وجهيله
كسمك معناسنه در يقال اوعى جدعه اذا اوعبه الاستيعاء بودخى بروتى استيصال وجهيله كسمك معناسنه در
يقال استوعى جدعه اذا استوعبه الوعا عصا وزننده شماطه يه وغريو وفرياده دينور وباوز وشديد آته دينور
يقال فرس وعاى شديد الوعاء واوك كسرى وضميله والأعاء واودن مبدل همزه ايله قابه دينور حفظ وجمع
معناسندندر جمعى اوعيه كلور يقال جعله فى الوعاء والأعاء اى الظرف الواعية غريو وفرياده دينور وخسيه
جوهرينك وهمى كبى صارخه معناسنه دكلدر قال فى الاساس ارتفعت الواعية اى الصراخ والصوت وتقول
سمعت واعية القوم اى اصواتهم الواعى حافظ ووالى ومراعى معناسنه در يقال هو واعى اليتيم اى واليه
الموعى مرمى وزننده بوريلوب بوكلمكدن محفوظ قوى وزورمند اولان بيلكجه يه وصف اولور يقال هو موعى
الرسغ ى موثقه اليائى الوغا فتا وزننده والوغى رمى وزننده ناسك شماطه سنه وغريو وفريادينه دينور
تقول سمعت وغا القوم ووغيهم اى صوتهم وجلبتهم الوغية ثمره وزننده برمقدارجه نسنه يه دينور يقال وغية
من خير اى نبذ منه اليائى الوفاء سخاء وزننده عهدو پيمانى نقض ايلميوب محافظه ايلمك معناسنه در يقال
وفى بالعهد يفى وفاء ضد غدر و برنسنه اوزون اولمق معناسنه در يقال وفى الشيء اذا طال ومنه يقال مات فلان
وانت بوفاء اى بطول عمر الوفى واوك ضميله صلى وزننده برنسنه فراوان وتام ووافر اولمق معناسنه در يقال
وفى الشيء وفيا اذا تم وكثر ودرهم مثقاله معادل اولمق معناسنه دركه تمام وزنده برابر كلمكدن عبارتدر يقال
وفى الدراهم المثقال اذا عدله الايفاء همزه نك كسريله بودخى عهده غدر ايتميوب محافظه ومراعات ايلمك
معناسنه در يقال اوفى بالعهد بمعنى وفى و برنسنه نك اوزرينه آشمق معناسنه در يقال اوفى عليه اذا اشرف
و برنسنه يى بالتمام ويرمك معناسنه در يقال اوفى فلانا حقه اذا اعطاه وافيا و برآدمه يا برمحله كلمك معناسنه در
كويا كه كلمك وعدينه وفا ايدر تقول اوفيت القوم اذا اتيتهم الوفى غنى وزننده والوافى تام وفراوان نسنه يه
دينور يقال مال ودرهم وكيل وفى ووافٍ اى كثير تام التوفية تفعله وزننده بودخى برنسنه يى بالتمام ويرمك
معناسنه در يقال وفاه حقه اذا اعطاه وافيا الموافاة مباهاة وزننده توفيه معناسنه در يقال وافاه حقه
بمعنى وفاه وحج ايلمك معناسنه دركويا كه حسب الوعد ميعاده كلمش اولنور تقول وافيت العام اذا حججت و برآدمه
يا برمكانه كلمك معناسنه در تقول وافيت القوم اذا اتيتهم الاستيفاء والتوفى تفعل وزننده برنسنه يى بالتمام
آلمق معناسنه در يقال وفى فلانا حقه فاستوفاه وتوفاه اى اخذه وافيا وتوفى حق تعالى مخ وقتك روحنى قبض
ايلمك معناسنه مستعملدركه مخلوقنى كلا اخذ وقبض ايلمكدن يعنى روحك ظاهرا باطنا ياخود ظاهر الاباطنا
ابداندن تعلق وتصرفنى قطع ايدوب جانب اطلاقه قبض واسترجاع ايلمكدن عبارتدر شق اول موت وثانى
نوم اوله جقدر يقال توفاه الله اى قبض روحه الوفاة حصاة وزننده اسمدر اولمكه دينور يقال ادركته
الوفاة اى الموت الموفية محسنه وزننده برقريه آديدر الموفية محدثه وزننده مدينه منوره نك اسميدر الوفاء
سماء وزننده برموضعدر الميفا منبر وزننده تورقپاغنه دينور وكرپچ طبخ ايلدكلرى كرپچخانه يه دينور واطرافندن
يوكسك حواله يه دينور ميفاة دخى دينور هاله وفى دخى دينور رمى وزننده اوفى احمد وزننده اسمادندر اوفى
بن مطر وعبدالله بن ابى اوفى صحابيلردر التوافى تفاعل وزننده ناس بالجمله برارايه كلوب تمام اولمق معناسنه در
يقال توافى القوم اذا تتاموا الوافى اوزاندن بردرهمله دورت دانق وزنه اطلاق اولنور يقال هو على زنة الوافى
وهو درهم واربعة دوانيق اليائى الوقى واوك فتحى وقافك سكونيله والوقاية كتابه وزننده والواقية لاغيه
وزننده برنسنه يى صاقنمق حفظ وصيانت معناسنه در يقال وقاه يقيه وقيا ووقاية وواقية اذا صانه وتقول
العرب ق على ظلعك اى الزمه واربع عليه اواصلح اولا امرك فتقول فدوقيت وقيا ووقيا يعنى عربلر ق على ظلعك
ديرلر كه وقايه دن امر حاضردر اياغك اغسقلغنه باقوب عهده كدن خارج حركاتدن نفسكى صيانت قيل ديمكدر كه
مراد كندى عيبكى صاقن بين الناس معيوبلقله مشتهر اولمه ديمكدر ياخود ابتدا سن كندى مصلحتكى حفظ
واصلاح ايدوب بعده غيرك امورنى غائله سنه مشغول اوله سن ديمكدر بوشلك اشباع اوزره تفصيلى ظلع ورق
ماده لرنده مرور ايلدى ووقى ووقى غنى وزننده برايشى اصلاح ايلمك معناسنه در تقول وقيت الامر وقيا
ووقيا اذا اصلحته ووقى طوار باليني يورمكدن اياغى طاشلنمق معناسنه در يقال وقى الفرس من الحفا وقيا
بمعنى وجى كما يقال وفى من الحفا وقا من الباب الرابع التوقية تفعله وزننده بودخى برنسنه يى صقنمق معناسنه در
يقال وقاه بمعنى وقاه و برنسنه يى كوروب كوزتمك معناسنه در يقال وقاه اذا كلأه وحفظه الوقاء واوك فتحى

وكسريله والوقاية واوك حركات ثلاثيله شول شيئه دينوركه آنكله برنسنه صاقلنور يقال هذا وقاء له ووقاية
وهو مايوقى به الاتقاء افتعال وزننده برنسنه دن صاقنمق معناسنه درتقول اتقيته اذا حذرته بونك اصلى
اوتقيت ايدى التقى هدى وزننده والتقية غنيه وزننده والتقاء كساء وزننده بونلرده صاقنمق معناسنه در
تقول تقيته اتقيه تقى وتقيه و تقاء اذا حذرته شارحك بيانته كوره بونلركده اصلى واودر تا، واودن بدلدر
وعند البعض مصادر مزبوره افتعال موهومندندر شافيه ده بوبحث مبسوطدر التقوى دعوى وزننده اسمدر
صاقنمغه دينور يقال هو اهل التقوى اى الحذر بونك اصلى تقيا ايدى اسم ايله صفت بيننى فرق ايچون يايى واوه قلب
ايلديلر خزيا وصديا كلمه لرى كبى كه بونلر صفت اوللريله ياء واوه قلب اولنمدى وشارحك بيانته كوره تاء واودن
مبدلدر وقوله تعالى هو اهل التقوى اى اهل ان يتقى عقابه التقى غنى وزننده تقوا صاحبى آدمه دينور جمعى
اتقياء وتقواء كلور شرفاء وزننده نادر اوله رق الاوقية همزه نك ضمى وقافك كسرى ويانك تشديديله
والوقية همزه نك حذفيله اوزاندن يدى مثقال وزننده وقرق درهم اولان وزنه دخى دينور جمعى اواقى
واواقى كلور يانك تشديديله وتخفيفيله ووقايا كلور بقايا وزننده يقال وزنه اكثر من اوقية ووقية وهى
سبعة مثاقيل وكذا اربعون درهما شارح ديركه بونك وزنى افعوله در اضحوكه كبى ومؤلف اشبو
اوزان خصوصنى مكك ماده سنده تفصيل ايلدى الواقى صاقنوب صيانت ايديجى يه دينور ومنه يقال
سرج واق اى بين الوقاء يعنى تكلتوسى دوزاولمغله آتك صرتنى باصمقدن حفظ وصيانت ايديجى ايردر
وواقى كركتز تعبير اولنان قوشه دينور صرد معناسنه الوقى غنى وزننده بودخى سرج واقى يه دينور ابن وقاء
سماء وزننده وكساء وزننده برجلدر الموقى معظم وزننده دلير و بهادره اطلاق اولنور يقال رجل موقى اى شجاع
وقاء سماء وزننده ابن اياس دركه محدثدر التقى سمى وزننده برموضع اديدر ابو التقى هدى وزننده سبط
السلفى نام شيخ كبيرك داويلرى محمد بن الحسن وعبدالرحمن عيسى بن تقى نام ذاتلرك كنيه لريدر تقية الارمنازيه
برشاعره بديعة النظم در وتقية بنت احمد وتقيه بنت اموسان ايكى محدثه لردر اليائى الوكاء كساء وزننده قربه
وطلوم مقوله سنك اغزلرنى بغليه جق باغه دينور يقال شد القربة بالوكاء اى بالرباط الوكى واوك فتحى وكافك
سكونيله قربه مقوله سنك اغزنى بغلمق معناسنه در يقال وكى القربة يكيه وكيا اذا شدها بالوكاء الايكاء
همزه نك كسريله وكى معناسنه در يقال اوكى القربة وعلى القربة بمعنى وكاها وبخل وامساك ايلمك معناسنه
مستعملدر يقال سئل فاوكى اى بخل الاستيكاء حيوان سمزوب كوده سى ياغله طلوم كبى طولمق معناسنه در
يقال استوكت الناقة اذا امتلأت شحما و بطن منقبض اولمق معناسنه در يقال استوكى البطن اذا كان لايخرج
منه النجو وقربه وطلوم مقوله سى طولمق معناسنه در يقال استوكى السقاء اذا امتلأ اليائى الولى واوك فتحى
ولامك سكونيله برنسنه يه يك يقين اولمق معناسنه در يقال وليه يليه وليا من الباب السادس وولاه يليه
من الثانى اذا دنا منه وقرب وتقول كل مما يليك اى مما يقاربك وولى برشيئه قريب اولان نسنه يه دينوركه وصف
بالمصدردر تقول داره ولى دارى اى قريبة منها و بريغمورك عقبنده ياغان يغموره دينور يقال سقط الولى اى المطر
بعد المطر شارحك بيانته كوره بهار يغمورندنصكره جه اولان يغمور اوله جقدر وولى بومعناده مصدر اولور يقال
وليت الارض على المجهول اذا مطرت بالولى الولى غنى وزننده اسمدر بريغمور عقبنده ياغان يغموره دينور وولى برادمك
دوستنه ويار وصديقنه دينور يقال هو وليه اى محبه وصديقه ومعين ونصير معناسنه در يقال هو وليه اى نصيره
مؤلفك بصائرده بيانته كوره اشبو ولى ماده سى ايكى ياخود زياده نسنه نك بينلرينه اجنبى تخلل ايتميه رك متعاقبا
حصوللرينه موضوعدر واستعاره وجهيله حصول مذكور من حيث المكان ومن حيث النسبة ومن حيث الدين
ومن حيث الصداقة ومن حيث النصرة ومن حيث الاعتقاددر بيتده استعمال اولنور الولاية واوك كسريله مطلب
والولاية واوك فتحيله برنسنه يه قدرت جهتيله برأسه ضابط ومتصرف اولمق معناسنه دركه خداوندكار اولمق
تعبير اولنور يقال ولى الشيء وعليه ولاية وولاية من الباب السادس اذا ملك امره وعند البعض واوك فتحيله مصدردر
ذكر اولنان ولى ماده لرندن كه دوست وصديق اولمق و برآدمه معين ونصير اولمق معناسنه درو واوك كسريله خطه
معناسنه دركه واليك تحت توليتنده اولان ارض معينه دن عبارتدر اصطلاحمزده دخى ولايت وايالت تعبير اولنور
كذلك بكلك وحاكملك وپادشاهلق معنالرينه در فيقال وليه ولاية بالفتح اذا احبه ووليه وعليه اذا نصره ويقال
تحت يده ولاية بالكسر اى خطة وولى البلد اذا كان اميرا اوسلطانا فهو والى البلد ويقال القوم على ولاية واحدة
بالفتح والكسر اى يد واحدة يعنى برى برينه عون ونصرتله يكجهتلردر شارح ديركه سيبويه ديديكه ولايه فتحله

مصدردر امير ووالى اولمق معناسنه وكسرايله اسمدر بكلك وحاكملك و پادشاهلق معناسنه اماره ونقابه كبى
الايلاء همزه نك كسريله برادمى برايشه والى ومتصرف قلمق معناسنه در تقول اوليته الامراذا جعلته واليا عليه
و برادمى بر يتيمه وصى نصب ايلمك معناسنه در يقال اولاه على اليتيم اذا اوصى عليه التولية تفعله وزننده بودخى
برادمى برايشه والى ومتصرف قلمق معناسنه درتقول وليته الامر بمعنى اوليته وتازه خرما قور يمغه يوز طوتمق
معناسنه دركه معناى آيتدن ماخوذدر يقال ولى الرطب اذا اخذفى الهيج و برنسنه يه اكسه چويرمك
معناسنه در يقال ولى هار با اذاادبر و برنسنه دن اعراض ايدوب يوز دوندرمك على قول اندن الارغه اولوب
ايراقلشمق معناسنه در يقال ولى الشئ وعنه اذا اعرض اونأى وتولية فى البيع عقداوّل ايله وثمن اوّل ايله مالك
اولديغى متاعى من غير زيادة اخره نقل وتوجيه و بيع ايلمكدن عبارتدر يقال باعه تولية وهونقل ماملكه بالعقد
الاول وبالثمن الاول من غير زيادة الولاء واوك فتحيله ملك ومالكيت معناسنه در يقال هوصاحبه ولاء اى ملكا
ويقينلق معناسنه در يقال بينهما ولاء اى قرابة شارح ديركه ولاء عتق بونلردن مأخوذدر المولى ميمك فتحى
والفك قصريله مالك معناسنه در يقال هو مولاه اى مالكه وقوله دينور عبد معناسنه جاريه يه مولاة دينور وقول
ازادايدن ادمه دينورمعتق معناسنه وازاد اولمش قوله دينور معتق معناسنه و برادمك يار وهمدم صاحبنه دينور
وبركسه نك يقين خصمنه دينور عمزاده وطايى زاده كبى وقومشويه دينور جار معناسنه و برادمك همعهدينه وحليف
ومعاهدينه دينور فرائضده مولى الموالاة بوندندر و برادمك اوغلنه دينور يقال هذامولاه اى ابنه وعموجه سنه دينور
ومهمان ونزيلنه دينور وشريك واورتاغه دينور و برادمك قز قرنداشى اوغلنه دينوركه يكان تعبيراولنور
و برادمك ولبسنه دينوركه امورنده ولايتى اولان كمسه دن عبارتدر ولى نكاح وولى يتيم كبى و برادمك مربيسنه دينور
يقال هو مولاه اى ربه ومعين و ناصر معناسنه در وانعام ايدن ادمه دينور منعم معناسنه وانعام اولنمش ادمه دينور
منعم عليه معناسنه و برادمك دوستنه ومحبنه دينور و بركسه نك تابعنه دينور يقال هذامولاه اى تابعه ودامادة دينور
صهر معناسنه وسيدوذيشان ادمه دينور يقال هو مولاهم اى سيدهم ومولى لفظنك جمعى موالى كلور و بوقرب
معناسنه اولان ولى ماده سندن مفعل در المولوية اولويه وزننده مولالنمك معناسنه دركه موالى زمره سنه مشابهتدن
عبارتدر نه معنايه اعتبا اولنورسه اولسون يقال فيه مولوية اى يشبه الموالى التمولى تسلق وزننده موالى يه يعنى
سادات وكباره تشبه وتقليد ايلمك معناسنه در يقال هو يتمولى تموليا اى يتشبه بالموالى اى السادة التولى تفعل
وزننده برادمى دوست ايدنمك معناسنه در يقال تولاه اذا اتخذه وليا و برايشى درعهده ايلمك معناسنه در يقال
تولى الامر اذاتقلده و برادم اكسه چويروب كتمك معناسنه در يقال تولى هار با اذاادبر الولاة حصاة وزننده
والولية غنيه وزننده والتولى تفعل وزننده والولاء سحاوزننده والولاية واوك فتحى وكسريله جمله سى يقينلق
قرابه معناسنه در يقال انه لبين الولاة والولية والتولى والولاء والولاية اى القرابة ووليه وصف اولورقريبه معناسنه
يقال دار ولية اى قريبة الموالاة مباهاة وزننده والولاء جدال وزننده ايكى نسنه يى برى بر ارديجه قلمق معناسنه در
يقال والى بين الامرين موالاة وولاء اذاتابع وسور يدن بعضلرى بعضندن ايروب الارغه قلمق معناسنه در يقال والى غنمه
اذاعزل بعضها عن بعض وميزها التوالى تفاعل وزننده برى بر ارديجه اولمق معناسنه در يقال توالى عليه شهران
اذاتتابع وتازه خرماقور يمغه بشلمق معناسنه در يقال توالى الرطب اذا اخذفى الهيج الولية غنيه وزننده ايرك و پالانك
تكلتو سنه دينوركه دابه نك صرتنه كلور على قول تكلتو التنه يايلان پلاسه دينور ونسوانك احتياطا مهما ابن ايچون حفظ
ايلديكى زاد وطعامه دينور جمعى ولايا كلور الاستيلاء ميدانك نهايتنه بالغ اولمق معناسنه در يقال استولى على الامد
اذابلغ الغاية شارح ديركه اقتدار وتغلب معناسى بوندندر اولى لك همزه نك فتحيله برتعبيردركه آنكله وعيد
وتهديد قصد اولنور يقال اولى لك اى قاربك مايهلك ويقال اولى له واولى لى كذلك يعنى اكاداهية مهلكه مقارب
يعنى نازل وواقع اولسون ديمكدركه دعائيه در ياخود حكايه اولور پس قرب معناسندن اولان ايلاء كلمه سندن ماضى
اولوب فاعلى محذوف اولور شارحك بيانى اوزره بو محاورات عربدندر بعضلر اولى كلمه سنى احرى واجدر معناسنه
حمل ايله اولى لك العقاب اوالهلاك ايله تأويل ايلديلر كه عقاب ياخود هلاك سكا اهر وجهله اليقدر ديمك اولور
و بعضلر اصلى اولاك الله ماتكرهه اولمغله لام زائده در حق تعالى سكا خوشلنمديغك حالتى ايقاع ايلسون ديمك
اولور وعند البعض اولى كلمه سى و يل كلمه سندن مقلوب افعل درتته كه دون لفظندن ادنى مقلوب افعل در وعلى قول
آل يؤل ماده سندن فعلى اولمغله عقباك النار يعنى عاقبت واره جغك جهنم اولسون ديمك اولور انتهى واولى
بك لايق وسزا معناسنه كلور كه اقرب معناسندن مستعاردر يقال هواولى بكذا اى احرى جمعى اولى كلور همزه نك

فتحى ولامك كسريله اوالى كلور اعالى كبى واولون كلور اعلون كبى وتثنيه سنده اوليان دينور ومؤنثنده وليا دينور واوك
ضميله وتثنيه سنده وليان دينور وجمعنده ولى دينور واوك ضمى والفك قصريله ووليات دينور كبريات وزننده الياتى
الونى عصا وزننده رنج وامكدن اولان يورغنلغه دينور يقال به وناى تعب وسستلك وكوشكلك فترت معناسنه
اولمغله ضد اولور وناء دخى اغتدر مد ايله يقال به ونى ووناء اى فترة الونى رمى وزننده والونى صلى وزننده
والوناء كساء وزننده والونية واوك كسريله والونا فتا وزننده كوشك وسست وبى تاب اولمق معناسنه در
يقال ونى الرجل ينى ونيا وونيا ووناء وونية وونا من الباب الثانى اذافتر وضعف وناس برآدمى ترك واهمال ايلمك
معناسنه در يقال وناه القوم اذا تركوه وثوبك يكنى صغه مق معناسنه در يقال ونى الكم اذاشمره الاناء همزه نك
كسريله برآدمى بارجوانى سست وبى درمان ايلمك معناسنه در يقال اوناه اذا اضعفه التوانى تفاعل وزننده
برايشده تقصير وتكاسل وفتور ايلمك معناسنه در يقال توانى فى حاجته اذا قصر الوانية سست وعملمانده
ناقه يه دينور يقال ناقة وانية اى فاترة طليح الوناة والاناة همزه ايله قناة وزننده والانية غنيه وزننده آغر
طبيعتلو عورته دينوركه قيام وقعود ومشى آغر وكيج اولور يقال امرأة وناة واناة وانية اى حليمة بطيئة القيام
والقعود والمشى الميناء ميمك كسرى والفك قصرى ومديله اسكله يه دينور مرفأ معناسنه وصرچه نك
جوهرينه واصل وماده سنه دينور فارسيده كوهرآ بكينه ديرلر الونية غنيه وزننده والوناة حصاة وزننده
انجويه دينور على قول انجو دزيسنه دينور وونية چواله دينور و بر موضع آديدر التونية تفعله وزننده بركسه برايشده
جد واهتمام ايليوب تقصير وفتور ايله ايشلمك معناسنه در يقال ونى الرجل اذالم يجد فى العمل الواو حروف
هجادن برحرفدر ثلاثيه دندر و بونده وودخى دينور ثنائى اوله رق وواو لفظى كه مسمادر واو وياء ووادن مركبدر
وواوك اقسامى حروف لينه ده ذكر اولنور انشاءالله تعالى مترجم ديركه عند الاخفش اصلى اوج واودن عبارتدر
اليائى الوهى نهى وزننده برنسنه ده اولان يرتغه دينور جمعى وهى كلور صلى وزننده واوهيه كلور يقال
فى الثوب وهى اى شق ومصدر اولور برنسنه يرتوب يرتمق معناسنه در يقال وهى الثوب ووهى وهيا من الباب الثانى
والسادس اذاتخرق وانشق و برنسنه نك باغى كوشمك معناسنه در يقال وهى السقاء اذا استرخى رباطه و بلودك يغمورى
شدتله صولوسيكن ياغمق معناسنه دركويا كه بلود طلوم كبى يرتيلوب صويى بوشانمش اولور يقال وهى السحاب
اذاانبثق شديدا و برآدم بون واحمق اولمق معناسنه در يقال وهى الرجل اذاحمق و بركسه صالق دوشكون
وضعيف اولمق معناسنه در يقال وهى الرجل اذاسقط الوهية غنيه وزننده بردانه انجويه دينور يقال رايت
وهية كبيرة اى درة وايرى وتنومند اولان قربانلق دوه يه دينور الاوهية روميه وزننده ايكى طاغ ارالغنده اولان
فرجه يه دينور وطاغك تپه سندن دبنده اولان دره يه كلنجه يوره يه ويالمه دينور وى واوك فتحى و يانك سكونيله
كلمهٔ تعجبدر عجب وزهى ديمكدر وكاف خطاب لاحق اولوب ويك دخى دينور يقال ويك لزيد ووى له اى عجبا وكاه
اولور كه وى كلمه سى مخفف ومشدد اولان كان كلمه سنه كه حروف مشبهه دندر داخل اولور ووى كلمه سيله ويل
معناسندن كنايه اولنور يعنى ويل معناسنه ده مستعمل اولور واشبو ويكان الله يبسط الرزق لمن يشاء آيتنده
سيبويه ديديكه وى كلمه سى كان كلمه سندن مفصول اوله رق رسم اولنور وعند البعض الم تر معناسنه دركه
سن كورمدكمى ديمكدر بنه مرجعى تعجبدر و بعضلر و يلك معناسنه در يعنى اصلى و يلك ان ايدى على قول اعلم
معناسنه دركه امر حاضردر ووى كلمه سيله ويل وهلا كدن كنايه اولنور مترجم ديركه بوماده يى دخى شيخ رضى
اسم فعل بابنده شرح وتفصيل ايلمشدر فصــــــــل الهاء الواوى الهبوة هانك فتحى وبانك سكونيله
توزلولق غبره معناسنه در الهباء سماء وزننده توزه دينور على قول تتون كبى هوايه آغان توزه دينور يقال
صار هباء اى غبارا وهو مايشبه الدخان وهوايه آغوب و يريوزينه طاغلمش خرده طپراغه دينور مؤلفك بصائرده
بياننه كوره بوشعاع شمسله اوايچنده مرئى اولان خرده خرده توزاوله جقدركه باجه يه و پنجره يه طوغرى چكيلور
عامه كاذره تعبير ايدرلر وهباء قليل العقل آدملره اطلاق اولنور واحدى هباءه در جمعى اهباء كلور الهبو سمو
وزننده هوايه توز آغمق معناسنه در يقال هبا الغبار يهبو هبوا اذاسطع وقاچمق معناسنه در يقال هبا
الرجل اذافر واولمك معناسنه در يقال هبا الرجل اذامات الاهباء همزه نك كسريله توز توزمق معناسنه در
يقال اهبى الفرس اذا اثار الهباء الهابى مزار طپراغنه دينور التهبى تفعل وزننده توز توزمق معناسنه در
ومنه يقال جاء تهبى اى ينفض يديه يعنى اللرنى سلكه رك كلدى كه توزه رق كلدى ديمكدر الهبى هانك ضميله
دبى وزننده توزه بورنمش يعنى توز وطمان ايله قابلانوب نابديد اولمش كواكبه دينور يقال نجوم هبى اى هابية

قداستترت بالهباء بونك مفردی هابی در المتهبی اسم فاعل بنید سیله ضعیف بصره مبتلا آدمه دینور یقال
رجل متهب ای ضعیف البصر الهبو هانك فتحی و بانك سكونیله برجاعتدر الهباءة سحابه وزننده قبیلهٔ
غطفان یوردنده برارض آدیدر وآنده بروقعه اولمشدر هبی هانك فتحی و بانك كسریله آت قسمنه مخصوص زجر
وآزار كلماتندندر كه اشمك ضمننده سویلنور الهبی فتحیله وتشدید یا ایله كوچك معصومه دینور مؤنثی هبیه در
الهبایة ثمامه وزننده اغاج قبوغنه دینور الیائی هات تانك كسریله وزن بناسیله فعل امردر ویر معناسنه تقول
هات یارجل ای اعط شارح دیر كه بونك امر حاضردن ماعدا صیغه سنی عربلر استعمال ایلیوب اماته ایلدیلر
انجق حیره اهالیسی استعمال ایلدیلر وتقول هاتا وهاتوا وهاتی المهاتاة مباهات وزننده معاطاة معناسنه در
برآدمه برنسنه ویرمك معناسنه در یقال هاتاه ای عاطاه وتقول ماهاتیك ای ماانا بمعطیك الهتی هانك فتحی
وتانك سكونیله كیجه دن بروقته دینور یقال مضی هتی من اللیل ای هتیء الواوی الهتو هانك فتحی و تانك
سكونیله برنسنه یی یاقله یصوب قیرمق معناسنه در تقول هتوت الشیء اهتوه ای كسرته وطئا برجلی المهاتاة
مباهاة وزننده برآدمه نسنه ویرمك معناسنه در یقال هاتاه مهاتاة اذا اعطاه و بونك تصریفی معاطاة ماده سنك
تصریفی كبیدر الیائی الهثیان هانك وثای مثلثه نك فتحیله طپراق صاچق حثو معناسنه در شارحك بیانی اوزره
شین معجمه ایله حشو نسخه لری غلطدر یقال هثی التراب یهثیه هثیانا اذا حثاه الواوی الهجو هانك فتحی
وجیمك سكونیله والهجاء كساء وزننده برآدمی شعر ایله ذم وشتم ایلمك معناسنه در یقال هجاه الشاعر یهجوه
هجوا وهجاء اذا شتمه بالشعر و بو تعدید حروف تهجیدن مأخوذ در المهاجاة مباهاة وزننده شاعرلر بری برنی
هجو وقدح ایلمك معناسنه در تقول هاجیته مهاجاة ای هجوته وهجانی الاهجیه اثفیه وزننده والاهجوة
اجوه وزننده ماده هجو اولان نسنه در كه عامه هجویه تعبیر ایدرلر هجو ضمننده نظم اولنان قطعه وقصیده كبی
یقال بینهم اهجیة واهجوة یتهاجون بها الهجاء كساء وزننده برلفظی حروفیله تقطیع ایلمك معناسنه در كه
حروفنی الف باء وجیم ودال دیو تعداد ایلمكدن عبارتدر تقول هجیت حروف اللفظ هجاء اذا قطعتها وعددتها
وتقول تعلم هجاء الحروف ای تعدیدها وهجاء شكل وقیافت معناسنه در یقال هذا علی هجاء هذا ای علی شكله
التهجیة تفعله وزننده والتهجی تفعل وزننده بونلرده هجاء حروف معناسنه در تقول هجیت الحروف
وتهجیتها اذا عددتها الهجاوة عداوة وزننده كون پك اسی اولمق معناسنه در تقول هجو یومنا هجاوة من الباب
الخامس اذا اشتد حره الهجاة حصاة وزننده قورباغه یه دینور ضفدع معناسنه الاهجاء همزه نك
كسریله برشعری هجویه بولمق معناسنه در تقول اهجیت الشعر اذا وجدته هجاء المهجون مهتدون وزننده
اهتجاء كلمه سندن جمع اسم فاعلدر مهاجون معناسنه در كه بری برنی هجو ایله مشتغل اولان شاعرلردر یقال
هم المهتجون ای المهاجون الیائی الهجی هانك فتحی وجیمك سكونیله برنسنه قپالو اولیوب آچق اولمق
معناسنه در یقال هجی البیت هجیا من الباب الرابع اذا انكشف وكوز ایچرو باتمق معناسنه در یقال هجیت عین
البعیر اذا غارت الیائی الهدی هانك ضمی والفك قصریله طوغری یوله كتمكه دینور رشاد معناسنه وطوغری
یوله دلالت ایلمكه دینور كه اسمدر و بومؤنثدر ومذكر اولور یقال هو علی الهدی ای علی الرشاد ویقال سل الله
الهدی ای الدلالة علی الرشاد وهدی كوندزه اطلاق اولنور نهار معناسنه وهدی وهدی هانك فتحی ودالك
سكونیله وهدایه هانك كسریله وهدیه فدیه وزننده مطلوبه ایصال ایلمك شاننده اولان طریقه دلالت وارشاد
ایلمك معناسنه مصدر اولور یقال هداه یهدیه هدی وهدیا وهدایة وهدیة اذا ارشده و بو معناده لازم اولور كه
هدایت بولمق وهدایتلنمك معناسنه اولور یقال هداه فهدی ای اهتدی واشبو ماده ارائت طریق معناسنی
ملاحظه ایله بالنفس مفعول ثانی یه متعدی اولور یقال هداه الله الطریق واشارت طریق ملاحظه سیله الی
حرفیله متعدی اولور یقال هداه الیه وتلویح طریق ملاحظه سیله لام ایله متعدی اولور یقال هداه له التهدی
تفعل وزننده والاهتداء افتعال وزننده دلالت وارشادی قبولله هدایتلنوب طوغری یوله كتمك معناسنه در كه
مطاوعلردر یقال هداه فتهدی واهتدی ومطاوع اولمیه رق استعمال اولنور كه بنفسه طوغری یول بولمق
وطوغری یوله كتمك معناسنه اولور یقال هو لایهدی الطریق ثلاثیا ولایهتدی ولایهدی بفتح الیاء والهاء
وكسر الدال المشددة ولایهدی بفتح الیاء وكسرها مع كسر الهاء والدال المشددة ای لایكون مهتدیا بو راده
یهدی كلمه سی كه یانك وهانك فتحی ودال مشدده ایله در اصلی یهتدی ایدی تاء داله ادغام اولنوب تانك فتحه سیله
هاء مفتوح اولدی ایكنجی یه كوره التقاء ساكنین ایچون هاء مكسور اولدی واو جنجی یه كوره هانك كسره سنه

اتباعا یاء مكسور اولدی قال الشارح ومنه قوله تعالی افمن یهدی الی الحق احق ان یتبع امن لایهدی الا ان
یهدی الایه ای ام الذی لایهتدی الا ان یهدی من قولهم هدی بنفسه ای اهتدی واهتداء كلینی كویكی اوینه
كوندروب كیردك ایلمك معناسنه در یقال اهتدی العروس الی بعلها ای زفها الیه وسائره تقدم ایلمك معناسنه
مستعملدر یقال اهتدی الفرس الخیل اذا صار فی اوائلها الهدو عدو وزننده والهادی طوغری یول
كوستوریجی دلیل ومرشده دینور یقال رجل هدو وهاد ای یرشد المهیدیة مصغر بنیه سیله برآدمك بولندیغی
حال وشان وسیرتنه دینور بونك مكبری یوقدر یقال هو علی مهیدیته ای علی حاله یعنی التی كان علیها الهدیا
مصغر بنیه سیله برشیئك مثل ومانندینه اطلاق اولنور یقال لك عندی هدیاها ای مثلها ضمیر قصدیه راجعدر
الهدیة هانك حركات ثلاثی ودالك سكونیله برایشك راست ودرست اوله جق سمت وجهتنه اطلاق اولنور
یقال نظر فلان هدیة امره مثلثة ای جهته الهدی والهدیة هانك فتحی وكسری ودالك سكونیله برآدمك
سیرت ومسلك وطریقته دینور راه وروش معناسنه یقال هدی هدی فلان وهدیته ای سار طریقته وسیرته
الهادی هدایت ایدیجی كه ذكر اولندی وسائردن ایلری ومتقدم اولانه اطلاق اولنور یقال هو هاد ای متقدم
و بوینه اطلاق اولنور اعضاء سائره دن متقدم اولدیغیچون جمعی هوادی كلور وهوادی اللیل كیجه نك اوائلنه
اطلاق اولنور یقال ینام فی هوادی اللیل ای اوائله وهوادی الابل دوه سوریسنك اوكلرنده اولوب ابتدا ظهور
ایدن دوه لردن عبارتدر وهادی اوق ومزراق تمرنه دینور یقال اصابه هادی السهم ای نصله وخرمنه
قوشیلان اكوزلرك الی ایچنده دوران ایدن اكوزه دینور كه راكس دخی دیرلر وارسلانه دینور الهدیة غنیه
وزننده ارمغانه دینور اكثری حاجات اوكلرنده تقدیم اولندیغیچون یاخود الفت ومحبته ارشاد ایچون یاخود مهدی له
یانه صاحبندن مقدم واردیغیچون اوله جمعی هدایا وهداوی كلور بونده واوك كسریله ده لغتدر وهداوی كلور
واوك كسریله یقال ارسل هدیة وهی ما اتحف به الاهداء همزه نك كسریله والتهدیة تفعله وزننده برآدمه ارمغان
كوندرمك معناسنه در یقال اهدی له الهدیة اذا اتحفها واهداء كلینی داماد طرفنه كوندروب كیردك ایلمك
معناسنه در یقال اهدی العروس الی بعلها اذا زفها الیه وتهدیه ظاغتمق معناسنه در یقال هدی الشیء اذا فرقه
المهدی منبر وزننده ایچنده هدیه ارسال اولنان ظرفه دینور طبق وقطوكبی وكثیرة الاهداء اولان خاتونه دینور
شارح دیر كه بونده صواب اولان مد ایله اولمقدر الهداء كساء وزننده عارفانه طریقیله طعام ایلمك معناسنه در كه
هر بری بر دن اوكتوروب مجتمعا صفا ایتمكدن عبارتدر یقال هادی الرجلان هداء اذا جاء احدهما بطعام والاخر
بطعام فاكلا معا وهداء ثلاثیدن مصدر اولور كلینی كویكویه یولمق معناسنه یقال هدی العروس الی بعلها
هداء اذا زفها الیه وهداء عقلی ضعیف بلادتلو نادان كمسنه یه دینور یقال رجل هداء ای ضعیف
بلید الهدی غنی وزننده طوتساغه دینور اسیر معناسنه وكلینه دینور هدیه دخی دینور هاء ایله عروس
معناسنه وحرم شریفه سوق اولنان قربانه دینور واكاهدی دخی دینور هانك فتحی ودالك سكونیله یقال
اهدی الی الحرم هدیا وهدیا وهو ما اهدی الی مكة مؤلف بوراده كاهدی فیهما عنوانیله رسم ایلمكله شارح دیر كه
تثنیه ضمیرینك وجهی معلوم دكلدر غالبا عباره ده سقطه واقعدر زیرا امهات سائره ده الهدی ما اهدی الی مكة
والرجل ذو الحرمة كالهدی فیهما عبارتیله مثبت اولمغله بوراده دخی عنوان مرقومله ایكن اقلام نساخدن ساقط
اولمشدر پس هدی غنی وزننده هدی دالك سكونیله عز وحرمت ووقع وحشمت صاحبی آدمه ده دینور الهادیة
عصایه اطلاق اولنور یقال توكأ علی الهادیة ای العصا وصوایچره توموب چقمش قیایه دینور الهداة اداة وزننده
ومراد فیدر كه آل آتیدر براق و پوصات وآوادنلق تعبیر اولنور هاء همزه دن مبدلدر المهدیة مرثیه وزننده
مغربده بر بلده آدیدر هدیه ثمنیه وزننده وهدیه سمیه وزننده اسامی نسواندندر التهادی تفاعل وزننده
ایكی طرفه تمایل ایله صالنه رق یورمك معناسنه در یقال تهادت المرأة اذا تمایلت فی مشیتها مترجم دیر كه تهادی
هدیه لشمك معناسنده ده كلور ومنه الحدیث تهادوا وتحابوا یعنی بری بریكزه هدیه اهدا ایده سز كه محبتكزه وسیله اولور
المهاداة مباهاة وزننده ایكی جانبه پوجه اوره رق یورمك معناسنه در یقال جاء یهادی بین اثنین ای یتمایل
الیائی الهذی هانك فتحی وذال معجمه نك سكونیله والهذیان فتحاتله هرزه و یاوه ونامعقول سوز سویلمك
معناسنه در یقال هذی الرجل هذیا وهذیانا من الباب الثانی اذا تكلم بغیر معقول لمرض اوغیره الهذاء
غراب وزننده هرزه و یاوه و پریشان سوزه دینور یقال هذا هذاء من القول ای كلام غیر معقول الهذاء والهذاءة
هانك فتحی وذالك تشدیدیله هرزه سویلیجی پریشان كفتار آدمه دینور یقال رجل هذاء وهذاءة ای كثیر الهذیان

الاهذاء همزه نك كسريله اتى مهرا اولنجه پشورمك معناسنه در يقال اهذيت اللحم اذا انضجته حتى لا يتماسك
الواوى الهذو عزو وزننده برنسنه يى قلجله برچالمده كسمك معناسنه در تقول هذوته بالسيف هذوا اذا هذذته به
بوراده هذوت السيف نسخه سى غلطدر وهذو وهذى لفظنده لغتدر كه صاچمه صپان سوز سويلمك معناسنه در
تقول هذوت فى الكلام هذوا لغة فى هذيت الواوى الهراوة هانك كسريله ايكى قسراغلك آديدر و عصايه
وچوپه سته دينور جمعى هراوى كلور هانك و واوك فتحيله وهرى كلور عتى وزننده وهرى كلور كسرتيله
يقال ضربه بالهراوة اى العصا الهرو سرو وزننده والتهرى تفعل وزننده عصا ايله اورمق
معناسنه در يقال هراه يهروه هروا وتهراه اذا ضربه بالهراوة اليائى الهرى جرى وزننده هرو لفظنده
لغتدر كه عصا ايله اورمق معناسنه در يقال هراه يهريه هريا اذا ضربه بالهراوة الهرى هانك ضمى وراءنك
سكونيله ميرى غلالى يغيلان بيوك انباره دينور جمعى اهراء كلور يقال نقل الطعام الى الهرى وهو بيت كبير
يجمع فيه طعام السلطان هراة حصاة وزننده خراسان ايالتنده بر بلده آديدر وفارس اولكه سنده بر قريه
آديدر نسبتنده هروى دينور عربى وزننده التهرية تفعله وزننده هراة شهرنده نسج اولنمش ثوب ايدنمك
ياخود ثوبى صارى يه بويامق معناسنه در زيرا انده اعلا صارى بويه اولمغله اكثرى ثوابى صارى ايدرلر يقال
هرى ثوبه اذا اتخذه هرويا او صفره الهراء شداد وزننده ثوب هروى صاتيجى يه دينور ومنه معاذ الهراء
لبيعه الثياب الهروية المهاراة مباراة وزننده برآدمك صقالنه كولوب طنز وتمسخر ايلمك معناسنه در يقال
هاراه اذا طانزه بوراده ناظره نسخه سى غلطدر الهراء كساء وزننده خرما فدانينه دينور فسيل معناسنه
الواوى الهزو عزو وزننده كزمك معناسنه در يقال هزا الرجل يهزو هزوا اذا سار ابو هزوان النبطى
كه سحبان وزننده امراء امويه دن هشام بن عبد الملك خواشبسندن بركمسه در الواوى الاهساء همزه نك فتحيله
دلك وحيران اولمش كسه لره دينور مفردى مسموع دكلدر يقال هم اهساء اى المتحيرون الواوى المهاشاة
شين معجمه ايله مباهاة وزننده بركسه ايله لاغ ولطيفه ايلمك معناسنه در يقال هاشاه اذا مازحه الواوى الهصو
هانك فتحى وصادك سكونيله قوجه بيق معناسنه در يقال هصا الرجل يهصو هصوا اذا اسن وكبر الاهصاء
همزه نك فتحيله تند وقوى وشديد اولان آدملره دينور يقال هم الاهصاء اى الاشداء المهاصاة مباهاة وزننده
برآدمك بلنى قيروب خرد ايلمك معناسنه در يقال هاصاه اذا كسر صلبه الواوى المهاضاة ضاد
معجمه ايله مباهاة وزننده برآدمى بونسنوب هزل واستخفاف ايلمك معناسنه در يقال هاضاه اذا استحمقه
واستخف به الاهضاء همزه نك فتحيله جماعات انسانى يه دينور الهضاة هانك كسريله زلف وذوابه معناسنه در
وقا نجق جماره دينور الواوى الهطو خطو وزننده آتمق معناسنه در يقال هطا به يهطو هطوا
اذا رمى به الهطى هدى وزننده كورش طوتشمق صراع معناسنه در ياخود شدتله اورشمق معناسنه در يقال
وقع بينهما الهطى اى الصراع او الضراب الشديد اليائى الهاغية غين معجمه ايله لاغية وزننده بوننه
وكوشك خاتونه دينور يقال امرأة هاغية اى رعناء الواوى الهفو عفو وزننده والهفوة خطوة وزننده
والهفوان هذيان وزننده سرعتله كتمك معناسنه در يقال هفا الرجل يهفو هفوا وهفوة وهفوانا اذا اسرع
وقوش قناد قاقوب اوچمق معناسنه در يقال هفا الطائر بجناحيه اذا خفق و برآدمك اياغى قايوب سورچمك
معناسنه در يقال هفا الرجل اذا زل وآجقمق معناسنه در يقال هفا زيد اذا جاع وهفو وهفو سمو وزننده يوك
پاره سى هوايه آغوب توزمق معناسنه در يقال هفت الصوفة هفوا وهفوا اذا ذهب و يل يوك پاره سنى هواده برى اوته
اوينا تمق معناسنه در يقال هفت الريح بالصوفة اذا حركتها وذهبت بها وكوكل متعلق اولديغى نسنه نك
اردنجه كتمك معناسنه در يقال هفا الفؤاد اذا ذهب فى اثر الشئ وسويوب طربناك اولمق معناسنه در يقال
هفا الرجل اذا طرب الهفا عصا وزننده بركره ياغوب بركره ديكوب ارالق ويرن يغموره دينور يقال عطاؤه
كالهفا وهو مطر يمطر ثم يكف الهفو هانك فتحى وفانك سكونيله جست وخفيف آدمه دينور الهوافى قوافى
وزننده آزمش دوه لره دينور يقال هذا من هوافى الابل اى ضوالها مفردى هافيه در الهفاة هانك فتحيله يغمور
دانه سنه دينور مطره معناسنه يو خبسه جوهرينك وهمى كبى نظره معناسنه دكلدر ورهمه درن يعنى متصل
ياغان يغموردن بر مقداره دينور الاهفاء همزه نك فتحيله بون واحمق آدملره دينور يقال هم اهفاء اى حمق
ظاهرا مفردى مستعمل دكلدر المهافاة مباهاة وزننده برآدمى بركمسنه كندى هوا وهوسنه ميل ايتدرمك
معناسنه در يقال هافاه اذا ماله الى هواه اليائى شارحك بيانه كوره بوراده واو نسخه لرى غلطدر الهقى

هانك فتحى وقافك سكونيله هرزه وهذيان سويلمك معناسنه در يقال هقى الرجل يهقى هقيا اذا هذى و برآدمى ذم وقدح
ايدوب ديلمك معناسنه در يقال هقى فلانا اذا تناوله بالقبيح وكوكل مفتون اولديغى نسنه نك اكسه سنده كتمك
معناسنه در يقال هقى فؤاده اذا هفا الاهقاء همزه نك كسريله افساد ايلمك معناسنه در يقال اهقاه اذا افسده
الواوى الاهكاء همزه نك فتحيله آشفته وحيران آدملره دينور يقال هم اهكاء اى المتحيرون المهاكاة مباهاة
وزننده برآدمك عقلنى استصغار ايدوب ابله واحمق يرينه قومق معناسنه در يقال هاكاه اذا استصغر عقله الواوى
المهالاة مباهاة وزننده برآدمى قورقنج نسنه ايله بلكدوب قورقتمق معناسنه در يقال هالاه اذا فازعه و بو هاول
ماده سندن مقلوبدر هلا هانك فتحى والفك قصريله آت قسمنه مخصوص زجر وآزار حكايتندر اوته وآلارغه
ديمكدر ذو هليان هانك ولام مشدده نك كسريله ذو بليان وزننده ومرادفيدر كه نابديدلك واديسنه اطلاق اولنور
يقال ذهب بذى بليان وبذى هليان اى حيث لا يدرى و بونلر غير منصرفلردر وبعضا منصرف اولورلر واشبو هليان مهالاة
ماده سندندر كه حاصلى قورقنج يره كيتمكله نابديد اولدى ديمكدر و بونلر مبالغه يى متضمن تراكيب مخصوصه درنته كه
بليان ماده سنده تفصيل اولندى اليائى الهمى هانك فتحى وميمك سكونيله والهمى صلى وزننده والهميان فتحاتله
اقق معناسنه در يقال همى الماء والدمع هميا وهميا وهميانا من الباب الثانى اذا سال وكوز ياشنى صاپر صاپر
دوكمك معناسنه در يقال همت العين اذا صبت دمعها وحيوانلر اوتلامغه بردن قوشوب كتمك معناسنه در يقال
همت الماشية اذا ندت للرعى وهمى دوشمك معناسنه در يقال همى الشئ اذا سقط الهوامى هانك فتحيله آزوب پراكنده
اولمش دوه لره دينور يقال هو من هوامى الابل اى ضوالها الهميان هانك كسريله سراويل باغنه دينور كه اوچقور
تعبير اولنور واقچه كيسه سنه دينور يقال جعل الدراهم فى الهميان اى وعائها وهميان بر شاعر اديدر و بونده
حركات ثلاثه ز بازده در شارح ديركه هميان فارسيده دغار جغه دينور ازهرى بونك دخيل اولمسنه ذاهب اولدى
وعند البعض معربدر هميان غثيان وزننده بر موضع اديدر هما هانك فتحيله اما لفظنده لغتدر كه كلمه استفتاحدر
تقول هما والله اى اما الواوى الهمو هانك فتحى وميمك سكونيله همى لفظنده لغتدر اقق معناسنه در يقال هما
الدمع يهمو هموا لغة فى همى الواوى الهنو هانك كسريله وقت وزمان معناسنه در يقال مضى هنو اى وقت
و برقبيله پدرينك اسميدر الهن هانك فتحى ونونك تخفيفيله اخ وزننده شئ معناسنه در يعنى انكه اسمى
ذكر ايلمديكك هر اسم جنسدن كنايه اولنور بوندن عامه تركيده نسنه محرفى اولان نسنه ايله تعبير اولنور كه تاى
فوقيه در يقال هذا هنك اى شيئك شارح ديركه اكثرى تصريحى مستهجن ياخود غير مناسب اولان محلده ايراد
اولنور و بونك اصلى هنو ايدى اخ واخوكبى ويقال فى النداء للرجل ياهن اقبل اى يا رجل اقبل و ياهنان اقبلا
وياهنون اقبلوا وللمرأة ياهنة اقبلى ويقال ياهنت اقبلى على زنة انت طويلة و بواخت و بنت كلمه لرى كبى اولور
جمعنده هنات وهنوات دينور فتحاتله وجاء فى الحديث هنية مصغرة هنة اصلها هنوة اى شئ يسير ويروى
هنيهة بابدال الياء هاء يعنى جاء فى الحديث عن ابى هريرة رضى الله عنه قال كان النبى عليه السلام يسكت بين التكبير
والقراءة اسكاتة قال احسبه هنية وكذا فى الحديث انه اقام هنية اى قليلا من الزمان وهو تصغير هنة و يقال هنيهة
پس مصغرى يك ازجه نسنه دن كنايه اولنور وهن كلمه سنك تثنيه سنده هنان وهنوان دينور ونسوانه مضاف اولورسه
فرجى مراد اولور يقال هن المرأة اى فرجها شارح ديركه نسوانه مخصوص دكلدر بلكه رجال ونسوانك موضع
عورتلرنده استعمال اولنور الهناة قناة وزننده داهيه يه اطلاق اولنور جمعى هنوات كلور فتحاتله اليائى هنيت
متكلم ماضى اوله رق فعلت معناسندن كنايه اولور كه بن ايتدم و بن ايشلدم ديمكدر و بو هن كلمه سندن متصرفدر
الواوى الهوة قوة وزننده چقور وانكبه يره دينور ياخود يك درين اولان چقور يره دينور يقال سقط فى الهوة
اى ما انهبط من الارض او الوهدة الغامضة منها الهواءة رمانه وزننده هوة معناسنه در الهو هانك فتحى وواوك
تشديديله جانب معناسنه در يقال قعد فى هو اى جانبه وباجه يه دينور كوة معناسنه اليائى الهواء سماء وزننده برايله كوك
اراسنده دينور جو معناسنه شارح ديركه عند التحقيق عناصر اربعه اقسامندندر كه كره ناردن اشاغى وماء وترابدن
يوقرى جرم بسيط وحار ورطب وشفاف ولطيف ومتحرك در انتهى وهواء برنسنه ايله مملو ومشغول اوليوب مطلقا
فارغ وخالى اولان يره اطلاق اولنور قال الشارح ومنه قوله تعالى وافئدتهم هواء اى لا عقول لهم وقورقق جبان آدمه
اطلاق اولنور قلبى جرأتدن خالى اولديغيچون المهواة مرماة وزننده والهوة كوة وزننده والاهوية اثفية وزننده
والهاوية بونلرده هواء معناسنه در كه ارض وسماء بيننده عبارتدر الهوى هانك فتحى والفك قصريله برنسنه يه
مفتونلغه دينور عشق معناسنه در اسمدر و بوخيرده وشرده مستعمل اولور يقال اخذه هوى شئ وهوى حسن

اى عشق ونفسك اراده وآرزوسنه دينور كه مرادشهواته آرزودر بونلرصاحبنى ورطه يه دوشورديكندن اطلاق اولندى يقال لاتتبع هوى النفس اى ارادتها شارحك بيانته كوره جمعى اهواء كلور وهوى نفسك اراده وارز وايلديكى نسنه يه دينور يقال هوهواه اى مهويه وهوى برنسنه يه محبت ايلمك معناسنه مصدر اولور يقال هو يه هوى من الباب الرابع اذا احبه الهوى هانك ضميله عتى وزننده مزراق تمرننك ضربه سندن اولان يارهنك لاله كبى اغزى اچلمق معناسنه در يقال هوت الطعنة تهوى هويا اذا فتحت فاها وشاهين وعقاب مقوله سى قوش يوقريدن اشاغى يه برنسنه اوزره صاعقه كبى سوزيلوب اينمك معناسنه در يقال هوت العقاب اذا انقضت على صيد اوغيره وبرنسنه يوقريدن اشاغى يه دوشمك معناسنه در يقال هوى الشئ اذا سقط وبرنسنه يى المق ايچون ال صونلمق وال اوزاتمق معناسنه در تقول هوت يدى له اى امتدت وارتفعت ويل اسمك معناسنه در يقال هوت الريح اذا هبت واولمك معناسنه در يقال هوى فلان اى مات الاهواء همزه نك كسريله بودخى يوقريدن اشاغى يه دوشمك معناسنه در يقال اهوى الشئ اذا سقط وبرنسنه يه ال صونلمق معناسنه در تقول اهوت يدى له اذا امتدت وارتفعت شارح ديركه بو معناده هوى واهواء باء ايله متعدى اولورلر كه برنسنه يه ال صونمق معناسنه اولور الانهواء انفعال وزننده بودخى يوقريدن اشاغى يه دوشمك معناسنه در يقال انهوى الشئ اذا سقط من علو الى سفل الهوى غنى وعتى وزنلرنده والهويان هذيان وزننده بونلرده يوقريدن اشاغى يه دوشمك معناسنه در يقال هوى الشئ هويا وهويا وهويانا اذا سقط من علو الى سفل وعند البعض هوى غنى وزننده يوقرى آغوب چقمق معناسنه در وهوى عتى وزننده اينشه وانكبه يه اينمك معناسنه در فيقال هوى الرجل هويا اذا اصعد وارتفع وهوى الرجل هويا اذا انحدر الهوة كوه وزننده يوقرى يه آغوب چقمق معناسنه در يقال هوى الرجل الجبل هوة اذا اصعده وارتفع الهوى عمى وزننده محبت معناسنه اولان هوى ماده سندن اسم فاعلدر محب ودوست معناسنه در يقال هوله هواى محب الاستهواء شيطان برادمك عقل وشعورنى چالمق ياخود سركشته وحيران قلمق ياخود هوا وهوسنى كنديسنه خوش كوسترمك معناسنه در ومنه قوله تعالى كالذى استهوته الشياطين فى الارض الاية اذهبت بهواه وعقله او استهامته وحيرته اوزينت له هواه الهاوى چكركه يه اطلاق اولنور هاوية حرف تعريفسز والهاوية حرف تعريفله جهنم اسماسندندر اعاذنا الله منها شارح ديركه سقوط معناسندن مأخوذدر حرف تعريفدن تجردى علم اولديغنه مبنى وحرف تعريفله لمح وصفى متضمن اولديغندن ناشى در ومنه قوله تعالى فامه هاوية اى جهنم الهوى غنى وزننده وعتى وزننده والتهواء تاى مفتوحه ايله كيجه دن برساعته دينور يقال مضى هوى من الليل وهوى وتهواء اى ساعة اهوى احرى وزننده وسوقة اهوى ودارة اهوى برموضعدر الواو الهاء حروف مهموسه دن برحرفدركاه اولوركه حرف آخره يعنى ياى تحتيه يه وهمزه يه والفه ابدال اولنور وبركلمه نك اولنه واخرينه زياده قلنور الهوهاة هانك فتحى وضميله بون واحمق ادمه دينور وشول قيويه دينور كهيك ككبش اولمغله ايچنه نزول ايده جك كمسه ايچون اصلا ال يابشه حق واياق ايلشديره جك يرى اولميه يقال بئر هوهاة اى لامتعلق لها ولا موضع لرجل نازلها لبعد جاليها الهوية غنيه وزننده دبى پك درين چقوره وقيويه دينور الهوى غنى وزننده قولق كورلتيسنه دينور يقال سمع لاذنه هويا اى دويا وقولق كورلده مك معناسنه مصدر اولور يقال هوت اذنه هويا اذا دوى هى هانك فتحى وياى مشدده نك كسر اوزره بناسيله اسم فعل امردر اسرع فيما انت معناسنه كه مشتغل اولديغك ايشده چابك اول ديمكدر وروبدك وهاك كلمه لرى كبى اكا دخى كاف خطاب لاحق اولور تقول هيك يارجل اى اسرع فيما انت شارح ديركه تثنيه وجمعنده هيا وهيوا دينور الهيان هانك فتحى وياتك تشديديله امر وحال وشان معناسنه در يقال ماهيانه اى ما امره شارح ديركه بو تعبير ماء استفهاميه ايله بوعنوانده عربدن مسموعدر وهيان مجهول كمسه دن كنايه اولوركما سيذكر المهاواة مباهاة وزننده برادمه مدارا ايلمك معناسنه در يقال هاواه اذا داراه ويهمز فيقال هاوءه الهواء كساء وزننده برنسنه يه اقبال وتوجه ايلمك معناسنه درنته كه لواء برنسنه يه اكسه ويروب يوزدوندرمك ادبار معناسنه در وبونلر مزدوجا استعمال اولنور بركره رفق وملايمت كوستوروب وبردفعه شدتله معامله ايلمك موقعنه مخصوصدر مثلا برادم برنسنه يى انكار ياخود تعصب ايلدكده كاه سهولت وملايمت وكاه تشديد وتضييق ايلمك كبى يقال عامله بالهواء واللواء وهوان يقبل بالشئ ويدبر اى يلاينه مرة ويشاده اخرى هى هانك كسرى وياتك تخفيفى وتشديديله ضميردر مفرد مؤنثدن كنايه درنته كه هومفرد مذكردن كنايه در يقال هى هند وكاه اولوركه آخرنده اولان ياء حذف اولنور يقال حتاه فعلت ذاك اى حتى هى فعلت ومنه قول الشاعر * ديار سعدى اذه من هوا كا * اى اذهى هى بن بى هانك وياتك فتحى وياراك تشديديله وهيان

بن بيان كذلك تشديدايله مجهول الذات والنسب اولان كمسه دن كنايه اولنور يقال هوهى بن بى وهيان بن بيان اى لايعرف هو ولا ابوه بعضلر ديديكه هى حضرت آدم عليه السلام اولادندن ايدى لكن نسلى منقطع ومنقرض اولدى بعده مطلقا مجهول شخصدن كنايه ايلديلر وتأكيد ايچون كلمه سنده مضاف ايلديلر وهيان وبيان دخى انلردن مبالغه در خلاصه بى نام ونشان شخصدن انلر ايله كنايه ايلديلر مؤلف بونى بى ماده سنده دخى ذكر ايلدى هى هانك وياى مشدده نك فتحيله مهموزه ده لغتدر كه كلمه تعجبدر ماء استفهاميه يه مقرونا استعمال اولنور تقول ياهى مالى وياهى مالى اى يا عجبا مالى وعربلر فى وشئ كلمه لرنى دخى بونك كبى محل تعجبده استعمال ايدرلر وهر برنى برمعنادن تصور ايدرلر وبونده ما كلمه سى ابتداء اوزره مرفوع وخبرى ما بعدنده اولان ظرفدر هيا هيا هانك فتحى وياتك تشديديله دوه قسمنه مخصوص زجر وآزار حكايتندندر چابك اشوب يوريمسى ضمننده تفوه اولنور شارحك بيانته كوره مكرر اوغير مكرر ايراد اولنور فصل الياء اليد يانك فتحى ودالك تخفيفيله اعضاء بدنيه دن اله دينور كف معناسنه كه فارسيده دست دينور بيلكجه دن بروپرمقلر ايله ال اياسندن مركب اولان عضو معهوددر بعضلر پرمقلرك اوجلرندن اموز باشنه وارنجه مقدار ايله تحديد ايلديلر يقال ضربه بيده اى بالكف اوهى من اطراف الاصابع الى الكتف ويد لفظنك اصلى يدى ايدى دالك سكونى وآخرده ياى مخففه ايله بعده ياء تخفيفا حذف اولندى وجمعى ايدى كلور همزه نك فتحى ودالك كسريله ويدى كلور يانك ضمى ودالك كسرى وياتك تشديديله كه فعول وزننده اولور وجمع الجمع ايادى كلور افاعى وزننده ويد لفظنده يدى كه فتى وزننده در ويده كه هايله در ويد كه دال مشدده ايله در لغتدر وفتى وزننده يدى لغتنه كوره تثنيه سنده يديان دينور لغت اوله كوره يدان دينور شارح ديركه يد لفظنى پرمقلرك اوجلرندن اموز باشنه وارنجه مقدار ايله تحديد ايلمك قطع يد سارق ماده سنه مخالف اولور لكن بونده حقيقت اولورسه معناى اولده مجاز اولور زيرا جنايت سرقت كف ايله صورت بولورحتى ابدست خصوصنده غسل يد دخى معناى اوله متعلقدر خوارج طائفه سى قول ثانى يى اعتبار ايلمرله منكبدن قطع ايدرلر انتهى ويد جاه وقدر وشان معناسنه مستعملدر يقال له عند الناس يد اى جاه ووقار وتمكين ورزانت معناسنه مستعملدر تقول شاهدت فيه يدا اى وقارا وبرنسنه يه مستحق اولانى اندن منع وتحريم معناسنه مستعملدر ومظلومى اوزرندن ظلم وستمى منع معناسنده مستعملدر يقال هو صاحب اليد اى يمنع الظلم وبوله اطلاق اولنور يقال اخذبهم يد البحر اى طريقه وبلاد يمنه اطلاق اولنور كويا كه جزيرة عربك يدى منزلنده در وزور وقوت معناسنه مستعملدر يقال به يد عظيمة اى قوة قال الشارح ويقال أديد أيدا اذا قوى وقدرت معناسنه مستعملدر تقول الامر بيد الله اى بقدرته وسلطان وولايه معناسنه در تقول مالك عليه يد اى سلطان وولاية وملك معناسنه دركه ميمك كسريله در يقال هذه الدار فى يده اى فى ملكه وجماعته اطلاق اولنور يقال القوم يد واحدة اى جماعة واكل معناسنه مستعملدر آلت اولديغيچون يقال هو اشد يدا اى اكلا وپشيمانلغه دينور عادتا نادم اولان النى اصروب ياخود تاسفله تقليب ياضرب وتصفيق ايلديكى تصورينه مبنى در يقال اخذته عليه يد اى ندم ومدد وغياث معناسنه مستعملدر يقال نجا بيده اى بغياثه وانقياد واستسلام معناسنه در شارح ديركه بوراده استلام نسخه سى غلطدر وقال قالوا فى حديث اعطوا الجزية عن يد اى عن انقياد واستسلام ومنه حديث عثمان رضى الله عنه هذه يدى لعمار اى انا مستسلم له منقاد لكن استلام معناسى دخى صحيحدر كه حجر اسوده ال سورمك ومس ايلمك معناسنه در زيرا فعل مزبور يدك فعليدر كما فى النهاية وفى الحديث الحجر الاسود يمين الله فى الارض قال هذا كلام تمثيل وتخييل واصله ان الملك اذا صافح رجلا قبل الرجل يده فكان الحجر الاسود لله عز وجل بمنزلة اليمين للملك حيث يستلم ويلثم ومنه الحديث الاخر وكلتا يديه يمين اى ان يديه تبارك وتعالى بصفة الكمال لانقص فى واحدة منهما لان الشمال تنقص عن اليمين وكلما جاء فى القران والحديث من اضافة اليد واليمين وغير ذلك من اسماء الجوارح الى الله تعالى فانما هو على سبيل الاستعارة والمجاز وذل وحقارت معناسنه در ومنه قوله تعالى حتى يعطوا الجزية عن يد اى عن ذل ونعمت معناسنه مستعملدر يقال انه لذو يد اى نعمة وبرادمه برينك ايلديكى احسان ومكرمه وجميله يه اطلاق اولنور تقول لفلان عندى يد اى احسان اصطنعه على اشبو نعمت واحسان معنالرنده جمعى يدى كلور ياى اولانك حركات ثلاثى ودالك كسريله وايدى كلور همزه نك فتحى ودالك كسريله شارح ديركه بعضلر ايدى كلمه سنى جارحه نك وايادى يى نعمت واحسانك جمعنه تخصيص ايلديلر ظاهرا استعمال قبيلندندر انتهى وتقول العرب اعطاه عن ظهر يد اى فضلا لا ببيع ومكافاة وقرض يعنى اول نسنه يى غرض وعوضسز حسبى اوله رق ويردى ديمكدر ويقال ابتعت الغنم يدين اى بثمنين مختلفين يعنى اول قيونلرى بن ايكى كونه

مطلب

المقبه ایله اشترا ایلدم دیمکدر و یقال بین یدی الساعة ای قدامها ار زیرا نسنه نك قدامی متوجهك یمین وشمالی بینه مسامت اولمغله جهت قدامی بین یدین ایله استعاره ایلدیلر شارح دیرکه مکاندن زمانی دخی استعاره ایدرلر ونسبتله زمان ماضی و ستقبل اعتبار اولنور انتهی ویقال لقیته اوّل ذات یدین ای اوّل شیٔ یعنی اکا هر نسنه دن اوّل سلاقی اولدم ویقال سقط فی یدیه واسقط فی یدیه علی بناء المجهول ای ندم زیرا ایداده اشعار تاسف وندامتدر ویقال هذا الشیٔ فی یدی ای فی ملکی نته که ذکر اولندی ویقال لایدان لك بهذا ای لاقوة لك زیرا مقاومت ومداومت یدلر ایله اولمغله عجزدن کویا که معدومة الیدان اولمشدر و یدلفظنك نسبتنده یدیّ و یدویّ دخی دینور ایکیجی اصلی اوزره در که یاء واوه مبدله در یاخود فتا وزننده اولان لغته مبنی در وید القوس یایك کوشه سنه اطلاق اولنور و ید الفاس بالتهنك صاپیدر وید الرحی دکرمن صاپیدر که دکرمن الی تعبیر اولنور وید الطائر قوشك قنادندن عبارتدر وید الریح روزکارك کال قوت واستیلاسندن عبارتدر یقال قویت ید الریح ای سلطانها وید الدهر زمانك مدت وامتدادیدن عبارتدر که تأبیدن کنایه در تقول لاافعله یدالدهر ای مدة یعنی ابدا بو راده ید ظرفیت اوزره منصوبدر الیدی یانك فتحی وذالك سکونیله والیدی عصا وزننده برآدمك نعمت واحسانه مظهر اولمق معناسنه در یقال یدی الرجل منه علی المجهول ویدی کرضی یدیا ویدی من الباب الرابع اذا اولی یرا و برآدمك الی قوریوب طوتمز اولمق معناسنه در یقال یدی فلان من یده اذا ذهبت یده ویبست و یدی ثدی وزننده برآدمك النه طوقنمق یاخود اورمق معناسنه در تقول یدیته یدیا من الباب الثانی اذا اصبت یده و برآدمه جمیله واحسان ایلمك معناسنه در تقول یدیته ای اتخذت عنده یدا الایداء همزه نك کسریله بودخی برآدمه جمیله واحسان قلمق معناسنه در تقول ایدیت عنده ای اتخذت عنده یدا وهذا اکثر یعنی بو معناده مزید استعمالی ثلاثیدن اکثردر المودی محسن وزننده برآدمه جمیله واحسان ایدن کسیه دینور نته که اسم مفعولنده مودی الیه دینور یقال هو مود لفلان ای منعم ومحسن وذاك مودی الیه المیدی مرمی وزننده اللری دوزاغه ایلشوب قالمش آهویه دینور یقال ظبی میدیّ ای وقعت یده فی الحبالة والی کسلمش آدمه دینور یقال رجل میدیّ ای مقطوع الید المباداة مباهاة وزننده برآدمه یدا اید عوض ومکافاة ایلمك معناسنه در یقال یاداه اذا جازاه یدا اید و برنسنه یی یدا ایدو ورمك معناسنه در یقال اعطاه میاداة ای یدا اید الیدیة غنیه وزننده دائما ایشده کوجده اولان عمارت وپیشه کر خاتونه دینور که ایپلك اکیرر و بزطوقیوب سائر کونه صنایع ایشلر یقال امرأة یدیة ای صناعة مذکرنده یدیّ دینور یقال رجل یدی ای صناع و یدی بولثوبه دینورادی دخی دینور همزه ایله یقال ثوب ودی وادی ای واسع مایدی فعل تعجبدر نه عجب ایشجیمن والندن هر ایش کلور پیشه کر دیمکدر یقال مایدی فلانة ای ما اصنعها ذوالیدیه سمیه وزننده حرقوص بن زهیر نام شخصك لقبیدر که رئیس خوارج ایدی بعضلر بونی ثای مثلثه ایله ذوالثدیه عنوانیله قیدایلدیلر نته که ثدی ماده سنده مرور ایلدی ومسفور نهروان وقعه سنده قتل اولندی ذوالیدین خرباق السلمی لقبیدر که اصحابدندر ایشی ایکی الیله ایشلر ایدی وذوالیدین نفیل بن حبیب اول کسه در که فیل قصه سنده حبشه طائفه سنی مکه یه ایصال ایچون دلیل اولمشیدی الیداء دعاء وزننده ال آغریسنه دینور یقال اصابه الیداء ای وجع الید الیائی یهیا یانك فتحی وهانك سکونیله چوبان کلماتندندر که دوه قسمنی سوردکن زجر ایدرلر الیائی یوتی نسی وزننده برآدمك اسمی اولمق ظن اولنور واهل ساوه دن یوئیون دیدکلری جماعت اکا منسوبلردر نصر بن احمد الیوئی که حافظ ابوطاهر السلفی اندن بعض اناشید کتب ایلدی انلردندر هذا آخر الیاء من الاوقیانوس البسیط فی ترجمة القاموس المحیط والحمد لله الذی بنعمته تم الصالحات وصلی الله علی سیدنا محمد وعلی آله واصحابه واتباعه ما اتصلت الحروف الی النهایات

❊ باب الالف اللینة ❊

أ ا مقصوره وموقوفه اوله رق حروف هجادندر وممدود اولور یعنی اسم قلندیغی صورتده مدّ اولنور مؤلف بصائرده دیدیکه الف فعل وزننده بر کلمه در الفتدن مأخوذدر زیرا حروفك جمله سیله الفت ایدر وأ ا لفظی اسمیدر الف قسماسیدر والف حروف هوائیدر که جوفدن ظاهر اولور ومخرجی عین مخرجنه قریبدر والف حقیقی الف ساکنه در لاوما کلمه لرنده اولدیغی کبی واکالینه دینور ومتحرك اولدقده اکا همزه دینور وکاه اولور که توسعا الفه همزه اطلاق اولنور انتهی آ ا مد ایله حروف ندادر آنکله منادای بعید ندا اولنور تقول آ زید اقبل ومعلوم اوله که الف حرفی اصول ثلاثه اوزره اولوب ماعداسی آنلرك فروع وتوابعیدر اصول مزبوره نك بری الف اصلیه در که جوهر کلمه دندر اخذ کلمه سنك الفی کبی ثانی الف قطعیه در اب وابل واحد واجسن کلمه لرینك الفلری کبی ثالث الف

وصلیه در استخرج واستوفی وابن وابنه کلمه لرینك الفلری کبی بو ذکر اولنانلر اصولدر وذکر اولنه جق الفات بونلرك توابعیدرکه بو کتابده اون التی کونه الفدن عبارتدر ١ الف فاصله در و بو ایکی کونه در بری واو جمعدن نصکره خط وکتابده رسم اولنور واو جمع ایله مابعدنده اولان کلمه نك بینی فصل ایچون زیرا الف رسم اولنمیجه واو مرقومه مابعدینه متصل قیاس اولنور شکروا وکفروا کلمه لرنده رسم اولندیغی کبی ٢ علامات اناث اولان نونله ونون ثقیله بینلرنی فصل ایچون زیاده قلنور افعلنان کلمه سنده اولدیغی کبی ٣ الف عباره در که متکلم انکله نفسندن تعبیر ایدر واکا الف عامله دخی اطلاق اولنور انا استغفر الله وانا افعل کذا قوللرنده کی الف کبی ٤ الف مجهوله در فاعل وفاعول کلمه لرنده کی الف کبی و بو شول الفدرکه اسم وفعلده اشباع فتحه ایچون زیاده اولنور ٥ الف عوضدر که تنوینه مبدل اولور رأیت زیدا قولنده کی الف کبی ٦ الف صله در که آنکله فواصل آیات وقوافی ابیاتك فتحه سنده وصل اولنور بیان فتحه ایچون ومنه قوله تعالی وتظنون بالله الظنونا والف صله ایله الف وصلك فرقی بودرکه الف صله اواخر اسمایه جلب والحاق اولنور والف وصل اسماء وافعال اوائلنه زیاده قلنور ٧ الف نون خفیفه در کقوله تعالی لنسفعا بالناصیة ٨ الف جمعدر نحو مساجد وجبال ٩ الف تفضیل وتقصیردرکه افعل تفضیل الفیدر نحو هو اکرم منك واجهل منك ١٠ الف ندادر کقولك ازید ای یازید و بو ندای قریب ایچوندر ١١ الف ندبه در نحو وازیداه ١٢ الف تانیثدر حمراء و بیضاء کلمه لرینك الفلری کبی که الف ممدوده در وسکری وحبلی کلمه لرینك الفلری کبی که الف مقصوره در ١٣ الف تعایی درکه عیّ ماده سنده ندر مثلا برآدم ان عمر منطلق دیمك مراد ایدوب ان عمر دیدکده حصر اولوب کیروسنی ادایه مقتدر اولمامغله اورادہ ان عمرا ان عمرا دیو رایی مدایده رك توقف ایلدکده ایشته اول الحاق ومدّ ایلدیکی الفه الف تعایی تعبیر اولنور کویا که انکله بقیهٔ کلامك انفتاحنی استمداد ایدر ١٤ الفات مدّ اتدر کلکل وخاتم ودانق کلمه لرنده کلکال وخاتام وداناق دیدکلری کبی ١٥ الف محوّله درکه واودن و یادن منقلب اولان الفدر نحو باع وقال ١٦ الف تثنیه در نحو یجلسان ویذهبان وزیدان مؤلف ابتدای ماده ده الف قطع والف وصلی اسمادن ایراد ایلمامکله ذیل ماده ده ایراد ایدوب دیرلر که جمع صیغه سنده الف قطع الوان وازواج کلمه لرینك الفلری کبیدر واوائل اسماده الف وصل اشبوابن وابنم وابنة واثنین واثنتین وامرء وامرأة واسم واست وایمن وایم کلمه لرینك همزه لری کبیدر ومؤلف بصائرده الفی قرق وجه اوزره ثبت وفردا فردا مثاللرنی ایراد ایلمشدر اذا همزه نك کسری والفك قصریله مفاجاة ایچون اولور که سن برایش اوزره ایکن ناکهانی و بغتة برشیئك حصول وظهورنی افاده ایدر بوصورتده جملهٔ اسمیه یه مخصوص اولور وشرط معناسنی متضمن اولمامغله جواب ایرادینه محتاج اولمز وکلامك صدر وابتداسنده واقع اولمز زیرا آنی اتیاندن غرض ماقبلنك وجودندنصکره مابعدینك علی سبیل المفاجاة حصولنه دلالت ایلمکدر واشبو اذا ای مفاجاة زمان حاله دلالت ایدر شرطیه کبی استقباله دلالت ایلمز نحو خرجت فاذا الاسد بالباب وکقوله تعالی فاذا هی حیة تسعی و بو عند الاخفش حرفدر وعند المبرد ظرف مکاندر وعند الزجاج ظرف زماندر که زمان مستقبله دلالت ایدر ومفاجاة ایچون اولمیان اذا کلمه سی غالبا ظرف زمان مستقبل اولوب شرط معناسنی متضمن اولور بوصورتده جملهٔ فعلیه یه داخل اولور وفعل مزبور اکثری ماضی وبعضا مضارع واقع اولور وکاه اولور که ظرف زمان ماضی واقع اولور ومنه قوله تعالی واذا رأوا تجارة اولهوا انفضوا الیها الآیة وکاه اولور که ظرف زمان حال اولور و بو بعد القسم واقع اولدقده اولور کقوله تعالی واللیل اذا یغشی وکقوله تعالی والنجم اذا هوی واذا کلمه سنك ناصبی خصوصنده ایکی مذهب وارد بری ناصبی فعل شرطدر ثانی جواب واقع اولان فعل یاخود شبه فعلدر اذ همزه نك کسری وذالك سکونیله زمان ماضی ایچوندر وکاهیجه مفاجاة ایچون کلور اکر بینا و بینما کلمه لرندنصکره واقع اولور ایسه تقول بینا و بینما انا کذا اذ جاء زید یعنی بن شو ایشه مشغول اولدیغم اثناده ناکهانی زید چیقه کلدی الی همزه نك کسری والفك قصریله حروف جاره دندر انتهاء غایت ایچوندر وغایت زمانیه اولور کقوله تعالی ثم اتموا الصیام الی اللیل ومکانیه اولور کقوله تعالی من المسجد الحرام الی المسجد الاقصی ومعیت ایچون یعنی مع معناسنه اولور و بو برنسنه یی شیٔ آخره ضمّ ایلدیکك حالده اولور کندیلره متعلق معنا اعتباریله وشیٔ آخر کرك جنسندن اولسون کرك اولمسون کقوله تعالی من انصاری الی الله ای مع الله وکقولهم الذود الی الذود ابل ای اذا اجتمع القلیل مع القلیل کثیر وتبیین معناسنه کلور که مجرورینك فاعلیتی یعنی الی کلمه سنك متعلقی اولان حدثه بحسب المعنی فاعل اولدیغی مقدمنده ذکر اولنان فعل تعجب یاخود اسم تفضیلدن محبت یاخود بغض

وعداوت معناسنی افاده ایلدکدنصکره مبین اولور كقوله تعالى رب السجن احب الىّ الايه بوراده الى كلمه سی
کندی مجروری اولان نفس متکلمك كه مراد يوسف عليه السلام در اسم تفضيل اولان احب كلمه سنك مدلولی
اولان محبت حدثنه فاعل اولدیغنی بیان واشعار ایلمشدر ولام جارّه یه مرادف اولور كما فى حديث الدعاء والامر
اليك اى لك وفى معناسنه اولور نحو قوله تعالى ليجمعنكم الى يوم القيامة اى فى يوم القيامة وابتداء غايت ایچون
اولور من کبی كقول ابن احمر * تقول وقد عاليت بالكور فوقها * ايسقى فلا يروى الى ابن احمرا * اى فلا يروى منى
بو بیتده کور لفظی کافك ضمیله پالانه دینور ويسقى کلمه سی مضارع مجهولدر ويروى واوك فتحیله فعل مضارع
معلومدر وابن احمر فاعلیدر وفوقها ضمیری ناقه یه راجعدر مضمونی بودر که ناقهٔ مزبوره بن پالانی اوزرینه وضع
یدر کن لسان حالله ابن احمر بکا نمکدن عجبا هر کز واصانمزمی اوله دیو شکایت ایلدی سقى وارواء حالتی استعارهٔ
تمثیلیه یی متضمندر رکوب وملال کیفیتلرینه تشبیه اولنمشدر والى کلمه سی عند معناسنه اولور كقول الشاعر * ام
لا سبيل الى الشباب وذكره * اشهى الىّ من الرحيق السلسل * اى اشهى عندى وتأكيد ایچون اولور که زائد اولور
كقوله تعالى واجعل افئدة من الناس تهوى اليهم بفتح الواو اى تهواهم وبو امام فرّاء قولیدر اليك اسم فعل
امردر آلارغه وبرطرف اول سائر آدملر ایله اوغراشمه سنك غيری كمسه ده ایشك اولمسون معناسنه در تقول اليك
عنّى اى امسك وكفّ وتقول اليك كذا اى خذه واذا قالوا اذهب اليك فانّ معناه اشتغل بنفسك يعنى يوری سن
کندی امورکه باق کندی احوالکه مشغول اول زيد وعمروك احوالی سكا نه لازمدر الا همزه نك فتحی ولامك
تخفیفی والفك قصریله حرف استفتاحدر كه آنكله كلامه بدؤ وآغاز اولنور يعنى ابتداء كلامده مخاطبی ایقاظ
وكركك تقريرينه شروع اولنه جق كلامك جلالتنی وسزای اصغا اولديغنی اشعار ایچون اول نقله تصدير ایلدکلری
اداتدندر که بعضا فعل اولور اعلم کبی واسم اولور ذلك کبی وحرف اولور الا کبی والا کلمه سی بش وجه اوزره
استعمال اولنور ۱ تنبيه ایچون اولور که آگاه وخبردار اول غافل اولمه دیمکدر نحو قوله تعالى الا انهم هم السفهاء
وبو صورتده تحقيق وتقرير کلامی مفيد اولور زيرا فى الاصل همزهٔ استفهامله لاء نافيه دن مرکب اولور همزهٔ
استفهام ايسه نفيه داخل اولدقده تحقيق واثباتی مفيد اولور نحو اليس ذلك بقادر اى هو قادر ثانی توبيخ وتقريع
وانكار ایچون اولور كقول الشاعر * الا ارعواء لمن ولت شبيبته * وآذنت بمشيب بعده هرم * ثالث استفهام عن النفى
اولور كقول الشاعر * الا اصطبار لسلمى ام به جلد * اذا الاقى الذى لاقاه امثالى * ثالث عرض ایچون اولور رابع حثّ
وتحضيض ایچون اولور کرچه ایکیسیده برنسنه نك طلبنه دلالت ایدر لكن عرضك مفهومی رفق وملايمتله
طلب ایلمکی متضمندر کار واجله دن وخشونت فهم اولنان کسه دن برنسنه نك طلبی کبی ومنه قوله تعالى الا تحبون
ان يغفر الله لكم وتحضيض حثّ واغراء وترغيبله طلب ايلمكی متضمندر مثلا الا تضرب زيدا قولی کبی که
نه طوره يورسن زيدی دوكمز ميسن معناسنه در كه مرجعی زيدی دوكمسنی طلبدر الو ضمتيله برجمعدر که لفظندن
مفردی یوقدر على قول اسم جمعدر مفردی ذو كلمه سيدر كه صاحب معناسنه در اولات همزه نك ضمی
وآخرينك اعرابيله جمع مؤنثيدر مفردی ذات کلمه سيدر مثلا اولو الالباب دیرلر ذوى العقول اولان رجال واولات
الاحمال دینور حمل صاحبه لری یعنی گبه خاتونلر دیمکدر الى همزه نك ضميله هدى وزننده در ومدّ ايله جائزدر
برجمعدر که لفظندن مفردی یوقدر على قول مفرد مذكرى ذا كلمه سيدر ومفرد مؤنثى ذه كلمه سيدر آنلر
معناسنه در که فارسیده آنان مرادفیدر وكاه اولور که اولنه حرف تنبيه داخل اولوب هؤلاء دیرلر که ایشته
آنلر دیمك اولور وآخرينه كاف خطاب لاحق اولوب اولئك دیرلر واولاك دیرلر مدّ وقصر ايله واولالك ديرلر لام
توسيطيله هنالك وذلك کبی والاك دیرلر همزه نك ضمی ولامك تشديديله كما قال الراجز * ما بين الالك الى الالكا
واما عربلرك ذهبت العرب الالى قوللرنده الى كلمه سی اول كلمه سندن مقلوبدر که اولى لفظنك جمعيدر اخرى
واخر کبی الا همزه نك كسرى ولامك تشديديله حرف استثنادر مدخولنی متعددّد سابقدن اخراج وافراز ایدر
فارسیده مكر مرادفیدر نحو قوله تعالى فشربوا منه الا قليلا وبو كلام موجبه مثالدر وبونده مابعدينك نصبی
الا ايله در ونفيدن صكره واقع اولور نحو قوله تعالى مافعلوه الا قليل منهم وبونك مابعدی ماقبلندن بدل بعض من الكل
جهتيله بدليت اوزره مرفوعدر وكاه اولور که الا كلمه سی غير كلمه سی منزلنده استعمال اولنور كه مابعدی ماقبلنه ذاتا
ياخود صفة مغاير اولور بو صورتده الا مع مابعدها بر جمع منكره ياخود شبه جمع منكره صفت واقع اولور يعنى
بويله اولديغى صورتده غير معناسنه اولور والحاصل الا كلمه سنده اصل اولان استثناء معناسيدر وغير كلمه سنده
اصل اولان اعرابده ماقبلنه تابع صفت اولمقدر الا كلمه سی جمع منکر غير محصوره تابع اوله رق ذكر اولنوب ومعناى

استثناء ممتنع اولورسه غير كلمه سی اوزره حمل ايله الايى بتاليها جمع مذكوره صفت ایدرلر نحو قوله تعالى لوكان فيهما
آلهة الا الله لفسدتا الاية تقديره لوكان فيهما آلهة غير الله پس بوراده الا الله كلمه سی آلهه لفظنه صفت واقع
اولمشدر زيرا بوراده استثناء معناسی ممتنعدر آلهه ده داخل دكلدر كه اخراج اولنه وكاه اولور که شبه جمع منكره
يعنى تعريف لفظى ايله معرف اولان جمعه ياخود جمع معناسنه اولان نكره يه صفت اولور كقول الشاعر * انيخت
فالقت بلدة فوق بلدة * قليل بها الاصوات الا بغامها * بوراده الا بغامها قولی اصوات كلمه سنه صفت وقع اولمشدر
زيرا الاصوات لفظنك تعريفى تعريف جنس اولمغله نكره حكمنده در وكاه اولور که الا كلمه سی عاطفه اولوب واو منزلنده
اولور كقوله تعالى لئلا يكون للناس عليكم حجة الا الذين ظلموا وقوله تعالى لا يخاف لدىّ المرسلون الا من ظلم اى ولا
الذين ظلموا ولا من ظلم والا كاه اولور که زائد اولور كقول الشاعر * حراجيج ماتنفك الا مناخة * على الخسف او نرمى بها
بلدة قفرا * الا همزه نك فتحی ولامك تشديديله حرف تحضيض در كه آنكله برنسنه يه حثّ واغرا اولنور وبو جملهٔ
فعليهٔ خبريه يه مخصوصدر زيرا تحضيض امر متجدّدی طلبدن عبارت اولوب تجدّد ايسه فعلك شانندن اولوب اسمك
شانندن دكلدر كذلك خبريه ايله خارجدن متحصل اولان شئ طلب اولوب انشائك خارج وواقعی اولمامغله خبريه يه
مختص اولدى پس اشبو الا مررت برياض الجنة قولی مجلس ذكره وارمدكى نيچون وارمدك وارسك يك مناسب اولور
وارمغه سعى ايله ديمكدر انى نونله حتى وزننده من اين معناسنه در كه نيردن وقندن ديمكدر فارسيده از كجا مرادفيدر
ومنه قوله تعالى انى لك هذا اى من اين لك ومتى مرادفی اولور که قچن ونه زمان ديمكدر تقول انى يكون هذا
اى متى يكون وكيف معناسنه كلور كه نه كونه ونيجه ديمكدر كقوله تعالى انى يحيى هذه الله بعد موتها اى كيف
يحيى واشبو انى كلمه سی كنديسيله مجازات اولنان ظروف اقسامندن اولور يعنى شرطيه وجزائيه تعبير اولنان جملهٔ
فعليه لره داخل اولوب شرطيه يی سبب وجزائيه يی مسبب ايدر تقول انى تأتنى آتك وانّا كلمه سی كه مركبدر نون
بابنده ذكر اولندى ايا همزه نك فتحی ويانك تخفيفيله حرف ندادر آنكله بعيد ندا اولنور جوهرينك وهم
ايلديكی کبی قريبه مخصوص دكلدر وكاه اولور که همزه سی هايه ابدال اولنوب هيا دينور ايّا همزه نك كسرى
ويانك تشديديله اسم مبهمدر كه جميع مضمرات متصلهٔ منصوبه اكا لاحق اولور ضمير مخاطبه متصل اولورسه سكا
وضمير غائبه متصل اولورسه اكا وضمير متكلمه متصل اولورسه بكا وبزه ديمك اولور تقول اياك واياه واياى وايانا
وكاه اولور که همزه سی هايه ابدال اولنوب هياك وبياك وهياه دينور وبعضا واوه تبديل اولنوب وياك ديرلر امام
خليل ايتديكه ايا كلمه سی اسم مضمردر كافه يعنى مابعدينه مضافدر واخفش ديديكه ايا كلمه سی اسم مفرد ومضمردر
آخرى متغير اولورته كه مضمراتك اواخرى متغير اولور مضمرينك يعنى خطاب وتكلم وغائب ضميرلرينك اختلاف
اعدادلرينه بناء وايا كه همزه نك كسرى ويانك تخفيف وقصريله در كذلك اياء كه همزه نك فتحی والفك مدّيله در
واياة كه همزه نك فتحی وكسريله در كونشك نور وضياء وحسن ورونقنه دينور كذلك نبات قسمنك حسن
ولطافتنه وتاب ورونقنه دينور تقول اعجبنى ايا الشمس واياؤها واياتها وايا النبات واياؤه واياته اى نورها وحسنها
ايايا همزه نك فتحيله ويايا همزه سز وبايه دوه قسمنى اشدروب سورمكه مخصوص زجر حكايتندندر
وبوندن فعل تصريف ايدرلر يقال ايابا لابل ويهيه بها اى قال لها ايايا ويايا وبايه مضارعنده همزه هايه
مبدلدر الباء مدّ ايله حروف جارّه دندر معانى عديده يه دلالت ايدر ۱ الصاق ایچون اولور كه مفعول به اولان
كلمه يه ايصالدن عبارتدر والصاق حقيقى اولور نحو امسكت بزيد بوراده امساك فعلى حقيقة وجود زيده واصل
اولمشدر ومجازى اولور نحو مررت بزيد بونده مرور بالحقيقه زيده واصل اولميوب بلكه زيدك مكانته اقرب مكانه
واصل اولور شارح ديركه معناى الصاق باء جارّه نك معناى اصليسيدر معانىٔ سائره كويا كه آندن متفرعدر
زيرا سائر معنالرك هر برنده شمهٔ الصاق موجوددر بناء عليه سيبويه اكا اقتصار ايلمشد ۲ تعديه ایچون اولور كه
فعل لازمى تصيير معناسنی تضمينله متعدى قلمقدن عبارتدر كقوله تعالى ذهب الله بنورهم اى صيّر الله نورهم
ذاهبا ۳ استعانه ایچون اولور نحو كتبت بالقلم ونجرت بالقدوم وبسملهٔ شريفه نك اولنده اولان باء دخی بو معناددر
٤ سببيه ایچوندر كقوله تعالى وكلا اخذنا بذنبه اى بسبب ذنبه وكقوله تعالى انكم ظلمتم انفسكم باتخاذكم العجل
اى بسبب اتخاذكم ٥ مصاحبت ایچوندر وبونك ايكى مصححى واردر برى باء يرينه مع كلمه سنك قيامى ملايم اولمقدر
كقوله تعالى اهبط بسلام اى معه وبرى باء ايله مدخولنك حال ايله مأوّل اولمسى صحيح اولمقدر كقوله تعالى
وقد دخلوا بالكفر اى كافرين ٦ ظرفيت ایچون اولور يعنى فى معناسنه اولور كرك ظرف مكانى اولسون كقوله
تعالى ولقد نصركم الله ببدر اى فى بدر وكرك زمانى اولسون نحو نجيناهم بسحر ونحو بايكم المفتون اى

نی ایکم الفتنة ٧ بدل معناسنه اولور و بونك مصححی مقامنه بدل لفظنی اقامتك صحیح اولمسیدر كقول الشاعر
فلیت لی بهم قوما اذا ركبوا * شنوا الاغارة فرسانا وركبانا * ای بدلا بهم ٨ مقابله ایچون اولور كه باء عوض دخی دیرلر
نحو اشتریته بالف ونحو كافأته بضعف احسانه ٩ مجاوزه ایچون اولور عن كبی وعند البعض بو معنا موقع
سؤاله مخصوصدر كقوله تعالی فاسئل به خبیرا ای عنه وعلی قول سؤاله مخصوص دكلدر نحو قوله تعالی
ویوم تشقق السماء بالغمام ای عن الغمام وكقوله تعالی ماغرك بربك الكریم ای ماخدعك عن ربك والایمان به
١٠ استعلا ایچون اولور علی كبی كقوله تعالی ومنهم من ان تأمنه بقنطار ای علی قنطار ١١ تبعیض ایچوندر
من كبی كقوله تعالی عینا یشرب بها عباد الله ای منها وكقوله تعالی وامسحوا برؤسكم ای بعض رؤسكم
١٢ قسم ایچون اولور نحو اقسم بالله ١٣ غایت معناسنه اولور نحو احسن بی ای الی ١٤ مجرد تأكید ایچون اولور كه
باء زائده دیدكلریدر و بونك كاهی زیاده سی واجب اولور نحو احسن بزید ای احسن زید ای صار ذا حسن یعنی
بو فعل تعجبدر اصلی احسن زید ایدی كه زید كوزل اولدی دیمكدر بعده صیغهٔ خبر طلب وانشایه تغییر اولنمغله
اصلاحا للفظ باء زیاده قلندی وكاه اولور كه زیاده سی غالب اولور و بو كبی فعلك فاعلنه زیاده قلنور كقوله تعالی
وكفی بالله شهیدا وكاه اولور كه زیاده سی ضرورت شعره مبنی اولور كقول الشاعر * الم یأتیك والانباء تنمی * بما لاقت
لبون بنی زیاد * ومعلوم اوله كه باء حرفی شفویدر ودائما مكسور تلفظ اولنور و بعضلر عندنده اسم ظاهره متصل
اولدقده مفتوح اولور نحو مر بزید التاء حروف هجادندر نسبتنده تاوی وتیوی دینور عربی وزننده تقال
قصیدة تائیة وتیویة ای رویها التاء التئیة تفعله وزننده تاء حرفی یازمق معناسنه در تقول تییت تاء حسنة
اذا كتبتها معلوم اوله كه تاء مفرده درت كونه در اول اوائل اسماده متحرك اولور ثانی اواخر اسماده متحرك اولور
ثالث اواخر افعالده متحرك اولور رابع اواخر افعالده ساكن اولور قسم اول حروف جاره دندر قسم معناسنه
دلالت ایدر كه تای قسمیه تعبیر اولنور و بو تعجب موقعنه واسم جلاله مخصوصدر نحو تالله لافعلن وكاه اولور كه
تربی وترب الكعبة وتالرحمن دخی دیرلر كه سائر اسماء حسنایه ده داخل اولور وقسم ثانی حرف خطابدر انت وانت
كلمه لری كبی وقسم ثالث كه اواخر افعالده متحرك اولاندر متكلم وخطاب وغائب ضمیری اولان تاء در قمت وقمت
وقمت كبی وقسم رابع علامت تأنیث ایچون یعنی مسند الیهك مؤنث اولدیغنه علامت ایچون وضع اولنان تاء در
قامت كلمه سنده كی تاء كبی وكاه اولور كه تاء مذكوره ثم ورب كلمه لرینه ده الحاق اولنوب ثمت وربت دخی دیرلر
واكثری بونلرده مفتوح اولور وتاء لفظی كاه اولور كه اسم اولوب كندیسیله مؤنثه اشارت اولنور ذا ایله مذكره
اشارت اولندیغی كبی ته تانك كسری وهانك سكونیله بودخی اسم اشارت مؤنثدر شو خاتون دیمكدر ته كه ذه
ذالك كسریله مذكره اشارتدر تثنیه سنده تان دینور نونك كسریله وجمعنده الاء دینور ته كه بیان اولندی
ومصغرنده تیا دینور تانك فتحی و یانك تشدیدیله شو خاتونجغز دیمكدر وكاه اولور كه كاف خطاب الحاقیله
تیاك دیرلر ولام توسیطیله تیالك دیرلر وذكر اولنان تاء كلمه سنه هاء تنبیه الحاقیله هاتا دخی دینور ایسته شو خاتون
دیمكدر و بر كسیه خطاب موقعنده ایراد اولنورسه كاف ایله تیك وتاك وتلك دینور تانك كسریله وتانك فتحیله
تالك لغتی ردیه در وتثنیه ده تالك دیرلر لام مكسوره ایله وتانك دیرلر نون مكسورهٔ مخففه ایله وتانك دیرلر نون مشدده ایله
و بالجمله تذكیر وتانیثنده وافراد وتثنیه وجمعده كاف خطاب مخاطب اولان كمسنه یه تابعدر وكافك ماقبلی
مشار الیهه تابعدر وكاه اولور كه تیك وتاك كلمه لرینه هاء تنبیه داخل اولوب هاتاك وهاتیك دیرلر الحاء مهمله
اوله رق حروف هجادندر الفك قصریله و مدی جائزدر وحاء كلمه سی مد ایله مذحج قبیله سندن بر جماعت
اسمیدر وامام خلیل قولی اوزره بدزبان وسلیطه خاتونه دینور و بر رجل آدیدر كه مدینه ده بئر حاء دیدكلری
قیو اكا منسوبدر و بعضا بونده الفی قصر ایدرلر و بعضلر دیدیكه بونده صواب اولان بئرحی اوله مقدر فیعلی
وزننده ته كه برح ماده سنده بیان اولندی حاء الفك مدی و بعضا قصریله وهمزه نك كسری اوزره بناسیله
دوه قسمنه مخصوص زجر وآزار حكایتندر وقچن كبی قسمی بانلرینه چاغرسه لر حاحیت بالمعز حیحاء وحیحاة دیرلر
وقیونلری ناكه چاغردیجك یره حاء بضاتك دیرلر كه مفاعله بابندن امر حاضردر وعربلر یوز یاشنه بالغ اولمش
كمسنه حقنده لاحاء ولاساء دیرلر لامحسن ولامسیء معناسنه كه من بعد الندن ایولك وكلك كلمز دیمكدر یاخود لا رجل
ولا امرأة معناسی مراد ایدرلر یاخود قیونلری حاء كلمه سیله وحمارلری سأ كلمه سیله زجر ایلمكه قادر دكلدر معناسنی
قصد ایدرلر شارح دیر كه معنای اولالر دخی بوندن مأخوذ كنایه لردر ته كه همزه بابنده حاء وساء ماده لرنده
معنالری ذكر اولندی خاء اعجام ایله همزه بابنده مرور ایلدی ذا اعجام ایله وقصر ایله اسم اشارتدر مذكری

مفرد مذكردر یقال ذا وذاك وكاهی لام توسیط اولنوب ذلك دیرلر تأكیدی متضمندر و بعضا لام بدلی همزه
زیاده قلنوب ذائك دیرلر وذاك لفظنك مصغرنده ذیاك دینور یانك تشدیدیله شو نجغز دیمكدر وذلك كلمه سنك
مصغرنده ذیالك دیرلر وكاهی ذا كلمه سنه هاء تنبیه داخل اولوب هذا دیرلر ایشته شو دیمك اولور ذی ذالك
كسری ومدیله وذه هاء موقوفه ایله مفرد مؤنثه اشارتدر تقول ذی امة الله وذه امة الله وهاء مذكوره تأنیث ایچون
دكلدر یادن مبدله در ذو ذالك ضم ومدیله صاحب معناسنه در آنكله اسماء اجناس وصفنه توصل اولنور اسم
جنسه مضاف اولوب آنی نكره یه صفت قیلرته كه الذی ایله وصف معارفه توصل اولنور جمعی ذوون كلور
مؤنثده ذات دینور تثنیه سنده ذواتان وجمعنده ذوات دینور وقوله تعالی واصلحوا ذات بینكم ای حقیقة وصلكم
اوذات البین الحال التی بها یجتمع المسلمون شارح دیر كه ذات ماده معنی برنسنه نك عین وحقیقتنده ونفس وخاصه سنده
بالاستعاره استعمال ایدرلر و بوراده احوالك بینه ملابسه وملازمه سی علاقه سیله ذات البین ایله تعبیر اولندی
ته كه مضمرات قلبیه یی ذات الصدور ایله تعبیر ایدرلر وعربلر اسقنی ذا انائك دیرلر مافی الاناء من الشراب معناسنه كه
قابده اولان شربتی مراد ایدرلر وهذا ذو زید دیرلر هذا صاحب هذا الاسم معناسنی اراده ایدرلر و یقال جاء من ذی نفسه
ومن ذات نفسه ای طبعا یعنی بالطوع والاختیار كلدی وذو كلمه سی طی لغتنده الذی معناسنه اسم موصول اولور
جمله ایله وصف معارفه وسیلهٔ وصلت اولور پس ناقص اولمغله لفظنده اعراب ظاهر اولمز الذی كلمه سی كبی
وافراد و تثنیه وجمع وتذكیر وتانیثی مساوی اولور تقول اتانی ذو قال كذا ای الذی قال وتقول العرب لا افعل ذلك بذی
تسلم وبذی تسلمان وبذی تسلمون والمعنی لا وسلامتك او لا والذی یسلمك ایكی وجهده دخی باء قسم ایچوندر اولده
بالذی فیه سلامتك وثانیده بالذی یسلمك سبكنده در شارح دیر كه ته كه اذهب بذی تسلم دخی دیرلر بونده باء ظرفیت
ایچون وذی زمن محذوفك صفتیدر یاخود باء مصاحبت ایچوندر اذهب بالشان الذی یقال لك تسلم سبكنده در
یاخود صاحب معناسنه اولمغله موصوف نكره اولور اذهب فی وقت صاحب سلامة دیمك اولور الفاء فاء مفرده
حرف مهمله در یعنی حروف عامله دن دكلدر وعند البعض عامله دندر بنفسها فعل مضارعی نصب ایدر نحو
ما تأتینا فتحدثنا و بعضلر عندنده جاره دندر مدخولنی جر ایدر نحو قوله * فمثلك حبلی قد طرقت ومرضع * بجر مثلك
شارح دیر كه اهمالی جمهور مذهبیدر مثال اولده ان ناصبه وثانیده رب اضمار ایدرلر وفاء كلمه سی عاطفه اولور كه
معطوفله معطوف علیه بیننده ترتیبی افاده ایدر و بو ایكی نوع اوزره در بری ترتیب معنویدر قام زید فعمرو كبی و بری
ترتیب ذكریدر كه معطوف بحسب اللفظ معطوف علیهدن صكره واقع اولور واشبو ترتیب ذكری مجملی مفصل اوزره
عطف ایلمك محلنده تحقق ایدر نحو قوله تعالی فازلهما الشیطان عنها فاخرجهما مما كانا فیه الایه بو مثالده
عنها ضمیری جنته راجع اولدیغنه مبنیدر واكر شجره یه راجع اولورسه قسم اولدن اولور وفاء تعقیب ایچون اولور كه
مابعدی من غیر مهلة ولا تراخ ماقبلندن صكره واقع اولور یعنی جملهٔ ثانیه نك مضمونی جملهٔ اولی عقبنده اولدیغنی
افاده ایدر و بو مقامك مقتضاسنه كوره اولور مثلا تزوج فولد له ولد قولنده تزوجله ولادت بیننده مدت حمل اولمغله بحسب
العاده متعاقبدر هر نقدر مدت مذكوره متطاول ایسه ده وثم معناسنه اولور كه مع التراخی جمع مطلقه دلالت ایدر
كقوله تعالی ثم خلقنا النطفة علقة فخلقنا العلقة مضغة فخلقنا المضغة عظاما فكسونا العظام لحما الایة
بوراده فاء كلمه لری ثم معناسنه در زیرا معطوفلر معطوف علیهلردن متراخیدر وواو عاطفه معناسنه كلور كه من غیر
ترتیب جمع مطلق افاده ایدر كقول امرء القیس * بسقط اللوی بین الدخول فحومل * ای بین مواضع الدخول وحومل
وسببیه ایچون اولور كه ماقبلنك مابعدینه سبب اولدیغنی افاده ایدر و بو عاطفه ده غالبدر كرك جمله اولسون كقوله تعالی
فوكزه موسی فقضی علیه یاخود صفت اولسون نحو قوله تعالی لآكلون من شجر من زقوم فمالئون منها
البطون فشاربون علیه من الحمیم شارح دیر كه فاء فصیحه بوندن متفرعدر كه مقدر اولان معطوف علیه معطوفه
سبب اولور وفاء تعلیلیه بوندن مشتقدر كه اول لام تعلیلیه معناسنه در وفاء رابطهٔ جواب اولور یعنی جوابی
شرطنه ربط وتعلیق ایدر و بو بر نیجه موقعده اولور بری جواب جملهٔ اسمیه واقع اولدقده اولور نحو قوله تعالی
وان یمسسك بخیر فهو علی كل شیء قدیر ونحو قوله تعالی ان تعذبهم فانهم عبادك وان تغفر لهم فانك انت
العزیز الحكیم ثانی جواب كاهجه جملهٔ اسمیه یه شبیه جملهٔ فعلیه اولور یعنی منصرف اولمیوب افعال مقاربه
وافعال مدح وذم كبی جامد اولان فعل واقع اولور نحو قوله تعالی ان ترن انا اقل منك مالا وولدا فعسی ربی ان یؤتینی
وقوله تعالی ان تبدوا الصدقات فنعما هی یاخود فعلی انشائی اولور امر ونهی كبی نحو قوله تعالی ان كنتم تحبون الله
فاتبعونی یاخود فعل لفظا ومعنا ماضی اولور ولدخی حقیقی اولور نحو قوله تعالی ان یسرق فقد سرق اخ له

من قبل یامجازی اولور نحوقوله تعالی ومن جاء بالسیئة فکبت وجوههم فی النار بورادہ کبّ فعلی تحقق وقوعنه بناء
ماضی منزلنه تنزیل اولنمغله ماضی ایله تعبیر اولندی وکاهجه فاء ضرورت شعر سببیله کلمه‌دن حذف اولنور کقول
الشاعر من یفعل الحسنات الله یشکرها ای فالله وعند البعض یعنی عند المبرّد مطلقا یعنی سعه‌ده وضرورتده
حذفی جائز دکلدر ومصراع مرقومده روایت صحیحه من یفعل الخیر فالرحمن یشکره عنوانیله‌در علی قول یعنی عند
الاخفش فانك کلامدن حذفی لغت فصیحه‌در ومنه قوله تعالی ان ترك خیرا الوصیة للوالدین والاقربین ای فالوصیة
ومنه ایضا حدیث اللقطه فان جاء صاحبها والا استمتع بها ای فاستمتع بها کذا کافك فتحی والفك قصریله اسم
مبهمدر انکله برنسنه‌دن کنایه اولنور شویلجه وبونك کبی دیمکدر فی الاصل کاف تشبیهله اسم اشارتدن مرکبدر
وکاهجه کم کلمه‌سنك مقامنده عدددن کنایه اولور بوصورتده مابعدی تمیزیت اوزره منصوب اولور مثلا اعطانی
اربعین درهما یرنده کذا درهما دیرلر بکا شوقدر اقچه ویردی دیمکدر حریری دره‌ده بورسمه سرد ایلمشدر که
عربلر کذا کلمه‌سیله برنسنه‌نك عددندن ومقدارندن کنایه ایدرلر مثلا فلان شاعر شوقدر بیت سویلدی دیجك یرده
قال فلان من الشعر کذا وکذا دیرلر وامیر شومقدار نفر قول آلدی دیجك یرده اشتری الامیر کذا وکذا عبدا دیرلر
قالدیکه بوکاف تشبیهله اسم اشارتدن مرکبدر بعده کافدن تشبیه وذادن اشارت معنالری منخلع اولمشدر زیرا بونکله
نه برشیئه اشارت ونه تشبیه قصد اولنور بلکه عدد ومقداردن کنایه اولنور پس کاف زائده لازمه منزلنه تنزیل
اولنمشدر ولزوم جهتندن ذا ایله ممتزج اولمغله کلمهٔ واحده حکمنده اولدقلرندن حبذا لفظنه موافق اولوب علامت
تانیث الحاقی جائز کورلمدی پس عندی کذا وکذا عبدا وجاریهٔ دینور کذه جاریهٔ دیمك جائز دکلدر بونك متفرعاتندندر که
مطلب
استعمالات عربیه‌ده دربت ودرایتی اولان ادیب بلاعطف لفلان علیّ کذا کذا درهما دیسه اکاا اون بردرهم
لازم کلور زیرا احدی عشر اقل اعداد مرکبه‌در واکر عطفله له علیّ کذا وکذا درهما دیسه یکرمی درهم دینی اولدیغی
اقرار ایلمش اولور زیرا احد وعشرون اقل مراتب عدد معطوفدر زیراشیء مبهمی مقرّ اولان کمسه اوزره اقرارك اقل
محتملی لازم کلور نته کدله علیّ دراهم دیسه اوچ درهم لازم کلور که اقل محتمل جمعدر کلاّ حتیّ وزننده مابعدینه صله
اولور یعنی اوزرینه وقف صحیح اولیوب مابعدینه وصل اولنور وردع وزجر معناسنه اولور که اویله دکل دیمکدر
وکلمهٔ تحقیق اولور که حقا معناسنه اولور وعربلر محاوره‌ده کاف خطاب الحاقیله کلاك والله وبلاك والله دیرلر
کلا والله وبلی والله دیمکدر ابن فارس اشبو کلا کلمه‌سنك تحقیقنده مستقل برکتاب تصنیف ایلدی لا الفك
قصریله نافیه اولور یعنی حرف نفی اولور که جواب محلنده وغیری محل انکارده ایراد اولنور بو قدرو دکلدر معنالرینه‌در
فارسیده نه لفظیله ادا اولنور واشبو لا نافیه بش وجه اوزره استعمال اولنور ١ عامل اولوب مکسورة الهمزه
اولان انّ کلمه‌سنك عملی کبی اسمنی نصب وخبرنی رفع ایدر نحو لا صاحب جود ممقوت ٢ لیس کلمه‌سنك عملی کبی
عمل ایدر که اسمنی رفع وخبرنی نصب ایدر نحو لا رجل فی الدار ولا کلمه‌سی همان نکره‌لرده عمل ایدر کقول الشاعر
من صدّ عن نیرانها * فانا ابن قیس لا براح * قوله لا براح منصوب مثل لا ریب ویجوز رفعه فتکون بمنزلة لیس ٣ عاطفه
اولور وبونك اوچ شرطی واردر بری لادن مقدم مثبت واقع اولمقدر که معطوف علیه اوزره ثابت اولان حکمی
معطوفدن نفی ایدر پس حکم معطوف علیه اوزره واقع اولور مثل جاءنی زید لا عمرو یاخود کندیدن مقدم صیغهٔ
امر واقع اولمقدر مثل اضرب زیدا لا عمرا ثانی متعاطفلری متغایر اولمقدر پس جاءنی رجل لا زید ترکیبی جائز دکلدر
زیرا زیده اسم رجل صادق اولوب عطف ایسه تغایر اقتضا ایلمکله عطف مزبور صحیح اولمز ثالث که مؤلف آندن
سکوت ایلمشدر بشقه برحرف عطفه مقارن اولمامقدر مثلا جاءنی زید لا بل عمرو قولنده عاطف بل کلمه‌سیدر
لا کلمه‌سی مقدمنی ردّ ونفیی متضمندر ولا کلمه‌سی حرف تصدیق اولان نعم کلمه‌سنه مناقض جواب اولور بوصورتده
کندیدنصکره واقع اولان جمله‌لر اکثری حذف اولنور مثلا اجاءك زید قولیله زید سکا کلدیمی دیو سؤال ایلسه‌لر
جوابنده لا دیرسن که لا جاء سکنده دریوق کلدی دیمکدر وکاه اولور که لاء نافیه جارّ ایله مجرور بیننه تخلل
واعتراض ایدر یقال جئت بلا زاد وغضبت من لا شیء ٤ برفعلك ترکنی طلب ایچون موضوعدر که لاء ناهیه اطلاق
ایدرلر وبوخاصة فعل مضارعه داخل اولوب معناسنك استقبالنی وآخر حرفنك جزمنی اقتضا ایدر نحو قوله
تعالی لا تتخذوا عدوی وعدوکم اولیاء ٥ زائد اولور نحو قوله تعالی مامنعك اذ رأیتهم ضلوا ان لا تتبعنی ای ان
تتبعنی وقوله تعالی مامنعك ان لا تسجد ای ان تسجد وقوله تعالی لئلا یعلم اهل الکتاب ای لیعلموا لو لامك
فتحی وواوك سکونیله برحرفدر که ماضی‌یه داخل اولوب ولی ایلدیکی کلمه‌نك که شرط ومقدم اطلاق اولنور امتناع
مفهومنی وآنك تالیسنك که جزاء وتالی تعبیر اولنور استلزامنی اقتضا ایدر سیبویه دیدیکه لو کلمه‌سی غیرك یعنی

اولك وقوعندن ناشی زمان استقبالده قریبا واقع اوله‌جق نسنه‌نك که ثانی تعبیر اولنور وقوعنه دلالت ایدر
ومتاخرینك لو کلمه‌سی حرف امتناعدر یعنی غیرك امتناعندن ناشی شیئك امتناعنه دلالت ایدر دیدکلری خلفدر
یعنی تحقیقه مخالفتی وبلا دلیل دعوایی متضمندر وبالجمله لو کلمه‌سی بش وجه اوزره مستعملدر اوّل اوجانی
اکرمته مثللو تاکیده استعمال اولنان‌در وبواوچ احوالی مفید در ١ شرطیه یعنی کندیدنصکره واقع اولان جملتین
بیننده سببیت ومسببیت خصوصنك عقد وانعقادینه دلالت ایدر که جملهٔ اولانك وقوعی ثانیه‌نك تحققنه سبب
وبادی قیلر ٢ شرطیه‌یی زمان ماضی‌یه ربط وتقیید ایدر یعنی زمان ماضیده شرط ایچون اولور ٣ امتناع ایچون
یعنی مطلقا مقدمك امتناعندن ناشی تالینك امتناعنه دلالت ایدر تفصیلی کتب نحویه‌ده مبسوطدر ما الفك
مقصوره‌ایله ایکی وجه اوزره مستعملدر بری اسمیه ثانی حرفیه اولور واسمیه اوچ قسمدر ١ معرفه اولور بودخی
ایکی کونه‌در بری ناقصه‌در که الّذی معناسنه‌در وبو ماء موصوله دیدکلریدر صله ایله اتمامه محتاجدر کقوله تعالی
ماعندکم ینفد وماعندالله باق ثانی تامه‌در بودخی ایکی نوعدر بری عامه‌در که معرّف الشیء کلمه‌سیله مقدّردر
وبو کندیسنی اسم تقدّم ایلیان موقعده تحقق ایدر کقوله تعالی ان تبدوا الصدقات فنعما هی ای فنعم الشیء هی
وبو فی الاصل فنعم الشیء ابداؤها ایدی ثانی خاصه‌در که کندیدن مقدم اسم ذکر اولنوب وکندیسی اول اسمك
لفظندن تقدیر اولنور نحو غسلته غسلا نعمّا ای نعم الغسل ٢ معنای حرفدن مجرد نکره اولور بودخی ایکی نوعدر
بری ناقصه‌در که ماء موصوفه دیدکلریدر صفته محتاجدر منکر شیء کلمه‌سیله تقدیر وتاویل اولنور نحو مررت
بما معجب لك ای بشیء معجب لك ثانی تامه‌در بودخی اوچ بابده واقع اولور ١ تعجب بابنده اولور نحو ما احسن
زیدا ای شیء احسن زیدا ٢ نعم وبئس بابیدر که افعال مدح وذم بابیدر نحو غسلته غسلا نعمّا ای نعم شیئا
بوراده ماء کلمه‌سی تمیزیت اوزره منصوبدر ٣ مبالغه ایچون اولور مثلا برآدمك برفعلی ازجمله یازوبی یك چوق یازدیغی
اخبار ایلمك مراد ایلدکده ان زیدا مما ان یکتب دیرلر کویا که زید کاتبت فعلندن خلق اولنمشدر دیمکدر ماء کلمه‌سی
بوراده شیء معناسنه‌در وان همزهٔ مفتوحه ونون ساکنه ایله‌در مع صلتها بدلیت اوزره محلا مجروردر قسم ثالث
معنای حرفی متضمن نکره اولور بودخی ایکی نوعدر ١ استفهامیه‌در که ای شیء معناسنه‌در نه‌در دیمکدر نحو
قوله تعالی ماهی وقوله تعالی مالونها وقوله تعالی وماتلك بیمینك واشبو ماء استفهامیه برحرف جر ایله مجرور واقع
اولدقده الفی حذف اولنوب الفه دلالت ایچون میمی فتحه اوزره ابقا اولنمق واجبه‌دندر نحو فیم والام وعلام ای
فیما والی ما وعلاما وکاه اولور که ضرورت شعر ایچون فتحه الفه تابع اولوب حذف اولنمغله میم ساکنا تلفظ اولنور
نحو قوله * یا ابا الاسود لم خلفتنی * بسکون المیم واسم اشارت اولان ذا ایله مترکب اولدقده الفی حذف اولنمق جائز
دکلدر نحو لماذا جئت ماذا برنیجه وجه اوزره مستعملدر ١ ماء استفهامیه اولوب وذا اسم اشارت اولمقدر نحو
ماذا التوانی وماذا الوقوف ای ای شیء هذا التوانی وهذا الوقوف ٢ ماء ینه استفهامیه اولوب ذا کلمه‌سی موصوله
اولمقدر که الذی معناسنه اولور کقول لبید * الا تسألان المرء ماذا یحاول * انحب فیقضی ام ضلال وباطل * بوراده
ماء مبتدا وذا موصول ویحاول صله‌سیدر ٣ ماذا کلمه‌سی علی الترکیب استفهام اولمقدر کقولك لماذا جئت ٤
ماذا کلمه‌سنك مجموعی اسم جنس اولمقدر شیء معناسنه یاخود موصول اولمقدر الذی معناسنه کقوله دعی ماذا
علمت ساتقیه * ولکن بالمغیب خبرینی ٥ ماء کلمه‌سی زائد اولوب وذا کلمه‌سی اسم اشارت اولمقدر نحو قوله * انورا
سرع ماذا یافروق * بوراده سرع کلمه‌سی فرع وزننده‌در سرع لفظندن که رانك ضمیله ماضیدر مخففدر یقال
سرع ذا خروجا ٦ ماء کلمه‌سی استفهامیه وذا زائد اولمقدر نحو ماذا صنعت ای ای شیء صنعت وهمطلقا ماء کلمه‌سی
کاهجه شرطیه اولور اکر معناسنه بودخی ایکی نوعدر بری غیر زمانیه‌در کقوله تعالی ما تفعلوا من خیر یعلمه الله
وقوله تعالی ماننسخ من آیة اوننسها ثانی زمانیه اولور نحو قوله تعالی فما استقاموا لکم فاستقیموا لهم ای مدة
استقامتهم لکم وحرفیه اولان ماء ایچون دخی وجوه عدیده واردر ١ نافیه اولمقدر اکر جملهٔ اسمیه‌یه داخل
اولورسه حجازیون وتهامیون ونجدیون عندلرنده لیس کلمه‌سنك عملی کبی عمل ایدر ماایله مدخولی بیننه ان کلمه‌سی
توسط ایلمامك واسمنه خبری تقدّم ایلمامك کبی شروطله مشروطدر نحو قوله تعالی ماهذا بشرا وقوله تعالی
ماهن امهاتهم وماء کلمه‌سنك لا کلمه‌سنه تشبیها نکره ایله ترکیبی یعنی نکره‌یه دخولی نادردر کقوله * وما بأس
لو ردّت علینا تحیة * قلیل علی من یعرف الحق عابها * وکاهجه الّای استثنائیه معناسنه مستعمل اولور کقولهم کل شیء
مهه ما النساء وذکرهن بوراده النساء کلمه‌سی استثنائیت اوزره منصوبدر یعنی نسوان ایله الفت ومحادثه‌دن ماعدا
هر برشیء خوش وطبعه ملایم وانسبدر وماء کلمه‌سی مصدریه اولور بودخی ایکی نوعدر غیر زمانی اولور نحو قوله

تعالى عزيز عليه ماعنتم وقوله تعالى ودوا ماعنتم وقوله تعالى فذوقوا بما نسيتم لقاء يومكم هذا وزمانيه اولور
نحو قوله تعالى مادمت حيا اى مدة دوامى حيا وقوله تعالى فاتقوا الله مااستطعتم اى مدة استطاعتكم
وكاهجه زائد اولور بو دخى ايكى نوعدر برى ماء كافه دركه متصل اولديغى عاملى عملدن منع ايدر اوج نوع
اوزره در ١ رفع عملندن كف ومنع ايدر وبو همان اوج فعله متصل اولور برى قل فعليدر وبرى كثر وبرى طال
فعللريدر يقال قلما وكثرما وطالما ٢ نصب ورفع عملندن منع ايدر وبو حروف مشبهة يه متصل اولان ماء در
نحو قوله تعالى انما الله اله واحد وقوله تعالى كانما يساقون الى الموت ٣ جر عملندن منع ايدر وبو حروف
جارّه يه وظروفه متصل اولان ماء در حروف جارّه دن مراد اشبو درت حرفدر ١ ربّ كلمه سيدر كقوله * ربما
اوفيت فى علم * ترفعن ثوبى شمالات * اى ربما صعدت فى جبل والشمالات جمع شمال ٢ كاف در كقوله * كما سيف
عمرو لم تخنه مضاربه ٣ باء حرفيدر كقوله * فلئن صرت لاتحير جوابا * لبما قد ترى وانت خطيب * ٤ من حرفيدر
كقوله * وانا لمما يضرب الكبش ضربة * وماء كلمه سنك متصل اولديغى ظروف بعد كلمه سيدر كقوله * اعلاقة
ام الوليد بعدما * افنان رأسك كالثغام المخلس * وبين كلمه سيدر كقوله * بينما نحن بالاراك معا * اذ اتى راكب
على جمله * مؤلف حيث واذ كلمه لرينه متصل اولاندن سكوت ايلدى نوع ثانى ماء غير كافه در بو دخى ايكى نوعدر
برى فعلدن عوض اولور وبو ايكى موضعده اولور اما انت منطلقا انطلقت معنى قولنده اولور كه اصلى انطلقت
لان كنت منطلقا ايدى وبرى افعل هذا اما لا قولنده اولور كه ان كنت لاتفعل غيره سبكنده در ثانى غير عوض
اولاندر وبو رافعه نصكره واقع اولور نحو شتان ما زيد وعمرو وكقول الشاعر * لو بابانين جاء يخطبها * زمل ما انف
خاطب بدم * ونصب ورفع ايله عامل اولاندن نصكره واقع اولور نحو ليتما زيدا قائم وجازمدن نصكره واقع اولور نحو قوله
تعالى واما ينزغنك وقوله تعالى ايا ما تدعوا وجرّ ايله عامل اولاندن نصكره اولور كرك حرف جرّ اولسون
كقوله تعالى فبما رحمة من الله وكرك اسم اولسون كقوله تعالى ايما الاجلين قضيت وكاه اولور كه ماء ذوى العقوله
مخصوص اولان من موضعنده استعمال اولنور كقوله تعالى ولاتنكحوا ما نكح آباؤكم التقدير من نكح وماء كلمه سنك نسبتنده
موويه وماويه دينور واو ايله يقال قصيدة مووية وماوية اى آخرها ماء مهما ميمك فتحيله كلم مجازاتدندر هر قچن
معناسنه در ومهما كلمه سى بسيطه در ١ كفف معناسنه اولان مه ايله ما كلمه سندن مركب دكلدر كذلك اصلى ما
اولوب ماء زائده ضم اولندقدنصكره الفى هايه قلب اولنمش دكلدر وبو ايكى قول بعضلرك زعملريدر واشبو مهما كلمه سى
اوج معنايى مشتملدر ١ شرط معناسنى متضمن اوله رق زمانك غيرى مالايعقلده يعنى ذوى العقولك غيريده استعمال
اولنور كقوله تعالى مهما تأتنا به من آية ٢ شرط زمانى اولور بو صورتده فعل شرطه ظرف واقع اولور كقول الشاعر
وانك مهما تعط بطنك سؤله * وفرجك نالا منتهى الذم اجمعا * ٣ استفهام ايچون اولور كقوله * مهما لى الليلة مهما ليه
اودى بنعلىّ وسربالية * متى ميمك فتحى وقليلا ضمى والفك قصريله ظرف غير متمكندر آنكله برامرك زماننده
سؤال اولنور قچن ونه زمان ديمكدر كقوله تعالى متى نصر الله اى فى اى زمان ومجازات ايچون اولور تقول متى تأتى
آتك وبعضا من جارّه معناسنه اولور نحو اخرجها متى كمه اى من كمه واسم شرط اولور كقوله * متى اضع العمامة
تعرفونى * ووسط معناسنه اولور بونده همان ميمك فتحيله در تقول وضعته متى كمى اى فى وسطه وا الفك
قصريله ايكى كونه مستعملدر برى حرف اولور يعنى باب ندبه يه مخصوص حرف ندا اولور كه مصيبت وماتم وقتنده
مندوب اولان اسمه ادخال اولنور مثلا وفات ايلمش زيده تحسر مقامنده وازيداه ديرلر وعند البعض مناداى حقيقيده
استعمال اولنور تقول وازيد ثانى اسم اولور اعجب معناسنه كه تعجبدن امر حاضردر كقول الشاعر * وابابى انت
وفوك الاشنب * كانما ذرّ عليه الزرنب * الواو معلوم اوله كه واو مفرده برنيجه قسمدر برى حرف عطف اولور جمع
مطلق معناسنه كه برنسنه يى مصاحبى اوزره عطفله بيتلرنى بالترتيب وبلا ترتيب جمع ايچون مستعملدر كقوله تعالى
فانجيناه واصحاب السفينة وسابقى اوزره عطفله ده جمع ايدر كقوله تعالى ولقد ارسلنا نوحا وابراهيم ولاحق اوزره ده
عطف ايدر كقوله تعالى وكذلك نوحى اليك والى الذين من قبلك ومثلا قام زيد وعمرو تركيبنده معانى ثلاثه مذكوره
محتملدر ومعانى مذكوره دن متعاطفينك معيت اوزره اولملرينه دلالتى راجح وترتيبه دلالتى كثيردر وبالعكس اولمق
قليل ونادر در ومتعاطفين بيننده تقارب ياخود تراخى اولمقده جائزدر كقوله تعالى انا رادوه اليك وجاعلوه
من المرسلين وكاه اولور كه جمع مطلق معناسنى افاده دن خارج اولور وبو وجوه عديده يى مشتملدر برى او معناسنه
اولدقده اولور وبو اوج وجه اوزره در ١ او كلمه سنك مدلولى اولان تقسيم معناسنه اولمقدر نحو الكلمة اسم وفعل
وحرف ٢ اباحت معناسنه دلالت ايلمكدر كه بو دخى او كلمه سنك مدلولاتندندر نحو جالس الحسن وابن سيرين

اى احدهما ٣ تخيير معناسنه اولمقدر كقوله * وقالوا نأت فاخترلها الصبر والبكا * وجه ثانى باء جارّه معناسنه
اولمقدر نحو انت اعلم ومالك اى بمالك وبعت الشاة شاة ودرهما اى بدرهم وجه ثالث لام تعليل معناسنه اولمقدر
كقوله تعالى يا ليتنا نرد ولا نكذب اى لئلا نكذب وبو معنا تكملة العين مؤلفى خارزنجى قوليدر رابع استيناف ايچون
اولور كه مدخولى ماقبلندن منقطع اولور كقولهم لاتأكل السمك وتشرب اللبن فيمن رفع تشرب يعنى تشرب
لفظنك رفعى صورتنده اكل سمكدن نهى اولوب شرب لبنى اباحه يه دال اولور كه ولك شرب اللبن سبكنده اولور
ونصب صورتنده معنا اوزره معطوف اولمغله اكل سمك وشرب لبندن بالمعيه نهى متضمن اولور خامس مفعول معه
واويدر كه اكا داخل اولوب منصوب ايدر نحو سرت والنيل اى مع النيل سادس واو قسمدر وبو آنجق اسم ظاهره
داخل اولور وهمان محذوفه تعليق ايدر كقوله تعالى والقرآن العظيم واكر واودن بوره دنصكره صورت قسمده
بر واو دخى وارد اولورسه اول واو اخرى عطف ايچون اولور واكر بو يلجه اولمسه هر برى على حدة جوابه محتاج
اولمق لازم كلور كقوله تعالى والتين والزيتون سابع ربّ معناسنه اولان واودر وبو آنجق اسم منكره داخل اولور
نحو وبلدة ليس بها انيس اى ربّ بلدة ثامن واو زائده در كقوله تعالى حتى اذا جاؤها وفتحت ابوابها تاسع
واو ثمانيه در يقولون ستة سبعة وثمانية ومنه قوله تعالى سبعة وثامنهم كلبهم عربلر بيننده سبعه عدد كامل
اولمغله سكزنجى يه شروعده كويا كه استيناف ايدرلر مترجم ديركه عدد سبعك كامل اولمسنك وجهى بودركه عدد
سبع من حيث العدد جامع معانيدر زيرا عدد يا زوج ويا فرد ويا زوج مع الفرد اولور سبع عددنده اشبو معانى مجتمعدر
زيرا زوج اوّل كه ايكيدر وزوج ثانى كه درتدر وزوج ثالث آلتيدر كذلك فرد اوّل بردر وثانى اوچدر وثالث بشدر
پس فرد اول كه بردر زوج ثالث ايله كه آلتيدر مجتمع اولدقده يدى اولور كذلك فرد ثانى كه اوچدر زوج ثانى ايله كه
درتدر جمع اولندقده ينه يدى اولور كذلك زوج اوّل كه ايكيدر فرد ثالث ايله كه بشدر جمع اولندقده يدى اولور وسبع
برعدددر كه وترى شفع دركه واحد وثلاث وخمس وسبع دينور وشفعى وتر دركه اثنان واربعه وستة دينور وجه
مذكور اوزره اجزاى وترى اجزاى شفعله جمع اولندقده يدى حاصل اولور وعربلر بو جهتله سكزنجى يه نقل
ايلدكده واو ادخال ايدرلر واكا واو ثمانيه تعبير اولنور ومنه قوله تعالى التائبون العابدون الحامدون السائحون
الراكعون الساجدون الآمرون بالمعروف والناهون عن المنكر الآيه عاشر جمع مذكر ضميرى اولان واودر نحو
الرجال قاموا وبو واو عند الجمهور اسم وعند الاخفش والمازنى حرفدر حادى عشر جمع مذكر علامتى اولان
واودر وبو طى لغتنه ياخود اردشنوءه ياخود بلحارث لغتنه مخصوصدر ومنه الحديث يتعاقبون فيكم ملائكة
بالليل وملائكة بالنهار ثانى عشر واو انكاريه در مثلا برآدم قام الرجل ديدكده مخاطبك لسان انكار ايله
الرجلوه قولى كبى بونده اولان هاء وقفيه در رجلك قيامنى انكار ايله لامى ضمه سى اوزره مد ايدوب واو ايله
تصوير ايلمشدر ثالث عشر ماقبلى مضموم اولان همزهٔ استفهامدن مبدله واودر نته كه قنبل نام راوى اشبو
واليه النشور وامنتم كذلك قال فرعون وامنتم آيتلرنى اويلجه قرائت ايلدى كه اصللرى همزهٔ استفهاميه
ايدى رابع عشر واو تذكيردر مثلا يقوم زيد ديمكى قصد ايدن كمسه يقوم كلمه سنى سويليوب لكن زيدى
اونتدقده تذكره امتداد ايچون يقوم كلمه سنى قطع ايلميوب زيدى در خاطر ايلمك ايچون يقومو ديو مد ايلمسى كبى
خامس عشر واو قوافى دركه قافيه لره الحاق اولنور واو صله دخى ديرلر كقول الشاعر * قف بالديار التى لم يعفها
القدمو * اصلى القدم ايدى ميمك ضمه سى مد اولنوب واوه وصل اولنمغله وزن تام اولدى سادس عشر واو اشباعدر
برقوع كلمه سنك واوى كبى كه اصلى برقع ايدى سابع عشر اسم مناداى مد ايله حاصل اولان واودر مثلا
ياقرط ديو ندا ايدن كمسه امتداد صوت ايچون قافك ضمه سنى مد ايدوب ياقورط ديمسى كبى ثامن عشر واو محوله دركه
يادن مبدله اولان واودر مثلا طوبى كلمه سنك واوى كبى كه اصلى طيبى ايدى تاسع عشر واوات ابنيه در جورب
وتورب وجدول كلمه لرنده اولان واو كبى عشرون واو وقتيه دركه مفهومده واو حاليه يه متقاربدر كقولك اعمل
وانت صحيح اى فى وقت صحتك الحادى والعشرون واو نسبتدر مثلا اخ كلمه سنك نسبتنده اخوى ديدكلرى كبى
الثانى والعشرون عمرو كلمه سنك آخرينه الحاق اولنان واودر كه رفع وجرّ حالتلرنده عمر ايله عمرو كلمه سنى مفرقدر
وحالت نصبده التباسدن مأمون اولمغله الحاق اولنمز وعمرو كلمه سى عمردن اثقل اولمغله اكا تخصيص اولندى
تقول جاءنى عمرو ورأيت عمرا ومررت بعمرو الثالث والعشرون واو فارقه دركه حرفين مشتبهين فى الرسم بيننى
تفريق ايچون داخل اولور مثلا اولئك واولى كلمه لرنده همزه ايله لام بينلرينه واو ادخال ايدرلر اليك والى كلمه لرينه مشتبه
اولمامق ايچون الرابع والعشرون صورت خطده مركز همزه اولان واودر كه مضمومينه علامتدر تلفظ اولنمز

مطلب

نحو هــذه نساؤك وشاؤك كذلك واومز بور متلفظ اولور حمراوان وسوداوان كبي الخامس والعشرون واونداء
وواوندبه‌دز واز يدواغر بتاه كبي السادس والعشرون واوحاليه دركقولك تيته والشمس طالعة اى فى حال
طلوعها السابع والعشرون واوصرفدر و بوشول واودر كه اولنده معطوف حقنده اعاده سى صحيح ومستقيم
اولميان حادثه بى مشتمل كلام اوزره بر كلامى عطف ايچون ايراد ايدرلر پس ماقبلنده واقع اولان حادثه مابعدنده
روا اولمدبغندن ناشى منصرف اولمغله واوصرف ايله تعبير ايلديلر كقوله *لاتنه عن خلق وتأتى مثله* عار عليك
اذا فعلت عظيم *يعنى سن كندك متخلق اولديغك خلق ناسزادن سائرى نهى ومنع ايلمه زيرا بو يله ايلمك سكا
عار وعيب عظيمدر پس بوراده اول كلامده واقع حادثه دن مراد نهى عن الخلق حالتيدر اكر تأتى مثله قولى لاتنه
فعلى اوزره عطف اولنسه لا كلمه سى اكا دخى تصدر ايلمك لازم اولمغله معناى مراده مخالف اولور بو جهتله
صورتا عطف ومعنا جهتيله صرف اولندى بوراده فانه لايجوز اعادة وتأتى مثله على تنه نسخه لرى غلطدر اصح
اولان لايجوز اعادة لاعلى وتأتى مثله عبارتيله اولمقدر الهاء حروف معجمه دن يعنى حروف هجادن بر حرفدر
بش وجه اوزره مستعملدر اول ضمير غائب اولوب نصب وجر موضعلرنده استعمال اولنور كقوله تعالى قال له
صاحبه وهو يحاوره ثانى حرف غيبت اولور يعنى مجرد غائب معناسنه دال اولور اياه كلمه سنده كى هاء كبى پس
ضمير ياالكز اياه لفظى اولور ثالث هاء سكته‌در كه كلمه‌نك آخرنده اولان حركه‌يى ياخود حرفى بيان ايچون آخرينه
الحاق اولنور ماهيه وهاهاه كلمه لرنده اولان هاء كبى و بونده اصل اولان اوزرينه توقف اولنمقدر و بعضا على نية
الوقف وصل اولنور رابع همزهٔ استفهامدن مبدله اولان هاء دركقوله* واتى صواحبها فقلن هذا الذى
مح المودة غيرنا وجفانا* اصله اذا الذى خامس هاء تانيثدر كه كردتاء تعبير ايتدكلريدر وقف حالنده رحمه كلمه سنك
هاءى كبى ها قصر ايله كلمهٔ تنبيهدر انكله سياق كلامه آكاه اولوب نصب ذهن ايلمك ضمننده مخاطبه
تنبيه وتاكيد اولنور وكاه اولور كه اسم اشارت اولان ذا وذى كلمه لرينه داخل اولور هذا وهذه وهاذاك وهاذيك كبى
على قول ذا بعيد وهذا قريب اولان مشار اليهه مخصوصدر پس ذا اورجل وهذا ايشته شورجل ديمك اولور
وها لفظى مفرد مؤنثدن كنايه اولور رأيتها كبى كه رايت مرأة سبكنده در و بو ضمير مؤنث اولان هاء دكلدر
وهاء كلمه سى دوه قسمنه مخصوص زجر حكايتدندر كه انكله دوه يى سوروب كوترر لر كذلك دوه يى چاغره جق
اصواتندندر وكلمهٔ تلبيه واجابت اولور مثلا بر آدمى چاغرديغكده جوابنده هادير كه ايشته واردم ديمك اولور واسم فعل
امر اولور خذ معناسنه كه آل وطوت ديمكدر بونده مد ايله ده لغتدر وايكيسيده كاف خطاب ايله ده مستعمل اولورلر
مثلا هاك وهاءك ديرلر سن آل معناسنه وممدوده ده كافدن مستغنى اولمق جائزدر بو صورتده همزه سى كافك
تصريفلرى كبى تصريف اولنور مثلا هاء يارجل ديرلر همزه نك فتحيله وهاء ياامرأة ديرلر همزه نك كسريله وهاؤما
يارجلان ويا امرأتان وهاؤن يانسوة وهاؤم يارجال ديرلر ومنه قوله تعالى هاؤم اقرؤا كتابيه وجه ثانى ضمير
مؤنث اولوب محلا مجرور ومحلا منصوب اوله‌رق استعمال اولنور نحو فالهمها فجورها وتقواها اولده مفعوليت
اوزره منصوب وثانى وثالثده اضافتله مجرورلردر ثالث تنبيه ايچون اولور بو صورتده درت كلمه يه داخل اولور
١ بعيده مختص اولميان اسم اشارته داخل اولور هذا كبى ٢ اسم اشارتله مخبر عنه اولان ضمير مرفوعه داخل
اولور نحو هاانتم اولاء ٣ ندا موقعنده وصلت اولان اى كلمه سنه داخل اولور ياايها الرجل كبى بو مقامده
هانك دخولى واجبدر منادانك مقصود بالندا اولديغى تنبيه ايچون وبنى اسد لغتنده هاء مزبوره نك الفى حذف
اولنوب هاى اى كلمه سنك ضمه سنه اتباعا مضموم اولمق جائزدر ومنه قرأة ابن عامر ايه الثقلان بضم الهاء
فى الوصل ٤ قسم موقعنده اسم جلاله داخل اولور تقول ها الله بقطع الهمزه ووصلهما وكلاهما مع اثبات
الف ها وحذفها هو هانك ضميله صعيد ايلنده بر بلده آديدر هيوه هانك فتحى و يانك ضميله يمنده بر حصار
آديدر هلا هانك فتحى ولامك تخفيفيله آت قسمنه مخصوص زجر وآزار اصواتندندر بر حالتدن زجر ومنع
ضمننده تفوه اولنور هلا تشديد لامله تحضيض وترغيب واغراء معناسنه مستعملدر هل ايله لادن مركبدر
مثلا هلا مررت برياض الجنة ديرلر كه مجلس ذكره وارمدكمى نيچون وارمدك نه طورورسن وارسك انسيدر ديمكدر
التهلى تفعل وزننده سرعت ايلمك معناسنه‌در كه كلمهٔ مذكوره دن متصرفدر يقال تهلى الفرس اذا اسرع هنا
هانك ضمى ونونك تخفيفيله وههنا هاء زياده سيله ظروف مكانيه‌دندر بونلر ايله قريب اراده اولنور مثلا اجلس
هنا وههنا ديرلر كه شورايه وايشته شورايه اوتور ديمكدر هنا وههنا وهناك وهاهناك هالرك فتحى ونونلرك
تشديديله بعيده اشارتلردر لسانمزده اورا ايله تعبير اولنور وعربلر دخى وسطنده هاهنا وهنا ديرلر كه هالرك ضميله در

ادن وتقريب معناسنه كه بكا يقين كل ديمكدر وسومديكى آدمه هاهنا وهنا ديرلر كه هالرك فتحى ونونلرك تشديديله
تنح بعيدا معناسنه دركه بندن دور اول معناسنه كويا كه اسم فعل موقعنده استعمال ايدرلر وهنا هانك ضمى
والفك قصريله معرفت لهو ولعب معناسنه‌در وهنا بر موضعك آديدر وكاه اولور كه عربلر من هنى ديرلر هانك
فتحى ونونك كسرى و يانك سكونيله من هنا ديمك يرده وكاه اولور كه انا وانت كلمه لرينك همزه لرنى هايه ابدال ايله
هنا وهنت ديرلر الهنا عصا وزننده فرومايه ومجهول اولان نسبه دينور هناه هانك فتحيله
خاصة ندا موقعنده فلان معناسنه استعمال اولنور كه الفاظ كنايه‌دندر يقال ياهناه و بو هنو ماده سندن
مأخوذدر هيا هانك فتحيله حرف ندادر اصلى ايا ايدى همزه يايه ابدال اولندى الياء
حروف هجادر وحروف مهموسه دندر وشديده ايله رخوه بينده متوسطدر كه نه قوتلو ونه ضعيفدر
وحروف منفتحه دندر واول صط ضظ حرفلرندن ماعدا حروفدن عبارتدر وحروف منخفضه دندر واول قاف
وغين وضاد وخاء معجمات وصاد وطاء مهملتين وظاى معجمه دن ماعدا حرفدن عبارتدر و مصمته دندر كه مر بنفل
حرفندن ماعدا سيدر شارح ديركه بوراده من المهموسه عبارتى قلم ناسخدن سهودر زيرا حروف مهموسه همس
ماده سنده ذكر اولنديغى اوزره حثه شخص فسكت حرفلريدر و بصائرده ياء شجريه‌دن اولمق اوزره مرسومدر
ومعلوم اوله كه اشبو ياء حرفى اوچ وجه اوزره استعمال اولنور ١ ضمير مؤنث اولور نحو تقومين للمخاطبة ونحو قومى
للامر ٢ حرف انكار اولور مثلا بر كيمسه رايت زيدا ديدكده لسان انكار ايله ازيدنيه قولنده اولديغى كبى ٣ حرف
تذكار اولور نحو قدى و بو بعينه واو ماده سنده واولك انكار ايچون وتذكر ايچون كلديكى كبيدر و يا كلمه سى كه الفله در
حرف ندادر مناداى بعيد ندا اولنور كرك حقيقى وكرك حكمى اولسون وكاه اولور كه آنكله مناداى قريب ندا اولنور
تاكيد ايچون ومنه قول الداعى ياالله يارب وعند البعض قريب وبعيد بينده وعلى قول قريب و بعيد ومتوسط
بينلرنده مشتركدر واشبو يا كلمه سى سائر حروف ندادن اكثر مستعملدر بناء عليه حرف ندا محذوف اولان موقعده
آندن غيرى تقدير اولنمز كقوله تعالى يوسف اعرض عن هذا اى يايوسف واسم جلال واسم مستغاث وايها وايتها
كلمه لرى همان آنكله ندا اولنور كذلك مندوب انكله ندا اولنوب ياخود وا ايله ندا اولنور وخفى اولميه كه يا كلمه سنى
مثلا فعل كبى مضاف اولميان كلمه يى ولى ايلدكده يعنى اكا داخل اولدقده كذلك ندا ايچون اولوب منادى محذوف
اولور كقوله تعالى الايااسجدوا فى قراءة اى الاياقوم وكقول الشاعر* الايااسقيانى قبل غارة سنجال* كذلك ولى
ايلديكى حرف اولور سه ده محذوف اولور كقوله تعالى ياليتنى كنت معهم ومنه الحديث يارب كاسية فى الدنيا عارية
يوم القيامة كذلك جملهٔ اسميه اولور سه محذوف اولور كقوله *يالعنة الله والاقوام كلهم* والصالحين على سمعان
من جار* بونلرك مجموعنده منادى محذوفدر على قول مجرد تنبيه ايچون اولور تا كه جمله يى بكلها حذفله اجحاف
كلمه لازم كلميه و بعضلر ديديكه اكر يا كلمه سنى دعا ياخود صيغهٔ امر ولى ايدرسه ندا ايچون اولوب بونلردن غيرى
اولورسه تنبيه ايچون اولور وياء حرفى القاب عديده يى مشتملدر از جمله ياء تأنيثدر اضربى كلمه سنده اولديغى كبى
واسماء وصفاتده حبلى وعطشى وذكرى وسيمى كلمه لرنده اولديغى كبى وياء تثنيه وياء جمعدر وقوافى يه لاحق اولان
ياء صله‌در واوصله كبى وواودن محول اولان يادر ميزان كبى كه اصلى موزان ايدى وياء استنكاردر مثلا بر آدم
مررت بالحسن ديدكده مستنكر اولان كمسه‌نك الحسنيه قولنده اولان كبى وياء تعايى دركه مراد ايلديكى كلامى
استحضاردن عاجز اولمغله استحضار ايچون كلديكى كلمه‌نك آخرنى مد ايله حاصل اولان يادر مثلا مررت بالحسن
ديوب اخى زيد ديمكى استحضار ايلمدكده در خاطر ايلمكه وسيله اولمق ايچون بالحسنى ديو مد ايدر و ياء مد المنادى در
مثلا بشر كلمه سنى ندا ده يابشرى ديو مد ايلدكلرى يادر وابنيه ده فاصل اولان ياء در ياء صيقل و ياء بيطار كبى وصورت
خطده مركز همزه اولان ياء در كه همزه نك مكسوريتنى افاده ايچون رسم اولنور كذلك تلفظده همزه بدلى تلفظ
اولنان يادر قائم وسايل كبى و ياء تصغيردر نحو عميرفى عمرو ولام فعل كلمه دن مبدله اولان ياء در خامس وسادس كلمه لرنده خامى
وسادى ديدكلرى كبى وثعالب لفظنده ثعالى ديدكلرى كبى و ياء ساكنه‌در كه جزم موضعنده على حالها ترك وابقا اولنور
كقوله* الم يأتيك والانباء تنمى *بمالاقت لبون بنى زياد* وبريسى اجابت شاننده اولميان شيئى ندا ايلدكده اكا تصدير
اولنان ياء ندادر يعنى ذوى العقله تشبيها غير عاقل اوزره تصدير اولنور كقوله تعالى ياحسرة على العباد وقوله تعالى
ياويلتا ءالد وانا عجوز وبريسى ياء جزم مرسلدر كقولك اقض الامر و بونك ماقبلى مكسور اولوب كسره كنديسنه
قائم مقام اولمغله حذف اولنور وبريسى ياء جزم منبسطدر كقولك رايت عبدى الله و بونده ياء ساقط اولمز
زيرا بنه قائم مقام اوله جق كسره يوقدر التبئية تفعله وزننده ياء حرفنى يازمق معناسنه‌در تقول بييت ياء اى كتبتها

قال مترجمه العبد القليل العليل الكليل الاثم الغريق فى لجة المعاصى والمأثم ابو الكمال السيد احمد عاصم عصمه الله تعالى فى حرزه الدائم نحمدا ثم حمدا ثم حمدا لمن تيسيره بالختم ابدى هذا هو المرفاء لسفينة القلم الجارية على البحر الخضم العيلم واليم التهقم الغطمطم الذى تخلوعن ادراك ساحله خلايا الاوهام فكانه عنصر الماء البعيد الغور عن بلد العقول والافهام الا وهو الاوقيانوس البسيط فى ترجمة القاموس المحيط والقابوس الوسيط وقد اتفق التوقف والاستواء على ميناء فرضة الانتهاء بشرطة التوفيق من مجرى الرياح على وفق الاشتهاء فى اليوم الرابع عشر وهو يوم الاحد من ذى القعدة الشريفة المنخرطة فى سلك شهور سنة خمس وعشرين ومأتين والف من هجرة من كما يرى من قدامه يرى من خلف وهى موافقة لحساب كتبخانۀ علوم ١٢٢٥ ودقيقة هذا التاريخ غير ستير على اصحاب الفهوم اللهم انفع بفوائده جميع المسلمين ومتع من عوائده كافة الطالبين واجعله ذخرا لاخرتى ولنسبة نبيك النبيه وسيلتى واعف عنى ما صدر منى من زلتى وصن وجهى يوم الحسرة عن ذلتى وهو يوم يندب فيه ويستغاث بندبة فيا جعلنا يا كريمنا باندامنا على سوء اعمالى وهجنة حالتى واغفرلى ولوالدى ولجملة اصولى وفروعى وقرابتى واحبتى واساتذتى ومشيختى ولجميع امة محمد عليه الصلوة والسلام بحرمة من به ختم مصحف الرسالة وهو فاتحة الانبياء العظام وصلى الله عليه وعلى آله واصحابه وخلفائه واتباعه واحبائه واشياعه وعلمائه وانصاره واوليائه وعلى قاطبة الانبياء والمرسلين والملائكة اجمعين ما جرت جوارى الاقلام فى عيالم عوالم العلوم موشيات المعالم ومنشآت الاعلام

مم

م

تاريخ

ترجمة القاموس لما كملت مسكية الختم على خير الختوم ارخت للاسم وللاتمام قدم الاوقيانوس بحر العلوم

١٢٢٥

لله در العاصم الحبر الذى ذاعت فضائله لدى الافاق

فاق الانام سيادة وزهادة وعلى سناء مكارم الاخلاق

هو ترجم القاموس كشفا واضحا من بحر علم ذاخر دفاق

حتى مأى فيه وحل رموزها بتعمق خال عن الاغلاق

لا يبتغى الخيلاء من تصنيفه الا رضاء القادر الخلاق

والله ينفد عند شخص ما اقتنا اما لدى الرحمن فهو الباقى

لا زال فى اوج السعادة صاعدا وحسوده فى الخسف والاملاق

كتبه عثمان بن سليمان پناه

غفر لهما الاله

نحمدا ثم حمدا ثم حمدا اشبو جلد ثالث اوقيانوسك دخى طبع وتمثيلى عون و ياورىٔ حضرت رب جليل ابله آثار عنايت ١٢٣٣ ياخود اثر عنايات ١٢٣٣ حسابنه موافق اشبو بيك ايكيوز اوتوز اوج سنه سنك محرم الحرامى اواخرنده رسيدۀ سرحد تكميل اولدى حق الانصاف اشبو جلد ثلاثه يى مشتمل ترجمۀ فضائل اتصاف كان امكانده نظيرى ناپيدا بر كوهر يكتا يعنى بر عالمبها الماسپارۀ مثلث الزوايا اولديغى جوهريان عندنده روشنادر جزا الله تعالى مترجمه بخير الجزاء وچونكه حالا سرير آراى سلطنت عظمى واريكه پيراى خلافت كبرى سايۀ حضرت اله پادشاه عالمپناه مشيد دعائم دين ودولت ممهد قواعد ملك وملت خلاصۀ خاندان شوكت بنيان عثمانى نقاوۀ دودمان حشمت اقتران خاقانى ابر مدرار عاطفت واحسان بحر زخار مرحمت بيكران محب العلماء مربى الفضلاء قدردان واهالى پرور حيثيت شناس ومكارم كستر الا وهو السلطان الاعظم والخاقان المعظم سلطان البرين والبحرين مطهر الحرمين المحترمين السلطان ابن السلطان الغازى محمود خان خلد الله ملكه ودولته وايد وشيد مجده وسلطنته افندمز حضرتلرينك ارادۀ معالى افادۀ شاهانه لرى موجبنجه نفعا للطلاب اشبو كتاب كماب بو بندۀ مذنب السيد عبد الرحيم محب قوللرينك سعى ومباشرتيله طبع وتمثيل وتاريخ فرسوده پذيراى حسن تكميل اولوب طرف اشرف ملوكانه دن اندرون و بيرونده كائن هر كتابخانه يه حسبة لله الملك المعين برر نسخه سنى وقف وتمكين بر له طلبۀ علومى ممنون ومنشرح البال بيوروب بعده مترجم خطيله منسوخ اولوب دستور طبع وتمثيل اولان نسخه يى دخى سجل ومضبطه شيوه سيله پدر جنت مقرلرينك اثر معتبرلرى اولان حميديه كتبخانه سنه وضع وتعيين بر له اكمال قاعدۀ عون وافضال بيورملريله استفاده ايدن طلاب كرام اول پادشاه اسلام وشهنشاه انام ادام الله عمره واقباله الى يوم القيام افندمز حضرتلرينك جانب جلى المناقب همايونلرينه ومصنف قاموس ومؤلف اوقيانوس حضراتنه خير دعا ايدوب اشبو بو بندۀ خدمت طبع اولان دردمندك دخى وقوعيافته اولان قصور وكسورنى عفو وسمح واغضا ايلملرى مسئول ومتمنادر

مم